

TEXTOS
JURÍDICS
CATALANS

LLEIS I COSTUMS

II/13

CORT GENERAL DE BARCELONA
(1705-1706)

Procés familiar del braç militar

PARLAMENT DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

TEXTOS
JURÍDICS
CATALANS

LLEIS I COSTUMS
11 / 13

Cort General de Barcelona
(1705-1706)

Procés familiar del braç militar

TEXTOS JURÍDICS CATALANS

LLEIS I COSTUMS

- I. Dret tradicional
  - II. Constitucions de Pau i Treva i de Corts
  - III. Actes regis
  - IV. Recopilacions
  - V. Costums
  - VI. Projectes i memorials
-

SENTÈNCIES

DOCUMENTS

ESCRITORS

- I. Escriptors jurídics
  - II. Literatura polèmica
-

CONCILIS

DRET ESTATUTARI (1931-1939)

COMITÈ TÈCNIC D'EDICIÓ DELS TEXTOS JURÍDICS CATALANS

President honorari

DR. JOSEP MARIA FONT I RIUS, degà honorari de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona

President

DR. TOMÀS DE MONTAGUT I ESTRAGUÉS, catedràtic d'història del dret

Vicepresident

SR. JOSEP ENRIC REBÉS I SOLÉ, membre de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya

Secretari

DR. JOSEP CAPDEFERRO I PLA, professor lector d'història del dret

Coordinador

DR. XAVIER BERNADÍ I GIL, director general de Dret i d'Entitats Jurídiques

Vocals

DR. JOAQUIM ALBAREDA I SALVADÓ, catedràtic d'història moderna

DR. FERRAN BADOSA I COLL, catedràtic emèrit de dret civil

DR. IGNASI JOAQUIM BAIGES I JARDÍ, catedràtic de paleografia i diplomàtica

DR. XAVIER GIL PUJOL, catedràtic d'història moderna

DR. MIQUEL PÉREZ LATRE, arxiver

DR. JAUME DE PUIG I OLIVER, membre de l'Institut d'Estudis Catalans

DR. JOSEP MARIA SANS I TRAVÉ, arxiver

DRA. EVA SERRA I PUIG, professora emèrita d'història moderna

SR. FRANCESC TORRENT CUFÍ, notari

Cort General de Barcelona (1705-1706)

Procés familiar del braç militar

Estudi introductori
d'Eva Serra i Puig

Grup de corts

Josep M. Bringué i Portella
Pere Gifre i Ribas
Manel Güell Junkert
Gerard Marí i Brull
Imma Muxella i Prat
Miquel Pérez Latre
Joan Pons i Alzina
Eva Serra i Puig, coordinadora

Barcelona, 2016

PARLAMENT DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Cort General de Barcelona (1705-1706). Procés familiar del braç militar. – Primera edició.

– (Textos jurídics catalans ; 31. Lleis i costums ; 2/13)

Referències bibliogràfiques. Índexs. – Textos en català i llatí, resums en català, castellà i anglès

ISBN 9788439394969

I. Serra i Puig, Eva, 1942- editor literari, escriptor d'una introducció

II. Catalunya. Corts (1705-1706 : Barcelona) III. Catalunya. Parlament, entitat editora

IV. Catalunya. Departament de Justícia, entitat editora V. Col·lecció: Textos jurídics catalans ; 31

VI. Col·lecció: Textos jurídics catalans. Lleis i costums ; 2/13

1. Catalunya. Corts – Història – S. XVIII – Fonts 2. Dret – Catalunya – Història – S. XVIII – Fonts

3. Catalunya – Història – S. XVIII – Fonts

34(460.23)“1705/1706”(093)

Primera edició: desembre del 2016

© GENERALITAT DE CATALUNYA

Departament de Justícia

Pau Claris, 81 - 08010 Barcelona

www.gencat.net/justicia

© PARLAMENT DE CATALUNYA

Parc de la Ciutadella, s/n - 08003 Barcelona

A/e: edicions@parlament.cat

www.parlament.cat

© Estudi introductori d'Eva Serra i Puig

Transcripció a càrrec de Pere Gifre i Gerard Marí Brull

Índex onomàstic d'Imma Muxella i Prat

Revisió dels textos en llatí a càrrec de Gerard Marí Brull

Preparació de l'original a càrrec de Joan Pons Alzina

Disseny gràfic: Plural Disseny

Impressió: Artyplan

ISBN: 978-84-393-9496-9

Dipòsit legal: B.24846-2016

ABSTRACT

Aquest volum inclou la transcripció del procés familiar del braç militar de la Cort general convocada per Carles III, arxiduc d'Àustria, el 28 de novembre de 1705, que va tenir lloc a la ciutat de Barcelona, a la Casa de la Diputació del General, entre el desembre del 1705 i el març del 1706.

És el segon volum que es publica en aquesta col·lecció de les Corts de 1705-1706. El primer contenia la transcripció del procés familiar del braç eclesiàstic. Aquest segon volum permet conèixer la representació del braç militar, la qual integrà, entre noblesa titulada i donzells, una realitat nobiliària molt heterogènia. Reclamaren habilitació pel braç militar més de quatre-cents vint persones. Els contractes de l'habilitació són una lliçó interessant. L'assistència oscil·là entre més de dues-cents i poc menys de cent persones del braç. Finalment, el quadern legislatiu seria signat per cent vuitanta-un membres del braç militar.

En l'actuació del braç militar hi destacaren personatges rellevants com Francesc Saiol i Quarteroni, Felip Ferran i Sacirera, Pau Dalmases i Ros, Emmanuel Ferrer i Sitges i Felicià de Cordelles, entre altres. Joan Francesc Verneda, cunyat de Ramon de Vilana i Perlas, secretari del rei, hi féu de notari del

El presente volumen incluye la transcripción del proceso familiar del brazo militar de la Corte general convocada por Carlos III, archiduque de Austria, el 28 de noviembre de 1705, celebrada en la ciudad de Barcelona, en la Casa de la Diputación del General, entre diciembre de 1705 y marzo de 1706.

Es el segundo volumen que se publica en esta colección de las Cortes de 1705-1706. El primero contenía la transcripción del proceso familiar del brazo eclesiástico. Este segundo volumen permite conocer la representación del brazo militar, que integró, entre nobleza titulada y donceles, una realidad nobiliaria muy heterogénea. Reclamaron habilitación por el brazo militar más de cuatrocientas veinte personas. Los contratos de la habilitación constituyen una lección interesante. La asistencia osciló entre más de doscientas y poco menos de cien personas del brazo. Finalmente, el cuaderno legislativo sería firmado por ciento ochenta y un miembros del brazo militar.

En la actuación del brazo militar destacaron personajes relevantes como Francesc Saiol i Quarteroni, Felip Ferran i Sacirera, Pau Dalmases i Ros, Emmanuel Ferrer i Sitges y Felicià de Cordelles, entre otros. Joan Francesc Verneda, cuñado de Ramon de Vilana i Perlas, secretario del rey, actuó de notario

This volume includes the transcript of the particular proceedings of the military branch of the General Courts convened by Charles III, Archduke of Austria, on 28 November 1705 and held in Barcelona, at the Casa de la Diputació del General, from December 1705 to March 1706.

This is the second volume to be published in this collection of the Court of 1705-1706. The first contained the transcript of the particular proceedings of the ecclesiastical branch. This second volume introduces the representation of the particular proceedings of the military branch, which, with its titled nobles and its *donzells*, formed a very mixed nobility. More than 420 people claimed authorisation by the military branch. The setbacks for the authorisations are an interesting lesson. Attendance swung between more than 200 and just under 100 people from the branch. Finally, the legislative record was signed by 181 members of the military branch.

Important figures stood out in the acts of the military branch, people like Francesc Saiol i Quarteroni, Felip Ferran i Sacirera, Pau Dalmases i Ros, Emmanuel Ferrer i Sitges, Felicià de Cordelles and others. Joan Francesc Verneda, brother-in-law of the king's secretary, Ramon de Vilana i Perlas, was acting notary for the branch and Francesc Solanes was one of its lawyers.

braç i el doctor Francesc Solanes en fou un dels advocats.

Encara que tots els processos familiars, fos quin fos el braç, debateren, com era habitual, els mateixos temes, cal destacar-hi els debats més significatius pel que fa al braç militar, i això és el que es fa en la introducció de la transcripció del procés familiar d'aquest estament. S'hi destaca, entre altres qüestions, els debats sobre el paper del braç militar fora de Corts i la funció de les conferències dels Comuns; s'hi posa en relleu la qüestió del braç militar o nobiliari en relació amb la fiscalitat i s'hi observa que els nobles, sigui quina en sigui la jerarquia, no volien renunciar a llurs privilegis fiscals; la qüestió fiscal revisqué en el marc de les pretensions nobiliàries a participar de la vida urbana i el poder municipal. Amb tot, no som davant de cap aristocràcia tronada. L'heterogeneïtat d'un braç l'alta aristocràcia del qual, com qui diu, havia desaparegut, explica, en certa manera i en contradicció amb determinats privilegis, que es pugui percebre un braç interessat, com el qui més, en els temes relatius a potenciar la producció i el lliure comerç i també a impulsar un nou o renovat Tribunal de Contrafaccions, destinat a defensar un país de condició pactista de qualsevol hegemonia o intervencionisme reial.

El volum, com l'anterior del braç eclesiàstic, va precedir d'una introducció, que pretén fer un seguiment selectiu dels temes més pertinents amb relació al braç nobiliari, sense oblidar que, com demostra la transcripció, pel braç militar hi passava tota la munió de lleis que s'hi debatten i deliberaven. El braç militar, amb interessos propis, no fou ni estrany ni aliè a la darre-ra legislació parlamentària de la Catalunya anterior a l'ensulsiada borbònica.

del brazo y el doctor Francesc Solanes fue uno de sus abogados.

Aunque todos los procesos familiares, se tratase del brazo que se tratase, debatieron, como era habitual, los mismos temas, cabe destacar los debates más significativos relativos al brazo militar, y es lo que se propone la introducción de la transcripción del proceso familiar de dicho estamento. Cabe destacar, entre otras cuestiones, los debates sobre el papel del brazo militar fuera de Cortes y la función de las conferencias de los Comunes; se pone de relieve la cuestión del brazo militar o nobiliario en relación con la fiscalidad y se observa que los nobles, independientemente de su jerarquía, no deseaban renunciar a sus privilegios fiscales; la cuestión fiscal revivió en el marco de las pretensiones nobiliarias a participar de la vida urbana y el poder municipal. Con todo, no estamos ante una aristocracia venida a menos. La heterogeneidad de un brazo, cuya alta aristocracia, como quien dice, había desaparecido, explica, en cierto modo y en contradicción con determinados privilegios, que se pueda contemplar un brazo interesado, como el que más, en los temas relativos a la potenciación de la producción y el libre comercio y, a su vez, en el impulso de un nuevo o renovado Tribunal de Contrafacciones, destinado a defender un país de condición pactista de cualquier hegemonía o intervencionismo real.

Como el anterior volumen, relativo al brazo eclesiástico, el presente va precedido de una introducción, que pretende efectuar un seguimiento selectivo de los temas más pertinentes con relación al brazo nobiliario, sin olvidar que, como demuestra la transcripción, por el brazo militar pasaba la gran cantidad de leyes que se debatían y deliberaban. El brazo militar, con intereses propios, no fue ni extraño ni ajeno a la última legislación parlamentaria de la Cataluña anterior al desmoronamiento borbónico.

Although all the particular proceedings, of whatever branch, debated, as usual, the same issues, the most significant debates as regards the military branch deserve a special mention, and this is what happens in the introduction to the transcript of the particular proceedings of this branch. The main questions that stand out are the debates on the role of the military branch away from the Court and the purpose of the talks of the Commons. The question of the military or noble branch in relation to taxes is raised and we see that the nobles, of whatever rank, were reluctant to give up their tax privileges. The question of taxes was rekindled in the framework of the nobility's wish to take part in urban life and municipal power. However, this was no impoverished aristocracy. The mixed nature of one branch whose top aristocracy had, you might say, disappeared, explains, in a way and in contradiction to certain privileges, the perception of a branch as interested as anyone else was in questions relating to increasing production and free trade and its interest in promoting a new or renewed *Tribunal de Contrafaccions* to defend a country that lived by entente from any royal hegemony or intervention.

The book, like the previous one on the ecclesiastic branch, is preceded by an introduction that sets out to selectively follow the most relevant topics related to the nobility branch, without forgetting that, as the transcript shows, all the mass of laws that were debated and deliberated on went through the military branch. The military branch, which had interests of its own, was no stranger to the latest parliamentary legislation of Catalonia before the collapse of the Bourbons.

TAULA DE CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ	XI
CORT GENERAL DE BARCELONA (1705-1706)	
PROCÉS FAMILIAR DEL BRAÇ MILITAR	1
ÍNDEX ONOMÀSTIC	1389

INTRODUCCIÓ

Inauguració, nomenaments i escrutinis inicials del braç

El 5 de desembre de 1705 una cort general es reunia per primera vegada en un edifici civil. Fins aleshores els locals de convocatòria havien estat els grans edificis religiosos amb capacitat per reunir moltes persones. La Cort General de 1702, convocada pel duc d'Anjou, s'havia celebrat en el convent de framenors de Barcelona. Un símptoma del canvi polític o, millor dit, dels canvis d'equilibri del nou moment polític és que era convocada i se celebrava a la Casa de la Diputació, la seu de l'actual Generalitat. *Pateat universis et sit notum* —diu l'encapçalament del procés familiar del braç militar de la Cort General de 1705-1706— *quod anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo quinto, die vero sabbati, quinta mensis dezembris eiusdem anni intitulata, hora tertia post meridiem eiusdem die jam pulsata, cum sacra, catolica et regia maiestas amantissimi domini nostri regis Caroli tertii (quem Deus incolumem iteratis annis prosperet) Curias Generales incolis et habitatoribus huius sui Cathalonie Principatus convocaverit et in domibus Generalis Cathalonie tenere et celebrare decreverit diemque ac horas predictas assignaverit, hora destinata jam pulsata, cum amplissimo et sublimi virorum comitatu domum seu palatium dicte Generalitatis ingressus fuit et in janua majori erant illustres et fidelissimi domini deputati, qui facta genuflexione dominum nostrum regem comitarunt usque ad portam capelle majoris sancti Georgii*. La recepció de la proposició reial i de la resposta dels braços tingué lloc a la Sala o Capella de Sant Jordi de la Diputació. A l'estrada del soli, a mà dreta del rei, s'hi trobaren el majordom major del rei, príncep de Liechtenstein; el secretari del rei, Ramon de Vilana Perlas, *capite nudato*, i el canceller doctor Tomàs Llorens. La banda esquerra era ocupada per Jaume Vicenç Alemany Descatllar i Palmerola, regent de la Tresoreria, i els doctors de l'Audiència, entre els quals hi havia Jacint Dou, Josep Minguella, i Francesc Grases i Gralla, també tots *capite nudato*. Els braços seguiren davant del soli. El braç militar, encapçalat per Pere de Torre-

lles i Sentmenat, protector i president del braç, ocupà els bancs de la banda de l'epístola.¹

Un cop feta la cerimònia d'inauguració, el braç militar «se convocà en la sala dita dels Reys de dita casa de la Generalitat».

És interessant d'observar que bona part de les persones que tot seguit foren nomenades, com el notari del braç, i les que sortiren elegides com a advocats i com a promotor pel braç són noms de pes històric. Era nomenat notari el cunyat de Vilana Perlas, el notari públic de Barcelona Joan Francesc Verneda, l'home que havia de tenir un paper cabdal en la Junta Secreta dels dies del setge de Barcelona de 1713-1714.² Com a ajudants de Verneda eren nomenats Josep Francesc Fontana, també notari públic de Barcelona; Josep Sala i Josep Clarà, notaris reials, i Josep Aragonès, escriptor. El mateix dia, un cop nomenats els notaris, Pere Torrelles i Sentmenat, el president del braç preguntava si els nomenaments dels promovedors, habilitadors, advocats «y demás negocis se votarian per escrutini o no». El braç militar resolía «que las nominacions de promovedors, habilitadors, advocats y demás oficios se fassen per escrutini, però que en orde als demás negocis se estiga en la llibertat de present bras per a poder seguir los estils que se troberan observats en altrás Corts».³ Seguidament tenien lloc els nomenaments d'advocats. Per escrutini «y per haver tingut més vots» eren nomenats el doctor Josep Solà i de Guardiola i el doctor Francesc Solanes.⁴ En aquell moment Francesc Solanes ja havia publicat els dos primers volums de la biografia de l'emperador Trajà, *El emperador político y política de emperadores* (1700), i s'apropava la data de publicació del tercer volum. Fou també el redactor, conjuntament amb Miquel Calderó, president del Tribunal de Contrafaccions de 1702, de la constitució o llei d'exclusió dels Borbons al comtat de Barcelona.⁵ A continuació de l'elecció dels advocats era elegit per escrutini com a porter el pentiner Grau Pomeret, i era nomenat pel president del braç com a ajudant de porter el corder Bonaven-

1. No podem oblidar que aquest Pere de Torrelles i Sentmenat és qui en les Corts del duc d'Anjou de 1701-1702 posà el famós dissentiment general a tots els actes de cort davant les exigències inacceptables del rei amb el seu «con su magestad no se regatea»; BARTROLÍ, Jaume. «La Cort de 1701-1702: un camí truncat». En: *Recerques*, 9 (1979), p. 60. Felip IV/V fins i tot s'atrevia a amenaçar els braços en corts «ab tropas francesas y castellanas si no se conformavan ab todas las decretacions», ALBAREDA, Joaquim. *Els catalans i Felip V*. Barcelona. Vicens Vives, 1993, p. 78.

2. CASTELLVÍ, Francisco de. *Narraciones históricas*. Vol. IV: años 1714-1724. Ed. de Josep M. Mundet i Gifre y José M. Alsina Roca. Madrid, Fundación Francisco Elías de Tejada y Erasmo Pèrcopo, 2002.

3. ACA, Generalitat N-1100, fol. 15r. A partir d'ara N-1100.

4. N-1100, fol. 15r.

5. INURRITEGUI, José María. «Las virtudes del jurista: el emperador político de Francisco Solanes y el amor a la patria». En: *Actes del 53è Congrés de la Comissió Internacional per a l'Estudi de la Història de les Institucions Representatives i Parlamentàries*. SOBREQUÉS, J.; AGIRREAZKUENAGA, J.; MORALES, M.; URQUIJO, M., i CISNEROS, M. (coord.). Barcelona, Parlament de Catalunya - Museu d'Història de Catalunya, 2005, vol I. p. 443-444; *Ibidem*, *Pedralbes*, 24 (2004) p. 286-287.

tura Clarà.⁶ L'elecció per escrutini del promotor del braç requeia en la persona de Francesc de Saiol i Quarteroni,⁷ de la família Saiol Quarteroni, destacats per la seva actuació, entre 1686 i 1691, al costat de les reivindicacions pageses dels Barretines.⁸

Una manera d'observar la importància i el predicament dels assistents de cada braç, i molt especialment en el cas del braç militar, que sempre és el més nombrós,⁹ és verificar precisament qui són els responsables de les diverses funcions o comissions de treball de la Cort General, quines persones exerceixen les funcions de tractadors, de constitucioners, de responsables del redreç, de responsables de la Junta de Medis, d'habilitadors o de responsables d'arreglar i formalitzar els greuges. Eren nomenats habilitadors pel braç militar, elegits per escrutini havent obtingut «més veus», Josep Galceran de Pinós i de Rocabertí, Lluís Roger de Llúria i Saportella, i Magí de Vilallonga i Saportella. En canvi, Josep de Terré i Marquet, Josep Galceran de Cartellà Sabastida i Fons, i Carles de Fivaller i Torres, que eren nomenats el mateix moment que els habilitadors, no eren elegits per escrutini sinó nomenats pel president del braç per portar al rei les reglamentàries cinc súpliques d'inici de les Corts.¹⁰ Foren elegits com a constitucioners per escrutini, per haver tingut més veus, Jeroni de Magarola i Grau, Josep Galceran de Cartellà Sabastida, Pere Ribes Boixadors i Vallgonera, Carles de Fivaller i Torres, Felip Ferran i Sacirera, i Francesc de Guiu.¹¹ Per pluralitat de vots, per al Redreç del General, el braç elegia Josep Terré i Granollacs, Ramon de Maranyosa, i Francesc Puigdesàlit i Says.¹² Foren votats com a balancers del braç Jacint Sagra i Xifré, Pau Dalmases i Ros, i Bonaventura Vidal i Nin.¹³ Les tres persones votades com a combinadors del braç foren Ignasi Baltasar d'Allegre, Josep Mata i Copons, i Pere de Montoliu i Ribas. Joan Copons i Falcó, Agustí Escarrer, i Gaspar Prat Sentjulià foren elegits per a la comissió de greuges pel braç.¹⁴ Encara també eren elegits com a taxadors de salaris Ramon de Carreras

6. N-1100, fol. 15r i v.

7. N-1100, fol. 21r i v.

8. SIMON I TARRÈS, Antoni. *Del 1640 al 1705. L'autogovern de Catalunya i la classe dirigent catalana en el joc de la política internacional europea*. Publicacions de la Universitat de València, 2011. PUIG, Eduard. *Intervenció reial i resistència institucional: el control polític de la Diputació del General de Catalunya i del Consell de Cent de Barcelona (1654-1705)*. Tesi doctoral, Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 2011.

9. Per exemple, al final de la Cort, en el moment de fer els pagaments dels ajudants de notari, s'indica que el braç militar «ha tingut quatre ajudants de orde de dit bras respecte de no ser bastants tres per ser molt més crescut lo número dels votants de dit bras», N-1100, fol. 996r.

10. N-1100, fol. 31r i v.

11. N-1100, fol. 81r i v.

12. N-1100, fol. 87r.

13. N-1100, fol. 92v.

14. N-1100, fol. 95r.

i Francesc Graell;¹⁵ per a la Junta de Medis, Francesc Berardo i Sentjust, Carles Alemany de Bellpuig, Anton Berenguer, de Lleida, i Francesc d'Amigant i Olzina, i per mirar l'Arxiu Reial, també per escrutini a més veus, Josep Càncer i Pratsentjulià.¹⁶

Els tractadors eren de nomenament i nomenats pel president del braç; ho foren Felicià de Cordelles i Francesc Berardo i Sentjust, «ab que lo poder de dits tractadors dels brasos no sie absolut, sinó ab report a aquells».¹⁷ Finalment, el 18 de desembre destaca l'elecció dels notaris de les juntes. De comú acord, els escrivans i secretaris dels tres braços —Rafael Albià, per l'eclesiàstic; Francesc Cortès, pel reial, i Joan Francesc Verneda, pel militar— elegien i nomenaven notaris en substitució d'ells mateixos per a les diverses juntes o comissions de treball de la Cort General.¹⁸ Més endavant, els nomenaments o les eleccions per escrutini són eventuals i van al ritme de les ambaixades i els avatars de les sessions deliberatives.

Les habilitacions del braç militar

Les Corts de 1705-1706 van fer 34 habilitacions. La primera, l'11 de desembre de 1705, i la darrera, el 29 de març de 1706. La Comissió d'Habilitació treballà, doncs, durant tot el curs de la Cort. En les habilitacions del braç militar, tot just iniciades, es plantejaren uns dubtes que revelen l'heterogeneïtat de l'estament. El 20 de desembre els habilitadors del braç militar es presentaven a la Sala dels Reis i explicaven que l'habilitació havia estat suspesa perquè en la «Junta de la habilitació se ha suscitat dupte sobre la habilitació o inhabilitació de alguns senyors de vassalls y quadras ab jurisdicció civil plena». El dubte, com solia fer-se, es traspassava als advocats del braç, els quals, l'1 de gener, van respondre citant diverses constitucions, «de las quals constitucions se inferex clarament que los barons en Cathalunya són convocats y tenen interessència en las Corts Generals; attès que segons la comuna intel·ligència de nostres pràctichs y doctors regnícolas, per barons en Cathalunya se entenen tots los senyors de vassalls que tenen jurisdicció, sian cavallers, nobles o plebeos, y que encara que no sian cavallers

15. N-1100, fol. 101r.

16. N-1100, fol. 103r.

17. N-1100, fol. 110r.

18. Guillem Bosom, notari públic reial col·legiat, per a la Junta de Constitucioners; Francesc Minguella, notari públic de Barcelona, per a la Junta del Nou Redreç; Francesc Topí, notari públic reial col·legiat, per a la Junta de «Recullidors de Agravis»; Joan Cabanes, notari públic de Barcelona, per a la Junta del Balanç; Gaspar Guillot i Jardí, sense especificar quin tipus de notari, per a la Junta de Combinadors, i Joan Saladriga, notari reial, per a la Junta de Taxadors. N-1100, fol. 134v-135r.

són individus de l'estament militar [...] de tal manera que segons los nostres matexos doctors pràctichs los forasters de qualsevol estat o condició, encara que domiciliats en altre regne fora de Cathalunya, si en esta tenen baronia deuen ésser admesos y poden entrevenir com a barons en Cort...».¹⁹

L'habilitació era, doncs, una tasca laboriosa. Resolt el dilema, l'habilitació prossegueix. Fins a l'onzena habilitació, el 18 de desembre de 1705, el manuscrit del procés familiar del braç militar enumera les habilitacions, però després s'abandona la numeració. Amb tot, la numeració no és una relació fidel del nombre per tal com alguna habilitació conté més d'una persona habilitada. Després de feta cada habilitació, aquesta es feia pública i els habilitats havien de jurar, la qual cosa significa que el manuscrit repeteix les relacions de noms. No és fàcil conèixer exactament el nombre dels que reclamaren ser habilitats, i no n'hem fet un recompte pacient. Amb tot, calculem que les persones que ho demanaren foren unes 420 i escaig, de les quals entorn del 27% ho feren com a nobles; entorn del 32%, com a donzells, i entorn de l'11%, com a miles «vulgo cavaller». No tots reclamaren l'habilitació presencialment. Una cinquantena ho feren per procuració. No hi ha una coincidència exacta entre assistents i habilitació; en primer lloc, perquè les sessions i la concurrència començaven abans que les habilitacions, i ja hem dit que aquestes es prolonguen al llarg de la celebració de la Cort General. D'altra banda, tot just començades les sessions, el 7 de desembre, Ignasi de Miquel posava dissentiment «perquè no concorren los oficials reals y estipendiats» «attenent y conciderant lo gran perjudici se fa a la Cort de entrevenir en ella los oficials reals estipendiats y tenint gages de sa magestat, y que en las Corts que tingueren principi en lo any 1626, las quals si bé no se clogueren la habilitació de aquellas aprofita, havent-se posat discentiment a tots actes de la Cort fins que fossen repel·lits de ella los sobre anomenats, en intel·ligència de dit discentiment fou servit sa magestat, per medi de son protonotari, disposar y manar ésser repel·lits, dits oficials reals estipendiats y tenint gages, de concórrer y entrevenir en dita Cort, salvant-los dret per ésser habilitats o repel·lits en lo judici de habilitació. Per ditas y altres concideracions, discent de tots los actes y tractes de la present Cort y congresos de ella fins que, los sobra dits oficials reals estipendiats y tenint gages, sien repel·lits y se abstingan de concórrer y entrevenir en la present Cort».²⁰ S'adherien al dissentiment Antoni Desvalls i Vergós i Josep Mata i de Copons. Tot seguit, s'encarregava als advocats dels braços d'estudiar l'afer i, el dimecres 9 de desembre, aquests responien que havien mirat diversos processos familiars, entre els quals hi havia els de 1626, en què s'havia

---

19. N-1100, fol. 221rv.

20. N-1100, fol. 22r.

produït el mateix dissentiment «y per a llevar-lo vingué en lo present bras militar lo protonotari de sa magestat y [...], en nom de sa magestat, digué que sa magestat manave, a tots los oficials reals y altres personas que tinguessen gages de sa magestat, se isquessen fora del present bras, sens emperò perjudici de sos drets y accions e fins y a tant fos feta la habilitació».²¹ El 1705 es resolía el dissentiment d'igual manera, i en la mateixa jornada «entrà en la dita sala del bras lo il·lustre senyor don Ramon de Vilana Perlas, secretari de sa magestat, al qual se rebé y donà lo asiento en lo modo y forma expressats en dita resolució, y referí que la real voluntat de sa magestat era que los oficials reals, estipendiats y tenint gages de sa magestat iscan y se abstingan de concórrer y entrevenir en los actes y tractes de la present Cort, salvant-los dret si·ls competeix per lo judici de la habilitació. Y havent lo il·lustríssim senyor president donat las gràcias a dit il·lustre senyor secretari, se despedí y fou acompanyat en la forma referida».²² I el dissentiment era alçat. El tema és interessant perquè situa l'avversió del país envers qualsevol indici de clientelisme reial entre els braços en el desenvolupament de les Corts. Tant el 1702 com el 1706, de la qüestió se'n feia capítol de cort.²³ «Que qualsevols oficials general e indistinctament, tant ab jurisdicció com sens ella, soldats del real exèrcit y altres estipendiats o que tenen gages o pencions reals» —deia el capítol de cort 18 de 1706— «no pugan entrevenir en Corts Generals ni constituhir procurador per dit efecte, no comprenent los que tindran penció eclesiàstica. Plau a sa magestat». I signava en nom del rei el seu secretari, Ramon de Vilana i Perlas.

Dels més de 420 concurrents que reclamen ser habilitats, aproximadament un 7% són *repellatur* per la condició d'oficials reials de categories diverses, alguns amb més especificació de la seva condició que altres. Tots ells són reconeguts com a nobles, donzells o cavallers, però són rebutjats a causa de les funcions reials que ocupen. Són Jaume Vicenç Alemany Descatllar, noble, regent de la tresoreria reial; Francesc d'Asprer, noble, governador de Tarragona; Francesc de Blanes i Carròs, comte de Centelles, batlle general; Jeroni de Campmany, donzell, lloctinent del batlle de Girona; Pere de Canal i Roger, de Puigcerdà, noble, oficial reial; Francesc de Casamitjana, cavaller, oficial reial; Josep de Cerdà i Güell, de Girona, donzell, oficial reial; Plàcid de Copons i Esquerrer, noble, doctor de l'Audiència; Antoni de Cortada i Pastors, de Manlleu, noble, quiliarc; Antoni de Cortès i d'Andrada, de Barcelona, noble, lloctinent quiliarc; Josep de Feu i Falguera, donzell, cavaller estipendiat; Pere de Jordà, de Tortosa, noble, lloctinent del batlle de Tortosa; Joan de Lapeyra, cavaller, oficial reial; Miquel d'Alen-

21. N-1100, fol. 28r.

22. N-1100, fol. 29r i v.

23. 35/1702 i 18/1706.

torn, òlim de Pinós, de Seró, noble, quiliarc estipendiat; Miquel Mas i Regàs, de la vila de Roda, donzell, cavaller estipendiat; Ignasi de Maranyosa i de Granada, de Lleida, noble, doctor de l'Audiència; Carles de Miralles, de Talarn, donzell, oficial reial; Francesc de Moxó i Peguera, de Cervera, noble, oficial reial; Fortunat de Parrellas i Archs, de Sant Feliu de Torelló, donzell, doctor de l'Audiència; Francesc Pons, de la vila de Figuerola, donzell, oficial reial; Josep de Puig i Carrera, donzell, doctor de l'Audiència; Carles de Regàs i Cavalleria, de Manlleu, noble, quiliarc estipendiat; Josep Antoni de Rubí i Boxadós, marquès de Rubí, lloctinent de mestre racional; Alexandre de Sagarra, de Lleida, donzell, oficial reial; Lluís de Sans i Miquel, noble, cavaller estipendiat; Joan de Sentjust i Pagès, noble, lloctinent de quiliarc estipendiat; Antoni de Solà i Montaner, de Bellpuig, noble, oficial reial, i Francesc Josep de Torrellas, noble, capità. Només Jaume de Tord i Cortada, noble, és *repellatur* pel fet de tenir un benefici eclesiàstic. La fórmula del *repellatur* és sempre la mateixa, el que varia és el tipus d'ofici reial. El cas de Jaume Vicent Alemany Descallar, per exemple, diu: *Item, quo ad personam don Jacobi Vincencii Alemany Descallar, admitatur ut nobilis; sed quia est regens Regiam Thesaurarium et non habet licenciam a domino rege, repellatur*; i així és en els altres casos.

Al costat dels *repellatur* trobem els *pro nunc non admitatur* per raons d'edat *quia non habet legitimam etatem*. Són aproximadament un 14%. És interessant observar que en la majoria dels casos es tracta de germans que es presenten plegats, ben segur que per garantir la continuïtat familiar en l'habilitació. Són els casos de tres germans Graell, dos germans Llenes, dos germans Llobet, dos germans Morató, dos germans Bastero, dos germans Berardo, dos germans Càncer, tres germans Copons, dos cosins Cortada, tres germans Eva, dos germans Guanter, quatre germans Jordana i dos germans Llupià, entre altres. Tot fa pensar que l'habilitació és tant una voluntat explícita de participació com també un desitjat factor de reconeixement social i estamental.

L'ordenació alfabètica dels cognoms permet observar el pes de les famílies més enllà de les individualitats, sense que necessàriament hagin de ser sempre parents, ja que hi ha cognoms força corrents. Només atenent el primer cognom i evitant les repeticions, trobem dos Àger, tres Asprer, tres Bastero, tres Berardo, dos Berenguer, dos Boneu, quatre Bòria, dos Borrell, quatre Bru, dos Camats, tres Canal, tres Càncer, dos Caramany, tres Carreras, tres Cassador, dos Claresvalls, dos Clariana, cinc Copons, cinc Cortada, tres Cruïlles, dos Desprat, dos Desvalls, quatre Eva, tres Ferrer, dos Feu, dos Figuerola, cinc Graell, tres Guanter, dos Jordà, cinc Jordana, tres Llupià, quatre Llansà, tres Llenes, dos Lloracs, dos Manresa, quatre Maranyosa, tres Mir, deu Montserrat, dos Mora, dos Moragull, quatre Morata, quatre Moxó, dos Oliver, dos Olsina, tres Oriol, dos Paguera, cinc

Pallarès, dos Pera, dos Perelló, quatre Perpinyà, quatre Peyrí, dos Plana, dos Pol, quatre Pons, vuit Prat, sis Puig, sis Ramon, dos Rodolat, tres Rovira, cinc Sabater, dos Sagarriga, set Sala, quatre Saleta, sis Segarra, dos Sentjust, set Solà, dos Solanell, dos Sullà, tres Sunyer, quatre Terré, quatre Tord, cinc Torres, dos Vadell, tres Valls, dos Vega, cinc Vilallonga i dos Vives.

No es pot confondre *habilitació* amb *assistència* a la convocatòria. Seria massa entretingut fer-ho dia per dia, però podem fer la comparació entre la primera sessió, una sessió en l'equador de les Corts, la sessió final i les signatures del quadern de cort estampat. En la primera sessió, del 5 de desembre de 1705, comptem la presència de 237 persones; a la meitat de la convocatòria, concretament el dimarts 2 de febrer de 1706, en comptabilitzem 88, i el dia de la clausura de les Corts, concretament el 31 de març de 1706, en són uns 173. D'altra banda, la relació presencial de les jornades només es fa a la sessió del matí i no necessàriament hi havia les mateixes persones a la tarda. El dia 12 de desembre a la tarda, quan s'estava deliberant sobre si els oficials de les Corts tindrien o no tindrien salaris i adeales, a causa de la precarietat de les finances del General, el president del braç tornava a llegir una proposta del braç eclesiàstic sobre el tema: «Y encara que sa senyoria il·lustríssima hagués feta esta proposició lo matí del dia de vuy, emperò, com los individus que concurran en lo congrés de esta tarde és factible que no són los mateixos que entrevenian en lo del matí, per so se és repetida dita proposició».²⁴

En l'estampació de les constitucions i els capítols de cort signen 181 membres. Tant als 173 de la clausura com als 181 de l'estampació caldria afegir-hi una trentena de procuracions, sovint per a una sola persona, i en pocs casos per a més d'una. Finalment, caldria comparar aquestes relacions amb les de les Corts del duc d'Anjou. Per fer una aproximació sintetitzada, hem comparat el nombre i els noms de les signatures dels quaderns de les constitucions de 1702 amb el nombre i els noms de les signatures del quadern de les constitucions de 1706 que, si més no, ens poden servir d'indicador en espera que més endavant se'n pugui fer una comparació més precisa i exhaustiva. El quadern de constitucions de 1702 és signat per 298 membres del braç militar, una bona colla més, doncs, de signatures. El 1702 hi ha cognoms que no consten entre les signatures de 1706, com Anglasesell, Berart, Calderó, Delfau, Escola, Falcó, Feu, Gelsen, Jalpí, Llenes, Montoliu, Ninot, Olsina, Perpinyà, Pujades, Rius, Salvador, Tamarit, Vilaplana o Xammar, entre altres. Però sabem que alguns hi havien estat. A l'inrevés, hi ha cognoms de 1706 que no apareixen el 1702, com Asprer, Bassols, Berardo, Casanova, Colomer, Feliu, Montserrat, Ponsich, Quintana, Reart, Sarriera, Teixidor, Tristany o

---

24. N-1100, fol. 67r.

Vertamon, entre altres. Potser el que crida més l'atenció és que Narcís Feliu no hi consta el 1702, o que Felip Ferran i Sacirera no hi consta el 1706. Però, pel que fa a 1706, cal recordar que el 13 de febrer ja ha començat l'amenança d'ofensiva per l'Empordà i pel Cinca, i el monarca reclama l'agilitat en els debats, l'acceleració del regiment de la Diputació i la reintegració dels cavallers de l'Empordà als seus domicilis: «y passà sa magestat a dir que serà de son real agrado el que los cavallers tenen son domicili en lo Empurdà y sas sercanias se restituysen en ells per a donar calor als naturals y facilitar lo que més convinga en servey de sa magestat y defensa pròpia, volent gosen de tots los honors com si continuassen sa assistència en las presents Corts, per lo qual li pugan dexar y constituhir procuradors». I el procés continua dient: «prenent la gravetat que conté dita recomen-dació y lo molt importa accelerar pèndrer-se en ella lo expedient que aparega ser més proporcionat, delibera per ço lo present estament comètrer a sis personas de quiscun bras, nomenadoras las del present per son il·lustríssim senyor president, las quals discorren y premediten sobre lo assumpto e ideen los medis pugan encontrar-se més promptes y practicables per més assegurar la felicitat dels progressos de esta primera importància».²⁵ Pel braç militar, foren nomenats Josep Terré i Granollacs, Joan Gualbes de Bonaventura i Copons, Josep Galceran de Cartellà Sabastida, Josep Galceran de Pinós i de Rocabertí, Josep Peguera Vilana i Millàs i Felip Ferran i Sacirera.²⁶ En aquella sessió hi assistien 113 cavallers i a la sessió del dia següent n'hi consten 81. Tota interpretació requeriria comparacions més precises.

Segur que són més significatives, però, les presències dels dies de treball ordinaris que no pas les dels dies de la inauguració i la cloenda, aquestes segurament de caràcter més protocol·lari que no pas polític. En el debat sobre la cobertura dels presidents dels braços en corts i fora de corts i dels diputats i oïdors, consta el dissentiment de Francesc Saiol i Quarteroni, no pas perquè hi estigui en contra, sinó «atès que lo present congrés se troba reduhit a poch número de cavallers»,²⁷ i aleshores (20 de març) n'hi consten 53. Per aquesta raó, potser caldria comptabilitzar, sobretot —no cal fer-ho ara i aquí—, l'assistència en els dies que es delibraven temes tal vegada més importants.

---

25. N-1100, fol. 667v-668r.

26. N-1100, fol. 670v-671r.

27. N-1100, fol. 961r.

El braç militar fora de corts i les conferències

Un procés familiar de corts, sigui del braç que sigui, pot ser objecte d'una gran quantitat d'estudis, per tal com s'hi debaten multitud d'afers de tota mena. Si es fes de manera comparativa entre els processos familiars de cada braç, encara caldria dedicar-hi més estudis. No és la intenció d'aquest text, ja que, en gran mesura, aquestes edicions no pretenen presentar un estudi acabat, sinó furnir material als estudiosos per a propers estudis que aprofundeixin en aquest procés de corts. L'estudi introductor i d'aquest segon volum no pretén fer cap seguiment primari dels debats i deliberacions del braç militar. Però sí que respon a la voluntat, sense cap mena d'intencionalitat exhaustiva, de destacar-ne alguns dels que semblen potser més significatius amb relació a aquest braç. Començo pels temes en què hi ha una implicació total del braç.

Tots els braços s'interessaven a poder obtenir el privilegi de grandesa i cobertura per als presidents dels tres estaments, sempre que hi hagués cort general convocada i, finalitzada aquesta, que això es fes extensiu als diputats i oïdors. La petició del braç militar, però, anava més enllà i donava el seu plàcet al capítol 4 *cum additione*. «Que lo protector o president del fidelíssim bras militar, fora Corts Generals» —deia l'addició— «gose de la mateixa prerrogativa en todas las funciones y actes públichs; y també de la de aportar massa son verguer».²⁸ Aquest capítol, reconegut en les sessions deliberatives com a número 4, no fou recollit ni pels capítols de cort ni pels capítols del Redreç. Amb tot, ens interessa remarcar-lo per observar no sols la legitimitat que el braç militar fora de corts adquiria arran de la institucionalització de les conferències (constitució 18) amb el reconeixement al braç d'arxiu propi²⁹ (capítol de cort 92), sinó també com a demostració que el comú del braç militar o del gremi de cavallers fora de corts³⁰ volia que el seu president tingués un reconeixement de rang similar al dels consellers i al dels diputats i oïdors. També és interessant identificar on solia reunir-se el braç militar fora de corts: «Y ab est ordre se són encaminats» —diu en

28. N-1100, fol. 210r.

29. Braç militar i conferència han estat estudiats per Eduard Martí, *La conferència dels tres comuns (1697-1714). Una institució decisiva en la política catalana*. Vilassar de Mar - Lleida. Fundació Ernest Lluch - Pagès editors, 2008. *Ibidem. La classe dirigent catalana. Els membres de la conferència dels tres comuns i del braç militar (1697-1714)*. Barcelona. Fundació Noguera, 2009.

30. És interessant remarcar l'ús que el procés familiar N-1100 fa de la paraula *gremi*: fol. 285r: «en personas del gremi del present il·lustríssim estament militar»; fol. 436r: «ab lo dit il·lustríssim y fidelíssim protector y bras militar e o oficials del gremi de aquell»; fol. 456r: «Que dit tribunal [el Tribunal de Contrafaccions] sie compost de sinch personas, ço és, un president, que dega ésser persona militar y del gremi de vostra senyoria il·lustríssima, abte per a ésser admesa en lo bras militar de Cort per calitat de milícia y no com a senyor de vassalls, de capa y espasa y sens necessitar-se de ésser graduada en drets»; fol. 492r: «y aquell il·lustríssim bras real té detingudas diferentes constitucions en què interessa aquest gremi». *Gremi*, doncs, com a sinònim d'*estament* o *braç*.

una ocasió el procés del braç militar— «a la sala ahont se acostuma juntar lo fidelíssim bras militar fora Corts, que és a mà dreita de la Sala de Sant Jordi y fa cantonada a la part del Call».³¹ El gremi de cavallers, doncs, s'anava consolidant com a institució política amb arxiu propi i lloc de reunió dins la casa de la Diputació, quan en períodes anteriors sovint s'havia reunit a l'edifici de la seu episcopal. Tot posant en evidència, potser, la necessitat d'un estendard simbòlic que li atorgués prestigi, el 31 de març, en plena alarma de veïnatge de l'enemic, el braç militar es col·locava darrere de la bandera de sant Jordi. El text del procés familiar és encapçalat amb la rúbrica «Lo president y bras militar van associant la bandera de Sant Jordi». «Diferents naturals de aquesta ciutat» —escriu el procés—, «ab impaciència, discorrent ésser convenient fer-li alguna oposició, moguts del zel, passaren a tocar las campanas a rebato y ab algun tropell solicitar y precisar als concellers y deputats a tràurer las banderas de santa Eulària y de sant Jordi, com efectivament, per a aquietar-los, las tragueren, seguint als senyors deputats lo il·lustríssim president y bras militar».³² Potser hi ha una certa competitivitat entre una institució consolidada i un sector del braç militar amb ambicions dirigents.³³

El reconeixement de les conferències dels tres comuns són algunes de les lleis importants d'aquestes corts. Aquest tema el trobem en diverses ocasions en les deliberacions del braç militar. El procés familiar del braç militar del dia 30 de desembre de 1705 *ante meridiem* diu: «Capítol de número 3, Redrés, que·s pugan tenir conferències. Ítem, se ha llegit lo Capítol de Redrés de número 3, contennint que los tres comuns de la Deputació, ciutat y bras militar pugan tenir conferències y nomenar per ellas las personas aparega. Y que dit capítol hage de prevalèxer perpètuament, no obstant qualesvol disposició en contrari, volent quede revocat tot lo que se oposa al present capítol, lo qual dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició».³⁴ El braç militar donava el seu plàcet «dummodo la ordinata se conforme ab los capítols de Cort de l'any 1599 y altres antecedents». Amb tot, aquest capítol 3 del Redreç no figura en la redacció final, tal vegada perquè la qüestió ja és assumida per la constitució 18. També apareix un capítol 29 del Redreç, el qual finalment tampoc no és recollit en la redacció final, que indirectament ens parlava de les conferències «que las dos lliures de cera no sien» —deia el capítol— «tots los dies se juntaran las conferències en la

31. N-1100, fol. 39r.

32. N-1100, fol. 1055rv.

33. El capítol 47 del Redreç de 1706 (conegut com el 53 en el curs de les Corts) atorgava als ambaixadors de la Diputació les prerrogatives de la ciutat de Barcelona i als consistorials, «a més de la insígnia colorada ab lo escut de las armas de la Deputació [...] pugan y degan quant no vagen oficiant usar, en particular y en qualsevol part, de una venera ab la imatge de Sant Jordi», N-1100, fol. 1402r.

34. N-1100, fol. 210r.

Casa de la Deputació, sinó sols una vegada tant solament per lo negoci tractaran, encara que aquells se haguessen de juntar molts y differents dies...».³⁵ Pel que sembla, les conferències gastaven molta cera, més enllà de la que cremava. Ara bé, ja ho he dit, la conferència la trobem directament aprovada en la constitució 18, però també indirectament en la constitució 64 de les mateixes corts. La constitució 18, que durant les deliberacions és coneguda amb el número 69, fou un text força debatut. El 19 de gener de 1706 era llegida la constitució: «Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 69, en què se disposa que los tres comuns de la Deputació, Ciutat y Bras Militar pugan tenir conferències lliurement sempre que los apareixerà, segons la comissió, facultat y poder que se'ls serà tribuït. E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida».³⁶ Aquesta constitució era novament llegida el 27 de gener perquè hi havia alguna discrepància entre braços, i el braç militar es limita a afegir «que cada hu dels tres magistrats expressa la constitució, puga fer un cos de per sí ab igual número de persones».³⁷ Aquest era un tema controvertit que es resolvia amb la igualtat entre comuns. Encara el 4 de març hi ha la referència següent: «En orde a la Constitució de número 69, que tracta de las conferències dels comuns de Deputació, Bras Militar y Ciutat de Barcelona, atès que lo reparo per la real decretació sols concisteix en què se omiteca de son prohemi lo parlar de las oppressions que durant lo intrús govern del sereníssim duch de Anjou se feren a dits comuns, que per ço se trague dita relació de dit prohemi, suplicant a sa magestat que sens ella se digne afavorir a la Cort ab son real *placet* en dita constitució, per lo qual efecte sie novament remesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners».³⁸ Es tractava, doncs, de facilitar la decretació reial eliminant els motius,³⁹ és a dir, la bel·ligerància de l'etapa del duc d'Anjou, pels quals els braços havien promogut l'esmentada constitució. El 6 de març es repetia la deliberació: «Sobre la decretació de la Constitució número 69: en orde a la Constitució de número 69, que tracta de las conferències dels comuns de la Deputació, Bras Militar y Ciutat de Barcelona, atès que lo reparo per la real decretació sols concisteix en què se omiteca de son proemi lo parlar de las opressions que durant lo intrús govern del sereníssim duch de Anjou se feren a dits comuns y que lo suplicat en ell se demane per capítol de Cort, que per ço se traga dita relació de dit proemi, suplicant a sa magestat que sens ella se digne afavorir a la Cort ab

---

35. N-1100, fol. 332v.

36. N-1100, fol. 385v.

37. N-1100, fol. 454v.

38. N-1100, fol. 816v.

39. Els reis es feien la guerra entre ells, però eren del mateix gremi, i, així, sembla que Carles III no estava disposat a fer seves les crítiques dels seus vassalls a l'actuació d'un sobirà, encara que fos considerat un intrús.

son real plàcet, per lo qual efecte sie novament remesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què, en intel·ligència del referit, ne disposen capítol de Cort, senyint-se més en son proemi». ⁴⁰ Finalment, el 13 de març quedava enllestida la constitució: «Se ha llegit la Constitució de número 69, en orde a poder tenir conferència los comuns de la Deputació, ciutat y bras militar, disposada per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, inseguint la deliberació dels tres il·lustríssims estaments. E lo dit il·lustrísim y fidelísim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida». ⁴¹

La immunitat fiscal de l'estament militar

Un tema que fou molt controvertit, i que per manca d'acord va quedar sense resolució clara, fou el de la immunitat de l'estament militar enfront de la fiscalitat de les universitats. El 18 de febrer, Carles de Fivaller i Torres, en nom del dret municipal i de «la pau y quietut pública» del Principat, presentava al braç militar una constitució en defensa de les exempcions i la immunitat fiscal dels eclesiàstics, els cavallers i els qui gaudien de privilegi militar enfront de la jurisdicció de batlles, cònsols, paers, consellers o jurats, tant de pobles reials com de barons. La constitució pretenia evitar les «repetidas vexacions respecte a las imposicions, talls, tatxes, trànsits, allotjaments y altres cosas que ordenan y mana fer y pagar los jurats dels pobles als militars y a sos masovers, extenent-se algunas vegades a las casas y béns de eclesiàstichs, resultant de aquí notable vilipendi dels dos estaments eclesiàstich y militar, puix a més de ésser petxats com a plebeos, estan sas casas y haziendas a ordes de aquells, del que se originan los escàndols y disturbis que a tot Cattalunya són notoris». Carles de Fivaller feia la representació al braç «de son propi zel», però també «motivats» per «la instància de molts individus» de l'estament. No havia aconseguit la veu majoritària de la Junta de Constitucioners perquè cursessin la constitució als braços. Amb la pretensió d'«obviar la rémora de algun discentiment que podria no sols suspèndrer lo curs de la Cort, però tal vegada impedir lo arribar al feliz port de la conclusió», reclamava la intervenció del braç. La constitució que proposava es queixava de la vulneració que comportava per a l'exempció estamental el carregament fiscal a la part dels colons «carregant excessivament als masovers o colonos ve a recàurer en dan y perjudici dels eclesiàstichs, militars y gaudints e o de sas casas y béns, venint per aquest camí y en conseqüència a ser compellits en haver de pagar per la sua

⁴⁰. N-1100, fol. 820v-821r.

⁴¹. N-1100, fol. 924r.

part *dominica* y per officials o jutges incapasos o incompetents; y per causa de dits excessos y abusos se hagen seguits molts disturbis y escàndols, en gran deservy de Déu, de nostra real magestat y de la quietut pública». ⁴² Així, Carles de Fivaller reclamava per constitució que les autoritats municipals no poguessin «per via directa ni indirecta, per sí ni per interposada persona, entremètrer-se en fer pagar als ecclesiàstichs, militars, gaudints ni a sos masovers talls, tatxes, pallas, bagatges, gavellas ni altres qualsevols drets o espècies de impositcions, ni posar-los ni fer-los posar allotjaments en ditas casas y fora de ellas, com és en lo hostal ni en altres parts, a gastos de dits ecclesiàstichs, militars, gaundints, ni de sos masovers, sinó que las taxacions, ordes y execucions de ditas cosas, en lo cas que degan pagar-las o fer-las y no altrament, se hagen de fer, dirigir y manar per los jutges competents dels dits ecclesiàstichs, militars y gaudints de privilegi militar o per la Junta de Medis elegida en las presents Corts per lo repartiment y paga del donatiu o per los deputats y ohidors; y fent lo contrari, pugan ésser los sobre dits cònsuls, pahers, concellers, procuradors, jurats, batlles y altres qualsevols contrafactós processats y castigats com a delinqüents, usurpadors de jurisdicció y altrament conforme a la gravetat dels delictes y excessos que cometran». El braç disposava que el paper en forma de constitució de Carles de Fivaller fos lliurat a la Junta de Constitucioners perquè remodelés el text, hi fes retocs i en facilités l'aprovació amb la finalitat d'evitar «tot lo que pot ser motiu a disgust entre los ecclesiàstichs, militars y plebeos». ⁴³ El 27 de gener de 1706 Carles de Fivaller i Torres dissentia de la conclusió de la Cort «fins a que se haja establerta lley ab la qual se asseure la pau entre los cavellers y plebeos, que tant rompuda està per causa dels talls, tatxas, impositcions y trànsits que per ignominiós y desordenat orde dels jurats, concellers o cònsols solan patir los cavellers, axí per lo colorat pretext de sos masovers com altrament, contra dret y justícia, puis per exos medis vénen a exercir jurisdicció los plebeos en las casas y haziendas dels cavellers, del que se han seguit innumerables danys en lo present Principat contra del servey de Déu, del rey nostre senyor y benefici públich». S'adherien al dissentiment Josep de Melianta i Sullà, Pere de Montoliu i Ribes, i Esteve de Vadell Lleó i Besturs. ⁴⁴ El 29 de gener arribava la resposta de la Junta de Constitucioners, segons la qual «havent [...] regonegut la gravetat de l'assumpto, consultà los advocats dels tres il·lustríssims braços, los quals han fet relació que, havent tractat, estudiat y discor-

42. Aquest tema havia aparegut al darrer quart del segle XVII. Davant la presència constant de tropes i allotjaments el braç militar s'oposava al fet que els seus masovers contribuïssin en allotjaments i als talls de les universitats, ni per la part dominical ni per la part «colònica». GÍFRE RIBAS, Pere. *Els senyors útils i propietaris de mas. La formació històrica d'un grup social pagès (Veguera de Girona, 1486-1730)*. Barcelona. Fundació Noguera, 2012, p. 629-630.

43. El conjunt de citacions del 18 de gener als fol. 375r-377r.

44. Fol. 464v-465r.

regut moltes vegades llargament sobre lo dit assumpto, han quedat discordes dits advocats y sols acordes en què la Cort podia fer lley declarant la qüestió *afirmative* o *negative*, com li aparega convenir a la pública utilitat». Aleshores, el president del braç, fent ús de les seves facultats, nomenava Carles Fiveller i Torres, Josep Paguera Vilana i Millàs, Francesc de Vertamon, i Manuel Ferrer i Sitges per tal d'insistir amb urgència i fent-hi aclariments en el text pretès «attès se troba posat dissentiment a la conclusió de la present Cort fins y a tant sie formada constitució en orde a esta incumbència y a fi de que, per medi de la constitució se espera disposar-se, puga lograr-se lo remey més practicable per evitar los danys y prejudicis experimentan los individus de est il·lustríssim bras respecte del que tracta lo paper, y ab aquella forma que's tinga probabilitat de acceptació en los demés braços, y que lo present estament militar y sos individus no sien molestats en sas immunitats, en la conformitat que fins vuy han experimentat; y després de haver-la formada, la reporten al present bras perquè, en sa intel·ligència, puga deliberar lo de major acert».⁴⁵

El 22 de febrer, l'afer de la immunitat fiscal estamental estava sense resolució, però les urgències de la Cort obligaven Carles de Fivaller i Torres a alçar el dissentiment «a fi de que no obstant dit discentiment puga conclóurer-se la present Cort General, per lo molt que insta la positura del temps corrent y lo major servey de las dos magestats, divina y humana, reservant-se dret per a posar-lo altra vegada en cas li aparega instar-o axí la pública utilitat y establiment de la quietut y pau universal de aquest Principat».⁴⁶

El dia 27 de febrer el procés encara indica la lectura d'un «paper sens número, en forma de capítol de Cort, sobre la taxa dels colonos, masovers y arrendataris en las casas y terras de ecclesiàstichs, militars y gaudints de privilegi militar, y lo modo y forma de exigir aquella; y també la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real a 25 del corrent, contenint *displicet* per las causas y rahons expressades en dita deliberació». El braç militar aleshores reclama fer una súplica al rei «comprentent quant importa prevenir lo que puga accelerar la pública quietut y evitar disgustos entre los militars, universitats y singulars». La súplica expressa «lo inpracticable de unir-se los tres braços en un dictamen per lo medi regular de sas deliberacions [...] per la gran repugnància que sempre se ha encontrat en lo real». Per aquesta raó, supliquen al rei que els afavoreixi amb una confirmació, i apel·len a «dret comú, consuetuts immemorials, usos, costums, observansas, sentèncias, provisions y privilegis» i en «força dels quals gosan los militars de la exempció e immunitat que competeix a las personas militars, però també

---

45. N-1100, document relligat entre els fol. 485v i 487r.

46. N-1100, fol. 474r.

a sos colonos y masovers, posant en sa real notícia las vexacions que han experimentat los militars», i reclamen també al rei «provehir lo medi se haurà de posar en execució per las personas militars en los casos se trobaran vexadas per los pobles». ⁴⁷ Per intervenir en l'esmentada súplica eren elegits Joan Gualbes de Bonaventura i Copons, Carles de Fivaller i Torres, Josep de Càncer i Pratsen-julià, i Emmanuel Ferrer i Sitges. El debat és interessant perquè, d'una banda, mostra que la immunitat estamental era una font de conflictivitat social i, de l'altra, perquè verifica el paper del braç reial en defensa de la lògica plebea. Com ja havia tingut lloc al segle XVI pel que fa a certes novetats en matèria de delmes i jurisdicció, el braç militar ara pretenia també una confirmació reial dels seus privilegis, amb la qual cosa haurien obtingut un acte de cort, ⁴⁸ que sense resoldre el tema hauria col·laborat a interferir en la lluita contra la immunitat fiscal del conjunt dels barons. No sembla que existís cap confirmació en aquest sentit. És més, el debat del donatiu, ⁴⁹ amb el qual aquest tema està connectat, revela, un cop més, la voluntat del braç reial d'eliminar les desigualtats estamentals en matèria fiscal.

La qüestió de les exempcions fiscals del braç militar tornava a aparèixer en el debat del capítol de cort 62, que és el capítol de cort definitiu i estampat número 107, relatiu a la normativa que calia seguir amb els soldats i gent de guerra assentats i en trànsit al Principat i al Rosselló i la Cerdanya en temps de pau i de guerra. Es reclamava que havien d'estar allotjats en presidis reials i, en cas de trànsit, complir la constitució de la reina Maria de 1422 i el dret comú. En principi tothom hi estigué d'acord. Amb tot, el braç reial, en parlar dels assentaments, reclamà d'afegir-hi: «y no en casas de particulars». ⁵⁰ Aquesta addició esperonà la sensibilitat estamental del braç militar, el qual, sense rubor, reclamava que s'hi afegís una al·lusió als seus privilegis ⁵¹ i la suspensió de qualsevol disposició fins a la resolució de l'exempció que competia als cavallers i als seus colons i masovers. Ja hem vist que la qüestió de l'exempció havia quedat inconclusa. El capítol 62,

47. N-1100, fol. 776v-777v.

48. Cal recordar que la pugna entorn del delmar en garba i el delme universal de la Cort General de 1552 davant la negativa del braç reial era resolta pels braços baronials per mitjà d'una súplica al rei amb un acte de cort amb el qual pretenia donar més força legal a les pragmàtiques reials que ja existien en aquest sentit i, per aquesta raó, la dita disposició no es troba en el volum I de *Constitucions i altres drets de Catalunya*, sinó en el volum II de *Pragmàtiques i altres drets de Catalunya*. SERRA I PUIG, Eva, «Constitucions perdudes (1547-1552). Algunes reflexions». En: FONTANA, Josep. *Història i projecte social. Reconeixement a una trajectòria*. Barcelona. Crítica, 2004, vol I, p. 415-416 i 420.

49. Sobre aquest debat, vegeu, de SERRA I PUIG, Eva, l'estudi introductori en *Cort General de Barcelona de 1705-1706. Procés familiar del braç eclesiàstic*. Barcelona. Departament de Justícia de la Generalitat i Parlament de Catalunya, 2014. Volum 30 de la col·lecció «Textos Jurídics Catalans», p. XVII-XXVIII.

50. AHCB, CC, XVI, 88, fol. 458v.

51. Braç militar, fol. 798v, fol. 960v.

doncs, es tramita i decreta per als tres braços (capítol de cort 107) i s'hi manté la frase «y en ninguna manera los poguesen aposentar en casas de particulares personas sinó en defecte de casas y castells de vostra magestat», sense al·lusió, però, a cap privilegi estamental.⁵²

La representació ciutadana del braç militar

Tal com ha indicat Josep Maria Torras, els inicis del segle XVIII revelen que la fluïdesa socioestamental de la societat creava una disfuncionalitat en la representació institucional que comportà la necessitat de la remodelació de les bosses d'insaculació de la ciutat de Barcelona. Tot i que la remodelació no seria concedida pel rei fins al 3 de novembre de 1708 com a resultat d'una proposta formulada pel Consell de Cent del 22 d'octubre del mateix any,⁵³ el cert és que el braç militar ja en les corts de l'arxiduc es fa ressò del seu desig de ser en la representació de la ciutat. El 19 de març de 1706, reclamen representació ciutadana o privilegi fiscal: «Ítem, fonch proposada una constitució sens número y una súplica per sa magestat, dirigidas una y altra a que los titulars, cavallers y nobles, com a estats més preheminentes, ocupen en casa de la ciutat la bolsa de concellers en cap e o a *cetero* no sien *de corpore* de la universitat, sinó que gosen la franquesa dels drets y demás imposicions de esta ciutat». Sabien que el que demanaven no tenia el vistiplau del braç reial i, una vegada més, pretenien obtenir-ho per via de privilegi reial, en aquest cas, però, amb una certa lògica per tal com es tractava d'un afer de caràcter municipal i, per tant, susceptible d'intervenció reial fora de les Corts: «E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, comprenent que la dita constitució no tindria acceptació en lo il·lustríssim bras real, delibera per ço que's suplique a sa magestat (Déu lo guarde) sie servit interposar-se ab la excel·lentíssima ciutat perquè los nobles y militars a *cetero* no sien *de corpore* de la universitat de la present ciutat, y que per consegüent se'ls salve la exempció dels drets e imposicions, o que altrament la ciutat disposàs que als nobles y militars se'ls done lo puesto correspon a sa graduació, de forma que axí en lo puesto de conceller com en las juntas y congressos de la ciutat tingan la antelació als altres gremis y estaments, per ser axí de conveniència del públich y per assegurar lo major lustre de la ciutat; cometent la formació de dita súplica a l'il·lustríssim senyor president y dos personas del present il·lustríssim congrés, per sa senyoria

52. N-1100, fol. 1329v.

53. TORRAS I RIBÉ, Josep M. «Aproximació a la problemàtica civil de la Guerra de Successió a Catalunya. La política municipal de l'Arxiduc Carles d'Àustria (1705-1711)». En: *Recerques*, 13 (1983), p. 27-43.

nomenadoras, los quals la disposen ab dits o altres motius que li apareixerà ser proporcionats per inclinar lo real ànimo y, después de disposada, la reporten al present bras per a què, en sa intel·ligència, pugua resoldrer lo més convenient. Y lo il·lustríssim senyor president ha nomenat los senyors don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Emanuel Ferrer y Ciges». ⁵⁴ Fins al cap de dos anys la pretensió no va ser satisfeta. Una reforma que implicava al mateix temps ajustar la relació entre la societat i la institució de govern de Barcelona i incrementar el pes de la noblesa en la vida municipal segons el nou equilibri social que la dinàmica econòmica estava imposant.

El Tribunal de Contrafaccions vist des del braç militar

Els braços no estaven satisfets amb l'actuació del Tribunal de Contrafaccions creat en la Cort General de 1702. El resultat final de 1706 fou un blindatge a favor de les seves competències i mesures d'agilització. ⁵⁵ Amb tot, hi va haver un intent de fer-ne un altre de nova planta evitant la presència preceptiva de tres jutges de l'Audiència dels capítols de 1702. El 15 de gener de 1706 arribava al braç militar reunit, procedent de la Junta de Constitucioners, una «Planta o Idea del Tribunal de Contrafaccions y Visitas» que constava de catorze articles. ⁵⁶ El paper pretenia la sanció dels contrafactors «sens los diffugis que fins vuy se són experimentats, axí antes de las Cortes de l'any 1702 com después...». El nou tribunal concebut havia d'estar constituït per quatre jutges experts en dret, eclesiàstics o seculars, i un president de l'estament militar, tots ells elegits pel rei amb la presentació prèvia d'unes ternes confeccionades pels tres braços de la Cort General, una de dotze persones jurisperites, eclesiàstiques o seculars, i l'altra de tres persones del braç militar. Quan les corts no estiguessin convocades, les ternes havien de ser fetes pels diputats i oïdors, conjuntament amb una divuitena. Es volia que el Tribunal integrés també les funcions de les visites triennals dels jutges de l'Audiència i altres oficials reials que no purgaven taula, i, així mateix, la visita dels càrrecs i oficials de la casa de la Diputació. Amb la integració de les visites a les competències i funcions del tribunal es volia eliminar controvèrsies entre tribunals i reduir les despeses del General. Les cinc persones del tribunal havien de

54. N-1100, fol. 955rv.

55. CAPDEFERRO I PLA, Josep; SERRA I PUIG, Eva. *El Tribunal de Contrafaccions de Catalunya i la seva activitat (1702-1713)*. Barcelona, Departament de Justícia de la Generalitat i Parlament de Catalunya, 2014. Volum 34 de la col·lecció «Textos Jurídics Catalans». Ibídem, *Casos del Tribunal de Contrafaccions de Catalunya (1702-1713)*. Barcelona. Departament de Justícia de la Generalitat i Parlament de Catalunya, 2014. Volum 35 de la col·lecció «Textos Jurídics Catalans».

56. N-1100, fol. 341r a 342v.

residir a Barcelona i tenir plena jurisdicció per declarar i executar les causes. El president del tribunal havia d'assistir-hi sempre però només tindria vot en cas de paritat de vots. Les seves sentències i les seves diligències interlocutòries no admetrien apel·lació ni suspensiva ni devolutiva, ni eren susceptibles de ser evocades a la Reial Audiència sota cap pretext, encara que es tractés d'un cas de regalia, de nul·litat o d'injustícia notòria. El braç militar, davant aquesta nova planta dels constitucioners, deliberava que abans de qualsevol decisió calia que la Junta del Redreç aclarís el volum de despeses de les funcions separades del Tribunal de Contrafaccions i de les visites als oficials reials i als càrrecs i funcionaris de la Diputació. El president del braç havia d'eleger quatre persones del braç, «las quals en intel·ligència de dita planta formen sos apuntaments».⁵⁷ Els tres braços havien de fer el mateix i reportar-ho als constitucioners. Pel braç militar, eren elegits Josep de Terré i Marquet, Gabriel Borràs, Francesc de Vertamon i Josep Càncer i Pratsjulià.⁵⁸ La resposta dels quatre elegits⁵⁹ fou favorable a fusionar en l'activitat del Tribunal de Contrafaccions els processos de les visites, «refundint-se estos tres exercicis en lo nou tribunal y ab estos propòsits, per la major estabilitat de dit tribunal». També reiteraven la necessitat de la plena jurisdicció *privative* del Tribunal i insistien en la jurisdicció d'aquest «contra los excel·lentíssims senyors lloctinents y capitans generals de sa magestat, doctors de la Real Audiència y consell real, portantveus de general governador y tots y qualsevols altres oficials reals y de barons de tot lo Principat de Cattalunya y comptats de Rosselló y Cerdanya», encara que, amb relació a les penes, els lloctinents generals restaven sota les disposicions de la Constitució 11 del final del títol «De observar Constitucions», juntament amb les altres del dit títol i les relatives a aquestes qüestions de la Cort General de 1599, les quals disposicions haurien de ser confirmades, tret, però, d'allò en què fossin contràries al nou ordenament. El dictamen dels quatre membres del braç militar estava d'acord amb la integració de les tasques de contrafaccions i visites del tribunal i amb la composició per cinc persones, tal com plantejaven els constitucioners, i, en el cas del president, s'especificava que fos «persona militar y del gremi de vostra senyoria il·lustríssima, abte per a ésser admesa en lo bras militar de Corts per calitat de milícia y no com a senyor de vassalls, de capa y espasa y sens necessitar-se de ésser graduada en drets». S'admetia, en el cas que el braç eclesiàstic insistís a poder disposar també de la presidència del tribunal, la possibilitat del torn, començant-lo pel braç militar, però. Pel que fa als quatre jutges, havien de ser doctors en dret canònic o civil i havien d'estar en actiu i tenir un mínim de dotze anys d'exercici com a advocats. L'ofici dels

---

57. N-1100, fol. 243v.

58. N-1100, fol. 462r.

59. N-1100, document relligat entre els fol. 454v i 462r.

cinc jutges havia de ser a perpetuïtat, «servint-se sa magestat abdicar-se totalment la facultat de remourer algú o algun de ells» i no podien concórrer en cap extracció de la Casa de la Diputació ni de la ciutat de Barcelona. Només en cas de delictes independents de l'ofici, els seculars podien estar sota la jurisdicció de l'Audiència. El president havia de jurar en mà del diputat del seu braç i els quatre juristes havien de prestar jurament en mà del president. Qualsevol dels quatre jutges podia habilitar suplicacions o requisitòries si de cas mancava el president. L'apuntament o dictamen estava d'acord que el nomenament, quan calgués fer-ne algun i no hi haguessin corts convocades, depenia de les ternes fetes pels diputats i oïdors, conjuntament amb una divuitena, i sobre la base de l'extracció de sis de cada braç trets de les bosses de diputats i oïdors, ajuntant els rodolins de diputats i oïdors de cada braç, amb la voluntat que sempre hi hagués un membre de cada estament. En cas de paritat, i en les causes de sospites al·legades contra algun dels jutges, el president tenia vot de qualitat. El dictamen regulava sobre salaris, horaris, procediments i terminis, i establia la necessitat d'un llibre de relacions. S'insistia en el caràcter inapel·lable del tribunal, només en el cas de les visites s'acceptaven querelles en terminis molt precisos. Encara l'apuntament disposava que si, presentades la terna o les ternes, el monarca, en el decurs de dos mesos, no aclaria el subjecte o els subjectes elegits per al lloc vacant del tribunal, els diputats havien de fer rodolins i sortejar els individus de la terna i posar en possessió de l'ofici el qui sortís extret a la sort «com si per lo rey fos estat nomenat». Finalment, el tribunal havia d'usar un segell «ab las barras de Cattalunya y creu de Sant Jordi». El debat del Tribunal de Contrafaccions s'allarga en el decurs de la Cort. El 27 de gener de 1706, Josep Terré i Granollacs posava dissentiment «a la nova planta del tribunal atenen que la nova planta llegida se dirigeix a disposar un nou tribunal absolut y general per a conèxer de la universalitat de negocis de la primera importància de aquest Principat, ço és, de la conexensa de contrafaccions y per visitar a oficials reals y als deputats, ohidors, assessors y demás oficials de la casa. Atenen que esta última visita ha produïts favorables effectes y que nostres majors ab tanta premeditació la previngueren, atenen també que per a evitar tots duptes y reparos serà convenient y útil al públich fer-ne separats capítols de Cort per las contrafaccions y visitas dels oficials reals, per ço, posa descensiment a que-s tracte y resolga en lo dit negoci proposat fins que vindran los negocis de contrafaccions y visita dels oficials reals separats ab capítols de Cort o constitucions».⁶⁰ S'hi adheria Anton de València Franquesa i Gavàs. Alçat poc després el dissentiment, encara es tornava a obrir el debat. «Dit capítol» —deia el braç militar— «és una de las majors importacions de esta província y que és

---

60. N-1100, fol. 462r i v.

negoci digne de tota premeditació, ha deliberat per ço que son il·lustríssim president nomene dos personas de est il·lustríssim congrés, las quals, junt ab los advocats del present estament, conferescan y discorren sobre lo dit capítol y altres dependents de aquell»,⁶¹ i eren nomenats Francesc de Vertamon i Josep Càncer i Pratsen julià.

Segons el procés familiar del braç militar, encara el 3 de març de 1706 eren nomenats, amb relació al capítol del Tribunal de Contrafaccions, Felicià de Cordelles i Emanuel Ferrer i Sitges, dues personalitats. El primer havia estat president o protector del braç militar, un dels tres comuns de la Conferència, i com a tal havia viscut en pròpia pell els obstacles que el Tribunal de Contrafaccions havia trobat en el seu recorregut anterior, i el segon havia de ser l'autor del famós discurs de continuació de la guerra i la resistència de la jornada del 6 de juliol de la Junta General de Braços de 1713.⁶² Havien d'estudiar el paper dels constitucioners sobre el capítol 167 de l'Observança o del Tribunal de Contrafaccions i les minutes dels braços que hi tenien relació.⁶³ El Capítol 167 és la numeració que té del paper de treball durant la Cort General i que esdevingué després, en la relació definitiva i l'estampada, el Capítol de Cort 83. No sabem si el debat s'allargà gaire més. El cert és que les Corts, sota l'amenaça de setge de Barcelona per les tropes borbòniques, s'hagueren de clausurar amb rapidesa. Aleshores, el Tribunal de Contrafaccions era aprovat segons la planta concebuda el 1701-1702, sense la fusió de les causes de les visites. Amb tot, en la nova redacció dels capítols de 1705-1706 s'hi pot observar que aquest és distingit amb una major consideració formal i s'hi aproven mesures que tendeixen a blindar-ne les competències, sobretot pel que fa a la seva jurisdicció relativa els oficials majors reials, com el lloctinent i el capità general.

El braç militar en els debats de producció i comerç

El braç militar no sols deliberava en afers estamentals o intervenia en qüestions d'ordre jurídic superior com el Tribunal de Contrafaccions —debat al qual, amb tot, sembla dedicar més atenció que els altres braços—, sinó que també el trobem plenament integrat en els debats sobre la producció i el comerç, un fet que demostra que no som davant de cap col·lectiu ni obsolet ni homogeni. Tant si vol com si no vol, el braç militar ha de debatre i deliberar afers que possiblement

---

61. N-1100, fol. 675r i v.

62. *Escrits polítics del segle XVIII*. Volum I, *Despertador de Catalunya i altres textos*. Edició a cura de Joaquim Albareda, Barcelona-Vic. IUHJVV - Eumo Editorial, 1996, p. 97-119.

63. N-1100, fol. 801rv.

procedeixen del braç reial, però que li pertanyen igualment, un dels quals és el relatiu al dissentiment de Mataró «sobre lo fer la casa de port franch fora los murs de la present ciutat [Barcelona]», al qual s'havia adherit la vila de Sant Feliu de Guíxols; l'altre és relatiu al presentat «per lo síndich de la vila de Tàrrega, aserca lo Capítol del nou Redrés que tracta del jurament prestador per los sastres». ⁶⁴

No sembla pas que el braç militar, fora dels afers de caràcter senyorial, discrepi del braç reial pel que fa al que podríem anomenar política econòmica. És prou partidari del port franc sempre que abans es faci un ajustament amb els hereus de la lleuda reial i de Mediona. ⁶⁵ En canvi, el contenciós greu del port franc rau en el dissentiment de Mataró, que compta amb l'adhesió de Sant Feliu de Guíxols, i que hagué de resoldre's per la via d'un judici *in curia dando*. És a dir, si hi ha discrepàncies, aquestes procedeixen del mateix braç reial, no pas contra el port franc, sinó entorn d'una visió restringida a Barcelona o una visió més àmplia, que inclogui, com a mínim, la marina de llevant. El 25 de març, el braç militar, per part seva, elegia per escrutini com a jutges del judici *in curia dando* Carles de Fivaller i Torres i Emmauel Ferrer i Sitges. ⁶⁶ La declaració fou favorable a la causa de Barcelona ⁶⁷ i desactivava el dissentiment de Mataró. ⁶⁸ Penjava també un dissentiment de Tàrrega sobre l'obligatorietat que s'imposava als sastres de jurar que no treballaven amb robes forasteres. Tàrrega també es resistia a alçar el seu dissentiment i, en principi, el judici *in curia dando* havia d'incloure també el dissentiment de Tàrrega al paper número 45 (capítol 39 del Redreç); tanmateix, la declaració ja no parla del dissentiment targarí. Tant Sant Feliu de Guíxols com Tàrrega, el 28 de març, un dia abans del judici *in curia dando* alçaven el seu dissentiment respectiu, ⁶⁹ amb la qual cosa el comú de Mataró quedava sol davant el judici. L'exigència de Tàrrega, com també les súpliques de les confraries laborals de la ciutat de Barcelona, són significatives dels requeriments d'una producció manufacturera autòctona contra el frau fiscal, no sols dels botiguers als quals el paper 45 (Capítol 39) obliga a jurar no fraudar la bolla, sinó també dels sastres. Tàrrega fracassà en la seva exigència d'obligar a jurar també els sastres en iniciar ofici, malgrat que el capítol aprovat establia que, en cas de frau, al sastre se li imposaria una pena doblada. L'exigència de Tàrrega sembla expres-

64. N-1100, fol. 1002r. Es tracta del paper número 45, que esdevindrà Capítol del Redreç 39.

65. N-1100, fol. 711v.

66. Fol. 1002r.

67. 29-III-1706, fol. 1023v-1024v.

68. Vegeu també LLOVET, Joaquim. *Mataró, 1680-1719: el pas de vila a ciutat i a cap de corregiment*. Mataró, 1966, i segona edició de 2002. Sobre Mataró en aquest canvi de segle, vegeu també GIMÉNEZ BLASCO, Joan. *Continuïtat i canvi a les estructures econòmiques de la Catalunya del segle XVII*. Mataró 1580-1710. Barcelona, PUB, 2000.

69. AHC B, CC-XVI-88, fol. 1071r.

sar no sols una obstinació a favor de la bolla sinó també potser la preocupació d'un comú de la Catalunya profunda davant el lliure comerç. Ens ho fa pensar el fet que, com s'explica més endavant, la «Constitució 57», de connotació proteccionista, perduda, ja que finalment va ser rebutjada, també feia referència als sastres.

El suport al port franc anava plenament lligat al requeriment dels quatre vaixells d'Índies fins al punt que el mateix braç, quan el 30 de març, l'endemà del judici *in curia dando*, passà a decretar el Capítol de Cort 159, que esdevindria el Capítol de Cort 79 del quadern de cort estampat, en declarar el seu plàcet, indica que s'elimini la clàusula dels quatre vaixells a les Índies per tal com aquests ja tenen capítol propi. De fet, el capítol dels quatre vaixells a les Índies havia caminat pel seu compte, mentre quedava retinguda la resolució de l'afer del port franc.⁷⁰

La voluntat del port franc i els vaixells a les Índies explica que els braços —el braç militar també— es manifestin contraris a mesures proteccionistes. Amb tot, sembla que, a aquest respecte, el braç militar vagi més a remolc del braç reial que no pas que parteixi d'iniciatives pròpies. El 17 de gener era llegida una proposta de constitució de número 57, la qual declarava que «ninguna persona axí home com dona, del present Principat, de qualsevol grau, estat o condició que sie, no puga gastar de robas y texits de plata y or galons, puntas y brodaduras del mateix, ni tampoch de panyos, sarges ni altres robas forasteras per a sos vestits, en pena de deu lliuras y la roba comisada per cada vegada que seran trobats contrafer; y que la mateixa pena incòrrega en los sastres la treballaran; y que ditas robas y demás cosas sobre expressadas no pugan entrar al present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya. E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt plàcet la constitució llegida».⁷¹ Tanmateix, aquesta no va ser la darrera paraula. El 26 de gener, la Constitució 57 tornava a ser llegida, i s'informava que el braç reial l'havia retornada als constitucioners, i el braç militar s'afegia a la visió del braç reial «attenent que la conveniència principal de aquest Principat y lo que pot servir-li de desahogo per sos naturals és restablir lo comers en ell y escursar tot lo que se opose a est assumpto; y attenent que si generalment se privaba la entrada de todas las robas forasteras se mallograria est intent, se minorarian notablement los drets de la Generalitat y seria inútil la formació del port franch, que·s regoneix cedirà en evident conveniència». Per aquesta raó, el braç militar també retornava sense decretar el capítol als constitucioners, per tal que «fent-se reflexió a la gran importància de restablir-se y posar lo major desahogo lo comers, disposen y formen la planta o constitució ab aquellas prevencions que més pugan facilitar

70. Deliberació del 20 de febrer de 1706, N-1100, fol. 737r.

71. N-1100, fol. 362v.

son logro y lo de la pública utilitat y conveniència del present Principat». ⁷² El 6 de febrer es tornava a llegir la constitució segons la nova redacció dels constitucioners i era rebutjada pel braç amb un *displicet*. Finalment, el 8 de febrer el braç militar retirava la constitució: «Ítem» —deia la deliberació— «se ha tornat a llegir la constitució de número 57 decretada en lo present bras als 6 del corrent, e lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt ésser arrimada dita constitució». ⁷³ No hi havia possibilitat de cap solució de compromís entre prohibicions de robes forasteres i lliure comerç, i aquesta era la visió hegemònica dels tres braços.

També el braç militar compartia amb el reial el contingut de la Constitució 86 (després número 27), segons la qual qualsevol estranger que no fos francès podia instal·lar fàbrica de robes i teles de llana o seda, o de qualsevol altra qualitat, i fàbrica de tints, sense haver de passar per cap magisteri ni pagar cap interès, amb l'única condició que els fadrins fossin catalans. És un altre fet que demostra la cohesió entre els braços pel que fa no sols al lliure comerç, sinó també a les novetats en la producció manufacturera. El requisit que calia ser fadrí català era imposat per la crisi de treball que patien les confraries laborals, segons les quals molts menestrals es veien obligats a emigrar amb les galeres d'Espanya. ⁷⁴ Les veus de les confraries no eren pas escoltades. Les seves confrontacions —com les que hi havia entre la confraria de passamaners i la de mercers i botiguers, encara que era una confrontació entre producció i comerç— eren considerades conflictes judicials i aliens a una intervenció legislativa: «se troba pendent causa entre la dita confraria y dels mercers botiguers, ha deliberat per ço que la súplica llegida sie arrimada». ⁷⁵

Els personatges rellevants del braç

Quan, el dia 13 de febrer, el monarca, davant l'amenaça sobre l'Empordà i les terres de ponent, reclama l'agilització de les Corts i dels recursos necessaris per afrontar la situació, ja hem dit que l'estament resol nomenar sis representants per braç per poder atendre la petició reial. En el cas del braç militar, com hem assenyalat, el president nomenà Josep Terré i Granollacs, Joan Gualbes de Bonaventura i Copons, Josep Galceran de Cartellà Sabastida, Josep de Galceran de Pinós i de Rocabertí, Josep de Paguera Vilana i Millàs, i Felip Ferran i Sacirera.

72. N-1100, fol. 451v.

73. N-1100, fol. 627r i v.

74. N-1100, fol. 832v-833r.

75. N-1100, fol. 835r.

Alguns ja tenien responsabilitats. Terré Granollacs formava part de la Junta del Redreç, i Felip Ferran, de la Junta dels Constitucioners. Podem observar que, si els membres del braç militar són multitud, en canvi, en el decurs de les Corts solen repetir-se els noms de les persones que exerceixen funcions fixades des dels primers dies. Aquesta lectura de noms interessa perquè situa unes personalitats destacades que segurament ho foren per raons de qualitat, però també d'ideologia. El tema potser requeriria més atenció, però un breu cop d'ull permet observar que, si sumem el conjunt de les persones que han participat pel braç militar en les comissions de treball més polítiques,⁷⁶ veiem que són 18 persones, i si hi afegim les 16 persones de les comissions més tècniques,⁷⁷ la participació general és de 34 persones.⁷⁸ De tota manera, no es poden oblidar els nomenaments fets per prendre resolució de qüestions concretes, es resolguin o no, amb persones que no sempre consten en les juntes. Així, quan la guerra obliga a buscar mesures d'urgència, el president del braç elegeix a Narcís Descatllar, marquès de Besora, Jeroni de Magarola, Josep de Terré i Marquet, Josep Terré i Granollacs, Joan Gualbes de Bonaventura i Copons, Josep Galceran Cartellà Sabastida, Josep Galceran de Pinós i de Rocabertí, Felicià de Cordelles, i Francesc de Saiol i Quarteroni com a «personas per a consultar son vot». Finalment, la qüestió quedà en mans de Narcís Descatllar, de Josep Galceran de Pinós i de Rocabertí, i de Joan Gualbes de Bonaventura i Copons, persones que treballaren en connexió amb la Junta de Medis.⁷⁹ Quan cal trobar acords pel que fa a la immunitat fiscal del braç militar, «lo il·lustríssim senyor president, usant de la dita facultat y per lo effecte expressat en dita deliberació, ha nomenats los senyors: don Carlos Fiviller y Torres, don Joseph Paguera, Vilana y Millàs, Francisco de Verthamon y don Emanuel Ferrer y Giges».⁸⁰ O, finalment, quan calgué facilitar el despatx de la Cort per insinuació reial, el president del braç militar nomenava en execució de la deliberació presa en el braç perquè hi possessin remei «lo senyor marquès de Besora, lo senyor don Joseph Terré y Granollachs, lo senyor don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y lo senyor don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí».⁸¹

76. Entenc com a tals: promovedor/promotor, notari, advocats, constitucionalers, Junta del Redreç, combinadors, comissaris que confereixen amb els tractadors del rei.

77. Entenc com a juntes o comissions més tècniques: habilitadors, recollidors de greuges, balançers, Junta de Medis, taxadors de salaris.

78. Se n'exclouen, lògicament, les persones externes al braç que treballen per al braç, com el doctor Josep Vilamala, escrivent dels advocats del braç, o els quatre ajudants del notari Verneda, o els notaris assistents de les diverses juntes i, és clar, el porter i l'ajudant del porter.

79. N-1100, fol. 180r i 185v, 209r.

80. N-1100, fol. 488r.

81. N-1100, fol. 484r.

Es pot observar que hi ha unes funcions permanents de nomenament i unes funcions permanents d'escrutini, però després les comissions concretes, eventuais i temporals que sorgeixen en el transcurs de les deliberacions són formades per persones nomenades directament pel president del braç, i si les hi tenim presents, aleshores augmenta la participació.

Amb tot, cal remarcar que el personal de les juntes permanents cobra al final de les Corts i que la resta no cobra. Tots aquells que, per escrutini o per nomenament, formen part de comissions de treball permanents cobren salari i remuneració. Cal dir que ja des dels inicis de la Cort, la qüestió dels salaris i adeales dels oficials de les Corts havia comportat un cert terrabastall, amb la idea de no pagar-ne a causa de la precarietat financera de la Diputació. Felip Ferran i Sacirera hi dissentí, però fou sobretot el braç reial el que va defensar les necessitats dels seus síndics desplaçats a Barcelona. Finalment, els tres braços acordaven mantenir salaris i adeales.⁸²

La relació final de pagaments de salaris i remuneracions, a més de ser un bon indicador de qui ha tingut una participació més important en el desenvolupament de les Corts, també permet observar la valoració que es feia de les tasques en un doble sentit: la qualitat i les hores de treball. De més a menys, els notaris dels braços cobren 700 lliures; els advocats dels braços, 600; als promovedors se'ls assignen 500 lliures; als habilitadors, 140; als comissaris de Corts que confereixen amb els tractadors reials, 100; als constitucioners, 90; als de la Junta del Redreç i combinadors, 80; als recollidors de greuges, balancers i taxadors de salaris, 70; als de la Junta de Medis i als que reconeixen l'Arxiu Reial, 50. Els que queden fora de l'anàlisi d'aquest estudi introductori ja estan relacionats amb ajudants de notaria i porters, i la quantitat no és menor, ja que assoleix les 100 lliures cadascun, encara que no sembla que els porters n'estiguin gaire satisfets.

Les remuneracions dels tractadors del rei tenen un valor potser més de prestigi que merament salarial i remuneratiu, i són establertes en dobles (400 dobles cadascun). També paga la pena remarcar que els habilitadors i proveïdors de greuges nomenats pel rei són les mateixes persones, i totes elles són membres del braç militar català, les quals, com a habilitadors, cobren també 140 lliures, i no consta que cobrin com a proveïdors de greuges. En l'habilitació se'ls reconeix com a membres del braç, però ja s'ha vist que són exclosos del braç en corts per la seva condició d'homes del rei. No poden deliberar, però hi són amb funcions reials. En canvi, els tractadors del rei, Antoni Florià de Liechtenstein, el comte de Cifuentes i Francisco Adolfo Zinzerling, són, lògicament, externs a la terra.

---

82. Entre altres, N-1100, fol. 31v-32r, 47v-49r, 67r, 147r, 177v.

També és interessant observar el paper de Narcís Feliu de la Penya en aquestes Corts, tenint en compte el seu austriacisme de primera hora. No té el paper de Vilana i Perlas, omnipresent en les habilitacions i en les decretacions reials com a secretari del rei i certificant nobleses o cavalleries en nom del rei, segons un *attento ex certificacione facta per dominum Raymundum de Vilana Perlas, secretarium domini nostri regis*. Agafem una certificant qualsevol al vol d'aquest exercici de Vilana, que forçosament li havia de donar molta reputació: *Item, quo ad personam don Anthonii de Cortada et Pastors, ville de Manlleu, diocesis Vicensis, attento ex certificacione facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio domini nostri regis eiusque secretarii, constat suam regiam maiestatem eum habere ut nobilem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis; sed quia est chiliarcus et non obtinuit licenciam a domino rege, repellatur*.⁸³ En aquest cas, com ja hem explicat, la condició de noblesa no pressuposa l'accés a les deliberacions del braç a causa de la condició d'oficial del rei d'Antoni de Cortada. És en aquesta certificant que localitzem Narcís Feliu de la Penya: *Item, quo ad personam doctoris don Narcisi Feliu, eiusdem civitatis, attento certificacione facta per domnum Raymundum de Vilana Perlas, secretarium sue magestatis, constat fuisse dictum Feliu declaratum nobilem per suam regiam magestatem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis*.⁸⁴ Trobem certificantòries de Vilana i Perlas per a les persones següents: Carles i Miquel de Fivaller i Torras, Josep Bonaventura d'Ascon i Oliver, Magí de Vilallonga i Saportella, Joan Gualbes de Bonaventura i Copons, Lluís de Saiol i Barberà, Francesc de Solà de Sant Esteve, Francesc d'Àger i Queralt, Josep de Viladomar i de Foix, Josep i Francesc de Marlès i Masana, Joan de Sentjust i Pagès, Antoni de Pera i Tord, Josep de Terré i Marquet, Carles de Regàs i Cavalleria, Marià de Boneu i Riera, Josep de Tord i Cortada, Baltasar de Lluines i Vallgornera, Lluís i Anton de Cruïlles i Rajadell, Antoni de Cortada i Pastors, Plàcid de Copons i Esquerrer, Francesc de Solà Sorts i Casanovas, Miquel Jeroni d'Azcon, Francesc Despujol i de Moncorp, i Antoni de Cortès i d'Andrada.

A Narcís Feliu, però, se'l localitza des de, com qui diu, el primer dia, fent d'enllaç entre la corona i els braços. El 10 de desembre fa una relació de part del rei sobre el cerimonial de l'acte de presentació de súpliques;⁸⁵ el 24 de desembre porta encàrrec del rei sobre l'hora d'anar-li a rendir una bona pasqua; el 26 de març porta una nota amb el nom dels jutges elegits pel rei per declarar el dissen-

83. N-1100, fol. 720r.

84. N-1100, fol. 1027rv. Sobre l'ennobliment en els anys de Carles III, vegeu MORALES ROCA, Francisco José. *Próceres habilitados en las Cortes del Principado de Cataluña, siglo XVII (1599-1713)*. Madrid. Hidalguía, 1983, 2 vol.

85. N-1100, fol. 37r.

timent del port franc.⁸⁶ El dia 28 compareixia en el braç i jurava conjuntament amb Josep de Ferrer i Gironella: *Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt don Narcisus de Feliu et Josephus de Ferrer et Gironella, miles Barchinone populati.*⁸⁷ Fins al 29 de març, en la darrera habilitació, no és habilitat encara com a noble⁸⁸ i, per tant, de fet només consta de ple dret en la convocatòria del soli de clausura del 31 de març.⁸⁹ El 29 de març instava la conclusió de la Cort en nom del rei: «tocades las onse horas del matí, és vingut en lo present bras don Narsís Feliu, lo qual de part del rey nostre senyor (Déu lo guarde) ha explicat de paraula a l'illustríssim senyor president y cavallers se trobaven en dit bras posats en rodona, que sa magestat insinuava que seria de son real agrado y conveniència pública de est Principat que los brassos se disposassen e invigilassen en terminar los negocios que se'ls ocorran per a què lo die de demà pugués donar-se fi y conclusió a la present Cort, de la qual se esperan los felices progressos de est Principat y consuelo universal de tots sos naturals».⁹⁰

Un treball més aprofundit sobre el procés familiar del braç militar de la Cort General de 1705-1706, en què es puguin creuar altres fons i bibliografia, pot donar encara força joc per a l'estudi del bloc austriacista. Primer, comparant-lo amb el bloc del braç militar del procés familiar del duc d'Anjou, cosa que no s'ha fet en aquest breu estudi introductori, i, després, contrastant-lo amb els fets i protagonistes de la mateixa Guerra de Successió. Volem recordar, per exemple, que Francesc de Castellví, el 1713, en un moment de les seves *Narraciones históricas*, en referir-se a Vilana i Perlas escriu que aquest deu «su exaltación a su patria» a dues raons; la primera, per haver-lo proposat al rei com a «protonotari», i la segona, perquè li van ser escrites a ell, i no a un altre, les cartes de la Junta de Braços en què se li comunicava «la resolució de defenderse», és a dir, la resolució de resistir malgrat l'evacuació de les tropes. Aquest darrer fet, però també el primer, que així mateix revela la confiança catalana en Vilana i Perlas, segons Castellví havia estat decisiu perquè fos cridat de Nàpols a Viena i esdevingués secretari de Despatx Universal. «Dios quiera» —acabava dient Castellví— «que Perlas se acuerde de lo que debe a su patria, que es de los que puede más porque está más cercano al Rey».⁹¹ Les Corts de 1705-1706 demostren el paper omnipresent de Vilana i Perlas, que, com a secretari del rei, certifica noves nobleses tot i que ell mateix encara no és noble, però també permet observar el paper que hi tenen altres

86. N-1100, fol. 1007r.

87. N-1100, fol. 1010v.

88. N-1100, fol. 1027r.

89. N-1100, fol. 1071v.

90. N-1100, fol. 1035rv.

91. CASTELLVÍ, Francisco de. *Narraciones históricas*. Madrid. Fundación Elías de Tejada y Erasmo Pèrcopo, vol. III, p. 608.

personatges, com ara Francesc Berardo, futur marquès de Montnegre, Pau de Dalmases i Ros o Felip Ferran i Sacirera.

La lectura del procés familiar del braç militar permet observar la diversitat del braç, la seva implicació en les novetats econòmiques, però també les seves resistències com a membres d'un braç baronial, tot i que està en plena transformació. El debat sobre la resistència senyorial en matèria de jurisdicció i delmes i sobre la immunitat en matèria d'allotjaments i fiscalitat municipal són afers que continuaran en els anys posteriors.⁹²

Eva Serra i Puig

Barcelona, novembre de 2014

---

92. Per exemple, pel que fa al cadastre sobre llocs de patrimonis eclesiàstics: *Memorial al rey nuestro señor del arzobispo de Tarragona y obispos del Principado de Cataluña en que exponen a Su Magestad los nuevos motivos por el estado eclesiastico sobre las exempciones del catastro en los bienes de los legos que pasan a las iglesias è inmunidad de este tributo en los colonos de ellas, y competencia de jurisdicción sobre estos assumptos*, sl, sn, posterior [?] a 1729. BUB, 07 b-55/1/8/1.

Descripció del document i criteris d'edició

El document aquí transcrit es conserva a l'Arxiu de la Corona d'Aragó - Arxiu Reial de Barcelona, dins el fons de la Generalitat, sèrie general, Escrivania Major, Corts, amb la signatura (N) 1100. Conté XVI+1497 folis i abraça les dates de 5 de desembre de 1705 a 31 de març de 1706. Està enquadernat en pell i fusta i es conserva en bon estat. Seguim els criteris d'edició del volum del braç eclesiàstic d'aquestes mateixes Corts.

Numeració de les constitucions, capítols de Cort i capítols del Redreç

El procés familiar del braç eclesiàstic contenia una relació de correspondències entre la numeració que tenien els papers de treball de les constitucions, capítols de Cort i capítols del Redreç i la numeració definitiva que van tenir tots aquests capítols i que són els que després foren impresos. Els processos dels altres braços no contenen aquesta relació d'una manera tan acurada. És útil conèixer aquestes correspondències. Per aquesta raó, aquí es publica aquesta relació. A diferència però de la relació del braç eclesiàstic, ens limitem a la numeració i eliminem les rúbriques que l'acompanyen. En el volum complementari d'aquesta cort general reproduïrem la relació del braç eclesiàstic completa.

Constitucions	Constitucions	Constitucions	Constitucions
Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General	Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General
1	1	18	69
2	2	19	72
3	4	20	74
4	8	21	77
5	9	22	78
6	12	23	79
7	16	24	80
8	18	25	81
9	23	26	85
10	29	27	86
11	30	28	87
12	33	29	88
13	34	30	89
14	37	31	92
15	38	32	94
16	61	33	97
17	66	34	102

Constitucions		Capítols de Cort	
Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General	Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General
35	106	1	6
36	107	2	7
37	111	3	10
38	112	4	11
39	114	5	13
40	118	6	14
41	120	7	15
42	122	8	19
43	123	9	20
44	124	10	21
45	125	11	22
46	128	12	24
47	129	13	25
48	130	14	26
49	133	15	27
50	134	16	28
51	135	17	35
52	137	18	36
53	138	19	39
54	139	20	41
55	140	21	42
56	141	22	43
57	158	23	44
58	165	24	46
59	172	25	47
60	174	26	48
61	176	27	50
62	180	28	51
63	181	29	52
64	199	30	53
		31	54
		32	56
		33	58
		34	63
		35	65
		36	67
		37	68
		38	70
		39	71
		40	73
		41	75
		42	82
		43	83

Capítols de Cort		Capítols de Cort	
Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General	Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General
44	84	87	171
45	91	88	173
46	93	89	175
47	95	90	182
48	96	91	183
49	98	92	187
50	100	93	188
51	101	94	189
52	103	95	190
53	104	96	191
54	108	97	192
55	109	98	193
56	115	99	194
57	117	100	195
58	119	101	196
59	121	102	197
60	126	103	200
61	131	104	201
62	132	105	202
63	136	106	El procés eclesiàstic diu «no té número»
64	142	107	62
65	143	108	El procés eclesiàstic diu «no tenia número»
66	144	109	El procés eclesiàstic no diu res
67	145	110	31
68	146	111	Connaturalització
68	147	112	Connaturalització
70	148	113	Connaturalització
71	149	114	Connaturalització
72	150	115	Connaturalització
73	151	116	Consentiment del braç eclesiàstic
74	152	117	Consentiment del braç militar
75	153	118	Protesta del braç reial
76	154		
77	155		
78	156		
79	159		
80	160		
81	162		
82	163		
83	167		
84	168		
85	169		
86	170		

Capítols del Nou Redreç	Capítols del Nou Redreç	Capítols del Nou Redreç	Capítols del Nou Redreç
Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General	Numeració definitiva	Numeració en els papers de treball durant la Cort General
1	1	39	45
2	5	40	46
3	6	41	47
4	7	42	48
5	8	43	49
6	9	44	50
7	10	45	51
8	11	46	52
9	12	47	53
10	13	48	55
11	14	49	56
12	16	50	57
13	17	51	58
14	18	52	59
15	19	53	60
16	20	54	61
17	21	55	62
18	23	56	63
19	24	57	64
20	25	58	65
21	26	59	66
22	27	60	67
23	28	61	68
24	30	62	69
25	31	63	71
26	32	64	72
27	33	65	73
28	34	66	75
29	35	67	76
30	36	68	78
31	37	69	80
32	38	70	81
33	39	71	82
34	40	72	83
35	41	73	84
36	42	74	86
37	43	75	87
38	44	76	88

CORT GENERAL DE BARCELONA (1705-1706)
PROCÉS FAMILIAR DEL BRAÇ MILITAR

In illius nomine quem venisse credimus quemque venturum in majestate magna speramus, qui perfectus Deus et homo trinus et unus ex substantia Patris in seculo natus, perfectus Deus, perfectus homo ex anima rationali et humana carne subsistens, eiusque intacte semper virginis Marie, seraphici sancti Francisci, Anthonii Paduani et abbatis, divi Georgii sanctique Oldegarii, Eulalie, virginis et martiris, omniumque aliorum curie celestis civium supernorum. Pateat universis et sit notum quod anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo quinto, die vero sabbati, quinta mensis decembris eiusdem anni intitulata, hora tertia post meridiem eiusdem diei jam pulsata, cum sacra, catolica et regia maiestas amantissimi domini nostri regis Caroli tertii (quem Deus incolumem iteratis annis prosperet) Curias Generales incolis et habitatoribus huius sui Cathalonie Principatus convocaverit et in domibus Generalis Cathalonie tenere et celebrare decreverit diemque ac horas predictas assignaverit, hora destinata jam pulsata, cum amplissimo et sublimi virorum comitatu domum seu palatium dicte Generalitatis ingressus fuit et in janua majori erant illustres et fidelissimi domini deputati, qui facta genuflectione dominum nostrum regem comitarunt usque ad portam capelle majoris sancti Georgii, ubi erat consiliarius in ordine secundus //Iv// veste consulari indutus, qui quidem domini deputati, facta genuflectione, dominum regem dereliquerunt; dictusque excellentissimus dominus consiliarius, genuflectione facta, manum sinistram domini regis occupavit illumque comitavit usque ad superius solium et, facta genuflectione, ad suum locum occupandum se contulit; dominus vero rex, prelato ense regio per excellentissimum dominum don Antonium Florianum, principem de Liechtintein, insignis velleris aurei torquatum, equitem et prefectum majorem domini nostri regis, vulgo caveller de l'insigne Tuson de Or y majordom major de sa magestat,¹ stratum sedit in regio solio aureis et cericeis pannis aulicisque tapetis quemadmodum decebat ornato, tenens sua majestas eundem ense inter crura; supra primum solii tabulatum stabat, capite detecto, juxta cathedram seu stratum regium, dictus excellentissimus dominus princeps

---

1. majorem domini nostri regis, vulgo cavaller de l'insigne Tuson de Or y majordom major de sa magestat, al marge esquerre.

de Liechtintein et, capite nudato, don Raymundus Vilana Perlas, secretarius sue majestatis, et alii de regio comitatu, in primo et altiori gradu solii ad manum dexteram admodum reverendus doctor Thomàs Llorens, cancellarius, et ad manum sinistram eiusdem primi et altioris gradus don Jacobus Vincentius Alemany Descallar et Palmerola, regens regiam Theaurariam; et in aliis gradibus stabant per ordinem divisi doctor Josephus Sunyer, doctor Antonius Joannes Martí, doctor Franciscus Toda et Gil, doctor Hiacintus Dou, doctor Fortunatus de Parrella, doctor Josephus Minguella, doctor Josephus de Puig, doctor Placidus de Copons et Escarrer, doctor Ignatius de Maranyosa, doctor Franciscus Grases et Gralla, doctor Salvator Baldrich et doctor Josephus Pasqual, doctores Regie Audientie, qui omnes ante adventum domini regis dictos //2r// gradus solii occuparunt; et cum dominus rex pervenit, capite nudato steterunt. Qui vero ex vocatis ad dictas Curias comparuerunt, sedebant in singulis scamnis que infra posita erant juxta et ante solium regium hoc ordine, videlicet, in scamnis partis Evangelii sedebant ecclesiastici, in scamnis partis Epistole sedebant illustris don Petrus de Torrelles et Senmanat, protector et presidens brachii militaris per suam majestatem electus et nominatus, et alii inferius nominati, videlicet:

Joannes Gualbes de Bonaventura et Copons.

Josephus de Terré et Marquet, baronus de Canyelles.

Don Felicianus de Cordelles.

Didacus de Vilà et de Payret.

Don Emanuel de Ferrera Siges.

Ignatius de Ferrer.

Franciscus de Prats et Codina.

Don Franciscus Guiu y Escolà.

Don Franciscus de Portolà et Subirà.

Don Antonius de Berenguer et Novell.

Don Franciscus de Rocabertí et Pau.

Josephus de Peyrí.

Josephus de Llobet.

Franciscus de Manresa et Moncorp.

Andreas Petrus de Llobet.

Franciscus de Amar.

Josephus de Ferrer et Roca.

Don Alexander de Palau et de Aguilar.

Emanuel Dezvalls et Escura.

//2v// Franciscus de Móra et Casadevall.

Michael de Fivaller et Torroella.

Don Franciscus Sans et Miquel.

Jacobus de Falguera.

Josephus de Seu et Falguera.

Nicolaus de Santjoan Llobregat et Amell.
Don Henricus de Jalpí et Tragó.
Don Joannes de Queralt et Reart.
Don Antonius de² Asprer et de Ferrer.
Don Vincentius de Magarola et Llupià.
Josephus de Canyelles.
Don Hiacintus Dezcallar et Ortodó.
Don Petrus de Ribas, Boixadós et de Vallgornera.
Don Michael de Pasqual.
Joannes³ de Olmera et Raset.
Antonius de Olmera et Raset.
Don Ignatius Corts.
Don Hieronymus de Magarola et Grau.
Don Franciscus de Magarola et Fluvià.
Don Josephus de Paguera, Vilana et Millàs.
Don Antonius Vilana et Vilamala.
Don Franciscus Vilana et Vilamala.
Don Josephus de Francolí et Magarola.
Don Franciscus de Sagrera et Massana.
Don Franciscus de Çagarriga et Vera.
Illustris don⁴ Andreas de Queralt, Icart et Reart, comes Sancte Columbe de Queralt.
Don Carolus de Orís et Puiggener.
Don Josephus Galcerandus de Cartellà et Çabastida, etc.
Illustris don Joannes Anthonius de Pax, olim de Boixadós,⁵ comes de Savallà.
3r// Don Raymundus de Codina et Ferreras.
Don Josephus de Codina.
Bernardus de Bru.
Domnus Paschasius de Areny.
Don Joannes Maranyosa.
Michael de Ciurana.
Salvator de Ciurana.
Franciscus de Moxó.
Franciscus de Sala et Sangenís.
Petrus de Tristany.
Don Hugonus de Sanjoan et Planella.

---

2. A continuació, Ferrer et, ratllat.

3. Precedit de Don, ratllat.

4. Don, corregit.

5. A continuació, et Pinós, ratllat.

Hiacynthus de Bru.
Don Hiacynthus Sagrera et Massana.
Don Josephus Farnés.
Don Vincencius Xammar et Copons.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Hieronymus Generes.
Don Josephus de Aguilar et Oluja.
Ignatius de Marí et Ginovès.
Don Ignatius Soler et Junyent.
Don Raymundus Xammar et Copons.
Don Franciscus de Sayol et Quarteroni.
Don Carolus de Ribera.
Don Gaspar de Mir.
Don Josephus Gible.
Don Josephus Galcerandus de Pinós et Rocabertí.
Don Philippus Ferran et Çacirera.
Joannes de Ponsich et Monjo.
Don Franciscus Çabastida, Cartellà et Fons.
3v// Don Joannes Baptista de Aloy.
Don Joannes de Pinós.
Don Franciscus de Sans.⁶
Don Ludovicus de Sans et Miquel.
Don Marianus Vedruna et Mur.
Don Onophrius⁷ de Lentorn.
Don Michael de Lentorn, olim de Pinós.
Josephus de Solà et Guardiola.
Josephus Bru de Banyulls.
Franciscus de Marí.
Don Bonaventura Vidal.
Joannes de Padró.
Don Josephus Perramon.
Don Franciscus Basteró.
Don Franciscus de Areny et Queralt.
Don Franciscus de Cardona et Vidal.
Josephus Bru et Móra.
Franciscus Maginus de Perelló.

---

6. A continuació, et Miquel, ratllat.

7. Vellerianus, ratllat; Onophrius, interlineat.

Carolus de Tarrés.
Dominicus de Castells et de Gervàs.
Don Nicolaus de Portolà.
Antonius de Castells et Gallart.
Don Josephus de Portolà.
Joannes de Riba et Comalada.
Don Ludovicus de Bru et Canta.
Don Alexius de Tristany et Claresvalls.
Don Thomàs de València, Franquesa et Regàs.
Don Ludovicus de Claresvalls.
Don Josephus Alemany et Navell.
Don Antonius Móra et Xammar.
Don Josephus Móra et Solanell.
4r// Don Josephus Paguera et Aymerich.
Don Antonius Gible.
Felix de Areny et Vilanova.
Joannes de Ciurana.
Felix de Puig et Areny.
Illustris don Michael de Clariana, comes de Munter.
Don Josephus Erii.
Don Ignatius Miquel.
Franciscus Prat et Santjulià.
Don Gaspar Berart.
Franciscus⁸ de Solà de Sanct Esteva.
Don Josephus Maris.⁹
Don Josephus Generes.
Illustris don Narsisus Descatllar, marchio de Besora.
Don Josephus Amat et Planella.
Don Anthonius Desvalls et Vergós.
Illustris don Joannes de Sarriera er Rocabertí, comes de Solterra.
Don Augustinus Escarrer.
Don Josephus Ribera.
Don Ludovicus Roger de Lluria.
Don Raymundus de Xammar et Meca.
Don Anthonius de València, Franquesa et Gavàs.
Cayetanus de Ferrer.

---

8. *Precedit de Don, ratllat.*

9. *A continuació, a la línia següent, Don Franciscus Amat et Planella, ratllat.*

Josephus de Bernal et Vadell.
Ignasius de Olzina er Riusech.
4v// Felix de Vadell et Besturs.
Stephanus de Vadell, Lleó et Besturs.
Don Josephus Mata et Copons.
Raymundus de Carreras.
Don Anthonius Sunyer et Belloch.
Don Franciscus Junyent et Marimon.
Don Franciscus Junyent et Vergós.
Josephus de Carreras et Talavera.
Don Franciscus de Calderó et Desplans.
Don Michael de Cordellas.
Don Ludovicus de València, Franquesa et Ximenis.
Basilius de Planissolas.
Don Franciscus de Aloy.
Don Franciscus de Berardo y Senjunst.
Don Franciscus de Amigant et Olsina.
Don Josephus Fort et Cortada.
Arasmus de Lana et Fontanet.
Josephus de Dusay,¹⁰ Aragall et Bru.
Don Anthonius Armengol.
Don Franciscus Josephus de Torrellas.
Don Bonaventura de Paguera.
Don Joannes de Copons et Falcó.
Don Galcerandus de Vilallonga.
Don Franciscus Moxó.
Don Anthonius Copons et Armengol.
Don Melchior Oriol.
5r// Illustris don Josephus Antonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí.
Don Anthonius de Paguera et Aymerich.
Don Josephus Oliver et Bataller.¹¹
Don Carolus Oliver et Miralles.
Don Josephus Càncer.
Don Maginus Ninot.
Don Jacobus de Cordellas.
Dominus Michael de Ramon et Tord.

---

10. A continuació, et, rallat.

11. En lloc de Boteller.

Paulus de Thoar et Grech.
Joannes Franciscus de Masdèu.
*Don Salvator de Tamarit.*¹²
Don Carolus Alemany et de Bellpuix.
Bernardus de Gaver et Fluvià.
Joannes Franciscus de Marès.
Franciscus Sala et Sasala.
Franciscus de Graell.
Felix de Monjo et Corbera.
*Augustinus de Còdol.*¹³
Don Carolus de Llupià et Roger.
*Martinus*¹⁴ *de Sabater et de Agullana.*
Don Josephus de Terré et Granollachs.
Don Josephus de Terré et Paguera.
Don Dominicus de Verdier.
Don Alexander de Verdier.
5v// Don Joannes Descallar et Desbach.
Don Bonaventura de Llàspera.
Don Narsisus Camps et Amat.
Don Joannes Novell.
Anthonius Pera et de Tord.
Gabriel de Boriart Gualba.
Don Josephus de Clariana.
Don Anthonius Vilana et Judice.
Don Josephus Amigant.
Don Josephus Escon.
Don Franciscus Farnés.
Don Emanuel Torres et Oluja.
Don Franciscus Marlès et Massana.
Anthonius de Albertí.
Raymundus de Falguera.
Don Jacobus Copons et Falcó.
Don Alexander de Boxadós et Crassi.
*Narsisus de Font.*¹⁵
Don Raymundus Claver.

---

12. Aymerich, *ratllat*; de Tamarit, *interlineat*.

13. A continuació, a la línia següent, Don Carolus Puigjaner, de Orís et Puigjaner, *ratllat*.

14. *Precedit de Don*, *ratllat*.

15. A continuació, a la línia següent, Don Felicianus de Cordellas, *ratllat*.

*Petrus*¹⁶ *Planella et Dusay.*
*Josephus*¹⁷ *de Casanovas.*
Don Joannes de Claresvalls.
Don Armengaudus de Paguera.
*Franciscus*¹⁸ *Tord et Granollachs.*
6r// Domnus Raymundus Copons del Llor.
Augustinus de Texidor.
Don Petrus Ribes et Granollachs.
Don Bernardus de Foixà et de Boxadors.
Don Anthonius de Solà et Carreras.
Josephus de Cerdà.
Don Anthonius de Berenguer.
Don Taymundus Maranyosa.
Don Josephus Ferran et Fiviller.
Don Hyacintus Sagrera et Xifrè.
Don Josephus Meca et de Cassador.
Anthonius Bru et Móra.
*Carolus*¹⁹ *de Fiviller et Torras.*

*Et domnus Galcerandus de Vilalba, pro brachio militari; et pro brachio regali sedebant in scamnis*²⁰ *juxta januam dicte capelle et ante dictum solium, scilicet, excellentissimus dominus conciliarius in ordine secundus huius civitatis, presidens dicti brachii regalis, et syndici qui concurrerunt.*

*Quibus omnibus sic sedentibus stantibusque, officialibus sue magestatis in gradibus solii suo ordine, ut prefertur, sua regia magestas, clara et intelligibili voce, in idiomate hispaniensi, infrascriptam propositionem prolatus fuit mandavitque dicto don Raymundo de Vilana Perlas, secretario, ut a supremo dicti solii gradu, prout fieri solitum est, subscrip- tam propositionis //6v// sedulam, quam a manibus sue magestatis paulo ante receperat illis quibus decet reverentia et honore, in conspectu omnium predictorum et*²¹ *quam plurimorum aliorum in multitudine copiosa intelligibili et alta voce legerat, prout legit et publicavit in lingua materna catalana, ut moris est, sub forma sequenti:*²²

16. *Precedit de Don, ratllat.*

17. *Franciscus, correxit.*

18. *Precedit de Don, ratllat.*

19. *Precedit de Don, ratllat.*

20. *A continuació, an, ratllat.*

21. *et, interlineat.*

22. *A continuació, videlicet, ratllat.*

Proposició

Havent arribat als reals oydos de la Cort de Viena la fatal y lamentable notícia de la mort del rey Carlos segon, mon oncle, que santa glòria haja, sens dexar fills, per lo que la successió dels regnes de Castella, de esta Corona de Aragó y demés, tant per dret de sanch com per lo disposat en las lleys dels mateixos regnes, pertanyia a ma augusta y real casa; y que a estos no podia succehir descendent algú de las infantas dona Anna y dona Maria Theresa de Àustria, com a exclosas per disposició de las matexas y per lleys expressas de dits regnes; y que lo duch de Anjou, fill segon del Delfí de Fransa, ab tota brevedat y acelarada marxa se havia introduït en la possessió de tots los dits regnes y dominis, ab lo pretext de un suposat y *nullo* testament del rey, mon oncle; afiançat que Nostre Déu²³ y Senyor (per la sola voluntat del qual regnam los monarcas) havia de fomentar y ter//7r//minar felisment, per consuelo de mos vasalls, la justícia de ma causa; ab consentiment y voluntat de l'emperador, mon pare y senyor (que Déu tinga en sa glòria) y del Rey de Romans, vuy emperador, Joseph, mon germà, emprenguí la recuperació de tots mos dominis, del quals, per trobar-se tant distants los de dit emparador, mon pare, y los hereditaris per mi possehits en las dos Àustrias, ajustàrem la lliga ab lo rey de Ingalaterra y ab los Estats Generals de Olanda, disposant que ja en lo primer any després de la mort del rey, mon oncle, baxàs exèrcit en Lombardia a la direcció y bona conducta del príncep Eugeni de Saboya, per la recuperació de l'estat de Milà, que no obstant de ser tant superior lo que per oposar-se-li formaren lo rey de Fransa y lo duch de Anjou, son nét, qui des de esta ciutat passà allà per son caudillo, fou ell mateix testimoni en lo rencontre de Lusara del molt afavoria lo Cel a nostres reals armas, que ab tanta glòria restaren victoriosas.

Y si bé per la formació y acistència de aquell exèrcit foren grans los medis subministraren axí los estats de mon pare y senyor com los meus, emperò, foren majors los que se hagueren de procurar per a la formació y acistències dels demés exèrcits en las parts de Flandes y del Rin, ahont, assistint-me //7v// ab singular affecte las potèncias aliadas y sas tropas, conseguïrem ab la presència y conegut valor de l'emperador Joseph, mon germà, lo rendiment de la important plaza de Landau, que si bé en lo any següent fou conquistada per las armas del rey de Fransa, fou en lo immediat expugnada y recuperada per las nostras.

Desitjant la reyna Anna de Ingalaterra y los Estats de Olanda que ab tots los medis possibles se adelantàs tant justa empresa, enviaren en lo any 1702 la pode-

---

23. rey, *ratllat*; Déu, *interlineat*.

rosa armada, que, dominant en un y altre mar, cremà en lo ocèano y en lo port de Vigo a differents vaxells francesos y del duch de Anjou, submergint-se los tressors que havian aportat de la Índia y debilitant-se ab est progrés las forsas de las potèncias contràrias.

Continuant-se felisment per totas parts la empresa, tinguí notícia que mos vassalls, axí en los regnes de Espanya com en los de esta Corona de Aragó, experimentavan en la subjectió del duch de Anjou vàrias y sensibles oppressions, executant-se en ells, ab un govern absolut y despòtich, novas y differents imposicions y extorcions del tot reprobadas y expressament prohibidas per las mateixas lleys los havia jurat en lo principi de sa intrusió; y que-ls eran tant més sensibles ditas novedats quant se recordavan //8r// del suau y apassible domini ab què eran estats governats per los sereníssims reys de Aragó, mos predecessors, y en particular per los que de ma augusta y real casa me han precehit; y que en mi, com a pare, rey y senyor natural, afiansavan únicament son consuelo si lograven la ditxa de vèurer-se baix mon suau y llegítim domini.

Llastimavan mos reals oydos las dolorosas quejas de las oppressions de mos vassalls y, sentint-las íntimament com a pare, resoluí, per aconsolar-los, passar en persona al continent de Espanya, a fi de adelantar ab més calor la recuperació y procurar quant antes lo remey de tants mals. Y si bé pogueren detenir estas ideas los carinyos de ma pàtria, lo desconsuelo que de ma ausència havian de tenir mos vassalls, tota la Alemanya y la cort de mon pare y senyor, com y també lo que sa magestat, ma mare y senyora y germans havian de sentir, per lo que ab ternura me han sempre amat y los perills grans a què exposava ma real persona ab un viatge tant llarch y navegació dilatada, ab tot, com ab la felicitat dels successos que en totas las campanyas donava Déu a nostras armas, compreuí que era sa voluntat que exposàs ma real persona per facilitar ab totas veras lo remey y consuelo de mos vassalls; havent comunicat la resolució a tots los potentats concorran en la lliga (en la qual entrà per lo mateix efecte lo rey de Portugal) uniformes la aplaudiren, offerint-me la reyna de Ingalaterra //8v// y Estats de Olanda armada y exèrcit ab què passar a Portugal y empèndrer per aquella part la recuperació de aquest continent.

Partí de la cort de mos pares y senyors en lo mes de setembre de 1703, caminant en la rigurosa y perillosa estació de aquell temps, passí a Olanda, ahont me embarqué per Ingalaterra, y en una y altre part ab vivas demostracions exprimentí no sols lo aprècio feyan de ma real persona, però també lo molt que contribhian a la empresa.

Ab una poderosa armada de més de 260 velas partí per Portugal en lo mes de janer, 1704, ab molts tropas de desembarch per la formació del nou exèrcit, quant a poch dias se mogué una tempestuosa borrasca que durà tretze dias con-

tínuos; y quedant ma real persona y tota la flota exposada al més evident perill, fuy precisat a tornar al port de ahont havia exit ab solas dos fragatas. Y emprenent segona vegada la navegació en lo mes de febrer del mateix any 1704, sens detenir-me la representació de no ésser lo temps proporcionat y que exposava de nou ma real persona a semblant o major perill, arribí felisment en Portugal en lo mes de mars següent, ahont per aquell rey fuy rebut y complimentat ab lo agasajo corresponent a ma real persona.

Com en Portugal tenia ab major individuació y cer//9r//tesa las notícias del que estavan patint mos vassalls per medi de las vexacions del govern de la Fransa, era mayor lo sentiment me ocasionava sos clamors, procuraren lo rey de Fransa y lo duch de Anjou en la campanya de aquell any infestar ab un poderós exèrcit las fronteras de aquell regne. Y si bé no havia donat lloch lo temps antes de la abertura de la campanya a las moltas providèncias de que-s necessitava per la formació dels exèrcits de mos aliats, emperò, disposà la divina providència que ab la assistència de ma real persona, del rey de Portugal y de son príncep, posats a la testa de l'exèrcit, quedàs lo dels enemichs en la major part aniquilat. Y havent en lo mateix any emviat²⁴ la reyna de Ingalaterra y Estats de Olanda a estos mars la poderosa armada que ab tanta glòria triunfà devant Màlaga de la enemiga francesa, governada per lo compte de Tolosa, ocuparen mas armas, baix la conducta del príncep d'Armstad, la importantíssima plasa de Gibraltar. Y en lo mateix conseguírem ab las dels aliats, dirigidas per lo gran valor de milort Marlebourch y del príncep²⁵ Eugeni de Saboya, la celebrada y favorosa victòria en Hostaten, ahont, havent quedat del tot derrotat lo formidable exèrcit que lo rey de Fransa y los duchs de Anjou y Baviera tenian en aquellas parts, ab què ja des de l'any antecedent invadian los estats de l'emperador, mon pare, no sols foren estos del tot libres y assegurats, però encara restà lo duch de Baviera (que //9v// ab tant vigor se era contra mi col·ligat ab lo rey de Fransa) enterament despossehit y privat de sos estats.

Intentà lo de Anjou en lo mateix any recuperar a Gibraltar, ahont posà siti en lo mes de octubre; y si bé porfiadament y ab vigor lo continuà fins a la abertura de la campanya del present any, no sols lo conegut valor, incansable aplicació y acreditada direcció del príncep de Darmestat li desfèu la major part de sas tropas, precisant-las en abandonar ignominiosament la empresa, però encara tingué major evidència de que Déu cuydava de la defensa de aquella plaza en las impensadas presas y cremas que de differents vaxells enemichs lograven en aquella badia las flotas de mos aliats, introduint al mateix temps y en las ocasions més

---

24. embiat, *corregit*.

25. A *continuació*, Aug, *ratllat*.

presisas, abundants socorros, ab los quals se continuà gloriosament la defensa y seguretat de dita plaza.

Y si bé tots estos y altres progressos ja ab certesa me persuadian havia quant antes de vèurer-me en la possessió de tots mos regnes y dominis, y en particular dels de est continent, fiu reflexió no sols al que los sereníssims reys de Aragó, mos predecessors, degueren a vostre amor, fidelitat y valor en las moltas y vàrias conquistas ab què per totas parts los adquiríreu nous regnes y dominis, engasant en la diadema de la real corona las més preciosas pedras que la componen e immortalisant //10r// ab tantas hazanyas vostre nom, sinó també a las deplorables violèncias y extorsions que aquest Principat, invadit de las tropas fransesas en temps del rey, mon oncle, havia suportat, profanant secrílegament y violant los sagrats temples las sanctas imatges y demás adornos de las iglésias, sens perdonar los vasos y formas consegradas y atropellant las vidas y honras²⁶ de sos naturals, y constant-me ab certesa lo quant me amàveu y lo molt desitjàveu vingués a librar-vos de la esclavitut que patíau; convinguí passar aquest any en persona a est Principat y Comptats, acció aplaudida per la reyna de Ingalaterra y demás aliats, no obstant los reparos que de exposar ma real persona en los majors calors de l'estiu a una navegació tant llarga se offerian, puix tots los facilità lo singular amor vos tinch y he sempre tingut y lo molt que com a pare y senyor natural desitjava aconsolar-vos.

Embarquí'm en Portugal ab la poderosa y formidable armada que per resguard de ma real persona y consuelo de mos vassalls enviaren los aliats, assistit de la primera noblesa de Alemanya, Ingalaterra y Olanda y de sos primers generals y millors tropas. Y havent aquella donat fondo y jo desembarcat a la vista de esta capital, corresponguéreu ab las demostracions pròpias de vostra fidelitat y valor al gran concepte que de vosaltres tenia fet, vehent-vos ex//10v// posar als majors perills, sacrificant intrépidos per mon amor vostras vidas, regonexent y aclamant-me uniformes per tot lo Principat per vostre rey y senyor natural, acudint a un mateix temps no sols a expugnar a esta ciutat que, tiranizada per las tropas del duch de Anjou, ab tanta²⁷ porfia intentava resistir-se, però també en ocupar totas las plasas del Principat, ab singular terror de mos enemichs.

Finalment, ab la ajuda de las tropas de Ingalaterra, capitanejadas per la militar y acertada direcció de milord compte de Peterborouu, y de las de Olanda, governadas per lo baró de Escratembach, y ab lo molt que vosaltres haveu contribuit, quedà tot lo Principat baix mon suau y llegítim domini; y al pas que haveu

26. honrras, *corregit*.

27. A *continuació*, for, *ratllat*.

ab repetidas demostracions procurat manifestar quant me amau y desitjau servir, vos he igualment assegurat del molt vos estimo y quant desitjo honrar-vos²⁸ y que no sols quedeu restituïts a l'antich lustre y estimació ab què mos reals progenitors justament vos tingueren, però encara és ma real intenció condecorar-vos ab novas gràcias y mercès. Y essent lo major la de atèndrer a vostra conservació y augment y a l'estat universal vinculat en la reforma de costums, ordinació de novas //11r// lleys y observansa de aquellas, he convocat la present Cort, en la qual espero que no sols ab tota brevedat (per demanar-o la precisió de atèndrer promptament en adelantar la recuperació del restant de mos regnes) procurareu se premedite lo que més importa per lo servey de Déu, exaltació de la santa fe cathòlica, per vostre bé universal y particular y per lo bon govern de aquest Principat y Comptats, escusant tot lo que puga differir sa conclusió; però també que, essent comunas vostra causa y la mia de restar yo en la justa possessió de mos dominis y vosaltres ab la deguda estimació y llibertat, trobant-vos per totas parts circuïts de enemichs, attendreu igualment a eslabonar vostra fidelitat ab novas y singulars demostracions que faciliten lo total recobro de mos regnes y dominis, immortalizant en la nació catalana la glòria de ser los primers que han sacudit la tirana oppressió de la Fransa en mos dominis de Espanya, reintegrant axí ab son acreditat valor y zel, com ab las forsas y medis que demana la urgència, la primera y antiga llibertat baix lo domini de son rey y senyor natural, assegurant-vos que tots los effectes y medis que subministrareu se emplearan en adelantar y exaltar esta gloriosa //11v// expedició, que confessaré sempre dèurer a vostra exemplaríssima fidelitat, no reparant a exposar ma vida y real persona al més evident perill, y que restarà en ma estimació eternizat lo regonexement del singular y entranyable amor que sempre haveu tingut a ma augusta y real casa, y en especial a ma real persona, a què correspondré recíprocament ab aquells favors y mercès que de vostre pare y amantíssim rey vos podeu y deveu promètrer.

Qua quidem propositione sic ut premititur lecta in conspectu omnium predictorum, assenderunt solium regium illustrissimus dominus archiepiscopus Tarrachone, presidens brachii ecclesiastici, illustris domnus Petrus de Torrellas et Semmanat, protector et presidens brachii militaris per suam majestatem uti protector electus suo regio decreto manu sua majestatis firmato Barchinone, dato die vigesima septima novembris currentis anni, in debita forma expedito, et excellentissimus conciliarius in ordine secundus huius civitatis, presidens brachii regalis, deambulans in medio dictus archiepiscopus et ocupans illius manum dexteram //12r// dictus illustris presidens huius fidelissimi brachii militaris manumque sinistram dictus conciliarius secundus. Et factis per dictos dominos presidentes tribus jenuflectionibus, nomine dicte Curie Generalis, verbo et in scriptis, illis quibus decet reverentia et

28. honrrar-vos, *corregit*.

honore, presterunt sue regie majestati debitas gratias et posuerunt in manu sue majestatis papiri respotionem, quam sua majestas acceptavit. Et factis jenuflectionibus, redierunt dicti domini presidentes ad suum respective locum et sua majestas dictam papiri respotionis sedulam prorrexit et tradidit dicto don Raymundo de Vilana Perlas, eius secretario, mandando illi quatenus eam legeret, prout in conspectu omnium predictorum legit et publicavit alta et intelligibili voce, tenor cuius respotionis talis est:

Resposta

La Cort General, y en ella los tres brassos ecclesiàstich, militar y real, rendida als peus de vostra magestat, consagra las més obsequiosas y humils gràcias de haver-se dignat vostra magestat exposar sa real persona als perills de tant dilatada navegació y de²⁹ ésser aquest son Principat lo primer de sos dilatadíssims dominis en merèxer la real presència de vostra magestat, ab la //12v// qual no podia faltar-li la ditxa de vèurer-se baix lo suau y amabilíssim domini de vostra majestat, y la que logra de sa real benignitat y clemència, afavorint-la en mitg de tantas ocupacions, detenir-se en esta ciutat y celebrar Corts per ordenar y estatuhir lo que més convindrà per la recta administració de justícia y³⁰ reparo de las cosas que tenen necessitat de remey, per estatuhir la major tranquil·litat de aquest son Principat; y oyda y entesa la proposició, responen los tres brassos que ab particular zel tractaran e invigilaran en lo que vostra magestat és servit manar-los, ab desitgs de acertar; y esperan en Déu Nostre Senyor que ab la brevedat possible se ha de terminar y conclòurer la present Cort General, en major glòria sua, servey de vostra magestat y benefici y consuelo de estos sos fidelíssims vassalls.

Et lecta respotione predicta, dictus dominus secretarius, de ordine sue majestatis, legit et publicavit acusationem contumatie contra citatos et non comparentes, et prefictionem termini ad comparendum, tenoris sequentis:

Sa magestat acusa contumàcia a tots los citats y cridats en la present Cort y per gràcia especial los con//13r//cedeix quatre dias més de temps; y mana als síndichs dels Capítols y universitats y procuradors de las particulars personas citadas que dins dit die ensenyen los poders y potestats; altrament, que no seran admesos.

Y desitjant sa magestat que los negocis de la present Cort se tracten y resolgan ab la madurez, premeditació y quietut que demana sa importància, prorroga lo termini de ella fins lo die sinch de janer pròxim vinent *inclusive*, si feriat no serà, y si ho serà, lo dia següent no feriat.

29. de, *interlineat*.

30. y, *interlineat*.

Quibus peractis, la sacra, cathòlica y real magestat del rey nostre senyor ab la mateixa comitiva³¹ se partí, acompanyant-lo lo senyor conceller segon,³² posat a mà esquerra de sa magestat; y los individus dels tres brassos, estant de peus, feren lo degut acatament y cortesia a sa magestat al pasar y lo acompanyaren fins al saguan³³ de la casa de la Deputació, ahont pujà en un briós cavall y ab molta pompa y comitiva se restituhí a son real palàcio.³⁴

Després de ésser-se partit sa magestat de la dita casa de la Deputació, los senyors presidents y brasos ecclesiàstich, militar y real, desitjant posar en execució lo que de paraula y en escrits han offert al rey nostre senyor, havent-se de antes donada la deguda providència en prevenir los puestos y demés necessari per a juntar-se dits brasos seperadament, cada hu de aquells se conferí en lo lloch destinat per a dar principi a estas Corts; vulla Déu que tot se dirigisca a sa //13v// major glòria, servey del rey nostre senyor y alívio y benefici de estos sos fidelíssims vassalls.

***Dicta die sabbati, quinta mensis decembris, anno a nattivitate
Domini millesimo septingentessimo quinto***

Nominació de notari

Feta per sa magestat (Déu lo guardi) la proposició en lo sòlio y donada la resposta per los tres braços, lo present bras militar se convocà en la sala dita dels reys de dita casa de la Generalitat, en la qual convocació foren presents los cavellers que assistiren en lo dit sòlio,³⁵ en lo principi de est procés descrits y continuats; y la primera diligència que féu dit bras fou la elecció y nominació de escrivà de aquell en favor de mi, Joan Francesch Verneda, notari públich de Barcelona, per a tots actes y tractes de dit estament y bras militar, de la qual nominació rebé acte Rafel Albià, notari públich de Barcelona; y havent noticiada dit Albià la elecció, entrí en dit bras militar a donar-li las degudas gràcias; y après, ab alta e intel·ligible veu, en mà y poder de dit il·lustre senyor president prestí lo jurament següent:

Jurament de notari

«Primerament, juro que tindrè se//14r//cret tot lo que me serà encomenat y se tractarà en lo present bras militar. Ítem, que no revelaré a ninguna persona cosa alguna, la qual serà en la present Cort dita e pogués venir a redundar

31. mateix acompanyament, *corregit i ratllat*; comitiva, *interlineat*.

32. *A continuació*, a mà es, *ratllat*.

33. la porta, *corregit i ratllat*; saguan, *interlineat*.

34. ahont pujà en un briós cavall y ab molta pompa y comitiva se restituhí a son real palàcio, *afegit posteriorment*.

35. *A continuació*, y, *ratllat*.

en dany de la present Cort. Ítem, que bé e llealment me hauré en mon ofici de escrivà del present estament y bras militar.» Al que foren presents per testimonis: Joseph Vila, veler, y Grau Pomeret, pentiner, ciutadans de Barcelona.

Nominació de ajudants

Seguidament, nomení en ajudants a Joseph Francesch Fontana, nottari públich de Barcelona, Joseph Sala, Joseph Clarà, nottaris reals, y Joseph Aragonès, escriptent. Tots los quals, després,³⁶ prestaren jurament de haver-se bé y llealment en son ofici de ajudant de escrivà del present bras y de guardar secret tot lo que se tractarà en la present Cort, en mà de dit molt il·lustre senyor president, essent present per testimonis Grau Pomaret, pentiner, y Bonaventura Clarà, corder.

Jurament dels presents en la Cort

E après, inseguint lo estil de la Cort, llegit primer la forma del jurament ab alta e intel·ligible veu, tots los congregats y quiscú de ells jurà en sa ànima, en mà //14v// y poder de mi, dit y avall escrit notari y secretari, en la forma següent:

«Primerament, juran que donaran bo y lleal concell en son millor enteniment y bé públich de la present Cort de Catalunya.

Ítem, que tindran secret tot lo que a quiscú de ells se dirà sots secret y assò per tots o la major part serà dit sia secret.

Ítem, que no revelaran alguna cosa de aquellas que ab secret en la present Cort se tractaran a personas estranyas, sinó a aquellas de son bras o altres de la present Cort que pot ésser admesa als tractaments de ella, no nomenant la persona que aquella cosa haurà dita; reben, emperò, primer de aquell sacrament de tenir secret lo que li serà revelat.

Ítem, juran los síndichs y procuradors dels ausents que en dita Cort, en nom de altri podan y dehuen entrar aquí presents, que antes que alguna de cosa de las que sots secret fetas o ractadas seran enla present Cort, denunciaran a sos principals, faran jurar aquells que no revelaran a algú aquellas cosas que per los dits procuradors de llurs principals seran denun//15r//ciadas durant la present Cort.

Ítem, juran que no admetran scientment als tractaments de la present Cort algú que no hage prestat lo dit jurament.»

E après, dit molt il·lustre president proposà si las nominacions de promovedors, habilitadors, advocats y demás negocis se votarian per escrutini o no.

---

36. excepto dit Joseph Clarà, *ratllat*; després, *interlineat*.

Que los noms de promovedor, habilitadors, advocats y demás oficis se fassen per escrutini

E lo dit bras militar resolgué que las nominacions de promovedors, habilitadors, advocats y demás oficis se fassen per escrutini, però que en orde als demás negocis se estiga en la llibertat del present bras per a poder seguir los estils que se troberan observats en altrás Corts.

Nominació de advocats

En execució de la qual deliberació se passà per escrutini a la nominació de advocats del present bras; y quedaren elegits per haver tingut més vots: lo doctor Joseph de Solà y de Guardiola y lo doctor Francisco Solanes.

Elecció de porter

Y seguidament, per dit bras militar fou procehit per escrutini a la elecció de porter, que fonch feta de la persona de Grau Pomeret, pentiner; lo qual, après, jurà en la forma acostumada.

Nominació de ajudant de porter

E après, dit molt il·lustre senyor president nomenà //15v// en ajudant de porter a Bonaventura Clarà, corder, qui també prestà son jurament en la forma acostumada.

Y seguidament, lo dit doctor Joseph Solà y Guardiola ha prestat lo jurament de haver-se bé y llealment en llur ofici de advocat y de tenir secret tot lo que se tractarà en la present Cort. *Testes sunt, Josephus Franciscus Fontana, nottarius publicus Barchinone, et Josephus Aragonès,³⁷ scriptor Barchinone.*

Embaxada del bras ecclesiàstich per la habilitació de las horas

E poch après, arribaren en lo present bras lo senyor abat de Sant Pau del Camp y lo doctor³⁸ Casanovas, canonge y síndich de la cathedral de Lleyda, embaxadors del bras ecclesiàstich, que foren rebuts per dos cavellers y se'ls ha donat lo assiento de la mà dreita y esquerra del senyor president. Y sentats que foren, referiren com lo bras ecclesiàstich, desitjant quanyar los instants per què se pugan fer las prevencions y tractar los negocis de la Cort, ha resolt fer habilitació dels dias y horas en què se han de tractar los dits negocis, ço és, al matí, de las nou a las dotse, y a la tarda, de las tres a las sis; suplicant a dit bras //16r// militar sie servit convenir en lo mateix. Respongué dit senyor president que ho tractaria en lo bras militar y sa resolució, ab altra embaxada, participaria a aquell bras ecclesiàstich.

37. A continuació, nottarius publicus Barchinone, ratllat.

38. A continuació, espai en blanc.

Despediren-se los senyors embaxadors, los quals acompanyaren dos del bras militar fins a la porta.

Habilitació de horas

E après, havent-se donat per proposició la referida embaxada, resolgué dit bras militar que fossen habilitadas las horas dels dies no feriats, ço és, al matí de nou a dotse y a la tarda de tres a sis. Y desitjant que ab més facilitat se puga abreviar la celebració de la present Cort, determinà que se suplique al rey nostre senyor en escrits y en la forma estilada en altres Corts, se digne habilitar los dies festius, a la tarda y los demás dies feriats no festius, matí y tarda. Y que esta resolució, per via de pensament, per embaxada sie participada als dos il·lustríssims braços ecclesiàstic y real.

Per reportar la qual embaxada foren nomenats per dit il·lustre senyor president, ço és, per la del bras³⁹ real: los il·lustres senyors don Joseph Galceran de Cartellà y Sabastida y don Joseph Ribera y Claramunt. Y per lo bras ecclesiàstich: lo[s] il·lustres senyors⁴⁰ Joseph de Terré y Marquet y don Miquel de Clariana y Seva, comte de Munter.

Nominació de notari del bras real

Dicta die.

Lo molt il·lustre senyor don Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real, y tot lo estament y bras real de la Cort, convocat y congregat en la⁴¹ sala de la visita, que és al costat de la de sant⁴² Jordi y fa cantonada a la plassa de Sant Jaume y Llibreria, en la qual convocació foren presents los syndichs [que] concorregueren en lo sòlio,⁴³ usant del poder y facultat té, fa nominació de l'escrivà de dit bras real a favor de Francisco Cortès, notari públic de Barcelona, escrivà major y secretari de la present ciutat de Barcelona, per a tots actes⁴⁴ y tractes de dit estament o bras real. Y lo dit Cortès després jurà en la forma acostumada. *Testes sunt Josephus Sagués et Joannes Pedrìges, sartores, cives Barchinone.*

Nominació de escrivà del bras ecclesiàstich

Lo il·lustríssim senyor president y bras ecclesiàstich de la Cort, convocats y congregats en la sala ahont, disgregada la Cort, se junta lo consistori dels senyors

39. A continuació, ecclesiàstich, ratllat.

40. A continuació, don, ratllat.

41. lo, corregit.

42. sala de la visita, que és al costat de la de sant, *interlineat*.

43. Jordi y fa cantonada a la plassa de Sant Jaume y llibreria, en la qual convocació foren presents los syndichs [que] concorregueren en lo sòlio, *al marge esquerre*.

44. A continuació, y actes, ratllat.

deputats, en la qual convocació assistiren los⁴⁵ prelats y síndichs foren presents en lo sòlio,⁴⁶ usant del poder y facultat té, fa nominació de escrivà de dit bras ecclesiàtic a favor de Rafel Albià, notari públic de Barcelona, per a tots actes y tractes de dit estament o bras ecclesiàstich. Y lo dit Albià després prestà lo jurament en la forma estilada. *De quibus, etc. Testes sunt discreti Felix Cussana et Bartholomeus Cerveró, notarii publici Barcinone.*

17r//

***Die VII mensis decembris, anno a nativitate
Domini MDCCV, ante meridiem***

Convocats y congregats lo molt il·lustre i fidelíssim bras militar dins dita⁴⁷ sala dels reys, en la qual convocació foren presents: lo molt il·lustre senyor don Pedro Torrelles y Senmanat, president.

Joseph de Terré y Marquet, baró de Canyelles.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Don Miquel de Cordelles.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Càncer.

Ignasi de Ferrer.

Miquel de Ciurana.

Joseph de Carreras y Talavera.

Salvador de Ciurana.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Joan Novell.

Joseph Nuri de Lana y Càncer.

Don Hugo de Sanjoan y Planella.

Don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Joan Copons y Falcó.

Joseph de Ferrer y Roca.

Don Francisco Çabastida.

Joseph de Bru y Olsina.

---

45. *A continuació, syn, ratllat.*

46. sala ahont, disgregada la Cort, se junta lo consistori dels senyors deputats, en la qual convocació assistiren los prelats y síndichs foren presents en lo sòlio, *al marge esquerre. A continuació, lloch, modo y forma acostumats, ratllat.*

47. convocat, etc., *corregit.*

17v// Joan⁴⁸ Olmera y Raset.
 Don Bonaventura de Vidal.
 Joan Pedró.
 Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Francisco Grimau y Corbera.
 Don Gerònim Magarola.
 Joan de Ciurana.
 Don Ignasi de Miquel.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Francisco de Amar.
 Blasini de Plan y Solas.
 Ignasi de Olsina y de Riussech.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Don Pedro Montoliu.
 Don Vicens de Magarola.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Pedro Montaner.
 Don Ramon de Claver.
 Don Salvador Tamarit.
 Don Carlos Puiggener y de Orís.
 Joseph de Vilanova.
 Don Joan Sallés y Albà.
 Francisco de Prats y Codina.
 Fèlix de Puig y Areny, baró de Sant Oísme.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Lo egregi senyor comte de Solterra.
 Don Armengol de Paguera.
 Andreu Pere Llobet.
 Joseph de Llobet.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Jacinto Descallar.
 18r// Baltasar⁴⁹ de Cadell.
 Don Miquel Ramona.
 Cayetano de Ferrer.

---

48. *Precedit de Don, ratllat.*

49. *Precedit de Don, ratllat.*

Doctor Francisco de Sans.
 Bernat de Bru.
 Don Joseph Paguera y Aymerich.
 Don Anton Gible.
 Don Joan Marenyosa.
 Don Geroni Generes.
 Francisco de Perelló.
 Don Ignasi Soler y de Junyent.⁵⁰
 Emanuel Anton de Salvador.
 Don Ramon Marenyosa.
 Don Francisco Guiu y Escolar.
 Don Anton Solà y de Montaner.
 Don Joseph Gible.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Gaspar de Mir.
 Jacinto de Bru.
 Don Lluís Claresvalls y de Miquel.
 Don Anton de Copons y Armengol.
 Mariano de Sunyer.
 Anton de Albertí.
 Joan Ponsich y Monjo.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Francisco de Móra y Casadevall.
 Francisco de Graell y Castelló.
 Francisco Sala y Sasala.
 Ramon de Carreras y Raguer.
 Don Francisco de Portolà y Subirà.
 //18v// Pere de Tristany y Codines.
 Don Galceran de Villalba.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Francisco Aloy.
 Benet⁵¹ de Sala.
 Anton Desvalls y Vergós.
 Arasme de Lana.
 Don Domingo de Verdier.

---

50. A continuació, a la línia següent, Don Anton, ratllat.

51. Precedit de Don, ratllat.

Olaguer de Montserrat y Oller.
 Joseph Sardà.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Don Aleix Tristany.
 Don Ignasi Baltasar⁵² de Alegre.
 Don Thomàs València, Franquesa y Regàs.
 Don Joseph Aguilar.
 Francisco⁵³ Tord y Granollachs.
 Ignasi de Marí i Ginovès.
 Don Carlos de Llupià.
 Don Carlos de Ribera.
 Francisco⁵⁴ de Solà y Sant Esteve.
 Ignasi de Bòria.
 Don Pedro Ribas.
 Don Joseph Galceran de Pinós.
 Don Bernat de Foixà y Boixadós.
 Don Francisco de Cardona y Vidal.
 Don Jacinto⁵⁵ Sagrera y Xifrà.
 Rafel de Sardà y Maduxer.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Don Anton Berenguer.
 Magí de Vilallonga.
 Joseph de Tort.
 Don Joan de Claresvalls.
 19r// Don Balthasar de Oriol y Mercer.
 Don Emanuel de Ferrera Sigés.
 Joseph Bru y Banulls.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Anton Móra.
 Don Joan Prat y Sant Julià.
 Fèlix de Vadell y Bestús.
 Esteve de Vadell y Lleó y Bestús.
 Don Anton Berenguer.
 Don Joseph Amigant.
 Don Joan Reart y Queralt.

---

52. Batista, *ratllat*; Baltasar, *interlineat*.

53. *Precedit de Don*, *ratllat*.

54. *Precedit de Don*, *ratllat*.

55. Francisco, *ratllat*; Jacinto, *interlineat*.

Don Francisco Çagarriga y Vera.
 Agustí de Còdol.
 Don Joseph Fernés.
 Fèlix de Monjo.
 Don Vicens de Xammar y Copons.
 Don Melchior de Oriol.
 Don Bonaventura Tristany.
 Don Grau de Paguera.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Thomàs⁵⁶ de València, Franquesa y Regàs.
 Joseph⁵⁷ Barnal.
 Bernat⁵⁸ Gaver y Fluvià.
 Lo il·lustre senyor marquès de Besora.
 Don Alexandro de Verdier, Mercer y de Aguiló.
 Anton Pera y de Tord.
 Martín⁵⁹ Sabater.
 Magí de Ninot.
 Carlos de Fivaller y Torres.
 Miquel⁶⁰ Fivaller.
 19v// Joan Francesch Masdéu.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Carlos de Torres.
 Don Joseph Francolí.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Francisco⁶¹ Marlés y Massana.
 Don Joseph Alemany y Navel.
 Don Anton Asprer.
 Don Joseph de Terré y Paguera.
 Don Narcís Camps.
 Don Galceran Vilallonga.
 Don Gaspar Berart.
 Fèlix⁶² de Areny.
 Don Joseph Generes.

---

56. Joseph, *ratllat*; Thomàs, *interlineat*.

57. *Precedit de Don, ratllat*.

58. *Precedit de Don, ratllat*.

59. *Precedit de Don, ratllat*.

60. *Precedit de Don, ratllat*.

61. *Precedit de Don, ratllat*.

62. *Precedit de Don, ratllat*.

Don Joseph Terré y Granollachs.
 Anton de Bru y Móra.
 Don Joseph Clariana.
 Don Antoni Senjust.
 Narcís de Font.
 Don Joseph Maris.
 Don Emanuel de Torres y Oluja.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Pedro⁶³ Planella.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Francesch Berardo.
 Don Pedro Ribes y de Granollachs.
 Joseph⁶⁴ Dusay y Bru.
 Ramon de Falguera.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Emanuel Rocajulià y Lunes.
 Don Anton Vilana y Judicec.
 20r// Joseph⁶⁵ de Graell, Castelló y de Paratge.

Sub hac die comparuerunt et jurarunt modo et forma prescriptis persone infrascripte et sequentes:

Nobili Josephus de Càncer, procurator magnifici Joanni de Sunyer,⁶⁶ domicelli in villa de Gandeza, castellanie de Amposta, Dertusensis diocesis, domiciliati; constat de procuratione penes admodum Joannem Bofill, presbiterum rectorem parochialis ecclesie dicte ville, die 26 novembris 1705.

Item, Josephus de, domicellus Gerunde domicialitus, procurator Raphaelis de Cerdà et de Maduxer, eius patris; constat de procuratione penes Franciscum Garriga, nottarium publicum Gerunde, die 23 novembris 1705.

Item, don Jacobus de Copons et Falcó, procurator nobilis Raymundi de Caldés et de Vilafranca; constat de procuratione penes⁶⁷ Hyacintum Ballaster, nottarium ville de Calaf die secunda currentium mensis et anni.

Item, Narsisus de Font et Cortada, domicellus procurator Josephi de Font et Llobregat, domicelli Gerunde domiciliati, eius patris; constat de procuratione apud Raymundum Vila, nottarium publicum Gerunde, die 23 novembris proxime dimissi.

63. *Precedit de Don, ratllat.*

64. *Precedit de Don, ratllat.*

65. *Precedit de Don, ratllat.*

66. Càncer, ratllat; Sunyer, *interlineat*.

67. *A continuació, Franciscum Garriga, nottarium, ratllat.*

Nobilis Petrus Ribes, Boxadós et Vallgornera.
Salvator de Siurana.
Michael de Siurana.
Ignasius Boria.
 20v// *Nobilis Hyacinthus Segrera et Massana.*
Josephus de Canyellas et Senispleda.
Nobilis Joannes Sellers et de Albà.
Nobilios Franciscus de Berardo et de Sanjust.
Arasmus de Lana et Fontanet.
Marianus de Sunyer.
Nobilis Ludovicus Roger de Lluria et Saportella.
Nobilis Hieronymus de Generes.
Franciscus de Perelló.
Nobilis Petrus Montoliu et Ribes.
Anthonius de Minguella et de Aleny.
Nobilis Josephus Móra et de Solanell.
Nobilis Franciscus de Aloy.
Nobilis Hyacinthus Segrera et Xifrè.
Nobilis Bathazar de Oriol et Marcer.
Nobilis Franciscus de Calderó et Desplans.
Martinus⁶⁸ de Sabater et Agullana.
Anthonius Pera et de Tord.
Nobilis Franciscus de Marlés.
Benedictus de Sala et Sella.
Balthazar⁶⁹ de Cadell.
Nobilis Ludovicus de Sayol et Quarteroni.
Josephus de Carreras et Talavera.
 21r// *Nobilis Franciscus de Rocabertí et de Pau.*
Ignasius de Ferrer.
Nobilis Joannes de Novell et de Nadal.
Illustris domnus Emanuel de Llupià.
Josephus de Llobet.
Andreas⁷⁰ Petrus de Llobet.
Didacus de Vila et de Payret.
Nobilis Anthonius de Armengol.
Nobilis Ludovicus de Cruyllles et de Rayadell.
Et nobilis Josephus de Marlés et Massana.

---

68. *Precedit de Don, ratllat.*

69. *Precedit de Don, ratllat.*

70. *A continuació, de Llobet, ratllat.*

Y lo dit molt il·lustre senyor president donà per proposició si se faria nominació de promotor y demás officis del present bras per donar-se forma al despaig dels negocis de la present Cort.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, en concideració de dita proposició, ha resolt que·s prosehesca a fer nominació de promotor y demás officials; y que en atenció dels atrasos en què se troba la Generalitat de Cattalunya, se partcipe als altres il·lustríssims brasos, per medi de embaxada o del mateix promotor y per via de pensament, si dits promotor y demás officials exigiran o no salari per rahó de son empleo.

Elecció de promotor

Y en conseqüència de dita resolució, lo dit il·lustríssim bras militar, per escrutini en la forma acostumada, nome //21v//nà en promotor per dit bras: al senyor don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Embaxada del bras real, en què se conforme ab la habilitació de las horas

E après vingueren per embaxadors del il·lustríssim bras real lo doctor en medecina Francisco Costa, síndich de la present ciutat, y Lluís Bertran, síndich de Tortosa, los quals (havent-se rebut per dos cavallers) assentats en lo lloch acostumat, han participat com aquell il·lustríssim congrés se és conformat y aderit a la resolució per est bras presa acerca la habilitació dels dias y horas en què se han de tractar los negocis de la present Cort.

Dicta die, septima predictorum hora tertia de cero pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita⁷¹ sala dels reys de la casa de la Generalitat a so de campana y president lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, etc.

Proposà lo dit molt il·lustre senyor president se servís deliberar lo present bras militar resòdrer si los officials reals estipendiats y tenint pag[u]es de sa magestat seran⁷² admesos en lo present congrés y en los actes y tractes de la present Cort o repel·lits //22r// de aquells.

Y havent-se procehit per los individus de dit bras a votar⁷³ sobre lo contengut en dita proposició, fonch posat lo discentiment següent:

71. A continuació, refetor, ratllat.

72. A continuació, o no, ratllat.

73. a votar, *al marge esquerre*.

Discentiment perquè no concorren los oficials reals y estipendiats

Don Ignasi de Miquel, attenant y conciderant lo gran perjudici se fa a la Cort de entrevenir en ella los officials reals estipendiats y tenint gages de sa magestat, y que en las Corts que tingueren principi en lo any 1626, las quals si bé no se clogueren la habilitació de aquellas aprofita, havent-se posat discentiment a tots actes de la Cort fins que fossen repel·lits de ella los sobre anomenats, en intel·ligència de dit discentiment fou servit sa magestat per medi de son protonotari disponer y manar ésser repel·lits dits officials reals estipendiats y tenint gages de concórrer y entrevenir en dita Cort, salvant-los dret per ésser habilitats o repel·lits en lo judici de habilitació. Per ditas y altres concideracions, discent de tots los actes y tractes de la present Cort y congresos de ella fins que los sobra dits officials reals estipendiats y tenint gages sien repel·lits y se abstingan de concórrer y entrevenir en la present Cort.

Don Anton Desvalls y Vergós se aderí al mateix discentiment.

Don Joseph Mata y de Copons se aderí al mateix discentiment.

22v// Y antes de fer-se dita proposició y posar-se lo sobra escrit discentiment, vingueren dos síndichs de l'il·lustríssim bras real per embaxadors de part de aquell il·lustríssim estament, y han participat la resolució per dit bras presa lo dia⁷⁴ present, que en substància consisteix en què se donen las adealas axí de sera com demés cosas als il·lustríssims senyors presidents de tots los tres brasos de la Cort y als officials de aquells respectivament, y a tots los síndichs de dit bras real y als demés a qui se ha acostumat donar en altres Corts cada semmana, a saber, en quant a la sera, las mateixas lliuras se donaren a quiscú en las Corts de l'any 1632; y en quant a las demés adealas, en la conformitat se trobarà haver-se observat en las Corts de l'any 1599, comensant-se a donar ditas adealas lo disapte primer vinent per la present semmana y axís consecutivament en⁷⁵ lo disapte de quiscuna semmana durant la present Cort.

Y seguidament arribaren per embaxadors del il·lustríssim bras ecclesiàstich los il·lustres senyors abat de Campredon y don Ignasi Bru, síndich del Capítol de Barcelona, los quals donaren intel·ligència com lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die present ha elegit en promotor //23r// de dit il·lustríssim bras al il·lustre fra don Francisco de Cordellas, abat de Gerri, y en habilitadors per part de dit il·lustríssim bras: al il·lustríssim senyor bisbe de Solsona, al il·lustríssim senyor abat de Sant Pau y de la Portella, al molt reverent síndich del il·lustre Capítol de la santa iglésia metropolitana de Tarragona.

74. A continuació, se, ratllat.

75. A continuació, que, ratllat.

E seguidament, dits molt il·lustre senyor president per participar als il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real la nominació de promotor, elecció de altres officials fetas lo dia present y discentiment posat lo dia de vuy, anomenà als senyors Joseph de Terré y Marquet y don Felip Ferran y Çacirera, los quals després feren relació de haver reportat ditas embaxadas y participat en escrits ditas nominació, elecció y discentiment; per ocasió del qual discentiment, no obstant que lo die 8 de dit se juntaren matí y tarda las horas senyaladas, no-s féu resolució alguna en escrits.

***Die mercurii, IX mensis dezembris, anno a natiuitate
Domini MDCCV, hora nona ante meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar a so de campana en la dita sala dels reys, en la qual convocació foren presents:

Lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president.

Lo senyor marquès de Besora.

Arasma de Lana y Fontanet.

23v// Balthazar de Llunes.

Joseph Nuri de Lana y Càncer.

Don Joseph Càncer.

Don Joseph Alemany y Navel.

Don Gaspar Mir.

Don Carlos Ribera.

Ramon de Carreras.

Pedro⁷⁶ de Planella.

Don Juan Reart y Queralt.

Don Francisco Basteró.

Francisco⁷⁷ de Tord y Granollachs.

Don Anton Móra y Xammar.

Diego de Vila.

Olaguer de Monserrat y Oller.

Don Joseph Ribera y Claramunt.

Don Joseph Meca y de Cassador.

Don Ramon Xammar y Copons.

Don Joseph Escon y Oliver.

---

76. *Precedit de Don, ratllat.*

77. *Precedit de Don, ratllat.*

Emanuel Anton de Salvador.
Don Galceran Vilallonga.
Don Gerònim Magarola y Grau.
Mariano de Sunyer.
Bernat de Bru.
Don Anton Cruylles y Rayadell.
Don Carlos de Llupià.
Don Joseph Oliver y Botaller.
24// Don Anton Desvalls y Vergós.
Basili⁷⁸ de Plan y Solas.
Emanuel Desvall y Escura.
Don Bernat de Foixà.
Francisco de Carmona y Borràs.
Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
Doctor Francisco de Sans.
Don Joan Sallés y Albà.
Nicolau de Sant Joan, Llobregat y Amell.
Don Bonaventura Vidal.
Joseph de Cerdà.
Joan de Padró.
Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
Don Ignasi de Soler y Junyent.
Don Bonaventura Tristany.
Don Miquel de Cordelles.
Don Armengol Paguera.
Fèlix de Puig y Areny, baró de Sant Ohisme.
Don Anton Vilaplana.
Don Ignasi de Miquel.
Joseph de Canyelles.
Don Joseph Móra.
Domingo de Castells y de Gelvàs.
Don Anton de⁷⁹ Gualtero.
Anton de Castells y Gallart.
Don Nicolau de Portolà.
Don Joseph Subirà.
Don Lluís Sayol y Quarteroni.

---

78. Blasini, *corregit*.

79. A *continuació*, Basteró, *ratllat*.

Don Feliciano de Cordelles.
 24v// Anton de Minguela y Aleny.
 Don Magí de Ninot.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 Don Francisco de Cardona y Vidal.
 Ignasi de Olsina y Riusech.
 Francisco de Amar.
 Don Miquel de Pasqual y Quintana.
 Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Ramon de Copons del Llor.
 Pau de Potau y de Osset.
 Don Jaume de Copons y Falcó.
 Don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Don Hugo de Sant Joan y Planella.
 Joseph de Nogués.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Miquel de Ciurana.
 Salvador de Ciurana.
 Francisco de Sala y Sasala.
 Joseph de Terré y Marquet.
 Andreu Pere de Llobet.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Joseph⁸⁰ de Casanovas.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Don Joseph de Aguilar y Oluja.
 Don Francisco Guiu y Escolà.
 Joan Riba y Comalada.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Francisco Farnés.
 25r// Don Francisco Rocabertí y de Pau.
 Don Galceran de Vilalba.
 Joseph de Tord.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Enrich de Jalpí.

---

80. Pau, *corregit*.

Don Joseph Falcó.
 Don Joseph Fernés.
 Don Jacinto Oliver.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Pau de Thoar.
 Don Anton de Sunyer y Belloch.
 Francisco de Móra y Casadevall.
 Ignasi de Ferrer.
 Don Vicens de Magarola.
 Don Pedro Ribas, Boixadós y Vallgornera.
 Carlos de Fivaller y Torres.
 Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Anton de Albertí.
 Don Pedro Montoliu.
 Francisco Prats y Codina.
 Joseph⁸¹ Graell, Castelló y de Paratge.
 Don Gerònim Generes.
 Baltazar⁸² de Cadell.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Miquel de Fivaller y Torroella.
 Don Joseph Marlés.
 Don Francisco Marlés y Massana.
 Joseph de Barnal y Vadell.
 Joan de Ciurana.
 Don Joseph Mata y Copons.
 25v// Don Miquel Ramona.
 Don Anton Asprer.
 Fèlix de Vadell y Bestús.
 Don Lluís Llúria.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Gaspar Berart.
 Esteve de Vadell, Lleó y Bestús.
 Joseph de Bru y Olsina.
 Don Francisco Çabastida.
 Don Ignasi Balthazar⁸³ Alegre.
 Don Joan Claresvalls.

---

81. *Precedit de Don, ratllat.*

82. *Precedit de Don, ratllat.*

83. Batista, *corregit.*

Don Joseph Francolí y Magarola.
Don Joseph Amat y Planella.
Francisco de Prat y Santjulià.
Lo senyor comte de Solterra.
Don Anton Gible.
Don Joseph Paguera y Aymerich.
Don Francisco Amigant.
Don Thomàs València, Franquesa y Regàs.
Joan Francesch Maresch.
Joan Olmera y Raset.
Ramon de Falguera.
Don Ramon de Maranyosa.
Salvador de Texidor.
Anton Bru y Móra.
Don Jacinto Sagrera y Massana.
Don Fèlix de Areny.
Don Jacinto Sagrera y Xifrà.
Joan Ponsich y Monjo.
Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
Joseph de Ribot.
26r// Carlos de Torres.
Joseph Dusay y Aragall.
Don Honofre de Lentorn.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Ramon de Sallés.
Don Domingo Verdier.
Joseph de Ferrer y Roca.
Gabriel de Boria y Gualba.
Don Bonaventura de Paguera y Alegre.
Don Diego de Pallarès.
Joseph de Bru y Móra.
Don Anton de Armengol.
Don Francisco Sagrera y Massana.
Magí de Vilallonga y Çaportella.
Joseph de Vilanova.
Don Joseph Marís.
Joseph Bru y Banyuls.
Don Melchior de Oriol y Fort.

Ignasi de Marí y Ginovès.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Juan Novell.
 Don Galceran Villalba.

Comparició

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt sequentes:

Franciscus de Guell.

Franciscus de Carmona et Borràs.

Domnus Didacus de Pallarès.

Paulus de Potau de Osset.

Domnus Felicianus de Cordellas, procurator nobilis Caroli Vila Casamitjana et Eril, Barchinone populati; constat de procuratione instrumento recepto penes dominum Franciscum Duran, nottarium publicum Barchinone, die 30 novembris prosime dimissi.

Nobilis Maginus de Ninot et Negrell, procurator magnifici Francisci de Padellàs et Pastors, domicelli Barchinone domiciliati; constat de sua procuratione instrumento recepto apud dominum Vincentium Gavarró, nottarium publicum Barchinone, die tertia currentium mensis et anni.

Nobilis Franciscus de Cardona et Vidal, tam nomine suo proprio quam uti⁸⁴ procurator nobilis domini Petri de Cardona, in civitatibus Barchinone et Minorisse populati, eius patris; constat de eius procuratione instrumento recepto penes magnificum et dominum Felicem Dalmau, utriusque iuris doctorem et nottarium publicum dicte civitatis Minorisse, die vigesima quarta mensis novembris nuper devoluti.⁸⁵

27r// Item, domnus Franciscus de Guiu et Escolà, procurator Philipi de Riquer, domicelli Illerde populati; constat de eius procuratione instrumento recepto penes Petrum Pumanons, nottarium publicum Illerde, die tertia currentium mensis et anni.

Item, Franciscus de Vinyals, Ribot, Siurana et Micalet.

Item, Joannes de Riba et Comalada.

Item, domnus Josephus Falcó.

Item, domnus Franciscus de Portolà et Subirà.

Item, domnus Josephus⁸⁶ de Cartellà, olim de Farnés.

84. tam nomine suo proprio quam uti, *al marge esquerre*.

85. A *continuació*, dos *assentaments*, *ratllats*, Jam est supra: Nobilis dominus Felicianus de Cordellas, procurator nobilis don Caroli Vila, Casamitjana et Eril, Barchinone populati; constat de procuratione instrumento recepto penes Franciscum Duran, nottarium publicum Barchinone, die trigesima novembris prosime dimissi. Jam est supra: Nobilis Maginus de Ninot et Negrell, procurator magnifici Francisci de Padellàs et Pastors, domicelli Barchinone domiciliati; constat de sua procuratione //27r// instrumento recepto penes dominum Vincentium Gavarró, notarium publicum Barchinone, die 3 decembris currentis. Nobilis Franciscus de Cardona et Vidal, Barchinone populatus, tam nomine suo proprio quam etiam uti procurator n.

86. A *continuació*, de Farnés, olim, *ratllat*.

Item, domnus Josephus de Aguilar et Oluya, Barchinone populatus, procurator domni Bernardi de Aymerich et Cruylles, Barchinone populati; constat de procuratione instrumento recepto penes dominum Josephum Güell, nottarium publicum Barchinone, die quarta labentium mensis et anni.

Item, domnus Michael de Ramona et Tord.

Item, domnus Raymundus Xammar et Meca.

Item, Joannes Franciscus de Maresch.

Item, Anthonius de Gualtero.

Item, Balthazar de Llunes et Vallgornera.

27v// Item, domnus Anthonius de Vilaplana.

Item, domnus Gaspar Mir.

Item, Josephus de Nogués.

Item, Josephus de Ribot.

Item, Raymundus de Cellés.

Item, Salvator de Texidor.

Item, domnus Hyacintus de Oliver et Botaller.

Item, Joannes Franciscus de Maresch, procurator Francisci de Saleta et Morgades, militis Vici populati; constat de procuratione instrumento recepto penes dominum Dominicum Soler Moner, nottarium publicum Vicensem, die quinta currentium mensis et anni.

Item, domnus Josephus Meca et Cassador.

Item, domnus Anthonius de Cruylles et Rayadell.

Y lo dit molt il·lustre senyor president féu la proposició següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Attenent que lo discentiment posat la⁸⁷ tarde del dia set del corrent suspèn la prosecució dels actes y tractes de la present Cort General, la conclusió de la qual tant importa per lo servey de las dos magestats, divina y humana, y benefici y consuelo universal de tot lo present Principat y sos naturals; comprenent que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) per medi de son secretari té gust de participar a //28r// vostra senyoria il·lustríssima sa real resolució y voluntat dirigida al logro de tants importants fins, desitjant se eviten totes dificultats; he consultats los advocats de vostra senyoria il·lustríssima quals cumpliments y lloch se devian y podian donar a dit secretari, y havent dits advocats mirat differentes processos familiars de Corts, me han feta relació que, offerint-se en la que tingueren principi en lo any 1626 semblant discentiment, per a llevar-lo vingué en lo present bras militar lo protonotari de sa magestat y, estant de peus y descuberts lo senyor president de vostra senyoria il·lustríssima y dit senyor protonotari en nom de sa magestat, digué que sa magestat manave a tots los oficials reals y altres personas que tinguessen gages de sa magestat se isquessen fora del present bras, sens emperò perjudici de sos drets y accions e fins y a tant fos feta la habilitació, com apar en lo procés familiar de vostra senyoria il·lustríssima de ditas Corts, foli 24, pàgina 1. Y que en lo procés familiar del bras ecclesiàstich de las Corts de 1599, foli 9, se troba que don Pere Franquesa, secretari de sa magestat y regent lo protonotariat, aportà una embaxada al

87. A continuació, die, ratllat.

il·lustríssim bras ecclesiàstich y que·s sentà després del president de aquell il·lustríssim bras, lo qual exemplar per embaxada reportada al il·lustríssim bras de vostra senyoria il·lustríssima de las Corts de 1626 participà lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, com és de veurer, foli 20, dels fracments del procés de vostra senyoria il·lustríssima de dites Corts. Y que encara que Paguera //28v// en lo tractat *De celebrar Corts* explica que als embaxadors dels il·lustríssims brasos de Cort se dóna lo lloch y assiento segons la qualitat dels embaxadors, emperò, que lo últim estat y observansa és que als embaxadors dels altres il·lustríssims brasos de Cort de qualsevol gerarchia y graduació sien, los tres il·lustríssims presidents donan lo lloch dels dos col·laterals, del que se infereix que en orde al lloch y compliment dels embaxadors la Cort vuy sols té la mira no a la graduació dels embaxadors, sinó de part de qui vénen. En intel·ligència del que pot servir-se vostra senyoria il·lustríssima deliberar y resòrdrer lo que li apareixerà observar y practicar en cas sa magestat envie son secretari per explicar sa real voluntat, puix en tot desitjo seguir y posar en execució los mandato y deliberacions de vostra senyoria il·lustríssima, com no menos procurar se adelante y concloga la present Cort en major glòria de Déu, servey del rey nostre senyor, lustre de vostra senyoria il·lustríssima y consuelo universal de tot lo Principat.

Sobre lo recibiment, assiento y compliment del secretari de sa magestat

Y lo dit bras y estament militar, en concideració del que explica la proposició y a que la Cort General, en orde al lloch y compliments de las embaxadas, vuy no practica lo que insinua Paguera en //29r// son tractat *De celebrar Corts*, sinó que los tres *respective* il·lustríssims brasos als embaxadors de aquells, quant se offereix fer-se embaxadas, lo il·lustríssim bras a qui·s reportan dóna als senyors embaxadors lloch y assiento dels dos col·laterals de son il·lustríssim senyor president, y se ixen a rèbrer y se acompanyan per dos individus dels dits *respective* estaments, sens fer-se differència en la qualitat y graduació dels enviats, sinó atnent sols a qui·ls envia; deliberà per ço que en totas las ocasions que lo rey nostre senyor (que Déu guarde) serà servit enviar al present bras son secretari per a explicar en nom de sa magestat sa real voluntat, se isca a rèbrer y se acompanye en la mateixa conformitat que lo present il·lustríssim bras ho practica ab los senyors embaxadors dels altres il·lustríssims brasos; y que lo senyor president, antes de entrar lo secretari de sa magestat, cride a un dels del gremi del present bras per col·lateral, lo qual se sente a mà esquerre del senyor president, y que·s done la mà dreta al dit secretari de sa magestat, de manera que lo president del present bras ocupe sempre lo primer y més preheminent lloch y puesto.

Relació del secretari de sa magestat

Seguidament, entrà en la dita sala del bras lo il·lustre senyor don Ramon de Vilana Perlas, secretari de sa magestat, al qual se rebé y donà lo asiento en lo modo y forma expressats en dita resolució, y referí que //29v// la real voluntat de sa magestat era que los oficials reals, estipendiats y tenint gages de sa magestat iscan y se abtingan de concórrer y entrevenir en los actes y tractes de la pre-

sent Cort, salvant-los dret si·ls competeix per lo judici de la habilitació. Y havent lo il·lustríssim senyor president donat las gràcias a dit il·lustre senyor secretari, se despedí y fou acompanyat en la forma referida.

Don Ignasi de Miquel alçà lo dissentiment que se posà perquè no concorressen en lo bras los oficials reals.

Y après, los senyors don Ignasi de Miquel, don Anton Desvalls y Vergós y don Joseph Mata y Copons, oyda la real⁸⁸ insinuació donada per dit il·lustre senyor secretari en nom de sa magestat, alsaren lo discentiment posaren lo dia set del corrent, en esta forma:

Nosaltres, los infrascrits, etc. *Inseratur prout hic est consutum.*

Nosaltres, los infrascrits, atès lo orde de sa magestat, explicat per son secretari, de que iscan y se abstingan de concórrer en lo present congrés los oficials reals, estipendiats y tenint gages de sa magestat, salvant-los dret si·ls competeix per al judici de habilitació, alçam per so lo discentiment general posarem lo die 7 del corrent. En fe del que, ho firmam de nostras mans pròpias, als 9 de desembre, 1705. Ignasi de Miquel. Don Anton Desvalls y de Vergós. Don Joseph Anton de Mata y Copons.⁸⁹

Y dit il·lustríssim senyor president, per participar als il·lustríssims brassos ecclesiàstich y real la propreferida deliberació, la insinuació y explicació de la real mente de sa magestat feta per son il·lustre secretari, y lo haver-se alsat lo discentiment posat en est bras lo die set del present, ha anomenat als senyors Joseph de Terré y Marquet y don Fèlix Ferran y Sacirera, los quals feren relació de haver-o executat.

31r// Ítem, proposà dit molt il·lustre senyor president sie servit deliberar lo present bras si se farà nominació de tres personas per habilitadors y de altrás tres personas per presentar las sinch súplicas estilades al rey nostre senyor, y lo modo y forma se ha de observar en presentar aquellas.

Nominació de habilitadors. Nominació de tres personas per presentar las sinch súplicas a sa magestat

E lo dit il·lustríssim bras militar resolgué que per escrutini se passe a votar tres personas per habilitadors per part de dit il·lustríssim bras militar, y que lo il·lustríssim senyor president, atès que sa senyoria il·lustríssima anomenà los embaxadors per reportar las embaxades als il·lustríssims estaments de la Cort, fasse també nominació de tres personas per presentar a sa magestat, junt ab las anomenadoras per los altres il·lustríssims brassos, las sinch súplicas estilades, donant-

88. en concideració de la, *rallat*; oyda la real, *interlineat*.

89. *Aquest text es troba cosit a continuació, formant el foli 30r.*

se orde als⁹⁰ advocats dels tres brasos per què ab la major brevedat las formen y disposen. Y que las nou personas seran nomenades per dits il·lustríssims tres estaments per posar-las en mà de sa magestat los reban y acompanyen en lo seguan de las presents casas de la Generalitat. Y que esta resolució, feta per via de pensament, per medi del promotor de est bras sie participada als altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real.

En execució de la qual deliberació, havent-se votat per escrutini, han tingut més veus y axí bé han quedat per elegits y anomenats en habilitadors: Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, //31v// don Lluís de Llúria y Çaportella, y Magí de Vilallonga y Çaportella.

Y lo senyor president, per presentar a sa magestat las ditas sinch súplicas, ha anomenat als senyors: Joseph de Terré y Marquet, don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida y Fons y Carlos de Fivaller y Torres.

Dicta die nona, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reis de la casa de la Generalitat a so de campana y presidint lo il·lustríssim senyor don Pedro de⁹¹ Torrellas y Semmanat.

Ha donat dit il·lustríssim senyor president per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real als set del corrent y participada al present bras lo mateix dia, contenint que sien donats los salaris y adeales acostumades als oficials per a què a vista de son contengut deliberen lo fahedor.

Que no se donen adeales y salaris als oficials, individuos de la Cort

E lo dit il·lustríssim bras militar, en concideració dels atrasos en què se troba la Generalitat y del modo que lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar y los altres il·lustríssims esta //32r//ments de la present Cort y tots sos individus se interressan en escusar los gastos posibles perquè la Generalitat tinga més effectes ab què poder servir al rey nostre senyor (Déu lo guarde), ya per sa fidelitat com per faltar-li las Índias y rendas de sa casa real, per poder occórrer a las urgèncias de la monarquia y lograr en breu vèurer en lo sòlio de tots sos dilatadíssims dominis, delibera per ço que no·s donen ni salaris ni adeales als il·lustríssims senyors presidents y oficials dels tres il·lustríssims brasos, oficials y síndichs que concorreran y entrevindran en dits *respective* estaments per exercir los puestos que se acostu-

90. A continuació, dits, ratllat.

91. A continuació, Semmanat, ratllat.

man destinar per lo despaig dels negocis de la present Cort; però que als advocats, notaris, ajudants, verguers, porters y altres oficials que acostume la Cort tenir, se'ls donen los salaris y adeales corresponents a llur treball y ocupacions. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, sie participada als altres il·lustríssims brasos per lo promotor del present.

Més, fonch proposat per dit molt il·lustre senyor president que se servís resòl·drer lo present bras la forma ab què los promotors han de participar las deliberacions fahedoras per los tres *respective* estaments de la present Cort.

Que se participen las deliberacions dels tres brasos per medi de sos promotors.

E lo dit bras militar, en concideració que deu prevenir tot lo que més puga facilitar la expedició de la present Cort y //32v// que per los tres promotors se troba ya a part destinat un aposiento, y se abreviaran més los negocis si los promotors se entregan *ad invicem* las deliberacions que s pendran en los tres *respective* estaments, per a què quiscú los participe a son bras y lo secretari fase fe de haver-se entregat, delibera per ço que se participe y observe en la conformitat referida y se participe en escrits als promotors dels altres il·lustríssims brasos per medi del promotor del present.

Sub hac die comparuerunt et jurarunt persone infrascripte et sequentes:

Raphael de Torrell et de Frexa, Tarrachone populatus.

Felix Sala et Çasala, domicellus Vici populatus.

Franciscus Puigdesàlit et Says, domicellus Vici domiciliatus.

Domnus Joannes Batlle y Prat.

Domnus Joannes Gaspar de Vilar et Ombert.

Josephus de Melianta et de Sullà.

Domnus Gaspar Prat et Santjulià.

Domnus Anthonius de Copons et Armengol.

Domnus Melchior de Oriot et Tord.

Domnus Franciscus Vivet.

Philipus de Camats.

Domnus Ignasius de Pontarró, Tarrachone populatus.

*Die X mensis dezembris, anno a nativitate
Domini MDCCV, ante meridiem*

Convocat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

33r// Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Andreu Pere de Llobet.

Francisco⁹² de Verthamon.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Balthazar de Llunes.

Bernat de Bru.

Jacinto de Bru.

Felip de Camats.

Don Magí Ninot.

Don Joseph Mata y Copons.

Emanuel Desvalls y Escura.

Francisco de Prat y Santjulià.

Joseph de Sengenís.

Cayetano de Ferrer.

Don Lluís Sayol y Quateroni.

Don Francisco de Rocabertí y Pau.

Don Francisco Amigant y Olsina.

Joseph de Tord y Cortada.

Ramon de Carreras.

Joseph de Llobet.

Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.

Salvador de Ciurana.

Joseph de Ribot.

Anton de Minguella y de Aleny.

Joseph de Carreras y Talavera.

Joan Francech de Maresch.

Carlos de Fivaller y Torres.

Don Ignasi de Solà y Junyent.

Joseph⁹³ de Graell, Castelló y de Paratge.

33v// Don Joseph Amat y Planella.

---

92. *Precedit de Don, ratllat.*

93. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Francisco Junyent y Vergós.
 Francisco de Graell.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Don Joan Sallés y Albà.
 Salvador de Texidor.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Emanuel de Ferrer y Sigés.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Don Ugo de Santjoan y Planella.
 Don Anton Senjust y Planella.
 Joan de Olmera y Raset.
 Fèlix de Vadell y Bestús.
 Esteve de Vadell, Lleó y Bestús.
 Don Armengol Paguera.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Mariano de Sunyer.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Don Ignasi de Miquel.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Ignasi Trinxaria.
 Francisco de Amar.
 Ignasi de Boria.
 Don Joseph de Francolí y Magarola.
 Don Ramon de Copons del Llor.
 Don Gerònim de Magarola y Grau.
 Don Anton de València, Franquesa y Gavàs.
 Don Gaspar Berart.
 34r// Don Pedro Ribes y de Granollachs.
 Joseph de Ferrer y Roca.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Francisco Prat y Codinas.
 Francisco de Vinyals, Ribot,⁹⁴ Ciurana y Miquelet.
 Don Jaume de Copons y Falcó.
 Don Joan Novell y Nadal.
 Anton de Albertí.

---

94. *A continuació, y, ratllat.*

Don Pau Delmases y Ros.
Don Francisco Farnés, òlim de Cartellà.
Don Vicens Xammar y Copons.
Don Jacinto Sagrera y Massana.
Don Joseph Móra y Solanell.
Don Joseph Càncer.
Joseph de Barnal y Vadell.
Don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida y Fons.
Don Francisco Amat.
Francisco de Perelló.
Joseph de Bru y Olsina.
Joseph de Sardà.
Joseph de Melianta y Sullà.
Joseph de Nogués.
Francisco de Ramona.
Don Francisco Guiu y Escolà.
Lo senyor compte de Solterra.
Don Vicens Magarola.
Don Ramon Maranyosa.
Fèlix de Puig y Areny, baró de Sant Ohisme.
Diego de Vila y Peyret.
Don Miquel Fivaller y Torroella.
34v// Don Joseph Generes.
Fèlix Nicolau de Monjo y de Corbera.
Don Anton Vilana y Vilamala.
Don Galceran Villalba.
Don Gaspar Mir.
Don Joseph de Aguilar y Oluja.
Don Pedro Ribas de Boixadós y Vallgornera.
Don Aleix Oristany y Claresvalls.
Don Gerònim Generes.
Don Miquel Cordelles.
Don Ignasi Balthazar⁹⁵ Alegre.
Francisco de Móra y Casadevall.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Francisco Amat, Planella y Gravallosa.
Pau de Thoar.

---

95. Batista, *corregit*.

Don Pedro de Montoliu y Ribes.
 Pau de Potau y Osset.
 Don Joseph Farnés, òlim de Cartellà.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Lluís de Cruylles y Rejadell.
 Don Ramon Cellers.⁹⁶
 Don Francisco Vivet.
 Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
 Don Joseph Marlés.
 Don Joseph Gible.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Joseph de Pallarès.
 Domingo de Prior y de Ferrer.
 35r// Alonso de Pallarès.
 Joseph de Sabater y Campderòs.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Lluís de Claresvalls.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Francisco⁹⁷ Tord y Granollachs.
 Anton de Sabater y Campderòs.
 Don Miquel Ramona.
 Don Thomàs València, Franqueza y Regàs.
 Balthazar⁹⁸ de Cadell.
 Don Enrich de Jalpí y Tries.
 Joseph de Terré y Marquet.
 Don Anton Armengol.
 Don Bonaventura Vidal.
 Don Jacinto Oliver.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Joseph Marís.
 Don Joseph Clariana.
 Don Salvador Tamarit.
 Anton de Bru y Móra.
 Basili⁹⁹ de Plan y Solas.

---

96. Sallés, *corregit*.

97. *Precedit de Don, ratllat*.

98. *Precedit de Don, ratllat*.

99. Blasini, *corregit*.

Domingo de Castells y de Gervàs.
 Arasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Joan Ponsich y Monjo.
 Joseph de Bru y Móra.
 Agustí de Texidor.
 Jaume de Falguera.
 Ramon de Falguera.
 35v// Francisco Puigdesàlit.
 Pedro¹⁰⁰ Planella y Dusay.
 Fèlix de Areny.
 Don Carlos de Llupià y Rogé.
 Don Joseph Alcon.
 Don Joseph de Terré y Paguera.
 Don Francisco Basteró.
 Gabriel de Boria y Gualba.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Lo senyor comte de Savallà.
 Don Carlos de Orís y Puiggener.
 Joseph Dusay, Aragall y Bru.
 Don Bernat de Foixà.
 Don Ignasi Pontarró.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Rafel de Torrell.
 Francisco de Sala y Sasala.
 Don Francisco de Grimau y Corbera.
 Don Francisco Aloy.

Sub hac die comparuerunt et jurarunt persone infrascripte et sequentes:

Josephus de Sengenís et Rufach, nomine suo proprio et tamquam procurator Francisci de Sengenís et Llàssera, eius patris; constat de procuracione instrumento recepto apud dominum Franciscum de Moreno, nottarium publicum ville de Agramunt,¹⁰¹ vigesima quinta die novembris proxime [e]lapsi.

Item, Salvator de Texidor, domicellus, procurator Pauli de Ribot, Texidor et Vinyals, domicelli, eius patris; constat de procuracione apud dominum Baudilium de Requesens, //36r// nottarium publicum ville de Figueres, die 25 novembris nuper devoluti.

Item, Franciscus de Verthamon, domicellus.

100. *Precedit de Don, ratllat.*

101. *A continuació, in civitate Ilerde domiciliati, ratllat.*

Item, Anthonius de Sabater et Campderròs.

Item, Josephus de Sabater et Campderròs.

Item, Dominicus de Prior et de Ferrer.

Item, Josephus de Pallarès.

Item, Alfonsus de Pallarès.

Item, Augustinus de Texidor, domicellus.

Item, Oldegarius de Montserrat et Ollers, domicellus in villa de Alcover domicialiatus.

Item, domnus¹⁰² Ignasius Trinxaria, in villa de Olot populatus.

Item,¹⁰³ Franciscus Graell et Brossa, Vici populatus, procurator magnifici Francisci Brossa et Boxadós, domicelli in dicta civitate Vici domiciliatus; constat de procuracione penes Jacobus Ros, nottarium publicum Vici, die 23 mensis novembris proxime devoluti.

Item, domnus Josephus de Gible, procurator magnifici Hugonis de Senispleda et de Tord, domicelli in villa Berge domiciliati; constat de procuracione apud Josephum Riu, nottarium publicum dicte ville, die trigessima novembris dicti anni.

Item, idem domnus Josephus de Gible, procurator nobili Felicis de Gible, Berge populati, eius fratris; constat de procuracione penes eundem Riu, nottarium, eademmet die.

Item, domnus Marianus de Vedruna et Ferran.

Item, Franciscus de Sala, Sangenís et Alemany.

Item, Anthonius de Senjust et Planella, domicellus.

36v// Item, domnus Josephus Desprat y Sebasona.

Item, Josephus Nurius de Lana y Càncer.

Lectura de las 5 súplicas. Y que se posen en mà de sa magestat

Y havent lo il·lustríssim senyor president donat per proposició las sinch súplicas que se han de posar en mà del rey nostre senyor (Déu lo guarde), disposadas per los advocats dels tres il·lustríssims¹⁰⁴ estaments, y llegidas aquellas,¹⁰⁵ resolgué lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar que las ditas sinch súplicas llegidas sien, per las personas nomenades per los tres il·lustríssims estaments, posades en mà del rey nostre senyor (Déu lo guarde) lo die y hora en què serà servit honrar lo lloch de la present Cort per a admètrer y decretar aquellas.

102. dommus, *ratllat*; domnus, *interlineat*.

103. A *continuació*, domnus, *ratllat*.

104. A *continuació*, tres, *ratllat*.

105. A *continuació*, que són del thenor següent, *ratllat*. *Al marge esquerra*, Inserantur prou sunt hic contente, *ratllat*.

Embaxada del bras real, en què se participa la elecció de promotor, habilitadors y per donar las 5 súplicas a sa magestat, y sobre lo recibiment del secretari de sa magestat

Y après vingueren en embaxadors del il·lustríssim bras real los síndichs de la ciutat de Vich y Manresa, qui han participat al present bras dos deliberacions per aquell estament presas, una lo die set del corrent, contenint la nominació de promotor en persona del doctor en medicina Francisco Costa, síndich de la present ciutat, y altre del mateix dia, en què se ha feta elecció y nominació de tres personas en habilitadors per part de aquell il·lustríssim bras, y de altres tres personas per concórrer en la funció y acte de presentar a sa magestat las sinch súplicas; y axí mateix, altre deliberació del¹⁰⁶ dia nou, en la qual, acerca lo recibiment y modo ab què se ha de complimentar lo secretari de sa magestat, se conforma en tot ab la resolució sobre est assumpto presa per lo //37r// present bras lo mateix dia nou;¹⁰⁷ explicant dits senyors síndichs offerir-se dit il·lustríssim bras real seguir los dictàmens y pisadas de est il·lustríssim congrés, del que lo il·lustríssim senyor president ne ha fet la deguda estimació y los ha assegurat que aquell il·lustríssim bras real en totas ocasions y en lo que se li oferisca trobarà molt prompte y disposat lo present bras.

Relació feta per lo doctor Narcís Feliu, de part de sa magestat, sobre lo serimonial de l'acte de la presentació de las súplicas

En aquest dia se és conferit en lo present bras militar lo magnífich doctor miser Narsís Feliu y, estant de peus y en rodona ab los individus de aquell, ha expressat en nom del rey nostre senyor (Déu lo guarde) que, encara que segons los estils de altres regnes en lo ideat recibiment de las nou personas que los brasos tenen elegidas per presentar a sa magestat las sinch súplicas estiladas y deliberadas per la Cort, se offerian alguns reparos, però per lo molt amor aporta a est Principat y sos naturals y desig de honrar-los y afavorir-los, serà de son real agrado ocupar lo puesto entre lo ecclesiàstich y militar dels tres de major graduació que'l rebran de las nou personas elegidas per la Cort per dit effecte.

Y que en intel·ligència de alguns reparos, omitiria per ara sa magestat escriure a Sa Sanctedat per la concessió de la Bulla de la Santa Crusada y per la presa aporta la embarcació que parteix per Itàlia, ya que se perdé //37v// la antecedent per medi de la qual escrigué a est fi lo fidelíssim consistori dels senyors deputats de Cattalunya, apar que bastarà per ara enviar per duplicat la mateixa carta dels dits senyors deputats.

106. *A continuació, mateix, ratllat.*

107. *A continuació, offerint-se, ratllat.*

Poch après, havent lo il·lustríssim senyor president rebut un billet del excel·lentíssim senyor príncep Antonio en què li noticia la¹⁰⁸ alegre notícia de haver aparegut devant de Altea un armada inglesa de vuytanta vaxells, venint destinada per socorro de est Principat,¹⁰⁹ lo qual billet se és llegit al dit il·lustríssim bras.

**Que se done enorabona a sa magestat
de una alegre notícia**

Deliberà lo mateix il·lustríssim bras militar que son il·lustríssim senyor president, acompanyat de quatre personas del gremi de est il·lustríssim bras, nomenadoras per dit senyor president, ab la major brevedat se conferescan en lo real palàcio¹¹⁰ del rey nostre senyor (Déu lo guarde) y que dit senyor president done las degudas gràcias al excel·lentíssim senyor príncep Antonio de la participació de tant alegre notícia; y¹¹¹ si apar a sa excel·lència, passe lo dit il·lustríssim senyor president, acompanyat de ditas quatre personas, a posar-se als reals peus del rey nostre senyor y donar a sa magestat, de part de est il·lustríssim bras, la enorabona de dita notícia, ab aquellas maiors expressions de alegria que són tant pròpias de la innata fidelitat, zel y amor de est il·lustríssim congrés.

38r//

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar del present Principat de Cattalunya en la sala nomenada dels reys de la casa de la Generalitat, presidint lo senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat.

**Relació de l'il·lustríssim senyor president de haver
donat la enorabona al rey nostre senyor**

Lo dit il·lustríssim senyor president ha fet relació al dit il·lustríssim bras com, en execució de la última resolució per sa senyoria presa lo die de vuy al matí, en companyia dels senyors don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, don Joan Anthoni de Pax, òlim de Boxadós, compte de Sevallà;¹¹² Joseph de Bru y Banyuls y don Joseph de Ribera y Claramunt, se és conferit en lo real palàcio del rey nostre senyor (Déu lo guarde) y sol és entrat al quarto de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtintein; y havent-se-li dit que era ab sa magestat, ha esperat la ocasió de poder-li parlar, y al cap de poch rato és exit lo rey nostre senyor y ab

108. *A continuació, inportantíssima, ratllat.*

109. *A continuació, y, ratllat.*

110. *pacio, ratllat; palàcio, interlineat.*

111. *A continuació, que, ratllat.*

112. *Seballà, corregit.*

est motiu ha posat en sa real notícia la¹¹³ alegria li havia ocasionat la que ab billet del dia present li ha participat lo príncep Antonio, y que per ésser tant alegre li havia aparegut participar-la al bras militar; qui desitjava per medi del mateix president y quatre cavallers donar-li'n la enorabona ab aquelles expressions que són pròpies de son zel //38v// y fidelitat. Y havent-li respost sa magestat que *con mucho gusto les oyría después de comer*, se ha esperat esta ocasió. Y luego de haver dinat lo rey nostre senyor, los dits senyors president y quatre cavallers sobre nomenats se són posats a sos reals peus y li han rendida la enorabona de tant alegre notícia, assegurant a sa magestat que lo present bras y sos individus estaran sempre promptes y vigilants per a dedicar-se a quant sie del¹¹⁴ mayor servey, gust y agrado de sa magestat. Ha respost lo rey nostre senyor: *estimo mucho la atención del brazo militar; deseo favorecerle por lo mucho que se dedica al de mi real servicio y confianza en que estoy de que lo continuará en adelante.*

**Ceremonial del recibiment de sa magestat
y presentació de las sinch súplicas estiladas**

Ab la notícia que lo rey nostre senyor entrava ya a cavall per lo portal del carrer qui ve de sant Jaume al palau del Bisbe, las nou personas dels tres estaments de la present Cort, que ab sos massers lo esperavan en la exida dels tarongers, són baixats de tres en tres, anant devant los tres massers vestits ab sas cotas per la escala principal de estas casas de la Generalitat, y a l'arribar a l'últim repòs de ellas han enconrat sa magestat que desmontava de un briós cavall ab comitiva de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtintein y altres, ab sa real guarda; lo han rebut ditas nou personas en dit puesto, han passat devant los massers ab sas masses altas y sis //39r// de dits senyors, de tres en tres, fent dos fileras, anant en quiscuna de ellas al mig un senyor ecclesiàstich, a mà dreta un senyor militar y a mà esquerra un senyor del bras real; sa magestat se és posat en la última filera a mà dreta de l'ecclesiàstich, anant a mà esquerra de l'ecclesiàstich un senyor del bras real y a mà dreta de sa magestat Joseph de Terré y Marquet. Y ab est ordre se són encaminats a la sala ahont se acostuma juntar lo fidelíssim bras militar fora Corts, que és a mà dreta de la de Sant Jordi y fa cantonada a la part del Call. Y fent ala dits nou nomenats per la Cort a la porta de dita sala, és entrat en ella lo rey nostre senyor, ha pujat son real sòlio ahont estava previnguda una cadira ab sa almoada verde y franjons de or, se és sentat en ella y luego han entrat los dits nou elegits per la Cort, lo secretari de sa magestat, lo senyor príncep Antonio y altres senyors de sa real comitiva. Los tres senyors dels nou nomenats per los brasos de major graduació han fetas tres jenufleccions y lo ecclesiàs-

113. A continuació, el, ratllat.

114. A continuació, la, ratllat.

tich en nom de la Cort ha posat en la real mà de sa magestat las sinch súplicas tenia previngudas la Cort, ço és, una après altre per son orde, que las ha rebudas sa magestat y entregadas a son¹¹⁵ secretari per a què las llegís, com effectivament las ha llegidas //39v// una après altre, estant sa magestat sentat y los dits nou anomanats¹¹⁶ en ala de peus; y sa magestat ha manat a dit son secretari que al peu de quiscuna de ditas súplicas posàs la decretació, que sa magestat li ha explicat de paraula; executat lo que, se és alsat lo rey nostre senyor y las ditas nou personas nomenadas per la Cort anant devant los masés ab sas masas altas, ab lo mateix orde que havian vingut, han acompanyat al rey nostre senyor fins al peu de la escala, ahont ha puyat a cavall y se són despedits de sa magestat, tornant a pujar la escala ab lo mateix orde y anant devant los massers. A l'arribar a la exida dels tarongers, las ditas nou personas, ço és, las tres de quiscun bras, ab son verguer y massa alta, se són despedidas y los tres elegits per dit bras militar, que són lo dit Joseph Terré y Marquet, don Joseph Cartellà, Çabastida, etc. y Carlos de Fiviller y Torres, entrats en dit bras, han feta relació de haver-se executat en la forma dalt referida. Del que¹¹⁷ y del treball han pres, lo il·lustríssim senyor president los ne ha dat las degudas gràcias.

Las quals sinch suplicacions presentadas y decretadas, foren après per mi, Joan Francesch Verneda, nottari públic de Barcelona y secretari del present estament y bras militar, cobradas e insertadas, una après altre, en lo present procés, //40r// que són del thenor següent:

Sacra, catòlica y real magestat.

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en las presents Corts Generals que vostra magestat celebra en esta ciutat de Barcelona, desitjant anar avant en los actes dels dits estaments, suplican a vostra magestat li plàcia elegir habilitadors qui, juntament ab los dels dits tres estaments, regonegan las procuras y sindicats per los entrevenints y entrevenidors en ditas Corts offerts y offeridors; y no menos per vèurer y examinar quals personas poden y deuen entrevenir en ditas Corts, segons los usatges de Barcelona, constitucions de Cattalunya y se ha acostumat. Los quals habilitadors, tots e la major part de aquells (com en aquella part n'i haje de quiscun bras), tingan lo dit poder. Protestant, emperò, los dits brasos que si algunas personas que segons constitucions de Cattalunya y antichs costums no deven entrevenir en ditas Corts fins assí han intervingut o per avant intervindran en aquellas, no·ls sie fet perjudici algú, ans bé resten en aquell estat en què se trobavan antes que las presents fossen convocadas. *Que licet, etc. Altissimus, etc.*

Sua majestas mandat hanc supplicationem in processu inseri //40v// et nominat pro parte sua reverendum Laurentium Thomàs et Costa, cancellarium, egregium comitem de Centellas, bajulum generalem Cattalonie, illustrem marchionem de Rubí, locumtenentem magistri rationalis

115. A continuació, protonotari, ratllat.

116. anomant, *corregit*.

117. A continuació, lo il·lustríssim, ratllat.

*domus et*¹¹⁸ *regie curie, nobilem Jacobum Vinsentium Alemany Descallar, suam Regiam Thesaurariam regentem, et magnificos Josephum Sunyer, fisci advocatum sue regie curie, Franciscum Toda et Gil, Hyacintum Dou et Çacalm, Josephum Minguella, advocatum fiscalem patrimoniale, ac Placidum de Copons et Escarrer, nostre Regie Audientie doctores. Provisa per suam majestatem die X decembris,*¹¹⁹ *MDCCV, Barchinone. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius.*

Sacra, catòlica y real magestat.

Los tres estaments del Principat de Cattalunya convocats en las presents Corts Generals que vostra magestat celebra en la present ciutat, en concideració que vostra magestat se ha dignat anomenar en habilitadors dels dits tres estaments, anomenan y offerexen per sa part en habilitadors las personas següents, ço és, per lo estament ecclesiàstich los reverendíssim y reverent fra don Guillem Gonyolons, bisbe de Solsona; doctor fra Joan Soler, abat de Sant Pau //41r// del Camp, y don Bonaventura de Lanuça, síndich del Capítol de Tarragona. Per lo bras militar, los nobles don Joseph Galceran de Pinós, don Lluís Roger de Llúria y¹²⁰ Magí Vilallonga. Y per lo bras real, Francisco Escofet, síndich de Figueres; Magí Macià y Barthomeu, síndich de Vilafranca del Panadès, y Joseph Riu, síndich de Berga. *Que licet, etc. Altissimus, etc.*

*Sua magestas mandat hanc suplicationem in processu inseri et nominationem per Curiam factam, ac nominatis tam*¹²¹ *per suam majestatem quam per dictam Curiam seu majori parti eorum, dum tamen in dicta majori parte interveniat aliquis de quolibet dictorum stamentorum, dat et confert facultatem videndi et examinandi potestates comparentium et personas ad interveniendum huiusmodi Curiis, quibus examinatis refferant sue magestati.*¹²² *Provisa per suam majestatem die X decembris,*¹²³ *MDCCV, Barchinone. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius.*

Sacra, catòlica y real magestat.

Com sian estades elegides certas personas en habilitadors dels estaments y brasos del Principat de Cattalunya convocats en las presents Corts Generals que vostra magestat celebra en la present ciutat de Barcelona, y a ells los sie donada potestat de habilitar dits estaments y brasos, per ço que de aquí en avant los actes que faran //41v// procehescan llegítimament y tingan lo degut orde y effecte, suplican a vostra magestat los dits tres estaments que los dits habilitadors conjunctament entrevingan en los actes de dita habilitació; y que los ecclesiàstichs presten sagrament y los seculars sagrament y homenatge de haver-se¹²⁴ en dita habilitació y actes de aquella bé y llealment, segons Déu y sas bonas concièncias, tot amor, favor, odi y mala voluntat, prechs e interessos propis a part posats. Y los anomenats per part de vostra magestat hajen y sien tinguts prestar semblant jurament. *Que licet, etc. Altissimus, etc.*

*Sua majestas mandat hujusmodi suplicationem in processu inseri et recipi juramentum predictum illiusque receptionem committit suo cancellario et homagii receptionem bajulo generali, et homagii per dictum bajulum generalem prestandi dicto cancellario. Provisa per suam majestatem, X decembris,*¹²⁵ *MDCCV, Barchinone. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius.*

118. *A continuació, sue, ratllat.*

119. *dezembris, corregit.*

120. *A continuació, don, ratllat.*

121. *tam, interlineat.*

122. *majesgati, interlineat.*

123. *dezembris, corregit.*

124. *A continuació, bé, ratllat.*

125. *dezembris, corregit.*

Sacra, catòlica y real magestat.

Los tres estaments del Principat de Cattelunya //42r// convocats en las presents Corts Generals que vostra magestat celebra en la present ciutat de Barcelona, a concideració que molts que són estats citats per entrevenir en las ditas Corts no han fins lo dia de vuy encara compareguts y podria ésser que hagen tingut algun just impediment que-ls hage estorvat lo poder comparèxer, per tant, a vostra magestat suplican sie de son servey lo prorrogar-los dit termini per lo temps y die a vostra magestat ben vist, sí y conforme se ha estilat en las demás Corts celebradas per los gloriosos antecessors de vostra magestat. *Que licet, etc. Altissimus, etc.*

Sua majestas mandat presentem supplicationem in processu inseri et ex gratia speciali concedit absentibus dies sex, sine retardatione celebrationis Curiarum, ita quod, dicta concessione non obstante, possint brachii procedere in omnibus negotiis perinde ac si concessio predicta facta non fuisset. Provisa per suam majestatem die X decembris,¹²⁶ MDCCV, Barchinone. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius.

Sacra, catòlica y real magestat.

Los tres estaments del Principat de Cattelunya //42v// convocats en las presents Corts Generals que vostra magestat celebra en la present ciutat de Barcelona, desitjant que ab més facilitat se puga abreviar la celebració de ditas Corts, suplican a vostra magestat se digne de habilitar los dias de festa a la tarde y los demás feriatos matí y tarde, sí y conforme se és estilat en las demás celebracions de Corts. *Que licet, etc. Altissimus, etc.*

Sua majestas mandat hanc supplicationem in processu inseri et, ut negotia in Curia Generali pertractanda citius¹²⁷ expediri valeant, habilitat dies festivos post meridiem tantum et dies feriatos non festivos tam mane quam sero, horis per Curiam ordinandis. Provisa per suam majestatem die X decembris,¹²⁸ MDCCV, Barchinone. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius.

---

126. dezembris, *corregit.*

127. sitiis, *corregit.*

128. dezembris, *corregit.*

*Die veneris, XI mensis decembris, anno a nativitate
Domini MDCCV, ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.

43r// Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Anton de Minguella y de Aleny.

Joseph de Llobet.

Ramon de Carreras.

Andreu Pere de Llobet.

Don Lluís Sayol y Quarteroni.

Joseph de Carreras y Talavera.

Rafel de Torell.

Don Ignasi de Miquel.

Basili¹²⁹ de Plan y Solas.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Don Hugo de Sant Joan y Planella.

Don Ramon Xammar y Meca.

Bernat de Bru.

Don Onofre de Lentorn.

Domingo de Castells.

Anton de Castells.

Don Anton Vilaplana.

Don Diego de Pallarès.

Don Ignasi Trinxeria.

Don Miquel de Clariana, comte de Munter.

Don Joan Gaspar de Vilar y Ombert.

Don Balthazar de Oriol.

Ignasi de Olsina, Xammar y de Riusech.

Don Jacinto Dezcallar.

Don Miquel Pasqual y de Quintane.

43v// Anton¹³⁰ Senjust y Planella.

---

129. Blasili, *corregit*.

130. *Precedit de Don, ratllat*.

Francisco de Perelló.
 Don Anton Berenguer y de Areny.
 Don Francisco Rocabertí y Pau.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Don Armengol de Paguera.
 Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Anton de Albertí.
 Don Gaspart Berart.
 Doctor Francisco de Sans.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 Don Gaspar Prat y Santjulià.
 Francisco de Amar.
 Balthazar¹³¹ de Cadell.
 Don Francisco Cardona y Vidal.
 Joseph de Nogués.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Joseph de Terré y Marquet.
 Fèlix de Puig y Areny, baró de Sant Ohisme.
 Ignasi de Boria.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Joseph Desgrat y Sevassona.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Nicolau de Sant Joan, Llobregat y Amell.
 Martin¹³² Sabater y Agullana.
 Arasme de Lana y Fontanet.
 Don Ramon de Copons del Llor.
 Don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida y Fons.
 44r// Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Joseph Feu y Falguera.
 Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Gaspar de Mir.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Felip de Camats.
 Francisco¹³³ de Verthamon.

---

131. *Precedit de Don, ratllat.*

132. *Precedit de Don, ratllat.*

133. *Precedit de Don, ratllat.*

Francisco¹³⁴ de Solà de Sant Esteve.
Joseph de Montagut y Villar.
Don Bonaventura Vidal.
Joan Padró.
Pau de Potau y Osset.
Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Joseph Ascon.
Don Salvador de Tamarit.
Don Ramon Xammar y Copons.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Don Joan Claresvalls.
Emanuel Desvalls y Escura.
Francisco de Móra y Casadevall.
Francisco de Vinyal, Ribot, Ciurana y Miquelet.
Miquel de Ciurana.
Salvador de Ciurana.
Joseph de Ribot.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
44v// Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Don Anton Asprer.
Don Francisco Vivet.
Don Miquel Cordelles.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Joseph Móra y Solanell.
Don Carlos Orís y Puiggener.
Don Gerònim Generes.
Don Lluís Cruïlles y de Rejadell.
Don Francisco Xammar.
Don Ramon Claver.
Don Jaume Copons y Falcó.
Don Anton Móra.
Gabriel de Boria y Gualba.
Don Anton València, Fanquesa y Gavàs.
Olagner de Monserrat.
Don Carlos Llupià y Rogé.
Don Bonaventura Tristany.

---

134. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Vicens de Magarola.
 Don Joseph Erill.
 Francisco de Casanovas.
 Don Galceran de Villalba.
 Don Joseph Càncer.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Joseph Farnés.
 Don Gerònim Magarola.
 Don Ignasi Baltazar de¹³⁵ Alegre.
 Lo senyor comte de Solterra.
 45r// Don Jacinto Sagrera y Xifré.
 Fèlix de Monjo y Corbera.
 Joseph de Tord y Cortada.
 Joseph de Bru y Olsina.
 Don Francisco Farnés.
 Don Ignasi de Soler y Junyent.
 Don Joseph Mach.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Joseph de Oliveras.
 Joan Ponsich y Monjo.
 Joan de Olmera y Raset.
 Don Enrich de Jalpí.
 Joseph Barnal y Vadell.
 Don Joseph de Aguilar y Oluja.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Don Emanuel Ferrer y Siges.
 Carlos de Fivaller y Torres.
 Don Joseph Marís.
 Joseph¹³⁶ Graell, Castelló y Paratge.
 Francisco Puigdesàlit.
 Don Nicolau de Portolà y Bellver.
 Don Joseph Subirà.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Francisco Guiu y Escolà.
 Balthazar de Llunes.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

---

135. Batista, *ratllat*; Balthazar de, *interlineat*.

136. *Precedit de* Don, *ratllat*.

Carles de Torres.
 45v// Jacinto de Bru.
 Francisco de Graell.
 Fèlix de Sala y Sassala.
 Don Bonaventura Paguera y Alegre.
 Don Joan Qüeral y Reart.
 Magí de Vilallonga y Çaportella.
 Anton de Gualtero.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Francisco¹³⁷ Tord y Granollachs.
 Don Joseph Marlès.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Pedro¹³⁸ Planella.
 Lo senyor comte de Çavallà.
 Don Ramon Cellers.
 Joseph de Bru y Banyulls.
 Emanuel Rocajulià y Lunes.
 Narcís de Font.
 Don Joseph Meca y Cassador.
 Joan Francesch Maresch.
 Don Domingo Verdier.
 Don Jacinto Oliver.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Jaume de Copons y Falcó.
 Don Anton Armengol.
 Don Joseph Mata y Copons.
 46r// Joseph Dusay, Aragall y Bru.
 Don Pedro Montoliu.
 Don Anton de Berenguer y Novell.
 Don Francisco Çabastida.
 Ramon de Falguera.
 Don Francisco Portolà.
 Don Ignasi Pontarró.

---

137. *Precedit de Don, ratllat.*

138. *Precedit de Don, ratllat.*

Pons de Caramany y Margarit.

Joseph Bru y Móra.

Joseph de Ros.

Miquel Pau de Vilanova y Olmera.

Sub hac die comparuerunt solitumque juramentum prestarunt persone infrascripte et sequentes:

Josephus de Montagut et Villar, domicellus.

Pontius de Caramany et Margarit.

Josephus de Ros.

Michael Paulus de Vilanova et Olmera.

Maginus Desprat et Çabasona, domicellus.

Item, Josephus de Caramany, domicellus.

Item, Joannes de Gualbes, Bonaventura et Copons, domicellus Barchinone domiciliatus, procurator nobilis domini Francisci de Sans et Puig; constat de procuracione instrumento recepto penes dominum Christophorum Arbell, nottarium publicum Vicensem, die nona currentium mensis et anni.

Y dit il·lustríssim senyor president manà¹³⁹ a mi, lo secretari infrascrit, llegís las decretacions continuadas al peu de las ditas //46v// sinch súplicas.

Embaxada del bras real sobre las adeales y salaris

E après, són vinguts per embaxadors de l'il·lustríssim bras real los síndichs de la vilas de Vilafranca y Granollers, los quals han participat al present bras com, havent-se proposat en lo il·lustríssim bras real lo incident de salaris y adeales, antes de pèndrer la resolució, per lo molt desitja la uniformitat de vostra senyoria il·lustríssima, li ha aparegut posar en sa intel·ligència com lo dret de cobrar los síndichs salaris y adeales és tant enveterat y de consuetut com vostra senyoria il·lustríssima tindrà notícia, la qual consuetut vé a tenir forsa de lley, que ab esta concideració las universitats que han enviat los síndichs per la celebració de Corts los han acostumat y acostuman senyalar un mòdich estipendi, de manera que si los faltassen dits salaris y adeales, los més restarian precisats de haver se restituir-se a sas casas; y tal vegada, per defecte de subjectas de aquell bras, no-s podria continuar lo progrés de la Cort, que si bé la Generalitat se troba vuy exausta, no-s trobava menos en la celebració de las Corts últimament celebrades, que la Generalitat vuy té més entradas y emoluments que en las passadas. Per totas las quals y altres concideracions y motius, suplica aquell il·lustríssim bras sie vostra senyoria il·lustríssima servit conformar-se en lo mateix que se troba estilat en las Corts

139. manà, *interlineat*.

antecedents en orde a dits salaris y¹⁴⁰ adeales; lo que espera //47r// del molt que vostra senyoria il·lustríssima sempre lo ha afavorit.

Despedirent-se los senyors embaxadors, los quals acompanyaren dos del bras militar fins a la porta.

E après, havent-se donat per proposició la referida embaxada, féu la resolució següent:

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda la embaxada reportada de part de l'il·lustríssim bras real y las rahons que de paraula se han ponderat, atnent al¹⁴¹ molt se troba exhaust lo General de medis y al quant importa a tot lo Principat y a sos individus aplicar¹⁴² no sols aquells sinó¹⁴³ tots los que sien practicables a las urgèncias de la guerra, defensa y major dilatació dels dominis del rey nostre senyor (Déu lo guarde) no sols per lo zel y amor ab què la innata fidelitat catalana lo venera, sinó per la pròpia conveniència de tots y major exaltació y lustre de la nació, delibera¹⁴⁴ per ço se estiga y percistesca en orde als dits salaris y adeales al mateix que resolgué lo present bras lo die nou del corrent per esta vegada tant solament, sens que se puga deduhir per exemplar en altres Corts y sens perjudici del dret pot competir als individus y síndichs de aquellas y per¹⁴⁵ fer esta demostració més al rey nostre senyor; lo que sie participat a un y altre dels il·lustríssims brasos e o a sos promotors per lo promotor del present.

Dicto die post meridiem, hora tertia pulsata

Convocat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la //47v// dita sala dels reys presidint lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat.

Ha proposat dit il·lustríssim senyor president que havent vostra senyoria il·lustríssima resolt lo dia present que no sien donades salaris ni adeales als oficials de la Cort, en atenció de trobar-se tant exausta de medis la Generalitat, sie servit deliberar¹⁴⁶ si de pecúnias de la Generalitat se donaran y pagaran als deputats, oydors y demés oficials de ella los salaris y adeales que discorreran y haurian de exigir durant la present Cort.

140. *A continuació, adel, ratllat.*

141. Resolgué dit bras militar que en atenció del, *ratllat*; féu la resolució següent: E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda la embaxada reportada de part de l'il·lustríssim bras real y las rahons que de paraula se han ponderat, atnent al, *al marge esquerre.*

142. *A continuació, los, ratllat.*

143. *A continuació, que, ratllat.*

144. *que, ratllat; delibera, interlineat.*

145. *y, corregit.*

146. *A continuació, si se donaran, ratllat.*

Y procehint-se en votar sobre la dita proposició, lo senyor don Felip Ferran y Çacirera posà lo discentiment següent:

Dissentiment del senyor don Felip Ferran

Lo senyor don Felip Ferran y Çacirera, atnent que los salaris y adeales que exigexen los diputats, oydors y demás officials del General se troban disposats y estatuïts en capítols de Cort, los quals no podan revocar-se o variar sinó ab Corts subsegüents, concorrent la¹⁴⁷ voluntat del rey nostre senyor y la uniformitat dels tres il·lustríssims brasos, y que sols són y se diuen capítols de Cort després de tenir lo *placet* de sa magestat y la aprobació en lo real sòlio; per ço, discent de¹⁴⁸ tractar-se lo contengut en la sobre dita proposició.

E après, lo dit il·lustríssim senyor president donà per proposició y per lo secretari del present bras fonch llegida una suplicació presentada per Esteve Trias, botiguer de telas, arrendatari que fonch de l'estanch dels tabacos, la qual és del //49r// thenor següent:

Esteve Trias, botiguer de telas, etc. *Inseratur suplicatio hic efixa et inserta dices.*

Il·lustríssim senyor.

Esteva Trias, botiguer de telas de la present ciutat y arrendatari que era de l'estanch dels tabacos del present Principat, diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima que, avent-se finit y acabat lo arrendament de dits tabacos a ell fet, a quedat divent la quantitat de 21 mil 1 sou, poch més o menos, del preu de dit arrendament; y si bé està promte y aparellat en pagar y satisfer dita quantitat, però en lo termini y espay de son arrendament, y especialment en los últims 6 mesos de ell, ha patit difarents danys ya en la provisió en la colecta de Vich, ya perquè las tropas de la sacra y catòlica magestat del rey Carlos terser (que Déu guarde) li an pres difarents quantitats de diners y efectes y altres conciderabilisim[s] danys, los quals se li deuen refer y esmenar en forsa dels Capítols 22 de la tabba de son arrendament. E com lo il·lustríssim consistori dels deputats y oydors de comptes del present Principat commina voler executar-lo per la quantitat *forsan* deguda, la qual execució en manera alguna se pot fer fins que sia feta la compensació de dits danys ab la quantitat deguda y la que *forsan* quedarà divent, està dit Esteva Tries promte en pagar-la per a què sa magestat promptament tingue dita quantitat de diner. Per tant y altrament, suplica a vostra senyoria il·lustríssima se digne donar aquella providència a vostra senyoria il·lustríssima més ben vista per a què se sobrasega en dita pretesa execució y donar facultat a las personas per vostra senyoria il·lustríssima nomenadores per a què estas puguen averiguar y liquidar los danys que dit suplicant a patit, y fer la compensació de ells ab la quantitat deguda del preu de dit arrendament; oferint lo suplicant pagar y satisfer promptament la quantitat que, feta dita compensació, quedarà divent, com axís o suplica. *Omni modo meliori off[erente]*, etc. *Altissimus*, etc. Rosell y Lleó. De Solà y de Guardiola, *advocatus illustrissimi brachii militaris*.

147. A continuació, uniformitat, *ratllat*.

148. A continuació, l contengut en la sobre dita, *ratllat*.

Sobre la suplicació de l'arrendatari dels tabacos o estanch

Y axí mateix, la deliberació per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich sobre lo contengut en dita suplicació presa lo die de vuy, que's redueix a que sie remesa als deputats del General perquè sobre ells executen lo que sie de justícia, concedint-los en quant sie menester tot lo poder necessari per dit effecte. Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda dita súplica y la resolució presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich que sobre se ha donat per proposició, ha resolt que la dita súplica sie remesa als dits diputats de la Generalitat per a què encontinent obren y executen sobre son contengut lo que més regonexeran ésser de justícia, concedint-los en quant menester sie tot lo poder necessari per dit effecte. Y que la present deliberació per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims bras ecclesiàstich y real per medi de son promotor.

Y seguidament, lo dit il·lustríssim senyor president donà per proposició una súplica presentada per part del consistori dels senyors diputats, junt ab còpia de¹⁴⁹ dos reals decrets de sa magestat en forma de Real Cancellaria despatxats, sa data de dos del corrent, que són del thenor següent:

49v// Il·lustríssims senyors.

Havent-se dignat lo rey nostre senyor, etc. *Inseratur suplicatio et decreta hic consueta signata de litteris A, B et C de verbo ad verbum, quibus insertis dices.*

A. Il·lustríssims senyors.

Havent-se dignat lo rey nostre senyor (que Déu guarde) als 3 del present y corrent mes manar remètrer al consistori de diputats y oydors de comptes del General de Catalunya dos reals despaigs de data de 2 del mateix mes, contenint entre altres coses que ha tingut per bé anul·lar totas las mercès y gràcias otorgadas per lo duch de Anjou fins lo dia de vuy, com més extensament apar de las còpies de dits dos reals despaigs que's presentan a vostres senyories il·lustríssimes, ha regonegut lo consistori ser acció molt digne de sas atencions, inseguint lo disposat y establert ab lo Capítol 2 fet en la última Cort General, posar-o en la notícia de vostres senyories il·lustríssimes per a què queden ab la deguda intel·ligència del que en ells se expressa, com y també de que per dit duch de Anjou se troban estar provehits, és a saber: de l'offici de albaraner del General de la ciutat de Gerona, Anton Boer, ab privilegi de data de 3 de setembre, 1701; Vicens Busquets, prevere de la ciutat de Lleyda, de l'offici de receptor del General de dita ciutat en *interim*, durant la suspensió de Joan Cavaller, ab privilegi concedit per don Francisco de Velasco al primer de juliol, 1704; lo doctor Miquel Viader, de la ciutat de Gerona, en diputat local en *interim* per lo trienni corrent de 1704, ab privilegi concedit per dit de Velasco als 28 de juliol, 1704; don Lluís de Homdedéu en diputat local de la ciutat de Tarragona y sa collecta en *interim* per lo present trienni, ab privilegi concedit per dit de Velasco als 19 de dit mes y any; y lo doctor Pere Màrtir Çerdà en diputat local del General de la vila //52v// de Puigcerdà y sa collecta en *interim* per est trienni, ab altre privilegi concedit per dit de Velasco los matexos dias, mes y any. Lo doctor

149. còpia de, *interlineat*.

missis Domingo Llopis prevère, qui fou provist de deputat local del General de la ciutat de Lleyda, y sa collecta en *interim* per lo trienni de 1701 als catorse de juliol, 1701, ab privilegi del compte de Palma, continua en lo exercici de dit offici per no haver tret privilegi los qui foren proposats per los deputats y oydors de comptes del trienni 1701. Y Gerònim de Pinyana y Galvany, qui fou provehit en *interim* de deputat local de Tortosa ab privilegi de 1 de agost, 1698, de l'excel·lentíssim senyor príncep de Armestat, llochinent general de la magestat del senyor rey don Carlos segon (que està en glòria), ha continuat fins hara per no haver tret ningú dels proposats per dits deputats y oydors del trienni de 1701 lo privilegi. Axí que, per lo residuo del present trienni, vacan los dits officis de deputats locals de Tortosa, Lleyda, Puigcerdà, Gerona y Tarragona.

També està vacant per mort de Francisco Martí, de la ciutat de Tarragona, lo offici de tauler de dita ciutat. Y com tots los dits officis sien de provisió real, en virtut de la real reserva, és precís que vostres senyories il·lustríssimes sien servits proposar tres subjectes a sa magestat (que Déu guarde) per quiscun de dits officis, que de est modo sa magestat se servirà provehir-los y la Generalitat restarà ab la deguda providència de estar ocupats dits officis per la més recta administració dels drets de la Generalitat.¹⁵⁰

B. Còpia.

El rey.

Venerables, nobles y amados nuestros, los illustres deputados y oydores de quientas de la Generalidad de nuestro Principado de Cataluña. Haviendo reconocido ser indispensable obligación de mi real dignidad remediar los abusos y perjuicios se han practicado durante la tan ilegítima como violenta usurpación del intruso duque de Anjou y dar para ello la más justa providencia; atendiendo al mayor beneficio de tan fieles y amados vassallos, he tenido por bien anullar, como con thenor de las presentes anullo y doy por canceladas, todas las mercedes, enagenaciones, gracias, privilegios y demás concesiones y autos políticos, jurisdiccionales y militares, assí en lo eclesiástico como en lo militar, por dicho duque de Anjou, sus ministros y otros, otorgados y echos hasta oy, como podréis informaros con el decreto de 2 de este mes, que aparte se os remite; de que he querido avisaros para que lo tengáis entendido y de vuestra parte obréis lo que para su mayor y más puntual ejecución conducere, assigurándoos que mis dezeos son de favoreceros y premiavos como vuestra fidelidad y zelo a mi servicio se lo tiene merecido. Datta en Barcelona, a los 2 de diciembre, 1705. Yo el rey.

Vidit Thomás, cancellarius. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius. Vidit Alemany Descallar; pro thesaurario generali. In Curia secundo, foleo XVI.¹⁵¹

C. Còpia.

Don Carlos tercero, por la gracia de Dios rey de Castilla, de León, de Aragón, de las dos Sicilias, de Jerusalem, de Navarra, de Granada, de Toledo, de Galicia, de Mallorca y Menorca, de Valencia, de Murcia, de Córdoba, de Córcega, de Jaén, de los Algarbes, de Algesira, de Gibraltar, de las Islas de Canaria, de las Indias orientales y occidentales, islas y tierra firme del mar oceáno, archiduque de Austria, duque de Borgonya, de Brabante y Milán, conde de Abspurch, de Flandes, Tirol, Barcelona, Rossellón y Cerdanya, señor de Biscaya, de Molina y Oristán, etc. Assemos saber y notificamos a todos los arçobispo, obispos, prelados, títulos, nobles, cavalleros, bayles, jurados y demás justicias, mayores y menores, de nuestras ciudades, villas y lugares, y generalmente a todos los vassallos y súbditos nuestros de este Principado de Cataluña, que havéndose introducido el duque de Anjou después de la muerte de don Carlos segundo, nuestro tío y señor (que está en gloria), por inlegítima y violenta usurpación, en el gobierno de la monarquía de España, atropen-

150. Aquest text es troba cosit a continuació, formant el foli 52r.

151. Aquest text es troba cosit a continuació, formant el foli 53r.

llando las leyes divinas y humanas que por los vínculos más sagrados de la religión y sangre nos constituyen y proclaman el señor natural y legítimo de la referida monarquía; y habiendo exercitado el intruso duque también en este nuestro Principado los atributos de la soberana autoridad, Nós, para cumplir con la obligación indispensable de nuestra real dignidad en la conjuntura que, hallándose restituidos en su antigua libertad los fieles vassallos de este nuestro Principado por los felices progresos//54v//sos concedidos de la clemencia de Dios a nuestras armas, nos pertenece remediar y desarreygar los abusos y perjuicios que se han practicado durante la mencionada recuperación, decretado lo que la misma razón y justicia pública, declaramos en virtud de la presente y pronunciamos por nullas e inválidas todas y qualesquier enagenaciones, mercedes, gracias, preheminiencias, dignidades, inmunidades, honrras, privilegios, pnciones, puestos y officios, assi ecclesiásticos como seglares, políticos y militares, concedidos por el duque de Anjou y sus ministros en este Principado de Cathalunya, Condados de Rossellón y Cerdanya, quedando todas estas concessiones echas de illegítimo dueño sin fuerza ni valor y como si no se huvieren otorgado. Por lo que, siguiendo el exemplar y forma que observaron los reyes, nuestros predecesores, don Juan segundo en el año de 1472, y don Phelipe, tercero de Aragón y quarto de Castilla, en el de 1653, mandamos y ordenamos a vós, los susodichos vassallos nuestros, de dexar, ceder y absteneros desde hora y luego que tendréis noticia de esta nuestra orden general, del uso y exercicio de todas las allegadas honrras, grados y emolumentos que huviéredes recibido del usurpador de nuestra Corona, debajo de la pena de nuestra real indignación y otros castigos que se proporcionaren a la repugnancia de los inobedientes. Mandamos assi mismo y ordenamos a todas las comunidades, univrsidades, ciudades, villas y lugares borren, cassen y quiten de sus libros, registros, escritos y memorias de todo lo que de las arriba dichas //55r// disposiciones ilícitas será expressado en ellas; y todos los originales que paran en mano de las referidas comunidades y particulares es nuestra voluntad sean remitidos y presentados en nuestra Cancellaría en el término de tres semanas para anullar y destruirlos, poniendo la pena de mil libras a quien no obedeciere con debida puntualidad, ocultando, reservando assi los originales como los autos y copias dellos. Y para corroborar esta nuestra real voluntad, mandamos despatxar este decreto por nuestra Real Cancellaría, que atenderá en todos los fueros, usos y costumbres de este nuestro fidelíssimo Principado. Datta en Barcelona, a los dos de deziembre de 1705 años. Yo el rey.

Locus sig+illi. Vidit Thomàs, cancellarius. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius. Vidit Alemany Descallar, pro thesaurario generali. In Curia II, foleo XIII.

*Vuestra magestat manda se cumpla su real voluntad como arriba se expresa.*¹⁵²

Sobre la súplica dels deputats per la provisió de alguns oficis vacants

Y axí mateix, havent-se llegit y donada per proposició la deliberació per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich presa lo die nou del corrent sobre lo contengut en dita súplica y decrets, que se redueix a que per ocupar¹⁵³ los officis vacants expressats en la sobre incertada suplicació se proposaran per los tres il·lustríssims estaments de la present Cort subjectes a sa magestat. Lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, estant en la intel·ligència del que sa magestat ordenà ab sos dos reals decrets sobre continuats, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo result per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que la present deliberació, feta

152. *Aquest text es troba cosit a continuació, formant els folis 54r-55v.*

153. *ocupar, interlineat.*

per via de pensament, sie participada als dos altres il·lustríssims braços per lo promotor del present.

Jurament dels senyors habilitadors

*Sub hac die comparuit et juravit more solito nobilis dominus Franciscus de Çagarriga et Vera tanquam procurator egregii don Raymundi Anthonii de Çagarriga, comitis de Crexell, eius patris; constat de procuratione apug Ignasium Cortada, nottarium publicum ville de Calella, diocesis*¹⁵⁴ *Gerunde, die 26 novembris proxime elapsi.*

*Die presenti illustrissimi domini habilitatores jurarunt sub forma sequenti: Noverint universi, etc. inseratur prout hic invenies consutum sub hoc sig+no.*¹⁵⁵

50r// Noverint universi quod die veneris, undecima mensis decembris, anno a natiuitate Domini millesimo septingentesimo quinto, reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, de Consilio sue magestatis et eius cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, cubicularius sue magestatis eiusque bajulus generalis et procurator regionum feudorum Cattalonie; illustris don Josephus Antonius de Rubí, marchio de Rubí, locumtenens magistris rationalis domus et curie sue magestatis; nobilis don Jacobus Vincentius Alemany Descallar, regens regiam Thesaurariam; magnifici Josephus Sunyer, advocatus fiscalis regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hyacynthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie presentis Cattalonie Principatus doctores, habilitatores per sacram, catholicam et regiam magestatem domini nostri regis (quem Deus incolumen servet) nominati; admodum reverendus in Christo pater frater don Guillelmus Gonyolons, episcopus Celsonensis, a Consilio sue magestatis; reverendus doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii Sancti Paulo de Campo et de la Portella; don Bonaventura de Lanuça, decanus, canonicus et syndicus Capituli Tarraconensis, habilitatores pro stamento ecclesiastico; nobilis don Josephus Galceran- //50v// dus de Pinós et de Rocabertí; don Ludovicus Roger de Lluria et don Maginus Vilallonga, habilitatores pro stamento militari; Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores pro stamento regali, una cum Magino Macià et Bartholomeu, sindaco Villefranche Penitensis, ab hoc actu absente, personaliter constituti in predicta aula sancti Georgii, in loco solii regii, presentibus et ad hec vocatis nobis, don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue magestatis, Raphaele Albià, nottario publico Barchinone et scriba stamenti ecclesiastici, Joanne Francisco Verneda, etiam nottario publico Barchinone et stamenti militaris scriba, et Francisco Cortès, etiam publico Barchinone notario et stamenti regalis scriba, simul stipulantibus una cum testibus infrascriptis, jurarunt per Dominum Deum et ejus sancta Quatuor Evangelia, videlicet, ipse cancellarius et alii ecclesiastici qui prelati et in dignitate ecclesiastica constituti erant, manus suas prelatorum more ad pectus ponendo, ceteri

154. ville de Calella, diocesis, *interlineat*.

155. Die presenti, illustrissimi domini habilitatores jurarunt sub forma sequenti: Noverint universi, etc. inseratur prout hic invenies consutum sub hoc sig+no, *al marge esquerre*.

vero super missale quod idem cancellarius apertum tenebat; et qui layci erant, prestiterunt homagium ore et manibus comendatum, scilicet, dictus egregius comes de Centellas, bajulus generalis, in posse dicti cancellarii, reliqui vero in posse dicti bajuli generalis, quod in habilitatione predicta se habebunt fideliter, legaliter atque //51r// bene, secundum Dominum Deum ac suas bonas et rectas concientias, amore, favore, odio, rencore, bona vel mala voluntate et precibus postpositis, juxta formam supplicationis presentate sue magestati pro parte totius Curie cathalanorum die herina provisionisque super ea facta. De quibus, etc. Presentibus nobis dictis secretario sue magestatis et notariis respective antedictis et presentibus pro testibus Francisco Sala, minore dierum, altero ex virgariis dicte Regie Audientie, et Josepho Segués, sartore, Barchinone cive, ad ista vocatis et assumptis.

Postea autem, eisdemmet die, mense et anno predictis, convocatis et congregatis omnibus antedictis dominis habilitatoribus in dicto loco regii solii, presentibus et vocatis nobis, dictis don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue magestatis, Raphaele Albià, notario et scriba stamenti¹⁵⁶ ecclesiastici, Joanne Francisco Verneda, notario et scriba stamenti militaris, et Francisco Cortès, notario et scriba stamenti regalis, et testibus infrascriptis, personaliter constitutus Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penittensis, unus ex habilitatoribus pro stamento regali, juravit ad Dominum Deum et eius sancta Quatuor Evangelia, manum suam dexteram porrigendo supra missale quod dictus dominus cancellarius apertum tenebat et homagium prestitit in manu et posse dicti domini bajuli generalis quod in habilita//51v//tione predicta bene, legaliter et fideliter se habebit secundum Deum et suam bonam ac rectam concientiam, amore, favore, odio, rencore, bona vel mala voluntate et precibus postpositis, juxta formam supplicationis presentate sue magestati pro parte totius Curie et decretationis in ea facte. De quibus, etc. Presentibus pro testibus Francisco Sala, minore dierum, altero ex virgariis Regie Audientie, et Felice Avellà, scriptore Barchinone.¹⁵⁷

[Prima habilitatio]

Sub hac die fuit facta et publicata prima habilitatio de personis in illustrissimo et fidelissimo brachio //56r// militari concurrentibus, in modum sequentem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don¹⁵⁸ Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, bajulus generalis;¹⁵⁹ illustris don Josephus Anthonius de Rubí et de Boxadós, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et¹⁶⁰ regie curie sue magestatis;¹⁶¹ nobilis Jacobus Vincentius Alemany Descallar, suam Regiam Thesaureriam regens; magnifici Josephus¹⁶² Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou

156. A continuació, militar, cancel·lat.

157. Aquest text es troba cosit a continuació, formant els folis 50r-51v.

158. don, interlineat.

159. bajulus generalis, al marge esquerre.

160. A continuació, sue, ratllat.

161. sue magestatis, interlineat.

162. Jacobus, corregit.

et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie doctores, habilitatores pro parte regie majestati; et dilectus consiliarius regius don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis, doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii Sancti Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum domno Magino Vilallonga et Çaportella, a loco habilitationis absente) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie in hac Curia congregatorum, que per dictam Sacram, Catholicam et Regiam Magestatem domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prosperet, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito prius per eos, videlicet, per ecclesiasticas personas corporali juramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, bajuli generalis, juxta seriem et thenorem cujusdam provisionis per suam magestatem super his facte pro exequendo onus habilitationis per suam magestatem eis injunctum¹⁶³ convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die undecima mensis dezembris, anno a nattivitate Domini 1705 intititata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue regie magestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque etiam presentibusque Joanne Camps, gerrerio, et Francisco Sala juniore, virgario Regie Audientie, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi me, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitationem per eos factam et per me, //57r// dictum nottarium, de eorum jussu et mandato in scriptis redactam, quam quidem habilitationem ego dictus nottarius de dictorum dominorum habilitatorum jussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

1. Primo, quo ad personam nobilis Josephi Galcerandi de Pinós et Rocabertí, admitatur ut nobilis.

2. Item, quo ad personam nobilis Ludovici Roger de Lluria et Çaportella, admitatur ut nobilis.

Que fuerunt acta Barchinone, sun anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue magestatis, et me dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, presentibusque etiam testibus supra nominatis, ad premisa vocatis specialiterque et asumptis, ut superius continetur.

163. iniunctim, *corregit*; a *continuació*, plu, *rallat*.

*Die sabbati, duodecima mensis decembris, anno a nativitate
Domini MDCCV, ante meridiem*

Convocat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.
57v// Joseph de Carreras y Talavera.
Don Armengol Paguera.
Don Joseph Móra.
Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
Don Francisco Sagrera y Massana.
Don Francisco Çabastida.
Joan de Olmera y Raset.
Don Joseph Farnés, òlim de Cartellà.
Don Anton Móra y de Xammar.
Arasme de Lana y Fontanet.
Don Ignasi Soler y Junyent.
Joan de Ciurana.
Don Ignasi de Miquel.
Emanuel Rocajulià y Llunes.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Joseph de Ribot.
Don Joseph Móra y Solanell.
Francisco de Perelló.
Don Francisco Vivet.
Don Miquel de Pasqual y Quintana.
Don Ramon de Copons y del Llor.
Don Miquel de Clariana, comte de Munter.
Don Joseph Amat y Planelles.
Francisco de Móra y Casadevall.
Don Nicolau de Portolà.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Pedro Ribes, Boixadós y Vallgornera.
58r// Don Mariano Vedruna y Ferran.
Anton de Minguella y Aleny.
Andreu Pere de Llobet.
Joseph de Llobet.

Jacinto de Bru.
 Don Lluís Sayol y Barbarà.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Lo senyor marquès de Senmanat.
 Don Pedro Montoliu.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Doctor Francisco Sans.
 Fèlix Sala y Sassala.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Hugo de Sanjoan y Planella.
 Bernat de Bru.
 Don Joan de Sallés y Albà.
 Don Francisco Guiu y Escolà.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Francisco de Graell.
 Don Onofre de Lentorn.
 Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Salvador Ciurana.
 Miquel de Ciurana.
 Joseph de Montagut y Villar.
 Fèlix de Puig y Aleny.
 Don Anton Senjust y Planella.
 58v// Francisco de Prat y Codinas.
 Don Miquel de Cordelles.
 Joan de Riba y Comalada.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Don Francisco Rocabertí y Pau.
 Ignasi de Boria.
 Don Ignasi Trinxeria.
 Don Vicens de Magarola.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Magí Desprat y Sevassona.
 Francisco¹⁶⁴ Solà de Sant Esteve.
 Francisco Prat y Sant Julià.

---

164. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Salvador de Texidor y Ribot.
 Don Joan Novell y Nadal.
 Don Francisco Portolà.
 Balthazar¹⁶⁵ de Cadell.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Don Miquel Fivaller y Torroella.
 Don Jacinto Dezcallar.
 Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Ramon Xammar y Copons.
 Don Emanuel Ferrer y Sigés.
 Don Anton Vilana i Vilamala.
 Joseph de Terré y Marquet.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Carlos de Orís y Puiggener.
 59r// Lo senyor marquès de Besora.
 Don Salvador Tamarit.
 Francisco de Amar.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Francisco de Serdà.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Joseph Gible.
 Don Galceran Villalba.
 Don Anton Gible.
 Joseph de Nogués.
 Don Miquel Ramona.
 Joseph de Sengenís.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Joseph¹⁶⁶ Graell, Castelló y de Paratge.
 Don Joan Gaspar de Vilar y Umbert.
 Pau de Potau y Osset.
 Joseph Bru y Olsina.
 Don Pedro Ribes y Granollachs.
 Francisco¹⁶⁷ Puigèsàlit y Say.

---

165. *Precedit de Don, ratllat.*

166. *Precedit de Don, ratllat.*

167. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Agustí Escarrer.
 Don Joan Jalpí y Gelabert.
 Don Gaspar de Prat y Santjulià.
 Rafel de Torrell.
 Don Ramon Claver.
 Don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida y Fons.
 Joseph de Tord y Cortada.
 Don Francisco Anglasells.
 59v// Don Ramon de Queralt y Reart.
 Don Anton Berenguer y Novell.
 Don Ignasi Baltazar de¹⁶⁸ Alegre.
 Don Geroni Magarola y Grau.
 Don Geroni Castellbell.
 Don Joseph Castellbell.
 Anton de Sabater.
 Basili¹⁶⁹ de Plan y Solas.
 Alonso de Pallarès.
 Joan Padró.
 Don Bonaventura Vidal.
 Don Ramon Cellers.
 Don Aleix Tristany y Clarevalls.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Carlos de¹⁷⁰ Fivaller y Torres.
 Don Carlos de Llupià y Roger.
 Don Carlos Alamany de Bellpuig.
 Don Joseph Maris.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Don Joseph Càncer.
 Don Francisco Basteró.
 Joseph de Pallarès.
 Domingo de Prior.
 Lo senyor comte de Savallà.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Ramon de Carreras.
 Don Domingo Verdier.
 Don Gaspar Berart.

---

168. Batista, *ratllat*; Balthazar de, *interlineat*.

169. Blasili, *corregit*.

170. A *continuació*, Torres, *ratllat*.

Joan Francesch de Maresch.
 60r// Don Francisco Aloy.
 Don Joseph Generes.
 Anton de Castells.
 Anton de Gualteró.
 Don Pedro Ribes y de Granollachs.
 Don Joseph Castellbell y de Àger.
 Don Geronim de Castellbell y Àger.
 Don Balthezar Oriol y Marcer.
 Francisco¹⁷¹ Tord y Granollachs.
 Don Lluís de Cruylles y Rayadell.
 Gabriel Francisco de Bori y Gualbes.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Alexandro de Palau y de Aguilar.
 Don Joseph de Eril y Ortiz.
 Don Jacinto Oliver de Boteller.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Anton de Armengol.
 Don Grau de Paguera.
 Don Joseph de Marlès y Massana.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Joan Copons.
 Don Felip Ferran.
 Don Ignasi de Pontarró.
 Domingo de Castells y de Gervàs.
 Pons de Caramany y de Margarit.
 60v// Joseph de Caramany y de Margarit.
 Joseph de Ros.
 Don Pau Dalmases y Ros.
 Don Joseph Bru y de Banyulls.

Sub hac die comparuerunt debitumque juramentum prestarunt persone insfrascripta et sequentes:

Domnus Franciscus de Amar, procurator Anthonii de Pinyana, militis, utriusque iuris doctoris, dertusensis populati; constat de procuracione instrumento recepto penes Matheum Dols, nottarium publicum Dertuse, die vigesima nona novembris proxime elapsi.

Item, Raphael de Torrelles Frexa, domicellus in civitate Tarrachone et villa de Monrroig domiciliatus, procurator Sebastiani de Rovira, militi in dicta civitate Tarrachone populati;

---

171. *Precedit de Don, ratllat.*

constat de procuratione instrumento recepto penes Josephum Ferrando, nottarium publicum civitatis Tarracone, die septima currentium mensis et anni.

Item, domnus Franciscus de Anglasell et Cortada.

Item, domnus Petrus Ribes et de Granollachs.

Item, domnus Josephus de Castellbell et Àger.

Item, domnus Hieronymus de Castellbell et Àger.

Item, illustris domnus Joannes de Semmanat et de Toralla, marchio de Semmanat.

Lo il·lustre senyor don Pedro Torrellas y Semmanat, //61r// president, féu la proposició següent:

Il·lustríssim senyor.

En concideració que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich ha feta nominació de personas en constitucioners y demés officis y que lo dia de hair a la tarde se publicà la primera habilitació, desitjant se faciliten y despatxen los negocis de la present Cort, he consultat ab los advocats de vostra senyoria il·lustríssima si podria tenir reparo algú lo fer-se dita nominació antes de publicar-se altres habilitacions de individus de vostra senyoria, los quals (com vostra senyoria ho compendrà de la relació que faran de paraula) me han referit que en las Corts antecedents se troban exemplars de haver-se fet antes y després de habilitacions. Per lo que podrà vostra senyoria il·lustríssima servir-se resòldrer lo que més sie de son agrado.

Relació dels advocats¹⁷² sobre los exemplars de la nominació de constitucioners

Y luego entraren en dita convocació lo doctor Joseph de Solà y Guardiola y doctor Francisco Solanes, advocats del dit il·lustríssim bras militar, los quals de paraula han referit y explicat haver regogenut los processos familiars de las Corts dels anys 1585 y 1599 y de las que tingueren principi lo any 1626 y han trobat haver-se fet nominació de constitucioners antes de haver-se publicat ninguna habilitació dels individus del il·lustríssim bras militar y axí mateix després de haver-se publicades algunas habilitacions.

Oyda la qual¹⁷³ relació y proposició, se prosehí en votar sobre lo contengut en ella y per lo senyor //61v// don Pedro Montoliu y Ribes fonch posat lo discentiment següent:

Discentiment de don Pedro Montoliu y Ribes

Don Pedro Montoliu y Ribes, atès que los exemplars referits per los advocats del present bras discrepan y que sol se ha feta una habilitació reduïda a dos individus del present bras, discent a que se fasse nominació de constitucioners y demés officials fins que hagen precehit dos altres¹⁷⁴ publicacions de habilitacions de individus del present bras.

172. A continuació, que, ratllat.

173. A continuació, deliberació, ratllat.

174. A continuació, habili, ratllat.

E après, lo dit il·lustríssim senyor president donà per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die¹⁷⁵ onse del corrent, concistint que per facilitar la uniformitat dels tres il·lustríssims staments en orde a pèndrer resolució sobre lo donar salaris y adeales als officials de la Cort, se anomenen dos personas per part de quiscun dels tres il·lustríssims brasos, las quals conferescan y premediten lo negoci, reportant-se après a quiscun dels dits brasos lo que hauran ideat perquè en ell se puga pèndrer la resolució més convenient.

Y havent-se proshit en votar sobre dita proposició, se posà lo discentiment següent:

Discentiment posat per don Ignasi de Miquel

Lo senyor don Ignasi de Miquel, attès que lo present il·lustríssim bras lo die nou del¹⁷⁶ corrent prengué resolució sobre la subjecta matèria la qual de nou corroborà ab //62r// deliberació del dia onse, en¹⁷⁷ las quals dos deliberacions consta de l'acertat judici y rellevants rahons mogueren al present bras a fer semblants deliberacions; per ço, discent a la dita proposició y de que no-s tracte més del dit negoci per tenir-lo ya lo present bras deliberat.

Lo senyor don Joseph de Càncer se adereix al mateix discentiment.

Lo senyor don Joan Novell y Nadal se adereix al mateix discentiment.

Secunda habilitatio publicata die duodecima mensis dezenbris, anno a nativitate Domini M DCC V, ante meridiem.

Segona habilitació

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus¹⁷⁸ doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, bajulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadós, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus¹⁷⁹ et curie sue regie magestatis; nobilis Jacobus Vincentius¹⁸⁰ Alemany Descallar, suam regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus¹⁸¹ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hyacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie doctores, habilitatores pro parte //62v// regie magestatis, et D T R doctor frater don Guilelmus Gonyolons, episcopus Solsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus

175. A continuació, present, ratllat.

176. A continuació, present, ratllat.

177. en, interlineat.

178. A continuació, in Christo pater, ratllat.

179. A continuació, sue, ratllat.

180. A continuació, Devall, ratllat.

181. Jacobus, *corregit*.

de Pinós et Rocabertí, don Ludovicus Roger de Llúria et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum domno Magino Vilallonga et Çaportella, a loco habilitationis absente) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum per dictam sacram, catholicam et regiam majestatem domini nostri domini don Caroli tertii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prosperet, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito prius per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali juramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, bajuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam majestatem super his facte pro exequendo onus habilitationis per suam majestatem eis iniunctim convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia fre//63r//quentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die duodecima mensis dezembris, anno a nattivitate Domini 1705, ante meridiem intitulata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue regie majestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque etiam presentibus Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audientie, et aliis in multitudine copiosa,¹⁸² testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitationem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitationem ego, dictus nottarius, de ditcorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

3. *Primo, quo ad personam don Petri Torrellas et Semmanat, admitatur ut nobilis.*
4. *Item, quo ad personam illustris don Joannis de Semmanat et Toralla, marchionis de Semmanat, admitatur.*
5. *Item, quo ad personam don Josephi Galcerandi Cartellà et Çabastida ac de Ardena, admitatur ut nobilis.*
6. *Item, quo ad personam don Francisci de Cartellà Çabastida et Fons, filii dicti domini Josephi Galcerandi, admitatur ut //63v// nobilis.*
7. *Item, quo ad personam don Caroli de Fivaller et Torres, attento ex certificatoria facta per dominum Raymundum de Vilana Perlas, secretarium domini nostri regis, constat quod sua majestas, attenta qualitate sue nobilitatis, habebat eum pro nobile antiquo et ut talem declarabat, fuit deliberatum quod admitatur ut nobilis.*
8. *Item, quo ad personam don Michaelis de Fivaller et Torroella, attento ex certificatoria facta per dominum Raymundum de Vilana Perlas, secretarium domini nostri regis, constat*

---

182. A continuació, pro, ratllat.

quod sua majestas, attenta qualitate sue nobilitatis, habebat eum pro nobile antiquo et ut talem declarabat, fuit deliberatum quod admitatur ut nobilis.

9. *Item, quo ad personam don Josephi Paguera Vilana et Millàs, admitatur ut nobilis.*

10. *Item, quo ad personam don Caroli Alemany de Bellpuig, olim Ros, admitatur ut nobilis.*

11. *Item, quo ad personam don Josephi Terré et Granollachs, admitatur ut nobilis.*

12. *Item, quo ad personam don Josephi Emanuelis de Terré et Paguera, filii dicti don Josephi, admitatur ut nobilis.*

13. *Item, quo ad personam don Petri Ribes de Boxadós et Vallgornera, admitatur ut nobilis.*

14. *Item, quo ad personam don Petri Ribes et Granollachs, filii dicti don Petri, admitatur ut nobilis.*

15. *Item, quo ad personam don Josephi de Cartellà et Farnés, //64r// admitatur ut nobilis.*

16. *Item, quo ad personam don Francisci de Cartellà et Farnés, fratris dicti don Josephi, admitatur ut nobilis.*

17. *Item, quo ad personam don Balthazaris de Cadell, de Arsègo, diocesis Urgellensis, admitatur ut domicellus.*

18. *Item, quo ad personam don Petri de Montoliu et Ribes, admitatur ut nobilis.*

19. *Item, quo ad personam don Geraldi de Paguera, admitatur ut nobilis.*

20. *Item, quo ad personam don Antonii de Paguera et Aymerich, filii dicti Geraldi, admitatur ut nobilis, sed quia est chiliarcus stipendiatus et non habet licentiam a domino rege, repellatur.*

21. *Item, quo ad personam don Raymundi de Codina et Terreras, admitatur ut nobilis.*

22. *Item, quo ad personam Arasmi de Lana et Fontanet, admitatur ut domicellus.*

23. *Item, quo ad personam Josephi Nurii de Lana et Càncer, filii dicti Arasmi, admitatur ut domicellus.*

24. *Item, quo ad personam egregii don Joannis de Pax et Orcau, olim de Boxadós et Pinós, comitis de Cavallà, admitatur.*

25. *Item, quo ad personam Josephi Dusay, Aragall et Bru, admitatur ut domicellus.*

26. *Item, quo ad personam don Francisci de Grimau et Corbera, admitatur ut nobilis.*

64v// 27. *Item, quo ad personas don Josephi et don Caroli de Ribera et Claramunt, fratrum, admitantur ut nobiles.*

28. *Item, quo ad personas don Joannis de Copons et Falcó, cuius esse dicitur locus de la Manrresana, et don Jacobi de Copons et Falcó, fratrum, admitantur ut nobiles.*

29. *Item, quo ad personam don Ignatii de Miquel, Gerunde populati, admitatur ut nobilis.*

30. *Item, quo ad personam Anthonii de Rocabruna, admitatur ut domicellus.*

31. *Item, quo ad personam Dominici Castells, ville Trempi, admitatur ut miles.*

32. *Item, quo ad personam Anthonii de Castells filii dicti Dominici, admitatur ut domicellus.*

33. *Item, quo ad personam Francisci Móra et Casadevall, civitatis Gerunde, admitatur ut*¹⁸³ *domicellus.*

34. *Item, quo ad personas don Anthonii et don Dominici de Berenguer et Areny, ville Popule de Segur, diocesis Urgellensis, fratrum, admitantur ut nobiles.*

35. *Item, quo ad personam don Ignasii de Soler et Junyent, admitatur ut nobilis.*

36. *Item, quo ad personas don Josephi et don Jacynti Oliver et Botaller, fratrum, admitantur ut nobiles.*

37. *Item, quo ad personam don Josephi Anthonii de Mata et Copons, admitatur ut nobilis.*

65r// 38. *Item, quo ad personam don Gasparis de Berart et Cortiada, admitatur ut nobilis.*

39. *Item, quo ad personam Pauli de Potau et Osset, civitatis Tarrachone, admitatur ut domicellus.*

40. *Item, quo ad personam don Caroli de Orís et Puiggener, admitatur ut nobilis.*

41. *Item, quo ad personam don Caroli Vila, Casamitjana et Eri, pro quo comparuit nobilis Felicianus de Cordellas, eius procurator, admitatur ut nobilis.*

42. *Item, quo ad personam Josephi Montagut et Villar, parrochie Sancti Phelicis de Codina, diocesis Barchinone, admitatur ut domicellus.*

De quibus, etc. Que fuerunt acta, etc.

Dicto die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat lo il·lustríssim y reverendíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrelles y Semmanat.

*Sub*¹⁸⁴ *hac die comparuerunt et iurarunt more solito persone infrascripta et sequentes:*

Domnus Franciscus de Amigant, Barchinone populatus, procurator don Gabrielis de Olzina et Vilanova; constat de procuracione instrumento recepto penes don Hieronymum Borràs, nottarium publicum Barchinone, die nona currentium mensis et anni.

65v// *Don Raymundus Siscar et Solanes.*

Balthazar de Barrera, Barchinone populatus, dominus seu baronus de Quadre Burgesa.

Don Narcisus Camps et Amat, procurator don Sebastiani de Pòrtules et Bresco, Gerunde populati; constat de procuracione instrumento recepto penes Raymundum Vila, nottarium publicum Gerunde, die vigesima tertia mensis novembris proxime dimissi.

183. *A continuació, miles, ratllat.*

184. *Precedit de Ha proposat dit il·lustre senyor president, ratllat.*

Dictus don Narcisus Camps et Amat, procurator domni Josephi Grau de Raset, Gerunde populati; constat de procuratione instrumento recepto apud dictum Vila, nottarium, die prima currentium mensis et anni.

Domnus Galcerandus de Villalba, antea Meca et Vilallonga, Cervarie et in Castello de Aguspi poputalus, procurator don Ignasii de Villalba et Meca, eius patris; constat de procuratione instrumento recepto penes Joannem Montaner, nottarium Cervarie, die prima currentium mensis et anni.

Don Franciscus et de Miret.

Y après, los senyors don Ignasi de Miquel, don Joseph Càncer y don Joan de Novell y Nadal alsaren lo discentiment per ells posat lo die present en esta forma:

Nosaltres, los infrascrits.¹⁸⁵

66r¹⁸⁶// Nosaltres, los avall firmats, açam lo dissentiment que lo die de vuy al matí hem posat. Y axí ho firmam als 12 de dezembre 1705, en la tarde. Ignasi de Miquel. Don Joseph de Càncer y de Prat Senjulià. Don Joan de Novell y Nadal.

67r// Y després,¹⁸⁷ lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president, donà per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die onse del corrent, consistint que per facilitar la uniformitat dels tres il·lustríssims estaments en orde a pèndrer resolució sobre lo donar salaris y adeales als officials de la Cort se anomenen dos personas per part de quiscun dels il·lustríssims brasos, los quals conferescan y premediten lo negoci, reportant-se après a quiscun de dits brasos lo que hauran ideat, perquè en ell se puga pèndrer la resolució més convenient. Y encara que sa senyoria il·lustríssima hagués fet¹⁸⁸ esta proposició lo matí del dia de vuy, emperò, com los indivíduos que concorran en lo congrés de esta tarde és factible que no són los mateixos que entrevenian en lo del matí, per so se és repetida dita proposició.

Que se nomenen dos personas de quiscun bras per tractar lo de las adeales

E lo dit il·lustríssim e fidelíssim bras militar, oyda dita deliberació donada per proposició, comprenent la summa importància en què los tres il·lustríssims estaments vagen ab tota conformitat per ésser esta lo fonament en què se assegura lo acert y felís progrés de la present Cort, que és lo principal objecta del present

185. *A continuació, amb la intercalació del dissentiment entre els folis numerats 65v i 67r, ratllat, etc. Inserirat prout hic est consutum. Los infrascrits alsam lo discentiment //67r// que havem posat lo die de vuy al matí. Y axí ho firmam als dotse de dezembre 1705, en la tarde. Ignasi de Miquel. Don Joseph de Càncer y de Prat Senjulià. Don Joan de Novell y Nadal.*

186. *Es tracta del document del dissentiment, que configura el foli 66rv més un altre full no foliat.*

187. *après, corregit.*

188. *esta proposició lo matí del dia de vuy, emperò, com los indivíduos que concorran en lo congrés de esta tarde és factible que no són los mateixos que entrevenian en lo del matí, per so se és repetida dita proposició, al marge esquerre.*

il·lustríssim bras, per las bonas conseqüències y favorables èxits se concideran en la conclusió de aquella, en servey de las dos magestats y benefici universal de est Principat,¹⁸⁹ //67v// ha deliberat per ço que, per escrutini, se anomenen dos personas dels individus de aquest bras, las quals, junt ab quatre nomenadores per los altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, ço és, dos per quiscun de ells, conferescan y premediten lo negoci y lo que·s regonexerà ésser més propri per lograr-se la uniformitat dels tres il·lustríssims estaments, expedició dels negocis que se ocorran y feliz conclusió de la Cort. Y que lo acort pendran y demés que idearan sie reportat a quiscú dels tres il·lustríssims brasos perquè en ells se prenga la resolució més madura¹⁹⁰ y convenient. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, sie participada per lo promotor del present bras als altres fidelíssims brasos per medi de sos promotors.

Y en execució de dita deliberació, se votaren per escrutini dos personas del present bras y quedaren elegits per pluralitat de veus: lo senyor don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida y senyor Joseph Terré y Marquet.

Tercera habilitació

Tertia habilitatio publicata die duodecima mensis dezembris, anno a nativitate Domini MDCC V, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus //68r// doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, bajulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et de Boxadós, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis; nobilis Jacobus¹⁹¹ Vincentius Alemany Descallar, suam regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus¹⁹² Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Jacyntus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie doctores, habilitatores pro parte regie magestatis, et D T R don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et Rocabertí, domnus Ludovicus Roger de Llúria et Çaportella, domnus Maginus de Vilallonga et Çaportella¹⁹³ et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores pro parte trium brachiorum sive stamentorum presentis Principatus Cattaloniae, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam majestatem

189. del esta província, *corregit*.

190. A continuació, *attenta, ratllat*.

191. A continuació, *Vin, ratllat*.

192. Jacobus, *corregit*.

193. domnus Maginus de Vilallogna et Çaportella, *al marge esquerre*.

domini nostri domini don Caroli tertii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prosperet, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi //68v// et nominati, prestito iam¹⁹⁴ per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali juramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laycos vero homagium in posse dicti comitis de Centellas, bajuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam majestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam majestatem eis iniunctim convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattaloniae, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die duodecima mensis dezembris, anno a nativitate Domini 1705, post meridiem intitulata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue regie majestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus notario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque etiam presentibus Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audientie, et aliis in multitudine copiosa, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitationem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitationem //69r// ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum¹⁹⁵ iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

43. *Primo, quo ad personam Joannis Gualbes de Bonaventura et de Copons, admitatur ut domicellus.*

44. *Item, quo ad personam don Galcerandi de Vilalba, olim Meca, Cervarie populati, admitatur ut nobilis.*

45. *Item, quo ad personam don Ignasii de Vilalba, olim Meca, cuius nomine comparuit dictus don Galcerandus, eius filius et procurator, admitatur ut nobilis.*

46. *Item, quo ad personam Felicis de Puig et Areny, ville de Pontibus, diocesis Urgelli, admitatur ut domicellus.*

47. *Item, quo ad personas don Felicianiet don Michaelis de Cordellas, fratrum, admittantur ut nobiles.*

48. *Item, quo ad personam don Jacobi de Cordellas, admitatur ut nobilis, sed quia est chiliarcus stipendiatus et non habet licentiam a domino rege repellatur.*

49. *Item, quo ad personam don Salvatoris de Tamarit, admitatur ut nobilis.*

50. *Item, quo ad personam don Vicentii de Magarola, admitatur ut nobilis.*

51. *Item, quo ad personam don Josephi de Alemany et Navel, admitatur ut nobilis.*

52. *Item, quo ad personas Felicis et Francisci Sala et Çasala, fratrum, civitatis Visensis, admittantur ut domicelli.*

53. *Item, quo ad personam don Josephi de Paguera et Aymerich, admitatur ut nobilis.*

194. prius, raltat; iam, interlineat.

195. dictorum dominorum habilitatorum, al marge esquerre.

54. *Item, quo ad personam don Raymundi de Ciscar et Solanes, ville de Agramunt, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis.*

55. *Item, quo ad personam Francisci et Ignatii Mari et Ginovès, fratrum, admitantur ut domicelli.*

69v// 56. *Item, quo ad personas don Ludovici,¹⁹⁶ don Anthonii et don Thoma de València, patris, filii et neptis, admitantur ut nobiles.*

57. *Item, quo ad personaa don Francisco Junyent et Marimon et don Francisco de Junyent et Vergós, patris et filii, admitantur ut nobiles.*

58. *Item, quo ad personam don Ignasii Bathazaris de Alegre et Càrcer, admitatur ut nobilis.*

59. *Item, quo ad personam don Alexandri Palau et Aguilar, admitatur ut nobilis.*

60. *Item, quo ad personam don Gasparis Joannis de Vilar et Ombert, ville Sancti Phelicis de Pallerols, diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.*

61. *Item, quo ad personam don Pauli Dalmases et Ros, admitatur ut nobilis.*

62. *Item, quo ad personam don Josephi Bonaventura de Ascon et Oliver, attento quod ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, secretarium domini nostri regis, constat quod sua majestas, attenta qualitate sue nobilitatis, habebat eum pro nobile antiquo et ut talem declarabat, fuit deliberatum quod admitatur ut nobilis.*

63. *Item, quo ad personam don Jacynthi Sagrera et Xifre, admitatur ut nobilis.*

64. *Item, quo ad personam Sebastiani de Rovira, civitatis Tarrachone, admitatur ut domicellus.*

65. *Item, quo ad personam Josephi Carreras et Talavera, admitatur ut miles.*

66. *Item, quo ad personam don Hyacinthi Descallar et Ortodó, ville Podioceritani, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis.*

70r// 67. *Item, quo ad personam don Francisci de Guiu et Ciscar, civitatis Illerde, admitatur ut nobilis.*

68. *Item, quo ad personam don Raymundi de Claver, admitatur ut nobilis.*

69. *Item, quo ad personam don Raymundi de Maranyosa et Granada, civitatis Illerde, admitatur ut nobilis.*

70. *Item, quo ad personam Anthonii de Gualtero, ville Trempi, diocesis Urgelli, admitatur ut domicellus.*

71. *Item, quo ad personam don Francisci de Anglasell et Cortada, admitatur ut nobilis.*

72. *Item, quo ad personam Joannis de Ciurana et Ros, ville de Lloret, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

73. *Item, quo ad personam Anthonii de Alberti, civitatis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

74. *Item, quo ad personas don Dominici et don Alexandri de Verdier, patris et filii, admitantur ut nobilis.*

---

196. A continuació, Ant, ratllat.

75. *Item, quo ad personam don Narsisi Camps et Amat, civitatis Gerunde, admitatur ut nobilis.*

76. *Item, quo ad personam Francisci de Verthamon, attento quod regia sententia lata die duodecima aprilis 1698, citato regio fisco, fuit declaratum esse militem, vulgo caval-
ler, de genere militari descendentem per rectam lineam masculinam, fuit deliberatum quod
admitatur ut domicellus.*

77. *Item, quo ad personas Hyacinthi et Bernardi de Bru, ville Móra, diocesis Dertuse, patris et filii, admitantur ut domicelli.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, secreta- //70v// tario [sic] sue majestatis, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, presentibusque etiam testibus supranominatis ad premissa vocatis specialiterque et assumptis, ut superius continetur.

***Die dominica, XIII mensis dezembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, post¹⁹⁷ meridiem, hora tertia¹⁹⁸ jam pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Semmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Arasma de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y Càncer.

Alonso de Pallarès.

Don Francisco Sans y Miquel.

Fèlix de Monjo y Corbera.

Don Joseph Amat y Planella.

Don Ramon Claver.

Ignasi de Marí.

71r// Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.

Don Geroni de Castellbell.

Don Joseph Castellbell.

Don Onofre de Lentorn.

Don Ignasi Miquel.

Don Joan Copons y Falcó.

Felip de Subias.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

---

197. ante, *ratllat*; post, *interlineat*.

198. nona, *ratllat*; tertia, *interlineat*.

Pau de Thoar.
 Joseph de Montagut y Vilar.
 Francisco¹⁹⁹ de Solà de Sant Esteve.
 Don Joseph Farnés, òlim de Cartellà.
 Lo senyor comte de Santa Coloma.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Don Francisco Cardona y Vidal.
 Don Diego de Pallarès.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Pedro Ribas y Granollachs.
 Andreu Pere de Llobet.
 Joseph de Llobet.
 Don Joan Sallés y Alba.
 Don Francisco Prat y Santjulià.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Bonaventura Tristany.
 Francisco Móra y Casadevall.
 Emanuel Anton Salvador.
 Don Francisco Aloy.
 71v// Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Joseph Vilana, Paguera y Millàs.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Pedro²⁰⁰ Planell y Dusay.
 Joseph de Melianta y de Sullàs.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joan Queralt y Reart.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre.
 Melchior de Solà y Guardiola.
 Don Carlos de Rivera y Claramunt.
 Don Miquel Cordelles.
 Don Ignasi Trinxeria.
 Magí Desprat y Cevassona.
 Don Joan Gaspar, Vilar y Ombert.
 Don Joseph Desprat y Cevassona.

---

199. *Precedit de Don, ratllat.*

200. *Precedit de Don, ratllat.*

Nicolau de Sant Joan, Llobrega y Amell.
 Joseph de Sengenís.
 Don Gaspar Prat Santjulià.
 Joseph de Pallarès.
 Don Ramon Maranosa.
 Doctor Francisco Sans.
 Jacinto de Bru.
 Joseph Dusay, Araall y Bru.
 Don Francisco Vedruna y Ferran.
 Emanuel Rocajúlia y Llunes.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Don Francisco Basteró.
 72r// Joseph de Ribot.
 Salvador de Ciurana.
 Francesch de Vin[y]als, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Salvador de Texidor y Ribot.
 Joseph de Terré y Marquet.
 Joan²⁰¹ Vives.
 Ignasi de Ferrer.
 Joan Gualbes, de Bonaventura y Copons.
 Don Geroni Magarola.
 Rafel de Torrell.
 Domingo de Castells y Gervàs.
 Don Pedro Ribas y Boixadós.
 Anton de Castells.
 Don Francisco Anglasell.
 Diego de Vila y de Peyret.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Francisco de Asprrer y Terradell.
 Don Joseph Móra.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Francisco Çagarriga y Vera.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Joseph Meca y Cassador.
 Joseph de Canelles.

---

201. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Bru y Móra.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Emanuel Vilaplana.
 72v// Don Ramon Cellers.
 Don Francisco Guiu y Escolar.
 Francisco de Carmona.
 Don Joseph Alemany y Navel.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida y Fons.
 Don Bernat de Foixà.
 Don Joseph Càncer.
 Don Salvador Tamarit.
 Narcís de Font.
 Don Vicens Magarola.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Don Francisco Prat y Codina.
 Don Anton Sunyer y Belllloch.
 Don Lluís Sayol y Barbarà.
 Joseph Bru y Banyulls.
 Anton de Rocabruna.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Joseph²⁰² de Barnal y de Vadell.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Joan Batlle y Prats.
 Don Jacinto Oliver.
 Don²⁰³ Domingo Verdier.
 Don Joan Dezcallar y Desbach.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Francisco de Graell.
 73r// Don Joseph Gible.
 Don Anton Armengol.
 Don Francisco Vega, Copons y Oluja.
 Joan Padró.
 Don Bonaventura Vidal.

---

202. *Precedit de Don, ratllat.*

203. *A continuació, Maria, ratllat.*

Don Emanuel Ferrer y Siges.
 Don Joseph Clariana.
 Francisco Graell.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.
 Don Joseph Marlès.
 Don Francisco Marlès.
 Ignasi de Olsina y Riusech.
 Joseph de Bru y Olsina.
 Francisco²⁰⁴ Tord y Granollachs.
 Don Enrich de Jalpí.
 Don Lluís Bru.
 Don Francisco Rocabertí y Pau.
 Francisco Amar.
 Don Carlos Orís y Puiggener.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 Don Lluís Claresvalls.
 Don Joseph Ascon.
 Ramon de Carreras.
 Francisco de Manresa y Moncorp.
 Don Carlos Llupià y Roger.
 Don Hugo de Sant Joan y Planella.
 Don Gaspar Mir.
 Don Galceran Villalba.
 73v// Pons de Caramany y Margarit.
 Anton de Sabater.
 Don Joseph de Terré y Granollachs.
 Miquel Pau de Vilanova y Olmera.
 Joseph de Caramany y de Margarit.
 Joseph de Ros.
 Anton de Bru y Móra.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Joseph Maris.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Balthazar Oriol.
 Don Joan Prat y Santjulià.
 Fèlix Sala y Sassala.

---

204. *Precedit de Don, ratllat.*

Sub hac die comparuerunt et iuxta seriem juramenti in principio inserti iurarunt:

Melchior de Solà et de Guardiola.

Marchus Antonii de Llàssera, domicellus.

Josephus de Llança et de Rocada, domicellus.

Jacobus de Llança et Aroles, domicellus.

Felipus de Sobies.

Anthוניus de Llenes et de Bosser.

Domnus Josephus de Castellbell, procurator dompni Francisci de Àger; constat de sua procuracione apud Josephum Monthereu, nottarium Illerde, die 8 currentium mensis et anni.

Egregius²⁰⁵ domnus Andreas de Reart, Icart //74r// et Queralt, comes Sancte Columbe.

Johannes Vives, Ferrer, Vedruna et Alió.

Don Emanuel de Vilaplana.

Quarta habitatio

Quarta habitatio publicata die decima tertia dezembris 1705, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis; nobilis Jacobus Vincen-tius Alemany Descallar, suam regiam Thezaurariam regens; magnifici Josephus²⁰⁶ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie doctores, habilita[to]res pro parte regie magestatis, et D C R doctor frater Gui-lielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Roca-ber-tí, domnus Ludovicus Roger de Llúria et Çaportella, //74v// domnus Maginus de²⁰⁷ Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habi-litatores²⁰⁸ pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam e regiam majestatem domini nostri domini don Caroli tertii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prosperet, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito prius per eos, videlicet

205. *Precedit de Illustris, ratllat.*

206. *Jacobus, corregit.*

207. *A continuació, Ulla, ratllat.*

208. *A continuació, (una cum do., ratllat.*

per ecclesiasticas personas corporali juramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam majestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam majestatem eis iniunctim convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima tertia mensis dezembris, anno a nativitate Domini millessimo septingentesimo quinto, post meridiem intititata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue //75r// regie majestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachiū militaris secretario, ibidemque etiam presentibus Joanne Camps, gerrerio, et Thoma Busquets, sartore, civibus Barchinone, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitationem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitationem ego, dictus nottarius, de dictorum dominiū habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

78. *Primo, quo ad personam don Magini de Vilallonga et Çaportella, attento ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, secretarium domini nostri regis, constat quod sua majestas, attenta qualitate sue nobilitatis, habebat eum pro nobili antiquo et ut talem declarabat, fuit deliberatum quod admitatur ut nobilis.*

79. *Item, quo ad personam don Galcerandi de Vilallonga et Jalpí, filii dicti don Magini, admitatur ut nobilis.*

80. *Item, quo ad personam illustris don Narcisi Descallar, marchionis de Besora, admitatur.*

81. *Item, quo ad personam don Joannis Descallar et Desbach, filii dicti illustris marchionis de Besora, admitatur ut nobilis.*

82. *Item, quo ad personam egregii don Joannis de Çarriera et de Gurp, comitis de Solterra, admitatur.*

83. *Item, quo ad personam don Antonii de Çarriera et de Rocabertí, admitatur ut nobilis, sed quia est alcaydus de Bellver et non habet licenciam a sua majestate repellatur.*

84. *Item, quo ad personam don Bernardi de Foixà et Boxadós, civitatis //75v// Gerunde, admitatur ut nobilis.*

85. *Item, quo ad personam don Josephi de Aguilar et Oluja, admitatur ut nobilis.*

86. *Item, quo ad personam don Josephi de Mach, ville Torricelle de Montegrino, diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.*

87. *Item, quo ad personam Josephi Oliveras, loci de Pontós,²⁰⁹ diocesis Gerunde, admitatur ut miles.*

---

209. ville Torricelle de Montegrino, ratllat; loci de Pontós, interlineat.

88. *Item, quo ad personam don Hieronymi de Magarola et Grau, admitatur ut nobilis.*
89. *Item, quo ad personam Petri de Planella et Dusay, cuius esse dicitur locus de Granera,²¹⁰ admitatur ut nobilis.*
90. *Item, quo ad personam don Anthonii de Móra et Xammar, admitatur ut nobilis.*
91. *Item, quo ad personas don Bonaventure de Tristany, Bofill et Benach et don Alexii Cayetani de Tristany et Claresvalls, patris et filii, admitantur ut nobiles.*
92. *Item, quo ad personas don Joannis de Claresvalls et Llucià et don Ludovici de Claresvalls et Miquel, patris et filii, admitantur ut nobiles.*
93. *Item, quo ad personam don Francisci de Aloy et Guitart, admitatur ut nobilis.*
94. *Item, quo ad personam don Josephi de Paguera et Cortit, cuius esse dicitur locus de Gra, Urgellensis diocesis, admitatur ut nobilis, sed²¹¹ quia est chiliarcus stipendiatus et non habet licenciam a domino rege repellatur.*
95. *Item, quo ad personam don Josephi Bonaventure de Paguera et Alegre, filii dicti Josephi, admitatur ut nobilis.*
96. *Item, quo ad personam don Ludovici de Bru et Canter, admitatur ut nobilis.*
- 76r// 97. *Item, quo ad personam don Enrrici de Jalpí et Trias, de Arenys de Mar, diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.*
98. *Item, quo ad personas don Mariani de Vedruna et Ferran et don Mariani de Vedruna et Mur, civitatis Minorisse, patris et filii, admitantur ut nobiles.*
99. *Item, quo ad personam don Raymundi de Copons, cuius esse dicitur locus de Llor, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis.*
100. *Item, quo ad personam don Anthonii de Copons et Armengol, filii dicti don Raymundi, admitatur ut nobilis, sed quia est capitaneus stipendiatus et non habet licenciam a domino rege repellatur.*
101. *Item, quo ad personam don Bonaventure de Vidal et Nin, civitatis Tarrachone, admitatur ut nobilis.*
102. *Item, quo ad personam Emanuelis Rocajúlia et Llunes, admitatur ut domicellus.*
103. *Item, quo ad personam egregii Andree de Reart, Icart et Queralt, comitis Sancte Columbe de Queralt, admitatur.*
104. *Item, quo ad personam don Balthazaris de Oriol et Marcer, admitatur ut nobilis.*
105. *Item, quo ad personam don Francisci Sans et Puig, cuius nomine comparuit Joannes Gualbes de Bonaventura et Copons eius procurator, admitatur ut nobilis.*
106. *Item, quo ad personam don Francisci Sans et Miquel, filii dicti don Francisci, admitatur ut nobilis, sed quia est locumtenens chiliarchi stipendiatus et non habet licenciam a domino rege repellatur.*

210. cuius esse dicitur locus de Granera, *interlineat*.

211. *A continuació, It, ratllat.*

107. *Item, quo ad personam don Joannis de Batlle, civitatis Gerunde, admitatur ut nobilis.*

76v// 108. *Item, quo ad personam don Anthonii de Armengol, admitatur ut nobilis.*

109. *Item, quo ad personas²¹² don Francisci et don Anthonii Vilana et Vilamala fratrum, admitantur ut nobiles.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue majestatis, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, presentibusque eciam testibus supranominatis ad premissa vocatis specialiterque et assumptis, ut superius continetur.

***Die XIII mensis dezembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, ante meridiem, hora nona pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Semmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Joan Gaspar Vilar y Ombert.

Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.

Don Anton València, Franquesa y Gavàs.

77r// Don Ramon Xammar y Meca.

Emanuel Desvalls y Escura.

Miquel Pau de Vilanova y Olmera.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Fèlix de Sala y Sassala.

Anton de Minguella y Aleny.

Salvador de Ciurana.

Miquel de Ciurana.

Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Magí Desprat y Sevassona.

Don Pedro Montoliu y Ribes.

Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.

Don Gaspar Prat y Santjulià.

Don Anton Berenguer y Areny.

Joseph de Montagut y Vilar.

---

212. personam, *corregit*.

Francisco de Amar.
 Don Francisco Junyent y Vergós.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida y Fons.
 Francisco Móra y Casadevall.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Joseph Eril.
 Don Gaspar Berart.
 Joan de Riba y Comalada.
 Basili de Plan y Solas.
 77v// Don Anton Cruïlles.
 Don Joan Sallés y Alba.
 Don Joan Colomer y Cruylles.
 Balthazar²¹³ de Cadell.
 Don Joseph Francolí y Magarola.
 Don Pedro Ribes y Boixadós.
 Don Francisco Xammar y Corbera.
 Lluís de Cruylles y Rejadell.
 Joseph de Sengenís y Rufach.
 Don Joan Colomer.
 Joseph²¹⁴ de Graell, Castelló y de Paratge.
 Don Pedro Ribes y Granollachs.
 Fèlix de Puig y Areny.
 Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.
 Don Francisco Anglasell.
 Don Thomàs València, Franquesa y Regàs.
 Don Carlos Orís y Puiggener.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Armengol Paguera.
 Miquel de Sobias.
 Joseph de Cerdà.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.

---

213. *Precedit de Don, ratllat.*

214. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Carreras y Talavera.
Lo senyor marquès de Senmanat.
Don Carlos Fivaller y Torres.
Don Domingo Rovira y Senespleda.
Francisco de Perelló.
Balthasar de Llunes.
78r// Francisco de Graell.
Don Anton Berenguer y Novell.
Don Joseph Castellbell.
Felip de Sobias.
Joseph Amat y Boixadós.
Doctor Francisco Sans.
Joseph²¹⁵ de Casanovas y de Calderó.
Don Joseph Mata y Copons.
Joseph de Nogués.
Don Joseph Mach.
Thomàs de Bullfarinas.
Joseph de Ribot.
Don Gaspar Mir.
Don Ramon Maranyosa.
Rafel de Torrell.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Francisco Amigant y Olsina.
Don Francisco Rocabertí y Pau.
Anton de Alberti.
Anton de Gualteró.
Don Joan Novell y Nadal.
Joseph de Melianta y Sullà.
Merchior de Sola y Guardiola.
Don Vicens Magarola.
Don Lluís Omdedeu.
Joseph de Bru y Móra.
Emanuel Rocajúlia y Llunes.
78v// Mariano de Sunyer.
Francisco de Carmona.
Bernat de Pau.

---

215. Francisco, *corregit*.

Jacinto de Bru.
 Joseph de Canelles.
 Alonso de Pallarès.
 Martin²¹⁶ Sabater y de Agullana.
 Don Joseph Oliver y Botaller.
 Don Bonaventura Vidal.
 Don Pau de Potau y Osset.
 Don Ramon de Copons y del Llor.
 Joseph de Bru y Olsina.
 Don Joseph de Móra y Solanell.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Andreu Pere de Llobet.
 Joseph de Llobet.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Don Francisco Vivet.
 Miquel de Ciurana.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Francisco Çagarriga y Vera.
 Joseph de Pallarès.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Galceran Villalba.
 Don Carlos de Llupia y Roger.
 Don Joseph Càncer.
 Don Miquel Fivaller y Torroella.
 79r// Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Joseph de Teré y Marquet.
 Don Ramon Cellers.
 Domingo de Castells.
 Fèlix de Areny.
 Don Joseph Barnal y Vadell.
 Don Galceran Vilallonga.
 Don Narcís Camps.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Anton de Llenes.
 Don Hugo de Sanjoan y Planella.
 Emanuel Anton de Salvador.

---

216. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Jacinto Oliver.
 Don Francisco Basteró.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Enrich Jalpí.
 Don Ramon Claver.
 Joan Francesch Maresch.
 Don Francisco Grimau y Corbera.
 Don Domingo Verdier.
 Don Anton Vilaplana.
 Don Anton Asprrer.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Marlès.
 Don Francisco Çabastida.
 Joseph Dusay, Aragall y Bru.
 79v// Don Joseph Farnés.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Don Joseph Generes.
 Arasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Joseph Meca y Cassador.
 Don Ignasi de Pontarró.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Francisco Cardona y Vidal.
 Joseph de Caramany.
 Anton de Sabater.

Sub hac die comparuerunt assuetumque iuramentum prestiterunt Joannes de Batlle, domicellus in loco de Parets, diocesis Gerunde, domiciliatus.

Don Julianus Clemens de Solanell et Foix.

Thomàs de Bullfarines et Fontana, domicellus.

Don Ludovicus de Omdedeu.

Don Joannes de Colomer et Cruylles.

Don Ludovicus de Cruylles, procurator Narcisi de Burgués, domicelli, utriusque iuris doctor, Gerunde domiciliati; constat apud Petrum Rosselló, notarium publicum dicte civitatis Gerunde, die 22²¹⁷ mensis novembris nuper devoluti.

---

217. 23, *corregit.*

Item, Michael de Subies, domicelli.

Item, don Joannes Jalpí et Gelabert.

Item, don Franciscus Torrelles et de Peguera.

Joannes de Lapeyra, miles.

*Item, don Raymundus de Claver, procurator don Josephi de Claver, eius patris; constat instrumento recepto apud*²¹⁸ *//81r// Petrum Paulum Ribes, notarium regium collegiatum Barchinone, die duodecima currentium mensis et anni.*

Item, Joannes de Lapeyra, procurator magnifici Melchioris de Palau et Soler, domicelli Matarone domiciliati; constat de procuracione apud Franciscum Seguí, notarium publicum Mataroni, die quarta currentium mensis et anni.

Lectura de habilitacions

En aquest dia foren llegidas en lo present bras las persona habilitadas y publicadas los dias onse, dotse y tretse del corrent mes de dezembre, llargament mencionades ab los actes de habilitacions contenguts en ditas diadas respective en lo present procés.

Y en concideració de dita lectura, lo senyor don Pedro Montoliu y Ribes alsà lo discentiment que posà lo die dotse de est mes, en la forma següent:

Don Pedro Montoliu alça lo discentiment del dia 12 de desembre

Yo, lo avall firmat, attès que vuy se són llegidas en lo present bras militar las quatre habilitacions publicades en lo real solio los dies onse, dotse y tretse del corrent, also per ço lo discentiment que posí als dotse del²¹⁹ present mes, al matí. Y axí ho firmo en Barcelona, als 14 de dezembre de 1705.

Don Pedro de Montoliu y Ribes.

Nominació de constitucioners

Y après se procehí en votar-se per escrutini sis personas en constitucioners per part del present il·lustríssim bras militar. Y se trobà tenir més veus, y axí quedaren nomenats los següents: //81v// lo senyor don Gerònim de Magarola y Grau, don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida, don Pedro Ribes, Boxadors y Vallgornera, don Carlos de Fiveller y Torres, don Felip Ferran y Çacirera, y don Francisco de Guiu.

²¹⁸. *A continuació, cosit el text original del discentiment de Pere de Montoliu i Ribes, formant el foli 80r, més un altre full no foliat:* Yo, lo avall firmat, attès que vuy se són llegidas en lo present bras militar las quatre habilitacions publicades en lo real solio los dies 11, 12 y 12 del corrent, alço per ço lo discentiment que posí als 12 del present mes, al matí. Y axí ho firmo en Barcelona, als 14 de desembre 1705. Don Pedro de Montoliu y Ribes.

²¹⁹. *A continuació, corr., ratllat.*

Quinta habilitacio

Quinta habilitatio publicata die decima quarta mensis dezembris, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo quinto, ante meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; nobilis²²⁰ Jacobus Vincentius Alemany Descallar, regiam Thesaureriam regens; magnifici Franciscus Toda et Gil; Hyacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie doctores, habilitatores (una cum egregio don Francisco de Blanes, Centellas et Carròs, comite de Centellas, bajulo generali; illustri don Josepho Anthonio de Rubí et Boxados, marchione de Rubí, locumtenenti magistri rationalis domus et regie curie sue majestatis, et magnifico Josepho²²¹ Sunyer, fisci advocato sue regie curie, a loco habilitationis absentibus²²²) pro parte regie majestatis, et D C R doctor frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone //82r// et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et Rocabertí, don Ludovicus Roger de Llúria et Çaportella, don Maginus de Vilallonga et Çaportella²²³ et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam majestatem domini nostri domini don Caroli tertii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prosperet, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito prius per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali juramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, bajuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam majestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam majestatem eis iniunctim convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima quarta mensis dezembris, anno a nativitate Domini 1705 intitulata, presente don Joanne Baptista de Aloy, regio scriba mandati, vice et loco illustris don Raymundi de Vilana Perlas, secretario sue regie majestatis, et presente me, Joanne //82v// Francisco Verneda, nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque etiam presentibus Francisco Sala et Matheo Hugo,²²⁴ virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto,

220. A continuació, Nacobus, ratllat.

221. Jacobo, corregit.

222. a loco habilitationis absentibus, al marge esquerre.

223. Don Maginus de Vilallonga et Çaportella, al marge esquerre.

224. A continuació, regie, ratllat.

quatenus legerem et publicarem habilitationem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitationem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

110. *Primo, quo ad personam don Josephi Francolí et Magarola, admitatur ut nobilis.*

111. *Item, quo ad personam don Onofri de Lentorn, cuius esse dicitur locus de Pera,²²⁵ diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.*

112. *Item, quo ad personam don Nicolai de Portolà et Bellver, civitatis Balagarii, admitatur ut nobilis.*

113. *Item, quo ad personam don Emanuelis de Torres et Oluya, admitatur ut nobilis, sed quia est alcaýdus castri Cervarie et non habet licenciam a domino rege repellatur.*

114. *Item, quo ad personam don Ignasi de Pontarró et Castellví, admitatur ut nobilis.*

115. *Item, quo ad personas Marci Anthonii et Bonaventure //83r// de Llàcera, fratrum ville Trempi, diocesis Urgelli, admitantur ut domicelli.*

116. *Item, quo ad personam Josephi de Melianta et Sullà, civitatis Illerde, admitatur ut domicellus.*

117. *Item, quo ad personam Francisci de Carmona et Borràs, ville Martorelli, diocesis Barchinone, quia regia sententia in publicam formam extracta, citato et audito regio fisco, constat esse de genere militari descendentem, admitatur ut domicellus.*

118. *Item, quo ad personam don Ludovici Roger de Lluria et Berenguer, ville Sterri de Àneo, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis.*

119. *Item, quo ad personas Josephi et Ildefonsi de Pallarès, fratrum ville Talarni, diocesis Urgellensis,²²⁶ admitantur ut domicelli.*

120. *Item, quo ad personam don Francisci de Vivet et Palol, ville Figueriarum, diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.*

121. *Item, quo ad personam Francisci de Sans, civitatis Dertuse, admitatur ut domicellus.*

122. *Item, quo ad personam Francisci de Prats et Cudina, civitatis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

123. *Item, quo ad personas Anthonii et Josephi de Sabater, ville Talarni, diocesis Urgelli, admitantur ut domicelli.*

124. *Item, quo ad personam don Emanuelis de Ferrer et Sitjes, admitatur ut nobilis.*

83v// 125. *Item, quo ad personam Josephi de Casanovas et Calderó, admitatur ut domicellus.*

126. *Item, quo ad personam don Michaelis Pasqual et Quintana, admitatur ut nobilis.*

127. *Item, quo ad personam don Francisci de Segrera et Massana, admitatur ut nobilis.*

225. A continuació, vicarie Campirotundis, ratllat; i interlineat i ratllat, Bisulduni.

226. A continuació, admitatur, ratllat.

128. *Item, quo ad personam don Francisci de Moner et Miret, ville Istone, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis.*

129. *Item, quo ad personam don Michaelis de Ramon et Tord, admitatur ut nobilis; sed quia est gubernator vicecomitatus Castriboni et non obtinuit licenciam a domino rege repellatur.*

130. *Item, quo ad personam Joannis de Riba et Comalada, admitatur ut domicellus.*

131. *Item, quo ad personam Dominici Prior et Borrell, ville de Talarn, diocesis Urgelli, baiuli naturalis dicte ville et per seipsum exercet iurisdictionem, quia est officialis regius et non obtinuit licenciam a sua mejestate repellatur.*

132. *Item, quo ad personam Joannis Ponsich et Monjo, admitatur ut miles.*

133. *Item, quo ad personas Jacobi de Llansà et Aroles et Josephi de Llansà et Derrocada, fratrum, attento ex regia sententia, audito et citato regio fisco, in Regia Audiencia lata, ac in publicam formam redactam, constat Franciscum Llansà et Aroles, eorum patrem, esse descendentem de genere militari, admitantur ut domicelli.*

134. *Item, quo ad personam don Josephi de Meca et Cassador, admitatur ut nobilis.*

84r// 135. *Item, quo ad personam don Francisci de Cardona et Vidal, admitatur ut nobilis.*

136. *Item, quo ad personam don Petri de Cardona, pro quo comparuit dictus don Franciscus, eius filius, eo quia non constat sufficienter de infirmitate in mandato expressa, pro nunc non admitatur.*

137. *Item, quo ad personas don Josephi et don Hieronymi de Castellbell et de Àger, diocesis Illerde, fratrum, admitantur ut nobiles.*

138. *Item, quo ad personam don Juliani Clementis Solanell de Foix, ville Bagani, diocesis Celsone, admitatur ut nobilis.*

139. *Item, quo ad personam Didaci de Vila, ville Hostalrrici, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

140. *Item, quo ad personam Joannis²²⁷ Francisci de Maresch, admitatur ut miles.*

141. *Item, quo ad personas Felicis et Stephani de Vadell et Besturs, fratrum, admitantur ut domicelli.*

142. *Item, quo ad personam don Josephi Gran de Raset, civitatis Gerunde, pro quo comparuit don Narcisus Camps et Amat, eius procurator, admitatur ut nobilis.*

143. *Item, quo ad personam don Sebastiani de Pörtules et Bresco, civitatis Gerunde, pro quo comparuit don Narcisus Camps et Amat, illius procurator, admitatur ut nobilis.*

144. *Item, quo ad personas don Hieronymi et don Josephi de Generes, patris et filii, admitantur ut nobiles.*

145. *Item, quo ad personam Francisci de Saleta et Morgades, civitatis Vici, pro quo comparuit Joannes Franciscus //84v// de Maresch, eius procurator, admitatur ut miles.*

---

227. Joannis, *interlineat*.

146. *Item, quo ad personam Balthazaris de Riquer, civitatis Illerde, admitatur ut domicellus.*

147. *Item, quo ad personas don Joannis de Colomer et don Joannis de Colomer et Cruylles, eius filius, ville de la Bisbal, diocesis Gerunde, admitantur ut nobiles.*

148. *Item, quo ad personam don Gasparis de Mir, ville Podioceritani, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis.*

149. *Item, quo ad personam don Ludovici de Omdedeu, civitatis Tarrachone, admitatur ut nobilis.*

150. *Item, quo ad personam Thome de Bullfarines, civitatis Balagarii, diocesis Urgelli, admitatur ut domicellus.*

151. *Item, quo ad personam don²²⁸ Joannis Jalpí et Gilabert, admitatur ut nobilis.*

152. *Item, quo ad personam Anthonii de Llenes et Bosser, ville Figuerola de Orcau, diocesis Urgelli, admitatur ut domicellus.*

153. *Item, quo ad personam don Anthonii de Vilana et Judice, admitatur ut nobilis.*

154. *Item, quo ad personam Nicolai de Santjuan, Llobregat et Amell, admitatur ut domicellus.*

155. *Item, quo ad personas²²⁹ Ignasii et Cayetani de Ferrer, fratrum, admitantur ut domicelli.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Joanne Baptista de Aloy, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario insfrascripto, presentibus eciam testibus supra nominatis ad premissa vocatis specialiterque et assumptis, ut superius continetur.

85r// Il-lustríssim senyor:

Don Jacintho Oliver de Boteller, Christòfol Llopis, Esteve Basea, Francisco Pera y altres interessats, posan en la gran comprensió de vostra senyoria il-lustríssima com, trobant-se ab una partida de tabacos en la vila de Vinaròs, del Regne de València, regonexent que en aquell paratge estaven en alguna manera exposats a alguna invasió enemiga y experimentant que en lo present Principat y ciutat de Barcelona, des del felís y desitjat arribó de la magestat del rey nostre senyor (que Déu guardi), se venen públicament los tabacos, lliberament, per qualsevol persona y sens la forma de l'estanch que antecedentment se avia introduhit, resolgueren fer aportar dits tabacos a la present ciutat; y havent-ho exequat ab dos diferents ocasions, los officials de la casa del General de la present ciutat, de orde del il-lustríssim y fidelíssim concistori dels deputats y oydors del dit General, an fet recondir dits tabacos en lo magatsem o dohana de dita casa, sens haver-los volgut despatxar dels drets de entrada ni permètrer als suplicants lo tràurer-los de dit magatsem ni valer-se de aquells. E com, il-lustríssim senyor, lo referit sie evidentment contra tota rahó y redunde en gravíssim perjudici dels suplicants, axís per lo que se deterioran dits tabacos com per lo impediment se'ls fa de valer-se de ells y beneficiar-los, cedint sols en útil y profit dels arrendataris que són estats de l'estanch passat, puix com ells ara són los que únicament se troban tenir provisió de tabacos, los

228. don, *interlineat*.

229. personam, *corregit*.

//85v// venen y fan vèndrer als preus que bé los apar, sens pagar arrendament ni redundar en utilitat del General de Cattelunya, ans bé est la tindrà en lo dret resultarà de dits tabacos manant-se despatxar aquells y entregar lliberament als suplicants. Per ço y altrament, a vostra senyoria il·lustríssima suplican sie de son servey manar al dit il·lustríssim y fidelíssim concistori dels deputats y oydors y demés officials de la casa del General de la present ciutat a qui toque y menester sia, que sens dilació alguna fassen despatxar y despatxen dels drets de [1] General los dits tabacos que tenen detinguts, entregant-los lliberament als suplicants, despedint-se per est effecte los mandatos y lletras convenients y que és de estil de la Cort General; com ho esperan de la rectitut y justificació de vostra senyoria il·lustríssima y rebran mercè. Offi[ci], etc. *Altissimus, etc. Hortet.*

De Solà y de Guardiola, *advocatus illustrissimi brachii militaris.*

86r//

***Die decima quarta mensis decembris, anno a nativitate
Domini millesimo septingentesimo quinto, hora tertia
post meridiem pulsata***

Convocat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar del present Principat de Cattelunya, presidint lo senyor don Pedro de Torrelles y Senmenat.

Lo dit il·lustríssim senyor presidint, donà per proposició una súplica presentada per part de don Jacinto de Oliver y de Botaller y altres, que és del thenor següent:

Súplica de don Jacinto de Oliver

Il·lustríssim senyor.

Don Jacinto Oliver de Botaller, etc. Inseratur supplicatio hic afixa et incerta dices.

Y havent-se llegida dita suplicació y la deliberació sobre ella presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 12 del corrent, lo dit il·lustríssim bras militar ha feta la següent resolució:

Ohida la suplicació presentada per don Jacinto de Oliver y de Botaller y altres y la deliberació per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich presa sobre ella als 12 del corrent, ha deliberat dit il·lustríssim bras militar que sie //86v// comès als advocats de dit bras lo ohir las rahons acistexen a una y altra part, com també a l'advocat fiscal del General, perquè després, en intel·ligència de las rahons occorran, informen a dit bras ab tota individuació, a fi de que ab major premeditació y cabal intel·ligència del negoci se puga passar a resòldrer lo que li apareixerà ser més convenient. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per sos promotors.

In hac die comparuerunt et iurarunt:

Antonius de Rocabruna et de Copons, domicellus.

Bernardus de Gaver et Fluvià, procurator magnifici Narcisii de Bofill, militis Gerunde de populati; constat de sua procuracione apud Raymundum Vila, nottarium publicum Gerunde, die 23 novembris 1705.

Nobilis Franciscus Nicolaus de Sanjoan.

Nobilis Franciscus de Anglasesell, procurator Francisci de Perpinyà et Vinyavella, domicelli iuris utriusque doctor in villa de la Bisbal domiciliati; constat de procuracione instrumento recepto penes Franciscum Castellar, notarium publicum dicte ville, die 9 currencium.

Nobilis Dominicus Rovira et Sinispleda Cahors.

Nominació de tres personas per lo Redrés del General

E après se votaren per escrutini tres //87r// personas del present il·lustríssim bras per lo Redrés del General, y per pluralitat de vots quedaren nomenats: los senyors don Joseph Terré y Granollachs, don Ramon de Maranyosa y Francisco Puigdesàlit y Says.

[Sexta habitatio]

Sexta habitatio publicata die 14 dezembris 1705, post meridiem.

Noverint universi quod cum egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comite de Centellas, bajulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue majestatis; nobilis Jacobus Vincentius Alemany Descallar, suam regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus²³⁰ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie doctores, habilitatores pro parte regie magestatis (una cum reverendo doctore Lau//87v//rentio Thomàs et Costa, cancellario) et dielctus consiliarius regius don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte ecclesie Terrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, dompnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, et don Maginus Vilallonga et Çaportella²³¹ et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per sacram, catholicam et regiam majestatem domini nostri domini don Caroli tertii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prosperet, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali juramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, bajuli generalis, iuxta

230. Jacobus, *corregit.*

231. don Maginus Vilallonga et Çaportella, *al marge esquerre.*

seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam majestatem super his facte ad exequendum onus habilitandi per suam majestatem eis adiunctum convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis //88r// Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Hinc est quod die decima quarta mensis decembris, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo quinto intitulata, presente don Joanne Baptista de Aloy, regio scriba mandati, vice et loco illustrissimi don Raymundi de Vilana Perlas, secretarii sue regie majestatis, presentequae me, Joanne Francisco Verneda, notario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque similiter adessentibus Joanne Camps, gerrero, et Josepho Macià iuvene, scutellario, Barchinone civibus, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, notario prefato, quatenus legerem et publicarem habilitationem per eos factam, et per me, dictum notarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitationem ego, dictus notarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, et est thenoris sequentis:

156. Primo, quo ad personas²³² don Francisci Nicolai de Santjoan, don Hugonis et don Emanuelis de Sanjoan et Planella, patris et filiorum, admittantur ut nobiles.

157. Item, quo ad personam don Josephi Móra //88v// et Sirera, admitatur ut nobilis.

158. Item, quo ad personam don Bernardi de Aymerich et Cruylles, pro quo comparuit don Josephus de Aguilar et Oluja, eius procurator, admittatur ut nobilis.

159. Item, quo ad personam²³³ Melchioris de Solà et Guardiola, Monistrolli de Caldes, quia regia sententia in publicam formam extracta, citato et audito regio fisco, constat esse de genere militari descendentem, fuit deliberatum quod admittatur ut domicellus.

160. Item, quo ad personam Josephi de Solà et Guardiola, attento ex regia sententia, audito et citato fisco, in Regia Audiencia facta et in publicam formam redacta, constat Joannem de Solà, eius patrem, esse descendentem de genere militari, fuit deliberatum quod admittatur ut domicellus.

161. Item, quo ad personas Josephi de Ribes et Vinyals et Pauli de Ribot, cuius nomine comparuit Salvator Texidor, eius procurator, admittantur ut domicelli.

162. Item, quo ad personam Salvatoris Ribot et Texidor, Vallis de Via, diocesis Gerunde, admittatur ut domicellus.

163. Item, quo ad personam Francisci Brossa et de Boxadors, civitatis Vicensis, pro quo com//89r//paruit Franciscus de Graell et Brossa, eius procurator, admittatur ut domicellus.

164. Item, quo ad personam don Dominici Rovira, civitatis Selsone, admittatur ut nobilis.

165. Item, quo ad personam Philippi de Camats, ville Senahugie, admittatur ut domicellus.

232. personam, *corregit.*

233. A continuació, don, *ratllat.*

166. *Item, quo ad personam Francisci de Tord et Granollachs, admittatur ut domicellus.*
167. *Item, quo ad personas don Anthonii de Vilaplana et don Emanuelis de Vilaplana, patris et filii, admittantur ut nobiles.*
168. *Item, quo ad personam don Francisci de Balaguer, admittatur ut nobilis.*
169. *Item, quo ad personam Gabrielis Francisci de Boria et Gualba, admittatur ut²³⁴ miles.*
170. *Item, quo ad personam don Josephi Claver, cuius nomine comparuit don Raymundus de Claver, eius filius, admittatur ut nobilis.*
171. *Item, quo ad personas Ignasii et Michaelis de Boria et Sanahuja, admittantur ut domicelli.*
172. *Item, quo ad personas Basilii de Planissolas,²³⁵ et Augustini de Planissolas, loci de Besturs, diocesis Urgelli, admittantur ut domicelli.*
173. *Item, quo ad personam Joannis²³⁶ Baptista de Planissolas, loci de Besturs, diocesis Urgelli, cuius // 89v// nomine comparuit Dominicus Castells, admittatur ut domicellus.*
174. *Item, quo ad personam Anthonii de Minguella, loci de Blancafort, archidiocesis Tarrachone, admittatur ut domicellus.*
175. *Item, quo ad personas²³⁷ don Josephi et don Anthonii de Gible, ville Berge, Selsonensis diocesis, patris et filii, admittantur ut nobiles.*
176. *Item, quo ad personas²³⁸ Michaelis de Ciurana et Càncer, loci Rivilutorum de Silva, et Salvatoris de Ciurana, Càncer et Moret, eius filii, admittantur ut domicelli.*
177. *Item, quo ad personam don Phelicis de Gible, ville Berge, pro quo comparuit domnus Josephus de Gible, eius frater, ob legitimum impedimentum illius, admittatur ut nobilis.*
178. *Item, quo ad personam Josephi de Graells, Castelló et de Paratge, civitatis Vici,²³⁹ admittatur ut domicellus.*
179. *Item, quo ad personam don Joannis Sellés et Alba, ville Calidarum de Montebovino, diocesis Barchinone, admittatur ut nobilis.*
180. *Item, quo ad personam Emanuelis Desvalls et Escura, civitatis Gerunde, admittatur ut domicellus.*
181. *Item, quo ad personam Francisci de Perpinyà et Vinyavella, ville de la Bisbal, diocesis Gerunde, pro quo comparuit dompnus Franciscu //90r// de Anglazell, eius procurator, admittatur ut domicellus.*
182. *Item, quo ad personam don Magini de Ninot et Negrell, admittatur ut nobilis.*

234. *A continuació, nobilis, ratllat.*

235. *A continuació, loci de Besturs, diocesis Urgelli, cuius n., ratllat.*

236. *Joannis, interlineat.*

237. *personam, corregit.*

238. *personam, corregit.*

239. *civitatis Vici, interlineat.*

183. *Item, quo ad personam don Hiacinthi Sagrera et Massana, admittatur ut nobilis.*

184. *Item, quo ad personam don Josephi de Terré et Marquet, admittatur ut domicellus.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, loco et mense predictis, presente dicto don Joanne Baptista de Aloy, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario insfrascripto, et presentibus p̄nominatis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

***Die martis, XV mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

90v// Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Francisco Rocabertí y Pau.

Don Francisco Sans.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Anton de Padró.

Don Bonaventura de Vidal y de Nin.

Don Lluís Sayol y Barbarà.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Nicolau de Portolà y Bellver.

Don Joseph de Sobirà y de Julià.

Don Bernat Gaver y Fluvià.

Don Pedro Montoliu y Ribes.

Don Diego Pallarès.

Don Francisco Portolà y Subirà.

Francisco de Amar.

Don Francisco Anglasell.

Julià de Foix.

Don Joan Sallés y Alba.

Don Pedro de Avino y Mateu.

Don Francisco Vivet.

Don Joseph Siges.

Don Ramon Cellers.

Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.

Don Miquel Cordelles.

Joseph de Montagut y Vilar.
 Anton de Minguella.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Magí Desprat y Sevassona.
 Don Joseph Siges.
 91r// Balthazar²⁴⁰ de Cadell.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.
 Don Joseph Eril.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Joseph de Nogués.
 Don Joseph Farnés, òlim de Cartellà.
 Don²⁴¹ Carlos de Alemany y Navel.
 Don Miquel de Ciurana.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Joseph Bru y Olsina.
 Francisco Móra y Casadevall.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Don Miquel de Pasqual y de Quintana.
 Don Anton Asprer.
 Don Jacinto Descaller.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Anton de Gualteró.
 Francisco²⁴² Puigdesàlit y Sais.
 Fèlix de Sala y Sassala.
 Don Ramon Claver.
 Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Joseph de Llobet.
 Don Joseph Barnal y Besturs.
 Fèlix de Vadell, Lleó y Besturs.
 Joan de Riba y Comalada.
 Lluís²⁴³ de Cruylles y Rayadell.
 Don Ignasi Pontarró.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Rafel de Torrell.
 91v// Joseph de Cerdà y Güell.

---

240. *Precedit de Don, ratllat.*

241. *A continuació, Gaspar, ratllat.*

242. *Precedit de Don, ratllat.*

243. *Precedit de Don, ratllat.*

Salvador de Texidor.
 Francisco de Graell.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Bernat de Bru.
 Jacinto de Bru.
 Mariano de Sunyer.
 Joan de Batlle.
 Salvador de Ciurana.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Alonso de Pallarès.
 Joseph de Ribot.
 Joseph de Graell, Castelló y Paratge.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Francisco de Perelló.
 Fèlix de Monjo y Corbera.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Joseph de Tord y Cortada.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Don Ramon Rovira.
 Ramon de Carreras.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Joseph Francolí y Magarola.
 Don Gaspar Berart.
 Don Gaspar Prat y Santjulià.
 Merchior de Sola y Guardiola.
 92r// Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Francisco Guiu y Escolà.
 Joseph Dusay, Aragall y Bru.
 Don Francisco Çabastida.
 Francisco²⁴⁴ de Verthamon.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Pedro Ribes y Granollachs.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Miquel Fivaller y Torroella.
 Cayetano de Ferrer.

---

244. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Pedro Ribes, Boixadós y Vallgornera.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Don Bonaventura de Paguera y Alegre.
 Don Fèlix Ferran y Çacirera.
 Don Narcís Camps.
 Don Geroni Castellbell y Àger.
 Don Cartlos Copons del Llor.
 Pau de Potau y Osset.
 Don Joseph²⁴⁵ Cànçer.
 Arasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Cànçer.
 Don Joseph Galceran de Cartellà, Çabastida y Fons.
 Joseph de Pallarès.
 Joseph de Sengenís.
 Don Francisco Xammar y Corbera.
 Don Juan Batlle.
 Lo senyor compte de Solterra.
 92v// Don Juan Copons y Falcó.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Anton de Sabater.
 Don Joan de Novell y Nadal.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
 Primo, Julianus de Foix et Montallà, domicellus in villa de Bagà, diocesis Selsonensis,
 domiciliatus.*

Item, don Petrus de Avinyó et Matheu.

Item, don Josephus Ciges et de Vidal.

Nominació de Bilansers

Se procehí em votar-se tres personas del present il-lustríssim bras per bilansers del General; y se trobaren tenir més vots per escrutini y axí elegits los senyors: don Jacinto Segre y Xifrà; don Pau Dalmases y Ros; y don Bonaventura Vidal y Nin.

Septima habitatio

Septima habitatio publicata die decima quinta mensis dezembris anno a nativitate Domini M DCC V, ante meridiem.

---

245. A continuació, Cànyer, ratllat.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, bajulus generalis; illustris don Josephus Antonius de Rubí locumtenens ma//93r//gistri rationalis domus et regie curie sue majestatis; nobilis Jacobus Vincentius Alemany Descallar, suam regiam Thesaurariam regens; magnifici Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audientie doctores, habilitatores (una cum magnifico Josepho²⁴⁶ Sunyer, fisci advocato sue regie curie, a loco habilitacionis absente) pro parte regie majestatis, et dilectus consiliarius regius frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, don Maginus de Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam majestatem domini nostri domini don Caroli tertii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito prius per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali juramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, bajuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam //93v// provisionis per suam majestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam majestatem²⁴⁷ eis iniunctum²⁴⁸ convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima quinta mensis dezembris, anno a nativitate Domini 1705, ante meridiem intititata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue regie majestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque etiam presentibus Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audientie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitationem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitationem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

185. *Primo, quo ad personam don Joannis Gualbes de Bonaventura et Copons, quia in habilitacione diei decimi quarti currencium fuerat habilitatus ut domicellus, quia ex certi-*

246. Jacobo, *corregit*.

247. super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam majestatem, *al marge esquerre*.

248. iniunctim, *corregit*.

ficatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, de Concilio sue majestatis eiusque secretarium, attenta qualitate //94r// sue nobilitatis, habebat eum sua majestas pro nobili antiquo et ut talem declarabat, fuit deliberatum quod admitatur ut nobilis.

186. *Item, quo ad personam don Emanuelis de Lupià, admitatur ut nobilis; sed quia est procurator regius comitatus Ceritanie proptereaque stipendiatu et non habuit licenciam a domino rege repellatur.*

187. *Item, quo ad personam Francisci Vinyals, Ribot, Siurana et Micalet, loci de Riudellots de la Selva, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

188.²⁴⁹ *Item, quo ad personam Bernardi de Gaver et Fluvià, admitatur ut domicellus.*

189. *Item, quo ad personam don Petri de Avinyó et Matheu, ville de Perelada, diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.*

190. *Item, quo ad personam don Francisci de Rocabertí, Pau et Ballera, admitatur ut nobilis.*

191. *Item, quo ad personam don Petri de Montaner et Ramon, admitatur ut nobilis.*

192. *Item, quo ad personam Francisci Amar, ville de Arenys, diocesis Gerunde, admitatur ut miles.*

193. *Item, quo ad personam Narsisi Bofill, civitatis Gerunde, pro quo comparuit Bernardus de Gaver et Fluvià, eius procurator, fuit deliberatum quod admitatur ut miles.*

194. *Item, quo ad personam Brunonis de Valls et Frexer, ville²⁵⁰ Cervarie, pro quo comparuit don Gaspar de Mir et Cadena, eius procurator, //94v// admitatur ut domicellus.*

195. *Item, quo ad personam Joannis Stephani de Batlle, loci de Parets, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

196. *Item, quo ad personam Narsisi de Font et Cortada, civitatis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

197. *Item, quo ad personam Josephi de Font et Llobregat, dicte civitatis Gerunde, pro quo comparuit supradictus Narcisus Font, eius filius et procurator, admitatur ut domicellus.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto illustri don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, et presentibus prenominatis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

249. 187, *corregit.*

250. *pr, corregit.*

Dicto die, hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar del present Principat de Cattelunya en la dita sala dels reys de las presents casas de la Deputació, presidint lo senyor don Pedro de Torrelles y Semmanat.

Sub hac die comparuerunt et iurarunt more solito persone infrascripte et sequentes:

Domnus Gabriel de Borràs, civitatis Tarrachone.

Item, Dominicus de Castells et de Gervàs, procurator //95r// Joannis Baptiste de Boix et Ricou, ville Trempi; constat de procuracione instrumento recepto penes dominum Bonaventuram Canals, nottarium publicum dicte ville Trempi, die decima currencium mensis et anni.

Nominació de combinadors

Se prosehí a votar tres personas per combinadors per part del present il·lustríssim bras militar y per haver tingut més veus quedaren elegits: don Ignasi Balthazar de Alegre, don Joseph Mata y Copons y don Pedro de Montoliu y Ribas.

Nominació de recullidors de agravis

Ítem, se prosehí en votar tres personas per recullidors de agravis y per haver tingut més veus quedaren elegides: don Juan Copons y Falcó, don Agustí Escarrer y don Gaspar Prat y Sentjulià.

Octava habitacio

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; nobilis Vincencius Alemany Descallar, suam regiam Thesaureriam regens; magnifici Josephus²⁵¹ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus //95v// de Copons, Regie Audientie doctores, habilitatores pro parte regie maiestatis; doctor frater Joannes Soler; abbas monasterii sancti Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, don Ludovicus de Lhuria et Çaportella, don Maginus de Vilallonga et Çaportella, Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores una cum dilecto consiliario regio doctor frater Guilielmo Gonyolons, episcopo Selsonensis, a loco habilitacionis absente, pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattelonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam majestatem domini nostri domini

251. Jacobus, *corregit*.

don Caroli tercii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prosperet, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus habuissent super personis habilitandis que possunt et debent Curis interesse vel repellendis. //96r// Hinc est quod, die decima quinta mensis dezembris, anno 1705, post meridiem intitulata, presente domno Joanne Baptista de Aloy, regio scriba mandati, interessente in his vice et loco illustris don Raymundi de Vilana Perlas, secretarii sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibus ibidem Matheo Hugo et Francisco Sala, virgarii Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quattenus legere et publicarem habilitacionem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

198. *Primo, quo ad personam don Josephi Amat de Planella et Despalau admitatur ut nobilis.*

199. *Item, quo ad personam Josephi de Bernal et de Vadell, admitatur ut domicellus.*

200. *Item, quo ad personam don Francisci de Portolà et Subirà, civitatis Balagarii admitatur ut nobilis.*

201. *Item, quo ad personam don Francisci de Asprex, admitatur ut nobilis; sed quia est gubernator domini regis civitatis Tarrachone et sic stipendiatus et non habet licenciam //96v// a domino rege, repellatur.*

202. *Item, quo ad personam Juliani de Foix, ville de Bagà, diocesis Selsone, admitatur ut domicellus.*

203. *Item, quo ad personas don Joannis et don Anthonii de Asprex, patris et filii, admittantur ut nobiles.*

204. *Item, quo ad personam don Armengaudi de Paguera, admittatur ut nobilis.*

205. *Item, quo ad personam don Francisci de Basteró et Lledó, admittatur ut nobilis.*

206. *Item, quo ad personam Ludovici de Cortit et Lluria, loci Pontis de Montanyana, diocesis Urgelli, pro quo comparuit don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, admittatur ut domicellus.*

207. *Item, quo ad personam Francisci de Graell, Brossa et Castelló, civitatis Vici, admittatur ut domicellus.*

208. *Item, quo ad personam don Philippi de Ferran et Çacirera, admittatur ut nobilis.*

209. *Item, quo ad personam Phelicis de Monjo et Corbera, admittatur ut domicellus.*

210. *Item, quo ad personam Hugonis de Cenespleda et Tord, ville Berge, Celsonensis diocesis, pro quo comparuit don Josephus de Gible, eius procurator, admittatur ut //97r// domicellus.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Joanne Baptista de Aloy, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, presentequae etiam me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario subscripto, similiterque adessentibus prenominatis testibus ad premissa voccatis et assumptis, ut superius continetur.

***Die mercurii, XVI mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, tocadas las nou del matí, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Joseph de Melianta y Sullà.

Magí Desprat y Sevassona.

Jaume de Llansà y Aroles.

Anton de Minguella.

Doctor Francisco de Sans.

Joseph de Montagut y Villar.

Joseph de Llansà y de Roca.

97v// Don Magí de Ninot y Negrell.

Don Jacinto Dezcallar y Ortodó.

Don Francisco Anglasell.

Cayetano de Ferrer.

Francisco Prat y Senjulià.

Don²⁵² Francisco Berardo.

Ambrós de Foraster.

Don Enrich de Jalpí y Tries.

Don Lluís Omdedeu.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Joan Sallés y Alba.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Joseph²⁵³ Barnal y Vadell.

---

252. *A continuació, Agustín, ratllat.*

253. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Gaspar Mir.
 Ramon de Carreras.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Joseph de Terré y Marquet.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Don Balthazar de Oriol y Mercer.
 Don Bonaventura de Vida.
 Don Anton Asprer.
 Don Emanuel de Ferrer y Sigés.
 Don Anton Berenguer y Novell.
 Don Francisco Rocabertí y Pau.
 Don Pedro Ribes, Boixadós y Vallgornera.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Don Joseph Càncer.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Armengol de Paguera.
 98r// Joan²⁵⁴ Vives de Ferrer y Vedruna.
 Joseph de Sengenís.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Bernat de Bru.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.
 Mariano de Sunyer.
 Joseph de Ribot.
 Rafel de Torrell y de Frexa.
 Miquel de Ciurana.
 Salvador de Ciurana.
 Francesch de Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Joan de Batlle.
 Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Francisco Vivet.
 Don Pedro de Avinyó y Mateu.
 Joseph de Cerdà y Güell.

---

254. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Joseph Móra y Solanell.
 Don Miquel Cordelles.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 Fèlix de Puig y Areny.
 Don Joseph de Mach.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Joseph de Oliveras y Balle.
 98v// Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Carlos Orís y Puiggener.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Joan de Padró.
 Martin²⁵⁵ Sabater y de Agullana.
 Don Salvador Tamarit.
 Joseph de Pallarès.
 Don Onofre de Lentorn.
 Francisco de Amar.
 Joan Francesch Maresch.
 Don Domingo Verdí.²⁵⁶
 Don Joan Gaspar de Vilar y Ombert.
 Don Nicolau de Portolà.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Pau de Potau y Osset.
 Don Jacinto Oliver.
 Fèlix de Areny.
 Don Joan Gelpí y Gelabert.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Anton de Castells.
 Francisco²⁵⁷ Tord y Granollachs.
 Don Joseph Marlès.
 Domingo de Castells.
 Don Lluís Cruylles y Rejadell.
 Francisco de Graell.

---

255. *Precedit de Don, ratllat.*

256. Verdier, «T» *final ratllada.*

257. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Joan Copons y Falcó.
 99r// Francisco²⁵⁸ de Verthamon.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Francisco Sabastida.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Ramon Claver.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.
 Don Ignasi Balthasar de Alegre.
 Salvador de Texidor.
 Melchior de Solà y Guardiola.
 Don Francisco Aloy.
 Don Joseph de Graell, Castelló y de Paratge.
 Don Francisco Çagarriga y Vera.
 Don Joseph de Castellbell.
 Don Geroni de Castellbell.
 Joseph de Tord y Cortada.
 Emanuel Rocajulià y Llunes.
 Don Galceran Vilallonga.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Joseph Gible.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Joseph de Paguera y Aymerich.
 Don Anton Gible.
 Benet de Vilossa.
 Don Ramon Gorgot y Farnés.
 Don Gabriel Borràs.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Bernat Foixà.
 Don Francisco Cardona y Vidal.
 Don Ignasi de Miquel.
 99v// Francisco²⁵⁹ Puigdesàlit y Saigs.
 Don Joseph Generes.
 Gabriel de Boria y Gualba.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Francisco Marlès y Massana.

---

258. *Precedit de Don, ratllat.*

259. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Carlos de Llupià y Roger.

Pons de Caramany y Margarit.

Joseph de Ros.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Anton de Sabater.

Don Geroni Generes.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt:

Marianus de Boneu et Riera, domicellus.

Joannes de Llorach et Moxó, domicellus²⁶⁰ loci de Solivella.

Item, dictus Joannes de Llorach, tamquam procurator Joannis de Llorach et de Perillós, domicelli, eius patris; constat de procuracione instrumento recepto apud reverendum Raphaelem Llorens, presbiterum et rectorem parroquialis ecclesie oppidi de Blancafort, archidiocesis Tarrachone, die nona currencium.

Nobilis Michael de Lentorn, òlim de Pinós et de Rocabertí.

Ambrosius de Foraster, domicellus Terrachone domiciliatus.

Anthonius de Carreras et Despuig, domicellus in loco de Cabanes, diocesis Gerunde, domiciliatus.

Benedictus de Vilossa, domicellus in villa de la //101r²⁶¹// Bisbal domiciliatus.

Nobilis don Raymundus de Gorgot et Farnés.

Laurencius de Campi, loci de Escaló, Urgellensis diocesis.

Clemens de Senespleda, de Solanell.

Taxadors de salaris

Se prosehí en votar-se per escrutini dos personas del present bras per taxadors de salaris y han quedat elegits: Ramon de Carreras y Francisco de Graell.

Y après, lo dit il·lustríssim senyor don Pedro de Torrelles y Senmenat, president, donà per proposició una súplica presentada per don Lluís de València, Franquesa y Ximenis, que·s del thenor següent:

Il·lustríssim senyor.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis. *Inseratur supplicacio hic afixa de verbo ad verbum, que incerta dices.*

100r²⁶²// Il·lustríssim senyor.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis proposa a vostra senyoria il·lustríssima que, per trobar-se en edat cansada y per dit respecte escusant dissentiments y no poder lo suplicant assistir a la Cort ab la continuació que altrament voldria.

260. domicellus, *interlineat*.

261. El foli 100rv consisteix en la súplica de Lluís de València, Franquesa i Ximenis, que es transcriu íntegre més avant.

262. Aquest foli 100rv està cosit inserit de manera que parteix el text de la llista de membres del braç compareixents a la sessió de dimecres 16 de desembre, al matí.

En primer lloch, que se previnga que los procuradors no tingan més de un vot, perquè lo contrari és abús y condemnat per lo dret, com si és menester se informarà; y que se'n fassa constitució.

Secundo, que los officials reals, ab jurisdicció o sens ella, no pugan entrar en Corts, perquè encara que estiga en mà dels il·lustríssims habilitadors, estos, per tràurer-se de devant, diuen que estan en possessió alguns y que lo judici de la habilitació és per breu temps y no se pot discutir lo petitori; y així, se a de fer constitució, suposat que la rahó assisteix al Principat, y lo rey, nostre senyor (Déu lo guarde) està en lo ànimo²⁶³ de afavorir-nos, com experimentam.

Tertio, que en manera alguna, corrent la Cort²⁶⁴ y fins que sie fet lo Balans del que té la Deputació y lo que a menester per costejar lo que deliberarà per lo servey immediat de sa magestat y per a desquitar-se, no se pugan proposar pagaments alguns, remissions, remuneracions ni almoynes, com axò sie contra la naturalesa de qualsevol administració.

Quarto, que mentres còrrega la Cort se anomenen persones per a regonèixer lo Arxiu Real, que és una joya tant preciosa y que se va perdent per momentos, y que se mire lo que hi falte ab molta maduresa y espay; y que ab la mateixa quietut y temps se premedite lo remey.

100v// *Quinto*, que per assegurar que lo historiador cumple en escriurer lo que importa al Principat, se fasse alguna precaució perquè lo dit historiador cobre son salari y no cumple ab lo intent del Principat, que és posar en cobro sa innata fidelitat, lo que's deu fer per los successos de l'any 1640 fins lo die de vuy.

Sexto, que als catalans, així militars com juristes, se'ls donen plaças fixes en tots los regnes que poden entrar lo espanyols, com en Milà, Nàpols, Scicília, Serdenya, Mallorca y Índias, és a saber, en sos *respective* consells y tribunals; y attenent que la present súplica és subsidiària de dissentiment, menos en lo effecte suspensiu de altres negocis, suplica a vostra senyoria il·lustríssima la mane posar y continuar en lo procés de las presents Corts. *Offerens, etc. Altissimus, etc.* València.

Solanes, advocatus illustrissimi et fidelissimi estamenti militaris.

Súplica de don Lluís València per donar forma a la conducció dels papers de l'Arxiu Real

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita suplicació donada per don Lluís de València, Franquesa y Ximenis, contenint sis diferents capítols, ha resolt ésser insertada en lo procés familiar de dit bras militar y còpia de ella, junt ab la present deliberació, feta per via de pensament, sie posada en mà dels senyors promotors dels altres //101v// il·lustríssims brasos, suplicant-los que, en concideració de que lo regonèixer lo Real Arxiu y pèndrer disposició per concervar joya tan preciosa és convenient fer-se las possibles diligèncias ab la major brevedat, tingan a bé²⁶⁵ quiscun bras fer²⁶⁶ nominació de una persona y fer-ne lo present de altre, a fi de que los tres nomenats miren lo Real Arxiu y després referescan a son bras *respective* lo que hauran observat, perquè en intel·ligència del que expressaran puga passar la present Cort General a elegir y disposar aquell remey que's necessita per reparo del dit dany y evitar los prejudicis se seguirian als comuns y particulars de tot lo present Principat de continuar lo Real Arxiu

263. an dret, *ratllat*; ànimo, *interlineat*.

264. Cost, *ratllat*; Cort, *interlineat*.

265. A *continuació*, fer, *ratllat*.

266. fer, *interlineat*.

la forma que vuy té. Y juntament sie entregada còpia de dita súplica als senyors constitucioners, a fi de que en aquella il·lustríssima junta se premedite y discorre sobre son contengut y se disposen aquellas constitucions apareixerà ab las prevencions, modo y forma que més faciliten lo remey, lustre y benefici universal de aquest Principat y sos particulars. Que en la constitució ab què se demanerà a sa magestat tinga a bé assenyalar plazas fixas en tots sos regnes que podan entrar espanyols per los militars y juristas naturals de aquest Principat, se suplique al rey nostre senyor sie servit provehir las primeras vacants dels llochs tindrà //102r// gust senyalar en personas militars y juristas naturals del Principat. Y que, atès lo incident de si los procuradors tindran una sola veu o més y de la exclusió o inclusió dels estipendiats, és peculiar de aquest estament que de assò no se'n fasse constitució, sinó capítol de Cort, cometent la disposició de ells als senyors de la il·lustríssima Junta del Nou Redrés.

Y en execució de dita deliberació, dit senyor president ha donat per proposició si los procuradors que concorran en lo present Principat tindran una sola veu o més.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, en concideració de que las procuras se habilitan per lo il·lustríssim tribunal de habilitació y en ell se examina si los poders vénen ab circumstància de convenir en lo donatiu y altrás que aporta Paguera en lo *Estil de Celebrar Corts*, y en totas fins vuy se han admès las dels cavellers que han tingut legítim impediment, per no poder per sí concòrrer, delibera per ço que lo fet proposat sie consultat ab los advocats del present il·lustríssim bras y sie ohida la relació per ells fahedora antes de pèndrer-se resolució.

***Dicta die decima sexta mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, hora tertia post meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim //102v// bras militar del present Principat de Cattelunya, presidint lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrelles y Senmenat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Primo, Josephus de Perpinyà et de Bardaxí, domicellus in villa Torani²⁶⁷ domiciliatus, tam nomine suo proprio quam eciam uti procurator magnifici Josephi de Perpinyà, in dicta villa domiciliati; constat de procuracione instrumento recepto penes dominum Josephum Marli, nottarium publicum dicte ville, die secunda currencium.

Poncianus de Torres, domicellus Dertuse domiciliatus.

Item, dictus Poncianus de Torres,²⁶⁸ procurator don Francisci Cap[s]i[r] et Sans, civitatis Dertuse; constat de procuracione instrumento recepto penes dominum Josephum Marro, nottarium publicum civemque honoratum dicte civitatis Dertuse, die septima currencium.

Item, idem Poncianus de Torres, procurator don Francisci de Montagut et Cap[s]i[r], dicte civitatis Dertuse; constat de procuracione instrumento recepto penes dominum Petrum de Arraysa, nottarium publicum dicte civitatis Dertuse, die sexta currencium.

267. Talarni, ratllat; Torani, interlineat.

268. A continuació, de Torres, repetit i ratllat.

Raymundus de Rialp, domicellus in villa de Anglasola, diocesis Selsonensis domiciliatus.

*Joannes Boxeda, domicellus in villa Campirotundi, diocesis Gerunde, domiciliatus.*²⁶⁹

Nominació de persones per la Junta de Medis

Per la Junta de Medis, havent-se votat per escrutini, han tingut més veus y axí bé han quedat elegits //103r// los senyors: don Francisco Berardo y Senjust, don Carlos Alemany de Bellpuig, don Anton Berenguer de Lleida y don Francisco de Amigant y Olzina.

Nominació de una persona per mirar lo Arxiu Real

Y axí mateix, havent-se passat a votar una persona del present il·lustríssim bras per mirar y regonèxer lo Real Arxiu, per haver tingut més veus ha quedat elegit los senyor: don Joseph Càncer y Pratsenjulià.

Nona habilitacio

*Nona habilitacio facta et publicata die decima sexta mensis decembris,*²⁷⁰ *M DCC V, post meridiem.*

*Noverint universi quod cum infrascripti reverendus*²⁷¹ *doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; nobilis Vincencius Alemany Descallar, suam regiam Thesaurariam regens; Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Coçons, Regie Audientie doctores, habilitatores (una cum magnifico Josepho*²⁷² *Sunyer, fisci advocato sue regie curie, a loco habilitationis absente) pro parte regie //103v// maiestatis, et dilectus consiliarius regius frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus*²⁷³ *Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, don Maginus de Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores pro parte*²⁷⁴ *trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam maiestatem*

269. domicelli, *corregit.*

270. dezembris, *corregit.*

271. *A continuació, reverendus, repetit i ratllat.*

272. Jacobo, *corregit.*

273. Josephus, *interlineat.*

274. *A continuació, trium, ratllat.*

domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur; electi et nominati, prestito iam per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem²⁷⁵ super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem²⁷⁶ eis iniunctim convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattaloniae, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima sexta mensis dezembris, //104r// anno a nativitate Domini 1705, post meridiem intitulata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibus ibidem Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

211. *Primo, quo ad personam don Anthonii de Berenguer et Novell, civitatis Illerde, admitatur ut nobilis.*

212. *Item, quo ad personam don Francisci de Berardo et Senjust, admitatur ut nobilis.*

213. *Item, quo ad personam Mariani de Boneu et Riera, admitatur ut domicellus.*

214. *Item, quo ad personam Joannis de Llorach et Moxó de Solivella, admitatur ut domicellus.*

215. *Item, quo ad personam Ambrosii²⁷⁷ Foraster, civitatis Tarrachone, admitatur ut domicellus.*

216. *Item, quo ad personam don Josephi de Móra et Solanell, cuius esse dicitur locus de Corbera, diocesis Barchinone, admitatur ut nobilis.*

104v// 217. *Item, quo ad personam Raymundi de Carreras et Reguer, ville Tarregue, admitatur ut domicellus.*

218. *Item, quo ad personam Anthonii de Carreras et Despuig, loci de Cabanes, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.*

219. *Item, quo ad personam Francisci de Carreras et Reguer, pro quo comparuit dictus Anthonius, eius filius et procurator, admitatur ut domicellus.*

220. *Item, quo ad personam Francisci Puigdesàlit, parroquie Sancti Phelicis de Torelló, diocesis Vicensis, admitatur ut domicellus.*

275. maiestatis, *corregit.*

276. super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem, *al marge esquerre.*

277. Antonii, *corregit.*

221. *Item, quo ad personam*²⁷⁸ *Jacobi et Raymundi de Falguera, fratrum, admitantur ut domicelli.*

222. *Item, quo ad personam don Gabrielis Borràs et Carbonell, civitatis Tarrachone, admitatur ut nobilis.*

223. *Item, quo ad personam Francisci de Padellàs, pro quo comparuit don Maginus Ninot et Negrell, eius procurator, admitatur ut domicellus.*

224. *Item, quo ad personam don Josephi de Càncer Pratsenjulià, admitatur ut nobilis.*

225. *Item, quo ad personam don*²⁷⁹ *Anthonii Desvalls et de Vergós, cuius esse dicitur locus del Pual, diocesis Illerde, admitatur ut nobilis.*

226. *Item, quo ad personam don Michaelis de Lentorn, òlim de Pinós, cuius esse dicitur locus de Seró, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis; sed quia est chiliarcus stipendiatus et non habet licenciam a sua maiestate*²⁸⁰ *repellatur.*

105r// 227. *Item, quo ad personam Josephi de Nogués, civitatis Belegarii admitatur ut domicellus.*

228. *Item, quo ad personam don Francisci Ignasii de Amigant et Olzina, admitatur ut nobilis.*

229. *Item, quo ad personam Joannis de Sunyer, ville de Gandeza, pro quo comparuit don Josephus de Càncer Pratsenjulià, eius procurator, admitatur ut domicellus.*

230. *Item, quo ad personam Francisci Magini de Perelló, loci de la Ametlla, diocesis Vicensis, admitatur ut domicellus.*

231. *Item, quo ad personam don Raymundi de Calders et de Vilafranca, pro quo comparuit don Jacobus de Copons et Falcó, eius procurator, admitatur ut nobilis.*

232. *Item, quo ad personam Josephi de Tord et Cortada, admitatur ut domicellus.*

233. *Item, quo ad personam don Augustini de Escarrer et Roset, ville de Son, diocesis Urgelli, admitatur ut nobilis.*

234. *Item, quo ad personam don Francisci de Calderó et Resplans,*²⁸¹ *admitatur ut nobilis.*

235. *Item, quo ad personas Francisci et Josephi de Perpinyà et Bardaxí, ville de Foxà, dratrum, admitantur ut domicelli.*

236. *Item, quo ad personas*²⁸² *Caroli de Torres et Ponciani de Torres, fratrum, civitatis Dertuse, admitantur ut domicelli.*

237. *Item, quo ad personam don Francisci de Capsir, civitatis Dertuse, pro quo comparuit dictus Poncianus de Torres, eius //105v// procurator, admitatur ut nobilis.*

278. personam, *corregit.*

279. A continuació, Josephi, *ratllat.*

280. magestate, *corregit.*

281. Desplans, *corregit.*

282. A continuació, Francisco, *ratllat.*

238. *Item, quo ad personam Francisci Montagut, civitatis Dertuse, cuius nomine comparuit dictus Poncianus de Torres, eius procurator, admitatur ut domicellus.*

238. *Item, quo ad personam Gabrielis de Olsina et Vilanova, pro quo comparuit don Franciscus de Amigant et de Olsina, eius procurator, admitatur ut domicellus.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, et presentibus prenominatis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

***Die iovis, XVII mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.

Joan Francesch Masdeu.

Salvador de Texidor.

106r// Bernat de Bru.

Anton de Minguella.

Don Anton de Sunyer y de Belloch.

Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Ramon de Carreras.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Don Francisco Guiu y Escolà.

Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Mariano de Vedruna y Mur.

Doctor Joseph Sola y Guardiola.

Joan²⁸³ Vives, Ferrer y Vedruna.

Joseph de Llobet.

Emanuel Desvalls y Escura.

Domingo de Castells y de Gervàs.

Don Jacinto Oliver.

Don Nicolau de Portolà y Bellver.

---

283. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Joseph²⁸⁴ Ciges y de Vidal.
 Anton de Foixà.
 Don Francisco Moner y Miret.
 Don Ramon Maranyosa.
 Francisco²⁸⁵ Puigdesàlit y Sais.
 Don Juan Sellers y Alba.
 Francisco de Amar.
 Francisco de Graell.
 Joseph de Sengenís.
 106v// Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Joseph de Montagut y Villar.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 Martin²⁸⁶ Sabater y de Agullana.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Gaspar Prat y²⁸⁷ de Senjulià.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Pedro Montoliu y de Ribes.
 Melcior de Solà y Guardiola.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y de Vallgornera.
 Don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida.
 Don Ignasi Miquel.
 Joseph²⁸⁸ Bernal y de Vadell.
 Don Bonaventura de Vidal.
 Don Jacinto²⁸⁹ Descallar y de Ortodó.
 Don Honofre Delentorn.
 Don Joseph de Terré y Marquet.
 Francisco de Prat y Codina.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Don Juan Novell y Nadal.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Joseph de Bru y Olzina.

---

284. Domingo, *corregit*.

285. *Precedit de Don, ratllat*.

286. *Precedit de Don, ratllat*.

287. Prat y, *interlineat*.

288. *Precedit de Don, ratllat*.

289. *A continuació, de Vidal y, ratllat*.

Joseph de Oliveras y Balle.
 107r// Don Jacinto Sagrera y Xifrà.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Magí Desprat y Sevassona.
 Don Ignasi Bathazar de Alegre.
 Don Joseph Eril.
 Anton de Castells.
 Ignasi de Boria.
 Don Francisco Rocabertí y Pau.
 Jaume de Llansà.
 Joseph de Llansà y de Rocada.
 Joseph de Perpinyà y de Bardexí.
 Joan de Pedró.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Francisco de Perelló.
 Don Francisco de Vilana y Vilamala.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Miquel de Siurana.
 Salvador de Siurana.
 Felip de Camats.²⁹⁰
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Don Carlos de Orís y de Puiggener.
 Don Carlos de Llupià y Roger.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Siurana y Micalet.
 Joseph de Cerdà.
 Don Salvador Tamarit.
 107v// Don Vicens de Xammar y Copons.
 Don Ignasi Pontarró.
 Don Anton Asprers.
 Don Joseph Gible.
 Joseph²⁹¹ de Graell, Castelló y de Peratge.
 Joseph de Pallarès.
 Don Gerònim de Generes.

---

290. Quemats, *corregit*.

291. *Precedit de Don, ratllat*.

Fèlix de Areny.
Rafel de Torrell.
Fèlix de Sala y Sasala.
Francisco de Prat y Sentjulià.
Alonso de Pallarès.
Pau de Potau y Osset.
Don Joseph Generes.
Don Emanuel de Ferrer y Ciges.
Don Agustí Escarrer.
Don Joseph Marlès.
Don Juan Jalpí.
Joseph de Ros.
Juan de Riba y Comalada.
Don Francisco de Anglasell.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Lo senyor marquès de Besora.
Francisco Móra y Casadevall.
Don Anton Móra y Xammar.
Don Jaume Copons y Falcó.
108r// Emanuel Roca Julià y Llunes.
Francisco de Tord y Granollachs.
Anton de Llenes y de Bosser.
Don Juan Copons y Falcó.
Don Francisco Basteró.
Thomàs de Bullfarines.
Don Francisco Portolà y Subirà.
Don Ramon Xammar y Meca.
Basili de Planisolas.
Don Ignasi Trinxaria.
Joseph de Ribot.
Don Anton Gible.
Don Joseph Peguera y Aymerich.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Joan Reart y Queralt.
Don Anton Senjust y Planella.
Ramon de Falguera.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Miquel de Fiviller y Torruella.

Don Feliciano Cordellas.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Fèlix de Boneu.
 Don Galceran Villalba.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Anton Armengol.
 Don Bonaventura de Tristany.
 108v// Don Lluís Omdedeu.
 Joseph de Nogués.
 Don Anton Berenguer y Novell.
 Don Armengol Paguera.
 Don Francisco Grimau y Corbera.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Carlos Ribera y Claramunt.
 Joseph de Tord y Cortada.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Joseph Maris.
 Don Francisco Aloy.
 Don Lluís Cruylles y de Rayadell.
 Joseph²⁹² de Caramany y de Margarit.
 Joseph²⁹³ de Amat, Planella y Despalau.
 Don Francisco de Cardona y Vidal.
 Francisco²⁹⁴ Solà de Sant Esteve.

Sub hac die comparuerunt et iurarunt more solito persone infrascripte et sequentes:

Primo, don Franciscus de Tord et de Tord.

Item, Emanuel Desvalls et Escura, domicellus Gerunde domiciliatus, procurator magnifici Ignasii de Puyol, militis in villa de la Bisbal, Gerundensis diocesis, populati; constat de procuracione apud Baudilium Requesens, nottarium publicum ville de Figueriis, dicte diocesis, die vigesima nona mensis novembris proxime elapsi.

Item, Joannes de Monserrat de la Selva, domicellus Dertuse domiciliatus.

Item, don Josephus Anthonius de Oriol et don Bonaven//109r//tura de Oriol, pater et filius, Dertuse populati.

Item, Vincencius de Marco, domicellus Dertuse domiciliatus.

Per dit il·lustríssim senyor president fou proposat com lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, sobre lo negoci contengut en la súplica presentada als tres il·lustríssims

292. Don, *corregit*.

293. Don, *corregit*.

294. *Precedit de Don, ratllat*.

brasos per don Jacinto Oliver y Botaller y altres, respecte dels tabacos se troban²⁹⁵ en los magatsems del General detinguts y que són²⁹⁶ vinguts de Vinaròs, havent lo il·lustríssim bras ecclesiàstich²⁹⁷ oyt los advocats lo die de ayr y presa²⁹⁸ resolució, per via de pensament, a 16 del corrent;²⁹⁹ y si apar a vostra senyoria il·lustríssima oyr los advocats de vostra senyoria y la deliberació de dit bras ecclesiàstich per a passar a la resolució, com effectivament se és legida la dita deliberació³⁰⁰ y se són avisats los advocats.

**Relació de l'advocat sobre la súplica
de don Jacinto de Oliver**

És entrat lo doctor Joseph Solà y de Guardiola y ha expressat que per trobar-se advocat lo doctor Francisco Solanes dels arrendataris de l'estanch, ell sol, dit doctor Solà, ha entrevingut ab los advocats dels altres il·lustríssims brasos en la junta que se ha tractat de dit negoci, en la qual, havent-se oyt lo advocat fiscal del General y los arrendataris, los advocats dels altres il·lustríssims brasos y dit doctor Solà han acordat ser conforme a rahó y justícia lo que demanan dit de Oliver y altres ab dita suplicació. Y per quant ab la deliberació de dit bras ecclesiàstich se diu que penja sobre aquest negoci consulta feta a sa magestat per lo consistori dels senyors deputats, ha aparegut oir la representació que ha feta lo consistori //109v// antes de tractar y resòdrer sobre aquest negoci.

**Arribo del secretari de sa magestat y insinuació
de la nominació feta per sa magestat en tractadors**

Yal temps que·s sollicitava còpia de dita representació, se ha avisat que lo secretari de sa magestat desitjava participar al dit bras alguna cosa de part del rey nostre senyor (Déu lo guardi); són exits a rèbre-lo dos cavallers, lo senyor president ha pres per col·letral lo senyor marquès de Besora, que se ha sentat a mà esquerra del senyor president; és entrat don Ramon de Vilana Perlas, secretari de sa magestat, se és sentat a mà dreta del senyor president y, sentat y cubert, ha explicat com, desitjant lo rey nostre senyor la conclusió breu de la present Cort General, per a prevenir los insidents que·s poden ocòrrer y podrien dilatar sa expedició, ha nomenats per tractadors als senyors: príncep Antonio Floriano de Liechtintein, lo senyor comte³⁰¹ de Sifuentes y don Francisco Adolfo Zinzerlin, son secretari.

295. *A continuació, detinguts, ratllat.*

296. detinguts y que són, *al marge esquerre.*

297. lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, *interlineat.*

298. prengué, *corregit.*

299. a 16 del corrent, *interlineat.*

300. *A continuació, en lo bras ecclesiàstich, ratllat.*

301. compte, *corregit.*

La qual nominació li ha manat participar, com gustós participava a dit bras, esperant que com a tant zelós a tot lo que condueix al real servey, invigilarà a quant condueix a tant gloriosa expedició y al mayor real servey de sa magestat.

Ha respòs lo senyor president que lo bras desitjava la mayor expedició y que no omitia ne omitirà di//110r//ligència alguna que la pogués facilitar y conduir, per assegurar lo del mayor servey de sa magestat y benefici de est Principat.

Oyda³⁰² la qual resposta, se és despedit lo senyor secretari y lo han acompanyat en la forma deliberada.

Y després, lo senyor president ha proposat si·s pasaria a fer nominació de tractadors, atès que lo rey nostre senyor ya los ha anomenats, y la forma ab què se executarà aquella.

Nominació de tractadors per part de est bras

E lo dit il·lustríssim bras militar, desitjant abreviar la expedició de la present Cort, ha deliberat donar facultat a l'il·lustríssim senyor president per anomenar dos personas del gremi de dit bras, ara sien o no de las juntas dels constitucioners, redrés y altres, a sa llibera disposició, los quals, junt ab los que anomenaran los altres brasos, conferescan ab los tractadors que ha nomenats lo rey nostre senyor tot lo que se oferirà y condueca per la expedició més prompta de la present Cort, ab què lo poder de dits tractadors dels brasos no sie absolut, sinó ab report a aquells. Y que la present deliberació, feta per via de pensament, sie participada³⁰³ per lo promotor del present bras als promotors dels il·lustríssims brasos³⁰⁴ ecclesiàstich y real.³⁰⁵

Y lo il·lustríssim senyor president, en execució de la dita deliberació, ha nomenat per tractadors del present bras los senyors: don Feliciano de Cordellas y don Francisco de Berardo y Senjust.

110v//

Decima habilitacio

Decima habilitacio publicata die decima septima mensis dezembris, anno a nativitate Domini M DCC V, ante meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius,³⁰⁶ egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí, locumtenens magistris rationalis domus et regie curie sue maiestatis; nobilis Jacobus Vincencius Alemany Descallar, suam

302. Oyt, *corregit*.

303. *A continuació, a aquell, ratllat.*

304. *A continuació, ecclesiàstich, ratllat.*

305. ecclesiàstich y real, *al marge esquerre.*

306. *A continuació, nobilis, ratllat.*

regiam Thesaureriam regens; magnifici Josephus³⁰⁷ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacyntus Dou et Çacalmó; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audiencie doctores, habilitatores pro parte regie maiestatis, et dilectus consiliarius regius frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monesterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, don Maginus de Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores pro //111r// parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito prius per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in manu et posse dicti reverendi cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem³⁰⁸ eis iniunctum³⁰⁹ convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que³¹⁰ possunt et debent Curis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima septima³¹¹ mensis dezembris, anno a nativitate Domini 1705, ante meridiem intitulata, presente domno Joanne Baptista de Aloy, regio scriba mandati, vice et loco illustris domni domni Raymundi de Vilana Perlas, secretarii sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque presentibus Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et //111v// mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

249. Primo, quo ad personas don Raymundi de Xammar et Meca, patris, don Vincencii et don Raymundi de Xammar et Copons, filiorum, admitantur ut nobiles.

307. Jacobo, *corregit*.

308. super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem, *al marge esquerre*.

309. iniunctim, *corregit*.

310. qui, *corregit*.

311. sexta, *corregit*.

250. *Primo, quo ad personas don Ludovici de Sayol et Barberà et don Francisci de Sayol et Quarteroni, fratrum, quia ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, de concilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat dominum nostrum regem eos pro nobilibus antiquis declarasse, fuit deliberatum quod admitantur ut nobiles.*

251. *Item, quo ad personam don Josephi de Ciges et de Vidal, admitatur ut nobilis.*

252. *Item, quo ad personam Joannis Francisci de Masdeu et Pla, admitatur ut domicellus.*

253. *Item, quo ad personam Ignasii Puyol, ville de la Bisbal, diocesis Gerunde, cuius nomine comparuit Emanuel Desvalls y Escura, eius procurator, admitatur ut miles.*

254. *Item, quo ad personam don Caroli de Lupià et Roger, admitatur ut nobilis.*

255. *Item, quo ad personam don Joannis de Reart et Queralt, filii egregii Andree de Reart, Icart et de Queralt, comitis Sancte Columbre de Queralt,³¹² admitatur ut nobilis.*

112r// 256. *Item, quo ad personam Josephi de Perpinyà et Bardaxí, ville de Torà, qui³¹³ iam fuit habitatus in antecedenti habilitacione facta herina die, simul cum Francisco, patre illius, per equivocacionem corrigendo dictam habilitacionem, fuit deliberatum quod dictus Josephus Perpinyà et Bardaxí solus admitatur ut domicellus et dictus Franciscus, eo quia non habet legitimam etatem nec comparuit, repellatur.*

257. *Item, quo ad personam Josephi de Perpinyà, dicte ville de Torà, cuius nomine comparuit dictus Josephus Perpinyà et Bardaxí, eius filius et procurator, admitatur ut domicellus.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die,³¹⁴ mense et loco predictis, presente dicto don Joanne Baptista de Aloy, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, et presentibus eciam prenominatis testibus ad premissa vocatis specialiterque et assumptis, prout superius continetur.

Dicto die, hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar del present Principat de Cattalunya en la dita sala dels reys, presidint lo il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Semmanat.

Y havent lo il·lustríssim senyor president proposat com no //112v// havent est matí donat lloc lo temps a què se³¹⁵ prengué resolució respecte de la súplica de Oliver y altres per lo negoci de tabacos. Y havent-se també llegida la represen-

312. de Queralt, *interlineat*.

313. quia, *corregit*.

314. A *continuació*, loco, *ratllat*.

315. lo, *corregit*; a *continuació*, present, *ratllat*.

tació que sobre lo negoci de tabacos ha fet a sa magestat lo consistori dels deputats y oydors, que és del thenor següent:³¹⁶

Señor.

Los deputados y oydores de quèntas del General. Inseratur prout hic est consuta et postea dices. 113r³¹⁷// Señor.

Los deputados y oydores de quèntas del General de este Principado dizen que la última Corte de 1702, para poder cumplir al donativo voluntario que ofreció, dio facultad a doze personas de los tres brassos, con intereseña y voto de los deputados y oydores, que pudiesen estancar el tabaco de todo el Principado y arrendarle y que el precio resultante sirviese en paga de parte y porción del donativo, y así se executó; y habiendo llegado el sitio de la ciudad con la venida de vuestra magestat, se hizo inexigible el estanque y su arrendamiento, así en esta metrópoli como en las demás ciudades, villas y lugares del Principado, por cuya causa el arrendatario no sólo se ha resistido en continuar el arrendamiento, pero aún pretende que se le ha de hacer rebaja por ocasión de los daños y perjuicios que pretende haver padecido, respeto de que dende el tiempo que los de Vique se declararon a favor de la causa de vuestra magestat, en todas partes se vendía tabaco sin que el arrendatario hallase medio para impedirlo. Por lo que, deseando el consistorio cumplir con la voluntad de vuestra magestat en esta dependencia como en las demás, suplica sea del real agrado de vuestra magestat insinuarle lo que deven hazer y obrar respeto de ella, que lo recibirá a singular gracia y merced.

Que per so, en atenció de la relació feta per lo doctor Joseph de Solà y Guardiola, altre dels assessors del present bras, lo die de vuy al matí, y del demás que conté la proposició se servís resòdrer lo més convenient.

Relació dels advocats dependent de la súplica de don Jacinto de Oliver

E lo dit bras militar, oyda la relació feta est matí per lo doctor³¹⁸ de Solà y de Guardiola, altre dels advocats del present estament, en orde a la súplica de don Jacinto³¹⁹ de Oliver y altres per lo dels tabacos que-s troban en los magatsens de la Generalitat, la deliberació per via de pensament feta lo die 16 del present respecte al mateix negoci per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich y la representació que lo fidelíssim consistori dels senyors deputats y oydors de comptes feren a sa magestat per la relaxació³²⁰ sollicitan de las pagas caygudas del preu de l'arrendament de l'estanch de dits tabacos, attenant que ab dita representació sols se fa menció del pretès relaix dels arrendataris y que segons ha referit lo //114r// dit doctor de Solà y de Guardiola ab la conferència tinguda entre los quatre advocats dels altres il·lustríssims brasos y dit de Solà, que sol hi ha entrevengut per part de aquest estament per ocasió de ésser advocat dels dits arrendataris lo doctor Francisco Solanes, havent oyt a l'advocat fiscal de la Generalitat y a las parts interessades, tots

316. *A continuació, sen, ratllat.*

317. *El document es troba cosit, inserit entre els folis 112v i 114r, formant el foli 113r i el 113v en blanc.*

318. *A continuació, Joseph, ratllat.*

319. *Joseph, ratllat; Jacinto, interlineat.*

320. *A continuació, de las pa, ratllat.*

los dits sinch advocats dels altres il·lustríssims brasos han acordat ser conforme a rahó y justícia lo que demanan dit de Oliver y altres ab dita súplica. Attès també que aquells, ab la bona fe de que podrian esbaltir y beneficiar dits tabacos, los han introduïts des de Vinaròs a esta ciutat; y que la bona fe és la que principalment demana ser atesa, majorment que si esdevé lo haver-se de posat al subast lo estanch se pordà per dits y altres tabacos que-s trobaran dins Cattalunya pèndrer aquell expedient que apareixerà tenir menos reparos y serà més proporcionat per a conseguir-ne mayor útil. Delibera per ço que sien despatxats los mandatos convenients per a què se entreguen als suplicants los tabacos apresos, pagant emperò primer los drets a la Generalitat en la mateixa conformitat que-s pagaven antes de estancar-se los tabacos. Y que esta resolució, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per sos promotors.

E après, fonch llegida y donada per proposició una súplica presentada per don Francisco de Magarola //114v// y Fluvià, archiver real, que és del thenor següent:

Il·lustríssim senyor.

Don Francisco de Magarola, arxiver real, etc. *Inseratur et postea dices.*

115r³²¹// Il·lustríssim senyor.

Don Francisco de Magarola y Flu[v]ià, archiver real per sa magestat (que Déu guarde) del Real Archiu de la present ciutat de Barcelona, que és lo general de tota la Corona de Aragó, representa ab tot rendiment a vostra senyoria il·lustríssima que en dit Real Archiu se troban gran multitut de registres reals, per sa gran vetustat ja ilegibles, y altres centanars que ab lo polilla se van consumint, disset baüls grans de pergamins y altres papers sueltos, dels quals, ni dels processos antichs ni de moderns de visitas y greuges, no n'i ha índice algun; y també se troban molts llibres y registres, los uns desenquadernats y altres ab cubertas ja consumidas y borrats los títols de aquells, tot lo que és contra lo real interès y de tots los tres estaments ecclesiàstich, militar y real; a tot lo que, si no se dóna la prompta y deguda providència que se requereix, se seguirà un grave y notori detriment, axí de sa magestat com de tots los dits tres estaments. Per lo que dit real archiver, en exoneració de sa consciència y compliment de la obligació de son offici, suplica a vostra senyoria il·lustríssima, com a tan zelós de l'interès de sa magestat y de tots los tres brasos, vulla dignar-se destinar y senyalar una moderada y proporcionada annual quantitat a l'archiver per a què puga anomenar dos personas peritas y de cabal intel//115v//ligència per a dit effecte, perquè empleen dos horas al matí y dos per la tarda, lo un dictant y lo altra escrivint, en copiar lo substancial dels llibres apolillats y en fer índice general per abecedària de apellidos, per a què així se restaure lo que se va perdent y se pujan trobar promptament totes les coses de l'interès de sa magestat y dels Comuns y particulars. Y que així dits oficials, com lo que actualment residex en lo Real Archiu, estigan y degan estar en sas operacions a la disposició y ordes de l'archiver, qui a de córrer ab la superintendència de donar las providèncias li apareixerà convenir ser més promptes per la conveniència de la causa pública, puix de haver-se negat a esta justa subjecció lo official que vuy treballa en dit Real Archiu ha pogut ocasionar los atrassos en lo que

321. El document en qüestió es troba cosit, configurant els folis 115r a 116v.

devia obrar, que se ha regonegut no havent escrits³²² inútilment ab 25 o 26 anys sinó 21 llibre, que no li ve a una ralla per die, havent cobrat ab tota puntualitat dotse rals cadal dia, axí festes com dies de fainés, de la Batllia General; y precindint de la evidència de las referidas rahons, apar cosa impròpia que, essent official del Real Archiu y treballant en ell, sie duenyo de sas operacions y que lo archiver no y tingue superintendència alguna ni puga fer-li fer aquell treball que regoneix tenir més necessitat y que importa al servey del rey y causa pública. Lo que deixa a la alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima per a què resolgue y determine lo que sie servit. Y també posa en comprensió de vostra senyoria il·lustríssima com en dit Real Archiu no //116r// hi ha lloch bastant per posar molts llibres, que vuy an de estar en terra per no tenir puesto haont posar-los, per lo que se necessitaria de altre aposento per a recondir-los y tenir-los ab la deguda forma; y sent la casa de la Inquisició real palàcio de sa magestat (que Déu guardé) tan capàs, podria vostra senyoria il·lustríssima interposar-se per a què sa magestat concedís puesto haont dits llibres se poguessen col·locar; y juntament, per la major conservació de tots los llibres y processos de dit Real Archiu, seria de un gran útil que de quant en quant se anassen espolsant y limpiant de la pols, asenyalant per ço alguna mòdica quantitat perquè lo archiver pogués fer cuydar del referit, que se vindria a guanyar molt per la conservació de dit Real Archiu, que no podent lo archiver pagar-o del salari de son ofici per no tenir-ne ningun, pareix precisa esta providència. Y en concideració de que lo archiver no té salari de públic, com queda dit, y ésser lo treball tant gran y molest, axí per no haver-y índices generals ni apenas particulars en ninguns dels registres, suplica axí mateix a vostra senyoria il·lustríssima tinga a bé atènder-o, disposant se li assenyalé, axí per lo treball de las cercas y extracta de fullas com per rahó de la custòdia, un salari competent ab individua distinció de cada cosa, lo que aparega a vostra senyoria il·lustríssima més *equo* y proporsionat; que sobre ser las dos primeras exaccions estiladas y in//116v//defectibles, ho és també la de la custòdia, puix tenint-la los notaris dels processos y papers que actuan y guardan en sas casas, apar que milita en lo archiver la mateixa rahó y, a més, la circumstància de ser official real de tanta confiança son empleo y no tenir salari algun de públic ni altre, si no és lo³²³ que resulta dels poch papers que serca, trau y guarda, en servey del rey, de la causa pública y particular. Vostra senyoria il·lustríssima o disposarà axí com millor li apareixerà convenir fer-se, per a evitar los evidents danys que de no executar-se inevitablement se seguiran contra la pública utilitat, la qual únicament y no altre objecte mou al suplicant a fer la present representació a vostra senyoria il·lustríssima. Lo ofici, etc. *Altissimus, etc. Pro Bach, Janer.*

De Solà y Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Súplica de don Francisco Magarola, arxiver real

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda dita suplicació, en concideració de que lo die 16 del corrent, havent-se llegida altre súplica presentada per don Lluís de València, contenint differents punts, y entre altres lo prevenir-se los danys que amenassan al real arxiu, deliberà fer nominació de una persona y suplicar als altres il·lustríssims brasos fessen semblant nominació, a fi de que los tres elegits se conferissen en lo dit Real Arxiu, advertissen lo que necessitave de remey y després noticiassen als brasos *respective* lo que discorrierian convenir.

322. *A continuació, inulti, ratllat.*

323. *lo, interlineat.*

Atès que dita resolució, feta per via de pensament, fonch participada als altres il·lustríssims brasos, per ço ha deliberat suspèndrer lo resòdrer en orde a la súplica de dit de Magarola fins a saber lo que deliberaran los altres il·lustríssims brasos y³²⁴ haver oyt la relació de la persona que té elegida lo present bras per dit effecte, perquè ab més madura intel·ligència se puga prevenir lo remey que importa per la conservació y millos estat de joya tant apreciable qual és la de dit Real Arxiu y dels privilegis y demés escriptures que·s troban arxivades y recondidas en aquell. Y que esta del, per via de pensament feta, sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos //117r// promotors per lo promotor del present.

Sub hac die comparuit et iuravit in forma solita Raymundus de Falguera, domicellus, procurator substitutus Josephi de Feu et Falguera, procuratoris cum facultate substituendi constituti ab magnifico Paulo de Feu, milite Barchinone populato; constat de procuracione apud Joannem Baptistam Asbert, nottarium publicum ville Sabadelli, diocesis Barchinone, die quinta currencium, et desubstitucione apud Gasparem Sayos, nottarium publicum Barchinone die presenti.

Die veneris, decima octava mensis decembris,³²⁵ anno a nativitate Domini M DCC V, hora nona iam pulsata, ante meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Joan³²⁶ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Anton de Minguella.

Don Anton Sunyer y Belloch.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Francisco Guiu y Escolà.

Jaume de Llansà.

Joseph de Llansà.

117v// Jacinto de Bru.

Francisco³²⁷ de Solà de Sant Esteva.

Don Ignasi Miquel.

324. *A continuació, ha, ratllat.*

325. *dezembris, corregit.*

326. *Precedit de Don, ratllat.*

327. *Precedit de Don, ratllat.*

Emanuel³²⁸ Desvalls y Escura.
 Joseph de Oliveras y Balle.
 Juan de Siurana.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Francisco Magí de Perelló.
 Joseph³²⁹ de Bru y Móra.
 Don Joseph Desprat y Çabasona.
 Don Hugo de Sanct Juan.
 Joseph de Cerdà y Güell.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Don Joseph Oliver.
 Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
 Anton de Foixà.
 Don Francisco de Anglasell.
 Lo senyor compte de Solterra.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Mariano de Sunyer.
 Don Lluís Sayol y Barberà.
 Don Ignasi Pontarró.
 Don Anton Móra y Xammar.
 118r// Joseph de Cerdà.
 Emanuel³³⁰ Rocajulia y Llunes.
 Joseph de Ros.
 Magí³³¹ Desprat y Çabasona.
 Alonso de Pallerès.
 Gabriel de Boria y Gualba.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Francisco Berardo y Senjust.
 Don Anton Berenguer y Novell.
 Don Emanuel Torres y Oluja.
 Don Armengol de Paguera.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.

---

328. *Precedit de Don, ratllat. Manuel, corregit.*

329. *Jacme, corregit.*

330. *Precedit de Don, ratllat.*

331. *A continuació, Despart, ratllat.*

Francisco de Prat y Senjulià.
 Joseph de Tord y Cortada.
 Joseph de Canyellas.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Francisco de Graell.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Ramon de Carreras.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
 Don Joseph de Cartellà, òlim Farnés.
 Pau de Potau y Osset.
 Don Jacinto Oliver.
 118v// Don Emanuel de Ferrer y Ciges.
 Don Anton Asprer.
 Ignasi de Bòria.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Vicens Xammar y de Copons.
 Don Carlos de Orís³³² y Puiggener.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Don Francisco Àger y Queralt.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Francisco de Rocabertí y Pau.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Enrrich de Jalpí y Tries.
 Don Joseph Eril.
 Don Galceran Villalba.
 Don Alexandro de Palau y Aguilar.
 Don Juan Novell y de Nadal.
 Don Miquel Fiviller y Torruella.
 Joseph³³³ Bernal³³⁴ y Vadell.
 Don Gerònim Generes.
 Joseph de Pinyana y Bardaxí.
 Anton de Rocabruna.
 Don Juan Reart y Queralt.

---

332. de Vries, *corregit*.

333. *Precedit de Don, ratllat*.

334. Barnal, *corregit*.

119r// Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Francisco de Amar.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Gaspar Mir.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Domingo de Castells y de Jervàs.
 Arasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Francisco³³⁵ de Verthamon.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Joseph de Melianta y Sulla.
 Ignasi de Olzina, Xammar y Fonsech.
 Salvador de Texidor.
 Salvador de Siurana.
 Joan de Balle.
 Don Lluís Omdedeu.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Micalet.
 Joseph de Nogués.
 Don Joseph Subirà.
 Don Anton Desvalls y de Vergós.
 Melcior de Solà y Guardiola.
 Ambrós de Foraster.
 Don Anton de València, Franquesa y Gavàs.
 119v// Joseph³³⁶ de Graell, Castelló y Peratge.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Gaspart Berart y Cortiada.
 Joan de Monserrat.
 Don Joseph Marís.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Francisco de Portolà y Subirà.
 Thomàs de Bullfarines.
 Don Salvador de Temarit.
 Don Joseph de Francoí y Magarola.
 Don Nicolau de Portolà.

---

335. *Precedit de Don, ratllat.*

336. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Bonaventura de Tristany.

Don Francisco Ignasi de Amigant y Olsina.

Don Joseph Pontarró y de Castellví.

Anton de Castells y Gallart.

Don Francisco de Cardona y Vidal.

*Sub hac die comparuerunt et iurarunt, more solito, persone infrascripte et sequentes:
Anthonius de Foixà, domicellus in villa de Capellades domiciliatus.*

Item, don Franciscus de Àger et Queralt, in villa de Bellpuig, Celsonensis diocesis populatus.

Item, don Gaspar de Berart et Cortiada, procurator Francisci de Sulla et de Gasol, domicelli³³⁷ in villa Trempi, diocesis Urgellensis, //120r// populati; constat de procuracione instrumento recepto penes don Joannem Franciscum Grau, nottarium publicum dicte ville, die tercia currencium mensis et anni.

Don Josephus de Pontarró et de Castellví.

En primer lloch, se ha llegida la nominació feta lo die 17 del corrent per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich per la Junta de Medis, que són: lo il·lustre doctor fra Joan Soler, abat de Sant Pau del Camp y de la Portella; lo il·lustre abat de Poblet, lo molt reverent don Joseph Asprex, ardiaca de Andorra, canonge y síndich de la santa iglésia de Urgell; y lo molt reverent doctor Miquel Joan Bosch, canonge y síndich de la santa iglésia de Vic.

Y en commissaris per a conferir ab los tractadors de sa magestat: lo il·lustríssim senyor bisbe de Solsona y lo il·lustre abat de Camprodon.

En segon lloch, se ha llegida a dit il·lustríssim bras la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich aserca la suplicació de don Francisco Magarola, arxiver del Real Arxiu, llegida lo die de ayr al present bras, ab la qual ha resolt comètrer dita súplica a las tres personas elegidas per los tres il·lustríssims brasos per regonèxer dit Real Arxiu, per a què de una cosa y altre //120v// fassen relació en escrits a sos *respective* brasos.

Relació dels advocats sobre los vots dels procuradors

Oyda la qual deliberació, són entrats en dit bras los advocats, que de paraula han referit lo que han trobat observat en altres Corts, las constitucions que parlan de las procuras fetas per las personas del present estament, la intel·ligència que dóna Paguera en son tractat *De celebrar Corts* a ditas constitucions, y que són de sentir de que serà molt bo fer-se nova constitució que positivament dispose las veus podran tenir los procuradors, y que en lo interim se observe lo estil de tenir fins a quatre vots los procuradors.

337. militis, ratllat; domicelli, *interlineat*.

Exits fora dits advocats, attès que est incident dels procuradors és altre del que prevé don Lluís de València ab sa súplica presentada als setse del corrent, desitjant adelantar lo curs de la Cort, ho ha donat per proposició.

Deliberació sobre dit fet

E lo dit il·lustríssim bras militar, attenant que de la relació feta per los advocats del present bras consta que lo estil de las Corts Generals, segons aporta Paguera en son tractat de celebrar-las, és que los procuradors poden tenir fins a quatre veus y no més, y que és³³⁸ peculiar prerrogativa de las personas del present estament, que per ço no·s fasse nova constitució, sinó que·s procure conservar dita prerrogativa en la mateixa conformitat que fins vuy se ha estilat y practicat.

Discentiment

Lo senyor don Ignasi de Miquel, desitjant abreviar //121r// lo progués de las presents Corts, que tant importa per lo servey de las dos magestats, benefici públich y lustre de la nació, discent, per ço, a que·s tracte ni resolga en la present Cort qualsevol cosa de gràcia fins que sien terminadas las cosas de justícia y las constitucions y capítols de Cort, ara sien de gràcia o de justícia. Del qual discentiment ne exceptua lo tractar y resòdrer lo servey fahedor per la present Cort a sa magestat, Déu lo guarde.

Undecima habilitacio

Sub hac die fuit publicata undecima habilitacio, sub thenor huiusmodi:

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et de Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; nobilis Vincencius Alemany Descallar, suam regiam Thezaurariam regens; magnifici Josephus³³⁹ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audiencie doctores, habilitatores pro parte regie maiestatis; et dilectus conciliarius regius don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; don frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus //121v// sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, dompnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, dompnus Maginus de Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Princi-

338. est, *corregit.*

339. Jacobus, *corregit.*

patus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter observet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis adiunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curia interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima³⁴⁰ octava mensis decembris, anno a nativitate Domini 1705 inti//122r//tulata, presente domno Joanne Baptista de Aloy, regio scriba mandati, vice et loco illustris don Raymundi de Vilana Perlas, a Concilio sue maiestatis eiusque secretarii, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, et presentibus eiam Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, sub thenore huiusmodi:

258. *Primo, quo ad personam Francisci de Solà de Sant Esteve, quia ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, de Concilio sue maiestatis et eius secretarium, constat suam regiam maiestatem eum declarasse nobilem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.*

259. *Item, quo ad personam Francisci de Àger et Queralt, civitatis Illerde, quia ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a Concilio sue maiestatis et eius secretarium, constat suam regiam maiestatem eum declarasse nobilem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.*

260. *Item, quo ad personas Josephi de Bru et Banyuls, patris, Josephi et Anthonii de Bru et Móra, eius filiorum, dictus pater admittatur ut miles et dicti filii admittantur ut domicelli.*

122v// 261. *Item, quo ad personas don Josephi Anthonii de Oriol et don Bonaventure de Oriol, eius filii, ville de Flix,³⁴¹ admittantur ut nobiles.*

262. *Item, quo ad personam Vincenciù Marcó, civitatis Dertuze, admittatur ut domicellus.*

263. *Item, quo ad personam don Anthonii de Sunyer et Belllloch, admittatur ut nobilis.*

340. undecima, «un» ratllat.

341. ville de Flix, interlineat.

264. *Item, quo ad personas don Raphaelis de Pontarró, civitatis Terracone, et don Josephi de Pontarró, eius filii, admittantur ut nobiles.*

265. *Item, quo ad personam Josephi de Viladomar et de Foix, ville Berge, quia ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a Concilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat suam regiam maiestatem eum declarasse descendentem de genere militari antiquo, fuit deliberatum quod admittatur ut domicellus.*

266. *Item, quo ad personam Pauli de Feu, pro quo comparuit Raymundus de Falguera, domicellus, uti substitutus a Josepho de Feu et Falguera, procuratore dicti Pauli, admittatur ut miles.*

267. *Item, quo ad personam don Francisci Tord et de Tord, ville Berge, admittatur ut nobilis.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Joanne Baptista de Aloy, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, secretarii sue regie maiestatis, et presente me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario subscripto, presentibusque eciam prenominatis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

123r//

Dicta die hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo senyor don Pedro de Semmanat y Torrellas.

Per dit il·lustríssim senyor president fonch proposat com, attès que los tres il·lustríssims brasos han ya deliberat y feta nominació de tractadors, sien servits deliberar la forma ab què se ha de participar a sa magestat.

Que se participe a sa magestat la nominació de tractadors feta per la Cort

E lo dit il·lustríssim estament militar ha resolt que son promotor, en companyia dels promotors dels altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, se pose als peus del rey nostre senyor (Déu lo guardi) y en sa real notícia com, tenint la de haver-se dignat sa magestat nomenar tractadors per sa part per a conferir y tractar los incidents que·s podan offerir y podrian dilatar la expedició de la present Cort General, ha passat lo present bras ab tot gust a elegir per sa part en tractadors a don Feliciano de Cordellas y don Francisco de Berardo y Senjust, luego que tingué la notícia de la nominació feta per sa magestat; de la qual y demés honrras se li'n rendescan las degudas y especials gràcias, assegurant a sa magestat que lo present bras no cessarà de invigilar y aplicar-se a quant conduesca per la més

breu expedició de la //123v// present Cort per considerar que en ella se zifra lo major servey de las dos magestats, benefici públich y consuelo universal de aquest Principat. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

**Don Ignasi de Miquel alça son dissentiment.
Y declaració de ànimo fet per don Lluís
de València**

Y attès que lo discentiment posat est matí per don Ignasi de Miquel lo ha suspès y don Lluís de València de paraula y en escrits ha explicat son ànimo, com de dita suspensió y declaració apar en dos papers firmats de llur mà, que són del tenor següent: *Inserantur*, los que són³⁴² assí cusits y firmats de lletres A y B, se ha pasat a proposar en primer lloch la súplica de Pau Martí, mestre de casas, y la deliberació presa en lo bras ecclesiàstich lo die quinse del corrent, la qual súplica és del tenor següent. *Inseratur suplicatio de littera C*,³⁴³ *et postea dices*.

124r³⁴⁴// A. Lo senyor don Ignasi de Miquel suspèn lo discentiment que ha posat lo die present a la matinada, per a què, no obstant aquell, pugan los il·lustríssims senyors president[s] proposar y la³⁴⁵ Cort³⁴⁶ resòldrer y tractar las súplicas y peticions de Joseph de Melianta de Lleyda, de Joseph Font de Tarragona, de fra³⁴⁷ Anton de Planella, de Joan Cavaller, dels escrivans de registre, de Pau Martí, mestre de casas, y de Pons Planàs. Y perquè conste, ho firma de mà pròpria en Barcelona, a las tres horas de la tarde del dia 18 de decembre, 1705. Don Ignasi de Miquel.

125r// B. Il·lustríssim senyor.

Sobre lo que vostra senyoria il·lustríssima se serveix manar-me dir en la present bras, si en la súplica presentí y que's llegí en ell lo die 16 del corrent, contenint sis differents capítols, y acaba:³⁴⁸ «Attenent que la present súplica és subsidiària de discentiment, menos en lo effecte suspensiu de altres negocis, etc.», declaro que³⁴⁹ no he entès ni volgut posar discentiment, considerant que lo que conté la súplica és solament per desitjar obviar los danys reb Catalunya en no precaucionar-se respecte dels incidents y punts que's contenen en aquella. Vostra senyoria il·lustríssima se servirà disposar-o com millor li aparega per lo major servey de Déu, del rey, nostre senyor y de aquest Principat. Y per a què conste, ho firmo de mà pròpria en lo congrés de vostra senyoria il·lustríssima, juntat tocadas las tres de la tarda del die 18 de decembre, 1705. Don Luis de València.

126r// C. Il·lustríssim senyor.

Pau Martí, mestre de casas, ciutadà de Barcelona, recorrent a la benignitat y gran justificació de vostra senyoria il·lustríssima, ab lo degut rendiment diu y representa que, encara que ab acte rebut en poder de l'escrivà major de la casa de la Deputació se li

342. que són del tenor següent: *inserantur* los que són, *al marge esquerre*.

343. *suplicatio de littera C*, *al marge esquerre*.

344. *Aquest document i els següents estan cosits entre els folis 123v i 134r*.

345. *A continuació, fidelíssim bras, ratllat*.

346. *A continuació, General, ratllat*.

347. *A continuació, don, ratllat*.

348. *A continuació, y, ratllat*.

349. etc., declaro que, *al marge esquerre*.

firmà venda e o arrendament de tots los drets de General y bolla del present Principat y sas collectas per lo trienni corrent en preu de 129.000 lliures, sous, per quiscun any, ab 5.000 lliures, sous, de axaus, lo qual acte fou rebut als 20 de agost de 1704, per la tarde, trobant-s[e] lo molt il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y oydors del mateix corrent trienni en la sala del defenedor de la casa del General de la present ciutat per a lliurar lo dit arrendament, y per no haver dit Pau Martí donadas las seguretats o fianças de dit arrendament dins lo termini prefigit, foren tornats dits drets en lo públich subast, los quals foren després lliurats en lo preu de 115.000 lliures, sous, per quiscun any y posat lo arrendatari en la possessió real y actual de aquells; y fonch lo dit Pau Martí poch després executat, inventariats sos béns a instància del procurador fiscal del General, en força del predit acte de arrendament, per la quantitat de 38.000 lliures, sous, que, defalcats los axaus, pretengué dit procurador fiscal que quedava debitor dit Martí per tot lo dit trienni, agut respecte a la dita per ell oferta de 129.000 lliures, sous, per quiscun any ab las 5.000 lliures, sous, de axaus, a la de 115.000 lliures, sous, ab 1.000 lliures, sous, de axaus que de després se trobà ab lo nou subast e o arrendament; emperò, de las circumstàncies del fet que des del principi concorregueren en la dependència del dit arrendament fins a la firma del dit acte y altrament se indueixen motius rellevants y eficaces, segons dret y justícia, perquè dit Pau Martí no degués ésser rigorosament compellit en sa persona y béns a la observança del dit tracte y per sa major justificació se deu supposar.

Que Mariano Catús, notari y causídich, ciutadà de Barcelona, demanà a dit Martí si per ell y en nom de una companyia de differents personas de tota calitat y crèdit voldria lycitar y donar ditas en lo subast en què se encantavan dits drets, però que això avia de ésser ab la circumstància de haver de guardar dit Martí lo secret y de no revelar sa comissió a persona //126v// alguna. Y persuadint-se lo dit Martí que en lit³⁵⁰ negoci (en lo qual no tenia ni pretenia tenir interès algú) no podia pater-ne³⁵¹ algun dany ni perjudici, offerí observar lo secret y fer eixa amistat al dit Catús, prevenint-lo antes de sa execució, ab tota claredat, dient dit Martí que tot lo més que faria seria donar la dita, però que si de axò ne havia de patir algun dany ni firmar-ne acte algú, no volia en manera alguna fer-o, perquè no volia firmar acte ni ser escrit ni pintat en cosa alguna en lo dit arrendament. Al que respongué dit Catús, en presència de Aleix Bransi, argenter, que se asseguràs que ell no podia patir dany algú y que tampoch havia de firmar acte ni paper, sinó que sensillament sols havia de donar las ditas segons la instrucció se li donaria y li reportaria dit Bransi; y que lo acte, quant quedàs lo arrendament, se firmaria en nom de algú dels companys de la mateixa companya. Y assegurat lo dit Martí de esta paraula y altrament persuadint-se que, no obstant que la hasta fiscal se li lliuràs, podria firmar lo acte la persona de qui tenia la comissió, com era lo dit Catús, sí y conforme ho havia vist practicar y observar ab altres arrendaments de drets y fruits, ab la protestació de la declaració de dit son ànimo prengué de dit Catús la instrucció per a offerir y pèndrer las ditas en dit arrendament.

Ab esta prevenció y declaració de ànimo, se n'anà dit Martí en la casa del General, ahont se encantavan los dits drets, y publicant-se per Joseph Iglésias, corredor de coll, una dita que compregué y entengué dit Martí, que deya que qui se posaria en dita de 119.000 lliures, sous, se li donarian 5.000 lliures, sous, de axaus, a l'instant que fou pronunciada, sens esperar segona repetició, fou promptament acceptada per dit Martí, per vèurer que corresponia a las instruccions y mandato tenia de dit Catús. Y passant

350. *En lloc de lo dit.*

351. *En lloc de patir-ne.*

dit corredor a encantar-la com a acceptada, advertí que la encantava en quantitat de 129.000 lliures, sous; lo que vist y ohit per dit Martí, exclamà públicament que ell avia entès acceptar la dita en quantitat de 119.000 lliures, sous. Y vehent que lo corredor se'n pujava a fer relació al molt il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y oydors de la dita avia trobada, pujà dit Martí tras ell y, a l'acabar de fer relació al dit consistori que lo dit Martí era la persona que avia //127r// presa la dita de las 129.000 lliures, sous, que ell avia publicat, ab las 5.000 lliures, sous, de axaus, replicà dit Martí, en presència de dit consistori y altres personas que-s trobavan presents, que ell avia comprès que la dita que se havia publicat ab los axaus era de 119.000 lliures, sous, y que si lo corredor avia publicat altra dita y ell la avia mal compresa ere estat error evident, del qual encontinent dava manifestació; y que essent lo error exclusiu del consentiment, no podent-se considerar rastre ni lo menor indici de malícia ni collució, majorment quant dit Martí era un sol y *nudo* mandatari, lo qual no tenia mandato ni facultat per a donar ni acceptar tant crescuda dita, que per ço no-s podia dir lligat lo contracte *constito in continenti de errore, cum errantis nulla sit voluntas neque consensus*, ni tampoch la menor culpa en haver de fraudar la hasta fiscal; y que, per consegüent, sols la obligació en tot cas podia quedar restreta a las 119.000 lliures, sous, y no extesa a las 129.000 lliures, sous. Y mentres que lo molt il·lustre y fidelíssim consistori, ab sa gran justificació y comprensió, benignament anava premeditant la efficàcia de las referidas rahons que ab tota ingenuïtat y sensillesa representava dit Martí, pujà en la mateixa sala del defenedor (ahont estava dit consistori) lo sobredit Aleix Bransi, argenter, y cridant a dit Martí li digué ab veu alta e intel·ligible, que la pogueren ohir y compèndrer tots los circumstants que allí estaven, que aquell home (entenent-ho de dit Mariano Catús) deya que se acceptàs la dita, encara que fos la de 129.000 lliures, sous. Y aleshores, dit Martí digué als dits molt il·lustre[s] y fidelíssims senyors deputats y oydors semblants paraulas: «Mire vostra senyoria lo que diu aquest home (asenyalant al dit Aleix Bransi, lo qual estava al cap de la escala y portal de dita sala) que se acceptia la dita en nom del principal de las 129.000 lliures, sous». Al que respongueren dits il·lustres y fidelíssims senyors deputats y oydors que estava molt bé. Y en assò se disgregaren, manant avisar per la tarde per a lliurar dit arrendament.

Dit Pau Martí, en conformitat del prop referit, quedà ab la intel·ligència de que estava remediad son error y que ja queda[va] fora de l'empenyo, en atenció que no avia ell acceptat ni retificat la dita de las 129.000 lliures, sous,³⁵² sinó lo dit Aleix Bransi, en presència del molt il·lustre y fidelíssim consistori, com se ha dit, y ab advertència de que lo dit Aleix Bransi era lo que //127v// avia fet la dita acceptació y retificació de orde del mateix Mariano Catús, principal mandant.

Y si bé lo dit Martí, per la tarde, també assistí en dita casa del General, fou per ésser estat avisat per lo corredor, de orde del molt il·lustre y fidelíssim consistori, y també per ser present en acautelar-se de que lo arrendament no-s posàs en son cap. Y allí, ohint que lo corredor publicava que a qui se posaria en dita de 130.000 lliures, sous, se li donarien 5.000 lliures, sous, de axaus, vehent que era benefici dels arrendataris que estavan en dita lo acceptar-la, aconsellà y persuadí al dit Aleix Bransi, que se trobava present, que la prengué, considerant que era de dit Bransi y en son càrech la dita de las 129.000 lliures, sous; encara que assò no pogué tenir efecte perquè luego lo corredor manifestà haver-se errat, per ésser lo orde del molt il·lustre y fidelíssim consistori de donar dits axaus a 135.000 lliures, sous, de dita y no a las 130.000 lliures, sous, que avia publicat. Així que, corregit [dit] error, no-s trobà persona alguna que la prengué y se lliurà lo arrendament.

352. *A continuació, y, ratllat.*

ment a la dita de 129.000 lliures, sous, que havia retificat dit Aleix Bransi de orde de dit Mariano Catús y per error, com se ha dit, avia antes acceptat lo dit Martí.

Del prop referit dimanen y se confirman dos rellevants circumstàncies a favor de dit Martí: la una, de la facilitat de rèbrer equivocació dit corredor en la publicació de las ditas; y la altra, de que dit Martí no entengué may ésser sua la dita de las 129.000 lliures, sous, sinó del dit Aleix Bransi, y de no haver may comprès renunciar al dret llegalítim tenia a la justificació de son error, conforme o corrobora lo prop referit succés; perquè immediadament (que lo corredor agué lliurat lo dit arrendament) per lo preu de las ditas 129.000 lliures, sous, y per part de dit corredor y altres officials del General se instava perquè acceptàs dit Martí las tabbas com a verdader arrendatari, reusà fer-ho y, pujant en la sala del dit defenedor, ahont se trobavan los molt il·lustres y fidelíssims senyors deputats y oydors, los representà las rahons li assistien perquè ell no fos compel·lit en aver de firmar dit arrendament, com són las sobre referidas, puix no era sua la dita de las 129.000 lliures, sous, sinó sols la de 119.000 lliures, sous, y que la acceptació y retificació de las 129.000 lliures, sous, la avia feta lo dit Aleix Bransi. Y replicant dits molt il·lustres y fidelíssims senyors deputats y oydors contra lo //132r.³⁵³// dit Martí, no bastaran quantas resistències y rahons per ell al·legadas per a què lo molt il·lustre y fidelíssim consistori tingués a bé escusar-lo, ni menos deliberar donar-li temps perquè se puguessen ab més espay premeditar las justificadas rahons que deduhia y al·legava, ans bé se veu compel·lit de aver de firmar dit acte, contra sa voluntat, ja per la gran autoritat del molt il·lustre y fidelíssim consistori, que lo impellia a que lo firmàs, com y també per trobar-se rodejat de officials del General y de dos alguasils ordinaris, de forma que sa persona no podia escapar de ser capturada; donant-li en assò lo desengany Francisco Monfar y Sorts, ciutadà honrrat de Barcelona y procurador fiscal del General, dient de que si no firmava dit acte lo portarian a la presó. Y en vista de assò, passà dit Martí a firmar dit acte de arrendament ab la dita de 129.000 lliures, sous, per quiscun any, en força del qual se troba vuy executat y segrestats sos béns, a instància de dit procurador fiscal, per tot lo menos que se trobà de arrendament en lo nou subast que dels dits drets se féu per la falta de no aver donat dit Martí las fianças y seguretats que avia de donar dins lo llegalítim temps, com resta dit.

Premeditadas las rahons referidas, de las quals se veu *a notorio* la ignocència de dit Martí y error per aquell pres o per lo corredor ocasionat en la dita de ditas 12.000 lliures, sous, se passarà no menos a posar en la gran comprehensió de vostra senyoria il·lustríssima que del segrest de dits béns no-n pot resultar útil ni benefici algú a favor del General, en força de dita execució y ni altrament.

Per quant los béns de dit Martí inventariats y segrestats consisteixen ab la casa gran en què habita en companyia de Joseph Martí, son fill, mestre de casas de la present ciutat, y ab altres set casetas, totas cituadas en la present ciutat, en lo carrer vulgarment dit dels Tallers, y ab alguns béns mobles, com resulta de l'inventari de dits béns, pres y rebut a instància de dit procurador fiscal; dits béns així mobles com immobles se troban estimats per experts a instància del dit procurador fiscal, ço és, los mobles en 395 lliures, 15 sous, de las quals se deuen defalcar 10 lliures, sous, per las partidas de número 76 y 109 de la dita estima, en què se estimaren las caixas nuvials de Maria Martí y Juli, muller de dit Pau Martí, no podent ser estimadas, com a pròpies de aquella y no de dit

---

353. La continuació d'aquest document es fa al foli 132, ja que té cosits al seu si altres dos textos, que configuren els folis 128 a 131.

Pau, com o regonegué així dit procurador fiscal; així que la estima de dits béns mobles //132v// única y solament se ve³⁵⁴ a reduhir en la quantitat de 385 lliures, 15 sous.

Los béns immobles, com són la botiga y quatre casetas que són devant de la casa gran de dit Martí, quedan estimadas en 1.300 lliures, sous; la casa gran, ab altra de petita al costat de aquella, a la part de sol ixent, en la quantitat de 1.400 lliures, sous; y las restants dos casas vellas, més amunt de las prop referidas, que miran a la part de ponent, se troban estimadas per dits experts en la summa de 300 lliures, sous. Així que, juntas, importan la summa de 3.00 lliures, sous, la qual ajustada ab las 385 lliures, 15 sous, dels béns mobles, importan la quantitat de 3.385 lliures, 15 sous.

Vista y assentada la estimació dels béns de dit Martí, és de observar que la dita casa gran y la petita al costat de aquella, no sols no han pogut ésser jurídicament estimadas, però ni menos executadas ni inventariadas, perquè dit Pau Martí, als 19 de abril, 1699 (y així bé antes de contractar la pretesa obligació fiscal) féu donació de aquellas a favor de Joseph, son fill, per causa del matrimoni que contractà ab Francisca Amat, donzella, filla de Joseph Amat, gerrer, transferint-li lo domini y possessió de aquellas, com així ho compregué y regonegué dit procurador fiscal; y per consegüent, com a donadas antecedentment, no poden venir compresas ab la pretesa obligació fiscal.

Així mateix, las 300 lliures, sous, de la estimació de las dos casas vellas se poden tenir en concideració útil ni benefici de la Generalitat, perquè estas fan de cens annual la quantitat de 16 lliures, sous, y, per consegüent, més mals del que importa sa estimació.

Sols únicament podria recaurer lo interès fiscal en los béns de dit Martí sobre la estimació de las 1.300 lliures, sous, de la botiga y quatra casetas y en las 385 lliures, 15 sous, que vénen a importar los béns mobles; y juntas las dos quantitats, la summa de 1.685 lliures, 15 sous. Però sobre una cosa ni altre se pot conciderar interès fiscal algú perquè la estimació prop referida de las 1.300 lliures, sous, de la botiga y quatra casetas la feren dits experts per tot lo que aquellas valian, sens detracció alguna de la menor valensa de aquellas com a emphiteuticals y subjectas a la senyoria directa; y és cert que en Catalunya, del valor y estimació de las cosas //133r// subjectas a senyoria directa se'n detrau y defalca la tercera part del valor de aquella, per estimar-se lo *onus* y càrrech de dita senyoria en la tercera part del valor o preu de la cosa; y en esta conformitat, de las preditas 1.300 lliures, sous, del valor y estimació de ditas botiga y quatre casetas, defalcat lo ters per rahó de la senyoria a què estan subjectas, únicament quedaria, com deu quedar, per lo valor y estimació de aquellas 866 lliures, 13 sous, 4. Las quals, ajustadas ab las 385 lliuras, 15 sous, de la estimació de dits béns mobles, vénen a importar las dos quantitats junctas 1.255 lliuras, 8 sous, 4; y en estas podria tenir radicat son pretès dret en los béns de dit Martí dit procurador fiscal, y no en altra cosa més, com se ha vist. Emperò, del que's dirà ni en dita quantitat lo pot tenir afiançat de ninguna manera.

Perquè Maria Martí y Juli, muller de dit Pau Martí, constituí y aportà a ell en 220 lliures, sous, per las quals li'n féu de escrieix 110 lliures, sous; y juntas las dos quantitats importan 330 lliures, sous. Francisca Martí y Amat, muller de Joseph Martí, fill de dits cònjuges Pau y Maria Martí y Juli, constituí en dot als dits Pau y Joseph, pare y fill, 600 lliures, sous, per las quals li'n feren de escrieix 300 lliures, sous; y juntas las dos summas importan 900 lliures, sous. Així que ditas Maria y Francisca, en los béns de dit Martí, se troban ser acreadoras anteriors y més privilegiadas que dit procurador fiscal per dits crèdits dotals en la quantitat de 1.230 lliures, sous, com tot queda justificat en lo procés de dita execució.

354. va, *corregit*.

Ditas Maria y Francisca, en força de la real pragmàtica, feren sa oposició per dits sos crèdits dotals y, juntament per la satisfació de aquells, han elegit los béns mobles de dit Martí, y per ells la summa de 385 lliures, 15 sous, de una part; y de altra, la botiga y quatre casetas, y per ellas las 866 lliures, 13 sous, 4, que restan de la estimació feta per dits experts, deduhida la tercera part de la menor valensa per rahó de dita senyoria directa (ademés de las 8 lliures, 7 sous, 6, que fan de censos tots los anys, com resta justificat en dit procés); y així mateix, per las 45 lliures, 5 sous, 7, que han suportat y pagat per rahó dels salaris y gastos fets en la estima de dits béns, los quals són tan privilegiats com los mateixos crèdits dotals y deuen ser satisfets com aquells de la estima //133v// de dits béns. Així que se veu que, essent acreadoras anteriors y més privilegiadas ditas Maria y Francisca que no dit procurador fiscal, en la summa de 1.275 lliures, 5 sous, 7, com són 1.230 lliures, sous, per los crèdits dotals y escriu y 45 lliures, 5 sous, 7, per los salaris y gastos de dita estima, y importar únicament la estimació y valor de dits mobles, botiga y quatre casetas, ultra de las 8 lliures, 7 sous, 6, de cens annual, la quantitat de 1.252 lliures, 8 sous, 4, se veu ab tota claradat y evidència que encara³⁵⁵ restan acreadoras ditas Maria y Francisca en la quantitat de 22 lliures, 17 sous, 3, y ab la obligació de aver de pagar dit cens. Y, per consegüent, que a favor de dit procurador fiscal no queda ni pot quedar cosa alguna de dits béns per satisfació de son pretès crèdit.

Estas són, il·lustríssim senyor, las rahons que motivan a dit Martí ha posar-se baix la protecció y emparo de vostra senyoria il·lustríssima, afiançat de sa alta comprensió, que seran benignament ohidas y atesas en lo conspecte de vostra senyoria il·lustríssima y juntament que usant de sa gran benignitat, se dignarà affavorir al dit Martí, absolent aquell de tot so y quant pogués pretèndrer dit procurador fiscal, per rahó de dit arrendament, contra sa persona y béns, reposant aquell y sos béns en sa prístina llibertat; com humilment o suplica y ho rebrà a merced particular de vostra senyoria il·lustríssima. Lo offici, etc. *Altissimus, etc.* Balart.

De Solà y de Guardiola, *advocatus illustrissimi brachii militaris*.

Súplica de Pau Martí, mestre de cases

E lo dit il·lustríssim bras militar, oyda la súplica presentada per Pau Martí, mestre de cases, y la deliberació en orde a aquella presa lo die quinse del corrent per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha resultat conformar-se, com se conforme, en tot y per tot ab la propdita deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta, per via de pensament feta, sie participada als promotors dels altres il·lustríssims brasos per lo promotor del present.

Súplica de Pons Planàs

Ítem, se ha proposat y llegit la súplica de Pons Planàs y la deliberació de dit bras ecclesiàstich del dia 15 del corrent, la qual súplica és del thenor següent: *Inseratur supplicatio de littera D,*³⁵⁶ *et postea dices.*

128r// D. Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

A notícia de Pons Planàs, fill de altre Pons Planàs, quòndam negociant, ciutadà de Barcelona, ha previngut que per part de Pau Martí, mestre de cassas, se ha presentat suplicació als il·lustríssims braços de la present Cort en effecte contenint que ell, dit

355. *A continuació, que, rallat.*

356. *supplicatio de littera D, al marge esquerre.*

Martí, estant-sse encantant lo arrendament dels drets del General y bolla del present Principat per lo trieni corrent, offerí certa dita per la qual, com a més donant, li fou lliurat aquell en lo encant públich; y que en lo fet de haver offert donar la dita sobredita se equivocà y rebé error o altrament fou enganyat; y que per dita causa, essent-sse apartat de la dita alt refferida, no tingué effecte lo dit arrendament, ans bé que aquell fonch tornat a encantar y després fonch lliurat en dit públich encant a altre per menor dita de la que avia ofert donar lo dit Martí. Lo que motivà al procurador fiscal del General en instar execució en la persona y béns del dit Martí per a conseguir la esmena del dany se seguia a la Generalitat, pretenent cobrar del dit Martí tot aquell plus de la dita per la qual últimament fou lliurat dit arrendament fins a la dita que primerament havia offert donar lo dit Martí. Conclohent aquest en dita sa suplicació en suplicar als il·lustríssims braços de dita present Cort que, per las rahons per ell ponderadas, sien //128v// servits deliberar ab acte o capítol de Cort sie absolt de tot lo contra ell pretès per lo dit procurador fiscal, condonant-li tot allò en què *forsan* podria estar obligat en haver de pagar al General per rahó del sobredit, com més llargament se troba narrat y explicat en la dita suplicació, a la qual *si et quatenus* se ha relació. Y com en lo fet de haver offert lo dit Martí la dita alt refferida, no sols ell se equivocàs y rebés dit error o altrement fos enganyat, sinó també rebé equivocació o altrament fou també enganyat lo dit quòndam Pons Planàs, per ço que, instat de alguns de aquells que havian de entrar en la companya y tenir part en dit arrendament, comparagué devant lo il·lustríssim i fidelíssim consistori dels diputats y abonà la persona del dit Martí; causa per la qual pretengué lo dit procurador fiscal que lo dit quòndam Pons Planàs estave també, juntament y a soles, obligat a la esmena del sobredit dany y a la reffeció de la quantitat de dit plus; en execució del que se discerní també prompte y rígida execució en la persona y béns de dit quòndam Pons Planàs. Del que, havent ell tingut notícia y per escusar-sse de entrar en las presons (en las quals hauria hagut de morir, com li fos imposible lo poder de molt pagar lo que importa dit plus) hagué de deixar sa casa y ausentar-se de la present ciutat, fora de la qual (de pur sentiment de vèurer-se fora de dita sa casa y sens medis de què poder sustentar-se a ssi //131r// y a sa muller y família) és mort. Y com lo dit quòndam Pons Planàs, en abonar la persona del dit Martí no pogués tenir dol ni ànimo danyat, ni tal cosa se puga presumir, com no sie verosímil que de cosa que no reportà ni podia reportar útil algun se procuràs sa total ruyna y de la dita sa casa y família; y així bé aparesca ser molt *equo* y conforme a rahó compèndrer també ab la liberació que suplica dit Martí los béns de dit quòndam Pons Planàs, com a cossa annexa y dependent la una de la altre. Per tant y altrament, lo dit Pons Planàs, fill de aquell, recorrent a la benignitat y clemència dels il·lustríssims braços de dita present Cort, ab humil rendiment suplica sien servits deliberar que ab dit o altre acte o capítol de dita present Cort sien també absolts los béns de dit quòndam Pons Planàs, son pare, condonant-li tot ço y quant per rahó del sobredit podria sobre ells pretèndrer lo dit procurador fiscal del General. Que ho rebrà a mercè molt singular de la piadosa mà de vostra senyoria il·lustríssima. *Offficium], etc. Altissimus, etc. Rol.*

De Solà y Guardiola, *advocatus illustrissimi brachii militaris.*

E lo dit il·lustríssim bras militar, oyda la súplica de dit Pons Planàs y la deliberació en orde a aquella presa //134r// per lo il·lustríssim bras³⁵⁷ ecclesiàstich lo die quinse del corrent, ha deliberat conformar-se, com se conforma, en tot y per tot ab la propdita deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que per lo

357. *A continuació, mili, ratllat.*

promotor del present, esta deliberació, feta per via de pensament, sie participada als altres brasos per medi de sos promotors.

Súplica del senyor abat Planella

Ítem, fonch donada per proposició y llegida la súplica de l'il·lustre fra don Anton de³⁵⁸ Planella y Cruylles, abat de Besalú y la deliberació en orde a aquella presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 17 del corrent, contenint ser despedits los mandatos als assessors de la Generalitat perquè dins quinze dias declaren la causa menciona la súplica, sots pena de una tersa de son salari, altrament se'ls revoque la commissió sens nogta de infàmia y se asumesca la present Cort General la concexensa y decisió de ella, precehint vot consultiu dels sis advocats dels tres brasos, lo thenor de la qual súplica és com se segueix: *Inseratur supplicatio de littera E signata*,³⁵⁹ *et postea dices*.

129r// E. Il·lustríssim senyor.

Fra don Anton de Planella y Cruylles, abat de l'imperial monastir de Sant Pera de Besalú, ab lo rendiment y veneració que deu, representa a vostra senyoria il·lustríssima que als 12 de juliol de 1703, en temps que's trobava deputat ecclesiàstich del present Principat de Catalunya, los oficials de la Generalitat se conferiren en las casas de sa habitació, que són pròpias de don Pedro de Planella y Duzay, son nebot, y en ellas feren regonexensa y aprençió de sertas robas que eren pròpias de Fèlix Clavell, sastre, ab lo motiu de que ditas robas no tenian los deguts despatxs del General y bolla, passant seguidament lo procurador fiscal del General a fulminar procés no sols contra dit Fèlix Clavell per haver comès lo pretès frau, sinó també contra lo suplicant, ab suposició de que tindria certa notícia de dit frau y de que en ditas casas se vendrian robas sens tenir los deguts despatxs; y que per consegüent, en virtut del disposat en lo Capítol 2 del Nou Redrès fet en la última Cort, havia de ser remogut de son càrrech y declarat inàbil per obtenir qualsevol altre de la Generalitat, com en effecte, ab extordinari rigor y sens voler-lo citar ni ohir, fonch axí declarat ab provisió *formiter* per los assessors de la casa y, en força de dita declaració, remogut de son càrrech de diputat. Y com, il·lustríssim senyor, després de publicada la enquesta, haja lo suplicant fet constar en sa defença, ab tota evidència y certitut, la falsadat de //129v// la calúmnia que injustament li havian oposada, [sens valer-se de las molts nul·litats que pateix lo procés ofencional] (y de que, en cas fos verdader que dit Clavell agués comès alguna culpa en la subjecta matèria) lo suplicant no sabia cosa en los tractes ni contractes de dit Clavell, ni menos tingué ocasió de sospitar tal delicte, conforme podrà vostra senyoria il·lustríssima serciorar-se plenament ab lo procés y memorial en fet y en dret imprès que presenta a vostra senyoria il·lustríssima. Y estant lo procés en estat de declarar-se ab lo espay de més de un any, per molts extraordinàries diligèncias que ha aplicadas, no ha pogut may aconseguir que los assessors a qui està comesa la causa la ajen declarada, pretestuant sempre la denegació de justícia ab pretestuosos motius de precisas y molts ocupacions, y altres vegades se escusavan dient que no podian declarar la causa del suplicant que no fos declarada primer la de dit Clavell per ser dependent d'ella; y d'eixa manera passavan lo temps sens fer-ne una ni altre, voluntàriamente. Y com la dilació y retardació de dita

358. *A continuació, Cruylles, ratllat.*

359. *supplicatio de littera E signata, al marge esquerre.*

causa recaiga en grandíssim dany, crèdit, honor y estimació del suplicant, de sa religió y de tot lo estat ecclesiàstich, com se dexa ben compèndrer, per ço lo dit suplicant, desijós de que's pugua manifestar prest sa innosència, ab aquell major rendiment que sie possible, humilment suplica a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey usar en esta ocasió de son acostumat emparo, manant als assessors que dins un competent termini agen de declarar y terminar dita causa, ab expreció especial que, no declarant-la dins dit termini, *ipso facto* se tinga per declarada en favor del //130r// suplicant, absolent aquell de tots los càrrechs imputats, ab refecció de danys, gastos, celaris y adealas, sens necessitar-se de altre declaració; o bé usar vostra senyoria il·lustríssima de la obsolete y poderosa potestat, que altrament queda sens ningunas esperanças de poder aconseguir lo que tant necessita per son crèdit, quietut y consuelo. Lo que, ha més de ser de justícia y propri del recto zel que resideix a vostra senyoria il·lustríssima, lo suplicant ho rebrà a singular favor. Off[ici], etc. *Altissimus, etc.* Vidal y Soler.

De Solà y de Guardiola, *advocatus illustrissimi brachii militaris*.

E lo dit bras militar, en concideració que lo concistori dels fidelíssims senyors deputats y sos assessors durant la present Cort tenen suspesa la jurisdicció y, per consegüent, sens expressa commissió de aquella no tenen autoritat per conèixer de la causa mencionada en la súplica presentada per lo il·lustre fra Anton de Planella y Cruylles, abat de Besalú, delibera per ço omitir pèndrer resolució en lo contengut en //134v// dita súplica; y que los assessors del General, finida la present Cort, tingan obligació de declarar dita causa ab la major brevedat, si és que lo procés estiga en eix estat, puix altrament podrà lo suplicant usar y valer-se dels remeys y medis que lo dret municipal té disposats per a lograr la declaració sollicita. Y que esta deliberació,³⁶⁰ per via de pensament feta, sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Nominació de notaris per las juntas

E lo dia present, per Rafel Albi, nottari públic de Barcelona, escrivà y secretari de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, Francisco Cortès, també nottari públic de Barcelona, escrivà y secretari de l'il·lustríssim bras real, y per mi, Joan Francesch Verneda, també notari públic de Barcelona, escrivà y secretari de l'il·lustríssim bras militar, de comú acord y conformitat foren estats elegits y anomenats, en substituïts seus, nottaris per assistir en lloch de ells en la juntas de la present Cort; és a saber, per la junta dels il·lustríssims senyors constitucioners: Guillem Bosom, nottari públic real col·legiat.

Per la il·lustríssima Junta del Nou Redrés: Francisco Minguella, nottari públic de Barcelona.

Per la il·lustríssima Junta de Recullidors de Agravis: Francisco Topí, nottari públic real col·legiat.

---

360. declaració, *ratllat*; deliberació, *interlineat*.

Per la il·lustríssima Junta del Balans: Joan Cabanas, notari públich de Barcelona.

135r// Per la il·lustríssima Junta de Combinadors de Constitucions: Gaspar Guillot y Jardí.

Per la il·lustríssima Junta de Tatxadors de Salaris: Joan Saladriga, notari real.

Jurament de Francisco Minguella

Y après, dits Francisco Minguella y Joan Saladriga³⁶¹ prestaren³⁶² jurament en mà y poder de mi, dit Juan Francesch Verneda, secretari infrascrit, de tenir secret tot lo que los serà encomanat y de no revelar a ninguna persona cosa alguna de las que se tractaran en ditas il·lustríssimas juntas del Nou Redrés y de tatxadors de salaris³⁶³ que pogués venir a redundar en dany de la present Cort; y que se hauran bé y llealment en lo exercici de dits officis de escrivà de ditas il·lustríssimas juntas del Nou Redrés y tatxadors de salaris respective.

*Die sabbati, decima nona mensis decembris,*³⁶⁴ *M DCC V,*³⁶⁵
hora nona iam pulsata, ante meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Joan³⁶⁶ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Joseph de Pinyana y Bardaxí.

135v// Jaume de Llansà.

Don Francisco Aloy.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Magí Desprat y Sevassona.

Don Gaspar Mir.

Anton de Castells.

Domingo de Castells.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

361. Joan Saladriga, *interlineat*.

362. prestar, *corregit*.

363. y de tatxadors de salaris, *interlineat*.

364. dezembris, *corregit*.

365. *A continuació, et, ratllat*.

366. *Precedit de Don, ratllat*.

Joseph de Pallarès.
 Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.
 Don Lluís Sayol y Barbarà.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Joseph de Aguilar y Oluja.
 Don Emanuel³⁶⁷ de Ferrer y Sigés.
 Joseph de Nogués.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Joan Sallés y Alba.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Onofre de Lentorn.
 Emanuel de Rocajúlia y Llunes.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Lo senyor marquès de Senmanat.
 Joseph de Sengenís.
 Don Galceran Villalba.
 Arasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Francisco Vega, Copons y Oluja.
 136r// Francesch Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Miquel de Ciurana.
 Salvador de Ciurana.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Pere³⁶⁸ de Planella y Dusay.
 Don Ignasi Pontarró.
 Ambrosi de Foraster.
 Anton de Sabater.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Don Hugo de Sanjoan y Planella.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Miquel de Subies.
 Felip de Subies.
 Thomàs de Bullfarines.
 Manuel³⁶⁹ Desvalls y Escura.

---

367. Cayetano, *ratllat*; Emanuel, *interlineat*.

368. Anton, *ratllat*; Pere, *interlineat*.

369. *Precedit de Don, ratllat*.

Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Francisco Moner.
 Don Joseph Gible.
 Joseph de Llansà y de Rocada.
 Joseph de Viladomar y Foix.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Bernat de Bru.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Don Jayme de Coponys y Falcó.
 Ramon de Falguera.³⁷⁰
 Joseph³⁷¹ de Graell, Castelló y Peratge.
 Francisco de Verthamon.
 Joseph³⁷² Bernal y Vadell.
 Joseph de Bru y Olzina.
 Don Juan Gualbes, de Bonaventura y Copons.
 Fèlix de Puig y Areny.
 Don Lluís Cruylles y Rayadell.
 Don Francisco Portolà y Subirà.
 Don Lluís Omdedeu.
 Francisco³⁷³ Solà y de Sant Esteve.
 Ignasi de Bòria.
 Don Ignasi Miquel.
 Joseph de Vilanova.
 Don Joseph Subirà.
 Don Nicolau de Portolà.
 Don Benet Mir.
 Salvador de Texidor.
 Don Gaspar Berart y de Cortiada.
 Joseph de Ros.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Joan de Monserrat.
 Don Pedro de Avinyó y Matheu.
 Joseph de Montagut y Villar.
 Joseph de Oliveras y Balle.

---

370. *A continuació, a la línia següent i ratllat, Jaume de Llansà.*

371. *Precedit de Don, ratllat.*

372. *Precedit de Don, ratllat.*

373. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Joseph de Mach.
 Pons de Caramany y de Margarit.
 137r// Don Joseph de Càncer y Sentjulià.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre.
 Don Anton Desvalls y de Vergós.
 Melcior de Solà y de Guardiola.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone insfrascripte et sequentes:

Don Franciscus de Moreret, Càncer, ville Podioceritani.

Jacobus de Texidor, miles Barchinone populatus.

Emanuel Desvalls et Escura, domicellus, procurator Michaelis de Pujades, dimicelli Gerunde domiciliati; constat de procuracione instrumento recepto apud Joannem Silvestre, nottarium publicum Gerunde, die vigesima secunda novembris, proxime preteriti.

Don Benedictus de Mir.

Item, don Anthonius Desvalls et Vergós, procurator don Emanuelis Desvalls et Vergós, eius fratris; constat de procuracione instrumento recepto penes Josephum Bealdú, nottarium publicum civitatis Illerde, die decima quinta currencium.

Súplica de Joan Caveller

Lo il·lustríssim senyor president donà per proposició una súplica presentada per Joan Cavaller y una³⁷⁴ deliberació del³⁷⁵ il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die quinse del corrent, contenint ésser manat als assessors del General o altres a qui especte que, dins quinse dias comtadors del dia de la presentació del mandato en avant, declaren la causa menciona la súplica, suspenent en lo interim las diligèncias en orde a la provisió de son offici y ésser despatxadas las lletras o //137v// o mandatos convenients per dit effecte, lo thenor de la qual súplica és com se segueix:

Il·lustríssim senyor.

Juan Cavaller, etc. Inseratur suplicatio et postea dices.

138r³⁷⁶// Il·lustríssim senyor.

Joan Cavaller diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima que, trobant-se obtenir y exercir lo offici de receptor del General de la ciutat de Lleyda, y sa collecta, en lo mes de juliol de 1703 esdevingué que los oficials de la Generalitat, ha instància de l'arrendetari dels drets de General y bolla d'esta ciutat y sa collecta, feren regonexensa en las casas del noble don Pedro de Planella y Duzay (hahont habitava lo venerable fra don Anton de Planella y Cruylles, abat del monastir de Besalú, son oncle, qui alashoras se trobava ésser deputat ecclesiàstich del present Principat); y havent-se trobat en dita ocasió en las referidas casas algunas robas subjectas al dret de bolla, los dits oficials feren aprençió de aquellas ab lo pretext de haver incidit en frau de la Generalitat

374. la, ratllat; una, interlineat.

375. per lo, ratllat; del, interlineat.

376. Document cosit després del foli 137v.

per no tenir (segons digueren) los deguts despatxs; ha vista del que, per part del procurador fiscal del General, en virtut del disposat en lo capítol 2 del Redrès de la última Cort, fou formada quarela contra dit venerable abat, pretenent que havia incidit en las penas cominadas en dit capítol. Y poch després, estant-se formant lo procés contra dit venerable abat, trobant-se lo suplicant ésser de sa família, dit procurador fiscal passà a dirigir també dita quarela contra de ell, com ha obtentor de dit offici de receptor. Y mentres que se estava fulminant dit procés, ab provisió feta als 18 del mes de agost de dit any 1703 fou suspès del dit offici (la qual suspensió encara està permanent) y després se passà //138v// a acabar de fulminar lo procés ofencional; y consecutivament se publicà la enquesta al suplicant y deduhí y presentà sas defenças, de las quals ab tota evidència, *plene et concludenter*, consta quedar immune lo suplicant del pretès delictes se li imputava, conforme pot vostra senyoria il·lustríssima manar informar-se'n en vista de dit procés, defenças y provas sobre de aquell fetas. E com age un any y mesos que dit procés estiga a punt per fer-sa la declaració y, no obstant las contínues instàncies a fet y diligenciat per aconseguir dita declaració, no age pogut lograr-o, escusant-se los jutges ab lo motiu de sas moltes ocupacions; y en lo *interim* ha estat y se troba lo suplicant sens lo dit offici per causa de dita suspensió, en gran dany y perjudici seu y, lo pijor és, en descrèdit de sa legalitat ab què ha procehit sempre en totes sas operacions. Per tant, ab lo degut obsequi y rendiment, suplica sia de l'agrado de vostra senyoria il·lustríssima ordenar sia soltada dita suspensió y reintegrat lo suplicant en la real y actual pocsessió de dit offici, absolut-lo per dit efecta, en quant menester fos, del pretès delictes ab què se motivà dita quarela. Lo que rebrà a singular gràcia y mercè de la liberal y poderosa mà de vostra senyoria il·lustríssima. Off[ici], etc. *Altissimus, etc.* Vidal y Soler.

De Solà et de Guardiola, *advocatus illustrissimi brachii militaris*.

E lo dit il·lustríssim bras militar, oyda la súplica presentada per Joan Cavaller y la deliberació sobre ella presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die quinse del corrent, atnent que durant la present Cort General lo fidelíssim consistori dels senyors deputats y oydors de comptes del General de Cattalunya y sos assessors y advocat fiscal tenen suspesa sa jurisdicció y no-s poden entremètrer en la conexensa de las causas de la Generalitat sens nova commissió de la present Cort General y sos advocats se troban tant llegítimament ocupats en altres negocis conduexen per la mayor expedició de aquella, deliberà per ço ésser manat als assessors y advocat fiscal del General y altres a qui especte que, finida la present Cort General, si lo procés menciona dita súplica està en estat de declaració, fassen aquella ab la mayor brevedat, puix altrament lo suplicant³⁷⁷ per son consuelo podrà recòrrer al[s] remeys y medis que disposa lo dret municipal. Y que la present deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims bras per medi de sos promotors.

---

377. *A continuació, hav., ratllat.*

Relació del senyor promotor de haver-se participat a sa magestat la nominació de tractadors de la Cort

Y après, lo senyor don Francisco de Sayol y Quarteroni, promo//140r// tor del present il·lustríssim bras, ha fet relació com ayr a la tarde, en companyia dels³⁷⁸ promotors dels altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, se conferiren al real palàcio del rey nostre senyor (Déu lo guarde) y posaren en notícia de sa magestat la nominació de sis personas, ço és, dos de quiscun bras, feta per la present Cort, en tractadors en la forma que expressa lo memorial que per est fi se posà en la real mà de sa magestat, que és del thenor següent:

Señor.

Los tres brasos, etc. Inseratur et postea dices.

139r³⁷⁹// *Señor.*

Los tres brassos de la Corte General que vuestra magestad de presente celebra en esta ciudad se ponen, por medio de sus promotores, a los reales pies de vuestra magestad y en su real noticia que, habiéndola tenido por medio de su secretario de que vuestra magestad havia favorecido a la Corte nombrando tratadores para conferir y tratar los incidentes que podrán ofrecerse, facilitando por esse³⁸⁰ medio la más breve expedición y conclusión de la Corte, dezeando concurrir al mesmo fin y a todo lo demás que sea del real servicio de vuestra magestad, han nombrado por su parte al obispo de Solsona, fray don Guillem de³⁸¹ Gonyolons; al abad de Campredón, fray Genario Colom, por el brasso ecclesiástico; a don Feliciano de Cordellas y don Francisco Berardo, por el militar; al doctor misser Juan Bautista Bullfarinas, síndico de Lérida, y Luys Bertrán, síndico de Tortosa, por el brasso real. Y rindiendo los brassos a vuestra magestad las más expresivas gracias que caben³⁸² en su reconocimiento por las continuas honras³⁸³ que reciben de vuestra magestad, quedan muy vigilantes y prontos para la más breve expedición que consideran ser del mayor servicio de Dios, Nuestro Senyor, de vuestra magestad y benefificio público de este Principado, que tan assigurado tiene su consuelo en la real benignidad de vuestra magestad.

Resposta de sa magestat a dita participació

Y que, oyda per sa magestat (que Déu guarde) la referida representació feta per los promotors de la Cort, fou servit respòndrer: *que estava cierto que no sólo el común de dicha Corte, sino también sus individuos atenderían a la brevedad de ella, por lo mucho importava a los progresos de sus reales armas; para lo qual quedava su magestad enterado de los sugetos nombrados por la Corte para que, con sus tractadores, deslindassen todos los incidentes que para su breve conclusión se podían reconocer estorvos. Y como reconocía que, para lograrse el fin, convenía mucho la formación de las constituciones, particularmente aquellas que principalmente miran al servicio de Dios, de su magestad y patria,*

378. A continuació, altres il·lustríssims, ratllat.

379. Document cosit abans del foli 140v.

380. este, *corregit*.

381. A continuació, Gelabert, ratllat.

382. caban, *corregit*.

383. honrras, *corregit*.

encargava mucho a la Corte que, atendiendo al paternal amor que nos tenía, pasasse //141v// quanto antes a formarlas, escusando lo posible puntos y diferencias agenas totalmente del fin sobredicho; quedando con esso esperanzado su magestad del logro de la brevedad y juntamente el prompto servicio que de lo affectuoso entendía a la Corte al grande amor y voluntad que los tenía, esperaba su determinación breve y prompta quanto cupiera en los términos de la posibilidad.

Dicto die, hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las presents casas de la Deputació, presidint lo senyor don Pedro de³⁸⁴ Torrellas y Semmanat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Josephus de Moret et de Tord, domicellus in Sede Urgellensis domiciliatus.

Hieronymus de Campmany et Camps, domicellus Gerunde domiciliatus.

Duodecima habitacio

Duodecima habitacio publicata die decima nona mensis dezembris, M DCC V, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus Laurencius //141r// Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; magnifici Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons, Regie Audientie doctores, habilitatores (una cum illustre don Josepho Anthonio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; nobile Vincencio Alemany Descallar, suam regiam Thesaurariam regente; et magnifici Josepho³⁸⁵ Sunyer, fisci advocato sue regie curie, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie magestatis; et doctor frater Joannes Soler, abbas monesterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, don Maginus de Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio frater Guilielmo Gonyolons, episcopo Selsonensi, a loco habilitacionis absente) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem

384. A continuació, Semmanat, ratllat.

385. Jacobus, *corregit*.

Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito //141v// iam per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem eis iniunctum convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima³⁸⁶ nona mensis dezembris, anno a nativitate Domini 1705, post meridiem intitulata, presente domno³⁸⁷ Joanne Baptista de Aloy, regio scriba mandati, vice et loco illustris don Raymundi de Vilana Perlas, secretarii sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque ibide Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

142r// Primo, quo ad personas³⁸⁸ don Josephi et don Francisci de Marlès et Massana, attento ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, de Concilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat quod sua maiestas eos declarabat ut nobiles, admitantur ut nobiles.

Item, quo ad personas Jacobi Texidor et Augustini Texidor, eius filii, dictus Jacobus admitatur ut miles et dictus Augustinus admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Ignasii de Trinxaria, ville Oloti, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personas Gasparis de Prat et Senjulià, Francisci et Joanis de Prat et Senjulià, avunculi³⁸⁹ et nepotum, vulgo nebots, respective, ville Sancti Phelicis de Pallarols, admitantur ut domicelli.

Item, quo ad personam don Josephi Desprat et Cevassano, ville Sancti Stephani de Salull, diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Francisci de Vega et Copons, ville Cervarie, filii don Josephi de Vega et Oluya, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Michaelis de Pujades, utriusque iuris doctor, civitatis Gerunde, cuius nomine comparuit Emanuel Desvalls et Escura, domicellus, eius procurator, admitatur ut domicellus.

386. A continuació, sexta, ratllat.

387. A continuació, Raymundo, ratllat.

388. personam, *corregit*.

389. abunculi, *corregit*.

Item, quo ad personam don Francisci de Çagarriga et Vera, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Benedicti de Mir, Podioceritanii, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Francisci Josephi de Torrellas, admittatur ut nobilis; sed quia est capitaneus vulgo de la Guarda de la Cuchilla domini nostri regis, a quo non constat licenciam obtinuisse ad huiusmodi Generalibus Curiis interessendum, repellatur.

Item, quo ad personam don Emanuelis Desvalls et de Vergós, loci del Pual, pro quo comparuit don Antonius Desvalls, eius frater et procurator, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Joannis de Monserrat, ville de la Selva Campi Tarrachone, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Hieronimi de Campmany, civitatis Gerunde, admitatur ut domicellus; sed quia est locumtenens baiuli generali stacionis civitatis Gerunde et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam Joannis de Boxeda, ville Campirotundi, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Francisci, admitatur ut nobilis.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Joanne Baptista de Aloy, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, notario et secretario infrascripto, et presentibus prenomatis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

*Die dominica, XX mensis dezembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president.

143r// Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Gaspar Berart y de Cortiada.

Don Joseph Móra y Sirera.

Juan de Monserrat de la Selva.

Don Ramon Sellers.

Joseph de Montagut y Villar.

Ramon de Falguera.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Don Vicens de Magarola.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Ramon Xammar y Meca.

Carlos de Torres.

Emanuel Anton de Salvador.

Cayetano de Ferrer.

Francisco de Carmona y Borràs.

Don Francisco Aloy.

Don Joseph Marlès.

Don Anton Vilana y³⁹⁰ Vilamala.

Don Ignasi Miquel.

Francisco Desprat y Sentjulià.

Francisco³⁹¹ Solà de Sant Esteve.

Melcior de Solà y Guardiola.

Don Francisco Anglasell.

Don Lluís Omdedeu.

Don Joseph Móra y Solanell.

Don Alexandro Palau y Aguilar.

143v// Joseph de Pallarès.

Don Domingo de Verdier.

Don Juan Copons y Falcó.

---

390. *A continuació, M, ratllat.*

391. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Bernal y Vadell.
 Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Anton de Rocabruna.
 Joseph de Morat³⁹² y de Tord.
 Don Balthezar Oriol y Marcer.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Anton de Llenet y de Bosser.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Jacinto Oliver.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Don Joan Gualbes, de Bonaventura y Copons.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Joan de Boxeda.
 Don Carlos de Ribera y Claremunt.
 Magí de Ninot y Negrell.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Joseph³⁹³ de Graell, Castelló y Peratge.
 Joseph de Canyellas.
 Don Joseph Alemany y Navel.
 Don Joan Batlle.
 144r// Joseph de Ribot.
 Joseph de Llobet.
 Don Domingo Berenguer y Arenys.
 Francesch³⁹⁴ Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Don Anton Desvalls y Vergós.
 Anton de Minguella.
 Jaume de Llansa y Aroles.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Francisco³⁹⁵ Puigdesàlit y Sais.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.

---

392. Monés, *corregit*.

393. *Precedit de Don, ratllat*.

394. *A continuació, Rib, ratllat*.

395. *Precedit de Don, ratllat*.

Salvador de Texidor.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Francisco de Moner y de Miret.
 Joseph de Sengenís.
 Joseph de Bru y Móra.
 Joseph de Bru y Banyuls.
 Don Joseph de Aguilar y Oluja.
 Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Joseph de Eril.
 Don Joan Sallés y Alba.
 Basili de Planisolas.
 Magí Desprat y Sevassona.
 Don Magí Vilallonga.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Joan³⁹⁶ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Fèlix de Sala y Sassala.
 144v// Miquel de Sobies.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Francisco de Amar.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Bonaventura Tristany.
 Ponciano de Torres.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Bernat de Bru.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Gabriel de Bòria.
 Don Ramon Claver.
 Don Joseph Càncer.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Joseph de Pinós.
 Don Magí de Vilallonga y Çaportella.

---

396. *Precedit de Don, ratllat.*

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone insfrascripte et sequentes:

Don Hiacyntus Descallar et Ortodó, procurator Josephi de Canal et Còdol et Francisci de Canal et Còdol, fratrum, domicellorum in villa Podioceritani domiciliatorum; constat de procuracione³⁹⁷ apud Dominicum Espernay, nottarium publicum Podiceritani, die vigesima septima mensis novembris proxime elapsi.

Anthonius de Solà et de Carreras, domicellus Barchinone domiciliatus.

147r// Domnus Franciscus Tord et de Tord, in villa Berge populatus, procurator Francisci Descallar et Tord, domicelli in dicta villa Berge domiciliati; constat de procuracione³⁹⁸ apud Josephum Riu, nottarium publicum dicte ville, die decima quinta currencium.

Item, idem Franciscus Tord et de Tord, procurator Acasii de Còdol et de Razet, domicelli in suo loco de Ur et Flori, Urgellensis diocesis, domiciliati; constat de procuracione instrumento recepto penes Dominicum Martí et Aldran, nottarium publicum ville Podioceritani, die vigesima septima mensis novembris proxime efluxi.

Relació del que han conferit las³⁹⁹ personas elegidas per tractar o dels salaris y adeales

Per trobar-se lo senyor Joseph Terrè y Marquet ab lo sentiment y dol de la mort de fra don Emanuel de Vega, son cunyat, dispenser del real monastir de Nostra Senyora de Ripoll, Orde de Benitos⁴⁰⁰ claustrés, no ha pogut venir al present bras. Y per ço, en escrits ha enviat la relació del que ha pasat en la conferència que en companyia del senyor don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida ha tinguda ab las dos personas de quiscun il·lustríssim bras ecclesiàstich y real per lo incident de salaris y adeales sobre que se insta lo pèndrer-se resolució, la qual relació és del thenor següent:

Molt il·lustre y fidelíssim senyor.

Obehint a vostra senyoria il·lustríssima y anant servint, etc. *Inseratur relacio hic consuta de littera A⁴⁰¹ et postea eciam inseratur papyrus signata de littera B, quibus insertis dices.*⁴⁰²

145r⁴⁰³// A. Molt il·lustre y fidelíssim senyor.

Hobeynt a vostra senyoria il·lustríssima y anant servint al senyor don Joseph Sabastida, ajustant-nos ab los dos il·lustres y fidelíssims bras ecclesiàstich y real, acistint per aquestos lo senyor don Ignasi Bru y lo senyor ardiaca y canonja de la Seu de Urgell, don Joseph de Esprer,⁴⁰⁴ lo síndic de Servera y de Granollés, després de ventilada, trillada y discutida la matèria de la legació si se havian o no se havian de donar salaris y adealas als

397. de procuracione, *interlineat*.

398. de procuracione, *interlineat*.

399. A *continuació*, dos, *ratllat*.

400. Benetos, *corregit*.

401. A *continuació*, et postea dices que, *ratllat*.

402. papyrus signata de littera B, quibus insertis dices, *al marge esquerre*.

403. Aquests dos documents es troben cosits entre els folis 144v i 147r.

404. Joseph de Esprer, *al marge esquerre*.

officis que exercirian los síndichs del bras real, alegant rahons per sa prova axí los de la part de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich com militar, deduhiren los síndichs del bras real, a més de la inconcusa consuetut tenia lo bras real de haver rebut en las Corts los salaris y adealas, era aqueixa una singular prerrogativa de sos comuns y universitat[s] a què no podia perjudicar-las; y havent-o a persuasiva nostra tornat a representar a son bras real, nos tornaren ayr dilluns resposta de que unànimes los del bras real estaven firmes en eixa resolució, entregant-nos per justificació de son sentir lo present paper que entrego a vostra senyoria il·lustríssima, deprecant-nos molt de que fos servit lo fidelíssim bras de concedir lo que lo bras real havia sempre gosat y no exposar-nos ab grandíssim sentiment tindria de no poder córrer ab lo bras militar ab aquella unió y conformitat que és de son major desitg y obligació. Lo demés explicaria a vostra senyoria il·lustríssima lo senyor don Joseph de Çabastida ab aquell compliment y discreció que acostuma.

146r// B. En lo procés del bras real, Corts 1585.

Se troba continuat un memorial de remuneracions y salaris de officis y caritats donadas a diferents personas en dit memorial expressadas.

En lo procés del bras real, Corts 1599.

Llegeis que lo promotor de l'estament ecclesiàstich referí al promotor del bras real que als tractadors y assistents en dites Corts havia estat acostumat donar aches y cera, conforme ja lo regent los comptes del General havia comensat a donar; y que després no·ls ne havia volgut donar, dient que tenia exprés orde dels diputats de no donar-ne, lo qual dubte se resolgué a favor de tractadors y asistents, com se segueix.

En lo procés de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, Corts 1599; se resolgué que per quant alguns oficials que servian en ditas Corts en los aposentos dels abilitadors y tractadors se eran queixats de que no·ls volian donar la cera que havian ja comensat a donar-los de aches, se'ls donàs a dits oficials la cera que se'ls havia acostumat y comensat a donar, per quant pus en les Corts pasadas se'ls donavan tres achas, encara que ne dava cada reyne una y aleshores sols se tenian Corts en lo present Principat, era rahó que donàs lo present Principat ditas tres achas; y que per ço fos fet manament a misser Pau Serra, regent los comptes.

En lo dit procés de dit any 1599; se troba que la cera havia de gastar-se en dites Corts y donar als oficials de ella fos sera blanca, és a saber, las veles tant solament.

Y després, lo dit senyor don Joseph Galceran, Cartellà y Çabastida ha expressat lo molt que los dos elegits per part de est bras han persuadit als del[s] bras real cedissen de sa pretenció, //147v// però estos sempre han incistit ab lo motiu de ser especial prerrogativa no pròpria dels síndichs sinó peculiar de las universitats, y que a estas no las podan perjudicar los síndichs, y que esperavan dèurer al present il·lustríssim bras la continuació de esta prerrogativa; a vista del molt que ha afavorit sempre a aquell il·lustríssim estament, qui desitja en tot temps córrer ab uniformitat ab aquest il·lustríssim bras.

Feta la qual relació, lo il·lustríssim senyor president ha donat las degudes gràcias a dit de Çabastida y ha insinuat al senyor don Ignasi de Miquel si tenia gust suspèndrer o alsar son discentiment, posat als divuyt del corrent, a fi de poder-se tractar dita dependència.

Y ha respost dit senyor don Ignasi de Miquel que lo fi de posar son discentiment era perquè se tractassen las cosas de justícia y las constitucions y capítol de

Cort de gràcia y de justícia y també lo consernent al servey fahedor al rey nostre senyor (Déu lo guarde), atès que est és lo principal blanch de la Cort y la obligació dels que concorran en ella.

Y après, oyda dita resposta, han entrat los senyors don Joseph Galceran de Pinós y don Magí de Vilallonga y Çaportella, habilitadors junt ab lo senyor don Lluís Roger de Llúria elegits per part del present il·lustríssim bras, han referit y explicat que en aquella il·lustríssima Junta de la Habilitació se ha suscitat dupte sobre la habilitació o inhabilitació de alguns senyors de vassalls y quadras ab jurisdicció civil plena, y com se al·legan alguns //148r// exemplars y se concideran alguns duptes dignes de tota premeditació, ha aparegut als tres habilitadors nomenats per part de est il·lustríssim bras suspèndrer lo votar en est negoci⁴⁰⁵ fins a haver-lo proposat a est il·lustríssim estament per a què sie servit aconsellar-los lo modo ab què se han de guiar.

Y luego, són exits fora los dits senyors don Joseph Gaceran de Pinós y don Magí de Vilallonga y Çaportella, y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyt lo dupte suscitat en la il·lustríssima Junta de Habilitació, attenant que recau en matèria de justícia y digne de tota premeditació, ha resolt per so ésser consultat dit dupte ab los advocats del present bras per a què estos miren ab tota atenció lo negoci y després fassen en escrits relació de llur sentit, perquè lo present bras, ab intel·ligència de aquell, puga ab més fonament acertar a deliberar lo que li apareixerà convenir.

Decima tertia habilitatio

Decima tertia habilitatio publicata die vigesima mensis dezembris, M DCC V, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; nobilis Vincencius Alemany Descallar, suam re//148v//giam Thesaureriam regens; Franciscus Toda et Gil; Hiacyntus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario, et magnifico Josepho⁴⁰⁶ Sunyer, fisci advocato sue regie curie, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie magestatis;⁴⁰⁷ doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, don Maginus de Vilal-

405. *A continuació, a, ratllat.*

406. *Jacobus, corregit.*

407. *A continuació, et dilectus consiliarius regius Guilielmus Gonyolons, ratllat.*

*longa*⁴⁰⁸ et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche⁴⁰⁹ Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio fratre Guilielmo de Gonyolons, episcopo Selsonensi, a loco habilitacionis absente) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, in hac Curia congregatorum que per dictam sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam per eos, videlicet per ecclesiasticas personas //149r// corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem eis iniunctim convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima mensis dezembris, anno 1705, post meridiem intititata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque ibidem Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

*Primo, quo ad personam Joannis de Senjust et Pagès, attento ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, domini nostri regis secretarium,*⁴¹⁰ *constat quod sua maiestas habebat eum pro nobili antiquo, fuit declaratum quod admitatur ut nobilis; sed quia est locumtenens chiliarchi stipendiatus et non habet licenciam //149v// a sua maiestate, repellatur.*

*Item, quo ad personas*⁴¹¹ *Anthonii de Pera et Tord, attento ex certificatoria facta per dictum don Raymundum de Vilana Perlas, constat quod sua maiestas declarabat eum pro nobili, admitatur ut nobilis.*

*Item, quo ad personam don Anthonii de Sentjust et Planella,*⁴¹² *attento eadem certificatoria constat quod sua maiestas habebat eum pro nobili antiquo, fuit declaratum quod admitatur ut nobilis.*

Item, quo ad personam don Ignacii Corts, admitatur ut nobilis.

408. A continuació, ca, ratllat.

409. Ville, a continuació, Berge, ratllat, i després franche.

410. secretarii, correxit.

411. En lloc de personam.

412. agès, ratllat; lanella, interlineat.

Item, quo ad personam Francisci Descallar et de Tord, ville Berge, pro quo comparuit don Franciscus Tord et de Tord, eius procurator, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personas Josephi et Francisci de Canal et Còdol, fratrum ville Podioceritani, pro quibus comparuit don Hyacinths Descallar et Hortodó, eorum procurator, admitantur ut domicelli.

Item, quo ad personas Michaelis et Philipi de Subies et Roig, fratrum ville Tarrege, admitantur ut domicelli.

Item, quo ad personam don Josephi de Feu et Falguera, admitatur ut domicellus; verum quia est miles stipendiatus et non habet licenciam interessendi a domino rege, repellatur.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, //150r// et presentibus prenominatis testibus ad premissa vocatis specialiterque et assumptis, prout superius continetur.

***Die lune, XXI mensis dezembris, anno a nativitate
Domini M DCC V,⁴¹³ hora tertia iam pulsata post meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Carlos Ribera.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Francisco Aloy.

Don Anton Berenguer y Novell.

Don Francisco de Àger y de Queralt.

Anton de Minguella y de Aleny.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Joseph de Ros.

Pons de Caramany y de Margarit.

Joseph de Caramany y de Margarit.

Joseph de Llobet.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

150v// Don Francisco Cardona y Vidal.

Don Francisco Guiu y Escolà.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

---

413. A continuació, p, ratllat.

Don Francisco Anglasell y Cortada.
Don Jaume Copons y Falcó.
Don Ramon Xammar y Meca.
Juan de Monserrat.
Don Juan Cellés y Alba.
Don Bonaventura Vidal.
Don Joseph Móra y Sirera.
Don Emanuel Ferrer y Ciges.
Emanuel Anton de Salvador.
Don Anton Sunyer y Belloch.
Don Joseph Mata y Copons.
Don Jacinto Sagrera y Massana.
Don Francisco Segrera y Massana.
Miquel Pau de Vilanova.
Fèlix de Sala y Sasala.
Don Lluís Claresvalls.
Don Lluís⁴¹⁴ Sayol y Barberà.
Cayetano de Ferrer.
Don Joseph Clariana.
Don Joseph de Terré y Marquet.
Don Joseph Mach.
Ramon de Carreras.
151r// Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.
Jacinto de Bru.
Don Francisco de Morer y Càncer.
Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
Don Ramon Cellers.
Joseph de Pallarès.
Don Ignasi Miquel.
Don Gaspar Vilar y Ombert.
Francisco de Graell.
Joseph de Carreras y Talavera.
Francisco Prat y Codinas.
Don Pedro Montoliu y Ribes.
Joseph de Montagut.
Don Ignasi Balthezar de Alegre.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.

---

414. Fran, *ratllat*; Lluís, *interlineat*.

Joseph Bru y Móra.
Anton de Bru y Móra.
Joan de Boxeda.
Ramon de Falguera.
Don Bonaventura de Tristany.
Joseph Dusay, Aragall y Bru.
Salvador de Texidor.
Don Anton Móra y Xammar.
Francisco de Tord y Granollachs.
Francisco de Carmona y Borràs.
Don Ignasi Trinxaria.
Don Anton Asprers.
151v// Don Joseph Desprat y Çabasona.
Joseph de Llansa y de Rocada.
Jaume de Llansa y Aroles.
Melchior de Solà y Guardiola.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Arasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y Càncer.
Anton de Sabater.
Don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida.
Don Feliciano de Cordellas.
Don Joseph Móra y Solanell.
Don Ramon Copons del Llor.
Don Joseph Marlès.
Emanuel Desvalls y Escura.
Don Miquel Fiviller y Torruella.
Joseph de Bernal y Vadell.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Joseph Eril.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Don Carlos de Llupià y Roger.
Don Anton Vilana y Vilamala.
Don Honofre de Lentorn.
Don Juan Novell y Nadal.
Joseph de Bru y Banyuls.
Fèlix de Areny.
Don Ramon Xammar y Meca.

Juan⁴¹⁵ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Joseph Gible.
 Miquel de Siurana.
 Joseph⁴¹⁶ de Graell, Castelló y Peratge.
 Don Ignasi Pontarró.
 Joseph de Ribot.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Micalet.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Esteva de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Balthazar de Oriol y Marcer.
 Pau de Thoar.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Jacinto Oliver.
 Don Juan Claresvalls.
 Don Alexandro Despalau y Aguilar.
 Don Joseph⁴¹⁷ Alemany y Navel.
 Don Francisco Çabastida.
 Francisco⁴¹⁸ Solà de Sant Esteve.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.

Lo il·lustríssim senyor Pedro de Torrelles y Senmenat donà per proposició si aparexeria al present il·lustríssim bras militar ésser de sa obligació //152v// donar de part de la present Cort General felizes Pàsquas al rey nostre senyor (Déu lo guarde),⁴¹⁹ y que se servis resòdrer las formalitats ab què se hauria de executar esta funció.

**Que se vaja a donar las felizes Pàsquas
a sa magestat**

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat y resolt que se pose en primer lloch en la real notícia del rey nostre senyor (Déu lo guarde), per los promotors dels tres il·lustríssims estaments de la present Cort General, lo desitj té la present Cort y sos individus de posar-se a sos reals peus y rendir-li alegres Pàsquas, ab las expressions que són tant pròprias com connaturals de la innata

415. *Precedit de Don, ratllat.*

416. *Precedit de Don, ratllat.*

417. *Joseph, interlineat.*

418. *Precedit de Don, ratllat.*

419. *A continuació, y la form, ratllat.*

fidelitat y zel del present bras y de tota la Cort, lo que desitja executar, si és de son real agrado, lo die y hora se dignarà senyalar; y tenint sa real permissió, los tres il·lustríssims presidents y braços a un mateix temps, anant a peu, quiscú ab son masser devant, y partint la hora senyalada, primer lo il·lustríssim president y bras ecclesiàstich, després lo il·lustríssim president y bras militar, seguint-se-li lo il·lustríssim senyor president y bras real, passen a tant gustosa diligència. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

E après, fonch llegit lo discentiment posat en //154v// lo il·lustríssim bras real lo die 20 del corrent, a la tarda, per lo síndich de Mataró, al qual se adherí lo síndich de Pals, en virtut del qual discentiment, com sie general, no-s pot passar a tractar-se ne resòldrer-se cosa alguna en la present Cort, conforme en aquell és més llargament de vèurer, lo qual és del thenor següent:

Lo senyor Miquel Torner, etc. *Inseratur prout hic est consutum, usque ad finem.*

153r⁴²⁰// En lo bras real, juntat lo dia 20 de desembre, 1705, a la tarda, se ha posat lo discentiment següent:

Lo senyor Miquel Torner, síndich de Mataró, attès y considerat que, havent-se deliberat per los tres il·lustríssims braços, dias ha, y elegit personas per cada bras respective per a conferir y tractar la dependència de salaris y adeales que-s pretén se han de donar a tots los oficials dels tres il·lustríssims braços de la present Cort, axí als que són individus de aquells com a tots los demés que estan empleats en servey de la present Cort, y además las adeales de cera y altres, com y també lloguers de casa als síndichs del present bras real, com se ha practicat y observat en las altres y demés Corts antecedents. Y sobre haver passat alguns dias, no obstant que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich se ha conformat ja ab deliberació feta lo dia 16 del corrent mes en donar-se dits salaris y adeales, conforme ho deliberà lo present bras lo dia set del corrent mes, no ha aparegut a l'il·lustríssim bras militar lo conformar-se per encara ha donar-se dits salaris y adeales. Y considerant que lo donar-se dits salaris, adeales y lloguers de casa respectivament a tots los referits és matèria de justícia, com axis ho regonegué lo il·lustríssim bras militar en las Corts de l'any 1632, y haver-se en aquellas y altres antecedents observat en dita conformitat, y axis estar en pecessió de donar-se y cobrar dits salaris, adeales y lloguers de casa tot los sobredits respectivament, volent y entenent retenir y conservar aquella animo et corpore y del millor modo que de dret los compateix la justificada exacció y cobrança de dits salaris, adeales y lloguers de casa, discent per ço dit Miquel Torner, síndich de Mataró, y posa discentiment general a que se tracte ni se resolgue en la present Cort cosa alguna, //153v// axis de gràcia com de justícia, y a tots y qualsevols actes de aquella, fins y a tant que sia deliberat y resolt per los tres il·lustríssims braços uniformament se donen y paguen als senyors presidents dels tres il·lustríssims braços y⁴²¹ als oficials de la present Cort, axis individus dels tres il·lustríssims braços respective com a tots los altres que-s desvellan, treballan y se emplean en afers de la present Cort, y a cada hu d'ells respective, salaris y las adeales de sera y altres cada semmana; com y també als síndichs del present bras adeales y lloguers de casa, y a uns y altres, com se

420. *El document està cosit entre els folis 152v i 154r.*

421. als senyors presidents dels tres il·lustríssims braços y, *al marge esquerre.*

ha practicat y observat en las demás ocasions de celebració de Corts y se'ls és acostumat donar. Del qual discentiment ne sie exceptuat (com ne exceptua) lo curs del judici de la habilitació de la present Cort, lo qual se puga continuar, lo present discentiment en res no obstant. Y que lo present discentiment sie reportat y participat per medi del promotor del present bras als il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar. *Requirens, etc.*

Al qual discentiment se ha conformat y ajustat Gerònim Parri, síndich de Pals.

*Die martis, vigesima secunda mensis decembris,
anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo quinto,
hora nona matutina pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar del present Principat de Cat en la sala nomenada dels reys de las casas de la Generalitat de Catalunya, en la forma acostumada en la qual convocació entrevingueren y foren presents los següents:

Lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrellas y Senmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Joan de Boxeda.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joan Gualbes, de Bonaventura y Copons.

Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.

154v// Don Ignasi Trinxeria.

Fèlix de Sala y Sasala.

Don Julià Climent de Solanell.

Joseph de Canelles.

Don Diego Pallarès.

Don Francisco de Rocabertí y Pau.

Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.

Don Joseph Mach.

Don Vicens Xammar y Copons.

Joan de Monserrat.

Anton de Castells.

Joseph de Nogués.

Don Anton Berenguer y Novell.

Francisco de Carmona y Borràs.

Joseph de Melianta y Sullà.

Domingo de Castells y de Gervàs.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Lluís Sayol y Barbarà.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Don Lluís Omdedeu.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Jaume de Llansa y Aroles.
 Don Joan Sallés y Alba.
 Joseph de Pallarès.
 Anton de Gualteró.
 Mariano de Sunyer.
 Balthazar⁴²² de Cadell.
 Don Vicens Magarola.
 155r// Don Ignasi Miquel.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Carlos Ribera y Claramunt.
 Melchior de Solà y Guardiola.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Bernat de Bru.
 Jacinto de Bru.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Joan Ponsich y Monjo.
 Don Francisco Anglasell y Cortada.
 Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Don Joan Gaspar Vilar y Ombert.
 Ignasi de Olsina, Xammar y Riusech.
 Joseph de Cerdà.
 Joseph de Llobet.
 Don Benet Mir.
 Francisco Móra y Casadevall.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Emanuel Rocajúlia y Lunes.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Carlos Orís y Puggener.

---

422. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Ros.
Joseph de Caramany y Margarit.
Pons de Caramany y Margarit.
155v// Don Ramon Cellers.
Don Anton Móra y Xammar.
Don Francisco Sagrera Massana.
Don Jacinto Sagrera y Massana.
Don Agustí⁴²³ Escarrer.
Felip de Camats.
Ramon de Carreras.
Francisco de Graell.
Don Pedro Avinyó.
Don Francisco Vivet.
Anton de Carreras.
Don Joseph Aguilar y Oluja.
Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
Don Armengol de Paguera.
Don Anton Asprer.
Don Anton Senjust y Planella.
Arasme de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y Càncer.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Francisco Tord y de Tord.
Don Joseph Francolí y Magarola.
Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
Don Joseph Marís.
Balthazar de Llunes.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Francisco Basteró.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Joan Francesch de Maresch.
156r// Francisco de Prat y Senjulià.
Don Miquel de Fivaller y Torroella.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Don Lluís Cruylles y Rejadell.
Don Joseph Ascon y Oliver.

---

423. Jacinto, *corregit*.

Don Bonaventura Tristany.
 Cayetano de Ferrer.
 Joseph de Barnal y Vadell.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 Rafel de Torrell y de Frexa.
 Don Nicolau de Portolà.
 Don Joseph Subirà.
 Don Ramon de Rodolat.
 Don Hugo Sanjoan y de Planella.
 Rafel de Torrell.
 Don Joseph Pontarró.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Don Francisco Grimau.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Francisco Aloy.
 Ramon de Falguera.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Anton Berenguer y Gabriel.
 Don Anton Armengol.
 Don Francisco Moner.
 Joseph⁴²⁴ Graell, Castelló y Paratge.
 Don Galceran Villalba.
 156v// Don Joan Copons y Falcó.
 Don Ignasi de Soler y Junyent.
 Don Joseph Galceran de Pinós.
 Don Joseph Càncer.
 Don Magí Vilallonga y Çaportella.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone insfrascripte et sequentes:

Don Raymundus de Rodolat, Tarrachone populatus.

Don Anthonius Berenguer et Gabriel, Illerde, populatus.

E lo dia present, lo senyor don Ignasi de Miquel alsà lo discentiment per ell posat lo die 18 del corrent mes y any, en la forma següent:

Don Ignasi de Miquel. Attenent, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

---

424. *Precedit de Don, ratllat.*

158r/⁴²⁵/ Don Ignasi de Miquel, atenant que als 18 del corrent posà discentiment general perquè no-s tractassen y resolguessen en la present Cort las cosas de gràcia fins a ser terminadas las de justícia, exceptuant-se las constitucions y capítols de Cort, ara sien de gràcia o de justícia, com també lo tractar-se y resòldrer sobre lo donatiu fahedor a sa magestat (Déu lo guarde), y que lo únich motiu tingué per a posar dit discentiment fou per abreviar lo curs y expedició de esta Cort General,⁴²⁶ per lo mayor servey de las dos magestats, benefici públich y lustre de la nació; atenant més avant que per a pèndrer expedient en lo incident suscitad de salaris, adeales y lloguers de casa instan los síndichs de l'il·lustríssim bras real ab motiu de estar-ne en possessió, los tres il·lustríssims brasos, quiscú de ells, elegí dos personas, que se juntaren differentes ocasions. Y encara que las nomenades per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich y present estament feren algunas representacions als de l'il·lustríssim bras real per aconseguir lo expedient que aparexeria ser més útil, persistiren sempre las personas nomenadas per lo il·lustríssim bras real en què no podian apartar-se de la possessió en què estavan; y després, als 20 del corrent, per lo síndich de Mataró, aderint-si lo de Pals, se ha posat discentiment general a tots los actes de Cort per a què no se tracte ni resolga en ella cosa alguna, axí de gràcia com de justícia, fins y a tant que sie deliberat y resolt per los tres il·lustríssims brasos uniformament se donen y paguen los salaris, adeales y lloguers de casa a uns y altres dels que-s desvetllan, treballan y //157v// se emplean en afers de dita Cort, com se ha practicat y se expressa en dit discentiment, al qual se refereix, del qual solament se exceptua lo judici de la habilitació. Attenant dit de Miquel que dit discentiment suspèn enterament lo curs de la present Cort y que tota dilació és danyosa, axí que si se havia de esperar la declaració se podrien suscitar alguns inconvenients que discorra ser de utilitat evitar-los; per ditas y altres rahons (no omitint posar en la comprehensió de l'il·lustríssim bras militar que en las primeras Corts se troba haver-se donat salaris y remuneracions a tots los officials de la Cort foren las de 1585, las primeras en què-s donaren adeales foren las de 1599, ab la singularitat que la deliberació de l'il·lustríssim bras militar fou ab la qualitat de *sublatis discentimentis*, del que apar se segueix no ser tant fundada la pretensió de l'il·lustríssim bras real com se assenta y deduex), alsa⁴²⁷ dit discentiment que té posat dit die 18 del corrent, a fi de que, no obstant aquell, pugua tractar-se y resòldrer-se per la present Cort y il·lustríssim bras militar lo artígle de salaris, adeales y lloguers de casa, a fi de vincular la mayor unió y mútua correspondència dels brasos per la més breu expedició de la Cort y lograr-se lo mayor servey de las dos magestats, benefici públich y mayor lustre de la nació. Y perquè conste, ho firmo de mà pròpria.

En Barcelona, lo matí del dia 22 de dexembre, 1705. Don Ignasi de Miquel.

Y seguidament, en atenció de haver-se alsat lo dit discentiment, se és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 16 del present, contenint que als officials de la present Cort, tant del gremi com fora del gremi dels tres il·lustríssims brasos, se donen salaris y als il·lustríssims presidents, officials de la Cort y síndichs del bras real adeales, sí y conforme en las antecedents Corts se ha observat. La qual deliberació lo dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició per a què a vista de son contengut se servís deliberar lo fahedor.

425. Document cosit entre els folis 157v i 159r.

426. A continuació, fou, ratllat.

427. alsansa, *corregit*.

E lo dit il·lustríssim bras militar, atès que en ell se ha llegit lo paper firmat per lo senyor don Ignasi de Miquel lo die de vuy, ab lo que ha alsat lo discentiment posà lo die 18 del //158r// corrent, per a què, no obstant aquell, se puga tractar y resòdrer lo incident de salaris y adeales, oyda la deliberació sobre est article feta lo die 16 del corrent per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, desitjant lo present assegurar la mútua correspondència dels tres il·lustríssims brasos, que tant importa per la més breu expedició de la present Cort, encara que ab deliberacions de 9 y 11 del corrent tenia aquest il·lustríssim estament resolt suspèndrer per esta vegada dits salaris y adeales per los motius en ditas deliberacions expressats, atnent que aquellas foren condicionals y que vuy ocorren rellevants causas y motius per a variar-las, deliberà per ço, per via de pensament, que en orde a dits salaris y adeales dels il·lustríssims senyors presidents, síndichs y demés que-s desvetllan, treballan y se aplican en afers de dita Cort, menos de l'il·lustríssim senyor president y oficials indivíduos del present bras, se conforme, com se conforma, en tot y per tot ab la resolució presa per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich dit dia 16 del corrent. Y atnent que est estament sempre obra ab la justificació y garbo que és ben públich, que per ço tot lo que tocarà de salari y adeales als il·lustríssims senyors presidents y oficials de est il·lustríssim congrés, després de haver-o cobrat, fassen servey al rey nostre senyor per a manifestar de esta petita demostració lo fi y blanch que sempre han tingut y tenen los indivíduos de est il·lustríssim congrés de procurar, //158v// abtrets de totas pròprias convenièncias, lo que més importa per lo mayor servey de sa magestat. Y que esta deliberació per lo promotor de est il·lustríssim estament sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Juntament, se ha participat com lo il·lustríssim bras real lo die catorse del corrent nomenà per constitucioners: Magí Mercader y Moragues, síndich de Barcelona; Christòfol Nuix, síndich de Cervera; Joseph Llucià, síndich de Vich; doctor Joseph Metge, síndich de Torruella de Montgrí; doctor Joseph Puyol, síndich de Besalú; y doctor Joseph Roca, síndich de Camprodon.

Per lo Nou Redrés: Esteve Andreu, síndich de Girona; Pau Puiguriquer, síndich de Granollers; y Miquel Torner, síndich de Mataró.

Per lo Bilans General: Francisco Fargas, síndich de Manrresa; Domingo Font, síndich de Caldes de Monbuy; y Gerònim Parri, síndich de Pals.

Per recullidors de agravis: Jaume Manxarell, síndich de Santpedor; Joseph Miró y Gassó, síndich de Vilanova de Cubellas; Pere Montfar, síndich de Tàrrega.

159r// Per combinadors de constitucions y capítols de Cort foren elegits los següents: doctor Francisco Argullol, síndich de Prat del Rey; Joan Roquer, síndich de l'Arbós; doctor miser Joseph Balaguer, síndich de Agramunt.

En commissaris per a conferir ab los tractadors de sa magestat: lo doctor miser Juan Batista Bullfarines, primer síndich de Lleyda; lo doctor miser Lluís Bertran, primer síndich de Tortosa.

Per tatzadors de salaris: lo doctor Pera Màrtir Cerdà, síndich de Puigcerdà; Emanuel Lleotart, síndich de Cardadeu.

Per la Junta de Medis: Joseph Carol, segon síndich de Lleyda; Joseph Genesta, primer síndich de Gerona; Francisco Vidiella, segon síndich de Tortosa; y doctor Miquel Bòria, segon síndich de Balaguer.

Y també se ha participat com lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, lo die 18 del present, ha anomenat en tatzadors de salaris: al noble don Feliciano de Sayol, lloctinent de prior de Cattalunya, y al molt reverent doctor⁴²⁸ Joseph Bosch, síndich del Capítol de Vich.

159v//

Dicto die hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Hieronymus Puig, loci de Quart, diocesis Gerunde, populatus.

Don Josephus de Plandolit, in loco de la Ametlla, Barchinone diocesis, populatus.

[*Decima quarta habitatio*]

Decima quarta habitatio facta et publicata die vigesima secunda mensis dezembris, M DCC V, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; nobilis Vincencius Alemany Descallar, regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus⁴²⁹ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario, et illustre don Josepho Anthonio de Rubí et Boxadós, locumtenente magistri rationalis domus et curie sue regie maiestatis) pro parte domini nostri regis; dilectus consiliarius regius frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis; don Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et⁴³⁰ Rocabertí, don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella, don Maginus //160r// de Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu,

428. A continuació, Miquel, ratllat.

429. Jacobus, corregit.

430. Pinós et, interlineat.

sindicus Villefranche⁴³¹ Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, una cum admodum reverendo fratre Joanne Soler, abbate monesterii divi Pauli de Campo; prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Catalonie, in loco scilicet solii regii ibidem facti et parati, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die⁴³² vigesima secunda mensis dezembris, anno a nativitate Domini 1705, post meridiem intititata, presente don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque ibidem Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legem et publicarem habilitacionem per eos factam, et per me, dictum nottarium, de //160v// eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam don Joannis de Saleta, ville de Calella, diocesis Gerunde, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Josephi Maris, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Raphaeli de Torrell, de Montroig, archidiocesis Tarrachone, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Raymundi de Rodolat, civitatis Tarrachone, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Josephi de Ros et de Bas, in villa Episcopalis, diocesis Gerunde, domiciliati, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Jacobi de Camats, ville de Sanahuja, diocesis Urgelli, pro quo comparuit Philippus de Camats, eius filius et procuratore, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Ignasii de Olzina et Riusech, vile Monistrolli doctor Monte Serato, admitatur ut domicellus.

431. Ville, a continuació, ratllat, Berge, i després franche.

432. A continuació, d, ratllat.

Que fuerunt acta Barchinone, sub die, mense, anno et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana //161r// Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, et presentibus eciam prenomminatis testibus ad premissa vocatis et⁴³³ assumptis, ut superius continetur.

Die mercurii, XXIII mensis decembris, anno a nativitate Domini M DCC V, hora nona ante meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Bernat de Bru.

Joseph⁴³⁴ Graell, Castelló y Paratge.

Ramon de Carreras.

Gerònim Puig.

Joseph de Carreras y Talavera.

Emanuel Desvalls y Escura.

161v// Don Joan Copons y Falcó.

Don Francisco Anglasell y Cortada.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Francisco Amigant y Olsina.

Don Francisco Solà de Sant Esteve.

Don Joan Gualbes, de Bonaventura y Copons.

Don Anton Berenguer y Novell.

Joseph de Sengenís.

Anton de Sabater y Campderròs.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Don Joan Gaspar, Vilar y Ombert.

Don Francisco de Àger y Queralt.

Don Anton Sun[y]er y Belloch.

Don Francisco Cardona y Vidal.

Joan⁴³⁵ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Gaspar Mir.

---

433. *A continuació, ro., ratllat.*

434. *Precedit de Don, ratllat.*

435. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Benet Mir.
 Don Ramon Sallés y Alba.
 Ambrós de Foraster.
 Don Joan Batlle.
 Joan de Monserrat.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Carlos Ribera y Claramunt.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Fran de Móra y Casadevall.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 162r// Fèlix de Sala y Sasala.
 Joan de Riba y Comalada.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Joseph de Sala.⁴³⁶
 Emanuel Anton de Salvador.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Anton de Gualteró.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Joseph Subirà.
 Don Nicolau de Portolà y Subirà.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Don Diego Pallarès.
 Joseph de Canyelles.
 Ramon de Falguera.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Vicens Magarola.
 Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.
 Joseph de Morat y Tord.
 Don Francisco Divet.
 Don Lluís Omdedeu.
 Don Bonaventura Vidal.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre.
 Don Joseph de Francolí y Magarola.
 Don Ramon Copons del Llor.

---

436. *A continuació, Ema., ratllat.*

Melchior de Solà y Guardiola.
 Don Lluís de Cruylles y Rejadell.
 Don Joan Novell y Nadal.
 162v// Joseph de Viladomar y Foix.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Don Gerònim de Magarola y Grau.
 Don Ramon Cellers.
 Balthazar⁴³⁷ de Cadell.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Miquel Pau de Vilanova.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Joseph Gible.
 Don Anton Gible.
 Don Joseph Càncer.
 Anton de Castells.
 Domingo de Castells y Gervàs.
 Don Joseph Mach.
 Miquel de Ciurana.
 Nicolau de Santjoan y Llobregat.
 Francesch Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Don Francisco de Rocabertí y Pau.
 Antón de Albertí.
 Joan de Ciurana.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Arasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Don Francisco Marí y Ginovès.
 Don Francisco Marlès y Massana.
 Don Jacinto Oliver.
 Don Alexandro Palau y de Aguilar.
 Cayetano de Ferrer.
 164r// Don Joseph Maris.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 Don Salvador de Tamarit.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Joseph de Llobet.

---

437. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Francisco Grimau y Corbera.

Ignasi de Bòria.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Don Joseph Paguera y Aymerich.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt insfrascripte et sequentes:

Josephus de Sala, miles in loco de Fugarolas, Vicencis diocesis, populatus.

Joannes de Riba et Comalada, procurator Raymundi de Navès et Matheu, militis in villa Cervarie, Celsonensis diocesis, populati; constat de procuratione apud Josephum Pomès et Mensa, notarium publicum ville Cervarie, die vigesima prima currencium mensis et anni.

Suspensió del dissentiment del bras real

Se és llegida la suspensió del discentiment posat lo die 20 del corrent per lo síndich de Mataró, al qual se aderí lo síndich de Pals, a tots los negocis de la present Cort General, feta per dits síndichs lo die de ayr, a la tarde, en la forma següent:

Lo senyor Miquel Torner, síndich de Mataró, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

163r⁴³⁸// En la convocació del bras real del dia 22 de desembre, 1705, a la tarda, se ha fet la suspensió al discentiment posat lo dia 20 del mateix als negocis de la present Cort, en la forma següent:

Lo senyor Miquel Torner, síndich de Mataró, atès la real carta del rey, nostre senyor (Déu lo guarde), dirigida a l'il·lustríssim senyor canceller segon, president del present bras, de data del dia present, de sa real mà firmada, ab la qual se ha dignat participar-li la notícia ha tingut sa magestat de haver-li donat la deguda obediència la capital del Regne de València lo die 16 del corrent mes, per a què dit il·lustríssim senyor president la passe a la intel·ligència del present bras per a participar en lo gust a tant feliz expedició;⁴³⁹ y considerant ésser propri del zel y atencions que lo present bras y sos individus en totas occasions desitja manifestar en compliment de sa primera obligació; y per a què lo present y tots los demés il·lustríssims braços de la present Cort pugan fer las manifestacions de son gran affecte y cumplir a las atencions y obligació los incumbeix, en demostració de la alegria ab què se ha celebrat en los il·lustríssims braços de la present Cort tant singular y alegre notícia; ha dit y declarat, com en virtut del present diu y declara, suspèndrer, com suspèn, lo discentiment que lo dia 20 del corrent possà dit Miquel Torner al curs y negocis de la present Cort, tant de gràcia com de justícia, solament per a tractar de las gràcias se han de donar al rey, nostre senyor, per la participació de dita notícia, com y també de la norabona de part dels tres il·lustríssims braços de la present Cort de tant feliz succès; y juntament, per a tractar y deliberar las gràcias se deuen donar //163v// a Déu, Nostre Senyor, y axí mateix, las demostracions de alegria que apareixerà als il·lustríssims braços haver-se de fer per tant feliz succès. Y que per dit⁴⁴⁰ assumpto y no per més ni altrament, fa la present suspensió a dit discentiment, volent que, concluhit y deliberat tot lo fahedor sobre lo referit assumpto, reste dit dis-

438. *El document es troba cosit entre els folis 162v i 164r.*

439. *A continuació, per lo que interessa, ratllat.*

440. *A continuació, efecte, tant, ratllat.*

centiment ab tots sos effectes, ab sa força y valor, axí com la present suspensió feta no fos estada. Y que esta, per lo promotor del present bras sie participada als il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar per medi de sos promotors, en la forma acostumada.

Lo senyor Gerònim Parri, síndich de Pals, s'és ajustat també y conformat a la suspensió de dit discentiment en la conformitat sobre expressada.

Seguidament, se són llegidas dos deliberacions presas la una per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich y la altra per lo il·lustríssim bras //164v// real lo die 21 del present, en orde a rendir alegres Pàsques al rey nostre senyor (Déu lo guarde), ab les expressions pròpias y connaturals de la innata fidelitat y zel dels il·lustríssims braços y de tota la Cort, ab las quals se han conformat en tot y per tot ab la resolució presa per lo il·lustríssim bras militar dit die 21 del corrent mes y any.

E après, se és llegida la real carta del rey nostre senyor (Déu lo guarde), de data del dia de air, que per medi de un labarder de sa magestat rebé lo il·lustríssim senyor president, lo mateix dia, que per ocasió de no ser encara participada la suspensió del dit discentiment posat en lo il·lustríssim bras real dit dia 20 de corrent no fou practicable pèndrer resolució sobre son contingut, la qual real carta és del thenor següent:

Carta del rey nostre senyor, en què participa trobar-se València baix son domini

165r⁴⁴¹// El rey.

Don Pedro Torrellas y Semanat, presidente del brazo militar de mi Principado de Cataluña. Aviendo sido Dios servido, en continuacion de su piadosa misericordia, que mi reyno de Valencia aya, a imitacion deste fidelissimo Principado, sacudido el yugo que le oprimia, bolviendo a gozar de su libertad bajo mi real dominio y dándome la capital de aquel reyno la obediencia el dia diez y seis del corriente, e resuelto participaros esta noticia, que passó a la mia ayer, para que la passéis a la inteligencia del brazo. Acudiendo primero a rendir las devidas gracias a Nuestro Señor, tengáis la parte de gusto que en tan feliz expedición como ésta os toca, suplicando a Su Magestad Divina la continuacion de tan felizes progressos, por medio de los quales espero que, a imitacion deste, se sigan los que con más brevedad me condusgan a la quieta y pacífica posesion de mi monarchia, en lo qual os toca a vosotros tanta parte de gloria por aver sido los que en primer lugar empezasteis a abrir el camino a tan justo y devido fin. Y siendo el mio el de acudir como buen padre a la conservacion y defensa de tan fieles vassallos, espero de vuestro amor correspondereis, como asta aquí lo abeis echo, con quanto vuestra posibilidad pudiere, para que llegue con el favor divino al colmo de la felicidad, que con vuestra ayuda me prometo.

Dada en Barcelona, a veinte y dos de desiembre de mil sietecientos y cinco.

Yo el rey

Por mandado del rey, nuestro señor, Enrique de Günter.

Al presidente del brazo militar.

Por el rey, a don Pedro Torrellas y Semanat, presidente del Brazo militar.⁴⁴²

441. Document cosit entre els folis 164v i 166r.

442. Al foli sense numerar, entre els folis 166v i 167r.

Y seguidament se és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ayr, que és del thenor següent: *inseratur*.

Oyda la real carta de sa magestat, *inseratur et postea dices*.

166r⁴⁴³// En lo bras ecclesiàstich, juntat en la tarda del dia 22 de desembre 1705, se ha fet la deliberació següent.

Ohida la real carta de sa magestat en què se digna participar al present bras la ditxosa notícia de haver-se lo Regne de València sacudit lo jugo que'l oprimia y gosar de sa llibertat baix lo real domini de sa magestat, ab clàusulas tant afavoridas y pròpias de la gran benignitat y amor de sa magestat, que constitueixan sempre al present Principat en novas y majors obligacions, delibera, per ço, lo present estament, per via de pensament, que ab embaxada per medi de tres personas de quiscun bras, eligidoras per lo il·lustríssim senyor president, las tres del present estament, se posen los tres brassos de la present Cort als reals peus de sa magestat, rendint-li las degudas gràcias de haver-se dignat sa magestat participar als brassos tant alegra notícia. Assegurant a sa magestat que estos incessantment suplican a la Divina sia servit continuar tant felizes successos per a què, ab la brevedat que estos sos fidelíssims vassalls desitjan y han menester, logre lo rey, nostre senyor, la quieta y pacífica possessió de tots los regnes de sa dilatada monarquia. Y donen per dit effecte la enhorabona a sa magestat, acompanyada del zel y affecta ab què desitjan los brassos repetir-ne molts de iguals y majors conseqüèncias. Y en demostració del gran consuelo y alegria que resideix en tots los provincials universalment, sia manat als il·lustres y fidelíssims senyors deputats del General del present Principat que, a gastos de la Generalitat, fassen públicas alimàrias en las casas de la Deputació del General, palau real, càrcers reals y demés parts ahont se acostuman en semblants casos, ab lo major lluhiment //166v// sie possible. Emperò, per quant lo General de Cattelunya de present se troba tant atrassat y falt de medis y los molts que necessita prompts per lo servey de sa magestat y benefici públich del Principat, com és notori, essent com és cosa tant digna de las grans atencions dels il·lustríssims brassos de la present Cort procurar y facilitar tot alívio per a què puga lo General cumplir a sas indispensables obligacions, que per ço no se donen alimàrias ni per ellas cosa alguna als il·lustríssims senyors presidents de dits brassos y oficials de la Cort, ni als dits il·lustres y fidelíssims senyors deputats y oficials del General y casa de la Deputació, sinó que tant dits senyors deputats y oficials del General y casa de la Deputació com dits senyors presidents y oficials de la Cort fassen tant justas alimàrias a gastos propis y no de pecúnias del General. Donant providència en què lo refús de ditas alimàrias reculle lo regent los comptes en benefici del General y que no-s quede en útil del verguer. Y que per ço sian despedis mandatos o lletras segons estil de la present Cort.⁴⁴⁴ Y que esta deliberació, per medi del promotor del present estament, sie participada als il·lustríssims brassos militar y real per medi de sos respective promotors.

En virtut de la qual deliberació y a effecte de reportar dita embaxada a sa magestat per part del present estament, per lo il·lustríssim senyor archebisbe, president, són estats anomenats los infrascrits: lo il·lustríssim senyor bisbe de Solsona,⁴⁴⁵ y lo senyor don Feliciano de Sayol, llochinent de Prior de Cattelunya, y lo molt reverent síndich de l'il·lustre Capítol de Barcelona.

443. *Document cosit entre els folis 165v i 167r.*

444. *Al marge esquerre, Y que per ço sian despedis mandatos o lletras segons estil de la present Cort.*

445. *A continuació, lo il·lustre abat de, ratllat.*

Y lo dit il·lustríssim senyor president donà tot lo sobra dit //167v// per proposició per a què a vista de una cosa y altre sie servit lo present il·lustríssim bras deliberar lo fahedor.

Que se fassen alimàrias un die per la alegre notícia de València; y que se done la enorabona a sa magestat per part de la Cort

E lo dit il·lustríssim bras, oyda la real carta del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de sa real mà firmada, dad en Barcelona, lo die 22 del corrent, en què·s digna participar haver-se sacudit tot lo Regne de València lo jugo que l'oprimia, tornant a gosar de sa llibertat baix lo real domini de sa magestat y de haver-li donat la capital de aquell regne lo die 16 del corrent la obediència en què té tanta part de glòria aquest Principat per ser estat lo primer en obrir lo camí a tant just y degut fi, per lo qual, segons la intel·ligència donada al il·lustríssim president, serà del real agrado de sa magestat que·s fasse un dia de alimàrias, attès que lo discentiment posat en lo il·lustríssim bras real per lo effecte infrascrit queda suspès, com apar dels papers llegits dels dias 21 y 22 del corrent; oyda també la deliberació sobre est assumpto presa lo die de vuy per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, deliberà per ço que se effectue fer-se un dia de alimàrias en las presents casas de la Deputació, palau real, presó y casas del General, a gastos de la Generalitat. Y attès se troba tant exausta, que no·s donen alimàrias als il·lustríssims senyors presidents ni oficials de la present Cort, ni tampoch als fidelíssims senyors deputats, oydors, assessors ni altres oficials de la casa, sinó que cada hu las fasse de propri. Y attès que lo rey nostre senyor a la embaxada que los tres senyors promotors de la present Cort General de part de ella li reportaren lo die de //168r// ayr, explicant-li lo desig té la Cort de donar-li las Pàsquas de la nativitat del Senyor, suplicant-li fos servit senyalar dia y hora per executar la funció, respongué que ya avisaria en cas per aquella senyale lo die de demà, que a un mateix temps rendesca la Cort al rey nostre senyor lo anúncio de las Pàsquas y la enorabona de tant alegre notícia ab aquellas mayors expressions que sabran desempenyar los il·lustríssims senyors presidents. Y no senyalant sa magestat per la funció de rendir-li las Pàsquas lo die de demà, que en est cas per medi de embaxada reportadora quant més prest sie possible per los tres il·lustríssims senyors presidents y dos personas de quiscun estament, se vaya a donar la enorabona al rey nostre senyor de dit alegre succès y que lo anúncio de Pàsquas se execute quant lo rey nostre senyor se servirà insinuar ésser de sa rea voluntat. Y en quant a las ditas alimàrias, que se observe la forma estilada en los triennis antecedents, ab expressió que lo refús quede en benefici de la Generalitat y no en útil del verguer, fent-se per ço mandato al fidelíssim consistori de deputats y oydors perquè ho manen executar ab la brevedat que·s requireix y menos cost sie possible, suplicant als il·lustríssims estaments ecclesiàstich y real

sien servits conformar-se en orde a la enorabona ab lo sobre explicat, inseguint-se en assò los exemplars de enorabona que-s troban haver-se //168v// donar a sa magestat. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real per medi de sos promotors.

Dicta die, hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat.

**Deliberació del bras real sobre
la dita real carta y alimàrias**

Se és llegida la deliberació de l'il·lustríssim bras real lo die de vuy respecte de la enorabona y alimàrias de la felicitat del succès de estar ya la ciutat y Regne de València baix lo suau domini del rey nostre senyor (que Déu guarde), en què-s conforma ab la resolució presa est matí per lo present il·lustríssim estament.

Item, iuravit et comparuit don Josephus Oliver de Botaller, uti procurator nobilis don Petri Jordà, Dertuse populati, de cuius procuracione constat penes dominum Josephum Marro, nottarium publicum Dertuse, die vigesima sexta mensis novembris currentis anni.

Item, Emanuel de Roca et Julià et Llunes, procurator domini Francisci de Abaria, Dertuse populati; constat //171r// de procuracione instrumento recepto penes Franciscum Gil, nottarium publicum Dertuse, die nona currentium mensis et anni.

Item, Philipus de Quintana et Fàbregas, domicellus Barchinone domiciliatus.

Sub hoc die fuit expeditum quoddam mandatum ex parte trium illustrium stamentorum directum illustrissimis et fidelissimis dominis deptatis huius Cathalonie Principatus, sub forma sequenti:

Los tres estaments del present Principat de Catalunya, convocats, etc. *Inseratur dictum mandatum prout est hic consutum, usque ad finem.*

169r⁴⁴⁶// Mandato als senyors deputats perquè fassen alimàrias un die.

Los tres estaments del present Principat de Catalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey, nostre senyor (que Déu guarde), de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats del dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Per quant és indispensable a la present Cort y a sos braços, com a principals interessats, lo celebrar ab las més festivas demostracions lo contento tant gran que li assisteix per la ditzosa notícia que lo rey, nostre senyor, se ha dignat participar-los ab sa real carta de 22 del corrent de haver-se lo

446. Document cosit entre els folis 168v i 171r.

Regne de València sacudit lo jugo que l'oprimia y gozar de sa llibertat baix lo real domini de sa magestat; havem deliberat que de diners de la Generalitat se fassen per dita causa en las casas de la Deputació, del General, palau real, càrcers reals y demás parts ahont se acostuma las alimàrias acostumadas en semblants casos, ab lo major llument que sie possible. Emperò, per quant lo General de Cattelunya de present se troba tant atrassat y falt de medis y los molts que necessita prompts per lo servey de sa magestat y benefici públich del present //169v// Principat, com és notori, essent com és cosa tant digna de las grans atencions de la present Cort procurar y facilitar tot alívio per a què puga lo General complir a sas indispensables obligacions, ab estos motius tant justos y rellevants, havent també deliberat que no se donen ditas alimàrias ni per ellas cosa alguna als il·lustríssims senyors presidents de dits braços y oficials de la Cort, ni als dits il·lustres y fidelíssims senyors deputats y demás oficials del General y casa de la Deputació, sinó que tant dits senyors deputats y oficials del General y casa de la Deputació com dits senyors presidents y oficials de la Cort fassen tant justas alimàrias a gastos propis y no de pecúnias del General, donant providència en què lo refús de ditas alimàrias reculle lo regent los comptes en benefici del General y que no-s quede en utilitat del verguer. Y que per dit efecte fossen despedidas las lletres y mandatos necessaris, segons estil de la present Cort. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobredit, vos diem, encarregam y manam que de pecúnias de la Generalitat disposeu que sien fetas ditas alimàrias en ditas casas de la Deputació, del General, palau real,⁴⁴⁷ càrcers reals y demás parts ahont se acostuma en semblants casos, ab lo major llument que sie possible. Y que no delibereu⁴⁴⁸ //170r// ni permetau que-s donen alimàrias ni per ellas cosa alguna als il·lustríssims senyors presidents y oficials de la Cort, a vosaltres, ni als oficials del General y casa de la Deputació, y que doneu la deguda providència en què lo refús se reculle [per lo regent los comptes] en benefici de la Generalitat y no en utilitat del verguer. Executant en tot y per tot lo contengut en ditas deliberacions, que altrament fent lo contrari (lo que no crehem de vostre gran zel), seria precís provehir segons de justícia se troberia fahedor. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescrites de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits braços y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, vuy als 23 de desembre, 1705.

Don Pedro de Torrelles, president del bras militar. *Scriba et secretarius dicti illustrissimi Brachii militaris, Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone.*

Fra Joseph, arquebisbe de Tarragona, president del bras ecclesiàstich. *Scriba et secretarius dicti illustrissimi brachii ecclesiastici, Raphael Albià, notarius publicus Barchinone.*

Francisco Gallart y Pastor, conseller segon de la excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president de l'il·lustríssim bras real. *Scriba et secretarius illustrissimi stamenti regalis, Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone.*

Locus sigil+li.

Las quals lletres foren presentadas a l'il·lustre don Joseph de Novell, diputat militar, //170v// personalment trobat en las casas de la capella de Nostra Senyora de Montserrat de la present ciutat, entre las 6 y las 7 de la nit de dit dia 23, desembre, 1705, per Joan Vilarrasa, porter del bras ecclesiàstich,⁴⁴⁹ qui ne féu⁴⁵⁰

447. *A continuació, y, ratllat.*

448. *deliberen, corregit.*

449. *present estament, corregit.*

450. *fa, corregit.*

relació a dit,⁴⁵¹ Rafel Albià, nottari públich de Barcelona, escrivà y secretari de dit ecclesiàstic⁴⁵² estament, vuy, als 24 de dits mes y any, essent presents per testimonis Joan Cabanes y Matalí y Barthomeu Cerveró, notaris públichs de Barcelona.

***Die jovis, XXIII mensis dezembris, anno a nativitate
Domini M DCC V, hora nona iam pulsta ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Joseph de Carreras y Talavera.

Salvador de Texidor.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Joseph de Llobet.

171v// Anton de Llenes y de Bosser.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Emanuel de Rocajulià y Llunes.

Don Francisco Moner.

Joseph de Cerdà y Güell.

Don Ramon⁴⁵³ Maranyosa.

Don Jacinto Descallar.

Joan de Riba y Comalada.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Anton Berenguer y Novell.

Don Anton Berenguer y Gabriel.

Don Joseph Desprat y Çabasona.

Joseph de Sangenís.

Don Francisco Àger y Queralt.

Don Francisco Aloy.

Don Francisco Anglasell y Cortada.

Don Alexandro Palau y de Aguilar.

Don Miquel de Cordellas.

Don Pedro Montoliu y Ribes.

---

451. mi, *corregit.*

452. present, *corregit.*

453. Ignasi, *corregit.*

Bernat de Bru.
Joseph de Viladomar y Foix.
Don Benet Mir.
Francisco de Prat y Senjulià.
Anton de Gualteró.
Don Joseph Subirà.
Don Nicolau de Portolà.
172r// Don Jacinto Dezcallar y Ortodó.
Don Anton Vilana y Vilamala.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Joan de Boxeda.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
Joseph de Llansà y de Rocada.
Domingo de Castells y de Gervàs.
Anton de Castells.
Don Joan Gaspar, Vilar y Ombert.
Joseph de Pallarès.
Don Jacinto Oliver.
Joseph de Vilanova.
Don Bonaventura Oriol.
Don Ignasi Trinxeria.
Ambrós de Foraster.
Don Fèlix Ferrany Çacirera.
Anton de Sabater.
Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
Don Ignasi Miquel.
Lo senyor comte de Solterra.
Don Bonaventura Vidal.
Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
Don Enrich de Jalpí y Tries.
Don Francesch Maresch.
Fèlix de Sala y Sasala.
Francisco de Graell y Brossa.
Don Francisco de Guiu y Escolà.
Francisco de Tord y Granollachs.
172v// Ramon de Rialp.
Mariano de Sunyer.
Don Anton Senjust y Planella.

Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
 Don Galceran Vilallonga.
 Miquel de Ciurana.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Jacinto Sagrera y Xifré.
 Don Francisco de Rocabertí y Pau.
 Don Vicens Magarola.
 Joseph de Solà y Guardiola.
 Ignasi de Ferrer.
 Joan⁴⁵⁴ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Martín⁴⁵⁵ Sabater y de Agullana.
 Don Lluís Omdedéu.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Aleix Tristany.
 Don Emanuel Ferrer y Siges.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Pontarró.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Joan de Montserrat.
 Joseph de Canyelles.
 Balthazar⁴⁵⁶ de Cadell.
 Fèlix de Areny.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 173r// Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
 Joseph de Morer y Tord.
 Don Magí de Ninot y Negrell.
 Don Francisco de Junyent y Vergós.
 Joan de Ciurana.
 Don Francisco Vivet.
 Jaume de Falguera.
 Anton de Albertí.
 Don Carlos Fivaller y Torres.

---

454. *Precedit de Don, ratllat.*

455. *Precedit de Don, ratllat.*

456. *Precedit de Don, ratllat.*

Francisco Puigdesàlit y Sais.
 Don Vicens de Xammar y Copons.
 Don Julià Clement Solanell de Foix.
 Don Ramon Claver.
 Don Joan Reart y Queralt.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Joan de Ponsich y Monjo.
 Don Joseph de Terré y Granollachs.
 Alonso de Pallarès.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Carlos de Llupià y Roger.
 Francisco de Amat.
 Don Joseph Aguilar y Oluya.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Don Francisco Marí y Ginovès.
 Don Joseph Càncer.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Feliciano de Cordellas.
 March Anton de Llàsera.
 Joseph de Pons y Caramanay.
 //173v// Rafel de Torrell y de Frexa.
 Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.
 Joseph de Tort y Cortada.

Recado donat per lo senyor don Narcís Feliu ab què de part de sa magestat se donava hora a la Cort per anar a rendir-li las felizes Pàsquas y besamà

Lo il·lustríssim senyor president y bras militar són anats a dita funció ab lo cerimonial que aquí se explica

En aquest dia, entre las nou y deu horas del matí, és entrat en la sala dels reys ahont se trobava lo il·lustríssim senyor president del bras militar, ab differentes cavallers, don Narcís Feliu y de part del rey nostre senyor (Déu lo guarde) ha explicat que per al besamà y anúncio de Pàsquas sen[y]alava a la Cort General des de las deu a las dotse del matí. Entès lo que, per los tres il·lustríssims brasos, tocades las deu, se són partits de las casas del general ab est orde, ço és, primer lo il·lustríssim senyor president y bras ecclesiàstich, anant devant son masser ab la gramalla y la creu de l'il·lustríssim senyor arcabisbe, que la aportave un sacerdot. Poch après, lo il·lustríssim senyor president del present bras militar, ab los

col·laterals del senyor don Joseph de Cartellà y Cebastida y don Francisco Rocabertí, Pau y Bellera, anant devant son maser ab la gramalla, y seguint-se los demés cavallers del present il·lustríssim bras dalt nomenats, ab bon orde, y al detràs, los alacayos. Ultimadament és partit lo il·lustríssim senyor president y bras real, anat en la primera filera, ço és, a mà dreta lo il·lustríssim senyor conceller segon, los tres síndichs de la present excel·lentíssima ciutat, y en mig de estos un dels dos síndichs de la de Lleyda, anant devant lo maser de la Cort ab sa gramalla y a mà dreta y mà //174r// esquerra de aquest los dos verguers de la present excel·lentíssima ciutat ab las gramallas y massas; seguian-se a dits il·lustríssims senyors president y síndichs los demés de las ciutats y universitats que componen dit il·lustríssim bras real, ab bon orde, y se són encaminats per la Llibreteria, devallada de la Presó, carrer de la Argenteria, Cambis, dret a la clavaguera de Llotja y real palàcio. Després de haver feta la funció lo il·lustríssim senyor president y bras ecclesiàstich, és entrat en la sala que fa cantonada al portal de Mar dit il·lustríssim senyor president y bras militar, en la qual estava lo rey nostre senyor baix son real doser, sentat en una cadira; lo dit il·lustríssim senyor president, fetas las tres cortesias y⁴⁵⁷ agenollat del genoll esquerra, en nom del dit il·lustríssim bras militar y de la Cort ha donat a sa magestat la enorabona de la felicitat ab què se troba estar en son suau y amabilíssim domini la ciutat y Regne de València, y juntament li ha donat lo anúncio de las Pàsquas de la nativitat del Senyor, assegurant a sa magestat que tota la Cort General desitja lo logro de aquellas ab las alegrias y colmos de gràcias espirituals y temporals que·s pot promètrer del zel⁴⁵⁸ e innata fidelitat catalana, que espera en la Divina Magestat⁴⁵⁹ poder-li rendir altres enorabonas y vèurer-lo en lo trono de tots sos dilatats dominis ab la brevedat y felicitat que insta la justificació dels apre //174v// ciablíssims mèrits y dons ab què lo venera, al qual fi tota la Cort se aplicarà ab aquellas veras corresponents a sa obligació. Ha respost lo rey nostre senyor que *apreciava mucho esta demostración de la Corte, propia de su gran zelo y fidelidad, y que será muy*⁴⁶⁰ *de su real agrado el que en breve se logre la effectuación de la conclusión de la Corte y se eviten quantos estorvos la puedan dilatar, por lo mucho que importa a mi real servicio y a vosotros mismos.* Després, dit senyor president ha fet las tres cortesias y ha passat a besar sa real mà, fent primer las tres cortesias los dits dos col·laterals y demés dalt nomenats, y últimament, jo, lo secretari infrascrit. Un après l'altre, ab bon orde y executada esta funció, se són despedits de sa magestat, fent-li las degudes cortesias. Y lo il·lustríssim senyor president y síndichs de dit bras real que eran a la antisala, són entrats a fer la

457. A continuació, ay, ratllat.

458. A continuació, y, ratllat.

459. A continuació, en Barce., ratllat.

460. mucho, *corregit*.

mateixa funció. Y després, prenent dret a sant Sebastià, carrer de la Fusteria, carrer Ample, Regomir, dret a la Deputació, se són retornats cada hu a⁴⁶¹ son bras. Y lo il·lustríssim senyor president de dit bras militar ha donat las gràcias a tots los cavallers dalt nomenats⁴⁶² de haver-lo asistit en la funció y tots *ad invicem* se han donat las felices Pàsques y la enorabona de haver lograt esta ocasió de postrar-se als reals peus de sa magestat.

175r//

Dicto die, hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, se ha acordat per los tres il·lustríssims brasos que tot lo die de demà, per ser lo més festiu, sie feriat.

Sub hac die comparuerunt et more⁴⁶³ solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Hyacinthus de Torres et de Fontdevila, domicellus in villa de Çarroca de Ballera, diocesis Urgelli, domiciliatus.

Hyacinthus de Giralt, in villa de Sort, Urgellensis diocesis, populatus.

---

461. ab, *corregit.*

462. A *continuació*, y, *ratllat.*

463. A *continuació*, *iura*, *ratllat.*

***Die sabbati, XXVI mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia de cero iam pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Julià Clement de Solanell y Foix.
 175v// Balthazar⁴⁶⁴ de Cadell.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Joseph de Bru y Banyuls.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Juan Reart, Queralt y Xammar.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Agustí Escarrer.
 Joseph de Ros.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Anton Asprer.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Joan de Pedro.
 Ramon de Carreras.
 Pere de Tristany y Padellàs.
 Joseph de Monserrat y de Brossa.
 Francisco de Borrell y Tudela.
 Francisco de Móra y Casadevall.
 Francisco Puigdesàlit y Sais.
 Don Enrrich Jalpí y Tries.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Don Francisco Anglasell y Cortada.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Lo senyor comte de Solterra.
 176r// Don Joseph Solà y Guardiola.
 Don Francisco Àger y Queralt.
 Joseph de Nogués.

---

464. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Vilanova.
Joseph de Sengenís.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Anton de Minguella y Aleny.
Joseph de Llobet.
Don Francisco Guiu y Escolà.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Don Carlos de Fivaller y Torres.
Joan de Riba y Comalada.
Anton de Carreras.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Bonaventura Vidal.
Don Francisco Amigant y Olsina.
Don Anton Berenguer y Novell.
Jacinto de Bru.
Francisco de Marí y Genovés.
Domingo de Castells y Gervàs.
Anton de Castells.
Don Joseph Desprat y Sevassona.
Joseph de Pallarès.
Alonso de Pallarès.
Francisco de Verthamon.
Don Nicolau de Portolà y Subirà.
Don Joseph de Subirà.
176v// Ambrós de Foraster.
Rafel de Torrell.
Joseph de Sala de Fugarolas.
Joan de Boxeda.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Joseph de Caramany y Margarit.
Don Jacinto Sagrera y Massana.
March Anton de Llàssera.
Don Jaume Copons y Falcó.
Joseph de Sabater.
Emanuel Anton.
Fèlix de Sala y Sasala.
Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Julià de Foix y Montallà.
Francisco de Tord y Granollachs.
Don Feliciano Sayol.
Don Miquel Cordellas.
Don Joseph Móra y Sirera.
Joan de Siurana.
Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Francisco Vivet.
Don Joseph de Aguilar y Oluya.
Pons de Caramany y Margarit.
Don Emanuel Ferrer y Ciges.
Don Juan Jalpí.
Don Francisco Moner.
177r// Don Joseph Marles y Massana.
Don Visens Magarola.
Don Ramon Rodolat.
Anthon de Gualteró.
Jacinto de Torres y Fontdevila.
Don Jacinto Marles y Massana.
Joseph de Melianta y Sulla.
Don Joseph Ferré y Marquès.
Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
Don Magí Vilallonga y Çaportella.
Francisco de Amar.
Don Diego Pallarès.
Don Joseph Ascon y Oliver.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Ignasi Miquel.
Don Joseph Francolí y Magarola.
Don Anton de Sunyer y Belloch.
Don Alexandro Palau y Aguilar.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Don Jacinto Oliver de Botaller.
Don Gabriel de Borràs.
Don Ignasi Balthazar de Alegre.
Jacinto de Giralt y de Canal.
Anton de Llenes y de Bosser.
177v// Salvador de Teixidor.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
Josephus de Monserrat et de Brossa, domicellus Cervarie domiciliatus.
Franciscus de Borrell et de Tudela, domicellus in villa Tallarni domiciliatus.*⁴⁶⁵

Proposà lo il·lustríssim senyor president si en orde a salaris y adeales apareixerà pèndrer algun expedient, atès que lo que últimament se havia resolt no ha tinguda acceptació en los altres il·lustríssims brasos y la conveniència que's discorra en abreviar lo curs de la present Cort.⁴⁶⁶

Que se donen salaris y adeales als oficials de la Cort

E lo dit il·lustríssim bras militar, desijant assegurar la mútua correspondència dels tres il·lustríssims⁴⁶⁷ estaments y obviar tot lo que puga dilatar la breu expedició de la present Cort, que tant importa per lo mayor servey de sa magestat (Déu lo guarde) y benefici públich, atnent que las resolucions presas per lo present estament en orde a salaris y adeales los dias 9, 11 y 22 del present foren condicionals y que ocorren motius per a variar-las, deliberà per ço, per via de pensament, conformar-se en tot y per tot, com se conforma, ab la resolució en orde a dits salaris y adeales presa per lo il·lustríssim estament ecclesiàstich lo die 16 del corrent, contenint que als oficials de la present Cort, tant del gremi com fora del gremi dels il·lustríssims brasos, se donen salaris y als il·lustríssims presidents, oficials de la Cort y síndichs del bras real las adeales, sí y conforme en las antecedents Corts se ha observat; conformant-se també, com se conforma, ab lo deliberat per lo il·lustríssim bras real lo die set del corrent. Y que esta resolució //179r// per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Lo il·lustríssim bras real ha alçat lo dissentiment general

Al cap de poch rato lo promotor del present bras ha donat notícia de que lo promotor del il·lustríssim bras real li ha expressat com en aquell il·lustríssim bras, en vista de la precedent resolució, lo síndich de Mataró ha alsat luego lo discentiment general que tenia posat, al que se és aderit lo síndich de Pals en la forma següent: E immediadament, etc. *Inseratur, etc.*

465. domiciliati, *corregit*.

466. y adeales apareixerà pèndrer algun expedient, atès que lo que últimament se havia resolt no ha tinguda acceptació en los altres il·lustríssims brasos y la conveniència que's discorra en abreviar lo curs de la present Cort, *al marge esquerre*.

467. A *continuació*, brasos, *rallat*.

178r⁴⁶⁸// En lo bras real, convocat lo die 26 de desembre,⁴⁶⁹ any de la nativitat del Senyor de 1706, a la tarda, se ha alsat un discentiment en la forma següent:

E immediadament de ésser estat llegit al present bras lo paper que per don Ignasi de Miquel e o còpia d'ell fou donat y llegit a l'il·lustríssim bras militar lo dia 22 del corrent mes de desembre, ab lo qual explicà alsar lo discentiment tenia posat en aquell il·lustríssim bras lo dia 18 del mateix mes, y la deliberació feta per dit il·lustríssim bras militar lo dia present sobre la dependència de salaris y adeales, lo senyor Miquel Torner, síndich de Mataró, a dit, explicat y referit al present bras que, atès lo discentiment posà lo dia 20 del present mes al curs y negocis dels tres il·lustríssims braços y present Cort, axís de justícia com de gràcia, ab la exceptuació en aquell continguda, fou fins y a tant que los tres il·lustríssims braços fossen conformes en què's donassen salaris y adeales cada semmana als il·lustríssims senyors presidents,⁴⁷⁰ a tots los oficials de la present Cort axís dels gremis dels braços com altres, y adeales y lloguers de casa als síndichs del present bras, en continuació y manutenció de la poció en què uns y altres estan en cobrar ditas adeales. Y atès que⁴⁷¹ lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, ab deliberació feta lo dia 10 del corrent, s'i conformà, y sols faltava conformar-se al referit lo il·lustríssim bras militar, a que se ha conformat ja⁴⁷² ab la deliberació feta esta tarda, ab la qual se a aderit y ajustat al deliberat per dit il·lustríssim bras //178v// ecclesiàstich dit die 16 del corrent y per lo present bras lo dia 7 del mateix mes, en què foren per este deliberat donar-se. Y axís, trobant-se com se troban los tres il·lustríssims braços conformes y uniformes sobre lo dit fet de salaris, adeales y lloguer de casa, y per consegüent cessar la causa per la qual dit senyor Torner, síndich de Mataró, havia posat dit discentiment; per ço, diu y explica alsar dit discentiment, y vol aquell tenir per alçat, a fi de que se continue per tots los il·lustríssims braços y present Cort en tots los negocis, axís de gràcia com de justícia y demés dependèncias, com si dit discentiment no fos estat posat.

Gerònim Parri, síndich de Pals, convé y se ajusta a l'alsar dit discentiment.

Y ab esta intel·ligència, lo il·lustríssim senyor president ha donat a dit bras en escrits la proposició del thenor següent:

**Proposició del senyor president d'est bras
sobre la intel·ligència ha donada sa magestat
perquè se busquen medis per acudir
a la urgència de la guerra**

Il·lustríssim senyor.

Lo rey nostre senyor (Déu lo guardi) se ha servit fer avisar aquest matí als il·lustríssims senyors presidents dels estaments ecclesiàstich y real y a mi en son real palàcio se ha dignat expressar als tres los avisos acabavan de arribar a sa real notícia de que los tres generals del duch de Anjou, Tessé, Segles de Tilli y de Tuhi que's trobavan a las fronteras de Portugal, tenint-la del succés de la capital y Regne de València, han dextat aquellas líneas y ab vuyt mil infants, dos mil cavalls y vint pessas de canó se encaminarian al dit Regne de València per lo de Aragó. Que trobant alguna resistència de paysans catalans y naturals de la vila de Montroyo y son castell, que ja havia donada la obedièn-

468. *Full inserit entre els folis 177v i 179r.*

469. *A continuació, 170, ratllat.*

470. *A continuació, y, ratllat.*

471. *A continuació, per, ratllat.*

472. *A continuació, havem, ratllat.*

cia a sa magestat, entrant dins los contraris, han degollat a tots los que han trobat dins dita vila y castell. Y encara que //179v// lo rey, nostre senyor, la defensa, resguart y mayor dilatació de dit Regne de València la tenia recomanada al gran valor y militars experiències de l'excel·lentíssim milord compte de Pererboruu, general de Ingalaterra, y a sas milícias, havent-li expressat que per encaminar-se a aquell regne ere precis entregar-se-li antes assistèncias y socorros proporcionats, trobant-se de present sa magestat falt de ells y tenint sas esperansas en la innata fidelitat y acreditat zel dels naturals de aquest Principat, tenint també notícias que lo duch de Berbich, ab vuyt mil infants y dos mil cavalls, se encaminaria al Rosselló, la precisió de la conjuntura y lo entren[y]able amor ha experimentat dels que componen la present Cort General y demés fidelíssims vassalls de aquest Principat li ha motivat a participar-nos a dits dos il·lustríssims presidents y a mi estas notícias, perquè quiscú de nosaltres a un mateix temps las passe a son bras y en ells, ab la brevedat insta la urgència, se discorre y premedite la forma ab què apareixerà poder-se ab més celeritat⁴⁷³ ocórrer als amenasats danys en què-s cifra lo mayor servey de las dos magestats y conveniència pròpria, com no menos per més acrisolar la inimitable fidelitat cathalana. Al que havem respost los tres presidents a sa magestat que complirían en lo que-ns manave, com ho executo, posant tot lo referit en notícia de vostra senyoria il·lustríssima y donant-ho per proposició, a fi de que vostra senyoria il·lustríssima sie servit resòdrer lo que li apareixerà ésser més convenient.

Y havent-se llegida per mi, lo secretari avall escrit, dita proposició, lo dit il·lustríssim senyor president, després de haver expressat de paraula lo que en escrits se conté en la antecedent proposició, ha expressat que desitjant assertar suplicava al dit il·lustríssim bras tingués a bé permètrer-li consultar ab alguns indivíduos de dit il·lustríssim congrés lo vot que desitjava //180r// fer. Y que atès per instants estan per a tocar las sis de esta tarde, si aparexeria habilitar més temps per a tractar la referida importància.

**Que lo senyor president consulte son vot
ab las personas li apareixerà**

E lo dit il·lustríssim bras militar concordament resolgué que lo il·lustríssim senyor president consultàs son vot ab las personas li aparega, com també deliberà habilitar totas las horas fossen menester per a tractar lo negoci proposat. Y que esta habilitació de horas per lo promotor del present bras fos noticiada als altres il·lustríssims brasos per medi de son promotor.

Y en execució de la propdita resolució, lo senyor promotor posà⁴⁷⁴ en notícia dels als tres promotors la dita habilitació de horas, al que se conformaren los altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, com axí ho noticiaren los senyors promotors de aquells,⁴⁷⁵ y lo senyor president ha nomenat personas per a consultar son vot y elegí los senyors: marquès de Besora, don Gerònim de Magarola;

473. *En lloc de celeritat.*

474. *passa, corregit.*

475. *al que se conformaren los altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, com axí ho noticiaren los senyors promotors de aquells, al marge esquerre.*

don Joseph Terré y Marquet, don Joseph Terré y Granollachs, don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Joseph Galceran, Cartellà, Çabastida, etc., don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, don Feliciano de Cordellas y don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Poch après, tornà dit il·lustríssim senyor president en companyia //180v// dels sobre nomenats, ab qui conferí lo negoci dins la secretaria, y entès per lo bras lo vot disposat per dit senyor president y lo thenor de la proposició, féu la deliberació següent:

**Que se nomene tres personas per quiscun bras
a fi de tractar los medis que podan ésser
més promptes**

E lo dit il·lustríssim bras militar, atnent que la dependència que de present ocorre y que se ha dignat sa magestat (Déu lo guarde) recomanar lo die de vuy als tres il·lustríssims senyors presidents de la present Cort General és de las més graves que podan oferir, y que lo present bras, per lo amor té experimentat del rey nostre senyor y confiansa gran que·s serveix fer de la nació catalana, com per son mayor lustre y conveniència, deu ab la mayor brevetat discórrer sobre ella y aplicar totas aquellas diligèncias càpian en la possibilitat; atnent que lo que pot abreviar aquesta important expedició és la uniformitat de sentirs dels tres il·lustríssims estaments, delibera per ço que dende luego per lo il·lustríssim senyor president se nomenen tres personas del present bras y se suplique als altres il·lustríssims dos estament fassen semblant nominació, a fi de que los nomenadors per los tres il·lustríssims brasos ab la celeritat insta la urgència discorren, premediten y ponderen los medis que poden ser més promptes y efectius, y després de haver·los ideats se reporten als brasos *respective* perquè en sa intel·ligència se puga deliberar lo que //181// apareixerà ser més de son mayor garbo y obligació. Y convenint·se los altres il·lustríssims brasos en aquest dictamen, los tres il·lustríssims senyors presidents, ab la mayor brevedat posen en la real notícia de sa magestat esta deliberació, com y també lo desig assisteix a la present Cort General de dedicar·se en tot y per tot a quant sie del mayor servey, gust y agrado de sa magestat. Y que la present resolució feta, per via de pensament per lo promotor del present bras, sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

*Die dominica, XXVII mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrellas y Semmanat.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Anton de Minguella y de Aleny.

Joseph de Cerdà y Guell.

Don Joseph Desprat y Çabasona.

//181r// Julià Climent de Solanell de Foix.

Francisco Puigdesàlit y Sais.

Joseph de Llobet.

Salvador de Texidor.

Joseph⁴⁷⁶ de Nogués.

Joseph de Monserrat y Brossa.

Joseph de Sangenís.

Don Francisco Moner.

Rafel de Torrell.

Don Joseph Pontarró.

Nicolau de Sanctjuan de Llobregat.

Jaume de Falguera.

Don Juan de Villar y Umbert.

Joseph de Plandòlit.

Joan de Riba y Comalada.

Emanuel de Rocajulià y Llunes.

Anton de Gay.

Don Gaspar Mir.

Don Benet Nir.

Gerònim de Puig.

Don Carlos de Ribera.

Don Anton Móra y de Xammar.

Don Miquel de Cordellas.

Don Jacinto Segrera y de Massana.

Anton de Sabater y Campderròs.

182r// Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.

---

476. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Magí Ninot y de Negrell.
Juan de Monserrat.
Francisco de Borrell.
Alonso de Pallarès.
Don Lluís Omdedéu.
Ambrosi de Foraster.
Don Anton Berenguer y Gabriel.
Don Visens Xammar y Copons.
Don Juan Copons y Falcó.
Don Ramon Rodolat.
Don Pedro Ribes y Granollachs.
Don Pedro Montoliu y Ribes.
Don Gerònim Castellbell.
Don Joseph Castellbell.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Francisco Berardo.
Don Carlos Orís y Puigjaner.
Joseph de Viladomar y Foix.
Francisco de Prat y Senjulià.
Arasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Don Juan de Saleta y Frich.
Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Micalet.
Don Lluís de Cruïlles y Rayadell.
182v// Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Jacinto Descatllar y Ortodó.
Miquel de Siurana.
Jacinto de Giralt y de Canal.
Francisco de Verthamon.
Bernat de Gaver y Fluvià.
Don Francisco Cardona y Vidal.
Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
Lo senyor compte de Solterra.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Joseph de Canyellas.
March Anton de Llässera.
Fèliz de Sala y Çasala.
Don Enrric Jalpí y Tries.

Ramon de Carreras.
Joseph de Ros.
Ignasi de Bòria.
Don Ramon Cellers.
Ramon de Rialp.
Don Ignasi de Pontarró.
Don Francisco Segrera y Massana.
Joan de Pedró.
Anton de Gualteró.
Don Joseph Gible.
Narcís de Font.
Don Agustí Escarrer.
183r// Don Joseph Móra y Cirera.
Don Joseph Móra y Solanell.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Juan Reart, Queralt y Xammart.
Gabriel de Bòria y Gualter.
Don Miquel Fiviller y Torruella.
Ramon de Falguera.
Joseph de Morat y Tord.
Joan de Boxeda.
Don Bonaventura.
Don Francisco Morer y Càncer.
Joseph de Bernal y Vadell.
Don Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Ignasi de Ferrer.
Don Balthezar de Cadell.
Don Francisco Amigant y Olsina.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Anthonius de Gay.

Don Joannes Saleta et Frich, in villa de Calella. Diocesis Gerunde, populatus.

Don Carolus de Regàs et Cavalleria.

Constitució número 1, en què se declara la successió de Catalunya y Espanya a favor de la magestat de Carlos tercer⁴⁷⁷

Fonch proposada per dit il·lustríssim senyor president y per mi, lo secretari infrascrit llegida, la Constitució signada de número 1, //183v// ab la qual se declara y ordena que la llegítima successió del present Principat de Cattalunya, comptats de Rosselló y Cerdanya y demés regnes de ma monarquia de Espanya toca y especta al rey nostre senyor don Carlos tercer (que Déu guarde) y a sos descendents, ab perpètua exclusió de la casa de Borbon.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, calendand-se en ella lo die de la coronació en Viena de nostre rey y senyor y lo de las renúncias en son favor fetas per las magestats cesàreas dels invictíssims senyors emperadors Leopoldo y Joseph, pare y germà *respective* de sa magestat.

Ítem, se ha proposat si apareixerà resoldrer-se la forma ab què las constitucions se podran entregar per la més breu expedició de aquellas.

Sobre la forma ab què han de entregar-se als braços las constitucions fahedoras

E lo dit il·lustríssim bras militar, perquè los tres il·lustríssims estaments de la present Cort General tingan notícia de las constitucions que la il·lustríssima Junta de Constitucioners haurà formades y per lo més breu despaig de aquellas, delibera per ço que sien entregades al senyor promotor del bras ecclesiàstich en presència dels altres senyors promotors de la present Cort, manant-los avisar aquella il·lustríssima Junta quant ne tindrà per entregar y notant tots tres senyors promotors lo die de la entrega y lo número de las constitucions entregades per poder després facilitar-se y solicitar-se lo despaig de aquellas. Y que esta deli//184r//beració feta per via de pensament sie participada per lo promotor de aquest bras als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Ítem, se ha proposat y llegit lo arreglament fet per sa magestat (Déu lo guarde), que és del thenor següent: *Inseratur, etc.*

---

477. *Al marge esquerre del foli 183v.*

*Espesificación de los oficiales y soldados que componen un regimiento de infantería con las porciones de pan, cevada y pagamento.*⁴⁷⁸

	Pan	Cevada	Patacas
Por el coronel	5	5	80
Y por capitán de su compañía	2	1	40
Por tiniente coronel	2	3	50
Y por capitán de su compañía	2	1	40
Por sargento mayor	1	3	30
Y por capitán de su compañía	2	1	40
Ajudante	2	-	10
Furriel mayor	2	1	10
Capellán	2	2	15
Cirujano mayor con dos ayudantes	4	4	30
ambor mayor	2	-	4
Carcelero con su asistente	2	-	6
Diez capitanes	20	10	400
Diez tinientes	20	-	180
Diez alférez	20	-	140
Diez sargentos	20	-	60
Diez furrieles	10	-	30
Veinte tambores	20	-	60
Quarenta caporales	40	-	160
880 soldados	880	-	2.200

Compañía de granaderos: ⁴⁷⁹	Pan	Cevada	Patacas
Capitán	4	1	40
Tiniente	3	-	18
Sargento	3	-	6
Furriel	1	-	3
Dos tambores	4	-	6
Tres caporales	6	-	12
80 granaderos	100	-	200

Sobre lo arrelament del regiment de la Generalitat

E lo dit il·lustríssim bras militar, atenent que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) dóna lo pa y sivada y que lo cost de regiment a tercio dels sinch-cents hòmens ab què la Generalitat ha deliberat servir a sa magestat sols se diferencia, segons se suposa, a unas vint pessas de vuyt per quiscun mes, ab esta suposició delibera conformar-se ab dit arrelament llegit; però si excedeix lo augment a ditas vint

⁴⁷⁸. Document inserit entre els folis 183v i 184r, en dos fulls sense foliar, dels quals només estan escrites les dues cares del primer full.

⁴⁷⁹. Canvi al vers del foli sense numerar.

peſſas de vuyt, ſuſpenga per ara la resolució fins a haver feta la deguda averigua-
ció, la qual deſprés ſie reportada en altre bras per poder pèndrer en ell la reso-
lució aparexerà convenir; y que per part de la present Cort General ſe ſuplique a
ſa mageſtat ſie ſervit dignar-se concedir la reforma al coronel, capitans y demés
cabos y officials del dit regiment o tercio deſprés que aquell ſe extinguirà quant
ſe logre lo benefici de la pau o altrament.

Y ſeguidament, dit il·luſtríſſim ſenyor president donà per proposició la deli-
beració per lo il·luſtríſſim bras eccleſiàſtich //184v// preſa eſta tarde acerca
lo recibiment y acompanyament fahedor als ſenyors tractadors elegits per ſa
mageſtat.

**Acerca los compliments y recibiment
se han de fer als tractadors de ſa mageſtat**

E lo dit il·luſtríſſim bras militar, havent oyda la deliberació preſa per lo il-
luſtríſſim bras eccleſiàſtich de eſta tarda en orde al recibiment y acompanya-
ment que aparexerà fer-se per los tractadors de la present Cort als tractadors del
rey noſtre ſenyor (Déu lo guarde), que·s té intel·ligència que vindran lo die de
demà en las presents casas de la Deputació per dar principi a llur legació, deli-
berà per ço conformar-se, com ſe conforma en tot y per tot, ab la deliberació de
l'il·luſtríſſim bras eccleſiàſtich contenint ſe reben⁴⁸⁰ los ſenyors tractadors de ſa
mageſtat en lo claustro o corredor que va des de la eſcala principal a la eſcala
de ſant Jordi, a mitg corredor, y al tornar-se'n ſe acompanyen fins al cap de la eſcala.
Y que eſta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present ſie
participada als altres il·luſtríſſims braços per medi de ſos promotors.

Habilitació de hora

Y après,⁴⁸¹ en intel·ligència de que lo il·luſtríſſim bras eccleſiàſtich tenia que
participar al present eſtament alguna deliberació y que de pròxim eſtavan per
tocar las ſis horas, en què ſe fineix lo termini de las horas habilitadas, determinà
habilitar, conforme habilità, lo termini de ſis a ſet horas d'eſta nit per tractar-se lo
que convingue. Y que eſta habilitació de horas, per //185r// medi del promotor
del present bras, ſie participada als altres il·luſtríſſims braços per ſos promotors.

Y en execució de dita deliberació, fonch dita habilitació de hora participada
per lo ſenyor promotor del present bras als promotors dels altres il·luſtríſſims
braços. Y ha fet relació al present eſtament de éſſer-se conformats ab dita habi-
litació.

^{480.} ſe reben, *interlineat*; a *continuació*, que los ſenyors tractadors dels il·luſtríſſims braços reben a,
ratllat.

^{481.} A *continuació*, ſe llegí la deliberació preſa p., *ratllat*.

**Lo bras ecclesiàstich se conforma
ab la deliberació de est bras acerca
la recomendació de sa magestat**

Y après, fonch llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich esta tarde,⁴⁸² en què per tractar sobre la recomendació que sa magestat fou servit lo die de ahir fer als tres il·lustríssims senyors presidents dels braços de la present Cort, se conforma en tot y per tot ab la deliberació presa per lo present estament lo die de ahir sobre lo mateix negoci. Y⁴⁸³ per dit fi ha fet nominació lo il·lustríssim senyor president de dit bras ecclesiàstich de las personas següents: lo senyor sagristà y canonge, doctor Joseph Bosch, síndich de la santa Iglésia de Vich, sede episcopal vacant; lo senyor don Ignasi de Bru, canonge y síndich de la santa Iglésia de Barcelona; y lo doctor Joseph Esprer, ardiaca, canonge, prelat y síndich de la santa Iglésia de Urgell.

**Lo senyor president nomena tres personas
per tractar dit negoci**

Y lo il·lustríssim senyor president del present il·lustríssim bras militar, inseguint la deliberació sobre dit assumpte presa lo die de ahir y usant de la facultat a sa senyoria il·lustríssima concedida, ha noment per //185v// tractar lo contengut en ella las personas següents: lo senyor don Narcís Descallar, marquès de Besora; lo senyor don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí; y lo senyor don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Decima quinta habilitacio

Decima quinta habilitacio publicata die XXVII decembris, anno a nativitate Domini M DCC VI, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; nobilis Jacobus Vincencius Alemany Descallar, suam regiam Thezaurariam regens; magnifici Josephus⁴⁸⁴ Sunyer, fisci advocatus sue regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audiencie doctores, habilitatores pro parte regie magestatis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; dompnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarracone et sindycus illustrissimi //186r// Capituli eiusdem ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí, dompnus Maginus de Vilallonga et Çaportella, Franciscus

482. A continuació, con., ratllat.

483. A continuació, que, ratllat.

484. Jacobus, correxit.

Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio don fratre Guilielmo Gonyolons, Solsonensi episcopo, et don Ludovico Roger de Lluria et Çaportella) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per dictam sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispanyarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito prius per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in manu et posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem facte pro execuendo onus habilitandi per suam maiestatem eis adiunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, diversaque colloquia et frequentes tractatus super personis habilitandis seu⁴⁸⁵ que possunt et debent //186v// Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima septima mensis decembris, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo sexto, post meridiem intitulata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretario, et presente me, Joanne Francisco Verneda, nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque etiam Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad premissa voccatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus habilitacionem per eos factam legerem et publicarem; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam Josephi de Terré et Marquet, qui in habilitacione facta die 14 currentis mensis decembris iam fuit habilitatus ut domicellus, attento ex certicatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio domini nostri regis eiusque secretarium, constat suam maiestatem habere eum pro nobili antiquo, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Josephi Sala de //187r// Fugarolas, diocesis Vicensis, admittatur ut miles.

Item, quo ad personam Emanuelis Anthonii de Salvador et Serralta, oppidi de Ascó, diocesis Dertuse, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Oldegarii de Monserrat et de Oller, ville de Alcover, archidiocesis Tarracone, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Josephi de Monserrat et Brossa, ville Cervarie, diocesis Celsonensis, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Francisci de Abaria, civitatis Dertuse, pro quo comparuit Emanuel de Rocajulià et Llunes, eius procurator, admittatur ut nobilis.

---

485. seu, interlineat.

Item, quo ad personas don Josephi et don Magini Anthonii de Vilallonga et⁴⁸⁶ Jalpí, fratrum, filiorum don Magini de Vilallonga et Çaportella, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Hiacinti de Giralt, ville de Sort, diocesis Urgelli, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Caroli de Regàs et Cavalleria, oppidide Manlleu, diocesis Vicensis, quia ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat suam maiestatem eum declarasse pro nobili, admittatur ut nobilis; sed quia est chiliarcus stipendiatus et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam Petri de Tristany, oppidi de Ivorra, diocesis Çelsonensis, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Martini de Sabater et de //187v// Agullana, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Antoni, oppidi de Cubells, admittatur ut domicellus.⁴⁸⁷

Item, quo ad personam⁴⁸⁸ Narcisii de Olsinellas et Fluvià, domicellis civitatis Ilerde, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Josephi de Plandòlit, parroquie de la Amella, diocesis Barchinone, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Josephi de Caramany et Almar, olim de Vilanova, oppidi de la Bisbal, diocesis Gerunde, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Poncii de Caramany et Avinyó, olim de Vilanova, loci de Vila-tenim, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Francisci Jordà et de la Torre, civitatis Dertuse, pro quo comparuit Carolus de Torres, domicellus, eius procurator, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Francisci de Borrell et Tudela, ville de Talarn, diocesis Urgelli, admittantur ut domicellus.

Que fuerunt acta Barchinone,⁴⁸⁹ sub die, mense, anno et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, notario et secretario predicto, et pro testibus superius nominatis ad premissa vocatis et assumptis, prout superius continetur.

Sub hac die, ex parte trium stamentorum presentis Curie Generalis fuerunt expedite mandata sequentia. Inserantur prout hic sunt consuta, signata de litteris A et B.

486. Jalpí, fratrum, filiorum don Magini de Vilallonga et, *al marge esquerre*, amb Çaportella, *ratllat*.

487. *A continuació*, Item, quo ad pe., *ratllat*.

488. *personas*, *corregit*.

489. *A continuació*, presente, *ratllat*.

188r⁴⁹⁰//A.

Mandatum expeditum Francisco de Marí et Ginovès, regenti computa Generalis Cattelonie.

Los tres estaments del Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey, nostre senyor (Déu lo guarde), de present celebra en la present ciutat de Barcelona. A don Francisco de Marí y Ginovès, regent los comptes del General. Salut y honor. Per quant, de conformitat dels tres brasos, se ha deliberat que·s donen als il·lustríssims senyors presidents y officials de la present Cort y als síndichs del bras real las porcions de cera y demés adeales en quiscun disapte de cada semmana donar acostumades, per tant, vos diem, ordenam y manam que doneu y entregueu quiscun disapte de cada semmana, compresas las antecedents des del dia de la abertura de la present Cort, tant quant aquella durarà, a dits il·lustríssims senyors presidents y a quiscú dels officials de dita present Cort, la cera donar acostumada. És a saber: als il·lustríssims tres senyors presidents, dos atxes de pes sis lliuras y tres lliuras de velas blanques a quiscú; als tres senyors promovedors, una atxa de pes sis lliuras y tres lliuras de velas blanques a quiscú; als divuit senyors constitucioners, una atxa de pes sis lliuras y dos lliuras de velas blanques a quiscú; als nou senyors habilitadors anomenats per sa magestat, una atxa de pes sis lliuras y dos lliuras de velas blanques a quiscú; als nou senyors habilitadors anomenats per los brasos, lo mateix; al senyor secretari de sa magestat, dos atxes de pes sis lliuras quiscuna y quatre lliuras de velas blanques; als nou senyors del nou Redrès, una atxa de pes sis lliuras y dos lliuras de velas blanques a quiscú; als nou senyors anomenats per lo Balans, lo mateix; als nou senyors anomenats //188v// per rèbrer los memorials de agravis, lo mateix; als nou senyors combinadors, lo mateix; als dotse senyors de la Junta de Medis, lo mateix; als sis senyors tatxadors de salaris, lo mateix; als sis advocats de dits tres il·lustríssims brasos, lo mateix; als tres secretaris de dits tres estaments y a deu ajudants seus, lo mateix; als síndichs del bras real, lo mateix; als sis porters de dits tres brasos, una lliura velas blanques a quiscú y als dos verguers de la Real Audiència dos lliuras velas blanques a quiscú. Donant las ditas adeales de sera ab diner, comptant la cera al preu corrent en la present ciutat. Y així mateix, vos diem, ordenam y manam que doneu y entregueu quiscun disapte de cada semmana, compresas las antecedents y las que discorreran durant la present Cort, a quiscun de dits il·lustríssims senyors presidents y a quiscun official de la present Cort sobreditos y als síndichs de dit bras real, las adeales de paper, plomas, tinta, fil y oblea, sí y conforme en altres Corts antecedents se han acostumat donar. Ordenant y manant als oydors de comptes del General y altres a qui toque ho tocar pugua, que ab lo present y rebuda de ditas personas que han de rèbrer cera y adeales, vos passen en compte y fassen bonas en crèdit vostre las quantitats que per dita cera y demés adeales sobreditas haureu pagat. *Data* en Barcelona y casa de la Deputació, vuy, als XXVII⁴⁹¹ de dezembre de l'any de la nativitat de Nostre Senyor Déu Jesuchrist de mil set-cents y sis.

Don Pedro de Torrellas y Semmanat, president del bras militar. *De dicti illustrissimi domini presidentis mandato, expedit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti militaris secretarius.*⁴⁹²

490. Document A inserit, juntament amb el document B, entre els folis 187v i 192r.

491. XXIII, corregit. Al marge esquerre es troba repetit XXVII.

492. De dicti illustrissimi domini presidentis mandato, expedit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti militaris secretarius, al foli 191r.

*Fra Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente del brazo eclesiástico. De dicti illustrissimi domini presidis mandato, expeditiv Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.*⁴⁹³

*Don Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat, president del bras real. De dicti illustrissimi presidis mandato, expeditiv Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.*⁴⁹⁴

189r⁴⁹⁵// B.

Mandatum expeditum illustribus et fidelissimis deputatis Generalis Cattelonie.

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey, nostre senyor (que Déu guarde), de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputedats del dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Havent comparegut devant nós don Jacinto Oliver de Botaller, Christòfol Llopis, Esteve Basea y Francisco Pera, adroguers, y altres, nos han presentada una suplicació que és del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Don Jacintho Oliver de Botaller, Christòfol Llopis, Esteve Basea, Francisco Pera y altres interessats, posan en la gran comprehenció de vostra senyoria il·lustríssima com, trobant-se ab una partida de tabacos en la vila de Vineròs, del Regne de València, regonexent que en aquell paratge estavan en alguna manera exposats a alguna invasió enemiga y experimentant que en lo present Principat y ciutat de Barcelona, des del feliz y desitjat arribo de la magestat del rey, nostre senyor (que Déu guarde), se venen públicament los tabacos, lliberament, per qualsevol persona y sens la forma de l'estanch que antecedentment se havia introduhit, resolgueren fer portar dits tabacos a la present ciutat; y havent-ho executat ab dos diferents ocasions, los oficials de la casa del General de la present ciutat, de orde de l'il·lustríssim y fidelíssim concistori dels deputedats y ohidors del dit General, han fet recondir dits tabacos en lo magatzem o duana de dita casa, sens haver-los volgut despatxar dels //189v// drets de entrada ni permètrer als suplicants lo tràurer-los de dit magatzem ni valer-se de aquells. E com, il·lustríssim senyor, lo referit sie evidentment contra tota rahó y redunde en gravíssim perjudici dels suplicants, axis per lo que se deterioran dits tabacos com per lo impediment se'ls fa de valer-se de ells y beneficiar-los, cedint sols en útil y profit dels arrendataris que són estats de l'estanch passat, puix com ells ara són los qui únicament se troban tenir provisió de tabacos, los venen y fan vèndrer als preus que bé los apar, sens pagar arrendament ni redundar en utilitat del General de Cattelunya, ans bé est lo tindrà en lo dret resultarà de dits tabacos manant-se despatxar aquells y entregar lliberament als suplicants. Per ço y altrament, a vostra senyoria il·lustríssima suplican sie⁴⁹⁶ de son servey manar al dit il·lustríssim y fidelíssim concistori dels deputedats y ohidors y demés oficials de la casa del General de la present ciutat a qui toque y menester sie, que sens dilació alguna fassen despatxar y despatxen dels drets del General los dits tabacos que tenen detinguts, entregant-los lliberament als suplicants, despedint-se per est effecte los mandatos y lletras convenients y que és de estil de la Cort General; com ho esperan de la rectitut y justificació de vostra senyoria il·lustríssima, que rebran mercè. Off[ici], etc. *Altissimus, etc.* Hortet.

493. De dicti illustrissimi domini presidis mandato, expeditiv Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius, *al foli 191r*.

494. De dicti illustrissimi presidis mandato, expeditiv Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius, *al foli 191r*.

495. *Document B inserit, juntament amb el document A, entre els folis 187v i 192r.*

496. sien, *corregit*.

E nós, havent ohida dita suplicació y lo contengut en ella, cometérem dita súplica a nostres advocats y al fiscal de la Generalitat, per a què estos nos informassen de las rahons acistian a una y altra de las parts, a fi de que //190r// ab major premeditació poguéssim resòldrer lo més convenient. Y havent ohida après la relació per dits advocats a nós feta, ab la qual han acordat ser conforme a rahó y justícia lo suplicat per part de dit don Jacinto de Oliver y de Botaller y demés sobre anomenats, havem deliberat que se entreguen als suplicants los tabacos que·ls foren apresos o detinguts, pagant emperò aquells primer los drets a la Generalitat y demés deguts per a entrada de aquells en la present ciutat, en la mateixa conformitat se pagavan antes de estancar-se dits tabacos; y que per dit efecte sien despedits los mandatos oportuns. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobre dit, vos diem y manam que, encontinent que las presents vos seran presentadas, entregueu e o entregar fassau a dit don Jacinto Oliver y de Botaller y demés sobre anomenats los tabacos que·ls foren apresos o detinguts de orde vostre per los oficials de la Generalitat, donant per dit efecte los ordes convenientes; pagant, emperò, primer dits suplicants los drets de la Generalitat y demés deguts per entrada de dits tabacos en la present ciutat, en la mateixa conformitat que·s pagavan antes de estancar-se los tabacos, executant en tot y per tot lo contengut en ditas deliberacions; que altrament fent lo contrari, lo que no crehem de vostre gran zel, seria precís provehir segons de justícia se trobaria fahedor. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sota escritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents de //104v// dits brassos y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, vuy als XXVII de desembre, de l'any de la nativitat del Senyor M DCC VI.

Don Pedro de Torrelles y Sentmenat, president del bras militar. *De dicti illustrissimi domini presidentis mandato, expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti militaris secretarius.*

Fra Joseph, arçobispo de Tarragona, presidente del bras⁴⁹⁷ eclesiástico. De dicti illustrissimi domini presidis mandato, expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real. *De illustrissimi domini presidentis mandato, expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.*

---

497. braço, *corregit*.

***Die XXVIII mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora //192r// tercia post meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Senmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.
 Don Carlos de Fivaller y Torres.
 Joseph de Sengenís.
 Don Francisco de Amigant y Olsina.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 March Anton de Llésera.
 Don Gaspar Mir.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Don Feliciano⁴⁹⁸ de Cordelles.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Joseph de Nogués.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Joseph de Ros.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Don Joan de Saleta y Frich.
 Joan de Llorach y Moxó.
 Mariano de Sunyer.
 192v// Joseph de Montserrat y Brossa.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Nicolau de Portolà y Subirà.
 Don Joseph Subirà.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Francisco de Prat y Senjulià.
 Joan⁴⁹⁹ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Nicolau de Santjoan y Llobregat.
 Francisco de Graell y Brossa.

---

498. *A continuació, Sayol, ratllat.*

499. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Caramany.
Pons de Caramany.
Don Francisco de Sabater.
Don Ignasi Balthazar de Alegre.
Don Ignasi Miquel.
Don Emanuel de Ferrer y Siges.
Anton de Rocabruna.
Don Jacinto Sagrera y Massana.
Don Ramon de Redolat.
Don Joseph Móra y Cirera.
Don Vicens Xammar y Copons.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Joan de Pedró.
Don Ignasi de Soler y Junyent.
Joan de Riba y Comalada.
Don Bonaventura Tristany.
Joseph de Sala de Fugarolas.
Don Joan Claresvalls.
Joan de Monserrat.
Martin de Sabater y Agullana.
Mariano de Boneu.
Don Benet Mir.
Don Balthazar de Oriol.
Don Emanuel de Torres y Oluya.
Don Joseph de Solà y Guardiola.
Alonso de Pallarès.
Joseph de Cerdà.
Don Lluís de Sayol y Barbarà.
Benet de Vilossa y Farnés.
Anton de Minguella y Aleny.
Don Lluís de Cruylles y Rejadell.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Francisco Puigdesàlit y Sais.
Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Lo senyor comte de Santa Coloma.
Carlos de Torres.
Amrós de Foraster.

Don Joan Reart, Queralt y Xammar.
Francisco de Borrell.
Don Francisco Sagrera y Massana.
Don Francisco Vivet.
Don Lluís de Claresvalls.
Ignasi de Ferrer.
Don Joan Batlle.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Joseph de Ascon y Oliver.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Don Lluís Omdedéu.
193v// Don Miquel Fivaller y Torroella.
Domingo de Castells y Gervàs.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Ignasi de Marí y Ginovès.
Joseph de Tord y Cortada.
Emanuel Anton de Salvador.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Miquel de Subies.
Francisco de Prat y Cudinas.
Francisco de Móra y Casadevall.
Gerònim de Puig de Quart.
Lo senyor comte de Solterra.
Don Vicens Magarola.
Don Gaspar Berart y Cortiada.
Don Joseph de Terré y Marquet.
Joseph de Pallarès.
Ignasi de Bòria.
Don Diego Pallarès.
Anton de Gualteró.
Joan de Ciurana.
Don Ramon de Cellers.
Anton de Llenes y de Bosser.
Don Anton Desvalls y Vergós.
Don Joseph Pontarró.
Rafel de Torrell.
Don Bonaventura Oriol.
Don Joseph Alemany y Navel.

Don Joseph Marlès y Massana.
 Joseph de Bru y Banulls.
 194r// Olaguer de Montserrat.
 Jacinto de Giralt y de Queralt.
 Joan de Boxeda.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Anton de Carreras.
 Joseph de Barnal y Vadell.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Anton de Sabater.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 Don Armengol Paguera.
 Don Joseph Gible.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Miquel Pau de Vilanova.
 Don Gabriel Borràs.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Lluís Bru.
 Don Enrrich Jalpí y Tries.
 Joseph de Viladomar y Foix.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.

Lo il·lustríssim senyor president donà la proposició del //194v// thenor següent:

Il·lustríssim senyor.

En execució de la deliberació presa per vostra senyoria il·lustríssima lo die de ayr en orde a l'arreglament fet per sa magestat (Déu lo guarde), he feta la recomanada averiguació de si la Generalitat reportaria més gasto de effectuar la lleva dels sinch-cents hòmens ab què la Deputació ha resolt servir a sa magestat a modo de regiment, regulant-lo a la planta llegida, que en forma de tercio, com se ha estilat en las antecedents ocasions de guerra. Y havent lo vehedor de la Generalitat Arasma de Lana y Fontanet vistos los llibres y cost del tercio se formà en lo any 1697, consta que lo cost de officials y cabos importa 1.396 lliures, 13 sous, 4 per cada mes; y també se ha averiguat⁵⁰⁰ que lo gasto dels officials y cabos mayors y menors dels sinch-cents homes ab què vuy ha resolt

---

500. averigat, *corregit*.

servir la Generalitat a sa magestat sumaria 1.336 lliures, 8 sous quiscun mes, axí que lo gasto de regiment a tercio serà menor y quedaran en benefici de la Generalitat 55 lliures, 5 sous, 4. Y axí, vostra senyoria il·lustríssima serà servit deliberar lo que li apareixerà.

Se conforma ab lo arreglament del regiment

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo dit arreglament que se és llegit en orde al regiment y sous dels oficials mayors y menors dels sinch-cents hòmens ab què la Generalitat ha resolt servir //195r// al rey nostre senyor, y⁵⁰¹ que se suplique a sa magestat sie servit dignar-se concedir la reforma al coronel y demés cabos y oficials del dit regiment après que aquell se extinguirà quant se logre lo benefici de la pau o altrament.

Constitució número 2, en què se anul·lan las constitucions y demés fet en los anys 1701 y 1702

E immediadament fonch llegida per lo secretari del present bras y donada per proposició per lo il·lustríssim senyor president la Constitució de número 2 en què se revocan y anul·lan las constitucions, capítols i actes de Cort fets en las que·s tingueren en los anys 1701 y 1702.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida ab què en ella se enyadesca la clàusula següent: entès, emperò, que ab la present constitució no queden revocades, anul·lades ni lesiades las constitucions o capítols de Cort antecedents que·s referexen en las celebradas dits anys 1701 y 1702, ans bé las constitucions y capítol de Cort presedents y relats queden en la mateixa forsa y valor tenian antes de dit any 1701 y 1702, menos aquellas constitucions o capítols de Cort precedents que ab las⁵⁰² presents Corts se revocaran o anul·laran.

Decima sexta habitacio

Decima sexta habitacio publicata die XXVIII dezembris, 1706, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Lau//195v//rencius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadós, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et curie regie; domnus Jacobus Vincencius Alemany Descallar, regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus⁵⁰³ Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gi;, Hyacintus Dou et Çacalm; et Placidus de Copons et Escarrer, abilitatores (una cum doctore Josepho Minguella, avvocato fiscali patrimoniali, a loco habilitacionis absente) pro parte magestatis; doctor frater Joannes

501. q, *corregit.*

502. A *continuació*, presedents Corts, *rallat.*

503. Jacobus, *corregit.*

Soler, abbas⁵⁰⁴ monasterii divi Pauli de Campo; dominus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus Capituli dicte ecclesie; dominus Maginus de Vilallonga et Çaportella et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio don fratre Guilielmo Gonyolons, episcopo Selsonensi, don Josepho Galcerando de Pinós et Rocabertí et domno Ludovico Roger de Llu-ria y Çaportella, etiam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, congregatorum in hac Curia que per dictam sacram, catholicam et regiam maiestatem domini //196r// nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima octava mensis decembris, anno a nativitate Domini 1706, post meridiem intitulata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque ibidem Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et pu//196v//blicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam don Francisci de Areny et Queralt, baroni de Claret, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Josephi de Vega et Oluya, ville Cervarie, pro quo comparuit don Franciscus de Vega et Copons, eius filii et procurator, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Francisci de Ribera et Soler, filii don Josephi de Ribera et Claramunt, quia non habet legitimam etatem, pro nun non admittatur.

Que fuerunt acta Barchinone, sub die, mense, anno et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, et presentibus eciam testibus supra nominatis ad premissa vocatis specialiterque et assumptis, ut superius continetur.

---

504. A continuació, divi, ratllat.

*Die martis, XXVIII mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC VI, ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació foren presents y entrevingueren lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

197r// Don Joseph Desprat y Sevassona.

Don Feliciano de Cordelles.

Don Lluís de Sayol y Barbarà.

Anton de Rocabrana.

Don Ignasi de Miquel.

Ramon de Carreras.

Don Joseph de Solà y Guardiola.

Fèlix de Sala y Sasala.

Don Francisco de Amigant y Olsina.

Diego de Vila y Peyret.

Joseph de Sengenís.

Don Jacinto de Oliver.

Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.

Rafel de Torrell.

Francisco de Móra y Casadevall.

Don Anton Berenguer y Novell.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Joseph de Morat y Tord.

Don Mariano de Vedruna y Mur.

Anton de Llenes y de Bosser.

Francisco de Prat y Senjulià.

Lo senyor marquès de Besora.

Don Francisco Tord y de Tord.

Don Francisco de Moner.

Francisco de Borrell.

Joan de Montserrat.

Don Anton de Vilaplana.

Don Joseph Móra y Cirera.

197v// Don Carlos de Ribera y Claramunt.

Don Benet de Mir.
Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Bernat de Bru.
Don Salvador de Tamarit.
Emanuel Anton de Salvador.
Don Joseph Farnés.
Don Ramon de Xammar y Copons.
Don Vicens de Xammar y Copons.
Don Balthazar de Oriol.
Don Galceran de Villalba.
Don Miquel de Fivaller y Torroella.
Joseph de Cerdà.
Don Balthazar de Cadell.
Joseph de Morat y Tord.
Joseph de Melianta y Sullà.
Anton de Gualteró.
Domingo de Castells y Gervàs.
Anton de Castells.
Miquel de Ciurana.
Mariano de Boneu.
Don Joseph de Paguera y Aymerich.
Don Anton Gible.
Joan⁵⁰⁵ de Llorach y Moxó.
Ramon de Rialp.
Joseph de Pallarès.
Nicolau de Sanjoan y Llobregat.
Erasme de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y Càncer.
198r// Don Agustí Escarrer.
March Anton de Llàsera.
Francisco de Amar.
Joan Segarra y Colom.
Don Diego Pallarès.
Don Miquel Cordelles.
Joseph de Barnal y Vadell.
Joan de Riba y Comalada.
Pons de Caramany y de Margarit.

---

505. Francisco, *corregit*.

Joseph de Caramany.
Joseph de Ros.
Don Gaspar⁵⁰⁶ Mir.
Joseph de Monserrat.
Don Lluís Omdedéu.
Don Francisco Àger y de Queralt.
Joseph de Nogués.
Olaguer de Monserrat.
Don Hugo de Sant Juan y Planellas.
Guillem de Monserrat.
Don Joseph Oliver y Botaller.
Emanuel de Rocajúlia y Llunes.
Don Alexandro Palau y Toralla.
Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Micalet.
Don Gerònim de Castellvell.
Gabriel Francisco de Bòria y Gualbes.
Don Francisco Tord y Granollachs.
Don Joseph Bru y Móra.
198v// Don Joseph Farnés y de Marimon.
Don Francisco Bru y Móra.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Joseph Dusay y Aragall.
Don Narcís de Font.
Don Joseph Alemany y Navel.
Martin⁵⁰⁷ Sabater.
Miquel Pau de Vilanova.
Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
Don Francisco de Çagarriga y Vera.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Anton Vilana y Vilamala.
Don Joseph de Marlès y Massana.
Doctor Francisco de Sans.
Fèlix de Vadell y Besturs.

---

506. Benet, *corregit*.

507. *Precedit de Don, ratllat*.

Constitució número 4, que los instruments actuats per notaris creats des de la mort del senyor don Carlos segon sien vàlidos

Als quals axí convocats fonch llegida la Constitució de 4, contenint que los instruments actuats per los notaris creats ab autoritat que's diu ésser real després de la mort de la magestat de⁵⁰⁸ don Carlos segon fins al die del jurament de sa magestat sien vàlidos; y que los doctors en lleys graduats per la Audiència no pogan usar de la autoritat⁵⁰⁹ de notari ni advocar sens obtenir nova gràcia, y que no hajan de passar per nou examen ni gastos; la qual constitució fonch per dit il·lustríssim senyor president donada per proposició.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida. 199r//

Constitució número 5, sobre la inseculació de deputats

Ítem, se és llegida la Constitució de número 5, ab la qual se estatueix que sie ratificat lo Capítol de Cort de 1599 y altres antecedents, ab què's disposa la forma ab la qual se ha de fer la insaculació de diputats y ohidors y demás oficials de la casa⁵¹⁰ y que no's pogan variar,⁵¹¹ mudar ni alterar sinó en Cort General, llevats tots abusos; la qual constitució lo il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 6, que sens cognició de causa no's puga vexar a ninguna persona per què comparega en Barcelona ni exir de ella per altres parts, etc.

Ítem, se és llegida la Constitució de número 6, ab la qual se estatueix que lo llochtinent general, portantveus de general governador, canceller, vicescanner, regent la Real Cancelleria y demás ministres y oficials reals, presents y esdevenidors, no pogan vexar als naturals del Principat⁵¹² ni manar exir de sas casas y domicilis, ni fer-los venir a esta ciutat, ni anar a altres, detenint-los allí, ni capturar-los, sens cognició de causa, ni per via econòmica ni altrament; la qual constitució dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat *placet* la constitució llegida *dummodo addatur* que la declaració se hage de fer dins un mes pròxim

508. magestat de, *interlineat*.

509. A *continuació*, y, *ratllat*.

510. A *continuació*, en Cort, *ratllat*.

511. A *continuació*, ni, *ratllat*.

512. als naturals del Principat, *interlineat*.

comptador del die de la presentació dels mandatos, y que passat dit termini, si la causa no serà declarada, puga lo reo restituhir-se lliberament en sa casa sens que per lo mateix motiu puga ser més molestat.

Deliberació del bras ecclesiàstich sobre la forma de entregar-se las constitucions, etc.⁵¹³

Y après, se és llegida en primer lloch una deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 27 //199v// del corrent, en què se conforma en tot y per tot ab la deliberació presa per lo present bras lo mateix die, en orde a la entrega de las constitucions faedoras.

Deliberació del bras real sobre lo mateix

En segon lloch, altre deliberació presa per lo il·lustríssim bras real lo mateix die 27 del present, contenint que per los il·lustríssims braços ni algú de ells pugan ser admesos papers alguns per constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés que no sien estats disposats per las il·lustríssimas juntas de constitucioners y nou Redrés *respective*, entregant-se aquells per ditas il·lustríssimas juntas al senyor promotor de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich en presència dels altres senyors promotors, sí y conforme està previngut ab la propreferida resolució del present bras militar, per a què en primer lloch se entregue a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich y seguidament als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors *respective*, exceptuant del sobre dit lo cas que havent recorregut algun comú o particular a ditas il·lustríssimas juntas y en ellas se hagués tingut algun reparo o altrament se fossen escusats en formar las constitucions, capítols de Cort y nou Redrés se hauria instat per aquells, que en tal cas pugan dits comuns y particulars recórrer y presentar dits papers per constitucions, capítols de Cort y Redrés als il·lustríssims braços, y degan aquells (ab la sola asserció de la part que recorrerà a ells) admètrer y acceptar dits papers a fi de que per dits il·lustríssims braços *respective* se delibere y decrete lo que aparega sobre la subjecta matèria. Y que quant dits papers de constitucions, capítols de Cort y del Redrés se donaran per los dits senyors de ditas il·lustríssimas juntas al senyor promotor //200r// de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich per a proposar-se y llegir-se en dit bras, se entreguen quatre còpies de quiscuna constitució, capítol de Cort y del Redrés, de un mateix tenor y comprobada, per a què quiscun dels notaris y secretaris se quede ab una còpia, tenint aquellas ab tota custòdia posadas en plicas, y la altre ab las decretacions passe de un bras a altre per a retornar las que seran uniformes en las decretacions a ditas il·lustríssimas juntas, per a continuar-las al memorial o plica de las conformes per los braços que se han de posar en la real mà de sa magestat per obtenir en ellas sa real decretació. Y las

⁵¹³. Deliberació del bras ecclesiàstich sobre la forma de entregar-se las constitucions, etc., *al foli 199v*.

que discorderan en las decretacions, per a passar-las a la il·lustríssima Junta de Combinadors per a combinar las decretacions y procurar en los brazos la conformitat o altrament passar unas y altres a la il·lustríssima Junta de Combinadors, si és que axís se hage observat en altres Corts, entregant-se ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrés a ditas il·lustríssimas juntas *respective* per medi del promotor de dit il·lustríssim bras real o de aquell per lo qual serà feta la última decretació; y que antes de posar-se en la real mà de sa magestat lo memorial o codern de constitucions y capítols de Cort com del nou Redrés, se fasse comprobació general de una cosa y altre per los secretaris dels tres il·lustríssims estaments en ditas il·lustríssimas juntas, a fi de averiguar si estan en la mateixa conformitat són estades reportades y aprobades per los il·lustríssims brazos.

**Lo bras ecclesiàstich se conforma
ab la del bras real**⁵¹⁴

Y en tercer lloc se és llegida la deliberació presa per //200v// dit il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 28 del corrent, ab la qual se conforma ab la pròxim referida resolució de l'il·lustríssim bras real, menos en lo que expressa dita deliberació que los senyors de las juntas de constitucioners y Redrés donen quatre còpies de quiscuna constitució, capítol de Cort y del Redrés en un mateix thenor y comprovades; las quals tres deliberacions dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

**Que se conforma ab lo deliberat per dit bras
ecclesiàstich**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oydas ditas deliberacions, desitjant abreviar la expedició de la present Cort que tant importa per servey de las dos magestats divina y humana, deliberà, per via de pensament,⁵¹⁵ que lo present il·lustríssim bras continue en la mateixa deliberació presa sobre est assumpto lo die 27 del present, a la qual se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, anyadint-hi la mateixa circumstància que prevé dit il·lustríssim bras ecclesiàstich de que sie participat lo sobra dit a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per medi de dit senyor promotor del bras ecclesiàstich.

**Lo bras real se conforma ab lo deliberat per
lo militar sobre la recomendació de sa magestat**

E après fonch llegida en lo present bras la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real lo die 27 del corrent, en què's conforma ab la deliberació presa per lo present estament lo die 26 del mateix. Y en execució de dita deliberació foren

514. Lo bras ecclesiàstich se conforma ab la del bras real, *al foli 200v*.

515. per via de pensament, *interlineat*.

elegidas per part de dit bras per tractar lo negoci recomanat per sa magestat los senyors: doctor miser Francisco Florit, síndich de Barcelona; //201r// doctor en medecina Miquel Bòria, síndich de Balaguer; y doctor⁵¹⁶ miser Joseph Balaguer, síndich de Agramunt. Lo bras real se conforma ab est bras sobre lo recibiment dels tractadors de sa magestat.

E més, se ha llegit la deliberació de dit bras real del dia 27 del corrent, en què's conforma ab la resolució en est estament presa sobre lo recibiment y acompanyament dels tractadors de sa magestat.

Ítem, fou llegida la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de dit die 27 del corrent, en què's conforma ab las deliberacions del present estament y il·lustríssim bras real los dias 17 y 18 del corrent, en orde a restituir-se los tabacos apresos a don Jacinto de Oliver y altres. Y que per ço sien despatxats mandatos.

**Los senyors tractadors se conferexen
al lloch de la Cort**

En aquest dia, tocadas las nou del matí, són vinguts los senyors tractadors de sa magestat, que són lo excel·lentíssim senyor príncep Anthonio Floriano de Liechestein, lo excel·lentíssim senyor compte de Sifuentes y lo senyor don Francisco Adolfo de Zinzerlin, secretari de sa magestat, als quals han rebut los senyors tractadors de la Cort y acompanyat en la mateixa conformitat que ho tenen resolt los tres il·lustríssims brasos lo die 27 del corrent. Y han conferenciat fins serca las dotse horas de dit die.

En aquest dia, tocat un quart per las onse, és entrat dins dit bras militar lo doctor en medecina Jacinto Blanch, com a procurador de Juan Padritges, sastre, altre dels verguers //201v// de la Generalitat, consta de sa procura ab acte rebut en poder de Bernat Forès, nottari públich real col·legiat de Barcelona, lo die present, lo qual en dit nom ha presentat a dit il·lustríssim senyor president y bras militar una suplicació del thenor següent:

**Súplica del doctor Jacinto Blanch, procurador
de un dels verguers del concistori de diputats,
ab què renuncia dit ofici en cap de altra persona,
en mà y poder de la Cort**

Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Joan Padritges, sastre de la present ciutat, obté lo offici de altre dels verguers de l'il·lustríssim y fidelíssim consistori de diputats y oydors de comptes del General de Cattelunya, lo qual offici és dels antichs vendibles y que poden alienar-se; y com a tal se troba continuat en lo memorial dels officis vendibles que los diputats embiaren a la magestat del senyor rey don Felip ters, de gloriosa memòria, y que sa magestat fou servit confir-

---

516. *A continuació, Miquel, ratllat.*

mar-los per tals ab sos reals despaigs, lo un de 11 de juliol, 1653, y lo altre de 27 de agost, 1655. Per ço, lo doctor Jacinto Blanch, ciutedà honrrat de Barcelona, procurador per est effecte constituït de dit Joan Padritges, del qual poder fa ostenció, renuncia en mà y poder de vostra senyoria il·lustríssima lo dit offici a favor y en cap de Onofre Minguela, torner de la present ciutat, ab los salaris, lucros y emoluments al dit offici tocants y pertanyents. Suplicant a vostra senyoria il·lustríssima sie servit admètrer-li dita renunciació, que a més de ser cosa molt justa, ho rebrà a particular mercè. Lo offici de vostra senyoria il·lustríssima humilment implorat. *Que licet. //202r// Altissimus, etc. Alexius Fornaguera.*

Y lo excel·lentíssim senyor president, en presència de dit il·lustríssim bras, ha respost que admetia dita súplica sí *et in quantum, etc.*, essent presents per testimonis Joseph Aragonès, altre dels ajudants del secretari avall escrit, y Grau Pomaret, verguer o porter de dit il·lustríssim bras militar.

E seguidament, Fèlix Cussana, nottari públich de Barcelona y altre dels ajudants del secretari de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha referit⁵¹⁷ haver-se⁵¹⁸ conferit en casa de dit Joan Padritges, verguer de la Deputació, y que l'ha trobat viu, per haver parlat ab ell antes de tocar las onse de aquest matí. Del que ne ha fet relació a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich a mi, lo secretari avall escrit.⁵¹⁹

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Johannes Segarra et Colom, ville de Valls, archidiocesis Tarracone.

Guilielmus de Monserrat, domicellus in villa de Alcover, dicte archidiocesis Tarracone domiciliatus.

Jacobus Morató, domicellus in villa de Moyà, diocesis Vicensis, domiciliatus.

Joannes de Llorach et Moxó, Tarrachone populatus, procurator Joannis de Llorach et Perilló, patris sui; constat de procuratione instrumento recepto apud Joannem Franciscum Verneda, nottarium publicum Barchinone, secretarium presentis illustrissimi stamenti //202v// militaris infrascripti, die vigesima currentium.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Sentmenat y Torrellas.

517. *A continuació, com, ratllat.*

518. *havent-se, corregit.*

519. *essent presents per testimonis, ratllat; a mi, lo secretari avall escrit, interlineat.*

Capítol del Redrés número 1, en què se anul·lan los Capítols de Cort de 1701 y 1702

Fonch proposat per dit molt il·lustre senyor president lo Capítol de número 1 del nou Redrés, ab què·s revocan, cancel·lan y anul·lan los capítols de Cort fets en las que·s tingueren los anys 1701 y 1702. Y lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol número 2, que los actes y procehiments dels senyors deputats, menos las inseculacions, sien vàlidos

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Redrés⁵²⁰ de número 2, contenint que las sentèncias, provisions, extraccions, nominacions y tots los demés actes fets per los deputats, etc. des de la mort de Carlos segon fins vuy queden en sa forsa y valor, menos las insiculacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que, attès lo capítol llegit conté differentes capítols dignes de tota premeditació y que tenen connexitat ab la Constitució de número 3, que una cosa y altre sie comès als advocats del present estament, los qual després de haver estudiat lo punt, relació fassent del que·ls apareixerà convenir per la pública utilitat, suspnent lo resòdrer sobre dit capítol de Cort fins a haver oyda dita relació.

Constitució número 3 sobre las sentèncias fetas en la Real Audiència

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució //203r// de número 3, ab altre constitució sens número, dirigidas las dos a evitar los inconvenients se seguirian de la revocació de l'actitat en las causas suscitades en la Audiència y ordinarijs reals des de la mort de la magestat⁵²¹ del senyor don Carlos segon fins al dia del jurament de sa magestat; y sobre la disposició de las sentèncias y provisions fetas durant dit temps; y també, havent-se llegit y donat per proposició la deliberació en orde al pròxim dit presa lo dia de vuy per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, delibera lo present bras militar que la dita Constitució de número 3, ab la adjunta no nombrada, sie comesa, com dit estament la comet, als advocats dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort, per a què sobre son contengut premediten y discorren lo que·ls apareixerà ésser més convenient a la pública utilitat, fent després relació en escrits als tres il·lustríssims estaments perquè en sa intel·ligència pugan resòdrer ab lo assert desitjan. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, sie participada per lo promotor del present bras als dels altres il·lustríssims estaments.

520. Cort, *corregit*.

521. de la magestat, *interlineat*.

Súplica de Esteve Trias, arrendatari de l'estanch dels tabacos

Ítem, se ha proposat la súplica presentada per Esteve Trias, arrendatari de l'estanch del tabaco, per lo relaix sollicita, y la deliberació presa en orde a aquella lo die present per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich.

E lo dit bras militar, oyda la dita súplica presentada per dit Esteve Trias, arrendatari de l'estanch del //203v// tabaco, ab què suplica a la present Cort elegesca personas per fer lo relaix dels danys que per la guerra ha reportats, inseguint lo Capítol 22 de la tabba de son arrendament, y que fet lo relaix se li fasse difinició de dit arrendament; y oyda la deliberació per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich presa lo die de vuy, resol per ço lo present estament aderir-se en tot y per tot a la dita deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, contenint que en orde al relaix dels danys insta dit Trias sie comès, com lo present estament ho comet, al fidelíssim consistori dels senyors deputats y oydors del General del present Principat, donant-los facultat y ple poder per a resòdrer y terminar lo punt de dit relaix; recoman[an]-los la brevedat en la expedició de esta comissió, per lo molt que importa al mayor servey de sa magestat. Y en orde a la difinició sollicita dit arrendatari, delibera lo present estament dexar-ho a mayor deliberació. Y que esta, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims estaments per medi de sos promotors.

Los senyors tractadors de sa magestat són vinguts en lo lloch de la Cort

En aquest dia, los senyors don Feliciano de Cordellas y don Francisco Berardo y Senjust, personas elegidas per tractadors, han referit que, havent arribat los tractadors de sa magestat (Déu lo guarde), qui són los excel·lentíssims senyors príncep Antonio de Liechtestein, compte de Sifuentes, y don Francisco de Zinzerlin, secretari de sa magestat, y haver pujat⁵²² la //204r// escala de la present casa, an exit los senyors comissaris tractadors nomenats per los tres il·lustríssims brasos *respective* de la present Cort a rèbrer-los envers mig claustro de dita casa.

Proposicions fetas per los senyors tratadors de sa magestat

Yfetas las degudes cortesias, junts los han acompanyat en lo aposiento asenyalat per a tractar, que és lo aposiento de l'il·lustríssim bras militar construït al costat de la sala de sant Jordi; ahont, asentats en dit aposiento, en nom de sa magestat, han proposat que, respecte de la gran urgència que sa magestat per conservar est Principat té, amenassant los enemichs per moltas parts, com és en lo Regne

---

522. *A continuació, a, ratllat.*

de València, Aragó y Rosselló, y necessitar per evitar esta amenassa dels medis promptes, espera que la Cort los dispondrà ab tota promptitut y brevedat posible.

Así mateix, han proposat que si los tres il·lustríssims brasos trobaven medi per assegurar a tots gèneros de officials per a donar totas providèncias, com són vestir soldats, armas, cellas y altres pertrechos de guerra pagadors per lo donatiu fahe-dor a sa magestat, seria molt de son real servey.

També han proposat que seria de son real servey se fes nova constitució y en ella se explicàs que poguessen ser veguers los naturals de la mateixa vegueria, dient hi havia constitució que ho prohibia; y que havent respost no constava hi hagués tal constitució y no ne tenian tal notícia, ho participarian als il·lustríssims brasos.

204v// Y últimament, han donada intel·ligència seria bé fer compèndrer als homes de negoci que si tenen necessitat de alguns gèneros dels que vénen de Inglaterra, Olanda o Portugal, tenen ocasió de enviar per ells per dos vaxells que han de partir dins dos dias, havent offert la interposició de sa magestat ab la reyna Anna y demés prínceps per a minorar los drets de entrada y exida dels regnes tot lo posible.

[*Decima septima habilitatio*]

Decima septima habilitatio publicata die 29 decembris, anno a nativitate Domini 1706, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anttonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumttenens magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis; don Jacobus Vincencius Alemany y Descallar, regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus⁵²³ Sunyer, fisci advocatus curie regie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, habilitatores (una cum doctore reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario, a loco habilitacionis absente) pro parte regie magestatis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii //205r// divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndycus illustrissimi Capituli dicte ecclesie; don Maginus de Vilallonga et Çaportella; Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres; Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndycus ville de Berga, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio fratre Guilielmo Gonyolons, episcopo Selsonensi, don Josepho Galcerando de Pinós et de Rocabertí et don Ludovico Roger de Lluria et Çaportella, etiam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que ad presens celebratur per sacram, catholicam et regiam maiestatem domininostri don Caroli tercii, Hyspaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe, electi

523. Jacobus, *corregit*.

et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitanti per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattaloniae, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia //205v// frequentesque tractatus super personis habilitandis seu que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima nona mensis decembris, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo sexto, post meridiem intitulata, presente dompno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica et regia auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista voccatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam don Josephi de Subirà et Julià, loci de Altron, diocesis Urgelensis, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Mariani de Boneu et Riera, qui in habilitacione facta die 16 currentis fuit habilitatus ut domicellus, attento ex certificacione facta per don Raymundum de Vilana //206r// Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat dominum nostrum regem habere eum por nobile,⁵²⁴ fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Benedicti de Vilossa, oppidi de la Bisbal, diocesis Gerunde, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Philippi de Quintana et Fabregas, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Josephi de Falcó et Costa, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Joannis de Llorach et de Perellós, cuius esse dicitur oppidum de Solivella, archidiocesis Tarracone, pro quo comparuit Joannes de Llorach et Moxó, eius filius et procurator, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Raymundi Cellers et Miralles, ville de Perlada, diocesis Gerunde, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personas Ignacii de Morató, filii Joannis de Morató, quondam, utriusque iuris doctoris, et Jacobi de Morató, ville de Moyà, diocesis Vicensis, attento ex regia sententia lata 28 maii 1691, in causa in Regia Audiencia vertenti inter fisci procuratorem patri-moniamalem, ex una, et dictum doctorem Joannem de Morató et alios,⁵²⁵ ex altera, constat

524. per nobilem, *corregit.*

525. et alios, *interlineat.*

//206v// *prehabitu*⁵²⁶ *doctorem Joannem de Morató declaratum fuisse militem et de genere militari, et aliis constat dictum Jacobum de Morató esse fratrem ex utroque latere predicti doctoris Joannis de Morató, fuit deliberatum quod dicti Ignacius et Jacobus de Morató*⁵²⁷ *admittantur ut domicelli. Verum, quia prefatus Ignacius de Morató*⁵²⁸ *non habet legitimam etatem, repellatur.*

Que fuerunt acta Barchinone, sub die, mense, anno et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, et presentibus etiam testibus supra nominatis ad premissa vocatis et rogatis, prout superius continetur.

***Die mercurii, XXX mensis decembris, anno a nativitate
Domini M DCC VI, ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Lluís Sayol y Barbarà.

Francisco de Verthamon.

Emanuel Desvalls y Escura.

Ambrós de Foraster.

Don Magí Ninot y Negrell.

207r// Jacinto de Torres y Fontdevila.

Don Mariano de Vedruna y Ferran.

Anton de Llenes y de Bosser.

Bernat de Bru.

Don Ignasi de Miquel.

Joseph de Bru y Olsina.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Joan de Montserrat.

Anton de Minguella y Alemany.

Don Francisco de Abglasell y Cortada.

Don Ramon de Maranyosa.

Don Francisco Moner.

Joseph de Cerdà.

Don Ramon Xammar y Meca.

526. *Precedit de fuisse, ratllat.*

527. *fuit deliberatum quod dicti Ignacius et Jacobus de Morató, al marge esquerra.*

528. *A continuació, nepos vulgo nebot dicti Jacobi de Morató, ratllat.*

Don Francisco de Àger y Queralt.
 Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
 Nicolau de Sanjoan y Llobregat.
 Joseph de Nogués.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Diego de Pallarès.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Anton de Gualteró.
 Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joan⁵²⁹ de Saleta y Frich.
 207v// Joseph de Sengenís.
 Don Jaume de Copons y Falcó.
 Don Francisco de Àger y Corbera.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Don Carlos Orís y Puiggener.
 Joseph de Bru y Banyull.
 Miquel Pau de Vilanova.
 Emanuel Anton de Salvador.
 Salvador de Texidor.
 Francesch de Vinyals,⁵³⁰ Ribot, Ciurana y Micalet.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Ramon de Falguera.
 Joseph de Vilanova.
 Don Joseph Mach.
 Francisco de Amar.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Anthon Berenguer y Areny.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 Joan Francesch de Maresch.
 Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.

---

529. Joseph, *corregit*.

530. *A continuació, Ciu, ratllat.*

Don Juan Jalpí.
Don Joseph de Farnés.
Don Julià Climent de Solanell.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Pons de Caramany y de Margarit.
Joseph de Ros.
208r// Don Balthezar de Oriol y Marcer.
Don Juan Copons del Llor.
Don Francisco Tord y de Tord.
Don Manuel Ferrer y Ciges.
Don Anton Senjust.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Don Galceran Vilalba.
Rafel de Torrell y de Frexa.
Don Francesch⁵³¹ Berardó.
Don Joseph Tord y Cortada.
Narcís de Font.
Don Francisco Aloy.
Don Joseph Dusay y Aragall.
Don Balthezar de Cadell.
Don Ignasi Pontarró.
Don Aleix Tristany.
Emanuel de Rocajúlia y Llunes.
Joseph de Sala y Fogarolas.
Lo senyor compte de Solterra.
Joseph de Plandòlit.
Don Anton de Vilana y Júdice.
Don Francisco Grimau.
Ramon de Carreras.
Don Joseph Gible.
208v// Don Francisco de Morer y Càncer.
Don Francisco Tord y Granollachs.
Don Jacinto de Queralt y de Canal.
Don Francisco de Rocabertí.
Don Alexandro Palau y Aguilar.
Don Joseph Amat y Planella.

---

531. Agustí, *corregit*.

Don Gabriel Borràs.
 Anton de⁵³² Rocabruna.
 Don Lluís Omdedéu.
 Don Francisco de Solà y Guardiola.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Joseph de Cartellà y Farnés.
 Fèlix de Arent.
 Domingo de Castells.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Anton de Vilana.
 Anton de Castells.
 Anton de Sabater.
 Don Joseph Generes.
 Don Anton Desvalls y de Vergós.
 Don Anton Francisco Berenguer y Novell.
 Miquel de Subies.
 Don Ignasi de Alegre.
 Don Joseph Càncer y Prats Senjulià.
 209r// Don Francisco Basteró.
 Don Anton Armengol.
 Don Gaspar Berart y de Cortiada.
 Don Juan de Queralt y Reart.
 Don Francisco Çagarriga.
 Guillem de Monserrat.

Sub hac die comparuit et iuravit don Franciscus de Àger et Corbera, Illerde, populatus.

**Relació dels medis se han discorregut
per los senyors de la junta**

En aquest dia, los il·lustres senyors don Narcís Descallar, marquès de Besora, don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí han fet relació del que han conferit y premeditat ab las sis personas anomenades per los altres il·lustríssims senyors presidents, y en escrits han entregat lo acort pres en dita conferència, lo qual és del thenor següent:

---

532. de, *interlineat*.

Il·lustríssim senyor. Havent sa magestat, etc. *Inseratur et postea dices.*

Il·lustríssim senyor.⁵³³

Havent sa magestat (que Déu guardi) participat de paraula als il·lustríssims presidents dels tres braços de las Corts que de present se troban congregadas en la present ciutat que, per ocasió de haver-se de subvenir promptament a las tropas que necessitan en breu departir-se a las fronteres del present Principat per resguard de aquell, se necessitava de diners y medis promptes, y en atenció de no tenir sa magestat diner effectiu per dita subvenció, era precís idear medis promptes y breus per una urgència tant necessària; ha vista del que, dits il·lustríssims presidents, en compliment de sa obligació y desitjant donar lo remey més prompte a una tant útil inportància, proposaren als dits il·lustríssims braços lo que sa magestat los havia participat; y ohida la proposició, fou deliberat que se anomenassen tres persones de cada estament per a què, ab la possible celeritat, passassen a discórrer los medis que los apareguessen més promptes y proporcionats per a acudir a dita urgència y necessitat. Y havent las personas anomenadas premeditat y discorregut incessantment sobre la matèria subjecta, després de haver ideat differents expedients, lo que ha aparegut més effectiu, útil, prompte y suau és lo que se segueix:

Que se escriguen cartas circulars en nom dels il·lustríssims tres braços, ab lo beneplàcit de sa magestat, a totes les ciutats, vilas, llochs y demés comuns, axís ecclesiàstichs com seculars //s.n.// del⁵³⁴ present Principat, en què se'ls diga que, en atenció de la urgència sobre expressada y del molt que interessan tots los comuns y particulars del dit Principat, no sols en mantenir-se y conservar-se baix lo suau y amable domini de nostre⁵³⁵ amantíssim monarca, sinó y també en adelantar quant sie posible los pròsperos y felices progressos de sas victoriosas armas, se necessita promptament de diner effectiu, y que per est effecte se ha discorregut acistir a sa magestat contribuhint des de luego quiscun de dits comuns y particulars en las quantitats que per lo espay de un any se donava per lo Principat, segons lo arrenjament últimament fet. Y que, per obviar exsecius gastos, la exsacció de ditas quantitats còrrie per càrrech y compte de las mateixas universitats y demés comuns que deuen contribuir, tenint la obligació de entregar cada hu lo diner als concellers, pahers, procuradors, jurats o cònsols de las universitats caps de sas *respective* vegaries, y que ditas quantitats serviran a bon compte y descàrrech del donatiu voluntari que s'espera offerir a sa magestat en las presents Corts.

Est és lo medi més proporsionat y prompte que per ara se ha discorregut, lo qual se submet a la més elevada sensura de vostra senyoria il·lustríssima perquè vostra senyoria il·lustríssima delibere lo que sie de son major agrado.

E lo dit bras militar, havent oyt lo medi que han ideat las personas elegidas per los tres il·lustríssims estaments de la present Cort General en execució de la commissió los fou feta lo die 26 del corrent, en intel·ligència del que lo rey nostre senyor (Déu lo guardi) fou servit participar als il·lustríssims senyors presidents de la Cort del falt que s troba de medis y de las urgèncias ocorran y la precisió de solicitar-los, comprenent que aquest és lo que apar ser més prompte y suau, delibera per ço aderir-se, //209v// com se adereix, en abrassar aquell, com també

533. *Full sense numerar; inserit entre els folis 208v i 209r.*

534. *Precedit de y demés comuns, ratllat.*

535. *nòstron, corregit.*

recomanar a las mateixas personas que l'han ideat y discorregut tingan a bé, ab la mayor brevedat, passar a fer planta de las circumstàncies poden més facilitar la brevedat y també a disposar las cartas y tot lo demés discorreran puga conduir per facilitar a las universitats tant gloriosa expedició, la qual ha de redundar tant en servey de sa magestat, defensa y conveniència pròpia, com també ha de cedir en tant lustre y glòria de la nació cathalana y en manifestació del molt desitja sa innata fedelitat servir y dar gust a son amantíssim rey y senyor, reduint-se en escrits la planta que ls apareixerà tenir menos reparos y reportant als brasos *respective* perquè en sa intel·ligència puga resòldre-se lo que apareixerà més convenient. Y que la present, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als⁵³⁶ altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Capítol de número 3, Redrés, que-s pugan tenir conferències

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Redrés⁵³⁷ de número 3, contenint que los tres comuns de la Deputació, ciutat y bras militar pugan tenir conferències y nomenar per ellas las personas aparega. Y que dit capítol hage de prevalèxer perpètuament, no obstant qualesvol disposició en contrari, volent quede revocat tot lo que se oposa al present capítol, lo qual dit il·lustríssim senyor president //210r// ha donat per proposició.

Y lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit *dummodo* la *ordinata* se conforme ab los capítols de Cort de l'any 1599 y altres antecedents.

Capítol número 4, que los presidents dels tres brasos, convocada la Cort, gozen del privilegi de grandesa y cobertura, y finida la Cort ho gozen los deputats y ohidors

Ítem, se ha llegit lo Capítol de número 4, contenint que los presidents dels tres brasos, sempre que estiga convocada la Cort, gozen de privilegi de grandesa y cobertura; y que lo mateix gose lo consistori de deputats y oydors finida la Cort, com ho gosa la ciutat; lo qual capítol dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

Y lo dit bras militar ha resolució *placet, cum additione* que lo protector o president del fidelíssim bras militar, fora Corts Generals, gose de la mateixa prerrogativa en totas las funcions y actes públichs; y també de la de aportar massa son verguer.

536. *A continuació, pre, ratllat.*

537. de Redrés, *interlineat.*

Dicta die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de la casa de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et iuravit don Franciscus de Basteró, Barchinone populatus, uti procurator Melchioris de Palau // 210v// et Soler, domicelli Matarone domiciliati; constat de sua procuracione instrumento recepto penes Franciscum Seguí, nottarium publicum⁵³⁸ Mataronis, die decima quarta currencium, licet nomine dicti Palau iam comparuerit Joannes de Sapeyra, miles, eius procurator, prout in actis huius processus continetur.

Item, comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Domnus Josephus Eva et Vilagrassa, in villa Castilionis de Farfanya populatus.

Domnus Josephus Vaquer et Pallàs, in villa de Batea, Dertusensis diocesis, populatus.

Domnus Alexander de Monserrat et Eva, in civitate Ilerde⁵³⁹ populatus.

Decretació del bras real en la Constitució de número 1

Se és llegida la decretació posada per lo il·lustríssim bras real en la Constitució de número 1, que se conforma ab la que posà lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, en la qual constitució se declara a favor del rey nostre senyor y sa augustíssima casa la successió de esta província y demés regnes y dominis de Espanya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, attenent que lo motiu per lo qual est bras resolgué que en la dita Constitució de número 1 se calendàs la diada, mes y any de las renúncias fetas a favor del rey nostre senyor (Déu lo guardi) per los invictíssims emperadors Leopoldo y Joseph, son pare y //211r// germà *respective*, com també lo die de la coronació de sa magestat, fou per la importància que's discorregué en fer-se esta expressió perquè de ella, llegint la constitució que se imprimirà y correrà per totas las parts de la Europa, pугan també noticiar-se de estas tant essencials circumstàncias, per ço ha deliberat que, per via de embaxada, se suplique als il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real tingan a bé conformar-se y aderir-se en què a dita constitució se anyadesca la referida tant substancial prevenció. Per reportar la qual embaxada ha nomenat lo il·lustríssim senyor president los senyors: don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Joseph de Terré y Marquet.

538. A continuació, Barchinone, ratllat.

539. Ileride, *corregit*.

*Die iovis, XXXI mensis decembris, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

211v// Anton de Sabater y de Ros.

Don Francisco Monner.

Joseph de Plandòlit.

Anton de Minguella y de Aleny.

Don Joseph Desprat y Çabassona.

Don Joseph Terré y Marquet.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Fèlix de Vadell y Besturs.

Don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida.

Don Esteve Vadell, Lleó y Besturs.

Gerònim de Puig.

Don Ignasi Bathezar de Alegre y Càrcer.

Diego de Vila y de Peyret.

Anton de Llenes y de Bosser.

Salvador de Texidor.

Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.

Joan de Boxeda.

Don Francisco de Aloy.

Don Anton Berenguer y Gabriel.

Don Joseph Nogués.

Don Francisco Berardó.

Domingo de Castells y de Gervàs.

Joseph de Cerdà y Güell.

Don Balthezar de Cadell.

Don Thomàs Oliver y Figuerola.

212r// Don Anton Francisco Berenguer y Novell.

Joseph de Perpinyà y de Bardexí.

Jacinto de Torres y de Fontdevila.

Don Francisco Tord.

Don Gabriel Borràs.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Gaspar Mir.

Don Jacinto Descallar.
Don Miquel Pasqual.
Ramon de Carreras y Reguer.
Don Domingo Berenguer.
Joseph de Caramany.
Pons de Caramany.
Joseph de Rosa y de Llerach.
Don Miquel Cordellas.
Don Ramon Sellers.
Don Joseph Gible.
Don Anton Gible.
Joseph de Viladomat y Foix.
Joseph de Melianta y de Sullà.
March Anton de Llàssera y de Nadal.
Don Ramon Rodolat.
Don Mariano de Vedruna.
Francisco de Móra y Casadevall.
212v// Doctor Jaume de Morató.
Don Lluís Omdedéu.
Joseph de Carreras y Talavera.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Francisco Àger y Queralt.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Don Juan Reart, Queralt y Xammar.
Don Ignasi de Miquel.
Francisco de Prat y Cudina.
Ignasi de Bòria.
Don Vicens Xammar y Copons.
Francisco de Amar.
Don Ignasi Trinxaria.
Joseph de Pallarès.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Don Anton Berenguer y Areny.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Emanuel Desvalls y Escura.
Don Jaume Copons y Falcó.

Don Alexandro de Palau y Aguilar.
Don Julià Clement de Solanell y Foix.
213r// Don Agustí Escarrer.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Doctor Francisco de Solà y Guardiola.
Joan de Monserrat.
Olaguer de Monserrat y Oller.
Don Anton Móra y Xammar.
Guillem de Monserrat.
Lo senyor comte de Solterra.
Ambrós de Foraster.
Don Feliciano de Cordellas.
Ramon de Falgueras.
Joseph de Bernal y Vadell.
Rafel de Torrell y de Frexa.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Francisco de Anglasell.
Don Juan Batlle de Flassà.
Anton de Albertí.
Don Lluís Claresvalls.
Lo senyor marquès de Besora.
Don Joseph de Pontarró.
Don Joseph de Vaquer y Pallàs.
Don Joseph de Marlès y Massana.
Don Anton Sunyer y Belloch.
Don Francisco Tord y de Tord.
213v// Joseph de Morata y de Tord.
Don Francisco de Amigant y Olzina.
Don Onofre de Lentorn.
Don Joseph Ascon y Oliver.
Anton de Bru y Móra.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Miquel Pau de Vilanova.
Juan de Riba y Comalada.
Joseph de Sabater.
Francisco de Borrell y Tudela.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
Domnus Thomàs Oliver et Figuerola.*

*Domnus Ludovicus de Claresvalls, Barchinone populatus, uti procurator domini Michaelis de Sentís et Figuerola,*⁵⁴⁰ *in villa de Xerta, diocesis Dertuse, populati; constat de procuracione instrumento recepto penes dominum Josephum Perera, nottarium publicum dicte ville de*⁵⁴¹ *Xerta, die vigesima*⁵⁴² *septima octobris proxime*⁵⁴³ *preteriti.*

**Decretacions dels braços eclesiàstich y real
sobre la Constitució de número 2**

En aquest dia se és llegida altre vegada la Constitució de número 2, per la discrepància de⁵⁴⁴ decretacions, ab la qual constitució se revocan y anul·lan los capítols de Cort fets en las que's tingueren los anys //214r// 1701 y 1702.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha deliberat *placet* dita constitució llegida, *prout placuit illustrissimis stamentis ecclesiastici et regali.*

**Capítol de Cort número 7, que convocada la Cort
cesse la jurisdicció dels deputats**

Ítem, se és llegit⁵⁴⁵ lo Capítol de Cort de número 7, disposant que, congregada la Cort, cesse tota la jurisdicció dels deputats y oydors, menos que pugan cobrar los drets de la Generalitat y fer tot lo que'ls permetrà la Cort, de tal manera que tot lo que obraran en contrari sie *ipso iure* nul·lo, encara que fos⁵⁴⁶ inseguint deliberació precedent a la dita congregació de Corts.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol llegit, *prout placuit illustrissimo stamento ecclesiastico.*

Capítol número 8, sobre la execució de sentèncias

Ítem, se és llegit lo Capítol de número 8, en què se extèn a 500 lliuras, sous, la Constitució 8 que comensa «Per quant», parlant de la execució de sentèncias.

E lo dit bras militar ha resolt *placet illustrissimo stamento militari, cum addicione* que antes de donar llicència los il·lustres senyors presidents de las salas *respective* per anar lo porter o verguer a la execució, hage de precehirt la entrega o ocular ostensió de certificatòria feta per lo actuari de la causa de com la quantitat per la qual se insta la execució no excedeix de 500 lliures, sous. Y que lo porter, en lo acte ab que requerirà a l'ordinari sa assistència per la //214v// execució, aporte la vara llarga y no altrament.

540. *A continuació, mi, ratllat.*

541. *A continuació, Se, ratllat.*

542. *A continuació, octava, ratllat.*

543. *En lloc de proxime.*

544. *A continuació, constitucions, ratllat.*

545. *llegid, corregit.*

546. *A continuació, pr, ratllat.*

Capítol número 9 sobre la repertició de salaris de sentències

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 9, en què s disposa que los salaris de sentències no pugan exigir-se o repartir-se sens precehir certificatòria de ésser-se publicada la sentència de la qual se voldrà repartir lo salari.

E lo dit bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol número 10, que de pecúnias del General se donen quiscun any a l'Hospital General 1.500 lliures

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de número 10, en què se prorroga y confirma la Constitució de número 33, Corts 1599, disposant que de pecúnias del General se donen quiscun any mil y sinch-centas lliuras a l'Hospital General per subvenció dels pobres de dit Hospital General de Santa Creu d'esta ciutat.

E lo dit il·lustríssim i fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol número 11, que no imprimescan tomos de decisions a gastos del General

Ítem, se ha llegit y donat per⁵⁴⁷ proposició lo Capítol de número 11, ab què se disposa no se emprimescan tomos de disicions del Real Senat a gastos de la Generalitat⁵⁴⁸ fins a la celebració de altres Corts.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* dit capítol de cort llegit.

Capítol número 12,⁵⁴⁹ que los salaris de sentències se paguen ab moneda barcelonesa

Ítem, fonch proposat altre Capítol de Cort de número 12, disposant que los salaris de sentències se paguen ab moneda barcelonesa corrent y no ab moneda de plata.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* lo //215r// capítol de cort llegit, anyadint que qualsevol jutge, ara sie ecclesiàstich o secular, auditor del real exèrcit o altre, atès que en tots concorran uns mateixos motius, degan igualment cobrar los salaris en moneda barcelonesa corrent y no de plata ni altre, en la conformitat que ab dit capítol se prevé.

Ítem, fonch proposat per dit il·lustríssim senyor president la discrepància de sentirs se troban entre los tres il·lustríssims estaments, en orde a l'arreglament fet per sa magestat (Déu lo guarde) per los regiments y reforma que s desitja suplir a sa magestat per aquells, com ho té deliberat lo present estament, per via de

547. A continuació, constitució, raillat.

548. A continuació, a gastos, raillat.

549. 13, corregit.

pensament, lo die 27 del corrent. Y com sie de summa importància pèndrer-s'í positiva resolució, ho noticia al present bras per a què delibere lo que li aparega convenir.

Se conforma ab lo arrelament del regiment de 500 homes de la Generalitat

E lo dit il·lustríssim bras militar, atnent que lo die 27 del corrent se conformà lo present estament militar en orde a l'arrelament llegit per lo regiment de sinch-cents hòmens ab què la Generalitat ha deliberat servir a sa magestat (Déu lo garde) y juntament resolgué suplicar a sa magestat la reforma en la conformitat expressa dita deliberació, atnent que se ha feta alguna reflexió si en los regiments hi ha reforma o no, delibera per ço, en orde a dit regiment de sinch-cents hòmens de la Generalitat, conformar-se, com se conforma, ab dit arrelament llegit y se segueisca aquell en quant als sous dels oficials majors y menors de dit regiment de la Deputació al respecte y segons dita planta, que és la que se observa en los regiments del real exèrcit de sa magestat; y que sie comès,⁵⁵⁰ //215v// com comet, a la il·lustríssima junta dels senyors constitucioners lo fer y disposar constitució o capítol de Cort per a demanar la reforma en cas conste⁵⁵¹ ne done sa magestat. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum ex parte trium stamentorum presentis Curie Generalis sub forma sequenti:

Los tres estaments, etc. *Inseratur et postea dices.*⁵⁵²

216r⁵⁵³// *Mandatum expeditum dominis deputatis Generalis.*

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya, convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu garde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y oydors de comptes de dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Havent comparegut davant nós Esteve Tries, botiguer de telas de la present ciutat, arrendatari de l'estanch dels tabacos del present Principat, nos ha presentada una suplicació que és del thenor següent: «Il·lustríssim senyor. Esteve Tries, botiguer de telas de la present ciutat, arrendatari que fonch de l'estanch del tabaco del present Principat, diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima que, havent representat diferents vegades a l'il·lustríssim y fidelíssim consistori dels deputats y oydors de comptes del present Principat que, en forsa del capítol 22 de la tabba de l'arrendament, lo qual disposava que en cas que per ocasió de la guerra se ocasionassen a dit arrendament alguns danys, pogués aquest rete-

550. de la Deputació al respecte y segons dita planta que és la que se observa en los regiments del real exèrcit de sa magestat; y que sie comès, *al marge esquerre.*

551. *A continuació, se'ls, ratllat.*

552. *Generalis sub forma sequenti: Los tres estaments, etc. Inseratur et postea dices, al marge esquerre.*

553. *Document inserit entre els folis 215v i 218r.*

nir-se la última tersa per a què li fossen refets dits danys, com és de vèurer en dit capítol que se presenta a vostra senyoria il·lustríssima, se fes lo relaix dels danys que havia patit dit arrendatari per ocasió de la guerra, antes de pagar la quantitat que estava devent del preu de dit arrendament se acordà entre dit il·lustríssim y fidelíssim consistori y dit arrendatari ab lo real beneplàcit de sa magestat (que Déu guarde) que dit arrendatari deposàs en las Taula dels comuns depòsits de la present ciutat la quantitat de dos mil doblas y que, deposadas estas, se fes lo relaix de la quantitat queda devent corresponent als danys que havia suportat. E com dit Esteve Tries ya hage fet lo depòsit de ditas dos mil doblas //216v// y la real intenció de sa magestat sie de que se fasse dit relaix y, fet aquest, la difinició de dit arrendament, per tant, dit Esteve Tries suplica a vostra senyoria il·lustríssima se digne anomenar personas per fer dit relaix dels danys ha patit dit suplicant en son arrendament y fer la difinició de aquell, com axí ho espera de la rectitut de vostra senyoria il·lustríssima. *Offici, etc. Altissimus, etc.* Rossell y Lleó». E nós, havent oyda dita suplicació y lo contengut en ella, havem deliberat en orde al punt de la difinició solicita dit Tries de dit arrendament que sie dexat a major deliberació; en quant emperò al relaix insta dit Esteve Tries dels danys ha patit en son arrendament per los accidents de la guerra, sie comès al fidelíssim consistori de deputats y ohidors de comptes del General, donant-los facultat y poder per a resòdrer y terminar lo punt de dit relaix que solicita dit Tries. Y que per est effecte fossen despedidas las lletras o mandatos oportuns, segons estil de la Cort. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobra dit y cometent-vos, com ab thenor de las presents vos cometem, lo fet de dit relaix y la facultat y poder de resòdrer y terminar lo punt de dit relaix, vos diem y manam que ab la major brevedat sie posible, per lo molt importa al mayor servey de sa magestat, resolgau y termineu⁵⁵⁴ e o resòdrer y terminar fassau⁵⁵⁵ lo punt de dit relaix, que altrament fent lo contrari (lo que no crehem de vostre gran zel) serà precís prosehír segons de justícia se trobaria fahedor. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents de mà //217r// dels il·lustríssims presidents de dit brasos sotaescritas y celladas ab lo segell mayor de dita Cort.

Datta en Barcelona, en las casas de la Deputació, als trenta-hu del mes de dezembre, de l'any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Don Pedro de Torrelles, president del bras militar. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi brachii militaris scriba et secretarius.*

Fra Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente del braso ecclesiástico. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.*

Don Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.*

554. resolgan y determinen, *corregit.*

555. fassen, *corregit.*

[*Decima octava habilitatio*]

Decima octava habilitatio publicata die trigessima prima mensis decembris,⁵⁵⁶ anno a nativitate Domini MDCC VI post meridiem

Noverint universi quod cum infrascripti egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris domnus Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumttenens magistri rationalis domus et curie regie; magnifici⁵⁵⁷ Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm,⁵⁵⁸ Placidus de Copons et Escarrer; et Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario, domno Jacobo Vincencio Alemany y Descallar, regiam Thesaureriam regente, et magnifico Josepho⁵⁵⁹ Sunyer, fisci advocato regie curie, a loco habilitacionis absentibus⁵⁶⁰) pro parte regie maiestatis; domnus⁵⁶¹ Bonaventura de Lanuza, canonico⁵⁶² sancte ecclesie Tarrachone et syndicus Capituli dicte ecclesie; domnus Maginus de Vilallonga et Çaportella; domnus //218r// Josephus Galcerandus de Pinós et Rocabertí; Maginus Massià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio don fratre Guilielmo de Gonyolons, episcopo Selsonensi; doctore fratre Joanne Soler, abbate monasterii divi Pauli de Campo; domno Ludovico Roger de Lluria et Çaportella, et Francisco Escofet, sindico ville de Figueres, a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam per eos, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem⁵⁶³ eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis qui possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die trigessima prima mensis decembris, anno a nativitate Domini 1706, post meridiem intitulata, presente don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue //218v// maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque ibidem Matheo Hugo, altero

556. decembris, *corregit.*

557. magnifici, *interlineat.*

558. A *continuació*, et, *ratllat.*

559. Jacobo, *corregit.*

560. a loco habilitacionis absentibus, *al marge esquerre.*

561. domno, *corregit.*

562. *En lloc de canonicus.*

563. facte pro exequendo onus habilitanti per suam maiestatem, *al marge esquerre.*

ex virgariis Regie Audiencie, et Joanne Camps, figulo, civibus Barchinone, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium et secretarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, idem nottarius et secretarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam don Francisci de Àger et Corbera, civitatis Illerde, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Josephi Eva et Vilagrassa, ville de Castelló de Farfanya, diocesis Urgelli, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personas Francisci Xaverii et Joannis de Valls et Pallarès, fratrum, filiorum Josephi de Valls et Serradell, domicelli, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Francisci de Santjoan, Llobregat et Many, filii Nicolai de Santjoan, Llobregat et Amell, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam don Francisci de Gible et Vila //219r//domar, filii don Josephi de Gible, ville Berge, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam don Lazari de Gelcen, cuius nomine comparuit Emanuel de Rocajúlia et Llunes, domicellus, eius procurator, admittatur ut nobilis.

Que fuerunt acta Barchinone, sub die, mense, anno et loco predictis, presente dicto don Raymundo Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, et presentibus eciam testibus supra nominatis ad premissa vocatis specialiterque et asumptis, ut superius continetur.

*Die veneris, prima mensis ianuarii, anno a natiuitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Agustí de Còdol.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 219v// Anton de Minguella y Aleny.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Don Juan Jalpí.
 Juan de Riba y Comalada.
 Don Joseph Desprat y Çabasona.
 Joseph de Plandòlit.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
 Don Galceran Villalba.
 Don Miquel de Fiviller y Torruella.
 Josep de Monserrat y de Brossa.
 Miquel de Monserrat y Sabater.
 Domingo de Castells y de Gervàs.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Juan de Monserrat.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Joseph Bru y Olzina.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Joseph de Tord y Cortada.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Juan Prat y Sentjulià.
 220r// Don Francisco de Àger y⁵⁶⁴ Queralt.

---

564. A continuació, Corbera, ratllat.

Fèlix de Sala y Sasala.
 Bernat de Bru.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Don Francisco Anglasell y Cortada.
 Francisco de Prat y Senjulià.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Joseph Vaquer y Pallàs.
 Anton de Sabater.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Joseph de Sala.
 Ramon de Texidor.
 Don Jacinto Dezcallar y Ortodó.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Joseph Gible.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Don Anton Armengol.
 Don Anton Berenguer y Novell.
 Anton de Rocabruna.
 Don Visens Xammar y Magarola.
 Fèlix de Areny.
 Joseph de Cerdà.
 Joseph de Ros.

Als quals axí convocats se'ls és llegit lo vot en escrits fet per los advocats del present bras lo die trenta del passat, inseguint deliberació per lo present estament presa //220v// lo die vint del mateix, lo qual és del thenor següent:

Jesús, Maria, Joseph. En lo dubte consultat, etc. *Inseratur, et postea dices.*

221r⁵⁶⁵// Jesús, Maria, Joseph.

En lo dubte consultat per lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar del present Principat als advocats infraescrits en y sobre la habilitació o inhabilitació⁵⁶⁶ dels senyors de vassalls y quadras ab jurisdicció civil plena, vista la deliberació feta per dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar als 20 del present y corrent mes y any, ab la qual se resolgué que dit dubte fos consultat a sos advocats per a què estos, ab tota atenció, mirasen lo negoci y després fesen en escrits relació de son sentir; vistas la Constitució 1^a y 7, títol «De celebrar Corts»; vistas diferents habilitacions en vàrios y diferents processos de Corts; vist lo demés que se havia de vèurer y attès lo que se havia de atèndrer, attès que en dita Constitució 1, títol 14 «De celebrar Corts», llibre primer de las *Generals Constitucions de Cathalunya*,

565. Document inserit entre els folis 220v i 222r.

566. o inhabilitació, *al marge esquerre.*

volumen primer (que és lo Capítol 23 de las Corts celebradas en Barcelona per lo sereníssim senyor rey Pere⁵⁶⁷ segon, any 1283) se troba estatuhit y ordenat que los sereníssims senyors reys, una vegada lo any, en aquell temps que millor los aparexeria, celebra-sen dins Cathalunya Corts Generals als cathalans, en la qual ab los prelats, religiosos, barons, cavallers, ciutadans y hòmens de vilas tractasen del bon estament y reformació de la terra; atès que en la Constitució set del mateix títol (que és lo Capítol 30 de la Cort celebrada en Perpinyà per lo sereníssim senyor rey Pere 3, any 1351) se troba estatuhit y ordenat que tots los //221v// prelats, religiosos y llurs Capítols, comptes, ves-comptes e altres barons, cavallers, ciutadans e hòmens de vilas e universitats que seran citats per los sereníssims senyors reys per venir en Corts sian tinguts venir y comparèxer personalment, y las universitats y Capítols enviar llurs síndichs ab poder sufficient, del thenor literal de las quals constitucions se inferex clarament que los barons en Cathalunya són convocats y tenen interessència en las Corts Generals; atès que segons la comuna intel·ligència de nostres pràctichs y doctors regnícolas, per barons en Cathalunya se entenen tots los senyors de vassalls que tenen jurisdicció, sian cavallers, nobles o plebeos, y que encara que no sian cavallers són individus de l'estament militar, lo que apar volgué insinuar dicta Constitució 7 quant, parlant dels procuradors que enviarian los convocats en Corts, digué *ibi* «si, emperò, baró de qualsevol preeminència o estament serà o cavaller, persona de paratge o de llinatge de cavaller en llur procurador sian tinguts trametre», de tal manera que segons los nostres matexos doctors pràctichs los forasters de qualsevol estat o condició, encara que domiciliats en altre regne fora de Cathalunya, si en esta tenen baronia deuen ésser admesos y poden entrevenir com a barons en Cort,⁵⁶⁸ y citan la observança de las Corts de l'any 1564; atès que segons la observança que se ha practicat y vist en moltes habilitacions de diferents processos de Corts, los barons o senyors de vassalls, encara que no estigan condecorats ab la prerrogativa de nobles, són admesos y habilitats *uti domini vassallorum*, y la rahó segons se dexa considerar és per causa de l'interès tenen los vassalls de dit baró en lo bon estament y reformació de la terra ab la recta ordinació de las lleys y constitucions; atès que, segons la comuna y corrent opinió de nostres pràctichs, en Cathalunya //s.n.// se diu baró aquell senyor de vassalls que té la jurisdicció civil plena, encara que no tinga la jurisdicció criminal; atès que encara que en algunas habilitacions que-s lligen en alguns processos de Corts se troban habilitadas algunas personas com a senyors de quadras, però se ha de entèndrer ab la distinció comuna que aportan nostres doctors de que hi ha molts que són senyors de quadras y no tenen jurisdicció alguna, y que per a què lo senyor de la quadra tinga jurisdicció se requirex que tinga quadra y terme; y també és doctrina admesa per nostres pràctichs que per a què lo senyor de la quadra tinga jurisdicció se requirex que en la quadra hi haja lloch, y perquè se verifique haver-i lloch en alguna part se requirex que-y haja congregació o pluralitat de casas, en lo qual cas milita puntualment la rahó final perquè las Generals Constitucions y observança subsequida han volgut que los barons o senyors de vassalls, encara que plebeos, entrassen o entrevinguessen en Corts, que és lo interès que tenen sos vassalls en la recta ordinació de las lleis; la qual rahó no se verifica en una casa sola que és quadra, perquè lo amo y senyor de ella no-s pot dir pròpiament que tinga vassalls, puix los que habitan aquella casa més se deuan dir domèstichs y familiars subjectas a la potestat econòmica del pare de famílies que regular-se per vassalls y subjectas a la potestat jurisdiccional; y atès finalment que la norma y pauta per a saber quins són los llochs axí reals com de baró se

567. *A continuació, II, ratllat.*

568. *en Cort, al marge esquerre.*

troba escrita per don Lluís de Peguera en lo *Tractat de celebrar Corts*, part tercera, ahont fa llarga descripció de tots los llochs, axí reals com de baró, del⁵⁶⁹ present Principat.⁵⁷⁰ Per tant y altrament, los doctors infraescrits són de vot y parer que los senyors de vassalls en Cathalunya ab jurisdicció civil plena deuen ésser habilitats y admesos per entrevenir en lo il·lustríssim estament militar *uti domini vassallorum*, y que en la matexa línea //s.n.// se deuen connumerar los senyors ab jurisdicció civil plena de las quadras en las quals se pot verificar hi haya lloch, és a saber, congregació o pluralitat de casas; però no deuen ésser habilitats ni admesos los senyors de quadras en las quals hi ha sola una casa⁵⁷¹ y no congregació o pluralitat de casas. Y axí ho sentan.

Barcelona, y deembre, a 30 de 1705.

De Solà y de Guardiola, advocatus, etc.

Solanes, advocatus illustrissimi et fidelissimi estamenti militaris.

Vot dels advocats del bras militar acerca lo modo ab què han de habilitar-se los senyors de vassalls

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyt lo vot en escrit fet per los advocats del present estament lo die 30 de deembre proppassat, inseguint la deliberació y comissió que lo present il·lustríssim bras los féu als vint del mateix, attès que en aquell ab tota individuació se expressan las constitucions, observances y demés que condueix al fet comès, delibera per ço que lo present bras se conforme en tot y per tot ab lo que aconcellan dits advocats ab dit vot, contenint que los senyors de vassalls en Cattalunya, ab jurisdicció civil plena, deuen ésser habilitats y admesos per entrevenir en lo present congrés militar *uti domini vassallorum*. Y que en la matexa línea se deuen connumerar los senyors ab jurisdicció civil plena de las quadras en las quals se pot verificar haver-i lloch, és a ssaber, congregació o pluralitat de casas, però que no deuen ser habilitats ni admesos los senyors de quadras en las quals sols hi ha una casa y no congregació o pluralitat de casas. Y que lo sobra dit per lo promotor del present bras sie noticiat als senyors habilitadors de aquell per a què en lo il·lustríssim judici de habilitació se n'hage la deguda rahó.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt Michael de Montserrat y Sabater, domicellus Cervarie domiciliatus.

222r// *Item, don Ignacius de Gomar et Vilaplana, Ilerde, populatus; imo verius pro eo don Emanuel de Vilaplana, in villa Episcopali, Gerundensis diocesis, populatus, eius procurator; constat de procuracione instrumento recepto penes Jacobum Estrada, notarium publicum Ilerde, die sexta mensis decembris nuper devoluti, etc.*

569. de la, *corregit.*

570. província, *corregit.*

571. A *continuació*, encara que, *ratllat.*

*Die sabbati, secunda mensis ianuarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora tertia de cero pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Joseph de Montserrat y Brossa.

Miquel de Montserrat y Sabater.

Joan de Riba y Comalada.

Jacinto Torres y de Fontdevila.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Joseph de Plandòlit.

Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Don Joan Copons y Falcó.

Bernat de Bru y Pocurull.

Joseph de Ros.

Don Francisco Berardó y Senjust.

Don Carlos de Ribera y Claramunt.

222v// Fèlix de Sala y Sasala.

Francisco de Morata.

Anton de Sabater.

Joan de Monserrat.

Don Francisco Moner.

Domingo de Castells y Gervàs.

Don Julià Clement de Solanell y Foix.

Joseph de Cerdà.

Don Ignasi de⁵⁷² Miquel.

Don Ignasi de Soler y Junyent.

Francisco de Graell y Brossa.

Martí de Pallarès.

Melchior de Pallarès.

Alonso de Pallarès.

Francisco de Fontdevila.

Ramon de Carreras.

Don Lluís de Omdedéu.

---

572. A continuació, Alegre, ratllat.

Pons de Caramany y Margarit.
 Joseph Bru y Olsina.
 Don Balthazar de Cadell.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Mariano de Vedruna y Mur.
 Don Joseph Desprat y Çabasona.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Joseph de Terré y Marquet.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Francisco de Prats y Codina.
 Don Francisco de Àger y Queralt.
 Joseph de Sala de Fuguerolas.
 224r// Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Aleix Tristany y de Claresvalls.
 Don Juan de Cruylles y de Colomer.
 Emanuel de Rocajúlia y Llunes.
 Anton de Gualteró.
 Don Francisco de Anglasell.
 Don Anton Asprer.
 Don Visens de Magarola.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Juan Jalpí.
 Miquel Pau de Vilanova.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Don Joseph Gible.
 Don Francisco de Aloy.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Don Gaspart Berart y de Cortiada.
 Guillem de Monserrat.
 Alexandro de Monserrat y Eva.
 Don Francisco de Solà de Sant Esteve.

Als quals axí convocats se és llegida la súplica presentada per Honofre Minguella, torner, que és del thenor següent:

Il·lustríssims y fidelíssim senyors. Lo die de ayr, etc. *Inseratur supplicacio usque ad finem //224v// et postea dices.*

223r⁵⁷³// Il·lustríssims y fidelíssims senyors.

Lo dia de ahir, 29 del corrent mes de desembre, lo llegítim procurador de Joan Pedritxes renuncià en mà y poder de vostras senyories il·lustríssimas lo offici de altre dels verguers de l'il·lustríssim y fidelíssim consistori de deputats y oydors de comptes del General de Catalunya a favor y en cap de Onofre Minguella, torner de la present ciutat, per ser un dels officis vendibles y que poden alienar-se. Y desitjant dit Minguella ésser provehit y obtenir la possessió de dit offici, suplica per ço a vostras senyories il·lustríssimas sian servits conferir y provehir en son cap lo dit offici ab los salaris, lucros y emoluments al dit offici tocants y pertanyents. Y per ço, ésser fetas las deliberacions y provisions oportunas, cometent (si *placet* a vostra senyoria il·lustríssima) la execució de dita provisió, lo jurament prestador per dit Minguella, acte de possessió y demás solemnitats stiladas al dit il·lustríssim y fidelíssim consistori o altrament, en lo modo y forma que aparega a vostra senyoria il·lustríssima més convenient. Que a més de ésser cosa molt justa, ho rebrà a singular mercè. *Officio, etc. Altissimus, etc. Alexius Fornaguera.*

Solanes, advocatus illustrissimi et fidelissimi estamenti militaris.

Y la deliberació pres per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 31 de desembre pròxim passat en orde al contengut en dita súplica.

**Sobre la súplica de Onofre Minguella
per la provisió y possessió de l'ofici de verguer**

E lo dit bras militar, oyda dita súplica per dit Honofre Minguella presentada, en què suplica als il·lustríssims brasos de la present Cort sien servits conferir-li lo offici de altre dels verguers de la Deputació per haver-se renunciat en mà de la present Cort als 29 de desembre pròxim passat, en son cap, per lo llegítim procurador de Juan Padritges, últim possessor de dit offici; y oyda també la resolució presa lo die 31 del mateix per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, delibera lo present estament militar que lo dit offici ab sos salaris, lucros y emoluments sie conferit y provehit, conforme lo present estament en quant a sa part toca⁵⁷⁴ lo confereix y proveheix, en cap y favor de dit Honofre Minguella, torner, cometent la execució de dita provisió, lo jurament y lo sagrament y homenatge prestador, acte de possessió y demás solemnitats al fidelíssim consistori de deputats y oydors. Y que per ço sien despedidas las lletras y demás que convinga. Y que la present deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

573. Document inserit entre els folis 222v i 224r.

574. A continuació, de present, ratllat.

Capítol de Cort número 5, que las insiculacions de la Deputació se fassen una vegada quiscun any⁵⁷⁵

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort de número⁵⁷⁶ 5, en què se dis//225r// posa que las insiculacions en la casa de la Deputació se fassen una vegada tant solament quiscun any, en las diades acostumades, y se gasten 500 lliures, sous, tant solament, distribuint-se entre ells a més y a menys, y que·s pugan disgregar. Lo qual capítol dit il·lustríssim senyor president donà per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol del Redrés número 6, sobre lo Bilans del General fahedor quiscun bienni

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Redrés⁵⁷⁷ de número 6, en què se disposa que lo Bilans se hage de entregar dins sis mesos comtadors del dia serà acabat lo trienni, y lo hagen de formar lo racional, escrivent de regent los comptes y escrivent de racional, donant-los 80 lliures, sous, tant solament, ço és, 33 lliures, sous, al racional, 30 lliures, sous, a l'escrivent del regent los comptes y 17 lliures, sous, a l'escrivent de racional. Y que los deputats no·s pugan deliberar tersa pasats sis mesos que no tingan entregat dit bilans.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet, cum expressione* que lo Bilans se hage de entregar als nous diputats y oydors quinse dias antes finits los tres mesos de la offensa del tribunal de la visita del trienni antecedent, y que no tenint cobrat los deputats y oydors dit Bilans dit termini passat, aquells no pugan deliberar-se ni cobrar tersa alguna de son salari que no tingan entregat dit Bilans, y que los oficials //225v// a qui toca formar-lo y entregar-lo, si no u cumplan dins dit termini pugan obligar-los-hi dits deputats y oydors per tots los remeys regulars fins a privar-los de llurs officis.

Redrés número 7, sobre los salaris y treballs de la extracció de censals

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Redrés⁵⁷⁸ de número 7, en què se disposa que los salaris o treballs de la extracció de censals se hage de regular al respecte e la quantitat de què·s farà al extracció, segons las declaracions de sentèncias de 19 abril 1676⁵⁷⁹ y 14 juliol 1676.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

575. Capítol de Cort número 5, que las insiculacions de la Deputació se fassen una vegada quiscun any, *al foli 225r*.

576. *A continuació, 4, ratllat.*

577. Cort, *corregit*.

578. Cort, *corregit*.

579. 1677, *corregit*.

**Redrés número 8, que los diputats, ohidors
y demás oficiales que defraudaran los drets
del General sien privats de llurs oficis**

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Redrés⁵⁸⁰ de número 8, en què se disposa que los deputats, oydors, assessors y altres oficials del General que hauran defraudat drets de General y Bolla o recullits fraus sien privats de llurs oficis sens poder obtenir aquells ni altres en lo esdevenidor en la Deputació y General; y que las causas se hagen de terminar dins quatre mesos, ço és, 40 dias per la offensa, 40 per la defensa y 40 per la declaració de la sentència; y que los assessors hagen de fer la sentència dins dit termini, sots pena de privació de una tersa de llur salari.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, *modo quo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico et eiam cum expressione ibi ubi legitur* «sempre que //226r// constarà haver» *subsequatur* «vist tenir en son poder mercaderias subjectas a dret de General y Bolla sens ésser despaxadas y sens que per a provar-ho sie menester la actual aprehenció».

Lo bras real se conforma ab lo arrelament

Ítem, se ha llegit per intel·ligència la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die 31 dezembre pròxim passat, en què se adereix ab la presa per lo il·lustríssim bras⁵⁸¹ militar lo mateix dia sobre lo arrelament de sinch-cents hòmens ab què la Generalitat ha resolt servir al rey nostre senyor (Déu lo guarde).

**Lo bras ecclesiàstich se conforma
ab est bras sobre los medis se elegiren
per servir a sa magestat**

Ítem, la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 30 de dit mes de dezembre, ab què oyt lo paper disposat per las nou personas dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort a effecte de tenir medis promptes y effectius per a servir a sa magestat ab una quantitat conciderable per acudir promptament als gastos que se oferexen per defensa del present Principat, ha resolt conformar-se ab lo disposat en dit paper, posant-se en execució son contengut ab la mayor celeritat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Franciscus de Morata, miles, in villa Almenaris, diocesis Illerdensis, populatus.

Bernardus de Bru et Pocurull, domicellus, in villa de Móra, diocesis Dertuse, domiciliatus, procurator Anthonii de Pocurull et Bru, domicelli, in oppido Palacii de Anglasola,

580. Cort, *corregit*.

581. *A continuació, lo, ratllat.*

Celsonensis //226v// diocesis, domiciliatus; constat de procuracione apud Joannem de Serra, nottarium publicum ville de Bellpuig, die decima nona decembris nuper devoluti, etc.

Martinus de Pallarès et Melchior de Pallarès, domicelli, in villa Talarnis domiciliati.

Franciscus de Fontdevilla, domicellus in loco de Orrit, Illerdensis diocesis, domiciliatus.

Jacobus de Çafort, domicellus, in villa Bisulduni domiciliatus.

Don Joannes de Cruylles et de Colomer, Gerunde populatus.

Don Franciscus de Aloy et Guitart, procurator Caroli de Miralles et de Luna, domicelli, in villa Talarni, Urgellensis diocesis, domiciliati; constat apud Simeonem Capdevilla, nottarium dicte ville, die 21 decembris proxime elapsi. Et eciam uti procurator Caroli de Fontdevila, domicelli, in villa de Salàs, Urgellensis diocesis, domiciliati; consta de procuracione apud dictum Simeonem Capdevila, die 21 decembris nuper devoluti.

Don Hieronymus de Terrer et de Lupià, Gerunde domiciliatus.

[Decima nona habitatio]

Decima nona habitatio publicata die secunda mensis ianuarii, MDCC VI post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius //227r// don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadós, marchio de Rubí, locumttenens magistri racionalis domus et regie curie; Hyacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, fisci advocatus patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, habilitatores (una cum reverendo Laurencio Thomàs et Costa, cancellario, domno Jacobo Vincencio Alemany Descallar, regiam Thesaurariam regente, doctore Josepho⁵⁸² Sunyer, advocato fiscali regie curie, Francisco Toda et Gil, a loco habitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; dilectus consiliarius regius frater Guilielmus de Gonyolons, episcopus Selsonensis; don Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte metropolitane ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; don Josephus Galcerandus de Pinós et Rocabertí; domnnus Maginus de Vilallonga et Çaportella; Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres; et Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; habilitatores (una cum reverendo fratre Joanne Soler, abbate monasterii divi Pauli de Campo; domno Ludovico Roger de Lluria et Çaportella, et Josepho Riu, sindico ville Berge, eciam a loco habitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Principatus Cattalonie, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam per eos, videlicet //227v// per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem⁵⁸³ eis iniunctum, convenissent et

582. Jacobo, *corregit*.

583. facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem, *al marge esquerre*.

congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habitandis qui possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die secunda mensis decembris,⁵⁸⁴ anno a nativitate Domini 1706, post meridiem intitulata, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque ibidem Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audientie, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium et secretarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, idem nottarius et secretarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato legi et publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam don Josephi de Tord et Cortada, quia ex certificatoria facta per don Raymundum //228r// de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat suam maiestatem eum declarasse⁵⁸⁵ nobilem, fuit declaratum quod admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Jacobi de Tord et Cortadaquem es dicta certificatoria constat suam maiestatem declarasse⁵⁸⁶ nobilem, quia obtinet beneficium ecclesiasticum, repellatur.

Item, quo ad personam Michaelis de Monserrat et Sabater, ville Cervarie, diocesis Celsonensis, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Guilielmi de Monserrat et Oller, ville de Alcover, archidiocesis Tarrachone, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personas Martini et Melchioris de Pallarès, fratrum, ville Talarni, admitantur ut domicelli.

Item, quo ad personam don Ignacii Gomar de Vilaplana, civitatis Illerde, pro quo comparuit don Emanuel de Vilaplana, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Alexandri de Monserrat et Eva, civitatis Illerde, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Raymundi de Monserrat et Berart, filii dicti Alexandri de Monserrat et Eva, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Caroli de Miralles, ville de Talarn, diocesis Urgelli, pro quo comparuit don Franciscus de Aloy et Guitart, eius procurator, admitatur ut domi//228v//cellus; sed quia dictus Carolus de Miralles est officialis regius et non habet licenciam a sua maiestate, repellatur.

584. *En lloc de ianuarii.*

585. *A continuació, ut, ratllat.*

586. *A continuació, pro, ratllat.*

Item, quo ad personam Francisci de Sala, ville de Castellfullit, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Jacobi de Çafont, ville Bisulduni, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Francisci de Morata, ville de Almenar, diocesis Illerde, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam don Thome de Oliver et Figarola, civitatis Dertuse, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Raymundi Sala et Brossa, filii Phelicis Sala et Sasala, domicelli, civitatis Vicensis, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam don Anthonii de Berenguer et Gabriel, filii don Anthonii de Berenguer et Novell, civitatis Illerde, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Anthonii de Bru et Pocurull, oppidi de Palau de Anglasola, diocesis Celsonensis, pro quo comparuit Bernardus de Bru et Pocurull, ville de Móra, diocesis Dertuse, eius procurator, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Bonaventure de Gualteró, filii Anthonii de Gualteró, ville Trempi, diocesis Urgelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense //229r// et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, et presentibus eciam testibus supra nominatis ad premissa vocatis et asumptis, prout superius continetur.

*Die III mensis ianuarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.
 Emanuel de Rocajulià y Llunes.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Joseph Desprat y Çabassona.⁵⁸⁷
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Joseph de Llobet.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Carlos Orís y Puigjaner.
 Don Anton Berenguer y Gabriel.
 Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
 Anton de Castells.
 Domingo de Castells y Gervàs.
 229v// Don Juan Cruylles y de Colomer.
 Miquel de Subies.
 Ramon de Rialp.
 Don Agustí Escarrer.
 Joseph de Cerdà.
 Anton de Minguella y Aleny.
 Don Ramon Codolat.
 Don Francisco de Àger y Queralt.
 Ramon de Carreras.
 Anton de Gualteró.
 Joseph de Bru y Móra.
 Anton de Bru y Móra.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Francisco Anglasell y Cortada.
 Juan de Pedró.
 Francisco de Amar.
 Don Bonaventura Vidal.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 March Anton de Simó.

---

⁵⁸⁷. Çebassona, *corregit*.

Don Diego de Pallarès.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Joseph de Plandòlit.
 Alexandro de Monserrat y Eva.
 Joseph de Canyellas.
 230r// Don Gabriel Borràs.
 Don Joseph Subirà.
 Don Lluís Sayol y Barberà.
 Don Lluís Cruylles y Reyadell.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Feliciano Cordellas.
 Don Miquel Cordellas.
 Don Joseph⁵⁸⁸ Saleta y Frich.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Juan Gualbes de Bonventura y Copons.
 Joseph de Bru y Banyuls.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 Jaume de Texidor.
 Francesch de Ribot, Vinyals, Ciurana y Micalet.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Balthezar de Llunes.
 Joan Francesch de Maresch.
 Don Anton Móra y Xammar.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Agustí de Còdol.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 230v// Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Joan de Monserrat.
 Miquel Pau de Vilanova.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

---

588. Joan, *corregit*.

Don Francisco Amigant y Olzina.
Don Benet Mir.
Joseph de Monserrat y Brossa.
Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
Don Domingo Berenguer y de Areny.
Francisco de Graell y Brossa.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Lluís Omdedéu.
Lo senyor compte de Santa Coloma.
Don Joseph Eva y Vilagrassa.
Francisco de Prat y Sentjulià.
Ramon de Falguera.
Joseph de Bernal y Vadell.
Don Gaspar Mir.
Don Joan Copons y Falcó.
Don Lluís Claresvalls.
Anton de Sabater.
Miquel de Siurana.
231r// Don Francisco Tord y de Tord.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Francisco de Vilana y⁵⁸⁹ Vilamala.
Don Anton de Vilana y Vilamala.
Francisco de Verthamon.
Fèlix de Areny.
Juan de Boxeda.
Don Ignasi Miquel.
Martí de Pallarès.
Melcior de Pallarès.
Don Joseph Móra y Solanell.
Miquel de Monserrat y Sabater.
Don Julià Clement de Solanell y Foix.
Don Mariano Boneu.
Don Juan Claresvalls.
Don Enrrich Jalpí y Tries.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Alexandro de Palau y Aguilar.

---

589. *A continuació, de, ratllat.*

Don Alonso de Pallarès.
 Mach Anton de Llàssera.
 Don Ramon Cellers.
 Lo senyor compte de Solterra.
 Juan de Siurana.
 Don Juan Batlle.
 231v// Felip de Quintana y Fàbregas.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Gaspar de Prat y Sentjulià.
 Don Visens Xammar y Copons.
 Don Joseph Ascon y Oliver.
 Don Jacinto Oliver y Botaller.
 Don Lluís Bru.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Francisco de Borrell y Tudela.
 Don Francisco de Aloy y Guitart.
 Don Francisco de Calderó.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Basili de Planisolas.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Don Joseph Vaquer y Pallàs.
 Ambrós de Foraster.
 Don Anton Berenguer y Novell.
 Narsís de Font.
 Don Francisco Basteró.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Fèlix de Sala y Sasala.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
 Marcus Anthonius de Simó, in villa de Castelló de Farfanya, archipresbiterus de Àger,
 domiciliatus.*

*Don Josephus Copons y Escarrer, dominus loci de Malmarcat,⁵⁹⁰ Urgellensis diocesis.
 Franciscus de Blay, in villa de Mombrió Campi, et archidiocesis Taracone, populatus.*

---

590. Malmalcat, *corregit*.

Lo bras ecclesiàstich comet al senyor don Miquel de Lentorn, coronel del regiment del General, la nominació de furriel major de dit regiment

Se ha llegit la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die present, en què comet la nominació de persona per lo offici de furriel mayor del regiment de 500 hòmens de la Generalitat a don Miquel de⁵⁹¹ Lentorn, òlim de Pinós, coronel de dit regiment. Y fou donada per proposició.

Lo il·lustríssim bras militar se conforma al sobre dit

E lo dit il·lustríssim bras militar, attenant que se ha de anomenar persona per lo offici de furriel mayor per lo regiment de sinch-cents hòmens de la Generalitat, delibera per ço, per via de pensament, comètrer, com comet, la nominació de persona per dit puesto al senyor don Miquel de Lentorn, òlim de Pinós, per a què en nom y en virtut de dita commisió dels il·lustríssims brasos nomene la persona que li apareixerà ser més condigne per lo desempeñyo y empleo de dit puesto, en concideració que, congregada la Cort, toca la nominació als tres il·lustríssims brasos. Y que esta deliberació per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 4, en què se //232v// disposa que los instruments actuats per los notaris creats ab auctoritat que's diu ésser real després de la mort de don Carlos segon fins al dia del jurament de sa magestat sien vàlidos. Y que los doctors en lleys agruats per la Audiència no pugan usar de la autoritat⁵⁹² de notari ni advocar sens obtenir nova gràcia, y que no hagen de passar per nous exàmens ni gastos.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab la addició de l'il·lustríssim bras real y ajustant-hi també que los doctors en lleys graduats durant dit temps per la Audiència y agregats al Col·legi sien també franchs de haver de pagar segona vegada los gastos de la agregació.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum ex parte trium stamentorum presentis Curie Generalis, sub forma sequenti:

Los tres estaments, etc. *Inseratur prout hic invenies consutum sub hoc sig+no et postea dices.*

233r⁵⁹³// *Mandatum expeditum fidelissimis deputatis Generalis Cattalonie.*

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey, nostre senyor (que Déu guarde), de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y oïdors de comptes del dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent

591. *A continuació, Pin, ratllat.*

592. *A continuació, y, ratllat.*

593. *Document inserit entre els folis 232v i 235r.*

comparegut davant nós Onofre Minguella, torner de la present ciutat, nos ha presentada una suplicació que és del thenor següent: «Il·lustríssims y fidelíssims senyors. Lo die vint-y-nou del corrent mes de desembre, lo legítim procurador de Joan Padritxes renuncià en mà y poder de vostra senyoria il·lustríssima lo ofici de altre dels verguers de l'il·lustríssim y fidelíssim concistori de diputats y oïdors de comptes del General de Cattelunya a favor y en cap de Onofre Minguella, torner de la present ciutat, per ésser un dels oficis vendibles y que poden alienar-se. Y desitjant dit Minguella ésser provehit y obtenir la pocsessió de dit ofici, suplica per ço a vostra senyoria il·lustríssima sien servits conferir y provehir en son cap lo dit ofici, ab los salaris, lucros y emoluments al dit ofici tocants y pertanyents. Y per ço, ésser fetas las deliberacions y provisions oportunas, cometent (si *placet* a vostra senyoria il·lustríssima) la execució de dita provisió, lo jurament prestador per dit Minguella, acte de pocsessió y demés solemnitats estiladas al dit il·lustríssim y fidelíssim concistori o altrament, en lo modo y forma que aparega a vostra senyoria il·lustríssima més convenient. Que a més de ésser cosa molt justa, ho rebrà a particular mercè. *Officio, etc. Altissimus, etc. Alexius Fornaguera*». E nós, havent oïda dita suplicació, atnent lo suplicat ab aquella ésser de justícia, havem annuït a dita suplicació y provehit //233v// que lo dit ofici de altre dels verguers de l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y oïdors de comptes del General de Cattelunya, ab sos salaris, lucros y emoluments, sie conferit y provehit, com de fet en quant a nós tocava lo conferirem y provehírem, en cap de dit Onofre Minguella. [Cometent la execució de dita provisió, lo jurament e o sagrament y homenatge prestador per dit Minguella], acte de pocsessió y demés solemnitats estiladas al dit il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y oïdors; manant per est efecte ésser despedidas lletres y demés provisions oportunas, segons estil de la present Cort. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobre dit y cometent-vos, com vos cometem, la execució de dita provisió y exacció de dit jurament, vos diem, ordenam y manam que, encontinent la present nostra provisió vos serà presentada, prestat primerament per dit Onofre Minguella lo sòlit y estilat jurament e o sagrament y homenatge en mà y poder vostre y fetas totas altres cosas que sobre assò sien necessàries fer-se (sí y conforme per capitols de Cort està disposat) poseu e o posar fàsseu en real, corporal y actual pocsessió de dit ofici de verguer a dit Onofre Minguella, y de tots los drets, lucros y pertinències de aquell, pagant-li lo salari y emoluments a dit ofici corresponents, sí y de la mateixa conformitat que los han acostumat cobrar y rèbrer los predecessors en dit ofici, tota dilació y excepció cessants. En testimoni del que, manam ésser despedidas las presents, de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits braços sota escrites y selladas ab lo sagell major de dita Cort. Data en Barcelona, en las casas de la Diputació, als tres del mes de janer de l'any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Don Pedro de Torrellas, president del bras militar. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis, expedivit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti militaris //234r// scriba et secretarius.*

Fra Joseph, arzobispo de Tarregona, presidente del braso ecclesiástico. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis, expedivit Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.*

Don Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present ciutat de Barcelona, president del bras real. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis, expedivit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.*

*Die lune, IIII mensis ianuarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt //235r// il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Joseph de Plandòlit.
 Nicolau de Santjuan, Llobregat y Amell.
 Joan de Monserrat.
 Anton de Gaulteró.
 Jacinto de Geralt y de Canal.
 Don Francisco de Anglasell y Cortada.
 Joseph de Llobet.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Bonaventura Vidal y Nin.
 Joseph de Cerdà.
 Joseph de Sengenís.
 Don Benet Mir.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Joseph Desprat y Çebasona.
 Francisco de Verthamon.
 Joseph Bru y Olzina.
 Jaume de Çafont.
 Don Jaume de Copons y Falcó.
 Esteve de Vadell, Lleó⁵⁹⁴ y Besturs.
 Don Juan Galbes de Bonvatura y Copons.
 235v// Anton de Minguella y Aleny.
 Domingo de Castells y Gervàs.
 Anton de Castells.
 Don Francisco Moner y Miret.
 Anton de Sabater.
 Don Ramon Cellers.

---

594. Lleó, *interlineat*.

Don Agustí Escarrer.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Juan de Pedró.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Francisco de Blay.
Joseph de Carreras y Talavera.
Emanuel de Rocajulià y Llunes.
Don Francisco Tord y de Tord.
Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
Joseph de Segarra y Felip.
Juan de Segarra y Biosca.
Don Joseph de Moxó y de Borràs.
Don Ignasi Trinxaria.
Francisco de Amar.
Don Bonaventura Oriol.
Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.
Anton de Rocabruna.
Don Francisco Àger y de Queralt.
236r// Bernat de Bru.
Don Joseph Móra y Solanell.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Lo senyor marquès de Sentmenat.
Fèlix de Monjo y Corbera.
Don Gabriel Borràs.
Don Lluís Sayol y Barberà.
Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Anton Berenguer y de Areny.
Don Ignasi de Pontarró.
Don Thomàs Oliver.
Don Joseph Vaquer y Pallàs.
Joseph de Sala de Foguerolas.
Don Carlos de Torres.
Don Joseph Càncer.
Don Joan Copons y Falcó.
Lo senyor marquès de Besora.
Don Francisco de Rocabertí y Pau.
Anton de Llenes y de Bosser.

Don Magí Ninot y Negrell.
 Don Juan Jalpí.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Joseph Tord y Cortada.
 Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Micalet.
 236v// Joan de Boxeda.
 Don Balthezar de Cadell.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph⁵⁹⁵ Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Ramon Rodolat.
 Gaspar de Prat y Senjulià.
 Francisco de Prat y Senjulià.
 Rafel de Torrell y de Frexer.
 Ambrós de Foraster.
 Diego de Vila y de Peyret.
 Don Carlos de Orís y Puiggener.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Ramon de Falguera.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Martí de Sabater y Agullana.
 Ramon de Sabater.
 Don Juan Novell y Nadal.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don⁵⁹⁶ Miquel Fiviller y Torruella.
 Don Anton Senjust y Planella.
 Fèlix de Areny.
 Don Gaspar Mir.
 Don Joseph de Saleta y Ferich.
 237r// Miquel de Monserrat y Sabater.
 Joseph de Sala.
 Don Francisco de Aloy.
 Joan de Llorach y Moxó.
 Alexandro de Monserrat y Eva.
 Don Lluís Omdedéu.
 Francisco de Móra y Casadevall.

---

595. *A continuació, de, ratllat.*

596. *A continuació, Francisco, ratllat.*

Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Enrrich Jalpí y Tries.
 Don Juan Reart, Queralt y Xammar.
 Francisco de Despuyol y Moncorp.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Don Francisco Cartellà y Çabastida.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Francisco Basteró.
 Don Julià Clement de Solanell y Foix.
 Don Joseph Gible.
 Don Anton Gible.
 Don Joan Batlle.
 Miquel Pau de Vilanova.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Don Bonaventura de Paguera y Alegre.
 Don Anton Berenguer y Novell.
 237v// Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Diego de Pallarès.
 Don Francisco Amigant y Olzina.
 Don Francisco Morer y Càncer.
Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
Josephus de Sagarra y Felip, domicellus, Barchinone domiciliatus.
Michael de Segarra et Biosca, domicellus, Illerde domiciliatus.
Don Josephus de Moxó et Borràs, Cervarie populatus.
Franciscus Despuyol et de Moncorp, domicellus, Barchinone domiciliatus.

Constitució número 13

Fonch llegida y donada per proposició⁵⁹⁷ la Constitució de número 13, disposant que los salaris dels jutges ordinaris degan de posar-se en la Taula de las ciutats o vilas que tindran Taula y se tractarà la causa, y no havent-hi Taula, se degan de posar en mà del nottari de la ciutat o vila ahont se tractarà la causa.

E lo dit bras militar ha resolt *placet* lo capítol de Cort llegit, com en aquell se conté.

---

597. A continuació, un capítol de Cort de, ratllat.

Constitució número 14, sobre que las dignitats aquí notadas se provehescan en personas de legítim y carnal matrimoni

Ítem, se és proposada la Constitució de número 14, contenint que lo arca-bisbat, bisbats, abadiat, llochtinença general, governació general, cancellaria, vicecancellaria, plazas del Consell de Aragó, Real Audiència y Batllia General de Cattelunya se hagen //238r// de provehir en personas nades y procreades de lle-gítim y carnal matrimoni, exceptant-ne los que sien prínceps de la sanch.

Que se comete a personas y advocats

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda dita constitució, attès que conté differentes circumstàncies dignes de tota ponderació, ha deliberat que antes de aprobar o reprobar aquella lo il·lustríssim senyor president de dit bras nome-ne dos personas del present estament, y se suplique als altres il·lustríssims brasos fassen semblant nominació a fi de que las sis personas nomenadores, junt ab los advocats dels tres il·lustríssims estaments, poderent y discorren lo contengut en dita constitució y après ne fassen relació en escrits als tres brasos *respective* del que·ls apareixerà, perquè en sa intel·ligència pugua dit bras passar a resòldrer lo més convenient. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promo-tor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Capítol de Cort número 15, que los paysans no pugan ésser judicats *iure belli*

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort de número 15, contenint que los paysans de Cattelunya y sos Comptats que no tenen plasa asentada ara ni en lo esdeveni-dor no pugan ésser capturats ni judicats *iure belli*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar,⁵⁹⁸ ohit lo dit capítol de Cort, ha deliberat y resolt *placet* lo capítol de cort llegit, anyadint que en cas de ésser citiada esta capital //238v// y de no trobar-se dins ella lo fidelíssim consistori de depu-tats y oydors, dega lo fidelíssim bras militar exir al reparo, y en las altres ciutats, vilar y llochs que·s trobaran sitiadas, degan exir los concellers, pahers, proms, jurats o altres que tindran la superintendència del polítich. Y si la tal ciutat, vila o lloch sitiats seran reduïts de manera que no y hage personas que tingan auc-toritat ni esperit per fer dita diligència, degan executar-la los jurats, concellers o altres caps de aquella vegaria que seran més vehins; y que ni lo llochtinent y capità general, governadors, assessors, jutges ni altres officials de guerra de qual-sevol nom o graduació sigan, *eciam* que sia *in castris* ni altrament, pugan judicar ni sentenciar *iure belli* contra los paysans no soldats, sinó en la forma previnguda

598. A continuació, ha, ratllat.

per Generals Constitucions, corrent la conexensa del delictre per lo Concell Criminal o⁵⁹⁹ per son ordinari. Y que lo jutge assessor o altre que declararà la causa *iure belli* contra lo paysà quede *ipso facto* privat de l'offici que tindrà, com també de poder-ne tenir de altres en lo present Principat.

Constitució número 16, que las dignitats ecclesiàstiques se obtingan per naturals de Cattelunya

Ítem, se ha proposat la Constitució de número 16, contenint que las dignitats ecclesiàstiques degan ocupar-las personas naturals de aquest Principat.

E lo dit il·lustríssim bras militar, oyda la dita Constitució //239r// de número 16 que se és llegida y donada per proposició, ha deliberat *placet sicut placuit stamento ecclesiastico*, anyadint-hi que en ella també vingan compresos los abbadiats temporals y perpètuos, no obstant qualsevols concòrdias, ara sien o no del patronat real; y que ni lo il·lustríssim senyor archabisbe de Tarregona ni los altres il·lustríssims bisbes y prelats pugan fer elecció de vicari general de personas que no sien naturals de aquest Principat; altrament, fent-se la provisió de las ditas prebendas y dignitats ecclesiàstiques en personas no naturals de aquest Principat, *ipso iure et instanti* vaquen aquellas y sos rèddits los exigescan y cobren los deputats del General de Cattelunya fins y a tant que seran provehits en persona fill y natural de aquest Principat, depositant tot lo cobrat en la Taula de Barcelona, ab obligació de haver-ho de girar per medi de dita Taula al que serà provehit luego de tenir possessió de la tal prelacia, dignitat o altre prebenda ecclesiàstica.

Dicto die lune, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la //239r// Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Redrés número 9

Se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 9, contenint que ningun official, tant real com de baró, no puga entrar ab la vara estesa dins la sala del consistori, sinó com pendrà lo sagrament y homenatge.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que, antes de pèndrer deliberació del contengut en dit capítol, se informe dels estils, observances y prerrogatives antigas de la casa, perquè en intel·ligència de aquellas se puga delibèrar lo de major acert.

---

599. A continuació, persona, ratllat.

Redrés número 10

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Redrés de número 10, contenint que qualsevol advocat que serà cridat per lo consistori de deputats y oydors dega acistir, no tenint just impediment, sots pena de no poder concórrer ni tenir ofici algú de la Generalitat, y que hagen de prestar jurament de *bene et legaliter se habendo*.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* dit capítol.

Redrés número 11

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 11, contenint que no-s puga subrogar en lo ofici de assessor y advocat fiscal de la casa sens justa causa y, concurrent esta, hage de ésser ab lloació del consistori y ab un mateix salari.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

240r// Redrés número 12

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Redrés de número 12, contenint que no-s pugan reimprimir los llibres de ordinacions y tarifas, si no és havent-hi falta de ells.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

**Constitució número 17, que los cavellers
doctors en lleys tingan la prelacia en las plazas
de la Real Audiència**

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 17, contenint que los cavellers y doctors en lleys sien preferits en las ternas de las plasas de la Real Audiència als altres, mentres que sien iguals en la litteratura y demés.

E lo dit bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida, ab la circumstància que després de las paraulas *ibi* «las plasas que vacaran» se anyadesca y diga «plasas de la Real Audiència, de la Batllia General y demés officis de la judicatura del present Principat». Y també se expresse que los doctors militars tingan la antelació als doctors no militars, encara que sie ab alguna desigualtat de mèrits.

Constitució número 18, sobre los violaris

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 18, contenint que en los contractes y actes de violaris no s'i puga fer acte o promesa de millorar las obligacions per directe ni indirecte.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //240v// *placet* la constitució llegida.

Constitució número 19

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 19, contenint que los qui obtindran officis de taulers, nottaris, receptors, guardas de collectas de la Generalitat, basiners de l'Hospital, tinèncias de Batllia General, receptors del dret de General y altres degan estar subjectas a las jurisdicció de ordinari, pagar talls y tatxas y tenir aposentaments y trànsits.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Los señores tractadors de sa magestat són vinguts al lloch de la Cort

En aquest dia, tocades las tres de la tarde, han vingut los tractadors elegits per part de sa magestat, los quals, havent-se rebut en la conformitat deliberada, se són conferits en la sala del fidelíssim bras militar y allí, junt ab los nomenats per part de la present Cort General, han tractat y ideat differents punts, los quals han reduït en escrits. Y havent-se despedits, se són reportats al present il·lustríssim bras per los il·lustres senyors don Feliciano de Cordellas y don Francisco de Berardo y Sentjust, tractadors per part del present il·lustríssim estament, que se són llegits y són del thenor següent:

Proposiciones, etc. Inseratur usque ad finem et postea dices.

241r⁶⁰⁰// *Proposiciones entregadas por los tractadores de su magestat a los tractadores de la Corte.*

Primo, que como su magestad ha entendido la agradable disposición de la Corte en adelantar la porción más considerable que pudiese para subvenir la urgencia presente, espera su magestad se dará la más pronta providencia para su logro.

Segundo, que como haya passado un mes desde la abertura de la Corte y hasta aora no se ha entregado constitución alguna, desea su magestad se adelanten con la possible brevedad las dependencias importantes a la Corte.

Tercio, en materias de la administración de justicia se ofrecen dos puntos: el primero, que los vegueres puedan ser naturales del mismo veguerío, por el perjuicio que padece la justicia entrando un forastero sin conveniencias ni salario; el segundo, aumentarle a los juezes de corte y ministros de la justicia criminal los salarios, por el peligro que corre la administración de justicia, faltando los medios de su sustento.

Quarto, en el assunto importante de los comercios se ofrecen los puntos siguientes: primo, que se facilite a todos los vassallos de su magestad y otros estrangeros, menos franceses, el modo de introducirse //241v// en este Principado, con algunos privilegios competentes para construir nuevas fábricas de paños y otros géneros de mercaderías. Segundo, que se proponga el modo y forma más conveniente a la libertad y utilidad del comercio. Tercio, que se aga una pragmática previniendo, no sólo la introducción de mercaderías fransezas durante la guerra, sino el uso de los galones de plata y oro en los vestidos de los naturales que no estuvieren empleados en las tropas de su magestad; y que así mismo se quite el uso de los tissos rasos y otras estofas de oro y plata, haziendo constitución que nayde se sirva de vestiduras de seda sino fabricadas en los dominios de su magestad; y

---

600. Document inserit entre els folis 240v i 243r.

que no se pueda sacar del país la lana que no sea fabricada. Quarto, que se discurren los medios más⁶⁰¹ convenientes a fabricar navíos y asegurar las embarcaciones con las construcciones y resguardos de puestos y muelles. Quinto, que se dé pronta providencia al grave perjuizio que resultaría al Principado cada día mayor de las patacas cortadas y tan ligeras, poniendo un término a ellas y subiéndolas de peso a⁶⁰² quinze reales, como también los doblones de pesos a sesenta de arditos.

En las dependencias militares se proponen los puntos siguientes: primo, fabricar cuarteles //243r// por todas las ciudades y villas para dejar abrigadas las tropas de su magestad y asegurada la conservación de ellas. Segundo, que se dé la providencia que se requiere para fabricar armas, pólvora y balas en el Principado. Tercio, que en las plassas se subministre a⁶⁰³ las tropas de su magestad la lenya, paja y otras menudencias estiladas. Quarto, que, para alivio de los soldados enfermos y ayuda de costa de los hospitales reales, se haga una constitución que no pueda ser válido testamento alguno sin que el testador haya llegado a dichos hospitales; y que assí mismo, en todas las graduaciones de doctores y demás títulos que se dan en las universidades, colegios y cofradías se constituya una propina para dicho efecto. Quinto, que subiendo a sumas muy crecidas los vestuarios de las tropas de su magestad, espera se los darán libres de los derechos de que están cargadas otras mercaderías.

Ítem, lo die present, lo molt il·lustre senyor don Miquel de Lentorn, òlim de Pinós, coronel del regiment de la Generalitat, usant de la commissió a sa senyoria //243r// de conformitat concedida per los tres il·lustríssims braços de la present Cort General y en nom de aquella, ha nomenat per lo offici de furriel mayor per dit regiment la persona de Joseph Serra, ab tots los lucros y salaris acostumats.

[*Vigesima habitatio*]

Vigesima habitatio facta et publicata die 4 ianuarii, 1706, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius dompnus Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadós, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; don Jacobus Vincencius Alemany Descallar, regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus⁶⁰⁴ Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; et Placidus de Copons et Esquerrer, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario, et Josepho Minguella, advocato fiscali patrimoniali, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte metropolitane ecclesie Terracone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí; dompnus Maginus de Vilallonga et Çaportella; Franciscus //243v// Escofet, syndicus ville de Figueres; Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio fratre don Guilielmo de Gonyolons, episcopo Selsonensi; fratre doctore Joanne Soler, abbate monasterii divi Pauli

601. más, *interlineat*.

602. a, *interlineat*.

603. a, *interlineat*.

604. Jacobus, *corregit*.

de Campo; et domno Ludovico de Roger de Lluria⁶⁰⁵ et Çaportella, a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que ad presens celebratur per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi⁶⁰⁶ cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis seu que possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die //244r// quarta mensis ianuarii, anni 1706, post meridiem intitulata, presente don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personas⁶⁰⁷ don Anthonii et⁶⁰⁸ don Raymundi de Berardó et Morera, fratrum, filiorum don Francisci de Berardó et Senjust, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam don Francisci Solanell de Foix, filii don Juliani de Solanell et Foix, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam don Petri de Potau et Ferran, filii don Christophori de Potau, quia non habet legitimi//244v//mam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam don Ludovici de Sans et Miquel, admitatur ut nobilis; sed quia est miles stipendiatus et non habet licenciam a sua maiestate, repellatur.

Item, quo ad personas don Benedicti, don Caroli et don Anthonii Vila et Mata, filiorum don Caroli de Vila et Casamitjana, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Francisci Blay, ville de Mombrió, archidiocesis Tarrachone, admitatur ut miles.

605. de Lluria, *interlineat.*

606. reverendi, *interlineat.*

607. personam, *corregit.*

608. Francisci, *corregit.*

Item, quo ad personam don Hieronymi de Ferrer et de Lupià, cuius esse dicitur castrum et terminus de Sevassona, diocesis Vicensis, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Francisci de Moncorb Desbalps, òlim Despujol, ville de Olot, diocesis Gerunde, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Josephi de Moxó et Borràs, ville Cervarie, diocesis Selsone, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Josephi de Segarra et Felip, civitatis Illerde, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Michaelis de Segarra et Biosca, civitatis Illerde, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Raymundi Gorgony de Segarra et Mallada, filii dicti Michaelis de Segarra et Bios//245r//ca, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Accacii de Còdol, cuius esse dicitur locus de Ur, terre Ceritanie, pro quo comparuit don Franciscus Tord et de Tord, eius procurator, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Josephi de Móra et Catà, filii don Josephi de Móra et Cirera, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, loco et mense predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, et presentibus eciam testibus supradictis ad premissa vocatis et assumptis, prout superius continetur.

*Die martis,⁶⁰⁹ V mensis ianuarii, anno a natiuitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

245v// Anton de Minguella y Aleny.

Ramon de Carreras.

Joseph de Carreras y Talavera.

Anton de Llenes y de Bosser.

Don Joseph Desprat y Sebassona.

Don Joseph de Moxó y Borràs.

Joseph de Llobet.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Andreu Pere de Llobet.

Joan de Riba y Comalada.

Joseph de Montserrat y Brossa.

Martí de Pallarès.

Gaspar de Prat y Senjulià.

Anton de Rocabruna.

Francisco de Móra y Casadevall.

Don Francisco de Àger y Queralt.

Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Don Francisco Moner y Miret.

Don Ramon Xammar y Meca.

Emanuel de Rocajúlia y Llunes.

Felip de Quintana y Fàbregas.

Don Joseph Ribera y Claramunt.

Rafel de Borrell.

Don Joseph Aguilar y Oluja.

Don Francisco Anglasell y Cortada.

Emanuel Desvalls y Escura.

Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.

Francisco de Graell y Brossa.

Joan de Montserrat.

Joseph de Sengenís.

---

⁶⁰⁹. mercurii, *corregit*.

246r// Don Francisco Berardo y Senjust.
Don Francisco Rocabertí y Pau.
Miquel de Montserrat y Sabater.
Don Joseph Móra y Cirera.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Joseph Pontarró.
Joan de Pedró.
Doctor Joseph Solà y Guardiola.
Anton Sabater y Campderròs.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Ignasi Miquel.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Joseph de Cerdà.
Pons de Caramany y Margarit.
Don Joan Gaspar Vilar y Ombert.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Magí Ninot y Negrell.
Joseph de Barnal y Vadell.
Don Lluís de Sayol y Barbarà.
Joseph de Bru y Olzina.
Don Ramon Redolat.
Don Lluís de Cruylles y Rejadell.
Joseph de Sala.
Fèlix de Sala y Sasala.
Don Gabriel Borràs.
Don Joan Cruylles y Colomer.
246v// Don Lluís de Omdedéu.
Don Joseph de Cartellà, òlim Farnés.
Ramon de Rialp.
Don Gaspar Mir.
Lo senyor marquès de Besora.
Don Joseph Terré y Marquet.
Don Bonaventura Tristany.
Don Ignasi Trinxeria.
Don Julià Clement de Solanell y Foix.

Domingo de Castells y Gervàs.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.
 Don Carlos de Orís y Puiggener.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Don Balthazar de Cadell.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Don Bonaventura Oriol.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Miquel Fivaller y Torroella.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Joan Reart, Queralt y Xammar.⁶¹⁰
 Salvador Texidor.
 Anton de Castells.
 Don Francisco Aloy.
 Anton de Gualteró.
 Francisco de Prat y Codina.
 Don Carlos de Llupià y Roger.
 247r// Don Vicens Xammar y Copons.
 Miquel de Subies.

Capítol número 20, sobre los sagrestos de grans

Als quals axí convocats se és llegit lo Capítol⁶¹¹ de número 20, contenint que per lo asentista de sa magestat, quant se fassen segrestos de grans, se pague lo valor⁶¹² de ells als paysans de comptants, y que lo segrest sols dure 20 dias. Lo qual capítol dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol de cort llegit.

Capítol número 21

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 21, en què se disposa que los catalans tingan una plasa en los Concells de Nàpols, Milà, Sicília, Mallorca y Sardenya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

610. *A continuació*, Ramon Sabater, *ratllat*.

611. llegida la constitució, *corregit*.

612. los valors, *corregit*.

Capítol número 22, sobre lo dret de guerra

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 22, en què se disposa que lo dret de nova ampra o general de guerra⁶¹³ sie restituït als deputats per a què lo exigescan y lo convertescan en lluir los censals per pagar los quals se imposà dit dret, havent-se de pagar de ell quiscun any dotse mil lliuras per lo sou o ajuda de costa del llochtinent capità general.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 23, sobre los dubtes de las causas⁶¹⁴

Ítem, fonch llegida y donada per proposició //247v// la Constitució de número 23, en què se disposa que los jutges, antes de declarar las causas, degan donar als advocats los duptes en escrits; y que los motius se explicaran en la sentència degan ser conformes als duptes donats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, ab la addició que *ubi dicitur* «jutges ordinaris y de barons» diga «ordinaris, reals y de barons»; que dels duptes entregaran los reladors o jutges ninguna de las parts no puga suplicar; y que lo jutge, assessor o ordinari farà alguna sentència ab motiu jurídic que no sie expressat en dits duptes, haja de propri seu refer, esmenar y pagar a las parts tots los gastos que hauran suportat.

Sobre las proposicions dels senyors tractadors

Y aprés, fonch llegit lo paper de las proposicions fetas per los senyors tractadors de sa magestat (Déu lo guarde) lo die de ahir, y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo mateix die, contenint que sie comès a la il·lustríssima junta dels senyors constitucioners per a què en los punts o caps que⁶¹⁵ concernexen a formar-se constitucions sien servits premeditar y discórrer si serà o no de conveniència disposar-las; y en los punts que·ls apareixerà convenir, las disposen y formen, reportant als braços no //248r// sols las constitucions que·ls haurà aparegut disposar, però també los reparos en cas se'ls oferescan per dexar-ne de formar sobre alguns de dits punts, per a què los tres il·lustríssims braços pugan resòdrer lo que sie del major servey de las dos magestats y benefici públich.

613. de guerra, *interlineat*.

614. Constitució número 23, sobre los dubtes de las causas, *al foli 247v*.

615. *A continuació, demà, ratllat*.

**Que se conforme ab lo deliberat
per lo bras ecclesiàstich**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, havent⁶¹⁶ ohit dit paper de proposicions fetas per los senyors tractadors de sa magestat (Déu lo guarde) lo die de ahir, y la deliberació sobre ellas feta lo mateix die per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, donat tot per proposició, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab la dita resolució presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta, feta per via de pensament, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Bras real, sobre los medis

E immediadament, lo dit il·lustríssim senyor president donà per proposició la deliberació pres per lo il·lustríssim bras real lo die 3 del corrent, la qual és del thenor següent: «Que ohit lo paper disposat y fet per las personas elegidas per los tres il·lustríssims braços de la present Cort, en execució de la comissió los fou donada als 26 de desembre proppassat, en intel·ligència del que lo rey, nostre senyor (Déu lo guarde), fou servit participar als il·lustríssims senyors presidents de la present Cort de la falta de medis⁶¹⁷ que·s troba per las urgèncias se li ocorran; y atès que //248v//lo medi han ideat ditas personas ab dit paper, per més prompte y effectiu, és que los tres il·lustríssims braços servescan a sa magestat, per las urgèncias que·l precisan a solicitar-los, ab aquella quantitat que per lo espay de un any se donava per lo Principat, segons lo arrelament últimament fet; y desitjant lo present bras manifestar son gran effecte al real servey y desitg té de contribuir per dita urgència en quant puga y ab la major puntualitat, delibera, per ço, lo present estament, per via de pensament, que los il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar sien servits, cada hu *respective*, explicar y dir la quantitat ab què los apareixerà servir a sa magestat per la present urgència. Que lo present estament contribuirà gustós, servada proporció per sa part y distinctament, ab tota diligència y puntualitat, per lo mateix fi. Per lo qual efecte, farà totas aquellas diligèncias, axí de cartas circulars y demés que convinga y regonexerà més útils y promptes per la efectuació y compliment de sa obligació. Y que al cuydado y càrrech de cada hu dels il·lustríssims braços *respective* corre lo cobrar de sos individus y pagar la quantitat que serà oferta per aquells respectivament. Y que aquella //249r// quantitat que quiscun dels il·lustríssims estaments *respective* pagarà, sie recompensada ab lo donatiu que se oferirà a sa magestat en las presents Corts».

616. havent, *interlineat*.

617. A continuació, en, *ratllat*.

**Que se estiga al que té deliberat
lo present bras sobre los medis**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, atnent que la present Cort, en intel·ligència del que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) fonch servit expressar a sos il·lustríssims presidents,⁶¹⁸ unànimes los tres il·lustríssims estaments cometeren a nou personas, ço és, a tres de quiscú de aquells, lo idear, discórrer y premeditar los medis més promptes y efectius per lo mayor servey de sa magestat. Que havent-se juntat las nou personas dels tres estaments, discorreguts los inconvenients y demás, acordaren no oferir-se'ls-ne de altre que lo de adelantar *in promptu* a sa magestat aquella quantitat que tot lo Principat donave ab lo espay de un any segons lo arrelgament últimament fet, dignant-se lo rey nostre senyor pèndrer-la en descàrrech del donatiu fahedor per la present Cort en sa conclusió. Y proposat aquest medi en los brasos ecclesiàstich y militar, haver-lo abrasat lo die 30 del passat, ab la circumstància de que las matexas personas, ab la celeritat insta la urgència, incessantment se aplicassen a idear la planta, modo y forma que més facilitàs sa breu expedició; y que los tres senyors presidents ho participassen a sa magestat, convenient-s'i lo il·lustríssim bras real, assegurant-li que la //249v// Cort desitjarà sempre servir-lo y donar-li gust en tot quant li serà posible; y havent-se proposat en lo il·lustríssim bras real lo medi referit y las dos deliberacions expressades, ponderadas aquellas y ab reflexió de alguns dies, resolgué, per via de pensament, lo die 3 del present que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich y lo present estament militar expliquen y digan la quantitat ab què a cada hu los aparexerà servir a sa magestat per las ocurrents urgèncias, que dit estament real contribuirà gustós, servada proporsió per sa part y distintament, ab tota diligència y puntualitat, per lo mateix, cuydant de cobrar y pagar sa porció y fent per est effecte totas las més promptes diligèncias, y que la quantitat pagarà sie recompensada ab la que li tocarà de dit donatiu fahedor. Atnent que la execució de aquest medi, per més que lo il·lustríssim bras real y tota la Cort ab incessant aplicació s'i desvetlle de molts mesos, no pot reduir-se a effecte, puix és precís fer-se nova planta per cada estament, sens poder-se valer de la últimament feta per quant en aquella vénen compresos tant los ecclesiàstichs como los militars y reals. Y además, que los ecclesiàstichs y militars estan tatxats al respecte dels delmes, censos, heretats, terras y demás havers gosans en los termes y parròquias de aquest Principat, y trobant-se //250r// algun que ho dificultàs, acudint la universitat a la Junta de Medis, se donava disposició axí per la taxa com per conseguir la cobrança, contribuexen també dits ecclesiàstichs y militars als drets y petxos de las ciutats, vilas y universitats per lo consumo de ells y sas famílias en lo comestible y de vestir, los quals drets aplican ditas universitats per ocórrer a

618. A continuació, uniman, ratllat.

sos càrrechs y serveys, y si-s fan tatxas fan concórrer a ellas als masovers dels dits ecclesiàstichs y militars, proporció servada; de las quals ponderacions y altres apar que-s conclou las dilacions y dificultats que conté la pràctica del medi discorreut per dit il·lustríssim bras real. Y atnent que lo que pot ser és prompte, breu y effectiu és lo ideat per las nou personas dels tres il·lustríssims estaments, delibera per ço que lo present bras persistesca, com persisteix, en la mateixa deliberació per via de pensament presa als 30 de desembre pròxim passat, y que-s suplique a l'il·lustríssim bras real tinga a bé aderir-se a ella; altrament, conformant-se lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, los dos senyors presidents de l'eclesiàstich y present estament se posen als reals peus de sa magestat y en sa real notícia la solidez de las rahons y motius que han presiat a un y altre bras a fer y perseverar en ditas sas deliberacions, per comprèndrer que aquest és lo únich y més breu expedient se pot trobar per ocórrer //250v// al que sa magestat los té recomanat, assegurant a sa magestat que un y altre bras y tots sos indivíduos incessantment se aplicaran al que més sie de son real servey, crèdit y mayor lustre de la nació catalana. Y que esta deliberació, presa per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Ítem, fonch proposat per dit il·lustríssim senyor president com se té intel·ligència que lo die de vuy vindran los senyors⁶¹⁹ comissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde) en lo lloch de la present Cort per a porrogar y si apareixerà donar poder a alguns indivíduos del present congrés per assistir a ditas pròrrogas y protestar en nom del present bras per a salvar lo dret y no perjudicar-se en lo que li toca y competeix.

Personas per assistir a la pròrroga

E lo dit il·lustríssim bras militar resolgué ésser donat, com efectivament donà, poder y facultat a don Joseph de Terré y Marquet, don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera y don Joan Copons y Falcó, en dita convocació presents, y a quiscun de ells *in solidum*, per a assistir en nom del present bras a qualsevols pròrrogas fahedoras per los comissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde), protestar y discentir⁶²⁰ a ellas en nom del present estament y de tots aquells que s'i voldran aderir, y per ço fer qualsevols diligèncias e instar sien ditas protestas //251r// continuades en procés y obrar tot lo demés que-ls aparega convenir llargament. Al que són estats presents per testimonis Joseph Francesch⁶²¹ Fontana, nottari públich de Barcelona, y Joseph Aragonès, altres dels ajudants de mi, lo secretari avall escrit.

619. los senyors, *interlineat*.

620. *A continuació*, en nom, *rallat*.

621. Francesch, *interlineat*.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Relació de haver-se fet la pròrroga

En aquest dia, los senyors don Joseph Terré y Marquet, don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera y don Juan Copons y Falcó, tenint poder del present il·lustríssim bras, havent tingut notícia que los comissaris de sa magestat (Déu lo guarde) són vinguts per fer la pròrroga, han partit ab sa massa de la dita sala dels reys y se són conferits en la sala de sant Jordi, en la qual és lo solio real, y se són sentats en los banchs de part de la epístola, y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim bras real en lo banchs de frente de dit solio. Y havent los il·lustres senyors comte de Centellas, batlle general, y marquès de Rubí, lloctinent de mestre racional, comissaris de sa //251v// magestat, prorrogat la present Cort per lo dia dinou del present mes, dits senyors en nom del present il·lustríssim bras y dels demés que se han volgut aderir-s'i, han donat en escrits la protesta següent:

Protesta del bras militar en la pròrroga

Molt il·lustre senyor.

Lo bras militar del Principat de Cattelunya y per ell llurs llegítims procuradors, qui de son poder e o de certificatòria de aquell fan ocular ostenció, contradihuen, discenten y diuhen de nullitat de l'acte que vostra senyoria en nom de sa magestat (Déu lo guarde) de present fan y entenen fer de prorrogació de la present Cort General, per quant havent fet ya sa magestat la proposició en la present Cort y donada la resposta per los brasos està ya aquella comensada y per esta causa tots los actes, articles e incidents y la declaració de aquells pertany a sa magestat personalment, juntament ab la Cort, y no a altre en son real nom. Per lo que demanan que la present protesta sie continuada en lo procés de las presents Corts. Del que retornat al bras ne han fet relació.

Ítem, se és llegida la súplica en representació donada per lo fidelíssim consistori dels senyors deputats, que és del thenor següent:

Representació dels diputats en orde a uns soldats de la Diputació detinguts en las presons de la casa

Il·lustríssims senyors.

En las càrcers de la present casa se troban detinguts //252r// alguns soldats del tercio de la Deputació per imputar-se'ls certs delictes, del que és molt just se administre la deguda justícia y ab la mayor prestesa posible, per ser aquellas molt penosas. De tot lo que ha regonegut lo consistori de diputats y oydors de comptes del General de Cattelunya ser de sa precisa e indispensable obligació posar-ho en la notícia de vostra senyoria il·lustríssima per a què sie servit deliberar lo que tindrà gust obre lo consistori acerca

de aquest assumpte, per a què, tenint molt present lo establert en lo Capítol 2 fet en la última Cort, sols desitja acertar en lo que sie de l'agrado de vostra senyoria il·lustríssima.

Y també se és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die quatre del corrent, en què comet lo fet expressat en dita súplica al dit fidelíssim consistori dels deputats y oydors, donant-li ple poder y facultat per a què, en virtut de dita commissió, obren y exercescan en orde als dits soldats que's troban encarcerats tota jurisdicció y quant sie de justícia ab la prestesa més possible. Y tot lo que dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

**Que se conforme ab lo deliberat
per lo bras ecclesiàstich**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y la dita deliberació, ha deliberat conformar-se en tot y per tot ab la dita deliberació del bras ecclesiàstich. Y que esta, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

252v//

**Altra representació dels diputats
sobre un ofici de verguer**

Ítem, se és llegida altre representació presentada per dit il·lustríssim y fidelíssim consistori dels senyors diputats y oydors de compte, que és del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Joseph Abadal. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

253r⁶²²// Il·lustríssim senyor.

Joseph Abadal, adroguer de la present ciutat, ha presentat a est consistori de diputats y oydors un privilegi real, de data de 29 de desembre proppassat, ab lo qual sa magestat (Déu lo guarde) se ha dignat fer gràcia a dit Abadal de un ofici de verguer de la present casa, que obté Joan Graells, botíguer, ab lo motiu de vacar dit ofici per trobar-se dit Graells ausent de aquest Principat y en terras dels enemichs; instant dit Abadal que lo consistori lo pose en la real y actual possessió de dit ofici.

Sobre la qual pretenció se han offert al consistori dos reparos dignes de posar en la notícia de vostra senyoria il·lustríssima: lo un, que lo dit Graells és ciutadà de Barcelona y se trobava ausent de ella, en las parts de Castella, al temps que fou citiada y entregada aquella a la deguda obediència de nostre rey y senyor, y així apar afavoreixen a dit Graells los capítols 29 y 41 dels pactes de dita entrega per a poder-se al·legar que *saltem pro nunc* no vacaria dit ofici; y lo altre, que dat cas fos vacant, segons lo real decret de la real magestat del rey don Phelip 3 de Aragó, de vint-y-sinch de juliol, 1654, devia fer-se terna o proposició de subjectes per lo consistori per la provisió de la vacant, que de present tocaria a vostra senyoria il·lustríssima.

Lo referit posa lo consistori de diputats y oydors de comptes a la gran consideració de vostra senyoria il·lustríssima per a què sia de son agrado deliberar sobre est fet lo que vostra senyoria il·lustríssima judicarà més convenient.

---

622. Document inserit entre els folis 252v i 254r.

Y també se és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die quatre del corrent acerca dita representació, ab la qual comet lo contengut en aquella als advocats dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort, a effecte que premediten y discorren sobre los reparos que insinuan los senyors deputats y demés que-s pugan offerir respecte la pretenció de dit Joseph Abadal en la possessió que insta de dit offici de verguer y altrament de son sentir relació fassen en escrits als il·lustríssims brasos de la present Cort per a què ab major acert pugan deliberació lo fahedor. Tot lo que, dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

Que se conforma ab lo bras ecclesiàstich

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda dita representació y la dita deliberació presa per lo il·lustríssim estament ecclesiàstich, ha resolt conformar-se, com se conforma, en tot y per tot ab la dita deliberació del bras ecclesiàstich. Y que esta, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

254r//

Constitució número 33, que lo bras militar puga gastar 1.000 lliures, sous, y en son cas 2.000 lliures, sous

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 33, contenant que lo bras militar del present Principat puga gastar quiscun any fins a mil lliuras de diners de la Generalitat per los gastos se li offeriran y en defensa dels privilegis, exempcions y llibertats del bras ecclesiàstich, militar, ciutat de Barcelona y de las demés ciutats, vilas, llochs, termes y quadras,⁶²³ comuns y particulars, del present Principat. Y en cas ditas mil lliuras no fossen bastants, puga gastar fins a altres mil lliuras. Y que per a gastar estas últimas mil lliuras, en tot o en part, hage de ser ab intervenció y pòlissa del protector de dit bras militar y dels sinch primers oficials de ell.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, en la conformitat disposada.

Capítol de Cort número 25

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 25, contenant que en las sentències provisionals en causa de suplicació *in forma* de provisions de decret de execució o sobre provisions de extracció de executorials, no pugan ser fetas dexant al jutge primitiu punts que dividir ab la clàusula *hoc intellectu*, ans bé que degan confirmar, revocar o temperar sens altre reserva de conexensa de punts de dret o fet fahedora per lo relador o jutge primitiu antes de la extracció de executorials.

---

623. A continuació, y, ratllat.

254v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol de cort llegit.

Capítol de Cort número 26

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 26, en què se disposa que qualsevols⁶²⁴ usos y costums contra los usatges, constitucions, capítols y actes de Cort, privilegis, usos y costums sien nul·los e irritos, en particular des de l'any 1599 fins vuy.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 27

Ítem, se ha llegida y donada per proposició la Constitució de número 27, contenint que los llochtinents, governadors de plasas, oficials de guerra, reals ni altres, no pugan exigir o cobrar quantitat, ni paga alguna, ni espècie alguna de dret o vectigal per rahó de vins, arguardents y qualsevols fruyts y vituallas que's tragan del present Principat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Ítem, se són llegidas en dit bras militar las habilitacions publicadas que faltavan a llegir-se fins lo die present.

---

624. A continuació, vot, ratllat.

*Die mercurii, sexta mensis ianuarii, anno a nattivitate Domini
millesimo septingentesimo sexto, //255r// hora tertia
post meridiem iam pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.
 Anton de Minguella y Aleny.
 Andreu Pere de Llobet.
 Joseph de Llobet.
 Joseph⁶²⁵ de Montserrat y Brossa.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Joseph de Canelles.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Joan de Montserrat.
 Francisco de Verthamon.
 Francisco de Blay.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Anton de Gualteró.
 Don Benet Mir.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Onofre de Lentorn.
 Nicolau de Sanjoan y Llobregat.
 Don Bonaventura Vidal y Nin.
 255v// Don Miquel de Fivaller y Torroella.
 Jacinto de Torres y de Fontdevila.
 Don Joan Cruylles y Coloma.
 Joseph de Cerdà.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Don Feliciano Cordelles.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Fèlix de Vadell y Besturs.

---

625. Joan, *corregit*.

Don Anton Berenguer y Novell.
Don Joan Claresvalls.
Don Joseph Aguilar y Oluja.
Don Miquel de Cordelles.
Don Vicens Xammar y Copons.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Don Joan Gaspar Vilar y Ombert.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Don Domingo Berenguer y Areny.
Emanuel Dezvalls y Escura.
Don Gabriel Borràs.
Don Armengol Paguera.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Ignasi Balthazar de Alegre.
Don Joseph Castellbell.
Don Joseph Eva y Vilagrassa.
Don Francisco de Àger y Corbera.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Anton Vilana y Vilamala.
Joseph de Plandòlit.
256r// Don Balthazar de Cadell.
Ignasi de Ferrer.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Francisco Moner y Miret.
Joseph de Ros.
Pons de Caramany y Margarit.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Miquel de Montserrat y Sabater.
Miquel Pau de Vilanova.
Don Ramon Cellers.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Joseph Càncer.
Emanuel de Rocajúlia y Llunes.
Don Gaspar Berart y Cortiada.
Joseph de Bru y Olsina.
Anton de Llenes y de Bosser.
Anton de Rocabruna.
Basili de Planisolas.

Gaspar de Prat y Senjulià.
Joseph de Sala.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Francesch de Vinyals, Ribot, Ciurana y Miquelet.
Don Anton Móra y Xammar.
Don Joseph Móra y Solanell.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Vicens Magarola.
256v// Salvador de Texidor.
Rafel de Torrell.
Don Joseph Pontarró.
Fèlix de Sala y Sasala.
Don Francisco Sagrera y Massana.
Ambrós de Foraster.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Francisco de Móra y Casadevall.
Jaume de Çafont.
Cayetano de Ferrer.
Ramon de Falguera.
Joseph de Barnal y Vadell.
Don Julià Clement de Solanell y Foix.
Don Bonaventura Tristany.
Francisco de Tord y Granollachs.
Don Balthazar Oriol y Mercer.
Francisco Despujol y Moncorp.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Joseph Mach.
Miquel de Ciurana.
Don Diego Pallarès.
Joseph de Sengenís.
Don Ramon Redolat.
Don Pedro Montoliu y Ribes.
Joseph de Caramany y Margarit.
Don Anton Sunyer y Belloch.
Don Gerònim Ferrer.
Anton de Sabater.
257r// Don Joan Batlle.
Fèlix de Monjo y Corbera.

Als quals axí convocats se'ls és llegida la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a quatre del corrent, en què se conforma en tot y per tot ab la deliberació presa per lo present il·lustríssim bras lo mateix die, sobre lo contenut en lo paper de número 14 disposat en forma de constitució, contenint que las dignitats y puestos més preheminentes en Cattelunya degan ser provehits en personas nadas y procreadas de llegítim y carnal matrimoni, cometent lo contenut en dit paper a dos personas de quiscun bras a fi de que ab los advocats dels tres il·lustríssims estaments ho premediten y discorren y de son sentir relació fassen en escrits. Per lo qual effecte a nomenat dit il·lustríssim bras ecclesiàstich lo molt reverent prior del monastir de Escala Dei y lo noble don Feliciano de Sayol, llochtinent de prior de Cattelunya.

Capítol de Cort número 28

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 28, contenint que sempre que los naturals sien impedits de la possessió dels béns en què seran cridats en altres regnes, ho sien també los estrangers de la successió de béns en aquest Principat y extrets de la possessió de aquells fins que los naturals sien reintegrats en la degudas possessions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 29⁶²⁶

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de //257v// número 29, en què se disposa que per tenir vot en Corts hagen de tenir vint-y-sinch anys.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Capítol de Cort número 30

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 30, contenint que lo offici de protonotari en la primera vacant sie conferit en persona natural de Cattelunya, la segona de Aragó y la tercera de València, y axí sempre per torn.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol de cort llegit.

Capítol de Cort número 31

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 31, contenint que qui instarà la evocació de causas a sos propis gastos hage de reportar

---

626. Constitució número 29, *al foli 257v*.

y exhibir lo procés en la Real Audiència dins dos mesos del dia de la⁶²⁷ presentació de las lletres inhibitòrias, altrament se entengue llevada la inhibició. Y que lo ordinari pugua passar avant en conèxer de la causa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, anadint que després de la paraula «evocació» se anadesca «o apel·lació». Y que se explique evocació de la causa, tant com a vertent com per via de apel·lació. Y després de la última paraula, que és «evocar», se seguesca «en la matexa instància».

Constitució número 32

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 32, contenint que las sentèncias o declaracions en avant fahedoras per lo canceller sian concebudas absolutament y sens condició o modo algun limitadas a la pura declaració de qui sie o a qual toca la jurisdicció de la causa per rahó de la qual és o serà firmada la contenció.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que sie comesa dita constitució als advocats dels il·lustríssims estaments militar y real, los quals fassen relació en escrits de son sentir, reportant-lo a dits il·lustríssims brasos per a què, en vista de ell, se pugan passar a resòldrer lo de mayor acert.

Redrés número 13

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 13, contenint que no·s fassen feriatos en las casas del General y Bolla sinó los dies de festa de precepte, primer dia de Quaresma y Dijous y Divendres Sant.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 14

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 14, contenint que no·s pugan donar remuneracions als oficials del General.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol⁶²⁸ llegit.

Redrés número 15

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol //258v// del Nou Redrés de número 15, contenint que no se puga impedir als embaxadors del General lo viatge sempre que vagen a posar-se als peus de sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab què en ell se anyadesca que també s'i comprenga lo embaxador de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona y de l'il·lustríssim y fidelíssim protector y bras

627. A continuació, inhibició, *raillat*.

628. A continuació, de Cort, *raillat*.

militar⁶²⁹ y que tinga facultat lo dit bras de nomenar y enviar embaxador. Y que se pose en notícia de las il·lustríssimas juntas de constitucioners y Redrés per a què una de ellas, segons a qui tocarà, disposen constitució, capítol de Cort o de Nou Redrés a fi que la Real Audiència sempre que li aparega pugua fer consultas a sa magestat, independentment y sens haver-o de participar al llochinent general ni altre official de sa magestat.

*Die iovis, VII mensis ianuarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

259r// March Anton de Simó.

Jacinto de Geralt.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Joseph Desprat y Sabassona.

Ramon de Carreras.

Andreu Pere de Llobet.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Anton Sunyer y Belloch.

Joan de Riba y Comalada.

Fèlix de Sala y Sasala.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

March Anton de Llässerà.

Fèlix de Monjo y Corbera.

Agustí de Còdol.

Gaspar de Prat y Sentjulià.

Joseph de Monserrat y Brossa.

Cayetano de Ferrer.

Don Benet Mir.

Nicolau de Sant Juan y Llobregat.

Juan de Monserrat.

Don Francisco Amigant y Olzina.

Joseph de Cerdà.

---

629. *A continuació, tenint, ratllat.*

Don Pedro Montoliu y Ribes.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Joseph de Plandòlit.
Joseph Bru y Olzina.
259v// Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Anton de Gualteró.
Anton de Llenes y de Bosser.
Don Anton Berenguer y Areny.
Don Anton Gible.
Don Joseph Gible.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Francisco Moner.
Don Joseph Vaquer y Pallàs.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Magí Ninot y Negrell.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Don Armengol de Peguera.
Don Carlos Ribera y Claramunt.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Joseph de Ros.
Don Gaspar Mir.
Don Vicens Magarola.
Merchior de Pallarès.
Martí de Pallarès.
Francisco de Morata.
Bernat de Bru.
260r// Don Felip Ferran y Çacirera.
Don Gabriel Borràs.
Pons de Caramany y de Margarit.
Don Miquel de Cordellas.
Salvador de Texidor y Ribot.
Ramon de Carreras.
Francisco de Fontdevila.
Ambrós de Foraster.
Rafel de Torrell y de Frexa.
Don Francisco Rocabertí.

Don Joseph Eva y Vilagrassa.
Miquel de Segarra y Biosca.
Joseph de Carreras y Talavera.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Joseph Pontarró.
Ramon de Rodolat.
Don Agustí Escarrer.
Don Lluís Omdedéu.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Joseph de Sabater y Campderròs.
Juan Francisco de Maresch.
Don Francisco Graell y Brossa.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Ignasi Miquel.
260v// Ramon de Falguera.
Don Francisco Xammar y Copons.
Don Francisco Segrera y Massana.
Don Juan Copons y Falcó.
Joseph de Sala y Fogarolas.
Don Juan Jalpí y Gelabert.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Francisco de Vilana y Vilamala.
Don Anton de Vilana y Vilamala.
Don Francisco Amigant y de Olzina.
Joseph de Cerdà y Güell.
Don Balthezar Oriol y Marcer.
Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
Don Francisco Tord y Granollachs.
Don Francisco de Morer y Càncer.
Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Don Anton Armengol.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càncer.
Don Joseph Galceran de Casrtellà y Çabastida.
Don Joseph Terré y Granollachs.

Miquel de Subies.

261r// Don Francisco⁶³⁰ Tord y de Tord.

Lo senyor compte de Solterra.

Sub hac die comparuit et iuravit don Raymundus de Rodolat, procurator don Jacinti de Rodolat, eius patris; constat de procuracione instrumento recepto penes Joannem Anthonium de Rotalde, nottarium publicum civitatis Tarrachone, die vigessimi prima mensis decembris proxime devoluti.

Redrés número 17

Als quals axí convocats se'ls és llegit lo Capítol del Nou Redrés de número 17, contenint que als correus que despatxarà la Diputació no se'ls puga pagar sinó per lleguas, en la conformitat los paga sa magestat o sos ministres y ab los mateixos pactes y no altrament, privant als diputats que per ningun motiu los pugan anyadir res.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 18

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés⁶³¹ de número 18, contenint que a l'albaraner de General y Bolla no li sie lícit ni permès cobrar més que tres sous⁶³² per cada mà de albarans; y que los albaraners no pugan cobrar cosa alguna de remuneracions, altrament caigan en pena de 50 lliures, sous, per quiscuna vegada y lo quint sie de l'acusador. Y la súplica presentada per Ignasi Juliol y Montaner, albaraner de la bolla de la Taula de la present ciutat de Barcelona, en què representa a la present Cort que antes de l'any 1654 la persona que obtenia dit offici no tenia més obligació que despatxar //261v// sos albarans y cobrar responció de aquells; y que havent-se observat que per las demás Taulas de Cattalunya se feyan grans fraus, los deputats que en aquell trienni se trobaven, a fi de exclòurer dits fraus deliberaren que se encarregàs a dit albaraner la obligació de haver de donar a todas las Taulas de Cattalunya albarans estampats y baix firmats de mà y lletra pròpia de dit albaraner, ab obligació axí mateix de no poder entregar a dits taulers e o arrendadors albarans sens que primer firmen àpoch a del número que reben y després, al cap del trienni, ha de tenir cuydado de recobrar aquell, ab pena de 3 lliures, sous, per cada albarà que no se li tornarà; y per lo treball de dita firma, com per lo demás, se deliberà que per cada mà de albarans se li donàs setse sous, havent de córrer lo gasto de la estampa a càrrech de dit albaraner. Y en altre ocasió se li tatxà la mà dels albarans a tres sous, ací que ya li ve a costar lo mateix del paper y estampa, y axí quedar sens satis-

630. *A continuació, Tod y, ratllat.*

631. *del Nou Redrés, interlineat.*

632. *A continuació, per lliura, ratllat.*

facció alguna lo treball de las firmas, cuydado de la entrega y recuperació de dits albarans; suplicant per ço⁶³³ tinga a bé disposar la present Cort se li donen per mà de albarans los dits setse sous.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyt lo dit capítol y dita súplica de Ignasi Juliol, albaraner, ha resolt ésser remès una cosa y altre a la il·lustríssima Junta del Nou Redrés, per a què ho premedite y en vista de llur sentir se puga passar //262r// a resòdrer lo més convenient.

Redrés número 20

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 20, contenint que los oficials de General y Bolla, menos lo credenser y receptor, no pugan recusar de abstenir-se de l'exercici de son offici, sempre y quant los arrendataris tingan elegida altre persona per lo exercici de aquell, pagant estos a dits oficials tot lo salari y adeales per enter.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 21

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 21, contenint que no·s tinga agent en Roma de contínuo, donant facultat als deputats y oydors que quant se hagen de confirmar las indulgèncias, aleshores o en altres casos precisos de recórrer a Sa Sanctedad, de gastar lo que·ls aparexerà per las diligèncias.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 22

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 22, contenint que los deputats, oydors ni altres oficials del General no tingan dies assenyalats per fer las visitas, sinó que las fassen en la ocasió més oportuna per evitar fraus, a pena de una tersa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 23

Ítem, se és⁶³⁴ llegit y donat per proposició lo Capítol //262v// del Nou Redrés de número 23, contenint que las missas se celebraran en la present casa sien de charitat sis sous.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

---

633. A continuació, sie, ratllat.

634. A continuació, don, ratllat.

Redrés número 24

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 24, contenint que los deputats, en las obras se offeriran fer, no pugan fer-las fer a jornals més que fins a cent lliuras, havent las demás obras de mestre de casas, fusters, manyà, ferrer y demás officis que importaran major quantitat, de donar-las dits deputats a preu fet en encant públich al que per menos preu y millor las farà.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, anyadint que després de feta la obra se fasse visurar per los mestres elegirà lo consistori; y si los materials no seran de bona qualitat y no tenen la perfecció que la art demana, lo tal official, antes de cobrar la quantitat del preu fet, ho degan fer esmenar.

Bras real, sobre la representació dels deputats per lo dels soldats

Ítem, se és llegida la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die sis del corrent, en què, oyda la representació e o súplica donada per lo il·lustríssim y fidelíssim consistori de deputats acerca dels soldats de son regiment que·s troban detinguts en las càrcers de la present casa, y la presa en lo present il·lustríssim bras lo die 5 del mateix, ha resolt conformar-se en tot y per tot ab aquellas.

Bras real, sobre lo offici de verguer⁶³⁵

Ítem, se és llegida la deliberació presa en dit il·lustríssim bras //263r// real lo mateix dia sis, ab la qual, oyda la representació feta per lo dil il·lustríssim y fidelíssim consistori dels senyors deputats acerca los reparos se'ls ocorran sobre la gràcia que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se ha dignat fer a Joseph Abadal, adroguer, de l'offici de un dels verguers de la present casa, y la deliberació presa en est il·lustríssim estament lo die 5 del corrent, ha resolt conformar-se en tot y per tot ab dita deliberació.

Bras real, sobre la Constitució número 14

Ítem, se és llegida la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die sinch del corrent, en què se conforma ab la resolució presa per lo present estament y per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich sobre lo paper de Constitució de número 14, y la nominació de personas feta per aquell il·lustríssim estament del doctor en medecina Diego Casetas y del síndich de Balaguer; entès lo que, per lo mateix efecte ha elegit lo present bras e o son il·lustríssim president als senyors don Gabriel Borràs y Fèlix de Vadell y Besturs. Y que per lo promotor del present il·lustríssim bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

---

635. Bras real, sobre lo offici de verguer, *al foli 263r*.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las //263v// casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Franciscus de Padellàs et Pastor, domicellus.

Item, comparuit et iuravit Jacobus de Llosellas, domicellus, Barchinone domicialitus.

Constitució número 34

Se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 34, en què se disposa que los jutges de la Real Audiència, *vice regia* o audiència del governador, Batllia General y altres qualsevols tribunals y corts, tant ecclesiàstichs com de tots los ordinaris reals y de barons ecclesiàstichs y seculars del present Principat, en las sentències diffinitivas degan fer y explicar la liquidació de tots los crèdits, fruyts e interessos y altres qualsevols cosas liquidades; altrament, en cas que hagen de dexar y reservar en tot o en part la liquidació per lo decret de execució ab motiu de no ésser líquits los crèdits y altres cosas liquidadoras, tingan obligació també de dexar la tercera part de l'íntegro salari.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que's suspenga per ara pèndrer resolució en la constitució llegida.

Capítol de Cort número 35

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 35, contenint que sie ratificat y confirmat lo Capítol 47 de las Corts 1599 y de //264r// nou estatuït, que los soldats que vuy tenen y per avant tindran plaça acentada per guarnició dels presidis del present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya estigan obligats y hagen de residir y fer sa contínua habitació ab tota sa casa y família en ditas plasas o presidis; y que, no fent dita residència en la forma referida, estigan subjectes a la jurisdicció de l'ordinari dels llochs ahont respectivament habitaran y pagar los talls y càrrechs imposats per las universitats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol de Cort llegit.

Constitució número 36

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 36, en què se disposa que tots y qualsevols oficials generals e indistinctament tant en jurisdicció com sens ella, perpètuos, temporals e interinos, com los soldats del real exèrcit y altres estipendiats o tenint gages o pensions reals en lo exèrcit de sa magestat⁶³⁶ y tant dins lo present Principat contínuo habitants com fora de ell, no pугan entre-

636. *A continuació, o fora de ell, ratllat.*

venir ni ésser habilitats per entrevenir en Corts Generals, observant-se lo mateix en los parlaments generals.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, ab què vingan també compresos en la prohibició tots aquells que tindran la gràcia de sa magestat (Déu lo guarde) de algun offici real o de alguna pensió, *eciam* que no tingan extrets los despaigs, sinó en cas que fessen constar haver renunciat la mercè y no voler usar de ella.

Constitució número 24

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 24, en què se disposa que ningú puga usar de la jurisdicció del jutge del Breu; y que lo rey nostre senyor suplique a Sa Santedat quins són los casos atroses.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, atès que la constitució és sobre matèria grave y digne de premeditació, ha resolt que lo il·lustríssim senyor president nomene dos o tres personas del present il·lustríssim congrés per a què miren dita constitució y consulten aquella ab las personas los aparega, y després fassen relació al present bras de llur sentir, perquè ab tota reflexió se puga resòdrer lo de major acert.

Y lo dit il·lustríssim senyor president, usant de dita facultat, a nomenat per dit efecte als senyors: don Feliciano de Cordellas y Francisco de Verthamon.

Constitució número 9

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 9, per haver anyadit lo il·lustríssim bras real que no puga lo relador gastar lo salari de la causa ab motiu *quia partes recesserunt ab altercato*, ni ab lo motiu de que las parts tractan de concordar-se, fins que ab tot efecte hagen concordat llur causa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dita constitució, ab sas decretacions y lo vot que's formà en la present casa de la Deputació acerca del que prevé dita constitució en lo any 1702 per los assessors, advocat fiscal y consulents y ab las reflexions ponderades en lo present il·lustríssim congrés, sie tot posat y remès a la il·lustríssima Junta de Constitucioners perquè, en vista de una cosa y altre, disposen novament la constitució, ab las prevencions, modo y forma que assegurèn més lo fi de la Cort, observansa de la lley y alvío dels litigants.

[*Vigesima prima habilitatio*]

265r// *Vigesima prima habilitacio publicata die 7 mensis ianuarii, anni 1706.*

Noverint universi quod cum infrascripti egregius dompnus Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris dompnus Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri racionalis domus et regie curie sue maiestatis; dompnus Jacobus Vincencius Alemany Descallar, regiam Thesauraria

riam regens; magnifici Josephus⁶³⁷ Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Esquerrer, habilitatores pro parte regie maiestatis (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario, a loco habilitacionis absentibe); dilectus consiliarius regis don frater Guilielmus Gonyolons, Selsonensis episcopus; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte metropolitane ecclesie Terracone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí; domnus Ludovicus⁶³⁸ Roger de⁶³⁹ Lluria et Çaportella; dompnus Maginus de //265v// Vilallonga et Çaportella; et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, habilitatores (una cum Magino Massià et Barthomeu, sindico Villefranche Penitensis; et Josepho Riu, sindico ville Berge, a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que ad presens celebratur per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis seu⁶⁴⁰ que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die septima mensis ianuarii, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo sexto, intitulata, post meridiem, presente dompno Raymundo de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretario, et presente me, Joanne Francisco Verneda, //266r// auctoritatibus apostolica atque regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Francisco Sala et Matheo Hugo, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam don Petri de Fluvià et Minguella, filii don Francisci de Fluvià et Aguilar, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personas don Angeli et don Francisci de Lupià et de Roger, fratrum, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

637. Jacobus, *corregit.*

638. A *continuació*, de, *ratllat.*

639. et, *corregit.*

640. seu, *interlineat.*

Item, quo ad personas Andree et Josephi de Llobet, fratrum, loci de Llers, vicarie Bisulduni, diocesis Gerunde, admittantur ut domicelli.

Item, quo ad personam Joannis Battiste de Boix et Ricou, ville Trempi, diocesis Urgelli, cuius nomine comparuit Dominicus de Castells, //266v// eius procurator, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Josephi de Verthamon, filii Francisci de Verthamon, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam egregii don Michaelis de Clariana et Ceva, comitis Sancti Stephani de Munter, admittatur.

Item, quo ad personam don Josephi de Clariana et de Gualbes, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Josephi de Copons et Esquerrex, cuius esse dicitur locus de Malmercat, diocesis Urgellensis, quia ex certicatoris facta per dompnum Raymundum de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat dominum nostrum regem declarasse ut nobilem antiquum don Hiacinthum de Copons et Gay, vita functum, eius patrem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Marchi Anthonii Simó et Canader, ville Castillionis Farfanie, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Ignacii de Pera et Cortada, filii don Anthonius de Pera et de Tord, quia non habet legitimam etatem, pro nun non admittatur.

Item, quo ad personam Gasparis de Rovira //267r// et de Berart, ville de Hostalrich, diocesis Gerunde, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Hiacinthi de Redolat, civitatis Terracone, cuius nomine comparuit don Raymundus de Redolat, eius filius et procurator, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Nicolai de Maranyosa et Guiu, filii don Ignacii de Maranyosa et de Granada, regii conciliarii, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Jacobi de Llosellas, admittatur ut domicellus.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et presente me, dicto Joanne Francisco Verneda, presentibusque eciam testibus supranominatis ad premissa vocatis et assumptis, prout superius continetur.

*Die veneris, octava mensis ianuarii, anno a natiuitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y //267v// foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, presidint.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
Joseph de Plandòlit.
Don Joseph Desprat y Cebassona.
Joseph de Sanctgenís.
Don Anton Berenguer y Novell.
Don Jacinto Segrera y Massana.
Don Joseph de Copons.
Andreu Pera de Llobet.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Magí Ninot y Negrell.
Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
Joan de Monserrat.
Cayetano de Ferrer.
Miquel Pau de Vilanova.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Don Benet Mir.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Carlos Ribera y Claramunt.
Don Gerònim Ferrer.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Rafel de Torrell.
Don Ignasi Miquel.
Ramon de Carreras.
268r// Joseph de Perpinyà y Bardexi.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Francisco Segrera y Massana.
Salvador de Texidor.
Fèlix de Sala y Sasala.
Joseph de Sala.
Joseph de Bernal y Vadell.
Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Ramon de Falgueras.
Don Joseph Terré y Marquet.
Don Joan Batlle.
Don Visens Xammar y Copons.
Joseph de Nogués.
Don Juan Copons y Falcó.
Fèlix de Areny y Vilanova.
Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.
Don Ramon Cellers.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Miquel de Segarra y Biosca.
Don Francisco Moner.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Anton de Sabater.
Don Ignasi Trinxaria.
Francisco de Morata.
268v// Don Ignasi Pontarró.
Miquel de Segarra y Biosca.
Don Juan de Cruylles y de Colomer.
Don Armengol de Paguera.
Don Feliciano de Cordellas.
Francisco de Verthamon.
Don Francisco⁶⁴¹ Tord y de Tord.
Don Joseph Tord y Cortada.
Don Agustí Escarrer y Roset.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Nicolau de Sanjuan, Llobregat y Amell.
March Anton de Simó.
Anton de Llenes y de Bosser.
Jacinto de Geralt y de Canal.
Don Lluís de Omdedéu.
Joseph de Carreras y Talavera.
Miquel de Subies.
Francisco de Amar.
Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Lo senyor compte de Munta.

---

641. *A continuació, Moner, ratllat.*

Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
 Joan de Pedró.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 269r// Don Aleix de Tristany y Clarevalls.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Joan de Boxeda.
 Emanuel de Rocajulià y Llunes.
 Don Anton de Vilana y Vilamala.
 Don Francisco⁶⁴² de Vilana y Vilamala.
 Don Balthezar de Cadell.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Joseph de Monserrat.
 Miquel de Monserrat.
 Don Joseph Castellbell.
 Don Bonaventura de Oriol.
 Don Francisco de Àger y Corbera.
 Alexandro de Monserrat y Eva.
 Don Anton de València.
 Joseph de Sabater y Campderròs.
 Joseph de Caramany.
 Anton de Minguella y Aleny.
 Francisco⁶⁴³ Tord y Granollachs.
 Don Francisco⁶⁴⁴ Vila, de Copons y de Oluya.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Francisco Amigant y de Olzina.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Juan de Queralt.
 Don Carlos de Lupià.
 269v// Francisco⁶⁴⁵ Graell y Brossa.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Joseph⁶⁴⁶ Dusay.
 Don Joseph de Càncer y Pratsenjulià.

---

642. Felip, *corregit*.

643. *Precedit de Don, ratllat*.

644. *A continuació, de, ratllat*.

645. *Precedit de Don, ratllat*.

646. *Precedit de Don, ratllat*.

Sub hac die comparuit et iuravit Benedictus de Mir, procurator don Francisci de Mir, in loco de Hix, terre Ceritanie, Urgellensis diocesis [po]pulati; constat de procuracione instrumento recepto pene Hieronymum Vergés, nottarium publicum ville Podioceritani, die octava decembris proxime devoluti.

Item, comparuit et iuravit doctor Anthonius Bordons et de⁶⁴⁷ Gay, miles, Selsone populatus.

Constitució número 34

Als quals axí convocats, se és tornada a llegir la Constitució de número 34, que lo die de ayr a la tarde fonch llegida al present bras y se suspengué sa resolució, la qual dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que la dita constitució, junt ab una nota llegida al present il·lustríssim bras, sie remesa a l'il·lustríssim Tribunal de Constitucioners per a què, en vista de una cosa y altre, la tornen a disposar com millor los apareixerà per mayor especificació, evitar gastos y alívio dels litigants.

Constitució número 8

Ítem, se és tornat a llegir la Constitució de número 8, que fou llegida y decretada en lo present il·lustríssim bras a 13 de dezembre pròxim passat, per rahó de la discre//270r//pància de decretacions dels tres il·lustríssims brasos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit stamenti regali et ecclesiastico*, anyadint que vinguen compresas las execucions que's faran en forsa dels verbals devant lo excel·lentíssim lloctinent de sa magestat.

Iterum Constitució número 6

Ítem, per rahó de la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims brasos, se és tornada a llegir la Constitució de número 6, llegida y decretada en lo present lo die tres del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, *sicut ultimo placuit stamenti ecclesiastico*.

Iterum Constitució número 15

Ítem, se és tornat a llegir la Constitució de número 15, llegida al present bras lo die quatre del corrent y per intel·ligència de deliberació presa en lo present bras lo mateix dia quatre, com també la deliberació feta en lo il·lustríssim bras real lo die sinch del corrent, ab la qual se conforma ab lo deliberat en lo present il·lustríssim bras, ajustant a dita constitució, además de l'expressat en dita deliberació del present bras, que la ciutat de Barcelona, en virtut de sos reals privilegis,

---

647. A continuació, Gal, ratllat.

com altrament per sí a solas, tinga dret y facultat de oposar-se a la⁶⁴⁸ contrafacció e dit capítol de Cort, venint lo cas de contrafer-se son contengut, y que dit capítol de Cort compregua també lo crim o delictes enorme, enormíssim o de lesa magesat *in primo vel in secundo capite* y altrament. Y que axí mateix, baix lo nom de paysà s'i entenga venir comprès qualsevol altre persona, encara que no sie natural del present Principat, com //270v// no tinga plasa acentada, ajustant a la final de la deliberació del bras militar la clàusula «*eciam* lo llochtinent y capità general, governadors, assessors, jutges y altres oficials de guerra».

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se y aderir-se ab lo que té decretat lo il·lustríssim bras real lo die sinch del corrent, omitint-se la paraula «llochtinent»; y després, quant parla de la conexensa del Real Concell Criminal y dels ordinaris, se diga «en son cas *respective*». Y anyadint⁶⁴⁹ que lo jutge declararà la causa *iure belli* sie desterrat del present Principat y lo notari de la causa privat de son ofici.

Redrés número 16

Ítem, se és llegit lo Capítol de Nou Redrés⁶⁵⁰ de número 16, sobre los officis vendibles de patrimoni de la casa de la Generalitat,⁶⁵¹ contenint que dits officis vendibles per lo espay de un any després de la conclusió de la present Cort degan justificar-se per sos obtentors com són vendibles, y que dita justificació se fasse devant los assessors de la Deputació, encarregant al procurador fiscal de la casa que fasse instància y comparega per lo interès de ella.⁶⁵²

Y proseguint-se en votar sobre dit Capítol de Redrés, se posà y publicà los discentiment següent:

Dissentiment de don Aleix Tristany sobre dit capítol

Lo senyor don Aleix de Tristany, attès que totas las diligèncias conduexen al contengut en dit capítol són ya //271r// fetas, per ço discenteix a dit capítol.

Lo senyor Cayetano de Ferrer se adereix al mateix discentiment.

648. A continuació, constitució, ratllat.

649. anyadint, *interlineat*.

650. Cort y Nou Redrés, ratllat; Nou Redrés, *interlineat*.

651. A continuació, Y estant-se votant, ratllat.

652. A continuació, y, ratllat.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Redrés número 19

Se és llegit lo Capítol de Nou Redrés de número 19, contenint que sempre que per part dels arrendataris del General se done súplica als diputats acusant algun tauler reo en algun dels crims dignes de privació de ofici, hagut informe de ell ab semiplena prova sens més declaració sie *ipso facto* suspès dit tauler de dit ofici, y durant dita suspensió nomenen los senyors diputats un interino. Lo qual Capítol del⁶⁵³ Redrés ha donat dit il·lustríssim senyor president per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet illustrissimo stamento militari dummodo omitatur clausula ultima, incipiens*: donant emperò dits arrendataris en eix cas, etc., *usque ad finem, addendo* que en observansa de las Generals Constitucions de Cattelunya, disposants que se haja de judicar *per directum*, lo procurador fiscal del General dins quinze dies comptadors del dia //271v// que lo arrendatari haurà donat la notícia, haya de haver fetas las provas y que se dega citar y ohir la part, concedint-li un termini competent lo jutge, mentres que no excedesca de un mes, comptador des del dia que se li haurà intimat lo cartell o lletras; y que de la provisió fahedora no se'n puga apel·lar ni suplicar ab qualsevol motiu.

Constitució número 20

Ítem, per rahó de la discrepància de la decretació de l'il·lustríssim bras real, feta a 6 del corrent, se ha tornat a llegir la Constitució de número 20, llegida en est bras lo die sinch del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*⁶⁵⁴ *sicut placuit illustrissimo stamento regali die VI et illustrissimo stamento ecclesiastico die presenti*.

Constitució número 22

Ítem, per rahó de la discrepància de las decretacions dels tres il·lustríssims brasos, fetas en la Constitució de número 22, se és tornat a llegir dita constitució llegida en lo present a sinch del corrent, junt ab ditas decretacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet, dummodo* se omitiescan y lleven de son prohemi las paraulas següents: «En temps de las turbacions de Cattelunya de l'any 1640» en avant. Y atès que lo llochinent General cobra vuy

653. de, *corregit*; a continuació, Cort, *rallat*.

654. A continuació, in stamento, *rallat*.

sobre dits drets 1.050 lliures, sous, quiscun mes, que per ço, en la constitució se esmene y diga que los deputats tingan obligació de pagar de dits drets 12.600 lliures, sous, quiscun any, tant quant durarà //272r// dit dret y la casa de la Deputació lo exigirà, segons la disposició y forma ab què fou imposat e o del modo que vuy se exigeix y cobra; y que los deputats, closas las Corts, de sa pròpia auctoritat degan pèndrer a sa mà la administració de dits drets, sens necessitar de més despaigs y diligèncias, ab obligació de continuar lo arrendament en la mateixa forma que-s trobarà corrent; y que pugan y degan procehir contra qualsevol que pretengués impedir la administració de dit dret per los mateixos medis que contra los que perturban la exacció dels demés drets del General.

*Die sabbati, IX mensis ianuarii, anno a natiuitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Anton de Minguella y Aleny.

Joseph de Plandòlit.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

272v// Don Mariano⁶⁵⁵ Vedruna y Mur.

Miquel de Monserrat y⁶⁵⁶ Sabater.⁶⁵⁷

Joseph de Monserrat y Brossa.

Joan de Monserrat.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Diego de Vila y de Peyret.

Don Anton de Bordons y de Gay.

Don Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Don Francisco Tord y de Tord.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Joseph de Careras y Talavera.

Lo senyor marquès de Sentmenat.

Manuel⁶⁵⁸ Desvall y Escura.

655. *A continuació, M, ratllat.*

656. *A continuació, Mur, ratllat.*

657. *A continuació, Don Pere de Jordà, ratllat.*

658. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
Rafel de Torrell y de Frexer.
Don Visens Magarola.
Andreu Pere de Llobet.
Don Anton Berenguer y de Novell.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Don Joseph Moxó y Borràs.
Martí de Pallarès.
Alonso de Pallarès.
Don Joseph Desprat y Cebasona.
Anton de Llenes y de Bosser.
273r// Don Joseph Pontarró.
March Anton de Llàssera.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Don Juan Copons y Falcó.
Francisco de Tord y Granollach.
Ignasi de Marí y Ginovès.
Don Ramon Maranyosa.
Don Francisco Morer y Tord.
Don Francisco Moner y Miret.
Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.
Joan de Pedró.
Don Bonaventura de Tristany.
Ramon de Falguera.
Francisco de Sala y Brandia.
Joseph Bru y Olzina.
Cayetano de Ferrer.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Joseph de Sanctgenís.
Jacinto de Geralt.
Joseph de Morata y Tord.
Don Magí de Vilallonga y Çaportella.
Don Anton Senjust y Planella.
Don Diego Pallarès.
Salvador de Texidor.
273v// Don Bonaventura Oriol.
Don Ignasi de Trinxaria.
Lo senyor marquès de Besora.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Fèlix de Vadell y Besturs.
Francisco de Verthamon.
Don Ramon Xammar y Meca.
Joseph de Perpinyà y Bardexí.
Fèlix de Sala y Sasala.
Don Juan Cruylles y Colomer.
Don Ramon Claver.
Ambrós de Foraster.
Don Galceran Villalba.
Don Miquel Fiviller y Torruella.
Miquel de Segarra y Biosca.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Gaspar de Prat y Sentjulià.
Emanuel de Rocajulià y Llunes.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Don Miquel de Cordellas.
Joseph de Sala.
Lo senyor compte de Solterra.
Joseph de Ros.
Francisco de Prat y Cudina.
274r// Joan de Riba y Comalada.
Don Joseph Terré y Marquet.
Joan Francesch de Maresch.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Francisco de Basteró.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Melchior de Pallarès.
Don Lluís Sayol y Barberà.
Don Joseph Móra y Solanell.
Don Ignasi Miquel.
Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
Don Anton Berenguer y Gabriel.
Don Francisco de Aloy y de Guitart.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Salvador de Tamarit.
Don Francisco Çagarriga y Vera.

Don Juan de Reart y Queralt.
 Don Francisco Grimau.
 Don Pedro Ribes y Granollachs.
 Doctor Joseph de Solà y de Guardiola.
 Don Joseph Galceran de⁶⁵⁹ Cartellà y Çebastida.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Anton Armengol.
 274v// Don Magí Ninot y de Negrell.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Lluís Omdedéu.
 Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.
 Don Balthezar de Cadell.
 Don Joseph Bru y Banyuls.
 Don Lluís Claresvalls.
 Anton de Sabater.
 Francisco⁶⁶⁰ de Graell y Brossa.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Miquel de Subies y Roig.
 Don Alexandro⁶⁶¹ Monserrat y Eva.
 March Anton de Simó.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Ramon de Carreras.
 Don Felip Ferran.
 Don Joan de Llorach.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Gaspar Berart y de Cortiada.
 Don Joseph Clariana y Gualbes.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Pons de Caramany.
 275r// Narcís de Font.
 Don Martin Sabater.
 Don Feliciano de Cordelles.
 Joseph de Sabater y Campderròs.

---

659. *A continuació, Pin, ratllat.*

660. *Precedit de Don, ratllat.*

661. *Aleix, corregit.*

Constitució número 37

Als quals axí convocats, se'ls és llegida y donada per proposició la Constitució de número 37, contenint que de aquí al devant los veguers, sotsveguers, batlles, sotsbatlles, assessors y demés officials real temporals, finit emperò lo trienni per lo qual foren provehits, *ipso iure et facto* resten sens jurisdicció y sie acabat son offici.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida.

Constitució número 38

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 38, contenint que de als escrivans de registre⁶⁶² no sie lícit entremètrer-se en lo pertanyent a la actuació civil y criminal en la Real Audiència de Cattelunya, y que sols hagen y pugan entrevenir en los negocis tocants a la Real Cancellaria de Cattelunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida.

Constitució número 29

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 39, contenint que en las presons reals de algunas ciutats y vilas del present Principat que són de senyor particular se fassen las obras necessàrias y convenients //275v// en ditas presons, tant las que de present són menester com las que en avant se podran offerir, a gastos y despesas de l'amo y senyor de aquellas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida, en las parts que las presons seran de sa magestat, però que en las parts seran de particulars o de universitats, lo amo de ellas dega fer las obras necessàrias per la custòdia dels presos, y que no fent-las, pugua fer-las fer lo ministre de justícia de la ciutat, vila o lloch ahont seran las presons a gastos de l'amo de aquellas, podent-lo compèl·lir a pagar lo que importaran ditas obras, y que per lo ordinari se fasse prompte execució per lo recobro de la quantitat convertida en ditas obras.

Ítem, se són llegidas y donades per proposició las deliberacions dels il·lustríssims estaments ecclesiàstich y real, presas per via de pensament los dies 6, 7 y 8 del corrent, en orde als medis que aparexeran més effectius per poder la present Cort servir a sa magestat, en intel·ligència de la resolució en orde al mateix assumpto presa per lo present estament a 30 del passat y 5 del corrent, persistint lo il·lustríssim bras real en què quiscun bras de per sí fassa la oferta y cuyde la cobrança del que offerirà, atenint-se últimament al mateix lo il·lustríssim bras

---

662. manament, ratllat; registre, *interlineat*.

ecclesiàstich, //276r// ab circumstància de conservar sa immunitat en la paga dels drets de las universitats y que no se li impedesca la cobrança de sas rendas y demés emoluments, com en ditas deliberacions més llargament se conté.

**Que se done comissió a las personas
nomenadas per tractar los medis,
perquè altra vegada discorren sobre ells**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, attenant que, en intel·ligència del que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) fou servit recomanar als senyors presidents dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort General, resolué lo die 26 del passat que s nomenassen nou personas, tres és a saber de cada estament, perquè ab la major brevedat discorreguessen e ideassen los medis més promptes y effectius per acudir la present Cort al real servey ab una quantitat de diner effectiu de què ha insinuat necessitar sa magestat per socorro de las tropas, y havent-se conformat los altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real en lo mateix, las nou personas dels tres estament elegidas passaren a conferenciar y discórrer los medis; y després⁶⁶³ de discorreguts los reparos de uns y altres, acordaren que lo que apareixia ser⁶⁶⁴ més fàcil, prompte y effectiu era lo anticipar a sa magestat aquella quantitat que tot lo Principat donave ab lo espay de un any, segons lo arreglament últimament fet, dignant-se lo rey nostre senyor pèndrer-la en descàrrech del donatiu fahedor per la present Cort en sa conclusió, //276v// lo qual medi com a únich fonch per las personas elegidas noticiat als tres il·lustríssims brasos; y havent-se reportat en lo present estament militar lo die 30 de dezembre passat, fonch aquell abrasat y donada comissió a las mateixas nou personas dels tres estaments per a discórrer, prevenir y acordar lo modo y forma que pogués facilitar sa més breu expedició, ab report als brasos *respective*. Y si bé que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich se aderí al mateix, discordà lo il·lustríssim bras real de aquest dictamen y acort pres per sos commissaris ab los dels altres ecclesiàstich y militar, resolent a tres del corrent que dit il·lustríssim bras ecclesiàstich y present estament, cada hu *respective*, digués y explicàs la quantitat ab què los aparexeria servir a sa magestat per dita urgència, que dit bras real contribuiria gustós, servada proporció per sa part y distinctament, ab tota diligència y puntualitat per lo mateix fi; y comprenent lo present estament militar que esta nova idea, encara que en la especulativa tingués alguns visos de fàcil, però que sa pràctica tenia molts dificultats que de molts mesos no s podrian vèncer, resolué lo die sinch perseverar y continuar en abrasar com a únich y me //277r// nos difícil lo medi sobra dit y suplicar a dits il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real tingués-

663. *A continuació, y després, ratllat.*

664. *aparexeria, corregit.*

sen a bé convenir en lo mateix. Convingué en ell lo ecclesiàstich, ab deliberació de 6, anyadint la clàusula «com emperò tots los medis compresos en lo arreglament antecedent estigan ara corrents y sien prompts per acudir la present Cort en la puntual anticipació de diner effectiu que desitja fer a sa magestat». Lo real, als set, en vista de las pròxim expressadas resolucions del present estament de sinch y de l'eclesiàstich de sis, tots del present mes, per regonèxer que no li ocorran nous motius per variar sa deliberació de dit die 3, deliberà persistir en ella, y reportada a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, als 8 del dit corrent mes resolgué aderir-se en fer ditincta y separadament la oferta a sa de aquella major y més crescuda quantitat que càpia en la possibilitat de sos individus, prenent a son càrrech la cobranza y demás diligèncias se offerescan, per lograr lo fi ab la major brevedat possible, tenint entès las universitats y singulars del present Principat que la immunitat tant evident de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich no deu contribuir en sas imposi[ci]ons fetas y fahedoras y que no poden suspèndrer per ningun motiu ni perturbar la cobranza de las //277v// rendas ecclesiàsticas ni demás emoluments. Attenent més avant lo present estament que la present Cort y tots los que la componen deuen per sa primera obligació proposar los medis que sien certs y effectius, y que reduhir a pràctica la immunitat ecclesiàstica en totas sas rendas y emoluments posa sobre lo immoble y a effecte la cobranza de sas rendas, censos, censals y demás percebeix sobre las universitats y singulars de aquest Principat se seguiria de haver de recórrer lo present estament militar a valer-se de la mateixa exempció y cobranza per a poder fer de per si alguna cosa proporcionada de tal manera que si las universitats de aquest Principat havian de pagar als ecclesiàstichs y militars lo que estan devent de l'atrassat o a lo menos lo corrent dels censals y mals que tots los anys los fan y prestan, y havent-se de deixar de cobrar los drets, petxos y demás imposicions dels ecclesiàstichs y militars y de sos llochs, vassalls, delmes, casas, heretats, terras, molins y demás honors y béns, si no és passant las universitats y demás singulars del bras real a imposar-se entre si insuportables drets o venent-se sos patrimonis, y encara de molts mesos y quissà anys no podria tal vegada //278r// juntar la quantitat que idea anticipar. Y volent abreviar y adelantar-se en servir a sa magestat, se seguiria atrasar-se més y suscitar-se cadal dia entre ecclesiàstichs, militars y reals novas disputas, discòrdias, plets, gastos y controvèrsias. Desitjant lo present estament militar atacar estos y altres inconvenients y procurar per tots los medis possibles la major unió y conformitat dels tres il·lustríssims estaments de la present Cort y de sos individus, delibera per ço fer commissió y donar poder a las matexas personas que lo present bras elegí lo die 6 del passat y suplicar als il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real sien servits fer semblant commissió a fi de que las nou personas dels tres estaments, mirant los exemplars, pràcticas y estils de las Corts precedents, inseguint

lo que nostres majors han observat, premeditant lo que sa magestat fou servit insinuar, los medis effectius y promptes se podran trobar, lo modo ab què estos ab més prestesa se podran reduhir a effecte, lo estat y circumstàncias ab què-s troba aquest Principat, lo zel, ardor y affecte ab què desitja complàurer y donar gust en tot a son amantíssim pare, rey y senyor ab la major brevedat y aplicació, fassen relació als dits tres il·lustríssims brasos perquè ab la mateixa pugan deliberar y resòldrer //278v// lo que més sie del servey de sa magestat, benefici públich y de major crèdit, lustre y estimació de la nació catalana. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, ab la qual commuta y varia las que antecedentment té presas als 30 del passat y sinch del corrent, per medi de embaxada en escrits sie participada als il·lustríssims brasos ecclesiàstich y militar.⁶⁶⁵

Per reportar la dita embaxada a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, a nomenat lo senyor president als senyors: don Joseph de Terré y Marquet y don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí. Y per la del real, los senyors: don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida y don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt //279r// persone infrascripte et sequentes:

Josephus de Figuerola, domicellus, in villa de Alcover, campi et archidiocesis Tarracone populatus.

Joannes de Plana, in villa de Vilallonga populatus.

Constitució número 41

Se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 41, ab què se disposa que los officials de las corts ordinarias de veguers, batlles, subbatlles y demás officials de las Corts, axí real com de barons del present Principat, no degan ni pugan exigir per las execucions que fan en virtut de reclams y escriptura de ters sinó sols las dietas y salaris que acostuman exigir y rèbrer los officials de la Real Audiència y en tot cas més que dos sous per deu lliuras de la quantitat exeputada.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

⁶⁶⁵. *En lloc de real.*

Capítol de Cort número 42

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 42, disposant que no·s pogan donar per suspectes tots los nottaris de Cattalunya generalment, encara que se offeresca jurament, sinó respecte de aquells notaris los noms y cognoms dels quals se especificaran, designant la ciutat, vila o lloch ahont habitan; y en est cas de oposar-se suspiras, la part o son procurador ab poder especial hage de prestar lo jurament devant lo relador de la causa, //279v// ab expressió dels motius de aquella.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat *placet*, anyadint que la mateixa disposició comprega als notaris y actuaris de las demás curias ecclesiàstiques, reals y de barons y altres de aquest Principat.

Redrés número 25

Ítem, se és llegit lo Capítol del Nou Redrés de número 25, que en cas se sucite algun dupte sobre la intel·ligència de algun capítol de Cort se dega fer dita declaració dins quatre dias, després de ésser posat lo dupte. Y que se pose en ell la diada en què fou format. Y que feta la declaració, no se'n pugua suplicar en part alguna.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet*, ab què·s previnga que no pogan los deputats sobre lo punt que·s formarà dupte, ni antes ni després de ell, tenir juntas ab consulents, sinó que sols ab los assessors lo degan dicidir en la forma expressa dit capítol.

Redrés número 26

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 26, contenint que en lo interim no se done altra disposició en orde als drets que de present pagan los capitans o patrons de vaxells y altres embarcacions,⁶⁶⁶ que dits capitans y patrons complian⁶⁶⁷ en donar lo manifest dins lo termini de 36 horas.

E lo dit bras militar ha resolt *placet* //280v// lo dit Capítol de Redrés llegit.

Redrés número 27

Ítem, fonch llegit lo Capítol del Nou Redrés de número 27, contenint que, havent-hi algun dupte per part del racional en los comptes, dega posar la diada en què lo entrega y lo escrivà major la *oblata* de lo que se remet als assessors, per a què dins 30 dias degan los deputats y ohidors, junt ab los assessors, determinar lo que serà de justícia.

666. A continuació, y, ratllat.

667. complian, *corregit*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat que antes de resòdrer cosa sobre lo capítol llegit se oyan dels⁶⁶⁸ senyors de la il·lustríssima Junta del Nou Redrés las rahons que·ls han motivat disposar dit capítol en la forma referida, per a què en sa intel·ligència se puga deliberar lo de major acert.

Redrés número 28

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 28, contenint que los oficials a qui toca acistir a la funció de tràurer las balas de roba del magatzem de la casa del General sien puntuals en complir·ho, perquè no se retarde lo bon despaix, y degan observar·ho en tot lo die que no seran festa de precepte, menos los Dijous y Divendres Sant y primer die de Quaresma, y en totas las horas que tenen de residir en dita casa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

280v// Redrés número 25

Ítem, se és llegit lo Capítol de Redrés número 29, contenint que los diputats y ohidors ni altra puga gastar quantitat alguna de la Diputació per refrescos, dulces, xocolata ni altres cosas de menjar y bèurer, sens poder·ho encabir en ports de cartas ni gastos de obras; y que per los gastos de insiculacions y habilitacions se done a quiscun habilitador e insiculador 3 lliuras de cera blanca a la fi de dits actes; y lo mateix a quiscun diputat y ohidor.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *non placet* lo capítol llegit, recomenant·se als senyors diputats excuses tots excessos y superfluïtats y que·s fassen los refrescos ab la moderació possible.

Ítem, se són llegidas las deliberacions presas en los il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real lo die 8 del corrent, ab las quals han resolt per via de pensament habilitar per sa part una hora més per quiscun dia, ço és, de sis a set de la tarde, per lo despaix dels negocis de la present Cort, las quals dit il·lustre senyor president ha donat per proposició.

Habilitació de una hora de 6 a 7

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt habilitar, com habilita, dita hora més, ço és, de sis a set de la tarde quiscun dia, per a facilitar de esta manera lo més breu despaix y expedició de la present Cort, en què·s cifra lo mayor servey del rey nostre senyor (Déu lo guarde), benefici públich y consuelo de estos sos fidelíssims vassalls. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor //281r// del present sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

---

668. los, *ratllat*; dels, *interlineat*.

Embaxada als braços ecclesiàstich y real

En aquest dia, tocadas las sinch de la tarde, havent donat hora los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, són anats a fer la embaxada deliberada est matí, ab lo verguer ab sa massa y gramalla, ço és, a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, los senyors don Joseph Terré y Marquet y don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí; y a l'il·lustríssim bras real los senyors don Juan Gialbes de Bonaventura y Copons y don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida; los quals després han referit al present il·lustríssim bras com, havent expressat en veu a dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real *respective* y en escrits entregat a sos il·lustríssims presidents còpia de la deliberació presa per lo present estament lo die de vuy a la matinada, han respost un y altre que desitjavan conservar y continuar la mútua correspondència ab lo present estament militar, que proposarian lo negoci en dits *respective* braços y lo acort que en ell se pendria lo participarian al present bras, com també desitjavan servir-lo en quant fos possible.

Redrés número 30

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 30, contenint que lo exactor de la Generalitat dega observar lo Capítol 41, Corts 1599, sens que obre contra lo disposat en ell per regalos, presents //282v// o diners, altrament quede privat de son offici.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab què se omitesca la individuació dels motius y que's pretextie per evitar tots abusos.

Redrés

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort del Nou Redrés contenint que lo verguer de la capella se li dexe lo que cobra per vi, hòstias y oli de la llàntia de la capella de sant Jordi, y que se li dexen dos lliuras del que cobrava per netejar la roba, y que sien per los treballs de aportar-la per netejar y tornar-la a sercar al convent de las caputxinas; y que a est se li donen de charitat 30 lliures, sous, cada any per lo treball de netejar la roba de dita capella y la de la presó.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt ésser disposat dit capítol en la forma següent: que lo cuydado de netejar y remendar la roba de la capella y demés expressa lo capítol corre per la reverent abadessa y convent de mares caputxinas d'esta ciutat, a las quals per sos treballs y gastos, per via de caritat, se'ls done tots anys sinquanta lliuras barcelonesas.

Redrés número 31

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 31, contenint que los deputats y oydors tingan lo degut cuydado quant sabran

an entrat differentes fraus o algun de crescuda summa si lo receptor de fraus té lo valor en la Taula.

282r// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegal, ab què se expresse en ell que se entenga summa crescuda la de sinquanta lliuras en amunt.

***Die dominica, X mensis ianuarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Doctor Anton de Bordons y de Gay.

Andreu Pera de Llobet.

Joseph de Llobet.

Salvador de Texidor.

Joseph de Plandòlit.

Don Francisco Moner y Miret.

Joseph de Canyellas.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida.

Joseph de Sentgenís.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.

282v// Don Anton Gible.

Don Joseph Gible.

Don Ignasi Miquel.

Juan de Monserrat.

Fèlix de Sala y Sasala.

Don Pedro Montoliu y de Ribes.

Felip de Quintana y Fàbregas.

Erasma de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

Diego de Vila y Peyret.

Francisco de Móra y Casadevall.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Anton de Sabater.
 Francisco de Borrell y Tudela.
 Joseph de Perpinyà y Bardexí.
 Don Francisco de Àger y Queralt.
 Don Juan Copons y Falcó.
 Joseph Bru y Olzina.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Martí de Pallarès.
 March Anton de Llàssera.
 Don Visens Xammar y Copons.
 Don Julià Clement de Solanell y Foix.
 Don Lluís Omdedéu.
 283r// Joseph de Ferrer y Roca.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Ramon Rodolat.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Aleix Tristany.
 Lo senyor compte de Solterra.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Armengol de Paguera.
 Balthezar⁶⁶⁹ de Cadella.
 Jaume de Çafont.
 Don Francisco Anglasell y Cortada.
 Don Joseph de Paguera y Aymerich.
 Don Francisco Graell y Brossa.
 Don Francisco de Moner y Càncer.
 Don Anton Berenguer y Areny.
 Don Domingo Berenguer y Areny.
 Miquel de Subies.
 Don Jacinto Oliver y de Botaller.
 Don Balthezar Oriol y Marcer.
 Francisco de Verthamon.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.

---

669. *Precedit de Don, ratllat,*

283v// Ramon de Carreras.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Sempre de Melianta y de Sullà.
 Pons de Caramany.
 Josep de Ros.
 Joseph Sala de Fogarolas.
 Don Juan Batlle y de Prat.
 Juan de Buxeda.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Cayetano⁶⁷⁰ de Ferrer.
 Aleixandre de Montserrat y Eva.
 Doctor Visens Magarola.
 Don Francisco Çabastida.

Redrés número 33

Als quals axí convocats, fonch llegit y donat per proposició lo Capítol de Redrés de número 33, contenint que se extinguescan tots los officis creats per la exacció y regimen del dret de safrans, y que la administració y exacció del<s>⁶⁷¹ dit dret corre per compte dels taulers, exactors y collectors dels drets de General y Bolla.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol llegit.

Redrés número 34

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 34, contenint que las avarias se entengan no sols per las quantitats se pagaran per //284r// la remissions, sinó també de las penas pecuniàries en què incorran los delinqüents *per laudamentum Curie* com altrament.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab què se previnga que també se degan pagar avarias de las remissions que-s faran *pro bono publico* de tota aquella quantitat que constarà haver pagat lo querelat o processar per obtenir-las.

Redrés número 35

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 35, contenint que, cometent-se fraus en las fronteras, la pena sie de sinquanta lliuras.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab declaració que la denunciació en las vilas que senyala dit capítol sie fins y a tant

670. *Precedit de Don, ratllat,*

671. *A continuació, drets, ratllat.*

que las vilas de Perpinyà, Vilafranca de Conflent, Seret y Malpas se hagen restituït a la obediència del rey nostre senyor (Déu lo guarde).

Constitució número 44

Ítem, se és llegit y donat per proposició la Constitució de número 44, contenant que todas las robas de las reals personas paguen indistinctament los drets de General y Bolla, y que en la paga de aquells vingan també compresos tots los vestits de munició y qualsevols robas que serviran per los soldats y officials de sa magestat y real exèrcits, tant en comú com en particular.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet //284v//* la dita constitució llegida.

Constitució número 43

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 43, contenant que qualsevol official, axí real com de baró y guerra, per qualsevol motiu que sie no puga cobrar dels traginers y pasatgers, axí de terra com per mar, naturals ni forasters, aportants qualsevols mercaderias, quantitat alguna ni dels ganaders ni personas que tenen remadas de bestiar en Cattelunya ni pastors de aquells, ab motiu de salvaguarda ni altre, a pena de privació de offici. Y que los officials y gent de guerra no pogan obligar als naturals de que los donen bagatges per transportar grans de unas parts a altres, sinó pagant lo just preu a coneguda dels cònsuls o jurats del poble.

Y havent-se pasat a votar sobre dita constitució, se posà y publicà lo discentiment següent:

Dissentiment a la Constitució número 43

Lo senyor don Francisco de Vilana y Vilamala discent a que-s tracte de la dita Constitució de número 43, si no és en lo cas que en la prohibició conté dita constitució no vingan compresos, antes bé queden exclosos, los drets de castelatge y pasatge.

Ítem, se és llegida y donada per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ab la qual, per via de pensament, ha⁶⁷² resolt que los tres il·lustríssims brasos de la present Cort ordenen a don Francisco Marí, regent los comptes *//285r//* del General, que de pecúnias de la Generalitat done per estrenas vint-y-dos lliuras barcelonesas als tambors del regiment de la sereníssima senyora dona Anna, reyna de Ingalaterra, per haver vingut a donar las bonas Pàs-quas y principi de any als dits il·lustríssims brasos.

---

672. ha, *interlineat*.

Que se donen 22 lliures, sous, als atambors del regiment de la reyna de Inglaterra

E lo dit il·lustríssim bras militar, oyda dita deliberació, ha resolt, per via de pensament, aderir-se, com se adereix, al resolt per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta, per lo promotor del present sie participada als altres il·lustríssims bras per medi de sos promotors.

Bras ecclesiàstich, sobre los puestos que vacan en lo regiment de la Deputació

Ítem, se és llegida la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich de 9 del corrent, ab la qual comet la nominació de subjectas per obtenir los puestos, vuy y en esdevenidor vacants durant la present Cort, del regiment de la Deputació al senyor don Miquel de⁶⁷³ Lentorn, òlim de Pinós, coronel del mateix regiment, donant-li facultat de provehir aquells en las personas que li apareixerà ésser més idòneas per a obtenir-los; la qual dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat que, antes de pèndrer lo present estament resolució sobre lo fet proposat, se procure en tenir intel·ligència dels puestos que vuy se troban vacants en dit regiment, per a què a vista de las vacacions se puga resòldrer //285r// lo de major conveniència, ab expressió que los senyors de la il·lustríssima Junta del Nou Redrés disposen un capítol ab què·s previnga que las provisions *a cetero* fahedoras dels oficials majors y capitans de dit regiment hagen de fer-se en personas del gremi del present il·lustríssim estament militar, tenint obligació de executar-o los senyors deputats.

Constitució número 45

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 45, contenint que las causas criminals per delictes comesos y cometadors fora la present ciutat y sa vegaria estreta no·s pugan admètrer per lo real concell per via de recors, si no és per grave y notòria oppressió.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*, anyadint que en cas que los delinqüents passen de un a altre lloch de diversa jurisdicció, si lo batlle de aquell lloch ahont se refugiaran no voldrà donar acistència al batlle o altre ministre de justícia del lloch ahont lo delinqüent haurà comès lo delicte, degan los deputats prosehir contra lo tal batlle renitent com a contrafactor y per las penas de las Constitucions de la Observansa.

---

673. *A continuació, Pinós, ratllat.*

Combinació del Capítol 8 del Redrés

Ítem, per rahó de la discrepància de las decretacions dels tres il·lustríssims brasos, se ha tornat a llegir lo Capítol del Nou Redrés de número 8, llegit y decretat en lo present il·lustríssim estament lo die 30 de desembre pròxim passat.

286r// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Combinació Constitució 23⁶⁷⁴

Ítem, per rahó de la discrepància de las decretacions dels tres il·lustríssims brasos fetas en la Constitució de número 23, se ha tornat a llegir aquella en lo present bras.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

En aquest dia se ha demanat ora de part de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich per reportar una embaxada. Y havent-se respost que vinguessen sempre que fossen servits, tocadas las sis de la tarde són vinguts los embaxadors de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, qui eran lo molt il·lustre senyor abat de Campredon y lo il·lustre senyor doctor Joseph Casanovas, canonge y síndich del Capítol de Lleyda, los quals de paraula han expressat y en escrits entregat la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich esta tarda, ab la qual se conforma ab lo mateix que lo present il·lustríssim bras deliberà lo die de ahir acerca los medis que sa magestat solicita per las urgèncias de la guerra, la qual se és llegida en lo present bras.

---

674. 43, *corregit*.

*Die lune, XI mensis ianuarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras //286v// militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Ramon de Carreras.

Don Francisco de Àger y Queralt.

Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Ramon Maranyosa.

Don Joseph Desprat y Cebassona.

Rafel de Torrell y de Frexer.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Melchior de Solà y de Guardiola.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

Joseph de Cerdà.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Jacinto de Geralt.

Miquel de Subies.

Don Gaspar Mir.

Francisco de Prat y Cudina.

Don Gabriel Borràs.

287v// Don Francisco Moner.

Joseph de Monserrat y Brossa.

Anton de Llenes y de Bosser.

Jacinto de Geralt y de Canal.

Joan de Monserrat.

Alexandro de Monserrat y Eva.

Ramon de Falguera.

Joseph de Santgenís.

Don Francisco Anglasell y Cortada.

Pons de Caramany.

Joseph de Plandòlit.

Anton de Minguella.

Miquel de Monserrat.
Don Diego de Pallarès.
Joseph de Canyellas.
Joseph de Ros.
Don Visens Magarola.
Don Francisco de Rocabertí y Pau.
Francisco de Morata.
Don Joseph Terré y Marquet.
Francisco de Amar.
Don Balthezar de Cadell.
Don Feliciano de Cordellas.
Fèlix de Sala y Sasala.
287v// Anton de Sabater.
Emanuel de Rocajulià y Llunes.
Don Miquel Fiviller.
March Anton de Simó.
Don Ignasi Trinxaria.
Salvador de Texidor.
Don Juan Jalpí.
Joan de Llorach y Moxó.
Francisco de Verthamon.
Gaspar de Pratsenjulià.
Don Joseph Ascon y Oliver.
Don Balthezar Ignasi de Alegre y Càrcer.
Don Pedro Montoliu y Ribas.
Emanuel Desvalls y Escura.
Lo senyor compte de Solterra.
Don Pau de Vilanova.
Don Miquel de Cordellas.
March Antoni de Llàssera y Nadal.
Joseph de Sala de Fogarolas.
Doctor Anton de Bordons y de Gay.
Don Francisco de Graell y Brossa.
Don Francisco Grimau.
Don Juan Reart y Queralt.
Lo senyor marquès de Besora.
Don Lluís Omdedéu.
288r// Don Joseph de Marlès y Massana.
Gaspar de Rovira, Berart y y Robles.

Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Melchior de Pallarès.
 Martí de Pallarès.
 Don Joseph de Càncer y Pratsenjulià.
 Joseph de Morata y de Tord.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Juan Francisco de Maresch.
 Don Francisco de Cebastida.
 Don Benet Mir.
 Don Anton Armengol.
 Don Lluís Claresvalls.
 Don Magí Ninot.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Joseph de Dusay y Bru.
 Cayetano de Ferrer.
 Bernat de Bru.
 Don Francisco de⁶⁷⁵ Vega, Copons y Oluya.
 Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.
 Don Francisco Amigant y Olzina.
 Don Anton de València, Franquesa y Gavàs.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Francisco de Aloy y Guitart.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

Als quals axí convocats, fonch llegida y donada per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real lo die sis del corrent, acerca lo relaix fahedor a l'arrendatari de l'estanch del tabaco.

Sobre lo relaix de l'arrendament del tabaco

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de sis del corrent, en què resol per via de pensament ésser donada facultat y ple poder a l'il·lustre y fidelíssim consistori dels senyors deputats y oydors de comptes del General de Cattelunya per a què pugan terminar, resòldrer y ajustar ab lo arrendatari de l'estanch del tabaco las pretencions del relaix, no sols segons la forma disposada per constitucions y capítols de Cort, estil y consuetut de la present casa de la Deputació, sinó també breument, *de bono*

---

675. *A continuació, Cop, ratllat.*

et equo y altrament en la conformitat que a dit il·lustríssim consistori apareixerà millor, attenant que segons se narra en dita deliberació lo rey nostre senyor (Déu lo guardi) desitja valer-se promptament de la quantitat resultarà de esta dependència del relax de dit tabaco, delibera per ço conformar-se, com se conforma y adereix en tot y per tot, ab dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de sis //290r// del corrent, donant facultat per sa part al dit fidelíssim consistori per a què puga breument fer nominació de personas y terminar la dita dependència *de bono et equo*, en la mateixa conformitat expressada per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich en la referida deliberació; essent per ço despedidas las lletras segons estil y participada la present deliberació, per via de pensament feta, als altres il·lustríssims brasos per lo promotor del present.

Ítem, se ha donat per proposició una súplica donada per don Lluís de València, Franquesa y Ximenis, que és del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Don Lluís de València, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

Súplica de don Lluís de València

289r⁶⁷⁶// Il·lustríssim senyor.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis diu que, essent estades las Corts per a reparar agravis y abusos y per a restablir la justícia y fer mercès, que debaix de estas calitats ve compresa la necessitat de conservar las lletras en lo estat que se'ls deu y que no patescan disminució en sa prosecució, y ab molta rahó perquè no menos necessitan las repúblicas de ser lluïdas en las armas, sinó també en la jurisprudència, per lo que aquestas en tot temps las poden conservar en son estat; y axís suplica a vostra senyoria il·lustríssima com esta matèria necessite de tants discursos y se offerescan tantas dificultats en lo estat que vuy se troban, que mane formar una junta particular en la qual, ohit lo suplicant, se pugan ponderar los danys que vuy se pateixen y com se poden y deuen remediar y tornar digeridas a la censura de vostra senyoria il·lustríssima, y encarregant-ne per assò la consciència de vostra senyoria il·lustríssima; y entretant dissent particularment a què vostra senyoria il·lustríssima passe a posar en execució y en innovar cosa alguna en orde a graus, agregacions y taxació de salaris de juristas, que no estigan primerament discutits los incidents y emergents sobre aquesta matèria, dient altrament de nul·litat de tot lo que altrament se resoldria en orde a dits negocis,⁶⁷⁷ lo que toca particularment al suplicant representar per sos anys y graduació en la facultat de la jurisprudència. Manant posar la present súplica en lo procés de la Cort, per a què en lo esdevenidor conste que a fetas las diligèncias possibles en matèrias tant pertanyents al servey de las magestats, divina y humana. Y ho rebrà a mercè. *Altissimus, etc.* València.

Solanes, advocatus illustrissimè et fidelissimè estamenti militaris.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda la súplica presentada per don Lluís de València, Franquesa y Ximenis, en què, ponderant la necessitat tenen las repúblicas de que las lletras sien restituïdas a son prístino expandor, lustre y

676. Document inserit entre els folis 288v i 290r.

677. en orde a dits negocis, *al marge esquerre.*

estimació per la més segura expedició en la concurrència dels negocis, suplica sie formada una junta particular en la qual, ohint a dit don Lluís y ponderats los danys que vuy se troban introduïts y lo com se podan y deuen remediar, disposten y formen constitució o constitucions per a pre//290v//venir-los, discentint en lo entretant a que·s pose en execució lo innovar cosa en orde a graus, agregacions y taxacions dels salaris de juristes fins que estigan primerament discutits los incidents y emergents sobre esta matèria; attenent que és digne de tota premeditació, delibera per ço ésser formada una nova junta de personas dels tres estaments de la present Cort per a discórrer y posar en execució lo que dit don Lluís de València ab la referida sa súplica insta y solicita. Y per quant, en orde a las ditas agregacions dels juristas que han obtingut lo grau de la Real Audiència durant lo temps de la intrusió del sereníssim senyor duch de Anjou, se ha formada constitució a la qual està posat lo *placet* dels tres il·lustríssims brasos, contradíu per ço lo present bras a dit discentiment posat en dita súplica y admissió de ell, cometent als advocats del present estament lo negoci per a què aconcel·len si pot tenir o no lloch lo discentiment en orde a las constitucions que hauran pasat y tindran lo *placet* dels tres il·lustríssims brasos. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Constitució número 46

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 46, ab la qual se disposa que baix la Constitució 10, //291r// Corts 1599, ab la qual se prohibeix remètrer per diners lo seguiment del somatent, vingan també compresos los sotsveguers y altres oficials a qui especte alsar somatent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 47

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 47, continent que sie revocat lo Capítol 8, Corts de Monsó, any 1534, y que los veguers, sotsveguers ni altres oficials per qualsevol pretext no pugan composar los amos ni pastors del bestiar, a pena de restituir lo doble y privació de officis.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que, antes de pèndrer lo present il·lustríssim bras resolució sobre la constitució llegida, sie consultada aquella ab los advocats del present estament, per a què després fassen relació de la utilitat o perjudicis que en si aporta, a fi de que en intel·ligència del sobra dit se puga deliberar ab major acert.

Constitució número 48

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 48, contenint que los habitants del present Principat no pogan ésser compellits ni forsats per ningun official en aportar llenyas, pallas, vituallas ni altre⁶⁷⁸ gènere de munió, tant per mar com per terra, sinó pagant lo valor de ditas coses y lo aportar y tragar aquellas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

291v//

Redrés número 36

Ítem, se és llegit lo Capítol⁶⁷⁹ del Nou Redrés de número 36, contenint que sie imposat dret per cada càrrega de vi que entrarà dins lo Principat de defora de aquell 2 lliures, sous, y de ayguardent sinch, en las parts marítimes. Y que en lo que entrarà per terra una lliura per càrrega de vi y 5 lliures, sous, per càrrega de ayguardent, exceptat lo que tindran fora Cattelunya los bisbes, Capítols, dignitats y demés comuns y personas ecclesiàstiques de Cattelunya de fruyts propis de las rendas de dita dignitats, y que dit dret no se arrende sinó que se collecte.

Yhavent-se passar a votar sobre dit capítol, se ha posat lo discentiment següent.

Dissentiment al dit Capítol 36

Lo senyor don Agustí Escarrer discent a dit Capítol del Nou Redrés de número 36 en lo que té mira sols a las entradas de vi y ayguardent per terra.

Y seguidament, havent-se llegit y publicat dit discentiment, se ha fet la protesta següent:

Protesta contra dit discentiment

Lo senyor don Miquel de Fiviller y Torruella, en atenció que lo contengut en dit capítol té la mira a la pública utilitat y no posant-se petxo per la part de terra no seria igual la lley y sols reportarian la utilitat los que no viuen a las parts marítimes y sas cercanias, havent de ésser iguals tots en las franqueras de petxos y drets, per ço contradiu, discent y diu de nul·litat del pretès discentiment de dit don Agustí de Escarrer per lo //292r// perjudici que·s seguiria a la Generalitat y als naturals de aquest Principat.

Lo senyor don Francisco de Aloy se és aderit al mateix discentiment y protesta de dit de Fivaller.

Lo senyor don Francisco de Moner y Miret se és aderit al mateix.

Lo senyor Anton de Sabater se és aderit al mateix.

678. A continuació, ningun, ratllat.

679. A continuació, de Cort, ratllat.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et iuravit don Franciscus de Solà de Sanct Esteve et Oriola Barcinone et in villa Tarrasie propulatus, procurator Petri de Fises, militis et caslani castrì dicte ville; constat de procuracione instrumento recepto apud Joannem Puig, nottarium publicum, regentem scribaniam publicam de districtu dicte ville, die nona currencium mensis et anni.

Item, comparuit et iuravit Anthonius de Lloret.

Embaxada del bras real⁶⁸⁰

En aquest dia, havent-se demanat hora per una embaxada de part de l'il·lustríssim bras real y havent-se resolt vinguessen //292v// sempre fossen servits, tocadas las quatre són vinguts per embaxadors de dit il·lustríssim bras lo doctor Joan Babtista Bullfarines, altre dels síndichs de la ciutat de Lleyda, y lo doctor Joseph Roca, síndich de la vila de Campredon, los quals de paraula han expressat y en escrits entregat la resolució presa en dit il·lustríssim bras real lo die present, ab la qual se adereix y conforma ab lo deliberat en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ayr a la tarde, donant poder y facultat a las matexas tres personas del dit il·lustríssim estament real nomenats per la dependència dels medis, a fi de que ab les anomenades per los il·lustríssims brasos ecclesiàstich y militar, havent rahó y premeditant lo negoci ab totas las cirsunstàncias expressadas en dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, com y també de la desigualtat se exprimentà en lo repartiment y tatxa se féu en lo últim arreglament y lo poch que se ha exhigit del que's taxà als ecclesiàstichs y militars, havent-ho agut de suplir las universitats que componan dit il·lustríssim bras real, en grave dany y perjudici de aquellas, y del demés que se'ls ocòrria acerca la subjecta matèria, fassen relació als tres il·lustríssims brasos, reportant aquella en escrits ab tota expressió, per a què en vista de ella deliberent lo que millor los aparega convenir en cumpliment y desempeño de sa obligació.

293r//

Redrés número 37

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol⁶⁸¹ del Nou Redrés de número 37, disposant sobre la visita del General de Catalunya.

680. Embaxada del bras real, *al foli 292v*.

681. *A continuació, de Cort, ratllat.*

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, comprenent que lo capítol llegit conté diferents punts dignes de tota premeditació, ha deliberat que antes de pèndrer resolució sobre de ell sien ohits los senyors de la il·lustríssima Junta del Nou Redrés per a què, en intel·ligència dels motius han tingut per formar dit capítol en lo modo està disposat,⁶⁸² de llur relació puga lo present il·lustríssim bras deliberar lo de mayor acert, ab expressió que per a prevenir no se mallogre lo fruyt de la visita y los excessos no⁶⁸³ resten impunits, si vindrà lo cas que las querelas se posaran en las caxetas y trobaran en ellas, los senyors visitadors dexaran de publicar-las y algun dels visitadors, ab manya o altrament, las escondís, que aquell tal visitador quede privat y punit de tot lo salari cobraria y desinsaculat, *ipso facto* que del referit constarà, de tots los officis en què serà insaculat en la present casa de la Deputació, aplicant-se la tercera part de la dita pena pecuniària a l'acusador y lo restant a la Generalitat.

Redrés número 38

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 38, en què se disposa que quant arribaran los correus o estafetas en casa del lloch-tinent de correu //293v// major com en qualsevol altre part ahont tingan claus de las maletas de correus, no pugan dits llochtinents de correu major ni altri impedir als officials del General de assistir a l'obrir ditas maletas, no tocant los plechs de las cartas; y que los correus y estafetas pugan ésser regoneguts per los officials del General quant se detindran.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 39

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Nou Redrés de número 39, en què se ratifica lo Capítol 82, Redrés de l'any 1599, acerca la forma ab què se han de declarar las causas de fraus, y que en est cas se apelle de las declaracions se degan declarar dins dos mesos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, esmenant-se de dit capítol lo que prevé de que, no declarant-se la causa de apel·lació dins dos mesos comptadors del dia de la apel·lació, quede la primera sentència confirmada⁶⁸⁴ sens poder-se'n suplicar, y que en lloch de dita clàusula se previnga altrament com se puga abreviar lo fer-se y despatxar-se las sentèncias en causa de suplicació.

682. *A continuació*, per a què a vista, *ratllat*.

683. no, *interlineat*.

684. *En lloc de* confirmada.

Redrés número 40

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol⁶⁸⁵ del Nou Redrés de número 40, contenint que lo secretari de la insaculació dega acentar en un dietari los //294r// oficials reals y del Sant Offici que hauran renunciat y llegir també los que hauran renunciat en los antecedents.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint en dit capítol que·s dispose la providència que·s podrà aplicar respecte dels oficials de la Inquisició per lo cas que faran renúncias simuladas.

Súplica de Pere Vidal de Tortosa

Ítem, se és llegida y donada per proposició la súplica presentada per Pera Vidal, de la ciutat de Tortosa, novament extret en deputat real del General per mort de l'il·lustre Agustí de Pinyana y en son lloch per lo residuo del trienni de l'any 1704, en què suplica y solicita la interposició dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort ab lo rey nostre senyor (que Déu guarde) per a què se li admeta la prestació del jurament de son càrrech y sie posat en lo actual exercici de aquell, y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 31 de desembre proppassat, contenint que lo suplicant acuda al fidelíssim consistori de diputats y oydors perquè, en nom seu propi y de dit consistori y no de part de la present Cort, se apliquen en lo que·ls aparega poder obrar en consuelo del suplicant.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab la referida deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta deliberació, per //294r// via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Sub hac die fuerunt expedite bina mandata sub thenore huiusmodi: inserantur prout sunt hic efixa de litteris A et B.

295r⁶⁸⁶// A.

Mandato als diputats y ohidors.

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey, nostre senyor (que Déu guarde), de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors diputats y ohidors de comptes del⁶⁸⁷ present⁶⁸⁸ Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent comparegut devant nós Esteve Trias, botiguer de telas de la present ciutat, arrendatari de l'estanch del tabaco del present Principat, nos ha presentada una suplicació que és del thenor següent: «Il·lustríssim senyor. Havent Esteve Trias, botiguer de telas de la present ciutat, arrendatari que fou de l'estanch del tabaco presentat súplica a vos-

685. *A continuació, de Cort, ratllat.*

686. *Document inserit entre els folis 294v i 298r.*

687. *de la, corregit.*

688. *A continuació, ciutat, ratllat.*

tra senyoria il·lustríssima per a què se li fes lo relaix dels danys que havia patit en son arrendament per rahó de la guerra, se dignà vostra senyoria il·lustríssima deliberar que dita dependència fos comesa a l'il·lustríssim y fidelíssim consistori dels diputats y oydors de comptes del present Principat, los quals, en forsa de dita commissió, feren mandato als quatre del corrent a dit Esteve Trias, contenint que dins trenta dies comptadors del dia de la notificació de dit manament fes constar de dits danys que havia suportat; altrament passat dit termini, se prosehria al que fos de dret y de justícia, com consta de dit manament que se presenta a vostra senyoria il·lustríssima. E com, segons la insinuació de sa magestat (que Déu guarde) per a poder-se valer promptament de la quantitat que *forsan* quedarà fet dit relaix sie dilatat //295v// termini lo de un judici en lo qual se haurà de prosehír per provas y declaracions, y sie més breu y convenient al real servey que dits il·lustríssims y fidelíssims diputats elegescan personas que, junt ab las elegidoras per dit arrendatari, breument y *de bono et equo* ajustassen la matèria. Per tant y altrament, dit Esteve Trias suplica a vostra senyoria il·lustríssima se digne manar y donar orde a dits il·lustríssims y fidelíssims diputats y ohidors de comptes del present Principat que anomenen dos o més personas assí ben vistas, las quals junt ab las elegidoras per dit arrendatari breument y *de bono et equo* fassen dit relaix y ajusten la matèria, com axí ho espera de la generositat de vostra senyoria il·lustríssima. *Offici, etc. Altissimus, etc.* Vilamala». E nós, havent ohida dita suplicació y lo contengut y narrat en aquella, attenant que lo medi proposat per dit Esteve Tries en dita suplicació és lo més fàcil y breu per a què sa magestat pugua promptament valer-se del que restarà divent dit arrendatari, que és lo principal fi ha tingut la present Cort en la commissió antecedent, ajustant a aquella, havem deliberat donar ple poder y facultat a dit il·lustre y fidelíssim consistori de diputats y oydors de comptes del present Principat perquè pugua terminar, resòldrer y ajustar ab dit Esteve Tries, arrendatari predit, las preten//297r//cions de dit relaix, no sols segons la forma disposada per constitucions y capítols de Cort, estil y consuetut de la casa de la Deputació, sinó també breument *de bono et equo*, per medi de nominació de personas y altrament del modo y manera que a dit il·lustre y fidelíssim consistori apareixerà millor, per a què sa magestat sie més puntual y breument servit en eixa dependència; y que per est effecte sien despedidas las lletras o mandatos oportuns, segons estil de la present Cort. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobra dit y donant-vos, com ab thenor de las presents vos donam, ple poder y facultat per a terminar, resòldrer y ajustar ab dit Esteve Trias, arrendatari predit, las pretencions de dit relaix, no sols segons la forma disposada per constitucions y capítols de Cort, estil y consuetut de la present casa de la Deputació, sinó també breument *de bono et equo*, per medi de nominació de personas y altrament del modo y manera que millor vos apareixerà per a què sa magestat més breu y puntualment quede servit en eixa dependència, vos diem, ordenam y manam que, ab la major brevedat possible, termineu, resolgau y ajusteu ab dit Esteve Tries las pretencions de dit relaix, no sols segons la forma disposada per constitucions y capítols de Cort, sinó també breument *de bono et equo*, per nominació de personas o altrament del modo y manera que millor vos apareixerà, tota dilació y excepció cessant; que altrament fent lo con//297v//trari, lo que no crehem de vostre gran zel, seria precís provehir segons de justícia se trobaria fahedor. En testimoni del que, manam ésser despedidas las presents, de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits brassos sotaescritas y selladas ab lo sagell mayor de dita Cort. *Datta en Barcelona, en las casas de la Deputació, als onse del mes de janer, any de la nativitat del Senyor mil set-cents y sis.*

Don Pedro de Torrellas, president del bras militar. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii militaris secretarius et scriba.*

Fra Joseph, *arzobispo de Tarragona*, president del bras ecclesiàstich. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.*

Don Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.*

Locus sigil+li.

296r⁶⁸⁹// B.

Mandato a Francisco de Marí y Ginovès, regent los comptes del General de Catalunya.

De part dels tres il·lustríssims estaments del present Principat de Cattelunya, convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guard) de present celebra en la present ciutat de Barcelona, y en virtut de deliberació per dits il·lustríssims estaments feta, féu manament, com ab thenor del present se ordena, diu y mana al noble don Francisco Marí y Ginovès, regent los comptes del General, que de pecúnias de la Generalitat done y pague per estrenas vint-y-dos lliuras barcelonesas als tambors del regiment de la sereníssima senyora dona Anna, reyna de Ingalaterra, per haver vingut aquells a donar las bonas Pàsquas y principi de any als dits il·lustríssims braços, lo que farà, attès axí per dits il·lustríssims braços és estat deliberat. En testimoni de las quals cosas hem manat despatxar lo present, firmat de mà dels il·lustríssims presidents, sellat ab lo sello de dita Cort. *Datum* en Barcelona, als 11 de janer, 1706.

Don Pedro de Torrelles, president del bras militar. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii militaris secretarius et scriba.*

Fra Joseph, *arzobispo de Tarregona*, president del bras ecclesiàstich. *De mandato dicti illustrissimi presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.*

Don Francisco Gallart y Pastor, conceller segon, president del bras real. *De mandato dicti illustrissimi presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barcinone, dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.*

Locus sigil+li.

---

689. Document inserit entre els folis 295v i 297r.

*Die martis, XII mensis ianuarii, anno a natiuitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Feliciano Cordellas.

Anton de Llenes y de Bosser.

Gaspar de Rovira, Berart y Robles.

Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.

Don Joseph Ribera y Claramunt.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Rafel de Torrell y de Frexer.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.

Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Pedro de Montoliu y Ribes.

298r// Don Joseph Desprat y Cebassona.

Joseph de Llobet.

Joseph Bru y Olzina.

Joseph de Bru y Banyuls.

Don Joan⁶⁹⁰ Saleta y Ferich.

Don Francisco de Àger y Queralt.

Doctor Joseph de Solà y⁶⁹¹ Guardiola.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.

Francisco de Borrell y Areny.

Don Bonaventura de Vidal y Nin.

Don Carlos Ribera y Claramunt.

Don Balthezar Oriol.

Don Melchior Oriol.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Francisco de Anglasell y Cortada.

Joseph de Sentgenís.

Juan de Monserrat.

---

690. Joseph, *corregit*.

691. *A continuació, de, ratllat.*

Don Pedro Ribes y Granollachs.
Don Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Francesc de Móra y Casadevall.
Don Francisco Moner y Miret.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Diego de Vila y Peyret.
298v// Francisco de Graell y Brossa.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Anton de Sabater.
Don Francisco de Sabater.
Joseph de Canyellas.
Agustí de Còdol.
Lo senyor marquès de Besora.
Don Anton Berenguer y Areny.
Don Galceran Villalba.
Fèlix de Sala y Sasala.
Francisco de Sala y Brandia.
Don Joseph Eva y Vilagrassa.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Fèlix de Monjo y Corbera.
Don Visens Xammar y Copons.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Gaspar de Prat y Senjulià.
Juan de Riba y Comalada.
Francisco de Verthamon.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Joseph Francolí y Magarola.
Don Anton Vilana y Vilamala.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Miquel de Cordellas.
Joseph de Perpinyà y de Bardaxí.
Don Ignasi Trinxaria.
Don Jacinto Segrera y Massana.
Don Honofre de Lentorn.
Don Joseph Generes.
Joseph Ferrer y Roca.
Don Lluís Cruylles y Rejadell.

March Anton de Simó.
Salvador de Texidor.
Cayetano de Ferrer.
Joseph de Bru y Móra.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Emanuel de Rocajulià y Llunes.
Don Francisco Solà de Sant Esteve.
Don Balthezar de Cadell.
Don Diego de Pallarès.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Melcior de Pallarès.
Basili de Planisolas.
Anton de Minguella y de Aleny.
Joseph de Sala.
Don Gerònim de Castellbell.
Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Miquel Pau de Vilanova.
299v// Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
Anton de Rocabruna.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Don Benet Mir.
Juan de Boxeda y Roca.
Lo senyor compte de Solterra.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Joseph de Pedrals.
Francisco de Despuyol y Moncorp.
Don Francisco Morer y Càncer.
Pons de Caramany y Margarit.
Francisco de Prat y Cudinas.
Don Joseph Tord y Cortada.
Francisco de Tord y Granollachs.
Francisco de Morata.
Joseph de Caramany y Margarit.
Don Juan Batlle.
Don Gerònim Generes.
Don Ramon Xammar y Meca.
Joseph de Llansa y de Rocada.

Don Armengol de Paguera.
 Ambrós de Foraster.
 Alexandro de Monserrat y Eva.
 Don Francisco de Aloy y Guitart.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 300r// Joseph⁶⁹² Dusay y Aragall.
 Jacinto de Giralt y de Canal.
 Joan de Boxeda y Roca.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Don Lluís Omdedéu.
 Don Francisco Amigant y Olzina.
 Don Anton Gible.
 Narsís de Font.
 Don Joseph Gible.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Anton Armengol.
 Don Joseph Càner y Pratsenjulià.

En aquest dia, tocats tres quarts⁶⁹³ per las onse, és entrat dins dit bras militar lo reverent Felip Roig, prevere, en Barcelona residint, procurador constituït junt ab Francisco Gorina, adroguer, ciudadà de Barcelona; de Joseph Posas, adroguer, ciudadà de Barcelona, obtenint lo offici de credenser de sedas de la casa del General de la present ciutat, consta de sa procura ab acte rebut en poder de Bernat Forès, nottari públich real col·legiat de Barcelona, lo die deu del corrent mes, lo qual en dit nom ha presentat a dit il·lustríssim senyor president y bras militar un súplica del thenor següent:

Renunciació de un ofici

Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Joseph Posas, adroguer, ciudadà de Barcelona, obté lo offici de credenser de sedas de la casa del General de la present ciutat, lo qual offici és dels antichs vendibles y que poden alienar-se y com a tal se troba continuat en lo memorial dels oficis ven//300v//dibles que los deputats enviaren a la magestat del rey don Feliph tercer, de gloriosa memòria, y que sa magestat fou servit confirmar-los per tals ab sos reals despaigs, lo un de onse de juliol, 1653, y lo altre de 27 de agost, 1655; per ço, Felip Roig, prevere, procurador especial de dit Joseph Posas, qui fa ocular ostenció de son poder, renuncia lo dit offici de credenser de sedas en mà y poder de vostra senyoria il·lustríssima en favor y cap de Balthezar Barrera, ciudadà honrrat de Barcelona, ab los salaris, lucros y emoluments a dit offici pertanyents; suplicant a vostra senyoria il·lustríssima sie servit admè-

692. *Precedit de Don, ratllat.*

693. *tocat un quart, corregit.*

trer-li dita renunciació. Que a més de ésser molt conforme a justícia, lo suplicant ho rebrà a singular mercè. *Off, etc. Altissimus, etc.* Texidor.

Y lo il·lustríssim senyor president, en presència de dit il·lustríssim bras, ha respost que admetia dita súplica *si et in quantum*, etc., essent presents per testimonis Joseph Aragonès, altre dels ajudants del secretari avall escrit, y Grau Pomarès, verguer de dit il·lustríssim bras militar.

E seguidament, Agustí Just, nottari públich real col·legiat de Barcelona y altre dels ajudants del secretari de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha referit com havent-se conferit en casa de dit Joseph Posas, credenser de sedas del General,⁶⁹⁴ lo ha trobat viu per haver parlat ab ell tocades las onse de aquest matí; del que ne ha fet relació a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich y a mi, lo secretari avall escrit.

301r//

Redrés número 41

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol⁶⁹⁵ del Redrés de número 41, contenint que del dia de la conclusió de la Cort en avant, en los casos que hauran de anar los deputats y oydors per lo present Principat, no se'ls puga deliberar més de dos-centas lliuras per mesada y tres-centas lliuras per vestuaris.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab què la mesada sie de quatre-centas lliuras com era antes.

Redrés número 42

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol⁶⁹⁶ del Redrés de número 42, contenint que los deputats tingan obligació, a pena de ésser castigats en visita, de executar al defenedor si⁶⁹⁷ faltasse⁶⁹⁸ en pujar-los cada tersa lo llibre dels apuntements de las faltas que fan los officials, se prive de una tersa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 43

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 43, contenint que de tots los fraus que seran declarats no havent-hi acusador, tingan la quarta part las guardas de la Generalitat, per a què sien més vigilants.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

694. *A continuació, y que, ratllat.*

695. *A continuació, de Cort, ratllat.*

696. *A continuació, de Cort, ratllat.*

697. *que, ratllat; al defenedor si, interlineat.*

698. *A continuació, lo defenedor, ratllat.*

Redrés número 44

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol⁶⁹⁹ 44 del //301v// Cort del Nou Redrés, contenint que lo regent lo comptes del General, per gastos de correu y menut y cosas ordinàries del General sols puga tenir fins en 500 lliures, sous. Y que no se li pugan girar 500 liures, sous, que primer no conste haver-se gastadas las antecedents.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab què se lleven del prohemi de dit capítol las paraulas que expressan haver-se servit y negociat lo regent los comptes de la pecúnias del General. Y attès que ab lo dit capítol se dóna forma a la paga dels ports de cartas, del qual expedient se valian los senyors consistorials per a acudir a algunas inescusables diligèncias, com són haver de vetllar tota la nit per lo despaix dels negocis, estar precisats a cridar a altres per tenir la ploma y ajudar a la expedició, als quals satisfeyan valent-se de dit medi dels ports de cartas, que per ço sie retornat dit capítol a la il·lustríssima Junta del Nou Redrés per a què lo tornen a formar, prevenint lo modo ab què dits senyors concistorials podran satisfer a aquells que cridaran per lo despaig extraordinari de la urgència de negocis y més breu expedició de aquells.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Josephus de Pedras, miles, ville de Bagà, diocesis Selsonensis.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et iuravit domnus Petrus de Pratsenjulià, in⁷⁰⁰ civitate Vici populatus.

Bras real, sobre lo relaix

Se és llegida la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die onse del corrent, ab la qual se conforma ab la presa en lo present il·lustríssim bras lo mateix dia, respecte del relaix de l'arrendatari de l'estanch del tabaco, donant facultat per sa part al fidelíssim concistori de deputats y oydors per a què puga fer nominació de personas y breument terminar dita dependència de *bono et equo*. Y que per dit effecte sien despedidas las lletras estilades.

699. A continuació, de, ratllat.

700. A continuació, villa Sancti, ratllat.

Bras real, que-s donen 22 lliures, sous, als atambors

Ítem, se és llegida altre deliberació presa en dit il·lustríssim bras real dit dia onse del corrent, en què resol ésser donades 22 lliures, sous, barcelonesas als atambors del regiment de la sereníssima senyora dona Anna, reyna de Ingalaterra, per haver vingut a donar las bonas Pàsques y principi de any als il·lustríssims brasos de la present Cort, essent despatxats los mandatos en la conformitat expressada en la deliberació del present il·lustríssim bras de deu del corrent.

302v//

Combinació de Redrés número 9

Ítem, per rahó de la discrepància de las decretacions dels tres il·lustríssims brasos fetas en lo Capítol del Nou Redrés de número 9, llegit en est il·lustríssim congrés lo die quatre del corrent, se ha tornat a llegir dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, atnent que dit die quatre del corrent resolgué que antes de pèndrer resolució sobre lo contengut en dit capítol se informàs dels estils, observansas y prerrogativas de la casa,⁷⁰¹ delibera per ço que lo il·lustríssim senyor president nomene una persona per a informar-se dels estils de la casa, a fi de que a vista de la relació fahedora, pugua lo present il·lustríssim congrés ab més individuals notícias deliberar lo més convenient.

Y lo dit il·lustríssim senyor president, en execució de dita deliberació, a nomenat lo senyor don Feliciano Cordellas.

Combinació de Constitució⁷⁰² número 10

Ítem, per rahó de la discrepància de las decretacions fetas en la Constitució de número 10, llegida y decretada en lo present il·lustríssim congrés lo die 31 de dezembre pròxim passat, se ha tornat a llegir aquella.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Combinació de Constitució número 36

Ítem, per rahó de la discrepància de las decretacions fetas en la Constitució de número 36, llegida y decretada en lo present il·lustríssim bras lo die 7 del corrent, se ha tornat a llegir aquella.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet //303r// sicut ultimo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

701. A continuació, que per ço, ratllat.

702. Redrés, ratllat; constitució, interlineat.

Bras real, sobre la súplica de don Lluís València

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de onse del corrent, ab què, ohida la súplica presentada per don Lluís de València, Franquesa y Ximenis, se conforma ab la resolució presa lo mateix dia per lo present estament de que sie formada una junta particular per la conservació del bon estat de las lletras, anyadint que la commissió sie a sis personas, dos de cada hu dels tres il·lustríssims estaments de la present Cort, cridant los advocats de dits tres il·lustríssims brasos per a què los aconcellen si pot o no tenir lloch lo discentiment posat en dita súplica y la admissió de ell respecte de las constitucions que hauran passat y tindran las decretacions dels tres il·lustríssims brasos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita deliberació e l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se, con se conforma en tot y per tot, ab la prop referida deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

22 *habilitacio*

Vigesima secunda habilitacio publicata die duodecima mensis ianuarii, anno a natiuitate Domini //303v// millesimo septingentesimo sexto.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius dompnus Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et de Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue maiestatis; magnifici Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, fisci advocatus⁷⁰³ patrimonialis; et Placidus de Copons et Esquerrer, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario; dompno Jacobo Vincencio Alamany Descallar, regiam Thesaurariam regente; et Josepho⁷⁰⁴ Sunyer, fisci advocato regie curie; a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis;⁷⁰⁵ frater Johannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte metropolitane ecclesie Tarracone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí; dompnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; et dompnus Maginus de Vilallonga et Çaportella; Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres; Maginus Massià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndicus ville Berge habilitatores (una cum dilecto consiliario regio don frater Guilielmo //304r// Gonyolons, Selsonensis episcopo, a loco habilitacionis absente) pro parte trium estamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don

703. A continuació, regie curie, ratllat.

704. Jacobo, corregil.

705. A continuació, doctor, ratllat.

Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter observet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur; electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in manu et posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, diversaque colloquia et frequentes tractatus super personis habilitandis seu que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die duodecima mensis ianuarii, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo sexto, intititata, presente dompno Raymundo de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretario, et presente me, Joanne Francisco Verneda, nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque eciam Francisco Sala, virgario Regie Audiencie, et Sal//304v//vatore Aldabó, sculptore, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam legerem et publicarem; quam enim habilitacionem legi et publicavi, sub thenore huiusmodi:

Primo, quo ad personam Michaelis Pauli de Vilanova et de Olmera, domini qui dicitur esse loci de Campmany, diocesis Gerunde, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Petri de Jordà, civitatis Dertuse, cuius nomine comparuit don Josephus de Oliver et de Botaller, eius procurator, admittatur ut nobilis; sed quia est locumtenens baiuli generalis stacionis Dertuse ideoque officialis regius et non obtinuit licenciam a sua maiestate, repellatur.

Item, quo ad personam doctoris Anthonii Bordons et Gay, civitatis Selsone, admittatur ut miles.⁷⁰⁶

Item, quo ad personam Josephi de Cerdà et Güell, civitatis Gerunde, admittatur ut domicellus; sed quia est officialis⁷⁰⁷ regius stipendiatus et non obtinuit licenciam a sua maiestate, repellatur.

Item, quo ad personas don Josephi de Ramon et Rovira et don Anthonii de Ramon et Rovira, fratrum, filiorum don Michaelis de Ramon et de Tord, quia non habent //305r// legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam egregii don Caroli de Oliver et de Miralles, filii don Josephi de Oliver et de Botaller, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Josephi de Figuerola et Argullol, ville de Alcover, archidiocesis Terracone, filii Raphaelis de Figuerola, domicelli,⁷⁰⁸ dicte ville, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

706. civitatis Selsone, admittatur ut miles, *al marge esquerre.*

707. officialis, *interlineat.*

708. domicelli, *interlineat.*

Item, quo ad personam Joannis⁷⁰⁹ Plana, loci de Vilallonga, Campi Tarracone, admittatur ut miles.

Item, quo ad personam don Francisci de Mir, ville de Puigcerdà, pro quo comparuit don Benedictus de Mir, eius frater et procurator, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Mariani de Sunyer et Navarro, filii Joannis de Sunyer, domicelli ville de Gandesa, diocesis Dertuse, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Cosme de Montserrat, ville de LA SELVA, archidiocesis Terracone, filii Hieronymi de Montserrat, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personas don Josephi, don //305v// Michaelis, don Francisci et don Petri de Ramon et Magarola, fratrum, filiorum don Josephi de Ramon, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Francisci de Sala, Alemany et Sangenís, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Petri de Fizes, ville Terracie, pro quo comparuit don Franciscus de Solà de Sant Esteve, eius procurator, admittatur ut miles.

Item, quo ad personam don Malchioris de Oriol et de Tord, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personas don Salvatoris Pauli de Tamarit et Xatmar et don Raimundi de Tamarit et Xatmar, fratrum, filiorum don Salvatoris de Tamarit et de Vilanova, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Francisci de Sullà et Gassol, ville Trempi, pro quo comparuit don Gaspar de Berart et Cortiada, eius procurator, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Francisci Anthonii de Sullà et de Berart, nepotis vulgo nēt dicti Francisci de Sullà et Gassol, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Josephi Pedrals, ville de Bagà, diocesis Selsone, admittatur ut miles.

Item, quo ad personam Anthonii de Solà //306r// et Carreras, admittatur ut domicellus.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, secretario, et presente me, dicto Joanne Francisco Verneda, notario publico, presentibusque eciam prenominatis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

---

709. A continuació, de, ratllat.

*Die mercurii, XIII mensis ianuarii, anno a natiuitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Joseph Oliver y Botaller.
 Lo senyor marquès de Sentmenat.
 Alexandro de Monserrat y Eva.
 Don Joseph Generes.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 306v// Juan de Monserrat.
 Francisco de Verthamon.
 Martí de Pallarès.
 Melchior de Pallarès.
 March Anton de Llàssera.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Joseph de Pedrals.
 Don Visens Xammar y Copons.
 Doctor Anton de Lloret.
 Melchior de Solà y Guardiola.
 Miquel Pau de Vilanova.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Francisco Segrear y Massana.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Don Miquel de Fiviller y Torruella.
 Don Galceran Villalba.
 Joseph de Ros.
 Don Francisco de Aloy y Guitart.
 Don Magí de Ninot.
 Don Francisco Àger.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.
 Miquel de Segarra y Biosca.
 Emanuel de Rocajulià y Llunes.
 Lo senyor marquès de Besora.
 307r// Don Francisco Moner y Miret.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Andreu Pera de Llobet.
Ramon de Carreras.
Don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Don Jacinto Segrera y Massana.
Don Ignasi Miquel.
Joseph de Sentgenís.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Don Joseph Desprat y Cebasona.
Ramon de Falguera.
Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Joseph de Perpinyà y Bardexí.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Pedro Ribes de Boxadós y Vallgornera.
Don Anton Berenguer y Novell.
Don Pedro Ribes y Montoliu.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Emanuel Desvalls y Escura.
Don Francisco Amigant y Olzina.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Bonaventura de Tristany.
307v// Don Ignasi Trinxaria.
Pons de Caramany y Margarit.
Francisco de Tord y Granollachs.
Francisco de Sala y Brandia.
Don Benet Mir.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell y Besturs.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Francisco de Morata.
Don Jacinto Segrera y Xifrè.
Don Ramon Maranyosa.
Francisco Puigdesàlit y Sais.
Miquel de Subies.
Ramon de Rialp.
Don Visens Magarola.
Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Joan de Boxeda.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Don Melchior de Oriol y Tord.
Don Balthezar de Oriol.
Francisco de Graells y Brossa.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Gerònim Generes.
Don Pedro Prat y Sentjulià.
Francisco de Mòra y Casadevall.
308r// Gaspar de Prat y Sentjulià.
Joseph Bru y Olzina.
Francisco de Amar.
Juan Pedró.
Juan de Cassador.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Diego de Pallarès.
Don Anton Berenguer y Gabriel.
Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
Lo senyor compte de Solterra.
Basili de Planisolas.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Anton de Sabater.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Juan Copons y Falcó.
Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
Don Gabriel Borràs.
Juan de Llorach y Moxó.
Don Honofre de Lentorn.
Don Balthezar de Cadell.
Don Anton Móra y Xammar.
Don Juan Novell y Nadal.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Gerònim Magarola.
308v// Don Felip Ferran Çacirera.
Don Francisco Guiu y Escolà.
Joseph de Sala.
Salvador de Texidor.
Don Bonaventura Vidal y Nin.

Don Ramon Xammar y Copons.
 Don Joseph Saleta y Ferich.
 Alonso de Pallarès.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Armengol Peguera.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Don Lluís de Cruylles y Reyadell.
 Don Gerònim Ferrer.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Francisco de Borrell.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Cartellà, òlim de Farnés.
 Don Lluís Omdedéu.
 Don Francisco Tord y de Tord.

Sub hac die comparuit et iuravit Joannes de Cassador, in villa de Sitges, diocesis Barchinone, populatus.

Se és llegit lo vot en escrits fet y firmat per los sis advocats dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort en virtut de la commissió a ells donada per dits il·lustríssims brasos respecte del paper de número 3 en //315r// forma de constitució disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, y de altre paper també en forma de constitució ordenat, dirigits tots a l'expedient y modo que serà convenient posar en pràctica en orde a l'actitat en los processos de la Real Audiència y demés tribunals del present Principat des de la mort del sereníssim senyor rey don Carlos segon fins al dia del jurament del rey nostre senyor don Carlos tercer (que Déu guardi) y la forma disposició de la revista de las sentèncias y provisions fetas durant dit temps, com llargament apar en dit vot, que és del thenor següent:

Jesús Maria Joseph. Lo dubte consultat, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

309r⁷¹⁰// Jesús, Maria, Joseph.

En lo dubte consultat per los il·lustríssims estaments en la present Cort congregats en y sobre la Constitució de número 3, ab lo paper adjunct, a sos advocats infrascrits; vista dita Constitució de número 3; vist lo paper adjunct; vista la deliberació de dits il·lustríssims estaments, ab la qual dita Constitució de número 3 y paper adjunct fou comesa a dits advocats per a què sobre son contengut premeditassen y discorreguessen lo que·ls aparexeria ser més útil y convenient a la pública utilitat y després fessen relació

---

710. Document inserit entre els folis 308r i 315r.

en escrits; per ço, a vostras senyories illustríssimas se fa, després de molta premeditació y lectura de authors, la relació següent:

Lo remey de la revista, poch conegut per lo dret civil dels romans y sols introduhit per las lleys municipals de las províncias (Blasius Altimarus, *De nullitate parcium, rubrica. 1, questio 8, numero 1*),⁷¹¹ és odiós *et de genere prohibitorum* (Alberus Velascus, *Consult., 51 numeros 1 et 2*);⁷¹² y encara que en alguns regnes sie lo mateix revista que apel·lació o suplicació (Giurba, *Decisione 30, numero 8*),⁷¹³ però en altres lo remey de la revista és molt diffarent del de la suplicació, perquè aquest és ordinari y competeix en un Senat Supremo quant la sentència no ha passat en cosa judicada; y aquell és extraordinari y sols competeix en lo Senat Supremo quant la sentència té ja força de judicat y no competex al que en ella se troba gravat altre remey ordinari.

Dos gèneros de revista distingiren alguns doctors, parlant en termes de las lleys municipals de sas províncias: una revista és *especiali gracia principis* y la altre *ex justicia*. La primera és quan la persona que se troba gravada ab una sentència vàlida y passada en cosa judicada suplica al príncep la revista de dita sentència y aquest, per especial gràcia y favor, la concedeix. La segona succeheix quant la sentència passada en cosa //309v// judicada és nul·la per alguna notòria nul·litat o per haver estat falsos los testimonis o cohechat lo jutge o per alguna de aquelles rahons que lo dret comú dóna per nul·las las sentències o lo dret municipal de las províncias (com sol ser en algunas) disposa que en certs casos tingan las sentències revista de justícia (Velascus, *Dic. consult. 51, a numero 4 usque ad 9*; Altimarus, *De nullitate parcium, 1, rubrica. 1, questio 8, numero 2*).⁷¹⁴

Moltas diferències concideraren dits doctors entre la revista de justícia y la de gràcia. La primera és que en aquella poden concórrer juntament lo remey ordinari de la nul·litat y lo extraordinari de la revista. Y la de gràcia sols competeix quant faltan tots los altres remeys ordinaris de dret (Velascus, *Dic. consult. 51, numero 11; Portugal, De donat. reg. par. 2, liber 1, capitulum 8, numero 32*).⁷¹⁵ La revista de justícia sols se concedeix en certs casos y la de gràcia en tots aquells que un al·lega ésser estat gravat per una sentència (Velascus, *Dic. consult. 51, numero 10*).⁷¹⁶ En la revista de justícia no hi ha temps prefigit per a demanar-la, així com en lo remey de dir de nul·litat, y en la revista de gràcia se acostuma prefigir cert temps per a demanar-la (Velascus, *Dic. consult. 51, numero 10*)⁷¹⁷ y en algunas províncias se és destinat lo termini de dos mesos.

La potestat de concedir las revistas és de las regalias majors y annexa a la suprema jurisdicció y potestat del príncep, qui sols las pot concedir (Mennoch., *De arbi., liber 1, questio 52, numero 4*; Perey, *De manu. reg. pagina 2, capitulum 37, numero 37*; Ripoll, *De regal. capitulum 13, numero 3*; Sousa, *De revis., capitulum 14, a numero 1 cum seq*; Portug., *De donat.*

711. Blasius Altimarus, *De nullitate parcium, rubrica. 1, questio 8, numero 1, al marge esquerre, número 1.*

712. Alberus Velascus, *Consult., 51 numeros 1 et 2, al marge esquerre, número 2.*

713. Giurba, *Decisione 30, numero 8, al marge esquerre, número 3.*

714. Velascus, *Dic. consult. 51, a numero 4 usque ad 9*; Altimarus, *De nullitate parcium, 1, rubrica. 1, questio 8, numero 2, al marge esquerre, número 4.*

715. Velascus, *Dic. consult. 51, numero 11*; Portugal, *De donat. reg. par. 2, liber 1, capitulum 8, numero 32, al marge esquerre, número 5.*

716. Velascus, *Dic. consult. 51, numero 10, al marge esquerre, número 6.*

717. Velascus, *Dic. consult. 51, numero 10, al marge esquerre, número 7.*

reg. par. 2, liber 1, capitulum 8, numero 30 et capitulum 21, numero 2),⁷¹⁸ com ell sol⁷¹⁹ puga derogar lo dret a altre quesit per una sentència (Leg. 2, Cod. centen. rec. Non posse pluribus; Portug., Dic., capitulum 8, numero 31)⁷²⁰ y així la concessió de la revista depenja de la gràcia y arbitre del príncep (San Feli. Deci. 4, numero 10; Capyc. lat. Deci. 187, numero 34; Portug., Dic., capitulum 8, numero 31),⁷²¹ encara que si coneix que la veritat y justícia acisteix al que suplica la revista, està obligat a concedir-la (Ciryacus, Cont. 182, numero 16),⁷²² si bé són molts los casos en los quals la revista de gràcia justament se denega, com són si lo termini de demanar-la és passat (Velasus, Dic. consult. 131, numero 33),⁷²³ si lo que suplica la revista ha renunciat al //179r// remey ordinari de la appellació (idem, numero 34),⁷²⁴ si ha renunciat expressament al remey de la revista (idem, numero 38),⁷²⁵ si la sentència és proferida contra un verdader contumàs (idem, numero 37),⁷²⁶ si la quantitat és mòdica (idem, numero 39),⁷²⁷ si ja una vegada se ha denegat la revista (idem, numero 49)⁷²⁸ //310r// y si de algun acte positiu consta que la part ha consentit espontàneament a la sentència (idem, numero 55).⁷²⁹

La major singularitat que té la revista és que deu fer-se dels mateixos actes y mèrits antecedents (Fontanella, Decis, 412, numero 17; Gail. De arrest., capitulum 12, numero 5 et liber 1, Obs. 154, numero 2; Giurb. capitulum 14, numero 10. Sousa, De revis., capitulum 83, numero 5. Portug., De donat., pàgina 2, liber 1, capitulum 21, numero 3),⁷³⁰ de tal manera que en la revista no-s donan nous articles ni se fan novas al·legacions, sinó que sien en dret (Mendes de Castro, In praxi., liber 3, capitulum 20, numero 7; Portug., loco proxime cita, numero 4).⁷³¹ Perquè si se admetessen novas probas o deduccions, ja no fóra revista, sí fóra renovació de actitats (Gail; De arrestis dic., capitulum 12, numero 5; Portug., Dic., numero 4)⁷³² y en tot cas és còngrua al dret y rahó la distinció que se ha fet en las lleys de alguna província, concistint en què en las revistas de gràcia no se dóna lloc a producció de nous actes, ni recepció de nous testimonis, sí sols a al·legacions en dret, y en las revistas de justícia se dóna lloch a tot gènere de provas (Velasus, Dic. consult. 51, nume-

718. Mennoch., De arbi., liber 1, questio 52, numero 4; Perey, De manu. reg. pagina 2, capitulum 37, numero 37; Ripoll, De regal. capitulum 13, numero 3; Sousa, De revis., capitulum 14, a numero 1 cum seq; Portug., De donat. reg. par. 2, liber 1, capitulum 8, numero 30 et capitulum 21, numero 2, al marge esquerre, número 8.

719. A continuació, las, ratllat.

720. Leg. 2, Cod. centen. rec. Non posse pluribus; Portug., Dic., capitulum 8, numero 31, al marge esquerre, número 9.

721. San Feli, Deci. 4, numero 10; Capyc. lat. Deci. 187, numero 34; Portug., Dic., capitulum 8, numero 31, al marge esquerre, número 10.

722. Ciryacus, Cont. 182, numero 16, al marge esquerre, número 11.

723. Velasus, Dic. consult. 131, numero 33, al marge esquerre, número 12.

724. idem, numero 34, al marge esquerre, número 13.

725. idem, numero 38, al marge esquerre, número 14.

726. idem, numero 37, al marge esquerre, número 15.

727. idem, numero 39, al marge esquerre, número 16.

728. idem, numero 49, al marge esquerre, número 17.

729. idem, numero 55, al marge esquerre, número 18.

730. Fontanella, Decis, 412, numero 17. Gail. De arrest., capitulum 12, numero 5 et liber 1, Obs. 154, numero 2. Giurb, Capitulum 14, numero 10. Sousa, De revis., capitulum 83, numero 5. Portug., De donat., pàgina 2, liber 1, capitulum 21, numero 3, al marge esquerre, número 19.

731. Mendes de Castro, In praxi., liber 3, capitulum 20, numero 7; Portug., loco proximi cita, numero 4, al marge esquerre, número 20.

732. Gail, De arrestis dic., capitulum 12, numero 5; Portug., Dic., numero 4, al marge esquerre, número 21.

ro 10; Pereyra Asousa, *De revi., capitulos 83 et 84*⁷³³ o en tot cas se poden produhir nous instruments per a informar lo ànimo del jutge (Altimarus, *Dic. questio 8, numero 15*).⁷³⁴

Encara que la revista redueca la causa a l'estat en què estava en lo temps de la contestació de la litte (*Capici lat. Deci. 100, numero 35*; Portug., *De dona, pagina 2, liber 1, capitulum 8, numero 26 et capitulum 21, numero 5*; Altimarus, *dic. questio 8, numero 5*)⁷³⁵ però no és tanta sa força que puga suspèndrer o impedir la execució de la sentència (Vancius, *De nulli., titulus quot. et quibus modis nulli. Proces. numero 30 et sequentes*; Scaccia, *De appel. capitulum 2, questio 19, rem. 3, numero 27*; Velascus, *Consl. 51, numero 28*; Reyno. *Obs. 6, numero 1*. Sousa, *De revi, capitulum 40, numero 5*. Portug. *Dic. capitulum 8, numero 34 et capitulum 21, numero 9*),⁷³⁶ de tal manera que si lo príncep ab un decret manava que, pendent la revista, se sobresegués en la execució de la sentència, no valdria lo decret si no fos despedit citada la part ab clàusula *de plenitudine potestatis* (Petrus Grego, *De appel. part. 1, capitulum 6, numero 15*; Sousa, *Dic., capitulum 40, numero 15 et 16*; Portuga, *Dic. Capitulum 21, numero 10*).⁷³⁷

En dos diffarents ocasions ha succehit en Cattalunya lo haver-se de anul·lar las sentèncias y demés actes processals *ex defectu* de jurisdicció de aquell en nom de qui se feyan. La primera fou quant, en abono de la fidelitat catalana, lo sereníssim senyor rey don Joan lo segon firmà las capitulacions de la entrega de la ciutat de Barcelona, en las quals, entre altres capítols, se demanà per part de la ciutat que tots lo actes judicials, sentèncias //310v// y execucions fossen vàlidas y quedassen en sa força y valor; y en lo capítol 18 se digué: «Ítem, que tots actes fets judicialment tocants interès de part a part, així en la Audiència Real com de la Governació, com de qualsevulla veguer e batlle, consulat e altres oficials, e sentèncias sobre aquell donades e qualsevols execucions per vigor de aquellas fetas, sian e romanguen fermas e vàlidas e en llur força y valor. Plau al senyor rey tant com toque als processos, actes e enentaments, sentèncias que seran estadas fetas, donadas e executadas tocant qualsevols personas de sa opinió e aderència de ells entre ells».

La segona vegada fou en lo any 1653, quant en força del⁷³⁸ decret del sereníssim senyor rey don Felip, quart en Castella y ters en Aragó, se féu consulta en la Real Audiència acerca la anul·lació de las sentèncias, provisions y actes judicials fets des de l'any 40 fins a l'any 1652 y se seguí la deliberació de las salas que referexen nostres doctors catalans (Don Miquel de Calderó, *tom. 1, decis. 4 in fine*).⁷³⁹

En la present ocasió, pues, en què se deuen anul·lar per defecte de jurisdicció todas las sentèncias, provisions y actes judicials fets des del die de la mort del sereníssim senyor rey don Carlos segon, de gloriosa memòria, fins al feliz die de la restitució del present Principat al suau, amable y verdader domini de son llegítim rey y senyor, lo sere-

733. Velascus, *Dic. consult. 51, numero 10*; Pereyra Asousa, *De revi., capitulos 83 et 84, al marge esquerre, número 22*.

734. Altimarus, *Dic. questio 8, numero 15, al marge esquerre, número 23*.

735. *Capici lat. Deci. 100, numero 35*; Portug., *De dona, pagina 2, liber 1, capitulum 8, numero 26 et capitulum 21, numero 5*; Altimarus, *Dic. questio 8, numero 5, al marge esquerre, número 24*.

736. Vancius, *De nulli., titulus quot. et quibus modis nulli. Proces. numero 30 et sequentes*; Scaccia, *De appel. capitulum 2, questio 19, rem. 3, número 27*; Velascus, *Consl. 51, numero 28*; Reyno. *Obs. 6, numero 1*. Sousa, *De revi, capitulum 40, numero 5*. Portug. *Dic. capitulum 8, numero 34 et capitulum 21, numero 9, al marge esquerre, número 25*.

737. Petrus Grego, *De appel. part. 1, capitulum 6, numero 15*; Sousa, *Dic., capitulum 40, numero 15 et 16*; Portuga, *Dic. Capitulum 21, numero 10, al marge esquerre, número 26*.

738. *A continuació, espai en blanc, on manca la paraula decret*.

739. Don Miquel de Calderó, *tom. 1, decis. 4 in fine, al marge esquerre, número 27*.

níssim senyor don Carlos tercer (que Déu guarde y prospere), y per rahó de la equitat y conveniència pública se deuen sustentar los procehiments fets en los processos que durant dit temps se són actitats de nou o continuats en sa actitació, entra a averiguar per primer dubte si se deu haver revista de dites sentències y provisions. //311r// Y en conideració de que dites sentències y provisions són nul·las per la més principal nul·litat, qual és del defecte de jurisdicció del judicant y que la part contra qui se ha judicat té dret per a dir de nul·litat de aquella sentència que contra ella se ha proferit. Y que privar absolutament a la dita part del sobre referit remey de dir de nul·litat és contra la disposició del dret comú, majorment quant ja lo benefici públich y comuna utilitat quedan saneats ab las circumstàncies de que tot lo actitat en los processos (menos las sentències y provisions contenint irreparable perjudici) *ex equitate* se sustenta, y que las revistas de dites sentències y provisions se hauran de practicar ab las restriccions convenientes a la pública utilitat, que després se explicaran, ab las quals se evitarà en molt la dilació de dites causes de revista y la multiplicitat de gastos de las parts, apar, salva sempre la millor censura de vostras senyories il·lustríssimas, que se poden admètrer dites revistas en la forma continguda en la present relació.

Y en lo cas sobre suposat que hi haja de haver revista de dites sentències y provisions, entra a averiguar-se lo segon punt: quina revista ha de ésser, u de justícia u de gràcia especial; y apar que ni pot ser merament revista de justícia ni merament revista de gràcia, y que las reglas que los doctors explican de una y altra no són aplicables al fet present, sí sols que és una espècie de revista mixta, ab la qual lo príncep, vehent que las sobre dites sentències y provisions són nul·las per defecte de jurisdicció de aquell que las proferí y que per a dir de esta nul·litat lo temps que dóna lo dret és molt dilatat, y que dites sentències y provisions estarian subjectas a la dicció de nul·litat al cap de //180v// molt temps, y que així se seguiria un gran perjudici a la pública utilitat *et dominia rerum essent in incerto*, transfundeix y transmuda dita nul·litat en altre remey més breu y convenient, qual és lo de la revista de gràcia; y així lo present cas no pot regular-se a la reglas de la revista, així de gràcia com de justícia, sí sols a la rahó natural de la pública conveniència y benefici comú de que no se immortalizen las causas y litigis, majorment si se concidera que lo remey de la revista no és remey de dret comú, sí introduhit de nou per las lleys municipals de las províncias, observant-se en unas de una manera y en altres de altre (Blasius Altimarus, *De nullita. par. 1, rubrica 1, questio 8, numero 1*),⁷⁴⁰ y així no poden en ella fixar-se certas reglas, sí sols prevenir-se las que apareguen més convenientes a la pública utilitat.

Suposats los sobre dits principis, entra lo discurs y premeditació sobre la Constitució de número 3 y lo paper adjunct, y perquè entre si són discordes y dit paper proceheix ab més clara distinció de casos, se anirà discorrent sobre aquest. Y per quant faltan en ell algunas circumstàncies que són totalment convenientes a la pública utilitat y exterminació dels litigis, discorrent per sos números se anyadirà lo que ha aparegut ésser convenient al públich benefici.

En lo número 1 parla dit paper de las causas mogudas o continuadas en lo sobre dit temps per las parts presents en lo Principat y validadas las provas tant per testimonis com per instruments fetas, diu que si en dites causas no se ha proferit sentència definitiva, se pugan evocar a la Real Audiència com a causas vertents; però a dita evocació falta anyadir la circumstància de que la causa quede en lo mateix estat de terminis probatoris en què antes estava, perquè si se donan per vàlidas totes las provas fetas no se

740. Blasius Altimarus, *De nullita. par. 1, rubrica 1, questio 8, numero 1, al marge esquerra, número 28*.

necessita de prolongar //312r// los terminis probatoris, altrament fóra dilatar lo èxit de las causas.

En lo número 2 diu que si en ditas causas se hauran proferit sentències difinitivas, una o moltes, y las parts no voldran impugnar-las, que valgan com a *laudo* o sentència arbitral en causa de compromís, en lo que discorda de la Constitució de número 3, la qual diu que si ditas sentències no són impugnadas per haver espirat lo temps de la revista, tingan força, valor y eficàcia com si per via de revista se haguessen ja validadas. Y apar ésser més còngruo a l'estat present que ditas sentències valgan com a *laudo* o sentència arbitral en causa de compromís, perquè així los donarà força lo contracte o transacció de las parts y se executaran com a *laudo* y no com a sentències proferidas per aquell que no tenia jurisdicció y són estadas anul·ladas per defecte de aquella.

En lo número 3 de dit paper se diu que en cas que las parts voldran impugnar las sentències difinitivas, si sols n'i haurà una de proferida y de ella se haurà suplicat, haja y dega la causa de suplicació declarar-se com a causa de primera instància, y de la tal segona sentència sie lícit suplicar-ne, encara que sie confirmatòria de la primera; en lo que concorda ab dit paper la Constitució de número 3 y dita resolució és conforme a las reglas sobre ponderadas, de que lo remey de revista és extraordinari y havent-hi remey ordinari, qual és la suplicació, no deu entrar lo extraordinari de la revista.

En lo número 4 diu dit paper que si las sentències seran dos conformes o una pasada en cosa judicada, puga la part que pretendrà gravamen demanar-ne revista, citada de nou y oyda la part col·litigant, concedint-se una dilació competent per a provar, tant per testimonis com per instruments, no excedint dita dilació lo temps de quatre mesos des del die de la reproducció de la citació, los quals passats, hagut lo procés per denunciat y feta assignació a sentència, sens altra dilació //312v// se agués de fer la sentència de revista. Y la Constitució de número 3, encara que concorda ab dit paper a què ditas sentències difinitivas y provisions de decret de execució estigan subjectas a revista, però discorda volent que sia *ex eisdem meritis*, sens novas productas, y que la revista se haja de demanar dins lo espay de una any precís y peremptori *ipso jure* des del die de la conclusió de las presents Corts. En la qual diversitat, per a assegurar lo benefici públich en què los litigants no sien gravats ab la prolixitat dels plets y multiplicitat de gastos, apar que la revista de ditas sentències se hauria de fer ab las circumstàncies següents:

La primera és que se hauria de prefigir termini dins lo qual la part que pretendria ésser gravada degué demanar la revista, altrament las sentències estarian molt temps en suspès per temor de las revistas y al cap de molt temps y de molts anys se intentarian ditas revistas, dany que se ha experimentat después del decret de l'any 1653 y resolució de las salas, en lo qual no se prefigí temps per demanar las revistas, així com no se prefigeix en dit paper. Però lo termini de un any que dóna la Constitució de número 3 és molt dilatat, y bastant temps és lo de dos mesos precís y peremptori *ipso jure* per a poder demanar dita revista, axí com està prefigit en lleys de altres províncies (Alvarus Velascus, *Consult.*, 51, numero 32; Perery de Sou., *De revi.*, questio 28)⁷⁴¹ o *ad summum* lo de tres mesos, com se observa en la càmera imperial (Render, *De revi. conclus.* 2, *in fine et conclus.* 3, *in principio*; Altmarus, *dic.*, questio 8, numero 12),⁷⁴² lo qual termini ha de comensar a córrer des del primer die que se tornarà a obrir lo curs judicial del negoci.

741. Alvarus Velascus, *Consult.*, 51, numero 32; Perery de Sou., *De revi.*, questio 28, *al marge esquerre*, número 29.

742. Render, *De revi. conclus.* 2, *in fine et conclus.* 3, *in principio*; Altmarus, *Dic.*, questio 8, numero 12, *al marge esquerre*, número 30.

La segona circumstància és que dita revista (conforme diu dita Constitució de número 3) se ha de fer *ex eisdem meritis*, sens admètrer-se novas provas ni novas produccions de instruments (excepto lo cas de nova repertura de aquestos, segons lo que disposa lo dret y nostras lleys municipals) ni se pugan donar cèdulas ni deduccions algunas (menos la súplica ab què se demanarà la revista y citació de la part y la cèdula de la reproducció //313r// de las lletres o cartells citatoris), sí sols se pugan fer al·legacions en dret. La rahó de dita circumstància és evident, perquè la naturalesa de la revista és que se fasse dels matexos actes y mèrits, altrament no fóra revista sinó renovació de actitats, com sobre se ha dit; y donant-se lloch a novas provas y deduccions fóra obrir la porta a novas cabillacions y a la prolongació de l'èxit de ditas causas.

La 3ª circumstància apar ha de ser que la part que demanarà la revista, si no obté en aquella, haja de pagar lo salari de la sentència de revista y los altres gastos, sens poder cobrar cosa alguna de la part contrària per rahó de bestrets. Y és molt justa esta pena per a refrenar la temeritat de las parts, que seria rahó pretendran dita revista; y encara és tènua y moderada, si se atén que, segons lleys de algunas províncias, quant se demana la revista la part que la demana deposa primerament la quantitat de setanta ducats, en la pèrdua dels quals és multada la part y lo advocat que fa la súplica si no obté sentència favorable. Y en lo Regne de Castella se observa en las suplicacions a la *sala de mil y quinientas* (Velascus, *Dic. cons. 51, numero 19*; Altimarus, *De nullitat. par. 1, rubrica 1, questio 8, a numero 28*).⁷⁴³

La 4ª circumstància que se havia premeditat era lo prefigir un termini dins lo qual se haguessen de declarar las causas y sentèncias de revista; y segons alguns doctors ensenyan de que se hauria de prevenir ab alguna disposició que las causas de revista no durassen tants anys en las corts, ab tant dany y perjudici de las parts (Velascus, *Dic. consul. 51, numero 31*).⁷⁴⁴ seria útil prefigir-se un termini precís y peremptori dins lo qual se hagués de proferir la sentència de revista, y passat aquell quedàs en sa força y valor la primera sentència com si fos confirmada, lo qual termini corregués des del die de la entrega del procés; però conciderant que ab la multiplicitat de tantas sentèncias de las quals se demanaran revistas, de tantas causas que de nou se introduhiran y de tantas que introduhidas se deuran declarar, no estaria en mà dels mateixos jutges lo poder cumplir a fer las revistas dins dits terminis, se ha dexat dita circumstància sens resolució per a què la docta censura de vostra senyoria il·lustríssima determine lo //313v// més útil en tant singular importància.

Dos singularitats se deuan advertir en orde al sobre dit: la una, que se deu prevenir que, pendent la causa de revista, no se pugan executar las sentèncias conformes o la sentència passada en cosa judicada, perquè altrament, com sobre està dit, la revista no té tanta eficàcia que puga suspèndrer la execució de la sentència; la altra, que lo temps se préfigeix de dos mesos per ditas revistas no comprén los casos que las parts voldran impugnar ditas sentèncias ab altrus nul·litats notòrias, per dir de las quals quedarà en son estat lo mateix temps que disposa lo dret comú o las lleys municipals.

En lo número 5 diu dit paper que, [en cas que] la sentència de revista serà conforme, no sie lícit suplicar-ne; si emperò revocatòria, sia permès suplicar-ne així com de las altrus que sols són primeras sentèncias proferidas en la Real Audiència. En quant al primer cas, és conforme a rahó y al benefici públich que si dita sentència de revista és conforme no sie lícit suplicar-ne, per evitar multiplicitat de sentèncias. Y també és just que si

743. Velascus, *Dic. cons. 51, numero 19*; Altimarus, *De nullitat. par. 1, rubrica 1, questio 8, a numero 28, al marge esquerre, número 313*.

744. Velascus, *Dic. consul. 51, numero 31, al marge esquerre, número 32*.

dita sentència de revista és revocàtoria se'n puga suplicar, però no que dita suplicació sie així com de las altres que sols són primeras sentències proferidas en la Real Audiència, perquè ab esta circumstància, si en la causa de suplicació de la sentència de revista revocàtoria se proferia sentència confirmatòria de la primera sentència que ha tingut revista, se podria altra vegada suplicar, així com en lo cas que hi ha dos sentències disformes, lo que no és cosa congruent al públich benefici ni a la rahó, puix si en cas de ser conforme la sentència de revista, no és lícit suplicar-ne per haver-i dos conformes y fa número la primera, també en lo segon cas en què hi haurà una revocàtoria y una conforma de la sentència que se ha revist no ha de ser lícita la suplicació. Y així se ha de dir que, si la sentència de revista és revocàtoria, sie lícit suplicar-ne una vegada tant solament.

Lo sobre mencionat paper, en lo número 6, extén tot lo disposat en orde a las sentències difinitivas a las provisions y //314r// sentències provisionals de interdictes pecessoris, attentats, falsedat, liquidacions, decrets de execució y altres de considerable prejudici, salvat emperò las constitutions disposants sobre los terminis y facultat de suplicar de sentències provisionals y provisions interlocutòrias; y la Constitució de número 3 concorda ab dit paper en quant a las provisions de decret de execució. Àrdua qüestió fou ventilada entre los doctors si lo remey de la revista té lloch en las causas de pecessori, y la més comuna opinió és que per ser las causas de pecessori de conciderabilíssim interès del modo se tractan en lo die de vuy, se admet en ellas revista (Velasus, *Dict. consult. 51, a numero 43 usque ad 49*);⁷⁴⁵ també disputan los doctors si de las provisions interlocutòrias se pot concedir revista, y apar se aderenen e inclinan a la distinció entre provisions interlocutòrias que són merament interlocutòrias o que tenen força de difinitiva, admeten en estas la revista y negant-la en aquellas (Velasus, *consult. 51, numero 51*; Theodorus Reinkingk, *De regim. secula. eccle. liber 2, clas. 1, capitulum 15, numero 3*; Altimirus, *Dic., questio 8, numero 15*).⁷⁴⁶ Y axí apar que en ditas provisions y sentències provisionals de pecessori, falcedat, attentats, liquidacions y decrets de execució y altres de conciderable prejudici se pot admètrer la revista de la mateixa manera se ha dit de las sentències difinitivas, ab la diferència de que lo temps per a demanar-la sia més breu y restret a l'espay de un mes.

En lo número 7 de dit paper se parla dels que foren absents del present Principat per obedients y affectes a sa magestat (que Déu guarde), disposant que dels processos, sentències o provisions fetas contra de ells no se'n puga haver rahó alguna, ans bé que si són estats espoliats de sos béns, fent constar de la processió que antes tenian, sien restituhits y reintegrats summàriament en aquella, y així mateix en aquells que de fet y sens conexensa de causa foren espoliats de sos béns, lo que se estatueix per lo remey de la restitució *in integrum* que competeix als absents *causa rei publice*, y en los tractats de las paus, y especialment en lo de la Rinsicuich, capítol 20, se pactà que las sentències y provisions proferidas contra los vassalls de una y altra de las coronas sien nul·las y los reintegran en la pecessió que antes de la sentència tenian.

En lo número 8 extén dit paper tot lo que havia resolt en les sen//314v//tències de la Real Audiència a las sentències dels ordinaris reals nomenats per lo sereníssim duch de Anjou o per altres en son nom, y en las sentències de qualsevols oficials, axí reals com de barons, que seran fundadas en alguna disposició de las revocadas en lo Capítol segon de las presents Corts o ab altre privilegi, decret o edicte de dit sereníssim duch de Anjou; y la Constitució de número 3 ja concorda ab dit paper en quant a las

745. Velasus, *Dict. consult. 51, a numero 43 usque ad 49, al marge esquerre, número 33*.

746. Velasus, *consult. 51, numero 51*; Theodorus Reinkingk, *De regim. secula. eccle. liber 2, clas. 1, capitulum 15, numero 3*; Altimirus, *Dic., questio 8, numero 15, al marge esquerre, número 34*.

sentències dels ordinaris reals proferidas antes del jurament de sa magestat, y la resolució de dit número 8 és molt conforme per ser també nul·las e invàlidas ditas sentències y provisions fetas per dits ordinaris reals *ex defectu jurisdictionis*; y també són nul·las las que se fundan en alguna constitució revocada o privilegi revocat, y axí en ellas se deu admètrer la revista.

Esta és la relació que de son sentir fan a vostras senyories il·lustríssimas los doctors infrascrits, *salvo semper*. De Barcelona y janer, 10 de 1706.

Garriga, *advocatus brachii ecclesiastici*. De Solà et Guardiola, *advocatus illustrissimi brachii militaris*. Biosca y Anglesill, *advocatus brachii regalis*. Bruguera, *advocatus eiusdem*. Pons y Llorell, *advocatus brachii regalis*. Solanes, *advocatus illustrissimi et fidelissimi brachii militaris*.

Vot dels advocats dels braços sobre la Constitució de la revista de las causas

Y també se ha llegit y donat per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 11 del corrent, en què ohit dit vot, conciderant quantas molèstias y graves prejudicis se seguirian als comuns y particulars de aquest Principat y los excessius gastos suportarian en cas que tinguessen revista las sentències y provisions fetas en dita Real Audiència y demés tribunals y ordinaris del present Principat, ha resolt, per via de pensament, que los dits papers disposats en forma de constitució y lo vot format per dits advocats sien remesos a la dita il·lustríssima Junta de Constitucioners, a fi de que los senyors de aquella sien servits disposar un capítol de Cort ab lo qual se suplique a sa magestat sie de son real servey estatuir y ordenar, ab lloació y aprobació de la //315v// present Cort, que las ditas sentències y provisions fetas durant dit temps, axí de la Real Audiència com dels demés tribunals reals y ordinaris, tant reals com de barons, de est Principat, sien vàlidas y tingan tanta forsa y valor com si fosen estades fetas en son degut temps y cas, manant suplir los defectes de jurisdicció y demés que patescan; y axí mateix tingan tota forsa y valor tots los actes judicialis y tot ço y quant se trobarà atitad en dits processos en tot lo sobra dit temps.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyt dit vot y la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, comprenent que serà sempre del servey de las dos majestats y de la atenció de la present Cort elegir lo medi que sie més conforme a dret y exonere a las parts dels gastos y molèstias que altrament haurian de suportar, com també attèndrer al que més sie del crèdit y lustre de la nació, deliberà abrasar lo medi y expedient aconcellan los sis advocats dels tres il·lustríssims estament de la present Cort y remètrer lo vot llegit y los dits dos papers en forma de constitució disposats a la il·lustríssima Junta de Constitucioners, per a què en intel·ligència de una cosa y altre, tornen a formar la constitució com millor y més convenient los aparexerà, expressant lo temps dels punts que dits advocats lo dexan a la censura de la present Cort y abreviant o prolongant lo que en altres articles senyalan, prevenint no menos la forma y modo o expedient se podrà aplicar per aquells contra qui durant lo //316r// temps de la intrusió del sereníssim

senyor duch de Anjou per affectes al rey nostre senyor han patit mort, desterro, desetimació y menoscabo en sa persona o hazienda podran ser reintegrats en aquells. Y que després de formada, sie resportada als tres il·lustríssims brasos per a què, en vista de ella, pugan deliberar lo que més die del benefici públich, equitat, lustre y estimació de la nació cathalana. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Dicta die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentemenat, president.

Sub hac die comparuit et iuravit Leo de Peyrí, miles in villa de Escornalbou, Campi et archidiocesis Tarrachone domiciliatus,⁷⁴⁷ tam nomine suo proprio quam eciam uti procurator Petri de Peyrí, militis in dicta villa populati, eius patris; constat de procuracione instrumento recepto penes Petrum Nogués, nottarium publicum ville de Riudoms, dicti Campi et archidiocesis Tarracone, die undecima currencium.

Item, comparuit et iuravit Joannes de Peyrí, domicellus //316v// in dicta villa de Escornalbou domiciliatus.

Apuntaments dels constitucioners sobre las proposicions fetas per los tractadors de sa magestat

Lo dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició un paper de apuntaments del que ha aparegut a la il·lustríssima Junta de Constitucioners obrar y disposar sobre lo contengut en lo paper de proposicions fetas per los excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat lo die quatre del corrent, y la deliberació que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als 12 del corrent ha presa sobre lo contengut en dit paper, la qual deliberació y paper són del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. La Junta de Constitucioners, etc. *Inseratur prout hic est consuta, signata de littera A, et postea dices.*

317r⁷⁴⁸ // A.

Il·lustríssim senyor.

La Junta de Constitucioners, vist lo paper que los il·lustríssims brasos se han servit remètrer-li com a vingut de mà de sa magestat, Déu lo guarde, donant son sentir en lo que pot tocar a dita junta, diu:

747. A continuació, constat, rallat.

748. Document inserit, juntament amb altres dos, entre els folis 316v i 320r.

1. En orde als veguers que pugan ser naturals, que ja se ha format constitució disposant-ho aixís.

2. En orde a l'augment de salaris dels ministres del criminal, que podria vèurer la il·lustríssima Junta del Redrés los medis de la casa del General que podrien aplicar-s'í.

3. En orde a què los estrangers puguen venir al present Principat a fer novas fàbricas de robas y telas, que ja se ha format constitució.

4. En orde al prohibir mercaderias estrangeras y prohibició de galons de plata y or en los vestits y dels tissos y texits de or y plata, que ja està formada la constitució. Y en lo tocant a prohibir la exida de la llana sens fabricar, apar que toca a la il·lustríssima Junta del Redrés.

5. En orde als medis per a la fàbrica de naus,⁷⁴⁹ no apar matèria tocant a constitució, sinó que los il·lustríssims brassos podran premeditar-ho. Y en quant a la constitució de ports y molls, apar lo mateix.

6. En orde a l'augment del valor de las patacas y doblas, a més dels grans inconvenients que hy ha en la alteració de la moneda, apar que no pot fer-se per constitució, perquè després no podria mudar-se lo valor sinó en Corts, y podria ser que segons las mudanças de las cosas fos precis mudar-lo antes de celebrar novas Corts. Y en quant al delict de sersenar las patacas, ja està disposada la pena.

317v// 7. En orde a fabricar quartels per las milícias, apar que se pot suplicar a sa magestat se digne explicar en quinas ciutats o paratges los necessita, y després los il·lustríssims brassos podran premeditar los medis.

8. En orde a la providència per a fabricar armas, pólvora y balas en lo present Principat, que no apar matèria de constitució, y los il·lustríssims brassos ja saben que se'n fabrican en diferents parts de Cattalunya; y si als il·lustríssims brassos los apareix dar-hy altre disposició, la podran premeditar.

9. En orde a subministrar-se a las tropas la llenya, palla y altres menudèncias, ja està formada constitució disposant que se subministren pagant.

10. En orde que se fassen llegats forsosos y que sian nul·los los testaments si no se fan per als hospitals reals, apareix no poder-se estatuyr perquè apar contra dret, a més de que lo Hospital General de Barcelona demana lo mateix. Y en lo demás de las propinas de col·legis y universitats, apar que toca als comuns.

11. Y últimament, en orde a ser franchs de drets los vestuaris dels soldats, diu que los vestuaris dels soldats deuen pagar segons constitucions, sobre que resoldran los il·lustríssims brassos lo més assertat.

Lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, juntat lo die dotse de janer 1706, oyt lo paper disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, etc. *Inseratur hic afixa de littera B*⁷⁵⁰ *usque ad finem, et postea dices.*

318r⁷⁵¹// B.

En lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, juntat al matí del dia 12 de janer 1706, se ha fet la deliberació següent.

Ohit lo paper disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, en virtut de commissió a ells feta per los tres il·lustríssims brassos de la present Cort, acerca lo contingut en lo paper de proposicions que per los excel·lentíssims senyors tractadors de

749. navios, *corregit*.

750. hic afixa de littera B, *al marge esquerre*.

751. Document inserit, juntament amb altres dos, entre els folis 317v i 320r.

sa magestat (Déu lo guarde) fou entregat als senyors tractadors o commissaris dels il·lustríssims brassos, contenint differents punts per a què la present Cort acerca de ells forme constitució o capítol de Cort per la millor administració de justícia, facilitar lo comers y demás cosas expressadas en ditas proposicions, acerca las quals han dits senyors constitucioners molt attentament premeditat y discorregut lo que·ls apareix podan y deuen obrar los il·lustríssims brassos en orde al proposat, com en dit paper se conté, que juntament ab ditas proposicions és estat llegit al present bras y donat per proposició; delibera lo present estament, per via de pensament, que per part de dits il·lustríssims brassos y per medi de sos commissaris o tractadors se torne resposta als dits excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat al dit son paper de proposicions per capítols, en la forma següent:

En quant al primer y segon capítol, se deuen cerciorar dits senyors tractadors de la incessant aplicació ab què invigilan los brassos y sos individuos de las juntas, no sols en allanar los medis y que sian promptes per acudir al [real] servey, però també en lo disposar las constituciones, capítols de Cort y del Redrés, que·s troban ja molt abansats y no·s lleva mà, ni se perdan instants per a què una cosa y altre se termine ab la més possible brevedat.

En quant al capítol tercer, que conté dos punts, a saber és, que los veguers pugan ser naturals //318v// de la vegueria y que se augmenten los salaris dels jutges de cort y ministres de la justícia criminal. En orde al primer, ja los senyors constitucioners tenen formada constitució; y en quant al segon, que los senyors de la Junta del Nou Redrés vejen los medis de la casa de la Deputació que podrian aplicar·s'i.

En los punts expressats en lo capítol quart, que axí mateix sobre son contengut estan també disposadas differents constituciones, que prest passaran per los brassos y se pendrà la resolució que apareixerà més utilosa; y en quant a prohibir treta de llana sens fabricar, que la il·lustríssima Junta del Nou Redrés premedite lo més important.

En orde al capítol de fabricar naus y construhir ports y molls: que no tenint, com no té de present, la Generalitat forma ni medis alguns per fabricar ni mantenir vaxells ni galeras com en temps passat, prenent-se disposicions com se tracta en la present Cort per introduhir o restituhir lo comers en esta ciutat y Principat, seria ocasió de alentar-se los mercaders y negociants en formar companyias y construhir vaxells. Y en quant a disposar ports y molls, és propi y peculiar de las ciutats y vilas marítimas, y com una y altra cosa no pot fer-se sens permís de sa magestat, apar que per ara sols poria executar-se per part de la Cort lo suplicar a sa magestat fos de son real servey concedir llicència als comuns y particulars del present Principat per ditas dos cosas.

Respecte del número 5, de donar providència als reals de vuyt tallats y donar major valor a ells y a las doblas que sian de pes, además dels graves inconvenients que se offerixan de augmentar ninguna espècie de moneda, seria major lo fer-se per constitució //319r// o acte de Cort, perquè quant convingués tornar-la a son estat no podria fer-se sinó en altres Corts. Y en quant al delict de tallar-la, ja està establerta la pena de dret.

En las dependèncias militars: que sobre lo punt de fabricar-se quartels, se suplique a sa magestat sie servits explicar en quinas ciutats o paratges los necessita y après los il·lustríssims brassos podran premeditar la forma, disposicions y medis.

Sobre lo punt de fabricar-se armas, pólvora y balas en lo Principat: que se ordene per part de la Cort al fidelíssim concistori de deputats y ohidors solíciten que los officials de las fàbricas de pólvora, armas y balas se apliquen en treballar ab tot cuydado en las operacions de sos officis.

En quant a que se subministre a las tropas llenya, palla y altres menudàncias: que sobre aqueix assumpto està formada constitució disposant que se subministren pagant.

En lo tocant a que sien nul·los los testaments en què no·s farà llegat als hospitals reals, que seria contra lo dret que tant recomana la llibertat y voluntat lliera dels testadors y posar en contingència lo morir molts ab intestat per la nul·litat dels testaments, de què podrian resultar prejudicis irreparables.

Y lo que toca a la propina dels doctorats, col·legis y confraries, no és matèria concernent a constitució, sinó pròpia y peculiar dels comuns, a qui per especials privilegis los incumbeix estatuhir y ordenar en orde a las universitats literàries y a dits col·legis y confraries.

Y finalment, que las robas de sa magestat y dels vestuaris de sos soldats sien compresos en la solució dels drets de la Generalitat resulta de la Constitució primera, títol «De dret del General», que féu lo sereníssim //319v// senyor rey don Fernando lo primer, y de tant antich temps observada per tots sos sereníssims successors gloriosos antecessors de sa magestat; de la qual observansa resulta lo major servey de sa magestat y conservació dels dits drets de la⁷⁵² Generalitat, per confirmació de la qual tenen los brassos disposada constitució que esperan tindrà grata acceptació en lo real, benigne y generós ànimo de sa magestat.

Y que la present deliberació sie participada per lo promotor del present estament als altres il·lustríssims brassos per medi de sos *respective* promotors.

Se conforma ab la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, havent⁷⁵³ oyt⁷⁵⁴ las proposicions últimament fetas per los excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat (Déu lo guardi), lo paper disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, inseguint la commissió a ells feta per los tres il·lustríssims brassos de la Cort sobre lo contengut en ellas, y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich dit die dotse sobre incertada, ha deliberat, per via de pensament, que per part dels tres il·lustríssims brassos de la Cort y per medi de sos commissaris o tractadors se torne resposta als dits excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat al dit son paper de //320r// proposicions per capítols en la conformitat que en la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich (a la qual lo present en tot y per tot se adereix) més llargament se expressa. Y que esta, per lo promotor del present bras, sie participada als altres il·lustríssims brassos per medi de sos promotors.

Vot dels advocats dels tres brassos sobre las súplicas de Pau Martí y Pons Planàs

Ítem, fonch llegit y donat per proposició lo vot fet y disposat en escrits per los advocats dels tres il·lustríssims brassos de la present Cort en execució de la commissió a ells feta per dits tres estament acerca lo contengut en las dos⁷⁵⁵ súplicas

752. *A continuació, magestat, ratllat.*

753. *havent, interlineat.*

754. *oydas, corregit.*

755. *dos, interlineat.*

presentadas, una per Pau Martí, mestre de casas, y altre per Pons Planàs, negociant, lo qual vot és del thenor següent:

En lo fet consultat per los tres il·lustríssims brasos de las Corts Generals, etc. *Inseratur prout hic est consutum et postea dices.*

s.n.⁷⁵⁶// En lo fet consultat per los tres il·lustríssims braços de las Corts Generals, que de present se troban congregadas en la present ciutat, als advocats de dits tres il·lustríssims braços infrascrits en y sobre lo que aquells poden y deuen obrar, axí de justícia com de gràcia, respecte de las súplicas presentadas per Pau Martí, mestre de casas, ciutadà de Barcelona, y per Pons Planàs, en què's suplica, ha saber és, per part de dit Martí que los referits tres il·lustríssims braços, usant de benignitat, lo absolgan y remèttan de tot ço y quant pugués lo procurador fiscal del General pretèndrer contra sa persona y béns per ocasió de la execució se li ha fet per no haver dit Pau Martí complert en donar las fianzas y demás causions a coneguda dels molt il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General de Catalunya, per rahó de la dita de cent vint-y-nou mil lliuras en què li fou lliurat lo arrendament dels drets del General, safrans [y] bollas, tant foranas com de la present ciutat, del present y corrent trienni, reposant aquell y sos béns en sa prístina llibertat; y per part de dit Pons Planàs, que sien servits los mateixos tres il·lustríssims braços absòdrer los béns del quòndam Pons Planàs, negociant, son pare, condonant-li tot ço //s.n.// y quant podria dit procurador fiscal del General pretèndrer sobre aquells per haver dit quòndam son pare abonat la persona del mencionat Pau Martí per la dita que offerí en dit arrendament. Regoneixent primerament y examinant dits advocats lo procés de la execució fulminat a instància del procurador fiscal del General y las deduccions y provas fetas no sols per dit procurador fiscal, sí y també per dit Martí; y ohint a l'advocat fiscal del General de Catalunya en força de las deliberacions fetas per dits tres il·lustríssims brassos en jornadas de 15, 18 y 19 del mes de dezembre proppassadas; vistas ditas deliberacions, vistos, regoneguts y examinats los mèrits del procés de la execució que instà lo procurador fiscal del General contra la persona y béns de dit Pau Martí y contra los béns del referit Pons Planàs; vistas las probas extrínsecas de testimonis ministrats per part de dit procurador fiscal; vistos los actes y instruments per una y altre de las parts produïts en dit procés; ohida la relació feta per lo noble advocat fiscal del General de Catalunya sobre la subjecta matèria; y vist, finalment, tot lo demás que se havia de veurer.

En quant al suplicat per part de dit Pau Martí, mestre de casas, atès que, encara que en virtut de provisió *facto verbo* feta als 9 de setembre, 1704, instant lo procurador fiscal del General, se tròbia provehida prompta y rigurosa execució contra la persona y béns del propdit Pau Martí per la quantitat de 42.000 lliuras, sous, moneda barcelonesa, y que per rahó de dita quantitat se tròbian inventariats y segrestats tots los béns mobles e immobles del mateix Pau Martí y en //s.n.// tregats aquells a Joseph Pelegrí, altre dels verguers de la casa de la Deputació, en nom de segrestador.

Emperò, atès y conciderat que, després de inventariats y segrestats dits béns, se han oposat a la causa de dita⁷⁵⁷ execució, ab súplica presentada als 22 de setembre, 1704, Maria Martí y Juli, muller de dit Pau Martí, y Francisca Martí y Amat, muller de Joseph Martí, mestre de casas, fill del sobre dit Pau Martí, com a primeras y més privilegiadas acreadoras en los béns de dit Martí, per rahó de sos dots y⁷⁵⁸ creix, pretenent

756. Document inserit entre els folis 318v i 320r, sense foliar.

757. A continuació, suplicació, ratllat.

758. A continuació, crèdits, ratllat.

haver-se de sobresèurer en la execució instada per lo procurador fiscal del General y obtant en força de la Real Pragmàtica los béns mobles y en subsidi los immobles de dit Pau Martí y suplicant que, feta la deguda estimació dels dits béns per los estimadors per una y altra de las parts anomenats, sian aquells adjudicats a las mencionadas Maria Martí y Juli y Francisca Martí y Amat, per la concurrent quantitat de sos respective dots y creix.

Atès també y conciderat que, ab la matexa súplica sobre chalendada, Joseph Martí, mestre de casas, fill de dit Pau Martí, pretén no haver-se pogut passar a la execució a instància del procurador fiscal de dos casas, una gran y altra petita, cituadas en lo carrer dels Tallers de la present ciutat, en las quals habita y commora dit Pau Martí junt ab sa muller, fills y demás família, per ocasió de no ésser pròprias ditas dos casas del dit Pau Martí, son pare, sinó ésser aquellas en lo verdader domini y possessió del dit Joseph Martí, en virtut de una donació pura, simple //s.n.// e irrevocable que de aquellas féu dit Pau Martí a favor del sobre referit Joseph Martí, son fill, en lo temps que aquell contractà matrimoni ab Francisca Amat.

Atès consta dels capítols matrimonials fets y firmats per y entre dit Pau Martí y Maria Martí y Juli, en poder de Pau Pi, nottari públich de Barcelona, haver dita Maria Martí y Juli constituhit y aportat en dot, per dot y en nom de dot, al referit Pau Martí quaranta dobles en or, y haver aquell fet a dita Maria Martí, de creix y augment de dot, vint dobles en or, y de la àpoca firmada per lo mateix Pau Martí, als 3 de abril, 1679, consta haver dit Martí rebut realment y de fet ditas quaranta dobles en or a ell en dot constituhtidas.

Atès semblantment consta de altres capítols matrimonials fets y firmats entre dits Pau y Joseph Martí, pare y fill, y Francisca Amat, haver dita Francisca Amat constituhit y aportat en dot, per dot y en nom de dot, als dits Pau Martí y Joseph Martí 600 lliuras, sous, moneda barcelonesa, y haver estos fet de creix y augment de dot 300 lliuras, sous, lo qual dot consta hever-se realment y de fet pagat als 19 de abril, 1699, als referits Pau y Joseph Martí, pare y fill *respectively*, no podent-se duptar de que los dits dots y creix, que junts importan 1.230 lliuras, sous, són credits primers y més privilegiats que lo crèdit per lo qual lo procurador fiscal ha fet la execució en los béns de dit Martí, pues aquell sols se troba contractat en lo any 1704; y així tenir, segons reglas de dret, ditas Maria Martí y Juli y Francisca Martí la facultat de obtar los béns mobles y en subsidi los immobles del dit Pau Martí fins a la concurrent quantitat de dits sos crèdits dotals.

Atès, més avant, consta dels matexos capítols //s.n.// matrimonials fets entre Pau y Joseph Martí y Francisca Martí y Amat que lo prop dit Pau Martí, en lo temps del contracte del matrimoni de Joseph Martí ab Francisca Amat, que fou als 18 de abril, 1699 (segons apar de la certificatòria del desposori), féu donació pura, perfeta, simple e irrevocable entre vius a favor del dit Joseph Martí, son fill, de totas aquellas casas, las unas grans ab son hort y las altres petitas al costat de ditas casas grans, cituadas en lo carrer dels Tallers de la present ciutat, ab las clàusulas de constitut, cessió de drets y accions y ab totas las demás clàusulas necessàrias per la translació del domini y possessió, y que dita donació fou acceptada per dit Joseph Martí, inferint-se del sobre dit no poder ditas dos casas venir compresas en la execució feta per lo procurador fiscal en los béns de dit Pau Martí, per no estar en lo domini ni possessió de aquell, sí sols de Joseph Martí, son fill.

Atès que, segons resulta dels mèrits de dit procés y assenyaladament dels instruments de inventari y estima dels béns sobre los quals se ha pogut fer la execució, concisteixen únicament en diferents béns mobles y fustas o arreu de mestres de casas y en quatre case-tas y una botiga, y que lo valor o estima dels béns mobles sobre dits y arreu de mestre de

casas importa la quantitat de 385 lliuras, sous, moneda⁷⁵⁹ barcelonesa, y de las referidas quatre casetas y hort importa, detreta la estimació del domini directe, la quantitat de 866 lliuras, 13 sous, 4, de manera que lo valor junt de tots los béns mobles y immobles de dit Pau Martí //s.n.// ve a importar la quantitat de 1251lliuras, 13 sous, 4; y constant com consta que los crèdits dotals de ditas Maria y Francisca Martí, per los quals se'ls han de adjudicar los dits béns, importan 1.230 lliuras, sous, és verdader dir casi⁷⁶⁰ no restar béns alguns del dit Pau Martí en los quals lo procurador fiscal puga proseguir sa execució per conseguir lo dit crèdit de quaranta-tres mília lliuras; y així bé, que lo prop dit Pau Martí, en quant a la execució de dits béns, per ara de justícia queda libre en força de la excepció de defecte de béns.

Y si bé és veritat que, no obstant la dita excepció de defecte de béns, pot lo procurador fiscal del General proseguir la execució rigurosa contra la persona de dit Pau Martí, passant a la captura de aquell, emperò, atès que del que's pondera per part de dit Pau Martí en sa súplica y de la relació que ha fet *verbo* lo noble advocat fiscal del General sobre la subjecta matèria als advocats infrascrits, resulta que dit Pau Martí, quant acceptà la dita de cent vint-y-nou mília lliuras per lo arrendament dels drets de la Generalitat del trienni corrent, ab sinch mília lliuras de axaus, rebé equivocació, pensant-se haver-se publicat solament dita de cent denou mília lliuras, explicant encontinent dita equivocació y error; y que dit Martí no havia de tenir interès algú en dit arrendament, sí sols prengué la dita a mera contemplació de altrás personas, y que lo firmar lo acte en què se obligà dins deu dies donar fianças y las demás caucions a //s.n.// coneguda dels senyors deputats fou en alguna manera més per temor que no de sa espontànea voluntat.

Atès majorment que no pot resultar benefici ni utilitat alguna de la Generalitat de proseguir dita execució contra la persona de dit Pau Martí, pues en cas de tenir-lo capturat, a vista de sa notòria pobresa, deuria y estaria obligat lo General de Catalunya en haver de sustentar y prestar los aliments al dit Pau Martí, mestre de casas.

Per ço, los advocats dels tres il·lustríssims braços infrascrits són de vot y parer que, segons dret y justícia, se ha y deu sobresèurer en la execució que lo procurador fiscal del General insta contra los béns de dit Pau Martí; y que, respecte de sa persona, és digna de qualsevol commiseració, y axí bé que pot y deu vostra senyoria il·lustríssima de justícia absòldrer y remètrer al referit Pau Martí de la pretenció que lo procurador fiscal segueix contra sos béns; y que, en quant a la obligació de la persona de aquell, pot vostra senyoria il·lustríssima de gràcia remètrer-lo y absòldrer-lo, reposant-lo en lo prístino estat de sa llibertat, conforme se suplica.

En quant, emperò, al suplicat per part de Pons Planàs, fill del quòndam Pons Planàs, negociant, qui abonà y aprobà la persona y dita del mencionat Pau Martí, per la qual rahó pretén així mateix lo procurador fiscal del General procehir *executive*⁷⁶¹ contra sos béns per haver-se constituït fidejussor y debitor de la matexa quantitat de cent quaranta-tres mília lliures, en virtut de dit abono y appro//s.n.//bació; atès y considerat que la aprobació y abono en força del qual hauria restat debitor lo quòndam Pons Planàs serie sempre accessori, appèndix y conseqüent de la obligació del dit Pau Martí, de manera que en cas de fer-se remissió a aquell és molt just y conforme a dret atribuhir-se semblant absòlució y remissió al dit Pons Planàs, suplicant.

Per ço, los matexos advocats són de vot y parer que, en cas se fàssia la remissió sobre explicada al dit Pau Martí, mestre de casas, pot vostra senyoria il·lustríssima de gràcia

759. 13 sous, 4, *corregit*.

760. casi, *interlineat*.

761. executori, *corregit*.

concedendir al suplicat per dit Pons Planàs; y axís ho sentan, *salvo semper*, etc. Barcelona y janer, 4 de 1706.

Garriga, advocatus brachii ecclesiastici. Bruguera, advocatus eiusdem. De Solà et Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris. Biosca et de Anglesill, advocatus brachii regalis. Pons y Llorell, advocatus eiusdem.

Remissió de Pau Martí y Pons Planàs

Y axí mateix, la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die set del corrent, en què, inseguint lo que dits advocats aconcellan ab lo vot sobra escrit, deliberan conformar-se a ell, y que así los tres il·lustríssims brasos de la present Cort absolgan y remetén, conforme lo dit estament ecclesiàstich per lo que assí toca ha absolt y remès a la persona y béns de dit Pau Martí y als béns el quòndam Pons Planàs, pare del suplicant, de las pretencions e instància contra ells dirigidas per lo procurador //320v// fiscal del General per los motius y reahons que llargament se contenen en las referidas súplicas y vot de dits advocats, y per est effecte ésser despedidas las lletras y provisions oportunas segons lo estil de la Cort.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyt lo dit vot fet y disposat per los advocats dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort, en execució de la comissió a ells donada perquè vessen y premeditassen lo contengut en las súplicas presentadas per part de Pau Martí, mestre de casas, y Pons Planàs, negociant, y lo que en orde a ellas poden y deuen obrar los tres il·lustríssims brasos, tant de gràcia com de justícia, fent-ne après relació en escrits; y axí mateix, oyda la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich donada sobre per proposició, ha deliberat y resolt conformar-se, com se conforma, ab lo que aconcellan dits advocats ab son vot y ab lo que ha resolt dit il·lustríssim bras ecclesiàstich ab dita sa deliberació, absolent y remetent dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, per sa part y en quant a sí té mira, a la persona y béns de dit Pau Martí y als béns de dit quòndam Pons Planàs de las pretencions e instàncias contra ell dirigidas per lo procurador fiscal del General per los motius conté lo dit vot. Y per est effecte, ser despedidas las lletras y provisions convenients segons lo estil de la Cort. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor //321r// del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Capítol de Cort número 49

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 49, conentint que en tots los actes o escripturas que's produïran en los processos sols se pugan exigir sis diners per fulla per dret de custòdia.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat *placet* lo capítol de cort llegit *sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Constitució número 50

Ítem, se és llegit y donat per proposició la Constitució de número 50, contenant que las causas dels col·legis y confraries individuals de la present ciutat no se pogan conèixer per la Real Audiència, sinó per los excel·lentíssims senyors cancellers.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt suspèndrer la resolució sobre dita constitució fins a tenir notícia de la decretació que lo il·lustríssim bras real haurà posada en la Constitució de número 33.

Capítol de Cort número 51

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 51, contenant que lo rey nostre senyor se servezca fer gràcia de totes y qualsevols lletres y provisions que se hagen de tràurer en forma per los tres estaments de la Cort o individuals de aquella, iglesias y altres comuns francas de dret de sagell y altres despeses que se poguessen demanar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol de Cort número 52

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 52, contenant que sie del real agrado de sa magestat manar ascríurer a son embaxador en Roma per a què, en nom de sa magestat, fasse los millors officis que sien possibles ab Sa Sanctedat y ministres a qui toque lo cuydado y cobranza dels quindennis dels Capítols y canonges de las catredals, universitats litteràries y altres obras pias, per a què logre la condonació dels quindennis discorreguts fins ara y en esdevenidor se ajusten segons la cortedat de las rendas dels beneficis units.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol de cort llegit.

Capítol de Cort número 54

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 54, contenant que los titulars, cavallers o altres emblants personas, per mort de pares y altres propinchs no pogan cubrir los cotxes de dol ni vestir-ne los patges y família.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Habilitació de horas

Yaprés, havent-se tingut notícia per medi del promotor del present bras havian habilitat totes las horas de esta nit que fossen menester per a tractar y resòdrer sobre lo paper disposat per las nou personas elegidas per idear los medis prompts que solicita sa magestat, ha deliberat per ço lo present il·lustríssim bras conformar-se ab dita habilitació de horas. Y que esta //323r// resolució, per via de

pensament feta, sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

**Relació de las personas elegidas
per los medis promptes**

En aquest dia, los senyors don Narsís Descallar, marquès de Besora; don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, personas elegidas per la Junta de Medis per part de est il·lustríssim congrés, han de paraula expressat lo que se ha tractat ab las altres personas dels il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real y en escrits entregat lo acort pres en dita junta, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent-se conferit, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

322r⁷⁶²// Il·lustríssim senyor.

Havent-se conferit, segona vegada, las personas que componen la il·lustríssima⁷⁶³ Junta de Medis promptes y premeditat los reparos que pot tenir lo il·lustríssim bras real per no concórrer uniformament ab los demás il·lustríssims brasos en la solució de la anticipació de un any del donatiu fahedor en la conclusió de la present Cort que vostra senyoria il·lustríssima desitja fer a sa magestat (que Déu guarde), segons lo arreglament que se tenia format antecedentment, los quals reparos se reduhian com a més principals: *primo*, per la desigualtat de dit arreglament; *secundo*, per la dificultat de la exacció del tocant a pagar als ecclesiàstichs, militars y gaudins, havent-ho de pagar las ciutats, vilas y llochs del present Principat, majorment trobant-se, com se troban, vuy tant atrasats dits comuns, restant per ço dit il·lustríssim bras real ab lo recel de no poder cumplir conforme desitja y la urgència demana. Ha aparegut per a satisfèr dits reparos y promptament acudir al servey de sa magestat que dit il·lustríssim bras real pot quedar bastantment precaucionat y donar-se per satisfet, fent-se la anticipació de dit donatiu per ara tant solament, inseguint lo mateix arreglament ja ideat sens perjudici de la pretenció que té dit il·lustríssim bras real de fer-se altre arreglament més proporcionat per la solució del donatiu fahedor; y en quant a la exac//322v//ció del tocant a pagar als ecclesiàstichs, militars y gaudins, que vostra senyoria il·lustríssima dispose una junta de las personas de cada estament a vostra senyoria il·lustríssima ben vistas, las quals tingan de sa magestat y la Cort lo ple poder y jurisdicció per a compèl·lir als renitents a la verdadera y real solució dels que·ls tocarà a pagar ab la promptitut se·ls demanarà; ab intel·ligència que los gastos que·s podran ocasionar, tant en la exacció com per lo transport del diner, corre per compte dels renitent o renitents. Y en cas que tot lo referit no fos bastant per la effectuació de la dita exacció, se hage de admètrer lo depòsit a ditas universitats, haguda rahó de la llista que aportaran dels renitents. Est és lo medi que se ha discorregut per a satisfèr als dits reparos. Vostra senyoria il·lustríssima sobre de ell resolrà lo que li apareixerà més convenient, que serà lo més acertat.

Lo qual paper se és llegit en dit il·lustríssim bras. Y dit il·lustríssim senyor president lo ha donat per proposició.

762. Document inserit entre els folis 321v i 323r.

763. A continuació, de, ratllat.

Lo bras militar se conforma ab dit paper

E lo dit il·lustríssim bras militar, oyt lo paper disposat per las nou personas dels tres il·lustríssims estaments de la present Cort elegidas per aquells a fi de discórrer y proposar medis prompts per la anticipació que sa magestat (Déu lo guarde) té demanada als tres il·lustríssims senyors presidents per a què ho proposassen, com ho han proposat, a la present Cort General per ocórrer a las urgèncias se li offerexen per socorro prompte de las tropas; oyt també lo que los tres senyors elegits del present bras per dita junta han de paraula referit en aquest il·lustríssim congrés; atnent que lo medi ideat per la dita junta de nou perso//323v//nas dels tres estaments és lo que té menos reparos y que més promptament se pot posar en execució, desitjant guanyar los instants en matèria tant grave y en què se interessa lo mayor servey de sa magestat, lustre y crèdit de la nació cathalana, delibera per ço conformar-se lo present bras militar, com se conforma, ab lo que ditas nou personas dels tres il·lustríssims estaments ha ideat y acordat, que en substància se redueix anticipar los tres estaments de la present Cort General a sa magestat per ditas urgèncias tota aquella quantitat que importave una anyada del donatiu que s resolgué en la Junta General dels tres estaments dels anys 1701 y 1702, la qual se nomenava Corts, ab lo mateix modo y forma y segons lo areglament y planta últimament feta a bon compte del donatiu que la present Cort en sa conclusió oferirà y servirà al rey nostre senyor. Y que sens perjudici de la pretenció que⁷⁶⁴ dit il·lustríssim bras real té⁷⁶⁵ de fer-se atre arreglament més proporcionat per la sol de dit donaiu fahedor, per ço y per la cobranza de dita anticipació y per lo que de ella tocarà a pagar als ecclesiàstichs, militars y gaudints, sa magestat y la present Cort General dóna facultat, plé poder y jurisdicció a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y oydors del General de aquest Principat com lo present estament per sa part, ab tenor de aquesta deliberació, los dóna y confeireix dit ple //324r// poder, facultat y jurisdicció, sens emperò salari algú, per a compel·lir als renitents a la real, verdadera y efectiva solució del que ls tocarà a pagar ab la promptitut se'ls demanarà, ab intel·ligència que los gastos se podran ocasionar tant en la exacció com en lo transport del diner corre per compte del renitent o renitents. Y en cas que tot lo referit no fos bastant per la effectuació de la dita exacció, se hage de admètrer lo depòsit a las universitats, aguda rahó de la llista que aportaran dels renitents. Y attès que no s troba exemplar que la Cort General hage feta semblant anticipació, sinó solament lo donatiu y oferta en lo sólio últim de sa conclusió, emperò en manifestació de l'amor entranyable⁷⁶⁶ que

---

764. *A continuació, té, ratllat.*

765. *té, interlineat.*

766. *A continuació, ab, ratllat.*

tots estos⁷⁶⁷ fidelíssims vassalls tenen a son amantíssim rey, pare y senyor y en vista del que se ha servit insinuar fassa la present Cort General aquesta particular demostració de anticipació, ab la salvetat, emperò, y protesta de que no puga en lo temps venider servir ni ser tret en exemplar ni fer perjudici algú a la present Cort General ni als tres il·lustríssims brasos ni altre de ells, ans bé queden uns y altres y sos individus ab la mateixa llibertat, prerrogativas y dret que antes de la obertura de la present Cort General tenian, los competeix y //424v// tindrian si dita anticipació y singular servey no fos estat resolt ni fet; y que, conformant-se los altres il·lustríssims estaments ecclesiàstich y real en lo mateix, los tres senyors presidents, en nom de la present Cort, se posen als peus del rey nostre senyor y en sa real notícia la referida deliberació que lo present bras fa per via de pensament, la qual per lo promotor del present sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Bras ecclesiàstich, sobre lo mateix

Se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich presa esta tarde, en què, oyt lo dit paper disposat per las ditas personas que componan la il·lustríssima Junta de Medis, ha resolt per via de pensament conformar-se ab lo tenor de dit paper; y si als demés il·lustríssims brasos, per a ahorrar gastos o salaris, apareixerà comètrer y donar ple poder y facultat als il·lustres y fidelíssims senyors deputedats y oydors del General de compel·lir y executar als renitents, obligant-los a la verdadera y real solució del que·ls tocarà a pagar ab la promptitut se'ls demanarà, vindrà també dit estament ecclesiàstich, sens salari algú per dits concistorials, en fer-los dita commisió o altrament com millor apareixerà convenir als il·lustríssims brasos militar y real.

23 *habilitacio*

Vigesima tertia habilitacio publicata die decima⁷⁶⁸ tertia mensis ianuarii, anno a nativitate Domini 1706.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius dompnus Franciscus de Blanes, Centelles et Carròs, comes de Centelles,⁷⁶⁹ baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadós, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et curie sue maiestatis; magnifici Franciscus Toda et Gil; Hiacintus Dou et Çacalm; Josephus⁷⁷⁰ Sunyer, fisci advocatus regie curie; Josephus Minguella, fisci advocatus patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario; et don Jacobo Vincencio Alemany Dezcallar, regiam Thesaurarium

767. A continuació, sos, ratllat.

768. vigesima, ratllat; decima, interlineat.

769. comes de Centelles, al marge esquerre.

770. Jacobus, corregit.

regente, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; dilectus consiliarius regius don frater Guilielmus Gonyolons, Selsonensis episcopus; don Maginus de Vilallonga et Çaportella; don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; et Josephus Riu, syndicus ville Berge habilitatores (una cum doctre fratre Johanne Soler, abbate monesterii divi Pauli a Campo; don Bonaventura de Lanuça, canonico sancte metropolitane ecclesie Tarracone et syndico illustris Capituli dicte ecclesie; domno Josepho Galcerando de Pinós et de Rocabertí; Francisco Escofet, syndico ville de Figueras; et Magino Macià et Barthomeu, syndico Villefranche Penitensis, eciam //325v// a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium estamentorum sive brachiorum presentis Cathalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam magestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam magestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalis Catthalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima tertia mensis ianuarii, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo sexto, intitulata, post meridiem, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, a concilio sue magestatis eiusque secretario, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus eciam Francisco Sala et Matheo Hugo, virgarii Regie Audiencie, testibus ad ista voc//326r//catis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato, publicavi, que est tenoris sequentis:

Primo, quo ad personam Francisci de Sabater et Meca, ville Cervarie, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Raphaelis de Nabona, utriusque iuris doctoris, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Petri de Prat et de Senjulià, ville Sancti Phelicis de Pallarols, civitatis Gerunde, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Leonis de Peyrí, Villenove de Escornalbou, Campi et archidioecesis Tarraconensis, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Petri de Peyrí, pro quo comparuit dictus Leo de Peyrí, filius et procurator illius, admittatur ut miles.

Item, quo ad personam Joannis de Peyrí, filii dicti Petri de Peyrí, militis, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personas Ignasii et Nicholai Anthonii de Graell et Brossa, filiorum Francisci de Graell, Brossa et Castelló, civitatis Vicensis, quia //326v// non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Joannis de Maranyosa et Guiu, filii don Raymundi de Maranyosa et Granada, civitatis Illerde, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, secretario, et presente me, dicto Joanne Francisco Verreda, nottario publico, presentibusque eciam testibus supranominatis ad premissa voccatis et assumptis, prout superius continetur.

***Die iovis, XIII mensis ianuarii, anno a natiuitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat.

Don Joseph de Terré y Marquet.

Don Feliciano de Sayol y Quarteroni.

Don Feliciano de Cordelles.

Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Joseph de Pedrals.

Rafel de Torrell y Frexa.

327r// Agustí de Còdol.

Don Francisco de Rocabertí y Pau.

Don Gaspar Berart y Cortiada.

Diego de Vila y Peyret.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Fèlix de Sala y Sasala.

Gaspar de Prat y Sentjulià.

Anton de Minguella y Aleny.

Joseph de Llobet.

Andreu Pere de Llobet.

Don Balthazar Cadell.

Don Francisco Anglasell y Cortada.

Anton Llenes y de Bosser.
 Nicolau de Sanjoan y Llobregat.
 Alexandro⁷⁷¹ de Montserrat y Eva.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.⁷⁷²
 Don Miquel de Cordelles.
 Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Francisco de Morata.
 Melchior de Solà y Guardiola.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Francisco de Verthamon.
 Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
 Don Ramon Sallers.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Joan de Cassador.
 327v// Ramon de Falguera.
 Don Joseph Castellvell.
 Don Aleix Tristany.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Benet Mir.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Don Joseph Pontarró.
 Don Joseph de Copons y Escarrer.
 Don Anton Sentjunst y Planella.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Gerònim Ferrer.
 Miquel de Montserrat y Sabater.
 Don Ramon Claver.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.

---

771. Joseph, *ratllat*; Alexandro, *interlineat*.

772. *A continuació*, Joan de Montserrat, *ratllat*.

Joseph de Segarra y Biosca.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Joan de Riba y Comalada.
Joan Padró.
Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
Cayetano de Ferrer.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
Don Pedro Ribes y Granollachs.
Lo senyor comte de Santa Coloma.
328r// Don Carlos de Orís y Puiggener.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Lluís de Omdedéu.
Don Vicens Xammar y Copons.
Joseph de Sengenís.
Francisco de Tord y Granollachs.
Don Joseph Moxó.
Don Gabriel Borràs.
Don Vicens de Magarola.
Ignasi de Marí y Ginovès.
Don Francisco Moner y Miret.
Fèlix de Monjo y Corbera.
Rafel de Nabona.
Don Ignasi Trinxeria.
Francisco de Graell, Brossa y Castelló.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Francisco de Solà de Sant Esteve.
Don Joseph Marlès y Massana.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Ramon Rodolat.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Francisco Cartellà Çabastida.
Don Francisco Tord y de Tord.
Don Francisco de Çagarriga y Vera.
Don Francesch de Maresch.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Melchior de Pallarès.
Don Magí Ninot y Negrell.

328v// Martí de Pallarès.
 Francisco de Borrell.
 Francisco Fontdevila.
 Don Francisco Aloy y Guitart.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre.
 Pons de⁷⁷³ Caramany y Margarit.
 Don Pedro Ribes de Montoliu.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Juan de Monserrat.
 Anton de Sabater.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Joseph de Ros.
 Don Joseph de Cartellà, òlim de Farnés.
 Don Salvador de Tamarit.
 Francisco Puigdesàlit y Sais.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Pere de Prat y Senjulià.
 Joan de Llorach y Moxó.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Don Thomàs València, Franquesa y Regàs.
 Joseph de Monserrat y Brossa.

Als quals axí convocats, se és llegit lo Capítol de Cort número 40, ab lo qual se ratifican differentes constitucions y capítols de Cort de las Corts antecedents.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Ítem, se ha llegit la súplica presentada per Joseph Dalmau, botiguer de telas, del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo patró Antoni Llachs. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

329r⁷⁷⁴// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Lo patró Anthoni Llachs, de Sitjas,⁷⁷⁵ a 4 de abril, 1704, ab sa barca aportà de Alicant, per compte de Joseph Dalmau, botiguer de telas de la present ciutat, sinch balas tabaco de pols de Verguínia, de pes de 640 lliures de Alicant, que són de Barcelona 800 lliures, y aquellas denuncià per trànsit a l'estanquer de tabacos y casa del General de la vila de Sitjas y los demanà llicència per a desembarcar dit tabaco, la qual se li fou con-sadida ab pacta que dit tabaco se deposàs en la casa del General de dita vila de Sitjas

773. *A continuació, Mar, ratllat.*

774. *Document inserit entre els folis 218v i 330r.*

775. *Siatjas, corregit.*

fins y a tant que dit Dalmau lo volgués enviar fora lo present Principat; y com després sabés dit Dalmau que los arrendataris de l'estanch feyan aprençió de tots los tabacos que per qualsevol rahó se trobaven dins las casas del General del present Principat, se valgué de Joseph Antoni Roig, corrador de orella, per a què representàs a aquells que lo tabaco que's trobava dins la casa del General de dita vila de Sitjas ere de dit Joseph Dalmau y estava denunciat per trànsit y havia tingut llicència dels estanquers de desembarcar-lo y posar-lo en dita casa; lo que⁷⁷⁶ no obstant, no duptaren los dits arrendataris de l'estanch de fer⁷⁷⁷ aprençió de aquell y aportar-sa-le'n de dita casa del General de dita vila. E com lo dit tabaco, per las reons sobra ditas, no aye insidit en comís y de altra part no pogués comisar-se, trobant-se en casa del General, per ser aquella salvaguarda real; per tant y altrament suplica dit Joseph Dalmau sia manat als arrendataris de l'estanch li restituecan lo dit tabaco y li paguian los danys ocasionats ab la detenció de aquell, que además de ésser de rahó y justícia, ho rebrà a particular mercè. Offici, etc. *Allissimus, etc.* Casanova.

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Súplica de Joseph Dalmau, botiguer

Y també se és llegida la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de nou del corrent, ab la qual comet lo suplicat per dit Dalmau, en quant a ssí toca, als advocats dels tres il·lustríssims brasos de la present Cort, per a què, en vista dels motius de dita súplica y de la justificació sumària y extrajudicial que donarà lo suplicant, ohint als arrendataris de dit estanc, premediten y discorren lo que sie conforme a rahó y justícia, fent de son sentir relació en escrits als dits il·lustríssims brasos per a què en sa intel·ligència pugan resòldrer ab lo degut acert.

Que sie dita súplica comesa als diputats

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica, ha deliberat que⁷⁷⁸ sie remesa al fidelíssim consistori dels senyors deputats y oydors per a què, oydas las rahons que per una y altre de las parts interessades se representaran, obren y executen lo que regonexeran ésser de justícia, donant-los per est effecte tot lo poder y facultat que sie menester. Y que per ço sien despedidas las lletras convenients segons estil de la Cort, tenint obligació dit deputats y oydors y sos assessors de fer la // 330v// declaració de la causa o incident que menciona dita súplica dins quinze dias del dia de la presentació de ditas lletras en avant comptadors, altrament, en cas de contrafacció, caiga e incidisca quiscú de dits deputats, oydors y assessors en pena de una tersa de llur salari. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

776. qual, *corregit*.

777. fer-ne, *corregit*.

778. A *continuació*, dita súplica, *ratllat*.

**Bras real, sobre la súplica
de don Lluís de València**

Fonch llegida la deliberació per lo il·lustríssim bras real als 13 del corrent, ab la qual se conforma aquell il·lustríssim estament ab la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die onse del corrent, sobre la súplica presentada per don Lluís de València, que en substància se redueix dita deliberació a que se forme una junta de dos personas de cada estament per a tractar lo contengut en dita súplica.

Dicto die, hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et iuravit dominus Emanuel de Guanter, in villa Rivipulli, diocesis Vicensis,⁷⁷⁹ populatus.

331r// Fonch llegida y donada per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 11 del corrent, sobre lo contengut en la súplica donada a l'il·lustríssim bras militar per don Lluís de València, Franquesa y Ximenis, ab la qual ha resolt que sie formada una junta de sis personas, ço és, dos de cada estament, a fi de discórrer lo que ab dita súplica se insta y solicita, y que se done commissió als advocats dels tres il·lustríssims estaments perquè aconcellan si pot o no tenir lloch lo dissentiment posat en dita súplica y admissió de ell en orde a las constitucions que tindran lo *placet* dels tres il·lustríssims braços; y la de l'il·lustríssim bras real de 13 del corrent, en què se conforma al mateix que ha deliberat dit il·lustríssim bras ecclesiàstich.

Que sie formada una junta per tractar la súplica de València.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las ditas deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo que han resolt dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, donant facultat a l'il·lustríssim senyor president de nomenar per dit fi dos personas del present bras. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Y lo dit il·lustríssim senyor president, inseguint dita facultat, ha nomenat per dita junta los senyors: Fèlix de Vadell y Besturs //331v// y don Aleix Cayetano de Tristany y Claresvalls.

---

779. Gerunde, ratllat; Vicensis, interlineat.

Ítem, fonch llegida y donada per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 9 del corrent, en què comet al senyor don Miquel de Lentorn, òlim de Pinós, coronel del regiment de la Generalitat, la nominació de subjectes per lo empleo dels puestos vuy vacants y que vacaran durant la present Cort en dit regiment; y axí mateix, se són llegits los puestos que vuy vacan, que són una tinència, carceler ab son assistent, atambor major y nominació de capità comandant y de granader que se ha de fer dels capitans ja nomenats.⁷⁸⁰

**Que la Cort done los puestos vacants
en lo regiment de la Deputació**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat que los tres il·lustríssims braços de la Cort durant ella y fins a sa conclusió, per no ésser entregat encara dit regiment al rey nostre senyor (Déu lo guarde), fassen las nominacions de personas per los puestos vacants en dit regiment, per ésser esta prerrogativa de la mateixa Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Ítem, se és llegida y donada per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich feta lo die present, en què, en concideració de las ocupacions que en son exercici tenen los senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners y per més facilitar la expedició dels negocis de la present Cort, ha resolt que sie comès a la il·lustríssima Junta dels Senyors Combinadors lo disposar y fer posar en límpio las constitucions y capítols //332r// de Cort y del Redrés en què los tres il·lustríssims braços conformes hauran deliberat y decretat anyadir-i o llevar-ne alguna cosa.

Sobre la combinació de constitucions

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha resolt que si lo tràurer en límpio las constitucions, capítols de Cort y nou Redrés que los braços hauran resolt anyadir-i o mudar-i alguna cosa se és estilat en altres Corts fer-se per los senyors de la il·lustríssims Junta de Combinadors, que en est cas esta incumbència se'ls sie comesa; però que no havent-se observat en altres Corts, en esta se pose en pràctica y observansa en la mateixa conformitat que en las Corts passades, sens innovar-se alguna cosa. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present il·lustríssim bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

---

⁷⁸⁰o. puestos que vuy vacan, que són una tinència, carceler ab son assistent, atambor major y nominació de capità comandant y de granader que se ha de fer dels capitans ja nomenats, *al marge esquerre*.

Combinació del Capítol 32 del Redrés

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol 32 del Redrés, per no concordar las decrecions y haver lo bras real en la sua anyadit que al receptor de fraus se li pague lo salari haurà satisfet per la certificatòria del que tindrà en la Taula per compte de fraus, a què se és adherit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ahir.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit stamentis ecclesiastico et regali in ultimis decretacionibus*.

Combinació de Redrés, número 26⁷⁸¹

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés //332v// de número 26, ja decretat per los il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar, al qual lo il·lustríssim bras real anyadí que lo qui haurà de donar lo manifest, essent hora en la qual se col·lectan los drets de la Generalitat, la haja de donar al credenser del General, y si no serà hora de col·lecta, dega donar dit manifest a l'official del General que resideix en lo portal de Mar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit illustrissimo stamento regali et ultimo ecclesiastico*, anyadint que lo credenser a qui's donarà lo manifest dega dins 24 horas de tenir-lo avisar als col·lectors o credenser de altres drets perquè prengan còpia de ell, en pena de una tersa de son salari.⁷⁸²

Combinació del Capítol 29, Redrés

Se és tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 29, ab la decretació posada per lo il·lustríssim bras real, contenint certas addicions, a saber és, que las dos lliuras de cera no sien tots los dies se juntaran las conferèncias en la casa de la Deputació, sinó sols una vegada tant solament per lo negoci tractaran, encara que aquells se haguessen de juntar molts y differentes dies, exceptuant-ne los refrescs acostumats de sarau, momària, torneig, justas reals o quant algun rey o reyna va a vèurer alguna professó o festa en la casa de la Deputació o palau real, per lo que pugan gastar los deputats y ohidors lo que convinga. Y havent-se passat a votar sobre dita decretació y capítol, se ha posat lo discentiment següent:

Dissentiment al dit Capítol de Redrés

Lo senyor don Miquel de Fivaller y Torroella, atnent que lo present il·lustríssim bras té relevants motius que'l precisan a no poder-se conformar ab lo que expressa lo il·lustríssim bras real en sa decretació del die 11, a la qual se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 13 del corrent; atnent també que dels inconvenients sempre és prudencial elegir //333r// la menor, qual és que la

⁷⁸¹. Combinació de Redrés, número 26, *al foli 332v*.

⁷⁸². anyadint que lo credenser a qui's donarà lo manifest dega dins 24 horas de tenir-lo avisar als col·lectors o credenser de altres drets perquè prengan còpia de ell, en pena de una tersa de son salari, *al marge esquerra*.

casa continue com vuy, puix en la prudència dels senyors concistorials queda assegurat lo major benefici y lustre de la casa de la Generalitat, y altrament per què se logre la brevedat y expedició de la present Cort y dels negocis de major importància, a què és precis dar-se providència antes de la conclusió de aquella, en què-s cifra lo major servey de sa magestat y benefici públich, discent per ço a que-s tracte més del dit Capítol del nou Redrés de número 29.

Combinació del Capítol 5, Redrés

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 5, ab la decrecació de l'il·lustríssim bras real de 8 del corrent, ab la qual se és adherit a las dels braços ecclesiàstich y militar, ab què a la fi de dit capítol, ahont diu «insaculadors» diga «que se hauran de insacular», ab la qual decretació se és conformat lo il·lustríssim bras ecclesiàstich.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis brachio*⁷⁸³ *ecclesiastico et regali*.

Combinació de la Constitució número 41

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 41, que parla de las dietas y salaris de las execucions de las cúrias reals y de baró, ab la decretació de la qual lo il·lustríssim bras real a 13 del corrent anyadí lo següent: «no prejudicant a las⁷⁸⁴ ciutats, vilas y llochs que tenen privilegi en contrari», a què se és adherit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo dit die 13 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis regali et ecclesiastico*.

Combinació de Redrés número 19

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de nou Redrés //333v// de número 19, disposat per a prevenir los danys cometen los taulers en asentar las mercaderias y cobrar los drets, en lo qual posà dit⁷⁸⁵ bras lo *placet* lo die 8, ab las circumstàncies allí individuadas; y lo real lo die 10 posà lo *placet, mutato tamen* ahont diu «prestar lo jurament, sacrament y homenatge en mà del deputat local de la col·lecta ahont serà oficial lo suspès, precehint emperò orde dels deputats y ohidors per dit efecte», al que se és aderit lo ecclesiàstich a 13 del present.

E lo dit bras militar ha deliberat *placet prout placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

783. *En lloc de brachiis.*

784. *A continuació, uní, ratllat.*

785. *lo, corregit.*

*Die veneris, XV mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, ante meridiem, hora nona pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Joan de Monserrat.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Andreu Pere de Llobet.
 Don Francisco Moner.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Francisco Anglasell y Cortada.
 334v// Don Joseph Móra y Cirera.
 Nicolau de Sanjoan y Llobregat.
 Anton de Minguella y Aleny.
 Don Francisco de Amigant y Olsina.
 Pere de Prat y Senjulià.
 Don Benet Mir.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
 Joseph de Canyeles.
 Anton de Sabater.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.
 Don Francisco de Àger y Queralt.
 Francisco de Morata.
 Don Francisco Aloy.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Doctor Anton de Lloret.
 Joan de Cassador.
 Anton de Sala y Brandia.⁷⁸⁶
 Francisco de Prat y Codinas.

---

⁷⁸⁶. *A continuació, Don Aleix Tristany y Claresvalls, ratllat.*

Don Joseph de Terré y Marquet.
Francisco de Verthamon.
Alexandro de Montserrat y Eva.
Don Francisco Sagrera y Massana.
Bernat de Bru y Pocurull.
334v// Don Balthazar de Cadell.
Joseph de Montserrat y Brossa.
Miquel de Montserrat y Sabater.
Don Vicens Magarola.
Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Don Galceran Villalba.
Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
Joan de Perpinyà y Bardaxí.
Gaspar Prat y Senjulià.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Vicens Xammar y Copons.
Salavador de Texidor.
Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
Joseph de Bru y Banyuls.
Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Ramon de Rialp.
Don Anton Sentjust y Planella.
Joseph de Pedrals.
Don Ignasi Trinxeria.
Don Joan Batlle.
Don Francisco de Rocabertí y Pau.
Don Joseph Marlès y Massana.
Joseph de Sengenís.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Don Feliciano Cordelles.
Francisco de Tord y Granollachs.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Joseph Aguilar y Oluja.
Don Lluís Omdedéu.
Don Magí Ninot y Negrell.
335v// Erasme de Lana y Càncer.
Joseph Nuri de Lana y Fontanet.
Don Francisco Marlès y Massana.
Don Francisco Vilana y Vilamala.

Joseph de Sala.
 Don Joseph Tord y Cortada.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Joan de Llorach y Moxó.
 Don Juan Novell y Nadal.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 March Anton de Simó.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Ignasi Miquel.
 Ramon de Falguera.
 Don Manuel Guanter.
 Don Francisco de Morer y Càncer.
 Don Mariano Vedruna y Mur.⁷⁸⁷
 Don Aleix Gaetano de Tristany y Claresvalls.
 Emanuel de Rocajulià y Llunes.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Pedro Ribes y Granollachs.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Balthezar Oriol y Marcer.
 Miquel de Subies.
 Francisco de Amar.
 335v// Fèlix⁷⁸⁸ de Vadell y Besturs.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Pedro Ribes de Boxadós y Vallgornera.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Joan de Boxeda.
 Joseph de Caramany.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Marc Anton de Pallarès.
 Joseph de Carreras y Talavera.

---

787. *A continuació, Don Carlos Alemany de Bellpuig, ratllat.*

788. *Precedit de Don, ratllat.*

Bras real, sobre lo Capítol de Cort número 4

Als quals axí convocats, se ha proposat per dit il·lustríssim senyor president com, havent-se llegit y proposat en lo il·lustríssim estament⁷⁸⁹ real lo die 14 del corrent lo Capítol de Cort de número 4, acerca de que en qualsevol temps se trobe convocada la Cort General, los tres presidents dels braços anant a posar-se als reals peus de sa magestat y sos successors per negoci de la Cort, gosen del privilegi de grandeza y cobertura, y finida la Cort gosen y tingan esta prerrogativa los deputats y ohidors del Principat que vuy són y per temps seran, en la mateixa conformitat que l'obté y gosa la ciutat de Barcelona; y axí mateix las decretacions a dit capítol de Cort fetas per los il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar los dies 29 y 30 de desembre proppassat, és estat en dit il·lustríssim bras posat un discentiment a dit capítol de Cort en la forma següent:

Lo senyor president y primer síndich de la ciutat de Barcelona ha dit ab son vot *displacet* lo dit capítol //336r// llegit, y que posava, com ha posat, discentiment a ell y a tot son contengut, sens impedir per dit discentiment lo progrés y curs de la present Cort en los demés actes fahedors en ella. *Requirens, etc.* Y que lo present discentiment sie participat als il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar per medi de sos promotors.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat que, antes de prèndrer-se resolució sobre lo proposat, se conferesca extrajudicialment lo promotor del present bras ab lo de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, a fi de prèndrer intel·ligència si aquell il·lustríssim estament convindria en què·s nomenassen dos personas de quiscun dels dos braços per conferir sobre la dependència proposada; y que lo dit bras militar, en vista del que son promotor conferirà, resolga lo que convindrà per lo major lustre del present estament. Y que al mateix temps sie comès als advocats de est bras lo vèurer y regonèixer la diferència que se considera en orde als discentiments que se posan per los individus del present bras ab los dels altres il·lustríssims braços y si los de est gosan de prerrogativa especial, y altrament del que·ls apareixerà convenir a dit incident, disposen y formen son vot en escrits per a què, en sa intel·ligència, puga lo present bras resòldrer lo convenient.

Redrés número 9

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 9, junt ab las decretacions últimament posadas per los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, y axí mateix la relació feta per lo senyor don Feliciano de Cordelles de las intel·ligèncias y notícias ha adquiridas de las //336v// observansas y prerrogativas antigas de la casa sobre si los oficials reals y de baró deuen entrar o no en

---

789. *A continuació, ecclesiàstich, ratllat.*

la casa de la Deputació⁷⁹⁰ ab la vara estesa, en execució de commissió se li donà inseguint la deliberació feta per lo present bras als 4 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit dit capítol, sas decretacions y relació, attès que los oficials reals y de baró ni altres dins las casas de la Generalitat o altres en què lo consistori farà sa residència no tenen ni poden exercir jurisdicció alguna, sinó aquella que·ls cometen, instan y toleran los senyors deputats quant van a rèbrer-los lo jurament, aportan alguns presos de la mateixa Generalitat en sas presons o altrament, axí que si entran alguns oficials reals en ditas casas de la Generalitat, no essent per los efectes referits, dexan sas varas en la porta. Y encara que en assò se hagués introduhit algun abús, desitjant lo que sie del major lustre de la Generalitat, ha deliberat per ço que·s dispose capítol de Cort en què se suplique a sa magestat (Déu lo guarde) la concessió de la referida prerrogativa, ab aquellas prevencions que més pugan assegurar sa observansa. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Dicto die, post meridiem, hora tertia*⁷⁹¹ *pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convo//337r//cació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Fonch llegida y donada per proposició per lo il·lustríssim senyor president la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 14 del corrent, en què se conforma ab la que prengué est bras lo die 13, acerca la anticipació de diner ab què se ha resolt servir a sa magestat *in promptu*, que se done commissió al concistori de deputats per posar en execució lo arrelgament per la anticipació del donatiu prompte.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la deliberació feta per lo dit il·lustríssim bras ecclesiàstich lo dit die 14 del corrent en què, conformant-se ab las deliberacions de l'il·lustríssim bras real y de aquest estament fetas los dies 13 y 14 del corrent, en orde a⁷⁹² anticipar a sa magestat (Déu lo guarde) tota aquella quantitat que importave una anyada del donatiu voluntari, resolgué la junta dels tres il·lustríssims estaments tinguda los anys 1701 y 1702 que·s nomenave Corts, segons lo arrelgament últimament fet, anyadint ésser feta commissió y donat ple

790. Generalitat, *corregit*.

791. A *continuació*, post meridiem, *ratllat*.

792. què conforman, *ratllat*; orde a, *interlineat*.

poder al fidelíssim consistori de deputats y ohidors per a què, sens salari algú, en virtut de dita commissió, donen los ordes y despaigs convenients per la cobrança fins a la effectuació de aquella. Attenent a la rellevància dels motius perquè dit il·lustríssim bras ecclesiàstich ha feta dita commissió és de sí tant manifesta, puix los tres braços de la present Cort se troban llegítimament ocupats en lo despaig de la ocurrència dels negocis per sa més breu expedició y conclusió, que tant importa al servey de las dos majestats y //337v// benefici públich, y lo dit consistori no·s trobarà ab esta pressió y menos⁷⁹³ ocupat per poder ajudar y contribuir a las diligèncias precisas per execució del que la present Cort té deliberat anticipar a sa magestat, ha deliberat per ço lo present il·lustríssim bras militar donar, comètrer y atribuhir, conforme per sa part ha donat, comès y atribuhit, ple poder, facultat y jurisdicció al dit il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors per a què, sens salari algú, en nom de la present Cort General, en virtut de dita commissió, done los ordes y despaigs convenients per a posar en execució lo dit arrelament y planta últimament fets fins a haver conseguit la cobrança en la mateixa conformitat que ho té resolt dit il·lustríssim bras real dit die 14 del corrent. Y que per so sien despedidas las lletras convenients. Y que esta deliberació sie participada als altres il·lustríssims brasos, ecclesiàstich y real per lo promotor del present bras.

Representació al rey nostre senyor per la oferta de la anticipació de donatiu

Y seguidament, fonch llegida la representació disposada per a posar en la real mà del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de part de la present Cort, inseguint⁷⁹⁴ las deliberacions presas per los tres il·lustríssims estaments sobre la anticipació del diner ab què han resolt servir a sa magestat.

Los senyors presidents la han posada en la real mà de sa magestat

E après, los il·lustríssims senyors presidents dels tres il·lustríssims estaments de la present Cort, inseguint la deliberació uniformament presa per dits il·lustríssims braços, se són conferits, anant quiscú de ells ab son cotxe, al real palàcio de sa magestat a efecte de posar-se a sos reals peus y //340r// en sa real mà la representació que en nom de la Cort se és disposada per a noticiar a sa magestat com los tres il·lustríssims estaments han determinat servir-lo ab la anticipació del diner prompte que solicita, com llargament se expressa en dita representació, que és del tenor següent:

Senyor. Havent-se vostra magestat dignat insinuar, etc. *Inseratur representacio prout híc est consuta usque ad finem, et postea dices.*

793. sinó més, *rallat*; y menos, *interlineat*.

794. en resposta de, *rallat*; inseguint, *interlineat*.

338r⁷⁹⁵// Senyor.

Havent-se vostra magestat dignat insinuar als tres presidents dels braços eclesiàstich, militar y real de la Cort General, que vostra magestat és estat servit convocar en la present ciutat de Barcelona, que serà del real agrado de vostra magestat al que la Cort General anticipàs lo que precisament *in promptu* se li ofereix per subvenció de sas tropas, a comte del donatiu fahedor en la conclusió de aquella, per poder abreviar la major seguretat y defensa de aquest Principat y adelantar lo recobro dels dilatats dominis de la monarquia; entesa per los brassos la referida real insinuació que per sos *respective* presidents los fou donada per proposició, acordaren uniformes en fer nominació de nou personas, tres de quiscun estament, perquè ab la major brevedat discorreguessen y reportassen los medis y expedients més prompts y effectius de què la Cort podria valer-se per tant gloriosa expedició; invigilaren en ella los commissaris y, ohit per la Cort lo que estos idearen, fonch abraçat per aquella, y si bé que en orde al modo ab què-s podria reduir a pràctica ab incessant aplicació, han discorregut los tres brassos, després de premeditats los reparos y de haver-se juntats differents ocasions sos commissaris per a conferir-los. //338v// Ha deliberat la Cort General servir a vostra magestat anticipant-li los tres estaments de ella per ditas urgèncias tota aquella quantitat que importave una anyada del donatiu se resolgué en la Junta General de dits tres brassos dels anys 1701 y 1702, que-s nomenave Corts, ab lo mateix modo y forma y segons lo arreglament y planta últimament feta, a bon compte del donatiu que la dita Cort en sa conclusió offerirà y servirà a vostra magestat; y que sens perjudici de la pretenció té lo bras real de fer-se altre arreglament més proporcionat per la solució de dit donatiu fahedor, per més facilitar-se la cobrança de dita anticipació y per lo que d'ella tocarà pagar als eclesiàstichs, militars y gaudints, sie vostra magestat servit donar, conforme dita Cort General ha conferit y atribuit, facultat, ple poder y jurisdicció al consistori de deputats y ohidors del General de aquest Principat perquè, sens salari algú, pugan compel·lir als renitents a la real, verdadera y efectiva solució del que·ls tocarà pagar ab la promptitut se·ls demanarà; y que los gastos de la exacció y del transport del diner corren per compte del renitent o renitents. Y en cas que ab estas circumstàncias no se effectuàs dita exacció, se haja de admètrer lo depòsit a las universitats, aguda rahó a la llista aportaran dels renitents; y que no obstant que no·s trobe exemplar de que la Cort General haja fet semblant anticipació, sinó solament lo donatiu y offerta d'ell //339r// en lo sólio últim de la conclusió, emperò, a impulsos de l'entrançable amor ab què estos fidelíssims vassalls veneran a vostra magestat, que és son amabilíssim y llegítim pare y senyor, ab la salvetat y protesta de que en lo venider no puga servir ni ser tret per exemplar ni fer perjudici algú a la dita Cort General, als tres brasos de aquella ni altre d'ells, ans bé queden uns y altres y sos indivíduos ab la mateixa llibertat, prerrogativas y dret que antes de la abertura de la dita⁷⁹⁶ Cort tenian, los competeix y tindrian si dita anticipació y singular servey no fos estat fet ni result. Han convingut en la effectuació de aquell y en posar, conforme per medi de sos presidents posa, tot lo referit en la real notícia de vostra magestat, assegurant a vostra magestat que la dita Cort General, sos indivíduos y tots los demés naturals de aquest Principat quedan ab gran mortificació de que las passadas guerras y demés infortunis que ab la continuació de tants anys ha patit lo Principat, tingan als comuns y particulars de aquell sens diner promte, que a tenir-lo, gustosíssims lo haurian posat als reals peus de vostra magestat, ahont tenen

795. Document inserit entre els folis 337v i 340r.

796. present, ratllat; dita, interlineat.

rendits sos cors y desitjan emplear sas vidas, per lo que mé[s] sie del servey y major gust y agrado de vostra magestat.

Don Joseph de Terré y Marquet ha ocupat lo puesto de president. Y havent-se lo il·lustríssim senyor president ausentat de dit bras per a assistir a la funció de posar en mà de sa magestat dita representació y per prosseguir-se lo tractar dels negocis de la present Cort, ha entrat en presidir en son lloch lo senyor don Joseph Terré y Marquet, per lo qual fonch donat per proposició la Constitució de número 62, en què se disposa que los oficials, soldats y gent de guerra que estaran de asiento en lo present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya, tant en temps de pau com de guerra, degan estar en las pressons y castells de sa magestat; y que en los que transitaran per dit Principat y Comptats se haja de observar lo disposat en la Constitució de la senyora reyna Maria y dret comú.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Y essent tornat lo il·lustríssim senyor president en la sala de dit bras, ha fet relació de haver-se conferit⁷⁹⁷ ab los il·lustríssims senyors presidents dels altres il·lustríssims braços en lo real palàcio del rey nostre senyor y que han posat en sa real mà la sobrescrita representació, y que sa magestat los ha rebuts ab singular agrado y ha acceptat la dita oferta en la forma expressada en dita representació, dient: *No esperaba menos de vuestro gran zelo y fidelidad a mi real servicio. Y por lo que inporta a todos, os encargo mucho la brevedad en la conclusión d-estas Cortes, porque tengamos tiempo de prevenir lo más conveniente por vuestra defensa y mayor resguardo del Principado.*

Planta o idea del Tribunal de Contrafaccions y visitas

Y luego, ha donat per proposició lo paper remès per la il·lustríssima junta dels senyors constitucioners, contenint la idea de una nova planta per constitució o capítol de Cort ab què·s forme nou Tribunal de Contrafaccions, subjectant-la a la censura dels tres il·lustríssims braços, perquè si·ls apareixerà bé puga aquella il·lustríssima junta pulir-la, anyadint lo necessari antes de formar-se constitució o capítol de Cort per la erecció de dit tribunal, lo qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent, etc. *Inseratur usque ad finem.*

341r⁷⁹⁸// Il·lustríssim senyor.

1. Havent conciderat la Junta de Constitucioners quant convenient y àrduo és lo dar la deguda providència per a conseguir lo punt més principal, qual és lo fer que se observen las constitucions y que los contrafactors sien punits condignament, sens los diffugis que fins vuy se són exprimentats, axí antes de las Corts de l'any 1702 com després de

797. *A continuació, junt, ratllat.*

798. *Document inserit entre els folis 340v i 343r.*

las disposiciones y capítulos de Cort que se formaren en aquellas, se li ha offert una nova idea per al cabal remey, la qual antes de formar-ne⁷⁹⁹ capítol de Cort li ha aparegut posar a la alta comprenhció dels il·lustríssims tres estaments de la present Cort perquè resolgan lo més convenient, la qual és.

2. Que per a conèixer de las causas de contrafacions y facilitar que tingan breu expedició y prompta execució, apar que se ha de erigir un Tribunal de Contrafacions ab quatre jutges perits en dret, ecclesiàstichs o seculars, y un president de capa y espasa⁸⁰⁰ de l'estament militar, elegidors tots per lo rey nostre senyor, precehint dos ternas, la una de dotse personas jurisperitas, ecclesiàsticas o seculars, y la altre de tres personas militars, nomenadoras vuy per los tres brassos; de las quals ternas elegesca sa magestat y sos successors per als officis dels dits quatre jutges quatre de la terna //341v// dels jurisperits y un de la terna dels militars per a president, servint-se sa magestat de precisar-se a elegir-los tots de las mateixas ternas y de no remòurer-los per ninguna causa, títol ni rahó.

3. Que estas sinch personas degan residir contínuament en Barcelona y tingan plena jurisdicció per a declarar totas las causas de contrafacions y executar-las per sí y sos ministres, sens necessitar per la execució de recórrer al llochinent general ni a altre.

4. Que lo dit tribunal tinga també plena jurisdicció per a fer la visita dels jutges y ministres de la Real Audiència y demés oficials que no purgan taula y per a fer la visita dels diputats, ohidors y demés oficials de la casa de la Deputació, acabats sos triennis; y per aquest medi se aforrarian los gastos del tribunal de la visita dels jutges de la Real Audiència y lo de l'altre tribunal de la visita dels diputats y ohidors.

5. Que per a evitar tota suspita y soborn en las personas del primer dit Tribunal de Contrafacions, sien los dits quatre jutges y president perpètuos y inhàbils *ipso jure* de obtenir ningun altre offici ni dignitat, tant per lo temps que obtindran lo dit offici com després si lo renunciaven.

6. Que hagen de jurar solempnament de no preténdrer offici ni empleo per a altres personas y que ni tampoch pugan exercir offici de advocat ni de jutge de altre tribunal, baix lo mateix jurament y pena de dos mil lliuras.

7. Que als dits quatre jutges se'ls donia mil lliuras de salari a cada hu y al president mil y dos-centas lliuras en cada un any.

8. Que per al gasto de dits salaris, a més del que se aforrarà llevant lo tribunal de visita de jutges de la Real Audiència y lo altre de la visita dels diputats y ohidors, que com dalt se ha dit se unirian al Tribunal de Contrafacions, la il·lustríssima Junta de Redrés, si li aparexia, podria vèurer los officis supèrfluos de la casa, los de poch treball y los que tenen sobrat salari, y que se extinguescan y unescan y se moderen los salaris respectivament, perquè millor puga suportar la Deputació lo gasto que portarà dit tribunal.

9. Que quant no poguessen acistir tots los quatre jutges y president en lo dit tribunal, poguessen y deguessen tenir-lo encara que no fossen sinó tres, y faltant lo president, que presidís lo jutge més antich.

10. Que lo president no tinga vot, sinó en cas de paritat, però que dega acistir sempre.

11. Que en cas de morir algun dels dits quatre jutges y president⁸⁰¹ o renunciàs son offici, los diputats, ab una devuytena de personas que se dega tràurer de la bolsa dels diputats y ohidors, avisats que serian los extrets a sort, si dins lo termini de deu

799. formar-se, *corregit*.

800. espada, *corregit*.

801. A *continuació*, y, *ratllat*.

dies alguns no compareixian, los dits deputats y ohidors ab los demés de dita devuyte-na que voldrian acistir pasassen a fer la terna de tres personas de la mateixa qualitat, de manera que si serà jutge lo difunt o renunciant lo offici fossen posats en terna tres jurisperits ecclesiàstichs o seculars, //342v// y si serà lo president fossen posats en terna tres militars.

12. Que las sentèncias diffinitivas ni las interlocutòrias no admetan apel·lació suspensiva ni devolutiva ni pugan evocar-se a la Real Audiència per ningun pretext opina-ble ni inopinable, encara que fos de regalia, de nul·litat o notòria injustícia o altre de major ponderació.

13. Que lo orde judiciari fos sumari, servats los terminis substancials y no altres.

14. Dita Junta de Constitucioners representa per major lo que se li ofereix en esta idea, que després, aparexent bé als il·lustríssims brasos, se purirà y s'i anyedirà lo neces-sari al temps de formar-se constitució o capítol de Cort.

Y també la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, en orde al dit negoci feta lo die 13 del corrent.

Que se dispose constitució o capítol de Cort per erigir dit tribunal, ab certas intel·ligèncias

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la planta que ha ideada la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a passar segons ells a la formació de un nou Tribunal de Contrafaccions, si los il·lustríssims braços se conforman a aque-lla, y ohida també la resolució presa en orde a est assumpto lo die 13 del corrent per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, atenent que los motius contenguts en dita nova planta //343r// llegida són ponderosos y que serà sempre de convenièn-cia del públich que per las visitas dels reals ministres, judicis de contrafaccions y també per la visita dels concistorials y demés oficials de la Deputació se elegesca aquell medi que puga més facilitar lo logro del fi y que evite los altercats, disputas y controvèrsias fins vuy se han experimentat, y si no menos lo menor dispendi de la casa; ha deliberat per ço lo present bras militar, per via de pensament, que en primer lloch la il·lustríssima Junta del Nou Redrés, ab la major diligència, invigile en averiguar la diferència que hi haurà del gasto que la casa acostuma reportar per ocasió del Tribunal de Contrafaccions y visitas dels reals ministres y de la casa, ab lo que reportaria elegint-se la dita nova planta; y essent menor o igual lo gasto, en aqueix cas se retorne la dita nova planta a la dita Junta de Constitucioners per a què formen y disposen constitució o capítol de Cort per la ereció de dita nova visita ideada ab dit paper, fent reflexió al que en lo primer capítol de aquell se prevé de que no pugan ésser remoguts los elegits per ninguna causa o rahó, per si esta circumstància se podria temprar o variar en altre forma, polint y anyadint lo necessari al temps de la formació com millor los apareixerà. Y attès que també apar serà prudencial prevenir altres circumstàncias además de las ideadas en dit paper, //243v// que totas condueixen al mateix fi, que per ço lo il·lustríssim senyor president del present bras militar elegesca quatre personas del present il-

lustríssim estament, las quals en intel·ligència de dita planta formen sos apuntaments de tot lo que·ls apareixerà ser digne de prevenció; lo qual paper sie reportat a est bras per a què en vista de ell se puga resòldrer lo de major acert. Y que dita deliberació fahedora, després, ab los altres apuntaments que *forsan* faran los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, sie tot retornat a la il·lustríssima Junta de Constitucioners perquè, a vista de una cosa y altre, pugan disposar la constitució o capítol de Cort en la forma que més puga assegurar lo fi de la Cort. Y que esta deliberació sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims braços per medi de sos *respective* promotors.

Constitució número 55

Ítem, se és llegida la Constitució de número 55, disposant que en cada aula de la Real Audiència Civil hi hage de haver un doctor ecclesiàstich, y que las dos primeras vacants se provehescan en dos personas ecclesiàsticas, doctors en lleys o en cànons.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, attès que lo present bras ha dexat a una junta de personas discórrer y reportar los punts que apareixerà anyadir a la nova planta ideada per la il·lustríssima Junta de Constitucioners per la formació de la nova visita, en intel·ligència dels quals té presa deliberació lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, y segons al que aquell il·lustríssim estament se inclinarà podrà lo present bras pèndrer sa resolució, per lo que ha deliberat suspèndrer lo resòldrer sobre dita //346r// constitució llegida fins a saber la resolució que haurà presa lo il·lustríssim estament ecclesiàstich sobre dita constitució.

Carta de sa magestat o real despaig en què fa gràcia a la casa de la Deputació de las inseculacions

Bitllet de l'excel·lentíssim senyor príncep Anttonio en què dóna la enorabona a la Cort de dita mercè

Y al cap de poch rato de haver tornat de palàcio dit il·lustríssim senyor president, se ha posat en sa mà un bitllet de l'excel·lentíssim senyor príncep Anthonio de Liechtinthein, de data del die present, ab lo qual participava al senyor president la notícia de haver-se dignat lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) conferir la gràcia de las insaculacions de la casa de la Deputació, a contemplació de la Cort al fidelíssim consistori de deputats y ohidors, esperant que de sa part donaria dit senyor president la enorabona de esta mercè al present bras militar, dins lo qual bitllet se ha trobat inclús un real despaig firmat de sa magestat lo die present, ab lo qual se serveix concedir sa magestat las ditas insaculacions a dit deputats y ohidors, a contemplació de la Cort, en la conformitat narra dit real despaig, com més llargament apar en dita real carta y bitllet de l'excel·lentíssim senyor príncep Anthonio, que són del thenor següent:

El rey, etc. Inseratur prout est hic consuta, signatum de litera A, qua inserta dices.

344r⁸⁰²// A. El rey.

Muy ilustrre, illustres, egregios, nobles, amados y fieles nuestros, las personas que componen el fidelísimo brazo militar de Cortes de mi Principado de Cathaluña. Haviendo esse fidelísimo Principado en el dichoso arribo de mi real persona, en vista de sus costas y de esta capital, con expressivas demostraciones manifestado la innata fidelidad con que siempre ha servido a los de mi augusta cassa, no sólo con las afectuosas proclamaciones de legitimo rey y senyor natural, pero con singularísimas operaciones en que sus naturales, con inimitable y gallarda emulación, dedicaron sus vidas y haciendas para el recobro de esta ciudad y de todo el Principado, que tiranizado de las tropas del duque de Anjou, le impedían el exercicio de la amable joya de la libertad que siempre ha gozado baxo el suave dominio de sus austríacos reyes, mis progenitores; attendiendo que el logro de ello, después de la Divina Providencia, se deve al sumo desvelo y conocido valor de las tropas de mis aliados y al zelo grande con que me amáys, desea mi real gratificación manifestaros el concepto con que se halla de tan singular servicio; y comprehendiendo que la más apreciable prenda que ciñe mi real diadema en este Principado es la de insacular y desinsacular a los sujetos que deven y pueden ocupar los lugares de las bolsas de la cassa de la Deputación, he resuelto, de mi propio movimiento, depositarla en manos de vuestros deputados y oydores de quentas de la Generalidad, haziendo, a solos impulsos del paternal y entrañable amor y cariño que os tengo, gracia y merced durante mi real voluntad a todo el Principado y a sus naturales, mis amados y muy fieles vassallos, y por vosotros al fidelísimo concistorio de deputados y oydores, de la regalía de insacular en las bolsas de deputados, oydores y de los demás officios de la Generalidad, dándoles facultad de usar de dicha mi regalía en la misma conformidad que la gozavan en el año de mil seyscientos treynta y nueve; y declarando mi real ánimo, es mi voluntad reservarme, como me reservo, la provisión de los officios de gracia que oy vacan por esta sola ves, como también el desinsacular quando huviere causa y el expurgar y llenar las bolsas //344v// que oy se hallan en mi poder; no comprehendiendo los lugares que por muerte y renunciación en el presente triennio hayan vacado, los quales quedan por los deputados y oydores para que los llenen de sujetos capaces y que en la próxima expurgación no se hallen excluydos, dexando a mi real disposición el capacitarles por mi real decreto. Y fío de la integridad y cristiano zelo de dichos deputados, que atenderán a lo que sea de mayor gloria de Dios, de mi real servicio y bien público y común del Principado; assegurandoos que mi real benevolencia estará siempre propensa en favoreceros con nuevas gracias y en atender a quanto fuere de vuestro mayor consuelo y conservación del Principado, en que espero me acompañaréis con la fineza y cariño que corresponde a vuestras grandes obligaciones e innata fidelidad. Dada en Barcelona, a los XV de henero de MDCC VI años.

Yo, el rey

Don Ramón de Vilana Perlas, secretario.

A los muy ilustrre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fidelísimos nuestros, las personas que componen el fidelísimo brazo militar de Cortes de nuestro Principado de Cathaluña.⁸⁰³

Senyor mío. Doy a vuestra señoría la enorabuena, etc. Inseratur prout est consuta, signata de littera B, et inserta dices.

345r⁸⁰⁴// B.

Señor mío. Doy a vuestra señoría la enorabuena de la merced que su magestad (Dios le guarde) a sido servido conferir al brazo militar, esperando me ará vuestra señoría el favor de dársela de mi parte a todo él, asegurándole de mi fino y cordial afecto, deseando se ofrezcan muchas ocasiones

802. Document inserit, juntament amb el document B, entre els folis 343v i 346r.

803. En un foli sense numerar, anterior al foli 346r.

804. Document inserit, juntament amb el document A, entre els folis 343v i 346r.

en que acreditar el singular gusto que tendré en obedezzer sus órdenes, empleán//345v//dome en cuanto fuere de su servizjo, quedando a la obediencia de vuestra señoría, con segura voluntad. Guarde Dios a vuestra señoría muchos años. Palacio, y henero, 15 de 1706.

De vuestra señoría. Besa la mano de vuestra señoría, su mayor servidor, el príncipe de Liechtenstein.

Señor protector y presidente del brazo militar.

Y havent-se llegit dit real despaig y bitllet de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio y donat en proposició per lo il·lustríssim senyor president, dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha presa la següent resolució:

Que se donen las gràcias a sa magestat de dita mercè. Y a l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio⁸⁰⁵

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, havent //346r// ohit lo real despaig del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de data del die present, en què's digna fer gràcia de las insaculacions de la casa de la Deputació, a contemplació de la Cort, a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors de comptes de est Principat, en la conformitat que narra dit real despaig que ha arribat en mà de l'il·lustríssim senyor president ab un bitllet de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtinthen, en què dóna al present bras la enorabona de la real mercè que sa magestat és estat servit conferir-li, attenant que és digne de que lo present il·lustríssim bras militar fasse aquellas demostracions corresponents a tant singularíssim favor, ha deliberat per ço que lo present bras, obtinguda hora, se pose als peus del rey nostre senyor y li rendesca las més obsequiosas gràcias ab aquellas majors expressions de júbilo que corresponen a tant singular mercè, assegurant a sa magestat que per ella queda lo present bras y tots sos indivíduos ab novas obligacions de dedicar-se al que més sie del real servey, gust y agrado de sa magestat. Y que axí mateix dit il·lustríssim senyor president, en nom del present bras, done las gràcias a l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio del que ha cooperat al logro de esta ditxa. Y attès que de ella tindran semblant despaig o notícia los altres il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, que per ço se'ls suplique tingan a bé lo fer semblant deliberació. Y que esta sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum ex parte trium stamentorum //359r// sub forma sequenti:

Los tres estaments, etc. *Inseratur*, etc.

805. Que se donen las gràcias a sa magestat de dita mercè. Y a l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio, *al marge esquerre del foli 346v.*

347r⁸⁰⁶// Mandato als senyors deputats sobre la remissió de Pau Martí y Pons Planàs.

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, cathòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Havent comparegut devant nós Pau Martí, mestre de casas, y Pons Planàs, negociant, ciutadans de Barcelona, ab súplicas per ells respectives presentadas y per los motius en ellas expressats, nos han humilment suplicat, és a saber, lo dit Pau Martí que, usant de benignitat, nos dignàssem absòldrer-lo y remètrer-lo de tot ço y quant pogués lo procurador fiscal del General pretèndrer contra sa persona y béns per ocasió de la execució se li féu per no haver dit Martí complert en donar las fianzas y demás caucions, a coneguda de l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors del General de Cattalunya, per rahó de la dita de cent vint-y-nou mil lliuras en què li fou lliurat lo arrendament dels drets del General, safrans y bollas, tant foranas com de la present ciutat, lo corrent trienni, reposant aquell en sa prístina llibertat. Y lo dit Planàs, que absolguessen los béns del quòndam Pons Planàs, son pare, condonant-li tot ço y quant podria dit procurador fiscal pretèndrer sobre aquells per haver dit quòndam Pons Planàs, son pare, abonat la persona de dit Pau Martí per la dita que oferí en lo predit arrendament; com més llargament //347v// se conté en ditas respectives súplicas. E nos, havent ohit lo contingut y narrat en ditas dos respectives suplicacions, remetèrem aquelles a nostres advocats per a què regoneguessen y examinessen lo procés de la execució fulminada a instància del dit procurador fiscal del General contra las personas y béns dels dits Pau Martí y Pons Planàs, quòndam, y las deduccions y provas fetas així per dit procurador fiscal com per dit Pau Martí; y que, ohint a l'advocat fiscal de dit General, discorreguessen y premeditassen lo que podíam y devíam obrar, així de justícia com de gràcia, y altrament que de son sentir relació nos fessen en escrits, per a què, ohida dita relació, poguessen ab la deguda premeditació passar a la resolució de dit negoci. Y havent després ohit lo vot en escrits fet y firmat per dits nostres advocats, ab lo qual són de sentir que, segons dret y justícia, se ha y deu sobresèurer en la execució que lo procurador fiscal insta contra los béns de dit Pau Martí y que, respecte de sa persona, és digne de qualsevol commiseració, y que així bé pot la present Cort General absòldrer y remètrer de justícia al dit Pau Martí de la pretenció que dit procurador fiscal segueix contra sos béns; y que, en orde a la obligació de la persona de aquell, pot de gràcia remètrer-lo y absòldrer-lo, reposant-lo en lo prístino estat de sa llibertat. Y que en quant al suplicat per dit Pons Planàs, atès que la obligació del quòndam Pons Planàs, son pare, era accessori, appèndix y consegüent de la obligació de dit Martí, de manera que, en cas de //348r// fer-se remissió a dit Martí, era molt just y conforme a dret atribuir-se semblant absolució y remissió a dit Pons Planàs, y que per ço podíam de gràcia concedir al per ell suplicat. E nós, conformant-nos ab lo vot y sentir de dits advocats, havem deliberat absòldrer y remètrer, com en effecte havem absolt y remès, a la persona y béns de dit Pau Martí y als béns de dit quòndam Pons Planàs de las pretencions que contra ells tenia lo dit procurador fiscal del General per no haver complert dit Pau Martí ni per ell dit Planàs, qui lo abonà, en donar las fianzas y demás caucions per rahó de la dita de cent y vint-y-nou milia lliuras, per la qual fou lliurat a dit Martí lo arrendament dels drets de la Generalitat lo present y corrent trienni; reposant la persona de dit Martí y los béns de dit Planàs y Martí respectives en sa prístina llibertat, y que per dit effecte sien despedidas las lletras y demás provisions oportunas, segons estil de la present Cort. Per tant,

---

806. *Document inserit entre els folis 346v i 349r.*

notificant-vos ab las presents tot lo sobre dit, vos diem, ordenam y manam que, encontinent que las presents vos seran presentadas, observeu y observar fassau lo contengut en ditas nostras deliberacions sobre expressades, reposant la persona y béns de dit Pau Martí y los béns de dit quòndam Pons Planàs en sa prístina llibertat, fent menció en lo libre de vàluas y altres parts ahont sien continuats deutors per rahó del sobre referit, de la dita absolució, remissió y liberació per nós a ells feta, excusant en tot y per tot lo contengut en ditas nostras deliberacions; que altrament fent lo contrari, lo que no crehem de vostre gran zel, seria precís provehir segons de justícia se trobaria fahedor. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, //348v// sotaescritas de mà dels il·lustres senyors presidents de dits braços y sellades ab lo sagell mayor de dita Cort. Data en Barcelona, en las casas de la Deputació, als quinze de janer de l'any de la natiuitat del Senyor mil set-cents y sis.

Fra⁸⁰⁷ Joseph, arzobispo de Tarregona, presidente del bras ecclesiàstich.

Don Pedro Torrellas y Sentmenat, president del bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president de l'il·lustríssim bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici nottarius et scriba.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii militaris secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis secretarius.

Locus sigil+li.

---

807. *Precedit de Don, ratllat.*

***Die sabbati, XVI mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata, ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.

Joseph de Perpinyà y de Bardexí.

Don Joseph Terré y Marquet.

Anton de Llenes y de Bosser.

Fèlix de Sala y Sasala.

Francisco Brossa y Graell.

Don Francisco Solà de Sant Esteve.

Anton de Minguella y Aleny.

Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Don Francisco Basteró,

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Nicolau de Sant Joan, Llobregat y Amell.

Andreu Pera de Llobet.

349v// Joseph⁸⁰⁸ Ferrer y Roca.

Joan de Pedró.

Salvador de Texidor.

Don Joseph Desprat y Cebassona.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Emanuel de Rocajulià y Llunes.

Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.

Melchior de Solà y Guardiola.

Joseph de Bernal y⁸⁰⁹ Vadell.

Don Joseph Moxó y Borràs.

Don Emanuel Guanter.

Don Magí de Ninot y Negrell.

Joan de Monserrat.

Francisco de Prat y Cudinas.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

---

808. *A continuació, de, ratllat.*

809. *A continuació, Bestu, ratllat.*

Ramon de Falguera.
Balthazar de Llunes, Montagut y Vallgornera.
Don Melchior Oriol y Tord.
Don Francisco de Rocabertí y Pau.
Joseph de Melianta y Sullà.
Francisco de Sabater.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Ramon Rodolat.
Don Francisco de Amigant y Olzina.
Don Ramon Xammar y Meca.
350r// Don Francisco Morer y Càncer.
Juan de Riba y Comalada.
Don Feliciano de Cordellas.
Joseph de Ros.
Juan de Cassador.
Don Gerònim Generes.
Francisco de Verthamon.
Gaspar de Rovira y de Robles.
Bernat de Bru.
Francesch de Solà y Sorts.
Don Francisco de Aloy y Guitart.
Juan de Boxeda.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Francisco de Sala y Brandia.
Miquel Pau de Vilanova y Olmera.
Basili de Planisolas.
Don Bonaventura de Tristany.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Joan Francisco de Maresch.
Don Balthazar Oriol y Marcer.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Alexandro de Monserrat.
Don Benet Mir.
351v// Don Francisco Moner.
Don Francisco Berardó y Senjust.
Don Juan Batlle.
March Anton de Llàssera y de Nadal.

Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Don Ignasi de Miquel.
 Miquel de Subies.
 Don Anton Berenguer y de Novell.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.
 Don Lluís Omdedéu.
 Don Juan de⁸¹⁰ Reart y Queralt.
 Don Carlos Ribera y Claramunt.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Pedro de Ribas y Granollachs.
 Jacinto de Queralt y de Canal.
 Don Joseph Càncer y Pratsen julià.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Joseph de Sala.
 Rafel de⁸¹¹ Torrell.
 Don Joseph Pontarró.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Joseph Paguera y Aymerich.
 Don Anton de Gible y Viladomar.
 Don Joseph Gible.
 Don Hugo de San Juan y Planella.
 Don Anton de Lloret.
 351v// Joseph de Carreras y Talavera.
 Francisco de Despuyol y Moncorp.
 Don Aleix Gaetano de Tristany y Claresvalls.
 Don Miquel de Fiviller y Torruella.
 Don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Don Galceran Villalba.

Sub hac die, comparuit et more solito iuravit Franciscus de Solà et Sorts, in villa Beate Marie de Seva, diocesis Vicensis, populatus.

---

810. A continuació, Queralt, ratllat.

811. A continuació, Torruella, ratllat.

Capítol de Cort número 56

Se és llegit lo Capítol de Cort de número 56, ab lo qual se confirman lo Capítol 26, Cort, 1333, y la constitució que comensa «Repel·lint, etc.» de las Corts de l'any 1493, capítol 59, col·locadas baix lo títol «De salaris y dietas», y que de aquí al devant y perpètuament ditas constitucions estigan en sa viril observansa, no obstant qualsevols abusos fins vuy comesos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que lo capítol llegit sie comès, com lo comet, a un dels individus del present il·lustríssim congrés, doctor en lleys, anomenador per lo il·lustríssim senyor president, o bé als advocats de aquell, per a què se discorre y premedite la disposició //351v// y forma que se ha de posar en pràctica per assegurar lo modo ab què se hauran de pagar las dietas de las execucions de sentèncias, reduhint en escrits lo que·ls apareixerà convenir per a què, en intel·ligència de llur sentir, pugua lo present il·lustríssim estament pèndrer sa resolució ab major acert. Y lo dit il·lustríssim senyor president, en execució de la pròxima referida deliberació, ha nomenat lo senyor: don Joseph de Càncer y Pratsen Julià.

Ítem, en aquest dia, los senyors don Feliciano de Cordellas y Francisco de Verthamon, personas elegidas per lo il·lustríssim senyor president, en execució de la deliberació presa per lo present il·lustríssim bras lo die 7 del corrent, per a premeditar y discórrer sobre la Constitució de número 24 disposant que ningú pugua usar⁸¹² de la jurisdicció del jutge del Breu, han de paraula expressat y en escrits entregat la relació del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Sobre intel·ligència del capítol, etc. *Inseratur et postea dices.*

Relació dels senyors elegits per conferir la Constitució del Breu

352r⁸¹³// Il·lustríssim⁸¹⁴ senyor.

Sobre intel·ligència del capítol de Cort que disposa sie sa magestat (Déu lo guarde) servit, ab aprovació de ella, manar que ningun vassall use en avant de la⁸¹⁵ jurisdicció concedida per breus apostòlics, que erigiren lo Tribunal de Jutge del Breu, se ofereix posar en la gran comprehensió de vostra senyoria il·lustríssima:

Que si vostra senyoria il·lustríssima afecta la revocació de dit tribunal, no és bastant motiu lo expressat en dit capítol de cessar ara la atrocitat de delictes comesos per ecclesiàstichs que sollicitaren antigament sa erecció, perquè las lleys no se derogan perquè en tal o qual temps falte matèria en què actuar-se si pot tornar a haver-i ocasió en què sien necessàries. Dichosa serà Cattelunya y feliz si lo zel y vigilància de sos prelats bastan a contenir a tots los ecclesiàstichs en la obligacions de son altíssim estat, de manera que no vinga lo cas de usar de sa jurisdicció lo jutge del Breu, y esta serà la

812. disposar, ratllat; usar *interlineat*.

813. *Document inserit entre els folis 351v i 354r.*

814. *A continuació, y fidelíssim, ratllat.*

815. *A continuació, conce, ratllat.*

millor y més convenient forma de extinguir dit tribunal, de quedar ociosa sa jurisdicció per falta de matèria en què actuar-se. Però quant no fos tant cert, com ho és, lo vulgar aforisme de que hi haurà vicis en tots los estats, per altíssims que sien, mentres hi hage hòmens, y desconfiàs vostra senyoria il·lustríssima de poder venir lo cas de haver de usar lo jutge del Breu de sa jurisdicció, antes de instar vostra senyoria il·lustríssima sa extinció se ha de servir fer reflexió que costà cerca de una centúria establir y afianzar per a bé universal del Principat y sos Comptats aquell //352v// tribunal; y que son principal promovedor fonch la majestat cesàrea del senyor emperador y rey nostre senyor Carlos quint, digne de eterna memòria. Y que essent, com és, dita jurisdicció eclesiàstica, és sols lo pontífice qui pot extinguir-la, no la potestat secular incapàs de derogar-la y encara de estorvar son exercici.

Los excessos que vostra senyoria il·lustríssima ha comprès se han comesos en dit tribunal en lo exercici de sa jurisdicció apar an de inclinar sols a vostra senyoria il·lustríssima a procurar se eviten y queden consolats los prelats eclesiàstichs en lo ús libre de sa jurisdicció. Ya aquest intent, en las Corts de 1599 se formaren quatre capítols de Cort, que són los 73, 74, 75 y 76, la execució dels quals podrie de nou instar vostra senyoria il·lustríssima y anyadir capítol.

Que sa magestat se servís mediar ab Sa Sanctedat declare quins casos són los dels delictes atroces y en los quals pot sols lo jutge del Breu exercir sa jurisdicció. Y perquè lo delicte pot en sí ser atroz, però poden concórrer circumstàncies que temperen la pena al reo y lo ordinari eclesiàstich puga aplicar-se-la condigna a sa culpa, se servís Sa Beatitud ordenar que encara en delictes atroces tingués sa conexasa lo ordinari eclesiàstich, y sols la tingués lo jutge del Breu quant al delinqüent se li hagués de aplicar la pena sanguinis, que per no poder los ordinaris eclesiàstichs aplicar-la ni arribar a la degradació actual y entrega al bras secular fonch la causa de introduhir-se dit tribunal a fi de que //353r// los delictes no restassen impunits. Prevenint que a fi de averiguar si ha vingut dit cas, puga lo jutge del Breu repetir lo procés aurà fet lo ordinari y, constant de aquell, retenir-se lo procés y repetir lo reo.

Però en cas que lo ordinari eclesiàstich, dins trenta dies après de perpetrat lo delicte, fos negligent en fulminar procés y perseguir lo delinqüent, pogués privative a l'ordinari entrar lo jutge del Breu a conèixer del delicte atroz, com axí se disposà la conexasa de dit jutge de delictes atroces en cas de negligència de l'ordinari per los Breus del papa Clement setè de 19 de juliol y 7 de setembre de 1525.

També, que sie igual lo número de consulents del jutge del Breu eclesiàstichs y seculars, conciderant-se convenient se destinen y sien dignitats o canonges de la cathedral de esta ciutat y que no reste llibera del tot a dit jutge la elecció de consulents eclesiàstichs. Y que estos cridats per dit jutge no pugan escusar acistir, sots pena de censuras.

En quant a no posar-se los reos en las presons reals, sinó en la de l'ordinari eclesiàstich, ha de servir-se vostra senyoria il·lustríssima tenir present que esta queixa ya se repetí en lo Capítol 73 de ditas Corts, y sa magestat no inclinà a ella y sols decretà que en las presons reals se posassen los reos eclesiàstichs en aposentos apart, conciderant tal vegada que posat un reo acusat de delicte atroz en presó de l'ordinari, la debilitat de ella //353v// seria la més oportuna y importuna medianera de la fuga del delinqüent, despreciant lo piadós pretext de mayor decència, pues qui vilipendia los ordes sagrats no és la presó (lloch que deputà per segret lo dret civil y ahont cap molt bé fer distinció de puesto) sinó qui ab la sagrada uncció en lo cos y caràcter indelible en la ànima comet atrocitats execrables encara en los seculars.

La qual relació donà dit il·lustríssim senyor president per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda la dita relació ab la qual se manifesta lo que attentament se ha discorregut per la més acertada disposició de la dita constitució, prevenint lo exercici de la jurisdicció ordinària dels ecclesiàstichs y en son cas de la del Tribunal del Jutge del Breu, ab las intel·ligèncias y circumstàncias llar//354r//gament ponderadas en dita relació, attès que al senyor don Lluís de València, Franquesa y Ximenis, altre dels individus de est il·lustríssim congrés, se han ocoregut algunas rahons, tant respecte de la constitució disposada com de la relació referida, per lo qual motiu ha suspès lo votar, ha deliberat per ço que, antes de pèndrer-se resolució sobre lo fet proposat, se oyga la relació que farà dit senyor don Lluís per a què, en vista de una y altre, puga lo present il·lustríssim bras deliberar en matèria tant grave ab lo major acert que desitja.

Dicto die, hora tertia iam pulsata, post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat.

Bras real, acerca los combinadors

Lo qual donà per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras real del die 15 del corrent, en orde del modo y per quina junta ha de córrer lo cuydado de posar en límpio las constitucions, capítols de Cort y nou Redrés després que tenen las decretacions dels tres il·lustríssims estaments.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda la deliberació //354v// feta per lo il·lustríssim bras real lo die quinse del corrent, ab què-s conforma ab la de⁸¹⁶ aquest il·lustríssim bras militar del die 14 del mateix, en què resolgué fer-se la averiguació de si en las Corts antecedents lo tràurer en límpio las constitucions, capítols de Cort y de Redrés en què los brasos havian conformat ajustar o llevar algunas clàusulas o circumstàncias o mudar-i alguna cosa y si constave que esta dependència havia corregut per la il·lustríssima Junta de Combinadors, que es est cas los fos comès dita incumbència; altrament se observàs en estas segons lo estil de las antecedents Corts, sens que se innove cosa alguna; attenent que segons lo que aporta Çarrovera en lo *Tractat de celebrar Corts*, esta incumbència la executavan las nou personas, tres de cada estament, que eran las mateixas cuydavan de facilitar que los brasos concordassen en los *placet* de las constitucions, capítols de Cort y nou Redrés quant no eran uniformes las resolucions, y que vuy esta diligència corra a compte y càrrech de la il·lustríssima Junta de Combinadors,

816. que, ratllat; de, interlineat.

y altrament, en atenció que las personas de las dos il·lustríssims juntas de constitucioners y nou Redrés, per la molta ocurrència de negocis a què han de ocórrer, no fóra fàcil poder-se aplicar en fer la referida diligència, ha deliberat per ço que corre lo cuydado de tràurer en límpio las constituciones, capítols de Cort y del Redrés en què se haurà de anyadir //356r// o mudar alguna cosa per la dita il·lustríssima Junta de Combinadors, axí com ho té deliberat lo dit il·lustríssim bras ecclesiàstich dit die 14 del corrent. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Aprés fonch llegida y donada per proposició una súplica presentada per Pere Pi, de Mataró, del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Pere Pi, natural de Mataró, etc. *Inseratur supplicacio usque ad finem et postea dices.*

Súplica de Pere Pi, de Mataró

355r⁸¹⁷// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Pere Py, natural de la ciutat de Mataró, suplicant ab tot rendiment, representa a vostra senyoria il·lustríssima que, de esta part de algunas centúrias, se troba dotada sa casa per la Divina Misericòrdia de que sos amos, senyors y possessors tingan, com an tingut y tenan, la abilitat de curar de fracturas y dislocacions de ossos; lo que (segons antiga tradició) los prové de haver un ascendent del suplicant, anomenat Monserrat Pi, tornat en son lloch lo bras a la imatge de Nostra Senyora de Caldes de Starach, havent-la los moros treta de son altar per aportar-se-la'n y quedada inmòbil en la porta de la iglésia, com aixís ho refereix fra Narcís Camós, en lo *Gerdí de Maria*, liber 2, capítol 30; y vuy lo suplicant se troba dotat de la mateixa gràcia, y Llorens Py, son fill primogènit, ja exerceix també la mateixa habilitat. Y per rahó de ella, lo suplicant és cridat y demanat per tota Cattelunya y senyaladament en esta ciutat, per ésser més populosa y abitar en ella las personas de major qualitat. Per la qual causa, viu⁸¹⁸ lo suplicant ab un perpètuuo moviment, ab gran dispendi de sa casa, ocasionat de sas repetidas ausèncias; y altrement, lo suplicant, avançant-se, com se avansa, en edat, atropella d'esta manera sa salud. E com dit Pere Py tinga singular desitx de continuar tant saludable y necessari exercici en la present ciutat y assò no puga ser menos que transferint son domicili en ella, y per est efecte necessita de alguna subvenció per a sustentar-se, per ço, oferint-se, com se ofereix, dit Pere Py a constituhir-se sa abitació en esta ciutat y exersitar en ella sa abilitat y gràcia per Déu Nostre Senyor a sa casa concedida a favor de tots los pobres de la present ciutat, axís constituhits en los ospitals com altrement de religiosos y monjas y generalment //355v// de tots los pobres de Cattelunya que vindran a posar-se en sas mans, supplica sie vostra il·lustríssima servit acceptar-li dita oferta, dignant-se assenyalar-li un còngruo y concedent salari pagador per los deputats de Cattelunya de las rendas de la Generalitat, en ajuda de costa del sustento de sa persona y família; y que demprés de sa mort, sie esta[da] gràcia duradora per la vida de dit Llorens Py, son fill. Lo que rebrà dit suplicant a singular favor de la innata pietat y grandesa de vostra senyoria il·lustríssima. Offi, etc. *Altissimus*, etc. Vilamala.

Solanes, advocatus illustrissimi et reverendissimi estamenti militaris.

817. Document inserit entre els folis 354v i 356r.

818. vuy, *corregit*.

Y axí mateix, la deliberació per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich presa als tres del corrent.

Que se done un ofici de la Generalitat al dit Pi

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oyda la dita súplica⁸¹⁹ de Pera Pi, natural de Mataró, en què insta se li done un competent salari de las rendas de la Generalitat per ajuda de costa del sustento de sa persona y família en esta ciutat, exercitant-se a la curació de fracturas y dislocacions de ossos en lo hospital y personas de tots estats que viuhen en ella, ecclesiàstichs y seculars, y a las que vindran en dita ciutat a posar-se en sas mans, y que després de sa mort, //356v// sie duradora la gràcia per la vida de Llorens Pi, son fill, qui també té la mateixa habilitat en ditas curacions; oyda la resolució de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich en intel·ligència de dita súplica, feta als tres del corrent, de que per trobar-se la Generalitat tant exausta de medis en la present ocasió, no pot la present Cort annuir al suplicat per dit Pi; attenant que fóra molt de l'universal consuelo dels pobres malalts de l'hospital y personas de tots los estats ecclesiàstichs y seculars que viuhen en esta ciutat y vénen a ella per a lograr las curacions de fracturas y dislocacions de ossos, el que dit Pi, que té de assò la ben coneguda perícia, se empleàs en esta ciutat en ella, y si bé que la Generalitat de present no té medis, emperò freqüentment⁸²⁰ vacan o poden vacar alguns officis, que seria més de conveniència del públich y consuelo dels pobres fossen conferits en cap de dit Pi, ab obli//357r//gació de estar y víurer en esta ciutat per aplicar-se a ditas curacions, y a la Generalitat no se li minorarian las rendas per ser lo obtentor de l'ofici vacant o que vacarà dit Pi o altri, y perquè pogués residir dit Pi en esta ciutat, axí bé aplicar-se a ditas curacions, donar-li facultat de fer servir lo ofici per subrogat,⁸²¹ mentres fos ab aprobació del consistori y dit Pi se ajustàs de la servitut ab dit subrogat,⁸²² delibera per ço lo present estament militar que si durant la present Cort vaca o vacarà algun ofici de la Generalitat de què resulte algun còngruo útil, com no excedesca de sinch-centas lliuras, sie nomenat per obtenir-lo dit Pere Pi y després de sa mort Llorens Pi, son fill, ab què se haja⁸²³ de pagar-se lo subrogat⁸²⁴ y⁸²⁵ víurer y habitar en la present ciutat, ab la obligació de haver-se de //357v// aplicar a la cura de fracturas y dislocacions de ossos en los hospitals y en tots los naturals y habitants ecclesiàstichs y seculars que viuhen y habitan y vindran a esta ciutat per ser curats de dolèncias de dits gèneros.

819. *A continuació, y la deliberació pr, ratllat.*

820. *però que, ratllat; emperò freqüentment, interlineat.*

821. *subrogat, corregit.*

822. *subrogat, corregit.*

823. *hagués, corregit.*

824. *subrogat, corregit.*

825. *A continuació, de haver de, ratllat.*

Y que si durant la present Cort no vacarà algun de dits officis y després ne vacassen, que per ço, per Capítol del nou Redrés, se previnga que los il·lustres y fidelíssims senyors deputats tingan obligació de fer esta gràcia del primer offici vacant que no excedesca ditas 500 lliures, sous, a favor de dit Pi, perquè de esta manera se logre lo consuelo universal de tots, que cedirà tant en glòria de Déu y benefici públich. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Feta la qual deliberació, fonch posat y publicat lo discentiment següent:

**Dissentiment de don Francisco de Amigant
a que-s proposen súplicas de gràcia**

Lo senyor Francisco de Amigant y Olzina, desitjant la abreviació del curs de la present Cort, discent a que-s proposen més súplicas de gràcia fins que sien passadas y votadas las constitucions, capítols de Cort y capítols del nou Redrés, exeptuant-ne las súplicas de las provisions de puestos del regiment y provisió dels officis del⁸²⁶ General y Bolla.

[Vigesima quarta habilitatio]

358r// *Vigesima quarta habilitatio publicata die decima sexta mensis ianuarii, anno a nattivitate Domini 1706, post meridiem.*

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centelles et Carròs, comes de Centelles, baiulus generalis; illustris domnus Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et curie regie; dominus Jacobus Vincencius Alemany Dezcallar, regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus⁸²⁷ Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, habilitatores pro parte regie maiestatis; dilectus consiliarius regius don frater Guillelmus de Gonyolons, Celsonensis episcopus; don Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarracone et syndicus Capituli dicte ecclesie; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et Rocaberti; don Maginus de Vilallonga et Çaportella; domnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum doctore fratre Joanne Soler, abbate //358v// monesterii divi Pauli de Campo; et Francisco Escofet, sindico ville de Figueras, a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium estamentorum sive brachiorum presentis Cathalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus iteratis annis feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur; electi et nominati, prestito iam per eos, videlicet per personas ecclesiasti-

826. de la, *corregit.*

827. Antonius, *corregit.*

cas corporali iuramento in posse dicti reverendi domini cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis⁸²⁸ de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et tenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalis Cathalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima sexta mensis ianuarii, anno a nativitate Domini 1706, post meridiem intitulata, presente don Raymundo de Vilana Perlas, secretario sue maiestatis, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia notario publico Barchinone et brachii militaris secretario, presentibusque ibidem etiam Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini //359r// habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, notario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum notarium et secretarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam siquidem habilitacionem ego, idem notarius et secretarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato, legi et publicavi, que est tenoris sequentis:

Primo, quo ad personam Balthazaris de Llunes et Vallgornera, quia ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, de consilio sue maiestatis et eius secretarium, constat suam regiam maiestatem eum declarasse militarem, fuit deliberatum quod admittatur.

Item, quo ad personam don Josephi de Codina et Costa, civitatis Barchinone, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Emanuelis de Guanter, ville Rivipulli, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Josephi Solà de Sant Esteve, filii don Francisci Solà de Sant Esteve, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam don Josephi Cayetani de Berenguer et Rochespana, civitatis Balagarii, filii don Josephi de Berenguer et Ciscart, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Joannis Pedró et Serralts, //359v// ville Aqualate, domini qui dicitur esse loci de Orpí, subvicarie dicte ville Aqualate, admittatur ut dominus vassallorum.

Item, quo ad personam Raimundi Escolà, loci de Bellvís, domini qui dicitur esse loci de Monfar et Quadre de Senyó, vicarie Cervarie, admittatur ut dominus vassallorum.

Item, quo ad personam Hieronymi Puig, loci de Quart, vicarie Gerunde, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Francisci de Pallarès, filii Josephi de Pallarès, domicelli, utriusque iuris doctoris, ville Talarni, diocesis Urgelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

---

828. domini, *corregit.*

Item, quo ad personam don Raymundi de Villalba et Fivaller, filii don Galcerandi de Villalba et Vilallonga, ville Cervarie, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Josephi de Murat, civitatis Urgelli, admittatur ut domicellus.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, notario et secretario predicto, et presentibus eciam testibus supranominatis ad premissa vocatis et rogatis, prout superius continetur.

Die dominica, XVII mensis ianuarii, anno a nativitate Domini M DCC VI, hora //360r// tercia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Joseph de Llobet.

Emanuel Desvalls y Escura.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Joseph de Canyellas.

Joseph de Melianta y Sullà.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.

Don Francisco Morer y Càncer.

Anton de Minguella y Aleny.

Fèlix de Sala y Sasala.

Don Francisco de Àger y de Queralt.

Don Francisco Moner y Miret.

Don Benet Mir.

Domingo de Castells y Gervàs.

Don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida.

Anton de Sabater.

Don Ramon Maranyosa.

361r// Don Pedro Planella y Dusay.

Don Joseph Eva y Vilagrassa.

Joseph de Bru y Banyuls.

Basili de Planisolas.
Don Anton Berenguer y Novell.
Don Francisco Cartellà y Cebastida.
Gaspar Rovira Berart y de Robles.
Joseph de Bru y Banyuls.
Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
Don Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Don Juan Claresvalls.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Pedro Montoliu y Ribes.
Joseph de Perpinyà y Bardexí.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Francisco de Morata.
Don Lluís de Omdedéu.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Joseph de Sala.
Don Ramon Xammar y Meca.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Francisco de Sabater.
Francisco de Tord y Granollachs.
361r// Don Carlos de Orís y Puiggener.
Ignasi de y Sanahuja.
Alexandro de Monserrat y Eva.
Joan de Monserrat.
Rafel de Torrell y Frexer.
Don Juan Asprer.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Miquel de Subies.
Don Gerònim de Castellbell.
Nicolau de Sant Joan, Llobregat y Amell.
Bernat de Bru.
Martí de Pallarès.
Don Balthezar de Oriol y Marcer.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Gerònim de Puig.
Gaspar de Prat y Senjulià.
Don Gaspar Desprat y Cebasona.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Ignasi Miquel.
 Ramon de Falguera.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Emanuel Guanter.
 Pere de Prat y Senjulià.
 Francisco de Verthamon.
 Ramon de Carreras.
 361v// Don Bonaventura de Tristany.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Don Joseph Pontarró.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Balthezar Ignasi de Alegre.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Joseph Aguilar.
 Don Francisco Despuyol.
 Don Feliciano Sayol.
 Juan de Boxeda.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Don Carlos Fiviller y Torres.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Juan Copons y Falcó.

Bras real, y se conforma ab la resposta que se ha de tornar als senyors tractadors de sa magestat

Als quals axí convocats, se és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real del dia quinse del corrent, en què resol conformar-se ab lo deliberat per los il·lustríssims brasos ecclesiàstich y militar acerca la resposta que se //362r// ha de tornar als excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat sobre las proposicions per ells últimament fetas.

**Bras real, sobre las súplicas
de Pau Martí y Pons Planàs**

Ítem, se ha llegit altre deliberació de l'il·lustríssim bras real, del mateix dia, en què se conforma ab lo deliberat per est il·lustríssim bras lo die 13 del corrent, acerca del fet de Pau Martí, mestre de casas, y de Pons Planàs, negociant, reme- tent-los y absolent-los de las pretencions contra de ells instadas per lo procurador fiscal del General.

**Bras real, sobre los puestos vacants
en lo regiment del General**

Ítem, se ha llegit altre deliberació de dit bras real, de dit dia, en què se conforma en tot y per tot ab lo deliberat per est il·lustríssim bras lo die catorse del corrent, sobre la dependència de la provisió de alguns puestos de present vacants en lo regiment de la Generalitat.

Bras real, sobre los combinadors

Ítem, altre deliberació del mateix dia y del dit bras real, en què se conforma ab lo deliberat per lo present il·lustríssim bras lo die catorse, sobre lo modo y per qual Junta de Combinadors o constitucioners ha de córrer lo cuydado de tràurer en límpio las constitucions y capítols després de decretats.

Bras real, sobre la súplica de don Lluís València

Ítem, altre deliberació de dit bras, del mateix dia, en què se conforma ab lo deliberat per lo present il·lustríssim bras lo die catorse del corrent, sobre la dependència de la súplica presentada per don Lluís de València, //362v// donant facultat a l'il·lustríssim senyor president de nomenar per dit effecte dos personas per a conferir dit negoci, anomenadoras per los altres il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar, havent nomenat lo il·lustríssim senyor president de dit bras real, inseguint dita facultat, los senyors: Francisco Fargas, síndich de Manresa, y doctor Joseph Puyol, síndich de Besalú.

Constitució número 57

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 57, contennint que ninguna persona, axí home com dona, del present Principat, de qual-sevol grau, estat o condició que sie, no puga gastar de robas y texits de plata y or galons, puntas y brodaduras del mateix, ni tampoch de panyos, sarges ni altres robas forasteras per a sos vestits, en pena de deu lliuras y la roba comisada per cada vegada que seran trobats contrafer; y que la mateixa pena incórrega en los sastres la treballaran; y que ditas robas y demás cosas sobre expressadas no pugan entrar al present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Capítol de Cort número 58

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de número 58, en què se disposa que en cada trienni, com se provehirà la terna de jutge ordinari, se hage també de provehir la de jutge de apel·lació de la ciutat de Gerona, //363r// fent-se terna des de luego per a què sie provehida; y que si passat lo termini de tres mesos de presentada dita terna⁸²⁹ al llochtinent general no-s farà la dita provisió o elecció, reste nomenat *ipso iure* lo jurista que en primer lloch serà trobat ésser en terna.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 61

Ítem, se ha donat per proposició la Constitució de número 61, disposant que los bomians y gitanos no pugan entrar ni habitar de qui en avant en lo present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya, encara que sien domiciliats en algunas casas de las ciutats, vilas o llochs o altres parts de dit Principat y Comtats y encara que tingan plaça asentada de soldats de sa magestat o de son real exèrcit, sots pena de deu anys de galera; y los que no podran ésser condemnats a la dita pena per ser menors, vells o donas, degan ésser desterrats ab cominació de pena de centa açots en cas de no guardar lo desterro.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit illustrissimo stamento ecclesiastico, addendo in sua decretacione* després de la paraula «general governador» *dicat* «doctors de la Real Audiència».

Constitució número 9

Ítem, se ha tornat a llegir la⁸³⁰ Constitució de número 9, per haver lo il·lustríssim bras real, en sa //363v// decretació feta a quatre del corrent, anyadit que trobant-se depositat algun salari per la declaració de la provisió de algun altercat y apartar-se las parts de aquell, no puga lo relador de la causa gastar dit salari ab lo pretextes y motiu *quia partes recesserunt ab altercato*, guardant la pòlisa de dit salari per la sentència definitiva. Y axí mateix, no puga gastar lo salari serà estat depositat per la definitiva en cas que las parts tracten de concordar-se, fins y a tant que ab tot efecte hagen concordat llur causa. A la qual se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich⁸³¹ ab sas decretacions de 7 y 13 del corrent y dit bras real perseverat en sa decretació lo die 11 del mateix.

E lo dit dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout ultimo placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

829. terra, *corregit*.

830. A continuació, capítol, *ratllat*.

831. real, *ratllat*; ecclesiàstich, *interlineat*.

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 22, per rahó de la discrepància de las decretacions fetas per los il·lustríssims brasos en dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet* lo capítol llegit, conforme axí ho ha decretat lo il·lustríssim bras real lo die deu del corrent.

Combinació Capítol de Redrés, número 25

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 25, per rahó de la discrepància de decretacions en ell fetas per los il·lustríssims brasos de la present Cort, llegit y //364r// decretat en est il·lustríssim bras lo die nou del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt estar y perseverar en dita sa decretació de nou del corrent, anyadint que de la declaració sols se'n puga haver rahó en la visita en cas se hage provat dol, frau i barateria.

Capítol Redrés número 35, combinació

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 35, decretat en est il·lustríssim bras lo die deu del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real en sa decretació de 13 anyadit a la del present bras que, no podent-se fer aprehenció de las mercaderias, no se incidisca en pena alguna; a la qual se és conformat lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 15 del mateix.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in ultimis decretacionibus*, ab addició que lo dit capítol sie retornat a la il·lustríssima Junta del Nou Redrés perquè, segons lo tenor de las decretacions, la torne a disposar dita il·lustríssima junta, trahent-ne lo que·ls apareixerà ser supèrflu; anyadint en ell que, en cas de aprehenció de mercaderias ab motiu o pretext de fraus, y després sie declarat no ésser-ne, que alashoras la part no dega pagar gasto algú; y havent-lo pagat, se li dega refer per lo arrendatari o per aquella persona //364r// que haurà instada la aprehenció.

Combinació Capítol de Redrés, número 38

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Redrés de número 38, decretat en est il·lustríssim bras lo die 11 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real ab sa decretació de 13 del mateix anyadit al dit capítol alguna circumstància.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que està y persevera en sa primera decretació de 11 de corrent.

Combinació de Redrés, número 39

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 39,⁸³² decretat per lo present bras lo die 11, per rahó de la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

---

832. *A continuació, per, ratllat.*

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, anyadint que la part voldrà apel·lar-se dega dins dos mesos precisos y peremptoris, comptadors del dia de la apel·lació, reportar lo procés primitiu y sens denunciar-lo dega fer la assignació a sentència; lo que si no fa, sie *ipso iure*, en est cas y no altrament, deserta la apel·lació y passada la sentència en cosa judicada. Y que feta dita assignació, tinga obligació lo assessor de declarar la causa de apel·lació dins un mes, baix las penas que contra ell prevé lo capítol.

366r//

Combinacio del Redrés, Capítol 41

Ítem, fonch tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés número 41, decretat en lo present bras lo die 12 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real lo die 13 del mateix posat lo *placet*, ab què los senyors deputats y ohidors de comptes no⁸³³ tingan vot en lo resòdrer las exidas, sí solament dit vot sie decisiu de la divuytena que disposa dit capítol haver-se de extràurer.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali*, anyadint que la mesada sie de 400 liures, sous, moneda barcelonesa corrent.

Sub hac die fuit expeditum mandatum sequens:

Mandatum, etc. Inseratur usque ad finem.

365⁸³⁴// *Mandatum expeditum illustribus et fidelissimis dominis deputatis et auditoribus computorum Generalis Cattelonie.*

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en esta ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent-se per part vostra feta a nós representació en escrits, contenint que en las càrcers de la present casa se troban presos y detinguts alguns soldats dels tercio de la Deputació, delats de certs delictes, suplicant-nos siam servits deliberar lo fahedor en orde a dita dependència, en concideració que ditas presons són molt penosas. E nós, havent ohit dita representació, a vista de son contengut havem deliberat comètrer-vos lo dit fet y donar-vos facultat y ple poder perquè, en virtut de nostra comissió, exerciau en orde als dits soldats que-s troban presos en ditas càrcers tota jurisdicció y quant sie de justícia ab la prestesa més possible. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobre dit, vos diem, ordenam y manam que encontinent que las presents vos seran presentadas, usant de la comissió, poder y facultat sobre dits, administreu //365v// y exersiau en orde a dits soldats presos en ditas presons de la Deputació tota jurisdicció y quant sie de justícia ab la prestesa més possible, com axí ho esperam de vostre gran zel. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustres senyors presidents de dits braços, selladas ab lo sagell major de dita Cort. Data en

833. no, *interlineat*.

834. *Document inserit entre els folis 364v i 366r.*

Barcelona, en las casas de la Deputació, als diset⁸³⁵ de janer de l'any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Fra Joseph, arzobispo de Tarregona, president del bras ecclesiàstic.

Don Pedro de Torrelles y Sentmenat, president del bras militar.

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon de la excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici nottarius et scriba.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone et illustrissimi brachii militaris secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis secretarius.

Locus sig+illi.

***Die XVIII mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Joseph Bru y Olzina.

Don Jacinto Segrera y Massana.

366v// Juan de Cassador.

Don Ramon Maranyosa.

Lo senyor marquès de Sentmenat.

Don Anton de Vilaplana.

Don Joseph Galceran de Cartellàs y Cebastida.

Anton de Sabater.

Don Jaume de Texidor.

Francisco de Amar.

Joseph de Monserrat y Brossa.

Juan de Monserrat.

Don Francisco Vilana y Vilamala.

Don Miquel Cordellas,

Don Carlos de Orís y Puiggener.

Don Francisco Moner.

Don Agustí Escarrer.

Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.

---

835. set, *corregit.*

Don Benet Mir.
Don Francisco Segrera y Massana.
Gerònim de Puig.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Rafel de Torrell y de Frexer.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
Don Joseph Moxó y Borràs.
367r// Gaspar Rovira, Berart y de Robles.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Doctor Anton de Lloret.
Francisco de Codina y Serinyà.
Nicolau de Sany Juan, Llobregat y Amell.
Anton de Llenes y de Bosser.
Don Balthezar Ignasi de Alegre.
Don Ramon Xammar y Meca.
Anton de Minguella y Aleny.
Francisco de Sala y Brandia.
Joseph de Sangenís.
Don Francisco Àger y de Queralt.
Basili de Planisolas.
Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
Gaspar de Prat y Senjulià.
Joseph de Perpinyà y Bardexí.
Don Francisco Puigdesàlit y Sais.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Don Joseph de Moxó.
S Francisco Morer y de Càncer.
Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
Don Francisco Anglasell y Cortada.
Don Carlos Ribera y Claramunt.
Fèlix de Sala y Sasala.
Pere Prat y Senjulià.
37v// Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Don Ramon Rodolat.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Joseph Marlès.
Francisco de Verthamon.

Don Balthezar de Cadell.
Don Gaspar Berart y de Cortiada.
Don Feliciano de Cordellas.
Miquel de Subies.
Don Pedro Ribes y Granollachs.
March Anton de Pallarès.
Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Juan de Boxeda.
Don Bonaventura de Tristany.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Aleix de Tristany y Claresvalls.
Alexandro de Monserrat.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Joseph de Sala.
Don Joseph Pontarró.
Don Jaume Copons y Falcó.
Ramon de Carreras.
368r// Don Balthezar Oriol y Marcer.
Don Lluís Omdedéu.
Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.
Bathomeu de Llansa.
Don Ignasi Miquel.
Anton de Llàsera y de Nadal.
Don Anton Berenguer y Novell.
Don Francisco de Amigant y Olzina.
Joseph de Morata y de Tord.
Don Francisco Tord y de Tord.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Melchior de Oriol y Tord.
Ramon de Falguera.
Don Pere de Montoliu y Ribes.
Don Joseph de Aguilar y Oluya.
Francisco de Morata.
Don Joseph Eva y Vilagrassa.
Don Joseph Terré y Granollachs.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurare insfrascripti et sequentes:

Franciscus de Codina et Serinyà, in parochia Vicensis populatus.

Item, Bartholomeus de Llansa, in loco de Alfou, Barchinonensis //368v// diocesis, populatus.

Combinació, Capítol de Redrés, número 43

Als quals axí convocats, se ha tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 43, per haver ajustat lo bras real a 14 que, en las ocasions que la Generalitat tinga arrendat sos drets y se oferesca debat entre los arrendadors y guardas sobre si hi [ha] hagut acusador o no, se haja de estar al que mitgensant jurament dirà lo arrendatari; al que se és aderit lo bras ecclesiàstich a 15 del corrent.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in ultimis decretacionibus.*

Combinació, Capítol de Cort, número 63

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 63, en què se disposa que per cada companyia de cavalleria no degan prestar-se per lo poble o pobles a qui tocarà en quiscun trànsit més de quatre bagatges, y per cada companyia de infanteria dos tant solament; a quiscun dels quals bagatges sols puga carregar-se'ls deu robas de pes, y que no pugan ser compel·lits en passar dels límits tenen destinats los pobles per la mutació dels bagatges.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.⁸³⁶

Constitució,⁸³⁷ número 64

Ítem, se és llegit la Constitució de número 64, en què se disposa que los advocats se acontenten de dos sous per article, e que per hora de juntas no se'ls puga dar més que dotse sous a quiscú y als procuradors sis sous.

Y havent-se procehit en votar sobre dita constitució, se posà lo discentiment següent:

**Dissentiment a constitució
per don Balthazar Oriol**

Lo senyor don Balthazar de Oriol y Mercer discent a que's tracte de la constitució llegida.

Lo senyor don Francisco de Aloy se adereix al mateix discentiment.

Lo senyor Ramon de Falguera y Brocà se adereix al mateix //371r// discentiment per los motius expressats en un paper que ha posat en mà de mi, Joan Francesch Verneda, notari públich de Barcelona y secretari del present il·lustríssim bras militar, requerint-me que lo continuàs en lo present procés, lo qual se és llegit y és del tenor següent:

836. La constitució llegida, *corregit*.

837. *Precedit de Combinació de la, ratllat.*

Il·lustríssim senyor. Dos són los motius, etc. *Inseratur prout hic est consutum usque ad finem.*

369r⁸³⁸// Il·lustríssim senyor.

Dos són los motius en què se funda la present constitució, a saber, lo haver de poch anys a esta part exigit y cobrat los advocats y juristas molt conciderables quantitats per rahó de sos treballs y salaris, los quals motius no té dubte són del tot insubsistents y alienos de la realitat del fet, defecte que judican los doctors bastant per a viciar y annul·lar qualsevol disposició, privilegi o estatut. Per quant primerament apar del tot insubsistent la rahó que se pondera per primer motiu de ser de poch anys a esta part lo exigit y cobrar los advocats 24 sous per hora, suposat que en lo Capítol 94 del nou Redrés, Corts 1599, se troba estatuït y ordenat que sempre que en la present casa de la Deputació per los afers de la Generalitat seran convocats alguns juristes, se'ls done 24 sous per dieta. Y no té dubte que en lo dit Capítol 94, per la paraula «Dieta» fou comprès quiscuna hora de junta, per haver-o axis declarat la observansa immediadament subseguida y inconcussament practicada en dita casa fins a las Corts 1701 y 1702, conforme vostra senyoria il·lustríssima se pot informar dels llibres del Racional de dita casa, la qual observansa no és dubtable dóna perfeta intel·ligència al dit Capítol 94 com si expressament y paraula per paraula se trobàs en aquell disposat. Y axí bé apar que lo ordenar⁸³⁹ ab la present constitució que los advocats per sos treballs y salaris sols pugan exigit 12 sous per hora és contra tota consuetut y per consegüent ésser del tot insubsistent y subrepticio lo primer motiu expressat en la present constitució y com a tal⁸⁴⁰ viciar y anul·lar lo dispositiu de aquella, segons uniformement ensenyan los doctors.

És no menos insubsistent la rahó que se pondera per segon motiu en la present constitució, a saber és, de que los advocats exi//369v//gian per sos treballs molt conciderables quantitats, per quant és sens dubte que per conciderables quantitats se entenen y deuen enténdrer quantitats excessivas e immoderadas, y las que exigian y cobravan los advocats per sos treballs en manera alguna merexien lo nom de excessivas, sí sol de moderadas y molt pocas, per quant (dexant apart lo haver-las ja legitimadas la consuetut observada per tant dilatat temps, en lo qual los aliments y demás cosas necessàries al sustento humà eran més còmodes y no tant alteradas com vuy se experimenta, circumstància que atén lo dret y en especials nostres Generals Constitucions per lo augment y disminució de salaris y treballs) se deu suposar que las repúblicas en tot temps han fet molt singular aprecio dels advocats, per lo que dirimexen los ambíguos fets de las causas y defensan aquellas com los soldats ab las armas, dedicant tot son conato a la tranquil·litat de la república, per la qual rahó los emperadors romans los han condecorat ab los lustroso privilegis de què gozan los soldats, anomenant-los també *militēs*, los polítichs reputan lo càrrech de advocat per noble, lloable, útil y necessari a la vida humana y los consults lo tenen per claríssim y constituït en dignitat. Se deu suposar també que los salaris y treballs, conforme ensenyan los doctors, se deuen regular segons la qualitat y estat de las personas, del modo y manera estima lo dret lo dany de la injúria. Y apar ésser molt alieno de tota rahó, atesa la noblesa, lustre, qualitat y utilitat de la advocacia y dels que exercexen aquella, lo dir-se excessiva y conciderable quantitat la de 24 sous per hora que exigian y cobravan los advocats.

838. *Document inserit entre els folis 369v i 371r.*

839. *disposar, ratllat; ordenar, interlineat.*

840. *A continuació, ha, ratllat.*

Lo que se confirma, haguda rahó del que ensenyan los doctors en matèria de salaris de advocats, los quals diuhen dèurer-se la paga a l'advocat que haurà donat algun concell, encara que sens treball ni revolució de llibres, fundant dita theòrica en los treballs passats per a alcansar la sciència y gastos fets *ex ea causa*. Del que apar se infereix que encara que conciderada la matèria *in concreto*, hagut respecte a una hora sola de treball, fos conciderable lo exigir 24 sous per hora, però *in abstracto*, regoneguda respecte del temps han empleat *in vigiliis* y gastos han tingut *in didiscendis literis* y arribar a l'estat de poder *munus publicum advocati gerere*, ab dispendi de sa pròpria salut, com axís ho ensenya la //370r// experiència, apar queda sens dubte lo no poder-se dir molt conciderable y exessiva quantitat la de 24 sous per hora. Majorment si se atén la consuetud se troba practicada en altres províncias y regnes commarcans, pues en lo de Aragó se paga un real de vuyt per cada hora de treball als advocats, en la real vila de Madrid sols se judica equivalent la quantitat de una dobla per quiscuna junta, lo que uniformement se executa en altras parts, inseguint y tenint en concideració la regla de dret que ensenya que lo advocat que dóna son patrocini per un preu mòdic se té y reputa per vil y despreçiable. Y apar no ésser del garbo de vostra senyoria il·lustríssima lo voler exposar a sos advocats (als quals assistexen tant vius desitgs de servir a vostra senyoria il·lustríssima) a què sian murmurats per los estrangers, taxant-los una quantitat tant mòdica; havent altrament per sos escrits guanyat tant gloriosa fama en totas las províncias, lo que no anyadeix poch lustre a la grandeza de vostra senyoria il·lustríssima.

Per totas las quals rahons y altres que omitesch per no cansar y poder-las molt ben conciderar vostra senyoria il·lustríssima y regonèxer que la dita constitució seria frustrànea per molts dels advocats, suposat que los clièntols lliberament los prestarian major quantitat de la de 12 sous per hora, per poder lograr son patrocini, los quals ab rahó serian preferits als que se voldrian restrènyer al dispostat per la present constitució, com plenament la experiència ho ha ensenyat des de las Corts o ajuntament de brasos⁸⁴¹ de 1701 y 1702 fins a la hera present, y axí bé no podria ab tot efecte executar-se lo estatuït y ordenat en aquella, conforme anela vostra senyoria il·lustríssima. Per so, dissento y dich de nul·litat de la present constitució per proposició donada y que de esta no-s puga en manera alguna tractar més en la present Cort. *Requirens vos, secretarium, etc.*, y axís ho firmo de mà pròpria, vuy, als 18⁸⁴² de gener 1706.

Ramon de Falguera y Brocà.

Constitució número 65

Ítem, se ha llegida una súplica en forma de Constitució, de número 65, en què se solicita que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se servesca donar los ordes convenients per a què cada barca catalana y patronajada per patró cathalà sols exigisca lo cònsol de Lisboa per dret de consulat en Lisboa deu pessas de vuyt per barca y vint pessas de vuyt per vaxell, y que los demés cònsols que sa mages-tat anomena degan acontentar-se de obrar lo mateix que fins vuy han exigít per dret de consulat.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet*.

841. o ajuntament de brasos, *al marge esquerre*.

842. *A continuació, als, ratllat*.

Constitució número 66

Ítem, se és llegida la Constitució de número 66, en què se confirmen tots los privilegis, exempcions y llibertats de comuns y particulars ecclesiàstichs y seculars y prerrogativas de celebrar Corts, revocats tots abusos.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet*.

Constitució número 67

Ítem, se és llegida la Constitució de número 67, en forma de súplica, en què se demana que en Càdis y parts marítimes de Espanya no se impedisca a ningun patró catahalà lo aportar-i vins y ayguardens de Cathalunya.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet*, //371v// anyadint que en la dita constitució o súplica se comprega també la facultat de aportar vins y ayguardens en tots los dominis y regnes que estan y estaran baix lo suau domini del rey nostre senyor (Déu lo guarde) y de sos successors.

Relació de las personas a què fou comesa la Constitució número 14

E après, los senyors Fèlix de Vadell y Besturs y don Gabriel de Borràs han fet relació de paraula al present bras del que han discorregut, junt ab las personas nomenadas per los altres il·lustríssims braços y advocats de aquells, sobre la Constitució de número 14, inseguint la facultat y commissió donada per los tres il·lustríssims estaments y per lo present als quatre del corrent, y han entregat per major explicació de son sentir un paper del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent-se en lo il·lustríssim bras militar. etc. *Inseratur prout hic est consutum usque ad finem et postea dices.*

372r⁸⁴³// Il·lustríssim senyor.

Havent-se en lo il·lustríssim bras militar proposat la Constitució de número 14 y llegit aquella, se deliberà que antes de aprobar o reprobar dita Constitució de número 14, lo il·lustríssim senyor president del mateix il·lustríssim bras militar anomenàs dos personas de aquell y que, a un mateix temps, se suplicàs als altres il·lustríssims braços fessen semblant nominació a fi y efecte de que las sis personas nomenadoras, junt ab los advocats dels tres il·lustríssims estaments, ponderassen y discorreguessen lo contenut en la referida constitució y après ne fessen relació en escrits als tres il·lustríssims braços *respective* del que-ls apareixaria, per poder després dit il·lustríssim bras militar, ab la intel·ligència de ditas personas y advocats, passar a resòdrer lo més convenient; la qual deliberació havent-se participada als il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, se conformaren estos ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras militar. Y lo il·lustríssim bras real, ab la deliberació de dita conformitat, ajustà a la mencionada Constitució de número 14, de que així mateix tots los rectors de totas las universitats literàries o Estudis Generals y prothomèdich del present Principat, vinguessen compresos en aquella, y que antes de la paraula «exceptant-ne» se ajustàs també «que no baste ser legitimat». Y després de ésser anomenadas dos personas per quiscun de dits tres il·lustríssims bra-

843. Document inserit entre els folis 371v i 374r.

ços, en execució de dites deliberacions, se han ajuntat aquelles junt ab los advocats de dits tres il·lustríssims braços y tingudas diffarents conferències sobre lo contengut en dita Constitució //372v// de número 14; feta madura reflexió sobre la subjecta matèria, mirats attentament los llibres que tractan de aquelles, acordes y conformes a dites sis personas y advocats de dits tres il·lustríssims braços, ha aparegut que, si bé és veritat que aquelles personas que no són nadas y procreadas de llegítim y carnal matrimoni, si són ecclesiàstiques, segons disposicions del dret canònic, se troban prohibidas de poder promoure-se a ordes sagrats y obtenir beneficis, officis, dignitats y prelaturas ecclesiàstiques, y en conformitat de dita disposició canònica, virilment observada, sens precehir dispensació apostòlica no són admesos a dits ordes, officis, dignitats y prelaturas ecclesiàstiques; y que segons disposició del dret civil y municipal de algunas províncias, si són seculars no se admeten als càrrechs y officis públichs, assenyaladament si són prehemiments, ni gosan de la noblesa de sos pares. Emperò, respecte dels ecclesiàstichs, se concidera primerament que, obtinguda la dita dispensació apostòlica, cessa la disposició del dret canònic y se reputan per àbils a effecte de obtenir qualsevols officis, dignitats y prelaturas ecclesiàstiques, com si fossen procreadas de llegítim y carnal matrimoni; de manera que, en força de dita dispensació pontificia, en Cattelunya han acostumat sempre fins vuy ha obtenir dits officis, dignitats y prelaturas, majorment atenen-se que, suposada dita dispensació apostòlica, las tals personas, encara que il·legítimas, arriben a conseguir dits officis, dignitats y prelaturas ecclesiàstiques per sos mèrits o noblesa de ànimo, y segons acentan comunament los doctors, no-s poden de dita noblesa de ànimo (per ésser virtut moral) llevar-se ni suspèndrer-se los effectes per alguna lley civil ni municipal; y donant-se lloc al disposat en dita Constitució de número 14, respecte de las dignitats //373r// y prelaturas ecclesiàstiques apar se suspèndrian dits effectes de la noblesa de ànimo, pues residint esta en dites personas no procreadas de llegítim y carnal matrimoni, no podrian obtenir dites dignitats, que són los effectes que produeix en dita noblesa de ànimo, en força de la prohibició de dita Constitució de número 14; y de altra part, quedarian perjudicadas del dret adquirit *ab immemoriali* de haver obtingut en Cattelunya dites personas ecclesiàstiques, encara que il·legítimas, qualsevols officis, dignitats y prelaturas ecclesiàstiques, suposada dita dispensació apostòlica; y així bé, que ab la mencionada Constitució de número 14 no deuen venir compresas las dites personas ecclesiàstiques. Y que en orde a las personas seculars que no-s troban procreadas de llegítim y carnal matrimoni, se regoneix que en lo present Principat de Cattelunya han sempre gosat y fruit de la noblesa de sos pares, havent estadas admesas en Corts y en las juntas que-s tenen en lo il·lustríssim y fidelíssim⁸⁴⁴ bras militar, segregada la Cort, majorment las que són naturals *tantum* y que se ha acostumat sempre admètrer-las en qualsevols càrrechs y officis públichs, encara que prehemiments; y així bé, que prohibir a las referidas personas il·legítimas generalment de tots y qualsevols officis y càrrechs públichs seria cosa rigurosa y que sols a immitació de otras lleys municipals, observadas en diffarents províncias, se podria limitar dita prohibició, disposant-se que aquella compregués solament los càrrechs seculars més prehemiments, com són llochinent general del present Principat, canceller de Cattelunya, vicescancer del Consell Supremo de Aragó, thesorer general del mateix Consell Supremo de Aragó, protho//234v// notari de la Corona de Aragó, portantveus de governador de Cattelunya, batlle general, mestre racional y regent la Real Thezoreria del present Principat de Cattelunya.

---

844. *A continuació, concistori, ratllat.*

Y esta és la relació que fan a vostra senyoria il·lustríssima las ditas personas anomenadas y advocats de dits tres il·lustríssims braços, salvant sempre la millor⁸⁴⁵ censura de vostra senyoria il·lustríssima.

Y axí mateix, se és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 16 del present, en què, ohit lo dit vot, que·s redueix a que las personas ecclesiàsticas, encara que il·legítimas, tenint dispensació apostòlica no deuen ser privadas de obtenir presentació de qualsevols dignitats y beneficis ecclesiàstichs y que en orde a las seculars il·legítimas no se'ls deuria prohibir generalment tots oficis y càrrechs públichs, sí sols dels més preheminentes, com són llochinent general del present Principat, canceller de Catalunya, vicescancer del Consell Supremo de Aragó, thesorer general del mateix Concell Supremo de Aragó, protonotari de la Corona de Aragó, portantveus de general governador de Catalunya, mestre racional, batlle general y regent la Real Thesoreria del present Principat, se conforma ab dit vot, y que la Constitució de número 14 y còpia del dit vot sie restituïda //374r// a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què, segons lo dictamen expressat en dit vot, formen y posen en límpio dita constitució, reportant-se als braços a fi de resòldrer-se lo convenient.

**Relació y deliberació sobre
la Constitució número 14**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la relació de paraula y en scrits feta per las ditas personas elegidas per lo present bras y la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo sentir de ditas personas dels tres estaments y advocat de aquells, anyadint que no vingan compresos en la prohibició de ésser elegits en llochinent de sa magestat en aquest Principat los fills naturals del rey que regnarà ni sos germans y oncles. Y que la dita Constitució de número 14, ab còpia del vot o relació en escrits, sie posada en mà de la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què, segons lo expressat en dit vot o relació, tornen a formar y posen en límpio dita constitució, reportant-la després als il·lustríssims braços per a què pugan resòldrer lo més convenient. Y que esta resolució, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present il·lustríssim bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

---

845. *A continuació, y més elevada, ratllat.*

Dicta die, post meridiem, hora tertia pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Redrés número 45

S'és llegit y donat per proposició lo Capítol⁸⁴⁶ del nou Redrés de número 45, contenint que del dia de la conclusió de la present Cort no se obligue a pèndrer jurament //374v// als sastres ni altres oficials, exceptat los botiguers que eran obligats en lo ingrés de son offici.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 46

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 46, contenint que qualsevols súplicas que per las parts se presentaran als deputats, essent habilitadas per un dels assessors, sien compresas en lo Capítol 59, Corts 1599.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 47

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 47, contenint sien aumentats los salaris per la satisfacció dels treballs extraordinaris dels assessors y advocat fiscal de l'escrivà major y del regent los comptes del General de Catalunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet* lo dit capítol llegit.

Redrés número 48

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 48, contenint que se hage de aportar un llibre continuant en ell totas las dubietats se hauran esdevingut sobre la intel·ligència de alguna constitució o capítol de Cort, contrafaccions o altres cosas dignes de nota.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* //375r// lo capítol llegit.

Redrés número 49

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 49, contenint que lo donar la cera per los aposentos de la casa de la Deputa-

---

846. A continuació, de Cort, ratllat.

ció quan se offereix treballar de nit dega córrer per lo cuydado del regent los comptes.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Ítem, se és llegit la súplica presentada per lo senyor don Carlos de Fiviller y Torres, altre dels individus del present il·lustríssim bras, que és del thenor següent:

Súplica de don Carlos Fiveller

Il·lustríssim senyor.

Havent procurat don Carlos de Fiviller y Torres, en compliment de sa obligació, discórrer y proposar alguns medis als il·lustríssims senyors constitucioners per a establir entre ls tres estaments del present Principat la pau y quietut pública que s necessita per assegurar lo major servey de Déu y de sa magestat (Déu lo guarde), al que després de son propi zel lo ha motivat la instància de molts individus de vostra senyoria il·lustríssima que solen patir repetidas vexacions respecte a las imposicions, talls, tatxes, trànsits, allotjaments y altres cosas que ordenan y mana fer y pagar los jurats dels pobles als militars y a sos masovers, extenent-se algunas vegades a las casas y béns //375v// de ecclesiàstichs, resultant de aquí notable vilipendi dels dos estaments ecclesiàstich y militar, puix a més de ésser petxats com a plebeos, estan sas casas y haciendas a ordes de aquells, del que se originan los escàndols y disturbis que a tot Cattelunya són notoris. Havent per aquest efecte dit don Carlos fet compóndrer una constitució, que posa en nom propi en las mans de vostra senyoria il·lustríssima per no haver pogut lograr sobre ella la pluralitat de veus entre los senyors constitucioners per a passar-la als il·lustríssims brasos, desitjant ab estos medis solicitar lo consuelo de vostra senyoria il·lustríssima y axí mateix obviar la rémora de algun discentiment que podria no sols suspèndrer lo curs de la Cort, però tal vegada impedir lo arribar al feliz port de la conclusió que vostra senyoria il·lustríssima desitja. Per ço y altrament, passa dit don Carlos a fer a vostra senyoria il·lustríssima esta representació perquè, en atenció de la gran importància de la matèria, axí per la qualitat com per las conseqüèncias de ella, sie vostra senyoria il·lustríssima servit disposar y aplicar los medis més adequats y convenients per al logro del pretès fi, que si ben concidera lo suplicant las dificultats de l'assumpto, també se persuadeix que trobant-se vostra senyoria il·lustríssima, com se troba, en las úniques y oportuna ocasió de la Cort General, las ha de superar ab sa gran direcció y sabiduria, en lo que //376r// afiansa dit suplicant lo major acert en tot lo⁸⁴⁷ consernent al servey de Déu, al de sa magestat y al benefici públic, ahont està cifrat lo major lustre y desempenyo de vostra senyoria il·lustríssima.

Y juntament se ha llegit lo paper disposat en forma de constitució⁸⁴⁸ que menciona dita súplica, que és del thenor següent:

Paper en forma de constitució

Attent y conciderant que per dret municipal del present Principat, conforme al comú, los ecclesiàstichs, cavallers y gaudints de privilegi militar, tant en sas personas com en sos béns y casa, són y deuen ser exempts de tota jurisdicció de batlles, cònsuls, pahers, concellers o jurats, axí de pobles reals com de barons; y assò no obstant, los

847. A continuació, Cort, ratllat.

848. A continuació, del thenor, ratllat.

jurats, batlles y altres personas de alguns pobles no hagen reparat en entrar a las casas dels ecclesiàstichs, militars y gaudints, o altrament manar als masovers o colonos o arrendadors de aquells per a tatxar-los y fer-los pagar o contribuir las quantitats a ell ben vistas per rahó de talls, tatxes, imposicions, drets, trànsits, bagatges, pallas y altres càrrechs, fent ditas taxas, ordes y execucions de sa pròpria auctoritat y sens jurisdicció, ab lo pretext de fer ditas cosas per la part colònica o dels masovers; essent axí que és imposible immiscuir-se en semblants cosas sens usar jurisdicció en las //377v// casas, béns o personas ecclesiàstichs, militars o gaudints, per ser estas casas, béns y personas totalment exemptas, y carregant excessivament als masovers o colonos ve a recàurer en dan y perjudici dels ecclesiàstichs, militars y gaudints e o de sas casas y béns, venint per aquest camí y en conseqüència a ser compellits en haver de pagar per la sua part *dominica* y per oficials o jutges incapasos o incompetents; y per causa de dits excessos y abusos se hagen seguits molts disturbis y escàndols, en gran deservey de Déu, de nostra real magestat y de la quietut pública. Per ço, desitjant obviar tals abusos y excessos y que tots estats de personas sien atesos segons son grau y qualitat y governats segons dret y justícia, estatuim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los dits cònsuls, pahers, concellers, procuradors, jurats, batlles y altres qualsevols personas de las ciutats, vilas, llochs y termes de Catalunya, per via directa ni indirecta, no pugan entrar ni fer entrar en las casas de dits ecclesiàstichs, militars y gaudints de privilegi militar per a exercir jurisdicció ni de sa pròpria auctoritat, en nom del comú ni altrament per rahó de allotjaments, trànsits, bagatges, pallas, taxas, de càrrechs personals, reals ni mixtos, ni altrament pugan, per via directa ni indirecta, //377r// per sí ni per interposada persona, entremètrer-se en fer pagar als ecclesiàstichs, militars, gaudints ni a sos masovers talls, tatxes, pallas, bagatges, gavellas ni altres qualsevols drets o espècies de imposicions, ni posar-los ni fer-los posar allotjaments en ditas casas y fora de ellas, com és en lo hostal ni en altres parts, a gastos de dits ecclesiàstichs, militars, gaudints, ni de sos masovers, sinó que las taxacions, ordes y execucions de ditas cosas, en lo cas que degan pagar-las o fer-las y no altrament, se hagen de fer, dirigir y manar per los jutges competents dels dits ecclesiàstichs, militars y gaudints de privilegi militar o per la Junta de Medis elegida en las presents Corts per lo repartiment y paga del donatiu o per los deputats y ohidors; y fent lo contrari, pugan ésser los sobre dits cònsuls, pahers, concellers, procuradors, jurats, batlles y altres qualsevols contrafactós processats y castigats com a delinqüents, usurpadors de jurisdicció y altrament conforme a la gravetat dels delictes y excessos que cometran.

Tot lo que, per dit il·lustríssim senyor president fonch donat per proposició.

**Que sie remès a la il·lustríssima
Junta de Constitucioners**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit lo dit paper en forma de constitució disposat, en què's prevé y dóna forma a que los ecclesiàstichs, militars y gau//377v//dints, ni sos masovers, sien petxats ni executats per oficials que no són ordinaris ni tenen jurisdicció en aquells, attenant que la principal mira dels tres estaments de la present Cort és la de procurar per tots camins assegurar la pública quietut, delibera per ço lo present bras que lo dit paper en forma de constitució llegit sie remès a la il·lustríssima junta dels senyors constitucioners per a què discorren sobre la gravetat d'est assumpto, y si la dita constitució llegida los

apareixerà ser proporsionada o lo anyadir-hi o llevar-hi alguna cosa, sien servits disposar-la perquè·s facilite lo logro y fi que té la present Cort y se evite tot lo que pot ser motiu a disgust entre los ecclesiàstichs, militars y plebeos. Y en cas que en la dita il·lustríssima Junta de Constitucioners se oferescan y ocorren alguns reparos per no condecendir en la formació de dita constitució, sien servits reduhir los dits reparos en escrits, perquè en intel·ligència de aquell puga lo present bras deliberar lo que li apareixerà ser més convenient.

E après, foren llegidas y donadas per proposició dos deliberacions, una de l'il·lustríssim bras real, del die 16 del corrent, y altra de l'il·lustríssim estament ecclesiàstich, del die present, en què se dóna comissió als balansers perquè regonengan los comptes //378r// de entrada y exida del donatiu se pagava en lo arrelament proppassat.

Comissió als balansers

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las ditas dos deliberacions, una de l'il·lustríssim bras real, de 16 del present, y altra de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del die de vuy, en las quals dits il·lustríssims braços, en quant a ssí toca, donan comissió y facultat a la il·lustríssima Junta del Balans per regonèixer los comptes de entrada y exida del donatiu se pagava en lo arrelament proppassat, resportant en escrits als il·lustríssims braços lo que hauran averiguat, ab individuació del que haurà entrat y exit cada any, y que per ço sie ordenat al fidelíssim consistori de deputats y ohidors entreguen los llibres y papers fahents per dit donatiu, perquè pugan fer la referida averiguació.

Ha deliberat per ço lo present bras militar conformar-se, com se conforma en tot y ab tot, ab lo deliberat per dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, donant comissió per sa part y facultat a la dita il·lustríssima Junta de Balansers per lo efecte sobre referit. Y que sie ordenat y manat y despedidas lletras a dits il·lustres y fidelíssims deputats y ohidors, sí y conforme se expressa en las ditas dos deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real; als quals esta resolució, feta per via //378v// de pensament, sie participada per lo promotor del present bras y per medi de sos promotors.

E après se és llegida la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del dia 16 del corrent, en què se conforma ab lo deliberat per est bras lo die catorse y bras real lo die quinse, aserca que los officis o puestos vacants o vacadors del regiments se provehescan per los tres brasos de la present Cort durant aquella.

Sinch súplicas per la pretenció de la tinença de una companyia del regiment de la Deputació

Y seguidament, se llegiren sinch súplicas, presentadas una per Joseph de Llobet, donzell, altre de Juan de Monserrat, donzell, altre de Francisco Nin, altre per

Joseph Juncarol y la altre per Joseph Roig, en què los sobre nomenats *respective* pretenen y suplican la provisió de la tinència del regiment de la Generalitat, conforme apar en ditas sinch súplicas, que són del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Joseph de Llobet, etc. *Inseratur quinque supplicaciones hic consute una post aliam, prout sunt signate de numeris 1, 2, 3, 4 et 5, quibus incertes dices.*

379r⁸⁴⁹// 1. Il·lustríssims senyors.

Joseph de Llobet, donzell en la vila de Figueres, bisbat de Gerona, domiciliat, ab lo degut obsequi diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima que en temps que la present província tenia format lo tercio últimament en servey de la real magestat don Carlos segon (que santa glòria gose) de immortal memòria, lo suplicant assentà plaça sensilla per a seguir lo real servey als 24 de maig, 1692, continuant aquella fins als 22 de novembre, 1693, en lo qual die, en virtut de deliberació presa per lo il·lustríssim y fidelíssim consistori dels *tunch* deputats y oydors de comptes, meresqué lo suplicant se li assentàs plaça de avantetjat en la companyia del capità Joseph Bellver, gosant lo sou que acostumaven gosar los aventetjats de dit tercio; y continuà lo real servey ab dita plaça des de dit dia fins als últims del mes de novembre, 1699, en lo qual temps fou llicenciat y disgregat dit tercio, havent en est temps de sinch anys y mitg assistit al real servey ab aquella puntualitat y fidelitat que ers de son punt, sens ya may faltar ni deixar lo dit tercio, com més llargament apar de las certificatòrias fetas per lo magnífich racional del General y en dit nom vehedor del tercio, que se presentan a vostra senyoria il·lustríssima. E com lo suplicant en dit temps patís molts calamitats y misèrias, trobant-se molts ocasions ab eminents parills de la vida, puix se trobà ab //379v// lo dit tercio en los citis de Rosas, Palamós, Gerona, xoque del riu de Ter, en lo pas de la vila de Verges, en lo qual paratge sufrí lo suplicant las hostialitats de foch per espay de un die, y així mateix en lo citi de la present ciutat en lo any 1697, que morí un germà del suplicant que també servia en dit tercio. Per tant y altrament, en atenció del sobre dit y trobant-se lo suplicant cavaller pobre, sens offici ni benefici ni convenièncias algunas que poder sustentar sa casa y família,⁸⁵⁰ recorra⁸⁵¹ a l'únich emparo de vostra senyoria il·lustríssima ab lo major y més profundo rendiment que sie posible, suplicant a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey fer-li gràcia de la tinència vaca en la companyia del capità Franciscó Torrent, altre de las del regiment que de present està formant la present província en servey de sa magestat (que Déu guarde). Que lo suplicant ho rebrà a singular mercè de l'emparo de vostra senyoria il·lustríssima. *Off, etc. Altissimus, etc. Josephus Fornaguera.*

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

s.n.⁸⁵²// 2. Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Joan de Monserrat, de la Selva del Camp de Tarragona, donzell, altre dels individus de la il·lustríssima y fidelíssima, representa que en lo any 1699 comensà a servir a la magestat del rey don Carlos segon (que de glòria goza) en lo tercio dels blaus y que, continuant los mateixos desitgs, se trobà últimament alferrez de dragons del regiment de don Joseph Camprrodon; y que per affecte al real servey del rey don Carlos tercer (que Déu guarde) se troba sens dit puesto, ni altre, com ni conveniència alguna ab què

849. Document inserit, juntament amb els documents 2, 3, 4 i 5, entre els folis 378v i 380r.

850. A continuació, y, ratllat.

851. recurrent, corregit.

852. Document sense foliar inserit, juntament amb els documents 1, 3, 4 i 5, entre els folis 378v i 380r.

sustentar-se. Per lo que suplica a vostra il·lustríssima y fidelíssima sia servit provehir-lo y anomenar-lo en la vacant tinència del regiment de la Generalitat o altre puesto a vostra il·lustríssima y fidelíssima ben vist. Que a més de ésser just, ho rebrà lo suplicant a singular favor del bon zel y poderosa mà de vostra il·lustríssima y fidelíssima. *Off, etc. Altissimus, etc. Pro Romà Monfar.*

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

s.n.⁸⁵³// 3. Il·lustríssim senyor.

Francisco Nin, ciutedà honrrat de Barcelona, representa a vostra senyoria il·lustríssima que se troba ab pocas o ningunas convenièncias per passar sa vida; y que estant vacants dos puestos de tinent del regiment de la Deputació que vuy se levanta, y que lo suplicant anela lo fer lo servey de sa magestat (que Déu guarde) y de vostra senyoria il·lustríssima en dit regiment; en atenció de que dit Nin suplica a vostra senyoria il·lustríssima sia del servey de vostra senyoria il·lustríssima de honrrar-lo ab la gràcia de una de ditas tinèncias. Que dit suplicant o rebrà a singular mercè de la poderosa mà de vostra senyoria il·lustríssima. *Altissimus, etc. Oliveras.*

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

s.n.⁸⁵⁴// 4. Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Joseph Juncarol, soldat del tercio de la present casa de la Diputació del Principat de Catalunya, diu y representa que, havent servit tres anys de soldat ras en la companyia de don Joseph de Boneu, qui vuy és governador de esta plaça, en la ocasió se tingué la batalla en lo barranch de Espolla, en la qual se trobava capità de dit tercio dit de Boneu, havent continuat totas las campanyas en lo discurs de deu anys, és a saber, los set de sargento y los tres de alferes, donant en tots llurs exercisis y funcions militars puntualíssima satisfació y degut compliment als ordes y mandatos de sos oficials superiors, suportant y patint difarents treballs e inclamèncias; singularment lo haver estat sinch anys presoner, junt ab son mestre de camp, don Joan de Marimon, en companyia del qual, després de haver conseguida llibertat, resistí y retxassà los francesos en la mitja lluna o baluart de sant Pere, en lo siti que patí este capital en lo any 1697, afins que se agué de retirar per haver quedat mortalment ferit y presoner dit son mestre de camp, havent resistit en difarents citis de plaças, com en la de Palamós y altres, per justificació de tot lo que, ofereix posar en mans de vostra senyoria il·lustríssima los papers de sos serveys; y suplica a vostra senyoria il·lustríssima, ab lo més obsequiós rendiment, sia de son servey afavorir-lo y honrrar-lo ab la tinència de la companyia de Francisco Torrens, que vaca per dexasió del nomenclament feta per Ermanner Claris. Que a més de ésser cosa molt conforma a las lleys y regles de la milícia, ho recibirà lo suplicant a singular gràcia de la zelosa reccitua de vostra senyoria il·lustríssima. Lo offici, etc. *Altissimus, etc. Pelegrí et Seguí.*

Solanes, advocatus illustrissimi et fidelissimi brachii militaris.

s.n.⁸⁵⁵// 5. Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Joseph Roig y de Malla, natural de la present ciutat de Barcelona, posat als peus de vostra senyoria il·lustríssima, ab lo degut rendiment diu que en lo any mil 1688 assentà plassa en lo tercio y companyia del compte de Guara, tercio de Aragó; en lo any 1689 passà de aventatjat en la companyia de don Joan Moragas, una de las del tercio que la present casa del General de Catalunya formà en dit any en defensa de sa magestat (que Déu guarde) y del present Principat; en lo any 1690 fou nombrat alferes de la companyia de don Jaume

853. Document sense foliar inserit, juntament amb els documents 1, 2, 4 i 5, entre els folis 378v i 380r.

854. Document sense foliar inserit, juntament amb els documents 1, 2, 3 i 5, entre els folis 378v i 380r.

855. Document sense foliar inserit, juntament amb els documents 1, 2, 3 i 4, entre els folis 378v i 380r.

Vicens Alemany y Descallar, una de las del mateix tercio, continuant ab dit puesto y de ajudant dragó fins a extinguir-se lo dit tercio, que fou als últims de l'any 1697, havent assistit en las funcions y sitis se ha trobat dit tercio; y de reformat continuà en lo tercio dels grochs, en la companyia de don Gregori Martines, y en lo any passat a la vinguda del príncep Darmstad (que gose de glòria) junt ab la armada marítima, lo molt il·lustre consistori de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona lo nombrà ajudant de la Coronela que's formà en dit any, restituhint-se després a la mateixa companyia agregada al tercio dels blaus, que era mestre de camp don Melcior de Montes, ahont ha acistit en lo siti passat a satisfació sempre de tots los oficials; trobant-se ab la obligació de muller y criaturas, avent-la tinguda tot lo siti sens esperansas de vida, venent-se tot quant tenia per poder acistir y cumplir a la obligació de llur marit, y haver quedat pobríssim, sens tenir altres rendes ni censals més que és lo servir a sa magestat //s.n.// (que Déu guarde) y en lo interim que recobrà la salut oferir-se-li molts gastos per lo sustento de dita muller y família y no tenir de què alimentar-los. Per lo que suplica a vostra senyoria il·lustríssima que, en atenció als referits serveys (dels quals ofereix certificatòria y és ben notori a vostra senyoria il·lustríssima) y afliccions, se dignarà en honrrar-le en una tinència està vacant en lo present regiment que la casa del General va formant en defensa de sa magestat (que Déu guarde) y del present Principat. Lo que espera de la benignitat y generositat de vostra senyoria il·lustríssima. Off, etc. *Altisimus, etc.* Capdevila.

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Elecció de tinent

Y luego se prosehí en votar per escrutini una de las sinch personas per a ocupar la dita tinència, y quedà elegida per part de est il·lustríssim estament, per pluralitat de veus: Juan de Monserrat, donzell.

Constitució número 59

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 59, en què se disposa que de assí al devant hi hage en lo present Principat tres protomèdichs que sien doctors en medicina //380r// de universitat aprobada y naturals de aquest Principat, nomenadors per sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, anyadint que's suplique a sa magestat sie servit que, dels tres protomèdichs, a lo menos⁸⁵⁶ lo un d'ells sie lo cathedràtich de Prima de medicina de la Universitat Literària de Barcelona, y que en ser est jubilat, sie servit sa magestat fer nominació de l'altre que serà elegit en dita càtedra de Prima, per a què se conseguésca lo fi de que tots tres vajan a visitar per Cattalunya; y se considere que lo qui obtindrà la jubilació per sos anys no podria fer la fatiga de anar a visitar, tenint obligació de dividir-se entre ells lo treball de fer la visita y repartir-se igualment los lucros que vuy gosa lo protomèdich, sols perquè d'esta manera no se augmenten los salaris, no podent subrogar altre per visitar; y que si no cumplan los protomèdichs en visitar tots anys per Catalunya, aquell que dexarà de visitar son districte reste privat de l'ofici.

856. *A continuació, que, ratllat.*

Capítol de Cort número 60

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 60, en què se disposa que los protomèdichs de est Principat no pugan ni degan donar privilegi de apotecari a persona alguna per lo present Principat que primerament aquell que voldrà obtenir dit privilegi no haja practicat realment y de fet per lo espay y termini de sis anys en casa de algun mestre apotecari o de algun hospital general.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo⁸⁵⁷ capítol de cort llegit, anyadint que la mateixa disposició en orde al practicar y examinar se observe en los cirurgians, per considerar-se no menos convenient //380v// en una art que en altre la perícia en lo llatí y anys de pràctica per lograr los malalts las curacions en sos etxaques.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum ex parte trium illustrissimorum senatorum huius Curie Generalis, tenoris sequentis:

Los tres estaments, etc. *Inseratur usque ad finem.*

381r⁸⁵⁸// Mandato als senyors deputats per rahó de la anticipació del donatiu.

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guardi) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes de dit Principat, en Barcelona residint. Salut y honor. Havent-se dignat la magestat del rey nostre senyor insinuar als presidents dels tres il·lustríssims brassos que seria de son real servey que la Cort General lo servís puntualment ab una quantitat de diner que se li ofereix per subvenció de sas tropas, per a poder ab eix medi assegurar la major defensa de aquest Principat y adelantar lo recobro dels dilatats dominis de sa monarquia. Entesa per nós la referida real insinuació que per nostres *respective* presidents fou donada per proposició, acordàrem uniformes en fer nominació de nou personas, tres de quiscun estament, perquè, ab la major brevedat, discorreguessen y reportassen los medis y expedients més promptes y effectius de què podria valer-se per tant gloriosa expedició; invigilaren en ella los commissaris y, ohida per los dits estaments la idea y planta de medis proposaren, deliberàrem que la Cort General servís a sa magestat anticipant-li per ditas urgèncias tota aquella quantitat que importave una anyada del donatiu se resolgué en la Junta General dels dits tres bassos dels anys 1701 y 1702, que se anomenave Corts, ab lo mateix modo y forma y segons lo arrelgament y planta últimament feta, //381v// a bon compte del donatiu que la present Cort en sa conclusió offerirà y servirà a sa magestat, sens perjudici de la pretenció té lo bras real de fer-se altre arrelgament més proporcionat per la solució de dit donatiu fahedor. Y en consideració que, per reduir-se dit servey al degut effecte, són menester molts diligèncias, treball y aplicació, y la dita Cort General y sos indivíduos estan summament aplicats y ocupats en lo despaig dels demás negocis de la present Cort, la expedició dels quals insta sa magestat per sa breu conclusió, y de trobar-se lo dit il·lustre y fidelíssim consistori més desocupat en lo estat present y considerar-se igualment affectat y zelós en totas las ocurrèncias del major servey de sa magestat, lustre y crèdit del present Principat, desit-

857. 1a, *corregit*; A *continuació*, constitució, *ratllat*.

858. *Document inserit entre els folis 380v i 384r*.

jant los tres estaments de la present Cort General la major puntualitat en la effectuació de dit servey, que tant importa a sa magestat y a tot lo present Principat, resoluérem també comètrer lo dit fet y donar ple poder, facultat y jurisdicció a dit il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors, per a què, sens salari, en virtut de dita commissió, donen los ordes y despaigs convenients per a què los comuns y particulars compresos en lo dit arreglament format per dit il·lustre y fidelíssim consistori y Junta de Medis, inseguint aquell, paguen encontinent, sens la menor mora ni dilació, lo que·ls tocave a pagar en un any, segons dit últim arreglament, compellint per tots camins y medis als renitents //382r// (en cas n'i haja), cobrant las quantitats per medi de la Taula de esta ciutat y entregant lo que procehirà a sa magestat. Y que per dit negoci y per totas sas dependèncias fins a sa total conclusió, en virtut de dita commissió, tinga dit il·lustre y fidelíssim consistori a ssolas las matexas facultats y plenitut de poder que per lo antecedent donatiu tenian dit il·lustre y fidelíssim consistori y la Junta de Medis, y lo mateix que vuy té la present Cort General. Ab intel·ligència que los gastos se podran ocasionar, tant en la execució com en lo transport del diner, corre per compte dels renitents, ententent per tals los qui, avisats per las universitats, dins lo breu termini que se'ls prefigirà no acudiran en la porció que·ls tocarà a pagar segons dit últim antecedent arreglament. Y en cas que lo refferit no fos bastant per la effectuació de dita exacció, en tal cas se haja de admètrer lo depòsit a las universitats, haguda rahó de la llista aportaran dels renitents, com sien estos ecclesiàstichs o militars. Y las quantitats que importarà la llista de dits renitents se farà bona a ditas universitats, prenent-la en compte del que se trobaran aquellas taxadas, segons lo dit arreglament antecedent, dels quals renitents compresos en ditas llistas procuraran los dits deputats y ohidors, en forsa de dita commissió, cobrar lo que·ls tocarà a pagar per los medis més promptes y de dret permesos. Y que per dit effecte, fossen despedidas las lletras necessàrias, segons estil de la Cort. Per tant, notifficant-vos lo sobre dit, ab thenor de las presents vos diem, //382v// ordenam y manam que, encontinent que las presents vos seran presentadas, sens mora ni tardança alguna, en virtut de la commissió y plenitut de poder que ab nostras deliberacions sobre insertadas vos és estat conferit, doneu los ordes y despaigs convenients a effecte que tots los comuns y particulars compresos en lo dit arreglament format per dit il·lustre y fidelíssim consistori y Junta de Medis, inseguint aquell, paguen encontinent, sens mora ni dilació alguna, lo que·ls tocave a pagar en un any, segons dit últim arreglament, compellint per tots camins y medis als renitents, cobrant las quantitats per medi de la Taula de esta ciutat y entregant lo que procehirà de ditas cobransas a sa magestat, expressant en los ordes que despatxareu als comuns y universitats que los gastos se ocasionaran, tant en la exacció com en lo transport de diner dels qui seran renitents correrà per compte de dits renitents; y que se entén per tals los qui, avisats per las universitats dins lo termini que se'ls prefigirà, no acudiran en la porció que·ls tocarà a pagar segons dit últim arreglament. Y que en cas lo referit no fos bastant per la effectuació de dita exacció, se admetrà lo depòsit a las universitats y comuns, haguda rahó de la llista aportaran dels ecclesiàstichs y militars que seran estats renitents en fer la solució de la porció a ells tocant a pagar, fent-la bona a ditas universitats y comuns, prenent-la en compte de la partida que lo tal comú o universitat deurà pagar, segons dit //383r// últim arreglament; y semblantment, en forsa de dita commissió, fareu las diligèncias per los medis més promptes y de dret permesos per cobrar de dits ecclesiàstichs o militars renitents las quantitats que⁸⁵⁹ quedaran devent, segons las llistas que per los comuns o universitats vos seran entregadas; y finalment, observareu y posareu en execució tot lo contengut y narrat en

---

859. *A continuació, en execució, ratllat.*

nostras deliberacions sobre insertadas, segons la sèrie y tenor de aquellas, ab la prestesa més possible, com així ho esperam de vostre activitat y gran zel. En testimoni del que, manam ésser despedidas las lletras presents, sotaescritas de mà dels il·lustres senyors presidents de dits brassos, selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als divuyt de janer del any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Fra Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente del brasso ecclesiástico.

Don Pedro de Torrellas, president del bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conseller segon, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici nottarius et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi brachii militaris secretarius.

383v// De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.

Locus si+gilli.

***Die marcii, XIX mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro⁸⁶⁰ de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Ramon de Xammar y Meca.

Anton de Llenes y de Bosser.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Ramon Maranyosa.

Joseph de Plandòlit.

Ramon de Carreras.

Rafel de Nabona.

Joseph Sentgenís.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Salvador de Texidor.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Miquel de Subies.

Francisco de Tord y Granollachs.

384r// Ramon de Rialp.

Don Honofre de Lentorn.

---

860. *A continuació, Ribe, ratllat.*

Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Francisco de Sala y Brandia.
Emanuel Desvalls y Escura.
Francisco de Móra y Casadevall.
Gaspar de Prat y Senjulià.
Diego de Vila y Peyret.
Don Francisco Sagrera y Massana.
Don Joseph Desprat y Sevassona.
Don Anton de Sunyer y Belloch.
Don Joseph Tord y Cortada.
Pere de Prat y Senjulià.
Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
Gaspar de Rovira, Berart y Robles.
Joseph de Perpinyà y Bardaxí.
Don Joseph Eva y Vilagrassa.
Don Ramon Cellers.
Miquel Pau de Vilanova y Olmera.
Don Joseph de Terré y Marquet.
Francisco de Prat y Codinas.
Francisco de Verthamon.
Don Francisco de Cartellà Çabastida.
Anton de Sabater.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Miquel Cordelles.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Don Francisco de Àger y Queralt.
Joan de Cassador.
384v// Joseph Ferrer y Roca.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Don Benet Mir.
Francisco de Graell y Brossa.
Gerònim de Puig.
Don Joseph de Subirà.
Domingo de Castells y Gervàs.
Ramon de Falguera.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Joseph de Canelles.
Francisco de Morata.

Fèlix de Sala y Sasala.
Don Francisco de Amigant y Olsina.
Don Joseph Aguilar y Oluja.
Don Hugo de Sanjoan y Planella.
Don Francisco Aloy.
Don Balthazar de Cadell.
Don Joan Asprer.
Don Vicens Xammar y Copons.
Barthomeu de Llansa.
Don Joseph de Copons y Escarrer.
Don Gaspar de Berart y Cortiada.
Don Lluís de Omdedéu.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Ramon Rodolat.
Don Anton Vilana y Judice.
Don Magí Ninot y Negrell.
Joan de Llorach y Moxó.
Don Jaume de Copons y Falcó.
Don Feliciano de Cordelles.
Lo senyor comte de Santa Coloma.
385r// Don Carlos de Orís y Puiggener.
Don Gerònim Generes.
Joseph de Sagarra y Biosca.
Doctor Anton de Lloret.
Martí de Pallarès.
Melchior de Pallarès.
Don Lluís de Cruylles y Rejadell.
Don Diego Pallarès.
Martí de Sabater y Agullana.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Joan Novell y Nadal.
Don Joseph Paguera y Aymerich.
Don Anton Gible.
Don Gerònim Castellbell.
Don Joseph Gible.
Don Pedro Ribes y Granollachs.
Don Joan Batlle.

Joseph de Melianta y Sullà.
 March Anton de Llàssera.
 Don Armengol Paguera.
 Alexandro de Montserrat y Eva.
 Joseph de Ros.
 Don Joseph Generes.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Joseph de Morata y de Tord.
 385v// Don Francisco Tord y de Tord.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Juan de Cruylles y de Colomer.
 Don Juan de Colomer y de Cruylles.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.

Constitució número 68

Als quals axí convocats, se ha llegit la Constitució de número 68, en què-s demana que los deputats y ohidors de comptes tingan facultat de nomenar tres personas de cada estament per a formar una junta ab ells per premeditar los medis y forma ab què se podria formar una companyia nàutica mercantil y universal en est Principat de Catalunya. E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 69

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 69, en què se disposa que los tres comuns de la Deputació, ciutat y bras militar pugan tenir conferències lliurement sempre que los apareixerà, segons la comissió, facultat y poder que se'ls serà tribuït.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 70

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 70, en què se disposa que las súplicas, requestas o escripturas que-s presentaran axí als llochtinent de sa magestat y de sos successors, portantveus de general governador, canceller, vicescanner, regent la Cancellaria, doctors de la Real Audiència y thesorero, com al mestre racional y batlle general en lo present Principat de Catalunya y sos Comptats de Rosselló y Cerdanya, se hajan y degan habili-

tar y restituhir a la part dins lo termini de tres dies, y admètrer aquellas com a verda//386r//derament habilitadas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, anyadint que també vingan compresas en la present constitució las súplicas, requestas o escripturas que·s presentaran als assessors de la Batllia General, portantveus de general governador, al lloctinent de mestre racional y de batlle general y coadjutor de mestre racional, com també a l'il·lustríssim senyor arca-bisbe y demés prelats y personas ecclesiàstiques y seculares tenint jurisdicció, y qual-sevols senyors de vassalls, oficials reals y de baró, de tal manera que si per algun súbdit se'ls voldran presentar algunas súplicas o papers judicials o extrajudicials, precehint habilitació de llurs vicaris generals o assessors *respective*, degan admètrer-las, y en cas de no donar lloch a la presentació puga la part valer-se del medi de fixar-los en la porta de llurs palàcios, castells, casas de sa habitació o cúrias *respective*, rebent-ne acte públich en la mateixa conformitat prevé dita constitució per los en ella nomenats. Y en cas que los dits vicaris generals y assessors *respective*, essent la súplica disposada ab la urbanitat deguda, recusassen habilitar-la, resten *ipso facto* privats de exercir llurs oficis *respective*.

Constitució número 71

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 71, en què se disposa que sie lícit y permès a qualsevol persona natural del present Principat lo tenir poder y facultat de pescar ab gànguils en lo mar adjacent de la present ciutat, pagant-los alguns drets, concedint-se axí mateix facultat a la ciutat de Barcelona de prohibir y vedar lo pescar ab dits gànguils en lo temps li apareixerà convenir; y també se ha llegit la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, de 17 del corrent, que·s redueix en què dita constitució, junt ab //386v// las súplicas presentadas per la confraria dels pescadors, sien comesas a la il·lustríssima Junta de Constitucioners, per a què sobre una y altre cosa examinen lo que·ls aparega més convenient per la pública utilitat y ho reporten als braços per què, ab la deguda intel·ligència, pugan resòl·drer ab tot acert.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*, anyadint que dita il·lustríssima Junta de Constitucioners prenga intel·ligències del que se ha estilat en ocasions de transports de municions o altres cosas del servey de sa magestat, si los duenyos dels gànguils los aportaven o feyan aportar ahont convenia sens pagar-se'ls nòlits alguns.

Nominació de personas per regonèixer la planta del nou tribunal

Y après, lo il·lustríssim senyor president, en execució de la deliberació presa en est il·lustríssim bras lo die 15 del corrent, a la tarda, en orde a la nova planta

ideada per la formació del nou tribunal per las visitas dels reals ministres, dels deputats y ohidors y demás oficials de la casa de la Generalitat y per lo judici de contrafaccions, y usant de la facultat que ab dita deliberació se li ha donada, ha elegits y nomenats per dit efecte los senyors: don Joseph de Terré y Marquet, Francisco de Verthamon, don Gabriel de Borràs y don Joseph de Càncer.

Dicta die, post meridiem, hora tertia de cero pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras //387r// militar en la dita sala dels reys, presidint lo il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat.

Pròrroga de la Cort

En aquest die, los senyors don Joseph de Terré y Marquet, don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Francisco de Rocabertí, Pau y Bellera y don Joan Copons y Falcó, tenint poder del present il·lustríssim bras, havent tingut notícia, tocadas las quatre de la tarda, que los comissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde) eren vinguts per fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini prorrogat a sinch del corrent, han partit, anant devant lo andador ab sa massa, de la dita sala dels reys y se són conferits en la de sant Jordi, en la qual és lo *soleo* real, y se són sentats en los banchs de part de la epístola, y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim bras real en los banchs de frente de dit *soleo*; y havent los il·lustres senyors⁸⁶¹ comte de Centelles, batlle general, y marquès de Rubí, llochinent de mestre racional, comissaris de sa magestat, prorrogat la present Cort per lo die vint-y-set del corrent, si feriat no serà, y si ho serà lo die immediadament no feriat, han protestat y reprotestat en nom del present bras a dita pròrroga y protesta feta per dits senyors comissaris de sa magestat, en la mateix conformitat que's protestà y reprotetà en la pròrroga per dits comissaris feta lo die 5 del corrent; y havent tornat al present bras, los senyors alt nomenats han fet relació del sobre dit.

Constitució número 72

Se ha llegit la Constitució de número 72, en què se disposa que las causas menors de sinch-centas lliuras no pugan ésser per qualsevols motius evocadas en la Real Audiència, sinó que en primera instància degan córrer per la jurisdicció ordinària.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //387v// que, antes de pèndrer-se resolució sobre la constitució llegida, sie aquella comesa a dos dels individus del present il·lustríssim bras que tingan perícia del que en ella se trac-

---

861. *A continuació, don, ratllat.*

ta, nomenadoras per lo senyor president, y que després fassen relació del que sentiran en lo negoci, a fi de que ab més madur concell puga lo present bras resòldrer lo de major conveniència. Y lo dit il·lustríssim senyor president, en execució de dita deliberació, ha nomenat los senyors: don Bonaventura de Tristany y Francisco de Verthamon.

Redrés número 50

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 50, contenint que no sie lícit al regent los comptes ni a altre oficial de la casa gastar en atxas per a fer acompanyar a persona alguna, encara que sien consistorials, sí sols li sie permès donar algunas atxas de cera als senyors consistorials y altres oficials en lo modo expressa dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 51

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 51, en què se disposa que en lo cas de donar-se dols o vestuaris per funerària, dega donar-se vayeta del conxer en la conformitat prevé dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, anyadint que als senyors consistorials se dega donar lo mateix panyo se acostumava dar-se'ls antes per ells y sos alacayos. Y atès que estos no se han de vestir de dol, segons lo disposat en un capítol de Cort ja aprovat per //388r// est bras, sie per ço est petit útil en benefici dels senyors consistorials.

Redrés número 52

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 52, en què se disposa que lo embaxador tinga 400 lliures, sous, per abillaments y 400 lliures, sous, per quiscun mes per son salari, y disposa la quantitat se haurà de donar als deputats y oficials per abillaments y vestuaris festius y lo modo ab què se han de fer y pagar las alimàrias.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab la addició de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta lo die 15 del corrent, contenint que a l'embaxador se li donen 600 lliures, sous, per abillaments y 600 lliures, sous, barceloneses per cada mes; y que quant se vulla ajuntar divuytena, dega fer-se extracció de ella a la sort dels qui se trobaran en Barcelona, y que se fasse dita extracció sens gasto algú; y ab addició que, atès poden esdevenir molts casos en què no serà practicable poder-se posar al públich subhast la machànica de llanternas y demés per las alimàrias, que en est particualr no se innove cosa, sinó que·s dexe a la prudent direcció dels senyors consistorials, esperant procuraran se fasse ab lo menor dispendi de la casa o posant-ho en encant o altrament com millor los parexerà; y que tot lo refús de la cera que·s posarà y cremarà per totas las fun-

cions narra dit capítol no sie en utilitat del verguer ni altre persona, sinó que's dega entregar al regent los comptes, sots las penas y en la forma prevé dit capítol.

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 53, en què's disposa que los embaxadors de la Deputació //388v// gosen de las prerrogativas, preheminèncias y tractaments que al present gosan los embaxadors envia la ciutat de Barcelona a sas magestats y en sa real cort; y que los deputats que vuy són y per temps seran, además de la insígnia colorada ab lo escut de las armas de la Deputació, pogan aportar una venera ab la imatge de sant Jordi, en lo cas y modo expressa dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab què la venera sie de cost fins a vint-y-sinch dobles, y no més, per quiscun senyor consistorial que del die present en avant se extraurà.

Redrés número 54

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 54, en què se disposa que los oficials reals requirits per los deputats degan, després de ohida la sentència de excomunicació, prestar jurament en mà dels deputats y homenatge en mà de altre oficial, antes de entremètrer-se en lo exercici de son ofici, sots las penas estatuhidas en lo capítol fet en las Corts de 1376.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 55

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 55, en què se disposa que, sempre que se esdevindrà en una mateixa extracció de deputats y ohidors o de visitadors de la casa exir en sort pare y fill o sogre y gendre o dos germans, no pogan concórrer junts, ans bé en lloch del que segonament serà extret ne sie tret altre del mateix estament que sie llibre de tal impediment.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //389r// *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 56

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 56, en què's disposa que tots los deputats locals, antes de l'ingrés de son ofici, hajan de donar idòneas fianzas a coneguda dels deputats y ohidors, y que hajan de donar los comptes per rahó de llur ofici en la conclusió de son trienni.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 49

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 49, per haver lo il·lustríssim bras real, en sa decretació del die 15, anyadit que en cas la part diga *consuetur, eciam* que lo jutge provehesca *inserantur*, dega lo notari cusir-los, no podent

costrar més que dits sis diners per fulla de custòdia; y també anyadit a la fi de dit capítol, allí ahont diu «axí reals com de barons», diga «ecclesiàstics, reals com de barons ecclesiàstics y seculars».

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali*.

Constitució número 44

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 44, segona vegada, llegida y decretada en lo present als 10 del corrent, y la deliberació de l'il·lustríssim bras real, convocat lo die 16 del mateix, en què, ohida dita constitució y las decretacions de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich y present, ha deliberat que, atès la ciutat de Barcelona té concedida semblant gràcia en orde a sos drets e imposicions, en virtut del real privilegi a ella concedit per lo sereníssim senyor rey don Pere 3, a 17 de maig, 1359, y haver-se sempre observat en tot gènere y espècie de casos, axí de vestuaris, armas, cavalls y demés, pagant indistinctament los drets e //389v// imposicions de dita ciutat, que per ço dit capítol de Cort sie retornat a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què sien servits disposar altre vegada, comprenent-se en ell per la paga y satisfació de dits drets la dita ciutat de Barcelona, y que dit privilegi sie observat; y que todas las robas y demés cosas de las reals personas paguen a dita ciutat los dits drets e imposicions, comprenent-se los vestits de munició y qualsevols robas que serviran per los soldats y oficials de sa magestat y de sos reals exèrcits, comprenent també que en la paga de dits drets hi vingan compresas las universitats y ciutats que tingan semblant privilegi; y també se ha llegit la decretació últimament feta per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, lo die 18 del corrent, en què, ohida dita deliberació, ha decretat que sie dita constitució presentada a sa magestat, suplicant-li se digne decretar-la ab son real *placet*, conforme en ella se conté; y que tenint la excel·lentíssima ciutat de Barcelona privilegi y las demés universitats que *foran* lo tingan, no necessitan de constitució.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut ultimo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Combinació, Redrés número 24

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 24, llegit y decretat en lo present als sis del corrent, per haver los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real decretat *placet absolute* dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Combinació, Redrés número 38

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 38, llegit y decretat en est il·lustríssim bras los dies 11 y 17 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras //390r// real en sa última decretació de 18 del corrent commutat sa decretació de 13 del corrent y feta la decretació següent: que si, requirits primer los correus o estafetas per algun oficial del General, no voldran obrir las maletas o alforjas en los puestos ahont hi haurà clau y altrament allí ahont expressa dit capítol, que en tal cas los senyors deputats y ohidors degan prosseguir contra aquells per via de torp; a la qual decretació se ha aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die present.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut ultimo placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Ítem, se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras real, feta a 18 del corrent, en què se conforma ab lo resolt en est il·lustríssim bras lo die 16 del corrent, respecte de posar en límpio las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés.

Que lo matí del die de sant Sebastià sie feriat.

E lo die present, havent lo il·lustríssim senyor president insinuat al present il·lustríssim bras que, per medi de son promotor, havia tingut notícia com los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real havian deliberat per via de pensament que, attès que demà és la festivitat del gloriós sant Sebastià, patró de la present ciutat, fer feriat en la matinada, ha acordat conformament lo present il·lustríssim bras de conformar-se ab lo resolt per dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real; y que·ls sie participada esta resolució per lo promotor en la forma estilada.

*Die mercurii, XX mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, //390v// hora tertia post meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Anton de Minguella y Aleny.

Joseph de Canyelles.

Don Joan Asprer.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Ramon de Rialp.

Joseph de Rialp.

Don Joan Gaspar Vilar y Ombert.

Don Anton Sunyer y Belloch.

Don Pedro Montoliu y Ribes.

Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Francisco de Àger y Queralt.

Aleix de Sagarra.

Don Ramon Maranyosa, de Granada y Arenyo.

Francisco de Puigdesàlit y Sais.

Jacinto de Geralt.

Fèlix de Jordana.

Joseph de Bru y Banyuls.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Anton de Llenes y de Bosser.

Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.

Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Francisco de Verthamon.

Martí de Pallarès.

391r// doctor Anton de Lloret.

Salvador de Texidor.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Don Balthazar de Oriol y Mercer.

Barthomeu de Llansa.

Joseph de Llansa y de Rocada.

Joseph de Plandòlit.

Joseph Ferrer y Roca.
Don Joan Claresvalls.
Don Joseph Aguilar y Oluja.
Don Ramon Xammar y Meca.
Joan Francesch de Maresch.
Don Joseph Desprat y Sevassona.
Don Joseph Pontarró.
Ambrós de Foraster.
Gaspar de Rovira, Berart y Robles.
Don Ramon Cellers.
Don Magí de Ninot y Negrell.
Joseph de Sengenís.
Don Bonaventura Vidal y Nin.
Don Joseph Móra y Cirera.
Joseph de Llobet.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Marc Anton de Llàssera.
Don Armengol Paguera.
Don Joseph Terré y Marquet.
Don Joseph de Graell, Castelló y Paratge.
Pere de Prat y Senjulià.
Don Joseph Subirà.
Domingo de Castells y Gervàs.
391v// Don Francisco Vilana y Vilamala.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Hugo de Sanjoan y Planella.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Francisco de Tord y Granollachs.
Melchior de Pallarès.
Alonso de Pallarès.
Don Gaspar de Mir.
Don Francisco Moner.
Don Miquel de Cordelles.
Don Jacinto Dezcallar y Ortodó.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

Francisco de Sala y Brandia.
 Barthomeu de Llansa.
 Joan de Boxeda.
 Don Bonaventura Tristany.
 Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Joseph de Sala.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Alexandro de Montserrat.
 Francisco de Morata.
 Gerònim de Puig.
 Don Joseph Clariana.
 Don Jacinto Oliver y Botaller.
 Rafel de Nabona.
 Don Balthazar de Cadell.
 392r// Don Francisco Amigant y Olsina.
 Fèlix Sala y Sasala.
 Don Francisco Aloy.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Joan Padró.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Don Anton Armengol.

Constitució número 74

Als quals axí convocats, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 74, en què·s disposa que pugan ser elegits veguers los que seran domiciliats y nadius de la mateixa vegaria, com sien militars, servats los privilegis a las ciutats y vilas que los tindran en contrari.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 76

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 76, en què·s disposa que los notaris sian tinguts y forsats ab penas per los ordinaris a mostrar y llegir a la part que ho requirirà los actes y escripturas, com no sien testaments y

altres que no-s pugan amostrar, donant-los 4 sous per cada acte que-s voldrà vèurer.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, ab què en ella vingan compresos los notaris y escrivans de cúrias ecclesiàstiques, notaris apostòlics, reals y qualsevols altres notaris.

Constitució número 77

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 74, en què-s disposa que los notaris degan regular //392v// los actes que estipularan en son manual ab la puntualitat deguda, y que los ordinaris degan visitar-los y, si trobaran ser negligents en regular sis mesos, passat lo any antecedent, pugan executar-los per la pena de cinquanta lliuras.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 79

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 79, en què-s disposa que quant morirà algun notari y li succehirà hereu que no sie notari o no las llegirà o transferirà a altre notari, totas las escripturas y notas del difunt se guarden y arxiven en lo lloch y instància que per dit effecte se farà ab sos armaris en cada ciutat y vila. Y axí mateix, se ha llegit la decretació posada per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, lo die 19, contenint que se anyadesca que en aquelles ciutats, vilas o llochs en què las universitats no tindran puesto destinat per a recondir las tals escripturas, dega lo notari que tindrà facultat de auctenticar-las tenir-las en sa casa y custòdia encontinent que lo notari sie mort, de forma que no pugan estar ditas escripturas en la casa ni en poder de son duenyó si no és notari públich ab auctoritat real; y sempre que se acusarà o instarà al consistori dels senyors deputats y ohidors la inobservansa d'esta constitució, dega exir lo consistori a la defensa de esta.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in prescripta sua decretacione*.

Constitució número 80

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 80, en què-s disposa que lo canceller de Catalunya dega obtenir pacíficament alguns dels beneficis ecclesiàstichs e o dignitats infrascritas, //393r// és a saber, arcabisbat, bisbat, abadiat, archiprestat, caps de col·legiatas insignes, dignitat de isglésias cathedrals o canonicat en aquellas, y que tinga la qualitat de doctor en dret canònich o civil e algun Estudi General y natural verdaderament del Principat de Catalunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 81

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 81, en què-s disposa que los comissaris de sa magestat y de sos successors no pugan portar vara o bastó en Catalunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Capítol de Cort número 82

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 82, en què-s disposa que no-s pugan compel·lir a firmar trevas o paus los parents de aquells que hauran fet la rixa o moguda qüestió sinó los que són fins al segon grau *inclusive*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Cort número 83

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 83, en què-s disposa que los doctors de la Real Audiència y assessors de la Batllia General no pugan permètrer que los litigants los acompanyen a las salas o a l'anar a concell, com ni tampoch altres personas que sos patges ni altres no pugan rèbrer estrenas ni regalos ni empenyar-se per conductas ni altres pretensions de puestos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 85

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 85, en què-s disposa que los concellers, paers, jurats, //393v// cònsols y procuradors de las ciutats y vilas de Catalunya durant lo any de son ofici no pugan per ningun ministre real ni de baró ésser capturats, detinguts ni arrestats per deutes civils.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 86

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 86, en què-s disposa que qualsevol estranger, com no sie francès, que vulla venir al present Principat a fer alguna nova fàbrica de robas y telas, tant de llana y sedas com de altres y de nous tints, sie acullit y tractat benignament, sens haver-se de passar mestre per ningun art ni pagar interès algú per poder exercir lo seu, ab tal que los fadrins sien cathalans.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Bras real, sobre la constitució de la revista de las causas

Ítem, se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras real, de 14 del corrent, en què resol disposar-se capítol de Cort ab lo qual se suplique a sa magestat se servesca estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que totas las sentèncias y provisions fetas des de la mort del senyor rey don Carlos segon fins al die del jurament del rey nostre senyor (Déu lo guarde) axí en la Real Audiència com en los tribunals reals y ordinaris, reals y de baró, d'est Principat sien vàlidas com si fossen estadas fetas en son degut temps y cas, suplint-se los defectes de jurisdicció y demés que patescan.

Ítem, altre deliberació de dit bras, de 19 del corrent, en què's conforma ab la deliberació presa per lo present il·lustríssim bras lo die 18 sobre la Constitució de //396r// número 14, disposant los puestos que se han de obtenir per personas procreadas de legítim y carnal matrimoni.

Bras real, nominació de tinent

Ítem, per lo il·lustríssim senyor president fonch participat com per un dels de la secretaria del rey nostre senyor, Déu lo guarde, se ha entregada una real carta, la qual donà per proposició y per mí, lo secretari avall escrit, en presència de dit bras militar fonch desclosa y llegida, lo tenor de la qual és com se segueix:

El rey. Muy⁸⁶² illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, etc. Inseratur prout híc est consuta, signata de littera A, usque ad finem.

394r⁸⁶³ // A. El rey.

Muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componen el brazo militar de Cortes de nuestro Principado de Cathaluña. Haviéndome los presidentes de los tres brazos eclesiástico, militar y real de la Corte General que tengo convocada en esta capital noticiado de la prudente deliberación que, a impulsos del entrañable amor con que esos fidelísimos vassallos me veneran como a su legítimo rey y senyor natural, han uniformes tomado de servirme con la conticipación de aquella cantidad que importava un año del donativo que en la Junta General de los brazos de los años 1701 y 1702 fue resuelto, guardando la misma forma y según el arreglamiento y planta que últimamente se hizo, y que esta anticipación sea a quènta del donativo en que espera y dessea servirme la Corte General en su conclusión, con las declaraciones y cláusulas expressadas en dicha acorde deliberación; suplicándome que, sin perjuizio de la pretención que tiene el brazo real de hazerse otro arreglamiento, se confiera y atribuya el lleno poder y jurisdicción al concistorio de deputados y oydores de quèntas de la Generalidad para que puedan, sin salario, obligar a los renitentes, no exceptuando personas, a la real y efectiva paga y con la brevedad se les pidiere, servicio que según me expressáys no ha tenido ni tiene exemplar. Corresponde mi real benevolencia con el justo aprecio que se merece tan conforme //394v// resolución, dándome por muy servido de la aplicación, zelo y fidelidad con que a vista de las urgencias presentes atendéis a lo que más importa para el resguardo y defensa de todo el Principado, de que os doy las gracias; y en conformidad de ello he tenido por bien aprobar, como apruebo, el

862. *Precedit de A los, ratllat.*

863. *Document inserit entre els folis 393v i 396r.*

poder que los tres brazos, mis fidelísimos y muy amados vassallos, han conferido al concistorio de deputados y oydores del General de esse Principado, con las mismas condiciones que en él se explican y con singularidad que sin salario alguno puedan y devan obligar a los que fueren renitentes a la real y efectiva paga del que les tocará, con la promptitud que se les pedirá, corriendo a quenta y gastos de los renitentes la exacción y transporte del dinero; y en caso que con estas circunstancias no se lograra la más puntual cobranza (lo que no puedo persuadirme de tan fieles y leales vassallos) se admita el depósito a las universidades, tomando en quenta la lista entregarán de los renitentes; y que este particular servicio no pueda sacarse en lo venidero por exemplar ni causar perjuizio a la Corte General, a los tres brazos de aquella ni a otro de ellos, sí sólo que unos y otros y sus individuos queden con la misma libertad, prerrogativas y derechos de que antes de la abertura de las Cortes gozavan y les competían, como si dicha anticipación y particular servicio no se huviere resuelto, pues mi real voluntad siempre ha sido, es y será de //395r// manteneros las constituciones, privilegios y demás prerrogativas con que esse Principado y sus comunes y particulares se hallan condecorados. Y por quanto de la dilación que experimento de las Cortes se siguen tan conocidos perjuizios a vuestra mayor defensa y a las assistencias de que se necessita por esta importante expedición, os encargo que, movidos de vuestro proprio zelo, atendáys a esta urgencia para que pueda mi cuydado deveros el logro de tan importante fin, de que me daré por muy servido. Dada en nuestra ciudad de Barzelona, a veynte días del mes de henero de mil setecientos y seys años.

Yo el rey

Don Ramón de Vilana Perlas, secretario.

A los muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componen el brazo militar de Cortes de nuestro Principado de Cattaluña.

Que-s donen las gràcias a sa magestat

E lo dit il·lustríssim bras militar, ohida la real carta de data del dia present, de mà del rey nostre senyor Carlos tercer (que Déu guarde) firmada, per don Ramon de Vilana Perlas, son secretari, ab lo real sello y en deguda forma despatxada, ab la qual sa magestat se digna acceptar la anticipació de aquella cantitat importave una anyada del donatiu fou resolt per la Junta General dels tres estaments convocada en los anys 1701 y 1702, que per los tres il·lustríssims senyors presidents d'esta Cort General, en nom de aquella y en escrits, fonch posada als reals peus de sa magestat en la mateixa conformitat y segons lo arreglament últimament fet, ab las declaracions, calitats y demés circunstàncias //396v// individuadas en lo acort pres per los tres il·lustríssims braços de la present Cort, a impulsos de l'entranyable amor ab què veneran a sa magestat, que és son llegítim rey, pare y senyor natural, per la qual demostració sens exemplar és servit lo rey nostre senyor manifestar sa real gratitut ab expressions de gràcias, condescendint no sols en aprobar, conforme ab dita real carta approba, lo poder que los tres il·lustríssims braços han conferit al fidelíssim concistori de deputats y ohidors del General perquè sens salari algú pujan y degan conpel·lir als renitents sens exep·tuació de personas a la real, breu y efectiva paga del que·ls tocarà, sinó també en què aquest particular servey no·s puga al·legar per exemplar ni ésser en lo venider tret en conseqüència, y en què los tres il·lustríssims braços y tots sos indi-

víduos queden en la mateixa llibertat, prerrogatives y drets gosaven antes de la abertura de la present Cort y los competiria si dita anticipació no fos estada feta; declarant que sa real voluntat sempre és estada, és y serà de mantenir las constitucions, privilegis y demás prerrogatives ab què est Principat y sos⁸⁶⁴ comuns y particulars se troban condecorats. Y no menos se digna sa magestat encarregar la expedició de la present Cort, per los coneguts prejudicis que de la dilació se seguexen a la major defensa de aquest Principat y acistèncias //397r// de que's necessitan per esta inportància, conforme en dita real carta és més llargament de vèurer. Attenant que las referidas tant amorosas reals expressions constituexen a la present Cort en novas obligacions de servir a sa magestat y cedexen sempre en mayor lustre y glòria de la nació cathalana, delibera per ço que, convenient-hi los il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, los tres il·lustríssims senyors presidents, en nom de la present Cort General, se posen als reals peus de sa magestat, rendint-li⁸⁶⁵ especialíssimas gràcias de las expressions contingudas en dita real carta, ab què's serveix tant magnànimament afavorir y honrar esta Cort General y a tot lo Principat, donant-se per servit de la sobre dita anticipació, ab las mateixas calitats y circumstàncias que los tres senyors presidents, per medi de embaxada, en escrits la posaren en sa real notícia, assegurant a sa magestat que per esta nova honra queda la Cort y tots sos individus ab incessant aplicació, desvetllant-se en guanyar los instants per abreviar la conclusió de la Cort, en què's cifra lo major servey de las dos magestats y benefici públich. Y no menos la innata fidelitat cathalana sempre resta prompte, vigilant y disposada per a dedicar-se, en quant càpia a sa possibilitat, a tot lo que compendrà ésser del major servey, gust y agrado de sa magestat. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per //397v// lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:

Josephus de Rialp, in villa de Anglasola, Celsonensis diocesis, populatus.

Alexius de Segarra, Illerde populatus.

Felix de Jordana, in loco de Castellàs, Urgellensis diocesis, populatus.

Item, Raymundus de Rialp, domicellus in villa de Anglasola, diocesis Selsonensis, domiciliatus, procurator Josephi de⁸⁶⁶ Rialp, eius patris; constat de procuracione instrumento recepto penes don Joannem Baptistam Alsamora, nottarium publicum dicte ville de Anglasola, die decima mensis decembris, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo quinto.

864. A continuació, Comptats, ratllat.

865. A continuació, especili, ratllat.

866. A continuació, Anglesola, eius, ratllat.

*Die iovis, XXI mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

398r// Ramon de Falguera.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Gaspar de Rovira, Berart y Robles.

Anton de Llenes y de Bosser.

Don Benet Mir.

Joseph de Perpinyà y Bardaxí.

Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.

Don Onofre de Lentorn.

Joseph de Monserrat y Brossa.

Joan Francesch de Maresch.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Ignasi de Margalef y de Ayguaviva.

Don Ignasi Pontarró.

Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Anton Sunyer y Belloch.

Don Francisco Solà de Sant Esteve.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joseph de Terré y Marquet.

Gaspar de Prat y Senjulià.

Francisco Puigdesàlit y Sais.

Francisco de Prat y Senjulià.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Vicens Magarola.

Joan de Riba y Comalada.

Joan de Cassador.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Francisco de Sala y Brandia.

Fèlix de Sala y Sasala.

398v// Don Joseph Tord y Cortada.

Diego de Vila y Payret.

Salvador de Texidor.
Joseph de Llobet.
Don Gabriel Borràs.
Miquel de Montserrat y Sabater.⁸⁶⁷
Don Feliciano Cordelles.
Don Miquel Cordelles.
Don Lluís Cruylles y Rejadell.
Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
Don Balthazar de Cadell.
Agustí de Còdol.
Cayetano de Ferrer.
Doctor Anton de Lloret.
Rafel de Nabona.
Barthomeu de Llansa.
Bernat de Bru.
Don Joseph de Graell, Castelló y Paratge.
Joseph de Sengenís.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
Don Lluís Omdedéu.
Joseph de Ros.
March Antoni de Llàssera y de Nadal.
Miquel⁸⁶⁸ Pau de Vilanova y Olmera.
Don Francisco de Aloy y Guitart.
Don Francisco Amigant y Olzina.
Anton de Sabater.
Francisco de Borrell.
399r// Joseph de Llansa y de Rocada.
Gerònim de Puig.
Don Ramon Cellers.
Joseph de Sala.
Don Juan Batlle.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Francisco de Verthamon.
Don Joseph Moxó.
Don Joseph de Subirà.

---

867. *A continuació, Doctor Joseph Solà y Guardiola, ratllat.*

868. *A continuació, Pere, ratllat.*

Jacinto de Geralt.
 Joseph de Plandòlit.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Francisco de Morer y Càncer.
 Juan de Monserrat.
 Don Balthazar de Cadell.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Joseph de Morata y de Tord.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Juan de Boxeda.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Balthazar Oriol y Marcer.
 Juan de Llorach y Moxó.
 Lo senyor compte de Solterra.
 Don Ramon Copons del Llor.
 399v// Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Francisco Çagarriga y Vera.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Emanuel Guanter.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt:

Don Benedictus de Mir, procurator don Pauli de Mir, in loco de Caldegas, terre Ceritanie populati; constat de procuracione apud Hieronymum Vergés, nottarium publicum ville Podioceritani, die septima dezembris proxime elapsi.

Item, Ignacius de Margalef et de Ayguaviva, Illerde populatus.

Constitució número 87

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 87, en què's disposa que ningun menor de vint-y-sinch anys, encara que no tinga pare, si no té ni ha tingut muller, pugua fer fiança e o fideiussió; y si tal contracte farà sens auctoritat del curador y solemnitats necessàries de dret, sie *ipso iure* nul·lo.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 88

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 88, en què's disposa los dias que han de ser feriat en la Real Audiència per la expedició de las causas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que lo dijous de quiscuna semana hage de ser feriat asuet en cas que en la semana antes o //400r// després del dit dia dijous no hi hage festa de precepta *seu in honorem Dei*.

Constitució número 89

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 89, en què's prohibeix lo fer cessions en personas més poderosas, axí en riquesas com en offici, y que no tinga lloch ni prosehesca tant en lo cas que la cessió se fes per contemplació de l'offici com de la persona de l'official.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida.

Constitució número 90

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 90, contenint que los jutges de la Real Audiència y assessors de la Batllia General degan ohir los informes de las parts litigants y de sos advocats en sas casas particulars, en las horas de las audièncias, informant a tots los jutges que deuen votar en las causas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet, cum addicione* que quede a arbitre de las parts si voldran informar en la sala, y en est cas dega lo relador, après de ohida la informació, lo mateix dia, cridar en sa casa a l'advocat noticiant-lo del dubte en què queda la sala sobre la informació, y assò una vegada tant solament.

Capítol de Cort número 91

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 91, contenint que qualsevol que sie estat condemnat en est Principat per qualsevol jutge e o offi//400v//cials, tant ecclesiàstichs com seculars y tant reals com de barons, en servir a las galeras de sa magestat per remar o altrament per alguns anys, y havent-se complert lo temps de la condemniació, encontinent sie tret de las galeras.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que lo general, quatrabo, capità, comandant o altre qualsevol superior de las galeras no puga detenir-se ni dificultar tràurer-se de ellas la persona que haurà complert lo termini de la sentència, ab motiu de dèurer alguna cosa als dits officials o altres personas. Y que en cas los officials de las galeras se n'aportassen a ellas alguns minyons de la Principat, que aleshores, havent-se fet per tràurer aquells las diligèncias que menciona la constitució respecte dels forsats, y no obstant ellas no se conseguirà la restitució de dits minyons, aleshores degan fer-se represàlias de moros o officials de galeras, axí com se prevé en dita constitució per los qui hauran acabat de servir en ellas.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor //401r// don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Constitució número 92

Se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 92, contenint que sien nomenats tres calculadors invariables, lo un per lo canceller, lo altre per lo regent la Cancellaria y lo tercer per lo *antiquior* de la tercera,⁸⁶⁹ exigint per salari dos dinés per lliura, no podent exigir més de cinquanta lliuras per llarch⁸⁷⁰ y laboriós sie lo càlcol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que sie suspès lo pèndrer resolució sobre la constitució llegida y que sie comès lo fet a dos individus del present bras, doctors en lleys, los quals miren y regonegan lo contengut en dita constitució, fent de llur sentir relació en escrits perquè, en sa intel·ligència, se puga pèndrer la més acertada resolució, donant facultat a l'il·lustríssim senyor president de fer la nominació de ditas personas.

En execució de la qual deliberació, lo dit il·lustríssim senyor president a nomenat los senyors: don Bonaventura de Tristany y⁸⁷¹ Francisco de Verthamon.

Capítol de Cort número 93

Ítem, se és llegit⁸⁷² y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 93, contenint que per causas usuràries //401v// y agavellaments ninguna persona puga ésser presa ni capturada⁸⁷³ sens que prechesca provisió de captura, y que per ditas causas no's puga fer composició, sinó castigar-se per via de justícia.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dita constitució y lo discórrer sobre ella sie comès als matexos⁸⁷⁴ elegits⁸⁷⁵ per la antecedent constitució, a fi de que aquells⁸⁷⁶ discorren los que més puga assegurar el⁸⁷⁷ que las personas que cometan usuras sien punidas y la forma ab què se hauria de executar y

869. *A continuació*, sala de la Real Audiència, a cada hu dels quals per la part instant la liquidació dega lo president comèter lo fer lo càlcol o recàlcol respective a un de ells de las causas en sas respective salas vertents, *ratllat*.

870. llach, *corregit*.

871. *A continuació*, don, *ratllat*.

872. llegida, *corregit*.

873. *A continuació*, per commissaris alguns ni per ordinaris, axí reals com de barons, *ratllat*.

874. a les matexes, *corregit*.

875. persones són estades anomenades, *ratllat*; elegits, *interlineat*.

876. aquelles, *corregit*.

877. prevenir lo, *ratllat*; assegurar el, *interlineat*.

altrement fent de llur sentir relació en escrits, havent-se de reportar en lo present bras per a què se puga pèndrer la més acertada deliberació.

Constitució número 94

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 94, ab què's disposa que tots los nottaris hagen de clòurer los actes ab signe y no *de premissis* sens signe, altrament sie de ninguna forsa y valor.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida.

Don Joan Gualbes ocupa lo puesto de president

Y havent-se lo il·lustríssim senyor president ausentat de dit bras per anar a palàcio, ha ocupat lo puesto de president lo senyor don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons, per lo qual fonch donada per proposició la Constitució de número 95, contenint que hi hage sempre persona que sie vicecanceller, y que de aquí en avant sie lo únich //402r// president del Concell Supremo de Aragó,⁸⁷⁸ natiu, natural y domiciliat en lo present Principat de Cattelunya o regnes de Aragó o València. Y que la primera provisió se dega fer en persona natural de Cattelunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 96

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 96, en què se suplica a sa magestat sie de son servey dar llicència a tots los que voldran fer y armar vaxells o altres embarcacions y remètrer-los lo quint y altres qualsevols drets.⁸⁷⁹

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 97

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 97, contenint que en cas de haver de presidir lo assessor de la General Governació en la Audiència, no puga ausentar-se, baix pena de privació de offici.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, anyadint que si lo regent la Real Cancellaria o altre a qui toca presidir en la Real Audiència dificultarà o pretendrà no acistir a la Audiència de la //402v// General Governació quant serà lloch a aquella y tindrà tal pretenció y no acistirà

^{878.} *A continuació*, Y hage de ser elegida per dit puesto persona secular, doctor en lleys o cànons, *ratllat*.

^{879.} *A continuació*, y que la mateixa remissió sie feta a aquells qui pendran en las costas de Cattelunya esclaus moros y robas de cosaris, *ratllat*.

en la General Gubernació per escusar ser precehit de l'assessor del governador, no tenint altrament llegítim impediment, sie *ipso facto* privat de son offici.

Constitució número 98

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la⁸⁸⁰ Constitució de número 98, contenant que si algú serà pres per delicte comès dins Cattelunya, que provat meresca pena corporal, se haze de fortificar e instruir la enquesta contra de ell dins vint-y-sinch dies y se haze de publicar al delat dins sinch dies, encara que dits delictes sien exceptuats y que merescan especial menció, y que los terminis se entengan córrer des de la hora y momento en què seran posats a la presó.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que en delictes que llur gravetat meresca pena corporal, ara sien a instància del fiscal com de part formada, sie ampliat lo termini a dos mesos precisos y peremptoris.

Constitució número 100

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 100, en què-s disposa que en tots los casos de mort o ausència del Principat de la real magestat o llochinent y acabament de llochinentia y altre espectants a la General Governació, dega lo general governador o son portantveus, sens precehir instància o requisició alguna, obrir la //403r// *vice regia* o sa audiència.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, menos la clàusula en què-s diu sie privat lo portantveus de general governador de son salari per temps de sinch anys, y en lloch de esta se dispose que caygue en pena de privació de son ofici si no posarà en execució la *vice regia* luego que tindrà notícia de haver vingut lo cas, no obstant qualsevols pròrrogas antecedentment fetas, per conciderar-se ser en emulació de las Generals Constitucions, usos y costums; y que contra los doctors de la Real Audiència hauran entrevinguts y votat en ditas pròrrogas, sie procehit per los diputats en lo judici de contrafació.

Capítol de Cort 84

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort de número 84, contenant que las sentèncias proferidas per los jutges o provehedors de greuges no tingan ni admeten apel·lació alguna.⁸⁸¹

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que, verificant-se la devolució de tota la jurisdicció y potestat en mà dels diputats y ohidors, que procehescan en lo negoci //403v// ab los mateixos estils y forma que observan en las causas vertents devant dits senyors diputats y ohidors y sos assessors.

880. *A continuació, Cap, ratllat.*

881. *A continuació, ratllat, recors ni poder-se dir de ellas de nul·litat, ni ab pretext de notòria injus·tícia, nec agendo, nec accipiendo, ni per altre qualsevol pretext, causa ni rahó.*

Relació del senyor president de haver-se conferit en palàcio junt ab los altres senyors presidents

Aprés de haver votat la referida constitució, és tornat lo il·lustríssim senyor president del real palacio y ha referit com, en execució del deliberat per los tres il·lustríssims braços, sos presidents en nom de la present Cort se són posats als reals peus del rey nostre senyor (Déu lo guarde) y en sa real notícia la deliberació presa per los tres il·lustríssims estaments de donar-li especialíssimas gràcias de la magnanimitat ab què se és dignat donar-se per servit de la anticipació que ab altra embaxada en escrits posaren en sa real mà, ab las matexas qualitats y circumstàncies en aquella mencionadas; assegurant a sa magestat que esta Cort General y tots sos individus quedan ab incesant aplicació, desvetllant-se en guanyar los instants y abreviant sa conclusió per compèndrer⁸⁸² ésser del major servey de las dos magestats y benefici públich. Y que resta la innata fidelitat cathalana vigilant y⁸⁸³ disposada per dedicar-se en quant càpia en llur possibilitat a tot lo que comprega ésser del major servey, gust //406r// y agrado de sa magestat.

Al que és estat servit respòndrer ab molta afabilitat que *assí lo esperava del zelo y amor de tan amantes y fieles vassallos.*

Relació de las personas a qui fou comès lo Capítol de Cort número 56

Y aprés, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort número 56, acerca las dietas se han de cobrar en las execucions, llegada en est il·lustríssim bras lo die 16 del corrent, la qual fou comesa al senyor don Joseph de Càncer y Pratsenjulià,⁸⁸⁴ lo qual ha entregat en escrits⁸⁸⁵ la relació següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. En conformitat de la resolució, etc. *Inseratur prout est hic consutum et postea dices.*

404r// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

En conformitat de la resolució presa per vostra senyoria il·lustríssima als 16 del corrent mes de janer, acerca la Constitució de número 56, la qual en efecte conté que sien observadas las Constitucions 2 y 3 del títol «De salaris de dietas», y que los notaris y oficials, axís reals com de barons, fent en un mateix dia diferents exequucions, sols pugan exigir y cobrar per rahó de aquellas lo salari de una dieta, cobradora e o repartidora la paga entre tots los exequatats, sots pena per als contrafahents de suspensió de sos oficis per lo espay de 4 mesos, se diu a vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima lo següent:

882. assegurar, *ratllat*; compèndrer, *interlineat*.

883. A *continuació*, dedicada, *ratllat*.

884. A *continuació*, altre de sos individus, per a què discourregués y premeditàs la disposició y forma se ha de posar en pràctica lo modo ab què se hauran de pagar ditas dietas, reduhint en escrits lo que li aparexeria convenir. Y havent-ho executat, *ratllat*.

885. A *continuació*, dit senyor don Joseph de Càncer, *ratllat*.

Que deu suposar-se que la minuta de dita constitució és de mot a mot transcrita de la que la Junta dels anys 1701 y 1702 se havia fet de número 75 y se llegia en la Nova Compilació baix títol «De salaris de dietas».

També deu suposar-se que en las exequucions que-s fan per la Real Audiència, anant los oficials, en los casos que no se an de remètrer als ordinaris o enviar un sol porter, se taxan y an acostumat taxar las dietas de l'oficial y notari a rahó de quinse reals menos tres diners per quiscun, y una lliura per lo procurador de la part instant, comptant dieta de dos en dos lleguas de camí, que entre anada y tornada són quatre lleguas y a més una dieta del dia en què se fa la exequució, ab advertència que de ningun viatge, per molt lluny se trobe de Barcelona la part exequutada, se taxan més de deu dietas entre anada y vinguda y una del dia de la exequució; si, emperò, esta se fa en la present ciutat ahont resideix la Real Audiència, se conta y taxa sols una mitja dieta. Y lo mateix se observa en los //404v// oficials de la cort del veguer de esta ciutat, ab la diferència que la dieta del notari y oficial és sols dotse reals per quiscun; y se té per cert que al mateix estil se deuran reglar (segons las resolucions que ja tenen presas los il·lustríssims brassos) los ordinaris del restant de Catalunya.

Axí mateix deu suposar-se que, fet lo computo segons la referida taxa y observansa de la Real Audiència, quant se va a fer una exequució en un lloch que diste per exemple deu lleguas de la present ciutat, las dietas de dits notaris, oficials y procurador són sis ab la del dia de la detenció en fer la exequució e importan totas juntas 23 lliures, 17 sous. Y que per anar, estar y tornar de semblant viatge an de menester dits oficials a lo menos quatre dias; y pagar-ne sinc de lloguer de las cavalgadas,⁸⁸⁶ ab los quals per son gasto, que és de tres cavaladuras, ab los lloguers y lo menjar de dits oficial, notari y procurador, segons lo que van alterats los preus, vindran a gastar ditas 23 lliures, 17 sous, a poca diferència.⁸⁸⁷

Del que apar inferir-se que semblant disposició conté los //405r// inconvenients de impossibilitar als acreadors, o a lo menos vexar-los y dilatar-los, la consegució de sos crèdits, contra rahó y justícia.⁸⁸⁸

Ab estos presupòsits, se diu també a vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima que lo augmentar la taxa de quiscuna dieta a més del que vuy se estila, no apar medi proporcionat per a assegurar la observansa de las ditas constitucions antigüas y de la novament ideada, perquè lo cert seria observar-se lo augment de la dieta y molt contingent fer-se frau a la observansa de ditas constitucions.⁸⁸⁹

886. *A continuació, an menester, ratllat.*

887. *A continuació, ratllat.* Finalment, deu suposar-se que per ésser poc o no res lo que poden beneficiar-se los dits oficials ab estos viatges, havent dedexar sas casas, ahont an de gastar per lo sustento de sa familia y exposar-se a las contingèncias que en sí aporta lo odiós de semblants funcions, y també que algunas vegadas ni per a cobrar los gastos troban medis efectius en los béns de l'exequutat, a ensenyat la experiència que los oficials en manera alguna volen anar a semblants exequucions, observant lo rigor de ditas constitucions, seguint-se de precís o que la part que insta a de satisfèr-los de major quantitat de la que després pot recobrar del debitor exequutat, lo que és fora de rahó, o que altrament se a de contrafer a ditas constitucions, prenent los oficials dos o més negocis junts, comptant y cobrant de cada un dels exequutats las dietas axís com si per cada un de ells sols aguessen exits.

888. *A continuació, ratllat,* o altrament de restar exposada a ésser a cada pas contrafetes ditas constitucions, al que per tots camins deu obviar-se per ser de péssimo exemple que las santas lleys de nostra pàtria no tingan, encara que en cosas mínimas, inviolable observansa, perquè de menysprear-se en lo mòdic se introduexen los abusos tan prejudicials en las de major importància.

889. *A continuació, ratllat,* Y també se posa en la consideració de vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima que, precindint de aquellas, no és reprovat en dret, ans bé admès en sentir de molt graves doctors y tribunals de suprema auctoritat, que lo oficial pot guanyar en un mateix dia duplicats

Axí que, fent distinció de casos, apar ésser sols practicables, sens inconvenient, aquelles disposicions quant las exequucions se fan en la mateixa ciutat, vila o lloch ahont resideix lo tribunal y oficial exequatants; no emperò quant se a de anar en altras parts fora del lloch y son terme de la residència del tribunal y oficial, y que en est cas se'ls poria permetrer anar per dos negocis junts y exigir per cada un las dietas, ab tal que per ellas no se excedesca de la referida taxa. Y axí bé, que explicant y en quant menester sie⁸⁹⁰ corregint y esmenant ditas Constitucions 2 y 3 del títol «De salaris de dietas», se statuís que de aquí al devant los notaris y oficials, axís reals com //405v// de barons, y lo procurador de la part, fent exequucions axís de sentèncias o provisions de la Real Audiència o de altre qualsevol tribunal o en forsa de instruments guarentigiats o altrament contra diferent personas, encara que per diferents causas, en un mateix dia, si las ditas exequucions se faran en lo mateix lloch de la pròpria habitació y residència de l'oficial y son tribunal y terme de aquell, sols pugan exigir y cobrar per rahó de aquella lo salari de una mitja dieta, havedora de entre tots los exequatats. Si, emperò, per a fer ditas exequucions auran de anar fora de la ciutat, vila o lloch y de son terme de sa residència, pugan ab un mateix viatge anar per dos negocis diferents y cobrar las dietas de cada un dels exequatats, com si per ell a ssolas aguessen exit. Y si aniran per més de dos negocis, degan observan la Constitució 3 de dit títol «De salaris de dietas», sots pena de suspensió de sos oficis per temps de quatre mesos. Y que las dietas se degan taxar y comptar, ço és, de l'oficial y notari a rahó 1 lliura, 9 sous, 9, per quiscun y 1 lliura, sous, per lo procurador y només en la Real Audiència, y de dos en dos lleguas de camí entre anar y tornar una dieta y una per lo dia de fer la exequució, no podent ab tot excedir de onse, per molt lluny se vage a fer-la; observant est mateix compte en la cort del veguer de Barcelona y demés ordinaris, axís reals com de baró, sots pena de haver-ho de restituir triplicat a la part y de suspensió de un any.

Vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima resoldrà lo que millor li aparexerà, que serà sempre lo més acertat.

Tot lo que, dit il·lustríssim senyor president ha donat en proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita Constitució número 56 y dita relació, ha deliberat *placet* la constitució llegida, //406v// ab la expressió següent: que explicant y en quant menester sie corregint y esmenant ditas Constitucions 2 y 3 del títol «De salaris⁸⁹¹ de dietas», se estatuhesca que de aquí al devant los notaris y oficials, axís reals com de barons, y lo procurador de la part fent exequucions axís de sentèncias o provisions de la Real Audiència o de altre qualsevol tribunal, o en força de instruments guarentigiats o altrament contra diferents personas, encara que per diferents causas en un mateix die, si las ditas execucions se faran en lo mateix lloch de la pròpria habitació y residència de l'oficial y son tribunal y terme de aquell, sols pugan exigir y cobrar per rahó de aquellas lo salari de una mitja dieta, havedora⁸⁹² entre tots los executats; si, emperò, per a fer ditas execucions hauran de anar fora de la ciutat, vila o lloch y de son terme de sa residència, pugan ab

---

salaris de dietas quant vage per negociis que no són incompatibles, ans còmodament pot treballar y cumplir ab tots, quals se concideran anar per exemple des de Barcelona a Lleyda per a fer diferents exequucions en los paratges del camí y després en dita ciutat.

890. *A continuació, declarant, ratllat.*

891. *A continuació, y, ratllat.*

892. *A continuació, de, ratllat.*

un mateix viatge anar per dos negocis diferents y cobrar las dietas de cada hun del executats, com si per ell a soles haguessen exit; y si aniran per més de dos negocis, degan observar la Constitució 3 de dit títol «De salaris de dietas», sots pena de suspensió de sos oficis per temps de quatre mesos. Y que las dietas se degan tatxar y comptar, so és, dels oficials y notaris a rahó 1 lliura, 9 sous, 9, per quiscun, y 1 lliura, sous, per lo procurador, y no més //407r// en la Real Audiència, y de dos en dos lleguas de camí entre anar y tornar una dieta, y una⁸⁹³ per lo die de fer la execució, no podent ab tot excedir de onse, per molt lluny se vaja a fer-la; observant est mateix compte en la cort del veguer de Barcelona y demés ordinaris, axí reals com de baró, sots pena de haver-lo de restituir triplicat a la part y de suspensió de un any.

Y últimament, fonch llegida la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del die present, en què's conforme ab lo deliberat per lo present lo die 20 del corrent, sobre la real carta de sa magestat, sa data lo mateix die.

***Die veneris, XXII mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don⁸⁹⁴ Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Massana.

407v// Don Joseph Desprat y Cabassona.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Pedro Montoliu y Ribes.

Barthomeu de Llansà.⁸⁹⁵

Francisco de Camats y Suriguera.

Pere de Prat y Sentjulià.

Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.

Ignasi de Margalef y de Ayguaviva.

Joseph de Llobet.

Miquel Pau de Vilanova y Olmera.

Don Ramon Xammar y Meca.

Joseph de Perpinyà y Bardexí.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

---

893. *A continuació, en l, ratllat.*

894. *A continuació, Pedro de, ratllat.*

895. *A continuació, y de Barda, ratllat.*

Joseph de Plandòlit.
Joseph de Monserrat y Brossa.
Francisco de Sala y Brandia.
Diego de Vila y Peyret.
Joseph de Carreras y Talavera.
Francisco de Prat y Senjulià.
Francisco de Prat y Codina.
Rafel de Nabona.
Anton Llenes y de Bosser.
Don Benet Mir.
Basili de Planisolas.
Francisco de Sabater.
Don Juan Asprer.
408r// Felip de Quintana y Fàbregues.
Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
Francisco de Graell y Brossa.
Miquel de Subies.
Don Joseph de Graell, Castelló y Peratge.
Miquel de Monserrat y Sabater.
Pons de Caramany y Margarit.
Domingo de Castells y Gervàs.
Salvador de Texidor.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Francisco Solà de Sant Esteve.
Don Ignasi Soler y Junyent.
Don Francisco Aloy y Guitart.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Joseph de Ros.
Don Hugo de Sant Juan y Planella.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Joseph de Terré y Marquet.
Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Juan de Cassador.
Joseph de Monserrat.
Don Francisco Amigant y de Olzina.
Don Gaspar Mir.
Don Anton Sunyer.
408v// Joseph de Llansa y de Rocada.

Francisco de Morata.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Joseph⁸⁹⁶ Copons.
 Don Ramon Rodolat.
 Gaspar de Prat y Senjulià.
 Don Miquel de Cordellas.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Don Francisco de Rocabertí.
 Joseph de Sala.
 Gerònim de Puig.
 March Anton de Llàspera y de Nadal.
 Alexandro de Monserrat y Eva.
 Don Joseph Eva y Vilagrassa.
 Don Ignasi de Miquel.
 Don Juan Prat y Senjulià.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Anton de Sabater.
 Don Emanuel Guanter.
 Francisco de Borrell.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Don Ramon Xammar y Copons.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 409r// Don Ramon Copons del Llor.
 Don Anton de València, Franquesa y Gavàs.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Carlos de Orís y Puiggener.

Als quals axí convocats, se'ls és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real, lo die vint-y-hu, en què se conforma ab lo deliberat per lo present bras lo die setse, sobre la súplica presentada per Pere Pi, de Mataró, ab certa addició.

Bras ecclesiàstich, nominació de tinent

Ítem, la del bras ecclesiàstich del dia vint, en què per la tinència vacant del regiment de la Deputació à nomenat a Juan de Monserrat, donzell.

---

896. Joan, *corregit*.

Redrés número 62

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 62, contenint una nova forma y disposició en los llibres de Vâlues y de Fernando paga y en los notaments se han de fer en dits llibres.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 63

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 63, contenint que los deputats degan elegir dos personas en procuradors per a demanar e instar la cobransa del que·s deu a la Generalitat judicial y extrajudicialment, donant-los quatre sous per lliura del que cobraran, ab differentes circumstàncies expressades en dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, *cum addicione*: que·s done facultat als deputats y ohidors de que, junt ab una novena extreta a sort de persona dels tres estaments, pugan convenir y ajustar los deutes contrets antes de la possessió de l'exactor actual, fent segons la qualitat dels dèbits aquella gràcia que·ls aparega proporcionada, y donant per la paga del que se ajustarà aquell temps y espera que podran acordar ab los debitors.

Redrés número 64

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 64, contenint que los oficials de la casa de la Deputació tingan obligació de donar y lliurar sens salari algú tots los papers, actes, certificatòrias y de qualsevol altre gènere que sien, trets en pública forma, sempre que los seran demanats per lo concistori de la Deputació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol llegit.

Redrés número 15

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 15, decretat en lo present il·lustríssim bras lo die sis del corrent, en intel·ligència de la qual lo il·lustríssim bras real, a nou del mateix, deliberà *displacet* en forma de⁸⁹⁷ capítol del Redrés. Y que ab las circumstàncies prevé lo present bras en sa decretació, se'n forme constitució o capítol de Cort, ampliant-se la facultat a las demás ciutats, //410r// vilas y universitats del present Principat, tant reals com de barons, que en son cas y lloch enviaran embaxadors enviats o síndichs, com en dita deliberació més llargament se conté. Y lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, lo die onse del mateix, en intel·ligència de la decretació del present bras y de la resolució de

---

897. del, *corregit*.

dit il·lustríssim bras real, se conformà ab la decretació de est il·lustríssim bras⁸⁹⁸ de dit die sis.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita decretació y la resolució de dit bras real, ha deliberat estar y perseverar, com està y persevera, en dita sa primera decretació.

Mandatum expeditum die presenti ex parte trium stamentorum presentis Curie Generalis, illustribus et fidelissimis deputatis et auditoribus computorum huius Cattelonie Principatus, sub forma sequenti:

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent deliberat comètrer a la il·lustríssima Junta del Balans nomenada per la present Cort General lo //410v// mirar y regonèxer los comptes de entrada y exida del donatiu se pagava en lo arreglament proppassat, per a què dita il·lustríssima junta pogués fer dita averiguació, semblantment deliberàrem ésser manat a dits il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes entregassen als individus que componen dita il·lustríssima junta los llibres y demés papers concernents a dit donatiu. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobre dit, vos diem, ordenam y manam que, encontinent que las presents vos seran presentadas, sens mora ni tardansa alguna entregueu e o entregar fassau als senyors de dita il·lustríssima Junta del Bilansers los dits llibres y demés papers concernents a dit donatiu, per a què aquells pogan executar ab tota brevedat la comissió a ells donada, com així ho esperam de vostre gran zel, que altrament, fent lo contrari, seria precís proseguir segons de justícia se trobaria fahedor. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits braços y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als vint-y-dos de janer, any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Fra Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente del brasso //411r// eclesiástico.

Don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president del bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expediti Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expediti Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii militaris secretarius et scriba.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expediti Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti secretarius et scriba.

---

898. estament, *corregit*.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y⁸⁹⁹ Sentmenat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes: Franciscus de Camats et Suriguera, in villa⁹⁰⁰ Sane//411v//hugie,⁹⁰¹ diocesis Urgelensis, populatus.

Narsisus de Vilamala et Grau, Vici populatus.

Domnus Hieronymus de Moxó et Marlès.

Combinació de Redrés número 51

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 51, decretat en lo present bras lo die dinou del corrent, ab certa addició en ella expressada,⁹⁰² per haver los il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, a 15 y 21 del mateix, decretat *placet absolute* dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat estar y perseverar, com està y persevera, en sa primera decretació de dinou del corrent.

Constitució número 61

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 61, llegida y decretada en lo present bras lo die 17 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real en sa decretació de 19 anyadit que, encara que los gitanos tingan plaça acentada de soldats, pugan y degan, axí los officials reals com de barons, executar lo contengut en dita constitució. Y també, després de las paraulas «Capítols y actes de Cort», continuades en la línia 16 del trellat o trasplana, las paraulas següents «en lo que no contravindran ni se oposaran al contengut expressat y⁹⁰³ previngut en la present constitució»; a la qual decretació se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die present.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //412r// *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali et ultimo ecclesiastico.*

Combinació Constitució número 74

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 74, llegida y decretada en lo present il·lustríssim bras lo die vint del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real en sa decretació de vint-y-hu mudat allí ahont se diu «com sien militars» diga

899. et, *corregit.*

900. A *continuació*, de, *ratllat.*

901. Sanehuga, *corregit.*

902. A *continuació*, y, *ratllat.*

903. A *continuació*, con, *ratllat.*

«ab què hagen de ser militars o gaudints»; a la qual decretació se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die present.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali et ultimo ecclesiastico*.

Habilitacio 25

Vigesima quinta habitacio publicata die vigesima secunda mensis ianuarii, MDCC VI.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor⁹⁰⁴ Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et curie regie sue magestatis; magnifici Franciscus Toda et Gil; Hiacihntus //412v// Dou et Çacalm; Josephus Minguella, fisci advocatus patrimonialis; et Placidus de Copons et Esquerrer,⁹⁰⁵ Regie Audiencia doctores, habilitatores (una cum don Jacobo⁹⁰⁶ Vincencio Alemany Descallar, regiam Thesaurariam regente; et doctore Josepho⁹⁰⁷ Sunyer, fisci advocato regie curie, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte ecclesie Terracone, syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí; dompnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella,⁹⁰⁸ Maginus Massià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio don fratre Guilielmo Gonyolons, episcopo Celsonensis; doctore fratre Joanne Soler, abbate monasterii divi Pauli de Campo; dompno Magino de Vilallonga et Çaportella,⁹⁰⁹ et Francisco Escofet, syndico ville de Figueres, a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium estamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per //413r// ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi domini cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis adiunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima secunda mensis ianuarii, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo sexto, intititata post meridiem, presente don

904. A continuació, Tomàs, ratllat.

905. A continuació, hab, ratllat.

906. Jaume, corregit.

907. Joanne, corregit.

908. A continuació, et, ratllat.

909. dompno Magino de Vilallonga et Çaportella, *al marge esquerre*.

Raymundo de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretario, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos //413v// factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato, publicavi, que est tenoris sequentis:

Primo, quo ad personam don Francisci de Morer et Càncer, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Michaelis Mas et Regàs, vile de Roda, diocesis Vicensis admittatur ut domicellus; sed quia est miles stipendiatus et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personas don Ludovici et don Anthonii de Cruylles et de Rejadell, fratrum, attento ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio domini nostri regis eiusque secretarium, constat suam regiam maiestatem habere eos ut nobiles anti-quos, fuit deliberatum quod admittantur ut nobiles.

Item, quo ad personam don Joannis de Cruylles et Colomer, filii dicti don Ludovici de Cruylles et Rajadell, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personas don⁹¹⁰ Balthazaris et //414r// don Gasparis de Basteró et Lledó, filiorum don Petri Anthonii de Basteroc, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Francisci Anthonii de Sabater et Prior, filii Anthonii de Sabater, domicelli ville Talarni, diocesis Urgelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam⁹¹¹ don Raymundi de Maranyosa et Borràs, filii don Raymundi de Maranyosa et Granada, civitatis Illerde, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personas Dominici et Josephi de Llenes et Càncer, filiorum Anthonii de Llenes et Bosser, domicelli ville de Figuerola de Orcau, diocesis Urgelli, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Narcisi Burgués, utriusque iuris doctoris, civitatis Gerunde, pro quo comparuit don Ludovicus de Cruylles et de Rejadell, eius procurator, admittatur ut domicellus.

910. don, *interlineat*.

911. personas, *corregit*.

Item, quo ad personam Joanni Segarra et Colom, pretendenti admitti ut possessoris castris et termini de Perales, subvicarie Acrimontis, episcopatus Urgellensis, quia non constat ibi adesse vasallos ut valeat admitti, repel//414v//latur.

Item, quo ad personam don Josephi de Paguera et Rialp, filii don Armengaudi de Paguera, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Raphaelis de Llansa et de Rocada, filii Josephi de Llansa et de Rocada, domicelli parrochie Sancti Pedri de Vilamajor, diocesis Barchinone, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Bartholomei de Llansa, parrochie del Fou, diocesis Barchinone, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Caroli de Pons, domini qui dicitur esse loci de Monsonís, pro quo comparuit Felix de Vadell et Besturs, eius procurator, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Anthonii Crosas, civis honorati Barchinone, domini qui dicitur esse castris et loci de Palau Çarroca, diocesis Gerunde, admitatur ut dominus vassallorum.

Item, quo ad personam Francisci de Miquel et Descatllar, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Francisci de Moner et Amorós, filii don Francisci de Moner et Miret, ville Isonne, diocesis Urgelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Ignacii de Margalef et Ayguaviva, civitatis Illerde, cuius esse dicitur locus de Pradell, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Joannis de Casador et Gual, ville de Alcover, Campi et archidioecesis Tarracone, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personas Josephi, Ignasii et Francisci de Saleta et Morgades, militis, civitatis Vici, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Hieronymi de Cellarés, utriusque iuris doctoris, domini qui dicitur esse loci de Mur, subvicarie de Pallàs, diocesis Urgelli, admitatur ut dominus vasallorum.

Item, quo ad personam Didaci de et Fontcalda, civitatis Illerde, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam egregii don Raymundi Anthonii de Çagarriga, Argensola et Blanes, comitis de Crexell, pro quo comparuit don Franciscus de Çagarriga et de Vera, eius filius et procurator, admitatur.

Item, quo ad personam Narsisi de Vilamala et Grau, civitatis Vici, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Francisci de Càrcer et de Sotomajor, filii Josephi de Càrcer et de Martí, quondam domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam don Hieronymi de Moxó et Marlès, ville Cervarie, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personas Josephi de Rialp, patris, Raymun//415v//di et Josephi de Rialp, fratrum, filiorum dicti Josoephi, ville de Anglasola, diocesis Celsonensis, pro quo Josepho comparuit dictus Raymundus, illius filius et procurator, admitantur⁹¹² ut domicelli.

Item, quo ad personam Anthonii de Foxà, ville de Capellades, diocesis Barchinone, domini qui dicitur esse baronie locorum de Cabrera, Vallbona et Vilanova de Espoya, eiusdem diocesis, admitatur ut domicellus.

Que fuerunt acta Barchinone, sub mense, anno et loco predictis, presente dicto don Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, presentibusque eciam testibus supranominatis ad premissa vocatis et rogatis specialiterque et assumptis, ut superius continetur.

***Die sabbati, XXIII mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don⁹¹³ Francisco Sayol y Quarteroni.

Fèlix de Vadell y Besturs.

Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Joseph Marlès y Massana.

416r// Don Feliciano Cordelles.

Don Francisco Morer y Càncer.

Joseph de Ros.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Anton de Minguella y Aleny.

Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Joseph de Perpinyà y Bardaxí.

Joseph de Plandòlit.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Joseph Móra y Cirera.

912. admitanter, *corregit*.

913. *A continuació, Pedro de, ratllat.*

Ignasi de Marí y Ginovès.
 Salvador de Texidor.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre.
 Don Ramon Maranyosa.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 En de Llenes y de Bosser.
 Joseph⁹¹⁴ de Graell, Castelló y Paratge.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Francisco de Borrell y Tudela.
 Joseph de Llansà y de Rocada.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Don Benet Mir.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 416v// Francisco de Sala y Brandia.
 Don Francisco de Rocabertí, de Pau y Ballera.
 Don Francisco Moner y Miret.
 Francisco de Prat y Senjulià.
 Francisco de Puigdesàlit y Sais.
 Don Gaspar Mir.
 Don Francisco de Amigant y Olsina.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Don Joseph de Terré y Marquet.
 Francisco de Prat y Codina.
 Lo senyor marquès de Sentmanat.
 Don Ignasi de Soler y Junyent.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Miquel de Cordelles.
 Don Anton de Senjust y Planella.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Ramon Rodolat.
 Joan de Riba y Comalada.

---

914. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Emanuel Guanter.
Ramon de Falguera.
Emanuel Desvalls y Escura.
Balthazar⁹¹⁵ de Cadell.
Don Joan Batlle.
Alexandro de Montserrat y Eva.
Joseph⁹¹⁶ Eva y Vilagrassa.
March Anton de Llàssera.
Joan⁹¹⁷ Vives, Ferrer,⁹¹⁸ Vedruna y Alió.
Barthomeu de Llansa.
Don Joan Copons y Flacó.
417r// Felip de Quintana y Fàbregas.
Francisco de Amar.
Don Anton de Berenguer y Novell.
Basili de Planisolas.
Don Ramon Cellers.
Doctor Anton de Lloret.
Joan Francesch de Maresch.
Don Francisco Aloy.
Don Ignasi Miquel.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Gaspar de Rovira, Berart y Robles.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Joan de Cassador.
Don Joseph de Copons y Escarrer.
Miquel de Montserrat y Sabater.
Don Joseph de Tord y Cortada.
Pere de Prat y Senjulià.
Francisco de Graell y Brossa.
Joan de Montserrat.
Don Anton de Sunyer y Belloch.
Don Melchior de Oriol y Tord.
Joseph de Barnal y Vadell.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Don Carlos de Orís y Puiggener.

---

915. *Precedit de Don, ratllat.*

916. *Precedit de Don, ratllat.*

917. *Precedit de Don, ratllat.*

918. *A continuació, y, ratllat.*

Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Diego de Vila y Payret.
 Rafel de Nabona.
 Domingo de Castells y Gervàs.
 Anton de Sabater.
 417v// Martí de Pallarès.
 Melchior de Pallarès.
 Joseph de Canyelles.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Ignasi de Margalef y Ayguaviva.
 Don Domingo de Verdier.
 Diego de Pallarès.
 Joan de Llorach y Moxó.
 Don Vicens Magarola.
 Don Gabriel Borràs.
 Lo senyor marquès de Besora.
 Gaspar de Prat y Senjulià.

Als quals axí convocats, se són llegidas la deliberació de l'il·lustríssim bras real, feta lo die vint-y-hu del corrent, a la matinada, la qual lo die de ahir se llegí en lo present bras y sobre ella no·s prengué resolució, y també la deliberació presa en lo il·lustríssim bras⁹¹⁹ ecclesiàstich dit die 21, a la tarde, sobre la súplica presentada per Pere Pi, de Mataró.

Sobre la súplica de Pere Pi

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las deliberacions dels il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real fetas lo die 21 del corrent, en què·s conforman ab la deliberació del present estament feta lo die 16 del mateix, en orde a la súplica presentada per Pere Pi, anyadint que en cas de subrogat en lo offici, tant dit Pere Pi com Llorens Pi, son fill, tingan obligació cada hu *respective* de pagar-lo del seu, y que hagen y degan acistir de balde y sens paga alguna als hospitals de esta ciutat per la curació //418r// de fracturas y dolèncias dels brasos. Y també que qualsevol persona demanarà a un o altre, en son cas, que·l cure per amor de Déu, ho degan fer, sens interès. Y si per dos testimonis queda provat lo contrari, sie *ipso facto*, cada hu *respective* en son cas, privat de son offici que obtindrà, provehint-lo encontinent los senyors deputats y ohidors del General; com y també sie privat de dit offici en cas que los dits pare y fill, cada hu en son cas, tindrà lo

---

919. A continuació, real, ratllat.

offici y no farà ab la família contínua habitació en esta ciutat, passant també a provehir-lo dits senyors deputats y ohidors en cap de altre; comprenent que tot lo referit té la mira al logro de l'alívio dels pobres dels hospitals y dels habitants de tots estats en esta ciutat, ha deliberat per ço conformar-se, com se conforma ab tot, en lo contengut en ditas deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, als quals per lo promotor del present sie participada esta deliberació per medi de sos *respective* promotors.

Se ha ohit la relació feta per las personas a qui fou comès per lo present bras lo discórrer y premeditar sobre la Constitució de número 24, disposant que ningú puga usar de la jurisdicció del jutge del Breu, y juntament se ha tornat a llegir dita constitució. Tot lo que és estat donat //418v// per proposició per dit il·lustríssim senyor president.

Sobre la Constitució 24, que parla del Breu

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita Constitució de número 24 y la relació feta per las personas a qui fou comès lo discórrer y premeditar dita constitució, y axí mateix los capítols de Cort de número 73, 74, 75 y 76, al mateix fi disposats, de las celebradas en lo any 1599, ab los quals se donaren differentes disposicions per evitar los prejudicis que vuy, ab molt justificada rahó, tenen los ecclesiàstichs, los quals se evitarien ab la observansa de dits capítols de Cort; desitjant que's logre lo consuelo de dits ecclesiàstichs, deliberà per ço que la dita constitució, junt ab la dita relació, sie remesa y retornada a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què, en vista de una cosa y altre, tornen a formar la constitució, ab aquellas prevencions que més asseguren la viril observansa dels sobre citats capítols de Cort de l'any 1599, per a què se evite tot⁹²⁰ vilipendi y se asseure lo major lustre, veneració y respecte deguts a l'estat ecclesiàstich.

Capítol 9 del Redrés

Ítem, se és llegit lo Capítol del nou Redrés de número 9, lo qual, en execució de la deliberació presa per lo present il·lustríssim bras lo matí del dia quinse del corrent, a la qual se conformà lo ecclesiàstich lo mateix dia y lo real lo die 17 del mateix, se ha tornat disposar de nou per la il·lustríssima //419r// Junta del Nou Redrés.

E lo dit il·lustríssim⁹²¹ bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol 60 del Redrés

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 60, contenint que dins dos mesos, contadors del dia de la conclusió de la present

920. A continuació, lo, ratllat.

921. A continuació, y fidelíssim, ratllat.

Cort, los deputats y ohidors tingan obligació juntar una novena extreta en sort per arxivar lo que falta a arxivar-se en lo arxiu de la casa, en lo modo expressa dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat suspèndrer la resolució sobre dit capítol afins hage tingut intel·ligència de la obligació que tenian los oficials de què tracta lo capítol. Y que dita diligència se execute per lo promotor del present estament.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Diputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se ha llegit la representació feta per lo il·lustríssim y fidelíssim concistori de deputats y ohidors de comptes del General y //419v// la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die vint-y-dos del corrent, sobre lo contengut en dita representació; tot lo que, dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició. Y lo thenor de dita representació és com se segueix:

Il·lustríssim senyor. Lo concistori de deputats y ohidors, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

420r⁹²²// Il·lustríssim senyor.

Lo consistori de deputats y ohidors de comptes del General del Principat de Catalunya diu a vostra senyoria il·lustríssima que ab lletres emanadas de vostra senyoria il·lustríssima, de data de 18 del present y corrent mes, y presentadas als 21 del mateix a la tarda, se ha servit vostra senyoria il·lustríssima encarregar-li done los ordes y despaigs convenients a efecte que tots los comuns y particulars compresos en lo arrenjament y planta del donatiu últimament feta per dit consistori y la Junta de Medis, usant de la facultat donada (segons se diu en ditas lletres per la Junta General dels tres brassos de 1701 y 1702, que se anomenava Corts), paguen encontinent, sens mora ni dilació alguna, lo que·ls tocava a pagar en un any, segons dit últim arrenjament. En atenció del que y en compliment de la obligació de llurs càrrechs, han regonegut los deputats y oydors de comptes dèurer posar en la gran consideració de vostra senyoria il·lustríssima que, al pas que encontinent posaran en execució lo que vostra senyoria il·lustríssima ab ditas sas lletres disposa, axís perquè és tant del servey de sa magestat (que Déu guarde) y del lustre de la fidelitat cathalana com y també del gust y agrado de vostra senyoria il·lustríssima, al mateix temps no deixan de encontrar ab⁹²³ reparos que apar los impossibilita lo compliment de la effectuació de tant acertada deliberació. És lo primer que, segons lo últim arrenjament, dits comuns y particulars devian pagar dos-centas catorse mil dos-centas vuytanta-sinch lliuras, catorse sous y quatre diners, ab la ajuda de costa de

922. Document inserit entre els folis 419v i 422r.

923. A continuació, alguns, ratllat.

vint mília lliuras que devia pagar quiscun any la Deputació y Generalitat; y de corantatres mil sis-centas vint lliuras, catorse sous que per any importava lo estanch del tabaco; així que, havent-se de pagar al rey //420v// nostre senyor encontinent la quantitat dalt expressada, és precís falte son cumpliment per rahó de la Deputació y estanch, perquè aquella ab lo gasto del tercio y de la Cort General és impracticable puga subvenir ab las vint mília lliuras; en quant a l'estanch tampoch, per estar en pretenció lo arrendatari, que no continua; y axís apar dèurer-se suposar en atenció del que fou servit vostra senyoria il·lustríssima disposar ab lletras de 27 de dezembre proppassat, ab las quals⁹²⁴ deya fossen tornats serts tabacos de alguns particulars que·ls tenian en las casas del General y Bolla de la present ciutat, y quisà per altres causas y rahons que sabrà millor premeditar vostra senyoria il·lustríssima que lo consistori declarar-se. És lo segon y últim reparo que precisament se ha de destinar⁹²⁵ persona que regesca lo nou llibre de esta part de donatiu, que és a bon compte del que espera fer a sa magestat la Cort en sa feliz y ditxosa conclusió, lo salari se li deu aplicar y de ahont se han de pagar los gastos de la impressió de cartas, propis y altres que són indispensables. Estos són los dos justificats reparos que de repente han acudit al consistori y que no pot escusar representar-los a vostra senyoria il·lustríssima, guanyant los instants del temps per importància tant grave, a fi de que no-s puga dubtar que lo consistori desitja esmerar-se ab tota promptitut, sens falta alguna, en lo mayor real servey y lustre de la llealtat cathalana y no menos en tot quant sie del mayor agrado de vostra senyoria il·lustríssima, esperant que vostra senyoria il·lustríssima ab tota brevedat se dignarà donar la deguda providència sobre est assumpto.

Representació dels deputats

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la representació feta per lo fidelíssim concistori de deputats als tres il·lustríssims estaments de la present Cort General, posant en sa notícia los reparos se'ls offerexen per no poder en prompte executar lo que la Cort los ha ordenat y manat ab sas lletras de data de 18 del corrent, presentadas a 21 del mateix, en orde a la exacció se'ls comet de la quantitat importave una anyada del donatiu antecedent, segons lo arrelament últimament fet, de què té feta oferta la Cort a sa magestat (Déu lo guardi) a compte del donatiu espera fer-li en sa ditxosa conclusió, delibera per ço ésser comès, com comet, a las mateixas personas dels tres estaments discoregueren y proposaren los medis per dita anticipació, donant-los facultat y poder per què, ab la major brevedat, en vista dels dubtes, acorden lo modo més breu se'ls offerirà per dar satisfació a ells y facilitar la més breu exacció de dit donatiu //422r// o oferta, servint-se quant antes participar als braços lo acort pendran perquè, en intel·ligència de ell, se puga deliberar lo convenient y lo concistori executar sa commissió ab la major celeritat, per assegurar-se lo que més die del servey de sa magestat y utilitat pública del present Principat. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

924. quals, *interlineat*.

925. A *continuació*, per, *ratllat*.

En aquest dia, lo il·lustríssim senyor president, tocases las sinch horas de la tarde, ha rebut una real carta del rey nostre senyor (Déu lo guarde), de data del dia present, la qual és del tenor següent:

Carta de sa magestat

*El rey. Muy illustre, illustres, etc. Inseratur usque ad finem, prout est hic consuta et pos-
tea dices.*

421r⁹²⁶// El rey.

Muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componen el brazo militar de Cortes de mi Principado de Cathaluña. Haviendo mandado a don Antonio de Berenguer, don Francisco de Guiu, don Alexos de Sagarra, don Ramon de Marañoso, Diego Pallarès,⁹²⁷ doctor Alexandro de Monserrat, Miguel⁹²⁸ de Sagarra y Biosca, don Joseph de Eva y Vilagrassa, don Francisco de Àger y Queralt, don Juan de Marañoso y de Guiu y don Antonio de Sagarra que, no obstante de tenerles convocados en las Cortes que estoy celebrando se restituyan luego a la ciudad de Lérida, y sus vezindades, que como tan cercanas al enemigo necesitan de mayor resguardo, para que con el zelo y desvelo que me prometo de su sangre se apliquen a todas las urgencias de mi servicio y resguardo de aquella frontera, en que tanto os interessáys; después de haverme manifestado su ciega resignación al cumplimiento de este precepto, me han suplicado fuesse servido mandaros que en consecuencia de tan justo impedimento para dexar su intervencion en Cortes, les tubiéssedes en ellas por presentes en todos los actos hasta su conclusión, admitiendo sus procuradores con la calidad del voto de sus principales, y a los de don Antonio de Berenguer, don Francisco de Guiu y don Ramon de Marañoso en los empleos y officios y en sus honores y emolumentos que éstos se hallan exerciendo por las mismas Cortes, siendo las personas que substituyeren capaces y del mismo brazo. He tenido por bien condescender a tan justa petición, en cuyo cumplimiento os encargo admitáys a los //421v// procuradores de los referidos, con las circunstancias que me lo suplican y llevo arriba expressadas, en que me daré por bien servido. Dado en nuestra ciudad de Barzelona, a los veynte y tres de henero de mil setecientos y seys años.

Yo el rey

Don Ramon de Vilana Perlas, secretario.

In curia primo, folio LXVII.

A los muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componen el brazo militar de Cortes de mi Principado de Cattaluña.

Y havent-se llegit en dit il·lustríssim bras, dit il·lustríssim senyor president la ha donada per proposició.

Deliberació sobre dita carta

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita real carta del rey nostre senyor de data del dia present de sa real mà firmada, per don Ramon de Vilana Perlas, son secretari, en deguda forma despatxada, en què-s⁹²⁹ serveix insinuar haver manat a don Anton de Berenguer, don Francisco de Guiu, don Aleix de Segarra, don Ramon de Maranyosa, Diego de Pallarès, don Alexandro

926. Document inserit entre els folis 419v i 422r.

927. Don Diego de Pallarès, *corregit*.

928. Don Miguel, *corregit*.

929. A continuació, servey, *ratllat*.

de Monserrat, Miquel de Segarra y Biosca, don Joseph Eva y Vila//422v//grassa, don Francisco de Àger y Queralt, don Juan de Maranyosa y de Guiu y don Anton de Segarra que, no obstant de tenir-los convocats en las presents Corts, se restituescan luego a la ciutat de Lleyda, y sas sercanias,⁹³⁰ que com a tant vehinas a l'ennemich necesitan de major resguart, perquè ab son zel se promet sa magestat tota aplicació a las urgèncias de son real servey y resguart de aquellas fronteras; y en consequència de tant just impediment, se digna sa magestat manar tinga la present Cort als referits per presents en ella en tots sos actes fins a sa conclusió, admetent sos procuradors ab calitat de vot de sos principals y a dits don Anton de Berenguer, don Francisco Guiu y don Ramon de Maranyosa en los empleos y officis en què·s troban nomenats y exercint, ab sos salaris y emoluments, ab facultat de substituir personas capaces del present bras en dits sos empleos, de què insinua sa magestat donar-se per servit. Attenent la justificació del motiu perquè sa magestat és servit escriurer sa real carta y lo desig té lo present bras y sos individus de donar gust a sa magestat en quant sie possible, deliberà per ço tenir y reputar per presents los sobrenomenats⁹³¹ en tots los actes de la present Cort fins a sa conclusió y admètrer sos procuradors ab la calitat del vot de sos principals, no emperò pugan los dits senyors don Anton Berenguer, don Francisco de Guiu y Escolà, don Ramon de Maranyosa substituir y nome//423r//nar personas per sos *respective* empleos en què·s troban nomenats, per quant segons lo estil inconcussament observat en las antecedents Corts Generals, oferint-se desgana, ausència o altre impediment als que seran elegits per las juntas particulars que destina la Cort per la expedició de sas incumbèncias, los braços *respective* han feta sempre la nominació, y que axí, ausentant-se los sobre dits, lo present bras passe a fer la nominació de altres subjectes per los empleos que los sobre dits se troban *respective* nomenats, sens multiplicar-se las pagas y salaris, sinó cobrant-los per porrata, segons lo temps que respectivament los ocuparan; y axí mateix, que lo il·lustríssim senyor president fassa representació al rey nostre senyor, posant en sa real notícia estos reparos y los que podrian seguir-se de manar lo rey nostre senyor als individus dels braços anar sos individus durant la Cort a una o altre part, puix encara que se haja estilat, demanant llicència y sa magestat concedint-la, concorrent rellevància de motius, però que no obstant lo referit, per fer est particular obsequi a sa magestat y constar de la rellevància del motiu que vuy ocorra y condueix al benefici públich del Principat, se conforma gustós lo present bras militar a sa real insinuació, ab què no puga ser tret en exemplar en temps algú, per los

---

930. *A continuació, y, ratllat.*

931. tots los sobrenomenats, *corregit.*

prejudicis que·s podrian seguir en lo venidor a las llibertats dels braços y de sos indivíduos.

Seguidament, fonch llegit un paper de respostas a las proposicions entregadas per los senyors //423v// tractadors de sa magestat als tractadors de la Cort, inseguint las deliberacions uniformament presas per los tres il·lustríssims braços, lo tenor de las quals respostas és com se segueix:

Los tres estaments, etc. *Inseratur prout hic est consutum unsque ad finem et postea dices.*

Resposta per part de la Cort als tractadors de sa magestat

424r⁹³²// Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en las Corts Generals que sa magestat (Déu lo quart) de present celebra en la present ciutat, en vista del contingut en lo paper de proposicions que per los excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat fou entregat als tractadors o commissaris de dita Cort, contennint diferents punts per a què de ells se passe a formar constitucions o capítols de Cort, per la recta y millor administració de justícia, facilitar lo comerç y demés cosas expressadas en las proposicions que conté lo mencionat paper, responnent a aquell, diuhen que, havent-se attentament premeditat y discorregut sobre lo contingut en dit paper y fet madura reflexió sobre de quiscuna de las proposicions en ell contengudas, respecte del primer y segon capítol, que és contínua la aplicació ab què los brassos y indivíduos de las juntas se emplean e⁹³³ invigilan incessantment, no sols en procurar los medis més prompts per a acudir al real servey, però y encara en disposar y formar constitucions y capítols de Cort, tant de Redrés com altres, assegurant-se que lo negoci de dita Cort se troba⁹³⁴ molt adelantat y que no·s llevarà mà, guanyant tots los instants, per a què ditas constitucions y capítols de Cort, com y tot lo demés que·s desitja effectuar per major servey del rey, per la bona administració de justícia y tranquil·litat y salut //424v// pública, sie ab la brevedat més possible totalment concluyt y terminat.

En quant al capítol tercer, contenint que los veguers pugan ser naturals de la vegueria y que se augmenten los salaris dels jutges de la règia cort y demés ministres de la justícia criminal, se respon que los constitucioners ya tenen formada constitució en lo tocant als veguers, y que per a facilitar lo augment dels salaris dels propdits jutges de la règia cort y demés ministres de la justícia criminal, per orde de la Cort las personas de la Junta del Nou Redrés actualment examinan los medis de la casa de la Deputació del General de Cattalunya que·s podran aplicar a dit augment de salaris.

Respecte dels punts expressats en lo capítol quart de dit paper y del capítol de fabricar naus y de construyr ports y molls, diuhen dits brassos que ja se troban formadas y disposadas diferents constitucions sobre lo assumpto de dits punts, las quals constitucions se van proposant en los brassos, prenent sens tardansa ni dilació alguna aquella resolució que apar convenir més a la pública utilitat y major expedició del comerç; y que no tenint, com no té, la Generalitat forma ni medis alguns per a fabricar y mantenir vaxells y galeras, conforme en temps passat, prenent-se disposicions, com en effecte se prenan, en la present Cort per introduyr y restituyr lo comerç en esta ciutat y Princi-

932. *Document relligat entre els folis 423v i 427r.*

933. *A continuació, ing, ratllat.*

934. *A continuació, ja, ratllat.*

pat, a un mateix temps se dóna causa y obra camí per a animar y alentar //425r// als mercaders y gent de negoci per a formar companyas y construir vaxells y altres embarcacions sens las quals no pot dit comerç conservar-se en sa deguda forma. Y que en lo tocant en la construcció de ports y molls, especta pròpiament y és peculiar de las ciutats y vilas marítimes; emperò, com això sie negoci que no-s pot executar sens lo permís de sa magestat, apar que per part de la present Cort sols se pot humilment suplicar al rey nostre senyor que sie de son real agrado concedir llicència als comuns y particulars dels present Principat per a què lliberament pugan posar en execució qualsevol fàbrica de ports y molls y fàbrica de vaxells.

En quant al contingut en lo número quint del mateix paper, contenint lo donar providència als reals de vuit tallats y augmentar lo valor de dits reals de vuit y doblas de or de pes, lo que se ofereix respondrer és que se concideran y sempre se han conciderat gravíssims inconvenients en lo augment del valor de qualsevol espècie de moneda, y que serian molt majors y ne podrian resultar no pochs perjudicis en cas lo augment de dits reals de vuit y doblas de or de pes se estatuhís per constitució o capítol de Cort, en atenció que, en cas dictàs la conveniència pública haver-se de tornar al prístino valor de dits reals de vuit y doblas de or de pes, no-s podria fer sinó en altrás Corts; y que en lo que conduheix al delictes grave y enorme //425v// que-s comet tallant dits reals de vuit, ja se troba en via de dret establerta pena certa als que cometen semblant delictes.

Passant a donar resposta a las dependències militars insinuadas en dit paper, diuhen que en lo concernent a la fàbrica de quartels, se deu suplicar a sa magestat sie de son real servey explicar en quinas ciutats o paratges del present Principat és necessari fabricar dits quartels, y que després los braços passaran a la premeditació de la forma, disposicions y medis. Y que sobre lo punt de fabricar-se armas, pólvora y balas en est Principat, ja se ordenarà per part de la present Cort al fidelíssim concistori de deputats y ohidors de comptes del General de Cattelunya per a què tinguen cuydado y solliciten que los oficials de las fàbricas de pólvora, armas y balas invigilen ab tot cuydado en lo treball de sos officis que tenen dicta incumbència. Y que per a subministrar-se a las tropas llenya, palla y altres menudències, havent-se experimentat los abusos y excessos comesos per los ministres y oficials reals, que ab pretext de subvenir las tropas consumian per interès particular immensas quantitats, en grave perjudici y càrrech insuportable de la província, se troba formada expressa constitució que disposa haver-se de subministrar ditas cosas per medi de la verdadera y real solució.

426r// Al que se significa en lo mateix paper de que sien nul·los los testaments en los quals no-s farà llegat als hospitals reals, responen que seria contra la expressa y literal disposició de dret que tant recomana la llibera facultat⁹³⁵ y voluntat dels testadors y que se posaria en evident contingència de morir molts ab intestat ordenant-se ab lley municipal la dita nul·litat, del que podrian seguir-se danys y perjudicis irreparables. Y respecte a la propina dels doctors, col·legis y confrarias, diuhen no ésser matèria concernent a constitució, sí sols pròpia y peculiar dels comuns, als quals per especials privilegis incumbeix estatuhir y ordenar en las universitats literàries, col·legis y confrarias.

Finalment, al que en lo mateix paper se proposa respecte dels vestuaris dels soldats de sa magestat, donan per resposta que ditas robas y vestuaris, en força de la Constitució 1, títol «De dret de General», que és lo Capítol 3 de la Cort que celebrà lo sereníssim senyor rey don Fernando primer, de immortal memòria, en Barcelona, en lo any 1413, vénen compresos en la solució dels drets de la Generalitat, la disposició de la qual constitució se troba inconcussament observada per tots lo sereníssims reys de Aragó,

935. *A continuació, o, ratllat.*

gloriosíssims antecessors de sa magestat, resultant de esta observància lo major servey real y concervació dels dits drets de la Generalitat; y que per //426v// major tuició y confirmació de la observança de la solució de dits drets del General ja tenen dits braços formada expressa constitució, esperant tindrà aquella grata acceptació en lo real, benigne y generós ànimo de sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat conformar-se ab lo dit paper de resposta llegit, y que per medi dels tractadors de la Cort sie posat en mà dels de sa magestat en laforma disposada.

Ítem, se ha proposat per lo il·lustríssim senyor president la dificultat se és sucitada entre los capitans del regiment de la Generalitat acerca la graduació o precedència en lo entrar de guarda y demés funcions, a fi de que lo present bras per sa part la declaràs, prenent la resolució més atenta y convenient.

Que los procuradors componguen la graduació dels capitans del regiment del General

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, per via de pensament, ha deliberat que son il·lustríssim senyor president, junt ab los il·lustríssims senyors presidents dels il·lustríssims estaments ecclesiàstich y real, disposen la graduació dels capitans del regiment de la Generalitat, destinant qual ha de ser comendant, graduant axí mateix los demés oficials y soldats de dit regiment per las guardas y demés funcions que se li oferescan. Y que esta sie participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Combinació, Constitució número 16

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 16, sobre la qual lo present bras lo matí del die 4 del corrent prengué sa resolució, disposant que las dignitats //427r// de l'archabisbat, bisbats y beneficis del present Principat degan ocupar-se per catalans, a la qual deliberació se aderí lo il·lustríssim bras real lo die 5 del mateix, ajustant en dita constitució, ahont diu «fill o fills de aquells», «que sien legítims y naturals y de legítim y carnal matrimoni procreats». Yahont diu «lo il·lustríssim bras militar ab dita sa deliberació que lo archabisbe y bisbes no pugan fer elecció en vicari general de personas que no sien naturals de aquest Principat», se ajuste seguidament esta clàusula: «y que en cas de que, no obstant lo disposat en dita constitució, fessen algun vicari general que no fos legítim y natural de aquest Principat, que *ipso iure et in instanti* sie inhàbil per a obtenir dit càrrech de vicari general y privat de aquell y de tota jurisdicció, auctoritat y poder que com a vicari general li podria competir, donant *nunc pro tunc* per nul·lo qualsevol cosa que com a vicari general agués fet o altrament provehit, *tam in iure quam in facto* o altrament de qualsevol manera». Y lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, ohidas las deliberacions del present il·lustríssim bras y del real fetas sobre la Constitució de número 16, no obstant aquellas, decretà lo die 8 del corrent

estar y perseverar en sa primera decretació del tres del mateix, contenint *placet, dempto quod ibi dicit* «que los obtentors degan ser fills del present Principat y fill de aquells» *dicat* «o fills de aquells». Y després de haver-se llegit per tercera⁹³⁶ vegada en dit il·lustríssim bras ecclesiàstich⁹³⁷ lo die⁹³⁸ vint-y-dos del corrent, tornà a decretar dit il·lustríssim bras ecclesiàstich estar y perseverar en dita //427v// sa decretació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida per segona vegada la Constitució de número 16 y atesa la diversitat de decretacions y resolucions fetas per los tres il·lustríssims estaments sobre dita constitució, desitjant facilitar que los braços unànimes se conformen en un sentir y que's previnga lo més convenient, delibera per ço que sien nomenades per los tres il·lustríssims senyors presidents dos personas de quiscun bras, las quals, junt ab un dels senyors combinadors de quiscun estament, conferescan la discrepància de decretacions, discorren, idehen y premediten lo modo y forma se podria posar en pràctica per a què los tres il·lustríssims brasos acordassen en un dictamen, reportant-los allò que hauran ideat perquè, en sa intel·ligència, pugan passar a resòdrer lo que·ls apareixerà ésser més convenient. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Combinació de la Constitució número 45

Ítem, fonch tornada a llegir la Constitució de número 45, disposada per evitar los abusos de la admissió de recursos y evocacions acostuma interposar lo procurador fiscal de la règia cort contra los delinqüents subjectes a la jurisdicció de barons, la qual fou llegida en lo present bras a deu del corrent, conformant-se ab la decretació del //428r// il·lustríssim bras ecclesiàstich de nou del mateix, ab la addició⁹³⁹ explicada en la deliberació presa per lo present bras dit die deu, per haver lo bras real posat lo *placet absolute* lo die dinou; y essent-se tornada a llegir en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 22 del corrent, fonch decretat que se estiga al deliberat per dit estament, ab la addició feta per lo present.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt que la constitució llegida, ab sas decretacions, sie comesa, com la comet, als advocats del present estament, per a què en escrits aconcullen lo temperament se podrà practicar per a lograr-se lo fruyt per lo qual se és feta dita constitució, a fi de que, en intel·ligència del sentir dels advocats, pugua lo present bras resòdrer lo de major acert.

936. segona, *ratllat*; tercera, *interlineat*.

937. real, *ratllat*; ecclesiàstich, *interlineat*.

938. *A continuació*, sis, *ratllat*.

939. *A continuació*, aplica, *ratllat*.

***Die dominica, XXIII mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

428v// Don Francisco de Solà de Sant Esteve.

Anton de Minguella y Aleny.

Salvador de Texidor.

Francisco de Tord y Granollachs.

Don Pedro⁹⁴⁰ Montoliu y Ribes.

Joseph de Bru y Banyuls.

Don Juan Asprer.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Ramon de Carreras.

Joseph de Canyellas.

Diego de Vila y Peyret.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Gaspar Mir.

Don Gabriel Borràs.

Francisco de Verthamon.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Don Vicens Xammar y Copons.

Don Carlos de Orís y Puiggener.

Francisco de Puidesàlit y Sais.

Don Anton Berenguer y Novell.

419r// Narcís de Vilamala y Grau.

Joan de Cassador.

Miquel de Cassador.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Fèlix de Sala y Sasala.

---

940. *A continuació, Ribes y, ratllat.*

Joseph de Plandòlit.
Don Joseph Desprat y Cebassona.
Basili de Planisolas.
Juan de Boxeda.
Don Melchior de Oriol y Tord.
Francisco de Morata.
Don Carlos de Alemany y de Bellpuig.
Balthezar de Llunes.
Don Francisco Àger y Queralt.
Don Aleix Tristany y Claramunt.
Joseph de Perpinyà y Bardexí.
Pere de Prat y Senjulià.
Alexandro de Monserrat y Eva.
Don Gaspar Berart y de Cortiada.
Don Joseph de Graell, Castelló y Beratge.
Miquel Pau de Vilanova y Olmera.
Martí de Pallarès.
Melcior de Pallarès.
Don Jayme de Copons y Falcó.
Don Ramon de Rodolat.
429v// Rafel de Nabona.
Don Joseph Eva y Vilagrassa.
Francisco de Graell y Brossa.
Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Feliciano de Cordelles.
Francisco de Amar.
Emanuel Rocajulià y Llunes.
Don Ignasi Miquel.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Lluís Omdedéu.
Joseph Llansa y de Rocada.
Barthomeu de Llansa.
Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
Jacinto de Geralt.
Don Alexandro de Palau y Aguilar.
Don Francisco Morer y de Càncer.
Anton de Llenes y de Bosser.
Don Ramon Maranyosa.

Don Juan Claresvalls.
 Doctor Pere de Lloret.
 Don Francisco de Vega, Copons y Falcó.
 Joseph de Ros.
 Don Benet Mir.
 Don Anton Armengol.
 430r// Don Armengol Paguera.
 Alonso de Pallarès.
 Don Joseph de Terré y Marquet.
 Don Emanuel Guanter.
 Don Francisco Guiu y Escolà.
 Don Gerònim de Magarola.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Anton de València, Franquesa y⁹⁴¹ Gavàs.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Gaspar de Prat y Senjulià.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Michael de Cassador, domicellus Barchinone domiciliatus.

Se ha llegit la súplica presentada per part dels impressors de la present ciutat, junt ab lo privilegi que·ls ha intimat Rafel Figueró de la privativa de imprimir, la qual súplica és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. La Confraria dels Llibreters, etc. *Inseratur prout hic es[t] consuta, signata de littera A.*

Súplica de la Confraria dels Llibreters

s.n.⁹⁴²// A. 24 janer.

Il·lustríssim senyor.

La Confraria de Llibraters, vulgarment dita de sant Gerònim, y los impressors o estampers de la present ciutat *respective* diuhen que per part y a instància de Rafel Figaró, pare y fill, estampers o impressors de la mateixa ciutat, se'ls presentà y notificà lo die 13 del corrent una real concessió o privilegi a ells concedit y atorgat per la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor Carlos tercer (que Déu guarde) ab las prohibicions y restriccions en aquell expressadas, còpia del qual se presenta a vostra senyoria il·lustríssima per escusar la prolixitat en la narració de son contengut, al qual se refereix.

Segons la inspecció y lectura de las reals concessions ab las prohibicions expressadas en dit real privilegi, ab las quals se ha dignat sa magestat afavorir a dits Figaró, apar que

941. *A continuació, Ximenis, rallat.*

942. *Document sense foliar, relligat entre els folis 429v i 430r.*

per lo menos en totes las concedidas (salvo sa real benignitat y clemència) no poden ser practicables en la present ciutat y Principat, perquè aquellas de una part vénen a ésser contra del llibero comers, lo qual en Cathalunya és molt franch, sens poder ser impedit per ninguna causa, rahó ni pretext, segons lo disposat en las Corts col·locadas baix lo títol «De comercis y seguretat de camins», en lo primer volumen de las Generals Constitucions, y molt en particular respecte dels ciutadans de Barcelona per lo estatuhit en los capítols 81, 84 y 85 de las Consuetuts de Barcelona, vulgarment ditas del *Recognovunt proceres*; y a tenir lloch ditas reals concessions, quedarian damnificats los provincials y ciutadans de Barcelona en lo franch y llibero comers de negociar, vèndrer y comprar y exercir sas operacions que fins vuy indistinctament han gosat en força de ditas Generals Constitucions y demés drets municipals, a la observança de las quals se han dignat los sereníssims senyors reys incluír-se y venir compresos; y de altre part, perquè en Cathalunya són prohibits semblantment los vets o destrets o per altre nom destrai//s.n.//ments per lo mateix dret municipal y particularment per las constitucions 4 y 5, col·locadas en lo mateix títol «De comercis y seguretat de camins», de tal manera que per privilegi o altre semblant provisió no-s poden aquells en Cattalunya adquirir (*quidquid sit* en altres regnes y províncias) menos que no sie per pacte o expressa convenció o bé per legítima prescripció, com en estos propis tèrmens ho ensenyan los pràctichs cathalans, tant exposant ditas constitucions 4 y 5 y altres que tractan y disputan la matèria districtual; y no té reparo que, si se donava lloch a ditas reals concessions y prohibicions, vindrian dits Figaró a tenir concedit y adquirir un distret contra las ditas Generals Constitucions prohibitivas de aquell, a las quals no apar hage volgut sa magestat damnificar ni contrafer.

Així ho entengué y declarà la sereníssima senyora reyna dona Maria, consort y llochinent general del sereníssim senyor don Alfonso quart, en las Corts que celebrà en la present ciutat en lo any 1422, en lo Capítol 18 de ditas Corts, que vuy és la Constitució 5, en orde al mateix títol «De comercis y seguretat de camins», ahont, com per lo sereníssim senyor rey don Martín, fos estat concedit per via de privilegi o altre provisió al lloch de Coplliure que en aquell y no en altre del Comptat de Rosselló se poguessen desembarcar las mercaderias que venian per mar, regonexent després dita senyora reyna que la dita real concessió se encontrava ab las lleys y drets municipals del Principat que establian lo llibero comers y prohibian los vets, distrets o distrahiments, se dignà en ditas Corts no sols confirmar y ratificar las ditas Generals Constitucions, afavorints al dit llibero comers y prohibints los distrets, sinó que també revocà lo dit privilegi o provisió concedit per lo sereníssim senyor don Martín, cassant y declarant aquell nul·lo, com a concedit contra las ditas Generals Constitucions, com així se llitg en la dita Constitució 5, en orde del dit títol «De comercis y seguretat de camins».

Igualment, ho compregué així la Real Audiència lo die 6 de febrer, 1510, juntas las tres salas, presidint en aquellas lo excel·lentíssim senyor llochinent general, //s.n.// que en dita ocasió y temps se trobava en la present ciutat, ahont com per part de sa magestat se hagués manat ab real provisió de 6 de setembre, 1509, que las vituallas y mercaderias que eixien y venien *respective* al present Principat no se poguessen carregar ni descarregar en lo port de Salou ni en altres ports o lloch marítims, sinó solament en los destinats ab dita real provisió, y havent-se dignat sa magestat ordenar y manar que se ves y examinàs per la Real Audiència del present Principat, juntas las tres salas, la execució de dita orde, fou per aquellas resolt ab las següents paraulas, que per ser tant del cas se transcriuhen de un autor cathalà que aportà dita resolució y ha escrit sobre la matèria, las quals són com se segueix, *ibi*: «*Cum quibus decet reverentia et humili subjectione prefate regie magestatis, que in dicta et aliis regis provisionibus omnibus iubet et mandat Constitutiones Cathalonie iuratas observari, dictam regiam provisionem, obstantibus ipsis Genera-*

libus Constitutionibus Cathalonie, non esse exequendam nec posse executioni mandari»; y per las mateixas rahons apar que tampoch ho pot ser la real concessió de dits Figaró, per encontrar-se aquella no menos ab las ditas Generals Constitucions,

Y altrament perquè si ditas reals concessions se posavan en execució, com se pretén per dits Figaró, vendria a quedar damnificada la pública utilitat, la qual sempre deu prevalèixer a la privada, per so que no podent-se imprimir ni fer imprimir dins la present ciutat y Principat los llibres, papers y demés cosas expressadas en dita real concessió per altres impressors més que los dits Figaró, sens reparo algú, vindrian a costar més cars als que los farian imprimir y haurian de comprar que no si aquells se trobavan impressas y se podian imprimir per molts y diferents impressors, com ho manifesta la experiència en la abundància o carístia de las cosas, y més quant són reduídas y restretas a una sola part, com ho serian dits llibres, papers y demés cosas concedidas; y ho han fet notori los mateixos Figaró ab la impressió que feren de la proposició que sa magestat se dignà fer a vostra senyoria il·lustríssima, la qual venian públicament a rahó de un sou lo menos per quiscuna, y havent-la poch després reimprimida //s.n.// Martí Gelabert, impressor de la present ciutat, sobre vèndrer aquella a rahó de sis diners quiscuna, y així per la meytat menos que las venian dits Figaró,⁹⁴³ se veu privat dit Gelabert, a instància de dits Figaró, de poder-las beneficiar y vèndrer, com així és públich y notori. Y ultimadament se diu que dita real concessió, ab las prohibicions en ella contingudas, tenia la execució que se sol·licita per part de dits Figaró, vindrian los suplicants en conseqüència a quedar privats de l'exercici de sas operacions, com és de imprimir, vèndrer y comprar tots y qualsevols gèneros de llibres y demés cosas que se imprimeixen, y de esta manera impossibilitats de poder víurer y mantenir sas famílies, per consistir únicament son arbitre en lo exercisci de las preditas operacions, y enriquits los dits Figaró tant solament.

Per lo que y altrament recorrent los suplicants a l'emparo y protecció de vostra senyoria il·lustríssima, posant en sa alta comprehensió las cosas referidas, suplican a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey deliberar lo més convenient a fi de que las Generals Constitucions sien observades y no lesiadés, lo llibero comers y pública utilitat en son punt y estat y los suplicants aconsolats, com ho esperan de la gran justificació de vostra senyoria il·lustríssima. Y ho rebran a mercè. Off. Etc. *Altissimus, etc.* Balart, Texidor y Sastre.

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y lo tenor del real privilegi és com se segueix:

Intimau y notificau, etc. *Inseratur prout est consutum, signatum de littera B.*

s.n.// B. Intimau y notificau a Balthesar Ferrer y a Joseph Farrer que la magestat del rey nostre senyor Carlos tercer (que Déu guarde) ha concedit un real privilegi als devall instants, que és del thenor següent:

Nos don Carlos, por la gracia de Dios rey de Castilla, de Aragón, de León, de las dos Sicilias, de Jerusalén, de Ungría, de Dalmacia, de Croacia, de Navarra, de Granada, de Toledo, de Galicia, de Mallorca, de Sevilla, de Serdeña, de Córdoba, de Murcia, de Jaén, de los Algarbes, de Algecira, de Gibraltar, de las Islas de Canaria y también de las Indias Orientales y Occidentales y de las Islas y Tierra Firme del Mar Océano, archiduque de Austria, duque de Borgoña y Brabante, de Milán, de Atenas y de Neopatria, conde de Abspurg, Flandes, Tirol, Barcelona, Rossellón y Serdaña, marqués de Oristán y conde de Gocéciano. Por quanto Rafael Figueró, mayor, y Rafael Figueró, menor, padre e hijo, nos han representado //s.n.// lo mucho se han adelantado al real servicio azia nuestra augusta Casa en el Reynado de nuestro tío y señor don Carlos segundo (que gloria aya), como también

943. A continuació, ja pot, ratllat.

durante el tiempo de la ilegítima intrusión del duque de Anjou, en el qual se mostraron con la enteresa correspondiente a la fidelidad devían profesarnos; y que de más de quarenta años a esta parte han siempre impresso tantos papeles reales quantos huvieron de dar a la imprenta nuestros gloriosos predecesores; y que assí mesmo, en concideración a sus servicios, nuestros lugartenientes y capitanes generales, en diferentes ocasiones les concedieron varios privilegios para imprimir unas y otras obras y papeles, assí históricos, morales y políticos y muchos otros, como también de vidas de santos, resos y demás, y en particular para imprimir los Anales Históricos de los gloriosos sucessos de la cesárea magestad del emperador Leopoldo, nuestro padre y señor (que Dios tiene), la qual suspendieron por la dicha ilegítima intrusión del duque de Anjou; nos han suplicado les hiziésemos gracia y merced de concederles privilegio para que ninguno sino dichos padre y hijo Figueró puedan imprimir gazetas, relaciones de servicios, papeles políticos de estado y demás que de su sola inspección se comprehenda pertenecer a nuestro impresor, cuyo título assí mismo nos suplican les otorguemos, con la facultad de imprimir qualesquier obras que a sus costas, actividad y diligencias saldrán a luz en este Principado, con expresa prohibición de que ninguna otra persona en dicho Principado y Condados pueda reimprimir dichas obras ni papeles, ni los que tienen ya impressos, como son los officios y resos de los santos nuevos que actualmente se hallan y los venideros, assí en forma de libro como de por sí, el gran Piscatore de Sarraval, Interrogat[i]ones brevesque resposiones o por otro nombre Mille casus, su autor el padre Ottavio Maria; Luz de verdades católicas, Aelii Antonii Nebrissensis, con las addiciones que nuevamente ha impresso la Corte Santa, y los dichos Anales Históricos que de presente se //s.n.// están componiendo. Y nos, atendiendo a los servicios de los susodichos Figueró y a que es muy proprio de nuestro paternal amor mostrarnos agradecidos a sus servicios, para alentarles a mayores, y a que es bien que aya sugetos de cuydado y diligencia para sacar a luz diferentes obras, para el mayor establecimiento y conservación de la santa fe católica y del estado monárquico, hemos resuelto hazerles merced, como con tenor de las presentes les hazemos, a dichos Rafael Figueró, mayor, y a Rafael, menor, y al otro de ellos, durante nuestra mera y libera voluntad, de el título de nuestro impresor real, con la facultad de imprimir gazetas, papeles políticos, de estado, relaciones de servicios y otros que pertenezcan a dicho nuestro impresor real, con prohibición expresa de que ningún impresor en dicho nuestro Principado y Condados ni otra persona alguna sino el uno u el otro de dichos Figueró u quien su consentimiento tuviere, puedan imprimir dichos libros, obras y papeles ni reimprimirles; y con la mesma expresa prohibición mandamos vengan comprehendidas qualesquier obras y demás que de presente y por lo venidero a sus costas y diligencias saldrán en este nuestro Principado y Condados y darán a la imprenta, y que dicha prohibición se entienda por el término de diez años, el qual ha de empeçar a correr desde el día les será concedida licencia por nuestro canceller o quien tuviere legítimo poder, cada una de las obras, libros o papeles que irá imprimiendo, ço la pena de perder las dichas obras o papeles que se reimprimirán, moldes y demás y de mil florines de oro de Aragón, exigidores irremissiblement de propios bienes de los contrafactores, los quales se ayan de aplicar a nuestras arcas reales; y con la mesma mandamos a todos y qualesquier oficiales, assí reales como de barones, de qualquier grado o condición sean de el dicho nuestro Principado y Condados, que esta nuestra ayan, guarden, tengan y observen, aver, tener, guardar y observar hagan y contra no vayan en ningún modo, si nuestra gracia desean mantener y en la susodicha pena no //s.n.// incurrir. En testimonio de lo qual mandamos despachar las presentes con nuestro sello real común en el dorso selladas. Data en nuestra ciudad de Barcelona, a los dos de enero de mil setecientos y seis años.

Yo el rey

Lugar del selllo.

Vidit Thomás, cancellarius. Don Ramón de Vilana Perlas, secretarius. Vidit Alamany Descallar, pro thesaurario generali.

In diversorum secundo, folio XXXXII.

Vuestra magestad haze merced a Rafael Figueró, mayor, y a Rafael, menor, de el título de impresor real, con las facultades y prohibiciones arriba expressadas.

La qual intima se fa a instància de Rafel Figaró, major, y Rafel Figueró, menor, pare y fill, stampers, ciutadans de Barcelona. *Datta* en Barcelona, als 13 de janer, 1706.

Scriba, Franciscus Busquets, notarius et unus ex scribis juratis curie vicarie Barchinone.

Y també se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 17 del corrent, sobre lo contengut en dita súplica, en què comet lo suplicat per dits llibraters e impressors als advocats dels tres il·lustríssims brassos de la present Cort, a fi de que premediten y //430v// discorren si dita real concessió y son contengut és perjudicial a las constitucions y capítols de Cort mencionats en dita súplica o altres drets municipals del present Principat, fent de son sentir relació en escrits als tres il·lustríssims braços perquè, ab sa intel·ligència, pugan deliberar ab major acert sobre lo expressat en dita súplica.

Y havent-se, després de llegida dita súplica, sucitada la dificultat si-s podia o no passar a votar sobre ella, respecte del dissentiment posat lo die 16 del corrent, lo doctor Joseph de Blay y Guardiola, altre dels advocats del present bras, ha fet relació com lo contengut en dita súplica era matèria de justícia y no de gràcia; en intel·ligència del que dit il·lustríssim senyor president ha donat tot lo sobre dit per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la súplica presentada per los proms de la Confraria dels Llibreters y los Impressors o Estampers de la present ciutat y lo privilegi de què fa menció dita súplica, com també la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 17 del corrent sobre lo contengut en dita súplica, comprenent que és negoci digne de premeditació, delibera per ço que la dita súplica y còpia del real privilegi en ella mencionat sie comès⁹⁴⁴ a dos personas⁹⁴⁵ de quiscun il·lustríssim estament y a sos advocats, com lo present bras per sa part ho comet a dos personas de aquest estament, nomenadores per lo senyor president y a sos advocats, los quals discorren y premediten si la real concessió que han obtingut Rafel Figueró, major, y Rafel Figueró, menor, stampers, és perjudicials a las constitucions, capítols //431r// de Cort, usos, estils, observansas y demés drets municipals del present Principat, y de son sentir relació fassen en escrits als il·lustríssims braços *respective* per a què, en sa intel·ligència, pugan resòdrer lo de major acert. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

944. *A continuació, com lo present bras per sa part ho comet, ratllat.*

945. *A continuació, y a sos advocats, ratllat.*

Combinació Redrés número 46

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 46, que parla⁹⁴⁶ de las súplicas y escripturas que·s presentan als senyors deputats, lo qual fonch llegit y decretat en lo present bras ab *placet absolute* lo die 18 y per lo ecclesiàstich als 14, al qual lo bras real, ab sa decretació de 19, anyadí certas circumstàncias que, reportadas al bras ecclesiàstich, a 22, ha decretat perseverar en sa primera decretació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt perseverar en sa primera decretació de 18 del present.

Redrés número 53

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 53,⁹⁴⁷ per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol en la forma que està concebut, comutant en quant menester sie la decretació feta a⁹⁴⁸ 19 del corrent.

Redrés número 57

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 57, en què·s disposa que a càrrech de l'ajudant primer de escrivà major vinga lo rèbber las àpocas y notar los calendaris necessaris en los capbreus sens rèbber ningun diner de las parts, menos durant la concòrdia que la Generalitat té firmada ab sos acreadors.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha //431v// resolt *placet*, anyadint que, en concideració de que lo ajudant primer de escrivà major regeix los capbreus del General y nota en ells los títols que las parts entregan per la justificació del dret actiu y successió dels censals, los quals papers o títols se recondeixen en los armaris de l'aposeno ahont se troban dits capbreus, y per los recels de bombas se tragueren de aquells y fins vuy no y són tornats, que per ço y per la conveniència pública en què dits papers no·s desvien y las parts los pugan trobar quant convinga,⁹⁴⁹ se encarregue als senyors deputats fer retornar dits papers en los dits armaris y puesto ahont estavan, y que per lo notari⁹⁵⁰ o regint dit ofici degan posar-se en bon orde, fent-se encodernar en llibres y diferents tomos; y que lo mateix dega observar-se en los títols y papers que té vuy en dit aposento lo dit ajudant primer de escrivà major y se li aniran entregant, en pena de privació de son ofici; y que dits deputats tingan facultat de senyalar la retribució mòdica

946. parlant, *corregit*.

947. 56, *corregit*.

948. *A continuació*, lo die, *ratllat*.

949. *A continuació*, degan los senyors deputats, *ratllat*.

950. *A continuació*, degan, *ratllat*.

y competent per los treballs de disposar en forma de llibres los papers que vuy se troban fora de son puesto, y que lo gasto de sa encodernació corre per compte de la Generalitat.

Redrés número 58

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 58, en què-s disposa que lo ajudant segon de escrivà major passe a títol de ajudant de l'arxiu, corrent a sa obligació lo arxivar las escripturas de la casa de la Deputació en la forma ordenada en lo Capítol 6 del nou Redrés de l'any 1599.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 59⁹⁵¹

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol //432r// del nou Redrés de número 59, en què-s disposa que del die de la conclusió de la present Cort tinga lo càrrech de mestre de cerimònias de la casa de la Deputació lo ajudant segon de escrivà major, los quals dos oficis sien perpètuament units, a càrrech del qual haja de córrer notar en un llibre totas las cerimònias del consistori y exemplars concernents a aquellas y tot quant condueca a dit ofici, ajustant-se-li 40 lliures, sous, annuals cobradors per tersas a son salari per los nous treballs.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 102

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 102, en què-s disposa que los doctors de la Real Audiència, en las causas de suplicació *in forma* de las provisions per ells respectivament fetas, no pugan votar ni entrevenir.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Combinació Constitució número 105

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 105, en què-s disposa que ningun segador o garber puga anar per los pobles, encara que sie de trànsit, ab armas ni portar las fals nusas ni cridar ni abalotar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt ésser dita constitució dexada a major deliberació.

Constitució número 108

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 108, en què-s disposa que sa magestat se servesca intercedir ab Sa Santedat per a què constitueca un jutge delegat ecclesiàstich en est Principat per conèixer de las

---

951. Redrés número 59, *al foli 432r*.

//432v// causas civils que se oferiran mòurer contra los ecclesiàstichs seculars exempts que no·s trobaran ab legítim superior dins Catalunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Capítol de Cort número 109

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 109, en què·s disposa que no pugan ser elets abats sinó monjos que hajan pres lo hàbit en aquell mateix monestir en lo qual com a abats hauran de presidir.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 111

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 111, en què·s disposa que lo portantveus de general governador, dins sis mesos després que serà elegit, sie obligat en seguir ab sa gubernació totas las vegarias, prestant en ellas los sòlits juraments.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 112

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 112, en què·s disposa que los escrivents substituïts de notaris no pugan estipular ningun acte que no tingan dos anys de pràctica.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

*Die lune, XXV mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la //433r// dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Joseph de Plandòlit.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Rafel de Nabona.
 Balthezar de Llunes.
 Domingo de Castells y Gervàs.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Salvador de Texidor.
 Joan de⁹⁵² Cassador.
 Miquel de Cassador.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Anton de Minguella y Aleny.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Francisco de Verthamon.
 Joseph de Rialp.
 433v// Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Don Ignasi Balthezar⁹⁵³ de Alegre.
 Joan de Osó.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Barthomeu de Llansa.
 Don Agustí Escarrer.

---

952. *A continuació, Te, ratllat.*

953. *A continuació, Ignasi, ratllat.*

Don Carlos Ribera y Claramunt.
Diego de Vila y de Peyret.
Emanuel de Rocajulià y Llunes.
Lo senyor comte de Solterra.
Francisco de Prat y Senjulià.
Don Ignasi Pontarró.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Miquel de Cordellas.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Pere de Prat y Senjulià.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Joseph de Perpinyà y Bardexí.
Don Juan Copons y Falcó.
Joseph de Carreras y Talavera.
Gaspar de Prat y Senjulià.
Joseph de Prat y Camps.
Felip de Quintana y Fàbregues.
Diego de Pallarès.
Don Lluís Cruylles y de Rayadell.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
434r// Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
Joseph de Ros.
Pons de Caramany y Margarit.
Don Joseph Batlle.
Joseph de Melianta y de Sullà.
Don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
Don Francisco Sagarriga y Vera.
Miquel Pau de Vilanova.
Don Juan Descallar y Desbach.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Don Francisco de Amigant y Olzina.
Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.
Don Bonaventura de Tristany.
Ramon de Carreras.
Don Jaume de Copons y Falcó.
Francisco de Morata.

Don Ignasi Miquel.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Anton de Sabater.
 Don Balthazar Oriol y Marcer.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Anton de València, Franquesa y Gavàs.
 434v// Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Doctor Anton de Lloret.
 Don Pedro de Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Don Joseph Alemany y Navel.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
 Josephus de Prat et Camps, domicellus in ville Sancte Columbe de Farnés,⁹⁵⁴ diocesis
 Gerunde,⁹⁵⁵ domiciliatus.*

Joannes de Osó, minor dierum, domicellus in villa de Vinebre, diocesis Dertuse, domiciliatus, nomine proprio et uti procurator Joannis de Osó, minoris dierum, domicelli in dicta villa domiciliati; constat de procuracione apud dominum Josephum Saloni, nottarium publicum ville de Móra, eiusdem diocesis, die decima octava currencium mensis et anni.

Capítol de Cort número 113

Se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 113, contennint que sa magestat se servesca intercedir ab Sa Santedat perquè mane a tots los ordinaris ecclesiàstichs de qui en avant posen en execució las sentèncias per ells donades en causas civils, lo valor de las quals no excedescan de sinch-centas lliuras, no obstant qualsevol apel·lació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que la constitució llegida sie comesa als advocats del present bras per a què de llur sentir fassen relació en escrits y, en sa in//435r//tel·ligència, pèndrer la resolució més acertada.

Constitució número 114

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 114, contennint que la Constitució 8, títol «De abatuts», se extenga a las personas que gosan de privilegi militar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar⁹⁵⁶ ha resolt que la dita constitució de número 114 sie comesa als advocats del present bras per a què premediten y

954. Queralt, ratllat; Farnés, *interlineat*.

955. Vicensis, ratllat; Gerunde, *interlineat*.

956. A continuació, que, ratllat.

discorren si en via de dret los que se abaten gosan de la immunitat ecclesiàstica en lo segur del sagrat, y si seria practicable que-s disposàs dicta constitució de manera que los que se abaten no puguessen valer-se de dita immunitat, en consideració dels abusos que la experiència ha ensenyat, de haver diferents personas emparadas del sagrat, no cuydàs de donar satisfació a sos acreadors, redundant assò en grave perjudici del públich; y semblantment, ideen la forma que apareixerà ser més proporcionada per a què no se concedescan los guiatges que se han acostumat atorgar a algunas personas fallidas, las quals ab esta gràcia diligencian sos negocis sens atèndrer a la satisfació de sos acreadors; y altrament, de tot lo que sobre est negoci regonexeran convenir, reduescan en escrits son sentir per a què, reportat al present bras, se puga resòldrer lo que més convinga per lo bé públich.

Capítol de Cort número 115

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 115, en què-s suplica a sa magestat lo patrocini per la secularisació de la santa iglésia de Tortosa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol de Cort 110⁹⁵⁷

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol //435v// de Cort de número 110, en què-s disposa que sie prohibits los disfrassos y màscaras en públic y casas privadas, al qual⁹⁵⁸ se ha posat lo dissentiment següent:

Lo senyor don Aleix Tristany y Claresvalls discent a que-s tracte de dit Capítol de Cort de número 110.

Lo senyor Mariano Vedruna y Mur se adereix al mateix discentiment.

Combinació Redrés número 47

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 47, en què se aumentan los salaris per la satisfació dels treballs extraordinaris de alguns oficials de la Generalitat en dit capítol expressats, en lo qual capítol lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, lo die 14 del corrent, decretà *displicet*, lo present a 18 féu semblant decretació y lo real a 19 decretà *placet*; y després de haver-se retornat en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 22, deliberà estar y perseverar en sa primera decretació y en lo real, a 23, resolgué semblantment persistir en sa primera decretació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, commutant sa primera decretació de 18 del corrent, ha deliberat *placet sicut placuit illustrissimo estamento regali*.

957. Capítol de Cort 110, *al foli 435v*.

958. *A continuació*, Y havent-se passat a votar sobre dit capítol, *rallat*.

**Sobre lo dupte de la precedència
entre lo protector y bras militar
y assessors de la Generalitat**

Ítem, se ha llegit lo paper o representació feta per la il·lustríssim Junta del Redrés als braços de la present Cort, en què representa lo dubte que anys ha se troba pendent entre lo il·lustríssim y fidelíssim protector y bras militar de Catalunya y los assessors y advocat fiscal de la casa de la Deputació, sobre si estos deurian precehir a dits protector y bras militar en la ocasió de oferir en la funerària que lo die immediat de la festa de sant Jordi se celebra en //436r// la present casa, havent estat motiu bastant perquè de alguns anys a esta part lo protector y bras militar han escusat assistir en dita funerària; y essent tant del lustre de la Deputació la assistència de dit protector y bras militar en dita funció y altres se pугan oferir, en què assisteix lo fidelíssim consistori de diputats y ohidors junt ab dits assessors y advocat fiscal, posan los de dita il·lustríssima junta en la comprensió dels tres il·lustríssims estaments la notícia de dit dubte, suplicant-los se servescan declarar-lo y participar a dita junta sa deliberació perquè dita il·lustríssima junta puga posar aquella en sa deguda execució; y axí mateix, se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, lo die 23 del corrent, sobre lo contingut en dit paper o representació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita representació y la deliberació presa per dit bras ecclesiàstich lo die 23 del corrent, contenint que la il·lustríssima Junta del Redrés se servesca disposar capítol declarant en ell que en lo ofertori de ditas funeràrias y en todas las demás funcions que concorreran lo il·lustríssim y fidelíssim consistori de diputats y ohidors ab lo dit il·lustríssim y fidelíssim⁹⁵⁹ protector y bras militar e o oficials del gremi de aquell, degan estos precehir en tots actes als dits assessors y advocat fiscal, los quals no pугan excusar-se y dexar de assistir en ditas funcions, cedint dita precedència al dit protector y bras militar, en pena de privació de una tersa de sos salaris; ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab la deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos per medi //436v// de sos promotors.

---

959. *A continuació, consistori, ratllat.*

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrelles y Semmanat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Anthonius de Llansa, domicellus in parochia Sancti Juliani del Fou, diocesis Barchinone, domiciliatus.

Redrés número 65

Se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 65, contenint que los oficials reals ab jurisdicció no pugan concórrer en los officis de la Generalitat ni juntas de la casa ni anar per embaxadors que no hagen renunciat un mes antes sos officis.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol del Redrés llegit *eo modo quo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico.*

Vot dels advocats sobre lo ofici de Joseph Abadal

Se ha llegit lo vot fet y firmat per los⁹⁶⁰ advocats dels tres il·lustríssims braços de la present Cort, del tenor següent:

Jesús, Maria, Joseph. En lo fet consultat, etc. *Inseratur usque ad finem.*

437r⁹⁶¹// Jesús, Maria, Joseph.

En lo fet consultat per los il·lustríssims tres estaments de la present Cort General als sis advocats dels propdits tres il·lustríssims estaments, en força de las deliberacions presas per aquells als 4, 5 y 6 dels corrents mes y any, en y sobre la representació feta per lo il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y oydors de comptes del General del present Principat, a ocasió de participar-los com Joseph Abadal, adroguer, havia presentat al dit concistori un real privilegi, de data de 29 de deembre proppassat, ab lo qual sa magestat (que Déu guarde) ha fet gràcia a dit Abadal de un ofici de verguer de la present casa de la Deputació que obtenia Joan Graells, botiguer, ab lo motiu de trobar-se vacant dit ofici per estar lo dit Graells ausent y en terras de enemichs, instant dit Abadal que lo il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohydors lo pose en real y actual possessió, sobre lo que se'ls han ofert dos reparos. Lo un consistint en què dit Graells és ciutedà de Barcelona y se trobava ausent de ella, en les parts de Castella, al temps que la present ciutat fou citada y entregada a la deguda obediència de nostre rey y senyor; y així bé, que al dit Graells deuen afavorir los Capítols 29 y 41 dels pactes de la entrega de esta ciutat per a poder-se al·legar que en lo temps de dita gràcia no vacava lo dit ofici. Lo segon, que en cas de poder-se dir vacant lo dit ofici, segons lo real decret del sereníssim senyor rey don Felip ters de Aragó, de 25 de juliol, 1654, devia fer-se terna o proposició de subjectes per lo il·lustre y fidelíssim concistori per la provisió de la vacant, //437v// la qual terna de present toca als tres il·lustríssims braços. Vistas ditas deliberacions; vista la representació feta per lo il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y oydors; vist dit real privilegi de la provisió de dit ofici de verguer en persona de dit Joseph Abadal, adroguer; vist lo mateix real privilegi que novament

960. A continuació, tres, ratllat.

961. Document relligat entre els folis 436v i 439r.

ha obtingut dit Abadal per la provisió del mateix ofici; vist lo real decret del sereníssim senyor rey don Felip ters de Aragó, de 25 de juliol, 1654; vist finalment tot lo demés que-s devia vèurer. Attès que *quidquid esset* de que en lo temps de la provisió de dit ofici de verguer en la persona de dit Joseph Abadal, adroguer, que fou als 29 de desembre proppassat, no-s pogués dir vacant dit ofici per rahó de ésser dit Graells, qui antes lo obtenia, ciutadà de Barcelona y trobar-se ausent en les parts de Castella en lo temps de la entrega de la present ciutat a la deguda obediència del rey nostre senyor, en força dels Capítols 29 y 41 dels pactes de dita entrega; y encara que la terna y proposició de subjectes en lo cas de vacar lo sobre dit ofici, en virtut del dit real decret de 25 de juliol, 1654, tòquie a l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y oydors y vuy als tres il·lustríssims estaments.

Emperò, attès que lo sobre dit Joseph Abadal, adroguer, en vista de la representació feta per dit il·lustre y fidelíssim concistori y dels reparos y dificultats que en aquella se proposan, ha recorregut a sa magestat y ha obtingut lo real despaig y privilegi de⁹⁶² la provisió de dit ofici baix la mateixa diada en què sa magestat passa a la provisió de dit ofici, usant de la absoluta y plena facultat de remòurer y insacular tots los oficials de la casa de la Deputació del //438r// exercisci de qualsevols officis de la present casa y provehir-los en las personas a sa magestat ben vistas, y que per esta rahó y no per vacar dit ofici per trobar-se dit Graells en las parts dels enemichs se ha feta la provisió en la persona de dit Joseph Abadal, com així apar més extensament del dit real privilegi que ha posat dit Abadal en mà y poder dels advocats infrascrits. Attès que consta del real decret de 25 de juliol, 1654, en què sa magestat donà la facultat de fer terna y proposar subjectes a l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y oydors per la vacant dels officis de la Generalitat, expressament se disposa que la dita facultat de fer terna aja de observar-se mentres sa magestat no dispòsia altra cosa, de tal manera que sempre y quant lo rey nostre senyor vulgue variar, mudar o alterar la dita facultat se quedà ab lo⁹⁶³ dit real decret la llibera facultat. Attès que no-s pot dubtar que havent sa magestat, plenament informat del disposat en dit real decret, passat ha provehir lo ofici de verguer en la persona de dit Joseph Abadal, adroguer, sens haver demanat proposició de subjectes y terna per la provisió de aquell als tres il·lustríssims estaments, ha volgut, en quant a la provisió de dit ofici, apartar-se de la dita facultat de proposició de subjectes y terna, usant de la absoluta y llibera facultat en la provisió de dit ofici sens haver de precehir dita terna, en força del mateix real decret sobre chalendat. Per ço, los dits advocats dels tres il·lustríssims estaments infrascrits són de vot y parer que, en res no obstant dits reparos, pot vostra senyoria il·lustríssima ordenar a l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y oydors de comptes del General de Cattalunya //438v// posen en verdadera, real y actual pocsessió al dit Joseph Abadal, adroguer, del dit ofici de verguer de la present casa que antes obtenia Joan Graells, botiguer de la present ciutat, en força del real privilegi que novament entregará dit Joseph Abadal a l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y oydors de comptes del General de Cattalunya. Y així ho sentan, salvant sempre en tot y per tot la major y més acertada resolució de vostra senyoria il·lustríssima. Barcelona, janer, 22 de 1706.

Garriga, advocatus brachii ecclesiastici. Bruguera, advocatus eiusdem. Biosca, advocatus brachii regalis. Pons y Llorell, advocatus brachii regalis. De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

962. *A continuació, dit ofici, ratllat.*

963. *A continuació, prop, ratllat.*

**Y la deliberació sobre dit negoci presa per lo
il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 24 del corrent**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit lo vot en escrits fet y firmat per los advocats dels tres il·lustríssims braços de la present Cort, en virtut de comissió a estos per ells //439r// donada en orde a la representació fet a la present Cort per lo il·lustre y fidelíssim consistori de diputats y ohidors de comptes dels reparos se li oferian acerca la pretensió en què estava Joseph Abadal, adroguer, de que dit consistori lo posàs en la real y actual possessió de l'ofici de verguer de la present casa de la Deputació, de què se dignà fer gràcia sa magestat (Déu lo guarde) ab son real privilegi de data de vint-y-nou de dezembre proppassat, ab lo qual vot aconcellan dits advocats que, no obstant los reparos advertits per lo il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors, poden los tres il·lustríssims braços de la Cort ordenar-los que posen en la verdadera, real y actual possessió al dit Joseph Abadal, adroguer, del dit offici de verguer que obtenia Joan Graells, botiguer, en forsa del real privilegi que a dit fidelíssim concistori novament entregarà dit Joseph Abadal, narrant-se en ell que passa sa magestat a la provisió de dit offici usant de la absoluta y plena facultat de remòurer e insecular tots los oficials de la casa de la Deputació de l'exercici de qualsevols officis de la mateixa y provehir-los en las personas a sa magestat ben vistas; y que per esta rahó y no per vacar dit offici per trobar-se dit Graells en las parts dels enemichs, se ha fet la provisió en la persona de Joseph Abadal. Y ohida també la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 24 del corrent, en què, conformant-se ab lo vot y parer de dits advocats, //439v// ha resolt, per via de pensament, que per part dels tres il·lustríssims estaments⁹⁶⁴ de la present Cort sie ordenat y manat al dit il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors que, no obstant los reparos tenen representats, entregant-se'ls emperò primer per part de dit Abadal dit real privilegi y precehint totas las diligèncias y solemnitats acostumades, posen en la verdadera, real y actual possessió de dit offici de verguer al dit Joseph Abadal, en la forma estilada en semblants casos, essent per dit effecte despedidas lletres y demés que convinga segons estil de la present Cort, ha deliberat conformar-se, com se conforma per sa part en tot y per tot, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich en dita sa resolució. Y que esta, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

---

964. braços, *corregit*.

Relació dels senyors de la Junta de Medis promptes

En aquest dia, los senyors don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, personas elegidas junt ab lo il·lustre senyor don Narcís Descallar, marquès de Besora, per la Junta de Medis promptes per la anticipació fahedora a sa magestat, en execució de la deliberació presa per lo present bras lo die 23 del corrent, han de paraula expressat y en escrits entregat la relació del //442r// tenor següent:

Il·lustríssim senyor. La Junta de Medis, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

440r⁹⁶⁵// Il·lustríssim senyor.

La Junta de Medis promptes per la anticipació del donatiu voluntari que la Cort General espera fer a sa magestat (que Déu guardi), per orde de vostra senyoria il·lustríssima congregada, en vista dels reparos que lo molt il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors de comptes del present Principat ha representat a vostra senyoria il·lustríssima, aconcella que després de estimar a dit il·lustre y fidelíssim consistori lo zel y cuydado ab què desitja guanyar los instants del temps per importància tant grave, y de la promptitut ab què desitja esmerar-se en lo major compliment del real servey y lustre de la lealtat catalana, pot vostra senyoria il·lustríssima respòndrer a dit il·lustre y fidelíssim concistori que los reparos per aquest ponderats no havian passat per alt a la dita junta, sí que premeditats aquells havian aconsellat a vostra senyoria il·lustríssima que se anticipàs la paga de la quantitat que tocava a pagar per un any, segons lo últim arrelgament.

Perquè, en quant al primer reparo de faltar las vint milia lliuras que quiscun any pagava la Generalitat y las quaranta-tres mil sis-centas vint lliuras y catorse sous de l'estanch del tabaco, coniderà dita junta que en dit últim arrelgament no se havia fet lo relax del plus resul//440v//tant del segon arrendament de dit estanch, y que defalcant-se en esta ocasió los salaris y demás gastos que-s pagavan a las personas y officials de la Junta de Medis per rahó de la cobransa de dit arrelgament y la quantitat reservada cada any per la paga dels greuges, sols podrian faltar algunas divuyt milia lliuras, poch més o menos, per a què vuy se pogués cumplir ab la quantitat de las dos-centas catorse mil dos-centas vuytanta-sinch lliuras, catorse sous y quatre, que se pagava quiscun any per rahó de dit últim arrelgament.

En quant al segon reparo del salari de la persona que regirà lo nou llibre y dels gastos de la impressió de cartas, propis⁹⁶⁶ y altres indispensables, premedità també dita junta que los gastos de la impressió de cartas y propis (que són molt mòdichs) podia lo molt il·lustre y fidelíssim consistori bestràurer la quantitat importarian, ab la seguretat que los recobrarà de la matexa quantitat que-s collectarà en prompte; y que a l'official regiria dit llibre per la present exacció li assenyalaria vostra senyoria il·lustríssima la quantitat de dos-centas lliuras, pagadoras de la matexa quantitat *im promptu* exigidora, puix essent son treball no molt excessiu, per tenir ja la planta y disposició feta en lo llibre de dit últim arrelgament, seria condecet y proporcionat dit salari.

Y axí, a vista de que dits reparos ja foren premeditats, pot vostra senyoria il·lustríssima, ordenar a dit molt il·lustre y fidelíssim consistori //441r// execute lo resolt

965. Document relligat entre els folis 439v i 442r.

966. propis, *corregit*.

per vostra senyoria il·lustríssima. Y est és lo sentir de dita junta, salvant sempre la censura de vostra senyoria il·lustríssima, que serà la més acertada.

La qual lo il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita relació, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo que aconcellan los senyors de dita il·lustríssima junta ab lo paper e o relació llegida y donada per proposició, en la mateixa conformitat que en ell se expressa y menciona, y que per ço sien despatxadas las lletras, ordes o mandados convenientes al molt il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors, segons lo estil de la present Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Constitució 6

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 6, disposant que lo llochtinent general, portantveus de general governador, canceller, vicescancer, regent la Real Cancelleria y demás ministres y officials reals, presents y esdevenidors, no pugan vexar ni manar exir de sas casas y domicili als naturals y habitants del present Principat, ni fer-los venir a esta ciutat ni anar a altres, detenint-los allí sens cognició de causa ni capturar-los, per via de economia ni altrament; la qual constitució, en execució de las deliberacions uniformament presas per los tres il·lustríssims brasos, se ha tornat a disposar de nou per la il·lustríssima Junta de Constitucioners.

442v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 45

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 45, disposant que las causas criminals per delictes comesos y cometedors fora la present ciutat y sa vegueria estreta no-s pugan admètrer per lo real concell per via de recors, sinó és per grave o notòria opressió. La qual constitució, per la discrepància de decretacions en ella fetas per los tres il·lustríssims braços, fou comesa als advocats del present il·lustríssim bras per a què ideassen lo medi se podria pèndrer per a convenir dita discrepància de decretacions. Y discorregut per dits advocats, han reportat al present bras lo vot reduït en escrits del tenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Consulta a vostra senyoria il·lustríssima, etc.
Inseratur prout hic est consutum et postea dices.

Y vot dels advocats sobre dita constitució

443r⁹⁶⁷// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Consulta vostra il·lustríssima als advocats infraescrits lo medi se podria pèndrer per a convenir la diversitat de decretacions fetas per los tres il·lustríssims brasos sobre lo Capítol de Cort de número 45, a effecte⁹⁶⁸ que reduescan en escrits son sentir y a vista de ell puga vostra il·lustríssima deliberar lo més convenient.

Vist dit capítol de Cort, contenint que, en atenció dels molts abusos se han introduït respecte de la admissió de recursos y evocacions que lo procurador fiscal de la règia cort ha⁹⁶⁹ fet de las cúrias de barons y demés ordinàrias del present Principat a la Real Audiència o real consell ab differentes pretextos de regalías, que redundan en perjudici de las jurisdiccions de dits ordinaris, contra los Capítols 15 y 16 de las Corts 1599, suplicant a sa magestat li plàcia statuir y ordenar que totas las causas criminals per delictes comesos y cometadors fora la present ciutat de Barcelona y sa vegueria estreta no·s pugan admètrer per via de recurs, si no és que que fos per grave y notòria oppresió y ab las demés circumstàncias en dit capítol expressadas; vista la decretació feta per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo dia 9 del corrent mes de janer, contenint lo *placet, addendo*: «De la qual oppresió dega constar per summària informació de testimonis, *saltem* per dos contestes ab plena rahó de sciència, antes de concedir las lletras de recurs». 443v// Vista la decretació feta per vostra il·lustríssima lo dia 10 del corrent, ab la qual se conformà ab la decretació feta per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich dit dia 9, anyadint que en cas que los delinqüents passen de un a altre lloch de diversa jurisdicció, si lo batlle de aquell lloch ahont se refugiaran no voldrà donar acistència al batlle o altre ministre de justícia del lloch ahont lo delinqüent haurà comès lo delicte, degan los deputats proceir contra lo tal batlle renitent com a contrafactor y per las penas de las Constitucions de la Observança; vista la decretació feta per lo il·lustríssim bras real lo die 19 del corrent mes, ab la qual absolutament se conforma ab lo capítol de Cort, si y en la matexa conformitat que·s troba concebut; vista altra decretació feta per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo dia 22 del corrent mes, ab la qual deliberà se estigués al decretat per dit il·lustríssim bras, ab la addició feta per vostra il·lustríssima; oyda la relació feta per las personas que componen la il·lustríssima Junta de Constitucioners y vist tot lo demés que·s devia vèurer, atès que segons la relació feta per dits combinadors consta que lo motiu ha tingut lo il·lustríssim bras real per no conformar-se ab la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich (és a saber, que de la notòria oppresió hagués de constar *saltem* per dos testimonis contestas ab plena rahó de sciència, antes de concedir-se las lletras de recurs) és que estaria en la llibera facultat de qualsevol baró o altre ordinari de impedir la justificació de la notòria oppresió, puix tenint los presos en sas presons,⁹⁷⁰ solament los dexarian vèurer a aquella o aquellas personas que aparexeria a dits barons o ordinaris, sí y en la conformitat ben vista a dits barons, y axí bé, que lo⁹⁷¹ dit Capítol 45 seria de ningun effecta, atès que dient-se o decretant-se en lloc del que deliberà lo il·lustríssim bras ecclesiàstich si se deya «que hagués de constar de la notòria oppresió per aque//444r//llas concloents provas de dret admesas» apar quedaria assegurat lo present capítol, puix obrarian lo matex affecte que obra la decretació per lo

967. Document relligat entre els folis 442v i 445r.

968. A continuació, de, ratllat.

969. han, corregit.

970. A continuació, no·ls, ratllat.

971. A continuació, pre, ratllat.

il·lustríssim bras ecclesiàstich feta. Y segons la insinuació dels combinadors, seria fàcil lo convenir-s'i lo il·lustríssim bras real.

Per ço, los advocats infraescrits són de vot y parer que vostra il·lustríssima pot deliberar axí com diu lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, que dega constar de la opressió per dos testimonis contestas que diga «per aquelles concloents proves de dret amesas», ab la addició per vostra il·lustríssima feta lo dia 10 del corrent corrent mes. Y axí ho sentan, *salvo semper*. Barcelona, a 25 de janer de 1706.

De Solà et de Guardiola, advocatus. Solanes advocatus.

Lo qual, dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

442v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita constitució y lo vot en escrits fet per los advocats del present bras, ha deliberat *placet* la constitució llegida, anyadint que de la opressió dega constar per aquelles concloents proves de dret admesas; y que en cas los delinqüents passassen de un terme a altre, se observe lo demés que té decretat lo present bras lo die deu del corrent.

445r//

Deliberació dels braços ecclesiàstich y real sobre las decretacions en la Constitució número 16

Ítem, se ha llegit la deliberació feta en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die vint-y-quatre del corrent, y la presa en lo il·lustríssim bras real lo mateix dia, sobre la Constitució de número 16, per rahó de las discrepàncias de decretacions y resolucions fetas per los tres il·lustríssims estaments, ab las quals se conforman ab lo deliberat per lo present bras lo die 23 del mateix. Y sos il·lustríssims senyors presidents han pasat a fer nominació de personas per a conferir dita discrepància de decretacions⁹⁷² y premeditar lo modo y forma se podria practicar per a què los tres il·lustríssims braços acorden en un dictamen.

Y lo il·lustríssim senyor president, inseguint la facultat a sa senyoria otorgada per lo present bras, à nomenat per lo mateix effecte als senyors: don Joseph de Ribera y Claramunt, Emanuel Desvalls y Escura y don Ignasi Balthezar de Alegre, combinador.

[Vigesima sexta habilitatio]

Vigesima sexta habilitatio publicata die vigesima sexta mensis ianuarii, MDCC VI.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus //445v// generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadors, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis; domnus Joannes Vincencius Alemany Descallar, regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus⁹⁷³ Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, fisci advocatus

972. constitucions, *ratllat*; decretacions, *interlineat*.

973. Joannes, *corregit*.

*patrimonialis; et Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audiencie doctores,*⁹⁷⁴ *habilitatores pro parte regie maiestatis; dilectus consiliarius regius frater Guilielmus de Gonyolons, episcopus Selsonensis; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarraçhone, syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, habilitatores (una cum doctore fratre Joanne Soler, abbate monasterii divi Pauli de Campo; dompno Josepho Galcerando de Pinós et de Rocaberti; dompno Magino de Vilallonga et Çaportella; Magino Macià et Barthomeu, sindico Villefranche Penitensis; et Josepho Riu, sindico ville Berge, a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium estamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri*⁹⁷⁵ *don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento //446r// in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis adiunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima quinta mensis ianuarii, anno a nativitate Domini MDCCVI, intitulata post meridiem, presente domno Raymundo de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretario, et presente me, Joanne Francisco Verneda, auctoritatibus apostolica et regia nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugo et Francisco Sala, minorum dierum, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum //446v// iussu et mandato, publicavi, que est thenoris sequentis:*

Primo, quo ad personam Francisci Oliveras y de Prat, filii Josephi de Oliveras et Batlle, militis loci de Pontós, diocesis Gerunde, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Josephi Prat et Camps, ville Sancte Columbe de Farnés, admitatur ur domicellus.

Item, quo ad personam don Pauli de Mir, loci de Câldegas, terre Ceritanie, diocesis Urgellensis, pro quo comparuit don Benedictus de Mir, eius procurator, admitatur ut nobilis.

974. A continuació, pro, ratllat.

975. A continuació, domini, ratllat.

Item, quo ad personam Josephi de Payssa et Serra, domicelli, filii Francisci de Payssa et Serra, militis, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Alexii de Sagarra, civitatis Illerde, admitatur ut domicellus; sed quia est officialis regius et non obtinuit licenciam a sua maiestate, repellatur.

Item, quo ad personam Anthonii de Segarra et Sullà, filii dicti Alexii de Segarra, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Didaci de Pallarès et Fontcalda, civitatis Illerde, quia in habilitacione diei vigessimi secundi currentis iam fuit habilitatus ut domicellus, attenta certificatoria facta per //447r// don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarius, constat dominum nostrum regem declarasse eum ut nobilem, fuit declaratum quod admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Francisci de Sabater, filii Joannis Francisci de Sabater, utriusque iuris doctoris, militis ville Talarni, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personas⁹⁷⁶ Francisci et Angeli de Monserrat et de Torres, fratrum, filiorum Josephi de Monserrat et Brossa, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Francisci Cudina et Serinyà, mans⁹⁷⁷ de la Cudina, parrochie Sancti Petri civitatis Vici, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam Didaci de Puig, filii Phelicis de Puig, domicelli ville de Pontibus, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personas don Josephi, don Raymundi et don Anthonii Eva et Belloch, filiorum don Josephi Eva et Vilagrassa, Castilionis de Farfanya, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Que fuerunt acta Barchinone, sue⁹⁷⁸ die, mense, anno et loco predictis, presente dicto domno Raymundo de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, //447v// et presentibus eciam testibus supranominatis ad premissa vocatis et rogatis specialiter et assumptis, prout superius continetur.

976. personam, *corregit.*

977. manserunt, *corregit.*

978. *En lloc de sub.*

*Die martis, XXVI mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Juan de Colomer y de Cruylles.

Don Juan de Cruylles y de Colomer.

Don Joseph de Marlès y Massana.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Carlos de Ribera y Claramunt.

Joseph de Morata y de Tord.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Joseph Ribera y Claramunt.

Basili de Planisolas.

Ramon de Carreras.

Francisco de Prat y Senjulià.

448r// Joseph de Melianta y Sullà.

Erasma de Lana y Fontanet.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Don Ignasi Pontarró.

Joseph de Rialp.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.

Emanuel Desvalls y Escura.

Joseph de Perpinyà y Bardaxí.

Gaspar de Prat y Senjulià.

Don Ramon Xammar y Meca.

Nicolau de Sant Joan, Llobregat y Amell.

Joseph de Plandòlit.

Don Joseph Graell, Castelló y Paratge.

Narcís de Vilamala y Grau.

Francisco de Graell y Brossa.

Fèlix de Sala y Sasala.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Feliciano Cordelles.

Don Miquel Cordelles.

Pere de Prat y Senjulià.

Joseph de Llansa y de Rocada.
Don Carlos Orís y Puiggener.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Don Carlos de Fivaller y Torres.
Doctor Joseph Solà y Guardiola.
Joseph de Montserrat y Brossa.
Don Melchior de Oriol y Tord.
Joan de Cassador.
Miquel de Cassador.
448v// Don Mariano Vedruna y Ferrer.
Don Francisco Aloy.
Don Joseph Càncer y Pratsen julià.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Francisco de Cartellà Çabastida.
Joseph de Canelles.
Don Gabriel Borràs.
Don Benet Mir.
Don Emanuel Guanter.
Jacinto de Geralt.
Joseph de Puget.
Joseph Prat y Camps.
Francisco de Amar.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Anton de Llenes y de Bosser.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Jacinto Oliver de Botaller.
Don Joseph Desprat y Cebasona.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Ignasi Miquel.
Don Anton Asprer.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càncer.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
Don Joseph Terré y Marquet.
Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
Don Visens Xammar y Copons.
Don Ramon Rodolat.
449r// Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Anton⁹⁷⁹ de Sabater.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Francisco de Verthamon.
 Joan Francisco de Maresch.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Vicens Magarola.
 Don Honofre de Lentorn.
 Francisco Puigdesàlit y Sais.
 Don Joseph Terré y Granollachs.

Constitució número 73

Als quals axí convocats, se'ls és llegida y donada per proposició la Constitució de número 73, contenint que de aquí al devant, en los processos de regalías, ara sien a instància del procurador fiscal de la règia cort y de la part, ara fos del sol procurador fiscal, que no puga passar a fer lo lloament de cort ni de taxació y execució de la pretesa injúria que primerament lo tal delat o inculpat no sie ohit en sas defenses, ab certas expressions en dit capítol contengudes.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

449v//

Capítol de Cort número 75

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 75, contenint que la conexensa de las obras públicas y comunas de esta ciutat, com són carrers públichs, plaças, clavagueras públicas y altres semblants, toca⁹⁸⁰ y especta als obrers de la ciutat *privative* a la Batllia.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol de cort llegit.

Capítol de Cort número 103

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 103, contenint que lo escarcerer de las càrcers reals comunas de la present ciutat o son llochtinent degan admètrer en ellas qualsevols presos que se aporten a relació dels concellers de la ciutat o de sos assessors.

979. Ramon, *ratllat*; Anton, *interlineat*.

980. toque, *ratllat*; toca, *interlineat*.

Y havent-se prosehit en votar sobre lo dit capítol de Cort, se ha posat lo discentiment següent:

Dissentiment de don Ignasi Miquel al dit capítol

Lo senyor don Ignasi de Miquel discent a que's tracte de dit capítol llegit fins que se hage tingut intel·ligència dels motius que movian a l'escarceller de las càrcers comunas de la present ciutat o a son llochtinent en los casos que no han volgut admètrer en ditas càrcers reals presos a relació dels concellers de la present ciutat o de sos antecessors.

Constitució número 106

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 106, contenint que tots los nobles, cavallers, militars y ciutedans honrrats del present Principat de Cattalunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya pugan aportar en las fundas de sos cavalls pistolas //450r// de menor mida, encara que en ellas hi hage ganxo y tingan la colata rodona; y que per a incidir los tals cavallers en las penas estatuhidas als qui aportan semblants armas sie precís y necessari que actualment sien capturats y trobats ab ellas y no baste lo ser vistos haver aportat aquellas o tenir-las en sas casas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida.

Capítol de Cort número 107

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 107, contenint que los cavallers, ciutedans y altres gaudints de privilegi militar no pugan ser posats en los aposentos de las presons reals de esta ciutat que's diuhen la Torreta, Guineu, Mallorca, Escarabats ni en altres indecents de ditas presons.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha decretat que, per la decència dels militars y gaudints, venint lo cas de ser capturats y entregats en las càrcers reals de esta ciutat, dega lo escarceller o son llochtinent posar-los en los aposentos del quarto de la obra nova, tant de aquells als quals s'i entra per lo segon repòs de la escala de la obra nova, que vuy servex⁹⁸¹ per los advocats, salas ahont se junta lo Concell Criminal, retirant los presos los dias de funció de concell, com en los aposentos són sobre ditas salas, y lo que s'i puya per la cuyna y en son cas del //450v// aposento més alt dit la Galera; y en cas de fer lo contrari, dit escarceller o son llochtinent incidecan en pena de privació de son offici, sens que's puga eximir de l'incurs de dita pena ab pretext de que algun jutge li ha manat, en lo qual cas lo jutge que li haurà manat incórrega *ipso facto* en pena de suspensió de un any de son offici y salari.

---

981. servey, *corregit*.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
 Anthonius Crosas, civis honoratus Barchinone, dominus loci de Calabuig, diocesis
 Gerunde.*

*Josephus de Puget, miles in villa de Rialp, marchionatus de Pallàs, Urgellensis diocesis,
 populatus.*

Dicta die, hora tertia iam pulsata⁹⁸² post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Combinació Constitució número 47

Fonch llegida per segona vegada la Constitució de número 47, contenint que los veguers, subveguers ni altres oficials per qualsevols motius no pugan compo-sar //451r// los amos ni pastors del bestiar, a pena de pagar lo doble y privació de oficis; la qual⁹⁸³ fonch llegida lo die 11 del corrent y remesa als advocats del present bras per a què, informats de la conveniència o inconveniència pot resul-tar de dita constitució; los quals han referit las rahons que se'ls han ofert de con-veniència o inconveniència, subjectant-se al sentir del present il·lustríssim bras.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita Constitució de número 47 y relació de advocats, ha deliberat *non placet* la constitució llegida. Y que de la constitució antiga que se menciona en la dita de número 47 sie llevada la pena pecuniària de 10 lliures, sous, de forma que lo oficial real o altre dega multar als contrafahents o 30 dies de presó, y no dega ni puga commutar la pena de presó ab diners ni altrás dàdivas, sots pena de privació de son ofici. Y que esta delibera-ció, junt ab dita constitució, sie posat en mà de la il·lustríssima Junta de Constitu-cioners per a què sien servits de nou disposar-la y després, retornada al present bras, pèndrer la resolució més convenient.

Constitució número 116

Ítem, se és llegida la Constitució de número 116, contenint que se pugan tra-mètrer de un lloch //451v// a altre y fora del comtat de Ampúrias qualsevols vituallas, sens pagar dret ni quantitat alguna per imposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

982. A continuació, ante, ratllat.

983. A continuació, per seg, ratllat.

Constitució número 57

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 57, sobre la prohibició de l'ús de galons, puntas, brodaduras, texits de or y seda, panyo y robas forasteras decretada en lo present bras lo die 17 del corrent, y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die 20 del corrent, en què, en atenció de diferents circumstàncies expressadas en dita deliberació, ha resultat ésser retornada a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què, ateses las circumstàncies y motius en dita deliberació expressats, se servescan disposar-la altra vegada en la forma y modo dega estar;⁹⁸⁴ a la qual deliberació lo il·lustríssim bras ecclesiàstich se és adherit lo die present.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita constitució y deliberació de l'il·lustríssim bras real, attenant que la conveniència principal de aquest Principat y lo que pot servir-li de desahogo per sos naturals és restablir lo comers en ell y escusar tot lo que se oposa a est assumpto; y atte//452r//nent que si generalment se privaba la entrada de totas las robas forasteras se mallograria est intent, se minorarian notablement los drets de la Generalitat y seria inútil la formació del port franch, que's regoneix cedirà en evident conveniència, delibera per ço lo present bras militar que la dita constitució sie retornada a la il·lustríssima junta dels senyors constitucioners per a què, fent-se reflexió a la gran importància de restablir-se y posar ab lo major desahogo lo comers, disposen y formen la planta o constitució ab aquelles prevencions que més pugan facilitar son logro y lo de la pública utilitat y conveniència del present Principat.

Combinació Capítol de Cort 63

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 63, respecte dels bagatges, decretada en lo present bras lo die 18 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real ab sa decretació de 19 posat certa addició.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resultat suspèndrer la resolució sobre ell, afins que lo il·lustríssim bras real haja posat sas decretacions sobre las constitucions y capítols que en ell se troban per decretar.

452v//

Combinació Capítol de Cort 96

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 96, sobre lo armar vexells y remissió de quints, decretada en lo present bras als 21 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real, ab sa decretació de 23, anyadit que després de la paraula «drets» diga «y expressament de la Capitania General» y altres paraulas en algunas líneas de dit capítol.

---

984. *A continuació, sobre la pro, ratllat.*

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha result conformar-se ab dita decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, trahent-se de ella la clàusula següent: «sens que per la presa de aquells, per lo tribunal de la Capitanía General ni altre puga ni dega fer declaració ni adjudicació alguna, y en cas la fasse, sie sens salaris ni gasto algú».

*Die XXVII mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

453r// Joseph de Prat y Camps.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.

Gerònim Cellerès.

Domingo de Castells y Gervàs.

Joseph de Plandòlit.

Francisco de Prat y Senjulià.

Fèlix de Sala y Sasala.

Anton de Minguella y Aleny.

Joseph de Llansa y de Rocada.

Narcís de Vilamala y Grau.

Joseph de Rialp.

Don Gabriel Borràs.

Francisco de Verthamon.

Francisco de Puigdesàlit y Sais.

Don Feliciano Cordelles.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Ramon de Torme y de Salvador.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Magí Desprat y Sebassona.

Barthomeu de Llansa.

Anton de Llansa.

Don Francisco Aloy.

Francisco de Prat y Senjulià.

Don Joseph Móra y Cirera.
Francisco de Amar.
Don Joseph de Graell, Castelló y Paratge.
Don Joan Batlle.
Lo senyor comte de Solterra.
453v// Francisco de Sala y Brandia.
Emanuel Desvalls y Escura.
Don Jacinto Dezcallar y Ortodó.
Don Gaspar Mir.
Don Ramon Rodolat.
Don Miquel Cordelles.
Erasmus de Lana y Fontanet.
Gaspar de Rovira, Berart y Robles.
Diego de Vila y Payret.
Ramon de Carreras.
Rafel de Nabona.
Joan de Cassador.
Don Joseph Terré y Marquet.
Francisco de Graell y Brossa.
Miquel de Cassador.
Don Bonaventura Vidal y Nin.
Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Joseph Francolí y Magarola.
Don Joseph de Aguilar y Oluya.
Don Balthazar de Oriol y Mercer.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Francisco de Grimau y Corbera.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Francisco de Basteró.
Don Anton Sunyer y Bell-lloch.
454r// Jacinto de Geralt.
Don Agustí Escarrer.
Lo senyor marquès de Besora.
Don Ramon Cellers.

March Anton de Llàssera.
 Pere de Prat y Senjulià.
 Don Pedro de Planella y Dusay.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Francisco Despujol y Moncorp.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Anton Asprer.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Gerònim Generes.
 Don Bonaventura Tristany.
 Don Emanuel Ferrer y Siges.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Francisco Cartellà Çabastida.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Don Benet Mir.
 Don Pedro Ribes, Boixadors y Vallgornera.
 Joseph de Bru y Banulls.
 454v// Don Emanuel Guanter.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Francisco de Sabater.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Don Joseph de Terré y Granollachs.
 Joan de Osó.
 Don Lluís Cruilles y Rejadell.
 Don Lluís de Omdedéu.
 Gabriel de Bòria y Gualbes.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt Hieronimus Cellarès, dominus loci de Mur, in partibus de Pallàs.

Raymundus de Torme et de Salvador, domicellus in villa de Ascó, Dertusensis diocesis, domiciliatus.

Combinació Capítol 69

Se ha llegit per segona vegada lo Capítol de Cort de número 69, que parla de las conferèncias, per no concordar las decretacions dels il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis brachiis ecclesiastico et regali in suis decretacionibus*, anyadint que cada hu dels tres magistrats espresa la constitució puga fer un cos de per sí ab igual número de personas.

Combinació Capítol de Cort número 68

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 68, acerca de premeditar los senyors deputats y ohidors los medis y forma ab què se podria formar una companyia nàutica mercantil, decretada en lo present bras a 19 del corrent, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et //462r// regali in suis decretacionibus*.

Relació de una idea o nova planta de Tribunal de Contrafaccions y visitas real y de la casa

Ítem, los senyors don Joseph de Terré y Marquet, don Gabriel Borràs, Francisco de Verthamon y don Joseph Càncer y Pratsenjulià, personas elegidas per lo present bras a 19 del corrent per a premeditar la planta formada per la il·lustríssima Junta de Constitucioners sobre la nova formació y erecció del tribunal per a declarar las causas de contrafacció, visitar los oficials reals que no purgan taula y fer també la visita de la casa de la Deputació y altres punts concernents a dit assumpto, han de paraula expressat y en escrits entregat la relació següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Havent-se vostra senyoria il·lustríssima servit comètrer, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices*.

455r⁹⁸⁵// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Havent-se vostra senyoria il·lustríssima servit comètrer a quatre de sos individus lo encàrrech de premeditar y discórrer aserca del paper de idea o apuntaments format en la⁹⁸⁶ il·lustríssima⁹⁸⁷ Junta de Constitucioners sobre la nova formació y erecció de tribunal per a declarar las causas de contrafacció, visitar los oficials reals que no purgan taula y fer també la visita dels diputats, ohidors de comptes y oficials del General de Cattelunya quiscun trienni; vist y enterament premeditat lo dit paper, tingut molts y differentes col·loquis aserca del contengut en ell y tocant a son assumpto, han uniformament convingut posar en la intel·ligència de vostra senyoria il·lustríssima lo següent:

Que acerca⁹⁸⁸ la principal idea de dit paper y erecció de dit nou tribunal per los tres referits effectes, no han discorregut inconvenient que puga embarasar-la, ans bé, que

985. Document relligat entre els folis 454v i 462r.

986. la, *interlineat*.

987. la, *corregit*.

988. aserca, *corregit*.

és precis donar la més autorizada providència a punts tan importants, per ensenyar la experiència no ésser bastants las precaucions antecedents, havent majorment comprès que antes se ha de seguir ahorro a la Generalitat que no gasto, aguda concide //455v// ració al que se expendia en lo Tribunal de Contrafaccions, visita real en la dels deputats, ohidors, etc., refundint-se estos tres exercicis en lo nou tribunal; y ab estos presuòsits, per la major estabilitat de dit tribunal y lo que puga servir de descans a la dita il·lustríssima Junta de Constitucioners, se ha discorregut també:

Que ab la constitució o capítol de Cort fahedor, apar se deuria suplicar al rey nostre senyor (Déu lo guarde), ab lo assentiment, lloació y aprobació de la Cort, sie creat y de nou eregit un tribunal, ab bastant y plena jurisdicció *privative* a la Real Audiència y a qualsevol altre tribunal, per a conèixer, declarar y decidir las causas de contrafacció o contra constitució que a instància del síndich del General de Cattalunya y de qualsevol comú y particular estigan vuy pendents y que en avant se introduiran contra los excel·lentíssims senyors llochtinents y capitans generals de sa magestat, doctors de la Real Audiència y concell real, portantveus de general governador y tots y qualsevols altres oficials reals y de barons de tot lo Principat de Cattalunya y Comptats de Roselló y Cerdanya, presents y esdevenidors, perpètuament, y de executar las sentèncias y declaracions en ditas causas fahedoras y las penas en aquellas imposadoras; entenent en quant a las penas no ésser compresos los llochtinents generals sinó segons la forma de la Constitució II, a la fi, títol «De observar constitucions», la qual, junt ab las demés del dit títol y las fetas sobre est assumpto en las //456r// Corts de 1599, apar deurer-se confirmar, menos en lo que fossen contràrias a la novament fahedora.

Que la matexa jurisdicció tinga dit tribunal per a fer la visita dels oficials reals que no purgan taula, com són canceller, regent la Real Cancelleria, doctors de la Real Audiència y Concell Criminal, portantveus de general governador, son assessor, batlle general, son llochinent, assessors de la Batllia General y tots los demés oficials reals que no purgan taula; y axí mateix dels diputats, ohidors de comptes, assessors, advocat fiscal, oficials de la casa de la Deputació y de tot lo General de Cattalunya.

Que dit tribunal sie compost de sinch personas, ço és, un president, que dega ésser persona militar y del gremi de vostra senyoria il·lustríssima, abte per a ésser admesa en lo bras militar de Cort⁹⁸⁹ per calitat de milícia y no com a senyor de vassalls, de capa y espasa y sens necessitar-se de ésser graduada en drets (y en cas lo il·lustríssim bras ecclesiàstich persistís en què pogués ésser ecclesiàstich, apar deuria ésser constituïda en dignitat y que poria alternar-se, elegint-se la primera vegada militar, després ecclesiàstich, y axís successivament), y quatre juristes doctors en dret canònic o civil que realment y de fet exercescan lo empleo de advocar y patrocinar causas y tingan dotse anys a lo menos de advocacia,⁹⁹⁰ ab estudi obert y sens bastar que hage firmat en una o altre causa las deduccions, naturals del present Principat, a saber és, un ecclesiàstich, entenent sempre per ecclesiàstich //456v// també los religiosos professors de l'àbit de Sant Joan de Jerusalem; altre militar, abte y capàs de entrar com a tal en lo bras militar de Corts y no com a senyor de vassalls; y altre de l'estament real, ço és, ciutedà honrrat o merament graduat en drets canònic o civil; y lo altre que tinga aquellas calitats y sie de un de dits estaments, a arbitre de sa magestat, per lo qual han de ésser elegits dits sinch subjectes.

Que per la primera elecció fahedora, precehesca terna dels il·lustríssims braços, ço és, de tres personas de las calitats sobre referidas, militars per a president, servint-se sa

989. de Cort, *interlineat*.

990. *A continuació*, en la Real Audiència, *ratllat*.

magestat restar precisat a elegir a una de las tres de dita terna y no altre; y per los quatre juristas, prechesca també proposició dels tres il·lustríssims braços de dotse personas juristes de las referidas calitats, quatre ecclesiàstichs, quatre militars y quatre reals, servint-se sa magestat precisar-se a elegir de cada estament un y un dels nou que restaran proposats, ara sie ecclesiàstich, militar o real, a arbitre de sa magestat y no de altres; y que també reste precisat sa magestat y sos successors a las ternas dels diputats, com en avant se dirà, fahedoras en cas de vacants,⁹⁹¹ tant del president com de dits quatre juristas.

Que lo offici de cada una de ditas sinch personas sie perpètuu y durant llurs vidas naturals, servint-se sa magestat abdicar-se totalment la facultat de remòurer algú o algun de ells, suspèndrer-los ni altrament llevar-los dit offici; y en cas ho fes, degan los //457r// diputats pagar-li lo salari y no admètrer altre en son lloch, ni tampoch puga admètrer-lo lo tribunal. Estigan, emperò, súbdits los seculars per delictes y fets independents de l'offici y no altrament a la jurisdicció de l'excel·lentíssim senyor llochinent general y Real Audiència y concell de Cattelunya tant solament.

Que sa magestat se servesca concedir a dit tribunal títol de consell real y tractament de molt il·lustre, y a son president de senyoria, y als juristes seculars lo ús de togas, prechehint-se entre si segons l'antiquitat de offici, y segons ella regulant la precedència també en concurs de la Real Audiència y concell real. Y que lo president prechesca als dits doctors de la Real Audiència, lo qual y dits quatre jutges no pugan concórrer en las extraccions de la casa de la Deputació ni ciutat de Barcelona.

Que dits president y quatre juristas elegidors y sos successors no degan pagar cosa alguna per media annata, despaig ni altre qualsevol pretext, ni se'ls dega despedir privilegi en forma, sinó que presentadas la terna y proposicions al rey per part dels tres braços y en sos casos dels diputats per medi de son síndich o de son agent, baste una real carta dirigida als braços y en son cas als diputats, ab la qual signifie sa magestat la nominació haurà feta y en forsa de ella sien los nomenats o nomenat admesos al jurament y prestació de l'homenatge y, ohida la sentència de excomunicació, a l'exercici de son càrrech y lucro del salari.

457v// Que lo president dega jurar de haver-se bé y llealment y prestar homenatge en mà del diputat de son bras que se trobarà ésser, rebent lo acte lo escrivà major del General de Cattelunya sens salari algú y en lo aposento de la escrivania mayor, estant tots de peus *et ordine turbato*, per evitar disputas de cortesias. Y los quatre juristas degan jurar y prestar lo homenatge en mà del president, y en falta y en ausència de est, en mà de l'*antiquior* dels quatre, que com a tal presidirà en lo tribunal, y uns y altres ohir sentència de excomunicació en la Cort de l'ordinari ecclesiàstich, com se estila en los doctors de la Real Audiència.

Que dit jurament hage de ésser també de no pretèndrer per sí ni per interposada persona offici, dignitat ni altre cosa alguna y de no interposar-se per parent, amich ni altre algú. Y axí mateix, hagen de ésser inhàbils, com se diu en lo paper, tant los seculars com los ecclesiàstichs y *contra*.

Que als predits se done y pague per llur salari, per tersas, al mateix temps y en lo mateix albarà de la tersa dels diputats y ohidors de pecúnias del General, tots anys, ço és, al president mil y quatre-centas lliuras y a⁹⁹² cada hu dels quatre jutges mil y dos-centas lliuras, puix pagant-se estos salaris encara resta de ahorro y per altres gastos 1.142 lliures, 5 sous, 10, per quiscun any.

991. A continuació, o jubilació, ratllat.

992. A continuació, quatre, ratllat.

Que al dit president y jutges se done dos mesos de ausència //458r// per recreació, ab tal que a un mateix temps no pugan ausentar-se tots ni la major part, ans bé degan sempre residir a lo menos tres dels sinch en la present ciutat de Barcelona.

Que en cas de vacar algun de dits officis, no essent congregada la Cort General, dega fer-se la terna per los deputats y 18 personas, sis de cada bras, extretas de las bolsas de deputats y ohidors, juntant los rodolins de deputats y ohidors de cada bras, com diu lo paper. Y apar se deuria prevenir esta forma, que dins tres dias de la vacant se fé la extracció sens gasto algú, ab rodolins de fusta y bosas, y dins quinse dias, comprès lo temps de avisar a los ausens, se hagués de haver feta la terna, votant per escrutini, posant cada diputat, ohidor y individuó de la divuytena un paper en una capsa, escrits en ell tres noms differents de tres subjectes de las calitats requisidas, y després, en presència de tots, per lo secretari y escrivà major de la Diputació sie buydada la capsa y feta la averiguació dels subjectas, se contenen los vots y los tres que hauran tingut més vots sien posats a la terna per orde, segons lo major número tindran entre si; y en cas hi hagués paritat, la dirimesca lo diputat ecclesiàstich y en sa ausència lo militar, y en defecte de est lo real, com a president en aquell congrés. Y en cas la paritat fos entre dos, que cada hu per sí tingués més vots que ningun altre, resten tots dos en la terna y tornen a votar en veu quals dels dos //458v// ha de ser en primer lloch y quin en segon, y resten axís graduats, y en tercer lloch se pose lo que haurà tingut més vots dels demés y menos que los dos que foren iguals. Havent de posar en dita terna, si és per president, subjectes de las calitats que haurà de tenir lo elegidor aquella vegada, y si és per lloch de jurista y lo mort era ecclesiàstich y dels tres vivints no y restàs altre ecclesiàstich, en tal cas precisament se dega fer la terna y elecció de ecclesiàstich; y si fos militar lo difunct y no restava en lo tribunal altre militar, dega fer-se de militars; y per semblant, si fos lo real difunct y no-n restava, dega fer-se de real,⁹⁹³ com la intenció sie que sempre hi hage de haver un de cada estament. Si, emperò, de l'estament del jurista difunct o renunciant lo offici ya ne restarà altre en lo tribunal, en tal cas la terna dega fer-se de un ecclesiàstich, un militar y un real, y la provisió en un dels tres; y en tal cas, en lo votar dita terna agen los votants de escriurer en lo paper tres subjectes, un ecclesiàstich, altre militar y altre real, y després se averigüe quins dels ecclesiàstichs tindrà més vots, quin dels militars y quin dels reals, y los tres sien posats en la terna, tenint lo diputat president lo vot de calitat en cas de paritat entre los subjectes de cada hu de dits estaments.

Que lo alguasil que se crea per la Diputació dega també estar a ordes de dit tribunal y executar sos mandatos, en la forma que los dels diputats y que tots los dels oficials, axís reals com de barons, requirits per part de dit tribunal, degan donar tota acistència, sots las mateixas penas que se troban establertas //459r// quant la denegan als diputats per lo exercici de sa jurisdicció; y que també lo concistori dels dits deputats dega donar a dit tribunal tot favor y ajuda, com respecte dels visitadors del General estava disposat en lo Capítol I del Redrés de 1599.

Que lo president no tinga vot en las causas de dit tribunal, sinó en cas de paritat y en las causas de suspitas al-legadas contra algun dels jutges, y en tot se estiga a la major part dels votants, encara que no n'i hage de cada bras, atès que lo número és reduhit y altrament ésser matèrias de justícia y poria succehir no pèndrer-se apenas resolució alguna.

Que se destine per residència de dit tribunal lo quarto de la casa de la Deputació, dit de la visita, ahont vuy se congrega lo il·lustríssim bras real, y corre al cuydado dels diputats y regent los comptes tenir aquell ben compost y ab la decència corresponent y

993. dega fer-se de real, *al marge esquerre*.

acostumada en la visita del General; y que allí degan acudir los dias no feriatz ni festius lo president y quatre jutges dos horas de matí, al temps que no y haurà visita real o de la casa uberta, y en est matí y tarde, senyaladoras las horas per lo president segons lo temps de l'any, podent-las variar de tres en tres mesos.

Que las causas de contrafació se tracten summàriament, cometent-se per lo president a un dels quatre jutges, despedint una citació ab termini de deu dies al que serà acusat de contrafació, passats los quals corran dos mesos presisos y peremptoris a una y altre part per a deduhir, provar y haver provat sens suspèndrer-se per contradiccions ni provisions de viso ni altres, //459v// ans bé presentats los articles dins dos dias naturals hage la altre part de haver donats interrogatoris si voldrà y se reben immediatament los testimonis o se despedesca plica. Y passats dits dos mesos, comptadors tant feriatz com no feriatz, *eciam in honorem Dei*, lo relador dega *ex officio* asenyalar a relació, *eciam* que alguna de las parts no ho instàs, tocant dita assignació en un llibre fahedor per est effecte, y dins sexanta dies continuos en avant comptadors hage de ésser declarada la causa per lo dit tribunal, observant los matexos terminis en cas si hage causa de liquidació de danys, y en cas no ho fessen los deputats se'ls degan retenir a cada hu dels quatre jutges lo salari de tants dies com hauran tardat més dels sexanta a declarar, lo qual en temps algun podran cobrar; y si se'ls pagava per deputats, los deputats sos successors degan a instància del procurador fiscal del General fer-ho pagar de béns dels tals deputats y sas fermansas.

Y perquè porie ésser que los assessors, advocat fiscal del General o altres advocats de las parts se detinguessen lo procés ab pretext de comunicació, pasats dits dos mesos, se dispose que lo tribunal tingue obligació de fer-lo restituhir encontinent, tenint poder de fer escrutinis y aprehencions y arribar a capturar y mancipar en las càrcers de la casa de la Deputació o altres públicas assí ben vistas a l'avocat que recusarà restituhir dit procés y ne haurà firmat lo albarà de rebuda.

Que per a introduhir las causas de contrafació no sie de substància ni requisit lo precehir embaxadas, recados ni requestas a l'excel·lentíssim llochinent y capità general y ministres o altre qualsevol respective, //460r// ans sie lícit de directe acudir al tribunal; y los cartells y lletres que est despatxarà per a citar no degan ni pugan ser habilitats ni revists per la Real Audiència ni persona alguna, encara que se dirigescan a l'excel·lentíssim llochinent y capità general ni axí bé a altre qualsevol, dexant a la discreció del tribunal lo formar-los ab la urbanitat y térmens corresponents; y en cas que ab eix o altre pretext se impedís la presentació, constant de la relació de l'official, pugua lo tribunal provehir que sie fixada a las portas de la habitació del recusant y tinga tanta forsa com si se li hagués presentat personal o a algun de sa família y casa.

Que la visita dels officials reals se fes de tres en tres anys, comensant la primera en lo any 1708, luego de acabada la visita del General, y axís successivament, tenint tres mesos per formar las querelas, tres per a la defensa y tres per a la declaració, tots precisos y peremptoris y comptadors *de momento ad momentum*. Y los matexos terminis se observen en la visita de la casa de la Deputació, comensant-la lo die primer del mes de setembre següent, després de la extracció de nou deputats cada trienni.

Que de las declaracions y sentències en dit tribunal fahedoras no se pugua apelar, recórrer ni tenir revista en altre tribunal algú per qualsevol pretext, *eciam* de injustícia o nul·litat, encara que se pretengués notòria, tant de las causas de contrafació com de las dos visitas. Emperò, respecte de estas, sie lícit als querelats dins deu dias, finits los nou mesos, al·legar devant lo //460r// mateix tribunal la nul·litat o injustícia que pretendrà y dins vint dies immediats, precisos y peremptoris se dega conèixer en dit tribunal de dita nova al·legació *ex eisdem actis*, si no fos algun instrument novament tro-

bat, y provehir si se deu o no executar o moderar en tot o en part lo declarat, y de esta declaració no se admeta més recurs ni altre remey algú. Y en cas que, dins 20 dies no se hage declarat, incidescan en la pena sobre posada en cas de no declarar las contra-faccions dins los 60 dias, y degan los deputats posar en execució la sentència sens altra provisió, sinó per deliberació y sens donar lloch que devant de sos assessors ni altrament se refriquen los mèrits del judicat, abdicant-los tot poder de fer commissiions de justícia sobre tals fets y als assessors de admètrer-los, sots pena de privació de sos salaris de una any *respective*.

Que dit tribunal e o son president ha de elegir un notari fixo, y al temps de las visitas un ajudant, un verguer fixo y dos durant las visitas, ab salari per lo notari de 100 lliures, sous, cada any y lo verguer 100 lliures, sous, ultra los guanyables tindran. Y al dit notari y ajudant per los nou mesos de las visitas, per ésser molt major lo treball se'ls poria donar, ço és, al notari 50 lliures, sous, més per cada visita y a l'ajudant cent lliuras també per cada visita, y als dos verguers, cinquanta lliuras també per cada visita.

Que per los gastos extraordinaris que en sí han de aportar //461// cada una de ditas visitas, és precís se destine certa quantitat de pecúnias del General, las quals se degan girar al regent los comptes y gastar en la forma que se observava en la visita del General; y apar que a lo menos per cada visita se han de taxar fins en⁹⁹⁴ lliures, sous.

Que en ditas visitas sie advocat fiscal un dels quatre conjúdictes, lo qual tinga interessència y vot en las causas; y perquè també se necessita de procurador fiscal, apar que per la visita real poria anomenar-lo lo president, ab cent lliuras de salari, y per la visita de la Deputació, sortejar-se de la bolsa se troba formada de est offici, fent la extracció los diputats lo die de la extracció de nous diputats, sens créxer gasto al General, y ab salari de 100 lliures, sous, per los nou mesos; y si lo extret no acceptarà, se'n puga sortejar fins a dos vegades, y si estos no acceptan lo nomene lo president.

Que sa magestat se servezca, per sí y sos successors, disponer que si dins dos mesos de presentadas las ternas o proposicions de subjectes, en qualsevol cas no restaran cerciorats los diputats de la elecció de subjecte o subjectes per lo lloch vacant de dit tribunal, en tal cas degan immediadament passar a posar en sort de rodolí los subjectes auran anat a la terna y tràurer-ne un en sort, y lo que exirà sie posat luego en possessió del dit offici, com si per lo rey fos estat nomenat.

Que las lletres que emanaran de dit tribunal se hagen de fermar per lo president y relador de la causa; y que use dit //461v// tribunal de sello, fahedor a gastos del General, ab las barras de Cattalunya y creu de sant Jordi.

Que en cas de haver-se de presentar alguna suplicació o scriptura requisitòria al president o altre individu de dit tribunal, dega ésser revista y habilitada per un dels quatre jutges; y si se volgués presentar a tots, se habilite per lo president.

Estas són las circumstàncias que han ocorregut proposar a vostra senyoria il·lustríssima, no duptant que ab major acert y premeditació estas y altres restan previstas per la il·lustríssima junta y sols se proposan per cumplir a la confiança ha fet vostra senyoria il·lustríssima de las personas elegidas, no dubtant tampoch que dits senyors constitucioners puliran millor estos borrorns, formant dos o més constitucions o capítols de Cort sobre est assumpto, per sa major individuació y claredat qual requereix per a assegurar tan ponderosa importància.

La qual dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

---

994. *A continuació, espai en blanc.*

**Dissentiment de don Joseph Terré
y Granollachs a dita nova planta**

Y havent-se passat a votar sobre del contengut en dita relació, se ha posat lo dissentiment següent:

Lo senyor don Joseph de Terré y Granollachs, attenant que la nova planta llegida se dirigeix a disposar un nou tribunal absolut y general per a conèixer de la universalitat de negocis de la primera importància de aquest Principat, ço és, de la conexensa de contrafaccions y per visitar a oficials reals y als deputats, ohidors, assessors y demés oficials de la casa, attenant que esta última visita ha produïts favorables effectes y que nostres majors ab tanta premeditació la previngueren, attenant també que per a evitar tots duptes y reparos serà convenient y útil al públich //462v// fer-ne separats capítols de Cort per las contrafaccions y visites dels oficials reals, per ço, posa discentiment a que's tracte y resolga en lo dit negoci proposat fins que vindran los negocis de contrafaccions y visita dels oficials reals separats ab capítols de Cort o constitucions.

Lo senyor don Anton de València, Franquesa y Gavàs se adereix al mateix discentiment.

Dicta die, post meridiem, hora tertia pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat, presidint.

Sub hac die comparuit et iuravit Josephus de Sala de Mas, domicellus in parrochia Beate Marie de Figarola,⁹⁹⁵ Vicensis diocesis, domiciliatus.

Pròrroga de la Cort

En aquest die, los senyors don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Joseph Terré y Marquet, don Francisco Rocabertí, Pau y Ballera y don Joan Copons y Falcó, tenint poder del present il·lustríssim bras, havent tingut notícia entre las quatre y⁹⁹⁶ sinch de la tarda que los commissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde) eran vinguts per fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini prorrogat a dinou del corrent, han partit, anant devant lo verguer ab sa massa, de la dita sala dels reys y se són conferits en la sala de sant Jordi, en la qual és lo sóleo real, y se són sentats en los banchs de part de la epístola; y las personas elegidas

995. Mas, *ratllat*; Figarola, *interlineat*.

996. tocadas las, *ratllat*; entre las quatre y, *al marge esquerre*.

per part de l'il·lustríssim bras real //463r// en los banchs de⁹⁹⁷ frente de dit sóleo real,⁹⁹⁸ havent los il·lustres senyors comte de Centelles, batlle general, y marquès de Rubí, llochinent de mestre racional, commissaris de sa magestat, prorrogat la present Cort per lo die quatre de febrer pròxim vinent, si feriat no serà, y si ho serà, lo die immediatament següent no feriat, han protestat y reprotestat en nom del present bras a dita pròrroga y protesta feta per dits senyors commissaris de sa magestat, en la mateixa conformitat que's protestà y reprotetà en la pròrroga per dits commissaris feta lo die 5 y 19 del corrent. Yhavent-se retornat al present bras los senyors dalt nomenats, han fet relació del sobre dit.

Relació dels tractadors del present bras

E après, los senyors don Feliciano de Cordellas y don Francisco de Berardo, tractadors elegits per part del present bras, han referit com esta matinada, a las deu horas, junt ab los demás tractadors de la Cort, han rebut als excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat, príncep Antonio,⁹⁹⁹ comte de Zifuentes y marquès del Conxer, ab la forma estilada, y los han entregadas las constitucions y capítols de Cort y del nou Redrés que lo die 21 posaren en sa mà y los té lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, que després de haver-los llegit se passaran al present bras, y se'ls han posat en sa mà las constitucions y capítols de Cort y del Redrés que fins vuy han passat per los braços. Y després, lo dit senyor comte de Zifuentes, altre de dits senyors tractadors, ha expressat que tenia que proposar tres punts, //463v// ço és, lo primer, que en vista de las amanassas de l'enemich y urgèncias a què és precis ocórrer-se, havent-se fet al duch de Anjou donatiu¹⁰⁰⁰ de un milió y mitg, espera que la Cort General se adelantará en fer lo donatiu crescut y més segur.

Lo segon, que encara que segons capítols de Cort no puga la Generalitat levantar tercios si no és trobant-se invadit lo Principat y per son major resguart, sens poder exir del Principat, que en vista del molt importa al real servey y conveniència pròpria adelantar las conquistas, se pendrà expedient y forma perquè lo regiment que actualment se levanta, havent-hi o no invasió de l'enemich dins lo Principat, podrà lo rey nostre senyor valer-se d'ell per adelantar sas conquistas en recobro de sa monarquia.

Y lo tercer, que per trobar-se las atarassanas sens armas, còrria a compte de la Generalitat armar lo regiment.

997. *A continuació, la, ratllat.*

998. *A continuació, y se són, ratllat.*

999. *A continuació, y pri, ratllat.*

1000. donatiu, *interlineat.*

Feta la qual relació per dits senyors tractadors del present bras, lo senyor president los donà las degudas gràcias del treball han pres en sa incumbència, fiant lo total desempenyo d'ella en llur direcció y acreditat zel. Y després, per dit senyor president fonch donada¹⁰⁰¹ per proposició la Constitució de número 101, contenint que lo crim per lo qual serà citat lo reo *ad fines banni* hage de ser delictes grave y dega precehir provisió de captura //464r// per lo relador, *facto verbo* en lo real concell.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar la resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 118

Ítem, fonch llegida y donada¹⁰⁰² per proposició la Constitució de número 118, contenint que, de assí en avant, sempre que se contraurà en moneda barcelonesa, se entenga en moneda de ardots, a rahó dos sous per real, mentres no se diga moneda barcelonesa de plata, que alashoras deurà ser a rahó 3 sous de ardots per cada real.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar la resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 119

Ítem, fonch llegida la Constitució de número 119, en què's disposa que los aygualexos o al·luvions que succehiran en las voras o riberas dels rius y rieras de torrents en lo present Principat y Comtats sien propis dels senyors dels fundos contíguos a las matexas riberas y resten baix lo domini directe dels senyors directes dels dits fundos y obnòxios a las matexas hypothecas y obligacions reals.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar la resolt que, antes de pèndrer deliberació sobre la constitució llegida, sie consultada als advocats //464v// del present bras perquè en escrits fassen relació del que sentiran en lo negoci, a fi de que ab major premeditació se puga resòldrer lo més convenient.

Dissentiment a la conclusió de la Cort per don Carlos de Fiveller y Torres

Lo senyor Carlos de Fiveller y Torres discent a la conclusió de la present Cort General, ço és, que no concent a que's conclogue¹⁰⁰³ la present Cort fins a que se haja establerta lley ab la qual se assegure la pau entre los cavellers y plebeos, que tant rompuda està per causa dels talls, tatxas, imposicions y trànsits que per ignominiós y desordenat orde dels jurats, concellers o cònsols solan patir los cavellers,

1001. *A continuació, fonch llegida y donada, ratllat; al marge esquerre, per dits senyors tractadors del present bras, lo senyor president los donà las degudas gràcias del treball han pres en sa incumbència, fiant lo total desempenyo d'ella en llur direcció y acreditat zel. Y després, per dit senyor president fonch donada.*

1002. *A continuació, constitució, ratllat.*

1003. *A continuació, las, ratllat.*

axí per lo colorat pretext de sos masovers com altrament, contra dret y justícia, puis per exos medis vénen a exercir jurisdicció los plebeos en las casas y hazien-das dels cavellers, del que se han seguit innumerables danys en lo present Princi-pat contra del servey de Déu, del rey nostre senyor y benefici públich.

Joseph de Melianta y Sullà se adhereix al mateix dissentiment.

Don Pedro de Montoliu y Ribes se adhereix //465r// al mateix dissentiment.

Esteve de Vadell, Lleó y Besturs se adhereix al mateix dissentiment.

Combinació Capítol del Redrés número 15

Se és tornat¹⁰⁰⁴ a llegir lo¹⁰⁰⁵ Capítol del nou Redrés de número 15, acerca de que los embaxadors que lo concistori de deputats y ohidors enviaran a sa magestat per fer representacions no pugan ser detinguts, embarassar-los son viatge ni impedir-los lo posar-se als reals peus de sa magestat per ningun ministre real, decretat en lo present bras lo die 6 del corrent; y també la deliberació de l'il-lustríssim bras real de 9 del mateix.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit lo paper per Capítol del Redrés de número 15 y las decretacions fetas en dit capítol, y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die 9 del corrent, ha deliberat que son il·lustríssim president nomene dos personas,¹⁰⁰⁶ un de combinadors del present estament y altre de las que no són de dita Junta de Combinadors,¹⁰⁰⁷ suplicant-se als altres il·lustríssims braços fassen semblant nominació perquè, juntadas las sis¹⁰⁰⁸ perso-nas dels tres estaments,¹⁰⁰⁹ practiquen, discorren y ponderen la discrepància de decretacions y deliberacions presas sobre dit capítol y tracten e ideen //465v// lo medi practicable perquè los tres il·lustríssims braços convinguen en un dicta-men, y que lo acort pendran las personas elegidoras y dits tres senyors combina-dors reporten als tres il·lustríssims braços *respective* per a què, en sa intel·ligència, pugan deliberar lo convenient. Y que esta resolució, per via de pensament feta, sie noticiada¹⁰¹⁰ per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1004. tornada, *corregit*.

1005. la, *corregit*.

1006. A *continuació*, del present y, *ratllat*.

1007. A *continuació*, su, *ratllat*; *interlineat*, y altre de las que no són de dita Junta de Constitucioners.

1008. junt ab las a, *corregit*.

1009. dels tres estaments, *interlineat*.

1010. noticiada, *interlineat*.

*Die XXVIII mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona post¹⁰¹¹ meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.
 Don Joseph Desprat y Sebassona.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Anton de Llansa.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Anton de Minguella y Aleny.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Bonaventura de Vidal y Nin.
 466r// Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Domingo de Castells y Gervàs.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Miquel Pau de Vilanova y Olmera.
 Agustí de Còdol.
 Don Benet Mir.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Nicolau de Sanjuan y Llobregat.
 Fèlix Sala y Sasala.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Ignasi Miquel.
 Melchior de Solà y Guardiola.
 Joseph de Plandòlit.
 Joan de Cassador.
 Miquel de Cassador.
 Joseph de Rialp.
 Magí Desprat y Sebassona.
 Don Anton Vilana y Vilamala.
 Bernat de Bru y Pocurull.
 Ramon de Torme y de Salvador.

1011. *En lloc de ante.*

Joseph de Carreras y Talavera.
Miquel de Subies y Roig.
Don Ramon Rodolat.
Don Joseph Móra y Cirera.
Don Emanuel Ferrer y Sigés.
Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
Anton de Llenes y de Bosser.
Basili de Planisolas.
Ramon de Carreras.
466v// Don Joseph de Terré y Marquet.
Gaspar de Prat y Senjulià.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Francisco de Verthamon.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Ramon Copons del Llor.
Francisco Puigdesàlit y Sais.
Francisco de Móra y Casadevall.
Joan de Riba y Comalada.
Francisco de Graell y Brossa.
Gaspar de Rovira, Berart y Robles.
Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Pons de Caramany y Margarit.
Joseph de Caramany y Margarit.
Don Vicens Magarola.
Joseph de Ros.
Don Joseph Graell, Castelló y Paratge.
Don Francisco Morer y Càncer.
Doctor Anton de Lloret.
Don Joseph Tord y Cortada.
Don Francisco de Vega, Copons y de Oluja.
Don Anton Sunyer.
Don Lluís Homdedéu.
Don Joseph de Marlès y Massana.
Jacinto de Giralt.
Francisco de Prat y Senjulià.
Don Agustí Escarrer.
Don Carlos Ribera y Claramunt.
Joan Francesch de Maresch.

Pere de Prat y Senjulià.
467r// Lo senyor marquès de Besora.
Lo senyor comte de Solterra.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Don Miquel Cordellas.
Don Joan Copons y Falcó.
Don Jaume Copons y Falcó.
Don Francisco Aloy.
Don Gerònim Generes.
Don Joseph Generes.
Joseph de Bru y Banyuls.
Don Pedro Montoliu y Ribas.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Balthazar de Oriol y Marcer.
Don Joseph Anton Escon y Oliver.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y Càncer.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Ignasi de Marí y Ginovés.
Don Joan Jalpí.
Don Emanuel Guanter.
Don Anton Armengol.
Don Feliph Ferran y Casirera.
Don Ramon Cellers.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
463v// Francisco de Amat.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Bonaventura Vidal y Nin.
Diego de Vila y Payret.
Don Onofre de Lentorn.
Don Emanuel Ferrer y Sijas.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Lluís Cruylles y Rejadell.
Don Pedro Ribas y Granollachs.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Raymundus de Torme et de Salvador, domicellus in villa de Móra, Dertuzensis diocesis, domiciliatus, nedum uti procurator Mathei de Ossó, domicelli in villa de Vinebre, dicte diocesis, domiciliati, verum eciam uti procurator Mariani de Ossó, domicelli in villa de Ascó, eiusdem diocesis, domiciliati; constat de dictis procuracionibus duobus instrumentis receptis apud Josephum Saloni, nottarium publicum dicte ville de Móra, die decima octava currencium mensis et anni.

Relació de las personas a qui fou comesa la Constitució número 92

En aquest die, los senyors don Bonaventura de Tristany y Francisco de Verthamon, personas elegidas per part del present bras lo die 21 del corrent per a regonèxer y premeditar la Constitució de número 92, respecte de ser nomenats tres calculadors per las causas de la Real Audiència, han de paraula expressat y en escrits¹⁰¹² entregat la relació següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Sobre la Constitució de número 92 que vostra senyoria il·lustríssima és estat //470r// servit manar, etc. *Inseratur prout hic est consuta dicta relacio usque ad finem et postea dices.*

468r¹⁰¹³// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Sobre la Constitució de número 92 que vostra senyoria il·lustríssima és estat servit manar remètrer per a què se fes a vostra senyoria il·lustríssima relació de son contengut, que consisteis en la nova forma se ha ideada acerca la formació dels càlcols y recàlcols per a facilitar la més puntual expedició de las causas y la més verdadera calculació de las partidas que en aquells se han de fer menció y ahorrar los menos gastos als litigants, que antes se experimentaven excessius, en què sien anomenats *ex officio* tres calculadors invariables, lo un per lo canceller, lo altre per lo regent y lo tercer per lo *antiquior* de la tercera sala de la Real Audiència, als quals per la part instant la liquidació dega lo president comètrer lo fer lo càlcol o recàlcol *respective* a un d'ells, ço és, lo canceller al calculador per ell nomenat, de las causas en la sua sala vertents, y axí mateix lo regent la Real Cancelleria y *antiquior* de la tercera sala a sos *respective* anomenats; y lo calculador dega conferir-se ab lo relador de la causa y entregar-li los duptes en escrits, dels quals, haguda relació de aquells, formarà concàlcol o recàlcol; per lo qual treball exigirà de salari dos diners per lliura, no podent exigir més de 50 lliures, sous, per llarch y laboriós fos lo càlcol; lo qual salari dega la part instant depositar axí com se acostuma fer en los salaris dels doctors de la Real Audiència, y no puga gastar-lo que per lo escrivà de la causa no haja fet en la pòlisse lo *factum et traditum*; y si per ventura lo calculador, per fer resumen del procés, copiar o fer escriurer lo càlcol, ohir las parts o sos advocats o altrament, exigisca més quantitat de la demunt //468v// expressada, cayga en pena de *duplo* aplicadora al General de Catalunya.

Vista la dita constitució y feta madura reflexió sobre son contengut, se fa a vostra senyoria il·lustríssima la relació següent, que consisteix en dir que dita constitució apar que hauria de comensar fent expressia menció de la constitució única, baix lo títol «De salaris de calculacions», en la qual se troba disposat que los calculadors no hagen més

1012. A continuació, reduhida, rallat.

1013. Document relligat entre els folis 454v i 462r.

de dos diners per lliura de las summas hauran a calcular, comptant tant solament la summa o del deu o del deig o no totes ensemps; y que los dits salaris, per grans que fossen las summas o per molts que fossen los calculadors o estimadors, no puga més avant muntar de 25 lliures, sous; y després dir-se que, donant major explicació a aquella, confirmant, anyadint y revocant aquella, segons la ocurrència y varietat dels temps y mirar lo més convenient al benefici públich, se diga y dispose que al contengut en dita constitució formada, llegida y signada de dit número 92 se anyadesca lo següent: que axí com disposa que sie anomenat un calculador per lo canceller, regent y *antiquior* de la tercera sala *respective*, que sien anomenats tres calculadors per cada hu dels referits *respective*, perquè havent-hi tant número de causas en la Real Audiència, apar que un calculador nomenador per los dits canceller, regent y *antiquior* de la tercera sala no seria suficient per a poder donar cobro y deguda satisfació a la puntualitat del despaig dels litigants, que altrament apar se retardaria aquell, faltant-se a la puntualitat y recta administració de la justícia.

Que quant los calculadors entregaran al relador lo càlcol, hajan de jurar en son poder de haver procehit bé y legalment en lo exercici de son ofici, que és obligació //469r// de dits calculadors, disposada per lo dret y aprobada ab la corrent opinió dels doctors.¹⁰¹⁴

Que dits calculadors pugan ésser donats per sospitosos o ab sol jurament de las parts, prestant-lo en poder del relador antes de immiscuir-se en la formació de dit càlcol, o en escrits, conforme las suspitas que ha donat lo dret; y que ditas suspitas, en est cas, se hajan de deduhir en la mateixa sala del canceller, regent y *antiquior* de la tercera sala per los quals *respective* serà o seran anomenats, servant-se los mateixos terminis per a declarar aquellas que estan concedits per constitucions contra los doctors de la Real Audiència y sens salari algú.

Que per mort o impediment de algú dels dits calculadors anomenats en lo modo referit, sie servada la mateixa forma en lo calculador que novament serà anomenat.

Que per calculadors sien nomenat tres *respective* juristas per dits canceller, regent y *antiquior* de la tercera sala *respective* y que hajan de tenir sis anys de pràctica, per ocórrer-se ordinàriament en los càlcols o recàlcols molts punts de dret, cuya investigació requireix sciència y perícia, y que sien pràctichs de sumar y restar, perquè no y haja equivocacions y errors en las summas.

Que dits càlcols o recàlcols se fassen ab la major concisió se puga, referint sols del procés lo que més sie substancial y dexant las deduccions que apareixeran supèrfluas y que no faran al cas, encara que sien deduhidas per las parts, per evitar los abusos que antecedentment se experimentaven en los càlcols y recàlcols, tant dilatats de escriptura que casi se venia a copiar lo procés.

469v// Que allà ahont diu la dita constitució *ibi*: «y que lo calculador dega conferir-se ab lo relador de la causa y entregar-li los duptes en escrits, dels quals, haguda relació de aquells, formarà lo càlcol o recàlcol», se llèvia la paraula «haguda relació» y se diga «haguda rahó», perquè de eixa manera concordarà ab la constitució formada «Sobre los duptes», de la qual se haja de fer menció.

Yfinalment, que per bestrets no puga exigir la part (que en crèdit seu serà liquidada certa quantitat de la part vençuda) sinó la meytat del salari que lo¹⁰¹⁵ jutge haurà exigit de la provisió de liquidació, y lo mateix sie observat en las causas de suplicació de dita provisió havent-hi hagut recàlcol.

1014. rectors, *corregit*.

1015. A *continuació*, salari, *ratllat*,

Y que dita constitució única, títol «De salaris de calculacions», que disposa en quant als salaris dels estimadors dels béns, la qual estima se acostuma de fer per corredors de coll, argenters, pagesos y altres, que sie en tot observada. Y que dita estima, major o menor que sie, no puga muntar més de 25 lliures, sous, repartidoras promíscuament entre dits estimadors, encara que la estima importàs qualsevols sumas. Dexant esta relació a la major censura de vostra senyoria il·lustríssima, per assegurar lo major acert y benefici públich.

Tot lo que, dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la Constitució de número 92 y la relació de paraula y en escrits feta per los senyors a qui per lo present bras fonch comesa dita constitució per a discórrer y premeditar sobre lo contengut en ella, ha deliberat que la dita constitució, junt ab lo paper sobre son contengut fet e ideat,¹⁰¹⁶ sie retornada a la il·lustríssima Junta de Constitucioners a fi de que, en intel·ligència de las prevencions en ell contengudas, formen de nou dita constitució, ab expressió que lo calculador dega fer los càlcols segons lo orde y graduació ab què se li entregaran y la prioritat del temps, de tal manera que no puga fer y despatxar un càlcol que primerament no haja despatxat y entregat lo anterior; y que après sie dita constitució reportada las il·lustríssims braços per a què en ells se puga decretar lo de major conveniència.

Combinació de Redrés número 41

Se ha tornat a llegir lo Capítol del nou Redrés de número 41, que disposa los casos de haver de exir los deputats per Cattelunya y la mesada se'ls ha de donar, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich últimament feta, contenint que als deputats se'ls done 300 lliures, sous, per mesada per son gasto, y que¹⁰¹⁷ tingan vot en las resolucions se pendran de haver de exir per Catalunya.

Constitució número 71. Combinació Constitució número 71

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 71, acerca de poder-se pascar ab gànguils en los mars adjacents de Barcelona, per discrepar las decretações dels tres il·lustríssims //470v// braços, llegida y decretada en lo present bras lo die 19 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat estar y perseverar, com està y persevera, en sa primera decretació, y que-s previnga lo temps y districte en què los gànguils han de pescar.

1016. A continuació, per ditas personas, ratllat.

1017. A continuació, los deputats, ratllat.

Constitució número 66

Se ha tornat a llegir la Constitució de número 66, per la discrepància de decrecions, havent anyadit lo bras real en sa decretació que després de la paraula «privilegis y exempcions» se anyadesca «*eciam* que no·s tinga notícia de no ésser posats en observansa o se'ls posàs la excepció de la inobservansa».

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució axí com se decretà per lo present bras a 18 del corrent.

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat.

Se són llegidas y donadas per proposició las deliberacions presas en los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real los dies 26 y 27 del corrent, respecte la idea y paper de relació reportat per los senyors de la Junta de Medis promptes per la anticipació feta a sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la deliberació de l'il·lustríssim bras real de 26 del corrent, en què·s conforma ab las deliberacions presas per lo estament ecclesiàstich y present bras lo die 25 del corrent, en las quals uniformament se resolgué conformar-se ab la idea y paper de relació reportaren los senyors de la Junta de //471r// Medis promptes per la anticipació ab què la present Cort General ha resolt servir a sa magestat (Déu lo guarde) a compte del donatiu voluntari espera fer-li en sa conclusió, anyadint que los senyors deputats y ohidors nomenen persona per aportar lo llibre fins a l'arreglament novament fahedor, pagant-li tant solament la porrata del temps haurà regit dit llibre a rahó de 200 lliures, sous, lo any, al que s'és adherit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich ab deliberació feta a 27 del mateix; atnent lo molt importa guanyar los instants en tot lo que puga facilitar la brevedat de la execució del que la present Cort té ofert a sa magestat, delibera per ço, per via de pensament, conformar-se, com se conforma en tot y per tot, ab lo deliberat per dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real a 26 y 27 del corrent. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Relació del senyor president dels punts que ha proposats samals presidents dels braços

Y après, lo il·lustríssim senyor president ha referit que aquest matí, tocadas las deu, per medi de un alabarder de palàcio, ha tingut un bitllet del secretari del rey nostre senyor (Déu lo guarde) en què se diu que luego luego, en companyia

de dos o tres individus del bras se conferissen en lo real palàcio. Y en companyia dels senyors don Joseph Galceran de //471v// Cartellà y Çabastida y don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, se són conferits en lo real palàcio y en ell se són trobats també los senyors presidents dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, als quals ha proposat sa magestat los punts contenguts en un paper que se és llegit y donat en proposició,¹⁰¹⁸ y és del thenor següent:

Los puntos que el rey, etc. Inseratur ut est hic consutum, que incerta dices.

*s.n.*¹⁰¹⁹// *Los puntos que el rey nuestro señor ha propuesto a los presidentes y personas de los tres brazos son:*

El primero, que en vista que el enemigo va ocupando las cercanías de Tortosa con bastantes tropas, procuren los brazos los medios más promptos de lo que le han ofrezido adelantar.

El segundo, que se concluyan quanto antes las Cortes, pues dessea entreñablemente salir en campaña, estorbándolo sólo la falta de medios y la dilación de la Corte.

El tercero, que discurran los brazos qué medio se podría tomar para la moderación de los migaltes y que con ella se lograsse el remedio de los excessos que cometen, tan prejudiziales al pahiz.

s.n.// *Y el quarto, que discurran los mismos brazos la forma que con más fazilidad se puedan poner en defensa y resguardo las plazas del Principado, fiándolo todo del ardiente zelo y acreditada dirección de los individuos que les componen.*

El lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita proposició, comprenent que tots los medis promptes que·s podan subministrar per las urgèncias que de present ocorran y altres que·s podan oferir depenja únicament de la més breu conclusió de la present Cort General, puix ab ella se tindrà efectiu lo donatiu que·s farà y se podrà aplicar per ditas urgèncias, o bé ab ell se facilitarà lo poder encontrar promptes efectes o expedients per¹⁰²⁰ aquellas, ha deliberat per ço dit il·lustríssim bras militar que son il·lustríssim senyor president nomene quatre personas del present bras y se suplique als altres il·lustríssims estaments fassen semblant nominació, a fi de que las personas de dits tres il·lustríssims braços nomenadoras invigilen ab incessant aplicació en lo despaig de las constitucions, capítols de Cort y de nou Redrés més substancials //472r// que convé prevenir per lo bé universal del Principat y consuelo de sos naturals, y també en atacar totas las dificultats y embarassos que pугan diferir la més breu conclusió d'esta Cort y efectuació del donatiu fahedor a sa magestat, esperant que los altres il·lustríssims braços se conformaran en lo mateix y que ab est medi, que·s concidera únich, se ha de conseguir lo major servey de sa magestat, utilitat, lustre, defensa y benefici públich de aquest Principat. Y que la present deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims bras per medi de sos promotors.

1018. y donat en proposició, *al marge esquerre.*

1019. *Document sense foliar; relligat entre els folis 471v i 472r.*

1020. en, *ratllat; per, interlineat.*

Constitució número 83

Ítem, se és llegida la constitució de número 83 per no concordar las decrecions, ja llegida al present bras lo die 20 del corrent, en la qual lo il·lustríssim bras real posà sa decretació als 22 de dit, anyadint que en lo jurament prestan los presidents y ministres en lo ingrés de son ofici y en la sentència de excomunicació major que ouhen per més revalidar lo dit jurament, se'ls haja de llegir dita constitució. Y que lo president y ministres que vuy se troban hajan de jurar lo dit capítol de Cort, fent-los lectura de aquell,¹⁰²¹ ab //472v// addició de algunas paraulas a dita constitució.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat *placet*, ab la matexa conformitat que ho ha decretat lo il·lustríssim bras real.

Capítol de Cort 53

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort de número 53, contenint la prorrogació y conformació de alguns capítols de Cort antecedents a favor de las universitats de Cattelunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat *placet*¹⁰²² lo capítol de Cort llegit.

Bras ecclesiàstich, sobre las proposicions de sa magestat

Ítem, se és llegida la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich esta tarda, sobre las proposicions¹⁰²³ fetas per lo rey nostre senyor als tres il·lustríssims senyors presidents dels braços de la Cort lo die de vuy, ab la qual ha resolt, per via de pensament, ésser formada una junta de dos personas de cada bras, las quals conferescan acerca dit fet los medis tant promptes que sien, sens dilació alguna, de hont y en què pugua la present Cort oferir y entregar a¹⁰²⁴ sa magestat la quantitat major que s pugua per ajuda de costa del que sa magestat ha menester per las presents urgèncias; per lo qual fi ha nomenat los senyors abat de Camprodon y don Feliciano Sayol, llochtinent de prior de Catalunya.

Sub hac die fuit expeditum quoddam //473r// mandatum, sub thenore huiusmodi:

Mandato als deputats y ohidors perquè donen possessió de un ofici de verguer

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en las Corts Generals que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de present celebra en esta ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Havent-nos

1021. A continuació, Y en la línea, ratllat.

1022. *placet*, interlineat.

1023. A continuació, entr, ratllat.

1024. a, interlineat.

lo il·lustríssim y fidelíssim concistori representat que per part de Joseph Abadal, adroguer de la present ciutat, se'ls havia presentat¹⁰²⁵ un real privilegi, de data de 29 de desembre proppassat, ab lo qual sa magestat havia fet gràcia a dit Abadal de un offici de verguer de la present casa de la Deputació que obtenia Joan Graells, botiguer, ab lo motiu de trobar-se vacant per estar dit Graells absent y en terras dels enemichs, instava dit Abadal que dit il·lustre y fidelíssim concistori lo posàs en real y actual possessió de dit offici, sobre lo que se'ls havia ofert dos reparos, concistint lo un en què dit Graells és ciutadà de Barcelona y se trobava absent de ella, en las parts de Castella, al temps que la present ciutat fou sitiada y entregada a la obediència del rey nostre senyor, y que així devian afavorir //473v// a dit Graells los Capítols 29 y 41 dels pactes de la entrega d'esta ciutat, per poder-se al·legar que en lo temps de dita gràcia no vacava dit offici; y lo segon, que en cas se trobàs vacant, segons lo real decret del sereníssim senyor rey don Felip tercer en Aragó, de 25, juliol, 1654, devia fer-se terna o proposició de subjectes per lo dit il·lustre y fidelíssim concistori per la provisió de la vacant, la qual tocava de present als il·lustríssims braços de la Cort. E nós, vista y llegida dita representació, cometérem dit negoci als advocats de dits tres il·lustríssims braços, a efecte que premeditassen y discorreguessen sobre los reparos que insinuava dit il·lustríssim y fidelíssim concistori y demés que's poguessen offerir acerca la pretenció de dit Joseph Abadal, y que de son sentir relació fessen en escrits per a què, en sa intel·ligència, poguéssim deliberar ab la deguda justificació. Los quals advocats després, en escrits, relació nos feren de son sentir, ab lo qual nos conformàrem y deliberàrem ésser ordenat y manat al dit il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors que, no obstant los reparos tenia representats, entregant-se'ls emperò primer per part de dit Joseph de Abadal //474r// novament dit real privilegi ab la clàusula que en ell se narra, és a saber, que passà sa magestat a la provisió de dit offici usant de la absoluta y plena facultat de remòurer e insacular tots los oficials de la casa de la Deputació de l'exercici de qualsevols oficis de la mateixa casa y provehir-los en las personas a sa magestat ben vistas, y que per esta rahó y no per vacar dit offici per trobar-se dit Graells en las parts dels enemichs se ha fet la provisió en la persona de dit Abadal,¹⁰²⁶ y precehint totas las diligèncias y solempnitats acostumadas, posen en la verdadera, real y actual possessió de dit offici de verguer al dit Joseph Abadal, en la forma estil·lada en semblants casos. Y que per dit efecte fossen despedidas las lletras y demés provisions oportunas, segons estil de la present Cort. Per tant, notificant-vos ab las presents tot lo sobre dit, vos diem, ordenam y manam que, no obstant los dits reparos que nos haveu representat (entregant-vos emperò primer per part de dit Joseph Abadallo dit real privilegi dictat en la forma sobre expressada y precehint totas las diligèncias y solempnitats acostumadas), poseu encontinent en la verdadera, real y actual possessió de dit ofici de verguer al dit Joseph Abadal, en la forma estil·lada //474v// en semblants casos, tota dilació y excepció cessants; que altrament, fent lo contrari, lo que no crehem de vostre gran zel, seria precís provehir conforme de justícia serà trobat fahedor. En testimoni del que, manam ésser despedidas las presents, sotaescrites de mà dels il·lustres presidents de dits braços y selladas ab lo sello major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als XXVIII de janer, any de la nativitat del Senyor de MDCCVI.

Fray Joseph, arzobispo de Taragona, president del bras ecclesiàstich.

Don Pedro Torrellas y Senmenat, president del bras militar

1025. representat, *corregit*.

1026. y que per esta rahó y no per vacar dit offici per trobar-se dit Graells en las parts dels enemichs se ha fet la provisió en la persona de dit Abadal, *al marge esquerra*.

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon de Barcelona y president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii ecclesiastici scribe et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus et brachii militaris secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scribe.

475r//

***Die veneris, XXVIII mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Narcís de Vilamala y Grau.

Joseph de Bru y Banulls.

Joan de Ossó.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Ramon Xammar y Meca.

Ramon de Carreras.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Francisco de Sala y Brandia.

Anton de Llenes de Bosser.

Salvador de Texidor.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Anton de Llansa.

Domingo de Castells y Gervàs.

Francisco de Puigdesàlit y Sais.

Don Melchior de Oriol y Tord.

Diego de Vilà y Peyret.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Don Anton Senjust y Planella.

475v// Don Jaume de Copons y Falcó.

Don Joan Copons y Falcó.

Joan Francesch de Masdeu.

Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
Don Miquel de Cordelles.
Don Joseph Tord y Cortada.
Don Joseph Móra y Cirera.
Joan de Riba y Comalada.
Francisco de Verthamon.
Don Joseph Graell, Castelló y Paratge.
Francisco de Amar.
Don Jacinto Sagrera y Xifrà.
Joseph de Ros.
Pons de Caramany y Margarit.
Joseph de Sala y Mas.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Ignasi de Soler y Junyent.
Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.
Don Francisco Amigant y Olsina.
Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
Don Joseph de Terré y Marquet.
Erasmè de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y Càncer.
Gaspar de Rovira, Berart y Robles.
Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Joseph de Llansa y de Rocada.
Don Vicens Magarola.
Fèlix de Sala y Sasala.
Francisco de Morata.
476r// Don Joseph Desprat y Sevassona.
Joseph de Sabater y Campderròs.
Don Carlos Ribera y Claramunt.
Don Francisco Basteró.
Don Emanuel Guanter.
Joseph de Melianta y de Sullà.
Don Ignasi de Miquel.
Joseph de Plandòlit.
Don Anton Vilana y Júdice.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Joseph Anton de Ascon y Oliver.

Francisco de Tord y Granollachs.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Don Ramon Rodolat.
Pere de Prat y Senjulià.
Francisco de Graell y Brossa.
Lo senyor comte de Solterra.
Don Joseph Mata y Copons.
Don Ramon Copons del Llor.
Don Feliciano de Cordellas.
Don Emanuel Ferrer y Ciges.
Don Joseph Marlès y Massana.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Francisco de Morer y Càncer.
Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
Lo senyor marquès de Besora.
476v// Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
Alonso de Pallarès.
Anton de Albertí.
Don Carlos de Fiviller y Torres.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Miquel Pau de Vilanova.
Don Honofre de Lentorn.
Jacinto de Geralt.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Joseph Alemany y Navel.
Francisco de Despuyol y Moncorb.
Don Anton Armengol.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Balthezar de Llunes.
Don Magí Vilallonga y Çaportella.
Don Lluís de Llúria y Çaportella.
Don Anton Asprer.
Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càncer.
Juan Francisco de Buil y Cierco.

Constitució 72

Als quals axí convocats, se és llegida la Constitució de número 72, disposant que las causas menors de 500 lliures, sous, no pugan ésser per qualsevols motius

evocadas a la Real Audiència sinó que en primera instància degan córrer per la jurisdicció ordinària, la qual lo die 19 del corrent fou comesa per lo present bras als senyors don Bonaventura de Tristany y Francisco //481r// de Verthamon per a què, sobre lo contingut en ella, fessen relació al present bras, la qual lo die de vuy han entregada en escrits y és del tenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. En execució de la commissió, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices.*

**Relació de las personas a qui fou
comesa la Constitució número 72**

477¹⁰²⁷// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

En execució de la commissió donada per vostra senyoria il·lustríssima per a què se premeditàs lo contingut y disposat en la Constitució de número 72, sobre las evocacions de las causas en la Real Audiència en primera instància, y que se fes relació a vostra senyoria il·lustríssima de lo que aparexeria convenir per la conservació de la jurisdicció dels ordinaris reals, de barons y dels senyors directes y emphiteoticaris, en orde a todas las causas que se podan introduyr en las cúrias dels referits, havent-se llegida aquella y considerat com és convenient al benefici públich, se fa a vostra senyoria il·lustríssima la relació següent, suposant-se que dita constitució conté differentes disposicions que cada una mereix especial reflexió.

Primerament, se disposa en aquella que, en virtut de las Constitucions 2, 10 y 13, baix lo títol «De jurisdicció de tots jutges», todas las causas tant civils com criminals sian tractadas dins sas *respective* veguerias y batllias, declarant nul·las *ipso facto* todas las lletres, rescrits, provisions y manaments en contrari. Y que axí, se estatuesca y ordene que las causas civils que ara y per lo avenir són y seran y estan o estaran pendents, tant en las corts dels veguers y batlles de la present ciutat com de las altres ciutats, vilas o llochs, així de jurisdicció real com de barons, jutges, senyors directes o feudals y de altres qualsevols tribunals inferiors a la Real Audiència del present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya, de qualsevol naturalesa y qualitat que sien, si seran menors de 500 lliures, sous, no pugan en primera instància //477v// ser evocadas a la Real Audiència per algun pretext o regalia, encara que fos de pobreza, miserabilitat, viduïtat, pupil·laritat o de ser las parts presents en Cort o que la Real Audiència se trobe present o de tractar-se de interpretació de reals privilegis, ni ab los pretextos de regalia, per horrecència o importància de jutges inferiors, ni de querella ni de notòria injustícia o de nul·litat, ni ab altre qualsevol pretext, opinable o inopinable, encara que sia de major ponderació y digne de menció especial, ans bé, que ditas causas menors de 500 lliures, sous, degan continuar-se devant dits jutges ordinaris reals, de barons, emphiteoticaris y feudals respectivament, fins a sentència diffinitiva y total execució de aquella, prestada emperò caució idònea a coneguda de dits jutges ordinaris inferiors, en cas de haver-se interposat apel·lació, recurs o dit de notòria injustícia o nul·litat. Y si de fet las ditas causas menors de 500 lliures, sous, antes de comensar-se devant dels dits jutges inferiors y després seran evocadas o feta inhibició als sobre dits jutges, las lletres inhibitòrias sian nul·las *ipso iure, simul* ab tots los procehiments que se hauran fet en la Real Audiència, de manera que los dits jutges inferiors pugan y degan passar avant en ditas

1027. Document relligat entre els folis 476v i 481r.

causas, com si las ditas lletres evocatòries y las inhibitòries no fossen despatxadas, sens necessitar-se de declaració alguna de tribunal de la Real Audiència y altre.

En quant a est primer capítol, apar que allà ahont se diu «prestada emperò caució idònea a coneguda de dits jutges ordinaris inferiors, en cas de haver-se interposat apel·lació, recurs o dit de notòria injustícia o nul·litat», se ha de anyadir «y de la part interessada», //478r// per haver succehit algunas vegadas no ser las fianzas donadas per dita idònea caució personas que tingan béns alguns y solament se donen per forma, en prejudici del qui serà estat condemnat en dita sentència diffinitiva, ans bé, que sia lícit y permès a la part que haurà interposat apel·lació impugnar ditas fianzas una vegada tant solament. Y la altre part tinga obligació de millorar dita caució, perquè altrament fóra contingent que en lo cas que lo appellant obtenia sentència favorable comunicant-se la proferida en primera instància no podria recobrar ni los gastos ni lo que en aquella fóra estat condemnat. Y que allà ahont se diu «en cas de haver-se posat interpel·lació», se anyadesca «de qualsevol gravamen haurà patit la part en la primitiva sentència». Y allà ahont se diu «que ditas causas menors de 500 lliures, sous, degan continuar-se», se anyadesca «que axí com antes lo relador per sí sol conexia y descidia las causas menors de 400 lliures, sous, puga així mateix conèixer y descidir per sí sol las que no excediran de 500 lliures, sous». Y així com antes per l'escrivà de manament se deya en la decretació «*si non est maior 400 librarum, solidorum, descidat, etc.*», «*si non est maior 500 librarum, solidorum, descidat, etc.*», perquè si la cort fa confiansa dels jutges ordinaris per semblants declaracions, millor la ha de fer dels ministres de la Real Audiència. Y que allà ahont diu «sens necessitar-se de declaració alguna del tribunal de la Real Audiència» y dita clàusula se repeteix en altres capítols de dita constitució, se'n trague la paraula «tribunal», perquè no apar decent parlant del consistori del príncep y convé sols est nom a qualsevol cort inferior.

Segonament, se disposa en dita constitució que per //478v// evocar-se qualsevol causa en primera instància a la Real Audiència com a major de 500 lliures, sous, si en ella no se demanarà certa summa, sinó altre cosa que no tinga lo valor liquidat en menor summa que de 500 lliures, sous, dega precehir una informació sumària de testimonis sobre lo valor de la cosa deduyda en judici, la qual informació dega rèbrer-se devant del mateix relador a qui serà comesa la causa; lo qual no puga manar despatxar ni firmar las lletres evocatòries ni las inhibitòries sinó constant-li per dita informació al menos per dos testimonis contestes ab conclohent rahó de sciència que la cosa deduyda o deduydora en judici *deductis oneribus* excedeix lo valor de las 500 lliures, sous. Y que en todas las lletres evocatòries de causas en primera instància dega posar-s'i la clàusula «*attento constat per deponicionum testimonium causam hanc esse maiorem 500 librarum, solidorum*», altrament, no guardant-se la sobre dita forma, sian *ipso iure* nul·las las lletres evocatòries y las inhibitòries *simul* ab tots los procehiments se faran en dita Real Audiència, de manera que los¹⁰²⁸ jutges inferiors pugan y degan passar avant en ditas causas com si las sobre ditas lletres evocatòries y las inhibitòries no fossen despatxadas, sens necessitar-se de declaració alguna del tribunal de la Real Audiència.

En quant al segon capítol de dita constitució, apar que aquellas paraulas que parlan de la informació de la majoritat de la causa que conste per testimonis contestes del valor de la cosa se vol demanar en la causa, se ha //479r// de tràurer la clàusula «*deductis oneribus*», perquè fóra impossibilitar la prova a la persona que voldria evocar la causa a la Real Audiència, pues los testimonis haurian de saber a quals mals y càrrechs estaria obligada la cosa litigadora, y que així bastarà que solament deposen del valor segons

1028. A continuació, pogués, ratllat.

son judici o sa perícia que excedeix lo valor de las 500 lliures, sous, sens necessitar que sian contestes, perquè incorreria la mateixa impossibilitat de prova.

Tercerament, declarant dita constitució se disposa que quant se demanaran o voldran demanar algunas pensions de censals, censos, violaris, fruïts o altres prestacions anuals, sens demanar-se la propietat o capital, no s'i compútia la propietat o capital o fondo dels quals se demanaran los fruïts per a estimar la majoritat o minoritat de la causa; quant, emperò, se demanaran las ditas pensions o prestacions ànnuas¹⁰²⁹ *a cetero decurrende*, si las pensions o prestacions ànnuas vensudas *simul* ab la propietat o capital no excediran las ditas 500 lliures, sous, degan estimar-se per causas menors.

Quarto, més avant, en dita constitució se disposa que si acàs se pretendrà evocar algunas causas menors de ditas 500 lliures, sous, ab lo pretext de ser connexa, annexa o dependent de altre major ja introduyda en la Real Audiència, dega primer assegurar-se lo relador que dita causa major és verdaderament major y pendent en dita Real Audiència, de que dega fer narrativa en las lletras evocatòrias que manarà despatxar o firmarà; en altre manera, que pugan y degan passar avant los jutges inferiors sens necessitar de declaració alguna del tribunal de la Real Audiència ni altrament, com dalt se //479v// se ha dit.

Quinto, més avant, en dita constitució se disposa que si se pretendria evocar alguna causa menor de 500 lliures, sous, ab lo pretext de algun concurs de acreadors, que se dega fer constar primer mediant informació rebedora devant del mateix relador ser lo dit concurs legítim. Y que los béns sobre que se haurà format lo dit concurs excedexen la suma de 500 lliures, sous; altrament, sian las ditas lletras evocatòrias y los procehiments nul·los *ipso iure* y los jutges inferiors pugan y degan passar avant sens necessitar de declaració de la Real Audiència, com està dit.

En quant al quint capítol de dita constitució, apar que se han de explicar aquellas paraulas «ser lo dit concurs legítim», dient y entenen-se per concurs legítim quant lo debitor dels béns que posseheix obligat als acreadors haurà dimitit íntegrament los béns en poder de la Real Audiència realment y de fet, tot dol y frau cessants, y seran a lo menos tres acreadors citats en causa, y lo valor dels dits béns e o que lo crèdit *respective* de aquells excedexen la suma de 500 lliures, sous. Y per quant antigament, per a fer lo actor major una causa de 400 lliures, sous, se acumulaven y juntaven moltes quantitats o cosas possehidas per los reos ab motiu que se demanaven com a descendents de una mateixa font, acció, causa o títol (encara que separadas eran menors de ditas 400 lliures, sous) a fi de poder-las fer evocar en la Real Audiència com a majors, en frau dels senyors directes y altres, per a llevar-los la jurisdicció y conexas, apar que se podria anyadir a dita constitució que, per a llevar dits abusos, que no se pugan cumular en la petició diferents quantitats o cosas a effecte de poder fer major //480r// de 500 lliures, sous, qualsevol causa, encara que procehescan *ex eundem fonte*, acció o títol, sinó que aquellas se hajan de tractar y descidir en las cúrias dels ordinaris, ara sian reals, de barons y jutges emphiteoticaris y feudals, sots pena al nottari qui despatxarà las lletras evocatòrias y inhibitòrias en la conformitat referida de ser privat de actuar en la sala real per sis mesos, tenint obligació de advertir-ho al relador de la causa en cas que inadvertidament hagués admès aquella.

Y últimament, en dita constitució se disposa que, en forsa de las clàusulas guaren-tíguas de renunciació de propri for y submissió de qualsevol altre o de renunciació a la present constitució, pugan los acreadors evocar algunas causas menors de 500 lliures, sous, a la Real Audiència, però no los deutors; y que així mateix pugan evocar-se qual-

1029. A continuació, acerca, ratllat.

sevols causas en primera instància, constant primer al relador del consentiment exprés de totas las parts per la evocació.

Assò és lo que ha aparegut advertir en dita constitució, dexant-ho tot a la més assentada censura de vostra senyoria il·lustríssima.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita constitució y relació feta¹⁰³⁰ per los senyors a qui fou comesa per lo present bras, atès que dita relació inclina a que en dita constitució se anyadescan algunas clàusulas y prevencions que faciliten més la intel·ligència de aquella, perquè se eviten las dubietats y dificultats que en sa pràctica podrian oferir-se, ha deliberat per ço que la constitució y¹⁰³¹ relació llegidas sien remesas a la il·lustríssima Junta de Constitucioners perquè de nou la disposen en aquella forma que·ls apareixerà més convenier, a fi que los ordinaris reals y de barons exercescan las jurisdiccions en las causas civils y lo benefici públich quede assegurat. Y disposada dita constitució, sie reportada als braços *respective* perquè se puga resòldrer lo de major acert.

Combinació Constitució 80

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 80, que parla de la dignitat en què ha de ser constituït lo canceller de Catalunya, per la discrepància de decre//481v//tacions dels il·lustríssims braços, en la qual decretà lo real a 22 del corrent *placet*, ab què no vinga comprès lo canceller que vuy és, y després de la paraula «dignitats» se segueisca «y no altres inferiors», a la qual decretació se aderí lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 27 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

Nominació de personas per lo negoci dels estampers

En aquest die, lo il·lustríssim senyor president, en execució de la deliberació presa per lo present bras lo die 24 del corrent, sobre la súplica presentada per los proms de la Confraria dels Llibreters y los Estampers e Impressors, ha nomenat los senyors don Onofre de Lentorn y Joseph de Ros.

Embaxada del bras real

Ítem, havent-se demanat hora per part de l'il·lustríssim bras real per reportar una embaxada, són vinguts per embaxadors per part de dit il·lustríssim estament los síndichs de Besalú y de Vilanova de Cubelles, los quals de paraula han referit lo contengut en un paper que han posat en mà de l'il·lustríssim senyor president y après se és llegit, lo qual és del tenor següent:

1030. feta, *interlineat*.

1031. *A continuació, lleg, ratllat*.

Il·lustríssim senyor. Lo estament real, etc. *Inseratur prout est consutum et postea dices.*

482r¹⁰³²// Il·lustríssim senyor.

Lo estament real ha reparat, després de haver fet lo *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et militari* en la Constitució de número 62, que en aquella y hauria algunas paraulas que podrian ocasionar notable dany en lo esdevenidor el¹⁰³³ estament real y necessitar de altrás per major declaració de l'expressat en dita Constitució de número 62; per ço, dit estament real suplica a vostra senyoria il·lustríssima se digne manar que en dita Constitució de número 62, en la línia 22 de la segona plana, esborrar y linear aquellas paraulas «que estaran de asiento»; y en la línia 27 de dita plana, després de las paraulas «de vostra magestat», anyadir «y no en cas de particulars»; y després de las últimas paraulas de dita constitució «y dret comú», ajustar «sobre expressat».

Al que ha respost lo il·lustríssim senyor president que·s proposaria al present bras perquè se pugués resòldrer lo més convenient. Y dits senyors embaxadors són estats rebuts y acompanyats en la forma acostumada.

Ítem, se ha llegit la deliberació presa est matí en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, sobre la qual lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha presa la resolució se//483r//güent:

**Que·s donen a sa magestat las 7.573 lliures,
16 sous, 3, que·s troban en la Taula en compte
de greuges y tabaco**

Ohida la deliberació aquest matí presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, ab la qual y per los motius en ella expressats ha resolt, per via de pensament, que per los tres il·lustríssims braços de la present Cort sie ordenat als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors que aquellas dos partidas que·s troban en llur nom ditas y escrites en la Taula de Compte Nou d'esta ciutat a solta de l'escrivà major del General, juntas de summa set mil sinch-centas setanta-tres lliuras, setse sous y tres, ço és, 5.370 lliures, 2 sous, 3 en compte de greuges y 2.203 lliures, 14 sous giradas per lo arrendatari del primer¹⁰³⁴ arrendament de l'estanch del tabaco, encontinent las giren al rey nostre senyor (Déu lo guarde) o a la persona a qui sa magestat manarà, a bon compte de la anticipació que la present Cort ha ofert a sa magestat en descàrrech del donatiu fahedor en sa conclusió, ordenant a l'escrivà major solte las¹⁰³⁵ sobre ditas dos quantitats y al dit consistori y escrivà major executen lo sobre dit encontinent, no obstant qualsevols disposicions resultants dels capítols de Cort y del Redrés y altres de la Junta General de Braços dels anys 1701 y 1702, que·s nomenaven Corts, conforme en dita deliberació estas y altres cosas són més llargament contengudas; attenant que de present no se ofereix altre medi

1032. Document relligat entre els folis 481v i 483r.

1033. En lloc de al.

1034. A continuació, estanch, ratllat.

1035. solte las, *interlineat*.

més prompte que lo valer-se de dita quantitat per ocórrer a las urgèncias tant precisas del major servey de sa magestat y defensa pròpria de aquest Principat, delibera per ço lo present estament, per via de pensament, conformar-se, com en tot y per tot se conforma, ab la referida deliberació feta lo die present //483v// per dit il·lustríssim bras real, anyadint que del que·s cobrarà del resultant de la anticipació feta per esta Cort a sa magestat se remplace als mateixos comptes la sobre dita suma de 7.573 lliures, 16 sous, 3; y que esta paga y revolta no puga ser treta en exemplar, ans bé que la present Cort General fa y entén fer la present deliberació y solució de dita quantitat per los mateixos attentos y ab las salvetats, protestas y expressions mencionadas y expressadas en la resolució feta de dita anticipació per lo present bras a 13 del corrent, totes las quals vol tenir assí per repetidas com si de mot a mot fossen¹⁰³⁶ transcritas; y que en total compliment de dita deliberació, sien despedidas las lletras y mandatos segons estil a dits senyors deputats y ohidors y escrivà major del General. Y que esta deliberació sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Dicta die, post meridiem, hora tertia pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat.

**Nominació de 4 personas
per facilitar lo despaig de la Cort**

En aquest dia, lo il·lustre senyor president, usant de la facultat a sa senyoria atribuïda ab deliberació presa lo die de ahir a la tarde, respecte de la real insinuació que sa magestat (Déu lo guarde) fou servit donar als tres il·lustríssims senyors presidents lo matí del //484r// mateix dia, per posar en execució dita deliberació ha nomenades las personas següents, ço és: lo senyor marquès de Besora, lo senyor don Joseph Terré y Granollachs, lo senyor don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y lo senyor don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.

Capítol de Cort número 104

Ítem, se és llegit¹⁰³⁷ y donat¹⁰³⁸ per proposició lo Capítol de Cort de número 104, contenint que totes y qualsevols naus y vasos marítims, tant de vela llatina com quadrada, grans com xichs, que daran fondo en lo moll o platge de la present ciutat hagen de pagar lo dret de ancoratge acostumat a dita ciutat o a sos arrendataris.

1036. *A continuació, presen, ratllat.*

1037. *llegida, corregit.*

1038. *donada, corregit.*

Y estant-se tractant de dit capítol de Cort, se ha posat lo discentiment següent:

**Dissentiment de Nicolau de Sanjoan
al dit capítol de Cort**

Lo senyor Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell discent a que·s tracte de dita constitució llegida fins y a tant que lo il·lustríssim bras real haurà despatxat las constitucions que consernesquen a l'interès y prerrogativas del present bras o de sos indivíduos.

Constitució número 120

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 120, contenint que del die de la conclusió de la present Cort en avant, lo acomodar y netejar las carreteras, camins reals y brasos de camins en lo present Principat de Cattalunya vingue a càrrech y obligació de las ciutats, //484v// vilas y llochs del dit Principat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet la constitució llegida eo modo quo placuit illustrissimo estamento ecclesiastico in sua decretacione.*

Constitució número 87

Ítem, se és llegida la Constitució de número 87, per la discrepància de decrecions, la qual fou decretada per lo present bras als 21 del corrent, y lo bras real, als 23. Ha anyadit que no·s puga obligar ningun menor de 25 anys ni se entenga estar obligat en ningun acte de alienació ni en altres contractes que farà de alienació; y que aquells sien nul·los, no obtant lo jurament.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida. Y que sie nul·la qualsevol fidejussió y altre qualsevol contracte de alienació voluntària que farà lo menor de vint-y-sinch anys, privant al notari lo poder rèbrer al menor dits contractes y lo jurament de dits menors per a validar aquells.

Constitució número 86

Ítem, se és tornada a llegir la Constitució de número 86, llegida al present bras lo die 20 del corrent, y per lo il·lustríssim bras real fou decretada¹⁰³⁹ lo die 22 del mateix, ab certas addicions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que després de las paraulas «robas y telas» diga «y mercès». Y que lo estranger que vindrà a fer //485v// la nova fàbrica hage de tenir un o més fadrins o aprenents, naturals del present Principat, als quals estiga obligat en haver-los de ensenyar dita nova fàbrica; anyadint-hi també las demás circumstàncias que prevé lo il·lustríssim bras ecclesiàstich en sa decretació, posada als 27 del corrent.

1039. A continuació, per lo il·lustríssim s, ratllat.

Capítol de Cort número 121

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort número 121, contenint que los oficials reals hagen y degan estar y habitar en la vila que és¹⁰⁴⁰ y serà cap de la vegaria de la qual seran oficials.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 122

Ítem, se és llegida la Constitució número 122, en què·s disposa que los reladors de la Real Audiència, si la visura se farà dins la present ciutat, sols pugan exigir vint reals, moneda de ardits, per dieta, y si fora, 55 reals de dita moneda, y no altra cosa més; havent-se de observar lo mateix en qualsevols altrás dietas per rahó de las causas civils.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Sobre la embaxada del bras real

Ítem, se ha tornat a llegir lo paper de representació feta est matí ab embaxada reportada per part de l'il·lustríssim bras real, //485r// sobre la Constitució número 62 y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich esta tarda sobre lo contengut en ella.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit lo que los senyors síndichs de Besalú y de Vilanova, vinguts est matí ab embaxada per part de l'il·lustríssim bras real, han referit al present estament, y lo paper que han dextat en mà de l'il·lustríssim senyor president; y ohida la deliberació presa esta tarda per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich sobre lo mateix negoci, en què, attès que los il·lustríssims braços han deliberat y fet nominació de quatre personas de quiscuna bras per facilitar la més breu conclusió de la present Cort y allanar totas diferèncias y dificultats entre los il·lustríssims braços, ha comès a la dita nova junta de dotse personas dels tres estaments lo representar per dit il·lustríssim bras real per a què, a vista del thenor de dita constitució y de dita representació, premediten y discorren lo que·ls apareixerà més convenient, reportant son sentir als il·lustríssims braços perquè en sa intel·ligència, pugan deliberar ab lo degut acert, ha deliberat dit bras militar conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat //487r// per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que la present, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors a l'ecclesiàstich y ab embaxada al real. Y lo il·lustríssim senyor president, per reportar dita embaxada, nomenà al senyor don Miquel de Cordelles y al senyor don Joseph de Ribera, los quals després feren relació de haver-la executada y que lo

---

1040. A continuació, cap, ratllat.

il·lustríssim bras real ne havian fet tot aprecio y se era ofert servir al present bras en tot lo que se li oferís.¹⁰⁴¹

Relació de la Junta de Constitucioners

Ítem, se ha llegit la relació en escrits feta per los senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners, a qui per lo present bras lo die 18 del corrent fou comès lo discórrer y premeditar sobre lo paper disposat en forma de constitució, concernent als talls, tatxas, imposicions, drets y altres càrrechs que las universitats acostuman fer pagar als masovers dels ecclesiàstichs, militars y gaudints, que és del thenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Havent vist la¹⁰⁴² Junta de Constitucioners, etc. *Inseratur ut est hic consutum et postea dices,*

486r¹⁰⁴³// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Havent vist la Junta de Constitucioners la deliberació de vostra senyoria il·lustríssima del die 18 del corrent, en què vostra senyoria il·lustríssima se serví remètrer a dita junta un paper en forma de constitució perquè discorregués sobre la gravetat de l'assumpto y que, si dit paper en forma de constitució li aparexia ser proporcionat,¹⁰⁴⁴ anyadint-hi o llevant-ne alguna cosa lo disposàs, a fi de que se evitàs tot lo que pot ser motiu de discencions entre los il·lustríssims braços, y en cas que en dita Junta de Constitucioners se offerissen alguns reparos per no concedendir en la formació de dita constitució, los reduhís en escrits. Y havent dita Junta de Constitucioners regonegut la gravetat de l'assumpto, consultà los advocats dels tres il·lustríssims braços, los quals han fet relació que, havent tractat, estudiat y discorregut moltes vegadas llargament sobre lo dit assumpto, han quedat discordes dits advocats y sols acordes en què la Cort podia fer lley declarant la qüestió *afirmative* o *negative*, com li aparega convenir a la pública utilitat. Per lo que dita Junta de Constitucioners, retornant lo mateix paper en forma de constitució, ho posa en la alta comprenhenció de vostra senyoria il·lustríssima per a què resolga lo més convenient.

Que-s comete las 4 personas

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita relació y dit paper disposat en forma de constitució, ha deliberat ésser comès, com lo present bras ho comet, a quatre personas nomenadoras per son il·lustríssim president, una de las quals sie lo senyor que ha posat en mà de sa senyoria dit paper disposat en forma de constitució, per a què, com a més instruït, pugua informar los de//487v// més, y tots se apliquen, ab la celeritat insta la urgència, a disposar constitució, atès se troba posat dissentiment a la conclusió de la present Cort fins y a tant sie formada constitució en orde a esta incumbència y a fi de que, per medi de

1041. nomenà al senyor don Miquel de Cordelles y al senyor don Joseph de Ribera, los quals després feren relació de haver-la executada y que lo il·lustríssim bras real ne havian fet tot aprecio y se era ofert servir al present bras en tot lo que se li oferís, *al marge esquerra*.

1042. *A continuació, il·lustríssima, ratllat.*

1043. *Document religat entre els folis 485v i 487r.*

1044. proporcionada, *corregit*.

la constitució se espera disposar-se, pugua lograr-se lo remey més practicable per evitar los danys y prejudicis experimentan los individus de est il·lustríssim bras respecte del que tracta lo paper, y ab aquella forma que-s tinga probabilitat de acceptació en los demás braços, y que lo present estament militar y sos individus no sien molestats en sas immunitats, en la conformitat que fins vuy han experimentat; y després de haver-la formada, la reporten al present bras perquè, en sa intel·ligència, pugua deliberar lo de major acert.

Y lo il·lustríssim senyor president, usant de la dita facultat y per lo efecte expressat en dita deliberació, ha nomenats los senyors: don Carlos Fiviller y Torres, don Joseph Paguera, Vilana y Millàs, Francisco de Verthamon y don Emanuel Ferrer y Giges.

488r//

***Die sabbati, XXX mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Joseph de Plandòlit.

Salvador de Texidor, Ribot y Vinyals.

Joan de Osó y Osó.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Bonaventura Vidal y Nin.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Anton de Llansà.

Joseph de Llansa y de Rocada.

Cayetano de Ferrer.

Don Pedro Montoliu y Ribes.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

488v// Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Francisco Segrera y Massana.

Don Benet Mir.

Joseph de Carreras y Talavera.
 Miquel Pau de Vilanova y Olmera.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Juan de Ribes y Comalada.
 Don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida.
 Doctor Gerònim Cellarès.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Anton Sunyer y Bell-lloch.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Francisco de Puigdesàlit y Says.
 Don Gaspar Prat y Sentjulià.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Joseph Francolí y Magarola.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Don Joseph Anton de Ascon y Oliver.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Ramon de Falguera.
 489r// Juan Francesch de Masdeu.
 Joseph de Sabater y Campderròs.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Honofre de Lentorn.
 Joan de Cassador.
 Miquel de Cassador.
 Don Francisco de Rocabertí, Pau y Bellera.
 Don Francisco Grimau y Corbera.
 Don Melchior de Oriol y Tord.
 Don Armengol de Paguera.
 Joseph de Ros.
 Don Francisco de Prat y Senjulià.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Gerònim Generes.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Joseph¹⁰⁴⁵ de Graell, Castelló y Peratge.

1045. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Agustí Escarrer.
 Don Francisco Cartellà y Cebastida.
 Anton de Albertí.
 Don Juan Copons y Falcó.
 Don Emanuel Ferrer y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 489v// March Anton de Llàssera.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Miquel de Cordellas.
 Fèlix¹⁰⁴⁶ de Areny y Vilanova.
 Don Francisco de Aloy y Guitart.
 Joseph de Sala y Mas.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Carlos Ribera y Claramunt.
 Francisco de Amar.
 Ramon de Carreras.
 Don Emanuel Guanter.
 Joseph de Bru y Banyuls.
 Juan Francisco de Buil y Cierco.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Juan¹⁰⁴⁷ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Pere de Prat y Senjulià.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Joseph Tord y Cortada.
 Doctor Anton de Lloret.
 Alonso de Pallarès.
 Don Aleix de Tristany y Claresvalls.
 Fèlix de Vadell y Besturs.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 490r// Don Juan Batlle.
 Francisco de Prat y Cudinas.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.

1046. *Precedit de Don, ratllat.*

1047. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Joseph Mata y Copons.
 Don Visens Magarola.
 Anton de Llenas y de Bosser.
 Don Ignasi de Miquel.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Don Manuel de Torres y Oluya.

Constitució número 123

Als quals axí convocats, se'ls és llegida y donada per proposició la Constitució de número 123, contenint que las causas de la víduas dels soldats, oficials y altres que en lo temps de la mort tenian plaça corrent assentada o exercint officis alguns en lo real exèrcit, hagen de ésser tractades y terminades en las corts de sos *respective* ordinaris del present Principat ahont ditas viudas tindran sos domicilis y habitació, y en tot cas y lloch en la Real Audiència del present Principat, sens que pugan los auditors de l'exèrcit entremètrer-se a la conxensa de aquellas. Y que ditas viudas, tant en lo civil com en lo criminal, estigan subjectas als dits ordinaris.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 124

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 124, contenint que sie ratificada y confir//490v//mada la Constitució 5, títol «De acusacions y orde de juys criminals», que parla dels que estan detinguts en las càrcers. Y que ab dita constitució hi vingan compresos los encarcerats se trobaran en las presons de orde del llochtinent general, regent, jutges y altres oficials.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la dita constitució llegida.

Constitució número 125

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 125, contenint que los advocats de pobres degan informar en las causas civils dels pobres miserables que aportaran als jutges de ellas; y també en las criminals dega lo relador avisar-los per informar, antes de proferir-se la sentència en causas graves y dificultosas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida, *eo modo quo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Constitució número 117

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 117, contenint que las causas de recors de inhabilitacions de extraccions de officis de casa la ciutat no pugan ésser evocades a la Real Audiència ni en ella admesas

que primer no prechesca la declaració dels concellers y concell ordinari de trenta-y-sis.

Y estant-se votant sobre dita constitució, se ha posat lo discentiment següent:

492r¹⁰⁴⁸//

**Dissentiment a dita Constitució 117
per don Francisco Prat**

Lo senyor don Francisco de Prat y Senjulià, en concideració que lo il·lustríssim senyor conceller president de l'il·lustríssim bras real ha posat discentiment a una de las constitucions en què interessa lo present Principat y estilada fer-se en totas las Corts antecedents, y aquell il·lustríssim bras real té detingudas differentes constitucions en què interessa aquest gremi, y és molt proporcionat y de conveniència del públich que's despatxen per a facilitar la expedició de la Cort, per ço y fins y a tant que sie llevat lo embaràs de discentiment y detenció en dit bras real a las constitucions referidas que té suspesas, discent a que's pose lo *placet* ni's tracte de la constitució llegida.

Lo senyor¹⁰⁴⁹ Francisco Graell y Brossa se adereix al mateix discentiment.

Lo senyor¹⁰⁵⁰ Francisco Puigdesàlit y Says se adereix al mateix discentiment.

En aquest dia, lo senyor Francisco Ignasi de Amigant y de Olzina ha alsat lo discentiment que posà lo die 16 del corrent per a què no's proposassen cosas de gràcia, y és com se segueix:

**Don Francisco Amigant alsa
lo dissentiment a las cosas de gràcia**

Yo lo avall escrit, also y me aparto del discentiment que lo die 16 del corrent mes de janer posí perquè no's proposassen més súplicas de gràcia fins que sien pasades //492v// y notades¹⁰⁵¹ las constitucions, capítols de Cort y capítols del nou Redrés, exceptuant-ne las súplicas de las provisions de puestos del regiment y provisió dels officis de General y Bolla. Y perquè conste, ho firmo de mà pròpria en Barcelona, la secretaria de dit bras militar, a vint-y-nou de janer, 1706.¹⁰⁵²

Don Francisco Ignasi de Amigant y de Olzina.

1048. *El foli 491 consisteix en l'alçament del dissentiment de don Francesc d'Amigant i Olzina, repetit més endavant.*

1049. *A continuació, Don, ratllat.*

1050. *A continuació, Don, ratllat.*

1051. *En lloc de votades.*

1052. *El mateix document es troba relligat entre els folis 490v i 492r: Yo lo avall escrit, also y me aparto del discentiment que lo die 16 del corrent mes de janer posí perquè no's proposassen més súplicas de gràcia fins que sien pasades y votades las constitucions, capítols de Cort y capítols del nou Redrés, exceptuant-ne las súplicas de las provisions de puestos del regiment y provisió dels officis de General y Bolla. Y perquè conste, ho firmo de mà pròpria en la secretaria de dit bras militar, a 29 de janer, 1706. Don Francisco Ignasi Amigant y de Olzina.*

Se ha llegit la súplica presentada per lo il·lustríssim senyor bisbe de Solsona y lo il·lustre Capítol de dita ciutat, la qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. En las Corts de l'any 1599, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices:*

Súplica del senyor bisbe de Solsona

493r¹⁰⁵³// Il·lustríssim senyor.

En las Corts de l'any 1599 se demanà per part de l'il·lustríssim bisbe de Solsona y de l'il·lustre Capítol de aquella sancta iglésia, aleshores modernament erigida en cathedral, que fos insaculat en lo lloch de deputat ecclesiàstich, conforme tots los demés il·lustríssims bisbes del present Principat, lo il·lustríssim bisbe de Solsona; y així mateix, que fossen insaculats dos capitolars¹⁰⁵⁴ de dit Capítol, lo un en lloch de deputat y lo altre en lloch de oydor, y que poguessen entrar en concórrer als llochs volants, sí y conforme concorrent los capitolars¹⁰⁵⁵ dels demés capítols; y encara que fonch deliberat, resolt y concedit per sa magestat en ditas Corts, no emperò fonch posat en lo degut effecte. Per lo que lo il·lustríssim bisbe y síndich de dit Capítol de Solsona suplican a vostra senyoria il·lustríssima ésser en quant menester sia de nou ordenat y constituït que sian insaculats los dits il·lustríssims bisbe y capitolars¹⁰⁵⁶ ens dits *respective* llochs, creant y novament erigint tres llochs nous, a saber és, un de deputat per lo il·lustríssim bisbe de Solsona y altre també de deputat per un dels capitolars¹⁰⁵⁷ de dit Capítol de Solsona y altre de oydor per altre dels capitolars¹⁰⁵⁸ de dit Capítol, per què ab tota promptitut y ab tot effecte sie posada //493v// en execució dita insaculació. Yaixí mateix, que tots los capitolars¹⁰⁵⁹ del dit Capítol sian capaces per poder ocupar y ésser insaculats en los llochs volants, sí y conforme gosan de esta capacitat tots los capitolars¹⁰⁶⁰ de tots los demés capítols. *Off, etc. Licet, etc. Altissimus, etc. Josephus Pons.*

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y també se ha llegida la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta a 23 del corrent, ab la qual ha decretat *placet* lo suplicat, y que sobre son contengut los senyors de la Junta del Nou Redrés formen capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita súplica y decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se ab lo decretat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich.

Capítol de Cort número 6

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 6, lo qual, en execució de la deliberació uniformament presa per los tres il·lustríssims brasos, se ha format de nou per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, decretat en lo present bras

1053. Document relligat entre els folis 492v i 494r.

1054. canonges, *corregit*.

1055. canonges, *corregit*.

1056. canonges, *corregit*.

1057. canonges, *corregit*.

1058. canonges, *corregit*.

1059. canonges, *corregit*.

1060. canonges, *corregit*.

a //494r// 25 del corrent, que per haver anyadit lo il·lustríssim bras real en sa decretació de 26 alguna paraula y lo ecclesiàstich a 29 aderit a dita decretació, se és tornat a llegir. Y lo il·lustríssim senyor president lo ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida *eo modo quo placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Constitució número 112

Ítem, se és tornada a llegir la Constitució de número 112, decretada per lo present bras lo die 24, a la qual lo real als 27 ajustà la pena de 25 lliures, sous, al nottari que permetrà rèbrer actes son escrivent que no tindrà los anys de pràctica, a la qual se aderí lo ecclesiàstich a 29.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Capítol de Cort número 126

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 126, contenint que las universitats pugan convocar y juntar a concell a so de campana o trompeta.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 127

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 127, contenint que dels fruyts sobre dels quals se voldrà fer tatxa se'n dega detràurer lo que se dexarà de cobrar dels censals per rahó de concòrdias, havent-se de fer lo càlcol solament de la porció¹⁰⁶¹ que de la //494v// penció de aquells se cobrarà.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, atès que posant-se en pràctica dita constitució se originarian differents disturbis y qüestions sobre la liquidació de fruyts y censals compresos en concòrdias, y altrament per evitar aquells, ha deliberat que dita constitució llegida sie arrimada y detinguda.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum illustribus et fidelissimis deputatis et auditoribus computorum Generalis Cattalonie et scribe maior domus Deputacionis eiusdem Generalis, sub tenore huiusmodi:

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya. *Inseratur prout hic est consutum, signatum de littera A, usque ad finem:*

1061. A continuació, de, ratllat.

**Mandato als desputats y escriba major
del General perquè giren a sa magestat
7.573 lliures, 16 sous, 3**

495r¹⁰⁶²// A.

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor, que Déu guarde, de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes de dit Principat y escrivà major del General y casa de la Deputació. Salut y honor. Per quant és de tanta conveniència al real servey y a tot lo Principat assistir encontinent a sa magestat ab la quantitat de diner que's puga per socórrer las reals tropas, en urgència tant precisa com és la defensa del Principat per la invasió de tropas enemigas; y havent vingut a nostra notícia que en la Taula dels Comuns Depòsits de esta ciutat, a solta de vostre escrivà major, se troban ditas y escrites a vosaltres, dits il·lustres y fidelíssims deputats y ohidors de comptes del General, set mil sinch-centas setanta-tres lliuras, setze sous y tres diners, és a saber, 5.370 lliuras, 2 sous, 3, en compte de greuges y las restants 2.203 lliuras, 14 sous per lo arrendatari del primer arrendament de l'estanch del tabaco; havem per so concordament deliberat ordenar-vos que encontinent gireu per la matexa taula, a sa magestat o a la persona que serà servit manar, las ditas dos quantitats que juntas importan ditas 7.573 lliuras, 16 sous, 3, las quals cedescan a sa magestat a bon compte de la anticipació que la present Cort li té offerta a compte del donatiu que entén fer en sa conclusió; ordenant al dit escrivà //495v// major que per lo effecte sobre dit solte las refferidas quantitats encontinent, no obstant que per las disposicions de qualsevols actes y capítols de la Junta General de Brassos tinguda en los anys 1701 y 1702, que se anomenave Corts, se us oferissen qualsevols reparos, als quals, a vista de la urgència y pública utilitat que concorra, satisfem y vos liberam y remetem qualsevol obligació que tinguésseu, segons disposicions de dita junta o convocació general, per no contrafer o no observar las quals, a no ser la present liberació, poguésseu ser querelats en visita; per lo qual effecte, adamés de la present, se donarà la deguda providència en la present Cort; y que per ço, segons estil de aquella, fossen despedidas lletras. Per tant, notificant-vos dita nostra deliberació, vos diem, ordenam y manam que, encontinent las presents vos seran presentadas, exequiteu dita nostra delliiberació, sí y conforme desobre tenim expressat, corresponent a la gran confiança tenim de vostre gran zel y cuydado en contribuir a tot lo que conduceix al major real servey de sa magestat y benefici públich de est Principat. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits brasos y selladas ab lo sello major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als 30 de janer, any de la nativitat del Senyor de 1706.

Fra Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente en el brasso //498r// eclesiástico.

Don Pedro de Torrellas, president del bras militar.

Don Francisco Gallart y Pastor, conseller segon, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditivt Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici nottarius et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditivt Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti militaris secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditivt Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti regalis scribe et secretarius.

Locus sig+illi.

Item, fuit expeditum aliud mandatum illustribus et fidelissimis deputatis et auditoribus computorum Generalis Cattelonie, sub tenore huiusmodi:

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya. *Inseratur prout hic est consutum, signatum de littera B, usque ad finem, et postea dices:*

Mandato a dits deputats perquè posen en execució lo arrelament de la anticipació del donatiu, no obstant los reparos que representaren

496r¹⁰⁶³// B.

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, cathòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General de dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent ohit vostra representació en orde als dos reparos que se us oferian per executar lo contengut en nostras lletras de data de 18 del corrent mes, cometérem lo contengut en ella a las mateixas sis personas per nós antes anomenadas per prevenir y discórrer los medis per la anticipació del servey que dita Cort General ha deliberat fer a sa magestat, a fi de que premeditassen y discorreguessen sobre dits reparos expressats en dita vostra representació lo que podríam ordenar en satisfació de dits reparos y dubtes, y nos reportassen [son sentir en escrits per deliberar lo fahedor. E los dits senyors commissaris, en execució de sa commissió, havent conferit y tractat sobre dit negoci, nos reportaren] en escrits la relació següent: «Il·lustríssim senyor. La Junta de Medis prompts per la anticipació del donatiu voluntari que la Cort General espera fer a sa magestat (que Déu guarde) per orde de vostra senyoria il·lustríssima congregada, en vista dels reparos que per lo molt il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors de comptes del present Principat ha representat a vostra senyoria il·lustríssima, aconcella que, després de estimar a dit il·lustre y fidelíssim consistori lo zel y cuydado ab què desitja guanyar los instants del temps per importància tant grave, y de la promptitud ab què desitja esmerar-se en lo major cumpliment del real servey y lustre de la lealtat cathalana, pot vostra senyoria il·lustríssima respòndrer a dit il·lustre y fidelíssim consistori que los reparos per aquest ponderats no havian passat per alt a dita junta, sí que premeditats //496v// aquells havian aconcellat a vostra senyoria il·lustríssima que se anticipàs la paga de la quantitat que tocaria a pagar per un any, segons lo últim arrelament. Perquè en quant al primer reparo de faltar las vint mil lliuras que quiscun any pagava la Generalitat y las quaranta-tres mil sis-centas vint lliuras, catorse sous, de l'estanch del tabaco, considerà dita junta que en dit últim arrelament no se havia fet lo relax del plus resultant del segon arrendament de dit estanch, y que defalcant-se en esta ocasió los salaris y demés gastos que-s pagavan a las personas y oficials de la Junta de Medis per rahó de la cobrança de dit arrelament y la quantitat reservada cada any per la paga dels greuges, sols podrian faltar algunas divuyt mília lliuras, poch més o menos, per què vuy se pogués cumplir ab la quantitat de las dos-centas catorse mil dos-centas vuytanta-sinch lliuras, catorse sous y quatre, que se pagavan quiscun any per rahó de dit últim arrelament. En quant al segon reparo del salari de la persona que regirà lo nou llibre y dels gastos de la impressió de cartas, propis y altres indispensables, premedità també dita junta que los gastos de la impressió de cartas y propis, que són molt mòdichs, podrà lo molt il·lustre y fidelíssim consistori bestràurer la quantitat importarian, ab la seguretat que los reco-

1063. Document relligat, juntament amb A, entre els folis 494v i 499r.

braria de la mateixa quantitat que-s col·lectarà en prompte; y que a l'oficial regirà dit llibre per la present exacció li assenyalaria vostra senyoria il·lustríssima la quantitat de 200 lliuras, sous, pagadoras de la mateixa quantitat *im promptu* exigida, puix essent son treball no molt excessiu, per tenir ja la planta y disposició feta en lo llibre de dit últim arreglament, seria condecet y proporcionat dit salari. Y axí, a vista de que dits reparos ja foren //497r// premeditats, pot vostra senyoria il·lustríssima ordenar a dit molt il·lustre y fidelíssim consistori execute lo resolt per vostra senyoria il·lustríssima. Y est és lo sentir de dita junta, salvant sempre la censura de vostra senyoria il·lustríssima, que serà la més acertada». Ohida la qual relació, deliberàrem los tres estaments conformar-nos, com nos conformàrem, ab tot lo disposat en dit paper per dits senyors comissaris, a efecte que son contingut sie en resposta y satisfacció de dits reparos que-ns proposàreu ab vostra representació, ab circumstància que a la persona anomenareu per regir lo llibre se li pague lo treball per porrata, fins a l'arreglament novament faedor, a rahó 200 lliuras, sous, lo any. Y que per ço fossen despedidas segonas lletras segons estil de la Cort. Per tant, notificant-vos tot lo sobre referit, vos diem, ordenam y manam que, encontinent las presents vos seran presentadas, en res no obstant dits reparos, executeu la comissió per nosaltres donada ab ditas nostras primeras lletras de 18 del corrent, sí y conforme en ellas se conté, com axí ho esperam y nos ho prometem de vostre gran zel y aplicació en tot lo que conduceix al real servey de sa magestat y utilitat pública del present Principat. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustres senyors presidents de dits brassos y selladas ab lo sello major de dita Cort. *Datta* en Barcelona,¹⁰⁶⁴ en las casas de la Deputació, als XXX de janer, any de la nathivitat del Senyor MDCCVI.

Fra Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente en el brazo eclesiástico.

Don Pedro Torrelles, president del bras militar.

497v// Don Francisco Gallart y Pastor, conceller segon, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici nottarius et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Veneda, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti militaris secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti regalis scribe et secretarius.

Locus sigil+li.

Dicta die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras //499r// militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se és llegida per intel·ligència la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 29 del corrent, ab la qual se conforma ab lo deliberat per lo present bras lo matí del dia de ayr, aserca de ordenar als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y

---

1064. *A continuació, als, ratllat.*

ohidors que giren a sa magestat (Déu lo guarde) aquellas dos partidas juntas de summa de 7.573 lliures, 16 sous, 3.

Ítem, la deliberació del bras real de 29 del corrent, en orde al mateix, en què-s conforma ab lo deliberat per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich y present estament.

Bras ecclesiàstich, sobre lo Capítol 15 del Redrés

Ítem, altre deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, de dit die 29 del corrent, en orde al paper disposat per Capítol del Redrés de número 15, en què-s conforma ab lo deliberat per lo present bras lo die 27 del corrent, de anomenar-se per part de quiscun bras dos personas y un dels combinadors per a premeditar la discrepància de decretacions y deliberacions fetas per los tres brasos sobre dit capítol, per lo qual efecte lo il·lustríssim senyor president de dit bras ecclesiàstich, usant de la facultat a sa senyoria concedida, ha nomenat lo il·lustre abat de Sant Pere de Roda, //499v// don Feliciano de Sayol, llochinent de prior de Cattalunya, y lo il·lustre abat de Poblet, altres dels senyors combinadors.

Constitució número 34

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 34, respecte de fer-se y explicar-se la liquidació de tots los crèdits, fruyts e interessos en las sentèncias difinitivas que en execució de las resolucions uniformes dels tres il·lustríssims braços se ha disposat de nou per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, la qual dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Constitució número 99

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 99, junt ab la decretació posada per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als 29 del corrent, en què ha posat *placet*, ab què se traguén algunas líneas de dita constitució, la qual disposa la forma ab què han de examinar-se los notaris reals, y que degan tenir sis anys de pràctica los que voldran conseguir la autoritat real.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Suplicació del síndich de Agramunt

Ítem, se és llegida una súplica presentada per lo síndich de la vila de Agramunt a l'il·lustríssim bras real, junt ab un paper disposat en forma de capítol de Cort, en què se suplica a sa magestat sia de son servey estatuhir y ordenar que en las ciutats y vilas reals pugan extràurer //500r// tres mostesafs per cuydar del govern econòmic; y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real lo dia 27 del corrent, contenint que se forme constitució segons la minuta del paper

llegit, anyadint-hi que compregna las ciutats, vilas y llochs de baró, així ecclesiàstichs com seculars. Al qual paper en forma de capítol de Cort, lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, lo die 29 del corrent, ha decretat: *non placet*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt: *non placet sicut non placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Súplica del síndich de Balaguer

Ítem, se ha llegida altre súplica presentada per lo síndich de la ciutat de Balaguer, junt ab un paper en forma de constitució disposat a fi de que ninguns officials ordinaris, tant reals com de barons ecclesiàstichs y seculars, ni los matexos barons, pugan capturar a persona alguna, mentres que no sia en crim fragrant, sens consell en escrits de un assessor, altrament fent lo contrari, incidescan en las penas disposadas contra los contrafactors de las constitucions y no poder en avant conèxer del delictes sobre la persona capturada. Al qual paper de constitució ha decretat lo bras real a 25 *placet*, y lo ecclesiàstich a 27 que sia remesa als constitucioners.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet*.

Combinació Capítol 40 de Redrés

Ítem, se és llegit Capítol de Redrés de número 40, llegit y decretat en lo present bras als onse del corrent, y segons esta decretació se és tornat a disposar //500v// per haver-se aderit a aquella los altres il·lustríssims brasos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Redrés número 70

Ítem, se és llegit lo Capítol del nou Redrés número 70, contenint que se fasse erecció de un alguasil de la Generalitat y casa de la Diputació perquè fasse asistencia en tot lo que se li offeresca al concistori, official y arrendataris de la Generalitat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet*.

Redrés número 71

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 71, contenint que los doctors de la Tersera Sala no pugan fer part de sos guanyables als doctors de las dos salas civils en cosa alguna.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que lo dit capítol sie retornat a la il·lustríssima Junta del Redrés per a què en ella se premedite lo expedient y prevenció que's podrà posar en pràctica per a què se facilite lo despaig de las sentències en grau de suplicació y apel·lació, perquè tenint los doctors de la Tercera Sala tants guanyables despatxant com no despatxant, se evitan als litigants las dilacions de las sentències fahedoras.

501r//

Redrés número 35

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del nou Redrés de número 35,¹⁰⁶⁵ que fonch llegit en lo present bras als 10 del corrent, y per rahó de las decretacions posades per los tres il·lustríssims brasos se és tornat a formar de nou.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Redrés número 74

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 74, en què·s disposa que los militars que entraran o seran de nou insiculats en las bolsas de deputats y ohidors ab lo lloch de¹⁰⁶⁶ alguna vegaria en la qual no tindrà domicili, sí sols ab la circumstància de haver comprat e o adquirit casa en dita vegaria per rahó de algun contracte, los tals actes hagen de ser firmats per lo menos un any antes del dia que hauran de ser insiculats en bolsas.

Dissentiment de don Joseph de Càncer

Y havent-se procehit en votar sobre dit capítol, lo senyor don Joseph de Càncer y Pratsenjulià à discentit a que·s tracte de ell.

Redrés número 44

Ítem, se és llegit altre Capítol del nou Redrés, de número 44, llegit al present bras als dotse del corrent y per rahó de las decretacions posades en ell per los tres il·lustríssims braços se ha tornat a disposar de nou per los senyors de la il·lustríssima Junta del Redrés. //501v// Y lo il·lustríssim senyor president lo ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab què·s lleven de dit capítol las penas de privació del salari de un any y tersas *respective*, puix apar bastarà la prevenció de que, fent lo contrari, ne pugan ser querelats en visita.

Redrés número 66

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 66, contenint que qualsevol tauler dega donar dos fianzas idòneas a coneguda del consistori, y que aquellas hgen de renovar de nou en nou anys.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*, que ha decretat renovar-se las fermansas de sis en sis anys, anyadint lo present bras que, renovant-se ditas fianzas per la firma de la segona o altre ulterior caució, queden *ipso iure* liberadas las de la primera o enterior. Y que los senyors concistorials, a las caucions fahedoras de sis en sis anys, pugan admè-

1065. A continuació, contenint, ratllat.

1066. A continuació, la, ratllat.

trer las matexas fermansas, si·ls aparexerà ser idòneas. Y que la caució de ellas y de qualsevols oficials que reban y cobran las pecúnias de la Generalitat //502// se estipule y dispose en la conformitat que vuy y de pochos anys a esta part se ha estilat y estila per lo escrivà major de la casa.

Redrés número 67

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 67, contenint que en la vila de Santpedor se mantinga y continue la Taula del General ab son tauler y tanalla, conforme en las demás Taulas del General que·s troban eregidas en altres pobles.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Y havent-se referit per lo il·lustríssim senyor president que per la formació del regiment de la Generalitat se han de anomenar alguns oficials menors per los tres brasos de la present Cort.

Que los senyors tres presidents provehescan alguns puestos menors del regiment del General

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, desitjant atacar totas dilacions y que ab la major brevedat se adelante la formació del regiment que la Generalitat de present està formant, en servey del rey nostre senyor (Déu lo guarde) y defensa de aquest Principat, y que per defecte de alguns oficials menors no·s dilate esta importància, delibera per ço comètrer, com per sa part comet, a son il·lustríssim president, junt ab los altres il·lustríssims senyors presidents //502v// dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, la nominació de dits oficials menors de dit regiment, en la conformitat los aparexerà més convenient; reservant-se la present Cort General la nominació dels demás oficials majors de dit regiment fins a alferes *inclusive*. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

*Die dominica, XXXI mensis ianuarii, anno a nativitate
Domini millesimo septingentesimo sexto*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.

Don Mariano Vedruna y Mur.

503r// Anton de Llenes y de Bosser.

Joan de Osó y Osó.

Narsís de Vilamala y Grau.

Salvador de Texidor.

Joseph de Sabater y Campderròs.

Don Joseph Oliver y Claramunt.

Don Honofre de Lentorn.

Don Joseph Ribera y Claramunt.

Ramon de Carreras.

Don Joseph Marlès y Massana.

Joseph de Llobet.

Don Francisco Morer y Càncer.

Don Anton Sunyer.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Don Gaspar de Prat y Senjulià.

Fèlix de Vadell¹⁰⁶⁷ y Besturs.

Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Anton de Minguella y Aleny.

Basili de Planisolas.

Don Joseph Eril.

Don Anton Eril.

Don Carlos de Ribera y Claramunt.

Don Ignasi Miquel.

Don Ramon Xammar y Meca.

Francisco de Sala y Brandia.

503v// Don Joseph Copons y Escarrer.

Don Agustí Escarrer.

Diego de Vila y Peyret.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

1067. *A continuació, ll, ratllat.*

Joseph de Melianta y Sullà.
 Juan de Cassador.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Juan Ponsich y Monjo.
 Francisco¹⁰⁶⁸ Montany.
 Don Pedro Ribes y Granollach.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura¹⁰⁶⁹ Copons.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Francisco de Morata.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Anton de València, Franquesa y Regàs.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Anton Berenguer y Gabriel.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Gerònim Generes.
 Don Juan Claresvalls.
 504r// Emanuel Desvalls y Escura.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Francisco Tord y de Tord.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Don Pedro Prat y Senjulià.
 Juan de Riba y Comalada.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Juan¹⁰⁷⁰ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Francisco de Amar.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Don Francisco de Vilana y Vilamala.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Don Ramon Cellers.
 Don Jayme de Cordellas.

1068. *A continuació, de, ratllat.*

1069. *A continuació, de, ratllat.*

1070. *Precedit de Don, ratllat.*

Pau de Vilanova.

Don Joseph de Graell, Castelló y de Paratge.

Anton de Llansa.

Don¹⁰⁷¹ Jacinto Segrera y Xifré.

Don Pau Dalmasas y Ros.

Don Bonaventura¹⁰⁷² Vidal y Nin.

Don Carlos Alemany y de Bellpuig.

504v// Domingo de Castells y Gervàs.

March Anton de Llàssera.

Doctor Anton de Lloret.

Don Emanuel Guanter.

Don Francisco Basteró.

Don Francisco de Prat y Senjulià.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Franciscus Montany, dominus loci de Comiols et Pujol, archipresbiteratus de Àger.

Súplica de Rafel Figueró

Als quals axí convocats, se ha llegit la súplica presentada per Rafel Figueró, major, y Rafel Figueró, menor, pare y fill, impressors de la present ciutat, la qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Rafel Figueró, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices:*

s.n.¹⁰⁷³// Il·lustríssim senyor.

Rafel Figueró, major, y Rafel Figueró, menor, pare y fill, impressors de la present ciutat, diuhen que la sacra, catòlica y real majestat de nostre rey y senyor Carlos tercer (que Déu guarde) los honrà ab un real privilegi que·ls concedí a ells y a altre d'ells, durant sa real y llibera voluntat, de data de dos del corrent mes y any, en y ab lo qual los concedí lo títol de impressors reals, ab la expressa facultat de imprimir gazetas, papers polítics, relacions de serveys y altres que tocassen al real impressor, ab la prohibitiva o privació que impressor algun o altre persona no pugués imprimir o reimprimir ditas obras o papers. Y que ab la mateixa prohibitiva o privativa y vinguessen compresas qualsevols obras y demés que de present o en lo esdevenidor imprimirian o traurian a llum, a sos gastos y diligèncias; declarant que la propdita prohibitiva se entenga per lo termini de deu anys, com en dita real concessió més extensament se conté, còpia de la qual se presenta.

Y encara que la dita real gràcia, com a aprobada per sa real magestad, conté en sí tota legal y rahonable justificació, ab tot, per més manifestació de aquella, se diu y pondera lo següent:

Que és indubitat y sens controvèrsia alguna que en la suprema potestat resideix la facultat de concedir semblants gràcias, quals són las explicadas en dita real concessió, y altrament és propi de la real magestad lo tenir persona destinada y elegida per imprimir

1071. *A continuació, Fra, ratllat.*

1072. *A continuació, A, ratllat.*

1073. *Document sense foliar, relligat entre els folis 504v i 505r.*

lo que convinga al real servey, mereixent lo electo lo títol tant apreciable de impressor real, ab la prohibitiva de que altre no pugue reimprimir lo que toque al real impressor, no sols per la estimació que se ha y deu fer del qui goza de //s.n.// tant singular prerogativa, sinó també perquè havent sa real magestat elegit y deputat certa persona per lo dit fi y efecte (mogut de sos serveys y confiança en sa legalitat y perícia) ha volgut que altre no se immiscuís en la impressió dels negocis conduhins al real servey, puix en aquest¹⁰⁷⁴ no concorrerian las circumstàncias sobreditas que inclinaren lo real ànimo de sa magestat per gratificar-lo y honrar-lo ab lo títol de impressor real. Y és innegable que lo imprimir gazetas, papers polítichs de estat y relacions de serveys (que són los que se expressan en dita real concessió) conduexan directament al real servey.

A més, que la real gràcia concedida de impressor real se conforma ab lo que an observat los gloriosos antecessors de la sacra, cathòlica y real magestat, puix estos, com és ben notori, an sempre elegit son impressor ab las facultats sobre expressadas, gozant estos lo títol de impressor real, lo que semblantment practican los altres reys y prínceps estrangers.

La altre real gràcia que an merescut los suplicants, que conté la privativa de que altres no pugan imprimir o reimprimir los llibres o papers que ells de present y per lo esdevenidor imprimiran y trauran a llum a sos gastos y diligència, és també molt conforme a tota rahó y a la observança que-s té y ha tingut en lo present Principat y molt convenient al benefici públich.

Per quant lo que trau a llum a sa diligència, cuydado y gasto alguna obra conduhint a la pública utilitat y benefici comú (com o són los llibres que se imprimeixen) apar ser molt condigne de alguna remuneració, y no-s pot conciderar premi més proporcionat que lo de que altri no li contrafassa dita obra per cert termini de temps (que és lo que enclou dita prohibitiva) a fi de que ab aquell pugua beneficiar lo que ha consumit y gastat ab dita obra, lo que no lograria si altre li reimprimia aquella. Y altrament, en la present ciutat, en moltes //s.n.// y diferents ocasions, se ha experimentat que, trahent alguna persona alguna obra nova a llum de diferent gerarquia que la de imprimir, los excel·lentíssims llochtinents de sa real magestat an concedit de que altre no pugués fer la dita obra per cert termini de temps a fi de remunerar a aquell y commòurer los ànimos dels demés perquè apliquen son cuydado, gastos y treball per tràurer a llum obras novas, per convenir estas al benefici públich y comú y no menos al comerç.

Y ab singular y molt particular rahó ha y deu ésser practicat lo pròxim dit en la¹⁰⁷⁵ subjecta matèria, per quant lo procurar e inquirir nous llibres y que aquells sian convenients al benefici públich no pot negar-sse necessitar de gran diligència, cuydado y treball, axí com també de que la impressió dels llibres importa conciderabilíssimas summas. Y lo impressor que trau a llum una obra, a més del treball y cuydado en alcançar aquella per poder-la imprimir y lo gran gasto que à suportat en la impressió, se subjecta a la comuna contingència (la qual tots los dies se experimenta) de que la dita obra no sia agradable y no tinga despatx,¹⁰⁷⁶ perdent en est cas no menos lo treball que lo gasto que à tingut per aquella, la qual contingència com de si se deixa conciderar és condigna de remuneració.

Y en lo cas que lo llibre que novament se imprimeix té comú aplauso y despaig (que és en lo cas que los altres lo reimprimeixan¹⁰⁷⁷) queda lo primer impressor damnificat gravament, mal·logrant son treball, cuydado y gasto, puix de necessitat li à de ocasio-

1074. aquell, *corregit*.

1075. A *continuació*, mateixa, *cancel·lat*.

1076. despaig, *corregit*.

1077. ceimprimirian, *corregit*.

nar lo preiudici de que no venga dits llibres o a lo menos que no-n venga tants. Y que rahó se pot conciderar que aquell impressor que sens aplicar //s.n.// diligència alguna ni expossar-sse a la menor contingència de las sobre ditas damnifique a aquell que, tenint la mira al benefici públich, à procurat ab tot conato y diligència inquirir quals llibres por imprimir y impressos (després de haver-se gastat conciderables summas per la impressió) posar-se a la sobre dita comuna contingència si tindrà mal-lograts son treball y gastos, no tenint aquells despaigs.

Al que se anyadeix que lo no tenir los impressors la sobre dita prohibitiva és donar los motiu per lo que se à expressat pròximament de que no emprenden lo imprimir molts llibres que altrament imprimirian, tot lo que redundaria contra la pública utilitat y no menos del comers.

Y finalment, lo que confirma més tot lo ponderat és la observança que-s té y se à tingut en lo present Principat, puix per las sobre ditas rahons o altres los antecessors de sa real magestat o sos llochtinents y capitans generals acostuman y an acostumat concedir reals gràcias y mercès de imprimir-sse molts y diferents llibres ab la prohibitiva de que altres impressors no poguessen reimprimir aquells dins lo espay y termini de deu anys o de altre, com axí apar dels reals privilegis que-s troban impressos en lo principi de molts dels llibres que se an imprimen en lo present Principat, y de alguns de aquells apar ab lo memorial o cathalogo que-s presenta.

No obstant las rahons y autoritat que acompanyan la real gràcia, motius y observança sobre referida, ha previngut a notícia dels suplicants que la Confraria dels Llibraters, vulgarment dita de sant Geroni, y alguns impressors de la present ciutat aurián recorregut a vostra senyoria il·lustríssima, per medi de suplicació per ells presentada, a fi de que no-s fos posat en execució dit real privilegi o, per millor dir, que no se continuàs aquella (olvidats, segons se té notícia, que ells sollicitaven la mateixa real gràcia y no pogueren conseguir-la) ab lo motiu de que se encontraria ab¹⁰⁷⁸ las Generals Constitucions del present Principat y de las que-s tro//s.n.//ban col·locadas baix lo títol «De comers y seguretat de camins», y també als Capítols 81, 84 y 85 de las *Consuetuds de Barcelona*, vulgarment ditas del «*Recognoverunt proceres*», per dir-se que en ditas constitucions y capítols se establiria lo franch y llibero comers en lo present Principat, y axí mateix que se prohibirian los distrets o distrahiments, y que la dita real gràcia seria contra de tot lo pròxim dit. Emperò, lo dit motiu, a més de quedar del tot desvanescut ab lo que ja se à ponderat, és més notori a la satisfacció ab lo que se segueix:

Per quant, en primer lloch, lo que-s troba disposat en ditas Generals Constitucions, com de sa lectura apar, concisteix en què los habitants en lo present Principat pugan comerciar en aquell y fora de ell, aportant ses vituallas y mercaderias, sens poder-se'ls fer impediment per persona alguna en los camins y ports; y lo contengut en dita real gràcia no té connexió ni dependència alguna ab lo pròxim dit y, per consegüent, no pot dir-sse encontrar-se aquella ab las referidas Generals Constitucions, ans bé, al no admètrer-se la dita prohibitiva, se auria de dir que los impressors se retraurían de imprimir molts llibres per la notable contingència, ya sobre referida, de que altres no reimprimissen aquells, mal-logrant son treball y gasto, donant-se motiu de esta manera que ab dits llibres, que altrament se imprimirian, no porían comerciar.

Y no-s creu que, per més que los impressors y llibraters registren lo volumen de nostres Generals Constitucions, encontren alguna de aquellas ab la qual se contradiga lo que està disposat en dita real concessió. Y apar ne pot ser verdader testimoni lo que an experimentat los mateixos impressors y llibraters havent-se concedit a ells y a altres,

1078. a, *ratllat*; ab, *interlineat*.

tan antigament com modernament, una infinitat de reals privilegis ab la facultat de imprimir molts llibres //s.n.// ab la prohibitiva de que altres no poguessen reimprimir-los. Y no és imaginable que si dits reals privilegis aguessen encontrat ab las ditas Generals Constitucions los gloriosos antecessors de sa real magestat (essent com eran tant zelosos de la observança de aquellas) aguessen concedit ditas reals gràcias, axí com també de que vostra senyoria il·lustríssima, com a protectora y defensora de ditas Generals Constitucions, no agués axit al reparo, impeding la executòria de semblants reals gràcias, del que fins vuy no se n'ha tingut notícia.

En segon lloch, se diu que encara que los distrets en Cathalunya sian prohibits, com axí o atestan nostres pràctichs encara que no se à vist formal constitució que-u dispose, sí sols que se atribueix (com diuhen dits pràctichs) a la Constitució 4, títol «De comercis y seguretats de camins». Emperò, axò no obstant, ab molts y diferents reals concessions se an atorgat en Catalunya distrets y se an aquells aprobats ab reals sentèncias o declaracions, com també així o afirman nostres pràctichs; y altrament los distrets són practicats en la present ciutat en tots los col·legis y confrarias de ella, puix tenen la prohibitiva y privativa en orde a sos *respective* exercicis.

A més, que essent com és, com se ha dit, la observança en lo present Principat de concedir-se semblants prohibitivas, encara que de aquellas se induhís distret (lo que-s nega), la dita observança auria donat dret per ésser admesas aquellas, com axí en propis tèrmens de distret o ensenyan los doctors, majorment en atenció de que las ditas prohibitivas se suposan sempre ésser concedidas *iusta et publica causa urgente*, qual és de inclinar y commòurer los ànimos de aquells a qui-s concedeixen perquè apliquen son cuydado, diligència y gasto en tràurer a llum molts llibres, obres y papers, tot lo que redunda en benefici del públic; y esta causa se concidera haver estat la rahó per la qual los gloriosos antecessors de sa real magestat an concedit semblants gràcias y haver-las aprobadas en tots temps y sempre vostra senyoria il·lustríssima.

Y finalment, no pot omitir-se que si algun dret pretenen tenir los //s.n.// impresors y llibraters per oposar-se a dita real concessió no quedan destituhits de remey sens aver de recórrer y cansar a vostra senyoria il·lustríssima, puix tenen sempre lo regular y ordinari, qual és de un judici en lo qual exactament se atendrá si dita real gràcia se encontra ab las Generals Constitucions y als demés fonaments que poden tenir per contradir a aquella.

Per tot lo que, y altrament posant en la notícia y alta comprehenció de vostra senyoria il·lustríssima tot lo referit, ab lo degut y més obsequiós rendiment suplican ésser del mayor agrado de vostra senyoria il·lustríssima lo admètrer benignament las sobre ditas rahons y annuir a aquellas, axí com despreciar las que se an ideat contra la real gràcia y continuació de la execució de aquella. Que o rebrà a singular mercè de la gran rectitut y zel de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc. Pro Salvatore Graell, Ignacius Tèrmens.*

De Solà y Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

s.n.// Súplica de Figueró.

s.n.// *Nos don Carlos, por la gracia de Dios rey de Castilla, de Aragón, de León, de las dos Sicilias, de Jerusalén, de Ungría, de Dalmacia, de Croacia, de Navarra, de Granada, de Toledo, de Galicia, de Mallorca, de Sevilla, de Serdeña, de Córdoba, de Murcia, de Jaén, de los Algarbes, de Algecira, de Gibraltar, de las islas de Canaria y también de la Indias Orientales y Occidentales y de las Islas y Tierra firme del Mar Occéano, archiduque de Austria, duque de Borgoña y Brabante, de Milán, de Atenas y de Neopatria, conde de Absburg, Flandes, Tírol, Barcelona, Rosellón y Serdaña, marqués de Oristán y conde de Goccéano. Por quanto Rafael Figueró, mayor, y Rafael Figueró, menor, padre e hijo, nos han representado //s.n.// lo mucho se han adelantado al real servicio azia nuestra augus-*

ta Casa en el Reynado de nuestro tío y señor don Carlos segundo (que gloria aya), como también durante el tiempo de la ilegítima intrusión del duque de Anjou, en el qual se mostraron con la entereza correspondiente a la fidelidad devían professarnos; y que de más de quarenta años a esta parte han siempre impresso tantos papeles reales quantos huvieron de dar a la imprenta nuestros gloriosos predecesores; y que así mesmo, en concideración a sus servicios, nuestros lugartenientes y capitanes generales, en diferentes ocasiones les concedieron varios privilegios para imprimir unas y otras obras y papeles, así históricos, morales y políticos y muchos otros, como también de vidas de santos, resos y demás, y en particular para imprimir los Anales Históricos de los gloriosos sucessos de la cesárea magestad del emperador Leopoldo, nuestro padre y señor (que Dios tiene), la qual suspendieron por la dicha ilegítima intrusión del duque de Anjou; nos han suplicado les hiziésemos gracia y merced de concederles privilegio para que ninguno sino dichos padre y hijo Figueró puedan imprimir gazetas, relaciones de servicios, papeles políticos de estado y demás que de su sola inspección se comprehenda pertenecer a nuestro impressor; cuyo título así mismo nos suplican les otorguemos, con la facultad de imprimir qualesquier obras que a sus costas, actividad y diligencias saldrán a luz en este Principado, con expresa prohibición de que ninguna otra persona en dicho Principado y Condados pueda reimprimir dichas obras ni papeles, ni los que tienen ya impressos, como son los oficios y resos de los santos nuevos que actualmente se hallan y los venideros, así en forma de libro como de por sí, el gran Piscatore de Sarraval, Interrogationes brevesque respontiones o por otro nombre Mille casus, su autor el padre Ottavio Maria; Luz de verdades católicas, Aelii Antonii Nebrissensis, con las addiciones que nuevamente ha impresso la Corte Santa, y los dichos Anales Históricos que de presente se //s.n.// están componiendo. Y nós, atendiendo a los servicios de los susodichos Figueró y a que es muy proprio de nuestro paternal amor mostrarnos agradecidos a sus servicios, para alentarles a mayores, y a que es bien que aya sugetos de cuydado y diligencia para sacar a luz diferentes obras, para el mayor establecimiento y conservación de la santa fe católica y del estado monárquico, hemos resuelto hazerles merced, como con tenor de las presentes les hazemos, a dichos Rafael Figueró, mayor y Rafael, menor; y al otro de ellos, durante nuestra mera y líbera voluntad, de el título de nuestro impressor real, con la facultad de imprimir gazetas, papeles políticos, de estado, relaciones de servicios y otros que pertenezcan a dicho nuestro impressor real, con prohibición expresa de que ningún impressor en dicho nuestro Principado y Condados ni otra persona alguna sino el uno u el otro de dichos Figueró u quien su consentimiento tuviere, puedan imprimir dichos libros, obras y papeles ni reimprimirles; y con la mesma expresa prohibición mandamos vengán comprehendidas qualesquier obras y demás que de presente y por lo venidero a sus costas y diligencias saldrán en este nuestro Principado y Condados y darán a la imprenta, y que dicha prohibición se entienda por el término de diez años, el qual ha de empeçar a correr desde el día les será concedida licencia por nuestro canceller o quien tuviere legítimo poder, cada una de las obras, libros o papeles que irá imprimiendo, ço la pena de perder las dichas obras o papeles que se reimprimirán, moldes y demás y de mil florines de oro de Aragón, exigidores irremissiblemente de propios bienes de los contrafactores, los quales se ayan de aplicar a nuestras arcas reales; y con la mesma mandamos a todos y qualesquier oficiales, así reales como de barones, de qualquier grado u condición sean de el dicho nuestro Principado y Condados, que esta nuestra ayan, guarden, tengan y observen, aver, tener, guardar y observar hagan y contra no vayan en ningún modo, si nuestra gracia desean mantener y en la susodicha pena no //s.n.// incurrir. En testimonio de lo qual mandamos despachar las presentes con nuestro sello real común en el dorso selladas. Data en nuestra ciudad de Barcelona, a los dos de enero de mil setecientos y seis años.

Yo el rey

Lugar del se+llo.

Vidit Thomás, cancellarius. Don Ramón de Vilana Perlas, secretarius. Vidit Alemany Descallar, pro thesaurario generali.

In diversorum secundo, folio XXXXII.

Vuestra magestad haze merced a Rafael Figueró, mayor, y a Rafael, menor, de el título de impressor real, con las facultades y prohibiciones arriba expressadas.

s.n./ *Catalogo* o memorial de alguns llibres que se han imprès en la present ciutat y Principat, tant antigament com modernament, ab real privilegi de que no poguessen reimprimir-se per cert termini, com és lo de deu anys o altre.

<i>Títols de dits llibres.</i>	Mesos i anys de la concessió dels reals privilegis.	Los sereníssims senyors reys y excel·lentíssims lloctinents que han concedits los reals privilegis.
<i>Lexicon latino cathalanum seu dictionarum Aelii Antonii Nebrissensis</i>	1 <i>septembris</i> 1560	<i>Don Garcia de Toledo.</i>
<i>Conceptos espirituales sobre el magnificat</i>	18 <i>setiembre</i> 1597	<i>Feria.</i>
<i>Antonii Oliba, De iure fisci</i>	10 <i>februarii</i> 1600	<i>Feria.</i>
<i>Conciones octau. de sanctissimo sacramento</i>	2 <i>agosto</i> 1602	Lo arquebisbe.
<i>Historia de los condes de Barcelona</i>	31 <i>enero</i> 1603	Lo arquebisbe.
<i>Tratado del purgatorio</i>	24 <i>enero</i> 1604	<i>El rey.</i>
<i>Obras de Ludovico Blosio</i>	18 <i>setiembre</i> 1608	<i>Monteleón.</i>
<i>Miscellanea de Manescal</i>	22 <i>deziembre</i> 1610	<i>El obispo de Tortosa.</i>
<i>Apologetica disputa de Manescal</i>	11 <i>enero</i> 1611	<i>El obispo de Tortosa.</i>
<i>Flores nuevas cogidas de divinas y humanas letras</i>	22 <i>noviembre</i> 1611	<i>Almacán.</i>
<i>Theatro de las religiones</i>	6 <i>deziembre</i> 1611	<i>El rey.</i>
<i>Joannes Petrus Fontanella De pact</i>	14 <i>martii</i> 1612	Almacán.
<i>Sermones de fray Jaume Rabullosa</i>	25 <i>setiembre</i> 1616	Alburquerque.
<i>Historia de san Olaguer</i>	15 <i>deziembre</i> 1616	Alburquerque.
<i>Puntos espirituales de divinas letras</i>	8 <i>enero</i> 1618	Alburquerque.

s.n./ Títols de llibres.	Mesos y anys.	Excel·lentíssims lloctinents.
<i>Isagoge in totam sacram scripturam</i>	13 <i>ianuarii</i> 1619	<i>El rey.</i>
<i>Conceptos extravagantes y peregrinos</i>	29 <i>octubre</i> 1619	<i>Alcalá.</i>
<i>Sermones del santissimo sacramento</i>	7 <i>setiembre</i> 1620	<i>Alcalá.</i>
<i>Peligros y reparos de la perfección</i>	6 <i>deziembre</i> 1624	<i>El rey.</i>
<i>Conciliorum Josephi Ramonii</i>	10 <i>iunii</i> 1628	Lo bisbe de Solsona.
<i>Vergel de plantas divinas</i>	12 <i>setiembre</i> 1629	<i>Feria.</i>
<i>Joannis Petri Fontanella, Decisiones</i>	11 <i>martii</i> 1638	Santa Coloma.
<i>Summa controversiarum in 1 p. D. Thom</i>	15 <i>novembris</i> 1638	Santa Coloma.
<i>Annotationum Evangelia totius anni</i>	31 <i>decembris</i> 1638	Segorbe y Cardona.
<i>Summa omnium operum Leandri</i>	28 <i>iunii</i> 1680	<i>Bournonville.</i>
<i>Práctica del amor de Dios de san Francisco de Sales</i>	4 <i>noviembre</i> 1683	<i>Bournonville.</i>
<i>Aelii Antonii Nebrissensis Grammatica enucleata</i>	18 <i>aprilis</i> 1684	<i>Alexius, duque de Bournonville.</i>
<i>Piscatore, de Sarraval</i>	18 <i>deziembre</i> 1687	<i>El marqués de Leganés.</i>
<i>Ofici de sant Lluís Bertran y demás</i>	3 <i>nohembre</i> 1690	<i>Duque de Villahermosa.</i>
<i>Joannis Aegidii Trullench, Opus Morale</i>	12 <i>martii</i> 1699	<i>Jorge, landgrave de Hassia.</i>
<i>El christiano instruido en su ley</i>	4 <i>agosto</i> 1699	<i>Jorge, landgrave de Hassia.</i>
<i>Nostra Senyora del Carme</i>	6 <i>febrer</i> 1700	<i>Jorge, landgrave de Hassia.</i>
<i>Tercera parte de el sabio y monarquía de el amor de Jesús</i>	26 <i>febrero</i> 1700	<i>Jorge, landgrave de Hassia.</i>
<i>Oficis y resos de sants nous</i>	15 <i>abril</i> 1700	<i>Jorge, landgrave de Hassia</i>

Y se omiteix lo fer nota o expressió de altres llibres que se han imprès ab dita real facultat perquè al voler-s'í notar tot se'n poria fer un volumen.

La qual lo senyor president ha donat per proposició.

**Que sie comesa a las personas nomenadas
per vèurer la súplica dels llibreters y estampers**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la súplica de Rafel Figueró, major, y Rafel Figueró, menor, pare y fill, impressors ciutadans de Barcelona, en què expressan diferents rahons, suplicant que en atenció de ellas annuesca la present Cort dita súplica, atès que dedueixen restar insubsistents las que han ponderat los proms y Confraria de sant Gerònim de l'ofici de llibreter e impressors de esta ciutat, ab la súplica per aquells presentada, atnent que aquella, ab deliberació feta en lo present bras a 24 del corrent, //505r// fou comesa a dos personas y als advocats de quiscun dels tres il·lustríssims estaments, y que las dos súplicas tenen connexitat y tractan de unas mateixas pretencions, delibera per ço que dita súplica sie remesa a la dita junta per a què, després de haver practicat lo negoci, fassen relació als tres braços *respective* del que sentiran en ell, a fi de que ab més madura premeditació se puga resòldrer lo de major acert. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Redrés número 68

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 68, en què·s disposa que en qualsevol taula de entradas y exidas del General sols pugan cobrar dos sous per lliura per lo salari de ells.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 69

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 69, en què·s disposa que los ohidors de comptes de tres en tres mesos tingan obligació de fer visita per los aposentos de la casa y regonèxer si los oficials portan regulats sos llibres, com tenen obligació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 72

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 72, en què·s disposa que sempre y quant lo receptor de frauds de la taula y collecta de Barcelona y sobrecullidors hauran de donar los comptes, degan los ohidors del General, //505v// ab intervenció del racional de la casa de Deputació, examinar-los, havent de observar lo mateix en passar los comptes al regent los comptes y drassaner.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 73

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 73, en què·s disposa que, per la bona exacció dels drets de la Generalitat, los

col·lectors, guardas, exactors, arrendataris, sos procuradors y demés oficials de la Generalitat y los que aniran en sa comitiva, anant officio officiant, gosen de la prerrogativa de aportar armas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Combinació Constitució número 77

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 77, respecte de regular los actes los notaris en son manual dins sis mesos finit lo any, decretat en lo present bras a 20 del corrent, a la qual lo il·lustríssim bras real, a 25 del mateix, ha posat lo *placet*, anyadint que axí mateix tingan obligació los notaris de fer rúbrica en lo manual y que resten salvos los privilegis de las ciutats, vilas y universitats al que se deu observar per inquirir contra los notaris qui són omisos en regular los actes al manual; a la qual decretació lo il·lustríssim bras real se és aderit a 30 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet //506r// sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

Constitució número 128

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 128, en què-s disposa que lo lloctinent general, portantveus de general governador ni altre official real pugan detenir presos en lo palàcio ni en sas casas, sinó que totas las personas seran capturadas degan aportar-se a las presons destinadas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 129

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 129, en què-s disposa que als testimonis de *coharctata* se posaran en presó per testificar sobre algun article o deducció, se'ls dega pèndrer la deposició dins lo espay y termini de sis dias naturals, comptadors del dia, punt y hora que los tals testimonis se hauran posat en presó.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que, després de haver depositat, los testimonis hagen de ser relexats encontinent, si no és que lo fiscal pretengués haver aquells depositat fals, en lo qual cas sols los puga detenir per lo espay de quinze dias pròxims al de llur deposició, dins los quals los hage de declarar la causa, y, exint a favor //506v// del testimoni o testimonis, degan ser relaxats encontinent de ditas càrcers.

**Dissentiment general a la Cort
per dos síndichs del bras real**

Ítem, se ha llegit lo discentiment general posat en lo il·lustríssim bras real esta tarde per lo doctor micer Joseph Rubies, síndich de Balaguer, al qual se ha aderit lo senyor Magí Macià y Barthomeu, síndich de Vilafranca del Panadès, lo qual discentiment és del tenor següent:

Lo doctor micer Joseph Rubies, síndich de Balaguer, atnent que en lo discurs de las presents Corts se han posats molts discentiments particulars a diferents constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés, los quals són en gran perjudici¹⁰⁷⁹ tant del servey de sa magestat per a retardar ab ells la més breu expedició de la Cort, de què tant se necessita, com de la utilitat pública, puix que moltas de las constitucions, capítols de Cort y Redrés discentits y discentidas contenen disposicions molt favorables al present Principat y a la Generalitat *respective*, per so, posa discentiment general a tots los actes de la present Cort fins y a tant sien declarats o llevats tots los discentiments fins vuy aposats a qualsevols constitucions, capítols de Cort y del Redrés, no entenen, emperò, que lo present discentiment general comprega lo que las dotse personas elegidas per los tres il·lustríssims braços tenen per incumbència de tractar la anticipació del donatiu faedor y demés tocant al real servey; //507r// y també la incumbència tenen los senyors de la Junta de Medis per lo donatiu fahedor en la conclusió de las presents Corts, antes bé las ditas juntas, no obstant lo present discentiment, pugan prosseguir en sas dependèncias. *Requirens, etc.* Y que lo present discentiment sie participat per lo promotor del present bras als il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar per medi de sos *respective* promotors.

Al qual discentiment se ha aderit lo senyor Magí Macià y Barthomeu, síndich de Vilafranca del Penadès.

1079. *A continuació, tal del, ratllat.*

*Die lune, prima mensis februarii, anno a nativitate
Domini millessimo septingentessimo sexto,¹⁰⁸⁰ post meridiem,
hora tertia¹⁰⁸¹ iam pulsata; et mane, eo quia erat appositum
dissentimentum generale et non erat sublatum, non fuerunt
descripti illi qui concurrerunt*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.

Joseph de Melianta y de Sullà.

507v// Don Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Fèlix de Vadell y Besturs.

Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Gerònim Castellbell.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Joseph Alemany y Navel.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Miquel Cordellas.

Don Francisco Vilana y Vilamala.

Don Carlos Orís y Puiggener.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Don Joseph Marlès y Massana.

Don Jacinto Descallar y Ortodó.

Don Juan Copons y Falcó.

Don Jaume de Copons y Falcó.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Don Francisco de Amigant y Olzina.

Don Honofre de Lentorn.

1080. A continuació hora, ratllat.

1081. quinta, ratllat; tertia, interlineat.

Don Joan Batlle.
508r// Emanuel Desvalls y Escura.
Joan de Boxeda.
Don Francisco Prat y Senjulià.
Don Gaspar Prat y Cortiada.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Juan Francesch de Maresch.
Don Jacinto Segrera y Massana.
Don Francisco Segrera y Massana.
Joseph de Ros.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Pons de Caramany y Margarit.
Narsís de Vilamala y Grau.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
Francisco de Amar.
Don Joseph Desprats y Cebasona.
Don Ignasi Miquel.
Don Juan Novell y Nadal.
Don Juan de Saleta y Ferich.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Ramon Cellers.
Don Joseph de Copons y Escarrer.
508v// Basili de Planisolas.
Jacinto de Geralt.
Don Ramon Rodolat.
Doctor Joseph Solà y Guardiola.
Don Carlos de Fiviller y Torres.
Don Joseph Eril.
Don Anton Eril.
Domingo de Castells y Gervàs.
March Anton de Llàssera.
Doctor Anton de Lloret.
Juan Francisco de Buil y Cierco.
Miquel Pau de Vilanova y Olmera.
Alonso de Pallarès.
Francisco de Morata.

Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càncer.
 Don Pedro Montoliu y Ribes.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Francisco Puigdesàlit y Says.
 Don Fèlix de Areny y Vilanova.
 509r// Don Joseph Graell, Castelló y Peratge.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Francisco de Sala y Mas.
 Don Francisco Aloy y Guitart.
 Juan de Osó y Osó.
 Don Gerònim de Magarola y Grau.
 Don Francisco de Castellà Cebastida.
 Ramon de Carreras.
 Balthezar de Llunes.
 Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Francisco de Móra y Casadevall.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Sub hac die comparuit et iuravit Raymundus de Rialp et Çafont, domicellus in villa de Anglasola domiciliatus,¹⁰⁸² procurator Caroli de Llenes et Malla, domicelli in villa de Tarroya, eiusdem diocesis, domiciliati; constat de procuracione instrumento recepto penes Joannem Baptistam Alsamora, nottarium publicum dicte ville de Anglasola, die decima sext mensis decembris proxime dimissi annique millessimi septingentessimi quinti.

Se ha llegit lo alsament de dissentiment general que lo //509v// die de air fou posat en lo il·lustríssim estament real¹⁰⁸³ per lo síndich de la ciutat de Balaguer, al qual se aderí lo síndich de Vilafranca del Penadès; lo qual discentiment han alsat esta tarda, en la forma següent:

Il·lustríssim senyor. No obstant, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

510r¹⁰⁸⁴// En lo bras real, convocat la tarda del die primer, febrer, 1706, se ha alçat lo discentiment general que lo dia antecedent, 31 de janer, fou posat, lo qual ha alsat en la forma següent:

1082. domicelli, *corregit*.

1083. ecclesiàstich, *rallat*; real, *interlineat*.

1084. Document *relligat*, juntament amb la relació de la Junta de Balancers, entre els folis 509o i 521r.

Il·lustríssim senyor.

No obstant que al doctor Joseph Rubias, síndich de la molt leal ciutat de Balaguer, aparega que lo discentiment general per ell posat a tots los actes de la present Cort lo dia de ahir, 31 de janer, fins y a tant sien declarats y llevats los molts discentiments particulars se han posat en lo discurs de la present Cort a difarents constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés, ésser molt conforme al real servey y utilitat pública, puix que per los sobre dits discentiments se retarde la breu expedició de la Cort, de què tant se necessita, y se impedesca lo benefici del present Principat; però en atenció de que los tres il·lustríssims braços tenen elegida una il·lustríssima junta de 12 personas a effecte de que ab incessant aplicació procuren concordar qualsevols difarèncias que impedescan la conclusió de las presents Corts Generals y que, deposats tots interessos particulars, se tinga sols la mira en los dos principals fonaments, que són lo real servey y utilitat pública; y se espera ab tota seguretat conseguir estos fins ab molta brevedat, mediant la alta comprehensió y providència de dita il·lustríssima junta, així que pre//510v//caucionant-se ab la sobre dita forma lo que més se necessita per a què se terminen los sobre dits discentiments, sie de la major conveniència que se proseguesca ab tota vigilància en la expedició de las Corts. Per ço, dit doctor Rubias alsa lo sobre dit discentiment general per ell posat dit die de ahir, 31 del passat, a tots los actes de las presents Corts, accontentant-se sie en aquellas passat avant així com si posat no fos. Y lo present participat als altres il·lustríssims braços per lo promotor de este bras real per medi dels promotors de aquells.

E seguidament, lo senyor Magí Macià y Barthomeu, síndich de Vilafranca, lo qual se era ajustat a dit discentiment, conformant-se ab lo sobre expressat per dit doctor Joseph Rubias, se aparta de dit discentiment y en quant manester sie se alsa aquell a effecte de que se continue en tots los demés actes y dependèncias de la Cort. *Requïrens, etc.*

Capítol de Cort número 60

Seguidament, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 60, disposant los anys de pràctica han de tenir los qui voldran obtenir privilegi de apotecari, decretada en lo present bras a 18 de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras real, a 24 de dit, decretat *placet sicut placuit illustrissimo stamento militari*, ab què se previnga que també valga la pràctica havent practicat en algun hospital real del present Principat, y que per dit capítol no sie fet perjudici a las ciutats y universitats que tindran privilegi en contrari; y lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 30 de dit, decretat *placet sicut placuit regali, addendo* que valga la pràctica als fadrins que practicaran en apotecarias de monestir y convents del present Principat o passar-se mestres ab privilegi dels protomèdichs.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit ecclesiastico in prescripta sua ultima decretacione*.

Capítol de Cort número 70

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 70, acerca las súplias, requestas o escripturas que·s presentaran axí als llochtinents de sa magestat, portantveus de general governador y altres mencionats en dit //521r// capítol, decretat en lo present bras a 19 de janer proppassat, y la deliberació presa sobre lo contengut en dit capítol en lo il·lustríssim estament real a 26 del mateix, y Capítol concernent al mateix disposat y decretat en dit bras real lo mateix die.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las deliberacions de l'il·lustríssim bras real y decretació feta en lo capítol novament disposat, ha deliberat que tots los papers llegits sien remesos als advocats del present bras per a què sobre lo contengut en ells formen y disposen un capítol de Cort y reporten aquell al present bras per a què, conformant-se en la idea de dits advocats, la pugan passar als altres il·lustríssims estaments y pèndrer-se aquell expedient que apareixerà ser de major conveniència.

En aquest die, los senyors de la il·lustríssima Junta de Bilansers han de paraula expressat y en escrits entregat la relació següent:

Il·lustríssim senyor. Primera part. Desitjant, etc. *Inseratur, etc.*

511r¹⁰⁸⁵// Il·lustríssim senyor.

Primera part.

Desitjant la Junta dels Balansers anomenats per los tres il·lustríssims estaments de la present Cort General cumplir al que se'ls ha posat en mans de formar lo Balans de l'estat de la Generalitat, y axí bé comensar a treballar aquell des del dia últim del mes de mars de l'any 1626 fins a l'últim dia del mes de juliol 1705, havent enconrat uns coderns de un balans fet des de dit dia últim de mars, 1626, fins als 20 de desembre, 1701, que fou entregat per la Junta de Balansers als il·lustríssims y fidelíssims senyors deputats del present Principat al primer de octubre, 1702, del qual balans no·s pot dubtar està ab tota perfecció conclòs per assegurar las personas que·l compongueren haver mirat la matèria exactíssimament y ésser ditas personas de la major confiança de la il·lustríssima Cort; per ço, ha aparegut a dita junta formar solament balans des del dia 31 de desembre, 1701, fins a l'últim dia de juliol, 1705, donant primerament notícia a vostra senyoria il·lustríssima de que en lo Balans fet des del dit any 1626 fins als 20 de desembre, 1701, se troba que las entradas de la Generalitat en los setanta-sinch anys que corregheren en dit temps foren vuyt milions set-centas y sis mil sis-centas quarantanou lliuras, set diners y malla, y las datas o exidas foren vuyt milions set-centas tretse mil tres-centas sinquanta-nou lliuras, tres diners (com en dits coderns és de vèurer), del que resulta que las datas o exidas excedeixen a las entra//511v//das en sis-mil set-centas nou lliuras, dinou sous, set diners y malla. Y encara que d'esta manera no pot estar bé lo compte, perquè no és creïble que ningú dels qui administraren la hazienda de la Generalitat en dit temps gastaren per ella quantitat alguna, y així bé no pot de ninguna manera ésser més lo gastat que lo cobrat, però no deu causar admiració que en uns comptes de tant llarchs anys succehesca una travacuenta de aqueixa quantitat, principalment havent tingut lo present Principat en lo dit espay tants contratemps,

---

1085. Document relligat entre els folis 510v i 521r.

ja de guerra, ja contagi, y algunas vegadas que estos treballs han obligat al concistori dels diputats y oïdors a ausentar-se de la present ciutat de Barcelona, y en estas ocasions no han pogut las entradas y exidas córrer per lo banch y taula de la present ciutat, com se acostuma en la present casa de la Generalitat; y a més de axò, se haurà perdut algun paper, sens lo qual no-s pogué arribar a la total averigüació.

Y donada a vostra senyoria il·lustríssima esta intel·ligència, seguirà la dita junta lo estil que en dit balans ha trobat y continuarà aquell fins lo dia últim de juliol de l'any pròxim passat de 1705, que és lo terme fins al qual los oficials de la present casa han entregat papers y llibres a la dita junta. Y per sa major comprensió y claredat dividirà dit balans en tres parts, y últimament formarà memorial a part dels deutors de la Generalitat, dividint aquell en tres classes, ço és, una dels que se judican incobrables, altre dels que judican semicobrables y altre dels cobrables. Y passant a la primera part del balans, que té la mira a balansar las entradas y exidas ha tingut lo General de Cattelunya des de l'any 1701 *exclusive* fins al dit dia últim de juliol, 1705 *inclusive*, expresadas en los memorials entregats per lo racional de la present casa, com en ells és de vèurer, diu y refereix a vostra senyoria il·lustríssima que las rebudas y entrades que en lo //512r// discurs de dit temps ha tingut la Generalitat per drets de General, bollas, safrans y dels demás emoluments que avall se individuaran de cada espècie per sí concisteixan en las partidas següents, posant resumida tant solament la suma de quiscun any de cada espècie de dits drets per evitar prolixitat infructuosa, attès en los memorials estan expressadas per jornadas ditas entrades:

Primo, se donan per entrada aquellas 5.577 lliures, 18 sous, 4, que-s trobava tenir dit General de resta en la taula de la present ciutat lo últim dia de desembre 1701: 5.577 lliures, 18 sous, 4.

Semblantment, se fa entrada de 1.433 lliures, 12 sous, 7, que dit dia, mes y any tenia dit General en son crèdit en lo banch de Barcelona, com així apar en los dits coderns donats per lo racional: 1.433 lliures, 12 sous, 7.

Y se nota que, per evitar reparo com en lo Balans sobre dit se fa càrrega en las entradas de 919 lliures, 5 sous, 7, que lo die 20 de desembre, 1701, diu se trobava tenir de resta dit General en lo banch de la present ciutat; y semblantment, de aquellas 5.559 lliures, 12 sous, 10, se trobava tenir de resta en dit dia, mes y any en la taula de dita ciutat, lo que desavansa de las sobre ditas partidas, que en lo últim de desembre, 1701, se trobava tenir en dits banch y taula, és a saber, se trobava tenir més en la taula 18 lliures, 5 sous, 6, y en lo ban[ch] 514 lliures, 7 sous, del que se trobà en dit dia 20 de desembre, 1701; per a consolidar esta diferència, la Junta de Balansers concidera que pogué ésser que entrassen més partides en los dias discorregeren de 20 fins a l'últim de dit mes de desembre, o bé que lo dia que lo oficial donà la nota de ditas restas no hagués tingut notades totas las entradas o bé pres error al tirar las restas de dits comptes, així que apar a la Junta de Balansers fixar-se en fer entrada de las sobre ditas quantitats, que lo official del racional assereix tenir en dita taula y banch lo die últim de dit //512v// mes de desembre, que és lo més segur y verdader. 7.011 lliures, 10 sous, 11.¹⁰⁸⁶

1086. *La quantitat de 7.011 lliures, 10 sous, 11, es troba al foli 512r.*

 Entrades del dret de General

Primo, en lo any 1702 entraren: 29.588 lliures, 12 sous, 11.

En lo any 1703 entraren: 24.606 lliures, 12 sous, 1.

En lo any 1704 entraren: 29.632 lliures, 7 sous, 3.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 11.013 lliures, 19 sous, 3.

Suman tots los sobre dits anys: 94.841 lliures, 11 sous, 6.

94.841 lliures, 11 sous, 6.

Entrades de bolla de Barcelona

Primo, en lo any 1702 entraren: 41.329 lliures, 17 sous, 5.

En lo any 1703 entraren: 40.250 lliures, sous.

En lo any 1704 entraren: 39.250 lliures, sous.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 28.174 lliures, 18 sous, 4.

Suman los sobre dits anys: 149.004 lliures, 15 sous, 9.

149.004 lliures, 15 sous, 9.

Entrades de bolls foranes

Primo, en lo any 1702 entraren: 49.179 lliures, 10 sous.

En lo any 1703 entraren: 40.544 lliures, 12 sous, 7.

En lo any 1704 entraren: 49.637 lliures, 14 sous, 1.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 21.055 lliures, 12 sous, 9.

Suman los sobre dits anys: 160.417 lliures, 9 sous, 5.

160.417 lliures, 9 sous, 5.

404.263 lliures, 16 sous, 8.

513r// Entrades de dret de monedas

Primo, en lo any 1702 entraren: 424 lliures, 13 sous, 4.

En lo any 1703 entraren: 475 lliures, sous.

En lo any 1704 entraren: 671 lliures, sous.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 779 lliures, 1 sous, 4.

Suman los sobre dits anys: 2.349 lliures, 14 sous, 8.

2.349 lliures, 14 sous, 8.

Entradas de dret de safrans

Primo, en lo any 1702 entraren: 162 lliures, 10 sous.

En lo any 1703 entraren: 150 lliures, sous.

En lo any 1704 entraren: 121 lliures, 3 sous, 2.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 150 lliures, sous.

Suman los sobre dits anys: 583 lliures, 13 sous, 2.

---

583 lliures, 13 sous, 2.

Entradas per rahó de fraus de deputacions locals

Primo, en lo any 1702 entraren: 72 lliures, 18 sous, 4.

En lo any 1703 entraren: 421 lliures, 4 sous, 5.

En lo any 1704 entraren: 37 lliures, 18 sous, 6.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol: 689 lliures, sous, 2.

Suman los sobre dits anys: 1.221 lliures, 1 sous, 5.

1.221 lliures, 1 sous, 5.

Entrades per rahó de querelas de visitas del General

Primo, en lo any 1702 entraren: 210 lliures, 4 sous.

En lo any 1703 entraren: 10 lliures, sous.

En lo any 1704 entraren: 351 lliures, 1 sous.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 70 lliures, sous.

Suman los sobre dits anys: 641 lliures, 5 sous.

---

641 lliures, 5 sous.

4.795 lliures, 14 sous, 3.

513v// Entrades per rahó de avarias del General

Primo, en lo any 1702 entraren: 173 lliures, 8 sous.

En lo any 1703 entraren: 182 lliures, 11 sous, 9.

En lo any 1704 entraren: 305 lliures, 11 sous.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 264 lliures, 9 sous.

Suman los sobre dits anys: 925 lliures, 19 sous, 9.

---

925 lliures, 19 sous, 9.

Entrades per rahó de remissions de torps y deutors.

Primo, en lo any 1702 entraren: 219 lliures, sous.

En lo any 1703 entraren: 308 lliures, 5 sous.

En lo any 1704 entraren: 447 lliures, 13 sous, 8.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 13 lliures, 4 sous.

Suman los sobre dits anys: 988 lliures, 2 sous, 8.

---

988 lliures, 2 sous, 8.

Entrades per rahó de concerts y segrestos del General y lloguers de cases

Primo, en lo any 1702 entraren: 217 lliures, 6 sous.

En lo any 1703 entraren: 248 lliures, sous.

En lo any 1704 entraren: 1.419 lliures, 12 sous, 5.

En lo residuo de 1705 no ha entrat cosa y per ço no se trau res en fora.

Suman los sobre dits anys: 1.884 lliures, 18 sous, 5.

1.884 lliures, 18 sous, 5.

Entrades de deutes contrets per rahó de deliberacions dels senyors

deputats y per rahó de compres de llibres

Primo, en lo any 1702 entraren: 1.007 lliures, 18 sous, 4.

En lo any 1703 entraren: 323 lliures, 17 sous, 4.

En lo any 1704 entraren: 582 lliures, 1 sous.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol: 250 lliures, sous.

Suman los sobre dits anys: 2.163 lliures, 16 sous, 8.

2.163 lliures, 16 sous, 8.

5.962 lliures, 17 sous, 6.

514r// Entrades de frauds del General de la taula y col·lecta de Barcelona

Primo, en lo any 1702 entraren: 236 lliures, 2 sous, 3.

En lo any 1703 entraren: 424 lliures, 18 sous, 8.

En lo any 1704 entraren: 86 lliures, sous, 11.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol: 31 lliures, 17 sous, 7.

Suman los sobre dits anys: 778 lliures, 19 sous, 5.

---

778 lliures, 19 sous, 5.

Entrades de fraus de bolla de la taula y collecta de Barcelona

Primo, en lo any 1702 entraren: 226 lliures, 10 sous, 5.

En lo any 1703 entraren: 208 lliures, sous.

En lo any 1704 entraren: 244 lliures, 19 sous, 6.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 18 lliures, 4 sous, 1.

Suman los sobre dits anys: 697 lliures, 14 sous.

---

697 lliures, 14 sous.

Entrades per rahó de restitucions fetas al General

Primo, en lo any 1702 entraren: 383 lliures, 3 sous, 7.

En lo any 1703 entraren: 641 lliures, 3 sous, 2.

En lo any 1704 entraren: 378 lliures, 9 sous, 2[1].

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol entraren: 769 lliures, 14 sous.

Suman los sobre dits anys: 2.172 lliures, 9 sous, 11.

2.172 lliures, 9 sous, 11.

3.649 lliures, 3 sous, 4.

Sumari general de todas las entradas ha tingut lo General en la taula y banch de la present ciutat en los anys 1702, 1703, 1704 fins als 31 de juliol 1705

Pàgina 1: 7.011 lliures, 10 sous, 11.

Pàgina 2: 404.263 lliures, 16 sous, 8.

Pàgina 3: 4.795 lliures, 14 sous, 3.

Pàgina 4: 5.962 lliures, 17 sous, 6.

Pàgina 5: 3.649 lliures, 3 sous, 4.

425.683 lliures, 2 sous, 8

514v// Exides de les pecúnias del General de Cattalunya, tant de gasto ordinari com extraordinari, comensant en lo mes de janer, 1702, fins a l'últim de juliol, 1705,¹⁰⁸⁷ individuuant las partidas han exit per taula y las que han exit per lo banch de la present ciutat, com consta en lo llibre del Balans de la casa de la Generalitat.

Taula

Primo, en lo any 1702 isqueren: 16.633 lliures, 6 sous, 8.

En lo any 1703 isqueren: 20.000 lliures, sous.

En lo any 1704 isqueren: 20.000 lliures, sous.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol isqueren: 13.333 lliures, 6 sous, 8.

Suman los sobre dits anys: 69.966 lliures, 13 sous, 4.

69.966 lliures, 13 sous, 4.

Banch.

Primo, en lo any 1702 isqueren: 107.623 lliures, sous, 3.

En lo any 1703 isqueren: 83.635 lliures, 6 sous, 5.

En lo any 1704 isqueren: 85.936 lliures, 10 sous, 3.

En lo any 1705 fins a l'últim de juliol: 48.596 lliures, 8 sous.

Suman los sobre dits anys: 325.791 lliures, 4 sous, 11.

325.791 lliures, 4 sous, 11.

Suman las entradas del present Balans: 425.683 lliures, 2 sous, 1.

Suman las exides: 395.757 lliures, 18 sous, 3.

Restan en la taula y banch: 29.923 lliures, 8 sous, 10.

Però encara que dita quantitat de 29.923 lliures, 8 sous, 10, havia de restar, com està dit, en favor de la Generalitat, en lo banch y taula no ha restat sinó 29.894 lliures, 16 sous, 5, perquè sempre han faltat 26 lliures, 12 sous, 5, que no se ha pogut averiguar què //515r// se són fetas; y a més de axò, 2 lliuras, sous, que, segons la relació que los oficials de la casa han fet a la dita junta, donaren de més en lo banch, que no se havien de cobrar; y ditas 26 lliuras, 12 sous, 5 ja las trobaren menos los dits oficials de la casa quan formaren son balans; y que dita quantitat de 29.894 lliures, 16 sous, 5, restaren lo dia últim de juliol, 1705, consta en los acordis que dits oficials de la casa aportan ab lo banch y taula.

Segona part.

Passant la dita Junta de Balansers a formar la segona part del present balans, que té la mira a la liquidació de las entrades y exidas annuals té lo General de Catalunya, representa a vostra senyoria il·lustríssima que és molt difícil y, per millor dir, imposible liquidar quantitat annual fixa, així de la entrada com de la exida, perquè (segons los papers o memorialis entregats per los oficials de la casa) se troba diferència y desigualtat de uns anys a altres en las entrades y exides; en aquellas, perquè resultan dels drets que lo General collecta, lo arrendament dels quals té augment y disminució, y també perquè lo que entra de frauds, condempnacions de visitas y altres cosas és més y menos; y en estas, perquè los accidents de guerras, contagi y altres las augmenta, quant la falta de ells las disminueix, //515v// y sols se troba quantitat certa en las exidas dels salaris que la Generalita[t] paga als il·lustríssims y fedelíssims deputats y oïdors de comptes y demés oficials de la casa, als senyors del Real Consell, portantveus de governador y altres, los quals salaris (segons lo càlcul fet en lo sobre dit balans de l'any 1702, en la pàgina 25), importan quiscun any vint-y-sis mil sis-centas setanta-set lliuras, denou sous: 26.677 lliures, 19 sous.

Com també se troba quantitat certa en lo que lo General paga de pensions de censals quiscun any, que, com se ha dit, importa quaranta-sinch mil, quatre-centas trenta-quatre lliuras, quatre sous, un diner y malla: 45.434 lliures, 4 sous, 1 ½.

Per las quals rahons, dita junta se ha valgut del medi de tanteo per a liquidar quantita[t] fixa annual, seguint en assò lo estil que ha trobat en lo mencionat balans de l'any 1702, fent suma general de totas las entradas y exidas des del primer dia de janer de dit any 1702 fins a l'últim dia de juliol, 1705, repartint en los tres anys y set mesos que en dit temps se comprenen las entradas y exidas que la Generalitat ha tingut.

Totas las entradas que la Generalitat ha tingut en dits tres anys y set mesos, individualment expressadas en la primera part del present balans, fan suma juntas de quatre-centas vint-y-sinch mil, sis-centas vuytanta-una lliuras, set sous, un diner: 425.681 lliures, 7 sous, 1.

Las quals, repartidas en dits tres anys y set mesos, se liquida per quiscun any cent divuit mil, set-centas noranta-quatre lliures y setze sous: 118.794 lliures, 16 sous.

Totas las exidas o datas que la Generalitat ha tingut en dit temps, individualment també expressadas en dita primera part, suman juntas tres-centas noranta-sinch mil, set-centas //516r// sinquanta-set lliuras, divuit sous y tres: 395.757 lliures, 18 sous, 3.

Las quals, repartidas en dits tres anys y set mesos, se liquida per quiscun any cent deu mil, quatre-centas quaranta-quatre lliuras, un sou y sinch diners: 110.444 lliures, 1 sous, 5.

Del que resulta que la Generalitat avansaria quiscun any vuit mil, tres-centas sinquanta lliuras, catorse sous y set: 8.350 lliures, 14 sous, 7.

Com en effecte se experimenta que lo dit dia últim de juliol, 1705, se trobava tenir dit General en la taula y banch de la present ciutat de Barcelona vint-y-nou mil, nou-centas vint-y-tres lliures, vuit sous y deu diners: 29.923 lliures, 8 sous, 10.

Com se ha dit y consta en los dits llibres de acordis, y esta quantitat és la resta general que-s troba en la cloenda de la primera part del present balans, com vostra senyoria il·lustríssima ha vist. Però se adverteix a vostra senyoria il·lustríssima que estos avansos no són veraders, perquè si bé és veritat que dita quantitat de 29.923 lliures, 8 sous, 10, se trobave en lo banch y taula de la present ciutat dit dia últim de juliol, 1705, però no se hauria trobat si se hagués fet la lluhició dels censals que sortejaren en la extracció de l'any 1701, ni tampoch hi haurian restat si se hagués continuat lo obrir pagament de pencions de aquells en los demés anys en avant, que no-s troba se hage obert dit pagament sinó per lo any 1661.

De manera que lo General se és atrassat en cent trenta-nou mil, nou-centas sinquantana-lliuras, divuit sous y dos diners: 139.951 lliures, 18 sous, 2.

Per las pencions cessas en los anys 1702, 1703, 1704 y 1705, com se expressarà en la tercera part del present balans; y últimament se adverteix a vostra senyoria il·lustríssima que no todas las entradas que lo General ha tingut en este temps se pot fer compte ha //516v// de tenir-las en avant, perquè ditas entradas se componen en part de cobranse[s] se han fet de alguns deutes antichs y estos se acabaran com aniran cobrant-se.

Tercera part.

Passant dita Junta de Balansers a la formació de la tercera part del present balans, que té la mira a l'estat en què-s troba de present lo General de Cattalunya de sos dèbits, així de pencions cessas dels censals que de present paga, tant dels que estan lluïts llurs preus com dels no lluïts, y dels preus que faltan a lluir, ab notícia del que suman los preus dels censals lluïts ab condonació y sens condonació de las pencions cessas, y així mateix de l'estat en què-s troba de sos crèdits expressats en los llibres de vàluas y Fernando Paga, diu y refereix dita junta a vostra senyoria il·lustríssima que, segons lo resultant dels càlculs se compongueren incertats en lo balans que-s féu des de l'any 1626 fins a l'any 1701, se trobave lo General en aquella ocasió en lo estat següent:

1. *Primo*, que los preus dels censals que havia lluït y pagat lo General, los preus ab condonació de las pencions cessas que estaven difinits, prenian suma de cent vuytanta-nou mil quatre-//517r//centas quaranta-sinch lliures, tretse sous y quatre: 189.445 lliures, 13 sous, 4.

2. *Secundo*, que los preus dels censals que lo General havia lluït y pagat, sens condonació de las pencions cessas, restant aquelles en ser de dèbit, havent comensat a lluir en lo any 1670, en què firmà la primera concòrdia ab sos acreadors censalistas, fins lo any 1701, prenen suma de dos-centas vint-y-quatre mil tretse lliuras, nou sous y sis diners: 224.013 lliures, 9 sous, 6.

3. *Tercio*, que los preus dels censals que faltavan a lluir prenian suma de set-centas quaranta-quatre mil setanta-quatre lliuras, set sous, sinch diners y malla: 744.074 lliures, 7 sous, 5 ½.

4. *Quarto*, que las pencions annuals de censos y censals que aleshores pagava lo General (compresas las que restaren en ser de dèbit dels censals, los preus dels quals estaven lluïts y pagats sens condonació de pencions) prenen suma de quaranta-sinch mil quatre-centas trenta-quatre lliuras, quatre sous, un diner y malla: 45.434 lliures, 4 sous, 1 ½.

5. *Quinto*, que dels sobre dits càlculs resulta que las pencions annuals dels dits censals lluïts que restaren en ser de dèbit prenen suma annual de nou mil nou-centas sinquantavuit lliuras, setse sous y quatre: 9.958 lliures, 16 sous, 4.

6. *Sexto*, que detretas ditas nou mil nou-centas sinquantavuit lliuras, setse sous y quatre de las sobre ditas quaranta-sinch mil quatre-centas trenta-quatre lliuras, quatre sous, un di//517v//ner y malla que suman las pensions annuals que aleshores pagava

lo General, sobre expressadas en lo número 4, restaria pagador lo General quant hauria alcanstat lo pagament de ditas pencions dels censals lluïts sens condonació de pencions trenta-sinch mil quatre-centas setanta-sinch lliuras, set sous, nou diners y malla: 35.475 lliures, 7 sous, 9 ½.

7. *Septimo*, que havent liquidat lo que lo General devia per pencions cessas de las sobre ditas 9.958 lliuras, 15 sous, 4, expressades en número 5, se troba que importava fins lo dia de llur lluïció *respective* dos-centas vint mil cent trenta-y-dues lliures, nou sous y quatre: 220.132 lliures, 9 sous, 4.

8. *Octavo*, que axí mateix, havent liquidat lo que dit General devia per las pencions de las sobre ditas trenta-sinch mil quatre-centas setanta-sinch lliuras, set sous, nou diners y malla, expressadas en lo número 6, fent lo compte dels anys discorreguts des de l'any 1660, que-s judicà ésser pagat fins al de 1701, se trobà prenian suma de un milió quatre-centas sinquanta-quatre mil quatre-centas noranta lliuras, denou sous, sinch diner[s] y malla: 1.454.490 lliures, 19 sous, 5 ½.

Del que se infereix que lo General devia de pencions cessas de sos censos y censals, fins lo any 1701 *inclusive*, las quantitats expressadas en las dos pròximas partidas, que importavan juntas un milió sis-centas setanta-quatre mil sis-centas vint-y-tres lliuras, vuit sous, nou diners y malla: 1.674.623 lliures, 8 sous, 9 ½.

518r// Aquest és lo estat en què se trobave la Generalitat en lo any 1701, quant se conclugué lo balans de que se ha fet menció en lo principi del present, com en ell és de vèurer; y passan ara a donar notícia a vostra senyoria il·lustríssima de l'estat present, se diu:

1. *Primo*, que los preus dels censals lluïts ab condonació, com està dit, importaven cent vuitanta-nou mil quatre-centes quaranta-sinch lliuras, tretse sous y un diner, y los que se han lluït des de dit balans fins a l'últim dia de juliol, 1705, suman deu mil sis-centas sinquanta lliuras, que juntas las dos partides importan dos-centas mil noranta-sinch lliuras, catorse sous y un diner: 200.095 lliures, 14 sous, 1.

2. Los lluïts sens condonació importaven, com se ha dit en lo número 2, 224.013 lliures, 9 sous, 6, los quals restan de la mateixa manera, perquè si bé se ha fet extracció de alguns acreadors, però no se ha fet lluïció dels censals ni menos se han depositat los preus fins ara, per a què la casa no haurà tingut effectes per a executar-ho y aixís no disminueixen la quantitat sobre dita.

3. Los preus dels censals faltavan a lluir, com se ha dit, importavan 744.074 lliures, 7 sous, 5 ½; los que se han lluït des de que se clogué dit balans suman 10.650 lliures, sous, ab què de present restan a lluir set-centas trenta-tres mil quatre-centes vint-y-quatre lliuras, set sous y sinch diners: 733.424 lliures, 7 sous, 5.

4. Las pencions pagava lo General en dit temps, //518v// com també se ha dit, importan 45.434 lliures, 4 sous, 1 ½; las dels censals lluïts ab condonació de pencions suman 487 lliures, 10 sous, ab què restave lo General patint quaranta-quatre mil nou-centas quaranta-sis lliuras, catorse sous, un diner y malla: 44.946 lliures, 14 sous, 1 ½.

5. Las pencions annuals dels censals lluïts sens condonació importaven, com se ha dit, 9.958 lliures, 16 sous, 4, las quals restaren en ser de dèbit; y com de esta qualitat de lluïcions no se n'ha fet ninguna més, resta dita quantitat sens augment.

6. La qual quantitat de nou mil nou-centas sinquanta-vuit lliuras, setse sous y quatre, detreta de la de quaranta-sinch mil quatre-centas trenta-quatre lliuras, quatre sous, un diner y malla, rebaixa esta a 35.475 lliures, 7 sous, 9 ½. Y com los censals lluïts ab condonació de pencions des de que-s clogué dit balans feyan junts la penció de quatre-centas vuytanta-set lliuras, disset sous, nou diners y malla, se conclou que la penció annual que de present paga o deu pagar la Generalitat importa la quantitat de trenta-quatre mil nou-centas vuytanta-set lliuras, disset sous, nou diners y malla: 34.987 lliures, 17 sous, 9 ½.

7. Lo que importaven las pencions annuals dels censals lluïts sens condonació que restaren en ser de dèbit, resumit en una suma, és 220.132 lliures, 9 sous, 4, de la qual quantitat, rellevadas las ditas 9.958 lliures, 16 sous, 4 per lo any 1661, que se suposa pagat per estar obert lo pagament de la pensió de dit any per la casa, resta devent la Generalitat de ditas //519r// pencions dos-centas deu mil sinch-centas setanta-tres lliuras, tretse sous: 210.573 lliures, 13 sous.

8. En lo any 1701 se liquidà que lo General devia de las pencions cessas de l'any 1660 *exclusive* fins al dit any 1701 *inclusive* dels censals que faltaven a lluir 1.454.490 lliures, 19 sous, 5 ½, y de esta quantitat en lo estat present se ha de rellevar la pensió de 1661, que és pagada o quasi pagada, y esta importa 35.475 lliures, 7 sous, 9 ½; y semblantment se han de rellevar 19.500 lliures, sous, que importan las pencions de quaranta anys discorreguts des del dit any 1661 *exclusive* fins a 1701 *inclusive*, condonadas per los acreadors en las lluiçons se són fetas ab condonació de pencions a rahó de 487 lliures, 10 sous per quiscun any; y ditas dos partidas juntas prenen suma de 54.975 lliures, 7 sous, 9. Y així bé, restaria debitor lo General en la quantitat de 1.399.515 lliures, 11 sous, 8 ½; y ajustant a dita quantitat las quatre pencions que han corregut en estos quatre anys de 1702, 1703, 1704 y 1705, que importa 139.951 lliures, 18 sous, 2, a rahó de 34.987 lliures, 19 sous, 7 ½ quiscun any, se conclou que en lo estat present lo que lo General deu de las pencions cessas dels censals no lluïts importa la quantitat de un milió sinch-centas trenta-nou mil quatre-centas sexanta-set lliuras, dinou sous, deu diners y malla: 1.539.467 lliures, 19 sous, 10 ½.

Ab què se conclou que lo General deu de pencions de sos censos y censals las quantitats expressadas en las dos pròximas partidas de número 7 y 8, que juntas prenen suma de un milió //519v// set-centas sinquanta mil quaranta-una lliuras, dotse sous, deu diners y malla: 1.750.041 lliures, 12 sous, 10 ½.

Y passant la dita junta a fer relació de l'estat en què se troba lo General de sos crèdits expressats en los llibres de vàluas, diu y refereix a vostra senyoria il·lustríssima que, segons lo resultant dels coderns entregà lo racional a la Junta de Balansers per la composició del balans se féu en lo any 1701, atràs expressat, resumit dels dits llibres de vàlues en set coderns, importaven los crèdits en aquella ocasió vuit-centas sis mil vuit-centas setanta-sinch lliuras, tres sous y vuit: 806.875 lliures, 3 sous, 8.

Estos, dividits en tres classes, és a saber: dels que·s judi[can] incobrables per ser alguns tant antichs de més de una centúria, que no vivien los obligats y no són de famílies conegudas y altres circumstàncias; dels que se judican semicobrables, ab alguna esperansa de poder-se cobrar, encara que antichs, per haver renovat lo dèbit ab concòrdias y, encara que no viuen los obligats, són de famílies conegudas; y de altres que·s concideran cobrables per ésser més moderns, formant-se tres memorialis breus, notant tant solament lo nom del debitor, quantitat deguda y nota de la pàgina dels dits coderns en què està llargament expressat.

Però com des de dit any 1701 fins a l'últim de juliol 1705 //520r// se hage noticiat haver-se cobrades diferents partides dels debtors, ço és, unas per taula o banch, que estaven encabidas en lo memorial de las demés entrades en dit temps, és estat precís haver de comprovar-las ab los llibres de vàlues y mirar aquells de full en full; y altres que se havian cobrades per medi de compensació ab las pencions cessas de censal, si *forsan* lo tal debitor o lo qui pagava per ell ne rebia del dit General, apar se deuen rellevar de la quantitat sobre expressada que·s troba en lo balans de dit any 1701 sumaven los crèdits de dit General, los quals crèdits cobrats en dit temps suman, ço és, los cobrats per taula y banch de la present ciutat expressats en dits llibres de vàlues suman sinch mil quatre-centas tretse lliuras, nou sous y dos diners: 5.413 lliures, 9 sous, 2.

Y lo cobrat ab compensacions per deliberacions de l'il·lustríssim y fidelíssim concistori de diputats y oïdors suman dos mil tres-centes vuytanta-sis lliuras, deu sous y nou: 2.386 lliures, 10 sous, 9.

Que juntas las dos pròximas partidas prenen suma de set mil set-centas noranta-nou lliuras, dinou sous y onse: 7.799 lliuras, 19 sous, 11.

Les quals, rellevades de las sobre dites 806.875 lliures, 3 sous, 8, restan cobradoras per la Generalitat set-centes noranta-nou mil setanta-sinch lliuras, tres sous y nou diners: 799.075 lliures, 3 sous, 9.

Del sobre expressat conclou la dita junta esta tercera part del present balans, en què dels càlculs sobre mencionats resulta ésser debitor lo General, per totas las pencions cessas fins lo any 1705 *inclusive* dels censos y censals que paga, com està resumit en número 9, un milió sis-centas setanta-quatra mil sis-centas vint-y-tres lliuras, vuit sous, nou diners y malla: 1.674.623 lliures, 8 sous, 9 ½.

És a saber, per las pencions dels censals dels quals ha lluïts los preus, restant aquelles en ser de dèbit fins al dia de llur lluïció, dos-centas deu mil sinch-centas setanta-tres lliuras y tretse sous: 210.573 lliures, 13 sous.

520v// Y per las cessas dels censals que faltan a lluir, un milió sinch-centas trenta-nou mil quatre-centas sexanta-set lliuras, dinou sous, deu diners y malla: 1.539.467 lliures, 19 sous, 10 ½.

Que juntas ditas dos pròximas partidas, com està calculat en número 7, 8 y 9, suman un milió set-centas sinquanta mil quaranta-una lliura, dotse sous, deu diners y malla: 1.750.041 lliures, 12 sous, 10 ½.

Y que és acreador de sos deutors expressats en los llibres de vàlues, com sobre està calculat, compresos en las ditas tres classes, set-centas noranta-nou mil setanta-sinch lliuras, tres sous y nou: 799.075 lliures, 3 sous, 9.

Del que resulta ab tota claredat que, encara que se poguessen cobrar totas las ditas 799.075 lliures, 3 sous, 9, faltarian nou-centas sinquanta mil nou-centas sexanta-sis lliuras, nou sous, un diner y malla per a satisfer lo General lo que deu per pencions cessas de sos censals fins a dit any 1705, diem: 950.966 lliures, 9 sous, 1 ½.

Esta és la relació més individual ha pogut fer la dita Junta de Balansers en estas tres parts del present balans, assegurant a vostra senyoria il·lustríssima que han posat exacta aplicació en la formació de aquell, desitjant cumplir ab la obligació de llur ministeri.

Don Jacinto Sagra y Xifrà. Don Pau Dalmases y Ros, balanser. Don Bonaventura de Vidal y de Nin, balanser.

Fra Fèlix de Pinyana y Monfort, abat de Sant Pere de Rodas, balanser. Vicent Gomis, canonge de Tortosa, balanser. Don Francisco de Puig, canonge de Gerona, balanser.

Francisco Fargues, síndich de la ciutat de Manresa, balanser. Gerònim Parri, síndich de la vila de Pals, balanser. Domingo Font, síndich de la vila de Caldes de Montbuy, balanser.

*Die martis, II mensis febroarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
521v// Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Miquel de Cassador.
Don Lluís València, Franquesa y Ximenis.
Salvador de Texidor, Ribot y Vinyals.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Erasma de Lana y Fontanet.
Don Pedro Montoliu y Ribes.
Don Joseph Mata y Copons.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Carlos de Fiviller y Torres.
Don Joseph Terré y Marquet.
Francisco de Prat y Cudinas.
Don Joseph Eril.
Joan de Osó y Osó.
Don Jaume de Copons y Falcó.
Doctor Anton de Lloret.
Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
Don Anton Asprer.
Don Honofre de Alentorn.
Don Anton de Eril.
Francisco de Sala y Brandia.
Don Juan Gaspar, Vilar y Umbert.
Don Joseph Desprat y Cebasona.
Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
522r// Don Ramon Xammar y Meca.
Francisco de Graell y Brossa.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Francisco Amigant y Olzina.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.

Don Anton Berenguer y Gabriel.
Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Joan Francesch de Masdeu.
Don Balthezar de Oriol y Marcer.
Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
Don Juan Claresvalls.
Joan de Cassador.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Joan Francisco de Buil y Cierco.
Don Ramon Rodolat.
Emanuel Desvalls y Escura.
Francisco de Amar.
Don Juan Copons y Falcó.
Don Ignasi de Miquel.
Don Francisco de Prat y Senjulià.
Juan de Boxeda.
Don Francisco Segrera y Massana.
522v// Anton de Llenes y de Bosser.
Francisco de Morata.
Joseph de Melianta y de Sullà.
Don Benet Mir.
Anton de Llansa.
Fèlix de Vadell y Besturs.
Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Don Joseph Bru y Móra.
Ramon de Carreras.
Don Narcís Font.
Balthezar de Llunes y de Vallgornera.
Don Feliciano de Cordellas.
Joseph de Carreras y Talavera.
Jacinto de Geralt y de Canal.
Don Jacinto Olivaer de Botaller.
Don Alexandro Palau y Aguilar.
Anton de Minguella y Aleny.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Don Joseph de Graell, Castelló y Beratge.
Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
Domingo de Castells y de Gervàs.

Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 523r// Don Joseph Bru y Banyuls.
 Alonso de Pallarès.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Joseph de Ros.
 Joseph de Sabater y Campderròs.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Francisco Aloy.
 Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Joseph Alamany y Navel.
 Don Anton Armengol.

Combinació Constitució número 118

Als quals axí convocats se ha tornat a llegir la Constitució de número 118, contenint lo modo se ha de entendre la moneda en los contractes, decretada en lo present bras a 27 de janer proppassat, per haver lo il·lustríssim bras real, a 28 del corrent, decretat *placet*, aïadint, després de la paraula «ordenam», «ab lloació y aprobació de la present Cort», a la qual lo ecclesiàstich, a 30 del mateix, se és aderit.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Combinació Redrès 64

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrès //523v// de número 64, respecte de haver de entregar los officials de la Deputació sens salari algú los papers y certificatòrias sempre que seran demanats per los deputats, decretat en lo present bras a 22 de febrer proppassat, per discordar los brasos en sas decretacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, aïadint que si los officials seran renitents en tràurer los papers se hauran de manester per la Generalitat ab la puntualitat que convé, sien mulctats en una tersa de son salari.

Combinació Capítol de Cort 75

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 75, decretat en lo present bras a 26 de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras real, en sa decretació de 27, decretat *placet*, aïadint, a la fi de dit capítol, «axí las que tenen semblant privilegi com las que no·l tingan, per ésser de dret comú».

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit ilustrissimo stamento regali*.

Combinació Constitució número 79

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 79, decretada en lo present bras a vint de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras real, a 25 del mateix, decretat *placet sicut placuit ilustrisimis stamentis ecclesiastico el militari*, añadint que en cas de venda de les escriptures ni en altre cas pugan ésser tretas de la ciutat, vila o lloch ahont //524r// ditas escriptures seran estades actuades, per los molts prejudicis y danys se podrian seguir de ser aportades las escriptures en altre part. A la qual lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 30 de dit, se és aderit.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit ilustrisimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretationibus*.

Combinació Constitució número 90

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 90, en orde als informes de las causas, decretada en lo present bras als 21 de janer pròxim passat, per discordar la decretació del il·lustríssim bras real.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* en la mateixa conformitat que la decretà a 21 de janer pròxim passat, añadint que las parts, si ho voldran, pugan, després de feta la informació a la Sala, informar al relador y jutges que han de votar en las causas a solas en llurs casas. Y que si la una part voldrà informar a la Sala, no estiga la altra presisada en haver de informar-la sinó a solas al relador y jutges en lo modo prevé la constitució. Y que si alguna de las parts voldrà informar a la Sala junta, encara que hage informat a solas al dit relador y jutges, no se li puga impedir lo fer la //524v// dita informació.

Combinació Capítol de Cort número 109

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 109, decretat en lo present bras a 24 de janer pròxim passat, per discrepar la decretació feta en lo il·lustríssim bras real a 27 del mateix ab la dels il·lustríssims brasos ecclesiàstich y militar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt estar y perseverar, com està y persevera, en sa primera decretació de 24 de janer pròxim passat.

Constitució número 16

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 16, que tracta de las provisions de las dignitats y prebendas ecclesiàsticas, que solament las pugan obtenir los que seran realment fills del present Principat y fills de aquells y no altres, y las deliberacions presas en lo present bras a quatre y en lo real a sinch de janer pròxim passat, sobre la qual los senyors Emanuel Desvalls y Escura, don Joseph de Ribera

y Claramunt y don Ignasi Balthezar de Alegre, altre dels combinadors, personas elegidas per part del present bras per entrevenir en la junta tinguda per discórrer sobre la discrepància de decretacions y resolucions presas sobre dita Constitució de número 16, han de paraula fet relació del que se havia practicat¹⁰⁸⁸ ab las //529r// personas elegidas per part dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real per lo mateix effecte.

**Dissentiment a la Constitució 16
per don Joseph de Ribera**

Y havent-se proshet en votar sobre dita constitució, lo senyor don Joseph de Ribera y Claramunt ha posat lo discentiment següent:

Attenent y conciderant, etc. *Inseratur prout hic est consutum usque ad finem et postea dices:*

525r¹⁰⁸⁹// Atenent y conciderant que ab differents Generals Constitucions fetas y promulgadas per los gloriosíssims antecessors de sa magestat (Déu lo guarde) y assenyaldament per lo invictíssim senyor emperador Carlos quint en las Corts de Monsó, en lo any 1534, 1537, 1542 y 1553, que són las constitucions en orde 3, 4 y 6 de las col·locadas baix lo títol «Que los estrangers no pugan tenir benefici, etc.», se troba disposat que las prelaturas, abadias y altres qualsevols dignitats y beneficis ecclesiàstichs del present Principat y Comptats que alashoras vacavan y després vacarian, encara que vacassen en la Santa Sede Apostòlica, no sien presentats a persona alguna si no que sie català nat y domiciliat verdaderament y sens frau en lo present Principat y Comptats, en las quals Corts, per ser celebradas en la vila de Monsó, hi entrevingueren també los aragonesos y valencians. Y així bé se feren y promulgaren ditas constitucions *scientibus* dits aragonesos y valencians, los quals no¹⁰⁹⁰ admetan en sas dignitats a catalans y per consegüent concentiren estos en quedar exclosos de obtenir prelaturas, abadias, dignitats, etc. en lo present Principat. Atenent que en las constitucions en orde 7, 8, 9 y 10 del mateix títol, fetas y firmadas per lo sereníssim senyor príncep Felip, llochinent del senyor emperador Carlos quint, en la primera y segona Cort celebradas en Monsó, se troba disposat en quant a ditas prelaturas, abadiats, etc. //525v// lo mateix que fou disposat per lo dit senyor emperador Carlos quint, y en la del dit número 8 de dit títol se troba especialment disposat que no puga ésser vicari general en lo spiritual y temporal¹⁰⁹¹ en lo archabisbat y sufragànias de aquell persona que sia de extrànea nació ab decret iritant y, per consegüent, segons ditas lleys municipals se tròbian ya exclosos de obtenir semblants dignitats y officis tots los que no seran naturals y fills del present Principat. Atenent que ab la constitució que de present se llegeix intenta vostra senyoria il·lustríssima habilitar y capacitar per a ditas prelaturas, abadiats, etc. totas aquellas personas que vuy se troban ésser admesas en los monastirs de Labaix, Escarp e altres, y així mateix que en lo monestir de Montserrat perpètuament pugan los estrangers obtenir lo abadiat; y encara que en algun modo se pogués dir que los que vuy se troban ab lo àbit haurian pres aquell ab la esperança de obtenir ditas abadias y així bé que exclouent-los-ne en força de nova constitució quedarian dampnificats, y que en lo monastir de Montserrat tindrian algunas butllas pontificias que-ls fan capaces per a obtenir-las, emperò, atenent

1088. placticat, *corregit*.

1089. *Document relligat, juntament amb la carta reial, entre els folis 524v i 529r.*

1090. ho, *corregit*.

1091. *A continuació, lo, ratllat.*

que las ditas butllas que obté dit monastir de Montserrat sols foren concedidas en temps del senyor rey Felip segon, de feliz recordació, y així bé molt després de las constitucions dalt expressadas y altres que-n concedí lo senyor rey don Alfons, que són las del número 1 y 2 del dit títol, entre las quals s'i troba la clàusula de que pogués ésser dit que tinguessen *ius in re* los dits estrangers en los dits beneficis y sien per esta rahó ditas butllas surreptícias //526r// y com a tals no haver pogut tribuir dret algú als forasters, y per la mateixa rahó per ésser estadas fetas ditas constitucions antes que los que vuy obtenen lo àbit de differents monastirs los vestissen y ab sciència y passència dels aragonesos y valencians, y també se exclouen de qualsevol bona fe que en virtut de ella volguessen capacitar-los per a obtenir ditas abadias, pues encara que se pogués dir que las referidas constitucions no serian may íntegrament observadas en Cathalunya y així bé que lo disposat en aquellas no obligaria a aquells que vuy se troban tenir lo àbit, emperò, atenant que ab las constitucions 13 y 17 de las col·locadas baix lo títol «De observar constitucions», la una feta y publicada en las Corts celebradas en la present ciutat en lo any 1493 y la altra en las Corts de Monsó en lo any 1585, se troba disposat que los usatges de Barcelona, constitucions de Catalunya, capítols de Cort y altres qualsevols privilegis, usos, pràcticas y costums sien inviolablement observats, no obstant qualsevol ús o verdaderament abús en contrari practicat, encara que los tals usos o verdaderament abusos fossen per tant temps observats que no fos memòria en contrari, ans bé reprobant tals usos o verdaderament abusos, ordenan y disposan que dits usatges, constitucions, capítols y actes de Cort sien perpètuament observats. Atenant que lo voler admètrer a ditas abadias los extrangers que vuy tenen lo àbit és benefici de quatre particulars personas, lo qual redunda en dany universal dels fills y naturals del present Principat y dels que tenen lo àbit en //526v// dits monastirs, en lo qual cas en via de dret ha y deu ésser preferida la utilitat pública a la particular, majorment podent-se en Catalunya fer lley¹⁰⁹² *quae iuri tertii deroget*, segons pràctichs y curials catalans. Per tant, don Joseph Anton de Ribera y Claramunt¹⁰⁹³ discent a la present constitució a fi y effecte que, en atenció de ésser derogatòria de tantas que a favor dels catalans se troban estatuhidas, no se puga tractar més de ella fins y a tant se tròbia dita constitució concebuda ab la circumstància de venir compresas en ella totes las abadias així perpètuas com temporals, tant de patronat real com altrament, exclohent d'ellas tots los que verdaderament no sien fills del present Principat o fills de aquells, sense excepció de personas.

Ítem, lo il·lustríssim senyor president ha explicat que per un official de palàcio se ha posat en sa mà una real carta firmada de mà del rey nostre senyor (Déu lo guarde) que és del tenor següent:

1092. *A continuació, a, ratllat.*

1093. Don Joseph Anton de Ribera y Claramunt, *escrit de mà diferent.*

**Carta de sa magestat en què amplia
la gràcia de las insaculacions en la forma
las tenia la Generalitat lo any 1639**

*El rey.*¹⁰⁹⁴

Muy ilustre, ilustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componéis el brazo militar de Cortes de mi Principado de Cataluña. Al paso que vuestro zelo y fidelidad me haze experimentar el ansioso cuydado proprio de vuestras obligaciones con que attendéis cada día a mi real servicio, de que os he manifestado tan repetidas vezes mi real gratitud, no cessa mi desvelo en pensar los justos premios que de mi grandeza os concidera condignos //529v// para que, eternizando los effectos de mi real gratificación y vuestros méritos, logren aora tan fidelísimos vassallos el consuelo de mis reales favores. Por cuyos motivos determino (ratificando la merced que os hize poniendo las inseculaciones de los oficios de deputado y ohidor de quèntas y demás de essa Generalidad, con algunas¹⁰⁹⁵ reservas, en poder de los deputados y ohidores de quèntas de la Generalidad de este mi Principado) ampliar esta gracia, queriendo que vosotros durante las Cortes la goséis y, aquellas concluhidas, los dichos deputados, reponiendo las cosas en el mismo estado del año de mil seyscientos y treinta y nueve, con la sola reserva de proveer por una vez los officios de la Generalidad vacantes oy por muerte o aussencia y expurgar las bolsas que se hallan en mi poder, llenándolas de sugetos que me parescan zelosos de mi servicio y vuestro bien; y que sólo yo pueda, por mi real decreto, capacitar si me pareciere a los que fueren desinsaculados. Y porque deseo demostraros que mi anhelo se estiende aún más acia al beneficio de vuestro sosiego y tranquilidad (que la assegura en todos los reynos la rectitud, desinterés y zelo de los que gobiernan los magistrados), he querido encargaros, como lo hago, dispongáis por medio de uno o más capítulos (que serán de mi gratta y real aceptación) la más practicable disposición que //531r¹⁰⁹⁶// evite los abusos y excessos que en el tiempo se pudieran cometer. Dado en Barcelona, a veinte y seis de henero de mil setecientos y seis años.

Yo el rey

Locus sigil+li.

*Don Ramón*¹⁰⁹⁷ *de Vilana Perlas, secretario.*

In curia primo, folio LXX.

1094. *El document original es troba a més relligat entre els folis 526v i 529r: 527r//El rey. Muy ilustre, ilustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componéis el brazo militar de Cortes de mi Principado de Cataluña. Al paso que vuestro zelo y fidelidad me haze experimentar el ansioso cuydado proprio de vuestras obligaciones con que atendéis cada día a mi real servicio, de que os he manifestado tan repetidas vezes mi real gratitud, no zesa mi desvelo en pensar los justos premios que de mi grandeza os considera condignos para que, eternizando los efectos de mi real gratificación y vuestros méritos, logren aora tan fidelísimos vassallos el consuelo de mis reales favores. Por cuyos motivos determino (ratificando la merced que os hize poniendo las inseculaciones de los oficios de deputado y oydor de quèntas y demás de esa Generalidad, con algunas reservas, en poder de los deputados y oydores de quèntas de la Generalidad de este mi Principado) ampliar esta gracia, queriendo que vosotros durante las Cortes la gocéis y, aquellas concluhidas, los dichos deputados, reponiendo las cosas en el mismo estado del año de mil seiscientos y treinta y nueve, con la sola reserva de proveer por una vez los officios de la Generalidad vacantes oy por muerte o ausencia y expurgar las bolsas que se hallan en mi poder, llenándolas de sugetos que me parescan zelosos de mi servicio y vuestro vien; y que sólo yo pueda, por mi real decreto, capacitar si me pareciere a los que fueren desinseculados. Y porque deseo demostraros que mi anhelo se estiende aún más acia al veneficio de vuestro sosiego y tranquilidad (que la asegura en todos los reynos la rectitud, desinterés y zelo de los que //527v// gobiernan los magistrados), he querido encargaros, como lo hago, dispongáis por medio de uno o más capítulos (que serán de mi grata y real azeptación) la más practicable disposición que evite los abusos y excessos que en el tiempo se pudieran cometer. Dado en Barcelona, a veinte y seis de henero de mil setecientos y seis años. Yo el rey. Don Ramón de Vilana Perlas, secretario. In curie primo, folio LXX. 528v// A los muy illustre, ilustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componen el brazo militar de Cortes de mi Principado de Cataluña. (Sigillum).*

1095. *A continuació, razones, ratllat.*

1096. *Error de foliació, que del 529v passa al 531r: Un foli numerat com a 530 es troba entre els folis 556v i 557r; que malgrat tot és al lloc correcte que li correspon pel seu contingut.*

1097. *aymundus, ratllat; amón, interlineat.*

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit lo real despaig de datta de 26 del passat, en¹⁰⁹⁸ què lo rey nostre senyor (Déu lo guarde), ratificant la real mercè feta de posar en mà dels deputats y ohidors ab algunas reservas las insaculacions de deputats, ohidors y demés officis de la Generalitat, a impulsos del zel y fidelitat cathalana a son real servey, de que repetidas vegades ha manifestat sa real gratitut, no cessant desvetllar-se en pensar los just premis de que sa real grandesa los concidera condignes perquè eternisant los effectes de sa real gratificació logren de present tant fidelíssims vassalls lo consuelo de sos real favors, és estat servit ampliar dita gràcia volent que los tres brasos durant //531v// la present Cort General la gosen y, concludes, la logren dits deputats, reposant las cosas en lo mateix estat de l'any 1639, ab la sola reserva de provehir per una vegada los officis de la Generalitat per mort o ausència vuy vacants y expurgar las bolsas que·s troban en son real poder, umplint-las de subjectas que li aparegan zelosos de son real servey y bé públich, podent sols sa magestat, ab son real decret, capacitar si li apareixerà capacitar als desinsiculats; y en manifestació del quant sa magestat anela lo benefici del sosiego y tranquilitat del comú benefici que assegure en tots sos reynes la rectitut, desinterès y zel dels que governan los magistrats, se digna encarregar a la present Cort General que per medi de un o dos capítols previnga la més practicable disposició que evite los abusos y excessos podria lo temps introduhir que seran de sa grata y real acceptació, com axí apar en dit real despaig, llegit y donat per proposició. Després de haver-se *ad invicem* congratulat y donat la enorabona de las apreciablíssimas clàusulas ab què sa magestat és servit magnànimament honrar als tres il·lustríssims braços de esta Cort General y en ells tota la nació catalana dignes de quedar perpetuades en los annals de la fama per més //532r// eternisar sa fidelitat y lustre de la nació, ha deliberat y resolt que, obtinguda hora del rey nostre senyor, lo present estament militar se pose a sos reals peus, rendint-li obsequio[sí]ssimas gràcias per dita real mercè ab aquelles majors expressions de júbilo que lo il·lustríssim senyor president sabrà desempeñar y llenar la obligació e innata fidelitat, amor y affecte del present estament y de tots sos individus, assegurant a sa magestat que tota la catalana noblesa queda prompte,¹⁰⁹⁹ vigilant y disposada per quant sie del mayor servey, gust y agrado de sa magestat y ab desig de obrar en son real servey tot quant càpia en sa possibilitat. Que còpia de dita real mercè sie remesa a la il·lustríssima Junta del Nou Redrés, perquè en ella se previngan aquells capítols los aparegan dèurer-se practicar las insiculacions per assegurar lo mayor¹¹⁰⁰ real servey y benefici públich mediant la rectitut, desintès y zel dels que se han de elegir y nomenar per ocu-

---

1098. *A continuació, lo, ratllat.*

1099. *prompta, corregit.*

1100. *A continuació, ser, ratllat.*

par los puestos de magistrat de la Generalitat y se eviten los abusos y exessos que podrian turbar aquestos inportantíssims com indispensables fins. Que los tres il·lustríssims senyors presidents repartescan entre los que·ls //532v// aparegan ser condignes de albrícias dels que estan en lo real palàcio y secretaria fins a cent dobles, distribuïnt·las en la conformitat que a ses senyories il·lustríssimas los apareixerà, fent·se per ço los mandatos y lletras convenientes als il·lustres y fidelíssims senyors deputats perquè las deliberen y fassen entregar al regent los comptes, perquè aquest las pague segons y com li ordenaran dits il·lustríssims senyors presidents, quedant ab la deguda impaciència de que las rendas de la Generalitat se troben en lo estat que és tant públich, pux impedexen que lo fer major demostració, suplicant als altres il·lustríssims estaments ecclesiàstich y real se servescan conformar·se en lo mateix; als quals esta deliberació, feta per via de pensament, sie participada per medi de sos promotors per lo promotor del present bras.

***Die mercurii, tertia mensis februarii, anno a nattivitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren //533r// y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Salvador de Texidor.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Francisco de Prats y Codina.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Anton de Minguella y Aleny.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Carlos Ribera y Claramunt.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Doctor Anton de Lloret.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Emanuel Desvalls y Escura.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 533v// Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Francisco Puigdesàlit y Says.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Joseph de Ros.
 Miquel de Cassador.
 Juan de Cassador.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Ramon Xammar y Copons.
 Don Honofre de Lentorn.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Francisco¹¹⁰¹ Prat y Senjulià.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Francisco de Morata.
 Don Pedro Ribes y Montoliu.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
 Don Francisco de Aloy y Guitart.
 554r¹¹⁰²// Fèlix de Vadell y Besturs.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Gaspar Rovira, Berart y de Robles.
 Don Benet Mir.
 Anton de Llansa.
 Don Anton Sunyer y Belloch.

1101. Gaspar, *rallat*; Francisco, *interlineat*.

1102. *Error de foliació, que del 533v passa al 554r.*

Don Balthezar de Cadell.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Aleix de Tristany y Claresvalls.
 Don Ignasi Miquel.
 Joseph¹¹⁰³ de Graell, Castelló y de Peratge.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Anton de Albertí.
 Joseph de Sala.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Joseph de Sala y Mas.
 Don Gerònim Ferrer.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Don Juan Batlle y¹¹⁰⁴ Prats.
 Don Anton Asprer y de Ferrer.
 Pons de Caramany y de Margarit.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Lluís Cruylles y Rayadell.
 Francisco de Verthamon.
 554v// Don Lluís Claresvalls.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Francisco de Grimau y Corbera.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
 Juan Francisco de Buil y Cierco.
 Don Juan Descatllar y Desbach.
 Don Francisco Cartellà Cebastida.
 Juan Francesch de Maresch.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Visens Magarola.
 Francisco de Amar.
 Francisco Despuyol y Moncorp.
 Don Francisco Rocabertí, Pau y Ballera.
 Alonso de Pallarès.
 Don Bonaventura Vidal y Nin.
 Joan de Llorach y Moxó.

1103. *Precedit de Don, ratllat.*

1104. *A continuació, Brat, ratllat.*

Don Hugo de Sant Juan.

Don Joseph Copons y Escarrer.

Don Francisco Segrera y Massana.

Sub hac die, comparuit et more solito iuravit don Marianus de Vedruna et Mur, procurator Josephi //555r// de Gassia et Guerau, militis Dertuse populati. Constat de procuratione apud Matheum Dols, nottarium publicum eiusdem civitatis, die trigessima mensis januarii nuper devoluti.

Se ha llegit y donat per provisió la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo primer del corrent, ab la qual ha resolt que¹¹⁰⁵ per part dels tres il·lustríssims braços se ordene als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General que en continent paguen, digan y escrigan a sa magestat o a la persona que serà servit manar per medi de la Taula de esta ciutat aquells sinch mil y sinch-centas lliuras ditas y escrites per lo arrendatari del segon y últim arrendament de l'estanch del tabaco, expressant en la partida que-s pagan a sa magestat a compte de la anticipació offera per la present Cort, volent que sie repetida la salvetat y protesta expressada en la dita offera y deliberacions antecedents aserca de ell fetas, essent per est efecte despedidas los mandatos o lletras segons lo estil de la present Cort.

Que-s giren a sa magestat 5.500 lliures, sous, procehidas de l'arrendament de l'estanch del tabaco

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita deliberació, atnent lo quant anela la present Cort adelantar y cumplir ab la major celeritat la anticipació que té offera al rey nostre senyor (Déu lo guarde) a compte del donatiu voluntari que espera fer en¹¹⁰⁶ sa conclusió, ha //555v// deliberat conformar-se, com se conforma, en tot y per tot ab la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, donant-se lo orde que prevé al concistori dels senyors deputats y ohidors, per a què encontinent tingan deposada la quantitat referida de 5.500 lliures, sous, la revoltan, digan y escrigan per medi de la Taula de la present ciutat a sa magestat o a la persona a qui serà servit disposar, a compte de la sobre dita anticipació y oferta; volent que en esa resolució vinga repetida y compresa la matexa salvetat y protesta contenguda en dita offera y deliberacions antecedents aserca de ella fetas. Y que per ço sien despedidas las lletras o mandatos segons estil de la present Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1105. A continuació, encontinent, ratllat.

1106. a, corregit.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo primer del corrent, ab la qual, en atenció de la insinuació feta per sa magestat per medi de sos tractadors, reportada als il·lustríssims braços de la present Cort per medi de sos commissaris o tractadors, ha resolt, per via de pensament, que se¹¹⁰⁷ done llicència a l'il·lustre y fidelíssim consistori de diputats y ohidors de comptes del //556r// General per a què pugua permètrer y consentir a que, durant la present guerra tant solament, lo regiment que de present se levanta en servey de sa magestat continue lo servey no sols dins dels límits del present Principat y Comtats de Rossellò y Cerdanya, però també (en cas que al rey nostre senyor li importe) fora del present Principat, com no sie fora del continent de la península de Espanya. Y que se ordene al dit il·lustre y fidelíssim concistori que, a gastos de la Generalitat, per esta vegada tant solament y sens que pugua en altres ocasions servir per exemplar, arme als soldats de dit son regiment de fusils o altres armes y bosas de magranes o casarinas, conforme en dita deliberació se conté més llargament.

Que-s nomenen dos personas per quiscun bras per tractar de la proposició dels tractadors sobre lo regiment de la Generalitat

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar,¹¹⁰⁸ ohida dita deliberació,¹¹⁰⁹ atnent a la importància del negoci proposat y desitjant lo present bras prevenir lo que més pugua facilitar la acorde deliberació dels tres il·lustríssims estaments, ha deliberat per ço¹¹¹⁰ que son il·lustríssim president nomene tres persones de dit bras y se suplique als altres il·lustríssims braços fassen semblant nominació, a fi de que las nou personas juntas pugan consultar ab los advocats dels braços los apareixerà la intel·ligència de dita insinuació donada per sa magestat per medi de sos tractadors y premediten, ponderen y discorren //556v// lo que pot y deu obrar la present Cort General en servey de sa magestat, defensa de esta província y observansa de sas constitucions, capítols de Cort y demás prerrogativas, y altrament lo que idearan sie reportat a quiscun dels tres il·lustríssims estaments per a què ab major acert y reflexió pugan deliberar lo que-s regonexerà de major conveniència. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Combinació Constitució número 76

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 76, decretada en lo present bras a 20 de janer pròxim passat, y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras

1107. ordene, *ratllat*; done llicència, *interlineat*.

1108. A *continuació*, havent, *ratllat*.

1109. A *continuació*, havent, *ratllat*.

1110. A *continuació*, dit, *ratllat*.

real a 25 de dit mes, per haver lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 26 del mateix, decretat *placet*, anyadint que los notaris tingan obligació de ensenyar las escriptures, podent emperò cobrar la quarta part del salari dels actes que las parts voldran se'ls llige, ab tal que per crescut que sie lo salari no puga dita quarta part excedir la quantitat de tres lliuras barcelonesas y la quantitat que rebrà per dita rahó dega pèndrer lo notari a compte del salari si la part voldrà còpia auctèntica.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in dicta sua ultima //557r// decretatione, cum additione* que las ditas tres lliuras servescan tant per lo treball de sercas com per lo quart del salari; y que vingan també compresos en la constitució tots los escrivans de manament, notaris públichs reals col·legiats, escrivans de cúrias ecclesiàstiques, notaris públichs reals y qualsevols altres notaris, tant respecte dels contractes com dels processos.

Combinació Capítol de Redrés número 46

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 46, decretat en lo present bras als 18 y 24 de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras ecclesiàstich en sa última decretació de dos del corrent decretat *placet* anyadint certas circumstàncias.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut ultimo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Carta de sa magestat

Ítem, se ha llegit la real carta del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de datta de dos del corrent, la qual és del tenor següent:

*El rey.*¹¹¹¹

Muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componéis el brazo militar de Cortes de este mi Principado de Cataluña. Haviendo mandado a

---

III. *El document original es troba a més relligat entre els folis 556v i 557r: 530r// El rey. Muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componéis el brazo militar de Cortes de este mi Principado de Cataluña. Haviendo mandado a don Pedro Montoliu y a don Buenaventura Vidal que, no obstante de tenerles convocados en las Cortes que estoy celebrando, se restituyan luego al campo de Tarragona para dar algunas providencias a negocios de mi servicio, después de haverme manifestado su ciega resignación al cumplimiento de este precepto, me han suplicado fuesse servido mandaros que, en conseqüencia de tan justo impedimento para dexar su intervención en Cortes, les huvíessedes en ellas por presentes en todos los actos hasta su conclusión, admitiendo sus procuradores con la calidad del voto de sus principales, siendo las personas que substituyeren capazes y del mismo brazo; en cuya consideración he tenido por bien condecender a tan justa petición, y para su cumplimiento hos encargo admitáis a los procuradores de los referidos con las circunstancias que me lo suplican y llevo arriba expressadas, en que me daré por bien servido. Dada en Barcelona, a II de febrero de mil MDCCVI años. Yo, el rey. Don Ramon de Vilana Perlas, secretario. //530v// A los muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componen el brazo militar de Cortes de nuestro Principado de Cataluña. (Sigillum).*

don Pedro Montoliu y a don Buenaventura Vidal que, no obstante de tenerles convocados en las Cortes que estoy celebrando, se restituyan luego al campo de Terragona para dar algunas providencias a //557v// negocios de mi servicio, después de haverme manifestado su siega resignación al cumplimiento de este precepto, me han suplicado fuesse servido mandaros que, en conseqüencia de tan justo impedimento para dexar su intervenció en Cortes, les huviéssedes en ellas por presentes en todos los actos asta su conclusión, admitiendo sus procuradores con la calidad del voto de sus principales, siendo las personas que substituyeren capaces y del mismo braço; en cuya consideración he tenido por bien condecender a tan justa petición, y para su cumplimiento os encargo admitáis a los procuradores de los referidos con las circunstancias que me lo suplican y llevo arriba expressadas, en que me daré por bien servido. Dada en Barcelona, a dos de febrero de mil setecientos y seis años.

Yo, el rey

Locus sigil+li.

Don Ramon de Vilana Perlas, secretario.

Que-s condecadesca a la real carta de sa magestat

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita real carta, ha deliberrat condecendir, com condecendeix, al que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) és estat servit insinuar en dita real carta, ab expressa declaració que no puga servir de exemplar ni tràurer-se en conseqüencia en lo venider, sinó que los drets y prerrogativas del present il·lustríssim estament queden en lo mateix estat en què quedarian si dita real carta no fos estada despat//558r//xada ni lo present bras pres resolució sobre son contengut.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Combinació Capítol de Cort número 96

Se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 96, decretat en lo present bras a 21 de janer pròxim passat y per segona vegada a 26 del mateix, per haver lo il·lustríssim bras real en sa última decretació de 29 ajustat certas circumstàncies, a la qual se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 31 del mateix.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrisimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretationibus, addendo* que la decisió dels dubtes se poden offerir respecte dels incidents y dependents de dit capítol la fassen los senyors deputats y ohidors ab vot y parer dels assessors y advocat fiscal de la casa, en la mateixa conformitat que declaran y decideixen las qüestions y dubtes pertanyents a la Generalitat, havent-se de fer dins un mes del dia de la introducció de la causa //558v// en avant comtador la sentència y declaració.

Combinació Constitució número 88

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 88, en què·s senyalan los dias que hauran de ser feriatos en la Real Audiència per la expedició de las causas, decretada en lo present bras a 21 de janer pròxim passat, per la discrepància de decreta-cions dels tres il·lustríssims braços.

Y havent-se prosehí en votar dita constitució, se ha posat lo discentiment següent:

Discentiment a dita constitució per don Ignasi Miquel

Lo senyor don Ignasi Miquel discent a que·s tracte de la constitució llegida de número 88.

Constitució número 130

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 130, en què·s disposa que los ordinarijs reals y de barons pugan manar ab penas pecunià-rias assí ben vistas als advocats la restitució dels processos tindran comunicats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Cort número 131

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 131, en què·s disposa la declaració dels límits de Cattelunya, ço és, des de Salsas fins al riu Sinca.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab què de dit capí-tol se lleve la clàusula que comença «Y que las vilas reals que en Aragó, etc.»

Capítol de Cort número 132

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo^{III2} Ca //559r//pítol de Cort de número 132, respecte de la privació de la cassa^{III3} en temps de la cria y del modo de cassar^{III4} en Cattelunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució número 133

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 133, en què·s disposa que los enculpats de algun crim, encara que fos dels més graves y exeptuats, no sien retinguts ni posats en sitges per ninguns officials axí reals com de barons.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab expressió que no sie posada en execució dita constitució fins que sien passats dos anys pròxims a la

III2. lo, *interlineat*.

III3. casa, *corregit*.

III4. casar, *corregit*.

conclusió de la present Cort, perquè ab est espay de temps los senyors y barons que no tenen presons pogan fer-las fer, per la mayor custòdia dels culpats de algun crim o delictes.

Constitució número 134

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 134, contenint que tot lo Principat de Catalunya y comtats de Rosselló y Cerdanya, quatre mesos després de la conclusió de la present Cort, baste lo número de dos testimonis en los testaments, codicils y últimas voluntats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet, cum additione* que los testaments no-s degan publicar sinó que lo testador ho vulle y requiresca; y que respecte dels testaments //559v// dels ciegos, se estiga a la disposició del dret comú.

Constitució número 135

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 135, contenint que no sien despatxades lletras en las causas de concurs de acreadors que no hage presehit fer cessió de béns.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Capítol de Cort número 136

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 136, contenint que en las causas universals de concurs de acreadors, lo acreador que no haurà justificat son crèdit dega del seu pagar las despesas a ell tocants.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit respecte dels acreadors que hauran comparegut y faran part en la causa y no dels altres; y ab addició que de la segona graduació y altres ulteriors se puga exigir una terça del salari de la primera sentència.

Bras ecclesiàstich y bras real se conforman ab la deliberació del militar sobre lo despaig de inseculacions

Ítem, se són llegidas las deliberacions presas, és a saber, en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ayr y en lo il·lustríssim bras real lo die present, aserca del real despaig del rey nostre senyor sobre las inseculacions, ab las quals se conforman dits il·lustríssims brasos ab la deliberació presa en lo present estament dit dit¹¹¹⁵ de ayr, dos del corrent.

1115. *En lloc de dia.*

[*Vigesima septima habitatio*]

560r// *Vigesima septima habitatio publicata die 3 februarii, 1706.*

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; dompnus Joannes¹¹¹⁶ Vincencius Alemany Descallar, regiam Thezaurariam regens; magnifici¹¹¹⁷ Josephus¹¹¹⁸ Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; et dompnus Placidus de Copons et Esquerres, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum illustri don Josepho Anthoniuo de Rubí et Boxadors, marchione de Rubí, locumtenente magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis; et doctore Josepho Minguella, avvocato fiscali patrimoniali) pro parte regie maiestatis; dilectus consiliarius regius don frater Guilielmus Gonyolons, Celsonensis episcopus; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; dompnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; dompnus Maginus de Vilallonga et Çaportella; et Maginus Massià et //560v// Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, habilitatores (una cum dompno Bonaventura de Lanuça, canonico sancte ecclesie Terrachone et syndico illustris Capituli dicte ecclesie; don Josepho Galcerando de Pinós et de Rocabertí; Francisco Escofet, syndico ville de Figueres; et Josepho Riu, syndico ville Berge, a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis adiunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia //561r// frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die tertia mensis februarii, anno a nativitate Domini 1706, intitulata post meridiem, presente Ignacio Texidor, burgense Perpiniensi, regio scrivano mandati, interessente in his vice et loco don Raymundi de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarii, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secrettario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista voccatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam;

1116. A continuació, Anthoni, ratllat.

1117. A continuació, Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou, ratllat.

1118. Joannes, correxit.

quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de dictorum dominorum habilitatorum mandato, publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam Joannis Francisci de Bohil, attento ex cer//561v//tificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio domini nostri regis eiusque secretarium, constat suam regiam maiestatem declarasse eum descendentem a Joanne de Bohil et Cierco, milite, fuit deliberatum quod admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Hunofrii¹¹¹⁹ de Torres et Monserrat, filii don Emanuelli de Torres et de Oluya, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personas don Jacobi et don Anthonii de Càncer et de Bellver, filiorum don Josephi de Càncer et Pratsenjulià, quia non habent legitimam etatem, pro nunc¹¹²⁰ non admitantur.

Item, quo ad personam Anthonii de Llansa, parrochie Sancti Juliani del Fou, diocesis Barchinone, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Joanni de Llansa, filii dicti Anthonii de Llansa, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personas don Ludovici et don Caroli de Orís, Puiggener et Descallar, fratrum, filiorum don Caroli de Orís et Puiggener, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Josephi de Sala et de Mas, parrochie Sancte Marie de Fugarolas, diocesis Vicensis, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Anthonii Bonaventura //561r// Bergadà, filii Ferdinandi de Bergadà, militis civitatis Vici, vita functi, quia non habet legitimam etatem pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personas Phelicis et Stephani de Vadell et Besturs, fratrum, qui in habilitacione diei 14 decembris proxime dimissi fuerunt habilitati ut domicelli, attento regio privilegio nobilitatis in debita forma expedito die 27 januarii proxime preteriti in favorem Josephi de Vadell, eorum patris, fuit deliberatum quod admittantur ut nobiles.

Item, quo ad personas don Gasparis de Prat et Senjulià, Francisci et Joannis de Prat et Senjulià et Petri de Prat et Senjulià, fratrum, nepotum vulgo nebots dicti Gasparis qui in habilitacionibus sub diebus 19 decembris et 13 januarii proxime preteritis fuerunt habilitati ut domicelli, attento regio privilegio nobilitatis in debita forma expedito die 28 dicti mensis januarii concessoin favorem Francisci Prat et Senjulià, eorum patris et avi respective, fuit deliberatum quod admittantur ut nobiles.

Item, quo ad personas don Francisci, don Emanuellis Pheliciani et don Oldegarii de Terré et Tamarit, fratrum, filiorum don Josephi Emanuellis de Terré et Paguera, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non //561v// admittantur.

1119. Hunofrii, *corregit.*

1120. ut, *ratllat*; nunc, *interlineat.*

Item, quo ad personam don Josephi de Prat et Senjulià, ville Sancti Phelicis de Pallarols, filii don Joannis de Prat et Senjulià, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Hiacinthi Torres, ville de Çarroca de Ballera, domini qui dicitur esse locum de la Torre de Tamayi et Aulàs, in subvicaria Pallariensis, admitatur ut dominus vassallorum.

Item, quo ad personam Josephi de Millàs, parrochie de Madramanya, diocesis Gerunde, filii Dime de Millàs, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam don Anthonii de Erii, Ortiz et Cabrera, ville Guissone, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Francisci de Manresa et Canyellas, loci de Riudarenas, diocesis Gerunde, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Raymundi de Manresa et Sala, filii dicti Francisci de Manresa et Canyellas, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitta[n]tur.

Item, quo ad personas Michaelis et Emanuelis de Cassador, fratrum, admittantur ut domicellis; sed quia dictus Emanuel de presentis //562r// est miles stipendiatus et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam Josephi de Gazia et Guerau, civitatis Dertuse, pro quo comparuit don Marianus de Vedruna, eius procurator, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personas Francisci, Joannis Babtiste et Blasii de Morata et Maranyosa, fratrum, filiorum Francisci de Morata, militis ville de Almenar, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignacio Texidor, nottario, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, secretarii, presenteque me, Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario supra relato, ibidemque adessentibus memoratis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

***Die iovis, IIII mensis februaryi, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras mi //562v//litar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Jaume de¹¹²¹ Copons y Falcó.

Salvador de Texidor.

Diego de Vila y de Peyret.

Don Juan de Novell y Nadal.

Joseph de Ros.

Nicolau de Santjuan, Llobregat y Amell.

Narcís de Vilanova y Grau.

Don Joseph Aguilar y Oluya.

Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.

Joan de Cassador.

Miquel de Cassador.

Anton de Llenes y Bosser.

Joseph de Dusay, Aragall y Bru.

Don Balthezar de Cadell.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Anton València, Franquesa y Gavàs.

Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.

Francisco de Graell y Brossa.

Don Juan Copons y Falcó.

Juan Francesch de Masdáu.

563r// Don Joseph Prat y Cebasona.

Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.

Erasma de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y Càncer.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joseph Terré y Marquet.

Francisco de Prat y Cudinas.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

1121. *A continuació, Falcó, ratllat.*

Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
Joseph de Monserrat y Brossa.
Don Emanuel Torres y Oluya.
Don Jacinto Segrera y Massana.
Francisco de Móra y Casadevall.
Don Magí Vilallonga y Çaportella.
Joseph de Melianta y de Sullà.
Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
Francisco de Sala y Brandia.
Don Francisco de Prat y Senjulià.
Francisco de Carmona y Borràs.
Don Francisco Segrera y Massana.
Don Joseph Móra y Cirera.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
563v// Don Anton de Lloret.
Joseph de Bernal y Vadell.
Don Joseph Marlès y Massana.
Don Ramon Cellers.
Joseph de Sala y Mas.
Joseph de Sala.
Don Honofre de Lentorn.
Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
Juan de Riba y Comalada.
Don Gerònim Ferrer.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Ramon Copons del Llor.
Don Francisco de Aloy y Guitart.
Domingo de Castells y de Gervàs.
Don Melchior de Oriol y Tord.
Ramon de Carreras.
Balthezar de Llunes.
Don Anton Aspser y de Ferrer.
Don Juan Claresvalls.
Don Juan Batlle.
Don Lluís Cruylles y Rajadell.
Don Juan Cruylles de Reiadell y Colomer.

Juan¹¹²² Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Vicens Magarola.
 564r// Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Pons de Caramany y Margarit.
 Don Ignasi de Miquel.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Francisco de Sabater.
 Don Vicens Xammar y Copons.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Anton de Alberti.
 Don Francisco Amigant y de Olzina.
 Don Gerònim de Generes.
 Basili de Planisolas.
 Don Joseph de Graell, Castelló y Peratge.
 Jacinto de Torres y Capdevila.
 Jacinto de Geralt y de Canal.
 Juan Francisco de Buil y Cierco.
 Juan de Osó y Osó.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Juan de Buxeda.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Don Joseph Ferrer y Ciges.
 Don Francisco de Marlès.
 Don Francisco de Morer y de Càncer.
 564v// Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Francisco Puigdesàlit y Says.
 Lo senyor compte de Santa Coloma.
 Don Joseph Mata y Copons.

Als quals axí convocats, fonch donat per proposició la súplica presentada per las ciutats y vilas reals de aquest Principat, en què suplican se'ls augmenten llochs de deputat y ohidor real, la qual és del thenor següent:

Il·lustríssim senyor. Las ciutats y vilas reals, etc. *Inseratur usque ad finem, et postea dices:*

1122. *Precedit de Don, ratllat.*

**Súplica dels síndichs del bras real
en què demanan augment de llochs
en las bolsas de deputats y ohidors**

565r¹¹²³// Il·lustríssim¹¹²⁴ senyor.

Las ciutats y vilas reals del present Principat que tenen interessència en las presents Corts Generals per medi de sos *respective* síndichs, ab la més reverent atenció, diuen a vostra senyoria il·lustríssima que en quantas ocasions se han ofert del major servey de sa magestat (Déu lo guarde) y alívio de la pàtria, no sols en lo temps passat, sinó molt especial en lo present, se han esmerat ab tot cuydado y aplicació y ha crescut en quiscuna de ellas molt lo número dels vehins, de que se ha seguit major conveniència de exacció de drets de la Generalitat; y com en atenció del sobre referit aparega molt just que tingan dits comuns la honra de merèixer lo augment dels llochs de la Deputació y que a aquells que fins vuy no ne han obtinguts sien novament insiculats e o concedits alguns llochs de deputats y ohidors; per ço los sobredits síndichs, en nom de sas universitats que se expressaran, a vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima suplican tinga a bé dignar-se concedir a la ciutat de Lleyda, dos llochs de deputats; a la ciutat de Tortosa un lloch de diputat y un lloch de ohidor; a la ciutat de Gerona un lloch de ohidor; a la ciutat de Vich tres llochs de deputats y quatre llochs de ohidors; a la ciutat de Balaguer dos llochs de deputats y dos llochs de ohidors; a la ciutat de Manrresa dos de deputats y tres de ohidors; a la vila de Cervera un lloch de diputat y tres de ohidors; a la vila de Puigcerdà un //565v// lloch de diputat y un de ohidor; a la vila de Vilafranca de Panadès un de diputat y dos de ohidor; a la vila de Tàrrrega un lloch de diputat y dos de ohidors; a la vila de Campredon un lloch de diputat y un de ohidor; a la vila de Berga un lloch de diputat y dos de ohidor; a la ciutat de Mataró un lloch de diputat y dos de ohidors; a la vila de Granollers un lloch de diputat y dos de ohidor; a la vila de Figueres dos llochs de ohidor; a la vila de Agramunt un lloch de diputat y dos llochs de ohidor; a la vila de Besalú tres llochs de¹¹²⁵ ohidor; a la vila de Prats del Rey un lloch de ohidor; a la vila de Pals un lloch de ohidor; a la vila de Santpedor un lloch de ohidor; a la vila de Vilanova de Cubellas y la Geltrú dos llochs de ohidors; a la vila de l'Arbós un lloch de ohidor; a la vila de Cruylles un lloch de ohidor; a la vila de Talarn un lloch de ohidor; a la vila de Caldes de Monbuy dos llochs de ohidor y a la vila de Torruella de Mongrí dos llochs de ohidors, que junts són dinou llochs de deputats y 45 llochs de ohidors de comptes del General del present Principat; y que la insiculació de aquells per aquesta vegada se fasse pendent la present Cort, proposant lo il·lustríssim y fidelíssim bras real las personas que, segons lo que se disposarà en lo Capítol de Nou Redrès sobre assò fahedor, tindran la capacitat, ab la aprobació dels tres il·lustríssims y fidelíssims brassos, corrent las demés insiculacions ab lo modo y forma que se acostuma y ha acostumat en la Deputació. //566r// Lo que rebran dits síndichs a sindular favor. Offici, etc. *Altissimus, etc.* Rubies.

566v// Súplica dels síndichs¹¹²⁶ que entrevenen en las Corts, en la qual pretenen differents llochs de deputats y ohidors.

1123. Document relligat entre els folis 564v i 567r.

1124. A continuació, y fidelíssim, ratllat.

1125. A continuació, Bes, ratllat.

1126. A continuació, de la Deputació, ratllat.

Y també se ha donada per proposició la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 21 de janer propassat.

Que-s nomenen dos personas per tractar-ho

E lo dit bras militar, ohida la súplica presentada per los síndichs de las ciutats y vilas reals del present Principat que tenen interessència en las Corts Generals, en què suplican lo augment de llochs de deputats y ohidors reals y nova concessió a altres que fins vuy no han obtingut lloch en la inseculació de concistorials, ab motiu de haver-se augmentat en gran manera lo número de sos habitants y haver-se seguit major útil als drets de la Generalitat, //567r// havent-se tant senyalat en totas ocurrèncias del real servey, singularment en la present conjuntura, com en dita súplica més llargament se conté; ohida també la deliberació feta per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 21 del passat mes de janer, de que a ditas ciutats y vilas reals se augmenten, destinen y assenyalen per las inseculacions de diputat y ohidor real de la present casa de la Deputació lo número de llochs aparegan proporcionats, cometent a sis personas dels tres estaments, dos és a saber de quiscun bras, nomenadoras las de l'eclesiàstich per son president, lo premeditar y discórrer los llochs que·s deuran augmentar y de nou concedir y de la manera que estos se hauran de repartir, reportant als il·lustríssims braços la planta, modo y forma ab què los apareixerà dega formar-se Capítol de nou Redrés per dit effecte, a fi de que pugan ab la deguda premeditació, donant gust a ditas ciutats y vilas reals, deliberar ab tot acert. Attenent lo present bras la justificació dels motius de dita súplica, lo zel y aplicació ab què se són desvetllats y aplicats y se aplican y desvetllan los naturals de aquest Principat en lo mayor servey de sa magestat y defensa del Principat, agotant sos araris y dedicant sas vidas //576v// y haziendas, ab gustosa emulació, per quant condueix al real servey y major exaltació de la nació, delibera per ço lo present bras conformar-se, com se conforma, en tot y per tot ab la referida deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich de 21 del passat, dexant la nominació de las dos personas del present estament a son il·lustríssim senyor president. Y que la present, per lo promotor de aquest bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

En execució de la qual deliberació y facultat, lo dit il·lustríssim senyor president per dit effecte ha elegit y nomenat los senyors: don Juan de Copons y Falcó y don Joseph Anton de Ribera y Claramunt.

**Súplica dels priors y Col·legi de Notaris
Públichs de Barcelona en què demanan
llochs en la bolsa de ohidors**

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la súplica presentada per los priors del Col·legi de Nottaris Públichs de Barcelona, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Los priors del Col·legi de Nottaris Públichs de Barcelona, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices:*

568r¹¹²⁷// Il·lustríssim senyor.

Los priors del Col·legi de Notaris Públichs de Barcelona diuen y representan a vostra senyoria il·lustríssima que son Col·legi, ja del temps de moltes centúrias erigit, se troba condecorat ab diferents reals gràcias ab què los sereníssims senyors reys de Aragó, de immortal memòria, se dignaren afavorir-lo, a vista de las quals reals gràcias los indivíduos que han compost dit col·legi en todas las ocasions que han importat al real servey se han portat ab aquell anelo y cuydado que incumbia a sa innata y principal obligació. Y com los indivíduos de dit col·legi desitgian lo poder ser insiculats en la bolsa de ohidor real de la casa de la Deputació del present Principat, a imitació y exemple dels altres notaris de algunas ciutats, vilas y llochs del present Principat, los quals ab la sola qualitat de exercir lo art de notaria són hàbils, capaces y merexedors de entrar en dita bolsa de ohidor y en la de deputat real. Y ab molta rahó, puig personas a qui per lo exercici de son art se'ls fia lo més sagrat de la fe humana en tots los negocis, tant públichs com privats, se han de regonèixer també dignes de la administració dels càrrechs y oficis públichs. Per tot lo que y altrement, los priors de dit col·legi, posant en la alta comprenhició de vostra senyoria il·lustríssima tot lo sobre dit, suplican a vostra senyoria il·lustríssima se digne afavorir-los y honrar-los disposant que en lo Capítol del nou Redrés fahedor per la forma de la insiculació de la casa de la Deputació se donen als indivíduos de dit col·legi aquells llochs de la bolsa //568v// de ohidor real que a vostra senyoria il·lustríssima més ben vist serà o sie dels llochs repartidors o bé augmentant lo número de aquells, com així ho esperan y veneraran per singular favor de la generositat y grandesa de vostra senyoria il·lustríssima. *Officio, etc. Altissimus, etc.*

Y també se ha llegit y donat per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 21 de janer pròxim passat, sobre lo contengut en dita súplica.

569r//

Que sie comès a las personas que han de tractar de l'augment dels llochs de las unicersitats

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 21 de janer pròxim passat, ab la qual per sa part concedeix al dit Col·legi de Nottaris Públichs de Barcelona y a sos indivíduos aquell número de llochs que aparexeran proporcionats perquè sien inseculats en ohidor real de dita casa de la Deputació, cometent exa incumbència a las sis personas dels ters il·lustríssims braços que seran anomenades per la comisió de l'augment dels llochs suplicats per los síndichs de las ciutats y vilas reals que tenen interessència en las presents Corts, a fi de que quant tractaran de dits llochs que se hauran de augmentar, de nou concedir y repartir entre ditas universitats tracten també dels que los aparexerà destinar y asenyalar als indivíduos de dit col·legi, expresant-ho tot en la planta del Capítol del nou Redrés fahedor per

1127. Document relligat entre els folis 567v i 568r.

dit effecte y reportant son sentir als il·lustríssims braços per a què aleshores se pugua pèndrer la final resolució, ha deliberat dit bras militar conformar-se, com se conforma, en tot y per tot ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras eclesiàstich, concedint per sa part al dit Col·legi de Nottaris Públichs de Barcelona y a sos indivíduos aquell número de llochs en la bolsa de ohidor //569v// real que apareixerà a las sis personas nomenadores per los tres il·lustríssims estaments per lo effecte sobre dit, als quals esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras¹¹²⁸ per medi de sos promotors.

Constitució número 137

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 137, disposada sobre lo modo de exigir-se lo dret de sello.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que la dita constitució sie comesa als advocats del present bras per a què, ab la major¹¹²⁹ celeritat, discorren sobre son contengut, fent relació en escrits del que·ls apareixerà ésser necessari llevar de dita constitució o anyadir-hi per a prevenir los casos en què se podrian ocórrer dificultats y assegurar la observansa de las constitucions y capítols de Cort sobre assò disposants. Y que lo il·lustríssim senyor president se servesca nomenar una persona del present bras per a què solicite de dits advocats la brevetat en formar dita relació, la qual sie reportada al present bras per a què, en sa intel·ligència, pugua resòdrer lo de mayor conveniència.

Y lo il·lustríssim senyor president, usant de dita facultat y en execució de dita deliberació, ha nomenat per dit effecter lo senyor don Joseph de Càncer y Pratsenjuilà.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Los brazos de la Cort han conferit en palàcio per rendir gràcias a sa magestat de la mercè de las inseculacions

En aquest die, tocadas las quatre de la tarda, havent obtingut hora del rey nostre senyor (Déu lo guarde) los tres il·lustríssims braços se són partits de las casas

1128. A continuació, als altres il·lustríssims braços, ratllat.

1129. A continuació, celej, ratllat.

de la Deputació ab est orde, ço és, primer lo il·lustríssim senyor president y bras ecclesiàstich, anant devant son masser ab la gramalla y la creu de l'il·lustríssim senyor arcabisbe, que la aportave un sacerdot. Poch après, ab gran multitud de individus de dit il·lustríssim congrés, ab col·laterals dels senyors don Joseph de Terré y Marquet y don Joan Gualves de Bonaventura y Copons, anant devant son verguer ab la gramalla y seguint-se los demás cavallers ab bon orde y al detràs los alacayos. Y últimament, és partit lo il·lustríssim senyor president y bras real, anant en la primera filera, ço és, a mà dreta lo il·lustríssim senyor president, tres dels síndichs de la present excel·lentíssima ciutat y en mitg d'estos un dels dos síndichs de Lleyda, anant devant lo verguer de la Cort ab sa gramalla, y a mà dreta y esquerra de aquest los dos verguers de la present //570v// excel·lentíssima ciutat ab sas gramallas y masses, seguian-se a dit il·lustríssims senyors president y síndichs los demás de las ciutats y universitats que componen dit il·lustríssim bras real ab bon orde, y se són encaminats per la Llibretaria, Devallada de la Presó, carrer de la Argentaria, Camvis, dret a la clavaguera de Llotja y real palàcio. Després de haver feta la funció lo il·lustríssim senyor president y bras ecclesiàstich és entrat en la sala que fa cantonada al Portal de Mar dit il·lustríssim senyor president y bras militar, en la qual estave lo rey nostre senyor baix son real doser, sentat en una cadira; lo dit il·lustríssim senyor president, fetas las tres cortesias y agenollat del genoll esquerra, en nom de est il·lustríssim bras militar y de la Cort, ha rendit a sa magestat obsequiosíssimas gràcias per la honra y mercè ab què se és dignat afavorir a esta Cort General, y en ella a tot lo Principat y nació cathalana, ab las insaculacions de diputats, ohidors y demás oficis de la Generalitat en la forma expressada en lo real decret de data de 26 del passat, assegurant a sa magestat que tant singular favor restarà en perpètua memòria, axí de tot lo Principat com y singularment de la noblesa cathalana, esmerant-se tots es explicar ab sas obras la gratitut ab què resta al paternal amor a sa magestat; y encara que no pugan igualar-las als desitgs, però incessantment las affectaran per a merèxer la continuació del real agrado de sa magestat.

Ha respost lo rey nostre senyor que *«ha//571r//viendo experimentado el zelo y affecto con que me servís y deseáis proseguirlo, procuraré, con el paternal amor hos tengo, continuaros las gràcias y mercedes que vuestra aplicación a mi servicio me sabrán merecer, teniendo en todos estos actos los presentes y assí mesmo los venideros hallarán en mí el devido aprecio, siendo vuestra fidelidad immutable en vosotros como en mí la estimación y deseos de honraros y favoreceros; y por la grande importancia de poner en defensa este Principado, asegurar los progressos de las conquista y librar a tan amantes vassallos de las hostilidades enemigas, hos encargo mucho la brevedad de la conclusión de la Corte, pues con ella se podrán tomar las lineas que la importancia d'este expedición requiere por vuestra mayor*

*conveniencia,*¹¹³⁰ *el logro de mi real servicio y universal consuelo de tan amantes vassallos como sois los que componéis a este mi Principado».*

Seguidament de feta sa magestat dita resposta, dit il·lustríssim senyor president ha fet las tres cortesias y ha passat a besar sa real mà, y fent primer las tres cortesias, los dits dos col·laterals y demás individus del present il·lustríssim bras han passat a besar sa real mà, últimament jo, lo secretari infrascrit, un après l'altre, ab bon orde; y executada la funció, se son despedits de sa magestat, fent-li las degudas cortesias. Y lo il·lustríssim senyor president y síndichs de dit bras real, que eran a la antisala, són entrats a fer la mateixa funció y després, prenent¹¹³¹ per los encants //571v// de Sant Sebastià, carrer de la Fusteria, Ample, Regomir y¹¹³² Deputació, se són retornats cada hu a son bras. Y lo il·lustríssim senyor president del present bras militar ha donat las gràcias a tots los cavallers de haver-lo assistit a la funció.

Pròrroga de la Cort

Y retornats a dit bras, los senyors don Joseph de Terré y Marquet, don Joan Gualves de Bonaventura y Copons, don Francisco Rocabertí Pau y Ballera y don Joan Copons y Falcó, tenint poder del present il·lustríssim bras, havent tingut notícia, tocadas las sinch de la tarda, que los comissaris del rey nostre senyor (Déu lo guardé) eran vinguts per fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini prorrogat a 27 de janer pròxim passat, han partit, anant devant lo verguer ab sa massa, de la dita sala dels reys y se són conferits en la de sant Jordi, en lo qual és lo soleo real, y se són sentats en los banchs de part de la epístola, y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim bras real en los banchs de frente de dit soleo real. Y havent los il·lustres senyors comte de Centelles y marquès de Rubí, commissaris elegits per sa magestat, prorrogat en son real nom la present Cort per lo die deu del corrent mes de febrer, si feriat no serà, y si ho serà lo die immediadament següent no feriat, han protestat y reprotestat en nom del present bras a dita pròrroga y protesta feta per dits senyors comissaris de sa magestat, en la mateixa conformitat que's protestà y reprotetà en las pròrrogas per dits comissaris fetas los dies 5, 19 y 27 //574r// de janer pròxim passat. Y retornats al present bras, los senyors dalt nomenats han fet relació del sobre dit.

Feta la qual relació, se ha llegit la súplica presentada per lo pare comissari provincial y prior y convent del Real Orde de Nostra Senyora de la Mercè d'esta ciutat, del tenor següent:

1130. *A continuació, y, ratllat.*

1131. *A continuació, dret, ratllat.*

1132. *A continuació, dret a la, ratllat.*

Il·lustríssim senyor. Lo pare commissari provincial en lo present Principat de Cathalunya, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices:*

**Súplica del provincial del convent
de Nostra Senyora de la Mercè**

572r¹¹³³// Il·lustríssim senyor.

Lo pare comissari provincial en lo present Principat de Cattalunya, lo pare prior y comunitat del real Orde de Nostra Senyora de la Mercè de la present ciutat, ab lo degut rendiment, diuen que los convents de dit real Orde que estan fundats en las ciutats de Tarregona y Tortosa foren en temps pasats units y agregats a la província de València, de la qual unió ha reportat y reporta la nació cathalana molts graves inconvenients. Lo primer és que en dits convents de Tarregona y Tortosa no habitan sinó és religiosos de nació valencians, essent molt just que·l habiten cathalans per ser aquells dintre lo territori de Cathalunya. Lo segon és que, essent dits dos convents fundats en ditas ciutats, aont hi ha universitats literàries, podrian concórrer en la càtedras de aquellas alguns religiosos cathalans, com las han obtengut molts valencians, lo que seria ocasió de multiplicar-se subjectes doctes mercenaris cathalans, dels quals molts, després de aver empleat sos anys en los studis de arts y theologia en Cathalunya, en Huesca, Salamanca y Alcalá de Henares, no poden conseguir lectures per falta de casas de studis, per lo que malogran lo que tant los ha costat en anar a ditas universitats. Lo tercer és perquè en dits convents de Tarragona y Tortosa, com no sien casas de noviciat y altrament //572v// per no poder los comanadors de aquells donar hàbits sens llicència de son provincial valencià, no se vestexen hàbits a cathalans, lo que és en notori perjudici dels seculars cathalans dels territoris de Tarregona y Tortosa. Lo quart és perquè alguns fills dels dits territoris vestirian lo sant hàbit mercenari en dits convents a no retràurer-los de sa intenció lo vèurer que vestint dit sant hàbit en dits dos convents estarien subjectes a la província de València y expossats a la transportació de aquells a convents fora de aquest Principat y situats en lo Regne de València. Y com, il·lustríssim senyor, sie molt just que lo número de religiosos mercenaris del present Principat de Cathalunya, ahont tingué gloriós origen dit real orde mercenari, fundat per lo sereníssim senyor rey don Jaume primer en aquesta ciutat de Barcelona per mandato de Maria Santíssima, no sie disminuït, antes bé que sie mayor y més extès que en lo Regne de València, y que en dits dos convents de Tortosa y Tarragona, com a situats en Cathalunya, dotats de rendas de naturals cathalans y beneficiats per estos, visquen, habitan y sien prelats de aquells solament los religiosos de la província de Cathalunya, per ço, dit pare comisari, provincial, prior y comunitat de dit real convent de la Mercè de Barcelona suplican¹¹³⁴ humilment a vostra senyoria il·lustríssima vulla donar la providència que més ben vista li serà para què dits dos convents de Tarregona y Tortosa sien reintegrats //573r// a la dita província de Cathalunya y que los prelats dels matexos dos convents sien religiosos mercenaris de la matexa província de Cathalunya, del que se seguirà mayor bé públic del present Principat y de sos habitants y mayor augment y lustre de dita real religió en Cathalunya. Lo que rebran a singular mercè y favor de vostra senyoria il·lustríssima. *Altissimus, etc.* Aragonès.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

573v// Pare Provincial de la Mercè. Lo pare comissari provincial, prior y real convent de Nostra Senyora de la Mercè de Barcelona.

1133. Document relligat entre els folis 571v i 574r.

1134. suplicant, *corregit*.

Y també se són llegidas las deliberacions presas en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 23 y en lo real a 24 de janer pròxim passat sobre lo contengut en dita súplica; tot lo que lo il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas dita súplica y las deliberacions presas en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 23 y en lo real a 24 de janer pròxim passat, en què se conforma ab la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ab certa addició que apar ja ve compresa en la commissió que fa dit il·lustríssim bras ecclesiàstich a la il·lustríssima Junta de Constitucioners, ha deliberat dit bras militar conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich de que los senyors de dita il·lustríssima Junta de Constitucioners sien servits disposar capítol de Cort en què's suplique a sa magestat que, per los motius continguts en dita súplica y altres que's pugan occórrer, sie de son real servey estatuhir y ordenar, ab lloació y //574v// aprobació de la present Cort, que del die de sa conclusió en avant los dits dos convents sien reintegrats a la província de Catalunya y que sos prelats degan ser religiosos de la mateixa província; suplicant també a sa magestat que en cas sie menester lo beneplàcit, confirmació o consentiment de Sa Santedat, sie de son real servey interposar sa real autoritat ab Sa Santedat per medi de son embaxador en Roma per a obtenir lo dit beneplàcit y apostòlica autoritat. Y que la present deliberació sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors per lo promotor del present bras.

Combinació Capítol del Redrés número 65

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Cap del Redrés de número 65, decretat en lo present bras a 25 de janer proppassat, novament disposat en execució de la deliberació uniformament presa per los tres il·lustríssims estaments.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol del Redrés número 75

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 75, en què's disposa que als sobrecullidors de llevant y ponent estant prompts per anar a sas collectas, en los casos de estar arrendats los drets del General y bolla, se'ls haja de donar y pagar per enter son salari y adealas, en la mateixa conformitat que als demés oficials expressats en altre capítol del Redrés.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Cort número 93

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 93, respecte //576r// dels qui cometen usuras, y la relació de paraula y en escrits feta per los senyors a qui fou comesa per lo present bras a 21 de janer pròxim passat, la qual és del tenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. En execució de la commissió donada per vostra senyoria, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices:*

575r¹¹³⁵// Número 93.

Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

En execució de la commissió donada per vostra senyoria fidelíssima a efecte de premeditar-se lo contingut en la constitució formada, llegida y signada de número 93, en la qual se disposa que per las causas usuràries y de agabellaments ninguna persona puga ésser presa ni capturada per commissaris alguns ni ordinaris axí reals com de barons, sens que prechesca provisió de captura feta per lo relador de la causa o per los jutges o assessors de aquells, y que per ditas causas de usuras y agabellaments lo regent la real Thezoreria no puga fer composicions, sinó castigar-los per via de justícia; vista dita constitució y feta reflexió sobre son contengut, apar que dita Constitució de número 93 és contra lo disposat per lo Capítol 21 de las Corts de l'any 1599, en la qual, en lo «plau a sa magestat», se dóna facultat al regent la Thezoreria que se admeten a composicions los culpats per causa de usura y agabellaments, llevant tots abusos; y considerant que, encara que segons la opinió dels doctors se troben assenyaladas differents penas sobre los culpats en dits delictes, però és la més aprobada y comuna que la pena en semblants crims és arbitrària, la qual axí sempre se és observada en Cathalunya, tant per lo real concell com per los ordinaris així reals com de barons, se fa relació a vostra senyoria il·lustríssima fidelíssima que la decretació feta en dit Capítol 21 de las ditas Corts de l'any 1599 és¹¹³⁶ conforme a dret y justícia, y que en dita constitució llegida de número 93 se ha de fer menció de dit Capítol 21, y que sols apar que a dit capítol se podria //575v// ajustar que lo regent la Thezoreria no puga fer ditas composicions per sí sol sobre dits delictes de usures y agabellaments (probats conforme disposicions de dret) sens precehir haver-ho tractat en lo real concell y presa la resolució *facto verbo* del *quantum* de dita composició, regulant-la y arbitrant-la segons la qualitat de la persona y quantitat importaran ditas usuras y agabellaments y tracte successiu podrian tenir dits delictes, dexant esta resolució a la més assertada censura de vostra senyoria il·lustríssima fidelíssima.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet dummodo* en la present constitució se fassa menció del Capítol 21 de las Corts de 1599, anyadint¹¹³⁷ que lo regent la real Thezoreria no puga fer composicions per sí sol sobre dits delictes de usuras y agabellaments (probats conforme disposició de dret) sens precehir haver-o tractat en lo real concell y expressa resolució *facto verbo* del *quantum* de dita composició del real concell, regulant-la y arbitrant-la segons la qualitat de la persona y quantitat importaran ditas usuras,¹¹³⁸ agabellaments y tractes successius podrian tenir dits delictes; y també se ajuste que tant solament se pugan capturar aquells que *expresse* seran nomenats y cognomenats en la provisió de captura.

1135. Document rel·ligat entre els folis 574v i 576r.

1136. y, ratllat; és, interlineat.

1137. A continuació, ajustant-se, ratllat.

1138. A continuació, y, ratllat.

Constitució 138

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 138, en què-s disposa que los col·legis de cirurgians degan admètrer ab exàmens per a passar-se mestres tots los jóvens que hauran practicat la art de dirurgia tot lo temps requirit per sas ordinacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Ítem, se són llegidas las súplicas presentadas //576v// una per don Carlos Alemany de Bellpuig y altre per don Emanuel de Llupià, del tenor següent:

Inserantur prout hic sunt consute, signate de litteris A et B et postea dices:

Súplicas de don Carlos de Alemany y don Emanuel de Llupià

577r¹¹³⁹// A. Il·lustríssim senyor.

Don Carlos de Alamany y de Bellpuig diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima que, estant vertent causa deuplicació sobre mèrits de possessori summaríssim en la Real Audiència, a relació del quòndam magnífich doctor Rafel Nabona, de una provisió de manutenció feta per lo quòndam magnífich doctor Joseph Aleny als 20 de maig de 1683, acerca la universal heretat y béns que foren de dona Gerònima de Alamany Joan y Malars, entre parts de don Carlos Ros y de Ortafà, actor, de una, y dona Maria Àngela de Alamany y don Joseph de Alamany y de Bellpuig, son fill, reos, de part altre, nottari Rufasta, vuy Cervera. Lo dit don Carlos Ros *in solutum* donà, cedí, transferí y transportà a favor de l'espectable don Emanuel de Llupià, aleshores portantveus de general governador del present Principat, y dels qui ell voldria perpètuament, tota la hazienda y béns que foren de dita dona Gerònima, ab tots los drets y accions que dit don Carlos Ros presentà¹¹⁴⁰ y ha pretès tenir y competir-li en dita hazienda y béns, com y també la instància de dita *litte*, tant de possessori sum//379v//maríssim com lo de petitori o propietat, com ab major individuació és de veürer de l'acte de dita cessió, que fou rebut en poder de Ramon Vilana Perlas, ciutadà honrrat y nottari públich de Barcelona, als 9 de febrer de 1689; y havent-se regonegut per los dits nobles mare y fill de Alamany que dita cessió ere feta contra expressas disposicions de nostre dret municipal, *et signanter* de la Constitució I, títol «Que no sia lícit cessionar, etc», //577v// de l'Usatge «*Cum in contentione*», del títol «De cosas litigiosas», y del Capítol 49 de las Corts de 1599, acudir en al concistori de deputats per a què, per medi de son síndich, eixissen al reparo de ditas contrafacions; y en effecte, després de tenir vot dels assessors, advocat fiscal y consolents aplicats de quedar violadas ditas disposicions municipals ab lo referit contracte de cessió, los deputats, havent vingut notícia que al dit espectable governador li apareixia ésser-li més útil que dita contrafació se declaràs per lo medi judicial, acudir en a l'extrajudicial a sa magestat; y en lo *interim* obraren per a què no-s passàs havent en la causa de firma de dubte feta per dit espectable governador en dita Real Audiència; lo que no obstant, ab real provisió dels 30 de abril, 1687, juntas las tres salas, *facto verbo*, fou declarat que ab lo dit contracte de cessió no se havia contrafet als sobre citats drets de la pàtria; y després se subseguí sentència provisional en dita causa de possessori summaríssim, que fou feta a relació del noble don Francisco de Rius y Bruniquer, als 3 de desembre de 1691; y en virtut de ditas declaracions, dits nobles de Alamany foren

1139. Document inserit, juntament amb la súplica de don Emanuel de Llupià, entre els folis 576v i 581r.

1140. En lloc de pretenia.

repel·lits y espulsiats de la possessió de part dels béns que foren de dita dona Gerònima, transferint-la al dit respectable don Emanuel; y actualment està pendent en causa de publicació la liquidació dels fruïts percebuts de aquells, com tot apar de l'acte de dita cessió, de las còpies de ditas reals declaracions y de un paper que conté las rahons que manifestan indubítadament la violació que ab dit contracte de cessió se féu als refferits drets de la pàtria, las quals escripturas se posan en mà de vostra senyoria il·lustríssima. E com del refferit y més clarament de ditas escripturas conste haver-se contrafet ab lo dit contracte a las referidas disposicions municipals y com a tal ésser nul·lo y en notable perjudici y agravi o gravamen fet a esta noble part de don Carlos de Alemany y de Bellpuig, per tant, //580r// posant en la notícia de vostra senyoria il·lustríssima lo refferit y proposant dit agravi en la present Cort vers y contra lo sobra dit don Emanuel de Lupià y doctors de la Real Audiència que entrevingueren en las refferidas reals declaracions, dels quals tant solament se pot conèixer en la present Cort *vel in actis Curie et ante illius conclusionem*, suplica sie de son agrado conèixer y declarar sobre dit agravi antes de la conclusió de dita Cort, ab reffeció de tots danys, gastos y despesas *vel alias omni modo meliori* y en la forma que de dret dega fer-se y és acostumat, anomenant-se per est effecte las personas necessàries, segons estil de la present Cort. Que a més de ésser de justícia, ho rebrà a singular mercè de la rectitut y zel de vostra senyoria il·lustríssima. *Oficio, etc. Altissimus, etc.* Vidal y Soler.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

578r¹¹⁴¹// B. Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

A notícia de don Emanuel de Lupià, cavaller del horde de Alcántara, ha previngut que per part de don Carlos Alemany se hauria presentat súplica a vostra senyoria il·lustríssima, ab què instaria se servís vostra senyoria il·lustríssima anomenar perçones en jutges per a declarar la causa de una pretesa injustícia notòria que pretén se li inferí ab la real sentència proferida en la Real Audiència, juntas las tres salas, en lo dia 30 de abril, 1687, en la causa de contrafacció pretesa per lo síndich del General de Cathalunya y dona Maria Àngela de Alemany y Fontanella, sa mare, contra lo suplicant, aleshores portantveus de general governador del present Principat. E com dita pretesa injustícia notòria no tinga lloch, ans bé de la mateixa sentència real y demés documents que·s mencionaran consta no solament del defecte de dita calitat de injustícia, sinó també de la justícia de dita sentència; y encara més conste que lo judici de contrafacció intentat per dits síndich y de Alemany requeya sobre matèria imposible e incapàs de éser deduhida en semblant judici de contrafacció, per quant lo contracte de què se quexaven dits síndich y de Alemany, prenent ésser contravencional a las Generals Constitucions de Cathalunya, no fou çelebrat per dit de Lupià com a pública persona, manant ni judicant, sinó com a particular; en lo qual cas molt bé pot un official real, axí prosehint com a particular persona, //578v// contrafer a las Generals Constitucions de Cathalunya, fent lo que per ellas li és prohibit. No emperò pot subjectar-se per aqueix acte al judici de contrafacció disposat ab la Constitució «Poc valdria» y demés aplicables, perquè aquest solament està disposat per esmenar aquelles contrafaccions que cometen los officials reals com a tals, manant, imperant, sentenciant y declarant; no emperò per esmenar las contrafaccions que cometen com a hòmens particulars contractant, negociant o litigant, perquè lo judici de estas contrafaccions pertany als jutges particulars y propis de aquells negocis; de manera que la dita real sentència no declarà si lo contracte fet per dit don Emanuel de Lupià, de què se quexaven dits síndich y de Alemany, era contrafacció, sinó que *quidquid esset an cum eo esset contraventum Consti-*

1141. Document inserit, juntament amb la súplica de don Carles d'Alemany, entre els folis 576v i 581r.

tutionibus Cattalonie non esset talis contraventio subjecta iudicio contraventionum virtute dicte Constitutionis «Poc valdria», lo que és una resolució tant jurídica, evident y certa com resulta de la inspecció de las rahons sobre ditas y de la admiració que ocasionà al Consell Supremo de Aragó y a las juntas de conçellers de diferents consells que convocà per dit efecte la magestat del senyor rey don Carlos segon (que gose de glòria), vehent quant clara és la sobre dita diferència de ser un acte contravencional o estar subjecte al judici de contrafacció; y esta matexa diferència regonegué la matexa dona Maria Àngela Alemany, perquè arribant després a ventilar-se la causa principal en la sala del reverent canceller (jutge peculiar de dit negoci) oposà de la nul·litat de dit contracte com a contravencional a las constitucions de Cathalunya, y lo suplicant no li oposà la excepció de cosa judicada, //579r// ans bé permeté y sufrí la disputa de dit contracte si era o no contravencional, perquè las dos parts compregueren (com devian compèndrer) que aquella real sentència no havia declarat ni fet dret sobre lo punt de la contravenció, sinó solament sobre que *quidquid esset an foret contrafactio non tamen erat de contrafactionibus subjectis iudicio Constitutionibus* «Poch valdria»; havent-se proseguida dita causa, fou proferida real sentència, referint lo noble don Francisco de Rius y Bruniquer, als 3 de setembre, 1692, en y ab la qual fou declarat que dit contracte no contravenia a las Generals Constitucions de Cathalunya, la qual passà en cosa judicada, y ab ella se ha fet la matèria més incapàs del judici de contrafacció de la Constitució «Poc valdria», perquè, no havent-hi contrafacció, no pot tenir lloch la dita constitució ni lo judici per ella ordenat. Y havent finalment dits don Carlos de Alemany y lo síndich del General proposat en las pretesas Corts de l'any 1702 greuja¹¹⁴² contra de dita real sentència de 30 de abril, 1687, fou declarat no prosehir aquell a vistas de estas rahons, que més llargament allí se ponderaren, sens que ab tantas declaracions hage volgut dit don Carlos de Alamaney pèndrer lo desengany que devia. Per tot lo que y altramant, dit don Emanuel de Lupià posant en mà de vostra senyoria il·lustríssima la dita real sentència de contravenció proferida en las tres salas, la proferida a relació de dit don Francisco Rius, dos deduccions fetas en la dita causa de greujas y la sentència en aquella proferida, suplica sia vostra senyoria il·lustríssima servit attèndrer son contengut y repel·lir tan voluntària pretenció de dit don Carlos Alemany, volent //579v// considerar injustícia, ahont és notòria la justícia y sa pretenció evidenment impossible. Lo que rebrà a singular mercè de la gran justificació de vostra senyoria il·lustríssima. *Officiuo, etc. Altissimus, etc.* Flix.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y també se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, convocat a 2 del corrent, sobre lo contengut en dita súplica de don Carlos Alemany de Bellpuig, en què comet lo suplicat per dit don Carlos als senyors jutges qui seran nomenats en la present Cort per lo tribunal o judici de greuges, encarregant-los que en dit judici conegan y declaren sobre dit pretès agravi, donant-los y concedint-los ple y bastant poder en quant a sí toca per després de conclosa la present Cort, qual té de present y li competeix per dit efecte; tot lo que, dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

1142. greuga, *corregit*.

Que sien comesas als advocats

E lo dit il·lustríssim¹¹⁴³ y fidelíssim bras militar, ohidas ditas súplica presentadas per don Carlos Alemany de Bellpuig y don Emanuel de Llupià y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 2 del corrent sobre lo contengut en la referida súplica de don Carlos de Alemany, atenen que lo contengut en ellas és matèria digne de tota reflexió y que recau sobre articgles y punts de dret, ha deliberat per ço ésser ditas súplicas comesas, com lo present bras per sa part comet, als advocats dels tres il·lustríssims estaments, per a què, estudiats los punts, vistos los papers que acompanyan ditas súplicas y a lo demés concernent al negoci, fassa en escrits relació als braços *respective* de llur sentir, per a què en sa intel·ligència pugan deliberar lo de major acert. Y que la present deliberació, per via de pensament feta, sie //581r// participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

***Die veneris, V mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Anton de Minguela y Aleny.

Don Ramon Xammar y Meca.

Salvador de Texidor.

Don Ignasi Pontarró.

Don Francisco Segrera y Massana.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Anton de Llenes y de Bosser.

Fracn de Sala y Brandia.

Don Honofre de Lentorn.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Don Joseph Paguera, Vilan y Millàs.

581v// Francisco Puigdesàlit y Says.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

1143. A continuació, y fidelíssim, ratllat.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Anton de Lloret.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Don Juan Gualves de Bonaventura y Copons.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Joseph Aguilar y Oluya.
 Nar[c]ís de Vilamala y Grau.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.
 Francisco de Prat y Cudina.
 Joseph de Ros.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Pedro de Ribes, de Boxadós y Vallgornera.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Juan¹¹⁴⁴ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Domingo de Castells¹¹⁴⁵ y de Gervàs.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Francisco de Amar.
 Diego de Vila y Peyret.
 582r// Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Joseph Eril.
 Francisco de Morata.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Joseph de Sala.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Balthezar¹¹⁴⁶ de Cadell.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Benet Mir.
 Jacinto de Geralt.

1144. *Precedit de Don, ratllat.*

1145. *Copons, ratllat; Castells, interlineat.*

1146. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Fèlix de Quintana y Fàbregas.
 Juan de Boseda.
 Don Lluís de València, Franquesa y¹¹⁴⁷ Ximenis.
 Jacinto de Torres y Fontdevilla.
 Joseph de Torres y de Espanyol.
 Don Anton de Eril.
 Don Balthazar de Oriol y Marcer.
 Francisco de Verthamon.
 Francisco de Graell y Brossa.
 Basili de Planisolas.
 Joseph¹¹⁴⁸ Graell, de Castelló y Peratge.
 582v// Alonso de Pallarès.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Joseph de Mellianta y Sullà.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Emanuel Ferrer y Sitjas.
 Joseph de Sala y Mas.
 Joan de Cassador.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Joseph de Copons y Esquerrer.
 Don Francisco de Grimau y Corbera.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Francisco de Morera y Càncer.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Don Ramon Copons del Llor.
 March Anton de Llàssera.
 Don Francisco Bustero.
 Joan Francesch Maresch.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Carlos Fivaller y Torres.

Sub hac die, comparuit et iuravit Josephus de Torres y Espanyol, domicellus in villa de Caroca de Bellera, urgellensis diocesis domiciliatus.

1147. *A continuació, Ve, ratllat.*

1148. *Precedit de Don, ratllat.*

Se ha tornat a llegir lo capítol de Cort disposat en orde ha haver-hy mostesafs en las ciutats, vilas y llochs reals.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //583r// que las ciutats, vilas y llochs reals tant solament que no tindran privilegis per elegir mostesafs en virtut de esta constitució pogan elegir-ne un, dos o tres, segons las poblacions y la necessitat requiriran, los quals pogan executar las penas o bans mentres no excedcan a sinch sous, ab què aquells que los mostesafs pretendran haver caygut en frau pogan appellar del penyorament y bans devant dels consellers, pahers, cònsols, jurats o altres que respectivament tindran la superintendència en lo govern polítich y econòmic de ditas *respective* ciutats, vilas o llochs reals. Y lo mostesaf que per dàdivas o altres atencions permetrà o dissimularà a alguna o algunas personas lo fraudar venent contra lo afforat o altrament, sia privat de l'offici, dexant la conexensa al veguer o batlle de la ciutat, vila o lloch que no tindrà privilegi de conèixer y multar per sí als tals mostesafs.

Combinació número 45, Redrés

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 45, decretat en lo present bras a deu y a 25 de janer pròxim passat, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims brasos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que lo dit capítol sia comès, com lo present bras per sa part comet, als advocats dels tres il·lustríssims brasos per a què, junt ab un dels combinadors de aquells, conferescan y discorren sobre la discrepància de decretacions en dit capítol fetas, ajustant o llevant de ell lo que ls apareixerà, per a facilitar que los tres il·lustríssims brasos //583v// unànimes se conformen en una decretació, reduynt en escrits lo que idearan, reportant-ho als il·lustríssims brasos *respective* per a què, en sa intel·ligència, pogan resòdrer ab major acert y lograr lo fi de dit capítol.

Relació de las personas sobre la immunitat dels cavellers

En aquest dia, los senyors don Carlos Fiviller y Torres, don Joseph de Pagueira Vilana y Millàs, Francisco de Verthamon y don Emanuel de Ferrer y Ciges, en execució de la commissió a ells donada per lo present bras, ab deliberació feta als vint-y-nou janer pròxim passat, han fet relació del que sobre lo negoci contengut en ella han discorregut y conferit per conservar la immunitat y prerrogativas del present estament.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la relació feta per los senyors que se nomenaren per conferir la importància de la immunitat dels individus del present estament y conservació de sas prerrogativas, desitjant que estas no queden en la més mínima circumstància alterades, axí per ser mercès que la

noblesa catalana ha heretat per sos serveys y conseguit de sos glorio[sí]ssims reys y senyors naturals per la effusió de sanch en las conquistas, lo que las fa més apreciables y son lustre lo precisa conservar-las, per ço //584r// ha deliberat que las dotse personas dels tres il·lustríssims estaments elegidas¹¹⁴⁹ per facilitar la expedició dels negocis de la present Cort y sa breu conclusió vejan,¹¹⁵⁰ premediten y ponderen esta dependència ab totes sas circumstàncies y lo expedient que apareixerà tenir menos reparos y sie practicable y rahonable per a què, sens lesiar las militars prerrogatives, se eviten los embarazos que per lo passat han ocorregut y se asseure lo benefici públich, major uniformitat y correspondència entre los comuns y particulars, declarant-se per la present Cort *ante omnia* las paraulas de clergues y cavallers continuadas en la constitució vella, en que se prevé restar estos franchs, libres e immunes de tots petxos e imposicions, y quinas y quals personas enclou y comprèn dita constitució. Y que lo expedient y medi que en dita junta se idearà sie reportat als il·lustríssims bras *respective*, perquè en ells ab tota reflexió se puga encontrar lo remey y deliberar lo convenient. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

584v//

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Alsament de dissentiment de Nicolau de Sanjoan

En aquest dia, lo senyor Nicolau de Sanct Juan, Llobregat y Amell alça lo dissentiment que posà lo die 29 de janer proppassat a la Constitució de número 104, concernent al dret de ancoratge, a fi de que se puga tractar y resòdrer sobre dita constitució, dit discentiment en res no obstant; y axí ho firma de mà pròpria en la sala dels reys, ahont se junta dit bras militar, tocades las tres de la tarde del dia y any sobre dit. Nicolau de Sant Joan, Llobregat y Amell, donsell.

**Alsament de dissentiment
de don Joseph de Terré y Granollachs**

En aquest mateix dia, lo senyor don Joseph de Terré y Granollachs alça lo dissentiment que posà lo die 27 de janer pròxim passat a que se tractàs y resolgués

1149. elegidas, *interlineat*.

1150. veyan, *corregit*.

en orde al paper de idea o apuntament format en la il·lustríssima Junta de Constitucioners //585r// sobre la nova erecció de tribunal per a declarar las causas de contrafacció, visitar los officials reals que no purgan taula y visita de la Generalitat. Y perquè conste, ho firma de mà pròpia en la sala dels reys, ahont se junta dit bras militar, toca des las tres de la tarde de dit dia y any sobre dits. Don Joseph de Corbera,¹¹⁵¹ antes Terré.

En aquest mateix dia, lo senyor Anton de València, que se era aderit a dit discentiment posat per dit senyor don Joseph Terré, desisteix y se aparta de aquell per a què-s puga tractar y resòldrer sobre dit negoci, lo dit discentiment en res no obstant. Y perquè conste, ho firma de mà pròpia, dia, lloch, hora y any sobre dits. Don Anton de València, Franquesa y Gavàs.

Constitució número 139

Se és llegida y per lo il·lustríssim senyor president donada per proposició la Constitució de número 139, en què-s disposa que en las cúrias dels ordinaris reals y de barons, no obstant qualsevols mutacions de oficials, no dega citar-se novament per la continuació de la causa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Constitució 140

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 140, en què-s disposa que los doctors de la Real Audiència y escrivans de manament degan guardar secret, no sols los vots de dits doctors en las causas, //585v// sinó encara los dictàmens y sentirs de cada un que hauran manifestat en la Sala junta, tant antes com després de publicada la sentència.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Constitució número 141

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 141, en què-s disposa que si algú comprarà alguna sort de mercaderia forastera en lo present Principat que no fos ja vinguda per son compte, sie obligat dins tres dies, tenint-la exposada públicament, vèndrer-la per lo mateix preu a qui ne voldrà comprar per provisió de sa casa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que los concellers, jurats, pahers, cònsols o altres personas que tindran la superintendència del govern polítich y econòmic de la ciutat, vila o lloch ahont se desembarcaran y agabellaran las mercaderias, pugan fer la averiguació si lo que haurà agabellat la mercaderia la haurà tenguda exposada per lo termini de tres dies que prefigeix la constitució, y si la hauran venuda a major preu del que la hauran

---

1151. A continuació, Te, ratllat.

comporada. Y en cas se trobe que lo qui haurà comprat y agabellat la mercaderia ha contrafet dita constitució, pugan multar-lo en las penas a ell ben vistas.

Combinació Capítol de Cort número 91

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 91, decretat en lo present bras a 21 janer pròxim passat, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que lo present bras estiga y persevere en sa decretació feta a 21 del mes de janer pròxim //586r// passat, mudant-se en dit capítol, en lloch de la paraula «demèrits», «delictes».

Combinació Constitució número 125

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 125, decretada en lo present bras a 30 de janer pròxim passat, per haver anyadit lo il·lustríssim bras real en sa decretació de 31 del mateix¹¹⁵² alguna circumstància, al que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 4 del corrent se és aderit.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis brachiis ecclesiastico et regali in prescriptis suis ultimis decretacionibus*.

Alsament de dissentiment per don Joseph de Càncer

En aquest die, lo senyor don Joseph de Càncer y Pratsenjulià, en suposició y ab la confiança de que los il·lustríssims braços de la present Cort regonexeran los inconvenients grans se seguirian a tots los individus del present estament de la pràctica e introducció de la novetat que-s pretenia ab lo Capítol del Redrés de número 74 y que axí bé donaran la providència corresponent a l'assumpto de dit Capítol del Redrés, que és peculiar de dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, alsa lo dissentiment per ell posat lo die 30 de janer pròxim passat, a effecte de poder-se tractar sobre lo concernent a dit capítol; y ho firma en la dita sala dels reys, ahont se junta dit bras militar, tocadas las tres de la tarda de dit die 5 febrer, 1706. Don Joseph de Càncer y de Pratsenjulià.

Ítem, lo il·lustríssim senyor president ha expressat com, havent-se proposat en lo present il·lustríssim congrés y //586v// anant-se votant sobre la idea formada en la il·lustríssima Junta de Constitucioners per la erecció del Tribunal de Contrafaccions y visitas dels oficials reals y de la Generalitat y sobre lo paper dispost per quatre personas del present estament, que tot fou llegit lo die 27 de janer pròxim passat, respecte del dissentiment posà lo noble don Joseph de Terré y Corbera, a què se aderí lo noble senyor don Anton de València, se suspengué lo resòdrer sobre esta dependència; però com vuy haja cessat y dits senyors hajan alsat lo dit

1152. A continuació, anadit, ratllat.

dissentiment, se torna altre vegada a proposar, per a què sobre dit negoci resolga lo que hapareixerà convenir.

Que la Junta de Constitucioners formen las Constitucions de la Observansa y visita real

E lo dit bras militar, attenant que la idea feta per la il·lustríssima Junta de Constitucioners y la erecció de nou tribunal per conèxer de las contrafacions, visitas dels reals ministres y de la casa de la Generalitat és negoci en què-s regonexen molts duvietats, se ofereixen vuy alguns duptes y tal vegada en sa pràctica ne tindrian molt més y que la brevedat ab què la urgència insta la conclusió¹¹⁵³ de la Cort no dóna lloch a fer las reflexions y prevencions que tant se necessitan per acertar a pèndrer la resolució que demana a importància, delibera per ço que la il·lustríssima Junta de Constitucioners sie servida disposar las Constitucions de la Observança y la visita dels reals ministres y la del Redrés, lo Capítol de la visita de la casa de la Generalitat, ab la mateixa conformitat que últimament se observave, anyadint o llevant aquellas circumstàncies que aparega necessitar de més prevenció, y que eviten los duptes y dificultats que //587v// fins vuy se han experimentat. Y que la present deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se són llegidas las deliberacions presas, la una en lo il·lustríssim bras real a 14 y altre en lo ecclesiàstich a 28 de janer pròxim passat, en què lo real, ohida la súplica donada per lo síndich de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, en què suplica la concessió per la present Cort de la prerrogativa de tenir fisch ab tota plenitud de dret, per los fins y efectes explicats en dita súplica, en la mateixa forma y circumstàncies ab què lo té la Generalitat de Catalunya, ha resolt condecendir al suplicat¹¹⁵⁴ y que se ordene a la il·lustríssima Junta de Constitucioners disposen capítol de Cort, segons lo tenor de la minuta adjunta ab ditas deliberacions; y lo ecclesiàstich assenteix y se conforma ab lo mateix, ab tal emperò circumstància que en dit capítol de Cort se exceptuen los ecclesiàstichs y sos béns de la jurisdicció de dit fisch, axí que estos no pugan estar-li subjectes en manera alguna. Las quals deliberacions y paper adjunt lo il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

Que-s concedesca la prerrogativa de fisch a la ciutat de Barcelona

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas deliberacions y paper adjunt, ha resolt conformar-se, com se conforma, ab la referida deliberació de

1153. *A continuació, breu, ratllat.*

1154. ha resolt condecendir al suplicat, *al marge esquerre.*

l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ab què en lo capítol de Cort faedor se exeptuen los cavallers y sos béns de la jurisdicció dels fisch, axí que estos no pugan estar-li subjectos en manera alguna; y que axí se previnga que si lo fisch de la Generalitat y de la present ciutat simultâneament tindran interès en alguna //587v// causa o negoci, dega en est cas lo fisch de la ciutat cedir la preheminiència y prelació al de la Generalitat, y que la tal causa o negoci dega conèxer-se per lo fisch de la Generalitat, no obstant qualsevol prevenció.

Constitució número 104

Ítem, en atenció de haver-se alsat lo dissentiment posat a 29 de janer pròxim passat sobre la Constitució de número 104, respecte de haver de pagar dret de ancoratge totas y qualsevols naus y vasos marítims, tant de vela llatina com quadrada, grans com xichs, que daran fondo en lo moll o platja de la present ciutat, se ha tornat a llegir y lo il·lustríssim senyor president la ha donada per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Cort número 50

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 50, contenint que las causas y col·legis de confrarias indivíduos de la present ciutat no se pugan conèxer per la Real Audiència, sinó per los excel·lentíssims senyors concellers, lo qual capítol a 13 de janer pròxim passat fonch llegit y se suspengué pèndrer-i resolució.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Combinació Capítol de Cort número 126

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 126, decretat en lo present bras a 30 de janer pròxim passat, per discrepar las decretacions dels il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali*, ab què sols vingan compresas las universitats de las vilas y llochs reals y no de barons.

Combinació Constitució número 139

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 139, decretada en lo present bras a 31 de janer pròxim passat, //588r// per haver lo il·lustríssim bras real, en sa decretació de 3 del corrent, anyadit algunas circumstàncias; al que lo il·lustríssim estament ecclesiàstich a 4 del mateix se és aderit.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

Combinació Capítol de Cort número 108

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 108, decretat en lo present bras a 24 de janer pròxim passat, per discrepar las decretacions dels il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt estar y perseverar en sa primera decretació de 24 de janer pròxim passat.

*Die sabbati, VI mensis februaryi, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don¹¹⁵⁵ Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Francisco Prat y Senjulià.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 588v// Anton de Minguela y Aleny.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Jacinto de Geralt.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Ramon Cellers.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Don Joseph Amat Planella y Despalau.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Jacinto de Torres y Fontdevila.
 Joseph de Torres y de Espanyol.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre.
 Francisco de Móra y Casadevall.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Narsís de Vilamala y Grau.

---

¹¹⁵⁵. A continuació, Francisco, ratllat.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
Francisco de Prat y Cudinas.
Don Benet Mir.
Domingo de Castells y de Gervàs.
Doctor Joseph Solà y Guardiola.
589r// Don Anton de Lloret.
Joseph de Ros.
Francisco de Sala y Brandia.
Don Joseph Mata y Copons.
Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
Don Juan Gualves de Bonaventura y Copons.
Don Anton Eril.
Miquel de Cassador.
Don Francisco de Amigant y Olzina.
Don Francisco de Grimau y Corbera.
Don Pedro Ribes de Boxadós y Vallgornera.
Don Emanuel Ferrer y Ciges.
Don Ramon Xammar y Copons.
Don Joseph Marlès y Massana.
Francisco de Graell y Brossa.
Diego de Vila y Peyret.
Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
Francisco de Sabater.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Don Juan Descallar y Desbach.
Francisco de Verthamon.
Don Honofre de Lentorn.
Joseph de Sala y Mas.
Don Joseph de Paguera, Vilana y Millàs.
589v// Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
Don Francisco Sagarriga y Vera.
Don Ignasi Pontarró.
Juan de Osó y Osó.
Don Juan Batlle.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Francisco de Carmano y Borràs.
Don Anton Berenguer y Gabriel.
Don Francisco de Aloy.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Fra de Tord y Granollachs.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Balthazar de Cadell.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Fèlix de Areny y Vilanova.
 Joseph de Ferrer y Roca.
 Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
 Don Francisco de Vilana y Vilamala.
 Don Juan Claresvalls.
 Don Joseph Generes.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Miquel de Cordellas.
 Juan de Cassador.
 Don Anton Asprrer y Ferrer.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 590r// Don Francisco de Vega, Copony y Oluya.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Joseph¹¹⁵⁶ de Graell, Castelló y Paratge.
 Anton de Llenes y de Bosser.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Juan Francesch de Maresch.

Redrés número 74

Als quals axí convocats, atès que lo dia de ahir se alcà lo discentiment posat a 31 de janer pròxim passat sobre lo Capítol del Redrés de número 74, en què's disposa que los militars que entraran o seran de nou inseculats en las bolsas de deputats y ohidors ab lo lloch de alguna vegaria en la qual no tindrà domicili, sí sols ab la sircunstància de haver comprat e o adquirit casa en dita vegaria per rahó de algun contracte, los tals actes hagen de ser firmats per lo menos de un any ates del dia que hauran de ser insiculats en ditas bolsas, se ha tornat a llegir y lo il·lustríssim senyor president lo a donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet* y que se estiga y observe en la mateixa conformitat que fins vuy se ha estilat y observat.

1156. *Precedit de Don, ratllat.*

Constitució número 32

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 32, la qual a 6 de janer pròxim passat fou comesa per lo present bras a sos advocats y als de l'il·lustríssim bras real per a què de son sentir fessen relació en escrits, la qual han disposada y reportada al present bras en execució de la deliberació //590v// presa dit dia, y és del tenor següent:

Vot dels advocats sobre dita constitució

Jesús, Maria, Joseph.

En lo fet consultat, etc. *Inseratur et postea dices:*

591r// Còpia.

Jesús, Maria, Joseph.

En lo fet consultat als advocats dels il·lustríssims braços militar y real sobre lo paper en forma de constitució de número 32, en efecte contenint haver-se de estatuhir y ordenar que las sentèncias o declaracions en avant fahedoras per lo canceller que vuy és y per temps serà en lo present Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya sien absolutament concebudas y sens condició o modo algun limitades o restretas a la pura y mera declaració de qui sie o qual toca la jurisdicció de la causa per rahó de la qual és o serà firmada la contenció, sí y conforme se practica y se ha practicat en los reynes de Aragó, València y Cerdenya, de forma que qualsevol causa condicional o modal que en esdevenidor sie ingerida y vinga compresa sie de ninguna forsa y valor, ans bé sien hagudas per puras y absolutas, no obstant lo concurs de ellas, sí y de la mateixa manera que si apposades y ingerides no fossen, remoguda tota contrària intel·ligència e interpretació. Vist lo dit paper de número 32 en forma de constitució, en la qual sots diada de 5 del corrent fonch decretat *quod placet illustrisimo stamento ecclesiastico*. Vista la deliberació lo mateix dia presa per lo il·lustríssim bras militar de que dit paper fos comès als advocats dels il·lustríssims estaments militar y real, los quals fessen de son sentir relació en escrits, //591v// reportant-la a dits il·lustríssims braços perquè, en vista de ella, pugan passar a resòldrer lo de major acert. Vista la deliberació presa lo die 9 per lo il·lustríssim bras real, ab la qual se conforma ab lo deliberat per lo il·lustríssim bras militar sobre dit assumpto. Vist lo demés se havia de veurer.

Attès que, encara que sobre la qüestió si lo canceller en la sentència o declaració de las causas de contencions pugua estatuhir lo modo de provehir y apposar condicions al jutge a favor del qual se ha declarat, hi hage diversitat de opinió y sentir dels doctors y pràctichs catalans, com ho refereix lo regent Cortiada, tom I, decisions 24 a número 81, de tal manera que Font, en la decisió 318, número 10 *cum sequentis*, inseguint la opinió y pràctica dels aragonesos de no poder lo canceller estatuhir lo modo de provehir y apposar condicions al jutge a favor del qual se ha declarat en las causas de contencions al jutge, fàssia admiració com en Corts Generals de Cattalunya no se hage prohibit y llevat als cancellers la facultat de aposar condicions als jutges en favor dels quals declaran las causas de contenció, axí com en la Constitució 37, Corts 1599, se prohibí y llevà al concell real la facultat de apposar modos y condicions als jutges inferiors en las causas de recors en son favor declarades.

Emperò, lo cert és que la opinió y pràctica de que lo canceller en las causas de contencions pugua estatuhir lo modo de provehir y apposar condicions al jutge a favor del qual declara se ha observat inconcusament de molt //592r// més de cent anys a esta part, segons consta ab differentes exemplars que al·lega lo regent Cortiada en dita deci-

sió 24, número 82, 84 y 85, segons las quals, si bé lo mateix Cortiada en lo número 95 *in puncto iuris* li agràdie més la opinió contrària, ab tot, no se atreueix apartar-se de la pràctica rebuda en Cattalunya per la auctoritat de las cosas judicades, las quals se fundan ab la experiència de que los jutges ecclesiàstichs, conseguida la declaració de la contenció en son favor, anteposan los rigurosos medis de las censuras, segons las disposicions tarraconenses, a l'ordinari dels sagrats cànons fou introduhida y ab lo ús rebuda la pràctica de estatuhir sobre lo modo de prosehír y posar-los condicions.

Per lo que los advocats infrascrits són de vot y parer que no-s deuria apartar-se de dita pràctica, *salvo semper, etc.* Barcelona, janer 10 de 1706.

De Solà et Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris. Biosca et Anglarill, advocatus illustrissimi stamenti regalis. Pons y Llorell, advocatus illustrissimi stamenti regalis. Solanes, advocatus illustrissimi stamenti militaris.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit lo vot disposat per dits advocats a qui fou comesa dita constitució per lo present bras, ha resolt *displicet*, ans bé se estiga y observe en la mateixa conformitat se ha fins vuy estilat y aconcellan dits advocats en dit vot.

Constitució número 57

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 57, novament disposada per la il·lustríssima Junta de Costitucioners en execució de la deliberació presa en lo present bras a 26 de janer pròxim passat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet* la constitució llegida.

Don Aleix de Tristany alça un dissentiment

Lo senyor don Aleix Cayetano de Tristany y Claresvalls alça lo discentiment posà lo die vint-y-sinch de haner pròxim passat a la Constitució de número 110, en què-s disposa que sien prohibits los disfrasos y màscaras en públich y casas privadas, a fi de que, no obstant dit discentiment, se tracte y puga resòldrer sobre dita constitució. Y axí ho firmà en la sala de dit bras militar, tocadas las deu del matí de dit dia sis de //602r// febrer de 1706. Don Aleix Cayetano de Tristany y Claresvalls.

Redrés número 60

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 60, en què-s disposa que dins dos mesos comptadors del dia de la conclusió de la present Cort los deputats y ohidors tingan obligació de juntar una novena extrema en sort per arxivar lo que falta¹¹⁵⁷ a arxivar-se en lo arxiu de la casa,¹¹⁵⁸ en lo modo expressa dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

1157. A continuació, p, ratllat.

1158. A continuació, de la casa, ratllat.

Redrés número 61

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 61, en què-s disposa que lo ajudant tercer de la casa de la Deputació tinga obligació de arxivar sa escrivania en la forma expressada en dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Lectura de agravis particulars

Ítem, se són llegits los agravis particulars, y se ha decretat per dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar *quod reportentur et presententur ilustrissimo stamento regali*.

Relació de l'estat de l'arxiu

Ítem, se és llegida la planta o idea disposada per los tres senyors, un de quiscun dels tres il·lustríssims estaments, respecte de l'estat en què-s troba lo real arxiu, la qual és del tenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Inseguint la resolució, etc. *Inseratur prout hic est //602v// et postea dices:*

593r¹¹⁵⁹// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Inseguint la resolució presa uniformament en los tres il·lustríssims braços en lo mes de desembre propassat, las personas per ells elegidas, després de haver-se conferit diferents vegadas en lo real arxiu, que és en lo palàcio real antich, que serveix de habitació per los ministres del tribunal del Sant Ofici, y atentament mirat y regonegut dit real arxiu y tingudas també vàries conferèncias entre si en lo lloch de la present Cort, han concordament convingut en fer la relació següent:

Que en primer lloch, en lo aposento immediat a la porta del real arxiu se troban trenta armaris fixats a la paret, y dins de ells un gran número de pergamins y altrascrypturas sueltas que-s veu estavan custodidas en sachos de tela crua o drap de bri, y alguns permanexen en dits sachos, altres y la major part sens sachos per haver-se estos consumits; y així bé se han de fer de nou, perquè en ells se pujan tornar a col·locar dits pregamins y altrascrypturas ab la deguda y convenient coordinació que en avant se dirà.

Que si bé dits pergamins y escripturas dels mencionats armaris estan zifrats y nombrats, corresponent los números a l'inventari antiquíssim que de ell se havia fet, emperò, falta a cada hu de dits pergamins lo nombre del sach y armari a què corresponen, y de est defecte se ha originat la confusió que en ellas se experimenta, puix havent-se per temps //593v// tretas de dits sachos y armaris per autenticar-las, llegir-las o altrament, olvidant lo armari y sach ahont pertanyien, se han anat y van mesclant, imposibilitant-se lo trobar-las si no regirant tots los armaris. Y així bé necessitan de fer-se dits nombres y coordinar-se per ells en dits armaris y sachos.

Que moltes de las súplicas y pergamins antichs dels mencionats armaris se van consumir y polillant, y altrament fent-se il·legibles, y apar necessitan de¹¹⁶⁰ prompta providència en rescriurer-se y copiar-se, tenint atenció als que aparegan més substancials y perillosos de acabar-se de pérdrer.

1159. Document velligat entre els folis 592v i 602r.

1160. A continuació, fer-se, raillat.

Que en lo mateix primer aposento y sobre los dits armaris se troban amontonats un gran número de processos originals de causas de apel·lacions ventiladas en lo Concill Supremo de Aragón, acerca de sentències donadas en los regnes de València, Mallorca y Sardenya, los quals processos per la pols y mala conducció se van consumint; y també demunt dits armaris són los registres de la Audiència des de l'any 1640 al de 1652, sens orde ni concert y en la mateixa mala disposició que los predits processos.

També en dit primer aposento se troban tres caxas plenas de pergamins y altraz escripturas confusas y desconcertadas, y semblants se'n troban debaix y al costat de un armari gran que és al cap de dit aposento, ab circumstància de estar-se podrint de la umitat y molta pols, sens que dels papers tant de ditas tres //594r// caxas com dels demés de desota y del costat de dit armari gran (dins del qual se diu ésser los papers de la Col·legiata de Sant Joan las Abadessas) se trobe índice, inventari ni la menor clarícia.

Que en lo segon aposento immediat han trobat recondits en parestatges fixats a la paret los registres y escripturas dels Reynats dels sereníssims senyors reys Alfonso quart y Joan segon, Fernando segon, Carlos primer y quint, emperador, Felip primer y ters y de las llochtinències de dits senyors reys y demés fins vuy, y en ell se ha advertit digne de reparo:

Primo, que de¹¹⁶¹ molts de dits registres, uns estan ja sens cubiertas per haver-las consumit lo temps, altres que las tenan ja casi consumidas, altres que los coderns estan descusits y en contingència de truncar-se, y molts que no estan retulats en las cobertas.

Secundo, que molts de dits registres se van acabant de polillar y consumir y no serà ja fàcil poder-se llegir moltas de las cosas que en ells són continuadas, y de cada dia se van més deteriorant, si promptament no se dóna orde en què se copie¹¹⁶² o resumezca lo substancial de ells; y també molts estan en dits parestatges sens orde ni concert, havent-los mudat de son lloch, induhint grave confusió e impossibilitat en buscar-los; y així apar necessari se coordinen y col·loquen ab bon orde per sos anys. Y no menos, molts dels registres més moderns, per faltar //594v// lloch¹¹⁶³ en los parastatges, se troban esparsits per terra, en lo paviment de dit arxiu, y patint lo dany de la umitat de las pedras de que està enllosat dit paviment.

Tercio, han trobat molts índices antichs y moderns, però tots inútils, imperfets o diminuts per no estar formats per abacedari¹¹⁶⁴ dels apellidos, ni en forma que pugua facilitar lo trobar lo que los comuns y particulars demanen y tenen en son favor en dit real arxiu, del que's segueix la impossibilitat y dificultat gran de trobar-se lo que és en dit arxiu.

Quarto y finalment, se han vist en dit aposento centenars de conclusions en¹¹⁶⁵ la Real Audiència y sentències civils de anys passats, antes del de 1640, en papers bolants y ab plicas de las quals és quasi impossible trobar lo que se haja menester si no's copian formant-ne registre, com de alguns anys se'n troban formats.

Que en¹¹⁶⁶ lo tercer aposento de dit real arxiu, que és sobre lo propdit, se han vist col·locats també en sos parastatges fixats a las parets los registres dels sereníssims senyors senyors reys Jaume primer, Pere primer, Alfonso 3, Pere ters, Joan primer, Martí

1161. de, *interlineat*.

1162. copien, *corregit*.

1163. *Precedit de de, ratllat*.

1164. abadededari, *corregit*.

1165. *En lloc de de*.

1166. en, *interlineat*.

y Fernando primer y de las senyoras reynas, y se ha advertit que en ells és encara ab més deplorable excés que en los del segon aposento lo dany y prejudici per ésser més //595r// antichs y no freqüentant-se tant dit aposento, havent vist un sens número de dits registres en la major part menjats de la polilla, il·legibles en molta part, altres que se encaminan ha acabar de patir lo mateix¹¹⁶⁷ danys y molts sens cubertas o de tal manera corcadas que acaban de llançar a pèrdrer lo escrit, sens rètols y tant plens y carregats de pols que se'n van a la total ruhina¹¹⁶⁸ si no se proveheix de remey en recopiar-se substancialment lo que se puga de son contengut ab gran cuydado, treball y aplicació.

Que finalment se ha vist concistir dit real arxiu en altre aposento llarch y estret, que és sobre lo primer, y en ell se ha advertit:

Primo, que en dit aposento se troban molts baüls y tres armaris plens de pergamins, papers y escripturas sueltas y sens disposició alguna, entre las quals se veuhen originals de butllas apostòlicas y otras del que no¹¹⁶⁹ se sap índice, notícia ni forma com poder-las trobar ni valer-se'n aquells de qui sie interès.

Secundo, que encara ab més mala disposició, ço és, per terra, amontonats entre pols y runa de cals y guix y dins de sarrions o canastras que la antiguitat y mala conducció ha consumit, se veuhen gran multitud de pergamins, papers y //595v// escripturas de las quals totalment se ignora lo contengut, y ab la que ab la terra y humitat se van acabant de consumir.

Tercio, que també se troban en dit aposento diferents processos de greuges, visitas, com també plicas de papers, registres y otras sens orde ni concert y molts de ells truncats, discussits y carregats de pols, que va destruhint-los y acabant-los de consumir.

De la referida ocular inspecció que han fet ditas personas, expressada a vostra senyoria il·lustríssima ab la advertència de no poder-se encara bastantament explicar en escrits lo llastimós estat de cosa de tant aprècio, que comprèn la vista, se col·ligeix la precisa necessitat que se concidera de aplicar-se algun remey a tant grave dany y prevenir que de cada die no sie major.

Per ço, se ha discorregut serie convenient destinar una persona que sie pràctica en la llengua llatina y perita en la lectura y observació de lletres y characters antichs, ab las demás circumstàncies de intel·ligència y discreció que se requireix per est empleo, lo qual, ab un amanuense perit y àgil de escripturer, forme en diferents tomos uns *especulos* reductius de la substància contenguda en los despaigs escrits en los reals registres, comen //596r// sant per los més antichs, estatuhint-se que als dits *speculos*, aprobats que sien per lo arxiver a la fi de cada hun, se dega dar tota fe y crèdit, sens necessitar-se més de recórrer als originals; formant a la fi de cada hun de dits tomos de *especulo* un índice, per orde de abecedari, dels apellidos de famílies y comuns de qui serà interès dits despaigs, y retulant axís fora de las cubertas com en lo primer full de cada hun de dits tomos des de quins fins a quals anys y reynats se conté en aquells; y després dels dits índices particulars de cada tomo, de deu en deu tomos, formar-se un de general ab sos competents rètols y designació dels anys y regnats que s'i comprenen, per a què axís ab major facilitat pugan los interessats trobar los documents de què necessitan.

Ítem, que al mateix temps que anirà formant dits *especulos*, se tinga *premanibus* un llibre en lo qual se vajan copiant ab tota extensió y de mot a mot aquells reals despaigs y escripturas que segons la discreció de dit especulador judicarà ésser convenient

1167. major, *ratllat*; mateix, *interlineat*.

1168. A *continuació*, y, *ratllat*.

1169. no, *interlineat*.

transcriuere a la lletra, fent de estas sols succincta menció en lo *especulo*, remetent-se al tomo en què seran recopiats ab la oportuna menció del número del tomo y *foleo* de aquell.

596v// Ítem, que reseguesca tots los pergamins y altrás escripturas que, com se ha dit, són en los sachs y armaris (del primer aposento, tornant-los en los sachs y armaris) a què corresponen, ajustant a cada hun de dits pergamins y escripturas lo número de l'armari y sach als quals corresponen, per evitar no-s tornen a mesclar y confóndrer¹¹⁷⁰ en lo esdevenidor, assegurar que se sàpia promptament quin armari se han de tornar, fent també copiar en registres aquells que se veuran ésser de importància y que se estan gastant y consumint.

Ítem, que-s reseguesca y mire ab atenció los pergamins¹¹⁷¹ y demás papers sueltos y altrás escripturas que, com se ha dit, són en caxas, baüls y per terra en los aposentos primer y quart de dit real arxiu, dividint-los y ordenant-los per centúrias, y després se'n forme un *especulo* reductiu de sa substància ab índice de abecedari de apellidos de famílias y comuns, signant-los al dors ab números corresponents al de l'*especulo*.

Ítem, que se copien en un o més tomos las reals sentèncias, provisions y conclusions de la Real Audiència que, com se ha dit, estan vuy en plicas y papers volants, coordinant-las per sas diadas y anys.

Ítem, que se regoneguen ab la major diligència los registres que necessitan de mudar las cubiertas //597r// y recusir-se, en tot o en part; y que se tinga cuydado que ab tota prestesa se tornen a enquadernar y recusir, posant en lo dors los rètols convenients; y també, que se fassen de nou los sachs que sien menester per los armaris sobre mencionats, nombrant-los y retolant-los¹¹⁷² de l'armari ahont correspondran, acudint per dits efectes los llibreters de la casa de la Deputació, a gastos de la qual han de venir dits sachs y encodernació, dins la estància de l'arxiu real, perquè no se permeta que paper algú original sie tret de aquella.

Ítem, que lo arxiver real tinga obligació de acistir al dit real arxiu per a vèurer si se cumpla ab treballs de las quatre horas tots los dies y dega de tres en tres mesos fer certificatòria jurada als senyors deputats de com lo especulador y son amanuense han complert en fer dit treball; y dega també dit arxiver, a la fi de cada tomo de *especulo* y dels que se copiaran, fer certificat de com los del *especulo* són trets legalment de sos originals y sos copiats concordan ab aquell, per a què en tot temps tingan la més indubitada fe y autoritat; y no menos, dega de temps en temps, y a lo menos quatre vegades lo any, fer espolsar y limpiar de la pols los registres y llibres del dit real arxiu //597v// per qui a ell li apareixerà.

Per execució del predit, se ha discorregut deuria gastar la Generalitat quiscun any, de pecúnias de sos drets, la quantitat de sinch-centas lliuras, aplicadoras, és a saber, 400 lliuras, sous, per los salaris de l'especulador y son amanuense,¹¹⁷³ dexant la elecció y satisfacció de est al mateix especulador, ab tal que ell no puga fer dels dos exercicis, sinó que precisament dega tenir amanuense, del qual haja de constar ab la certificatòria jurada fahedora per lo arxiver; y las restants 100 lliuras, sous, al dit arxiver, pagadoras totas per terças de tres en tres mesos, axís com los salaris dels diputats y ohidors, ab circumstància que estos no las pugan cobrar antes que dits especulador y arxiver, sinó al mateix temps y ab un mateix albarà.

1170. A continuació, y, ratllat.

1171. pregamins, *corregit*.

1172. retornant-los, *corregit*.

1173. A continuació, t, ratllat.

Y además de ditas 500 lliuras, sous, de dits salaris, han de poder gastar de ditas pecúnias los diputats tot lo convenient per la formació dels llibres en què se han de continuar dis *especulos* y registres, y en plomas, tinta, pols de serraduras y paper per los borradors y notas fahedoras, per la més perfeta formació de dits *especulos*, y per evitar tot frau, los llibres dega donar-los lo llibreter de la casa de la Deputació en la forma que los demés; y lo gasto de la tinta, plomas, pols y paper no puga excedir cada any //598r// de deu lliuras, y degan jurar lo arxiver y lo especulador haver, axís los llibres com lo demés, servit y estat necessari per lo real arxiu y ocupació de dit especulador.

Y per quant en dit real arxiu se troba que des del regnat del sereníssim senyor rey don Carlos segon (que està en glòria) hi ha agut una persona destinada a escriuier cosas notables de aquell, la qual en efecte ha rubricat alguns registres de dit arxiu, però per no haver-se observat mètode al propòsit no se regonegué de útil algun los tomos que ha treballat; y dit ofici se troba perpetuat per lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) en la persona que lo servia y ab facultat de disposar-ne a favor de fill o gendre. Y posant-se en execució la referida idea o altra que a vostra senyoria il·lustríssima aparega, no serviria de útil dit ofici continuant com antes se discorria, que se poria suplicar a sa magestat (Déu lo guarde) fos servit concedir y manar que dit oficial dega estar subordinat a l'arxiver real y a l'especulador y executar lo que per ells li serà ordenat, empleant-se en assò las quatre horas tots los dias que no són de precepte que té obligació de assistir a l'arxiu, sots pena de pèrder lo salari té assignat sobre las rendas de la Ballia General, lo qual no puga cobrar ni pagar-li lo receptor de dita Batllia la terça que no aporte certificat de l'arxiver real de haver assistit ditas quatre //598v// horas tots los dias y haver exequutat lo que per dit especulador y arxiver li és estat encarregat. No puga, emperò, dit oficial treballar per dit arxiver en orde a extracta de papers o escripturas autènticas, ans bé estas las hage de tràurer dit arxiver o fer-las tràurer a sas costas, puix ja cobrarà son salari de la part que serà interès.

Més avant, se diu a vostra senyoria il·lustríssima que lo dit real arxiu y estàncias de aquell són sobradament reduhidas, que a penas abastan ja vuy, com se ha dit, per tenir en bon orde los papers y registres que en aquells se troban y cada dia se han de anar anyadint; y venint lo cas de poder-se aportar a dit real arxiu, en observansa de la Constitució «Confirmant», títol «De arxiu real», tots los registres dels regnats dels sereníssims senyors reys don Felip 3 de Aragó y don Carlos segon, que se comprenen des de l'any 1622, se ha de vèurer impossibilitat lo efecte de la importància que dits registres sien en dit real arxiu per falta de lloch ahont col·locar-los. Y per ço, ditas personas han mirat y fet mirar ab quina forma millor y ab menos cost se poria ampliar dit real arxiu y han discorregut se conseguiria agregant-hi la pessa en la qual vuy és la escala que puja als quartos de dit palau real antich, sota la qual escala es vuy la porta per ahont se entra al dit real arxiu, havent-se de mudar la escala en lo cel obert que //599r// és vuy immediat a dit aposento de la escala; en lo qual aposento se podan formar dos estàncias, una sobre la altra, molt iguals y al propòsit de las que vuy té lo dit real arxiu, fent-se axís capàs y sens incomodar la escala de dit palàcio real antich y ab circumstància de poder-se donar entrada al dit real arxiu per la part de la sala real dels plets per medi de una porta que allí és, sens haver de entrar per la porta de dit palau antich, que serveix de habitació als senyors inquisidors y residència de son tribunal, segons la trassa y planta que de orde de ditas personas ha format Jaume Arnaudies, mestre de casas, lo qual ha fet relació que lo cost de dita obra, en quant a mestre de casas, de mans y recaptés, no excedirà de 463 lliuras, sous; y encara que se havia dit que lo referit real arxiu se poria ampliar sobre la iglésia o capella real de santa Àgueda, emperò se ha regonegut

que esta obra hauria de costar milanars, y per so se ha suspès lo fer-ne més averiguació, havent-se ofert lo sobre dit medi més oportú y menos costós.

Per exonerar en alguna cosa a la Generalitat del gasto se li occorreria de nou ab la dita nova obra y salaris ànnuus de l'arxiver, especulador y amanuenses, se ha discorregut que s'poria //599v// disposar que los senyors deputats y ohidors deguessen, luego que sie practicable, escriurer als regnes de Aragó y València, Cerdenya y Mallorca e o a sos deputats y elets de sos estaments si voldran dits regnes contribuir a dits gastos de obra y salari per sa viril part y porció; y en cas que no s'i convingan dits regnes o algun de ells, reste imposat dret de deu reals per fulla (a més del que toca a l'arxiver) de todas las escripturas que per aragonesos y valencians, sardos y mallorquins per llur compte o en son útil se trauran autenticas del dit real arxiu, aplicador dit dret al General de Cattelunya, del que no se puga fer franquesa alguna y ne dega donar compte y rahó lo arxiver als deputats y girar-los-ho per lo banc de la present ciutat cada tres mesos, al temps voldrà cobrar la terça de son salari, jurant en poder dels deputats de donar bo y lleal compte y no haver fet gràcia alguna.

També ha aparegut que la nominació de l'especulador se deuria fer per vostra senyoria il·lustríssima; y en cas de vacar, no estant congregadas las Corts Generals, per los deputats, ohidors de comptes y quatre personas de quiscun¹¹⁷⁴ dels tres estaments, sortejant-las, venint lo cas, de las bolsas de deputats y ohidors, juntats los rodolins dels diputats y ohidors de cada bras *respective*, sens gasto algú del General y concurrent sols los que se trobaran actualment presents //600r// en Barcelona, fent-se la elecció a més veus, tenint-la cada individu o de la dotzena igual a la de un diputat o¹¹⁷⁵ ohidor y *contra*, havent-se de sortejar tres dies després de la vacant y dins sis dias fer-se la elecció; ab prevenció que, per quant poria ésser que tardant-se molts anys a convocar altrás Corts aparegués no ésser necessaris estos officis y pagas de salaris a l'arxiver, especulador y amanuense, se poria estatuhir que, esdevenint lo cas de vagar lo ofici de especulador passats coranta anys del die de la conclusió de las presents Corts en avant comptadors, que en tal cas los deputats y ohidors, antes de passar a fer elecció de dit ofici, degan fer semblant extracció de 24 personas, vuit de cada estament, las quals, tenint-hi també vot los deputats y ohidors, resolgan per pluralitat de veus si se continuarà dit ofici o si se suspèndrà sa nominació fins a las primeras Corts. Y en cas se resolga se suspengue, en tal cas restàs suspès lo salari de las 100 lliuras, sous, de l'arxiver real, donant-li sols 25 lliuras, sous, cada any de pecúnias del General, a efecte de fer tenir límpios de pols los papers y registres de dit real arxiu. Y si se resol se continue, se passe a la provisió de dit ofici fent nova extracció de dotse personas, quatre de cada estament de las 24 preditas; cada vegada que vaccarà dit ofici passats dits 40 anys, haja de precehir a sa provisió y resolució si se suspèndrà o no lo parer y decisió de //600v// dita vint-y-quatrena.

Lo referit és lo que ha aparegut posar en la concideració de vostra senyoria il·lustríssima per a què sie servit resòldrer lo que millor apareixerà, que serà sempre lo més acertat.

601r// Relació del que costarian, poch més, poch manco, per mans y recaptés tocants a l'ofici de mestre de cases las obras vulguessen manar fer los il·lustríssims braços de las Corts Generals en lo arxiu real, conforme està delineat en una trassa, és lo següent:

Primerament, se ha de desfer la escala principal qui munta als quartos y tribunal dels senyors inquisidors, per desahogar la pessa gran que dóna a la part de la Tapineria.

1174. de quiscun, *interlineat*.

1175. y, *ratllat*; o, *interlineat*.

Ítem, en dita pessa gran se han de fer tres arcadas de pedra picada, conforme estan en lo perfil de la trassa, per poder fer altre pessa o oficina sobre dita sala que's comuniqui y vinga a peu pla de la oficina és dins lo arxiu, al segon sostre.

Ítem, per fer dit segon sostre se han de fer voltas de rejola de una arcada o altra y sobre ditas voltas se ha de enrajolar per formar y fer dit segon sostre, que vinga dit sostre o enrajolat a nivell y a peu pla de la pessa gran del segon sostre és dins lo arxiu.

Ítem, en lo celobert que és immediat a la sala dóna a la part de la Tapineria se han de fer uns rams de escalas, ço és, lo primer per muntar des de dit celobert a la oficina o pessa se farà nova sobre de la que dóna a la part de la Tapineria y des del segon replà de dita escala se ha de fer altre ram de escala per muntar als quartos y Tribunal de la Inquisició.

Ítem, per comunicar-se las oficinas del quarto nou ab las oficinas són dins lo arxiu, tant las de baix com las de dalt, se hauran de obrir de nou¹¹⁷⁶ sis portals a la mida y alsada proporcionada per la perfecció de la obra, y se han de obrir de nou tres finestras a las midas convindrà per dita obra.

Ítem, se han de adressar y enblancar las parets¹¹⁷⁷ de las dos oficinas se han de fer, ço és, la de [la] sala gran del primer suelo que dóna a la part de la Tapineria y la que se farà al segon sostre sobre //601v// dita sala, y se han de paredar dos portals, ço és, un de molt gran y altre de patit, perquè quèdia la obra ab la disposició que requereix.

Costaran ditas obras per mans de mestre de casas: 268 lliures, sous.

Costaran tots los materials de mestre de casas: 195 lliures, sous.

Suma tot junt: 463 lliures, sous.

**Que se dispose constitució o capítol
de Cort segons lo que se aconcella
en la relació del real arxiu**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la planta o idea disposada per los tres senyors, un de quiscun dels tres il·lustríssims estaments de la present Cort, de l'estat del real arxiu y del remey que apar és practicable per a evitar los danys que amenaça, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo que se aconcella ab lo paper disposat, menos en lo salari de l'arxiver, que atès que a est ya se li augmentarà lo útil per lo fruyt que se espera conseguir de la obra y treball farà lo especulador, solament se li donen cada any sinquant lliuras per lo cuydado ha de tenir per fer limpiar los aposentos y espolsar los llibres y prestatges y resguardar-los de la polilla; y no cumplint-ho, degan suspèndrer-lo los senyors deputats la paga de ditas sinquant lliuras y ho pugan fer cumplir per altre persona, cometent¹¹⁷⁸ als mateixos tres senyors que han concorregut en examinar dit real arxiu y fet dita relació o idea lo¹¹⁷⁹ proposar¹¹⁸⁰ als braços dos o tres subjectes que aparexeran ser al propòsit per lo desempenyo de las obligacions encarreguen a l'especulador y assegurar lo fruyt que se espera de son treball, perquè

1176. A *continuació*, tres finestras a la, *ratllat*.

1177. parts, *corregit*.

1178. A *continuació*, la nominació de la persona per especulador, *ratllat*.

1179. perquè, *ratllat*; lo, *interlineat*.

1180. proposen, *corregit*.

los braços pugan dels subjectas proposats elegit lo que·ls apareixerà ser més con-
digne. Y en cas discorden en la nominació, //603r// ço és, que cada bras ele-
gís different subjecte, se posen los tres en sort y lo que sortejarà quede elegit; si
emperò los tres braços o los dos conforman en¹¹⁸¹ nomenar un mateix subjecta,
reste lo¹¹⁸² tal elegit per especulador. Y attès que además de las obras de mestre
de casas se necessitarà fer-se prestatges per la major custòdia dels llibres y papers de
dit arxiu, se done facultat al fidelíssim consistori dels senyors deputats per a què,
junt ab dotse personas, ço és, quatre de quiscun estament, extretas en sort de
las bolsas de deputats y ohidors, sens fer-se gasto algú a la Generalitat, a més
veus, deliberen la forma ab què se hauran de fer y convingan en lo gasto, per
a què los senyors deputats pugan deliberar-lo al qui empendrà la obra, prevenint
que lo treball farà de especulador se hage de escriürer en paper de forma mit-
jana, fent-ne llibres perquè sie més durador. Y que lo salari de l'especulador sie
de sinch-centas lliuras, de las quals se hage de pagar lo manuense. Y que per est
effecte se dispose constitució o capítol de Cort, cometent la formació de aquell
als matexos tres senyors que han concorregut en lo negoci per a què, com a
més instruyts, ab més brevedat lo podran disposar y¹¹⁸³ los tres il·lustríssims bra-
ços //603v// posar en ella sa decretació. Y que la present deliberació, per via
de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il-
lustríssims braços per medi de sos promotors.

**Nominació de personas per conferir
les decretacions del Capítol 15 del Redrés**

Ítem, lo il·lustríssim senyor president, en execució de la deliberació presa en
lo present bras a 27 de janer pròxim passat per conferir las decretacions fetas per
los tres il·lustríssims estaments en lo Capítol del Redrés de número 15, ha nome-
nat per part de dit bras los senyors: don Lluís Roger de Llúria y Çaportella, don
Jaume Copons y Falcó y don Ignasi Balthezar de Alegre, altre dels combinadors.

Dicto die, hora tertia post meridiem iam pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels
reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de
Torrellas y Sentmenat.

1181. A continuació, un, ratllat.

1182. A continuació, tal, ratllat.

1183. A continuació, res, ratllat.

Se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 55, contenint que en cada aula de la Audiència Civil hi hage de haver un doctor ecclesiàstich, y que las dos prime//604r//ras plaças vacants sien provehides a dos doctors en lleys o cànons ecclesiàstichs, tenint las qualitats que's necessitan per los seculars.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet* lo capítol llegit.

Combinació Capítol de Cort número 63

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 63, decretat en lo present bras a 18 de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras real en sa decretació de 19 del mateix anyadit algunas circumstàncias, a part de las quals se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 26 del mateix.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut*¹¹⁸⁴ *placuit illustrissimo stamento*¹¹⁸⁵ *regali*.

Don Agustí Escarrer alsa un dissentiment

En aquest dia, lo senyor don Agustí de Escarrer y Roset alsa son discentiment que a 11 de janer pròxim passat posà sobre lo Capítol de Redrés de número 36, a fi de que, dit discentiment en res no obstant, se puga tractar y resòdrer sobre dit capítol. Y axí ho firma en la sala de dit bras militar, tocadés las¹¹⁸⁶ quatre de la tarde de dit dia sis de febrer, 1706. Don Agustí de Esquerrer y de Roset.

Don Aleix Tristany alsa un dissentiment

En aquest mateix dia, lo senyor don Aleix Cayetano de Tristany y Claresvalls alça lo discentiment //604v// posà lo die vuyt de janer pròxim passat sobre lo Capítol del Redrés de número 16, a fi de que, dit discentiment en res no obstant, se puga tractar y resòdrer sobre dit capítol. Y axí ho firma en la sala de dit bras, tocadés las quatre de la tarde de dit dia sis de¹¹⁸⁷ febrer, 1706. Don Aleix Cayetano de Tristany y Claresvalls.

Gayetano de Ferrer alsa un dissentiment

En aquest dia, lo senyor Cayetano de Ferrer, que se era aderit a dit discentiment, desisteix y se aparta de aquell per a què's puga tractar y resòdrer sobre lo contengut en dit Capítol de número 16, lo dit discentiment en res no obstant. Y perquè conste, ho firma en la dita sala del[s] reys, dia, mes, anys y hora sobre dits. Cayetano de Ferrer.

1184. A *continuació*, ultimo, *ratllat*.

1185. A *continuació*, ecclesiàstico, *ratllat*.

1186. A *continuació*, tres de la tarde, *ratllat*.

1187. A *continuació*, octu, *ratllat*.

Don Francisco Prat alsa un dissentiment

Ítem, don Francisco Prat y Senjulià alça lo discentiment que posà lo die 30 de janer pròxim passat a la Constitució de número 117, desitjant la abreviació de la conclusió de la present Cort, a fi de que, dit discentiment en res no obstant, se pugua tractar y resòdrer sobre dita constitució. Y perquè conste, ho firma en dita sala dels reys, dia y hora sobre dits. Don Francisco Prat y de Senjulià.

605r//

Don Francisco Graell y don Francisco Puigdesàlit alsan un dissentiment

Ítem, dit dia, los senyors¹¹⁸⁸ Francisco de Graell y Brossa y¹¹⁸⁹ Francisco Puigdesàlit y Sayz, que se aderiren al prop dit¹¹⁹⁰ discentiment,¹¹⁹¹ alsan dit discentiment a fi de que, no obstant aquell, se pugua tractar y resòdrer sobre son contengut. Y axí ho firman en dita sala, dia y hora sobre dits. Francisco¹¹⁹² de Graell, Castelló y Brossa. Francisco¹¹⁹³ Puigdesàlit.

Constitució número 127

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 127, en què·s disposa que dels fruïts sobre dels quals se faran impositcions o tatxes se'n detraga lo que·s dexarà de cobrar dels censals per rahó de concòrdias, fent càlcul solament de la porció de la pençió que de aquell se cobrarà y no més.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, comprenent que dita constitució no explica lo motiu perquè se és disposada, antes bé se concideran nous reparos en sa effectuació, ha resolt *displicet*.

Capítol del Redrés número 36

Ítem, en atenció que se és alsat lo discentiment posat en lo Capítol del Redrés de número 36, llegit en lo present bras lo die onse de janer pròxim passat, se ha tornat a llegir y lo il·lustríssim senyor president lo ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *pla/ /605v// cet* lo capítol llegit.

Capítol de Cort número 117

Ítem, en atenció que se és alsat lo discentiment posat en lo Capítol de Cort de número¹¹⁹⁴ 117, en què·s disposa que las causas de recors de inhabilitacions de

1188. A continuació, don, ratllat.

1189. A continuació, don, ratllat.

1190. dit, interlineat.

1191. A continuació, a fi de que, no obstant, ratllat.

1192. Precedit de Don, ratllat.

1193. Precedit de Don, ratllat.

1194. A continuació, 130, ratllat.

extraccions de officis de casa de la ciutat no pugan ser evocades a la Real Audiència ni en ella admesas que primer no prechesca la declaració dels consellers y concell ordinari de trenta-sis,¹¹⁹⁵ se és llegit y lo il·lustríssim senyor president lo ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Ítem, se ha llegit la súplica presentada per los administradors de Nostra Senyora dels Infants Òrfans de la present ciutat, del tenor següent:

Lo Hospital de Nostra Senyora dels Infans Òrfans, etc. *Inseratur et postea dices:*

Súplica de l'hospital dels Òrfens

606r¹¹⁹⁶// Il·lustríssim senyor.

Lo Hospital de Nostra Senyora dels Infants Òrfens de la present ciutat de Barcelona se troba tenir de bona renda, deduhidas totas corresponcions, solas quatra-centas vuyt lliuras, vuyt sous y sinch, y encara computant-hi 106 lliuras, 11 sous, 7, li fa quiscun any lo General de Cathalunya, de manera que cobrant de dit General la sola meytat de dita ànnua pensió ve sols ha tenir dit hospital de renda cobrable 353 lliuras, sous. Y com dita casa tinga vuy de sustentar 21 personas entre lo prior, mare y òrfens y estos de tots aliments en sanitat y malaltia, y segons las ocurrèncias dels temps y de las pocas charitats se fan vuy als hospitals, sia casi impossibilitar a que dit hospital puga complir ab las obligacions de tant sant institut, com és per lo benefici públich lo de dit sant hospital, emparant y educant los que-s troban en la edat y estat més parillosos y neceditats, continuant-los lo mateix emparo fins a ser las minyonas casadas y los minyons fadrins de alguna art o estament y las minyonas casadas. Per tant, los administradors de dita casa dels òrfens, desitjant se puga continuar lo exercici y emparo de tant sant institut, a vostra senyoria il·lustríssima suplican vulla dignar-se ordenar que a dit hospital se li pague quiscun any per dit General de Chatalunya la antera pensió ànnua li fa de ditas 106 lliuras, 11 sous, 7, de censal. Que a més de ser molta rahó y equitat, ho rebran dits suplicants a singular gràcia de la pietat de vostra senyoria il·lustríssima. Lo offici, etc. *Altissimus, etc.* Sans.

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 4 del corrent, conentint que no se annuesca en manera algun al suplicat per dits administradors, ans bé se observe lo convingut y pactat ab la concòrdia feta entre lo General y sos acreadors. Tot lo que dit il·lustre senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida //607r// dita súplica, en concideració de la necessitat en què-s represente estar dit hospital ahont se recullen los pobres deseparats de pare y mare, perquè no-s desvien del verdader camí y millor puga continuar-se esta tant sancta obra, delibera per ço que la Generalitat quiscun any pague als administradors de dit hospital la ànnua pensió de 106 lliures, 11 sous, 7, de censal que reb sobre la Generalitat, no obstant qual-sevols concòrdias fetas y fahedoras y altres qualsevols incidents; declarant que

1195. A continuació, lo qual, *ralltat*.

1196. Document relligat entre els folis 605v i 607r.

esta prevenció y paga fahedora no puga servir de exemplar per altres acreadors del General ni treta en conseqüència. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Constitució número 78

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 78, en què-s disposa que ningun oficial real, encara que sie lo lloctinent o capità general, puga desclòurer ni llegir las cartas que aniran y vindran per las estafetas o correus ordinaris. Y que axí mateix, los ports de ditas cartas que aniran y vindran de la Península de Espanya degan exigir-se en moneda de ardots o belló tant solament.

El lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que, en qualsevol cas de haver arribat algun¹¹⁹⁷ correu de peu o de cavall ab cartas al segret de la estafeta, permetrà lo correu mayor o altre qualsevol oficials seu regonèxer o aportar-se'n las cartas haurà dexades dit correu o al//607v//guna de aquelles per alguna persona, de qualsevol graduació sie, y no avisarà dit correu mayor de esta novedat a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors perquè iscan a la defensa, *ipso facto* dega lo consistori de deputats prosehír per via de torp contra dit correu mayor a lo menos fins a la quantitat de mil lliuras, podent-la augmentar fins a la de dos mil, segons lo cas y ocasió exigirà. Emperò, si lo dit correu mayor haurà avisat al dit concistori de la novedat de dit oficial real, de qualsevol graduació sie, dega dit concistori prosehír contra lo tal oficial per via de torp, per la pena referida contra dit correu mayor. Y que per los ports de cartes sols puga exigir dit correu mayor, ço és, per quiscuna carta de dins Cattelunya sis diners, y de las del continent de Espanya un sou, moneda de ardots, per quiscuna. Y contrafent-se a esta exacció per lo coreu mayor o algun oficial seu, sie mulctat per torp en la quantitat de tres-centas lliuras. Y en orde a las cartas que vénen de Itàlia y altres parts, se observe la paga dels ports en la conformitat que fins vuy se és estilat.

**Bras Ecclesiàstich,
sobre la immunitat dels cavellers**

Ítem, se ha llegit, per intel·ligència, la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a la tarde del dia sinch del corrent mes, en orde a la importància de la immunitat dels indivíduos del present bras militar y conservació de sas prerrogativas, ab la qual se ha conformat ab lo deliberat per lo present bras lo matí del mateix dia.

1197. A continuació, cava, ratllat.

Bras real, sobre la súplica de don Carlos Alemany

Ítem, se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real sobre la súplica de don Carlos Alemany de Bellpuig lo die de vuy a la matinada, ab la qual se conforma ab lo deliberat per lo present bras a quatre del corrent //608r// sobre dita súplica y la de don Emanuel de Llupià.

[Vigesima octava habitatio]

Vigesima octava habitatio publicata die VI februarii, 1706, sero.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurentius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius dompnus Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; don Jacobus Vincencius Alemany Descallar, regiam Thezaurariam regens; magnifici Josephus Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacintus Dou et Çacalm; et don Placidus de Copons et Esquerrer, habilitatores (una cum dompno Josepho Anttonio de Rubí et Boxadors, marchione de Rubí, locumtenente magistri racionalis domus et regie curie sue magestatis; et Josepho Minguella, advocato fiscali patrimoniali, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; dompnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte metropolitane ecclesie Terrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí; dompnus¹¹⁹⁸ Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; //608v// don Maginus de Vilallonga et Çaportella; et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres habilitatores (una cum dilecto consiliario regio fratre don Guilielmo Gonyolons, episcopo Celsonensi; Magino Massià et Barthomeu, syndico Villefranche Penitensis; et Josepho Riu, sindico ville de Berga, eciam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum (presentis Cattalonie Principatus), congregatorum in hac Curia que ad presens celebratur per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri domini don Caroli tercii,¹¹⁹⁹ Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus habuissent super personis habilitandis seu que possunt //609r// et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die sexta mensis februarii, 1706, post meridiem intitulata, presente Ignacio Texidor, burgense Perpiniiani et nottario publico regio collegiato Barchinone, regio scribe mandati, vice et loco domini Raymundi de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarii, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris

1198. A continuació, Ma, ratllat.

1199. A continuació, q, ratllat.

scriba et secretario, ibidemque eiam presentibus Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista voccatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, quattenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus nottarius, de eorum mandato, publicavi, sub thenore huiusmodi:

Primo, quo ad personam Fortunati de Parrellas et Archs, utriusque iuris et Regia Audiencia tertiaque Aula doctoris, ville Sancti Phelicis de Torelló,¹²⁰⁰ diocesis Vicensis, admitatur ut domicellus; sed quia est oficialis regius et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam don Ignacii //609v// de Maranyosa et de Granada, utriusque iuris et Regia Audiencia doctoris, vicitatis Illerde, admitatur ut nobilis; verum quia est oficialis regius et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam Felicis de Jordana, loci de Castellàs, vicecomitatus Villamuri, diocesis Urgelli, admitatur ut miles.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignacio Texidor et me, Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, presentibusque eiam testibus memoratis ad premissa voccatis et assumptis, ut superius continetur.

1200. A continuació, a, ratllat.

*Die dominica, VII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Ignasi Miquel.

Anton de Minguella y Aleny.

610r// Don Joseph Mata y Copons.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.

Don Carlos Fiviller y Torres.

Doctor Solà y de Guardiola.

Don Francisco de Aloy y Guitard.

Don Anton Asprer.

Don Joseph Prat y Senjulià.

Don Jayme Copons y Falcó.

Erasme de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

Juan¹²⁰¹ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Juan de Osó y Osó.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Salvador de Texidor.

Narcís de Vilamala y Grau.

Don Joseph de Galceran de¹²⁰² Cartellà Cebastida.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

Olaguer de Monserrat.

Don Juan Copons y Falcó.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Don Anton de Lloret.

March Anton de Llâsera.

Francisco de Carmona y Borràs.

1201. *Precedit de Don, ratllat.*

1202. *A continuació, Pin, ratllat.*

610v// Don Pedro Ribes de Boxadós y Vallgornera.
 Don Honofre de Lentorn.
 Anton de Bru y Móra.
 Joseph de Torres y de Espanyol.
 Alonso de Pallarès.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Don Joseph de Eril.
 Juan de Riba y Comalada.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Don Joseph Generes.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.
 Don Francisco Graell y Brossa.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Felip Ferran y Cirera.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Joan Francesc de Maresch.
 Joseph de Sabater y Campderròs.
 Joseph de Rialp.
 Don Francisco Basteró.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Joseph de Ferrer y Roca.
 Don Joseph Bru y Banyulls.¹²⁰³
 Don Joseph Marlès y Massana.
 611r// Don Gaspar Berart y de Cortiada.
 Diego de Vila y de Peyret.
 Don Juan Gualves de Bonaventura y Copons.
 Don Esteve Vadell, Lleó y Besturs.
 Francisco¹²⁰⁴ Despuyol y Moncorp.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjudià.
 Don Narcís Font.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Balthezar de Cadell.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Don Bonaventura de Tristany.

1203. *A continuació, Don Um Onofre de Lentorn, ratllat.*

1204. *Precedit de Don, ratllat.*

Francisco de Prat y Cudina.
Joseph de Monserrat y Claresvalls.
Don Narcís Camps y Amat.
Don Joseph de Copons y Esquerrer.
Don Ramon Rodolat.
Balthezar de Llunes.
Ramon de Carreras.
Don Anton de Eril.
Don Carlos de¹²⁰⁵ Orís y Puiggener.
Don Benet Mir.
Don Francisco Segrera y Massana.
Don Francisco Amigant y Olzina.
Juan de Boxeda.
Don Jacinto Segrera y Massana.
611v// Juan de Cassador.
Francisco¹²⁰⁶ de Morata.
Jacinto de Torres y de Fontdevila.
Joseph de Caramany y Margarit.
Joseph de Ros.
Pons de Caramany y Margarit.
Don Francisco de Morer y de Càncer.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Don Ramon Copons del Llor.
Don Ramon Cellers.
Don Anton Armengol.
Don Francisco Marlès y Massana.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Joseph de Sala.
Joseph de Sala y Mas.
Joseph de Vilallonga y Maresma.
Francisco de Tord y Granollachs.
Don Juan Batlle.
Don Gerònim de Generes.
Don Alexandro Palau y de Aguilar.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Don Gerònim de Magarola y Grau.

1205. *A continuació, Eril, ratllat.*

1206. *Precedit de Joseph de, ratllat.*

Francisco de Puigdesàlit y Sais.
 Don Ugo de Sanjoan y Planella.
 Jacinto de Geralt.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Don Francisco de Cartellà Çabastida.
 Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
 613r// Don Magí de Vilallonga y Çaportella.
 Don Emanuel de Ferrer y Sigés.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt Petrus de Mir et Colom, in villa de Guimerà, archidiocesis Terracone. Item, Josephus de Vilallonga et Maresma, miles, in villa Sancti Joannis de Sesbadessas populatus. Item, Franciscus de Casamitjana, miles, Barchinone populatus.

Se ha llegit y donat per proposició la súplica presentada per lo reverent Juan Coma y Sorts, prevere y rector de la parroquial de Sant Jaume de la present ciutat, del tenor següent:

Molt il·lustre senyor. Lo reverent Joan Coma y Sorts, etc. *Inseratur et postea dices:*

Súplica del rector de Sant Jaume

612r¹²⁰⁷// Il·lustríssim senyor.

Lo reverent Joan Coma y Sorts, prevere y rector de la parroquial iglésia de Sant Jaume de la present ciutat, diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima com la casa del General de la Diputació de Cathalunya se troba construhida y edificada dins dita parròchia de sant Jaume, per a edificar la qual, en lo principi de la centúria passada de 1600 y fins a l'any 1614, se enderrocaren moltes cases, de las quals se construhí y edificà dita casa de la Diputació, com és ben notori y altrament consta en los dietaris recondits en lo archiu de dita casa; del qual enderroc de dites cases se ha seguit la disminució dels parroquians de dita parròquia y de aquesta disminució un gran dany al pàrroque o rector de aquella, lo qual en via de dret està obligat a ressarcir aquell que ha ocasionat dit enderroc o desminució de parroquians, com axís se troba disposat de dret canònic, en la clementina «*Dudum de sepulturis*», y ho ensenyan los doctors que expositan aquella. Y com avent lo rector que era en dit any 1614 en dita parròquia de Sant Jaume intentat causa contra los diputats que alashoras eran, pretenent la esmena de dits danys, se ly respongués per part del procurador fiscal del General que la refecció dels sobre dits danys la devia fer la Cort General y no los dits deputats, com appar del trasllat de dita causa, que's presenta a vostra senyoria il·lustríssima. Per tant, dit Joan Coma y Sorts, prevere, en dit nom de rector, posant tot lo sobre dit en la alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima, supplica sia servit manar-li refer los danys y disminució que ha patits dita rectoria, librant-ly aquella quantitat a vostra senyoria il·lustríssima ben vista. Que, a més de ésser així de justícia, ho rebrà a singular mercè, *omni modo meliori. Officio, etc. Altissimus, etc.* Texidor.

Solanes, advocatus illustrissimè stamenti militaris.

Y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die primer del corrent, en què ha resolt no tenir lloch lo suplicat per dit rector de la parroquial de Sant Jaume per faltar-li fonament.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo delliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que la present, per via de pensament feta, sie participada¹²⁰⁸ per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la súplica presentada per Francisco de Marí y Ginovès, regent los comptes de la casa de la Deputació, del tenor //613v// següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Francisco de Marí y Ginovès, etc. *Inseratur supplicatio de littera A*¹²⁰⁹ *usque ad finem et postea dices:*

Súplica de Francisco de Marí y Ginovès

614r¹²¹⁰// A. Il·lustríssim¹²¹¹ senyor.

Francisco de Marí y Ginovès, regent los comptes de la Deputació del General de Catalunya, posa a la alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima que en la Junta General dels tres il·lustríssims estaments, que's tingué en la present ciutat en los anys 1701 y 1702, obtingué de la generositat de dits tres il·lustríssims estaments, en atenció dels molts y excessius treballs que lo suplicant sustingué en servey de la dita Junta General, remissió y gràcia del que's pogués quedar devent a la Generalitat per rahó del que havia faltat Joan Ribes, ciutadà honrrat y notari públich de Barcelona, en la administració del dit offici de regent los comptes en lo temps que aquest, com a subrogat, serví dit offici, després de haver dit Marí pagat, en força de concòrdia, en lo temps se li féu dita gràcia, la quantitat de tretse mil sinch-centes y sinquanta lliuras. Y com per la anul·lació y revocació general de todas las resolucions fetas en dita Junta General de 1701 y 1702, vindria també revocada la singular gràcia que lo suplicant meresqué conseguir de la generosa mà de vostra senyoria il·lustríssima y, de altra part, no sols li acistescan los mateixos motius que mogueren al piados ànimo de vostra senyoria il·lustríssima per a concedir en dita gràcia, però y també concòrrian en lo suplicant vuy los continúos treballs y vigílias ab què gustós se dedica //614v// en las presents Corts Generals en servir a vostra senyoria il·lustríssima, per ço, dit Francisco Marí y Ginovès suplica a vostra senyoria il·lustríssima sie de son agrado y servey restablir-li la dita gràcia que los tres il·lustríssims estaments li feren en dita Junta General de 1701 y 1702. Que ho rebrà a singular favor de la grandezza de vostra senyoria il·lustríssima. *Altissimus, etc.* Rossell y Lleó.

*Solanes, advocatus illustrissimi stamenti militaris.*¹²¹²

Y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 31 de janer pròxim passat, en què ha resolt annuir en quant a sí toca al suplicat per dit de

1208. *A continuació, als, ratllat.*

1209. de littera A, *interlineat.*

1210. *Document relligat, juntament amb la segona súplica de Francesc de Marí, entre els folis 613v i 616r.*

1211. *A continuació, y reverendíssim, ratllat.*

1212. *A continuació, Bruguera, advocat brachii ecclesiastici, ratllat.*

Marí, restablint-li y concedint-li de nou la dita gràcia que li fonch feta en la dita Junta General de dits anys 1701 y 1702, validant y ratificant tots los actes, escripturas y diligèncias fets y fetas en conseqüència de dita primera gràcia y de tots sos dependents, essent per ço manat y despedidas lletras als il·lustríssims y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes de dit General per a què fassen y firmen los actes útils y necessaris per execució de la dita antecedent y de esta nova gràcia y remissió.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y deliberació, ha deliberat annuir y condecendir, com per sa part annueix y condecendeix, al suplicat per dit de Marí, conformant-se en tot y per tot ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que la present, per via de pensament feta, per lo promotor de est bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors en la //616r// forma acostumada.

Ítem, fonch llegida y donada per proposició altra súplica presentada per Francisco de Marí y Ginovès, donzell, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Don Francisco de Marí y Ginovès, etc. *Inseratur supplicacio hic afixa, de littera B signata, qua incerta dices:*

Súplica de Francisco de Marí

615r¹²¹³// B. Il·lustríssim senyor.

Francisco de Marí y Ginovès representa a vostra senyoria il·lustríssima que per ocasió de que lo regent los comptes de la casa de la Diputació del General de Catalunya en las Corts Generals ha tingut lo cuydado sempre de assistir no solament als tres il·lustríssims brasos, sinó y també a totas las juntas que en ditas Corts Generals se forman per a la major expedició de tants negocis com en ella se ofereixen, donant providència a tot lo que se necessita per lo servey y assistència, ús, recaptés, provisió segons la ocurrencia del temps y demés convenient tant a dits il·lustríssims brasos com a las referidas juntas de aquells; per la qual raó, no podent, com no pot, lo propietari de dit ofici per sí sol donar la providència necessària a tanta multitud de negocis y afers, se à acostumat sempre permètrer-li un subrogat ab doble salari y adealas; y en esta conformitat, en la Junta General de braços que-s tingueren en los anys 1701y 1702 fou concedit al suplicant un subrogat, ab salari doble, per sa ajuda y poder donar cabal satisfació a tot lo que conduís per la assistència de dits il·lustríssims braços y sas Juntas. Y com los negocis y afers de la present Cort General no sian menors que-ls de las Corts passadas y per a poder donar lo suplicant la deguda providència a aquells, lo age acistit en tot lo curs de las presents Corts Ignasi de Marí y Ginovès, son germà, aplicant-se ab contínua sollicitud y vigilància en acistir al servey de vostra senyoria il·lustríssima, per ço suplica dit Francisco de Marí y Ginovès sia del servey y agrado de vostra senyoria il·lustríssima, en atenció de éser llevats los subrogats ab doble salari, donar al sobre dit Ignasi de Marí aquella quantitat que aparega a vostra senyoria il·lustríssima per lo treball suportat des del principi //615v// de ditas presents Corts Generals fins a sa conclusió. Que¹²¹⁴ ho

1213. Document relligat, juntament amb la primera súplica de Francesc de Marí, entre els folis 613v i 616r.

1214. A continuació, ademés de ésser cosa molt justa, ratllat.

rebrà lo suplicant a singular favor de vostra senyoria il·lustríssima. *Officio, etc. Altissimus, etc. Clariana.*

Solanes, advocatus illustrissimi stamenti militaris.

Y axí mateix, la deliberació per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich presa sobre dita súplica lo die primer del corrent.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas súplicas y deliberació, ha resolt que sie donada, com lo present bras per sa part dóna y concedeix, facultat al dit Francisco de Marí y Ginovès perquè puga, a son risch y perill, nomenar per servir lo ofici de regent los comptes de la Generalitat durant la present Cort a la persona a ell ben vista. Y que sie comès y donada facultat als senyors de la il·lustríssima Junta de Taxadors de Salaris perquè, en cas los aparega, pugan taxar-li lo que judicaran ésser de rahó, no per via de salari y adeales, sí sols en satisfacció dels treballs extraordinaris. Y que la present, feta //616v// per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se és llegida y donada per proposició altra súplica presentada per dit Francisco de Marí i Ginovès, donzell, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. En las Corts Generals celebradas en la present ciutat de Barcelona, etc. *Inseratur suplicacio hic consuta et ea incerta dices:*

Súplica de Francisco de Marí

617r¹²¹⁵// Il·lustríssim senyor.

En las Corts Generals celebradas en la present ciutat de Barcelona en lo any 1632 deliberaren los tres il·lustríssims estaments, a petició y instància de don Francisco Vallgornera y Sanjust, aleshores obtenint lo offici de regent los comptes de la casa de la Deputació del General de Cattelunya, que tot ço y quant constés haver dit don Francisco de Vallgornera gastat de diners de la Generalitat a obs y per servey de la Cort General, tant per rahó de las adealas, adornos dels aposientos de dita il·lustríssima Cort General com per qualsevol altre cosa se agués de abonar y passar en compte per lo molt il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y oyadors de comptes del General de Cattelunya, sens ésser-los lícit lo dificultar dits comptes; en atenció de la qual deliberació y de persuadir-se Francisco de Marí y Genovés, regent los comptes de la present casa, no poder-se-li dificultar lo passament de comptes del gastat en servey dels il·lustríssims braços, no procurà en la Junta General de Braços dels anys 1701 y 1702 precaucionar-se ni fer prevencions algunas acerca lo pertocant al dit passament de comptes. Y com, il·lustríssim senyor, després de disgregada dita Junta General de Braços tinguda en dits anys 1701 y 1702, a la ocasió que lo suplicant passà a entregar los comptes al dit molt il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y //617v// ohidors del gastat en servey dels il·lustríssims braços y per las adealas deliberadas als individus de aquells, se feren al suplicant molt reparos respecte de dits comptes, posant-se no pocas dificultats en las quantitats que-s gastaren y se expendiren per las adealas de cera, paper y plomas y demés, de qualitat que dit de Marí a sos propris gastos se véu precisat

---

1215. Document relligat entre els folis 616v i 619r.

en enviar a la vila de Cervera per a què lo síndich que acistí en dita Junta General per dita vila (qui corregué en la dependència de tatxar la quantitat certa per ditas adeales) fes certificatòria de haver-se tatxat las ditas adealas segons la quantitat que alashoras se pagaren, no obstant de tenir mandato deliberat per los tres il·lustríssims brassos de ditas Juntas Generals, que és la mateixa en què vuy se pagan, havent tingut de suportar no pocas molèstias per a conseguir dit passament de comptes, lo que no és just ni-s deu en manera alguna permètrer. Per ço, dit Francisco de Marí y Ginovés suplica a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey ordenar al molt il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y oydors de comptes del General de Cattalunya que degan passar en compte tot lo que per ocasió de las presents Corts, en servey dels tres il·lustríssims estaments, lo suplicant haurà impendit y gastat, tant per las adealas com altrament per tot lo demés que se haja ofert haver-se de gastar en ditas presents Corts Generals, y assenyaladament lo gastat per las flocaduras que lo suplicant féu fer als passamans per lo adorno dels tapetes dels //618r// il·lustríssims braços y demés, que no serviren per haver lo molt il·lustre y fidelíssim concistori posat alguns reparos, y això no obstant se podran aplicar en benefici de la casa de la Deputació per altres cosas, entenent-se lo gastat no sols per sí, sinó y també per medi de las demés personas que dit suplicant té destinadas per a acistir-lo. Que ho rebrà a mercè de la grandezza de vostra senyoria il·lustríssima. *Altissimus, etc.* Vilamala.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y axí mateix, la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich presa sobre dita súplica als 5 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas súplicas y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich sobre ella feta, ha resolt que los comptes del que haurà cobrat y gastat dit Francisco de Marí per rahó de la present Cort, se li sien difinits en la forma estilada en las Corts precedents; y que dificultant-se-li algunas partidas, se li hajan de abonar ab la sola afirmació que farà dit de Marí mediant son jurament. Y que si en la conclusió de la present Cort quedarà en son //620r// poder¹²¹⁶ alguna cosa per ell previnguda en servey dels tres il·lustríssims braços, se li haja de acceptar en espècie y reste en benefici de la present casa. despedint-se per ço las lletras o mandatos convenientes, segons estil de la Cort. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de son promotor.

Ítem, se és llegida y donada en proposició altra súplica presentada per part dels administradors de l'Hospital de Nostra Senyora de Misericòrdia, qu'ès del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Ab lo Capítol 79 de la Junta, etc. *Inseratur suplicacio hic afixa et inserta dices:*

1216. A continuació, p, ratllat.

Súplica de l'Hospital de Misericòrdia

619r¹²¹⁷// Il·lustríssim senyor.

Ab lo Capítol 79 de la Junta General dels il·lustríssims brassos de l'any 1702 se disposà que, en atenció del gran número de pobres que de tot lo present Principat se sustentaven en lo Hospital General de Nostra Senyora de Misericòrdia de la present ciutat, fossen donades al dit hospital, de pecúnias del General, quiscun any, per terças anticipadas, sinch-centas lliuras.

Lo motiu que tingueren dits il·lustríssims brassos per eixa charitat (encara que no expressat en dit capítol) fou perquè la gran necessitat obligave en què per lo sopar dels pobres subministraven ollas alguns convents y se experimentava que, per ser asquerosas, eran perniciosas a la salut, lo que donà motiu a fer la dita almoyna que fins ara se ha continuat, y han cessat las ditas ollas; y faltant una cosa y altre, restarian los pobres sens lo sustento necessari. Per tant, los administradors de dit sant hospital, representant lo sobre dit a vostra senyoria il·lustríssima y lo trobar-se de present lo dit hospital ab major y més extrema necessitat per sustentar més de tres-centas minyonas y minyons órfans, ahont se educan en virtut y treball, que a faltar-los eix amparo estarian exposats a perdició, dels quals los dos-cents són forasters de esta ciutat, naturals dels demés bisbats del Principat, suplican a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey afavorir al dit hospital, disposant ab nova constitució o capítol de Cort la continuació de dita limosna de sinch-centas lliures, sí y conforme se disposà ab dit Capítol 79. Lo que, a més de //619v// ser molt del servey de Déu Nostre Senyor, ho rebran dits administradors a particular favor de la mà de vostra senyoria il·lustríssima. *Officio, etc. Altissimus, etc.* Aragonès.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Y axí mateix, la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich presa lo die 3 del corrent sobre lo contingut en dita súplica.

En lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y la deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich de 3 del corrent, que's redueix a que en atenció de las necessitats que en lo Hospital de Nostra Senyora de la Misericòrdia urgexen y con//620r//tínuament se occorran, que per ço se donen per subvenció de aquellas 500 lliures, sous, quiscun any de pecúnias de la Generalitat, duradora esta corresponció fins a la conclusió de las primeras Corts; atnent lo present bras militar lo molt se troba exausta de medis la Generalitat y als excessius gastos se li oferexen, que per acudir y assistir a estos se troba precisada en diligèncias y procurar tots los possibles; attès també las necessitats en què's troba dit Hospital per lo crescut gasto que li ocasiona lo número de personas que en ell se sustentan y educan, y ésser molt del servey de Déu que per via de caritat se subvingue en lo que's regonega proporcionat, sens onerar a la Generalitat; ha deliberat per ço que de pecúnias del General sie¹²¹⁸ donada y pagada al dit Hospital de Misericòrdia la quantitat de mil lliuras barcelonesas, departidas en sinch iguals solucions y per lo termini de sinch anys, que correspondrà a 200 lliures, sous, per

1217. Document relligat entre els folis 618v i 620r.

1218. sien, corregit.

quiscun, principiant-se esta paga o corresponció luego que serà licenciat lo regiment que de present, a gastos de la //623r// Generalitat, se levanta en servey de sa magestat (Déu lo guarde) y deffensa d'esta província, continuant-se per los restants anys o fins sien satisfetas ditas 1.000 lliures, sous, en la referida forma; finit emperò lo termini de dits sinch anys sie extincta dita prestació. Y que per est efecte sie disposada constitució o capítol perquè, venint lo cas, pugua posar-se en execució. Y que esta, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se és llegida y donada en proposició la súplica presentada per Joseph Pelegrí, verguer del concistori dels senyors deputats, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Joseph Pelegrí, verguer, etc. *Inseratur supplicatio hic afixa, eaque inserta dices:*

Súplica de Joseph Pelegrí

621r¹²¹⁹// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Joseph Pelegrí, verguer primer de la present casa de la Deputació y com a tal lo qui té en càrrech la guarda o custòdia de la capella xica del gloriós sant Jordi, diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima que per quant en lo Capítol 12 del Redrés de 1702, en lo número 11 de aquell, se troba statuhit y ordenat que lo refús de la cera, tant de funeràries com de festivitats de sant Jordi y alimàries, que antes era de dit verguer (acceptadas las bayetas, que may se li foren donades ni per aquell foren pretesas) de allí al devant no pogués quedar en benefici de ningun oficial de la casa de la Diputació sots ningun pretext, com de dit capítol és millor de vèurer. E com lo sobre dit statut e o capítol sia estat molt preiudicial y onerós al sobre dit verguer y per consegüent poch útils y profitós a la Generalitat, per so que primerament, *ab antico*, dit refús fou concedit al sobre dit verguer y sos antecessors *partim* per rahó dels treballs y servituts que tenian y tenen en la subministració del vi y hòstias per la celebració de las missas que ab lo discurs de l'any se diuhen en dita capella, y de l'oli per la llàntia de aquella, que crema de dia y de nit, tenint obligació, ultra del sobre dit, de donar llum per lo discurs de un any immediadament següent del dia que se utilava de semblant reffús, tota hora y quant se vetllàs y fos menester al concistori, aposiento de assessors, escrivania major y demés officinas de dita present casa, de tal manera que en moltes ocasions experimentava dit verguer grandiosas pèrduas. Y axí bé, en quant al sobre dit no pot ésser molt utilosa la disposició del número 11 de dit capítol a la Generalitat, *aliunde* és molt preiudicial y onerosa a dit verguer qui vuy és y a sos successors en llur offici si se attèn que ab dit Capítol 12 ni altres del mencionat Redrés //621v// no se ha fet menció de més que de llevar lo refús al verguer de la capella, sens disposar sobre la satisfació dels treballs ordinaris y extraordinaris li quedaven y en part se li augmentaven, pues si antes havia de acistir a las missas per lo concistori y a la administració dels llums las nits de vetllas, com antes en los aposientos y escrivanies de la present casa, se li ajustà lo Tribunal de Contrafaccions y altres que novament se formaren, sens que fins vuy se li hage donat ninguna satisfació. Finalment, lo més onerós y preiudicial a dit verguer és lo no haver-se disposat sobre lo *quantum* del que importan los recaptos de l'oli per la llàntia, vi y hòstias per la celebració de las missas que ab lo discurs de l'any

1219. Document relligat entre els folis 620v i 623r.

se diuhen en dita capella, pues cremant la llàntia com crema, de dia y de nit, a rahó de una sola quarta per quiscuna vegada, importa passadas de 18 lliures, sous, per lo discurs de l'any, essent de quantitat *longe* major lo que importa lo vi y hòstias per ditas missas, pues celebrant-se'n dos quiscun die fan 730 missas per lo discurs de l'any; per rahó de las quals cosas, tant de oli com de vi y hòstias y refferits treballs, sols dóna la casa a dit verguer trenta reals per tot lo any, quantitat que no sols no abasta per la més ínfima de ditas cosas, però ni advé per lo treball cotidià que té en dita capella, sobre trobar-se disposat en las sagradas lletras que *qui altari servit, de altari vivere debet*. Y axís, no sens fonament concediren los antichs dit refús al verguer de la capella, per conciderar no ésser sufficients dits trenta reals.

Per tot lo que y altrament, dit Joseph Pelegrí, verguer predit, humilment suplica a vostra senyoria il·lustríssima sia de son servey remètrer la present a las personas elegidas per la recopilació del nou Redrés de la Generalitat y present casa de la Diputació a fi que, haguda rahó del sobre ponderat, se puga statuhir y ordenar, no que se li dónia ningún refús, sí sols que li llèvia lo *onus* prejudicial té per rahó dels treballs ordinaris y extraordinaris de dita capella; o bé sia donada forma aserca del que se li hage de pagar tant //622r// per rahó del que ha impendit y gastat des de l'any 1701 fins vuy per aquella y sos treballs, tret lo computo del que pot importar lo oli per la llàntia, vi y hòstias per las missas en lo discurs de quiscun any; restituhint dita capella a son prístino estat, és a saber, statuhint y ordenant al regent los comptes de dita present casa fasse pòlisa de duas robas de cera a dit verguer de tres en tres mesos, a fi de distribuhir-la totas las nits de vetllas y quant sia manester per lo concistori, aposiento de assessors, scribania major y demés oficinas de dita present casa, sí y conforme sempre se ha estilat. Y axí com ho suplica, ho espera de la molta justícia y zelosa rectitut de vostra senyoria il·lustríssima. Lo offici, etc. *Altissimus, etc.* Pelegrí et Seguí.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

622r//

Súplica de Joseph Pelegrí

Y semblantment, la deliberació sobre dita súplica presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 4 del corrent, en què comet dita súplica a la il·lustríssima Junta del Nou Redrés a fi què los senyors que //623v// la componen, en cas los aparega, sien servits disposar capítol¹²²⁰ sobre lo contengut en ella, reportant-lo als il·lustríssims braços perquè pugan resòdrer lo més convenient.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas súplica de Joseph Pelegrí y deliberació sobre ells presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta, feta per via de pensament, per lo promotor del present sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1220. A continuació, repor, ratllat.

Redrés número 16

Ítem, en atenció de haver-se alçat lo dissentiment posat sobre lo Capítol del Redrés de número 16, respecte dels oficis vendibles de la casa de la Deputació, se ha tornat a llegir y lo il·lustríssim senyor president lo ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit capítol sie retornat a la il·lustríssima Junta del Redrés, ahont se preveja y examine lo títol dels oficis que-s diuen antichs y vendibles, y feta la averiguació, per medi del real decret y expressió de sa magestat o altrament, sie, inseguint aquella, format dit capítol y retornat als tres il·lustríssims braços, per a què en sa intel·ligència pugan deliberar lo més convenient.

624r//

*Die lune, VIII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Ramon Xammar y Meca.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Anton de Minguella y Aleny.

Ramon de Carreras.

Joseph de Torres y Espanyol.

Salvador de Texidor.

Don Francisco Prat y Senjulià.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.

Don Joseph de Mata y Copons.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Don Joseph Eril.

Don Mariano Vedruna y Ferran.¹²²¹

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Jaume de Copons y Falcó.

1221. A continuació, Don Joseph Eril, ratllat.

Don Joseph de Terré y Marquet.
Francisco de Sala y Brandia.
Don Carlos Fivaller y Torres.
624v// Don Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Gerònim Generes.
Joseph de Ros.
Don Balthazar de Oriol y Mercer.
Jacinto de Geralt.
Don Carlos de Ribera y Claramunt.
Basili de Planisolas.
Agustí de Texidor.
Miquel de Cassador.
Don Miquel de Cordelles.
Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
Jacinto de Torres y Fontdevila.
Don Pedro de Ribes, Boixadós y Vallgornera.
Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
Francisco de Verthamon.
Francisco de Carmona y Borràs.
Diego de Vila y Peyret.
Don Lluís Cruylles y Rejadell.
Joseph de Meliante y Sullà.
Joseph de Caramany y Margarit.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Ramon Rodolat.
Don Benet Mir.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
Francisco de Móra y Casadevall.
Don Joseph Aguilar y Oluja.
Erasme de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y Càncer.
Don Ignasi de Soler y Junyent.
625r// Joseph de Monserrat y Brossa.
Don Joan Copons y Falcó.
Don Francisco Aloy.
Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
Don Ignasi Pontarró.

Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Joseph de Rialp.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Joseph Paguera, Vilana y Millàs.
 Don Ramon Cellers.
 Don Vicens de Magarola.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Anton Eril.
 Don Emanuel Ferrer y Sigés.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Carlos de Orís y Puiggener.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Joan Francesch de Maresch.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Francisco Sagera y Massana.
 Francisco de Morata.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluja.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Joseph de Graell, Castelló y de Paratge.
 Don Joan Batlle.
 Joseph de Terrer y Roca.
 Don Anton de Armengol.
 Don Ignasi Miquel.
 Domingo de Castells y de Girvàs.
 625v// Jacinto de Oliver.

Als quals fonch llegida y donada per proposició una súplica del thenor següent:

Joseph Garcia. *Inseratur prout est hic consuta de verbo ad verbum usque in finem, qua inserta dices:*

**Súplica dels ajudants del regiment
de la Deputació**

626r¹²²²// Il·lustríssims senyors.

Joseph Garcia, Joan de las Casas y Francisco Artigas, ajudants del regiment que vostra senyoria il·lustríssima lebanta en servey del rey, nostre senyor (que Déu guarde), diuhen y representan a vostra senyoria il·lustríssima que ha vingut a sa notícia que vostra senyoria il·lustríssima en dias passats hauria deliberat y resolt que en la formació de dit regiment, respecte dels sous de oficials, se observàs la planta que usa sa magestat

---

1222. Document relligat entre els folis 625v i 627r.

en sos regiments, sobre que se ofereixen a dits suplicants alguns reparos dignes de posar-se en la alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima, que són los següents:

Primerament, en dita planta se suposa que sols hi ha de haver en dit regiment un ajudant, lo que apar és molt perjudicial per lo bon regiment del regiment, puix per lo bon govern de aquell apar se necessita a lo menos de tres ajudants, ço és, un per cada official major, qui són lo coronel, tinent coronel y sargento major; és lo sobre dit en tan veritat que en lo temps que's formavan tercios hi havia dos ajudants y, a més de axò, y havia un ajudant dragó, perquè regularment los dos no abastavan per lo *pondus* del tercio; y per consegüent apar que ab major rahó se necessitan ara los tres ajudants, havent-hi tres officials majors; y en esta conformitat ho observa la excel·lentíssima ciutat de Barcelona, qui en son regiment té constituïts tres ajudants. Y últimament, acerca est punt representan a vostra senyoria il·lustríssima que, ha observar-se la dita planta, seria forsós que los suplicants arrimassen los bastons y quedassen despullats de sos puestos, lo que apar seria quedar ab algun desaire, quant des del principi de la formació de dit regiment exerceixen sos puestos ab tota satisfació, tenint tots nominació de l'il·lustríssim y fidelíssim concistori de deputats y ohidors; y axí, esperan que vostra senyoria il·lustríssima mirarà per son punt y estimació, majorment tenint, com tenen tots, la graduació de reformats, ço és, Joan de las Casas de ajudant reformat, Joseph Garcia de alferes reformat y Francisco Artigas de sargento reformat.

626v// Segonament, representan a vostra senyoria il·lustríssima que en la dita planta solament se situa 14 lliures, sous, de sou als ajudants, lo qual sou apar una cosa molt tènua respecte de la gran fatiga que tenen, puix és constant que en la repartició de las ordes y lo demés que se ofereix suportan tot lo *pondus* y administració del regiment, y per so lo il·lustríssim y fidelíssim concisteri, ab deliberació de 2 de desembre propassat, los havia senyalat 20 lliures, sous, de sou, conformant-se ab lo ús y estil que's tenia quant esta casa mantenia tercio; y en eixa conformitat ho estilà també dita excel·lentíssima ciutat en son regiment, a més que en dita planta se senyalan 19 lliuras, 12 sous, als alferes; y essent com és lo ajudant puesto de major graduació que lo de alferes, apar cosa molt inproporcionada que tinga menor sou.

Per todas las quals rahons, los sobre dits, ab lo major rendiment que deuen, suplican a vostra senyoria il·lustríssima sia servit deliberar y permètrer que dits suplicants continuen en sos exercicis y puestos de ajudants; y axí mateix, que gosen, si no major, a lo menos lo mateix sou que sempre han gosat, puix a més que lo suplicat apar cosa molt condigne y posada en rahó, ho rebran los suplicants ha singular mercè de vostra senyoria il·lustríssima. *Officio, etc. Altissimus, etc.* Lo ajudant Joseph Garcia, en causa pròpia.

Solanes, advocatus illustrissimè estamentì militaris.

Y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als dos del corrent mes.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, en què se conforma ab lo deliberat per los tres il·lustríssims braços acerca lo¹²²³ arreglament del regiment que la Generalitat actualment levanta en servey de sa magestat (Déu lo guarde), ha deliberat conformar-se ab la resolució de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, y que gosen los suplicants e o los ajudants de dit regiment los sous deliberats per los tres estaments, en

1223. *A continuació, regiment, ratllat.*

la conformitat expressada en lo arrelament que·ls fou llegit dels regiments del real exèrcit, no innovan[t]-se cosa alguna acerca de ell. Y que la present deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sis promotors.

Combinació Redrés 65

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 65, decretat en lo present bras als 4 del corrent, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ajustant a la fi de dit capítol «*etiam* aquells que estan en possessió de concórrer, no obstant lo trobar-se obtenir qualsevol dignitat y estar en possessió o exercici de aquella, la qual altrament //627r// los incapacitaria».

Combinació Redrés número 74

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 74, llegit y decretat en lo present bras a 6 del corrent, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *non placet*, sinó que en son lloch se dispose capítol contenint que, per evitar que en lo esdevenidor no se hajan de fer los actes de vendas y donacions simuladas de casas y heretats situadas en los districtes de las vegarias, per medi de las quals vendas y donacions se han acostumat insacular las personas de l'estament militar als llochs de deputats y ohidors de dits estaments, confirmant las insaculacions fins vuy fetas ab dit medi, estatueix y ordena la present Cort que de aquí al devant las personas de dit estament, tenint las demás calitats y circumstàncias que per altres capítols se troban previngudas, se pugan y degan insacular en los llochs de deputats y ohidors militars sens haver de justificar tingan domicili en la vegaria de aont seran los llochs en què se insacularan. Y que axí mateix, los nobles pugan y degan ésser insaculats com a mossens en qualsevols llochs de las bolsas de diputat y ohidor militar, sens necessitar de decrets ni altre dispensació alguna, no obstant tots los capítols de Cort y altres disposicions antecedents lo contrari disposants, als quals expressament, en quant a tot lo sobre estatuhit, deroga la present Cort, volent que en lo demás resten en sa forsa y valor.

Combinació Constitució número 57

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 57, decretada en lo present bras als 6 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha //627v// resolt ésser arrimada dita constitució.

Dicta die, hora tertia post meridie pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat.

Don Ignasi Miquel alça un dissentiment

En aquest die, lo senyor don Ignasi de Miquel alça lo dissentiment posà lo die 26 de janer pròxim passat a la Constitució de número 103, attès que lo carceler de las càrcers reals ha expressat los motius lo movian a no admètrer los presos en ditas càrcers que són vassals de la present excel·lentíssima ciutat, a fi de que dit dissentiment en res no obstant se puga tractar y resòdrer sobre dita constitució. Y axí ho firma en la sala de dit bras, als 8 de febrer 1706, tocadas las tres de la tarda. Ignasi de Miquel.

Constitució número 114

Se ha llegit la Constitució de número 114, en què·s disposa que la Constitució de número 8, títol «De abatuts», se extenga a las personas que gosan de privilegi militar, la qual a 25 de janer pròxim passat fou comesa als advocats del present bras perquè de llur sentir fessen relació en escrits, la qual han reportada y és del thenor següent:

Jesús, Maria, Joseph. Consulta vostra senyoria il·lustríssima y ha comès a sos advocat infrascrits //633r// la Constitució de número 114, etc. *Inseratur et postea dices:*

628r¹²²⁴// Jesús, Maria, Joseph.

Consulta vostra senyoria il·lustríssima y ha comès a sos advocats infraescrits la Constitució de número 114, confirmatòria de la Constitució 8, títol «De abatuts y latitants», llibre 9 de las Generals Constitucions de Cathalunya, volum 1, per a què premediten y discorren si en via de dret los abatuts gosan de la immunitat ecclesiàstica, y si seria practicable se disposàs dita constitució denegant-los lo refugi del sagrat. Y que semblantment ideen la forma que·ls aparega més proporcionada per a impedir la concessió dels guiatges que se han acostumat atorgar a dits abatuts, prejudicis un y altre molt nocius al bé públich y a l'interès particular dels acrehedors; y que reduescan son sentir en escrits per a què vostra il·lustríssima puga resòdrer lo que més convinga en tant pública inportància.

Vist lo thenor de dita Constitució de número 114, ab lo *placet* absolut de l'il·lustríssim estament ecclesiàstich de data de 23 de janer; vista la deliberació de vostra il·lustríssima en jornada de 25 del matex; vistas las vuit constitucions col·locadas baix lo títol «De abatuts y latitants»; vist molts doctors tant forasters com regnícolas, com és de vèurer dels que se troban transcrits en los marges; vist lo demés que se devia vèurer, se fa a vostra il·lustríssima la següent relació:

628v// Perquè a impuls de la pública utilitat interesan tant las repúblicas en la observança de la fe humana y perquè no podia esta assegurar-se si faltava la llegítima paga de las

1224. Document relligat entre els folis 627v i 633r.

obligacions, procuraren las lleys axí de dret comú com municipals de las províncias que los deutors no se escapasen de la sol de sos deutas (1);¹²²⁵ antes de las lleys de las Dotse Taulas, la política romana entregava en perpètua servitut dels acreedors als deutors que no podian pagar (2);¹²²⁶ esta mateixa disposició de la servitut y venda dels deutors y sos fills se observava en lo poble hebreo, segons consta de las Sagradas Lletres (3);¹²²⁷ las lleys de las Dotse Taulas permetian a l'acreeador tenir al debitor que no pagava en privadas¹²²⁸ presons, extenent lo rigor fins a la venda, pena de mort y divisió del cos dels deutors, si eran molts los acreedors (4); però per a esmenar la barbaritat de dita ley y evitar los tumultos que havia ocasionat a la plebe romana, se proferí la Lley Petúlia, ab la qual, derogant la de las Dotse Taulas, se estatuí que per deute pecuniari no pogués ser lo debitor carcerat, sí que sols sos béns quedasen obnoxios a l'acreeador (5);¹²²⁹ disposició que fou aprobada per las lleys dels emperadors romans en son Código y per los Summos Pontífices en sos Decretals (6).¹²³⁰ Y encara que alguns authors donan inectiva a las lleys que per deutes civils permeten la carceració del debitor (7),¹²³¹ però la corrent admet per vàlido lo pacte ab què lo debitor, passat lo termini de la solució, //629r// se adstringex a poder ab provisió de jutge ser carcerat, com se observa en las clàusulas guarentíguas y de escriptura de ters (8).¹²³²

La benignitat dels emperadors romans, que volgué indultar als deutors las molèstias de la presó, los concedí lo remey de la cessió de sos béns, mediant la qual, durant la pobresa, se suspenen los effectes de la obligació (9);¹²³³ entre molts espècies de deutors, és de qualificada malícia la dels decoctors, fallits o abatuts, los quals, devorant la substància de son patrimoni, faltan a la promesa fe als acreedors (10).¹²³⁴ Y encara que los doctors llargament han controvertit si als decoctors o fallits los competex lo benefici

1225. Cicero, *liber 2 De offi.* Seneca, *liber 3 De benefi.* Velascus, *De Privilegiis pauperum, par. 1, quest. 44 numero 18.* Robertus, *liber 2, Rerum judic., capitulo 6.* Sauterius, *in Prax. Branquiritup, par. 2, capitulo 2, numero 1.* Bolero, *De decoc., titulo 1, ques. 2, numero 1.*

1226. Quintili., *liber 8, institut., capitulo 4.* Mennoch, *de arbitr., liber 2, casu 183, numero 2.* Bolero, *Dic. ques. 2, numero 2.*

1227. Exod., *capitulo 22, versiculo 3, libro 4, reg. Capitulo 4.* Mathei, *capitulo 18.* Divus Basilius, *Psal. 14.* Divus Gregorius, *in Regis., libro 1, capitulo 94.* Boeça, *De ino. deb. di, capitulo 1, numero 62.* Bobadilla, *in Poli, libro 2, capitulo 14, numero 62.* Larrea, *Decis. 9, numero 13, tomo 1, decis. Granat.* Antonius Diez, *De salario liber. par. 2, numero 67.*

1228. *A continuació, personas, ratllat.*

1229. Libius, *Dec. 1, liber 8.* Antonius Augusti, *De legi. roma., verbo Petilia.* Tertuli., *in Apolog., capitulo 3.* Melo, *De induciis debito., ques. 2, numero 3.* Aries de Mesa, *liber 2, var. capitulo 36, numero 33.* Paschalis, *De viribus Patrie potes., par. 2, capitulo 9, numero 85.* Bolero, *Dic. ques. 2, numero 12.*

1230. L. ob oes Cod. *De actio. et obliga, l. 2, Cod. que res pig. oblig. po. auth. imo Cod. de actio. et obliga. auth. ut nulli iudicium ... quia vero colla.* 9 Grego. 3, *in capitulo 2 de Pignori.us.* Vixius, *in Decis. cur. archiep. Tomo 1, decis. 59.* Navarrus, *in Manuali, capitulo 17, numero 88.* Galterus, *in Prax. par. 3, rubrica 2, numero 7.* Bobadilla, *in Pol. liber 2, capitulo 14, numero 62.* Petrus Grego, *liber 2, syntax. jur. capitulo 6, numero 8 et 9.* Bolero, *Dic. Ques. 2, numero 9.*

1231. Deça, *en el Gobierno político de la agricultura, parte 2, foleo 39.* Velascus, *De privilegiis pauperum, parte 1, questione 44, numero 19.* Amescua, *De potesta. in Seipsum, liber 2, capitulo 14, numero 19.*

1232. Colerus, *De procesibus executi., par. 1, capitulo 6, a numero 40.* Barbosa, *in l. alia ... eleganter, ff soluto matri., numero 36 et 44.* Caldas Perey, *De emp. et vendi., capitulo 25, numero 44.* Baeça, *capitulo 1, numero 36, in fine.* Bolero, *Dic. questione 2, numero 23.*

1233. L. 1, *cod. qui bonis cedere possint, l. ob oes 12 cod. de atio. et oblig.* Cobarrubias, *liber 2, vari. Capitulo 1, numero 5 et ibi.* Faria *in addi. A numero 36.* Baldus, *consil. 301.*

1234. Valero, *De decoc., titulo 1, questione 1, a numero 5.* Straca, *De decoc., parte 1, numero 1.* Sauterius, *in Prax. Branchi capitulo 6, numero 4.*

de la cessió de béns, y alguns hajan volgut concordar las opinions, distingits los casos de haver sobrevingut la pobresa al decoctor exercint un acte lícit o indeferent o exercint un acte il·lícit, negant-li en aquest segon. Y concedint-li en los dos primers lo benefici de la cessió (11);¹²³⁵ però en Vath, segons disposicions municipals en la Constitució 1, 2, 3 y següents, títol 10 «De abatuts y latitants», libre 9 de las *Generals Constitucions de Catalunya*, volum 1, se disposan quatre penas als abatuts: la primera, que sian publicats per abatuts y infames e incapaces de officis; la segona, és que sian castigats ab pena de mort; la tercera, que en continent sian venuts sos béns; y la quarta, que no se'ls puga concedir remissió de ditas penas //629v// antes de satisfacer als acreedors (12).¹²³⁶ Y ab molta rahó, perquè tal gènere de personas se reputan per lladres públics foragitats de pau y tregua (13)¹²³⁷ y són incapaces de concórrer a officis públics (14),¹²³⁸ perden la noblesa (15),¹²³⁹ lo benefici de la cessió (16),¹²⁴⁰ de las ferias y altres dilacions (17),¹²⁴¹ no poden ser entregats a manlleuta (18),¹²⁴² ni gosan dels beneficis dels indults generals (19).¹²⁴³

Ab los sobre dits principis ja fundats, entra a averiguar la qüestió si los decoctors, fallits y abatuts gosan y són dignes de la immunitat ecclesiàstica. Tres espècies de decoctors ha tingut la comuna¹²⁴⁴ opinió dels doctors: uns que són decoctors per contratemps de fortuna, altres per causa de sos vicis y prodigalitats; y los tercers, part per sa culpa y part per sa desgràcia (20);¹²⁴⁵ altre gènere y ha més depravat de decoctors, y són aquells que fujan de indústria ab los béns y diners dels acrehedors, fingexen que han perdut sos effectes, ocultant los béns y diners, a fi y effecte de que los acrehedors, fatigats ab las molèstias y gastos dels plets, firmian ab ells una concòrdia o composició. Y estos en Itàlia se dihuen «fallits», en França y Gènova «bancorrotos», en Castella «alçados» y en Cathalunya «abatuts» (21).¹²⁴⁶ Los decoctors que se han reduït a la miserabilitat de no pagar per causa de sa adversa fortuna, gosan de la immunitat ecclesiàstica, perquè, encara que alguns doctors hajan volgut que als deutors de deuta civil no'ls valga lo sagrat de la Iglésia (22),¹²⁴⁷ però la opinió més //630r// segura y corrent

1235. Valero, *De decoc.*, *questione 1, numero 8.*

1236. Mieres, *In Cur.* 2, Jacob, 2, *colla. 4 capitulo 13, a numero 1, pagina 232.*

1237. Constitució 7, títol «De abatuts». Fonta., *Decis.* 241, *numero 2 et decis.* 242, *numero 6, tomo 1, pluribus regens.* Cortiada, *Decis.* 20, *numero 33.*

1238. Constitució 8, títol «De abatuts». Fontan., *decis.* 242, *tomo 1.* Ripoll, *de magis. logie maris, capitulo 1, numero 34.* Cortiada, *ubi supra, numero 34.*

1239. Cortiada, *ubi supra.*

1240. Constitució 7, títol «De abatuts», Oliba, *De actio. 8 fin. relax. 2, numero 26.* Cancer, 2°, *var. capitulo 9, numero 49.* Ripoll, *De magis. logie maris, capitulo 7, numero 43.* Cortiada, *ubi supra, numero 37.* Mieres, *ubi supra, numero 9.*

1241. Mieres, *ubi supra, numero 10.*

1242. Mieres, *ibidem.*

1243. Mastrillo, *De indulto, capitulo 30, numero 5.* Cortiada, *dic. decis.* 60, *numero 35.*

1244. *A continuació, comuna, ratllat.*

1245. Straca, *De decoc. parte 1, numero 2, parte 2 a numero 1 et parte 3, numero 2.* Cavallus, *reso. crim., casu 105, numero 22.* Gambacurta, *De immu. eccles. libro 285, vers. decocto. aliis.* Cortiada, *dic. decis.* 70, *numero 1.* Roccus, *in Trac. de decoc. Mercato., nota 2, numero 4.* Bolero, *De decoc., titulo 1, questione 1, numero 9.*

1246. Cortiada, *ubi supra, numero 2.*

1247. Jason, *in l. vinum numero 5 ff, si cert.* Peta. Gomez, 2° *var. capitulo 11, numero 55 et in l. 77. Tauri., numero 5.* Gutierrez, *libro 1, practi. Ques. Ques. 1.* Germonius, *de immu. sacro. Libro 2, capitulo 16, numero 9 et libro 3, capitulo 16, numero 99.* Olans, *in Antino. lit. f. numero 104, alii quos citat* Bovadilla, *in Polit. libro 2, capitulo 14, numero 66.* Guonni, *De immu. eccle. in Summa. numero 21.* Pareja, *de instra. editi. tomo 1, titulo, 2, resol. 9, numero 23 in fine.*

és que dits deutors no poden ser extrets del refugi de la Sglésia (23).¹²⁴⁸ Y axí com lo decoctor per causa de sa fortuna sia simple debitor y digne de gràcia y commiseració, ha de valer-li la immunitat del sagrat (24).¹²⁴⁹

Major¹²⁵⁰ dificultat han regonegut los doctors en si deu gaudir de la immunitat ecclesiàstica lo decoctor que, part per desgràcia y part per son vici o únicament per lo derramat de sas prodigalitats, ha arribat al miserable stat de fallir. Y examinada per una part y altre la matèria, és corrent també la opinió més benigna de que tals decoctors gosan de la immunitat ecclesiàstica (25).¹²⁵¹

La més intrincada y discorde varietat de opinions és acerca los decoctors fraudulentos y dolosos, vulgarment dits «abatuts», si estos gosan o no de la immunitat ecclesiàstica, en lo qual dubte los doctors fan la distinció entre la immunitat de la persona y acció criminal y la immunitat dels béns y acció civil. En quant a la pena y acció criminal, uns doctors volen que en esta matèria se deu atèndrer a la consuetut; altres, que los abatuts que ab los béns fugen a la iglésia o los ocultan en altre part, no gosan de la immunitat; altres admeten que dits abatuts deuen ser extrets del refugi de la iglésia y entregats als acreedors per a servir-los, prestada caució per lo jutge secular de no castigar-los ab pena corporal (26);¹²⁵² però la opinió més seguida per los doctors és que //630v// gosan en quant a la pena corporal de la immunitat perquè, encara que se equiparian als lladres públics, però realment no són tals; la qual opinió se ha observat en lo present Principat en moltes declaracions de causes de contenció, encara que, com en totes coses, no falta exemplar en contrari (27);¹²⁵³ quant emperò a la acció civil y als béns que lo abatut ab sí se n'aporta a la iglésia, no gosan estos de la immunitat, si poden dits béns ésser extrets de la iglésia y entregats als acreedors (28).¹²⁵⁴

Y dexada la averiguació de quina de las sobre ditas opinions és més segura y conforme al dret comú y dexada la observança que referexan nostros doctors se ha practicat en Cathalunya, sols en lo present disputarà si fóra justa y conforme al dret y rahó lo promulgar-se una constitució o ley en què als abatuts se'ls denegàs lo benefici de la immunitat ecclesiàstica. Y apar que en quant als que's diuen pròpiament abatuts, és a saber, aquells que fraudulentament se refugian a la iglésia fingint-se haver romput y se n'aportan en ella los béns o los ocultan en altre part, se pot fer ley o constitució de que no gosen de la immunitat ecclesiàstica y pugan ésser extrets del refugi del sagrat e encarcerats, ab la caució de que no puga infligir-se'ls pena corporal.

1248. *L. presenti cod. de his qui ad eccle. confu.* Grefo. Lopez, in l. 2, titulo 11, partita 1, glosa 2. Covarrubias, 2e vari, capitulo 20, numero 14. Girona, de gabel. par. 4, ... 1, numero 20. Navarrus, in *Manu.* capitulo 25, numero 19. Bolanus, in *Curia Philipica*, tomo 1, parte 3...12, numero 42. Asor, tom. 2, instit. mora. Libro 9, capitulo 9, versiculo ite dubia. Diana, parte 1, resol. mora. trac. 1, resol. 32. Faria ad Cova. Libro 2, capitulo 8, numero 153. Fonta. Decis. 242, numero 8, tomo 1. Bolero, de decoc. Titulo 1, ques. 12 a numero 2.

1249. Ambrosius, de immu. eccle., capitulo 13, numero 4, versiculo «Sed liceat», Regens Vilosa, de fugit., capitulo 19...., 6^e. numero 16. Regens Cortiada, decis. 70, numero 6. Bolero, de decoc., titulo 1, questione 12, numero 4.

1250. Majorment, corregit.

1251. Gratia. Discep. foren. capitulo 380, numero 3. Cortiada, dic. decis. 70, numero 7.

1252. Opiniones istas refert Cortiada, dic. decis. 20, n-u 8.

1253. Pontane., decis. 42, numero 8, tomo 1. Regens Vilosa, de fugiti., capitulo 19, ... 6, numero 15, plurima allegat. Cortiada, dic. decis. 70, numero 16.

1254. Gambacurta, de immu. eccle., capitulo 15, numero 9. Cortiada, deci. 70, numero 19. Suárez, de religio. libro 3, capitulo 12, numero 3. Castro Palao, tomo 2, trac. 11, dispo. unica punct. 11, numero 8. Delbene, de immu. eccle. libro 2, questione 8. Bolero, de decoc. Titulo 1, questione 12, numero 8.

Esta llei seria primerament conforme a la disposició dels sagrats cànons, perquè segons la decisió dels summos pontífices, en lo capítol «*Inter alia*» y capítol final «*De immunitats ecclesiarum*», los lladres públichs no gosan de la immunitat de la Iglésia (29).¹²⁵⁵ Y com en força de la Constitució 7, títol «De abatuts y latitants», dits //631r// abatuts sian tinguts y reputats com a lladres públichs, com sobre se ha dit, y en Castella se troba semblant disposició en las lleys 2 y 6, títol 19, llibre 5 de la *Recopilació*, en la qual los *alzados* també són tinguts per lladres públichs, fóra conforme y en manera alguna contrària al dret canònic lo statuir que dits abatuts no gosassen de la ecclesiàstica immunitat.

Semblantment y en termes propis, la Sanctedat del summo pontífica Pio quinto, ab sa butlla promulgada en lo any 1570 (que és la en orde 117, tom 2 dels butllaris) statuí y ordenà que los decoctors fraudulentos y dolosos, quals són los abatatus, com a lladres públichs fossen castigats ab pena de mort. Y encara que alguns doctors atéstian que dita butlla, com a demasiadament rigurosa, may se és observada (30),¹²⁵⁶ però com dita espècie de hòmens sia més deterior y perniciosa a la pública utilitat que los matexos lladres públichs (31),¹²⁵⁷ no és demasiat lo rigor de dita butlla per a castigar lo depravat de tanta malícia.

Conforme seria també dita constitució a algunas declaracions de la sagrada congregació dels bisbes,¹²⁵⁸ puix als 12 de mars, 1600, resolgué que un abatut que se havia retirat ab sos béns a la iglésia fos extret de ella y no gosàs de la immunitat ecclesiàstica (32).¹²⁵⁹

No falta província o regnes en los quals se troba establerta semblant llei, y és en los de Castella, en los quals per la disposició de la llei *fin. tit. 2, lib. 1* de la *Recopilació*, se troba disposat que los //631v// decoctors fraudulentos o abatuts que ocultan sos béns o los retiran a la iglésia no gosan de la immunitat ecclesiàstica, com axí ho explican los repents de dita llei y demés doctors que la expositan (33).¹²⁶⁰

No pot fer dificultat contra la potestat de ordenar de vostra il·lustríssima la butlla pontífica de la sanctedat de Gregori catorsè, en la qual se hauria statuït certa regla general aserca de la immunitat de las iglésias, concedint-la a tots los delinqüents menos als exceptuats en dita apostòlica constitució; y que, segons ella, se declararian los casos de la immunitat ecclesiàstica en opinió més probable de la sagrada congregació dels eminentíssims senyors cardenals (34).¹²⁶¹ Y com en dita butlla apostòlica

1255. *Canone Sicut antiquitas 17, questione 4*. Gutiérrez, *prac. ques. libro 3, ques. 4, numero 2*. Guaz *in Defen. 1, capitulo 38, numero 33 et 34*. Fagúndez, *de precep. eccles. precep. 2, libro 4, capitulo 4, numero 45*. Peregrí., *De immu. eccl., capitulo 6, numero 1*. Merlin, *controv. Iur., libro 1, capitulo 17 et 64*. Correa, *de immu. eccl. par. 3, numero 6*. Farrer, *par. 3, obser. capitulo 238 copiosa allegacione*. Regens Cortiada, *Decis. 107, numero 1*.

1256. Parinas, *in Prax. par. 1, ques. 26, numero 20*. Cortiada, *dic. decis. 70, numero 33*.

1257. Bovadilla, *in Poli libro 2, capitulo 14, numero 71*. Gambacurta, *de immu. eccl. Libro 4, capitulo 15, numero 7*. Cutellus, *de immu. eccl. libro 1, ques. 32, numero 4 et 5*. Cortiada, *dic. decis. 70, numero 33 in fine*.

1258. *A continuació, raillat, béns pú, puix*.

1259. Diana, *resol. mor. tomo 6, trac. 1, resol. 17 in fin.* Bolero, *de decoc., titulo 1, ques. 12, numero 9*.

1260. Covarrubias, *2ª var. capitulo 20, numero 11*. Humada, *in Scoliis ad Grego. López glos. 2, l. 2, titulo 11, part. 1, numero 2*. Velascus, *alleg. 13, numero 191*. Asevedo, *dic. l. fin., titulo 2, libro 1, recopil. numero 5*. Gutiérrez, *1ª practi. capitulo 1*. Macienço, *ad dic. l. fin. numero 14*. Girona, *de gabellis, par. 4 ... 1, numero 30*. Gutiérrez, *de gabellis, ques. 166, numero 11*. Bolañus, *in Curia Philipica, libro 2, capitulo 11, numero 18*. Bovadilla, *in Polit. libro 2, capitulo 14, numero 62*. Germonius, *De sacro. immu., libro 3, capitulo 15, numero 113, pluribus aliis*. Bolero, *De decoc. Titulo 1, ques. 12, a numero 4*.

1261. Cardis de Luca *in Miscella. eccl. discurs. 2, numero 4*.

no sien exceptuats los decoctors fraudulentos o abatus, se podria dubtar si vostra il·lustríssima podria fer lley contra lo tenor de dita butlla pontificia. A esta objecció és fàcil la resposta, perquè segons observan los doctors espanyols, dita butlla apostòlica no és estada admesa en los regnes de Espanya (35).¹²⁶² Y per a llevar tota dificultat, podrà vostra il·lustríssima suplicar a Sa Sanctedat la confirmació o beneplàcit pontificio a la faedora constitució.

En quant al segon punt que vostra il·lustríssima consulta, de idear la forma més proporcionada per a impedir la concessió dels guiatges als abatuts, segons la disposició del dret comú, encara que sia regalia del príncep lo concedir guiatges o moratòries als deutors oprimits de la paupertat (36),¹²⁶³ y encara que los decoctors no fraudulentos sian dignes de dita gràcia, però los fraudulentos fallits y abatus no són dignes de semblant commiseració ni se'ls deuen concedir las moratòries y guiatges (37).¹²⁶⁴

632r// Per esta rahó, lo nostre dret municipal, en las Constitucions 5 y 6, títol «De abatuts y latitants», statuí y disposà que als decoctors fraudulentos y abatuts no se'ls pogués concedir guiatge, remissió o moratòries. Y encara que nostre gran, pràctich y expositor del dret municipal, Mieres, escriga que en son temps se practicava lo contrari, concedint los lloctinents del present Principat dits guiatges, però ell matex conclou que dit abús e inobservança (com los demés) no opera cosa alguna contra dita y demés Generals Constitucions de Cathalunya (38).¹²⁶⁵

Y axí matex, encara que lo regent don Miquel de Cortiada escriga que en lo present Principat a dits decoctors fraudulentos y abatuts no se'ls concedex guiatge si no ab consentiment de la major part dels acrehedors per lo temps al lloctinent general ben vist, y que axí se ha observat en lo real concell (39),¹²⁶⁶ però com dita Constitució 6, títol «De abatuts», prohibesca dits guiatges fins que dits abatuts hajan satisfet a tots los acrehedors, si no que lo guiatge fos concedit de voluntat y consentiment de dits acrehedors, *ibi* «fins haja a tots los acrehedors contentat e satisfet, si donchs dit guiatge e altres cosas preditas de voluntat e consentiment de dits acrehedors no procehexen», la qual disposició se entén y parla de tots los acrehedors y no de la major part, com lo literal ho demonstra y la observança en contrari en res no aprofita.

Per tot lo sobre dit y altrament, los doctors in//632v//frascrits són de vot y parer que vostra senyoria il·lustríssima pot disposar constitució o lley presentadora a sa magestat (que Déu guarde), en la qual se estatuesca que los decoctors fraudulentos, fallits y abatuts (y no los altres) no gosen de la immunitat eclesiàstica, suplicant sa confirmació al Summo Pontífice, y que axí matex no se'ls pugan concedir guiatges o remissions, si

1262. Salgado, *de Supplica.*, par. 1, capitulo 2, sexio 3, numero 141. Carrasco, *ad leges recopi.*, capitulo 3, 1. numero 20. Hevia, *in Curia Philipi*, 3, par. 11, numero 57. Gutiérrez, *Practi.*, libro 1, ques. 154, numero 4. Diana, par. 1, trac. 1, resol. 32. González, libro 3, decre. de immu. eccl., capitulo 6, numero 13.

1263. L. 2, l.3, *Cod. precibus imperato. Ferendis*. Marcus Antos Ccus de Morato. *Prescrip.*, numero 14. Bovadilla, *in Pol. libro 2, capitulo 6, numero 165, et libro 3, capitulo 13, numero 20*. Apicella, *in Tatami paupe. tit. 2*, de Morato. numero 2. Ripoll, *De regal.* 24. Melo, *de iudici. debito, ques. 34*. Maulius, *De cessio. bono. tit. 9, numero 3 et tit. 7, numero 2 aliis*. Bolero, de decoc. tit. 1, ques. 13, numero 1.

1264. Marquesa, *de Comissio par. 3, capitulo 1,1, numero 49*. Apicella, *ubi supra, numero 33*. Surdus, decis. 307. Ramon, *Consil.* 11, numero 28. Mastrillo, *De indulto, capitulo 30, numero 6 multis*. Bolero, *De decoc. tit. 1, ques. 13, numero 3*.

1265. Mieres, *in Cur. Gerunde regis Jacobi 2, par. 1, colla. 4, capitulo 13, numero 16, foleo 232, et in Cur. Servarie regis Petri 3, par. 1, colla. 6, capitulo «De abatuts», numero 5, foleo 401*.

1266. Cortiada, *dic. decis. 20, numero 36*.

no en lo cas que tots los acrehedors hi consentiran. Y axí ho sentan,¹²⁶⁷ *salva semper, etc.*
Barcelona, y febrer, a 8 de 1706.

De Solà et de Guardiola, advocatus. Solanes, advocatus.

Tot lo que dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita constitució y una relació en escrits feta per sos advocats, ha resolt que sie disposada constitució en què se estatuesca que los decoctors fraudulents, fallits y abatuts (y no los altres) no gosen de la immunitat eclesiàstica, suplicant a sa magestat (Déu lo guarde) se digne intercedir ab Sa Santetat per la confirmació de dita constitució; y que axí mateix, no se'ls pugan concedir guiatges o remissions, sinó en lo cas que tots los acreadors hi consentiran.

Redrés número 71

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 71, novament disposat per la il·lustríssima Junta del Redrés, en execució de la deliberació dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol de Cort número 71

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 71, novament disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, acerca de pescar-se ab gànguils en lo mar adjacent de Barcelona, y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras eclesiàstich lo die de air, en què ha resolt ésser dit paper de número 71 remès a la dita il·lustríssima junta a fi de que formen o disposen constitució o capítol de Cort segons lo tenor del que's féu en la Junta General de Bras tinguda en los anys 1701 y 1702, reportant-lo als bras per poder decretar lo convenient.

E lo dit bras militar ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras eclesiàstich.

Capítol de Cort número 103

Ítem, en atenció de haver-se alsat lo dissentiment posat al Capítol de Cort de número 103 se ha llegit y donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar //633v// ha resolt *placet*, anyadint que lo escarceller o son llochinent no puga escusar admètrer los presos de què parla dit capítol, ni tampoch als presos dels barons o senyors de vassalls que·ls voldran posar per sa custòdia en las càrcers reals, tenint obligació lo mateix escarceller de denunciar dins dos dies los tals presos al regent o algun jutge de cort.

1267. *A continuació, los, ratllat.*

Capítol de Cort de número 24

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 24, novament disposat, sobre la jurisdicció del Tribunal del Jutge del Breu.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab circumstància de que los ordinaris, fins y a tant que Sa Sanctedat haja declarat quals són los casos atroces, degan conèxer dels que vuy se practicavan per atroces per lo jutge del Breu; y en cas de necgligència de dits ordinaris, duradora per lo espay de 30 dies després de perpetrat lo delict, conega de aquell lo jutge del Breu; però que los capturats, si lo ordinari no tindrà presó segura y oportuna, puga dit ordinari, y en son cas lo jutge del Breu, per sa custòdia fer-los posar en alguna de las càrcers reals de aquest Principat, ço és, en aposentos apartats dels seculars y que sie segur, còmodo y decent per la reclusió de dits ecclesiàstichs delinqüents.

Vot dels advocats sobre la súplica de don Carlos Alemany

Ítem, se ha llegit la relació o vot en escrits fet per los advocats dels il·lustríssims braços militar y real sobre lo contengut en las súplicas presentadas per don Carlos Alemany de Bellpuig y don Emanuel de Llupià, en execució de la deliberació presa en lo present bras a 4 del corrent, lo¹²⁶⁸ qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Ab resolució presa per lo il·lustríssim bras militar //638r// lo die 4 del corrent, etc. *Inseratur et postea dices:*

634r¹²⁶⁹// Il·lustríssim senyor.

Ab resolució presa per lo il·lustríssim bras militar lo die 4 del corrent, ab la qual se conformà lo il·lustríssim bras real, ohidas las súplicas presentadas per don Carlos Alemany de Bellpuig y don Emanuel de Llupià, deliberaren que, atnent que lo contengut en ditas súplicas era matèria digne de tota reflexió y que requeya sobre punts de dret, fossen comesas als advocats dels il·lustríssims braços per a què, estudiats los punts, vistos los papers que acompanyan ditas súplicas y lo demés concernent al negoci, fessen en escrits relació de llur sentir, perquè, en sa intel·ligència, poguessen vostra senyoria il·lustríssima deliberar lo de major acert. En execució de la qual deliberació, després de haver-se conferits los advocats infrascrits una y moltas voltas y haver tingudas varias cessions y estudiada la matèria en ple, passen a fer a vostra senyoria il·lustríssima la relació següent:

Vista la súplica presentada per lo noble don Carlos Alemany y de Bellpuig, ab la qual se quexa y per modo de agravi proposa a vostra senyoria il·lustríssima que, trobant-se vertent causa en la Real Audiència acerca de la manutenció de la universal heretat y béns de dona Gerònima de Alemany, Joan y Malarts, entre don Carlos Ros y de Ortafà, de una, y dona Mariàngela de Alemany y don Joseph Alemany y de Bellpuig, mare y fill, de part altre, notari Rufasta, vuy Cervera, dit don Carlos Ros *in solutum* donà, cedí, transferí y //634v// transportà en favor de l'espectable don Emanuel de Llupià, alahores portantveus de general governador del present Principat, y dels que ell voldria,

1268. y la deliberació, *corregit*.

1269. *Document relligat entre els folis 633v i 638r*.

perpètuament, tota la hazienda y béns que foren de dita dona Gerònima, ab tots los drets y accions que dit don Carlos Ros pretenia y ha pretès tenir en ditas haciendas y béns, com y també la instància de dita *lite* tant de possessori summaríssim com de petitori o propietat; ab la qual cessió o venda diu foren violadas la Constitució 1, títol «Que no sie lícit cessionar, etc.», lo Usatge «*Cum in contentione*», títol «De cosas litigiosas, etc.» y lo Capítol 49 de las Corts de 1599; y que no obstant de haver-se firmat dupte, ab real provisió de 30 de abril, 1687, juntas las tres Salas, *facto verbo*, fou declarat que ab lo dit contracte de cessió no se havia contrafet als sobre dits drets de la pàtria; y després se subseguí sentència provisional als 3 de desembre, 1691, en virtut de la qual dits dona Mariàngela y don Joseph de Alemany y de Bellpuig foren expoliats de la possessió de part dels béns que foren de dita dona Gerònima, transferint-la al dit respectable don Emanuel de Llupià; de tot lo que, diu resultar *a notorio* haver-se contrafet a las sobre ditas Generals Constitucions, usatge y capítol de Cort, y ab dita contrafacció y violació de lleys haver agraviat a dits nobles de Alemany; per lo que suplica sie desagraviat de dits agravis *in actu Curie*, y que vostra senyoria il·lustríssima se digne elegir individus dels il·lustríssims braços, fent-los commissió especial, qui junt ab los anomenadors per sa magestat *in solio*, ab la forma acostumada, declaren dit agravi.

Vist lo acte rebut y testificat en poder de Ramon //635r// Vilana Perlas, ciutadà honrat y notari públich de Barcelona, als 9 de febrer, 1686, ab lo qual don Carlos Ros y de Ortafà, per las causas y rahons en dit acte contengudas, *in solutum* donà, cedí, transferí y transportà a favor de l'espectable don Emanuel de Llupià, alashoras portantveus de general governador, y dels seus y de qui ell voldrà, perpètuament, tota la hazienda y béns que antes foren de la noble¹²⁷⁰ dona Gerònima de Alemany, Joan y Malarts, ab tots los drets y accions que dit¹²⁷¹ don Carlos pretenia, ha pretès, pretè y li competeixen en dita hazienda y béns, per las causas y rahons llargament deduhidas en la dita causa de possessori vertent en la Real Audiència entre dit don Carlos, de una, y dits nobles mare y fill de Alemany, de altre, com també la instància de dita causa de possessori summaríssim, la qual ab tots los demés drets y accions li competeixen y poden competir en dita hazienda y béns de Malarts y sos dependents y emergents, annexos y connexos, en virtut de la present *in solutum* dació, cessió y transportació puga dit¹²⁷² governador don Emanuel de Llupià y los seus pèndrer la dita causa en lo estat que vuy se troba y aquella per sí y per son procurador prosseguir, instar y continuar, axí en la propietat com en la possessió y manutenció de aquella, fins a sentència definitiva y sa total execució; y finalment puga fer e instar *cum iurium plenitudine* tot lo demés que don Carlos Ros podia fer antes de dita *in solutum* dació, cessió, translació y transportació; la qual *in solutum* dació fou acceptada per dit noble don //635v// Emanuel de Llupià, alashores portantveus de general governador.

Vista la Constitució 1, títol «Que no sie lícit cessionar, etc.», que disposa y prohibeix cessions ésser fetas en pus poderosa persona, axí per rahó de riquesa com de ofici, en¹²⁷³ persona del senyor rey¹²⁷⁴ y de la alta regina, cara muller sua,¹²⁷⁵ y dels fills,¹²⁷⁶ o del thesorier e de altres oficials reals¹²⁷⁷ de qualsevol preheminiència y estament sien.

1270. *A continuació, senyora, ratllat.*

1271. *A continuació, senyor, ratllat.*

1272. *A continuació, senyor, ratllat.*

1273. *A continuació, nostra, ratllat.*

1274. *del senyor rey, interlineat.*

1275. *nostra, ratllat; sua, interlineat.*

1276. *A continuació, nostres, ratllat.*

1277. *nostres, ratllat; reals, interlineat.*

Vist lo Usatge «*Cum in contentione*», de coses litigiosas, que disposa la cosa en contesa posada, ço és, aquella que altre abans que tu ha assejat de demanar si rahonablement la podia pendre, no sie lícit donar-la ni vendre. Vist lo Capítol 49 de las Corts de 1599, qu'és lo en orde 25 dels col·locats baix lo títol «De cosas prohibidas als oficials, etc.», ab lo qual està expressament prohibit als doctors del real concell, assessors de la Batllia General y a altres qualsevols oficials reals lo comprar cosas litigiosas. Vista la real provisió *facto verbo* feta, juntas las tres Salas, ab la qual fou declarat que dit espectable don Emanuel de Llupià, portantveus de general governador del present Principat, ab lo sobre mencionat contracte fet y celebrat ab don Carlos Ros y de Ortafà no contraféu a las constitucions, usatges, capítols de Cort ni altres drets del present Principat. Vista la real sentència provisional proferida per lo noble don Francisco Rius y Bruniquer, als 3 de desembre, 1692, ab la qual fou confirmada la real provisió feta per lo magnífich Joseph Aleny, de la Real Audiència doctor, als 20 de maig, 1683, y declarada la manutenció de part dels béns que foren de dita dona Gerònima Alemany, Joan //637r// y Malarts a favor de l'espectable don Emanuel de Llupià, alashoras portantveus de general governador, y en conseqüència condempnats los nobles mare y fill de Alemany en dexar la possessió de aquells, *una cum fructibus*, liquidació reservada. Vista la súplica presentada per lo noble don Emanuel de Llupià, ab la qual, per los motius y rahons en aquella ponderadas, suplica a vostra senyoria il·lustríssima sie servit repel·lir la pretensió del noble don Carlos Alemany en lo present judici. Vistos los demés papers per una y altre de las parts presentats. Vistos los doctors que tractan la matèria concernent al punt que se'ns consulta y vist tot lo demés que·s devia vèurer y atèndrer.

Atès que lo fi principal perquè se convocan las Corts Generals en lo present Principat y altres regnes y províncias és per a reparar los greuges y desagriar los que·s troban agraviats per lo senyor rey o sos ministres y fer lleys¹²⁷⁸ per lo bon regiment y govern de la terra (1);¹²⁷⁹ atès que la comuna observansa de las Corts Generals celebradas en lo present Principat és estada de que durant dita Cort se han provehit y declarat diferents greuges, de tal manera que aquells que no se han pogut terminar y decidir durant ditas Corts se ha observat fer y ordenar un capítol en què se donava certa forma, lloch y temps per provehir de justícia als dits greuges o agravis que durant las Corts no·s podian provehir (2);¹²⁸⁰ lo que proceheix majorment quant lo greuge o agravi se proposa contra lo senyor //636v// rey y sos ministres, y pot decidir-se y terminar-se contra dit senyor rey o sos ministres sens que se haja de discutir ni haver rahó de la pretensió y dret de un tercer, en lo qual cas, no sol se pot, sinó també se deu decidir y terminar *pendente Curia*, com se observà en las Corts que celebrà lo sereníssim rey don Pere 3, de gloriosa recordació, en la vila de Monsó, en las quals, havent-se proposat greuge per la noblesa de València contra Berenguer de Vilarriacuto y Joan Navarro, doctors de la Real Audiència, per dos sentèncias que havian proferidas contra dita noblesa *contra notorium ius*, foren ditas sentèncias *pendente Curia* revocadas y anul·ladas y desagriada dita noblesa (3);¹²⁸¹ y lo mateix fou observat en las Corts que·s celebraren en la vila de Fragua, en las quals y pendent aquellas, fou donada commissió a Pere Terrieni, a Jaume Nicolau, notari, y a altres per altre greuge¹²⁸² proposat per lo General del pre-

1278. A continuació, o sos m, ratllat.

1279. Matheu, *de regim, reg. Valen., capitulo 3 ... 1, sec. 2. numero 84*. Mieres, en lo proemi de las Corts Generals celebradas per lo sereníssim Pere 3 en la vila de Monsó, número 5.

1280. Sarrovira, en lo *Ceremonial de Corts*, pàgina 22, versicle successivament venint.

1281. Calicx, *extra cur, numero 34*. Anton de Butri, *in capitulo 1. de sequest. pa. ses et fruct., et in capitulo cum olim de dolo et contumacia et in capitulo Fratemitatis de frigidis et maleficiis*.

1282. A continuació, popul, ratllat.

sent Principat. Attès que lo greuge o agravi proposat per lo noble don Carlos Alemany y de Bellpuig és *de directo* contra los reals ministres que entrevingueren en la declaració que, *facto verbo*, juntas las tres Salas, se proferí als 30 de abril, 1687, contra lo noble don Francisco Rius y Bruniquer, per la real sentència provisional que proferí als 3 de desembre, 1692, en virtut de las quals foren expoliats dits nobles de Alemany de la possessió de part dels béns que foren de la noble dona Gerònima, y axí mateix contra lo noble don Emanuel de Llupià, aleshores portantveus de general governador del present Principat, a favor del qual fou feta la venda, cessió y transportació dalt referida per lo noble don Carlos Ros //637r// y de Ortafà, del que se segueix que dit greuge o agravi ha y pot decidir-se y terminar-se contra dits reals ministres y dit don Emanuel de Llupià, official real, sens que se haja de discutir ni haver rahó de ningun dret de tercer; en lo qual cas, és greuge de Cort *et utilior et securior via est* per Catalunya y la Cort que los gravàmens en la Cúria y de consentiment de aquesta se reparen per lo senyor rey, que no¹²⁸³ que·s fasse commissió per lo senyor rey, de consentiment de la Cort, a certs provisors de agravis (4).¹²⁸⁴ Y encara que ab la súplica presentada per dit noble de Llupià y paper adjunt pretenga que ell no contraféu ab la acceptació de la cessió a son favor feta per lo noble don Carlos Ros y de Ortafà, y que tampoch contraferen los reals ministres ab las sobre referidas reals provisions, emperò, a més que lo deduhit per dit noble de Llupià no és del present estat en què·ns trobam, sí sol peculiar de las personas que seran elegidas per a conèixer de dits greuges, lo cert és que de dit mateix acte de cessió y papers que se han vistos consta *de sume iustitie* a favor de dit de Alemany, lo que basta per a tenir lloch y admètrer-se-li lo greuge en la present Cort.

Per lo que y altrament, los advocats infrascrits són de vot y parer que vostra senyoria il·lustríssima pot y deu annuir a la petició feta per dit noble de Alemany, admetent-li dit greuge,¹²⁸⁵ fent¹²⁸⁶ commissió //637v// especial per la conexensa y declaració de aquell, a efecte que, pendent la Cort, lo decidescan; y en cas que per la brevedat del temps no se¹²⁸⁷ pugués terminar, se'ls prorrogue semblant poder per a decidir-lo y terminar-lo finida la present Cort, fins a la total conclusió del negoci, sí y en la mateixa conformitat que si la present Cort se trobàs oberta. Y axí ho sentan, *salvo semper*, etc. Barcelona, y febrer de 1706.

Pons y Llorell, advocatus illustrissimi brachii regalis. De Solà et de Guardiola, advocatus. Solanes, advocatus illustrissimi stamenti militaris.

Y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de aïr, ab la qual, ohidas las deliberacions dels il·lustríssims braços militar y real dels dies 4 y 6 *respective* del corrent fetas sobre ditas súplicas, ha resolt estar y perseverar en la que sobre lo mateix negoci prengué lo die 2 del mateix, que·s reduex a que lo agravi suplicat y sa coneixensa sie comès al judici y censura de l'il·lustríssim Tribunal de Greuges que per la present Cort se destinarà; tot lo que dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

1283. *A continuació, que fasse, ratllat.*

1284. Calix, ubi supra, numero 35.

1285. *A continuació, y elegint-li personas, ratllat.*

1286. *A continuació, li, ratllat.*

1287. *A continuació, li, ratllat.*

Y havent-se procehit en votar sobre la dependència proposada, se ha posat lo dissentiment següent:

**Dissentiment de don Carlos de Llupià
sobre la súplica de don Carlos Alemany**

Lo senyor don Carlos de Llupià y Roger, atenen que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) fou servit recomanar als tres il·lustríssims senyors presidents la breu conclusió de la present Cort, que son principal fi deu atèndrer a la formació de noves lleys y pública utilitat y que lo negoci particular és interès particular de part a part deduhible en judici, axí que sens necessitar-se de resolucions dels braços, per lo consuelo dels greuges particulars forma la Cort son judici y tribunal de jutges que durant la cúria se presentan y de aquells se coneix finida la Cort. Per ço, discent a que se fasse nova commissió per dit judici, sinó que aquell sie remès al judici de greuges en la conformitat que se observa en los altres greuges presentats y que-s presentaran en la present Cort General.

***Die martis, VIII mensis februarii, //638v// anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joan Copons y Falcó.

Don Joseph Desprat y Sebassona.

Don Ignasi de Miquel.

Anton de Minguella y Aleny.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Jacinto de Geralt.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Don Carlos de Ribera y Claramunt.

Don Joseph de Terré y Marquet.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Don Joseph Móra y Cirera.

Domingo de Castells y Gervàs.

Olaguer de Montserrat.

Francisco de Sala y Brandia.

Gaspar de Rovira, Berart y Robles.

Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.

Francisco de Móra y Casadevall.

Basili de Planisolas.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Francisco de Amigant y Olsina.
 Joseph de Montserrat y Brossa.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 639r// Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Lluís de València, Franquessa y Ximenis.
 Don Francisco de Graell y Brossa.
 Don Francisco de Rocabertí y Pau.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Joan Francesch de Maresch.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Onofre de Lentorn.
 Joan Francesch de Masdéu.
 March Anton de Llàssera.
 Miquel de Cassador.
 Joseph¹²⁸⁸ Ferrer y Roca.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Francisco de Grimau y Corbera.
 Don Carlos Alemany deBellpuig.
 Don Emanuel Ferrer y Siges.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Francisco de Puigdesàlit y Saïs.
 Ramon de Carreras.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Don Joseph Francolí y Magarola.
 Salvador de Texidor.
 Don Miquel de Cordelles.
 Don Gerònim Generes.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Joseph de Caramany y Margarit.
 Pons de Caramany y Margarit.

1288. *A continuació, de, ratllat.*

639v// Joseph de Ros.
 Francisco de Móra y Casadevall.
 Francisco de Verthamon.
 Francisco de Morata.
 Joseph de Sala.
 Joan¹²⁸⁹ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joseph de Aguilar y Oluja.
 Lo senyor comte de Santa Coloma.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Carlos de Orís y Puiggener.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Don Visens Magarola.
 Don Gerònim de Ferrer.
 Martí de Sabater y Agullana.
 Joseph de Sabater y Campderròs.
 Joseph¹²⁹⁰ de Graell, Castelló y de Paratge.
 Don Francisco de Prat y Senjulià.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Anton de Solà y Carreras.
 Joseph de Rialp.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Joseph Paguera, Vilana y Millàs.
 Don Joseph Eril.
 Don Anton de Eril.
 Lleó de Peyrí.
 Don Pau Delmases y Ros.
 Don Joseph Amat Planella y Despalau.
 Gabriel de Bòria y Gualbes.
 Joseph de Sala y Mas.
 Joan de Boxeda.
 Don Gaspar de Berart y Cortiada.
 640r// Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Don Anton Armengol.
 Don Bonaventura Tristany.

1289. *Precedit de Don, ratllat.*

1290. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Narcís Font.
 Don Balthazar de Oriol y Mercer.
 Don Joseph de Terré y Granollachs.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Diego de Vila y Peyret.
 Anton de Albertí.
 Don Feliciano Cordelles.
 Don Joan Batlle.
 Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
 Joan Cruylles, de Rejadell y Colomer.
 Ramon de Falguera.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Francisco Aloy.
 Don Anton Berenguer y Gabriel.
 Ignasi de Marí y Ginovès.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Francisco de Prat y Cudinas.
 Don Anton Asprer.
 Don Francisco Cartellà Çabastida.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Anton Senjust y Planella.
 Don Francisco de Çagarriga y Vera.
 Don Ignasi Pontarró.

Don Joseph de Ribera als a un dissentiment

En aquest die lo senyor don Joseph de Ribera y Claramunt, desitjant la breu conclusió de la //640v// present Cort y ab la esperansa que en ella se previndrà lo que més sie del crèdit y lustre de la nació y conservació de sas prerrogativas, als a lo dissentiment que a 2 del corrent posà a la Constitució de número 16, a fi de que, no obstant dit dissentiment, se puga tractar y resòldrer sobre dita conclusió. Y per a què conste, ho firma de mà pròpria en la dita sala dels reys, tocadas las nou de dit die 9 de febrer, 1706. Joseph Anton de Ribera y Claramunt.

Constitució número 16

Seguidament, se ha llegit dita Constitució de número 16, en què's disposa que las dignitats dels arcabisbat, bisbats y beneficis degan ocupar-se per cathalans.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar a resolt *placet*, ab què també vingan compresas las abadias temporals que són de nominació de sa magestat o de altre patró secular, menos las que tenen concòrdia en contrari, sens emperò perjudici dels monjos que vuy se troban haver pres lo hàbit en dits monestirs, encara que no sien professors, respecte dels quals se observe com fins vuy se ha acostumat; y que en la undècima línia de la segona pàgina, en què diu «y fills de aquells», diga «o fills de aquells».

Combinació Constitució número 99

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 99, decretada en lo present bras a 30 de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras real en sa decretació de 3 del corrent anyadit vàrias circumstàncias, a part de las quals lo il·lustríssim bras ecclesiàstich se aderí lo die de aïr.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali*, anyadint que los senyors que tingan privilegi de crear notaris, tingan o no escrivanies de distret, degan conferir la autoritat a personas que tingan las qualitats narra dita constitució.

Paper de constitució sobre los mostasafs de las vilas reals

Ítem, se ha tornat a llegir un paper disposat en forma //641r// de constitució, acerca de tenir la prerrogativa de nomenar o extràurer dos o tres mostasafs las ciutats y vilas reals lo die a ellas ben vist, sobre la qual lo present bras a 30 de janer pròxim passat y a 5 del corrent prengué sa resolució, per discrepar las decretacions dels altres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit paper disposat en forma de constitució sie arrimat.

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Sub hac die, comparuerunt et more solito iurarunt infrascripti et sequentes:

Don Narcisum de Font et Cortada, Gerunde populatus, tamquam procurator Dalmacii de Pol et Rossell, militis, in dicta civitate populati; constat de procuracione apud Ignatium Roig, notarium publicum eiusdem civitatis, die trigesima mensis februarii proxime devoluti.

Item, Erasmus de Lana et Fontanet, domicellus Barchinone domiciliatus, tamquam procurator Francisci Sengenís et Làsera, domini aut baroni oppidi de Termini de Blancafort,

archipresbiteratus Agerensis, siti in vicaria Balagarii; constat de procuratione apud Franciscum de Moreno, domicellum, notarium publicum dicte civitatis Balagarii, die vigesima septima mensis januarii proxime lapsi.

Item, dictus Erasmus de Lana et Fontanet, uti procurator Laurencii de Lladó, domicelli in sua Turri de Lladó, //641v// sita in parrochia Sancti Vincencii de Sarrià, diocesis Barchinone, domiciliati; constat de procuratione apud Joannem Franciscum Verneda, notarium publicum Barchinone et secretarium infrascriptum, die septima currencium mensis et anni.

Combinació número 61 Redrés

Se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 61, decretat en lo present bras a 6 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real en sa decretació, feta lo mateix die, anyadit alguna circumstància y aumentat lo salari dels oficials mencionats en dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit stamento regali*.

Combinació Constitució número 128

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 128, decretada en lo present bras a 31 de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras real en sa decretació feta a 4 del corrent anyadit algunas circumstàncias, a las quals lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de aïr se és aderit.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut ultimo placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Capítol¹²⁹¹ número 143

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 143, contenint que·s nomene persona per lo empleo de Inquisidor General, quant vacarà, sent la una vegada nativa dels regnes de Aragó, Cathalunya o de València y la altre vegada els regnes de Espanya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Altre número 144

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 144, acerca lo mateix Tribunal de la Santa Inquisició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit capítol de Cort y demés que tractan del Tribunal de Inquisidors sien comesos a dos personas del present estament, nomenadoras per son il·lustríssim president, las quals fassen relació del que sentiran //650r// en lo negoci y si se haurà de anyadir o llevar alguna cosa vehent la forma que se observa en Aragó y prevenint que lo número

1291. Constitució, *corregit*.

dels familiars se redueca al menor número, que sie proporcionat, per a què, en sa intel·ligència, puga lo present bras deliberar lo de major conveniència.

En execució de la qual deliberació, lo il·lustríssim senyor¹²⁹² president ha nomenat los senyors: don Bonaventura Tristany y don Joseph Anton de Ribera y Claramunt.

**Proposició o apuntaments
dels tractadors de sa magestat**

En aquest die, etc. *Fiat ut in folio 644 retro usque don Ramon de Vilana Perlas, et postea dices.*¹²⁹³

644r¹²⁹⁴ //

**Lectura de las constitucions
y capítols ha decretat sa magestat**

En aquest die 9 de febrer de l'any mil set-cents y sis.

Foren reportadas al present bras las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés ab las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se ha servit fer y són continuadas al peu de aquellas y aquells, las quals constitucions, capítols de Cort y del Redrés estos dias passats per los comissaris de la present Cort foren posats en mà dels tractadors de sa magestat per alcansar sas reals decretacions y placets, y retornats ab las decretacions de sa magestat per lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio, altre dels senyors tractadors de sa magestat, als senyors comissaris dels tres il·lustríssims braços, que consisteixen en tretse constitucions decretadas y dos minutas sens decretació, vint-y-un capítols de Cort ab sas decretacions, menos un que és sens decretar, y vint-y-set capítols del Redrés, també ab sas decretacions; totas las quals decretacions firmadas per don Ramon de Vilana Perlas, secretari del rey nostre senyor, foren llegidas al present bras. Las quals constitucions y capítols de Cort y del Redrés contenen diferents números, y és en la forma següent:

Constitucions

2. En la de número 2, contenint totas las constitucions, capítols y actes de Cort y demés fets y ordenats en las Corts de 1701 y 1702 sien nul·los y de ninguna forsa y valor; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

4. En la de número 4, contenint que tots los instruments actuats per los notaris des de la mort del rey don Carlos 2 tingan tota forsa y valor y que en avant no pugan usar de la autoritat sens obtenir nova gràcia; y també lo doctors en lleys passats en dit temps per la Real Audiència, no ha//644v//vent de passar per

1292. *A continuació, don Josep, rallat.*

1293. Vilana Perlas, et postea dices, *al marge esquerra.*

1294. *Document relligat entre els folis 643v i 650r.*

nous exàmens y sien admesos sens gasto algú; és la decretació següent.¹²⁹⁵ Don Ramon de Vilana Perlas.

9. En la de número 9, contenint que las constitucions que comensan la una «Ajunstant» y la altre «Perquè és, etc.» baix lo títol «De sentèncias» sien observadas, y corregint aquellas sie disposat lo modo de repartir los salaris deposats al relador per las sentèncias definitivas; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

12. En la de número 12, contenint que los salaris dels jutges se hauran de depositar per rahó de las causas, se paguen ab moneda barcelonesa y no de plata; y és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

18.¹²⁹⁶ En la de número 18, contenint que en los actes de violaris no s'i puga fer acte de promesa de millorar; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

29. En la de número 29, que en lo esdevenidor ningun menor de vint-y-sinch anys puga entrar ni tenir vot en Corts; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

30. En la de número 30, que lo ofici de protonotari del Consell Supremo de Aragó sie conferit esta primera vegada a persona natural del present Principat, la segona del Regne de Aragó y la tercera de València; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

37. En la de número 37, que los veguer y demás oficials reals temporals, finit lo trienni, *ipso iure et facto* resten sens jurisdicció y sie acabat son ofici; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

38. En la de número 38, que als escrivans de registre no·ls sie //643r// lícit entremètrer-se en lo tocant a la actuació del civil y criminal en la Real Audiència de Catalunya, sí sols en la Real Cancelleria; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

39. En la de número 39, respecte de fer-se las obras necessàries en las presons del present Principat a gastos de l'amo y senyor de aquellas; és la següent decretació: sa magestat donant-li part manarà lo de justícia. Don Ramon de Vilana Perlas.

67. En la de número 67, que no se impedesca a ningun patró cathalà lo aportar vins y ayguardents del present Principat en los ports y platjas de tots los dominis de sa magestat; és la següent decretació: sa magestat atindrà a la suplicació dels braços. Don Ramon de Vilana Perlas.

1295. *A continuació, Plau a sa magestat, ratllat.*

1296. 19, *corregit.*

74. En la de número 74, que los veguers del present Principat y Comptats degan ser elegits dels que seran¹²⁹⁷ domiciliats o nadius de las mateixas vegarias, havent de ser militars o gaudints; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

31. En la de número 31, respecte de la evocació o apel·lació de las causas; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

Capítols de Cort

7. En la de número 7, que congregada la Cort General, cesse la jurisdicció dels deputats y ohidors; és la decretació següent. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

10. En la de número 10, que sie donat y pagat a l'Hospital de Santa Creu de la present ciutat 1.500 lliures, sous, //645v// fins a la conclusió de las primeras Corts; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

11. En la de número 11, que no se imprimescan a gastos de la Generalitat decisions del real Senat de Catalunya; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

13. En la de número 13, que los salaris de las sentències dels jutges ordinaris se hajan de depositar en la taula de la ciutat o vila en la qual hi haurà taula, en mà del clavari o depositari de aquella; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

15. En la de número 15, que ningun paysà y natural del present Principat no tenint plassa assentada no pugua ser judicat *jure belli*; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

19. En la de número 19, respecte de haver de estar subjectes a la jurisdicció de l'ordinari los qui obtindran officis de la Generalitat y altres que per rahó de aquells no hi estaven subjectes; és la següent decretació. Plau a sa magestat, menos en lo concernent a l'ofici que ocuparan. Don Ramon de Vilana Perlas.

20. En la de número 20, respecte de haver-se de fer sagrestos de grans; és la decretació següent. Plau a sa magestat, exceptat lo cas de necessitat pública, dexant sa declaració a la Real Audiència, juntas las tres Salas, segons dret, justícia y equitat, ohit lo síndich del General. Don Ramon de Vilana Perlas.

21. En la de número 21, que los concells reals de Navarra, //646r// Cicília, Milà, Mallorca y Cerdunya tingan la plassa fixa en cada una los catalans; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

25. En lo de número 25, que no pugan ser fetas las reservas ni modificacions en las sentències provisionals en causa se suplicació ab la clàusula *hoc intellectu*; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

1297. A continuació, naturals, ratllat.

26. En lo de número 26, contenint la revocació de tots usos y costums fets y observats contra los usatges, constitucions, capítols y actes de Cort y privilegis, etc; és la següent decretació. Plau a sa magestat, y que sien observadas las constitucions, capítols y actes de Cort que no sien derogats. Don Ramon de Vilana Perlas.

27. En lo de número 27, contenint no poder-se impedir la treta de fruyts del present Principat, ni cobrar per ella cosa alguna lo llochtinent ni altres ministres ab qualsevol pretext; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

28. En lo de número 28, acerca de las successions dels del present Principat a béns en altres regnes y de aquells en lo present Principat; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

35. En lo de número 35, respecte de fer sa contínua habitació ab tota sa família los soldats tenen plassas per guarnició dels presidis en ellas; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

646v// 36. En lo de número 36, sobre no poder entrevenir en Corts ni Parlaments Generals ningun oficial real, axí ab jurisdicció com sens ella, soldats, estipendiats o tenint gages o pensions reals de sa magestat *quocumque modo competenti*, també ecclesiàstichs; en dit capítol no se troba continuada decretació alguna. Don Ramon de Vilana Perlas.

41. En lo de número 41, sobre las dietas han de cobrar los oficiales per execucions fan en virtut de reclams o escriptura de ters; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

46. En lo de número 46, que los subveguers y altres oficials a qui especte alsar sometens sian compresos ab la constitució que prohibeix remètrer per diners lo seguiment del somatent; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

48. En lo de número 48, respecte de no poder ésser compellits los habitants del present Principat a portar llenyas, pallas, etc., sinó pagant primer lo valor y ports de aquellas; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

51. En lo de número 51, sobre la franquesa de escripturas y de salaris y dret de sagell faedora als tres estaments de la Cort y particulars d'ella per totas lletras, provisions y gràcias dependents de la Corts, constitucions y capítols y actes de Cort; és la següent decretació. Sa magestat manarà entregar lo que's suplica ab moderació de salaris y gastos. Don Ramon de Vilana Perlas.

13. En lo de número 13, contenint la prohibició de feriat en las casas de General y bolla, exceptuats los expressats en //647r// lo capítol; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

14. En lo de número 14, ab què·s prohibeix als deputats deliberar ni donar remuneracions als oficials de la casa de la Deputació, com y del General de Catalunya, per ningun motiu; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

17. En lo de número 17, en què·s disposa lo que se ha de pagar al correu major de la casa de la Deputació per despaigs de correus, tant de cavalls com de peu y propis; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

19. En lo de número 19, en què·s prevé lo faedor en los casos que los arrendataris de la Generalitat acusen algun tauler reo en algun crim o faltas a sa obligació; és la següent decretació. Plau a sa magestat, ab què los arrendataris no degan prestar caució ni pagar-los danys y gastos ni las 50 lliures, sous. Don Ramon de Vilana Perlas.

20. En lo de número 20, en què·s disposa que, valent-se los arrendataris de General y bolla y posant altres personas en las collectas y oficis en lloch dels oficials propis y peculiars de la Generalitat, no pugan estos recusar lo abstenir-se de l'exercici de sos oficis, exceptats los credencers y recepcions de General y bolla, pagant los arrendataris als oficials propis del General tot lo salari y adealas per enter, menos als sobrecullidors de llevant y ponent, que en est cas, no anant a sas collectas, solament se'ls done la meytat del salari; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

21. En lo de número 21, ab la qual se suprimeix lo gasto de //647v// detenir la Deputació agent en Roma; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

23. En lo de número 23, respecte de l'augment de las missas a la caritat de 6 sous de las que·s celebran en la Deputació; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

25. En lo de número 25, sobre las declaracions faedoras de duptes se sucitan en la casa de la Deputació acerca la intelligència de capítols de Cort; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

28. En lo de número 28, sobre que los oficials del General a qui toca assistir a la funció de tràurer las balas del magatzem de la casa de General per lo despaig, sien puntuals en cumplir-lo, per no retardar aquell; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

30. En lo de número 30, ab la qual se dóna als arrendataris del General quaranta dies de termini cayguda la tersa per pagar aquella; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

31. En lo de número 31, respecte de netejar la roba de la capella de sant Jordi; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

32. En lo de número 32, ab lo qual se encarrega lo cuydado als deputats per què lo receptor dels fraus depose en la taula lo procehit de aquells; és la següent decre//648r//tació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

33. En lo de número 33, en què se extingueixen tots los oficis creats per la exacció y regiment del General; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

42. En lo de número 42, ab lo qual se encarrega als deputats la obligació, a pena de ser castigats en visita, de executar que, faltant lo deffenedor de la casa del General en pujar-los cada tersa lo llibre dels arrendaments de las faltas fan los oficials, lo priven de una tersa; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

43. En lo de número 43, que de tots los fraus de General y bolla seran apresos y declarats, no havent-hi acusador, tingan la quarta part las guardas de la Generalitat; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

48. En lo de número 48, en què-s disposa se dega aportar per lo escrivà major de la Deputació lo llibre en altres Corts ja disposat y continuar en ell tots los dup-tes, reparos y demás cosas condignes per a reportar en Corts y tenir-lo custodit en lo armari que és dins lo arxiu ahont està lo Llibre de l'Ànima y custodir en ell tots los memorials farà la casa de la Deputació ab las respostas; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

648v// 49. En lo de número 49, acerca de que lo donar la cera per servey de la casa de la Deputació corre a càrrech del regent los comptes, entregant-la al verguer a compte y rahó y recobrar lo refús; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

50. En lo de número 50, en què-s prohibeix donar-se atxes per acompanyar a personas algunas de la casa de la Deputació, etc; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

55. En lo de número 55, sobre lo que se ha de observar en los casos que en una mateixa extracció de deputats y ohidors o de visitadors de la casa de la Deputació sortejassen pare y fill o sogre y gendre o dos germans; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

56. En lo de número 56, respecte de haver de donar fiança los deputats locals antes de l'ingrés de son ofici; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

52. En lo de número 52, acerca de la gràcia dels quindennis dels ecclesiàstichs discorreguts y ajustar-se per lo esdevenidor a una cosa rahonable; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

649r// 54. En lo de número 54, acerca la providència en què los titulars, cavallers o semblants personas, per mort de pares o altres propinchs, no pugan cubrir

cotxes ni vestir criats de dol; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

58. En lo de número 58, sobre la provisió y elecció de jutge de apells de la ciutat de Gerona; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

65. En lo de número 65, sobre la exacció per lo cònsol de Lisboa de las embarcacions cathalanas per dret de Consolat, y axí mateix per los còsols de altres parts marítimes del Regne de Espanya; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Redrés

1. En lo de número 1, ab lo qual se revocan y anul·lan tots los capítols de Cort sobre lo Redrés del General fets y ordenats en la Junta General de Braços e o Corts de 1701 y 1702; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

6. En lo de número 6, sobre lo fer-se quiscun trienni lo Balans del General; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

7. En lo de número 7, sobre la satisfació se deu donar als //649v// oficials de la casa de la Deputació en los casos de extraccions de censals per lo treball tenen en ella, a quals y lo quant; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

8. En lo de número 8, acerca la pena se disposa contra los deputats, ohidors y oficials de la Generalitat que defraudan los drets de General o bolla e o reculliran frau; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

10. En lo de número 10, que disposa que los advocats seran cridats per lo consistori de deputats y ohidors degan assistir, no tenint legítim impediment. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

11. En lo de número 11, sobre la prohibició de subrogat ab doble salari y adealas als oficials de la Deputació, General y bolla y demás de la Generalitat; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

12. En lo de número 12, sobre la prohibició de reimprimir-se ordinacions y tarifas de General y bolla mentres n'hi haja per a donar als taulers; és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo paper de apuntaments entregat als senyors tractadors de la present Cort per lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio, altre dels tractadors de sa magestat, lo die 5 del corrent, junt ab las decretacions de las constitucions, capítols de Cort y del Redrés y dos constitucions més de què fa menció dit paper, lo qual és del tenor següent:

Los puntos, etc. Inseratur usque ad finem et postea dices:

642r¹²⁹⁸// *Los puntos que pueden proponer los tratadores de su magestad a los de las Cortes.*

1. *Primeramente, que habiendo su magestad examinado las Constituciones 4, 9, 12, 23, 31, 36 y 74, ha decretado las 4, 9, 12 y 74 en la conformidad de aquellas se hallan dispuestas. La 31 con la addición que si han passado uno [de] los dos meses que en ella se señalen, quede al conocimiento de la Real Audiencia. Y offreciéndose algunos reparos sobre la 23, que con papel aparte se entregan, ha mandado su magestat formar otra constitución que assegura todo lo que pretende la Corte y evita los prejuizios que de lo contrario se porían seguir a las mismas partes litigantes. Y en quanto a la 36, inclina su magestad a que se disponga por capítulo de Corte.*

2. *Haviendo examinado los capítulos de Corte 15, 20, 22, 39, 41, 46, 48, 51, 52, 54, 58, 65 y 66,¹²⁹⁹ se ha servido su magestad decretar los 15, 41, 46, 52, 54, 58 y 65 en la misma conformidad que lo suplican los braços. El Capítulo 20, con la limitación del caso de necesidad pública, dexando¹³⁰⁰ la declaración a la Real Audiencia, según derecho, justicia y equidad, oído el síndico del General. Del 22, por aora se ha suspendido la decretación¹³⁰¹ por desear su magestad que los braços, por medio de sus tratadores, le informen de la imposición del derecho de guerra, de su caudal¹³⁰² y por cuánto tiempo. El 39, que su magestad, dándole parte, mandará lo de justicia. El 48, que place a su magestad, revocados todos los abusos, salvadas las órdenes que se distribuyen por el regente la real Thesorería en sus casos. El 51, que su magestad mandará entregar lo que se suplica //642v// con moderación de salarios y gastos. Y el 67, que su magestad atenderá a la súplica de los braços.*

3. *Haviendo examinado los capítulos 6, 19, 21, 23, 25, 30, 31, 32, 33, 42, 48, 49, 50, 55 y 56, se ha servido su magestad decretarles con el placet, añadiendo sólo en el Capítulo 19 que los arrendatarios no devan prestar caución ni pagar los dañosos gastos ni las 50 libras, sueldos, que en él se expresan, pues con esta obligación se impediría el fruto que solicita la Corte.*

4. *Desearo su magestad que los hospitales tengan no sólo la assistencia y sustento de que necesitan, pero aún medios con que desahogarse de los muchos atrasos que padecen, en que tanto se interessa el público, ha mandado formar la constitución que se entrega, de cuyo contexto se manifiesta la utilidad y cessan los inconvenientes de morir ab intestado y de quitar la líbera facultad a los testadores, esperando su magestad del zelo y desinterés de los tratadores y de sus braços que procurarán encaminarla de suerte que pueda executarse su disposición.*

5. *Que las ciudades y parages de este Principado en que jusga su magestad ser necessario fabricar quarteles son todas las ciudades que se hallan en el Principado, para que en tiempo de invierno puedan en aquellos quarteles distribuirse las tropas sin perjuicio de los naturales del Principado. Jusgando también por conveniente el que se fabricassen dichos quarteles en la villas numerosas del Principado, en donde podrían repartirse las tropas en invierno sin menoscabo de los mismo naturales, siendo muy notorio que de no tener Cataluña quarteles fabricados se sigue la precisión de haver de alojar los soldados en casa de los paysanos. //643r// Y siendo materia en que igualmente se interessa el servicio de su magestad y bien del Principado, no se duda que los braços atenderán a esta importancia executando lo que más lo pueda facilitar.*

6. *Quedando su magestad informado de lo dispuesto en el Capítulo 3 de las Cortes del año de 1413, que ha procurado observar como el menor individuo de este Principado, mandó se insinuasse a los braços que sería de su real agrado se dispensasse esta disposición respeto de los vestuarios que realmente sirven para equipar sus reales tropas. Y jusgando que la comprehensión de los serenísimos señores reyes, sus progenitores, fue no tanto porque sus magestades pagassen estos derechos*

1298. Document religat entre els folis 642v i 644r.

1299. En lloc de 67, tal com esmenta al final d'aquest apartat.

1300. declarando, *corregit*.

1301. declaración, *corregit*.

1302. sa causa, *corregit*.

de Generalidad, quanto por evitar los fraudes que con este pretexto se podrían hazer a la misma Generalidad, parece que se podría idear el modo como atajarles, los cuales serán abressados de su magestad por desear la mayor observancia de las leyes municipales.

7. Haviendo más de dos messes que se hallan abiertas las Cortes, hasta ahora no se sabe que los braços estén dispuestos para su conclusión, sí sólo que cada día se van formando nuevas constituciones que manifiestan su dilación, quando la mayor importancia se considera en la total defen-sa del Principado, que por todas partes se halla amañado y en algunas invadido del enemigo, a que no es fácil dar providencia cumplida menos que concluyéndose la Corte y subministrando los medios que para fin tan importante son necesarios; y a no apressurarse esta expedición, será indispensable en su magestad tomar las medidas que más se proporcionen al resguardo de su real persona y defensa del Principado.

8. Finalmente, para poder tomar las disposiciones, gustará //643v// su magestad saber en que desea servirle la Corte y cómo se facilitan los medios para su puntual execución en todo lo que (no dudando del ardimiento, zelo y fidelidad de los braços que procurarán señalarse según lo pide la urgencia) contribuirá gustoso su magestad, como también en lo que mira a facilitar el comercio, que tanto importa en este Principado.

E lo dit bras militar, ohidas las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se ha servit fer a las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés, lo paper contenint vuyt punts que lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio, tractador de sa magestat, lo die 5 del corrent entregà als senyors tractadors dels tres braços de la present Cort, attenant que lo únich motiu ha tingut la present Cort General en la ordinació de las constitucions, capítols de Cort y del Redrés mencionadas y mencionats en lo referit paper y retornats per lo dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio als tractadors deputats per los tres il·lustríssims braços se dirigeix a la exterminació dels duptes, reparos, di//650v//ficultats, embarços, inquietuts y contingèncias que los comuns y particulars de aquest Principat, durant lo temps de la intrusió del sereníssim senyor duch de Anjou y altrament, han experimentat en sas constitucions, capítols, actes de Cort, privilegis, costums, orbservansas y demás drets municipals. Attenant que en la viril observansa de aquellas y aquells se cifra lo mayor servey de las dos magestats divina y humana y universal consuelo de tots estos fidelíssims vassalls de sa magestat, delibera per ço lo present stament ésser feta commissió a dos personas de quiscun dels tres il·lustríssims braços de la present Cort, dexant la nominació de las del present a son il·lustríssim senyor president, perquè ab la major celeritat minuten una rendida y humil representació per lo rey nostre senyor, expresant en ella, ab las clàsusulas més respectuosas, los motius que la han precisada a posar a sos reals peus las constitucions, capítols de Cort y del Redrés, als quals no se és servit per encara annuir, y també los duptes se ofereixen respecte la nova formació de la Constitució de número 23 y disposició de la en orde a l'Hospital; esperant de son paternal amor, clemència y benignitat que, en intel·ligència de la rellevància dels motius que occur[r]en, serà servit dignar-se annuir a la súplica de la present Cort, majorment en orde a no exclòurer de la paga dels drets de

la Generalitat los vestuaris que realment serviran per equipatge de sas reals tropas, perquè altrament restaria totalment inútil lo magistrat de la Deputació, las causas pias, pubills, viudas y demás cobran los censals que foren manllevats per fer serveys a sos reys y senyors y adelantar sas conquistas, privats de poder-se sustentar per faltar-los dita renda y la Generalitat impossi//651r//bilitada de poder fer regiments ni serveys a sa magestat per faltar-li los medis, encara que sempre li sobraran los desitgs. Y en la mateixa representació se pose en la real notícia del rey nostre senyor com, havent fet la Junta de Medis relació dels que se li¹³⁰³ han ofert, se està discorrent ab incessant aplicació¹³⁰⁴ sobre sa pràctica y duptes que se ofereixen per a vèurer com se podran vèncer y dar conclusió a la present Cort, fent en lo *interim* despatxar las constitucions y capítols ja ideats y que condueixen per lo consuelo dels comuns y particulars de aquest Principat, assegurant a sa magestat que la Cort General y tots sos individus desitjan donar-li gust en tot, com també servir-lo ab aquella major quantitat que·ls permetran los medis; però que en orde als quartels insinua dit paper ser de son real agrado se fabriquen en las ciutats y vilas numerosas per a repartir sas reals tropas en temps de ivern, podria sa magestat servir-se del donatiu faedor destinar la quantitat competent per posar-o en execució e o donar aquellas providèncias que més sien de son real agrado. Y en ser ideada y minutada la representació referida, sie aquella proposada als braços *respective* perquè pujan resòldrer lo que·ls apareixerà ser més de son garbo, lustre y obligació; esperant que los altres il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, com a igualment interessats en esta dependència, seran servits conformar-se en lo mateix, als quals esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras los sie participada per medi de sos promotors, passant també al real las constitucions y papers que lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio ha posat en mà dels tractadors de la present Cort.

En¹³⁰⁵ execució de la qual deliberació, lo dit il·lustríssim senyor president ha //651v// nomenat per entrevenir en la formació de dita representació faedora los senyors: don Feliciano de Cordelles y don Francisco de Berardo y Senjust, que són los dos senyors que lo present estament té elegits per tractadors.

En aquest die, lo noble senyor don Carlos de Alemany y de Bellpuig ha posat y en escrits entregat lo dissentiment del tenor següent:

1303. *A continuació, ofereixen, ratllat.*

1304. *dels que se li han ofert, se està discorrent ab incessant aplicació, al marge esquerre.*

1305. *A continuació, aquest die, lo senyor don Carlos Al, ratllat.*

Dissentiment general a la Cort posat per don Carlos de Alemany

Il·lustríssim senyor.

Atenent y considerant lo noble don Carlos de Alemany y de Bellpuig, que ab súplica presentada a vostra senyoria il·lustríssima se llegí y prengué resolució en lo il·lustríssim bras lo die 4 del corrent, se quexà y per modo de greuge o agravi proposà que, trobant-se vertent causa en la Real Audiència, a relació del noble don Francisco de Rius y Bruniquer, notari Rufasta, vuy Cervera, sobre la manutenció de la universal heretat y béns que foren de dona Gerònima de Alemany, Joan y Malars, entre don Carlos Ros de Ortafà, de una, y dona Mariàngela y don Joseph de Alemany y de Bellpuig, de part altre, dit don Carlos Ros cedí, transferí y transportà a favor de l'espectable don Emanuel de Llupià, alashoras portantveus de general governador, no sols tots los drets que a dit don Carlos Ros competian y li podian competir sobre dita universal heretat y béns, sinó també lo dret y acció de continuar y prosseguir dita causa fins a sentència definitiva; la qual cessió fou acceptada per dit don Emanuel y ab ella foren violadas la Constitució I, títol «De cosas litigiosas»; lo Usatge «*Cum in contencione*», títol «Que no sie lícit cessionar», y lo Capítol 49, Corts 1599, sobre la qual violació de lleys //652r// se formà dupte; no obstant lo qual, ab real provisió *facto verbo* feta, juntas las tres Salas, fou declarat que dit don Emanuel de Llupià no havia contrafet las Generals Constitucions ni altres drets de la pàtria; y després se subseguí sentència provisional proferida per lo noble don Francisco Rius y Bruniquer, en forsa de las quals reals declaracions foren expoliats dits mare y fill de Alemany de la possessió de part dels béns que foren de dita dona Gerònima, per lo que suplicà dit don Carlos fos desagraviat *in actu Curie*, elegint-li jutges en la forma acostumada; vista la qual súplica, fou per vostra senyoria il·lustríssima deliberat que dita súplica, junt ab la presentada per don Emanuel de Llupià y papers per una y altre de las parts entregats, fossen comesos als advocats dels il·lustríssims braços, a efecte de que estos fessen relació en escrits de son sentir per a què, a vista de ell, poguessen los il·lustríssims braços deliberar lo de major acert; ab la qual resolució se conformà lo il·lustríssim bras real. Atenent y considerant que los advocats de dits il·lustríssims braços militar y real, unànimes y conformes, han explicat son sentir en escrits, aconsellant a vostra senyoria il·lustríssima que podia y debia annuir a la petició feta per dit don Carlos de Alemany, admetent-li dit greuge o agravi, fent-li commissió especial per la conexensa y declaració de aquell *in actis Curie*, per ser propri y son peculiar lloch o altrament per los motius, //652v// causas y rahons en dita relació expressadas, que vol dit don Carlos tenir assí per repetidas com si *de verbo ad verbum* se trobassen transcritas; atenent que estant-se votant sobre ditas súplicas y relació de advocats per a pèndrer vostra senyoria il·lustríssima resolució, se impedí aquesta per medi de un dissentiment posat a dita proposició per altre dels individus que-s trobaven en lo il·lustríssim bras, del que resulta no haver-se pogut pèndrer resolució per ocasió de dit dissentiment, tenint aquest la mira únicament a que se impedesca la justícia que ab tant justas causas y rahons assisteix y demana dit don Carlos Alemany y de Bellpuig, contra dita rahó y justícia. Per tant y altrament, dit don Carlos de Alemany y de Bellpuig discent a tots los actes de la present Cort, prossecució y continuació de aquells, tant de justícia com de gràcia, fins y a tant que se li haja feta la commissió demanada, sí y¹³⁰⁶ en la conformitat que ho han aconcellat a vostra senyoria il·lustríssima los advocats dels il·lustríssims braços militar y real; excoent de dit dissentiment lo tractar y resòldrer los altres il·lustríssims braços sobre las decretacons y papers entregat per los tractadors de sa magestat als de la Cort y fer nominació

1306. A continuació, conforme, ratllat.

de personas per la representació, en cas se conformen en ella, y la prorrogació lo die de demà faedora. Requirint a vostra mercè, senyor secretari, que lo present dissentiment sie continuat en lo procés. Don Carlos de Alemany y de Bellpuig.

[*Vigesima nona habitatio*]

653r// *Vigesima nona habitatio publicata die nona februarii, MDCC VI.*

Noverint universi quod cum infrascripti egregius dompnus Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; dompnus Jacobus Vincencius Alemany Descallar, regiam Thezaurariam regens; magnifici Josephus Sunyer, fisci advocatus regie curie; Hiacintus Dou et Çacalm; et don Placidus de Copons et Esquerrer, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario; et illustri don Josepho Anttonio de Rubí et de Boxadors, marchione de Rubí, locumtenente magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis; doctore¹³⁰⁷ Francisco Toda et Gil; et doctore Josepho Minguella, advocato fiscali patrimoniali, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; doctor consilio regio don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Celsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; don Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte ecclesie Terrachone et syndicus illustris Capituli dicte ecclesie; dompnus Maginus de Vilallonga et Çaportella; Maginus Massià et //653v// Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndicus ville de Berga, habilitatores (una cum dompno Josepho Galcerando de Pinós et de Rocabertí; dompno Ludovico Roger de Lluria et Çaportella; et Francisco Escofet, syndico ville de Figueres, eciam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus habuissent super personis habilitandis que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die nona mensis februarii, anno a nativitate Domini 1706 intititata, post meridiem, presente Ignacio Texidor, burgense Perpiniiani //654r// nottarioque publico regio collegiati Barchinone, regio scribe mandati, vice et loco domini Raymundi de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarii, et presente me, Joanne Francisco Verneda, apostolica et regia auctoritatibus nottario publico Barchinone et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugo, virgario Regie Audiencie, et Josepho Massià, iuvene, scutellario, testibus ad ista voccatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi,

1307. et, correxit.

dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, idem nottarius et secretarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato, publicavi, que est thenoris sequentis:

Primo, quo ad personam Hiacinthi Torres et Fondevila, ville de Çarroca de Ballera, subvicarie Pallariensis, qui in habilitacione diei 3 currentis fuit habilitatus ut dominus vassallorum, attento regio privilegio in debita forma expedito die 5 currentis, fuit deliberatum quod admittatur ut miles.

Item, quo ad personam Josephi Torres, filii dicti Hiacinthi Torres et Fondevila, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Francisci de Graell, Brossa et Castelló, civitatis Vici, qui in habilitacione diei 15 decembris proxime preteriti fuit habilitatus ut domicellus, attento regio privilegio nobilitatis in sui favorem noviter debita forma expedito, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personas don Ignacii et don Nicolai //654v// de Graell et Brossa, filiorum dicti don Francisci de Graell, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Francisci de Casamitjana, admittatur ut miles; sed quia est officialis regius et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam don Bonaventura de Montaner et Valls, filii don Francisci de Montaner et Perellós, ville Cervarie, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignacio Texidor et presente me, Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, presentibusque eciam testibus memoratis ad premissa voccatis et assumptis, ut superius continetur.

Sub hac die, ex parte trium illustrissimorum stamentorum fuit expeditum mandatum sequens:

Los tres estaments, etc. *Inseratur, etc.*

655r¹³⁰⁸// Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, cathòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General de dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Per quant és de tanta importància al real servey y a tot lo Principat assistir encontinent a sa magestat ab la major quantitat de diners que s'puga, per socórrer las reals tropas en urgència tant precisa com és la defensa del Principat, trobant-se invadit de tropas enemigas; y havent vingut a notícia nostra que en la Taula dels Comuns Depòsits de la present ciutat se troban ditas y escrites e o se diran y escriuran a vosaltres, dits il·lustres y fidelíssims deputats y ohidors de comptes del

General, sinch mil y sinch-centas lliuras per semblants en què se ha ajustat la dependència e interessos del segon arrendament de l'estanch del tabaco, havem¹³⁰⁹ per ço concordament deliberat ordenar-vos que encontinent gireu per la mateixa Taula a sa magestat, o a la persona que serà servit manar, las ditas sinch mil y sinch-centas lliuras, las quals cedescan a sa magestat a bon compte de la anticipació que la present Cort li té offerta a compte del donatiu que entén fer en sa conclusió; y que per ço fossen despedidas lletras segons estil de la Cort. Per tant, notificant-vos dita nostra deliberació, vos diem, ordenam y manam que, encontinent las presents vos seran presentadas, //655v// executeu dita nostra delliberació, sí y conforme desobre tenim expressat, corresponent a la gran confianza tenim de vostre gran zel y cuydado en contribuir a tot lo que condueix al major servey de sa magestat y benefici del present Principat. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotascritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits braços y sellades ab lo sagell major de dita Cort. Datta en Barcelona, en las casas de la Deputació, als nou de febrer, any de la nativitat del Senyor mil set-cents y sis.

Don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president del bras militar.

Fray Joseph, arzobispo de Tarragona, president del bras ecclesiàstich.

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conseller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi presidentis, expedit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti militaris scribe et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi presidentis, expedit Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici secretarius.

De mandato dicti illustrissimi presidentis, expedit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scribe et secretarius.

Locus sigi+lli.

1309. havent, *corregit.*

*Die X mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, post meridiem*

Pròrroga de la Cort

En aquest die, tocadas las sinch de la tarda, los il·lustres senyors comte de Centelles y marquès de Rubí, comissaris elegits per part del rey nostre senyor (Déu lo guarde) constituïts en la sala de sant Jordi, ahont és lo sóleo, han prorrogat en nom de sa magestat la present Cort fins lo die divuyt del corrent mes, si feriat no serà, y si ho serà, lo die immediat no feriat; a la qual pròrroga, los senyors don Joseph de Terré y Marquet, don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, don //656r// Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera y don Joan Copons y Falcó, comissaris elegits per part del present bras, y las personas elegidas per part de l'illustríssim bras real per assistir en las pròrrogas, han protestat y reprotestat en nom de dits il·lustríssims braços *respective* a la pròrroga y protesta feta per dits senyors comissaris de sa magestat, en la mateixa conformitat que's protestà y reprotetà en las pròrrogas fetas a 5, 19 y 27 del passat y a 4 del corrent mes de febrer.

**Suspensió del dissentiment general feta per don
Carlos Alemany perquè's tracte de cert negoci**

En aquest mateix die, lo senyor don Carlos Alemany de Bellpuig suspèn¹³¹⁰ lo dissentiment general que posà lo die de aïr a la tarda, a fi tant solament de que's pugua tractar y resòldrer sobre lo armar y demés dependèncias concernents al regiment que la Generalitat està levantant en servey de sa magestat (que Déu guarde), tant respecte de l'augment de socorros com altrament en tot lo que la Cort li aparega disposar y deliberar respecte de dit regiment; volent que en quant al demés, reste lo dit dissentiment que posà lo die de aïr en sa eficàcia, forsa y valor. Y perquè conste, ho firma de sa mà pròpria, en la sala dels reys ahont se junta dit bras militar, tocadas las sinch de la tarda de dit die 10 de febrer, 1706. Don Carlos Alamany y Bellpuig.

Seguidament, se és llegida y donada per proposició la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die sinch del corrent, en què ha resolt que's recomane a la il·lustríssima junta de las dotse personas que tenen elegidas los braços invigilen en la expedició //656v// dels negocis que més pugan facilitar la breu conclusió de la Cort, que se ordene al consistori dels senyors deputats y ohidors armen de fusells y demés necessari al regiment de la Generalitat y altres circumstàncias en ella expressadas.

1310. *alsa, ratllat; suspèn, interlineat.*

**Que se aumente lo sou als soldats
del regiment del General y que
se arme per part de la Generalitat**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la deliberació feta per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 5 del corrent, ha deliberat conformar-se, com se conforma, en què los tres il·lustríssims braços recomanen a la il·lustríssima junta de personas destinada per a convenir los dissentiments y desviar tot lo que puga dilatar la breu expedició de la present Cort, a que incessantment invigilen y se apliquen en sa commissió, perquè ab la eficàcia de son medi se logre lo terminar-se la present Cort ab la major brevedat. Y que per a accelerar la més prompte formació del regiment levanta la Generalitat en servey del rey nostre senyor (Déu lo guarde) se ordene al molt il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors que aumente un sou més de socorro quiscun die per cada soldat de dit regiment, que al cap de esquadras done vuyt diners més tots los dies de socorro, que als soldats y als atambors igual socorro que als dits soldats. Y en atenció al molt que importa y convé fer-se las degudas prevencions per a resguardar lo present Principat de las invasions enemigas, que per ço sie ordenat a dits deputats y ohidors que, a compte de la anticipació oferta a sa magestat, ab las mateixas salvetats, clàusulas, modo y forma contengudas en las antecedents deliberacions de la dita anticipació, armen als dits soldats del regiment de fusils, bossas de granadas o casarinas y demés que semblants regiments acostuman y deuen tenir, quedant ab lo just //657r// sentiment de que per trobar-se aquest Principat ser frontera del Regne de França, ab qui té guerra lo rey nostre senyor, sie precis haver de quedar en ell tropas y milícias per sa defensa; y per ço, encara que no sie lo Principat invadit de enemichs, sie convenient y precis tenir format y prompte dit regiment per son major resguart, puix altrament interessant-se tant en adelantar las conquistas dels demés regnes de Espanya, discorreria gustós en encontrar expedient per exir dels límits de Catalunya en seguiment de las reals tropas, que sempre cedirà en glòria de la nació; conformant-se també lo present estament en recomanar a dit molt il·lustre y fidelíssim consistori que, ab son acostumat fervor y afecte al real servey, invigile en las més promptes disposicions perquè logre la cobranza de la anticipació oferta a sa magestat per poder disposar d'ella, despedint-se per ço las lletres o mandatos convenientes segons estil de la present Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor de est il·lustríssim bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

*Die XI mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia post meridiem pulsata*

Don Carlos de Llupià alsa lo dissentiment

Lo noble senyor don Carlos de Llupià y Roger, desitjant la abreviació de la present Cort, alça //657v// lo dissentiment que posà lo die vuit del corrent, sobre la proposició feta y súplica presentada per don Carlos Alemany y de Bellpuig y demés contengut en la proposició feta dit die, a fi de que se pugua tractar y resòldrer sobre lo negoci proposat, dit dissentiment en res no obstant. Y perquè conste, ho firma de mà pròpria en la sala dels reys, ahont se junta lo bras militar, tocadas las tres de la tarda del die XI de febrer, mil set-cents y sis. Don Carlos de Lupià y de Roger.

Don Carlos Alemany alça lo dissentiment general

Lo senyor don Carlos Alemany y Bellpuig alça lo dissentiment general que posà a tots los actes de Cort per los motius expressats en dit discentiment que, firmat de sa mà y lletra, entregà a nou del corrent, a fi de que, en res no obstant dit discentiment, se pugan continuar tots los actes de Cort fins a sa conclusió. Y perquè conste, ho firma de mà pròpria en dita sala dels reys, dia, mes y any sobre dits. Don Carlos Alamany y de Bellpuig.

Seguidament, se ha convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevin//658r//gueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Joseph Desprat y Cebassona.

Don Joseph Eril.

Don Francisco de Berardo y Senjust.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Don Joseph Ferré y Granollachs.

Don Carlos de Llupià y Roger.

Don Carlos Alemany y Bellpuig.

Don Francisco de Amigant y Olzina.

Don Lluís Bru y Cànter.

Joseph de Dusay, Aragall y Bru.

Don Joseph Amat, Planella y Despalau.

Francisco de Carmona y Borràs.

Don Visens de Magarola.

Don Gerònim Ferrer.
Fèlix de Sala y Sasala.
Don Joseph Terré y Marquet.
Don Jaume Copons y Falcó.
Francisco de Tort y Granollachs.
Don Ramon Xammar y Mur.
658v// Don Carlos de Fivaller y Torres.
Francisco de Prat y Codinas.
Joseph de Melianta y Sullà.
Miquel de Cassador.
Don Gerònim Generes.
Don Ramon Rodolat.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Benet Mir.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
Joseph de Rialp.
Francisco de Sala y Brandia.
Joan de Boxeda.
Don Balthezar de Oriol y Mercer.
Joseph de Bru y Banulls.
Don Ignasi Balthezar de Alegre.
Don Joseph Mata y Copons.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Magí Vilallonga y Çaportella.
Francisco de Morata.
Francisco de Móra y Casadevall.
Narcís de Vilamala y Grau.
Don Anton Eril.
Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
Don Joseph Càncer y Pratsen julià.
Ramon de Carreras.
Francisco de Verthamon.
Don Francisco Basteró.
Barthomeu de Llansa.
Don Lluís de Cruylles y Rejadell.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
659r// Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Jaume de Llansa y de Rocada.

Don Francisco de Graell y Brossa.
 Joan Francisco de Boil y Bresco.
 Don Ugo de Sanjoan y Planella.
 Basili de Planisolas.
 Don Carlos de Orís y Puggener.
 Don Anton Armengol.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don¹³¹¹ Gaspar¹³¹² Prat y Senjulià.
 Don Emanuel Ferrer y Sitges.
 Joan¹³¹³ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Jacinto de Oliver y Botaller.
 Don Joseph de Copons y Esquerrer.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Joseph de Sala y Mas.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Fèlix de Areny y Vilanova.
 Don Juan Batista de Cortada y Junquer.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Joseph de Moragull.
 Francisco de Puigdesàlit y Saïs.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Joseph de Sala.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
 659v// Don Anthonius de Cortada et Pastos, in villa de Manlleu, Vicensis diocesis,
 populatus.*

Josephus de Moragull, miles Vici populatus.

*Don Joannes Baptista de Cortada et Junquer, eiam Vici populatus, nomine proprio et
 uti procurator don Joannis Baptista de Cortada et Coromina, eius patris; constat de procu-
 ratione apud Joannem Franciscum Coromina et Cellers, notarium publicum Vicensis, die
 prima mensis ianuarii proxime elapsi.*

1311. *A continuació, Joan, ratllat.*

1312. *A continuació, Vilar y Um, ratllat.*

1313. *Precedit de Don, ratllat.*

Se han tornat a llegir las súplicas presentadas, una per don Carlos Alemany y Bellpuig y altre per don Emanuel de Llupià, proposadas en lo present bras als vuyt del corrent, y las deliberacions de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich dels dias dos y set del corrent, junt ab lo vot en escrits fet per los advocats dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real.

**Que las súplicas de don Carlos Alemany
y don Emanuel de Llupià sien comesas
als jutges de greuges**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, oydas las ditas súplicas,¹³¹⁴ lo dit vot y deliberacions de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, en las quals, ço és, en la de dos, resolgué per via de pensament que lo suplicat per dit de Alemany fos comès als senyors jutges que seran nomenats per la present Cort per lo tribunal o judici de greuges, encarregant-los que en dit judici conegan y declaren sobre lo agravi pretès per dit de Alemany, donant-los y //660r// concedint ple y bastant poder per després de conclosa la Cort, qual esta de present té y li competeix per lo referit efecte; y en la de set de dit, resolgué estar y perseverar en la primera deliberació; ha resolt dit bras militar conformar-se, com se conforma, en tot y per tot ab las referidas deliberacions de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de dos y set del corrent, al qual y a l'il·lustríssim bras real esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per medi de sos promotors per lo promotor del present.

Combinació de Redrés número 15

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 15, per discrepar las decretacions dels il·lustríssims braços, al qual lo il·lustríssim bras real, a nou del corrent, ha decretat *placet sicut placuit illustrissimo stamento militari in sua decretacione facta die sexta ianuarii proxime elapsi, addendo* que vingan també compresos en lo present capítol los síndichs de las ciutats y vilas reals del present Principat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in prescripta sua ultima decretacione*, ab què del contingut en dit capítol ne sie disposat capítol de Cort.

Combinació Constitució número 133

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 133, decretada en lo present bras a 3 de febrer, 1706, per la discrepància //660v// de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*¹³¹⁵ la constitució llegida.

1314. A continuació, y, ratllat.

1315. A continuació, ab què després de las paraula «sitjas» se anyadesca «subterràneas», ratllat.

*Die veneris, XII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia jam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Jaume de Llansa y Arolas.

Don Ramon Rodolat.

Jacinto de Geralt y de Canal.

Fèlix de Sala y Sasala.

Don Balthezar de Cadell.

Don Francisco Graell y Brossa.

Fèlix de Quintana y Fàbregas.

Joseph de Carreras y Talavera.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

661r// Don Jacinto Segrera y Xifre.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Ramon Xammar y Meca.

Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.

Francisco¹³¹⁶ de Sala y Brandia.

Joseph Ferrer y Roca.

Francisco de Móra y Casadevall.

Don Francisco Segrera y Massana.

Don Joseph Móra y Cirera.

Francisco Puigdesàlit y Says.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Joseph de Llansa y de Rocada.

Barthomeu de Llansa.

Don Juan Copons y Falcó.

Francisco¹³¹⁷ Tord y Granollachs.

Basili de Planisoles.

Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

1316. *A continuació, Geva, ratllat.*

1317. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Balthezar de Oriol y Marcer.
 Joseph de Rialp.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Joseph de Moragull.
 661v// Salvador de Texidor.
 Don Emanuel¹³¹⁸ Ferrer y Ciges.
 Ramon de Carreras.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Benet Mir.
 Don Joseph Ferré y Marquet.
 Don Anton Eril.
 Francisco de Prat y Cudinas.
 Don Visens Magarola.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Juan Claresvalls.
 Narsís de Vilamala y Grau.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.
 Don Francisco de Morer y Càncer.
 Francisco de Morata.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Francisco de Despuyol y Moncorp.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Don Joseph Aguilar y Oluya.
 Balthezar de Llunes.
 Don Ignasi de Soler y de Junyent.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Lluís de Bru y Cànter.
 662r// Don Juan Batista de Cortada y Junquer.
 Don Francisco de Marlés y¹³¹⁹ Massana.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Don Francisco de Berardo y Senjust.
 Anton de Llansa.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Anton de Solà y Carreras.

1318. Ignasi, *ratllat*; Emanuel, *interlineat*.

1319. A *continuació*, Cortada, *ratllat*.

Don Anton de València, Franquesa y Gavàs.
 Don Ignasi de Miquel.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Don Magí de Vilallonga y Çaportella.
 Don Juan Batlle.
 Joseph de Vilallonga y Maresme.
 Joseph de Sala.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Joseph de Sala y Mas.
 Don Alexandro de¹³²⁰ Palau y Aguilar.
 Juan de Boxeda.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Joseph Galceran de Cartellà y Cebastida.
 Don Joseph Amat Planella y Despalau.

Combinació Capítol de Cort número 131

Se és tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 131, per no concordar las decretacions dels tres il·lustríssims estaments, al qual lo present bras, als tres del corrent, posà lo *placet* ab certa addició.

662v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet, dummodo* que se ajusti a la fi¹³²¹ «mentres que las vilas y llochs de dit districte pague lo dret de bolla y tots los altres drets e imposicions que los demás catalans pagan y hauran de pagar».

Combinació Constitució número 141

Ítem, se és tornada llegir la Constitució de número 141, decretada al present bras lo die sinch del corrent, a la qual han ajustat algunas circumstàncies los demás braços ecclesiàstich y real.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in sua ultima decretacione*.

Combinació Capítol de Cort número 136

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 136, decretat en lo present bras als tres del corrent ab certa addició,¹³²² y en ell han posat lo *placet* absolut los altres il·lustríssims braços.

1320. A continuació, Aguilar y, ratllat.

1321. A continuació, se ajusti, ratllat.

1322. A continuació, y en ella, ratllat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol de cort llegit, *addendo* que de la segona graduació y altres ulteriors sols se puga exigir una tersa del salari de las sentèncias.

Constitució número 105

Ítem, se és llegida y donada per proposició la Constitució de número 105, que parla dels segadors, en la qual lo present estament, als 24 de janer, decretà ésser dexada a major deliberació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat //663r// que dita constitució sie arrimada.

Combinació Capítol de Cort número 63

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort de número 63, que parla dels bagatges, decretat per lo present bras als 18 de janer, a la qual decretació se ne han seguit de altres per los demás braços, y la última per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die deu del corrent, ajustant que los jurats no degan pagar danys ni refer-los a la part dampnificada, sinó que sie per culpa sua. Y quant no hagen pogut lograr dels oficials y cabos lo fer retornar los bagatges, fent-ho constar ab certificatòria del rector o altre notari o, en falta de ells, ab dos testimonis devant del batlle o sotsbatlle del poble, degan quedar llibres de la pena.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in dicta sua ultima decretacione.*

Combinació Capítol del Redrés número 51

Ítem, se és llegit lo Capítol del Redrés de número 51, aserca los dols y festivitats se fan en la casa de la Deputació, al qual lo present bras, als dinou del passat, posà sa decretació ab certa addició, y los altres il·lustríssims braços lo han decretat ab *placet* absolut.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis¹³²³ respective decretacionibus.*

Redrés número 16

Ítem, se és llegit lo Capítol del Redrés de número 16, //663v// novament disposat segons las decretacions conformes dels tres il·lustríssims estaments.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico.*

1323. *A continuació, ultimis decre, ratllat.*

Redrés número 78

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 78, contenint que lo escrivent ordinari de escrivà major exigisca lo mateix salari que lo escrivent extraordinari.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Redrés número 80

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 80, en què's disposa que lo bisbe de Solsona sie insiculat en la bolsa de diputat ecclesiàstich y dos capitulars del Capítol de Solsona en las bolsas de diputat y ohidor ecclesiàstich.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol de Cort número 47

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 47, llegit al present bras als 26 de janer y novament disposat segons lo tenor de la deliberació presa dit dia, a la qual se han conformat los demás il·lustríssims estaments.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Constitució 157

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 157, respecte lo salari han de cobrar los reladors en las causas de suplicació en forma y altres mencionades //664r// en dita constitució.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab què se observe lo mateix en totas las corts dels ordinaris inferiors a la Real Audiència en quant sie practicable.

Constitució 160

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 160, en què disposa que lo dret dit de la capitania no se exigisca més en lo present Principat y Comptats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Redrés número 77

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 77, contenint que lo escrivà major y ajudant primer de escrivà major de la Deputació y sos *respective* subrogats hagen y degan ser notaris.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que lo present capítol sie arriamat.

Constitució número 92

Ítem, se és llegida la Constitució de número 92, que parla dels calculadors, llegida al present bras als 28 de janer.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ajustant que los calculadors degan despatxar los càlcols *gradatim*, ço és, que no pugan treballar ni despatxar los que se'ls hauran entregat posteriorment que primer no hagen treballat y despatxat los que se'ls hauran anteriorment entregat, sots la pena de *duplo* previnguda en dit capítol.

Redrés número 76

Ítem, se és llegit lo Capítol de Redrés de número 76, en què se disposa que lo primer ofici vacant durant¹³²⁴ la Cort o finida //664v// aquella, com no excedesca la quantitat de sinch-centas lliuras, sie provehit a Pere Pi, de Mataró.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Dupte sucitat en lo judici de la habilitació sobre lo habilitar-se un metge

En aquest dia, los senyors don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí y don Magí Vilallonga y Çaportella, habilitadors per part del present bras, elegits junt ab lo senyor don Lluís Roger de Llúria y Çaportella, han fet relació al present il·lustríssim bras de un dubte se ha suscitat en lo judici de la habilitació, sobre si un metge que actualment exerceix lo visitar, encara que ensenye ser descendent de militar,¹³²⁵ deu¹³²⁶ o no ser admès o habilitat en Corts, fundant-ho en lo que aporta don Llorens Matheu en son llibre «De celebrar Corts», pàgina 109, número 20.

Que se habilite ut domicellus, però que attès exerceix la facultat de medicina, repellatur

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la relació del dubte suscitat en la il·lustríssima Junta de Habilitació sobre si un individu que prova ser descendent *de genere militari*, per trobar-se agrduat en medecina y exercir lo visitar, deu o no ser habilitat per entrar en Corts. Y attès que los habilitadors nomenats per part del present estament dificultan acentir a la habilitació del tal, en vista del exemplar de exclusió que aporta don Llorens Matheu y Sans en son tractat *De celebrar Corts* del Regne de València, *foleo* 109, número 20, delibera per ço que lo tal individu, si consta ser descendent *de //665r// genere militari*, sie habilitat *ut domicellus*, ab la clàusula de ser repel·lit de poder entrar en lo present bras militar de Corts, attès que exerceix lo visitar, *nisi alias concludenter* fes constar que, encara que sie graduat, no ha exercit lo visitar de sis anys atràs ni actualment ho exerceix.

1324. durant, *interlineat*.

1325. A *continuació*, no, *rallat*.

1326. A *continuació*, ser admès, *rallat*.

Y que esta deliberació sie participada als senyors habilitadors del present bras per a què, quant se tracte en aquella il·lustríssima junta de aquest incident, no convingan a la habilitació del tal subjecte per entrar a Corts.

*Die sabbati, XIII mensis februaryi, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona jam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de la casa de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Don Carlos Ribera y Claramunt.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Francisco de Sala y Brandia.
 665v// Ramon de Carreras.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Francisco Puigdesàlit y Sáyz.
 Don Jacinto Segrera y Xifre.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Don Ramon Xammar y Meca.
 Don Vicens Magarola.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Juan Novell y Nadal.
 Don Ignasi Marí y Ginovès.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Anton de Albertí.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Don Balthezar de Cadell.
 Anton de Llansa.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.

Don Juan de Cruylles, Reyadell y Colomer.
 Joseph de Rialp.
 Don Francisco de Grimau y Corbera.
 666r// Basili de Planisolas.
 Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
 Don Joseph Paguera, Vilana y Millàs.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Francisco de Despuyol y Moncorp.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Barthomeu de Llansa.
 Joseph de Ferrer y Roca.
 Don Emanuel Ferrer y Sigés.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Francisco¹³²⁷ de Graell y Brossa.
 Francisco de Verthamon.
 Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.
 Gaspar de¹³²⁸ Rovira, Berart y de Robles.
 Don Francisco de Vilana y Vilamala.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 Joseph de Sala.
 Salvador de Texidor.
 Don Joseph Eril.
 Don Balthezar Oriol y Marcer.
 Don Ignasi Miquel.
 Jaume de Llansa y Arolas.
 Don Benet Mir.
 666v// Don Ramon Rodolat.
 Don Narcís Font.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Hugo de Sant Juan.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Armengol de Paguera.
 Don Miquel de Cordellas.

1327. *Precedit de Don, ratllat.*

1328. *A continuació, Robles, ratllat.*

Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Juan Francisco de Buil y Cierco.
 Don Francisco de Cartellà Cebastida.
 Anton de Solà y Carreras.
 Gabriel de Bòria y Gualba.¹³²⁹
 Francisco de Morata.
 Francisco de Móra y Casadevall.
 Don Juan Copons y Falcó.
 Don Francisco Basteró.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Don Lluís Claresvalls.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Jacinto Oliver de Botaller.
 Juan Francesch de Maresch.
 667r// Cayetano de Ferrer.
 Don Juan Batlle.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Joseph de Sala y Mas.
 Don Francisco Çagarriga y Vera.
 Don Joseph Aguilar y Oluya.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Juan de Riba y Comalada.
 Balthezar de Llunes.
 Don Joseph Amat Planella y Despalau.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Don Anton Asprer.
 Don Anton Eril.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Ignasi de Bòria.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Carlos Fiviller y Torres.

1329. Gualbas, *corregit*.

Joseph de Bru y Móra.¹³³⁰

Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.

Martí de Sabater y Agullana.

Don Carlos Alemany y Bellpuig.

Ramon de Falguera.

Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.

667v// Don Pau Dalmasas y Ros.

Don Gerònim Generes.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Don Anton Armengol.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Don Thomàs de València, Franquesa y Regàs.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Anthonius de Solà et de Carreras, domicellus Barchinone domiciliatus, procurator Josephi de Aguilar et Alós, domicelli in civitate Balagarii, Urgellensis diocesis; constat de procuracione apud Franciscum de Moreno, domicellum, nottarium publicum dicte civitatis, die secunda currencium mensis et anni.

**Relació del senyor president de la insinuació
a ell donada per sa magestat**

En aquest dia, lo il·lustríssim senyor president ha referit com lo rey nostre senyor (Déu lo guardi), cosa de las nou horas de la nit passada, li manà acudir a son real palàcio, ahont se va conferir y encontrà los il·lustríssims senyors presidents dels il·lustríssims estaments ecclesiàstich y real, y fou servit expressar-li que, tenint avisos de que lo duc de Noallas era entrat en lo Ampurdà ab cosa de sis mil hòmens, entre infanteria y cavalleria, y que lo general Tessé, ab¹³³¹ la gent que tenia, ha passat lo riu de Cinca ab la artillaria, encaminant-se a invadir aquells paratges de las sercanias de Balaguer y Lleyda, esperençats un y altre de dits Generals de majors socorros. Y encara que té donades las posibles disposicions, espera lo total alívio y felicitat dels progressos de l'amor, zel y fidelitat dels que componen la Cort General y naturals //668r// de aquest Principat. Y per so, recomanà encaridament la breu expedició de la present Cort, com que en ella se discorre, previnga y delibere lo medi y expedient serà convenient abrasar y posar en pràctica per a librar-nos dels amenaçats perills, lo que ha de cedir en major glòria de la nació y li asseguran las prohesas que en totas edats han experimentat sos antecessors de la inimitable fidelitat cathalana, demanant que la present Cort li aconcellàs lo que li aparega ser més convenient executar en la present positura, y també la acceleració de la marxa del regiment de la Deputació; y passà sa

1330. A continuació, Don Visens Magarola, *rallat*.

1331. ab, *interlineat*.

magestat a dir que serà de son real agrado el que los cavallers tenen son domicili en lo Empurdà y sas sercanias se restituysen en ells per a donar calor als naturals y facilitar lo que més convinga en servey de sa magestat y defensa pròpria, volent gosen de tots los honors com si continuassen sa assistència en las presents Corts, per lo qual li pugan dexar y constituhir procuradors. Tot lo que posà dit senyor president en notícia de dit bras per a què sie servit resòldrer lo que li aparexerà ser més convenient.

Nova comissió¹³³² y nominació de 6 personas

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la relació feta per lo il·lustríssim senyor president del que sa magestat (Déu lo guarde) fou servit expressar y recomanar la nit passada als tres il·lustríssims senyors presidents de la present Cort, com //668r// prenent la gravetat que conté dita recomenació y lo molt importa accelerar pèndrer-se en ella lo expedient que aparega ser més proporcionat, delibera per ço lo present estament comètrer a sis personas de quiscun bras, nomenadoras las del present per son il·lustríssim senyor president, las quals discorren y premediten sobre lo assumpto e ideen los medis pugan encontrar-se més prompts y practicables per més assegurar la felicitat dels progressos de esta primera impòrtància; y que lo que ditas personas nomenadoras idearan, sie ab la major brevedat reportat als brasos *respective* perquè, ab la matexa y ab més madur concell, pugan acertar en la elecció dels medis que més eviten y desvien los amensats danys y se asseure lo major servey de sa magestat, defensa, crèdit y lustre de la nació. Esperant que los altres il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real, com a igualment interessats, se serviran conformar-se ab lo mateix. Als quals esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras los sie participada per medi de sos promotors.

En execució de la qual deliberació, lo il·lustríssim senyor president ha nomenats los senyors: don Joseph Terré y Granollachs, don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons, //671r// don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida, don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, don Joseph Paguera, Vilana y Millàs; don Felip Ferran y Çacirera.

1332. A continuació, al, ratllat.

Dicto die, hora tertia jam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se ha llegit y donat per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich¹³³³ de 12 del corrent, en què delibera ser pagades las armas del regiment de pecúnias de la Generalitat, en la conformitat y per los motius expressa dita deliberació. Y també se és llegida la representació que ha feta lo fidelíssim consistori dels senyors deputats y ohidors de dit General, que és assí cusida y son tenor és com se segueix:

Il·lustríssim senyor. Lo¹³³⁴ consistori, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

669r¹³³⁵// Il·lustríssims senyors.

Lo consistori de diputats y oydors de comptes del General de Cattalunya a vostra senyoria il·lustríssima diu que, si bé en dias passats féu representació a vostra senyoria il·lustríssima acerca la instància tenia de sa magestat (Déu lo guarde) de que, en atenció de trobar-se exausto de medis, subministràs al tercio o regiment que de present està levantant a gastos de la Generalitat tots los fusells ab sas bayonetes y casalinas que hauran menaster los soldats que'l componen (essent axís que en altres semblants ocasions sempre se donavan a gastos de la real hazienda), y en orde a la continuació de dit tercio en lo cas de cessar la causa de la defensió de la Generalitat, drets y llibertats de la terra y, per consegüent, de voler-se isca del present Principat, no dubtan los diputats y oydors que vostra senyoria il·lustríssima sobre est assumpto, quant antes, ordenarà avisar-los lo que deuen obrar y executar. Emperò, per quant pot ser que sa magestat inste a vostra senyoria il·lustríssima la acceleració de la lleva del dit tercio, además de tot lo referit, y que vostra senyoria il·lustríssima se inclinàs a fer-ho per lo medi de donar-se a quiscun soldat lo socorro de 4 sous per diari, com antes se estilava, deuen posar en la gran consideració de vostra senyoria il·lustríssima lo següent:

Que havent-se servit sa magestat, antes de juntar-se la present //669v// Cort, demanar a la Deputació un regiment de mil hòmens, passà lo consistori per lo major acert de importància tant grave a consultar-la ab la Conferència dels Tres Comuns, és [a] saber, la excel·lentíssima Ciutat, il·lustríssim y fidelíssim Bras Militar y Deputació y una novena dels tres estaments. Y premeditats¹³³⁶ los havers de la Generalitat, aconsellaren que, segons estos, sols podria fer la Deputació un regiment de 500 hòmens, entre oficials y soldats, donant-se a quiscun de socorro quotidià 3 sous (no admetent-se avantatjats ni reformats), haguda consideració que, essent regiment, se aumentava de oficials, com eren thinent coronel, thinents y un ajudant, a qui se devian donar sous crescuts; y que en altres ocasions sols lo tercio constava de 400 hòmens, component-se de set companyias; y que fent-se dit servey, per falta de medis de la Generalitat ja no-s pagava als acrehedors ni la mitja penció, ni la lluyció; en vista del que en eixa conformitat deliberà lo consistori fer-ho y ne donà part a sa magestat, del que manifestà sa real gratitut.

1333. *A continuació, ecclesiàstich, repetit i ratllat.*

1334. *A continuació, in, ratllat.*

1335. *Document relligat entre els folis 668v i 671r.*

1336. *premeditès, corregit.*

Que si vostra senyoria il·lustríssima se inclinava a resòdrer que se aumentàs lo sou de quiscun soldat a rahó de 4 sous per dia, per 450, se aumentaria lo gasto de la Generalitat en la quantitat de 7.300 lliuras, sous, per quiscun any, que anyadida ab la que resultaria de la compra dels fusells, //670r// ab sas bayonetes, gorras dels granaders y las casalinas, ve a ser impossible a la Generalitat lo poder suportar est gasto, perquè ben notori és a vostra senyoria il·lustríssima lo quant exausto està lo General de medis que pugan correspondrer als vius desitgs que assisteixen a vostra senyoria il·lustríssima y al consistori, a effecte de que reste adelantat lo major real servey com se deu.

Que per la continuació del tercio, cessant la causa expressada en lo Capítol 2 del Redrés, 1599, y altres, és precís que vostra senyoria il·lustríssima se servesca fer nova disposició; y si apareixia deliberar que se ordenàs al consistori que, sempre que sa magestat guste, vaja a tal part fora lo Principat lo dit tercio, tingan facultat de que isca; si fos en ocasió que lo Principat estigués invadit o pròxim a ser-ho, se encontraria ab lo motiu que, segons dits capítols de Cort, se ha tingut per levantar-lo, que és per defensió de la Generalitat, drets y llibertats de la terra, en què tant gloriosament se cifra la major exaltació del real servey y conservació del Principat en lo suau y amablíssim domini de sa magestat, de hont apar *salvo semper* que dita eixida deuria ser en los casos de cessar la justa causa dalt dita.

Que en quant a medis per a sustentar lo tercio ab lo sou de 4 sous y altres gastos, no sab lo consistori de hont poder-los subministrar per no dependir de sa mà novas imposicions de drets; però a vostra senyoria il·lustríssima, si li apareixia no danyar //670v// al llibero comers o altrament, apar podria servir-se premeditar si seria de útil posar-se major dret de General a certas mercaderias del que avuy lo tenen, o bé sobre lo tabaco, xacolate y ayguardent o altres, o si no, que lo arreglament del donatiu fos més crescut y lo que sobraria, satisfet sa magestat, los de greuges y altres gastos, entràs en útil de la Generalitat.

Tot lo sobre dit ha regonegut lo consistori ser molt de sa obligació posar-ho en la gran y elevada comprehensió de vostra senyoria il·lustríssima, restant ab la deguda certesa que allò que resoldrà vostra senyoria il·lustríssima serà lo més acertat; suplicant-li sie servit atèndrer que quant se representa a vostra senyoria il·lustríssima per lo consistori, no és a altre fi que lo de cumplir a sa exacta obligació, tant en lo que té mira al major real servey, conservació del Principat y al gust y agrado de vostra senyoria il·lustríssima, a qui assegura //474r// que lo que se dignarà encarregar-li acerca est assumpto ho executarà ab aquella promptitut y puntualitat que sempre té present sa atenció.

E lo dit bras militar, ohida dita representació //671v// de l'il·lustre y fidelíssim consistori dels senyors deputats y ohidors, ab què expressan la falta de medis en què's troba la Generalitat, que no li permeten poder acudir a la paga de l'aument de sou dels soldats del regiment està levantant en servey de sa magestat (Déu lo guarde) y paga de las armas y demás convinga per lo lluyment de dit regiment, attenant a la precisió que insta exir quant antes per poder-se oposar a la invasió enemiga, conseguir-se lo major servey de sa magestat, defensa pròpria y evitar-se majors danys, encara que lo present bras, motivat de que los senyors tractadors de sa magestat lo die 29 de desembre pròxim passat, entre altres punts, expressaren als senyors tractadors de la present Cort de que si los tres il·lustríssims braços trobaven medi per assegurar a tots gèneros de oficials per a donar totes

providèncias, com són vestir los soldats, armas, çellas y altres pertrets de guerra pagadors del donatiu fahedor a sa magestat, seria molt de son real servey; la qual real insinuació y la falta de medis en què's troba la Generalitat presisà al present bras a resòdrer lo die 10 del corrent que lo gasto de fussels, bossas de granadas o cassarinas dels soldats del dit regiment de la Generalitat y demás armas que acostuman y deuen tenir semblants regiments se pagassen de la anticipació oferta per la present Cort a sa magestat a comte del donatiu fahedor. Ab tot, regonexent que la //672r// discrepància de deliberacions dilata lo exir dit regiment, que la primera importància insta accelerar-ho, per ço delibera lo present bras militar convenir y aderir-se en què las armas per armar dit regiment se paguen de pecúnias de la Generalitat, ab las mateixas emperò protestas y salvetats contingudas en la deliberació de dita anticipació, las quals vol tenir y haver assí per repetidas com si paraula per paraula hi fossen transcritas; y en dita conformitat, recomana al molt il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors armen quant antes pugan a dits soldats, sens que degan fer tabbas per comprar las armas y demás, sinó ajustant-ho com millor los aparega convenir per conseguir la brevedat. Y que en las lletras se despatxaran als dits senyors diputats y ohidors se'ls diga, en resposta de la representació, que la present Cort, antes de disgregar-se, pendrà las degudas disposicions per aumentar las entradas de la Generalitat en quant sie possible, per a què puga suportar lo nou gasto de ditas armas y augment de sou de dits soldats. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

672v// En virtut de la qual deliberació, foren despatxades las lletras següents:

**Mandato als diputats perquè armen
los soldats del regiment y augmenten lo sou**

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, cathòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors diputats y ohidors de comptes del General de dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Per acelerar la més prompte formació del regiment levanta la Generalitat en servey de sa magestat, havem acordament deliberat, ab las mateixas salvetats y protestas contingudas en la oferta de la anticipació feta a compte del donatiu, ésser ordenat a dit il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors que aumente un sou més quiscun dia lo socorro de cada soldat de dit regiment, que als caps de esquadras se'ls done vuyt dinés més de socorro que als soldats tots los dias, y als atambors igual socorro que als soldats. Y semblantment, que de pecúnias de la Generalitat se armen los soldats del predit regiment de fussels, bossas de granadas o cassarinas y demás armes que semblants regiments acostuman y deuen tenir; y per a què ab major brevedat pugan armar-se los soldats de dit regiment, havem també resolt que per la compra

de ditas armas y demás cosas sobre ditas¹³³⁷ no estiga precisat lo il·lustre y fidelíssim concistori a fer tabbas, ans bé tinga facultat de ajustar-las de la //673r// conformitat millor apareixerà convenir, per a conseguir la brevedat; y que per est effecte fossen despedidas lletras segons estil de la Cort, cerciorant ab ellas a dit il·lustre y fidelíssim concistori de que los estaments de la dita Cort General, antes de disgregar-se aquella, pendran las degudas disposicions per a què se augmenten las entradas de la Generalitat en lo que's puga, a fi de poder suportar aquella lo nou gasto de la compra de ditas armas y augment de sou de dits soldats. Per tant, notificant-vos dita nostra deliberació, ab tenor de las presents vos diem, ordenam y manam que, encontinent estas nostras lletras vos seran presentades, executeu dita nostra deliberació sí y conforme desobre tenim expressat, esperant-ho així de la confiança tenim de vostre gran zel y cuydado en tot lo que conduex al major servey de sa magestat y benefici públich del present Principat. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotascritas de mà dels il·lustres senyors presidents de dits braços y sellades ab lo sagell major de dita Cort. Data en Barcelona, als tretse del mes de febrer, any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Don Pedro de Torrelles y Sentmenat, president del bras militar.

Fra Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente del braso eclesiástico.

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller¹³³⁸ segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi presidentis expedit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi //673v// stamenti militaris secretarius et scriba.

De mandato dicti illustrissimi¹³³⁹ presidentis expedit Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi presidentis expedit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.

Locus sigi+lli.

Relació de las personas a qui fou comesa

la súplica de don Lluís València

Se és llegit lo paper de relació dispost per los senyors de la junta formada per los tres il·lustríssims estaments per tractar y discórrer sobre la súplica presentada per don Lluís de València, Franquesa y Ximenis als onse de janer proppassat, contenint dit paper differents medis y remeys per a reintegrar la facultat de la jurisprudència en son prístino lustre y esplendor; y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich presa sobre dita relació lo die 12 del corrent, contenint que dit paper sie remès a la il·lustríssima junta dels senyors constitucioners a fi de que discorren sobre son contengut y, en cas los aparega, ne disposen constitucions o capítols de Cort, ajustant-hi o llevant-ne lo que·ls apareixerà més convenir, reportant-se après als tres il·lustríssims estaments.

1337. y demás cosas sobre ditas; *al marge esquerre.*

1338. *A continuació, Reg, ratllat.*

1339. *A continuació, stam, ratllat.*

Que sie remès als constitucioners

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita relació y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 12 del corrent, delibera conformar-se, com se conforma, en tot y per tot al deliberat per lo //674r// il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Combinació de Capítol de Cort número 70

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol de Cort de número¹³⁴⁰ 70, que parla de la presentació de lletres y requestas, que fou llegit en lo present bras al primer del corrent y comès a sos advocats per a què, en intel·ligència de las decretacions dels il·lustríssims brasos, disposen un capítol de Cort sobre son contengut, lo qual han reportat al present bras per pèndrer-se resolució.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, havent ohit lo dit capítol de Cort de número 70, la minuta de capítol de Cort sobre lo mateix fi format y reportat per part de l'il·lustríssim bras real y axí mateix altre minuta de dit capítol y son contengut disposada y formada per part del present estament militar, inseguint la deliberació del primer del corrent, ha deliberat conformar-se per medi de son *placet*, com se conforma, ab la dita minuta de capítol per part de est bras disposada y formada. Y que esta deliberació, junt ab ditas minutas, sie reportada als altres il·lustríssims braços per medi del promotor del present, esperant que se conformaran a ell, en atenció de compèndrer la dispositiva de dit capítol y minuta de l'il·lustríssim bras real y altres circumstàncias.

674r//

Paper en forma de constitució per la reducció de censals creats en moneda de sisens

Ítem, se és llegida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real lo die 5 del corrent, en què, havent-se llegit en ell un paper en forma de constitució disposant la reducció dels censals que se crearen en lo temps que corria la moneda de sisens, en la conformitat se han reduït y reduexen per la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, a la qual reducció pugan los deutors compèl·lir als acreadors; y axí matex, lo dit paper en forma de constitució.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, havent ohit dit paper y deliberació de l'il·lustríssim bras real, atnent que de posar-se en pràctica la minutada constitució naxerian diferents litigis y qüestions entre comuns y particulars de est Principat, en grave perjudici de aquells, los quals deu prevenir y obviar la

---

1340. A continuació, 6, ratllat.

present Cort General, ha deliberat per ço que lo dit paper en forma de constitució sie arrimat.

Capítol de Cort 161

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort de número 161, en què se dóna facultat y permís de tràurer-se fusta per espay de deu anys per la fàbrica de un vaxell de guerra y una galera per servey de la sagrada y militar religió de Sant Juan de Jerusalem, ab las prevencions que conté dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, en atenció de que los cavallers de la sagrada y militar religió de //675r// Sant Juan de Jerusalem costejaran ab sas naus los mars de Catalunya, limpiant sas costas dels cosaris infels que las molestan, ha deliberat per ço *placet* que·s concedesca a dita religió lo permís de valer-se de la fusta de aquest Principat, la que sie necessària y menester per la fàbrica de un vaxell o una galera, o bé per remplasar los vaxells y galeras que té dita religió, a saber és, per una o altre de ditas cosas, entenent-se que la fàbrica de dit vaxell o galera o remplàs de vaxells y galeras dega fer-se en lo present Principat, quedant a càrrech de dita religió lo pagar lo cost o valor de la fusta, los treballs y mans dels oficials y artífices y lo demés que se offeresca per dita fàbrica.

Capítol de Observança y visita real

Ítem, se ha llegit una representació feta per los senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners, respecte dels capítols de la Observança y de la visita real; y lo Capítol de número 167, en orde a la disposició y formació del Tribunal de Contrafaccions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, atnent que la disposició y formació del Tribunal de Contrafaccions en la forma expressada en dit capítol és una de las majors importacions de esta província y que és negoci digne de tota premeditació, ha deliberat per ço que son il·lustríssim president nomene dos personas de est il·lustríssim congrés, las quals, junt ab los advocats del present estament, conferescan //675v// y discorren sobre lo dit capítol y altres dependents de aquell, y lo que sobre son contengut idearan y regonexeran ser de major conveniència ho reduescan en escrits, reportant-ho al present bras per a què, en sa intel·ligència, pugua resòdrer ab major acert en negoci de tanta importància.

En execució de la qual deliberació, lo il·lustríssim senyor president ha nomenat los senyors: Francisco de Verthamon y don Joseph Càncer y Pratsenjulià.

*Die dominica, XIII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia jam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Jacinto Descallar y Ortodó.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joseph Móra y Cirera.

676r// Juan de Boxeda.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Alonso de Pallarès.

Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Don Carlos Fiviller y Torres.

Don Jayme de Copons y Falcó.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.

Don Anthoni Sunyer y Belloch.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Emanuel Ferrer y Ciges.

Don Honofre de Lentorn.

Don Balthezar de Oriol y Marcer.

Francisco de Verthamon.

Don Juan Copons y Falcó.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Francisco Basteró.

Don Joseph Marlès y Massana.

Joseph de Sala.

Joseph de Sala y Mas.

Don Lluís Bru y Cànter.

Miquel de Cassador.

Francisco¹³⁴¹ de Graell y Brossa.

Fèlix de Sala y Sasala.

Don Juan Claresvalls.

Anton de Solà y Carreras.

676v// Don Francisco Morer y Càncer.

1341. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Don Joseph Terré y Marquet.
Diego de Vila y Peyret.
Don Armengol de Paguera.
Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Don Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Esteve Vadell, Lleó y Besturs.
Joseph de Vilallonga y Maresma.
Doctor Joseph Solà y Guardiola.
Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Joseph Desprat y Cebasona.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Ramon de Carreras.
Don Visens Magarola.
Francisco de Morata.
Balthazar de Llunes.
Don Francisco Marlès y Massana.
Francisco de Sala y Brandia.
Don Gerònim de Magarola y Grau.
Don Miquel Cordellas.
Don Gerònim Ferrer.
Jacinto de Geralt.
677r// Don Benet Mir.
Narcís de Vilamala y Grau.
Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Joseph de Rialp.
Francisco de Tord y Granollach.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Joseph Ferrer y Roca.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Don Francisco Segrera y Massana.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Don Francisco de Amigant y Olzina.
Don Juan Claresvalls.
Salvador de Texidor.
Don Jacinto Oliver de Botaller.

Don Joseph Terré y Granollach.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Francisco de Sabater.
 Joan de Llorach y Moxó.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Joseph Eril.
 Don Anton Eril.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 677v// Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Gerònim Generes.

Capítol de Cort 142

Als quals axí convocats, se'ls és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 142, contenint que sa magestat se servesca interposar sa real auctoritat ab la Sancte Sede Apostòlica perquè concedesca extenció de las gràcias de canonicats magistral y doctoral en las cathredals de Lleyda y Urgell.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Capítol de Cort número 162

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 162, contenint que lo sotsveguer de Gerona no puga conèixer de ninguna causa de militar y gaudint, axí moguda com movedora.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que los militars de totas las vegaries no estigan subjectas sinó als veguers o regent la vegaria, no obstant qualsevol consuetut en contrari.

Capítol de Cort número 163

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 163, contenint que, trobant-se en la present ciutat lo tercio que formarà la Deputació y algun soldat en ell cometrà algun delictes, hage y dega conèixer de ell lo consistori de deputats privativament a altre qualsevol official.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

678r//

Capítol de Cort número 164

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 164, contenint que sa magestat se digne donar al portantveus de general governador la graduació y nomenament de general de la artillaria y ab lo sou¹³⁴² y raccions de pa y civada.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

1342. A continuació, de, ratllat.

Capítol de Cort número 165

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de número 165, contenint que lo relador de contencions que sol nomenar lo canceller per son descans no puga exigir més de vint-y-sinch lliuras en referir qualsevol causa de contenció; y que lo nottari sols puga exigir sis diners per fulla de custòdia dels papers que originalment se cusiran en lo procés.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint después de la paraula «instruments», «de tots súplicas y deduccions procesals».

Capítol de Cort número 166

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 166, contenint que lo advocat y procurador fiscal, en las causas fiscals com en las que lo fisch aderirà a la part, no pugan demanar ni rèbrer victòria alguna per rahó de despesas condemnades.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab què se observe lo mateix en lo real concell //678v// de la Batllia General y en lo tribunal del mestre racional.

Capítol de Cort número 170

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 170, respecte de la visita real.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, attenant que lo capítol llegit¹³⁴³ conté differents punts dignes de reflexió y que tenen alguna connexitat ab los de la Observansa, ha deliberat ésser comès a las matexas personas a las quals lo present bras lo die de ahir cometé los de la Observansa, perquè los revejan y després fassen relació de llur sentir, a fi de que ab més premeditació puga deliberar lo de major acert; y que ditas personas no estigan restretas a atèndrer a la planta y disposició contenguda en dit capítol, sinó també sien servits advertir y prevenir tot lo que·ls aparega ésser de conveniència per a lograr-se lo fruyt de la pública utilitat y evitar los danys y prejudicis que fins vuy se han experimentat.

Constitució número 114

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 114, decretada en lo present bras a 8 del corrent, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, commutant la decretació feta dit die vuyt del corrent, ha resolt *placet*, anyadint que als que se abatran no se'ls puga concedir guiatges, sinó en lo cas que tots los acreadors //679r// hi consentescan.

1343. la constitució llegida, *corregit*.

Combinació Constitució número 87

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 87, decretada en lo present bras a 21 de janer pròxim passat, que a 29 del mateix se tornà a llegir y decretar, per la discrepància de decretacions dels altres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Combinació Capítol de Cort número 103

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 103, decretat en lo present bras a vuyt del corrent, per haver lo il·lustríssim bras real decretat a nou del mateix *placet prout placuit stamento militari*, ajustant que no's perjudique a las vilas y llochs de ditas baronias si tenen algun privilegi en contrari.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit presenti stamento militari die 8 currencium, cum addicione* de no perjudicar a las vilas y llochs que tingan privilegi en contrari, *sicut fuit decretum nona currencium per*¹³⁴⁴ *illustrissimo stamento regale*.

Combinació Constitució número 90 [sic]

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 80, decretada en lo present bras a sis del corrent, per haver lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ahir decretat *placet*, anyadint que los que contrafaran incidescan en las penas de la Observansa, y ab las matexas lo correu major o sos officials que permetran que en sa casa se desclogan cartas sens avisar al concistori de deputats y ohidors de la violència, lo qual concistori tinga obligació de exir a la defensa, en pena de una tersa de son salari.

679v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in sua ultima decretacione*, anyadint que, en orde als ports de las cartas, per mig real se entengan dotse dinés moneda de ardots barcelonesa, y axí respectivament.

1344. *presenti stamento militari die 8 currencium, cum addicione* de no perjudicar a las vilas y llochs que tingan privilegi en contrari, *sicut fuit decretum nona currencium per, al marge esquerre*.

*Die lune, XV mensis februaryi, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona jam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Ignasi Pontarró.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Francisco¹³⁴⁵ Graell y Brossa.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 680r// Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Joan Francesch de Masdú.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Miquel de Cassador.
 Don Jacinto Segrera y Xifre.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Barthomeu de Llansa.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Don Ramon Rodolat.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Ignasi de Marí y Ginovès.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Pau Dalmases y Ros.

1345. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph Ferrer y Roca.
Francisco Magí de Perelló.
Don Joseph Eril.
680v// Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Visens Magarola.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Joan Francesch de Maresch.
Don Juan Copons y Falcó.
Joseph de Monserat y Brossa.
Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
Don Miquel de Cordellas.
Joseph de Vilallonga y Maresma.
Joseph de Sala.
Narcís de Vilamala y Grau.
Francisco Puigdesàlit y Sàyz.
Don Ramon Copons del Llor.
Lo senyor comte de Solterra.
Don Carlos Alemany y Bellpuig.
Ramon de Torme y de Salvador.
Don Jayme de Copons y Falcó.
Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
Don Ignasi de Miquel.
Don Pasqual Areny.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Ignasi de Bòria.
681r// Don Francisco Morer y Càncer.
Ramon de Falguera.
Joseph de Melianta y Sullà.
Martí de Sabater y Agullana.
Salvador de Texidor.
Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
Don Honofre de Lentorn.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Francisco Basteró.
Don Bonaventura de Tristany.
Fèlix de Sala y Sasala.
Don Carlos Fiviller y Torres.

Olaguer de Monserrat.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Lluís Claresvalls.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Gerònim Magarola y Grau.

Capítol de Cort 171

Als quals axí convocats, se'ls és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 171, contenint lo¹³⁴⁶ que hauran de observar los diputats del General de Cattelunya, assí generals com locals, venint en sa notícia que no se observen las constitucions y capítols de Cort o altres privilegis generals o particulars del present Principat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Constitució número 172

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 172, respecte del moderar-se ab tota moderació los dots segons los havers y calitat de las personas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //681v// *placet*.

Capítol de Cort número 173

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 173, contenint que lo canceller, vicescancer y altres nomenats en dit capítol hagen de jurar las constitucions, capítols y actes de Cort dins un mes després de la conclusió de la present Cort.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Cort 71 novament disposat

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 71, novament disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, segons lo tenor de las decretacions y deliberacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Redrés número 81

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 81, contenint que los salaris se tatxaran als oficials que han treballat en la present Cort sien satisfets y pagats a dits oficials antes y primerament que los salaris de diputats y ohidors de comptes y demés oficials del General.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que sie arrimat.

1346. lo, *interlineat*.

En aquest dia, lo il·lustríssim senyor president ha donat la proposició següent:

Il·lustríssim senyor.

Per part de l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats se ha noticiat ésser de conveniència, segons las intel·ligèncias que's tenen, de que importaria que esta matinada //682r// se posen en possessió y presten lo acostumat jurament los dos sacerdots que estaven destinats per la cobrança dels sis sous per cada càrrega de vi dels ecclesiàstichs, y si apar dexar per altre ocasió deliberar sobre los demés punts continguts en la última representació; y axí vostra senyoria il·lustríssima serà servit deliberar lo que li aparega més convenir.

Que los diputats prengan lo jurament a certs collectors

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita proposició, ha deliberat que los il·lustríssims senyors diputats prengan lo jurament y donen possessió als sis collectors dels portals de Mar, Nou y de l'Àngel, ço és, dos en quiscun de ells, ço és, los mateixos que cuydaven, perquè continuen en exigir, segons lo últim arrelament del donatiu proppassat, la imposició per cada càrrega de vi que entraran o faran entrar los ecclesiàstichs y gaudints de immunitat ecclesiàstica habitan en esta ciutat, y també dels dos altres sacerdots que còrrian en la mateixa dependència, segons lo acort antecedentment pres. Y que esta deliberació sie noticiada al dit concistori perquè quant antes ho pose en execució.

Redrés número 78

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 78, en què se aumenta lo salari a l'escrivent ordinari de escrivà major de la Deputació, per no concordar las decretacions dels altres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ha resolt *placet sicut jam placuit in sua ultima decretacione*.

682v// Redrés número 74

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 74, disposat sobre las insiculacions de las bolsas de diputat y ohidor militar per medi de vendas de casas, per justificar lo domicili en la vegaria per la qual voldran insecular-se, en lo qual capítol han decretat los braços ecclesiàstich y real que sie comès a las sis personas nomenades per los braços de la present Cort per tractar de l'aument dels llochs en las bolsas de diputat[s] y ohidors reals, perquè axí mateix discorren sobre dit capítol y¹³⁴⁷ reporten als braços lo que idearan.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ha resolt *placet eo modo que placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

1347. A continuació, ho, ratllat.

Combinació Capítol de Cort número 92

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 92, que parla dels calculadors de las causas y sos salaris, al qual decretà lo present bras que los calculadors no puguessen despatxar un càlcol posterior que primer no hagen entregat y despatxat lo anterior; y lo il·lustríssim bras ecclesiàstich anyadí a esta decretació «com en lo càlcol anterior no se offeresca llegítim impediment per a despatxar-se primer que lo posterior».

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in sua ultima decretacione*.

685r// Se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die 13 del corrent, sobre la súplica presentada per don Carlos Alemany y Bellpuig, ab la qual se conforma ab lo deliberat en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als dos y set del corrent y en lo present a onse del mateix.

Ítem, se ha donat per proposició la relació en escrits feta per las sis personas de la il·lustríssima junta dels tres estaments, nomenades inseguint la deliberació del present bras feta a 13 del corrent, lo tenor de la qual relació és com se segueix:

Il·lustríssim senyor. En virtut de la commissió, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices:*

**Relació de las personas¹³⁴⁸
nomenadas per lo despaig de la Cort**

683r¹³⁴⁹// Il·lustríssim senyor.

En virtut de la commissió donada lo die 13 del corrent per los il·lustríssims braços a las divuyt personas, és a saber, a sis de quiscun dels tres il·lustríssims estaments, recayent la commissió en què ditas divuyt personas, en consideració del que sa magestat (Déu lo guarde) era estat servit insinuar y proposar als tres il·lustríssims presidents de [ls] tres il·lustríssims braços, aixís en orde als medis y disposicions que-s podian discórrer per a què ab tota activitat y ab la major brevedat se pogués passar a la conclusió de la present Cort, majorment concorrent las circumstàncias que demonstren voler lo enemich invadir lo present Principat de Cathalunya per diffarents parts, com en effecte actualment lo està invadint, en tan gran y conegut dany de las personas y béns de sos naturals y habitants, essent tant de son real servey procurar-se la més vigurosa defensa ab tots aquells medis més proporcionats y que la necessitat y urgència de las cosas sollicitan. Per ço, en execució de la referida commissió que vostra senyoria il·lustríssima fonch servit fer a ditas divuyt personas, estas des de luego anelant la més prompta expedició sobre lo comprès en sa commissió, després de aver premeditada una y moltas voltas matèria tant grave e important al servey de sa magestat, bé e utilitat pública del present Principat, //683v// són estats de sentir que altre dels medis més eficases y que-s concideran de la major importància en¹³⁵⁰ lo estat present, axís perquè se logren los més promp-

1348. A continuació, p, ratllat.

1349. Document rellegat entre els folis 682v i 685r.

1350. de, ratllat; en, interlineat.

tes efectes erogadors y que podan servir per las reals tropas de sa magestat, com y per tot lo que-s pugua regonèixer ser de més conveniència a la pública y comuna utilitat del present Principat, únicament se redueix y se assola en què se done fi y conclusió a las presents Corts Generals. Y perquè no-s mal-logre medi que-s regoneix tant justificat, del qual se segueix donar los il·lustríssims braços tota satisfació a sa magestat en quant és estat servit insinuar a sos il·lustríssims presidents, que attenant a que los il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar han alsat tots los discentiments ab la bona fe y esperança de que lo il·lustríssim bras real alsàs o fes alzar los que se havian posats en son bras, y que ab todas las circumstàncias se conformaria dit il·lustríssim bras real a medi tant proporsionat y lo més aplicable per a conseguir-se tant desitjat fi, com ho és lo de la conclusió de las presents Corts, y que sobre ser tant del cas la brevedat en annuir lo alçar dits discentiments de l'il·lustríssim bras real, se està esperant no sols la notícia de haver-lo posat en execució sinó també la resposta sobre lo mateix assumpto, que per ço vostra senyoria il·lustríssima se servezca, per medi de embaxada dels dos il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar, insinuar al dit il·lustríssim bras real lo viu sentiment que cap als dos il·lustríssims braços de que no se hage lograda fins ara la notícia que per instants se esperave de haver alsats dits discentiments, //684r// perquè quedan per estas rahons suspesas las disposicions y medidas que des de luego serian ideadas per a arribar a la total conclusió de las Corts que se estan celebrant, de que se ha de seguir tant gran servey a sa magestat y utilitat al bé públich, majorment en consideració de las contínuas instàncias que sa magestat se serveix fer als il·lustríssims braços per a què, a vistas de las invasions que està fent lo enamich en lo present Principat, lo senyalat servey que se li farà [en] conclòurer la present Cort per a poder passar a fer todas aquellas prevencions més oportunas per a repel·lir y subjugar als enamichs y fer-los desistir de sas invasions, y no se frustren los progressos per causa d'esta retardació. Y que a un mateix temps se servís vostra senyoria il·lustríssima donar los ordes més convenients y prevenir que se paràs de assí en havant en la formació de novas constitucions, capítols y actes de Cort, si no és solament a alguna o algunas que apareguessen a la il·lustríssima Junta de Constitucioners ésser de summa importància, no entenen en què no tingan son degut fi las que-s troban ja passadas per los tres il·lustríssims braços y que solament per ara la aplicació fos en posar en sa deguda y legítima forma las constitucions y actes de Cort fahents axí per lo fet de la Observança com per lo fet de la visita real; lo que se representa a vostra senyoria il·lustríssima per a què, segons sa elevada y alta comprehensió, se digne deliberar lo que sie de son major agrado, que serà sempre lo més segur y assertat al major servey //684v// de una y altra magestat, crèdit de la nació y lustre de vostra senyoria il·lustríssima.

Que per medi de embaxada se suplique al bras real que alse sos discentiments

E lo dit bras militar, ohida la relació en escrits feta per las sis personas del present estament que han concoregut ab igual número dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real per idear lo que condueca per la insinuació feta per lo rey nostre senyor (Déu lo guardi) als tres il·lustríssims senyors presidents de la present Cort, inseguint la commissió dels tres il·lustríssims estaments donada als 13 del corrent, conciderant quant importa guanyar los instant en matèria tant grave y de la primera importància, puix en ella se interessa lo major servey de una y altre magestat, crèdit de la nació y lustre de //685v// la present Cort General,

delibera per ço lo present estament que, per medi de embaxada en escrits reportadora per dos individus del present il·lustríssim congrés, elegidors per son il·lustríssim senyor president, se insinue a l'il·lustríssim bras real lo viu sentiment que cap als dos il·lustríssims braços ecclesiàstich y¹³⁵¹ militar de que no se hage lograda fins ara la notícia que per instants se esperave de haver alsat dit bras real o fer alsar los discentiments que en dit bras se troban posats per alguns de sos individus, puix los posats en lo ecclesiàstich y present estament se són alsats ab la bona fe y esperança que lo real faria lo mateix, attès aquells tenen suspesas las disposicions y medidas que des de luego serian ideades per arribar a la total conclusió de estas Corts, de que se ha de seguir tant gran servey a sa magestat y utilitat al bé públich, mayorment en consideració de las contínuas instàncias de sa magestat e invasions executa lo enemich en aquest Principat, puix espera sa magestat que ab lo servey li farà la present Cort en sa conclusió se podrà passar a las prevencions més oportunas per a repel·lir y subjugar als enemichs, fent-los desistir de sas invasions y adelantar los progressos que vuy quedan suspesos per la retardació de la Cort; //686r// que lo il·lustríssim senyor president, per lo medi li aparega, pose en notícia de l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats quant importa execute las més promptes y degudes disposicions de cartas circulars y altres que pugan abreviar la cobranza y paga de la anticipació que la present Cort té offerta a sa magestat, com ho espera de son acreditat zel y fervor al real servey;¹³⁵² que antes de fer-se la referida embaxada a l'il·lustríssim bras real, se fassen las diligèncias posibles per a fer alsar tots los discentiments que·s troban posats en lo ecclesiàstich y present per sos *respective* individus;¹³⁵³ que se done intel·ligència a la il·lustríssima Junta de Constitucioners omitiescan la formació de novas constitucions y capítols de Cort, si no és que fos algú o alguns que·ls aparagués ésser de summa importància; que·s procure posar en límpio y deguda forma totas las constitucions, capítols de Cort y del Redrés que fins vuy han passat per los tres il·lustríssims braços o altre de ells, com no menos lo despaig de las Constitucions de la Observansa y de la visita real; que las 18 personas de dita il·lustríssima junta últimament formada que han feta dita relació invigilen en lo total despaig de ditas constitucions fins vuy fetas, que per qualsevol motiu se troban detingudas en //686v// un o altre de dits il·lustríssims braços, en la elecció dels medis per lo donatiu fahedor y demés conduhesca per la major acceleració de la conclusió de la Cort. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich per medi de sos promotors, y a l'il·lustríssim bras real per medi de embaxada.

1351. *A continuació, real, ratllat.*

1352. *A continuació, y, ratllat.*

1353. *A continuació, y, ratllat.*

Y lo dit il·lustríssim senyor president, en execució de dita deliberació, per reportar dita embaxada ha nomenat los senyors: don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Felip Ferran y Çacirera.

Bras ecclesiàstich, sobre lo mateix negoci

Ítem, se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ahir a la tarde, en orde a la relació feta per las sis personas que per part de aquell il·lustríssim estament concorren en la junta de las 18 personas nomenades per los tres il·lustríssims braços per facilitar lo despaig de la Cort, ab la qual ha resolt que, per medi de embaxada, sie representat a l'il·lustríssim bras real tinga a bé alsar los discentiments que·s troban posats en ell per alguns de sos individus, a fi de que·s pugan posar en pràctica las disposicions que més pugan facilitar la més breu conclusió de la Cort.

687r//

Dicto die, hora tertia jam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit don Franciscus de Basteró, y Lledó, Barchinone populatus, tanquem procurator Francisci de Gemmir y Leonart, Matarone populati; constat de procuracione apud me, Joannem Franciscum Verneda, nottarium publicum Barchinone et secretarium illustrissimi brachii militaris infrascriptum, die duodecima currentium.

Capítol de Cort número 14

Se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 14, novament disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Constitució número 137

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució¹³⁵⁴ de número 137, respecte de la exacció del dret de sello, que als quatre del present mes fou comesa als advocats del present bras y a don Joseph de Càncer y Pratsenjulià, los quals han format una minuta y la han reportada al present bras per a decretar y resòdrer lo de major conveniència.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, havent ohit la Constitució de número 137 y una minuta disposada per part del present //687v// il·lustríssim

1354. lo capítol de Cort, *corregit*.

bras sobre lo contengut en ella, en execució de la deliberació presa als quatre del corrent, ha deliberat dit estament militar conformar-se per medi de son *placet*, com se conforma, ab la dita minuta de constitució per part de est bras disposada y formada. Y que esta deliberació, junt ab dita constitució y minuta referida, sie reportada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos, esperant que se conformaran ab lo contengut en dita minuta, en atenció que sa dispositiva comprèn lo estatuhit en dita constitució.

**Paper en forma de constitució,
que parla de la sèquia de Puigcerdà**

Ítem, se ha llegit un paper sens número, disposat en forma de constitució, contenint que ninguna persona puga fer rompiments o impediments alguns en la sèquia de Puigcerdà, ni suspèndrer ab ells lo curs de las ayguas que passen per dita sèquia y entran a la vila de Puigcerdà.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que lo dit paper sie comès, com lo present bras per sa part comet, a la il·lustríssima Junta de Constitucioners, perquè lo revejan y, si se'ls ofereix alguna dificultat, la reporten als il·lustríssims brasos *respective*, fent-se decretar primer en son cas per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich.

**Altre que parla dels advocats
y procurador fiscal de Girona**

Ítem, se és llegit un paper en forma de constitució, que parla dels advocats y procurador fiscal de Gerona.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, en concideració que lo die de vuy, al matí, inseguint lo acort pres //689r// en la il·lustríssima junta de las 18 personas nomenades per a discórrer sobre la última insinuació feta per sa magestat (Déu lo guarde) als tres il·lustríssims presidents de esta Cort, se ha, entre altres cosas, resolt donar-se intel·ligència a la il·lustríssima Junta de Constitucioners que omiteca la formació de novas constitucions y capítols de Cort, per lo molt que importa y tots interessam en sa conclusió, delibera per ço que la dita constitució llegida y las demés que pugan procrastinar la Cort y no toquen a la conveniència pública de tot lo Principat sien arrimadas.

Ítem, se ha llegit una súplica presentada per part de la religió benedictina claustral, la qual és del tenor següent:

La religió claustral benedictina de Sant Benet, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

Súplica de la religió claustral benedictina

688r¹³⁵⁵// Il·lustríssim senyor.

La religió claustral de Sant Benet, del Principat de Catalunya, suplica a vostra senyoria il·lustríssima se digna suplicar a sa magestat, per via de capítol de Cort, sie de son real servey estatuhir y disposar que las abadias de la dita religió claustral agen de ser provehidas en subjectas professos en dita religió.

Esta gràcia és molt fundada ab la disposició de dret comú y del Sagrat Concili de Trento, puix en diffarents disposicions canòniques se troba disposat que los beneficis ecclesiàstichs regulars se hagen de donar als regulars y los seculars als seculars, y singularment en lo capítol «*Cum singula de electionibus in sexto*», capítol «*Cum de beneficio de provendis*»¹³⁵⁶ in sexto», y en lo Cànon 21, *cessione* 25 de Concili de Trento; y explicant los doctors las ditas disposicions canòniques, afirman que los beneficis ecclesiàstichs regulars han de ser donats als religiosos de la mateixa religió.

És també la dita gràcia molt conforme a la mente y disposició dels sereníssims antecessors de sa magestat que fundaren los monastirs de dita religió, puix en diffarents privilegis que concediren a dits monastirs, en lo acte de ditas fundacions expressament digueren y volgueren que fossen elegits per abats dels dits monastirs un dels religiosos de aquells, com més llargament se troba representat en un memorial que se donà a sa magestat, còpia del qual se posa en mà de vostra senyoria il·lustríssima. Y finalment, la mateixa gràcia és molt conforme a la universal obser//688v//vança de totes las damés religions, en las quals no se alegeix prelat algú que no sie dels subjectas professos en la mateixa religió.

Tot lo que y lo demés que està més llargament deduït en lo dit memorial, posa la dita religió en la alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima per a què, en vista de las justificadas rahons y motius que li assisteixan, se digne instar se fasse sobre dit punt capítol de Cort. Lo qual, a més de ser molt just y equo, redundarà en gran benefici y augment de dita religió y sos individus y ho rebrà a singular mersè de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc. Bachs.*

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

s.n.¹³⁵⁷// Señor.

En el Principado de Cataluña y Condados de Rossellón y Cerdeña de hallan dos congregaciones de monges de la sagrada religión de San Benito; una que se llama de observantes, y es la de Valladolid, cuyo instituto siguen los monges del santo convento de Nuestra Señora de Monserrate y otros dos o tres monasterios de aquella congregación; otra que llaman de claustrales, de la provincia tarraconense, que son quinze monasterios gobernados por su abad como cabeça del convento, y otros de religiosas, haziendo con los conventos de Aragón y Navarra, así de religiosos como de monjas, una congregación. De estas quinze abadías, vuestra magestad (que Dios guarde) es patrón de las catorze, quedando la una que es de Santa María de Serrateix a nominación de Su Santidad.

Y aviéndose experimentado que en todas las vacantes de las abadías de la congregación claustral tarraconense aspiran a la pretensión de ellas diversos sugetos eclesiásticos, así seglares como regulares, de otras religiones y congregaciones de dicho Principado, los abades y religiosos de dicha congregación tarraconense esperan de la clemencia de vuestra magestad le hará merced en proveer; siempre que vacaren, alguna de las dichas abadías a religiosos hijos de la misma congregación, pues la justicia parece ser favorable a esta pretensión por los motivos siguientes:

1355. Document relligat entre els folis 687v i 689r.

1356. En lloc de prevendis.

1357. Document imprès, relligat entre els folis 688v i 689r, sense foliar.

s.n.// *Agradecidos los príncipes católicos que governavan este Principado de las mercedes recibidas de la Magestad Divina, en las vitorias ganadas contra los moros que le tenían entonces sojuzgado, erigieron y fundaron en él muchos conventos baxo la regla y religión del glorioso padre San Benito, que florecía en la iglesia de Dios en aquel tiempo, con presidencia de abad, y en todas ellas, en tiempo de vacación de la prelación, dieron la forma de la elección del nuevo abad; pondranse algunas por escusar prolixidad, pues todas uniformemente lo dizen, como se halla en los archivos antiguos de cada uno de los monasterios.*

El emperador Carlo Magno, ratificando la fundación del monasterio de Santa Cecilia de Castellbó, hecha por el rey Pipino, su padre, baxo la regla de San Benito, otorgó la fundación dicha, dotando el monasterio de rentas en el año tercero de su reynado, que era el de 771 de la natividad de Christo Señor Nuestro; y tratando de la elección del abad, dispone con estas palabras: «Quoque illis concedimus quandocumque Divina vocatione memoratus abbas vel successores ab hac luce migraverint, ex semetipsis eligendi eternam licenciam habeant, iuxta institutionem Sancti Benedicti». Pareciéndole a dicho príncipe ser conveniente para el buen gobierno espiritual del monasterio ser abad uno de los mismos monges que en él vivían, y lo observó el mesmo emperador en la reedificación del monasterio de San Miguel de Coxà, que por un grande diluvio se avía derruido, pues Protasio, que fue nombrado abad para la restauración, fue primero monge y se dió al glorioso San Benito antes de ser abad.

Ludovico Pío, en el año 13 de su reinado, que sería en los años de 813 a 840, que murió, en un privilegio concedido al monasterio de San Pedro de Rodas ordena desta manera: «Et quandocumque Divina pietas //s.n.// eundem abbatem ab hac luce susceperit, ipsi monachi ex semetipsis, nostro consensu, talem eligant qui ipsam congregacionem secundum Sancti Benedicti regulam regere valeat».

El mismo rey, en otro privilegio a dicho monasterio concedido en el año ocho de su reynado, dize: «Post decessum eiusdem loci abbatis, alium ex ipso monasterio eligendi potestatem obtineant».

El mismo rey, en el año tercero de su reynado, a ocho de las kalendas de setiembre, en un privilegio y donación que hizo al ilustre monasterio de Santa María de Ripoll, dize: «Et quando abbates decedant, ipsi inter se abbates eligant, secundum regulam Divi Benedicti».

Carlos calvo, en la donación de diversas rentas que hizo al convento de Santa María de Arles, a siete de las kalendas de marzo, en el año nueve de su reynado, manda y dispone: «Licenciam habeant ipsi monachi secundum regulam Sancti Benedicti ex se abatem eligendi».

El rey Lothario, en el privilegio concedido al monasterio de San Cugad en el Vallés, cerca de Barcelona, en el año de la encarnación del Senyor 987, en el qual confirma las donaciones a aquel convento hechas por Carlo Magno, su abuelo, y Ludovico Pío, su padre, dispone: «Et quando abbates obierint, possint monachi unum ex eis in abbatem eligere, secundum regulam Sancti Benedicti».

Quando se hizo la consecración de la iglesia del convento de Ripoll por el obispo de Gerona, en presencia del conde Borrell y de los obispos de Barcelona, Urgel y Vique, en diez y siete de las kalendas de deziembre, año de la encarnación 977, por los sobre dichos, en concurso de muchos abades y canónigos que a la consecración de tan esclarecida iglesia assis//s.n.//tían y que avía de ser sepulcro de los serenísimos condes de Barcelona, dicho conde Borrell, en el mismo auto de la consecración, dispuso: «Et quando abbates decesserint, ipsi inter se abbates eligant, secundum regulam Sancti Benedicti».

No faltan tampoco disposiciones pontificias que, confirmando las gracias y donaciones que a dichos monasterios de dicha religión por los fundadores se avían hecho, confirmaron también el modo de la elección de abad en caso de vacación.

Urbano II, en la confirmación hecha en favor del monasterio de San Cugad, dada en Roma, al primero de deziembre del año de la encarnación 1098, manda: «Obeunte te, nunc eius loci abbate vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subrepcionis astucia seu violencia proponatur

nisi ille in quem fratres vel fratrum pars consilii senioris, secundum Dei timorem et Beati Benedicti regulam, elegerint». La qual bula confirmó Calixto II con su bula, dada en Roma, a diez y siete de las kalendas de marzo, 1120.

Agapeto II, que gobernó la Iglesia de Dios en el año 946, en su bula concedida al monasterio de Ripoll, en lo tocante a la elección de abad dispone: «Statuimus autem ut quando abbas ipsius cenobii ex hoc seculo migraverit, neque regibus neque a comitibus neque pro qualicumque favoris inanis glorie ibidem abbas sit constitutus sed a cunctis servis Dei eiusdem subscripti cenobii, secundum Deum et secundum Sancti Benedicti patris regulam, digna persona eligatur abbas».

Otras concesiones pontificias están hechas en favor de otros monasterios de dicha congregación, del mismo tenor que las sobre dichas, en razón de la forma de la creación de abad que se guardan en sus archivos, a las quales en juyzio se ha dado entera fe y crédito y admitidas sin alguna contradicción en el con//s.n.//sejo real del Principado, en juyzio contradictorio, quando en los pleytos se han ofrecido y sobre la conservación de sus rentas ha sido menester producir las.

No se apartaron los sumos pontífices y serenísimos reyes en la forma dada en la elección de abades, declarando las calidades que avían de tener de la disposición del derecho común y lo que en otros monasterios ya estava establecido; porque en el derecho se lee una Epístola de San Gregorio a Castorio, obispo, del tenor siguiente (1).¹³⁵⁸ «Abbatem cuilibet monasterio non alium, sed quem dignum moribus atque actibus monastice discipline communi consensu congregacio poscerit, ordinari volumus». Y escribiendo el mismo santo a todos los obispos sobre la libertad de los monges, dize (2):¹³⁵⁹ «Defuncto vero abbate cuiuscumque Congregationis, non extraneus eligatur nisi de eadem Congregatione, quem sibi propria voluntate concors fratrum societas elegerit». Y Clemente V, en el Concilio de Viena que celebró en el año 1311, dispone con el tenor siguiente (3).¹³⁶⁰ «Cum rationi non congruit ut homines disparis professionis vel habitus simul in eisdem monasteriis socientur, prohibemus ne aliquis in abbatem vel prelatum alterius religionis vel habitus de cetero eligatur, quod si secus actum extiterit, sit eo ipso irritum et inane. Per hoc autem, quin religiosus in episcopum secularis vel cuiuslibet ecclesie licite possit eligi non intendimus prohibere». Con lo que se vee la enixa voluntad del pontífice en la dicha prohibición, pareciéndole, como a padre, no ser conveniente para la religión la diversidad de profesión del abad al de los monges.

Desto procede la regla cierta en razón de la provisión de los beneficios eclesiásticos, que los beneficios regulares sean dados a regulares y los beneficios seculares a seculares, que se desume del derecho //s.n.// canónico (4).¹³⁶¹ Y el Sagrado Concilio Tridentino, viendo los abusos tan grandes que se hazían en proveerse los beneficios eclesiásticos regulares a clérigos seculares, contra lo que de derecho estava establecido, por lo que muchos monasterios avían padecido no poco detrimento, assí en lo espiritual como en lo temporal, deseando el Sacro Concilio bolverlos a la cóngrua disciplina de la vida monástica, en el Cánón 2, 1, de la sesión 25, De regul., dispene¹³⁶² estas palabras: «Primum quidem confidit sanctissimum Romanum Pontificem pro sua pietate et prudencia curaturum, quantum hec tempora ferre posse viderit ut iis que nunc commendata reperiuntur et que suos conventus habent regulares persone eiusdem Ordinis expresse professe et que Gregi preire et preesse possunt preficiantur, que vero in posterum vacabunt, non nisi regularibus expectata virtutis et sanctitatis conferantur. Quo ad ea vero monasteria que capita sunt ac primates Ordinum sive abbacie sive prioratus filie illorum capitum nuncupantur, tenentur illi qui in presenti ea in commendam obtinent, nisi sit eis de regulari successore provisum, infra sex menses religionem illorum

1358. Ca., abatem, 3, 18, q. 2.

1359. Can. quam sit, 5, 18, q. 2.

1360. Clem, I, de elect.

1361. C., cum singula de electio. in 6, cap. cum de beneficio de preben. in 6. Gonza., ad Reg., 8. Cancel., gl. 8, número 8. Garc., part. 1, cap. 6, numero 13. Barbos. Plures allegans, collect., ad d. cap. cum de beneficio. numero 12.

1362. En lloc de dispone.

ordinum propriam solemniter profiteri aut iis cedere, alias comende ipse ipso iure vacare censeantur. Ne autem in predictis omnibus et singulis fraus aliqua adhiberi possit mandat Sancta Synodus ut in provisionibus dictorum monasteriorum, qualitas singulorum nominatim exprimatur, aliterque facta provisio surreptiticia esse censeatur, nullaque subsequenti possessione eciam triennali adiuvetur». De la qual disposición del Sagrado Concilio claramente se ve quan solícita anduvo la Santa Iglesia en él congregada, con asistencia del Espíritu Santo, del remedio de los daños que padecían los monasterios de tener sus abadías seculares sino religiosos de la mesma congregación, como a más informados de la observancia regular. Por lo que la Sacra Congrega//s.n.//ción del Concilio, a 12 de deziembre 1585, como refiere Gonz., declaró (5):¹³⁶³ «A nemine preter Summum Pontificem posse conferrí abbatias et beneficia administracionem habencia, nisi professis, iuxta Canones». Y así, resuelven muchos doctores averse de elegir abad un religioso de la misma congregación y no de diferente congregación ni instituto, ni eclesiástico secular, como són Rodríguez y otros que refiere Tamborino (6).¹³⁶⁴ Y que eligiéndose abad de otra congregación o profesión, sea nula; a más de los dichos, lo defienden otros alegados por Barbos. que es de esse parecer. Bien sabido es que el primer rey de Castilla que se intituló rey de España, después de la expulsión de los sarracenos, fue Carlos V por ser nieto del senyor don Fernando, rey de Aragón, e hijo de la senyora Reyna doña Juana, heredera de Castilla. Concedieron pues Adriano sexto y Clemente séptimo, pontífices, los patronazgos de las catedrales y abaciales. Pero lo acordado entre el pontífice y su magestad cesárea, en orden a las abadías, es que ayan los reyes y condes de Barcelona de nombrar en abades, religiosos de la misma congregación de los monasterios; y que no pueda de ninguna manera nombrar en abades personas seculares ni regulares de otras congregaciones; lo que después el Sacrosancto Concilio Tridentino decretó. Esta diploma apostólica está oy en el Archivo Real de Barcelona (7).¹³⁶⁵ Muchas razones dan gravísimos doctores de conveniencia y utilidad en la observancia de lo sobredicho, atendiendo solamente al mayor servicio de Dios, que por no cansar a vuestra magestad se omiten.

Lo que suplica aora la congregación, representando su justicia, no es por vía judicial, sino sólo extrajudicialmente, para que vuestra magestad, en la justificada distribución de las elecciones de la abadías, quede //s.n.// informado del interés de dichos religiosos, nacido de las leyes de los fundadores y predecesores de vuestra magestad, las quales, como se fundan con razón, poco importa lo que se ha hecho, si aora vuestra magestad queda mejor informado de su justicia, con que en el recto juyzio de vuestra meagestad no se ha de atender a lo acostumbrado.

Quanto y más que en servicios, no confiesa la Congregación Benedictina Claustral Tarraconense ventajas a las demás eclesiásticas, qué eclesiásticos han padecido más que los de la dicha congregación; pues en los tiempos passados es notorio fueron presos muchos abades por los ministros de Francia, confiscadas sus rentas, desterrados y con riesgo de sus vidas, por afectos al real servicio, y están padeciendo oy las mismas calamidades algunos abades, pereciendo sin tener de que sustentarse por estar sus abadías invadidas y sus rentas enteramente ocupadas del enemigo, y son dignas de la grande commiseración de vuestra magestad, y primeros vienen a ser que los forasteros, pues es patrimonio de San Benito, su padre, y de dicha congregación, en quien tienen derecho particular.

Los premios hazen los hombres buenos, estudiosos y valientes; los premiados y honrados de muy buena gana se dan al trabajo y al estudio, por ser éste el camino de merecer; más convidan los premios a bien proceder y se despiertan con ellos los ingenios ya caídos; con el premio se realça el

1363. In reg. 8, Canc., glos. 8, numero 78.

1364. Rodríguez, De regula, tomo 2, questione 52, numero 8. Suar, De relig., tomo 4, tract., lib. 2, capítulo 3, numero 11. Sigism., a bono in tract. de elect. et potest. prela. regula. dub., 60, numero 4. Tabor., De iur. abba. tomo 1, disp. 5, quest. 11 per tot. Barbos., De iur. eule. uni, lib. 1, cap. 17, numero 31, 32, 33.

1365. In col. ad clem. 1, de elect. numero 2.

*verdadero y honesto trabajo. Por el contrario, faltando los premios, no ay quien atienda a la virtud; ella no se busca, desvanece el trabajo, se abaten los más gallardos ingenios, se acobardan las más animosas resoluciones, se quita el deseo de emprehender hazañas honorosas (8).*¹³⁶⁶ *Viendo un religioso de la congregación claustral de Cataluña que otros religiosos de su congregación //s.n.// por su virtud, doctrina y prudencia vienen a tener la merced de vuestra magestad de una abadía, se alienta a caminar por el mesmo camino de la perfección, estudiando con vigilancia, observando la virtud religiosa, con aquella esperanza de que a su tiempo puede alcançar semejante merced y honor en su religión; mas si ve que de mucho estudiar no ha de tener más premio que antes y que otros, sin ser religiosos de la misma congregación, han de ocupar sus prelacías, se desalienta, y con que quede observante de su regla parece estar contento, escusando lo penoso y trabajosos del estudio. La emulación se despierta entre los que se tratan y no entre los que no se conocen. En considerar uno de los religiosos claustrales que para merecer ser abad ha de vencer en letras y servicios a todos los eclesiásticos, es fuerza que desmaye; pero si considera que ha de aventajarse o adelantarse a los de su ámbito, que conoce y tiene tratados, pesando sus fuerças, se alienta a merecer; y assí, de hazer merced de las abadías como se suplica, no se seguirá en la congregación cortedad en capacidad y méritos, sino alientos y esfuerço para merecer más.*

*No puede proceder justo disgusto en el común eclesiástico secular y regular de hazer merced vuestra magestad de las abadías a los hijos de San Benito claustrales, pues para sus hijos de dicha congregación fueron las donaciones para los que toda su vida militan bajo su regla han assistido a sus conventos, acudiendo al culto divino y los beneficios primero a los hijos son devidos que a los extraños (9).*¹³⁶⁷

Estas pretensiones no son del común del estado eclesiástico secular y religioso, sino de algún particular, de suerte que concurren el interés particular con el público y común de la religión, el qual deve prevalecer; y aviendo en la congregación personas reli//s.n.//giosas beneméritas para las prelacías, que tienen la qualidad requisita, puede vuestra magestad hazer esta merced en la elección.

Los demás conventos de nuestra congregación fueron elegidos para hijos de cavalleros y de hombres generosos de Cataluña que quisiessen seguir la regla de San Benito, y assí casi todos o la mayor parte son hijos de cavalleros, de suerte que viene a ser esta religión como el amparo de hijos de nobles y de sangre principal y generosa que por la insuficiencia de bienes de sus padres y hermanos no pueden, con la decencia que es menester, quedar en el mundo, y assí se recogen a estos monasterios tan antiguos y principales, procurando que sirvan a Dios, observen santa vida, professen letras para merecer oficios y honras en sus conventos y religión y el último fin es la abadía, para el qual se desvelan en el trabajo honroso, con que los nobles del Principado quedarán contentos quando verán que vuestra magestad haze merced a los monges claustrales de las abadías de sus conventos, con la esperanza que tendrán de que otro día sus hijos y hermanos llegarán a esta honra y merced.

Estas, señor, son las razones de la Congregación Claustral de la Provincia Tarraconense por las cuales se recurre a la clemencia real de vuestra magestad, suplicando humildemente sean observadas las calidades de las fundaciones, los derechos pontificios en la elección de las abadías vacantes que la congregación, obligada de merced tan singular como deseada de todos, ofrece de nuevo emplearse en sus monasterios en rogar afectuosamente a Dios por las perpetuas prosperidades de la real corona y persona de su magestad.

1366. El doctor Agustín Barbosa largamente lo discurre en el memorial suyo, presentado a vuestra magestad, impresso en el principio del libro Praxis exigen. pensio. eule. art. 4.

1367. Ant. Fabr. Bleymanus in sua theor. et prax benefic. libr. 3, tit. 5, numero 20, et pluribus ostendit Renatus in lib. Monast., tit. 2, numero 9.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica, atnent lo present bras a la rellevància dels motius que concorren perquè sa magestat se¹³⁶⁸ incline a concedir al suplicat per dita religió, delibera per ço que dita súplica y memòria que la acompanya sie remesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners, a fi que, per via de capítol de Cort disposador, se suplique a sa magestat sie de son real agrado estatuhir y ordenar que las abadias de dita religió benedictica claustral hagen de ser provehidas en personas pro//689v//fessas de la mateixa religió. Y que la present deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se és llegida altre súplica presentada per don Pau Dalmases y Ros, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. A notícia de don Pau Dalmases, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

Súplica de don Pau Dalmases

690r¹³⁶⁹// Il·lustríssim senyor.

A notícia de don Pau Dalmases y Ros ha pervingut que vostra senyoria il·lustríssima voldria extinguir o no renovar lo offici de coronista del present Principat, que obtenia don Pau Ignasi Dalmases y Ros, fill del suplicant, ab lo pretext que estaria exausta la Generalitat en sos rèdits y no se podria satisfer lo salari de dit offici. E com, il·lustríssim senyor, sie a totom molt notòria la causa per rahó de la qual dit don Pau Ignasi Dalmases està ausent del present Principat, y a no haver succeït sa ausència ja haguera donat a la llum de la impremta las obras que casi tenia concluïdas, com ja n'í ha de impressa alguna, qual és la *Defensa de la Pàtria*, de Paulo Orossio, en la qual usa del títol tant per ell apreciable qual és lo de coronista de vostra senyoria il·lustríssima; y fóra cosa sensurable que, havent usat una vegada de dit títol, no pogués continuar-lo en lo que judica son major interès, y no en lo del salari. Per tant, suplica a vostra senyoria il·lustríssima se digne honrrar dit don Pau Ignasi Dalmases y Ros concedint-li y fent-li gràcia de dit offici de coronista, que en lo de l'interès del salari ho dexa tot en mà de vostra senyoria il·lustríssima per a què vostra senyoria il·lustríssima ho dispose del modo y forma que li aparega més convenient a la Generalitat. Y ho rebrà a singular favor de la generositat de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc. Vilamala.*

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Elecció de cronista en persona de don Pau Ignasi Dalmases

Y¹³⁷⁰ axí mateix, la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die catorze del corrent, sobre lo contengut en dita súplica, ab la qual, en concideració de la satisfacció, intel·ligència, affecte y zel que residexen en la persona de

1368. sa magestat se, *interlineat*.

1369. Document relligat entre els folis 689v i 691r.

1370. *Precedit de E lo dit, ratllat.*

dit don Pau Ignasi Dalmases y per la particular mira a què sempre ha attès per lo lustre de est Principat, ha fet per ço nominació per sa part del dit don Pau Ignasi Dalmases y Ros en coronista de aquest Principat, concedint-li aquells honors que mereix semblant empleo, ab la intel·ligència que per los conciderables ahogos de que la Generalitat se troba oprimida, que per esta rahó no se li assenyale ni delibere per ara cosa alguna per salari, remuneració ni altrament.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas dita súplica y deliberació, ha resolt conformar-se, com //691r// se conforma, en tot y per tot ab la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 14 del corrent; y dit bras militar ha¹³⁷¹ nomenat per sa part en coronista a la persona de dit don Pau Ignasi Dalmases, ab las mateixas expressions en dita deliberació contengudas. Y que esta,¹³⁷² per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

***Die martis, XVI mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona jam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

Narcís de Vilamala y Grau.

691v// Don Carlos de Ribera y Claramunt.

Don Juan Copons y Falcó.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Joseph de Carreras y Talavera.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Fèlix de Sala y Sasala.

Erasma de Lana y Fontanet.

1371. bras ecclesiàstich de 14 del corrent; y dut bras militar ha, *interlineat*.

1372. *A continuació, deliberació, ratllat.*

Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Francisco Magí de Perelló.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre y de Càncer.
 Anton de Llansa.
 Barthomeu de Llansa.
 Joan de Boxeda.
 Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Joseph de Rialp.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Francisco de Prat y Cudinas.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 692r// Don Anton Sunyer y Belloch.
 Joseph de Sala.
 Ramon de Falguera.
 Don Anton Eril.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Balthazar¹³⁷³ de Cadell.
 Ignasi de Bòria.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Joan de Osó y Osó.
 Miquel de Cassador.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Don Ignasi Soler y Junyent,
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Ignasi de Miquel.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Jayme de Copons y Falcó.
 Don Francisco Basteró y Lledó.
 Don Carlos Fiviller y Torres.

1373. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don¹³⁷⁴ Francisco de Graell y Brossa.
 Francisco de Tord y de Granollachs.
 692v// Ramon de Torme y Salvador.
 Don Balthezar de Oriol y Marcer.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Joan Francesch de Masdéu.
 Don Gerònim Generes.
 Francisco de Verthamon.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Juan Francisco de Buil y Cierco.
 Diego de Vila y Peyret.
 Anton de Albertí.
 Don Joseph de Eril.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Lo senyor comte de Solterra.

Don Mariano Vedruna alça un dissentiment

En aquest dia, lo senyor don Mariano Vedruna y Mur desisteix y se aparta del discentiment posat per don Aleix Cayetano de Tristany lo die 25 de janer pròxim passat a la Constitució de número 110, prohibint los disfrasos y màscaras en públich y casas privades, al qual dit don Mariano //693r// se aderí lo mateix dia, per a què's pugua tractar y resòdrer sobre lo contengut en dita constitució, en res no obstant dit discentiment. Y per a què conste, ho firma de mà pròpria en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, tocades las nou del matí del dia 16 de febrer, 1706. Don Mariano de Vedruna y Mur.

1374. En totes les altres llistes, la paraula Don aplicada a aquesta persona està ratllada.

Capítol de Cort número 70

Se ha llegit per segona vegada la minuta del capítol de Cort disposada per part del present bras sobre lo Capítol de Cort de número 70, sobre la presentació de lletres y requestas, etc., llegida y decretada en lo present bras lo die 13 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, en sa decretació feta lo die de ayr, ajustat algunas sircunstàncias.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

**Que-s reporte embaxada al bras real
a fi que alçe los dissentiments**

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia quinse del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia quinse del corrent, ab la qual, en intel·ligència de la resposta féu lo il·lustríssim senyor president de l'il·lustríssim bras real a la embaxada que per part de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich dit dia se li reportà, consistint en què, si bé se havian alsats alguns discentiments posats per part de la excel·lentíssima ciutat, emperò, aserca dels que quedaven, //693v// havia resolt lo savi Concell de Cent posar-se als reals peus del rey nostre senyor (Déu lo guardi) representant-li las rahons y motius li asistian per a posar dits discentiments y perseverar en ells, ha deliberat fer representació a sa magestat y antes de posar-la a sos reals peus participar-ho al present bras per si vol concórrer en la mateixa representació, cometent sa formació a dos personas perquè, junt ab las nomenadoras en son cas per lo present bras, aviven los motius que ocorren y donen satisfacció als que haurà expressat la excel·lentíssima ciutat en sa representació. Attenent lo present bras militar que una de las prerrogativas de la Cort General concisteix en fer declarar los discentiments y debats que se offerexen durant la Cort, alegint-se per est efecte personas per part de sa magestat y de la Cort per dicidir-o y terminar-o, y que sempre serà de utilitat conservar esta tant preciable prerrogativa, ha deliberat per ço que per medi de embaxada se pose en notícia de l'il·lustríssim bras real lo sentiment cap al present bras axí de no haver-se pogut lograr lo alsar-se dits discentiments com de la representació que-s diu haver-se feta per part de la excel·lentíssima ciutat, puix si volia perseverar en ells podia disposar lo il·lustríssim bras real que-s posàs en execució lo medi té la Cort de fer-los declarar en la forma inconcusament //694r// estilada y observada. Esperant que, fent reflexió en lo negoci y al quant importa la breu conclusió de la Cort, se pendran en aquell il·lustríssim bras las medidas que més pugan accelerar-la, per lo molt que se interessa en esta tant gran importància, la qual ha de redundar en servey de las dos magestats, benefici públich y lustre de la nació;

commutant en la forma referida la deliberació presa lo die de ahir en lo present bras. Y que esta, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich per medi de son promotor.

Y lo il·lustríssim senyor president, per reportar dita embaxada, ha nomenat los senyors: don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Felip Ferran y Çacirera.

Dicto die, hora tertia jam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

En aquest dia, lo senyor don Francisco Vilana y Vilamala //694v// alsa lo discentiment que posà lo die deu de janer proppassat a la Constitució de número 43, volent que, dit discentiment en res no obstant, se puga tractar y resòldrer sobre dita constitució. Y perquè conste, ho firma de mà pròpria en la sala dels reys, ahont se junta¹³⁷⁵ dit bras militar, tocades las tres de la tarde del dia 16 de febrer, 1706. Don Francisco Vilana y Vilamala.

Constitució número 43

Ítem, en atenció de haver-se alsat lo discentiment posat a la Constitució de número 43, se ha tornat a llegir y donar per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet illustrissimo stamento militari*, ab declaració que dit capítol no comprega los drets de castellatge o pasatge que fins vuy se han cobrat y exigit per los senyors dels castells de aquest Principat¹³⁷⁶ en virtut de privilegi o consuetut antiga.

Combinació Constitució 174

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 174, decretada en lo present bras als sis de janer proppassat, novament disposada¹³⁷⁷ per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Combinació Constitució 175

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 175, contenant que en lo tribunal de la Batllia General, las provisions de assignació a sentèn-

1375. se junta, *interlineat*.

1376. A *continuació*, axí, *rallat*.

1377. novament disposada, *al marge esquerre*.

cia //695// se fassen sempre per cert dia *cum sequencium continuacione*, conforme se observa en la Real Audiència.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

**Que lo primer die de Quaresma
no sie feriat en la Cort**

Després ha donat per proposició lo il·lustríssim senyor president si aparexeria que lo die de demà se fes feriat matí y tarde.

E lo dit il·lustríssim bras militar, ohida la proposició feta per lo senyor president, en concideració del molt importa accelerar-se la conclusió de la Cort y guanyar-se los instants en assumpto tant important, ha resolt no fer feriat, sinó que·s continue la present Cort lo die de demà, matí y tarde, la horas estilades y senyalades. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

**Que·s donen 500 lliures, sous,
quiscun any a l'hospital de Misericòrdia**

Ítem, se són llegidas las deliberacions de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia 3 y de l'il·lustríssim bras real de 8 del corrent, sobre la súplica presentada per los administradors de l'Hospital de Nostra Senyora de Misericòrdia de la present ciutat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die tres del corrent, sobre la súplica presentada per los administradors de l'Hospital de Nostra Senyora de Misericòrdia, y per lo il·lustríssim bras real lo die vuyt del mateix, sobre dita súplica, conformant-se //695v// ab la de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich; atnent lo present estament la gran necessitat que lo sant Hospital de Nostra Senyora de Misericòrdia contínuament se experimenta y lo consuelo y alvío que los pobres de Jesuchrist de tot est Principat ne reportan de l'emparo de dit hospital, y ésser singularíssima utilitat que se subvinga, a fi de que pugua suportar lo gasto ocasiona lo sustento de tant gran número, que exedeix de tres-centas minyonas y minyons hòrfans y deseparats que en ell se emparan y educan en virtut y treball y quedarian exposats a la perdició faltant los medis per son sustento, dels quals la major part són natus de fora esta ciutat y son bisbat, per lo que apar ésser conforme a justícia y charitat que la Cort General atenga a tant piadosos fins. Delibera per ço conformar-se, com se conformar-se,¹³⁷⁸ ab las deliberacions de dits il·lustríssims braços, y que de pecúnias de la Generalitat sien quiscun any subministrades y pagades als administradors de dit sant hospital, en adjutori y alvío de sas necessitats, sinch-centas lliuras, moneda barcelonesa, duradora esta subvenció fins a la conclusió

1378. *En lloc de conforma.*

de las primeras Cortes, disposant-se per est effecte constitució o capítol de Cort en la mateixa forma que se ordenà y disposà lo de número 79 en la Junta General de Brasos de l'any 1701 y 1702, //696r// commutant en esta forma la deliberació presa per lo present bras sobre dita súplica lo die set del corrent. Y que esta sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se és llegida y donada per proposició la planta ideada per los senyors de la il·lustríssima Junta del Bilans per la nova concòrdia respecte dels censals que la Generalitat fa y presta a sos acreadors, la qual és assí cusida y és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Attès que en lo capítol de l'Ítem 8, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

Planta de la idea o forma de la nova concòrdia del General

s.n.¹³⁷⁹ // Il·lustríssim senyor.

Attès que en lo capítol de l'Ítem 8 de la concòrdia feta per y entre los il·lustríssims y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General del present Principat de Cathalunya, de una, y los acreadors censalistes de dit General, de part altre, als 19 de juliol, 1701, se reservà per la il·lustríssima Cort lo poder disposar, si li apareixeria¹³⁸⁰ en contrari, se passàs per pensament ha representar a vostra senyoria il·lustríssima la formació de altre modo de concòrdia que apar (*salvo sempre*) seria per ditas parts més útil y convenient.

Segons lo pactat en los capítols dels Ítems primer y setè de dita concòrdia, lo dit General se encarregà pagar quiscun any, per lo temps de 20 anys, las pensions íntegras dels censals reb lo Hospital General de Santa Creu de la present ciutat y las dels censos y mitja pensió dels demás censals que lo dit General contribueix; y assignar y consignar vint mília lliuras per quiscun any per lluçió y quitació de las propietats de aquells, és a saber, las deu mil lliuras per lluçió dels que condonarian las pensions cessas y las restants deu mil lliuras per lluçió dels que no las condonarian, sinó que restaria en ser de dèbit; per lo qual effecte, hauria de emplear lo General més de coranta mília lliuras per quiscun any. Las ponderacions que sobre est modo se poden fer del poch lucro resultaria a las ditas parts de dit modo de concòrdia se dexan a la alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima, que millor las compendrà que del que aquí se poria explicar.

Passant a la formació de altre modo de concòrdia, se ha pensat que lo dit General cessàs de pagar pensions, restant aquellas en ser de dèbit menos las dels censals de l'Hospital General sobre dit, que estas se haurian de pagar íntegras per a què no faltàs la subvenció als malalts pobres, y també los censos que fa lo General; y que se assignassen y aplicassen totas las ditas coranta mília lliuras que lo General té¹³⁸¹ assenyaldas per quiscun any en la lluçió y quitació de las propietats dels dits censals, posant en sort de lluçió tants rodolins quants són los censals y als que sortejarian se'ls pagàs y quitàs la meytat de la propietat de quiscun de aquells; y estos que sortejarian se

1379. Document relligat, sense foliar, entre els folis 695v i 696r.

1380. apareixeria, corregit.

1381. A continuació, aplicadas, ratllat.

posassen a altre urna, perquè no poguessen córrer sort fins que tots los demás serian extrets y satisfets de la meytat de la propietat de sos censals, lo que se alcansaria dins deu anys, y seguidament, tornar-los en la urna per continuar la extracció per la restant meytat de ditas propietats; lo que tot se compliria en lo dit termini de vint anys. Y fetas todas las lluçions de ditas propietats, distribuïssen ditas quaranta milia lliuras en pagar las pensions y porratas fins al dia de llur quitació, axí las cessas fins ara com las que cauran en lo termini de dits 20 anys, en la mateixa forma que avuy se pagan, ab igualtat de anys. Del que resultaria benefici considerable a la Generalitat, perquè en dit termini de 20 anys se quitaria de tots sos censals y restaria libre de haver de pagar *a cetero* interessos tant grans com de present paga y deu pagar; y juntament beneficiaria lo interès, que disminuïria per la quitació quiscun any així com aniria quitant propietats, que fet lo compte en la planta havant expressada importaria lo que estalviaria tres-centas y sis mil nou-centes vuytanta-set lliuras, desset sous y quatre diners; y lo que se enderrieria de pensions en dit temps importa tres-centas vint-y-tres mil set-centes vuytanta-duas lliuras y tres diners, que casi seria igual lo que resultaria ab lo que se enderrieria. Y als acreadors també molt convenient, perquè dins lo termini de deu anys cobrarian la meitat del preu, que resmersant-lo ja cobraria la mitja pensió que en la altre concòrdia promet lo dit General pagar, ab què no perdria un poch de temps per la espera de la sort, perquè axí com poria ésser lo que sortejaria en lo desè any, també poria ésser sortejar en lo primer. A més de que, encara que fos lo últim, seria la espera deu mitjas pencions y en los restants deu anys cobraria la restant meytat de la propietat, que resmersant-la tindria tot lo compliment de son censal y cobraria pensió entera. Y seguidament, cobraria las pencions cessas, sens haver condonat pensions sinó lo poch temps sobre dit, salvant emperò que en cas que algun o alguns dels dits acreadors voluntàriament, per sas convenièncias, offerís condonar las pensions cessas, ab què se li pagàs tota la propietat de son censal, sens entrar ni esperar la extracció sobre dita, en tal cas dega lo il·lustríssim y fidelíssim consistori admètrer la oferta y quitar tota la propietat de son censal, disposant est capítol ab forma y modo que aparega rahonable y convenient.

Per la comprensió de dita planta, se liquida: *primo*, que los preus o propietats dels censals que faltan a lluir importan: 733 mil 424 lliures, 7 sous, 5 ½.

Secundo, que las pensions dels censals, las propietats dels quals estan lluidas, sens condonació de pensions cessas des de l'any 1661 (que-s dóna per pagat) fins a l'any de llur lluçió importan: 210 mil 573 lliures, 13 sous.

Tertio, que las pensions dels censals que faltan a lluir llurs propietats cessas des de l'any sobre dit de 1661 fins 1705 *inclusive* importan: 1 milió 574 mil 455 lliures, 17 sous, 8.

Suman las ditas dos partidas juntas: 1 milió 785 mil 028 lliures, 10 sous, 8.

Quarto, que la present planta se forma en quatre columnas. En la primera se liquidan la quantitat de las 40 mil lliuras que lo General haurà de depositar quiscun any per la lluçió de las propietats dels censals en dits vint anys. En la segona, la quantitat de pensions que de ellas se quita quiscun any, rahonat a 20 milia per mil, y fent així lo compte se quitarian dins los divuyt anys. Emperò, com hi ha censals esmersats a major for de 20 milia per mil y se han de pagar las pensions dels censals de l'Hospital General, estas se han de detràurer de ditas 40 mil lliuras; per ço se dóna fins a 20 anys lo temps de la lluçió de las propietats, puix lo que sobrarà en dits 20 anys, fent lo compte sobre dit, importarà cent mil dos-centas quaranta-duas lliuras, quatre sous y dos diners, ab què hi haurà lo bastant per a satisfer las pensions sobre ditas y lo plus del for de aquells censals que-s trobaran esmersats a major for de 20 milia per mil. En la tercera columna estarà lo que lo General estalviarà de pensions per la lluçió de l'any antece-

Estalvi de pensions:
En est any, per ésser
cayguda, no estalvia:

Estalvia:	2 mil 000 lliures, sous.
Estalvia:	4 mil 000 lliures, sous.
	6 mil 000 lliures, sous.
	8 mil 000 lliures, sous.
	10 mil 000 lliures, sous.
	12 mil 000 lliures, sous.
	14 mil 000 lliures, sous.
	16 mil 000 lliures, sous.
	18 mil 000 lliures, sous.
	20 mil 000 lliures, sous.
	22 mil 000 lliures, sous.
	24 mil 000 lliures, sous.
	26 mil 000 lliures, sous.
	28 mil 000 lliures, sous.
	30 mil 000 lliures, sous.
	32 mil 000 lliures, sous.
	34 mil 000 lliures, sous.

---

	34 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	Que en lo primer any no havia estalviada

Suma lo que estalvia:	340 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
-----------------------	-----------------------------------

Y se enderereix tota:	34 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
Se enderrereix:	32 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	30 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	28 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	26 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	24 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	22 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	20 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	18 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	16 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	14 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	12 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	10 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	8 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	6 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	4 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	2 mil 987 lliures, 17 sous 9 ½.
	987 lliures, 17 sous 9 ½.

---

	323 mil 782 lliures, sous 3.
--	------------------------------

Resumen de la present planta.

Resulta de la present planta que de las vuyt-centas mil lliuras que importan los depòsits fahedors per lo dit General de coranta mil lliuras quiscun any en lo temps de 20 anys, restarian lluïts tots los censals, que fa de pensió 34 mil 987 lliures, 17 sous, 9 ½,

y sobrarian 100 mil 242 lliures, 4 sous, 2, per a pagar las pensions del censal y plus del for de alguns censals. En la tercera columna, que lo que lo General estalviaria importa 340 mil 987 lliures, 17 sous, 9 ½. Y la quarta, que lo que se atrasaria de pensions en los dits 20 anys importa 323 mil 782 lliures, sous, 3, las quals, juntas ab lo que importavan las pensions cessas fins 1705 *inclusive*, suman dos milions cent y vuyt mil vuyt-centas y deu lliuras, deu sous y onse diners. Las quals després, en lo termini de 55 anys, serian totas satisfetas, ab què lo General tindria satisfets íntegrament tots sos acreadors y estos recobrada sa hizienda. *Deus dirigat.*

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la planta ideada per la nova concòrdia fahedora entre la Generalitat y sos acreadors, perquè ab més brevedat quede exonerada de la prestació de sos censals y se done forma a la satisfació del capital e interessos de dits sos acreadors ab alguna dilació de temps, comprenent que dita idea ve a ser molt utilosa a la Generalitat, ha deliberat per ço dit bras militar que sie comesa, com lo present bras per sa part comet, a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors lo posar en execució //696v// y procurar per tots los possibles y practicables medis la dita idea o nova concòrdia ab sos acreadors y diligenciant que aquells se adherescan y convingan ab dita nova idea. Y en cas de trobar-se dificultats en la execució per part dels acreadors, pugan millorar la concòrdia vuy corrent, prenent en tot o en part y en lo que sie practicable los medis ideats ab dita planta en cas hi convingan dits acreadors; y que per més facilitar-o, attenant que dita planta seria prejudicial als acreadors que en virtut de la concòrdia antecedent y vuy corrent han sortejat en los preus de sos censals y firmaren ditas concòrdias, han acceptadas lluçions ab pacte de que se'ls cumplís pagar-se'ls las pensions atrassadas, mitja quiscun any, fins a quedar enterament satisfets en ellas, que per ço se fasse distinció y pacte diferent contenint que, en primer lloch, després de ser pagats los preus, los acreadors que fins al die de la nova concòrdia hauran sortejat sien posats en una urna y de ella trets en sort, fins a ser satisfets en las pensions que se'ls degan, y després en altre urna, pagats que sien dits acreadors que fins al die de la nova concòrdia hauran sortejat en dits censals, se passe a fer extracció dels nous acreadors que sortejaran en virtut de la nova concòrdia; donant per dit efecte la present Cort General, com est bras per sa part dóna y confereix, al dit molt il·lustre y fidelíssim consistori tot lo poder convenient per a què, finida la Cort, ho pugan tractar, convenir y ajustar ab dits acreadors com millor sie possible. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als //697r// altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició una súplica presentada per lo síndich del lloch de Premià, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo síndich del lloch de Premià, etc. *Inseratur et postea dices:*

Súplica del síndich de Premià

s.n.¹³⁸²// Il·lustríssim senyor.

Lo síndich del lloch de Premià, bisbat de Barcelona, diu a vostra senyoria il·lustríssima que, segons lo arrelament que se hauria fet per pagar lo donatiu voluntari al rey nostre senyor (que Déu guardi), los il·lustríssims y fidelíssims deputats y ohidors de comptes del present Principat an manat als jurats de dit lloch que encontinent pagassen 202 lliuras, 10 sous per una anyada de dit donatiu. E com, il·lustríssim senyor, en lo dit terme y hage molts terratinents que recusan pagar la dita taxa per la porció de las terras y fruits que respectivament posseheixen y percebexen, per la qual recusació queda impossibilitada dita universitat de poder pagar la dita quantitat de 202 lliuras, 10 sous, per quant la quarta part de dit terme se compon de terras que sos amos habitan fora de aquell. Per tant y altrament, dit síndich suplica a vostra senyoria il·lustríssima sia de son servey hordenar y disposar per modo de lley que los terratinents contribuescan als talls y taxes de las universitats y termes de ahont són terratinents, aguda rahó de la porció de las terras y fruits que allí respectivament posseheixan y cullan. Que a més de ser de justícia, o rebrà a particular mercè de la gran justificació y bon zel de vostra senyoria il·lustríssima. *Altissimus, etc.* Esmandia.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als quinze del corrent, sobre lo contengut en dita súplica.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la súplica presentada per lo síndich del lloch de Premià, bisbat de Barcelona, dalt referida, y la deliberació presa en dit il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 15 del corrent, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, consisitint que los dits suplicants paguen puntualment la quantitat ordenada per los senyors deputats y que après podran acudir a aquells per los quals se'ls provehirà lo que serà de rahó y equitat. Y que la present deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la súplica presentada per Marianna Padritges, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Joan Padritges, etc. *Inseratur et postea dices:*

Súplica de Marianna Pedritxes

s.n.¹³⁸³// Il·lustríssim senyor.

Joan Padritges, mestre sastre de la present ciutat, trobant-se verg[u]er subrogat de l'il·lustre conseller segon de la present excel·lentíssima ciutat, en lo dia de la obertura de las presens Cor[t]s fou elegit verg[u]er de l'il·lustríssim bras real y serví dit puesto fins als 28 de desembre, en lo qual se enmalaltí de la última desgana, de què morí en dos de gener passat, durant lo qual temps també serví per subrogat a sos gastos; y com a dit Joan Padritges, per lo temps de dita servitut no se li aja pagat quantitat alguna y li aja

1382. Document relligat, sense foliar, entre els folis 696v i 697r.

1383. Document relligat, sense foliar, entre els folis 696v i 697r.

universalment succeït Marianna Padritges, viuda relictà de aquell, com se justificarà en cas sia menester; per tant, dita Marianna Padritges humilment suplica a vostra senyoria il·lustríssima sia de son servei manar se li tatxen los salaris y adealas acostumats per rata del temps serví dit Joan Padritges, difunt. Que a més de ser just y conforma, ho rebrà ab particular mercè de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Joseph Pons.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Y la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich sobre lo contengut en dita súplica als 15 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas la dita súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich de que dita //697v// súplica sie remesa als senyors de la il·lustríssima Junta de Tatzadors de Salaris, per a què, informats del suplicat, sien servits disposar y ordenar lo que sie de justícia. Y que la present, per via de pensament feta, sie per lo promotor participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Paper en forma de constitució per la erecció de la Confraria de Sant Jordi en Vich

Ítem, se ha llegit y donat per proposició un paper sens número, disposat en forma de constitució, per la erecció de la Confraria de Sant Jordi en la ciutat de Vich.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la decretació feta lo die present en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, de que dit paper en forma de constitució disposat sie remès a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què premediten si lo contengut en ell és negoci de summa importància, per a observar la recomendació de la il·lustríssima junta de personas destinada per facilitar la breu expedició y conclusió de la present Cort; anyadint que en la constitució faedora se previnga lo mateix que se estila en la Confraria de Sant Jordi de la ciutat de Gerona, omitint-se en ella lo tractament de senyoria, la admissió dels ciutadans honrats de Vich y lo de la venera, puix lo molt il·lustre senyor protector del fidelíssim bras militar, que és lo cap de la noblesa de Catalunya, no gosa de esta prerrogativa.

*Die mercurii, XVII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona jam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en //698r// la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Joseph Galceran Cartellà Cebastida.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Cayetano de Ferrer.
 Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Jacinto de Geralt.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Joan Francisco de Buil y Cierco.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Barthomeu de Llansa.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 698v// Francisco Puigdesàlit y Sáiz.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Francisco¹³⁸⁴ Graell y Brossa.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Don Pedro Ribes, de Boxadós y Vallgornera.
 Gaspar Rovira, Berart y de Robles.
 Don Agustí Escarrer.

1384. *Precedit de Don, ratllat.*

Anton de Llansa.
Don Carlos Fiviller y Torras.
Ramon de Torme y de Salvador.
Miquel de Cassador.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Don Juan Copons y Falcó.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Balthezar¹³⁸⁵ de Cadell.
Don Gerònim Generes.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Francisco de Verthamon.
Don Benet Mir.
Don Juan Novell y Nadal.
699r// Don Visens Magarola.
Don Ramon Copons del Llor.
Joseph de Ferrer y Roca.
Don Joseph Desprat y Cebasona.
Alonso de Pallarès.
Don Ignasi Sunyer y Junyent.
Francisco Magí de Perelló.
Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.
Francisco de Morata.
Joan de Osó y Osó.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Joseph de Sala.
Joseph de Vilallonga y Maresma.
Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
Don Joseph de Marlès y Massana.
Ramon de Carreras.
Don Anton Eril.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Don Gerònim de Ferrer.
Juan de Boxeda.

1385. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Joseph Terré y Marquet.
 Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Ignasi Miquel.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 699v// Don Bonaventura de Tristany.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Don Joseph Eril.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Visens Magarola.
 Don Melchior de Oriol y Tord.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit domnus Alexander de Palau et de Toralla, procurator Francisci Pons, domicelli in villa de Figuerola, baronie de Orcau, diocesis Urgellensis, domiciliati: constat de procuracione apud Josephum Costa et Amorós, nottarium publicum ville de Sort, dicte diocesis Urgellensis, die octava currencium.

Representació per lo rey nostre senyor

Se és llegida y donada per proposició la representació disposada per las personas nomenades per los tres il·lustríssims estaments de la Cort, junt ab sos advocats, per a posar-la als peus del rey nostre senyor (Déu lo guarde) en manifestació dels motius que mouhen la Cort per suplicar a sa magestat lo *placet* en las constitucions y capítols de Cort que se han posat en sa real mà y no se ha servit decretar-las absolutament, la qual és del tenor següent:

Senyor. Los tres estaments, etc. *Inseratur representacio hic //710r// consuta usque ad finem et postea dices:*

700r¹³⁸⁶// Senyor.

Los tres estaments del present Principat de Catalunya convocats en las Corts Generals que vostra magestat celebra en la present ciutat, en vista de las reals decretacions que vostra magestat se ha servit fer a las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés, humilment proposadas a vostra magestat ab obsequiosa y reverent representació, acudan als reals peus de vostra magestat per a què, informat lo real ànimo de que lo únich fi y anelo de la present Cort (com sempre) és sols lo esmerar-se en lo major servey de vostra magestat y establir la observansa de sas antigas lleys, per lo universal benefici de la província, sie del real agrado de vostra magestat afavorir-los ab las decretacions conforme al suplicat.

1386. Document relligat entre els folis 699v i 709r.

Gustós lo Principat, ab las més expressivas demostracions de son affecte, celebra la ditxa tant apreciable que ha merescut de que vostra magestat, ab sa real presència, lo haja libertat de la opressió a què estava subjecte y se haja dignat, com a son pare aman-tíssim, rey y senyor natural, venir a governar-lo y regir-lo ab //700v// aquell suau domini que per tant dilatadas centúrias havia exprimentat en sos monarcas, predecessors de vostra magestat, descendents de la sempre augustíssima casa de Àustria. Y havent vostra magestat, en continuació de sos reals favors, usat del més estimable, qual és lo atèndrer a l'establiment de las lleys, en la recta promulgació de las quals està afiansat lo benefici més singular del Principat; y dits tres estaments, en cumpliment de sa principal obligació, premeditat ab lo zel que deuen al real servey de vostra magestat los reparos de que necessitavan sas generals constitucions, y que en las que humilment han presentat a vostra magestat se ha dirigit son ànimo a la exterminació dels duptes, reparos, dificultats, inquietuts y contingèncias que lo present Principat durant lo temps de la intrusió del sereníssim duch de Anjou ha exprimentat en la observansa de sas constitucions, capítols, actes de Cort, privilegis, costums y demás drets municipals, en la qual se cifra lo major servey de las dos magestats, divina y humana, y lo universal consuelo de tant fidelíssims vassalls de vostra magestat, han presentat a vostra magestat, ab respectuosa y humil súplica, las constitucions y //701r// capítols de Cort que·ls ha aparegut importar per la pacífica tranquil·litat del Principat y recta administració de la justícia. Y encara que en lo proemi de quiscuna de ditas constitucions y capítols de Cort se ha procurat la expressió dels més eficaces motius per a què lo real ànimo de vostra magestat annuís a sa concessió, se passarà a la individual y específica dels que sobre quiscuna se han offert y proposat als tres estaments, esperansats de que la real magnanimitat de vostra magestat donarà propícios ohidos a las humils y obsequiosas representacions de sos fidelíssims vassalls y que lo paternal amor de vostra magestat se inclinarà a concedir·los del modo que humilment a vostra magestat ho han suplicat.

En la Constitució de número 31 sols se ha suplicat a vostra magestat un remey per a obviar a la malícia y cal·lidadat dels litigants que, en dany del benefici públich y particular de sos col·litigants, evocan las causas o vertents o de apel·lació a la Real Audiència tenint sols la mira a dilatar lo èxit de las causas y fatigar la part contrària ab gastos, y no cuydan de reportar lo procés per a proseguir·las. Y tant conciderable importància apar no poder //701v// conseguir·se sinó ab la prefinició del termini precís y peremptori dels dos mesos y, passats estos, de ser llevada la inibició *ipso jure* sens provisió ni declaració alguna, perquè si lo conexament y decisió de haver passat o no dits dos mesos se dexava a la Real Audiència se necessitaria de provisió declaratòria y per a esta de terminis, temps per la declaració, salari per lo jutge y de ordinari se interposaria suplicació ab las matexas dilació y salari, recayent dita declaració sobre matèria *per se nota* y en què no pot recaure¹³⁸⁷ dificultat alguna. Tot lo que seria multiplicar gastos als litigants y no assegurar lo fi de obviar la cal·lidadat dels litigants en idear dilacions per la expedició de las causas, únich motiu que ha mogut a la Cort per a suplicar a vostra magestat dita constitució.

Havent regonegut lo paper que vostra magestat se ha dignat remètrer, després de donar a vostra magestat las més obsequiosas gràcias de tant singular favor, han condescendit gustosos en la constitució o paper manat¹³⁸⁸ disposar per vostra magestat sobre la Constitució de número 23.

1387. recórrer, *ratllat*; recaure, *interlineat*.

1388. A *continuació*, formar per vostra magestat, *ratllat*.

En lo Capítol de Cort de número 20 se suplicà //702r// a vostra magestat lo que ja se troba disposat en lo Capítol 14 de las segonas Corts celebradas en Monsó per lo sereníssim príncep don Felip, llochtinent general de l'invictíssim emperador Carlos quint, any 1553 (que és la Constitució 7, títol «De segrestos y emparas»), en lo qual se disposà que virtuallas ni altres qualsevols provisions no pugan ser segrestadas sinó per lo espay de dos mesos, dins del qual se haguessen de pagar a sos amos los preus corrents lo die del segrest. Y si bé apar que dit capítol de Cort exceptua lo cas de necessitat (excepció que se conforma al dret comú); però com en lo present Principat se hagen experimentat danys conciderabilíssims ocasionats als comuns y particulars del Principat de que los assentistas han segrestat grans sens precisar-los la necessitat y sens voler-se adherir a pagar-los als preus corrents, sí sols y ab las pagas a ells bens vistas, tenint sols la mira a comprar dits¹³⁸⁹ grans per preus mòdichs per a poder fer ganància ab los crescuts que ls comptaven a sas magestats, originant-se de esta vexació la caristia del present Principat, se ha mogut lo zel que deu tenir la Cort al benefici públich y real //702v// interès de vostra magestat a suplicar que dits segrestos se fessen ab¹³⁹⁰ assistència dels batlles y jurats de las ciutats, vilas y llochs, que lo assentista haja de pagar los preus antes de aportar-se'n los grans, y que se hagen de dexar los precisos per al sustento y ús dels naturals, y que los preus hagen de ser los corrents. Y axí, la limitació del cas de la necessitat pública y que haja de conèixer-ne la Real Audiència segons justícia, ohit lo síndich del General, apar necessita de la explicació que, havent-se de passar al segrest per dita causa, sia en la conformitat se suplica a vostra magestat en dit capítol, circumstàncias totas conformes a la rahó natural. Y com de ellas aparega que estaran ben informats los batlles y jurats de las ciutats, vilas y llochs, la assistència de estos en los casos que la necessitat pública dictarà fer-se los sobre dits segrestos apar donarà la providència convenient a la pública utilitat y privat interès dels particulars.

En orde al Capítol de Cort de número 22, se ha dignat vostra magestat suspèndrer sa decretació per desitjar que los brassos, per medi de sos tractadors, informen a //703r// vostra magestat de la imposició del dret de guerra, de sa causa y del temps de sa duració. En compliment del qual precepte, se posan a la soberana comprençió de vostra magestat que la imposició de dit dret de la nova ampra, vulgarment anomenat de guerra, fonch feta ab resolucions presas en las juntas dels tres brassos; sa causa fou per aliviar los ahogos que en lo temps de sa impetració tenia la Generalitat y per a cumplir a l'inviolable de la fe en la paga dels acreadors que dexaren diners a censal a la Generalitat, sens poder lo útil de dit dret convertir-se en altres gastos; y lo temps de sa duració fou fins a tant que fossen lluïts los dits censals que havia originalment creat dita Generalitat. Y lo motiu que ha impel·lit a la Cort per suplicar dit capítol és la concideració de que molts acreadors (y la major part hospitals, religions, causas pias y altres de igual privilegi) havian contractat censals de crescudas sumas sobre dit dret, ocasionant-se'ls singular detriment en la falta de la paga de las pencions. Y com annu//703v//hint a ell la real benignitat de vostra magestat se conseguescan dos beneficis, un del real servey de vostra magestat en la paga del sou y ajuda de costa de son llochtinent general y lo altre lo consuelo dels acreadors en la paga de sos crèdits, espera la Cort que vostra magestat, a impuls de son paternal amor y real munificència, decretarà lo suplicat en dit capítol de Cort.

En lo Capítol de número 48, los estaments sols han suplicat a vostra magestat la excitació de la observansa del Capítol 23 de las Corts de Monsó celebradas per lo sereníssim rey don Joan segon, any 1470, (que és la Constitució 3, títol «De alcayts, capi-

1389. A continuació, gastos, ratllat.

1390. A continuació, la, ratllat.

tans y altre gent de guerra»), en la qual la magestat de dit sereníssim rey, absolutament decretà dit capítol; y confirmant altre del Parlament General celebrat en lo any 1467, en la ciutat de Tarragona, estatuí que ningun alcayt, capità, alguazil, porter o qualsevols altres no poguessen pèndrer ni llevar a persona alguna del present Principat assèmilas, pallas, vituallas, llenyas ni qualsevol altre manera de munició, si no és pagant y satisfent //704r// lo just preu de ditas cosas. Y com dits casos expressats en dit capítol no especen al regent la Real Thesoraria de vostra magestat, puix aquest sols se ha cuydat dels casos de trànsits, bagatges y allotjaments (en los permesos) y no dels de las cosas referidas, apar seria introduir una nova forma ab la qual indirectament se podria frustrar al tenor de dit capítol y a las antigas lleys municipals.

En lo Capítol de número 51, los brassos han suplicat a vostra magestat una gràcia que los sereníssims reys predecessors de vostra magestat se han dignat concedir-los, puix des de las Corts de l'any 1547 fins a las de l'any 1599, dits sereníssims senyors reys, en demostració de sa¹³⁹¹ magnífica liberalitat, han concedit las lletras y provisions en dit capítol mencionadas a las personas en ell contengudas francas de tot dret de sagell y altres; y en quant als salaris y escripturas del protonotari y altres escrivans, se dignaven manar se pagassen ab aquella moderació que en las Corts antecedents se havia acostumat.

En lo Capítol de número 67, tenint los brassos especial concideració a l'augment del públich comers (importància tant conciderable per la opulència de la //704v// província y tant recomanada per vostra magestat com a tant convenient a son real servey) formaren dit capítol per a què los habitants del present Principat se empleassen al comers y poguessen lliberament transportar los vins y ayguardens en las costas marítimes de Espanya, així com als patrons de altres nacions no se'ls impedeix lo transportar en ditas parts semblants càrrechs.

En lo número 4 del paper dels punts que los tractadors de vostra magestad han proposat a las Corts se ha insinuat lo real desitg de vostra magestat en la formació de la constitució a dit número adjuncta, contenint que los hereus y successors, qualsevols que sien, hagen en lo ingrés de la successió de pagar a obs dels hospitals reals una certa quantitat, segons la qualitat del difunct; y si bé al pas que los brassos, a impuls de son affecte al real servey de vostra magestat, desitjan obsequiosos dar gust als mandatos de vostra magestat, també lo compliment de sa principal obligació en mirar per lo benefici públich los motiva a posar a la soberana comprenció de vostra magestat, ab lo més respectuós de son rendiment, los reparos que judi//705r//can acerca la formació de dita constitució.

Quant lo Principat, ab lo més vigorós de son esfor e impulsos de la religió cathòlica, sacudí lo bàrbaro yugo de la esclavitut sarracena y ab voluntària subjecció se someté al domini de sos sereníssims comtes, meresqué en premi de tan heroica asanya differents immunitats y exempcions de tributs y vegtigals; y continuant estos fundamentals privilegis de sa erecció, en differents Corts celebradas per los sereníssims reys de Aragó y comtes de Barcelona sempre ha suplicat e impetrat que nous vegtigals y tributs no fossen imposats a sos habitants, com ho denotan las constitucions col·locadas baix lo títol «De vegtigals, lleudas, gabel·las, etc». E invigilant sempre en la concervació de tant singular prerrogativa, ha procurat la remissió de aquells vegtigals que la urgència de la necessitat precissà sa imposició, com ho manifesta la remissió de la carta del bovatge, terratge y herbatge, etc. Y àduc en la oferta del donatiu que sempre ha fet a sos sereníssims reys per la celebració de las Corts, ha precaucionat que se contingué sempre en

---

1391. *A continuació, magnífich, ratllat.*

la esfera de voluntari, //705v// sens passar a la obligació de precís, usant de las expresas protestas que en todas las ofertas de las Cortes se llegeixen, a vista del que apar que dita constitució induïria una espècie de vegtial o tribut perpètuu als habitants del present Principat. Y quedan los brassos ab lo viu sentiment de haver tingut de representar estos reparos a vostra magestat, quant, a no conciderar-los de tant fonament, hagueren condescendit a la formació de dita constitució, axí com tot son anelo és esmerar-se en donar gust al real agrado de vostra magestat.

En orde al número 5 de dit paper, en què vostra magestat insinua ser necessària la fàbrica de quartels en todas las ciutats y vilas numerosas del Principat per a què en ells, en temps de ivern, se distribuescan las tropas y queden los habitants de ell ab lo alívio de no haver de allotjar los soldats, desitjarian los brassos que lo present Principat estigués tant opulent de medis y diners com son innat affecte desitja per a poder acudir a las importàncias del real servey, y especialment a la fàbrica de dits quartels; y havent-se¹³⁹² incessantment la Junta de Medis apli//706r//cat en discórrer los més crescuts y promptes a què pot arribar la possibilitat del present Principat, pot assegurar-se vostra magestat que si en la ocasió present, per trobar-se exausta¹³⁹³ la província, no pot oferir-se en executar promptament la edificació de dits quartels, dexarà providència per què a la primera ocasió de sa possibilitat se fasse a vostra magestat dit servey.

En quant al número 6 de dit paper, en què vostra magestat proposa se dispensàs la disposició del Capítol 3 de las Cortes de l'any 1413, respecte dels vestuaris de las reals tropas, per haver estat la mente dels sereníssims reys en dit capítol no que sas magestats pagassen los drets de la Generalitat, sí lo evitar los fraudes que ab tal pretext se podrian comètrer, y que ideant-se los medis per a evitar-los, vostra magestat los abrasaria com a desitjos de la major observansa de las lleys municipals, humilment representan a vostra magestat los brassos que per disposició de la Constitució primera, títol «Del dret del General» lo sereníssim rey don Fernando primer (encara que escrupulós en altres drets, però molt liberal en lo de la Generalitat) se //706v// serví enclòurer sa real persona y los de sos reals successors en la paga dels drets de la Generalitat; seguí aquest gloriós monarca ab dita legal disposició aquella matexa política que tant se recomana als reys, de que la observança de las lleys està totalment assegurada quant ells ab son exemple comensan a practicar-la en sas reals personas y família. Y havent sempre comprès lo Principat que sa magestat no se havia servit enclòurer-se¹³⁹⁴ en la paga de dits drets *vi coactiva*, sí sols *vi directiva*, per las eficàcias que redundan de l'exemple, se han concedit sempre los propis usos en todas las ocasions que los sereníssims senyors reys los han demanats. Però com los llochtinents generals se són immiscuïts en demanar dits propis usos valent-se del nom de sa magestat, y encara tal abús se ha transfundit en officials de menor graduació, no per benefici públich de sa magestat, sí sols per a beneficiar als assentistas, és totalment important al real servey de vostra magestat (al qual convé tant la recta exacció dels drets de la Generalitat) lo enclòurer la real persona de vostra magestat, //707r// de sa família y exèrsits en lo tenor de dita constitució, per a què lo exemple suavise la resignació dels altres que han de pagar dits drets y ningú puga oposar contra ella exempcions de ofici o graduació.

Esta real munificència que lo Principat regoneix dèurer al sereníssim rey don Fernando primer (lo qual fou declarat per llegítim successor de la Corona de Aragó en lo Congrés de Caspe y gratificà al Principat tant obsequiosa demostració cobrant en los

1392. A continuació, inne, ratllat.

1393. A continuació, de medis, ratllat.

1394. enclòurer-se, ratllat i novament interlineat.

parasismes de sa mort las usuras de tanta liberalitat ab la més heroyca paga de la fidelitat catalana) no és sola prerrogativa del Principat, sí també dels regnes de la Corona de Aragó y València disposada ab expressos y literals fors. Y havent-se observat fins vuy lo disposat en dita constitució, si no se confirmava aquella seria un gran desconsuelo de tant fidelíssims vassalls y se donaria ocasió als émulos del present Principat per a notar la singularitat de que, havent merescut aquell tant apreciable prerrogativa del real agrado de sos aman- //707v// tíssim[s] rey[s] y senyors, se li disminuís vuy en lo congrés de una Cort, las quals són lo peculiar lloch de augmentar las reals mercès y munificèncias.

Tot lo útil que dels drets de la Generalitat resulta se dispendeix en lo empleo del real servey de vostra magestat, puix de ell se pagan los salaris dels officials de justícia, los censals encarregats per donatius fets en Corts als antecessors de vostra magestat y lo regiment que vuy allista y las obras y reparos dels càrcers reals y aterassanas, utilitats tant considerables que a vista de ellas condescendí lo estament ecclesiàstich, mediant dispensació apostòlica, a contribuir a la solució de dits drets. Y en concideració del sobre dit, lo que los sereníssims reys antecessors de vostra magestat han pagat per rahó del dret de Generalitat no és estat alienació de son erari ni tribut indecorós a sa real grandesa, sí sols generosa munificència de depositar en mà de la Generalitat aquellas matexas quantitats que hauran de servir per las necessitats de sa¹³⁹⁵ real corona.

Y finalment, senyor, a no enclòurer-se //708r// los vestuaris de las reals tropas en la paga dels drets de la Generalitat restaria inútil lo magistrat de la Deputació, la Generalitat impossibilitada de poder contribuir al servey de vostra magestat, los acreadors del General (y entre ells tantas causas pias, pubills y viudas) privats de sos rèdits y sustento y assistits sols del desconsuelo de que censals que foren manllevats per fer serveys a sos reys y senyors y adelantar sas gloriosas conquistas quedassen subjectes a la inexhigibilitat.

En quant als números 7 y 8 de dit paper, posan los brassos en la soberana y alta comprenió de vostra magestat que, des de la obertura de las presents Corts, ab incessable aplicació han invigilat en idear, resòdrer y acordar las constitucions y capítols de Cort que han conciderat importants al consuelo del Principat y recta administració de la justícia, y han sollicitat guanyar los instants per a arribar a la feliz y tant important conclusió de las presents Corts. Y entre las més singulars importàncias, la de discórrer los medis per a la oferta del dona//708v//tiu voluntari fahedor a vostra magestat y que tots los indivúdos dels tres estaments desitjan servir a vostra magestat ab aquella major quantitat a que arribaran los medis y possibilitat del Principat.

Per tot lo que los tres estaments, ab lo més¹³⁹⁶ respectuós de son rendiment, suplican a vostra magestat que, en continuació dels benignes influxos ab què se confissan tant singularment afavorits del paternal amor de vostra magestat, merexeran també que la real magnanimitat de vostra magestat donarà propícios ohidos a esta obsequiosa representació, que logran las reals decretacions de vostra magestat ab lo modo y forma que ab las constitucions y capítols de Cort se suplicà. Esperant rendir a vostra magestat las degudas gràcias de tant generosa munificència y en manifestació de eterna gratitud esmerar-se en lo compliment del major agrado y real servey de vostra magestat.

Y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia setse del corrent.

1395. la, *corregit*.

1396. A *continuació*, rigorós, *ratllat*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas representació y deliberació, attenant ésser aquella disposada ab aquellas reverents y més obsequiosas clàusulas que corresponen a la obligació de la Cort y al respecte y veneració deguts al rey nostre senyor (Déu lo guarde), ab las expressions dels motius que tant justament inclinan a la Cort a fer dita humil representació, ha deliberat aprobar aquella y conformar-se, com se conforma, a son contengut; y que per los commissaris o tractadors de la present Cort sie posada als reals peus del rey nostre senyor per medi de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio, altre de sos tractadors. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se és llegida y donada per proposició la súplica presentada per lo senyor canceller y jutges de la règia cort, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo canceller, etc. *Inseratur supplicatio usque ad finem et postea dices:*

Súplica del senyor canceller y jutges de cort

709r¹³⁹⁷// Il·lustríssim senyor.

Lo canceller y tres jutges de cort, per las rahons contengudas en lo memorial que presentà,¹³⁹⁸ suplicaren a la real magestat (Déu lo guarde) manàs lo que fos de son major servey en orde a la execució dels capítols 89 y 90 de las Corts 1599, en los quals se disposà que sien igualats los salaris dels canceller, regent la Cancilleria y tres jutges de cort, als salaris dels demás jutges de la Audiència civil. Per tant y altrament, per los matexos motius y los demás que aparegan rellevants, humilment suplican a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey disposar y obrar tot lo que regonega convenient per la observança de dits capítols de Cort. Que ho rebran a mercè de vostra senyoria il·lustríssima. Lo offici, etc. *Altissimus, etc.* Maysonada.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

s.n.¹³⁹⁹// Señor.

El canceller y tres juezes de corte, con el más rendido obsequio, representan a vuestra magestat que hasta el año de 1564, en la Real Audiencia los negocios civiles se juzgavan por doze oydores y dos presidentes, divididos en dos Salas, y los negocios criminales por las mismas Salas y dos juezes de corte; y en el Capítulo 2 de las Cortes celebradas en dicho año, que es la Constitución 12, título «De la elección de los doctores de la Real Audiencia», separando los negocios civiles de los criminales, fue para éstos erigido un Consejo Criminal compuesto de ocho juezes de corte y el regente, tassando para salario 500 libras, sueldos, de las rentas de la Generalidad para cada uno de los juezes de corte.

Este Consejo Criminal permaneció hasta que en el Capítulo 116 de las Cortes del año 1585, que es la Constitución 15 del citado título, fue extinguido, creando una Tercera Sala compuesta de seys doctores y nombrando tres juezes de corte para los negocios criminales, con el mismo salario de 500 libras, sueldos, y con la condición que la extinción del dicho Consejo Criminal

1397. Document relligat entre els folis 708v i 710r.

1398. A continuació, y, raillat.

1399. Document imprès i sense foliar, relligat entre els folis 709v i 710r.

de ocho jueces de corte y la creación de la Tercera Sala huviesse de durar hasta la conclusión de las primeras Cortes, que fueron las de 1599.

En la Constitución 52 y capítulos 1, 2 y 3 de las dichas Cortes de 1599 se estableció que de cada una sala se quitase una plaza y que se erigiesse una nueva Tercera Sala de quatro doctores, quedando los de la antigua hasta que fallecieran dos, con la condición que dicha nueva Tercera Sala y la extinción de las dos plazas de la Audiencia Civil y de todo el Consejo Criminal de ocho jueces de corte durasse tan solamente hasta la conclusión de las primeras Cortes, que son las que vuestra magestat gloriosamente, con universal consuelo, celebra, como se lee en la decretación del citado capítulo 1, ibi: «Plau a sa magestat, ab què així la creació de la present nova Tercera Sala, com la extinció dels dos llochs de las dos Salas civils antigüas y del Consell Criminal erigit en lo any 1564 duren fins a la conclusió de las primeras Cortes tant solament».

En lo capítulo 89 y 90 de las mismas Cortes se decretó que el canceller, regente y los tres jueces del Criminal tuviessen de salario, pagado por la Generalidad, tanto como los demás jueces del Civil y Tercera Sala perciben por salario y gananciales; y no se executaron estos capítulos porque hubo contienda entre el arzobispo Terez, que era lugarteniente y capitán general, y los diputados sobre la ejecución de //s.n.// dichos capítulos 89 y 90 y de otros tres, por cuya razón, con auto que pasó ante Gabriel Olzina, escrivano de mandamiento, a los 18 de março, 1603, fue acordado que se imprimiessen, prometiendo el arzobispo que dichos capítulos no se pondrían en ejecución hasta que estuviessen terminadas dichas controversias.

Esto supuesto se manifestará con evidencia que la ejecución de dichos capítulos 89 y 90 es justa del servicio de vuestra magestat y que con ella no se añadirá nueva carga a la Generalidad.

*Es justa porque los salarios se deven tassar a los oficiales, no sólo avido razón a la preheminen-
cia y autoridad de sus oficios, y en esto el canceller y regente exceden y los jueces del Consejo Criminal no son inferiores a los otros oydores de la Real Audiencia Civil y Tercera Sala, como es notorio y está dispuesto en la Constitución 10, título «De Audiència y consell real», sí también según las ocupaciones y trabajos del oficio en que no exceden los jueces de la Real Audiencia y Tercera Sala a los presidentes y jueces del Criminal, porque éstos asisten a los consejos y en sus casas al despacho todas las mismas horas que asisten los del Civil; y a más desto a los presidentes, por su mayor autoridad, se les acrecienta el gasto de coche y criados y los jueces del Criminal deben asistir tres horas por la tarde en los cárceles reales a tomar las deposiciones a los reos, y no tienen los jueces del Criminal día ni hora en todo el año que para ellos sea feriado, porque en qualquier día y en qualquier hora están precisados a oír las partes, hazer processos y acudir personalmente a donde pide la necesidad, y muchas vezes de noche, con harto riesgo de sus personas; deven también muchas vezes ir a diferentes partes del Principado para los negocios de justicia que se ofrecen, exponiendo sus vidas a graves peligros y gastando lo que no pueden suportar, a que se añade que los empleos de los jueces del Criminal son más trabajosos y molestos por averse de tratar y comunicar tan ordinariamente con los presos de los cárceles reales y su enfermería, con ladrones, homicidas y gente de mala vida. Y en quanto a los presidentes, se añade también que el canceller tiene a su cargo la declaración de las contenciones de jurisdicción y verbales sin salario, y el regente declara así mismo sus verbales sin salario. Y uno y otro están continuamente ocupados en aconsejar a la real magestat y lugartenientes sobre los negocios más graves y formar consultas en escrito. Y siendo la preheminen-
cia y autoridad de los presidentes mayor y una mesma la de los jueces de la Real Audiencia Civil y Tercera Sala con la de los jueces del Consejo Criminal, y las ocupaciones y trabajos de unos y otros mayores y más molestos, parece monstruosidad que a qualquier juez del Civil y Tercera Sala frute su plaza 1.600 libras, sueldos, poco más o menos, y que el canceller sólo perciba de la Generalidad 600 libras, sueldos; el regente 650 libras, sueldos, y los jueces 500 libras, sueldos, cada uno.*

Es igualmente del servicio de vuestra magestat la ejecución de dichos capítulos 89 y 90, porque de no observarse se podrían seguir al bien público muchos inconvenientes. El primero, que el tener tan corto salario les podría ocasionar que no pudiessen cumplir exactamente //s.n.// las obli-

gaciones del oficio, aviéndose de ingeniar para mantener el fausto de tan preheminento oficio, por cuya consideración los sagrados cánones y disposiciones pontificias previenen que los eclesiásticos tengan la congrua para mantenerse, según su estado y preheminiencia.

El segundo inconveniente es que las plaças criminales avemos visto que no las apeteçen los hombres más doctos y rectos, porque estos con su estudio y abogacía acrecientan sin comparación mayores conveniencias; y desto se sigue otro mayor inconveniente, que es admitirse algunas vezes a estas plaças sugetos ambiciosos y de no tan recta intención y doctrina como se necessita, de cuya desgracia ha llorado Cathalunya muchas vezes los estragos.

El tercero inconveniente es que muchos juezes del Criminal, viéndose con un oficio de tanta preheminiencia y trabajo y de tan corto salario, se han creído dispensados para ganar lo que les falta para su sustento abogando causas y haziendo memoriales, y para tomar regalos, aunque fuesen de valor, contra lo dispuesto en las Generales Constituciones, atropellando en esto y en otras cosas más indignas sus conciencias, con harto descrédito de la justicia.

El quarto inconveniente es que los juezes del criminal, viéndose en unas plaças de tanto trabajo y tan corto salario, desde el día que entran a ocuparlas están discurriendo y trabajando medios para salir de ellas y entrar en otro cargo que les franquee mayores conveniencias, y para esto ha enseñado la experiencia que algunos han atropellado leyes y costumbres para hazer amistad y atraer la voluntad de los poderosos y gastado más tiempo de lo que pueden en cortejarles; y en uno y otro se salta a la buena administración de justicia y servicio de vuestra magestad.

De aquí se sigue otro tan grave inconveniente, porque como ningún juez de corte haze cuenta de estar largos años en el Consejo Criminal, no procuran como deven que los oficiales subalternos cumplan exactamente sus oficios, ni que la administración de justicia esté en el mayor auge, dexando uno y otro para los sucesores; y los oficiales subalternos, como miran a los juezes de corte para poco tiempo en este empleo, no les atienden lo que deverían. Y finalmente, quando los juezes de corte empieçan a conocer los hombres facinorosos y los hombres de bien y a aquellos de quien se pueden fiar para los informes (cuyo conocimiento es preciso para ministrarse justicia devidamente) ya han consumido sus caudales para mantenerse con el garbo y autoridad que pide el oficio, por cuya razón los piadosos monarcas predecesores de vuestra magestad, compadeciéndose de sus trabajos, les mejoravan de fortuna, dándoles empleos en que pudiesen tener alguna conveniencia, y en lugar de estos ministros, que ya servían de provecho para el público, se ponían abogados, que avían menester otro tanto tiempo para enseñarse en estas cosas. Y siempre el Consejo Criminal venía a estar compuesto de ministros que estaban estudiando y aprendiendo lo que devían saber ya al principio de su gobierno.

Finalmente, que con la execución de dichos capítulos 89 y 90 no se añe//s.n.//de nueva carga a la Generalidad es evidente, porque en las Cortes de 1564 se cargó a la Generalidad el salario de ocho juezes de corte y dos plaças más de la Audiencia Civil, cuya carga bolverá en su antiguo estado por la conclusión de estas Cortes, si vuestra magestad no dispone lo contrario, como se colige de lo que queda dispuesto en las citadas constituciones y capítulos de Corte. Y por esso, si vuestra magestad confirma la extinción de las cinco plaças del Consejo Criminal y dos plaças de la Audiencia Civil (como espera la Corte), de lo que avía de gastar la Generalidad en mantener estas siete plaças, esto es, las cinco criminales y las dos civiles, se puede pagar el aumento de salario que tributan a los presidentes y juezes de corte dichos capítulos 89 y 90; y si los tres juezes de corte han cargado con todo el trabajo que tenían los ocho que crearon las Cortes de 1564 y aún mayor, por aver crecido tanto los negocios criminales, parece justa razón que reciban el aumento de salario de lo que se gastava para mantener a dichos ocho juezes de corte.

Por lo que esperan los suplicantes que vuestra magestad mandará lo que será del mayor servicio de vuestra magestad, en orden a la execución y observancia de dichos capítulos 89 y 90 de las Cortes de 1599, que lo recibirán a merced.

Y la deliberació de l'il·lustríssim bras real del dia sinch //710v// del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita súplica y paper en ella adjunt y la deliberació de l'il·lustríssim estament ecclesiàstich del dia sinch del corrent, en què comet dita súplica a la junta de las dotse personas nomenades per los braços per facilitar la expedició dels negocis de la Cort perquè discorren sobre ells y reporten als braços son sentir; conciderant lo present estament militar que la primera importància insta abreviar-se la conclusió de la Cort y que per invigilar en ella se ha elegida y formada la dita junta, en la qual se offerexen sobrats negocis per despatxar; y atès que la Generalitat se troba ab tants poch[s] medis que no permetran annuir al suplicat, ha deliberat per ço que la dita súplica sie arrimada. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Relació de la embaxada reportada al bras real

E après, los senyors don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Felip Ferran y Çacirera han fet relació al present bras com, inseguint sa deliberació del dia de ayr al matí, de paraula han¹⁴⁰⁰ explicat y en escrits han entregat a l'il·lustríssim bras real còpia de la deliberació prengué lo present bras lo die de ayr, al que ha respòs dit il·lustríssim bras real, per medi de son president, //711r// que lo motiu de haver feta representació la ciutat de Barcelona al rey nostre senyor era estat sols per posar en sa real notícia las rahons per las quals havia posat lo discentiment y persistia en ell, no per altre fi, sinó perquè lo rey nostre senyor restàs enterat de que no era per culpa de son president de dit bras real, y per lo que li explicà sa magestat la última vegada que los tres presidents de la present Cort se posaren a sos reals peus. Y per quant se concidera de conveniència del públich lo despaig de la Constitució del port franch, sobre la qual encara no ha resolt lo present estament, estimarà aquell il·lustríssim bras se servezca pèndrer-hi resolució quant antes, assegurant que dit bras real desitja concórrer ab tota uniformitat ab aquest il·lustríssim congrés y donar-li gust en tot quant sie possible.

Al que han replicat dits senyors embaxadors, dient que lo present bras està sempre vigilant per quant condueix lo despaix de la Cort; y que, axí en orde a la insinuada Constitució del port franch com a tot lo demás que puga abreviar la conclusió de la Cort y ser de útil y servey de l'il·lustríssim bras real, se aplicará ab tot gust. Y lo il·lustríssim senyor president, ohida dita relació, ha donades las degudes gràcias a dits senyors embaxadors del treball que han pres en llur legacia.

1400. *A continuació, entre, ratllat.*

711v//

Dicto die, hora tertia jam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit dominus Carolus Pons, in villa Acrimontis, diocesis Urgellensis, populatus.

Constitució 159, sobre lo port franch

Se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 159, en què s disposa lo edificar-se fora los murs de la present ciutat una casa dita de port franch, y la decretació feta a dita constitució per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die nou de febrer corrent, en la qual ha posat *placet*, ab què se dispose lo port franch en esta ciutat sens perjudici dels hereters de la lleuda real y de Mediona, ab los quals se degan ajustar o convenir antes de posar-se en execució lo dit port franch.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico.*

Combinació Capítol 162

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 162, decretat en lo present bras a catorse del corrent, per haver lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a tretse y lo real a 16 del mateix, decretat *placet absolute.*

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet //712r// sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali.*

Súplica dels síndichs de Lleyda, ab sinch papers en forma de constitució

Ítem, se és llegida una súplica presentada per los síndichs de la ciutat de Lleyda, en què diuhen y representen a la present Cort que, havent offert a la il·lustríssima Junta de Constitucioners alguns capítols concernents al bon govern y bé públich de dita ciutat y no havent merescut la aprobació de dita il·lustríssima junta, suplican per ço als tres il·lustríssims braços sie de son servey aprobar los capítols presentan ab son *placet*, en la conformitat que a la gran comprehensió de aquells apareixerà més convenient.

Y seguidament, se ha llegit un paper disposat en forma de Constitució, de número 1, que parla que no s pogan posar¹⁴⁰¹ clàusulas de renunciacions de propi for en los contractes, la qual constitució, junt ab los quatre papers en forma de capítol de Cort avall mencionats, va acompanyada ab dita súplica.

¹⁴⁰¹. posar, *sota la línia.*

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet prout eciam displicuit illustrissimo stamento regali*.

Capítol de Cort

Ítem, lo paper en forma de Capítol de Cort de número 2, que parla que lo privilegi per lo sereníssim senyor rey don Jaume lo conquistador, concedit a la ciutat de Barcelona als quatre de las chalendas de maig, 1269, continuada en lo volumen 2 de las Constitucions, baix títol «Dels qui entran en religió, etc.», sie extès a tot lo Principat de Cattelunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya.

712v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout eciam placuit illustrissimo stamento regali*.

Altre paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit altre paper en forma de capítol, de número 3, contenint que los extrets en mostasaf y jutges de taula y de apells de la dita ciutat de Lleyda pugan concórrer als officis de deputats y ohidors y demés del General.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet prout eciam displicuit illustrissimo stamento regali*.

Altre¹⁴⁰² paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit altre paper en forma de constitució, de número 4, respecte de la exacció de la lleuda en dita ciutat de Lleyda, y la decretació de l'il·lustríssim bras real, feta a nou del corrent, de que sie remès als senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què formen de nou dit capítol, disposant-se en ella algunas circumstàncias previngudas en dita decretació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali*.

Altre paper en forma de capítol de Cort

Ítem, se ha llegit altre paper en forma de capítol, de número 5, en què's prohibeix lo sembrar arròs en la horta de Lleyda.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet*.

1402. Altra, *corregit*.

*Die XVIII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona jam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar //713r// en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Juan de Boxeda.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Francisco de Verthamon.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Jacinto de Geralt.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Joan Francisco de Masdèu.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Ignasi de Miquel.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Juan Gaspar de Vilar y Umbert.
 Anton de Llansa.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Francisco Sabater y Meca.
 Joseph de Monserrat.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Juan Copons y Falcó.
 713v// Joseph de Rialp.
 Miquel de Cassador.
 Don Joseph de Móra y Cirera.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 Don Ignasi Pontarró.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càncer.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.

Juan de Osó y Osó.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Francisco Grimau.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Francisco¹⁴⁰³ Graell y Brossa.
 Francisco¹⁴⁰⁴ Tord y Granollachs.
 Don Joseph de Eril.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 714r// Ramon de Carreras.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Jaume de Llansa y Arolas.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Don Carlos de Fiviller y Torras.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Joseph de Melianta y de Sullà.
 Don Francisco Basteró.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Joseph de Sala.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Francisco de Rocabertí.
 Don Visens Magarola.

**Capítol de Cort sobre la jurisdicció dels diputats
en los soldats del regiment dins Barcelona**

Als quals axí convocats, se'ls és llegit y donat per proposició lo capítol de Cort que parla que los diputats degan conèixer dels soldats delinqüents del regiment de la Generalitat, al qual ha decretat lo il·lustríssim bras real¹⁴⁰⁵ que la mateixa prer-

1403. *Precedit de Don, ratllat.*

1404. *Precedit de Don, ratllat.*

1405. *A continuació, decretà, ratllat.*

rogativa tingan los excel·lentíssims senyors concellers en lo regiment de la present ciutat, a la qual decretació s'és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Paper en forma de constitució

Ítem, se és llegit altre paper en forma de constitució, sens número, contenint que, en cas de publicada la guerra ab alguna potència, //714v// no's pugua fer aprehenció de cartas, papers y llibres de negoci ni embargar mercaderias per los ministres y officials de la capitania ni altres, al qual lo bras ecclesiàstich ha posat la decretació lo die 17 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich.

Agravi de la Generalitat

Ítem, se és llegit lo codern primer de agravis proposats per part del General de Cattelunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que sien remesos y reportats a l'il·lustríssim bras real.

Paper en forma de capítol de Cort, per part de la ciutat de Balaguer

Ítem, se és llegit per segona vegada un capítol de Cort, sens número, disposat per lo síndich de Balaguer, per a què los ordinaris reals y de barons ecclesiàstichs y seculars, ni los mateixos barons, pugan capturar a persona alguna sens concell en escrits de son assessor.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet*.

Redrés número 18

Ítem, se és tornat a llegir lo capítol del Redrés, número 18, que parla dels albaraners de General y bolla, decretat en lo present bras als 6 de janer passat; y axí mateix, las deliberacions dels il·lustríssims braços real, de 27 de dit, y ecclesiàstich, de 17 del corrent, en què resolan ésser remès dit capítol, junt ab dos súplicas presentadas per los albaraners de General y bolla, a la il·lustríssima Junta del Nou Redrés perquè, fent reflexió sobre lo que contenen ditas súplicas y deliberacions, disposen dit capítol en lo modo més convenient y rahonable, //715r// reportant-se après als braços *respective*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se, com se conforma, ab las ditas deliberacions dels il·lustríssims brasos ecclesiàstich y real.

Capítol número 37

Ítem, se és llegit y donat per proposició lo Capítol de número 37, en què·s disposa la forma de la visita dels oficials de la Deputació y la declaració de las causas en primera y segona instància y de duplicació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegít.

Redrés número 27

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 27, disposant que, tenint lo racional dubte en alguns comptes, dega posar la diada en què lo entrega y lo escrivà major la oblata del dia en què se entrega als assessors de la casa, perquè dins trenta dies dega declarar-se lo dubte.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegít.

Embaxada del bras real

E après, són vinguts per embaxadors de l'il·lustríssim bras real un¹⁴⁰⁶ dels síndichs de Lleyda y altre dels de Barcelona, los quals de paraula han explicat y en escrits han entregada la deliberació presa per aquell il·lustríssim bras lo die 17 del corrent, ab la qual, en atenció de no haver-se pogut conseguir que los síndichs de la present ciutat y de las ciutats de Tortosa //715// y Mataró, vilas de Tàrraga y Prats del Rey,¹⁴⁰⁷ alsassen los discentiments que en aquell il·lustríssim bras tenen posats y per a donar forma a la més breu conclusió de la present Cort, ha deliberat dit bras que per part dels tres il·lustríssims estaments se nomenen personas y se suplique a sa magestat tinga a bé nomenar-se en la forma acostumada, perquè segons estil y observansa de la Cort unas y altres declaren tots los discentiments que en la Cort se troban posats y¹⁴⁰⁸ no llevats; feta la qual embaxada, lo dit il·lustríssim senyor president la ha donada per proposició. Y exits fora dits embaxadors, que són estats rebuts y acompanyats en la forma acostumada, se ha pasat a votar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la embaxada que per part de dit¹⁴⁰⁹ il·lustríssim bras real se és reportada per medi dels síndichs de Lleyda y Barcelona, y la deliberació per aquell il·lustríssim bras presa lo die 17 del corrent, ha deliberat suspèndrer la resolució sobre esta importància a fins que est bras tindrà intel·ligència del que sobre ella haurà resolt lo il·lustríssim bras ecclesiàstich.

1406. lo, *corregit*.

1407. *A continuació, als, ratllat.*

1408. *A continuació, no lep, ratllat.*

1409. *A continuació, síndic, ratllat.*

Dicto die, hora tertia jam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro //716r// de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infra et sequentes:

Josephus de Peyrí, domicellus in villa de Vilanova de Escornalbou domiciliatus.

Petrus Blay, domicellus ville de Monbrío, diocesis Tarrachone, domiciliatus.

Don Anthonius Gible y Viladomar, in villa Berge populatus, procurator Josephi de Cohors et de Cadell, domicelli in Turri de Cadell, baiulie de Bellver,¹⁴¹⁰ domiciliati; constat de procuracione instrumento recepto penes don Franciscum Rodores, nottarium publicum ville Podioceritani, die quinta currencium.

Item, domnus Josephus de Cudina et Costa, Barchinone populatus.

Item, doctor Josephus de Solà et Guardiola, Barchinone populatus, procurator don Petri de Canal et Roger, in villa Podioceritanie populati; constat de procuracione apud don¹⁴¹¹ Dominicum Espernay, notarium publicum eiusdem ville, die vigesima tertia mensis ianuarii proxime dimissi.

Pròrroga de la Cort

En aquest dia, tocases las sinch horas de la tarde, los il·lustres senyors comte de Centellas y marquès de Rubí, commissaris elegits per part del rey nostre senyor (Déu lo guarde) constituïts en la sala de sant Jordi, ahont és lo real sólio, han prorrogat en nom de sa magestat la present Cort fins lo die 26 del corrent mes, si feriat no serà, //716v// y si ho serà, lo die immediat no feriat; a la qual pròrroga, los senyors don Joseph de Terré y Marquet¹⁴¹² y don Joan Copons y Falcó, altres dels commissaris elegits per part del present bras, y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim bras real per acistir en las pròrrogas, han protestat y reprotestat per part dels il·lustríssims braços *respective* a la pròrroga y protesta feta per los senyors commissaris de sa magestat, en la mateixa conformitat que-s protestà y reprotestat en la pròrroga feta lo die deu del corrent y altres antecedents.

Capítol de la Observança

Se és tornat a llegir lo Capítol 167 de la Observança, lo qual, junt ab altres dependents, lo present bras als 14 del corrent cometé a dos personas y als advocats del present bras perquè los mirassen y, segons reconexerian ser de major conveniència y benefici públich, ho reportassen al present estament; per las quals personas y advocats se ha format altre capítol, contenint lo disposat en lo de

1410. A continuació, con, *rallat*.

1411. A continuació, Raymundum Esperna, *rallat*.

1412. A continuació, don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Fran, *rallat*.

número 167 y algunas circunstancias que·ls ha aparegut an[ya]dir-hi per lo major acert y perfecció de dit capítol, lo qual se és també llegit y donat per proposició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, en la conformitat lo han disposat las //717r// personas elegidas per part del present bras y sos advocats.

Combinació de Constitució número 90

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 90, sobre los informes fahedors als jutges de la Real Audiència, decretada en lo present bras a 20 del corrent, a la qual decretació se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 8; y lo real, a nou del mateix, ha decretat estar y perseverar en sa primera decretació fet a 23 de janer pròxim passat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt estar y perseverar en sa decretació feta a dos del corrent.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la deliberació de l'il·lustríssim bras real de 17 del corrent, en orde a la representació fahedora a sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la deliberació de l'il·lustríssim bras real de 17 del corrent mes, en què, ohit lo paper disposat per las personas nomenades per los tres il·lustríssims estaments junt ab los advocats de aquells, en orde a la representació fahedora al rey nostre senyor (Déu lo guarde), aserca las reals decretacions a las constitucions y capítols de Cort y del Redrés fins vuy proposades y llegidas en los il·lustríssims braços y altres punts en dit paper expressats inseguint la commissió y deliberacions de aquells; y axí mateix, las deliberacions de l'il·lustríssim bras¹⁴¹³ ecclesiàstich y present bras militar, ab las quals, ço és, lo ecclesiàstich a 16 del corrent ha deliberat que, en orde a la decretació //717v// de la Constitució de número 39, que tracta de reparar la ruhina de las presons, attès que las personas de dita commissió y advocats són de sentir que dita decretació no és contra la mente de dita Cort, apar per ço no-s deu fer menció de ella en dita representació; en quant al que expressa en orde al Capítol 5 del paper de proposicions que sa magestat fou servit manar entregar als braços, junt ab ditas reals decretacions, que tracta de fer¹⁴¹⁴ quartels en differentes poblacions del Principat, li apar se deu admètrer lo contengut en la postil·la continuada al marge de dita representació, subrogant y continuant lo tenor de ella en lloch de las últimas líneas que-s troban en dita representació en orde al dit capítol 5; aserca la Constitució de número 23, contenint que los reladors degan donar los dubtes en escrits y altres cosas, la qual no fou decretada per sa magestat sinó disposada altre de son real orde sobre lo mateix assumpto, se ajusta a que sie admesa y decreta-

1413. dels il·lustríssims braços, *corregit*.

1414. A *continuació*, differentes, *ratllat*.

da per sa magestat la novament disposada y entregada als braços y arrimada la que per estos fou disposada. Y respecte de tot lo demás expressat en dit paper de representació, se conforma al contingut en aquell y que, segons son tenor y lo expressat en dita deliberació, sie comès lo referit, com ho comet per sa part, a las mateixas personas y advocats dels tres il·lustríssims braços lo posar en límpio dita representació //718r// y aquella per los commissaris o tractadors de la present Cort posada als reals peus de sa magestat per medi de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio; y lo present bras militar, al matí de dit dia 17 del corrent, resolgué¹⁴¹⁵ conformar-se absolutament ab lo contingut en la minutada representació y ésser aquella posada als reals peus de sa magestat, en la forma prop referida; ha resolt dit il·lustríssim bras real conformar-se ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich; desitjant lo present bras militar que ab la major brevedat possible se logre lo posar-se als reals peus de sa magestat dita representació, ha deliberat conformar-se en tot y ab tot ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, commutant en esta forma la resolució presa en lo present bras lo die de ayr. Y que esta sie participada per son promotor als altres il·lustríssims estaments per medi de sos promotors.

Bras real, que se nomenen personas per part dels braços per declarar los dissentiments

Ítem, se ha tornat a llegir la deliberació de l'il·lustríssim bras real, presa lo die de ayr, de que per part dels tres il·lustríssims braços se nomenen personas y se suplique a sa magestat tinga a bé anomenar-ne en la forma acostumada per a què, segons estil y observança de la Cort, unas y altres declaren tots los discentiments que·s troban posats y no llevats, servant-se en la declaració de ells los estils en semblants casos practicats y acostumats, la qual deliberació esta matinada és estada reportada al present bras per medi de //718v// embaxada de part de dit il·lustríssim bras real. Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta al matí del dia present, en què se ha conformat ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras real.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar,¹⁴¹⁶ ohidas ditas deliberacions, ha deliberat que, antes de pèndrer resolució sobre lo negoci proposat, se oyga la relació en escrits fahedora per los advocats del present estament¹⁴¹⁷ dels estils, modo y forma que se han observat en las Corts antecedents y que han de precehir a la declaració dels discentiments posats¹⁴¹⁸ en la Cort; y que en dita relació expliquen los dits advocats quins són los discentiments posats y si aquells o algú de ells

1415. ha resolt, *ratllat*; resolgué, *interlineat*.

1416. A *continuació*, ha, *ratllat*.

1417. per los advocats del present estament, *al marge esquerre*.

1418. A *continuació*, en, *ratllat*.

podrà impedir o no la conclusió de la Cort, reportant-ho tot al present bras per a què, en sa intel·ligència, pugua ab més premeditació deliberar lo de major acert.

Jutges de greuges

En aquest dia se ha pasat per part del present estament a fer nominació de jutges de greuges y, havent-se votat per escrutini en la forma deliberada, han quedat elegits per haver tingut més veus los senyors: don Joseph de Terré y Marquet, don Joseph Ribera y Claramunt y don Joseph Càncer y Pratsenjulià.

[Trigesima habitatio]

719r// *Trigesima habitatio publicata die XVIII februarii, MDCC VI.*

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus doctor Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; don Jacobus Vincencius Alemany Descallar, regiam Thezaurariam regens; magnifici Josephus Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et dompnus Placidus de Copons et Esquerrer, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum egregio don Francisco de Blanes, Centellas et Carròs, comite de Centellas, baiulo generali; et illustri don Josepho Anthonio de Rubí et Boxadors, marchione de Rubí, locumtenente magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; doctor consilio regio don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Celsonensis; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte ecclesie Terrachone et syndicus illustris Capituli dicte civitatis;¹⁴¹⁹ dompnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores (una cum doctore fratre Joanne Soler, abbate monasterii divi Pauli de Campo; dompno Josepho Galcerando de Pinós et de Rocabertí; don //719v// Magino de Vilallonga et Çaportella; Magino Massià et Barthomeu, syndico Villefranche Penitensis; et Francisco Escofet, syndico ville de Figueres, eciam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia diversosque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima octava februarii, anno a nativitate Domini 1706 intititata, post meridiem, presente Ignacio Texidor, burgense Perpiniiani

1419. En lloc d'ecclesie.

nottarioque publico regio collegiata //720r// Barchinone, regio scribe mandati, vice et loco doni Raymundi de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque¹⁴²⁰ secretarii, presenteque me, Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone, brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista voccatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, notario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam si quidem habilitacionem ego, dictus nottarius et secretarius, publicavi, sub thenoris huiusmodi:

Primo, quo ad personam Josephi Moragull, civitatis Vicensis, admittatur ut miles.

Item, quo ad personam don Anthonii de Cortada et Pastors, ville de Manlleu, diocesis Vicensis, attento ex certicatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio domini nostri regis eiusque secretarii, constat suam regiam maiestatem eum habere ut nobilem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis; sed quia est chiliarcus et non obtinuit licenciam a domino rege, repellatur.

720v// Item, quo ad personam Josephi Vilallonga et de Maresma, Sancti Joannis de Abbatissis, diocesis Vicensis, admittatur ut miles.

Item, quo ad personas Anthonii et Jacobi Ignasii de Vilallonga et Sala, filiorum dicti Josephi de Vilallonga, militis, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam don Joannis Baptiste de Cortada et Junquer, civitatis Vici, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Joannis Baptiste de Cortada et Coromina, eiusdem civitatis, pro quo comparuit dictus don Joannes Baptiste de Cortada et Junquer, eius filius et procurator, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personas don Dominici de Cortada et Sallés, filii dicti don Joannis Baptiste de Cortada et Coromina, et don Francisci de Cortada et Junquer, filii dicti don Joannis Baptiste de Cortada et Junquer, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Joannis de Vives, Ferrer et Alió, Sancti Genesii ville Torricelle de Montegrino, diocesis Gerunde, admittatur ut domicellus, donec doceat de nobilitate.

Item, quo ad personam Laurencii de Lledó et Sayol, pro quo comparuit Arasmus de Lana //721r// et Fontanet, domicellus, eius procurator, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Josephi de Aguilar et Alós, civitatis Balagarii, pro quo comparuit Anthonius de Solà et Carreras, domicellus, eius procurator, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Joannis de Carreras et Guitart, filii Joannis de Carreras et Simón, militis, loci de Bordils, diocesis Gerunde, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

1420. A continuació, locumtenentis, ratllat.

Item, quo ad personam don Salvatoris de Rovira et Eva, filii don Dominici de Rovira, civitatis Çelsona, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personas Narcisi, Francisci et Anthonii de Graell, Castelló et de Anglazell, fratrum, filiorum Josephi de Graell, Castelló et de Paratge, domicelli civitatis Vici, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admittantur.

Item, quo ad personas don Francisci, don Augustini et don Jacobi de Copons et Cordelas, fratrum, filiorum don Josephi de Copons, domini qui dicitur esse loci de Malmarcat, quia non habent legitimam etatem, pro //721v// nunc non admittantur.

Item, quo ad personam Joannis de Ozó, filii Joannis Josephi de Ozó, ville de Vinebre, diocesis Dertuse, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personas Josephi de Font et Llobregat et Narcisi de Font et Cortada, civitatis Gerunde, patris et filii, qui in habilitacione diei 15 decembris, 1705. fuerunt habilitati ut domicelli, attento regio privilegio nobilitatis debita forma expedito et concesso in favorem dici Josephi de Font, fuit deliberatum quod admittantur ut nobiles.

Item, quo ad personam don Petri de Canal et Roger, ville de Puigcerdà, pro quo comparuit Josephus de Solà et Guardiola, domicellus, eius procurator, admittatur ut nobilis; sed quia est officialis regius et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam Petri Blaii et Peyrí, ville de Monbrío, Campi et archidiocesis Terracone, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Josephi de Peyrí, Villenove de Escornalbou, archidiocesis Terradone, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Josephi de Cahors et de Cadell, in Turris de Cadell, baiulie de Bellver, terre Ceritanie, Urgellensis diocesis, do//722r//miciliati, pro quo comparuit don Anthonius de Gible et Viladomar, eius procurator,¹⁴²¹ admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Anthonii de Junquer, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Francisci Montany, Villenove de Meyà, prioratus de Meyà, vicarie Illerde, admittatur ut dominus vassallorum.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignacio Texidor et me, dicto¹⁴²² Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, presentibusque eciam memoratis testibus ad premissa voccatis et assumptis, ut superius continetur.

1421. eius procurator, *interlineat*.

1422. A *continuació*, don, *ratllat*.

*Die veneris, XIX mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona jam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Anton de Llansa.

722r// Don Joseph Terré y Marquet.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Balthezar¹⁴²³ de Cadell.

Don Ignasi Soler y Junyent.

Don Joseph Generes.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Francisco de Prat y Cudina.

Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Anton Soler y Belloch.

Don Juan Novell y Nadal.

Don Joseph Càncer y Pratsenjulià. Francisco de Verthamon.

Francisco¹⁴²⁴ Graell y Brossa.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Jacinto de Geralt.

Joseph Ferrer y Roca.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Don Lluís Claresvalls.

Joseph de Carreras y Talavera.

Fèlix de Sala y Sasala.

Joan Francesch de Masdú.

Don Francisco Sagrera y Massana.

723r// Don Gaspar de Prat y Senjulià.

Don Onofre de Lentorn.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

1423. *Precedit de Don, ratllat.*

1424. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Sala.
Don Feliciano Cordellas.
Don Jaume de Copons y Falcó.
Don Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Alexandro Palau y Aguilar.
Jaume de Llansa y de Rocada.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Joseph Desprat y Sevassona.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Francisco Grimau y Corbera.
Don Gerònim de Magarola y Grau.
Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
Don Joseph Tord y Cortada.
Don Anton Eril.
Don Carlos de Fivaller y Torres.
Don Joan Batlle.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Joseph de Peyrí.
Lleó de Peyrí.
Olaguer de Monserrat.
Francisco de Tord y Granollachs.
Don Emanuel Guanter.
Don Ignasi Miquel.
Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
Pere de Blay y Peyrí.
Don Joseph de Eril.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
Don Vicens Magarola.
Balthazar de Llunes.
723v// Don Miquel de Cordelles.
Francisco de Bohil y Cierco.
Don Ramon Copons del Llor.
Don Ignasi Balthazar de Alegre.
Joseph de Sabater y Campderròs.
Joan de Osó y Osó.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Anton Armengol.
Francisco de Sala y Brandia.

Fèlix de Sala y Sasala.
 Balthazar de Llunes.
 Don Bonaventura Tristany.
 Don Jacinto Oliver.

Constitució número 176

Als quals axí convocats, se ha llegit la Constitució de número 176, en què se taxan los salaris dels actes dels notaris de Catalunya.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució de número 177

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 177, sobre la taxa dels salaris de judiciari.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que, antes de pèndrer-se deliberació, sie comesa la dita constitució als advocats del present bras perquè, en vista de son contengut, fassen relació si se ofereix alguna cosa digne de reflexió, perquè ab més madur concell puga resòldrer lo de major conveniència.

Constitució número 178

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 176, en què s disposa que las causas de sobrechiments, si no seran majors de cinch-centas lliuras, no pugan ser evocadas per los deutors a la Real Audiència.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Constitució número 179

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 179, sobre las decla//724r//racions de sentèncias de lluïsmes, y la decretació de l'il·lustríssim estament ecclesiàstich, feta lo die de aïr, de que *placet*, ajustant que dita constitució no sie sols comprensiva de las causas de lluïsmes, sinó també dels censos ab senyoria directa o mitjana, encara que per justificar-se no conste del primitiu establiment.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit ecclesiastico*, anyadint «entès emperò y declarat si ab altres actes que lo dret admet y lo real senat ha acostumat aprobar *concludenter* queda justificat lo dret actiu».

Paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit un paper en forma de constitució, sens número, respecte de no amarar-se cànems prop ciutats, vilas y poblacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet*.

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Franciscus de Gavaldà et Ferrer, miles in villa de Riudoms, Campi et archidiocesis Tarracone, populatus.

Don Ignasi de Miquel alsa un dissentiment

Lo senyor don Ignasi de Miquel alsa lo discentiment que lo die 3 del corrent posà a la Constitució de número 88, perquè, no obstant dit discentiment, se puga tractar y resòldrer sobre dita constitució. Y perquè conste, ho firma de mà pròpia en lo aposento o sala dels //724v// reys ahont se junta lo bras militar, tocadas las tres de la tarda del die 19 de febrer de 1706.

Don Ignasi de Miquel.

Nominació de un¹⁴²⁵ sargento del regiment del General

En aquest dia, los il·lustríssims senyors presidents dels tres il·lustríssims braços de la present Cort General, usant de la facultat a sas senyories concedida per la present Cort en diadas de 30, 31 de janer y 1 de febrer proppassat, han nomenat a Juan Bausis per lo puesto o càrrech de sargento que vaca en lo regiment que la Generalitat està levantant en servey del rey nostre senyor (Déu lo guardi), ordenant als oficials y altres personas a qui especte li asenten la plaça de sargento y que se li fassen y entreguen per dit efecte los despaigs necessaris.

Capítol de Cort número 62

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 62, que parla dels allotjaments y trànsits, novament disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que sie suspès lo pèndrer resolució sobre dit capítol fins que se hage pres disposició en orde a la exempció que per sos privilegis y altrament competeix als cavallers, sos colonos y masovers en negoci consemblant al que prevé dit capítol.

Redrés 81

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 81, contenint que lo General de Cattelunya cobre enterament, per rahó de avarias, quatre sous per lliura.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

1425. un, *interlineat*.

728r//

Redrés número 82

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol del Redrés de número 82, contenint lo modo se ha de estilar en la aprehenció de las mercaderias caygudas en frau.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Redrés número 83

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 83, en què's disposa que los deputats locals, assessor, procurador fiscal y notari hagen y degan tenir habitació y domicili actual en la ciutat, vila o lloch que és y serà cap de collecta.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Súplicas dels termes de Santa Creu y Molins de Rey

Ítem, se són llegidas las súplicas presentadas la una per los jurats y singulars personas de la parròquia de Santa Creu de l'Orde y la altre per lo síndich de la vila y terme de Molins de Rey, tots del bisbat de Barcelona, las quals són del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Los jurats y singulars personas, etc. *Inseratur prout hic est consueta, signata de littera A, et postea dices:*

725r¹⁴²⁶// A. Il·lustríssim senyor.

Los jurats y singulars personas del lloch, terme y parròquia de Santa Creu de l'Orde y quadra de Sant Barthomeu, sufragània de dita parròquia, bisbat de Barcelona, diuen que de temps immemorial los habitants de dit lloch, terme, quadra y parròquia constitueixen per sí sols universitat governada y regida per son Concell y jurats, ab sos estatuts y ordinacions peculiars, sens interecència dels de la vila de Molins de Rey y altres, com, a més de ser ben públich y notori, apar de l'acte de las ordinacions de dita universitat decretadas per la il·lustre dona Estefania de Súnyga y de Requesens, senyora de las baronias de Molins de Rey y Martorell, als 28 de maig, 1548, signat de número 1, y de una certificatòria auctèntica feta per lo rector de dita parroquial iglésia, signada de número 2; de forma que quant se ofereix haver de servir dita universitat a sa magestat (que Déu guarde) ab bagatges, pallas o altres donatius, los ordes van solament dirigits als jurats de aquella, com és de veurer de differentes cartas y ordes signats de número 3.

Que axí mateix, de temps immemorial se troban tenir no sols parròquia, sinó també terme peculiar, dit y anomenat de Santa Creu de l'Orde, com, a més també de ser públich y notori, se manifesta evidentment de las molts enunciatives expressadas en lo mencionat acte de ordinacions.

Que antigament dit lloch, terme y parròquia de Santa Creu de l'Orde tenia son batlle en lo mateix terme, per a regir-se y governar-se independentment del batlle de la vila de Molins de Rey, com resulta no sols de las enunciatives contingudas en lo ja referit

---

1426. Document relligat, juntament amb B, entre els folis 724v i 728r.

acte de ordinacions, sí encara en las expressadas en tres differents actes públichs fets en lo intermedi de la matexa //725v// centúria de 1500, signats de número 4.

Y encara que per rahó dels naufragis, de cremas y altres han patit las scripturas, axí de l'arxiu públich de ditas baronias de Molins de Rey com de las casas dels particulars de dit terme y parròquia, no és estat possible trobar actes més antichs, emperò és cert que molts centúrias antes devia dit terme y parròchia tenir son batlle y no podia en manera alguna regir-se per lo batlle de dita vila de Molins de Rey, puix que dit lloch y parròquia de Santa Creu de l'Orde és matrís de dita vila de Molins de Rey per haver-se aquesta fabricada dins los límits de dita parròquia, lo que ensenya ésser veritat per quant la iglésia parroquial de Santa Creu de l'Orde és matrís de la iglésia o capella de dita vila, fundada dins los límits de dita parròquia a 4 de las nonas de agost, 1297, a petició del serenísim senyor rey don Pere, ab creació de un sacerdot en ella per la administració dels sacraments, anomenador per dit rector de Santa Creu, restant a favor de aquests tots los delmes y premícias com a expectans a dita parroquial iglésia, com apar de un acte de la lloació y aprobació de la erecció de dita iglésia de Molins de Rey fet als 3 de las kalendas de maig, 1325, certificatòria del qual se presenta signada de número 5; del que evidentment se veu que, essent dit lloch, terme y parròquia de Santa Creu de l'Orde matrís de dita vila de Molins de Rey, és precís confesar que antigament y antes que no fos fundada dita vila devia dita parròquia de Santa Creu tenir son batlle y no podia ser regida per lo batlle de dita vila, que encara no existia *in rerum natura*.

Que per tollerància o dicumulació dels habitants de dit lloch, terme y parròquia de Santa Creu de l'Orde, anys ha que no tenen batlla en dit terme, sinó que són regits y governats per lo batlle de dita vila de Molins de Rey; lo que, a més que apar ser contra tota equitat, rahó y justícia que dit terme y parròquia, essent com és matrís y origen de dita vila, //727r// sie per lo batlle de aquesta regit y governat, redunda en notable dany y perjudici del bé públich y desarvey de una y altre magestat, en atenció que, essent molt distant la vila de Molins de Rey de las casas y lloch de Santa Creu de l'Orde, no dóna aptitut per lo puntual remey de justícia en los casos que se necessita prompta execució, puix antes que no arriban los avisos de una part a l'altre se mallogran los bons successos, com se ha experimentat en molts delictes criminals y cosas tocants al servey de sa magestat (que Déu guardes); y posant-se batlle en dit terme y parròquia de Santa Creu se evitarien dits danys y inconvenients, com y també la emulació, embídia y inquietuts que de ordinari hi ha entre ditas universitats.

Y com, havent los suplicants recorregut¹⁴²⁷ en algunas ocasions a son senyor y baró perquè se servís donar providència en posar en dit terme y parròquia de Santa Creu de l'Orde batlle o altre ministre de justícia per a regir-los y governar-los independentment del batlle de dita vila de Molins de Rey, se'ls haja significat que, encara que desitjava condescendir a tant justa petició, però que reparava executar-o per rahó de l'estatuhit en la Constitució 1, títol «Que novells oficials no sien posats», que disposa no poder-se posar y crear oficials en qualsevol ciutat, vila o lloch de Cathelunya, tant real com de barons, en las quals no n'í havia antigament, en temps del serenísim senyor rey en Pere ters.

Per ço, recorren humilment a l'únich emparo de vostra senyoria il·lustríssima, suplicant ab lo més profundo rendiment que sie possible a vostra senyoria il·lustríssima que, en conformitat del sobre ponderat, sie de son servey aconsolar als suplicants, fent estatuhir y ordenar en las presents Corts que, no obstant dita constitució 1, pugua y sie permès al senyor y baró de ditas baronias de Martorell y Molins de Rey posar batlle

1427. regonegut, *corregit*.

en //727v// dit lloch, terme y parròquia de Santa Creu de l'Orde y quadra de Sant Barthomeu, suffragànea de dita parròquia, per a regir y governar sos habitants independentment del batlle de dita vila de Molins de Rey. Que, a més de ser de justícia y redundar en gran benefici del bé públich y servey de una y altre magestat, ho rebran a singular favor del gran emparo y justificació de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Esteve y Elias.

Il·lustríssim senyor. No obstant que la vila de Molins de Rey, etc. *Inseratur prout hic est consuata, signata de littera B, et postea dices:*

726r¹⁴²⁸// B. Il·lustríssim senyor.

No obstant que la vila de Molins de Rey, parròchia de Sancta Creu de l'Orde y quadra de Sanct Barthomeu, de molts anys a esta part y de tant temps que no y ha memòria de hòmens en contrari, y altrament en virtut de sos títols y privilegis, sian units y compogan un mateix terme, governat tot per un batlle, se auria tingut notísia que los que componen lo lloch y parròchia de Sancta Creu de l'Orde y quadra de Sanct Barthomeu voldrian presentar súplica a vostra senyoria il·lustríssima, demanant permís y llicència de poder anomenar y crear batlle en ditas parròchias de Sancta Creu y quadra de Sanct Barthomeu y, en forsa de dita concessió y permís, desunir y separar dita parròchia y quadra del terme de dita vila de Molins de Rey. Y com, il·lustríssim senyor, a més que lo crear dit nou batlle sia contra lo disposat ab differens constitucions y capítols de Cort que ensenyan que novells oficials en Cattelunya no sian creats, altrament dita concessió y permís seria molt perjudicial als títols y privilegis que té dita vila de Molins de Rey, i axí bé conserneix a matèria de interès de part a part deduïble en judici, en lo qual cal semblant concessió y permís auria y deuria solament concedir-se oïts los de dita vila y declarar-se *per directum* sobre dita pretenció, y axí bé apar ser destituïts de tot fonament los de dita parròchia de Sancta Creu y quadra de Sanct Barthomeu. Per tant, lo síndich de dita vila de Molins de Rey humilment suplica a vostra senyoria il·lustríssima sia de son major agrado, en lo cas que succehís de demanar semblant permís los de dita parròchia de Sancta Creu y quadra de Sanct Barthomeu, de negar-los dita llicència y permís, com o esperan del gran zel que resideix en vostra senyoria il·lustríssima, que ho rebrà a singular mercè, *omni modo meliori. Officium, etc. Altissimus, etc.* Mensa.

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de tres del corrent, ab la qual, per via de pensament, ha resolt que, attès lo suplicat per dits comuns és interès de part a part y que per obrar y executar sobre //728v// son contengut se necessita de llarga discussió, que per ço acuden las ditas parts a son baró per a què los provehesca ab equitat o justícia, servadas emperò las constitucions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas súplicas y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat que ditas súplicas sien arrimadas.

1428. Document relligat, juntament amb A, entre els folis 724v i 728r.

Relació dels advocats sobre los estils de declarar-se dissentiments

Ítem, se ha llegit la relació en escrits feta per los advocats del present estament, inseguint la deliberació presa lo die de ayr a la tarde, sobre lo nomenar personas per a la declaració dels discentiments posats, la qual és del tenor següent:

Jesús, Maria, Joseph. Consulta vostra senyoria il·lustríssima, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

729r¹⁴²⁹// Jesús, Maria, Joseph.

Consulta¹⁴³⁰ vostra senyoria il·lustríssima als advocats infrascrits que fassen relació dels estils, modo y forma que se han observat en las Corts antecedents y que han de precehir a la declaració dels discentiments posats en la Cort, y que en dita relació expliquen quins són los discentiments posats y si aquells o algú de ells podrà impedir o no la conclusió de la Cort. Vista la deliberació de vostra senyoria il·lustríssima de 18 de febrer, 1706; vist lo procés de Corts comú y lo familiar del bras militar, Corts 1547, y lo procés comú de las Corts de 1585 y altres, se fa a vostra senyoria il·lustríssima la relació següent:

Ritualitats y estils que se observan en lo progrés de las Corts Generals per a declarar los discentiments, en la forma que se troban en lo procés comú y en lo familiar de las Corts de 1547 y de las Corts de Monçó, any 1585.

Foli 165.

Trobant-se en lo il·lustríssim bras militar de las Corts congregadas en Monçó, any 1585, differentes discentiments, als dos de setembre de dit any, tres personas elegidas de quiscun il·lustríssim bras feren embaxada als senyors tractadors de sa magestat y los entregaren còpia dels discentiments que eran posats en lo bras militar, suplicant a dits senyors tractadors se interposassen per a compòndrer y //729v// alçar dits discentiments.

Foli 165.

A la tarda, dits senyors tractadors enviaren a cercar las personas de dita embaxada y, de orde de sa magestat, los digueren que los il·lustríssims braços anomenassen personas, las quals, junt ab los dos senyors tractadors, prevessen la forma que se podria donar en ditas cosas; y que si no podian convenir aserca de ella, los asseguravan que-s prosehiria per via de justícia, y que nomenassen personas en cas que lo negoci se hagués de tractar per via de dret.

Foli 165.

Als 3 de dit mes, los promotors dels tres il·lustríssims braços, de part de estos, respongueren als senyors tractadors que lo il·lustríssim estament ecclesiàstich y real ja havia nomenat personas, las quals, ab los senyors tractadors, comunicassen lo compòndrer dits discentiments, y que aquellas personas que havian posat los discentiments en lo bras militar havian anomenat personas sens consentiment de dit bras per tractar de alçar dits discentiments tant solament.

Foli 166.

Als 4 de dit mes, de orde de sa magestat anaren als tres il·lustríssims braços, entre¹⁴³¹ nou y deu horas del matí, lo canceller, lo regent la Cancellaria, lo protonotari, los advocats fiscal patrimonial y de la règia cort y un ministre de la Real Audiència, ahont se féu

1429. Document rel·ligat entre els folis 728v i 732r.

1430. A continuació, a, ratllat.

1431. A continuació, deu y, ratllat.

lo primer enantament per lo judici *in curia dando* sobre dits discentiments; y lo canceller exortà, amonestà y requirí als braços anomenassen personas per a declarar los discentiments junt ab las nomenadoras per sa magestat, advertint al bras militar //730r// no elegís personas interessadas en dit negoci. Y lo president del bras militar respongué que en lo bras se estava tractant si se podian llevar los discentiments ab bona concòrdia, que ho miraria y tornaria resposta als tractadors.

Foli 167.

Als 9 de setembre, dit canceller, acistit dels mateixos ministres sobre dits, anà als braços¹⁴³² per a fer lo segon enantament sobre lo judici *in curia dandum*, y lo president respongué que se tornaria resposta als tractadors.

Foli 175.

Als 28 de setembre, estant los senyors tractadors en la segrestia de la iglésia de Monçó, lo il·lustríssim bras militar envià embaxada de tres personas a dits senyors tractadors, entregant-los la embaxada en escrits, contenint que havian fet totas las diligèncias possibles per a què los discentiments que impedian lo progrés de la Cort se alsassen, y que los discentiments eran sobre negocis particulars que no podian donar gran destorb al progrés de la Cort, y que, en lo entretant, las personas elegidas per la Cort per different officis havian acabat sa incumbència. Y que axí, suplicavan a sas senyories fossen servits enténdrer ditas cosas y donar camí per a què los impediments posats per algunas particulars personas, en lo que turbar podian, fossen alsats y remoguts.

Folis 196 y 197.

Als 23 de novembre, dit senyor canceller, associat dels sobre dits senyors ministres, anà als braços a fer lo tercer enantament *pro* //730v// *iudicio in curia dando*, advertint als braços anomenassen personas per a declarar los debats, junt ab las nomenadoras per sa magestat, anyadint al bras militar que anomenàs personas que no fossen interessades; y respongué lo il·lustríssim senyor president que estavan tractant si se podrian llevar ab bona concòrdia, que ho mirarian y tornarian resposta als senyors tractadors.

Foli 116.

En lo sobre dit procés no se arribà a declaració ni judici sobre dits discentiments, però en lo procés familiar del bras militar, Corts 1547, en atenció de que la vint-y-quatre de Corts incistia en la revocació dels memorials presentats a sa magestat¹⁴³³ y que perseverava fins fos declarat per justícia lo discentiment era posat, en atenció de que los tractadors per part de sa alteza havian dit als braços que elegissen personas per sa part, que sa magestat elegiria per sa part las suas per fer dita declaració, y en atenció de que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich ya havia elegit al bisbe de Lleyda, a l'abat Mercader y a miser Francesch Solsona, lo bras militar, als 19 de novembre, elegí al comte de Aytona, a mossèn Guillem Pere Dusay y a miser Miquel Tera, y que lo promotor fes saber als altres¹⁴³⁴ il·lustríssims estaments dita elecció. Y després, lo promotor del bras real participà als braços la elecció de personas en número de tres que havia fet dit bras real.

Folis 94 y¹⁴³⁵ 97 de la còpia del procés familiar del bras militar, Corts 1547.

Antes de fer-se dita elecció de las personas, los tres braços despatxaren lletres a la vint-y-quatre de Corts de Barcelona, //731r// exortant-los y amonestant-los alsassen lo discentiment, y la vint-y-quatre respongué ab altre lletra o carta a ditas lletres.

1432. anà als braços, *al marge esquerre*.

1433. alteza, *corregit*.

1434. tres, *corregit*.

1435. y, *interlineat*.

Foli 117, pàgina 2, procés familiar del bras militar.

Als 23 de novembre de dit any, sa alteza anà a la sacristia de la iglésia de Monsó y ab intervenció dels jutges elegits per sa part y de la Cort, y se féu la publicació del judici *in curia datum* o declaració de dit discentiment; encara que en lo procés comú, folis 178 y 179, no se fa menció de personas elegidas per part de sa alteza, sí sols que se ohí parer de jurispèrits,¹⁴³⁶ lo número de las personas que de quiscun il·lustríssim estament se deuhen elegir és estat observat ab varietat, perquè unas vegades se n'han elegit quatre per quiscun bras, altres vegades sis y altres vegades tres, com és de vèurer en los exemplars que porta Paguera en la *Pràctica de celebrar Corts*, capítol 12.

La fórmula del judici *in curia datum* o declaració se concebeix ab las següents paraulas: *sua maiestas sentenciata, pronunciat et declarat cum concilio et assensu novem personarum per tria brachia concorditer electarum, etc.*, com consta dels exemplars cita Paguera y del que se ha referit de las Corts de l'any 1547; sols emperò en lo cas que tot un bras fa part formal en lo discentiment, no se elegeixen personas de dit bras, com ha interessat per la declaració.

En quant al segon punt que vostra senyoria il·lustríssima consulta, que se explique quins són los discentiments posats y si aquells o algú de ells podrà impedir o no la conclusió de la Cort, //731v// no podan los advocats infrascrits certament decidir-ho perquè no saben quals són los discentiments posats; sols per regla diuhen que si lo discentiment és sobre negoci particular, no retarda lo progrés de la Cort, sí sols la resolució de aquell negoci; si és sobre totas matèrias de gràcia, impedeix lo tractar matèrias de gràcia; si és discentiment general a tots los negocis y actes de la Cort, deté lo progrés de aquesta *in omnibus*; y si lo discentiment és posat a la conclusió de la Cort, impedeix la conclusió, però no lo progrés fins a ella.

Esta és la relació que a vostra senyoria il·lustríssima fan los advocats infrascrits, *salvo semper*. Barcelona, y febrer 19 de 1706.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi stamenti militaris. Solanes, advocatus illustrissimi stamenti militaris.

Y també se ha tornat a llegir las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real dels días 17 y 18 del corrent, ab las quals uniformament han resolt ésser nomenades personas en la forma estilada per declarar los discentiments se troban posats en la present Cort.

Que lo senyor president ho conferesca ab las personas li apareixerà

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la relació en escrits feta per sos advocats y las ditas deliberacions dels dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real de 17 y 18 del corrent, comprenent que la primera importància és accelerar la conclusió de la Cort y que lo posar en execució lo deliberat per dits il·lustríssims estaments ecclesiàstich y real no pot fer-se ab la //732r// brevedat insta la urgència, per las dilacions que semblants diligèncias ab sí aportan, delibera per ço que lo il·lustríssim senyor president, quant antes y per tot lo die de demà, conferesca esta importància ab las personas que li aparega nomenar del present congrés,

¹⁴³⁶. comú, folis 178 y 179, no se fa menció de personas elegidas per part de sa alteza, sí sols que se ohí parer de jurispèrits, *al marge esquerre*.

y junts discorren, premediten y posen en execució aquell expedient que·ls apareixerà ésser més practicable per facilitar-se y conseguir-se se alsen los discentiments posats en lo present y en los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, y que per tot lo die de després¹⁴³⁷ demà¹⁴³⁸ relació fassen al present bras de l'estat en què tindran esta importància, perquè, en intel·ligència del que dit senyor president y personas nomenadoras referiran, puga lo present estament deliberar lo de major acert.

***Die sabbati, XX mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las¹⁴³⁹ casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

732v// Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Joseph de Rialp.

Francisco¹⁴⁴⁰ de Graell y Brossa.

Fèlix de Sala y Sasala.

Anton de Llansa.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Jaume de Llansa y Arolas.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Balthezar¹⁴⁴¹ de Cadell.

Don Joseph Terré y Marquet.

Francisco de Tord y Granollachs.

Don Ignasi de Miquel.

Don Carlos de Ribera y Claramunt.

Don Honofre de Lentorn.

Francisco de Verthamon.

Joseph de Sala.

1437. demà, *corregit*.

1438. demà, *interlineat*.

1439. *A continuació, de las, ratllat.*

1440. *Precedit de Don, ratllat.*

1441. *Precedit de Don, ratllat.*

Pere de Blay y Peyrí.
Joseph de Peyrí.
Miquel de Cassador.
Don Miquel de Cordellas.
Don Francisco Berardo y Senjust.
Don Joseph Mata y Copons.
Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
733v// Jacinto de Geralt.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Gerònim de Magarola y Grau.
Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Don Jacinto Descallar y Ortodó.
Don Francisco Segrera y Massana.
Diego de Vila y Peyret.
Don Ignasi de Soler y Junyent.
Francisco de Sala y Brandia.
Balthezar de Llunes.
Don Carlos de Fiviller y Torres.
Don Joseph de Ribera y Claramunt.
Don Benet Mir.
Don Jacinto Oliver y de Botaller.
Don Anton Sunyer y Belloch.
Juan de Riba y Comalada.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
Juan Francesch de Maresch.
Don Anton Eril.
Don Joseph Móra y Cirera.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Joan Francisco de Masdeu y Pla.
733v// Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
Francisco Puigdesàlit y Sayz.
Don Armengol de Paguera.
Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
Don Francisco Tord y Cortada.
Don Francisco Amigant y Olzina.

Don Gerònim Ferrer y de Lupià.
 Don Visens Magarola.
 Don Ramon Rodolat.
 Juan de Boxeda.
 Don Juan de Cruylles y Colomer.
 Don Juan Batista de Cortada y Junquer.
 Don Francisco de Cortada.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Juan de Novell y Nadal.
 Rafel de Nabona.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Francisco de Gavaldà y Ferrer.
 Don Gerònim Generes.
 Don Joseph Paguera, Vilana y Millàs.
 Ramon de Carreras.
 Francisco de Prat y Cudina.
 734r// Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Francisco de Morata.
 Juan Francisco de Buil y Cierco.
 Don Joseph Mata, Planella y Despalau.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Joseph Galceran Cartellà Cebastida.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Don Lluís de València, Franquesa y Ximenis.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Alexandro de Palau y Aguilar.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Pau Dalmasés y Ros.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt Petrus de Torrents, miles in termino et parroquia de Constantí, Campi et archidiocesis Tarrachone, populatus.

Don Franciscus de Cortada, Vici populatus.

Capítol de Cort número 56

Se ha llegit lo Capítol de Cort de número 56, respecte de las dietas de execucions decretat en lo present bras a 21 de janer pròxim passat, per haver los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real decretat *placet absolute* dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt¹⁴⁴² estar y perseverar, com està y persevera,¹⁴⁴³ //734v// en la decretació feta a 21 de janer pròxim passat.

Capítol de la Observansa

Ítem, se ha llegit lo Capítol 168 de la Observansa y la minuta novament disposada per las personas y advocats del present estament, inseguint la deliberació presa a 14 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, en la conformitat lo han disposat las personas elegidas per part del present bras y sos advocats.

Altre Capítol de la Observansa

Ítem, se ha llegit lo Capítol de número 169 de la Observansa y la minuta disposada per las ditas personas, inseguint la referida deliberació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, en la conformitat lo han disposat las personas elegidas per part del present bras y sos advocats, anyadint que en cas que algun official contra qui se pretendrà contrafacció constarà haver contrafet no ab dol, sinó ab ignorància o culpa leva, en aquest cas, si continuarà en proseguir la causa fins a sentència, *ultra* la cassasió y anul·lació, puga lo jutge condemnar-lo a gastos.

Combinació de Constitució número 97

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 97, contenint que, en cas de haver de presidir lo assessor de la General Governació en sa audiència, no puga ausentar-se baix pena de privació de offici, decretada en lo present bras als 4 del corrent, per discrepar las decretacions dels il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

735r//

Combinació de Constitució número 76

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 76, respecte de haver de ensenyar los nottaris a las parts que ho requiriran los actes y escripturas, com no sien testaments y altres que no·s pugan amostrar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt ésser arrimada dita constitució.

1442. A continuació, *placet, ratllat*.

1443. A continuació, *al foli 734v, ratllat*, sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali, commutant.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Constitució número 88

En atenció de haver-se alsat ahir¹⁴⁴⁴ lo discentiment que don Ignasi de Miquel posà lo die tres del corrent sobre la Constitució de número 88, que parla dels feriatos de la Real Audiència, se és tornada a llegir dita constitució, per discordar las decretacions per haver lo present bras, als 21 de janer, decretat *placet*, ab addició que lo dijous de quiscuna semmana hage de ser feriat assuet en cas que en la semmana antes o després del dit dia dijous no y hage festa de precepta. Y lo il·lustríssim bras real, a 29, decretà //735v// conformar-se en lo mateix, ajustant que sian també feriatos los dias de sant Ramon de Penyafort y sant Francisco de Paula, per ser altres dels patrons de la present ciutat. Y lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, als 31, se ajustà a dita decretació de l'il·lustríssim bras real, ab declaració que en los dias de dijous y dias de sant Ramon y sant Francisco de Paula se entenga lo mateix que explica la Constitució dels feriatos de l'estiu.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in sua ultima decretacione*.

Paper en forma de capítol de Cort

Ítem, se és llegit un paper sens número, en forma de capítol de Cort, ab la qual se¹⁴⁴⁵ suplica que, en observansa del Capítol 82 del *Recognoverunt proceres*, se estatuesca que lo dret de lleuda¹⁴⁴⁶ de Tortosa no se col·lecte en la ciutat de Barcelona, sinó solament en la de Tortosa y son districte, a la qual lo bras real, a 19, ha decretat *placet*; y lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, dit die, ha resolt que los instants dit capítol acuden al rey nostre senyor, qui ab sa gran justificació donarà la deguda providència, attès que lo dret de lleuda¹⁴⁴⁷ de Tortosa és del Real Patrimoni de sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se, com se conforma, ab la deliberació y decre//736r//tació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 19 del corrent.

1444. ahir, *interlineat*.

1445. se, *interlineat*.

1446. Lleyda, *corregit*.

1447. Lleyda, *corregit*.

Paper en forma de capítol de Cort

Ítem, se és llegit altre paper sens número, en forma de capítol de Cort, en què se suplica al rey nostre senyor que, ab aprobació de la present Cort, se servezca ordenar y estatuhir que lo batlle y subbatlle de Gerona, que vuy són y per temps seran, no degan pagar cosa alguna al racional de la casa y cort de sa magestat; al qual paper ha decretat lo il·lustríssim bras real, a 11, que sie reportat a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què premediten y discorren sobre son contengut, formant-lo de nou per reportar-se als il·lustríssims braços. Y lo il·lustríssim bras real, als 19, decretà que, atès lo que's demana és del Real Patrimoni de sa magestat, que per ço los que instan dit capítol acuden al rey nostre senyor,¹⁴⁴⁸ qui ab sa gran justificació donarà la deguda providència.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se, com se conforma, ab la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 19 del corrent.

Combinació Constitució número 161

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 161,¹⁴⁴⁹ que parla de tràurer-se fusta de Cattelunya per la fàbrica de un vaxell y una galera en servey de la Religió de Sant Juan de Jerusalem, decretat en lo present bras als 13 del corrent, per discordar las decretacions dels tres il·lustríssims braços.

736v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la decretació de l'il·lustríssim bras real, feta als 15 del corrent, ab la qual digué *placet sicut placuit brachio militari dicta die 13*, ab expressió que lo permís de tràurer la fusta solament sie de las montanyas nomenades de Sant Juan de l'Erm, com ho menciona lo capítol, y no de altres parts de Principat; ajustant-se a dit capítol que no puga passar la fusta per los rius sens llicència dels amos y senyors de las resclosas, pexeras y asuts, los quals degan asenyalar lloch per a passar-la sens donar dany ni perjudici algú a ditas cosas, segons los privilegis concedits als duenyos de aquellas y comuns y particulars.

Redrés número 86

Ítem, se és llegit lo Capítol del Redrés de número 86, contenint que las personas inseculadas a las bolsas de deputats y ohidors y demés officis del General no pugan ésser remogudas o extretas de ditas bolsas¹⁴⁵⁰ ni impedidas de concórrer en ella, y en cas de ésser en actual exercici per haver sortejat, remogudas, prova des ni suspesas dels officis, tant temporals com perpètuos, sens precehir llegítima cognició de causa.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //737r// *placet*.

1448. *A continuació, y ab, ratllat.*

1449. *A continuació, per d, ratllat.*

1450. *A continuació, de la decretació de dit Cap, ratllat.*

Paper en forma de capítol de Cort

Ítem, se és llegit un paper contenint que pugan enviar quatre vaxells a la Índia, y la resolució presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, als 19 del corrent, de que no·s tracte en los il·lustríssims braços de la decretació de dit capítol fins y a tant que lo discentiment posat en lo capítol del port franch sie alsat o declarat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se, com se conforma, ab dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 19 del corrent.

**Relació dels senyors tractadors de la Cort,
de com són vinguts los de sa magestat**

En aquest mateix dia, los senyors don Feliciano de Cordellas y don Francisco de Berardo, tractadors elegits per part del present bras, han referit com, junt ab los tractadors dels altres il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, han rebut lo dia de vuy, a las deu horas del matí, a l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtintein, tractador de sa magestat, y a don Ramon de Vilana Perlas, son secretari, en la forma acostumada; y que, congregats uns y altres en la sala dita del bras militar, lo dit senyor príncep Antonio ha entregat las constitucions, capítols de Cort y del Redrés que·s posaren en sa mà a sinch del corrent, ab las decretacions que ha fetas en ells lo nostre senyor (Déu lo guarde), las quals constitucions, capítols de Cort y del Redrés se han retingut los //737v// senyors tractadors de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich per a llegir-las en ell y pasar-las al present. Y que han entregat a dit senyor príncep Antonio las altres constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés que fins vuy se troban aprobadas per los tres il·lustríssims braços; y juntament han posat en mà de dit senyor príncep Antonio la representació que los tres il·lustríssims braços fan al rey nostre senyor per posar en sa real notícia los motius y rahons acisteixen a la present Cort per inclinar son real ànimo en posar los plàcets a las constitucions, capítols de Cort y del Redrés que fou servit decretar ab alguna modificació; y que han conferit sobre una y altra importància fins tocades las dotse horas del matí, que se són despedits y los han acompanyats fins al cap de la escala, en la conformitat que la present Cort ho té resolt.

*Die dominica, XXI mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació en//738r//trevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Mariano de Vedruna y Ferran.
 Don Mariano de Vedruna y Mur.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Gaspar Rovira, Berart y de Robles.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Benet Mir.
 Don Jaume de Copons y Falcó.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Anton de Llansa.
 Jaume de Llansa y Arolas.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Francisco de Verthamon.
 Balthezar¹⁴⁵¹ de Cadell.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Joseph Prat y Cebasona.
 Don Feliciano de Cordellas.
 738v// Don Agustí Escarrer.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Joan Francesch de Maresch.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Jacinto de Geralt.

---

¹⁴⁵¹. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Francisco de Vilana y Vilamala.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Carlos Fiviller y Torres.
 Don Francisco Amigant y Olzina.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Joseph Aguilar de Oluya.
 Francisco de Prat y Cudina.
 Diego de Vila y Peyret.
 Cayetano de Ferrer.
 Ramon de Falguera.
 Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Balthazar de Llunes.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 739r// Don Francisco Cubells.
 Joseph de Sala.
 Francisco de Sala y Prats.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Ramon de Carreras.
 Francisco de Morata.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Domingo Rovira.
 Don Francisco Graell y Brossa.
 Don Lluís Bru y Càncer.
 Don Anton Armengol.
 Don Josep Ribera y Claramunt.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Joan de Boxeda.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Francisco Cartellà y Cebastida.
 Don Juan Batista Cortada y Junquer.
 Don Francisco Cortada.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Visens Magarola.

*Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt persone infrascripte et sequentes:
 Domnus Franciscus de Cubells, Barchinone populatus.*

*Franciscus de Sala et Prats, domicellus in parroquia*¹⁴⁵² *de //739v// Fugarolas, diocesis Vicensis, domiciliatus.*

*Brunus Perelló, dominus loci de la Cardosa, diocesis Urgellensis.*¹⁴⁵³

Lectura dels Plàcets y decretacions de sa magestat en constitucions, capítols de Cort y Redrés

En aquest dia vint-y-hu de febrer, mil set-cents y sis, foren reportadas y llegidas al present bras militar las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés, ab las decretacions que lo rey nostre senyor, Déu lo guarde, se ha servit fer y són continuades al peu de aquellas y aquells; las quals constitucions, capítols de Cort y nou Redrés estos dias passats per los commissaris y tractadors de la present Cort foren posats en mà dels excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat per alcansar sas reals decretacions y plàcets, y se retornaren ab las decretacions de sa magestat per lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio, altre dels senyors tractadors de sa magestat, als senyors commissaris dels tres il·lustríssims estaments; y concisteixen en deu constitucions decretadas y una mi//740r//nuta sens decretació, ab un paper de reparos, nou capítols de Cort y un sens decretació, ab son paper de reparos, y quinse capítols del Redrés, decretats; totas las quals decretacions, formadas per don Ramon de Vilana Perlas, secretari del rey nostre senyor, foren llegidas per mi, lo secretari del present bras militar; las quals constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés, junt ab sos números y decretacions en quiscun de ells respectivament continuades, que en substància se són resumidas y reduhits en nota dits capítols, són del tenor següent:

Constitucions

120. En la de número 120, contenint que del dia de la conclusió de la Cort en avant, lo acomodar y netejar las carrateras, camins reals y braços de camins vinga a càrrech de las ciutats, vilas y llocs del present Principat y Comtats; és //740v// la següent decretació: Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 111. En la de número 111, contenint que lo portantveus de general governador sie obligat en haver de anar, dins sis mesos, a seguir ab la gubernació totas las vegaries del present Principat; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 102. En la de número 102, contenint que los doctors de la Real Audiència no pugan entrevenir ni votar en las causas de suplicació *in forma* de las provisions que hauran fet *non facto verbo*; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1452. villa, ratllat; parroquia, *interlineat*.

1453. A *continuació*, domiciliati, ratllat.

Número 94. En la de número 94, contenint que ningun notari puga clòurer actes per *De premissis*, sinó ab signe; és la decretació següent. Y per evitar los frauds, que degan en lo esdevenidor los nottaris, en totas y qualsevols clausuras, expresar lo die, mes y any que las extrauen. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 85. En la de número 85, contenint que los concellers, pahers, jurats, cònsuls y procuradors de las universitats y vilas del Principat no pugan ésser capturats per deutes civils; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 81. En la de número 81, contenint que los commisaris no //741r// pugan portar vara o bastó llarch en lo present Principat; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 80. En la de número 80, contenint que lo canceller en lo present Principat dega tenir la qualitat de possehir arcabisbats, bisbats y altres prebendas; és la decretació següent. Y que baix lo nom de Estudi General vinga compresa la nostra Real Audiència. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 77. En la de número 77, contenint que los notaris degan regular los actes fent rúbrica en los manuals de aquells; és la següent decretació. Y que per regular los actes y formar la rúbrica tingan los notaris un any de termini, comptador del dia que hauran rebut los dits actes. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 89. En la de número 89, contenint que la prohibició de fer cessions en personas més poderosas, axí per rahó de riquesas com de offici, se entenga prossehir tant en lo cas que serà feta per contemplació de l'offici com per contemplació de la persona de l'official real; és la següent decretació, sens, emperò, perjudici de las causas pendents. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 122. En la de número 122, contenint¹⁴⁵⁴ la taxa de las dietas dels doctors del Real Concell dins y fora Barcelona. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

741v// capítols de Cort

Número 42. En lo de número 42, contenint que no·s pugan donar per suspects tots los notaris de Cattelunya generalment, encara que se offeresca lo jurament. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 53. En lo de número 53, contenint la gràcia a favor de las universitats en lo mateix modo fou feta per lo senyor rey don Felip segon de Aragó; és la decretació següent. Plau a sa magestat remètrer las impositions cobradas fins lo die de vuy. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1454. A continuació, que, ratllat.

Número 82. En lo de número 82, contenint que no-s pugan compellir a firmar trevas o paus los parents de aquells que hauran fet la rixa, sinó los que són fins al segon grau de consanguinitat. Plau a sa magestat que sie observat dit capítol 12, revocats tots abusos, y que en un mateix lloch y die no-s puga cobrar més que una dieta; manant que en las commissions que-s daran als alguazils o commissaris se'ls advertesca que no excedescan lo tenor de la commissió, baix las penas arbitràrias al Real Concell Criminal. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 83. En lo de número 83, contenint que los doctors de la Real Audiència y assessors de la Batllia General no pugan permètrer que los litigants ni altres personas los acompanyen a las salas //742r// ni al concell, ni admètrer regalos ni interposar-se en pretencions. Plau a sa magestat, y mana que sens precehir lectura del present capítol juren los ministres que en avant seran nomenats observar son contengut en la forma que juran las demás constitucions. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 98. En lo de número 98, contenint que la Constitució del rey don Fernando segon, Corts 1491, Capítol 5, se hage de guardar en tots los presos que hauran delinquit en lo present Principat, encara que sien presos per qualsevols delictes. Sa magestat mana que-s guarde lo dit capítol 5 y lo acostumat fins aquí, llevats tots abusos, que és lo decretat sobre lo mateix en lo Capítol 85, Corts 1599, devent-se observar axí en las corts ordinàrias de barons com en las reals y de nostre Real Consell Criminal; y encarrega y mana a tots *respective* que los encarcerats, encara que per delictes de¹⁴⁵⁵ regalia, sien detinguts tot lo menos que-s puga. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 100. En lo de número 100, contenint que en tots los casos en los quals tinga lloc la *vice regia*, dega lo general governador o son portantveus encontinent, sens precehir instància o requisició alguna, obrir la *vice regia* o sa Audiència. Plau a sa magestat; y que lo mateix sie observat en la jurisdicció voluntària. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

742v// Número 101. En lo de número 101, contenint que lo crim per lo qual serà citat lo reo *ad fines banni* hage de ser delicte grave y dega precehir provisió de captura per lo relador *facto verbo* en lo real concell. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 115. En lo de número 115, en què-s suplica a sa magestat perquè ab cartas a sa sanctedat y per medi de l'embaxador de sa magestat en Roma se solicite la secularisació dels canonges de Tortosa, sa magestat manarà donar las cartas que se suplican. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1455. per, *corregit*.

Número 121. En lo de número 121, contenint que los officials reals hagen y degan estar y habitar en la vila que és y serà cap de la vegaria de la qual seran officials. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Capítols del Redrés

Número 24. En lo de número 24, contenint que los deputats tingan a obligació de donar a preu fet a l'encant públich totas las obras se faran en lo General que excediran de cent lliuras; és la decretació següent. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 34. En lo de número 34, contenint lo modo ab què deu cobrar //743r// la Generalitat las averias. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 38. En lo de número 38, contenint que los llochtinents de correu major ni altre pugan impedir lo dexar obrir las maletas als officials del General per vèurer si aportaran robas o altres cosas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 39. En lo de número 39, contenint la forma ab què lo defenedor y deputats locals del General han de declarar las causas dels fraus se aprenan. Plau a sa magestat, ab què la pena que se imposa als deputats no excedesca a la imposada als assessors y no se puga cobrar la de las onse doblàrias. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 40. En lo de número 40, contenint que lo secretari de la insiculació, del dia de la conclusió de la Cort en avant, dega assentar en un dietari los officials reals y del Sant Offici que hauran renunciat aquell trienni. Y que las renunciás dels officis se pugan fer un mes antes de la extracció. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 41. En lo de número 41, contenint que los deputats, ohidors, anant per lo Principat ab lo motiu de fer llevas en temps //743v// de guerra y altres urgèncias de importància, tingan per mesada tres-centas lliuras de ardots. Y que las exidas degan resòdrer-se ab vot de una divuytena extreta en sort, ab intervenció y vot dels mateixos deputats y ohidors. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 47. En lo de número 47, en què se augmenta lo salari als assessors y advocat fiscal y altres officials de la casa de la Deputació, en concideració dels nous treballs que se offerexen a dits officis *respective*. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 52. En lo de número 52, en què-s disposa donar-se 600 lliures, sous, barcelonesas per abillaments a l'embaxador del General de Catalunya una vegada tant solament y 600 lliures, sous, cada mes. Y axí mateix, taxa dit capítol las quantitats que han de cobrar los deputats y oydors y officials del General per abi-

llaments en cas de vinguda de rey o reyna y per alimàrias. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 53. En lo de número 53, disposant que los embaxadors de la Diputació gozen de las prerrogativas, preheminèncias y tractaments que al present gozan los embaxadors envia la ciutat de Barcelona. Y que los deputats y ohidors, a més de la insígnia colorada ab lo escut de las armas de la Deputació, pugan y degan aportar, quant no vagen officio officiant, una venera ab la imatge de sant Jordi, a gastos de la Generalitat, de valor, ço és, lo //744r// escut vuyt doblas y lo escut sis. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 57. En lo de número 57, que disposa la forma de la conducció dels papers de l'aposeno de ajudant primer de escrivà major. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 58. En lo de número 58, contenint que lo ajudant segon de escrivà major passe a títol de ajudant de l'arxiu, corrent a sa obligació lo arxivar los papers. Y que las àpochas de las pencions dels acreadors degan tràurer-se ab modo de cautelas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 59. En lo de número 59, que lo ajudant segon de escrivà major tinga lo càrrech y offici de mestre de serimònias, quedant a la disposició del consistori, junt ab una novena, lo elegir lo puesto ahont se hage de estar lo dit mestre de serimònias. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 62. En lo de número 62, contenint ab què se han de aportar los llibres de vàluas y de Fernando Paga. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 63. En lo de número 63, en què se dóna forma a la cobransa dels deutes de la Generalitat, concedint-se facultat al consistori de deputats y ohidors de elegit procuradors per la cobransa. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Número 67. En lo de número 67, que disposa mantenir-se y conservar-se en la vila de Sant Pedor la Taula del General ab sa tanalla. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

Y axí mateix, se ha llegit la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia de ayr sobre ditas decretacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las reals decretacions de sa magestat de son real orde continuades a las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés que ha retornat lo excel·lentíssim senyor príncep Anthonio, altre dels tractadors de sa magestat (Déu lo guarde), als tractadors de la Cort, ab los dos papers de reparos sobre la Constitució de número 34 y Capítol de Cort número 8; ohida també la deliberació sobre est assumpto presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die vint del corrent, en què comet als advocats dels tres il·lustríssims

estaments aconcellar lo que se'ls ocorre en orde a las decretacions de dita constitució¹⁴⁵⁶ de número 34 y capítols de Cort de números 8, 53, 82, 98 y 100, perquè en vista de la relació faran en escrits als il·lustríssims braços pugan ab tot acort passar a deliberar lo convenient; attenant que lo major servey de sa magestat y benefici públich se cifra en la més breu conclusió de la Cort, delibera per ço lo dit estament militar con//745r//formar-se en comètrer dit fet als advocats dels tres il·lustríssims braços, però que per demà al matí estudien y miren las ditas constitucions, capítols de Cort y decretacions, dos papers de reparos y nova constitució, y que demà a la tarde lo il·lustríssim senyor president noticie al present bras del sentir dels advocats y també de l'estat en què tindrà la dependència dels discentiments y diligèncias sobre ells fetas, perquè lo present bras, ab una y altra notícia, puga abrasar aquell medi que més facilite la conclusió de la Cort, en què tant se interessa lo real servey y benefici públich. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

***Die lune, XXII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem iam pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Ignasi Miquel.

Don Ignasi Balthasar de Alegre.

745v// Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Onofre de Lentorn.

Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.

Don Joseph de Terré y Marquet.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Don Pedro Ribes, Boixador y Vallgornera.

---

¹⁴⁵⁶. *A continuació, y, ratllat.*

Don Joseph Móra y Cirera.
Anton de Llansa.
Jaume de Llansa y de Rocada.
Jacinto de Geralt.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Joseph Eril y Ortiz.
Joseph Ferrer y Roca.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
Don Francisco de Amigant y Olsina.
Miquel de Cassador.
Francisco de Sala y Prats.
Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
Don Joan Novell y Nadal.
Don Ignasi de Soler y Junyent.
Francisco¹⁴⁵⁷ de Graell y Brossa.
Olaguer de Monserrat.
Don Fèlix de Vadell y Besturs.
746r// Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Joseph Desprat y Sevassona.
Joan Francesch de Maresch.
Don Ramon Rodolat.
Diego de Vila y Peyret.
Don Emanuel Guanter.
Don Joan Batista de Cortada y Junquer.
Don Mariano de Vedruna y Ferran.
Don Carlos Alemany de Bellpuig.
Don Carlos de Orís y Puiggener.
Francisco de Amar.
Don Francisco de Grimau y Corbera.
Agustí de Texidor.
Don Fèlix de Areny y Vilanova.
Don Francisco Morer y Càncer.
Francisco de Verthamon.
Don Joseph Tord y Cortada.
Francisco de Puigdesàlit y Sais.
Basili de Planisolas.

1457. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Feliciano Cordelles.
 Don Anton Eril.
 Joan de Boxeda.
 Don Joan de Cruylles, Rejadell y Colomer.
 Don Emanuel Ferrer y Sigés.
 Don Gerònim Generes.
 Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
 Francisco de Bohil y Cierco.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Ramon de Falguera.
 Don Miquel Cordelles.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Vicens Magarola.
 Don Gerònim de Magarola y Grau.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Don Anton Asprer.
 Don Pau Delmases.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Don Carlos de Ribera y Claramunt.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Joan Copons y Falcó.
 Don Jaume de Copons y Falcó.
 Joseph de Barnal y Vadell.
 Don Balthazar de Oriol y Mercer.
 Don Melchior de Oriol.
 Don Anton Armengol.

Redrés número 84

Als quals axí convocats, se és llegit lo Capítol del Redrés de número 84, en què-s disposa la forma de las insaculacions faedoras per los deputats y ohidors de personas en los oficis de consistorials y altres bolsas del General, ab diferents prevencions contengudas en dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Redrés número 85

Ítem, altre Capítol del Redrés, de número 85, contenint //747r// la insaculació de deputats y ohidors se haja de fer antes de la extracció, y que tingan facultat

de dispensar que los nobles sian o pugan ésser insaculats en los llochs de militars o mossèn, y que los nobles y militars pugan ésser insaculats per qualsevol vegaria, encara que en ella no tingan casa ni domicili.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

**Lo senyor don Carlos de Fiveller y Torres
alça un dissentiment**

Lo noble don Carlos Fivaller y Torres alsa lo discentiment que lo die 27 de janer pròxim passat posà a la conclusió de la present Cort fins a que se haja establerta lley ab la qual se assegure la pau entre los cavallers y plebeos, a fi de que no obstant dit discentiment pugua conclòurer-se la present Cort General, per lo molt que insta la positura del temps corrent y lo major servey de las dos magestats, divina y humana, reservant-se dret per a posar-lo altra vegada en cas li aparega instar-o axí la pública utilitat y establiment de la quietut y pau universal de aquest Principat. Y perquè conste, ho ha firmat de mà pròpria, en la sala dels reys ahont se junta lo dit bras militar, tocadas las nou del die 22 de febrer, 1706.

Don Carlos de Fivaller y Torres.

Paper en forma de Capítol de Cort

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de capítol de Cort, en què's suplica a sa magestat se digne concedir al rector de la Universitat Literària de Barcelona qui vuy és y per temps serà, tota justificació civil y criminal, axí ecclesiàstica com real, mer y mixt //747v// imperi, sobre tots los catedràtics y estudiants, ministres de dit Estudi y famílias de aquells, ab facultat de que dit rector, per exercir sa jurisdicció, pugua tenir aguatzil.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la resolució de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta a 20 del corrent, de que sie remès als senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners perquè sobre son contengut informen als il·lustríssims braços de son sentir.

Paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit un paper en forma de constitució, sens número, contenint que per temps algú no sie admès llochinent general que primerament nostres successors no hajan jurat personalment en nostra ciutat de Barcelona de observar y guardar las lleys, constitucions, privilegis e immunitats y franquesas del Principat de Catalunya y sos Comptats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit paper sie comès als advocats del present bras perquè, en intel·ligència de son contengut y del capítol de Cort disposat sobre la audiència del general governador, lo qual se ha dignat lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) decretar ab son *placet*, fassen relació en

escrits del que sentiran sobre dit paper disposat en forma de constitució, perquè puguin resoldre ab major acert.

Altres papers en forma de constitució

Ítem, se ha llegit un paper en forma de constitució, sens número, contenint que lo lloctinent general de sa magestat, governador de plaças o castells, que arrendiran ciutat, capital, castell o fortalesa alguna del present Principat y Compitats als enemichs, no puga ser més lloctinent general de la província la capital de la qual arrendirà, governador ni castellà del castell, plaça o fortalesa que haurà rendit.

Y havent-se procedit en votar sobre dit paper en forma //751r// de constitució, se ha posat lo dissentiment següent:

Dissentiment a dit paper per don Joseph de Mata

Lo senyor don Joseph Mata y Copons discent a que s tracte del paper llegit y disposat en forma de constitució.

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat.

Dos representacions dels senyors diputats

Se són llegidas dos¹⁴⁵⁸ representacions per part dels molt il·lustre y fidelíssim consistori de diputats y ohidors de comptes del General, las quals són del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Los diputats y ohidors, etc. *Inserantur una post aliam iuxta ordinem prout hic sunt consute, signate de litteris A et B, et postea dices:*

748r¹⁴⁵⁹// A. Il·lustríssim senyor.

Los diputats y oydors de comptes del General de Catalunya diuhen a vostra senyoria il·lustríssima que, en execució del que vostra senyoria il·lustríssima los encarregà ab sas lletres, en orde a la exacció de la anticipació de la quantitat que ha de sevir a bon compte del donatiu que espera fer la present Cort en sa conclusió al rey nostre senyor (que Déu guardi), segons lo últim arrenjament, han passat per medi del síndich del General a instar la cobrança de aquelles quantitats que espectan y tocan pagar *respective* a la excel·lentíssima ciutat de Barcelona y al molt il·lustre Capítol de la santa iglésia de Barcelona, y per lo de propis de peu a las demás ciutats, vilas y llochs del present Principat. Sperant del gran zel que resideix en tots los comuns y particulars en procurar lo major real servey y la continuació del crèdit de la fidelitat cathalana, se esmeraran ab tota aquella brevedat possible en dependència tant gloriosa y peculiar de sas atentas

1458. *A continuació, deliberacions, ratllat.*

1459. *Document relligat, juntament amb B, entre els folis 747v i 751r.*

obligacions, y que al voler procurar la cobransa del que pertany als demés que gaudeixen de immunitat eclesiàstica que habiten en esta ciutat (que en lo principi fou 6 sous per imposició de cada càrrega de vi de qualsevol espècie que fos que farien entrar y ara, en lo últim arrenclament, 3 sous, 8, per càrrega) han trobat que fou feta commissió a Barthomeu Oliver, Pere Joan Blanch, Gabriel Vila, Francisco Barra, Pau Llorens y Pau Llanereras per a què, en nom de la junta del //748v// últim donatiu, en los portals de la present ciutat col·lectassen y cobrassen los sobre dits sous dels eclesiàstichs per quiscuna càrrega de vi que farien entrar, ço és, dits Oliver y Blanch en lo portal de Mar, ab salari quiscun de 50 lliures, sous, per any, dits Vila y Barra en lo portal Nou, ab 30 lliures, sous, salari quiscun, y dits Llorens y Llanereras en lo portal de l'Àngel, donant-se a cada un de estos 25 lliures, sous, dels diners procehirian de la mateixa col·lecta; los quals juraren haver-se bé y llealment en lo exercisci de dita commissió. Y axí mateix, que fonch feta commissió a Jaume Costa, prevere y beneficiat de la seu de Barcelona, y al doctor Jordi Melist, prevere y beneficiat de santa Maria del Mar, per a què se encarregassen de las claus de las tres caxas que serian posades en las casetas de dits portals, ahont se recondirian dits sous, y depositar en la Taula los diners se trobarian en aquelles, per lo que també juraren haver-se bé y llealment en dita commissió. Axí que, si a vostra senyoria il·lustríssima aparexarà, se servirà passar a anomenar consemblants sis col·lectors en lo dits tres portals, assenyalant-los aquell salari a vostra senyoria il·lustríssima ben vist; y axí mateix, dos commissaris que sian sacerdots, qui tingan las claus de ditas caxetas.

No menos, en compliment de sa obligació, deuen los deputats y oydors posar en la consideració de vostra senyoria il·lustríssima que als oficials de la Taula de la present ciutat, per lo treball que suportaven per rahó de l'últim donatiu, //750r// de tres en tres mesos se'ls donava, és a saber: a quiscun tauler 2 lliures, 10 sous; al portant lo llibre major, 7 lliures, 10 sous; y al notari 62 lliures, 10 sous; al portant lo llibre de pòsits, 12 lliures, 10 sous; al portant lo llibre de credensa, 12 lliures, 10 sous; al caxer, 12 lliures, 10 sous; a l'argenter, 6 lliures, 5 sous; al bastaix, 2 lliures, 10 sous; y a un escrivent de dit notari, 25 lliuras, sous. Devent certificar a vostra senyoria il·lustríssima que las ocupacions de dits oficials són moltes y contínues, sens excepció de dias feriat ni festes, matí y tarda, com si tindrà gust podrà vostra senyoria il·lustríssima manar informar-se. En vista del que, confia lo consistori se servirà vostra senyoria il·lustríssima manar donar aquella més prompta providència que judicarà més convenir, noticiant-la al consistori; assegurant a vostra senyoria il·lustríssima que promptament posarà en execució quant sie de l'agrado de vostra senyoria il·lustríssima.

750v// Representació dels senyors diputats.

749r¹⁴⁶⁰// B. Il·lustríssim senyor.

Los deputats y oydors de comptes del General de Catalunya, anyadint a la representació que lo dia de ayr, a la tarda, feran a vostra senyoria il·lustríssima, en orde a la nominació dels sis colectors, so és, dos per cada portal de la present ciutat, és a saber, del Mar, Nou y de l'Àngel, que se an de cuydar-se de exsegrir, segons lo últim erenglament del donatiu proppassat dels iglesiàstichs y gaudins de inmonitat iglesiàstica que abitan en esta ciutat, la inposició per cada càrrega de vi que entrenan o faran entrar, y de sos salaris, y axí mateix dels dos sacerdots, deuan dir a vostra senyoria il·lustríssima que, encara que és sert que per la Junta del Donatiu foren anomenats los vuyt subgectas dalt referits y los sis ab sos salaris, enperò, aven-se informat lo consistori del modo seguia esta dependència, ha sabut que, de acuerdo de paraula entre lo il·lustríssim y reve[re]ndíssim senyor bisbe de Barcelona y la junta, se acordà que los dos seser-

dots fosen aquells que en aquella ocasió eran adminestradors de la Cofernitat de Sant Sever, per major satisfacció dels ecclesiàstichs, y los sis colectors fosen dels que la excel·lentíssima ciutat posa y té en los portals, pagan-se'ls lo salari del plus inportava la inposició del que estaven taxats per la junta; axí que apar que, pagan-se y satisfen-sa en exa forma, no·s ve a disminuir cosa del que en esta ocasió deuhan pagar (que, no comprès lo molt il·lustre Capítol, és la quantitat de 1.200 lliures, 12 sous, poch més ho menos). Axí que //749v// no ocore dificultat alguna al consistori en est assumpto, ans bé creu serà més promte y efectiva la paga corrent en la forma dalt dita; assegurant vostra senyoria il·lustríssima que, avent fet vàries diligèncias per la puntual cobrança, an esprimentat y trobat als ecclesiàstichs molt propensos en manifestar quant antes lo quant apresian tenir esta ocasió de poder servir a sa magestat; no aven-se olvidat lo consistori de instar al vicari general de sa il·lustríssima per a què, per sa part, coopere¹⁴⁶¹ en esta dependència ab aquell fervor que de sas atencions se deu promèter lo consistori. Y esperant que vostra senyoria il·lustríssima se donerà per servit de esta notícia, no pot duptar se dignarà manar donar aquella providència a vostra senyoria il·lustríssima ben vista aserca los sal[a]ris dels ofisials de la Taula per què ab tota seleritat reste sa magestat servit y vostra senyoria il·lustríssima obeït per lo consistori.

Y també se són llegidas las deliberacions dels il·lustríssims estaments ecclesiàstich de 7 y 8 y del real y present estament de 15 del corrent, presas sobre lo contengut en ditas representacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas dos representacions y las deliberacions en orde a est assumpto presas per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 7 y a 8, y per lo real y present estament, a 15, tots del corrent mes de febrer, desitjant que ab la major brevedat se pose en execució lo per aquells resolt, deliberà per ço conformar-se, com se conforma en //751v// tot y per tot, ab lo deliberat per dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real dits dies 7, 8 y 15 del corrent, cometent la direcció y execució de tot lo expressat en las dos representacions llegidas, conforme lo present bras en quant a sí toca, ab lo jurament dels sis colectors per los portals de Mar, Nou y de l'Àngel, dels dos ecclesiàstichs y nominació de aquells, plenament ho comet a dit il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors, per a què ho dirigescan com millor los aparega ésser del servey de las dos magestats y benefici públich. Y que per ço sien despedidas lletras en la forma estilada, commutant en la forma referida y ampliant la deliberació per lo present estament presa dit die 15 del corrent. Y que esta deliberació per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Redrés número 24

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 24, parlant del jutge del Breu, decretat en lo present bras a 8 del corrent, per la discrepància de decre-

¹⁴⁶¹. quopera, *corregit*.

tacions dels braços, al qual lo ecclesiàstich a 20 del corrent ha decretat, anyadint algunas circumstàncias, aderint-se en lo demés a la decretació del present bras.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in ultima decretacione*.

Paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit un paper sens número en forma de constitució, en què's prevé que las mercaderias, axí de aliments com tota espècie de drogas y robas per vestir, sien manifestadas al General, y en las parts que no hi haurà deputat local al comú de la universitat, individuand lo cost y gasto del transport //752r// y que sols taxe ab benefici de rahó de sinch per cent, ab pena en cas de contrafacció de pèdrer las mercaderias y de cent lliuras barcelonesas per quiscuna vegada.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit paper en forma de constitució sie remès a la il·lustríssima Junta de Constitucioners, per a què en ella se discorre sobre son contengut, ab expressió que respecte de las robas, axí forasteras com fabricadas dins lo present Principat, se fassen regonèxer per las personas expertas juramentadas aparexerà, y que al dors se posen los preus a quiscuna de ellas, y que tant respecte los panyos com demés cosas toquen a la Generalitat se'n dispose capítol de Cort, y en quant al demés toque a la ciutat de Barcelona y demés ciutats y universitats de aquest Principat se'n forme constitució, ab aquellas prevencions que aparexerà a dita il·lustríssima junta ser més del cas, equitat y rahó.

*Die martis, XXIII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, ante meridiem, hora nona pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 752v// Francisco de Verthamon.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Joseph de Rialp.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Diego de Vila y Peyret.
 Jaume de Llansa y de Rocada.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Don Joseph Desprat y Sevassona.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Miquel Cordelles.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.
 Don Pedro Ribes, Boixadós y Vallgornera.
 Don Domingo Rovira.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Barthomeu de Llansa.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Don Francisco Sagrera y Massana.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
 Joan de Proxeda.
 Don Felip Ferran y Çacirera.

Joan Francesch de Maresch.
 Francisco¹⁴⁶² de Graell y Brossa.
 753r// Don Carlos Fivaller y Torres.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Gerònim Generes.
 Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Carlos Orís y Puiggener.
 Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Balthazar de Oriol y Mercer.
 Don Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Don Agustí Escarrer.
 Don Benet Mir.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Galceran Villalba.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Ugo de Sanjoan y Planella.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Francisco Basteró.
 Don Joseph Eril.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Anton València.
 Ramon de Falguera.
 Joseph de Sala.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 753v// Don Ramon Copons del Llor.
 Don Gerònim Ferrer y Llupià.

1462. *Precedit de Don, ratllat.*

Cayetano de Ferrer.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Miquel de Cassador.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Ignasi de Bòria.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Ignasi de Marí y Ginovès.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.

Dicta die, post meridiem, hora tertia iam pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat.

**Súplica del Col·legi de nottaris
 públichs reals col·legiats**

Se ha llegit una súplica presentada per los priors del Col·legi de Notaris Públichs Reals Col·legiats de Barcelona, ab tenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Lo Col·legi de Notaris Públichs Reals Col·legiats de Barcelona, etc. *Inseratur prout hic est consuta et postea dices:*

754r¹⁴⁶³// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Lo Col·legi de Notaris Públichs Reals Col·legiats de Barcelona representa a vostra il·lustríssima com se troba erigit per la sacra, cessàrea y cathòlica real magestat del senyor Carlos quint, ab real privilegi de data de 24 de janer, 1544, que després fonch confirmat per lo sereníssim senyor rey Felip segon, de gloriosa memòria, en virtut de las quals reals concessions gozan la prerrogativa de rèbrer contractes y últimas voluntats simultàneament ab los notaris públichs de la present ciutat *privative* a qualsevols altres, sens diferència alguna; y *ultra* dita prerrogativa, se troba també condecorat ab la de actuar en la Real Audiència Civil y Criminal del present Principat *privative ad quoscunque alios*, no sols en força de dits reals privilegis, però també en virtut de disposicions municipals del mateix Principat que han merescut de la Cort General, en lo qual exercici y facultat de actuar concisteix la major prerrogativa que gosa la art de notaria, perquè ab ella gosa de l'honor de ser secretaris del príncep, de forma que tot lo que·ls autors scriuen y los textos del Dret comú decidexen en orde a la noblesa de l'art de notaria se entén respecte de la dita facultat y dret de actuar los processos del /754v// concistori del príncep; semblantment, representan que los notaris de dit col·legi actuan sens interès¹⁴⁶⁴ algú tots los processos de las causas de pobres miserables del present Principat que vertexen en

¹⁴⁶³. Document relligat, juntament amb la súplica del doctor Joseph de Solà y Guardiola, entre els folis 753v i 756r.

¹⁴⁶⁴. pinterés, *corregit*.

dita Real Audiència. Per lo que los priors de dit col·legi, posant estas concideracions y altres que podrian representar-se a la gran comprensió de vostra il·lustríssima, supliquen sie vostra il·lustríssima servit dignar-se afavorir-los en augmentar lo número dels llochs de deputats y ohidors reals de la casa de la Deputació, admetent en aquells lo número de col·legiats de dit col·legi a vostra il·lustríssima ben vist, en atenció que los que exerceixen dita facultat en las altres ciutats y vilas reals se troban capacitats per vostra il·lustríssima per obtenir dits llochs de diputat y ohidor real y que en los individus de dit col·legi no concorren menors circumstàncies que en los demés del Principat. Tot lo que rebrà dit col·legi a singular mercè de la generositat de vostra il·lustríssima. *Altissimus, etc. Costans et Fonllonga.*

De Solà y de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y també se són llegidas las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real de 4 y 6 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la súplica presentada per part de dits priors del Col·legi de Notaris Públichs Reals Col·legiats de Barcelona y las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real de 4 y 6 del corrent, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich de que dita súplica sie remesa a las sis personas dels tres il·lustríssims estaments que seran nomenadas per la commissió de l'augment dels llochs suplicat per los síndichs de las ciutats y vilas reals que tenen interessència en la present Cort, a fi de que premediten y discorren si apareixerà, a vista dels motius expressats en dita súplica, haver de ésser admesos o no los col·legiats de dit col·legi a la distribució dels llochs de ohidor real que'ls apareixerà augmentar, reportant son sentir los tres il·lustríssims braços *respective* per a què, en sa intel·ligència, pugan deliberar lo faedor. Y que esta, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Súplica del doctor Joseph Solà y Guardiola

Ítem, se ha llegit altre súplica presentada per lo doctor Joseph de Solà y Guardiola, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Ab la extracció, etc. *Inseratur prout hic est consuta et postea dices:*

755r¹⁴⁶⁵// Il·lustríssim senyor.

Ab la extracció féu lo il·lustríssim concistori de deputats y ohidors de comptes del present Principat lo die 10 de febrer proppassat de 1705, fou exit en sort per altre dels visitadors de la visita dels ministres y demés oficials reals que no purgan taula lo doctor Joseph de Solà y de Guardiola, lo qual prestà lo jurament en la forma que disposa lo Capítol 81 que's féu en las Juntas que antes se anomenavan Corts, tingudas en lo any 1702, y entrà en lo mes de mars de dit any a exercir son ofici de visitador, lo qual continuà per lo espay de sis mesos y fins al felís arribo del rey nostre senyor Carlos tercer

1465. Document relligat, juntament amb la súplica del Col·legi de Notaris, entre els folis 753v i 756r.

(que Déu guarde) en lo present Principat y ciutat; y com en virtut de la clàusula que conté dit capítol «Que no-s paguen los salaris fins sie acabada la visita», hajan tingut reparo los il·lustres deputats y ohidors de comptes del present Principat en pagar las 200 lliures, sous, per dos terças del salari que competia al suplicant; y sie molt conforme a rahó y justícia que sie satisfet per via de salari, remuneració o altrament del que invigilà en fer observar las constitucions y capítols de Cort, en la conformitat que disposa lo Capítol¹⁴⁶⁶ 81. Per tant, posant tot lo //755v// sobre dit en la alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima y altrament, suplica sie de l'agrado de vostra senyoria il·lustríssima manar satisfacer a dit doctor Joseph de Solà y de Guardiola las sobre ditas 200 lliures, sous, per las dos terças de salari de visitador, y per dit effecte fer y¹⁴⁶⁷ provehir los mandatos oportunos, segons estil, dirigits als il·lustres y fidelíssims deputats y ohidors de comptes del present Principat, com ho espera y venererà per singular favor de la generosa mà de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc. Vilamala. Solanes, advocatus illustrissimi stamenti militaris.*

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta al primer del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas dita súplica y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich feta lo die primer del corrent, en què ha resolt ésser dita súplica remesa al molt il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors del General, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que la present, per via de pensament feta, sie per lo promotor de est bras participada als altres il·lustríssims braços //756v// per medi de sos promotors.

Capítol de Cort número 56

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 56, respecte de la extracció de las dietas en las execucions faedoras, decretat en lo present estament als 21 de janer y 20 del corrent, per haver los altres il·lustríssims braços decretat *placet absolute*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Constitució número 176

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 176, respecte de la tatxa dels salaris de escripturas decretada en lo present bras als 19 del corrent, per la discrepància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit ecclesiastico in ultima decretacione facta die vigesima currencium*, de que *placet*, ajustant que no-s fasse perjudici a las constitucions y privilegis antecedents de comuns y particulars.

¹⁴⁶⁶. A continuació, de, ratllat.

¹⁴⁶⁷. A continuació, de, ratllat.

Paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit un paper en forma de constitució, sens número, respecte de no poder-se revelar lo que se tractarà en las juntas o congressos de la Deputació, ciutat, bras militar y de las demás ciutats y vilas reals del present Principat; y que lo llochtinent general, ministres y altres oficials de sa magestat, de qualsevol grau o condició sien, no pugan inquirir ni fer procés contra los individus entrevindran en ditas juntas o congressos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab què en dit paper en forma de constitució vingan també compresos los vassalls de barons. Y que la clàusula que diu «Y com, no obstant lo sobre dit, en lo temps de la intrusió del duch de Anjou se haja experimentat la captura, etc.», se varie //757r// y commute dient: «Y com, no obstant lo sobre dit, de poch temps a esta part se haja experimentat la captura, etc.».

***Die mercurii, XXIII mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Francisco de Verthamon.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Joseph de Rialp.
 Don Mariano de Vedruna y Mur.
 Balthezar¹⁴⁶⁸ de Cadell.
 Don Ignasi de Miquel.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 757v// Don Francisco de Amigant y Olsina.
 Don Benet Mir.
 Francisco Puigdesàlit y Sayz.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.

---

¹⁴⁶⁸. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Juan Gualves de Bonaventura y Copons.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.¹⁴⁶⁹
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.¹⁴⁷⁰
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Barthomeu de Llansa.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Carlos Fiviller.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Gerònim Generes.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 758r// Lluys Folch y Torrell.
 Don Feliciano Cordellas.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don¹⁴⁷¹ Juan Claresvalls.
 Francisco de Gavaldà y Ferrer.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Joseph¹⁴⁷² Ferrer y Roca.
 Juan¹⁴⁷³ Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Lluís Claresvalls.

1469. *Repetit.*

1470. *Repetit.*

1471. *A continuació, Gerònim, ratllat.*

1472. *A continuació, de, ratllat.*

1473. *Precedit de Don, ratllat.*

Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Jacinto Oliver y de Botaller.
 Don Joseph Aguilar y Oluya.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Galceran Villalba.
 Balthezar de Llunes.
 Don Honofre de Lentorn.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Balthezar de Oriol y Marcer.
 758v// Don Francisco Basteró.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Alexandro de Palau y Aguilar.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Ramon de Carreras.
 Don Gerònim Ferrer y Lupià.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Joseph de Sala.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Francisco¹⁴⁷⁴ Graell y Brossa.
 Joan Francesch de Maresch.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Olaguer de Monserrat.
 Joseph de Bru y Banyuls.
Sub hac die comparuit et more solito iuravit:
 759r// Ludovicus Folch et Torrell, in loco de Vinyols, Campi et archidiocesis Tarrachone,
populatus.

Se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die de ayr a la tarde, sobre la súplica presentada per lo doctor Joseph Solà y Guardiola.

1474. *Precedit de Don, ratllat.*

Sobre la súplica del doctor Joseph Solà

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita deliberació, ha resolt conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras real de que dita súplica sie remesa a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors per a què, després de haver mirat y premeditat lo suplicat, informen als braços lo que se'ls ocorrerà sobre la subjecta matèria, per a què, en sa intel·ligència, pugan deliberar lo que regonexeran ésser de justícia, commutant en esta forma la deliberació presa per lo present estament lo die de ayr a la tarde. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Capítol de Cort número 170

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 170, en què·s dispose la forma se ha de observar en lo Tribunal de la Visita Real, y la minuta novament disposada per las personas y advocats del present estament, inseguint la deliberació presa a 14 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* //759v// lo capítol llegit, en la conformitat lo han disposat las personas del present bras elegidas y sos advocats, anyadint que·s suplique a sa magestat tinga a bé adbicar-se lo remètrer, absòdrer ni relaxar la pena ab pretext algú. Y que contra lo official real que recusarà fer acistència en las execucions de las sentèncias y provisions del Tribunal de la Visita Real, se puga prosehir per via de torp, y en cas no tingués béns, passar per los deputats a la privació de son offici.

*Die iovis, XXV mensis februaryi, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Mariano de Vedruna y Mur.

760r// Don Joseph Desprat y Cebasona.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Don Pedro de Ribes, Boxadós y Vallgornera.

Don Joseph Galceran de Carellà Cebastida.

Don Carlos Fiviller y Torres.

Don Ramon Rodolat.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Ignasi Soler y Junyent.

Don Ignasi Amigant y Olzina.

Don Galceran de Vilalba y Vilallonga.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Anton Asprer.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Carlos Alemany y de Bellpuig.

Francisco¹⁴⁷⁵ Graell y Brossa.

Barthomeu de Llansa.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don¹⁴⁷⁶ Francisco Tord y Granollachs.

Don Esteve Vadell, Lleó y Besturs.

Don Joseph Ribera y Claramunt.

Joseph de Ferrer y Roca.

Jacinto de Geralt.

Alonso Pallarès.

760v// Don Gerònim de Generes.

1475. *Precedit de Don, ratllat; a continuació, Llanera, ratllat.*

1476. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Emanuel de Ferrer y Ciges.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Francisco de Gavaldà y Ferrer.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Joseph de Aguilar y Oluya.
 Lluís de Folch y Torrell.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Jayme de Copons y Falcó.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Ignasi de Miquel.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
 Don Jacinto de Oliver y Botaller.
 Don Anton Eril.
 Don Aleix de Tristany y Claresvalls.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Francisco de Prat y Cudina.
 Juan Francesch de Maresch.
 761r// Don Ramon Copons del Llor.
 Martí de Sabater y Agullana.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Joan de Vives, Ferrer,¹⁴⁷⁷ Vedruna y Alió.
 Balthazar de Llunes.
 Joseph de Bru y Banyuls.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Juan de Boxeda.
 Don Juan Batista Cortada.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Joseph Amat y Planella.

1477. Ferrer, *interlineat*.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit doctor Franciscus de Bassols, Barchinone populatus.

Se ha llegit la relació feta per las personas a qui per lo //761v// present bras, a nou del corrent, fou comès lo mirar y regonèxer los capítols de Cort concernents al Tribunal de la Santa Inquisició, avall mencionats, la qual relació és del tenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. Havent estat vostra senyoria il·lustríssima servit, etc. *Inseratur prout hic est consuta et postea dices:*

s.n.¹⁴⁷⁸// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Havent estat vostra senyoria il·lustríssima servit manar comètrer differentes capítols de Cort de números 144 fins al número 156 *inclusive*, que tractan del Sant Tribunal de la Santa Inquisició y de sos familiars y oficials, perquè en vista de ells se fes a vostra senyoria il·lustríssima individual relació de tot lo contingut en aquells, ab facultat de que fent reflexió sobre ells se pogués anyadir o llevar lo que pareixeria importava per la bona administració de la justícia, tenint presents las disposicions forals que se observan en lo Regne de Aragó, que parlan del dit Sant Tribunal y sos oficials y que se previnga que lo número dels familiars sia reduït al menor número que sia proporsionat. Y en execució de dita comissió y obehint los ordes de vostra senyoria il·lustríssima fedelíssima, se ha aplicat particular cuydado y treball en la envistigació del contingut en dits capítols de Cort, que se han format tant respecte de las bullas pontificias concedidas a dit Sant Tribunal com hi també respecte del que escriuhen los doctors sobre la intel·ligència y sobre las exemcions que dits oficials pretenen tenir, tenint la mira a que se eviten tot gènere de competències entre dit Sant Tribunal ab la Real Audiència y ordinaris tant reals com de barons, com ha prejudicials a la quietut pública y al decoro y veneració que se deu a aquells; vistos los dits capítols de Cort, los fueros de Aragó sobre assò disposants, se fa a vostra senyoria il·lustríssima la relació següent:

Y per a mayor intel·ligència del referit, se deu suposar en primer lloch que Christo, Senyor Nostre, en la sexta edad del món fou lo primer inquisidor de la lley evangèlica, al qual succehiren los apòstols, als quals fou donada la jurisdicció en causas de fe. Ha dits apòstols succehiren los bisbes, que se anomenaren ordinaris inquisidors generals en sas diòsis y sols ells coneixian de la heretgia. Y després,¹⁴⁷⁹ per las grans y precisas ocupacions dels bisbes a què devian acodir, los summos pontífices,¹⁴⁸⁰ en lloch de aquells, constituhiren especialment inquisidors, qui fou anomenat lo primer lo gloriós patriarca sant Domingo de Gusman, fundador de l'Orde de Predicadors; y després de sa mort, los summos pontífices donaren facultat als generals y provincials dels Ordes de sant Domingo y sant Francesch per a elegir inquisidors per las províncias. Fou des-

1478. *Document relligat, sense foliar, entre els folis 761v i 762r.*

1479. *después, corregit.*

1480. *pontífices, interlineat.*

pués esta //s.n.// forma antiquada y commutada perquè en Itàlia, des del temps del pontífice Paulo tercer, los eminentíssims cardenals restaren inquisidors generals en tot lo orbe.

Després,¹⁴⁸¹ a intercessió dels senyors reys don Fernando y donya Isabel, en Espanya, per la Sede Apostòlica, fou impetrat que fos especialment creat un inquisidor general, lo qual fos elegit per sa magestat y sos successors, y després¹⁴⁸² confirmat en lo dit ofici per la Santa Sede Apostòlica, y que tinguesen en sa real cort un Supremo Consell de Inquisició, en lo qual presidís¹⁴⁸³ y tingué facultat y potestat de elegir y anomenar inquisidors provincials per las demás inquisicions de tots los regnes ab plena jurisdicció per a conèixer dels crims de heretgia, causas de fee ab sos annexos, dependents y emergents, *privative* a qualsevols jutges ecclesiàstichs y seculars; y que sobre la coneixensa¹⁴⁸⁴ no-s pugués moure ni susitar contenció ni competència alguna, y que qualsevols jutges tinguessen obligació de entregar los presos tinguessen en son poder senpre que se'ls demanaria per esta causa.

En segon lloc, se deu suposar que, encara que se aja pretès per los venerables pares inquisidors que sa jurisdicció la podian exercir tant en las causas criminals dels oficials, familiars y ministres del Sant Offici, *privative* als jutges ecclesiàstichs com seculars, *eciam extra fidem* com civils, *tam active quam passive*, però la més corrent oppenió admesa en los regnes de la Corona de Aragó y aprobada tant ab la autoritat de molts doctors com també ab las disposicions de las concòrdias fetas per los eminentíssims cardenals don Diego Espinosa, a 17 de juliol de l'any 1568, y per lo cardenal don Antonio Sapata,¹⁴⁸⁵ a 6 de mars, 1631, aquella pretenció à admès differentes limitacions en los casos que los oficials y familiars del Sant Offici no gosan de la exemció del for del Sant Tribunal, que són entre altres: quant aquells obtenen ofici públich y en ell delinqueixen;¹⁴⁸⁶ quant són artífices de alguna art mecànica y delinqueixen¹⁴⁸⁷ y cometen frau en sos officis; quant cometen frau en victuales y drets reals de la Generalitat del regne, de ciutats, viles o llochs; quant delinqueyxen ab altre sósio o company lo qual no gosa del for del familiar; quant los delictes auran comès antes de obtenir la familiaritat; quant portaran armas prohibidas fora de l'acte y jurisdicció del Sant Offici, poden-las llevar de dits familiars sens incurrs de excomunicació. Y per no ser molesta la dita relació, se remet als casos differentes que refereix lo regent //s.n.// Cortiada en la desisió 30 y ab él molts doctors que cita.

Ab estas decisions se farà relació a vostra senyoria il·lustríssima de tot lo que contenan dits capítols de Cort signats de número 144 fins al número 156 *inclusive*. Y comensant per lo número 144, se diu que ab ell se suplica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que los capítols de la concòrdia fets y jurats en lo any 1512, que estan continguts y expresats ab la real pragmàtica, baix lo títol «De la Santa Inquisició, oficials, ministres y familiars de aquella», concedits y decretats per lo reverendíssim don Joan, bisbe de Lleyda y inquisidor general, a suplicasió dels tres il·lustríssims estaments de Cathalunya convocats en las Corts de Monzó foren confirmats per lo pontífice Leó X, a las kalendas de agost, 1516, sien los dits capítols de Cort continuats en los dits números 44 fins al número 156 *inclusive*, sien guardats per los inquisidors; y perquè vostra senyo-

1481. después, *corregit.*

1482. después, *corregit.*

1483. presedís, *corregit.*

1484. coneyxensa, *corregit.*

1485. Sabata, *corregit.*

1486. delinqueyxen, *corregit.*

1487. delinqueyxen, *corregit.*

ria il·lustríssima compregua lo que contenen los capítols de dita concòrdia ha aparegut fer un resumen breu de aquells, que és com se segueix:

Resumen dels capítols atorgats als tres estaments per lo inquisidor general, bisbe de Lleyda, en lo any 1512.

1. *Primo*, que los officials del Sant Offici, tant assalariats com no assalariats, gozen del privilegi del for mentres que *actu* servesquen al Sant Offici.

2. Que ningun que aje comès delictes per lo qual meresca pena corporal no puga ser admès per official del Sant Offici.

3. Que los officials del Sant Offici no pugan convenir a sos deutors davant los inquisidors.

4. Que los inquisidors no pugan conèixer del crim de casar-se dos vegades sinó quant los contrahents són sospitosos de fee.

5. Que los officials seglars pugan capturar als officials de la Inquisició sempre que seran trobats en crim fragrant de rompiment de bans.

6. Que ningun official de la Inquisició puga exercir lo art mercantívol.

7. Que los inquisidors no conegan de la blasfèmia sinó quant sàpia manifeste heretgia.

8. Que no sia manat sian acusats los blasfemos y sortílagos *sub canone lata sententia*, sinó és en cas que sàpia manifesta heretgia.

9. Que lo edicte general que's fa que acúsian als qui auran estats escomunicats per espay de un any sia entès dels que¹⁴⁸⁸ seran estats declarats per escomunicats.

10. Que los officials del Sant Offici no gosen de privilegi del for quant compraran cosas litigiosas.

s.n.// 11. Que los inquisidors no se entrometen en cosas tocants als diputats e drets del General e imposicions de las ciutats, vilas o llochs.

12. Que los que auran pagat algun deute o lluit censals a algun tingut per bon cristià antes de ser condemnat¹⁴⁸⁹ per heretge no puga ser molestet.

13. Que¹⁴⁹⁰ si ha¹⁴⁹¹ restituhit lo dot a la muller del que serà condemnat per heretge mentres que lo marit fos reputat per bon cristià *tempore contractus matrimonii*.

14. Que los que auran comprats béns dels que seran condemnats per eretges age lo fisch de tornar-los lo preu si voldrà recobrar los dits béns.

15. Que sia¹⁴⁹² permès lo contracte del cambi ab conversos.

16. Que los officials del Sant Offici pugan ser desarmats quant no portaran albarà dels inquisidors.

17. Que las apel·lacions interposadas dels inquisidors se interposen a l'inquisidor general, lo qual ab los del concell real judiquen dites causas de apel·lacions.

18. Que si per algú serà relaxat per alguns testimonis falços, los inquisidors los pugan castigar, y si sa magestat los pot castigar, los inquisidors no'l pugan empachar.

19. Que los officials del Sant Offici pagan las imposicions com se ha observat.

20. Que los inquisidors no pugan conèixer¹⁴⁹³ del crim de la usura.

21. Que los que auran possehit béns de heretges per espay de trenta anys no pugan ser molestet per lo fisch.¹⁴⁹⁴

1488. *A continuació, estan, ratllat.*

1489. *A continuació, antes, ratllat.*

1490. *A continuació, repetit, que.*

1491. *En lloc de sia.*

1492. *A continuació, per sen, ratllat.*

1493. *conèixer, corregit.*

1494. *En lloc de fisch.*

22 y 23. Que tots los deutes y crèdits de eretges sian prescrits ab lo espay de trenta anys, sens detràurer-se menors edats.

24. Que las clàusulas de renunciació de propi for no obren resp[ec]te de la elecció del for de la Inquisició.

25. Parla del número dels familiars del Sant Offici.¹⁴⁹⁵

26. Parla dels delictes del crim de heretgia.¹⁴⁹⁶

27.¹⁴⁹⁷ Que los inquisidors no atorguen guiatges sinó és per testificar o altres actes necessaris.

28.¹⁴⁹⁸ Que las rendas que tenen los officials de la Inquisició no sian executadas per los ministres de la Inquisició.

27.¹⁴⁹⁹ Que la privació de qualsevol official de la Inquisició que exercite art mercantil aja de ser feta per los inquisidors encara que no tinga instància de part.

28.¹⁵⁰⁰ Que los inquisidors tingan obligació de observar la extravança del papa Joan 22 que comensa «*Sub illius*».

33, 34 y 35. Que los inquisidors ajan de jurar ab acte públich observar los referits capítols.

Nota, que en los números 29, 30, 31 y 32 se remet als altres capítols dalt referits.

s.n.// Dit Capítol de Cort de número 144 és copiat paraula per paraula del Capítol 22 de las Corts de l'any 1599, y sa magestat fou servit decretar: «Plau a sa magestat, acceptat que los capítols 4, 7 y 8, per ésser matèria lo contengut en aquells tocant a la fee, y lo Capítol 15, que fonch fet per lo que aleshores ocorria y de present no és practicable. Y en quant los capítols de dita concòrdia no estan en ús y observança se ofereix prompta sa magestat de procurar de alcançar de l'inquisidor general y de Sa Santedad los manen posar en execusió per lo que a ells toca»; y per conseqüent, en consideració de la real decretació de sa magestat, apar que a l'últim de dit capítol de número 144 se auria de anyadir lo que conté dita real decretació *ibi*.¹⁵⁰¹ «acceptats los capítols de números 4, 7 y 8, per ésser matèria lo contengut en aquells tocant a la fee, y lo Capítol 15, que fonch fet per lo que aleshores ocorria y de present no és practicable. Y en quant als capítols de dita concòrdia que no estan en ús y observança sia sa magestat servit procurar de alcançar de l'inquisidor general y de Sa Santedad los manian posar en execusió per lo que a ells toca».

En quant al Capítol de número 145, en què se suplica a sa magestat sia servit, declarant lo Capítol 16 de dita real precmàtica, en lo qual està disposat acerca del número dels familiars que pot tenir lo Sant Offici en lo Principat de Catalunya, estatuir y ordenar que sia declarat que en la ciutat de Barcelona¹⁵⁰² los inquisidors recúlian totas las familiaturas y comission que auran donat en la present ciutat de Barcelona y en lo destricte de la Inquisició y que, recullides aquelles, fassen nominació en dita ciutat y altres ciutats, viles y llochs de quatre-cents fochs, fins en quatre familiars tant solament; y en los que seran de menos de quatre-cents fochs fins en dos-cents, ne pugan anomenar dos tant solament; y en los altres que són menys de 200 fochs, entre tots no-s pugan crear més de coranta en tot lo Principat de Cathalunya y Comtats de Roselló y Cerdanya,

1495. 25. Parla del número dels familiars del Sant Offici, *al marge esquerre*.

1496. 26. Parla dels delictes del crim de heretgia, *al marge esquerre*.

1497. 25, *corregit*.

1498. 26, *corregit*.

1499. *En lloc de 29*.

1500. *En lloc de 30*.

1501. *ibi, interlinat*.

1502. *A continuació, y comissions, ratllat*.

repartidors entre tots los llochs que seran menors de 200 fochs, //s.n.// ab què los coranta familiars se repartescan en las veguerias segons més y menyns, tenint respecte en los llochs menors de 200 fochs no se n'i puga posar més de un.

Lo referit capítol de Cort és copiat a la lletra del Capítol 23 de las Corts de l'any 1599, y sa magestat fou servit decretar lo següent: «Plau a sa magestat, ab què en la ciutat de Barcelona lo número de familiars sia reduït a 40 y en las altrás ciutats, vilas y llochs de mil fochs en amunt a sis familiars, y en los menors de mil fins a quatre-cents a quatre familiars, y en los menors de 400 fins a 200 a dos familiars, y en los altres¹⁵⁰³ llochs menors de 200, a rrahó de un familiar per cada sentanar de casas, de manera que ajustant molts llochs o casas separadas no y puga aver més de un familiar per cada centenar, excusant sempre anomenar-lo en los llochs de barons en quant posible sia; y procurarà sa magestat que lo inquisidor general mània posar assò en executió de abans de dos mesos, si serà posible».

En virtut d'esta decretació de sa magestat, encara que los inquisidors podian passar a fer nominació de familiars en la conformitat que sa magestat ordenava, ab tot, des de dit temps fins vuy no han usat de esta ampla facultat ab lo número tant crescut de familiars, puix en lo dia de vuy se troban solament anomenats familiars en tota Cathalunya alguns setanta en número y en ninguna ciutat de Cathalunya se troba familiar algú, menos un¹⁵⁰⁴ en Solsona, y en Barcelona, no obstant la facultat en virtut de la sobre dita real decretació que podia ser en ella lo número de 40 familiars sols en Barcelona, vuy se troba aver-n'i un; y per la solemnitat de la festa de san Pere màrtir y per la professó se fa aquell dia en la iglésia de Santa Catharina (en què assistex lo Sant Tribunal cada any) se han tingut de enviar a cercar fora ciutat familiars per assistir a dita funció y encara fer-los venir de lluny, puix a quatre llegües de rodador¹⁵⁰⁵ de Barcelona no se'n troba anomenat algú, y en vista de dita real decretació al peu de dit capítol 23, aprobada per los tres braços, apar que lo número dels familiars sia taxat per sa magestat.

En quant al Capítol de número 146, que se suplica a sa magestat instituir y ordenar que tots los inquisidors, oficials de la Inquisició, ço és, advocat fiscal, //s.n.// assessors y tots los demés, sien catalans, se offerex dir que lo matex se demanà en lo Capítol 24 de las Corts de l'any 1549, y en cara en ell sols se demanà fos català un dels inquisidors, y sa magestat fou servit decretar: «Plau a sa magestat encarregar a l'inquisidor general y Consell de la Real Inquisició (a qui toca la nominació de dits oficials) fàcia lo contingut en dit Cap y procurarà ab sa¹⁵⁰⁶ sanctetat que així¹⁵⁰⁷ ho confirmia». A est capítol no apar que se àgia de ajustar cosa per ser gran la conveniència que los vassalls de sa magestat sian governats per naturals que no per estrangés, sinó sols apar se deu anyadir «que dits inquisidors tingan 30 anys de edad y¹⁵⁰⁸ sian constituïts en dignitat, y que sian doctors en lleys o cànons», puix apareixeria¹⁵⁰⁹ mal que obtinguessen dit puesto sens tenir¹⁵¹⁰ estas graduacions.

En quant al Capítol 147, en què se suplica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que en las causas civils y criminals que's tractaran en llur consistori dits inquisidors

1503. A continuació, fochs, ratllat.

1504. un, interlineat.

1505. roda, «dor» interlineat.

1506. A continuació, magestat, ratllat, i després repetit, ab sa.

1507. ayxí, corregit.

1508. tingan 30 anys de edad y, al marge esquerra.

1509. apareixeria, corregit.

1510. tenir, interlineat.

ajan de pèndrer per la decissió y declaració de aquellas assessor català, puix se ha de declarar y descedir segons las lleys de la terra.

Ayxí matex, est capítol és copiat paraula per paraula del Capítol 25 de las Corts de l'any 1599 y sa magestat fou servit decretar: «Plau a sa magestat en quant li toca, y en lo que toca a l'inquisidor general y Consell de la General Inquisició se offerex prompte de encarregar lo que u ordenen aix». ¹⁵¹¹

Sobre dit capítol se ha conciderat que respecte de las causas civils era practicable la dita petició de la Cort, y que ab ella se evitarà lo abús de pochos anys a esta part introduhit, que los inquisidors per sí sols decidian y judicavan ditas causas, y com eran forasters fàcilment podian errar o pèndrer equivocacions en las lleys de la terra, estils y observanças admesas en Cathalunya, y per esta rahó antigament se observava que ditas causas dits inquisidors los cometian o a un de dos consultors ministres de la Real Audiència (que han de tenir per judicar las causas criminals *mixti fori*, com són de sodomia, bigàmia y altres) o ha un dels advocats dels presos del secret, y en esta forma las decidian ¹⁵¹² y judicavan. Respecte emperò de las causas criminals, com estas se tractan en lo consistori del Sant Tribunal y se aja observat sempre decedir-las los inquisidors sols, segons ordenanças reals y de la Santa Inquisició (perquè antes de posar en excusió las sentèncias fan, se consultan a l'inquisició ¹⁵¹³ general y Consell Supremo de la Inquisició y esperan la resolució) apar que seria tranvertir este orde judicial (observat sempre des de la fundació del Sant Tribunal) si se avia de coartar en decidir-las y judicar-las ab vot y parer de assessor, y que així, ¹⁵¹⁴ allà ¹⁵¹⁵ ahont se diu «en las causas civils y //s.n.// criminals» se hauria de dir ¹⁵¹⁶ «entenent-las de aquellas causas criminals que no provenen de delict de fee».

En quant al Capítol de 148, en què se ¹⁵¹⁷ suplica a sa ¹⁵¹⁸ magestad sia servit estathuir y ordenar que no pugan los dits inquisidors fer familiars ni comissaris de la Santa Inquisició, rectors ni religiosos, y lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, en sa decretació a ell del dia de 8 de febrer, ha anyadit al *placet*: «que no puga crear-los y donar-los útol de personas honestas».

Així ¹⁵¹⁹ matex, dit capítol 148 és copiat paraula per paraula del Capítol 26 de las Corts 1599, y sa magestat fou servit decretar «Plau a sa magestat en quant li toca, y en lo que toca a l'inquisidor general y Consell de la General Inquisició se offerex prompte en encarregar-los que o ordènian així ¹⁵²⁰ als inquisidors de Cathalunya».

Respecte d'este capítol, no se offerex cosa particular de advertir, antes bé se concidera molt útil, perquè de semblants nominacions se ha experimentat relaxació de costums en los rectors y religiosos, puix per ellas, pensant estas exemps de la jurisdicció de sos prelats y superiors, se faltava a la observança de sas obligacions y a la decència de la diciplina ¹⁵²¹ religiosa.

1511. ayxí, *corregit*.

1512. decedian, *corregit*.

1513. *En lloc d'inquisidor*.

1514. ayxí, *corregit*.

1515. hallà, *corregit*.

1516. se hauria de dir, *interlineat*.

1517. se, *interlineat*.

1518. sia, *corregit*.

1519. Ayxí, *corregit*.

1520. ayxí, *corregit*.

1521. deceplina, *corregit*.

En quant al Capítol 149, en què se [su]plica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que se dónia orde que lo inquisidor general tinga sempre persona anomenada en la present ciutat de Barcelona que conega de las causas de apel·lació fins a la quantitat de 500 lliures, sous, *inclusive*.

Així¹⁵²² matex, est Capítol 149 està copiat paraula per paraula del Capítol 28 de las Corts de l'any 1599, y sa magestat fou servit decretar: «Plau a sa magestat de encarregar a l'inquisidor general y Consell de la General Inquisició que·s fàcia com se suplica y o té sa magestat per cosa justa».

Dos parts té lo referit capítol, la una respecte que lo inquisidor general tinga sempre en Barcelona nomenada y destinada persona per a què conega de las causas de apel·lació, y és molt conforme a rahó per llevar los abusos que antes se observaven de passar las causas en tercera instància al Consell Supremo de Inquisició y ayxí fora de Catalunya, causant a las parts litigants excecious gastos, tant en fer copiar lo procés com haver de tenir en la cort real de sa magestat advocat y procurador nous y sens experiència de las lleys y observança de Catalunya. La altra part consistex en dir que de las causas de apel·lació que porà conèixer dita persona per est effecte nomenada y destinada sols pugués conèixer¹⁵²³ fins en quantitat de 500 lliures, sous, *inclusive*, y se concidera¹⁵²⁴ que no és practicable la sobre dita limitada quantitat //s.n.// de 500 lliures, sous, perquè si¹⁵²⁵ en primera instància se tractava de quantitat mayor de dites 500 lliures, sous, la causa de apel·lació auria de anar al Consell Supremo de Inquisició per rahó de aquella quantitat que excederia a las 500 lliures, sous, y essent la jurisdicció limitada la que tindria dita persona anomenada per jutge de las causas de apel·lació, li faltaria aquella per a exercir-la, y així¹⁵²⁶ apar que de dit capítol de Cort se n'auria de tràurer «fins en quantitat de 500 lliures, sous, *inclusive*», y en lloch de ellas posar-se las següents: «de qualsevols quantitats que sien».

En quant al Capítol de número 150, en què se suplica a sa magestat estatuhir y ordenar que sempre y quant qualsevol persona offendrà o se pretendrà haver offès, encara que sia en cas acordat, a algun familiar, official o comissari o qualsevol estiga subordinat al tribunal de la Santa Inquisició, la coneixensa¹⁵²⁷ de tal delictes y la punició d'ell toque als officials ordinaris y dels barons, encara que los tals familiars y officials fossen nafrats o morts o tinguessen altre dany causat o injúria per rahó de dita offensa, com no sia per cosas consernents o dependents de la santa fee cathòlica.

Ayxí matex, est Capítol de número 150 conté lo matex que se troba disposat en lo Capítol 30 de las Corts de l'any 1599, y sa magestat fou servit decretar: «Plau a sa magestat en lo que li toca, exceptat los delictes que cometran contra algun familiar sobre cosas consernents y dependents a la santa fee cathòlica, e intercedirà a sa sanctedad¹⁵²⁸ confirme lo dit capítol.

En quant al contingut en dit capítol 150, se offerex participar a vostra senyoria illustríssima lo reparo que ocasiona una bulla apostòlica que a instància dels senyors reys don Fernando y dona Isabel concedí la santedat de Leó X, als 28 de jener de 1525, ab la qual, perquè fos més venerable y autorizat lo tribunal del Sant Offici dels regnes de Espa-

1522. Ayxí, *corregit*.

1523. conèixer, *corregit*.

1524. conciderés, *corregit*.

1525. li, *ratllat*; si, *interlineat*.

1526. ayxí, *corregit*.

1527. A *continuació*, *cancel·lat*, de tal.

1528. magestat, *ratllat*; sanctedad, *interlineat*.

nya y més lberament se pogués¹⁵²⁹ exercir son sant institut y particularment lo de Cathalunya, concedí als inquisidors que puguessen capturar a qualsevol persona que aguessen ferit o mort algun inquisidor o official, familiar o ministre de la Santa Inquisició, tant si dits delinqüents fossen laichs com clergues, de qualsevol estat, grau o condició que sien, de la qual bulla apostòlica se entregà còpia autèntica; y essent tant clara y litteral, apar que no pot deixar¹⁵³⁰ de fer reparo respecte del contengut en dit capítol, si no és que en dit capítol se anyadesca «que se suplique a sa magestat sia servit manar escriurer a sa sancte-dat instant la revocació de dita bulla».

En lo Capítol de número 151 se suplica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que los inquisidors no pogan conèyher de persona alguna ecclesiàstica o secular, sinó solament de sos ministres y officials¹⁵³¹ en los casos tocants a la fee; en quant a est capítol, no se offerex cosa particular.

s.n.// En lo Capítol 152 se suplica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que los familiars del Sant Offici ajan y degan pagar los talls y taxas e imposicions de las ciutats, vilas y llochs del present Principat de Cathalunya y Comtats de Rosselló y Sardanya y tenir aposentament de soldats.

Lo matex se troba disposat y previngut en los capítols 19 y altres de la dita real pregmàtica de l'any 1512, decretada per lo reverent inquisidor general y aprobada per lo pontífice Leó X, dels quals caps se fa¹⁵³² relació en lo Capítol 51 de de las Corts 1599.

Y per a llevar los abusos, desordes y excessos que sobre la dita exacció dels talls, taches y imposicions de las ciutats, vilas y llochs seria fàcil ordinàriament succehir (com ha succehit moltes vegades), apar que en dit capítol¹⁵³³ se podria anyadir «que dits familiars de la Sancta Inquisició paguessen dits talls, tatxes¹⁵³⁴ y imposicions a proporció del que pagan o pagaran los batlles y jurats de dites vilas y llochs, y tindran aposentament de soldats, y si aquells provaran que y aurà en lo sobre dit excés, requerits que sian dits batles y jurats, pogan acodir dits familiars a donar la querela a l'il·lustríssim Tribunal de Contrafacions; y que réstia en sa força y valor lo dit capítol 51 de dites Corts de l'any 1599».

En lo Capítol de número 153, en què se suplica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que sempre y quant de part del Tribunal de la Santa Inquisició se demanarà algun reo que estiga detengut en las càrcers reals, al qual voldran los inquisidors pèndrer-li lo dicho o deposeció, que ajan de expressar lo demanan per cosas tocants a la fee. Y lo matex dega observar-se en los encarcerats en las altres càrcers de ordinaris, tant reals com de barons.

Apar que a dit capítol de Cort se auria de anyadir que «precehint la petició per part del Sant Tribunal ab la dita circumstància y requerit per la entrega de dit reo detengut en las ditas *respective* càrcers, encontinent dits officials, tant reals com de barons, degan entregar aquells al Sant Tribunal, y recusant-o fer, *ipso facto* caygan¹⁵³⁵ en las penas de la Constitució de la Observança, y que no pogan dit inquisidors en est cas usar de conjures».

1529. puga, *ratllat*; se pogués, *interlineat*.

1530. deyxar, *corregit*.

1531. A *continuació*, sinó tant solament, *ratllat*.

1532. fa, *interlineat*.

1533. A *continuació*, de, *ratllat*.

1534. taches, *corregit*.

1535. caygan, *al marge esquerre*.

En lo Capítol de número 154, en què se suplica a sa magestat estatuhir y ordenar que lo Sant Tribunal, sempre que citarà algú per testimoni, se li aja de dir en escrits que lo citan per testificar, altrament no tinga obligació de comparèixer.

Est capítol de Cort apar és molt rahonable, perquè com és tant temuda dignament //s.n.// y venerada la jurisdicció del Sant Tribunal, citant a qualsevol persona ayxí¹⁵³⁶ generalment li incutex temor per a comparèixer, y citant-la en escrits ab la circumstància que és per testimoni resta son ànimo asseogat y quiet, y esta circumstància és més favorable al Sant Tribunal, puix en lo entretant que tarde a comparèixer¹⁵³⁷ lo testimoni pot fer reflexió en sa memòria, premeditant lo dicho aurà de fer. Però apar que en dit capítol de Cort se auria de anyadir que «si dit testimoni (citat en escrits ab la circumstància que és per testimoni) no compareyxa dins lo termini prefegit, pugan los inquisidors repetir las citacions ab penas pecuniàrias, menos usant de censuras».

En quant al Capítol de número 155, en què se suplica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que de aquí en havant, en las causas civils que tindran los familiars del Sant Offici de la Inquisició, ara sian com actors o com a reos o en altra qualsevol manera que-s puga offerir, los inquisidors no pugan entremètrer-se en lo coneixement¹⁵³⁸ de las tals causas ni alguna de ellas, sinó que ho ajan de deixar¹⁵³⁹ als jutges seculars a qui per Generals Constitucions, capítol y actes de Cort del present Principat de Cathalunya y Comtats de Rosselló y Sardanya pertanya, com lo tenen en las causas civils de las altrás personas subjectas a la jurisdicció secular, de forma que los dits inquisidors no tingan jurisdicció alguna en las ditas causas civils sobre los dits familiars y sos béns; en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, als 9 de febrer corrent, se decretà dit capítol de Cort, anyadint «que compregués no sols los familiars, sinó també los comissaris y demés officials del Sant Offici, així¹⁵⁴⁰ ecclesiàstichs com seculars, dels quals en las causas civils degan conèixer¹⁵⁴¹ sos ordinaris ecclesiàstichs y seculars *respectives*».

Feta madura reflexió sobre dit capítol de número 155 y decretació referida de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, apar que se oposa directament al que se li ha demanat en lo Capítol del número 149, perquè si en est se demana a sa magestat que per lo inquisidor general sia destinada y assenyalada persona en la present ciutat de Barcelona per a conèixer¹⁵⁴² de las causas de apel·lació fins a la quantitat de cinch-centas lliures *inclusive*, luego per necessària conseqüència se segueix que dita persona anomenada ha¹⁵⁴³ de //s.n.// conèixer de las causas en segona instància, y per conseqüent de las causas civils que tindran los familiars del Sant Offici forçosament ne auran de conèixer los inquisidors en primera instància, y encara que se aja discorregut si-s trobaria medi per conciliar esta entinòmia,¹⁵⁴⁴ fins ara no se ha sabut trobar, y ayxí se deyx a esta conciliació¹⁵⁴⁵ a la acertada censura y docta intel·ligència de vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima, que conciderarà qual dels dos capítols serà més útilós al benefici públich.

En quant al Capítol de número 156, en què se suplica a sa magestat sia servit estatuhir y ordenar que de totas las cosas en los sobre dits capítols estatuhidas y ordenadas

1536. ayxí, *corregit*.

1537. comparèixer, *corregit*.

1538. coneixement, *corregit*.

1539. deyxar, *corregit*.

1540. ayxí, *corregit*.

1541. conèixer, *corregit*.

1542. conèixer, *corregit*.

1543. a, *rallat*; ha, *interlineat*.

1544. antinòmia, *corregit*.

1545. esta conciliació, *al marge esquerre*.

ajan y pugan gosar tots los habitants en lo present Principat de Cathalunya, no obstant que la ciutat de Lleyda y son territori sean del destricte de la Inquisició de Çaragoça y la ciutat de Tortosa sia del destricte de la Inquisició de València.

Lo referit capítol és copiat paraula per paraula del Capítol 31 de las Corts de l'any 1599, y sa magestat fou servit decretar: «Plau a sa magestat en lo que li toca e intercedirà ab sa sanctedad y inquisidor general que així¹⁵⁴⁶ o confirmian, y mana que per a obtenir de sa sanctedad totas las cosas contengudas en lo sobre dit capítol se¹⁵⁴⁷ expedescan lletras per a sa sanctedat y son embaixador¹⁵⁴⁸ y las demás personas que convinga, y se entregan als deputats e o a las personas que anomenarà la present Cort per a solicitar la expedició de dita confirmació».

Y respecte de la real decretació de sa magestat, feta al peu de dit capítol de Cort, no se offerex cosa particular digna de advertència.

Però per quant sia molt just que las jurisdiccions, ayxí reals com de barons, sian conservadas en tot hallò que sia de rahó y justícia, y així¹⁵⁴⁹ matex la del Sant Tribunal del Sant Offici sia així¹⁵⁵⁰ matex guardada en tot hallò que li tòquia, en orde a sos officials, ministres y familiars y altres sens que en la observança de esta y aquellas sia innovat cosa, sinó respectivament conservadas ab sos drets, privilegis y prerrogativas y pugan entre si executar-se ab la mayor uniformitat y conformitat que és rahó que corren, y se practique lo exercici de dites jurisdiccions sens que se excedesca en los límits de cada una, havent-se experimentat tant en temps passat com en nostres edats que se han mogudes competèncias tant¹⁵⁵¹ //s.n.// ruhidosas entre lo Sant Tribunal de la Inquisició y Real Audiència perturban-se ab ellas la pau y quietut pública, se ha discorregut que seria lo medi més proporsionat per evitar aquellas que se formàs un capítol de Cort nou, ab lo qual se suplicàs a sa magestat fos servit manà escriürer a sa sanctedat, suplicant-li per medi de son embaixador¹⁵⁵² sia servit confirmar las concòrdias fetas per los eminentíssims cardenals don Diego Espinosa, inquisidor general, confirmada y aprobada per lo sereníssim senyor rey don Felip primer, als 17 juriol 1568, y la del cardenal don Antonio Çapata, inquisidor general, confirmada per lo sereníssim senyor rey Felip, quart¹⁵⁵³ de Castella y tercer¹⁵⁵⁴ de Aragó, als 24 de desembre, 1630, las quals concòrdias se lligen impresas en la decissió 30 del primer tomo de las decissions del regent Cortiada, des del número 184 fins al número 186 *inclusive*, y refereyxan copiadas molts altres autors que cita lo dit Cortiada.

Lo motiu que se ha tingut per a proposar que se confirmassen dites concòrdias és estat lo haver-se experimentat que per la Real Audiència sempre que se ha mogut competència sobre matèrias de la jurisdicció real ab la del Sant Offici, lo procurador fiscal sempre se ha valgut d'ellas per a defensar la jurisdicció dels vasalls de sa magestat, librant-los dels proçehiments ha fets la Inquisició contra de ells; y se ha experimentat que los venerables pares inquisidors, en los recados y respostas tornavan a la Real Audiència, han persistit sempre¹⁵⁵⁵ que de ditas concòrdias no se podia haver rahó alguna per no ésser

1546. ayxí, *corregit*.

1547. *A continuació, degan, ratllat.*

1548. embayxador, *corregit*.

1549. ayxí, *corregit*.

1550. ayxí, *corregit*.

1551. *A continuació, rohi, ratllat.*

1552. embayxador, *corregit*.

1553. tercer, *ratllat*; quart, *interlineat*.

1554. quart, *ratllat*; tercer, *interlineat*.

1555. sempre, *interlineat*.

confirmadas per la Sede Apostòlica; assegurant a vostra senyoria il·lustríssima que de la observansa de aquelles depenya únicament la quietut pública y sosiego dels vasalls y súbdits de sa magestat y se conservarà la bona, llibera y recta administració de la justícia y se evitaran los graves inconvenients, embarasos y perjudicis que podrian impedir aquella. Perdonarà¹⁵⁵⁶ vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima la molèstia de haver escrit un paper tant dilatat, que com era dita comissió sobre la intel·ligència de tants capítols de Cort no se ha pogut explicar ab la brevedat y concisió que se desitjava, deixant¹⁵⁵⁷ esta relació a la més docta y assertada censura de vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima.

Capítol 144

Y seguidament, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 144, contenint que los inquisidors deguen observar los capítols de la concòrdia fets y jurats en lo any 1512 y confirmats per lo papa Leó desè.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit capítol sie comès a las mateixas personas que han feta la sobre dita relació, per a què, fent reflexió als dubtes se han suscitat en lo present congrés sobre lo contengut en ell, expliquen son sentir perquè ab més madur concell se puga resòdrer lo de major acert.

Capítol 145

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 145, contenint que se assenyale y destine lo número dels familiars del Sant Offici que y puga haver per cada vila o poble.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol 146

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 145, en què s disposa que tots los inquisidors y demás oficials de la Inquisició hagen de ser catalans.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt //762r// *placet*, anyadint que los inquisidors tingan trenta anys de edat y sien constituïts en dignitat y doctors en lleys o cànons, y que los senyors deputats hagen de mirar la observansa de dit capítol.

Capítol número 147

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 147, contenint que los inquisidors hagen de pèndrer per la decisió de las causas assessor català.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que allí ahont diu «en las causas civils y criminals» se entenga de aquellas causas criminals que no provenen de delictes de fe.

1556. Perdonen, *corregit*.

1557. deyxant, *corregit*.

Capítol número 148

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 148, contenint que los inquisidors no pugan fer familiars ni comissaris de la Santa Inquisició rectors ni religiosos, y la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta a 8 del corrent, contenint *placet*, ajustant que als rectors y religiosos no pugan los inquisidors crear-los ni donar-los lo títol de personas honestas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Capítol número 149

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 149, contenint que lo inquisidor general tinga sempre nomenada persona en la present ciutat que conega de las causas de apel·lació fins en quantitat de sinch-centas lliuras //762v// *inclusive*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ab què se omitiescan las paraulas «fins en quantitat de 500 lliures, sous, *inclusive*», y en lloch de ellas se posen las següents: «de qualsevol quantitat que sien».

Capítol número 150

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 150, contenint que sempre y quant qualsevol personas ofendrà o se pretendrà haver ofès, encara que sie en cas acordat, a algun que estiga subordinat al Sant Tribunal de la Inquisició, la conexa y punició del tal delictes toque als oficials ordinaris y de barons.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

*Die veneris, XXVI mensis februaryi, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

763r// Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càarcer.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Don Joseph Generes.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Ignasi Soler y Junyent.

Don Juan Claresvalls.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Francisco Solà de Sant Esteva.

Melchior de Solà y Guardiola.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Joseph de Llansa y Arolas.

Erasma de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

Don Juan Novell y Nadal.

Don Francisco de Amigant y Olzina.

Don Carlos de Orís y Puiggener.

Don Francisco Castellà Çabastida.

Barthomeu de Llansa.

Don Juan Batista Cortada y de Junquer.

Don Jayme de Copons y Falcó.

Alonso de Pallarès.

763v// Francisco de Sala y Brandia.

Don Ramon Cellers.

Don Francisco Segrera y Massana.

Don Joseph Móra y Cirera.

Joseph de Rialp.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Jacinto de Geralt.
 Don Joseph Rivera y Claramunt.
 Don Gerònim Ferrer.
 Don Benet Mir.
 Joseph de Ferrer y Roca.
 Don Ignasi Miquel.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Francisco¹⁵⁵⁸ Graell y Brossa.
 Don Anton Asprer.
 Don Alexandro de Palau y Aguilar.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Joseph de Marlès y Massana.
 Don Anton Eril.
 Don Francisco Basteró.
 Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Joseph de Sala.
 Don Francisco Cortada y Cellers.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.

Als quals axí convocats se'ls és llegit un codern¹⁵⁵⁹ de número 2, de agravis particulars.

Capítol número 151

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 151, contenint que los inquisidors no pugan conèixer de persona alguna ecclesiàstich o secular, sinó tant solament de sos ministres y officials, exceptat en los casos tocants a la fe.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet*.

Capítol número 152

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 152, contenint que los familiars del Sant Offici hagen y degan pagar los talls y tatxas e imposicions de las ciutats, vilas y llochs del present Principat y Comtats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que los familiars del Sant Offici degan obehir a las tatxas e imposicions que·s faran en

---

1558. *Precedit de Don, ratllat.*

1559. capítol, *corregit.*

las¹⁵⁶⁰ ciutats, vilas¹⁵⁶¹ o llochs en què habitaran. Y en cas fossen renitents, incidescan en las penas que disposan las constitucions de la Observansa.

Capítol número 153

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 153, contenint que sempre que de part del Tribunal de la Santa Inquisició se demanarà algun reo detingut en las càrcers reals per pèndrer-li lo ditxo o depo//764v//sició, hagen de expressar lo demanan per cosas tocants a la fe.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint que, además de expressar-se per part del Sant Tribunal que·s demana lo pres per cosas tocans a la fe, degan los senyors inquisidors afirmar, ab jurament prestador en mà de l'ordinari ecclesiàstich o de son vicari general, com lo pres que demanan és delat per cosas tocants a la fe, de la prestació del qual jurament degan fer constar a l'ordinari que tindrà detingut en sas càrcers lo dit pres.

Capítol número 154

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 154, contenint que sempre que lo Tribunal de la Santa Inquisició citarà algun testimoni, se li hage de expressar en escrits que·l sitan per testificar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol número 155

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 155, contenint que los inquisidors no·s pugan entremètrer en la conexensa de las causas civils que tindran los familiars del Sant Offici de la Inquisició.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in decretacione facta die nona currencium*, contenint *placet*, anyadint que comprega no sols los familiars, sinó també los commissaris y demés oficials del Sant Offici, axí ecclesiàstichs com seculars, //766r// dels quals en sas causas civils degan conèxer sos ordinaris ecclesiàstichs y seculars *respective*; anyadint lo present bras militar que a la fi de dit capítol se continue lo següent: «com per las causas civils vuy vertents se hage donat ya providència en altre capítol».

Capítol de Cort número 156

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 156, contenint que totas las cosas estatuhidas y ordenades en los sobre mencionats capítols parlant del Tribunal de la Inquisició gosen tots los habitants del present Principat y Comptats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

1560. A continuació, vila, ratllat.

1561. vilas, interlineat.

**Sobre lo últim punt de la dita relació
sobre los capítols que tractan de la Inquisició**

Ítem, se ha llegit lo últim punt o capítol de la relació feta per las personas a qui·s cometé lo mirar dits capítols del Tribunal de la Inquisició, llegida en lo present bras lo die de ayr, en què aconcellan que, per evitar las controvèrsias suscitadas entre lo Sant Tribunal de la Inquisició y Real Audiència sobre lo exercici de sas jurisdiccions y per lo benefici públich, seria de conveniència que·s formàs un capítol de Cort ab lo qual se suplicàs a sa magestat fos servit manar escriurer a sa sanctedat, suplicant-li per medi de son embaxador tinga a bé confirmar las concòrdias fetas per los eminentíssims senyors cardenals don Diego Espinosa, inquisidor general, confirmada y aprobada per lo sereníssim¹⁵⁶² senyor rey don Felip primer, als 17 de juliol, 1568, y don Anthonio Sapata, inquisidor general, confirmada per lo //766v// sereníssim senyor rey Felip tercer en Aragó, als 24 de desembre, 1630.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt ésser comès, com ho comet, als advocats del present bras, a fi de que ho estudien y recorren y, si·ls apar ésser de conveniència y benefici públich lo disposar-se dit capítol, lo formen y minuten ab aquellas prevencions que més regonegan ésser de utilitat, reportant-se al present estament. Y en cas se·ls ocorran alguns reparos y dificultats, ne fassen relació al present bras per a què, en sa intel·ligència, se puga resòdrer lo de major acert.

Redrés número 18

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 18, respecte dels abaraners de General y Bolla, novament disposat per la il·lustríssima Junta del Nou Redrés, inseguint las deliberacions dels il·lustríssims braços y súplicas presentadas per lo albaraner de la Taula del General y de la taula de la present ciutat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Cort número 87

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 87, disposat per la il·lustríssima Junta del Redrés, sobre lo contengut en la súplica presentada per Joseph Pelegrí, verguer primer de la casa de la Deputació, inseguint las deliberacions presas en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich¹⁵⁶³ a quatre, en lo present a 7 y en lo real a 8 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

---

¹⁵⁶². A continuació, re, ratllat.

¹⁵⁶³. real, corregit.

767r//

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Pròrroga

En aquest dia, los senyors don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera, tenint poder de est il·lustríssim bras, junt ab Joseph de Terré y Marquet y don Juan Copons y Falcó, del present acte ausents, havent tingut notícia, tocases las sinch de la tarde, que los comissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde) eran vinguts a fer la pròrroga per espirar vuy lo termini prorrogat a divuyt del corrent, han partit de la dita sala dels reys, anants devant lo verguer ab sa massa, y se són conferits en la sala de sant Jordi, ahont és lo solio real, y sentats en los banchs de part de la epístola; y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim bras real en los banchs de la frente de dit sólio real, havent los il·lustres senyors comte de Centellas, batlle general, y marquès de Rubí, llochinent de mestre racional, commissaris de sa magestat, prorrogat la present Cort fins los die sis de mars pròxim vinent, si feriat no serà, y si ho serà, lo dia immediadament següent no feriat, han protestat y reprotestat en nom del //767v// present bras a la dita pròrroga y protesta feta per dits senyors commissaris de sa magestat, en la mateixa conformitat que protestaren y reprotestaren en la pròrroga feta dit die divuyt del corrent y altres antecedents, del que, retornats al bras, han fet relació.

Capítol de Cort número 43

Se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 43, últimament decretada en lo present bras a 16 del corrent, per la discrepància de decretacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

Constitució número 106

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 106, decretada en lo present bras a 26 de janer pròxim passat, per la discrepància de decretacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

Constitució número 107

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 107, decretada en lo present bras a 26 de janer pròxim passat, per haver lo il·lustríssim bras real, a 27 de

dit mes, decretat *placet sicut placuit illustrissimo stamento militari*, anyadint algunas circumstàncies en dita decretació expressades.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento regali in sua ultima decretacione*.

Ítem, se és llegida la relació feta per las personas que per part del present bras han concorregut en la junta destinada per los tres il·lustríssims estaments per tractar y discórrer sobre las súplicas presentadas per part de la Confraria de sant Gerònim dels estampers y llibraters, y pare y fill Figueró, estampers, lo qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent los proms, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

Relació de las personas a qui fou comès lo negoci dels llibreters

768r¹⁵⁶⁴// Il·lustríssim senyor.

Havent los prohoms de la Confraria dels Llibraters y los Impressors o Estampers de la present ciutat representat a vostra senyoria il·lustríssima se servís deliberar lo més convenient a fi de que las Generals Constitucions fossen observadas, que lo llibero comers y pública utilitat rèstie en son punt y estat y dits prohoms y estampers aconsolats, per ocasió del real privilegi y despaig concedit en la present ciutat de Barcelona, als 2 de janer proppassat, a favor de Rafel Figaró, major y Rafel Figaró, menor, son fill, estampers de la present ciutat, en què la magestat del rey nostre senyor (que Déu guardi) los fa mercè, durant la mera y llibera real voluntat, del títol de impressor real, ab la facultat de imprimir gasetas, papers polítichs, de estat, relacions de serveys y altres que pertanguen al dit impressor real, ab prohibició expressa de que ningun impressor en lo present //768v// Principat y Comtats ni persona altra alguna, sí sols los dits pare y fill Figaró o aquell que tinga de ells lo consentiment, pugan imprimir dits llibres, obras y papers ni reimprimir-los; expressant-se ab lo mateix real despaig que vingan compresas en aquell qualsevols obras y demés que de present y en esdevenidor exiran y se imprimiran en dit present Principat y Comtats a costas y diligències dels mencionats pare y fill Figaró, entenent-se esta prohibició per al termini de deu anys que ha de comensar a córrer des del dia que·ls serà concedida llicència per lo molt reverent canceller de imprimir cada una de las ditas obras, llibres y paper, baix differentes penas en dit real privilegi expressadas; se ha deliberat per los tres il·lustríssims braços que dita súplica y còpia de dit real privilegi mencionat en aquella fos comès a dues persones de quiscun il·lustríssim estament y a sos advocats, per a què estos discorreguessen y premeditessen si la referida real concessió és prejudicial a las constitucions, capítols de Cort, usos, estils, observansas y demés drets del present Principat, y que de llur sentir fessen relació en escrits a dits tres il·lustríssims braços per a què, en sa intel·ligència, pogues//769r// sen resòdrer lo de major acert, com axí apar de las deliberacions fetas en jornadas de 17, 24, 26 y 27 de janer proppassat en los tres il·lustríssims braços, ab la addició que a un mateix temps se hagués de haver rahó del ponderat per dits pare y fill Figaró ab sa súplica y dels exemplars que junt ab aquella han entregat.

En execució de ditas deliberacions, las personas anomenadas junt ab los advocats dels tres il·lustríssims braços han passat en differentes conferències a discórrer, ab tota

1564. Document relligat entre els folis 767v i 773r.

aplicació y conato, acerca lo suplicat per part dels prohoms de dita Confraria de Llibraters y dels Estampers de la present ciutat; y havent premeditat los medis y rahons que per aquells se ponderan en dita súplica, lo que s troba disposat ab lo sobre calendat real privilegi, las rahons y exemplars que se al·legan per dits pare y fill Figaró en sa súplica y differentes disposicions municipals col·locadas baix lo títol «De comercis y seguretats de camins», en què s fundan dits llibraters y estampers, y assenyaladament la Constitució y¹⁵⁶⁵ títol «De drets de General», y lo que ensenyan los doctors y nostres pràctichs cathalans sobre la subjecta matèria, per a proseguir ab //769v// tota claredat e individua-ció apar necessari suposar-se que ab dit real privilegi se concideran tres reals gràcias, a saber és: de que dits pare y fill Figaró sian condecorats ab lo títol de impressors reals; que com a tals tingan la facultat de imprimir gasetas, papers polítichs, de estat, relacions de serveys y qualsevols altres peculiars de dit impressor real, *privative* a tots los demés estampers e impressors del present Principat; y últimament, que qualsevols obras que de present y en esdevenidor exiran a llum en lo present Principat a diligèncias y gastos dels matexos pare y fill Figaró no-s pugan reimprimir per ninguna altra persona per lo espay de deu anys.

Assentadas las ditas tres reals concessions contingudas en lo mencionat real privilegi, en quant a la primera, en concideració de no trobar-se disposició alguna de dret municipal, civil ni canònich, que se opòsia a aquell, apar que dit real privilegi, en quant al punt de dita primera real concessió, no se encontra a las Generals Constitucions, usatges, usos, costums y drets del Principat, ni menos a altre jurídica disposició.

Respecte, emperò, a la segona de ditas //770r// reals concessions del sobre dit real privilegi, atès que ab aquella se dóna facultat als sobre dits Rafel Figueró, pare y fill, estampers, de poder imprimir tot gènero de gasetas, papers polítichs, de estat y demés que de sa inspecció pertànyien a l'impressor real *privative* a qualsevols altres estampers y impressors del present Principat y Comtats; y axí bé que, ab la generalitat ab què s troba concebuda dita segona real disposició, no poden los demés impressors y llibraters que tenen impremta tràurer a llum y estampar no sols ditas gasetas, papers polítichs, de estat, relacions de serveys, però y encara altres llibres y papers que-s pugan pretèndrer tocar a l'impressor real, del que notòriament resulta quedar estos privats de la possessió que *ab immemoriali* gosan (segons se suposa en fet); y de altra part, que los naturals del present Principat precisament haurian de recórrer per a imprimir las cosas referidas als dits pare y fill Figueró, estampers, lo que en lo present Principat no és permès, segons atestan los pràctichs cathalans, per quedar lesiat //770v// lo dret adquirit per tercer, lo públich comers y natural llibertat. Atès majorment de que en lo Capítol 29 de las Corts de Monsó de l'any 1542, que és la Constitució 7, títol «De drets de General», se troba establert y ordenat que qualsevols llibres que-s trauran del present Principat y Comtats no hajan de pagar dret de exida sinó tant solament sis diners per lliura, havent-se feta esta disposició municipal sols per a convidar als estampers en estampar molts llibres en lo present Principat y Comtats, com així expressament se llitg en lo proemi de dita constitució *ibi*: «Per convidar los estampers en estampars molts llibres en lo Principat de Cattalunya, etc». De manera que, segons ditas paraulas, apar que la Cort tingué en sa mente e intenció de que dits estampers puguessen llibre-ment estampar qualsevols llibres, pues segons reglas de dret las paraulas proemials, tant en los estatuts com en qualsevols altrás disposicions, declaren la mente dels estatuts, apar que dita segona real concessió és en alguna manera prejudicial al dret que tenen adquirit, segons se suposa, dits estampers a las consti//771r//tucions col·locadas baix

---

1565. *En lloc de Constitució 7.*

del títol «De comers y seguretat de camins», y singularment a la intenció y mente de dita constitució 7, que parla *in individuo* dels estampers. Emperò, en atenció que lo conseguir lo reparo dels danys que pretén qualsevol tercer haver-se-li inferit ab algun real privilegi y la revocació del distret en lo present Principat no-s troba haver-se conseguit per via de contrafacció, pues esta, fundant-se en distrets o prejudici de tercer, no pot ésser líquida y clara per no trobar-se expressa disposició municipal que directament los prohibesca, en tant que aquells en Cathalunya se poden adquirir per¹⁵⁶⁶ prescripció y en altres maneres, lo que ha ésser expressament estatuhit, ni-s podria fer, com ni tampoch ho seria havent-se de fundar la contrafacció en la sola mente de la constitució; y per esta rahó, havent-se exactament mirat los casos que aportan nostres pràctichs catalans concernents a matèria de distrets y prejudici de tercer, se troba haver-se conseguit los reparos en forsa de declaracions fetas en judicis ordinaris, oïdas plenament las parts, *maxime* que lo cas de la contra//771v//facció, essent com és remey extraordinari y subsidiari, no té lloch ni entra competint a la part lo remey ordinari, apar que los suplicants deurian remètrer-se a un judici ordinari per a conseguir lo alívio que sollicitan y que, en tot cas, si aparexia als il·lustríssims braços, se podria fer una humil representació a sa magestat, posant-se a sa soberana y alta comprehenció los prejudicis que en forsa de dita segona real concessió se infereixen als mencionats estampers.

En quant a la tercera y última real concessió compresa en lo mateix real privilegi, en concideració que la prohibició és solament temporal y duradora per deu anys y que solament és comprensiva de aquells llibres y obras que los sobre referits pare y fill Figueró a sos propis gastos y diligèncias trauen a llum y estampan, volent solament evitar lo dany que se'ls pot inferir per aquellas personas que procuradament traurian a llum y reimprimiriam aquells o aquellas, apar que és en alguna manera túrbida la pretenció de dits estampers respecte dels danys y prejudicis que suposan haver-//772v// se'ls inferit ab dita tercera real concessió; y que, en cas se'n poguessen conciderar alguns, sols poden reparar-se per lo medi de un judici ordinari, al qual apar deuen remètrer-se.

Esta és la relació que las ditas personas y advocats fan a vostra senyoria il·lustríssima, salvant sempre sa millor y més acertada deliberació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita relació feta en orde a las pretencions de la Confraria dels Libraters e Impressors de esta ciutat contra Rafel Figueró, major y menor, estampers, respecte del privilegi que han obtingut del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de data de dos de janer del corrent any, lo qual conté tres differentes gràcias; attès que de dita relació y altrament apar que ditas pretencions recahuen en interès de part a part deduhible en judici y no haver-i expressa disposició de dret municipal tant clara com pretén dita Confraria dels Llibraters e Impressors, per ço delibera que ditas pretencions se remètian al judici ordinari, puix ab ell podran conseguir las parts lo alívio que sollicitan. Y que respecte de la segona y tercera real concessió de las tres contengudas en dit privilegi, concistint la segona en la prohibició //773v// de imprimir gasetas, papers polítichs y de estat, relacions de serveys y altres que pertanyen al real impressor; y la tercera, la facultat de imprimir qualsevols obras que de present y

---

1566. per, *interlineat*.

en esdevenidor exiran a llum y se imprimiran en est Principat y Comtats, a gastos y diligència de dits pare y fill Figueró, ab prohibició als demés per lo espay de deu anys, se fasse per los tres braços de la present Cort una humil representació a sa magestat, posant en sa real notícia los prejudicis que dits stampers representan inferir-se'ls de dita segona y tercera real concessió. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Constitució número 158

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 158, contenint que en las donacions, testaments y altras últimes voluntats ahont lo pare donarà e o hereterà a son fill y als seus o en testament disposarà en favor de son fill y als seus, encara que vingan cridats los nêts *sub nomine colectivo* y als seus, puga lo pare donatari o hereu instituït elegir a un dels fills que a ell li apareixerà o bé distribuir los dits béns en favor de aquells, com més ben vist li serà.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la relació //774r// feta per los advocats del present bras de que ab dita paraula «y als seus» vénen compresos tots los fills de donatari o hereu *equis partibus*, ha resolt *placet* la constitució llegida.

Paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de constitució, en orde a que no se admete lo jurament de llochtinent fins a haver jurat sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit dit capítol y la relació feta de paraula per sos advocats del que sentan sobre son contengut, ha deliberat *placet* dita constitució, anyadint que allí ahont diu «córria la gubernació», diga «córria la *vice regia* y General Gubernació».

Sobre la Constitució número 3

Ítem, se és llegida y donada per proposició la deliberació feta per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 25,¹⁵⁶⁷ y altre per lo real del dia vint-y-quatre¹⁵⁶⁸ del corrent, en què resolen ordenar als senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners fassen nova còpia de la Constitució de número 3 axí com fou disposada en sa primera formació, perquè ab la major brevedat se reporten als brasos per posar en ella las decretacions fetas o altrement deliberar lo que aparega convenir.

Y havent-se prosehí en votar sobre esta proposició, se discentí a ella en la forma següent:

¹⁵⁶⁷. 24, *corregit*.

¹⁵⁶⁸. *sinch, ratllat; quatre, interlineat*.

Dissentiment de don Francisco Vilana

Lo senyor don Francisco Vilana y Vilamala, en atenció que la constitució de què-s tracta té lo present estament decretat *displicet*, discent per ço a què sie tornada a formar //774v// ni reportada altre vegada als il·lustríssims braços.

Paper en forma de constitució

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de constitució, en què-s disposa que los ordinaris reals, per exercir jurisdicció en los militars y gaudints, hagen de ser militars y gaudints, sots decret de nul·litat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Paper en forma de Capítol de Cort

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de capítol de Cort, en què-s disposa que los censals dels ecclesiàstichs de la ciutat y bisbat de Gerona prescrigan ab cent anys.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, anyadint en la dispositiva de dit capítol, després de «ciutat», «y bisbat de Girona».

Altre

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de¹⁵⁶⁹ capítol de Cort, en què-s disposa que de¹⁵⁷⁰ las causas dels col·legis y confrarias de la ciutat de Gerona no se n'apelle a la Real Audiència, y que la apel·lació no tinga effecte suspensiu, sinó devolutiu.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

1569. A continuació, constitució, ratllat.

1570. de, interlineat.

*Die XXVII mensis februaryi, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en //775r// la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Francisco de Prat y Cudina.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Ramon de Carreras.
 Don Fèlix Vadell y Besturs.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Benet Mir.
 Jacinto de Geralt.
 Don Ignasi de Soler y Junyent.
 Francisco¹⁵⁷¹ Puigdesàlit y Sayz.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Joseph de Rialp.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Francisco Rocabertí, Pau y Ballera.
 Francisco de Sala y Prats.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 775v// Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Juan Novell y Nadal.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Joseph Gible.
 Don Anton Gible.
 Francisco¹⁵⁷² Graell y Brossa.
 Don Joseph de Ribera y Claramunt.

1571. *Precedit de Don, ratllat.*

1572. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Sala.
Joseph de Llansa y de Aroles.
Don Francisco de Morer y Càncer.
Don Balthezar de Oriol y Marcer.
Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
Joseph de Bru y Banyulls.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Diego de Vila y Peyret.
Francisco de Sala y Brandia.
Lo senyor comte de Solterra.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Don Ramon Copons del Llor.
Don Joseph Aguilar y Oluya.
Don Galceran Villalba.
Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Anton Eril.
Don Joseph Marlès y Massana.
Joseph de Melianta y Sullà.
Don Domingo Rovira.
776r// Don Joseph Copons y Escarrer.
Erasma de Lana y Fontanet.
Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
Don Joseph Francolí y Magarola.
Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
Joseph Ferrer y Roca.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
Don Agustí Esquerrer y Roset.
Don Gerònim Ferrer y Lupià.
Don Juan Batista Cortada y Junquer.
Francisco de Amar.
Don Ignasi Miquel.
Don Francisco Cortada y Cellers.
Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
Olaguer de Monserrat.
Don Gerònim de Magarola y Grau.
Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.

Don Miquel de Cordellas.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Francisco Solà de Sant Esteve.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 776v// Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
 Ramon de Falguera.
 Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Don Anton Armengol.
 Don Joseph Eril.

Paper en forma de Capítol de Cort

Als quals axí convocats, se'ls és llegit un paper sens número, en forma de capítol de Cort, en què-s disposa que se observen las constitucions 2, 4 y 5, títol «De examen de advocats, metges, notaris», respecte dels que voldran usar de la art de medecina, ab differentes circumstàncias en dit paper expressades.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que sie comès als senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què premediten son contengut y del que los apareixerà de major conveniència ho reporten als il·lustríssims braços, a fi de que, en sa intel·ligència, pugan resòldrer ab tot acert.

Altre, sobre la immunitat dels cavallers

Ítem, se ha llegit altre paper sens número, en forma de capítol de Cort, sobre la taxa dels colonos, masovers y arrendataris en las casas y terras de ecclesiàstichs, militars y gaudints de privilegi militar, y lo modo y forma de exigir aquella; y també la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real a 25 del corrent, contenint *displicet* per las causas y rahons expressades en dita deliberació.

Que-s done una súplica a sa magestat de part de est bras

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, comprenent quant //777r// importa prevenir lo que més puga accelerar la pública quietut y evitar disgustos entre los militars, universitats y singulars, los quals tal vegada pendrian més augment si durant la Cort no-s donave la deguda providència, attenent las dificultats que-s concideran y lo inpracticable de unir-se los tres il·lustríssims braços en un dictamen per lo medi regular de sas deliberacions y tracte de las personas dels braços per la gran repugnància que sempre se ha encontrat en lo real, ha deliberat per ço que lo il·lustríssim senyor president nomene las personas li aparega a fi de que, per tot lo dia de demà, formen una súplica per lo rey nostre

senyor (Déu lo guarde) fundada en dret comú, consuetuts immemorials, usos, constums, observansas, sentències, provisions y privilegis reals, en força dels quals gosan los militars de la exempció e immunitat que competeix a¹⁵⁷³ las personas militars, però també a sos colonos y masovers, posant en sa real notícia las vexacions que¹⁵⁷⁴ han experimentat¹⁵⁷⁵ los militars, las que justament se deuen prevenir y los danys que segons demana la urgència han de evitar-se per assegurar la pública quietut, en què tant interessa son real servey, ab aquell modo més decent y segons ho demana la gravetat de esta importància, esperant que sa magestat, enterat de todas las sincunstàncies que ocorran, se dignarà afavorir //777v// a l'estament militar ab la nova confirmació de las ditas consuetuts, immunitats y demés exempcions ab què se troba condecorat, y provehir lo medi se haurà de posar en execució per las personas militars en los casos se trobaran vexadas per los pobles y se¹⁵⁷⁶ contrafarà a dits¹⁵⁷⁷ privilegis y exempcions que gosan los militars; la¹⁵⁷⁸ qual súplica, després de disposada, sie per lo medi apareixerà a l'il·lustríssim senyor president posada en la real mà de sa magestat.

En execució de la qual deliberació y per entrevenir en la formació de dita súplica, ha elegit lo il·lustríssim senyor president als senyors: don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Carlos de Fivaller y Torres, don Joseph de Càncer y Pratsenjulià y don Emanuel Ferrer y Ciges.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

778r//

Paper en forma de capítol de Cort

Se ha llegit un paper sens número, en forma de capítol de Cort, contenint que sempre y quant sobre algun usatge, constitució o capítol de Cort se esdevindrà haver-se menester interpretació, pugan lo llochtinent de sa magestat, com a *alter nos*, o lo portantveus de general governador o son llochtinent fer dita interpretació, ab quatre prelats o ecclesiàstichs, quatre militars y quatre del bras real

1573. en, *corregit*.

1574. A *continuació*, se, *ratllat*.

1575. A *continuació*, per, *ratllat*.

1576. se'ls, *corregit*.

1577. A *continuació*, militars, *ratllat*.

1578. A *continuació*, sup, *ratllat*.

dels insaculats en la bolsa de deputats y ohidors que's trobaran residir en la present ciutat de Barcelona; los quals extrets en sort, ab los assessors de la casa de la Deputació y ciutat y consulents savis en dret que'ls apareixerà convenient aplicar, pogan fer dita interpretació en la casa de la Deputació, havent-ne de llevar acte lo escrivà de dita casa de la Deputació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit paper en forma de capítol de Cort sie arrimat.

Constitució número 177

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 177, respecte la exacció dels salaris dels actes judicials y taxa de aquells.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dita constitució sie comesa a sis personas, dos que¹⁵⁷⁹ quiscun il·lustríssim estament, nomenadoras las del present per son il·lustríssim senyor president, las quals miren dita constitució y la tornen a formar si'ls apareixerà, fent relació als tres il·lustríssims braços *respective* de llur sentir, per a què ab més premeditació pogan resòldrer lo de major acert.

Sobre lo negoci dels llibreters

Ítem, se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich feta lo die de aïr, sobre la relació en escrits feta per las sis personas y advocats dels tres il·lustríssims estaments, respecte lo real privilegi concedit per sa magestat (que Déu guarde) a Rafel Figueró, major y menor, estampers, llegida en lo present bras lo die de //778v// aïr a la tarda, ab la qual dit il·lustríssim bras ecclesiàstich ha resolt conformar-se respecte de la primera y tercera real concessió compresas en dit real privilegi ab lo sentir de ditas personas y advocats; en quant emperò a la segona real gràcia resultant de dit real privilegi, attès que de dita relació resulta competir als suplicants lo remey ordinari, per medi del qual poden conseguir lo alívio que sollicitan, sien per ço aquells remesos a un judici ordinari, sens que per part de la present Cort General se passe a fer medi ni diligència alguna sobre la subjecta matèria.

Sobre los atambors del regiment de la Generalitat

Ítem, lo dit senyor president ha referit com, segons lo orde que se ha servit donar lo rey nostre senyor (Déu lo guarde), lo die de demà han de partir-se de la present ciutat dos-cents soldats del regiment de la Deputació; y que los braços ecclesiàstich y real, en consideració de no trobar-se qui haja volgut assentar la plassa de atambor, no obstant las deliberacions presas y constitució feta en orde als gitanos, han resolt se admeten gitanos y se'ls assente la plassa de atambor, per-

---

1579. *En lloc de de.*

què dende luego se pujan partir dits dos-cents hòmens y ocòrrer-se al que més sie del real servey.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita proposició, ha resolt conformar-se ab las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, fetas lo die present, de que, atès urgeix la necessitat, de part dels tres il·lustríssims estaments de la present Cort sie ordenat y manat a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors que donen los ordes convenients a fi de que, per esta vegada tant solament, se assente la plassa de atambors als qui voldran assentar-la, encara que sien gitanos, per servey de las companyias que estan precisadas a marchar lo die de demà d'esta //779r// ciutat y no altrament, essent per ço despatxadas¹⁵⁸⁰ lletras segons estil de la Cort. Y que esta deliberació, per lo promotor del present bras [sie] participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Relació del que se ha obrat ab la notícia de haver fet moviment alguns vexells enemichs

Tocats tres quarts per la[s] set de la nit de dit die, arribaren en la dita sala dels reys los senyors don Francisco de Aloy y Joseph de Carreras y Talavera, que junt ab altres dos estavan de guarda al rey nostre senyor (Déu lo guarde), y de part de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtinteim han noticiat a l'il·lustríssim senyor president y bras militar com, respecte de algun moviment que se ha experimentat de alguns vaxels francesos se troban a la vista d'esta ciutat, se ha seguit tocar arrebatada la campana de santa Maria del Mar y acudir devant lo real palàcio de sa magestat y muralla del mar molts dels naturals d'esta ciutat, ab armas, augmentant-se per instants lo número; per lo que serà de l'agrado de sa magestat que lo il·lustríssim senyor president y bras militar se conferesca luego a son real palàcio per poder-se ab més facilitat occòrrer al que sie més convenient. Ohit lo que encontinent dit il·lustríssim senyor president y bras militar ab número de atxas que las portavan los alacayos, se són conferits eb lo real palàcio per lo Regomir, carrer Ample y encants; y antes de partir-se de la Deputació, dotse dels indivíduos de dit bras són anats a associar als senyors deputats y altres dotse se són conferits en casa de la ciutat per capitanejar las esquadras; y a l'arribar dit il·lustríssim senyor president y bras devant palàcio, encontraren un numerós concurs de gent ab armas, cridant molts de ells «Visca nostre rey Carlos tercer»; pujats dalt a las anticàmaras de palàcio, encontraren diferents jutges de la Real Audiència y se'ls senyalaren dotse cavallers per anar en llur companyia a las rondas. Entrà lo senyor president a besar la real mà a sa magestat, li digué las diligèncias fetas y que si era de son real agrado se restitu-

1580. *A continuació, las, ratllat.*

iria ab son bras a la Deputació, rondant la ciutat per lo que's puga oferir; y sa magestat digué *que lo agradecía mucho y que lo executasse en la forma que se le proponía*. Y luego dit senyor president, ab un numerós concurs y ab atxas, se partiren de dit real palàcio per los Canvis, Argenteria, Devallada de la Presó y Llibreteria. Y encara que trobaren tot lo barri en quietut, per lo que podia succehir se designà un esquadra de vint-y-sinch cavallers que ab atxas se conferiren per la Devallada de Presó, carrer de Moncada, Born, Pla d'en Llull, Pescateria y pujaren al real palàcio a parlar ab dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio de que havian trobat la ciutat ab summa quietut, que lo bras se trobave junt en la Deputació, assistint sos indivíduos en diferents rondas de la ciutat, de la Deputació y reals ministres y també dit il·lustríssim bras, havent rondat junt, havia disposada esta ronda de número de vint cavallers, y que uns y altres trobaven la ciutat en quietut. Lo que's posava en notícia de sa excel·lència perquè disposàs lo que fos més del gust y agrado de sa magestat. Y dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio ha respost *que agradecía mucho, en el real nombre de su magestad, el zelo y finesa que siempre había experimentado del fidelísimo brazo militar; y que en //781r// atención de hallarse el barrio con sosiego y haver dado las nueve de la noche, podían irse a descansar*. Lo que després participaren a l'il·lustríssim senyor president y bras, y ab esta notícia se retiraren en sas casas, essent-se averiguat que lo motiu del referit fonch haver-se acercat algunas llanxas de dits vaxells francesos a pèndrer alguns llondrons de naturals que pescaven y, havent-se espergidas veus de que'ls enemichs desembarcavan, acudiren los naturals per posar-se a la defensa, y ab lo favor divino tot se reduhí a no res.

*Sub hac die, ex parte trium illustrissimorum stamentorum presentis Curie Generalis, fuit expeditum quoddam mandatum*¹⁵⁸¹ *illustri et fidelissimo consistorio deputatorum et auditorum computorum, sub forma sequenti: Los tres estaments, etc. Inseratur usque ad finem.*

780r¹⁵⁸²// Mandato als senyors deputats per rahó dels atambors.

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General de dit Principat. Salut y honor. Com per part del senyor don Miquel de Alentorn, òlim de Pinós, coronel del regiment de la Generalitat, se'ns ha representat que sa magestat era estat servit manar que promptament marxassen de esta ciutat dos-cents soldats de dit regiment; y que trobant-se las companyias sens atambors per no haver trobat qui volgués assentar las plasas que són menester per tal exercisci, menos alguns gitanos, als quals han tingut reparo los senyors deputats en què se'ls asente la plasa; y que, en concideració del sobre dit, manàssem donar la degu-

1581. *A continuació, ex parte, ratllat.*

1582. *Document relligat entre els folis 779v i 781r.*

da providència per a poder acudir al real servey en la urgència y celeritat que precisa lo real orde de sa magestat; havem per ço concordament deliberat que, atès urgeix la necessitat, sie ordenat y manat a l'il·lustre y fidelíssim concistori de dits senyors deputats y ohidors que encontinent donen los ordes convenients a fi de que, per esta vegada tant solament, se asente la plasa de atambor als qui voldran asentar-la, encara que sien gitanos, per servey de las companyias de dit regiment que promptament han de marxar de esta ciutat en virtut del dit real orde de sa magestat y no altrament; //780v// y que per ço fossen despatxades lletras segons estil de la present Cort. Per tant, notificant-vos lo sobre dit, ab tenor de las presents vos diem, ordenam y manam que, encontinent que las presents vos seran presentadas, executeu dita nostra deliberació sí y conforme desobre vos tenim refferit. En testimoni de las quals cosas, manam despatxar las presents, firmadas de mà de nostres il·lustríssims presidents y sellades ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als XXVII de febrer de l'any de la nativitat del Senyor de MDCCVI.

Don Pedro de Torrelles, president del bras militar. *De mandato dicti illustrissimi presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti militaris secretarius et scriba.*

Fray Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente del braço eclesiástico. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.*

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real. *De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.*

Locus sig+illi.

*Die dominica, XXVIII et ultima mensis februarii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia post meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Semanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Xifre.

Don Lluís de Cruylles y Rejadell.

781v// Fèlix de Sala y Sasala.

Francisco de Puigdesàlit y Sais.

Francisco de Sala y Prats.

Francisco¹⁵⁸³ Graell y Brossa.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Ignasi Miquel.

Don Jacinto Oliver y Botaller.

Don Ramon Rodolat.

Fèlix¹⁵⁸⁴ de Areny y Vilanova.

Don Francisco Solà de Sant Esteve.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Benet Mir.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Don Ignasi Balthazar de Alegre y Càrcer.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Don Emanuel Ferrer y Sigés.

Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.

Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Don Vicens Magarola.

Don Emanuel Guanter y Duran.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Don Anton Eril.

Don Anton Asprer.

Alonso de Pallarès.

Joseph Ferrer y Roca.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

1583. *Precedit de Don, ratllat.*

1584. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Francisco Cartellà Çabastida.
 Don Francisco Berardo y Senjust.
 Francisco de Sala y Brandia.
 782r// Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Joan Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Pau Delmases y Ros.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Galceran Villalba.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Joseph de Rialp.
 Balthazar de Llunes.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Gaspar de Rovira y Robles.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Francisco de Amar.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Joseph Eril.
 Don Francisco Bastero y Lladó.
 Joseph de Bru y Banulls.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Carlos Fiviller y Torres.
 Joseph de Llansa y de Aroles.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Alexandro Palau y Aguilar.
 Joan Francesch de Maresch.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Ugo de Sanjoan y Planella.
 Pere de Blay y Peyrí.
 Joseph de Peyrí.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.
 Lleó de Peyrí.
 Ramon de Carreras.¹⁵⁸⁵
 782v// Don Gerònim Magarola y Grau.

1585. *A continuació, y Talavera, ratllat.*

Don Anton Armengol.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Francisco Aloy.
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Joan de Boixeda.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Joseph de Terré y Marquet.
 Don Francisco de Çagarriga y Vera.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Joan Batlle.
 Ramon de Falguera.

Paper en forma de capítol de Cort

Als quals axí convocats, se ha llegit un paper en forma de constitució, sens número, a fi de que los ecclesiàstichs no pugan tenir procuras ni cuydar-se de negocis de laichs.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, attès que los il·lustríssims senyors bisbes y prelats ja tenen autoritat y poder per a disposar y prevenir que los ecclesiàstichs cumplan a son institut y no se immiscuescan en cosas indecorosas, ha resolt *displicet* dit paper en forma de constitució.

Representacions dels senyors deputats

Se ha llegit una representació presentada per lo il·lustre y fidelíssim consistori de diputats y ohidors del General de Catalunya y la súplica de que en ella se fa menció, las quals són assí insertadas y són del tenor següent:

Il·lustríssim senyor, etc. Il·lustríssim y fidelíssim senyor, etc. *Inseratur prout hic sunt consute signate de litteris A et B, et postea dices:*

783r¹⁵⁸⁶// A. Il·lustríssim senyor.

Los deputats y oydors de comptes del General de Cattalunya, en jornadas de 23, 24 y 27 del mes de novembre proppassat, anomenaren en ajudants del regiment ab què la present casa serveix al rey nostre senyor (que Déu guarde) en defensa del present Principat a l'ajudant reformat Joan de las Casas, Joseph Garcia y Francisco Artigas, als quals als 2 del mes de dezembre següent assenyalaren vint lliures de sou quiscun mes, inseguint lo parer de las personas de la Conferència dels Tres Comuns de la excel·lentíssima ciutat, il·lustríssim y fidelíssim bras militar y Deputació; y havent vostra senyoria il·lustríssima, en jornada de 31 del mes de dezembre predict, resolt seguir la planta dels regiments de sa magestat, tant respecte del número dels oficials com dels sous

---

1586. Document relligat, juntament amb B, entre els folis 782v i 785r.

que deuen gosar, en la qual planta sols se troba un ajudant y est ab sou de deu pessas de vuyt, ha aparegut a dits ajudants que de la resolució de vostra senyoria il·lustríssima restavan menoscabats en son punt per haver de arrimar los dos lo bastó y lo altre restar ab solas catorse lliuras de sou, essent axí que lo alferes, que és puesto de menor graduació, gosa 19 lliures, 12 sous de sou; lo que los ha donat motiu a presentar a dits deputats y oydors una suplicació, còpia de la qual se presenta a vostra senyoria il·lustríssima. Y havent tingut notícia dits deputats y oydors que lo savi Consell de Cent, no obstant de haver resolt seguir la planta dels regiments de sa magestat, ab tot, tenint atenció y mira que los excel·lentíssims senyors concellers ja antecedentment ab lo sobre dit parer //783v// de la conferència havian anomenat tres ajudants, resolué que esta continuassen ab lo mateix sou de vint lliuras que·ls havian assenyalat y que, faltant dits ajudants o per acenso o altrament, no·s provehisen de nou, de forma que sols restàs un ajudant. Per ço, ha aparegut a dits deputats y oydors posar en la alta comprehenció de vostra senyoria il·lustríssima tot lo sobre dit, acompanyant la representació de dits ajudants, per a què vostra senyoria il·lustríssima resolga lo que li apareixerà més convenir, que lo consistori ho posarà en execució ab la puntualitat y gust que desitja sempre obtemperar als ordes de vostra senyoria il·lustríssima.

784r¹⁵⁸⁷// B. Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Joseph Gràcia, Joan de las Casas y Francisco Artigas, ajudants del regiment, diuen y representan a vostra senyoria il·lustríssima que, havent·los vostra senyoria il·lustríssima anomenats per ajudants, ab lo sou de vint lliures, sous, a quiscú cada mes, y a vista que los il·lustríssims brasos han resolt se seguís lo arreglament de sa magestat (que Déu guardi), lo qual redunda en descrèdit de dits ajudants per no poder continuar lo real servey, a vostra senyoria il·lustríssima suplican sie servit de fer representació als il·lustríssims brasos per a què dits tres ajudants continuen en sos puestos y gòsian lo sou que vostra senyoria il·lustríssima los té assenyalat, com ho esperan de la generositat de vostra senyoria il·lustríssima. *Off. etc. Altissimus, etc.* Joseph Garcia, en causa pròpria.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida //785r// dita representació y súplica en ella mencionada y la deliberació sobre son contengut presa en lo il·lustríssim bras real esta tarde, ha deliberat conformar·se ab lo deliberat per dit il·lustríssim estament ecclesiàstich, contenint que als tres ajudants del regiment de la Generalitat que foren nomenats per los senyors deputats se·ls done de sou vint lliuras a quiscú; y que faltant¹⁵⁸⁸ dits ajudants, no·s provehescan dits puestos, sinó que reste lo regiment ab un sol ajudant, en la forma que·s conté en la planta dels regiments de sa magestat,¹⁵⁸⁹ essent per est effecte despedidas lletres a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors, segons estil de la present Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sia per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1587. Document relligat, juntament amb A, entre els folis 782v i 785r.

1588. A continuació, dos de, ratllat.

1589. en la forma que·s conté en la planta dels regiments de sa magestat, *al marge esquerre*.

[*Trigesima prima habitatio*]

Trigesima prima habitatio publicata die XXVIII mensis februarii, anno a nativitate Domini M DCC VI, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; illustris don Josephus Anthonius de Rubí et Boxadós, marchio de Rubí, locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; Franciscus Toda et Gil; Hyacintus Dou et Çacalm; et don Placidus de Coçons et Escarrer, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario; don Jacobo //785v// Vincencio Alemany y Descallar, regiam Thesaurariam regente; et magnifico Josepho Sunyer, fisci advocato regie curie, a loco habitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte civitatis;¹⁵⁹⁰ doctor frater Joannes Soler, abbas monasterii divi Pauli de Campo; don Ludovicus Roger de Lhuria et Çaportella; et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, habilitatores (una cum dilecto consiliario regio don fratre Guilielmo Gonyolons, episcopo Selsonensis; don Josepho Galcerando de Pinós et de Rocabertí; don Magino de¹⁵⁹¹ Vilallonga et Çaportella; Magino Macià et Barthomeu, sindico Villefranche Penitensis; et Josepho Riu, sindico ville Berge, eciam a loco habitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et tenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his //786r// facte pro exequendo onus habitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habitandis que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima octava mensis februarii, anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo sexto, intititata post meridiem, presente Ignasio Texidor, burgense Perpiniensi notarioque publico regio collegiatio Barchinone, scribe mandati, vice el loco don Raymundi de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarii, presenteque me Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone, brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugo et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quattenus legerem et publicarem habitacionem per eos factam et per me, dictum notarium et secretarium, de eorum

1590. A continuació, frater, ratllat.

1591. A continuació, Vilago, ratllat.

iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, dictus notarius et secretarius, publicavi sub thenore huiusmodi:

Primo, quo ad personam Josephi de Puig et Carrera, //786v// utriusque iuris et Regie Audiencie doctoris, admitatur ut domicellus, sed quia non obtinuit licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personas Josephi, Francisci et Hieronimi de Puig et Monclar, fratrum, filiorum dicti Josephi de Puig et Carrera, domicelli, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam don Placidi de Copons et Esquerres, utriusque iuris et Regie Audiencie doctoris, attento ex certificacione facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio domini nostri regis eiusque secretarium, constat suam maiestatem habere eum ut nobilem antiquum, fuit deliberatum quod admitatur ut nobilis, sed quia est de regio concilio et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personas don Josephi et don Francisci de Guanter et Duran, fratrum, filiorum don Jacobi de Guanter, civitatis Vici, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Petri Torrent, ville de Constantí, Campi et archidiocesis Tarrachone, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam Francisci Gavaldà et Ferrer, ville de Riudoms, Campi et archidiocesis Tarrachone, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam Francisci Pons, ville de Figuerola, diocesis Urgellensis, pro quo comparuit dominus Alexander //787r// de Palau et de Aguilar, eius procurator, admitatur ut domicellus; sed quia est officialis regius et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personas Anthonii et Philippi de Pons, fratrum, filiorum dicti Francisci Pons, domicelli quia non habe[n]t legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Josephi Ferrer et Roca, domini qui dicitur esse castri et termini de Agulladols, vicarie Villefranche Penitensis, et castri de Mediona, admitatur ut dominus vassallorum.

Item, quo ad personam Josephi de Pastors et Carles, filii Josephi de Pastors, militis, civitatis Vici, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Brunonis Perelló, ville Cervarie, domini qui dicitur esse loci de la Cardosa, vicarie Cervarie,¹⁵⁹² admitatur ut dominus vassallorum.

Item, quo ad personam Anthonii de Rovira, filii Gasparis de Rovira et de Berart, domicelli, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Ludovici Folch et Torrell, loci de Vinyols, archidiocesis Tarrachone, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam Dalmacii Pol et Rossell, militis, vicarie Gerunde, pro quo comparuit dominus Narcisus //787v// de Font et Cortada, attento quia mandatum non venit in forma Constitucionis, pro nunc non admitatur.

1592. A continuació, domini qui dicitur esse loci de la Cardosa, vicarie Cervarie, *repetit i ratllat*.

Item, quo ad personam Salvii de Pol et Ciurana, filii dicti Dalmacii Pol et Rossell, militis, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personas Josephi, Anthonii, Francisci et Isidri de Jordana et Cervós, fratrum, filiorum Phelicis de Jordana, militis, loci de Castellàs, episcopatus Uregellensis, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam don Francisci de Cortada, civitatis Vici, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Francisci Gemmir et Lleonart, civitatis Mataronis, pro quo comparuit don Franciscus de Bastero et Lladó, eius procurator, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam don Alexandri de Boxadors et Crassi, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Josephi de Figuerola et Argullol, ville de Alcover, archidiocesis Tarrachone, qui in habilitacione facta die 12 ianuarii proxime preteriti iam fuit habitatus ut domicellus, attento quod in sui favorem regium nobilitatis privilegium debita forma obtinuit, fuit deliberatum quod admitatur ut nobilis; verum quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

788r// *Item, quo ad personam don Joannis de Olmera et Raset, filii Joannis de Olmera et Biانيا, attento ex cfertificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a consilio sue maiestatis eiusque secretarium, constat suam regiam maiestatem declarasse nobilem dictum Joannem de Olmera et Biانيا, fuit deliberatum quod admitantur ut nobilis.*

Item, quo ad personam Francisci de Sala et Prats, parroquie de Folgarolas, diocesis Vicensis, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Josephi de Sala et Prats, filii Josephi de Sala et Mas, domicelli dicte parroquie de Folgarolas, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Francisci de Camats, ville Sanahugie, diocesis Urgelli, admitatur ut domicellus.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignatio Texidor, vice et loco dicti Raymundi de Vilana Perlas, et presente me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario, presentibusque eciam testibus supranominatis ad premissa vocatis et rogatis specialiterque et assumptis, prout superius continetur.

788v//

*Die prima mensis marci, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Ignasi Pontarró.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Francisco¹⁵⁹³ Puigdesàlit y Sayz.

Diego de Vila y de Peyret.

Joseph de Llansa y de Rocada.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Vicens Magarola.

Joseph de Rialp.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Don Galceran Villalba.

Erasme de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

789r// Don Honofre de Lentorn.

Joseph de Carreras y Talavera.

Joseph de Melianta y de Sullà.

Francisco de Carmona y Borràs.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Felip de Quintana y Fàbregas.

Joseph de Ferrer y Roca.

Francisco de Amar.

Don Pedro de Ribes, Boxadós y Vallgornera.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Juan Francisco de Maresch.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Don Francisco Morer y Càncer.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

1593. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Monserrat y Brossa.
 Don Francisco Berardo.
 Don Gerònim Generes.
 Don Juan Claresvalls.
 Don Francisco de Aloy y Guitart.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Juan de Ribes y Comalada.
 Don Francisco Amigant.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 789v// Don Francisco Cortada.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Francisco Cartellà Çabastida.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Joseph de Sala.
 Don Juan Batista Cortada y Junquer.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Joseph Gible.
 Basili de Planisolas.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Miquel Cordellas.

Capítol de Cort número 152

Als quals axí convocats, se'ls ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 152, decretat en lo present bras als 26 de febrer pròxim passat, per discrepar la decretació del present bras ab las decretacions dels altres il·lustríssims braços, los quals han decretat *placet absolute*.

E lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Capítol de Cort número 153

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 153, decretat en lo present bras als 26 de febrer pròxim passat, per discrepar la decretació del present bras ab las dels altres il·lustríssims braços, los quals han decretat *placet //790r// absolute*.

E lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali*.

Capítol de Cort número 146

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 146, decretat en lo present bras a 25 de febrer pròxim passat, per la discordància de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut illi placuit die 25 februarü nuper devoluti, addendo* que sien també compresos los doctors en sacra theologia per ser inquisidors.

Redrés número 71

Ítem, se ha llegit lo Capítol del nou Redrés de número 71, en què's disposa que los doctors de la Tercera Sala no pugan fer part de sos guanyables als doctors de las dos salas civils, novament disposat per la il·lustríssima Junta del Redrés inseguint las deliberacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

790v// Sub hac die, ex parte trium illustrissimorum stamentorum presentis Curie Generalis fuit expeditum quoddam mandatum directum illustribus et fidelissimis dominis deputatis et auditoribus computorum Generalis Cathalonie, sub forma sequenti:

Mandato als senyors deputats

Los tres estaments del present Principat de Catalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General de aquest Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent vist y ohit una y altre de las dos representacions per dit il·lustre y fidelíssim consistori a nosaltres fetas, ab las quals representan lo que han efectuat en execució de la commissió que·ls fonch donada per los dits il·lustríssims braços en orde a la exacció de la anticipació oferta a sa magestat a compte del donatiu que espera fer en sa conclusió la present Cort; y que al voler cobrar la cobrança del que pertany als que gaudexen de immunitat ecclesiàstica que habitan en esta ciutat, han trobat que en lo últim arrelgament, segons lo qual se ha ofert dita anticipació, fonch feta commissió per la col·lecta a sis personas diferents, donant·los los salaris expressats en dita representació; que, axí mateix, fonch feta commissió a dos sacerdots per a què se encarregassen de las claus de las caxetas ahont se posaven los diners procehits de dita col·lecta y deposassen aquells en la Taula de la present ciutat; participant també que en dit últim arrelgament se donavan als oficials de dita Taula las quantitats en dita representació expressadas per

lo treball suportaven per rahó del //791v// donatiu y altres circumstàncies llargament expressadas en ditas representacions. Havem uniformament deliberat que la direcció y execució de tot lo sobre referit vos sie plenament comesa, donant-vos ple poder y facultat per a posar en execució tot lo expressat en una y altre de ditas dos representacions per vosaltres a nós fetas, ab tots sos dependents, dirigint-ho com millor vos aparega convenir al servey de las dos magestats y benefici públich; y que per est efecte fossen despedidas lletras, segons estil de la Cort. Per tant, notificant-vos tot lo sobre dit, vos diem, ordenam y manam que, encontinent las presents nostras lletras vos seran presentadas, poseu en execució lo contengut en dita nostra deliberació, esperant de vostre gran zel que ho executareu ab tota puntualitat y atendreu com sempre al major y més puntual servey de las dos magestats y benefici públich del present Principat. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents dels tres braços y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Data* en Barcelona, en las casas de la Deputació, al primer de mars, any de la nativitat del Senyor de 1706.

Fray Joseph, archobispo de Tarragona, presidente del brazo ecclesiastico.

Don Pedro de Torrelles, president del bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis //791v// expeditur Raphael Albià, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditur Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone et dicti stamenti militaris scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditur Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.

Locus sig+illi.

Item, eciam ex parte dictorum illustrissimorum stamentorum, fuit expeditum aliud mandatum dicretum magnifico Francisco de Marí et Ginovés, domicello, computa domus Generalitatis regenti, sub forma sequentis:

De part, etc. *Inseratur prout hic est consutum et postea dices:*

792r¹⁵⁹⁴// Mandato al regent los comptes pague las 100 doblas deliberadas per estrenas de la gràcia de las deliberacions.

De part dels il·lustríssims senyors fra don Joseph Linàs, archebisbe de Tarragona; don Pedro de Torrellas, president de l'il·lustríssim bras militar, y doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon de la present ciutat, en dits *respective* nom presidents dels tres il·lustríssims estaments del present Principat de Cattalunya que-s troban convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de present celebra en la present ciutat, inseguint la deliberació dels tres il·lustríssims brasos ab la qual, en atenció de la gràcia que sa magestat se dignà fer de posar las inseculacions de deputats y ohidors y demás officis de la Generalitat en mà de la Cort General durant aquella y, finida ella, en la dels il·lustres y fidelíssims deputats y ohidors, entre altres cosas deliberà que de pecúnias de la Generalitat fossen donades cent dobles de estrenas, repertidoras per dits il·lustríssims senyors presidents en las personas y del modo a ell ben vistas, pagadoras per lo regent los comptes de la casa de la Deputació. Per tant y altrament, féu manament, com ab thenor del present se fa, diu y mana, a Francisco de Marí y Ginovès, donzell, regent los comptes de la casa de la Deputació del General de Cattalunya, que de pecúnias de la Generalitat done

1594. *Document relligat entre els folis 791v i 794r.*

y entregue al noble don Ramon de Vilana //792v// Perlas, secretari de sa magestat, noranta-quatre doblas o son just valor, a effecte de repartir-las per estrenas entre las personas que en semblants casos se acostuma y a dit senyor don Ramon de Vilana Perlas millor aparegan; tres doblas a Joseph,¹⁵⁹⁵ porter del real palàcio de sa magestat; y finalment, tres doblas als alabarders de la guarda de dit real palàcio, lo que farà attès axí per dits il·lustríssims braços és estat deliberat y per dits il·lustríssims senyors presidents ordenat. Manant y ordenant als ohidors de comptes del General y altres a qui especte que ab la present y rebuda de ditas personas vos passen en compte y fassen bonas en crèdit vostre las ditas cents dobles que per ditas estrenas haureu pagat. En testimoni de las quals cosas, han manat despatxar lo present, firmat de mà de dits il·lustríssims senyors presidents, ab lo sello menor de dita Cort. *Datta* en Barcelona, al primer de mars, any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president del bras militar.

Fray Joseph, arzobispo de Tarragona, president del bras ecclesiàstich.

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti militaris scribe et secretarius.

793r// *De mandato dicti illustrissimi presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scribe et secretarius.*

De mandato dicti illustrissimi presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scribe et secretarius.

Locus sig+illi.

Súplica de la Confraria dels Sastres

Se ha llegit una súplica presentada per lo síndich de la Confraria dels Sastres y un paper en forma de capítol de Cort disposat, perquè los robavellers, pallers, sastres y altres personas que en esta ciutat y son territori compraran robas de lli, llana y seda las degan manifestar a la Confraria dels Sastres y posar plom, tenir-las al públich subhast per lo espay de tres dies sens mudar-las de figura, en pena de deu lliuras per quiscun partit, aplicadoras a dita Confraria dels Sastres, y que los proms pugan regonèxer las botigas de dits calsaters, pallers, sastres y altres per a fer la deguda averigüació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha //794r// resolt que la súplica y capítol llegits sien arrimats.

1595. *A continuació, espai en blanc.*

*Die martis, secunda mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Terré y Marquet.

Francisco de Prat y Codina.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Felip de Quintana y Fàbregas.

Francisco de Puigdesàlit y Sais.

Francisco de Carmona y Borràs.

Don Pedro de Ribes, Boixadors y Vallgornera.

Don Francisco Morer y Càncer.

Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Joseph Copons y Esquerrer.

Don Carlos Alemany y Bellpuig.

Ramon de Carerras.

Joseph de Sala.

Don Francisco Cortada.

Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Don Onofre de Lentorn.

Don Ramon Rodolat.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

794v// Gaspar de Rovira y de Robles.

Don Joan Batista Vilar y Umbert.

Don Aleix Tristany y Claresvalls.

Don Miquel Cordelles.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Galceran Villalba.

Don Anton Eril.

Joseph de Llansa y de Rocada.

Joseph Ferrer y Roca.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Joan Batlle.

Francisco de Sala y Prats.

Don Joseph Gible.
 Don Anton Gible.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Francisco¹⁵⁹⁶ Graell y Brossa.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Emanuel Ferrer y Siges.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Bonaventura Tristany.
 Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
 Don Fèlix Vadell y Besturs.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Narcís de Vilamala y Grau.¹⁵⁹⁷

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Franciscus Solà y Casanovas, nomine suo proprio et uti procurator Josephi de Solà et Sorts, eius patris; constat de procuracione apud Dominicum Soler Moner, notarium publicum Vicensem, die vi//795r//gessima sexta mensis februarii nuper devoluti.

Dicto die, post meridiem, hora tertia pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt Onophrius Prats et Franciscus Prats, fratres, domicelli in parrochia Sancti Stephani de Bas, Gerundensis diocesis, domiciliati.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum directum illustribus et fidelissimis dominis deputatis et auditoribus computorum Generalis Cattaloniae, sub forma sequenti:

Mandato als senyors deputats

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General del dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent-se per part dels administradors de l'Hospital de Nostra Senyora

1596. *Precedit de Don, ratllat.*

1597. *Repetit.*

dels Infants Òrfans de la present ciutat presentat una suplicació del tenor següent: «Il·lustríssim senyor. Lo Hospital de Nostra Senyora dels Infants Òrfans de la present ciutat de Barcelona se troba tenir de bona renda, deduïdas totes cor//795v//responcions, solas quatre-centas vuyt lliuras, vuyt sous y sinch, y encara computant-hi cent y sis lliuras, onse sous y set li fa quiscun any lo General de Cattalunya, de manera que cobrant de dit General la sola meytat de dita ànnua penció ve sols ha tenir dit hospital de renda cobrable tres-centes cinquanta-tres lliuras. Y com dita casa tinga vuy de sustentar vint-y-una personas entre lo prior, mare[s] y òrfans y estos de tots aliments en sanitat y malaltia, y segons las ocurrèncias del temps y de las pocas caritats se fan vuy als hospitals, sie casi imposibilitar a que dit hospital puga cumplir ab las obligacions de tant sanct institut, com és per lo benefici públich lo¹⁵⁹⁸ de dit sant hospital, emparant y educant los que-s troban en la edat y estat més perillós y necessitats, continuant-los lo mateix emparo fins a ser los minyons fadrins de alguna art o estament y las minyonas casadas. Per tant, los administradors de dita casa dels òrfans, desitjant se puga continuar lo exercici y emparo de tant sant institut, a vostra senyoria il·lustríssima suplican vulla dignar-se ordenar que a dit hospital se li pague quiscun any per dit General de Cattalunya la entera penció annual li fa de ditas cent sis lliuras, onse sous y set de censal. Que a més de ser molta rahó y equitat, ho re//796r//bran dits suplicants a singular gràcia de la pietat de vostra senyoria il·lustríssima. Off, etc. *Altissimus, etc. Sans*». E nós, vista y ohida dita suplicació, havem uniformament deliberat que la Generalitat pague quiscun any als administradors de dit hospital dels infants òrfans la ànnua penció de cent sis lliuras, onse sous y set de censal que dit hospital reb sobre la Generalitat, no obstant qualsevols concòrdias fetas y fahedoras y altres qualsevols incidents, ab expressió y declaració que esta prevenció y paga fahedora no puga servir de exemplar ni ésser treta en conseqüència per altres acreadors del General. Y que per est efecte fossen despedidas llettras y demés provisions oportunas segons estil de la Cort. Per tant, notificant-vos lo sobra dit, ab tenor de las presents vos diem, ordenam y manam que executeu en tot y per tot lo contengut en dita nostra deliberació sobre expressada, esperant-ho axí de vostre gran zel. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents y sellades ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, //796v// als dos de mars de l'any de la natiuitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Fray Joseph, arzobispo de Tarragona, president del bras ecclesiàstich.

Don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president del bras militar.

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, canceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi presidentis expeditiv Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi presidentis expeditiv Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti militaris scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditiv Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalís scriba et secretarius.

Locus sigil+li.

Item, eciã sub hac die fuit expeditum aliud mandatum ex parte trium stamentorum directum illustribus deputatis et auditoribus computorum dicte Generalis, quod est thenoris //797r// huiusmodi:

1598. públich lo, *interlineat*.

Mandato als senyors diputats

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guardé) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors diputats y ohidors de comptes del General de dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Havent-se formada la planta que-s troba incertada en los processos familiars de la present Cort General, ideada per nova concòrdia fahedora entre la Generalitat y sos acrehedors per a què, ab la més brevedat, quede exonerada de sos censals y se done forma a la satisfacció del capital e interessos ab alguna dilació de temps, comprenent que dita idea ve a ésser molt utilosa a la Generalitat, havem concordament deliberat que sie comesa a dit il·lustre y fidelíssim concistori lo posar-la en execució y procurar per tots¹⁵⁹⁹ los medis possibles nova concòrdia ab sos acrehedors, diligenciant que aquells se adherescan y convingan ab dita nova planta; y que en cas de trobar-se dificultats en la execució per part dels acrehedors, pugan millorar la concòrdia vuy corrent, prenent en tot o en part y per lo que sie practicable los medis ideats ab dita planta, en cas hi convingan dits acrehedors; y que, per més facilitar-ho, en concideració que dita planta seria prejudicial als acrehedors que en virtut de la concòrdia //797v// antecedent y vuy corrent han sortejat en los preus de sos censals y firmaren ditas concòrdias han acceptadas lluhicions ab pacte que se'ls complís pagar-se'ls las pencions atrassadas, mitja quiscun any, fins a quedar enterament satisfets en ellas, que per ço se fasse distinció y pacte diferent, contenint que en primer lloch, després de ésser pagats los preus, los acrehedors que fins al dia de la nova concòrdia hauran sortejat sien posats en una urna y de ella trets en sort fins a ser satisfets en las pencions que se'ls dega; y després, en altra urna, pagats que sien dits acrehedors que fins al die de la nova concòrdia hauran sortejat en dits censals, se passe a fer extracció dels nous acrehedors que sortejaran en virtut de la nova concòrdia. Per tant, notificant-vos tot lo sobre dit, ab tenor de las presents vos diem, ordenam y manam que, finida la present Cort, poseu en execució dita nostra deliberació; donant-vos, com vos donam y conferim per est efecte, tot lo ple poder convenient per a què ho pugau tractar, convenir y ajustar ab dits acrehedors com millor sie possible; esperant de vostre gran zel, aplicació y activitat que ho executareu ab tot cuydado, per lo molt que interessa en esta dependència lo benefici de //798r// la Generalitat. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents dels il·lustríssims braços y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als dos de mars de l'any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Fray Joseph, arzobispo de Tarragona, president de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich.

Don Pere Torrelles y Sentmenat, president de l'il·lustríssim bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon, president de l'il·lustríssim bras real.

De mandato dicti illustrissimi presidentis expeditiv Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii ecclesiastici secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditiv Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii militaris secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expeditiv Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi brachii regalis secretarius.

Locus si+gilli.

1599. los, *interlineat*.

Capítol 62

Se ha llegit lo Capítol de Cort de número 62, que //798v// parla dels allotjaments y trànsits, disposat per la il·lustríssima Junta de Constitucioners.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol, ab què en ell no vingan compresas las casas dels ecclesiàstichs y militars; y en sa dispositiva, després de las paraulas «gent de guerra que vostra magestat» se anyadesca «y vostres successors».

Capítol de Cort número 161

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 161, contenint que·s done permís de tràurer fusta per fer un vaxell y una galera per la Religió de Malta, decretat en lo present bras a 20 de febrer pròxim passat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt estar y perseverar en dita decretació de vint de febrer proppassat.

Los senyors tractadors de sa magestat són vinguts al lloch de la Cort

En aquest dia, tocases las quatre y antes de tocar las sinch de la tarde, són vinguts los senyors tractadors del rey nostre senyor (Déu lo guarde), a saber és, lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtentein, don Francisco¹⁶⁰⁰ Adolfo de Zinzerlin y don Ramon de Vilana Perlas, secretaris de sa magestat, als quals han rebut los senyors tractadors de la present Cort a mig claustro, al pujar la escala, ço és, devant lo aposento del racional, y los han acompanyats a la sala ahont se ajunta lo fidelíssim bras militar, que és a mà dreta de la de sant Jordi y fa cantonada qui va a la Bocaria, ahont han conferit dits senyors tractadors de sa magestat //799r// ab los de la Cort y estos ab aquells sobre las constitucions, capítols de Cort y del Redrés y representació los fou entregada a 20 de febrer pròxim passat, las quals constitucions y capítols han retornat dits senyors tractadors de sa magestat los més ab lo *placet* y altres sens decretar-se per ocasió de alguns reparos que han explicat,¹⁶⁰¹ y uns y altres han quedat en mà dels tractadors de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich per llegir-se en aquell il·lustríssim congrés, que després passaran al present bras militar per a què reste enterat de ditas decretacions y dels reparos. Y axí mateix, dits senyors tractadors de la present Cort posaren en mà dels de sa magestat las constitucions, capítols de Cort y del Redrés que fins vuy se troban despatxadas per los braços, a fi de que sa magestat sie servit posar en ellas y en ells son real *placet*; y també han noticiat als dits senyors tractadors de sa magestat dels motius ha tingut la present Cort General per a la formació de ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrés que se entregan. Y durà la plàctica

1600. A continuació, de, ratllat.

1601. aplicat, corregit.

y conferència fins serca dels dos quarts de las nou horas de la nit, que-s despediren dits senyors tractadors de sa magestat, als quals acompanyaren los senyors tractadors de la present Cort fins al cap de la escala, ahont, fetas las degudas cortesias, se dividiren. Y después, //799v// los senyors don Feliciano de Cordellas y don Francisco de Berardo, tractadors del present bras militar, entraren en la sala dels reys ahont se junta y feren relació de tot lo sobra dit en presència de mi, lo secretari avall escrit, a l'il·lustríssim senyor president y cavallers que-s trobavan en dita sala.

*Die mercurii, III mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Ramon de Carreras.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 800r// Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Joseph de Llansa y de Rocada.
 Don Carlos Fivaller y Torras.
 Don Francisco Vilana y Vilamala.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Francisco¹⁶⁰² Puigdesàlit y Says.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Jacinto Oliver y de Botaller.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Joseph Terré y Marquet.

1602. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Francisco Berardo y Senjust.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don¹⁶⁰³ Gaspar¹⁶⁰⁴ Berart y Cortiada.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Visens de Magarola.
 Ramon de Falguera.
 Don Ignasi Miquel.
 Joseph de Ferrer y Roca.
 800v// Joseph de Sala.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Benet Mir.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
 Don Feliciano¹⁶⁰⁵ de Cordellas.
 Basili de Planisolas.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Est matí no se ha proposat ni deliberat cosa.

Dicta die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Capítol de Cort número 155

Se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 155, en què-s disposa que los inquisidors no-s puguin entremètrer en la conexensa de las causas dels familiars del Sant Offici, y la decretació últimament feta en lo il·lustríssim bras eclesiàstich a dos del corrent, contenint *placet*, anyadint que compregna dit capítol no sols los familiars, però també los demés oficials seculars; y que estigan uns y altres subjectas a sos ordinaris, axí reals com de barons, no sols en las causas

---

1603. *A continuació, Juan, ratllat.*

1604. *A continuació, Vilar, ratllat.*

1605. *A continuació, Sayol, ratllat.*

//801r// civils, sinó també en las criminals. Y per a què estigan també subjectas dits comissaris y demés oficials del Sant Offici ecclesiàstich a sos ordinaris en las mateixas causas civils y criminals, se suplique a sa magestat sie servit intercedir ab Sa Sanctedat per a què se digne concedir-ho, com en uns y altres no sien causas tocants a la fe. Y a la fi de dit capítol se anyadesca «com en las causas civils vuy vertents se haze donat providència en altre capítol».

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut ultimo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in dicta sua decretacione*.

Capítol de Cort número 167

Ítem, se és llegit lo paper de Capítol de Cort número 167, que parla de la Observansa o Tribunal de Contrafaccions, junt ab dos minutas de dit capítol, disposadas una per part del present bras y altre per lo il·lustríssim bras real.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat que lo il·lustríssim senyor president nomene dos personas del present estament, las quals conferescan y examinen las tres minutas de dit capítol y altres concernents a dit Tribunal de Contrafaccions, fent après relació del que ls apareixerà ésser de més conveniència posar-se en pràctica y que assegure lo benefici públich.

En execució de la qual deliberació, lo dit il·lustríssim senyor pre//801v//sident ha nomenat los senyors: don Feliciano de Cordellas y don Emanuel Ferrer y Ciges.

Ítem, en execució de la deliberació presa lo die 27 de febrer proppassat y per conferir lo Capítol de número 177, ha nomenat los senyors: Francisco de Verthamon y don Joseph de Càncer.

Ítem, se és llegida una súplica presentada per part del Col·legi de Doctors en Medecina de la present ciutat, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo Col·legi de Doctors en Medecina, etc. *Inseratur supplicacio usque ad finem et postea dices:*

Súplica del Col·legi dels Doctors en Medicina de Barcelona

802r¹⁶⁰⁶// A. Il·lustríssim senyor.

Lo Col·legi de Doctors en Medicina de la Universitat Literària de la present ciutat de Barcelona diu y representa a vostra senyoria il·lustríssima que, havent sollicitat Magí de Prat y Çavasona, donsell y doctor en medicina, habitant en la vila de Sant Esteve de la Garriga, originari emperò de Sant Esteve d'en Bas, ésser habilitat en lo judici de la habilitació com a militar donsell, a fi de ésser atmès com a tal en lo bras de vostra senyoria il·lustríssima, se li donà per dificultat que no podia gaudir de dita prerrogativa per rahó de què exercia y profesava la facultat de medicina. Y que, havent-se proposat esta dificultat a vostra senyoria il·lustríssima, auria resolt que fos habilitat, però que no fos admès,

---

1606. Document relligat, juntament amb els documents A, B i C, entre els folis 801v i 809r.

fundant-se ab la doctrina de don Llorens Matheu, en lo tractat *De celebrar Corts*, foli 109, referint que en lo Regne de València no se admeten en lo bras militar de Corts los doctors en medicina, encara que cavallers, mentres que exercescan la facultat de visitar. E com la dita resolució sie prejudicial y gravatòria no sols al dit Magí de Prat y Çavasona, sinó també a tot lo col·legi y estament de doctors en medicina, *primo* perquè fins lo die present los doctors en medicina cavallers han estat y encara estan en la possessió *seu quasi* de ésser habilitats y admesos en lo bras de vostra senyoria il·lustríssima de las passadas y presents Corts, y segons dret natural, civil, canònich y municipal ningú pot ésser expoliat sens ésser ohit, essent altres de las lleys fundamentals del Principat y de las més apreciables, las de haver de judicar *per directum*, ohida la part, y de no ser ningú expoliat sens conexença de causa; *secundo*, perquè en lo dret civil, canònich y municipal no-s troba //802v// lley, ús, costum ni altre disposició que prive ni lleve als doctors en medicina que sien cavallers lo gozar de la prerrogativa de entrar en lo bras militar de Corts mentres que exercescan la facultat de visitar los malalts; *tercio*, perquè los doctors en medicina, com a tals y per rahó de sa facultat, han gosat y gozan de privilegi militar y de todas las prerrogativas, menos la de entrar en Corts, la qual tenen exeptuada per rahó que los ciutadans honrats de Barcelona, burgesos y doctors en lleys la tenen tan exeptuada, y per consegüent, si la facultat de medicina fa merexedor a qualsevol, segons nostre dret municipal, de gozar de las prerrogativas militars, apar no pot haver rahó perquè la mateixa facultat fasse indigne de la dita prerrogativa exeptuada a qualsevol que profese dita facultat, *si aliunde in se* y pot gosar de aquella per ser cavaller; *quarto*, perquè lo professar y exercir la facultat de medicina no és cosa mecànica ni cosa indecorosa, ans bé en lletres divinas, canònicas, civils y humanas se ha tingut sempre per facultat il·lustre, decorosa, pia charitativa y de tota estimació, ab la qualitat de una de las tres facultats majors, capacitada per a obtenir y exercir sos indivíduos los officis polítichs de la major suposició del present Principat; y segons disposició de dret y observansa inconcussament seguida, las prerrogativas militars no-s perden sinó per lo exercici de arts mecànichs y altres indecorosos; *quinto*, perquè la doctrina de don Llorens Matheu, deixat apart si-se deu o no donar-se a un autor que atesta de un exemplar y si un sol exemplar o no fa observança, lo cert és que qualsevol observança o estil de celebració de Corts del Regne de València o altre no fa lley en lo present Principat, y si tal feya podria defensar-se que de las centèncias de greuges se'n podria apel·lar y recórrer, lo que no se admet en lo present Principat per més que tals apel·lacions o recursos se admetan en altres //808r// regnes. Per tot lo que y altrament, lo dit Col·legi de Doctors en Medicina, posant a la alta consideració e indefectible rectitut de vostra senyoria il·lustríssima ab tot lo sobre dit¹⁶⁰⁷ y referit, suplica ab lo degut obsequi a vostra senyoria il·lustríssima lo afavoresca en deliberar no ésser estat de la intenció de vostra senyoria il·lustríssima pèndrer la dita resolució prejudicial a las prerrogativas de dit col·legi y demés doctors en medicina, y en conseqüència sie servit aconcellar als abilitadors que per part de vostra senyoria il·lustríssima entrevenan en lo judici de la abilitació que abiliten com a donsells per entrar al bras de vostra senyoria il·lustríssima al dit doctor en medicina Magí de Prat y Çavasona, fent constar de son privilegi militar, de la mateixa manera que han habilitat als altres doctors en medicina cavallers en lo mateix judici de la habilitació de las presents Corts. Que dit col·legi ho rebrà a molt singular favor de vostra senyoria il·lustríssima, com ho espera. Off, etc. *Altissimus, etc.* Company y Salamó.

De Solà et Guardiola, advocatus illustrissimi stamentis militaris.

1607. A continuació, supl, ratllat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita súplica presentada per lo Col·legi de Doctors en Medecina de la Universitat Literària de la present ciutat, las rahons que en ella se ponderan y lo vot que han fet los advocats del present estament, havent ohit dita súplica, conclohent que lo judici de la habilitació és summaríssim, en lo qual sols se atén la possessió, y que en la de las Corts passadas se troban molts exemplars de haver-se habilitats y admesos differents militars graduats en medecina, //809r// encara que visitassen, ha deliberat¹⁶⁰⁸ aconsellar a sos habilitadors habiliten com a donzell per entrar en lo present bras de Corts al doctor en medecina Magí de Prat y Sevassona, mentres fasse constar llegítimament de son privilegi de militar o ser descendent de gènere *militari*, de la mateixa manera que en aquell judici se ha estilat en altres doctors en medecina, cavallers o donzells, commutant en esta forma y per los motius dalt dits la deliberació antecedentment presa als dotse de febrer proppassat.

Sub hac die, ex parte trium illustrorum stamentorum presentis Curie Generalis fuerunt expedita tria mandata illustribus et fidelissimis dominis deputatis et audirotibz computorum Generalis Cattelonie, tenoris sequentis:

Los tres estaments, etc. *Inserantur prout sunt hic consuta, signata de litteris A, B et C, et postea dices:*

803r¹⁶⁰⁹// A. Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General del dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent Francisco de Marí y Ginovès, donzell, regent los comptes de la casa de la Deputació del General de Cattelunya, comparegut devant nós, ha presentat una súplica, que és del thenor següent: «Il·lustríssim senyor. Francisco de Marí y Ginovès, regent los comptes de la Deputació del General de Cattelunya, posa a la alta comprehensió de vostra senyoria il·lustríssima que en la Junta General dels tres il·lustríssims estaments, que's tingué en la present ciutat en los anys mil set-cents y hu y mil set-cents y dos, obtingué de la generositat de dits tres il·lustríssims estaments, en atenció dels molts y excessius treballs que lo suplicant sustingué en servey de la dita Junta General, remissió y gràcia del que's pogués quedar devent a la Generalitat per rahó del que havia faltat Joan Ribas, ciutadà honrat de Barcelona, en la administració del dit offici de regent los comptes en lo temps que aquell, com a subrogat, serví dit offici de regent los comptes, després de haver dit Marí pagat, en forsa de concòrdia, en lo temps se li féu dita gràcia, la quantitat de tretse mil //803v// sinch-centas y cinquanta lliuras. Y com per la anul·lació y revocació general de totas las resolucions fetas en dita Junta General de 1701 y 1702, vindria també revocada la singular gràcia que lo suplicant meresqué conseguir de la generosa mà de vostra senyoria il·lustríssima¹⁶¹⁰ y, de altre part, no sols li assistescan los matexos motius que mogueren al piadós ànimo de vostra senyoria

1608. *A continuació, que, ratllat.*

1609. *Document relligat, juntament amb la súplica dels doctors en medicina i els documents B i C, entre els folis 801v i 809r.*

1610. *A continuació, per a condescendir en dita gràcia, ratllat.*

il·lustríssima per a condescendir en dita gràcia, però y també concúrrián en lo suplicant vuy los contínuos treballs y vigílias ab què gustós se dedica en las presents Corts Generals en servir a vostra senyoria il·lustríssima, per ço, dit Francisco Marí y Ginovès suplica a vostra senyoria il·lustríssima sia de son agrado y servey restablir-li la dita gràcia que los tres il·lustríssims estaments li feren en dita Junta General de 1701 y 1702. Que ho rebrà a singular favor de la grandesa de vostra senyoria il·lustríssima. *Altissimus, etc.* Rossell y Lleó». E nós, havent ohida dita suplicació y lo contengut y narrat en ella, atenen als rellevants y justificats motius ab los quals li fonch feta en la Junta General de 1701 y 1702, que se anomenave Corts, la gràcia que suplica novament dit Francisco Marí y Ginovès y los grans y excessius treballs que sustingué en dita Junta y suporta en la present Cort General, que són dignes de sin//804r//gular remuneració, havem uniformament deliberat annuyr al suplicat per dit de Marí y Ginovès, restablint-li y concedint-li de nou dita gràcia que li fonch feta en la referida Junta General de 1701 y 1702, en la mateixa conformitat, modo y forma que aleshores li fonch concedida, validant y ratificant tots los actes, escripturas y diligèncias fets y fetas en conseqüència de dita primera gràcia y de tots sos dependents; y que per est effecte sian despedidas las lletras oportunas segons estil de la Cort, dirigidas a dit il·lustre y fidelíssim consistori, per a què fasse y firme los actes útils y necessaris per la execució de la predita antecedent y de esta nova gràcia y remissió. Per tant, notificant-vos tot lo sobre dit, ab thenor de las presents vos diem, ordenam y manam que, després que las presents nostres lletras vos seran presentadas, executeu en tot y per tot lo contengut y narrat en dita nostre deliberació desobre insertada, que altrament fent lo contrari, lo que no crehem de vostre gran zel, seria precís provehir segons de justícia seria trobat fahedor. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits brassos, selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Dtata* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als tres del mes de mars, any de la nativitat del Senyor de mil set-cents // 804v// y sis.

Fray Joseph, arzobispo de Taragona, presidente del brazo eclesiástico.

Don Pedro de Torrellas y Sentmanat, president del bras militar.

Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conseller segon y president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi estamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi estamenti militaris scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi estamenti regalis scriba et secretarius.

805r¹⁶¹¹// B. Los tres estaments del present Principat de Cattalunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (Déu lo guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors del General del dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Havent comparegut davant nós Francisco de Marí y Ginovès, donzell, regent los comptes de la casa de la Deputació y General de Cattalunya, ab suplicació que presentà, suplicà fos de nostre servey ordenar a l'il·lustre y fidelíssim consistori de diputats y ohidors de comptes del General de Cattalunya que li passen en compte tot lo que per ocasió de las presents Corts, en servey de dits tres estaments, haurà dit de Marí y Ginovès impendit y gastat, tant per las adeales com altrament per tot lo demés que se haja ofert haver-

1611. Document relligat, juntament amb la súplica dels doctors en medicina i els documents A i C, entre els folis 801v i 809r.

se de gastar en la present Cort General, y assenyaladament lo impendit per la flocadura que dit suplicant féu fer per adorno dels tapetes dels il·lustríssims braços y demés, que encara que no serviren per haver lo dit il·lustre y fidelíssim concistori posat alguns reparos, poran aplicar-se en benefici de la casa de la Deputació, entenent-se lo gastat no sols per si, sinó també per medi //805v// de las demés personas que dit suplicant té destinadas per assistir-lo. E nós, atnent que lo suplicat per dit de Marí y Ginovès és cosa justa y conforme a rahó, havem deliberat uniformement annuir al per ell suplicat, y que per ço sien despedidas las lletras oportunas segons estil de la present Cort. Per tant, notificant-vos lo sobre dit, ab thenor de las presents vos diem, ordenam y manam que passeu en compte al dit de Marí y Ginovès tot lo que per ocasió de las presents Corts en servey dels dits tres estaments haurà impendit y gastat, tant ell com las personas que té destinadas per assistir-lo, axí per adeales com altrament per tot lo demés que se haja offert haver-se de gastar en las presents Corts Generals, y en particular per la flocadura que dit de Marí y Ginovès féu fer per lo adorno dels tapetes dels il·lustríssims braços y demés que no serví, aplicant dita flocadura en benefici de la Generalitat. En testimoni del que manam ser despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents de dits braços y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als tres de //807r// mars, any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Fra Joseph, arqubisbe de Tarragona, president de l'il·lustríssim brac ecclesiàstich.

Don Pedro Torrelles y Sentmenat, president de l'il·lustríssim bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon, president de l'il·lustríssim bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Raphael, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scribe et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti militaris scribe et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti regalis scribe et secretarius.

Locus si+gilli.

806r¹⁶¹²// C. Los tres estaments del present Principat convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del dit Principat, en Barcelona residents. Salut y honor. Havent vist y ohit la representació a nosaltres feta per dits il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes y la súplica en dita representació inclusa de Joseph Garcia, Joan de las Casas y Francisco Artigas, ajudants del regiment ab què la Generalitat serveix a sa magestat, acerca la continuació dels puestos de dits ajudants ab lo sou de vint lliuras a quiscú cada mes, havem uniformament deliberat que, en atenció de que dits tres ajudants foren anomenats per dit il·lustre y fidelíssim consistori assenyalant-los vint lliuras de sou cada mes a quiscú, y que, faltant dos de dits ajudants, per assenso o altrament, no-s provehescan dits puestos y reste lo dit regiment ab un sol ajudant, segons la forma que-s conté en la planta dels regiments de sa magestat, resolt aixís antecedentment per los il·lustríssims braços. Y que per este efecte sien despedidas lletras oportunas segons estil de la present Cort. Per tant, notificant-vos tot lo sobre dit, ab tenor de las presents lletras vos diem, ordenam y manam que observeu dita nostra deliberació, executant

1612. Document relligat, juntament amb la súplica dels doctors en medicina i els documents A i B, entre els folis 801v i 809r.

en tot y per tot lo contengut en ella, esperant-ho axí de vostre gran zel. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotaescritas de mà //806v// dels il·lustríssims senyors presidents de dits brassos y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Data* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als tres de mars, any de la nativitat de mil set-cents y sis.

Fray Joseph, arçobispo de Tarragona, presidente del braço ecclesiástico.

Don Pedro de Torrelles, president del bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon y president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti militaris scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone ac dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.

***Die iovis, IIII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la //809v// Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Jacinto Sagera y Massana.

Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Carlos Alemany y Bellpuig.

Diego de Vila y Peyret.

Erame de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y Càncer.

Francisco¹⁶¹³ Graell y Brossa.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Fèlix de Sala y Sasala.

Narcís de Vilamala y Grau.

---

¹⁶¹³. *Precedit de Don, ratllat.*

Francisco de Carmona y Borràs.
Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
Don Miquel Cordelles.
Joseph Ferrer y Roca.
Don Benet Mir.
Don Felip Ferran y Çacirera.
Don Ignasi Balthazar de Alegre.
Don Joseph Móra y Cirera.
Joseph de Llansa y de Rocada.
Francisco de Sala y Mas.
Joan Francesch de Maresch.
810r// Don Mariano Vedruna y Mur.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
Don Pau Delmases y Ros.
Don Gerònim Magarola y Grau.
Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
Don Joseph Gible.
Don Jacinto de Oliver y Botaller.
Don Domingo Rovira.
Don Joseph de Copons y Escarrer.
Basili de Planisolas.
Don Lluís Claresvalls.
Don Onofre de Lentorn.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Ramon Rodolat.
Don Francisco Amigant y Olsina.
Ramon de Carreras.
Joseph de Carreras y Talavera.
Don Fèlix de Vadell y Besturs.
Francisco de Puigdesàlit y Sais.
Don Joan Batista Cortada y Junquer.
Don Emanuel Guanter y Duran.
Don Emanuel Ferrer y Siges.
Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
Joseph de Bru y Banulls.
Don Galceran Villalba.
Don Bonaventura Tristany.
Olaguer de Monserrat.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Gaspar de Rovira y de Robles.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 810v// Don Francisco Cortada.
 Joseph de Rialp.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Ignasi de Marí y Ginovès.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Don Joseph Móra y Solanell.
 Balthazar de Llunes.
 Don Joan Batlle.
 Don Anton Armengol.
 Lo senyor comte de Santa Coloma.
 Joseph de Sala.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Don Feliciano Cordelles.
 Don Balthazar Oriol y Mercer.
 Don Ignasi Soler y Junyent.

En aquest die, foren reportadas al present bras las constitucions, capítols de Cort y del Redrés, ab las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se sia servit fer y són continuadas al peu de aquells y aquellas, las quals a 2 del corrent retornaren los tractadors de sa magestat y entregaren als senyors comisaris dels tres il·lustríssims estaments, y consisteixen en disset constitucions, disset capítols de Cort y setse capítols del Redrés, y alguns capítols de Cort y constitucions sens decretar, junt ab un paper de reparos; las quals¹⁶¹⁴ decretacions posadas en ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrés foren llegidas en dit bras y són com se segueix:

Constitucions

Número 16. En la de número 16, contenint que los catalans y no altres //811r// pugan obtenir las dignitats, títol y rendas ecclesiàstiques del present Principat; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

23. En la de número 23, contenint que los doctors de la Real Audiència, en las causas que seran reladors, antes de fer las sentèncias difinitivas, degan avisar als

---

1614. *A continuació, constitucions, ratllat.*

advocats de las parts per a informar y en los informes donar los duptes y punts en escrits; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

33. En la de número 33, en què's disposa que lo bras militar puga gastar quiscun any, de pecúnias del General, mil lliuras, y en son cas dos mil lliuras; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

61. En la de número 61, que parla dels gitanos y vagamundos; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

79. En la de número 79, en què's dóna forma a la conducció de las escripturas dels notaris difunts; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

86. En la de número 86, en què's dóna permís que qualsevol estrenger, com no sie francès, puga tenir fàbrica en est Principat sens haver-se de passar mestre ni interès algú; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

112. En la de número 112, disposant que los escrivents no pugan rèbrer actes que no tingan dos anys de pràctica; és la següent decretació: Don Ramon de Vilana Perlas.

118. En la de número 118, que explica que contrahent-se en moneda barcelonesa se entenga en moneda de ardots, a //811v// dos sous per lliura; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

123. En la de número 123, que disposa que las causas de las¹⁶¹⁵ viudas dels soldats y oficials y altres que tenian plassa lo die de sa mort assentada en lo real exèrcit, hajan de ésser terminadas devant sos ordinaris y en son cas en la Real Audiència; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

124. En la de número 124, que parla dels presos que estan detinguts en las presons sens tenir procés algú; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

125. En la de número 125, contenint que los advocats de pobres degan informar en las causas civils dels pobres miserables y en las criminals; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

128. En la de número 128, en què's disposa que lo llochtinent general ni altre qualsevol oficial real no pugan detenir presos en lo palàcio ni en sas casas a personas algunas que seran capturadas, sinó aportar-las en las presons; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

130. En la de número 130, en què se estatueix la forma de la restitució dels processos comunicats; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

135. En la de número 135, sobre las causas que se introdueixen per concurs de acreadors y las diligèncias se han de fer antes de introduir-se; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

---

¹⁶¹⁵. causas de las, *al marge esquerra*.

138. En la de número 138, dispoasnt que per obtenir las plassas de mestres cirurgians degan ser preferits los més idòneos, posposats lo respecte de ser fills, gendres o parents de mestres; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

812r// 139. En la de número 139, que en las cúrias dels ordinaris reals y de barons, no obstant qualsevol mutació de oficials, no dega citar-se novament per la continuació de la causa; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

140. En la de número 140, que los doctors de la Real Audiència, escrivans de manament degan guardar secret dels vots en las causas y dels dictàmens y sentirs se hauran manifestat en la sala, antes y després de publicada la sentència; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

Capítols de Cort

6. En lo de número 6, que disposa que si se envian cartas o despaigs perquè algun particular se presente en esta ciutat o altres parts y detenir-los sens rahó, no puga executar-se sens causa, y passats quinse dies després de ésser-se presentat, puga lo cridat llibrement restituir-se en sa casa; és la següent decretació: plau a sa magestat si cessa la causa dins quinse dies. Don Ramon de Vilana Perlas.

20. En lo de número 20, disposant que en cas lo assentista o altre qualsevol per part de sa magestat se fassen segrestos de grans, dega ser ab assistència del batlle o jurats del poble ahont se farà, pagant-se primer y antes de aportar-se'n los grans lo valor de aquell. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

36. En lo de número 36, que qualsevols oficials reals y estipendiats no pugan concórrer en Corts Generals ni en lo bras militar fora de Corts, és la següent decretació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

44. En lo de número 44, sobre lo dret de bolla y que las robas //812v// de sa magestat y dels soldats y oficials vingan compresas en la solució de ditdret. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

47. En lo de número 47, que disposa la pena de trenta dies de presó en lloch de la de 10 lliures, sous, establerta en lo Capítol 8, Corts 1534. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

51. En lo de número 51 en què·s suplica a sa magestat que qualsevols lletras y provisions que se demanaran dependents de las Corts sien donadas lliberament, francas de escripturas, salaris y drets de sagell; és la següent decretació: Plau a sa magestat lo contengut en lo present capítol en la forma que·s féu y observà en las Corts de l'any 1585. Don Ramon de Vilana Perlas.

67. En lo de número 67, en què·s suplica la facultat de aportar vi de Catalunya en los regnes de Espanya y sas costas; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

68. En lo de número 68, en què·s disposa la forma y planta de la companyia nàutica mercantil; és la següent decretació: Plau a sa magestat; y que en esta companyia pugan interessar los forasters tenint domicili contínuo en Catalunya per lo espay de tres anys y continuant aquell, exceptuat los francesos, que perpètuament mana resten exclosos. Don Ramon de Vilana Perlas.

84. En lo de número 84, disposant que las sentèntias dels provehedors de greuges no tingan ni admeten apel·lació alguna ni dir-se de nul·litat de ellas, *eciam* ab pretext de notòria injustícia; és la següent decretació: Plau a sa magestat, *salvo* lo efecte devolutiu del recors a altres Corts per notòria nul·litat o injustícia. Don Ramon de Vilana Perlas.

813r// 91. En lo de número 91, disposant que, havent algun condempnat a galeras complert lo temps, requirits los oficials de aquellas, los degan tràurer dins dotse horas, altrament se pugan fer represàlias de oficials y moros de las galeras; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

93. En lo de número 93, disposat acerca la captura dels que fan usuras o agaballaments; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

95. En lo de número 95, que lo¹⁶¹⁶ vicescanceller dega ésser sempre provehit y que haja de ser en avant president del Concell Supremo de Aragó natiu, natural y domiciliat de Catalunya o regnes de Aragó o València, y que la primera provisió dega ésser en persona de Catalunya y després per torn de Aragó y València; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

96. En lo de número 96, en què·s suplica la concessió de la llicència de fer y armar vaxells y altres embarcacions, y la remissió del quint y qualsevols altres drets, y expressament de la Capitania General; és la següent decretació: Plau a sa magestat que sie observada la Constitució primera, títol «De remissió del quint», perpetuada ab la quinta, títol «De prorrogacions». Don Ramon de Vilana Perlas.

108. En lo de número 108, en què·s suplica a sa magestat se servesca intercedir ab Sa¹⁶¹⁷ Santedat per a què constitueca un jutge delegat ecclesiàstich dins lo present Principat //813v//ab plena jurisdicció per conèxer de las causas civils se oferiran mōurer contra los ecclesiàstichs seculars que no·s trobaran ab legítim superior; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

109. En lo de número 109, en què·s suplica a sa magestat li plàcia intercedir ab Sa Santedat se servesca estatuir que en los monestirs dels abadiats temporals del present Principat no pugan ser elets abats sinó monjos que hajan pres lo hàbit en

1616. *A continuació, cancel, ratllat.*

1617. *A continuació, magestat, ratllat.*

aquell mateix monastir en lo qual com a abats hauran de presidir; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

131. En lo de número 131, sobre la declaració dels límits de Catalunya des de Salsas fins al riu Sinca; és la següent decretació: Plau a sa magestat declarar esta qüestió ohidas las parts o manar se anomenen àrbitres. Don Ramon de Vilana Perlas.

132. En lo de número 132, respecte de la privació de la cassa en lo temps de la cria y del modo de cassar en Catalunya; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Capítols del nou Redrés

5. En lo de número 5, que las insaculacions en la casa de la Deputació se fassen una vegada tant solament quiscun any, en las diadas acostumadas, y se gasten 500 lliures, sous, tant solament, distribuïnt-se entre ells a més y a menys, y que's pugan disgregar; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

600r// 16. En lo de número 16, que los que obtenen oficis vendibles en la casa dels General degan dins un any degan fer constar //814r// com són vendibles devant los assessors del General, havent-hi de fer part lo procurador fiscal de la Generalitat, y que no constant, degan los senyors deputats fer-ne provisió; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

26. En lo de número 26, que en lo interim no se done altre disposició en orde als drets que de present pagan los capitans o patrons de vaxells y altres embarcacions, y que cumplian en donar lo manifest dins lo termini de trenta-sis horas; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

35. En lo de número 35, que los que cometran fraus en las fronteras incidescan no sols en la pena de dos-cents sous estatuïda en lo Capítol 8, Corts 1547, però també de sinquanta lliuras; és la següent decretació: Plau a sa magestat, ab què en quant a la paga o refecció dels gastos se procehesca conforme a rahó y justícia. Don Ramon de Vilana Perlas.

44. En lo de número 44, que lo regent los comptes del General, per gasto de correu y menut y cosas ordinàrias del General, sols pugua tenir fins en 500 lliures, sous, y que no se'ls degan girar 500 lliures, sous que primer no conste haver gastat las antecedents; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

46. En lo de número 46, que qualsevols súplicas que per las parts se presentaran als deputats, essent habilitadas //814v// per un dels assessors, sien compresas en lo Capítol 59, Corts 1599; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

60. En lo de número 60, que dins dos mesos, comptadors del die de la conclusió de la present Cort, los deputats y ohidors tingan obligació juntar una novena, extreta en sort, per arxivar lo que lo que falta a arxivar-se en lo arxiu de la casa, en lo modo expressa dit capítol; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

64. En lo de número 64, que los oficials de la Deputació degan entregar, sens salari algú, los papers y certificatòrias sempre que seran demanats per lo consistori; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

65. En lo de número 65, que los oficials reals, tant ab jurisdicció com sens ella, y demés estipendiats que se troban privats de entrevenir en Corts no pugan en los oficis de la Generalitat ni juntas de la casa, ni anar per embaxadors, que no hajan renunciat un mes antes sos oficis; és la següent decretació: Plau a sa magestat, sens perjudici dels que vuy se troban insaculats. Don Ramon de Vilana Perlas.

66. En lo de número 66, que qualsevol tauler dega donar dos fianzas idòneas a coneguda del consistori, y que aquellas hagen de renovar de sis en sis anys; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

68. En lo de número 68, que en qualsevol taula de entradas //815r// y exidas del General sols pugan rèbrer junts per llur salari dos sous per lliura per lo salari de ells; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Y per haver tocadas las dotse, se suspengué la lectura dels demés capítols y lo pèndrer-se resolució per la tarda del die present.

Dicta die, hora tertia post meridiem iam pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Senmanat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit don Michael Hieronymus Ascon, in Popula de Baruera, Urgellensis diocesis, populatus.

Se procehí en la lectura dels demés capítols en la forma següent:

69. En lo de número 69, que los ohidors de comptes de tres en tres mesos tingan obligació de fer visita per los aposentos de la casa y regonèxer si los oficials portan regulats sos llibres com tenen obligació; és la següent decretació: Don Ramon de Vilana Perlas.

72. En lo de número 72, que sempre y quant lo receptor de fraus de la Taula y collecta de Barcelona y sobrecullidors hauran de donar los comptes, degan los ohidors del General, ab intervenció del racional de la casa de la Deputació, examinar-los, havent //815v// de observar lo mateix en passar los comptes al regent los comptes y drassaner. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

73. En lo de número 73, que per la bona exacció dels drets de la General, los collectors, guardas, exactors, arrendataris, sos procuradors y demás oficiales de la Generalitat y los que aniran en sa comitiva anant officio officiant gosen de la prerrogativa de aportar armas; és la següent decretació: Mana sa magestat que sien observats los privilegis y la prohibició de pistolas de menor mida de tres palms de canó, cana de Barcelona, com a proditòrias y nocivas a la pública quietut. Don Ramon de Vilana Perlas.

75. En lo de número 75, que als sobrecullidors de llevant y ponent, estant prompts per anar a sas collectas en los casos de estar arrendats los drets de General y bolla, se'ls hage de donar y pagar per enter son salari y adeales, en la mateixa conformitat que als demás officials expressats en altre capítol del Redrés; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

76. En lo de número 76, que los deputats y ohidors tingan obligació de fer gràcia a Pere Pi, natural de Mataró, y Llorens Pi, son fill, del primer ofici que vacarà de la Deputació després de la conclusió de las presents Corts, mentres no excedesca de 500 lliures, sous, ab las precaucions en dit capítol contegudas; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Y juntament se són llegits¹⁶¹⁸ lo Capítol¹⁶¹⁹ de Cort de número 9, contenint que lo veguer ni altre oficial real no puga en//818r//trar en la vara estesa en las casas de la Generalitat; lo de número 39, sobre las obras de las presons; lo de número 48, que parla que no-s pugan compel·lir los paysans en aportar pallas ni altres vitualles que primer no sie pagat son cost o valor; lo de número 60, disposat acerca los privilegis de apotecari que concedeix lo¹⁶²⁰ protomèdich; lo de número 104, sobre lo dret de ancoratge; lo de número 117, sobre los recursos de las inhabilitacions de casa de la ciutat; lo de número 126, sobre lo modo de convocar-se las universitats a concell; lo de número 160, sobre la extinció del dret de capitania. Y las constitucions de número 22, sobre lo dret de guerra; la de número 69, en orde a las conferèncias dels tres comuns; y 129, acerca los testimonis de coartata. Las quals constitucions y capítols de Cort se són entregadas sens decretar, per haver-se ofert alguns reparos en sas decretacions y que de paraula han referit y explicat los tractadors del present bras y també se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als tres del corrent, que és del tenor següent:

Ohidas las decretacions, etc. *Inseratur prout hic est consuta et postea dices:*

816r¹⁶²¹// En lo il·lustríssim bras real, juntat a la tarde del dia 3 de mars, 1706, se ha deliberat lo següent:

1618. llegits, *interlineat*.

1619. los capítols, *corregit*.

1620. *A continuació, apo, ratllat*.

1621. *Document relligat entre els folis 815v i 818r*.

Ohidas las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) és estat servit manar continuar al peu de las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés disposadas per la present Cort, entregadas a sos senyors¹⁶²² tractadors per los senyors tractadors de sa magestat, juntament ab tres constitucions de números 22, 69, 129, y vuyt capítols de Cort de números 9, 39, 48, 60, 104, 117, 126 y 160, entregats sens decretació; y ohida la relació al present estament feta per lo il·lustríssim senyor bisbe de Solsona y il·lustre abat de Camprodon dels reparos se havian occurregut a sa magestat per a suspèndrer la decretació en dits onse papers de constitucions y capítols de Cort, donat tot al present bras per proposició, delibera lo present estament, per via de pensament, que en orde als capítols de Cort de número 104, que tracta del dret de ancoratge en lo port de la present ciutat, y de número 117, que és sobre la habilitació o inhabilitació en las extraccions dels officis de dita ciutat, recau lo reparo de sa magestat en contenir dits dos capítols negoci propi y peculiar de dita present ciutat y, així, que no seria negoci que tocàs sa disposició a capítol o acte de Cort; que per ço, pot la present excel·lentíssima ciutat acudir a sa magestat, suplicant-li confirmació o declaració de sos reals privilegis que suposa té concedits acerca la subjecta matèria, divent-se persuadir de la real beniginitat de sa magestat que donarà la deguda providència sens necessitar de acte de Cort per dit efecte.

En quant al capítol de Cort de número 60, que tracta de las qualitats deuen tenir los jóvens per obtenir privilegi de apotecari per lo protomèdich del present Principat, concistint lo principal reparo per la decretació lo expressar dit capítol que·ls valga per pràctica //816v// lo temps que hauran practicat en botiga de apothecaris de monastirs y convents de dit Principat, que lo dit capítol y paper de reparos sie comès a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què sobre son contengut la formen de nou y la disposen del millor modo los apareixerà que meresca lo real *placet* de sa magestat.

Respecte del Capítol de Cort de número 126, contenint que las vilas y llochs que tenen facultat pujan ajuntar concell a so de campana o trompeta y que los baste haver obtinguda llicència los jurats o pahers en lo ingrès de son càrrech, atès que lo reparo en la decretació sols concisteix en la segona part de dit capítol, que per ço se omitesca de dit capítol la dita segona part, suplicant a sa magestat sie de son real servey decretar ab son real *placet* la primera part de dit capítol.

En orde a la Constitució de número 69, que tracta de las conferències dels comuns de Deputació, bras militar y ciutat de Barcelona, atès que lo reparo per la real decretació sols concisteix en què se omitesca de son prohemi lo parlar de las oppressions que durant lo intrús govern del sereníssim duch de Anjou se feren a dits comuns, que per ço se trague dita relació de dit prohemi, suplicant a sa magestat que sens ella se digne afavorir a la Cort ab son real *placet* en dita constitució, per lo qual efecte sie novament remesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners.

En quant al Capítol de Cort de número 9, contenint que los veguers ni altres oficials reals no entren ab vara estesa en la casa de la Deputació, atès que los senyors tractadors de sa magestat han insinuat que sa magestat, antes de decretar-lo, desitjaria estar informat de la consuetut y observansa en aqueix punt, que per ço, en un dels capítols de la representació que per part dels il·lustríssims brassos se deu fer a sa magestat sobre altres capítols, se informe a sa magestat sobre lo suplicat en dit capítol 9.

Sobre lo Capítol de Cort de número 22, contenint que lo dret de General //817r// de guerra o nova ampra sie restituhit a la present casa de la Deputació, atès que concisteix lo reparo (segons la relació dels senyors tractadors) en què desitjaria sa mages-

---

1622. *A continuació, tractadors, ratllat.*

tat que, *ultra* de las dotze mil y sis-centas lliuras que se offereix ab dit capítol pagar-se cada any per lo sou de l'excel·lentíssim senyor capità general durant dit dret, se pagassen també 4.000 lliures, sous, per lo sou del conceller de capa y espasa del Supremo de Aragó y sis-centas lliuras cada any per la administració de justícia, y que ditas quantitats annuals fossen perpètuament situadas, delibera lo present estament que se oferesca a sa magestat pagar los dits sous del capità general y conceller de capa y espasa tant quant durarà lo dit dret, suplicant-li se digne afavorir a la Cort ab eixa forma, manant continuar son real *placet* en lo dit capítol.

En quant, emperò, a las constitucions de números 129 y 160 y capítols de Cort de números 39 y 48, com y també acerca las reals decretacions que sa magestat se ha servit manar continuar en los capítols de Cort de números 6 y 51, sie comès, com lo present estament per sa part ho comet, als advocats dels tres il·lustríssims brassos, a efecte que en orde a ditas dos constitucions y capítol de Cort de números 129, 160 y 6 disposen una humil y respectuosa representació a sa magestat, suplicant-li sie de son real servey inclinar son real y generós ànimo en afavorir a la Cort ab son real *placet* del modo que ditas constitucions y capítol se troban concebut; y en quant a la¹⁶²³ decretació del Capítol de Cort de número 51, que dits advocats la miren y premediten si·ls apareixerà convenient que dita decretació sie compresa en dita representació, y de son sentir relació fassen en escrits als il·lustríssims brassos per què, en sa intel·ligència, pugan resòldrer lo fahedor. Y que la present deliberació sie participada als il·lustríssims brassos militar y real per lo promotor del present.

Y havent-se donat per lo il·lustríssim senyor president tot lo sobre dit per proposició, se ha fet la següent deliberació:

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrés, ab sas decretacions, deliberació de l'il·lustríssim bras eclesiàstich y relació de paraula feta per los senyors tractadors del present estament, ha deliberat, en quant al Capítol de Cort de número 6, que se dispose una humil representació a sa magestat suplicant, ab lo medi més respectuós, sie de son real servey inclinar son real ànimo en //818v// afavorir la Cort ab son real *placet* del modo se li suplica en dit capítol, cometent la formació de ella als mateixos senyors tractadors y advocats dels tres il·lustríssims braços perquè la disposen com millor los aparega, ab report als brassos *respective*.

Y en quant a la decretació del Capítol número 51, en què la present Cort suplica a sa magestat gràcia de totes y qualsevols lletras y provisions demanaran los comuns, cavallers, universitats y singulars y franquesa de sello, y sa magestat ha decretat «Plau lo contengut en lo present capítol, en la forma que·s féu y observà en las Corts de l'any 1585», ha deliberat que, atès la decretació del Capítol 92 de las Corts de 1599, que és del mateix tenor que lo de las presents Corts de número 51, diu «Plau a sa magestat lo contengut en dit capítol, sí e segons se és acostumat de fer y se féu en les Corts de l'any 1585», y lo dit capítol de 1585 no·s troba en lo volumen de las Generals Constitucions, sí sols en lo procés comú de

1623. A continuació, del, ratllat.

ditas Corts de 1585, que per ço la decretació contenguda en lo dit procés comú de las Corts 1585, foli 335, sie continuada al present procés, conforme ho fou, y és del tenor següent: «Plau a sa magestat otorgar lo sagell franch, segons és suplicat; e que los treballs, salaris e escripturas del protonotari e altres escrivans se paguen moderadament o per via de concòrdia ab ells faedora, segons que en les altres Corts és acostumat. Frigola, *vicecancellarius*». Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

***Die veneris, V mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

819r// Don Joseph de Terré y Marquet.

Don Gaspar Berart y Cortiada.

Don Joseph de Solà y Guardiola.

Don Ignasi Balthazar de Alegre y Càrcer.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Francisco Graell y Brossa.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Joan de Riba y Comalada.

Fèlix de Sala y Sasala.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Joseph Desprat y Sevassona.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Don Francisco de Bassols.

Don Pedro Ribes, Boixadós y Vallgornera.

Joseph de Rialp.

Basili de Planisolas.

Don Ramon Rodolat.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Narcís de Vilamala y Grau.

Nicolau de Sanjoan y Llobregat.

Joseph Ferrer y Roca.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joan Batista Vilar y Umbert.
 Don Miquel Gerònim de Ascon.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Francisco de Bastero y Lladó.
 Don Joan Batlle.
 819v// Don Joan de Novell y Nadal.
 Francisco de Sala y Mas.
 Don Joseph Francolí y Magarola.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Don Joseph Aguilar y Oluja.
 Don Joseph Eril.
 Don Anton Eril.
 Don Galceran Villalba.
 Don Emanuel Guanter y Duran.
 Francisco de Puigdesàlit y Sais.
 Don Onofre de Lentorn.
 Don Francisco Cortada.
 Don Bonaventura Tristany.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Gerònim Ferrer y Lupià.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Ignasi Miquel.

Número 68

Als quals axí convocats se ha llegit lo Capítol de Cort de número 68, disposat sobre la formació de la companyia nàutica, ab la decretació de sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt y explicat que no se li ofereix cosa que representar respecte de dita decretació.

Sobre la decretació del Capítol número 84

En quant a la decretació del Capítol de Cort de número 84, sobre las sentències del Tribunal dels Jutges de Greuges, ha resolt que·s fasse representació a sa

magestat en la mateixa forma y commissió ha resolt lo present estament lo die de aïr a la tarda sobre lo Capítol de Cort de número 6.

Sobre la del número 96

En quant a la decretació del Capítol de Cort de número 96, en què's suplica la llicència de fer y armar vaxells y la gràcia del quint, ha deliberat que acerca la //820r// decretació per sa magestat en dit capítol feta se fasse també representació al rey nostre senyor, cometent-la a las mateixas personas que la han de disposar per altres capítols y ab report als braços *respective*, conforme de l'antecedent y del de número 6 se ha dit.

Sobre del número 131

Y acerca del Capítol de Cort de número 131, que assenyala y declara los límits de Catalunya y decretació per sa magestat en ell feta, ha explicat dit il·lustríssim bras militar que no se li ofereix cosa que representar respecte dit capítol y decretació. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat.

Sobre lo del número 22

En quant al Capítol de Cort de número 22, en què's suplica a sa magestat sie servit reunir a la Deputació lo dret de General y guerra o nova ampra, per los motius expressa dit capítol, atès que segons relació dels senyors tractadors ha suspès sa magestat decretar-lo perquè, además de las 12.600 lliures, sous, que se ofereix pagar-se cada any a l'excel·lentíssim senyor capità general durant dit dret, se pagassen de ell també 4.000 lliures, sous, quiscun any per lo sou del conceller de capa y espasa del Supremo de Aragó y 600 lliures, sous, cada any //820v// per la administració de justícia, quedant ditas quantitats annuals perpètuament situadas. Ha deliberat per ço dit bras militar que se oferesca¹⁶²⁴ a sa magestat¹⁶²⁵ pagar tots anys las ditas 12.600 lliures, sous, al dit llochtinent general, 4.000 lliures, sous, al dit conceller de capa y espasa del Supremo de Aragó y 600 lliures, sous, per la administració de justícia, que juntas ditas quantitats importan 17.200 lliures, sous, quiscun any tant solament; y que lo demás se aplique per las llui-

1624. A continuació, pagar, ratllat.

1625. A continuació, las di, ratllat.

cions dels censals y solució de pensions en la forma expressada en dit capítol tant quant durarà lo dit dret, suplicant a sa magestat se digne afavorir a la Cort en esta forma, manant posar son real *placet* en dit capítol.

Sobre lo del número 60

En quant al Capítol de Cort de número 60, que tracta de las qualitats deuen tenir los jóvens per obtenir privilegi de apotecari per lo prothomèdich del present Principat, consistint lo principat reparo per la decretació lo expressar dit capítol que·ls valga per pràctica lo temps que hauran practicat en botigas de apotecaris, de monestirs y convents de dit Principat, que dit capítol y paper de reparos sie comès a la il·lustríssima Junta de Constitucioners perquè sobre son contengut lo formen de nou y lo disposen del millor modo los apareixerà que meresca lo real *placet* de sa magestat.

Sobre la decretació de la Constitució número 69

En orde a la Constitució de número 69, que tracta de las conferèncias dels comuns de la Deputació, bras militar y ciutat de Barcelona, atès que lo reparo per la real decretació sols consisteix en què se omitesca de son proemi lo parlar de las opressions que durant lo intrús govern del sereníssim duch de Anjou se feren a dits comuns y que lo suplicat en ell se demane per capítol de Cort, //821r// que per ço se traga dita relació de dit proemi, suplicant a sa magestat que sens ella se digne afavorir a la Cort ab son real *placet*, per lo qual efecte sie novament remesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què, en intel·ligència del referit, ne disposen capítol de Cort, senyint-se més en son proemi.

Sobre la del número 126

En quant al Capítol de Cort de número 126, contenint que las vilas y llochs que tenen facultat pogan ajuntar concell a so de campana o trompeta y que los baste lo tenir llicència los jurats o pahers en lo ingrés de son càrrech, atès que lo reparo en la decretació sols consisteix en la segona part de dit capítol, que per so se omitesca de ella la dita segona part, suplicant a sa magestat sie de son real servey decretar ab son real *placet* la segona part de dit capítol.

Sobre altres capítols

En quant emperò als capítols de Cort de número 48, que parla que los paysans no pogan ser compel·lits en aportar pallas ni vituallas que primer no sie pagat son cost o valor; número 104, sobre lo dret de ancoratge;¹⁶²⁶ número 117, respecte dels recursos de las inhabilitacions de casa la ciutat; Constitució de número 129, en orde als testimonis de coarctata; y capítol de Cort sobre la extinció del dret de Capitania,

---

¹⁶²⁶. número 104, sobre lo dret de ancoratge, *al marge esquerre*.

de número 160, sie comès, com lo present estament per sa part ho comet, als mateixos senyors tractadors y advocats dels tres il·lustríssims braços perquè en la representació han de disposar sobre altres capítols y reals decretacions de sa magestat se supplique al rey nostre senyor incline son real ànimo en decretar dit capítol de Cort de número 48 ab son real *placet* en la forma està concebut; lo de número 104, atès que lo públich //821v// interessa en què la ciutat tinga havers en la conservació del moll; lo de número 117, en consideració que de la sentència dels concellers y concell ordinari de trenta-sis, la part gravada ne podrà apel·lar a la Real Audiència; la Constitució de número 129, assenyalant que lo termini sie de un mes, comptador del die que lo testimoni se posarà en las reals càrcers; y lo Capítol de Cort de número 160 en la forma que està disposat, per las rahons y motius que motivaren a la present Cort General a disposar-los y altres aparega a dits senyors tractadors y advocats poder conduhir per a facilitar de sa magestat son real *placet*.

Y que respecte del Capítol de Cort de número 39, que se dirigeix a donar disposició perquè en las reals càrcers se fassan las obras convenientes per major custòdia dels presos, atès que fonch ja decretat per sa magestat «que, donant-li'n part, manarà lo de justícia»; y quant la Cort féu representació en orde a altres decretacions, omíu fer-la sobre esta, y que per la propdita rahó y no multiplicar-se las decretacions en un mateix negoci se retornave sens decretar, ha resolt dit bras militar escusar fer-se sobre est assumpto representació si no és que als il·lustríssims braços ecclesiàstich y real se'ls offeresca algun motiu per fer-la. Y que després de disposada e ideada la representació sobre dita, en orde als capítols y constitucions sobre expressats decretats ab alguna addició y no decretats, sie reportada als il·lustríssims braços *respective* perquè, en sa intel·ligència, pugan ab més premeditació deliberar y resòdrer la de major acert. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada als altres il·lustríssims brassos en la forma acostumada.

[*Trigesima secunda habitatio*]

Trigessima secunda habitatio publicata //822r// die quinta mensis marcii, anno a nativitate Domini 1706, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti egregius domnus Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; domnus Jacobus Vincencius Alemany y Descallar, regiam Thesaurariam regens; magnifici Josephus Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Jacintus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et don Placidus de Copons et Escarrer, Regie Audiencie doctores, habitatores (una cum reverendo doctore Laurencio Thomàs et Costa, cancellario; et illustri don Josepho Anthonio de Rubí et Boxadós, marchione de Rubí, locumtenente magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis, a loco habitacionis absentibus) pro parte regie maiestatis; dilectus consiliarius regius don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Selsonensis;

doctor frater Joannes Soler, abbas monesterii divi Pauli de Campo; domnus Bonaventura de Lanuça, canonicus sancte ecclesie Tarrachone et syndicus illustris Capituli dicte civitatis; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et Rocabertí; domnus Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; et Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis, habilitatores (una cum domno Magino de Vilallonga et Çaportella; Francisco Escofet, syndico ville de Figueres; //822v// et Josepho Riu, syndico ville de Berga, eciam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur; electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse reverendi cancellarii, per laycos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et tenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum,¹⁶²⁷ convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die quinta mensis marcii, anno a natiuitate Domini millesimo septingentesimo sexto, intitulata post meridiem, presente Ignasio Texidor, burgense Perpiniiani nottario-que publico regio collegiatio Barchinone, regio scriba mandati, vice el loco don Raymundi de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarii,¹⁶²⁸ et presente me Joanne Francisco Verneda, apostolica et regia auctoritatibus nottario publico Barchinone //823r// et brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Francisco Sala, virgario Regie Audiencie, et Josepho Macià, iuvene, scutellario, testibus ad ista vocatis et asumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam si quidem habilitacionem ego, idem nottarius et secretarius, de dictorum dominorum habilitatorum iussu et mandato publicavi que est tenoris sequentis:

Primo, quo ad personam Josephi de Borrell, ville Talarni, diocesis Urgelli, pro quo comparuit don Franciscus de Amigant et Olsina, eius procurator, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Michaelis de Parrella et Ferrer, filii Fortunati de Parrella et Archs, domicelli et utriusque iuris doctoris, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam don Francisci Ignasii de Magarola et Amigant, filii don Vincencii de Magarola, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

1627. iniunctim, *corregit.*

1628. secretario, *corregit.*

Item, quo ad personam Raymundi de Torme et de Salvador, ville de Ascó, diocesis Dertuse, admitatur ut do//823v//micellus.

Item, quo ad personam Francisci de Solà, Sorts et Casanovas, loci de Seva, diocesis Vicensis, filii Josephi de Solà et Sorts, dicti loci, attento ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio domini regis eiusque secretarium, constat suam maiestatem declarasse militem dictum Josephum Solà et Sorts, fuit deliberatum quod admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam dicti Josephi de Solà et Sorts, dicti loci de Seva, pro quo comparuit Franciscus de Solà, Sorts et Casanovas, eius filius et procurator, attenda dicta certificatoria, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam Magini Desprat et Çabasona, medicine doctoris, parrochie Sancti Stephani de Baso, diocesis Gerundensis, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Anthonii de Solà et Montaner, oppidi de Bellpuig, admitatur ut nobilis; sed quia est officialis regius et non habet licenciam a sua maiestate, repellatur.

Item, quo ad personam don Josephi de Solà et Fivaller, filii dicti don Anthonii de Solà et Montaner, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Ignasii Anthonii de Bassols et Colomer, filii Francisci de Bassols, utriusque iuris doctoris, militis, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

824r// Item, quo ad personam Ioannis de Lapeyra, admitatur ut¹⁶²⁹ miles; sed quia est officialis regius et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam egregii don Francisci de Blanes, Centellas et Carròs, comitis de Centellas, admitatur; sed quia est baiulus generalis et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam illustri don Josephi Anthonii de Rubí et Boxadós, marchionis de Rubí, admitatur; sed quia est locumtenens magistri rationalis domus et regie curie sue, et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam don Jacobi Vincencii Alemany Descallar, admitatur ut nobilis; sed quia est regens Regiam Thesaurariams et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam don Josephii de Novell et Nadal, admitatur ut nobilis.

Que fuerunt acta Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignasio Texidor, vice et loco dicti Raymundi de Vilana Perlas et presente dicto Joanne Francisco Verneda, nottario, presentibusque etiam testibus supranominatis //824v// ad premissa vocatis et rogatis specialiterque et asumptis, prout superius continetur.

1629. A continuació, nobilis, ratllat.

*Die sabbati, VI mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

Joseph Nuri de Lana y Càncer.

Erasme de Lana y Fontanet.

Ignasi de Marí y Ginovès.

Don Francisco Cortada.

Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.

Ramon de Torme.

Don Francisco Cartellà Çabastida.

Joan de Boxeda.

Don Joseph Gible.

Don Joseph Aguilar y Oluja.

Don Benet Mir.

Don Felip Ferran y Çacirera.

Joseph de Bru y Banyulls.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

825r// Joseph de Peyrí.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Gerònim Ferrer y Llupià.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Magí Desprat y Sevassona.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Anton Asprer.

Don Joseph Móra y Cirera.

Joseph de Llansa y Derrocada.

Francisco de Verthamon.

Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Don Emanuel Ferrer y Sigés.

Joan de Riba y Comalada.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Pere de Blay y Peyrí.

Lleó de Peyrí.
Don Carlos Fivaller y Torres.
Diego de Vila y Peyret.
Don Pedro Ribes de Boixadors y Vallgornera.
Lo senyor comte de Santa Coloma.
Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
Don Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Balthazar de Oriol y Mercer.
Don Ignasi Miquel.
Don Joan Novell y Nadal.
Don Bonaventura de Tristany.
Don Gerònim Magarola y Grau.
Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
Francisco de Sala y Prats.
Francisco de Sala y Brandia.
825v// Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Joan Batista Vilar y Umbert.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Ramon de Carreras.
Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
Joseph de Sala.
Francisco de Carmona y Borràs.
Joseph de Rialp.
Don Joseph Desprat y Sevassona.
Anton de Albertí.
Francisco de Puigdesàlit y Sais.
Don Francisco de Graell y Brossa.
Fèlix de Sala y Sasala.
Don Miquel Cordelles.
Don Jacinto Oliver y Botaller.
Don Joan Batlle.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Francisco de Amar.
Gaspar de Rovira y de Robles.
Joseph Ferrer y Roca.
Basili de Planisolas.
Don Joan Batista Cortada y Junquer.
Don Francisco Cubells.

Als quals axí convocats se ha llegit una súplica presentada per los elets de la concòrdia que lo consistori de diputats y ohidors de comptes del present Principat té firmada ab sos acreadors censalistas, la qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Don Dalmau Copons, canonge de la santa iglésia de //835r// Barcelona, etc. *Inseratur prout hic est consuta et postea dices:*

Súplica dels elets de la concòrdia del General

826r¹⁶³⁰// Il·lustríssim senyor.

Don Dalmau Copons, canonge de la santa iglésia de Barcelona, don Juan Bonaventura de Gualbes, doctor Agustí Ramoneda, prevere, y lo P.M. fra Antoni Abat, prior del convent de sant Domingo de la present ciutat, elets de la concòrdia que lo consistori de diputats y ohidors de comptes del present Principat oferí y firmà ab los acreadors censalistas del General de Cathalunya als 18 de juliol, any 1701, se troban en la indispensable obligació de representar a vostra senyoria il·lustríssima que ab la predita concòrdia, entre altres coses, fou convingut en lo primer capítol que lo General pagaria en lo dit any 1701 la pensió entera de l'any 1661 y que després pagaria mitja pensió a quiscun acreador en tots los anys que duraria la dita concòrdia; y en lo Capítol 5, que tots anys destinaria 20 mília lliures per lluïció dels preus dels dits censals. E com lo dit General no aje complert ab los dits pactes que offerí, a ocasió dels molts gastos que li sobrevingueren ab la Junta dels Brassos anomenada Cort de 1701 y 1702, de tal forma que fins vui tant solament ha pagat part de la pensió del dit any mil 1661; y sie just que las presents Corts tingan la atenció a què a lo menos en la dita pensió de 1661 y en las otras mitjas pensions ajustadas sian satisfets los acreadors, molts dels quals són hospitals, iglésias, monastirs, viudes, pubills y altres pobres persones y també cavallers, ciutadans y persones de altres estats; y gran part de ditas pensió y mitjas pensions estigan subjectes a les celebracions de missas y aniversaris per sufragi de las ànimas de purgatori y a altres pies y ecclesiàstiques funcions per lo culto y servey de Déu. Per ço, los referits elets a vostra senyoria il·lustríssima humilment suplican sia servit commiserar-se de dits pobres acreadors y que done la providència necessària per a què conseqüescan la satisfacció a lo menos de la pensió de l'any 1661 y de las otras mitjas pensions en lo modo ab què se troba convingut, tenint lo degut mirament a que las presents Corts y lo donatiu voluntari que oferiran a sa magestat (que Déu guardi) no servescan de impediment per la dita cobrança. Que a més que lo que suplican és de justícia, o rebran a mercè de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Que licet, etc. Altissimus, etc.* Ramoneda.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita súplica, comprenent que lo suplicat ab ella és de justícia, ha deliberat que sie remesa als advocats del present estament per a què miren son contengut y després relació fassen del que sentiran en lo negoci, a fi de que ab més madura reflexió se pugui deliberar lo que apareixerà ésser més de conveniència.

Ítem, se ha llegit una súplica presentada per lo síndich de la Confraria dels Passamaners de la present ciutat, súplicas en ella inclusas y paper sens número en forma de constitució, del tenor següent:

1630. Document relligat, juntament amb la súplica dels passamaners, entre els folis 826v i 835v.

Il·lustríssim senyor. Lo síndich de la Confraria dels Passamaners, etc. *Inserantur per ordinem prout hic sunt consute et postea dices:*

Súplica del síndich de la Confraria dels Passamaners

827r¹⁶³¹// Il·lustríssim senyor.

1. Lo síndich de la Confraria dels Passamaners de la present ciutat diu que en lo any 1699, los cònsols de la Confraria dels Marcers Botiguers de Telas de la mateixa ciutat, obtingueren real privilegi de l'excel·lentíssim llochtinent y capità general que aleshores era, en lo qual se concedí a dita confraria que no fos lícit y permès a persona alguna, axí estrangera com natural del present Principat, que no fos agregada a dita confraria lo poder vèndrer en la present ciutat y sos sogurbs, públicament ni clandestinament, gènere algun de telas ni mercaderias algunas a la manuda, si lo que las vendria no hi hauria fet operació per rahó de son art, ans bé que lo vèndrer ditas mercaderias tocava y espectava als confreres de dita confraria *privative* a qualsevols altres. De tal manera, que los confreres de las demás confrarias y gremis de la present ciutat no podrien vèndrer lo que és propi y peculiar de son ofici, sinó que ho treballassen de sas mans o fessen treballar per sos oficials, no emperò si ditas obras o feynas eran estrangeras o forasteras.

2. Y semblantment, se concedí y declarà que lo vèndrer a la menuda se entengués ab esta forma, és a saber, que de totes telas y de qualsevols altres mercaderias que acostuman aportar-se en la present ciutat y Principat ab fardos, balas, bótas o barrils se entengués de mitg fardo, bala, bóta o barril en avall; y respecte de las mercaderias que se venen a pes, se entengués de mitja roba en avall; y en //827v// quant al fil de or y plata, fi o fals, puntas, galons, flanjons y llistas de dits fils, se entengués de deu marchs en avall; y finalment, dels demás gèneros de mercaderias, com són vetas de fil, mitjas y qualsevol altre mercaderia que se ven a dotsenas, axí de per si com en massos o plechs, se entengués de deu dotsenas en avall, com en dit real privilegi més extensament se conté.

3. Regoneixent los gremis y confrarias de la present ciutat quant prejudicial per tots respectes los era dita real concessió, se oposaren a la execució de aquella, lo que donà motiu a sucitar-se *lite* y causa sobre la execució de dit real privilegi, de forma que, havent lo síndich de dita Confraria dels Marcers Botiguers intentat lo judici de manutenció o de pecessori en virtut de dit real privilegi, obtingué provisió de manutenció favorable als 24 de octubre de 1702, que després fou confirmada en grau de suplicació.

4. Los síndichs de ditas confrarias y gremis de la present ciutat, considerant que ja no tenian altre consuelo y alívio que lo recórrer a l'emparo y protecció de la excel·lentíssima ciutat de Barcelona, com a mare y patrona de aquellas, en atenció de l'inponderable perjudici y total perdició dels confreres de ditas confrarias, al posar-se en execució dit real privilegi, representaren a dita ciutat, per medi de dos súplicas, los danys y prejudicis resultarian de la observansa de dita real concessió, conclohent ab ellas que esperavan de la protecció de dita ciutat se donaria lo remey de què se necessitava, com de ditas suplicacions és de vèurer, còpia de las quals se entregan.

828r// 5. Y encara que per part de dita ciutat no se donà remey y providència al referit dany, lo cert, emperò, és que lo síndich de dita Confraria dels Marcers Botiguers de Telas no ha posat en execució dit real privilegi, ja sie per haver recorregut ditas confrarias a l'emparo de dita ciutat o ja per haver-li retret son ànimo las tant efficasses

---

1631. Document relligat, juntament amb la súplica dels delegats per la concòrdia del creditors censalistes, entre els folis 826v i 835v.

rahons que assisteixen a dits gremis y confrarias perquè no se posàs en execució dit real privilegi, en vista dels irreparables danys y prejudicis se ocasionarian, axí al públich com al particular.

6. Y com, il·lustríssim senyor, no havent-se donat consuelo y remey al que tant justament an representat a dita ciutat dits gremis y confrarias, tots los dias estan ab lo rezel de que lo síndich de dita Confraria dels Marcers Botiguers no vulla posar en execució dit real privilegi. Y apar que la positura present és la millor per donar-se la providència y consuelo que's necessita, en atenció de trobar-se sa real magestat (Déu lo guarde) en la present ciutat y la Cort General uberta. Y además dels danys y reparos que se representaren a dita ciutat en ditas dos suplicacions, són molt principals y pròpias, així en lo públich y benefici universal com en lo particular de ditas confrarias, los següents:

7. Per quant que, com és ben notori, los confreres de todas las confrarias y gremis de dita ciutat acostuman y han acostumat de present y de antiquíssim e inmemorial temps vèndrer públicament en sas botigas qualsevol espècia de obra o feyna pertanyent a sos *respective* officis, ya sie fabricada en la present ciutat o fora de aquella, y suposat est dret tant //828v// antich com inmemorial, radicat en ditas confrarias y sos confreres seria de viu y notable sentiment tinguessen de ésser privats de aquest, majorment en atenció de dos vehemens consideracions.

8. La primera és que qualsevol real privilegi sempre se entén concedit (salva la real auctoritat) sens perjudici de tercer o de aquell que té dret adquirit en lo que's concedeix, no fent-se'n menció en la real concessió, com no se'n féu, de ditas confrarias y confreres de aquelles ab lo real privilegi que obtingueren dits marcers botiguers.

9. La segona és que tots los confreres dels gremis y confrarias de la present ciutat que de present són, en lo temps se posaren en lo exercisi de sos *respective* officis estigueren ab la bona fe de que gosarian de la llibertat y prerrogativas de que havian gosat sos antecessors, que era de vèndrer qualsevol espècia de mercaderias pertanyents a sos *respective* officis, ja fossen fabricadas per ells mateixos o per altres y ja fossen del present Principat o estrangeras. Y no dicta la rahó ni equitat que ab la bona fe que han estat de principi y fins vuy hagen de ésser defraudats tant gravament, particularment quant lo dit frau que se ocasionaria als confreres de tots los dits gremis seria sa total ruyna y perdió, posant-los en estat miserable. Puix, com és ben notori, pocas o ningunas són las confrarias que los confreres de aquelles no vengan obras o feynas estrangeras y no fabricadas per sas mans y moltas de ditas confrarias que la major part del que venen no és fabricat per los confreres de ditas confra//834r//rias, com són los mitgers o gorraters de agulla y altres.

10. A més que lo posar-se en execució dit real privilegi no deservex ni deserviria en manera alguna en benefici públich y comú, ans bé en formal dany y perjudici, per quant, a més de que todas las privativas y distrets són de sa naturalesa prejudicials y odiosas, ho seria més la sobre dita en atenció de que ab aquella se llevaria la llibertat als ciutadans de la present ciutat y demés personas que acudan a aquella ha haver de comprar todas las feynas o mercaderias pròpias dels officis de què's componen los gremis de la present ciutat, y no fabricadas per los confreres de aquells, a una sola confraria o gremi, que seria la de dits marcers botiguers; y lo que més és, que estant presisats los compradors a haver de anar a comprar solament als de dita confraria o gremi ne pagarian major preu y a voluntat y discreció dels venedors, com ja se ha exprimentat en difarents ocasions, lo que és del tot contra la pública utilitat.

11. Y si la sobre dita privativa no té mira alguna al benefici públich, ans bé formalment contra de aquell, com se ha dit, què rahó se pot considerar perquè's done lloch a aquella sinó que volgués dir-se haver-se de enriqueix una sola confraria, perquè todas las demés de la present ciutat, que són moltes en número, quedassen aniquiladas, privant a

quiscuna de aquellas y a sos confreres lo que és propri y peculiar de sos *respective* officis, y que millor que los altres poden enténdrer la bondat, valor y preu de qualsevol de las obras o feynas de sos *respective* officis, y lo que més seria del dret que per lo inmemorial temps han ad//834v//quirit en ditas obras o feynas.

12. Per tot lo que y altrament, posant en notícia y alta comprensió de vostra senyoria il·lustríssima tot lo sobre dit, ab lo més respectuós rendiment suplica sie de son major servey occórrer a tant grans danys y prejudicis donant-se aquella providència que necessita per lo reparo de aquells, y si aparegués útil y convenient fer-se o formar-se una constitució, segons lo tenor de la que se entrega o de aquella conformitat que apareixerà a vostra senyoria il·lustríssima més proporcionada. Que ho rebrà a singular mercè. *Officium. etc. Altissimus, etc. Pro Salvatore Graell, Ignatius Tèrmens.*

Solanes, adocatus illustrissimi et fidelissimi estamenti militaris.

829r// Excel·lentíssim senyor.

Las confrarias unidas de la present ciutat, és a saber, los velluters, velers, perxers, retorsedors de seda, passamaners, botiguers, brodadors, tintorers de seda, perayres, texidors de llana, tintorers de draps, flassaders, sombrarers, barraters de agulla, pallers, calsaters, abaxadors, matalassers, basters, cellers, llibraters, guanters, pellicers, pentiners, cinters, ferraters, torners, capers, gerrers, sabaters, texidors de lli, texidors de llana, daguers, courers y altres, per son síndich diuhen que ab memorial a part posan a la alta comprensió de vostra excelència lo deplorable estat en què se troban ditas confrarias y així la utilitat pública, que motivarà a vostra excelència a amparar-las com a mare y per redundar lo benefici de aquellas en lo de la present ciutat y tota Catalunya, servint-se vostra excelència aplicar part del cuydado que vostra excelència destina per a tot lo demás que incumbeix a son càrrech. Perquè lo memorial que a part posan ditas confrarias als peus de vostra excelència conté los danys que resultan de la exequució en lo llibero comers y de la forma ab què aquell se practica, y assenyaldament per los forasters que se són introduhits de calitat, que exaurexen tot lo //829v// útil que dels treballs de ditas y altres confrarias pot resultar a Catalunya.

Representar a vostra excelència tant los danys com los remeys contenguts en dit memorial no és novetat, antes bé acció molt practicada en temps passat y particularment en la centúria que aquest anys acaba, en la qual, a vista de menors rahons, vostra excelència en son savi Concell de Cent en lo any 1620 ja deliberà lo que avuy se suplica, així que sols naufragà lo remey en no continuar la exequució, com en tot lo que se emprén, no bastant sols intentar una cosa convenient a la república y disposar los medis si no se segueix la constància en exequutar-o. Y encara que en la falta de esta no sian culpables los antecessors de vostra excelència per no haver donat lloch a continuar lo deliberat lo any 1620, las calamitats de contagi y guerras de la present centúria vuy franqueja la ocasió per a restablir vostra excelència a sos fills en lo primitiu estat que antes gosaven, la pau universal que de present se gosa, la qual dóna lloch a que se ocorrega a altres necessitats que las que la guerra ocasionave, y estas no són imaginadas, sinó físicas y reals.

Perquè veritat és, excel·lentíssim senyor, que ha cessat la guerra, però se són amentats los estrangers que introduhexen mercaderias forasteras y obradas de tots gèneros.

Los gremis de ditas confrarias han arribat a tal estat que la que antes tenia 40 o 50 fadrins per a treballar, vuy està reduhida a tres o quatre; y lo conservar los habitants y la ensenyansa és tant del bé públich com per dit respecte afavorit per lo dret y autors polítichs.

En las galeras de Espanya que últimament se n'anaren se embarcaren 53 oficials de tots estaments per a vèurer si a la part de ponent trobarian què treballar de sos officis, per no tenir consemblant ocupació en esta ciu//833r//tat ni altre medi ab que subve-

nir-se en sas misèrias, y no són, excelentíssim senyor, encariments lo contengut en esta brevedat de paraulas, quant ha arribat menestral molt honrat y de confraria igualment calificada a fer de manobra per no tenir què treballar de son ofici, argument gran de la bondat de ells y de la necessitat que pateixan; y per no arribar a aquest estat, són centenars los que faltan y se ocupan en operacions no corresponents a sos artificis.

Veuhent-se, excelentíssim senyor, de tot lo que se insinua a vostra excelència los efectes, y així ja no és necessari cercar las causas ni lo remey per lo qual se suplica admet dilacions, perquè lo mal se fa incurable.

Vostra excelència se servirà, atnent a son gran zel, apiadar-se de sos fills, acudint tant justament a son amparo, y ho rebran a marcè. *Altissimus, etc.*

830r// Excel·lentíssim senyor.

Lo síndich de las confrarias dels valluters, velers, perxers, retorsedors de seda, pasamaners, brodadors, tintorers de seda, parayres, texidors de llana, tintorers de draps, flassaders, sombrarers, barraters de agulla, pallers, calsaters, abaixadors, matalassers, basters, cellers, llibraters, guanters, pellissers, pentiners, cinters, ferraters, torners, capers, gerrers, sabaters, texidors de lli, daguers y altres, representen a vostra excelència que als 8 de nohembre, 1699, fou per lo excel·lentíssim senyor príncep Darmestad, alashoras lloctinent general del present Principat, concedit un real privilegi a favor de la Confraria dels Mercers Botiguers de Telas de la present ciutat, a petició de son síndich, ab lo qual y ab los motius en ell contenguts se'ls concedí que ninguna persona de qualsevol grau o condició que fos, així estrangera com natural del present Principat y dels demés regnes y dominis de la real corona, que no fos examinada y agregada a dita confraria, no pogués ni li fos lícit y permès en la present ciutat y sos suburbs, pública ni clandestinament, tenir botiga ni vèndrer gènere algú de telas ni mercaderias algunas a la menuda, si lo que las vendria no y haurà fet operació per rahó de son art en lo obrarlas, ans bé que lo vèndrer ditas telas y qualsevols altres mercaderias obradas a la menuda tocàs y espectàs als confreres de dita confraria, *privative* a qualsevol altra persona, tant estrangera com natural del present Principat o de altres regnes de sa magestat, entenen y declarant que lo vèndrer a la menuda se entengués en esta forma, és a saber, que de totas telas y qualse//830v//vols altres mercaderias que acostuman aportar-se en la present ciutat y Principat ab fardos, balas, bótas o barrils, de mitg fardo, bala, bóta o barril en avall; y respecta de las mercaderias que se venan a pes, de mitja roba en avall; y en quant al fil de or y de plata, fi o fals, puntas, galons, flanjons y llistas de dits fils, de deu marches en avall; y finalment, dels demés gèneros de mercaderias, com són vetas de fil, filadís, fil de fer puntas y de altre qualsevol gènere de fil, vanos, mitges y qualsevol altra mercaderia que se ven a dotsenas, així de per si com en massos o plechs, de deu dotenas en avall, com més llargament és de vèurer de dit real privilegi, còpia auctèntica del qual se presenta. Y com, excel·lentíssim senyor, lo dit privilegi y son contengut irroge molts y considerables perjudicis no sols a las sobre ditas confrarias y moltas de altres, sinó també al comú y particular de vostra excelència y de tot lo present Principat.

Per quant, en primer lloch, se limitaria la llibertat y franquesa del comerç, que en Cathalunya se troba tant recomanat en nostras constitucions que no's puga prohibir ni alterar ni poder llevar la facultat de permutar y concambiar los oficials sas operacions ab altres mercaderias o pèndrer-las en paga de deute, y si estas no las podian després vèndrer y beneficiar fóra llevar-los lo que expressament los concedeix lo dret municipal y lo principal benefici y augment que'ls pot atribuhir son propi art y offici. Segonament, perquè ab la dita prohibició e o *privativa* concedida a dits mercers botiguers de telas se vindrian a destruhir y aniquilar quasi tots los gremis y confrarias de la present ciutat, perquè quasi tots ells obran sobre matèrias o mercaderia ja obrada; y si esta, com

a pertanyent a son art y offici, no la podian vèndrer y comprar, així en gros com a la menuda, y comerciar ab aquella, fóra imposible lo poder-se mantenir y sustentar en son art y offici.

Com és ara si los llibraters no podian vèndrer los llibres que fan venir de fora regne comerciant, així encodernats com sens encodernar, y paper blanch de totas calitats, haurian de plegar sas botigas perquè de la sola encodernació fóra impossi//832r// ble poder-se sustentar; si los parayres no podian vèndrer llana sens obrar y comerciar ab aquella, ni porian tampoch fabricar-las y disposar-las per texir los draps als preus que vuy las fabrican y obran, ni sustentar sas casas de la sola operació; si los gorraters de agulla no podian vendre mitges fetas per altre y comersiar ab aquellas, havent-se de restrènyer a vèndrer sols las mitges que obrarian de sa mà, és ben notori que no podrian sustentar sa casa y botiga; y si lo farrer no podia comerciar ab ferro sens obrar, no podria fer la obra de sa mà ab tanta comoditat com la fa vuy, que té lo ferro més barato per via del comerç ab aquell, ni tampoch sustentar sa casa y família; y així mateix de tots los demás gremis y officis que obran de sos *respective* arts sobre matèria y mercaderia ja obrada.

Y finalment, perquè posant-se en execució lo dit privilegi se vindria a alterar y llevar la antiga y immemorial possessió en què estan y han estat sempre los gremis y confrarias de la present ciutat de vèndrer, així en gros com a la menuda, las operacions tocants a cada un de sos *respective* officis y materials y mercaderias sobre de què obran, tant obradas per sí com per altre y tant obradas en la present ciutat y Principat com vingudas de fora regne, com és notori. Y esta possessió la tenen los demás dels gremis y confrarias titulada ab sos *respective* privilegis y ordinacions, així dels sereníssims senyors reys de gloriosa memòria com de vostra excel·lència, a qui toca també peculiarment la conexensa y econòmich govern y distribució dels arts y officis de la present ciutat y de las operacions y exercicis de aquells, així en lo obrar com en lo vèndrer y comrar entre sos ciutadans y individus que la componan.

Per tot lo que y altrament, lo dit syndich, qui presenta sos sindicats, suplica humilment a vostra excel·lència sie de son servey manar vèurer y premeditar lo dit privilegi y rahons sobre expressades, a fi de que los dits gremis y confraria y demás naturals y habitants del present Principat pugan mantenir-se, com fins assí, ab la llibertat del comerç y facultat de vèndrer y comprar, així en lo tocant a sos *respective* officis com altrament, y alcansar de //832v// vostra excel·lència, com a mare y patrona, lo consuelo de que necessita un privilegi tant perjudicial a tots los artífices d'esta ciutat y Principat de Cathalunya y novament confirmat per lo duch d'Enjou, y per la intercessió de vostra excel·lència alcançar la anulació y revocació per sa magestat de nostre rey Carlos tercer (que Déu guardi). Que ho tindran a particular mercè de la grandesa, zel y justificació ab què obra y ha obrat sempre en benefici y consuelo comú y particular vostra excel·lència. *Officium, etc. Altissimus, etc. Franciscus Costa.*

831r// Estatuhim y ordenam, ab llochació y aprobació de la present Cort, que sia lícit y permès a qualsevol mestre confrare de las confrarias erigidas y creadas en la present ciutat lo vèndrer públicament en sas portas y obradors totas las obras o feynas pertanyents y spectans a sos *respective* officis, ja sian aquellas fetas per dits confreres o altres o ja sian aquellas fetas en lo present Principat o fora de aquell; y axí mateix, que los mercaders, corredors de orella y demás personas de negoci de la present ciutat pugan vèndrer en sas casas y magatsems, privadament, totas las robas y mercaderias que tingan, ja sien fabricadas en lo present

Principat com fora de aquell, mentres que aquellas vengan, a saber és, las que consisteixen ab robas, en pessas enteras, las que consisteixen ab massos, ab un mas, dos o més, y las que concisteixen en pes, de deu lliuras en amunt, y així al respecte las demás mercaderias, en res no obstant qualsevols reals privilegis¹⁶³² o reals sentèncias o declaracions fetas en la Real Audiència del present Principat en contrari disposants.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta a 4 de febrer pròxim passat, en què ha resolt que lo suplicat per dit síndich sie comès, com per sa part ho ha comès, als sis advocats dels tres il·lustríssims braços perquè, ohidas las parts, premediten y discorren sobre dit negoci y reporten son sentir en escrits a dits tres il·lustríssims estaments, perquè en sa intel·ligència pugan resòl·drer lo que apareixerà ésser més convenient.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y papers adjunts y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, attenant que lo suplicat per dit síndich dels passamaners és interès de part a part y sobre ell, segons expressa la súplica, se troba pendent causa entre la dita confraria y dels mercers botiguers, ha deliberat per ço que la súplica llegida sie arrimada.

Lo senyor don Francisco Vilana y Vilamala alça lo discentiment que posà a 26 de febrer proppassat //835v// a fi de que, no obstat aquell, se puga tractar del paper de Constitució de número 3, sobre la revista de las causas, reservant-se facultat de tornar-lo a posar en cas li aparega. Y perquè conste, ho firmo de mà pròpria en la dita sala dels¹⁶³³ reys ahont se junta dit bras militar, dit die sis de mars de 1706. Don Francisco Vilana y de Vilamala.

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat.

Se ha llegit una súplica presentada per Francisco de Marí y Ginovès, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Francisco de Marí i Ginovès. *Inseratur et postea dices:*

Súplica de Francisco de Marí

836r¹⁶³⁴// Il·lustríssim senyor.

Francisco de Marí y Genovès representa a vostra senyoria il·lustríssima que, no obstant de oferir-se-li cada dia lo haver de gastar conciderables summas que-s distribuexen

1632. A continuació, o reals, ratllat.

1633. A continuació, bras militar, ratllat.

1634. Document rellogat entre els folis 835v i 837r.

en pagar los officials y soldats del regiment ab què la Generalitat servex a sa magestat (que Déu guarde) y per lo vistuari de aquell, com y també per las armas y demés necessari per dit regiment, recusant los molt il·lustres y fidelíssims deputats y oydors de comptes del General de Catalunya girar diners al suplicant ab lo pretext de que en lo Capítol 8 del Redrès fet en la Junta General de Braços de l'any 1701 y 1702 se trobaria disposat de que aquells no pugan girar al regent los comptes sinó fins a tant que se li hajan passat los comptes del diner que dins lo espay de tres mesos se haurà entregat a dit regent los comptes. Y com ja per las moltes ocupacions en què vuy per ocasió de las Corts Generals se troba implicat dit de Marí, ja per las ocupacions del vehedor qui necessàriament deu entrevenir en lo dit passament de comptes, ja per ésser molt limitat lo termini prefigit en dit capítol 8, de tal manera que en temps de tercio se regoneix sa impossibilitat en la pràctica en temps de tercio, han passat a fer nova disposició en las presents Corts ab Capítol del nou Redrès de número 44, no púguia lo suplicant donar los //836v// comptes dins los tres mesos, y de altre part no tinguia de present diners per a pagar dit regiment, en tant que a no girar-li'n poria ésser ocasió de fugir los soldats y desfer-se lo regiment, en gran detriment del real servey y descrèdit de la província. Per ço, suplica dit Francisco de Marí y Genovès a vostra senyoria il·lustríssima sia de son agrado manar al molt il·lustres y fidelíssims deputats y oydors de comptes del General de Cattalunya que, no obstant la disposició de dit capítol 8, li girian diners per compte de dit regiment, tant per pagar los soldats com y també per tot lo demés que condueca per tot lo necessari de dit regiment. Que además de ésser cosa molt justa, ho rebrà a singular favor de la grandeza de vostra senyoria il·lustríssima. Off. etc. *Altissimus, etc.* Rossell y Lleó.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich feta a sinch del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die sinch del corrent, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab la resolució del dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, contenint que, no obstant qualsevol disposició en contrari, sie ordenat y manat per part dels tres il·lustríssims estaments a l'il·lustres y fidelíssim consistori de deputats y ohidors que giren al dit regent los comptes las quantitats se requirescan per //837r// pagar los sous dels oficials y soldats y demés que dega gastar per rahó del regiment de la Generalitat durant la present Cort, encara que no hage entregat los comptes de las quantitats que li són estadas giradas antecedentment, essent per est efecte despedidas lletras segons estil de la present Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Pròrroga

En aquest die, los senyors don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera, tenint poder de est il·lustríssim bras, junt ab los senyors don Joseph de Terré y Marquet y don Joan Copons y Falcó, del

present acte ausents, havent tingut notícia, tocadas las sinch de la tarda, que los commissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde) eran vinguts a fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini prorrogat a vint-y-sis de febrer pròxim passat, han partit de la dita sala dels reys, anant devant lo verguer ab sa massa, y se són conferits en la sala de sant Jordi, ahont és lo sóleo real, y sentats en los banchs de part de la epístola; y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim estament¹⁶³⁵ real, en los banchs de la frente de dit sòleo real; havent los il·lustres senyors comte de Centelles, batlle general, y marquès de Rubí, llochtinent de mestre racional, en nom de sa magestat, prorrogat la present Cort fins lo die tretse del corrent mes, si feriat no serà, y si ho serà, lo die immediadament següent no feriat, han protestat y reprotestat en nom del present bras a la dita pròrroga y protesta feta per dits senyors comissaris de sa //837v// magestat, en la mateixa conformitat que protestaren y reprotastaren en la pròrroga feta dit die 26 de febrer pròxim passat y altres antecedents, del que, retornats al bras, han fet relació.

Ítem, se és tornar a llegir lo Capítol de la Observansa de número 167, disposat per part del present estament, remirat junt ab los altres capítols del mateix número per las personas a qui fonch comès, las quals han reportat lo capítol ab un paper contenint diferents postil·las nombradas ab sos números, que corresponen als números continuats al marge del mateix capítol, y també ab las advertèncias que se han de borrar algunas líneas de las pàginas mencionadas en dit paper de apuntaments.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* dit capítol format per lo present bras,¹⁶³⁶ ab las postil·las y advertèncias que menciona lo paper llegit format per las personas a qui fou comès, essent participat a l'il·lustríssim bras ecclesiàstich y passat a l'il·lustríssim bras real per medi dels combinadors.

1635. *A continuació, st, rallat.*

1636. *format per lo present bras, al marge esquerre.*

*Die dominica, VII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia post meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Semanat, president.

838r// Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Fèlix de Sala y Sasala.

Joseph¹⁶³⁷ Ferrer y Roca.

Alonso de Pallarès.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Anton de Llansa.

Don Ramon Sellers.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

Don Juan Claresvalls.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Emanuel Ferrer y Ciges.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Joseph de Rialp.

Francisco de Sala y Brandia.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

Don Ignasi Soler y Junyent.

Don Francisco Basteró.

Olaguer de Monserrat.

Don Francisco Segrera y Massana.

Don Francisco Graell y Brossa.

Francisco de Carmona y Borràs.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Joseph de Melianta y Sullà.

838v// Don Ramon Rodolat.

Don Jacinto Descallar y Ortodó.

Don Domingo Rovira.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Joseph Galceran de Cartellà Cebestida.

---

¹⁶³⁷. *A continuació, de, ratllat.*

Don Francisco Vilana y Vilamala.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Don Joseph Gible.
Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
Francisco de Sala y Prats.
Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Don Joseph Marlès y Massana.
Joseph de Vilallonga y Maresma.
Ramon de Carreras.
Joseph de Sala.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Don Miquel Gerònim Ascon.
Juan de Riba y Comalada.
Diego de Vila y Peyret.
Ramon de Naves y Matheu.
Don Emanuel Guanter y Duran.
839r// Juan de Boxeda.
Gabriel de Bòria y Gualba.
Don Galceran Villalba.
Don Feliciano de Cordellas.
Don Francisco Berardo y Senjust.
Don Joseph Ribera y Claramunt.
Don Francisco Amigant y Olzina.
Francisco de Tord y Granollachs.
Don Jacinto Segrera y Xifre.
Don Pau Dalmases y Ros.
Basili de Planisolas.
Don Hugo de Sant Juan y Planella.
Don Joan Baptista Cortada y Junquer.
Don Agustí Esquerrer.
Don Anton Sunyer.
Don Anton Eril.
Don Fèlix de Areny, Vilanova y Pervés.
Juan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Don Anton Armengol.
Don Vicens Magarola.
Don Francisco Cortada.

Francisco de Prat y Cudina.

Don Francisco Cubells.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Ray//839v//mundum de Naves et Matheu, domicellus in villa Cervarie Celsonensis diocesis, domiciliatus.

Sobre la revista de las causas

Als quals axí convocats se són llegidas¹⁶³⁸ dos papers en forma de constitució, de¹⁶³⁹ número 3, aserca de la¹⁶⁴⁰ revista de las causas, lo vot dels advocats dels tres il·lustríssims estaments, que segona vegada se són llegits,¹⁶⁴¹ y las deliberacions de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia onse de janer, en què ha resolt ésser vàlidas las sentèncias; y altre del dia 4 del corrent, en què persevera en la primera; y de l'il·lustríssim bras real, de 14 de janer proppassat, en què s conforma ab la de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia onse.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, atnent que no occorran nous motius per a variar de dictamen, ans bé que lo dret competent als litigants per a dir de nul·litat de las sentèncias nul·las per defecte de jurisdicció és perpètu e imprescriptible, y que per ço sempre serà utilós a las parts no regular-se per la disposició del dret, sinó prevenir-se lo temps dins lo qual, axí las que no se aquietaran ab lo judicat pugan sens necessitar de novas provas recórrer al benefici de la revista, com perquè los que vuy obtenen¹⁶⁴² no queden sempre a la contingència y exposats en haver de seguir y continuar causas per lo que gosan y posseheixan;¹⁶⁴³ delibera per ço lo present bras militar abassar,¹⁶⁴⁴ com abassa, lo medi y expedient de la revista que aconcellan los sis magnífichs advocats dels tres il·lustríssims braços de la present Cort y perseverar en tot y per tot ab la deliberació per lo present bras presa a tretse de janer proppassat; esperant que los altres il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, fent reflexió al tenor de la segona constitució de las presents Corts, al del real decret ab què sa magestat (Déu lo guarde) ha cassats y anul·lats tots los privilegis y demés gràcias fets per lo sereníssim senyor duch de Anjou y sos ministres, y a que, concurrent lo defecte de jurisdicció, com no menos al que per ditas rahons insta la //840r// solidez de las doctrinas y motius

1638. *En lloc de llegits; a continuació, las, ratllat.*

1639. en, *corregit.*

1640. *A continuació, ref, ratllat.*

1641. que segona vegada se són llegits, *al marge esquerre.*

1642. obtenan, *corregit*

1643. ans bé que lo dret competent als litigants per a dir de nul·litat de las sentèncias nul·las per defecte de jurisdicció és perpètu e imprescriptible, y que per ço sempre serà utilós a las parts no regular-se per la disposició del dret, sinó prevenir-se lo temps dins lo qual, axí las que no se aquietaran ab lo judicat pugan sens necessitar de novas provas recórrer al benefici de la revista, com perquè los que vuy obtenen no queden sempre a la contingència y exposats en haver de seguir y continuar cautas per lo que gosan y posseheixan, *al marge esquerre.*

1644. conformar, *corregit.*

en què·s funda lo vot de dits advocats, com y també¹⁶⁴⁵ la pública utilitat, lustre y crèdit de la nació, se conformaran en lo mateix. Als quals la present deliberació, feta per via de pensament, sie participada per lo promotor del present per medi de sos promotors.

**Los senyors tractadors de sa magestat
són vinguts al lloch de la Cort**

En aquest dia, tocases las sinch de la tarda, vingué lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtintein, altre dels tractadors del rey nostre senyor (Déu lo guard), y en sa companyia don Ramon de Vilana Perlas, secretari de sa magestat, als quals han rebut los senyors tractadors de la present Cort a mitg claustro del pujar de la escala y a la endresera de la porta del racional, y los han acompanyats a la sala ahont se junta lo present bras militar fora Corts, que és a¹⁶⁴⁶ mà dreita de la sala de sant Jordi y fa cantonada al Call, ahont han tractat los negocis que se han offert; y dit senyor príncep Antonio ha entregat als senyors tractadors de la present Cort las constitucions, capítols de Cort y del Redrés foren posades en sa mà y decretadas per sa magestat, las quals han quedat¹⁶⁴⁷ en mà dels senyors tractadors del bras ecclesiàstich per a llegir-se en aquell il·lustríssim bras y los senyors tractadors de la present Cort han posat en mà de dit senyor príncep Antonio las constitucions, capítols de Cort y del Redrés que·s troban despatxats per a obtenir en ells lo real *placet*; //840v// y durà la conferència y tracte fins tocases las nou de la nit, que los senyor tractadors de la Cort acompanyaren al senyor príncep Antonio y secretari de sa magestat fins al cap de la escala, ahont se dividiren.

1645. com y també, *interlineat*.

1646. A continuació, la, *ratllat*.

1647. tractat, *ratllat*; quedat, *interlineat*.

*Die lune, VIII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Grau de Peguera.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.
 841r// Don Jacinto Segrera y Xifré.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Basili de Planisolas.
 Don Joseph de Terré y Marquet.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Don Balthezar de Oriol y Marcer.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Pau Dalmases y Ros.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Galceran Villalba.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Don Joseph Desprat y Cebasona.
 Don Visens Magarola.
 Don Joseph de Marlès.
 841v// Lo senyor comte de Solterra.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

Don Ignasi Miquel.
 Francisco de Verthamon.
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Gerònim Ferrer y Llupià.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Joseph Copons y Esquerrer.
 Don Honofre de Lentorn.
 Don Francisco Padellàs.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Juan de Boxeda.
 Don Francisco Cortada.
 Francesch de Solà y Sorts.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Joseph de Sala.
 Francisco de Sala y Prats.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 842r// Don Bonaventura de Tristany.
 Francisco de Prat y Cudinas.
 Don Juan Batista Cortada y Junquer.
 Anton de Albertí.
 Olaguer de Monserrat.
 Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
 Don Juan Batlle.

Als quals axí convocats se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras real lo die de ayr, sobre la súplica presentada per Francisco de Marí y Ginovès, regent los comptes de la casa de la Deputació, en què's conforma ab lo deliberat per lo il·lustríssim bras real a sinch y per lo present a sis del corrent.

Constitució número 170

Se ha tornat a llegir la Constitució de número 170, sobre la visita real, disposada per lo present bras militar y decretada a 24 de febrer pròxim passat, a la qual lo il·lustríssim bras real, a quatre del corrent, ha posat son *placet*, con-

formant-se ab la decretació del present bras, ab què axís com diu que los salaris han¹⁶⁴⁸ pagats acabada la visita, diga que sien pagats per terças anticipades, com als deputats y ohidors. Y també lo il·lustríssim bras ecclesiàstich la ha decretada ab son *placet*, conformant-se ab la decretació del present il·lustríssim bras, anyadint algunas circunstàncies mencionades en dita sa decretació feta a sinch del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la discrepància de decreta-cions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, ha result conformar-se, com se conforma, ab la decretació del //842v// il·lustríssim bras ecclesiàstich, de sinch del corrent, menos en lo del salari dels senyors visitadors, que aquest, en concideració de no poder ser igual ab lo dels senyors visitadors del General per durar esta sols nou mesos y la real dotse, que per ço lo salari de dits visitadors de la visita real sie lo mateix que prevé la constitució, y que se'ls hage de pagar per tersas postposades, y que la nominació de oficials sie per extracció, com també en ella se prevé.

Redrés número 36

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol del Redrés de número 36, en què se imposa dret per cada càrrega de vi y ayguardent que entrarà dins lo present Principat, exeptat lo que tindran fora Cattelunya las personas ecclesiàsticas de fruyts propis de las dignitats que obtindran, decretat en lo present bras a 6 de febrer pròxim passat y en lo real a dos del corrent, ab certas addicions en dita decretació expresades; a la qual lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 3 del mateix, se ha conformat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha result *placet sicut placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus*.

Constitució número 99

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 99, en què-s disposa que los qui voldran crear-se nottari ab auctoritat real hagen y degan haver practicat en casa de nottari públich y que tinga auctoritat per rèbrer acte, ab differents //871r// expressions en dita constitució mencionades, últimament decretada en lo present bras a 9 de febrer pròxim passat, per discrepar las decreta-cions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, atesa la discrepància de decreta-cions fetas en dita constitució per los tres il·lustríssims braços, ha result ésser comesa als advocats del present estament, a fi de que reduhescan en escrits son sentir, tant en orde a las escrivanias de distret com dels prejudicis que-s concideran y serà proporcionat evitar, reportant-ho al present bras perquè, en sa intel·ligència, pugan deliberar lo de major acert.

1648. *en lloc de sien.*

**Bilans del donatiu resolgueren los braços
en los anys 1701 y 1702**

En aquest dia los senyors don Jacinto Segrera y Xifrè y don Pau Dalmases y Ros, personas de la il·lustríssima Junta del Bilans de la present Cort, han fet relació del treball han pres en lo bilans format y disposat respecte de l'estat del degut y pagat en orde al donatiu se oferí per los tres braços en la Junta dels anys 1701 y 1702, lo qual bilans és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Inseguint la Junta de Balansers, etc. *Inseratur prout hic est consutum usque ad finem et postea dices:*

843r¹⁶⁴⁹// Il·lustríssim senyor.

Inseguint la Junta de Balansers, erigida per la il·lustríssima Cort, la commissió y orde a ella donada de formar lo balans del donatiu voluntari que fou offert per la Junta General de Brassos en los anys 1701 y 1702, ha passat a formar aquell, dividint-lo en dos parts, liquidant en la primera las quantitats que las universitats y estat eclesiàstich devían donar quiscun any segons la primera y segona taxa y lo que han pagat en descàrrech de aquellas y lo que se ha alcansat dels arrendaments de l'estanch del tabaco, y en la segona lo que se ha cobrat efectivament y lo que se ha pagat del diner de dit donatiu tirant la resta de l'estat se troba de present, segons lo que se ha pogut comprendre dels llibres se li han ministrat, los quals han mirat las personas que componen la dita junta ab tot effecte. Y per cumplir millor a sa incumbencia, és estat precís formar càlcol en un codern a part, individuand una per una las quantitats que en particular los tocava ha pagar segons ditas dos taxes y lo que cada una ha pagat, depositant-ho en la Taula de la present ciutat, en compte de dit donatiu, als il·lustríssims y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del present Principat, que per sa comprensió han format dit càlcol en quatre columnas. En la primera estan los noms de las universitats, vilas o llochs; en la segona lo que devia pagar lo estat eclesiàstich y cada una de las universitats, segons la primera taxa; en la tercera lo que devían pagar segons la segona taxa; y en la quarta lo que's troba haver pagat, tret y liquidat del llibre major de dit donatiu, al peu de las quals columnas està sumat lo que quiscuna ve a importar.

Y en atenció a la liquidació de dit balans, presenta aquell //843v// junt ab lo dit càlcol en la forma següent:

Y passant a la primera part, que és la formació del compte per lo balans del donatiu offert per la Junta General de Brassos dels tres estaments se tingué en la present ciutat de Barcelona en los anys 1701 y 1702, *respective*¹⁶⁵⁰ a las entradas de dit donatiu, segons lo primer y segon repartiment, se féu axí com consta en lo llibre major de dit repartiment, en què està individuat los comuns dels eclesiàstichs y las universitats del present Principat, cada hu en particular. Y axí mateix, lo que han pagat ditas universitats y eclesiàstichs a compte de dit donatiu, y semblantment comprèn est compte lo cobrat y pagat dels arrendaments de l'estanch del tabaco.

Càrrega

Primo, devían pagar dits eclesiàstichs y universitat del present Principat, segons la primera taxa que importa per un any 222.834 lliures, 6 sous, 4, y la segona taxa 201.352 lliures, sous, 4, també per un any, que fent lo compte *respective* a ditas taxes des de 14 de janer, 1702, fins a 14 de maig, 1705, *inclusive*, en què discorregueren deu tersas comp-

1649. Document relligat entre els folis 842v i 871r.

1650. En lloc de respecte.

tadas de quatre en quatre mesos. Emperò, en lo present compte, axí en la entrada com en la exida, se adverteix estar enclosa la tersa de setembre, 1705, en quant toca al que devia donar las casas de la present ciutat y Deputació, per haver constat haver-la pagada estos dos comuns tant solament y no altres comuns, que juntas importan 707.857 lliures, 6 sous, 8: 707.857 lliures, 6 sous, 8.

Ítem, se fa càrrega del que devia pagar lo arrendatari del primer arrendament de l'estanch del tabaco per los dos anys de son arrendament, //844r// que comensaren als 7 de abril, 1702, y finiren als 6 de abril, 1704,¹⁶⁵¹ compresas las 3.000 lliures, sous, dels axaus guanyà dit arrendatari per estar format son compte en dit llibre ab los dits axaus, 55.005 lliures, sous: 55.005 lliures, sous.

Ítem, se fa càrrega del que devia pagar lo arrendatari del segon arrendament de l'estanch del tabaco, que comensà als 8 de abril, 1704, y fins als 23 de agost, 1705, que se computà per un any una terça y mitja que durà dit arrendament, axí com ha constat en dit llibre major en la formació de son compte 59.978 lliures, 4 sous, 3: 59.978 lliures, 4 sous, 3.

822.840 lliures, 10 sous, 11.

Descàrrega

Primo, se donan en crèdit 592.807 lliures, sous, 4, que ha constat en dit llibre major tenir abonadas las universitats y estat ecclesiàstich del present Principat, compresa la tersa del setembre, 1705, en quant tocava al que devia donar la ciutat y Deputació, per haver constat haver-la pagada estos dos comuns tant solament y no altres comuns, 592.807 lliures, sous, 4: 592.807 lliures, sous, 4.

Ítem, se donà en crèdit que importava lo preu de l'arrendament de dos anys de l'estanch del tabaco 55.005 lliures, sous, de las quals ha constat en lo llibre major haver-se-li abonat las 3.000 lliures, sous, dels axaus; y axí mateix, ab diner effectiu, 49.401 lliures, 2 sous, 4, que juntas importan 52.401 lliures, 2 sous, 4, que ab las 2.603 lliures, 17 sous, 8, que resta devent de son compte dit arrendatari prenan suma de las primer ditas 55.005 lliures, sous, de son dèbit, y per so no-s trauen fora sinó las 52.401 lliures, 2 sous, 4: 52.401 lliures, 2 sous, 4.

844v// Ítem, del segon arrendament de dit estanch del tabaco importa son dèbit 59.978 lliures, 4 sous, 3, deduïdas las mitjas ditas per lo temps de un any, una tersa y mitja, que començà als 8 de abril, 1704, y finí als 23 de agost, 1705, la qual quantitat se satisfà en esta forma, ço és, 6.000 lliures, sous, per los axaus; 2.563 lliures, 8 sous, 2, que la il·lustríssima Junta de Medis li féu relax per una causa li mogueren lo Col·legi dels Adroguers de la present ciutat, com se notà en dit llibre major, fòleo 1.158; 40.652 lliures, 2 sous, 8, que en dit compte y fòleo té abonadas haver depositat aquellas des de sis de setembre, 1704,¹⁶⁵² fins als 19 de desembre, 1705, *inclusive*, 5.500 lliures, sous, per lo ajust se féu ab dit arrendatari en virtut de deliberació dels il·lustríssims brassos de la Cort ha de haver depositat en compliment del dèbit de son arrendament, y las restants 5.262 lliures, 13 sous, 5, que en virtut de dit ajust y deliberació se li han fet de relax, que juntas ditas partidas importan las sobreditas 59.978 lliures, 4 sous, 3, y resta igual son compte: 59.978 lliures, 4 sous, 3.

705.186 lliures, 6 sous, 11.

1651. y finiren als 6 de abril, 1704, *al marge esquerre*.

1652. 1704, *interlineat*.

Resumen de las restas dels sobre dits comptes expressats en la primera part del present balans.

Primo, en compte del que las universitats y estat ecclesiàstich devian pagar des de 14 de janer, 1702, fins a 14 de maig, 1705, importa: 707.857 lliures, 6 sous, 8.

Lo que's troba haver pagat dit estat ecclesiàstich y universitats importa: 592.807 lliures, sous, 4.

Áxí que lo que dit estat ecclesiàstich y universitats faltan a pagar importa: 115.050 lliures, 6 sous, 4.

Ítem, lo arrendatari del primer //845r// estanch del tabaco devia pagar: 55.005 lliures, sous.

Se troba haver pagat: 52.401 lliures, 2 sous, 4.

Resta debitor dit arrendatari: 2.603 lliures, 17 sous, 8.

Y en quant a l'arrendatari del segon arrendament de tabaco, se troba igual per lo modo dels ajusts sobre expressats.

Y passant a la segona part del dit balans, que és la formació del compte de las quantitats que ab diner effectiu han entrat del donatiu referit, en què se comprèn axí mateix lo que han pagat los arrendataris de l'estanch del tabaco se diu:

Primo, que ha constatat en lo llibre major de dit donatiu haver pagat lo estat ecclesiàstich y universitats del present Principat 592.807 lliures, sous, 4, és a saber, 591.338 lliures, 9 sous, 4, ab diner effectiu per la Taula de la present ciutat, y las restants 1.468 lliures, 11 sous, ha constatat en dit llibre haver-se'ls abonats a differents universitats per esmena de alguns danys havian patit per causa de l'estanch del tabaco o altrement, y per ço sols se trau enfora lo que han pagat efectivament, que importan ditas: 591.338 lliures, 9 sous, 4.

Ítem, per lo primer arrendament de l'estanch del tabaco importa lo preu per los dos anys 55.005 lliures, sous, de la qual quantitat sols han pagat per la Taula ab diner 49.401 lliures, 2 sous, 4, y 3.000 lliures, sous, se li han fet bonas en dit llibre per los axaus, y 2.603 lliures, 17 sous, 8, que resta devent dit arrendatari fan suma de las sobre ditas 55.005 lliures, sous, y per so sols se trau enfora lo que ha entrat ab diner effectiu, que importa: 49.401 lliures, 2 sous, 4.

Ítem, del segon arrendatari de dit estanch //845v// del tabaco importa son dèbit 59.978 lliures, 4 sous, 3, deduhidas las mitjas ditas per lo temps de un any, una tersa y mitja que comensà als 8 de abril, 1704, y finí als 23 de agost, 1705, la qual quantitat se satisfà en esta forma, ço és, 6.000 lliures, sous, per los axaus; 2.563 lliures, 8 sous, 2, que la il·lustríssima Junta de Medis li féu relax per una causa li mogueren lo Col·legi dels Adroguers de la present ciutat, com se nota en dit llibre major, fòleo 1158; 46.152 lliures, 8 sous, 2 ha pagadas efectivament, ço és 40.652 lliures, 2 sous, 8, que en dit compte y fòleo té abonadas per haver depositat aquellas en la Taula de la present ciutat des de 6 de setembre, 1704, fins als 19 de desembre, 1705, *inclusive*, y las 5.500 lliures, sous, ha pagadas per lo ajust se féu ab dit arrendatari en virtut de deliberació dels il·lustríssims brassos de la present Cort, que ha de haver depositat en compliment de son dèbit; y las restants 5.262 lliures, 13 sous, 5, que en virtut de dit ajust se li han fet de relax, que juntas ditas partidas fan las dalt ditas 59.978 lliures, 4 sous, 3; y axís sols se trau enfora lo que ha entrat ab diner effectiu, que importa, com està dit: 46.152 lliures, 8 sous, 2.

Suma lo present compte: 686.891 lliures, 19 sous, 10.

Y passant a la descàrrega del sobre dit compte, se diu:

Primo, que's troba en lo llibre major de dit donatiu, en fòleo 1200 y 1201, haver-se pagat a don Joan Gerònim de Gachapay, procurador general del sereníssim duch de Anjou, 616.500 lliures, sous: 616.500 lliures, sous.

Ítem, ha constat haver-se entregat al rey nostre senyor (que Déu guarde) 18.573 lliures, 16 sous, 3, ço és, //622v// 11.000 lliures, sous, als 29 de desembre, 1705, com apar en dit llibre y fòleo 1201, y las restants 7.573 lliures, 6 sous, 3, en 3 de febrer, 1706, axí com apar en lo llibre comú de greuges, fòleo 32 y en altre llibre comú del donatiu voluntari més petit, en fòleo 45: 18.573 lliures, 16 sous, 3.

Ítem, se troba haver-se girat a don Francisco Marí y Genovès, regent los comptes del General 21.950 lliures, sous, per pagar salaris als tutges de greuges, als senyors de la Junta de Medis, oficials de la casa de la Deputació y oficials de la Taula y demés gastos se han offert per la exacció de dit donatiu, de la qual quantitat, havent regonegut las datas del compte de dit de Marí, se troba haver gastat tant solament 21.617 lliures, 4 sous, axí que resta en mà y poder de dit don Francisco Marí 332 lliures, 16 sous, encara que per la descàrrega del present compte se dega haver pagadas: 21.950 lliures, sous.

Ítem, ha constat haver-se pagat a differents personas per greuges individuadas en lo llibre comú de compte de greuges, que importa 29.856 lliures, 18 sous, 4: 29.856 lliures, 18 sous, 4.

Suma lo present compte: 686.880 lliures, 14 sous, 7.

Resumen de las restas dels sobre escrits comptes expressats en la segona part del balans.

Suma lo que és entrat axí de l'estat ecclesiàstich com de las universitats del sobre dit donatiu, y axí mateix lo que és entrat dels arrendaments del tabaco ab tres partits, 686.891 lliures, 19 sous, 10: 686.891 lliures, 19 sous, 10.

Suma lo que és exit ab quatre partidas: 686.880 lliures, 14 sous, 7.

Restarian en la Taula: 11 lliures, 5 sous, 3.

Se nota que se troban 332 lliures, 16 sous, en mà de don //846v// Francisco de Marí y Genovès, regent los comptes de la Generalitat, que restan de aquellas 21.950 lliures, sous, se li giraren ab differents partidas per gastos de salaris y altres gastos de correu y menut y sols donà compte haver gastadas 21.617 lliures, 4 sous. Y axí, restan en sa mà, com atrás està notat: 332 lliures, 16 sous.

Y axí mateix, se nota que lo arrendatari primer de l'estanch del tabaco resta debitor del preu de dit arrendament en 2.603 lliures, 17 sous, 8, segons son compte en lo dit llibre major: 2.603 lliures, 17 sous, 8.

Esta és la relació més individual ha pogut fer la dita Junta de Balansers en estas dos parts del present balans, assegurant a vostra senyoria il·lustríssima que han posat exacta aplicació en la formació de aquell, desitjant complir a la obligació de llur ministeri.

Don Jacinto Sagrera y Xifré, balanser. Don Pau Dalmases y Ros, balanser.

Fra Fèlix de Pinyana, abat de Sant Pere de Rodas, balanser. Vicent Gomis, canonge de Tortosa, balanser. Don Francisco de Puig, canonge de Gerona, balanser.

Francisco Fargues, síndich de Manresa, balanser. Domingo Font, síndich de la vila de Caldas de Monbuy, balanser. Gerònim Parri, notari, síndich de Pals, balanser.

847r// Memorial del repartiment se féu per lo donatiu voluntari que los tres il·lustríssims estaments de Cathalunya atorgaren en la Junta General de Brassos se tingué en los anys 1701 y 1702, del qual se comensà a pagar la primera tersa als 14 de maig, 1702, dividint aquell ab quatre columnas: en la primera, lo nom de la ciutat, vila o lloch; en la segona y tercera, las dos taxas se feren; y en la quarta, lo que han pagat quiscuna de aquellas. Advertint que segons la primera taxa se pagà en tres terças, que foren la de 14 de maig, 1702, la de 14 de setembre de dit any y la de 14 de janer, 1703; y las demés terças se han pagat segons la segona taxxa, que fou rebaxada real per lliura.

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
VEGARIA DE BARCELONA			
Ciutat de Barcelona	28.450 lliures sous	25.605 lliures sous	96.730 lliures sous
Eclesiàstic de Barcelona	1.550 lliures sous	1.395 lliures sous	3.750 lliures 8 sous
Sant Adrià de Besòs	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	50 lliures sous
Alella	160 lliures sous	144 lliures sous	352 lliures sous
Argentona	300 lliures sous	270 lliures sous	660 lliures sous
Abrera	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Sant Andreu de la Barca	60 lliures sous	54 lliures sous	132 lliures sous
Sant Andreu del Palomar	260 lliures sous	234 lliures sous	728 lliures sous
Badalona	340 lliures sous	306 lliures sous	952 lliures sous
Barbarà	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Sant Boy	368 lliures sous	331 lliures sous	859 lliures 4 sous
Begas	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Sant Cugat y Sant Medy	250 lliures sous	225 lliures sous	700 lliures sous
Santa Coloma de Gramanet	70 lliures sous	63 lliures sous	217 lliures sous
Cabrera	150 lliures sous	135 lliures sous	330 lliures sous
	32.186 lliures sous	28.967 lliures 4 sous	107.048 lliures 12 sous

847v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Caldas de Estarach	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Campins	40 lliures sous	36 lliures sous	100 lliures sous
Sant Celoni	320 lliures sous	288 lliures sous	800 lliures sous
Cànoves	150 lliures sous	135 lliures sous	375 lliures sous
Corró de Munt	280 lliures sous	252 lliures sous	759 lliures 11 sous 4
Cardadeu	220 lliures sous	198 lliures sous	576 lliures sous
Canovellas	40 lliures sous	36 lliures sous	90 lliures sous
Caldes de Monbuy	400 lliures sous	360 lliures sous	880 lliures 6 sous
Castellar y Sant Feliu	160 lliures sous	144 lliures sous	448 lliures sous
Castell Bisbal	90 lliures sous	81 lliures sous	252 lliures sous
Cerdanyola, Sant Iscla	122 lliures sous	109 lliures 16 sous	335 lliures 1 sou
Cornallà	140 lliures sous	126 lliures sous	392 lliures sous
Santa Creu de l'Orde, Sant Barthomeu y Molins de Rey	275 lliures sous	247 lliures sous	796 lliures 9 sous 1
Castelldefels	140 lliures sous	126 lliures sous	392 lliures sous
Sant Climent	120 lliures sous	108 lliures sous	372 lliures sous
Viladecans	190 lliures sous	171 lliures sous	475 lliures sous
Quadra Burguesa	20 lliures sous	18 lliures sous	62 lliures sous
Sant Esteve de Cervelló, Santa Coloma, Palma, Sant Vicens	370 lliures sous	333 lliures sous	564 lliures 18 sous 4
Corbera y Sant Pons	100 lliures sous	90 lliures sous	220 lliures sous
Castellví de Rosanes	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Sant Mateu de Vallidana	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	77 lliures 10 sous
Dorrius y Canyamàs	130 lliures sous	117 lliures sous	364 lliures sous
Esplugas	80 lliures sous	72 lliures sous	222 lliures sous
Baronias de Barcelona	700 lliures sous	630 lliures sous	1.960 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Sant Feliu de Llobregat	280 lliures sous	252 lliures sous	532 lliures sous
Gualba	90 lliures sous	81 lliures sous	225 lliures sous
Granollers	460 lliures sous	414 lliures sous	1.006 lliures 13 sous 4
Garriga	220 lliures sous	198 lliures sous	385 lliures sous
	5.227 lliures sous	4.674 lliures 16 sous	12.844 lliures 18 sous 1

848r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Gallifa	30 lliures sous	27 lliures sous	93 lliures sous
Sant Gervasi	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	47 lliures 8 sous
Gavà	150 lliures sous	135 lliures sous	335 lliures sous
Hospitalet	320 lliures sous	288 lliures sous	750 lliures sous
Rexach y Moncada	100 lliures sous	90 lliures sous	310 lliures sous
Sant Joan Despí	250 lliures sous	225 lliures sous	700 lliures sous
Sant Just Desvern	100 lliures sous	90 lliures sous	220 lliures sous
Llavaneras	250 lliures sous	225 lliures sous	625 lliures sous
Llinàs, Collsabadella, Nata, Alfar y Alfou	310 lliures sous	279 lliures sous	482 lliures sous
Llisà de Vall	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	137 lliures 10 sous
Sant Llorens Çavall	150 lliures sous	135 lliures sous	420 lliures sous
La Costa de Buscarolas y Fogàs	110 lliures sous	99 lliures sous	275 lliures sous
Sant Martí de Provencals	300 lliures sous	270 lliures sous	840 lliures sous
Mataró	1.400 lliures sous	1.260 lliures sous	4.293 lliures 6 sous
Montnegre, Vallòria y Fuyrolas	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	170 lliures 10 sous
Monseny	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Montornés y Vallromanes	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Monmaló	40 lliures sous	36 lliures sous	78 lliures 13 sous 4
Mollet, Parets y Gallechs	160 lliures sous	144 lliures sous	352 lliures sous
Martorell	330 lliures sous	297 lliures sous	924 lliures sous
Mata de Pera	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	139 lliures 10 sous
Olsinelles	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Olesa de Montserrat	350 lliures sous	315 lliures sous	875 lliures sous
Premià	225 lliures sous	202 lliures 10 sous	562 lliures 10 sous
Vilardell	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
	4.945 lliures sous	4.450 lliures 10 sous	13.144 lliures 7 sous 4

848v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Palautordera y Sant Esteve	300 lliures sous	270 lliures sous	660 lliures sous
Palou	100 lliures sous	90 lliures sous	220 lliures sous
Santa Perpètua de Moguda	120 lliures sous	108 lliures sous	300 lliures sous
Palausolitar y Plegamans	110 lliures sous	99 lliures sous	308 lliures sous
Polinyà	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Papiol	80 lliures sous	72 lliures sous	200 lliures sous
Quadra Canals	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Prat	350 lliures sous	315 lliures sous	1.085 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
La Roca, Santa Ignès, Òrrius y Vilanova	310 lliures sous	279 lliures sous	589 lliures sous
Ripollet	75 lliures sous	67 lliures 10 sous	187 lliures 10 sous
Rubí	120 lliures sous	108 lliures sous	228 lliures sous
Senmanat	220 lliures sous	199 lliures sous	616 lliures sous
Sabadell	350 lliures sous	315 lliures sous	710 lliures sous
Sarrià	316 lliures sous	284 lliures sous	695 lliures sous
Sant Esteve Sasroviras	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Santiga	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	62 lliures 10 sous
Sans	70 lliures sous	63 lliures sous	lliures sous
Tarrassa	300 lliures sous	270 lliures sous	660 lliures sous
Sant Pere de Tarrassa part forana y Sant Julià de Altura	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Tiana	160 lliures sous	144 lliures sous	352 lliures sous
Tayà y Masnou	220 lliures sous	198 lliures sous	418 lliures sous
Sant Martí de Torrellas	36 lliures sous	32 lliures 8 sous	68 lliures 8 sous
Ullastrell	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	62 lliures 10 sous
Vilassar	400 lliures sous	360 lliures sous	1.120 lliures sous
Vallgorguina	80 lliures sous	72 lliures sous	128 lliures sous
	4.187 lliures sous	3.857 lliures 18 sous	9.988 lliures 2 sous

849r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Vilalba y Trentapassos	30 lliures sous	27 lliures sous	67 lliures 12 sous
Vilamajor y Santa Susanna	400 lliures sous	360 lliures sous	1.121 lliures sous
Vallcàrcara, Figaró, Monmany y Montagues	150 lliures sous	135 lliures sous	375 lliures sous
Vallvidrera	40 lliures sous	36 lliures sous	100 lliures sous
Sant Vicens de Llavaneras	120 lliures sous	108 lliures sous	100 lliures sous
Tagamanent y la Móra	130 lliures sous	117 lliures sous	326 lliures sous
Belloch	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Sant Salvador de Breda	100 lliures sous	90 lliures sous	220 lliures sous
Pallejà	36 lliures sous	32 lliures sous	90 lliures sous
Viladecavalls	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	69 lliures 10 sous
Quadra de Valldaura	7 lliures 10 sous	5 lliures 8 sous	16 lliures 10 sous
Sant Genís de Agudells	180 lliures sous	162 lliures sous	450 lliures sous
SOTSVIARIA DE IGUALADA			
Igualada	600 lliures sous	540 lliures sous	1.680 lliures sous
Òdena, Castelloí, Carmefiol, la Pobla de Claramunt, Vilanova del Camí, Sant Quintí, Mediona, Orpinell y quadra de Vilanova	650 lliures sous	585 lliures sous	1.820 lliures 1 sou
Capellades	220 lliures sous	198 lliures sous	517 lliures sous
Monbuy	110 lliures sous	99 lliures sous	308 lliures sous
Rubió y Espelt	80 lliures sous	72 lliures sous	248 lliures sous
Torre de Claramunt	30 lliures sous	27 lliures sous	75 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Vilanova de Espoya	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Santa Maria de Tous	130 lliures sous	117 lliures sous	403 lliures sous
La Roqueta	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	46 lliures 10 sous 4
	3.100 lliures 10 sous	2.788 lliures 14 sous	8.355 lliures 3 sous 4

849v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
SOTSVEGARIA DE MOYÀ			
Moyà	550 lliures sous	495 lliures sous	1.540 lliures sous
Rodos, Farrerons, la Serra y Marfà	140 lliures sous	126 lliures sous	392 lliures sous
Sant Feliu de Caldés, Monistrol de Caldés y Sant Pere de Viladecavalls	240 lliures sous	216 lliures sous	672 lliures sous
Castellsí	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Orpí	30 lliures sous	27 lliures sous	93 lliures sous
VEGARIA DE VILAFRANCA			
Vilafranca de Panadès	1.000 lliures sous	860 lliures sous	2.233 lliures sous
Arbós	320 lliures sous	288 lliures sous	800 lliures sous
Avinyonet, Gunyoles y Sant Sebastià	150 lliures sous	135 lliures sous	375 lliures sous
Albà	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Bruch y Guàrdia	90 lliures sous	81 lliures sous	225 lliures sous
Santa Maria de Bellver, Font Rúbia y Grabuac	130 lliures sous	117 lliures sous	364 lliures sous
Banyeras y Papiol	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Bisbal y Ortigós	200 lliures sous	180 lliures sous	500 lliures sous
Bleda y Riba	10 lliures sous	9 lliures sous	40 lliures sous
Collbató	80 lliures sous	72 lliures sous	244 lliures sous
Calafell	90 lliures sous	81 lliures sous	252 lliures sous
Cubellas y las Quadras	200 lliures sous	180 lliures sous	484 lliures 13 sous 4
Castellet, Gornal y Sant Marçal	260 lliures sous	234 lliures sous	650 lliures sous
Castellví de la Marca	110 lliures sous	99 lliures sous	242 lliures sous
Canyellas	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	55 lliures sous
Sant Miquel Derdol y Viladellops	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
	3.795 lliures sous	3.375 lliures 10 sous	9.617 lliures 13 sous 4

850r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Sant Jaume del Dumenys y las Quadras	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Esparaguera	430 lliures sous	387 lliures sous	1.075 lliures sous
Torrelles, Foix y Santa Maria de Foix	170 lliures sous	153 lliures sous	475 lliures sous
Santa Fe y Puigdalba	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Vilanova y la Geltrú	850 lliures sous	765 lliures sous	1.886 lliures 6 sous 8
Bellver	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	137 lliures 10 sous
Granada	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Gelida	180 lliures sous	162 lliures sous	500 lliures sous
Lavit y lo Pla	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Sant Sadurní, Subirats, Sant Pau de Ordal y Lavern	290 lliures sous	261 lliures sous	812 lliures sous
Sant Llorens y Quadra de Lleger	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Llacuna	180 lliures sous	162 lliures sous	504 lliures sous
Masquefa	80 lliures sous	72 lliures sous	226 lliures sous
Miralles, Sant Magí de Rocamora	70 lliures sous	63 lliures sous	186 lliures sous
Marmellà	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Monmell	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
Sant Pere Molanta y Ferran	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Moyà	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Santa Margarida y los Metges	110 lliures sous	99 lliures sous	308 lliures sous
Sant Martí Carrocha	290 lliures sous	261 lliures sous	725 lliures sous
Monistrol de Noya	20 lliures sous	18 lliures sous	62 lliures sous
Olivella	25 lliures sous	22 lliures sous	70 lliures sous
Jafra	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	37 lliures 10 sous
Olesa de Bonasvalls	48 lliures sous	43 lliures 4 sous	113 lliures 4 sous
Pierola	90 lliures sous	81 lliures sous	238 lliures sous
	3.398 lliures sous	3.058 lliures 4 sous	8.841 lliures 16 sous 8

850v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Sant Jaume de Noya	360 lliures sous	324 lliures sous	840 lliures sous
Pontons	160 lliures sous	144 lliures sous	400 lliures sous
Puigtinyós y Vilardida	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Rodanyà y Monfarrí	70 lliures sous	63 lliures sous	175 lliures sous
Masllorens	20 lliures sous	18 lliures sous	62 lliures sous
Pax y Riba	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Sant Pere de Riudebitlles	110 lliures sous	99 lliures sous	251 lliures sous
Ribas	210 lliures sous	189 lliures sous	588 lliures sous
Selma	70 lliures sous	63 lliures sous	176 lliures sous
Salamó	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Sitjes y Quadra	350 lliures sous	315 lliures sous	980 lliures sous
Sant Cugat Sasgarrigas	50 lliures sous	45 lliures sous	125 lliures sous
Terrasola	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Vallbona	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
Villarrodona	260 lliures sous	234 lliures sous	658 lliures sous
Cabanyes	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	37 lliures 10 sous
Carol y Esblada	70 lliures sous	63 lliures sous	192 lliures 7 sous
Craxell y Roda	190 lliures sous	171 lliures sous	361 lliures sous
Les Ordes y Aiguamúrcia	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	98 lliures sous
Llacuneta	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Poble de Montornés	90 lliures sous	81 lliures sous	252 lliures sous
Clarà	20 lliures sous	18 lliures sous	26 lliures sous
Torradenbarra	330 lliures sous	297 lliures sous	825 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Montagut	65 lliures sous	58 lliures 10 sous	171 lliures 14 sous
Vespella	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Altafulla y la Nou	200 lliures sous	180 lliures sous	560 lliures sous
Cabrera y lo Frexe	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	121 lliures sous
Vendrell y Sant Vicens	205 lliures sous	184 lliures 10 sous	451 lliures sous
VEGARIA DE TARRAGONA			
Tarragona	1.000 lliures sous	900 lliures sous	2.800 lliures sous
	4.200 lliures sous	3.793 lliures sous	11.916 lliures 11 sous

851r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Reus	1.494 lliures sous	1.345 lliures 4 sous 9	4.185 lliures 3 sous 5
Valls	1.550 lliures sous	1.395 lliures sous	3.825 lliures sous
Vilaseca	400 lliures sous	360 lliures sous	970 lliures sous
Monroig	400 lliures sous	360 lliures sous	640 lliures sous
Cambrils	420 lliures sous	378 lliures sous	1.050 lliures sous
Riudoms	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Alcover	600 lliures sous	540 lliures sous	1.860 lliures sous
La Selva	600 lliures sous	540 lliures sous	1.500 lliures sous
Monbrió	250 lliures sous	225 lliures sous	700 lliures sous
Constantí	240 lliures sous	216 lliures sous	528 lliures sous
Pla	258 lliures sous	232 lliures 4 sous	646 lliures 10 sous
Callar	383 lliures sous	344 lliures 14 sous	1.072 lliures 8 sous
Vallmoll	300 lliures sous	270 lliures sous	748 lliures 18 sous
Riudecanyes, Dosayguas, Argentera, Fontubella, Pradell, Vilanova de Escornalbou, Colldejou y Arbosset	700 lliures sous	630 lliures sous	1.309 lliures 6 sous 8
Vinyols	180 lliures sous	162 lliures sous	450 lliures sous
Botarell	120 lliures sous	108 lliures sous	280 lliures sous
Bràfim	180 lliures sous	162 lliures sous	450 lliures sous
Alió y Puigpelat	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Tamarit y Monnàs	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Vilallonga	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Alforja, Borjas, Voltas, Riudecols, Irlas, Quadra de Tascal	538 lliures sous	484 lliures sous	1.506 lliures 8 sous
Castellvell	100 lliures sous	90 lliures sous	210 lliures sous
Vilabella	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
	9.573 lliures sous	8.616 lliures 2 sous 9	24.239 lliures 14 sous 1

851v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Morell y Mascaldó	70 lliures sous	63 lliures sous	133 lliures sous
Codony y Perefort	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Moster	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Sacuyta, Gunyolas, Vistavella y Puntarró	85 lliures sous	76 lliures sous	238 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Canonge y Masrricart	80 lliures sous	72 lliures sous	169 lliures sous
Albiol y Masias	60 lliures sous	54 lliures sous	78 lliures sous
Mafumet y Masia de Pere Serdà	40 lliures sous	36 lliures sous	100 lliures sous
Riera y Virgili	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures 6 sous 8
Renau y Peralta	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	112 lliures 10 sous
Garidells	20 lliures sous	18 lliures sous	38 lliures sous
Masó	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Puigdelfí	20 lliures sous	18 lliures sous	62 lliures sous
Burgà	10 lliures sous	9 lliures sous	28 lliures sous
Milà	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	26 lliures 8 sous
Ardenya	10 lliures sous	9 lliures sous	28 lliures sous
La Granja y Masgirona	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	33 lliures 12 sous
Raurell	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Vilafortuny	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	69 lliures sous
Torrellas	10 lliures sous	9 lliures sous	22 lliures sous
Masias de la Font	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	28 lliures 10 sous
Territori de Tarragona	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
VEGARIA DE TORTOSA			
Tortosa	2.755 lliures 5 sous	2.479 lliures 14 sous 6	8.081 lliures 18 sous 6
Eclesiàstic de Tortosa	425 lliures sous	382 lliures 10 sous	1.190 lliures sous
Móra de Ebro y los Masos	600 lliures sous	540 lliures sous	1.680 lliures sous
	4.644 lliures 5 sous	4.179 lliures 6 sous 6	13.056 lliures 5 sous 2

852r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Ulldecona, Ferreginals y las Ventallas	610 lliures sous	549 lliures sous	1.708 lliures sous
Batea	500 lliures sous	450 lliures sous	1.400 lliures sous
Gandesa	510 lliures sous	459 lliures sous	1.428 lliures sous
Alcanar	300 lliures sous	270 lliures sous	930 lliures sous
Xerta	280 lliures sous	252 lliures sous	568 lliures sous
Orta	320 lliures sous	280 lliures sous	896 lliures sous
Sènia	250 lliures sous	225 lliures sous	625 lliures sous
Corbera	230 lliures sous	207 lliures sous	713 lliures sous
Ascó	280 lliures sous	252 lliures sous	784 lliures sous
Vilalba	230 lliures sous	207 lliures sous	644 lliures sous
Arnes	210 lliures sous	189 lliures sous	588 lliures sous
Flix	240 lliures sous	216 lliures sous	626 lliures sous
Genestar	220 lliures sous	198 lliures sous	616 lliures sous
Benissanet	250 lliures sous	225 lliures sous	775 lliures sous
Bot	160 lliures sous	144 lliures sous	448 lliures sous
Amposta	180 lliures sous	162 lliures sous	456 lliures sous
Miravet	140 lliures sous	126 lliures sous	348 lliures 13 sous 4
Fatarella	230 lliures sous	207 lliures sous	575 lliures sous
Alfar	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Pahuls	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Aldover	100 lliures sous	90 lliures sous	190 lliures sous
Benifallet	100 lliures sous	90 lliures sous	190 lliures sous
Tivenis	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Pinell	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Ribaroja y Berrús	140 lliures sous	112 lliures 10 sous	307 lliures 10 sous 1
Pobla de Masaluca	90 lliures sous	65 lliures sous	252 lliures 6 sous 8
Prat de Compte	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
	6.030 lliures sous	5.397 lliures 10 sous	16.366 lliures 10 sous 1

852v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Galera	50 lliures sous	45 lliures sous	136 lliures sous
Godal	60 lliures sous	54 lliures sous	132 lliures sous
Massos de Barbarans	40 lliures sous	36 lliures sous	75 lliures 18 sous 4
Perelló	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	46 lliures 10 sous
Caseras	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	154 lliures sous
Rasquera	90 lliures sous	81 lliures sous	174 lliures sous
VEGARIA DE GERONA			
Gerona	3.600 lliures sous	3.240 lliures sous	9.779 lliures 2 sous 4
Vegaria estreta de Gerona y batllia forana	4.000 lliures sous	3.600 lliures sous	10.000 lliures sous
Vila y Vall de Amer	300 lliures sous	270 lliures sous	840 lliures sous
Anglès, Sellera y Santa Amans	390 lliures sous	351 lliures sous	975 lliures sous
Sant Feliu de Pallarols, Sant Iscle de Colltort, la Pineda, Cogolls, Ansias, las Planas y Çacosta	560 lliures sous	504 lliures sous	1.484 lliures sous
Constantins	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	112 lliures 10 sous
Santa Coloma de Farnés y Sant Miquel de Cladells	300 lliures sous	270 lliures sous	646 lliures 10 sous
Castanyet	30 lliures sous	27 lliures sous	75 lliures sous
Sant Dalmay, Brunyola y Sant Martí	306 lliures 13 sous	275 lliures 19 sous 9	798 lliures 13 sous
Cassà de la Selva	400 lliures sous	360 lliures sous	1.120 lliures sous
Ballia de Santa Palaya	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Valldaro	400 lliures sous	360 lliures sous	1.240 lliures sous
Sant Feliu de Guíxols	580 lliures sous	522 lliures sous	1.624 lliures sous
Palamós	100 lliures sous	90 lliures sous	310 lliures sous
	11.401 lliures 13 sous	10.261 lliures 9 sous 9	29.947 lliures 3 sous 8

853r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Calonge	320 lliures sous	288 lliures sous	896 lliures sous
Sant Joan de Palamós y Vall-llobrega	80 lliures sous	72 lliures sous	200 lliures sous
Caldes de Malavella, Fransiach y Santa Saclina	400 lliures sous	360 lliures sous	955 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Riudellots de la Creu y la Mota	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Cornellà, Sorts, Pujalts de Pagesos, Pujalts de Cavallers, Burgunya y Corts	260 lliures sous	234 lliures sous	650 lliures sous
Santa Maria de Camós y Sant Vicens de Camós	110 lliures sous	99 lliures sous	308 lliures sous
Sant Esteve de Gualbes	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
Sant Martí Vell	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Viladesens y Fallines	120 lliures sous	108 lliures sous	372 lliures sous
Sant Jordi Desvalls	180 lliures sous	162 lliures sous	504 lliures sous
Vilahur y Sant Mori	110 lliures sous	99 lliures sous	242 lliures sous
Batllia de Verges	793 lliures sous	714 lliures sous	2.221 lliures 8 sous
Colomes	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Batllia de Pera	170 lliures sous	153 lliures sous	476 lliures sous
Baronia de Foxà	160 lliures sous	144 lliures sous	400 lliures sous
Baronia de Ultramort	280 lliures sous	252 lliures sous	784 lliures sous
Batllia de Cruïlles	200 lliures sous	180 lliures sous	308 lliures sous
Cursà y Planils	160 lliures sous	144 lliures sous	353 lliures sous
Púbol	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
	3.753 lliures 7 sous	3.378 lliures sous	9.787 lliures 8 sous

853v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Monells	130 lliures sous	117 lliures sous	354 lliures 13 sous 6
Sant Sadurní	150 lliures sous	135 lliures sous	355 lliures sous
Bisbal y son terme	900 lliures sous	810 lliures sous	2.250 lliures sous
Castell de Empurdà	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Volpellaç	110 lliures sous	99 lliures sous	242 lliures sous
Palafurgell	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Fitor	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Bagur	260 lliures sous	234 lliures sous	728 lliures sous
Pals	250 lliures sous	225 lliures sous	700 lliures sous
Torrent y Torrentí	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Peretallada, Canapost, Peralta, Sant Climent y Bruguera	250 lliures sous	225 lliures sous	504 lliures 2 sous 1
Palasator, Sant Feliu de Buada, Buada, Fonclara y Pontalisseu	280 lliures sous	252 lliures sous	592 lliures sous
Gualté	92 lliures sous	82 lliures 16 sous	257 lliures 12 sous
Fontanillas	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Fonolleras	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Sant Iscla de Ampurdà	40 lliures sous	36 lliures sous	76 lliures sous
Torroella	1.000 lliures sous	900 lliures sous	2.800 lliures sous
Ullà	120 lliures sous	108 lliures sous	192 lliures sous
Albons	160 lliures sous	144 lliures sous	448 lliures sous
Llavià, Ullestret, Serra, Matajudaica, Casavells	350 lliures sous	315 lliures sous	815 lliures 3 sous 4
Esparra	40 lliures sous	36 lliures sous	124 lliures sous
Ostalrriich y Fogàs	150 lliures sous	135 lliures sous	338 lliures 5 sous 3

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Blanes	420 lliures sous	378 lliures sous	950 lliures sous
Arenys de Mar	400 lliures sous	360 lliures sous	880 lliures sous
Arenys de Munt	350 lliures sous	315 lliures sous	612 lliures 10 sous
	6.077 lliures sous	5.469 lliures 6 sous	14.749 lliures 6 sous 2

854r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Sant Iscle de Vilalta	80 lliures sous	72 lliures sous	176 lliures sous
Canet	320 lliures sous	288 lliures sous	800 lliures sous
Lloret	280 lliures sous	252 lliures sous	496 lliures sous
Batllia de Norri	500 lliures sous	450 lliures sous	1.337 lliures 10 sous
Massanet de la Selva y Martorell	300 lliures sous	270 lliures sous	840 lliures sous
Tossa	280 lliures sous	252 lliures sous	784 lliures sous
Tordera	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Riudarenas, Sils y Vallcanera	350 lliures sous	315 lliures sous	852 lliures 13 sous 4
Vidreras	200 lliures sous	180 lliures sous	560 lliures sous
Sant Pol y Sant Sabrià	200 lliures sous	180 lliures sous	200 lliures sous
Malgrat, Palafolls y Santa Susanna	360 lliures sous	324 lliures sous	936 lliures 10 sous
Calella	300 lliures sous	270 lliures sous	660 lliures sous
Orsavinyà y Moncalt	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
Pineda	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Sant Pere de Riu o Pineda	50 lliures sous	45 lliures sous	125 lliures sous
Arbússias y son terme	420 lliures sous	378 lliures sous	984 lliures sous
Llagostera	350 lliures sous	315 lliures sous	875 lliures sous
Riells y Viabrea	50 lliures sous	45 lliures sous	125 lliures sous
VEGARIA DE BALAGUER			
Balaguer	1.700 lliures sous	1.500 lliures sous	4.040 lliures sous
Las Avellanas, Ós, Tartareu y Vilanova de las Avellanas	300 lliures sous	270 lliures sous	576 lliures sous
Castelló de Farfanya	380 lliures sous	342 lliures sous	722 lliures sous
	7.280 lliures sous	6.522 lliures sous	17.257 lliures 13 sous 4

854v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Algèri	50 lliures sous	45 lliures sous	110 lliures sous
Boix y la Figuera	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Tragó	40 lliures sous	36 lliures sous	98 lliures 13 sous 4
Gerp	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures sous
Ivars de Noguera	80 lliures sous	72 lliures sous	200 lliures sous
Àger	340 lliures sous	306 lliures sous	850 lliures sous
la Vall de Àger	90 lliures sous	81 lliures sous	241 lliures sous
Blancafort	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures sous
Milà	27 lliures sous	24 lliures 6 sous	75 lliures 12 sous
Oronés	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Albesa	180 lliures sous	162 lliures sous	417 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Torra de la Meu	60 lliures sous	54 lliures sous	132 lliures sous
Sant Thuisme	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	33 lliures sous
Alberola	10 lliures sous	9 lliures sous	28 lliures sous
VEGARIA DE VICH			
Vich	2.970 lliures sous	2.548 lliures sous	7.258 lliures 6 sous 8
Ecclesiàstich de Vich	330 lliures sous	297 lliures sous	726 lliures sous
Sant Ipòlit de Voltregà, Santa Cicià, Vinyoles, Sant Martí de Sobremunt y Sant Miquel de Ordeix	600 lliures sous	540 lliures sous	1.680 lliures sous
Centellas, Sant Martí de Centellas, Balanyà, Sant Quirse, Bertí y Valldeneu	700 lliures sous	630 lliures sous	1.540 lliures sous
Manlleu, Vilamirosa y Vilacetru	660 lliures sous	594 lliures sous	1.452 lliures 10 sous
Tona y Collseppina	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
	6.622 lliures sous	5.834 lliures 6 sous	16.014 lliures 2 sous 8

855r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Gurb, Sasorba, Vespella y Granollers	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Oristà y Tornamira	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Esquirol, Cabrarès y Corcó	400 lliures sous	360 lliures sous	1.130 lliures sous
Sant Feliu de Toralló	320 lliures sous	288 lliures sous	800 lliures sous
Sant Pere de Toralló y Sant Vicens de Toralló	320 lliures sous	288 lliures sous	796 lliures sous
Sant Quirse de Besora y son terme	320 lliures sous	288 lliures sous	800 lliures sous
Rupit, Proyt, Fabregat y Fornils	430 lliures sous	387 lliures sous	1.200 lliures sous
Taradell	300 lliures sous	270 lliures sous	750 lliures sous
Vilanova de Sau, Sau, Carós, Cassanadell, Ballsells y Monsoliu	300 lliures sous	270 lliures sous	750 lliures sous
Sant Ilari Sacalm	270 lliures sous	243 lliures sous	638 lliures sous
Viladrau	220 lliures sous	198 lliures sous	306 lliures 13 sous 4
Espinalbas y Sant Sadurní	230 lliures sous	207 lliures sous	494 lliures 13sous 4
Çeva y lo Brull	250 lliures sous	225 lliures sous	512 lliures sous
Sant Julià de Vilatorça y Sant Martí de Riudeperes	240 lliures sous	216 lliures sous	600 lliures sous
Fugarolas	170 lliures sous	153 lliures sous	476 lliures sous
Sant Boy de Lluissanés	180 lliures sous	162 lliures sous	504 lliures sous
Bola y Corull	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Ozomort	210 lliures sous	189 lliures sous	588 lliures sous
	5.060 lliures sous	4.554 lliures sous	12.595 lliures 6 sous 8

855v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Santa Eugènia y Vilalleons	140 lliures sous	126 lliures sous	340 lliures sous
Roda	120 lliures sous	108 lliures sous	192 lliures sous
Montanyola	115 lliures sous	103 lliures 10 sous	322 lliures sous
Malla	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Sant Barthomeu del Grau	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Santa Eulàlia de Riuprimer	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Sora	90 lliures sous	81 lliures sous	252 lliures sous
Tavartet	90 lliures sous	81 lliures sous	252 lliures sous
Sanforas	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Orís	90 lliures sous	81 lliures sous	252 lliures sous
Castanya	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	87 lliures 10 sous
Tavarnolas y Savasona	50 lliures sous	45 lliures sous	125 lliures sous
Muntar	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	108 lliures 10 sous
Ayguafreda	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	154 lliures sous
Saderra	55 lliures sous	49 lliures 10sous	154 lliures sous
Vilagelans	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	46 lliures 10 sous
Terrassola	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	28 lliures 10 sous
VEGARIA ESTRETA DE CAMPRDON			
Camprodon, Fraxanet, Llanàs, Setcasas, Rocapruna, Bajet, Bolós, Xanturri, Cavallera, Vall del Bac, Molló, Tragurà y Vilallonga	1.250 lliures sous	1.125 lliures sous	2.726 lliures sous 2
Vall de Bianya	350 lliures sous	315 lliures sous	875 lliures sous
Olot	1.150 lliures sous	1.035 lliures sous	3.220 lliures sous
	4.045 lliures sous	3.640 lliures 10 sous	10.167 lliures sous 2

856r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
VEGARIA DE RIPOLL			
Ripoll	450 lliures sous	405 lliures sous	1.260 lliures sous
Vegaria de Ripoll	240 lliures sous	180 lliures 4 sous 6	500 lliures sous
Batllia o baronia de la Guàrdia y son terme	340 lliures sous	306 lliures sous	952 lliures sous
San Joan sas Badesas, la Parròquia, Surroca, Ogassa	350 lliures sous	315 lliures sous	685 lliures sous
Sant Pau y la Real	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	97 lliures sous
Clot, Sant Salvador, Olina y Santa Llúcia	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Gombrén y Aranyonet	75 lliures sous	67 lliures 10 sous	190 lliures sous
Llaers	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Vallfogona y sa parròquia	150 lliures sous	135 lliures sous	375 lliures sous
Vidrà	90 lliures sous	81 lliures sous	225 lliures sous
Vila y Vall de Ribes	750 lliures sous	675 lliures sous	1.650 lliures sous
Eclesiàstichs de Ripoll	39 lliures 15 sous 3	35 lliures 15 sous 7	39 lliures 15 sous 3

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
VEGARIA DE MONBLANCH			
Monblanch	400 lliures sous	360 lliures sous	928 lliures 6 sous 8
Vallver y quadra del Cugul	32 lliures sous	29 lliures 14 sous	59 lliures sous
Çavallà, Pilas y Guialmons	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Vallespinosa	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
	3.231 lliures 15 sous 3	2.872 lliures 14 sous 1	7.663 lliures 1 sou 11

856v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Prades	240 lliures sous	216 lliures sous	528 lliures sous
Cornudella	250 lliures sous	225 lliures sous	625 lliures sous
Ulldemolins	230 lliures sous	207 lliures sous	575 lliures sous
Alexar	280 lliures sous	252 lliures sous	784 lliures sous
Maspujols	100 lliures sous	50 lliures sous	200 lliures sous
Monreal, la Xàvega, Cabrera y la Plana	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Ciurana	30 lliures sous	27 lliures sous	75 lliures sous
Capafons	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Albarca	60 lliures sous	54 lliures sous	132 lliures sous
Vilanova de Prades	70 lliures sous	63 lliures sous	175 lliures sous
Arbolí	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	138 lliures 16 sous 8
Vilaplana	110 lliures sous	99 lliures sous	308 lliures sous
Almusara	20 lliures sous	18 lliures sous	32 lliures sous
Riba	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Febró	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Farena	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Baronia de Cabassés	200 lliures sous	180 lliures sous	500 lliures sous
Poboleda, Porrera, Gratallops, Morera, Tarroja y Vilella de Munt	250 lliures sous	225 lliures sous	700 lliures sous
Falset y Bellmunt	480 lliures sous	432 lliures sous	1.261 lliures sous
Tibissa y son terme y Capsanes	575 lliures sous	517 lliures 10 sous	1.437 lliures 10 sous
Garcia y Masroig	280 lliures sous	252 lliures sous	700 lliures sous
Marssà	65 lliures sous	58 lliures 10 sous	143 lliures sous
Pratdit	70 lliures sous	63 lliures sous	175 lliures sous
Vallbona	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
	3.580 lliures sous	3.182 lliures sous	9.071 lliures 6 sous 8

857r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Omells de Negaya	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	139 lliures 10 sous
Rocafort de Vallbona	30 lliures sous	27 lliures sous	54 lliures 15 sous
Nalec	40 lliures sous	36 lliures sous	100 lliures sous
Rocalaura	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	22 lliures 16 sous
Llorens	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures sous
Vilamanyó	10 lliures sous	9 lliures sous	27 lliures 19 sous 4
Espluga de Francolí	290 lliures sous	261 lliures sous	812 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Belltall	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	46 lliures 10 sous
Passanant y Glorieta	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Guàrdia dels Prats	100 lliures sous	90 lliures sous	130 lliures sous
Forés y Cavallà	70 lliures sous	63 lliures sous	91 lliures sous
Pont de Armantera	130 lliures sous	117 lliures sous	325 lliures sous
Sala y Fonoll	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	28 lliures 10 sous
Fonscaldetas	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	13 lliures 4 sous
Pira y Olles	75 lliures sous	67 lliures 10 sous	210 lliures sous
Biura	10 lliures sous	9 lliures sous	25 lliures sous
Monbrí de la Marca	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Pontils y Valldeperas	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
Santa Perpètua y Seguer	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	154 lliures sous
Çareal	300 lliures sous	270 lliures sous	840 lliures sous
Cabra	140 lliures sous	126 lliures sous	350 lliures sous
Conesa y Torlanda	81 lliures sous	73 lliures sous	204 lliures 4 sous
Vilavert	150 lliures sous	135 lliures sous	420 lliures sous
Rocafort de Queralt	140 lliures sous	126 lliures sous	350 lliures sous
Salmella	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
	1.869 lliures sous	1.681 lliures 4 sous	4.765 lliures 18 sous 4

857v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Belianas	120 lliures sous	108 lliures sous	300 lliures sous
Espluga Calva	110 lliures sous	99 lliures sous	147 lliures 6 sous 8
Vallfogona	75 lliures sous	67 lliures 10 sous	198 lliures 5 sous
Maldà y Maldanell	80 lliures sous	72 lliures sous	248 lliures sous
Llarach y Cirera	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	38 lliures sous
Ciudadilla	130 lliures sous	117 lliures sous	269 lliures sous
Solivella	60 lliures sous	54 lliures sous	156 lliures sous
Albí y Servià	230 lliures sous	207 lliures sous	644 lliures sous
Vinebre	90 lliures sous	81 lliures sous	198 lliures sous
Torra d'en Espanyol	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Segura	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	28 lliures 10 sous
Blancafert	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Rojals	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	99 lliures sous
Çamunta	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Barbarà	200 lliures sous	180 lliures sous	560 lliures sous
VEGARIA DE TÀRREGA			
Tàrrega	900 lliures sous	810 lliures sous	2.234 lliures 6 sous 8
Vilagrassa	110 lliures sous	99 lliures sous	206 lliures 6 sous 8
Bellpuig	380 lliures sous	342 lliures sous	873 lliures 6 sous 8
Gomés	70 lliures sous	63 lliures sous	154 lliures sous
Castellnou de Ceana	70 lliures sous	63 lliures sous	154 lliures sous
Palau	140 lliures sous	126 lliures sous	350 lliures sous
Fandarella	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Sidamunt	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Miralcamp	140 lliures sous	126 lliures sous	350 lliures sous
Mollarussa	110 lliures sous	99 lliures sous	308 lliures sous
Vilanova de Bellpuig	120 lliures sous	108 lliures sous	300 lliures sous
	3.495 lliures sous	3.145 lliures 10 sous	8.624 lliures 1 sou 8

858r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Prexana	130 lliures sous	117 lliures sous	286 lliures sous
Talladell	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Montornés	33 lliures sous	27 lliures sous	67 lliures sous
Mas de Bondia	40 lliures sous	36 lliures sous	80 lliures 13 sous 4
Barbens	130 lliures sous	117 lliures sous	285 lliures 13 sous 4
Figarosa	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Exadés	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	23 lliures 10 sous
Mas d'en Estalella y terme de Montalbà	24 lliures sous	21 lliures 12 sous	12 lliures 14 sous 8
Altet	40 lliures sous	36 lliures sous	75 lliures 19 sous 8
Monroig	75 lliures sous	67 lliures 10 sous	191 lliures 14 sous 9
Bellver	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures sous
Sant Martí de Maldà	180 lliures sous	162 lliures sous	450 lliures sous
Linyola	240 lliures sous	216 lliures sous	460 lliures sous
Bullidor	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Guimerà	200 lliures sous	180 lliures sous	500 lliures sous
Clarasvalls	80 lliures sous	72 lliures sous	150 lliures 13 sous 4
Ametlla	30 lliures sous	27 lliures sous	44 lliures sous
Pual	30 lliures sous	27 lliures sous	20 lliures sous

VEGARIA DE AGRAMUNT

Agramunt	400 lliures sous	360 lliures sous	999 lliures sous
Puigvert	90 lliures sous	81 lliures sous	198 lliures sous
Puellas	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Coscó	36 lliures sous	32 lliures 8 sous	68 lliures 8 sous
Ceró	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	75 lliures 18 sous 4
Tudela y Collderrat	60 lliures sous	54 lliures sous	132 lliures sous
	2.048 lliures sous	1.840 lliures 10 sous	4.595 lliures 5 sous 4

858v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Donsell	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	99 lliures sous
Malfet	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Monfalcó de Mosèn Meca, Castellnou de Montfalcó y Santa Maria	70 lliures sous	63 lliures sous	140 lliures sous
Guàrdia y Almanera	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	51 lliures 12 sous
Tarrós	30 lliures sous	27 lliures sous	65 lliures sous
Oliana y las Anovas	270 lliures sous	243 lliures sous	427 lliures 10 sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Peramola, Castellllebra, Cortiula, Santa Lúcia y Tragó	280 lliures sous	252 lliures sous	742 lliures sous
Castellnou de Basella, Clua, Basella y Aguilar	80 lliures sous	72 lliures sous	206 lliures sous
Guardiola y Mirambell	20 lliures sous	18 lliures sous	43 lliures 11 sous 8
Valldan	30 lliures sous	27 lliures sous	77 lliures sous
Móra Condal	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	33 lliures 12 sous
Marona	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Sant Martí de la Morana	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures sous
Gra	30 lliures sous	27 lliures sous	48 lliures 3 sous
Concabella	50 lliures sous	45 lliures sous	110 lliures sous
Pallargas, Pelagalls, Cistaró, Queralt, Talarn y Golonó	90 lliures sous	81 lliures sous	225 lliures sous
Molle y Conill	10 lliures sous	9 lliures sous	21 lliures 10 sous 8
Ozó	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	55 lliures sous
Sitges	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	19 lliures 16 sous
	1.169 lliures sous	1.043 lliures 2 sous	2.580 lliures 15 sous 4

859r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Florejachs	30 lliures sous	27 lliures sous	57 lliures sous
Pons	350 lliures sous	315 lliures sous	756 lliures 13 sous 4
Terme de Pons	100 lliures sous	90 lliures sous	173 lliures sous
Tosal, la Força y Torrablanca	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Torrech, Lluçs y Buada	75 lliures sous	67 lliures 10 sous	165 lliures sous
Vernet	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	9 lliures sous
Terme de Rialp	60 lliures sous	54 lliures sous	109 lliures 8 sous
Tiurana	150 lliures sous	135 lliures sous	300 lliures sous
Bellfort y Gavarra	30 lliures sous	27 lliures sous	55 lliures 14 sous
Baronia de Oriola	80 lliures sous	72 lliures sous	223 lliures sous
Castellnou del Gos	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	13 lliures 14 sous
Las Panellas	40 lliures sous	36 lliures sous	82 lliures sous
Rubió	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	55 lliures sous
Ostafrenchs	60 lliures sous	54 lliures sous	78 lliures sous
Vilamajor	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	33 lliures sous
Cabanabona	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Gualter y Torre de Nadal	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	55 lliures sous
Ribellas y sa baronia	160 lliures sous	144 lliures sous	398 lliures sous
Altés	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Monmagastre, Anyà, Montargull y Comiols	140 lliures sous	126 lliures sous	302 lliures 6 sous 8
Alentorn	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	137 lliures 10 sous
Vilves y Collfret	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	126 lliures sous
Sentiu	50 lliures sous	45 lliures sous	33 lliures 6 sous 8
Monclar	80 lliures sous	72 lliures sous	69 lliures 16 sous 8
Marcobau	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	46 lliures 10 sous
	1.713 lliures sous	1.541 lliures 14 sous	3.611 lliures 18 sous 4

859v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Monsonís y Foradada	60 lliures sous	54 lliures sous	60 lliures sous
Praxens	50 lliures sous	45 lliures sous	137 lliures sous
Ventosas	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Valllebrera	50 lliures sous	30 lliures sous	110 lliures sous
Valldarcas	30 lliures sous	27 lliures sous	75 lliures sous
Pradell	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous

VEGARIA DE MANRRESA

Manrresa	1.890 lliures sous	1.701 lliures sous	4.370 lliures 5 sous 6
Cellent y Cabrianas	400 lliures sous	360 lliures sous	1.000 lliures sous
Artés	255 lliures sous	299 lliures 10 sous	684 lliures 10 sous
Orta	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	190 lliures 10 sous
Balsareny, Argensola y Mujalt	280 lliures sous	252 lliures sous	700 lliures sous
Avinyó	110 lliures sous	99 lliures sous	275 lliures sous
Rajadell, Vallhonesta y Monistrol	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Vallformosa	8 lliures sous	7 lliures 4 sous	22 lliures 9 sous
Castellgalí	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Guardiola	50 lliures sous	45 lliures sous	151 lliures sous
Salellas	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	50 lliures 8 sous
Fals	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Viladordis	10 lliures sous	9 lliures sous	31 lliures sous
Sant Iscle	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	33 lliures 12 sous
Mura	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Talamanca	70 lliures sous	63 lliures sous	175 lliures sous
Sarrahima	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	11 lliures 8 sous
	3.674 lliures sous	3.291 lliures 12 sous	8.859 lliures 2 sous 6

860r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Sant Pere de Olsinellas	5 lliures sous	4 lliures 10 sous	16 lliures sous
Juncadella	12 lliures sous	10 lliures 12 sous	30 lliures sous
Sant Matheu de Bajes	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	154 lliures sous
Sant Joan de Vilatorrada	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Callús	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Súria	130 lliures sous	117 lliures sous	364 lliures sous
Vacarissas, Reynàs, Vilar y Castellvell	250 lliures sous	225 lliures sous	681 lliures 9 sous
Sant Vicens de Castellet	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Abadiat de Sant Benet de Bajes	220 lliures sous	198 lliures sous	616 lliures sous
Sant Pador	340 lliures sous	306 lliures sous	952 lliures sous
Castellnou de Bajes	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Abadiat de l'Estany	480 lliures sous	432 lliures sous	1.200 lliures sous
Cornet	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	98 lliures sous
Gayà	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Castelltersol	350 lliures sous	315 lliures sous	769 lliures 11 sous 8

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Granera	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Sant Martí de Marlès	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	62 lliures 10 sous
Castelladral, Vall de Peras y Orriols	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Sant Cugat del Racó	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Castallar	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Castellfollit del Boix	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Monistrol de Montserrat	230 lliures sous	207 lliures sous	430 lliures sous
Marganell y Santa Ciciàlia	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	98 lliures sous
Aguilar	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	87 lliures 10 sous
	2. 724 lliures sous	2.331 lliures 12 sous	6.929 lliures 8 sous

860v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Gravaloza	20 lliures sous	18 lliures sous	62 lliures sous
Coner	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	62 lliures 10 sous
Castelltallat	100 lliures sous	90 lliures sous	267 lliures sous
Camps y Fonollosa	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	154 lliures sous
Sant Salvador de Torroella	30 lliures sous	27 lliures sous	76 lliures sous
Massana	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous

SOTSVEGARIA DE LLUSSANÉS

Sotsvegaria de Lluusanés 1.100 lliures sous 990 lliures sous 2.750 lliures sous

SOTSVEGARIA DE BERGA

Berga	650 lliures sous	585 lliures sous	1.625 lliures sous
La sotsvegaria de Berga	700 lliures sous	630 lliures sous	1.965 lliures 13 sous 6
Caseras	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Baronia de la Portella	350 lliures sous	315 lliures sous	979 lliures 15 sous 4
Baronia de Gironella	350 lliures sous	315 lliures sous	875 lliures sous
Baronia de Bagà	960 lliures sous	864 lliures sous	2.004 lliures sous
Monclar de la Espanyola	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Sant Jaume de Frontanyà	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous

VEGARIA DE BESALÚ

Besalú	220 lliures sous	198 lliures sous	550 lliures sous
Sotsvegaria estreta de Besalú y la parròquia	1.750 lliures sous	1.575 lliures sous	3.381 lliures sous
Ciurana, Basea, Vilamala, Carrigas, Santa Eulàlia, Palau Armades y Vilajoan	300 lliures sous	288 lliures sous	780 lliures sous
	6.795 lliures sous	6. 133 lliures 10 sous	16.048 lliures sous 10

861r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Arenys de Ampurdà	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Batllia de Vilademul	320 lliures sous	288 lliures sous	896 lliures sous
Espasens	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Batllia de Figueres	270 lliures sous	243 lliures sous	751 lliures 10 sous
Figueres	1.000 lliures sous	900 lliures sous	2.800 lliures sous
Massanet de Cabrenys	270 lliures sous	243 lliures sous	675 lliures sous
Armantera	180 lliures sous	162 lliures sous	337 lliures sous
Massarach	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous 8
Pontós	90 lliures sous	81 lliures sous	171 lliures sous
Vilanant	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Rimors	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	77 lliures sous
Palausarroca	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Campmany	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Vilabertran	200 lliures sous	180 lliures sous	366 lliures 13 sous 4
Borrassà	170 lliures sous	153 lliures sous	476 lliures sous
Sant Quirich de Colera	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	42 lliures sous
Castellà y Vilarritx	165 lliures sous	148 lliures 10 sous	412 lliures 10 sous
La Selva	300 lliures sous	270 lliures sous	610 lliures sous
Vilacòlum	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	40 lliures sous
Saldet	20 lliures sous	18 lliures sous	50 lliures sous
Vilanova de la Muga	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Boadella	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Darnius, Vajol, Boscarós y Tors	250 lliures sous	225 lliures sous	332 lliures 2 sous 5
Vilarnadal	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Llansà	300 lliures sous	270 lliures sous	570 lliures sous
Pau y Vilaut	80 lliures sous	72 lliures sous	226 lliures 13 sous 4
	4.045 lliures sous	3.730 lliures 10 sous	10.283 lliures 9 sous 9

861v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Palusavardera	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Castelló de Ampúrias	600 lliures sous	540 lliures sous	1.680 lliures sous
Montiró y Palacals	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
Sant Pere Pescador	400 lliures sous	360 lliures sous	666 lliures 13 sous 4
Volveralla	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Vila de Mat y Palauborrell	130 lliures sous	117 lliures sous	247 lliures sous
Garriguella, Sant Joan sas Closas, Monmayortasir y Estanyol	160 lliures sous	144 lliures sous	448 lliures sous
Torroella de Fluvià	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Vilasacra y Palol	100 lliures sous	90 lliures sous	253 lliures sous
Alfar	75 lliures sous	67 lliures 10 sous	232 lliures sous
Ventalló	120 lliures sous	108 lliures sous	264 lliures sous
Sant Thomàs de Fluvià	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	66 lliures 10 sous
Vilatenim	80 lliures sous	72 lliures sous	224 lliures sous
Perelada, Defia y las Costas	370 lliures sous	333 lliures sous	925 lliures sous
Vilajuyga	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	126 lliures sous
Espolla	60 lliures sous		48 lliures 11 sous
Sant Climent de Vilartoli	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Marsà, Padret y las Serras	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Fortià y Fortianell	150 lliures sous	135 lliures sous	375 lliures sous
Rabós	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Sant Miquel de Fluvià	60 lliures sous	54 lliures sous	132 lliures sous
Llers, Pons de Molins y las Escaulas	250 lliures sous	225 lliures sous	700 lliures sous
Sant Llorens, Bassagoda, Albanyà y Pincarró	180 lliures sous	162 lliures sous	331 lliures sous
	3.215 lliures sous	2.839 lliures 10 sous	7.702 lliures 15 sous

862r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Agullana, Junquera, Cantallops y Canadal	300 lliures sous	270 lliures sous	636 lliures 10 sous
Mollet de Perelada	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	126 lliures sous
Cabanas	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Navata, Ordis, Espinabesa y Canelas	300 lliures sous	270 lliures sous	690 lliures sous
Tarradas	90 lliures sous	81 lliures sous	225 lliures sous
Torralla, Salàs, Sadernas, Entroperas, Gitarriu, Orri	220 lliures sous	198 lliures sous	484 lliures sous
Montagut, Castellfollit, Castellar, Baguda y Sant Joan Sasfons	350 lliures sous	315 lliures sous	665 lliures sous
Santa Pau, la Barraca, Sant Esteve, Llèmana, Batet, Sant Julià del Munt, la Cot, Sant Aniol	600 lliures sous	540 lliures sous	1.670 lliures sous
Vilarrobau	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Esponallà	100 lliures sous	90 lliures sous	250 lliures sous
Oix, Isalaxà, Asà, Molaix, Bestracà, Armojas y Astacàs	150 lliures sous	135 lliures sous	267 lliures sous
Pera	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	126 lliures sous
Doscas y Pedrinyà	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	126 lliures sous
Sant Esteve d'en Bas, Mallol, Presas, Juanetas, Pinsà, Balps, y Puig Pardinàs	470 lliures sous	423 lliures sous	1.046 lliures 10 sous 10
Granollers	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
	2.905 lliures sous	2.614 lliures 10 sous	6.813 lliures 10 sous 10

862v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Banyolas, Porqueras y Cellent	370 lliures sous	333 lliures sous	825 lliures 8 sous 4
Santa Logaya de Alterri	50 lliures sous	45 lliures sous	91 lliures sous
Bàscara	150 lliures sous	135 lliures sous	420 lliures sous
Calabutg	50 lliures sous	45 lliures sous	95 lliures sous
Vilamaculum	40 lliures sous	36 lliures sous	76 lliures sous
Cadaqués	300 lliures sous	270 lliures sous	840 lliures sous
Romanyà	30 lliures sous	27 lliures sous	75 lliures sous
Ridaura	150 lliures sous	135 lliures sous	375 lliures sous
La Escala, Empúrias, Sinclaus y las Corts	300 lliures sous	270 lliures sous	750 lliures sous
Rosas	100 lliures sous	90 lliures sous	120 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Garriga, Vallgornera y lo Puig	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
La casa y heretat de Sant Pau de la Calsada	5 lliures sous	4 lliures 10 sous	15 lliures 10 sous
Vall de Andorra	450 lliures sous		
Vall de Aran	700 lliures sous		
VEGARIA DE LLEYDA			
Lleyda	3.000 lliures sous	2.700 lliures sous	8.158 lliures 6 sous 9
Verdú	340 lliures sous	306 lliures sous	1.054 lliures sous
Arbeca	300 lliures sous	270 lliures sous	840 lliures sous
Borjas	420 lliures sous	378 lliures sous	1.176 lliures sous
Almenar	300 lliures sous	270 lliures sous	840 lliures sous
Cubells	230 lliures sous	207 lliures sous	350 lliures sous
Torres de Segre	200 lliures sous	180 lliures sous	560 lliures sous
Alós	210 lliures sous	189 lliures sous	460 lliures sous
	7.715 lliures sous	5.908 lliures 10 sous	17.177 lliures 5 sous 1

863r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Vilanova de Meyà y Vall de Ariet	250 lliures sous	225 lliures sous	622 lliures 4 sous 5
Aytona, Cerós, la Granja, Almatret y Samalcoreig	450 lliures sous	405 lliures sous	1.260 lliures sous
Granadella, Granyena, Pobla y Bovera	260 lliures sous	234 lliures sous	494 lliures sous
Alguayre, la Portella y Vilanova del Sagrià	280 lliures sous	252 lliures sous	784 lliures sous
Joaneda	180 lliures sous	162 lliures sous	396 lliures sous
Bimbodí	120 lliures sous	108 lliures sous	300 lliures sous
Castellserà	120 lliures sous	108 lliures sous	336 lliures sous
Menargues	130 lliures sous	117 lliures sous	266 lliures 13 sous 4
Tèrmens	140 lliures sous	126 lliures sous	392 lliures sous
Vilanova de la Barca	140 lliures sous	126 lliures sous	392 lliures sous
Bellví	170 lliures sous	153 lliures sous	272 lliures sous
Foliola	120 lliures sous	108 lliures sous	280 lliures sous
Camarasa	180 lliures sous	162 lliures sous	450 lliures sous
Santa Maria de Mayà	80 lliures sous	72 lliures sous	192 lliures sous
Santa Linya	80 lliures sous	72 lliures sous	204 lliures sous
Torragrosa	100 lliures sous	90 lliures sous	220 lliures sous
Baldomar	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Vellussell	80 lliures sous	72 lliures sous	181 lliures 6 sous 4
Sudanell	90 lliures sous	81 lliures sous	85 lliures sous
Alcarrà s	120 lliures sous	108 lliures sous	265 lliures 10 sous
Alfés	110 lliures sous	99 lliures sous	242 lliures sous
Figarola, Miramar y Pernafeta	70 lliures sous	63 lliures sous	91 lliures sous
Mongay	80 lliures sous	72 lliures sous	152 lliures sous
	3.210 lliures sous	3.069 lliures sous	8.027 lliures 14 sous 1

863v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Mayals	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Llardecans	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Corbins y casas de Corbins	140 lliures sous	126 lliures sous	296 lliures sous
Ivars de Urgell	90 lliures sous	81 lliures sous	170 lliures sous
Fulleda	65 lliures sous	58 lliures 10 sous	160 lliures 6 sous 8
Aspà	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	65 lliures 3 sous
La Palma	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Vinaxa	65 lliures sous	58 lliures 10 sous	182 lliures sous
Vallclara	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	92 lliures 13 sous 4
Torrabessas	50 lliures sous	45 lliures sous	115 lliures sous
Omellons	50 lliures sous	45 lliures sous	78 lliures 6 sous 8
Pobla de Cièrvoles	60 lliures sous	54 lliures sous	96 lliures sous
Sarroca	60 lliures sous	54 lliures sous	78 lliures sous
Canó	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Sosses	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Sunyer	40 lliures sous	36 lliures sous	88 lliures sous
Terrés	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Castelldans	70 lliures sous	63 lliures sous	175 lliures sous
Puigvert	70 lliures sous	63 lliures sous	155 lliures 11 sous
Puiggros	40 lliures sous	36 lliures sous	86 lliures sous
Cugul y Bessas	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	55 lliures sous
Joncosa	36 lliures sous	32 lliures 8 sous	102 lliures 8 sous
Albatàrrech	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	112 lliures 10 sous
Senant	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Torms y Soleràs	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	99 lliures sous
Artesa	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Montoliu	40 lliures sous	36 lliures sous	78 lliures 6 sous 8
	1.476 lliures sous	1.337 lliures 8 sous	3.295 lliures 5 sous 4

864r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Alcoletja	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	85 lliures 10 sous
Grananella	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Vilanova del Picat	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	
Torraferrera	40 lliures sous	36 lliures sous	124 lliures sous
Rosselló	50 lliures sous	45 lliures sous	110 lliures sous
Alfarràs	100 lliures sous	90 lliures sous	280 lliures sous
Fonllonga	40 lliures sous	36 lliures sous	53 lliures 6 sous 8
Figarola de Mayà	40 lliures sous	36 lliures sous	100 lliures sous
Llorens de Mongay	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Torra de Fluvià	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	38 lliures sous
Burcènit	20 lliures sous	18 lliures sous	32 lliures sous
Bellmunt	60 lliures sous	54 lliures sous	41 lliures sous
Bellcayre	60 lliures sous	54 lliures sous	96 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Boldú	36 lliures sous	32 lliures 8 sous	100 lliures 16 sous
Tornabous	50 lliures sous	45 lliures sous	63 lliures 6 sous 8
Benavent	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	102 lliures 13 sous 4
Belloch	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	63 lliures 19 sous 8
Alamús	20 lliures sous	18 lliures sous	26 lliures sous
Albajés	10 lliures sous	9 lliures sous	22 lliures sous
Garsola, Argentera y Clua	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Monblanquet	10 lliures sous	9 lliures sous	13 lliures sous
Camporrellets	10 lliures sous	9 lliures sous	28 lliures sous
Archs	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures sous
Andaní	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	33 lliures sous
Torraserona	2 lliures sous	1 lliures 16 sous	
	843 lliures sous	758 lliures 14 sous	1.722 lliures 12 sous 4

864v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
VEGARIA DE PUIGCERDÀ			
Puigcerdà y terra de Cerdanya	1.400 lliures sous	1.260 lliures sous	309 lliures 6 sous
La vila y batllia de Bellver	466 lliures sous	419 lliures 8 sous	1.135 lliures 4 sous
La terra del Baridà	580 lliures sous	522 lliures sous	1.316 lliures sous
Llivia	350 lliures sous	315 lliures sous	980 lliures sous
Quarter de Castellbò	600 lliures sous	540 lliures sous	1.436 lliures sous
Quarter de Organyà	280 lliures sous	252 lliures sous	754 lliures 15 sous 5
Quarter de Ciutat	280 lliures sous	252 lliures sous	783 lliures 19 sous 10
Llochs del Capítol de Urgell	540 lliures sous	486 lliures sous	1.350 lliures sous
Fígols	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	39 lliures 12 sous
Arcabell	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	78 lliures sous
Valldarcas	30 lliures sous	27 lliures sous	
Pla de Sentís	100 lliures sous	90 lliures sous	180 lliures sous 8
Asnurri	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	19 lliures 10 sous
Campmajor, Gramós y Conorbau	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	8 lliures 6 sous 8
Anserall, Mortes, Estaradell y Cortingas	50 lliures sous	45 lliures sous	125 lliures sous
Calvinyà	50 lliures sous	45 lliures sous	86 lliures 7 sous 4
Vilanova de Benat y Benat	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
La ciutat de la Seu de Urgell	600 lliures sous	540 lliures sous	1.527 lliures 10 sous
	5.469 lliures sous	4.922 lliures 2 sous	10.241 lliures 11 sous 11

865r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
SOTSVEGARIA DE PALLÀS			
Tremp	320 lliures sous	288 lliures sous	783 lliures sous
Rivert y sa baronia	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	33 lliures sous
Salàs, Santa Engràcia, Sensuy, Sant Joan, Vinya Prascal, Sant Cerní y Camallera	270 lliures sous	243 lliures sous	622 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Vilamitjana, Gallinés, Puig de l'Anell y Montasquiu	230 lliures sous	207 lliures sous	476 lliures 13 sous 4
Limiana, sant Cerní y Vall de sant Christòfol	320 lliures sous	288 lliures sous	694 lliures sous
Quart quarter de Castellbò	476 lliures sous	428 lliures 8 sous	1.062 lliures sous 7
Quint quarter de Castellbò	348 lliures sous	313 lliures 4 sous	864 lliures 16 sous
Vascomtat de Vilamur	110 lliures sous	99 lliures sous	235 lliures 18 sous 2
Baronia de Orcau	420 lliures sous	378 lliures sous	1.091 lliures 16 sous
Sant Salvador y Maria de Toló	249 lliures sous	225 lliures sous	551 lliures 15 sous 2
Isona, Covet, Biscarri	200 lliures sous	180 lliures sous	500 lliures sous
Abella, Boxols y Sant Romà	120 lliures sous	108 lliures sous	300 lliures sous
Aramunt	40 lliures sous	36 lliures sous	95 lliures 14 sous 4
Vilanova de Pesonada	30 lliures sous	27 lliures sous	75 lliures sous
Clavarol, Casas del Pont, Erinyà, Mentuy, Pobleta, Torallola y Serradell	150 lliures sous	135 lliures sous	361 lliures sous
	3.298 lliures sous	2.968 lliures 10 sous	7.746 lliures 13 sous 7

865v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Talarn	200 lliures sous	180 lliures sous	491 lliures 5 sous 4
Baronia de Ballera	160 lliures sous	144 lliures sous	496 lliures sous
Universitat del comtat de Eril	500 lliures sous	450 lliures sous	1.122 lliures 6 sous 8
Baronia de Claret	90 lliures sous	81 lliures sous	180 lliures sous
Valldàneo	600 lliures sous	540 lliures sous	1.800 lliures sous
Vall de Cardós	320 lliures sous	288 lliures sous	713 lliures sous
Abadiat de Gerri	260 lliures sous	224 lliures sous	628 lliures 14 sous
Batllia de Peremea	300 lliures sous	270 lliures sous	711 lliures 7 sous
Batllia de Sort	320 lliures sous	288 lliures sous	796 lliures sous
Pont de Suert y abadiat de Labaix	230 lliures sous	207 lliures sous	644 lliures sous
Vall de Barravès	220 lliures sous	198 lliures sous	611 lliures 13 sous 8
Mitg quarter de Llavorsí	150 lliures sous	135 lliures sous	313 lliures sous
Guàrdia y Cellés	130 lliures sous	117 lliures sous	237 lliures sous
Estach, Arcalís, Escós y Moncuny	80 lliures sous	72 lliures sous	200 lliures sous
Carrega, Escàs, Sorra y Rudés	90 lliures sous	81 lliures sous	224 lliures sous
Terme de Mur	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Palau	130 lliures sous	117 lliures sous	325 lliures sous
Malmercat, Glorieta y Montasclaro	30 lliures sous	27 lliures sous	10 lliures sous
Eroles y Sant Adrià	40 lliures sous	36 lliures sous	76 lliures sous
Castellnou y Estorm	20 lliures sous	18 lliures sous	49 lliures 10 sous
Aulàs y Torratamusia	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	19 lliures 10 sous
Esplugafreda	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	15 lliures sous
	3.905 lliures sous	3.504 lliures sous	9.719 lliures 7 sous 1

866r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Espils	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	25 lliures 4 sous
Orrit	6 lliures sous	5 lliures 4 sous	15 lliures 10 sous
Castisent	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	38 lliures sous
Sapeyra	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	77 lliures sous
Maul	10 lliures sous	9 lliures sous	31 lliures sous
Escarlà	10 lliures sous	9 lliures sous	27 lliures 15 sous
Castellet, Espuga de la Serra y Torrogó	20 lliures sous	18 lliures sous	62 lliures sous
Puigvert y Castelló	9 lliures sous	8 lliures sous	19 lliures 16 sous
Llastarre y Castarner	20 lliures sous	18 lliures sous	64 lliures sous
Sant Romà	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	28 lliures sous
Sant Esteve de la Sarga	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	15 lliures sous
Tendruy	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	22 lliures 18 sous
Tercuy	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	8 lliures 1 sous
Moró y Alsina	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Puigcercós	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Claramunt	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	34 lliures 4 sous
La Pobla	140 lliures sous	126 lliures sous	369 lliures 9 sous 8
Ortoneda y Erdasebina	20 lliures sous	18 lliures sous	54 lliures sous
Sarahins y Iran	20 lliures sous	18 lliures sous	53 lliures 10 sous
Alsamora	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	47 lliures 16 sous 8
Castellà	11 lliures sous	9 lliures 18 sous	
Benjure	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	25 lliures 11 sous
Torramargós	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	16 lliures 16 sous
Gramanet	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	19 lliures 16 sous
Perecals	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	3 lliures sous
	485 lliures sous	436 lliures 16 sous	1.194 lliures 17 sous 4

866v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
VEGARIA DE CERVERA			
Cervera	1.100 lliures sous	990 lliures sous	2.750 lliures sous
Copons	80 lliures sous	72 lliures sous	176 lliures sous
Monmàneu	70 lliures sous	63 lliures sous	154 lliures sous
Prenyanosa	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Tarroja	80 lliures sous	72 lliures sous	152 lliures sous
Granyena	140 lliures sous	126 lliures sous	233 lliures 6 sous 8
Alujas Altas y Baixas	60 lliures sous	54 lliures sous	123 lliures sous
Castellnou de las Alujas	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	89 lliures sous
Curullada	30 lliures sous	27 lliures sous	75 lliures sous
Fonolleras	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Tordera	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	34 lliures 4 sous
Guspí	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	55 lliures sous
Ferran	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	39 lliures 12 sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Llor	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	77 lliures sous
Far	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	33 lliures sous
Santa Fe	35 lliures sous	31 lliures 10 sous	11 lliures 13 sous 4
Manressana	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	120 lliures 19 sous
Vergós y Estor	20 lliures sous	18 lliures sous	25 lliures 6 sous 8
Sant Guim de la Plana	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	33 lliures 15 sous
Monfalcó Morellat	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	33 lliures 12 sous
Viver	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	33 lliures 12 sous
Portell	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
La Móra	10 lliures sous	9 lliures sous	28 lliures sous
Ardévol	90 lliures sous	81 lliures sous	255 lliures sous
Pinós y Cuyne	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	112 lliures 10 sous
Vallferrosa	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	151 lliures sous
	2.205 lliures sous	1.984 lliures 10 sous	5.104 lliures 10 sous 8

867r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Torà	200 lliures sous	180 lliures sous	440 lliures sous
La Guda de Torà	30 lliures sous	27 lliures sous	39 lliures sous
Lloberola	50 lliures sous	45 lliures sous	110 lliures sous
Olius	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Clariana y la Goda	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	112 lliures 10 sous
Ivorra	140 lliures sous	126 lliures sous	288 lliures 13 sous 4
Castellbell	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	126 lliures sous
Odèn	10 lliures sous	9 lliures sous	28 lliures sous
Cambrils	10 lliures sous	9 lliures sous	28 lliures sous
Monpol	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Torrents	24 lliures sous	21 lliures 12 sous	67 lliures 4 sous
Canalda	10 lliures sous	9 lliures sous	27 lliures 13 sous 4
Isanta y Vilanova	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	9 lliures 12 sous
Sauró y Pampa	20 lliures sous	18 lliures sous	56 lliures sous
Biosca, Massoteras y Taltahull y Palou de Guissona	156 lliures sous	148 lliures 10 sous	342 lliures 10 sous
Ladús	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Llobera	60 lliures sous	54 lliures sous	150 lliures sous
Riner	160 lliures sous	144 lliures sous	345 lliures 6 sous 8
Ortoneda y casa de Travé	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	33 lliures 10 sous
Joval	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Fontanet	20 lliures sous	18 lliures sous	55 lliures 10 sous
Claret, Cellés y Figarola	50 lliures sous	45 lliures sous	95 lliures sous
Sant Ferri y la Llanera	70 lliures sous	63 lliures sous	112 lliures sous
Pinell	30 lliures sous	27 lliures sous	93 lliures sous
	1.275 lliures sous	1.147 lliures 10 sous	2.881 lliures 9 sous 4

867v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Madrona	55 lliures sous	49 lliures 10 sous	154 lliures sous
Besora, Navés, Sant Feliu de Lluellas, Linya, Valldora, Pagarolas y Vilandeney	120 lliures sous	108 lliures sous	289 lliures 9 sous 4
Clarà	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	50 lliures 8 sous
Miravet y Sant Climent	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	16 lliures 15 sous
Castellar de Ribera, Salada	20 lliures sous	18 lliures sous	50 lliures sous
Terrasola	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	28 lliures 10 sous
Timoneda	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	22 lliures 10 sous
La Llena	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	33 lliures 12 sous
Ogen y la Salça	27 lliures sous	24 lliures 6 sous	78 lliures 10 sous
Cardona	600 lliures sous	540 lliures sous	1.460 lliures sous
Sint y Capolat	50 lliures sous	45 lliures sous	140 lliures sous
Correa	20 lliures sous	18 lliures sous	50 lliures sous
Saló, Matamargó y Mayà	40 lliures sous	36 lliures sous	100 lliures sous
Veynat de Cardona	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Pujol de Planàs	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	46 lliures 10 sous
Batllia de Sant Llorens de Morull	320 lliures sous	288 lliures sous	896 lliures sous
Comtat de Santa Coloma de Queralt	400 lliures sous	360 lliures sous	820 lliures 8 sous 4
Sant Gallart y Figarola	20 lliures sous	18 lliures sous	38 lliures sous
Sant Antolí, Rubinat, Pallerols, Timó, Vilanova y Hostalets	130 lliures sous	117 lliures sous	358 lliures 1 sous 10
Estaràs	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	10 lliures sous
	1.971 lliures sous	1.773 lliures 18 sous	4.838 lliures 14 sous 6

868r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Santa Maria de Gaver	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	22 lliures 10 sous
Sant Pere dels Arquells	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	23 lliures 10 sous
Cavestany	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	9 lliures 14 sous
Llindas	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	16 lliures sous
Vilagrasseta	30 lliures sous	27 lliures sous	65 lliures sous
Gramuntell	30 lliures sous	27 lliures sous	63 lliures 12 sous
Talavera	50 lliures sous	45 lliures sous	108 lliures 6 sous 8
Monlleó y Pomar	27 lliures sous	24 lliures 6 sous	75 lliures 6 sous
Briansó	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	21 lliures 10 sous
Montoliu	27 lliures sous	24 lliures sous	50 lliures 6 sous 2
Sivit y Pavia	36 lliures sous	32 lliures 8 sous	110 lliures 12 sous
Albió	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures 5 sous
Cisquella y Mas de Nuix	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	14 lliures 2 sous
Tallada	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	34 lliures sous
Mirambell	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	70 lliures sous
Cunill	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Pujalt	60 lliures sous	54 lliures sous	40 lliures sous
Sant Domi, Amorós y Monfal	20 lliures sous	18 lliures sous	64 lliures 10 sous
Sant Pere Desvim	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	33 lliures sous
Prades y Molsosa	50 lliures sous	45 lliures sous	122 lliures 6 sous 8
Calaf	460 lliures sous	414 lliures sous	1.045 lliures sous
Calonge y Amfesta	90 lliures sous	81 lliures sous	241 lliures sous
Frexanet	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	99 lliures sous
Sant Guim de la Rabassa y Palamós	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	106 lliures 10 sous
Argensola	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	126 lliures sous
	1.189 lliures sous	1.069 lliures 16 sous	2.690 lliures 6 sous

868v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Carbesí	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	50 lliures 8 sous
Bellmunt y Rocamora	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Porcarissas, Albarells y Santa Maria del Camí	40 lliures sous	36 lliures sous	100 lliures sous
Jorba	100 lliures sous	90 lliures sous	220 lliures sous
Sedó y Riber	80 lliures sous	72 lliures sous	63 lliures sous
Guissona	420 lliures sous	378 lliures sous	1.081 lliures sous
Guarda Sirenas	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	11 lliures 8 sous
Torrafeta	40 lliures sous	36 lliures sous	112 lliures sous
Bellvey	45 lliures sous	40 lliures 10 sous	81 lliures 7 sous
Moncortés	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	41 lliures 10 sous
Canós	20 lliures sous	18 lliures sous	50 lliures sous
Cardosa	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	35 lliures 6 sous 8
Artesa y Segre	90 lliures sous	81 lliures sous	225 lliures sous
Aranyó	12 lliures sous	10 lliures 10 sous	33 lliures sous
Riu de Ovelles	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	23 lliures 10 sous
Sanahuja	250 lliures sous	225 lliures sous	475 lliures sous
Salvanera y Granolls	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	62 lliures sous
Palou de Sanahuja	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	12 lliures sous
Comabella	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	22 lliures sous
Malgrat	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	25 lliures 4 sous
Guardiaelada	50 lliures sous	45 lliures sous	63 lliures 6 sous 8
Perecamps y Torre de Nargó	20 lliures sous	18 lliures sous	44 lliures sous
Sorba, Codonyet y Gargalla	50 lliures sous	45 lliures sous	152 lliures 12 sous
Castellfolit de Ribagorssa	140 lliures sous	126 lliures sous	350 lliures sous
	1.520 lliures sous	1.367 lliures 14 sous	3.418 lliures 2 sous 4

869r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Briefret	25 lliures sous	22 lliures 10 sous	47 lliures 10 sous
Palou de Torà	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	
Perlas	10 lliures sous	9 lliures sous	22 lliures sous
Castelló y Busa	60 lliures sous	54 lliures sous	60 lliures sous
Anglasola	340 lliures sous	306 lliures sous	821 lliures 10 sous
Castell de Santa Maria	12 lliures sous	10 lliures 16 sous	22 lliures 16 sous
Rabassa y Montpalau	30 lliures sous	27 lliures sous	84 lliures sous
Castellnou de Santa Maria	10 lliures sous	9 lliures sous	10 lliures sous
Sellent	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	16 lliures 16 sous
Monfar	9 lliures sous	8 lliures 2 sous	27 lliures 18 sous
Malacara	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	15 lliures sous
Vilanova de l'Aguda	70 lliures sous	63 lliures sous	196 lliures sous
Altarriba	10 lliures sous	9 lliures sous	
Ostalets	19 lliures 13 sous 10	17 lliures 14 sous 6	

SOTSVEGARIA DE PRATS DEL REY

Prats del Rey	260 lliures sous	234 lliures sous	493 lliures 19 sous 4
Vallmanya	30 lliures sous	27 lliures sous	66 lliures sous
Sant Pere y Salvinera, Boxadós y la Fortesa	60 lliures sous	54 lliures sous	168 lliures sous
Segur, Sant Martí Sesgayoles, Vesiana, Miralles, Guardiapelosa, Durbant y Vilamajor	220 lliures sous	180 lliures sous	317 lliures 10 sous
Alinya	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	5 lliures sous
Solsona	800 lliures sous	720 lliures sous	1.630 lliures sous
Durbant	5 lliures sous	4 lliures 10 sous	9 lliures 10 sous
	2.015 lliures 13 sous 10	1.794 lliures 2 sous 6	4.012 lliures 9 sous 4

869r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Vilamajor	15 lliures sous	13 lliures 10 sous	28 lliures 10 sous
Quadra de Viura	2 lliures 2 sous	2 lliures 2 sous	5 lliures 12 sous
Benviure	18 lliures sous	16 lliures 4 sous	50 lliures 8 sous
Quadra de Llor	6 lliures sous	5 lliures 8 sous	
Quadra de Funollar	2 lliures sous	1 lliures 16 sous	
Quadra de Pinós	6 lliures sous	5 lliures 14 sous	10 lliures sous
Mas de Xalamera	13 lliures sous	13 lliures 10 sous	27 lliures sous
Mas d'en Toscas	2 lliures sous	lliures sous	12lliures sous
General de Cattelunya	20.000 lliures sous	20.000 lliures sous	66.666 lliures 13 sous 4
Bonastre	68 lliures 6 sous 9	61 lliures 10 sous 3	149 lliures 17 sous 10
Albinyana	68 lliures 6 sous 9	61 lliures 10 sous 3	149 lliures 17 sous 10
Santa Oliva	68 lliures 6 sous 9	61 lliures 10 sous 3	150 lliures 7 sous 1
	20.269 lliures 2 sous 3	20.242 lliures 14 sous 9	67.250 lliures 6 sous 1

Sumari general de las contraescritas pàgines:

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Primera pàgina	32.186 lliures sous	28.967 lliures 4 sous	107.048 lliures 12 sous
2 ^a	5.227 lliures sous	4.674 lliures 16 sous	12.844 lliures 18 sous 1
3 ^a	4.945 lliures sous	4.450 lliures 10 sous	13.144 lliures 7 sous 4
4 ^a	4.187 lliures sous	3.858 lliures 18 sous	9.988 lliures 2 sous
5 ^a	3.100 lliures 10 sous	2.788 lliures 14 sous	8.355 lliures 3 sous 4
6 ^a	3.795 lliures sous	3.375 lliures 10 sous	9.617 lliures 13 sous 4
7 ^a	3.398 lliures sous	3.058 lliures 4 sous	8.841 lliures 16 sous 4
8 ^a	4.200 lliures sous	3.793 lliures sous	11.916 lliures 11 sous
9 ^a	9.573 lliures sous	8.616 lliures 2 sous 9	24.239 lliures 14 sous 1
	70.611 lliures 10 sous	63.581 lliures 18 sous 9	205.996 lliures 17 sous 6

870r//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Suma la contrapàgina	70.611 lliures 10 sous	63.581 lliures 18 sous 9	205.996 lliures 17 sous 6
10 ^a	4.644 lliures 5 sous	4.179 lliures 6 sous 6	13.056 lliures 5 sous 2
11 ^a	6.030 lliures sous	5.397 lliures 10 sous	16.366 lliures 10 sous 1
12 ^a	11.401 lliures 13 sous	10.261 lliures 9 sous 9	29.947 lliures 3 sous 8
13 ^a	3.753 lliures 7 sous	3.378 lliures sous	9.787 lliures 8 sous
14 ^a	6.077 lliures sous	5.469 lliures 6 sous	14.749 lliures 6 sous 2
15 ^a	7.280 lliures sous	6.522 lliures sous	17.257 lliures 13 sous 4
16 ^a	6.622 lliures sous	5.834 lliures 6 sous	16.014 lliures 2 sous 8
17 ^a	5.060 lliures sous	4.554 lliures sous	12.595 lliures 6 sous 8
18 ^a	4.045 lliures sous	3.640 lliures 10 sous	10.167 lliures sous 2
19 ^a	2.231 lliures 15 sous 3	2.872 lliures 14 sous 1	7.663 lliures 1 sou 11
20 ^a	3.580 lliures sous	3.182 lliures sous	9.071 lliures 6 sous 8
21 ^a	1.869 lliures sous	1.681 lliures 4 sous	4.765 lliures 18 sous 4
22 ^a	3.495 lliures sous	3.145 lliures 10 sous	8.624 lliures 1 sou 8
23 ^a	2.048 lliures sous	1.840 lliures 10 sous	4.595 lliures 5 sous 5
24 ^a	1.169 lliures sous	1.043 lliures 2 sous	2.580 lliures 15 sous 4
25 ^a	1.713 lliures sous	1.541 lliures 14 sous	3.611 lliures 18 sous 4
26 ^a	3.674 lliures sous	3.291 lliures 12 sous	8.859 lliures 2 sous 6
27 ^a	2.724 lliures sous	2.331 lliures 12 sous	6.929 lliures sous 8
28 ^a	6.795 lliures sous	6.133 lliures 10 sous	16.048 lliures sous 10
29 ^a	4.045 lliures sous	3.730 lliures 10 sous	10.283 lliures 9 sous 9
30 ^a	3.215 lliures sous	2.839 lliures 10 sous	7.702 lliures 15 sous
31 ^a	2.905 lliures sous	2.614 lliures 10 sous	6.813 lliures 10 sous 10
32 ^a	7.715 lliures sous	5.908 lliures 10 sous	17.177 lliures 5 sous 1
33 ^a	3.210 lliures sous	3.069 lliures sous	8.027 lliures 14 sous 1
34 ^a	1.476 lliures sous	1.337 lliures 8 sous	3.295 lliures 5 sous 4
35 ^a	843 lliures sous	758 lliures 14 sous	1.722 lliures 12 sous 4
	179.232 lliures 10 sous 3	160.139 lliures 17 sous 1	473.708 lliures 17 sous 6

871v//

	Primera taxa	Segona taxa	Han pagat
Suma de la contrapàgina	179.232 lliures 10 sous 3	160.139 lliures 17 sous 1	473.708 lliures 17 sous 6
36 ^a	5.469 lliures sous	4.922 lliures 2 sous	10.241 lliures 11 sous 11
37 ^a	3.298 lliures sous	2.968 lliures 10 sous	7.746 lliures 13 sous 7
38 ^a	3.905 lliures sous	3.504 lliures 10 sous	9.719 lliures 7 sous 1
39 ^a	485 lliures sous	436 lliures 16 sous	1.194 lliures 17 sous 4
40 ^a	2.205 lliures sous	1.984 lliures 10 sous	5.104 lliures 10 sous 8
41 ^a	1.275 lliures sous	1.147 lliures 10 sous	2.881 lliures 9 sous 4
42 ^a	1.971 lliures sous	1.773 lliures 18 sous	4.838 lliures 14 sous 6
43 ^a	1.189 lliures sous	1.069 lliures 16 sous	2.690 lliures sous 6
44 ^a	1.520 lliures sous	1.367 lliures 14 sous	3.418 lliures 2 sous 6
45 ^a	2.015 lliures 13 sous 10	1.794 lliures 2 sous 6	4.012 lliures 9 sous 4
46 ^a	20.269 lliures 2 sous 3	20.242 lliures 14 sous 9	67.250 lliures 6 sous 1
	222.834 lliures 6 sous 4	201.352 lliures sous 4	592.807 lliures sous 4

Don Jacinto Sagrera y Xifré, balanser. Don Pau Dalmasses y Ros, balanser.

Fra Fèlix de Pinyana, abat de Sant Pere de Rodas, balanser. Vicent Gomis, canonge de Tortosa, balanser. Don Francisco de Puig, canonge de Gerona, altre dels balansers.

Francisco Fargues, síndich de Manresa, balanser. Domingo Font, síndich de la vila de Caldas de Monbuy, balanser. Gerònim Parri, notari, síndich de Pals, balanser.

E lo dit bras militar ha resultat ésser dit balans insertat en lo present procés familiar perquè de aquell conste sempre que convinga.

Dicto die, hora tertia iam pul//871v//sata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit dominus Emanuel Meca et Berardo, Cervarie populatus.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 183, contenint que se anomene en coronista de est Principat a don Pau Ignasi Dalmases y Ros, sens salari emperò ni remuneració alguna.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resultat *placet, cum addicione* que ab ell se done facultat a l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors per a què, vacant lo puesto de coronista per mort de dit don Pau Ignasi Dalmases y Ros, pугan dits senyors diputats, ab vot y parer de una novena extreta en sort dels tres estaments de las bolsas de diputats y ohidors, donar y conferir dit títol de coronista en la mateixa conformitat que la present Cort lo dóna a dit don Pau

Ignasi Dalmasas y Ros, tantas quantas vegades vacarà fins a la conclusió de las presents Corts.

Capítol de Cort número 184

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 184, contenint que los llibres, cartes y papers de mercaderias per los llochtinents generals de sa magestat, oficials reals ni altres personas, ab qualsevol motiu sinó sols manar que los denunciem y tingan patents en sas casas sempre que los voldran veurer dits llochtinents, oficials y altres personas.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Altra de número 184

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 62, que los soldats y gent de guerra degan estar aquartelats en los castells, presidis o quartels de sa magestat, decretat per lo present bras als dos del corrent, per discrepar las decretacions dels altres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt estar y perseverar en sa decretació de dos del corrent.

Ítem, se és llegit y donat per proposició la relació en escrits feta per los advocats dels tres il·lustríssims estaments, en virtut de commissió a ells donada per part de aquells, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent vostra senyoria il·lustríssima, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

Capítol de Cort de número 98 y altres decretats

872r¹⁶⁵³// Il·lustríssim senyor.

Havent vostra senyoria il·lustríssima, ab deliberació presa lo die 22 de febrer, 1706, deliberat que als advocats dels tres il·lustríssims estaments se'ls entregassen la Constitució de número 34 y los capítols de Cort de números 8, 53, 98 y 100, ab sas decretacions y dos papers de reparos adjunts, per a què, en vista del contingut en dita constitució y capítols de Cort y sas decretacions y papers de reparos, fessen relació en escrits als tres il·lustríssims braços de son sentir, en orde al que compendrian ésser del major servey de sa magestat (que Déu guardi), millor administració de la justícia y utilitat pública del present Principat, per a què, en sa intel·ligència, poguessen dits brassos passar a resoldrer ab tot acert. Y havent los advocats dels dits tres brassos vist y mirat dita constitució y capítols de Cort ab sas decretacions y papers de reparos, inseguint lo deliberat per vostra senyoria il·lustríssima, fan a vostra senyoria il·lustríssima la relació següent:

En quant a la Constitució de número 34 y paper de reparos adjunt, segons apar de aquells, concordan en què lo jutge o relador haja y dega ab la mateixa sentència liquidar lo que estarà líquit y no reservar-o al decret de execució o altra liquidació, com axí se troba disposat en la Constitució «Més, estatuhim», 3, títol «De liquidació de sentències»; en lo que discordan és si, en lo cas que lo jutge o relador reservarà la liquidació, haja de tenir terça de salari *ultra* de las tres terças que ha exigit ab la sentència o si dit jutge

1653. Document relligat entre els folis 871v i 874r.

o relador deu reservar una terça del salari de la sentència per la liquidació reservada; y encara que ab la Constitució «Per quant», 23, títol «De salaris de sentències» (que és la que se allega ab dit paper de reparos), //872v// se tròbia disposat que en cas se resèrvie liquidació hajan una terça de salari *ultra* de las tres terças, emperò ab lo Capítol «Ítem, plàcia», 66, de las Corts de 1599, se troba disposat que los doctors del Real Concell, après que hauran votat y declarat una causa, hajan de reservar per partir una terça de l'íntegro salari de la sentència per la expedició dels executorials y casos de liquidació, si ja la part que hauria obtingut no estava dos mesos a demanar la execució de la tal sentència o provisió de liquidació; lo qual capítol de Cort, com a posterior a dita constitució «Per quant», 23, la ha derogada y se corrobora lo disposat ab dit capítol «Ítem, plàcia», 66, de ditas Corts de 1599, no sols ab la dita constitució «Més, estatumim», 3, títol «De liquidació de sentències», ab la qual se troba estatumit que no-s puga reservar liquidació del que ja estarà líquit ab la mateixa sentència y si se fes lo contrari no-s pogués rèbrer lo salari de la dita sentència fins fos feta la de la liquidació, de la qual no-s pogués haver salari algú, sinó també ab las constitucions «Més avant, estatumim», 14, títol «De salari de sentències», en la qual se troba disposat que no puga excedir lo salari de una causa més de 75 lliures, sous; la qual fou confirmada ab lo Capítol 2 de las Corts de 1599 y extesa a tots los tribunals del present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya, ara fossen tribunals reals o de barons, tant ecclesiàstichs com seculars o dels cònsols de la Llotja del Mar o qualsevols altres, no obstant qualsevol consuetut en contrari, de ahont apar que la dita constitució de número 34 és conforme a las antigüas constitucions y, per ço, justa.

En quant al Capítol de Cort de número 8 y paper de reparos adjunct, ab altre paper en forma de constitució, apar que //873r// los dits reparos procehexan y que lo paper en forma de constitució és més proporcionat y convenient a la pública utilitat.

Sobre lo Capítol de Cort de número 53, encara que se ha servit sa magestat en lo *placet* remètrer lo quint de las impositions cobradas fins lo die de vuy, emperò, atès que las demás impositions que han rebut las universitats se són erogadas y esperan en avant erogar-se en servey de sa magestat, podria vostra senyoria il·lustríssima suplicar a sa magestat se servís fer lo *placet* en la forma que-s demana al menos fins a la conclusió de las primeras Corts.

En quant al Capítol 82, se ha copiat *verbo ad verbum* lo Capítol 17 de las Corts de 1599, que és la Constitució «Com», número 9, títol «De treves convencionals», y las decretacions de dit capítol 17 y la de sa magestat (que Déu guardi) en dit capítol 82 se differencian en què lo sereníssim senyor Felip segon decretà que las treves se firmasen tant solament per los parents y affines fins al segon grau *inclusive*, y en lo restant contengut en dit capítol se fasse lo acostumat, llevats tots abusos. Y sa magestat sols decreta que sie observat lo Capítol 12 de las Corts de 1537, revocats tots abusos. Y com en dit capítol 12 de ditas Corts de 1537 no se parla cosa alguna fins a quin grau los parents han de firmar las treves, decretant solament sa magestat en dit capítol 82 que sie observat lo Capítol 12, Corts de 1537, apar quedaria revocat lo disposat en dita constitució 9, la observansa de la qual volia renovar vostra senyoria il·lustríssima, si bé sa magestat ab sa decretació concedeix altre cosa favorable, ço és, que en un mateix lloch y die no-s puga cobrar més que una dieta, y mana que en¹⁶⁵⁴ las commissions que-s donaran als aguasils o commissaris se'ls advertesca que no excedescan lo thenor de la commissió baix las penas arbitràrias al Real Consell //873v// Criminal; y així apar, *salvo semper*, que dit capítol 82 se ha de formar de nou ab especial menció de dita constitució 9 o se ha de dexar com estava disposat en dita constitució 9 sens fer nova petició.

1654. en, *interlineat*.

Respecte al Capítol de Cort de número 98, apar que la decretació que sa magestat se ha dignat fer a aquella és molt conforme a la utilitat pública, en concideració que de altra manera los delictes podrian quedar impunits.

Y finalment, en quant al Capítol de Cort de número 100, atès que sa magestat ab la decretació no sols ha concedit lo que-s demanava en quant a la jurisdicció contenciosa, sí també la voluntària, la qual no anava compresa, ab lo tenor del capítol és digna de perpètua gratitut.

Esta és la relació que los advocats fan a vostra senyoria il·lustríssima de son sentir, dexant lo demés a la acertada censura de vostra senyoria il·lustríssima.

874v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita relació y la dita deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, delibera¹⁶⁵⁵ conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras real, a saber és, que en quant als capítols de Cort de número 98 y 100 se estiga a las reals decretacions en ells continuades per part de sa magestat; y que axí mateix se estiga a la real decretació del Capítol de Cort de número 53, atès és estat decretat conforma en las Corts de 1599; que lo de número 8 sie arrimat y en son lloch subrogada la constitució que ha vingut en ell inclusa, manada disposar per sa magestat; que lo de número 82 se dispose novament en la forma que aconsellan los advocats ab dita sa relació. En quant emperò a la Constitució de número 34, delibera lo present estament que se previnga en ella que, en lo cas se reserve liquidació per lo decret de execució, no dega reservar-se tersa del salari de la sentència, en atenció que la terça ya competeix al jutge per la sola provisió del decret de execució, y axí, per la liquidació no cobra salari, però se poria prevenir que si en lo decret de execució y liquidació no y haurà contradicció, atès no-s cobra salari per lo decret de execució, tampoch se cobre de la liquidació, y que per part dels il·lustríssims braços se fasse una humil y rendida representació a sa magestat, //875r// expressant en ella los motius asisteixen a la present Cort per a suplicar de nou a sa magestat sie de son real servey decretar ab son real *placet* dita constitució de número 34 que en lo modo sobre dit ha de formar-se; y Capítol de Cort número 82, en la forma que novament se disposarà; cometent la formació de dita representació als dits advocats dels tres il·lustríssims estaments, ab report a aquells. Y esta deliberació, feta per via de pensament, ésser participada per medi del promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Capítol de Cort de número 168

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de la Observansa de número 168, dispost per part del present estament y remirat junt ab los altres capítols del mateix número, format lo un per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, lo altre per lo il·lustríssim bras real, per las personas a qui fonch comès a tres del corrent, las

1655. A continuació, lo present estament militar, *ratllat*.

quals han reportat dit capítol ab un paper contenint differents postil·las nombra-
das ab sos números, que corresponen als continuats al marge del mateix capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* dit capítol format per lo present bras, ab las postil·las y advertèncias mencionades en lo paper llegit format per las personas a qui fonch comès, ajustant que si alguna de las parts, per justificació de sa pretenció, ministrarà testimonis que sien ecclesiàstichs, militars o gaudints, si quant estos //875v// se conferiran en lo tribunal per a depositar serà junt lo tribunal per altres fins y effectes, dega lo actuari de la causa rèbrer lo ditxo de estos testimonis dins lo mateix tribunal; altrament hage de¹⁶⁵⁶ anar dit actuari a rèbrer la deposició en llurs casas de dits testimonis ecclesiàstichs, militars o gaudints; los altres emperò testimonis hage de rèbrer dit actuari dins la sala del mateix tribunal y no altrament.

Número 169

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de la Observansa de número 169, junt ab altre del mateix número disposat per lo il·lustríssim bras real, lo qual fonch disposat per lo present bras, y la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de dos del corrent, contenint *placet* lo capítol format per lo present bras militar, ab què en la fi de aquell se anyadesca la clàusula següent: «Revocant la Constitució “Poch valdria, etc.” y altres, títol “De observar constitucions”, en quant contràries sien al present capítol y demés disposat en la present Cort, quedant en tot lo demés en sa forsa y valor».

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohits dits capítols de Cort de número 169 y decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, continuada en lo disposat per lo present bras militar, ha resolt *placet modo quo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

1656. A continuació, donar, ratllat.

876r//

***Die martis, IX mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Pedro Ribes, Boxadors y Vallgornera.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Francisco de Verthamon.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

Francisco¹⁶⁵⁷ Puigdesàlit y Sayz.

Ramon de Torme y Salvador.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Ramon Rodolat.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

Anton de Llansa y de Rocada.

Don Joseph Terré y Marquet.

Diego de Vila y de Peyret.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

876v// Juan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Don Francisco Graell y Brossa.

Don Anton Eril.

Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càrcer.

Don Agustí Esquerrer y Raset.

Francisco de Sala y Prats.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Don Gaspar Berart y Cortiada.

Don Jacinto Segrera y Xifrè.

Lo senyor comte de Solterra.

Don Ramon Cellers.

Don Pedro de Vadell y Besturs.

Don Francisco Amigant y Olzina.

---

¹⁶⁵⁷. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Domingo Rovira.
 Ramon de Carreras.
 877r// Don Galceran de Villalba.
 Don Ignasi de Miquel.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Francisco Cortada.
 Francisco de Solà y Sors.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Basili de Planisolas.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Gerònim de Magarola.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Don Joseph Gible.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Don Juan Batista Cortada y Junquer.
 Don Hugo de Sant Juan y Planella.
 Anton de Albertí.
 Don Anton Armengol.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Balthezar de Llunes.

Als quals axí convocats se'ls ha llegit y donat per proposició una súplica presentada per don Joseph Ferran y altres tinentes del¹⁶⁵⁸ regiment de la Generalitat, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo die 27 de dezembre, etc. *Inseratur supplicacio usque ad finem et postea dices:*

1658. A continuació, a Generalitat p, ratllat.

Súplica dels oficials y soldats del regiment

878r¹⁶⁵⁹// Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

Lo die 27 de desembre proppassat se serví vostra senyoria il·lustríssima deliberar que, en armar y vestir los oficials y soldats del regiment de 500 hòmens ab què ha deliberat servir a sa magestat (Déu lo guarde), se observàs y practicàs lo mateix arrenclament que sa magestat observa y practica en las tropas de son real exèrcit en aquest Principat, en las quals y en los regiments de infanteria se dóna a quiscun tinent de cada companyia divuyt pessas de vuyt per mesada, y a més de estas armas y vestit, sens que de ditas dos cosas se'ls fasse ninguna detracció ni disminució per mesada ni altrament de las referidas divuyt pessas de vuyt; lo que a més de ésser públich, pot vostra senyoria il·lustríssima manar-se informar. E com havent aparegut a vostra senyoria il·lustríssima disminuir a divuyt pessas de vuyt lo sou dels tinents de son regiment, se'ls carrega y fa pagar lo vestit y armas, las quals cosas la present ciutat, si bé no las dóna francas als tinents de son regiment, emperò los dóna vint pessas de vuyt per mesada, de las quals precisament necessitan los del regiment de vostra senyoria il·lustríssima, que no deuen tractar-se ab menos lustre //878v// que los de dita ciutat. Per tant y altrament, don Joseph Ferran, don Lluis Sans, Joan de Montserrat, donsell; Ermanger Salvat y Conangla, burgès de Perpinyà; Anthon Minguella y de Llunell, Pere Toralla y Lluis Condor, tinents del regiment de vostra senyoria il·lustríssima, suplican sia servit afavorir-los manant que des del die 15 de novembre proppassat, en què·ls comensa ha córrer lo sou, fins al die present y en avant se'ls pague aquell o bé donant-se'ls vint pessas de vuyt cada mes, de las quals pagaran los suplicants armas y vestits, o bé que des del mateix temps corre a càrrech de vostra senyoria il·lustríssima la satisfacció de dites cosas, quedant-los les divuyt pessas de vuyt íntegras. Y ho rebran a mercè. *Officium. etc. Altissimus, etc.* Minguella y de Llunell.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die sis del corrent.

E lo dit bras militar, ohidas dita súplica y deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per aquell, contenint que los suplicants acudan a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors per a què executen puntualment tot lo deliberat uniformament per los tres il·lustríssims braços en orde al dit regiment de la Generalitat. Y que la present, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor de est bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a sis del corrent, sobre la súplica presentada per los elets de la concòrdia firmada entre la Generalitat y sos acreadors censalistas.

E¹⁶⁶⁰ lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita deliberació, ha resolt conformar-se, com se conforma, ab aquella, contenint que sie dita súplica comesa als advocats dels tres il·lustríssims estaments a fi de que premediten y discorren sobre son contengut y de son sentir relació fassen en escrits a aquells

1659. Document relligat entre els folis 877v i 879r.

1660. *al marge esquerre*, Deliberació en orde a la súplica dels soldats del regiment.

respective, per a què, en sa //879r// intel·ligència, se puga resòdrer lo de major acert, commutant en esta forma la deliberació presa en lo present bras, a sis del corrent, ab la qual cometé lo contengut en dita súplica als advocats del present estament. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Se llegiren las decretacions

En aquest dia, foren reportadas al present bras las constitucions, capítols de Cort y del Redrés, ab las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se ha servit fer y són continuades al peu de aquells y aquellas, las quals a set del corrent retornaren los tractadors de sa magestat y entregaren als¹⁶⁶¹ commissaris dels tres il·lustríssims estaments; y concistexen en 12 constitucions, deu capítols de Cort y deu del Redrés; y alguns capítols de Cort y constitucions sens decretar, junt ab un paper de reparos. Las quals decretacions posades en ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrés foren llegidas en lo present bras y són notades com se segueix:

Constitucions

Número 66. En la de número 66, que conté la lloació y aprobació de tots los privilegis, exempcions y llibertats de comuns y particulars ecclesiàstichs y seculars, estils y prerrogativas de celebrar Corts del present Principat, revocant //879v// tots actes y abusos en contrari fets; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 87. En lo de número 87, que conté que ningun menor de vint-y-sinch anys, encara que no tinga pare, si no té ni ha tingut muller puga fer fiança e o fidejussió; y si tal contracte farà sens auctoritat del curador y solemnitats necessàries de dret, sie *ipso iure* nul·lo; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 88. En lo de número 88 que conté los ferriats que se han de observar en la Real Audiència; és la decretació següent. Observant-se lo mateix en lo tribunal de la Batllia General. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 92. En lo de número 92, que conté que sien anomenats vuyt calculadors de la Real Audiència fixos, los tres per lo canceller, los altres tres per lo regent y los dos últims per lo doctor *antiquior*; y lo salari que deuen cobrar per lo càlcol que faran; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 97. En la de número 97, que conté que sien observades las constitucions única del títol «De la Audiència del governador» y la 12 del títol «De officio de governador», sots pena de privació de officio a l'assessor o assessors de la Real

¹⁶⁶¹. A continuació, tres, ratllat.

Gubernació que se ausentarà o ausentaran //890r¹⁶⁶²// dexant de servir personalment dita assessoria venint los sobre dits casos; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 107. En la de número¹⁶⁶³ 107, que conté que los cavallers, ciutedans y altres que gosan del privilegi militar no pugan ser posats en los aposentos que·s diuhen la Torreta, Guineus, Mallorca, Escarabats ni en altres indecents de las presons reals de la present ciutat; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 114. En la de número 114, contenint que sie observada la Constitució de número 8, títol «De abatuts», que comensa «Per quant la experiència, etc.»; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 133. En la de número 133, contenint que los inculpats de algun crim, encara que fos dels més graves y exeptuats, no sien retinguts ni posats en sitjas per ninguns oficials, axí reals com de barons; és la decretació següent. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 134. En la de número 134, contenint que per la solemnitat de testimoni en los testaments, codicils y últimas voluntats que se ordenaran en tot lo Principat quatre mesos després de la conclusió de la Cort, baste lo número de dos testimonis; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

890v// Número 165. En la de número 165, contenint que lo relador de contencions no puga exigir més de vint-y-sinch lliuras per son treball; y que lo notari, dels papers que·s cusiran en lo procés original, sols puga demanar sis diners per fulla de custòdia; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 172. En la de número 172, contenint que los dots degan regular-se segons los avers y calitat de las personas que tenen obligació de dotar, y que estas no estigan obligadas a donar, a més del dot, baüls, joias ni vestirs ni altres apèndices dotals; és la següent decretació. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 180. En la de número 180, contenint que quiscun any sien donadas y pagadas a l'Hospital General de Nostra Senyora de la Misericòrdia de la present ciutat de Barcelona sinch-centas lliuras, moneda barcelonesa, de pecúnias de la Generalitat, pagadoras per tersas anticipadas, comensant del die de la conclusió de las presents Corts, havent-se de aplicar en los minyons y minyonas que residiran en dit Hospital; és la següent decretació: Don Ramon de Vilana Perlas.

891r// Capítols de Cort

14. En lo de número 14, contenint que los oficis preheminentes del present Principat, com són los de llochtinent general, del portantveus del general gover-

1662. *Error de foliació, que del foli 879v passa al 890r.*

1663. *A continuació, 170, ratllat.*

nador, del mestre racional, del batlle general, del canceller, del vicecanceller, del thesorer general, del regent la Real Thesoreria y del protonotari, no se conferescan a personas que no sien procreadas de legítim y carnal matrimoni, sinó que fossen fills, germans o oncles naturals de sa magestat o de sos successors; és la següent decretació: Plau a sa magestat; y que lo mateix se observe en los puestos y oficis de regent la Real Cancellaria y dels doctors de la Real Audiència y de la règia cort. Don Ramon de Vilana Perlas.

43. En lo de número 43, respecte de no poder-se exigir dret de passatge; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

56. En lo de número 56, en què·s confirman lo Capítol 26, Corts 1333, y la Constitució que comensa «Repel·lint, etc.», de las Corts de 1493, capítol 59, col·locadas baix lo títol «De salaris y dietas»; y que de aquí al devant perpètuament estigan en sa viril observansa, no obstant qualsevols abusos; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

103. En lo de número 103, que lo escarcer de las càrcers reals comunas de la present ciutat o son llochtinent degan admètrer en ellas qualsevols presos que se aportaran, a relació dels concellers de la present ciutat; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

70. En lo de número 70, respecte la habilitació de las súplicas, requestas o escripturas se presentaran al llochtinent de sa magestat y a altres en dit capítol nomenats y lo termini dins lo //891v// qual se ha restituir a las parts; és la següent decretació: Plau a sa magestat que sie observat lo contengut en lo present capítol, ab què no sie necessari habilitar las súplicas, sí sols voluntari en la part suplicant. Don Ramon de Vilana Perlas.

136. En lo de número 136, que en las causas universals de concurs de acreadors, lo acreador que no haurà justificat son crèdit dega del seu pagar las despesas a ell tocants; és la següent decretació: Plau a sa magestat; y que en quant als salaris, se estiga al de dret y justícia. Don Ramon de Vilana Perlas.

142. En lo de número 142, en què·s suplica a sa magestat se servesca interposar sa real auctoritat ab¹⁶⁶⁴ la Santa Sede Apostólica per què concedesca la extenció de las gràcias de canonicats magistral y doctoral en las cathedrals de Lleyda y Urgell; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

162. En lo de número 162, que lo sotsveguer de Gerona no puga conèixer de ninguna causa de militars o gaudints, axí moguda com movedora; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

171. En lo de número 171, disposant lo que han de obrar los deputats y ohídors del General de Cathalunya, assí generals com locals, venint en sa notícia que

---

1664. *A continuació, Sa Santedat, ratllat.*

no se observan las constituciones y capítulos de Cort o privilegis generals o particulars de aquest Principat; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

173. En lo de número 173, contenint que lo canceller, ministres de la Real Audiència y demás ministres y oficiales reals que tenen obligació de jurar las constituciones, degan dins un mes jurar las constituciones y capítulos y actas de Cort que se han disposat en las presents Corts y ohir sentència de excomunicació; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

892r// Capítols del Redrès

27. En lo de número 27, que parla dels comptes que entrega lo racional. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

51. En lo de número 51, en què-s dóna forma als vestuaris de dol que dóna la Generalitat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

61. En lo de número 61, que disposa la forma de arxivar-se los papers de la escrivania de l'ajudant tercer del General. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

37. En lo de número 37, que disposa no poder-se apel·lar a la Real Audiència de las sentències fetas per los visitadors del General y dóna forma a la suplicació de ellas en lo mateix tribunal. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

78. En lo de número 78, contenint que lo escrivent ordinari de escrivà major del General goze y cobre lo mateix salari que exigeix lo escrivent extraordinari. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

892v// 82. En lo de número 82, contenint que qualsevols mercaderias apresas en frau se degan entregar y depositar en mà del primer tauler que se trobarà.¹⁶⁶⁵ Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

83. En lo de número 83, disposat per què los diputats locals, assessors, procurador fiscal y notari degan tenir lo domicili actual en lo poble que serà cap de collecta. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

84. En lo de número 84, en què-s dóna la forma de las insaculacions fahedoras en los oficis de la casa de la Deputació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

86. En lo de número 86, que també disposa que ninguna persona inseculada ni que se insecularà en las bolsas de diputats y ohidors y demás oficis del General no puga ésser remoguda o extreta de las bolsas ni impedida de concórrer en ella ni privada ni suspesa de l'exercici sens precehir legítima cognició de causa. Plau a sa magestat sie observat lo contengut en lo present capítol. Don Ramon de Vilana Perlas.

---

¹⁶⁶⁵. entregarà, *corregit*.

87. En lo de número 87, en què-s disposa que lo verguer de la capella de sant Jordi tinga 25 lliures, sous, cada any //894r// per los treballs de cuydar de la acistència de dita capella. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Y per haver tocadas las dotse horas, se ha suspès lo llegar los capítols de Cort que se han entregat sens decretar y lo paper de reparos que·ls acompanya.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Constitució de número 78 y altres

Se són llegidas las constitucions de números 78, 106, 137, 141, 157 y 166, sis capítols de Cort de números 24, 63, 71, 163, 174 y 175 y un capítol del Redrés de número 81, entregadas sens decretació, per los reparos expressats en un paper entregat apart per los tractadors de sa magestat, del tenor següent:

Sobre lo Capítol de Redrés de número 81, etc. *Inseratur signato hoc sig+no¹⁶⁶⁶ usque ad finem et postea dices:*

Redrés 81

893r¹⁶⁶⁷// + Número 81. Sobre lo Capítol de Redrés número 81, no l'ha decretat sa magestat perquè, no tenint salari los continguts en lo capítol, com són los escrivans y altres, seria de grave perjudici.

24. Sobre lo Capítol de Cort de número 24, ha insinuat sa magestat podria formar-se com la de l'any 1702.

63. Sobre lo de número 63, que com se han posat de major número las companyias axí de cavallaria com de infanteria, se ha donat intenció poria practicar-se lo que respectivament los competeix segons la intenció de la Cort en las que eran de número menor.

71. Sobre lo de número 71, que és cosa particular de la ciutat que podrà acudir a sa magestat, perquè pot ser en perjudici de tercer.

78. Sobre lo 78, fa dificultat que en casos de estat no pugan regonèxer-se las cartas convenient-se en la moneda tocant als ports.

106. Sobre lo 106, se concedirà com sien sens ganxo las pistolas que·s porten en las fundas perquè no aparega se dóna permís per constitució de portar-las privadament.

137. Sobre lo 137, se decretarà tot lo suplicat com se anyadesca que en los executorials per dret de sagell, a més de la mitat del salari de la sentència, se exigisca també la mitat del salari del decret de execució, puix un y altre de precís ha de haver precehit als executorials, y essent tant poch lo que té sa magestat en la província y rebaxar-se tant lo que·s cobra en la Cancellaria, vindria a faltar al rey per lo salari del canceller.

1666. signato hoc sig+no, *interlineat*.

1667. Document relligat entre els folis 892v i 894r.

144.¹⁶⁶⁸ Sobre lo de número 141, se diu que havent-hi ja constitució que disposa lo mateix, apar pot omitir-se la present perquè la differència que-y ha de la una a la altra és sobre qui ha de fer //893v// la averiguació, y no essent culpa dels ministres el que no se execute, no seria rahó llevar-los dita incumbència.

157. Sobre lo 157, se ha tingut reparo en decretar-lo per no ser exorbitants los salaris que-s percebeixen y molt lo treball que ocasionan al jutge, que és rahó se li recomense pagant-lo segons lo que treballa.

163. Sobre lo 163, se ha dit que, tenint sentada la plasa, és forsós se queden subjectes al for militar, no podent tocar lo coneixament de las faltas poden comètrer-se contra lo servey del rey al particular dels comuns; y que ab la nova planta de que cada regiment tinga son auditor, al que anomanaran dits comuns serà jutge competent de sas causas.

166. Sobre lo 166, té reparo sa magestat en què sos ministres agen de ser de pijor condició que los demás advocats.

174. Sobre lo 174, se conforma sa magestat en lo substancial y, volent afavorir a la Cort, se ha dignat disposar per constitució lo que era capítol de Cort.

175. Sobre 175, ja y ha paper adjunt que manifesta los reparos.

Y també se ha llegit la decretació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ayr.

En lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las ditas¹⁶⁶⁹ //894v// constitucions de números 78, 106, 137, 141, 157 y 166, los capítols de Cort de números 24, 63, 71, 163, 174 y 175 y un Capítol del Redrés de número 81, entregadas sens decretació per los tractadors de sa magestat per los reparos expressats en un aper apart; y ohida axí mateix la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia de ayr, ha deliberat: en quant a la Constitució de número¹⁶⁷⁰ 137, que se anyadesca a dita constitució lo que insinuan los senyors tractadors ab dit paper de reparos, de que en los executorials per dret de sagell, a més de la mitat del salari de la sentència, se exigisca també la mitat del salari del decret de execució, puix un y altre de precís ha de haver precehit als executorials,¹⁶⁷¹ attès que la decretació en dita forma ne ha de resultar tant notori benefici al públich.

Constitució de número 141

En quant a la de número 141, que los advocats dels tres il·lustríssims estaments miren las disposicions municipals ja establertas sobre lo contengut en dita constitució y, en cas aquellas donen la deguda providència, se conformen los brassos en què no-s fasse nova disposició.

1668. *En lloc de 141.*

1669. *decre, ratllat; ditas, interlineat.*

1670. *A continuació, 106, ratllat.*

1671. *A continuació, y eren, ratllat.*

Capítol de Cort 63

En quant al Capítol de Cort de número 63, que sie retornat a la il·lustríssima Junta de Constitucioners¹⁶⁷² perquè sien servits formar-lo de nou y prefigir lo número dels bagatges a sa censura, segons lo número dels soldats, reportant-se après als braços *respective*.

Número 174

En quant al de número 174, que *placet* y se admete //895r// la constitució manada disposar per sa magestat en lloch de dit capítol format per la present Cort, donant esta las degudas gràcias a sa magestat per lo que ab ella se digna afavorir-la.

175

En orde al de número 175, que·s comete als dits advocats dels tres il·lustríssims braços per a què lo muden, formant-lo de nou del modo que·ls aparega més al propòsit y convenient, corregint las equivocacions se prengueren en la formació.

En quant al Capítol del Redrés de número 81, que tracta de las averias, sie comès als dits advocats per a què miren y examinen la Constitució sis de las Corts de 1564, títol «De composicions y avaries», y en cas que dita constitució dispose que los quatre sous que·s cobran per lliura per averias dega cobrar-los lo General, en est cas se suplique per part de la present Cort a sa magestat sie servit decretar dit capítol per observansa de dita constitució.

**Constitucions de número 78, 106, 157, 166;
capítols de Cort 24, 71, 163**

En quant emperò a las constitucions de números 78, 106, 157 y 166 y als capítols de Cort de números 24, 71 y 163, sie comès, com lo present bras per sa part ho comet, als senyors tractadors y advocats dels tres il·lustríssims estaments per a què formen y disposen una humil y obsequiosa representació a sa magestat, expressant en ella los motius del major servey de sa magestat, benefici y consuelo universal de est Principat que impel·lexen als braços a posar-se a sos reals peus y su//895v//plicar sie de son real agrado afavorir a la Cort ab son real *placet* y decretació en las ditas constitucions¹⁶⁷³ y capítols de Cort en lo modo estan concebuts, reportant-la als braços après de ésser disposada. Y que la present deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brassos per medi de sos promotors.

1672. *A continuació, conte, ratllat.*

1673. *decretacions, ratllat; constitucions, interlineat.*

*Die mercurii, X mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Balthezar Oriol y Marcer.
 896r// Joseph de Melianta y Sullà.
 Juan de Vives, Ferrer, Vedruan y Alió.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Francisco Amigant y Olzina.
 Don Joseph Copons y Esquerrer.
 Don Francisco Graell y Brossa.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Francisco de Verthamon.
 Juan de Riba y Comalada.
 Basili de Planisolas.
 Don Juan Batlle.
 Olaguer de Monserrat y Oller.
 Don Pau Dalmases y Ros.
 Don Jacinto Segrera y Xifrà.
 Francisco de Amar.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Miquel Gerònim Ascon.

896v// Don Gerònim Magarola y Grau.
 Francisco de Carmona y Borràs.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Gaspar de Rovira y Robles.
 Don Joseph Eril.
 Don Jacinto Oliver y Botaller.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.
 Don Felip Ferran y Çacirera.
 Joseph de Sala.
 Francisco de Sala y Prats.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Francisco Cortada.
 Francesch de Solà y Sors.
 Don Miquel de Cordellas.
 Francisco de Padellàs.
 Don Francisco Grimau y Corbera.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Francisco Morer y Càncer.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Juan Batista Cortada y Junquer.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Ramon Rodolat.
 898r// Lo senyor comte de Solterra.

Don Joseph Gible.

Gabriel de Bòria y Gualba.

Juan de Boxeda.

Don Emanuel Guanter y Duran.

Don Fèlix Vadell y Besturs.

Se és llegit lo codern tercer de agravis particulars.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *quod reportentur illustrissimo brachio regali*.

Ítem, se és llegida y donada per proposició la súplica presentada per part de la Confraria dels Llibreters y Estampers de la present ciutat, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. A notícia dels llibraters y estampers, etc. *Inseratur supplicacio usque ad finem et postea dices:*

897r¹⁶⁷⁴// Il·lustríssim senyor.

A notícia dels llibraters y estampers de la present ciutat de Barcelona à pervingut que sobre la dependència que tenen y prosegueixen devant de vostra senyoria il·lustríssima contra Raphel Figueró, major y menor, estarian discordes los il·lustríssims braços en alguna manera, per quant lo il·lustríssim bras ecclesiàstic auria deliberat remèter dita dependència en lo judici ordinari y los il·lustríssims braços militar y real que de aquella se'n fes expressa representació a sa magestat (que Déu guarde), manifestant ab ella los prejudicis y danys que se segueixen, així en lo comú com en particular, de la execució de las cosas concedidas als dits Figueró ab la dita real concessió o privilegi que de sa real magestat obtingueren *privative* a qualsevol altre persona. E com en semblants casos de discòrdia entre los tres il·lustríssims braços sia lo stil y costum de anomenar-se personas de cada bras a effecte de concordar los tres *simul* en una mateixa resolució o deliberació, per tant, suplican a vostra senyoria il·lustríssima sia de son servey fer dita nominació; y en lo cas de denegació o de continuar lo il·lustríssim bras ecclesiàstic en la mateixa deliberació, suplican no menos sia de l'agrado dels il·lustríssims braços militar y real passar a fer la representació que tenen unànimes y conforme deliberada com o esperan los suplicants y o rebran a particular mercè. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Balart. Teixidor y Sastre.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Sobre la súplica dels llibraters

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica, atnent que lo il·lustríssim bras ecclesiàstic no conforma ab las deliberacions de l'il·lustríssim bras real y present estament, y en cas de no concordar las decretacions dels tres braços té la Cort destinada la Junta de Combinadors per procurar la concordància, delibera per ço que la dita súplica sie remesa a las mateixas personas que per los braços foren nomenades per conferir lo negoci que conté dita súplica y ohir las parts, y axí mateix als combinadors //898v// de dits tres il·lustríssims estaments, a fi que uns y altres tracten y procuren lo acordar la discrepància de deliberacions, fent¹⁶⁷⁵ després relació als braços *respective* del que sentiran en lo negoci, perquè ab més medura premeditació se puga resòldrer lo més convenient. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Constitució de número 114

Se és llegida la Constitució de número 114, que parla dels abatuts latitants, perquè no pugan concedir-se'ls guiatges, a la qual constitució, després de las paraulas «que tots los acreadors hi concestescan», se ha anyadit ab la decretació

1674. Document religat entre els folis 896v i 898r.

1675. A continuació, ne, ratllat.

de sa magestat¹⁶⁷⁶ «o la major part, en la forma o modo que segons dret pot obligar a la menor». Y axí mateix, se és llegit un paper de alguns reparos que se han advertit perquè dita constitució estiga disposada ab las prevencions convenients al benefici públich.¹⁶⁷⁷

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim¹⁶⁷⁸ bras militar ha deliberat que la referida constitució, junt ab dit paper, sie comès als advocats de dit bras perquè ho miren, fent-ne relació de son sentir a fi de que·s puga resòldrer lo de major conveniència.

Capítol de Cort número 136

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort número 136, decretat //899r// per sa magestat ab la adició que en quant als salaris se estiga al de dret y justícia.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la dita decretació.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se és llegida una constitució ab la qual se extingueix lo dret y tribunal de la Capitania General, offerint-se en ella pagar-se quiscun any, de pecúnias de la Generalitat, tres mília lliuras per tersas, en la conformitat en ella contenguda.

Per la extinció del dret de Capitania

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que los senyors tractadors y advocats de la present Cort miren, ponderen y revejan la constitució llegida y després fassen relació als braços del que sentiran en ella, per a què ab més premeditació se puga deliberar lo convenient.

Ítem, se ha llegit una representació de l'il·lustríssim y fidelíssim //899v// concistori de diputats y ohidors, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent entès lo concistori de diputats y ohidors, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

1676. ab la decretació de sa magestat, *al marge esquerre*.

1677. *A continuació*, que és del tenor següent: La Constitució de número 114, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices, ratllat*.

1678. fidelíssim, *interlineat*.

Representació del concistori de diputats

900r¹⁶⁷⁹// Il·lustríssim senyor.

Havent entès lo consistori de diputats y oydors de comptes del General de Catalunya que don Dalmau de Copons y Grimau, canonge de la santa iglésia de Barcelona, lo pare prior del convent de santa Catharina màrtir d'esta ciutat, de la sagrada Orde de Predicadors; lo doctor Agustí Ramoneda, prevere y beneficiat de la Seu de Barcelona, y don Juan Bonaventura de Gualbes, en nom de elets dels acrehedors sensalistas de dit General, segons concòrdia feta y firmada als 19 de juliol, 1701, en la scrivania mayor de la present casa de la Diputació, entre los *tunch* diputats y oydors de comptes de una y dits acrehedors de part altra, aurian presentat o voldrian presentar a vostra senyoria il·lustríssima una súplica contenint que vostra senyoria il·lustríssima fos servit donar la deguda providència per a què als acrehedors se'ls acabàs de pagar la penció entera de 1661 y després la mitja penció que, per rahó dels gastos han sobrevingut a la Generalitat, no se'ls ha satisfet, regonexent lo consistori ser indispensable a sas obligacions, posa en la gran consideració de vostra senyoria il·lustríssima lo següent:

Que quant se firmà la dita concòrdia feya y prestava lo dit General de penció annual de censals y censos poch menos de quaranta-sinch mília lliuras, de las quals en aquella ocasió se estavan devent quaranta pensions que importaven un milió y vuyt-centas mília lliuras; y entre altres pactes que-s convingué, fou lo de haver de jurar-la los diputats y oydors en son ingrés, y restà firmada per diferents acrehedors; la qual concòrdia se //900v// efectuà havent regonegut primerament los dits elets los preus per los quals foren arrendats los drets de la Generalitat des de 1683 fins a 1698, la summa que importaven las pensions de censos y censals de la Generalitat, los gastos ordinaris que quiscun any suportava aquella, los gastos extraordinaris y indispensables que podian sobrevenir a la diputació y lo que importaven los censal lluits y condonats fins a aquell temps (com extensament podrà vostra senyoria il·lustríssima manar informar-se'n del dietari del trienni 1698, en jornada de 19 de juliol, 1701), del que apar quant extenuada se trobava estar llavors la Deputació, estant-o més ara, puix que no ha pogut correspondrer al que pactà, aguda consideració dels nous ahogos li han sobrevingut després de conclo-sas las disposicions fetas en 1701 y 1702, sens poder tenir esperansa alguna de satisfacer a dits acrehedors dins lo breu termini de est trienni, emperò ni encara en lo de altres, mayorment quant en la positura present se troba impossibilitada la Deputació de pagar y satisfacer lo regiment ab què serveix a sa magestat (Déu lo guarde), per lo que se'n farà evidència a vostra senyoria il·lustríssima en los següents capítols:

Perquè las sobre ditas disposicions y festas que-s feren en dits anys 1701 y 1702 importaren de gasto a la Deputació molt serca de cent mília lliuras, además del que se estatuí y establí, que ha ocasionat grandiosas sumas; y entre ellas, la impressió del nou volumen de constitucions ha importat molt serca de tres mil doblas. Al referit deu anyadir-se lo gasto fet per la real vinguda del rey nostre senyor, corrent de la present Cort General ab sos dependents y emergents, lo aver de sustentar la Deputació un regiment de 500 hòmens durant esta guerra ab 4 sous de socorro per dia, ab armas, ca//901r// serinas, bayonetas, bossas de granaders y gorras (que junt ab las entradas y sous dels officials de dit regiment, de molt no bastaran per any sinquanta mília lliuras), essent axís que los emoluments de la Generalitat sols importan cent dicet mília lliuras, poch més o menos, per quiscun any. Y lo que és més, preténdrer lo arrendatari cert relax, aver-se renunciat per causa de l'últim siti d'esta capital lo dret de bolla de Barcelona y de monedas, patint eixa conciderable pèrdua; y si bé aquell queda novament arrendat,

emperò lo de monedas resta sens haver-i trobat dita. No menos lo arrendatari, segons se té notícia, pretindrà no sols lo considerable relaix del dany que lo enemich ha ocasionat y ocasionarà en las fronteras, sinó y també differentes importants summas de diner y fraus que serts personatges del Principat, valent-se del nom de sa magestat a ocasió de dita sa real vinguda, en gran deservy seu y perjudici de la Generalitat, se han fet donar o bé o han pres violentment, sens que pogués ser de rellevància lo dir-se que a l'arrendatari durant lo arrendament no se li deu satisfer lo relaix per quant *quidquid foret* de consemblant theòrica, lo sert és que lo General en altre temps deu satisfer ley en lo que serà trobat ésser just.

No pot dubtar-se que sempre que la Deputació ha sustentat terció, sos caudals no li han permès acudir a sos acrehedors censalistas, encara sent sols de 400 hòmens y sens obligació de haver de pagar las armas, caserinas, bayonetas, bossas y gorras de granaders; de ahont ab tota evidència se dexa compèndrer de tot lo fins assí ponderat que, durant la guerra, la Generalitat per falta de avers no ha de poder cumplir ab lo servey offert al rey nostre senyor del regiment de sinch-cents hòmens si vostra senyoria il·lustríssima no procura subministrar //901v// a la Deputació nous avers crescuts per a complir-ho. Y se verifica més esta ponderació si se atén que quant vostra senyoria il·lustríssima encarregà al consistori lo augment de sou de dit regiment, divent pagar las armas, casserinas, bayonetas, bossas y gorras, lo esparsenà vostra senyoria il·lustríssima de que li procuraria nous medis ab què poder mantenir-lo. Emperò, si vostra senyoria il·lustríssima no dedica a la Generalitat nous avers, serà imposible que puga suportar dita càrrega la Generalitat, per lo que, comprenent-ho axís lo consistori, ja en sos apuntaments ne féu representació a vostra senyoria il·lustríssima y després també de paraula l'an té feta a la il·lustríssima Junta del Redrés.

En atenció de tots los gastos refferits y altres que se offeriran resultants de la present Cort y de la duració de aquella, és imposible que la casa puga suportar-los en gran y dilatada distància de temps. Per tot lo que, lo consistori de deputats y oydors de comptes, en compliment de sa obligació, suplica a vostra senyoria il·lustríssima se digne, per son gran zel que té en la conservació del Principat, present casa de la Deputació y en lo augment del mayor real servey, atèndrer y premeditar esta representació y, en vista d'ella, subministrar nous avers crescuts per a què se puga cumplir ab tot per la Deputació. Que además de redundar esta acció en gran servey de Déu nostre senyor y de sa magestat, augmentarà los blasons de l'acreditat zel de vostra senyoria il·lustríssima en tot lo que té mira a las ditas conservacions del Principat y present casa y continuació de l'inimitable crèdit de la incontrastable lealtat cathalana. Assegurant a vostra senyoria il·lustríssima que lo consistori no anela altra cosa sinó repetidas ocasions del servey de vostra senyoria il·lustríssima, a que se aplicarà ab aquellas veras que sas obligacions tenen molt presents.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia present sobre dita representació, tot lo que dit il·lustríssim senyor president ha donat per proposició.

Resolució sobre dita¹⁶⁸⁰ representació

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita representació y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, à resolt conformar-se, com se confor-

---

1680. *A continuació, constitució, ratllat.*

ma, ab dita deliberació, concistint en què la representació llegida sie comesa als advocats dels tres il·lustríssims estaments a fi de que en un mateix temps premediten y discorren sobre lo contengut en ella y en la súplica presentada per dits elets, que semblantment se'ls cometé lo die de ayr per lo present estament, y del que sentiran sobre una y altre fassen relació en escrits als tres il·lustríssims braços respective perquè en sa intel·ligència, pugan resòdrer lo de major acert. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

902r//

***Die XI mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona¹⁶⁸¹ ante meridiem pulsata***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació¹⁶⁸² entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Terré y Marquet.

Fèlix de Sala y Sasala.

Juan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Don Francisco de Amigant y Olzina.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Anton Asprer.

Don Francisco Segrera y Massana.

Anton de Llansa.

Francisco de Carmona y Borràs.

Don Miquel Cordellas.

Joseph de Melianta y Sullà.

Joseph de Carreras y Talavera.

Juan de Riba y Comalada.

902v// Ramon de Torme y de Salvador.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Francisco Graell y Brossa.

1681. A continuació, p, ratllat.

1682. A continuació, y, ratllat.

Francisco de Sala y Brandia.
Joseph de Rialp.
Lleó de Peyrí.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Juan Batista Vilar y Umbert.
Don Juan Reart, Queralt y Xammar.
Don Francisco Çagarriga y Vera.
Don Francisco Rocabertí, Pau y Ballera.
Joseph Ferrer y Roca.
Olaguer de Monserrat y Oller.
Diego de Vila y Peyret.
Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
Don Joseph Móra y Cirera.
Don Pau Dalmases y Ros.
Don Joseph Desprat y Cebassona.
Francisco de Verthamon.
Don Francisco Cortada.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Don Fèlix Areny y Vilanova.
Doctor Joseph Solà y Guardiola.
Don Joseph Copons y Escarrer.
Anton de Albertí.
909r// Francisco de Solà y Sorts.
Don Emanuel Guanter y Duran.
Melchior de Solà y Guardiola.
Don Joseph Gible.
Ramon de Carreras.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Don Gerònim Magarola y Grau.
Don Ramon Rodolat.
Joseph de Sala.
Joseph de Vilallonga y Maresma.
Don Joseph Marlès y Massana.
Don Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Esteve de Vadell,¹⁶⁸³ Lleó y Besturs.
Don Visens Magarola.
Don Gaspar Berart y Cortiada.

1683. *A continuació, y, ratllat.*

Don Joseph Amat y Planella.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Joseph Càncer y Prat y Senjulià.
 Don Anton Armengol.

Als quals axí convocats, fonch donat per proposició los papers de medis assí cusits, signats de números 1 y 2, que són del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent discorregut, etc. *Inseratur prout hic est con//909v//sutum, signatum de numero 1, et postea dices:*

Relacions de la Junta de Medis

903r¹⁶⁸⁴// Número 1.

Il·lustríssim senyor.

Havent discorregut la Junta de Medis anomenada per los tres il·lustríssims braços, los medis més suaus, menos sensibles y més promptes per a la eficaç y segura exacció en lo desempenyo del donatiu que de present espera oferir la il·lustríssima Cort General al rey nostre senyor (que Déu guardi), posa a notícia de vostra senyoria il·lustríssima continuats aquells per a què, ab sa acertada direcció y madur dictamen, elegesca los que regoneixerà més útils y proporsionats.

Primerament, ocorregué a la junta, seguint la pauta que en lo últim arreglament del donatiu passat se féu, renovar lo estanch del tabaco, a vista de donar de sí en descàrrech de la porció havia de tocar a la província 42 mil lliuras, que ere la quantitat que per rahó de l'arrendament últimament fet donava. Però com, attenant als inconvenients que del dit estanch se'n seguian, ere més excessiu lo dany que lo útil que de sí donava, ja per la rahó de que en lo termini que havia cessat dit estanch se havian introduhit dins lo Principat consi//903v//derables quantitats de tabacos, essent aquellas en menoscabo del preu de l'arrendament, y també preponderà que, essent lo únich remey per a enriquir y acarrear convenièncias a Cattelunya lo establir libre comers en ella, era lo camí més eficaç, y lo estancar o introduhir estanchs ere lo principal obstant per la llibertat del comers, no aparegué útil a la junta abraçar dit medi, ja per estas rahons com per lo que vàrias universitats y casi totas las de est Principat per ocasió dels mals tenen contrets per lo desempenyo de aquells, entre altres impòsits, se troban tenir en sas universitats estancat lo tabaco y, per consegüent, los impossibilitava la il·lustríssima Cort General lo desempenyo dels ahogos que ditas universitats pateixen, com y haver-se enterat la junta que per rahó de dit estanch se perjudicava la província en més de trescents mil escuts de entrada exhigits aquells de varietat de efectes, que ab la negociació del tabaco se subministravan.

També preponderà seguir-se bona porció de diner imposant dos sous per cada cap de bestiar, tant de llana com de pèl, que quiscun any se matan per lo abast de est Principat; però com aquest medi no havia de recaure en càrrega dels ganaders sinó en nou gravamen dels individus de est Principat y essent est imposat sobre aliment necessari //904r// y, per consegüent, molt sensible a tots los pobres de esta província, aparegué a la junta ésser medi oposat al dictamen y censura de aquella.

Últimament, desitjant la junta seguir la taxa, hagut respecte del que's necessitaria per lo donatiu que de present espera fer la il·lustríssima Cort General en la conformitat, dis-

---

1684. Document relligat, juntament amb el número 2, entre els folis 902v i 909r.

posició y repartiment que se executà en lo donatiu pròxim passat, però a vista de la diformitat que en ella se experimentà, regoneixent per casi impossible lo remey en la equitat y també la tardansa en la cobrança de las terças, pues havent-se valgut la junta que quedà anomenada de tots los medis possibles, tant suaus com de justícia, jamay pogué conseguir que las demás universitats no portassen atrassadas molta porció de las terças tenian senyaladas y en algunas tot lo que ls tocava pagar per rahó del donatiu; lo que atribuí a principal motiu respecte de haver-se de cobrar ditas quantitats, tant dels comuns com dels particulars, ab diner físich y, per consegüent, ja embolsat, y així de difícil exacció y infructuós per la urgent positura, además de altres rahons que premedità la junta, que per no ser demasiat molesta no las refereix.

En consideració de tot lo dalt ponderat, per la //904v// més útil, fàcil exacció y proporcionada equitat, regonegué la junta seria lo imposar un trenté sobre tots los fruits se cullen en est Principat, cobrant aquell antes de pagar delme, primícia, pars ni altre dret ni imposició a què estigan subjectes ditas terras; y així mateix, hagut respecte dels termes rònechs o arrendament de erbas, tant de termes com de heretats, tant en los que las tenen arrendadas com en los que no las hi tenen, y en la mateixa conformitat en los béns civils, com són censos y censals y emoluments dels comuns y particulars tant ecclesiàstichs com seculars y no menos en los béns industrials, y servada proporció en los doctors en lleys, doctors en medicina, mercaders, artistes, negociants, confraries y demás oficials; y per facilitar la exacció de esta imposició, se assolidà la junta ésser de conveniència que la il·lustríssima Cort General deixàs anomenada una junta composta dels tres il·lustríssims braços o bé poder a l'il·lustríssim consistori de diputats y oydors, corrent a direcció de aquella o aquell la bona administració del resultant de dita imposició, arrendant, ço és, lo trenté per los terminis o termini que ls apareixerà més convenient, fent los arrendaments en las mateixas ciutats, vilas, térmens o llochs que se percibirà lo trenté a cada una //905r// en particular, quedant a càrrech dels consellers, cònsuls, jurats, pahers o caps de aquella universitat lo cuydar de la tabba y fer anar a l'encant públich dit arrendament, no clohent aquell fins a ser aprobat per la junta quedarà anomenada o consistori de diputats, tant en lo tocant al preu com en lo conexement de las fianças, tenint obligació los arrendataris de depositar per terças lo preu ne resultarà per partida de banch o taula de la present ciutat o altre taula de depòsit del present Principat ahont serà més útil al servey de sa magestat, dita y escrita en la conformitat se estilava en lo donatiu passat; y en lo tocant als béns industrials y civils, rèddivs y emoluments dels individus del bras real, los consellers, cònsuls, pahers, jurats o caps de las universitats tingan obligació en fer exacta averiguació de tots los que-s reben en lo districte del terme y casas de quiscuna universitat, com y també lo que importarà, hagut respecte de trenté, així dels particulars de dit bras com del comú de dita universitat; y fent-ne una relació jurada a la junta quedarà o bé al consistori, quede a càrrech de aquell comú pagar aquella quantitat ne resultarà per terças y depòsit en la //905v// conformitat dalt expressada, recobrant-se ditas universitats aquella porció que tocarà *respective* a sos individus per rahó dels béns civils o industrials, rèddivs y emoluments; y en lo tocant als béns¹⁶⁸⁵ civils, rèddivs y emoluments dels comuns y particulars ecclesiàstichs y militars, elegesca la junta o lo consistori una persona o las que li apareixerà de cada bras *respective*, quedant a càrrech de aquella o aquelles fer la averiguació dels sobre dits béns en dits *respective* individus, fent-ne relació a la junta o consistori en la conformitat que dalt se ha expressat respecte dels individus del bras real; y feta la relació y taxa, tingan obligació, tant los comuns

---

1685. A continuació, industrials, ratllat.

com particulars, ecclesiàstichs y militars, de pagar per terças la quantitat assenyalada a la universitat o comú ahont rebran dits havers, corrent la exacció en la conformitat que dalt se ha expressat.

Y per quant ha aparegut a la junta seria molt al propòsit discórrer medi per a poder remplassar la quantitat resultava de l'estanch del tabaco, li ha ocorregut proposar a vostra senyoria il·lustríssima tingués a bé imposar un dret, exigidor en la casa del General de Cattelunya, a rahó de deu per cent durant la present urgència sobre lo tabaco, paper, llana //908r// barbaresca, cotó en floch, alquitrà, cacau, cera, baynilla, confitures, cutxonilla, campetxo, indi, clavell, canyella, caparrós, pebre, plom, pólvora, pega, vi de fora regne y estany, que és junt lo que ha regonegut la junta era quant se li oferia proposar a vostra senyoria il·lustríssima.

Il·lustríssim senyor. Havent-se proposat, etc. *Inseratur prout hic est consutum signatum de numero 2:*

906r¹⁶⁸⁶// Número 2.

Il·lustríssim senyor.

Havent-se proposat medis diferents per la exacció del donatiu voluntari que desitja fer a sa magestat la il·lustríssima Cort General, que apar se reduheixen al trenté, fogatges, capitació y arreglament; essent lo primer duptós per la dificultat de trobar-se arrendataris en molts paratges de Cattelunya y en los que se trobaran cert lo perjudici de no conseguir-se lo just valor y, per consegüent, en major gravamen del Principat; los dos següents, de poca acceptació als naturals, oposats sempre a pràcticas y estils del govern christianíssim y, per no experimentats en nostres temps, tal vegada de difícil execució per més que se judiquen especiosos en la apariència; concurrent en lo de l'arreglament las circumstàncias de segur, com ho ha ensenyat la experiència, y de ben admès per haver-lo aprovat lo il·lustríssim congrés dels tres braços, després de molt madura reflexió, en lo any 1702, sens la menor queixa dels individus en la substància, que aplaudiren tots ab gustosa conformitat, sí sols ab algun sentiment de la desigualtat indispensable en lo principi, però molt esmanada ab la aplicació y acert de la il·lustríssima junta destinada per aquella incumbència, a què anava donant forma tant proporcionada que sols se immitia //906r// és infallible lo reparo de l'inconvenient y més ab lo que deu esperar-se de la bona direcció de las personas elegirà la il·lustríssima Cort, que ab las antecedents disposicions podran ab major facilitat advertir las equivocacions y remediare la desproporció, com també donar cobro a què tots los individus de Cattelunya o que tingan hacienda en ella, així ecclesiàstichs com militars (y de qualsevol esfera sens excepció de persona), contribuescan en lo que respectivement los tocarà, essent just que cada un pague per lo que percebeix y contra tota rahó que, feta la taxa per lo que importan las haciendas y béns universalment, se intenten abstraure de la solució las més pingües y que més fructifiquen, seguint-se de aquí ser insoportable la càrrega del bras real. Y per est fi podria disposar la il·lustríssima Cort que qualsevol ciutat, vila o lloch que, fetas las diligèncias ab los ecclesiàstichs y militars de son districte, no havia pogut alcansar contribuïssin ab la porció que ls tocava, se'ls admetés la partida a compliment, quedant a càrrech de la il·lustríssima junta compellar als renitents per la més prompta y efectiva solució, donant a esta pleníssim poder per executar-los en la forma que apareixerà a la il·lustríssima Cort més convenient y menos disputable.

1686. Document relligat, juntament amb el número 1, entre els folis 902v i 909r.

Ab què, conseguida la igualtat, atajat lo inconvenient dels que procuran eximir-se y quedant a arbitre dels llochs elegir lo medi per juntar la quantitat de la contribució, se veu ab tota evidència ésser lo arrelament lo més //907v// segur, més suau, ben admès y de universal acceptació, y que sa execució no exclou als demés medis proposats, essent facultatiu de las universitats practicar lo que judicaran de major utilitat; y en cas de elegir el que-s necessite de decret real o de baró, des de ara tingan concedida la facultat per medi de la Cort, entenen-se emperò que si de aquell medi serà elegit se sentia algú o alguns gravats per resultar major quantitat de la que-ls toca pagar per dit arrelament, quede a coneguda de la il·lustríssima junta per moderar y esmenar aquell, continuant lo estanch del tabaco en la forma que antes, attès que lo imposar drets sobre gèneros del que-s fabrica en Caltalunya seria en perjudici del Principat.

Que se estiga a l'arrelament fet per lo donatiu de las juntas de 1702

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohits los papers de medis y lo que de paraula han explicat los senyors del present estament que han concorregut en ells, atnent als duptes y reparos que se offerexen en la elecció dels medis y lo que-s concidera ser més proporcionat, més adepteable, breu y fàcil és lo de l'arrelament que últimament se observave, delibera per ço abraçar, com abraza y elegeix, lo referit medi de l'últim arrelament, en la mateixa conformitat que se aconsella en lo dit últim paper de medis, signat de número 2, fent-se per la present Cort General commissió y atribuïnt-se, com lo present bras per sa part, ab sèrie y tenor de la present resolució, atribueix y confereix¹⁶⁸⁷ facultat y poder¹⁶⁸⁸ a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors de comptes del General per a què, després de la conclusió de la present Cort, ohint la relació que faran de paraula o en escrits tres personas, una de quiscun bras de quiscuna de las vegaries del present Principat, formen y disposen la planta o arrelament entre los comuns y particulars ecclesiàstichs, militars y reals que dehuen contribuir, senyalant-los a quiscú sa porció, regulant-la sí //910r// y segons los havers y haziendas de aquells *respective*, augmentant-la o minorant-la a proporció del donatiu fahedor, ab la major igualtat y equitat que sie practicable a fi de que uns y altres contribuëscan com és just respectivament segons sos rèdits y rendas, de manera que aquells que en lo arrelament antecedent pagavan poch respecte de sas rendas, sien en la pròxima planta fahedora taxats ab la igualtat y proporció dels altres, a fi de que de esta manera se eviten totas quexas y desigualtat entre los que deuhèn contribuir. Y que als senyors concistorials de dit fidelíssim concistori de deputats y ohidors, per lo treball de cuydar de esta incumbència, se'ls senyalen dos-centas lliuras a quiscú per cada any, venint a càrrech de aquells tot lo que la il·lustríssima junta dels tres estaments executaria si aquella se formàs y dexàs per la present

^{1687.} com lo present bras per sa part, ab sèrie y tenor de la present resolució, atribueix y confereix, *al marge esquerre*.

^{1688.} y poder, *interlineat*.

Cort; com no menos decidir los dubtes que's pugan offerir y ensenyar als síndichs de las universitats y altres comuns y particulars que per son consuelo ho voldran vèurer lo arrelament fahedor y lo que de aquell resultarà; y no menos donar y provehir los ordes y remeys convenients que conduescan per la bona direcció y cobranza del que //910v// importarà lo donatiu fahedor y més puntual exacció y cobranza de dit arrelament y taxa, però que los veguers ni altres a qui lo dit concistori de deputats y ohidors enviarà cartas solicitant¹⁶⁸⁹ que acudan a la puntual paga los compresos en dit arrelament no pugan exigir ni cobrar per quiscuna de ellas¹⁶⁹⁰ més de¹⁶⁹¹ dos sous barcelonesos; y últimament, puga y dega dit il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors diligenciar y obrar tot lo que lo cas y ocasió demanarà y puga més facilitar la cobranza, igualtat y acceptació que la present Cort desitja lograr per lo major servey de sa magestat, lustre, crèdit y unió de tots los naturals y habitants de aquest Principat. Y que esta deliberació, feta per via de pensament,¹⁶⁹² sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se ha llegit la Constitució de número 119, en què's disposa que //912r// los aygualexos o al·luvions que succehiran en las voras o riberas dels rius y rieras de torrents en lo present Principat y Comptats sien propis dels senyors dels fundos contíguos a las mateixas riberas y restan baix lo domini directa dels senyors directas dels dits fundos y obnòxios a las mateixas hipotecas y obligacions reals.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Ítem, se és llegida una súplica presentada per lo receptor del comtat de Prades, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo il·lustríssim concistori dels deputats y ohidors, etc. *Inseratur et postea dices:*

1689. per a, *ratllat*; solicitant, *interlineat*.

1690. A *continuació*, y, *ratllat*.

1691. que, *ratllat*; de, *interlineat*.

1692. A *continuació*, feta, *ratllat*.

Súplica del comtat de Prades

911r¹⁶⁹³// Il·lustríssim senyor.

Lo il·lustríssim concistori dels diputats y oïdors de comtas del Principat, en execució de la commissió a ells donada per los tres il·lustríssims braços de la present Cort, ordenaren a las universitats del comtat de Prades que sens mora ni tandansa alguna anticipassen la paga de un any enter del donatiu fahedor a sa magestat (Déu lo guarde), segons lo arenglament fet en la intrusió del sereníssim duc de Anjou, que se pendria en compte de las pagas venideras. E com lo dit comtat de Prades no puga al present midir sa possibilitat als fervorosos desitgs que li acisteixen de servir a sa magestat, per haver contribuït fins assí a tant plausible ocupació expedint, voluntari y gustós, tots los medis que se han trobat entre los comuns y particulars de aquells ab sometens, trànsits, bagatges y en la expedició de València, per la qual féu dit comtat 140 soldats ab lo socorro de 8 sous per cada un per quiscun die, que venia a importar un soldat de quatre en quatre casas del dit comtat, en la qual estigueren per lo espay de trenta-sis dies; tot lo que té constituïts a dit comtat y a sos habitants ab summa misèria y està ab lo imponderable desconuelo de quedar dit comú y particulars impossibilitats de poder fer dita anticipació. Per tant com altrament, lo receptor de dit comtat de Prades suplica a vostra senyoria il·lustríssima, ab lo més respectuós rendiment que pot y deu, sia de son ser//911v//vey deferir-li al dit comtat la dita anticipació fins a Nostra Senyora de agost primer vinent, que ab la cullita que se espera confia acudirà puntual a la paga entera del dit donatiu. Y ho rebrà a singular mercè de la pietat y gran justificació de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Flix y Farrere.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Y també se ha llegit la deliberació presa en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a nou del corrent, sobre lo contingut en dita súplica, ab la qual ha comès aquella al dit il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors, suspenent per ara la instància per la solució de dita anticipació en quant a las universitats de dit comtat de Prades, dexant a la gran discreció y acreditada prudència de dit il·lustre y fidelíssim concistori lo governar y guiar esta commissió ab lo consuelo que·s puga de ditas y altres universitats en què concorran iguals motius y al major servey de sa magestat, posant dit concistori en sa real notícia las humils representacions de ditas universitats quant fos la ocació //912v// de acudir altres ab los matexos y rellevants y verdaders motius que acisteixan a las de dit comtat de Prades, per a què sa magestat quede noticiós y ab la deguda satisfació del que se aplican los braços y dit concistori en lo que·ls incumbeix de son real servey.

Que sie comesa als diputats

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha resolt que dita súplica sie comesa a l'il·lustre y fidelíssim concistori de diputats y ohidors, esperant de sa gran aplicació que facilitaràn que lo dit receptor acuda quant antes a la paga y satisfació de dita anticipació per lo molt que los comuns y particulars interessan accelerar-la, per a poder-se

1693. Document relligat entre els folis 910v i 912r.

ocórrer a las urgèncias de las reals tropas y major defensa de est Principat. Y que per ço sien despatxadas lletras segons estil de la Cort y la present deliberació, feta per via de pensament, participada per lo promotor del present als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Capítol número 144

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 144, que parla del Sant Tribunal de la Inquisició, y la relació de paraula y en escrits feta per las personas a qui fonch comès dit capítol, lo qual és del tenor següent:

Il·lustríssim y fidelíssim senyor. És estat vostra senyoria il·lustríssima servit, etc.
Inseratur prout //916r// hic est consuata usque ad finem et postea dices:

Relació de las personas a què fou comès

913r// 11 mars. Il·lustríssim y fidelíssim senyor.

És estat vostra senyoria il·lustríssima servit donar comisió tornant a remètrer lo que se avia discorregut sobre la intel·ligència del contengut en lo Capítol de Cort de número 144, ab lo qual se suplica a sa magestat (Déu lo guarde) sia servit estatuyr y ordenar que los capítols de la concòrdia consedits y decretats per lo reverent don Joan, bisbe de Lleyda e inquisidor general, que se lligen en la real pramàtica feta a suplicació dels tres estaments de Cathalunya convocats en las Corts de Monçó a 20 de agost, 1512, confirmada per la santedat del pontífice Leó X, sien guardats per los inquisidors, y que fent reflexió als duptes que se han susitat en lo il·lustríssim congrés de vostra senyoria il·lustríssima, se fes nova relació a vostra senyoria il·lustríssima sobre son contengut y que se explicàs y donàs lo sentir que apareixerà sia més convenient al benefici y utilitat pública. Y obehint los presepes de vostra senyoria il·lustríssima, se ha aplicat nou estudi y cuydado sobre la intel·ligència y reparos dels duptes que se han discorregut en lo il·lustríssim bras de vostra senyoria il·lustríssima, que lo prínscipal se reduex en averiguar si los inquisidors tenan jurisdicció sobre cosas temporals y si tant solament la poden exersir en matèrias de fets espirituals.

Per la desisió del dupte referit se deu suposar que lo Tribunal del Sant Ofisi y la Real Audiència deuen igualment cada un usar y valer-se dels remeys convenients que respectivament los competeixen per a defensar sas jurisdiccions, però açò ha de ésser ab la circumstància que expresà lo senyor emperador don Carlos quint en dos cartas que manà despachar, una a don Federic de Portugal, llochinent y capità general d'est Principat, y altra a l'inquisidor que alesores era //913v// y se trobava en Cathalunya, de una mateixa diada de 16 de jené de 1534, «*que las jurisdicciones estén distinctas y que cada una d'ellas use aquella que le toque, sin entremeterse en lo que no le pertenesca*».

Ab esta suposició se passarà¹⁶⁹⁴ a donar satisfasíó a dit dupte, dient que ni per canònic ni menos per lo dret civil, ab lo qual està disposat que los ofisials, encara que sien titulars y familiars del Sant Ofisi, en las causas que són actors gosen del privilegi del for, ni per dret canònic se ha donada ni consedida jurisdicció ni potestat als inquisidors absolutament que puga dir-se temporal per a poder prosehir ab ella contra seculars, a exemple dels eclesiàstichs que tampoc la poden usar y exersir en los laics, com llargament ho funda lo doctor Lluís Ferrer en son *Discurs en favor de la jurisdicció real contra dels inquisidors*, número 45, y en lo número 100 estableix per certo la proposició que la juris-

1694. porà passar, *ratllat*; passarà, *interlineat*.

dicció que exerseixen los inquisidors en las causas de sos ministres, oficials y familiars de la Santa Inquisició és secular, real y delegada per lo prínsep, lo que en Cathalunya proseheix conforme las constitucions 5 y 6, baix lo títol «De heretats», sens que's puga dir que la jurisdicció temporal que exerseixen los jutges sia unida ab la eclesiàstica *et mixtuatim in ea transfusa*, perquè a esta rahó respon lo dit doctor Lluís Ferrer a número 115 *cum sequenti*.

Veritat és que la sobre dita theòrica no proseheix tant generalment perquè los inquisidors quant exerseixen jurisdicció la tenen dimanada de sa magestat, com ho declaren los sereníssims senyors reys Phelip 2, en lo any 1581, Phelip 3, en lo any 1603, y Phelip 4, en lo any 1630, ab diferents reals despachs que //914r// refereix Cusello *Ad leges Marini*, capítol 4, a numero 11 *cum sequenti*. Però lo sert és que la jurisdicció consedida als inquisidors prové de dret canònic y és delegada per a poder conèixer de las causas de fe y heretgia y com a jutges delegats apostòlichs la tenen també de las annexas y connexas, insidents y dependents de ellas, que ls consedí lo pontífice Sixto 4 quant a instància y intersió dels sereníssims senyors reys don Fernando y donya Isabel, en lo any 1479, fou anomenat y creat inquisidor general en tots sos reynes y després, en lo any 1484, arribant lo senyor rey don Fernando en Aragó per a celebrar Corts a les corones, establí lo Tribunal de la Santa Inquisició en los reynes de Cathalunya, Aragó y València y foren anomenats inquisidors en cada un de dits tres reynes, que vingueren a subrogar-se en lloch dels bisbes als quals en Cathalunya, com ha ordinari, tocava lo coneixement del crim de heretgia, com se troba disposat en la Constitució 5 de las Corts celebrà lo senyor rey don Jayme lo primer en Tarragona, en lo any 1234, que és baix lo títol «De heretjes».

Del sobre dit se segueix que la jurisdicció que exerseixen los inquisidors més se ha de dir esperitual que temporal, com a dimanant del dret canònic, subrogada en lloch de la que exersian antigament los bisbes y aprobada després per la Santa Sede Apostòlica, per ésser estat erigit dit Sant Tribunal per la defensa de la fe y estirpació de las heretgias y ésser los que matan, ofenen o injúrian al familiar o oficial de la Santa Inquisició no per ser familiar y ofisial de ella, sinó per ser son enemich o perquè los ha donat ocasió, y axí //914v// per causa privada no se pot dir que aya comès dit delicta ab ànimo y intensió de injuriar y ofèndrer al Sant Tribunal y a la Iglèsia, perquè lo ànimo y lo propòsit fan distinció dels malefisis.

Y encara que los inquisidors, per a fundar sa jurisdicció, se ayan valgut de diferents exemplanters aprobant ab ells la consuetut y lo dret, però ni aquell ni est los pot afavorir, perquè lo Sant Tribunal de la Inquisició no ha pogut adquirir ni li pot tocar mayor jurisdicció que la que pot tenir per la disposició dels capítols concordats y continuats en la referida real pragmàtica de las Corts de l'any 1512, consedits, decretats y jurats per lo senyor rey don Fernando y per lo reverent Joan, bisbe de Lleyda, inquisidor general, y confirmats per la santedat de Lleó desè ab sa butlla despachada en Sant Pere de Roma, en las kalendas de agost de l'any 1516, y ab altres capítols de Cort de l'any 1520,¹⁶⁹⁵ consedits per la cesàrea magestat del senyor emperador Carlos quint, que juntament ab los referits de las Corts de l'any 1512 foren també confirmats y ratificats ab jurament per lo cardenal Adrià, bisbe de Tortosa y inquisidor general, com llargament resulta de dita confirmasió en lo títol 8, «De la Santa Inquisició», vel 2 de las Constitucions, que foren també confirmats per lo mateix pontífice Lleó desè, ab sa butlla despachada en Roma, en las kalendas de setembre de l'any 1520, que's troba en lo archiu de la casa de la Diputació; y després per lo bisbe de Lleyda com a comisari apostòlich

---

1695. 1620, ratllat; 1520, interlineat.

a 6 de febré, 1521, fou dita butlla posada en execució y després, instant //915r// los diputats de Cathalunya y consellers de Barcelona, a 5 de octubre de 1532, fou executada, ab notificació y citació que-s féu als jutges, com apar en lo llibre intitulat «De breus y decrets apostòlichs».

De tot lo sobre dit apar se ha donat satisfació als duptes que vostra senyoria il·lustríssima és estat servit susitar sobre la intel·ligència de dit capítol de Cort de número 144, y concloent lo sentir que se desitja tenir, apar fer relació a vostra senyoria il·lustríssima que se pot suplicar a sa magestat que los capítols de la concòrdia referida, fets y jurats en lo any 1512, contenguts y expresats en la sobre dita real pragmàtica y per lo papa Lleó desè confirmats, sian guardats per los inquisidors, sí y conforme en lo dit capítol de Cort se narra, subjectant aquella a la més docta y asertada censura de vostra senyoria il·lustríssima y fidelíssima.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat *placet* lo capítol llegit, anyadint que-s suplique a sa magestat sie servit ordenar y manar que los capítols contenguts en la concòrdia de què parla est capítol, fets y jurats en lo any 1512, expressats en la real pragmàtica, per la santetat de Lleó desè confirmada, sien guardats per los senyors inquisidors, sí y conforme en lo present capítol se conté.

Capítol en què-s suplica a sa magestat se digne intercedir ab Sa Santetat perquè aprobe la concòrdia del Sant Tribunal

Ítem, se és llegit un paper en forma de capítol de Cort, disposat per los advocats del present estament, inseguint la deliberació per ell presa a 26 de febrer proppassat, ab lo qual capítol se suplica a sa magestat sie servit intercedir ab Sa Santetat per a què confirme y aprobe las concòrdias tocants al Sant Tribunal de la Inquisició mencionades en dit capítol.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet, addendo* que se recomane al fidelíssim concistori de deputats y ohidors que, finida la Cort, supliquen a sa magestat sie servit afavorir-lo ab la interposició que ab est capítol se demana.

Capítol 177

Ítem, se és llegit un Capítol de Cort de número 177, disposat per las tatxas dels salaris y actes judicials.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat *placet*, ab las circumstàncies següents, ço és, respecte del //916v// manament e o treball té lo escrivà de manament en las lletres que-s despatxan de la Real Audiència, se forme constitució nova al tenor de la que-s féu en la Junta General dels tres il·lustríssims braços dels anys 1701 y 1702. En quant a las fullas de tresllat que lo capítol llegit diu quatre sous per fulla, solament se tatxen tres sous y sis per fulla. En orde a las còpias o abstractas de processos o actes produhits en ells, que tant solament se

cobre entre lo escrivà de manament y actuari de la causa 4 sous 6 per fulla, per lo qual salari se dega entregar a las parts clos ab signe. En quant emperò als actes y papers que·s produexen en los processos y lo actuari fa lo concordat y torna los originals a las parts, estas tant solament hagen de pagar tres sous per quiscuna fulla y no més, los quals tres sous sien solament de l'actuari per no tenir en assò treball algú los escrivans de manament. En orde als verguers, ya que per constitució sols està previngut lo salari de las dietas dels porters y tots fan un mateix ministeri ab poca differència, no obstant lo salari que se'ls destina en las constitucions 3 y 4, títol «De officio de porters», confirmadas ab la 6 del mateix títol, delibera que de aquí avant se'ls pague de dieta per quiscun dia 12 sous y de nit 24 sous y dos sous per quiscun requiriment dins Barcelona y fora 4 sous. De las //917r// paraulas, emperò, que donan a la taula dits verguers dels diners que·s troban escrits en llur nom, sols cobren dotse sous per quiscun dia que aniran a la taula a donar la paraula, encara que en un mateix die se fassen moltas partidas y revoltas de un mateix compte. En los segrestos, emperò, no pugan dits verguers comptar dietas si no és la primera vegada que aniran a pèndrer possessió de las cosas segrestades, puix encara que després, per la cobransa y administració dels fruyts hagen de anar, ya tenen lo lucro de dos sous per lliura del que cobran, y per evitar que ab dietas y salaris no se gasten los beneficis y fruyts que¹⁶⁹⁶ resultan de las cosas segrestadas. Y que de las execucions dins Barcelona no pugan exir més de dotse sous per dieta y fora de ella vint-y-quatre sous.

1696. *A continuació, restan del, ratllat.*

*Die veneris, XII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

917v// Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Francisco de Sala y Brandia.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Joseph de Carreras y Talavera.

Joan de Riba y Comalada.

Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Anton de Llansa y de Rocada.

Gaspar Rovira, Berart y de Robles.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Joseph¹⁶⁹⁷ Dusay, Aragall y Bru.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Francisco de Verthamon.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Francisco de Amigant y Olzina.

Don Francisco Graell y Brossa.

Erasma de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

Don Ignasi Miquel.

Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

Fèlix de Sala y Sasala.

918r// Don Feliciano de Cordellas.

Jaume de Llansa y Arolas.

Don Ramon Rodolat.

Joseph Ferrer y Roca.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

---

¹⁶⁹⁷. *Precedit de Don, ratllat.*

Joseph de Sala.

Francisco de Sala y Prats.

Diego de Vila y Peyret.

Ramon de Falguera.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Est matí no se ha presa resolució alguna y tocada la hora senyalada se són disgregats.

Dicta die, hora tertia post meridiem iam pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar del present Principat de Catalunya en la dita sala nomenada dels reys de las casas de la Generalitat de Catalunya, presidint lo senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat.

Se és llegida la deliberació de l'il·lustríssim bras real¹⁶⁹⁸ de 10 del corrent, ab la qual se conforma ab la deliberació per lo present estament feta als 9, sobre las últimas decretacions posadas per sa magestat.

918v//

Capítol sobre lo real arxiu

Ítem, se és llegit un capítol de Cort, de lletra A, contenint que los deputats degan fer las obras a preu fet en lo real arxiu, ab vot y parer de una novena, perquè los papers de dit real arxiu estigan en bona conducció y custòdia.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, ab què en son prohemi, ahont diu «que degan estar recondits los papers y escripturas», diga «de tots los regnes de la Corona de Aragó e islas adjacents»; y més avall, ahont diu que «las obras fahedoras en dit real arxiu no pugan ésser impedidas per ningun oficial real», se anyadesca «ni per los inquisidors ni oficial algú de la Inquisició». Y axí mateix, que si no y ha disposició de altre capítol se previngue en lo present que todas las ditas escripturas dels regnes de la Corona de Aragó e islas adjacents que faltan, sie servit sa magestat manar-las aportar y recondir en dit real arxiu, axí com antes se observave. Las obras, emperò, o bòvedas fahedoras en lo quarto destinat per lo real arxiu degan fer-se a prova de bomba, a fi que en cas se experimentassen altra //919r// vegada, pugan resguardar-se allí los papers de dit real arxiu.

¹⁶⁹⁸. A continuació, eclesiàstich, ratllat.

Altre sobre lo real arxiu

Ítem, se és llegit altre capítol de Cort, de lletra B, disposant que hi hage un especulador de amanuense en lo real arxiu, ab salari de 500 lliures, sous, de las quals lo especulador dega pagar lo amanuense.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Altre sobre lo mateix

Ítem, se és llegit altre capítol de Cort, signat de lletra C, contenint que lo especulador dega regonèxer los llibres que trobarà en dit real arxiu més necessitats de acomodar-se y recusir-se, del que dega avisar al regent los comptes del General perquè cuyde de fer-los recusir y reencodernar.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol.

Altre sobre lo mateix

Ítem, se és llegit¹⁶⁹⁹ altre paper en forma de capítol de Cort, signat de lletra D, contenint que lo oficial que té destinat sa magestat en dit real arxiu estiga obligat en fer la residència en las matexas horas residirà lo especulador y estar als ordres de l'arxiver real, y dega treballar y copiar lo que disposarà //919v// lo dit especulador.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol llegit.

Altre sobre lo real arxiu

Ítem, se és llegit altre paper en forma de capítol de Cort, signat de lletra E, disposant que lo arxiver real haja de comprovar ab sos originals¹⁷⁰⁰ los llibres y espèculos que copiarà lo especulador, posant a la fi de cada llibre¹⁷⁰¹ la cloenda y notant los fulls tindrà, y fer espolsar los llibres y parestatges.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol; y que al dit arxiver real, per los dits treballs, se li donen de penúnias del General cent lliuras quiscun any.

Altre sobre lo mateix

Ítem, se és llegit altre capítol de Cort, signat de lletra F, disposant que los deputats y ohidors degan escriurer als regnes de la Corona de Aragó perquè contribuescan en los gastos suporta la Generalitat per rahó de dit real arxiu.

Y lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

1699. A continuació, lo, ratllat.

1700. ab sos originals, al marge esquerre.

1701. A continuació, y, ratllat.

Altre sobre lo mateix

Ítem, se és llegit altre capítol de Cort, de lletra G signat, disposant que los deputats y ohidors degan visitar y rego//920r//nèxer lo dit real arxiu.

E lo dit bras militar ha resolt *placet* lo dit capítol.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum ex parte trium illustrium stamentorum presentis Curie Generalis, directum illustris et fidelissimis dominis deputatis et auditoribus computorum dicti Generalis, tenoris sequentis:

Lletres de la Cort als deputats

Los tres estaments del present Principat de Cattelunya convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes de dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent comparegut devant nós Francisco de Marí y Ginovès, donzell, regent los comptes de la casa de la Deputació y General de Cattelunya, nos ha presentat una súplica en escrits, del thenor següent: «Il·lustríssim senyor. Francisco de Marí y Genovès representa a vostra senyoria il·lustríssima que, no obstant de offerir-se-li cada die lo haver de gastar conciderables summas que·s distribueixen en pagar los officials y soldats del regiment ab què la Generalitat serveix a sa magestat (que Déu guarde) y per lo vestuari de aquell, com y també per las armas y demés necessari per dit regiment, recusan los molt il·lustres y fidelíssims deputats y ohidors de comptes del General de Cattelunya girar diners al suplicant ab lo pretext de que en lo Capítol 8 del Redrés fet en la Junta General de Brasos dels anys mil //920v// set-cents¹⁷⁰² y hu y mil set-cents y dos se trobaria disposat de que aquells no pugan girar al regent los comptes sinó fins a tant que se li hagen passats los comptes del diner que dins lo espay de tres mesos se haurà entregat a dit regent los comptes. Y com ya per las moltes ocupacions en què vuy per ocasió de las Corts Generals se troba implicat dit de Marí, ja per las ocupacions del vehedor que necessàriament deu entrevenir en lo dit passament de comptes, ja per ésser molt limitat lo termini prefigit en dit capítol 8, de tal manera que en temps de tercio se regoneix per impracticable sa disposició, lo que los il·lustríssims braços, prevehent y conciderant sa impossibilitat en la pràctica en temps de tercio, han passat a fer nova disposició en las presents Corts ab Capítol del nou Redrés de número 44, no pugue lo suplicant donar los comptes dins los tres mesos, y de altre part no tinguia de present diners per a pagar dit regiment, en tant que a no girar-se-li'n poria ésser ocasió de fugir los soldats y de desfer-se lo regiment, en gran detriment del real servey y descrèdit de la província. Per ço, suplica dit de Marí y Ginovès a vostra senyoria il·lustríssima sie de son agrado manar als molt il·lustres y fidelíssims deputats y ohidors de comptes del General de Cattelunya que, no obstant la disposició de dit capítol 8, li giren diners per compte de dit regiment, tant per a pagar los soldats com y també //921r// per tot lo demés que condueca a tot lo necessari de dit regiment. Que además de ser cosa molt justa, ho rebrà a singular favor de la grandezza de vostra senyoria il·lustríssima. Off. etc. Altíssimus, etc. Rossell y Lleó». E nós, ohida dita suplicació, atesos los rellevants motius en ella expressats y als danys que porian inferir-se de no acentir la present Cort General al suplicat per dit de Marí y Ginovès v, havem conformament deliberat que sie ordenat y manat als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes que, de diners de la Generalitat, giren a dit

---

1702. sete-cents, *corregit*.

Francisco de Marí y Ginovès las quantitats que-s requireixen per pagar los¹⁷⁰³ sous dels oficials y soldats y demás que dega gastar per rahó del dit regiment de la Generalitat durant la present Cort, encara que no hage entregats los comptes de las quantitats li són estades girades antecedentment, no obstant qualsevols disposicions lo contrari disposant. Y que per est effecte sien despedidas las lletras oportunas segons estil de la present Cort. Per tant, ab tenor de las presents nostras lletras vos diem, ordenam y manam que, en execució de dita nostra deliberació, gireu a dit Francisco de Marí y Ginovès las quantitats que se hauran de menester per los effectes expressats en dita nostra deliberació; que altrament fent lo contrari (lo que no creyem de vostre gran zel) seria precís provehir segons de justícia //921v// se trobaria fahedor. En testimoni del que manam ésser despedidas las presents, sotasescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents y selladas ab lo sagell major de dita Cort. Datta en Barcelona, en las casas de la Deputació, als dotse de mars de l'any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y¹⁷⁰⁴ sis.

Fray Josepho, arzobispo de Taragona, presidente del brazo eclesiástico.

Don Pedro de Torrellas, president del bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedivit Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scribe et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi presidentis expedivit Joannes Franciscus Verneda, nottarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti militaris scribe et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi presidentis expedivit Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scribe et secretarius.

Locus sigil+li.

1703. A continuació, sub, ratllat.

1704. A continuació, dos, ratllat.

922r//

*Die sabbati, XIII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Joseph Terré y Marquet.

Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Francisco de Sala y Brandia.

Fèlix de Sala y Sasala.

Anton de Llansa.

Don Carlos Alemany de Bellpuig.

Don Pedro Ribes, de Boxadós y Vallgornera.

Joseph Roca y Ferrer.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Jaume de Llansa y Arolas.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Don Ramon Copons del Llor.

922v// Olaguer de Monserrat.

Juan de Riba y Comalada.

Don Feliciano de Cordellas.

Don Joseph Móra y Cirera.

Joseph Carreras y Talavera.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Joseph Codina y Costa.

Don Ramon Rodolat.

Don Miquel Cordellas.

Don Francisco Rocabertí, Pau y Ballera.

Don Visens Magarola.

Don Anton Eril.

Joseph de Rialp.

Narcís de Vilamala y Grau.

Francisco de Verthamon.

Joseph de Melianta y Sullà.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Don Estetev Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.
 Don Joseph Ferré y Granollachs.
 Don Ignasi Miquel.
 Ramon de Carreras.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluya.
 Don Anton Armengol.
 923r// Joseph de Sala.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Francisco de Sala y Prats.
 Don Ignasi Soler y Junyent.
 Don Armengol de Paguera.
 Don Joseph Mata.
 Francisco Puigdesàlit y Sayz.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit don Josephus de Oliver et Botaller, Barchinone populatus, tanquam procurator Joannis Baptiste de Peris, domicelli Dertuse domiciliati; constat de procuracione apud Petrum de Arraysa, nottarium publicum dicte civitatis Dertuse, die sexta currencium mensis et anni.

Capítol 160

Se ha llegit lo Capítol de Cort de número 160, en orde als jóvens que voldran obtenir privilegi de apothecari per lo protomèdich, novament disposat en la il·lustríssima Junta de Constitucioners, inseguint la deliberació dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, anyadint que als jóvens que practicaran en las apothecarias de monastirs de fora Barcelona, que no són en poblat, los valga la pràctica per a ser creats mestres apothecaris per lo protomèdich.

Dicto die, hora tertia iam // 923v// pulsata¹⁷⁰⁵ post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

1705. *Precedit de pulsat, ratllat.*

Pròrroga

En aquest dia, los senyors don Joseph Terré y Marquet, don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Francisco de Rocabertí, Pau y Ballera, tenint poder de est il·lustríssim bras, junt ab lo senyor don Juan Copons y Falcó, del present acte ausent, havent tingut notícia, tocadas las sis de la tarde, que los commissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde) eran vinguts a fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini prorrogat a sis del corrent, han partit de la dita sala dels reys, anant devant lo verguer ab sa massa, y se són conferits en la sala de sant Jordi, ahont és lo sòlio real, y sentats en los banchs de part de la epístola; y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim bras real, en los banchs de frente de dit sòlio real; havent los il·lustres senyors doctor Llorens Thomàs, canceller,¹⁷⁰⁶ y comte de Centellas, batlle general, en nom de sa magestat, prorrogat la present Cort fins lo die vint-y-hu del corrent mes, si feriat no serà, y si ho serà, lo die immediadament següent no feriat, han protestat y reprotestat en nom del present bras a la dita pròrroga y //924r// protesta feta per dits senyors commissaris de sa magestat, en la mateixa conformitat que protestaren y reprotastaren en la pròrroga feta dit die sis del corrent y altres antecedents, del que, retornats al bras, han fet relació.

Sobre lo negoci dels llibreters

En aquest dia, lo il·lustríssim senyor president, attenant que las personas del present bras a qui era comesa la dependència dels stampers y llibraters ab Rafel Figueró, major y menor, se han aussentat de la present ciutat, ha nomenat per conferir dita dependència y procurar junt ab las personas elegidas per part dels altres il·lustríssims braços y senyors combinadors la uniformitat de resolucions presas en aquells als senyors: don Fèlix de Vadell y Besturs y don Aleix Tristany y Claresvalls.

Constitució número 69

Se ha llegit la Constitució de número 69, en orde a poder tenir conferència los comuns de la Deputació, ciutat y bras militar, disposada per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, inseguint la deliberació dels tres il·lustríssims estaments.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

Redrés número 9

En quant al Capítol de Redrés de número 9, disposant que ningun official, tant real com de baró, puga entrar ab vara estesa dins la sala del concistori //924v// sinó quant pendrà lo sagrament y homenatge, que sa magestat o sos tractadors retornaren sens decretar, y ohidas las deliberacions presas per los il-

---

¹⁷⁰⁶. canceller, *interlineat*.

lustríssims brasos ecclesiàstich y real en orde a dit capítol, lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt conformar-se ab las deliberacions de dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, contenints sie remès als senyors tractadors y als advocats de la present Cort per a què en la representació fahedora expressen a sa magestat los motius que ha tingut la present Cort per a fer dit capítol y deduescan los exemplars que concernescan a dit fet, per a facilitar lo real *placet* de sa magestat. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

[*Trigesima tertia habitatio*]

Trigesima tertia habitatio publicata die XIII marcii, MDCCVI, post meridiem.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; egregius don Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; dompnus Jacobus Vincencius Alemany Descallar, re//925r//giam Thezaurariam regens; magnifici Josephus Sunyer, fisci advocatus regie curie; Franciscus Toda et Gil; Hiacinthus Dou et Çacalm; Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis; et don Placidus de Copons et Esquerre, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum illustri don Josepho Anttonio de Rubí et Boxadors, marchione de Rubí, locumtenente magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis, a loco habilitacionis absente) pro parte regie maiestatis; dilectus consiliarius regius frater don Guilielmus Gonyolons, episcopus Solsonensis; dompnus Bonaventura de Lanuza, canonicus sancte ecclesie Tarracone et syndicus illustris Capituli dicte civitatis; dompnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí; don Ludovicus Roger de Lluria et Çaportella; et Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueres, habilitatores (una cum doctore fratre Joanne Soler, abbate monasterii divi Pauli de Campo; dompno Magino Vilallonga et Çaportella;¹⁷⁰⁷ Magino Massià et Barthomeu, syndico Villefranche Penitensis, et Josepho Riu, syndico ville Berge, eciam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium stamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia que per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis (quem Deus feliciter prosperet) in hac //925v// Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et thenorem cuiusdam provisionis per suam maiestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam maiestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia frequentesque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curii interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die decima tertia mensis marcii, anno a nattivitate Domini millessimo septingentesimo sexto intitulata, post meridiem, presente Ignasio Texidor, burgense Perpiniiani not-

1707. dompno Magino Vilallonga et Çaportella, *al marge esquerre*.

tarioque publico regio collegiatio Barchinone, scribe mandati, vice el loco don Raymundi a Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarii, presentequ me Joanne Francisco Verneda, apostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone, brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Francisco Sala, virgario Regie Audiencie, et Joanne //926r// Camps,¹⁷⁰⁸ figulo, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam quidem habilitacionem ego, idem nottarius et secretarius, publicavi sub forma sequenti:

Primo, quo ad personam Caroli de Llenes et Malla, ville de Tarrojas, diocesis Celsonensis, pro quo comparuit Raymundus de Rialp et Çafont, domicellus ville Angularie, eius procurator, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Emanuelis Meca et Berardo, ville Cervarie, admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam Raymundi Naves et Matheu, ville Cervarie, admittatur ut miles.

Item, quo ad personam Magini de Sebarer et Meca, filii Michaelis de Sebarer et Lledós, domicelli ville Cervarie, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Joannis Francisci //926v// de Moragull, filii Josephi de Moragull, militis civitatis Vici, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Clementi de Solanell et Senispleda, admittatur ut domicellus.

Item, quo ad personam Michaelis Hieronymi de Azcon, loci de Tahull, diocesis Urgelli, attento ex certificatoria facta per don Raymundum a Vilana Perlas, a concilio domini nostri regis eiusque secretarium, constat suam maiestatem declarasse eum ut nobilem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personas Onuphrii de Prat et Francisci de Prat, fratrum, loci Santi Stephani de Oculo, diocesis Gerundensis, admittantur ut domicelli.

Que fuerunt acte Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignacio Texidor, regio scribe mandati, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario infrascripto, ac eciam adessentibus premencionatis testibus ad premissa vocatis et assumptis, ut superius continetur.

1708. *Precedit de Salo, ratllat.*

927r//

***Die dominica, XIII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Gerònim de Magarola y Grau.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Don Carlos Alemany y de Bellpuig.

Doctor Joseph Solà y de Guardiola.

Joseph de Sala.

Francisco de Sala y Prats.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Joseph Ferrer y Roca.

Don Francisco Morer y Càncer.

Don Aleix Tristany y Claresvalls.

Don Ignasi Balthazar de Alegre y Càncer.

Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

927v// Don Carlos de Orís y Puiggener.

Don Jacinto Descallar y Ortodó.

Francisco de Tord y Granollachs.

Don Francisco Amigant y Olzina.

Francisco Puigdesàlit y Sais.

Gabriel de Bòria y Gualba.

Don Miquel Pasqual y Quintana.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Juan de Riba y Comalada.

Francisco de Verthamon.

Don Juan Claresvalls.

Don Francisco Segrera y Massana.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Balthazar Oriol y Marcer.

Francisco de Sala y Brandia.
 Anton de Llansa.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Benet Mir.
 Don Francisco Berardo y Senjust.
 Juan de Boxeda y Roca.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Joseph Desprat y Cebassona.
 928r// Joseph de Carreras y Talavera.
 Ramon de Carreras.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Miquel Gerònim Ascon.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Fèlix de Sala y Sasala.
 Don Anton Eril.
 Don Galceran Villalba.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Visens Magarola.

Capítol 185

Als quals axí convocats se'ls és llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 185, contenint que qualsevol cavaller no puga tenir més que una procura de altre cavaller per acistir en Corts, y que solament puga entrevenir y votar en lo estament militar com a procurador de un altre cavaller tant solament y no de més.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que dit capítol sie arriamat.

Altre 187

Ítem, se ha llegit y donat per proposició lo Capítol de Cort de número 187, contenint que lo procés familiar del bras militar de las presents¹⁷⁰⁹ y demás venideras //928v// Corts y Parlaments se recondesca originalment en lo arxiu de dit bras militar, en la mateixa conformitat que lo dels braços ecclesiàstich y real se arxivaran y guardan en la Cúria Ecclesiàstica de Tarragona y arxiu de la present ciutat de Barcelona.

1709. *A continuació, Corts, ratllat.*

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet illustrissimo stamento militari sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Ítem, se ha llegit una súplica presentada per Juan Vilarrassa y altres porters dels tres il·lustríssims estaments e il·lustríssimas juntas de la present Cort General, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Juan Vilarrassa, etc. *Inseratur supplicacio et postea dices:*

Súplica dels verguers dels braços

929r¹⁷¹⁰// Il·lustríssim senyor.

Joan Vilarasa, Grau Pomaret, Joseph Sagés, Saldoni Blanch, Bonaventura Clarà, Pere Monroy, Jaume Avinyó, Jaume Costa, Joseph Bayona, Anthoni Moyà, Andreu Arenys, Eudalt Estrada y Sebastià Planes, porters tots dels tres il·lustríssims estaments e il·lustríssimas juntas de la Cort General que se està actualment celebrant, posats als peus de vostra senyoria il·lustríssima ab tot rendiment representan que han servit a vostra senyoria il·lustríssima durant la Cort y esperan servir fins a la conclusió de ella ab lo major cuydado y diligència que han pogut y podran, havent preferit per lo servey a vostra senyoria il·lustríssima y a altres aplicacions a què no se han ingerits, ab la esperança de que del salari que se'ls hauria tatxat podrian en alguna manera subministrar algun consuelo a sas casas y famílies de què necessitan, majorment en la ocurrència de un temps tant calamitós com lo present, sobre haver passats ja més de tres mesos que gustosos concorran a son empleo, com és ben notori, per lo que suplican sie del major servey de vostra senyoria il·lustríssima manar donar la més plausible providència e o ordres més convenients per a què los pobres¹⁷¹¹ suplicants sien satisfets de sos salaris e o tatxa que se'ls haurà feta respectivament, ab tota aquella brevedat que solicita llur pobresa y necessitat, en concideració de que la quantitat resultant de dita tatxa no serà conciderable y que no podrà tràurer-se en conseqüència per ninguna //929v// rahó. Que ho rebran a singular mercè. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Thomasa.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die de ayr sobre dita súplica.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, concistint que per part de dits il·lustríssims brasos sie ordenat y manat a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors que, encontinent de conclosa la present Cort, donen y paguen efectivament a dits porters las quantitats *respective* que·ls seran taxades per lo salari de dits //831r// sos officis. Y que per ço sien despedides lletras en la forma acostumada. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1710. Document relligat, juntament amb la súplica del carceller, entre els folis 928v i 931r.

1711. pobles, *corregit*.

Ítem, se és llegit una súplica presentada per lo escarceller major de las càrcers reals de la present ciutat, que és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo carceller de las càrcers reals, etc. *Inseratur suplicacio et postea dices:*

Súplica del carceller de las càrcers reals

930r¹⁷¹²// Il·lustríssim senyor.

Lo carceller dels càrcers reals de la present ciutat de Barcelona diu a vostra senyoria il·lustríssima que per quant lo càrrech de carceller, guarda y custòdia de presos és de molta importància per interessar la real jurisdicció y benefici públich de ser punits los delinqüents, y sia casi de ningun útil lo dit offici per dit carceller, respecte de ser la taxa antiga que's traue y se persebeyx dels carcerats que deuen pagar carceratge molt mòdica, com sian molt més los que no pagan ni deuen pagar carceratge per diffarents constitucions de Catalunya, com són los que's presentan voluntàriament, los condemnats o absolts, los presos sens culpa, los acentats en la llista de la almoyna per lo regent la Real Cancelleria y los pobres miserables, per ser igualats als pobres de la almoyna; y en concideració de que la taxa de quatre diners per quiscun die que ordenaren los molt il·lustres senyors deputats en lo any 1609 deuen pagar los carcerats per no poder-se regular lo dit temps ab lo present, y no sia novedat que la Cort en semblants casos age donat nova providència, com axí fonch donada en la Constitució 7, títol «De pobres pledejants», y en la Constitució 8, títol «De salaris reben los officials reals», Corts 1585, en què per haver-se aumentat los preus de las vituallas foren aumentats los aliments dels pobres y los salaris dels presidents y doctors de la Real Audiència y Concell Civil en lo modo y forma que vuy se pagan per lo General del present Principat de Catalunya. Y en atenció tanbé del gran gasto que suporta dit carceller en haver de tenir llochinent ab sa família, tres guardas, de candelas y llàntias cremant tota la nit y de haver de invigilar en una guarda y custòdia incessant de tot lo any continuadament, del perill que incorra en haver de donar compte y rahó dels presos que se li encomanan y del demés que's deixa conciderar per la gran y alta comprehensió de vostra senyoria il·lustríssima, suplica per ço dit carceller a vostra senyoria il·lustríssima li plàcia estatuir y ordenar que, axí com foren tatxats quatre diners per dia en la dita ordinació y taxa de l'any 1609, que sian tatxats sis diners barcelonesos per quiscun die, ço és, dels presos que estaran //930v// en los aposentos o cambras anomenadas dels Gentils Hòmens, Corral, Judeca, Mallorca y en la Gonguera, com se avia ja disposat en orde als sis diners per dia en la Constitució 2, títol «De custòdia de presos», y en los demés restants aposentos que's pague com se ha acostumat fins vuy. Y que semblantment, los presos que seran capturats en ditas presons reals per deutes civils no pugan ésser recomanats per altre o altres deutes civils ni per fet algú criminal, perquè la diligència que farà lo acreador no sie frustrada y no se li embarace cobrar son crèdit. Y com lo dit offici de carceller sols tinga la dependència de la ciutat de Barcelona, la qual elegeyx per sort lo carceller quant se troba vacar, concorrent tant solament nobles, militars y ciutadans y no exersesca jurisdicció alguna e o emperò molt mòdica, com lo dit càrrech sols sia guardar los presos que se li encomanan y de relaxar-los quant se li ordena per los superiors, que lo dit carceller que vuy y per temps serà sie admès en lo concurs dels officis de la casa de la Deputació y Generalitat de la manera que concorria y és admès lo batlle de cóps, que també únicament té dependència y és official de la dita ciutat de Barcelona y se extrau

1712. Document relligat, juntament amb la súplica dels porters, entre els folis 928v i 931r.

de la matexa bolsa que se extrau lo carceller; manant y ordenant disposar aposentos en ditas presons reals per los ecclesiàstich en quant se tròbian capturats per lo cas atròs y per los nobles, militars, gaudins de privilegi militar y altres personas y donas de suposició y honor, dels quals urgentísimament se nececita en ditas presons reals, com notòriament se manifesta; esperant lo carceller que sobre tot lo refferit donarà vostra senyoria il·lustríssima cabal providència y o rebrà a particular mercè de la rectitut y grandesa de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Vila.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, de 15 de febrer pròxim passat, en què ha resolt no tenir lloch lo suplicat per dit escarceller.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas ditas súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha resolt que dita súplica sie arrimada y que los advocats del present bras disposen capítol de Cort redressant los abusos y excessos experimentan los presos de l'escarceller y sos officials, subjectant dit escarceller a la visita real perquè en ella se puga haver rahó de si contrafarà o no al disposat en dit capítol, reportant-se després de format al present estament.

Ítem, se és llegida una súplica presentada per los il·lustres abat de Poblet y Santas Creus, lo qual és del tenor //931v// següent:

Il·lustríssim senyor. Fra don Francisco Dorda, etc. *Inseratur supplicacio usque ad finem et postea dices:*

Súplicas dels abats de Poblet y Santas Creus

932r¹⁷¹³// Il·lustríssim senyor.

Fra don Francisco Dorda, abat del real monastir de Santa Maria de Poblet, Orde Cisterciense, y fra don Joan Torrens, abat del real monastir de Santas Creus, també Orde Cisterciense, representan a vostra senyoria il·lustríssima que, havent-se donat forma a la elecció de deputats y oydors de comtes del General de Catalunya en los capítols 1, 2, 3, 4, 5, y 6 del Redrés del General de las Corts Generals que's celebraren en la present ciutat en lo any 1455, los quals capítols se troban continuats en lo Llibre dels Quatre Senyals, a pàgina 307 fins a la 317, los abats de dits monastirs de Poblet y Santas Creus, sos predessors, foren sempre reputats y tinguts per hàbils y capaces de poder obtenir y exercir los càrrechs de deputats y oydors de comtes del General de Catalunya. Y així mateix, que havent-se después commutada la forma de dita elecció de deputats en ensaculació, ab lo Capítol del Redrés de las Corts de Monsó de l'any 1585, se previngué que en los casos de aver-i llochs de religiosos vacants se aguessen de ensacular en aquells abats, priors, etc., no essent, com no és, duptable que ab dita disposició que parla indistinctament de abats estan litteralment compresos los abats de Poblet y Santas Creus, així com los demés del present Principat. Y en esta conformitat, en virtut del disposat en los sobre calendats capítols tant després de l'any 1455, en què's practicava la elecció de deputats, com y també després de l'any 1585, en què se introduhí la ensaculació de aquells, no faltaren abats de ditas famílies de Poblet y Santas Creus qui honoríficament obtingueren y exerciren los càrrechs de deputats,

---

1713. Document relligat entre els folis 931v i 934r.

com fou fra don Pere de Mendoza, abat de Santas Creus, qui regentà lo offici de deputat en lo trienni de 1497, y fra don Francesch de Oliver y Botaller, abat de Poblet, qui en dos differentes ocasions fou vist ocupar dignament lo offici de deputat, ha saber és, en los triennis de 1582 y de 1596, y molts altres, com així apar en los dietaris de la casa de la Deputació, sens que fins vuy se tròbia ni puga trobar disposició alguna que suadesca haver donat motiu a la exclusió dels referits abats respecte del càrrech de deputat, ans bé en las Corts de l'any 1599, en lo Capítol 20 del Redrés, se restableix lo dispostat en dit 6 de dit any 1585, ço és, que venint lo cas de vacar llochs de religiosos, se agen de ensacular abats, etc. De manera que apar fora de tota controvèrsia venir los abats de Poblet y Santas Creus compresos en la disposició dels capítols que disposan acerca la ensaculació de deputats, y que axí bé se àn y deuen reputar per //932v// hàbils¹⁷¹⁴ e idòneos per a ésser ensaculats, conforme los demés abats del present Principat, majorment concorrent, com concorren en aquells totas las circumstàncias y qualitats que-s necessitan per a concórrer y exercir los càrrechs de deputats, com són lo tenir lloch en las Corts Generals y lo contribuir igualment en la solució dels drets de la Generalitat; rahó tant eficàs que mugué a la Cort de l'any 1599 ha disposar en lo Capítol 35 que los ecclesiàstichs puguessen concórrer y tenir qualsevol offici del General, no sols de deputats y oydors, sí y també de assessors, deputats locals y tots los demés de la Generalitat ab la mateixa igualtat que los militars y reals, no quedant¹⁷¹⁵ capacitat de dificultar que los abats de Poblet y Santas Creus vénen compresos en la disposició de dit capítol 35, constituint-los capaces de concórrer en dits officis de deputats y demés de la Generalitat. Sens que al fins assí ponderat puga obstar lo dir-se que dits abats de Poblet y Santas Creus en temps passat eran perpètuos y que després passaren a fer-se temporals, com vuy o són; y que per esta causa se judicaria per inconvenient lo concórrer y exercir aquells dits càrrechs, pues en cas de sortejar y finir lo temps de son abadiat durant lo exercici de deputat los vindria a faltar la qualitat constitutiva de deputat en lo mateix temps que aurian de exercir lo offici, lo que apar ésser contra dret y contra lo dispostat en lo Capítol 90 del Redrés, Corts 1599, ahont clarament se troba estatuït que si algú dels ensaculats per lo estament ecclesiàstich dexia de possehir la dignitat, títol o benefici per lo qual és estat ensaculat, sia aquell tal *eo ipso* y sens altra declaració tingut per desensaculat y en son lloc se age de ensacular altre hàbil y idòneo. Perquè al sobre ponderat objecte se satisfà dient que lo dit capítol 90 no parla de la continuació del càrrec de deputat, sí sols de la ensaculació, com apar de sa contextura, y segons dret no-s podria atèndrer encara que en lo exercici de l'offici faltàs la qualitat de abat per ésser cert que la qualitat constitutiva y tributiva de jurisdicció per a qualsevol cosa sols deu trobar-se en lo subjecte *ab inicio et tempore habili* per a capacitar-lo y en lo ocurrent cas deuria residir la qualitat de abat en lo temps de la ensaculació, sens ésser en concideració lo defecte que *ex post* podria sobrevenir per acabar-se lo temps de l'abadiat. Y en cas se volgués dificultar que a lo menos los dits abats de Poblet y Santas Creus dexant de possehir lo títol de sa abadia aurian de ésser *eo ipso* y sens altra declaració desensaculats segons lo dit capítol 90 que parla de la ensaculació, seria fàcil la evasió si se atèn que la disposició del propdit capítol parlant de la ensaculació dels ecclesiàstichs que dexan la possessió del títol o benefici per lo qual són ensaculats se limita y restringeix en los religiosos, volent que aquella no se entenga en dits religiosos, com apar //933r// del mateix capítol *ibi* «Y en lo sobre dit cas no se entengan los religiosos». Y per consegüent, apar restar del sobra ponderat evident y clar que dits

1714. *Precedit de per, repetit.*

1715. *A continuació, diffi, ratllat.*

abats de Poblet y Santas Creus són hàbils, idòneos y capaces per a concórrer y exercir qualsevols officis de la Generalitat, tant de deputats com altres, y que en lo temps passat se'ls ha inferit no poch perjudici no volent-los, sens fonament ni rahó, admètrer en lo concurs de dits officis.

Per lo que los referits fra don Francisco Dorda, abat de Poblet, y fra don Joan Torrents, abat de Santas Creus, en compliment de la obligació de sos càrrechs y desitjant reintegrar sas dignitats en una tant apreciable y deguda prerrogativa, suplican a vostra senyoria il·lustríssima sia de son agrado y servey declarar y en quant menester sia disposar en força de Capítol del nou Redrés que ells, com a abats predits, y tots sos successors en las abadias de Poblet y Santas Creus són hàbils, idòneos y capaces per a ésser ensaculats, concórrer y exercir qualsevols officis de la Generalitat, tant de deputats, ohidors,¹⁷¹⁶ com de assessors y qualsevols altres de dita Generalitat y casa de la Deputació. Que además de ser cosa molt justa, o rebran a mercè. *Altissimus, etc.* Ramoneda.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta lo die de ayr.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas dita súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha resolt conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, contenint que dita súplica sie comesa als advocats dels tres il·lustríssims braços a fi de que premediten y discorren son contengut y de son sentir relació fassen en escrits als tres il·lustríssims estaments, per a què, en sa intel·ligència, pugan estos millor informar y resòdrer lo que apareixerà ser més convenient y ajustat a rahó. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Constitució 186

Ítem, se és llegida la Constitució de número 186, disposant las taxas dels salaris y actes judicials de las corts dels magnífichs veguer y batlle de Barcelona y altres del present Principat.

Y estant-se votant sobre dita constitució, lo senyor don Joseph //934r// de Terré y Granollachs ha insinuat y declarat voler posar discentiment a la dita constitució. Y havent-se suscitat dupte sobre si, per ésser interessat en lo negoci com a propietari de las corts dels magnífichs veguer y batlle de Barcelona, podia o no votar en ell o discentir y embarasar lo tractar-se de ditas taxas llegidas, per lo que se són cridats los advocats del present estament, als quals se és proposada dita dificultat a fi de que aconcellassen y diguessen son sentir. Y havent respost que, per ésser article y punt que requireix reflexió y premeditació, suspenian no explicar son sentir, differint-lo fins a haver estudiat lo punt, no se ha pres resolució sobre dita constitució.

---

¹⁷¹⁶. ohidors, *interlineat*.

*Die lune, XV mensis marcii, M DCC VI, hora nona
iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Fèlix de Sala y Sasala.

934v// Joseph Carreras y Talavera.

Anton de Llansa.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Francisco de Aloy y Guitart.

Don Joseph Terré y Marquet.

Juan de Riba y Comalada.

Francisco¹⁷¹⁷ Don Graell y Brossa.

Gaspar Rovira, Berart y de Robles.

Don Anton Asprer.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Diego de Vila y Peyret.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Francisco Segrera y Massana.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Ignasi Soler y Junyent.

Don Joseph Mata y Copons.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Narcís de Vilamala y Grau.

Don Miquel de Cordellas.

935r// Joseph Ferrer y Roca.

Don Francisco de Amigant y Olzina.

Don Ignasi Miquel.

Don Joseph Desprat y Cebasona.

---

¹⁷¹⁷. *Precedit de Don, ratllat.*

Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Joseph de Rialp.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Don Visens Magarola.
 Ramon de Falguera.
 Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Don Juan Batlle.
 Francisco de Sala y Prats.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre.
 Francisco Puigdesàlit y¹⁷¹⁸ Sayz.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Joseph de Sala.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Juan Batista Cortada y de Junquer.
 Juan de Boxeda.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Carlos Alemany de Bellpuig.
 935v// Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
 Don Ramon Rodolat.
 Don Emanuel Guanter.
 Don Anton Armengol.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Francisco de Verthamon.
 Olaguer de Monserrat y Oller.
 Ramon de Carreras.
 Don Bonaventura de Tristany.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Joannes Franciscus Cruet, dominus locorum et terminorum de la Donzell et Sancti Christophori de Rialp, scitorum in vicaria Acri-monti.

Súplica dels cavallers de Vich

Se ha llegit una súplica presentada per los militars de la ciutat de Vich y sa comarca, en què suplican al present bras se digne posar son *placet* en un capítol de Cort sens número que junt ab dita súplica se és entregat, contenint que:s con-

---

1718. A continuació, Sali, ratllat.

cedesca y fasse gràcia als militars de Vich y sa comarca de poder erigir¹⁷¹⁹ una confraria de personas que sien verdaders militars, baix lo títol del gloriós sant Jordi, concedint facultat als deputats y ohidors de comptes per donar la forma y disposició per lo bon regiment de dita confraria.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que lo capítol llegit sie remès a dos¹⁷²⁰ personas y als advocats del present bras, las quals vejan dit capítol y //936r// après relació fassen de son sentir, perquè ab major acert se puga resòldrer lo convenient.

**Paper en forma de constitució
sobre los segrestadors**

Ítem, se és llegit un paper en forma de constitució, sens número, disposant lo modo ab què se ha de nomenar y en son cas revocar o remòurer segrestador dels béns cedits en causa de concurs de acreadors.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Altre sobre lo mateix

Ítem, se ha llegit altre paper en forma de constitució, sens número, contenint que lo segrestador, feta sentència de graduació, dega fer subastar tots los béns immobles per espay de trenta dies, ab certas sircunstàncias.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

Altre sobre las causas de concurs de acrehedors

Ítem, se ha llegit y donat per proposició altre paper en forma de constitució, sens número, disposant que antes de oposar-se algun acreador en la causa de concurs de acreadors, dega fer constar al jutge de son crèdit ab instrument, confessió o altre document.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del dia de ayr, de que sie remesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què tornen a formar o arrimen si·ls apar dita constitució.

Redrés 18

Ítem, se és tornat a llegir lo Capítol del Redrés número 18, en orde als albaraners de General y Bolla, decretat per //936v// lo present estament als 26 de febrer, y en ell lo il·lustríssim bras real, als 13 del corrent, ha decretat *placet*, variant algunas paraulas en sa dispositiva, a la qual decretació se és aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als catorse.

1719. erigir, *corregit*.

1720. las, *corregit*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimi stamenti ecclesiastico et regali in suis ultimis decretacionibus.*

Constitució número 177

Ítem, se és tornada a llegir la Constitució de número 177, disposada per las taxas dels salaris y escripturas judicials, decretada per lo present estament als onse del corrent, y lo real als dotse ha decretat conformar-se ab la del present estament, ab què se ajusta a la constitució, no prejudicant en cosa alguna a la concòrdia tenen feta los escrivans de manament y nottaris públichs reals col·legiats sobre lo judiciari.

Y havent-se prosehít en votar sobre dita constitució, lo senyor don Joseph Terré y Granollachs ha posat discentiment a aquella fins que se vey a la concòrdia de què fa menció lo il·lustríssim bras real en sa decretació, per a què ab tot fonament se puga deliberar lo de major conveniència.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar //937r// en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació,¹⁷²¹ presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Joannes Vives et Llorens, miles in villa de Reus, Campi et archidiocesis Tarrachone, populatus.

En execució de la deliberació presa sobre la súplica dels militars de Vich lo die present al matí, ha nomenat lo senyor president als senyors: don Gaspar Prat y Senjulià y don Ignasi Balthezar de Alegre.¹⁷²²

Capítol de Cort en què-s prorrogan alguns capítols

Se ha llegit un paper sens número, en forma de capítol de Cort, contenint la prorrogació dels capítols 51, 52 y 53 de las Corts de 1599 fins a la conclusió de las primeras Corts.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit.

1721. A continuació, en la qual convo, ratllat.

1722. A continuació, Don Manuel Guanter y Duran, ratllat.

*Die martis, XVI mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmenat, president.

927r// Don Feliciano Cordelles.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Don Ramon Rodolat.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Francisco de Sala y Brandia.

Nicolau de Sanjoan Llobregat.

Don Armengol Paguera.

Don Ignasi Pontarró.

Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Joseph Terré y Marquet.

Joan¹⁷²³ de Riba y Comalada.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Narcís de Vilamala y Grau.

Don Fèlix Vadell y Besturs.

Diego de Vila y de Peyret.

Don Emanuel Guanter y Duran.

Don Emanuel Ferrer y Siges.

Don Ignasi Miquel.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Ramon de Tormes y de Salvador.

Anton de Albertí.

Francisco de Puigdesàlit y Sais.

Don Gaspar Berart y Cortiada.

Gaspar de Rovira y de Robles.

Don Gerònim Magarola y Grau.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Miquel Gerònim Ascon.

Don Joan Batista Vilar y Umbert.

1723. *Precedit de Don, ratllat.*

Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 938r// Don Francisco de Aloy.
 Francisco de Sala y Prats.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Don Francisco Amigant y Olsina.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Joan de Vivet, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Olaguer de Montserrat y Oller.
 Joseph de Sala.
 Francisco de Verthamon.
 Don Francisco Çagarriga y Vera.
 Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Joseph Copons y Escarrer.
 Don Aloy Tristany y Claresvalls.
 Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
 Ramon de Carreras.
 Don Bonaventura Tristany.
 Don Vicens Magarola.
 Ramon de Falguera.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Joseph Eril.
 Don Anton Eril.

Capítol de Cort número 189

Als quals axí convocats se ha llegit lo Capítol de Cort de número 189, en què-s suplica a sa magestat sie servit donar los ordes convenientes perquè, després de closa la Cort, se publiquen luego las constitucions y capítols disposats y disposadas en la mateixa y manar al protonotari o secretari de sa magestat que dins lo termini de dos o tres mesos entregue còpia auctèntica del procés y de las ditas constitucions y capítols y actes de Cort y demás a aquella concernent als deputats y ohidors, axí com se ha //938v// estilat en las Corts precedents.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* dit capítol, variant-se lo proemi, dient «Ítem, per a què, després de la conclusió de la present Cort, se evulguen y donen luego a la impressió las constitucions y capítols de Cort dis-

posats y disposadas, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, donar los ordes per dit effecte convenientes y manar al protonotari o secretari, etc.»

Capítol de Cort número 190

Ítem, se ha llegit lo Capítol de Cort de número 190, disposant que los deputats degan fer imprimir las constitucions, capítols y actes de Cort ab la brevedat possible, no podent excedir lo termini de dos mesos comptadors des del die que se'ls seran entregats, y que se suspenga lo negoci y curs judiciari de las causas civils en la Real Audiència y corts de l'ordinari fins a ésser impresas ditas constitucions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* lo capítol llegit, anyadint que per poder-se posar en observansa son contengut, los senyors deputats degan notificar-lo a las personas a qui convinga, traent-ne còpia o fe dels processos familiars dels tres il·lustríssims estaments, y que esta notificació en la referida forma faedora dega obeir-se y tenir tota forsa y eficàcia.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

941r// Se són llegidas dos reals cartas firmadas per lo rey nostre senyor (Déu lo guardi), sotaescrites per don Ramon de Vilana Perlas, son secretari, dadas en Barcelona, als 15 del corrent, selladas ab lo real sello de sa magestat, que són del tenor següent:

El rey. Muy illustre, ilustres, etc. Inserantur prout sunt hic consute, quibus insertis dices:

Cartas de sa magestat, en què insinua ser de son real servey que alguns cavellers se conferescan fora Barcelona, etc.

939r¹⁷²⁴// *El rey.*

Muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componéis el brazo militar de Cortes en este mi Principado de Cataluña. Haviendo mandado a don Joseph Gible que, no obstante de tenerle convocado en Cortes, passe luego a la villa de Berga a negocios de mi servicio, después de haverme manifestado su ciega resignación al complemento de este precepto, me ha suplicado fuesse servido mandaros que, en consecuencia de tan justo impedimento para dexar su intervención en Cortes, le huvíessedes en ellas por presente en todos los actos hasta su conclusión, admitiendo su procurador con la calidad del voto de su principal, siendo la persona capaz y del mismo brazo; en cuya consideración he tenido a bien condescender a tan justa petición, y para su cumplimiento os encargo admitáys al procurador del referido con las circuns-

1724. Document relligat, juntament amb una segona reial carta, entre els folis 938v i 941r.

tancias me lo ha suplicado y llevo arriba expressadas, de que me daré por bien servido. Dada en Barzelona, a quinze de marzo de mill setecientos y seys años.

Yo, el Rey

Por mandado del rey nuestro señor, don Ramon de Vilana Perlas.

939v// A los muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles, las personas que componen el brazo militar de Cortes de mi Principado de Cathaluña.

940r¹⁷²⁵// El rey.

Muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componéis el brazo militar de Cortes en este mi Principado de Cathaluña. Haviendo mandado a don Francisco Puigdesàlit que, no obstante de tenerle convocado en Cortes, passe luego a la villa de Ripoll a negocios de mi servicio, después de haverme manifestado su ciega resignación al complemento de este precepto, me ha suplicado fuesse servido mandaros que, en conseqüencia de tan justo impedimento para dexar su intervenció en Cortes, le hviéssedeis en ellas por presente¹⁷²⁶ en todos los actos hasta su conclusión, admitiendo su procurador con la calidad del voto de su principal, siendo la persona que substituyere capaz y del mismo brazo; en cuya consideración he tenido a bien conceder a tan justa petición, y para su cumplimiento os encargo admitáys al procurador del referido con las circunstancias me lo ha suplicado y llevo arriba expressadas, de que me daré por bien servido. Dada en Barzelona, a quinze de marzo de mill setecientos y seys años.

Yo, el Rey

Por mandado del rey nuestro señor, don Ramon de Vilana Perlas.

940v// A los muy illustre, illustres, egregios, nobles, magníficos, amados y fieles nuestros, las personas que componen el brazo militar de Cortes de mi Principado de Cathaluña.

Y havent lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ohidas y entesas ditas dos reals cartas, en concideració dels motius tant del servey del rey nostre senyor (Déu lo guardé), ha convingut gustós al que sa magestat en ellas insinua, sens que puga, emperò, al·legar-se per exemplar ni perjudici en sas prerrogativas de la Cort.

Paper en forma de constitució, que parla de aumentar los salaris al general governador y jufges de cort

Ítem, se és llegit un paper en forma de constitució, sens número, disposant lo augmentar los salaris als portantveus de general governador, canceller, regent la Cancellaria y jufges de cort, y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, de quinse del corrent, presa sobre dit paper en forma de constitució, en què ha resolt que los senyors tractadors de la present Cort participen als excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat la impossibilitat ab què's troban los braços de augmentar dits salaris menos que per lo medi de la extinció de la Tercera Sala, aplicant del gasto que per ella suporta lo General lo augmentar dits salaris, conferint ab los senyors tractadors de sa magestat dit medi, reportant als braços *respective* lo que resultarà //941v// de dita conferència perquè, en sa intel·ligència,

1725. Document relligat, juntament amb una primera reial carta, entre els folis 938v i 941r.

1726. presentéis, corregit.

pugan pèndrer final resolució y las demás¹⁷²⁷ disposicions que·s requireixen en dit negoci.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit lo dit capítol de Cort sens número, dirigit a aumentar los salaris al portantveus de general governador y demás expressats en aquell, y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de quinse del corrent, en orde a dit capítol presa, attenant que los atrasos y empenyos en què·s troba la Generalitat, axí per los sous y socorros dels oficials y soldats del regiment ab què serveyx al rey nostre senyor (Déu lo guarde), gastos inexcusables de la present Cort, com de pensions vensudas y que van discorrent dels censals fa y presta a sos acreadors, molta part dels quals se deuen aplicar en sufragis de ànimas y en subvencions de comunitats de preveres, religiosos, religiosas, pubills, viudas y gent necessitada, no li permeten poder designar porcions de sas rendas de la Generalitat per augmentar salaris als nomenats en dit capítol, y que serà convenient a la pública utilitat abrasar algun expedient per a donar-se alguna providència, attenant que en lo medi de la extinció de la Tercera Sala se offereixen dubtes, reparos e inconvenients rellevants, desitjant lo present bras elegir altre que ne tinga menos, ha resolt, per via de pensament, abrasar lo expedient y medi següent, ço és, que axí com lo General de Cattelunya contribueix y de sos rèddits paga cada any quatre-centas lliuras a quiscú dels catorse doctors de la Tercera Sala y dos salas civils, que del dia de la conclusió de las presents Corts en avant sols pague 300 lliures, sous, a quiscú, y que las 1.400 lliures, sous, restaran se apliquen en aumentar los salaris del portantveus de general governador, son assessor y tres jutges del Real Concell Criminal; que axí com fins vuy los guanyables de las sentèncias y provisions se fan en la Real Audiència se són dividits igualment entre los deu doctors de las dos salas civils, que a la decisió de las causas entrevingan y voten lo canceller y regent la Real Cancelleria y sien admesos també en los guanyables igualment ab dits deu doctors del Civil, de manera que axí com fins vuy, segons se ha dit, de dits guanyables sols se han fetas deu parts, del dia de la conclusió de las Corts en avant se'n fassen dotse, a saber és, una per dit canceller, altre per dit regent la Cancelleria y deu per dits senyors de las salas Civils. Y que en cas de tenir acceptació esta idea en los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, sie suspès lo Capítol del Redrés fet respecte dels doctors de la Tercera Sala en orde a minorar-los 100 lliures, sous, de las 400 lliures, sous, cobran de salari y anyadir-los que cobren enterament los guanyables de las causas civils. Y attès que concorran també //942v// los mateixos motius per aumentar los salaris als veguers, que per ço sien per lo il·lustríssim senyor president de aquest congrés nomenades dos personas y se suplique als altres il·lustríssims braços fas-

---

1727. *A continuació, delibe, ratllat.*

sen semblant nominació, a fi de que las sis personas dels tres il·lustríssims estaments nomenadoras ideen, discorren, conferescan y plactiquen¹⁷²⁸ los medis¹⁷²⁹ que los aparexerà ésser més proporcionats elegir per dit effecte,¹⁷³⁰ fent-ne després relació als braços *respective* per què, en sa intel·ligència, pugan ab més premeditació assegurar lo acert. Y que esta deliberació per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

**Los senyors tractadors de sa magestat
són vinguts al lloch de la Cort**

En aquest dia, tocades las sinch de la tarde, és vingut lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtentein, altre dels tractadors del rey nostre senyor (Déu lo guardi) y en sa companyia don Ramon de Vilana Perlas, secretari de sa magestat, als quals han rebut los senyors tractadors de la present Cort a mitg claustro del pujar de la escala y a la endresera de la porta del racional, y los han acompanyats a la sala ahont se junta lo present bras militar fora Corts, que és a mà dreta de la sala de sant Jordi y fa cantonada al Call, ahont han tractat los negocis que se han offert. Y dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio ha entregat als senyors tractadors de la present //943r// Cort las constitucions, capítols de Cort y del Redrés foren posades en sa mà, ya decretadas per sa magestat, las quals han quedat en mà dels senyors tractadors del bras ecclesiàstich per a llegir-se en aquell il·lustríssim congrés. Y los senyors tractadors de la present Cort han posat en mà de dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio las constitucions y capítols que's troban despatxats per obtenir en ells lo real *placet*. Y durà la conferència y tracte fins¹⁷³¹ a serca les nou de la nit, que los senyors tractadors de la Cort acompanyaren a l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio y secretari de sa magestat fins al cap de la escala, ahont fetas las degudas cortesias se dividiren.

1728. practiquen, *corregit*.

1729. A *continuació*, qu, *ratllat*.

1730. A *continuació*, de, *ratllat*.

1731. A *continuació*, al, *ratllat*.

*Die mercurii, XVII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia post meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Gerònim Magarola y Grau.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Joseph Móra y Cirera.

Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.

Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.

Don Emanuel Ferrer y Siges.

943v// Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Gaspar de Rovira y Robles.

Don Ignasi Miquel.

Don Jacinto Sagrera y Massana.

Francisco de Verthamon.

Joseph Ferrer y Roca.

Olaguer de Montserrat y Oller.

Joan de Riba y Comalada.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Francisco Berard y Senjust.

Anton de Albertí.

Diego de Vila y Peyret.

Joan de Boixeda.

Doctor Joseph Solà y Guardiola.

Don Francisco Sagrera y Massana.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Don Ramon Rodolat.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.

Don Francisco Amigant y Olsina.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

Don Benet Mir.
 Don Miquel Cordelles.
 Francisco de Sala y¹⁷³² Prats.
 Ramon de Carreras.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Don Pau Delmases.
 Don Joseph Codina y Costa.
 944r// Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Vicens Magarola.
 Don Joan Batista Cortada y Junquer.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit dominus Ermengaudus de Paguera, procurator don Francisci de Moxó et Paguera, in villa Cervarie populatus; constat de procuracione apud Josephum Pomès et Mensa, nottarium dicte ville, die undecima currencium mensis et anni.

Y per no haver-se tractat negoci algú, tocada la hora senyalada se són disgregats.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Lectura de decretacions

En aquest dia foren reportadas al present bras las constitucions, capítols de Cort y del Redrés, ab las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se ha servit fer y són continuades al peu de aquells y aquellas, las quals lo die de ayr retornaren los tractadors de sa magestat y entregaren als comissaris dels tres il·lustríssims estaments, y concisteixen en tres constitucions, catorse capítols de Cort y un del Redrés; dos capítols de Cort y un del Redrés sens decretar; las quals decre//944v//tacions continuades en ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrés són com se segueixen:

1732. A continuació, Mon, ratllat.

Constitucions

Número 158. En la de número 158, en què disposa que en las donacions, testaments y altres últimas voluntats ahont lo pare donarà e o hereterà a son fill y als seus o bé disposarà en favor de son fill y dels seus, puga lo pare donatari o hereu instituït elegir a un dels fills que a ell li apareixerà; és la següent decretació: Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 181. En la de número 181, disposant que per temps algú no sie admès lloctinent general que primerament los successors de sa magestat no hagen jurat personalment en esta ciutat de Barcelona. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 176. En la de número 176, disposant las taxas dels notaris, dels contractes, actes y últimas voluntats, se ha decretat lo següent:

En la qual taxa no vingan compresos los salaris dels arrendaments de las casas de la Deputació, General y present ciutat, ahont per capítols de Cort y ordinacions *respective* se troba tatxat lo salari se pot y deu exigir y cobrar per sos escrivans majors, com ni tampoch los salaris de las escriptures, que sa recepció és pròpia y peculiar dels //945r// escrivans de nostra real casa y cort. Don Ramon de Vilana Perlas.

Capítols de Cort

Número 50. En quant al de número 50, disposant que las causas tocants a collegis, confrarias y officis de la present ciutat en primera instància no pugan evocar-se¹⁷³³ a la Real Audiència; és la següent decretació:

Lo que·s suplica no·s pot concedir. Mana emperò sa magestat que los presidents y ministres de la Real Audiència en primera instància no admètia semblants causas sinó és que se produhescan en la súplica evocatòria los reals privilegis o altrament en lo mateix temps de la evocació se justifique lo pretext que la fa lícita y permesa. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 75. En lo de número 75, que disposa que la conexensa de las obras públicas y comunas de la present ciutat y concessió de aquellas toque y especte als obrers de la present ciutat, *privative* al tribunal de la Batllia General, entenent-se lo mateix en orde a las demás ciutats, vilas y universitats del present Principat y sos Comptats; és la següent decretació:

Plau a sa magestat en quant als edificis que se destinan per lo ús y servey del comú de las ciutats, vilas y //945v// llochets. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 145. En lo de número 145, que disposa lo número dels familiars del Sant Offici de la Inquisició. Plau a sa magestat; y procurarà que lo inquisidor general ho pose en execució quant antes. Don Ramon de Vilana Perlas.

1733. *A continuació*, en primera instància, *ratllat*.

Número 146. En lo de número 146, que·s disposa que los inquisidors, ço és, advocat fiscal, assessors y tots los demés, sien catalans; plau a sa magestat encarregar a l'inquisidor general y Concell de la General Inquisició (a qui toca la nominació de dits oficials) fassa lo contengut en dit capítol y procurarà ab Sa Sanctedat que axí ho confirme. Don Ramon de Vilana Perlas.

147. En lo de número 147, en què·s disposa que per la[s] decisió de las causas, axí civils com criminals, del Tribunal de la Inquisició hajan de pèndrer assessor català, plau a sa magestat en quant li toca, y en lo que toca a l'inquisidor general y Concell de la General Inquisició se offereix prompte de encarregar-los que ho ordenen axí als inquisidors de Cattelunya. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 148. En lo de número 148, en què·s disposa que no pugan los dits inquisidors fer familiars ni commissaris de la Santa Inquisició //946r// rectors ni religiosos, plau a sa magestat en quant li toca, y en lo que toca a l'inquisidor general y Concell de la General Inquisició se offereix prompte de encarregar-los que ho ordenen axí als inquisidors de Cattelunya. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 149. En lo de número 149, contenint que lo inquisidor general tinga sempre persona nomenada en la present ciutat de Barcelona que conega de las causas de apel·lació de qualsevol quantitat que sien, plau a sa magestat de encarregar a l'inquisidor general y Concell de la General Inquisició que fassa com se suplica. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 150. En lo de número 150, en què·s disposa que sempre y quant qualsevol persona ofendrà a algun familiar o official o altre qualsevol que estiga subordinat al Tribunal de la Santa Inquisició, toque la conexensa y punició del delicte als oficials ordinaris y dels barons, plau a sa magestat en lo que li toca y de intercedir ab Sa Sanctedat conforme dit capítol. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 151. En lo de número 151, contenint que los inquisidors no pugan conèixer de persona alguna ecclesiàstica o secular //946v// sinó solament de sos ministres y oficials, exeptat en los casos tocants a la fe, plau a sa magestat en lo que li toca. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 152. En lo de número 152, contenint que los familiars del Sant Offici hajan y degan pagar los talls y taxas e imposicions de las ciutats, vilas y llochs del present Principat de Cattelunya, plau a sa magestat per ser conforme a l'acordat en los capítols 19 y 32 de la concòrdia de l'inquisidor general, bisbe de Lleyda, en lo any 1512, confirmada per lo papa Lleó desè, a las chalendas de agost de 1516. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 153. En lo de número 153, que·s disposa que sempre que·s demanarà algun reo de part del Sant Tribunal que estiga detingut en las càrcers reals, hagen de expressar lo demanan per cosas tocants a la fe, plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 154. En lo de número 154, que·s disposa que sempre que citarà algú per testimoni de part del Tribunal de la Santa Inquisició se li hage de expressar en escrits que·l citan per testificar, sa magestat encarregarà a l'inquisidor general ho mane executar. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 155. En lo de número 155, que·s disposa que en las causas, axí civils //947r// com criminals, que tindran los familiars y demés officials del Sant Offici de la Inquisició, axí ecclesiàstichs com seculars, tant sien reos com actors, los inquisidors no pugan entremètrer-se en la conexensa de ellas, dexant lo conexement a sos ordinaris *respectively*, y que se servesca sa magestat intercedir ab Sa Sanctedat se digne aprobar dit capítol, plau a sa magestat; y se interposarà ab Sa Santedat, com se suplica. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 156. En lo de número 156, en què·s disposa que de todas las cosas en los sobre dits capítols estatuhides y ordenades hagen y pugan gosar tots los habitants en lo Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya, plau a sa magestat en lo que li toca, e intercedirà ab Sa Santedat que axí ho confirme per a què lo inquisidor general ho mane observar com se suplica. Don Ramon de Vilana Perlas.

Capítols del Redrés

En lo de número 80, en què se disposa que lo bisbe de Solsona sie inseculat en la bossa de deputat ecclesiàstich y dos capitulars del Capítol, plau a sa magestat; y que las dignitats de Solsona, per ser de gremi del Capítol, vingan compresas en lo nom del Capítol y capitulars. Don Ramon de Vilana Perlas.

Las quals constitucions, capítols de Cort y del Redrés //947v// ab ditas decretacons foren llegidas en lo present bras, junt ab lo Capítol de Cort de número 73, sobre lo llohament de Cort, y altre de número 182, disposant que qualsevol apel·lació o recors interposat al jutge de apells o a la Real Audiència de cosas concernents a las confrarias y col·legis de la ciutat de Gerona no tinga effecte suspensiu sinó devolutiu, y altre Capítol¹⁷³⁴ del Redrés, de número 71, aserca del disminuir cent lliuras de salari a quiscun dels doctors de la Tercera Sala y haver-se ells de retenir los guanyables de las sentèncias y provisions que despatxaran, que los tractadors de sa magestat retornaren sens decretar. Y sobre ells se suspengué pèndrer resolució fins lo die de demà.

Capítol sens número, sobre la graduació dels doctors en cànons

Ítem, se és llegida una constitució, sens número, en què·s disposa que los doctors en cànons y lleys que de aquí al devant se graduaran no observant los estatuts que vuy tenen las universitats o en avant se'ls donaran, sien dits graus de ningun

1734. A continuació, de Cort, ratllat.

valor; la qual constitució los senyors tractadors de sa magestat entregaren als de la Cort per a què los braços posassen la decretació de ella.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

***Die iovis, XVIII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar //948r// en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Francisco de Verthamon.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Ramon de Carreras.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Emanuel Meca y Berardo.
 Doctor Joseph de Solà y de Guardiola.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Joseph Mata y Copons.
 Don Ignasi de Miquel.
 Don Joseph de Càncer y Pratsenjulià.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Visens Magarola.
 Don Ignasi Balthezar de Alegre.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Francisco de Tord y Granollachs.
 948v// Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Narsís de Vilamala y Grau.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.

Don Domingo de Verdier.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Galceran Villalba.
 Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
 Joseph de Rialp.
 Francisco de Amar.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Balthezar de Llunes.
 Don Francisco Grimau y Corbera.
 Don Juan Batista Cortada y Junquer.
 Joseph Ferrer y Roca.
 Joan de Vives y Llorens.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Feliciano de Cordellas.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Olaguer de Monserrat.
 949r// Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Francisco Cortada.
 Don Joseph Eril.
 Don Anton Eril.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.

**Paper en forma de constitució,
que parla dels segrestadors**

Als quals axí convocats, se'ls ha tornat a llegir un paper, sens número, en forma de constitució, en què's disposa que en totas las causas de concurs de acreadors introduïdas e introduïdoras tant en la Real Audiència com en las cúrias ordinàrias, tant reals com de barons, dega lo jutge anomenar per segrestador dels béns cedits a la persona que elegirà la major part en quantitat dels acreadors que hauran comparegut en la causa, per discrepar las decretacions dels il·lustríssims braços; a la qual lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 16 del corrent, decretà estar y preseverar en sa primera decretació de 14 del mateix, concistint que sie comesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què premediten y discorren sobre

son contengut y, en cas los aparega de conveniència, la retornen als il·lustríssims braços o altrament la disposen de nou o arrimen, conforme millor los apareixerà. A la qual decretació, lo il·lustríssim bras real, a 17 del corrent, s'és aderit.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet //949v// eo modo quo placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regale in suis ultimis decretacionibus*.

**Altre paper de constitució,
sobre lo segrestador de béns**

Ítem, se ha tornat a llegir un paper, sens número, en forma de constitució, contenint que lo segrestador, després de ésser feta sentència de graduació, dega fer subastar tots los béns immobles per espay de 30 dias, decretat en lo present bras a 15 del corrent, per haver lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, a 16, decretat estar y perseverar en sa primera decretació de 14 del corrent, concistint que sie comesa a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què premediten y discorren sobre son contengut y, aparexent-los de conveniència, la retornen als il·lustríssims braços o altrament la disposen de nou o arrimen, conforme millor los aparega. A la qual decretació, lo il·lustríssim bras real, a 17 del corrent, se és aderit.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet eo modo quo placuit illustrissimis stamentis ecclesiastico et regale in suis ultimis decretacionibus*.

Deliberació sobre las decretacions

Se són tornades a llegir las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) ha manat continuar al peu de las constitucions, capítols de Cort y del Redrés que per los excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat se han retornat y entregat als senyors commissaris o tractadors dels tres il·lustríssims braços, ab¹⁷³⁵ la intel·ligència dels reparos que han motivat a sa magestat suspèndrer las decretacions en los capítols de Cort de números 73 y 182, y del Redrés número 71, y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die //950r// 17 del corrent, en vista de ditas decretacions.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, per via de pensament, ha deliberat, en quant a la decretació posada en la Constitució de número 176, concistint en què la tatxa disposada en dita constitució no comprega los salaris de las escriptures que sa recepció és pròpia y peculiar dels escrivans de la real casa y cort de sa magestat, ni los arrendaments de las casas de la Deputació, General y present ciutat, que se fasse una humil representació al rey nostre senyor per la present Cort, suplicant-li sie servit manar posar son real *placet* en ella y tant res-

---

1735. ab, *interlineat*.

pecte dels escrivans majors de las casas de la Deputació y present ciutat com dels escrivans de la casa y cort de sa magestat.

En quant als capítols de Cort de números 146, 147, 148, 149, 150, 151, 154 y 156, concernents al Sant Tribunal de la Inquisició y sos officials, ha resolt conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich de que se fasse per part dels braços y de la Cort representació a sa magestat suplicant-li sie de son real servey afavorir-la ab son real *placet* a quiscun de dits capítols.

Y respecte del Capítol de Cort de número 73, disposat sobre lo llohament de Cort, retornat sens decretar, attès que los reparos per los quals se ha suspesa la decretació concisteixen en què se varie la paraula «innocència» y algunas líneas de dit capítol que contenen la pena exigidora si són molts los culpats en un delict, ha deliberat lo dit bras mili//950v//tar que los senyors tractadors y advocats dels tres braços, en la representació per ells fahedora, discorren en quant al primer reparo del terme de «innocència»,¹⁷³⁶ en variar-lo ab altre que tinga la mateixa significació y eficàcia; y en quant a l'altre reparo, que per part de la Cort se offeresca a sa magestat que, essent molts los culpats en un delict, pugan entre tots ésser taxats a la quantitat corresponent a la persona de major graduació que concorrerà en los culpats. Y que disposada dita representació, sie reportada als tres il·lustríssims estaments per a què, en vista d'ella, pugan resòldrer lo que·ls apareixerà. Y esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brassos per medi de sos promotors.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Joannes Baptista de Peris, domicellus Dertuse domiciliatus.

En quant al Capítol de Cort de número 75, respecte de las prerrogativas dels obrers de Barcelona y de altres ciutats, vilas y llochs del present Principat, y dels capítols del Redrés //951r// de números 71¹⁷³⁷ y 80, ha deliberat dit bras militar conformar-se, com se conforma, ab la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, de 17 del corrent, concistint en què·s fasse representació al rey nostre senyor (Déu lo guarde), suplicant-li sie servit inclinar sa real benignitat afavorint

1736. A continuació, discorren, *rallat*.

1737. A continuació, ha deliberat, *rallat*.

a la Cort ab son real *placet*, sí y conforme aquells estan concebuts, expressant en dita representació los rellevants motius que acisteixen a la Cort per posar-se als reals peus de sa magestat per medi de dita representació. Y en quant al Capítol de Redrés de número 80, en concideració de que ab dita real decretació suposa sa magestat ser las dignitats de la santa iglésia de Solsona del gremi del Capítol de dita iglésia y preténdrer los canonges no ser de gremi ditas dignitats, y expressant com expressa dit Capítol de Redrés que sien inseculats los capitulars, si ho són las dignitats ya seran capacitats sos obtentors per dita insiculació sens que a uns ni a altres se inferesca prejudici en sas pretencions; reportant-se après dita representació als il·lustríssims braços per a pèndrer la més acertada resolució. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Capítol de Cort número 62

Ítem, se és llegit lo Capítol de Cort de número 62, que parla de aposentaments y trànsits, y la deliberació de l'il·lustríssim //951v// bras real del dia de ayr, en què resol ésser arrimat altre capítol sobre lo mateix negoci disposat, al qual se ajustaren algunas postil·las, y que lo dit capítol novament disposat, decretat ab *placet* per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich lo die 16, sie decretat per dit bras real ab *placet*, conforme està continuada en ell la decretació lo die 17.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohits dits capítols y deliberació, ha deliberat *placet*, salvada a las casas dels ecclesiàstichs y militars la exempció que·ls competeix en forsa del dret comú, privilegis insertats *in corpore iuris huius Principatus*, sentèncias reals y altres.

*Die veneris, XIX mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Feliciano de Cordellas.

Don Mariano Vedruna y Mur.¹⁷³⁸

Don Juan Claresvalls.

952r// Don Ramon Rodolat.

Don Aleix Tristany y Claresvalls.

Don Francisco Amigant y Olzina.

Don Jacinto Segre y Massana.

Don Francisco Segre y Massana.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Narsís de Vilamala y Grau.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Armengol de Paguera.

Don Joseph Móra y Cirera.

Gaspar de Rovira, Perart¹⁷³⁹ y de Robles.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Don Miquel Cordellas.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Carlos Alemany y de Bellpuig.¹⁷⁴⁰

Don Joseph Galceran Cartellà y Cebastida.

Don Gerònim Magarola y Grau.

Don Joseph Amat y Planella.

Ramon de Carreras.

Don Miquel de Cordellas.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Olaguer de Monserrat y Oller.

952v// Alonso de Pallarès.

Don Ignasi Miquel.

1738. *A continuació, repetit*, Don Mariano Vedruna y Mur.

1739. *En lloc de Berart*.

1740. *A continuació, Monserrat Oller, ratllat*.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Juan Batlle.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Joseph Eril.
 Don Anton Eril.
 Don Anton Sunyer y Belloch.

Als quals axí convocats, se ha llegit una súplica per Maria Picons y Miralles, de la ciutat de Lleyda, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Maria Picons y Miralles, etc. *Inseratur suplicacio et postea dices:*

Súplica de Maria Picons

953r¹⁷⁴¹// Il·lustríssim senyor.

Maria Picons y Miralles, de la ciutat de Lleyda, diu y expose a vostra senyoria il·lustríssima que en lo mes de novembre de l'any 1703, estant detinguda en lo llit ab evidents perills de sa vida, arribaren a sa casa les guardes del General y, sens aténdrer lo perill en què-s trobava, no duptaren en regonèxer-li les caixes y dins d'elles trobaren tres partits de tafatà y tercianela, que los avia dividit per a fer-se roba de què necessitava, per lo que passaren a instar la aprehenció de dits tres partits de tafatà y tercianela, que realment se féu, y instar fos executada en la pena de cent lliures, sous, suposant ser sinch los partits y quiscú de diferent pesa. Y que als 7 de juliol, havent-la condemnada, interposà apel·lació de la sentència per moltes nul·litats patia: la primera, per no constar de la relació dels visors de ésser sinch partits distincts de diferents robes, essent sols tres partits de tafatà doble ordinari y setina; la segona, de dir-se en la sentència ésser un partit de vint-y-quatre canes tafatà, essent sols de quatre canas; y que no obstant dita apel·lació, que no ha pogut proseguir per concórrer los públichs impediments que a vostra senyoria il·lustríssima són notoris ni precehir citació alguna ni provisió de decret de execució, ha arribat a sa notícia que se han venut los dits partits de roba y que se li commine la execució de les 100 lliures, sous, per les penes corresponents a dits sinch partits, a rahó 20 lliures, sous, per cada partit. E com semblants gravàmens hajan cons//953v//tituït la suplicant en molta afflictió per trobar-se molt falta de conveniència y *ultra* per servey del rey (Déu lo garde) se li agen segrestat coranta quarteras de blat, de las quals esperava lo sustento y manteniment de dita sa casa, y ja los deputats, atesa la pobresa, en 10 de desembre, 1703, li feren gràcia de la mitat del que podia tocar a la Generalitat, axí del frau com de la pena, suplica per tant a vostra senyoria il·lustríssima sie servit dignar-se, ab la plenitut de son poder y pietat acostumada, comiserar-se de dita suplicant, decretant que sia imposat silenci perpètu al procurador fiscal, y per dit effecte manar despatxar las provisions oportunas. Que a més que Déu ho ratificarà a vostra senyoria il·lustríssima, la suplicant espere merèxer-ho de la liberal mà de vostra senyoria il·lustríssima. *Altissimus, etc.* Bullfarines.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

1741. Document relligat entre els folis 952v i 954r.

Y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del dia 18 del corrent, en què ha resolt que la suplicant acude a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita súplica y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich,¹⁷⁴² attenant que lo il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors ha fet a la suplicant la gràcia li és permesa per capítols de Cort, ha deliberat per ço, en¹⁷⁴³ intel·ligència del contingut en la súplica llegida, que la present Cort General, usant de //954r// son poder y benignitat, remetia a la suplicant, com per sa part li remet, la part restant que toca a la Generalitat, axí del frau com de la pena; y que per ço sien despatxadas las lletras segons estil, y esta deliberació, feta per via de pensament, participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Capítol 190

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 190, decretat per lo present bras als 16 del corrent, disposat aserca la¹⁷⁴⁴ impressió de las constitucions y capítols de Cort disposats y disposadas per la present, a la qual lo il·lustríssim bras real, a 17, ha decretat conformar-se ab la del present estament, anyadint que a cada síndich del bras real se li donen dos coderns de ditas constitucions y capítols de Cort, un per sa universitat y altre per cada hu de ells *respective*, en la forma se ha estilat en altres Corts.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit regali*, y que semblantment se donen dos coderns als síndichs dels capítols que entrenen en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, y que los senyors deputats pogan deliberar fer la impressió sens precehir tabba, sinó per aquell impressor que ab més conveniència de la Generalitat ho empenrà.

Constitució sobre los cambis

Ítem, se és llegit un paper en forma de constitució, disposat sobre los cambis nundinals y placeats o de lletras de plaso y las firas e interessos.

954v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se ab la decretació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 15 del corrent, concistint que dita constitució sie comesa als senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners, encarregant-los que acistescan tots y se apliquen a esta commissió sobre negoci de tanta gravetat e importància, y que premediten, discorren y pogan consultar lo negoci ab los theòlechs, canonistas y advocats los apareixerà, fent després relació en escrits de son sentir als il·lustríssims braços per a què estos, en

1742. A continuació, ha deliberat, ratllat.

1743. A continuació, con, ratllat.

1744. A continuació, constitució, ratllat.

sa intel·ligència, pugan deliberar lo que compendran ésser del servey de Déu y benefici públich.

Sobre la decretació del Capítol 50

Ítem, se és tornada a llegir la decretació manada continuar per lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) en lo Capítol de Cort de número 50, que junt ab altres últimament se es retornat per los excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat que·s fasse representació a sa magestat, suplicant-li se digne afavorir a la Cort ab son real *placet* en dit capítol, en atenció del molt que interessa lo benefici públich en què la present ciutat de Barcelona consegués lo que en dit capítol se suplica, expressant aquells motius que als senyors a qui se és comesa la formació de dita representació apareixerà ésser més eficaces per inclinar lo real ànimo de sa magestat.

955r// Y respecte del Capítol de Cort de número 182, retornat sens decretació, ha resolt dit bras militar suspèndrer la deliberació sobre ell afins a tenir intel·ligència del que lo il·lustríssim bras real sentirà sobre ell, perquè en vista de sa deliberació pugui lo present estament¹⁷⁴⁵ resòldrer lo que li apareixerà més convenient. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Súplica per sa magestat y una constitució dirigida perquè lo canceller en cap sie titular o cavaller

Ítem, fonch proposada una constitució sens número y una súplica per sa magestat, dirigidas una y altra a que los titulars, cavallers y nobles, com a estats més preheminentes, ocupen en casa de la ciutat la bolsa de concellers en cap e o *a cetero* no sien *de corpore* de la universitat, sinó que gosen la franquesa dels drets y demés imposicions de esta ciutat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, comprenent que la dita constitució no tindria acceptació en lo il·lustríssim bras real, delibera per ço que·s suplique a sa magestat (Déu lo guarde) sie servit interposar-se ab la excel·lentíssima ciutat perquè los nobles y militars *a cetero* no sien *de corpore* de la universitat de la present ciutat, y que per consegüent se'ls salve la exempció dels drets e imposicions, o que altrament la ciutat disposàs que als nobles y militars se'ls done lo puesto correspon a sa graduació, de forma que axí en lo puesto //955v// de canceller com en las juntas y congressos de la ciutat tingan la antelació als altres gremis y estaments, per ser axí de conveniència del públich y per assegurar lo major lustre de la ciutat; cometent la formació de dita súplica a l'il·lustríssim senyor president

---

1745. *A continuació, lo, ratllat.*

y dos personas del present il·lustríssim congrés, per sa senyoria nomenadoras, los quals la disposen ab dits o altres motius que li apareixerà ser proporcionats per inclinar lo real ànimo y, després de disposada,¹⁷⁴⁶ la reporten al present bras per a què, en sa intel·ligència, puga resòldrer lo més convenient.

Y lo il·lustríssim senyor president ha nomenat los senyors don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Emanuel Ferrer y Ciges.

***Die sabbati, XX mensis marcii, anno a nativitate Domini
M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

956r// Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Gaspar Rovira, Berart y de Robles.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Francisco de Prat y Cudinas.

Don Feliciano Cordellas.

Don Emanuel Ferrer y Ciges.

Francisco de Sala y Brandia.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Joseph Aguilar y Oluya.

Don Francisco Berardo y Senjust.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Aleix Tristany y Claresvalls.

Don Pedro Ribes Boxadós y Vallgornera.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Ignasi Miquel.

Don Francisco Segrera y Massana.

Joseph Carreras y Talavera.

Don Ramon Copons del Llor.

1746. disposadas, *corregit*; a continuació, sie r, ratllat.

Juan de Riba y Comalada.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y de Càncer.
 Don Miquel Cordellas.
 956v// Don Carlos Orís y Puiggener.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Diego de Vila y Peyret.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y de Copons.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Juan Francesch de Maresch.
 Francisco de Verthamon.
 Don Gerònim de Magarola y Grau.
 Don Visens Magarola.
 Don Fèlix Vadell y Besturs.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Gerònim Ferrer y Llupià.
 Don Anton Eril.
 Don Galceran Villalba.
 Don Armengol Paguera.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Joseph Cudina y Costa.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Lleó de Peyrí.
 Ramon de Carreras.

Als quals axí convocats, se és llegida una súplica presentada per lo doctor Gerònim Salvador, assessor de la General Governació, junt ab sinch capítols concernents al portanveus de general governador y a son assessor, ab notas inclusas en quiscun de aquells, per a inclinar los braços a la formació y petició de dits capítols.

**Súplica y papers en forma de constitució
sobre la General Governació**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, attenant que la matèria contenuda en ditas constitucions o capítols de Cort que se han ideat és grave y digne de tota premeditació, delibera per ço comètrer, com comet, dita súplica, consti-

tucions o capítols de Cort y papers adjunts a dos personas del present congrés, nomenadoras per lo senyor president, y als dos advocats, per a què vejan dits papers y després relació fassen del que sentiran en lo negoci, a fi de que ab més premeditació se puga deliberar lo de major acert.

Y lo senyor president, usant de dita facultat, per posar en execució dita deliberació ha nomenat los senyors: don Fèlix Vadell y Besturs y don Aleix Cayetano de Tristany y Claresvalls.

**Los senyors tractadors de sa magestat
són vinguts en lo lloch de la Cort**

En aquest dia, tocases las deu del matí, és vingut lo excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtentein, altre dels tractadors del rey nostre senyor (Déu lo guardi) y en sa companyia don Ramon de Vilana Perlas, secretari de sa magestat, als quals han rebut los senyors tractadors de la present Cort a //957v// mig claustro del pujar de la escala y a la endresera de la porta del racional, y los han acompanyats a la sala ahont se junta lo bras militar fora Corts, que és a mà dreta de la sala de sant Jordi y fa cantonada al Call, ahont han tractat los negocis que se han offert. Y dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio ha entregat als senyors tractadors de la present Cort los capítols de Cort y del Redrés foren posades en sa mà, ya decretats per sa magestat, los quals han quedat en mà dels senyors tractadors del bras ecclesiàstich per a llegir-se en aquell il·lustríssim bras. Y los senyors tractadors de la present Cort han posat en mà de dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio las constitucions y capítols de Cort que·s troban despatxats per a obtenir en ells lo real *placet*. Y durà la conferència y tracte fins tocases las dotse, que los senyors tractadors de la Cort acompanyaren al senyor príncep Antonio y secretari de sa magestat fins al cap de la escala, ahont se dividiren.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

960r//

Embaxada del bras real

Estant axí convocats, havent demanada hora, són vinguts a reportar embaxada de part de l'il·lustríssim bras real los senyors doctors missers Lluís Bertran, altre dels síndichs de Tortosa, y Joseph Rubies, altre dels síndichs de Balaguer, los quals han rebut dos dels individus de l'il·lustríssim bras militar en la porta del

cancell, y sentats al¹⁷⁴⁷ costat del senyor president, de paraula han expressat y en escrits entregat dos deliberacions en aquell il·lustríssim bras real presas los dies 18 y 19 del corrent, que són assí cusidas, signadas de números 1 y 2. *Inserantur prout hic sunt consute et postea dices:*

958r¹⁷⁴⁸// Número 1.

En lo il·lustríssim bras real, convocat lo dia 18 de mars, 1706, a la tarda, se ha fet la resolució següent:

Que ohit lo que és estat servit referir y explicar lo il·lustríssim senyor president, de com havent-se proposat dias ha en lo present bras algunas minutas de constitucions y capítols de Cort sens número, concernents a fets de molta utilitat y conveniència al públich, y haver-se per aquest decretat y després reportadas ditas minutas als altres il·lustríssims braços per medi del promotor del present, y tenir-se intel·ligència que los il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar haurian comès ditas minutas de constitucions y capítols de Cort o part d'ellas a la il·lustríssima Junta de Constitucioners per a què premeditassen son contengut y formassen las constitucions y capítols de Cort los aparegués sobre la subjecta matèria, y sobre alguns relació fessen de son sentir als il·lustríssims braços, consistint (entre altres) las ditas constitucions y capítols de Cort en què los ecclesiàstichs, axí seculars com regulars, no pugan tenir procuras de laycas personas; altre, que los llauders no pugan regonèixer sinó és dintre certs límits; altre, sobre la revalidació de metges forasters per a poder visitar; altre, sobre la jurisdicció del rector de la Universitat Literària de la present ciutat; altre, sobre no poder ser convinguts las personas dels comuns a revelar los secret dels congressos;¹⁷⁴⁹ y altre, las reduccions de censals esmersats en lo temps que córria la moneda de sisens. Y respecte de que fins ara no tinga intel·ligència lo present bras de ditas constitucions y capítols de Cort de ésser estats per los senyors de dita il·lustríssima Junta de Constitucioners //958v// reportats als il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar, tot lo que donat per proposició y conciderant lo quant importa al servey de las dos magestats, divina y humana, y benefici públich de tot lo present Principat la més breu expedició y conclusió de la present Cort, delibera lo present estament, per via de pensament, que sie feta y reportada embaxada per part del present bras y per medi de dos individus d'ell, nomenadors per lo il·lustríssim senyor president, als il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar, per a què sien servits donar la deguda providència a fi de que las ditas constitucions y capítols de Cort y altres que per no tenir lo degut compliment y aprovació dels braços no se hauran pogut posar en la real mà del rey nostre senyor (Déu lo guarde) per obtenir son real *placet*, sien quant antes reportadas y reportats a dits il·lustríssims braços, per a què en ells se delibere acerca lo contengut en ditas constitucions y capítols de Cort, o altrament sien servits dits il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar donar intel·ligència al present estament dels motius y causas tenen per no donar-se lo degut compliment a ditas constitucions y capítols de Cort.

Inseguint dita deliberació, lo il·lustríssim senyor president ha nomenat los següents: los senyors doctor misser Lluís Bertran, altre dels síndichs de Tortosa, y lo doctor misser Joseph Rúbies, altre dels síndichs de Balaguer.

1747. *A continuació, senyor, ratllat.*

1748. *Document relligat, juntament amb el número 2, entre els folis 957v i 960r.*

1749. *altre, sobre no poder ser convinguts las personas dels comuns a revelar los secret dels congressos, al marge esquerre.*

958r¹⁷⁵⁰// Número 2.

En lo il·lustríssim bras real, convocat lo dia 19 de mars, 1706, a la tarda, se ha fet la resolució següent:

Que vista y ohida la decretació novament feta per lo il·lustríssim bras militar lo dia de ahir, 18 del corrent, al paper disposat per Capítol de Cort de número 62, que novament és estat reportat en aquell il·lustríssim bras, y demés acerca los aposentaments y trànsits de soldats y gent de guerra de sa magestat en lo present Principat, disposat segons la primera formació que d'ell se havia fet en la il·lustríssima Junta de Constitucioners, atès que lo dit capítol de Cort de sa¹⁷⁵¹ primera formació (paraula per paraula concorda y és del mateix thenor del sobre referit) fou aprovat per lo il·lustríssim bras militar ab son *placet absolute* lo dia 15 del mes de janer proppassat, y en la mateixa conformitat per los il·lustríssims braços ecclesiàstich lo dia 14 y present lo dia 17 del mateix mes, y haver-se apartat lo present estament, com se aparta, de las addicions que en aquell se havian fetas y continuadas y adherit, com se adhereix, a dita primera formació, y sobre la dita nova decretació de l'il·lustríssim bras militar no se conforma ab la primera decretació té feta y continuada en la primera formació de dit capítol, delibera per ço lo present estament¹⁷⁵² que ab la embaxada se ha de fer lo dia de demà per part del present bras als il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar //959v// sobre la deliberació se prengué lo dia de ahir acerca difarens constitucions y capítols de Cort que-ls falta lo degut compliment per a passar a la real mà de sa magestat (Déu lo guarde), quant se farà la embaxada a l'il·lustríssim bras militar se li fasse una viva y expressiva representació del desconsuelo en què-s troba lo present estament de que, havent-se conformat aquell il·lustríssim bras ab son *placet absolute* a la primera formació se havia fet de dit capítol de Cort de número 62 y trobant-se aquell¹⁷⁵³ ab los *placets* conformes dels tres il·lustríssims braços, y sobre ésser lo que novament se li ha aportat del mateix thenor de aquell, no se haja conformat ab dita primera decretació de 15 de janer, ans bé haver ab la nova de 18 fet algunas addicions, se li suplique per part del present estament tinga a bé continuar en dita sa primera decretació, com axís ho espera lo present estament de la gran justificació y zel que resideix en aquell il·lustríssim bras, al benefici públich y comú del present Principat, a fi de que lo sobre dit capítol de Cort en sa primera formació, ab los *placets absolute* dels tres il·lustríssims braços, se pose en límpio y se passe a la real mà de sa magestat per obtenir sa real aprovació y facilitar axís la més breu expedició de la present Cort, que tant importa al real servey y al benefici de tot lo Principat y evitar los inconvenients que altrament se podrian subsequir, en perjudici de sa conclusió, entregant-se la present deliberació a dit il·lustríssim bras militar per medi de dita embaxada.

Ha respost lo il·lustríssim senyor president que lo present bras ab tot gust se ha dedicat y dedicàrà al despaig de todas las constitucions, capítols y demés negocis que pugan abreviar sa conclusió. Y en orde a la constitució concernent a allotjaments y demés que expressa dit il·lustríssim bras real en las referidas sas deliberacions, se tractarà y sa resolució se participarà a l'il·lustríssim bras real, assegurant-lo que desitjarà sempre invigilar en la expedició de la Cort y en lo que sie del servey de l'il·lustríssim bras real.

1750. Document rel·ligat, juntament amb el número 1, entre els folis 957v i 960r.

1751. la, *corregit*.

1752. A *continuació*, per via de pensament, *ralllat*.

1753. aquella, *corregit*.

Després se són depeditos dits senyors embaxadors y los han acompanyats dos indivíduos del bras militar fins al cancell, y tornats dintre se ha donat per proposició per dit senyor president lo Capítol de Cort //960v// de número 62 fet per lo tocant a aposentaments y trànsits.

Sobre lo Capítol 62

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la deliberació de l'il·lustríssim bras real de 19 del corrent, que per embaxada, junt ab altre deliberació de 18 del mateix, se ha participat al present estament lo die de vuy, ab la qual deliberació de 19 y embaxada sollicita dit il·lustríssim bras real la decretació y *placet absolute* al Capítol de Cort de número 62, fet en orde als aposentaments y trànsits en la conformitat que per lo present bras fou decretat a 15 de janer proppassat; atnent lo present estament que la decretació feta absolutament a dit capítol podria ser-li de algun perjudici, ya que aquest, sens que se inferesca lesió alguna a l'il·lustríssim bras real, se evita ab la decretació de 18 del corrent, delibera per ço continuar y perseverar en dita decretació de 18 del corrent, esperant que lo il·lustríssim bras real, fent reflexió a las circumstàncies que ocorran, convindrà en lo mateix, assegurant-li per medi de embaxada que lo present bras desitja servir-lo en quant càpia y que no menos lo adjuvarà en què li sien salvadas sas prerrogativas e immunitats y en servir-lo en quant se li offeresca. Y lo il·lustríssim senyor president, per reportar dita embaxada, ha nomenat los senyors: don Joseph Terré y Marquet //961r// y don Emanuel Ferrer y Ciges.

Redrés número 4

Ítem, se ha llegit y donat per proposició un Capítol del Redrés de número 4, en què se suplica a sa magestat la gràcia de la cobertura als presidents dels tres il·lustríssims braços durant la Cort, y finida aquella, als deputats y ohidors, en la mateixa conformitat que la goza la present ciutat de Barcelona; al qual lo il·lustríssim bras real, a 29 de desembre, posà *placet*, y lo present bras, als 30, digué *placet*, ab què lo procurador o presidint del bras militar fora Corts gose de la mateixa prerrogativa en totas las funcions y actes públichs, y també la de aportar massa son verguer. Y als 20 del corrent, lo il·lustríssim estament real posà *placet prout placuit ecclesiàstico*.

Y havent-se prosehit en votar sobre dit capítol, se posà lo discentiment següent:

Discentiment de don Francisco Sayol

Lo senyor don Francisco de Sayol y Quarteroni, attès que lo present congrés se troba reduhit a poch número de cavallers y ésser de singular gravetat lo negoci proposat, per ço discent a que's tracte de dit capítol fins en altre congrés en què entrevinga major número de indivíduos.

*Die dominica, XXI mensis marci,
anno a nativitate Domini M DCC VI, //961v//
hora tertia iam pulsata post meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Diego de Vila y Peyret.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Francisco Cubells.
 Jaume de Llansa y de Rocada.
 Don Vicens Magarola.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Olaguer de Montserrat y Oller.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Jacinto Sagrera y Massana.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Emanuel Ferrer y Siges.
 Don Jacinto Sagrera y Xifré.
 Don Jacinto Descallar y Ortodó.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Fèlix Vadell Besturs.
 962r// Don Gerònim Magarola y Grau.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Feliciano Cordelles.
 Don Francisco Berardo y Senjust.
 Don Joan Claresvalls.
 Don Carlos Alemany y Bellpuig.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Joseph de Sala.
 Francisco de Sala y Prats.
 Don Joan Batlle.

Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Gabriel de Bòria y Gualba.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 Balthazar de Llunes.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Ramon de Carreras.
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joan Batista Cortada y Junquer.
 Don Francisco Cortada.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Don Ramon Copons del Llor.
 Don Anton Armengol.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don¹⁷⁵⁴ Miquel Cordellas.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Francisco de Prat y Cudinas.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 962v// Don Anton Eril.
 Don Joseph Eril.
 Don Joseph Cudina y Costa.

Pròrroga

En aquest dia, los senyors don Joseph Terré y Marquet y don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, tenint poder de est il·lustríssim bras, junt ab los senyors don Francisco Rocabertí, Pau y Ballera y don Juan Copons y Falcó, del present acte ausents, havent tingut notícia, tocadas las sis de la tarde, que los commissaris del rey nostre senyor (Déu lo guarde) eran vinguts a fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini prorrogat a tretse del corrent, han partit de la dita sala dels reys, anant devant lo verguer ab sa massa, y se són conferits en la sala de sant Jordi, ahont és lo sòlio real, y sentats en los banchs de part de la epístola; y las personas elegidas per part de l'il·lustríssim bras real, en los banchs de frente de dit sòlio; havent los il·lustres senyors Llorens Thomàs, canceller, y comte de Centellas, batlle general, en nom de sa magestat, prorrogat la present Cort fins lo die 27 del corrent mes, si feriat no serà, y si ho serà, lo dia immediadament següent no feriat, han protestat y reprotestat en nom del present bras a la dita pròrroga y protes-

---

1754. *A continuació, Juan Gaspar, ratllat.*

ta feta per los senyors comissaris de sa magestat, en la mateixa conformitat que protestaren y reprotestaren en la pròrroga feta dit dia tretse del corrent y altres antece//963r//dents, del que, retornats al bras, han fet relació.

Lectura de decretacions

En aquest dia, foren reportadas al present bras las constitucions, capítols de Cort y del Redrés, ab las decretacions que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) se ha servit fer y són continuades al peu de aquells y aquellas, las quals lo die de ayr retornaren los tractadors de sa magestat y entregaren als comissaris dels tres il·lustríssims estaments, y concisteixen en quatre capítols de Cort y un del Redrés, una constitució y dos capítols de Cort sens decretar, junt ab un paper de reparos; las quals decretacions continuades al peu de dits capítols y son tenor és com se segueix:

Capítols de Cort

Número 143. En lo de número 143, que se nomene persona per lo empleo de inquisidor general quant vacarà, la una vegada que sie nativa dels regnes de Aragó, Cattalunya o de València y la altra vegada dels demás regnes de Espanya; és la següent decretació: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 169. En lo de número 169, que és altre dels de la observansa; se ha decretat lo següent: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 170. En lo de número 170, en orde a la visita dels oficials reals; //963v// és la següent decretació: Plau a sa magestat, ab què en lo ruedo de las armas se pose la inscripció que diga «*Sigillum regie visitacionis*». Don Ramon de Vilana Perlas.

Número 183. En lo de número 183, en què's suplica a sa magestat sie servit tenir a bé que los tres estaments de la Cort nomenen en coronista del present Principat a don Pau Ignasi Dalmases y Ros; se ha decretat lo següent: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Capítol del Redrés

Número 36. En lo de número 36, en què se imposa dret per cada càrrega de vi y ayguardent que entrarà dins del present Principat de fora de aquell, se ha decretat lo següent: Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas.

Las quals decretacions continuades en dits capítols foren llegides, junt ab la Constitució de número 119, respecte dels algualejos, y los capítols de Cort de números 167 y 168 de la Observansa, que dits senyors tractadors de sa magestat retornaren sens decretar. Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras eclesiàstich feta lo die 20 del corrent, tot lo que se és donat per proposició.

964r//

Deliberació sobre dites decretacions

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las dites reals decretacions manades continuar per lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) en los capítols de Cort de números 143, 169, 170 i 183, y en lo Capítol del Redrés de número 36, com també los reparos expressats per part de sa magestat per a suspèndrer sa real decretació en la Constitució de número 119 y capítols de Cort de números 167 y 168; y ohida també la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, feta lo die de ayr, ha deliberat dit bras militar conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, concistint que, inseguint la real voluntat de sa magestat, sie commutada en capítol de Cort dita constitució de número 119. En quant al Capítol de Cort de número 170, que-s conforme ab sa real decretació, y que los de número 167 y 168 sien comesos als advocats dels tres il·lustríssims estaments a fi de que, en vista de aquells, premediten, discorren y examinen los reparos per part de sa magestat expressats y de son sentir relació fassen en escrits als il·lustríssims braços, perquè, en sa intel·ligència, pugan resòdrer lo més convenient. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se és llegida una súplica disposada per los senyors a qui fonch comesa per lo present bras sa formació, segons //964v// lo tenor de la deliberació presa per lo present estament als 19 del corrent, la qual és del tenor següent:

Senyor. Lo bras militar de las Corts Generals que vostra magestat, etc. *Inseratur supplicacio et postea dices:*

**Súplica per part del bras a sa magestat
perquè se interpose¹⁷⁵⁵ a que lo conceller
en cap sie titular o caveller**

965r¹⁷⁵⁶// Senyor.

Lo bras militar de las Corts Generals que vostra magestat se digna celebrar en la present ciutat, posat als reals peus de vostra magestat, ab lo més respectuós de son rendiment diu que, segons las disposicions legals y consuetuts de las províncias en què se observa la recta forma de la política,¹⁷⁵⁷ las personas de major graduació y caràcter preceheixen als inferiors en dignitat y graduació en los congressos y funcions públicas, y per esta rahó a la nobleza se li concedeixen majors prerrogatives de honor que als plebeos; no obstant la qual diversitat de prerrogativa, en la forma de la insaculació de las bolsas de la casa de la ciutat de Barcelona se observa contrari estil, precehint ja alguns anys en lo obtenir lo puesto de conceller en cap y va en lo Concell de Cent per rahó de la majoria de edat, los ciutadans y gaudints als nobles y cavellers. E com lo sobre dit estil

---

1755. A continuació, per, ratllat.

1756. Document relligat entre els folis 964v i 969r.

1757. policia, corregit.

y forma no sols sie xtraviada de la disposició del dret, sí també impracticada en los regnes de Aragó, València y demás de la Corona y a la prelación dels nobles y cavallers en lo càrrech de conceller en cap de la present ciutat se concideren especialíssimas rahons, pues¹⁷⁵⁸ estant lo concistori dels concellers de la ciutat de Barcelona honrat y afavorit per los sereníssims reys de Aragó, comtes de Barcelona, y per vostra magestat ab la grandezza y cobertura, apar esta recàurer més decent //965v// si¹⁷⁵⁹ lo president en dit concistori està condecorat ab la qualitat de nobleza. Y havent vostra magestat, en demostració del benigne influxo de sos reals favors, manat se disposàs la coronela dels gremis de dita ciutat (y se espera que la real magnanimitat de vostra magestad per medi de nous favors perpetuarà tan apreciable gràcia) de la qual lo conceller en cap és coronel y los capitans casi tots nobles o cavallers, tindran estos sempre major vanitat de ser comandats per persona cohigual a sa qualitat. Y finalmente, havent la nobleza de Cattalunya derramat tanta sanch quantas són las conquistas de las províncias ahont desplega las banderas de sos sereníssims reys y comptes, esperen los que vuy són no ser excedits per sos predecessors en lo zel, anelo y aplicació al real servey de vostra magestat, com ya ha demostrat primícias de sa innata fidelitat en tot lo que vostra magestat se ha dignat emplear-lo y continuaran gustosos a emplear-se al real servey de vostra magestat y de sa augustíssima casa.

Suplica a vostra magestat se digne afavorir a dit bras militar, interposant sa real auctoritat y mediació ab la ciutat de Barcelona y son Concell de Cent, insinuant que seria del real servey y agrado de vostra magestat que en la bolsa de conceller en cap solament sien de aquí al devant inseculats per los concellers de dita ciutat personas nobles, doncells o cavallers y no altres, quedant las de conceller segon y ters a favor dels ciutadans honrrats de Barcelona y gaudints y lo dret salvo e il·lès a las personas de un y altre estament que en una y altre de ditas tres bolsas vuy se troban inseculats, deixant lo modo y forma dispositiva de sa execució a las personas que per part de dit bras y ciutat per dit effecte se eligiran; com axí ho espera y venererà per lo més apreciable favor //968r¹⁷⁶⁰// de la real magnificència de vostra magestat.

Y havent-se prosehit en votar sobre dita súplica, se posà lo discentiment següent:

Lo senyor don Miquel de Cordellas, en concideració que a la tarde del dia de ayr se proposà lo Capítol 4 del Redrés y se decentí a aquell essent de importància¹⁷⁶¹ pèndrer-se sobre ell resolució, per ço discent a que's tracte de dita súplica llegida y proposada fins que se hage resolt sobre dit capítol quart del Redrés.

E après, los senyors don Joseph Terré y Marquet y don Emanuel Ferrer y Ciges han fet relació de haver participat per medi de embaxada a l'il·lustríssim bras real la deliberació per lo present estament presa lo die de ayr, a la tarde, sobre lo Capítol de Cort número 62, que parla de aposentaments y trànsits.

1758. *A continuació, és ta, ratllat.*

1759. *Precedit de ab la c.*

1760. *Error de foliació, que passa del foli 965v al 968r.*

1761. *A continuació, pren, ratllat.*

Paper imprès publicat per lo arquebisbe de Zaragoza

Ítem, fonch proposat¹⁷⁶² com lo excel·lentíssim senyor príncep Anthonio de Liechtentein, de orde de sa magestat, ha fet¹⁷⁶³ llegir a l'il·lustríssim senyor president del bras ecclesiàstich¹⁷⁶⁴ un paper imprès //969r// y¹⁷⁶⁵ també¹⁷⁶⁶ la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, presa lo die present, en la qual, desitjant manifestar la veritat y donar-la a la pública notícia dels regnes y províncias en què poden haver-la tinguda del¹⁷⁶⁷ que conté lo dit paper de edicte,¹⁷⁶⁸ ha deliberat que per part dels tres il·lustríssims braços de la present Cort General se responga al dit paper¹⁷⁶⁹ cometent¹⁷⁷⁰ sa formació a sis personas, dos de quiscun estament,¹⁷⁷¹ y als advocats dels tres il·lustríssims estaments, ab report a aquells *respective*, a fi de que, en sa intel·ligència, pugan los braços deliberar lo que discorreran ser més en servey de las dos magestats, divina y humana, y del crèdit, lustre y cathòlich zel de la nació catalana.¹⁷⁷² Y que esta deliberació per lo promotor del present bras sie participada als altres braços per medi de sos promotors.

969v// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se en tot y per tot ab la referida deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia de vuy, cometent la formació a sis personas, dos de quiscun estament, nomenadoras las de est congrés per son il·lustríssim president, ab report als braços. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1762. A *continuació*, llegit un paper un imprès en forma de de edicte que per, *ratllat*; proposat com, *interlineat*.

1763. A *continuació*, entregat, *ratllat*; llegir, *interlineat*.

1764. A *continuació*, còpia del qual és así incertada y és del tenor següent: Don Anthonio, *ratllat*; un paper imprès, *interlineat*.

1765. *Al marge esquerre*: Que se responga a dit paper per part de la Cort.

1766. Ibañez de la Riba Errera, etc. Insetatur usque ad finem et postea dices: Y, *ratllat*; y també, *interlineat*.

1767. de la, *corregit*; a *continuació*, calúmnia y erranta suposició, *ratllat*.

1768. A *continuació*, per desenganyar-se los qui la poden haver concebuda y confóndrer la malícia que ha motivat dit paper, *ratllat*.

1769. A *continuació*, manifestant lo dret que tant indubitablement toca y sisteix en la successió dels regnes de tota la monarquia a nostre catòlic rey y senyor Carlos tercer y las falsedats que refereix dit edicte, cometent, *ratllat*.

1770. cometent, *interlineat*.

1771. A *continuació*, elegidors las de aquest bras per son il·lustríssim president, *ratllat*.

1772. A *continuació*, retornant-se lo original a l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio per medi de l'il·lustríssim senyor president del bras ecclesiàstich, passant-lo primer al real, *ratllat*; Y que esta deliberació per lo promotor del present bras sie participada als altres braços per medi de sos promotors, *interlineat*.

**Nominació de ajudant
del secretari del bras militar**

Ítem, en aquest dia, Francisco Bosch y Soler, nottari públich real col·legiat de Barcelona, ajudant que és estat anomenat per mi, Joan Francesch Verneda, nottari públich de Barcelona y secretari del present estament militar, per haver-se'n anat fora de la present ciutat Joseph Clarà, altre dels ajudants per mi, dit secretari, elegits y anomenats, ha prestat jurament en la forma acostumada de haver-se bé y llealment en lo exercici de son càrrech de ajudant y de tenir secret totas las cosas se tractaran en lo present bras militar y que poguessen venir y redundar en dany de la present Cort.

*Die lune, XXII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en //970r// la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
Francisco de Sala y Prats.
Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
Joseph de Carreras y Talavera.
Francisco de Verthamon.
Don Fèlix de Vadell y Besturs.
Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
Diego de Vila y Peyret.
Jaume de Llansa y Arolas.
Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Mariano Vedruna y Ferran.
Don Joseph Móra y Cirera.
Ramon de Carreras.
Don Jacinto Segrera y Massana.
Don Feliciano de Cordellas.
Don Joseph Terré y Marquet.
Joseph de Melianta y Sullà.

Don Gerònim de Claresvalls y Miquel.
 Don Ignasi Miquel.
 Francisco de Sala y Brandia.
 970v// Don Francisco Berardo y Senjust.
 Francisco de Prat y Cudina.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre y Càrcer.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Gerònim de Magarola y Grau.
 Olaguer de Monserrat y¹⁷⁷³ Oller.
 Lo senyor comte de Solterra.
 Lo senyor comte de Santa Coloma.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Cayetano de Ferrer.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.
 Narsís de Vilamala y Grau.
 Don Juan Batista Cortada y Junquer.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.¹⁷⁷⁴
 Alonso de Pallarès.
 Gabriel de Bòria y Gualbes.
 Don Galceran Villalaba.
 Juan Francesch de Maresch.
 Don Joseph Terré y¹⁷⁷⁵ Granollachs.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit dom//971r//nus Hieronymus de Claresvalls et Miquel, Barchinone populatus.

En aquest dia, lo senyor don Francisco Sayol y Quarteroni alsà lo discentiment que a vint del corrent posà sobre lo Capítol del Redrés de número 4, axí que, no obstant dit discentiment, se puga tractar y resòldrer sobre ell. Y axí ho firmà de mà pròpria en la sala dels reys ahont se junta lo bras militar, vuy als 22 de mars, 1706. Don Francisco de Sayol.

Se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 60, respecte de la pràctica han de tenir los jóvens que voldran obtenir privilegi de apotecari per lo proto-mèdich, decretat en lo present bras a 13 del corrent, a la qual decretació lo il-

1773. A continuació, Brossa, ratllat.

1774. A continuació, Francisco de Sala y Brandia, ratllat.

1775. A continuació, Mar, ratllat.

lustríssim bras ecclesiàstich, a 20 del corrent, se és aderit, y a la decretació feta per lo il·lustríssim bras real, a 19 del mateix, contenint *placet* dit capítol, ab que després de las paraulas «Hospital General» se anyadesca «o real».

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut ultimo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Lo senyor don Miquel de Cordellas alsà lo discentiment que posà lo die de ayr, a la tarde, a que's tractàs de una súplica allí mencionada, axí que, no obstant dit //971v// discentiment, se puga resòdrer sobre ell. Y axí ho firmà de mà pròpria en la sala dels reys ahont se junta dit bras militar, vuy als 22 de mars, 1706. Don Miquel de Cordellas.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 4, en orde a la cobertura y gosar del privilegi de grandesa finida la Cort los deputats y ohidors del present Principat que vuy són y per temps seran, decretat en lo present bras a 30 de desembre pròxim passat, últimament decretat en lo il·lustríssim bras ecclesiàstich a 21 del corrent ab *placet*, ajustant emperò a ella que lo protector o president del fidelíssim bras militar, fora Corts Generals, gose de la prerrogativa en las funcions y actes públichs de aportar massa son verguer, com se pague son gasto de diners del bras y no de la Generalitat.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet prout ultimo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

Se ha tornat a llegir la Constitució de número 177, que parla dels salaris dels notaris en lo judiciari y la deliberació¹⁷⁷⁶ //972r// de l'il·lustríssim bras real de 12 del corrent, que's conforma ab la deliberació de 11 del corrent del present estament, sens perjudici de la concòrdia que los escrivans de manament tenen ab los notaris reals col·legiats y lo disposat en la Constitució 47 de las Corts de 1599, al que se ha aderit lo il·lustríssim bras ecclesiàstich ab sa decretació de 14 del mateix; y també se ha llegit la dita concòrdia mencionada en la deliberació de l'il·lustríssim bras real.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt que la constitució llegida, ab las deliberacions en orde a ella fetas; dita concòrdia llegida y paper entregat

---

1776. las deliberacions, *corregit*.

per un dels individus del present bras, també llegit, sien entregats als advocats del present estament perquè ho examinen y revejan si hi ha alguna posició entre la dita concòrdia o alguns partits d'ella y la constitució llegida y lo que adverteix dit individu en son paper entregat, fent relació al present bras perquè ab més premeditació se pugui deliberar lo convenient.

Ítem, se ha tornat a llegir lo capítol sens número, en orde a augmentar de diners de la Generalitat los salaris del governador o portantveus de general governador, canceller, regent la Real Cancellaria, jutges de la règia cort y assessor de dit governador, sobre lo qual se prengué resolució en lo present bras a 16 del corrent y en lo real¹⁷⁷⁷ a 18 del mateix, ab la qual se ha conformat ab la de l'il·lustríssim bras real de 15 del present mes, consistint que se extinguesca la Tercera Sala y del gasto que per ella suporta lo General se acudiesca a l'augment dels salaris dels sobremencionats.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit //972v// dit paper en forma de capítol de Cort y deliberacions referidas, ha deliberat que sie arriat dit paper en forma de capítol de Cort disposat.

En aquest dia se rebé y llegí en lo present bras un bitllet del tenor següent:

Haviéndose servido el rey, etc. Inseratur.

973r¹⁷⁷⁸// *Haviéndose servido el rey nuestro señor (Dios le guarde) conceder licencia a don Jacinto Descallar y de Ortodó para restituirse a su casa, se lo participo a vuestra señoría para que lo tenga presente en la Corte, sirviéndome a mi esta ocasión de motivo para ratificar a vuestra señoría mis deseos de exercitarme en todo lo que sea de su gusto. Dios guarde a vuestra señoría muchos años. Palazio, y marzo 22 de 1706.*

Besa la mano de vuestra señoría su mayor servidor.

Don Ramon de Vilana Perlas.

Senyor presidente del brazo militar.

Yse ha deliberat que se admeta lo procurador, sens que pugui ser tret en exemplar ni perjudicar a las prerrogativas de la Cort.

1777. ecclesiàstich, *corregit*.

1778. *Document relligat entre els folis 972v i 974r.*

*Die martis, XXIII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona ante meridiem pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don jps Terré y Marquet.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Don Gabriel Bòria y Gualbes.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.

Francisco de Prat y Cudina.

Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Diego de Vila y de Peyret.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Miquel de Cordellas.

974r// Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Aleix Tristany y Claresvalls.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Joseph Francolí.

Joseph de Rialp.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Salvador de Torme y de Salvador.

Don Francisco Morer y Càncer.

Don Emanuel Ferrer y Ciges.

Don Gerònim de Magarola y Grau.

Don Joseph Francolí y Magarola.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Fèlix Vadell y Besturs.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Ignasi Balthezar de Alegre y Càncer.

Ramon de Carreras.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Ignasi Miquel.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Erasme de Lana y Fontanet.

Joseph Nuri de Lana y de Càncer.

Don Anton Eril.
 Don Anton Asprer.
 Don Gaspar Berart y Cortiada.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 974v// Don Joseph Jalpí y Tries.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Cebastida.
 Joseph de Melianta.
 Don Juan Bautista Cortada y Junquer.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
 Don Francisco de Amigant y Olzina.
 Ramon de Falgueras.
 Alonso de Pallarès.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit dominus Josephus Jalpí et Tries, in villa Sancti Martini de Arenys de Munt, diocesis Gerunde, populatus.

Se ha llegit y donat per proposició la deliberació presa per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich als 20 del corrent mes y any, aserca la¹⁷⁷⁹ remuneració¹⁷⁸⁰ se ha de dar¹⁷⁸¹ als senyors tractadors elegits y anomenats per sa magestat (que Déu guardi), en y ab la qual ha resolt que sie¹⁷⁸² comès a la il·lustríssima Junta de Taxadors de Salaris lo taxar la remuneració que·ls aparega competent per dits senyors tractadors de sa magestat, reportant la dita taxa als il·lustríssims braços de la present Cort.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt conformar-se, com se conforma en tot y per tot, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich dit die 20 del corrent, cometent, com //975r// comet, lo present bras per sa part a la il·lustríssima Junta de Taxadors de Salaris lo taxar dita remuneració als dits senyors tractadors de sa magestat. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 116, que disposa que qualsevol persona pugui tramètrer de un lloch a altre del present Principat y fora del¹⁷⁸³ comptat de Ampúrias blat, vi, oli y qualsevol altre mercaderia, per la discrepència de decretacions dels tres il·lustríssims braços.

1779. lo, *corregit*.

1780. salari, *ratllat*; remuneració, *interlineat*.

1781. taxar, *corregit*.

1782. A *continuació*, resolt, *ratllat*.

1783. A *continuació*, dit, *ratllat*.

Y havent-se proshelit en votar sobre dita constitució, se ha posat lo discentiment següent:

Lo senyor don Ignasi de Miquel discent a la cominació de dita constitució llegida.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se és llegida una súplica presentada per lo doctor misser Anton //975v// Company y Salamó, prior de juristas y jutge de reclams, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. A notícia, etc. *Inseratur supplicacio usque ad finem et postea dices:*

976r¹⁷⁸⁴// Il·lustríssim senyor.

A notícia del doctor misser Anton Company y Salamó, prior de juristas y anomenat per sa magestat (Déu lo guard) jutge de reclams del present Principat de Catalunya, ha previngut que per los il·lustríssims braços de la present Cort se hauria fet *placet* a una constitució o capítol de Cort disposant que las causas de reclam o de sobrecehiments vertents en las corts dels ordinaris en forsa de las clàusulas quarentígias, de renunciació de propri for y submissió a qualsevol altre no-s poguessen evocar a la Real Audiència ab ningun pretext, si no és que fossen majors de sinch-centas lliuras, per part del reo o de qui obtindria lo sobrecehiment. E com la sobre dita disposició apar encontre ab las Constitucions primera y 14, títol «De execució de censals» y la Constitució «Com experiència», 11, títol «De evocacions de causas», per las quals se troba previngut que las causas de censals y violaris, de la naturalesa de las quals són també las de obligacions contractadas ab clàusulas guarentígias, scriptura de ters y renunciació de propri for, no pugan ésser evocadas a la Real Audiència ni en la de portantveus de general governador a instància del debitor, ab ningun pretext o regalia, per ésser la execució dels censals y violaris introduhida per deffençió y gran utilitat de la cosa pública, que és major que qualsevol pretext, y altrament a la naturalesa de las mateixas clàusulas de renunciació de propri for y summissió a qualsevol altre que fa lo debitor, per ço que, admetent-se la evocació de ditas causas en las que serian majors de sinch-centas lliuras, elegiria lo¹⁷⁸⁵ reo per medi de dita evocació lo jutge, contra la voluntat de l'actor a favor del qual és dita renunciació, y així se tornaria elusòria dita clàusula y obligació. Per tant, com altrament posant, dit doctor Anton Company, en lo nom sobre dit, lo pròxim expressat en la alta comprehenció de vostra senyoria il·lustríssima, suplica sia de son servey manar //976v// disposar nova constitució o capítol de Cort en lo qual se estetiesca que ninguna causa que-s vertesca en las corts dels ordinaris en virtut de clàusulas guarentígias, scriptura de ters, renunciació de propri for, summissió a qualsevol altre, se puga evocar en temps algú a la Real Audiència ni a la del portantveus del

1784. Document relligat entre els folis 975v i 977r.

1785. A continuació, modo, ratllat.

general governador, per ningun pretext ni regalia, a instància del debitor ni ab títol de sobrecehiment ni altrament, no obstant que siga major de sinch-centas lliuras ni de altre qualsevol major quantitat, en la conformitat que's conté en la minuta que's posa en mà de vostra senyoria il·lustríssima o en aquella millor manera que li aparegue ser de major conveniència. Que a més que apar ser molt conforme al que se topa¹⁷⁸⁶ ja disposat y al benefici públich, o rebrà lo suplicant a merçè de la gran justificació de vostra senyoria il·lustríssima. Off. etc. *Altissimus, etc.* Company y Salamó.

Y axí mateix, se ha llegit un paper en forma de constitució, inclús ab dita súplica, disposant que ninguna causa que's vertesca en las corts dels ordinaris en virtut de clàusulas guarentígias, escriptura de ters y renunciació de propri for se puga evocar en temps algú a la Real Audiència ni a la del portantveus de general governador per ningun pretext ni regalia, a instància del debitor ni ab títol de sobrecehiment ni altrament, no obstant que sie major de sinch-centas lliuras ni de altre qualsevol major quantitat; y la deliberació de l'il·lustríssim bras eclesiàstich presa sobre dita súplica y minuta de constitució, als 22 del corrent, en què remet una y altre cosa als senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners perquè discorren sobre son contengut y formen dita constitució o arrímian aquella, com millor los aparega.

Y votant-se sobre dita proposició, se ha discentit en la¹⁷⁸⁷ forma següent:

Lo senyor Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell discent a que's tracte de la súplica y paper llegit en forma de constitució fins y a tant que se haurà deliberat sobre las tatxas de la cort del magnífich //977r// regent la vegaria de Barcelona.

E après, són vinguts los advocats del present estament, los quals han fet relació que, havent regonegut los processos familiars de las altres Corts, no han encontrat en ells notat cosa del serimonial que se observa quant lo senyor canceller o altre en nom de sa magestat ve al lloch de la Cort per a insinuar als braços que sa magestat desitja declarar los discentiments; la qual relació donà en proposició dit il·lustríssim senyor president.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita relació feta per los advocats del present estament, en concideració que prest pot esdevenir-se semblant cas al que menciona dita relació y ésser precís que los tres il·lustríssims braços concordés resolgan las formalitats que se hauran de observar en lo recebiment, tractament y compliment fahedors en dit cas al senyor canceller, ha resolt ésser comès, com ho comet, a son il·lustríssim senyor president y dos personas del present bras, nomenadoras per sa senyoria, perquè ho conferescan ab los il·lustríssims senyors president y personas per ells anomenadoras dels altres il·lustríssims estaments y acorden lo modo, recibiment, aciento y tractament que's

1786. *En lloc de troba.*

1787. *A continuació, m, ratllat.*

podrà posar en pràctica, y¹⁷⁸⁸ lo que idearan dits il·lustríssims senyors presidents y personas sie posat en execució.

977v// Ítem, se ha llegit y donat per proposició la part de la representació fahedora a sa magestat (Déu lo guarde) que per los senyors tractadors y advocat dels il·lustríssims braços de la present Cort, en virtut de sa commissió, és estada formada y disposada sobre las reals decretacions y reparos que se han offert en orde a las constitucions de números 129, 106, 174 y 78, capítols de Cort de números 53, 8, 9, 22, 6, 48, 104, 117, 24, 71 y 163, y Capítol del nou Redrés de número 81; y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich presa lo die 22 del corrent, aserca dita part de representació.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas dita part de representació y la deliberació presa per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich dit die 22 del corrent, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab dita deliberació (menos lo que concerneix al Capítol de Cort de número 84), a saber és, que lo present bras acenteix a la disposició de dita representació; y que esta sie continuada per medi de las mateixas personas y advocats, expressant en ella la justificació dels motius que precisan als braços en suplicar a sa magestat sie de son real servey afavorir-los ab la concessió de son real *placet* en las demás constitucions y capítols aserca dels quals fins ara tenen deliberat¹⁷⁸⁹ fer-se representació y en las que en avant se offerirà fer.

En quant, emperò, als reparos proposats per los excel·lentíssims //978r// senyors tractadors de sa magestat aserca las reals decretacions en las constitucions de números 34, 157, 166, 137, 141 y Capítol de Cort número 84, sobre los quals dits advocats dels tres braços explican son sentir en lo paper apart que junt ab dita representació se és entregat y llegit, delibera¹⁷⁹⁰ lo present estament conformar-se, com se conforma, ab lo sentir de dits advocats expressat en dit paper, menos en lo Capítol de Cort número 84, en esta forma, ço és, que respecte de la Constitució de número 34 se aderesca, com se adereix lo present estament, ab lo vot o¹⁷⁹¹ parer dels advocats que explicaren als il·lustríssims braços ab sa relació que en escrits feren quant se'ls cometé dita constitució y los reparos de sa decretació, fent-se representació per a què se logre que, reservant-se liquidació, se reserve també una tersa del salari de la sentència. Y ab eixa intel·ligència se suplique també lo més convenient sobre la Constitució de número 137.

En quant a las constitucions de números 157 y 166, que atès de la relació dels advocats resulta ésser justificats los reparos insinuats per los senyors tractadors

1788. A continuació, que, ratllat.

1789. A continuació, fer s, ratllat.

1790. A continuació, conformar-se, ratllat.

1791. A continuació, pap, ratllat.

de sa magestat y altrament recàurer la disposició de ditas dos constitucions sobre negoci de poca consideració, que per ço se adereix en què per part de la Cort no se insistezca ni represente sobre la decretació de aquellas, ans bé que ditas dos constitucions sien arrimades.

978v// Respecte de la Constitució de número 141, que continuant dita representació se suplique ab ella a sa magestat sie servit afavorir a la Cort ab sa real decretació y que en ella se continue que la cognició y punició del delictes de¹⁷⁹² agavallement expressat en dita constitució toque a la règia cort y Concell Criminal.

Y finalment, en orde al Capítol de Cort de número 84 y decretació manada posar per sa magestat al peu de aquell, attès que no se adaptan en Cattalunya las lleys que expressan lo paper dels advocats observar-se en lo Regne de València, ans bé haver sempre gosat Cattalunya de la prerrogativa que de las sentèncias de greuges no se puga apel·lar *eciam* a altres Corts, delibera lo present estament militar que en dita representació se comprega lo referit Capítol 84, suplicant a sa magestat se digne afavorir a la Cort ab son real *placet* en ell. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Se ha llegit un billet del secretari del rey nostre senyor, del tenor següent:

Haviéndose, etc. Inseratur usque ad finem et postea dices:

979r¹⁷⁹³// *Haviéndose dado cuenta de hallarse promptas a cargar 4.157 estacas, esto es, 1.770 en la heredad del conde de Robres, del territorio de Santiga; 1.011 en la del castillo de Cerdanola, 1.173 en la del doctor Ameller, del territorio de Rexach, y 203 en la Beguda de Tiana, lo participo a vuestra señoría, esperando de su zelo al real servicio se servirá dar las providencias necesarias para que mañana, al abrir las puertas, salgan las carrozas que fuere posible de los cavalleros para contribuir al transporte de dichas estacas, en que harán al rey un servicio muy sin//979v//gular; y repitiendo yo mis desseos de exercitarme en el de vuestra señoría, concluyo rogando a Dios guarde a vuestra señoría muchos años como puede. Barcelona, y marzo 23 de 1706.*

Las estacas se han de dexar por orden, empezando a la punta del baluarte de Levante.

Besa la mano de vuestra señoría su mayor servidor.

Don Ramon de Vilana Perlas

Senyor presidente del brazo militar.

1792. A continuació, agalle, ratllat.

1793. Document relligat entre els folis 978v i 980r.

*Die mercurii, XXIII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras mili//980r//tar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Ramon de Carreras.¹⁷⁹⁴
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Gabriel de Bòria y Gualbes.
 Don Ignasi Balthazar de Alegre y Càrcer.
 Don Carlos Alemany y de Bellpuig.
 Doctor Joseph Solà y de Guardiola.
 Juan Francesch de Maresch.
 Don Gaspar Prat y Senjulià.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Alonso de Pallarès.
 Don Fèlix Vadell y Besturs.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 980v// Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Don Francisco Grimau y Corbera.
 Don Ignasi Miquel.
 Don Francisco Vega, Copons y Oluja.

1794. *A continuació, y Talavera, ratllat.*

Don Galceran de Villalba.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Diego de Vila y Peyret.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Joseph Gelpí y Tries.
 Don Joseph Eril.
 Don Armengol Paguera.
 Don Jaume Copons y Falcó.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Francisco de Sala y Prats.
 Don Joan Novell y Nadal.

Constitució 72

Als quals axí convocats se'ls és llegida y donada per proposició la Constitució de número 72,¹⁷⁹⁵ disposant que las causas menors de 500 lliures, sous, no pugan evocar-se a la Real Audiència ab pretext algú, sinó que en primera instància degan conèixer de ellas los ordinaris, novament disposada per la Junta de Constitucioners, inseguint las deliberacions conformes dels tres il·lustríssims braços.

Y prosehint-se en votar sobre dita constitució, se ha posat lo discentiment següent:

981r// Lo senyor don Miquel de Cordellas discent a que·s tracte de dita constitució de número 72 fins que per lo present bras se hage pres resolució sobre la constitució disposada per la tatxa dels salaris de las corts del veguer de Barcelona y demés de Cattalunya.

Ítem, se ha llegit y donat per proposició la Constitució de número 198, en què·s disposa las tatxas dels salaris dels notaris del criminal.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt la dita constitució llegida sie comesa a dos personas del present estament, nomenadoras per lo il·lustríssim senyor president, perquè revejan la constitució y partits de ella y després relació fassen al present bras, per a què ab més acert se puga resòdrer lo més convenient.

En execució de la qual deliberació, lo il·lustríssim senyor president ha nomenat los senyors: don Miquel de Cordellas, doctor Francisco de Sala y Brandia.

1795. *A continuació, novament, ratllat.*

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

981v// Se són llegidas las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, de 20 y 23 del corrent, sobre las reals decretacions manades posar per sa magestat en¹⁷⁹⁶ algunas constitucions y capítols de Cort.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, de 20 y 23 del corrent, de las quals resulta estar acordes los braços en sas deliberacions en orde a las constitucions y capítols de Cort que són vingudas decretades y sens decretar, menos en orde al Capítol de Cort de número 182, aserca las apel·lacions y recursos del jutge de apells de la ciutat de Gerona, que vingué sens decretar; y lo il·lustríssim bras real ab dita deliberació de 20 ha resolt sie comprès ab la representació fahedora al rey nostre senyor (Déu lo guardi) solicitar lo real *placet*¹⁷⁹⁷ en dit capítol, al que se és conformat lo il·lustríssim bras ecclesiàstich ab dita deliberació de 23, comprenent lo present bras militar la importància se concidera per la breu conclusió de la Cort en què los brasos estigan uniformes en sas deliberacions, ha resolt per ço conformar-se, com se conforma en tot y per tot, ab ditas dos deliberacions en orde al Capítol de Cort de número 182, y que sie est comprès en la representació fahedora; y esta deliberació participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims //984r// braços per medi de sos promotors.

E après, los senyors don Fèlix de Vadell y Besturs y don Aleix Cayetano de Tristany, als quals fou comesa la súplica presentada per lo assessor de la General Governació junt ab sinch minutas de constitucions o capítols de Cort disposats per lo regimen de la General Governació, segons la deliberació presa per lo present bras als 20 del corrent, han fet de paraula y en escrits la relació¹⁷⁹⁸ del que han conferit y discorregut sobre lo negoci junt ab los advocats del present bras, y és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Las dos personas, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

982r¹⁷⁹⁹// Il·lustríssim senyor.

Las dos personas per vostra senyoria il·lustríssima elegidas y los advocats de vostra senyoria il·lustríssima a qui, en forsa de deliberació feta als 20 del corrent, se féu comissió de una súplica ab sinch capítols adjunts y notas inclusas en quiscú de aquell, presentada per lo doctor Gerònim Salvador, assessor del portantveus de general governador del present Principat, sobre matèria concernent a dits portantveus y assessor, perquè,

1796. A continuació, lo, ratllat.

1797. A continuació, al, ratllat.

1798. A continuació, següent, ratllat.

1799. Document relligat entre els folis 981v i 984r.

en atenció de que dit assumpto era grave y digne de tota premeditació, mirassen dits papers y relació fessen de son sentir a fi de que se pogués deliberar lo de major acert, havent ditas dos personas y advocats llegit ditas súplica, capítols, notas adjunctas y altre paper de notas entregats, premeditat la matèria y tingut vàrias conferèncias, en execució de l'orde de vostra senyoria il·lustríssima, fan la relació següent:

En quant a la Constitució signada de número 1, en què se pretén estatuhir la concurrència de l'assessor ordinari de la General Governació en totas las funcions públicas ab los doctors de la Real Audiència y la precedència després del canceller y regents la Real Cancellaria y Thezoreria, en concideració de que ab real despaig del sereníssim senyor rey don Felip, quart en Castella y ters en Aragó, de data de 23 de juliol, 1630, se li concedeix lo concurs en las funcions públicas ab dits doctors de la Real Audiència als assessors de la Batllia General després de dits doctors de la Real Audiència y assessor del portantveus de governador general, y axí, a dit assessor se li ha assenyalat lo lloch després de dits doctors de la //982v// Real Audiència y antes dits assessors de la Batllia General. y en concideració de que és propri y peculiar de sa magestat (que Déu guarde) lo declarar las controvèrcias en matèria de precedèncias entre sos reals ministres, són de sentir que pot vostra senyoria il·lustríssima escusar lo suplicar a sa magestat dita constitució, sí que deu dit assessor acudir als reals peus de sa magestat per a què ab real decret concedesca la precedència del lloch a dit assessor.

És just y conforme a tota rahó que se aumente lo salari del portantveus del general governador y que a son assessor se li assigne salari de la Generalitat, segons se estatuheix en la Constitució de número 2, puix essent peculiars ministres del Principat y per a què se assegure lo fruit de la visita és precís sie lo salari coigual a son treball; y axí, vostra senyoria il·lustríssima podrà discórrer los medis de la situació de dit salari, però al mateix temps que se estatuhís salari a son assessor seria condecet a la autoritat de son ofici, tant exaltat vuy ab la concessió que sa magestat (que Déu guarde) ha fet, concedint la jurisdicció contenciosa y voluntària a dit portantveus en cas de procehir *vice regia audiencia*, que dit assessor no pogués advocar, firmar scèdulas, tenir consultas ni informar en causas axí civils com criminals, vertents o vertedoras en qualsevol tribunals.

Suposat lo abús que narra la Constitució número 3 de que lo Concell Criminal, en los casos de procehir governació ordinària dins la present ciutat, han impedit a dit portantveus de governador lo conèxer de alguns presos per delictes leves y de poca monta, ab motiu de ésser evocada la causa ab lo sol pretext *quia captus per regium concilium*, //983r// y algunas vegadas fent una *evocata causa* general, sens súplica de tots los encarcerats, fent continuar anteriors las diadas de las evocacions en los llibres de las conclusions; y en concideració de que dit portantveus, en lo temps de dita governació ordinària, té las presons en son nom, y essent llarga y de molts mesos la governació, no podria aconsolar als presos imputats de delictes leves, lo que és contra la bona administració de la justícia, apar se pot suplicar a sa magestat dita constitució.

En quant a la Constitució de número 4, atès que lo portantveus de general governador, después de prestat lo jurament en las veguerias y continuant la visita segons la observansa de molt temps practicada, fa publicar las cridas sòlitas ab lo motiu *causa recognoscendi*, a fi de que se li ensenyen los processos y actes, si la apel·lació de algun capítol de ditas cridas tingués lo effecte suspensiu se frustraria totalment lo effecte de dita visita, establerta com a tant convenient a la pública utilitat per nostres lleys municipals; y salvant dita constitució lo effecte devolutiu de la apel·lació, que és lo remey per a revocar-se lo injustament obrat y no ésser nou en dret haver-i casos en què la apel·lació sols produeix lo effecte devolutiu y no lo suspensiu, apar ésser convenient lo dispostat en dita constitució.

Y finalment, en quant al Capítol de Cort de número 5, atès que en temps antich al portantveus de governador general del present Principat, en lo temps de la visita se li concedian per los llochtinents del present Principat reals despaixs en los quals se alsavan las regalias y *evocatas causas*, a fi de que, no obstant aquellas, pogués conèixer dels delictes en los llochs de la jurisdicció real de las veguerias que visita y durant la visita;¹⁸⁰⁰ y que modernament los llochtinents sols //983v// han volgut concedir-li dits despaixs limitats a tal y tal cas, essent molt convenient per los effectes de dita visita lo alsament de las regalias y *evocatas causas*, puix la punició dels delictes en lo lloch ahont se han perpetuat és convenient a la pública utilitat de l'escarment y exemple, apar ésser convenient y útil lo suplicar a sa magestat dit capítol de Cort.

Esta és la relació que a vostra senyoria il·lustríssima fan ditas personas, subjectant aquella a la docta y asertada censura de vostra senyoria il·lustríssima,¹⁸⁰¹ en lo qual assumpto, com en los demés, ha acostumat pèndrer la més assertada resolució.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la dita relació en escrits feta per las personas a qui se cometé la súplica y minuta de constitucions o capítols de Cort presentadas per part del portantveus de general governador de Cattelunya y de son assessor, ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo que aconcellan ditas personas y advocats del present estament ab sa relació continuada. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

En aquest dia, los advocats del present bras han fet relació de paraula y en escrits sobre lo discentiment que a //984v// catorse del corrent insinuà voler posar sobre la Constitució de número 186, respecte de la tatxa dels salaris de las escripturas y actes judicials dels escrivans y notaris de las cúrias ordinàrias, axí reals com de barons, lo noble senyor don Joseph Terré y Granollachs, la qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. En lo fet consultat, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

985r¹⁸⁰²// Il·lustríssims senyors.

En lo fet consultat per vostra senyoria il·lustríssima en y sobre si lo discentiment apposat a la formació de una constitució en què se disposa la taxa dels salaris de las escripturas y actes judicials dels scrivans y notaris de las cúrias ordinàrias, axí reals com de barons, per lo noble don Joseph de Terrer y Granollachs és admissible o no, y si no obstant est pot vostra senyoria il·lustríssima passar a votar sobre lo *placet* de dita constitució, vista la deliberació per vostra senyoria il·lustríssima feta als¹⁸⁰³ del corrent, vist lo demés se devia véurer y atès lo que-s devia atèndrer.

Atès que segons ensenya Çarrovira en lo *Seremonial de Corts*, pàgines 24 y 25, quant lo discentiment és posat per particular interès no tocant cosa de justícia sinó a effecte

1800. A continuació, q, ratllat.

1801. A continuació, al, ratllat.

1802. Document rel·ligat entre els folis 984v i 986r.

1803. A continuació, espai en blanc.

o interès propi, no-l sol admètrer lo bras, ans desenganyant la perçona que posa dit dissentiment se passa avant en lo discurs de las Corts; atès dit noble don Joseph de Terrier y Granollachs, com a senyor útil y propietari que és de las escrivanies de las corts dels regents la vegaria y batllia de Barcelona té interès propi y particular en la matèria sobre què se forma dita constitució y a què dissent; atès que dit interès particular no és en matèria tocant a cosa de justícia o deduhible en juy (menos en lo cas que¹⁸⁰⁴ y hagués privilegi real ab què los sereníssims senyors reys de Aragó haguesen consedit al regent la vegueria de Barcelona o a altre la potestat de taxar los salaris de las escripturas //985v// y actes judicials als escrivans jurats de las Corts dels regents la vegueria de Barcelona, en lo qual dit interès de dit don Joseph de Terré seria interès tocant a matèria de justícia y deduhible en juy), per quant la pública utilitat dicta que los salaris dels notaris de ditas cúrias ordinàrias sien taxats y que se regulen los excessos en la cobrança de aquells, y lo voler impedir dita taxa no és matèria deduhible en juy, puix se deu suposar per constant que dita taxa seria justa y conforma a justícia y al treball de la escriptura, perquè la primera propietat de la ley és que sia justa, a la qual deu aténdrer lo legislador.

Per tant y altrament, los doctors infrascrits són de vot y parer que, si no consta de real privilegi ab què se haja concedit al regent la vegueria de Barcelona o altre la potestat de taxar los salaris de escripturas, no és admisible lo dissentiment de dit don Joseph de Terré, sí que pot vostra senyoria il·lustríssima pasar avant en votar dita constitució; però si constaria de tal privilegi, lo dissentiment és admisible y no se podria pasar a la formació de dita constitució fins que fos deliberat sobre dit dissentiment; y axí ho senten, *salvo semper*. Barcelona, mars, 24 de 1706.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi estamenti militaris. Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida dita relació y la decretació feta per lo braç a dita constitució, a 13 del corrent, en què ha decretat *placet*, ab què sols vingan compresas las cúrias seculares en dita tatxa, ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*, anyadint que la tatxa no comprega a aquelles cúrias que tenen reals privilegis per a tatxar-se sos salaris.

Ítem, en atenció de haver-se pres resolució sobre dita constitució de número 186, se ha tornat a llegir la Constitució de número 72, en què-s disposa que las causas menors de 500 lliures, sous, no pugan ésser per qualsevol motiu evocades a la Real Audiència, sinó que en primera instància degan córrer per la jurisdicció ordinària, novament disposada per la il·lustríssima Junta de Constitucioners, inseguint la diliberació uniformament presa per los tres il·lustríssims braços.

986r// E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* la constitució llegida.

1804. A continuació, lo, ratllat.

**Lo senyor canceller és vingut al bras de Corts
y se és rebut y acompanyat**

En aquest dia, tocades las sis de la tarde, havent tingut notícia que lo senyor canceller venia al present bras, lo han exit a rèbrer sis cavallers antes del cancell; és entrat dins la sala de dit bras, se ha sentat a mà dreta de l'il·lustríssim senyor president y li ha donat tractament de il·lustríssim, lo qual ha insinuat de part de sa magestat com lo rey nostre senyor (Déu lo guarde), desitjant la conclusió de la Cort, que tant convé per lo benefici públich, ha nomenat jutges per fer la declaració dels dos discentiments posats en lo il·lustríssim bras real, lo un per lo síndich de Mataró, al qual se aderí lo de la vila de Sant Feliu de Guíxols, sobre lo fer casa de port franch fora los murs de la present ciutat, y lo altre per lo síndich de la vila de Tàrrega, aserca lo Capítol del nou Redrés que tracta del jurament prestador per los sastres; per lo que serà del real agrado de sa magestat que lo present bras per dit effecte nomene jutges dels individus del present estament que no tingan interès en dit negoci sobre los quals se han posat dits discentiments.

Ha respost lo il·lustríssim senyor president que lo bras passaria a fer la nominació de jutges, per lo molt que affecta y interessa en la breu conclusió de la Cort y al //986v// que més sie del real servey de sa magestat. Y havent-ser despedit dit senyor canceller, lo han acompanyat deu o dotse cavallers fins a las portas per hont se entra als tarongers. Y lo senyor protector, en execució del que sa magestat, ab bitllet de son secretari, se ha servit insinuar, ha enviat papers als individus tenen cotxes perquè vajan, com són anadas, carrossas per a aportar, com ab tota diligència se aportan, las estacas.

*Die iovis, XXV mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora tertia iam pulsata post meridiem*¹⁸⁰⁵

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Balthezar Ignasi de Alegre y Càrcer.
 Don Jayme Copons y Falcó.
 Don Miquel de Cordellas.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Doctor Joseph de Solà y Guardiola.
 Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Carlos Fivaller y Torres.
 Joseph de Melianta y Sullà.
 987v// Don Joseph Terré y Marquet.
 Narsís de Vilamala y Grau.
 Don Gerònim Ferrer y Lupià.
 Don Joseph Amat y Planella.
 Don Joseph Jalpí y Tries.
 Juan Francesch de Maresch.
 Francisco de Prat y Codinas.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çebastida.
 Don Vicens Magarola.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Emanuel Ferrer y Ciges.
 Nicolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.
 Diego de Vila y Peyret.

---

¹⁸⁰⁵. *Al marge esquerre*, 25.

Ramon de Carreras.

Joseph de Dusay, Aragall y Bru.

Don Jacinto Oliver.

Francisco de Sala y Prats.

Don Juan Batista Cortada y Junquer.

987v// Don Gabriel de Bòria y Gualba.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Don Juan Batlle.

Don Fèlix Vadell y Besturs.

Don Galceran Villalba.

Als quals axí convocats, se ha llegit la tatxa dels salaris y treballs dels oficials de la Cort, disposada y ordenada per la il·lustríssima Junta de Taxadors de Salaris, la qual és del tenor següent:

Memorial dels salaris¹⁸⁰⁶ per los taxadors de la Cort als oficials de ella. *Primo*, al molt il·lustre fra don Francisco de Cordellas, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices*:

988r¹⁸⁰⁷// Memorial dels salaris taxats per los taxadors de la Cort als oficials de ella.

Primo, al molt il·lustre fra don Francisco de Cordelles, abad de Gerri, promovedor per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, sinch-centas¹⁸⁰⁸ lliuras: CCCCC¹⁸⁰⁹ lliures, sous.

Ítem, a don Francisco Sayol y de Quarteroni, promovedor per lo bras militar, per son salari y remuneració, sinch-centas¹⁸¹⁰ lliuras: CCCCC¹⁸¹¹ lliures, sous.

Ítem, al doctor en medicina Francisco Costa, promovedor per lo bras real, per son salari y remuneració, sinch-centas¹⁸¹² lliuras: CCCCC¹⁸¹³ lliures, sous.

Comissaris de la Cort

Ítem, a l'il·lustríssim senyor bisbe de Solsona, fra Guillem de Gonyalons, comissari per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich per tractar y conferir los negocis de las Corts ab los tractadors de sa magestat (Déu lo guarde), per la aplicació que ha tingut //988v// en tractar y conferir dits negocis de dita Cort, cent lliuras: C lliuras, sous.

Ítem, a l'il·lustre senyor abad de Camprodon, fra don Genàdio Colom, per dita rahó, cent lliuras: C lliuras, sous.

Ítem, al senyor don Francisco Berardo, per lo il·lustríssim bras militar y per dita rahó, cent lliuras: C lliuras, sous.

Ítem, al senyor don Feliciano Cordelles, per dit il·lustríssim bras militar y per dita rahó, cent lliuras: C lliuras, sous.

1806. *A continuació*, etc. *Inseratur, ratllat*.

1807. *Document relligat entre els folis 987v i 1002r*.

1808. quatre-centas, *corregit*; a *continuació*, y cinquanta, *ratllat*.

1809. CCCCL, *corregit*.

1810. quatre-centas, *corregit*; a *continuació*, cinquanta, *ratllat*.

1811. CCCCL, *corregit*.

1812. quatre-centas cinquanta, *ratllat*; sinch-centas, *interlineat*.

1813. CCCCL, *corregit*.

Ítem, al doctor Juan Baptista Bullfarines, síndich de Lleyda, per lo il·lustríssim bras real y per dita rahó, cent lliuras: C lliuras, sous.

Ítem, al doctor Lluís Bertran, síndich de Tortosa, per dit il·lustríssim bras y per dita rahó, cent lliuras: C lliuras, sous.

Habilitadors de sa magestat

Primo, a l'il·lustre fra doctor Llorens Thomàs y Costa, canceller, habilitador per sa magestat, per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliuras, sous.

Ítem, a l'egregi don Francisco de Blanes, Centellas y Carròs, comte de Centellas, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliuras, sous.

989r// Ítem, a l'il·lustre don Joseph Anton de Rubí, marquès de Rubí, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Jaume Vicens Alemany Descallar, thezorer de sa magestat, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Joseph Sunyer, advocat fiscal de la règia cort, per la mateixa rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Francisco Toda y Gil, del Consell de sa magestat en lo de Cattelunya, per la mateixa rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Jacinto Dou y Çacalm, del Concell de sa magestat en lo de Cattelunya, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Joseph Minguella, advocat fiscal patrimonial, per la mateixa rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Plácido de Copons y Esquerer, del Concell de sa magestat, //989v// per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Habilitadors dels tres brassos

Primo, a l'il·lustríssim y reverendíssim senyor fra don Guillem de Gonyalons, bisbe de Solsona, habilitador per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.¹⁸¹⁴

Ítem, al molt il·lustre doctor fra Joan Soler, abad de Sant Pau y de la Portella, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent doctor Bonaventura de Lanussa, degà, canonge y síndich del molt il·lustre Capítol de Tarragona, per la mateixa rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, habilitador per lo bras militar, per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Lluís Roger de Llúria, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

990r// Ítem, a don Magí Vilallonga, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a Francisco Escoffet, síndich de Figueras, habilitador per lo bras real y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a Magí Massià Barthomeu, síndich de Vilafranca del Panadès, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a Joseph Riu, síndich de Berga, per dita rahó y per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

1814. *A continuació*, Ítem, al molt reverent doctor Bonaventura de Lanussa, degà, canonge y síndich del molt il·lustre Capítol de Tarragona, *ratllat*.

Constitucioners

Primo, a l'il·lustre fra Genadi Colom, abad de Camprodon, constitucioner per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a l'il·lustre fra Benet Panyelles, abad de Sant Feliu de Guíxols, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent don Ignasi de Bru, canonge y síndich del molt il·lustre Capítol de Barcelona, per dita rahó y per //990v// son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent doctor don Joseph Asprer, ardiaca, canonge, prelat y síndich del molt il·lustre Capítol de Urgell, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent doctor Miquel Juan Bosch, canonge y síndich del molt il·lustre Capítol de Vich, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent doctor Joseph Casanovas, canonge y síndich del molt il·lustre Capítol de Lleyda, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Gerònim de Magarola y Grau, constitucioner per lo bras militar, per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Joseph Galceran de Cartellà y Çebastida, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Pedro Ribas, Boxadors y Vallgornera, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Carlos de Fivaller y Torres, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Felip Ferran y Çacirera,¹⁸¹⁵ per dita rahó y per son salari y remuneració, //991r// noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a don Francisco de Guiu, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a Magí Mercader y Moragues, síndich de Barcelona, constitucioner per lo bras real, per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a Cristòfol Nuix, nottari y síndich de Cervera, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Vicens Joseph Metge y Realp, síndich de Torruella de Mongrì, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Joseph Pujol, síndich de Besalú, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Joseph Roca, síndich de Camprodon, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a Joseph Llucià, nottari y síndich de la ciutat de Vich, per dita rahó y per son salari y remuneració, noranta lliuras: LXXXX lliures, sous.

Recullidors de agravis.

Primo, a l'il·lustre fra don Gerònym de Nadal, //991v// abad de Sant Salvador de Breda, recullidor de agravis per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent doctor Joseph Bosch, sagristà major y canonge de Vich, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

1815. *En lloc de Çarriera.*

Ítem, al molt reverent doctor Joan Camps y Lledó, canonge de Solsona, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a don Joan Copons y Falcó, recullidor de agravis per lo bras militar, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a don Gaspar Prat y Senjulià, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a don Agustí Esquerrer, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Jaume Manxarell, síndich de Sanpador, recullidor de agravis per lo bras real, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Joseph Miró y Gassó, síndich de Vilanova de Cubelles, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

992r// Ítem, a Pere Monfar, síndich de Tàrrega, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Bilancers

Primo, a l'il·lustre fra Fèlix de Pinyana, abad de Sant Pere de Roda, per lo que ha entrevingut en Junta dels Bilancers per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent Vicens Gomis, canonge y síndich del molt il·lustre Capítol de Tortosa, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent doctor Francisco Puig, canonge y síndich de Gerona, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a don Jacintho Sagrera y Xifré, per lo que ha acistit en dita Junta dels Bilancers per lo bras militar, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a don Pau Dalmases y Ros, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a don Bonaventura de Vidal y Nin, per dita rahó y per son salari //992v// y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Francisco Fargas, síndich de Manrresa, per lo que ha entrevingut en dita Junta dels Bilancers per lo bras real, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Domingo Font, síndich de Caldes de Monbuy, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Gerònym Parri, síndich de Pals, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Redrés

Primo, a l'il·lustre fra don Anton de Planella, abad de Besalú, per lo que ha entrevingut en la Junta del Redrés per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, al molt reverent fra don Fernando Rodrigues, prior de Escala Dei, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a don Feliciano Sayol, llochtinent de prior de Cattelunya, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a don Joseph Terré y Granollachs, per lo que ha entrevingut en dita junta per lo bras militar, per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

993r// Ítem, a don Ramon de Maranyosa, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a don Francisco Puigdesàlit y Says, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a Esteve Andreu, mercader y síndich de Gerona, per lo que ha acistit en dita junta per lo bras real, per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a Pau Puiguriguier y Calvet, burgès y síndich de Granollers, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a Miquel Torner, síndich de Mataró, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Combinadors

Primo, a l'il·lustre fra Gerònym Móra y Navarro, abad de Galligans, per lo que ha entrevingut en la Junta de Combinadors per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a l'il·lustre fra don Francisco Dorda, abad de Poblet, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, al reverent fra Joseph Sala, síndich del monestir de Amer, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

993v// Ítem, a don Ignasi Balthezar de Alegre, per lo que ha acistit en dita junta per lo bras militar, per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a don Joseph Mata y Copons, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a don Pedro Montoliu y Ribes, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Francisco Argullol, síndich de Prats del Rey, per lo que ha acistit en dita junta per lo bras real y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, a Joan Roquer, síndich de l'Arbós, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Ítem, al doctor misser Joseph Balaguer, síndich de Agramunt, per dita rahó y per son salari y remuneració, vuytanta lliuras: LXXX lliures, sous.

Junta de Medis

Primo, a l'il·lustre fra doctor Joan Soler, abad de Sant Pau y de la Portella, per lo que ha assistit en dita junta per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a l'il·lustre fra don Francisco Dorda, abad de Poblet, per dita rahó y per son salari y //994r// remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, al molt reverent don Joseph Asprer, ardiaca y canonge prelat de Urgell, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, al molt reverent doctor Miquel Joan Bosch, canonge de Vich, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a don Francisco Berardo y Senjust, per lo que ha acistit en dita junta per lo bras militar, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a don Carlos Alemany de Bellpuig, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a don Anton Berenguer, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a don Francisco de Amigant y de Olzina, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a Joseph Querol, síndich de Lleyda, per lo que ha acistit en dita junta per lo bras real, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a Joseph Ginestar, primer síndich de Gerona, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

994v// Ítem, a Francisco Vidiella, segon síndich de Tortosa, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, al doctor Miquel Bòria, segon síndich de Balaguer, per dita rahó y per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a las tres personas anomenades per regonèixer lo arxiu real, que són lo molt reverent fra don Fernando Rodrigues, prior de Escala Dei, per lo bras ecclesiàstich, don Joseph Càncer, per lo bras militar, y Joseph Querol, síndich de Lleyda, per lo bras real, per son salari y remuneració de dit treball, a quiscú de ells sinquanta lliuras, que juntas fan cent y sinquanta lliuras: CL lliures, sous.

Advocats dels tres brassos

Primo, al doctor misser Lluís Garriga, advocat del bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, sis-centas lliuras: DC lliures, sous.

Ítem, al doctor misser Rafel Bruguera, per dita rahó y per son salari y remuneració, sis-centas lliuras: DC lliures, sous.

Ítem, al doctor misser Francisco Solanes, advocat del bras militar, per son salari y remuneració, sis-centas lliuras: DC lliures, sous.

995r// Ítem, al doctor Francisco Solà y Guardiola, per dita rahó y per son salari y remuneració, sis-centas lliuras: DC lliures, sous.

Ítem, al doctor misser Anastasi Biosca, advocat del bras real, per son salari y remuneració, sis-centas lliuras: DC lliures, sous.

Ítem, al doctor misser Pere Màrtir Pons, per dita rahó y per son salari y remuneració, sis-centas lliuras: DC lliures, sous.

Ítem, a Bonaventura Olzina, per lo que se ha ocupat en escriürer tot lo que ha convingut durant las presents Corts y per tots treballs fets en lo aposiento dels advocats del bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, al doctor Joseph Vilamala, per lo que se ha ocupat en escriürer tot lo que ha convingut durant las presents Corts y per tots treballs fets en lo aposiento dels advocats del bras militar, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, al doctor Joseph Pons, per lo que se ha ocupat en escriürer tot lo que ha convingut durant las presents Corts y per //995v// tots treballs per ell fets en lo oposiento dels advocats del bras real, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Nottaris dels tres brassos

Primo, a Rafel Albià, nottari públich de Barcelona y nottari del bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, set-centas lliuras: DCC lliures, sous.

Ítem, al dit Albià, vint lliuras, las quals dega repartir entre los escrivents que haurà fet treballar extrahordinàriament: XX lliures, sous.

Ítem, a Joan Francesch Verneda, nottari públich de Barcelona y nottari del bras militar, per son salari y remuneració, set-centas lliuras: DCC lliures, sous.

Ítem, al dit Verneda, vint lliuras, las quals dega repartir entre los escrivents o personas que haurà fet treballar extrahordinàriament: XX lliures, sous.

Ítem, a Francisco Cortès, nottari públich de Barcelona y nottari del bras real, per son salari y remuneració, set-centas lliuras: DCC lliures, sous.

Ítem, al dit Cortès, vint lliuras, las quals dega repartir entre los escrivents o personas que haurà fet treballar extrahordinàriament: XX lliures, sous.

996r//Ajudants de nottaris

Primo, a Fèlix Cussana, nottari, a Barthomeu Cerveró, nottari, y a Agustí Just, nottari, ajudants de nottari del bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, a quiscú de ells cent lliures, sous, que juntas fan tres-centas lliuras: CCC lliures, sous.

Ítem, a Joseph Francesch Fontana, nottari, a Joseph Sala, nottari, a Joseph Aragonés y a Joseph Clarà, escrivents, tots quatre ajudants de nottari del bras militar, lo qual ha tingut quatre ajudants de orde de dit bras respecte de no ser bastants tres per ser molt més crescut lo número dels votants de dit bras, a quiscú de ells per son salari y remuneració, cent lliures, sous, que juntas fan quatre-centas lliuras: CCCC lliures, sous.

Ítem, a Joseph Famades, nottari, a Bernardino Malagarriga, nottari, y a Joseph Conangla, escrivent, ajudants de nottari del bras real, per son salari y remuneració, a quiscú de ells cent lliures, sous, que juntas fan tres-centas lliuras: CCC lliures, sous.

Ítem, a Guillem Bosom, nottari anomenat per la Junta de Constitucioners, //996v// per son salari y remuneració, dos-centas vint-y-sinch lliuras: CCXXV lliures, sous.

Ítem, a Gerònym Marrugat, nottari, ajudant de nottari de dita Junta de Constitucioners, per son salari y remuneració, quaranta-sinch lliuras: XXXXV lliures, sous.

Ítem, a Francisco Minguella, nottari, anomenat per acistir a la Junta del Nou Redrès, per son salari y remuneració, dos-centas lliuras: CC lliures, sous.

Ítem, a Joseph Llobet, notari, y a Gabriel Tastàs, escrivent, ajudants de nottari de dita Junta del Nou Redrès, a quiscú de ells per son salari y remuneració, quaranta-sinch lliuras, que juntas fan noranta: LXXXX lliures, sous.

Ítem, a Joan Cabanas, nottari, anomenat per acistir a la junta dels senyors bilancers, per son salari y remuneració, cent lliuras: C lliures, sous.

Ítem, a Francisco Topí y Comes, nottari, anomenat per acistir a la junta dels senyors recullidors de agravis, per son salari y remuneració, cent quaranta lliuras: CXXXX lliures, sous.

Ítem, a Francisco Tos, escrivent, son ajudant per dita Junta de Recullidors de Agravis, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a Gaspar Jardí, nottari, anomenat //997r// per acistir a la Junta dels Senyors Combinadors, per son salari y remuneració, cent y vint lliuras: CXX lliures, sous.

Ítem, a Pau Pons, nottari, son ajudant per dita Junta de Combinadors, per son salari y remuneració, quaranta-sinch lliuras: XXXXV lliures, sous.

Ítem, a Joan Saladriga, nottari, per haver acistit a la junta dels senyors taxadors de salaris, per salari y remuneració, tenint obligació de fer las còpias de las presents taxas, ço és, una per cada bras, cent lliuras: C lliures, sous.

Ítem, al dit Joan Saladriga, nottari, per haver acistit a la Junta de Medis promptes y a la Junta de Augment de Llochs en las bolsas de deputats y ohidors, per son salari y remuneració, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Porters dels tres brassos

Primo, a Joan Vilarrasa, porter del bras ecclesiàstich, a Grau Pomaret, del bras militar, y a Joseph Seguer, del bras real, per salari y remuneració, a quiscú de ells, cent lliuras, que juntas fan tres-centas lliuras: CCC lliures, sous.

997v// Ajudants de porters

Primo, a Celdoni Blanch, del bras ecclesiàstich, a Bonaventura Clarà, del bras militar, y a Pere Monrrós, del bras real, ajudants dels dits tres porters, a quiscú de ells seixanta lliuras, que juntas fan cent-vuytanta lliuras: CLXXX lliures, sous.

Ítem, a Jaume Costa, porter dels senyors constitucioners, per son salari y remuneració, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, a Andreu Areny, porter de la junta dels senyors bilancers, per son salari y remuneració, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, a Eudald Estrada, porter de la junta dels senyors recullidors de agravis, per son salari y remuneració, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, a Jaume Avinyó, porter de la junta dels senyors bilancers, per son salari y remuneració, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, a Anton Moyà, porter de la Junta del Nou Redrés, y per haver acistit també als senyors anomenats per regonèixer lo arxiu real, per son salari y remuneració, quaranta-sinc lliuras: XXXXV lliures, sous.

Ítem, a Sebastià Planes, porter de la junta dels senyors taxadors de salaris, qui ha acistit també a las juntas de medis //998r// promptes y de augment de llochs en las bolsas de deputats y ohidors, per son salari y remuneració, quaranta-sinch lliuras: XXXXV lliures, sous.

Ítem, al campaner qui ha tocat la campana de la convocació de las Corts, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a Matheu Hugó y a Francisco Sala, menor, verguers de la Real Audiència, per servir als senyors habilitadors y senyors tractadors de la present Cort, per son salari y remuneració, a quiscú de ells sexanta lliuras, que juntas fan cent y vint lliuras: CXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Gaspar Singla, per lo que se ha ocupat en escriurer en la Junta de Medis de la present Cort, per son salari y remuneració, vint-y-sinch lliuras: XXV lliures, sous.

Ítem, a mestre Joseph Bayona, porter de dita Junta de Medis, per son salari y remuneració, quinse lliuras: XV lliures, sous.

Ítem, als sacerdots que celebren las missas als il·lustríssims tres brassos, per charitat de aquellas y per remuneració a quiscú de ells trenta-nou lliuras, dotse sous, que juntas fan cent divuyt lliuras, setse sous: CXVIII lliures, XVI sous.

Ítem, a don Francisco Marí y Genovès, regent los comptes del General, per //998v// repartir la sera y altres treballs extraordinaris, per son salari y remuneració, dos-centas lliuras: CC lliures, sous.

Ítem, a don Ignasi Marí, per remuneració del treball ha tingut en servir dit offici de dit don Francisco Marí, son germà, per sa enfermetat, cent lliuras: C lliures, sous.

Ítem, a Matheu Güell, nottari causídich, qui acisteix a don Francisco Marí per portar los llibres de las adeales, comptes y altres treballs per ocasió de la present Cort, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras: L lliures, sous.

Ítem, a Joan Camps, gerrer, qui acisteix a dit don Francisco Marí per distribuhir la sera, pagaments, tràurer diners del banch y altres treballs molt crescuts, per son salari y remuneració, sexanta lliuras: LX lliures, sous.

Ítem, a Joseph Massià, escudeller, y a Cristòfol Munet, manyà, per lo que se han ocupat en escombrar, enséndrer las llàntias y foch, per son salari y remuneració, a quiscú de ells deu lliuras, que juntas fant vint lliuras: XX lliures, sous.

Taxadors de salaris

Primo, al molt reverent doctor Joseph Bosch, sagristà major y canonge de Vich, //999r// taxador de salaris per lo bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, al comanador fra don Feliciano de Sayol, llochtinent de prior de Catalunya, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Ramon de Carreras y Reguer, taxador de salaris per lo bras militar, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Francisco de Graell, Castelló y Brossa, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, al doctor Pere Màrtyr Cerdà, síndich de la vila de Puigcerdà, taxador de salaris per lo bras real, per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, a Pau Gay, síndich de Talarn, per dita rahó y per son salari y remuneració, setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Síndichs del bras real, per lloguers de casa

Síndichs

Primo, al senyor president doctor misser Francisco de Gallart y Pastor, conseller segon y síndich de la ciutat de Barcelona, Magí Mercader, doctor Francisco Costa, doctor Francisco Florit, doctor Diego Casetas, //999v// síndich[s] de dita ciutat de Barcelona; doctor misser Joan Batista Bullfarines, Joseph Carol, síndichs de Lleyda; Joseph Genesta, Esteva Andreu, síndichs de Gerona; doctor misser Lluís Bartran, Francisco Vidiella, síndichs de Tortosa; Joseph Llucià, síndich de Vich; Francisco Fargas, síndich de Manresa; Cristòfol Nuix, síndich de Cervera; doctor misser Joseph Rubias, doctor Miquel Bòria, síndich[s] de Balaguer; doctor Pere Màrtir Cerdà, síndich de Puigcerdà; Magí Massià y Barthomeu, síndich de Vilafranca; Pere Monfar, síndich de Tàrraga; doctor misser Joseph Balaguer, síndich de Agramunt; doctor misser Francisco Argullol, síndich dels Prats del Rey; Joseph Riu, síndich de Berga; Gerònym Parri, síndich de Pals; Joan Roquer, síndich de l'Arbós; Miquel Torner, síndich de Mataró; Francisco Escoffet, síndich de Figueras; Jaume Manxarell, síndich de Sanpador; Domingo Font, síndich de Caldes; Pau Puiguriguer, síndich de Granollers; Pau Gay, síndich de Talarn; doctor misser Joseph Metge y Real[p síndich de Torruella de Mongrís doctor misser Joseph Pujol, síndich de Besalú; doctor Joseph Roca, síndich de Camprodon; Magí Salellas, síndich de Cruylles; Joseph Miró y Gassó, síndich de //1000r// Vilanova de Cubellas.

Síndichs novament entrats ab decret de sa magestat

Pere Pujol, nottari, síndich de Moyà, entrà a 25 janer proppassat; Pau Bruguera, síndich de Sabadell, entrà dit die; Joseph Lloser, nottari, síndich de la vila de Vall de Ribas, entrà a tres febrer proppassat; Miquel Plana, síndich de Sant Feliu de Pallerols, entrà a 6 de dit; Joseph Ferrer, nottari, síndich de Verges, entrà dit die; Jaume Guàrdia, síndich de Castelltersol, entrà dit die; Gerònym Axandri, nottari, síndich de Sant Feliu de Guíxols, entrà a 9 de dit; Mariano Gassó, síndich de Cubellas, entrà a 18 de dit mes de febrer; Francisco Lloberas, síndich de la vila de Cambrils, entrà dit die; doctor misser Damià Solanes, síndich de Momblanch, entrà a 5 del corrent mes de mars; y Joan Planas, síndich de Mombrió, entrà a 14 de mars. Lo quals sobre dits síndichs han estat com a tals en lo bras real en los anys 1705 y 1706 per la posada que se acostuma donar a quiscú de ells per lo temps han servit en los dos anys, és a saber, als trenta-sinch primers, que estan en //1000v// pocessiò de cobrar dits lloguers a rahó de quaranta-sinch lliuras per quiscun, importan mil sinch-centas setanta-sinch lliuras: MDLXXV lliures, sous.

Y als onse últimament entrats, comptant per porrata des dels dies que *respective* foren habilitats, fins a 27 de mars corrent *inclusive*, a cada hu de ells, ço és, a Pere Pujol, nottari, síndich de Moyà, des de 25 janer, 24 lliures, 16 sous; a Pau Bruguera, síndich de Sabadell, des de dit die, 24 lliures, setse sous; a Joseph Lloser, nottari, síndich de la vila de Vall de Ribas, des de 3 febrer, //736v// 21 lliures, 12 sous; a Miquel Plana, síndich de Sant Feliu de Pallerols, des de 6 febrer, 20 lliures, 8 sous; a Joan Ferrer, nottari, síndich de Verges, des de dit die, 20 lliures, 8 sous; a Jaume Guàrdia, síndich de Castelltersol, des de dit die, 20 lliures, 8 sous; a Gerònym Axandri, nottari, síndich de Sant Feliu de Guíxols, des de 9 febrer, 19 lliures, 4 sous; a Mariano Gassó, síndich de Cubelles, des de 18 de dit, 15 lliures, 12 sous; a Francisco Lloberas, síndich de Cambrils, des de dit die, 15 lliures, 12 sous; al doctor misser Damià Solanes, síndich de Momblanch, des de 5 mars, 8 lliures, 16 sous; y a Joan Planas, síndich de Mombrió, des de 14 de dit, 5 lliures, 4 sous; que juntas fan cent noranta-sis lliuras, setse sous: CLXXXVI lliures, XVI sous.

En vint-y-tres de mars, mil set-cents y sis, los taxadors dels salaris devall escrits, nomenats y elegits per los //1001r// tres estaments de la Cort General que de present se celebra en Barcelona, diem que havem taxat a las personas continuadas en lo sobrescrit memorial, que conté catorse fullas, compresa la present, y cent quaranta-nou partits, les quantitats que en ell van mencionades, y per so ho firmam de nostres pròpies mans, die, mes y any sobre dits.

Ramon de Carreras y de Reguer. Francisco de Graell, Castelló y Brossa.

Doctor Joseph Bosch, sagristà y canonge de Vich, síndich de la vacant. Don Feliciano Sayol.

Doctor Pere Màrtir Cerdà, síndich de Puigcerdà. Pau Gay, síndich de Talarn.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 24 del corrent.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha deliberat conformar-se, com se conforma en tot y per tot, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras real, concisint que sie dita tatxa llohada y aprobada com lo present estament per sa part de present lloha y aprova. Y que, a que se paguen las quantitats en ella expressadas, sien despedidas lletras de part dels il·lustríssims braços de la present Cort a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors en la forma acostumada. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi //1002r// de sos promotors.

Nominació de jutges per declarar los dissentiments

En aquest dia lo present bras militar ha elegit y anomenat per escrutini en la forma acostumada (per la declaració dels dos discentiment posats en lo il·lustríssim bras real, lo un per lo síndich de la ciutat de Mataró, al qual se aderí lo síndich de la vila de Sant Feliu de Guíxols, sobre lo fer la casa de port franch fora los murs de la present ciutat, y lo altre per lo síndich de la vila de Tàrraga, aserca lo Capítol del nou Redrés que tracta del jurament prestador per los sastres) en jutges per lo judici *in Curia dando*, als infrascrits: don Carlos Fivaller y Torres y don Emanuel Ferrer y Ciges.

Als quals dit bras militar ha donat y conferit llarch y bastant poder per a què, juntament ab los nomenats o nomenadors per sa magestat y ab los demés que seran nomenats per los il·lustríssims braços ecclesiàstich y real, sien jutges de dit judici, provehescan, declaren y decidescan dits dos discentiments segons lo ritual y observansa en semblant judici estilada en Corts Generals del present Principat. Y que esta nominació de personas sie participada als altres il·lustríssims braços per medi dels promotors *respective*.

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de constitució, contenint que ningun fill, nèt y descendent //1002v// *usque ad quartum gradum inclusive* de personas de un sexo y altre de nació francesa pugua obtenir offici algú real,

tant ab jurisdicció com sens ella, en lo present Principat, sinó sols *in subsidium*, faltant altres personas verdaderament descendents de catalans per obtenir dits officis. Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 24 del corrent, ab la qual, per los motius en ella expressats, ha deliberat *Non placet*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohit dit paper en forma de constitució y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, comprenent dit bras militar los duptes y dificultats que se ofereixen en lo negoci y que és digne de tota reflexió, ha deliberat per ço ésser comès a dos personas del present bras, nomenadoras per lo il·lustríssim senyor president, y que's suplique als altres il·lustríssims braços fassen semblant nominació, a fi de que las sis personas nomenadoras conferescan, premediten y discorren sobre dit paper disposat en forma de constitució y las rahons ponderadas per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich en dita sa deliberació y altres que se'ls ocorreran; y la idea o acort pendran reporten als braços *respective* perquè, en sa intel·ligència y ab més madura reflexió, se puga deliberar lo que apareixerà ser més convenient. Y que //1003r// esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

Ítem, en atenció de haver-se resolt sobre la constitució que disposa las taxas de la Cort del magnífich regent la vegaria de Barcelona y altres cúrias del Principat, se és tornada a llegir la súplica present per lo doctor miser Anton Companys y Salamó, que ya fonch en lo present bras proposada als 23 del corrent, junt ab una minuta de constitució inclusa contenint que ninguna causa que's vertesca en las corts dels ordinaris en virtut de clàusulas guarentíguas se puga evocar en temps algú a la Real Audiència ni a la del portantveus de general governador, per ningun pretext e instància del debitor, encara que sie major de 500 lliures, sous; y la deliberació presa per lo il·lustríssim bras real lo die 22 del corrent.

E lo dit bras militar, conformant-se en tot ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich, ha resolt que dita súplica y minuta de constitució sien comesas, com per sa part ho comet, als senyors de la il·lustríssima Junta de Constitucioners, a fi de que sien servits premeditar y discórrer sobre son contengut y, en cas los aparega, disposar de nou constitució o capítol de Cort per lo effecte suplicat o altrament arrimar-las, conforme los apareixerà de major conveniència. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1003v//

*Die XXVI mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.

Don Mariano Vedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Francisco de Sala y Brandia.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Francisco Amigant y Olzina.

Don Jayme Copons y Falcó.

Don Bonaventura de Tristany.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Don Jacinto de Segrera y Massana.

Doctor Joseph de Solà y Guardiola.

Don Galceran Villalba.

Don Joseph Jalpí y Tries.

Don Jacinto Oliver de Botaller.

Don Visens Magarola.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

1005r// Francisco de Sala y Prat.

Joseph de Sala.

Don Gerònim de Magarola y Grau.

Don Carlos Fivaller y Torras.

Don Francisco Segrera y Massana.

Don Joseph Terré y Granollachs.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Francisco Basteró y Lladó.

Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.

Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.

Don Ignasi Miquel.

Ramon de Carreras.

Don Carlos Alemany y de Bellpuig.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Miquel de Cordellas.

Don Feliciano de Cordellas.

Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.

Se és llegida una súplica presentada per part del Col·legi de Nottaris Públichs Reals Col·legiats de Barcelona, del tenor següent:

Molt il·lustre senyor. A notícia dels priors y Col·legi, etc. *Inseratur suplicacio et postea dices:*

1004r¹⁸¹⁶// Il·lustríssim senyor.

A notícia dels priors y Col·legi de Notaris Públichs Reals Col·legiats de la present ciutat ha previngut que per vostra senyoria il·lustríssima seria estat deliberat ordenar constitució o capítol de Cort contenint la tatxa dels salaris que los notaris de dit col·legi per rahó del que actuan en la Real Audiència deuen exhigir y cobrar; y encara que los suplicants estan ab certesa de que los il·lustríssims brassos hauran atès que dita tatxa corresponga als treballs que per dita actuació suportan, de manera que estos, treballant de sa facultat, pugan víurer ab decència, ab tot, los ha aparegut ésser de sa obligació posar en la alta comprehensió de vostra senyoria il·lustríssima que des de las Corts de l'any 1599 fins vuy han acostumat cobrar de quiscuna fulla de tresllat quatre sous y sis, y per cada una fulla de nota que ha ocupat lo procés sis sous, y de las fullas de custòdia sis diners, que són las tres cosas principals en què concisteixen los guanyables, ab la obligació de haver de contribuir del que·ls resulta de las fullas de procés y custòdia la mitat als escrivans de manament, quedant-los sols íntegro lo que importan las fullas de tresllat, en subsidi del poch que percebeixen dits notaris de ditas fullas de procés y altres treballs; y cobrant en esta conformitat, a causa del que treballan no·n percebeixen la tercera part, per ésser treballs fets en causas que després de principiadas no·s continuan per ajustar-se las parts o altrament no passar-las avant, a més dels prejudicis grans redundan a dits col·legiats ocasionats per las porrogacions tant dilatadas que esdevenen en los negocis de la Real Audiència, ha ensenyat la experiència que los individus de dit col·legi han viscut molt atreballats y ab poquíssimas convenièncias, y serian majors los ahogos ab què·s trobarian si en la tatxa fahedora resolia vostra senyoria il·lustríssima tatxar-los alguna quantitat més mòdica, perquè aquella infaliblement no correspondria al treball que suportan per dita actuació y resultaria de aquí que los hòmens benemèrits no se aplicarian en lo negoci judiciari y, tal vegada, d'esta falta de medis se'n seguirian alguns absurdos, que sens explicar-los los tindrà vostra senyoria il·lustríssima molt ben premeditats. Per ço, los priors de dit col·legi humilment suplican a vostra senyoria il·lustríssima sie de son agrado ordenar que en la tatxa fahedora se destinen al notari, per quiscuna fulla de tresllat, quatre sous y sis, y que si alguna cosa se tatxa per altres treballs al notari que sie de la intenció de la Cort General que los escrivans de manament no y tingan part, mane expressar de manera que no sie ocasió de plets y disturbis entre los dos col·legis. Com axí ho espera del gran zel de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc. Costans et Fonllonga.*

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

1816. Document relligat entre els folis 1003v i 1005r.

E lo dit bras militar, en conideració que la constitució mencionada en la súplica llegida se és comesa als advocats del present bras, ha deliberat que axí mateix los sie remesa dita súplica per a què en un mateix temps fassen relació al present bras del que //1005v// sentiran sobre una y altre cosa, perquè en sa intel·ligència se pugua resòdrer lo que més sie de equitat y rahó.

Ítem, se és llegida altre súplica, presentada per Pere Mir, escrivent, del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent Pere Mir, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

1006r¹⁸¹⁷// Il·lustríssim senyor.

Havent Pere Mir, escrivent, de orde dels senyors de la il·lustríssima Junta del Bilans de la present Cort treballat tres còpies del càlcol fet per dita il·lustríssima Junta del Donatiu Voluntari del present Principat, y axí mateix altres tres còpies del resumen de dit càlcol, tot lo que ha costat grandíssim treball de copiar-se per concistir tot en sumas de comptes, en lo qual treball ab gran fatiga ha empleat molt temps, com podrà vostra senyoria il·lustríssima informar-se ab los senyors de dita il·lustríssima junta. Per tant, dit Pere Mir supplica a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey manar a Francisco de Marí y Genovès, regent los comptes de la present casa, que de diners de la Generalitat se li sie satisfet dit treball. Que lo dit suplicant ho rebrà a particular mercè de la generositat de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Batlle.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi stamenti militaris.

Y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich de 24 del corrent, en què resol que per part dels tres braços de la Cort sie ordenat a Francisco de Marí y Genovès, regent los comptes, que per lo treball mencionat en dita súplica done y pague a dit Pere Mir, de diners de la Generalitat, vint-y-dos lliuras.

E lo dit bras militar, ohidas la dita súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, attenant que per a tatxar los treballs y salaris dels que han treballat e invigilan la expedició dels negocis de la present Cort té destinada la il·lustríssima Junta dels Tatxadors, delibera per ço que dita súplica sie remesa a dita il·lustríssima junta, a fi de que, inseguint los exemplars de las Corts presedents, en la tatxa de pròxim fahedora hagen rahó de la dita súplica y tatxen lo que·ls apareixerà ser condigne, en la conformitat que als demés oficials de la present Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

1007r// En aquest dia, don Narcís Feliu, de orde de sa magestat (Déu lo guardi), ha entregat y posat en mà de l'il·lustríssim senyor president una nota dels jutges que sa magestat ha elegits per declarar los dos discentiments del port franch y del jurament dels sastres, la qual nota és del tenor següent:

1817. Document relligat entre els folis 1005v i 1007r.

Los juezes para declarar dos dicentimientos nombrados por su magestad son: el canchiller, doctor Francisco Toda y Gil, doctor Jacintho Dou, doctor Joseph Minguella, doctor Joseph de Puig, doctor Ignasio de Marañosa. Don Ramon de Vilana Perlas.

Y juntament ha dit que esta tarde, entre las quatre y las sinch horas, vindrian los dits senyors jutges elegits per sa magestat en lo lloch de la Cort per a confeir y tractar e o dicidir los dits discentiments en la forma en altres Corts estilada.

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre //1007v// senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, se ha llegit y donat per proposició un paper, sens número, en forma de capítol de Cort, contenint que lo coronel, lo tinent coronel, sargento major y capitans que componen lo regiment de la Coronela de esta ciutat, encara que tingan patent y plassa assentada, no estigan subjectas a la jurisdicció de l'auditor general, sí solament a la de sos ordinaris, y que pugan entrevenir en lo bras militar de Corts y fora de ellas y també concórrer en las bolsas de la Deputació y ciutat, axí com si no tinguessen plassa acentada; y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia present, en què ha decretat *placet*, anyadint que pugan també entrevenir en lo real *respective*.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet eo modo quo placuit illustrissimo stamento ecclesiastico*.

*Die sabbati, XXVII mensis marcii, anno a nativitate
Domini M DCC VI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don //1008r// Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Erasma de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri deLana y de Càncer.
 Don Mariano Vedruna y Mur.
 Don Mariano Vedruna y Ferran.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Don Francisco Segrera y Massana.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Fèlix Vadell y Besturs.
 Don Esteve Vadell, Lleó y Besturs.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Ignasi de Miquel.
 Don boan de Tristany.
 Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Joan Batista Cortada y Junquer.
 Francisco de Sala y Brandia.
 Aspar de Rovira, Berart y de Robles.
 Don Feliciano Cordelles.
 Don Gerònim Magarola y Grau.
 Doctor Joseph Solà y Guardiola.
 Anton de Llansa.
 Barthomeu de Llansa.
 Don Francisco Çagarriga y Vera.
 1008v// Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.
 Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
 Don Gaspar Prat y Senjuliá.
 Don Miquel Cordelles.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Joseph de Vilallonga y Maresma.
 Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
 Y per no haver-se resolt cosa, se disgregaren toca[da] la hora.

Dicto die, hora tertia post meridiem iam pulsata

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, presidint lo molt il·lustre senyor don Pedro Torrelles y Senmanat.

Sub hac die comparuit et more solito iuravit Franciscus de Casanovas et Comes, in villa Modiliani, Vicensis diocesis, populatus.

Se és llegit un paper en forma de capítol de Cort, disposant que las constitucions, capítols y actes de Cort se degan enténdrer a la lletra y axí com sonan, sens admètrer interpretació.

E lo dit bras militar ha resolt¹⁸¹⁸ *non placet sicut non placuit illustrissimo stamento ecclesiastico.*

Ítem, se és llegit altre paper en forma de constitució, sens número, disposant que en las causas de possessori summaríssim no-s pugan concedir lletras de *nihil innovando* ab clàusula *in continenti et post execucionem intimentur.*

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet, //1009r//* ab què se omitesca la clàusula última de la constitució llegida, que diu «sinó en cas de temor que las parts no vingan a las armas, perquè venint aquest cas podan las parts per son consuelo acudir al Real Concell Criminal per demanar acistència».

Ítem, se és llegida la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del dia present, en què resol habilitar per tractar los negocis de la Cort las horas ordinàrias dels dies dilluns y dimars, matí y tarde, dimecres al matí y disapte a la tarde, quedant sens habilitació lo die de demà, Diumenge de Rams, lo Dijous y Divendres Sanct, matí y tarde, y lo disapte al matí y lo diumenge de Pàsqua, tot lo dia.

E lo dit bras militar ha resolt conformar-se, com se conforma, ab dita deliberació.

Y després, al cap de rato, lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president, ha referit que lo rey nostre senyor (Déu lo guarde) ha expressat als tres presidents que la Cort podria disposar-se per terminar-se fins lo die 29, perquè altrament, trobant-se invadit lo Principat per tantas parts, hauria de dexar-se la conclusió per temps més oportú.

E lo dit bras militar, en intel·ligència de la relació feta per lo senyor president, ha deliberat revocar, com ha revocada, la deliberació pròximament presa aserca

1818. *A continuació, placet sicut, ratllat.*

los feriats fahedors en la pròxima semmana, axí que se invigile per part de la Cort en sa conclusió.

1009v//

Pròrroga

En aquest dia, lo senyor don Joseph Terré y Marquet, altre de las personas nomenadas per acistir a la pròrroga, ha¹⁸¹⁹ fet relació com, entre sinch y sis de la tarde, lo senyor canceller, altre dels comissaris de sa magestat, és vingut a fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini, havent partit de la sala dels reys ab lo verguer ab sa massa y conferit a la sala de sant Jordi y en lo real sólio, en la forma acostumada y explicada en la feta als 21 del corrent, ha prorrogat la present Cort en nom de sa magestat fins lo die vint-y-nou del corrent mes, si feriat no serà, y si ho serà, lo dia immediadament següent no feriat; y ha protestat y reprotestat en nom del present bras en la forma mencionada en dita última pròrroga, del que ne ha fet la present relació.

*Die dominica, vigesima octava mensis marcii,
anno a nativitate Domini millesimo septingesimo sexto,
hora tertia post meridiem iam pulsata*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la sala nomenada dels reys de las casas de la Generalitat, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

1010r// Don Jacinto Segrera y Massanet.

Joseph de Melianta y Sullà.

Don Miquel Cordelles.

Don Mariano Cedruna y Ferran.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Ignasi Miquel.

Joseph de Carreras y Talavera.

Don Carlos Fivaller y Torres.

Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Don Fèlix de Vadell y Besturs.

Don Feliciano Cordelles.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Jaume Copons y Falcó.

1819. han, *corregit.*

Don Francisco de Sala y Brandia.
 Don Joseph Solà y Guardiola.
 Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
 Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
 Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
 Francisco de Verthamon.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Joseph Móra y Cirera.
 Ramon de Carreras.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Don Joan Batista Cortada y Junquer.
 Don Anton Asprer.
 Don Pau Delmases y Ros.
 Balthazar de Llunes.
 Don Bonaventura Tristany.
 Erasme de Lana y Fontanet.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 1010v// Ignasi de Marí y Ginovès.
 Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.
 Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
 Barthomeu de Llansa.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Don Joseph Terré y Granollachs.
 Don Joseph Terré y Marquet.
 Joseph de Monserrat y Brossa.
 Don Anton Sunyer y Belloch.
 Don Anton Eril.

Sub hac die comparuerunt et more solito iurarunt don Narcisus de Feliu et Josephus de Ferrer et Gironella, miles Barchinone populati.

Se és llegida la súplica disposada acerca la nominació de jutges de greuges y declaració de aquells que se ha de presentar al rey nostre senyor.¹⁸²⁰

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del die present, en què per sa part, per a presentar a sa magestat¹⁸²¹ la dita súplica de greuges,¹⁸²² ha nomenat: lo il·lustre fra Genedis Colom, abat de Camprodon; lo

1820. *A continuació, y és del tenor següent: Senyor. Insetatur prout hic est consuta usque ad finem, ratllat.*

1821. *A continuació, (Déu lo guarde), ratllat.*

1822. *A continuació, als infrascrits, ratllat.*

molt reverent doctor Joseph Bosch, sagristà, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de la santa iglésia de Vich, sede episcopat vacant; y lo molt reverent Vicens Gomis, canonge y síndich //1012r// de la santa iglésia de Tortosa.

Y lo present bras militar, per sa part, per presentar dita súplica ha nomenat los senyors: don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Francisco de Rocabertí y Pau y don Joseph Mata y Copons.

Los senyors Joseph de Melianta y Sullà y don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs, desitjant que quant antes se logre la conclusió y expedició de la present Cort, axí per la precisió que ocorra com per la¹⁸²³ major servey de sa magestat, alçan lo dissentiment que lo die 27 de janer pròxim passat posaren e o se adheriren al que dit die posà don Carlos Fivaller y Torres a la conclusió de la present Cort. Y perquè conste, ho firman de mà pròpria, tocadas las tres de la tarda de dit die 28 de mars, 1706. Joseph de Melianta y de Sullà. Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.

Se és llegit un bitllet dirigit a l'il·lustríssim senyor president del present bras militar, de data del die present, per lo secretari de sa magestat despatxat, que és del tenor següent:

Deseando su magestad, etc. Inseratur et postea dices:

1011r¹⁸²⁴// Deseando su magestad (Dios le guarde) defender este Principado de la invasión que penetrándole intenta el enemigo azia esta capital, para cuyo efecto se reconoce por medio proporcionado el que milord conde de Preterborow, con sus tropas, passe a incorporarse con las que se hallan en este Principado; haunque su magestad le tiene ordenado lo execute assí, ha parecido que para más facilitarlo y acelerarlo sería de conveniencia en que, en nombre de los brazos, se le haga la misma instancia; lo que pongo en noticia de vuestra señoría para que, passándolo a su /1011v// brazo, se tome la resolución más conforme a tan importante consecuencia, no omitiendo el que vuestra señoría me emplee en quanto sea de su mayor satisfacción. Dios guarde a vuestra señoría muchos años. Palacio, a 28 de março de 1706.

Besa la mano de vuestra señoría su mayor servidor. Don Ramón de Vilana Perlas.

Señor presidente del brazo militar.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del die present, en què, ab la intel·ligència de dit bitllet, ha resolt que [per] part dels tres il·lustríssims brassos se escriga a l'excel·lentíssim senyor milord comte de Peterborow ab la major y més eficaç instància, cometent la formació de dita //1012v// carta a una persona de quiscun estament, reportant-se després de formada als brassos *respective*.

Que se escriga a l'excel·lentíssim milord comte de Peterborw

E lo dit bras militar ha deliberat conformar-se, com se conforma, ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras ecclesiàstich y que lo il·lustríssim senyor president

1823. *En lloc de lo.*

1824. *Document relligat entre els folis 1010v i 1012r.*

fasse nominació de dita persona per entrevenir a la formació de dita carta. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brassos per medi de sos promotors.

Inseguint la qual deliberació, lo il·lustríssim senyor president ha nomenat lo senyor: don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.

En execució de la qual deliberació, per ditas tres personas és estat uniformament disposada y manada despatxar la carta del tenor següent:

Excel·lentíssim senyor. Havent-se dignat lo rey nostre senyor (Déu lo guarde), en jornada del die present, participar als brassos de la Cort, etc. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem:*

Carta escrita a l'excel·lentíssim milord comte de Peterborw

1013r¹⁸²⁵// A l'excel·lentíssim senyor milord comte de Peterborw, guarde Déu molts anys, comendant general de las tropas de sa magestat cathòlica.

Excel·lentíssim senyor.

Havent-se dignat lo rey nostre senyor (Déu lo guarde), en jornada del dia present, participar als brassos de la Cort General té congregada en esta capital, que los designes de l'enemich amenassan per las parts de llevant y ponent obcidiar-la, trobant-se ya en paratges dins lo Principat cercans y vehins a Barcelona, executant en ells totes hostilitats; y que per obviar-las ha resolt escriurer a vostra excel·lència perquè, ab las victoriosas tropas de la sereníssima reyna Anna y dels alts aliats, tinga a bé vostra excel·lència tornar a est Principat, regoneixent los tres brassos ecclesiàstich, militar y real congregats en ditas Corts Generals lo molt que tot lo Principat y sos naturals deuen al patrocini de vostra excel·lència, y que lo més efficàs y segur medi per a desviar los amassats perills y conseguir la glòria de frustrar a l'enemich sos designes depenja de las acertadas direccions y operacions de vostra excel·lència. Per ço, humilment suplican a vostra excel·lència sia servit commiserar-se de l'estat afligit de aquest Principat y en particular de la present ciutat, per tenir en ella la prenda més apreciable de nostre carinyo, que és lo rey nostre senyor; y encara que en defensa de sa real persona consagram tots gustosos nostras vidas fins a derramar la última gota de la més generosa sanch, desitjant desviar totes contingèncias, esperam que vostra excel·lència, en intel·ligència de la precisió, nos ha de afavorir dignant-se accelerar marxas a tan heroyca empresa, capiteneant ditas tropas que han donat tantas victòrias y felís principi a la justa causa del rey nostre senyor, assegurant de esta //1013v// manera lo logro y felicitat del fi a què tots nos aplicarem y dedicarem, com no menos a quant sia del major servey, gust y agrado de vostra excel·lència, cuya vida guarde lo Cel dilatats anys. Barcelona, y mars, 28 de 1706.

Excel·lentíssim senyor. Besan la mà de vostra excel·lència sos més obligats servidors.

Don Pedro Torrelles, president del bras militar de Corts. *Fray Joseph, arçobispo de Tarragona, presidente del brasso ecclesiàstico de Cortes.* Lo doctor Francisco Gallart y de Pastor, canceller segon y president del bras real de Corts.

Ex concordí deliberatione illustrissimorum brachiorum ecclesiasticí, militaris et regalís Curiarum Generalium Cattalonie, hanc epistolam expeditierunt: Joannes Franciscus Verneda, nottarius

1825. Document relligat, juntament amb un paper dels diputats, entre els folis 1012v i 1015r.

publicus Barchinone dictique brachii militaris secretarius. Raphael Albià, nottarius publicus Barchinone, dicti brachii ecclesiastici secretarius. Franciscus Cortès, nottarius publicus Barchinone et dicti brachii regalis secretarius.

Locus sigil+li.

**Lo síndich del General és entrat en lo bras
y ha entregada una representació**

E après, és vingut lo senyor Pau Corbera y Palau, ciutadà honrat de Barcelona, síndich de General de Catalunya, lo qual, obtinguda llicència del present bras, és entrat en ell y, assentat a l'extrem del banch primer de part de la porta de la sala dels reys, de paraula ha explicat lo contengut en un paper que per part del consistori de deputats y ohidors ha posat en màs de l'il·lustríssim senyor president, y és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Lo consistori de deputats, etc. *Inseratur et postea dices:*

1014¹⁸²⁶r// Il·lustríssim senyor.

Lo consistori de deputats y oydors de comptes del General de Catalunya, zelant com sempre lo mayor servey de las dos magestats, divina y humana, la conservació del Principat y la observansa de las Generals Constitucions y demés privilegis, en cumpliment de sa obligació propencionada a tant superiors fins, no ab poch sentiment deu dir a vostra senyoria il·lustríssima que no pot escusar posar en sa gran concideració com a sa notícia ha previngut que se aurian spargit algunas poch fundadas veus en un dels tres il·lustríssims brassos de vostra senyoria il·lustríssima, ponderant-se que lo consistori auria format o ideat cert paper que, además de oposar-se al sentir y parer de alguns estaments de vostra senyoria il·lustríssima sobre lo assumpto del donatiu, no sols dilataria per llarch temps la feliz conclusió d'esta Cort, sinó y encara quissàs impediria la fi de ella. Y considerant lo consistori quant empenyat resta lo més brillant crèdit de sas grans atencions ab esta impostura y baldó en desempeñyo de son obrar, pot assegurar a vostra senyoria il·lustríssima que tal paper no ha format, discorregut ni premeditat lo consistori, ni menos ha insinuat ni instat a algun individu, ans bé de algun temps a esta part ha suspirat y suspira la ditchosa conclusió d'esta Cort, perquè se ha persuadit que, conclohent-se, cessarian los gastos que altrament, durant aquella, era indispensable se continuassen, quant podrian fer considerable falta a la manutenció del //1014v// regiment y benefici públich y lo Principat entraria a gosar la afortunada ditxa de las munificèncias que-s promet del paternal amor de sa magestat y de las novas lleys que afiansan la més segura tranquilitat de la Pàtria. De estas consideracions spera lo consistori ha de dèurer a vostra senyoria il·lustríssima la nova honrra de donar-se per servit d'estas finas expressions, que sols se encaminan al fi tant recto del qual no pot desviar lo consistori, qui se promet de vostra senyoria il·lustríssima lo favor inponderable de manar llegir en continent esta representació per a què en tot temps puga constar dels desitgs li acisten de acertar en sas operacions.

E lo dit bras militar, ohida dita representació, en //1015r// consideració que los demés brassos tindra semblant representació, ha deliberat que antes de pèndrer resolució sobre esta se sàpia la de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich¹⁸²⁷ perquè,

1826. Document relligat, juntament amb la carta dirigida al comte de Peterborow, entre els folis 1012v i 1015r.
1827. real, ratllat; ecclesiàstich, al marge dret.

en vista de aquella, se puga resòdrer lo de major acert. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

**Sobre la Constitució de número 1,
de la successió de la monarquia**

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 1, sobre lo dret de la successió de la monarquia de Espanya.

E lo dit bras militar ha resolt *placet*.

Constitució de número 177

Ítem, se ha tornat a llegir la Constitució de número 177, sobre las tatxas dels actes judicials y las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y real y del present estament del die 11 del corrent.

E lo dit bras militar ha resolt conformar-se, com se conforma, ab las deliberacions de l'il·lustríssim bras real de 12 y del ecclesiàstich de 14 del corrent.

**Lo senyor doctor Joseph Mata,
com a procurador de don Pedro Montoliu,
alsa lo discentiment posà a 27 janer**

En aquest die, lo senyor don Joseph Mata y Copons, com a procurador del noble senyor don Pedro Montoliu y Ribes, desitjant que quant antes se logre la conclusió de la present Cort, alça lo dissentiment a que a 27 de janer pròxim pasat se aderí dit noble senyor son principal y fou posat per lo noble senyor don Carlos Fivaller y Torres a la conclusió de la present Cort. Y perquè conste, ho firma de mà pròpria en la sala dels reys, ahont se junta dit bras militar, die, mes, any y hora sobre dits. Don Joseph Anton de Mata y Copons, procurador de don Pedro de Montoliu y Ribas.

*Die lune, XXIX mensis marcii, anno a //1015v// nativitate
Domini MDCCVI, hora nona iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco de Sayol y Quarteroni.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Juan de Riba y Comalada.

Niolau de Sant Juan, Llobregat y Amell.

Don Jayme Copons y Falcó.

Don Ignasi Miquel.

Don Ignasi Balthezar de Alegre.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

Don Carlos Alemany y de Bellpuig.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Don Juan Batista Cortada y Junquer.

Don Francisco de Cortada.

Narsís de Vilamala y Grau.

Gaspar Rovira, Berart y de Robles.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Thomàs València, Franquesa y Regàs.

Joseph de Rialp.

1016r// Don Anton Sunyer y Belloch.

Anton de Pallarès.

Don Juan Claresvalls.

Juan de Boxeda.

Don Francisco Amigant y Olzina.

Don Jacinto Segrera y Xifré.

Don Jacinto Segrera y Massana.

Don Feliciano de Cordellas.

Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Joseph de Sabater y Campderròs.

Don Joseph de Paguera, Vilana y Millàs.

Don Miquel Cordellas.

Ramon de Torme y de Salvador.

Ignasi de Ferrer.

Ignasi de Marí y Ginovès.
Don Grau de Paguera.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Joseph de Carreras y Talavera.
Anton de Llansa.
Don Ramon Claver.
Barthomeu de Llansa.
Jaume de Llansa y Arolas.
Joseph Ferrer y Roca.
Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
Francisco de Sala y Brandia.
1016v// Don Juan Batlle.
Don Gerònim de Magarola y Grau.
Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.
Don Francisco Cubells.
Diego de Vila y Payret.
Don Francisco Morer y Càncer.
Don Pedro Ribes, Boxadós y Vallgornera.
Joseph de Melianta y Sullà.
Anton de Solà y Carreras.
Don Francisco Berardo.
Don Ignasi Soler y Junyent.
Don Aleix Tristany y Claresvalls.
Don Pau Dalmases y Ros.
Don Joseph Terré y Granollachs.
Don Juan de Reart, Queralt y Xammar.
Juan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
Joseph de Sala.
Francisco de Sala y Prat.
Joseph de Vilallonga y Maresma.
Don Gerònim Claresvalls.
Joseph Ferrer y Gironella.
Don Joseph Marlès y Massana.
Francisco de Verthamon.
Don Joan Novell y Nadal.

**Sa magestat és vingut al lloch de la Cort
per la súplica de greuges y declaració
de dos discentiments**

En aquest die, tocadas las nou del matí, ab la notícia que lo rey nostre senyor entrava ja a cavall per lo portal del carrer qui va de Sant Jaume al palau del Bisbe, las nou personas dels tres estaments de la present Cort, //1017r// que ab sos massers lo esperavan en la exida dels tarongers, són baxats de tres en tres, anant devant los tres massers vestits ab sas cotas, per la escala principal de las casas de la Generalitat; y a l'arribar al últim repòs de ellas han encontrat sa magestat que desmuntava de cavall, ab comitiva de l'excel·lentíssim senyor príncep Antonio de Liechtintein y altres, ab sa real guarda; lo han rebut ditas nou personas en dit puesto, havent passat los verguers devant ab sas masses altas y sis de dits senyors de tres en tres, fent dos fileras, anant en quiscuna de ellas al mitg un senyor ecclesiàstich, a mà dreta un senyor militar y a mà esquerra un senyor del bras real; sa magestat se és posat en la última filera, a mà dreta de l'eclesiàstich, anant a mà esquerra de l'eclesiàstich un senyor del bras real y a mà dreta de sa magestat don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons; y ab est orde se són encaminats a la sala ahont se acostuma juntar lo fidelíssim bras militar fora Corts, que és a mà dreta de la de sant Jordi, que fa cantonada a la part del Call; y fent ala dits nou nomenats per la Cort a la porta de dita sala, és entrat en ella lo rey nostre senyor y ha pujat son real sòlio, aont estava previnguda una cadira ab sa almoada verda ab franjons de or; y sentat en ella, luego han entrat los dits nou elegits per la Cort, lo secretari de sa magestat, lo senyor príncep Antonio y altres senyors de la real comitiva; y los tres senyors dels nou nomenats per los brassos de major graduació han fetas tres genuflections, y lo ecclesiàstich, en nom de la Cort, ha posat en la real mà de sa magestat la súplica tenia previnguda la Cort per los greuges, que la ha rebuda sa magestat y entregada a son secretari per a què la llegís, com effectivament la ha llegida, estant //1017v// sa magestat sentat y los dits nomenats en ala de peus; y sa magestat ha manat a dit son secretari que al peu de dita súplica posàs la decretació que sa magestat li ha explicat de paraula, la qual súplica y decretació és del thenor següent:

Sacra, catòlica y real magestad. Com la provisió dels greuges, etc. *Inseratur usque ad finem et postea dices:*

Súplica de greuges

1018r¹⁸²⁸// Sacra, catòlica y real magestat.

Com la provisió de greuges provenints axí per deutes deguts per sa magestat o predecessors de aquell, demandas, revocacions de privilegis, com *alias*, o administració de la justícia de aquellas breument faedora, torne en gran servey de Déu, mèrit y descàr-

---

1828. Document relligat entre els folis 1017v i 1024r.

rech de la ànima y consciència de vostra magestat, consolació, repòs y benefici de sos vassalls y súbdits, per ço los tres estaments o brassos del Principat de Cattelunya, convocats y congregats en la Cort General que vostra magestat celebra en la present ciutat de Barcelona, suplican a vostra magestat que li sia de mercè de present deputar y anomenar per part de vostra magestat en reparadors, provehidors e determinadors de greuges donats e donadors en la present Cort, axí per deutes com per altres demandas, per revocacions de provisions e privilegis *et alias*, algunas personas, e la dita Cort anomenarà altres per quiscun bras de aquella, de bona fama, sciència y consciència, cathalans, tements a Déu; als quals plàcia a vostra magestat donar y atorgar, ab consentiment de la dita Cort, ple, bastant, absolut e irrevocable poder de conèixer, determinar, difinir, executar simplement e de pla, la sola veritat del fet atesa, tots e sengles greuges //1018v// fets per vostra magestat e per sos predecessors, de gloriosa memòria, e per llochтинents generals, capitans generals e llochтинents de aquells, governadors generals, portantveus de aquells e per altres officials de vostra magestat y per llurs llochтинents en qualsevol nom fets y creats al dit Principat de Cattelunya, deutes, demandas per revocacions de privilegis o provisions *quam alias* o a qualsevol bras, estament o universitat e singulars del dit Principat en qualsevol manera donats e donadors, donadas e donadoras, en la present Cort o devant los dits provehidors de greuges, deutes, demandas, revocacions de privilegis o provisions *et alias*, dins lo terme o tèrmens que a dar los dits greuges o demandas seran assignats, e de tots los mèrits e dubtes devallants en qualsevol manera dels dits greuges, mèrits e dubtes de aquells dependents e emergents, e deutes, demandas e revocacions de privilegis o provisions *et alias*; los quals provehidors fassen e hagen de fer e administrar sobre los dits greuges, deutes, demandas, revocacions de privilegis o provisions *et alias* dins lo terme o tèrmens que a dar los dits greuges o demandas seran assignats e de tots los mèrits e dubtes devallants en qualsevol manera dels dits greuges, mèrits e dubtes de aquells //1019r// dependents e emergents e deutes, demandas e revocacions de privilegis o provisions *et alias*, los quals provehidors fassen e hagen a fer e administrar sobre los dits greuges, deutes, demandas, revocacions de privilegis y provisions *et alias*, mèrits e duptes de aquells dependents e emergents e incidents, annexos y connexos, ensems o departidament, als proposants los dits greuges, deutes, demandas, revocacions de privilegis o provisions, justícia despaxada, servant los usatges de Barcelona, constitucions generals y capítols de Cort de Cattelunya e altres lleys del Principat. Prometent vostra magestat per pacte especial que la commissió y poder no revocarà, empatxarà, impugnarà o contravindrà ne revocar, empatxar, dilatar ne contravenir permetrà per algun official de vostra magestat ni per altre qualsevol persona, directament o indirecta, ni per altre qualsevol via o manera en algun acte o fet tocant lo dit poder, conexensa, decisió, determinació e execució dels dits greuges, deutes e demandes, revocacions de privilegis o provisions, ans a aquells sie tingut donar e fer donar tot endrès y aviament per espatxament e decisió dels dits fets de la dita justícia. E que los provehidors y determinadors predits hagen prestar, ço és, los laychs sagrament y homenatge e los ecclesiàstichs sagrament, y tots ohir sentència de excomunicació, de provehir y declarar en los dits afers ab tota diligència, segons //1019v// dret y justícia y bona equitat y rahó, usatges, constitucions, actes y capítols de Cort, usos y costums tenguts y servats en difinir e determinar los dits greuges, deutes, demandes, revocacions de privilegis o provisions en lo pus breu temps e espay que poran, summàriament e de pla, durant la present Cort, ço és, ans que aquella sie finida e closa e dins deu mesos comptadors del dia de la conclusió de la present Cort en avant, tot amor y temor, odi, rencor, profit, esperança de aquell o de altre qualsevol desordenada affecció y voluntat a part posats. Entès, emperò, que dits provehidors de greuges no pugan comètrer ni delegar las sobre ditas

causas a alguna persona, ans per ells matexos sien tinguts y obligats finir y determinar las ditas causas; e los dits reparadors de greuges que-s trobaran en Barcelona pujan fornir lo procés fent las provisions necessàrias fins a la sentència difinitiva *exclusive*. E los qui seran absents sien tinguts y obligats de venir y residir a la ciutat de Barcelona o allà ahont lo canceller voldrà, havent pesta en dita ciutat de Barcelona (lo que Déu no vulle) dins set mesos comptadors del dia de la conclusió de las presents Corts, per a què dins lo temps restant residan y fassen residència en dita ciutat o lloch ahont lo canceller voldrà en lo dit cas de pesta en dita ciutat; y entengan en la expedició de la justícia de ditas //1020r// causas. E si cas serà que dits reparadors de greuges o algun de aquells dins los dits set mesos no vénen o venian y no residian en dita ciutat de Barcelona o lloch sobre dit, o en cas que los dits sien donats per suspectes, si aquell o aquells seran dels anomenats per vostra magestat, lo canceller, vicecanceller o regent la Cancellaria sie tingut de elegir o nomenar altre o altres en lloch de aquell o aquells absents o al·legats per suspitosos; y en cas que per alguns greuges dits canceller o regent o altre d'ells seran al·legats per suspectes, que en tal cas lo llochinent de vostra magestat dega elegir y anomenar los subjectes ben vistos en lloch de dits cancellers o regent; e si seran dels anomenats per los dits tres estaments o brassos, los deputats del present Principat fassen e sian tinguts fer elecció e nominació en lloch de aquell o aquells qui absents seran o se hauran al·legats per suspectes. E los dits reparadors de greuges sien tinguts y obligats en sentència[r], difinir y terminar las sobre ditas cosas dins los tres últims mesos, sots pena de pèrdre *ipso jure* lo salari, *ultra* que sien tinguts y obligats de prestar sacrament y homenatge y ohir sentència de excomunicació segons estil; e lo canceller, vicecanceller o regent la Cancellaria hage assignar lloch ahont los dits provehidors de greuges sian tinguts de ajustar-se cada die, una vegada de matí y altre de vespre, per ohir las parts, sentenciar y finir ditas causas; e per ço, los provehidors //1020v// de greuges eclesiàstichs prestaran sacrament e los laychs sacrament y homatge. E més, plàcia a vostra magestat ordenar y manar a qualsevol que serà llochinent general y al portantveus de governador e als canceller, vicecanceller y en sos casos regent la Cancellaria, per bon espatxament dels dits greuges, que presten sacrament que, encontinent que·ls seran tramesas provisions, lletras e sentèncias emanadas e promulgadas per los dits provehidors, aquellas hagen encontinent executar sens dilació y excepció alguna. E semblant jurament hagen a prestar los protonotari, llochinent, regent, secretaris si n'i haurà, escrivans de manament y altres, tant com a quiscú per càrrech de son offici pertany, de lliurar totas y sengles provisions e actes propmencionats franchs de tots drets de registre e de sagell; manant axí mateix vostra magestat, ara per llavors, a tots oficials ordinaris e altres qualsevol presents [e] esdevenidors als quals la execució de las sentències dels dits jutges de greuges y demandas se pertany o serà comesa, que aquellas hagen a fer y fassen promptament, tota excepció y excusa cessants, segons per los jutges o provehidors de greuges, deutes o demandas serà declarat, servant-ho a la unglà com acte de Cort y juy en cort donat per jutges //1021r// elets per la Cort. E per lo semblant, que dits jutges executors hagen e sien tinguts executar las ditas sentèncias donadas per los provehidors de greuges de las Corts passadas en tot lo que no seran executadas, y los qui han obtingut ditas sentèncias y no hauran rebuts ni seran estats satisfets, que no sien tinguts ni obligats donar demandas ni demanar ni fer procés en lo que restaran a cobrar devant los provehidors de greuges ara elegidors, ans ditas sentèncias ja donadas sien portadas a execució; e los qui han obtingut ditas sentèncias sien admesos en lo compartiment faedor de aquella quantitat que als agraviats o donants demandas y altres en la present Cort serà reservada o consignada, e sien satisfets y pagats axí com si ara de nou obtenian sentència sols ab jutge executor, o als qui faran dit compartiment fassen fe y exhibició de

las sentèncias y del que resten a cobrar. Y la dita Cort anomena per sa part los següents, ço és, per lo estament ecclesiàstich los reverents don Bonaventura de Lanuça, degà, canonge y síndich de la santa iglésia de Tarregona, doctor Joseph Casanovas, canonge y síndich de la santa iglésia de Lleyda, y doctor don Joseph de Asprer, ardiaca de Andorra, canonge, prelat y síndich de la santa iglésia de Urgell; per lo estament militar, los nobles //1021v// don Joseph Terré y Marquet, don Joseph Ribera y Claramunt y don Joseph Càncer Pratsenjulià; y per lo estament real, lo doctor misser Francisco Florit, doctor Diego Casetas, altres dels síndichs de la ciutat de Barcelona, y lo doctor Joseph Rubies, síndich de la ciutat de Balaguer. Y per quant la nominació de jutges y provehidors de greuges no és estada feta per part de la present Cort fins a la fi de aquella y està ja per a finir, suplican a vostra magestat los tres brassos de la present Cort sie vostra magestat servit que los qui donaran greuges pogan dar y presentar aquells dins trenta dies no feriat aprés de la conclusió de las presents Corts, y que donant-se dins dits trenta dies vàlegan e sien tant com si fossen presentats durant la present Cort. *Que licet, etc.*

Plau a sa magestat y accepta la nominació feta per la Cort de provehedors de greuges. Y per sa part anomena lo doctor Llorens Thomàs, son canceller; lo comte de Centellas, batlle general de Cattelunya; lo marquès de Rubí, llochinent de mestre racional de sa casa y real cort; don Jaume Vicens Alemany, Descallar, regent sa Real Thesoraria; Joseph Sunyer, advocat fiscal de sa règia cort; Francisco Toda y Gil, Jacintho Dou y Çacalm, Joseph Minguella, advocat fiscal patrimonial; don Plàcido de Copons y Esquerrer, doctors de sa Real Audiència; als quals //1022r// juntament ab los que la Cort ha donats, dóna ple, bastant e absolut poder e irrevocable de conèixer, determinar y difinir y executar simplement y de pla, la sola veritat atesa y conciderada, tots y sengles greuges de revocacions de provisions e privilegis e o administració de la justícia e altres qualsevols greuges donats y donadors, y encara de deutes y demandas donadoras, y tots los mèrits y dubtes ab incidents, dependents y emergents dins lo temps de la present Cort, segons en las passadas Corts és acostumat. Los quals greuges, revocacions de provisions y privilegis e o administració de justícia *et alias*, deutes y demandas donats y donadas, donadors y donadoras, los dits provehedors de greuges hagen y sien tinguts per sí mateix, sens tenir facultat de comètrer ni delegar a algú, declarar, decidir y determinar ans que la present Cort sie finida y closa o dins deu mesos aprés immediadament següents, comptadors del dia de la conclusió de la Cort en avant. E que los dits provehedors de greuges hagen e sian tinguts jurar e ohir sentència de excomunicació en la forma acostumada; e que lo canceller o vicecanceller o regent la Cancellaria puga subrogar en lloch dels absents, impedits e suspitosos dels nomenats per nostra part, e los deputats del Principat de Cattelunya en lloch dels nomenats per part dels estaments de dita Cort absents, impedits o suspitosos, com dalt és dit, altres persones hàbils y suficients, tenint las qualitats requisidas, axí que tanta veu y potestat tingan los nomenats y nomenadors per dits estaments, e per lo contrari, encara que no fossen iguals en nombre, per servir igualtat; e los que seran absents //1022v// sian tinguts y obligats de venir dins set mesos comptadors de la conclusió de la present Cort y en aquella residir lo restant temps dels dits deu mesos o allà hont lo canceller, vicecanceller o regent la Real Cancilleria en son cas voldrà, havent just impediment en dita ciutat de Barcelona; dins los quals set mesos, los dits provehedors de greuges que-s trobaran en Barcelona pogan instruir los processos, y encara passats los dits set mesos, si alguns n'i restaran per instruir, si las parts ho voldran, pus emperò hi resta temps per a vèurer, regonèixer e sentenciar dits processos. Y en los dits tres mesos darrers, los provehedors de greuges entengan en la expedició de la justícia de las ditas causas, entès emperò que en cas de just impediment, com dit és, en Barcelona, se haze de elegir y nomenar per la residència, cognició y expedició desús

ditas aquella ciutat, vila o lloch hont serà o se celebrarà la Real Audiència per lo llochti-
nent general o, en absència de aquell, ahont lo portantveus de general governador serà
o tindrà audiència. E lo que serà declarat per dits provehedors de greuges sie executat
ab tot effecte e sens impediment algun, volent que las declaracions per ells fetas hagen
tanta forsa y valor com las sentèncias e declaracions donadas per los provehedors de
greuges en las últimas y en altres Corts elegits e assignats han tingut.

Plau a sa magestat que totas las sentèncias, provisions y executorials y qualsevols
altres actes se han de expedir per la rahó desús dita se expedescan y sien expedidas
francas de sagell. Prometent sa magestat que la dita commissió o poder no revocarà,
//1023r// empatxarà ne revocar o empatxar, impugnar o contravenir permetrà per
algun official ni per altre qualsevol, directament o indirecta, manant ab la present a
tots y sengles officials nostres que las declaracions, provisions e execucions de greuges
e per los dits provehedors de greuges fetes e faedores hagen e sien tinguts fer presta-
ment, tota excepció y excusa cessant, segons que per los dits provehedors de greuges
serà declarat.

E plau a sa magestat que los greuges se pogan presentar dins quinse dias no feriat
aprés de la conclusió de la present Cort, los quals valgan com si fossen estats presentat
durant aquella.¹⁸²⁹

*Provisa per suam maiestatem, die XXIX mensis martii, anno a natiuitate Domini millesimo
septingentesimo sexto, in Curiis Barchinone. Don Raymundus de Vilana Perlas, secretarius.*

Yaxí mateix, se són posats en la real mà de sa magestat, per ditas nou personas
eletas per la present Cort General, los quaderns de greuges donats a la present
Cort durant aquella, los quals, junt ab los demés que-s presentaran durant lo pre-
figit termini, se trobaran insertats a la fi del present procés familiar, després de
las constitucions y capítols de Cort y del Redrés fets y disposadas fins al die de la
conclusió de aquella.

Y seguidament, per sa magestat, ab consentiment e intervenció o concell de
las personas nomenadas per los tres il·lustríssims estaments, és estat declarat lo
dissentiment posat per lo síndich de Mataró sobre lo Capítol de número 159, en
què se disposa lo port franch, la qual declaració és com se segueix:

Declaració dels dissentiments

Sacra, catholica et regia maiestas.

*In facto discentimenti propositi per syndicum civitatis de Mataró, die decima octava februarii
proxime dimissi, cui eadem die adhesit syndicus universitatis ville Sancti Phelicis de Guixols et
postea renunciavit die vigesima octava currentis, super formacione Capituli centessimi quinquage-
simi noni presentium Curiarum, pro constructione domus noviter edificande extra muros presentis
civitatis nominande «casa de port franch», in qua deponi et custodiri debeant omnes merces
cuiuscumque generis que transportabuntur et venient ab aliis regnis et provinciis, quin pro ipsa-
rum introduccione solvi teneantur iura Generalitatis Cathalonie prehabite civitatis Barchinone
aut alie impositiones exigi solite, nisi in casibus in eodem //1024r// Capitulo expressis, discen-
tendo super formacione prefati Capituli centessimi quinquagesimi noni non facta dicte civitati
de Mataró in eodem Capitulo simili concessione que in favorem huius civitatis, ut asseritur, cura-*

1829. no feriat aprés de la conclusió de la present Cort, los quals valgan com si fossen estats pre-
sentat durant aquella, *al marge esquerre.*

tur statui et ordinari. Visis et attentis que per prehabitu[m] sindicu[m] de Mataró fuerunt allegata et deducta, auditoque ipsius advocato in his que dicere voluit; attento constat quod dictu[m] Capitulu[m] fundari pretenditur in publica utilitate totius Principatus, cuius cognicio ad Nos cum concensu, laudacione et approbacione trium brachiorum Curie spectat; attento rursus constat (quidquid sit an ereccio seu constructio dicte domus de port franch solum in suburbiis huius civitatis et non in civitate de Mataró sit, nec ne eidem prejudicialis) discentimenta apposita pro interesse particulari, quale dignoscitur discentimentum de quo disceptatur non procedere nec locum habere, eas ob res et alias, sua maiestas pronuntiat, sentenciat et declarat, cum consilio et assensu personarum per tria brachia concorditer electarum, discentimentum appositum per dictu[m] sindicu[m] civitatis de Mataró super formacione premissi Capituli centessimi quinquagesimi noni non procedere, non obstantibus in contrarium deductis.

Latta et promulgata fuit huiusmodi sententia, pronunciacio seu declaracio per sacram, catholicam et regiam maiestatem domini nostri regis et publicata per me, don Raymundum de Vilana Perlas, a concilio sue maiestatis eiusque secretarium, in quadam aula domus Generalitatis Catalonie brachii militaris¹⁸³⁰ extra Curias nuncupata,¹⁸³¹ die vigesima nona mensis marci, anno a natiuitate Domini millesimo septingentesimo sexto, presentibus pro testibus excellentissimo domino domno Antonio Floriano, principe de Liechtintein, de Consilio Status domini nostri regis eiusque regio stabulo, illustri don //1024v// Sigismundo Rodolpho, duce de Zinzendoph, equestrum regie legionis tribuno, et egregio domino don Michaelae Joanne, comite de Altem, ac aliis.

Y executat tot lo sobre dit, se és alsat lo rey nostre senyor y las ditas nou personas nomenadas per la Cort, anant devant los massers ab sas massas altas, ab lo mateix orde que havian vingut, han acompanyat lo rey nostre senyor fins al peu de la escala, ahont ha pujat a cavall y se són despedits de sa magestat; tornant a pujar la escala ab lo mateix orde y anant devant los massers, a l'arribar a la exida dels tarongers las ditas nou personas, ço és, las tres de quiscun bras ab son verguer y massa alta, se són despedidas y los tres elegits per dit bras militar, que són los senyors don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, don Francisco de Rocabertí y Pau y don Joseph Mata y Copons, entrats en dit bras, han fet relació de haver-se executat en la forma referida.

Capítol de Cort disposant lo que han de cobrar los escrivans de manament per lo manament

Y seguidament, se ha llegit un paper, sen[s] número, en forma de capítol de Cort, en què·s disposa que los escrivans de manament, per cada manament que posaran y continuaran en lo dors de altre part de las lletras y se despaxaran en la Real Audiència, no pugan rèbrer, exhigir ni cobrar més que tres sous moneda barzelonina; pugan, emperò, los nottaris y escrivans de las causas que formaran y compondran ditas lletras cobrar per lo despaix de aquellas lo salari condecet.

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt *placet*, ab què després de la paraula «expedició» se anyadesca «y commissió ni per qualsevol altre pretext»; y que lo

1830. A continuació, nuncupata, ratllat.

1831. nuncupata, interlineat.

disposat en est capítol sie imprès junt ab las tatxas del judiciari, perquè ab una mateixa escriptura vaja incertat una cosa y altre.

1025r//

34 *habilitacio*

Trigesima quarta habilitacio publicata die vigesima nona marcii, millesimo septingentissimo sexto, mane.

Noverint universi quod cum infrascripti reverendus Laurencius Thomàs et Costa, cancellarius; domnus Franciscus de Blanes, Centellas et Carròs, comes de Centellas, baiulus generalis; dompnus Jacobus Vincencius Alamany Descallar, regiam Thesaurariam regens; Josephus Sunyer, fisci advocatus regie curie; et Josephus Minguella, advocatus fiscalis patrimonialis, Regie Audiencie doctores, habilitatores (una cum illustri don Josepho Antonio de Rubí et Boxadors, marchione de Rubí, locumtenente magistri rationalis domus et regie curie sue magestatis; Francisco Toda et Gil; Hiacinto Dou et Sacalm; et don Placido de Copons et Escarrer, eciam Regie Audiencie doctoribus, a loco habilitacionis absentibus) pro parte regie magestatis; dilectus consiliarius regius don frater Guilielmus Gonyolons, episcopus Coelsonensis; doctor frater Joannes Soler, abbas monesterii divi Pauli de Campo; domnus Josephus Galcerandus de Pinós et de Rocabertí; Franciscus Escofet, syndicus ville de Figueras; Maginus Macià et Barthomeu, syndicus Villefranche Penitensis; et Josephus Riu, syndicus ville Berge, habilitatores (una cum domno Bonaventura de Lanuza, canonico sancte ecclesie Tarracone et sindico illustris Capituli dicte civitatis; domno Ludovico Roger de Lluria et Saportella; et domno Magino de Vilallonga et Saportella, eciam a loco habilitacionis absentibus) pro parte trium estamentorum sive brachiorum presentis Cattalonie Principatus, congregatorum in hac Curia //1025v// que per sacram, catholicam et regiam magestatem domini nostri don Caroli tercii, Hispaniarum regis, quem Deus feliciter prospere, in hac Barchinonensi urbe ad presens celebratur, electi et nominati, prestito iam ab eis, videlicet per ecclesiasticas personas corporali iuramento in posse dicti reverendi cancellarii, per laicos vero homagio in posse dicti egregii comitis de Centellas, baiuli generalis, iuxta seriem et tenorem cuiusdam provisionis per suam magestatem super his facte pro exequendo onus habilitandi per suam magestatem eis iniunctum, convenissent et congregati fuissent intus domum Generalitatis Cattalonie, in solio scilicet regio ibidem facto et parato, et diversa colloquia diversosque tractatus super personis habilitandis que possunt et debent Curiis interesse vel repellendis habuissent. Tandem, die vigesima nona mensis marcii, anno a nattivitate Domini 1706 intititata, post meridiem, presente Ignacio Texidor, burgense Perpiniiani nottarioque publico regio collegiato Barchinone, regio scriba mandati, vice el loco don Raymundi a Vilana Perlas, a concilio sue magestatis eiusque secretarii, presenteque me Joanne Francisco Verneda, appostolica regiaque auctoritatibus nottario publico Barchinone, brachii militaris secretario, ibidemque eciam presentibus Matheo Hugó et Francisco Sala, virgariis Regie Audiencie, testibus ad ista vocatis et assumptis, dicti domini habilitatores

mandarunt mihi, dicto Joanni Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, quatenus legerem et publicarem habilitacionem per eos factam et per me, dictum nottarium et secretarium, de eorum iussu et mandato in scriptis redactam; quam si quidem habilitacionem //1026r// ego, dictus nottarius et secretarius, publicavi sub tenori huiusmodi:

Primo, quo ad personam don Francisci Despujol et de Moncorp, attento ex certificatoria facta per domnum Raymundum de Vilana Perlas, de Concilio sue magestatis eiusque secretarium, constat suam regiam magestatem eum declarasse ut nobilem antiquum, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Gabrielis Francisci de Bòria et Gualba, civitatis Barchinone, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personas don Ignacii et don Michaelis de Bòria, fratrum, admitantur ut nobiles.

Item, quo ad personam don Josephi de Bòria, filii dicti don Gabrielis Francisci de Bòria et Gualba, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad personam Josephi Ferrer et Gironella, utriusque iuris doctor, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam Joannis Vives et Llorens, admitatur ut miles.

Item, quo ad personas don Francisci et don Josephi de Vedruna et Mur, filiorum don Mariani Vedruna et Ferran, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam Joannis Baptiste de Peris, civitatis Dertuse, pro quo comparuit don Josephus Oliver et de Botaller, eius procurator, admitatur ut domicellus.

Item, quo ad personam don Hieronymi de Clarasvalls et Miquel, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Joannis Antonii de Claresvalls, //1026v// et Gachapay, filii don Ludovici de Claresvalls et Miquel, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Item, quo ad mandatum factum per Dalmacium Pol et Rossell, militem parrochie de Monfollà, vicarie Gerunde, domno Francisco Basteró et Lladó, attento venit in forma Consuetudinis, fuit deliberatum quod admittatur.

Item, quo ad personam don Iganicii Sans et Miquel, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Guillelmi de Armengol et de Cartellà, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Josephi de Jelpí et Trias, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Francisci de Moxó et Peguera, ville Cervarie, pro quo comparuit don Armengaudus de Paguera, eius procurator, admitatur ut nobilis; sed quia est officialis regius et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam don Antonii de Moxó et Peguera, filii don Raphaelis de Moxó, Marlès et Peguera, presentis civitatis, admitatur ut nobilis.

Item, quo ad personas don Raymundi et don Josephi de Berart et de Ramon, fratrum, filiorum don Gasparis de Berart et de Cortiada, quia non habent legitimam etatem, pro nunc non admitantur.

Item, quo ad personam doctoris don Narcisi Feliu, eiusdem civitatis, attento certificatoria facta per domnum Raymundum de Vilana Perlas, secretarium sue magestatis, constat fuisse dictum Feliu declaratum nobilem//1027r// per suam regiam magestatem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis.

Item, quo ad personam don Antonii de Cortès et de Andrada, eiusdem civitatis Barchinone, attento ex certificatoria facta per don Raymundum de Vilana Perlas, de Concilio sue magestatis eiusque secretarium, constat suam regiam magestatem eum declarasse nobilem, fuit deliberatum quod admittatur ut nobilis; sed quia est locumtenens chiliarchi et non habet licenciam a domino rege, repellatur.

Item, quo ad personam Francisci Plana, domicelli, filii Joannis Plana, ville de Alcover, Campi et archidiocesis Tarracone, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admittatur.

Item, quo ad personam Magini Vilas, ville de Reus, Campi et archidiocesis Tarracone, admitatur ut miles.

Item, quo ad personam Feliciani de Sobias, domicelli, filii Teodori de Sobias, ville Tarrege, quia non habet legitimam etatem, pro nunc non admitatur.

Que fuerunt acte Barchinone, sub anno, die, mense et loco predictis, presente dicto Ignacio Texidor, vice et loco dicti don Raymundi de Vilana Perlas, et me, dicto Joanne Francisco Verneda, nottario et secretario predicto, presentibus eciam testibus superius nominatis ad premissa vocatis specialiter et assumptis, prout superius continetur.

Dicta die, hora tertia post meridiem pulsata

Convocat y congregat lo molt il·lustre y fidelíssim //1027v// bras militar en la dita sala dels reys, president lo molt il·lustre senyor don Pedro Torrelles y Senmanat.

Pròrroga

En aquest die, los senyors don Joseph Terré y Marquet, don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons y don Francisco Rocabertí y Pau han fet relació com, tocadas las sis horas de la tarda, los il·lustres senyors canceller y comte de Centelles, batlle general, comissaris de sa magestat, són vinguts a fer la pròrroga, per espirar vuy lo termini prorrogat, havent partit de la sala dels reys ab lo verguer ab sa massa y conferit a la sala de sant Jordi y en son real sólio, en la forma acostumada y expressada en altres actes de pròrroga, han prorrogat la present Cort en nom de sa magestat fins lo die trenta-hu del corrent, si feriat no serà, y si ho serà, lo die següent no feriat; a la qual prorrogació se ha protestat y reprotestat en la forma mencionada en las pròrrogas antecedents.

Codern de agravis de número 4

Se és llegit un codern de agravis particulars, signat de número 4. E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt ésser reportat a l'il·lustríssim bras real.

Habilitació de horas

Ítem, se ha proposat per lo il·lustríssim senyor president que, en intel·ligència que lo il·lustríssim bras ecclesiàstich havia resolt habilitar totas las horas d'esta nit per facilitar la expedició dels negocis de la present Cort, deliberen si se habilitaran o no per part del present estament.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt habilitar, com per sa part habilita, totas las horas de la present nit per a què se pugan tractar los negocis de la Cort. Y que esta¹⁸³² resolució y habilitació de horas sie per lo promotor del present bras participada en la forma acostumada.

Ítem, se són llegidas las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich, de 16 y 28, y del real, de 27 del corrent fetas, //1032r// en orde a la elecció dels medis per lo donatiu voluntari espera fer la present Cort a sa magestat en sa conclusió, las quals lo il·lustríssim senyor president ha donat per proposició y són del tenor següent:

Lo il·lustríssim bras ecclesiàstich, etc. *Inseratur per ordinem prout hic sunt consute, signate de numeris 1, 2 et 3, et postea dices:*

1028¹⁸³³// 1. Lo il·lustríssim bras real, juntat a la tarda del dia 16 de mars, 1706, ha resolt lo següent:

Ohits los dos papers en què las personas destinadas per los il·lustríssims brassos de la Cort los han proposat los medis que se'ls han offert més proporcionats per a acudir al donatiu voluntari ab què desitja aquella servir a sa magestat (Déu lo guarde) en sa conclusió, y la deliberació acerca de ells presa per lo il·lustríssim bras militar lo die 11 del corrent, llegit tot al present bras y donat per proposició, delibera, per via de pensament, elegir, com elegeix, lo medi de l'últim arrelament en la conformitat que se aconsella en lo segon paper de dita il·lustríssima Junta de Medis y ha deliberat lo dit il·lustríssim bras militar ab la referida sa deliberació; y que la formació, distribució, exacció y demés incumbèncias que foren atribuïdas per los il·lustríssims brassos a la junta per ells formada en orde al dit últim arrelament, corre en lo fahedor per lo il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors, als quals sie donat¹⁸³⁴ per la present Cort General tot lo poder que sie necessari. Emperò, conciderant no ésser practicable que contribuesca la Generalitat ab las vint milia lliuras quiscun any, com feya en dit arrelament antecedent, ans bé fent reflexió a las repetidas representacions fetas per dit concistori a la present Cort y al molt que se troban gravadas y atreballadas las universitats del present Principat y sos particulars, y axí ésser just que se'ls procure lo alívio y consuelo que més sie possible, delibera també, per ço, lo present estament, per¹⁸³⁵ via de pensament, ele-

1832. esta, *interlineat*.

1833. *Document relligat, juntament amb els documents 2 i 3, entre els folis 1027v i 1032r.*

1834. donada, *corregit*.

1835. *A continuació, la, ratllat.*

gir semblantment lo últim medi proposat per dita il·lustríssima junta en lo últim capítol de son primer paper, concistint en imposar un nou dret exhigidor per dita Generalitat de deu per cent, //1028v// durant lo temps que duraran las pagas de dit donatiu voluntari fahedor, sobre la entrada al present Principat de paper, llana barbaresca, cotó en floch, alquitrà, cacau, vainilla, cera, confituras, cutxonilla, campetxo, indi, clavell, canyella, caparós, pebra, plom, pólvora, pega, vi de fora regne y estany. Y en quant a assenyalar salaris als senyors consistorials, oficials y demás personas per llur treball y de totas las demás prevencions que insinua lo il·lustríssim bras militar en sa deliberació, com y també en orde a totas las demás providèncias que deuen acordar-se entre los il·lustríssims brassos per a assegurar la igualtat [y] efectiva paga de tots los comuns y particulars ecclesiàstichs, militars y reals, sens exempció ni excepció alguna, atès que per dit effecte és precís disposar-se Capítol de Redrés, se inclina lo present estament a que los il·lustríssims brassos cometen, com lo present per sa part comet, sa formació y disposició a dos personas de quiscun estament, a fi de que estas, ab intervenció dels advocats de dits tres brassos, lo formen y disposen ab totas aquellas facultats, clàusulas, prevencions y disposicions que compendran convenients per lograr-se lo fruyt que anela la Cort, del major servey de las dos magestats, divina y humana, proporció, consuelo y benefici públich del present Principat, ab report als il·lustríssims brassos. Y que als militar y real la present resolució los sie participada per los *respective* promotors.

1029r¹⁸³⁶// 2. En lo il·lustríssim bras real, convocat lo dia 27 de mars, 1706, a la tarda, se ha fet la deliberació següent:

Que vist y ohit lo paper disposat y fet per las personas a qui és estat comès per lo present bras, ab deliberació del dia de ahir a la tarda, acerca lo mirar y practicar los papers de medis ideats per la effectuació del donatiu fahedor al rey nostre senyor (Déu lo guarde) per conclusió de las presents Corts, y deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar sobre dit assumpto fetas, incertat tot a la proposició de dita deliberació, lo qual paper novament disposat és estat llegit al present bras y donat per proposició junt ab tot lo referit; y havent-se fet reflexió axís sobre lo contengut en los referits dos papers de medis com sobre las deliberacions acerca de aquells fetas per los il·lustríssims braços ecclesiàstich y militar los dias 11 y 16 del corrent, com y també acerca lo contengut y expressat en lo paper novament format per dits senyors de la¹⁸³⁷ comissió, delibera lo present estament, per via de pensament, que per a formar-se la planta del donatiu que se espera fer a sa magestat per conclusió de las presents Corts y per servir proporció y igualtat en ell entre los ecclesiàstichs, militars y reals, se forme una junta de tres personas en cada cap de totes las veguerias del present Principat, una ecclesiàsticha, altre militar y altre real, nomenadoras per los tres il·lustríssims braços *respective*, durant la present Cort, y finida aquella per lo il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors, donant la present Cort en aquells ple poder, qual se requereix y és necessari, per a compellar y fer anar las personas los apareixerà //1029v// dels pobles de cada vegueria *respective*, per a fer la averiguació dels¹⁸³⁸ avers de quiscun poble, ab individuació dels ecclesiàstichs, militars y reals; y feta dita averiguació, la envien aquells y posen en notícia de l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors a fi de que estos, ab dita intel·ligència, pugan fer la planta, repartiment y tatxa a totas las universitats y poblats del present Principat *respective* per lo dit donatiu, axís respecte als ecclesiàstichs y militars com als reals, segons lo donatiu se resoldrà fer per quiscun any, fent-

1836. Document religat, juntament amb els documents 1 i 3, entre els folis 1027v i 1032r.

1837. la, *interlineat*.

1838. A *continuació*, haver-se, *ratllat*.

se dita tatxa a uns y altres segons los avers tindran, no havent rahó dels mals, càrrechs y obligacions de aquells, repartint-ho a tant o quant per centenar dels havers de quiscú, segons lo que importarà la quantitat se haurà de pagar quiscun any per lo donatiu, per a què, fent-se en dita conformitat, se sabrà ab tota expressió lo que tocarà a pagar als eclesiàstichs, militars y reals. Y en cas que alguna de las personas anomenadas en cada cap de vegaria durant lo temps del donatiu morís o altrament mudàs son domicili e o habitació en altra part, tingan facultat los senyors deputats y ohidors de nomenar altre en son lloch del mateix estament que faltarà. Y que las 3 personas que en cada cap de vegaria seran nomenadas tingan la obligació y incumbència de cobrar, cada hu de ells dels de son estament, las quantitats que-ls seran tatxadas y aportar lo diner a la taula de la present ciutat de Barcelona o ahont lo concistori dels //1031r// senyors deputats los ordenaran, com no sie fora del present Principat, tenint obligació las personas nomenadas de prestar idònea caució y donar bonas fianzas a coneguda de dits senyors deputats y ohidors per la seguretat dels diners que cobraran; donant-se y assenyalant-se als referits, per satisfacció de sos treballs, lo que apareixerà als 3 il·lustríssims braços de la present Cort. Y en dita conformitat, las universitats y poblats estaran exonerats de fer aportar los diners a la present ciutat, lo que a molts, per la distància del camí y per ésser poca la quantitat, los causava gran embaràs y ocasionava gastos axís de dietas com altres pagavan a la persona que aportava lo diner; y moltes vegadas pagavan un sou y més per lliura de aportar y posar los diners en la present ciutat, segons lo lloch y paratge de haont lo havian de enviar. Y d'esta manera, lo il·lustre y fidelíssim concistori solament tindrà lo treball de¹⁸³⁹ sollicitar la cobranza y escriurer a las personas que en cada cap de vegaria estaran destinadas, y serà molt menos del que tenia la Junta de Medis, puix esta havia de escriurer a totes las universitats y poblats de Cattelunya per a sollicitar la cobranza; persuadint-se que ab dit medi se effectuarà ab més igualtat lo donatiu y se facilitarà la exacció y cobranza de aquell.¹⁸⁴⁰ Y que la present deliberació per medi del promotor sia participada als il·lustríssims braços eclesiàstich y militar en la forma acostumada.

1030r¹⁸⁴¹// 3. Lo il·lustríssim bras eclesiàstich, juntat a la tarda del dia 28 mars, 1706, ha resolt lo següent:

Ohida la deliberació feta lo die de ahir per lo il·lustríssim bras real, acerca dels medis que li aparexen proporcionats per a complir lo donatiu voluntari que la present Cort entén fer a sa magestat en sa conclusió y la forma y disposició com se ha de governar y cobrar lo arreglament fahedor per dit donatiu, considerant lo present estament las grans difficultats que se li ocorren per a practicar las disposicions expressadas en dita deliberació, axís per no tenir los il·lustríssims brassos intel·ligència de las personas en totes las vegaries per los empleos que se'ls destina, comprenent que las que seran al propòsit no s'í voldran aplicar per lo gran treball y molèstia que tindrian, además de l'excessiu gasto que se ocasiona al Principat havent de satisfer los salaris competents; dellibera per ço estar y perseverar, com està y persevera, en sa primera decretació de 11 del corrent per los motius en dita deliberació expressats. Y que la present deliberació per lo promotor del present sie participada als demés il·lustríssims brassos per medi de sos promotors.

1839. *A continuació, solici, ratllat.*

1840. *aquella, corregit.*

1841. *Document relligat, juntament amb els documents 1 i 2, entre els folis 1027v i 1032r.*

**Deliberació dels medis per lo donatiu
faedor a sa magestat**

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las deliberacions dels il·lustríssims brassos ecclesiàstich, de 16 y 28 del corrent, y del real, de 27 del mateix fetas, en orde a la elecció de medis per lo donatiu ab què la present Cort, en sa conclusió, desitja servir al rey nostre senyor (Déu lo guardi), attenant que lo major servey de sa magestat, la precisió de las urgèncias en què-s troba lo present Principat y la obligació, lustre y utilitat pròpria de tots sos naturals y habitants, instan la més breu expedició de esta Cort General, per lo qual efecte ha de precehir la uniformitat dels tres il·lustríssims estaments en la elecció dels medis per assegurar la més probable y segura acceptació en los que han de contribuir, y menos dubtes y reparos en sa pràctica; attenant las moltas dilacions, gastos y contingèncias que-s consideran en lo ideat medi per dit il·lustríssim bras real en dita sa deliberació de 27, puix a més de que las personas serian al propòsit, no fóra fàcil conseguir se aplicassen al gran treball y molèstia de la discorreguda incumbència, y de las que ho acceptarian no té la Cort cognició ni seguretat de poder-la tenir lo il·lustre y fidelíssim consistori de diputats, ni de las fermansas que aquells haurian de donar per la seguretat del diner collectarian, y tal vegada se tindria més treball de cobrar dels collectors que dels mateixos que hauran de contribuir de tots estats, segons la taxa faedora, //1032v// del que y altrament se infereix no ser convenient, practicable ni útilós al Principat variar la planta de l'últim arrelament; ha resolt, per ço, conformar-se, con se conforma en tot y per tot, ab la deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich de 16 del corrent, ab què se adereix en elegir lo medi de dit últim arrelament y lo estanch del tabaco en la conformitat se aconsella en lo segon paper de la il·lustríssima Junta de Medis y ho té deliberat lo present estament a 11 del corrent, y ab las mateixas calitats, circumstàncias y demés expressions en una y altre deliberació de 11, del present estament, y de 16, de l'ecclesiàstich, mencionadas. Y axí mateix, se conforma en elegir, com elegeix, lo medi proposat per dita il·lustríssima junta en lo últim ítem de dit son primer paper, de imposar un nou dret, de deu per cent, sobre la entrada al present Principat de paper, llana barbaresca, cotó en floch, alquitrà, cacau, baynilla, cera, confitures, cutxonilla, campetxo, indi, clavell, canyella, caparrós, pebre, plom, pólvora, pega, vi de fora regne y estany, durador dit estanch del tabaco los anys se destinaran per la paga de dit donatiu voluntari faedor, de manera que acabat lo dit temps sie lo referit estanch finit y extinct; y que des de lashoras reste imposat, conforme ara per lashoras imposa la present Cort, dret de vint per cent sobre tot gènere de tabacos, durador dit dret de vint per cent sobre dit tabaco y de deu per cent sobre los referits gèneros fins a la conclusió de las primeras Corts, a fi de que del resultador de una cosa y altre pugua lo Gene-

ral continuar las pagas de las mitjas pensions de sos censals y cumplir a la concòrdia feta ab sos acreadors, que dexaren lo diner per acudir als serveys fets per las antecedents Corts Generals a sos reys y senyors (de felís recordació), la major part //1033r// de las quals pensions y preus de censals deuen aplicar-se per sufragis de ànimas, causas pias y en sustento de viudas, pubills y gent necessitada. Y d'esta manera, podrà la Generalitat tenir algun desahogo per acudir al que se oferesca del real servey e inescusables urgèncias del Principat, comuns y particulars de aquell de tots estats, ecclesiàstichs, militars y reals. Y en conseqüència, ha deliberat conformar-se, com se conforma, en atribuir poder y facultat a dit il·lustre y fidelíssim consistori de deputats qual se requiresca per la effectuació y millor direcció de totas las cosas sobre ditas y de totas las demás providèncias que deuen acordar-se entre los brassos per assegurar la igualtat y efectiva paga dels que deuen contribuir, sens exempció ni excepció alguna. Y axí mateix, se adereix dit bras militar a que se assenyalen competents y proporcionats salaris als senyors consistorials, oficials y demás personas concorreran en la expedició de las pagas de dit donatiu voluntari y drets referits; y a que se forme capítol de Redrés per dos personas de quiscú dels il·lustríssims estaments de la present Cort, ab intervenció de sos advocats, perquè lo disposen y formen ab totas aquellas facultats, clàusulas, prevencions y disposicions convenientes per lo felís èxit de esta importància y per més assegurar lo major servey de las dos magestats, divina y humana, igualtat, consuelo, lustre y desempenyo de la nació, reportant-se dit capítol després de ser disposat als il·lustríssims braços. Y que als ecclesiàstich y real esta deliberació, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras per medi de sos promotors.

1033v//

*Die martis, XXX mensis marcii, anno a nativitate
Domini millessimo septingentessimo sexto, hora nona¹⁸⁴²
iam pulsata ante meridiem*

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Joseph Terré y Marquet.

Anton de Llansa.

Don Juan Sellés y Villalba.

Jaume de Llansa y Arolas.

Don Ignasi Balthazar de Alegre y Càrcer.

Don Joseph Mata y Copons.

Don Ignasi Miquel.

Barthomeu de Llansa.

Don Jayme Copons y Falcó.

Joseph de Sabater y Campderròs.

Don Miquel de Clariana.

Don Pedro Ribes Boxadós y Vallgornera.

Joseph Ferrer y Roca.

Don Carlos Alemany y de Bellpuig.

1034r// Francisco de Sala y Brandia.

Francisco de Prat y Cudina.

Don Gaspar Prat y Senjulià.

Joseph de Rialp.

Joseph de Vilallonga y Maresma.

Don Ignasi Pontarró y de Castellví.

Ramon de Torme y de Salvador.

Don Juan Gaspar Vilar y Umbert.

Don Joseph Càncer y Pratsenjulià.

Francisco de Verthamon.

Gaspar de Rovira, Berart y de Robles.

Don Joseph Amat y Planella.

Don Juan Gualbes de Bonaventura y Copons.

1842. nona, *interlineat*.

Diego de Vila y de Peyret.
 Don Juan Novell y Nadal.
 Don Jacinto Segrera y Massana.
 Don Bonaventura de Tristany.
 Joseph de Dusay, Aragall y Bru.
 Joan Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Francisco de Vega, Copons y de Oluya.
 Don Joseph Marlès y Massana.
 Juan Francisco de Masdèu.
 Don Aleix Tristany y Claresvalls.
 Don Joseph Ribera y Claramunt.
 Don Anton Armengol.
 1034v// Don Francisco Tord y Granollachs.
 Don Mariano Vedruna y Mur.

Combinació de Capítol de número 45

Als quals axí convocats, se ha tornat a llegir lo Capítol de número 45, per la discordància de decretacions dels tres il·lustríssims brasos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* en la conformitat està disposat dit capítol.

Capítol de Cort, número 49

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 49, per la discordància de decretacions dels tres il·lustríssims brasos.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet sicut placuit illustrissimo stamento ecclesiastico in decretacione facta die 18 ianuarii nuper devoluti*.

Capítol de Cort, número 59

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 59, decretat en lo present bras a 18 de janer pròxim passat, per la discrepància de las decretacions dels tres il·lustríssims braços.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, però que lo efecte de dita constitució se diferesca fins que vaque lo puesto de protomèdich per mort, dimissió, ausència o altrament del qui vuy lo obté.

Capítol de Cort, número 159

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 159, respecte de edificar-se fora los murs de la present ciutat una casa dita de port franch.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*, ajustant que tingan facultats los senyors deputats y ohidors y tres personas elegidoras lo poder fer pagar //1035r// per custòdia de las mercaderias entraran en dita casa del port

franch aquella quantitat que·ls apareixerà ser proporcionada, regulada emperò en lo que se observa en altres cases de port franch; y que sie llevada la última clàusula de vaxells per Índias, attès que per est fi ya se fa capítol de part.

**Capítol sens número, per poder
enviar 4 vaxells a Índias**

Ítem, se ha tornat a llegir un paper, sens número, en forma de capítol de Cort, en què·s disposa que los naturals y habitants del present Principat tingan facultat de enviar quiscun any fins al número de quatre vaxells de forsa en las Índias. E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

**Sobre la decretació de la Constitució
de número 114**

Ítem, se és llegit la Constitució de número 114, decretada per sa magestat, y la relació feta per un dels advocats del present bras de paraula.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, desijant la més breu expedició de la Cort, ha deliberat que se omitesca lo fer representació a sa magestat¹⁸⁴³ sobre la decretació manada posar en dita¹⁸⁴⁴ constitució.

**Don Narcís Feliu, de part de sa magestat,
insta la conclusió de la Cort**

En aquest dia, tocadas las onse horas del matí, és vingut en lo present bras don Narsís Feliu, lo qual de part del rey nostre senyor (Déu lo guarde) ha explicat de paraula a l'il·lustríssim senyor president y cavallers se trobaven en dit bras posats en rodona, que sa magestat insinuava que seria de son real agrado y conveniència pública de est¹⁸⁴⁵ Principat //1035v// que los brasos se disposassen e invigilassen en terminar los negocis que se'ls ocorran per a què lo die de demà pugués donarse fi y conclusió a la present Cort, de la qual se esperan los felices progressos de est Principat y consuelo universal de tots sos naturals.

Habilitació de horas per lo despatg de la Cort

E lo dit bras militar, ohida la insinuació de sa magestat que ha expressat en son real nom don Narsís Feliu y lo molt que importa la breu conclusió de la present Cort, ha deliberat habilitar, com habilita, des de las vuyt als dotse del matí y de las dos de la tarde totas las horas que seran menester, adams de las ya habilitadas, perquè·s puga facilitar y lograr tant summa importància en què los brasos igualment interessan per lo major servey de sa magestat y benefici públich. Y que esta habilitació de horas sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims brasos per medi de sos promotors.

1843. *A continuació, q, ratllat.*

1844. *A continuació, decretació, ratllat.*

1845. *esta, corregit.*

Dicto die, hora tertia iam pulsata post meridiem

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys de las casas de la Deputació, president lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrellas y Sentmenat.

Se ha llegit lo memorial de las tatxas fetas per los tatxadors de la present Cort y al secretari de sa magestat, //1037r// lo qual és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Los tatxadors, etc. *Inseratur memoriale usque ad finem et postea dices:*

1036r¹⁸⁴⁶// Il·lustríssim senyor.

Los taxadors anomenats per los il·lustríssims brassos de la present Cort, inseguint la comissió a ells feta en què se'ls cometé lo taxar la quantitat que en la present Cort se puga assenyalar als excel·lentíssims senyors tractadors de sa magestat (que Déu guarde), en demostració de l'agrehiment ab què queda la present Cort dels treballs y aplicació han presos dits senyors tractadors y dels bons officis han interposat ab sa magestat, en benefici y feliz conclusió de la present Cort, diem y refferim a vostra senyoria il·lustríssima que a l'excel·lentíssim senyor príncep Antoni de Lichtesteyn nos aparegué assenyalar-li (salva sempre la censura més segura de vostra senyoria il·lustríssima) quatre-centas doblas: 400 doblas.

Ítem, a l'excel·lentíssim senyor compte de Sifuentes, per la dita rahó, quatre-centas dobles: 400 doblas.

Ítem, al senyor don Francisco Sinzerlin, secretari del despaitg universal, per la dita rahó, quatre-centas doblas: 400 doblas.

Ítem, al senyor don Ramon Vilana Perlas, secretari de sa magestat, dos-centas setanta doblas: 270 doblas.

Als 23 de mars, mil set-cents y sis, los taxadors devall firmats, nomenats y elegits per la present //1036v// Cort, diem que havem taxat als excel·lentíssims senyors tractadors per sa magestat y al senyor secretari les quatre partides sobre dites. Y per ço ho firmam de nostres pròpies mans, dit die, mes y any.

Ramon de Carreres y de Reguer. Francisco de Graell, Castelló y Brosa.

Doctor Joseph Bosch, sagristà y canonge de Vich, síndich de la vacant. Fra don Feliciano Sayol.

Doctor Pere Màrtir Cerdà, síndich de Puigcerdà. Pau Gay, síndich de Talarn.

Deliberació de la remuneració als senyors tractadors y secretari de sa magestat

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohida la tatxa feta per los senyors tatxadors de la present Cort, en què assenyalan als excel·lentíssims senyors tractadors y secretari de sa magestat la quantitat en dita tatxa expressada, en demostració de l'agrehiment ab què queda la present Cort dels treballs, aplicació y bons officis que han interposat ab sa magestat en benefici y feliz conclusió de la present Cort, ha deliberat dit bras militar que las quantitats en dita tatxa mencionadas, après de conclosas las presents Corts, sien donades y satisfetas de pecúnias de

1846. *Document rel·ligat entre els folis 1035v i 1037r.*

la Generalitat als dits excel·lentíssims senyors tractadors y secretari de sa magestat *respective*, essent per ço despedidas lletras dirigidas a l'il·lustre y fidelíssim concistori de deputats y ohidors del General, segons estil de la present Cort. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

Sobre los aposentaments y trànsits

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de ¹⁸⁴⁷ capítol de Cort, disposat en orde als aposentaments y trànsits.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet*.

Capítol de Cort de número 55

Ítem, se ha tornat a llegir lo Capítol de Cort de número 55, //1037v// en què's disposa que en cada aula de la Audiència Civil hi hage de haver un doctor ecclesiàstich.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, en concideració que en la provisió de ministres de la Real Audiència tindrà present sa magestat los mèrits de las personas ecclesiàsticas que poden obtenir dits y altres empleos, ha resolt per ço *displacet* dit capítol, conforme axí ho decretà lo present bras a 6 de febrer pròxim passat.

Sobre la elecció de medis per lo donatiu fahedor

Ítem, se són llegidas las deliberacions dels il·lustríssims brassos ecclesiàstich y ¹⁸⁴⁸ estament real del die present, en orde a la elecció dels medis.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar, ohidas las deliberacions dels il·lustríssims brassos ecclesiàstich y real del die de vuy, ab què's conforman ¹⁸⁴⁹ en la resolució del present estament del die de aïr, sobre la elecció de medis per lo donatiu que la present Cort General espera fer al rey nostre senyor (Déu lo guarde) en sa conclusió, anyadint lo ecclesiàstich que en la imposició del dret de deu per cent vingan compresos los cuyros forasters entraran al present Principat, y ajustant-hi lo il·lustríssim bras real las circumstàncias en sa deliberació individualdas, que ab poca diferència són las mateixas contengudas en sa deliberació de 27 del present; ¹⁸⁵⁰ emperò, lo dit bras militar, comprenent la impossibilitat que aquelles tenen en sa pràctica per las rahons contengudas en la deliberació del die de aïr y altres que resultan del mateix assumpto, totas las quals y la precisió en què vuy se troba Catalunya impelleixen a la Cort General a fer elecció dels medis experimentats y que sien físichs y reals, ha deliberat per so dit bras militar persis-

1847. *A continuació, constitució, ratllat.*

1848. *A continuació, present, ratllat.*

1849. *conformament, corregit.*

1850. *A continuació, estament, ratllat.*

tir, com persesteix y persevera,¹⁸⁵¹ en la mateixa deliberació del die de aïr, ab la addició //1038r// del dret de deu per cent sobre los cuyros forasters que entraran en lo Principat, previnguda per lo il·lustríssim bras ecclesiàstich. Al qual esta deliberació, per via de pensament feta, li sie participada per lo promotor del present bras y al real per medi de embaxada, ponderant-li los justificats motius que assisteixen al present estament per a perseverar en ella, esperant de sa gran justificació que, fent reflexió a aquells, se ha de servir aderir-se al mateix, perquè d'esta manera se puga lograr lo fi de la conclusió de la Cort, en què's cifra lo major servey de las dos magestats, divina y humana, benefici públich, lustre y crèdit de la nació.

Constitució de número 198

Ítem, se ha llegit la Constitució de número 198, respecte de las tatxas criminals y la relació de paraula y en escrits feta per las personas a qui fou comès lo mirar y examinar los partits de dita constitució.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* dit[a] constitució, ab las addicions, modo y forma contingudas en la relació feta per ditas dos personas, menos en orde als porters del Criminal, que a estos, per a què pugan víurer, se'ls tol·lere cobrar lo que fins vuy¹⁸⁵² han exigit y cobrat.

Ítem, se han llegit las deliberacions dels il·lustríssims braços ecclesiàstich de 28 y real del 27 del corrent, en orde al pagar los salaris tatxats als oficials de la Cort.

Deliberació en orde a la paga dels salaris, que se estiga al resolt

E lo dit bras militar, ohidas las deliberacions dels il·lustríssims braços real y ecclesiàstich, de 27 y 28 del corrent, en què lo real ha resolt ésser pagats los lloguers de casas tocants als síndichs del bras real encontinent de ser conclosa la Cort y los demás salaris tatxats als oficials de la Cort, en la conformitat en dita deliberació expressadas, y lo ecclesiàstich ha delliberat estar y perseverar en sa deliberació de 24 del mateix, //1038v// ajustant que en las lletres que per part dels tres estaments se despaxaran a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors, per la solució de dits salaris y treballs, se recomane a dit consistori que tinga tot cuydado en què dits salaris y treballs y lloguers de casas dels síndichs de l'il·lustríssim estament real se paguen ab la major y més possible brevedat; attenent dit bras militar que lo prefigir termini per la solució dels salaris tatxats als oficials de la Cort¹⁸⁵³ no se ha estilat en altres Corts, ni menos que los síndichs del bras real tingan antelació als altres en la satisfacció dels lloguers de casa a ells tatxats, ha delliberat dit

1851. A continuació, dit bras, ratllat.

1852. A continuació, se, ratllat.

1853. A continuació, y qu, ratllat.

bras estar y perseverar en sa resolució de 25 del corrent, conformant-se ab lo deliberat per dit il·lustríssim bras el dit die 28 del corrent. Y que esta, per via de pensament feta, sie participada per lo promotor del present bras als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

En est die, lo il·lustríssim senyor president, inseguint la deliberació sobre referida, en orde a la elecció dels medis, per reportar la embaxada a l'il·lustríssim bras real ha nomenat los senyors: don Fèlix de Vadell y Besturs y don Joseph Càncer y Pratsenjulià. Los quals, després de feta la funció, han feta relació de haver-o executat.

Redrés número 88

Ítem, se ha llegit lo Capítol del Redrés de número 88, que parla de la distribució y augment dels llocs de deputats y ohidors que demanan los reals.

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *displicet* dit capítol.

Capítol de extinció del dret de capitania

Ítem, se ha llegit un paper sens número, en forma de capítol de Cort, sobre la extinció del dret de //1040r// Capitania.

E lo dit bras militar ha resolt *placet* dit capítol.

Lectura de part de la representació

Ítem, se ha llegit la representació disposada per los tractadors y advocats dels tres estaments, en orde a las constitucions de números 137, 141 y 176, capítols de Cort de números 50, 63, 73, 75, 82, 96, 126, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 154, 156, 176 y 182 y capítols del nou Redrés de números 71 i 80, y la relació en escrits de dits advocats acerca la Constitució de número 176 y la deliberació de dit il·lustríssim bras ecclesiàstich del die present, en què ha resolt conformar-se ab dita representació y relació formada per los tractadors y advocats de la present Cort.

E lo dit bras militar ha resolt conformar-se també ab dita representació y relació com axí ho té resolt lo il·lustríssim bras ecclesiàstich.

Ítem, se ha llegit la relació en escrits feta per los advocats dels tres il·lustríssims brassos, en virtut de commissió feta, en orde als capítols de Cort de números 167 y 168, retornats per los tractadors de sa magestat sens decretar, ab un paper de reparos adjunt, y la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich del die present, en què ha resolt conformar-se ab lo que aconcellan dits advocats en dita sa relació, la qual ha passat originalment al bras real.

Sobre los capítols 167 y 168

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt conformar-se també ab dita relació que han feta los advocats dels tres il·lustríssims estaments, en orde a dits capítols de Cort de número 167 y 168.

Ítem, se ha llegit la súplica presentada per Joseph Ignasi Vidal, notari públich de Barcelona, Pere Mir y Bonaventura Olsina, escritents,¹⁸⁵⁴ que¹⁸⁵⁵ és del tenor següent:

Il·lustríssim senyor. Havent Joseph Ignasi Vidal,¹⁸⁵⁶ etc. *Inseratur dicta //1040v// suplicacio prout hic est consuta et postea dices:*

1039r¹⁸⁵⁷// Il·lustríssim senyor.

Havent Joseph Ignasi Vidal, notari públich de Barcelona; Pere Mir y Bonaventura Olzina, escritents, de orde de Rafel Albià, notari públich de Barcelona y secretari de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, treballat duplicadas y triplicadas còpies de totas las constitucions, capítols de Cort y del nou Redrés que se han disposat per la present Cort General y diferents còpies de la representació feta a sa magestat y altres papers, tot lo que ha costat grandíssim treball de copiar-se per lo cuydado gran se havia de tenir perquè ditas còpies fossen límpies y sens borró, per lo qual treball, en la Junta General de Brassos dels anys 1701 y 1702, essent molt menos y una sola còpia, foren deliberadas ab tres differentes vegadas 269 lliures, 8 sous, com de tot pot vostra senyoria il·lustríssima informar-se. Per tant, los sobre dits Vidal, Mir y Olzina suplican a vostra senyoria il·lustríssima sie de son servey deliberar la quantitat que aparega proporcionada al dit treball y manar-los sie satisfeta per lo regent los comptes de la present casa, conforme axí se ha estilat en las Corts antecedents. Que dits suplicants ho rebran a mercè. *Officium, etc. Altissimus, etc. Thomasa.*

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

Y també se ha llegit la deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del die present, en orde al contingut en dita súplica.

Sobre la súplica de¹⁸⁵⁸ Vidal

E lo dit bras militar, ohidas dita súplica y deliberació de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich, del die present, atnent que la present Cort, per a deliberar los treballs als que¹⁸⁵⁹ invigilan y se dedican en sa expedició, té destinada la il·lustríssima Junta de Tatxadors, ha deliberat per so que dita súplica sie remesa a dita il·lustríssima junta per a què taxen als suplicants la quantitat que·ls aparega condigne en remuneració de sos treballs. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, sie participada als altres il·lustríssims brassos per medi de sos promotors.

Representació feta a sa magestat en orde a las decretacions

En aquest die, los senyors tractadors de la present Cort posaren en mà dels senyors tractadors de sa magestat (Déu lo guarde) la representació disposada per

1854. *A continuació, en, ratllat.*

1855. *A continuació, representació, ratllat.*

1856. Abadal, *corregit.*

1857. *Document relligat entre els folis 1038v i 1040r.*

1858. *A continuació, Abadal, ratllat.*

1859. *A continuació, se, ratllat.*

las personas elegidas y advocats dels tres brassos y per ells aprobada ab sas uniformes deliberacions, junt ab las constitucions y capítols mencionats en dita representació y altres que fins la present ocasió se han aprovat per dits tres estaments, lo tenor de la qual representació és com se segueix:

Senyor. Los tres estaments del present Principat de Catalunya, convocats, etc.
Inseratur.

1041r¹⁸⁶⁰// Senyor.

Los¹⁸⁶¹ tres estaments del present Principat de Cattelunya, convocats en las Corts que vostra magestat de present celebra, havent vist las reals decretacions ab què vostra magestat se ha dignat annuir a las súplicas de las constitucions y capítols de Cort acordadas per los tres braços, rendeixen a vostra magestat las gràcias que caben en sa afectuosa gratitud e innata fidelitat. Y al pas que en vostra magestat veneran la magnànima providència en lo restabliment de la justícia y conveniència de la pública utilitat, y axí mateix la real benignitat ab què vostra magestat ha donat propícios oydos a las rahons ponderadas en la primera humil representació a vostra magestat presentada, asseguran a vostra magestat que lo affecte, anelo y zel de dits tres estaments sols mira al blanc del real servey de vostra magestat y a la formació de las lleys, que·ls han aparegut més útils y convenientes per la bona administració de la justícia y pública conveniència del Principat, y afiansan en lo paternal amor que en vostra magestat experimenten que lo real ànimo de vostra magestat se inclinarà ha annuhir a las constitucions y capítols de Cort del modo que a vostra magestat se ha suplicat.

1.¹⁸⁶² En quant al Capítol de Cort de número 53, posan en la soberana comprensió de vostra magestat que en lo any 1599, en atenció de las conciderables summas que las universitats del present Principat havian consumit en lo urgent de moltas necessitats y que, a no subvenir·las lo alívio de la remissió del dret de las imposicions, seria estat presís lo haver-se //1041v// de empenyar, perjudici molt danyós al real servey, suplicaren los tres estaments al sereníssim rey don Felip, segon en Aragó, se dignàs remètrer las quantitats degudas per rahó de ditas imposicions. Y si bé lo eficàs de dits motius inclinà al real ànimo de dit sereníssim rey a exercir un acte de munificència per alívio de sos vassalls, fent·los remissió de las imposicions exigidas fins a dit dia; y vostra real magestat, inseguint la generositat de sos sereníssims predecessors, inseperable caràcter en tots los descendents de la augustíssima casa austríaca, se haja dignat remètrer també las imposicions cobradas fins al dia de vuy; però, en atenció de que las universitats del present Principat, de molts anys ha esta part, han consumit conciderablíssimas summas en lo real servey dels sereníssims reys don Felip, tercer en Aragó, y don Carlos segon (que santa glòria gosa), y lo afecte que aportan a vostra real magestat los ha de impel·lir a emplear tot quant abastaran sos rèddits y emoluments en lo real servey de vostra real magestat; y desitjant no sols igualar als serveys han fet als sereníssims reys predecessors de vostra real magestat, sí excedir·los a impuls del gran amor ab què la real persona de vostra magestat veneran los tres estaments, esperansats en què la real magnanimitat de vostra real magestat no ha de ser excedida per la de sos sereníssims predecessors; y que las necessitats ab què vuy se troban ditas universitats molt majors que las que tenian en dit any 1599, són motiu per a impetrar gràcias de major munificència, han suplicat

1860. *Document rel·ligat entre els folis 1040v i 1052r.*

1861. *Al marge esquerre, 1, ratllat.*

1862. 2, *corregit.*

a vostra real magestat se dignàs prorrogar la remissió de dit dret de imposicions, fent a dites universitats gràcia de ellas duradora fins a la conclusió de las primeras Corts.

2. En orde al Capítol de Cort de número 8, en vista del paper de reparos y constitució que adjunts ab ell se han entregat per los tractadors //1042r// de vostra magestat, gustosos los tres estaments han convingut que dit capítol de Cort de número 8 fos arriamat y en son lloch se estigués a dita constitució; donant a vostra magestat las degudas gràcias de la incomparable vigilància ab què vostra magestat anhela al més convenient per la recta administració de la justícia.

3. En quant a la Constitució de número 34, representan los estaments a vostra magestat que en ella se suplica la observança de la Constitució «Més, estatuhim», 3, títol «De liquidació de sentèncias», disposant que lo jutge o relador en la mateixa sentència dega liquidar lo que estarà líquit y no reservar-o per al decret de execució o altre liquidació; y si bé en lo paper de reparos entregat per los tractadors de vostra magestat se discorda si en lo cas que lo jutge e o relador reservarà la liquidació haurà de tenir tersa de salari *ultra* de las tres tersas que ha exhigit de la sentència o si deu reservar una tersa del salari de la sentència per la liquidació reservada, però encara que en la Constitució «Per quant», 23, títol «De salaris de sentèncias», al·legada ab dit paper, se troba disposat que, en cas de reservar-se liquidació, se exigesca una tersa de salari *ultra* de las tres tersas, com en lo Capítol «Ítem, plàcia», 66, de las Corts de 1599, se haja estatuhit que los doctors del Real Concell, després de haver declarat una causa, hajan de reservar per partir una tersa de l'íntegro salari de la sentència per la expedició dels executorials y casos de liquidació, menos en lo cas que la part estigués dos mesos sens demanar la execució o provisió de liquidació, lo qual capítol, com a posterior, derogà dita constitució 23, títol «De salaris de sentèncias»; y de altre part, en la Constitució «Més avant, estatuhim», 14, títol «De salaris de sentèncias», confirmada ab lo Capítol 2 de las Corts de 1599 y extesa a tots los tribunals del Principat, se //1042v// troba disposat que lo salari de una causa no puga excedir major quantitat de 75 lliures, sous. Esperan los estaments la benigna decretació de vostra magestat en lo modo en dita constitució se suplica.

4. En lo Capítol de Cort de número 9 se ha suplicat a vostra magestat se dignàs estatuhir y ordenar acerca de una consuetut casi de temps immemorial observada de que los officials reals arrimavan la vara antes de entrar en lo consistori dels deputats y ohidors de comptes del present Principat. En lo any 1639 se publicà un memorial, imprès per orde de dits diputats y ohidors de comptes, en què extensament se fundà que dita consuetut, per recàurer sobre matèria de honors y preheminèncias y no contrariar-se al dret natural, comú ni municipal, devia inviolablement observar-se; y després de dit temps en avant, se ha practicat dita consuetut, puix com consta en los dietaris de la casa de la Deputació, als 18 de mars, 1670, Rafel Jaqués, batlle de Barcelona, entrà sens vara en lo consistori, ahont jurà y prestà lo sagrament y homenatge en la forma acostumada; als 19 de janer, 1678, March Antoni Sullà, veguer de Barcelona, entrà en lo consistori sens vara, jurà y prestà dit sagrament y homenatge; a 24 de juliol de 1693, Francisco de Junquer y Collferrer, veguer de Barcelona, procehí en la mateixa forma; y als 14 de juliol, 1699, Magí Roch Finestres, batlle de Barcelona, observà la mateixa consuetut, exemplars que corroboran lo últim estat en favor de ella.

5. Han sempre esperat los tres estaments que vostra magestat, en demostració de sa real munificència, se dignaria fer gràcia de rehunir al General de Catalunya lo dret de la nova ampra, vulgarment dit de guerra, per a poder ab lo resultant de ell satisfacer los acreadors que dexaren censals a la Generalitat. Y com en lo capítol de Cort que //1043r// a vostra magestat se suplica se injungesca al General de Catalunya la obliga-

ció de que durant dit dret se paguen cada any 12.600 lliures, sous, al llochtinent y capità general del present Principat, 4.000 lliures, sous, quiscun any per lo sou del conceller de capa y espasa del Supremo de Aragó y 600 lliures, sous, cada any per la administració de justícia, y lo *reliquo* de dit dret resultant se aplique per la lluçió y solució de las pensions dels censals, tant quant durarà lo dit dret, la permanència del qual ha de ser fins a la conclusió de las primeras Corts, esperan de la real clemència de vostra magestat se dignarà decretar dit capítol 22 en la forma y modo se suplica.

6. Tots los drets, natural, divino, civil y canònich, y especialment lo nostre dret municipal, justifican lo suplicat a vostra magestat en lo Capítol de Cort de número 6, en què lo judicar y la punició dels delictes en Catalunya ha de ser *per directum* y ab cognició de causa; y las disposicions municipals que ho disposan han patit de esta part de algun temps la inobservansa, quedant exposats los naturals del present Principat a la vexació de que ab cartas y altres despaigs, axí en escrits com ab mandatos de paraula, se'ls ordenava venir a la present ciutat de Barcelona y altres parts sens haver precehit cognició, y en ditas parts eran detinguts per molt temps sens dir-se'ls cosa ni fulminar-se'ls procés, originant-se'ls de dita detenció no sols lo menoscabo de son honor, sí també lo detriment de sas casas y haziendas. Y perquè en lo esdevenidor los habitants del present Principat no experimenten semblants vexacions, sí tingan lo consuelo de que sien castigats los delictes segons las lleys municipals, se ha suplicat a vostra magestat se dignàs que semblants mandatos, cartas o despaigs no puguessen fer-se contra qualsevol persona, tant eclesiàstica com secular, per via de la econòmica ni altrament, //1043v// sens cognició de causa; y que passats quinse dias después de haver-se presentat en lo lloch ahont se'ls haurà manat, pugan restituhir-se en sas casas sens haver de precehir ni demanar llicència. Y encara que la real clemència de vostra magestat se ha dignat decretar lo *placet* a dit capítol 6, ab la modificació o condició de cessar la causa dins los quinse dias, però ab dita modificació o condició no se lograria may lo efecte del suplicat, perquè sempre se podria dir que la causa dura y no ha cessat. Y com lo espay dels quinse dies que prefigeix lo capítol sie bastant per la justificació de la causa, ab ell se dóna la providència a la punició dels casos que la podan fomentar y se lograrà lo alvío de aquells que estarian detinguts.

8. En quant al Capítol de número 48, posan en la soberana comprensió de vostra magestat dits estaments que la magestat del sereníssim rey don Joan segon, en un capítol del Parlament celebrat, any 1467, en la ciutat de Tarragona, estatuí y ordenà que ningun alcayt o capità de qualsevol ciutat, vila, castell o fortalesa pugués obligar a persona alguna ni pèndrer-li contra sa voluntat llenyas, pallas, vituallas ni altre gènere de municions, vestiments o assèmilas, sí que haguessen de pagar y satisfer lo valor de ditas cosas se'ls aportarian. Y després, celebrant dit sereníssim rey don Joan segon Corts en la vila de Monsó, se li suplicà per part dels tres estaments se dignàs confirmar y ratificar lo disposat en lo dit capítol del sobre referit Parlament, com en efecte dit sereníssim rey se dignà decretar absolutament dit capítol 23, que és la Constitució 3, títol «De ofici de alcayts y capitans». Y axí, ab dit capítol 48 sols se¹⁸⁶³ ha suplicat a vostra magestat la renovació de la observansa de dit capítol 23 y la confirmació de una ley municipal. Y com los casos expressats en dit capítol 48¹⁸⁶⁴ no especten al regent la Real Thesoreria de vostra magestat, //1044r// si se exceptuavan los casos de mandatos de aquest seria introduhir una nova forma ab lo qual indirectament se prodria frustrar al tenor de dit capítol y a las antigas lleys municipals, ab què los sereníssims reys de Aragó,

1863. A *continuació*, supl, *ratllat*.

1864. A *continuació*, y la confirmació de una ley municipal, *ratllat*.

predecessors de vostra magestat, afavoriren als habitants del present Principat. Ya generosa imitació de aquells, esperan que la real benignitat de vostra magestat annuirà a la decretació de dit capítol en la forma se suplica.

8. En orde a la Constitució de número 129, la Cort sols ha tingut la mira a procurar que la defensa dels reos, per tots los drets tant encarregada, se practicàs ab la forma que molts vegades convé per a la deffensió de la innocència. Y com per esta se necessite freqüentment de testimonis de *coarctata*, als quals després de posats en las presons se'ls retarda lo pèndrer la deposició, per temor de dita detenció escusavan dits testimonis de *coarctata* encarcerar-se y, lo que més és, estaven subjectes a la contingència de morir en lo intermedi de dita detenció, perjudici un y altre molt nociu a la defensa de dits reos, se ha format dita constitució disposant que a dits testimonis de *coarctata* se'ls dega pèndrer la deposició dins lo termini de un mes, comptador des del die que lo testimoni se haurà posat en la presó; altrament, se entenga haver depositat en favor del reo y relaxat lo testimoni; excepto en lo cas que lo procurador fiscal pretengués que lo testimoni ha depositat fals, en lo qual lo puga detenir per lo espay de quinse dies, comptadors del de sa deposició; y dins dits quinse dies declarar-li la causa. Ab la qual disposició se precauiona lo remey convenient per la defensa dels reos, se prefigeix un termini bastant per a pèndrer-los la deposició y altre termini suficient per a provar y declarar la falcedat pretesa contra dit testimoni.

9. En quant al Capítol de número 104, sols se ha suplicat //1044v// a vostra magestat la confirmació de una real munificència feta a la ciutat de Barcelona per lo sereníssim rey don Alfons, anomenat lo Magnànim y Savi, ab son real privilegi datat en Gayeta, a 8 de desembre de 1438; en lo qual, per la utilitat pública de la edificació y conservació de moll o port, li féu gràcia del dret de ancoratje sobre totes y qualsevols embarcacions que vindrian a dit port. La sobre dita real munificència tingué lo just motiu de la pública utilitat, en què lo port de la metròpoli del present Principat y empori, que era dels més principals del comer del Mediterràneo, estigués apte per al resguart de las embarcacions; y conseguint estas la conveniència de la seguretat de dit port, ere just pagassen lo tribut de dit dret. Lo referit real privilegi ha tingut sa viril observansa y las embarcacions han pagat dit dret, però com molts vegadas los patrons de las embarcacions, ab lo pretext de aportar provisions, municions o altre gènere de cosas per servey dels reals exèrcits, hajan pretès eximir-se de pagar dit dret, afectant la conveniència privada y no la del real servey, puix a dits patrons ja se'ls pagan los nòlits de dits càrrechs, y de la exempció de ells no redundaria utilitat o conveniència alguna a vostra magestat; y com sie tant crescut y notori lo gasto que la ciutat de Barcelona ha suportat y contínuament suporta per la conservació del port, impendint crescudas summas en ella, del que resulta apreciable benefici a la utilitat pública, al real servey de vostra magestat y a la conveniència privada dels mateixos patrons, esperan que la real magnanimitat de vostra magestat en atenció de dita pública conveniència y per reseca totas qüestions en la exacció de dit dret, decretarà dit capítol en la forma se suplica.

10. En lo Capítol de número 117, també se ha suplicat a vostra magestat la //1045r// confirmació de uns reals privilegis concedits a la ciutat de Barcelona per los sereníssims reys de Aragó. Segons la disposició del dret comú a las universitats, per la bona disposició de son regimen polítich, los competeix lo dret y facultat de habilitar o inhabilitar las personas que sortejan en los oficis, ab què se conformà¹⁸⁶⁵ lo sereníssim rey don Fernando lo Cathòlich en lo real privilegi, vulgarment dit del Regimen, a dita ciutat concedit y dat en la vila de Ocanya, als 13 de desembre, 1498, en lo qual concedí a dita

---

1865. confirmà, *corregit*.

ciutat que, en lo cas que alguna persona extreta per algun ofici fos estat inhabilitat en lo Consell de Cent, en los casos que no seria ohit pugués recórrer als concellers y Concell Ordinari de Trenta-sis, los quals haguessen de fer la declaració en lo termini prefigit, sens que's pugués recórrer en la dita instància al llochinent general ni a qualsevol altre oficial real, excepto lo cas que, essent mal declarat per dits concellers y Concell Ordinari, pot vostra magestat provehir lo de justícia segons lo declarat per lo regent Albanell en la interpretació al dit privilegi, feta als 3 de abril, 1503, confirmada ab lo real privilegi del mateix sereníssim rey don Fernando a 4 de setembre, 1506. Y com, no obstant dits reals privilegis, se haja experimentat que ditas causas de inhabilitació se han evocat a la Real Audiència com a causas de recors vertents, ocasionant gastos y despresas al síndich de dita ciutat en la oposició y declaració de la excepció de inevocabilitat, assegurant-se ab dits reals privilegis e interpretació la instància y declaració del recors en la sentència fahedora en dit Concell de trenta-y-sis, y lo recors a vostra magestat en cas sie mal declarat, a similitud del real privilegi que té dita ciutat en las causas dels col·legis y confrarias, esperan //1045v// que vostra magestat decretarà dit capítol conforme se ha suplicat.

11. En quant a la Constitució de número 106, en lo paper que han entregat los tractadors de vostra magestat se insinua que vostra real magestat concedirà als nobles, cavallers, ciutadans honrats y gaudints de privilegi militar lo portar pistolas sens ganxo en las fundas dels cavalls, perquè no aparega se dóna permís ab constitució de portar-las privadament; y després de donar a vostra magestat obsequiosas gràcias del favor ab què se digna honrar a la noblesa, posan en la soberana comprenhició de vostra magestat que la noblesa és una qualitat que dicerneix a las personas que la gosan de las plebeas, altrament sempre a aquellas a las operacions que són més conformes a la decència y honestat de costums. Y per esta rahó, las lleys del dret comú y municipals de las províncias han afavorit més als nobles, cavallers, ciutadans honrats y gaudints que als plebeos, diferenciant-los ab vârios caràcters de honor, entre los quals apar molt decent la facultat de aportar pistolas en las fundas de sos cavalls, per poder-se exercitar en lo maneig de las armas y emplear sa innata fidelitat en totas las ocasions que importaran al real servey de vostra magestat. Y encara que las pistolas sien ab ganxo, no se considera en los nobles lo perill de aportar-las y per estar en ells assegurada de sas opinions la rectitut; y així no aparexerà donar permís de aportar pistolas ab constitució, sí sols especial prerrogativa de honor ab què vostra magestat se dignarà afavorir als nobles y cavallers.

12. Sempre han esperat los tres estaments, en orde a la Constitució de número 174, que vostra magestat, com a monarca tant clementíssim y pare tant amant de sos vassalls, donarà propicis ohidos a las humils representacions de sos súbdits, admetent benigne als embaxadors, enviats o síndichs dels comuns y¹⁸⁶⁶ //1046r// universitats del present Principat; y rendeixen a vostra magestat las degudas gràcias de la constitució que per medi de sos tractadors se ha entregat en orde a dit assumpto, havent los braços uniformament deliberat que fos arrimat lo capítol de Cort ab què se suplicave lo sobre dit y admesa la constitució sobre referida.

13. En quant a la Constitució de número 78, donan los estaments a vostra magestat las gràcias de que vostra magestat (segons insinuan los tractadors en lo paper entregat) annuirà benignament a que los ports de las cartas se paguen en moneda de ardits o de belló en la forma en dita constitució se disposa. Y en quant a no poder-se desclòurer ni llegir las cartas que aniran y vindran per estafetas o correus ordinaris, representan humilment a vostra magestat que la mateixa pública utilitat que introduhí lo ús dels correus y estafetas injungí la natural obligació del secret, y lo oficial o correu, per rahó

1866. A *continuació*, particulars, *ratllat*.

de son offici, tàcitament promet lo secret a la lley natural, del qual falta, permetent que se desclogan y llegescan las cartas. Y si bé, segons la més verdadera theologia y opinió dels doctors, lo bé espiritual o temporal de la república, com a contengut en la esfera de precepte natural més superior, prevalga al precepte natural inferior del secret; y axí, en casos de grave dany espiritual o temporal de la república, no milita la rahó de dit secret. Però com en lo present Principat se haja experimentat moltes vegades que, ab simulats pretextos de rahó de estat, se han desclòs y llegit las cartas de las estafetas y correus, ha donat motiu als estaments dita experiència per a suplicar a vostra magestat lo disposat en dita constitució. Y com, encara que absolutament sie decretada dita constitució, sempre seran exceptuats los //1046v// casos que seran verdaderament de estat y en dany del bé públich, espiritual o temporal, esperan que la real clemència de vostra magestat annuirà a la súplica de dita constitució.

14. En orde al Capítol de Cort de número 24, representan humilment a vostra magestat los tres estaments que, segons lo dret divino, disposicions de sagrats cànons y concilis, la punició dels delictes dels ecclesiàstichs és comesa als¹⁸⁶⁷ ordinaris ecclesiàstichs com a sos legítims superiors, sens immixtió alguna de potestat secular. Y per haver lo invictíssim emperador Carlos quint experimentat en lo present Principat alguns excessos de port de pedrenyals y aculliment de bandits en las personas ecclesiàstichs, axí seculars com regulars, y la negligència dels ordinaris ecclesiàstichs en la punició, obtingué Breu apostòlich de Sa Santedat per a què se constituís un jutge delegat pontificio, qui tingués jurisdicció per a procehir contra dits ecclesiàstichs en los delictes atroces y dissimulats ab la negligència de sos ordinaris ecclesiàstichs. Dit Breu apostòlich, ab delegació perpètua al bisbe de Gerona y ab facultat de subdelegar persona ecclesiàstica, vulgarment dita lo jutge del Breu, és estat confirmat ab diferents bullas pontificias y observat en lo present Principat. Però com no sols la causa final dels excessos de dits ecclesiàstichs, per la qual se impetrà dit Breu apostòlich, de molts anys a esta part haja cessat, sí també dit jutge del Breu haja abusat de sa jurisdicció, provehint capturas de personas ecclesiàstich sens precehir la qualitat de la atrocitat del delicte y monició a l'ordinari ecclesiàstich omís; y lo que més és, fent commissió a ministres laichs per ditas capturas, executant-las estos ab indecents publicitats e ignominiosas opresions contra ditas personas ecclesiàstichs, encarcerant-los en las presons reals entre los altres laichs delinqüents y carregant-los de cadenas per delictes leves. En atenció del que y de, segons las disposicions //1047r// del Sagrat Concili de Trento, la primera cognició dels delictes dels dits ecclesiàstichs especta a sos prelats seculars o regulars, y dit comissari apostòlich del jutge del Breu havia conegut moltes vegades de delictes no pertanyents a sa jurisdicció, havia obligat als ordinaris a que li entregassen los súbdits que tenian presos y processats, y los manava que revocassen y anul-lassen las sentèncias per ells proferidas. Y en las Corts de Monsó, any 1553, y en las primeras de Barcelona, any 1599, se recorregué per los estaments del Principat als sereníssims reys Felip primer y segon en Aragó, com a protectors del Sacro Concili de Trento, per a què se donàs remey a tan graves prejudicis; y si bé dits sereníssims reys, en las decretacions del Capítol I, Corts any 1553, y en los capítols 73, 74, 75 y 76 de las Corts de 1599, se dignaren fer decretar que dits comissaris del Breu no excedissen la forma de aquell, que sos officials capturants y lo assessor fossen personas ecclesiàstichs, la presó fos la de l'ordinari ecclesiàstich o un aposiento separat en las reals y que se escrigués a Sa Santedat sobre la declaració dels casos en què podia tenir lloch dit Breu; però com no se haja conseguit may lo efecte de ditas benignas decretacions, sí haja sempre en dias crescut lo abús ab

---

1867. *A continuació, ecclesiàstichs, ratllat.*

què dit commissari apostòlich ha usat de dit Breu y la ignominiosa indecència ab què ha tractat dits ecclesiàstichs, han suplicat los tres estaments a vostra magestat lo remey únich, consistint en què vostra magestat, en quant al que li especta, mane suspèndrer la jurisdicció de dit commissari del Breu fins a tant que Sa Santedat haja declarat quins són los delictes atroces per los quals la Sede Apostòlica volgué delegar dita jurisdicció; y que, conseguida dita declaració, se practique en la forma se suplica a vostra magestat, que és la més conforme a las bullas apostòlicas y Sagrat Concili de Trento. Y per donar en lo *interim* la //1047v// providència se necessita ja en dit capítol, se suplica a vostra magestat mane, en quant al que li toca, al dit comissari del Breu apostòlich que procesca y sols puga procehir en lo entretant contra los ecclesiàstichs culpats dels delictes que mereixen pena capital o de galera o de port de pistolas, que són los que segons los sagrats cànons se diuhen atroses.

15. En quant al Capítol de Cort de número 71, se ha suplicat a vostra magestat una conveniència y utilitat pública en matèria de la provisió dels abasts¹⁸⁶⁸ y virtualles de la present ciutat; la provisió abundant de la annona és molt recomanada per una de las cosas més importants al regimen polítich, en atenció del que lo sereníssim rey don Fernando lo Catòlich, en lo real privilegi vulgarment dit de la annona, dat en Burgos, a 16 de novembre, 1511, encarregà dit cuydado y diligència als concellers de la present ciutat. Y com en ella se haja experimentat la falta de pesca, puix per lo número tant crescut de habitants y de molts convents y casas religiosas no abasta lo número dels individus de la confraria dels pescadors per assegurar la abundància de dita pesca, y sia utilitat pública de singular¹⁸⁶⁹ utilitat per lo servey de vostra magestat lo procurar la abundància de manteniment de peix en la present ciutat, a la qual conveniència pública, com a las demés de semblant esfera, ha de cedir qualsevol interès particular; y dita abundància se lograrà si a la ciutat de Barcelona y sos concellers se concedeix la facultat de poder tenir y fer pescar ab dos gànguils més dels dos ab què's pesca en lo mar adjacent d'esta ciutat. Esperan los estaments que vostra magestat annuirà a la decretació de dit capítol com se suplica.

16. En quant al Capítol de Cort de número 163, sols se ha suplicat a vostra magestat una prerrogativa a favor del consistori de deputats y ohidors de comptes del present Principat y dels concellers de la ciutat de Barcelona sobre la cognició dels delictes dels soldats //1048r// dels regiments que han levantat en servey de vostra magestat quant dits regiments se trobaran dins la present ciutat, lo que se ha observat sempre en orde al regiment de la Deputació de conèixer dels delictes de sos soldats quant són dins la present ciutat; y per a provehir a las qüestions y debats que en lo esdevenidor porian succehir entre los auditors generals y de la plassa y dits consistoris dels deputats y concellers de la present ciutat, se ha suplicat a vostra magestat lo contengut en dit capítol, esperant inclinarà son real ànimo a concedir al dit consistori y ciutat lo que suplican.

17. En quant al Capítol 81 del Redrès, se ha suplicat la renovació de la observansa de la Constitució 6, títol «De composicions y averias», que és lo Capítol 6 de las Corts de Barcelona, any 1564, en lo qual lo sereníssim rey don Felip, primer en Aragó, estatuhí y ordenà que los doctors del Real Concell Criminal, lo advocat y lo procurador¹⁸⁷⁰ fiscal[s] no puguessen rèbrer averias de las composicions de las penas ni altres emoluments alguns, sí que tota aquella part que per rahó de las averias acostumaven rèbrer las percebís en lo esdevenidor lo General de Catalunya. Y com contra dita constitució se hagués intro-

1868. abats, *corregit*.

1869. A *continuació*, servey, *ratllat*.

1870. los procuradors, *corregit*.

duhit lo abús de que, dels 4 sous de las averias disposats en la Constitució 1, de dit títol, lo General de Catalunya sols cobrave 3 sous, y lo altre sou lo escrivent de manament, puix en dita constitució 6 tota la part que per averias cobraven los doctors del Real Consell Criminal, advocats y procurador fiscal se aplicà a la Generalitat, sens que los escrivans de manament, en forsa de constitució alguna, pugan exhigir 1 sou de dits 4 sous de las averias; y sie molt just y //1048v// convenient al servey de vostra magestat que los rèddits de la Generalitat sien aumentats, puix de ells se pagan los salaris dels doctors de la Real Audiència y altres oficials de vostra magestat, esperan los tres estaments la decretació del dit capítol en la forma se ha suplicat.

18. Respecte de la Constitució de número 176, se ha tingut la mira a reformar los excessius salaris que los notaris del present Principat de Catalunya, Comtats de Rosselló y Cerdanya exhigeixen per rahó dels contractes o actes o últimas voluntats que reben y estipulan. Y exceptuant-ne los salaris de las escripturas que sa recepció és pròpria y peculiar dels escrivans de la real casa y cort de vostra magestat, vindria a tenir poch efecte la dita constitució, perquè ab dita acceptació¹⁸⁷¹ vindrian compresos los escrivans de registre y notaris reals col·legiats de Barcelona, que també se diuhen escrivans de la real casa y cort de vostra magestat y reben molta part dels contractes o actes y últimas voluntats, exhigint-ne crescut salari, sens que per rahó dels actes extrajudicials que solament comprèn dita constitució se puga considerar diferència entre los escrivans de la real casa y cort de vostra magestat y los escrivans y notaris públichs de Barcelona y demés del Principat de Catalunya y sos Comtats; y sie molt just y convenient al real servey de vostra magestat que los salaris sien moderats. Per ço, espera de la benignitat¹⁸⁷² de vostra magestat se dignarà decretar dita constitució sens la exceptuació dels salaris que reben los escrivans de la real casa y cort de vostra magestat.

19. En quant als capítols de Cort de números 146, 147, 148, 149, 150, 151, 154 y 156, ab los quals se ha suplicat a vostra magestat algunas cosas concernents al Tribunal de la Santa Inquisició, //1049r// y encara que se ha dignat vostra magestat decretar aquells en quant toca a vostra magestat, encarregant-se intercedir ab lo inquisidor general per a què mane executar lo expressat en dits capítols, rendint a vostra magestat las degudas gràcias, posa en la soberana comprehenció de vostra magestat que lo sereníssim senyor rey don Felip, segon en Aragó, en la primera Cort de Barcelona, 1599, en los capítols 48, 50 y 51, estatuhí y ordenà moltes cosas concernents al sant Tribunal de la Inquisició, sens reparo de què s'i podia decretar en matèria concernent a la Inquisició; y axí mateix, lo sereníssim senyor don Felip, tercer en Aragó, en las Corts que celebrà als aragonesos, 1645, se dignà decretar lo mateix que ara se suplica a vostra magestat, y los aragonesos no tenen privilegi particular sobre aquest punt. Per ço, espera de la gran clemència de vostra magestat decretarà dits capítols ab la forma se suplica.

20. Respecte del Capítol de Cort de número 75, en consideració que los motius que se expressan en dit capítol de Cort són tant justificats, espera que vostra magestat, per sa benignitat, inclinarà son real ànimo en dar ohidos al que-s suplica.

21. En quant al Capítol del Redrès de número 71, se posa en la soberana comprehenció de vostra magestat que lo General de Catalunya se troba tant atrassat de medis que no li és possible poder acudir a totes sas obligacions. Y axí, és convenient a la pública utilitat se exonèria en quant pàguia.¹⁸⁷³ Per ço, espera la Cort que vostra magestat inclinarà son real ànimo en decretar lo dit capítol en la forma que se suplica.

1871. *En lloc d'exceptuació*

1872. *dignitat, corregit.*

1873. *En lloc de púguia.*

22. En quant al Capítol 80 del Redrés, se representa a //1049v// vostra magestat que en lo mateix capítol de Cort,¹⁸⁷⁴ la magestat del sereníssim don Felip, II en Aragó, féu lo *placet* en la forma que-s demana. Y encara que las dignitats de Solsona pretenguen ser de gremi del capítol y axí vingan compresas en nom de Capítol y capitulars, emperò, sobre dita pretenció se aporta causa entre dit capítol y¹⁸⁷⁵ dignitats en la Cúria Metropolitana de Tarragona, la qual vuy en die està pendent indecisa; y la decretació que vostra magestat se ha dignat fer seria molt prejudicial a dita causa y ab aquella quedar decidida dita pretenció, bastant motiu perquè vostra magestat se digne moderar dita decretació, axí com se ha servit ab semblant motiu exceptuar vostra magestat en la constitució o capítol de Cort que parla de apotecaris, los fadrins que pratican en las botigas dels convents, per haver-hi plet en la cúria romana entre los apotecaris y dits convents. Per ço, espera de la clemència de vostra magestat se dignarà decretar dit capítol¹⁸⁷⁶ sens expressió de las dignitats.

23. Sobre lo Capítol de Cort de número 50, ab què-s suplica que las causas de fets tocants a col·legis, confraries y oficis sobre matèries seculars en primera instància no pugan evocar-se a la Real Audiència per pretext algú, encara que fos ab lo pretext *quia agitur de interpretatione regionum*¹⁸⁷⁷ *privilegiorum*, lo que és molt conforme als reals privilegis en dit capítol de Cort expressats y observansa antiga; y com vostra magestat ab tantas demostracions de son paternal amor ha afavorit la ciutat de Barcelona ab la observansa de sos reals privilegis, per so, espera de la gran cristiandat de vostra magestat inclinarà son real ànimo a decretar conforme se suplica.

1050r// 24. En orde al Capítol de Cort de número 182, en què se suplica que qual-sevol apel·lació o recurs interposat de las correccions, revocacions y novas disposicions concernents als confreres o col·legiats, confraries o col·legis de la ciutat de Gerona, se posa en la alta comprensió de vostra magestat que los reals privilegis concedits per los gloriosíssims progenitors de vostra magestat a la ciutat de Gerona no podrian tenir son degut effecte si no-s llevave de la apel·lació lo effecte suspensiu; y quedant lo effecte devolutiu, resta la real jurisdicció de vostra magestat salva e il·lesa. Per lo que se espera de la clemència de vostra magestat que annuirà al que-s suplica.

25. En quant al Capítol de Cort de número 96, tos tres estaments, en atenció de la utilitat pública de la defensa de las costas del present Principat contra los insults dels infels y altres enemichs, han suplicat la remissió del quint y altres drets de las presas fetas per las personas del present Principat que armaran embarcacions; y si bé los sereníssims reys de Aragó, en la Constitució 1, títol «De remissió del quint», perpetuada ab la 5, títol «De porrogacions», concediren dita gràcia al Principat; però com després de la formació de ditas constitucions se haja introduhit un dret nou dret dit de la Capitania General, esperan que la real munificència de vostra magestat, en atenció de ser útil a la defensa de ditas costas la remissió de dit dret de Capitania, se dignarà concedir als armadors de ditas¹⁸⁷⁸ embarcacions la franquesa de dit dret de Capitania de ditas presas. Y que en conseqüència cessarà la cognició de ditas presas se feya en lo tribunal de dita Capitania General y se dignarà concedir-la vostra magestat al consistori //1050v// de deputats y ohidors de comptes del present Principat en la forma que en dit capítol se suplica.

1874. A continuació, que, ratllat.

1875. A continuació, capitulars, ratllat.

1876. A continuació, de Cort, ratllat.

1877. A continuació, feudorum, ratllat.

1878. A continuació, constitucions, ratllat.

26. En orde al Capítol de Cort de número 175, se presenta aquell als peus de vostra real magestat, corregidas las equivocacions que se havian concebut en la formació del primer, esperant la benigna decretació de vostra magestat.

27. Del Capítol de Cort de número 126, se representa a vostra magestat sols la primera part, detreta la segona, esperant que vostra magestat afavorirà als estaments ab sa decretació.

28. En quant al Capítol de Cort de número 82, sols se ha suplicat a vostra magestat la confirmació de dos capítols de Cort antichs, ço és, del Capítol 12, Corts 1537, y del Capítol 17, Corts 1599,¹⁸⁷⁹ disposants acerca los excessos se feyan per los alguassils en las firmas de las trevas; y com sie lícit y com sie lo suplicat matèria molt justa y concerner a la pública utilitat, esperan los estaments que vostra magestat annuirà ha decretar absolutament dit capítol.

29. En la Constitució de número 137, han suplicat a vostra magestat los estaments la reforma dels excessos se han comès en la exacció del dret de sagell en la quantitat que se exigia, de las cosas de que se exigia y de la qualitat de moneda se exigia; y dita constitució se ha format segons lo que antigament se troba disposat en las Constitucions 23 y 4, títol «De dret de sagell»; y la tatxa que en dita constitució se disposa acerca lo dret de sagell de las sentèncias y provisions, regulant-la a la meytat de la quantitat del salari que lo relador haurà exigit per la sentència o provisió que se haurà de executar, és còngrua y coigual a dit dret de sagell, sens poder contar-s'i la meytat del salari //1052r// se exigiria per rahó del decret de execució o provisió de liquidació, perquè com [sobre, en lo número 3, se ha representat a vostra magestat acerca] la Constitució de número 34 que no se exigisca tersa alguna de salari per rahó del decret de execució o liquidació; esperan que vostra magestat se dignarà decretar absolutament dita constitució.

30. És molt prejudicial a la pública utilitat y conveniència comuna tota espècie de agaballaments, no sols dels viures, sí també de altres mercaderias, en atenció del que y de la experiència dels danys que han ocasionat en lo present Principat se ha format la Constitució de número 141, en què se prohibeixen dits agabellaments per no estar clarament prohibit en las antigas constitucions en aquella forma que lo benefici públich requireix. Y com, segons disposició del dret comú y observansa econòmica de las universitats del present Principat, la direcció de la annona y provisió de mercaderias necessàries especte als concellers, jurats, paers o cònsols de ditas universitats, a estos també tocarà la cognició y averigüació de dits agabellaments. Y esperan que lo real ànimo de vostra magestat se dignarà concedir-los esta gràcia.

31. En quant al Capítol de Cort de número 63, los tres estaments suplican a vostra magestat se donia forma al número cert de bagatges que las tropas de vostra real magestat han de menester en la ocasió que aquellas han de transitar per lo present Principat, a efecte de reprimir alguns excessos que alguns cabos, officials y soldats cometian per ocasió de aquells, compel·lint moltes vegadas als poblats del present Principat que transgredissen ab dits bagatges los límits destinats, lo que se ha experimentat redundar en grave dany de las vilas y llochs del present Principat. Y com ab dit //1051v// capítol de Cort, que novament se ha format se donia la deguda providència als bagatges necessaris que han menester las tropas de vostra real magestat transitant per lo present Principat,¹⁸⁸⁰ havent-se augmentat aquells ab un número proporcionat y de esta manera se evitaran los excessos sobre ponderats, esperan los tres estaments que vostra real magestat inclinarà son real ànimo a condecendir al que suplica en dit capítol de número 63.

1879. 1699, *corregit*.

1880. *A continuació, augmentant, ratllat*.

32. En orde al Capítol de Cort de número 73, donan los estaments a vostra magestat las gràcias de que vostra magestat, segons han insinuat sos tractadors, annuirà a sa decretació. Y en quant als dos reparos que sobre la contextura de dit capítol de Cort se han ofert, acerca del primer, convenen gustosos los estaments en què se mude aquella clàusula de la segona pàgina y se diga «Podent articular y probar tot lo que los apareixerà convenient per a sa deffensa». Però aserca lo segon reparo de ser una sols la quantitat se tatxarà en cas de ser molts los culpats en un mateix fet, com si fos un sol lo delat, posan en la soberana comprensió de vostra magestat que lo lustre major de la real clemència rellueix més en la minoració de las penas; y essent molts los culpats o correos del delict, satisfent-se la injúria y dany ocasionat ab la pena pecuniària (en delictes que sa condemnació sols se extén en dita pena), pagant-lo un se pot liberar lo altre, a exemple dels correos de obligacions civils. Però, per a què essent dos los delats de diferent condició no se frustràs la satisfació del dany ab la taxa de las de menor condició, apar conforme als estaments que en lo cas de ser molts los culpats en dit delict, entre tots degan ésser tatxats a la quantitat corresponent a la persona de major graduació que serà delat en lo delict. Y en esta conformitat esperan que lo real y piadoso ánimo de vostra magestat annuirà a la decretació de dit capítol.

1052r// Y finalment, en quant al Capítol de Cort de número 84, representan a vostra magestat que, segons los estils y observansas de Corts que se troban en los processos, no se és acostumat admètrer recors de las sentèncias de greuges a altres Corts, ni quant a l'effecte suspensiu ni devolutiu, encara que sie per notòria nul·litat e injustícia, per la rahó de que las sentèncias per los provehedors de greuges són y tenen forsa de actes de Cort. Y axí, esperan que vostra magestat, segons los antichs estils, se dignarà decretar absoludament dit capítol de Cort.

Esta humil representació posan los tres estaments de la present Cort als reals peus de vostra magestat, ab tot aquell més respectuós rendiment que correspon a son innat affecte y fidelitat, y, confiats en la real benignitat y paternal amor de vostra magestat, esperan que lo real ánimo de vostra magestat annuirà a las decretacions de las constitucions y capítols de Cort que se presentan a vostra magestat en la forma que dits estaments suplican.

Ítem, per dit il·lustríssim senyor president fonch proposat com, atès que se espera que sa magestat serà servit dignar-se manar posar lo real *placet* a las constitucions y capítols que los tractadors de la present Cort, junt ab la representació, han posat en mà dels tractadors de sa magestat, y per la conclusió de la Cort falta deliberar-se lo donatiu voluntari, lo qual ha resolt lo die de vuy lo il·lustríssim bras ecclesiàstich fos de dos milions de lliuras, moneda barcelonesa corrent, pagadoras als deu anys, ço és,¹⁸⁸¹ cent noranta mil lliuras quiscú de //1053r// ells, per tersas de quatre en quatre mesos, comensant a fer la primera paga del die de la conclusió de la present Cort a un any, y reservant-ne cent mília lliuras de la mateixa moneda per greuges, pagadoras ab dits deu anys, ço és, deu mília lliuras quiscú de ells, ab las mateixas tersas. Y que per quant la present Cort té resolt fer anticipació de un any y algunas universitats han pagada la porció los toca y las demás deuenh satisfèr-la, que per so, a las universitats que han pagat dita anticipació dega rellevar-se'ls de las pagas faedoras ab dits deu anys rata per quantitat del que hauran anticipat, pagador dit donatiu dels medis deliberats per los braços dels drets sobre las mercaderias mencionadas en lo primer paper de medis y cuyros forasters y estanch del tabaco. Y en consideració que estos drets y estanch tindran major estimació en lo segon y altres veniders anys que en lo primer, se recomana per so que, axí

1881. A continuació, deu mília lliuras quiscú de ells per tersas, *ratllat*.

com anirà augmentant lo preu dels arrendaments, se vaya disminuïnt lo arrelament a cada universitat al respecte de l'augment, y que per so sien disposats los capítols convenients y la súplica per oferir lo donatiu a sa magestat en la forma estilada en altres Corts.

Deliberació de dos milions per lo donatiu fahedor en la conclusió

E lo dit bras militar ha resolt conformar-se en tot y per tot ab la dita declaració de l'il·lustríssim bras ecclesiàstich. Y que esta per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims braços per lo promotor del present bras.

Sub hac die fuit expeditum quoddam mandatum ex parte trium illustrissimorum stamentorum illustribus et fidelissimis dominis deputatis, sub forma sequenti:

Lletras despatxadas als senyors deputats

Los tres estaments del present Principat de Cattalunya, convocats en la Cort General que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. //1053v// Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes de dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Havent comparegut devant de nosaltres Joan Vilarrasa, Grau Pomaret, Joseph Sagés, Saldoni Blanch y altres porters de dits tres estaments y de las il·lustríssimas juntas de dita Cort General, nos han presentat una suplicació del tenor següent: «Il·lustríssim senyor. Joan Vilarrasa Grau Pomaret, Joseph Sagés, Saldoni Blanch, Bonaventura Clarà, Pere Monroy, Jaume Avinyó, Jaume Costa, Joseph Bayona, Antoni Moyà, Andreu Arenys, Eudalt Estrada y Sebastià Planas, porters tots dels tres il·lustríssims estaments e il·lustríssimas juntas de la Cort General que se està actualment celebrant, posats als peus de vostra senyoria il·lustríssima ab tot rendiment representan que han servit a vostra senyoria il·lustríssima durant la Cort y esperan servir fins a la conclusió de ella ab lo major cuydado y diligència que han pogut y podran, havent preferit per lo servey a vostra senyoria il·lustríssima a altres aplicacions a que no se han ingerits, ab esperança de que del salari que se'ls hauria tatxat podrian en alguna manera subministrar algun consuelo a sas casas y famílies de què necessitan, majorment en la ocurrencia de un temps tant calamitos com lo present, sobre haver passats ja més de tres mesos que gustosos concorran a son empleo, com és ben notori, per lo que suplican sie del major servey de vostra senyoria il·lustríssima manar donar la més plausible providència e o ordes més convenients perquè los pobres suplicants sien satisfets de sos salaris e o tatxas que se'ls haurà fet respectivament, ab tota aquella brevedat que solicita llur pobresa y necessitat, en concideració de que la quantitat resultant de dita tatxa no seria considerable y que no podra tràurer-se en conseqüència per ninguna rahó. Que ho rebran a singular mercè. *Officium, etc. Altissimus, etc. Thomasa*». E nós, havent ohida dita suplicació y lo contengut en ella, havem uniformament deliberat que sie //1054r// manat a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors de comptes que, encontinent de conclosa la present Cort, doneu¹⁸⁸² y ab tot effecte pagueu¹⁸⁸³ a dits porters en dita suplicació nomenats la quantitat que a cada hu de aquells serà taxada per lo salari de son ofici. Per tant, notificant-vos dita nostra deliberació, ab tenor de las presents vos diem, ordenam y manam que, encontinent de finida la present Cort, executeu en tot y per tot dita nostra deliberació, com axí ho esperam de vostre gran zel. En testimoni del que manam ésser

1882. donen, *corregit*.

1883. paguen, *corregit*.

despedidas las presents, sotaescritas de mà dels il·lustríssims senyors presidents y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en Barcelona, en las casas de la Deputació, als trenta de mars de l'any de la nativitat del Senyor de mil set-cents y sis.

Fray Joseph, arzobispo de Tarragona, presidente del brazo eclesiástico.

Don Pedro de Torrelles, president del bras militar.

Doctor Francisco Gallart y Pastor, conceller segon de la present excel·lentíssima ciutat de Barcelona, president del bras real.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone, dicti illustrissimi stamenti militaris scriba et secretarius.

De mandato dicti illustrissimi domini presidentis expedit Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone et dicti illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.

Locus sigil+li.

1055v//

***Die XXXI et ultima mensis marcii, anno a nativitate
Domini MDCCVI, ante meridiem***

Convocat y congregat lo il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, en la qual convocació entrevingueren y foren presents lo molt il·lustre senyor don Pedro de Torrelles y Senmanat, president.

Don Francisco Sayol y Quarteroni.

Don Miquel de Cordelles.

Don Joseph de Terré y Marquet.

Gaspar de Rovira, Berart y Robles.

Don Mariano Vedruna y Mur.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Francisco Amigant y Olsina.

Don Ignasi Miquel.

Anton de Llansa.

Narcís de Vilamala y Grau.

Olaguer de Monserrat y Oller.

Jaume de Llansa y Aroles.

Don Joan Novell y Nadal.

Don Francisco Grimau y Corbera.

Don Joan Prat y Senjulià.

Joan de Riba y Comalada.

Joseph de Monserrat y Brossa.

Ignasi de Marí y Ginovès.

Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons.
Ramon de Carreras.
Don Joan Gaspar Vilar y Ombert.
Don Joseph Anton de Mata y Copons.
Don Joseph Amat, Planella y Despalau.
Don Joan Sallés y Albà.
1055r// Francisco de Tord y Granollachs.
Joan de Boixeda.
Barthomeu de Llansa.
Francisco de Prat y Codina.
Joseph de Rialp.
Felip de Quintana y Fàbregas.
Joan Francesch de Maresch.
Francisco de Verthamon.
Anton de Albertí.
Don Francisco de Vega, Copons y Oluja.
Don Gaspar Prat y Senjulià.
Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.
Don Francisco de Bassols.
Diego de Vila y Peyret.
Jaume de Lloelles.
Don Joan Çarriera y Gurb, comte de Solterra.
Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.
Joan Francesch de Masdéu.
Don Francisco Xammar y Corbera.
Don Joseph Aguilar y Oluja.
Don Ignasi Pontarró y de Castellví.
Joseph de Bru y Olsina.
Don Miquel Pasqual y Quintana.
Balthazar de Llunes.
Francisco de Amar.
Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.
Francisco de Sala y Brandia.
Alonso de Pallarès.
Joseph de Sabater y Campderròs.

Lo president y bras militar van associar la bandera de sant Jordi

Y estant los sobre dits axí convocats per a discórrer y despatxar los demés negocis importan per la conclusió de esta Cort, havent arribat la notícia de que lo enemich //1055v// està molt vehí a esta ciutat ab exèrcit de tropas per la part de llevant y de ponent, diferents naturals de aquesta ciutat, ab impaciència, discorrent ésser convenient fer-li alguna oposició, moguts del zel, passaren a tocar las campanas a rebato y ab algun tropell solicitar y precisar als concellers y deputats a tràurer las banderas de sant Eulària y de sant Jordi, com efectivament, per a aquietar-los, las tragueren, seguint als senyors deputats lo il·lustríssim president y bras militar; y havent-se aplicat uns y altres en fer-los compèndrer lo poch fruyt se podria esperar de exir ab esta precipitació a oposar-se a l'enemich y que la millor y més convenient forma era fer cossos de la gent, capitaneant-la ab millor orde y associada¹⁸⁸⁴ de tropas del rey nostre senyor, que uns y altres per lo igual interès tenen en esta importància, ho procurarian, y lo mateix los expressà lo rey nostre senyor des de los balcons de palàcio als que acudiren a ell, se anaren disposar per a conformar-se ab lo que se'ls aconsellà, com s'i conformaren, cessant de tocar las campanas y retornant-se los senyors deputats y bras a la Deputació, tocadas las onse del matí, que enarbolaren la bandera de sant Jordi al balcó de la plassa de Sant Jaume, y los senyors concellers se retornaren a casa de la ciutat, enarbolant la bandera de sant Eulària.

Capítol de la extinció de la lleuda

Convocats y congregats los dits senyors presidents y bras en dita sala dels reys, donà per proposició dit il·lustríssim senyor president un capítol de Cort, disposat per la extinció de la lleuda.

E lo dit il·lustríssim bras militar resolgué *placet sicut placuit*¹⁸⁸⁵ *illustrissimo brachio ecclesiastico*.

Segona tatxa

Seguidament, se ha llegit la segona tatxa feta per los senyors tatxadors de salaris, que és del tenor següent:

Memorial de remuneracions per alguns oficials de la present Cort

Primo, a cada hun dels advocats dels tres il·lustríssims //1056r// brassos, per haver durat las Corts tres mesos y vint-y-sinch dies, no havent durat més las altres Juntas Generals sinó tres mesos, per remuneració a quiscun de ells, cent lliuras, que juntas són sis-centas lliuras: DC lliures, sous.

1884. asediada, *corregit*.

1885. *A continuació, ecclesiastico, ratllat*.

Ítem, als notaris dels tres brassos, ço és, a Rafel Albià, Joan Francesch Verneda y Francisco Cortès, tots notaris públichs de Barcelona, per las sobre ditas rahons, cent lliuras a quiscun, que juntas fan tres-centas lliuras: CCC lliures, sous.

Ítem, als ajudants dels notaris de dits tres braços, ço és, tres ajudants del bras ecclesiàstich, quatre del bras militar, comprent-se ab estos quatre Francisco Bosch, notari, qui ha assistit en dit bras per absència de Joseph Clarà des del die se ausentà, y tres del bras real, per las sobre ditas rahons, quaranta lliuras a quiscun, que juntas fan quatre-centas lliuras: CCCC lliures, sous.

Ítem, al dit Rafel Albià, notari, cent lliuras, a fi y effecte que las distribuesca en aquell o aquells escrivent o escrivents que han assistit en acopiar las constitucions de la present Cort: C lliures, sous.

Ítem, a Pere Mir, escrivent, per haver copiat un resumen en la Junta del Bilans //1056v// del llibre de l'últim arrelgament, per son treball, vint-y-sinch lliuras: XXV lliures, sous.

Ítem, a Geroni Marrugat, notari, ajudant de la Junta dels Constitucioners, per remuneració y per las sobre ditas rahons, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, a Gaspar Jardí, ajudant de la il·lustríssima Junta de la Combinació, per las rahons dalt ditas, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, a Pau Pons, escrivent de dita Junta de Combinadors, quinse lliuras: XV lliures, sous.

Ítem, a Francisco Minguella, notari de la Junta del Nou Redrès, per las sobre ditas rahons, quinse lliuras: XV lliures, sous.

Ítem, a Joan Cabanes, notari y ajudant de la Junta del¹⁸⁸⁶ Bilans, per las sobre ditas rahons, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, a Francisco Topí y Comas, notari y ajudant de la Junta dels Agravis, per las rahons sobre ditas, trenta lliuras: XXX lliures, sous.

Ítem, al dit Francisco Topí y Comas, quinse lliuras, a efecte de distribuir aquellas a l'escrivent o escrivents li apareixerà y que li haurà assistit en dita junta: XV lliures, sous.

Ítem, a Joan Saladriga, notari de la Junta dels Tatxadors de Salaris, per las sobre ditas //1057r// rahons, vint lliuras: XX lliures, sous.

Ítem, als tres porters dels tres il·lustríssims brassos, per las rahons sobre ditas, vint lliuras a quiscun, que juntas són sexanta lliuras: LX lliures, sous.

Ítem, als ajudants de porters de dits tres il·lustríssims brassos, per las rahons dalt ditas, quinse lliuras a quiscun, que juntas fan quaranta-sinch lliuras: XXXXV lliures, sous.

Ítem, als porters de las juntas de la present Cort, que són, és a saber, Jaume Costa, Anton Moyà, Sebastià Planas, Eudalt Estrada, Joseph Bayona, Andreu Arenys y Jaume Avinyó, deu lliuras a quiscun, que juntas fan la suma de setanta lliuras: LXX lliures, sous.

Ítem, al campaner que ha tocat la campana de la convocació de las presents Corts, per las rahons sobre ditas, deu lliuras: X lliures, sous.

Ítem, a Matheu Hugó y Francisco Sala, menor, verguers de la Real Audiència, per servir als senyors habilitadors de la present Cort y per las rahons sobre ditas, deu lliuras a quiscú, que juntas són vint lliuras: XX lliures, sous.

Ítem, als sacerdots per la celebració de quatre missas quiscun, celebradas en los tres brassos den de la última tatxa fins vuy, una lliura, quatre sous a quiscú, que juntas són tres lliuras, dotse sous: III lliures, XII sous.

1886. dels, *corregit*; *A continuació*, agravis, *ratllat*.

Ítem, a don Ignasi Marí, per remuneració, com dalt està dit, cent lliuras: C lliures, sous.

Ítem, a Matheu Güell, notari causídich, qui ha assistit a dit don Ignasi Marí, vint-y-sinch lliuras: XXV lliures, sous.

1057v// Ítem, a Joan Camps, gerrer, qui assisteix a dit don Ignasi Marí, per las ditas rahons, vint-y-sinch lliuras: XXV lliures, sous.

Ítem, a Christòfol Monet, manyà, y a Joseph Macià, escudeller, qui han assistit en encèndrer las llàntias y foch de la present Cort, deu lliuras a quiscun, que juntas fant vint lliuras: XX lliures, sous.

Ítem, al doctor Pau Romà, qui se ha ocupat, de orde de la present Cort, en fer diferents apuntaments, per son salari y remuneració, cent lliuras: C lliures, sous.

En trenta-hu de mars, mil set-cents y sis, los tatxadors de salaris avall escrits, anomenats y elegits per los tres estaments de la Cort General que de present se celebra en Barcelona, diem que havem tatxat a las personas continuadas en lo sobre escrit memorial, que conté dos fullas ab la present y vint-y-sinch partits, y las quantitats que en ell van mencionadas; y per so ho firmam de nostres pròprias mans, die y any sobre dits.

Ramon de Carreras y de Reguer. Don Francisco de Graell y Brosa.

Doctor Joseph Bosch, sagristà de Vich, síndich de la vacant. Fra don Feliciano Sayol.

Doctor Pere Màrtir Cerdà, síndich de Puigcerdà. Pau Gay, síndich de Talarn.

Deliberació de la segona tatxa de salaris

E lo dit il·lustríssim bras militar ha resolt lloar y aprobar dita tatxa, com per sa part lo present bras lloa y aproba, ab què lo partit que se ha tatxat a Joan Saladriga, notari real, //1058r// en la primera y segona tatxa se suspenga pagar-se-li fins y a tant que ab tot efecte haja entregat tots los papers y escripturas se actuaren y a què entrevingué durant la junta de personas del present bras militar en Sarrià, en lo frangent de l'últim siti d'esta capital, perquè-s pugan recondir en lo arxiu de dit bras militar. Y per a conseguir las personas nomenadas en dit memorial la satisfacció de las quantitats se'ls han tatxadas, sien despedidas lletras de part dels tres il·lustríssims braços de la present Cort a l'il·lustre y fidelíssim consistori de deputats y ohidors en la forma acostumada. Y que esta deliberació, feta per via de pensament, per lo promotor del present bras sie participada als altres il·lustríssims brassos per medi de sos promotors.

Seguidament, dit il·lustríssim bras donà y atribuí facultat a son il·lustríssim senyor president per a elegir y nomenar las personas del present bras li aparega y que segons tenor y sèrie dels Capítols de Cort de número 159, de la casa de port franch, y 191, que tracta de las obras se han de fer en lo real arxiu, per a què, junt ab las nomenadoras per part dels altres il·lustríssims estaments, posen en execució lo que ab dits dos *respective* Capítols de números 159 y 191 se tracta y se'ls recomana per després de finida la Cort.

Y en execució de dita deliberació y facultat, dit il·lustríssim senyor president, per lo tocant a la casa de port franch y Capítol de número 159 ha elegits y nome-

nats los senyors: don Francisco de Sayol y Quarteroni y don Fèlix de Vadell y Besturs.

Y per la dependència de las obras de l'arxiu real y Capítol de Cort de número 191 ha nomenat los senyors: don Joseph de Càncer y don Emanuel de Ferrer y Sigés.

Ítem, precehint proposició de l'il·lustríssim senyor president, se ha //1058v// feta la deliberació següent:

**Facultat de despatxar las lletras
y demás negocis per lo die de la conclusió**

Que attès no és practicable poder despatxar y firmar las lletras y altres depaigs que segons las deliberacions precedents se deuen fer dins lo espay y termini que tardarà a clòurer-se la present Cort General, delibera per so lo present bras, per via de pensament, donar y atribuir facultat, com per sa part la dóna y atribueix, als secretaris dels tres il·lustríssims brassos per a què *eciam* després de closa la present Cort pugan despatxar totas las lletras, mandatos, notificacions, provisions y altres despaigs faedors en execució de las deliberacions presas y que·s pendran per la efectuació de aquellas, continuant-los en data del die de vuy, en què ab lo favor de Déu se espera donar conclusió a la present Cort, ab la firma en ells interposadora per los tres il·lustríssims senyors presidents e o per los qui ocuparan llur puesto y lloch; volent y declarant que los tals despaigs, encara que firmats, sotaescrits y despatxats après de finida la present Cort, tingan tanta forsa, validitat y eficàcia com si fossen estats despatxats, sotaescrits, firmats y presentats durant lo temps de la celebració de la present Cort General. Y que esta deliberació, per via de pensament feta, sie per lo promotor del present bras participada als altres il·lustríssims braços per medi de sos promotors.

**Deliberació dels matalassets
y trastes a Verneda, secretari**

Ítem, lo dit il·lustríssim bras, en atenció al molt que Joan Francesch Verneda, notari públich de Barcelona, son secretari, se és aplicat y desvellat en lo despaig dels molts negocis han ocorregut durant la present Cort, ab consuelo y plena satisfacció de tots, li delibera y fa gràcia de tots los matalassets, taulas y demás trastes de la sala dels reys y la secretaria de dit bras, ab inclinació de dexar-ne los que sien menester per los banchs de la sala en què·s junta dit bras militar fora Corts.

Dicto die, post meridiem

Convocat y congregat lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar en la dita sala dels reys, fonch per lo dit il·lustríssim senyor president donat en proposició lo Capítol del nou Redrés //1062r// contenint los medis deliberats per la paga del donatiu voluntari.

Redrés contenint los medis

E lo dit il·lustríssim y fidelíssim bras militar ha resolt *placet* dit capítol, en la forma acostumada.

Lectura de las constitucions

Ítem, se han llegit las constitucions, capítols de Cort y del Redrés que los senyors tractadors de sa magestat, ab lo real *placet* del rey nostre senyor (Déu lo guarde) han posat vuy en mà dels senyors tractadors de la present Cort.

**Que sien posadas en la real mà
per obtenir lo jurament de sa magestat
de las constitucions y capítols**

E lo dit bras militar ha resolt que ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrés, junt ab las demés que sa magestat tenia y ha posat son real *placet*, sian per los tres senyors presidents de la present Cort en lo acte de sa conclusió posats en la real mà del rey nostre senyor, suplicant-li en nom de la present Cort General sie servit jurar y aprobar aquells y aquellas en la forma estilada en altres Corts.

Ítem, foren llegidas¹⁸⁸⁷ las súplicas presentadas per don Manuel Rodríguez Bravo de Hoyos, Anton Píria Delmases y de Llorens Salvà, que són assí cussidas. *Inserantur una post aliam iuxta ordinem.*

**Súplicas de connaturalizació
de Bravo de Oyos,¹⁸⁸⁸ Píria y de Salva**

1059r¹⁸⁸⁹// *Illustrisimo senyor.*

Don Manuel Rodríguez Brabo de Hoyos, provehedor general del ejército de Cattelunya por la magestad del señor Carlos tercero (que Dios guarde), dize que ha¹⁸⁹⁰ se halla en Cathalunya al pie de veinte años, desde el de mil seiscientos y ochenta y seis, que le embió la magestad del señor Carlos segundo, el piadoso, con el puesto de contador principal, haviéndole honrrado después con lo que oy posehe, revalidado con nueva orden de su magestad (que Dios guarde); y que se halla con hijos y nietos cathalanes. En cuya consideración suplica y espera que la Corte, interpuesta con su magestad, le honrran constituiendo natural de Cattelunya, hijos y descendencia, y con mejor motivo puede mantener la inclinación que siempre ha tenido; y en quanto a la esfera de su cali-

1887. llegits los, *corregit*; a continuació, capítols, ratllat.

1888. A continuació, y, ratllat.

1889. Document relligat, juntament amb les súplices d'Anton Píria i Llorenç Salvà, entre els folis 1058v i 1062r.

1890. ha, *interlineat*.

dad, aunque es notoria, podrá mostrar instrumentos públicos de haver tenido en las montañas de Burgos, su patria, los empleos que se reparten a los nobles de sangre des del tiempo del señor infante don Pelayo, y fuera de su patria, como en Aragón,¹⁸⁹¹ ará ver se le ha tratado de la misma suerte, nombrándole por guarda de la puerta del puente de piedra escogida¹⁸⁹² entre las otras para puerta de los nobles donde tuvieron la misma función el duque de Ycar y el marqués de Navarrens.

1060r¹⁸⁹³// Il·lustríssim senyor.

Anton Píria y Dalmasas, fill llegítim y natural de Gerònim Píria y de Francesca Píria y Dalmasas, quòndams, de la ciutat de Sàsser, Regne de Serdenya, vingué en la present ciutat en lo any 1681, de edat de sinch anys, haont ha habitat contínuament per lo espay de 25. Y com sia nét del doctor en lleys Francisco Dalmasas, de nació cathalà (oncle carnal de don Pau Dalmasas y Ros, de la present ciutat), lo qual per afecte a la real magestad del senyor rey Phelip quart, de gloriosa memòria, y a la augustíssima casa de Àustria, en lo any 1644 se ausentà de la present ciutat y se domicilià en la de Sàsser, ahont contractà matrimoni del qual procreà dos fillas, la una anomenada Maria Dalmasas, que és vuy religiosa, y la altra Francesca Dalmasas, que casà ab dit Gerònim Píria, dels quals és fill dit Anton Píria y Delmasas, qui vuy en dia se troba casat ab una filla del quòndam Christòfol Llopis, adroguer de la present ciutat; y desitja per la sanch, afició y carinyo té a la nació cathalana quedar-se y¹⁸⁹⁴ permanèxer¹⁸⁹⁵ en la present ciutat. Suplica a vostra senyoria il·lustríssima sia de son servey connaturalisar-lo en lo present Principat y que sia tractat, tingut y reputat per cathalà, com si fos nat y domiciliat en aquell. Lo que venererà a singular mercè de la gran generositat de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Francisco Vila y Rodès.

De Solà et de Guardiola, advocatus illustrissimi brachii militaris.

1061r¹⁸⁹⁶// Il·lustríssim senyor.

Lo doctor Llorens Salvà, de nació mallorquí, canonge lectoral de la Cathedral de Lleyda y cathedràtich de la de sant Thomàs de la real Universitat de dita ciutat, ab la més humil representació que pot y deu a vostra senyoria il·lustríssima exposa que la qualitat de estranger lo impossibilita a poder-se mantenir en la amable companyia de la nació cathalana, lo que li serà impossible si no mereix de vostra senyoria il·lustríssima la gràcia y mercè de la connaturalisació, pues lo benefici de canonge lectoral és temporal, com y lo exercici de cathedràtich. Per lo que, oferint servir a vostra senyoria il·lustríssima y lo present Principat, sí y conforme ho manifesta ab lo ànimo que explica de acabar en ell sos dias, a vostra senyoria il·lustríssima humilment suplica lo bon despaig de sa representació. Que ho rebrà a mercè sens igual de la poderosa mà de vostra senyoria il·lustríssima. *Officium, etc. Altissimus, etc.* Biosca.

Solanes, advocatus illustrissimi estamenti militaris.

1891. *A continuació, A, ratllat.*

1892. *esculpida, ratllat; escogia, interlineat.*

1893. *Document relligat, juntament amb les súpliques de Manuel Rodríguez Bravo de Hoyos i Llorenç Salvà, entre els folis 1058v i 1062r.*

1894. *domiciliar-se, corregit.*

1895. *permanèxer, interlineat.*

1896. *Document relligat, juntament amb les súpliques de Manuel Rodríguez Bravo de Hoyos i Anton Píria, entre els folis 1058v i 1062r.*

E lo dit bras militar resolgué annuir a ditas súplicas y que, conformant-s'í los altres il·lustríssims brassos, sien disposats los capítols de connaturalisació perquè pugan aprobar-los.

Súplica del donatiu voluntari

Ítem, se és llegida la súplica disposada per los advocats dels tres il·lustríssims estaments en execució del per ells deliberat, en orde al donatiu voluntari faedor al rey nostre senyor en la conclusió de la present Cort.

E lo dit bras militar resolgué *placet* dita súplica, y que aquella per los tres il·lustríssims senyors presidents, en nom de la present Cort, sie posada en la real mà del rey nostre senyor.

Capítol de connaturalizació de Bravo de Oyos

Ítem, fonch donat en proposició lo capítol de connaturalisació de don Manuel Rodríguez Bravo de Hoyos, ab lo *placet* del bras ecclesiàstich.

E lo dit bras militar resolgué *placet*.

Capítol de connaturalizació de Píria

1063v// Ítem, fonch proposat lo capítol de connaturalizació de Anton Píria y Delmases, ab lo *placet* del bras ecclesiàstich.

E lo dit bras militar resolgué *placet sicut placuit ecclesiastico*.

Sub hac die fuerunt expedite littere tenoris sequentis:

Los tres estaments, etc. *Inseratur*.¹⁸⁹⁷

1063r¹⁸⁹⁸//

Lletras als senyors deputats

Los tres estaments del present Principat de Catalunya, convocats en las Corts Generals que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la esta ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General de¹⁸⁹⁹ dit present Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Com hajam deliberat que de pecúnias de la Generalitat sien donadas y pagadas a las personas infrascritas, per llur salari y remuneració y en satisfació del molt treball que han pres en la expedició de las presents Corts, las quantitats avall escritas, és a saber: al molt reverent fra don Francisco de Cordelles, abat de Gerri, promovedor del bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, sinch-centas lliuras; al noble don Francisco Sayol y de Quarteroni, promovedor per lo bras militar, per dita rahó, sinch-centas lliuras; al doctor en medicina Francisco Costa, promovedor per lo bras real, per la mateixa rahó, sinch-centas lliuras; a l'il·lustríssim fra don Guillem de Gonyolons, bisbe de Solsona, al molt reverent fra Genadi Colom, abat de Camprodon, comissaris o tractadors per lo bras ecclesiàstich; als nobles don Francisco Berardo y don Feliciano Cordellas,

¹⁸⁹⁷. *Sub hac die fuerunt expedite littere tenoris sequentis: Los tres estaments, etc. Insetatur, al marge esquerre.*

¹⁸⁹⁸. *Document relligat entre els folis 1063v i 1069r.*

¹⁸⁹⁹. *A continuació, Catalunya, ratllat.*

comissaris o tractadors per part del bras militar; al doctor Joan Batista Bullfarinas, síndich de Lleyda, y doctor Lluís Bertran, síndich de Tortosa, comissaris o tractadors per part del bras real, cent lliuras a quiscun; a l'il·lustre doctor Llorens Thomàs y Costa, canceller, a l'egregi don Francisco de Blanes, Centelles y Carròs, comte de Centelles, a l'il·lustre don Joseph Anton de Rubí, marquès de Rubí, al noble don Jaume Vicens Alemany Dezcallar, regent la Real Thesoreria, al doctor Joseph Sunyer, advocat fiscal de la règia cort, als doctors Francisco Toda y Gil, Francisco Dou y Sacalm, Joseph Minguella, advocat fiscal patrimonial, y don Plàcido de Copons y Esquerrer, del concell de sa magestat en la Real Audiència del present Principat, habilitadors anomenats per sa magestat, cent quaranta lliuras a quiscun; a dit il·lustríssim fra don Guillem //1063v// de Gonyolons, bisbe de Solsona, al molt reverent fra Joan Soler, abat de Sant Pau del Camp y de la Portella y al molt reverent don Bonaventura de Lanuça, degà, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de Tarragona, habilitadors per los bras ecclesiàstich; als nobles don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí, don Lluís Roger de Llúria y don Magí Vilallonga, habilitadors per lo bras militar; a Francisco Escofet, síndich de Figueras, Magí Macià y Bartomeu, síndich de Vilafranca del Penadès, y Joseph Riu, síndich de Berga, habilitadors per lo bras real, consemblants cent quaranta lliuras a quiscun; al dit molt reverent fra Genadi Colom, abat de Camprodon, al molt reverent fra Benet Panyelles, abat de Sant Feliu de Guíxols, y als reverents don Ignasi de Bru, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de Barcelona, doctor don Joseph Asprer, ardiaca de Andorra, canonge, prelat y síndich de l'il·lustre Capítol de Urgell, doctor Miquel Joan Bosch, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de Vich, y senyor Joseph Casanovas, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de Lleyda, constitucioners per lo estament ecclesiàstich; als nobles don Gerònim de Magarola y Grau, don Joseph Galceran de Cartellà y Çabastida, don Pedro Ribes, Boxadors y Vallgornera, don Carlos Fivaller y Torres, don Felip Ferran y Çacirera y don Francisco de Guiu, constitucioners per lo bras militar; a Magí Mercader y Moragues, síndich de Barcelona, Christòfol Nuix, notari y síndich de Cervera, doctor Vicens Joseph Metge y Realp, síndich de Torroella de Mongrí, senyor Joseph Pujol, síndich de Besalú, senyor Joseph Roca, síndich de Camprodon, y Joseph Llucià, notari y síndich de Vich, constitucioners per lo bras real, noranta lliuras a quiscun; al molt reverent fra don Gerònim de Nadal, abat de Sant Salvador de Breda, y reverents doctor Joseph Bosch, sagristà major, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de Vich per la sede episcopal vacant, y doctor Joan Camps y Lladó, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de Solsona, recullidors de agravis per lo bras ecclesiàstich; als nobles don Joan Copons y Falcó, don Agustí Esquerrer y don Gaspar Prat y Senjulià, recullidors //1064r// de agravis per lo bras militar; a Jaume Manxarell, síndich de Sanpedor, Joseph Miró y Gassó, síndich de Vilanova de Cubelles, y a Pere Monfor, síndich de Tàrrega, recullidors de agravis per lo bras real, setanta lliuras a quiscun; a l'il·lustre fra Fèlix de Pinyana, abat del monestir de Sant Pere de Roda, als molt reverents Vicens Gomis, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de la santa iglésia de Tortosa, y doctor Francisco Puig, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de la santa iglésia de Gerona, anomenats per lo bras ecclesiàstich; a don Jacinto Sagrera y Xifré, don Pau Delmases y Ros y a don Bonaventura de Vidal y Nin, anomenats per lo bras militar; a Francisco Fargas, síndich de Manresa, Domingo Font, síndich de Caldes de Monbuy, y a Gerònim Parri, síndich de Pals, anomenats per lo bras real per comprobar y examinar lo Balans del General, a quiscun de dit senyors de dita junta setanta lliuras; a l'il·lustre fra don Anton¹⁹⁰⁰ de Planella, abat de Besalú, al molt reverent fra don Fernando Rodrigo, prior del convent de Escala Dei, orde de la Cartuxa, a don Feliciano

---

1900. Joseph, *corregit*.

Sayol, lloctinent de prior de Catalunya, anomenats per lo bras ecclesiàstich; a don Joseph Terré y Granollachs, don Ramon de Maranyosa y a don Francisco de Puigdesàlit y Says, anomenats per lo bras militar; a Esteve Andreu, mercader y síndich de Gerona, Pau Puigoriguer y Calvet, burgès y síndich de Granollers, y a Miquel Torner, síndich de Mataró, anomenats per lo bras real per la Junta del Nou Redrès, a quiscú de dits senyors de dita junta vuytanta lliuras; a l'il·lustre fra Gerònim Móra y Navarro, abat de Galligans, a l'il·lustre fra Francisco Dorda, abat de Poblet, y al reverent fra Joseph Sala, síndich del monestir de Amer, combinadors per lo estament ecclesiàstich; a don Ignasi Balthazar de Alegre, don Joseph Mata y Copons y a don Pedro Montoliu y Ribes, combinadors per lo estament militar; al doctor Francisco Argullol, síndich de Prats del Rey, Joseph Roquer, síndich de l'Arbós, y al doctor misser Joseph Balaguer, síndich de Agramunt, //1064v// combinadors per lo estament real, a quiscú de dits senyors combinadors vuytanta lliuras; a l'il·lustre fra don Joan Soler, abat de Sant Pau del Camp y de la Portella, a l'il·lustre fra don Francisco Dorda, abat de Poblet, y als molt reverents don Joseph Asprer, ardiaca, canonge, prelat y síndich de l'il·lustre Capítol de la santa iglésia de Urgell, y doctor Miquel Joan Bosch, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de la santa iglésia de Vich, anomenats per lo bras ecclesiàstich; a don Francisco Berardo y Senjust, don Carlos Alemany y Bellpuig, don Anton Berenguer y a don Francisco de Amigant y Olsina, anomenats per lo bras militar; a Joseph Querol, síndich de Lleyda, Joseph Ginestar, primer síndich de Gerona, Francisco Vidiella, segon síndich de Tortosa, y al doctor Miquel Bòria, segon síndich de Balaguer, anomenats per lo bras real per la Junta de Medis, per son salari y remuneració, a quiscú de dits senyors de dita junta, sinquanta lliuras; al molt reverent fra don Fernando Rodrigo, prior de Escala Dei, per lo bras ecclesiàstich, don Joseph Càncer per lo bras militar, y a Joseph Querol, síndich de Lleyda, per lo bras real, anomenats per regonèixer lo arxiu real, per son salari y remuneració, a quiscú de dits tres senyors, sinquanta lliuras; al doctor misser Lluís Garriga y doctor misser Rafel Bruquera, advocats del bras ecclesiàstich; al doctor misser Francisco Solanes y doctor misser Francisco Solà y Guardiola, advocats del bras militar; al doctor misser Anastasi Biosca y doctor misser Pere Màrtir Pons, advocats del bras real, a quiscú de dits sis advocats, per son salari y remuneració, set-centas lliuras; a Bonaventura Olsina, escriptent, per lo que se ha ocupat en escriürer tot lo que ha convingut y per tots treballs fets en lo aposiento dels advocats del bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras; al doctor Joseph Vilamala, per lo que se ha ocupat en escriürer tot lo que ha convingut y per tots treballs fets en lo aposiento dels advocats del bras militar, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras; y al doctor //1065r// Joseph Pons, per las mateixas rahons y per tots treballs per ell fets en lo aposiento dels advocats del bras real, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras; a Rafel Albià, notari públich de Barcelona y secretari del bras ecclesiàstich, per son salari y remuneració, vuyt-centas lliuras; al mateix Rafel Albià, notari, a fi y efecte que las distribuesca en aquells notaris y escriptents que han assistit en copiar las constitucions de la present Cort, cent lliuras; al mateix Rafel Albià, notari, a efecte que las repartesca entre los escriptents que haurà fet treballar extraordinàriament, vint lliuras; a Joan Francesch Verneda, notari públich de Barcelona y secretari del bras militar, per son salari y remuneració, vuyt-centas lliuras; al mateix Joan Francesch Verneda, notari, a efecte que las repartesca entre los escriptents o personas que haurà fet treballar extraordinàriament, vint lliuras; a Francisco Cortès, notari públich de Barcelona y secretari del bras real, per son salari y remuneració, vuyt-centas lliuras; al mateix Francisco Cortès, notari, a efecte de repartir-las entre los escriptents o personas que haurà fet treballar extraordinàriament, vint lliuras; a Fèlix Cussana y Barthomeu Cervaró, notaris públichs de Barcelona, y a Agustí Just, notari real col·legiat, ajudants del

secretari del bras ecclesiàstich; a Joseph Francesch Fontana, notari públich de Barcelona, Joseph Sala, notari, Joseph Aragonés y Joseph Clarà, escriptents, tots quatre ajudants del secretari del bras militar; a Joseph Famades, notari públich de Barcelona, Bernardino Malagarriga, notari, y a Joseph Conangla,¹⁹⁰¹ escriptent, ajudants del secretari del bras real, per son salari y remuneració, a quiscú de dits deu ajudants, cent quaranta lliuras; a Guillem Bosom, notari real col·legiat, anomenat per assistir a la Junta de Constitucioners, per son salari y remuneració, dos-centas vint-y-sinch lliuras; a Gerònim Marrugat, notari, ajudant del notari de dita Junta de Constitucioners, per son salari y remuneració, setanta-sinch //1065v// lliuras; a Francisco Minguella, notari públich de Barcelona, anomenat per assistir a la Junta del Nou Redrès, per son salari y remuneració, dos-centas *quinque*¹⁹⁰² lliuras; a Joseph Llobet, notari, y Gabriel Testàs, escriptent, ajudants de dita Junta del Nou Redrès, a quiscú dels dos, per son salari y remuneració, quaranta-sinch lliuras; a Joan Cabanes, notari públich de Barcelona, anomenat per assistir a la Junta del Balans del General, per son salari y remuneració, cent y trenta lliuras; a Francisco Topí y Comes, notari real col·legiat, anomenat per assistir a la Junta de Recullidors de Agravis, per son salari y remuneració, cent setanta lliuras; al mateix Francisco Topí, notari, a efecte de distribuir aquellas en lo escriptent o escriptents que li apareixerà y que li hauran assistit en dita junta, quinse lliuras; a Francisco Tos, escriptent, ajudant del notari de dita Junta de Recullidors de Agravis, per son salari y remuneració, sinquanta lliuras; a Gaspar Jardí, notari, anomenat per assistir a la Junta dels Senyors Combinadors, per son salari y remuneració, cent sinquanta lliuras; a Pau Pons, escriptent, ajudant del notari de dita Junta de Combinadors, per son salari y remuneració, sexanta lliuras; a Joan Saladriga, notari, per haver assistit no sols a la Junta dels Senyors Tatzadors de salaris y a la Junta de Medis Promptes, però també a la Junta de Augment de Llochs en las bolsas de deputats y ohidors, per son salari y remuneració, cent sinquanta lliuras; a Joan Vilarrasa, porter del bras ecclesiàstich, a Grau Pomaret, porter del bras militar, y a Joseph Saguer, porter del bras real, per remuneració, a dits tres porters, *ultra* del salari se'ls ha deliberat, vint lliuras; a Celdoni Blanch, Bonaventura Clarà y Pere Monrós, ajudants dels dits tres porters, a quiscú de dits tres ajudants, per remuneració *ultra* del salari que se'ls ha deliberat, quinse lliuras;¹⁹⁰³ a Jaume Costa, Anton Moyà, Sebastià Planes, Eudalt Estrada, Joseph Bayona, Andreu Arenys y Jaume Avinyó, porters de las juntas, a quiscú de ells per remu//1066r//neració, *ultra* del salari se'ls ha deliberat, deu lliuras; al campaner qui ha tocat la campana per la convocació durant las Corts, sexanta lliuras; a Matheu Hugó y a Francisco Sala, menor, verguers de la Real Audiència, per lo que han servit als senyors tractadors y habilitadors durant ditas Corts, per son salari y remuneració, a quiscun dels dos setanta lliuras; al doctor Gaspar Singla, per lo que ha escrit en la Junta de Medis de ditas Corts, vint-y-sinch lliuras; als tres sacerdots que han celebrat las missas en los tres il·lustríssims brassos de ditas Corts, a quiscú dels tres, per la caritat de ditas missas y remuneració, quaranta lliuras, setse sous; a don Francisco Marí y Genovès, regent los comptes del General, per son salari y remuneració, dos-centas lliuras; a don Ignasi Marí, per remuneració del treball ha tingut en servir dit ofici de regent los comptes per la desgana de dit don Francisco, son germà, dos-centas lliuras; a Matheu Güell, notari causídich, per haver assistit a dit regent los comptes per aportar los llibres de las adealas, comptes y altres treballs, per son salari y remuneració, setanta-sinch lliuras; a Joan Camps, gerrer, per haver assistit a dit regent los comptes per distribuir la cera, paga-

1901. Conangle, *corregit*.

1902. *En lloc de* quinze.

1903. *A continuació*, a quiscú, *ratllat*.

ments, tràurer diners del banch y altres treballs, per son salari y remuneració, vuytanta-sinch lliuras; a Joseph Macià, escudeller, y a Christòfol Munet, manyà, per lo que han treballat en escombrar, encéndrer las llàntias y foch durant las presents Corts, per son salari y remuneració, a quiscú dels dos vint lliuras; al molt reverent doctor Joseph Bosch, sagristà major, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de la santa iglésia de Vich per la sede episcopal vacant, al noble don Feliciano de Sayol, llochinent de prior de Catalunya, anomenats per lo bras ecclesiàstich; a Ramon de Carreras y Reguer y Francisco de Graell, Castelló y Brossa, anomenats per lo bras militar; al doctor Pere Màrtir Cerdà, síndich de Puigcerdà, y a Pau Gay, síndich de Talarn, anomenats //1066v// per lo bras real, taxadors de salaris, per llur salari y remuneració, a quiscú de dits senyors taxadors, setanta lliuras; al doctor misser Pau Romà, per haver-se ocupat de orde de la Cort en fer diferents apuntaments, per son salari y remuneració, cent lliuras; a Pere Mir, escrivent, per haver copiat un resumen en la Junta del Bilans del llibre de l'últim arrelament, per satisfació de son treball, vint-y-sinch lliuras; al senyor president doctor misser Francisco Gallart y Pastor, conceller segon y síndich de la ciutat de Barcelona, Magí Mercader, doctor Francisco Costa, doctor Francisco Florit, doctor Diego Casetas, síndichs de dita ciutat de Barcelona; doctor misser Joan Batista Bullfarines, Joseph Carol, síndichs de Lleyda; Joseph Ginesta, Esteve Andreu, síndichs de Girona; doctor misser Lluís Bertran, Francisco Vidiella, síndichs de Tortosa; Joseph Llucià, síndich de Vich; Francisco Fargas, síndich de Manresa; Christòfol Nuix, síndich de Cervera; doctor misser Joseph Rubies, doctor Miquel Bòria, síndichs de Balaguer; doctor Pere Màrtir Cerdà, síndich de Puigcerdà; Magí Macià y Bartomeu, síndich de Vilafranca; Pere Monfar, síndich de Tàrrega; doctor misser Joseph Balaguer, síndich de Agramunt; doctor misser Francisco Argullol, síndich de Prats del Rey; Joseph Riu, síndich de Berga; Gerònim Parri, síndich de Pals; Joan Roquer, síndich de l'Arbós; Miquel Torner, síndich de Mataró; Francisco Escofet, síndich de Figueras; Jaume Manxarell, síndich de Sanpador; Domingo Font, síndich de Caldes; Pau Puigoriguer, síndich de Granollers; Pau Gay, síndich de Talarn; doctor misser Joseph Metge y Real, síndich de Torroella de Mongrís; doctor misser Joseph Pujol, síndich de Besalú; doctor Joseph Roca, síndich de Camprodon; Magí Salellas, síndich de Cruyllas; Joseph Miró y Gassó, síndich de Vilanova de Cubelles, los quals com a tals síndichs han entrevingut¹⁹⁰⁴ en lo bras real de las presents Corts des del principi fins a la fi, per la posada o lloguer de casa //1067r// que se'ls acostuma donar, a quiscú dels dits síndichs, quaranta-sinch lliuras; y finalment, a onse síndichs de dit bras real avall escrits, per la porrata del lloguer de casa del temps que respectivament han entrat y entrevingut en ditas Corts, las quantitats *respective* següents, és a saber: a Pere Pujol, notari, síndich de Moyà, des de vint-y-sinch de janer proppassat, vint-y-quatre lliuras, setse sous; a Pau Bruguera, síndich de Sabadell, des de dit die, vint-y-quatre lliuras, setse sous; a Joseph Llorer, notari, síndich de la vila de la Vall de Ribes, des de 3 de febrer proppassat, vint-y-una lliuras, dotse sous; a Miquel Plana, síndich de Sant Feliu de Pallarols, des de 6 de dit mes de febrer, vint lliuras, vuyt sous; a Joan Ferrer, notari, síndich de Verges, des de dit die, vint lliuras, vuyt sous; a Jaume Guàrdia, síndich de Castelltersol, des de dit¹⁹⁰⁵ die, vint lliuras, vuyt sous; a Gerònim Axandri, notari, síndich de Sant Feliu de Guíxols, des de 9 de dit mes de febrer, dinou lliuras, quatre sous; a Mariano Gassó, síndich de Cubelles, des de 18 de dit, quinse lliuras, dotse sous; a Francisco Lloberas, síndich de Cambrils, des del dit die, quinse lliuras, dotse sous; al doctor misser Damià Solanes, síndich de Monblanch, des de 5 del corrent mes de mars, vuyt lliuras, setse sous; y a Joan

1904. A *continuació*, han entrevingut, *repetit i ratllat*.

1905. A *continuació*, dit, *repetit*.

Planas, síndich de Monbrió, des de 14 de dit mes de mars, sinch lliuras, quatre sous. Per ço, ab thenor de las presents vos diem, encarregam y manam que de pecúnias de la Generalitat doneu y pagueu realment y de fet als sobre anomenats y a quiscú de ells respectivament las quantitats desobre expressadas, atès que per dits tres brassos concordades són estadas deliberadas; y cobrareu de ells època de rebut. E noresmenys, diem y manam als ohidors de comptes del dit General que, posant vosaltres en compte las ditas quantitats ensemps ab èpocas de rebut, aquellas vos admeten en compte de legítima data, tots dubtes y dificultats cessants. En testimoni de las quals cosas //1067v// havem manat expedir las presents, sotaescritas de mà dels tres presidents y segelladas ab lo segell major de ditas Corts. *Datta* en la casa de la Deputació de la present ciutat de Barcelona, a XXXI de mars de l'any de la nativitat de Nostre Senyor Déu Jesuchrist de MDCCVI.

Fra Guillem, bisbe de Solsona, president del bras eclesiàstich. Don Pedro de Torrelles, president del bras militar. Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon y president del bras real.

De mandato illustrissimorum dominorum presidencium et ex deliberacione trium stamentorum Curie Generalis Cattalonie, presentes litteras expedierunt notariū et secretariū infrascripti: Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius. Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone, illustrissimi stamenti militaris scriba et secretarius. Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone, illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.

Locus sigil+li.

Sequentur alie littere.

Los tres estaments del present Principat de Cathalunya, convocats en las Corts Generals que la sacra, catòlica y real magestat del rey nostre senyor (que Déu guarde) de present celebra en la present ciutat de Barcelona. Als il·lustres y fidelíssims senyors deputats y ohidors de comptes del General de dit Principat, en Barcelona residints. Salut y honor. Com hajam deliberat que de pecúnias de la Generalitat sien donadas y pagadas als senyors tractadors de sa magestat, en demostració de l'agrahiment ab què queda la present Cort dels treballs y aplicació han presos y dels bons oficis han interposat ab sa magestat en¹⁹⁰⁶ //1068r// benefici y felís conclusió de la present Cort, y al secretari de sa magestat per la formació del procés de aquella y altrament las quantitats avall escrites, és a saber: a l'excel·lentíssim senyor don Anthonio Floriano de Liechtinstein, tractador de sa magestat, quatre-centas dobles; ítem, a l'excel·lentíssim senyor comte Cifuentes, també tractador de sa magestat, quatre-centas doblas; ítem, al senyor don Francisco Zinzerlin, secretari del despaig universal, també quatre-centas doblas; ítem, al senyor don Ramon de Vilana Perlas, secretari de sa magestat, dos-centas setanta doblas. Per tant, ab tenor de las presents vos diem, encarregam y manam que de pecúnias de la Generalitat doneu y pagueu realment y de fet als sobre nomenats las quantitats desobre expressadas, que juntas suman mil quatre-centas y setanta dobles, las quals pagareu ab doblas efectivas o son just valor, ab moneda barcelonesa corrent, atès axí per dits tres braços és estat deliberat; y cobrareu de ells època de rebut. E noresmenys, diem y manam als ohidors de comptes de dit General que, posant vosaltres en compte las ditas quantitats ensemps ab època de rebut, aquelles vos admeten en compte de legítima data, tots duptes y difficultats cessants. En testimoni de las quals cosas havem manat despedir las presents, sotaescritas de mà dels tres presidents y selladas ab lo sagell major de dita Cort. *Datta* en las casas de la Deputació, vuy, als trenta-hu de mars, any de la nativitat del Senyor mil set-cents y sis.

1906. *A continuació, demostració, ratllat.*

Fra Guillem, bisbe de Solsona, president del bras ecclesiàstich. Don Pedro Torrelles y Sentmenat, president del bras militar. Doctor Francisco de Gallart y Pastor, conceller segon y president //1068v// del bras real.

De mandato dictorum illustrissimorum dominorum presidencium et ex deliberacione trium stamentorum Curie Generalis Catalonie, presentes litteras expedierunt notarii et secretarii infra-scripti: Raphael Albià, notarius publicus Barchinone, illustrissimi stamenti ecclesiastici scriba et secretarius. Joannes Franciscus Verneda, notarius publicus Barchinone, illustrissimi stamenti militaris scriba et secretarius. Franciscus Cortès, notarius publicus Barchinone, illustrissimi stamenti regalis scriba et secretarius.

Locus sigil+li.

Lo bras se junt[a] al real sòlio

Tenint notícia lo il·lustríssim senyor president y bras militar de que lo rey nostre senyor (Déu lo guardi) era ja partit de son real palàcio per a conferir-se a la sala de sant Jordi y celebrar la conclusió de la present Cort General, acudiren a ella dit il·lustríssim senyor president y bras y en los banchs de mà esquerra del real sòlio, a la porta de dita sala de sant Jordi, se sentaren y en dit congrés entrevingueren y concorregueren los avall escrits y següents:

Lo il·lustríssim senyor don Pedro de Torrelles y Sentmenat, president.

Don Joseph Terré y Marquet.

Don Feliciano Cordelles.

Don Joseph Galceran de Pinós y Rocabertí.

Don Narcís Dezcallar, marquès de Besora.

Don Joseph de Terré y Granollachs, en nom propi¹⁹⁰⁷ y de procurador de don.¹⁹⁰⁸

Ramon Maranyosa.

Don Joseph Galceran de Cartellà Çabastida.

Don Joan de Sentmanat, marquès de Sentmanat.

Don Joan Gualbes de Bonaventura y Copons, en nom propi y de procurador de don Francisco Sans y Puig.

Don Joan Çarriera y de Gurb, comte de Solterra.

Don Francisco de Rocabertí y Pau.

Don Andreu de Reart, Icart y de Queralt, comte de Santa Coloma de Queralt.

Don Grau de Paguera.

Don Lluís Roger de Llúria y Çaportella.

Don Lluís Sayol y Barbarà.

Don Francisco Sayol y Quarteroni, en nom propi y de procurador de don Anton de Berenguer y Novell.

Don Joseph de Paguera, Vilana y Millàs.

1907. en nom propi, *al marge esquerre.*

1908. *A continuació, Francisco de Sans, ratllat.*

1069r// Don Francisco Berardo y Senjust.

Don Miquel de Cordelles, en nom propri y de procurador de don Gaspar Berart y Cortiada, don Joseph Eva y Vilagrassa y de Alexandro de Monserrat y Eva.

Don Francisco Vilana y Vilamala.

Don Joseph de Ribera y Claramunt.

Don Anton Vilana y Vilamala.

Don Anton Vilana y Judice.

Don Anton Senjust y Planella.

Don Joseph de Terré y de Paguera.

Don Joan de Reart, Queralt y Xammar.

Don Francisco de Cartellà, Çabastida y Fons.

Don Joseph Amat, Planella y Despalau.

Don Joseph Eril, Ortiz y Cabrera.

Don Carlos Alemany y Bellpuig.

Don Joseph de Paguera y Aymerich.

Don Joseph Alemany y Navel.

Don Anton Eril.

Don Miquel de Clariana y Ceva, comte de Munter.

Don Carlos de Llupià y Rogé.

Don Àngel de Llupià.

Don Francisco Despujol y Moncorp.

Don Carlos Vila y Casamitjana.

Don Magí Vilallonga y Çaportella.

Don Galceran Vilallonga y Jalpí.

Don Joan Dexcallar y Desbach.

Don Francisco de Çagarriga y Vera, en nom propri y de procurador de l'egregi¹⁹⁰⁹ don Ramon Anton de Çagarriga, Argensola //1069v// y Blanes, comte de Crexell, son pare.

Joseph de Dusay, Aragall y Bru.

Don Ignasi Balthazar de Alegre y Càrcer, en nom propri y de procurador de don Gabriel Borràs y Carbonell y de don Francesch de Àger y Queralt.¹⁹¹⁰

Don Joseph Meca y Cassador.

Don Anton Pera y Tord.

Don Joseph Tord y Cortada.

1909. de, *corregit*; egregi, *interlineat*.

1910. Àger y Queralt, *al marge esquerra*.

Don Joseph Aguilar, Oluja y Cassador, en nom propri y de procurador de don Bernat Aymerich y Cruïlles.

Don Francisco Amigant y Olsina, en nom propri y de procurador de Francisco de Puigdesàlit y Says, Gabriel de Olsina y Vilanova y de Joseph de Borrell.

Don Francisco de Grimau y Corbera.

Don Alexandro de Boixadós y Crassi.

Don Gerònim Magarola y Grau.

Don Francisco Magarola y Fluvià.

Don Anton de Cruylles y Rejadell.

Don Jacinto Sagrera y¹⁹¹¹ Xifre.

Don¹⁹¹² Jacinto Sagrera y Massana.

Don Joseph Marlès y Massana.

Don Francisco Marlès y Massana.

Don Joseph Clariana y Gualbes.

Don Carlos de Fivaller y Torres, en nom propri y de procurador de don Francisco de Guiu y Escolà.

Don Pedro Ribes, Boixadós y Vallgornera.

Don Ramon Copons del Llor.

Don Jaume Copons y Falcó.

Don Pedro Ribes y Granollachs.

1070r// Don Joseph Oliver y Botaller, en nom propri y de procurador de Joan Batista de Peris.

Don Jacinto Oliver y Botaller.

Don Joseph Anton Mata y Copons, en nom propri y de procurador de don Pedro de Montoliu y Ribes.

Don Joseph Móra y Cirera.

Don Vicens de Magarola y Llupià.

Don Bonaventura Tristany.

Don Aleix Cayetano de Tristany y Claresvalls, en nom propri y de procurador de don Onofre de Lentorn.

Don Mariano Vedruna y Mur, en nom propri y de procurador de Joseph de Gassia y Guerau.

Don Ramon Claver, en nom propri y de procurador de don Joseph Claver, son pare.

Nicolau de Sanjoan, Llobregat y Amell.

Jaume de Llansa y Aroles.

1911. *A continuació, Massana, ratllat.*

1912. *A continuació, Francisco, ratllat.*

Barthomeu de Llansa.
 Joseph de Bru y Olsina.
 Don Joan Gaspar Vilar y Umbert.
 Joan de Riba y Comalada.
 Don Joseph Francolí y Magarola.
 Don Anton Armengol.
 Don Guillem Armengol y Cartellà.
 Joseph de Carreras y Talavera.
 Don Fèlix de Vadell y Besturs, en nom propri y de procurador de Carlos de Pons.
 Don Esteve de Vadell, Lleó y Besturs.
 Joseph de Bernal y Vadell.
 Ramon de Carreras y Reguer.
 1070v// Don Joseph Càncer, en nom propri y de procurador de Joan de Sunyer.
 Don Domingo de Verdier.
 Don Alexandro de Verdier, Mercer y de Aguiló.
 Ignasi de Ferrer.
 Cayetano de Ferrer.
 Don Joan Sallés y Alba.
 Emanuel de Rocajulia y Llunes, en nom propri y de procurador de don Francisco Abaria.
 Gaspar de Rovira, Berart y de Robles, en nom propri y de procurador de don Francisco de Fullà y Gassol.¹⁹¹³
 Joan de Vives, Ferrer, Vedruna y Alió.
 Don Miquel Pasqual y Quintana.
 Anton de Solà y Carreras, en nom propri y procurador de don Joseph de Aguilar y Alòs.
 Felip de Quintana y Fàbregas.
 Olaguer de Monserrat y Oller.
 Alonso de Pallarès.
 Don Joan Claresvalls y Llucià.
 Don Lluís Claresvalls y Miquel.
 Don Gerònim Claresvalls y Miquel.
 Jaume de Falguera.
 Ramon de Falguera y Brocà, en nom propri y de procurador de Pau de Feu.

1913. Francisco de Fullà y Gassol, *al marge esquerre*.

Don Galceran de Vilalba òlim Meca, en nom propri y de procurador de don Ignasi de Vilalba òlim Meca, //1071r// son pare.

Joan de Boixeda y Roca.

Francisco de Sala y Brandia.

Francisco de Bassols.

Joseph de Rialp y Çafont.

Joseph de Sabater y de Campderròs.

Francisco de Padellàs.

Don Ignasi Miquel.

Joseph de Monserrat y Brossa.

Miquel de Monserrat y Sabater.

Balthazar de Llunes, Montagut y Vallgornera.

Francisco de Verthamon.

Don Francisco de Vega, Copons y de Oluja, en nom propri y de procurador de don Joseph de Vega y Oluja, son pare.

Don Joan Novell y Nadal.

Don Francisco Nicolau de Sanjoan.

Don Ugo de Sanjoan y Planella.

Don Emanuel Sanjoan y Planella.

Jaume de Lloselles.

Joan Francesch de Masdèu y Pla.

Joan de Ponsich y Monjo.

Joan Francesch de Maresch, en nom propri y de procurador de Francisco de Saleat y Morgades.

1071v// Don Joan de Olmera y Raset.

Don Anton de Olmera y Raset.

Don Carlos Orís y Puiggener.

Don Francisco de Morer y Càncer, en nom propri y de procurador de don Jacinto Dezcallar y Ortodó.

Don Joan Colomer y Cruylles.

Francesch de Solà,¹⁹¹⁴ Sorts y Casanova,¹⁹¹⁵ en nom propri y de procurador de Joseph de Solà y Sorts, son pare.

Don Narcís Feliu.

Don Joan Prat y Senjulià.

Francisco de Sala y Sasala.

Don Ignasi Corts.

1914. *A continuació, y, ratllat.*

1915. *A continuació, procurador de, ratllat.*

Don Anton València, Franquesa y Gavàs.
 Don Thomàs València, Franquesa y Regàs.
 Narcís de Vilamala y Grau.
 Ramon de Torme y de Salvador.
 Fèlix de Monjo y Corbera.
 Don Ramon Codina y Ferreras.
 Don Joseph Codina y Costa.
 Don Ignasi Sans y Miquel.
 Don Joan Asprer.
 Don Anton Asprer y de Ferrer.
 Don Anton de Berenguer y Gabriel.
 1072r// Don Joan Batista de Cortada y Coromina.
 Don Gerònim Generes.
 Don Joseph Generes y Melich.
 Joseph de Melianta y Sullà, en nom propri y de procurador de Miquel de Sagarra y Biosca.
 Francisco de Casanova y Comes.
 Don Gaspar Prat y Senjulià, en nom propri y de procurador de don Joan Batista Cortada y Junquer y de don Francisco de Cortada y Sallés.
 Don Francisco de Basteró y Lladó, en nom propri y procurador de Narcís de Font y Cortada, de Delmau de Pol y Rossell y de Francisco de Gemmir y Lleonart.
 Ignasi de Marí y Ginovès.
 Bernat de Gaver y Fluvià, en nom propri y procurador de Narcís de Bofill.
 Don Emmanuel de Ferrer y Siges.
 Don Ignasi de Soler y Junyent.
 Don Francisco Aloy y Guitart.
 Don Joseph Sijas.
 Don Ignasi Pontarró y de Castellví.
 Don Anton de Gible y Viladomar, en nom propri y de procurador de don Joseph Gible, son pare, y de Joseph de Cohors y de Cadell.
 Francisco de Prat y Codina.
 Don Anton Sunyer y Belllloch.
 1072v// Don Gabriel de Bòria y Gualba.
 Don Ignasi de Bòria.
 Don Miquel de Bòria.
 Erasme de Lana y Fontanet, en nom propri y de procurador de Llorens de Lladó y Sayol.
 Joseph Nuri de Lana y Càncer.
 Don Pau Delmases y Ros.

Diego de Vila y Peyret.
 Don Balthazar de Oriol y Mercer.
 Don Melchior de Oriol y Tord.¹⁹¹⁶
 Joseph de Bru y Móra.
 Don Emanuel Torres y Oluja.
 Don Francisco Cubells.¹⁹¹⁷
 Anton de Albertí.
 Jaume de Texidor.
 Agustí de Texidor.
 y Andreu de Texidor.

Connaturalizació del senyor príncep Antonio

Connaturalizació del senyor comte Ullfeld y del senyor don Francisco Adolfo Zinzerlin

Estant axí convocats y també en dita sala, los il·lustríssims senyors presidents y braços ecclesiàstich en los banchs de mà dreta de dit sòlio y lo real en los banchs de frente de dit sòlio, quedant en lo mitg dels banchs referits y sòlio un espay quadrat, attenant dit bras militar y desitjant, en demost·ració de sa innata gratitut, correspòndrer a las moltas obligacions confessa dèurer a l'excel·lentíssim senyor don Antoni Floriano, príncep de Liechthintein, cavaller de l'insigne Tuson de Or, y majordom major de sa magestat, y als il·lustres senyors don Lleo, comte de Ullfeld, general de la cavalleria y capità de la real guarda de sa magestat, y de don Francisco Adolfo de Zinzerlin, son secretari, atès que dits senyors han insinuat lo molt afectan ser¹⁹¹⁸ d'esta nació, ha deliberat per so, per via de pensament, connaturalizar-los y que los capítols per est efecte sien disposats y junt ab los demés despatxats per poder obtenir lo real *placet* y son compliment, com efectivament los dos braços ecclesiàstich y real se conformaren en lo mateix.

Serimonial de l'arribó de sa magestat a la conclusió de la Cort

Trobant-se ja en las gradas de dit real sòlio los senyors canceller, thesorero y doctors de la Real Audiència, arribà la notícia de que sa magestat entrava al seguan,¹⁹¹⁹ és exit a rèbrer-lo al peu¹⁹²⁰ de la escala lo senyor canceller segon, president del bras real, los senyors presidents dels altres braços e indivíduos de aquells estaven en peus. És entrat lo rey nostre senyor y en sa comitiva lo excel·lentíssim

1916. A *continuació*, Don Joseph de Clariana y Gualba, *ratllat*.

1917. A *continuació*, Ignasi de Marí y Ginovès, *ratllat*.

1918. ser, *interlineat*.

1919. seguant, *corregit*.

1920. cap, *corregit*.

senyor don Antonio Floriano, príncep de Liechthintein, majordom major de sa magestat, los il·lustres senyors comte¹⁹²¹ de Ullfelt y molts altres senyors de la família y comitiva del rey nostre senyor, dit senyor conceller segon los dexà dalt en lo sòleo, sa magestat se sentà en sa real cadira baix docer, lo dit senyor conceller tornà a ocupar son puesto y a la dreita de sa magestat estave de peus dit excel·lentíssim senyor príncep Antonio ab lo muntant desembeynat en la mà. Al cap de poch rato los tres il·lustríssims senyors presidents pujaren al real sòlio y ab lo degut acato y caps descuberts se presentaren al rey nostre senyor las constitucions y capítols de Cort y del Redrès disposats y disposadas en dita Cort General,¹⁹²² tenint-las lo senyor arcabisbe de Tarragona, president del bras ecclesiàstich, en sas mans ab diferents quaderns escritas y continuadas¹⁹²³ y ab alta veu digué:

«Sacra, cathòlica y real magestat, //1073v// la present Cort General, per medi de sos presidents, posa en la real mà y presenta a vostra magestat aquestos quaderns en los quals estan continuadas y continuats las constitucions y capítols de Cort y del Redrès que vostra magestat ha fet mercè atorgar-li; suplica per ço la present Cort General a vostra magestat li plàcia jurar aquellas y aquells, com per los predecessors de vostra magestat en la conclusió de las Corts Generals se és acostumat.»

Y ditas aquestas paraulas, posà dits quaderns en mà del rey nostre senyor, que los entregà a don Ramon de Vilana Perlas, son secretari. Y fetas las tres cortesias y besada la real mà, dits senyors presidents tornaren a ocupar sos puestos.

Posà dit secretari los referits quaderns de constitucions, capítols de Cort y del Redrès sobre un cital estave previngut al pla del sòlio, a mà esquerra, cubert ab son tapete de seda,¹⁹²⁴ baix d'ell¹⁹²⁵ una almoada y sobre dit cital un missal obert ab la santa Vera Creu. Se alsà lo rey nostre senyor de sa real cadira, baixant en lo pla del sòlio, se agenollà posant los genolls¹⁹²⁶ sobre dita almoada y las mans sobre lo missal y, estant de peus los tres il·lustríssims senyors presidents y brassos ab los caps descoberts, llegí dit Perlas, secretari, lo jurament; y acabat de llegir y estipular aquell, sa magestat jurà ditas constitucions y capítols, posant sa real mà sobre lo missal y besant la Vera Creu. Y alsant-se, se'n tornà a ocupar dita real cadira.

Y encontinent, ab alta e intel·ligible veu, fou servit sa magestat expressar a la dita Cort General lo següent:

1921. comtes, *corregit*.

1922. las constitucions y capítols de Cort y del Redrès disposats y disposadas en dita Cort General, *al marge esquerre*.

1923. *A continuació*, las constitucions y capítols de Cort disposats y ordenats en dita Cort General, *ratllat*.

1924. *A continuació*, y, *ratllat*.

1925. d'ell, *interlineat*.

1926. *A continuació*, a d, *ratllat*.

Lo que sa magestat fonch servit expressar

Amados y fieles míos. Haviendo vuestra fidelidad correspondido al¹⁹²⁷ concepto que de vuestro valor havia formado antes de exponer mi real persona a los evidentes peligros de la dilatada navegacion y demás que os expusé en la abertura de estas Cortes, queda vuestra heredada lealdad calificada con lo que de nuevo me ofrece vuestro amor y con la felicidad y uniforme consonancia de las saludables leyes y disposiciones que por el mayor servicio de Dios, exaltación de la fe católica, por vuestro consuelo y bien //1074r// universal y particular y gobierno d'este Principado y Condados quedan gloriosamente establecidas. Y aunque el enemigo, con ejército de las partes de levante y poniente encamina sus marxas para sitiar esta capital, después de la divina asistencia que sabe proteger la justicia de mi causa y de los socorros que espero de mis altos aliados, es muy segura la confiansa que tengo en el conocido valor y zelo de vosotros, mis amados vassallos d'este mi fidelíssimo Principado, que no sólo sabéis suministrar los medios que por tan gloriosa expedición se necessitan, pero aún frustrar los injustos designios del enemigo, escarmentándole otra vez con su total ruina a imitacion de vuestros antecessores que pusieron al numerosíssimo ejército francés que havia invadido el Principado en precipitada y afrentosa fuga, de suerte que, tomándose los passos, sólo por gracia quedó libre el hijo del rey de Francia y todos los demás prisioneros, deviendo vosotros quedar seguros que no repararé a exponer mi vida y real persona a los más conocidos peligros para manteneros en la libertad que gosáys y lograr los triunfos que con mi real presencia deven esperar mis armas de las enemigas, de que depende la felicidad de todos los progressos de la monarquía, de que quedará en mí perpetua la memoria de vuestra immutable fidelidad y mi real gratitud propensa en atender al entranyable amor que siempre havéis tenido a mi augusta casa y con especialidad a mi real persona con los favores y consuelos de vuestra mayor satisfacion, como devéis esperarlo de mí, que soy vuestro legítimo rey y padre amante de tan leales vassallos.

Després, la dita Cort General e o sos tres senyors presidents //1074v// pujaren al real sòlio y ab la deguda veneració y acatament en nom de aquella rendiren al rey nostre senyor las degudas gràcias per la conclusió de las presents Corts, jurament de ditas constitucions, capítols de Cort y del Redrès y per la confiansa se dignà fer de estos sos fidelíssims vassalls, assegurant-li que tots desitjan derramar fins a la última gota de sanch per defensa de la justificada causa de sa magestat y per lo demés condueca a son real servey. Y consecutivament, lo señor arcabisbe de Tarragona, en nom dels tres brassos de dita Cort General, posà en las reals mans del rey nostre senyor la súplica y oferta del donatiu voluntari ab què dita Cort General ha resolt servir a sa magestat en sa conclusió, suplicant-lo mane llegir-la y llevar-ne acte, lo tenor de la qual súplica és com segueix:

1927. A continuació, valor, ratllat.

Sacra, catòlica y real magestat. La Cort General del present Principat. *Inseratur prout hic est consuta usque ad finem et postea dices:*

Súplica de la oferta del donatiu voluntari

1075r¹⁹²⁸// Sacra, cathòlica y real magestat.

La Cort General del Principat de Cattalunya, la qual vostra magestat de present celebra y continua en la present ciutat de Barcelona als poblats en dit Principat, ohida y entesa la proposició per vostra magestat feta y conciderant lo gran amor y voluntat mostra tenir a dit Principat y poblats en aquell, provehint a la justícia de tal manera que los dits poblats pugan estar en pau, repòs y tranquil·litat. Y més avant, attenant a la molta afició en totes las altres cosas que a la utilitat, bé y augment de la república de dit Principat tenen respecte, per lo qual effecte per vostra magestat en aquestas Corts són estades fetas, ordenades y provehidas moltas cosas, axí per constitucions com per capítols y actes de Cort y altrament, per las quals mitjensant lo divino auxili se espera que lo dit Principat no solament se conservarà, mes encara augmentarà en població y tot altre bé de aquell; conciderant axí mateix la dita Cort los grans treballs, gastos y despesas que a vostra magestat se ofereixen, los quals redundan y esperan redundar en augment y gran concervació y universal bé de tota la cristiandat //1075v// y per ço dignes de immortal memòria, y regonexent a vostra magestat lo favor que ab sa real paraula se ha dignat expressar, farà al Principat. Per totes aquestas y moltas altres causas justas y concideracions, la dita Cort o los tres brasos de aquella, seguint la pròpria naturalesa e innata fidelitat dels cathalans, immitant a sos predecessors, que may han faltat al servey de sos prínceps y senyors predecessors de vostra magestat de immortal memòria, no perquè en assò sien o pugan ésser obligats o estrets en manera alguna ni per esguart o respecte que altres regnes a vostra magestat sotsmesos li hagen fet ofertas, serveys o donatius, com los habitants en dit Principat sien pobles franchs y lliberts de tota exacció e imposició forrosa, ab expressa protesta que per lo present acte y cosas en aquell contingudas en esdevenidor no pugan ésser tretas en conseqüència ni pugan ésser obligats en general ni en particular més del que voluntàriament se obligan, la dita present Cort o los tres brasos de aquella, de sa pròpria y mera voluntat per las causas sobre ditas, ab las reservacions y salvetats en semblants actes acostumades, las quals volen haver en la present per repetidas e incertadas, y ab //1076r// las condicions y modificacions devall contingudas y no sens ellas, per aquesta vegada tant solament, de llur mera liberalitat y espontànea voluntat, ofereixen y fan donatiu graciós a vostra magestat de dos milions [de lliuras], moneda corrent en la sua ciutat de Barcelona, pagadoras per los deputats del present Principat a vostra magestat o per vostra magestat a son thesorier general en los regnes de la Corona de Aragó y a altres qualsevols personas per vostra magestat nomenadoras, lo qual thesorier, de beneplàcit y concentiment de vostra magestat y dels dits tres brasos, és fet y estatuuït receptor del dit servey y en la forma següent, ço és un milió y nou-centas mil lliuras ab deu anys y deu pagas, que seran cent y noranta mil lliuras cada any per tersas de quatre en quatre mesos, comensant a fer la primera paga del dia de la conclusió de la present Cort a un any y axí consecutivament ab las mateixas tersas fins al cumpliment dels dits deu anys, depositant-las en la Taula dels Comuns Depòsits de la present ciutat. Y per quant ja se havia deliberat per los tres estaments de la present Cort fer anticipació a vostra magestat de la quantitat corresponent de un any de dit donatiu y algunas universitats han pagat dita anticipació y las demás deuen pagar-la, dega a ditas universitats rellevar-se'ls la quantitat anticipada hauran pagat de las pagas

1928. Document relligat entre els folis 1074v i 1079r.

fahedoras ab lo termini dels deu anys rata per //1076// quantitat del que hauran anticipat; en la qual quantitat de un milió y nou-centas mil lliuras sie comprès lo coronatge y maridatge, no sols de vostra magestat (en cas de aquest) sinó també de altres sereníssims reys antecedents si se deguessen y també los maridatges de la sereníssimas infantas fillas dels sereníssims reys antecedents, qualsevol pretès dret de quint o de feus, dret de morobatí y cena de absència, foriscapis, qüestions y censos y altres qualsevol dret si algun ne serà degut a vostra magestat, com si expressament se fes menció de aquell. Y las restants cent mil lliuras a compliment del dit donatiu de dos milions pagadoras ab altres deu iguals pagas de deu mil lliuras cada any per tersas en las mateixas jornadas que las pagas sobre ditas, las quals hagen de servir per satisfacer als agraviats y sos *respective* crèdits, axí líquits com liquidadors, tant de justícia com de revocacions de privilegis, deutes y demandes contra vostra magestat, las quals cent mil lliuras volen y ordenan que per effectuar dita promesa los sobre dits deputats se las retengan vers si del dit donatiu fet a vostra magestat per pagament, com dit és, dels agraviats y acreadors, axí líquits com liquidadors, tant de justícia com de revocacions de privilegis, deutes y demandas declaradores per los proveïdors y comissaris de greuges. La qual quantitat de ditas cent mil lliures, si no bastarà per la satis//1077r//fació dels dits agraviats y acreadors que hauran obtinguda sentència o sentències donadas y donadoras en son favor per dits proveïdors de greuges y demandas, no perden per ço son dret y acció, ans vostra magestat promet en sa bona fe real que pagarà y satisfarà a aquells lo restant sots obligació dels béns de vostra magestat. Y noresmenys, los dits deputats hagen y sian tinguts pagar als agraviats, ço és, a quiscú de aquells lo que per dits proveïdors de greuges serà sentenciat y declarat vostra magestat ésser-los debitor y deure'ls pagar, compartint entre ells las ditas cent mil lliuras a sou y a lliura, segons a quiscú tocarà per dit repartiment fahedor per los dits deputats y oydors de comptes del General, axí que sens altre intervenció de vostra magestat o manament los dits deputats y oydors de comptes paguen als dits agraviats o demanants las ditas pagas, cobrant solament per la sentència que obtinguda hauran si de major quantitat serà feta reducció de aquella y no més avant; no puga, emperò, de ditas cent mil lliuras destinadas per dits greuges aplicar-se¹⁹²⁹ part ni porció alguna per la satisfació de sous vensuts y vencedors, ni per mercès¹⁹³⁰ per vostra magestat o sos gloriosos antecessors fetas a favor de soldats ni altres personas. E plàcia a vostra magestat concedir,¹⁹³¹ //1077v// atorgar y provehir que los proveïdors o jutges de greuges o aquellas personas a qui tocarà sian tingudas y obligadas executar las sentències donadas per los proveïdors de greuges de las Corts passadas en tot lo que no seran executadas o pagadas las quantitats en ditas sentències contengudas, y los qui hauran obtingut ditas sentències y no seran íntegrament estats satisfets e no hauran rebut las quantitats en aquellas contengudas no sian tinguts donar demandas devant los proveïdors de greuges de las presents Corts, o a lo menos no sian obligats a fer procés, ans ditas sentències ja donadas sien posadas en execució a sola exhibició y ostenció de aquellas, a fi que los que hauran obtingudas ditas sentències sien admesos en los repartiments faedors de las ditas cent mil lliuras que vostra magestat consigna y reserva per los dits agraviats, y sian pagats y satisfets axí com si ara de nou obtinguessen sentència. Y en cas que los prov[e]ïdors de greuges sobre dits sentenciassen o declarassen en causas ja sentenciadas o declaradas per altres proveïdors de greuges, que las ditas sentències donadoras sian donadas a las parts per lo protonotari o son lloctinent o

1929. aplicar sa, *corregit*.

1930. mercers, *corregit*.

1931. A *continuació*, y, *ratllat*.

regent francas //1078r// de salari y de tots altres qualsevols drets, y que per rahó de aquellas no se hage de pagar sinó tant solament lo procés que per causa de las sentèncias ja donadas serà fet.

Posada la qual súplica en las reals mans de sa magestat y havent-las besadas dits tres senyors presidents y fetas las degudas cortesias, se restituïren en los llochs que antes ocupaven.

Sentats que foren dits senyors presidents en sos *respective* puestos, entregà lo rey nostre senyor dita súplica de la oferta del donatiu voluntari a dit senyor don Ramon de Vilana Perlas, son secretari, qui ab alta e intel·ligible veu la llegí, y feta lectura de ella acceptà lo rey nostre senyor dita oferta del donatiu graciós ab las condicions, modo y forma contenguts en la sobre incertada súplica. Y regraciant a dita Cort aquest donatiu, atorgà las constitucions, capítols y altres cosas per la dita Cort General suplicadas y per sa magestat, com se ha dit, juradas ab las decrecations en aquells y aquellas contengudas.

Inmediadament,¹⁹³² pujaren al real sòlio los tres il·lustríssims //1079r// braços e o las personas en ell congregadas, primerament, és a saber, los ecclesiàstichs, després los militars sobre nomenats y últimament los del bras real, ab bon orde, de un en un, fent las degudas cortesias.

Després que lo bras real hagué feta la funció del besamà, un dels reys de armas, ab alta e intel·ligible veu, digué que *su magestat licenciava la corte para que cada uno se pueda bolver en su casa siempre que quisiera*.

Y consecutivament, lo rey nostre senyor, ab la mateixa comitiva era vingut, baxà de son real sòlio, anant a mà esquerra lo senyor conceller segon y estant de peus los presidents y braços, fent-li lo degut acatament y cortesia. A la porta de la dita sala de sant Jordi lo reberen los senyors deputats y ohidors, que ab gran¹⁹³³ alegria lo acompanyaren fins al peu de la escala, que pujà en un briós cavall y ab gran comitiva se retornà a son real palàcio. Y a dita conclusió de Cort entrevingueren per testimonis los dits excel·lentíssims senyors príncep Antonio Floriano de Liechtinsein, don Lleo, comte de Ullfelt, y altres sobre dits ab un numerosíssim concurs de personas de tots estats.

Lo tenor emperò de dits coderns de constitucions, capítols de Cort y del Redrès per dita Cort General suplicadas y també lo tenor dels coderns de agravis presentats a sa magestat ab los que se han presentat a dita Cort fins lo die present de sa conclusió, és com se segueix.

1932. Consecutivament, *ratllat*; Inmediadament, *interlineat*.

1933. A *continuació*, acompanyament y, *ratllat*.

Sequuntur Constitutiones

1080r// Número 1. Per quant, després de haver lograt la monarquia de Espanya la ditxosa continuació de sos gloriosíssims monarcas de nostra augusta casa de Àustria, descendents de Felip primer, rey de Castella, archiduch de Àustria, y de sa muller, la sereníssima princessa Joana, reyna y senyora dels regnes de Aragó, Castella, comtats de Barcelona, Rosselló y Cerdanya, Principat de Catalunya y dels demás regnes, estats, senyories y dominis de la monarquia de Espanya, filla de Fernando, rey de Aragó, anomenat lo Cathòlich, y de Isabel, reyna de Castella, los quals monarcas, ab tant¹⁹³⁴ suau domini y paternal amor, per dilatats anys y molts graus de successió havian governat la dita monarquia, sobrevingués la mort sens fills ni descendents de son amantíssim pare¹⁹³⁵ y clementíssim monarca, don Carlos segon, nostre oncle y senyor (que santa glòria gosa), últim descendent de la línea masculina del *invicto* emperador Carlos quint y primer de aquest nom, rey y senyor de dita monarquia, fill primogènit de dit rey Felip primer; y després de la mort de dit nostre oncle y senyor, se hagués intrús en dita monarquia lo duch de Anjou, fill segundogènit de Lluís, Delfí y nét de Lluís catorsè, rey de França, assistit més ab lo pretext de un suposat //1080v// y nul·lo testament que cridat per las lleys federals y fundamentals de la monarquia, y valgut del poder y violència de imminents exèrcits y no del affecte y líbera voluntat dels naturals. Y havent Nós, com a senyor llegítim y natural de la dita monarquia, deliberat pèndrer la possessió y deguda obediència dels dilatats dominis de aquella y aliviar a nostres vassalls de la violenta subjecció ab què estaven opressos; y en execució de nostre paternal amor y real benignitat, després de haver la Divina Clemència afavorit a nostres armas y de nostres alts aliats ab tants afortunats progressos y singulars victòrias, hajam arribat a aconsolar aquest nostre fidelíssim Principat de Cathalunya ab nostre real y desitjada presència, los naturals del qual, a impulsos del entrenyable amor y fidelitat que sempre han tingut a Nós y a nostra augusta casa y a vista de la indubtable¹⁹³⁶ justificació de nostre dret tant conforme a las lleys divinas y humanas, han cooperat ab lo més vigorós esforç de sos cors y sacrifici de sas vidas y haziendas per a fer-nos regonèxer per pacífich possessor de tot lo Principat, y desitjan ab ardentíssims fervors continuar tant justa empresa fins a la total y pacífica possessió de tots los //1081r// regnes, estats, dominis y senyories de nostra monarquia de Espanya, en atenció que, segons los vincles de la sanch, primogenitura y naturalesa, Nós som descen-

---

1934. tant, *interlineat*.

1935. rey, *corregit*.

1936. indubitable, *corregit*.

dent per línia recta masculina del august emperador¹⁹³⁷ Fernando primer, infant de Espanya, nat y educat en ella, fill secundogènit dels sobredits reys Felip primer y Joana, sa muller, y germà de part de pare y mare del dit *invicto* emperador Carlos quint, del qual se derivà, com està dit, la línia primogènita de nostra augusta casa, naturalisada y admesa per molts graus de successió en la monarquia de Espanya fins al rey Carlos segon, nostre oncle y senyor; los quals indisolubles¹⁹³⁸ vincles donan a Nós, com a natural, originari, no estrenger, agnat y descendent del dit emperador Fernando, infant de Espanya, la prelació en la successió de dita monarquia. Perquè, per rahó dels contractes dels matrimonis de las infantas dona Anna y dona Maria Theresa (de las quals és descendent dit duch de Anjou) y ab altres dels capítols matrimonials firmats per contemplació de dits matrimonis y fundats en la pública pau y tranquil·litat de la Europa, establerts com a lleys federals dels regnes y corrobor[or]ats ab lo sagrat vincle del jurament, lo primer disposat després en força de ley en los regnes de Castella y lo segon confirmat ab lo tractat de la Pau dels Pirineus, a 7 nohembre //1081v//1659, y autorizat ab lo beneplàcit de la Santa Sede Apostòlica, ab lo motiu principal de la igualtat en la successió dels regnes y dels inconvenients en la unió de las monarquias y en altres moltas concideracions, se pactà entre las dos Coronas de Espanya y França que los descendents de ditas infantas, axí mascles com famellas, en qualsevol grau, per a sempre fossen exclosos de la successió de tots los regnes, estats, dominis y senyories de la Corona de Espanya, com si nats no fossen, sens poder valer-se del dret de representació activa o passiva, principi o continuació de la línia efectiva o contentiva¹⁹³⁹ de substància de sanch o de qualitat de descendència o computació de graus, y ab esta expressa clàusula, és a saber, encara que se pugués dir o pretèndrer que en las personas no concorreguessen ni se poguessen conciderar las rahons de la causa pública, ni altres en las quals se pogués fundar la dita exclusió; la observansa dels quals pactes està fundada en las més certas reglas del dret divino, natural y de las gents. Y aderint-se a ditas lleys federals, los sereníssims reys don Felip segon y don Felip ters en Aragó, y tercer y quart en Castella, de immortal memòria, en sos testaments exclogueren també perpètuament de la successió, esperança y possibilitat de succehir en la monarquia de Espanya als descendents de un sexo y altre de ditas infantas. Y en falta de la descendència del dit //1082r// rey Felip tercer en Aragó y quart en Castella, cridaren per sos successors a la¹⁹⁴⁰ sereníssima infanta dona Maria, filla de dit rey Felip segon en Aragó y ters en Castella, y muller del

---

1937. A *continuació*, Carlos quint, del qual, *ratllat*.

1938. indosulubles, *corregit*.

1939. continent, *corregit*.

1940. A *continuació*, monarquia, *ratllat*.

august emperador Fernando tercer, nostre avi y senyor, y a sos descendents, de la qual Nós som nét y descendent; y evacuada tota esta línea de la emperatriz Maria, cridaren també als successors de la sereníssima infanta dona Catherina, filla del rey Felip primer en Aragó y segon en Castella, muller que fou del duch Carlos Emanuel de Saboya. Y així, en atenció de que lo august emperador Leopoldo, nostre clementíssim pare y senyor (que santa glòria gosa) y lo august emperador Joseph, vuy felisment imperant, nostre amantíssim germà, nos cedi- ren y renunciaren lo dret que·ls competia en la successió de la monarquia de Espanya ab lo acte solempne de nostre real aclamació, feta en Viena, a dotse de setembre 1703, aplaudida e instada per nostres alts aliats, lo Sagrat Romà Impe- ri y la major part dels altres reys y prínceps soberans de la Europa, que tots rego- negueren lo dret indisputable de nostra augusta casa en la successió de la monar- quia de Espanya, se troban per consegüent estar units en nostra real persona per la actual successió de la //1082v// monarquia, deferida per defecte de la línea primogènita de mascle, finida per la mort del dit rey Carlos segon, nostre oncle y senyor, los drets de la línea masculina secundogènita que tingué principi en la persona del dit emperador Fernando primer, infant de Espanya, y los de la línea femenina de la emperatriz Maria, infanta de Espanya, nostra àvia y senyora. Y com en la present ocasió hajam afavorit a est nostre fidelíssim Principat ab la convo- cació de las Corts Generals que vuy se celebren en la present nostra ciutat de Barcelona, per assegurar ab la ordinació de novas lleys lo major servey de Déu, conservació y augment de nostra santa fe cathòlica romana, bé universal del Prin- cipat y recta administració de la justícia, merexent lo dit Principat la glòria de ser lo primer entre tants dilatats dominis de nostra monarquia de Espanya, en lo qual gustosament celebren Corts, per a terminar la justa expedició de col- locar-nos com a son rey, pare y senyor natural en la pacífica y deguda possessió de tots los regnes,¹⁹⁴¹ estats, dominis¹⁹⁴² y senyories de dita monarquia. Per tant, abraçant ab lloació y aprobació libre y espontànea de la present Cort per lley fundamental de la successió dels comtats de Barcelona, Rosselló,¹⁹⁴³ Cerdanya, Principat de Catalunya //1083r// y demás regnes, estats y senyories de la dita monarquia de Espanya a las ditas renunciacions establertas y ordenadas ab los dits capítols matrimoniales de las infantas de Espanya, dona Anna y dona Maria Theresa, y los testaments dels sereníssims reys don Felip segon y tercer en Aragó, ters y quart en Castilla, y las ditas renunciacions y cessions dels augustos empe- radors, Leopoldo, nostre clementíssim pare y senyor, y Joseph, nostre amantís- sim germà; las quals renunciacions y cessions de nostres pare y germà nos donan

1941. *A continuació, dominis, ratllat.*

1942. *dominis, interlineat.*

1943. *A continuació, y, ratllat.*

lo dret de prelació en la dita successió entre los descendents de nostra augusta casa de Àustria, aprobant, ratificant y confirmant aquells y aquellas y volent que per ells y ellas sie regulada tota la dita successió, estatuhim, ordenam y declaram que la legítima successió dels comtats de Barcelona, Rosselló, Cerdanya, Principat de Catalunya y dels demás regnes, estats, dominis y senyories de dita monarquia de Espanya, en forsa de dits testaments y renunciacions, toca y pertany a nostra real persona, com a descendent de nostra augusta casa de Àustria, y no en manera alguna, ara ni jamay, a la casa de Borbon. Y per consegüent, que de dita successió dels dits comtats de Barcelona, Rosselló, Cerdanya, Principat de Catalunya y dels demás regnes, estats, dominis y senyories de la dita monarquia de Espanya sien perpètuament exclosos, inhàbils e //1083v// incapaces Lluís catorsè, rey de Fransa, Lluís de Borbon, Delfí de Fransa, y Lluís Felip y Carlos, sos fills, y tota la posteritat y descendència de un sexe y altre y de qualsevol grau de las ditas infantas dona Anna y dona Maria Theresa, mullers dels reys de França Lluís tretzè y Lluís catorsè, y qualsevols altres prínceps y personas de la nació francesa, encara que en uns y altres se pugués dir y pretèndrer que en ells y ellas no concorreguessen ni se puguessen considerar las rahons de la causa pública ni altres en què-s¹⁹⁴⁴ funda o pot fundar la referida exclusió e incapacitat; perquè volem que tots los de dita nació que vuy són y per tot temps seran queden perpètuament y en tots casos incapaces, inhàbils y exclosos de la successió y de tota la esperança, possibilitat y contingència de succehir, no obstant qualsevols lleys, costums, ordinacions o disposicions en contrari. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1084r// Número 2. Per quant lo convocar, celebrar y terminar Corts Generals en lo present Principat de Catalunya són actes que, com a annexos a la real dignitat, únicament se poden fer per lo verdader y llegítim rey y senyor, ab intervenció dels tres brassos ecclesiàstich, militar y real; y en força de la declaració feta en la Constitució primera, que comença «Per quant¹⁹⁴⁵», hage faltat esta primera qualitat fundamental de las demás en las Corts que de fet se tingueren en la present ciutat en los anys 1701 y 1702; per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que todas las constitucions, capítols y actes de Cort y sos antecedents y dependents fets y ordenats en dits anys¹⁹⁴⁶ de 1701 y 1702 sien nul·los, irrits e¹⁹⁴⁷ invàlids y de ninguna forsa y valor, com si fets no fossen; y que, en quant de fet procehescan y menester sie, sien castas, revocats y anul·lats, com

1944. que se, *corregit*.

1945. E després, *ratllat*; Per quant, *corregit i interlineat*.

1946. ditas Corts de, *ratllat*; dits anys, *interlineat*.

1947. y, *ratllat*; e, *interlineat*.

ab la present¹⁹⁴⁸ revocam, cassam¹⁹⁴⁹ y anul·lam. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1085r// 3. Per obviar los inconvenients se seguirian al bé públich de revocar-se los instruments rebuts per los notaris creats ab auctoritat que diuhen ésser real després de la mort del rey don Carlos segon, nostre oncle y predecessor, fins al die de nostre jurament, per haver-se fets baix la bona fe, per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que tots los dits instruments actuats per dits notaris tingan la mateixa forsa y valor que tindrian si fossen rebuts per persona tenint auctoritat legítima; y que en avant no pugan usar de la auctoritat sens obtenir nova gràcia nostra. Y que los doctors en lleys que durant dit temps se hauran agradaut per la Audiència del present Principat, no pugan usar ni gosar de dit grau sens obtenir nova gràcia nostra. Sens, emperò, que dits notaris y doctors hagen de passar per nous exàmens y gastos de ells; y que aquells¹⁹⁵⁰ doctors que en dit temps seran estats agregats al col·legi, sien també franchs de haver de pagar segona vegada los gastos de la agregació. Y que així mateix,¹⁹⁵¹ los notaris reals que foren agregats en lo dit intermedi de temps al Col·legi de Causídichs de la present ciutat de Barcelona degan ésser admesos y agregats a dit col·legi sens fer //1085v// novas provas ni pagar gasto algun per la agregació. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1086r// 4. Per evitar gastos a las parts, estatuhim y ordenam que lo disposat en las Constitucions 8, que comença «Per quant», y 14, que comença «Per relevar», del títol «De execució de sentèncias», sie ampliat y extès fins a la quantitat de 500 lliures, sous. Y per més assegurar sa observansa, degan las parts, quant aniran a demanar llicència als presidents per anar a¹⁹⁵² executar la part condemnada, ferli ocular ostensió de certificatòria despedida per lo actuari de la causa de com la quantitat per la qual se insta la execució no excedeix la de 500 lliures, sous. Entès, emperò, que si la part instant la execució per quantitat que no excedeix la de 500 lliures, sous, voldrà pagar los majors gastos que se offeriran fent-la fer no per porter sol y notari del ordinari, sinó per alguasil y altre notari a sa elecció, o bé dits alguasil y notari se accontentaran de passar per lo mateix salari que tindrà lo porter y notari del ordinari, puga dita part instant fer effectuar dita execució per medi del alguazil y del notari que voldrà, de manera que la part executada no dega pagar més del que pagaria y hauria de pagar si la tal execució se fes per medi de porter real y notari del ordinari. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1948. A *continuació*, cassam, *ratllat*.

1949. cassam, *interlineat*.

1950. A *continuació*, de dits, *ratllat*.

1951. A *continuació*, que, *ratllat*.

1952. a, *interlineat*.

1087r// Número 5. Per quant ab la Constitució 21,¹⁹⁵³ que comença «Ajustant», baix lo títol «De salaris de sentències, etc.» se estatuhí que los salaris depositats per las sentències difinitivas no pujan ésser repartits si no que los deputats tingan albarà o certificatòria escrita o sotaescrita del canceller, vicecanceller o regent la Cancelleria y en son cas del assessor del portantveus de governador, que las sentències fossen publicadas; estatuhint-se lo mateix en los salaris dels intermedis o provisions interlocutòrias en la constitució següent, que comensa «Perquè és, etc.». Y axò no obstant, age esdevingut moltes vegadas repartir-se los salaris de sentències sens ésser publicadas y de provisions sens ésser fetas o entregat lo procés al notari, particularment quant esdevé lo cas que, estant-se per fer declaració en una causa, ja sia per sentència difinitiva o per provisió (en lo qual cas se troba ja lo salari depositat), se comet la dita causa a altre doctor de la Real Audiència, ja sia per medi de conferant, mort o altre qualsevol //1087v// impediment del doctor que antes la tenia, del que reportan notables danys los litigants. Per ço, estatuim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que las ditas dos constitucions sien en tot observadas. Y ajustant a aquellas y en quant sie menester corregint y esmenant, se diu y disposa que a efecte de poder-se repartir los salaris no baste lo pretext de que las parts litigants hagen omitit la prossecució de la causa per lo termini de tres anys o per¹⁹⁵⁴ qualsevol altre, axí com ni tampoch de aver presentat, aportat y llegit en la sala real la *ordinata* de la sentència; y que trobant-se depositat algun salari per la declaració de algun altercat y apartant-se las parts de aquell, no puga lo relador de la causa gastar dit salari ab lo pretext o motiu *quia partes recesserunt ab altercato*, guardant la pòlissa del salari per la sentència difinitiva; y que no puga gastar lo salari serà estat depositat per la difinitiva, en cas que las parts tracten de concordar-se, fins y a tant //1088r// que ab tot efecte hagen concordat dita causa; y també, que en ditas constitucions hi¹⁹⁵⁵ sian compresos los referits casos de que per decretació, mort o altre impediment sia comesa la causa a altre doctor de la Real Audiència. Y que en qualsevol de dits casos, se hage de entregar la pòlissa del salari antecedent depositat al doctor a qui per qualsevol de dits casos serà comesa la causa; y que las parts litigants no hagen de depositar nou salari ni lo doctor a qui serà comesa dita causa puga acceptar la pòlissa de aquell. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1089r// 6. Com en la Constitució 14,¹⁹⁵⁶ que comença «Més avant», baix lo títol «De salaris de sentències, etc.», se hage donat forma en lo que's deu exhigir per los salaris dels jutges del present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya,

1953. 21, *interlineat*.

1954. A *continuació*, altre, *ratllat*.

1955. y, *ratllat*; hi, *interlineat*.

1956. 14, *interlineat*.

és a saber, que de las causas que seran fins en deu lliuras exhigescan dos sous per lliura, y de las que excediran de deu lliuras fins a la de sinquanta lliuras, un sou per lliura, y de las que excediran de sinquanta lliuras en avant no pogan cobrar més de sis diners per lliura; de tal manera que no puga excedir lo salari de alguna causa més de setanta-sinch lliuras. La qual constitució¹⁹⁵⁷ se troba generalment lloada y aprobada, a fi de que sie guardada per tots los tribunals del present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya, ab la Constitució segona que comensa «Ítem», de las Corts del any 1599. Y axò no obstant, se haze experimentat en moltes causes que si la quantitat que-s demana en aquella és ab plata doble jaquesa o altre, se exhigeix y cobra lo salari comptant-lo també ab plata doble, de tal manera que si lo salari és de setanta-sinch lliures (que és lo major) //1089v// se exhigeix y cobra la quantitat de setanta-cinch lliures de plata doble, y axí al respecte en los demás salaris menors; y la intenció y mente en las referidas constitucions haze estat sempre entèndrer las quantitats que expressa per los salaris ab moneda barcelonesa corrent. Per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuim y ordenam y en quant menester sie declaram que las ditas constitucions, respecte de las quantitats que designan per los salaris, se entenen y han de entèndrer de moneda barcelonesa, en res no obstant que las quantitats que-s demanan en las causas sien de moneda de plata doble jaquesa o altres,¹⁹⁵⁸ de tal manera que, en quant a la exacció dels salaris, sie y dega¹⁹⁵⁹ ésser com si las quantitats demanadas fossen de moneda barcelonesa corrent. Volent que baix lo disposat en la present constitució sien compresos tots y qualsevols jutges, ara sien ecclesiàstichs o seculars, y lo auditor de nostre exèrcit o altre, attès que en tots concorran uns mateixos motius. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1090r// 7.¹⁹⁶⁰ Per quant los que són verdaderament naturals del present Principat són exclosos de obtenir dignitats, beneficis ecclesiàstichs y rendas de iglésias de Aragó, València, Castella y altres províncias y regnes, per lo qual és molt rahonable que las dignitats y rendas ecclesiàstichs del present Principat, com són lo archebisbat de Tarragona, bisbats, abadias tant seculars com regulars, priorats, archidiaconats, pabordrias, canonicats, beneficis axí simples com curats, pensions, segrests de vacants ecclesiàstichs y demás emoluments y rendas de iglésias sols las obtingan y alcansen los que són verdaderament naturals y propis fills del present Principat o fills de aquell, com axí se troba estatuit y ordenat respecte de las prelacias, dignitats y beneficis ecclesiàstichs en differentes constitucions y capítols de Cort que-s troban baix lo títol «Que los estrangers no pogan obtenir bene-

1957. quantitat, *ratllat*; constitució, *interlineat*.

1958. altrement, *corregit*.

1959. A *continuació*, ser, *ratllat*.

1960. 8, *ratllat*.

ficis ni officis ecclesiàstichs en Cathalunya»; majorment, atès que los serveys dels comuns y particulars del present Principat fets y que esperan fer a la real corona no són estats ni seran inferiors als dels regnes de Aragó y València y que lo conferir-se dits arcabisbat y bisbats a naturals del Principat //1090v// apar més convenient per lo exercici de son offici pastoral, usant uns y altres de un mateix idioma y llengua materna y altrament. Per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam, ajustant a las ditas constitucions y capítols de Cort, que los cathalans tant solament que seran verdaderament cathalans, realment fills del present Principat o fills de aquells y no altres, pugan obtenir las dignitats, títols y rendas ecclesiàstichs del present Principat de Catalunya, com són lo archebisbat de Tarragona, bisbats, abadiats tant seculars com ecclesiàstichs, perpètuos y temporals, que són de nominació nostra¹⁹⁶¹ o de altre patró secular, exceptuant-ne solament aquells que al dia de la conclusió de las presents Corts tindran concòrdia en contrari, dignitats, priorats, pabordrias, canonicats, officis, beneficis simples y curats, axí seculars com regulars, y altres qualsevols títols ecclesiàstichs, pensions, reservacions sobre fruyts y rendas de aquells, segrests de iglésias vacants y demés rendas y emoluments de aquellas, entenen-se tant de las que de present se troban fundadas y dels rèddits que actualment se cobran, com de las iglésias y sos rèddits¹⁹⁶² que en lo esdevenidor y en tot temps se fundaran //1091r// y erigiran dins los límits del present Principat de Cattalunya; sens, emperò, perjudici dels monges que vuy se troban haver pres lo àbit en los monastirs, encara que no sien professos, respecte dels quals se observe com fins vuy se ha acostumat. Ab expressa, emperò, declaració que los naturals dels regnes de Aragó y València que seran fills dels bisbats de Tortosa, Lleyda o Urgell respectivament pugan ésser admesos en los títols ecclesiàstichs de quiscú dels dits bisbats dels quals respectivament seran fills y no en altres, per obtenir axí mateix los catalans y fills dels referits bisbats títols y rendas ecclesiàstichs en las parts de Aragó y València que són dins los límits y confins de dits tres bisbats, y en cas que per algun temps se impedís als cathelans diossessans la admissió y retenció de las rendas dels títols ecclesiàstichs en las parts de dits tres bisbats que tocan a Aragó y València; que no pugan axí mateix los aragonesos y valencians ésser admesos en las rendas y títols ecclesiàstichs de las parts de dits bisbats que són de Cathalunya, salvant en tot lo beneplàcit de la Santa Sede Apostòlica. Per lo qual offerim¹⁹⁶³ escriurer a Sa Santetat y a nostre¹⁹⁶⁴ embaxador que resideix en Roma, a fi y effecte de obtenir de la Santa //1091v// Sede Apostòlica la confirmació de la present constitució; y

1961. de vostra magestat, *ratllat*; nostra, *interlineat*.

1962. A *continuació*, y, *ratllat*.

1963. *offereix*, *corregit*; a *continuació*, sa magestat, *ratllat*.

1964. son, *corregit*.

que los deputats y ohidors degan cuydar de solicitar-ho, sots pena de privació de una tersa de son salari.¹⁹⁶⁵ Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1092r// 8. Com en los contractes dels violaris, de si los interessos que se estipulan per los notaris que reben los actes de aquells sien molt crescuts y, axò no obstant, se exprimente que fan acte o promesa de millorar las caucions dins cert termini o sempre y quant apareix a l'acreador, ab adjecció de pena que correspon al preu de dit violari a fi de que cedisca en lluïció de aquell, lo que ocasiona que lo acreador té una tàcita facultat de fer lluir lo dit violari sempre que li apar; com moltes vegadas se ha exprimentat que, vehent lo acreador que la persona o personas a la vida o vidas de las quals se és dexat lo violari són perillosas per ésser de crescuda edat, malaltia o altre accident, acostuman a requirir als deutors a fi de que milloren las obligacions valent-se de l'acte de promesa, lo que argüeix¹⁹⁶⁶ usura. Per ço, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que en los contractes y actes de violaris no se puga fer acte o promesa de millorar las obligacions per directe ni indirecte; de tal manera, que fent-se lo contrari, lo acreador incidisca en pena de pèrdrer lo preu y propietat de dit violari; y que lo notari rebrà semblant //1092v// acte incidisca en las penas de dret estatuhidas per rèbrer los contractes y actes usuraris; y que los violaris sols se pugan dexar a las vidas de dos personas y no més. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1093r// 9.¹⁹⁶⁷ Com sia cosa molt justa y rahonable per la bona decisió de las causas vertents en la Real Audiència y demés tribunals inferiors, de que los jutges y reladors oygan als advocats de las parts per informar, donant a estos los duptes y punts de aquellas en escrits per evitar tota equivocació; y per lo mateix respecte, posar-los en procés perquè las parts litigants sian aliviadas del gasto que moltes vegades patexen en fer memorials en fet y en dret fora dels punts y dubtes que los jutges y reladors regoneixen per la decisió de las causas, com de fet respecte dels de la Real Audiència se troba axí estatuhit y ordenat ab las tres constitucions que són baix lo títol «Dels dubtes y punts se han de donar en las causas», lo que de present y anys ha //1093v// no se observa, essent aixís que antigament se practicava; la qual inobservansa és contra la pública utilitat, en major gasto de las parts litigants y en son notable desconsuelo. Per ço, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los doctors de la Real Audiència, en todas las causas que seran reladors, antes de fer las sentèncias diffinitivas hagen y degan avisar als advocats de las parts per a informar, y en los informes donar los

1965. *A continuació*, Plau a sa magestat, menos en lo concernent a l'offici que ocuparan, *ratllat*.

1966. *A continuació*, a, *ratllat*.

1967. *Al marge esquerre*: Approbata per stamentum ecclesiasticum. Albià, notarius et dicti stamenti secretarius. Etiam fuit approbata per stamentum militare. Verneda, notarius eiusdemque stamenti secretarius. Approbata etiam fuit per stamentum regale. Cortès, notarius et dicti stamenti secretarius.

dubtes y punts en escrits *ex officio*, encara que las parts no·ls demanen ni·ls vullen; manant al notari de la causa los pose en procés; y que los motius de las sentències que faran sian conformes als dubtes donats. Entès, emperò, que si de las sentències fahedoras se·n ha de fer paraula en la Sala, los dits dubtes se hagen de donar de vot y resolució dels doctors de ella. Y que lo mateix sie observat en tot ab las provisions y sentències provisionals de notable interès o perjudici, tenint facultat quiscuna de las parts (si recela que lo jutge no tindrà per tals las que ocorreran) demanar ab suplicació o scèdula que vol informar per la declaració de la tal provisió o sentència provisional //1094r// fahedora; y que la mateixa obligació tingan los assessors del portantveus del general governador y de la Batllia General y jutges ordinaris reals y de barons y altres (en lo que sia aplicable)¹⁹⁶⁸ que tingan jurisdicció inferior a la Real Audiència, y en uns y altres sots las penas de las Constitucions de la Observansa, quedant en lo demás las ditas tres constitucions en sa força y valor. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1095r// 10. Ajustant a la Constitució que comensa «Ítem», capítol 15, de las Corts del any 1599, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que ningun menor de vint-y-sinch anys complerts, ni en nom propri ni com a procurador de altre major de vint-y-sinch anys, després de finidas las presents Corts puga tenir vot en las Corts que de allí en avant se celebraran, ni dega venir a ellas en força de las lletres convocatòrias que per Nós y nostres successors se despatxaran. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1096r// 11. La propenció gran de nostres sereníssims reys y predecessors al Principat de Cattalunya per los serveys fets per los cathalans a la real corona, y en particular lo sereníssim senyor rey don Fernando lo primer, en la Constitució primera, títol «Del offici de camarlench», en lo segon volumen de las constitucions, los privilegià que en la casa real tinguessen de obtenir differents officis de primera suposició en dita constitució referits, a imitació de la qual ve a ser de nostra munificència continuar en afavorir lo Principat per los matexos motius. E com en lo Concell Supremo de Aragó hi hage un offici dit del prothonotari, lo qual és separat de las secretarias dels regnes de Aragó, Catalunya y València, y així lo han obtingut differents subjectas cathalans. Per ço, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort y estaments de aquella, que lo dit offici de prothonotari lo conferirem esta primera vegada a persona natural del present Principat, la segona vegada a persona natural del Regne de Aragó y la tercera vegada a persona natural del Regne de València, y axí sempre per torn successivament. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1968. (en lo que sia aplicable), *al marge esquerre*.

1097r// 12. Estatuhim y ordenam, ab concentiment, lloació y aprobació de la present Cort, que lo bras militar del present Principat pugua gastar quiscun any fins en mil lliures dels diners de la Generalitat per los gastos se li offeriran en defensa dels privilegis, exempcions y llibertats del bras ecclesiàstich y del¹⁹⁶⁹ militar, ciutat de Barcelona y de las demás ciutats, vilas, llochs, termes, y quadras, comuns y particulars del present Principat. Y en cas ditas mil lliures no fossen bastants, pugua gastar fins a altres mil lliures; y que per a gastar estas últimas, en tot o en part, hage de ser ab intervenció y pòliça¹⁹⁷⁰ del Protector de dit bras militar y dels sinch primers officials de ell. Y que estos degan resòldrer si la gravetat y urgència del negoci serà de tal conveniència que·s dega passar a¹⁹⁷¹ gastar ditas segonas mil lliures o part de ellas, y que tant las primeras com las segonas mil lliures no·s pugan gastar si no és ab lo modo sobredit. Y que en los anys que no se esdevindrà gastar per alguna¹⁹⁷² de ditas causas ditas dos mília lliuras o part de aquellas, resten en útil de la Generalitat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1098r// Número 13. Havent-se experimentat que la Constitució «E més, estatuhim», 42, de las Corts de 1599, no se observa, dexant-se de fer en las sentèncias diffinitivas las liquidacions de crèdits, fruyts e interessos, ab pretext de no ésser líquits, y reservant-se per lo decret de execució exigexen los jutges per enter lo salari. Per ço, confirmant dita constitució y revocant los abusos contra lo disposat en ella fets y declarant en quant menester sie aquella, estatuhim y ordenam, ab concentiment, llohació y aprobació de la present Cort, que los jutges de la Real Audiència, *vice regia* o Audiència del governador, Batllia General y altres qualsevol tribunals y corts, tant de ordinaris reals com de barons, del present Principat, en las sentèncias diffinitivas degan fer y explicar la liquidació de tots los crèdits, fruyts e interessos y altres qualsevols cosas liquidadoras; altrement, en cas que hajan de dexar y reservar en tot o en part la liquidació per lo decret de execució ab motiu de no ésser líquits los crèdits y fruyts, interessos y altres cosas *forsan* liquidadoras, degan també y tingan obligació de haver de dexar la tercera part //1098v// del íntegro salari, sens poder-la gastar fins sie feta y explicada íntegrament la liquidació, la qual en la sentència dega reservar-se *in decreto executionis*; y que dita tersa de salari se entenga ésser la meytat del salari que se hauria¹⁹⁷³ de gastar en la sentència diffinitiva, quant per rahó de algun altercat, antes de proferir-se la sentència, se haja gastat una tersa del íntegro salari. Emperò, si la part demanarà lo decret de execució del cap líquit de la sentència, sens voler passar

1969. A continuació, bras, ratllat.

1970. y pòliça, *interlineat*.

1971. ha, «h» ratllat.

1972. ninguna, *corregit*.

1973. havia, *corregit*.

a la liquidació, en tal cas y havent-hi contradicció puga gastar la dita tersa reservada per la liquidació. Y en cas que en la provisió de liquidació sie inexcusable lo haver de dexar alguns caps per ulterior liquidació, no puga lo jutge de la ulterior liquidació exigir per salari sinó una tersa de tersa. Volent més avant que per tots los altercats que's sucitaran després del decret de execució sols se pague de salari per cada altercat una tersa de tersa. Y fent-se lo contrari de tot lo sobredit o en qualsevol cas dels expressats, exigint o retenint-se més salari del contingut en la referida forma, que en ex cas no degan los deputats y ohidors de comtes de la Generalitat, y en las //1099r// altres Corts los depositaris dels salaris, lliurar als doctors de la Real Audiència y demás jutges *respective* lo salari de la definitiva ni demás provisions sobreditas; altrament ne sien uns y altres querelats en visita. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1100r// 14. Encara que en lo Capítol 2 de la Cort de 1563 y ab lo Capítol 7 de la¹⁹⁷⁴ de 1413 se trobe expressament prohibida la continuació dels officis temporals de jurisdicció per los danys se'n seguirien a la bona administració de la justícia, se han defraudat ditas constitucions per los oficials reals temporals, mantenint-se *ultra* del trienni en los officis ja a títol de *interim* y ja negociant que los provehits no despatxassen los privilegis o que, havent-los despedits, se'ls retengan sens presentar-los ni pèndrer possessió, per a proseguir d'esta manera en los officis ab lo affectat pretext de esperar la vinguda del successor. Per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que de assí avant los veguers, sotsveguers, batlles, sotsbatlles, assessors y demás officials reals temporals, finit emperò lo trienni per lo qual foren provehits, *ipso jure et facto* resten sens jurisdicció y sie acabat son ofici, entrant a regir-lo aquells a qui tocaria en cas de mort, ausència o impediment de dits oficials; y que en tot lo trienni següent no pugan obtenir dit ofici ni altre //1100v// de jurisdicció en la matexa vegueria o batllia, per títol de *interim*, ni de proseguir fins a la vinguda del successor, ni en altre qualsevol manera, encara que taula hagen tinguda y sian per sentència absolts. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1101r// 15. Attenent a las disposicions fetas respecte de aquells que podan actuar en la Real Audiència, com és de vèurer de las col·locadas en diferents parts del dret municipal de Cathalunya, y últimament en la Constitució 31 de las Corts de 1599, ab las quals y ab diferents privilegis la dita facultat de actuar no se extenga¹⁹⁷⁵ als escrivans de registre; y estos, per no ser expressament exclosos, vullan immiscuir-se en dita actuació, essent axí que realment són exclosos per ser destinats tant solament per a servir a la Real Cancellaria. Per ço, per evitar los

1974. A continuació, Cort, ratllat.

1975. entengue, *corregit*.

inconvenients que concidera dita constitució 31, en què los que actuarian fossen notaris col·legiats, confirmant y declarant dita constitució 31, estatuhim y ordenam, de voluntat y a suplicació de la present Cort, que als escrivans de registre no·ls sie lícit entremètrer-se en lo pertanyent a la actuació del Civil y Criminal en dita Real Audiència de Cattelunya, y que sols hagen y pugan entrevenir en los negocis tocants a la Real Cancellaria de Cattelunya, sí y conforme altrament¹⁹⁷⁶ se'ls és concedit. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1102r// 16. Ab differentes constitucions continuadas baix lo títol «De bomians y vagamundos¹⁹⁷⁷» se troba expressament disposat que los bomians y gitanos sien expel·lits del present Principat de Cathalunya per los enormes delictes que perpetrar solen. Y axò no obstant, no se ha conseguit lo pretès fi, puix contínuament van divagant gitanos per Cathalunya, cometent gravíssims excessos, y sie molt just que en esta part se done lo total remey. Per ço, ab llocació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que los dits bomians y gitanos no pugan entrar ni habitar de aquí en avant en lo present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya, encara que sien domiciliats en algunas casas de las ciutats, viles o llochs o altres parts de dit Principat y Comtats, y¹⁹⁷⁸ que tingan plaça assentada de soldats nostres o en nostre real exèrcit, sots pena de deu anys de galera; y los que no podran ésser condemnats a la dita pena per ésser¹⁹⁷⁹ menors y vells o donas, degan ésser desterrats ab comminació de pena de cent assots en cas de no guardar lo desterro, la qual dega ésser puntualment executada; y se enten gan ésser gitanos y gitanas tots los que faran llur exercici encara que no vagen¹⁹⁸⁰ vestits o //1102v// vestidas com a tals. Y que lo llochtinent nostre, portantveus de general governador, doctors de la Real Audiència ni altres ministres reals de qualsevol grau, estat o condició que sien no pugan donar guiatges ni altres despaigs ni ordes alguns contra lo disposat en la present constitució, sots las penas de la Constitució de la Observansa; y en cas se donen, sien *ipso facto* nul·los y a ells no pugan obeir los oficials o personas a qui toca repel·lir·los, sots las matexas penas. Y encara que dits gitanos tingan plaça assentada de soldat, pugan y degan executar, axí los oficials reals com de baró, lo contengut en la present constitució. Y per sa major observansa, ordenam y manam que los oficials reals y de barons ni altres ministres de justícia pugan permètrer lo contrari per diners ni altrament, sots pena de privació de llurs officis y de cent lliuras per quiscuna vegada, aplicadoras lo un ters a l'acusador, lo altre a l'official executant y lo

1976. altrament, *corregit*.

1977. bagamundos, *corregit*.

1978. encara, *corregit*.

1979. ser, *raillat*; ésser, *interlineat*.

1980. vagen, *interlineat*.

últim al General de Catalunya; restant en sa forsa y valor tot lo demás disposat en las sobreditas Generals Constitucions, capítols y actes de Cort en lo que no contravindran ni se oposaran al contengut, expressat y previngut en la present constitució. //1103r// Y que en observansa del sobre referit,¹⁹⁸¹ dins tres mesos comptadors des del dia de la conclusió de las presents Corts, sie publicada la present constitució en quiscun cap de vegueria¹⁹⁸² del present Principat y Comtats, injungint obligació als deputats y ohidors del present Principat de fer publicar la present constitució en lo modo sobre refferit, y que de no fer-ho ne pugan ésser querelats en visita. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1104r// 17. Volent afavorir a tots los comuns y particulars del present Principat, per ço, ab consentiment, lloació y aprobació de la present Cort, lloam, aprobam y confirmam y en quant menester sie de nou concedim, tots los privilegis, excempcions y llibertats de comuns y particulars, ecclesiàstichs y seculars,¹⁹⁸³ estils y prerrogativas¹⁹⁸⁴ de celebrar Corts del present Principat, revocant tots actes y abusos en contrari fets, de tal manera que tingan tanta força y valor com si lo die present fossen concedits y concedidas. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1105r// 18.¹⁹⁸⁵ Conciderant que de antiquíssim temps y segons las ocurrèncias y casos han esdevingut, los tres comuns de Deputació, ciutat de Barcelona y bras militar, per la concervació de llurs prerrogativas, Generals Constitucions, capítols y actes de Cort, usos y costums del present Principat y dels privilegis de comuns y particulars, y perquè ab lo degut acert se logràs lo fi de la major estabilitat, firmesa y concervació de aquells, han acostumat los dits tres comuns, y en algunas ocasions los dos de ells assolas, per medi de las personas elegidas y anomenadas, tenir conferèncias per discórrer y aconsellar lo que dits comuns y quiscú per son interès podria fer y obrar, segons los casos que han esdevingut. Y com se haze duptat, ab poca rahó, si ditas conferèncias serian prohibidas per la Constitució 9 y final, títol «De diversos y extraordinaris crims», //1105v// que comensa «Per quant»; per ço, declaram, ab lloació y aprobació de la present Cort, que la dita constitució 9 y final ni altres no comprenen ni may han comprès las conferèncias se han tingut y tindran entre los comuns de la Deputació, ciutat de Barcelona y bras militar per medi de las personas elegidas y anomenadas per dits *respective* comuns o per los dos de ells, segons la commissió, facultat y poder que se'ls serà

1981. per so, *ratllat*; en observansa del sobre referit, *interlineat*.

1982. vegaria, *corregit*.

1983. particulars, *corregit*.

1984. prerrogativas, *corregit*.

1985. *Al marge esquerre*: Die 12, martii, 1706. placet illustrissimo stamento ecclesiastico. Albià, notarius et secretarius. Die 13, martii, 1706. placet illustrissimo stamento militari prout placuit ecclesiastico. Verneda, notarius et secretarius. Die 19 praedictis. placet illustrissimo stamento regali sicut placuit ecclesiastico et militari. Cortès, notarius et secretarius.

atribuït y concedit; ans bé, per ser del servey de Déu, nostre¹⁹⁸⁶ y del bé públich las sobreditas conferèncias, estatuhim y ordenam ab la matexa lloació y aprobació que dits tres o dos comuns pugan tenir-las líberament sempre que los aparexerà, fent cada un de dits tres comuns un cos de per sí, ab igual número de personas per cada un de aquells. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1106r// 19.¹⁹⁸⁷ Per evitar los abusos de donar lloch a la facilitat ab què se evocan a la Real Audiència las causas que en primera instància se han de declarar en las corts del veguer y balle de la present ciutat de Barcelona y en altres corts ordinàrias y de jutges inferiors, ab pretextos de regalias y altres, per a impedir que lo acreador conseguisca son dèbit, principalment en las causas menors, per no tornar-li a compte lo gastar més en lo plet que lo que¹⁹⁸⁸ importa la causa principal, llevant-se també per aquest camí casi totas las causas de las corts dels ordinaris reals, de barons, dels senyors directes y emphiteoticaris, de manera que vénen a ser inútils y sens fruyt sas *respective* jurisdiccions, a més de vexar-se moltes vegadas las parts contra las quals se fa la evocació, majorment si és pobre, per faltar-li medis per a seguir la causa en la Real Audiència. Considerant que per differents constitucions, y senyaladament per la 2, 10 y 13, baix lo títol «De jurisdicció de tots jutges», està plenament disposat que totas las causas, tant civils com criminals, sian tractadas dins sas *respective* veguerias y ballias, declarant nul·las *ipso facto* totas las lletras, rescrits, provisions y manaments en contrari, de modo //1106v// que ditas evocacions en primera instància sian contrafaccions manifestas, impeditivas de la bona administració de justícia y refugi dels deutors que recusan pagar y dels possessors injustos que pretenen eternisar las causas en la Real Audiència; la qual, per ocupar-se en causas de major importància, no pot atèndrer a las de menor interès, puix sols las causas majors que vuy té pendants no poden despatxar-se de molt temps. Per ço, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que las causas civils que ara y per lo avenir són y seran o estan y estaran pendants tant en las corts dels veguers y balles de la present ciutat com de las altres ciutats, vilas o llochs, axí de jurisdicció real com de barons, jutges, senyors directes o feudals y de altres qualsevols tribunals inferiors a la Real Audiència del present Principat de Cattalunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya, de qualsevol naturalesa o qualitat que sian, si seran menors de 500 lliuras, sous, no pugan en primera instància ser evocadas a la Real Audiència per algun pretext o rega-

1986. *Interlineat i ratllat*, Senyor.

1987. *Al marge esquerre*: Die 23, martii, 1706. placet illustrissimo stamento ecclesiastico. Albià, notarius et secretarius. Die 24, martii, 1706. placet illustrissimo stamento militari prout placuit ecclesiastico. Verneda, notarius et secretarius. Die 29, martii, 1796. placet illustrissimo stamento regali sicut placuit ecclesiastico et militari. Cortès, notarius et secretarius.

1988. no, *ratllat*; lo que, *interlineat*.

lia, encara que fos de pobresa, miserabilitat, viduïtat, pupil·laritat o de ser las parts presents en Cort o que la Real Audiència se troba present o de tractar-se de interpretació de reals privilegis, ni ab los pretextos //1107r// de regalia per horrrecència o impotència dels jutges inferiors, ni de querela,¹⁹⁸⁹ ni de notòria injustícia o de nul·litat, ni ab qualsevol altre pretext, opinable o inopinable, encara que sie de major ponderació y digne de menció especial, ans bé ditas causas menors de 500 lliures, sous, degan continuar-se devant dits jutges ordinaris reals, de barons, emphiteoticaris y feudals respectivament, fins a sentència diffinitiva y total execució de aquella; prestada, emperò, caució idònea a coneguda dels dits jutges ordinaris inferiors y a satisfacció de la part que haurà subcumbit en cas de haver-se interposat apel·lació de qualsevol gravamen que haurà patit la part subcumbent en la primitiva sentència, recurs o dit de notòria injustícia o nul·litat. Y si de fet las ditas causas menors de 500 lliures, sous, antes de comensar-se devant dels dits jutges inferiors o després, seran evocadas o feta inhibició als sobredits jutges, las lletras evocatòrias y las inhibitòrias de aquellas sian nul·las *ipso jure, simul* ab tots los procehiments que se hauran fets en la Real Audiència, de manera que los dits jutges inferiors pugan y degan passar avant en ditas causas com si las sobreditas lletras evocatòrias y las inhibitòrias no //1107v// fossen despatxadas, sens necessitar-se de declaració alguna de la Real Audiència ni altra. Volent més avant que, per a evocar-se qualsevol causa en primera instància a la Real Audiència com a major de 500 lliures, sous, si en ella no·s¹⁹⁹⁰ demanarà certa summa sinó altre cosa que no tinga lo valor liquidat en menor summa que de 500 lliures, sous, dega precehir una informació summària de testimonis sobre lo valor de la cosa deduhida o deduhidora en judici, la qual informació dega rèbrer-se devant del mateix relador a qui serà comesa la causa, lo qual no puga manar despatxar ni firmar las lletras¹⁹⁹¹ evocatòrias ni las inhibitòrias sinó constant-li per dita informació a lo menos per dos testimonis *contestes*, ab concloent rahó de siència que la cosa deduhida o deduhidora en judici excedeix lo valor de ditas 500 lliures, sous; y que en todas las lletras evocatòrias de causas en primera instància dega posar·s'i la clàusula «*Attento constat per depositionem testimonium causam hanc esse majorem quingentum*¹⁹⁹² *librarum*». Altrement, no guardant-se tota la sobredita forma, sian *ipso jure* nul·las las lletras evocatòrias y las inhibitòrias, *simul* ab tots los procehiments que·s¹⁹⁹³ faran en dita Real Audiència, de manera que los dits jutges //1108r// inferiors pugan y degan passar avant en ditas causas com si las sobreditas lletras evocatò-

---

1989. querella, *corregit*.

1990. no se, *corregit*.

1991. A *continuació*, inhib, *ralllat*.

1992. quingentorum, *corregit*.

1993. que se, *corregit*.

rias y las inhibitorias no se fossen despatxadas, sens necessitar-se de declaració alguna de la Real Audiència ni altre tribunal. Declarant que quant se demanaran o voldran demanar algunas pencions de censals, censos, violaris, fruïts o altres prestacions annuals sens demanar-se la propietat o capital, no s'i compute la propietat o capital o *fundo* dels quals se demanaran los fruïts per a estimar la majoritat o minoritat de la causa. Quant, emperò, se demanaran las ditas pencions o prestacions ànnuas *a cetero decurrende*, si las pencions o prestacions ànnuas vensudas *simul* ab la propietat o capital no excediran las ditas 500 lliures, sous, degan estimar-se per causas menors; y si acàs se pretendrà evocar algunas causas menors de¹⁹⁹⁴ 500 lliures, sous, ab lo pretext de ser connexas, annexas o dependents de altra major ja introduhida en la Real Audiència, dega primer assegurar-se lo relador que dita causa major és verdaderament major y pendent en dita Real Audiència, de que dega fer narrativa en las lletras evocàtorias que manarà despatxar o firmarà; en altre manera, que pugan y degan //1108v// passar avant los jutges inferiors sens necessitar de declaració alguna de la Real Audiència ni altre tribunal, com dalt se ha dit. Y últimament, si se pretendrà evocar alguna causa menor de 500 lliures, sous, ab lo pretext de algun concurs de acreadors, volem que se dega fer constar primer, mediant informació rebedora devant lo mateix relador, ser dit concurs llegal y ab los requisits de dret comú, y que *saltem* sian tres los acreadors citats en la causa; y que los béns sobre que se haurà firmat lo dit concurs excedexen la summa de 500 lliuras, sous. Altrament, sien las¹⁹⁹⁵ ditas lletras evocàtorias y los procehiments nul·los *ipso jure* y los jutges inferiors pugan y degan passar avant sens necessitar de declaració de la Real Audiència, com dalt se ha dit. Entenent, emperò, que en forsa de las clàusulas guarentígias, de renunciació de propri for y submissió de qualsevol altre o de renunciació a la present constitució pugan los acreadors evocar qualsevols causas menors de 500 lliures, sous, a la Real Audiència, però no los debtors; y axí mateix, pugan evocar-se qualsevols causas en primera instància, constant primer al relador del contentiment exprés de todas las parts //1109r// per la evocació. Volent que de aquí en avant, las causas menors de 500 lliures, sous, en los casos que no són compresos en la present constitució, pugan los reladors de la Real Audiència decidir-las per si sols, sens haver-ne de fer paraula en la Real Audiència; y que los escrivans de manament, en las decretacions de las súplicas evocàtorias, posen la clàusula «*Si non est major quingentum*¹⁹⁹⁶ *librarum, decimat, etc.*», no obstant qualsevols constitucions, capítols y actes de Cort lo contrari disposant. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1994. *A continuació, ditas, ratllat.*

1995. *A continuació, ditas, ratllat.*

1996. *quingentorum, corregit.*

1110r// 20. Per facilitar la més acertada elecció de veguers en lo present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya, no obstant lo disposat en contrari en la Constitució 8, títol «De personas prohibidas regir officis», que segons la mudança de l'estat de las cosas convé variar,¹⁹⁹⁷ estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los veguers del present Principat y Comptats pugan ser elegits dels que seran domiciliats o nadius de las matexas veguerias, ab què hagen de ser militars o gaudints; salvats los privilegis de las ciutats, vilas y llochs que los tindran en contrari. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1111r// 21. Moderant la Constitució 4, que comensa «A occórrer», títol «De notaris y escrivans», ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que los notaris degan regular los actes que estipularan en son manual fent rúbrica en aquell ab la puntualitat deguda, de manera que los ordinaris reals y de barons pugan y degan visitar-los y, si trobaran ser negligents en regular en manual los dits actes y fer rúbrica en aquell per sis mesos, passat lo any pugan executar-los per la pena de sinquantia lliuras, aplicadoras la meitat¹⁹⁹⁸ als dits ordinaris executants y la altre meitat¹⁹⁹⁹ a l'hospital de la ciutat, vila o lloch ahont tindrà domicili lo notari executat, y ahont no y haurà hospital a la obra de la iglésia, sens que pugan excusar-se per no haver cobrat de las parts la meitat²⁰⁰⁰ del salari; y que resten salvos los privilegis de la ciutats, vilas y universitats al que se deu observar per inquirir contra los notaris qui són omissos en regular los actes al manual, deixant en sa força y valor la sobredita constitució en tot lo que en la present no està derogat.²⁰⁰¹ //1111v// Y que per regular los actes y formar la rúbrica, tingan los notaris un any de termini, comptador del die que hauran rebut los dits actes. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1112r// 22. Per reprimir la facilitat ab què alguns oficials reals obrian y llegian las cartas que anavan y venian per la estafeta o correu ordinari, ab lo pretext de ser així convenient al real servey, y semblantment la codícia²⁰⁰² dels estafeters o correus majors en fer-se pagar los ports de las cartas en moneda de plata; per ço, per la major llibertat del comerç, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que ningun official real ni encara lo llochtinent general o capità general puga desclòurer ni llegir las cartas que aniran y vindran per las estafetas o correus ordinaris; y axí matex, que los ports de ditas cartas que aniran y vindran de la península²⁰⁰³ de Espanya degan exhigir-se ab moneda de ardots o belló

1997. mudar, *ratllat*; variar, *interlineat*.

1998. mitat, «e» *interlineada*.

1999. mitat, «e» *interlineada*.

2000. mitat, «e» *interlineada*.

2001. *A continuació*, Don Ramon de Vilana Perlas, secretari, *ratllat*.

2002. *copdícia*, *corregit*.

2003. península, *corregit*.

tant solament, entenent-se per mitg real dotse diners, moneda de ardots barcelonesa, y axí respectivament. Y que los que contrafaran a²⁰⁰⁴ la present //1112v// constitució incidescan en las penas de la Observansa, y ab las matexas lo correu major o sos officials que permetran que en sa casa se desclogan cartas sens avisar al concistori de deputats y ohidors de la violència, lo qual consistori tinga obligació de exir a la defensa en pena de una tersa de son salari. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1113r// 23. Perquè las escripturas dels notaris defuncts resten ab la deguda custòdia y se conserven los títols de las haziendas y successions y se eviten fraus, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que quant morirà algun notari y li succehirà hereu que no sie notari o no las llegarà²⁰⁰⁵ o transferirà a altre notari, todas las escripturas y notas del defunct se guarden y arxiven en lo lloch y estància que per dit effecte ab sos armaris se farà en cada ciutat y vila, tenint una clau del armari o calaix lo hereu del notari defunct y altre clau lo notari que per la ciutat o vila serà elegit; y de ditas escripturas y notas se'n farà inventari quant se portaran a la casa de la ciutat o vila en presència del jutge ordinari; y sempre que se oferirà haver de tràurer algun acte rebe lo salari lo hereu del²⁰⁰⁶ defunct, dexant a la elecció del dit hereu lo fer tràurer y autenticar per //1113v// notari públich ab auctoritat real que li plaurà de regir y tràurer, com tinga commissió, en pública forma ditas escripturas, ab obligació de fer y mantenir un índex de aquellas perquè se pugan trobar ab facilitat sempre que las demanaran. Y en cas que en ditas ciutats, vilas o llochs las universitats no tindran puesto destinat per recondir las tals escripturas, dega lo notari qui tindrà²⁰⁰⁷ facultat de autenticar-las tenir-las en sa casa y custòdia en continent que lo notari sie mort, de forma que no pugan estar ditas escripturas en la casa ni en poder de son duenyo si no és notari públich ab auctoritat real; y sempre que se avisarà o instarà al concistori de deputats y ohidors la inobservansa de esta constitució, dega exir lo dit consistori a la observansa de ella. Emperò, no entenem prohibir als dits hereus que pugan alienar ditas escripturas arxivadas com dalt se ha dit y per dit effecte //1114r// tràurer-las del dit arxiu, com sien venudas a notari real de la matexa ciutat, vila o lloch; y en cas de venda de ditas escripturas ni en altre cas, pugan ésser tretas de la ciutat, vila o lloch ahont ditas escripturas seran estadas actuadas, per los molts prejudicis y danys se podrian seguir de ser aportadas las escripturas en altre part. Y tot lo sobredit se observe en las escripturas y notas que

2004. en, *ratllat*; a, *interlineat*.

2005. *lleguerà*, *corregit*.

2006. A *continuació*, notari, *ratllat*.

2007. A *continuació*, la, *ratllat*.

vuy estigan en poder de personas que no són notaris, exceptat²⁰⁰⁸ aquelles que se trobaran guardadas en lo arxiu de algun comú, ecclesiàstich o secular, y de aquells que tingan escrivania de distret;²⁰⁰⁹ y axí matex todas las escripturas de las cúrias, que no entenem compèndrer-las en la present constitució. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1115r// 24. Declarant las paraulas «notable persona» de las Constitucions 2 y 4, títol «De offici de canceller», estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que lo nostre canceller en lo present Principat de Cattalunya y sos Comptats de Rosselló y Cerdanya dega tenir la qualitat de possehir passíficament en los dits Principat o Comptats alguns dels beneficis ecclesiàstichs e o dignitats infrascritas, és a saber: archebisbat,²⁰¹⁰ bisbat, abadiat, arxiprestat, caps de col·legiatas insignes, dignitat de iglésias cathedrals o canonicat en aquellas y no altres inferiors; y a més de axò, la qualitat de doctor en dret canònich o civil en algun Estudi General y natural verdaderament del present Principat de Cattalunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya, ab què no vinga comprès lo canceller que vuy és. Y que baix lo nom de Estudi General vinga compresa la nostra Real Audiència. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1116r// 25. Renovant la Constitució 9, títol «De offici de algutzirs», estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los commissaris nostres y de nostres successors no pugan portar vara o bastó llarch en lo present Principat de Cattalunya ni en sos Comtats, per ser prohibida per constitucions la multiplicació de oficials bastoners en Cattalunya. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1117r// 26. Per obviar los molts abusos que se han exprimentat en anys passats, a petició de la present Cort y ab lloació y aprobació de aquella, estatuhim y ordenam que del die de la conclusió de la present Cort en avant los concellers, pahers, jurats, cònsols y procuradors de las universitats y vilas nostres del present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya no pugan per ningun ministre nostre ni de baró, durant lo any de son offici, ésser capturats, detinguts ni arrestats per deutes civils, per redundar en perjudici de las universitats lo faltar los sobredits a sos officis. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1118r// 27. Estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que qualsevol estranger (com no sie francès) que vulle venir al present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya a fer alguns nova fàbrica de robas, telas y merces, tant de llana y seda com altres, y de nous tints, sie acullit²⁰¹¹ y tractat benigneament com qualsevol vassall nostre, sens haver-se de passar mestre en ninguna

---

2008. acceptat, *corregit*.

2009. districte, *corregit*.

2010. arcabisbat, *corregit*.

2011. cullit, *ratllat*; acullit, *interlineat*.

art ni pagar interès algun per poder exercir lo seu, ans puga fer ditas fàbricas en qualsevol part del present Principat y Comptats sens pagar altres drets de ditas robas, telas y merces que los que pagaran los naturals de las robas, telas y merces que fabricaran respectivament al valor de aquellas; y que los tals oficials pugan en sas casas vèndrer públicament, en gros y a la menuda, las robas, telas, merces y altres cosas que ells fabricaran ab sas novas fàbricas; y que lo estranger que vindrà a fer la nova fàbrica hage de tenir un o més fadrins o aprenents naturals del present //1118v// Principat y Comptats, als quals estiga obligat haver²⁰¹² de ensenyar dita nova fàbrica, no obstant qualsevols privilegis, usos y costums de las ciutat, vilas y llochs y confrarias, las quals sols tingan força y valor en quant no se encontran ab la present constitució. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1119r// 28. En la Constitució primera, títol «De menors de vint-y-sinch anys», fou sàviament ordenat que los menors, si tenian pare, encara que fossen emancipats, no puguessen fer contractes obligatoris; y volent més plenament evitar los danys que·s²⁰¹³ segueixen als dits menors destituïts de pare y de curadors, per sa facilitat en entrar fianzas de altres personas, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que ningun menor de vint-y-sinch anys, encara que no tinga pare, si no té ni ha tingut muller puga fer fianza e o fidejussió; y si tal contracte farà sens auctoritat del curador y solemnitats necessàrias de dret, sie *ipso jure* nul·lo. Prohibint als notaris que no estipulen tals contractes ni admeten²⁰¹⁴ lo jurament dels dits menors si acàs voldran roborar aquells ab lo vincle del jurament. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1120r// 29. Perquè la multitud dels dias feriat embarassa molt la expedició de las causas y las sobradas dilacions són de gran perjudici a las parts litigants, per ço, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que de aquí al devant sols sien dias feriat en lo present Principat de Cattelunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya los dies següents: *Primo*, los dies que són festa de precepte de la Iglésia. Ítem, los tres dies de Carnastoltas y lo primer die de Quaresma. Ítem, des del Diumenge de Rams fins al diumenge immediat després de Pàsqua de Resurrecció. Ítem, des de quinse de juliol *inclusive* fins als vuyt de setembre *inclusive*. Ítem, des del die de sant Thomàs apòstol fins a la festa de la Epifania.²⁰¹⁵ Ítem, los dies de sant Ramon de Penyafort y sant Francisco de Paula, patrons de la present ciutat. Ítem, lo dijous de quiscuna semana hage²⁰¹⁶ de ser feriat assuet, en cas que en la semana antes o després del dit die dijous no y hage festa de

2012. en haver-los, *corregit*.

2013. que se, *corregit*.

2014. admetien, *corregit*.

2015. Pifania, *corregit*.

2016. agen, *corregit*.

precepte *seu in //1120v// honorem Dei*, no obstant qualsevols constitucions, capítols y actes de Cort, usos y costums en contari. Entès, emperò, que los dits feriats des de quince de juliol fins als vuyt de setembre sols se observen en lo tribunal de la Real Audiència y que en los dits feriats del estiu, en los dies de dijous que seran feriats y dies de sant Ramon de Penyafort y sant Francisco de Paula se pugan presentar qualsevols lletras que seran emanadas de dita Real Audiència, executar las plicas despatxadas de aquella, rebent lo jurament y²⁰¹⁷ las deposicions dels testimonis y fer qualsevols execucions en força de executorials y provisions de dita Real Audiència. Observant-se lo mateix en lo tribunal de la Batllia General. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1121r// 30. Encara que en lo Capítol tres de las Corts celebradas en Monsó per lo sereníssim rey don Pere ters, any 1363 (que és la Constitució «Las lleys romanas», primera, títol 9, «Que no sie lícit cessionar o transferir alguna cosa en altres més potents», libre 1 de las Generals Constitucions) fos estatuhit²⁰¹⁸ que la disposició de las lleys romanas prohibints ésser fetas cessions en personas més poderosas, axí per rahó de riquesas com de offici, fossen inviolablement observadas y tinguessen lloch en las reals personas dels sereníssims senyors reys, reynas y sos fills y dels oficials de ells, de qualsevol preheminiència o estament fossen; ab tot, com la copdícia del adquirir haze introduhit la precissió y distinció de que la disposició de dita ley municipal no prossehia quant la cessió y translació era feta en algun official real com a privada persona y no per contemplació del offici; y desitjant obviar abusos e interpretacions contra la mente y thenor de dita constitució, per ço, anyadint a dita constitució primera, títol «Que no sia lícit cessionar, etc.», y en quant menester sie declarant aquella, ab llocació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que la prohibició de fer cessions en personas més poderosas, axí per rahó de riquesas com de offici, //1121v// estatuhida per las lleys romanas y per dita constitució, tinga lloch y se entenga procehir tant en lo cas que la cessió serà feta per contemplació del offici com per contemplació de la persona del official real. Sens emperò perjudici de las causas pendents. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

122r// 31. Per evitar las grans despesas ab què solen gravar-se los litigants per la formació dels càlcols y recàlcols, impossibilitant-los lo poder proseguir las causas de liquidació y gosar lo fruyt de la sentència que a llur favor han obtingut; confirmant y ampliant²⁰¹⁹ la constitució feta per lo sereníssim senyor rey don Fernando segon, en lo any 1493, en la segona Cort de Barcelona, que comensa «Per quant se abusa», que és la Cons[ti]tució única baix lo títol «De salaris de calculacions»,

2017. de, *corregit*.

2018. A *continuació*, y disposat, *rallat*.

2019. empleant, *corregit*.

estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que sien nomenats vuyt calculadors de la Real Audiència, fixos los tres per lo canceller,²⁰²⁰ altres tres per lo regent la Real²⁰²¹ Cancellaria y los dos últims per lo doctor *antiquior* de la Tercera Sala; y axí successivament, sempre que esdevindrà²⁰²² mort o ausència de algun de dits calculadors, se'n dega anomenar un altre en la forma sobredita. Als quals calculadors degan los reladors comètrer lo fer lo càlcol o recàlcol *respective* a un de ells, ço és, los reladors //1122v// de la Sala del Canceller a un dels tres calculadors anomenats per lo dit canceller, los reladors de la Sala del Regent dita Cancellaria a un dels tres calculadors anomenats per dit regent, y los reladors de la Tercera Sala a un dels dos nomenats per lo doctor *antiquior* de la Tercera Sala. Y que los calculadors degan conferir-se ab los reladors de las causas de las quals los seran comesos²⁰²³ los càlcols o recàlcols y entregar-los los dubtes per escrits; dels quals dubtes,²⁰²⁴ aguda la resolució,²⁰²⁵ formarà son càlcol o recàlcol, per lo qual treball exhigiran de salari dos diners per lliura del deu o del deix,²⁰²⁶ no podent exhigir més de sinquanta lliuras per llarch y laboriós que sie²⁰²⁷ lo càlcol; lo qual salari dega la part instant depositar axí com se acostuma fer en los salaris dels doctors de la Real Audiència; y no puga lo calculador gastar-lo sens mostrar recibo del relador de la causa en que diga haver rebut lo càlcol o recàlcol de mà de dit calculador. Y si per ventura algun dels²⁰²⁸ //1123r// calculadors, ab pretext de fer resumen del procès, copiar o fer escriurer lo càlcol o recàlcol, ohir las parts o sos advocats o altrament, exhigia més quantitat de la demunt expressada, cayga en pena de *duplo*, aplicadora al General de Cattalunya. Entès, emperò, que los calculadors degan despatxar los càlcols *gradatim*, ço és, que no pugan treballar ni despatxar los que se'ls aurà entregat posteriorment que primer no hagen treballat y despatxat los que se'ls auran anteriorment entregat, *dummodo* que per lo despaix dels anteriors no y haja legítim impediment, sots la pena de *duplo* previnguda en dit capítol. Volent que en tot lo demés se dega observar la²⁰²⁹ dita constitució del senyor rey don Fernando. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1124r// 32. Estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, per obviar los inconvenients se podan seguir de clòurer los notaris los actes per

2020. *A continuació*, de nostra Real Cancellaria los, *ratllat*. *Interlineat i ratllat*, Audiència.

2021. de dita, *ratllat*; la Real, *interlineat*.

2022. succehirà, *ratllat*; esdevindrà, *interlineat*.

2023. comès, «es», *interlineat*.

2024. dubtes, *interlineat*.

2025. *A continuació*, dels dits dubtes, *ratllat*.

2026. deig, *corregit*.

2027. fos, *ratllat*; sie, *interlineat*.

2028. *A continuació*, al foli següent, dits, *ratllat*.

2029. *A continuació*, dita, *ratllat*.

«*De premissis*», que del die de la conclusió de la present Cort en avant ningun notari puga clòurer actes dient en sa clohenda «*De premissis fidem facio*» sens posar-i son signe; y si tal serà fet, lo notari del tal acte no puga cobrar lo salari, y si cobrat lo aurà, dega restituhir-lo y lo tal acte axís clos sie de ninguna força ni valor y no se li puga donar fe en judici ni fora de ell, com desobre està dit. Y per evitar los fraus, que degan en lo esdevenidor los notaris en totas y qualsevols clausuras expressar lo die, mes y any que las extrahuen. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1125r// 33. Com en la Constitució única, del títol «De la Audiència del governador», se trobe estatuhit lo haver de presidir en dita Audiència lo assessor de la General Governació, y se haze exprimentat algunas vegadas que, venint los casos, se han ausentat alguns assessors, donant lloch a nomenar regents dita assessoria; del que se ha seguit la inobservansa²⁰³⁰ de la dita constitució y de la Constitució 12, del títol «De offici de governador», disposant haver de servir personalment dits assessors. Per ço, estatuim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que se observen las ditas constitucions, imposant pena de privació de offici al assessor o assessors de la General Governació que se ausentarà o se ausentaran dexant de servir personalment dita assessoria, venint los sobredits casos. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1126r// 34. Per quant importa a la bona administració de justícia de que los doctors de la Real Audiència, en las causas de suplicació *contrario imperio et in forma* que se ha interposat de las provisions per altre de ells fetas *non facto verbo*, no tingan vot en aquellas en dita causa de suplicació de la forma, per tractar-se sols en dita causa de confirmar o revocar aquellas; per ço, per evitar la suspita que las parts podian tenir, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuim y ordenam que los doctors de la Real Audiència no pugan entrevenir ni votar en las causas de suplicació *in forma* de las provisions que aquells *respective* hauran fet *non facto verbo*, sinó que aquellas se degan declarar per los demés doctors de la sala que-s trobaran. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1127r// 35. Per quant és pròpia incumbència de la noblesa lo exercitar-se en lo maneig de las armas y cavalls per a poder en las ocasions importants al real servey desempenyar sa innata fidelitat, y sie indecent a la vista que los cavalls de dits nobles y cavallers no vagen ab aquells adornos que són necessaris per lo exercici²⁰³¹ militar. Per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estathuim y ordenam que tots los nobles, cavallers, ciutadans honrats²⁰³² y gaudints de privilegi militar del present Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya pugan aportar en las fundas de sos cavalls pistolas de menor mida, encara que en

2030. inobservació, *corregit*.

2031. art, *ratllat*; exercici, *interlineat*.

2032. honrrats, *corregit*.

ellas hi haze ganxo y tingan la culata rodona; y que per a incidir dits nobles, cavallers, ciutadans honrrats y gaudints de privilegi militar en las penas establertas o establidoras contra los portants ditas pistolas de menor mida, fora del dit cas, sie precís y necessari que actualment sien capturats y trobats ab ellas y no baste lo ser vistos haver aportat aquellas y tenir-las en sas //1127v// casas. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1128r// 36.²⁰³³ En lo Capítol 55 de las primeras Corts celebradas en Barcelona per lo sereníssim senyor rey Feliph segon, any 1599,²⁰³⁴ entre altres cosas se estatuí y ordenà que los cavallers, ciutadans y altres personas que gaudissen de privilegi militar no poguessen ser posats en la Mallorca ni en la Judeca de las càrcers reals de la present ciutat, sinó en altres presons que sien més còmmodas. Y com, no obstant lo tenor de dita constitució, se haja abusat de son contengut, en manifesta indecència y desdoro de la prerrogativa militar, per ço, confirmant en quant menester sie dit capítol²⁰³⁵ 55²⁰³⁶ y de nou anyadint, estatuhim y ordenam, ab llochació y aprobació de la present Cort, que los cavallers, ciutadans y altres que gosan de privilegi militar no pugan ser posats en los aposentos que's diuhen la Torreta, Guineus, Mallorca, Escarabats ni en altres indescents de las presons reals de la present ciutat, ans bé per la descència dels militars y gaudints, //1128v// venint lo cas de ser capturats y entregats en las càrcers reals de esta ciutat, dega lo escarceller o son llochtinent posar-los en los aposentos del quarto de la obra nova, tant de aquells als quals s'i entra per lo segon repòs de la escala de la obra nova, que vuy servexen per los advocats, salas ahont se ajunta lo Concell Criminal (retirant los presos los dies de funció de Concell), com en los aposentos són sobre ditas salas y en lo que s'i puja per la cuyna y en son cas del aposento més alt dit la Galera. Y en cas de fer lo contrari, dit escarceller o son llochtinent incidescan en pena de privació de son offici, sens que's puga eximir del incurs de dita pena ab pretext de que se'ls ha manat per lo llochtinent general nostre y en son cas per lo portantveus de general governador, regent la Real Cancellaria o altres qualsevols ministres nostres y de dit portantveus de general governador *respective*. Y en cas sie manat per dit llochtinent general y portantveus de general governador, dega lo concistori de deputats procehir contra de aquells com a violadors de las Generals Constitucions en la forma estilada. En quant, emperò, a tots los demés ministres que //1129r// contrafaran, incidescan en pena de suspensió de un any de son offici y salari. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2033. *Precedit de Número, ratllat.*

2034. *A continuació*, (que és la Constitució «Ítem, estatuhim, etc.», 19, títol 24 «De custòdia de presos», libre 9 de les Generals Constitucions, volum 1), *ratllat*.

2035. dita constitució, *corregit i ratllat*; capítol, *interlineat*.

2036. 19, *corregit*; *a continuació*, títol «De custòdia de presos», *ratllat*.

1130r// 37. Coniderant los molts reparos y difficultats que se proposaven perquè no se obrís la *vice regia* o Audiència del governador, venint los casos de aquella; per ço, a fi de evitar dits reparos y difficultats y perquè se puga obrir en continent, venint dits casos, y axí bé lo practicar-se una de las majors y més excel·lents prerrogatives que té lo Principat, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprovació de la present Cort, que lo portantveus de general governador que serà elegit en qualsevol temps sie tingut y obligat haver de donar dins sis mesos a seguir ab la Governació todas las veguerias del present Principat, prestant en ellas los sòlits juraments de observar los privilegis generals y particulars, usos, pràcticas y costums de ditas veguerias, segons està expressat en la Constitució 9, títol «De offici de governador», ab obligació de haver de presentar en la Deputació y Batllia General (ahont cobra son salari) certificatòria auctèntica, extreta per lo escrivà major de dita Governació, de haver prestat tots los dits juraments; y en cas de no presentar aquella, no li puga ésser pagat lo salari de dit offici, ans bé sie //1130v// privat de aquell tot lo temps que tardarà en prestar dits juraments. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1131r// 38. Havent entès los prejudicis que causan a la pública utilitat las imperícias dels escrivents substituïts de notaris per haver-se'ls permès que des dels primers dies que comensan apèndrer la art de notaria ja estipulan actes y contractes en nom de sos mestres, essent axí que en matèria de tant interès poden ser danyosíssims llurs errors. Per ço, confirmant y ampliant la Constitució 23, títol «De notaris y escrivans», que comensa «Per quant se poden fer, etc.»,²⁰³⁷ estatuhim y ordenam, ab lloació y aprovació de la present Cort, que los escrivents substituïts de notaris, a més dels requisits que disposa dita constitució, degan tenir almenys dos anys de pràctica²⁰³⁸ en casa de notari públich del present Principat y Comtats antes que pugan estipular acte ni contracte algun, sots pena de vint-y-sinch lliuras als contrafahents per cada vegada. Y lo notari que permetrà al escrivent rèbrer actes no tenint dos anys de pràctica²⁰³⁹ incidisca en la matexa pena de vint-y-sinch lliuras per cada vegada, aplicadora la meytat²⁰⁴⁰ al acusador y l'altre meytat²⁰⁴¹ al ordinari real o de baró que farà la execució, la qual pugan y degan fer dits ordinaris *etiam ex officio*, sempre que se incorregan las sobreditas penas. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1132r// 39. Renovant la Constitució 8, títol «De abatuts y latitants», que comensa «Per quant la experiència, etc.», en la qual se disposan las penas contra

2037. que comensa «Per quant se poden fer, etc.», *al marge esquerre*.

2038. pràtiga, *corregit*.

2039. pràtiga, *corregit*.

2040. mitat, *corregit*.

2041. mitat, *corregit*.

los mercaders y botiguers que se abaten en frau de llurs acreadors, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que dita constitució sie inviolablement observada en tot lo present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya en orde a qualsevols personas se abatran, als quals no-s puga concedir guiatges o remissions sinó en lo cas que tots los acreadors hi concentrescan o la major part, en la forma y modo que segons dret pot obligar a la menor,²⁰⁴² no obstant qualsevols privilegis que en contrari puguessen al·legar-se, los quals com a prejudicials al bé públic. expresament derogam. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1133r// 40. Attenent a llevar tots dubtes entre los contrahents del present Principat y Comtats, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que de²⁰⁴³ assí en avant, sempre que se contraurà en moneda barcelonesa, se entenga en moneda de ardots a rahó de dos sous per real, mentres no se diga moneda barcelonesa de plata, que aleshoras deurà ser a rahó tres sous de ardots per²⁰⁴⁴ cada real. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1134r// 41. Per obviar tots abusos, ab lloació y aprobació de la present Cort estatuhim y ordenam que del dia de la conclusió de la present Cort en avant, lo acomodar y natejar las carreteras, camins reals y brassos de camins en lo present Principat de Cathalunya y sos Comtats vinga a càrrech y obligació de las ciutats, vilas y llochs dels dits Principat y Comtats, podent los concellers, pahers, cònsols, procuradors, jurats y administradors de ditas ciutats, vilas y llochs obligar a sos *respective* singulars per a què, quiscun en son districte o lloch, ditas carreteras, camins reals y brassos de camins acomoden y natejen, fent cridas públicas, ab imposició de la pena los apareixerà, fent la execució las ditas universitats, y en los llochs públichs los degan acomodar y natejar ditas universitats a llurs gastos, sens poder-s'í entremètrer en cosa lo llochtinent de batlle general. Y si ditas ciutats, vilas y llochs seran negligents en acomodar y natejar ditas carreteras, camins reals y brassos de camins, en aqueix cas, precehint cognició de causa y no altrement, puga dit llochtinent de batlle general, a gastos de ditas ciutats, vilas y llochs *respective*, fer acomodar y natejar ditas carreteras, camins reals y brassos de camins. Em//1134v// però, que en ningun temps puga dit llochtinent de batlle general o altre official real, per rahó del sobredit ni dependent de ell, composar a las universitats y sos singulars ni rèbrer quantitat alguna, axís ab pretext de regalia com altrement; y si lo contrari serà fet, sie procehit contra del contrafactor per los deputats y ohidors de comptes del General per via de torp. Y que la present constitució quiscun any se dega publicar en tots los caps de las vegarias del present Principat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2042. o la major part, en la forma y modo que segons dret pot obligar a la menor, *al final del text.*

2043. que, *corregit.*

2044. *A continuació, real, ratllat.*

1135r// 42. No obstant que per la Constitució 4, títol «De salaris de dietas», que comensa «Com no sie ordenat», se dispose que los reladors de la Real Audiència per dieta de las visuras no pugan exhibir més avant de vint-y-quatre sous, attès que reben lo salari ordinari de llurs officis; y se agen ohit grans queexas de que los dits reladors, per las dietas de ditas visuras, no sols exhigexan crescuts salaris, sinó que admeten lo ser hospedats en las casas de las parts que las instan, ab excessius gastos y fausto immoderat. Per ço, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que si la visura se farà dins la ciutat de Barcelona, los dits reladors sols pugan exhibir vint reals, moneda de ardots, per dieta; y si serà fora, en altre poblat, sols pugan exhibir sinquanta-y-sinch reals de la dita moneda y no altre cosa més. Prohibint expressament que dits reladors no pugan hospedar-se en las casas de las parts litigants ni permètrer que aquellas los fassen lo gasto de menjar y béurer ni los donen altre interès ni regalo algun, ni ab pretext de estrenas als criats ni a altres personas conjunctas, ni altrement. Y lo mateix se entenga disposat en qualsevols altres dietas degudas per conferir-se a altres poblats los reladors y jutges de nostra //1135v// Real Audiència per rahó de causas civils. Volent que lo mateix degan observar los assessors del portantveus del general governador, los assessors del batlle general. Emperò, los veguers, sotsveguers, batlles e o los assessors sols tingan per dieta, si serà dins de la ciutat, vila o lloch de sa habitació, dotse reals de dita moneda; y si serà fora de la ciutat, vila o lloch de llur habitació, trenta-y-sis reals de dita moneda; prohibint-los també tot lo demés que dalt resta prohibit als doctors de la Real Audiència. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1136r// 43. Per quant lo privilegi del for que competeix als soldats de haver de ésser convinguts devant los auditors del real exèrcit és personal y no passa a las mullers de aquells quedant viudas; y en esta conformitat la Real Audiència del present Principat ha acostumat sempre conèxer de las causas de las víduas dels dits soldats, oficials y altres que han tingut plaça assentada en lo real exèrcit, de qualsevol gènere y prehemència que sien; y se hage exprimentat de alguns anys a esta part haver los auditors del real exèrcit impedit lo curs de moltes causas y la execució de algunas reals sentèncias ab lo pretext de aportar-se ditas causas, y ésser fetas las referidas reals sentèncias contra las ditas viudas, com són los metges, cirurgians, auditors del exèrcit y altres personas que servexen al exèrcit; lo que, además de ésser contra dret y observansa, en notori perjudici de las Generals Constitucions de Cathalunya, que disposan haver de ésser tractadas y terminadas las causas dels provincials en los tribunals ordinaris del present Principat y en son cas y lloch en²⁰⁴⁵ la Real Audiència de Cattalunya, sens que per causa

---

2045. en, *interlineat*.

o rahó alguna pujan ésser tretas del Principat. Per ço, ab lloació y //1136v// aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que las causas de las viudas dels dits soldats, officials y altres que en lo temps de la mort tenian plassa corrent assentada o exersint alguns officis en lo real exèrcit hagen de ésser tractadas y terminadas en las corts de sos *respective* ordinaris del present Principat ahont ditas viudas tindran son domicili y habitació, y en son cas y lloch en la Real Audiència del present Principat, sens que pujan los auditors del exèrcit entremètrer-se a la conexensa de aquellas; y que ditas viudas estigan subjectes tant en lo civil com en lo²⁰⁴⁶ criminal als dits ordinaris dels llochs ahont habitan y tenen son domicili. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1137r// 44. Per obviar los abusos que de ordinari se acostuman fer en la detenció dels pobres presos, que estan molt temps detinguts en las càrcers reals de mandato de nostre llochtinent general, regent la Real Cancellaria y jutges de la règia cort, sens tenir procés algú, lo que resulta en gran dany dels dits presos, no obstant-se lo disposat en la Constitució que comensa «Més, estatuhim», 5, títol «De acusacions, denunciacions,²⁰⁴⁷ inquisicions y orde de juys criminals». Per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que la citada constitució sie en tot confirmada y guardada; y anyadint a ella, declaram que vingan ab dita constitució compresos los encarcerats que se trobaran en las presons de mandato de dit llochtinent general nostre, regent y jutges de cort y altres officials reals. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1138r// 45. Per quant se experimentan algunas omissions ab los advocats de pobres en la defensa dels pobres presos de la almoyna y altres miserables, axí en causas criminals com civils, conforme estan obligats segons lo disposat en la Constitució «Estatuhim y ordenam», 5, títol «De officis de advocats y procuradors de pobres». Per ço, confirmant la dita constitució y ajustant a ella, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los advocats de pobres que vuy són y per temps seran hagen y degan informar en las causas civils dels pobres miserables que advocaran als jutges de ellas, com també en las criminals dega lo relador avisar a dits advocats de pobres per a informar antes de proferir la sentència en causas graves y dificultosas; y fent lo contrari, tant en las causas civils com criminals, per dos vegadas, sien privats *ipso facto* de llurs officis qualsevols de aquells que hauran contrafet; comprenent també la present constitució a tots los tribunals y cúrias del present Principat ahont hi haurà advocats de pobres assalariats de públich. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2046. en lo, *interlineat*.

2047. A *continuació*, acusacions, *ratllat*.

1139r// 46. Ajustant a la Constitució 8 de las Corts de 1599 del senyor rey don Felip, segon de Aragó, en la primera Cort de Barcelona, que comensa «Ordenam», ahont disposa que lo veguer y batlle de Barcelona no pugan tenir presons²⁰⁴⁸ ni presoners algunas en sas casas, sinó que hajan de portar totas las personas que capturaran a las càrcers reals d'esta ciutat en continent que las hauran capturadas, sots las penas en aquella contengudas; y no obstant lo disposat en la sobredita constitució, se hagen experimentat alguns abusos. Per ço, per obviar aquells, confirmant la referida constitució y ajustant a²⁰⁴⁹ ella, estatuhim y ordenam ab lloació y aprobació de la present Cort, que lo llochinent general, portantveus de general governador o altre official real no pugan detenir presos en lo palàcio ni en sas casas o personas algunas que seran capturadas, ans bé degan aportar-las en las presons destinadas per las captures de presos en continent; y que los contrafahents a²⁰⁵⁰ la present constitució, a més de la pena que en ella se expressa, caygan en la pena que disposa la Constitució de la Observansa, sens que pugua purgar-se la móra. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1140r// 47. Com se haze exprimentat que, havent-se publicat al reo qui per algun crim o delicte estava detingut en las presons la enquesta contra ell fulminada, prefigint-li cert termini per a defensar-se, y lo reo en sas defenses y en exclusió de la prova feta per part del procurador fiscal aver deduït y al·legat cosas directe contràries a la prova feta per part del dit procurador fiscal, entenent-o provar y justificar ab testimonis; y per esta causa ésser estat precís haver-se agut de posar en presó los testimonis que havian de testificar per ser testimonis de *coarctata*. Y se haze també exprimentat no pèndrer-se a²⁰⁵¹ dits testimonis llur deposició o bé dilatar-se lo pèndrer aquella per molt temps, quedant dits testimonis de *coarctata* detinguts en ditas presons. Tot lo que redunda en gravíssim dany y desconsuelo, axí de dits testimonis com dels //1140v// reos, estant suspesa la defensa d'estos y concistir aquella ab lo ditxo y deposició de dits testimonis, y²⁰⁵² ésser contingent morir dits testimonis en est intermedi y axí quedar los reos sens defensa alguna, lo que és contra tota equitat, rahó, dret y justícia. Per ço, per evitar tots abusos, inconvenients, danys y prejudicis y desitjant disposar la bona, recta y saludable administració de la justícia que en semblants casos se deu tenir y observar, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que al testimoni o testimonis de *coarctata* que se posaran en presó per a testificar sobre algun article o deducció fet per part del reo y contra la prova feta per part y a instància del

2048. A continuació, algunas, ratllat.

2049. en, corregit.

2050. en, corregit.

2051. dits tes, corregit.

2052. A continuació, per als, ratllat.

procurador fiscal se'ls dega pèndrer la deposició dins lo espay y termini de un mes,²⁰⁵³ comptador del dia, punt y hora //1141r// que lo tal o tals testimonis se hauran posat en presó; y en cas que dins dit mes²⁰⁵⁴ no se agué pres la deposició al testimoni de *coarctata*, se entenga haver aquell depositat en tot y per tot conclouement a favor del reo, y sie dit testimoni de *coarctata* en continent relaxat de las càrcers, si no és que lo fiscal pretengués haver aquell o aquells depositats fals, en lo qual cas sols²⁰⁵⁵ los puga detenir per lo espay de quinze dias pròxims al de llur deposició, dins los quals hage de declarar la causa, y exint a favor del testimoni o testimonis, degan ser relaxats en continent de ditas càrcers. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1142r// 48. Desitjant la més breu expedició de las causas en lo present Principat y Comtats, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que los ordinaris reals y de barons pugan manar, ab penas pecuniàrias a sí ben vistas, als advocats la restitució dels processos de las causas que tindran en *comunicata*, y despatxar lletras subsidiàrias si seran menester per la execució de las penas imposadas. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1143r// 49. Perquè las personas enculpadas en algun delictes, antes de ser convensudas, sols deuen ser detingudas en las presons per la custòdia, y hajam estès que en esta part se cometen grans excessos en lo present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya, posant alguns impetits de delictes en sitges, ahont ab poch temps han de morir o contràurer graves dolèncias corporals antes que pugan defensar-se. Per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que los inculpats de algun crim, encara que fos dels més graves y exceptuats, no sien retinguts ni posats en sitjas per ninguns officials, axí reals com de barons. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1144r// 50. Per quant en moltes parts del Principat de Cattalunya, per a la solemnitat dels testaments, codicils y altres espècies de últimas voluntats basta lo número de dos testimonis y sie convenient a la utilitat pública que las últimas voluntats tingan son degut effecte; per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que per a la solemnitat necessària de testimonis en los testaments, codicils y últimas voluntats que se ordenaran en tot lo Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya quatre mesos després de la conclusió de la present Cort, baste lo número de dos testimonis. Y que los dits testaments no-s degan publicar vivint lo dit testador, sinó en lo cas que dit testador ho vulle y requiresca; y que respecte dels testaments dels ciegos se observe y estiga a la disposició del dret comú. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2053. sis dies naturals, *ralllat*; un mes, *interlineat*.

2054. los sis dias, *ralllat*; dit mes, *interlineat*.

2055. sols, *interlineat*.

1145r// 51. Volent esquivar frauds de concursos immaginaris de acreadors que fingir solen alguns deutors per escusar la paga de sos dèbits; per ço, ab llocació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que sempre y quant algú demanarà lletras de concurs de acreadors en la Real Audiència o en altre tribunal inferior dient que differentes acreadors lo molestan, no li sian concedidas per a citar als dits acreadors sinó prechint los requisits de dret, és a saber: que lo deutor comparega devant son jutge competent, fent dimissió real y cessió verdadera de tots sos béns en poder del dit jutge o sa cort y entregant-li llista jurada y firmada de llur mà, especificant en ella los noms de sos acreadors y las cantitats certas degudas a cada un de aquells, ab tots los béns que té y posseheix. Y si algú demanarà las ditas lletras al·legant que té alguns crèdits sobre béns vinculats o altres que possehirà o que com a hereu fideïcommissari deu retenir la universal heretat contra los acreadors, prenent que sos drets y crèdits sian graduats en primer lloch o que li sie permès de tràurer-los dels dits béns o en qualsevol altre cas que ab una matexa excepció repel·lesca a tots los acreadors, antes de concedir-se-li tals //1145v// lletras dega exhibir los títols de sos crèdits o fideïcommissis; en altra manera, las lletras que se concediran en qualsevol dels sobredits casos sens guardar la forma dalt prescrita y sens la narrativa de haver-la observada sien *ipso jure* nul·las, ab tots los procehiments subseguits; de manera que los jutges inferiors pugan passar avant en qualsevol causa annexa, connexa o dependent de las sobreditas com si las tal lletras despedidas no fossen, sens necessitar-se de declaració alguna del tribunal superior. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1146r// 52. Perquè en lo esdevenidor cessen totas las difficultats que ab lo nostre protonotari y en son llochtinent fins assí se han suscitats, axí a instància del síndich del General de Cathalunya com de las parts interessades, acerca del que·s pot y deu exhigir per sagellar las lletras que en fets y negocis de justícia de nostra Real Cancelleria emanen y se despedexen y per lo dret de sagell de las sentèncias y provisions reals en nostra Real Audiència del present Principat y Comtats proferidas, per execució de las quals se ha de arribar a despedir lletras executorials, explicant y en quant menester sie corregint y esmenant las constitucions col·locadas baix lo títol «De dret de sagell» y pragmàticas fins assí fetas, tant que sien continuadas en lo segon volumen com altrament sobre assò disposants, estatuhim y ordenam, ab llocació y aprobació de la present Cort, que de aquí al devant dit nostre protonotari, son llochtinent y altra qualsevol official tenint los reals sagells de nostra Real Cancelleria dega en la sobra mencionada exacció observar la forma següent, sens poder excedir en cosa alguna, a saber és: que de las lletras, axí citatòrias e inhibitòrias com otras qualsevols que emanaran de nostra Real Audiència y Concell Real prechint provisió tant sie del relador sol com *facto verbo* o ab conclusió en dit Concell Real y Real Audiència feta en lo

trasllat o al peu de la suplicació de la part, se puga solament exigir per lo sello de ditas lletres set sous y quatre diners, moneda de ardots barcelonesa; y si seran a favor de universitats o comuns, lo doble de la mateixa moneda; observant als bisbes, prelats, barons y nobles presents en cúria y als pobres y religiosos que no tenen propis la exempció que fins //1146v// vuy han gosada y deuen gosar de la franquesa de dit sello. De las sentències, emperò, donadas y donadoras en dita nostra Real Audiència que s trauran en pública forma y de las reals provisions *formiter fetas* y de las reals lletres que per execució de ditas sentències y provisions se despediran, se puga y dega exhigir solament per dret de sagell la mitat de la quantitat que lo relador haurà justament exhigit de salari per la sentència o provisió que se auria de executar, pagant-se també dita quantitat ab moneda de ardots barcelonesa, sens poder-se haver rahó del salari o salaris que se hagen exhigit per provisions, sentències provisionals y de segona o altre instància feta en la causa, axí antes com després de la real sentència o provisió que se aurà de executar; de tal manera que lo dret de sagell de qualsevol sentència real no puga venir a excedir de la quantitat de trenta-set lliuras, deu sous, moneda de ardots barcelonesa, y de qualsevol real provisió y lletres executorials de ella la quantitat de dotse lliuras, deu sous, de dita moneda; y de las provisions, encara que *formiter fetas*, de las quals no haurà cobrat salari lo relador y lletres en forsa de ellas despedidoras sols puga exhigir per lo sagell o dret de sagell la mateixa quantitat de set sous y quatre, y catorse sous y vuyt sobre disposada. Prohibim, emperò, y expressament vedam lo exigir-se y fer-se pagar sello ni dret de sello²⁰⁵⁶ ni altre algú ab qualsevol pretext de sentències que no se trauen en pública forma y altres qualsevols reals provisions, las quals sentències y provisions se executan y han acostumat posar en execució sens expedició //1147r// de lletres reals sinó²⁰⁵⁷ per cartell o sens cartell ni lletres se obtemperan, y que no se puga mudar la forma de executar ditas sentències y provisions per cartell ni precisar a que per sa execució se haguessen de tràurer lletres, ans²⁰⁵⁸ se dega estar a la observansa que fins vuy se ha tingut y estil·lat. Volent axí mateix que tot lo sobredit sie respectivament observat per lo escrivà major y tenint lo sagell de la General Governació del present Principat, precehint la²⁰⁵⁹ *vice regia* Audiència; y que los que contrafaran a alguna o algunas cosas en la present constitució establertas, a més de haver de restituhir a la part lo indogudament exhigit, incidescan en las penas dels contrafactors a las Generals Constitucions, las quals pugan ésser extesas fins a total privació de llurs officis. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2056. ni dret de sello, *al marge esquerre*.

2057. *A continuació, que, ratllat.*

2058. *A continuació, bé, ratllat.*

2059. *la, interlineat.*

1148r// 53. Ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que los col·legis de cirurgians del present Principat y Comtats degan admètrer als exàmens per a passar-se mestres cirurgians a tots los jòvens que hauran practicat la art de cirurgia per lo temps requerit per sas *respective* ordinacions antes de dar las plaças de mestres; y acabats dits exàmens, degan ser preferits en ditas plaças los més idòneos, postposat lo respecte de ser fills, gendres ni parents dels mestres cirurgians, attenant solament a la major idoneïtat dels examinats, sots pena de dos-centas lliuras, la terça part aplicadora al acusador, l'altra tersa part al official executant y la última al hospital general. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1149r// 54. Per reseca dilacions y gastos en las causas, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que en las cúrias del ordinariis reals y de barons, no obstant qualsevol mutació de officials, no dega citar-se novament per la continuació de la causa. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1150r// 55. Confirmant la Constitució 4, feta per lo sereníssim rey don Fernando en la Cort de Barcelona del any 1510, que comensa «Encara més», títol «De la elecció, nombre y examen de la Audiència», declarant y moderant aquella, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los doctors de la Real Audiència y los escrivans de manament degan guardar secret no sols dels vots dels dits doctors en las causas, sinó encara dels dictàmens y sentirs de cada un que hauran manifestat en la sala junta, tant antes com després de publicada la sentència, exceptats los vots, dictàmens y papers que algun o alguns de aquells daran per escrits; no volent que dits doctors de la Real Audiència sien tinguts a prestar-ne jurament cada mes, com disposave la dita constitució, sinó que baste haver-lo prestat una vegada en lo ingrés de son offici quant juraran servir las constitucions. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1151r// 56. Com sempre sia estada odiosa y perniciosa a la república tota manera de agavallaments, no sols dels manteniments corporals sinó també de tot gènere de mercaderias; y se sie vist per experiència que venint alguna mercaderia forastera en lo present Principat no falta qui en continent la compra tota per poder-la tornar a vèndrer per més preu, de manera que si algú ne vol comprar per provisió de sa casa no·u pot fer. Estatuhim y ordenam, ab concen-timent, lloació y aprobació de la present Cort, que si algú comprarà alguna sort de mercaderias, tant forasteras com del present Principat, dins los presents Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya, que no fos ja vinguda per son com-pte, sie tingut y obligat, dins tres dias naturals del dia y hora que la haurà compra-da, tenir-la exposa públicament y vèndrer-la per lo mateix preu a qui·n vol-drà comprar per provisió de sa casa tant solament; y que los concellers, jurats, pahers, cònsuls o altres personas que tindran la superintendència del govern polítich y econòmic de la ciutat, vila o lloch ahont se desembarcaran y aga-

vallaran las mercaderias pujan y degan fer la averiguació si lo qui //1151v// haurà agavallat la mercaderia la haurà tinguda exposa per lo termini de tres dias que prefigeix la present constitució, y si la hauran venuda a major preu del que la hauran comprada. Y en cas se trobe que lo qui haurà comprat y agavellat la mercaderia ha contrafet a dita constitució, pugan multar-lo en las penas a ells ben vistas (com sien pecuniàrias) haguda rahó de la cosa agavellada; y que per crescuda que sie, no puga excedir de sinquanta lliures. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1152r// 57. Per evitar plets y qüestions que se acostuman suscitar per ocasió de las donacions fetas en capítols matrimonials, testaments y altrás últimas voluntats sobre lo heretar los pares a sos fills y als seus, prenent en forsa de estas paraulas «y als seus» venir cridats los fills del donatari, hereu o substitut tots igualment a la heretat de son avi, sens que llur pare, donatari o hereu *respective* puga elegir a un de sos fills que li apar més benemèrit ni disposar de dits béns entre sos fills, lo que apar ser contra la mente y voluntat del donador o testador per no presumir-se de que volgués que sa heretat se dividís en molts parts en cas que los fills fossen molts, majorment quant las ditas paraulas «y als seus» solen aposar-s'i més per lo estil dels notaris que per voluntat dels donadors o testadors.²⁰⁶⁰ Per ço, ab llohació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que en las donacions, testaments y altres últimas voluntats ahont lo pare donarà e o heretarà²⁰⁶¹ a son fill y als seus o en son testament disposarà en favor de son fill y dels seus, encara que vingan cridats //1152v// los néts *sub nomine colectivo* «y als seus», puga lo pare donatari o hereu instituhit elegir a un dels fills que a ell li apareixerà o bé distribuhir los dits béns en favor de aquells, com més ben vist li serà. Y que la present constitució no comprega las causas sobre esta matèria pendents ni las disposicions que se hauran fetas fins a la conclusió de las presents Corts. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1153r// 58. Més, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que lo relador de contencions que sol nomenar lo canceller per a son descans no puga exhigir més de vint-y-sinch lliures per son treball en referir qual-sevol causa de contenció; y que lo notari, per los instruments de totas súplicas y deduccions processals y papers que originalment se cusiran en lo procés, sols puga demanar sis diners per la custòdia de quiscuna fulla. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1154r// 59. Per corregir los excessos en constituir los dots per als matrimonis, dels quals se origina la ruhina de molts haziendas, estatuhim y ordenam,

2060. o testadors, *al marge esquerre*.

2061. e o heretarà, *al marge esquerre*.

ab lloació y aprobació de la present Cort, que los dots degan regular-se ab tota moderació, segons los havers y calitat de las personas que tenen²⁰⁶² obligació de dotar, hagut respecte al número de fills y fillas, néts y nétas, germans y germanas de ditas personas; y que estas no estigan obligadas a donar, a més del dot, bahuls, joyas ni vestits ni altres apèndices dotals. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1155r// 60. Essent una de las nostras majors soberanias donar gratos ohidos a las humils representacions y deprecacions²⁰⁶³ de nostres súbdits y vassalls per son major consuelo, bon regimen dels pobles y tranquil·litat de nostres regnes, admetent-las tant per medi de embaxadors, enviats, síndichs, com altrament; per ço, estatuhim y ordenam, ab concentiment, lloació y aprobació de la present Cort, que ningun llochtinent general del present Principat ni lo portantveus de general governador ni oficials reals ni altra persona de qualsevol grau, estat o condició que sie²⁰⁶⁴ pugua prohibir ni impedir, directa ni indirectament, als embaxadors o enviats del concistori de diputats del General de Cattelunya, del bras militar, de la present ciutat de Barcelona ni tampoch als síndichs de las ciutats y vilas reals de dit Principat y sos Comptats, la líbera anada y entrada en nostra cort y de nostres successors; y així mateix lo tornar-se'n sempre que voldran y apareixerà convenient, després de haver-nos fet las representacions que los haurà aparegut convenir per informar nostre real ànimo y conseguir líberament lo fi de sa legacia. Y del mateix modo, ab dit concentiment, llohació y aprobació, estatuhim y ordenam que la Real Audiència y Concell Criminal del present Principat o qualsevol ministre de dita Audiència y Concell, independentment del llochtinent general y del portantveus de general governador y de qualsevol altre ministre real, pugua fer y enviar consultas a Nós y a²⁰⁶⁵ nostres //1155v// successors sempre que bé los apareixerà, sens enbaràs ni detenció alguna, sots pena als contrafahents de privació de llurs officis y demás inposadas en las Constitucions de la Observansa; offerint Nós y nostres successors ohir benignament y aténdrer a las súplicas y deprecacions de dits enbaxadors, enviats o síndichs per al logro de son major consuelo. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1156r// 61. Per evitar los abusos se experimentan en las exaccions de salaris que·s fan per los notaris del present Principat de Cattelunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya per rahó dels contractes o actes y últimas voluntats que reben y estipulan, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que tots los dits notaris del present Principat de Cattelunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya no pugan exhigir ni demanar de las parts més salaris que los continuats

2062. *A continuació, per a dotar, ratllat.*

2063. *y deprecacions, interlineat.*

2064. *A continuació, no, ratllat.*

2065. *a, interlineat.*

en las taxas que-s continuaran al peu de la present constitució, sots pena de deu lliures per cada vegada que excediran, aplicadoras la mitat al acusador y la altre mitat al official executant; no excusant-los, per ço, de la pena de contrafactors a las constitucions de Cathalunya. Y que no-s fasse perjudici a las constitucions y privilegis antecedents de comuns y particulars.

Taxa dels salaris que deuen exigir y cobrar tots los notaris del present Principat de Cathalunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya per rahó dels contractes o actes y últimas voluntats rebuts y rebedors en llur poder.

Censals morts, violaris e encarregaments de aquells.

Primo, si la penció muntarà fins en sinquanta sous: 20 sous.

Ítem, de sinquanta sous fins a cents sous: 30 sous.

1156v// Ítem, de cent sous fins a dos-cents sous: 40 sous.

Ítem, de dos-cents sous fins a sinch-cents sous: 50 sous.

Ítem, de sinch-cents sous en amunt, quant que sie: 100 sous.

Donacions per causa de mort, testaments y codicils.

Primo, de béns valents fins a sinquanta lliures: 10 sous.

Ítem, de sinquanta lliures fins a sinch-centas: 20 sous.

Ítem, de sinch-centas lliures fins a dos mil y sinch-centas lliures: 50 sous.

E de dos mília y sinch-centas lliures en amunt, quant vulle que sie: 100 sous.

Recepció: E per la recepció de ditas últimas voluntats: 12 sous.

Publicació: E per la publicació del testament: 5 sous.

Clàusula universal: E si serà demanada còpia auctèntica de la clàusula universal del testament, sie pagat lo quart del salari.

Llegat: si lo testament serà tret en pública forma y de qualsevol llegat se demanerà de dit testament, ço és, si lo llegat importarà fins en quantitat o valor de cent lliures: 10 sous.

Y de cent lliures fins en dos-centas lliures: 15 sous.

E de dos-centas lliures en amunt, quant que sie: 1 lliura, 5 sous.

Clàusulas: E de altres qualsevol clàusulas, ço és, elecció de marmessors, elecció de sepultura, nominació de tudors y curadors y altres providèncias del testador, per quiscuna: 5 sous.

Recepció de Testaments: E si en poder de un mateix notari seran rebuts un o més testaments de un mateix testador, reba dit notari tant solament, per tots y qualsevols testaments hage rebuts, la mitat del salari que rebrà lo notari en poder del qual serà lo últim testament; y si lo notari que rebrà dit últim testament haurà rebut del mateix testador altres testaments sens lo últim, que per tots los altres no //1157r// rebia salari sinó per lo que publicarà.

Inventaris: E semblantment sien pagats los inventaris conforme los testaments.

E per quiscuna fulla de forma major que ocuparà dit inventari que serà tret en forma, *ultra* del salari de aquell, per fulla: 4 sous.

E per quiscun dia vagarà en rèbrer dit inventari dins la ciutat, vila o lloch ahont lo notari tindrà son domicili: 12 sous.

Encants: Ítem, per quiscun encant se paguen a rahó quatre diners per lliura de la venda dels béns mobles o dotse sous per quiscun dia, tenint elecció lo notari de pèndrer dits quatre diners per lliura o dotse sous per quiscun dia. E *ultra* dit salari, si serà demanada còpia de dit encant, quatre sous per fulla, no demanant ningun salari per dita segona extracció de quèrn, diner.

Estimes de béns mobles e immobles.

Per rèbrer y continuar dita estima, dos diners per lliura; e si serà demanada còpia de dita estima, a rahó quatre sous per quiscuna fulla, *ultra* dits dos diners.

Capítols matrimonials.

Primo, de la donació que-s fa per contemplació de matrimoni de pecúnia o béns mobles, propietats, censals o altres rendas, si pujarà fins en quantitat de sinquantia lliures: 20 sous.

Ítem, de sinquantia lliures fins en cent lliures: 30 sous.

Ítem, per quiscuna altre sinquantena de lliures que pujarà més: 10 sous.

1157v// Ítem, de la constitució dotal, la mitat del salari se deuria per la donació.

E semblantment sie pagat tot axovar de marit a muller.

Ítem, de la carta dotal y de espoli, conforme la constitució dotal, no podent dita carta dotal y espoli excedir sinquantia sous.

Ítem, dels debitoris se faran en capítols matrimonials, lo mateix salari dels debitoris, no podent excedir lo salari sinch lliures.

Ítem, de difinicions de parts de heretat o legítimas que-s fan per fills o fillas a pares, mares o altres personas, se pague lo quart del salari en què recaurà la cosa donada, difinida o remesa.

Ítem, de cartas de arras resultants de capítols matrimonials que-s extrauran separadament, se pague fins en cent lliures del que-s constituïrà en dot, dos sous y sis diners: 2 sous, 6.

Y de cent lliures fins en sinch-centas lliures: 5 sous.

E de sinch-centas lliures en amunt, deu sous y no més.

E si en dits capítols se esdevindrà haver-se de fer alguna creació de censal o insolutumdació o altre qualsevol carta o contracte, per aquells tals capítols se deu pagar lo salari fins en sinch-centas lliures, sous, conforme en estas taxes serà provehit a naturalesa de dits contractes; y de sinch-centas lliures en amunt, per los sobredits y tots los altres capítols y actes resultants de tots los capítols matrimonials hage lo notari deu sous de salari per quiscuna sinquantena de lliures que més pujarà, exceptat que si las parts voldran cada capítol separadament, paguen lo salari conforme la taxa, pus emperò lo salari de tots los dits capítols y qualsevols cartes resultants de aquells no excedesca //1158r// la summa de setanta-y-sinch lliures. E entès y declarant que si serà tret algun acte de insolutumdació notat y llarch ab las clàusulas de naturalesa del tracte o contracte necessari o acte de creació de censal notat y allargat, se pague lo salari per rahó de semblants actes segons la taxa de la naturalesa dels tals actes.

Vendas, insolutumdacions, permutacions, donacions entre vius, transaccions, divisions, amortisacions, addicions de preus o ajustaments y altres contractes de alienacions, axí de propietats com de morabatins.

Primo, si pujarà lo preu o valor de aquelles propietats, morabatins y altres qualsevols cosas, ço és, fins a quantitat de sinquantia lliures o més avant, que per las primeras 50 lliures, sous, hage lo notari del comprador o adquisidor de las ditas propietats, morabatins y altres cosas: 20 sous.

E per quiscun altra sinquantena de lliures: 10 sous.

Entès, emperò, y declarat que may dit salari puga excedir de setanta-sinch lliures.

E en los dits salaris sien compresas las èpochas se segueixen dels preus de ditas compres, insolutumdacions, permutacions y altres actes, declarant que lo notari hage del primer que demanarà la carta dels tals contractes lo salari íntegro de aquella, estimant la vàlua de totas cosas en dita divisió, transacció, permutació y altres contractes sobre

mencionats contingudas, ab què dit salari no puga excedir de 75 lliures, sous, com se ha dit; e de quiscú dels altres qui après li'n demanaran carta, mig salari.

E semblantment sien pagats los salaris de las revendas de propietats, censos, censals y altres, com tampoch no excedescan de 75 lliures, sous.

De vendas y donacions entre vius de joyas, mercaderias, dèbits y qualsevols béns mobles y altres cosas.

Ítem, de vendas, donacions entre vius de joyas, mercaderias, //1158v// dèbits y altres qualsevols béns mobles y altres cosas se pague la mitat de tot lo que se ha de pagar de vendas de propietats y morabatins.

Possessions per rahó de vendas especials, obligacions y altres contractes denotants tradició de possessió.

Ítem, de cartes de possessions, si seran de vilas, llochs y tèrmens, castells, delmes, tersons y altres rendas de calitat, se deu pagar al notari per son salari sinch lliures [y] per quiscun. Ítem, de altres vilas, llochs, tèrmens, castells, delmes, tersçons y altres rendas de calitat, vint-y-sinch sous.

E de todas altres possessions de propietats, censos, censals y altres se pague per la primera designació vint sous; y si molts seran, sinch sous de quiscuna de ellas.

Establiments.

E semblantment se han de pagar los salaris de las cartas dels establiments que són de las vendas, hagut esguart als censos e entrada del establiment, com may puga excedir dit salari de 75 lliuras, sous.

E semblantment sien pagadas las cartas de concessions de feus de castells, llochs, tèrmens, jurisdiccions y altres cosas, hagut esguart a la cosa en feu dada e al servey ne fa lo vassall, com may puga excedir dit salari de setant-sinch lliures.

De cartas de arras de vendas.

Ítem, de cartas de arras de vendas o altres alienacions de propietats, rendas, morabatins y altres cosas, se pague²⁰⁶⁶ lo quart del salari de ditas vendas.

De vendas de naus y altres vaxells marítims.

Ítem, de las cartas de vendas de naus o altres vaxells //1159r// o fustas marítimas, se deu pagar la mitat del que's paga de las vendas de las propietats, honors e possessions.

De vendas de esclaus y esclavas.

Ítem, de vendas de esclaus y esclavas, ab la àpocha del preu trahent aquellas notadas, haze lo notari del salari vint-y-sinch sous.

De compromissos, porrogacions, sentèncias arbitrals, declaracions y rearbitraments.

Ítem, de cartes de compromissos, segons la taxa dels salaris dels censals morts o violaris; y de las porrogacions, lo quart del salari del dit compromís; y sentèncias arbitrals, la mitat del salari dels compromissos; y de las declaracions o rearbitraments, lo quart del salari de ditas sentèncias.

De cartas de agermanaments.

Ítem, de cartas de agermanaments, si compendran propietats o morabatins, sien pagats los notaris segons las donacions de las propietats; e si compendran censals morts y violaris e quantitats de pecúnias e béns mobles, sien pagats segons las donacions de censals.

De arrendaments, lloguers y vendas de usdefruyt.

Ítem, de cartas de arrendaments, lloguers y vendas de usdefruyt, se pague mitg salari del que se acostuma de pagar per rahó de las vendas de honors y propietats.

2066. paga, *corregit*.

Segonas eviccions.

Ítem, de segonas eviccions, la mitat del salari de la venda.

De regoneixensas de compres de propietats, establiments, arrendaments y altres contractes.

Ítem, de regonexensas que·s fan de compres de propietats, establiments, arrendaments y altres contractes, se pague lo quart del salari de la espècie dels contractes de ahont resultaran las tals regonexensas.

1159v// De debitoris, comandas y actes de consignacions.

Ítem, de actes de debitoris, comandas y consignacions se paguen segons la carta dels censals morts e violaris; e si seran presos en die feriat o fora la vegaria, per la constitució de procurador y ferma de la escriptura de ters posada en dits actes o altres qualsevols contractes, se pague sinch sous per quiscuna.

De noliejaments.

Ítem, de capítols que·s fan per rahó de noliejaments de naus, galeras y altres vaxells, si los nòlits muntaran fins en quantitat de sinch-centas lliures, se pague sinquanta sous; e de sinch-centas lliures fins en mil lliures, se pague sinch lliuras; e de mil lliures en amunt, quant se vulla que sie, deu lliures.

De àpocas simples de dot y àpochas ab cessió o consignació e àpocas ab cessió *ad tuendum*.

Ítem, de àpochas que no sien de preus de compres de propietats, establiments o altres compres, a las quals està provehit, y també de àpochas de dot, se pague, ço és, fins en 50 lliuras, sous, sinch sous; e de 50 lliures, sous, fins en 100 lliures, sous, deu sous; e de 100 lliures, sous, fins en 250 lliuras, sous, quinse sous; e de 250 lliures, sous, fins en 500 lliures, sous, vint sous; e si pujarà més avant de 500 lliures, sous, per quiscunas 500 lliures, sous, deu sous; e de ditas àpochas simples y de tot, de qualsevol suma sien, no puga excedir lo salari de deu lliures.

De companyes.

Ítem, de capítols que·s fan per rahó de companyies, si la massa o capital muntarà fins en 200 lliures, sous, se paguen vint-y-sinch sous; e de 200 lliures, sous, fins en 500 lliures, sous, sinquanta sous; e de 500 lliures, sous, fins en mil lliures, sinch lliures; e de 1.000 lliures, sous, fins en 2.000 lliures, sous, deu lliuras. E si pujarà més summa de 2.000 lliures, sous,²⁰⁶⁷ per cada 500 lliures, sous, quaranta sous, ab què per molts milanars que comprega no puga rèbrer més de 75 lliures, sous, de salari.

1160r// De difinicions.

Ítem, de difinicions que·s fan entre parts de qualsevols administracions e altres cosas, ço és, si compendran fins en quantitat de 50 lliures, sous, deu sous; e de 50 lliures, sous, fins en 100 lliures, sous, quinse sous; e de 100 lliures, sous, fins en 200 lliures, sous, vint-y-sinch sous; e de 200 lliures, sous, fins en 500 lliures, sous, quaranta sous; e de 500 lliures, sous, fins en 1.000 lliures, sous, sexanta sous; e de aquí en amunt, per quiscun milanar de lliures, vint sous, ab què no excedesca lo major salari vint lliures.

De concentiments y promesas de fer firmar absents y menors y ratificacions de aquells.

Ítem, de concentiments que·s fan per muller o altres qualsevols personas, los quals se posan en vendas y altres contractes o se'n fan actes apart, sie pagat lo quart del salari del contracte en lo qual se posarà o farà dit concentiment, ab què no puga dit quart excedir quaranta sous.

2067. deu lliuras. E si pujarà més summa de 2.000 lliures, sous, *al marge esquerre*.

De cartas de gràcia.

Ítem, de cartas de gràcia de rétrer propietats, censals e violaris, se pague fins en quantitat de 50 lliures, sous, sinch sous; e de 50 lliures, sous, fins en 100 lliures, sous, vuyt sous; e de 100 lliures, sous, fins en 200 lliuras, sous, dotse sous; e de 200 lliuers, sous, fins en 500 lliures, sous, quinse sous; e de 500 lliures, sous, en amunt, vint sous, y no més.

De resilicions.

Ítem, de resilicions de vendas o altres alienacions y altres qualsevols contractes, se pague lo quart del salari de la venda o altre contracte.

De indemnitats y actes de promesas.

Ítem, de indemnitats de censals morts, de violaris, debitoris y altres qualsevols contractes, se paguen segons la tatxa dels censals e violaris; e semblantment sien pagats los salaris de tots actes de promesas que-s fan de ajustar a la seguretat de censals e violaris o altrament.

1160v// De cartas de ús de fadiga.

Ítem, per lo salari de las cartas de concessions de fadiga o retencions per fadiga, se hage de pagar fins 200 lliures, sous, de preu o valor de la propietat, deu sous, y de aquí en avant no puga exhigir més de vint-y-sinch sous; ab lo qual salari se comprenga lo salari de la intima resultarà de aquella.

De firmas per rahó de senyoria que-s fan ab acte.

Ítem, de firmas per rahó de senyoria, per quiscuna, deu sous.

De cartas precàrias y confessions.

Ítem, per lo salari de cartas precàrias y confessions, deu haver lo notari deu sous de propietats simples y sinch sous per quiscun «ítem». Ítem, per rahó dels capmassos per rahó dels quals són hòmens propis y de dits precaris o confessions ne resulta sagrament y homenatge, trenta-tres sous.

De cartas de reduccions.

Ítem, de cartas de reduccions de censos y altres qualsevols càrrechs imposats sobre qualsevol propietat, se deu pagar la mitat del salari de la venda, hagut esguart de la cosa reduhida, ab què no excedesca lo salari, sinch lliures.

Especials obligacions.

Ítem, de especials obligacions que-s fan apart e per ajustar a la seguretat o per altre rahó en censals, violaris e altres deutes e assignacions de morabatins y lloguers de propietats, se pague mitg salari de la venda del censal o violari.

De regonexensas de béns parafernals.

Ítem, de cartas de regonexensas de béns parafernals se pague salari de las constitucions dotals.

1161r// De remissions de morts e desculpaments.

Ítem, de remissions de morts y desculpaments, si se han fetas a personas nobles o barons, sinch lliures; e si a personas militars, tres lliures; e a qualsevols altres personas de qualsevol condició sien, dos lliures. E si seran molts en un mateix acte, per quiscun dels altres, si seran nobles o barons, per quiscú vint-y-sinch sous; e si militars, quinse sous; e si seran altres personas, deu sous.

De difinicions de censals morts y violaris.

Ítem, de difinicions de censals morts e violaris, la meytat del salari de la venda del censal o violari.

De difinicions de vincles.

Ítem, de difinicions de vincles e de parts de heretats e legítima que-s fan per fills y fillas y altres personas, pares, mares o altres personas, se pague lo quart del salari en què recaurà la cosa donada, difinida o remesa.

De desobligacions.

Ítem, de desobligacions de fermansas o principals obligats en censals o violaris e o altres deutes, se pague vint sous.

De restitucions.

Ítem, de restitucions de propietats, morabatins y altres cosas, si la cosa restituïda importarà fins en quantitat de 200 lliuras, sous, vint sous; e de 200 lliuras, sous, fins en 500 lliuras, sous, trenta sous; e de 500 lliuras, sous, fins en 1.000 lliuras, sous, cinquanta sous; e de 1.000 lliurass sous, en amunt, sinch lliures, y no més.

De separacions de matrimonis.

Ítem, de separacions de matrimonis *quo ad thorum et habitationem*, se paguen vint sous. 1161v// De afermaments.

Ítem, de afermaments se paguen setse sous.

De emancipacions e franquesas.

Ítem, de cartas de emancipacions que-s fan per pares o altres assendents, de llurs fills o altres descendents, e de manumissions e franquesas, e de cartas de gràcias fetas a catius, se pague vint-y-sinch sous.

De regonexensas fetas a catius per lo senyor.

Ítem, de regonexensas fetas per los senyors a catius que han cumplit algun temps per lo testador o per ells ordenat, o de renunciacions que-s fan per hereus a catius de algun temps que lo testador volia que servissen, dotse sous.

De adopcions y arrogacions.

Ítem, de cartas de adopcions que-s fan per estranys, se pague, ço és: si la persona que farà la adopció o arrogació serà noble o militar, sinch lliures; y si serà de menor condició, cinquanta sous; e si se farà per avi o altre, que lo adoptat vinga ensemps ab sos béns en potestat de l'adoptant, e de arrogacions, sien pagats los notaris segons la vàlua del patrimoni de l'adoptant o arrogant en la taxa de las donacions, ab què no excedesca cinquanta sous.

De offercions e professions.

Ítem, de offercions y professions, si seran *simpliciter* de la persona *tantum*, vuytanta-vuyt sous; e si seran *cum bonis*, sien pagats segons la dita taxa de donacions.

De adicions e repudiacions de heretats.

Ítem, de adicions de heretats o de repudiacions de aquellas fetas per hereus seus o altres personas, se paguen, ço és: de adicions, lo mateix salari dels testaments; y repudiacions, //1162r// la mitat del salari de ditas adicions.

De seguretats.

Ítem, de seguretats de mercaderias y de vidas de personas y altres se paguen per bestreta o aprisia a rahó de dos sous per centenar de lliures; e si se hauran de fer en forma, se paguen a rahó de vuit sous per centenar de lliuras, prenent en compte lo que hauran pagat per aprisia.

De protest de cambis.

Ítem, de protests de cambis, deu sous.

De apel·lacions y requestas.

Ítem, de actes de apel·lacions y requestas se paguen per lo acte de la presentació sinch sous; y lo mateix de qualsevol altre acte que-n resultarà; e si serà tret en forma, se pague per la primera fulla deu sous y per quiscuna altre fulla sinch sous.

De llicèncias.

Ítem, de llicèncias donadas per senyors a vassalls o altre superior per congregar-se y firmar sindicats per manllevar o per altre qualsevol effecte, si serà llicència tant solament per convocar-se los vassalls, vint sous; y si serà per manllevar a censal o violari, la meytat del salari del censal o violari.

De llicències y facultats de lluir y quitar censos.

Ítem, de llicències y facultats de lluir y quitar censos, la mitat del salari de la venda del cens; e de llicències y concessions de *jus luendi* censals creats o violaris, la mitat del salari de la venda o creació de dit censal o violari.

1162v// De certificacions de vidas.

Ítem, de certificacions de vidas, deu sous.

De calendaris.

Ítem, de quiscun calendari de tots actes y contractes sien pagats quatre sous per quiscun calendari.

De transumptos.

Ítem, de transumptos, per quiscuna fulla auctèntica de forma comuna, sis sous.

De comissions fetas a substituïts.

Ítem, de comissions que-s fan ab lletres missivas a substituïts per a pèndrer firmas de absents, vuit sous per fulla.

De concells.

Ítem, de concells de col·legis, confrarias o altres congregacions, ço és: si hi haurà una o més deliberacions, se pague de la primera que se extraurà vuit sous; e de qualsevol altre, quatre sous.

De partidas.

Ítem, de partidasse trauran en pública forma de llibres de banchs o de qualsevols llibres y de batismes, òbits y funeràries y altres certificacions de escripturas tretas de diversos llibres y llochs, deu sous. E si seran moltas partidas, quatre sous per quiscuna, *ultra* la primera de un mateix acte.

De soltas.

Ítem, per qualsevols soltas, axí en taula com en banch, y per qualsevol se farà, hage lo notari dotse sous.

De recepcions de qualsevols contractes que després de aprisiats no tenen effecte, y cancel·lacions de qualsevols contractes.

Ítem, de la recepció de qualsevols contractes y també de actes que après de ser aprisiats no tenen effecte y cancel·lacions //1163r// de qualsevol contracte, se pague lo quart del salari del contracte del qual tindrà naturalesa, ab què no puga excedir dit quart de qualsevol acte se rebés tres lliures. Entès, emperò, y declarant que, en cas que lo dit contracte del qual se haurà rebut lo quart se traurà en pública forma, se hage de pèndrer en compte lo dit quart del salari íntegro de aquell contracte, fent-lo tràurer la mateixa persona que haurà pagat dit quart de aprísia.

De procuras y actorias.

Ítem, de procuras y actorias de negocis seculars se pague, ço és, per quiscun poder en aquells contengut, quatre sous. Entenen que las procuras per a plets sian vistas compèndrer sols un poder tot lo que toca als plets, encara que hi hage poder per a substituir; y las per a poder cobrar entengan ser també un poder tot lo que per a cobrar y fer clarícia de la cobrança serà necessari.

De col·lacions de canonicats, dignitats y beneficis ecclesiàstichs.

Ítem, de col·lacions de canonicats, dignitats y beneficis ecclesiàstichs se paguen, ço és: de canonicats y dignitats ecclesiàstichs, rectorias, domas y beneficis porcionaris, sinquanta sous; e de beneficis simples, capellanias y personats, trenta-tres sous.

De possessions de bisbats, abadiats, priorats, dignitats y beneficis.

Ítem, de possessions de bisbats, abadiats y priorats, dignitats y beneficis *ultra* las dietas se deuen pagar, ço és: de possessions de bisbats, vint-y-sinch lliures; de abadiats, priorats y dignitats, dotse lliures, deu sous; de rectorias, //1163v// domas y beneficis

porcionaris, quatre lliures, sinch sous; e de beneficis simples, capellania y personats, trenta-tres sous.

De processos apostòlichs o col·lacions.

Ítem, de processos apostòlichs, de col·lacions o provisions de beneficis o canonicats, atès són de gran tenor, ab incerta de las butllas, se pague, ço és: si són beneficis simples, sinquanta sous; e si de gran vàlua, sinch lliures; e semblantment, de canonicats y dignitats, sinch lliures.

De processos apostòlichs per a imposar penció.

Ítem, de processos apostòlichs per imposar penció, si és menor de vint lliures la penció, trenta-tres sous; y si és major, sinquanta-sinch lliuras.

De processos per unions.

Ítem, de processos apostòlichs que·s fan per unions de beneficis o dignitats, se deu pagar segons lo valor dels beneficis o dignitats, ço és: que quant los beneficis són de renda fins en 50 lliures, sous, paguen trenta-tres sous; e de 50 lliures, sous, fins²⁰⁶⁸ en 150 lliures, sous, se pague sexanta-sis sous; e de 150 lliures, sous, ensús, sinch lliures, deu sous.

De processos apostòlichs sobre dispensacions.

Ítem, de processos apostòlichs sobre dispensacions matrimonials se pague, si són personas de condició, sinch lliures, deu sous; y si són mercaders o artistes, sinquanta-sinch sous; y si són menestrals, sinquanta sous.

De capítols per a resignar.

Ítem, de capítols que·s fan per a resignar o permutar beneficis e o concertir en imposar pencions sobre aquells se deuen pagar hagut esguart als dits beneficis, ço és: si seran de poch valor, 22 sous; e si seran canonicats o dignitats de iglésias cathedrals, 55 sous.

1164r// De subdelegacions.

Ítem, de subdelegacions fetas per commissaris apostòlichs ab incerta de las commissions, 15 sous.

De lletres subexecutòrias.

Ítem, de lletres subexecutòrias en virtut de processos executorials o altre, per la primera lletra nominatòria, 12 sous; e per las altres que·n resultan, ço és, excomunicatòria o agravatòria, reagratòria y altres dependents de dita monitòria, per quiscuna sis sous.

De actes de propietats sobre dels quals se usa de fadiga.

Ítem, de actes de propietats sobre dels quals se usa de fadiga se pague lo mitg salari del tal contracte, lo qual pugue cobrar lo comprador o adquisidor si aquell haurà pagat de la persona en favor de la qual se haurà usat de fadiga.

De contentiments de patrons.

Ítem, de contentiments de patrons, 10 sous.

De donacions de feus e concessions de investiduras.

Ítem, de donacions de feus, ço és, si a algú serà donada novament en feu alguna notable baronia o algun comptat o bescomptat o altre cosa de títol, puga ésser pagat fins en 12 lliures, 10 sous, e no més avant; però si la cosa dada en feu serà algun castell, lloch o llochs que tant solament abastassen a cent fochs, poch més o menos, se hage de pagar fins en 5 lliures, sous; e si serà altre cosa menor, 2 lliuras, 10 sous; e si acàs serà que de algun feu tant solament investidura serà feta a fills o altre persona descendent o al que, si no tinguessen feu, que vinga expontàneament al senyor per prestar homenatge y regonexensa de aquells, se exhigesca per la investidura, per //1164v// gran que

2068. fins, *interlineat*.

lo feu sie, 5 lliures, sous; e de aquí avant sie disminuït lo salari segons la importància de la cosa sie, hagut esguart a més o a menys, fins en quantitat de vint-y-sinch sous, y no més avant.

De segonas extraccions de actes.

Ítem, de segonas extraccions de qualsevols contractes que esdevindrà tràurer en forma de actes notats, se pague la mitat del salari.

De extraccions de actes per aprísia.

Ítem, per quant moltas vegadas²⁰⁶⁹ succeheix que los contraents se accontentan de fer tràurer los actes per aprísia y no sie rahó se pague tant salari dels actes extrets per aprísia com dels notats, per ço, dels actes se extrauran per aprísia se pague la mitat del salari segons la naturalesa de l'acte que's traurà, conforme està especificat.

En la qual taxa no vingan compresos los salaris dels arrendaments de las casas de la Deputació General y present ciutat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1165r// 62.²⁰⁷⁰ Com en lo Hospital General de Nostra Senyora de Misericòrdia de la present ciutat de Barcelona de contínuo se sustenten gran número de personas, com són pobres donsellas, hòmens, donas y criaturas desvalguts y desamparats de tot lo present Principat de Catalunya; y sie certa y notòria la pobresa de aquell, per ser molt tènuos sos rèddits y entradas. Per ço, ab llohació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que quiscun any sien donadas y pagadas al dit hospital sinch-centas lliuras, moneda barcelonesa, de pecúnias de la Generalitat, pagadoras per terças anticipadas, comensant del die de la conclusió de la present Cort en avant. Entenent que ditas sinch-centas lliuras cada any se apliquen en los minyons y minyonas que residiran en dit Hospital de Misericòrdia, no emperò per²⁰⁷¹ las hermanas y minyonas que estan apart en clausura o nova forma, atès que per estas la ciutat de Barcelona té donada providència y la necessitat urgeix més en las demás. Y per assegurar aquesta aplicació, los matexos administradors las cobren y convertescan per dits minyons //1165v// y minyonas y no per altres effectes. Y que la present constitució solament sie duradora fins a la conclusió de las primeras Corts. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1166r// 63. Ítem, estatuhim y ordenam, ab lloació y aprobació de la present Cort, que per temps algú no sie admès llochtinent general que primerament nostres successors no hajan jurat personalment en nostra ciutat de Barcelona de observar y guardar las lleys, constitucions, privilegis e immunitats y franquesas del Principat de Catalunya y sos Comtats, encara que al successor haguessen, vivint lo rey son pare o germà, jurat com a príncep e indubitat successor; y entre tant corre la *vice regia* y General Governació per la administració de justícia, tant voluntària

2069. voltas, *ratllat*; vegadas, *interlineat*.

2070. 61, *corregit*.

2071. en, *corregit*.

com contenciosa, fins age jurat en Barcelona nostre successor, confirmant, lloant y aprobant per ço tots los privilegis, constitucions, usos y consuetuts antiquíssimas açò disposants, llevats tots abusos. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1167r// 64. Com segons las reglas dels drets natural, diví, canònich y civil sie tant precaucionada la observansa del secret natural, comès y promès o ya expressament en forsa de la promesa o ja tàcitament en virtut de la acceptació de un offici; y la revelació de aquell se oppose a las virtuts de la fidelitat y de la justícia commutativa, y en las personas que tenen offici se oppose també a la virtut de la justícia legal. Y com la pública utilitat persuadesca que los individus que componen un Consell o Comú observen lo secret dels negocis que en ells se tracten per assegurar lo assert de sas resolucions, conveniència que ha introduït la prestació del jurament de no revelar en lo ingrès de dits officis, y ha estatuhit moltas penas en càstich de aquells que, faltant a la obligació de son càrrech, han violat la pública fe del secret. Y per las sobreditas rahons, no pot lo precepte del superior humà, que és de dret positiu, obligar a la manifestació de dit secret contra de un precepte de dret natural (menos en los casos que se seguiria perjudici al bé espiritual o corporal de la república o grave dany de alguna persona innocent); altrament, per causa del temor, no podrian los individus de dits Concells votar y dir líberament son sentir, en conciderable perjudici //1167v// del bon regimen y govern de dits comuns y en notòria inobservansa del jurament que prestan de aconcellar bé y llealment en lo ingrès de son offici. Y com, no obstant lo sobredit, de poch temps a esta part se hage experimentat la captura de algunas personas que havian ocupat lo càrrech consular de la ciutat de Barcelona y que componian lo Consell de Cent, inquirint contra de uns per negocis y fets proposats y votats en dit Consell y volent compel·lir als altres a testificar en ditas inquisicions, condempnant-los, després de llarga detenció de presó, a la pena de desterro y altres. Y desitjant, com a amantíssim pare, rey y senyor de vassalls tant fidels com són los del present Principat, prevenir que en avant no se exprimenten semblants extorcions, contra tot dret y benefici de la pública utilitat, per ço, ab llocació y aprobació de la present Cort, estatuhim y ordenam que los sobre referits processos, inquisicions y procehiments, com a nul·los e invàlidos, sian cassats, revocats y anul·lats, com ab thenor de la present cassam, revocam y anul·lam. Volent que de ells en ningun temps se'n pugua haver rahó alguna y que, en cas se encontren dits processos, inquisicions y procehiments, sien lineats y aborrats, de tal manera que de aquells no se'n pugua haver²⁰⁷² //1168r// rahó alguna en judici ni fora d'ell. Y que de aquí en avant nostres llochtinents generals en lo present Principat o altres ministres o officials nos-

---

2072. *A continuació, rahó, ratllat.*

tres, de qualsevol grau o preheminiència que sian, no pugan inquirir ni fer procès contra los deputats y ohidors de comptes del present Principat, personas axí de las conferèncias com de altres de las juntas o altres congressos se tindran en la casa de la Deputació, indivíduos que componen lo bras militar, concellers de la ciutat de Barcelona, personas de son Consell de Cent, concellers, jurats y pahers de las demás ciutats y vilas, reals com de barons, del present Principat y personas que componen lo Concell de ditas *respective* universitats, advocats, secretaris, notaris y demás officials de las casas de la Deputació, de la ciutat de Barcelona, del bras militar y de las demás ciutats y vilas, reals y de barons, axí los que actualment exerciran com los que hauran acabat son offici e incumbència, per rahó de fets, negocis, vots y dependèncias tractats, votats y resolts en lo concistori de dits deputats y ohidors, en las Juntas del bras militar, en lo concistori de dits consellers de la present ciutat, en lo Consell de Cent, juntas y promenias de aquesta, en las conferèncias dels tres comuns del present Principat o de dos de ells, y en los concells y juntas de las demás ciutats y vilas, tant reals com de barons; ni obligar o compel·lir //1168v// a alguna de las sobreditas personas de dits comuns a testificar contra altre persona de aquells per rahó de dits fets y negocis (exeptats los casos en què se seguirira perjudici al bé espiritual o corporal de la república o grave dany de una persona innocent); abdicant a tots los nostres officials sobredits tot poder y facultat de entromètrer-se en los fets y negocis sobre referits, sots decret de nul·litat en cas se fes lo contrari y de incidir en las penas disposadas en las Generals Constitucions contra contrafactors de ellas. Y que qualsevol de las ditas personas de dits comuns que revelarà, per via directa ni indirecta, fora dits congressos y juntas alguna cosa de las que se hauran tractat y votat, sia privat de son offici y desinsiculat de totas las bolsas de aquell Comú ahont se haurà tractat lo negoci que se haurà revelat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

[*Sequuntur capitula Curie*]

1169r// Número 1. Perquè los naturals del present Principat experimentaven las vexacions de manar-los ab cartas y altres despatgs, tant en escrits com de paraula, eixir de sas casas y domicilis, fer-los venir a la present ciutat de Barcelona y anar a altres parts y detenir-los allí sens rahó y sens cognició de causa, en gran dany de sas haziendas, salut y honor; per ço, los tres estaments suplican a vostra magestat se servesca estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que lo llochtinent general de vostra magestat y de vostres successors, lo portantveus de general governador, canceller, vicecanceller, regent la Cancellaria y los demés oficials reals, presents y esdevenidors, si acàs volian executar alguna de las sobreditas cosas contra qualsevol persona, ecclesiàstica o secular, no pugan fer-ho ni per via de econòmica ni altrament, sens causa; y passats los quinse dies després de aver-se presentat, pugan restituhir-se los cridats y detinguts lliberament en sa casa sens haver de precehir llicència ni requisició alguna, de manera que per lo matex motiu no pugan ser més cridats, detinguts //1169r// ni molestats. Y en cas de contravenció, los deputats del General de Cattalunya, sens esperar requisició alguna, degan fer part y oposar-s'i per via de contrafacció, instant las penas de la Constitució de la Observansa y la esmena dels danys y gastos ocasionat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1170r// Número 2. Regonexent las grans controvèrsias que succehexen entre los tres braços estant junts en Corts, de una part, y los deputats y ohidors del General de Catalunya que·s troban ser, sobre la jurisdicció de poder insicular y provehir los officis de la Generalitat que vacan en dita ocasió y altres puestos, com si dita Cort no se trobàs convocada en virtut del Capítol 8, que comensa «Considerant», dels fets per lo Redrès del General y casa de la Deputació en lo any 1599 y altres, essent axís que, congregada²⁰⁷³ la Cort, tota la jurisdicció dels dits deputats y oydors cessa y deu cessar, quedant esta en dita Cort, per quant dits deputats y ohidors són nudos procuradors e administradors de la dita Cort, com apar se suposa en lo Capítol 1, que comensa «Primerament», del Llibre dels Quatre Senyals del General de Catalunya. Per ço, suplican los tres brassos plàcia a vostra real magestat, ab concentiment, lloació y aprobació de la present Cort, declarar que, essent congregada la Cort General, tota la jurisdicció de dits deputats y ohidors cesse y que tota aquella sie de dita Cort, exceptada la que tocarà en la exacció dels drets de la Generalitat y dependents //1170v// de aquella y no més,²⁰⁷⁴ o allò que·ls permetrà y tol·lerarà la mateixa Cort; de tal manera que tot

2073. *A continuació, interlineat i ratllat, tota.*

2074. *menos, corregit.*

lo que obraran dits deputats y ohidors en altra forma sie *ipso jure* nul·lo y de ningun effecte, encara que ho fessen en virtut de deliberació o resolució presa antes de ésser congregada la Cort; no obstant qualsevols constitucions, capítols de Cort o consuetuts en contrari disposants. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1171r// Número 3. Per quant en lo Capítol 33, que comensa «Per ésser certa», de las Corts del any 1599, se estatuhí y ordenà que de pecúnias del General sie donat y pagat al Hospital General de Santa Creu de Barcelona mil y sinch-centas lliuras, y que dita constitució fos duradora fins a la conclusió de las primeras Corts; y de present, lo dit Hospital se tròbia ab notòria pobresa y extrema necessitat (que fou lo motiu per lo qual se féu la dita constitució), suplican los tres brassos de la present Cort a vostra real magestat sie de son real servey estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que sie prorrogada y confirmada dita constitució fins a la conclusió de las primeras Corts. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1172r// 4. Per quant de pochos anys a esta part ja se han imprès diferents tomos de dicissions del Real Senat de Cattelunya, a propis gastos de la Generalitat, y de present se trobe esta ab falta de medis; per ço, los tres brassos de la present Cort a vostra real magestat suplican li plàcia estatuhir, ab lloació, concentiment y aprobació de aquella,²⁰⁷⁵ que de la conclusió de la present Cort fins a las venideras no se imprimescan a gastos de la Generalitat decisions del Real Senat de Catalunya; en res no obstant qualsevol constitució en contrari disposant. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1173r// 5. Per quant ab la Constitució 25, «De salaris de sentència», sie estatuit y ordenat que los salaris dels jutges ordinaris del present Principat de Cattelunya se hagen a depositar²⁰⁷⁶ en poder del depositari o clavari de la ciutat o vila ahont se tractarà la causa, lo qual lo hage a tenir sens salari ni cap sou, y lo jutge no puga llevar dit depòsit fins hage sentenciat en la causa; y en la vila de Perpinyà se hage de depositar²⁰⁷⁷ en la taula de dita vila. Y com vuy, en las demás ciutats, se tinga taula y sie bé evitar los inconvenients grans succehexen depositant dits salaris en mà de dits jutges, que tenint ja aquell tardan y dilatan lo despedir y sentenciar las causas; y altrament, morint o²⁰⁷⁸ acabant llurs triennis sens haver declarat y sentenciat en aquellas, no·s poden recobrar dits salaris, per ço, plàcia a vostra magestat, confirmant la sobre dita constitució perquè sie observada y en quant menester sie, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar

2075. la present Cort, *ratllat*; aquella, *al marge esquerre*.

2076. depositar, *corregit*.

2077. depositar, *corregit*.

2078. y, *ratllat*; o, *interlineat*.

que los salaris dels jutges ordinaris del present Principat de Catalunya se hagen a depositar en la taula de la ciutat o vila en la qual hi haurà taula y se tractarà la causa; y ahont no y haurà taula, //1173v//se hage a depositar en mà del depositari o clavari de la dita ciutat o vila ahont se tractarà la causa. Y lo jutge no puga llevar dit depòsit fins hage sentenciat en aquella. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1174r// Número 6. Per la major confiansa y honors que se merexen las personas procreadas de legítim y carnal matrimoni per al bon govern dels súbdits de vostra magestat, per ço, los tres estaments de la present Cort supplican a vostra magestat li plàcia estatuhir y ordenar, ab llur aprobació y llohació, que de aquí en avant los officis preheminentes del present Principat, com són los de llochti-
nent general, del portantveus del general governador, del mestre racional, del batlle general, del canceller, del vicescancer, del thesorier general, del regent la Real Thesoreria y del prothonotari, no se conferescan a personas que no sien procreadas de legítim y carnal matrimoni, sinó que fossen fills, germans o onclos naturals de vostra magestat o dels vostres successors. Plau a sa magestat; y que lo mateix se observe en los puestos y oficis de regent la Real Cancellaria y dels doctors de la Real Audiència y de la règia cort. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1175r// 7. Com en lo temps passat se hage arribat a experimentar la novetat llastimosa de condempnar a mort molts dels paysans del present Principat *jure belli*; per ço, los tres estaments de la present Cort suplican a vostra magestat se servesca ordenar y manar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los paysans del present Principat y Compta[n]ts de Rosselló y Cerdanya,²⁰⁷⁹ ni altre qualsevol persona, encara que no sie natural dels dits²⁰⁸⁰ Principat y Comtats,²⁰⁸¹ que no tingue plaça assentada de soldats de vostra magestat, ara ni en lo esdevinidor no pugan ser capturats ni judicats *jure belli* per lo capità general, governadors, auditor general, assessors, jutges ni altres officials de guerra de qualsevol nom o graduació sien, *etiam* que sie *in castris* ni altrament,²⁰⁸² sinó en la forma previnguda per Generals Constitucions, corrent la coneixensa del delicte per lo Consell Criminal o per son ordinari en son cas *respective, et causa cognita*, encara que fos en cas de citi actual y de trobar-se dins de alguna²⁰⁸³ plassa citiada. Y que lo mateix sie observat //1175v// en los crims o delictes enormes, enormíssims o de leza magestat, *in primo vel in segundo capite* y altrament. Y en cas de contra-

2079. del present Principat y Compta[n]ts de Rosselló y Cerdanya, *interlineat*.

2080. del present, *corregit i ratllat*; dits, *interlineat*.

2081. A *continuació*, de Rosselló y Cerdanya, *ratllat*.

2082. ni altrament, *interlineat*.

2083. una, *ratllat*; alguna, *interlineat*.

venció del sobre disposat, los deputats del General de Cattalunya, sens esperar requisició alguna, degan fer part y oposar-s'í per via de contrafacció, instant las penas de la Constitució de la Observansa y la esmena dels danys y gastos ocasionats a la part que haurà patit alguna de las referidas vexacions. Y en cas de trobar-se citiada esta capital y de no²⁰⁸⁴ trobar-s'í dins de ella lo fidelíssim consistori de deputats y oïdors, tinga facultat de oposar-se a la contrafacció del present capítol la ciutat de Barcelona, com y també dega lo²⁰⁸⁵ bras militar exir al reparo. Y en las altres ciutats, vilas y llochs que's trobaran citiadas degan exir los concellers, pahers, proms, jurats o altres que tindran la superintendència del polítich. Y si la tal ciutat, vila o lloch citiats seran reduïts, de manera que no y hage personas que tingan autoritat ni es//1176r//perit per fer dita diligència, degan executar-la los jurats, concellers o altres caps de aquella vegueria que serian més vehins. Y que los dits capità general, governadors,²⁰⁸⁶ auditor general, assessors, jutges y altres oficials de guerra de qualsevol nom o graduació sien²⁰⁸⁷ que declarerà la causa *jure belli* contra lo paysà o altre qualsevol que no tinga plassa assentada, sien *ipso facto* privats de sos *respective*²⁰⁸⁸ officis que's trobaran obtenir y de poder-ne tenir de altres en lo present Principat; y *ultra*²⁰⁸⁹ del referit,²⁰⁹⁰ los jutges o assessors que hauran sentenciat sien també desterrats de tot lo dit Principat²⁰⁹¹ y lo notari de la causa reste²⁰⁹² privat de son offici. Corroborant y ampliant en quant menester sie qualsevol constitucions, capítols de Cort y altres disposicions municipals sobre lo referit disposants. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1177r// 8. Per quant en las ciutats, vilas y llochs del present Principat se troban diferents personas que obtenen officis, com són taulers, notaris, receptors y guardas de las col·lectas dels drets de la Generalitat, bassiners del Hospital General de Barcelona, tinèncias de la Ballia General, receptors del dret de General y guerra, col·lectors de la Capitania General, mestres de postas y altres, y ab lo pretext de obtenir dits officis intentan eximir-se de la jurisdicció del ordinari, y així mateix de pagar talls, tatxes,²⁰⁹³ aposentaments y trànsits y altres drets imposats

2084. no, *interlineat*.

2085. A *continuació*, fidelíssim, *ratllat*.

2086. A *continuació*, assessors, ju, *ratllat*.

2087. los dits capità general, governadors, auditor general, assessors, jutges y altres oficials de guerra de qualsevol nom o graduació sien, *al marge esquerre*. A *continuació*, lo jutge, *ratllat*.

2088. sos *respective*, *interlineat*.

2089. A *continuació*, de dita p, *ratllat*.

2090. A *continuació*, sie també desterrat de aquell, *ratllat*.

2091. contra lo paysà o altre qualsevol que no tinga plassa assentada, sien *ipso facto* privats de sos *respective* officis que's trobaran obtenir y de poder-ne tenir de altres en lo present Principat; y *ultra* del referit, los jutges o assessors que hauran sentenciat sien també desterrats de tot lo dit Principal, *al marge esquerre*.

2092. reste, *interlineat*.

2093. A *continuació*, imposicions, *ratllat*.

per las universitats; essent així que molts de dits oficials sols obtenen dits *respective* officis per gosar de dita exempció y franquesa, no obstant que tenen bonas propietats y patrimoni. Tot lo que resulta en notori dany y perjudici de las universitats y particulars de aquellas y pública utilitat. Per ço, los tres brassos supplican a vostra magestat li plàcia estatuhir, ab contentiment, lloació y aprobació de la present Cort, que los que obtindran dits officis de taulers, notaris, receptors y guardas de las collectas de la Generalitat, bassiners del Hospital General de Barcelona, tinèncias de la //1177v// Ballia General, receptors del dret de General y guerra, collectors dels drets de la Capitania General, mestres de postas y finalment los qui obtindran qualsevol espècie de officis, encara que per rahó de aquells gosassen de tota exempció, que axò no obstant, hagen de estar subjectes a la jurisdicció dels ordinaris, com si dits officis no obtinguessen. Y axí mateix, que hajan de estar obligats en pagar talls, tatxes y demés drets imposats per las universitats y tenir aposentaments y trànsits, sí y conforme contribuexen y pagan los demés particulars de las vilas y llochs, en res no obstant qualsevol constitució, capítol de Cort y consuetut en contrari disposant. Plau a sa magestat, menos en lo concernent al ofici que ocuparan. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1178r// 9. Com²⁰⁹⁴ hagen experimentat grans inconvenients los naturals del present Principat per causa dels segrestos de grans fets a instància del assentista de sa magestat, pagant los preus de aquells molt mòdichs y sa magestat a ell molt crescuts, causant haver-hi carestia de grans en dit Principat. Per ço, los tres brassos de la present Cort a vostra real magestat supplican sie de son real servey estatuir, ab²⁰⁹⁵ contentiment, lloació y aprobació de la present Cort, que en cas que lo assentista o altre qualsevol ministre o comissatri de vostra real magestat tingués falta de grans y per rahó de aquella se haguessen de segrestar los del present Principat, que en tal cas dits segrestos sien y se fassen ab assistència del batlle y jurats de la ciutat, vila o lloch ahont se faran; y que lo assentista o altre ministre o comissari de vostra real magestat, antes de aportar-se'n los grans, hage de pagar al amo de aquells lo preu o valor; y que sempre que vinga lo cas de segrestos de tot gènere de grans, no pugan ser segrestats si no és aquells que en cada poble *respective* los sobrarà //1178v// per a vèndrer, detrets aquells grans que los naturals y habitants per son sustento, ús, servey y sembrar hauran menester per aquell any; y que lo conexement de assò, com y també del preus que se hauran de entén-drer per corrents en cada ciutat, vila y lloch *respective*, sie dels concellers, jurats, pahers, cònsuls o cap de aquella població; y que dits segrestos no pugan durar més que vint dies, los quals passats sie lo segrest finit *ipso facto*, sens necessitat de

2094. A continuació, se, ratllat.

2095. y, corregit.

declaració ni orde algú; y que passats los dits vint dias, ningun ministre ni official real ni de baró puga fer assistència per a aportar-se'n los grans que seran estats segrestats, sots las penas que disposa la Constitució de la Observansa. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1179r// 10. Concliderant los tres estaments de la present Cort que en lo present Principat de Cattalunya se troban personas jurispèritas que desitjan servir a vostra magestat ab sas lletras, per ço supplican a vostra magestat li plàcia estatuir y ordenar, ab lloació, aprobació y concentiment de la present Cort, que en los Concells Reals de Nàpols, Sicília, Milà, Mallorca y Cerdenya tingan una plaça fixa en cada un los catalans, y sian provistos de la primera que en cada un de ells vacarà o al present se trobaran vacants. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1180r// 11. Los drets²⁰⁹⁶ antigament dits²⁰⁹⁷ de la nova ampra y vuy de General de guerra,²⁰⁹⁸ *plus* de sedas, cartas y sombreros, foren inposats a fi de aliviar-se dels ahogos en què al temps de la inposició se trobave la Generalitat del present Principat y per a correspondrer als acreadors que li dexaren sos diners a censal, los quals drets col·lectaren sempre los deputats y ohidors fins al any 1661. Y com després ensà haja cobrats dits drets la thesoreria de vostra magestat per a pagar lo sou y ajuda de costa del llochtinent general del present Principat y per altres effectes, en notable perjudici dels acreadors, qui són hospitals, religions, viudas y altres, per ço, los tres brassos humilment supplican a vostra magestat sie de son real servey ordenar y manar, ab llohació, aprobació y concentiment de la present Cort, que los dits drets de la nova ampra e o de²⁰⁹⁹ General de guerra y sa exacció sien restituhits a la Deputació del present Principat de Catalunya, de tal manera que los deputats del present Principat, en continent de closa la present Cort, de sa pròpria autoritat degan pèndrer a sa mà la administració de dits drets, sens necessitar de més despatgs y //1180v// diligèncias, y continuar lo arrendament en la mateixa forma que·s trobarà corrent; y pugan y degan prossehir contra qualsevol que pretenga impedir la administració de dits drets per los mateixos medis que contra los que perturban la exacció dels demés drets del General; ab la obligació, emperò, de pagar dels sobredits drets de nova ampra e o de General de guerra dotse mil y sis-centas lliuras, moneda barcelonesa,²¹⁰⁰ quiscun any, al llochtinent general per son sou y ajuda de costa, quatre mília lliuras per lo salari de la plaça de conseller de capa y espasa del Supremo de Aragó, y sis-centas lliu-

2096. *A continuació, dits, ratllat.*

2097. *dits, interlineat.*

2098. *A continuació, y, ratllat.*

2099. *ge, corregit.*

2100. *moneda barcelonesa, interlineat.*

ras per la administració de justícia, tant quant permanexeran dits drets, los quals sien duradors fins a la conclusió de las primeras Corts; y la casa de la Deputació los exhigirà segons la disposició y forma ab què foren inposats e o del modo que vuy se exhigeixen y cobran; per la solució de las quals deset mil y dos-centas lliuras resten y queden obligats e hypothecats los matexos drets de la nova ampra e o de General de guerra y tots los demás drets de la Generalitat, sens que després de conclosas las presents Corts se necessite que los deputats hajan de fer y firmar altra obligació ni escriptura per la seguretat de la paga de aquellas; y que tot lo demás que restarà, pagadas las //1181r// ditas deset mil y dos-centas lliuras, dega convertir-se en lluycions dels censals dels sobredits acreadors, fent la extracció per sort en cada un any dels censals que deuran ser lluyts en primer lloch. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1182r// 12. Ab lo motiu de refrenar alguns excessos de personas ecclesiàstiques, seculares y regulars, que freqüentment cometian en temps antich, portant pedrenyals prohibits y recaptant bandolers en sas casas, lo invictíssim senyor emperador Carlos quint, de immortal memòria, digníssim antecessor de vostra magestat, obtingué cert breu apostòlich en què se constituí un jutge delegat ab jurisdicció per a prossehir contra los sobredits ecclesiàstichs delinqüents en Catalunya en los delictes atroces, en cas de negligència dels ordinaris ecclesiàstichs; lo qual breu apostòlich després fou ampliat y confirmat per diferents summos pontífices y disposat per ells que dit jutge delegat fos sempre lo bisbe de Gerona, lo qual per a la punició dels sobredits ecclesiàstichs ha acostumat subdelegar sempre alguna persona ecclesiàstica, que vulgarment se anomena lo jutge del Breu. Y com de molt temps a esta part hagen²¹⁰¹ cessat los abusos en los ecclesiàstichs de portar pedrenyals y recaptar bandolers, y las personas que han usat de la dita jurisdicció en força del Breu, ampliacions y confirmacions referidas hagen²¹⁰² abusat de dita jurisdicció en gran manera, //1182v// capturant fora de sos casos personas ecclesiàstiques, seculares y regulars, sens precehir provisió de captura, fent encara commissió a ministres laychs, qui los portaven presos ignominiosament ab gent armada y gran publicitat, posant-los en las presons reals entre los laychs delinqüents, carregant-los de cadenas per delictes leves y, lo que més és, per haver-se demostrats affectes a vostra magestat. Tot lo que resulta en gran oprobí del estat ecclesiàstich, deservy de Déu Nostre Senyor y de vostra magestat, de ahont se segueix que los dits jutges en via de dret, per haver abusat dels indults referits, no poden gosar més de aquells; y a més de axò, los dits jutges del Breu hagen²¹⁰³ usurpat y perturbat las jurisdiccions dels ordinaris ecclesiàstichs, seculares y regulars,

2101. hàgian, *corregit*.

2102. hàgian, *corregit*.

2103. hàgian, *corregit*.

del present Principat de Catalunya, no sols conexas dels delictes que no-ls tocan y forçant als dits ordinaris a que los entregassen sos súbdits que tenian presos y apressats, sinó també manant-los ab graves penas que revocassen y anul·lassen las sentències criminals per dits ordinaris proferidas en primera instància contra sos súbdits; de que se seguia restar inútils las jurisdiccions dels archebisbe, bisbes y demés prelats inferiors, seculars y regulars, del present Principat, contra las disposicions canòniques y la del Sagrat Concili de Trento, en la sessió 24 //1183r// de reformació, capítol 20, del qual és protector vostra magestat. Y en atenció que los sobredits breus foren concedits per gràcia especial als predecessors de vostra magestat y a instància sua, y axí pot vostra magestat disposar que no se use més de aquells y que se observe lo Sagrat Concili de Trento, per ço, los tres estaments de la present Cort, volent obviar a semblants molèstias, perturbacions y usurpacions, supplican a vostra magestat se servesca ordenar y manar, ab lloació y aprobació de la present Cort, en quant a vostra magestat pertany y especta, que se suspenga la dita jurisdicció en força dels sobredits breus o indults fins a tant que Sa Santedat hage declarat quins serien los delictes atroces per los quals la Sede Apostòlica volgué concedir la dita jurisdicció; y que després de declarat, no puga conèixer d'ells lo dit jutge del Breu sinó en cas de negligència dels ordinaris, duradora per lo espay de trenta dies després de perpetrat lo delicte; y en tal cas, que lo dit jutge del Breu dega tenir per consultants tantas personas constituïdas en dignitat ecclesiàstica o en canonicat de iglésia cathedral quans²¹⁰⁴ seran los consultants doctors de la Real Audiència, ab obligació de seguir lo parer de la major part, tenint son vot desisiu lo dit jutge del Breu. Ordenant més avant que la captura de las personas //1183v//ecclesiàstiques delinqüents en los dits casos atroces, passats los dits trenta dies, dega fer-se per commissari constituït en ordes majors, precehint provisió de captura per escrits; y que los capturats, si lo ordinari no tindrà presó segura y oportuna, puga dit ordinari y en son cas lo jutge del Breu per sa custòdia fer-los posar en alguna de las càrcers reals de aquest Principat, ço és, en aposento apartat dels seculars y que sie segur, còmodo y decent²¹⁰⁵ per la reclusió de dits ecclesiàstics delinqüents. Y perquè en lo entretant que tardarà Sa Santedat a²¹⁰⁶ declarar quals sian los casos atroces no resten impunits aquells que verdaderament ho són, per ço supplican los tres estaments plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, ordenar y manar, en quant a vostra magestat pertany y especta, que lo dit jutge del Breu sols puga possehir en lo entretant contra los ecclesiàstics enculpatos de delictes que segons dret canònic merescan pena capital o de galera y del delicte de portar pistolas tant solament,

2104. quant, *corregit*.

2105. descent, *corregit*.

2106. en, *corregit*.

y assò en cas que lo ordinari propri ecclesiàstich, després de ser amonestat legítimament per lo dit jutge del Breu, serà negligent per lo espay de trenta dies en procehir a la cognició e o punició del ecclesiàstich inculpat //1184r// de algun dels sobredits delictes y no altrament. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1185r// 13. Com moltes vegadas esdevinga que, suplicant-se de alguna o algunas provisions fetas per lo relador o reladors de las causas després de haver-se proferit sentència definitiva, los jutges de la causa de supplicació en forma, si insi-deixen alguns punts de dret o fet, per abreviar y desembarasar-se de las tals causas de supplicació declaran los punts de dret o fet més fàcils y que tenen poca contro-
vèrsia, remetent lo més difícil al jutge primitiu ab la clàusula «*Hoc intellectu* que antes de la extracció dels executorials se'n haja la deguda rahó qual de dret»; y per ocasió de las tals reserves se allarga la final execució de la sentència, multipli-
cant-se axí altercats y supplicacions de nous caps, ab repetits salaris, venint-se a fer lo judici executiu tant llarch y dilatat o més que la causa principal. Per ço, plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que per abolicó de dits abusos no pugan ser fetas tals reserves ni modificacions en las sentències provisionals en causa de supplicació *in forma* de provisions de decret de execució o sobre provisions de extracció de executorials, ans bé que degan confirmar, revocar o temperar //1185v// sens altra reserva de conexensa de punts de dret o fet fahedora per lo jutge o relador primitiu antes de la extracció de dits executorials. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1186r// 14. Havent-se servit los sereníssims antecessors de vostra real mages-
tat donar demostració del molt que affectaven la observansa dels usatges, consti-
tucions, capítols e actes de Cort e encara dels privilegis, llibertats, usos y costums dels comuns y particulars de Catalunya, y havent per aquest efecte ideat molts medis, com resultan de las constitucions col·locadas devall lo títol «De observar Constitucions», passaren a voler-las perpetuar de calitat que se serviren prohibir qualsevols usos, pràcticas o costums contra dits usatges y altres drets mencionats, donant aquells per nul·los e invàlidos encara que fossen per tant temps observats que no fos memòria de hòmens en contrari, com està contengut en las Consti-
tucions «Més avant», 13 y 17, títol «De observar Constitucions». Y com esta per-
petuïtat²¹⁰⁷ alguns la hagen volguda dubtar, exceptuant-ne²¹⁰⁸ los fets contraris a usatges, constitucions y demés drets de la pàtria²¹⁰⁹ havent-se²¹¹⁰ subseguit Corts, com en tal cas han tentat dir que la Cort, no revocant-los, los hauria aprovats; y

2107. perpetuïtat, *corregit*.

2108. exceptant-ne, *corregit*; A continuació, si no és que a, *ratllat*.

2109. A continuació, els quals no se, *ratllat*.

2110. hagen-se, *corregit*.

per llevar difficultats en matèries que costan a Cattalunya tanta effusió de sanch y extenuació de patrimonis en adquirir las munificèncias reals que gosa, no havent pogut restablir-las fins lo dia de vuy des del any 1599, que foren las últimas Corts que se clogueren en aquest Principat y Comtats; y havent //1186v//de recopilar y remediare los desordes que naturalment en una centúria hauran esdevingut, no ho²¹¹¹ admet la brevedat del temps que pot dilatar-se la conclusió de las presents Corts per cridar a vostra real magestat las necessitats de altres regnes que componen lo dilatat de la monarquia. Per ço, supplican los tres estaments de la present Cort a vostra real magestat sie servit voler ordenar y manar que qualsevols usos y costums contra dits usatges, constitucions, capítols y actes de Cort, privilegis, usos y costums sien nul·los e²¹¹² irritos, y en particular des del any 1599 fins vuy, anul·lant e irritant aquells, axí que no se pugan al·legar per exemplar; restant axí mateix per lo passat antes del any 1599 y després y per lo esdevenidor ditas constitucions en sa forsa y valor. Plau a sa magestat; y que sien observadas las constitucions, capítols y actes de Cort que no sien derogats. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1187r// 15. Com lo Principat de Cattalunya sumament interèssia en poder tràurer y enviar lliberament a altres regnes, tant de la real corona de vostra magestat com en altres, los fruyts y altres cosas de què abunda, y en particular lo vi, tant en espècie com fet de aquell ayguardent, del qual per cullir-se'n vuy tanta abundància no podria beneficiar-se no trahent-ne lliberament fora del Principat; y de alguns anys a esta part, los llochtinents de vostra real magestat, governadors de la plaça de Tarragona, torra de Salou y altres parts marítimas y altres del present Principat, hajan de fet introduhit, contra las Generals Constitucions y en particular contra lo disposat en la Constitució 6, del títol «De vectigals, leudas, etc.», impedir lo tràurer vins y ayguardent del present Principat sens pagar certa quantitat per cada càrrega o bóta, lo que és també manifesta imposició de nou vectigal, axí mateix per dret municipal prohibit. Per ço, supplican los tres estaments plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab consentiment, llohació y aprobació de la present Cort, que en observança de las referidas y altres constitucions, capítols y actes de Cort no pugan los llochtinents de vostra real magestat, governadors de plaças, oficials de guerra, oficials reals ni altres qualsevols exigir y cobrar per los vins y ayguardents y altres qualsevols //1187v// fruyts y vitualles que los estrangers, naturals y habitants del present Principat vullan tràurer y aportar a altres regnes forasters (com no sien enemichs de vostra real magestat) alguna quantitat, do, servey, paga o remuneració ni espècie alguna de dret o

2111. ho, *interlineat*.

2112. y, *corregit*.

vectigal, per via directa o indirecta, ni ab pretext de llicència, permís, passaport, despatx en escrits o de paraula, per regonexensas, regalías, utilitat pública ni altrament per causa alguna, títol ni rahó, tant en temps de guerra com de pau. Y que contra qualsevol official, tant real com de baró, ecclesiàstich o secular, com y també contra tots governadors, officials de guerra, soldats y altres qualsevols personas de qualsevol prehehinència, grau, condició y estament sian que de fet vullan impedir lo tràurer fora del present Principat las ditas cosas, y axí mateix contra los que de fet exhigiran algun interès per la extracció de las sobreditas vituallas y cosas, pujan y degan procehir los deputats del General de Cattalunya contra aquells per medi y via de torp. Entès, emperò, que·s puga impedir lo tràurer del Principat dits fruys, vins, ayguardents y altres qualsevols vitualles en temps de carestia per los llochtinents de vostra real magestat, rebuda summària informació y ab cognició de causa per deliberació de la Real Audiència, juntas las tres Salas, citant y ohint //1188r// primer lo síndich del General de Cattalunya y lo síndich de la ciutat de Barcelona per lo que pujan interessar y pretèndrer en contrari del que·s voldrà prohibir. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1189r// 16. Per quant, segons disposició de dret comú y la consuetut immemorial ratificada y aprobada en los articles 55 y 56 de la Pau dels Pirineus, dels 21, 22, 23 y 26 de la Pau de Nimega, y finalment dels articles 18, 20 y 22 de la Pau de Riswich, conclosa als 20 de setembre de 1697, poden los que no són naturals del Principat succehir líberament qualsevols béns situats dins de ell que *for-san* los espectien²¹¹³ per legítima successió. Y axí mateix, los naturals del present Principat poden líberament y sens embaràs algun succehir qualsevols béns que *forçan* legítimament los toquen encara que sien situats fora dels límits del present Principat y en altres regnes y dominis. Per tant, los tres brassos de la present Cort a vostra real magestat supplican sie servit, ab concentiment, lloació y aprobació de aquella, aprobar, lloar y ratificar lo sobredit ab expressa disposició y en son cas limitació que sempre y quant per privilegis, usos, costums, sentèncias o declaracions fetas en altres regnes, dominis o províncias sien impeditos los naturals y habitants del present Principat entrar en las successions dels béns en què seran cridats o bé se'ls impedesca la pcessió de aquells, que axí mateix, *ipso facto*, cesse la sobredita disposició y tant en judici com fora de ell sien repel·lits qualsevols estrangers y que no //1189v// sien domiciliats en lo present Principat de Cattalunya y en los dominis de vostra magestat, de qualsevols successions que *forçan* los hagen esdevingut, extrahent-los de la pcessió de aquells²¹¹⁴ fins que sien

2113. espectian, *corregit*.

2114. A *continuació*, a, *ratllat*.

reintegrats los naturals del present Principat en sas degudas successions. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1190r// 17. Per no haver-se posat en observança lo Capítol 47, que comensa «Per quant los vehedors de sa magestat», de las Corts de 1599, se han experimentat molts abusos en lo present Principat, exhimint-se molts de pagar los talls y tatxes y tenir aposentament de trànsit, ab pretext de tenir plaça assentada en los presidis de vostra magestat, sens fer en aquells residència alguna. Per ço, plàcia a vostra magestat, ab concentiment, lloació y aprobació de la present Cort, ratificar y confirmar lo dit capítol 47 de ditas Corts de 1599, y axí mateix anadir y de nou estatuhir que los soldats que vuy tenen y per temps tindran plaça assentada per guarnició dels presidis de tot lo present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya estigan obligats y hagen de residir y fer sa contínua habitació ab tota sa casa y família en ditas plaças o presidis realment y de fet y ab tota veritat, tot frau cessant; y que no fent dita habitació y residència en la forma referida, que dits soldats estigan subjectes a la justícia y jurisdicció dels ordinaris dels llochs ahont respectivament habitaran; y també en haver de pagar y contribuir en los talls,²¹¹⁵ tatxes y demás drets imposats per las univer//1190v//sitats y en tenir aposentament de trànsit y lo demás, sí y conforme los particulars de ditas vilas y llochs. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1191r// 18. Havent-se acostumat celebrar Corts en lo present Principat per la recta administració de justícia, en major servey de Déu y de vostra magestat, consuelo y benefici universal de tots los comuns y particulars, humils vaçalls de vostra magestat, y aparega convenient per facilitar la expedició dels negocis de las Corts y sa conclusió que, axí com los curials dels tres estaments no entrevenen ni són cridats per part de vostra magestat als tractaments y actes de las Corts, no concorren entre estos y sos brassos los officials reals dels quals vostra magestat se serveix en lo curs de aquellas, no sols dels togats, però encara dels batlle general, mestre racional, thesorero, escrivans de manament, registre y altres, encara que no tingan jurisdicció; y la mateixa conveniència se concidere en los officials de guerra, soldats y altres estipendiats y que tenen gages o pensions reals de poder entrevenir ni votar en los braços de las Corts, majorment discentint los tres estaments o altre de ells, com los és permès per ús y costum immemorial que té forsa de lley. Per ço, a vostra real magestat supplica la present Cort que, ab llohació y aprobació, li plàcia estatuhir y //1191v// ordenar que tots y qualsevols officials generals e indistinctament, tant ab jurisdicció com sens ella, perpètuos, temporals e interinos, com los soldats del real exèrcit y altres estipendiats o que tenen gages o pensions reals en los exèrcits de vostra magestat o fora de ells, y tant dins lo present

---

2115. *A continuació, y, ratllat.*

Principat de contínuo estants e habitants com fora de ell, y també tots aquells que tingan gràcia de vostra magestat de algun ofici e o de alguna pensió, *etiam* que no hajan trets los despatgs, si no és en cas fessen constar haver renunciat la mercè y no voler usar de ella, encara que sien llicenciats o obtingan llicència de vostra magestat per a entrevenir y entrar en Corts, no pugan entrevenir ni ésser habilitats per concórrer en las Corts Generals que vostra magestat y vostres successors en la real corona convocaran en lo present Principat de Catalunya. Y que lo mateix sie observat en los Parlaments Generals que vostra magestat y primogènits vostres, generals governadors del Principat o llochtinents de portantveus de general governador convocaran; y també se observe en la forma dalt expressada en las juntas del bras militar que's solen tenir entre any, volent tinga lloch la mateixa prohibició en aquells oficials de vostra magestat que per alguna dignitat o ofici, axí ecclesiàstich com secular, de qualsevol preheminiència o superioritat sie, podrian altrament, si no fossen oficials de vostra magestat, entrevenir y ésser habilitats //1192r// en ditas Corts; los quals per dita causa no pugan tampoch constituhir procurador, ans bé que, axí com lo principal és prohibit o inhàbil per entrar en Corts, se entengan ésser prohibits y tingan també la mateixa incapacitat sos procuradors. Volent que lo present capítol no compregna los que obtenen y obtindran pensió ecclesiàstica en lo present Principat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1193r// 19. Com las presons o càrcers reals en algunas ciutats y vilas del present Principat sien de senyor particular, qui exhigeix y cobra lo lloguer o arrendament y dret de quint dels oficials reals o de baró, y se troban de present de molt mala qualitat, amenant ruhina y necessitant de obras per la bona custòdia dels encarcerats, que fugen tot sovint de aquellas per no estar adobadas; per ço, plàcia a vostra magestat, ab consentiment, lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y disposar se fassen las obras necessàries y convenients en las ditas presons, tant las que de present són menester com las que en avant se poran oferir, a gastos y despesas del amo y senyor de aquella;²¹¹⁶ y per la deguda providència, en las parts que seran de particulars o de universitats lo amo de ellas dega fer las obras necessàries per la custòdia dels presos; y que, no fent-las, puga fer-las fer lo ministre de justícia de la ciutat, vila o lloch ahont seran las presons, a gastos del amo de aquellas, podent-lo compel·lir a pagar lo que importaran ditas obras; y que per lo ordinari se fasse prompta execució per lo recobro de la quantitat convertida en aquellas. Y que en las parts ahont seran las presons de vostra magestat, //1193v// done facultat als oficials reals y de baró de fer fer ditas obras, rete-

---

²¹¹⁶. A continuació, amb una crida que remet al marge esquerre i ratllat, de sa magestat per a què en las parts seran.

nint-se y podent-se retenir las quantitats que gastaran y pagaran per dit effecte del quint y lloguers han de correspondrer; y que lo mestre racional tinga obligació de passar en compte als dits oficials tot lo que faran constar haver gastat y pagat per ditas obras, sens poder ésser compellits ni obligats de tornar-ho a pagar. Sa magestat, donant-li'n part, manarà lo de justícia. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1194r// 20. Per quant los oficials de las corts ordinàries dels veguers, batlles, sotsballes y demás oficials de las corts així reals com de barons del present Principat, en las execucions que fan en virtut de reclams y escriptura de ters exigescan salaris y pena de ters²¹¹⁷ ab gran excés y més del degut, com són dos sous per cada lliura de la quantitat per la qual se fa la execució, y altres que és molt més del que acostuman exhigir y rèbrer los oficials de la Real Audiència y de la cort del regent la vegueria de Barcelona, contra lo bé públich, per ço, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que dits oficials ordinaris no degan ni pugan exigir²¹¹⁸ y rèbrer per ditas execucions y pena de ters sinó sols las dietas y salaris que acostuman exigir y rèbrer los oficials de la Real Audiència, y en tot cas no més que dos sous per deu lliuras de la quantitat executada, axí com en la cort del regent la dita²¹¹⁹ vegueria de Barcelona, no perjudicant a las ciutats, vilas y llochs que tenen privilegi en contrari. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1195r// 21. Com en las causas que-s vertexen axí en la Real Audiència com en las demás cúrias²¹²⁰ ecclesiàstiques,²¹²¹ reals y de barons y altres²¹²² del present Principat se experimenten notables excessos per las parts en donar per suspectes per la recepció de testimonis tots los notaris del present Principat generalment, exceptuant-ne sols lo de la causa, sens més justificació que lo offerir lo jurament de tenir-los per suspectes, lo que redunda²¹²³ en grave dany de las parts litigants per estar precisats en eix cas a²¹²⁴ què lo notari de la causa se conferesca a rèbrer los testimonis, ocasionant d'esta manera més crescuts gastos a las parts. Per ço, los tres brassos de la present Cort supplan a vostra real magestat sie de son servey²¹²⁵ estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de aquella,²¹²⁶ que no-s pugan donar

2117. exigescan salaris y pena de ters, *al marge esquerre*.

2118. exhigir, *corregit*.

2119. dita, *interlineat*.

2120. A continuació, axí, *ratllat*.

2121. A continuació, com, *ratllat*.

2122. y altres, *interlineat*.

2123. deserveix, *ratllat*; redunda, *interlineat*.

2124. de, *ratllat*; a, *interlineat*.

2125. A continuació, de, *ratllat*.

2126. estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de aquella, *al marge esquerre*.

per suspectas tots los notaris de Cattalunya generalment, encara que se offeresca lo sobredit jurament, per no poder-se verificar aquell en personas que no-s conexen; y que no valga la recusació y suspitas sinó respecte de aquells notaris los noms y cognoms dels quals se especificaran, designant la ciutat, vila o //1195v// lloch ahont habitan ab la sèdula o súplica que oposeran de la suspita o recusació; y encara en aquest cas, la part que oposerà de ditas suspitas, o son procurador ab especial poder y no altre, hage de prestar lo jurament ab expressió de las causas de aquella; y dit jurament se hage de prestar devant lo doctor de la Real Audiència, relador o de aquells jutges que o seran de las causas en què seran oposadas ditas suspitas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1196r// 22. Havent-se experimentat de alguns anys a esta part que alguns officials de guerra, governadors de plaças y presidis del present Principat, veguers y altres officials reals exigexen conciderables sumas dels passatgers del present Principat y naturals de aquell a la ocasió que passen per sos *respective* termes y districtes aportant mercaderias, com són ferro y altres, fent-los pagar per quiscuna espècie de mercaderia certa quantitat, haguda rahó als quintars, càrregas o altre comte que·ls apar fer a sa disposició, composant d'esta manera als traginers y passatgers, tant naturals com forasters, que transitan per lo present Principat; y lo mateix excés se experimente cometen los sobredits officials en los ganaders y altres personas que tenen ramadas de bestiar y pletas en diferents termes del present Principat, y en particular en la plana de Urgell, fent-los pagar certa quantitat a son arbitre, haguda rahó al bestiar que passa en sos districtes o termes o en los confins de aquells, ab motiu de salvaguardas, vexant a dits ganaders y personas que tenen ramadas de bestiar y a sos pastors no sols ab la quantitat que·s fan donar per imposició, sinó també fent-los apreñció del bestiar a llur voluntat, essent //1196v// axí que ditas imposicions y excessos que cometen dits officials són contra lo dispost ab differentes constitucions generals del present Principat, y en particular ab la que comensa «Per quant», baix lo títol «De vectigals», en la qual se diu nous vectigals no poder ésser imposats en lo present Principat. Per ço, plàcia a vostra magestat, ab concentiment, llohació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que de aquí al devant y perpètuament los officials, axí reals com de baró y los de guerra, de qualsevol grau, estat o condició que sien, no pugan ni degan exigir ni cobrar, per via directa ni indirecta, quantitat alguna ni altra cosa dels traginers, passatgers axí per terra com per mar y qualsevols altres personas tant naturals com forasters del present Principat que transitaran per ell, tant per terra com per mar, aportant mercaderias com són ferro y altres de qualsevol espècie y calitat sien, ni inquietar a aquells per rahó de las mercaderias que aportan, tant per via directa com indirecta; y axí mateix, que los sobre nomenats

officials no pugan ni degan exigir ni cobrar quantitat alguna ni cosa dels ganaders ni altres personas que tenen ramadas de bestiar en los termes del present Principat y terras de aquest, ni dels pastors de aquells, ab motiu de salvaguarda ni //1197r// qualsevols altres imaginables que sien, ni inquietar ni detenir lo dit bestiar ni los pastors que guardaran aquell. Y que los que contrafaran a tot lo referit y a quiscú dels casos previnguts y expressats sien privats de llurs *respective* officis. No entenen compèndrer en la present constitucions los drets de castellatge o passatge que fins vuy se han cobrat y exigit per los senyors dels castells de aquest Principat; ni tampoch los drets que cobran las universitats del present Principat en virtut de privilegis o consuetut legítimament prescrita. Y en lo que té respecte als officials de guerra, en cas de contrafacció de tots o qualsevols dels casos sobre disposats, que sie donat y conferit als deputats del present Principat lo mateix dret y facultat que tenen aquells per capítols de Cort contra los officials y gent de guerra que turban, impedeixen o defraudan la exacció dels drets de la Generalitat. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la mateixa llohació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que de aquí al devant y perpètuament los officials y gent de guerra o qualsevols altres personas no pugan obligar als naturals y habitants del present Principat a que los²¹²⁷ donen bagatges per transportar los grans, com són ordi, sivada, blat y altres, de unas parts del //1197v// present Principat a²¹²⁸ altres, si no és pagant lo just preu, a coneguda dels cònsuls o jurats del²¹²⁹ poble ahont se demanaran dits bagatges;²¹³⁰ y que fent dits officials de guerra o qualsevol altre persona lo contrari del sobre disposat, incidescan en las penas en la sobredita constitució expressadas y en lo modo y forma en aquella contenuts. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1198r// 23. Per quant en lo Capítol tercer de las Corts del sereníssim senyor rey don Fernando en Barcelona, any 1413, col·locat en las Constitucions primera, títol «De dret del General», fonch suplicat per la Cort que sa magestat, la sereníssima reyna, son il·lustre primogènit y sos successors pagassen, manassen y fessen pagar los drets del General, com fos evident cosa²¹³¹ redundar aquells en gran utilitat y honor de la real corona; a la qual supplicació se dignà sa magestat decretar «Plau al senyor rey de sí mateix, de la reyna y de sos fills». Y en esta conformitat, tots los gloriosos successors del dit senyor rey don Fernando y antecessors de vostra magestat, en observansa de dita constitució, se han servit compèndrer sas robas en la disposició de aquella y en la paga de dits drets de General y bolla. Y de

2127. los, *interlineat*.

2128. en, *corregit*.

2129. A *continuació*, dit, *ratllat*.

2130. ahont se demanaran dits bagatges, *al marge esquerre*.

2131. A *continuació*, redunda, *ratllat*.

poch temps a esta part se haze volgut innovar, procurant exhimir de la solució de dits drets los draps y robas per vestuaris de las tropas del real exèrcit, quant permaneceix lo mateix motiu y justa causa de sa inclusió, qual és lo major servey de vostra magestat y lo benefici públich del Principat; per las quals causas axí públicas ni en forsa de dispensació aposthòlica se exhimeix lo estament ecclesiàstich. Per ço, supplican //1198v// los tres estaments a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, li plàcia estatuhir y ordenar que dita constitució y altres qualsevols disposicions municipals sobre assò disposants sien observadas, confirmant y declarant en quant menester sie dita constitució y altres capítols de Cort y disposicions municipals sobre assò disposants; y que per ço totas las robas de ditas reals personas paguen indistinctament los predits drets de General y bolla; y que en la paga de aquells vingan també compresos tots los vestits de monició y qualsevols robas que serviran per los soldats y oficials de vostra magestat y reals exèrcits, tant en comú com en particular. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1199r// 24. Perquè la Constitució 10 de las Corts del any 1599, que prohibeix remètrer per diners lo seguiment del somatent, no expressa sinó los veguers, per ço suplican los tres estaments plàcia a vostra magestat, ab lloació, concentiment y aprobació de la present Cort, confirmant la dita constitució, declarar que comprenga també los sotsveguers y altres oficials a qui especte alçar somatent. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1200r// 25. Suplican a vostra magestat los tres estaments de la present Cort li plàcia estatuhir y ordenar, ab llur lloació y aprobació, que en lloch de la pena de deu lliuras establerta per lo sereníssim senyor emperador y rey don Carlos quint en lo Capítol 8 de las Corts de Monsó de l'any 1534, que comensa «Per tenir los pastors», sie substituïda la pena de trenta dies de presó y que no puga commutar-se aquesta ab diners ni altres dàdivas per los oficials reals, de baró ni altres, baix la de privació de llurs officis; restant en lo demás dit capítol en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1201r// 26. No obstant que per diferents constitucions, capítols y actes de Cort, y en particular de la Constitució 3, títol «De officis de alcayts, capitans y altre gent de guerra», estiga disposat que ningun alcayt o capità de qualsevol ciutat, vila, castell, lloch o fortalesa no pugan destrènyer ni forsar a persona alguna ni pèndrer de aquella contra voluntat sua llenyas, pallas, vitualles ni algun altre gènere de monició ni bastiment,²¹³² ni menos poder compèl·lir ni forsar als poblats del present Principat en donar azèmilas, bagatges, cavalcaduras per càrrega o carretas, sinó pagant-se primerament y satisfent-se lo valor de la cosa; lo que

---

2132. vestiment, *corregit*.

no obstant, no duptan diferents alcajts, capitans, governadors de ciutats, vilas, castells, llochs y fortalesas en lo present Principat, compel·lir y forsar als habitants en dit Principat a que aporten en sas plaças y fortalesas pallas, llenya y altres bastiments²¹³³ o provisions sens paga ni satisfacció alguna, en notable dany y perjudici dels poblats del present Principat. //1201v// Per ço, supplican los tres estaments de la present Cort a vostra magestat li plàcia estatuhir y ordenar, ab llur contentiment y aprovació, que sie inviolablement observada la dita constitució 3, títol «De offici de alcajts», y altres aplicables, y que no pugan ésser compel·lits ni forçats los habitants del present Principat per los alcajts, capitans o governadors de ciutats, vilas, castells, llochs o fortalesas ni altres oficials de vostra magestat a aportar-los llenya, pallas, virtualles ni altre gènere de monició ni cosa, tant per mar com per terra, sinó pagant primerament tant lo valor de totas las referidas y altres qualsevols cosas com lo aportar y tragar aquellas; y que lo conexement del que²¹³⁴ se haurà de pagar per transportar qualsevol gènere de cosas en las tals ciutats, vilas, castells, llochs o fortalesas toque als jurats, pahers o cònsols dels llochs ahont se hauran de carregar las tals cosas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1202r// 27. Com ab reals privilegis concedits a la ciutat de Barcelona, a saber és, ab tres consecutius del rey don Fernando, de data de 30 de novembre, 1506, 5 de novembre, 1509, y 5 de setembre, 1511; y ab executiva de aquells de la sereníssima reyna Germana, dada en Monsó, als 2 de juny, 1512; y ab altre real privilegi del emparador y rey don Carlos, de data de 16 de novembre, 1537, se haja atorgat y concedit a dita ciutat que privativament a tots y qualsevols altres oficials, *etiam* de llochtinent general, pugués conèixer de totas causas de col·legis, confrarias y officis, volent expressament que de ditas causas fossen los propis y peculiars jutges los concellers de dita ciutat, abdicant tot lo poder de fer lo contrari baix decret de nul·litat a dit llochtinent general, portantveus de general governador, canceller, regent la Cancellaria y demés doctors de la Real Audiència, de tal manera que en cas se evocassen ditas causas a la Real Audiència,²¹³⁵ en continent y sens pagar salari algun se remetessen a dits concellers; y axí mateix ab reals sentèncias, en la visita real se haja declarat haver dits reals privilegis de ésser observats, baix las penas en aquells contengudas y expressadas, a saber és, ab sentència proferida als 10 de janer, 1605, per don Diego Clavero, y altra proferida als 4 de maig, 1678, per don Llorens Mateu y Sans, tots visitadors reals; //1202v// lo que no obstant, se experimente freqüentment evocar-se causas a la Real Audiència de fets y negocis dels col·legis, confrarias y officis de la dita ciutat de Barcelona, y

2133. vestiments, *corregit*.

2134. lo coneixement el que, *interlineat*.

2135. de tal manera que en cas se evocassen ditas causas a la Real Audiència, *al marge esquerre*.

moltas de ellas ab lo pretext o qualitat de tractar-se de interpretació o observansa de reals privilegis, sens que conste al temps de la evocació de dit pretext o qualitat per no produhir-se aleshores²¹³⁶ los privilegis que expressan en la supplicació; lo que ocasiona notables gastos a dita ciutat, havent de comparèxer per medi de son syndich en ditas causas, oposant la excepció de inevocabilitat y prosseguir-las fins a la declaració de aquellas, particularment no cerciorant-se de present y anys ha lo dit síndich al temps de la evocació de semblants causas, com se practicava antigament y fins al any 1629, ab la clàusula «*dicat syndicus civitatis intra decem vel sex cur supplicata fieri non debeant*». Per ço y altrament, supplican los tres brassos plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab llochació y aprobació de la present Cort, que las ditas causas de fets tocants a col·legis, confrarias y officis dels que's trobaran creats y erigits en dita ciutat de Barcelona sobre negocis, fets y matèries seculars y no ecclesiàstiques no's pugan ab lo pretext *quia agitur de interpretatione regionum privilegiorum* ni per qualsevol causa, //1203r// pretext ni qualitat evocar en primera instància en dita Real Audiència, ni ditas causas ésser admesas en ella per lo canceller, regent la Cancelleria, doctors de la Real Audiència ni per lo portantveus de general governador. Y en cas que per inadvertència se evoqués y admetés alguna de ditas causas en dita Real Audiència, sie aquella restituhida en continent, sens salari ni gasto algú, a dits consellers, havent-se de estar per est effecte a la sola relació que farà lo syndich de dita ciutat al relador a qui dita causa serà estada comesa; restrenyent y limitant en quant a la dita qualitat y espècie de causas de col·legis, confrarias y officis de dita ciutat en quant menester sie la Constitució tercera, títol «De excepcions», la Constitució 5, títol «De despesas», y la Constitució 12, títol «De salaris de sentèncias»; y que²¹³⁷ baix la disposició del contingut en ditas constitucions no se entenga venir compresas ditas causas de col·legis, confrarias y officis de dita ciutat. Y que lo mateix sie observat respecte de las confrarias y col·legis de las ciutats y vilas del present Principat que tenen semblants privilegis com los referits de la ciutat de Barcelona. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1204r// 28. Ítem, los tres estaments de la present Cort suplican a vostra magestat li plàcia atorgar y fer gràcia de totes y qualsevols lletras y provisions que se hagen de fer, se demaneran e voldran tràurer en forma per los tres estaments de la Cort e singulars personas de aquella, iglésias, monastirs, capítols, col·legis; per los barons, cavallers e gentils hòmens y hòmens de paratge; per las ciutats, vilas e llochs, universitats e singulars de aquellas o per qualsevols altres per rahó dels presents capítols y de las cosas en aquells contingudas; e de las execu-

2136. al temps, *corregit*; a continuació, de la evocació de la causa, *ralltat*.

2137. y que, *interlineat*.

cions e provisions en virtut de aquelles fahedoras e de totes las cosas tocants a las constitucions,²¹³⁸ capítols y actes de la present²¹³⁹ Cort e dependents de aquells; y qualsevols privilegis, gràcias y mercès que las universitats reals de las presents Corts han obtingut de vostra magestat sien donadas lliberament, franques de escripturas y de salaris y dret de sagell y totes altres despesas que·s poguessen demanar y altrament pertanguessen als oficials y ministres de vostra magestat. Y axí mateix, que los deputats sien franchs de dret de sagell de qual//1204v//sevols provisions, sentèncias y lletras que ara²¹⁴⁰ o en lo esdevenidor hauran menester tocants als²¹⁴¹ demunt dits capítols y altres cosas de què necessitarà²¹⁴² lo General de dit Principat, en la mateixa forma que per los tres estaments se suplicà a la magestat del senyor rey don Felip segon en lo Capítol 92, que comensa «Ítem, los tres estaments», de las Corts de²¹⁴³ 1599, y sa magestat los ne féu gràcia, com en dit capítol se conté. Plau a sa magestat lo contengut en lo present capítol en la forma que·s féu y observà en las Corts del any 1585. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1205r// 29. Junts los tres estaments ecclesiàstich, militar y real en Corts Generals que vostra magestat celebra en esta ciutat de Barcelona, havent tingut notícia de las instàncias que los col·lectors de la Cambra Apostòlica fans als Capítols y canonges de las iglésias cathedrals y col·legiatas, universitats literàrias y altres obras pias, per a què los paguen quindennis per rahó dels beneficis que de temps antich los foren units ab auctoritat apostòlica per a la conservació y augment del culto divino y altres obras pias; y que no poden pagar-los per haver-se perduda la major part de la renda ecclesiàstica que los dits beneficis tenian al temps que·s feren las unions, suplican²¹⁴⁴ ab tot obsequi y rendiment sie del²¹⁴⁵ real agrado de vostra magestat²¹⁴⁶ manar escriürer a son embaxador en Roma per a què, en nom de vostra magestat, passe a fer los millors officis sien possibles ab Sa Santedat y ministres a qui toque lo cuydado y cobransa de dits quindennis per a què logren la condonació que demanan dels quindennis discorreguts fins ara, y per lo esdevenidor se ajusten a una cosa rahonable que los suplicants //1205v// pugan pagar segons la cortedat²¹⁴⁷ de las rendas ecclesiàsticas que cobran dels beneficis

2138. A continuació, presents, *ratllat*.

2139. la present, *interlineat*.

2140. ara, *corregit*.

2141. las, *corregit*.

2142. necessita, «rà» *interlineat*.

2143. de, *interlineat*.

2144. A continuació, a vostra magestat, *interlineat i ratllat*.

2145. A continuació, son, *ratllat*.

2146. de vostra magestat, *interlineat*.

2147. cortadat, *corregit*.

units. Que ho rebran a particular mercè de la summa benignitat y protecció de vostra magestat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1206r// 30. Com las universitats del present Principat hajan suportats tant grans gastos per lo real servey, per ço, supplican los tres estaments de la present Cort sie del real servey de vostra magestat, ab llur contentiment, fer consemblant gràcia a ditas universitats com la que los fou feta per la real magestat del senyor rey don Felip segon de Aragó en lo Capítol 62, que comensa «Per quant la major part, etc.», y lo Capítol 82, que comensa «Per lo que», de las Corts de 1599, prorrogant-los en quant menester sie y convinga a ditas universitats fins a la conclusió de las primeras Corts. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1207r// 31. Per quant en los casos que succehexen haver los titulars, cavallers y altres semblants personas de vestir-se de dol per mort de pares y altres parents propinchs, gastan conciderables sumas, ja per endolar los cotxes, vestir de dol los majordoms, patges, criats y altres de sa família, lo que no redunda en sufragi del defunct ni en benefici algun conciderable, sí sols en mera pompa y gasto, lo que és molt just abolir-se; per ço, plàcia a vostra magestat, ab contentiment, lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que los titulars, cavallers o altres semblants personas, per mort de pares y altres propinchs no hagen ni degan cubrir los cotxes de dol ni vestir-ne los patges, majordoms, criats y demés de sa família. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1208r// 32. Per experimentar-se notables excessos en los notaris y officials, tant reals com de baró, respecte de les execucions que fan, puix sobre fer en un mateix die differentes execucions contra differentes²¹⁴⁸ personas se comptan lo salari de la dieta com si per quiscun dels executats hagen vacat un die, essent així que fent en un mateix die differentes execucions lo salari a ells tocant de la dieta lo deuen compartir entre tots los executats a effecte de cobrar-lo de ells y no de quiscun dels executats una dieta entera, com ja se troba axís disposat ab la Constitució que comensa «Approbant, etc.», de las Corts del any 1333, Capítol 26, y ab la Constitució que comensa «Repel·lint, etc.», de las Corts del any 1493, Capítol 59, que són col·locadas baix lo títol «De salaris y dietas». Per ço, plàcia a vostra magestat, ab contentiment, lloació y aprobació de la present Cort, confirmar las ditas constitucions y, en quant menester sie ajustant a aquellas, estatuhir y ordenar que de aquí al devant y perpètuament las ditas constitucions estigan en sa viril observança, no obstant qualsevols abusos fins vuy comesos; de tal manera que //1208v// los notaris y officials, axí reals com de baró, fent en un mateix die differentes²¹⁴⁹ execucions, sols pugan exhigir y cobrar per rahó de aquellas lo

---

2148. diffarents, *corregit*.

2149. diffarents, *corregit*.

salari de una dieta²¹⁵⁰ entre tots los executats. Y que fent lo contrari, sien suspesos de llurs officis per lo espay de quatre mesos. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1209r// 33. Com en la ciutat de Gerona hi dega haver jutge de apells, qui tinga sa habitació dins dita ciutat y conega de las causas de appellació segons és usat y practicat conforme la Constitució segona, títol «Que ningú puga tenir sinó un offici de jurisdicció»; y segons lo real privilegi de la sereníssima senyora reyna Germana, de gloriosa memòria, datat en Lleyda, als 14 de desembre, 1515, la dita ciutat de Gerona tinga facultat de fer terna per presentar a sa magestat o a son llochtinent general o, en absència de aquells, al portantveus de general governador, perquè sie proveïda de un doctor o juriste de dita terna;²¹⁵¹ y en exa conformitat sie estat observat, menos de alguns anys a esta part, que encara que la dita ciutat hage fetas y presentadas ditas ternas, no són estadas provehidas y no y ha agut dit jutge de apells, y ha faltat la deguda expedició de justícia, en gran dany y detriment dels particulars y habitants de la dita ciutat²¹⁵² y vegueria y batllia de Gerona y de las demás ballias reals de la dita vegueria. Per ço, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar //1209v// que en cada trienni, com se provehirà la terna de jutge ordinari, se hage també de provehir la de jutge de appellacions, fent-se terna des de luego perquè sie provehida y posada en execució; y que en cas que²¹⁵³ passat lo termini de tres mesos, comptadors del die que serà²¹⁵⁴ presentada dita terna al llochtinent general, no·s fasse la dita provisió o elecció, sie y reste anomenat y elegit *ipso jure* lo juriste que en primer lloch serà trobat ésser en terna, perquè en tot temps se trobe la deguda providència en lo disposat ab dit real privilegi y remediada la omissió que axís podrian tenir los llochtinents en fer dita elecció y nominació, y puga haver-hi jutge de apells en la dita ciutat de Gerona. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1210r// 34. Com per ocasió dels trànsits de las tropas y real exèrcit de vostra magestat, sempre y quant se offereix haver de transitar y passar aquellas per los camins y pobles del present Principat se solliciten y procuren per los cabos, oficials y soldats que dits pobles contribuescan a la prestació de excessius y crescut número de bagatges per la marxa de aquells, obligant-los moltas vegadas a que passen los límits se tenen destinats per la repartició de dits trànsits; per ço, los tres estaments de la present Cort suplican plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar,

2150. A continuació, cobradora, ratllat.

2151. A continuació, per dit jutge d'appel·lacions, ratllat.

2152. A continuació, batllia, ratllat.

2153. de, corregit.

2154. de, ratllat; comptadors del die que serà, *interlineat*.

ab concentiment, lloació y aprobació de aquella, que per cada companya de cavalleria no degan prestar-se per lo poble o pobles a qui tocarà en quiscun trànsit més de sis²¹⁵⁵ bagatges, y per cada companya de infanteria tres²¹⁵⁶ tant solament, a quiscun dels quals bagatges sols puga carregar-se'ls deu robas de pes; y que los jurats dels poble o pobles no tingan obligació de donar dits bagatges que primer no·ls agen presentats a dits //1210v// jurats los bagatges hauran aportat las companyas de soldats, tant de infanteria com de cavalleria,²¹⁵⁷ del trànsit antecedent, y degan dits jurats fer tornar aquells al poble de ahont seran exits dits bagatges, sots pena en cas de no fer-ho de haver de refer a la part de qui serà interès tots los danys y gastos intrínsechs y extrínsechs que li hauran ocasionats, quan se ocasionen per culpa dels jurats. Si, emperò, los jurats no podran²¹⁵⁸ lograr dels oficials o cabos lo fer retornar los bagatges, constant ab certificatòria del rector o altre notari, y en falta de ells, de dos testimonis rebuts devant del batlle o sotsbatlle del poble, degan los jurats quedar llibres de dita pena; los quals bagatges no pugan ésser compeltits ni obligats en passar dels límits se tenen destinats los dits pobles per la mutació dels bagatges ni alterada la forma del trànsit per la renovació de aquells, que de esta manera restaran bastantment assistidas de bagatges certs ditas //1211r// tropas y ab major prestesa, y los pobles aliviats dels referits excessos. Y axí matex, que no sien donats bagatges per als oficials ni soldats, així reformatos com altres, que a solas transitaran ni anant ab la companya; y que los ordes no sien admesos sinó los que seran despatxats per lo thesorero tant solament; y en cas que vingan o transiten companyas per lo present Principat que seran eixidas de part ahont no s'i trobarà lo thesorero, en est cas hagen de fer los trànsits los concellers, jurats o caps de las ciutats, vilas o llochs de ahont exiran; y que per la execució de dits bagatges se pugan valer dits concellers, jurats e o universitats dels veguer, batlle o official real de aquella població. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1212r// 35. Convocats los tres estaments del present Principat de Catalunya en las Corts Generals que vostra magestat de present celebra, representan que lo cònsol de la nació espanyola resideix en la ciutat de Lisboa, metròpoli del Regne de Portugal, la nominació del qual toca a vostra magestat, ha temps acostuma exhigir dels vaxells y barcas cathalans arriban carregadas o sens carregar al port de dita ciutat de Lisboa quantitats conciderables per lo dret de consulat, computant-lo a rahó de hu per cent del que·s descarrega y carrega, lo que de ordinari

2155. quatre, *ratllat*; sis, *interlineat*.

2156. dos, *ratllat*; tres, *interlineat*.

2157. A *continuació*, com de infanteria, *ratllat*.

2158. podan, *corregit*.

acostuma²¹⁵⁹ importar considerables quantitats, cobrant-se també dret de consolat per altres cònsols que resideixen en diferents parts, la nominació dels quals acostuma també vostra magestat fer. Y com las referidas exaccions cedescan en notable perjudici del comer del present Principat, en lo augment y conservació del qual públicament se interessa, majorment que ningú dels cònsols de las otras nacions que residexen en dita ciutat de Lisboa no exhigeixen per sos drets major quantitat de deu pessas de vuyt per barca y vint per vaxell descarregat o carregat o²¹⁶⁰ de qualsevol //1212v// de ditas cosas assolas, necessitant-se que s done y establezca un arrelament fixo als drets y paga de dit cònsol de Lisboa y de tots los demás que vostra magestat anomena en diferents parts. Per ço, suplican los tres estaments sie del real servey de vostra magestat afavorir al present Principat ordenant y manant al²¹⁶¹ dit cònsol de Lisboa que de cada barca cathalana y patronejada per patró cathalà exhigesca sols per dret de consolat del que carregaran o²¹⁶² descarregaran en dita ciutat de Lisboa la quantitat de deu pessas de vuit per barca y vint pessas de vuyt²¹⁶³ per cada vaxell cathalà patronejat per patró de la mateixa nació. Y que los demás cònsols que vostra magestat nomena en los altres ports y platjas marítimes degan accontentar-se ab lo que fins vuy han acostumat exigir, sens poder cobrar per rahó de dit dret de consolat per lo buch de barca o vaxell y càrrechs ni altrement cosa alguna més; y que per dit effecte sie vostra magestat servit donar cartas als deputats del General de Cattalunya, dirigidas als cònsols de Lisboa y altres qualsevols que vostra magestat anomena en diferents ports marítimes, a fi de que queden cerciorats del que vostra magestat se servirà ordenar. Que ho rebran a mercè. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1213r// 36. Representan los tres estaments del present Principat de Cattalunya, convocats en las Corts Generals que vostra magestat de present celebra, que lo present Principat abunda notablement de vi, de forma que no sols basta per la provisió de sos habitants, però encara per transportar-se a diferents regnes y dominis de vostra magestat y als de altres potències, que de anys a²¹⁶⁴ esta part se'n ha acostumat aportar ab diferents càrrechs de barcas en la ciutat y bahia²¹⁶⁵ de Cadis y en altres ports de la Andalusia y costas de Espanya, del que ha resultat y resulta al Principat notable conveniència. Y com ha poch temps que en la ciutat de Cadis y en son districte se ha prohibit lo aportar-hi vi cullit en lo present Princi-

2159. A *continuació*, a, *ratllat*.

2160. o, *interlineat*.

2161. A *continuació*, dit c, *ratllat*.

2162. y, *ratllat*; o, *interlineat*.

2163. per barca y vint pessas de vuyt, *al marge esquerre*.

2164. ha, *corregit*.

2165. badia, *ratllat*; bahia, *interlineat*.

pat o altre càrrech del mateix fruyt ab embarcació de patró cathalà, quedant ab esta prohibició privat lo Principat de beneficiar lo dit fruyt, essent axí que als²¹⁶⁶ patrons de altres nacions no se'ls impedeix lo portar en ditas parts semblant càrrech.²¹⁶⁷ //1213v// Per ço, los tres estaments de las presents Corts acudan a la real munificència de vostra magestat, esperant de son paternal affecte ha de afavorir al Principat donant los ordes convenients al governador de Cadis y a altres de las costas marítimes de la Andalusia²¹⁶⁸ y Espanya per a què no impedescan als²¹⁶⁹ patrons cathalans lo aportar vins y ayguardents del present Principat en los ports y platges de tots los dominis y regnes que estan y estaran baix lo suau domini de vostra magestat y de sos successors. Que ho rebran a mercè. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1214r// 37. Encara que la llotje²¹⁷⁰ de la present ciutat de Barcelona sia erigida *ad instar* de las companyias romanas y no's tinga notícia que agen format alguna²¹⁷¹ companyia universal, sinó particulars, en dany de la cosa pública, la present Cort suplica a vostra magestat sie servit, ab intervenció de aquella, donar facultat als diputats y oïdors de comptes de anomenar tres personas de quiscun estament per a formar una junta que,²¹⁷² ab dits diputats y oïdors,²¹⁷³ premediten los medis, modos y forma ab què se podria formar una companyia nàutica, mercantil y universal en est Principat de Cattalunya; admetent en aquella las pecúnias o effectes de qualsevols individus de qualsevol estat o gènere sien, ab què no sien menos de deu lliuras barcelonesas, y de aquí amunt tot lo que voldran, ab pacte y condició que ditas pecúnias y effectes o valor de aquells no pugan tràurer-los de dita companyia fins a finir aquella, sí vèndrer-los a qui ben vist los sie. Y axí matex, perquè premediten y discorren los medis més efficaces per adelantar la agricultura, manufactura, indústria y navegació pròpria, que tant estan olvidadas en est Principat de Cattalunya. Y que la execució de la forma de dita companyia universal se digne vostra magestat comètrer als dits concistorials y personas //1214v// de dita junta, donant-los comisió y facultat de disposar y formar la companyia nàutica mercantil ab lo modo y forma apareixerà més convenir, en cas se regoneguessen alguns reparos y difficultats en orde al que per la formació de aquella se disposa ab lo present capítol; tenint axí matex facultat de mudar, anyadir y variar segons la experiència y lo temps ensenyaran ser necessari

2166. los, *corregit*.

2167. A *continuació*, Y de poder lo Principat beneficiar lo vi ab est medi, *ratllat*.

2168. Endelusia, *corregit*.

2169. als, *corregit*; a *continuació*, ningun, *ratllat*.

2170. lotga, *corregit*.

2171. ninguna, *corregit*.

2172. junt, *ratllat*; que, *interlineat*.

2173. A *continuació*, per a què, *ratllat*.

per lo major útil de la companyia, ab intervenció del llochtinent de vostra magestat residint en lo present Principat de Cattalunya per a què, establerta²¹⁷⁴ la forma, lo llochtinent mane que's pose en execució; y sia duradora fins a la conclusió de las primeras Corts celebradoras, ab expressa prohibició que sols pugan interessar y ser partícips en dita companyia los naturals de est Principat; y que estos, directe ni indirectament, no pugan prestar lo nom ni fer partícip a²¹⁷⁵ estrangeiro²¹⁷⁶ persona alguna que no sia natural del present Principat, sots pena als qui tal faran de pèrdrer lo capital y demás interès o effectes tingan en son nom en dita companyia, aplicadora dita pena al comú de aquella. Supplican a vostra magestat done facultat als administradors de dita companyia universal de poder enviar las naus o vaxells o altres embarcacions lliberament per los mars oceano y mediterràneo y ports de aquells, pa//1215r//gant los drets que degan pagar, menos las lleudas y altres drets, los que per reals privilegis o altrament ne tindran franquesa, portant o enviant los effectes per son compte; concedint facultat als de dita junta de que anomenen²¹⁷⁷ las personas los aparexará sien més necessàries per la bona administració de dita companyia y que tingan lo major interès en aquella de tota legalitat, cuydado y confiansa; y se'ls assenyalen salari proporcionat a²¹⁷⁸ sos treballs y hagen de donar²¹⁷⁹ fianzas a coneguda de dits deputats y ohidors y de la junta, y donar²¹⁸⁰ compte y rahó als partícips una vegada²¹⁸¹ lo any devant²¹⁸² dit concistori y de la junta y repartir los beneficis resultants de dita companyia als indivíduos de aquella, fent-los²¹⁸³ crèdit de aquells en los llibres de dita companyia si no se'n voldran valer, ab què sempre que vullan valer-se'n²¹⁸⁴ dits indivíduos los hagen de donar y pagar. Y formada dita companyia, los concistorials que se trobaran y los que seran²¹⁸⁵ vius dels nou elegits per dita junta anomenen las personas faltaran en aquella,²¹⁸⁶ ab què sien partícips en dita companyia y tingan las qualitats necessàries per la administració en què se auran de aplicar. Axí matex, degan elegir las personas que faltaran dels officis elegits y se'ls done lo salari //1215v// que auran assignat als premorts, avent de donar fermansas dels indivíduos de dita

---

2174. establida, *corregit*.

2175. A *continuació*, ningun, *ratllat*.

2176. A *continuació*, a, *ratllat*.

2177. anomenassen, *corregit*.

2178. competent a, *ratllat*; proporcionat a, *interlineat*.

2179. A *continuació*, competent, *ratllat*.

2180. A *continuació*, hagen de, *ratllat*.

2181. volta, *ratllat*; vegada, *interlineat*.

2182. A *continuació*, de, *ratllat*.

2183. y fer-los, *ratllat*; fent-los, *interlineat*.

2184. A *continuació*, los, *ratllat*.

2185. y los que seran, *al marge esquerre*; se trobaran, *ratllat*, seran, *interlineat*.

2186. dita junta, *ratllat*; aquella, *interlineat*.

companya, las quals fianzas hagen de ser partícips en ella;²¹⁸⁷ y las pecúnias²¹⁸⁸ se'ls deposen en lo banch de la present ciutat, en nom dels administradors que dita companya eligirà, y no pugan²¹⁸⁹ exir sinó per pòlissas firmadas de dits administradors, encarregant-se de la custòdia de aquells, fent-ne crèdit²¹⁹⁰ a las personas de qui seran, essent partícips en²¹⁹¹ dita companya; lo que apar és lo únich modo per a restablir lo comerç, repoblació d'est Principat, utilitat pública, servey de Déu Nostre Senyor y de vostra magestat, per a què pugan servir-lo ab més puntualitat estos sos vassalls, com als predecessors de vostra magestat, restituhint-se per dit medi al estat florit que antigament gosava y vuy gosan Alemanya, Inglaterra,²¹⁹² Olanda, Venècia, Itàlia y altres regnes. Plau a sa magestat; y que en esta companyia pugan interessar los forasters tenint domicili contínuo en Catalunya per lo espay de tres anys y continuant aquells, exceptuats los francesos, que perpètuament mana resten exclosos. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1216r// 38. Per quant ab lo Capítol 16, dels col·locats baix lo títol «De observar Constitucions», que comensa «Estatuhim y ordenam», se troba disposat que si algunas supplicacions se hauran de presentar al llochtinent general o altres oficials del Real Concell, puix sien signadas de advocats o de la part, se pagan²¹⁹³ fer y presentar. Y ab lo Capítol «En orde», 30, dels col·locats baix lo títol «De notaris y escrivans, etc.», que comensa «Per quant alguns oficials», se troba estatuhit que todas las súplicas que se hauran de presentar al llochtinent general, canceller, regent la Real Cancellaria, doctors de la Real Audiència y portantveus de general governador, regint *viceregia*, haguessen de presentar-se'ls per escrivans de manament y escrivà major de la governació *respective*. No obstant las quals disposicions, se hage introduhit algun abús, havent-se de presentar alguna supplicació ab incerta conclusió de requesta o requesta pura al llochtinent general y demás ministres y oficials reals de vostra magestat acerca la habilitació de aquelles o ja rehusant habilitar-las o bé inpedint als escrivans de manament de que las presentassen o affectadament escondint-se estos, a fit tot de frustrar la presentació //1216v// de semblants requestas o escripturas; del que se ha seguit notable dany y perjudici a la observansa de las generals constitucions y altres drets de la pàtria. Per evitar las quals y assegurar la viril observansa de las generals constitucions, supplica la present Cort plàcia a vostra magestat, ab llohació

2187. de dita companya, *ratllat*; en ella, *interlineat*.

2188. A *continuació*, *ratllat*, d'ells, a coneguda dels; *al marge esquerre i ratllat*, a coneguda dels, de dita junta.

2189. A *continuació*, a, *ratllat*.

2190. A *continuació*, del valor de aquells, *ratllat*.

2191. a, *ratllat*; en *interlineat*.

2192. Ingalaterra, *corregit*.

2193. *En lloc de pugan*.

y aprobació de aquella, estatuhir y ordenar que totas las súplicas, requestas y altres escripturas que se presentaran, axí als llochtinents de vostra magestat, portantveus de general governador, com al canceller,²¹⁹⁴ vicecanceller, regent la Cancellaria, doctors de la Real Audiència, thesorer, batlle general y mestre racional, ara sien aquelles presentadas per part de comuns o de particulars, per a què vajan ab la deguda decència se hajan y degan y habilitar y restituhir a la part dins²¹⁹⁵ lo termini de tres dies, comptadors des del die que se entregaran al canceller o regent la Cancellaria si se hauran de presentar als llochtinent general, doctors de la Real Audiència o al thesorer, y si se hauran de presentar als portantveus de general governador, mestre racional o batlle general, a sos assessors *respective*, los quals tres dias passats se degan donar y tenir per habilitadas ditas súplicas, requestas o escripturas, de manera que dits llochtinents generals, portantveus de general governador, canceller, vicecanceller, regent la Cancellaria, doctors de la Real Audiència y thesorer, mestre racional y batlle general degan //1217r// admètrer aquelles com a verdaderament habilitadas, sens que las parts degan fer altra diligència concernent a la solemnitat de las habilitacions de ditas súplicas, requestas o escripturas, com sien firmadas de un advocat o de la part. Y per quant podan succehir molts casos en los quals, si se havia de esperar la dilació de tres dias, per la celeritat que demanan los negocis se frustrarian los effectes de ditas súplicas, requestas o altres escripturas, ab la mateixa llohació y aprobació plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar que, en lo mateix punt e instant que-s presentaran ditas súplicas, escripturas o requestas a fi de ser habilitadas, se hage de suspèndrer y sie suspès lo curs del negoci per rahó del qual se presentaran ditas súplicas, escripturas o requestas, la qual suspensió hage de durar fins y a tant que ab tot effecte ditas súplicas, escripturas o requestas seran presentadas als qui aniran dirigidas. Lo acte, emperò, de la presentació de aquelles dega fer-se per algun dels escrivans de manament; lo qual, després de requirit, si no voldrà estipular lo acte de la presentació,²¹⁹⁶ puga la part fer-lo estipular per qualsevol notari públich; y si los dits llochtinents generals y demés oficials reals dalt referits no donaran //1217v// lloch a la presentació de ditas súplicas, requestas o escripturas dins altres tres dies de ser o restar habilitadas com se ha dit, en tal cas las parts pugan requirir a qualsevol notari que lleve acte de com no²¹⁹⁷ se li permet presentar ditas súplicas, requestas o escripturas, ab inserta de las matexas; y pugan fixar-las ab acte de qualsevol notari y testimonis dins la casa o casas de aquells a qui se preten dran presentar o en las parets exteriors de ditas casas, la qual fixació tinga forsa

2194. canceller, *interlineat*.

2195. dintre, *corregit*.

2196. A *continuació*, de aquella dega fer-se, *ratllat*.

2197. no, *interlineat*.

de verdadera presentació y notificació de ditas súplicas, requestas o escripturas; y lo mateix se entenga disposat y vinga comprès en las que se presentaran als assessors de batlle general, portantveus de general governador, mestre racional y son coadjutor, arcabisbe de Tarragona y demés prelats y personas ecclesiàstiques, com a tenints y exercints jurisdicció sobre vassalls y personas seculares, y a qualsevols senyors de vaçalls, oficials reals y de baró. Plau a sa magestat que sie observat lo contengut en lo present capítol, ab què no sie necessari habilitar las súplicas, sí sols voluntari en la part supplicant. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1218r// 39. Com lo sereníssim senyor rey don Fernando, ab real privilegi vulgarment dit lo privilegi de la annona, datat en la ciutat de Burgos, a 16 de novembre, 1511, haja concedit a la ciutat de Barcelona lo cuydado, diligència y sollicitud de la provisió axí de forments, virtualles com de las demés cosas necessàries per lo sustento y abast de sos ciutadans, anants y vinents a ella, ab facultat de poder estatuhir y ordenar tot lo que li aparegués més útil y convenient per la provisió de dita annona y de poder fer publicar cridas ab bants y penas pecuniàries *privative* a qualsevols oficials reals. Y com se experimente de molts anys a esta part que, no obstant lo trobar-se erigida en la present ciutat la confraria de pescadors y de present ab gran número de confreres, los quals ab diferents modos y traças pescan en lo mar adjacent a la present ciutat, pescant-se també en lo mateix mar ab gànguils. Ab tot, per trobar-se dita ciutat ab poble tant numerós y ab molts convents y casas religioses y ab contínuos anants y vinents, és poch lo abast y abundància de peix se té en la present ciutat, majorment en los dies quaresmals, pagant-se molt car, lo que redunda en notable //1218v// perjudici del públich per la falta de l'abast de provisió tant necessària, sentint molt en particular esta falta los soldats de la guarnició de esta ciutat y altres que en ella se troban del real exèrcit; los quals per son sustento podrian de ordinari subvenir-se ab dita provisió, podent-se fàcilment remediarse dita falta ab la concessió de poder fer pescar dita ciutat ab dos gànguils, *ultra* los de dita confraria, en lo mar adjacent de la present ciutat. Per ço, plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que la ciutat de Barcelona y sos concellers tingan facultat de poder tenir y fer pescar ab dos gànguils en lo mar adjacent de la present ciutat, a més dels dos ab què de present se pesca, ab facultat de poder donar dits concellers las nominacions de pescar ab dits dos gànguils als pescadors los apareixerà, ab facultat de prohibir y vedar lo pescar ab dits dos gànguils en lo temps los apareixerà; no obstant qualsevols declaracions, sentències o provisions fetas en la Real Audiència y en lo real concell de la Batllia General del present Principat. Y que no pugua privar-se a dita ciutat lo exercici de dita facultat per mandato, inhibició o altre provisió de la Real Audiència o Batllia General. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1219r// 40. Essent molt just y rahonable que en los casos que per algun se prosseheix en la règia cort per la regalía del Usatge «*Auuthoritate et rogatu*», títol «De dret del fisch», provehint-se *laudamentum curie*, ab execució contra persona y béns de certa quantitat per la injúria y danys, junt ab doblada quantitat de la que's tatxa per la injúria, no's passe a la execució no ohida la part, axí com absent y no pres lo reo culpant del delict del qual se troba delat y regaliat no's passe contra ell y sa persona a proferir sentència alguna en la règia cort per la pena corporal, y sols després de capturat, ohit en sas deffensas y convensut del delict se profereix contra sa persona la sentència. Y en Catalunya, en las causas criminals, encara que sien de leza magestat, *in primo capite*, se judica *per directum*. Per ço, los tres estaments de la present Cort supplican a vostra magestat sie de son servey ordenar y concedir que de aquí al devant, en los processos de regalías, ara sie a instància del procurador fiscal de la règia cort y de la part, ara fos del sol procurador fiscal, no se pugua passar a fer la provisió de llohament de cort ni de taxació y execució de la pretesa injúria, danys ni altra mulcta o exacció pecuniària contra lo delat o de sos béns que primer lo tal delat o inculpat //1219v// no sie ohit en sas deffensas, per lo qual effecte dega ésser citat personalment o en la casa de sa habitació, ab termini a lo menos de deu dias per a comparèxer en la règia cort, dins dels quals pugua dit delat comparèxer per son procurador, sols sie *ad lites* constituhit en la dita règia cort; y també pugua comparèxer per dit delat que serà estat citat dins dit termini en la règia cort qualsevol conjunta persona del²¹⁹⁸ delat fins a quart grau de consaguinitat o afinitat; y tant al procurador com a la conjunta persona, encara que no tinga procura, sens obligar-los a prestar caució ni altra cosa, se'ls dega donar còpia del procés ofencional íntegrament; y des del punt y hora que se'ls haurà entregat dita còpia y no antes córregan deu dias per a defensar al dit delat ausent, podent en sa deffensa articular y provar tot lo que los aparexerà convenient²¹⁹⁹ y altrament evitar la provisió del llohament de cort, donant-se dits deu dies per a articular y després una dilació arbitrària per a provar, com esta no sie menos de altres deu dias. Y fetas totas estas diligèncias y no antes²²⁰⁰ ni altrament, se passe a la declaració de si té o no lloch lo llohament de cort e instància del procurador fiscal; de la qual declaració, en cas sie contra lo delat, pugua son procurador o la conjunta persona supplicar a una de //1220r// las dos salas civils, tenint esta causa de suplicació effecte suspensiu, y *ex eisdem meritis* dega declarar-se y estar-se a la declaració que en la causa de suplicació se farà. Y que la tatxa de la injúria y danys ab lo doble no pugua en tot excedir, ço és:

2198. de dit, *corregit*.

2199. A *continuació*, per sa inoscència, *ratllat*.

2200. avans, *ratllat*; antes, *interlineat*.

si lo culpats serà titular, de mil²²⁰¹ y sinch-centas lliuras barcelonesas; noble, mil lliuras; cavaller, vuit-centas lliuras; ciutadà honrrat o gaudint de privilegi militar, sis-centas lliuras; y de qualsevol altre estat, quatre-centas lliuras. Y si seran molts los culpats en un mateix fet, sie una sola la quantitat se tatxarà com si fos un sol lo delat, encara que sien de diversos estats y condicions; de tal manera que pagant o cobrant-se de un, resten los demás deslliurats de tal exacció; y que las execucions degan suspèndrer-se per las oposicions dels fills o mullers en los béns dels pares o marits *respective* per rahó de sos aliments, en força del benefici *ne egeat*, quant fent-se la execució no·ls restaria la còngrua per son sustento, segons llur estat y condició; podent-se també de las declaracions sobreditas oposicions fahedoras suplicar *contrario imperio* y en forma a la una de las dos salas civils. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1221r// 41. Com per lo sereníssim senyor rey don Jaume, ab son real privilegi datat en Lleyda, als 16 de las kalendas de agost del any 1301, sie estada concedida a la ciutat de Barcelona la facultat de elegir dos obrers, los quals coneguessen y entenguessen acerca y en lo tocant a obras públicas y comunas de dita ciutat, com són carrers públichs, plaças, clavegueras públicas y altres semblants, y fessen executar y fer totas aquellas cosas que aparexerian convenir a la utilitat y profit de la generalitat o comú de dita ciutat y autoritat de dit senyor rey, la qual per dit effecte los concedí, y altrament de dret comú los carrers, plaças y altres cosas públicas que·s troban construhidas dins las ciutats, vilas o altres poblacions, per no ésser com no són *de regalibus*, pertanyen als magistrats de las universitats, dels quals és propi y peculiar la conservació de ditas cosas públicas y atèndrer al hornato y diformitat de las casas y edificis de aquellas; y en conformitat del dit dret y facultat y en execució del dit y referit real privilegi, corroborat ab diferents reals declaracions fetas en la Real Audiència, queda indubitada la facultat y jurisdicció dels dits obrers de dita ciutat. Y com, //1221v// no obstant lo referit dret y facultat, per part dels ministres de la Batllia General de vostra magestat de alguns anys a esta part se hage pretès controvertir la dita ampla jurisdicció dels dits obrers, volent-la limitar y restrènyer en aquellas cosas que tenen mira y respecte al hornato o diformitat dels edificis, de llochs públichs o comuns, no emperò en aquellas que per sa construcció se necessite obrir-se fonament en lo sòl dels carrers o plaças públicas y comunas, pretenent que per a fer-se estas no sols se necessita de la llicència dels obrers²²⁰² de dita ciutat, sinó que també se ha menester establiment o llicència del tribunal de dita Batllia General. Y com dita pretenció tinga la resistència de dret y sie contra la disposició y mente del referit real privilegi, y

2201. A continuació, lliuras, ratllat.

2202. A continuació, tribunal de dita Batllia General, ratllat.

ser la observansa antiqüíssima en contrari, per ço que des del any 1401 fins al any 1673 y fins vuy són casi infinits los casos en què los²²⁰³ obrers han donat y concedit llicències per diferents edificis y obras per las quals era precís haver-se de²²⁰⁴ obrir²²⁰⁵ fonaments y carregar sobre lo sòl dels carrers y plaças públicas, las quals llicències han tingut sa deguda y total execució, com apar de aquellas en los llibres y registres de dita obreria, tant antichs com moderns. Y com dita pretenció del tribunal de dita Batllia //1222r// General ocasiona diferents plets, disturbis, gastos y despesas a la dita ciutat de Barcelona, per ço, per a rececar aquells y en observansa del disposat ab dit real privilegi y consuetut subseguida, plàcia a vostra magestat estatuhir, ordenar y manar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que la concessió de ditas cosas y conexement de aquellas toca y especta als obrers de dita ciutat de Barcelona, *privative* al tribunal de la Batllia General; y lo mateix se entenga en orde a las demás ciutats, vilas y universitats del present Principat y sos Comptats, axí las que tenen semblant privilegi com las que no-l tingan, per ésser de dret comú. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1223r// 42. Com per la Constitució feta en las Corts de l'any 1599, que comensa «Com per Constitució feta», confirmada del Capítol «Per llevar los grans abusos», 12, Corts any 1537, sie estatuhit y ordenat que los officials ordinaris de barons y altres, antes de ser firmada regalia hauran feta firmar pau y treva als que hauran renyit o moguda qüestió, de la qual treva conste per acte autèntich, ningun alguatzir o comissari de la regalia no se entremeta de la dita pau e treva, pus per la que los officials ordinaris hauran posada restan las parts ab seguretat. Y no obstant la dita constitució, se sien vists molts majors abusos en los dits Principat y Comtats, y lo que pijor és, que quant per lo llochtinent general y Real Concell o regent la Thezoreria és enviat algun alguatzir o comissari real ab poder de pèndrer algunas treves o paus, per extorquir més diners per la firma de las tals treves y paus les fan de firmar a tots los de un llinatge, per molts que sien y estigan molt lluny en grau de parentela, y altrás voltas a altrás personas encara que ninguna de ellas hage entrevingut en la rixa o qüestió; supplica a vostra magestat la present Cort que, ab lloació y aprobació de aquella, sie estatuhit y orde//1223v// nat que no-s pugan compel·lir a firmar treves o paus los parents de aquells que hauran fet la rixa o moguda qüestió sinó los que són fins al segon grau *inclusive* de consanguinitat,²²⁰⁶ comptant los dits graus segons la disposició del dret canònich; y que las despesas que se hauran de fer per firmar ditas trevas las hagen de pagar los principals qui hauran feta la brega o seran causa que se hauran de firmar; y

2203. *A continuació, dits, ratllat.*

2204. *haver-se de, interlineat.*

2205. *A continuació, se, ratllat.*

2206. *consanguinitat, corregit.*

que per escusar gastos a las parts, sempre que se hauran de pèndrer treves en nom de la règia cort, no se envien commissaris ni alguatzirs, sinó que la recepció de las tals treves sie comesa a l'ordinari real o de barons, lo qual no puga exhigir de las parts sinó una dieta per cada die, de tal manera que si·n pren moltas en un dia no puga pèndrer més de una dieta per tots; y que la dita constitució del any 1537 a major cautela sia confirmada y tinga son degut effecte, ara la regalia fos firmada abans de las²²⁰⁷ treves com en dita constitució està disposat, ara sien après firmadas; revocant los abusos sobre assò fets sots color que los ordinaris no són potents. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1124r// 43. Invigilant en la reformació de abusos, corruptelas y demás cosas que pugan ocasionar desconsuelo o detriment a la més zelosa y recta administració de justícia, suplican los tres estaments a vostra magestat sie servit estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los doctors de la Real Audiència y assessors de la Batllia General no pugan permètrer que los litigants los acompanyen a las salas o al anar a consell, com ni tampoch altres personas. Y que los presidents, com són canceller y regent la real Cancellaria, doctors de la Real Audiència y assessors de la Batllia General, no pugan permètrer, ans bé ab tot effecte hagen de vedar, que los seus patges ni altres personas, per sa contemplació, per via directa ni indirecta ni per interposadas personas, pugan acceptar ni rèbrer estrenas ni regalos, encara que sian de menjar o bèurer, per los despaigs de las causas o negocis que despatxaran; y que lo mateix se entenga en los secretaris, oficials y criats del thesorer per los negocis o fets en què entrevenen; y respecte //1224v// de tots, encara que sian de cosas de menjar y bèurer; y que los dits presidents, thesorer, doctors de la Real Audiència y assessors de la Batllia General no pugan, per via directa ni indirecta, per si ni per interposada persona, acceptar ni rèbrer presents ni regalos, encara que sien de menjar y bèurer. Y que los dits presidents, doctors de la Real Audiència, thesorer, assessors de la Batllia General, portantveus de general governador ni altres oficials reals, per si ni per interposada persona, encara que sie en favor de germans, fills o pares, no pugan entremètrer-se, empenyar-se ni interposar-se per conductas de advocats ni procuradors, ni per rahó de pretensions, provisions y vots de catredillat, càtedras, rectorats de la Universitat Literària de la present ciutat de Barcelona ni de altres ciutats, ni en las nominacions e²²⁰⁸ insaculacions ni habilitacions de officis y bolsas de las casas o comuns de la Deputació, ciutat de Barcelona, Llotja o Consulat de Mar, ni de altres ciutats, vilas y llochs del present Principat, ni en la nominació dels notaris de Barcelona. Y que en lo jurament prestan los presidents

2207. A continuació, trevas, ratllat.

2208. y, corregit.

y ministros en lo ingrés de son offici, y en la sentència de excomunió major que ouen per més validar lo dit jurament, se'ls hage //1225r// de llegir lo present capítol de Cort. Y que lo president y ministros que vuy se troban hagen de jurar lo dit present capítol, fent-los lectura de aquell. Confirmant y en quant menester sia ampliant lo que se troba estatuhit y ordenat per lo sereníssim senyor rey don Felip de Aragó en la Constitució 37, que comensa «Estatuhim y ordenam», de las Corts de l'any 1599. Plau a sa magestat; y mana que, sens precehir lectura del present capítol, juren los ministros²²⁰⁹ que en avant seran nomenats observar son contengut en la forma que juran las demás constitucions. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1226r// 44. Com las sentències proferidas per los jutges o provehedors de greuges se hajan de servir *ad unguem*, com a acte de Cort y juy en Cort donat per jutges nomenats per vostra magestat y per la Cort, y per lo tant, sie cosa molt justa y conforme a la pública utilitat que sien posadas en execució, per no tenir apel·lació, recors, ni poder-se dir de nul·litat de aquellas, *nec agendo nec accipiendo*, per qualsevol pretext, causa ni rahó. No obstant, de poch temps a esta part se haja experimentat no haver-se posadas en execució algunas de ditas sentències fetas per dits provehedors de greuges, particularment aquellas en què és estat sentenciat merament pur fet e o en haver-se de fer certa y determinada cosa o reposar-la en son prístino estat y en aquell en què se trobava ans de haver-se passat per lo agravi o dany o altrament, essent axís que per las personas han obtingut favorables ditas sentències se han fetas exactas instàncies als llochtinents generals del present Principat per a què fossen aquellas executadas segons llur sèrie y tenor; y de no haver-se conseguit ne resulta no sols evident perjudici als particulars interessats, sinó també notori dany a la utilitat //1226v// pública. Per ço, supplican los tres estaments a vostra magestat sie de son real servey, ab llohació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que ditas sentències dels provehedors de greuges no tingan ni admetan apel·lació alguna, recors, ni poder-se dir de ellas de nul·litat, ni ab pretext de notòria injustícia, *nec agendo nec accipiendo*, ni per algun altre pretext, causa ni rahó, ans bé sien promptament executadas; y per dit efecte, que sempre y quant las personas hauran obtingut favorables sentències fetas per dits provehedors de greuges, feta notificació de la sentència o sentències a vostra real magestat o a vostres successors del present Principat, al llochtinent general y en son cas al portantveus de general governador, en escrits y ab acte en poder del escrivà major de la casa de la Generalitat de Catalunya, que dins deu dias del die de dita notificació en avant comptadors sie o sien ditas sentència o sentències manadas posar en execució, sí y conforme estarà provehit per los pro-

2209. A continuació, son contengut, ratllat.

vehedors de greuges; los quals deu dies passats, ara sien jurídichs, ara sien feriatos, si no seran manadas posar en execució per vostra real magestat o vostres successors o llochinent general y en son cas per lo portantveus de general governador, a més de incórrer lo llochinent general y lo portantveus de general governador²²¹⁰ //1227r// en las penas de la Constitució de la Observansa, sie *ipso jure* devoluta y transferida tota la jurisdicció y potestat en mà y poder dels deputats y ohidors de dita Generalitat del present Principat que vuy són y per temps seran; los quals en continent degan y hagen de fer posar en sa deguda execució ditas sentències segons llur sèrie y tenor, prossehint en lo negoci ab los mateixos estils y forma que observan en las causas vertents devant dits deputats y ohidors y sos assessors; altrament, ne degan ser querelats en la visita. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1228r// 45. Per quant no és rahó que los qui han pagada la pena de llurs delictes, conforme a las sentències contra ells promulgadas, sien agraviats en majors y altres contra de ells no proferidas; y se vege freqüentment que, quant algú per sos delictes és condemnat a servir de remer per cert temps en las galeras de vostra magestat o altres, és detingut en aquellas per molt temps après de ésser passat lo contengut en la sentència contra²²¹¹ ell promulgada; lo que és molt gran dany del dit condemnat, contra tota justícia. Per ço, suplica la present Cort a vostra magestat sie servit estatuir y ordenar, ab son consentiment y aprobació, que qualsevol que sie estat condemnat en los presents Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya per qualsevols jutges e o oficials, tant eclesiàstichs com seculars, tant reals com de barons, a servir en ditas galeras per remer o altrement per alguns anys y no per tota sa²²¹² vida, y haurà complert²²¹³ lo temps de la condempnació contengut en la sentència contra ell promulgada, encontinent que dit temps serà passat sie tret de ditas galeras y no sie més detingut en aquellas; y si lo contrari //1228v// serà fet, degan qualsevols veguers, batlles, alguatzils y altres qualsevols oficials de vostra magestat, axí majors com menors, instats per part del dit condemnat o de algun parent o amich de aquell requerir al capità de la galera en la qual serà detingut o al general o al ministre o ministres o oficials de ditas galeras que dins dotse hores traguen y posen en terra, líbero y segur, al tal condemnat que haurà complert²²¹⁴ son temps. Y si dins dotse horas no ho hauran fet, degan²²¹⁵ dits veguers, batlles y altres oficials, per represàlia,

2210. A continuació, al foli següent, a més de incórrer lo llochinent general y lo portantveus de general governador, ratllat.

2211. A continuació, de, ratllat.

2212. la, *corregit*.

2213. complit, *corregit*.

2214. cumplit, *corregit*.

2215. deguen, *corregit*.

pèndrer dos o quatre moros forsats de ditas galeras que poran; y si assò no aprofitava, prengan dels oficials o ministres de ditas galeras y aquells retengan presos y custodits fins a tant que lo dit condempnat que haurà complert²²¹⁶ son temps sie tret en terra y restituit en sa prístina llibertat. Y que lo general, quadralp, capità, comandant o altre qualsevol superior de las galeras no puga detenir-se ni dificultar tràurer-se de ellas la persona que²²¹⁷ haurà complert lo termini de la sentència ab motiu de dèurer alguna cosa als dits oficials o altres personas. Y que en cas los oficials de las galeras //1229r// se'n aportassen a ellas alguns minyons del present Principat y sos Comtats, aleshoras, havent-se fet per tràurer aquells las diligències mencionadas en lo present capítol²²¹⁸ respecte dels forsats y no obstant ellas no se conseqüesca la restitució de dits minyons, degan fer-se represàlies de moros o oficials de galeras axí com se prevé en lo present capítol²²¹⁹ per los qui hauran acabat de servir en ellas. Y que los deputats del General de Catalunya, instats²²²⁰ y requests per qualsevol persona, hagen de requerir se cumpla lo contingut en lo²²²¹ present capítol²²²² cada vegada²²²³ que se ocorrerà cas, a despesas emperò de la part instant. Y que tots los oficials de vostra magestat y de barons sien obligats a obeir a ditas requestas, ordinacions y manaments de dits deputats, del mateix modo y manera y sots las obligacions y penas que són obligats en fer y executar los manaments, ordinacions y requestas de dits deputats en las cosas tocants en la exacció dels drets del General. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1230r// 46. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar, dexant en sa forsa y valor lo Capítol 21 de las Corts de 1599, que comensa «Ítem, plàcia, etc.», que per causas usuràries y agavallaments ninguna persona puga ésser presa ni capturada per comissaris alguns ni per ordinaris, axí reals com de barons, sens que precehesca provisió de captura feta per lo relador de la causa o per los jutges o assessors de aquells; y que tant solament se pugan capturar aquells que expressament seran²²²⁴ nomenats y cognomenats en la provisió de captura. Y que per ditas causas de usuras y de agavallaments lo regent la real Thesoreria no puga fer per si sol composicions, sinó castigar-los

2216. complit, *corregit*.

2217. *A continuació*, haurà, *ratllat*.

2218. la present constitució, *corregit*.

2219. la present constitució, *corregit*.

2220. instants, *corregit*.

2221. la, *corregit*.

2222. constitució, *ratllat*; capítol, *interlineat*.

2223. volta, *ratllat*; vegada, *al marge esquerre*.

2224. *A continuació*, capturats, *ratllat*.

altrement per via de justícia; y en cas dit regent la real Thesoreria, provats²²²⁵ conforme disposició de dret dits delictes de usuras y agavallaments, volgués passar a fer alguna composició sobre dits delictes, no puga sens precehir haver-ho tractat en lo Real Concell y expressa resolució *facto verbo* del *quantum* de dita composició del Real Concell, regulant-la y arbitrant-la segons la qua//1230v//litat de la persona y quantitat importaran ditas usuras, agavallaments y tracte successiu podrian tenir dits delictes. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1231r// 47. Com en lo Capítol 1 de las Corts del any 1422, que és la Constitució 4, títol «Del offic de canceller», estiga disposat que quant lo offic de vicecanciller vacarà per mort, remoció o renunciació o en altre manera, lo dit offic de vicecanciller hage de ser provehit dins dos mesos en una persona secular, doctor o juriste, solempne, expert en los furs, constitucions y altres lleys dels regnes de Aragó, natiu, natural y domiciliat realment y de fet ab veritat y sens dispensació dels regnes de Aragó o de València o del present Principat de Catalunya o dels regnes de Mallorca. Y com quant se formà lo Concell Supremo dels regnes de Aragó fou disposat que dit vicecanciller presidís en lo dit Concell Supremo, y vuy no se trobe²²²⁶ presidir en aquell lo dit vicecanciller ni menos ser provehit lo dit offic, per ço, los tres estaments suplican a vostra magestat se servesca estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, en confirmació de dita constitució y en quant menester sie de nou establir que hi hage sempre persona que sie vicecanciller, y que lo dit vicecanciller sie de aquí en avant lo únich president del dit Supremo Concell de Aragó; y hage //1231v// de ser elegit per al dit offic persona secular, doctor en lleys o cànons, natiu, natural y domiciliat en lo Principat de Cattalunya o regnes de Aragó o València, realment y de fet, ab veritat y sens dispensació alguna, y no altre persona de qualsevol grau, estat o condició que sie. Y que la primera provisió de dit vicecancellerat se hage de fer en persona natiu y natural de Cattalunya y després per torn de Aragó y València successivament. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1232r// 48.²²²⁷ Com alguns en lo present Principat de Cathalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya hagen²²²⁸ armat en lo temps passat differents embarcacions contra infels y altres enemichs, del qual armament redundava benefici a la cristiandat y al comú del present Principat; y lo batlle general de vostra magestat en lo dit Principat y lo procurador real en los Comtats de Rosselló y Cerdanya

2225. probats, *corregit*.

2226. tròbia, *corregit*.

2227. *Al marge esquerre*: Fuit approbatum per stamentum ecclesiasticum. Albià, notarius et dicti stamenti secretarius. Etiam fuit approbatum per stamentum militare. Verneda, notarius eiusdem stamenti, secretarius. Approbatum etiam fuit per stamentum regale. Cortès, notarius et dicti stamenti secretarius.

2228. hàgian, *corregit*.

hagen²²²⁹ volgut pèndrer lo quint de las presas fetas per ditas embarcacions, sens contribuir en gastos ni despesas, de modo que feta la deducció de ditas despeses restava molt poca cosa en profit de aquells que havian fet alguna presa ab lo perill de llurs vidas. Per ço, los tres estaments suplican a vostra magestat li plàcia, ab lloació y aprobació de la present Cort, dar llicència a tots los qui voldran fer y armar vaxells y altres embarcacions, remètrer-los lo quint y qualsevols altres drets y expressament de la Capitanía General; y que la mateixa remissió se entenga ésser feta a tots aquells que //1232v// pendran en las costas o altres parts de Catalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya esclaus, moros y robas de cossaris que seran presos en dits Principat y Comtats, entenen-se també quant aniran en seguiment de moros o esclaus per las costas del present Principat y los pendran en altres parts, sens que per la presa de dits moros o esclaus lo tribunal de la Capitanía General ni altre puga ni dega fer declaració ni adjudicació. Y en lo cas que en la presa se esdevindrà²²³⁰ haver-hi algun moro que fos esclau de algun particular del present Principat y sobre de axò y altres concernents al present capítol se suscitave algun dupte, lo degan declarar los deputats y ohidors ab vot y parer dels assessors y advocat fiscal de la casa, en la mateixa conformitat que declaran y decideixan las qüestions y duptes pertanyents a la Generalitat, havent-se de fer dins un mes del dia de la introducció de la causa en avant comptador la sentència y declaració; sens emperò derogació de altres provisions sobre de assò fetas en quant a la caució o caucions per rahó de armar vaxells //1233r// y altres embarcacions prestadoras de no danyar vaxells, embarcacions ni personas ni béns de vaxells súbdits y amichs de vostra magestat. Plau a sa magestat.²²³¹ Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1234r// 49. Per quant per Constitució del rey don Fernando segon (de gloriosa memòria), feta en la primera Cort de Barcelona, en lo any 1491, Capítol 5, comensant «Més, estatuhim y ordenam», està disposat que si algú serà pres per delicte comès dins Catalunya que provat meresca pena corporal, se haja de fortificar e instruhir la enquesta contra de ell dins vint-y-sinch dies, y se haja de publicar al dit delat dins sinch dias. Per tant, supplica a vostra magestat la present Cort que, ab sa llohació y aprobació, li plàcia estatuhir y ordenar que la sobredita constitució se entenga y haja de guardar en tots los presos que hauran delinquit en tot lo present Principat de Catalunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya encara que sien presos per qualsevols delictes exceptuats y que necessitan de especial menció y encara que de aquells se haja feta regalia y evocada causa en la Real

2229. hàgian, *corregit*.

2230. esdevenia, *corregit*.

2231. A *continuació*, que sia observada la Constitució primera, títol «De remissió del quint», perpetuada ab la quinta, títol «De prorogacions», *raillat*.

Audiència. Entès emperò y declarat que en los delictes que llur gravetat meresca pena corporal, ara sien a instància del fiscal com de part formada, sie ampliat lo //1234v// termini de dos mesos precisos y peremptoris; declarant que los dits terminis se entengan córrer *ipso jure* des de la hora y momento que los delats seran posats en la presó, sens necessitar-se de requisició, protesta ni altre diligència. Sa magestat mana que-s guarde lo dit capítol 5 y lo acostumat fins aquí, llevats tots abusos, que és lo decretat sobre lo mateix en lo Capítol 85, Corts 1599, devent-se observar axí en las corts ordinàries de barons com en las reals y de nostre Real Consell Criminal; y encarrega y mana a tots *respective* que los encarcerats, encara que per delictes de regalia, sien detinguts tot lo menos que-s puga. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1235r// 50. Trobant-se providament previngut per generals constitucions, usos y costums del present Principat lo fahedor sobre la administració de justícia en los casos de mort o ausència del dit Principat de la real magestat y son llochtinent general, com en lo cas de acabament de llochtinència, és a saber: que dega prossehir lo general governador de dit Principat o²²³² son portantveus ab la *viceregia* o sa Audiència. Per ço, desitjant-se la observansa de ditas generals constitucions, usos y costums, supplican a vostra real magestat los tres estaments de la present Cort que, ab son contentiment, llohació y aprobació, plàcia estatuhir y ordenar que en tots los dits casos de mort o ausència del dit Principat de la real magestat y dels llochtinents, acabament de llochtinència y altres espectants a la General Governació, dega dit general governador o son portanveus, encontinent y sens haver de precehir instància o requisició alguna de comú ni particular, obrir la *viceregia* o sa Audiència, que ab tot efecte prossehesca ab ella en tots actes de jurisdicció contenciosa, no obstant qualsevols //1235v// prorrogacions antecedentment fetas per los llochtinents de vostra real magestat antes de venir lo cas o casos sobredits; las quals prorrogacions, si de fet seran fetas, sien *ipso jure* nul·las e irritas, com a publicadas en frau de ditas generals constitucions, usos y costums. Y en cas que lo portantveus de general governador no complís al sobredit, sie *ipso jure* privat de son offici; y que contra los doctors de la Real Audiència que hauran entrevingut y votat en las sobre referidas prorrogacions sie procehit per los deputats en lo judici de contrafació. Plau a sa magestat; y que lo mateix sie observat en la jurisdicció voluntària. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1236r// 51. Per quant en lo Capítol 28 de las Corts del sereníssim senyor rey Pere ters, any 1351, col·locat en la Constitució 2, títol «De bandejaments», se trobe estatuhit que si alguna persona per algun crim serà citada, la qual dins lo termini assignat y prefigit no comparexerà, que sie bandejat y que ab públi-

---

2232. y, ratllat; o, *interlineat*.

ca crida se hage dit bandejament de publicar; y sobre la intel·ligència del predit capítol se hagen experimentat alguns abusos. Per ço, per obviar aquells, suplican los tres estaments plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, confirmant la sobredita constitució, declarar que lo crim per lo qual serà citat lo reo *ad fines banni* hage de ser delicte grave y dega precehir provisió de captura per lo relador, *facto verbo* en lo Real Concell. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1237r// 52. Per quant la ciutat de Barcelona té en lo present Principat de Catalunya differents llochs y baronias, en las quals té y exerceix la jurisdicció civil y criminal; y succehint algun cas de comètrer-se algun delicte y capturant-se los delinqüents li apareix ser convenient per la custòdia de aquells fer-los aportar en las càrcers reals comunas de dita ciutat, ahont residexen los assessors a qui se cometen las causas criminals de dits delinqüents, y los concellers de aquella, de concell de dits assessors, provehexen y sentencian en ditas causas, tenint per est effecte territori de vostra magestat o de vostre llochtinent general. Y com en algunas ocasions no haja volgut lo escarceller de ditas càrcers reals comunas o son llochtinent admètrer dits delinqüents en ellas, si no és que se posassen aquells a relació de algun jutge de la règia cort de vostra magestat, y lo sobredit sie en detriment de la bona administració de justícia, la qual dita ciutat sempre ha procurat; per ço, plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que la dita ciutat de Barcelona, //1237v// y en son nom los concellers de aquella, pugan y los sie lícit y permès, si los aparexerà, fer aportar las personas se trobaran haver delinquit en los llochs y baronias de dita ciutat dins las quals dita ciutat té dita jurisdicció, en ditas càrcers reals comunas; y que estigan detinguts en ellas a relació de dits concellers o de llurs assessors fins y a tant sie declarat acerca lo delicte o crim per lo qual estaran detinguts o bé relaxats de ditas càrcers per absolució de aquell; y que lo escarceller o son llochtinent no puga escusar admètrer los presos de dits concellers ni tampoch als presos dels barons o senyors de vassalls que·ls voldran posar per sa custòdia en las càrcers reals, tenint obligació lo mateix escarceller de denunciar dins dos dies los tals presos al regent o algun jutge de cort de vostra magestat; y que la matexa obligació tingan los concellers y altres barons o senyors de vassalls de denunciar dits presos dins lo mateix termini, no prejudicant a las vilas o llochs de ditas baronias que tingan privilegi en contrari. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1238r// 53. Com ab real privilegi concedit a la ciutat de Barcelona per lo sereníssim senyor rey don Alfons, datat en Gayeta, a 8 del mes de desembre, 1438, sie estat concedit a dita ciutat de Barcelona que per la edificació y conservació del moll pogués inposar dret de ancoratge en y sobre qualsevols vasos marítims, tant

grans com petits y tant de vela quadrada com llatina, axí armats com no armats y tant vassalls de vostra magestat com de altres qualsevols regnes, comtats y terras estranyas de qualsevol nació que fossen y arribassen a dit port y platja del mar, y cobrar aquell de dites naus y altres vasos cada vegada que donassen fons en dit moll o platja. Y en esta conformitat se ha acostumat exigir-se y cobrar-se dit dret per dita ciutat de Barcelona e o per los arrendataris de aquell generalment de totes las embarcacions de qualsevol gènere o espècie que sien que donan²²³³ fons en lo dit moll o platja, encara que aporten provisions, monicions o altre gènere de cosas per servey dels reals exèrcits o armadas de vostra magestat; y practicar-se, observar-se y estilar-se axí tant en los restants ports del present Principat com dels demés que són dels dominis de vostra magestat. Lo que //1238v// no obstant, de poch temps a esta part alguns patrons, ab lo pretext de aportar en llurs naus y vasos marítims provisions de boca y pertretxos de guerra per servey de vostre real exèrcit o armadas, han reüsat y pretès eximir-se de pagar dit dret, sobre pagar-se'ls los nòlits de dits càrrechs, en contrafacció de dit real privilegi y observansa subsequida, majorment essent tant notori lo gasto que ha suportat y contínuament suporta dita ciutat de Barcelona per la conservació de dit moll, en manifesta utilitat axí del real servey de vostra magestat com de la cosa pública. Per ço, per a reccar totes qüestions y debats en la exacció de dit dret, plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que totes y qualsevols naus y vasos marítims, tant de vela llatina com quadrada, grans y xichs, que arribaran y daran fondo en lo moll o platja de la present ciutat, hagen de pagar lo dret de ancoratge acostumat a la dita ciutat de Barcelona e o a sos arrendataris, encara que aporten provisions tant de boca com pertretxos de guerra per subvenció y servey del real exèrcit de vostra magestat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1239r// 54. Per trobar-se moltes personas ecclesiàsticas seculares exemptas de la jurisdicció de sos ordinaris y sens legítim superior dins lo present Principat de Catalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya, com són los ministres de la Cambra Apostòlica de la Crusada y altres, se segueix gran perjudici a la bona administració de justícia, per ser difícil lo recórrer als legítims superiors de aquells fora lo dit Principat y Comtats. Per ço, los tres estaments de la present Cort suplican a vostra magestat se servesca intercedir ab Sa Santetat per a què constitueca un jutge delegat ecclesiàstich dins lo present Principat, ab plena jurisdicció per a conèxer de las causas civils que se offeriran mòurer contra los dits ecclesiàstichs seculares exempts que no se trobaran ab lo legítim superior dins lo present Prin-

---

2233. donassen, *corregit*.

cipat y Comtats al temps de introduir-se la causa. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1240r// 55. En atenció dels graves danys que han suportat alguns monastirs de abadiats regulars temporals del present Principat per haver governat y obtingut llurs abadias monjos que no són fills de hàbit y professors en dits *respective* convents, los quals per falta de notícia y experiència axí del règimen spiritual com temporal introduexen differents abusos que causan molts plets entre los monastirs y vilas en las quals són situats, consumint-se los uns als altres mútuament y, lo que pitjor és, vivint ab continuada enemistat, contra la quietut spiritual y augments temporals de uns y altres, lo que és en conegut deservy de Déu, de vostra magestat²²³⁴ y contra lo bé públich. Per ço, suplican los tres estaments a vostra magestat li plàcia intercedir ab Sa Santedat se servesca disposar que en los monastirs de dits abadiats temporals del present Principat no pugan ser elets sinó monjos que hagen pres lo àbit en aquell mateix monastir en lo qual com a abats hauran de presidir. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1241r// 56. Havent-se representat als tres estaments, junts en las presents Corts Generals que vostra magestat celebra en esta ciutat de Barcelona, per part del Capítol de la santa iglésia de Tortosa que esta per sa antiguitat és de las primeras de Espanya, erigida a influxos de la predicació aposthòlica de sant Pau, instituhint en ella per son primer bisbe a sant Rufo, fill de Simon Sirineu; y després del universal infortuni executat per la barbaritat africana, lliurada de la esclavitud ab la pietat del cathòlich príncep don Ramon Berenguer, comte de Barcelona (gloriós predecessor de vostra magestat) fou erigit per son primer bisbe Gaufrido, abat del monastir de sant Rufo de Avinyó, en lo any 1551; y ab set canonges vinguts en sa companyia se formà son Capítol, residint en ella; y després de dita restauració, fou erigida de canonges regulars del Orde de sant Agustí, segons sas ordinacions dels anys 1158 y 1166, augmentant-se lo número de canonges fins a vint y dotse dignitats, en què vuyt se troba; gosant per singular favor del Cel la soberana prenda de la santa Cinta que la Verge santíssima, baxant a dita santa iglésia, se dessenyí y dexà de sas mans sobre la ara del altar major de dita santa iglésia, pri//1241v//mera relíquia a què han acostumat acudir los cathòlichs reys predecessors de vostra magestat luego que las sereníssimas senyoras reynas se han trobat en cinta, portant-la a la Cort un prebendat, ahont se queda ab tota veneració y culto fins a ser libradas dels perills del part. Y essent lo dia de vuy la única iglésia cathedral que en la Corona de Aragó se troba en lo estat de regular, havent-se secularisadas totas las demés en differents temps, y sia just que se conforme en lo estat y prerrogativa que vuy totas las demés gosan,

---

2234. de vostra magestat, *interlineat*.

suplican per ço ab tot rendiment dits tres estaments a vostra magestat sie servit a favorir y patrocinar la secularisació de dita santa iglésia, ab la facultat de tenir y anomenar dit capítol *conjudices* e o adjunts de grémio per las causas criminals de canonges y dignitats de aquella santa iglésia, en la conformitat que se troba disposat en lo Sagrat Concili de Trento, sessió 25, «*De reformatione*», Capítol 6, de que gosan moltes iglésies cathedrals del present Principat y fou concedit per la Santetat de Clement octau en la Butlla de secularisació a la santa iglésia de Çaragoça, a quatre dels idus de juliol, 1604, ab cartas per Sa Santetat y embaixador de vostra magestat en Roma perquè en lo real nom de vostra magestat fasse tots aquells bons officis congruents y necessaris fins que //1242r// ab tot effecte (a expensas de dit capítol) se consequesca lo sobredit. Que ho rebran a singular favor de la suma pietat y protecció de vostra magestat. Sa magestat manarà donar las cartas que se suplica. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1243r// 57. Per quant, a més que a la ciutat de Barcelona, com a universitat, segons disposició de dret comú, li competeix dret y facultat de habilitar o inhabilitar las personas elegidas que sortejan en los officis, tinga particular privilegi concedit per lo sereníssim senyor rey don Fernando, lo Cathòlich, datat en la vila de Ocaña, als 13 de desembre, 1498, vulgarment dit del Regiment; y en forsa de dos capítols de aquell competeix a dita ciutat la facultat que si algú és dit inhàbil en lo Concell de Cent per lo offici que és estat extret, en los casos que no serà ohit sols pot recórrer de dita inhabilitació als concellers de dita ciutat, y estos dins sis dies han de juntar lo concell ordinari de Trenta-sis y, ohit aquell que-s dirà agraviat, ab concell dels advocats de dita ciutat ha de ser declarat per dits concellers y concell de Trenta-sis sobre dita inhabilitació; de manera que per cas algun de la dita declaració no se pot recórrer al llochtinent general ni a altre qualsevol official de vostra magestat, salvo que, si a vostra magestat era vist ésser mal declarat per dits concellers y concell ordinari, pugua vostra magestat provehir segons lo disposat y declarat per lo regent Gerònym Albanell en altre dels capítols //1243v// de la interpretació feta al dit privilegi vulgarment dit del Regiment, als 3 de abril, 1503, la qual interpretació té forsa de real privilegi, y confirmada per altre real privilegi del mateix sereníssim senyor rey don Fernando, a 4 de setembre, 1506. Lo que no obstant, se ha experimentat que, antes de fer-se la declaració per los dits concellers y concell ordinari de Trenta-sis, se evocan ditas causas o de recors vertents, lo que és en perjudici de dits reals privilegis y ocasió de haver-se de fer gastos y despesas per lo síndich de dita ciutat en la oposició de la excepció de inevocabilitat que deu oposar en ditas causas. Per ço, plàcia a vostra magestat estatuhir, ordenar y manar, ab llochació y aprobació de la present Cort, que las ditas causas de recors de inhabilitacions de extraccions de officis no pugan ser evocadas en la Real Audiència ni en ella admesas que primer no prechesca la

declaració dels dits concellers y concell ordinari de Trenta-sis. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1244r// 58.²²³⁵ No obstant que, segons dret comú, los aygualexos, al-luvions que succeheixan en las voras o riberas dels rius o rieras de torrents sien propis dels senyors dels fundos contíguos a las mateixas riberas, per dictar la rahó natural que los senyors dels dits fundos, subjectes al dany quant per al-luvió se'ls disminueixen, gosen també del benefici quant per al-luvió se'ls augmentan; ab tot, perquè en algunas parts del present Principat se ha volgut duptar sobre aquesta matèria, per ço, ab lloació y aprobació de la present Cort, plàcia a vostra real magestat²²³⁶ estatuhir y ordenar²²³⁷ que los aygualexos o al-luvions que succehiran en las voras o riberas dels rius y rieras de torrents en lo present Principat y Comtats sien propis dels senyors dels fundos contíguos a las mateixas riberas y resten baix lo domini directe dels senyors directes dels dits fundos, y obnòxios a las mateixas hipotecas y obligacions reals. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1245r// 59. Per haver-hi oficials reals que no fan sa pròpia habitació y actual domicili en la ciutat o vila que és cap de la vegueria,²²³⁸ sinó en altres parts distants, se experimentan conciderables danys als particulars en haver de acudir per la administració de la justícia als dits oficials en parts distants y remotas, del que suportan excessius gastos, los qual se excusarian si los oficials tinguessen sa pròpia habitació en lo cap de la vegueria.²²³⁹ Per ço, plàcia a vostra magestat estatuir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que los oficials reals hagen y degan de estar y habitar en la vila que és y serà cap de la vegueria²²⁴⁰ de la qual seran oficials. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1246r// 60. Supplican los tres brassos a vostra magestat sie de son real servey estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que las vilas y llochs que tenen legítima facultat de ajustar y convocar Concell General o Particular pugan de aquí al devant convocar-lo a so de campana o trompeta si voldran, precehint primer llicència de qui, segons dret o consuetut, degan obtenir-la. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2235. *Al marge esquerre*: De conformitat dels brassos, se ha mudat la present constitució en Capítol de Cort. Fuit approbatum per stamentum ecclesiasticum. Albià, notarius et dicti stamenti secretarius. Etiam fuit approbatum per stamentum militare. Verneda, notarius eiusdem stamenti, secretarius. Approbatum etiam fuit per stamentum regale. Cortès, notarius et dicti stamenti secretarius.

2236. plàcia a vostra real magestat, *al marge esquerre*.

2237. estatuhim y ordenam, *corregit*.

2238. vegaria, *corregit*.

2239. vegaria, *corregit*.

2240. vegaria, *corregit*.

1247r// 61. Lo sereníssim rey don Jaume,²²⁴¹ lo Conquistador, de gloriosa memòria, predecessor de vostra magestat, ab real decret de 20 de janer, 1243, no obstant que ja de antich, ab los Capítols de Pau y Treva y altrament, eran certs, evidents y notoris los límits y confins de Cattelunya y Aragó, per a llevar emperò en avant tot gènere de escrúpul y qüestió, inseguint los vestigis dels reys antecessors, fou servit designar y limitar lo Principat de Cattelunya des de Salsas fins al riu Cinca, y los matexos confins designà en la donació de Cattelunya que ab contentiment de la Cort General féu al sereníssim infant don Pere, son fill, dada en Barcelona, als 25 de mars, 1251; y ab esta conformitat los cathalans han acudit a celebrar Corts Generals a la vila de Monsó, que és de assà de Cinca, tenint-la per Cattelunya; y en los llochs de esta part de Cinca a estat y és usual y comuna la lengua cathalana. Y com molts de dits pobles, tenint privilegi de ser judicats conforme als fors²²⁴² de Aragó, se hagen anat introduhint poch a poch en tractar-se tant solament per aragonesos, lo que cedeix en grave detriment y perjudici de Cattelunya, per ço, los tres brassos de la present Cort, attenent a conservar²²⁴³ las prerrogativas y drets del Principat, suplican a vostra magestat que, ab llur contentiment y aprobació, li plàcia confirmar //1247v// y declarar los sobredits límits de Cattelunya des de Salsas fins al riu Cinca, manant que sien inviolablement observats en tot y per tot, remoguts tots abusos; salvant a las vilas y llochs que tingan tal privilegi lo ésser judicats (dins emperò de Cattelunya) segons fors²²⁴⁴ de Aragó y los demés privilegis, llibertats y prerrogativas. Y que las vilas reals que en Aragó hagen acostumat entrar en Corts y en los llochs de la Deputació, semblantment se admetan en Cattelunya a las Corts y llochs de la Deputació y als demés officis, beneficis y honors com a cathalans, mentres que las vilas y llochs de dit districte paguen lo dret de bolla y tots los altres drets e imposicions que los demés cathalans pagan y hauran de pagar. Plau a sa magestat declarar esta qüestió ohidas las parts o manar se anomenen àrbitres. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1248r// 62. Essent tant noble y privilegiat lo exercisci de la cassa en sos temps y per ço apreciable la concervació y major abundància de ella; y havent-se experimentat molts abusos en cassar perdius, francolins, flaysants, conills y llebres per lo present Principat en qualsevol temps del any, tant ab escopeta com ab llasos, reclams y altres enginys, modos y trassas, ab què, no obstant la providència donada a aquells ja ab las constitucions antigas del títol de cassas y pescas, com y també ab moltas y differentes cridas reals subseguidas, se regonega vuy die com, ab la permissió y tol·lerància de dits abusos y excessos, restan esterelissats de ditas

---

2241. Jayme, *corregit*.

2242. fueros, *corregit*.

2243. a conservar, *al marge esquerre*.

2244. fueros, *corregit*.

espècies de cassas los tèrmens, boscos y territoris de Cattalunya. Yaxí mateix, que ab los gossos de cunills, llebrers, perdiguers o mastenchs que acostuman seguir los remats de bestiar en lo temps de las crias se llansan a pèrdrer las covadas de perdius, francolins, flaysants y las llogueras de cunills y llebras petites, sens fruyt ni útil algun dels pastors ni amos dels dits bestiar, antes bé se regonega redundar patentment en dany del bé comú y pública utilitat dels habitants. Per ço, confirmant y en quant menester sie ampliant la Constitució segona del dit títol «De cassas y pescas», feta per lo sereníssim senyor rey don Joan, llochtinent del sereníssim senyor rey //1248v// don Alfons quart, que és lo Capítol 3, Corts de 1456, suplica la present Cort a vostra magestat que, ab consentiment, lloació y aprobació de aquella, sie servit estatuhir y ordenar y manar que persona alguna de qualsevol sexo, estament o condició sie, dins lo termini del die últim de Carnastoltas fins al die de Nostra Senyora de setembre de quiscun any, no gose, presumesca ni se atrevesca a cassar algun²²⁴⁵ gènere de cassas tant en tèrmens reals com de barons, ecclesiàstichs o seculars, en dit intermedi de temps, ab escopeta o altra arma de foch, llassos, reclams artificials ni naturals de perdigot o perdiu. Yaxí mateix, ab dit consentiment, lloació y aprobació, sie prohibit y vedat a tots y qualsevols pastors y demás personas de qualsevol sexo o condició sien que guardaran bestiar, tant de llana com de pèl y tant gros com menut, y als²²⁴⁶ amos de dits bestiar y demás, encara que no guarden bestiar,²²⁴⁷ que en lo intermedi del temps de la cria de ditas cassas sobre prefigit, sots las matexas penas baix imposadoras, lo aportar en sa companyia ni fer anar en dit temps per los tèrmens, ab lo pretext de guardar bestiar, gos algun de perdiu, llebres ni de cunills o de altre espècie de gossos mastenchs, menos que sie de la pròpia espècie de gossos mastins propis per a la guarda y defensa de dits bestiar, sots pena de deu lliuras o de vint-y-sinch dies de presó, a arbitre del official executant, a més de pèrdrer las armas y demás arreus, per quiscuna vegada que qualsevol persona, tant si serà pastor o amo de bestiar com altrament, si serà trobada cassar en dit temps en la forma, modos y trassas que sobre se ha dit o bé ab escopeta carregada de perdigons, aportant tras sí o en²²⁴⁸ son seguiment fora camins reals o altres de pas públich gossos o gos algun de la espècie dels sobre prohibits en dit intermedi de temps, aplicadora dita pena de deu lliures, ço és, la meytat²²⁴⁹ al acusador y la altre meytat²²⁵⁰ al official executant. Manant a tots y qualsevols veguers,

2245. ningun, *corregit*.

2246. A *continuació*, mossos, *ratllat*.

2247. A *continuació*, y demás, *ratllat*.

2248. en, *interlineat*.

2249. mitat, *corregit*.

2250. mitat, *corregit*.

sotsvegüers, batlles, sotsbatlles, tant reals com de barons, y demés officials de qui serà la jurisdicció en lo lloch ahont serà contrafet que invigilen en què persona alguna, tant ab llicència com ab qualsevols altres pretextos, que serà trobada en dit temps contravenir al disposat en²²⁵¹ lo present capítol sie ab tot effecte executada en ditas penas, sens remissió alguna ni omissió o dissimulació de dits vegüers, batlles y demés officials, sots las penas del *duplo* que se han expressat respecte dels contrafactors per qualsevol vegada que serà probada dita afectada dissimulació o permissió dels sobredits officials reals o de barons; y sots la mateixa pena no pugan admètrer regalos de algú per la tal dissimulació o permissió e o impetració de ditas llicències per a cassar en dits temps o per a manar o fer anar ab sos bestiaris gossos en dit temps de las espècies que sobre se han prohibit. Y confirmant y ajustant al ítem primer del sobredit capítol tercer, //1249v// ab la mateixa lloació, aprobació y contentiment suplica a vostra magestat la present Cort que lo que disposa dit capítol, en orde al restant del any, passat dit temps de las crias, se extenga també la referida prohibició baix las penas sobre expressadas tant contra los que se trobaran cassant ab reclams, naturals o artificials, com los que cassaran las perdius, flaisans o francolins de nits ab llum de calderó o de altre instrument que pogués portar-se o de dies a la cantada o²²⁵² aguayt, tant ab barraca com sens ella, per cedir estos modos y trassas en ruhina, destrucció y esterelizació de la cassa dels tèrmens y territoris del present Principat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1250r// 63. Suplica la present Cort a vostra magestat li plàcia estatuhir y ordenar, ab llur aprobació y lloació, que en las causas universals de concurs de acreadors, lo acreador que no haurà justificat son crèdit dega del seu pagar las despesas a ell tocants; y que de la segona graduació y altres ulteriors sols se puga exhigir una terça del salari de la sentència. Plau a sa magestat; y que en quant als salaris, se estiga al de dret y justícia. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1251r// 64. Los sereníssims monarcas cathòlics, predecessors de vostra magestat, zelosos del major servey de Déu y augment de las iglésias cathedrals dels regnes de Castella, obtingueren dels summes pontífices Sixto quart y Leó desé las ereccions de un canonicat magistral y altre doctoral en todas las iglésias cathedrals dels dits regnes, lo que ha resultat en gran benefici de aquellas y de la pública utilitat. Y com los Capítols de las iglésias cathedrals de Lleyda y Urgell regonegan ser de gran conveniència per sas²²⁵³ iglésias la extenció de las sobreditas concessions, per ço, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, interposar sa real autoritat ab la Santa Sede Apostòlica perquè

2251. ab, ratllat; en, interlineat.

2252. A continuació, ayguat, ratllat.

2253. A continuació, a, ratllat.

concedesca la extensió de dites gràcies a las santas iglésias cathedrals de Lleyda y Urgell, ab expressió de que las provisions de dits canonicats, sempre que vacaran, se degan fer en la forma prescrita en aquellas; y que sie preferit lo opositor que després dels exàmens tinga major número de vots favorables en la elecció. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1252r// 65. Lo Tribunal de la Santa Inquisició en lo Principat de Catalunya y Regne de Aragó tingué principi del gloriós sant Ramon de Penyafort, natural de la ciutat de Barcelona, del sagrat Orde de Predicadors y penitencier de la santedat de Gregori novè y de la magestat del sereníssim senyor rey don Jaume, lo Conquistador; lo qual fou lo primer inquisidor en los regnes de Espanya. Y se continuà lo govern de la suprema potestat del offici de la Santa Inquisició en los regnes de la Corona de Aragó fins a l'any 1483, en lo qual la santedat de Sixto quart, a petició dels sereníssims senyors reys cathòlics don Fernando y donya Isabel, extengué la suprema potestat del Sant Tribunal als regnes de Aragó, València y Sicília y al Principat de Catalunya, que ab indult especial havia concedit al cardenal Thomàs Torrecremata, del mateix sagrat Orde de Predicadors, en los regnes de Castella y Lleó; des del qual temps en avant, en lo regnes de Espanya hi hagué un sol inquisidor general fins després de la mort de la dita sereníssima senyora reyna donya Isabel, que la santedat de Julio segon constituí dos inquisidors generals, ço és, al cardenal Francisco Ximénez, arcabisbe de Toledo, per los regnes de Castella y Lleó, //1252v// y al reverent en Christo pare Joan, bisbe de Lleyda, per los regnes de la Corona de Aragó; per mort del qual la santedat de Lleó dezè creà dos inquisidors generals, ço és, al reverent en Christo pare Lluys, bisbe de Tortosa, per los regnes de la Corona de Aragó, y a fra Joan Polo, de dit sagrat Orde de Predicadors, per lo Regne de Navarra, al qual poch antes havia succehit dit sereníssim rey²²⁵⁴ don Fernando; y la matexa santedat de Lleó dezè, mort dit cardenal Francisco Ximénes, encomanà lo govern de la Suprema Inquisició de dits regnes de la Corona de Castella y Lleó al cardenal Adrià, bisbe de Tortosa, qui era inquisidor general en los regnes de la Corona de Aragó. Del qual temps en avant, pertangué²²⁵⁵ la suprema potestat del Sant Offici de tots los regnes y províncias de Espanya a un sol inquisidor general del Regne de Castella, lo qual ha residit en la vila de Madrit, tenint allí son supremo tribunal. Y com sie molt posat en rahó que los naturals del Regne de Aragó, del Principat de Catalunya y de València gosen també del honor de supremo inquisidor de tots los regnes de Espanya, per ço, supplican a vostra magestat los tres estaments de la present Cort que, ab llur llohació y aprobació, li plàcia estatuhir y ordenar que

2254. senyor, *corregit*.

2255. pretengué, *corregit*.

de aquí al devant se fasse nominació de persona per al dit empleo //1253r// de inquisidor general, quant vacarà per mort, renunciació o altrament, la una vegada de persona natural verdaderament y sens dispensació nativa dels regnes de Aragó, del present Principat o de València, y la altra vegada dels demás regnes de vostra magestat; de manera que esta primera vacant sie nomenada persona natural y verdaderament nativa dels dits regnes de Aragó, del present Principat de Catalunya o de València; y axí sempre successivament per alternativa, ab altra persona dels demás regnes de vostra magestat. Disposant que quant tocarà lo torn als dits regnes de Aragó, Principat de Catalunya y València se observe entre estos la mateixa alternativa, y que la primera provisió se fasse en persona natural del present Principat; y que lo inquisidor axí nomenat dega jurar de guardar la concòrdia y Capítols fets en lo any 1512, confirmats per lo sereníssim senyor emperador don Carlos, de immortal memòria, en las Corts celebradas en la ciutat de Barcelona en lo any 1520, y per lo papa Lleó dezè, de felís recordació, y axí mateix los capítols concedits per lo dit cardenal Adrià, bisbe de Tortosa, a ell presentats en dita Cort de Barcelona del any 1520, com y també los fors,²²⁵⁶ lleys y constitucions dels dits regnes de Aragó, del present //1253v// Principat de Catalunya y de València. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1254r// 66. Encara que, ab cathòlich²²⁵⁷ zel, lo sereníssim²²⁵⁸ rey don Fernando²²⁵⁹ segon, predecessor de vostra magestat, ab indults y privilegis apostòlics hage posat la Santa Inquisició en los regnes de Espanya contra la herètica y apostacia pravedat, de la qual, com a tots és notori, han exits grandíssims effectes per lo augment de la santa fe catòlica. Y al principi, axí lo inquisidor general com los altres inquisidors, posats en districtes separats, tinguessen sa jurisdicció limitada en las cosas tant solament de la fe y conforme està disposat per lo dret canònic; y és cert que en estos regnes de Aragó y especialment en lo Principat de Catalunya y Comptats de Rosselló y Cerdanya no se'ls pogués donar alguna jurisdicció temporal, majorment en perjudici de las constitucions de Catalunya, capítols y actes de Cort, privilegis, usos, costums y altres lleys de la terra, y per consegüent no se puguessen entremètrer, *active* ni *passive*, de causas civils ni criminals, sinó tant solament, com dit és de las cosas tocants a la fe, que és lo propri llur offici. Noresmenys, entenent²²⁶⁰ en lo dit Principat lo quant //1254v// importava al servey de Déu, conservació y augment de la religió cathòlica christiana que lo dit

2256. furs, *corregit*.

2257. santíssim y christianíssim, *ratllat*; cathòlic, *interlineat*.

2258. catòlich, *ratllat*; sereníssim, *interlineat*.

2259. Ferrando, *corregit*.

2260. A *continuació*, que, *ratllat*.

Offici de la Inquisició fos auctorizat y respectat per tots, en las Corts celebradas per la reyna dona Germana en la vila de Monsó, en lo any 1512, se acontentaren de presentar al inquisidor general que leshoras era certs capítols per los quals fonch en certs casos augmentada la jurisdicció als inquisidors que per temps serian en los dits Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya; los quals capítols per capítols separats foren decretats aprés en las Corts per lo emparedor don Carles, de immortal memòria, celebradas en la ciutat de Barcelona en lo any 1520, y confirmats per lo inquisidor general qui aleshoras era; y entrevingué en tot la auctoritat y consentiment del dit emparador don Carles, de gloriosa memòria; y tota aquella concòrdia y capítols de ella foren confirmats per lo papa Leó dezè, de feliz²²⁶¹ recordació. Y la dita concòrdia és molt cert y de dret indubitat que tingué y té força de contracte y tots los inquisidors qui són estats aprés de aquella //1255r// foren obligats a guardar-la, perquè per lo effecte d'ella fonch assignat per los tres braços al dit Sant Offici de la Inquisició de Barcelona y son districte un censal sobre las pecúnias y drets de la Generalitat de sis-centes lliures de renda per quiscun any, las quals sempre ha rebut y de present rep lo receptor de dit Sant Offici. Y don Fernando de Loazes, que morí archabisbe de València, al temps que entrà en lo exercici de son offici de inquisidor jurà de observar tots los dits capítols, conforme als capítols de concòrdia 27 y següents, fins al capítol 40 *inclusive*, són tots los inquisidors obligats a jurar. Y com, en grandíssim perjudici dels poblats en los dits Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya, hagen dexat los inquisidors qui després són estats de jurar la observansa de dita concòrdia y, lo que pitjor és, que se hagen usurpat molta major jurisdicció de la que en manera alguna poden tenir en los dits Principat y Comptats, y los poblats en ells resten agraviats en grandíssima manera dels procehiments fets per los dits inquisidors, //1255v// per ço, suplican²²⁶² a vostra magestat humilment²²⁶³ los tres braços que, provehint als abusos y agravis que los dits inquisidors fan, sie servit manar y ordenar que los capítols contenguts en dita concòrdia de què parla est capítol, fets y jurats en lo any 1512, expressats en la Real Pragmàtica, per la santedat de Leó dezè confirmada, sien guardats per los inquisidors, sí y conforme en lo present capítol se conté. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1156r// 67. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la matexa lloació y aprobació, estatuhir y ordenar que lo decret del Capítol 16 dels firmats per lo bisbe de Lleyda, inquisidor general, a dos de agost, 1512, ab lo qual se donà forma y se²²⁶⁴ declarà lo número dels familiars que pot tenir lo Sant Offici en lo Principat de

2261. felice, *corregit*.

2262. A *continuació*, humilment, *ratllat*.

2263. humilment, *al marge esquerre*.

2264. hi-s, *corregit*.

Cattalunya, Comtats de Rosselló y Cerdanya, sie declarat en la forma següent: que en la ciutat de Barcelona los inquisidors recullen totas las familiaturas y commissions que hauran donat en la dita ciutat de Barcelona y en lo districte de sa inquisició y, recullidas aquellas, fassan nominació en la dita ciutat de Barcelona y altres ciutats, vilas y llochs de quatre-cents fochs, fins en quatre familiars tant solament; y en los que seran de menys de quatre-cents fochs fins en dos-cents, ne pugan nomenar dos tant solament; en los altres que són de menys de dos-cents fochs, entre tots no-s pugan crear més de quaranta en tot lo Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya, repartidors entre tots los llochs que seran menors de dos-cents fochs, ab què los quaranta familiars se repartescan en las veguerias segons més y menys, tenint respecte en los llochs menors de dos-cents fochs no se'n hi puga posar més de hu. Plau a sa magestat; y procurarà que lo inquisidor general ho pose en execució quant antes. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1257r// 68. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la matexa lloació y aprobació, estatuhir y ordenar que tots los inquisidors, officials de la Inquisició, ço és, advocat fiscal, accessors y tots los demés, sien cathalans; y²²⁶⁵ que los²²⁶⁶ inquisidors tinguin almenys²²⁶⁷ trenta anys de edat,²²⁶⁸ sien constituïts en dignitat²²⁶⁹ doctors en lleys, cànons o en santa theologia. Y que los deputats hagen de instar la observança del present capítol. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1258r// 69. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la matexa llohació y aprobació, estatuhir y ordenar que en las causas civils y criminals que tractaran en llur concistori dits inquisidors hajan de pèndrer, per la descisió y declaració de aquellas, assessor català, puix se han de judicar y descidir segons ley de la terra, exceptat las causas criminals que provenen de delicte de fe. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1259r// 70. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la matexa llohació y aprobació, estatuhir y ordenar que no pugan los dits inquisidors fer familiars ni commissaris de la Santa Inquisició a rectors ni religiosos, ajustant també que als dits rectors y religiosos no pugan los inquisidors crear-los ni donar-los lo títol de personas honestas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1260r// 71. Los tres braços supplican a vostra magestat que sie servit manar donar orde que lo inquisidor general tinga sempre persona nomenada en la pre-

2265. y, *raïllat i repetit al marge esquerre*.

2266. *A continuació, demés, raïllat*.

2267. *almenys, al marge esquerre*.

2268. *A continuació, y, raïllat*.

2269. *A continuació, y, raïllat*.

sent ciutat de Barcelona que conega de las causas de appellació, de qualsevol quantitat que sien. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1261r// 72. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que sempre y quant qualsevol persona ofendrà o se pretendrà haver offès, encara que sie en cas acordat, a algun familiar o official o commissari o a qualsevol que estiga subordinat al Tribunal de la Santa Inquisició, la conexensa del tal delictes y la punició d'ell toque als officials ordinaris y dels barons, encara que los tals familiars o officials fossen nafrats o morts o tinguessen qualsevol altre dany causat o injúria per rahó de dita ofensa, com no sie per cosas concernents o dependents de la santa fe cathòlica. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1262r// 73. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que los inquisidors no pugan conèxer de persona alguna, ecclesiàstica o secular, sinó solament de sos ministres y officials, exceptat en los casos tocants a la fe. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1263r// 74. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la matexa lloació y aprobació, estatuhir y ordenar que los familiars del Sant Offici hajan y degan pagar los talls,²²⁷⁰ taxas e imposicions de las ciutats, vilas y llochs del present Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya y tenir aposentament de soldats. Plau a sa magestat, per ser conforme a l'acordat en los Capítols 19 y 32 de la concòrdia del inquisidor general, bisbe de Lleyda, en lo any 1512, confirmada per lo papa Lleó dezè, a las kalendas de agost de 1516. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1264r// 75. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la matexa lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que sempre y quant de part del Sant Tribunal de la Santa Inquisició se demanarà algun reo que estiga detingut en las càrcers reals, al qual voldran los inquisidors pèndrer-li lo ditxo o deposició, que hagen de expressar lo deman[an] per cosas tocants a la fe. Y lo mateix dega observar-se en los encarcerat en las altres càrcers de ordinari, tant reals com de barons. Plau a sa magestat.²²⁷¹ Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1265r// 76. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que lo Tribunal de la Santa Inquisició, sempre que citarà algú per testimoni, se li haja de expressar en escrits que lo citan per testificar; altrament no tinga obligació de comparèxer. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2270. *A continuació, y, ratllat.*

2271. *A continuació, Don Ramon de Vilana, ratllat.*

1266r// 77. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la mateixa lloació y aprobació, estatuhir y ordenar que de aquí en avant, en las causas axí civils com criminals que tindran los familiars y demés officials del Sant Offici de la Inquisició, axí ecclesiàstichs com seculars, ara sien com a actors o com a reos o en altra qualsevol manera que s puga offerir, los inquisidors no pugan entremètrer-se en lo conexement²²⁷² de las tals causas ni alguna de ellas, restant son conexement²²⁷³ als ordinaris que tindran dits familiars y officials si no fossen officials del Sant Tribunal, ço és: los que seran ecclesiàstichs a sos ordinaris ecclesiàstichs y los seculars als jutges seculars a qui per generals constitucions, capítols y actes de Cort del present Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya pertangue, axí com lo tenen en las causas civils y criminals de las altras personas subjectas a la jurisdicció secular, exceptuant-ne solament las causas tocants a la santa fe cathòlica. Y, ab la mateixa lloació, suplican a vostra magestat sie servit intercedir ab Sa Santedat se digne aprobar lo present capítol en quant toque a Sa Santedat, de forma que los inquisidors no tingan jurisdicció alguna en las causas civils y criminals sobre los dits officials y commissaris del Sant Offici en las causas que se introduhiran, menos com se ha dit en las de la fe, com en las causas //1266v// civils vuy verents se haja ja donat providència en altre capítol. Plau a sa magestat; y se interposarà ab Sa Santedat com se suplica. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1267r// 78. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuhir y ordenar que de todas las cosas en los sobredits capítols estatuhidas y ordenadas hagen y pugan gosar tots los habitants en lo principat de Catalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya, no obstant que la ciutat de Lleyda y son territori sien del districte de la Inquisició de Çaragoça y la ciutat de Tortosa sie del districte de la Inquisició de València. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1268r// 79. Com lo negoci sie lo medi més proporcionat y útil per a acarrear convenièncias en los regnes y províncias, de què resulta poder los vassalls ab major facilitat acudir al real servey y a las urgèncias y necessitats que se ofereixen; y trobant-se est Principat y en particular la ciutat de Barcelona en lo puesto més apte e idòneo per exercitar-se y emplear-se en lo negoci, per ser situada en paratge de què ab molta facilitat se podan despatxar las mercaderias per los regnes de Aragó y València, com y també per los demés regnes de llevant y ponent que estan baix²²⁷⁴ lo domini de vostra magestat y altres, lo que no s pot facilitar y posar en major extenció per ocasió de la gran subjecció en què estan las mercaderias que arriban en lo port de la dita ciutat de Barcelona, desalentant-se los forasters

2272. conexament, *corregit*.

2273. conexament, *corregit*.

2274. A *continuació*, de, *ralllat*.

y altres en remètrer y enviar de aquellas per los vectigals a què estan subjectas, que renduda en gran dany de la Generalitat; y resultaria en son major augment si ditas mercaderias se puguessen aportar sens pagar dret algun, sinó sols en cas que se consumissen en lo present Principat. Per ço, se supplica a vostra magestat que, ab llohació y aprobació //1268v// de la present Cort, plàcia estatuhir y ordenar que en la ciutat de Barcelona, fora los murs de ella, se edifique una casa en lo puesto que apareixerà més proporcionat, que·s diga casa de port franch, a fi y effecte de ser facultatiu a qualsevols personas de fer entrar y conduhir en dita casa las mercaderias que vindran de fora del present Principat y se desambarcaran en la ciutat de Barcelona; y que estigan en custòdia dels oficials que seran destinats en dita casa. Y que las mercaderias que de aquella se trauran per entrar en la ciutat de Barcelona degan pagar los drets se acostuman²²⁷⁵ de la Generalitat, ciutat y demás; però las que se trauran, tant per mar com per terra, per qualsevol part del Principat degan y estigan obligadas a pagar tant solament los drets que deuran pagar allà ahont se portaran. Y que las mercaderias que se trauran de dita casa, tant per mar com per terra, per enviar fora del present Principat, no degan ni estigan obligadas a pagar dret algun. Entenent-se, emperò, no pujan gosar de esta franquesa las que exiran de dita casa per entrar en lo Regne de Aragó fins y a tant que los deputats de dit regne o a las personas a qui toque hajan resolt y posen en execució lo dexar passar lliberament las mercaderias //1269r// que exiran de est Principat per aportar en los regnes de Castilla y de Navarra, y las que exiran de ells per est Principat²²⁷⁶ sens pagar dret ni imposició en tot lo dit Regne de Aragó, que en est cas axí mateix gosaran de la franquesa de no pagar dret algú en Catalunya totas las mercaderias que vindran del Regne de Aragó y entraran en dita casa de port franch per exir de aquella y per a enviar-las en altres regnes o províncias y sols pagaran los drets en cas de consumir-se y gastar-se en est Principat. Y perquè lo expressat en lo present capítol se puga posar en la deguda execució sens perjudici algú de la Generalitat, ciutat y demás drets, concedir facultat a dos personas de quiscun dels tres braços, nomenadoras per dits tres braços *respective*, per a què junt ab los diputats y ohidors del present Principat disposen y ordenen (encara que sien closas y finidas las presents Corts) lo modo y forma que·ls apareixerà més convenient per dit effecte, utilitat y benefici públich, per a què luego se pose en execució cosa tant inportant al llibero comers y utilitat pública. Y que tingan facultat los deputats y ohidors del General de Cattalunya y ditas²²⁷⁷ personas eligidoras de poder fer pagar per custòdia de las mercaderias

---

2275. A continuació, tant, ratllat.

2276. per aportar en los regnes de Castilla y de Navarra, y las que exiran de ells per est Principat, *al marge esquerre*.

2277. tres, *corregit*.

entraran en dita casa del port franch aquella quantitat que·ls //1269v// apareixerà ser proporcionada, regulada emperò al que se observa en altres cases de port franch. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1270r// 80. Regonexent-se que la jurisdicció que exerceix lo capità general de vostra magestat en lo present Principat, junt ab lo tribunal anomenat de la Capitania General, que ha acostumat exercir jurisdicció en los provincials, naturals y habitants del present Principat y en los estrangers que no són soldats, és contra diferents constitucions, capítols y actes de Cort del present Principat; y que semblantment se regoneix perjudicial al comers lo dret de capitania de las cosas que dels regnes estranys se aportan al present Principat; per ço, suplican los tres estaments a vostra magestat sie de son real servey, ab llur contentiment, lloació y aprobació, estatuir y ordenar que en avant y perpètuament quede del tot extint lo dit tribunal de la Capitania General, y axí mateix lo dret anomenat de capitania que de diferents mercaderias forasteras se acostumava pagar en la present ciutat y altres parts del Principat. Y per recompensar la Cort a vostra magestat lo útil que a son real patrimoni podia resultat de dit dret, ofereix perpètuament donar y pagar a vostra magestat quiscun any, de pecúnias de la Generalitat, 3.000 lliuras, pagadoras de quatre en quatre mesos, comensant a fer la primera paga de aquí a quatre mesos pròxims del dia de la conclusió de la //1270v// Cort, y las restants dos en corresponents terminis, y axí en los demés anys consecutivament.²²⁷⁸ Y per quant en lo esdevenidor no serà menester la barraca de la capitania que està fora del portal de mar, suplican los brassos a vostra magestat li plàcia manar donar y entregar la possessió de dita barraca als deputats y oydors del Principat immediadament seran closas las presents Corts, per poder-se de aquella servir per la casa de port franch o altrament, en vista de no trobar-se ara de present la Generalitat ab medis promptes per a fabricar la dita casa de port franch. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1271r// 81.²²⁷⁹ No obstant que los militars y gaudints de privilegi militar se troben condecorats ab differentes reals privilegis, subjectant-los sols a les jurisdiccions dels veguers y regints las veguerias; y en la vegueria de Gerona lo sotsveguer pren la jurisdicció en los militars y gaudints, de tal manera que si lo sotsveguer prevé lo judici contra qualsevol militar o²²⁸⁰ gaudint, pretén després no poder-se lo veguer assumir la causa ni conèxer de aquella, sinó que la cognició de dita causa en dit cas preventiu reste per lo sotsveguer, lo que apar no és conforme a rahó. Per ço, suplican a vostra magestat los tres estaments li plàcia estatuhir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que lo sotsveguer de dita ciutat y vegueria de

2278. y axí en los demés anys consecutivament, *al marge esquerre*.

2279. *Precedit de 79, ratllat*.

2280. y, *ratllat; o, interlineat*.

Gerona no puga conèixer de causa alguna de ningun militar o gaudint, axí moguda com en avant movedora, contra dits militars o gaudints, no obstant qualsevols privilegis y consuetuts en contrari disposants, per no poder perjudicar als concedits als dits militars y gaudints, ans bé que dita jurisdicció toque y especte al veguer y regent la vegaria de dita ciutat y vegueria de Gerona. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1272r// 82. Per quant los diputats del General de Catalunya, ab intervenció dels ohidors de comtes²²⁸¹ de dit General, si bé segons inconcussa y antiquíssima observansa sempre han exercit jurisdicció conexent dels delictes comesos y perpetrats per los soldats del tercio de la Deputació trobant-se aquest en la ciutat de Barcelona quant se levanta y altrament, de qualitat que havent volgut conèixer de algun delicte comès per altre dels soldats de dit tercio lo auditor de la plaça, no sols per est és estat entregat lo original procés de la enquesta criminal a la Deputació, sinó y també lo reo, castigant-se y punint-se després per lo concistori de diputats per medi de sos assessors, a instància del procurador fiscal. Emperò, ab tot, perquè pot suscitar-se algun debat o pretenció per part dels auditors generals y de la plaça no volent cedir a la Generalitat, ans bé afectar que·ls toca per certs pretesos motius, los quals vendrian a ser en notable perjudici de la Generalitat y sa jurisdicció, per ço, a uberior cauthela, per a què resten obviadas del tot consemblants pretencions y no sols en virtut de dita observansa, sinó //1272v// y també en forsa de capítol de Cort gose lo General de esta prerrogativa, supplica la present Cort a vostra magestat se servesca estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de aquella, que sempre y quant esdevindrà lo cas de trobar-se en la present ciutat lo tercio que formarà la Deputació y algun soldat de ell cometrà algun delicte, haje y dega conèixer de ell, privativament a qualsevol altre official, lo concistori de diputats y ohidors, tenint-se pres en las càrcers de la casa de la Deputació, tenint obligació qualsevol auditor y altres officials militars estipendiats de posar en execució tot lo que convinga per a què las sentències criminals de dits soldats resten executadas. Y en cas de contrafacció, pugan los diputats, per via de torp, procehir contra lo official que haurà recusat fer-ho. Y que la mateixa auctoritat, facultat y poder tingan los diputats y ohidors contra los officials reals, qualsevols que sien, des del major al menor, que recusaran per sa part obtemperar lo que ab sentències criminals serà judicat en fets de la Generalitat. Y axí mateix, supplica la present Cort a vostra magestat se servesca estatuhir y ordenar, ab llur consentiment y aprobació, que la mateixa prerrogativa competesca y gose la ciutat de Barcelona respecte //1273r// del tercio o regiment ab què

2281. de comtes, *interlineat*.

també serveix a vostra magestat y altres en lo esdevenidor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1274r// 83. Com la experiència haze ensenyat que la principal causa, entre altres, de la inobservansa dels Usatges de Barcelona, constitucions, capítols y actes de Cort, usos, pràcticas, observansas y costums, privilegis, exempcions, llibertats de comuns y particulars del Principat y demás lleys y drets de la pàtria se acostuma originar de haver-se comès y dexat la declaració de las contrafaccions o contra constitucions en mà dels mateixos doctors de la Real Audiència y Real Concell, contra los quals de ordinari se oposan y acusan las contrafaccions; y axí, per lo que recíprocament interessan per rahó de son offici, vénen a ésser jutges *quasi in causa propria*, del que resulta notable deservy a Déu Nostre Senyor y a vostra magestat, en desconsuelo dels comuns y particulars del Principat, la protecció dels quals inseparable y gloriosament resideix en la soberana y summa rectitut de vostra magestat. Y sie tant rahunable com justa cosa que ls que concorren y tenen la potestat en lo estatuhir y ordenar la tingan també y entrevingan en fer observar lo ordenat; y la més verdadera y puntual observansa se assegura //1274v// en las personas de major auctoritat y madur concell; y ab lo congrés, examen y censura dels presidents de la Real Audiència y tres brassos se concidere una legal representació de vostra magestat y de la Cort. Per ço, suplican los tres estaments a vostra magestat plàcia estatuir y ordenar, ab consentiment, lloació y aprovació de la present Cort, que lo canceller, lo regent la Cancellaria y un doctor de la Real Audiència, lo més antich que avuy són y en avant seran, lo archabisbe de Tarregona, lo protector o president del bras militar y lo conseller en cap de la ciutat de Barcelona, com a president del bras real, sien jutges tots junts de las causas de contrafaccions o contra constitucions instadas, pendents e instadoras contra los llochtinents y capitans generals de vostra magestat, governador general y son portantveus, canceller, regent la Real Cancellaria, doctors de la Real Audiència y Consell Real, batlle general, son llochtinent, assessors de dita Batllia General, mestre racional y son llochtinent y tots los demás officials, tant reals com de barons, tant los que purgan com los que no purgan taula, de qualsevol grau y preheminència sien, governadors de plaças, auditors generals y tots y qualsevols officials de guerra, ab tots sos assessors en quant a las sentèncias, provisions y procehiments proferits y //1275r// proferidas per los propdits, governadors de plaças, auditors generals y demás officials de guerra y sos assessors en las causas merament civils tant solament, fins vuy fetas y faedoras, ab tots son incidents y emergents; firmant tots sis per dit effecte congregats las sentèncias diffinitivas y provisionals y provisions *formiter* dels altercats y altres de aquellas ab la mateixa potestat y ple poder que fins vuy ha tingut de judicar-las la Real Audiència del present Principat, juntas las tres Salas, de manera que la nominació y deputació

de ditas sis personas sia subrogada en lloch de dita Real Audiència; podent conèixer, declarar, sentenciar y provehir per sí sols tot lo que tocarà a dit tribunal, no sols per las ditas causas de contrafaccions o contra constitucions y son orde judiciari, sinó també los dubtes y dificultats que-s pugan suscitar respecte la disposició, exercici y jurisdicció del dit tribunal y personas formaran aquell, ab tots sos incidents y emergents. Y en cas de paritat en la declaració dels dits incidents, sie extret a sort un dels sis jutges del dit tribunal per a derimir-la; revocant en quant en assò las generals constitucions que donan la facultat de declarar-las a dita Real Audiència. Entenent, emperò, y declarant que en cas de mort, ausència o impediment de dit canceller, regent la Real Cancellaria y doctor de la Real Audiència més antich, //1275v// entrevingan y sian subrogats en lloch de aquell o aquells un, dos o tres dels altres que se seguecan més antichs doctors de la Real Audiència y Real Consell, ab què no sian los advocats fiscals, los quals advocats fiscals no pugan votar ni entrevenir en las ditas causas de contrafaccions ab pretext de tenir interès lo fisch real ni ab altre algú. Y que corrent la *vice regia* o Audiència del general governador, entrevingan en lloch dels tres sobredits lo assessor del dit general governador o son portantveus y los dos doctors antiquiors de dita *vice regia* Audiència no impeditos (ab què no sian los advocats fiscals). Y en cas de mort, ausència o impediment de dit assessor o de altre o altres dels doctors antiquiors, sien subrogats un, dos o tres altres doctors més antichs de dita *vice regia* Audiència (exclosos sempre los advocats fiscals). Y axí mateix, en cas de mort, ausència de la present ciutat de Barcelona o impediment de dit archabisbe de Taragona, sie subrogat en son lloch lo canonge més antich dels Capítols de las cathedrals del present Principat que se trobarà en dita ciutat de Barcelona, encara que dit capitular sie dignitat, comptant la antiguetat del dia de la possessió de son canonicat com a principal y no com a coadjutor. Y en cas també de mort, ausència o impediment de dit conceller en cap, //1276r// sie subrogat per orde lo conceller segon, ters o quart de la present ciutat, declarant que lo conceller en cap, segon que serà militar quede exclòs y sie impedit per a entrar ni ésser de dit tribunal. Todas las quals subrogacions *respective* se entengan també haver-se de fer si després de comensat lo judici faltarà, se ausentarà o serà impedit algú o alguns dels sobredits. Y en cas de paritat en los vots dels dits sis jutges de contrafaccions (de la qual paritat dega llevar acte lo nottari de la causa y entregar-lo encontinent a la part instant, a gastos d'ella, sens haver de esperar la formació dels vots per extens) los deputats y oydors del General, immediadament de cerciorats per la part instant, degan fer nominació per escrutini de tres personas, una de cada estament, de las insiculadas en las bolsas de deputats y oydors eclesiàstich, militar y real que-s trobaran en Barcelona, perquè de estas tres, junt ab lo portantveus de general governador de Cattalunya, lo mestre racional o son

llochtinent y lo batlle general o²²⁸² son llochtinent, y en deficiència o recusació de estos o de ésser reos en la causa, en lloch de quiscun de ells, altre dels doctors de la Real Audiència lo més antich després dels que ja hauran //1276v// votat en la causa, posats los sis noms y cognoms en una bolsa, se'n trague un a sort en una de las salas de la casa de la Deputació per dits deputats, sens gasto algú, tenint oblicació los deputats de cerciorar-se antes de posar los nomenats en la bolsa si estos o algú de aquells tindrà just impediment, y constant llegítimament del dit impediment y no altrament, se passe a fer nominació de altre persona en la mateixa forma, continuant-se dita nominació y extracció en lo dietari corrent de la casa de la Deputació per lo escrivà major de ella. Y lo que axí serà extret, ara sia dit portantveus de general governador, mestre racional o son llochtinent, batlle general o son llochtinent, degan prestar lo jurament y homenatge en mà del canceller o altre que serà president del dit tribunal, y en lo quarto de aquell ohir sentència de excomunicació per lo vicari general proferidora, llevat acte dels dits jurament, sacrament y homenatge lo escrivà de manament; y si és alguna de las tres personas de dits estaments, dega jurar y prestar homenatge si serà laych en lo concistori de dits deputats, rebent y acceptant-lo aquells en nom de vostra magestat, y ohir en dit concistori sentència de excomunicació *de bene et legaliter se habendo* dins tres dias //1277r// que se li haurà participat la extracció. Al qual extret dega lo nottari de la causa entregar, dins altres tres dias, lo procés original ab los vots per escrits dels dits sis jutges que estaran en paritat, tenint obligació estos, dins dit termini, de haver-los entregats a dit notari; y si algú o alguns de dits sis jutges de contrafaccions no entregará o no entregaran dins dit termini lo dit vot, incidisca quiscun dels que no l'entregaran en pena de cent lliures, pagadoras de béns propis,²²⁸³ aplicadora a la Generalitat; per execució de la qual pena pugan y degan procehir los deputats y oydors com contra los deutors de la Generalitat; en lo qual cas dega axí mateix dit notari aportar lo dit procés sols se li hage entregat un dels vots, cobrant-ne lo acostumat albarà, y fent lo contrari, quede dit nottari *ipso facto* privat de son offic; y dit jutge dega dessidir en sa casa la paritat, axí en las provisions interlocutòrias com difinitivas o tenint forsa de diffinitiva, devent-se aderir o conformar a un o altre dels vots que estaran en paritat, estant-se a sa declaració; la qual, junt ab lo procés y vots o vot se li hauran entregat, dega restituit al nottari de la causa //1277v// dins trenta dies, ab la remuneració, ço és, per los altercats de quinse lliures de cera blanca, y de las diffinitivas trenta lliures per son treball; y si dins dits trenta dias immediats després de haver-se-li entregat lo procés no haurà declarat, no puga cobrar alguna remuneració de cera y sie

---

2282. y, *corregit.*

2283. bonis propriis, *corregit.*

y se entenga declarada la causa conforme al vot que serà estat fet a favor de la part instant la contrafacció, y al tenor de aquell se haze y dega proferir la sentència per los sis jutges de dit tribunal dins tres dias immediadament següents. Y en cas que algun o alguns dels sobredits sis jutges, com també lo qui venint lo cas de paritat serà extret per dirimir-la, recusaran acceptar y exercir est càrrech y offici, sien privats *ipso jure*, ço és, lo portantveus de general governador, mestre racional, batlle general y sos llochtinents, canceller y regent la Real Cancelleria, doctors de la Real Audiència y Consell Real y lo assessor de dit portantveus, de l'exercici de llurs officis per un any, aplicant-se los guanyables als cofres reals y los salaris que'ls paga lo General a la casa de la Deputació; y los demés sian inàbils perpètuament de concórrer als officis de diputats, oydors y demés del General, com y també de la casa //1278r// de la ciutat de Barcelona, en quant als seculars, ab què uns ni altres no se troben llegítimament impedits. Als quals sis jutges per congregar-se y tenir son tribunal los sie designat lo quarto de la casa de la Deputació que fins assí se és dit de la visita, anomenant-lo en avant lo quarto o sala del tribunal de contrafaccions. Y los dits canceller,²²⁸⁴ regent la Real Cancelleria, doctor més antich de la Real Audiència o assessor del general governador y dos doctors més antichs de la *vice regia* Audiència, lo canonge més antich, lo protector y en son cas lo president del bras militar y lo conceller en cap, segon, ters o quart de la ciutat de Barcelona degan, en lo ingrès de son offici, ohr sentència de excomunicació y prestar aquells, y lo archabisbe de Tarregona en sos casos lo jurament *de bene et legaliter se habendo*, y lo homenatge los laychs; lo qual jurament dega prestar sobre son pit lo canceller, y los altres dos jutges per part de vostra magestat degan prestar lo jurament y homenatge en mà de dit canceller o altre que serà president; y quan lo president no serà lo canceller, jure y preste homenatge dit president en poder del llochtinent general del governador o de son portantveus, mestre racional o de son llochtinent; y la sentència de excomunicació se haze de proferir per lo vicari general en lo mateix quarto //1278v// del tribunal de contrafaccions, llevant acte de dits jurament, sagrament y homenatge y sentència de excomunicació lo escrivà de manament; y los jutges per part de la província degan jurar en mà y poder dels diputats y los laichs prestar lo sagrament y homenatge en mà dels mateixos diputats en nom de vostra magestat acceptants, y oir sentència de excomunicació en presència de aquells per lo ordinarí ecclesiàstich promulgadora, llevant acte de dits jurament, sagrament y homenatge y sentència de excomunicació lo escrivà major de la casa de la Deputació. Y en cas que algun o alguns dels sobredits que han de compòndrer dit tribunal y subrogar-se en lloch dels morts ausents o impedits recusaran prestar dit jura-

---

2284. conceller, *corregit*.

ment y homenatge los laychs y oir sentència de excomunicació, requerits per part dels deputats, insidescan en pena, a més de las sobre establertas, de cent lliures aplicadoras al General de Cattelunya, per la qual pugan y degan los deputats procehir *executive*, sens altre diligència que fer deliberació de que los renitents sien descrits y continuats deutors quiscun en dita quantitat en lo llibre de vàluas de la casa de la Deputació. Y regonexent se deu fer alguna demostració //1279r// de gratitut a las personas que invigilan en la observansa de las lleys de la pàtria, sien per ço entregadas a cada un dels sis jutges de dit tribunal, per quiscun dia que·s congregaran, dos lliures de cera blanca y una més al que presidirà, pagadoras en espècie de pecúnias de la Generalitat per lo regent los comptes, sens haver de menester llicència ni orde del concistori dels deputats y ohidors de comptes. Y en concideració que no hi ha rahó de diversitat en orde a la deguda inviolable observansa que deuen tenir los Usatges de Barcelona, constitucions y capítols y actes de Cort, usos, pràcticas, observansas, costums, privilegis, exempcions y llibertats de comuns y particulars del present Principat y Comptats y demás lleys y drets de la pàtria, vingan per ço compresos en lo present capítol y altres qualsevols disposants sobre la Observansa y en las constitucions y capítols de altres Corts en quant al que per lo present y altres fets en esta Cort no seran revocadas o corregidas, tots y qualsevols officials, tant reals com de barons y tant los que purgan com los que no purgan taula, des del llochinent general fins al més inferior y des del major al menor, //1279v// governadors de plassas y tots y qualsevols officials de guerra, auditors generals y demás assessors ab la forma sobre expressada de causas y procehiments civils tant solament. Y encara que lo fet de que se pretendrà la contrafacció sie estat precehint conclusió o paraula en la Real Audiència, juntas las tres Salas o en altre de las Civils o en lo Real Consell Criminal, de tal manera que axí en las penas com en tot lo demás que·s troba disposat en las constitucions y capítols de la Observansa de las antecedents y presents Corts incidescan e incorregan tots los dits officials sobre nomenats en cas de contrafacció o contra constitució sens fer-se diferència alguna de uns officials a altres (menos las personas exceptuadas en la Constitució 11, «Poch valdria», títol «De observar Constitucions»). Y encara que se hagués fet conclusió o paraula en la Real Audiència, juntas las tres Salas o en alguna de las Civils o en lo Real Concell Criminal, y conciderant que molts dels dits officials estaran presents y altres ausents y distants de la ciutat de Barcelona y que sobre la expedició del cartell o lletras per a citar-los podria offerir-se algun impediment, per ço degan (sens procehir las resquestas disposa dita constitució «Poch valdria») ésser avisats que comparegan personalment o per son llegal procurador dins lo termini //1280r// que apareixerà al president y en son cas a altre dels dits jutges, com no excedesca de deu dias precisos y peremptoris que córregan encara que

feriats *in honorem Dei* des del dia de la presentació per medi de un cartell citatori o de una carta que tinga forsa de citació, y en son cas de inhibició. Y que sens mora ni tardança alguna, tinga o no tinga dupte lo jutge al qual se haurà recorregut (exceptat lo cas que, no instant lo síndich del General tots los sis jutges del tribunal concordaran no ser admissible la contrafacció en lo qual dega provehir-se en lo tribunal *supplicata non procedere*, llevant-ne acte), dega lo nottari de la causa, lo qual sia aquell dels escrivans de manament que a la part li apareixerà elegir o en cas de *vice regia* lo escrivà major de la Governació, despedir dit cartell o carta en nom del president de dit tribunal. Y si dit nottari, dins vint-y-quatre horas després de haver-se presentat al president la suplicació introductòria de la causa de contrafacció, no haurà entregat dit cartell o carta a la part instant, puga esta recórrer a qualsevol altre dels jutges de dit tribunal que bé li apareixerà, lo qual hage de ser relador de dita causa //1280v// de contrafacció, presentant-li altre semblant suplicació y demanant-li dit cartell o carta despatxador en nom de dit jutge per lo mateix notari o altre que la part elegirà, precehint jurament en mà de dit jutge prestador per la part de haver fet dita diligència ab lo president. Y que la part instant dega fer presentar dit cartell o carta personalment o en casa pròpria de aquell contra qui se acusarà la contrafacció, llevant-ne acte o fent la presentació per un porter real, entregant-ne còpia y retornant lo original per a reproduhir-lo *loco libelli* ab lo acte o relació de la presentació faedora en poder del nottari haurà despatxat lo cartell o carta com a actuari ha de restar de la causa fins a ésser finida. Y quant se hage de intentar contrafacció contra lo llochinent general, governador general o son portantveus, en lloch de dit cartell o carta se despatxe suplicació deprecatòria, tenint forsa de citació y en son cas de inhibició, dins lo mateix termini de vint-y-quatre horas; y en cas de denegació se puga y dega instar y conseguir la expedició de dita deprecatòria fent las matexas diligèncias que se han dit respecte dels cartells o cartas. Y la presentació de //1281r// dita deprecatòria, tenint forsa de citació y en son cas de inhibició, se hage de fer (sens necessitar de ésser habilitada per la Real Audiència ni altre algú) ab acte públich per lo escrivà major de la Deputació sol y sens intervenció de escrivà de manament, instant lo síndich del General, ab assistència personal del concistori de deputats y ohidors de comptes, restant dit escrivà major actuari de la causa fins a ser finida; y après de feta dita presentació, lo acte de ella, ab la deprecatòria, se reproduesca *loco libelli*, y todas las presentacions y notificacions que se offeriran fer de las provisions a las suplicacions, articles, sèdulas y demés deduccions, com y de las sentèncias diffinitivas y provisionals y provisions *formiter* en ditas causas de contrafaccions en las quals los llochtinents generals, governadors o son portantveus no hauran comparegut, se pugan fer y baste fixar-les en la porta de dit tribunal de contrafaccions, ajustant que axí mateix los cartells presentadors als cance-

ller, regent la Real Cancellaria, doctors de la Real Audiència y Real Concell, de la Batllia General y demés officials de qualsevol preheminència sian no degan, com a despaixs //1281v// judicials que són, habilitar-se per persona alguna; ajustant també que quant la causa de contrafacció serà acerca de resolució presa en la Real Audiència, junta[s] las tres Salas, y axí seran impeditos los presidents y doctors de aquella de entrevenir-i, com en altre qualsevol cas de no haver-hi bastant número de no impeditos, en son lloch se subroguen lo assessor del portantveus de general governador, no procehint la *vice regia*, y dos assessors del Real Concell de la Batllia General, los més antichs; y procehint la *vice regia* o en defecte o impediment de dit assessor, los tres de la dita Batllia General; y en defecte o impediment d'estos, lo jutge de reclams y los advocats de pobres, per la antigüedad d'estos dos en son offici; tots los quals tingan los mateixos poders en sos casos de las mateixas obligacions, sots las matexas penas que sobre respecte dels demés se troban previngudas. Y que dit nou tribunal, en sos despaixs puga y dega usar del cello real ab las barras de Cattalunya, faedor a gastos del General, ab lo letrado alrededor «*signum tribunalis contrafactionum*», ab lo qual se degan cellar y referendar per lo secretari de dit tribunal totas las lletras y despaixs que de aquell se despediran y emaneran; y que dit secretari sie elegit y creat //1282r// per los dits jutges elegits y deputats per dit tribunal per pluritat de veus, lo qual hage de ser nottari públich de Barcelona o real col·legiat; y que antes de entrar en lo exercici de son càrrech hage de prestar lo jurament *de bene et legaliter se habendo et de non revelando* en mà y poder del president de dit tribunal; y tinga obligació de deixar tots los processos, actes y demés escripturas que haurà actitat per dit tribunal en la casa de la Deputació, tot ben regulat, los quals hagen de ser recondits en un armari a part; y que per remuneració de sos treballs li sien donadas semblants dos lliures de cera per quiscun dia se juntaran los dits jutges de contrafaccions, pagadoras en la mateixa forma; y que no puga ser remogut de dit son exercici sens causa, la qual hage de ser decidida per los dits sis jutges. Y axí mateix, puga dit tribunal elegir los porters li apareixerà per los negocis y afers de dit tribunal, als quals se done per remuneració 25 lliures, sous, cada any de pecúnias de la Generalitat, repartidoras entre ells. Y que lo tractament haurà de donar dit tribunal a sos officials inferiors, advocats, escrivans de manament y qualsevols personas de qualsevol //1282v// grau o condició sien que per qualsevol causa o rahó entraran a tractar y conferenciar en dit tribunal de contrafaccions se regule semblantment ab lo que acostuman donar los doctors del Real Concell, juntas las Salas. Y que totas y qualsevols personas, axí comuns com particulars, que·s trobaran gravats o lezos per lo dit tribunal o jutges de aquell per sentèncias, altercats o provisions en ell fetas y decididas, axí en primera instància com en la de revista, tingan apel·lació y recurs a las primeras Corts; la qual apel·lació y recurs sie pro-

posat o proposada en ditas primeras Corts com a greuge *durante Curia*, en la reffeció y satisfació del qual estigan obligadas las ditas personas hauran concorregut en aquell y tots sos béns, entenent que per dita appellació o recors a las *tunc* esdevinidoras Corts interposadora no se suspenga la execució del judicat, encara que fos ab pretext de nul·litat o injustícia notòria o altre qualsevol. Revocant la Constitució «Poch valdria» y altres, títol «De observar Constitucions», en quant sien contràries al dispostat en lo present capítol, quedant en tot //1283r// lo demés en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1284r// 84. Essent la contingència dels casos y dels fets poden ocórrer de contrafaccions o contra constitucions als usatges de Barcelona, constitucions, capítols, actes de Cort, usos pràcticas, costums, observansas, privilegis, exempcions y llibertats de comuns y particulars del Principat y demés lleys y drets de la pàtria molt distincts los uns dels altres; y requirints més o menos provas extrínsecas per escripturas o testimonis y sobre fet més o menos grave y de major o menor celebritat, singularment quant concorra perill de seguir-se dany irreparable en honrra o vida; y axí bé, no sie fàcil prefigir-se cert e igual termini per modo de regla a todas las ditas causas; encara que per la bona administració de justícia convé tant la més summària y breu expedició per ser de sa naturalesa de las més privilegiadas y del major servey de vostra magestat; per ço, suplican los tres estaments a vostra magestat li plàcia estatuir y ordenar, ab consentiment, lloació y aprovació de la present Cort, que los sis jutges de contrafaccions o contra constitucions congregats hagen de concedir una o dos dilacions tant solament comunas a las parts, las més sumàries y breus que-s //1284v// pogan, a son arbitre, regulat a las circumstàncias dels casos, mentres no excedesca quiscuna lo termini de vint dias, menos en los casos que se haurà de provar fora del present Principat, en los quals las dilacions comunas sien arbitràries als jutges de contrafaccions; y que la provisió o provisions de ditas dilacions las hajan y degan firmar dits sis jutges congregats, tenint obligació de congregar-se per aquest effecte dins dos dias naturals que serà presentada la petició de la dilació al jutge relador de la causa. Y en cas se diferís lo congregar-se o se deixàs de concedir dita dilació per qualsevol motiu o pretext, en tal cas la puga y dega concedir lo relador sol; y en cas aquest recusàs, puga y dega concedir-la qualsevol altre del[s] sis jutges de dit tribunal a qui la part recorrerà, prestant dita part instant o son procurador lo jurament de haver demanat dita dilació, ésser passadas las quaranta-vuit horas y no haver-se-li concedit; sens que acerca la concessió de ditas dilacions o de son termini²²⁸⁵ se pogan ni degan fer vots, ans bé, no concordant tots dits sis jutges en la concessió o denegació de

---

2285. testimoni, *corregit*.

la dilació o de son termini, se puga y dega aquella concedir; las demás emperò provisions perfunctòrias las puga y dega fer a la //1285r// primera petició de la part lo sol canceller, y en son defecte, per mort, absència o impediment, lo regent la Real Cancellaria, y en son defecte lo doctor *antiquior* de la Real Audiència o, en sos casos *respective*, lo que serà president, y en cas de renitència de dit president, lo altre qualsevol jutge dels sis que serà relador de la causa. Volent emperò y declarant que per a conseguir la major brevedat en la expedició de semblants causas, las ditas una o dos dilacions córregan *ipso jure de momento in momentum*, encara que sien feriat *in honorem Dei*, des del dia y temps de la intima, junt ab la qual se hage de entregar la còpia a la part o a son procurador o fixar-la *respective* en las portas del tribunal de contrafaccions per lo porter, sens que pugan suspèndrer-se ditas dilacions per via directa ni indirecta, per medi de contradiccions de las parts, altercats ni provisions de *viso* o de altres *formiter* fetas comunicacions de processos ni per altre qualsevol causa ni rahó cogitada e incogitada, ans bé qualsevols de las parts, passadas vint-y-quatre horas comptadoras del punt y momento que seran intimats los articles, scèdulas o deduccions sobre que se voldrà rèbrer testimonis, puga fer-los rèbrer per lo notari de la causa de contrafaccions; y si los dits //1285v// testimonis seran ecclesiàstichs, militars o gaudints, si estos se conferiran en lo tribunal per a depositar y serà junt aquell per altres fins y effectes, dega lo dit notari o actuari de la causa rèbrer lo ditxo de estos testimonis dins lo mateix tribunal; altrament hage de anar dit actuari a rèbrer-los la deposició en llurs casas de dits testimonis ecclesiàstichs, militars o gaudints; los altres emperò testimonis hage de rèbrer dit actuari dins la sala del mateix tribunal y no altrament; lo qual notari dega rèbrer-los encontinent que serà instat, sots pena (en cas de recusació) de dos-centas lliures, aplicadoras a la part instant dita recepció; y que *ipso jure et facto* sie inhàbil y privat de ser notari de dita causa de contrafacció, sens que per qualsevol pretext, motiu, títol ni rahó puga excusar-se de l'incurs de ditas penas, encara que recusàs o deixàs dit notari de rèbrer tals testimonis per mandato de paraula o en escrits de superior, com és de officials reals de qualsevol estat, condició o preheminència sien, encara que fos del llochtinent y capità general o del general governador, primogènit de vostra real magestat o de son portantveus, que altrament en lo dit cas de la recusació del notari puga la part instant per la recepció de testimonis recórrer als deputats y oydors //1286r// de comptes del General de Cattalunya y a sa instància pugan y degan obrar y prosseguir dits deputats y oydors y son procurador fiscal ab los demás officials a qui especte contra dit notari per la execució de dita pena de dos-centas lliures ab tots aquells estils, modo, privilegis, forsas y rigor que podan y han acostumat fer-o en las provisions, declaracions y execucions de torps; y que la dita part instant dita recepció, tant si és lo official que's pretendrà haver contrafet com la part lesa,

pugan encontinent fer rèbrer los tals testimonis per lo escrivà major de la casa de la Deputació; y que tingan tanta forsa, fe y crèdit com si fossen rebuts en lo mateix judici de contrafaccions, entregant-los originalments closos y cellats lo dit escrivà major de sas mans pròpias en las de un o altre dels dits sis jutges de contrafaccions. Y en cas dit escrivà major rehusàs rèbrer-los, incórrega en la mateixa pena de dos-centas lliures, ab execució rigurosa com a torp, *ultra* de las penas arbitràrias a la visita; entenent emperò que la admissió de dits articles, scèdulas, deduccions y recepcions de testimonis se entenga haver-se fets y rebuts *eo tunch* salvat dret de impertinència y no admissió ni recepció *et si opus fuerit* de cassació, de la qual impertinència y no admissió ni recepció *et si opus fuerit* cassació se'n pugua y dega haver rahó per los //1286r// dits sis jutges de contrafaccions en la sentència definitiva qual de dret dega y pugua haver-se, quedant sempre en tot y per tot per ben executadas e irretractables la execució y exacció de las penas, procehiments de torps y tot lo demés que se haurà obrat y podrà obrar segons lo sobre disposat contra los dits notaris de contrafaccions y escrivà major de la Deputació en sos refferits casos de recusació, encara que en la dita sentència definitiva sie després declarat que dits articles, scèdulas, deduccions y testimonis no se havian de admètrer ni rèbrer, ans bé cassar, borrar y anullar. Y en cas que a quiscuna de las parts, per fonament de sas *respective* intenció o defensa, li aparagués fer respòndrer personalment a l'official, qualsevol sie, del major al menor, y encara que sie lo llochtinent general, que pretendrá haver contrafet o a la part instant la contrafacció, pugua y dega demanar ditas respostas devant del canceller y en son cas del regent la Real Cancellaria y en son cas del doctor *antiquior* de la Real Audiència o del assessor o doctor *antiquior* del general governador o de son portantveus o de altre qualsevol jutge relador que ho sie de la causa de contrafacció o contra constitució, lo qual *respective* encontinent dega compèllir ab graves penas al //1287r// dit official (exceptats los llochtinents generals, portantveus de general governador y doctor de la Real Audiència y Real Concell, als quals sols se'ls dega provehir respongan personalment, sens penas) o part lesa que responga personalment mediant jurament, sens instructor y en la forma acostumada, dins vint-y-quatre horas, comptadoras del punt y momento de la intima, ab la qual se li haze també de entregar la còpia dels articles o altre deducció sobre que se demanaran las respostas; y si en cas de haver-las manat dos vegadas no obeheix en fer las ditas respostas personals que se li demanan, sie vist haver confessat y approbat per verdader lo official qualsevol sie, del major al menor, encara que sie lo llochtinent general o part instant, tot lo fet sobre lo qual se li demanaran ditas respostas, com si expresa y verdaderament ho hagués confessat y respost. Y axí mateix, en cas que a las ditas parts los importàs o convingués presentar, llevar y fer rèbrer, tràurer y clòurer en pública forma qualsevols citacions, deprecacions

y procehiments judicials, requestas, actes, extractes, còpies de processos y altres escripturas públicas per la introducció, principi, instrucció y continuació de dites causes, tots y qualsevols escrivans de manament, arxivers, notaris públichs reals y altres qualsevols a qui esperarà fer dites cosas, de qualsevol //1287v// preheminència, grau o condició sien, degan promptament executar-o sens mora ni tardansa alguna, sens poder-se negar a cosa del sobredit, sempre que de paraula o en escrits seran instats per las parts, satisfets de sos condecents salaris; altrament pugan y degan los deputats y oydors del General obrar y procehir contra los renitents o recusants per via de torp, axí com sobre se ha dit en orde al notari de la causa y escrivà major de la Deputació, *respective*, observant-se tot lo fins assí previngut y disposat en totas las causas de contrafacció, tant que sien a instància²²⁸⁶ del síndich del General a soles o junt ab la part lesa com que sien a sola instància de la part. E los dits sis jutges, passada y finida la dilació o dilacions, pugan y degan, ab la brevedat possible, declarar per sentència diffinitiva las causas dins lo termini de tres mesos lo més llarch, sens poder-lo prorrogar sinó sols per un mes, comptadors dits tres o quatre mesos des del dia y momento que seran finidas la dilació o dos dilacions que se hauran concedit; altrament, aquells passats, si no serà declarada la causa, sie tinguda per decidida a favor de la part damnificada o que instarà en lo modo y forma que serà estat demanat. Y que dit //1288r// termini o terminis, per causa, motiu o rahó alguna no pugan porrogar-se ni diferir-se, ans corren *de momento ad momentum*, y en dias axí feriat *etiam in honorem Dei* com no feriat. Y en lo cas que alguna de las parts pretindrà ser gravada de las sentèncias o provisions axí fetas antes de la sentència com de la de decret de execució y altres *formiter* faedoras après de la sentència, puga suplicar-ne dins tres dias al mateix tribunal, mudat lo relador, lo qual sie lo immediat després del relador que haurà fet la provisió o sentència; y dit nou relador, junt ab los altres sinch jutges, dega declarar la causa de suplicació *ex eisdem actis* dins lo espay de trenta dies precisos y peremptoris, passats los quals, si no se haurà declarat, reste y se tinga per declarada a favor de la part que instarà la contrafacció. Y en cas de paritat de vots en la causa de suplicació, dega observar-se per dirimir la paritat de segona instància lo mateix que en lo precedent capítol resta disposat en cas de paritat de vots en primera instància, sens altre diferència que haver-se de declarar la paritat en causa de suplicació dins vint dias, passats los quals reste declarada a favor de la part instant la contrafacció. //1288v// Y en quant a la instància y curs de la liquidació de la sentència se observe *singula singulis referendo* lo mateix que sobre se ha expressat respecte de las citacions, deprecacions, procehiments judicials, dilacions, recepcions de testimonis, respostas personals, extraccions de

---

2286. A continuació, del síndich, *ratllat*.

escripturas, incurs y execució de penas, concessió de terminis precisos y peremptoris de tres o quatre mesos y de deu dias *respective* improrrogables, comptadors del momento que seran finidas la una o dos dilacions concedidas, extracció de tercer en cas de paritat; y que tant dels incidents o altercats com de la sentència definitiva, suplicacions, liquidació y decret de execució, com de altres qualsevols declaracions en ditas causas fetas ab uniformitat de vots o de vot de la major part o en son cas del tercer extret, no se puga suplicar, appellar, recórrer, reclamar ni haver revista alguna, tant per via de excepció com de acció, directa ni indirectament, de justícia ni de gràcia, per restitució *in integrum* ni altrament *ex capite nullitatis nec injustitie*, encara que se pretengués o al·legàs ésser notòrias a altre tribunal algú, si no és en las primeras Corts venideras per via de greuge *durante Curia*, ab las circumstàncias, modo y forma que en lo precedent capítol resta disposat. //1289r// Y que lo decret de execució de las sentèncias y provisions de liquidació *respective*, segons la sèrie y tenor del que se haurà declarat o se entendrà declarat en cas de no haver-se fet declaració dins lo termini o terminis prefigits, dega provehir-se per los dits sis jutges congregats dins vuit dias precisos y peremptoris *etiam* feriat, comptadors després del dia que la part instarà dit decret de execució, havent passat en cosa judicada la sentència o provisió que se haurà fet o se haurà de tenir per feta, podent instar dit decret de execució per lo cap o caps líquits de las sentèncias, encara que en ellas se hage reservat liquidació. Y en cas que los dits canceller, regent la Real Cancelleria, doctors de la Real Audiència o *vice regia* o altre de aquells, assessor del general governador o son portantveus y demés en sos *respective* casos, no volguessen entrevenir en fer y provehir lo dit decret de execució, pogan los restants jutges o la major part congregats, ab vot y parer de la major part dels que entrevindran en lo dit congrés, fer y provehir lo dit decret de execució a soles y altres qualsevols provisions, declaracions o mandatos *forsan* faedoras y faedors y tot lo demés fins a la total execució y fi de dit judici, ab plena jurisdicció //1289v// per tot lo que convinga y sia menester. Y en cas que qualsevol official real, requirit que serà per la execució de ditas sentèncias o provisions, no voldrà assistir a ella, cayga en pena de privació de offici y pogan y degan los deputats procehir contra de aquells per via de torp, com també contra los que voldran impedir-la, encara que sian de qualsevol estat, grau o condició. Y per quant seria molt difícil que las causas de contrafaccions vuy pendents se poguessen declarar dins quatre mesos després de closas las presents Corts, per ço, en quant a ditas causas de contrafaccions vuy indecisas y pendents, lo dit termini de quatre mesos per a declarar-las se puga prorrogar, com des de ara se prorroga, per tot un any comptador del die de la conclusió de las presents Corts, observant-se respecte de aquellas tot lo demés que's troba disposat en lo present capítol y en los altres sobre la Observansa disposants. Ajustant que puga lo con-

cistori dels diputats continuar en la forma acostumada lo procés informatiu, axís per instruments com per testimonis, que ha estilat fer, instant lo procurador fiscal del General sobre lo fet de la contrafacció que·s pretén, al qual procés informatiu dega donar-se fe y crèdit en lo tribunal de contrafaccions com si fos //1290r// estat format en aquell. Y que los diputats y oydors de comptes per los fets de contrafaccions o altre negoci algú no pugan consultar los doctors de la Real Audiència, sinó sols los advocats de major crèdit, zel, rectitut y constància d'esta ciutat de Barcelona. Revocant la Constitució «Poch valdria, etc.» y altres, títol «De observar Constitucions», en quant sien contràries al disposat en lo present capítol, quedant en tot lo demés en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1291r// 85. Ítem, per evitar las dificultats e inpediments que per la experiència se ha vist haver-se admès y practicat antes y després de comensar-se las causas de contrafacció y en la prossecució de ellas, y obviar los medis y difugis ab los quals se feyan casi arbitràries ditas causas, contra la recta administració de justícia, servey de vostra magestat y pública utilitat, suplican los tres estaments de la present Cort a vostra magestat li plàcia estatuhir y ordenar, ab la mateixa llochació y aprobació de la present Cort, que las causas de contrafacció se pugan introduhir y degan ésser admesas en lo nou tribunal que per dit effecte restarà erigit, a instància del syndich del General o de altres qualsevols comuns y particulars del present Principat contra qualsevols officials, des del llochinent general de vostra magestat fins al més inferior *inclusive*, que han de estar subjectes a dit tribunal per ditas causas de contrafacció, encara que contra los tals no hajan precehit instàncies, requisicions o interpel·lacions extrajudicials, salvo que essent contra dits llochintents generals a instància del syndich del General degan los diputats fer-li una embaxada de paraula o en escrits per medi de dos concistorials, la escriptura de la qual no dega ésser habilitada //1291v// per la Real Audiència ni altre persona alguna; y que ditas causas de contrafacció degan prosseguir-se fins a la sentència diffinitiva y total execució, tant que²²⁸⁷ lo official o officials contra qui se instarà comparega firmant dupte o fent offertas verbals o altrament, com si no comparexeran o seran contumaces, dirigint-los en tal cas las intimas *in valuis* de la sala del tribunal, sens poder-se fer diferència si la contrafacció és clara, literal y formal o duptosa y disputable, si se ha contrafet ignorant o scientment, si ab dol o sens ell, ab bona o mala fe, ab culpa *lata* o per inadvertència o en altra manera; confirmant y en quant menester sie ampliant la disposició del Capítol 27, Corts 1422, qu·és la Constitució 8, «Lo fruyt, etc.», títol «De observar Constitucions», y abolint y del tot reprobant las ditas distincions, differències y qualse-

---

2287. per, *corregit*.

vols usos, abusos y estils en assò obviants. Y en cas que en alguna sentència, provisió, declaració o altre procehiment judicial de qualsevol official, axí real com de baró, encara que sie la Real Audiència y Concell Real, *vice regia*, en son cas, feta o no paraula o conclusió en las tres Salas, alguna d'ellas o Consell Real se decidescan, declaren o manen alguna o algunas cosas contra constitució, capítol y acte de Cort, usatges o altres drets de la pàtria, la part condemnada o leza, *ultra* del //1292r// remey ordinari li competirà de la apel·lació y supplicació *respective* de la tal sentència, provisió, declaració o altre qualsevol procehiment, pugua valer-se del remey extrahordinari de la contrafacció a son arbitre, sens que per la elecció del ordinari se prejudique de recórrer al extrahordinari ni *e contra*, no obstant qualsevol consuetut, observansa o estil en contrari. Entenent emperò que per la introducció y pendència de la *lite* o causa de contrafacció que's pretenga haver-se fet per alguna sentència, provisió o declaració, altre procehiment judicial que haurà passat en cosa judicada, no se suspenga ni inpedesca sa execució y effecte, menos en lo cas que de esta se'n pugués seguir dany irreparable; y en est mateix cas y no en altre se dega suspèndrer lo curs de la causa, fet, acte o negoci ab què's pretendrà contrafer-se o haver-se contrafet per la introducció y pendència de la causa de contrafacció. Y si la contrafacció serà feta ab dol, mala fe, scientment o culpa *lata*, pugua y dega lo contrafactor, encara que hagués comparegut firmant dupte o altrament, ésser condemnat a la anul·lació, cassació, revocació y plena reintegració de tot lo contrafet y obrat y a la refecció de tots los danys extrínsechs e intrínsechs, y en son cas de fruyts e interessos, a favor de la part leza, y en las demás penas per dret comú y //1292v// municipal inposadas a tals contrafactors. Si emperò en dit contrafactor no's regonexerà dol, mala fe, sciència o culpa *lata*, dega sols ésser condemnat, encara que hagués comparegut firmant dupte o altrament, a l'anul·lació, cassació, revocació y plena reintegració de tot lo contrafet y obrat, restant a arbitre dels judicants lo discernir si en lo contrafactor ha concorregut algun altre gènere de culpa segons la qual pugan extèndrer la condemnció a las despesas per la part sostengudas; no emperò a privació de offici ni altres penas majors. Revocant la Constitució «Poch valdria, etc.» y altres, títol «De observar Constitucions», en quant contràrias sien al present capítol y demás disposat en la present Cort, quedant en tot lo demás en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1293r// 86. Com sie molt conforme a dret y convenient a la pública utilitat y recta administració de la justícia que los officials reals que no purgan taula en lo present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya sian visitats y pugan los que contra justícia hauran agraviat obtenir la esmena dels danys y perjudicis que los hauran ocasionat; y se hagen experimentat poch fruyt y excessius gastos al General de la forma ab què antes se feya dita visita, segons disposició del Capítol sinch

de las Corts del any 1599, que era sols duradora fins a la conclusió de las primeras Corts. Per ço, los tres estaments a vostra magestat suplican que, ab son contentiment, lloació y aprobació, li plàcia estatuhir y ordenar que tots los officials reals nomenats en lo dit capítol 5 de las Corts del any 1599, lo prothonotari, son lloch-tinent, jutge de reclams, escrivans de manament y de registre, advocats de pobres, prothomèdich y tots los demás officials reals que no purgan taula y tant exercint jurisdicció com sens ella en lo present Principat y Comptats, y los notaris no generalment, sí sols aquells que segons las antecedents visitas reals han acostumat ésser visitats en dita visita y no altres notaris del Principat, tant per lo actual judicialment com extrajudicialment, sien visitats de tres en tres //1293v// anys, en la forma següent, és a saber: que per vostra magestat y sos successors, trobant-se en lo present Principat, y en sa ausència per lo lloch-tinent general o lo general governador primogènit o son portantveus *vice regia* procehint, sien nomenadas lo primer trienni (lo qual dega comensar en lo any 1710) quatre personas, y lo segon trienni tres, y axí interpoladament en los triennis següents, naturals y habitants del present Principat y de edat a lo menos de quaranta anys complerts, ab què no sien dels que hauran de ésser visitats ni parents de aquells fins al quart grau de consanguinitat o fins al segon de affinitat, segons lo computo del dret civil; la nominació dels quals dega ésser notificada als deputats y oydors del General per tot lo dia primer del mes de agost de dit any 1710, y axí successivament en semblant diada de tres en tres anys; tenint obligació, sots pena de una tersa de son salari, los deputats y oydors lo die primer de juliol del últim any de son trienni, per embaxada, suplicar a vostra magestat, y en sa ausència a son lloch-tinent general, governador general, primogènit o son portantveus *vice regia* procehint, sien servits nomenar visitadors per part de vostra magestat. Que dits deputats y ohidors, tant sien los novament extrets com los del trienni precedent que continuassen son exercici per no haver jurat sos successors lo dia dos //1294r// del mes de agost o altre en què faran la extracció de visitadors per la visita del General, sens poder per assò fer gasto algun al General, hagen de fer extracció de tres personas en lo primer trienni en què per part de vostra magestat se'n nomenaran²²⁸⁸ quatre y en lo segon trienni, que per part de vostra magestat seran anomenadas tres, degan fer extracció de quatre personas de las bolsas de deputats y ohidors ecclesiàs[tí]ch, militar y real *respective*, juntant los rodolins dels deputats y ohidors de cada estament, exclosos de poder concórrer tant dits officials que hauran de ser visitats y se trobaran insiculats com llurs parents fins als matexos graus sobredits. Observant emperò la següent disposició: per los triennis en què la extracció deurà fer-se de quatre personas, ço és, que en lo primer las dos sien

---

2288. anomenaran, *corregit*.

tretas de la bolsa dels ecclesiàstichs y en lo següent de la dels militars y en lo altre dels reals, y axí consecutivament per los demás triennis y orde refferit. Que dits deputats y ohidors, immediadament de feta dita extracció, degan fer avisar en la mateixa forma que se acostuma ab los visitadors del General extrets tant a las personas per part de vostra magestat nomenadas com a las extretas en sort per a què lo die primer del mes de setembre següent comparegan personalment en la casa de la //1294v// Deputació a efecte de prestar lo jurament y homenatge los laichs y ohir tots sentència de excomunicació per lo ordinari ecclesiàstich promulgadora; lo qual jurament, homenatge y sentència de excomunicació presten y oigan en mà y presència del dit concistori de diputats y ohidors, rebent y acceptant en nom de vostra magestat en dita casa de la Deputació en lo mateix lloch, modo y forma en sèurer y precehir se ha observat en lo jurament del concistori dels visitadors del General en son ingrès; dits emperò visitadors entre si precehescan los nomenats per part de vostra magestat als altres; fent-se seguidament (com se observa en los visitadors del General) extracció a rodolí de un dels nomenats per part de vostra magestat y altre dels extrets per ésser instructors dels processos de dita visita; los quals jurament, homenatge, proferir-se sentència de excomunicació y extracció de instructors de processos se fassan dit dia, sols hi sien presents la major part dels set visitadors, com n'hi hage algú dels nomenats per part de vostra magestat y dels extrets; y no essent la major part dels set o faltant tots los de una part, se dilate fins que sien la major part dels set y de ells hu lo menos de cada part; y si de una o altre part serà sol dit dia un visitador, reste nomenat instructor; y en cas //1295r// que dit dia primer de setembre [per] part de vostra magestat no se hauran nomenat dits quatre o tres *respective* visitadors o, nomenats, no comparexaran en dita casa de la Deputació tots o algú de ells per qualsevol causa o impediment que sie, y així mateix dels extrets en sort no haurà comparegut algú o alguns per just impediment, en qualsevol de dits casos degan los diputats lo mateix dia extràurer de la bolsa que serà extret lo que no comparexará altre en son lloch; y en lloch dels que no comparexeran per part de vostra magestat, ara sien tots o algun o alguns de aquells, se dega dit dia per los dits diputats y ohidors suplicar a vostra magestat, y en sa ausència a son llochinent general o al general governador primogènit o a son portantveus *vice regia* procehint, sie servit anomenar altres; y en cas no·ls nomene dins vint-y-quatre horas, que en tal cas degan dits diputats y ohidors fer extracció de altres tants personas de las insiculadas a diputats y ohidors, juntats en una tots los rodolins de las sis bolsas; las quals axí extretas tingan lo mateix poder y autoritat que si per part de vostra magestat fossen estadas nomenadas; y en cas que estos novament extrets en lloch dels que no comparexeran per part de vostra magestat o dels extrets justament impedits no comparexeran dins quinze dias, se fasse encontinent en lloch de

aquell o aquells //1295v// altre semblant extracció ab lo mateix termini de quinze dies fins a ser lo número complert. Entès emperò que, havent jurat dits visitadors, tots o la major part, com se ha dit, degan comensar y prosseguir dita visita y per dit effecte nomenar dos assessors y un advocat fiscal, doctors en lleys, de quaranta anys de edat y deu de pràctica en lo present Principat (los quals sols tingan vot consultiu), un procurador fiscal que sie del Col·legi de Causídichs de Barcelona, un notari públich de Barcelona o real col·legiat de dita ciutat, un porter (y no més oficials) en esta forma, so és: que cada un dels visitadors nomene un jurista, un causídich, un notari y un porter, posant los noms en una bolsa, extrahent-los a sort per dits *respective* officis; y a instància del procurador fiscal se provehescan y publiquen per tot dit mes de setembre, per los llochs acostumats de la present ciutat y caps de vegueries, cridas noticiant que lo primer dia de octubre següent comensarà y se obrirà la visita contra dits oficials reals y demás sobredits, ab lo termini de tres mesos, dins dels quals las parts que voldran podran quexar-se y denunciar los fets de dits oficials reals, fent instància o posant nota de la quexa o querela //1296r// en las caxetas que per dit effecte seran posadas en la casa de la Deputació, en los llochs y en la forma que-s posan per la visita del General. De las quals no se traguen ditas notas si no és assistint tots los instructors de processos y demás visitadors se trobaran presents en Barcelona. Que los terminis de dita visita, comensant dit dia primer de octubre, precisos y peremptoris e improrrogables per causa alguna, sien, so és, tres mesos per la offensa y formació dels processos de querelas, tres per la defensa dels querelats y tres per fer y publicar las sentències, entenent que durant los tres mesos de la offensa degan ésser personalment citats los oficials querelats com habiten dins lo present Principat, y si van latitant sien citats *per edictum*, a effecte de pèndrer-se'ls la deposició, senyalant-los dia y hora per exigir-la; y no comparexent dins lo temps prefigit, se entenga quedar contestada la *litte*, acusada emperò la contumàcia per lo procurador fiscal, usant en las lletras del cello real ab las barras de Cattalunya, fahedor a gastos del General. Que de las sentències pugan sols los querelats demanar revista *ex eisdem actis*, dins deu dies de sa notificació, en lo mateix tribunal, sens poder recórrer a altre algú encara que fos ab pretext de notòria injustícia o nul·litat, mudat emperò lo assessor, nomenant-se'n //1296v// generalment per totas las causas de revista per los mateixos visitadors un de las matexas qualitats y en la forma se ha dit, ab salari de dos-centas lliures de pecúnias del General, sens poder exhigir-ne de las causas; lo qual assessor dega fer relació y dar vot consultiu a dits visitadors dins dos mesos del dia se haurà demanat la revista, y dins un mes següent degan los visitadors declarar en ditas causas de revista, sens que de la nova sentència, sie revocatòria o confirmatòria, hi puga haver revista alguna, apel·lació ni recurs *etiam* ab pretext de notòria injustícia o nul·litat. Y dins lo

mateix mes degan també dits visitadors provehir lo decret de execució del judicat, tant de las causas de revista com de las en que no n'í haurà hagut, cometent la execució del judicat al concistori de diputats y ohidors y a las matexas personas a qui se cometen las execucions de las sentèncias fan los assessors del General; y los diputats, ohidors y demés personas a qui las execucions seran comesas degan fer-las dins un mes, comptador del dia se'ls notificarà dita comissió, sots pena de privació de dos tersas de llur salari *respective*. Y si algun official real rehusarà fer assistència en las execu//1297r//cions de las sentèncias y provisions del Tribunal de la Visita Real, se dega procehir contra dit official real que rehusarà per via de torp. Y en cas no tingués béns, passar per los diputats a la privació de son offici, sens que lo decret de execució y demés procehiments subsequents se pugan retardar per excepció alguna, encara que fossen de notòria injustícia o nul·litat, ni per los matexos motius ni qualsevols altres pugan los querelats suplicar, demanar revista ni altrament recórrer al mateix tribunal o altre algú; ajustant que dits visitadors pugan comdempnar als dits officials a resarcir los danys a las parts en penas pecuniàries y fins a suspensió de llurs officis y salaris, conforme a dret y segons la qualitat de l'excés, aplicadoras ditas penas y salaris a la Generalitat. Suplicant a vostra magestat tinga a bé abdicar-se lo remètrer, absòldrer ni relaxar la dita pena ab pretext algú; y que si dits visitadors, per qualsevol causa o rahó, dexaran de declarar alguna o algunas de las causas, així de primera instància com de revista, o de fer los decrets de execució dins los terminis sobre prefigits *respective*, resten privats *ipso jure* del salari de visitadors y perpètuament inhàbils de concórrer a diputat, ohidor y demés officis //1297v// de la casa de la Deputació. Que los que seran extrets en visitadors, en tots los casos que sobre se ha expressat haver-se de fer extracció y rehusaran acceptar lo càrrech, queden perpètuament inhàbils de concórrer a diputats, ohidors y demés officis de dita casa de la Deputació, exceptat lo cas de just impediment, lo qual dega proposar lo extret per sí o per son procurador devant del concistori de diputats y ohidors del General de Catalunya dins vuit dias que tindrà la notícia de haver estat extret, fent constar encontinent del impediment que tindrà; y dit concistori dins altres vuit dies immediadament següents hage de declarar, sens salari algú, si proceheix o no lo impediment al·legat, de la qual declaració no·s puga recórrer, provocar ni al·legar al mateix concistori ni altre tribunal algú ab qualsevol pretext *etiam* de nul·litat o notòria injustícia; y en cas de prossehir lo impediment al·legat o de persistir lo extret en sa renitència, se passe a la extracció de altre en son lloch com sobre se ha previngut. Que lo lloch ahont se deuen ajuntar dits visitadors per tractar y declarar los negocis de la visita sie en la mateixa casa de la Deputació o altre designadora per lo consistori dels diputats y //1298r// ohidors de dit General, de pecúnias del qual se subministre lo necessari per la decència y per los gastos

se offeriran a dit tribunal en la administració de la justícia que se'ls comet. Y que los salaris dels dits visitadors y officials que sobre se ha dit, sien, so és: dels²²⁸⁹ visitadors, en atenció de haver de durar un any son càrrech, quatre-centas lliures; y cent lliures més a cada hu dels instructors de processos; dels assessors, lo ministeri dels quals sols ha de durar nou mesos, tres-centas lliures a quiscú; del advocat, procurador fiscal y notari, quatre-centas lliures a quiscú; y del porter, cinquanta lliures, pagadores a tots los sobre dits per tersas, postposadas de tres en tres mesos. Ajustant que venint lo cas de haver de fer lo portantveus de general governador la nominació de las personas en visitadors per part de vostra magestat, no puga en aquella visita ésser querelat, salvat dret al procurador fiscal y parts interessadas, en altra visita en què no haurà fet nominació de ditas personas. Y que lo present capítol sie durador fins a la //1298v// conclusió de las primeras Corts. Plau a sa magestat, ab què en lo ruedo de las armas se pose la inscripció que diga «*sigillum regie visitationis*». Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1299r// 87. Attenent y conciderant que en las Constitucions de la reyna dona Maria, Capítol 22, fòleo 46, del volumen de las Constitucions, que comensa «Lo fruyt de las lleys», y la del Capítol 45 de las Corts de l'any 1599, que comensa «Més, estatuhim», en las quals se estatuheix y ordena que si-s farà cosa contra o en derogació o perjudici dels usatges, constitucions y capítols de Cort o privilegis generals o particulars del present Principat, los deputats del General de Catalunya, axí generals com locals, hajan y degan exir y deffensar aquellas fins a la deguda conclusió, de tal manera que los dits usatges o altres lleys sobre ditas sien conservadas y deffensadas a diligèncias dels dits deputats y oïdors. Y no obstant ditas constitucions, se han experimentat grans omissions en dits deputats y oïdors, del que resulta y poden²²⁹⁰ resultar graves²²⁹¹ danys, axí en comú com en particular, al present Principat de Cattaunya. Per ço, los tres brassos de la present Cort a vostra real magestat suplican sie de son real servey estatuhir y ordenar, ab llur consentiment, lloació y aprobació, y anyadir a aquellas que si los dits deputats y oydors, havent vingut a sa notícia que los dits usatges, constitucions, capítols de Cort, privilegis generals y particulars, y demás lleys sobre ditas no són observadas, tingan y degan exir dins tres dies, y més prest si *periculum in mora* hi haurà, a²²⁹² defensar los dits usatges, constitucions y //1299v// demás lleys, conforme en ditas constitucions està ordenat, y en cas de contrafacció, incórregan en las matexas penas que incorran los qui contrafan a²²⁹³ ditas constitucions; y que per

2289. A continuació, dits, ratllat.

2290. pot, corregit.

2291. grans, corregit.

2292. ha, corregit.

2293. a, interlineat.

la deffensa de las contrafaccions pugan y degan los dits deputats y ohidors gastar de diners de la Generalitat lo que serà menester, encara que la contrafacció y son judici se intente per qualsevol comú o particular del present Principat. Revocant en quant en aquest particular tant solament qualsevols constitucions o capítols de Cort lo contrari disposants. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1300r// 88. Per quant se podria dubtar si los ministres y officials reals que juran y deuen jurar en son ingrès las constitucions, capítols y actes de Cort, usos y costums del Principat de Cattalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya, estarian obligats en força del jurament a observar las constitucions y capítols fets en la present Cort, per ço suplican a vostra magestat los tres estaments de²²⁹⁴ aquella²²⁹⁵ que, ab llur lloació y aprobació, se servesca estatuhir, ordenar y manar que lo canceller, vicecancer, regent la Cancellaria, thezorer, doctors de la Real Audiència, portantveus de general governador, mestre racional, balle general, sos llochtinents y tots los altres ministres y officials reals que tenen obligació de jurar las ditas constitucions, capítols y actes de Cort degan jurar dins un mes després de la conclusió de la present Cort que observaran les constitucions, capítols y actes de Cort en la present fets y fetas y degan ohir sentència de excomunicació; y que tots los sobre dits officials que reben salari del General de Cattalunya degan fer constar ab certificatòria autèntica als deputats del dit General com hauran prestat lo dit jurament y oit sentència de excomunicació. En altra manera, no pugan dits deputats //1300r// pagar-los ni permètrer que se'ls paguen sos *respective* salaris, sots pena de refer los mal pagats al dit General; y los officials reals que no reban salari del dit General que sien suspesos de sos officis fins que hagen prestat dit jurament. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1301r// 89. En lo tribunal de la Ballia General del present Principat se sol practicar que quant se ha reclamat²²⁹⁶ de alguna²²⁹⁷ provisió, ara sie feta *facto verbo vel non facto verbo*, si la part reclamant²²⁹⁸ no instaura lo termini de la assignació a sentència,²²⁹⁹ la causa se fa deserta, en gran dany²³⁰⁰ dels litigants. Per ço, plàcia a vostra magestat estatuir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que en lo tribunal de la Ballia General las provisions de assignació a sentència

2294. *A continuació, la present, ratllat.*

2295. *corta, ratllat; aquella, interlineat.*

2296. *suplicat, ratllat; reclamat, interlineat.*

2297. *A continuació; sentència o, ratllat; interlineat i ratllat, provisió.*

2298. *ara sie feta facto verbo vel non facto verbo, si la part reclamant, al marge esquerre; a continuació, si la part suplicant, ratllat.*

2299. *A continuació, espai en blanc de 9 mm.*

2300. *notable perjudici, ratllat; gran dany, interlineat.*

se fassen sempre per cert²³⁰¹ dia *cum sequentium continuacione*, conforme se observe en la Real Audiència. Y encara que no se proferesca²³⁰² la sentència²³⁰³ lo die assignat,²³⁰⁴ no se entenga per ço²³⁰⁵ deserta la causa; ni tampoch²³⁰⁶ sia necessària la instauració del termini²³⁰⁷ per las sentències²³⁰⁸ provisionals,²³⁰⁹ y que lo mateix se observe en las corts dels ordinaris, tant²³¹⁰ reals com²³¹¹ de barons. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1302r// 90. Com en virtut de differents reals privilegis a la ciutat de Gerona concedits, particularment per lo sereníssim senyor rey don Fernando, datat en la vila de Monsó, als 31 de agost, 1510, sie atorgat que los jurats de dita ciutat de Gerona tingan ple poder de corregir y esmenar y en tot si los apar revocar qual-sevols ordinacions tant fetas com fahedoras per qualsevols pabordres y confreres de confrarias de dita ciutat; y ab altre privilegi concedit per la sereníssima senyora reyna Germana, als²³¹² de desembre, 1515, sie declarat que dita facultat tenen dits jurats, encara que ditas ordinacions sien corroboradas y confirmadas ab reals privilegis, los quals quedan frustrats per las apel·lacions y recursos que se interposan a la Real Audiència de semblants correccions o revocacions concurrent al major útil de ditas confrarias, col·legis, col·legiats y confreres de aquells *respective*, lo que redunda en gran dany y perjudici de la cosa pública. Per ço, plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, confirmant, llohant y aprobant dits reals privilegis, que qualsevol apel·lació o recurs interposat al jutge de apells o de la Real Audiència de semblants correccions, revocacions y novas disposicions concernents als confreres y col·legiats, confrarias y col·legis //1302v// de dita ciutat de Gerona no tinga efecte suspensiu sinó devolutiu tant solament. Y que no obstant dita apel·lació, se puga posar en execució mentres que ditas correccions, revocacions y novas disposicions se fassen per los jurats de dita ciutat de Gerona, ab vot y consell de son assessor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2301. encert, *corregit*.

2302. que en cas de no fer-se axís, si, *ratllat*; encara que no se proferesca, *interlineat*.

2303. *A continuació*, no se proferirà en, *ratllat*.

2304. *A continuació*, per ço, *ratllat*.

2305. per ço, *interlineat*.

2306. tampoch, *interlineat*.

2307. *A continuació*, com ni tampoch lo depositar nou salari, *ratllat*.

2308. *A continuació*, provisions o, *ratllat*.

2309. provisionals, *interlineat*.

2310. tant, *interlineat*.

2311. y, *ratllat*; com, *interlineat*.

2312. *A continuació*, per lo salari depositat y la, *ratllat*.

1303r// 91. Per quant per part de don Pau Ignasi Delmases y Ros se ha ofert enplear-se en lo offici de coronista del present Principat de Catalunya²³¹³ y ser persona de cabal intel·ligència y satisfacció per dit empleo, per ço, los tres estaments de la present Cort suplican a vostra magestat sie servit tenir a bé que dits tres estaments anomenen en coronista del present Principat a dit don Pau Ignasi Delmases y Ros, com de present lo anomenan, ab tots los honors y prerrogativas que deuen gosar semblants coronistas, sens salari, emperò, ni remuneració alguna; donant facultat als diputats y ohidors per a què, vaccant lo puesto de coronista per mort de dit don Pau Ignasi Delmases y Ros, si occorrerà persona que demanarà dit puesto pugan dits diputats y ohidors, ab vot y parer de una novena extreta en sort dels tres estaments de la bolsas de diputats y ohidors, donar y conferir dit títol de coronista, en la mateixa conformitat que la present Cort lo dóna a dit don Pau Ignasi Delmases y Ros, tantas quantas vegadas vacarà fins a la conclusió de las primeras Corts. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1304r// 92. Per quant lo procés familiar del bras²³¹⁴ ecclesiàstich se recondeix originalment en la Cúria Ecclesiàstica de Tarragona, lo del bras real en lo arxiu de la present ciutat de Barcelona y per los diputats y ohidors se pretenga haver-se'ls de entregar lo del bras militar, no obstant que en son arxiu se troba lo de las últimas Corts celebradas en lo any 1599 y no hi haja diversitat de rahó en un bras que en altre, per ço, los tres estaments de la present Cort suplican a vostra magestat que, ab sa llohació y aprobació, li plàcia estatuhir y ordenar que lo procés familiar del bras militar de las presents y demés venideras Corts y Parlaments se recondesca originalment en lo arxiu de dit bras militar, en la mateixa conformitat que lo dels brassos ecclesiàstich y real se arxivaran y guardan en la Cúria Ecclesiàstica de Tarragona y arxiu de la present ciutat de Barcelona. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1305r// 93. Per quant en lo present Principat se ha experimentat haver-se suscitat competèncias molt ruhidosas entre lo Tribunal de la Santa Inquisició y la Real Audiència, de las quals se han originats disturbis contra la quietut y utilitat pública, per evitar los quals inconvenients se feren y publicaren la concòrdia del cardenal²³¹⁵ don Diego Espinosa, inquisidor general dels regnes de Espanya, confirmada y aprobada per lo sereníssim senyor rey don Felip, primer en Aragó, als 17 de juliol, 1568, y la del cardenal don Antoni Sapata, també inquisidor general, confirmada per lo sereníssim senyor rey don Felip ters de Aragó, als 6 de mars, 1631. Y com ab la publicació de ditas concòrdias no se haja donat bastant remey

---

2313. de Catalunya, *interlineat*.

2314. *A continuació, mi, ratllat.*

2315. *A continuació, canceller, ratllat.*

a dits inconvenients, sucitant-se de ellas las matexas competèncias; y lo medi més eficàs per exterminar-las del tot sie lo supplicar a Sa Santedat la confirmació de ditas concòrdias, per ço, los tres estaments de la present Cort suplican a vostra magestat que, ab sa llohació y aprobació, se digne intercedir ab Sa Santedat per a què confime y aprobe las sobre ditas concòrdias. Y que los deputats y ohidors, finida la Cort, suppliquen a vostra magestat //1305v// sie servit afavorir-los ab la interposició que ab est capítol se demana. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1306r// 94. Ítem, per a què després de la conclusió de la present Cort se divulguen y donen luego a la impressió las constitucions y capítols de Cort en ella²³¹⁶ disposats y disposadas, plàcia a vostra magestat, ab sa²³¹⁷ llohació y aprobació,²³¹⁸ donar los ordes per dit effecte convenientes y manar al protonotari o secretari de vostra magestat que dins lo termini de dos o tres mesos entregue còpia autèntica del procés y de las ditas constitucions, capítols y actes de Cort y demés a aquella concernent, als deputats y ohidors de comtes del present Principat, axí com se ha estilat en las Corts precedents; restant a càrrech dels dit deputats lo instar-ne la més breu entrega dins lo dit termini. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1307r// 95. Perquè seria inhútil lo fer lleys si no se dava providència per a sa promte execució y deguda observansa, per ço, plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que los deputats y ohidors del present Principat, luego que tindran en son poder las constitucions y capítols disposats y disposadas en la mateixa, degan fer imprimir ditas constitucions y capítols ab la brevedat possible, no podent excedir lo termini de dos mesos des del die que los seran entregats en un codern apart, axí com se ha estilat, ab lo menor gasto possible; tenint facultat dits deputats y ohidors per deliberar la impressió de dits coderns sens precehir tabba, sinó donar-la al inpressor que ab més conveniència de la Generalitat ho enpendrà; y que se suspenga lo negoci y curs judiciari de totas las causas civils en la Real Audiència y en las corts dels ordinaris, reals y de barons, fins a ser inpressas ditas constitucions y capítols de Cort y fins a ser axí publicadas y divulgadas. Y que dits deputats y ohidors degan dar un de dits coderns a cada hun individuó dels tres braços de las presents Corts que acistiran en sa conclusió. Y que semblantment se done altre codern als syndichs dels Capítols y del bras //1307v// real per sos principals, en la forma se ha estilat en las otras Corts. Y posar en observansa lo contengut en lo present capítol, los depu-

2316. en ella, *interlineat*.

2317. sa, *interlineat*.

2318. A *continuació*, de la present Cort, *ratllat*.

tats y ohidors degan notificar-lo a las personas a qui convinga, trahent-ne còpia o fe dels processos familiars dels tres brassos; y que esta notificació en la referida forma fahedora dega obehir-se²³¹⁹ y tenir força y eficàcia. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1308r// 96. Com lo real arxiu que de antiquíssim temps se troba en lo palau real antich de la present ciutat, ahont estan y deuhen estar recondits y recondidas los papers y escripturas de tots los regnes de la Corona de Aragó e islas adjacents des dels sereníssims comtes de Barcelona, gloriosos antecessors de vostra magestat, sie cosa de tanta inportància, interessant en sa conservació vostra magestat y tot lo Principat y Comtats, com també tots los demás regnes de la Corona de Aragó; y per relació de las personas a est effecte destinadas haja constatat als estaments de la present Cort del descuyt gran que fins vuy se ha tingut en aquell, del mal estat y disposició en què vuy se troba, axí per falta de lloch ahont col·locar-se las ditas escripturas y las que en son cas se han de anar recondint en aquell des de l'any 1622, com per lo poch cuydado se ha tingut en la concervació y renovació de las escripturas antigas, que lo temps va consumint, y no menos per la confusió ab què aquellas estan, sens repertoris²³²⁰ o índices per medi dels quals pugua trobar-se lo que és convenient a vostra magestat y als comuns y particulars de dit Principat y Comtats y demás regnes de la Corona de Aragó. Per ço, dits tres //1308v// estaments, desitjant obviar a tants grans danys y que en lo esdevenidor no vajan en major augment, supplican a vostra magestat li plàcia estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que inmedidament de sa conclusió e inpressió de las presents constitucions y capítols de Cort, los deputats y ohidors de comtes del General degan cuydar de fer ampliar dit real arxiu y construir, a gastos de dit General, dos aposentos contíguos als de dit real arxiu, y lo un sobre lo altre, en lo puesto ahont vuy és la escala gran que puja als quartos de dit palau real antich; y que las obras o bòvedas fahedoras en lo quarto destinat per lo dit real arxiu degan fer-se a prova de bomba, a fi que en cas se'n experimentassen altra vegada pugan resguardar-se allí los papers de dit real arxiu, mudant dita escala en altre lloch còmodo, que és a l'entrar en dit aposento ahont se troba vuy aquella, segons la trassa o disseny que de orde de dits tres estaments se ha format o altre que aparega més proporcionada, donant entrada a dit real arxiu per la porta que's troba a la sala real²³²¹ dels plets, que acostumar estar tencada, apartant-se los taulells y armaris que s'i troban arrimats y dexant-la franca per entrar y exir del dit real arxiu; y fent en dits aposentos los

2319. observar-se, *interlineat*; oberhir-se, *interlineat*.

2320. repertoris, *corregit*.

2321. real, *interlineat*.

parastatges axí com són en los altres de dit real arxiu;²³²² donant dita obra, tant //1309r// de mestre de casas com de fuster, a preu fet al qui per menos preu offerirà fer-la, ab què la disposició, concert de ella y deliberació de las peccúnias del General per la satisfacció degan fer-la dits deputats y ohidors ab acistència, vot y parer de sis personas o de la major part de ellas, havent-n'í²³²³ dos de cada estament que los brassos dexaran nomenadas per lo dit effecte; y en cas no fessen dita nominació, nomenadoras per los matexos deputats per escrutini de las insaculadas en las bolsas de deputats y ohidors, dos de cada estament, que se trobaran en Barcelona; manant vostra magestat que dita obra no puga éser impedida per ningun official real ni per los inquisidors ni official algú de la Inquisició ni altre algú; y que contra qualsevol que la inpedís pugan y degan los deputats y ohidors, de concell y parer de ditas sis personas o de la major part, havent-n'í de cada estament, procehir per los matexos remeys y medis que podan y deuen prossehir contra los turbants o inpedints lo exercici de la jurisdicció o la exacció dels drets de la Generalitat. No entenen emperò en lo esdevenidor obligar a la Generalitat a la conservació de dita obra ni a altre cosa, ans bé sa concervació, vidrieras a las finestras y demás corre a cuydado de l'offici de mestre //1309r// racional, axí com se és acostumat ab los aposentos que fins vuy ha tingut lo dit real arxiu; y encarregant al mestre racional, son llochinent o coadjutors ne tinguin molt particular cuydado del que ne pugan ésser inquirits en visita. Supplicant axí mateix a vostra magestat que totas las escripturas dels regnes de la Corona d'Aragó e islas adjacents que faltan en dit real arxiu sie servit manar-las aportar y conduhir en ell axí com antes se observava. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1310r// 97. E més, plàcia a vostra magestat, ab dita llohació y aprobació, estatuhir y ordenar que reste creat un offici de especulador de dit real arxiu, lo qual per esta primera vegada y sempre sie vacant, si serà la Cort congregada dega ésser provehit en la persona nomenadora per los dits tres estaments; y en cas de no dexar-la nomenada de present o, vacant, no trobar-se convocada la Cort, per lo concistori dels deputats y ohidors de comtes del dit General, ab assistència, vot y parer igual als de dits deputats y ohidors congregats junts de dotse personas, quatre de cada estament, elegidoras en sort (sens gasto algú del General per la extracció) de las insaculadas a deputats y ohidors, juntats los rodolins de deputats y ohidors de cada estament, concorrent sols las personas que's trobaran en Barcelona y fent-se la extracció dins tres dies de la vacant y dins sis dies la elecció o nominació per escrutini fahedora; donant-se al dit especulador sinch-centas

^{2322.} y fent en dits aposentos lo parestatges axí com són en los altres de dit real arxiu, *al marge esquerre*.

^{2323.} *A continuació, de cada bras, ratllat.*

lliuras quiscun any per terças, pagadoras de peccúnias del General, al igual y ab lo mateix albarà que cobraran llurs tersas de sos salaris dits deputats y ohidors²³²⁴ y los assessors y advocat fiscal de dit General, //1310v// de las quals 500 lliuras, sous, dega dit especulador pagar lo emanuense (que com se dirà) restarà obligat a tenir y se porà elegir a son arbitre, *ultra* de las quals se donen per lo regent los comtes del General, de comte de correu y menut y sens necessitar de deliberació, al dit especulador, de mitg en mitg any, sinch lliuras per lo gasto de tinters, tinta, plomas, pols y paper que serà menester per lo exercici de son càrrech, y per a formar y minutar los borradors dels registres y demés antes de copiar-se en límpio; no entenant ab dit paper los llibres que apart se li hauran de subministrar per a posar en límpio los resúmens, còpias e índices alfabètichs, los quals dega entregar dit regent los comtes fets de paper de forma mitjana, lo millor se puga trobar, fahedors per lo llibreter de la casa de la Deputació, en la forma que los demés que fins assí se han acostumat fer per lo servey de dita casa. Lo qual especulador elegit dega jurar en mà del president del bras ecclesiàstich y en son cas dels deputats y ohidors y ohir sentència de excomunicació de haver-se bé y llealment en son offici y de cumplir lo que ab lo present capítol y demés tocants al dit offici y redrès de dit real arxiu serà ordenat, y no contravenir en cosa alguna al disposat y //1311r// prohibit *respective* ab aquells; lo qual especulador dega residir tots los dies que no sien de festa de precepte dos horas al²³²⁵ matí y dos²³²⁶ després dinar (y no de nits, per haver de ésser prohibit, com se prohibeix, lo entrar llum ni foch en dit arxiu ni en algun de sos aposentos) en lo dit real arxiu, junt ab lo emanuense que ha de tenir y elegir-se a son arbitre y pagar-lo de dit son salari de las 500 lliures, sous, àgil emperò y perit de escriurer axí en romans com en llatí, sens que puga dit especulador fer-se ell mateix de emanuense; y en ditas quatre horas ocupar-se los dos en sos *respective* ministeris, salvat cas de malaltia de dit especulador o de absència, que no puga excedir de un mes en quiscun any, en los quals dega a sos gastos fer acistir per altre, donant-ne part al concistori de dits deputats per a què averigüen si és apte y capàs per lo empleo; altrament, li sie rebaxat de son salari *rata* per quantitat dels dias que se haurà faltat. Declarant que per quant en lo esdevenidor podria ensenyar la experiència no ésser necessari en dit real arxiu dit offici de especulador y emanuense o altrament que ab menos residència y menor salari se podria cumplir, per ço, esdevenint lo cas de vacar dit offici de especulador, passats quaranta anys del die de la conclusió //1311v// de las presents Corts comptadors y després quantquequant, no se passe a fer nominació de especulador sempre que vinga lo cas de vacar, sinó precehint lo vot y parer de

2324. y ohidors, *interlineat*.

2325. de, *rallat*; al, *interlineat*.

2326. A *continuació*, de, *rallat*.

vint-y-quatre personas dels tres estaments, sortejadoras vuyt de cada hun y de las bolsas de deputats y ohidors²³²⁷ juntats los rodolins de cada estament, sens gasto algú del General en la extracció; los quals per pluralitat de vots, tenint-lo també los deputats y ohidors que·s trobaran, resolgan si serà convenient lo passar a fer nominació d'especulador o si se li deurà disminuir lo salari y la obligació de residir tantas horas tots los dies que no seran de precepte o altrament suspèndrer totalment dit offici, estant-se en tot a llur resolució. Y en cas sie de fer-se elecció, aleshores, de les vint-y-quatre perçonas ja extretas se'n sortejen dotse, quatre de cada estament, y estas, junt ab los deputats y ohidors, fassan la elecció com sobre està disposat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1312r// 98. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab la mateixa llohació y aprobació, estatuhir y ordenar que lo especulador del real arxiu, luego de haver entrat en son offici, ab la major diligència regonega los registres de dit real arxiu que·s troban descusits o sens cubertas o que las tenen rompudas y que necessitan de mudar-se, avisant-ne al regent los comtes del General per a què, a gastos de dit General, acuda lo llibreter al dit²³²⁸ real arxiu a recusir y encodernar aquells en bona forma, fent-hi los rètols o inscripcions convenients, sens que per esta rahó ni altre qualsevol lo especulador, llibreter ni altre persona pugan tràurer de dit real arxiu registre ni súplica alguna ni original, sots las penas a dits deputats y ohidors arbitràrias, las quals pugan extèndrer fins a privació de l'offici. Entenent que si se regonexerà (encarregan de assò especialment lo cuydado als deputats y ohidors y a las personas que hauran de concórrer en la obra nova de dit arxiu real) que ditas encodernacions de promte fahedoras haguessen de excedir lo cost de cent lliuras, fassen dits //1312v// deputats, ohidors y personas preditas tabba de dita feyna, lliurant-la al que per menos ho farà, sí y conforme de dita obra nova està dit; y que lo mateix se observe en lo fer dels sachs que avant se dirà en lo cas lo cost hagués de excedir de cent lliuras; y tinga també cuydado dit especulador que dits registres sien tornats en sos deguts llochs, cohodernant-los per reynats y anys, mudant los que se trobaran no estar ab lo degut orde, tant dels que se hauran reencodernat com dels demés. Que dit especulador forme en differents tomos uns espèculos reductius de la substància total de cada despaig, privilegi o altre concessió que·s contenen en los reals registres de dit real arxiu, comensant per los més antichs, no omitint circumstància alguna substancial, ans resumint-la ab la diada y any y nom del concedent; y a la fi de cada tomo, un índice per orde de abacedari dels apellidos de famílias y comuns de qui serà interès o parlaran dits despatgs, rotulant axí en lo primer full de dits thomos com

---

2327. *A continuació, que·s trobaran resolgan si serà convenient lo passar a fer nominació, ratllat.*

2328. dit, *interlineat.*

en las cubiertas des de quin fins a qual any y reynat se conté en cada hun de ells; y de dits índices particulars de cada tomo, de deu en deu de ells, se'n forme un de general //1313r// ab sos competents ròtols,²³²⁹ per a què axís, ab major facilitat, pugan trobar los interessats lo que·ls serà convenient; los quals índices y demés que per avant se dirà havent-se²³³⁰ de fer, degan ésser ensenyats a qualsevol persona, ecclesiàstica, militar o real que acudirà a dit real arxiu, sens necessitar-se de llicència de persona alguna, ni per assò se puga fer pagar cosa ni ab pretext algú ocultar-se ni denegar la inspecció de dits índices generals. Y en cas las tals personas vullen averiguar en lo espèculo o original algun dels despatgs citats en dits índices o reportoris, se li dega dexar llegir en presència de l'arxiver, pagant-se-li a est lo temps que se detindrà, comptant-se per horas, en la mateixa forma que de las cercas ab altre capítol²³³¹ està disposat, pagant-se-li emperò la meytat menos per hora que de las ditas cercas; y que dit especulador, al temps anirà fent dits espèculos y son índice, tinga previngut en altre llibre, en lo qual fasse copiar de mot a mot los reals despatgs y escripturas de dits registres que segons la discreció de dit especulador judicarà ésser convenient transcriurer-se a la lletra, fent de estos solament //1313v// succinta menció en lo espèculo, remetent-se al tomo en què seran recopiats ab oportuna menció del número del tomo y fòleo de aquell. Establint-se y disposant-se que a dits tomos de espèculos y tomos de còpies y demés que per havant se dirà haver-se de fer, adverats que sien a la fi de cada un per lo arxiver y las còpies auctènticas que per los arxivers se'n trauran, se done y dega donar, axí en judici com fora, entera fe y crèdit sí y de la mateixa manera que si fossen los propis originals o còpies tretas de aquells. Que per quant en lo primer aposento que és vuy del dit real arxiu y en los armaris de aquell se troban molts pergamins y escripturas que solian estar en sachs de drap de bri y molts de ells estan espatllats y ditas escripturas estan mescladas y ab confusió, degan fer-se a gastos del General los sachs en la forma que eran los vells y en ells restituesca lo especulador ditas escripturas en esta forma, ço és: que·s renoven los ròtols²³³² y nombres de dits armaris y cada sach se rotule de qual armari és y se nombre. Y després, en cada pergami y escriptura pose dit especulador lo nombre del sach ahont correspon, per a què·s sàpia ab facilitat lo sach al qual se deu restituhir; y al mateix //1314r// temps que anirà reseguint dits pergamins y escripturas, fasse copiar en llibres a modo de registres aquells y aquellas que se veurà anar-se consumint o gastant y las demés que regonexerà de més importància, formant també expèculo reductiu de totas las ditas escripturas ab semblants índices parti-

2329. ròtols, *corregit*.

2330. *En lloc de haver-se*.

2331. constitució, *corregit*.

2332. ròtols, *corregit*.

cular y general; y las escrituras y pergamins sueltos que són en caixas y baüls y en otras parts y per terra en lo dit primer aposento, com en lo quart que és sobre lo primer, las vaja cohordenant per centúrias ab plicas, formant-ne semblants espèculo e índices, signant-los ab competents números per a sitar-los segons ells en los espèculos, y de las que sien de més importància ne forme registres ahont se copien per extens. Y axí mateix, fasse copiar en deguts registres las conclusions, sentèncias y provisions reals de antes del any 1640, que estan ab plica dins dit real arxiu, formant-hi índice de apellidos de las parts instants, no entenenent per ço deslliurar de la obligació de registrar semblants sentèncias, provisions y conclusions en lo esdevenidor als qui pertany. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1315r// 99. Ítem, senyor, per quant en dit real arxiu des del temps del sereníssim senyor rey don Carlos segon (que està en glòria) hi ha hagut una persona destinada per escriurer, rubricar y a copiar los registres, ab salari de dotse reals tots los dies de l'any, senyalat sobre las rendas reals de la Batllia General; y per no haver observat mètode, còngruo y convenient, lo treball que se ha fet en més de vint-y-sinch anys se ha trobat ésser apenas de ningun útil; y est exercici y salari se ha servit vostra magestat perpetuar en dita persona y en la de un fill o gendre de aquella, en favor del qual ne disposarà; per ço, plàcia a vostra magestat, ab dita llohació y aprobació de la present Cort, perpetuar dit offici y la assignació de salari a ell feta sobre ditas rendas ab antel·lació a totes mercès y gràcias sobre aquella situadas o situadoras, reservada sa provisió a vostra magestat y sos successors, y estatuhir y manar que lo obtentor de dit offici que vuy és y per avant serà tinga obligació de residir y fer personal assistència, per sí o per idòneo substitut en cas de malaltia, ausència o altre inpediment, pràtiche de escriurer en llatí y romans, en dit real arxiu, los mateixos dies y horas que lo especulador y allí estar a la disposició y orde de l'arxiver //1315v// real de vostra magestat y del dit especulador, a effecte de formar y escriurer los registres y demás que dit especulador li encarregarà o acistir-lo en lo que aquell judicarà més a propòsit y necessari, a més del emanuense que per son comte tindrà dit especulador, sots pena de pèdrer lo salari tots los dies faltarà; la tersa del qual salari sie vostra magestat servit manar ab lo present al receptor de dita Batllia General que és y per temps serà no pague sens precehir certificatòria de mà del dit especulador, subscripta per lo arxiver, de haver acistit a dit real arxiu dits dies y horas y executat lo que per dit especulador se li ha recomanat; altrament, la paga no sie passada en comte al dit receptor. No puga, emperò, lo arxiver emplear-lo en tràurer las còpias autènticas que per las parts li seran demanadas, sots pena de privació del dit offici de arxiver, del que ne sie conegut en la visita dels oficials reals que no purgan taula tant contra lo dit arxiver com contra lo receptor de dita Batllia

General. Plau a sa magestat perpetuar lo offici, ab què lo obtentor sie durant son beneplàcit y que dega tenir un emanuense com se disposa del especulador. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1316r// 100. Ítem, plàcia a vostra magestat, ab dita lloació y aprobació, estahir y ordenar que lo arxiver real de vostra magestat que vuy és y per temps serà dega comprovar los espèculos y registres que formarà y farà copiar lo especulador que per est effecte se destina, y a la fi de cada tomo fer certificat de sa mà y ab son signe de arxiver de las fullas conté aquell tomo y com lo en ell contengut és tret legalment y concorda respectivament ab sos originals. Y així mateix, dega lo menos dos vegadas lo any fer netejar de la pols per la persona o personas li apareixerà de sa confiansa y legalitat los estants y registres que en ells són y seran collocats; y en cas necessiten de algun adob després de feta la encodernació primera que se farà a gastos de la Generalitat, instar a l'offici²³³³ de mestre racional per a que se fasse acomodar y adobar sens dilació, donant-ne²³³⁴ part en cas de dilació al concistori de deputats y ohidors perquè estos ho solíciten per son síndich; y en cas de omissió, per medi de est insten en la visita real contra los de dit offici a qui toca per rahó de dita omissió o re//1316v//nitència; y dega també dit real arxiver fer cada tres mesos certificatòria al dit especulador de haver ell ab son emanuense assistit y cumplert a son càrrech, notant los dias que hage faltat, per a què li sie rebaixat de son salari, lo qual no li sie pagat sens precehir dita certificatòria jurada de l'arxiver, que se hage de insertar en lo dietari de la Deputació; y que²³³⁵ sien donades y pagadas²³³⁶ cent lliuras quiscun any al dit arxiver real de pecúnias del General per los treballs que ab lo present capítol se li encarregan,²³³⁷ pagadoras²³³⁸ per tersas²³³⁹ ab lo mateix albarà dels salaris dels deputats. En cas, emperò, que per temps, segons lo disposat en altre capítol, se resolgués no provehir lo offici de²³⁴⁰ especulador, cesse est salari de l'arxiver y reste reduhit a vint-y-sinch lliuras cada any per lo treball de netejar de las pols los llibres y escripturas de dit real arxiu; y sie en tal cas dit salari de vint-y-sinch lliuras durador sols fins a la conclusió de lashores primer venidoras Corts. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1317r// 101. E més, plàcia a vostra magestat, per exonerar en lo que se puga al General de Cattalunya del gasto se li recreix ab los precedents capítols tocants

2333. oficial, *corregit*.

2334. donant-se, *corregit*.

2335. Per los quals treballs, *ratllat*; y que, *interlineat*.

2336. y pagadas, *interlineat*.

2337. A *continuació*, per tersas, *ratllat*.

2338. A *continuació*, per ter, *interlineat i ratllat*.

2339. per terças, *al marge esquerre*.

2340. del, *corregit*.

al real arxiu, estatuhir y ordenar, ab la matexa lloació y aprobació, que los deputats y ohidors de dit General, luego que sie ocasió²³⁴¹ y practicable, degan escriurer als regnes de Aragó, València, Mallorca y Cerdenya noticiant-los y remetent-los còpia dels capítols tocants a l'arxiu real de la disposició se ha presa en lo tocant a la reparació y conservació²³⁴² del dit real arxiu, en què se interessan també dits regnes; propositant-los que aquells contribuescan per sa part al gasto de la obra se haurà fet y a las 600 lliuras, sous, annuals per salaris que està²³⁴³ disposat haver de gastar dit General, distribuhint-se en quatre parts, ço és: una a Catalunya, altre a Aragó y altre a València, y la restant quarta part proporcionablement entre Cerdanya y Mallorca, a discreció dels dits diputats y ohidors; y que des de ara reste imposat dret de deu reals, moneda de ardots barcelonesa, per cada fulla de còpia autèntica (*ultra* del salari de l'arxiver) que se traurà de las escripturas de dit real arxiu, a instància o en útil e interès de qualsevol comú o particular dels sobre-dits quatre regnes; tenint obligació lo arxiver de pèndrer de jurament al qui li solicitarà la extracta de qualsevol escriptura si aquella ha de servir per algun dels comuns y //1317v// particulars de dits regnes, sens poder fer franquesa alguna de dit dret de deu reals per fulla, aplicador a la Generalitat y durador respecte de cada regne fins que ab tot efecte aquell contribuirà en dita part de gasto y salaris, o altrament que vingués lo cas de cessar dits salaris; del qual dret dega donar compte dit arxiver cada tres mesos als diputats y ohidors, girant lo resultant de aquell per lo banch de la present ciutat, sens poder-se retenir cosa a compte del salari se li haurà assenyalat sobre lo General, devent jurar dit arxiver en mà dels diputats antes de cobrar-ne la primera terça de cumplir exactament a las obligacions se li imposan y de donar bo y leal compte de dit dret y no fer gràcia alguna de aquell; y lo mateix jurament degan prestar sos successors antes de cobrar dita primera terça. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1318r// 102. Ítem, per quant aprofitaria poch las disposicions fins assí donadas per la reparació de dit real arxiu y sa conservació²³⁴⁴ si no se procuràs la exacta observança de aquellas, y que lo gasto que ha de suportar lo General de Cattalunya y en son cas los demés regnes, com també lo real patrimoni de vostra magestat, servesca y aprofite per lo fi tant lloable a que se destina, plàcia a vostra magestat, ab la matexa lloació y aprobació, estatuhir y ordenar que lo concistori²³⁴⁵ de diputats y ohidors tingan obligació, a lo menos una vegada cada mes, fer acudir un de sos concistorials y en altra ocasió també cada mes un assesor o

2341. A *continuació*, hi hage oportunitat y sie, *rallat*.

2342. *concernació*, *corregit*.

2343. *s'estarà*, *corregit*.

2344. *concernació*, *corregit*.

2345. *concistori*, *corregit*.

lo advocat fiscal (sens que per fer eixas dos visitas tingan dies senyalats ni pugan exhigir dieta ni remuneració alguna) al dit real arxiu, a effecte de vèurer, regonèxer y mirar lo que en aquell se treballa y com se cumpla a las obligacions de l'arxiver, especulador,²³⁴⁶ la persona que vostra magestat té elegida y emanuenses²³⁴⁷ *respective*; y del que trobaran y advertiran hajan de fer relació jurada en dit concistori, continuant-se en lo dietari corrent per lo escrivà major; y en cas se'ls offeresca algun reparo o²³⁴⁸ advertissen que no-s²³⁴⁹ cumplan²³⁵⁰ ditas obligacions o altrament que lo mètudo que se observa en la formació dels espèculos, índices y demés no és còngruo y apte qual se requereix, pugan y degan dits deputats y ohidors //1318v// convocar divuyt personas dels tres estaments, sis de cada hun de ells, de las insaculadas a deputats y ohidors, las quals no-s²³⁵¹ pugan escusar de assistir,²³⁵² salvat just impediment, sots pena de ésser suspesos de concórrer a la primera extracció en què altrement podrian,²³⁵³ y a ditas personas axís convocadas proposen lo fet sobre què²³⁵⁴ haurà ocorregut lo reparo, y alguna de ellas junt ab los assessors²³⁵⁵ y advocat fiscal del General, també sens gasto algú de dit²³⁵⁶ General, se conferescan en dit real arxiu; y després de haver ohit extrajudicialment a l'arxiver, especulador y demés que hauran de residir en dit arxiu, participant-ho al advocat fiscal patrimonial de vostra magestat y prenent son parer consultiu per medi de una de ditas personas o de un acessor o advocat fiscal del General, se tornen a juntar ditas divuyt personas a la casa de la Deputació ab los deputats y ohidors, en la forma quant al sèurer y votar que en las habilitacions dels llochs quant se ha de fer extracció, y ab pluralitat²³⁵⁷ de veus,²³⁵⁸ tenint-la també los deputats y ohidors, resolgan y deliberen lo fahedor acerca del dupte suscitat; la qual resolució degan observar dits oficials de l'arxiu, baix las penas que ab aquella se'ls imposaran, com si per exprés capítol de Cort los fos²³⁵⁹ injungit y manat, cometent a dits deputats y ohidors y divuyt personas per lo effecte referit lo mateix poder que té²³⁶⁰ la Cort convocada ab vostra magestat; entenent

2346. *A continuació, son amanuense y, ratllat.*

2347. *y emanuenses, interlineat.*

2348. *o, interlineat.*

2349. *no se, corregit.*

2350. *cumplen, corregit.*

2351. *no se, corregit.*

2352. *acistir, corregit.*

2353. *porian, «d» interlineada.*

2354. *A continuació, se, ratllat.*

2355. *accessors, corregit.*

2356. *al, ratllat; de dit, interlineat.*

2357. *pluritat, corregit.*

2358. *vots, ratllat; veus, interlineat.*

2359. *los fos, interlineat.*

2360. *tindria, ratllat; té, interlineat.*

que las //1319r// penas degan regular-se sols a la substracció²³⁶¹ o suspensió dels salaris que trindran dits oficials sobre lo General²³⁶² y sobre la Batllia *respective*. Y assò pugan y degan fer dits deputats y ohidors ab las divuyt personas que cada vegada nomenaran sempre y quant se offerirà lo cas y difficultat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1320r// 103. Havent-se dignat vostra magestat fer gràcia al coronel, tinent coronel, sargento major y capitans que componen lo regiment de²³⁶³ la coronela de la present ciutat de las patents segons sos empleos *respective*, y poder-se en lo esdevenidor suscitar duptes sobre si dits oficials deuen estar subjectes a la jurisdicció militar o a la de sos ordinaris, y axí mateix si deuen entrevenir en Corts y concórrer en las bolsas de la Deputació y ciutat; per ço, supplan los tres braços de la present Cort a vostra magestat sie de son real servey estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de aquella, que los que obtenen y en avant obtindran los puestos de coronel, tinent coronel, sargento major y capitans de²³⁶⁴ dita coronela, com y també de las demás que s formen en las altres ciutats del present Principat, encara que obtingan patent y que per rahó de ditas patents tingan la plassa assentada en los llibres de vostra magestat, no estigan subjectes a la jurisdicció de l'auditor general, sí solament a la de sos ordinaris; y que pugan entrevenir en lo bras militar, tant de Corts com fora de ellas, y real *respective*, y concórrer en las bolsas de las casas de la Deputació y ciutat, sí y en la matexa conformitat que si no obtenian los sobre dits puestos, no //1320v// obstant qualsevols capítols lo contrari disposants. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1321r// 104. Regonexent-se ésser de summa utilitat y benefici, axí al líbero comers com a tots los habitants del present Principat, y per enriqueix aquells y poder estos ab més fervor acudir al servey de vostra magestat en las ocurrèncias que se offerescan, lo tenir facultat los naturals y habitants del present Principat y Comtats de Rosselló y Cerdanya de poder enviar vaxells per a comerciar en totas las parts y regnes de la Amèrica, vulgarment dits Índias de Espanya, que són de la real corona de vostra magestat; per ço, los tres brassos de la present Cort humilment supplan a vostra magestat que, ab llur llohació y aprobació, li plàcia estatuhir y ordenar que los naturals y habitants del present Principat de Catalunya y Comtats de Rosselló y Cerdanya tingan facultat y pugan líberament tenir y enviar quiscun any fins al número de quatre vaxells de forsa en los regnes y províncias de la Amèrica, vulgarment ditas las Índias de Espanya, tant en las islas com en terra ferma, sens estar precisats en haver-se dits vaxells de incorporar

2361. subsstracció, *corregit*.

2362. A *continuació*, *respective*, *ratllat*.

2363. lo regiment de, *interlineat*.

2364. A *continuació*, la, *interlineat i ratllat*.

ab la flota ni galeons que quiscun any acostuman exir o partir de la bahia²³⁶⁵ o port de Cadis; y carregar en dits vaxells tots y qualsevols gèneros de mercaderias y fruyts, y trans//1321v//portar aquells en ditas parts y regnes de la Amèrica y poder tornar aquells en ditas parts y regnes de la Amèrica dels effectes y mercaderias los aparega en qualsevol gènere, metall o espècie concistescan; registrant-se lo càrrech, tant de anada com de vinguda, en la present ciutat de Barcelona y no en altra part, ab obligació de haver de pagar per rahó de dita facultat y permís lo mòdich dret que per vostra magestat en lo *placet* del present capítol apareixerà tatxar per los effectes y mercaderias que se aportaran y carregaran ab dits vaxells de ditas parts y regnes de la Amèrica; per lo qual effecte del registre de ditas mercaderias y per la exacció dels drets de la dita permissió²³⁶⁶ pertanyents y tocants a vostra magestat que seran tatxats, pot servir-se vostra magestat elegir y anomenar la persona aparega convenient per est empleo. Plau a sa magestat, ab què se paguen los drets de la casa de la contractació de Sevilla. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1322r// 105. Per quant lo sereníssim rey don Felip segon en lo Capítol 53 de las Corts celebradas en Monsó, any 1599, a petició dels dos braços ecclesiàstich y militar, se dignà cassar,²³⁶⁷ revocar²³⁶⁸ y anul·lar la real pragmàtica feta per lo sereníssim rey don Alfons 4, de 8 de maig, 1447, en la qual se havia provehit y declarat que todas las cosas alienades del patrimoni real ab carta de gràcia, temporal o perpètua, o purament donades en remuneració de serveys, se pugan lluhir y quitar passat lo temps y perpetualment restituhit lo preu o feta dita de ell y esmenats los serveys; y la revocació de dita pragmàtica se fundà en què era contra tot dret natural, civil y canònich disposant que los pactes deuen ser guardats. Y axí mateix, en los Capítols 51 y 52 de ditas Corts de 1599, se dignà prorrogar fins a la conclusió de las primeras Corts la pragmàtica del sereníssim rey don Fernando segon, de l'any 1515, anyadint que esta se entengués també en las causas y cosas que tenian particulars privilegis de incorporació ab prohibició de no alienar o són compresas²³⁶⁹ en los generals concedits als caps de vegarias, y los que tenen carta de gràcia de poder-se lluir y quitar. Per ço, los dits dos braços ecclesiàstich y militar humilment supliquen a vostra magestat sie de son real servey prorrogar los Capítols 37,²³⁷⁰ 51, 52 y 53 de ditas Corts del any 1599 y lo disposat en ells fins a la conclusió de las primeras Corts. Plau a sa magestat assentir al contengut en lo

2365. baya, *corregit*.

2366. dita, *interlineat*.

2367. cassar, *interlineat*.

2368. A *continuació*, cassar, *ratllat*.

2369. compreses, *corregit*.

2370. dits capítols, *corregit*.

present capítol en la conformitat se decretà en las Corts, any 1599. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1323r// 106. Havent-se en lo Capítol 79 donat forma a la erecció de la²³⁷¹ casa de port franch y que esta sia y se fasse fora las murallas de Barcelona, a fi de introduhir lo comers y son major augment, en benefici y utilitat pública de tot lo Principat y sos estaments ecclesiàstich, militar y real; y per posar-se en execució sie precís, segons lo disposat en lo mateix capítol, donar antes providència a la extinció de las lleudas reals y de Mediona, que·s pagan y cobran en Barcelona y son lleudari, o bé a la subrogació²³⁷² de ditas lleudas ab altre dret equivalent, ab lo qual queden²³⁷³ íntegrament indemnissats lo real patrimoni de vostra magestat com a senyor feudal o senyor directe y los senyors y possessors útils y altres qualsevols interessats sobre las mateixas lleudas; del que esperan los dits braços se aumentaran los drets de la Generalitat, en major servey de vostra magestat y utilitat pública de tot lo Principat, que ab innata fedelitat desitja, com deu per sa primera obligació, correspòndrer al paternal amor de vostra magestat. Per ço, los dits tres estaments suplican humilment a vostra magestat que, ab consentiment, lloació y aprobació de aquells, sia estatuït y //1323v// ordenat en lo tocant a dit dret de lleudas y a sa collecta lo següent:

Primerament, sia estatuït y ordenat que la exacció y collecta del dret de lleudas real y de Mediona sie suspesa en la ciutat de Barcelona y son lleudari de las pescas saladas, oli, sal, sucre, pebre, ferro y altres qualsevols gèneros de mercaderias o cosas de las quals se ha acostumat cobrar y pagar, quedant intactos²³⁷⁴ y en lo mateix estat los dominis directes, feudals y útils y las possessions *seu quasi* de sos *respective* senyors sobre las mateixas cosas, suspenent sols sos effectes, lucros y emoluments, de manera que en avant y perpètuament en paga y exacció de dits drets de lleudas se subroguen, cobren y paguen los drets de lleudas en la forma y modo següent:

Ítem, sie estatuït y ordenat que per indemnisar íntegrament ab cosa equivalent als dits senyors y possessors feudals, directes y útils, de ditas lleudas real y de Mediona, sie destinada, com de present se destina, commuta, subroga y dóna exigible y cobrable quiscun any als senyors y possessors útils de ditas lleudas, presents y esdevenidors, y a qui ells voldran perpètuament durant dita suspensió y subrogació,²³⁷⁵ lo dret de setse sous per quiscuna càrrega de ay//1324r// guardent, quatre sous per quiscuna càrrega de vi y de dos sous per quiscuna càr-

2371. la, *interlineat*.

2372. subrogació, *corregit*.

2373. quedan, *corregit*.

2374. intactas, *corregit*.

2375. subrogació, *corregit*.

rega de vinagre; y al respecte de mitjas càrregas, barretons, maytedellas y mitjas meytadellas²³⁷⁶ y de altre qualsevol mesura, part y porció de qualsevols càrregas de ayguardent, vi y vinagre que entraran, axí en la platja o moll de la present ciutat com dins de la mateixa ciutat de Barcelona, declarant que lo dret de lleuda de una meytadella²³⁷⁷ de vi sie un diner y de mitja meytadella²³⁷⁸ una malla; y que sobre lo mateix dret de lleuda de totas y qualsevols càrregas de ayguardent, vi y vinagre tingan radicat durant dita suspensió y subrogació²³⁷⁹ son domini feudal o directe los senyors feudals o directes enphiteoticaris de ditas lleudas real y de Mediona, ab totas sas prerrogativas, jurisdiccions, lluísmes y ab plena salvetat y conservació de tots sos drets dominicals.

Ítem, sie estatuït y ordenat que los dits setse, quatre y dos sous *respective* de totas y qualsevols càrregas de ayguardent, vi y vinagre se paguen y hagen de pagar per totas y qualsevols personas que fins vuy han pagat lo dret del vi a la ciutat de Barcelona, de qualsevol estat, grau o condició sien y tant estrangers o forasters com naturals y habitants en //1324v// Barcelona, sens poder-se excusar²³⁸⁰ ni eximir de la paga de dit dret per via directa ni indirecta, per sí ni per interposada persona ni per qualsevol causa o rahó, pensada o impensada y que fos tal que se'n hagués de fer expressa e individual menció.

Ítem, sie estatuït y ordenat que sie sols pagat mitg²³⁸¹ del dit dret de lleuda subrogat²³⁸² sobre lo ayguardent, vi y vinagre de tot lo que se consumirà y entrarà en los tavernas que són fora las murallas de Barcelona y en altres qualsevols casas, llochs y puestos en las quals la ciutat de Barcelona sols fa pagar la meitat²³⁸³ del dret del vi que té o tindrà imposat; salvat, emperò, sempre que sia pagat íntegrament lo dit mitg²³⁸⁴ dret de setse, quatre y dos sous *respective* de tot lo ayguardent, vi y vinagre que se consumirà en ditas tavernas, casas, llochs y puestos ahont no-s paga vuy sinó mitg²³⁸⁵ dret; y salvat també íntegrament tot lo dit dret de setse, quatre y dos sous *respective* de tot lo ayguardent, vi y vinagre que entrarà dins la present ciutat, tant si esta lo fa pagar íntegrament com si fa franquesa de part o del tot, y encara que en qualsevol temps //1325r// llevàs lo dit mitg dret o tot lo dret sobre lo ayguardent, vi y vinagre.

2376. maytedellas, *corregit*.

2377. maytedella, *corregit*.

2378. maydadella, *corregit*.

2379. subrogació, *corregit*.

2380. executar, *corregit*.

2381. mig, *corregit*.

2382. subrogat, *corregit*.

2383. maytat, *corregit*.

2384. mig, *corregit*.

2385. mig, *corregit*.

Ítem, sia també estatuït y ordenat se haja de pagar a dits lleudaris la meytat de dits quatre sous per lo dret de lleuda del vi de qualsevols càrregas de raïms que entraran dins la present ciutat per a fer vi o vinagre.

Ítem, sia estatuït y ordenat que los dits setse, quatre y dos sous de dret de lleuda *respective* sobre lo ayguardent, vi y vinagre se paguen y hajan de pagar de moneda vuy corrent barcelonesa, a rahó de sinquanta-sinch reals la dobla de bon or fi y just pes, y de catorse reals lo real de vuyt; de manera que si en lo esdevenidor se aumentava lo valor de la moneda en espècie de or, plata y altre qualsevol fabricada o fabricadora, se haja de aumentar lo dit dret de setse, quatre y dos sous *respective*, hagut respecte al valor que vuy té la dita moneda de or y plata y a l'aument que aquella pendrà; de manera que sempre dits lleudaris cobren lo equivalent valor y estimació pública y comuna que vuy tenen los dits setse, quatre y dos sous *respective* de moneda barcelonesa vuy corrent.

Ítem, sia estatuït y ordenat que los dits //1325v// lleudaris pugan y degan cobrar, per sí y per medi de sos col·lectors, procuradors, arrendataris y altres qualsevols personas a ells ben vistas, de sa pròpia autoritat y ab total independència de la ciutat de Barcelona y de sos oficials, lo dit dret de lleuda de setse, quatre y dos sous *respective* en las portas de la present ciutat y en altres qualsevols parts ahont la present ciutat farà cobrar lo dret de l'ayguardent, vi, vinagre y raïms per fer vi o vinagre, ab facultat de escriurer en los llibres de dits lleudaris las càrregas de l'ayguardent, vi y vinagre que entraran a la present ciutat; y que los col·lectors de dit dret de lleuda sian admesos per a fer sa collecta al costat dels col·lectors de dit dret de la ciutat y dins lo mateix cobert, casa y lloch, qualsevol sia, ahont residiran, estaran y aniran los col·lectors, administradors o arrendataris del dret de la ciutat; aportant llibre axí los col·lectors de la ciutat com los de la lleuda, en lo qual hagen de assentar y comprovar cada dia las partidas de vi, vinagre y ayguardent que entraran y hauran pagat o deuran pagar dret, firmant-se lo un col·lector al llibre de l'altre al peu de las partidas comprobadas quiscun //1326r// dia; tenint facultat los lleudaris de tenir sos col·lectors en los portals de la present ciutat o en los llochs de las collectas de l'ayguardent, vi y vinagre, axí los dias ferriats com no ferriats; y en cas la ciutat, ara o en lo esdevenidor, llevàs del tot lo dret del vi, pugan los dits lleudaris col·lectar lo dit son dret en los²³⁸⁶ llochs y puestos dels portals y altres fora y dins de la present ciutat a ells ben vistos, ab la mateixa facultat y ple poder que fins assí han tingut per a col·lectar lo dit son dret de lleuda suspès.

Ítem, sia estatuït y ordenat que los dits lleudaris, per si ni per interposada persona de sos col·lectors, procuradors, administradors y arrendataris y altres

---

2386. los, *interlineat*.

qualsevols personas, no pugan regonèxer ni fer regonèxer per averiguar si se'ls fa o no frau, ni altrament per causa ni rahó alguna, aserca la entrada del dit dret de ayguardent, vi, vinagre y raïms per a fer vi o vinagre. Entès, emperò, que de tots los fraus o altrament de qualsevols quantitats de ayguardent, vi, vinagre y raïms per a fer vi o vinagre en qualsevols llocs y²³⁸⁷ puestos, en los quals no's trobaran presents los col·lectors, procuradors, administradors o arrendataris²³⁸⁸ de dits lleudaris, degan y tingan obligació los col·lectors, administradors, arrendataris y altres qualsevols personas que cobraran lo dret de la ciutat de cobrar lo //1326v// dit dret de lleuda pertanyent a dits lleudaris, tot dol y frau cessant; y en cas no·u fassen, degan pagar-ho²³⁸⁹ del seu a dits lleudaris.

Ítem, sia estatuït y ordenat que si per rahó de la present subrogació²³⁹⁰ del dret de lleuda se havia de pagar lluïsmes a vostra magestat o a altre qualsevol senyor feudal o directe, se entenga ser dit lluïsmes o lluïsmes absolts, remesos y condonats, per instar-ho axí la pública utilitat, per rahó de la qual y motius dalt referits se fa dita subrogació²³⁹¹ o permuta.

Ítem, sie estatuït y ordenat que en qualsevol temps lo dit dret de lleuda, subrogat²³⁹² en sa pensió²³⁹³ de setse, quatre y dos sous *respective* o en sa propietat, domini y possessió directa y útil, patís alguna evocació, revocació o evicció que redundàs en disminució o detriment, de dret o de fet, per qualsevol causa, títol o rahó y tal que se'n hagués de fer expressa menció, dega y tinga obligació de tràu- rer-ne indemnes y estar de evicció legal en tot temps y casos la ciutat de Barcelona a dits lleudaris y a sos successors; volent que per rahó de dita subrogació²³⁹⁴ y de sa observansa estiga y hage de estar-ne de evicció la ciutat de Barcelona a dits lleudaris //1327r// y a sos senyors feudals y directes;²³⁹⁵ en quant a la veritat y bondat de dit dret subrogat,²³⁹⁶ y en tot lo demés que segons la naturalesa de semblants contractes de subrogació,²³⁹⁷ permuta, compra y venda són tinguts y obligats los contrahents, de forma que los dits setse, quatre y dos sous *respective*, queden sempre intactos y enters a favor de dits lleudaris y sos successors.

Ítem, sia estatuït y ordenat que, per més indemnisar ab total seguretat y provi- dència a dits senyors y possessors y evitar plets, qüestions o molèstias que podrian

2387. o, *corregit*.

2388. arrendadors, *corregit*.

2389. A *continuació*, de so, *ratllat*.

2390. subrogació, *corregit*.

2391. subrogació, *corregit*.

2392. subrogat, *corregit*.

2393. pensió, *corregit*.

2394. subrogació, *corregit*.

2395. directas, *corregit*.

2396. subrogat, *corregit*.

2397. subrogació, *corregit*.

sucitar-se entre la ciutat de Barcelona o sos ciutadans²³⁹⁸ o forasters y los senyors y possessors de ditas lleudas y sos col·lectors o arrendataris²³⁹⁹ per dependències y fets de las mateixas lleudas, sian dits plets, qüestions, disputas o molèstias terminats y terminadas, allanadas²⁴⁰⁰ y aclaridas, de paraula y de pla, sens estrèpit ni figura de judici y la sola veritat del fet atesa, *ex bono et equo*, segons Déu y sas conciençias, o bé en escrits, a elecció dels lleudaris, y ab judici plenari o summari, a la mateixa elecció de aquells, per los deputats y ohidors de comptes del General de Cattelunya, //1327v// donant-los y tenint, com de present se'ls dóna y tribueix, la mateixa obligació y forsas, jurisdicció y auctoritat, per ditas cosas y per tot lo tocant a dependències de ditas lleudas, que la que tenen, han tingut y tindran per los drets y cosas de la Generalitat; posant y constituhint la subrogació²⁴⁰¹ y permuta del fruyt, domini y propietat, possessió *seu quasi* de ditas lleudas y sa col·lecta y tot lo dependent en ellas, per sa major seguretat y viril observansa del²⁴⁰² present capítol,²⁴⁰³ en lo mateix lloch, forsas y prerogativas en què han estat, tenen y tindran los drets de la Generalitat y sas cosas; y que la mateixa jurisdicció, forsas, prerogativas, poder y auctoritat que se tribueix y dóna a dits deputats y ohidors sia també tribuïda, com de present se tribueix y dóna, a tots y qualssevol oficials reals, a més de la que tenen, de la qual també pugan usar per rahó de estas cosas des del lloch tinent general al més inferior oficial que vuy són y en tot temps seran en lo present Principat, a fi que los senyors possessors y col·lectors de ditas lleudas o sos arrendataris²⁴⁰⁴ tingan elecció de recórrer per sa indemnitat a dits oficials o als deputats y ohidors o //1328r// a uns y a altres *simul*, a sa mera y llibera voluntat y ab facultat de variar una y moltas vegadas per tot lo que·ls convinga y menester sie per rahó de totas las sobre ditas cosas y dependències de aquellas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1329r// 107. Lo sereníssim senyor don Felip, príncep y lloch tinent general de la cesàrea magestat del senyor emperador don Carlos, rey de Aragó y compte de Barcelona, en lo Capítol 38 de la primera Cort celebrada en la vila de Monsó, any 1547, que és la Constitució «Jatsie», 12, títol «De officis de alcayt, capitans y altre gent de guerra», a petició de dita Cort General²⁴⁰⁵ se serví manar y decretar que los soldats y gent de guerra en los aposentaments fossen tractats conforme a justícia; y que també los fos guardada la Constitució de la reyna Maria y lo dret comú,

2398. ciutedans, *corregit*.

2399. arrendadors, *corregit*.

2400. allenades, *corregit*.

2401. subrogació, *corregit*.

2402. de la, *corregit*.

2403. constitució, *corregit*.

2404. arrendadors, *corregit*.

2405. de, *corregit*.

per disposició del qual²⁴⁰⁶ és ordenat que los particulars, en los aposentaments dels soldats, sols estigan obligats a donar la habitació, reduhint-la a la tercera part de la casa per als soldats y als oficials majors la meytat, dexant la elecció en primer lloch a l'amo de la casa, sens obligació de donar-los cosa alguna, tant per ells com per sos cavalls y assèmilas; y axí mateix, dit sereníssim senyor don Felip, ja rey de Aragó y compte de Barcelona, en lo Capítol 21 de las Corts Generals que celebrà en la ciutat de Barcelona, any 1563, que és la Constitució «Estatuhim», 15, de dit títol «De offici de alcajts, etc.», estatuhí y ordenà que, anant los soldats per la terra //1329// ab commissaris perseguint malfactors o sens comissaris, si arribassen en alguna ciutat, vila o lloch ahont hauria hostals y castells de vostra magestat que poguesen ésser aposentats, haguesen y tinguesen de ser aposentats en dits hostals y castells vostres, y en ninguna manera los poguesen aposentar en casas de particulars personas sinó en defecte de casas²⁴⁰⁷ y castells de vostra magestat, havent lloch sufficient per aquells, ahont haguessen de pagar lo que despendrian. Per ço, los tres brassos ecclesiàstich, militar y real del Principat de Cathalunya que de present se troban congregats, a vostra magestat suplican sia del real servey de vostra magestat, confirmant, lloant y aprobant ditas constitucions, capítols de Cort y de dret comú, a uberior cauthela y per major clarícia, de nou estatuir y ordenar, ab concentiment y lloació de la present Cort, que los soldats, oficials y demás gent de guerra que vostra magestat y vostres successors té y tindran e o són y seran en lo present Principat y Comptats de Rosselló y Cerdanya, tant en temps de pau com en temps de guerra, hagen y degan estar aposentats, alojtats o aquaterlats en los castells, presidis o quartels de vostra magestat y no en casas de privadas personas; y en los que transitaran per los dits Principat y Comptats, axís en temps de pau com en temps de guerras se hage de observar per vostra magestat //1330r// y ministres vostres lo disposat en la dita constitució de la senyora reyna Maria y dret com ú sobre expressat. Plau a sa magestat que las constitucions antigues de Cathalunya sobre lo contengut en lo present capítol disposants sian observadas, com també lo disposat per lo dret comú. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1331r// 108. Per quant la Constitució 1 y los Capítols de Cort 1, 2 y 8 de las Corts de 1599 eran sols duradora y duradors fins a la conclusió de las primeras Corts, per ço, los tres brassos de la present Cort a vostra magestat suplican sie del vostre real servey,²⁴⁰⁸ ab consentiment, lloació y aprobació de aquella, estatuhir y ordenar y de nou confirmar ditas Constitució 1 y Capítols 1, 2 y 8 de ditas Corts

2406. del qual, *corregit*.

2407. cases, *corregit*.

2408. A *continuació*, estatuhir y ordenar y de nou, *ratllat*.

de 1599 fins a la conclusió de las primeras Corts. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1332r// 109. Coniderant los molts abusos que de temps a esta part se han fet respecte de la admició de recursos y evocacions que molt a menut interposan lo procurador fiscal de la règia cort y los delinqüents respectivament subjectes a la jurisdicció de barons y demás cúrias ordinàrias del present Principat a la Real Audiència o Real Concell, ab diferents pretextos de regalias, que redundan en gran perjudici de las jurisdiccions dels dits ordinaris, y assenyalamet dels barons y sos officials, contravenint per indirecte al disposat en los Capítols 15 y 16 de las Corts de 1599, en los quals se concedeix la conexensa de las causas criminals en primera y segona instància.²⁴⁰⁹ Per ço, suplican los tres estaments de la present Cort plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab consentiment, lloació y aprobació de la present Cort, que totas las causas criminals per delictes comesos y cometadors fora la present ciutat de Barcelona y sa vegaria estreta no-s pugan admètrer per via de recursos si no és que fos per grave y notòria opressió; y en tal cas, no obstant qualsevol inibició del Real Concell, pugan los barons y los ordinaris //1332v// reals continuar la enquesta y prova del delicte en sa cúria, y que no puga lo Real Concell remètrer lo delinqüent ni procehir a sentència sens tenir lo procés de la ofensa fulminat en la cort del baró y de las dels ordinaris reals y sens fer-se perjudici a las²⁴¹⁰ ciutats y vilas que tingan juy de proms o altrás prerrogativas, tant si són perpetrats dits delictes y comensadas las causas o se han de comensar en las ciutats, vila, lloch, terme o quadra subjectes a la jurisdicció real com a las de barons ecclesiàstichs o seculars; degan emperò dits ordinaris reals y de barons donar-se y concedir-se entre si territori, tot favor y ajuda per a capturar los delinqüents o inquirir contra aquells²⁴¹¹ per recepció y compulsió de testimonis o altrament, y per la execució de las penas corporals o pecuniàrias a las quals seran condemnats, a fi y effecte que los delictes no resten inpunits. Entès, emperò, que de consentiment de l'ordinari real o de baró o si dits oficials ordinaris, reals o de barons, eran negligents en fer las degudas diligèncias per castigar y punir los delinqüents, que en tal cas, notificant a l'official real o al baró y en sa absència del Principat a son oficial sa negligència per medi de una carta del regent la Real //1333r// Cancellaria o de paraula per medi del procurador fiscal de la règia cort, si després persevararà en dita negligència dit ordinari, baró o sos officials puga lo Real Concell evocar la causa. Plau a sa magestat, com no sie grave o notòria la opressió. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2409. *A continuació*, per ço, suplican los tres estaments de la present Cort, *ratllat*.

2410. al dit, *corregit*.

2411. *A continuació*, per recepció, *ratllat*.

1334r// 110. Com moltes vegades se esdevé que los que intentan evocar alguna causa en la Real Audiència, tant com a vertent com per via de apel·lació, tirant a²⁴¹² fatigar y allargar²⁴¹³ la part contrària, no cuydan de reportar lo procés per a proseguir-la; per ço, los tres estaments suplican a vostra magestat sie servit estatuhir y ordenar, ab concentiment y aprobació de aquells, que de assí avant qui aurà instat la evocació o²⁴¹⁴ apel·lació sie tingut, a gastos propis, reportar y exhibir lo procés en la Real Audiència dins dos mesos comptadors del dia de la presentació de las lletras inhibitòrias, en las quals se expresse lo dit termini; y passats dits dos mesos, *ipso jure* y sens provisió ni declaració alguna, se entenga llavada la inhibició, de manera que lo ordinari *statim* pugua passar avant; y que en est cas no-s pugua segona vegada evocar en la mateixa instància ni tràurer altres lletras inhibitòrias. Plau a sa magestat, ab què, si han passat o no los dits dos mesos, reste al conexement y decisió de la Real Audiència. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1335r// 111. Desitjant los tres estaments de la present Cort, en demostració de sa innata gratitud, correspòndrer a las moltes obligacions deuen a don Antonio Floriano, príncep de Liechtenstein, cavaller del insigne Tuzon de Or y majordom major de vostra magestat, a qui sempre lo Principat se confessarà deutor de haver, ab sa aplicació, zel y cuydado, educat a vostra magestat, que és son rey y clementíssim monarca; y havent experimentat la incansable vigilància ab què ha acistit a vostra magestat ab totas sas eròhicas empresas, lo incansable affecte ab què ha sollicitat la felís y desitjada vinguda de vostra magestat en aquest son Principat y lo inesplicable zel ab què ha procurat lo augment dels ditxosos progressos de las cathòlicas armas de vostra magestat, y en atenció que²⁴¹⁵ dit príncep Antonio Floriano se ha aplicat ab afectuós cuydado a las ocurrèncias que se han ofert per la utilitat y terminació de las presents Corts, suportant molts treballs en tant gloriosa expedició, motius tots que obligan a un perpètuu agrahiment; per ço, los tres braços de la present Cort a vostra magestat suplican que, //1335v// ab llohació y aprobació de aquella, li plàcia connaturalizar la persona de dit príncep Anton²⁴¹⁶ Floriano de Liechtenstein, y que sie tractat, tingut y reputat per cathalà y sie habilitat²⁴¹⁷ per tenir, regir y exercir qualsevols officis, honors, prerrogativas y beneficis, axí de jurisdicció com sens ella, com si fos nat y domiciliat en lo present Principat de Catalunya, y tot lo demés que gosan y gosar poden los cathalans nats y domiciliats en aquest Principat; no obstant qualsevols constitu-

2412. A continuació, a allargar, *ratllat*.

2413. y allargar, *interlineat*.

2414. y, *corregit*.

2415. A continuació, lo, *ratllat*.

2416. Antoni, *corregit*.

2417. hàbit, *ratllat*; habilitat, *interlineat*.

cions, actes de Cort, privilegis, ordinacions, usos y costums generals y particulars de dit Principat disposants lo contrari, a las quals per lo present effecte tant solament se dispensa; volent que, *ultra* de la present habilitació, resten en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1336r// 112. Com lo present Principat de Cathalunya, en compliment de sa primera obligació, dega perpètuament regonèxer y confesar-se agrahit a aquells que invigilan en sa defensa y procuran los felices progressos de las cathòlicas armas de vostra magestat, y tinga evident experiència que don Leo, comte de Ullfelt, general de la cavalleria y capità de la real guarda de vostra magestat, ab son valor y perícia militar,²⁴¹⁸ no sols se ha aplicat al real servey de vostra magestat, sollicitant los desitjats augmentos de vostra real corona, sí també governant las reals tropas de vostra magestat ha repel·lit las invasions ab què los enemichs de vostra magestat infestavan a est Principat, accions dignes y merexedoras de una eterna gratitut. Per ço, los tres estaments de la present Cort a vostra magestat suplican que, ab llohació y aprobació de aquella, li plàcia connaturalizar la persona de dit don Leo, comte de Ullfelt, y que sie tractat, tingut y reputat per cathalà y sie habilitat per tenir, regir y exercir qualsevols officis, honors, prerrogativas y beneficis, axí de jurisdicció com sens ella, com si fos nat y domiciliat en lo present Principat de Catalunya, y tot lo demés que gosan y gosar podan los cathalans nats y domiciliats //1336v// en aquest Principat; no obstant qualsevols constitucions, actes de Cort, privilegis, ordinacions, usos y costums generals y particulars de dit Principat lo contrari disposants, a las quals per lo present effecte tant solament se dispensa; volent que, *ultra* de la present habilitació, resten en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1337r// 113. Per quant los tres estaments de la present Cort estan evidentment cerciorats dels grans mèrits, vigilància y zel ab què don Francisco Adolfo Zinzerlin, secretari de vostra magestat, se ha incessantment aplicat al real servey de vostra magestat, empleant son incansable cuydado en la expedició de las importants urgèncias del servey de vostra magestat, y que per la felís conclusió de la present Cort ha suportat molts treballs, que han donat demostració de sa cabal intel·ligència y als braços motiu de perpètuu agrahiment, per ço, los tres estaments de la present Cort suplican a vostra magestat que, ab lloació y aprobació de aquella, li plàcia connaturalizar la persona de dit don Francisco Adolfo de Zinzerlin, y que sie tractat, tingut y reputat per cathalà y²⁴¹⁹ sie habilitat per tenir, regir y exercir qualsevols honors, officis, prerrogativas y beneficis, axí de jurisdicció com sens ella, com si fos nat y domiciliat en aquest Principat de Catalunya, y tot lo demés que gosan y

2418. ab son valor y perícia militar, *al marge esquerre*.

2419. *A continuació, que, ratllat.*

gozar poden los cathalans nats y domiciliats en est Principat; no obstant qualsevols constitucions, actes de Cort, privilegis, ordinacions, usos y costums generals y particulars de dit Principat lo contrari disposants, a las quals per lo //1337v// present effecte tant solament se dispensa; volent que, *ultra* de la present habilitació, resten en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1338r// 114. Per quant don Emanuel Rodríguez Bravo de Oyos ha supplicat als braços de la present Cort que, en atenció que ha més de vint anys que és domiciliat en la present ciutat de Barcelona y exerceix en ella lo offici de contador y provehedor general per la magestat de Carlos segon (que està en glòria) y per vostra magestat, y que·s troba ab fills y néts procreats y nats en aquest Principat, y per la gran afició, sanch y charinyo que té a esta nació, li concedissen ser naturalizat y habilitat en lo present Principat; attenent als justificats motius que ha representat,²⁴²⁰ a sa noblesa, mèrits, intel·ligència y zel que li acisteix al real servey de vostra magestat, circumstàncias totes que·l constitueixen digne de la dita gràcia, per tant, los tres estaments de la present Cort a vostra magestat supplican que, ab llohació y aprobació de aquella, li plàcia connaturalizar la persona²⁴²¹ de dit don Emanuel Rodríguez Bravo de Oyos, y que sie tractat, tingut y reputat per cathalà y sie habilitat per tenir, regir y exercir qualsevols officis, honors, prerrogativas y beneficis, axí de jurisdicció com sens ella, com si fos nat y domiciliat en lo present Principat de Catalunya, y tot lo demés que gosan y gosar podan los cathalans nats y domiciliats en //1338v// aquest Principat; no obstant qualsevols constitucions, capítols y²⁴²² actes de Cort, privilegis, ordinacions, usos y costums generals y particulars de dit Principat disposants lo contrari, a las quals per lo present effecte tant solament se dispensa; volent que, *ultra* de la present habilitació, resten en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1339r// 115. Per quant Anton Piria y Delmases ha supplicat als braços de la present Cort que, en atenció de ésser nét de cathalà y haver tingut lo domicili des de la edat de sinch anys contínuament en la present ciutat, trobant-se casat en ella ab filla de cathalà, y per la gran afició, sanch y carinyo que té a esta nació, li concedissen ser connaturalizat y habilitat per cathalà; attenent als justificats motius de sa súplica y a sos mèrits, que·l constitueixen digne d'esta gràcia, per tant, los tres estaments de la present Cort a vostra magestat supplican que, ab sa llohació y aprobació, li plàcia connaturalizar la persona de dit Anton Piria y Delmases, y que sie tractat, tingut y reputat per cathalà y sie habilitat per tenir y exercir qualsevols officis, honors y beneficis com si fos nat en lo present Principat de Catalunya, y tot lo demés que gosan los cathalans nats y domiciliats en

2420. *A continuació, y, ratllat.*

2421. *la persona, interlineat.*

2422. *constitucions y, corregit.*

aquell; no obstant qualsevols constitucions, capítols y actes de Cort y demás drets de est Principat lo contrari disposants, al que per lo present effecte tant solament se dispensa; volent que, *ultra* de la present habilitació, resten en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1340r// 116. Sacra, catòlica y real magestat. Lo estament ecclesiàstich, arquebisbe, bisbes, abats, prelats, síndichs, procuradors y singulars de aquell consenten a las constitucions, capítols y demás actes de Cort y disposicions ab què vostra magestat, ocorrent a la recta administració de la justícia y bon règimen, se ha dignat, ab lloació y aprobació de la Cort, estatuhir y ordenar y afavorir al Principat, salves a dit estament y a tots los particulars e indivíduos, conju[n]cta e divisament, totas sas immunitats, llibertats, privilegis, usos, pràcticas axí escritas com no escritas, observansas y altres drets y prerogativas al dit estament ecclesiàstich e singulars de aquell pertanyents, als quals tàcitament ho expressa, per directe o indirecte, en propietat o en possessió,²⁴²³ per lo present concentiment no entenen derogar, abans volan y llur intenció és los resten salves e il·lesas; demanant que del present concentiment y declaració ne sie fet y continuat acte en lo procés de la present Cort y carta apart en cas sie menester. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1341r// 117. Sacra, catòlica y real magestat. Los nobles, cavallers, magnats, barons, gentils hòmens y hòmens de paratge del present Principat de Cathalunya concentan a las ordinacions de las constitucions, capítols,²⁴²⁴ actes de Cort y demás disposicions ab què en las presents vostra magestat, ocorrent a la recta administració de justícia y bon règimen de aquell, se ha dignat afavorir dit Principat, de voluntat y concentiment dels tres estaments de la present Cort; salves als sobre dits y a quiscú de ells a soles y a sos estaments respectivament, conjunta o divisament, sas llibertats, privilegis, usos, pràcticas axí escritas y escrits com no escritas ni escrits, observansas y altrats drets y prerrogativas al dit estament militar pertanyents, als quals tàcitament o expressa, directament o indirecta, o per acte contrari, en propietat o en possessió,²⁴²⁵ per lo present concentiment no entén derogar ni per qualsevol causa de comissió o omissió de la Cort, causats axí en las habilitacions com en altres actes, tant per rahó dels tractaments de la Cort (lo estil dels quals en la present se ha alterat), prorrogacions de la Cort, inobservansas de estils de aquellas en los demás actes y altrament, //1342v// encara que sian de difarent espècie²⁴²⁶ dels exemples sobre dits, sens poder ésser trets en conseqüència, ans bé volen y és sa intenció los romangan salvos e il·lesos sos drets en tot lo sobre

2423. possessió, *corregit*.

2424. *A continuació, y, ratllat.*

2425. possessió, *corregit*.

2426. difarents espècies, *corregit*.

dit; demanant del present ésser-ne fet acte en lo procés de la present Cort o carta apart si menester serà. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1342r// 118. Sacra, catòlica y real magestat. Protesta lo bras de las ciutats y vilas reals que per las presents constitucions demunt ditas ni per qualsevols capítols preincerts²⁴²⁷ ni per algunas cosas demunt ditas no sie fet perjudici a las llibertats, franquesas, privilegis, usos y costums escrits y no escrits del dit bras ni de las ciutats, vilas o llochs reals ni dels singulars de aquells, ans romangan en llur forsa y valor, las cosas demunt ditas no contrastants; demanant ésser continuat en lo procés y si menester serà los ne sie fet carta a part. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

**[*Sequuntur Capitula Curie sive novi Redresus,
cum earum decretationibus*]**

1343r// 1. Com los actes de convocar, celebrar y terminar Corts Generals en lo present Principat de Cattalunya, com a annexos a²⁴²⁸ la real dignitat, únicament se podan fer per lo verdader y llegítim rey y senyor, ab intervenció dels tres brassos, ecclesiàstich, militar y real, y en força de la declaració feta en la Constitució primera, que comensa²⁴²⁹ «Per quant²⁴³⁰ després», haja faltat esta primera qualitat, fundamental de las demés, en las Corts que de fet se tingueren en la present ciutat en los anys 1701 y 1702; per ço, la present Cort estatuheix y ordena que tots los capítols de Cort sobre lo Redrès del General de Cattalunya y casa de la Deputació y sos antecedents y dependents fets y ordenats en ditas Corts de 1701 y 1702 sian nul·los, irrits e invàlits y de ninguna força y valor, com si fets no fossen; y que en quant de fet prossehescan y menester sie, sian cassats, revocats y anul·lats, com ab lo present capítol cassa, revoca y anul·la. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1344r// 2. En atenció que són tant considerables las quantitats ha consumit la Generalitat en los actes de insaculacions de deputats, oydors y demés officis²⁴³¹ de la casa de la Deputació, que han importat de nou-centas a mil lliuras en cada ocasió se han fet ditas insaculacions; y en consideració de que de diferir-se la insaculació a fi de quiscun trienni, en lo pròxim passat se exprimentaren graves inconvenients; per ço, desitjant la present Cort reduhir los gastos de la Genera-

2427. prescrits, *corregit*.

2428. A *continuació, repetit*, annexos a.

2429. A *continuació, com, ratllat*.

2430. per quant, *al marge esquerre*.

2431. oficials, *corregit*.

litat al que sia precís y necessari, estatuheix y ordena que de aquí al devant ditas insaculacions se fassen una vegada quiscun any tant solament, en las diadas que se ha²⁴³² acostumat en cada hu dels anys de cada trienni *respective*, y en la forma disposada en lo Capítol 8 del nou Redrès de 1599; entenent-se que per lo termini de quiscun any no-s pugan fer las insaculacions més que una vegada, de manera que feta en quiscun any una vegada dita insaculació no se'n fasse de //1344v// altre en aquell any, encara que després se advertescan alguns llocs vacants ni que se offeresca mort de algun concistorial o de qualsevol altre official, ans bé se passe a la extracció, no obstant que las bolsas no sian plenas, aguardant a provehir per al dia se hagen de fer las insaculacions en lo any immediat següent²⁴³³ lo lloch del concistorial que aurà mort y altres, si acàs n'i haurà de vacants; y que no-s pugan gastar més de sinch-centas lliuras per tots los gastos se necessitan en las insaculacions de quiscun any, havent-se de repartir aquelles a més y a menys entre los concistorials, officials, testimonis, minyó que trau y demás personas a qui se ha acostumat per semblant funcions donar salari, agut respecte al que se'ls acostumava donar en cada ocasió de semblants funcions. Y en consideració de que se'ls disminueix lo salari, se permet y dóna facultat als insaculadors de disgregar-se y no haver de clòurer lo acte de las insaculacions de un congrés //1345r// sol. Y finalment, se ordena que tots los papers o testificacions²⁴³⁴ que los que²⁴³⁵ se hauran de insacular presentaran en justificació de sas qualitats, se degan continuar autèntichs per lo escrivà major en lo dietari de dita insaculació. Confirmant la present Cort y dexant en sa força y valor en lo que no contradiga a la disposició del present capítol lo sobre chalendat Capítol 8 del nou Redrès de l'any 1599. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1346r// 3. Desitjant evitar lo grave dany se experimenta de no tenir-se lo balans de entrades y exidas de la casa de la Deputació y General per a què, en vista de ell, se pugan donar las providèncias convenients; per ço, ordena y estatuheix la present Cort que los deputats y ohidors tingan obligació de ordenar que lo balans se fasse quiscun trienni per los officials a qui incumbeix, qui són lo racional, escrivent de regent los comptes y escrivent de racional; y que per dit treball se'ls done la quantitat de vuytanta lliuras tant solament, és a saber: al racional trenta-tres lliures; a l'escrivent del regent los comptes trenta lliuras; y las restants diset lliuras a l'escrivent de racional; y que lo balans se haja de entregar als nous deputats y ohidors quinse dias antes de finir los tres mesos de la ofensa del tribunal de la visita del trienni antecedent; y que no tenint cobrat los deputats y ohi-

2432. ha, *interlineat*.

2433. A *continuació*, en, *ratllat*.

2434. papers o testificacions, *interlineat*.

2435. que, *corregit*.

dors dit balans dins dit termini, passat aquell no pugan deliberar-se //1346v// ni cobrar tersa alguna de son salari que no tingan entregat dit balans; y que los oficials a qui toca format-lo o entregar-lo, si no·u cumplian dins dit termini, pugan obligar-los-hi dits deputats y oïdors per tots los remeys regulars, fins a privar-los de sos oficis. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1347r// 4. Attenent que ab sentència y liquidació feta en la casa de la Deputació, als 19 de juny, 1675, y 14 de juliol, 1676, foren liquidats a molts oficials [als] de dita casa diferents salaris per rahó dels treballs suportan en la extracció dels censals, y en força de aquella hajan percibit dits oficials fins al dia present los salaris liquidats sens distinció de la quantitat de que se ha fet extracció per la lluyció de dits censals, essent axí que en dita sentència y liquidació fou aguda consideració respecte a la quantitat de que se feren las extraccions, la qual quantitat era de trenta mil lliures per extracció. Per ço, se disposa que de aquí en avant, sempre que se faran extraccions de censals, se haja y dega regular lo satisfer als oficials los treballs, hagut respecte a la quantitat de que se farà extracció, inseguint lo disposat en la mencionada sentència, no augmentant aquella quantitat *respective* a cada oficial, com no excedesca la extracció de trenta-sis mil lliures, sí²⁴³⁶ però disminuhint-la al respecte si serà de menor quantitat, ço és, del ters si és de vint mil, y axí a son respecte. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1348r// Número 8, Redrés. 5. Prevenint la present Cort lo evitar diferents fraus y danys se seguexen a la Generalitat de vèndrer-se diferents robas y mercaderias sens tenir los deguts despaigs y satisfacció dels drets de la Generalitat, per ço, estatuheix y ordena (sens revocar altres capítols concernents a esta matèria, ans bé quedant en sa forsa y valor, com las penas en ells estatuïdas) que sempre que constarà haver algun diputat, ohidor, assessor, advocat fiscal, defenedor, tauler o qualsevol altre oficial de la Generalitat defraudat los drets del General o²⁴³⁷ bolla e o recullits fraus als fraudants o mercaderias sens bolla o sens tenir los deguts despaigs dels drets de la Generalitat, que sian privats de sos oficis sens poder en lo esdevenidor obtenir dits oficis ni altres de la Deputació y General. Entès, emperò, que las causas se introduiran contra dels que contrafaran al dis//1348v// posat en lo present capítol se hagen de terminar dins quatre mesos, comptadors del die de la introducció de la causa, és a saber: de coranta dies per la ofensa, coranta per la defensa y altres coranta per la sentència. Y que los assessors que no hauran declarat dins lo termini que se estatueix en lo present capítol insidescan en pena de privació de una terça de sos salaris. Y que la causa, en

2436. sí, *interlineat*.

2437. y, *corregit*.

tal cas, sia comesa a altres juristas de fora de la casa de la Deputació; y que *ultra* de la privació de la tersa, degan dits assessors de béns propis pagar lo salari de la sentència als qui de nou serà la causa comesa. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1349r// 6. No obstant que per consuetut antiquíssima de la casa de la Deputació, de la qual atestan los pràctichs cathalans y consta de molts exemplars en lo dietari de dita casa, lo concistori de diputats gosa la prerrogativa de no permetrer que lo veguer ni altre official real ni de baró entre ab la vara estesa en casa de la Deputació o altres en què lo concistori de aquella farà sa residència, ni pугan exercir²⁴³⁸ jurisdicció en aquellas, sinó en los casos de haver de pèndrer lo sagrament y homenatge als diputats y ohidors de comtes y en los que·ls cometen, instan y tol·leran los diputats y ohidors, no han duptat los officials reals de vara, de algun temps a esta part, controvertir y voler relaxar tant antiga observansa, de que se poden seguir alguns disturbis y controvèrsias. Per ço, los tres estaments de la present Cort supplican a vostra magestat que, ab sa llohació y aprovació, li plàcia concedir, estatuhir y ordenar que de la conclusió de las presents Corts en avant lo veguer ni altre official de vara, tant real com de baró, no entre ni puga entrar ab la vara estesa dins las casas de la Generalitat ni en altres en què dit concistori farà sa //1349v// residència, ni exercir jurisdicció alguna dins aquelles, sinó solament la que·ls cometen, insten y tol·leren los diputats quan van a rèbber·los lo jurament o aportan alguns presos de la matexa Generalitat en sas presons o altrament; y que²⁴³⁹ los que contrafaran al present capítol incorren en las penas per constitucions y capítols de Cort inposadas als que contrafan a aquelles y aquells. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1350r// 7. Com se experimente que molts advocats se excusan de venir per consultors en casa de la Deputació quant són avisats per part del concistori de diputats, de que moltas vegadas resulta lo diferir·se la expedició de negocis graves de la Generalitat y no poder·s·i donar la²⁴⁴⁰ prompta y deguda providència de què·s²⁴⁴¹ necessita; per ço, la present Cort estatuheix y ordena que qualsevols advocats que sien cridats per lo concistori de diputats y ohidors per a concellar·los en negocis de la Generalitat, no tenint just impediment, degan assistir, sots la²⁴⁴² pena de no poder concórrer ni obtenir offici algú de la Generalitat; y que los tals advocats hajan de jurar en mà y poder dels diputats y ohidors de *bene et legaliter se habendo*; y havent jurat una vegada per un negoci, no tingan obligació

2438. A continuació, sa, ratllat.

2439. A continuació, a, ratllat.

2440. A continuació, la, ratllat.

2441. que se, corregit.

2442. la, interlineat.

de jurar per los demés en què seran cridats. Y se encarrega per obligació als deputats y ohidors que, sempre y quant algú o alguns dels advocats que seran cridats se escusaran, fassan exacta averiguació de si és afectada o legítima la excusa; y en cas no sie legítima, incorren en la pena en lo present capítol imposada. Y que en qualsevol extracció //1350v// o nominació se'ls pose la excepció de *non potest*. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1351r// 8. Com se hagen exprimentat los graves danys se seguexen de no servir los empleos de assessor y advocat fiscal los principals per si, sinó per subrogats, cercant moltes vegadas los qui per menos salari los serviran, que és ocasió de no ser los més perits o per lo menos poch aplicats. Y com no menos se regoneix haver-se seguit molts abusos de la facultat concedida en lo Capítol 22 del nou Redrès de l'any 1599, donant permís de poder donar subrogats als demés oficials de la Deputació, ab doble salari, per just impediment, ensenyant la experiència que per molt leves causas de colorat y aparent se concidera just lo²⁴⁴³ impediment, multiplicant-se los gastos de la Generalitat, trobant-se tant empenyada com se troba que als llegítims acreadors censalistes no pot pagar no sols las pencions, però ni encara la mitat de aquellas tots los anys, tollent graves incomoditats hospitalars, religiosos, religiosas, altres comuns, ecclesiàstichs y molts particulars que reben censals de la Generalitat; y no ser just que en tals ocurrencias se paguen de un mateix offici dos salaris. Per ço, estatuheix y ordena la present Cort que de aquí al devant no-s puga subrogar en los officis de assessor y advocat fiscal de la Deputació sens justa //1351v// causa; y concorrent esta, hage de ser ab aprobació dels diputats y ohidors, entenenent-se ab un salari sol; y no complint al càrrech, pugan los diputats nomenar altres subrogats idòneos, satisfent los treballs del salari del principal. Y que en los demés officis de la Generalitat no-s puga donar doble salari ni adeales a²⁴⁴⁴ subrogat algun²⁴⁴⁵ per ninguna causa ni rahó ni impediment del principal, extinguint y anul·lant tots los que'l tingan; com també derogant la facultat concedida en dit capítol 22 del Redrès de 1599 y qualsevol costum subseguit, y no menos qualsevol dret que-s pretengués competir per declaracions fetas en contradictori judici. Declarant més avant que en los casos que per just impediment dels oficials de la Generalitat serà precís donar subrogat per servir sos officis, dega pagar lo treball de la servitut de aquells lo official principal. Y que en qualsevols casos, tots los subrogats degan ser aprobats per lo concistori de diputats, qui pugan y degan mudar-los²⁴⁴⁶ sempre que no compliran a son offici. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2443. lo, *interlineat*.

2444. A *continuació*, ningun, *ratllat*.

2445. algun, *interlineat*.

2446. mudar-las, *corregit*.

1352r// 9. Desitjant escusar a la Generalitat los gastos supèrfluos, y ser també del número de aquells y no de poca concideració lo fer reinprimir los deputats y ohidors de comtes quiscun trienni los llibres de ordinacions y de tarifas, a títol de posar en un cos las antigament²⁴⁴⁷ y novament estatuhidas, estatueix y ordena la present Cort que de aquí al devant no pugan manar reinprimir dits llibres mentres tingan los bastants per a distribuir als taulers y demés officials ne deuen tenir, menos aquellas que apareixerà mudar-las; que estas, com y també las ordinacions y tarifas se faran de son temps, las faran inprimir en un quadern apart per a anyadir-las a aquellas quant vinga lo cas previngut de haver-ne²⁴⁴⁸ de reinprimir, sens que per rahó de la disposició de estas pugan pagar treballs ni deliberar remuneracions algunas als officials a qui tocarà disposar-las per incumbència de sos officis. Y en dit cas de necessitar-se de reinprimir, hage de pèndrer certificàtòria jurada per lo racional de que·s troba sens ordinacions inprimidas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1353r// 10. Attenent que·s segueix grave perjudici no sols a la Generalitat, sinó també al bé públich dels molts feriat se fan en las casas del General y bolla, retardant-se lo despatg y curs del comers; per ço, estatueix y ordena la present Cort que del dia de la publicació del present capítol en avant no·s pugan fer més feriat en ditas casas que en los dies de precepte y en los Dijous y Divendres Sant y primer de Quaresma, sots pena de privació de una terça als officials que contrafaran. Anyadint esta disposició al estatuhit en lo Capítol 33 del Redrès de l'any 1599, quedant lo demés en ell disposat en sa forsa y valor. Que havent-hi galeras, tingan de acistir los dies de festa en lo General los officials a qui especte. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1354r// 11. Havent-se exprimentat que los deputats y ohidors del present Principat moltes vegadas han tingut sobrada facilitat en donar remuneracions als officials, tant de la casa de la Deputació com y del General de Cattalunya, concedint aquellas per molt leves causas. Per tant, disposa y estatueix la present Cort que en atenció que tots los sobre dits officials tenen ja sos condecents y crescuts salaris, d'esta hora en avant²⁴⁴⁹ no sie lícit ni permès als dits deputats y ohidors deliberar se donen remuneracions algunas per ninguna causa ni rahó ni pretext que sie, ans bé cuyden que cada official cumple per lo salari que té estatuït per differentes capítols de Cort en lo que toca a sa incumbència; y en cas que los deputats y ohidors ordenen a algun official fer algun treball ordinari o extraordinari dependent de son offici y recusarà fer-lo, demanant o prenent per ell remuneracions, en cas de recusació pugan los deputats y ohidors privar al tal official

2447. antigas, *corregit*.

2448. ne, *interlineat*.

2449. al davant, *ratllat*; en avant, *interlineat*.

recusant de una tersa de son salari. Y si dits deputats y ohidors contrafaran al present capítol, degan los visitadors fer-los pagar y condempnar-los en restituhir a la Generalitat //1354v// de sos propis diners totas las quantitats que hauran deliberat donar per remuneracions. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1355r// 12. Attenent que en las casas de la Deputació y Generalitat se troban molts officis vulgarment dits antichs, los quals sos obtentors los renovaren a favor de altres per via de alienació o altrement, sens saber-se effectivament ab què dret se fan ditas alienacions, lo que és en grave dany y perjudici de la Deputació y Generalitat. Per ço, disposa la present Cort que tots los officials que vuy obtenen dits officis antichs o vendibles, per lo espay de un any després de la publicació del present capítol tingan obligació de justificar los títols com són vendibles los tals officis; y que dita justificació se fasse devant los assessors de la Deputació, encarregant obligació al procurador fiscal de la casa fassa instància y comparega per lo interès de aquella, en pena de son salari de un any. Entès, emperò, que ja se entengan per officis antichs y vendibles y axí bé exceptuats de la dita obligació de haver de justificar sos títols, aquells que·s troban continuats en lo memorial que los deputats enviaren a la magestat del senyor don Felip 3 (de gloriosa memòria) que sa magestat fou servit confirmar com a tals officis vendibles y de justícia //1355v// ab sos reals despaigs, lo un de 11 de juliol, 1653, y lo altre de 27 de agost, 1655. Y semblantment aquells officis que seran declarats per justícia ser dels que·s diuen antichs y vendibles. Y no constant llegalítimament *plene et concludenter* que lo tal ofici o officis són dels vendibles, en lo²⁴⁵⁰ tal cas se passe a fer provisió de aquells per lo concistori de deputats y ohidors com dels demés officis de gràcia. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1356r// 13. Com hage esdevingut moltes vegadas que lo correu major de la casa de la Deputació, *ultra* dels salaris y adeales ordinàries que té, inportant tot junt vuytanta²⁴⁵¹-tres lliuras, divuyt sous y quatre, tots los anys per a tots los correus se despatxan a Madrit y altres parts, se fa pagar moltes excessivas quantitats, las quals no paga particular algun ni la ciutat de Barcelona; y ho pretén ja per cosa de justícia, essent un abús manifest. Per ço, per obviar aquell (concentint la present Cort de que se continue lo dit ofici per acudir a altres incumbències té), estatueix y ordena que de aquí al devant, per a qualsevol correu tant de cavall com de peu que hajan de despatxar los deputats y ohidors per Madrit o altres parts, no se li pugua pagar sinó per lleugas, en la conformitat que·l paga sa magestat o sos ministres; y hajan de enviar aquells ab los matexos pactes y no altrament;

2450. lo, *interlineat*.

2451. A *continuació*, lliures, *ratllat*.

privant expressament que per ningun pretext sie lícit anyadir major quantitat al sobre dit correu, sots pena de ser condempnats los deputats y ohidors per los visitadors a restituhir a la //1356v// Generalitat tot quant li hauran donat que excedesca²⁴⁵² al dalt disposat. Declarant que si se hauran de enviar propis per a differents parts del Principat, pugan donar dits deputats y ohidors lo que se acostuma en lo present Principat, hagut respecte a las lleugas hauran de caminar, y no més. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1537r// 14. Attenent la present Cort al major benefici de la Generalitat y bé públich, estatuex y ordena que, del dia de sa conclusió en avant, a l'albaraner de la bolla no li sie lícit ni permès cobrar més de tres sous per cada mà estampada de albarans firmats, segons té obligació per son offici. Y que en los dies que no són feriatos tinga obligació lo albaraner del General de donar albarans de guia a qui los demanarà sens haver de pagar cosa, tant en las horas de sa residència com fora d'ella, en qualsevol hora sie. Y en atenció que en los dies de precepte no-s concidera rahó de haver de fer dit treball, que per ço tinga obligació dit albaraner del General de fer los albarans li demanaran en dits dies, exigint per cada hun de ells un real de ardots, perquè no-s falte al despatg. Y que axí mateix, que tots los albaraners de la Generalitat, tant de dins Barcelona com fora de ella, no pugan cobrar cosa alguna per fer ni entregar la responsió e o certificatòria de aquellas mercaderias que'ls arribaran ab albarans de paga. Entès, emperò, que no vingan compresas las responsions se faran de albarans perduts dels quals voldran certificatòria, per la qual //1357v// pugan exigir quatre sous de ardots tant solament; lo que si al contrari faran, caygan en pena de sinquant lliuras per quiscuna vegada, y lo quint de dita pena sie de²⁴⁵³ lo acusador y lo restant se aplique en benefici de la Generalitat; la qual pena no pugan remètrer los deputats y ohidors, sots pena de haver de pagar sinquant lliuras de sos salaris. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1358r// 15. Desitjant evitar los grans abusos cometen alguns taulers cobrant los drets sens²⁴⁵⁴ assentar-los en lo llibre, altres sollicitant major despatg a la taula, estimant en menos preu las mercaderias que arriban a ella y altres permetent los fraus a sos parents y amichs, y ésser difficil la averiguació o subjecte a un plet, estatuex y ordena la present Cort que, sempre que per part dels arrendataris dels drets de la Generalitat se done²⁴⁵⁵ súplica als deputats acusant algun tauler reo en alguns de dits crims dignes de privació de offici, hagut informe de ell ab semiple-na prova, sens més declaració, sie *ipso facto* dit tauler suspès de son offici; y durant

2452. excedescan, *corregit*.

2453. per, *corregit*.

2454. A continuació, assenyalar-los, *rallat*.

2455. doner, *interlineat*.

la dita suspensió degan los deputats y ohidors anomenar un interino que bé los aparega per exercir lo dit offici, lo qual dega prestar lo jurament, sacrament y homenatge acostumats en mà del diputat local de la col·lecta de hont serà official lo suspès, precehint emperò orde de dits deputats y ohidors al diputat local de²⁴⁵⁶ aquella col·lecta per a rèbrer dit jurament, sacrament y homenatge; donant emperò dits arrendataris en ex cas caució idònea de que, en cas no justifiquen la acusació contra lo culpats, li refaran tots los danys y //1358r// gastos li hauran ocasionat y, a més de assò, pagaran sinquanta lliuras, partidoras la meytat al General y la altra meytat a l'absolt, lo qual tornarà en dit cas al exercici de son offici. Plau a sa magestat, ab què los arrendataris no degan prestar caució ni pagar los danys ni gastos ni las sinquanta lliuras. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1359r// 16. En consideració que en las tabbas dels actes de arrendaments dels drets de General y bolla se dóna facultat als arrendataris de poder fer servir qualsevol ofici dels drets de General y bolla (menos lo de credencer y receptor de Barcelona) per las personas que·ls aparega convenir més a la col·lectació de aquells, pagant dits arrendataris als dits oficials los salaris, adeales y demás emoluments que *respective* los competeixen; per ço, estatueix y ordena la present Cort no pugan dits oficials recusar lo abstenir-se de l'exercici de son offici (menos los dits dos de credencer y receptor de la casa de General y bolla de Barcelona) sempre y quant los arrendataris tingan elegida altra persona per lo exercici de aquell, pagant estos a dits oficials tot lo salari y adeales per enter. Yaxí mateix, estatueix que als sobrecullidors, tant de llevant com de ponent, en los casos de estar arrendadas las bolls y dret de General que no vagen a sas col·lectas, no se'ls puga donar més que la meytat de son salari y adeales (sens que en estas vingan compresas las quantitats de cordas y acompanyaments, del que se'ls priva per enter); entès emperò y declarat que sempre que los arrendataris se voldran //1359v// valer del referit pacte de elegir persona per a servir algun o alguns de dits officis, menos los dos exceptuats, tant mateix los oficials del General propis²⁴⁵⁷ dels tals officis hajan de entrevenir y acistir en lo despatg de l'offici *saltem* per a vèurer los despaigs que fa la persona nomenada per lo arrendatari; y que lo²⁴⁵⁸ concistori de deputats y ohidors aprobe los que anomenaran los arrendataris per lo ministeri solament, durador per temps de aquell arrendament; prestant per lo tal *interim* lo jurament y demás caucions oportunas segons costum y disposicions antigas per semblants empleos. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

²⁴⁵⁶. la col·lecta de hont serà official lo suspès, precehint emperò orde de dits deputats y ohidors al diputat local de, *al marge esquerre*.

²⁴⁵⁷. propietaris, *corregit*.

²⁴⁵⁸. al, *corregit*.

1360r// 17. En concideració que és supèrfluo lo tenir en Roma contínuo agent per los negocis que-s podan offerir en aquella cort representar o demanar los deputats y ohidors, los quals, segons se veu, se redueixen en demanar de set en set anys la confirmació de unas indulgèncias que són concedidas en la capella de sant Jordi, situada dins la casa de la Deputació; donant per dit effecte al agent que-s troba en aquella cort sexanta dobles tots los anys, lo que apar cosa excessiva a vista de la poca ocupació té. Per tant, estatueix la present Cort, que d'esta hora en avant sie reprimít aqueix gasto y que no-s tinga agent contínuo en Roma, donant tant solament facultat als deputats y ohidors que quant se hajan de confirmar las sobre ditas indulgèncias pugan aleshores, o bé en altres casos precisos de recórrer a la Santa Sede Apostòlica, gastar lo que-ls apareixerà ser corresponent a las diligèncias hauran encarregat fer a la persona faran la commissió per lo despatg que se li demanarà, encarregant sobre sas concièncias que ab est pretext no pugan ni degan fer ningun excés. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1361r// 18. En atenció que en lo Capítol 23 de l'any 1599 fou en aquell estatuhit y ordenat que los deputats y ohidors fessen celebrar tots los dies dos missas, ab la charitat de quatre sous per missa, repartint-las als religiosos de la present ciutat y fent-las celebrar en los puestos, conforme més llargament en aquell²⁴⁵⁹ se conté. Per ço, vehent que en lo temps se estatuí lo dit capítol la sobre dita quantitat era la còngrua per la celebració de las ditas missas, lo que vuy apar no-u és, com y també tenint la mira que los sacerdots van en la casa de la Deputació pateix[en] moltas incomoditats per lo molt los fan esperar los concistorials; per tant, estatueix la present Cort que de aquí al devant a la sobre dita caritat de quatre sous per missa se li anyadesca dos sous més, que ab tot seran sis sous per cada missa. Dexant en lo demés que queda estatuhit y ordenat en lo sobre dit capítol 23 en sa força y valor, menos en lo dalt expressat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1362r// 19. Com, no obstant la prevenció del Capítol 30 del nou Redrès de 1599, no quedaven bastantment obviats los gastos de la Generalitat, disposant que los deputats, en las obras se oferirian fer en lo General, mentres no excedissen de tres-centas lliuras, las puguessen manar fer a jornals, estatueix y ordena la present Cort que de aquí al devant se limite dit poder a cent lliuras, y que aquellas obras com són de mestre de casas, fusters, manyà, ferrers²⁴⁶⁰ y demés officis que importaran major quantitat, las hajan de donar a preu fet en encant públich al que per menos preu y millor las fassa y no altrament; y quant al contrari faran,

---

2459. en aquell, *interlineat*.

2460. ferrer, *corregit*.

dits deputats ho hajan de restituhir al General de béns propis. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1363r// 20. En concideració que se estatuhí en lo Capítol 39 del Redrès de 1599, la forma ab què, en los casos que's suscitàs algun dubte sobre la intel·ligència de algun capítol de Cort, se degué declarar, cometent esta facultat als deputats y ohidors junt ab los assessors de la casa, sens valer-se de altres doctors, dins lo termini de vint-y-quatre horas. Y conciderant que est és molt breu y que per aquexa ocasió se fan grans abusos, dexant lo disposat en dit capítol en sa forsa y valor, estatuex la present Cort que la dita declaració se fasse dins quatre dias després de haver posat lo dupte, posant-se en aquest la diada en què fou format; y que no pugan los deputats y ohidors sobre lo punt que's formarà lo dupte, antes ni després de ell, tenir juntas ab consulents, sinó que sols ab los assessors lo degan descidir ab la forma expressa lo dit capítol; y feta la declaració, no se'n puga suplicar en part alguna, per concedir solament la Cort esta facultat als deputats y ohidors junt ab los assessors, excloent-ne a qualsevols altres personas. Però que's conega en visita si aquells han extraviat per dol, //1363v// frau o barataria del més literal sentit dels capítols de Cort. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1364r// 21. En atenció que lo comers és lo que té acomodadas²⁴⁶¹ en gran part las províncias, exprimentant-se que de esta lo extrauria molt no tant la diversitat de drets que pagan, sinó la diferència y multitud de paratges en què se deu manifestar la mercaderia, que ignoran los capitants o patrons de vaxells y altres embarcacions, los fa horror lo comerciar en est Principat²⁴⁶² per no càurer en frau. Per ço, estatuex la present Cort que, en lo *interim* que²⁴⁶³ no se done altre disposició en orde als drets que al present pagan, que los capitans y patrons de las embarcacions cumplian en donar lo manifest dins lo termini de trenta-sis horas, essent la hora que se col·lectan los drets de la Generalitat lo hage de donar al credencer del General y si no serà hora de col·lecta dega donar dit manifest a l'official del General qui resideix al portal de mar, ab obligació que lo credencer o altre ^{a2464} qui's donarà lo manifest dega, dins vint-y-quatre horas de tenir-lo, avisar als col·lectors o ²⁴⁶⁵ credencers dels altres drets perquè prengan còpia de ell, en pena de una terça de son salari, sens que lo patró o capità tinga obligació //1364v// de aportar lo manifest a altre part. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2461. acomodats, *corregit*.

2462. esta província, *corregit*.

2463. que, *interlineat*.

2464. a, *interlineat*.

2465. y, *ratllat*; o, *interlineat*.

1365r// 22. Com en lo Capítol 47 del Redrès de l'any 1599 se disposà la forma que lo racional y ohidors de comtes havian de tenir en despatxar las personas que deuen donar comtes, detenint-las sobrat temps, dexant aquella disposició en sa forsa y valor, estatueix y ordena la present Cort que, havent-hi algun dupte per part del racional en los comtes, dega posar la diada en què los entrega y lo escrivà major la *oblata* de la que se remet als assessors, per a què dins trenta dies degan los deputats y ohidors, junt ab los assessors, determinar lo que serà de justícia. Y que en visita se conega de las omissions y com del que se obre contra dit capítol y present disposició. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1366r// 23. En conideració que en lo Capítol 79 del Redrès de las Corts de l'any 1599 se disposà la forma que havian de observar los botiguers en tràurer las balas del magatsem de la casa del General, dexant aquella en sa forsa y valor, estatueix y ordena la present Cort que los oficials a qui toca acistir a tal funció sien puntuals en cumplir-ho, perquè no se retarde lo bon despaig, y degan observar-ho en tots los dies que no seran de festa de precepte, menos lo Dijous y Divendres Sant y primer die de Quaresma, y en totas las horas que segons capítols de Cort y ordinacions tenen de residir en dita casa; y assò en pena de privació de una tersa al que contrafarà. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1367r// 24. Havent ensenyat la experiència los grans abusos que se han fet contra lo disposat en lo Capítol 41 del Redrès del General fet en las Corts de 1599, per evitar aquells estatueix y ordena de nou²⁴⁶⁶ la present Cort que lo exactor tinga de observar lo disposat en ell; y que si per regalos, presents o diners obra contra lo disposat en dit capítol, quede privat de son offici. Declarant que en avant los arrendataris tingan, després de cayguda la terça, quaranta dies per satisfacer-la, y que passat dit termini entre la obligació de l'exactor, puix ab est major plaso se encontraran més arrendataris y se alentaran a augmentar los preus dels arrendaments de la Generalitat; observant-se lo demás disposat en dit capítol, ab las penas en ell contengudas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1368r// 25. No obstant que la casa de la Deputació acostuma donar algunas quantitats al verguer que cuyda de la capella de dita casa per fer limpiar la roba de ella, com també per la de la presó, no han dexat de haver-hi alguns descuyts en la limpieza y decència de dita roba. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que de aquí al devant lo cuydado de limpiar dita roba y remendar-la quant ho necessite, estirar y anmidonar los corporals y axí mateix tota la que se haurà de menester per casos extrahordinaris de festas solempnes, de sant Jordi o altres que-s fassen

---

2466. de nou, *interlineat*.

en la present casa de la Deputació, com també de funeràries, corre per la reverent abadessa y convent de mares²⁴⁶⁷ caputxinas de la present ciutat, a las quals, per sos treballs y gastos, per via de caritat²⁴⁶⁸ se'ls done de peccúnias del General tots anys sinquanta lliuras, moneda barcelonesa. Y que lo verguer que cuyda de ditas capellas sols puga cobrar y se li degan donar, a més del que cobra²⁴⁶⁹ per vi, hòstias y oli de la llàntia, dos lliuras per los treballs de aportar dita roba quant se tindrà de netejar y anar-la a cercar quant serà límpia a dit convent. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1369r// 26. Attenent que en lo Capítol 66 del nou Redrès de l'any 1599 fou estatuhit y ordenat que tots los frauds que seran presos dins la present ciutat y sa collecta sien posats en mà del receptor de dits frauds; y que per assò fos feta una caxeta en la casa de la bolla per a recullir aquells en lo lloch destinat²⁴⁷⁰ per dit efecte, si ja aquells no fossen de molta summa, en lo qual cas deguessen ser deposats per dit receptor en la taula de la ciutat, en comte seu, en comte de frauds. E com se falte moltes vegadas en la observansa del sobre dit per dit receptor, no tenint en la taula lo valor dels frauds hauran entrat en son poder, per ço, ratificant y confirmant lo sobre dit capítol y en quant menester sie estatuhint de nou, ordena y disposa la present Cort que los deputats y ohidors tingan lo degut cuydado, sempre y quant sabran han entrat differentes frauds o algun de crescuda summa, entenenent-se per summa crescuda de sinquanta lliuras en amunt, si lo valor de aquells lo té lo receptor dels frauds en la taula en la forma dita; y axí mateix, que una vegada lo any a lo menos y sempre que estigan en dupte si hi té tota la quantitat hi deu tenir o no, degan los deputats y ohidors ordenar a dit receptor los porte //1369v// certificatòria auctèntica, firmada del mateix die se li donarà lo orde, del diner tindrà depositat en la taula per comte seu de²⁴⁷¹ comte de frauds. Y que al dit receptor se li pague lo salari haurà satisfet per la certificatòria del depòsit e o quantitat que tindrà en la Taula dels Comuns Depòsits en comte de frauds. Y sempre y quant se li serà provat al dit receptor no tenir-hi tota la quantitat li haurà entrada de dits frauds, cayga en pena de dos terças de son salari; y si reinsideix, sia privat de son offici. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1370r// 27. Per quant per la conservació y exacció del dret de safrans se troban erigits y creats differentes officis, y se experimente haver patit tal disminució que lo que's collecta de aquells no sols no abasta per a pagar los salaris de dits

2467. monjas, *corregit*.

2468. y gastos, per vis de caritat, *al marge esquerre*.

2469. cobrarà, *corregit*.

2470. designat, *corregit*.

2471. per, *corregit*.

officials, sinó que apenas se'n trau cosa alguna, de què se veu evidentment ésser supèrfluos y que la Generalitat pot escusar-se los salaris de aquells, encarregant la obligació de dits officials a altres; per ço, estatuheix y ordena la present Cort que se extinguescan, com *de facto* extingueix, tots los officis creats per la exacció y règimen de dit dret de çafrans, com són lo de sobreguarda del General, vehedor de la vila de Guimerà, vehedor de la ciutat de Lleyda, tauler de çafrans de Cervera y demés y hage; y ajusta la present Cort tota la administració y exacció de dit dret als taulers, exactors y receptors dels drets de General y bolla que rigen y governan las taulas del General en los pobles vehins als territoris en los quals se fa dita cullita y entrada de çafrans y se'ls encarrega per obligació de cuydar-ne en la matexa conformitat que administran y deuen administrar y collectar los demés drets que'ls incumbeix per son offici. Declarant que per esta nova obligació no se'ls hage de augmentar salari algun, ans bé que tots los salaris se acostumaven pagar als officials creats per la exacció y collecta de dit dret //1370v// queden a favor del General y casa de la Deputació; quedant a càrrech dels diputats y ohidors la execució del disposat en lo present capítol dins lo espay de dos mesos després de la conclusió de las presents Corts, en pena de una terça del salari de cada un de aquells. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1371r// 28. Per evitar los fraus se han comès no obstant lo disposat en lo Capítol 43 del Redrès del General de l'any 1599 sobre la forma de exigir las avarias y lo modo avia de cobrar-las lo receptor del thezorer, dexant en sa força y valor tot lo estatuït y disposat en lo sobre expressat capítol, per ço, estatueix la present Cort que ditas avarias se entengan no sols de las quantitats que se pagaran per las remissions, sinó també de las penas pecuniàries en què incorreran los delinqüents per *laudamentum curie* o altrament, y no menos se degan si alguna persona remesa fa algun servey voluntari de²⁴⁷² diner, com y també de las remissions que's faran *pro bono publico* de tota aquella quantitat que constarà aver pagat lo querelat o processat per obtenir-las, y per quant las parts en qualsevol cas deposan las quantitats referidas en la taula, que lo trezorer no puga tràurer-las sens pagar las avarias; y contrafent, degan²⁴⁷³ los diputats fer-lo²⁴⁷⁴ continuar deutor de ellas en lo llibre de vàluas y²⁴⁷⁵ prosehí²⁴⁷⁶ contra de ell com²⁴⁷⁷ contra los demés deutors de la Generalitat, en atenció que serveixan ditas avarias per la

---

2472. del, *corregit*.

2473. lo pogan, *corregit*.

2474. lo, *interlineat*.

2475. A *continuació*, pogan, *ratllat*.

2476. proseguir, *corregit*.

2477. A *continuació*, a, *ratllat*.

//1371v// administració de justícia. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1372r// 29. No obstant que en lo Capítol 8 de las Corts de 1547, *a numero 16 ad 22*, que comensa «Com los deputats, etc.», fou ordenada y disposada la forma ab què deuen ser manifestadas las mercaderias y cosas subjectas als drets de la Generalitat per via de entrada com de exida del present Principat en las fronteras de Fransa, Aragó y València, y sots pena de commís de las mercaderias y, *ultra* de ell, en pena de dos-cents sous, individuuant las ciutats, vilas y llochs ahont se deuen manifestar aquellas, no estan remediats los grans abusos se fan de dits fraus per las grans precaucions y extraviat dels camins que prenen los contrafahents. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del die de sa conclusió en avant, los que cometran dits fraus en ditas fronteras, entrant o trahent del present Principat bèstias, llanas, sedas, totas pastas sens manifestar y generalment totas las mercaderias subjectas al dret del General y bolla y altres de la Generalitat, incidescan no sols en la pena de dos-cents sous estatuhida per dit capítol, però també en pena de sinquanta lliuras, moneda barcelonesa, per cada vegada o altra major. Entès, emperò, que no podent-se fer aprehenció de las mercaderias, no se incidisca en pena alguna; y que en cas de aprehensió de mercaderias ab motiu o pretext de frau, després serà declarat no ésser-ne, que aleshores la part no dega pagar gasto algú, y havent-lo pagat se li refassa per lo arrendatari o per aquella persona que haurà instat la aprehensió. Declarant que axí com antes las mercaderias que·s treyan o exian per las parts de las fronteras de Fransa se manifestavan en las vilas de Perpinyà, Vilafranca de Conflent, Ceret y Malpàs, se //1372v// degan manifestar en las de Puigserdà, Camprodon, Olot, Besalú y Figueres, és a saber, en aquella²⁴⁷⁸ més prop del camí per ahont exiran o entraran ditas mercaderias, fins a tant que las sobre ditas vilas de Perpinyà, Vilafranca de Conflent, Ceret y Malpàs se hagen restituhit a la obediència del rey nostre senyor (Déu lo guarde), quedant en sa forsa y valor lo sobre dit capítol 8 de ditas Corts de 1547, en quant no contradiu a esta nova disposició. Plau a sa magestat, ab què en quant a la paga o refecció dels gastos se procehesca conforme a rahó y justícia. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1373r// 30. En concideració que se introduceix gran porció de vi en lo present Principat dels regnes ab què confronta per causa de tenir la entrada llibera, y que esta llibertat dels forasters sols redunda en benefici de estos per a despatxar sos fruyts, en dany del benefici públich del present Principat, ocasionant moltas vegadas que lo vi se cull en Catalunya no·s pot beneficiar y, guardant-lo, se deteriora o bé se pert, essent axí que en lo present Principat se'n cullen tant

---

2478. *A continuació, que, ratllat.*

conconsiderables quantitats que no sols abasten per a sos naturals, sinó també per a provehir-ne a altres parts; y que no és rahó que, ja que se'ls permet la entrada del vi als forasters, no hagen de contribuir en algun dret a la Generalitat, majorment si se atèn en què los dos regnes circunvehins sempre han estat molt vigilants y cuydadosos en inposar drets y exigir-los de quantas mercaderias entran en aquells. Per ço, estatueix la present Cort que se inpose²⁴⁷⁹ dret per cada càrrega de vi de qualsevol espècie²⁴⁸⁰ sie que entrarà dins del present Principat de fora de aquell duas lliuras y de ayguardent sinch lliuras, en las parts marítimas; y que en lo que se entrarà per terra, una lliura per cada càrrega de vi y sinch per cada càrrega de ayguardent. Exceptat del que tindran fora de Catalunya los bisbes, capítols, dignitats y demés comuns y personas ecclesiàstiques del present Principat de fruyts propis de las rendas de las dignitats que respectivament ocupan ditas personas, com també de dits comuns, ecclesiàstichs, y los vins de Rosselló que entraran per terra en lo present //1373v// Principat y Comtat de Cerdanya; com y també tots los vins del bisbat de Tortosa que entraran per mar o per terra en dita ciutat o son²⁴⁸¹ terme no vingan compresos a la imposició del sobre dit dret; y en cas que del dit terme de Tortosa volguessen passar, tant per mar com per terra, dits vins a qualsevol altre part de dins lo present Principat, que en tal cas degan pagar lo dret se expressa en lo present capítol, y subjectes a las penas en ell contingudas. Lo qual dret que ab tot efecte estableix y situa la present Cort sie a favor de la Generalitat y casa de la Deputació del present Principat. Y que lo qui contrafarà cayga en pena de deu lliuras per cada càrrega y la mercaderia perduda. Y per quant lo arrendar-se semblants drets se experimenta que moltes vegadas los arrendataris deixan entrar o passar las mercaderias per menos del que està imposat de dret, lo que redunda en grave dany de la Generalitat, se disposa que los deputats y ohidors no pugan arrendar lo sobre dit dret de entrada de vi y ayguardent, antes bé lo degan fer col·lectar per los officials que ja lo General té destinats per cobrar sos drets. Y que tot lo disposat en lo present capítol se haja de posar en execució y puntual observansa des del die de la conclusió de las presents Cort. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1374r// 31. No obstant que en lo Capítol I, que comensa «Per reprimir», del Redrès de las Corts de 1599, fou disposat que dels procehiments, provisions y sentèncias fetas per los visitadors dels officials del General no·s pogués suplicar, recórrer ni apellar; y de haver-se abusat dita disposició, admetent-se recursos en la Real Audiència ab pretext de notòria nul·litat o injustícia, en virtut de reals decrets dels 14 de abril de 1660 y 3 de juny de 1675, se han seguit notables incon-

2479. *A continuació, de, ratllat.*

2480. *A continuació, que, ratllat.*

2481. *A continuació, districte, ratllat.*

venients y prejudicis a la Generalitat. Per ço, estatuheix y ordena la present Cort que de dits procehiments, provisions, sentèncias y declaracions no-s pugua suplicar, recórrer ni appel·lar a la Real Audiència, *vice regia* o Audiència del general governador o de son portantveus ni a vostra real magestat, judicial ni extrajudicialment, encara que fos ab lo²⁴⁸² motiu de restitució *in integrum*, de notòria nul·litat o injustícia ni altrament, per via directa ni indirecta, *etiam* que fos de opressió ni altre qualsevol regalia; revocant en quant menester sie los dits reals decrets y qualsevol altre disposició contrària. Y per al desconsuelo²⁴⁸³ que apar quedaria als oficials querelats y //1374v// condempnats per la falta de recors, se estatuheix y ordena²⁴⁸⁴ que sie lícit a la part condempnada que pretendrà ésser estada gravada y axí mateix al procurador fiscal de dita visita, si pretendrà ésser gravat, lo poder recórrer *ex eisdem actis*, per una vegada tant solament, en la mateixa casa de la Deputació. Y per donar forma a ditas causas de recors o suplicació se estatueix y ordena que en avant, quant se farà la extracció dels tres visitadors que deuen instruhir los processos segons lo disposat en dit capítol 1, se fasse també extracció de altres tres dels visitadors, ço és, un de quiscun estament, los quals, junt ab los altres tres instructors de processos, sian jutges de las causas de dita visita en primera instància, y los altres queden per jutges de las causas de revista. Y concide-rant que aparexaria diformitat que los jutges de las causas de segona instància solament fossen tres (y encara de estos ésser fàcil haver-n'í algun impedit) y los de la primera instància ésser sis, se proveheix que per tractar y dicidir ditas causas de revista hagen de entrevenir y votar tres dels individus que al temps de dita visita compondran lo concistori de deputats y ohidors de comptes, a saber és, un de cada estament, extrets a sort al mateix temps que-s farà la extracció dels jutges visitadors per las causas de primera instància. Y en atenció que la ocupació dels tres visitadors jutges //1375r// de ditas causas de recors ha de ésser²⁴⁸⁵ per mòdich temps, sols se'ls aja de pagar per son salari tres-centas lliuras a quiscun; y als dits tres concistorials, per tenir ja pínqüe salari senyalat y haver tantmateix de residir en la casa de la Deputació, sinquanta lliuras a cada un. Als visitadors, emperò, de las causas de primera instància se'ls hagen de satisfer per son salari, a saber és: als instructors de processos, quatre-centas lliuras; als tres restants, tres-centas lliuras a cada hun. Y en cas esdevingués que algun de dits tres concistorials fos impedit de poder²⁴⁸⁶ entrevenir en lo vot y decisió de ditas causas, entre en

---

2482. lo, *interlineat*.

2483. al a consuelo, *corregit*.

2484. estatuhim y ordenam, *corregit*.

2485. haver, *corregit*.

2486. de poder, *interlineat*.

son lloch lo altre concistorial que serà del mateix estament. Axí mateix, se²⁴⁸⁷ ordena²⁴⁸⁸ que en lo die y temps que-s farà la extracció dels nou visitadors se'n fasse de assessor y advocat fiscal y de sos ajudants per las causas de primera instància y de un aaccessor y advocat fiscal per las causas de segona instància; seguidament, de escrivà major y sos ajudants y de procurador fiscal de las bolsas que de dits *respective* officis se troban formadas. Que als dits aaccessors, son ajudant, advocat fiscal y son ajudant de las causas de primera instància, a l'escrivà major y a sos ajudants se haja de pagar per llurs salaris lo que segons lo estat present se acostumava donar-los; y al procurador //1375v// fiscal quatre-centas lliuras. Que als aaccessor y advocat fiscal de las causas de segona instància lo General no-ls dega satisfer cosa alguna ab motiu de salaris, havent-se de accontentar dels que-ls deposaran las parts que recorran o suplicaran, com ho feyan los que en virtut del dit abús recorrian a la Real Audiència, dividint-se dits salaris igualment entre los dos. Y axí mateix, lo escrivà major, sos ajudants y lo procurador fiscal per ocasió de haver-se de treballar en dita causa de revista no pugan pretèndrer altre salari que lo sobre referit. Sí, emperò, las parts degan pagar al dit²⁴⁸⁹ escrivà major y a sos ajudants lo treball o salari del que actuaran en ditas causas de recors. Que tant lo aaccessor y son ajudant de las causas de primera instància com lo aaccessor de las de segona tingan tant solament vot consultiu y no dicisiu. Y per a què no-s dilate sobradament lo curs y èxit de dita visita, se disposa y ordena que los referits jutges de ditas causas de recors, lo die immediat següent després de finits los nou mesos prefigits per las causas de primera instància, hagen de comparèxer y assistir en la casa de la Deputació y formar son tribunal per a dicidir y terminar las ditas causas; per lo qual effecte se'ls asenyala lo termini de dos mesos, lo qual sie precís y peremptori, axí per promulgar las sentèncias //1376r// com y també per preferir lo decret de execució de aquellas. De manera que, no despedint-se ditas causas dins dit termini, no-s puga ni dega satisfer a dits visitadors lo salari desobre designat; y per més segura observansa d'esta disposició, se ordena que als dits visitadors jutges de segons instància se'ls pague son salari en esta forma, és a saber: cent lliuras al temps que-s satisfarà la primera terça als visitadors jutges de las causas de primera instància y las restants dos-centas²⁴⁹⁰ lliuras lo immediat següent després de finits dits dos mesos; y en est mateix temps haver-se de pagar las sinquanta lliuras del salari dels tres concistorials visitadors. Y havent-se precentit que en dita visita se fan alguns gastos supèrfluos, estatuheix y ordena la present Cort que los visitadors agen de donar compte als deputats y ohidors de tots los

---

2487. se, *interlineat*.

2488. ordenam, *corregit*.

2489. dit, *interlineat*.

2490. dos, *interlineat*; cent sinquanta, *corregit*.

diners los hauran girat o entregat per afers de la visita, y que no se'ls pugan abonar partidas algunas gastadas ab motiu de refresch, xacolata, dinars ni de remuneracions donadas als oficials de dita visita; y en cas, examinats dits comptes, quedàs alguna quantitat de resta en mà de dits visitadors, se'ls ne age de donar dèbit en lo llibre de vàlues, no restituhint-la promptament. Y en concideració que la citació dels oficials del //1376v// General y de sas *respective* fermansas per lo tocant a dita visita fins assí avia estilat fer-se ab lletras que·s presentavan a quiscun de dits oficials y sas fermansas per medi de porters reals qui avian de anar per tot lo Principat, en què consumia lo General considerable quantitat, per minorar dit gasto se ordena que en avant dita citació se fasse per medi de públicas cridas en la present ciutat y en las demás ciutats y vilas que són cap de collectas de la Generalitat e o en què se troba erigit concistori de diputació local; la qual citació per proclama tinga la mateixa efficàcia y effectes que la que tenia y de dret té la que·s fa per medi de lletras presentadas per porters. Y per quant se ha exprimentat en difarents triennis que alguns dels extrets per visitadors dexavan de comparèxer en la casa de la Deputació lo dia senyalat per prestar son jurament, no per altre causa que la de no voler acceptar dit ofici o càrrech, lo que ocasionava haver de passar a fer-se extracció de altrs personas en son lloch y haver-se hagut de repetir fins a fe-se tercera y quarta extracció, en notable gasto de la Generalitat, per ço, per obviar aquell en lo esdevenidor, se²⁴⁹¹ estatuheix y ordena²⁴⁹² que al temps que·s farà la extracció de dits visitadors //1377r// se'n traguen sis de socós de quiscun estament. En quant als accessors, advocats fiscals, escrivà major, sos ajudants y procurador fiscal de dita visita, se'n traguen també tres de cada una bolsa que sien de socós. Ordenant axí mateix que en la bolsa de l'ofici de procurador fiscal²⁴⁹³ pugan ésser insaculats y obtenir y exercir aquell qualsevol persona que sia insaculada en las bossas de concistorials dels tres estaments o tinga los requisits o capacitat per a poder-hi²⁴⁹⁴ ésser insaculada, com se observa en los demás officis de la Generalitat dels quals hi ha bolsas formadas y se provehexen per extracció. Volent y expressament declarant que lo estatuhit y ordenat en dit capítol I del Redrès de 1599²⁴⁹⁵ quede en sa forsa y valor, menos en allò que encontra o que té incompatibilitat ab lo disposat en lo present capítol. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1378r// 32. Com se haja experimentat algunas vegadas que dins las maletas dels correus y estafetas se introdueixen en lo present Principat, y de ell a altres

2491. se, *interlineat*.

2492. estatuhim y ordenam, *corregit*.

2493. fiscal, *interlineat*.

2494. hi, *interlineat*.

2495. A *continuació*, que, *ratllat*.

regnes, differentes robas de valor y altres coses subjectas al dret de General y bolla, lo que és en grave dany y perjudici de la exacció de dits drets; per ço, plàcia a vostra magestat estatuhir y ordenar, ab llohació y aprobació de la present Cort, que quant arribaran los correus o estafetas, tant en casa del llochtinent de correu major com en qualsevol altre part ahont tingan claus de las maletas dels correus, no pugan dits llochtinents de correu major ni altre impedir als oficials del General que acistescan ²⁴⁹⁶ obrir ditas maletas, no tocant los plechs de las cartas. Y axí mateix, quant los correus y estafetas²⁴⁹⁷ seran per lo camí, allà ahont faran alto y se detindran pugan ésser regoneguts en tot y per tot, com no se obre la maleta y no se detingan en son curs, a fi y effecte sols de mirar dits oficials del General si ab ditas maletas se portaran robas algunas o mercaderias subjectas a dits drets, per a què pugan cobrar aquells o fer-ne aprençió, segons lo disposat en los capítols de Cort. Y que si, requirits primer los correus o estafetas per //1378v// algun official del General, no voldran obrir las maletas o alforjas en los puestos ahont hi haurà clau y altrament ahont expressa lo present capítol, en tal cas los deputats y ohidors de comtes del General del present Principat degan procehir contra de aquells per via de torp. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1379r// 33. En lo Capítol 82 del Redrès de l'any 1599, providament²⁴⁹⁸ la Cort disposà la forma ab què lo deffenedor y deputats locals havian de declarar las causas dels fraus que se aprenan, ab obligació de declarar aquellas verbalment, en los casos y forma més llargament en dit capítol expressats. Per tant, disposa y estatueix la present Cort sie dit capítol 82 de nou confirmat y observat en tot quant aquell se conté; y anyadint, estatueix y ordena la present Cort que en cas se apel·le de ditas declaracions verbals o altrament fetas per dits defenedor o deputats locals als deputats y ohidors de comptes del General, dega la part que haurà apel·lat, dins dos mesos precissos y peremptoris comptadors del dia de la apel·lació, reportar lo procés primitiu y, sens denunciar-lo, dega fer-se la assignació *ad sententiam*; altrament, no fent-se lo sobre dit, sie *ipso jure* deserta la apel·lació y la sentència passada en cosa judicada; y que feta dita assignació, los assessors //1379v// del General de Cattelunya tingan obligació de declarar la causa de apel·lació dins un mes; altrament, en cas de no fer-ho, sian privats de una terça de son salari; y si los deputats y ohidors de comptes del General los pagavan dita terça, incórrian en la pena de pagar la quantitat podia valer lo frau, aplicadora a la part en odi o perjudici de la qual se haurà dextat de fer dita declaració, per quant la experiència ha ensenyat que, dilatant-se ditas declaracions, las robas

2496. al, *corregit*.

2497. A *continuació*, tant en casa del llochtinent de correu major, *ratllat*.

2498. *probidament*, *corregit*.

deposadas que se han trobat en frau moltes²⁴⁹⁹ vegadas se encuentran casi perdudas, lo que resulta en grave dany dels interessats.²⁵⁰⁰ Y en cas se haze de fer procès, segons y en los casos que permet dit capítol, si se fa pagar a la part algun gasto contra lo que és de dret o previngut²⁵⁰¹ en dit capítol, se li haze de refer lo indèbitament cobrat de diners propis de l'official que haurà rebuts dits gastos, baix la pena de las onse doblàrias, la qual pena sie en favor de la part agraviada. Plau a sa magestat, ab què la pena que se imposa als deputats no excedesca a la imposada als assessors y no se puga cobrar la de las onse doblàrias. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1380r// 34. No obstant lo previngut en lo Capítol 36 del Redrès de l'any 1599, acerca que los officials reals y del Sant Offici degan renunciar quiscun trienni sis mesos antes de la extracció, se ha introduhit lo abús de recobrar lo offici després de la extracció, trahent un decret del llochtinent general de interino y no lo nou despaig firmat de sa magestat per a què sie registrat en la Deputació. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del die de sa conclusió en avant, lo secretari de la insaculació dega assentar en un dietari los officials reals y del Sant Offici que hauran renunciat aquell trienni y llegir als habilitadors los que hauran renunciat en los antecedents, com y també la disposició de aquest capítol, per a què, mentres no sian informats del nou despaig de sa magestat y ser aquell registrat en la Deputació, no pugan habilitar als qui no lo hauran tret, com ni tampoch als officials del Sant Offici, menos que haja entregat una certificatòria, treta en pública forma, del Tribunal de la Inquisició de haver efectivament renunciat sos officis, y que aquella estiga registrada en dita casa de la Deputació. Advertint també que en cas de renunciar algun de dits officials y després de feta la renunciació de l'official tornarà a exercir-lo lo mateix que l'haurà renunciat, que axò baste per declaració de la simulació de dita renúncia, //1380v// y en aqueix cas lo tal official reste inhàbil per a concórrer *a cetero*, no obstant qualsevol renunciació que prechís. Dexant en sa forsa y valor a dit capítol 36, exceptat emperò de que baste renunciar sos officis los officials reals y del Sant Offici un mes antes de la extracció de deputats y ohidors per a concórrer en ella, per conciderar-se axí convenient al curs de la bona administració de justícia. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2499. se, *corregit*.

2500. per quant la experiència ha ensenyat que, dilatant-se ditas declaracions, las robas deposadas que se han trobat en frau moltes vegadas se encuentran casi perdudas, lo que resulta en grave dany dels interessats, *al marge esquerre*.

2501. pervingut, *corregit*.

1381r// 35. Com és precís lo haver de exir de la present ciutat moltes vegadas algun dels²⁵⁰² concistorials, anant per lo present Principat ab lo motiu de fer llevas en temps de guerra, com y també per moltes urgències de summa importància; y haver-se²⁵⁰³ acostumat donar-los en semblants casos y deliberar-se los deputats y ohidors per quiscun que va a semblants funcions 300 lliuras, sous, per vestuari y 400 lliuras, sous, per cada mes, cobrant de la Generalitat, *ultra* del sobre dit, tot lo gasto del carruatge, gastos de propis, papers y altres diligències, com y també lo salari y adeales que los deputats y ohidors acostuman cobrar de la Generalitat. Per tant, conciderant tot lo sobredit y que la mesada de 400 lliuras, sous, és excessiva, disposa y estatueix la present Cort que, del die de la conclusió de esta //1381v// en avant, en los sobre dits casos que hauran de anar los deputats y ohidors per lo present Principat no se'ls puga deliberar més de tres-centes lliuras de ardots o de belló per mesada, en atenció de que ja se'ls satisfà de altra part lo vestuari y tot lo gasto del carruatge, propis, papers y altres diligències, y quedar lo salari y adeales corrents com si fessen actual y personal residència en lo concistori. Entès, emperò, que per a resòdrer ditas exidas hage de precehir vot desisiu de una divuytena extreta en sort, ab intervenció y vot dels matexos deputats y ohidors, la qual divuytena ha de ser dels subjectes dels tres estaments que's trobaran presents allà ahont residirà lo concistori. Y que la extracció se fasse ab rodolins de fusta y sens gasto algú. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1382r// 36. En atenció que en lo Capítol 71 del Redrès de las Corts de l'any 1599, attentament la Cort previngué las obligacions del defenedor en la acistència en las cas[a]s del General y bolla per a què fasse que·ls oficials cumplian a sos exercicis y oficis, dexant aquell en sa forsa y valor, com tot lo ordenat, estatueix la present Cort que los deputats tingan obligació, a pena de ésser castigats en visita, de executar que, faltant lo defenedor en pujar-los cada tersa lo llibre dels apuntements de las faltas que fan los officials, lo priven de una tersa; y que dits deputats no pugan impedir al defenedor lo exercici de son ofici y superioritat té ab los oficials del General y bolla, com ni llevar-li o evocar-li la declaració de las causas de fraus en primera instància, segons que ne deu conèxer per disposi[ci]ons de precedents Corts. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1383r// 37. De la disposició del Capítol 85 del any 1481 y altres se n'han sucitats diferents debats sobre si dels fraus se aprenen tenen la quarta part las guardas de la Generalitat, ab pretext de ésser ordinaris;²⁵⁰⁴ per evitar estos, estatueix y ordena la present Cort que, del die de la conclusió de esta en avant, de tots los fraus que seran apresos y declarats per tals, no havent-hi acusador, tingan la quar-

2502. dels, *interlineat*.

2503. havent-se, *corregit*.

2504. A *continuació*, y, *ratllat*.

ta part las referidas guardas, per a què sian més vigilants; y que en las ocasions que la Generalitat tinga arrendats los drets y se ofresca debat entre los arrendataris y las guardas sobre si hi ha hagut acusador del frau o no, se hage de estar al que dirà lo arrendatari mitjensant jurament; y que de tots fraus tingan obligació de tocar la denunciació. Dexant las antigas disposicions en sa forsa y valor. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1384r// 38. Com se degan evitar los abusos grans que fins assí han fet los deputats y ohidors de comptes, girant notables summas de pecúnias al regent los comptes del General, de què han resultat graves danys a la²⁵⁰⁵ casa de la Deputació; per ço, estatueix y ordena la present Cort que, de assí al devant, lo dit regent los comptes no puga tenir en son poder, per compte de correu y menut ni altrament per pagar les coses ordinàries del General, y los deputats y ohidors no li pugan girar sinó fins en quantitat de 500 lliuras, sous, y no més. Ysi per cas lo regent los comptes voldrà o pretindrà que per rahó de dits gastos se li han de girar altres 500 lliuras, sous, que en dit cas no las hi²⁵⁰⁶ pugan girar dits deputats y ohidors fins que·ls conste que sian gastadas las altres 500 lliuras, sous; y si lo contrari serà fet, tant los dits deputats //1384v// y ohidors com lo dit regent los comptes ne pugan ser querelats en visita. Y quant se li passarà lo dit compte de correu y menut, tingan obligació de comprobar los plechs de cartas que haurà entregat y pagat, ab individuació del dia que féu la paga, per vèurer si conforman en²⁵⁰⁷ número ab las cartas que·s troban en plica en la escrivania major des de la última vegada se li seran passats los comptes fins aleshores; y en cas excedesca, se fasse recompenyar per los concistorials que·s troban firmats, dels quals no·s trobarà comprobació de cartas; y si lo contrari serà fet, ne pugan ser querelats en la visita. Y axí mateix, per poder fer millor la averiguació si conforman o no las diadas dels sobreplechs ab les cartas que estaran en plica, que quant se entregan a l'escrivà mayor per a posar-las en ella tinga obligació de notar al dors la diada en què se li //1385r// entregaren; emperò, se permet als deputats y ohidors que en los casos en què se ofresca haver de cridar algunes persones per acistir-los per la expedició de alguna urgència de negocis y despaigs extraordinaris y acudir a algunes inescusables diligèncias per las quals se troban precisats haver-se de valer de altres personas a més dels oficials de la casa, pugan gastar lo que sie precís y necessari per satisfer a dites persones y demés convinga per lo que condueca al bon èxit de ditas diligèncias y negocis, ab tal que de tot lo que gastaran ne hage de formar compte lo regent los comptes, ab tota expressió en cada partit de las rahons per las quals se haurà gastat; y altrament no se li passe en compte al dit

2505. *A continuació, Generalitat, ratllat.*

2506. *A continuació, y, ratllat.*

2507. *A continuació, lo, ratllat.*

regent los comptes. Y per a quant succehesca algun de aquells casos extraordinaris en los quals és lícit y permès als deputats y ohidors gastar, com són en defensa de la Generalitat, drets y llibertats de la terra y en ocurrència de mantenir tercio o regiment //1385v// la Deputació per dita defensa, per als quals casos y qualsevol de aquells se done diner de compte apart al regent los comptes, dega aquest aportar lo compte dividit de quatre en quatre mesos; de manera que, acabats los dos mesos immediats següents, dega formar, examinar y passar dits comptes ab los ohidors y racional; y successivament ho hagen de fer en la mateixa forma respecte del restant temps de quatre en quatre mesos, exceptat los comptes de Corts en los casos esdevinga celebrar-se'n, per als quals tinga sis mesos de temps lo regent los comptes per a formar-los, donar-los y clòurer-los; y si lo contrari serà fet, tant los deputats y ohidors com lo dit regent los comptes ne pugan ser que-relats en visita. Quedant al cuydado dels deputats y ohidors de que lo regent los comptes en ningun temps tinga més diner girat de compte de dits casos extraordinaris del que convindrà tenir per acudir al gasto de aquells. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1386r// 39. Com no sols se hage de tenir la mira en redressar los abusos, sinó també a evitar lo que evidentment se veu ser ocasió de quedar gravades moltes concièncias, y se haja experimentat que lo pèndrer lo jurament als sastres y altres oficials no serveix sinó en gran perjudici de sas ànimas; per ço, estatueix la present Cort que, del die de la conclusió de esta en avant, no se obliguen a tal jurament, exceptat los botiguers que estan obligats en lo ingrès de son offici. Entès, emperò, que los sastres incorren en doblada pena de la que tenen estatuïda per constitucions y capítols de Cort sempre que defrauden a la bolla. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1387r// 40. En atenció que està provehit en lo Capítol 59 de las Corts de 1599, y asenyaladament en los números 1 y 2 de aquell,²⁵⁰⁸ lo que deuen fer los deputats en lo cas que se'ls presenten algunas suplicacions, y segons ellas los apareix no haver-las de decretar per justícia, y semblantment se disposa la obligació té lo notari y escrivà major de la Deputació y lo que està permès a la part en cas de renitència de aquells. Y com se experimente que alguns dubtan si dita disposició arriba a compèndrer las súplicas que las parts presentan suplicant ésser posadas en dietari; per ço, ordena y mana la present Cort, per llevar tots dubtes y rececar los abusos fins assí en est particular fets, que la disposició de dit capítol sia extesa y compregua també totes y qualsevols suplicacions que per las parts seran presentades als deputats (com sian ha//1387v//bilitadas per un dels ases-sors de la casa de la Deputació), encara que en ellas no-s demane ésser comesa

---

2508. aquells, *corregit*.

a justícia; y que sempre y quant las parts demanaran que ditas súplicas sian posades en dietaris, hagen y degan los deputats, dins tres dias immediadament següents a la presentació de ditas súplicas, comptadors des de la hora seran presentadas, decretar sien posades y continuades en dietari, sots pena de una terça de quiscú dels concistorials se trobaran en concistori que seran renitents. En lo cas, emperò, que la súplica se presentarà als deputats contindrà cosa prejudicial a la casa de la Deputació o al General y per esta rahó apareixerà als deputats no dèurer-se continuar aquella en dietari, degan dits deputats donar las causas y motius a la part instant o que donarà la súplica per què no-s deu continuar en dit dietari; y per a fer constar del die y hora //1388r// que serà presentada dita suplicació, puga la part que la presentarà requirir devant testimonis a l'escrivà mayor (com sie hora y ocasió que estiga junt lo concistori) la llesca al concistori. Y si lo concistori no voldrà donar lloch a dit escrivà mayor a llegir dita súplica, dega dit escrivà mayor, en pena de una tersa, fer-ne fee en dietari, a efecte que ab la sola relació de dit escrivà mayor incórregan dits concistorials renitents en la pena sobre establerta. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1389r// 41. En atenció que en lo Capítol 11,²⁵⁰⁹ zelant lo major bé de la Generalitat y atnent a ella y a llevar²⁵¹⁰ abusos, ha estatuït y ordenat la present Cort que los deputats y ohidors, per pretext algun, no tingan facultat de donar remuneracions a ningú dels oficials de las casas de la Deputació;²⁵¹¹ conciderant que las ocurrèncias y circumstàncias del temps han augmentat los treballs en diferents oficis y que no és equitat queden estos sens satisfacció, per ço, estatueix y ordena la present Cort que, en atenció de que los assessors y advocat fiscal, segons capítols y disposicions antigas, solament tenian obligació de residir en casa de la Deputació dos dies en cada semmana y sempre y quant lo concistori los manaria avisar, y que ara novament, ab capítols de Cort, se'ls ha imposat obligació de fer residència tots los dies no feriat //1389v// en dita casa de la Deputació; conciderant també que per novas competèncias suscidades se'ls ha augmentat lo treball per lo qual se'ls donaven las remuneracions; per ço, se disposa que per la satisfacció de l'augment de estos treballs extraordinaris que se poden oferir a dits assessors y advocat fiscal se'ls augmente de salari fixo, distribuït per tersas, és a saber: a quiscú dels assessors y advocat fiscal cent sinquanta-duas lliuras per cada un any, y al procurador fiscal 55 lliuras, sous, també per cada un any.²⁵¹² Y com se concideran concemblants y altres rellevants motius en altres oficials que serve-

2509. 14, *corregit*.

2510. A *continuació*, tots, *ratllat*.

2511. A *continuació*, per ço, *ratllat*.

2512. y al procurador fiscal 55 lliuras, sous, també per cada un any, *al marge esquerre*.

xen en las mateixas cases de la Deputació y Generalitat, per tant, se disposa que lo escrivà mayor tinga per augment de salari quiscun any cent dotse lliuras, lo regent los comptes per quiscun any cent vint-y-quatre lliuras, encloent en estas lo salari que cobrava per las superintendèncias de obras, quedant a dit regent los comptes la obligació y vigilància de acistir en ellas, sens que se entenga ab esta quantitat //1390r// lo que se li acostuma de donar per portar alguns llibres; y que no se entenga derogat ab lo regent los comptes ni racional los salaris extraordinaris que per disposicions de parlaments y altres resolucions se'ls ha acostumat pagar en cas de treballs extraordinaris y rellevants aplicats per defensa de la Generalitat y llibertat de la terra; lo síndich de la casa de la Deputació per quiscun any tinga de augment de salari sinquanta lliures; lo ajudant tercer de escrivà major, trenta-sinch lliures; los dos escrivents, ordinari y extraordinari, tinga cada un de ells quaranta lliuras; los verguers vint lliures quiscú de ells; lo defenedor vuyt lliuras tots los anys; los credencers del General y bolla sinch lliures cada un. Tot lo que repartit per tersas se'ls pagarà, axí com lo salari que ja de temps antich tenen assenyalat, no podent-se'ls anyadir cosa alguna, segons queda disposat en dit capítol en què se priva donar remuneracions. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1391r// 42. En concideració que se ha experimentat la gran falta ha fet en la present Cort un llibre que, segons diferents capítols de las antecedents, deuen fer aportar los diputats y ohidors per son escrivà mayor, continuant en ell totas las dubietats se'ls hauran esdevingut sobre la intel·ligència de alguna constitució o capítol de Cort, contrafaccions de aquellas, com y altres cosas que són dignes de posar en notícia de la primera Cort fahedora, per a poder donar la deguda providència y demés convenient. Per tant, disposa la present Cort que, d'esta hora en avant, se hage de aportar lo sobre dit llibre, notant²⁵¹³ en ell tot lo sobre expressat; y per a què no's perde lo sobre dit llibre, com se ha experimentat ésser-se desvanescut en la present ocasió, dega estar aquell sempre recondit en lo arxiu de la //1391v// Deputació, dins lo armari del llibre de la ànima; y que sempre que s'hi hage de assentar alguna cosa més, degan los diputats y ohidors tràurer aquell y fer acentar en ell en la sala del concistori lo que los apareixerà ser cosa digne de notar-se; lo que executat, lo hagen de tornar en lo arxiu y tancar-lo en lo sobre dit armari ahont està recondit lo sobre dit llibre de la ànima. Com y també se encarrega a dits diputats y ohidors fassen recullir en lo sobredit armari, o en altra part tuta del dit arxiu, tots los memorials fa y farà la casa de la Deputació y totas las respostas de aquells, entregant-se tot en inventari a l'escrivà mayor o a l'arxiver, lo qual tinga obligació de donar compte y rahó de aquells.

2513. *A continuació, aquell, ratllat.*

Y per quant no és fàcil en totas ocasions lo obrir-se dit armari ahont està tancat dit llibre de la ànima, estatueix que lo escrivà //1392r// major de la Deputació aporte un codern apart ahont los deputats y ohidors tingan cuydado de fer-hi notar tot lo que·ls aparega digne de posar-se en dit llibre, a fi de que quiscun any per lo menos se còpie en lo sobre dit llibre. Y attenent que lo llibre que per dit efecte se aportave fins assí lo any 1702 se és perdut, los deputats y ohidors fassan tràurer censuras ecclesiàsticas y més avant se fassen públicas cridas offerint cent lliuras de premi al qui descobrirà ahont sie. Y se encarrega als dits deputats y ohidors no sian omissos en acentar totas las cosas que són dignes de reparo,²⁵¹⁴ per a què en las Corts venidores s'i puga posar lo degut remey. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1393r// 43. Per quant, segons las urgèncias dels negocis que en lo concistori de la Deputació se acostuman tractar, és precís en algunas ocasions als deputats y ohidors de comptes haver-se de congregar a las nits y haver-se de encèndrer llums a diferents aposentos de dita casa, lo que fins vuy ha corregut per compte dels verguers lo posar-los y gastar per dit efecte la cera que és menester; pretenent dits verguers que per a suportar dit gasto se'ls havia de donar dos quintars de cera obrada tots los anys, pagadors ab quatre iguals pagas, y assò tant si se congrega lo concistori pocas o moltes vegadas. Per tant, per obviar est abús, estatuheix y ordena la present Cort que, de aquí al devant, dega córrer la incumbència de donar la cera se haurà menester per dit efecte per lo regent los comptes, en//1393v// tregant aquella ab compte y rahó als verguer o verguers a qui toque, lo qual o las quals *respective* tingan obligació de restituir lo refús tant de esta²⁵¹⁵ cera com y de quanta se'ls ne entrega, de qualsevol espècie que sie, al regent los comptes; y per cada vegada que se'ls provarà haver-se'n quedada en son poder y contrafet al dalt disposat, caygan en pena de mitja terça de son salari, y en cas sie subrogat la dega pagar lo principal; aplicadora la meytat a l'acusador y la altra al regent los comptes per lo treball de haver de cuydar de esta incumbència. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1394r// 44. És tant urgent la necessitat en què se troba la casa de la Deputació de reformar los gastos al que únicament sia precís y necessari, que si se pondera la impossibilitat en què se troba de medis per a acudir a sos acrehedors y obligacions, redundant en grave dany de molts particulars, comuns, ecclesiàstics y encara en detriment del culto divino y del sufragi de las ànimas de purgatori, com també si se attèn a la precisió de prevenir medis per a²⁵¹⁶ mantenir lo regiment que se ha deliberat y acudir a la major importància del real servey

2514. A continuació, de, ratllat.

2515. esta, *interlineat*.

2516. prevenir medis per a, *interlineat*.

y defensa del Principat, que a més de ser molt conforme a bona rahó, passa ha ser de obligació y justícia lo abolir y prohibir tots los gastos inmoderats que se advertexen introduïts en dita casa. Y com sien de tanta monta los de las atxas se consumen //1394v// cada any en acompanyar a las nits no sols als concistorials y oficials primers, sinó també²⁵¹⁷ moltes altres personas, que importa conciderabilíssima quantitat; y havent-se tingut madura premeditació en donar-hi la deguda providència, se concidera per única e indispensable que·s tatxe [lo] número destinat de atxas per las personas tant solament a qui sie necessari donar-ne. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del dia de sa conclusió en avant, ni al regent los comptes ni a altre oficial de la casa de la Deputació y General li sie lícit ni permès gastar en atxas per a fer acompanyar a persona alguna, encara que sien concistorials, ans bé expressament se prohibeix y solament se permet y se concedeix que a cada un dels deputats y ohidors se donen cada mes duas atxas de cera blanca, de pes quatre lliuras quiscuna, a fi de fer-se acompanyar ab ellas //1395r// en los casos que a las nits hagen de anar o²⁵¹⁸ exir de la²⁵¹⁹ casa de la Deputació. Y axí mateix, per al mateix efecte, se done una atxa cada mes a cada un dels assessors, advocat fiscal, escrivà mayor, regent los comptes y racional, de quatre lliuras de pes quiscuna; y també se donen dos lliuras de cera cada mes a quiscun dels dos escrivents, és a saber, ordinari y extraordinari, de la escrivania major; y que a ningú altre més se'n puga donar. Y solament se'n²⁵²⁰ dexa a càrrech y obligació del regent los comptes que, en los casos de novenas, divuytenas, trentasisenas, conferèncias, embaxades y altres semblants y extraordinaris²⁵²¹ que acostuman esdevenir y ocórrer a la casa de la Deputació, en los quals dega dit regent los comptes fer acompanyar ab atxa als que estaran ocupats en dits empleos (no comprenent-se ab estos los concistorials y demés dalt expressats per quant ja se'ls //1395v// ha assenyalat porció de cera), y que en los prop referits casos y no en altres, done dos sous tant solament a quiscun dels que aportaran les atxes que·s dexan a càrrech y cuydado de dit regent los comptes de tenir previngudas per los pròxim dites funcions; y concluïda cada una de aquelles, dega recobrar dites atxes. Y que no les tinga rebudes, no pague dits dos sous per lo port; y si lo contrari serà fet de l'expressat en lo present capítol, sie privat lo regent los comptes de una tersa de son salari y que no se li puga passar a compte, encara que sie ab deliberació del concistori. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2517. A continuació, a, ratllat.

2518. dels, interlineat.

2519. o, ratllat; o, interlineat.

2520. A continuació, puga donar, ratllat.

2521. A continuació, casos, ratllat.

1396r// 45. No obstant que en lo Capítol 2 de Cort, del nou Redrès de l'any 1599, per obviar los molts abusos que fins aleshores eran estat fets en orde als gastos de dols o funeràries y demés adjacents per mort de persona real, se va donar certa disposició, se ha experimentat són excessivas las quantitats se consumexen en dols y demés expressat en dit capítol. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que no-s puga donar als deputats y ohidors y demés oficials del General, per rahó de gramalles ni altrament, sinó tant solament la bayeta en espècia que serà menester per ditas gramallas y vestits de dol per ell y sos criats, los quals o las quals ab tot efecte se hagen de fer. Entès, emperò, que no-s puga excedir en cosa //1396v// alguna en la quantitat de las bayetas se hauran de donar als deputats y ohidors y demés oficials del General al repartiment fet en la casa de la Deputació en los dies 4, 5 y 6 de desembre, 1700, per rahó de la mort del rey nostre senyor Carlos segon (que està en glòria), entenenent y declarant que lo que aleshores se repartí en panyo de Segòbia y vint-y-quatrè de Barcelona sie de aquí al devant de bayeta del Conxer. Confirmant, llohant y aprobant tot quant (*ultra* lo dalt expressat) està estatuit y ordenat poder gastar de pecúnias del General en altres casos expressats en²⁵²² dit capítol 2 de Cort del nou Redrès fet en lo any 1599, deixant²⁵²³ aquell²⁵²⁴ en sa forsa y valor. Emperò, no aproba la present Cort las declaracions *forsan* fetas, com y també ni qualsevol abús en nom de consuetut fins vuy introduhit, en orde a las bayetas que se //1397r// compran per a cubrir lo túmol y paviment de la sala de sant Jordi en los dies de las funeràries, com y també en orde al refús de la cera de dites funeràries, y axí mateix, de las festivitats de sant Jordi, quedant ditas bayetas y refús de la cera en benefici de alguns oficials de la casa; ans bé estatueix la present Cort que ditas sentèncias o declaracions y consuetuts fins vuy introduïdas, de aquí al devant sien de ninguna forsa y valor, y vol tenir aquellas per revocades. Estatuhint de aquí al devant que tant las sobre ditas bayetas y tot quant refús de cera²⁵²⁵ quede de la que hauran fet cremar los deputats y ohidors, tant per las funcions de funeràries, festas de sant Jordi y alimàries com y per qualsevol altre rahó, no puga quedar en benefici de ningun oficial de la casa sots pretext algun, sinó que se hage de entregar //1397v// tot al regent los comptes per a què tot ho convertesca en benefici de la Generalitat, sots pena el qui contrafarà o concentrà lo contrari ésser privat de un terça de son salari y si reincideixen en dit abús, no obstant la sobre dita pena, sien privats de son ofici. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2522. A continuació, lo, ratllat.

2523. A continuació, aquest y, ratllat.

2524. aquells, interlineat.

2525. A continuació, que, ratllat.

1398r// 46. Com en lo Capítol 2 de Cort, del nou Redrès fet en lo any 1599, expressat en lo immediat antecedent, per evitar també los molts abusos que fins alashoras eran estats fets per los deputats y ohidors del General, gastant excessivament las pecúnias de aquell, fos estat també estatuit y ordenat en dit capítol que los dits deputats y ohidors no poguessen gastar de ditas pecúnias del General sinó tant solament per la defensió de la Generalitat, drets y llibertat de la terra y per casos de alegria de vinguda de rey o coronació o noces, demostracions de dol, per compras y obras necessàries, com y per poder enviar embaxadors a sa magestat, com més llargament en dit capítol se conté. No obstant lo disposat per dit capítol, havent-se introduït alguns abusos contra lo disposat en aquell y ésser just donar-s'í provi//1398v//dència, per ço, estatueix y ordena la present Cort (a més del disposat en lo capítol immediat antecedent en orde als dols) que en cas de haver de enviar embaxador a sa magestat no se fasse diferència per la graduació²⁵²⁶ o dignitat de la persona elegida, attenant-se sols a la decència de la representació dels estaments y Principat, que resideix igualment en la persona que se enviarà; a la qual se li pugan donar 600 lliuras, sous, barcelonesas per abillaments per una vegada tant solament y 600 lliuras, sous, barcelonesas cada mes per llur salari y gastos, y no més. Sols, emperò, en cas de coronació o naxement de príncep primogènit, si se ha de enviar embaxador per dit efecte, en tal cas y no en altre pugan los deputats y ohidors donar per abillaments lo que los apareixerà convenient per lo lluyment de la funció, dexant-ho a arbitre, disposició y conexement dels deputats y ohidors, com a bons administradors, en lo sobre dit cas tant solament. Exceptuant-se expressa//1399r//ment los altres casos en què per coses convenients al Principat se acostuman enviar embaxadors, en los quals, quant als deputats y ohidors de comptes los aparega convenient de enviar embaxadors, degan juntar una divuytena dels brassos, fent-se extracció de ella a la sort dels qui se trobaran en Barcelona, havent-se de fer dita extracció sens gasto algú; y que esta, junt ab los sis concistorials, conegan y decidescan per pluralitat de veus per escrutini la conveniència de enviar-lo; y quant sia decidit, reste la elecció de la persona tant solament a dits deputats y ohidors, conforme se és acostumat. Prohibint axí mateix que los deputats y ohidors no pugan anar a ditas embaxadas y dexar lo concistori sinó tant solament en los casos expressats en altres capítols de Cort. Més avant, en cas de vinguda de rey o reyna, estatueix y ordena la present Cort no-s pugan pèndrer per sos abillaments los deputats y ohidors sinó fins a la //1399v// quantitat de 400 lliuras, sous, per quiscun, y donar-ne 150 lliuras, sous, a cada asesor y advocat fiscal y oficials militars, entenent-se que sols se han de enclòurer entre estos los que ho són de la casa de la Deputació; y si són

---

2526. graduació, *interlineat*.

de la casa del General y bolla o gosen de privilegi militar, tant solament 100 lliuras, sous,²⁵²⁷ y als que no gosan de privilegi militar, tant sien de una casa com de altre, 50 lliuras, sous, prevenint que tant solament se hage de entendre al que sie propietari de l'ofici si serà militar o gaudint o no, y no al subrogat en cas lo-y hage. Declarant més avant que dita adeala no-s puga ni dega donar sinó a aquell que acistirà en la funció de vinguda de rey o reyna per la qual se dóna perquè se fasse ab major lluyment. Semblantment, ordena y estatueix la present Cort que en los casos que se hauran de fer demostracions de alegria, ço és, alimàrias, se puga donar tant solament a //1400r// quiscú dels concistorials 44 lliuras, sous, moneda barcelonesa, y la teya en espècie,²⁵²⁸ en la conformitat y quantitat que se és acostumada donar fins lo die present. Axí mateix, als assessors, advocat fiscal, escrivà major, regent los comptes, racional y exactor, 22 lliuras, sous, a quiscú y la teya en espècie que se ha acostumat donar; y als demés oficials, a proporció se'ls donarà segons lo repartiment y rebaxa de candelas que al respecte dels deputats y ohidors y demés oficials dalt anomenats se'ls ha acostumat donar fins al die present. Revocant lo costum o abús que fins vuy se havia introduhit²⁵²⁹ de donar per ditas alimàrias diferents quantitats de oli, candelas, llanternas, grasolets, gerras y blens; exceptuant y declarant que si en algun offici hi aurà subrogat, de aquí al devant no-s puga donar doble adeala per rahó de ditas alimàrias, sí sols una per quiscun official, és a saber, al propietari de ell²⁵³⁰ tant solament. Confirmant, lloant y apro//1400v//bant tot quant, *ultra* lo dalt expressat, està estatuït y ordenat poder gastar en altres casos expressats en lo Capítol 2 del nou Redrès fet en lo any 1599, dexant aquell²⁵³¹ en sa forsa y valor. No, emperò, aproba la present Cort las declaracions *forsan* fetas, com²⁵³² ni qualsevol abús en nom de consuetut fins vuy introduït, en orde al refús de la cera de las festivitats de sant Jordi y alimàrias, quedant lo refús de la cera en benefici de alguns oficials de la casa; ans bé estatueix y ordena la present Cort que ditas sentèncias o declaracions fetas²⁵³³ y consuetuts fins vuy introduhidas, de aquí al devant sien de ninguna força y valor y vol tenir aquellas per revocades. Disposant y estatuïnt que de aquí al devant tot lo refús de cera que quedarà de la que hauran fet cremar lo deputats y ohidors, tant per ditas festas²⁵³⁴ de sant Jordi, alimàrias, com y per qualsevol altre rahó,

2527. A *continuació*, y als que no gosan de privilegi militar, tant solament 100 lliurs, sous, *ratllat*.

2528. espècie, *corregit*.

2529. estilat, *ratllat*; introduhit, *interlineat*.

2530. aquell, *interlineat*.

2531. A *continuació*, y aquella, *ratllat*.

2532. A *continuació*, y també, *ratllat*.

2533. fetas, *interlineat*.

2534. A *continuació*, com, *ratllat*.

no puga quedar en bene//1401r//fici de algun²⁵³⁵ oficial de la casa sots ningun pretext, sinó que se hage de entregar tot al regent los comptes per a què²⁵³⁶ ho convertesca²⁵³⁷ en benefici de la Generalitat, sots pena al²⁵³⁸ que contrafarà o contentirà lo contrari de ser privat de una terça de son salari, y si reïncideix en dit abús, no obstant la sobre dita pena, sie privat de son offici. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1402r// 47. En concideració que en lo Capítol 2 del Redrès de las Corts de l'any 1599 se estatuhí la forma ab què los diputats y ohidors de comptes havian de enviar a sa magestat y a sa real cort embaxadors per las ocurrèncias y casos que ho demanassen; per ço, plàcia a vostra magestat, ab lloació y aprobació de la present Cort, estatuir y ordenar gosen los embaxadors de la Deputació de las prerrogativas, preheminièncias y tractaments que al present gosan los embaxadors envia la ciutat de Barcelona. Y axí mateix, plàcia a vostra magestat, ab la mateixa lloació, estatuir y concedir als diputats y ohidors de comptes del present Principat que vuy són y per temps seran, que a més de la insígnia colorada ab lo escut de las armas de la Deputació de què usan axí en casa de la Deputació com fora de //1402v// ella en funcions públicas, axí assolas com junts, pugan y degan quant no vagen oficiant usar, en particular y en qualsevol part, de una venera ab la imatge de sant Jordi; y que la Generalitat tinga obligació de fer y donar a cada un dels diputats y ohidors que en avant se extrauran dits escuts y venera de or, però no als que vuy són, perquè ja se'ls ne ha donat en lo principi de son trienni; entès, emperò, que cada escut no puga excedir del valor de vuyt dobles y la venera de sis doblas. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1403r// 48. Com providament se trobe²⁵³⁹ estatuit y ordenat en los capítols fahents per las insaculacions de las Corts de l'any 1493, ditas de santa Anna, número 9, que si per cas en la extracció de diputats y ohidors isquessen en sort pare y²⁵⁴⁰ fill o germans, no pugan concórrer, y en lo lloch del qui segonament serà exit sia tret altre del mateix estament que no tinga tal impediment. Y en concideració que apar milita la matexa rahó entre sogres y gendres que entre pares y fills, perquè encara que lo carinyo del gendre no pot igualar-se al que és natural del fill, no's pot negar que las atencions y respectes reverencials y polítichs deuen residir ab una matexa igualtat en los gendres en orde a sos sogres

2535. ningun, *ratllat*; algun, *interlineat*.

2536. A *continuació*, tot, *ratllat*.

2537. convertescan, *corregit*.

2538. de, *ratllat*; al, *interlineat*.

2539. troba, *corregit*.

2540. o, *corregit*.

que en los fills en orde a sos pares; per ço, la present Cort (dexant en sa força y valor lo sobre calendat capítol y en quant //1403v// menester sie confirmant, lloant y aprobant aquell) estatueix y ordena que, del die de la conclusió de esta en avant, sempre que esdevinga²⁵⁴¹ en una matexa extracció de deputats y ohidors o de visitadors de la casa exir en sort pare y fill o sogre y gendre o dos germans, no pugan concórrer junts, ans bé en lloch del que segonament serà extret ne sie tret altre del mateix estament qui sie libre de tal semblant impediment. Entenent-se, emperò, que en concurs de pare y fill, sogre y gendre o de dos germans, lo que primer serà extret tinga la acció y facultat de renunciar, y en aqueix cas hage de subsistir lo segon extret. Y que lo mateix se entenga en las extraccions de insaculadors, habilitadors y las novenas, divuytenas y trentasisenas y en totas las demás juntas de casa la Deputació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1404r// 49. Com no obstant que los deputats locals no administren diner de la Generalitat, han esdevingut y poden succehir casos en què queden deutors a la Generalitat per descuyts en son ofici; per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del die de la conclusió de esta en avant, tots los deputats²⁵⁴² locals, antes del ingrès de son ofici, haja de donar idòneas fianzas a coneguda y satisfació dels deputats y ohidors. Y attenant, més avant, que molts deputats locals, especialment los que proveheix lo rey nostre senyor, solen continuar los oficis fins a tenir successor, y moltes vegades se mantenen en aquells dos y tres triennis, sens donar los comptes, cedint en grave perjudici de la Generalitat, estatueix y ordena la present Cort que, //1404v// del die de la conclusió de esta en avant, tots los deputats locals hagen de donar los comptes per rahó de son ofici a la conclusió de cada trienni, no obstant que continuassen en sos oficis, en pena de sinquanta lliures. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1405r// 50. En lo Capítol 11 del Redrès de l'any 1599 previngué la Cort no sols evitar alguns descuyts, sinó també que no se introduïssen alguns desordes en la expedició de las àpochas y formació dels capbreus de la Generalitat; y axí, dexant dit capítol en sa forsa y valor, ordenant novament se observe, estatueix la present Cort que a càrrech de l'ajudant primer de escrivà major vingue lo rèbrer ditas àpochas y notar los calendaris necessaris en los capbreus, sens rèbrer diner algun de las parts, menos durant la concòrdia que la Generalitat té firmada ab sos acrehedors, en la qual té asenyalat salari; y en atenció que dit ajudant primer regeix los capbreus del General y nota en ells los títols que las parts entregan per la justificació del dret actiu y successió //1405v// dels censals, los quals papers o

2541. esdevindrà, *corregit*.

2542. A *continuació*, y ohidors, *ratllat*.

títols se recondexen en los armaris de l'aposiento ahont se troban dits capbreus, y per lo recel de bombas se tragueren de aquells y fins vuy no y són tornats, que per ço y per la conveniència pública en què dits papers no-s desvien y les parts las pujan trobar quant convinga, se encarrega als deputats y ohidors de comptes fassen tornar dits papers en sos armaris y puestos ahont estaven; y que per lo notari o regent dit ofici se posen en bon orde, fent-se encodernar en llibres y diferents tomos; y que lo mateix dega observar-se en los títols y papers que vuy té en son aposiento dit ajudant primer de escrivà major y los que se li aniran entregant, en pena de privació de son ofici; y que dits deputats tingan facultat de assenyalar una retribució mòdica y competent per los treballs de disposar en²⁵⁴³ forma de llibres los papers que //1406r// vuy se troban fora de son puesto, corrent per compte de la Generalitat lo gasto de la encodernació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1407r// 51. En atenció que en lo Capítol 6 del nou Redrès de l'any 1599 providament se estatuí la forma de arxivar las escripturas de la casa de la Deputació, dexant aquella en sa força y valor y encarregant als deputats lo compliment de quant fins al present, segons lo disposat en dit capítol, no queda executat, per ço, desitjant que exactament se observe, estatueix y ordena la present Cort que lo ajudant segon de l'escrivà major passe a títol de l'ajudant de l'arxiu, corrent a sa obligació lo arxivar ditas escripturas en la forma en dit capítol ordenada (tenint la superintendència lo escrivà major), havent de comensar a²⁵⁴⁴ arxivar los llibres y dietari del trienni corrent; y que los deputats y ohidors no pujan deliberar a dit ajudant la última terça del //1407r// salari de quiscun any que primer no-ls conste estar arxivat fins al que haja de correspondrer a sis mesos antes; y per a què dit ajudant segon se puga aplicar a esta incumbència, se li exonera lo treball de haver de tràurer autènticas las àpochas de las pensions de censos y censals que-s pagan; y que quant los acrehedors las hajan firmadas en poder de l'ajudant primer de l'escrivà major, sols tinga obligació de tràurer los pagaments de ellas dit ajudant segon ab cautelas e o sèdulas, ab tal que haja de continuar en las ditas sèdulas los partits dels acrehedors censalistas die per die, successivament, axí com estan continuades en lo memorial de dit ajudant primer, sens que puga anteposar partit algun en las sèdulas dels que estaran postposats en lo manual, sinó ab lo²⁵⁴⁵ mateix orde que-ls trobarà col·locats en ell; y que no puga contenir cada sèdula més que de divuyt fins a vint partits, //sense foliació// per no causar confusió després en la comprobació dels albarans; y si contrafarà, cayga en pena de privació de mitja terça de son salari per cada vegada; las quals sèdulas haja de firmar

2543. A continuació, la, ratllat.

2544. ha, corregit.

2545. del, ratllat; ab lo, interlineat.

lo escrivà major y després han de passar a l'ajudant del regent los comptes perquè note, en los capbreus que té en lo aposiento de dit regent los comptes,²⁵⁴⁶ las pensions o mitjas²⁵⁴⁷ que se pagaran; y executada esta diligència, passe als oficials a qui toquen las demás solempnitats acostumadas per al cumpliment de la paga per passar al banch lo albarà de ella; y que ningú de dits oficials pugua alterar ni prevertir lo orde dalt expressat de la graduació de dits partits en lo despaig de aquellas, ans bé hajan de²⁵⁴⁸ anar despatxant als acrehedors en lo mateix orde y successivament, conforme estaran continuades ditas èpochas y los partits en las sèdulas; y qualsevol de dits ofi//sense foliació//cials que per prechs o interès antepose en lo despaig algun acrehedor que sie postposat en dita sèdula o altrament contrafasse al disposat en lo present capítol, cayga en pena de privació de mitja terça de son salari cada vegada. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1408r// 52. Per quant se concidera que no sols és mol condecorós al concistori de deputats y ohidors lo tenir mestre de cerimònias, sinó també de utilitat per a què en tot temps hi haja oficial destinat per a notar los exemplars y tot lo que condueca al ceremonial de dit concistori, per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del die de sa conclusió en avant, tinga lo càrrech y ofici de mestre de cerimònias de la casa de la Deputació lo ajudant segon de escrivà major, los quals dos oficis sien perpètuament units; a càrrech del qual mestre de cerimònias haja de córrer lo notar en un llibre totas las cerimònias del concistori y exemplars concernents a aquellas y tot quant condueca a dit officiy pugua servir de //1408v// pauta per en avant. Y axí mateix, haja de acistir en totas las funcions públicas del concistori dels deputats, tant de dins com fora de la Deputació, y en totas las demás que se puguen oferir; y per evitar totas qüestions sobre lo puesto que en aquellas hage de tenir dit mestre de cerimònias, se dexa a la disposició del concistori de deputats y ohidors, los quals, junt ab una novena, deliberen y assenyalen a més vots, tant dels concistorials com dels que seran cridats en dita novena, lo puesto ahont haja de estar y anar respectivament dit mestre de cerimònias en ditas funcions. Y no obstant que lo motiu de haver unit aquest ofici ab lo de ajudant segon de escrivà major és²⁵⁴⁹ estat per causa de haver exonerat a est ab altre capítol de las presents Corts de tràurer en pregamí las èpochas dels censos y censals, attenant-se novament que per rahó de dit nou ofici, y assenyalamment per la acistència haurà //1409r// de fer en las funcions públicas del concistori, deu anar ab lo degut lluïment, se li aumenta lo salari en coranta lliu-

2546. A *continuació*, perquè note en los capbreus, *ratllat*.

2547. A *continuació*, pensions, *ratllat*.

2548. A *continuació*, nar, *ratllat*.

2549. ha, *corregit*.

ras quiscun any, pagadoras per tersas. Entès, emperò, que no se li puga deliberar la última tersa de son salari de quiscun any mentres no tingue arxivat lo que se li ha encarregat ab altre capítol, sí y en la forma que en aquell se conté. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1410r// 53. Havent-se regonegut lo arxiu de la casa de la Deputació y lo aposiento de l'ajudant tercer de escrivà major qui se cuyda del judiciari, se ha trobat que en lo arxiu falta a²⁵⁵⁰ arxivar-se per enter des del primer de agost de 1686, y encara falta lo repertori den del primer de agost de mil 1671 fins dit die primer de agost, 1686; y que en dit aposiento de ajudant tercer no hi ha cosa arxivada en orde a tràurer los exemplars de las sentèncias y decisions de assessors que en aquells se troban fetas, de què resulta grave dany a la Generalitat y bé públich. Y com poch importa haver-se tingut cuydado en recullir y guardar las escripturas si per no estar aquellas arxivadas ab lo degut orde no se'n pot valer en las ocasions en què se'n necessita, y és just que no sols se done la providència (com se ha donat ab altre capítol //1410v// antecedent del present Redrès) de que en lo esdevenidor se vaja regulant y arxivant per cada any, sinó també en què se arxive lo atrasat, majorment en las ocurrèncias tant irregulars com las que han esdevingut en lo intermedi del temps que no se ha arxivat; per ço, estatueix la present Cort que dins dos mesos, comptadors del die de la conclusió de esta, los deputats y ohidors tingan obligació juntar una novena, extreta en sort, als quals proposen sis personas de las més intel·ligents y a propòsit per a arxivar de les que's trobaran en Barcelona, ab tal que no sien oficials de la casa de la Deputació y General; y de aquellas los deputats y ohidors, junt ab dita novena, ne elegescan dos a més vots dels concistorials y dels que seran extrets en dita novena, lo primer per arxivar tot lo que hi ha atrassat en dit arxiu en la forma acostumada o que·ls aparega més convenient y lo altre per a arxivar la escri//1411r//vania de l'aposiento de dit ajudant tercer, qui tinga obligació de formar dos llibres, en lo un dels quals se posen las rúbriques de tots los processos són en dit aposiento y en lo altre se expressen las rúbriques o índices de las conclusions, sentèncias y provisions que's trobaran²⁵⁵¹ en dits processos y del fet contenen breument, per poder-se saber los exemplars y demés convinga de dit aposiento, entenen-se solament del que fins vuy queda atrassat; y que la satisfacció del treball de arxivar, tant a la persona a cuydado de la qual correrà lo arxivar lo arxiu, com també a la que haja de arxivar dit aposiento e o escrivania de dit ajudant tercer, sie a coneguda de dits deputats y ohidors, junt ab dita novena, haguda relació de experts del que serà condigne a dit treball, procurant ajustar ab dites persones la quantitat se'ls haja

---

2550. ha, *corregit*.

2551. troban, *corregit*.

de donar per dit treball y lo termini de concluir la obra; y que del que restarà ajustat los hajan de //1411v// pagar de tres en tres mesos, hagut respecte al que hauran treballat y no més. Y en concideració que en lo Capítol 6 del Redrès de 1599 està disposat que en dit arxiu hi hage de haver quatre claus, tenint aquellas, és a saber, una cada un dels deputats y altre lo escrivà major, y la forma en què deuen estar custodidas y guardadas las escripturas de aquell, dexant dit capítol en sa forma y valor en quant al present no se oppose, no pugan ningun de dits dos arxivers anomenadors portar-se'n llibre ni paper algú de casa de la Deputació a la sua ni en altre part, per a treballar ni per²⁵⁵² altre fi, sinó que hagen de treballar lo que conduesca a arxivar dins casa de la Deputació en los aposientos que per dits diputats y ohidors los seran senyalats. Y que antes de entrar dits arxivers en los exercicis de ditas incumbèncias hajan de prestar jurament en mà dels diputats de *bene et legaliter se habendo* y de que no permetran que persona alguna se'n porte paper, llibre ni nota alguna de dits arxiu y escrivania, ni encara participaran notícia alguna de las de dit arxiu y escrivania de dit ajudant tercer, sinó sols als diputats y oïdors y a qui dits diputats y ohidors disposaran. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1412r// 54. Per quant, com se ha ponderat ab altre capítol²⁵⁵³ dels precedents del present Redrès, és de summa importància que se arxiven las escripturas de l'aposiento e o escrivania de l'ajudant tercer del escrivà major de la casa de la Deputació, per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del die de la conclusió de esta en avant, dit ajudant tercer tinga obligació de arxivar dita sa escrivania en esta forma: fent dos llibres, en lo un dels quals se posen las rúbriques de tots los processos y en lo altre se expressen²⁵⁵⁴ las rúbriques o índices de las conclusions, sentèncias y provisions que's troban en dits processos y del fet contenen breument, per poder-se saber los exemplars y demés convinga de la casa de la Deputació; comensant a²⁵⁵⁵ fer ditas rúbriques dels processos se actuaran del //1412v// die de la conclusió de la present Cort en avant, com ja se hage donat providència ab altre capítol per a què se arxive lo atrassat; y per dit treball de arxivar se li augmente lo salari en cinquanta lliures més per quiscun any, pagadores per terças, ab obligació de fer y complir tot lo expressat en dit capítol o²⁵⁵⁶ fer-ho fer per altre a sos gastos. Entès, emperò, que los diputats y ohidors no pugan deliberar a dit ajudant la última terça de tot son salari de quiscun any que primer no'ls conste estar arxivat fins al que hage de correspondrer als sis

---

2552. per a, *corregit*.

2553. capítols, *corregit*.

2554. expressaran, *corregit*.

2555. ha, *corregit*.

2556. ho, *corregit*.

mesos immediat antecedents. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1413r// 55. Per quant la forma y treball ab què cada trienni se regulan o componen los llibres de vàluas y lo de Fernando Paga se veu ser de poca o²⁵⁵⁷ ninguna utilitat perquè en ells sols se expressa lo nom del debitor y quantitat per aquell deguda, omitint la causa del dèbit, referint-se sols als llibres immediadament antecedents y est a l'antecedent a aquell. Y havent-se observat lo mateix en los antecedents, sols se troban los títols en aquells llibres de l'any en què se contragué lo dèbit, y per a buscar estos és menester recórrer a tots los llibres que des de son origen se han format, ab conciderable fatiga y gasto infructuós. Y atnent ser tant precís lo mudar lo estil com que corren dits llibres y que la millor forma se troba és que en los primers llibres que se hajan de formar se expresse en la una pàgina tots los títols del dèbit y se reserve la pàgina següent per a escriürer lo que pagarà lo debitor²⁵⁵⁸ en forma²⁵⁵⁹ de dèbit y crèdit, y que serà fàcil posar-o en pràctica lo trienni corrent, atès se troba poch regulat y que la Junta de Bilancers ha²⁵⁶⁰ treballat uns coderns dividits en tres claces, ço és, en la una los dèbits cobrables, altre de dubtosos y altre de semicobrables e²⁵⁶¹ incobrables, expressant lo nom del debitor, quantitat deguda y nota de la pàgina en què està continuat. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que, concluïda²⁵⁶² esta, se aporte lo bilans en lo llibre de vàluas dividit en tres claces, en la forma que està disposat en lo llibre intitulat *Debitors al General de Cattalunya de 1702*; contenint la una tots los //1022v// dèbits cobrables, la altre los dubtosos y la altre los semicobrables e²⁵⁶³ incobrables, en²⁵⁶⁴ la forma dalt expressada de dèbit y crèdit, explicant²⁵⁶⁵ tots los títols y causas de hont se origina lo deute; lo qual llibre de vàluas així compost haja de estar fixo en lo aposiento del racional, sens transportar-lo en los triennis esdevenidors, y que a aquell haja de donar lo crèdit del que pagarà,²⁵⁶⁶ y axí mateix, continuar en dit²⁵⁶⁷ llibre los demés debitors que novament per avant contractaran, ab expressió llarga, nom de las fermansas y calendaris dels actes y demés convinga mentres hi²⁵⁶⁸ haurà fòleos en dit llibre; y quant no n'i haurà,

2557. A continuació, de, ratllat.

2558. A continuació, hador, ratllat.

2559. A continuació, en forma, ratllat.

2560. han, corregit.

2561. y, corregit.

2562. conduïda, corregit.

2563. y, corregit.

2564. de, corregit.

2565. expressant, corregit.

2566. A continuació, en la devant, ratllat.

2567. lo, corregit; a continuació, mateix, ratllat.

2568. y, corregit.

se'n fasse altre, y axí successivament los que sien²⁵⁶⁹ menester, signant-los per sos números; y que ab semblant forma se dispose lo llibre de Fernando Paga, que ha de estar en poder de l'exactor, lo qual tinga precisa obligació de comprobar-lo ab lo dit llibre de balans y examinar tots los títols perquè no puga escusar-se, ab motiu de no tenir la intel·ligència cabal, per a facilitar la cobrança; y que tant dit exactor com los oficials a qui toca fer dit balans, immediadament seguida la conclusió de las present Corts, hagen de posar en execució lo disposat en lo present capítol, sots las penas imposadas en lo Capítol²⁵⁷⁰ 3 del present Redrès; dexant a càrrech dels diputats y oydors lo fer-ho executar dins lo termini de dos mesos comp//1414r//tadors després de la conclusió de las presents Corts, conforme lo disposat en dit capítol 3,²⁵⁷¹ lo qual reste en sa força y valor en quant aquell no se oppose al disposat en lo present; y de no fer-o pugan ser-ne querelats en visita. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1415r// 56. Attenent que los dèbits se troban en lo llibre de vàluas de casa la Deputació són de quantitats tant considerables que importa lo que en lo estat present se està devent a la Generalitat y casa de la Deputació, com consta del llibre de vàluas y summa treta per la Junta de Balans²⁵⁷² de la present Cort, set-centas noranta-nou mil setanta-sinch lliuras, tres sous y sis diners, quantitat que bastaria desempenyar, ja que no en tot, en gran part, a la Generalitat de aquella considerabilíssima quantitat que deu de pensions²⁵⁷³ cessas de censos y censals important un milió set-centas sinquanta mil quaranta-una lliura, dotse sous y sinch diners, y que se deu pèndrer tant cabal disposició que precise la més exacta cobrança. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que los diputats y oydors, junt ab una novena extreta a sort de personas dels tres estaments, pugan convenir y ajustar los deutes contrets antes de la pcessió de l'exactor actual, fent segons la qualitat dels dèbits aquella gràcia que·ls aparega proporcionada y donant per la paga del que se ajustarà aquell temps y espera que poran acordar ab los deutors. Y en cas que no pugan convenirse, que dins dos mesos de la conclusió de esta en avant los diputats y oydors hagen de anomenar en procuradors personas de tota legalitat, activitat, enteresa e²⁵⁷⁴ idoneïtat, donant-los lo poder necessari per a demanar e instar la cobrança del que·s deu a la Generalitat, tant extrajudicialment com en judici, és a saber, de aquells dèbits atrassats //1415v// y contrets de antes que lo exactor del General que vuy és entrà²⁵⁷⁵ en lo exercici de son offici, dividint-ho

2569. sian, *corregit*.

2570. A continuació, 6, *ratllat*.

2571. 6, *corregit*.

2572. bilans, *corregit*.

2573. pensions, *corregit*.

2574. A continuació, y, *ratllat*.

2575. entrat, *corregit*.

per temps y en diferents procuradors (sens exonerar d'esta incumbència a l'exactor, com ja sia de sa obligació), ço és, encarregant los deutes que foren contrets antes de l'any 1650 *inclusive* a un o més procuradors, donant-los quatre sous per lliura del que cobraran de aquells. Y en cas que no-s trobàs qui volgués col·lectar per dita quantitat de quatre sous per lliura tots los sobre dits deutes de antes de dit any 1650, per ser de difícil exacció, pujan los deputats y oydors augmentar-los lo capsou com més justificadament los aparega, hagut respecte la qualitat dels deutes y de ser més o menos difícil la cobrança de aquells; los deutes, emperò, contrets des de dit any 1650 fins al dia de l'ingrès de l'offici de dit exactor a altres procuradors los que aparega sian necessaris perquè a un mateix temps pujan sol·licitar-se las cobranças de dit dèbits, donant a estos dos sous per lliura del que cobraran; y si acàs y ha alguns deutes que sian difícils de cobrar, tingan facultat dits deputats y oydors donar per aquells alguna cosa més de dits dos sous per lliuras, conforme pujan ajustar-o, haguda concideració a la qualitat dels deutes, ab què no excedescan de quatre sous per lliura del que cobraran de dits deutes. Tots los quals procuradors hagen de prestar caució, donant idòneas fermansas a coneguda dels deputats y oydors, e²⁵⁷⁶ instar la cobrança de aquells fins a obtenir sentència definitiva y execució de aquella, per lo que degan dits deputats entregar-los memorial //1416r// dels deutes que de cada hu se li encarregaran y respectivament totas las notícias y papers tingan en dita casa de la Deputació y demés se'ls offerescan per la justificació dels tals dèbits, y tots los dèbits contrets des del dit dia de l'ingrès de dit exactor en son ofici corren a cuydado de est, lo qual dega instar la cobrança de aquells fins a tenir-se sentència definitiva y decret de execució; y tant a dits procuradors com a l'exactor tingan obligació los officials de la casa de la Deputació de donar tots los actes, papers y notas que tingan en las escrivanies de sos officis, en forma aucthèntica o com los demanaran hi hauran de menester per dit effecte tant solament, sens salari algú, reservant-los dret per cobrar los salaris de las parts quant sian condempnadas a gastos. Y per evitar tota omissió, se estatueix y ordena que cada any, en lo termini²⁵⁷⁷ des del primer de setembre fins al dia de la nativitat de Nostre Senyor, tant dit exactor com dits procuradors hagen de fer evident y entera relació al consistori de deputats y oydors, ab assistència dels assessors, advocat fiscal, escrivà major y racional, de l'estat de las causas y cobrança de tots los deutes continuats en los llibres de vàluas y de Fernando Paga, tenint dits llibres presents y examinant aquells partit per partit, y axí mateix de las diligèncias que hauran fet y de las que convinga fer per la més puntual cobrança; las quals relacions dega dit escrivà major con-

---

2576. y, *corregit*.

2577. A *continuació*, que corre, *ratllat*.

tinuar en dietari. Y si dits procuradors no cumplan en dita incumbència, revoquen la procura al que haze faltat y en son lloch se'n constitueca de altre. Y //1416v// en cas se averiguàs que lo exactor no s' dedicàs a la sollicitud de la cobrança dels deutes contrets des de l'ingrès de son offici, pugan y degan dits deputats y oydors posar-los en mà de un procurador y pagar-lo del salari que té dit exactor; y no fent-se ditas relacions quiscun any dins lo temps dalt senyalat, no pugan dits²⁵⁷⁸ deputats y oydors deliberar per a si ni per dit exactor terça alguna de dit son salari que ditas relacions no estigan fetas; y tant dit exactor com dits procuradors, tot lo que cobraran ho hagen de depositar en la taula o banch de esta ciutat, en nom dels deputats y oydors, sens poder-se quedar en son poder diner algun, en pena de ser remoguts de sos officis *respective*, y que no pugan,²⁵⁷⁹ directe ni indirecte,²⁵⁸⁰ rèbrer de las parts interessadas en dits deutes regalos, dàdivas ni interès algú, ni per prechs ni altres respectes pugan differir la cobrança, sots pena de ser privats de tots officis y honors en la casa de la Deputació. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1417r// 57. Perquè no y puga haver dificultat alguna entre los officials de la casa de la Deputació en donar sens salari los papers que a dita casa convingan en benefici y útil de ella, per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del dia de la conclusió d'esta en avant, tingan obligació dits officials de donar y lliurar, trets en pública forma o altrament, conforme serà menester, sens salari algú, tots los papers, actes, certificatòrias y de qualsevol altre gènere que sien y tingan en son poder per rahó de sos *respective* officis, sempre y quant los seran demanats per lo consistori de la Deputació o son fisch, en los quals tinga interès la Generalitat y Deputació y no altrament; y essent dits officials renitents en tràurer los papers se hauran menester per la Generalitat ab la puntualitat que convé, sien multats en una terça de son salari; reservant dret als dits oficials per a cobrar los salaris de dits papers de las parts en lo cas de ser condempnats a gastos. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1418r// 58. Com se haze experimentat que de las disposicions del Capítol de Cort 54, títol 68, del llibre primer, y del Capítol 36 del Redrès de 1599 (que si bé són fets en unas mateixas Corts) se opponan entre si, y se haze sucitat moltas vegadas dubte sobre si los officials reals que no tenen jurisdicció com los que la tenen poden concórrer o no a deputats y altres officis de la casa de la Deputació, originant-se de aquells moltas qüestions y debats; per ço, la present Cort, per a llevar y obviar totas dificultats, suplica a vostra magestat que, ab sa llohació y aprobació,

2578. dos, *corregit*.

2579. no pugan, *intertineat*.

2580. A *continuació*, no pugan, *ratllat*.

li plàcia estatuhir y ordenar que, del dia de la conclusió de la present²⁵⁸¹ Cort en avant, tots los officials reals, tant ab jurisdicció com sens ella, y demés estipendiats que se troban privats de entrevenir en Corts, segons la disposició del Capítol de Cort²⁵⁸² de número 18, ²⁵⁸³ novament disposat²⁵⁸⁴ en la present Cort, no pugan concórrer a deputats y oydors ni obtenir officis en la casa de la Deputació, *etiam* aquells que estan en possessió²⁵⁸⁵ de concórrer, no obstant lo trobar-se obtenir qualsevol dignitat y estar en pcessió²⁵⁸⁶ o exercici de aquella, la qual altrament los capacitaria. Plau a sa magestat, sens perjudici dels que vuy se troban insaculats. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1419r// 59. Attenent al major benefici de la Generalitat y que los rèddits de aquella queden sempre ab la deguda seguretat, estatueix y ordena la present Cort que, del dia de la conclusió de esta en avant, ningun tauler del General, de qualsevol part sie, puga entrar en lo exercici de son offici que no hage donat dos fianças idòneas, a coneguda dels diputats y oydors. Y aquellas hajan de renovar de sis en sis anys, en pena de privació de son offici; y que renovant-se²⁵⁸⁷ las fianças per la firma de la segona o altre ulterior caució, queden *ipso jure* liberadas las de la primera o anterior. Y que los consistorials, a las caucions fahedoras de sis en sis anys, pugan admètrer las mateixas fermansas si·ls apareixerà ser idòneas; y que la caució de ellas y de qualsevols officials que reban y cobran las pecúnias de la Generalitat se estipule y dispose en la conformitat que vuy y de poch anys a esta part se ha estilat y estila per lo escrivà major de la casa; y se encarrega als diputats y oydors lo cuydado en la observansa del present capítol. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1420r// 60. No obstant que en la vila de Santpedor, bisbat de Vich, de temps antich hi ha hagut taula de General, ab son tauler y tanalla, no han duptat alguns arrendataris, per sos certs fins, disputar·los esta prerrogativa y recusar los albarans despatxats en dita taula. Y com sie de molta utilitat per lo General y bé públich que dita taula permanesca, per ço, estatueix y ordena la present Cort que en dita vila de Santpedor se mantinga y continue la dita taula del General, ab son tauler y tenalla, conforme en las demés taulas del General que·s troban erigidas en altres pobles y ab los mateixos estils que en ellas se observan y prerrogativas de què gosan las demés. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

2581. present, *corregit*.

2582. la Capitulació de, *corregit*; de Cort, *interlineat*.

2583. 36, *corregit*.

2584. disposada, *corregit*.

2585. pcessió, *corregit*.

2586. pcessió, *corregit*.

2587. revocant-se, *corregit*.

1421r// 61. Com se trobe estatuït y ordenat en lo Capítol 88 del nou Redrès, fet en lo any 1599, que tots los taulers de las entrades y exides del General de Catalunya, de llevant y ponent, hagen de rèbrer tots a rahó de dos sous per lliura per llurs salaris de tot allò que exigiran dels dits drets, menos en las taules en dit capítol contengudas, en las quals tenen los taulers salaris certs, ab los quals se disposa haguessen de quedar. Y sobre la intel·ligència de dit capítol podrian per ventura sucitar-se algunas dificultats, en dany de la Generalitat y contra la mente de aquell, prenent-se que trobant-se dos taulers en una mateixa taula tocaria a quiscú dos sous per lliura per llurs salaris de tot allò que exhigiran dels dits drets, per haver-se de entèndrer la paraula «tots» del referit capítol *distributive et non collective*. Per ço, declarant en quant menester sie la disposició de dit capítol 88, estatuïx y ordena la present Cort que en qualsevol taula de las entradas y exidas del General de Catalunya, de llevant y de ponent, en què s'i troban dos o més taulers, sols puguen rèbrer junts per llur salari dits dos sous per lliura de tot allò que exhigiran dels dits drets, de forma que resten per la Generalitat divuyt sous per cada lliura. Explicant, més avant, que los taulers que tenen //1421v// salari cert quiscun any no pugan ni degan exhigir dits dos sous ni altra cosa alguna més que dit son salari cert y senyalat. Y que lo tauler o taulers que contrafaran al declarat y disposat en lo present capítol sian privats de son offici y degan restituir tot quant hauran cobrat, a més dels dos sous per lliura. Y axí mateix, estatuïx y ordena que ningun dels taulers puga exhigir quantitat alguna per rahó de botigatge ni de adealas de carbó, tinta, plomas ni paper, sí solament los qui tenen las taules a la vora del mar o que són cap de collecta podran exhigir botigatge y per ell deu lliuras per quiscun any tant solament en aquelles parts que lo General no té casa pròpria; quedant en sa força y valor dit capítol 88 del Redrès de 1599, menos en²⁵⁸⁸ lo que se opposa al disposat en lo capítol present. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1422r// 62. Essent de tanta importància, com és notori, que tots los llibres forman los officials de la casa de la Deputació y General per rahó de sos officis se posen ab la deguda forma, estatuïx y ordena la present Cort que, del dia de la conclusió d'esta en avant, los oydors de comptes tingan obligació, de tres en tres mesos, fer visita de tots los llibres sobredits, anant per los aposentos de cada un de dits officials, y regonèixer y mirar si estan regulats en la forma deuen y si cada un cumpla en sa incumbència com està disposat y se deu observar per capítols de Cort, segons lo estil de la casa, continuant la mateixa diligència als officials y llibres de la casa del General; y que lo official o officials seran trobats no tenir los llibres en la deguda forma sien promptament executats en las penas

---

2588. a, *corregit*.

que per capítols de Cort tenen imposadas; y de no observar-se lo present capítol, pugan ser-ne querelats dits oydors en visita. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1423r// 63. Per quant ab la Constitució 15, «De la elecció dels doctors de la Audiència, etc.», títol 25, libre 1, del volum de las Generals Constitucions, feta en la Cort de Monçó, en lo any 1585, que comensa «Per major expedició, etc.», se estatuhí que a cada un dels sis doctors de la Tercera Sala (que aleshores novament se erigí y ahont solament se havian de tractar las causas civils de tercera instància) per salari ordinari, cada any, de diners del General de Cathalunya, se li donàs tant quant muntaria lo salari ordinari y guanyables de cada un dels doctors de las duas Salas antigas de la Audiència Civil; y que de assò se'ls fes compte y pagament cada terça de diners de dit General, sens que los doctors de las ditas dos salas antigas tinguessen a fer part de sos guanyables als de dita Tercera Sala. Y després, ab lo segon Capítol de Cort de 1599, en què lo número dels doctors de la Tercera Sala fonch reduhit a quatre, comprenent-s'í lo advocat fiscal, se ordenà que dits quatre doctors decidissen, además de las causas criminals, totas las causas civils de apel·lacions, axí de ordinaris com de barons, del present Principat de Cattalunya. Y fonch per sa magestat decretat lo *placet*, ab què tinguessen lo mateix salari y emoluments, ab lo modo y forma expressats en la erecció de la Tercera Sala de l'//1423v//any 1585; y que los salaris de ditas causas de apel·lació entrassen en lo repartiment dels doctors de las ditas duas salas civils, en recompensa del treball que se'ls recrexia. Y com sobre lo disposat en una y altre de ditas dos constitucions la experiència hage demostrat haver-hi hagut excés en la cobrança dels salaris y guanyables de uns y altres de dits doctors de la Real Audiència, y lo evitar dit abús sie peculiar obligació dels deputats y oydors de comptes del present Principat, ja per haver de invigilar en los interessos dels particulars del present Principat y ja perquè dits salaris són dits y escrits a dits deputats y oydors de comptes; per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del dia de sa conclusió en avant, los doctors de la Tercera Sala no pugan fer part de sos guanyables als doctors de las dos salas civils en cosa alguna per ningun cas, ans bé tots los salaris, tant de las sentèncias de las causas de apel·lació com de las sentèncias de las causas de suplicació que seran proferidas per dits doctors de la Tercera Sala, y axí mateix los salaris de las provisions per aquells fahedoras, queden íntegrament libres y repartidors per dits doctors de la Tercera Sala; y que *ultra* de dits salaris, se donen y paguen de diners de la Generalitat, conforme fins vuy se ha estilat, a dits doctors de //1424r// la Tercera Sala igual porció a quiscú de la quantitat importaran las terças dels guanyables de cada un dels doctors de las dos salas civils. Y com en la doctrina y perícia de dits doctors de la Real Audiència de la Tercera Sala estiga afiansada la puntual expedició y despaigs dels nego-

cis y causas, ja perquè lo compliment de sa obligació los mourà a despatxar-los y lo experimentat de sa sciència los facilitarà a decidir-las; y axí, encara que se'ls disminuesca alguna quantitat del salari de públich que'ls paga lo General, però com ab lo sobre disposat de no haver de fer part dels guanyables als doctors del Civil se'ls ocasiona a dits doctors de la Tercera Sala conciderabilíssim benefici, puix los guanyables que antes se repartian ab deu doctors, de assí al devant sols se dividiran entre quatre; y de altra part, ab la²⁵⁸⁹ expedició de las causas en ells tant assegurada conseguiran major quantitat de tersa y ab menos dispendi de la Generalitat, perquè ab la conformitat que·s feya antes se'ls augmentavan en gran manera las terças. Per ço, semblantment estatueix y ordena la present Cort que, del dia de sa conclusió en avant, als dits doctors de la Tercera Sala sols se'ls pague per lo salari de públich la quantitat de tres-centas lliuras quiscun any, pagadoras per terças, de diners de la Generalitat, que vindrà a ser setanta-sinch lliuras cada //1424v// terça; revocant en quant menester sie qualsevols constitucions o capítols de Cort en contrari disposants. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1425r// 64. Per haver-se experimentat de anys a esta part alguna omissió en què lo receptor de fraus de la taula y collecta²⁵⁹⁰ de Barcelona, quant dóna los comptes de tot lo que per rahó de son offici ha collectat y administrat (que és de sis en sis mesos) als oydors del General de Cathalunya, ab assistència del racional de la casa de la Deputació, havent-se-li de examinar aquells en lo propri aposiento o estància²⁵⁹¹ de dit racional, dit antigament cambra de oydors, en la mateixa conformitat que se observa y practica en lo cas de donar los comptes los sobrecul·lidors del General quant los drets de aquell no estan arrendats. Per ço, estatueix y ordena la present Cort, sens revocar capítol algú concernent a esta matèria, ans bé quedant en sa força y valor, com las penas en ells estatuhidas, que, del dia de la conclusió de esta en avant, sempre y quant dit receptor de fraus y sobrecul·lidors hauran de donar los comptes, degan dits oydors del General, ab intervenció del racional de la casa de la Deputació, examinar aquells en lo propri aposiento o estància del racional de la casa de la Deputació, dit antigament cambra de oydors, en la mateixa conformitat que se estilava antigament; y que lo //1425v// mateix degan observar dits oydors en passar los comptes al regent los comptes y drassaner. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1426r// 65. Si bé ab real privilegi concedit als 26, febrer, 1495, per lo senyor rey don Fernando lo Cathòlich, que·s llig en lo llibre dels quatre senyals, fòleo 325,

---

2589. las, *corregit*.

2590. collector, *corregit*.

2591. instància, *corregit*.

fou concedit als col·lectors, guardas y exactors dels drets de la Generalitat que en todas las ciutats, vilas y llochs, com en altres parts del present Principat ahont convinga, los sobre dits officials, de die y de nit, pogan aportar armas per defensió de sas personas; lo qual privilegi és confirmació de altre concedit per lo senyor rey don Joan, als 13 de mars, 1396, que·s llig en dit llibre, fòleo 337. Y que ab real privilegi concedit per lo mateix senyor rey don Fernando, als 19, maig, 1509, està disposat que los officials y ministres del General sien tinguts per officials reals; ab tot, de alguns anys a esta part se han sucitat differents debats ab lo pretext que pistolas són armas prohibidas, seguint-se de aquí lo dir-se que no vénen²⁵⁹² compresas ab dits reals privilegis, ab què apar que de qualsevol manera que sie, si als officials reals se'ls permet, semblant permissió deurian gozar los officials del General. Per ço, la present Cort suplica a vostra magestat que, ab sa llohació y aprobació, li plàcia estatuhir y ordenar que, del die de la conclusió de esta en avant, per la bona exacció dels drets //1426v// de la Generalitat, los col·lectors, guardas, exactors, arrendataris, sos procuradors y demás officials de la Generalitat y los que aniran en sa comitiva, anant offici officiant, gozen de la prerrogativa de aportar armas. Mana sa magestat que sien observats los privilegis y la prohibició de pistolas de menor mida de tres palms de canó, cana de Barcelona, com a proditòrias y nocivas a la pública quietut. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1427r// 66. Encara que en altre capítol del present Redrès, entre altrás cosas, se troba estatuït y ordenat que, no anant los sobrecullidors de llevant y de ponent a fer sas col·lectas, en los casos de estar arrendats los drets de General y bolla, no se'ls puga donar més que la meytat de son salari y adeales (no venint compresos ab dit salari y adeales las quantitats de cordas y acompanyaments, de què són privats per enter); emperò, que se hage de donar lo salari y adealas per enter als demás officials del General y bolla, sempre y quant los arrendataris tindran elegida altra persona per lo exercici dels officis de aquells. Y regoneixent que la mateixa rahó que milita ab los demás officials del General expressats en dit capítol també concorra ab los dits sobrecullidors, per ço, moguts de major y més justificada informació, esmenant y corregint dit capítol, estatueix y ordena la present Cort que als dits sobrecullidors de llevant y de ponent, estant estos promptes y aparellats per anar a las col·lectas, en los casos de estar arrendats los drets del General y bolla se'ls haja de donar y pagar per enter son salari y adealas, en la mateixa comformitat que als demás officials en dit capítol²⁵⁹³ //1427v// expressats, perquè no·s concidera rahó se'ls pogan disminuir sos salaris; restant en sa

---

2592. venan, *corregit*.

2593. *A continuació, ex; al foli següent, expressats.*

força y valor tot lo demés expressat en lo sobre dit capítol. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1428r// 67. Per quant Pere Pi, natural de Mataró, y Llorens Pi, son fill, tenen particular destresa y habilitat en la curació de fracturas y dislocacions de ossos, qual ja tenian y han tingut los antecessors de sa casa de centúrias de anys a esta part; e com se regonega ser de summa conveniència que personas dotadas de tal apreciable gràcia habiten en ciutat tant populosa qual és la de Barcelona, en la qual se troba eregit un hospital general, ahont acudeixen gran número de malalts y ferits no sols de totas las ciutats, vilas y llochs del present Principat, però encara de fora de aquell, perquè axís se lograrà lo consuelo universal de tots y lo benefici públich. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que si durant aquella no haurà vacat algun offici de la Generalitat de què resulte algun còngruo útil, com no excedesca de sinch-centas lliuras quiscun any (que ab resolució presa per los tres brassos se ha deliberat donar a dit Pere Pi y després de sa mort a dit Llorens Pi, son fill) los deputats y oydors que vuy són y per temps seran tingan obligació de fer gràcia //1428v// a favor de dit Pere Pi del primer offici de la Generalitat que del dia de la conclusió de las presents Corts en avant vacarà, com no excedesca de sinch-centas lliuras quiscun any; podent renunciar lo offici primer que tindrà fins a obtenir-ne un que tinga lo salari de sinch-centas lliuras, poch més o menos, quiscun any; la qual gràcia sia duradora mentres viurà dit Pere Pi y després de sa mort passe a gosar de ella dit Llorens Pi, son fill, durant sa vida natural; ab expressió que en cas de haver-se de posar subrogat²⁵⁹⁴ en dit offici, tant dit Pere Pi com dit Llorens Pi tinga obligació, cada un *respective*, de pagar-lo de son salari y no en manera alguna dels rèddits de la Generalitat; la qual gràcia se fa ab exprés pacte que dit Pere Pi, y en son cas dit Llorens Pi, encontinent de ser provehits de dit offici, degan fer contínua habitació ab sa família en la present ciutat de Barcelona; tenint obligació un y altre, en son cas y lloch *respective*, acistir sens paga alguna als hospitals de la present ciutat sempre que convinga y serà cridat per la curació de fracturas y dislocacions de ossos; y també, que si qualsevol persona demanarà a l'un o altre, en son cas, lo cure per amor de Déu, que degan //1429r// fer-ho sens algun interès; y si per dos testimonis serà provat lo contrari, *ipso facto* sie cada un, *respective* en son cas, privat de l'offici que tindrà y sie provehit aquell encontinent per los deputats y oydors en favor de altre; com y també sie privat de dit offici en cas que los dits pare y fill Pi, cada un en son cas, que tindrà lo offici y no farà ab sa família²⁵⁹⁵ contínua habitació en la present ciutat; donant facultat a cada un de dits pare y fill Pi

2594. subrogat, *corregit*.

2595. ab sa família, *al marge esquerre; a continuació, la, ratllat*.

que pugan exir fora la ciutat per anar a curar allà ahont convinga y serà demant per lo present Principat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1430r// 68. Per quant per lo despaig dels negocis y afers de la Generalitat, además de l'escrivà major, residexen en la secretaria de la casa dos escrivens, lo un dels quals se appelle ordinari y lo altre extraordinari, venint a càrrech de l'escrivent ordinari no sols posar en límpio des de la primera *matrix* aporta lo scrivà major todas las deliberacions que's prenán per lo concistori de deputats y oïdors en sos *respective* triennis, fent-se'n tomos distinchs de quiscú de ells, però y també lo regular en altre llibre, que se intitula Dietari, los altres negocis que en ell se acostuman continuar; y *ultra* del referit, ha de residir en la dita secretaria todas las horas de concistori, per la major expedició del que occorra; y lo scrivent extraordinari assistex las matexas horas, escriu ditant-la y lo scrivà major la *matrix* de las deliberacions, actes y negocis se posan en dietari y lo demás se offereix per lo més breu despaig de la secretaria; per las quals rahons se troba assenyalat a l'escrivent extraordinari un salari proporcionat; //1430v// però lo que's destinà a l'ordinari, encara que en lo temps de sa erecció ho fos, emperò, vuy és cosa molt mòdica; y essent rahanable, com no menos de conveniència del públich, que lo salari corresponga y sie proporcionat al treball, per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del dia de sa conclusió en avant, dit scrivent ordinari de la escrivania major del General tinga destinat, gose, percebesca²⁵⁹⁶ y cobre lo matex salari que té assenyalat y cobra lo scrivent extraordinari. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1431r// 69. Per quant tots los bisbes y sos capítols del present Principat (exceptat lo de Celsona²⁵⁹⁷) tenen llochs fixos y certs en las bolsas de deputats y oïdors *respective* del present Principat, a saber és, los bisbes de deputat y los Capítols de deputats y oïdors, además de altres llochs volants, en los quals poden concórrer y ésser insaculats tots los indivíduos de dits capítols; y sie molt conforme a tota rahó y justícia que lo bisbe de Celsona²⁵⁹⁸ y son Capítol tingan també llochs fixos y certs en ditas bolsas, com en las Corts de 1599 fou estatuhit y decretat, y que gozen de la matexa prerrogativa que gozan²⁵⁹⁹ los demás bisbes y Capítols del present Principat per concórrer en las Corts Generals com los demás bisbes y Capítols del present Principat, y altrament no poder-se conciderar rahó en contrari. Per ço, la present Cort estatuheix y ordena que, de aquí al devant, lo bisbe

2596. persebesca, *corregit*.

2597. Solsona, *corregit*.

2598. Solsona, *corregit*.

2599. gosen, *corregit*.

de Celsona²⁶⁰⁰ que de present és y per temps serà sie²⁶⁰¹ insaculat en la bolsa de deputat ecclesiàstich del present Principat y dos capitulars del dit Ca//1431v//pítol de Celsona²⁶⁰² sien²⁶⁰³ insaculats en las bolsas de deputat y oïdor ecclesiàstich, a saber és, un en la bolsa de deputat y altre en la de oïdor. Y que tots los dits capitulars o individus de dit capítol sien capaces per poder ocupar y ésser insaculats en los llochs volants, sí y conforme gozan de esta capacitat tots los capitulars de tots los demés capítols. Volent axí se serve en tot respecte de dita insaculació del bisbe y Capítol de Celsona²⁶⁰⁴ lo matex que se observa y ha observat respecte dels demés bisbes y Capítols del present Principat. Y per ço, ésser erigits tres nous llochs en ditas bolsas de deputat y oïdor ecclesiàstich *respective*, a saber és, un de deputat per dit bisbe de Celsona,²⁶⁰⁵ altre de deputat per un de dit capítol y altre de oïdor ecclesiàstich per un dels capitulars de dit capítol. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1432r// 70. No obstant que en la Constitució 6 de las Corts de l'any 1564, títol «De composicions y avarias», està ordenat que tota aquella part que per avarias o de las penas y altres emoluments que fins aleshoras rebian y acostumaven de rèbrer los jutges de cort, advocat²⁶⁰⁶ y procuradors fiscals, que és quatre sous per lliura de la quantitat en la condempnació o remissió expressada, la rèbia lo General de Cattalunya, de molts anys a esta part ha cobrat sols lo General per ditas avarias tres sous per lliura y lo restant sou han cobrat y cobran los escrivans de manament; y desitjant los augments del General y la observança de dita constitució, estatuhex y ordena la present Cort que, del dia de sa conclusió en avant, lo dit General de Cattalunya cobre enterament per rahó de ditas avarias tots los dits quatre sous per lliura que disposa dita constitució haver-se de pagar a dit General, y que en dits quatre sous no tingan part ni porció alguna dits escrivans de manament, notaris ni altra persona; revo//1432v//cant y anul·lant ab lo present totas y qualsevols constitucions, capítols de Cort, ordinations y altres disposicions que se oposen al present. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1433r// 71. Per escusar²⁶⁰⁷ los gastos se fan en los ports de las cosas caygudas en frau per los drets de la Generalitat, estatueix y ordena la present Cort que, del die de sa conclusió en avant, qualsevols mercaderias apresas per frau per taulers,

2600. Solsona, *corregit*.

2601. sia, *corregit*.

2602. Solsona, *corregit*.

2603. sian, *corregit*.

2604. Solsona, *corregit*.

2605. Solsona, *corregit*.

2606. A *continuació*, fiscal, *ratllat*.

2607. evitar, *ratllat*; escusar, *interlineat*.

arrendataris, guardas extraordinàries y altres oficials del General las degan entregar y depositar en mà del primer tauler que encontrarà o serà més prop del puesto ahont haurà feta dita aprehensió; las quals cosas dega y tinga obligació lo tauler tenir en custòdia y depòsit y donar-ne part y notícia luego al deputat local de sa collecta, remetent-li juntament lo inventari de las cosas depositadas; y en cas que, segons disposicions del General, serà declarat ser ditas mercaderias caygudas en frau, dega lo deputat local manar y fer-las aportar en la taula del cap de la collecta y allí fer-las vèndrer en los dies y horas de major concurs y en las portas de la casa del General al públich encant y al més donant, tot frau y dol cessant. Y lo resultant de dita venda, detret tot²⁶⁰⁸ lo que segons disposicions del General se és acostumat tràurer, pagar y //1433v// satisfer per tots los treballs, axí per la conducció com altrament, sie deposit en mà y poder del receptor de fraus de aquella collecta, y en falta de aquest, del tauler²⁶⁰⁹ de allí; la qual quantitat, encontinent que serà demanada, dega entregar a la Generalitat o a son arrendatari. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1434r// 72. La experiència ha ensenyat lo dany que causa a la Generalitat que los diputats locals, assessors, procuradors fiscals y notaris no tingan la actual habitació en la ciutat, vila o lloch que és cap de collecta, puig en la ocasió que se han de juntar per declaració dels fraus dels drets del General o per venda de aquells o²⁶¹⁰ altre negoci²⁶¹¹ tocant a son ofici, cada hu de dits oficials ha de anar des de la ciutat, vila o lloch ahont tenen sa habitació allà ahont se troba lo cap de la collecta, y per dit efecte dits oficials consuman grans quantitats de diner en dietas, gastos de menjar y bèurer y altres, que moltes vegadas ab sos comptes resten acreadors per grans sian las quantitats resultants de las vendas dels fraus. Per ço, la present Cort estatuheix y ordena que, del die de sa conclusió en avant, los diputats locals, assessors, procurador fiscal y notari hajan y degan tenir habitació y domicili actual en la ciutat, vila o lloch que és y serà cap de collecta, de tal manera que per ajuntar-se lo consistori local no dega ser necessari a ningú de dits oficials lo anar de una vila o lloch a altre ni contar dietas ni fer semblants gastos; y en cas que en²⁶¹² alguna vila o lloch //1434v// que fos cap de collecta no se trobassen subjectes aptes y cabals per exercir dits oficis, los diputats y oïdors de comptes del present Principat hajan y degan²⁶¹³ extinguir dit cap de collecta y los oficials de son consistori local y transferir aquella²⁶¹⁴ y aquells en altre

2608. tot, *interlineat*.

2609. al, *corregit*.

2610. A *continuació*, per, *ratllat*.

2611. A *continuació*, de aquells, *ratllat*.

2612. en, *interlineat*.

2613. A *continuació*, de, *ratllat*.

2614. aquelles, *corregit*.

vila o lloch de la matexa col·lecta en què trobaran subjectes aptes per dits oficis y formar dit consistori local dels subjectes més cabals per dits officis; y que en falta de notari pugua servir lo pàrraco. Y que la universitat que haurà estat cap de col·lecta y oficials no·ls competesca dret algú per poder demanar cosa, sí sols a estos los salaris discourreguts y deguts en lo temps hauran exercit aquells tant solament. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1435r// 73. En consideració de que sa magestat (Déu lo guarde), ab son real decret de 26 janer del corrent any de 1706,²⁶¹⁵ és estat servit fer gràcia a la present Cort General durant esta, y després de concluda al consistori de deputats y ohidors de comptes del General de Catalunya, de las insaculacions dels oficis de deputats y ohidors y demás de dit General, reposant las cosas concernents a las insaculacions preditas en lo mateix estat y forma en que se trobaven en lo any 1639; havent-se també dignat de insinuar y encarregar que per via de capítol o capítols de Cort se previngués la més practicable disposició per evitar tots los abusos y excessos en lo esdevenidor; y en atenció de que en diferents capítols del Redrès de las antecedents Corts Generals ja se ha donat alguna providència y molts precaucions per evitar abusos y excessos en la insaculació, com a cosa tant concernent a la utilitat pública, y assenyaladament en los Capítols 8, 20 y 90 de las Corts de l'any 1599; per ço, la present Cort estatueix y ordena que, del die de sa²⁶¹⁶ conclusió²⁶¹⁷ en avant, en las insaculacions dels llochs y oficis predits sien inviolablement observats los dits capítols y tots los //1435v// demás disposants acerca las insaculacions, mentres no sien derogats per altres capítols o constitucions; y declarant y en quant menester sie ajustant a aquells, estatueix també y ordena que los insaculadors degan y sien obligats en consciència a inquirir e informar-se ab singular cuydado y ab tots los medis possibles si las personas que se proposaran per ésser insaculadas en deputats y ohidors de comptes y en tots los demás oficis de la Deputació, o qualsevols altres per ellas, hauran donat, ofert o promès donar diners o altre qualsevol cosa als deputats y ohidors o a sas mullers, fills, parents y amichs o a altre qualsevol persona per ells, per lo efecte de conseguir la proposició o insaculació. Y en cas de haver-i o poder constar a dits insaculadors de tal cosa, las ditas personas hajan de ser totalment repel·lidas y per a sempre inhàbils e incapaces de ser insaculades, no tenint obligació dits insaculadors de expressar la causa de la repulsa, satisfent a son càrrech y obligació ab la sola notícia certa extrajudicial que del predit hauran tingut; y desitjant donar major providència per lo efecte sobre dit, estatueix y ordena la matexa Cort que si los deputats y ohidors de comptes que vuy són y per temps seran o algú de

2615. A *continuació*, ab lo qual, *ratllat*.

2616. la, *corregit*.

2617. A *continuació*, de esta, *ratllat*.

ells a soles, per rahó de dita proposició o insaculació rebran diner o altre cosa o accep//1436r//taran oferta o promesa, per via directa o indirecta, tant antes com després de la insaculació, tant per sí com per medi de muller, fills, germans, parents, amichs y de qualsevol altre interposada persona, hajan de ser desinsaculats²⁶¹⁸ *et ipso facto* sian privats de son ofici y tinguts perpètuament per inhàbils per obtenir ofici algú de la Generalitat; y que aquella quantitat de diner o altre cosa de valor que per la proposició o insaculació hauran rebut los deputats y ohidors, tant antes com després de dita insaculació, o qualsevol de ells assolas, se haja y dega aplicar a la Generalitat; volent també incórrian en las mateixas penas, com dalt és dit dels deputats y ohidors, tots lo que facilitaran o mediaran per medis de soborn, comminant algun dany o fer mala obra o per interès, de tal manera que si seran insaculats se disinsaculen²⁶¹⁹ y si no ho són sien inhàbils per a ser-ho en qualsevols oficis y càrrechs de la Generalitat. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1437r// 74. Ítem, suplican a vostra magestat los tres brassos de la present Cort que en conseqüència y major explicació de la mercè y gràcia que acerca las insaculacions als oficis de deputats y ohidors de comptes y demás de que se troban formadas bolsas, axí perpètuos com temporals, de la casa de la Deputació y General de Cathalunya se ha dignat fer vostra magestat a dita Cort General, y després de sa conclusió y no trobant-se convocada als deputats y ohidors que vuy són y per temps seran, sie de son real servey, ab lloació y aprobació de dita Cort, concedir, estatuhir y ordenar que las personas insaculadas y que per temps se ensacularan en las ditas bolsas de deputats y ohidors de comptes y demás oficis del General no pugan ésser remogudas o extretas de ditas bolsas in impedidas de concórrer en ellas o, en cas de estar en actual exercici per haver sortejat, remogudas, privadas ni suspesas dels oficis, tant temporals com perpètuos, sens precehir legítima cognició de causa segons las constitucions, capítols y actes de Cort y drets de la pàtria faedora, revocant qualsevols reservacions y decrets en contrari fins vuy fets //1431v// per los sereníssims predecessors de vostra magestat. Plau a sa magestat sie observat lo contengut en lo present capítol. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1438r// 75. Per quant en altre capítol dels precedents se ha pres nova disposició respecte de limpijar, remendar y estirar la roba ha de servir de aquí al devant per lo adorno y decència de la capella de sant Jordi de la casa de la Deputació, y axí mateix per las missas se celebren en las càrcers reals los dias de festa, axí que sols resta a càrrech del verguer primer que cuyda de dita capella assistir ab

2618. desansiculats, *corregit*.

2619. desansiculen, *corregit*.

vi, òstias per las missas, posar oli en la llàntia de aquella, fent-la cremar de die y de nit, tot a sos gastos. Per ço, estatueix y ordena la present Cort que, del die de sa conclusió en avant, se donen a dit verguer primer que vuy és y per temps serà, *ultra* del salari y adealas del verguer que té destinat, la quantitat de vint-y-sinch lliuras pagadas per tersas, ab la obligació sobre dita de haver de cuydar de la assistència de dita capella com és acostumat y per lo treball de anar a aportar la roba en lo convent de las monjas caputxinas sempre que se haurà de netejar y anar-la a cercar quant serà neta; ab las quals vint-y-sinch lliuras sien compresas las quatre lliuras, quatre sous, cobrave per dita assistència y las dos lliuras que ab lo sobre chalendat capítol se li han //1438v// assenyalat per lo treball de anar a aportar y a cercar dita roba en dit convent, sens que puga dit verguer demanar cosa del treball y gastos atrassats. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perras, secretari.

1439r// 76. Per quant lo estat en què's trobe la Deputació y General del present Principat no permet encarregar-se la paga de dos milions de lliuras, moneda barcelonesa, que per lo donatiu voluntari espera offerir la present Cort en sa conclusió a vostra magestat, per lo que és precís recórrer a altres medis, com són de imposar un nou dret de deu per cent sobre la entrada al present Principat del paper, llana barbaresca, cotó en floch, alquitrar, cacau, baynilla, cera, confitures, cutxonilla, campetxo, indi, clavell, canyella, caparrós, pebre, plom, pòlvora, pega, estany, cuyros y vi de fora regne y lo estancar tots gèneros²⁶²⁰ y espècias de tabacos per cert temps; y finit dit estanch, imposar sobre dits tabacos un dret de vint per cent. Per ço, suplica la present Cort a vostra magestat li plàcia estatuir y ordenar, ab lloació y aprobació de aquella, que sie imposat un nou //1439v// dret de deu per cent sobre la entrada al present Principat del paper, llana barbaresca, cotó en floch, alquitrà, cacau, baynilla, cera, confitures, cutxonilla, campetxo, indi, clavell, canyella, caparrós, pebre, plom, pòlvora, pega, vi, estany y cuyros, tot foraster o de fora regne; y axí mateix, que se puga estancar per tot lo present Principat tots gèneros de tabacos, tant de fulla com de pols o de altre qualsevol espècie o qualitat que sie, axí obrat com sens obrar. Y que dit estanch dels tabacos sie²⁶²¹ durador per lo termini de deu anys, destinats per la paga de dit donatiu voluntari faedor; de manera que, acabat lo temps de la dita paga, sie lo referit estanch *ipso jure et facto* y sens decret ni llicència alguna, finit y acabat, y que des de aleshores reste imposat un dret de vint per cent sobre tots los dits gèneros de tabacos, durador dit dret de vint per cent sobre dits tabacos y lo de deu per cent sobre los dalt referits

2620. A continuació, de, ratllat.

2621. sia, *corregit*.

gèneros de mercaderias fins a la con//1440r//clusió de las primeras Corts, a fi de que del resultador de un y altre de dits drets pugua lo General continuar las pagas de las mitjas pensions de sos censals y cumplir a la concòrdia feta ab sos acrehedors que dexaren lo diner per acudir als serveys fets per las antecedents Corts Generals a sos reys y senyors, de felís recordació. Y que los deputats y ohidors del General del present Principat pugan arrendar dit estanch dels tabacos ab aquella forma y disposició que·ls apareixerà més convenient, y per dit efecte formar tabbas, posar penas y fer aquellas ordinacions que menester sian per la seguretat y exacció de l'útil que se espera resultarà de dit estanch. Ítem, plàcia a vostra magestat estatuir y ordenar, ab lloació y aprobació de la present Cort, que per lo cumpliment de dit donatiu y per satisfacer las dos-centas mília lliures, moneda barcelonesa, que corresponen a quiscun dels deu anys en què se ha convingut distribuir lo dit donatiu de dos milions y per lo que importaran los demás //1440v// gastos que ha de ocasionar la disposició, exacció y cobranza de dit donatiu, se fasse un repartiment general per totas las ciutats, vilas y llochs del present Principat, dividint y repartint entre ells y ellas y sos naturals y habitants, tant ecclesiàstichs, seculars o regulars, com militars y gaudints o altres del bras real o de sa pertinència, sens excepció de persona alguna de qualsevol estat, grau o condició que sian, la quantitat y suma que serà menester per a fer quiscun any lo cumpliment de las ditas dos-centas mília lliures per pagar los gastos sobre dits; y que de dita quantitat sie servit vostra magestat destinar deu mília lliuras per cada un de dits deu anys en satisfació de las cent mília lliures dels greuges; y que per los dits fins y efectes y per son major cumpliment, los deputats y ohidors de comptes del present Principat tingan aquella ampla potestat²⁶²² y facultat²⁶²³ que menester sie y que té la matexa Cort General per a //1441r// imposar lo sobre dit dret de deu per cent sobre los referits gèneros de mercaderias, estancar los tabacos y, finit lo estanch, imposar sobre ells lo dit dret de vint per cent, fer las tabbas y arrendaments, y axí mateix lo repartiment referit, y per estos fins y efectes delegar y fer nominació de personas dels tres brassos en las parts del Principat los apareixerà convenir, y fer aquellas ordinacions que regonexeran més convenientes y necessàrias per la bona administració de dits efectes, sa exacció, sollicitut y cobranza y per tot lo demás que condueca al total cumpliment dels referits fins; y que dita imposició de drets, estanch y repartiment se fasse sens perjudici dels privilegis e immunitats tant dels comuns com dels particulars de tots los tres braços. Y en cas que las universitats del present Principat, per pagar la porció los tocarà

2622. potestat y, *interlineat*.

2623. A *continuació*, y potestat, *ratllat*.

del donatiu, haguessen de imposar novas imposicions, sian sobre cosas en las quals se puga dicernir la nova imposició; y que esta no compregna //1441v// als ecclesiàstichs, militars ni gaudints, als quals altrament se'ls haurà senyalat sa porció, perquè no és rahó paguen de dos maneras lo donatiu; y que la col·lecta y sollicitud de la cobranza de ditas cosas córria y quèdia encarregada als deputats y ohidors de comptes, los quals solament estigan obligats en donar compte en lo judici de la visita del General de la casa de la Deputació, conforme se estila en las demás administracions de dita casa y està previngut en los capítols de Cort; y que lo diner resultarà dels sobre dits medis y efectes se hage de depositar en la Taula dels Comuns Depòsits de Barcelona, en compte apart, dit y escrit a dits deputats y ohidors en compte de dit donatiu voluntari; y aquells en sos terminis degan girar-lo a la persona o personas nomenadoras per vostra magestat. Y que per dit efecte tindran especial poder de vostra magestat per a cobrar les quantitats que se oferexen donar a vostra magestat en sos //1442r// plasos, y axí mateix a las personas que se haurà de satisfèr per los greuges y als jutges de aquells per sos salaris y per los treballs y gastos que per tot lo sobre dit se'ls oferirà, en conformitat y conseqüència de las disposicions y ordinacions que convindran y disposaran dits deputats y ohidors del present Principat. Assenyalant la Cort General per los treballs reportaran dits deputats y ohidors de comptes per rahó de dita incumbència dos-centas lliures quiscun any a cada un de ells durant dit donatiu; y axí mateix, als assessors y advocat fiscal de dita casa, dos-centas lliures quiscun any, repartidoras entre dits advocats y fiscal; al portant lo llibre mayor del donatiu dit de dèbit y crèdit, dos-centas lliures quiscun any; al secretari de la casa, cent lliures quiscun any; a l'exactor de dita casa, cent lliures cada any; al racional, coranta lliures cada any; al regent los comptes, sinquanta lliures; al procurador fiscal,²⁶²⁴ sinquanta lliuras; al síndich, //1442v// quaranta lliures; als dos escrivents, dos-centas lliures, ço és, cent a quiscun, cada any; per los verguers, cent lliures quiscun any, repartidoras per iguals parts; y als oficials de la Taula dels Comuns Depòsits de la²⁶²⁵ ciutat de Barcelona, com són als dos taulers, notari, portant lo llibre depòsits,²⁶²⁶ portant lo llibre de credensa,²⁶²⁷ caxer,²⁶²⁸ argenter,²⁶²⁹ bastaix y al mateix notari de la taula per un ajudant, quatre-centas lliures quiscun any, deixant lo repartiment de estas a la disposició y direcció del consistori de deputats y ohidors de comptes del General.²⁶³⁰ Entès, emperò, que

2624. síndich, coranta, *corregit*.

2625. *A continuació*, present, *ratllat*.

2626. *A continuació*, lo, *ratllat*.

2627. *A continuació*, al, *ratllat*.

2628. *A continuació*, al, *ratllat*.

2629. *A continuació*, al, *ratllat*.

2630. *A continuació*, E, *ratllat*.

dits *respective* salaris, com las demés quantitats, sols sian duradors per lo termini dels deu anys, los quals passats *ipso jure* queden extinguits y com si may se fossen cobrats. Plau a sa magestat. Don Ramon de Vilana Perlas, secretari.

1443r// *Sequntur gravamina, vulgo greuges, facta sive representata in presentibus Curii Generalibus*

Essent estada feta nominació de personas per posar en forma los agravis per los tres estaments, ecclesiàstich, militar y real, en las Corts Generals que la sacra, cathòlica y real magestat del rey nostre senyor de present celebra en la present ciutat de Barcelona, en la casa de la Deputació, ço és: per lo estament ecclesiàstich, lo il·lustre fra don Geroni de Nadal, abat de Sant Salvador de Breda; lo molt reverent doctor Joseph Bosch, sagristà, canonge y síndich de la santa iglésia de Vich per la sede episcopal vaccant; lo molt reverent doctor Joan Camps y Lledó, canonge y síndich de l'il·lustre Capítol de la santa iglésia de Solsona. Per lo estament militar, don Joan de Copons y Falcó, don Agustí Esquerrer, //1443v// don Gaspar Prat y Santjulià. Per lo estament real, Jaume Manxarell, síndich de Santpador; Joseph Miró y Gassó, síndich de Vilanova de Cubelles; Pere Monfar, síndich de Tàrrrega.

És estat per dits il·lustríssims provisors prossehít en apuntar los agravis tocants a la Generalitat del Principat de Cattalunya y sos Comptats, y són los que se segueixen.

Sacra, catòlica y real magestat.

Los tres estaments de la Cort General que vostra magestat de present celebra als cathalans diuhen que, après de la última Cort que la magestat del rey nostre senyor Felip segon de Aragó (que gosa glòria) fou servit celebrar-los en Barcelona en lo any 1599 que se clogueren, són fets al Principat de Cathalunya y sos Comptats los agravis següents, que si bé ab differents embaxadas foren en son degut temps representats als senyors reys antecessors de vostra magestat, no se han remediat per las suas reals respostas.

1444r//

Greuges fets en la present Cort y entregats al rey nostre senyor lo dia 29 de mars, 1706, en un aposento de las casas de la Deputació, lloch de la present Cort que trau porta dins la sala dita de sant Jordi, en lo qual, no celebrant-se Corts, se acostumava ajuntar lo il·lustríssim bras militar y ara de present, celebrant-se aquellas, se convoca en ell la il·lustríssima junta de habilitació de la mateixa Cort

Greuges generals

1. *Primo*, en lo any 1635, per haver-se transferit la Real Audiència y Real Concell en la ciutat de Gerona, y axí se pretengué haver contrafet a las Constitucions 5, 6 y 8, títol «De Audiència y Real Concell». Y si bé²⁶³¹ se escrigué al·legació en dret per part dels diputats, no se arribà a declaració, sinó que al cap de alguns mesos se restituhí a la present ciutat de Barcelona.

2. *Secundo*, al mateix temps se pretengué de no publicar-se la enquesta dins trenta dias als presos de mandato de lochtinent general, que-s contrafea a la Constitució 5, títol «De acusacions». Y encara que se escrigué en dret, no se té notícia de la declaració.

3. *Tercio*, en lo any 1637 se pretengué contrafacció per haver la magestat del senyor rey don Felip ters de Aragó, des de la cort de Madrid, fet publicar per son llochtinent general en Cattalunya lo Usatge «*Princeps namque*», títol «De dret del fisch». Se escrigué al·legació en dret y se té notícia que se posà en execució.

4. *Quarto*, en lo any 1638 se sussitaren los ruydosos empenyos en la jurisdicció real y de diputats acerca de la regonexensa que feren violentment los officials de la Capita//1444v//nia General, acistits de altres officials reals, en la aduana o casa del General de la tunc vila de Mataró; y entre altres restan dos provisions o declaracions molt prejudicials a la jurisdicció de diputats, una de 22 de juliol, 1638, fet en la Capitania General, de que ab clau de compte se obriren las portas de la casa del General en Mataró, y altre de 3 de agost de dit any, juntas las tres Salas, acerca la forma de dupte que interposà lo aguasil Monrodon, y la reffereix don Pedro de Amigant, tom 2, decissió 52, número 12 y 13.

2631. *A continuació, es, ratllat.*

5. *Quinto*, des de l'any 1675 se segueix e insta judicialment contrafacció contra los excel·lentíssims senyors capitans generals y officials de la Capitanía General per diferents casos que han obrat contra diverses Generals Constitucions que se expliquen en la al·legació impresa de dit any 1655, intitulada «*Justificación jurídica de las contrafaccions que insta la Generalidad del Principado de Cattalunya contra el tribunal de la Capitanía General*»; y se expliquen en dit paper, la primera des del número 37 al 59, la segona des del 60 a 74, la tercera del 75 a 78, la quarta del 79 al 86, la quinta del 87 al 91, la sexta del 92, la sèptima del 93 al 95, la octava número 96, la nona de 97, la dècima de número 98 *ad* 100, la onzena numero 101 y 102, la dotzena *a numero* 103 *ad* 109, la tretzena *a numero* 110 a 111, la catorsena *a numero* 112 *ad* 117, la quinzena a 118, la setzena *a numero* 119 a 131, la dissetena *a numero* 132 *ad* 137, la divuytena *a numero* 138 *ad* 139, la dinovena *a numero* 140 *ad* 145, la vintena *a numero* 146, la vint-y-una 142, la vint-y-dos número 148.

6. *Sexto*, havent-se representat a la magestat de la reyna dona Maria Anna de Àustria, governadora, que lo tenir los ministres y altres officials reals procuras de alguns magnats y personas de agraduació y altres era contra las Generals Constitucions, que indistinctament los prohibeixen lo procurar y advocar, se obtingué real²⁶³² decret de 24 de octu//1445r//bre, 1670, manant-ho en esta conformitat. Encara que, assò no obstant, en casos particulars se concedeixen decrets en contrari, com reffereix Amigant, decissió 85 *a numero* 18, tom 2.

7. *Septimo*, pretenent-se que una cessió feta a favor de un official real molt preminent de cosa litigiosa encontrava ab las Constitucions primera, títol «Que no sie lícit cessionar Usatge», y Constitució primera, títol «De cosas litigiosas» y Capítol 29, Corts 1599, se declarà en contrari juntas las tres Salas als 30 de abril, 1687, que transcriu Tristany, decissió 51, número 55, tom 2.

8. *Octavo*, los diputats, en diferents ocasions, han supplicat a sa magestat que en observansa de la Constitució «Primerament», 4, títol «De officii de canceller y vicecanciller, etc.», y en particular en lo any 1690 se imprimí un memorial per a sa magestat. Sobre esta súplica no se ha pogut conseguir cosa alguna.

T9. *Nono*, instant lo síndich de la Generalitat, molts anys ha que està a punt de declarar-se la causa de dupte format contra lo llochtinent de prothonotari, arxiver real y escrivans de registre per las notòrias contrafaccions que ab la exacció de dret de cello, salaris de escripturas de l'arxiver real y de registres que respectivament fan a las Constitucions «Encara que», 2, títol «De dret de sagell» y altres baix dit títol, Constitució, títol «Confirmant», 2, títol «De l'arxiu real», y a la real pregmàtica «Volents entendre», 7, Capítol 51 y 53, títol «De salaris», en lo segon volumen. Per la qual causa de dubte se escrigué una al·legació en dret en

2632. *A continuació, real, ratllat.*

lo any 1691, en la qual des del número 5 als 48 se manifesta la contrafacció fa lo llochtinent de prothonotari, des del 49 al 52 las que fa lo arxiver y des del 53 a l'últim las dels escrivans de registre; y és matèria molt digna de que se done molt prompta providència.

1445v// 10. *Decimo*, als vint-y-quatre de setembre de 1682 se proferí real sentència de decapitació contra una persona militar, inquirit a instància de part, de un furt de cosa molt conciderable; y havent cesat y desistit la part antes de la exequució de la sentència, comminant-se a passar a ella, foren requirits los officials de que se contravindria a las Generals Constitucions y als privilegis concedits a l'estament militar, acerca del que se escrigué y imprimí per part dels deputats; y si bé no se exequutà la sentència, no se conseguí la declaració ni la exerceració del dit militar fins que est (segons se té entès) acceptà per pacte voluntari un desterro.

11. *Undecimo*, per part del síndich de la terra de Cerdanya y vila de Puigcerdà se expressà algun temps ha al concistori de la Deputació que se'ls havia fet una vexació y composició ab pretext de que havian incidit bestiar en frau del dret de general de guerra; y respecte de no tenir justificació lo concistori, se remet al que subministrarà²⁶³³ lo síndich de la vila de Puigserdà que acisteix en las presents Corts.

Per ço, los dits tres braços suplican a vostra magestat humilment que los agravis y violacions de constitucions y privilegis refferits sien haguts per no fets y no pugan tràurer-se en temps algú en conseqüència, manant fer declaració formal per observança axí de ditas constitucions com altrament.

1446r//

Agravis particulars

Primo, se queixa don Felip Ramon de Calders, baró de Segur, que don Miquel de Calders, baró de Segur, en premi de haver capturat alguns bandolers, los quals després foren justiciats, y obtingué remissió per ell y per nou criats del marquès de Alcañ, virrey y capità general del present Principat de Catalunya, de tots los delictes que *forçan* hagués comesos fins a 13 de octubre, 1615 (encara que a don sols se li imputava lo haver portat pedrenyals de menor mida, contra la real pragmàtica publicada en lo any 1612, en lo qual temps era forçós als hòmens de calitat aportar ditas armas per a defensar-se dels bandolers, dels quals estava plena la present província). Y si bé ab dita remissió hauria de

---

²⁶³³. administrarara, *corregit*.

obtenir tota seguretat, emperò, havent mort després, en lo die 15 de octubre, 1615, dit marquès Almacán, lo mateix die don Aleix de Marymon, portantveus de governador general en lo present Principat de Cathalunya, ab paraula feta en lo Real Concell Criminal, despatxà un mandato a Miquel Joan Amat, secretari que era estat de dit marquès de Almacán, en poder del qual se havia firmada dita remissió a dit noble de Calders; y per més assegurar-se de que no se donàs dita còpia, féu aprençió de la aprísia y nota de dita remissió, tot a effecte de que dit don Miquel de Calders no se'n pogués valer; y ab motiu de que, quant se féu aquella, dit marquès de Almacán estava en los últims de sa vida y fora de sí, y per dita rahó ésser de ningun valor, com tot apar del thenor de dit mandato y de dita remissió que signat de número 1 se presenta. Y encara que //1446v// dit noble don Miquel féu diferents instàncias per obtenir còpia autèntica de dita remissió, com foren de resquestar a dit noble don Aleix de Marymon, als magnífichs doctor Francisco Farrús, Francisco Bonet, Miquel Rotllan, Llorens Jover, noble don Francisco Roig, de la Real Audiència doctors, y a dit Miquel Joan Amat, per a què no se li impedís lo tràurer en pública forma dita remissió, com apar de las requestas que signadas de número 2 se presentan, ab tot, no pogué obtenir còpia de aquella; ab lo qual mandato, segons la forma ab què fou despedit, se contraféu a nostras constitucions y lleys del present Principat, per ço que contenint dita remissió interès de part tant conciderable y dret deduhible en judici no's podia fer sens justa causa y coneixensa de ella, citada la part de qui era lo interès per a deduhir y provar contra las excepcions se oposaven contra dita remissió, perquè en lo present Principat se ha de judicar *per directum* y no *ex obrupto* o sens coneixensa de causa sobre algun dret deduhible en judici per alguna part, segons la disposició de l'Usatge «*Quoniam per inicium*», en el títol «De Usatges», y las Constitucions 4 y 5, títol «De violència y restitució de despullats», y a las demés que disposan que en lo present Principat se ha de judicar *per directum* y no *ex obrupto*, y també a la Constitució 1, títol «De notaris», ab la qual se disposa que los notaris hagen de donar còpia a las parts interessadas dels actes que rebran en son poder, no obstant qualsevol inhibició de sa real magestat, y en la Constitució 2, títol de «De seqüestres y emparas».

1447r// De dit manament o prossehiments y contrafacció de ditas constitucions resulten a dit don Miquel de Calders molts notables e insuperables danys per ço que, en primer lloch, per no exposar-se a alguna violència, fonch precissat ausentar-se del present Principat y anar a la cort real de sa magestat. Segonament, per no haver pogut gosar dit de Calders del benefici de dita remissió fins que ab carta real despedida al primer de juny, 1619, fonch manat al Concell Real del present Principat declaràs si la remissió feta a Jaume Closa (que era la mateixa que era estada feta a dit don Miquel de Calders, com de aquella és de vèurer) estava

ben feta y si era vàlida; y ab provisió de 26 de juny, 1619, fonch declarat y provehit ésser aquella vàlida, com és de vèurer de dita real carta y provisió judicialment feta, que estan incertadas en lo paper signat de número 1, se posà segrest en la jurisdicció de la Baronia de Segur.

Y finalment, sens orde algú de justícia ni intervenció de jutge y axí bé *ex abrupto* y sens coneixensa de causa, per lo duch de Alburquerque, virrey y capità general del present Principat, fonch manat a don Francisco de Atienza, capità de cavalls, anàs a espatllar lo castell y casa de Segur; y no obstant que dit don Francisco de Atienza fou requirit no executàs dit mandato y se abstingués de executar dit orde, respongué que no podia abstenir-se per ser persona manada y que lo duch de Alburquerque y sa magestat «*darían razón en esso, y que a él le pesava; empero, que no podía hazer otra cosa*», com apar del paper signat de número 3, que se presenta, passà a executar dit mandato y enderrocà lo castell //1447v// y casa de Segur, sens dexar tràurer de aquell los mobles que en ell tenia dit don Miquel de Calders per sa habitació y molt de blat y vi; y en lo que se ensenyà més lo rigor és que dit don Francisco de Atienza féu borrar las armas y blasó de la casa de Calders de totas las parts ahont se troban, y en particular de demunt de la porta de una capella se trobava edificada cerca de dit castell; ab què tot lo que se donà de dany a dit noble don Miquel de Calders suma més de quaranta mília lliures, com apar de una còpia del procés actitat devant dits visitadors del General de Cathalunya, de l'any 1617, que se presenta, y reprodueixen los testimonis en dita causa ministrats, signat de número 4.

Ab los pròxims dits prossehiments no sols se contraféu a les constitucions dalt referidas, però també, quant aquells fossen estats fets per orde particular de sa magestat essent absent del present Principat de Catalunya, serian y són contra la Constitució 1, «De officio de canceller, vicedanciller», ab la qual lo sereníssim rey don Martí prometé que per sí y sos successors, trobant-se ausent del present Principat, no signaria alguna carta, rescrit, lletra o albarà o qualsevol altra escriptura de què-s seguís o prosseguís coneixensa o execució alguna dins lo present Principat que concernés o tocar pogués interès de part deduhible en judici; de tal manera que per descuyt o de certa sciència fos fet lo contrari, que la tal escriptura fos de ninguna força o valor y que en manera alguna no fos obehida, y sots altres penas contengudas en dita constitució. Y també contra una real sentència proferida en la Real Audiència, a 6 de setembre, 1555, en la causa vertent per y entre lo síndich del General de Catalunya, Berenguer //1448r// Boquet, y altres, de una, contra Gerònim Malarch, Pere Salavardenya, alguazils reals ordinaris, y altres, ab la qual fonch declarat que semblants endarrochs de castells y casas fets contra alguns particulars habitants en Cathalunya sens commissió ni conexas de causa ésser estat nul·lament fets y contra las lleys del present Principat, ab condemp-

nació y prestació dels danys, com axí apar de la còpia de dita real sentència *facto verbo feta*, la qual se troba en fòleo 8 del procés actitat devant dels visitadors que sobre se ha presentat, signada de número 4. Per lo que y altrament, don Felip Ramon de Calders, hereu y successor universal de dit quòndam don Miquel de Calders, per medias personas de don Ramon de Calders y de dona Theresa Rojas y Pantoja, y en primeras núbcias Calders, ab son últim testament fet y firmat en lo Castell de Segur, a 2 de novembre, 1614, en poder del vicari de dita parròquia de Segur, que signat de número 5 se presenta, instituhí hereu seu universal a don Ramon de Calders y Ferran, son fill; lo qual, ab son últim testament que féu als 15 de novembre, 1646, en poder de Diego Vilaseca, notari públich de Barcelona, instituhí hereva sua universal a dona Thereza de Calders y de Marymon, sa muller, com apar de dit testament que signat de número 6 se presenta; la qual, ab son últim testament que féu als 2 de setembre de 1679, en poder de Ermengildo Vidal, notari públich de la vila de Calaff, instituhí hereu seu universal a dit don Ramon Felip de Calders. [Per tot lo que, dit don Ramon Felip de Calders] e o bé son lligítim procurador, que son poder presenta signat de número 8, denunciand dits agravis, suplica a vostra real magestat sia de son real servey que de las pecúnias se assenyalaran per greuges se li pague dita quantitat, junt ab los interessos, danys y despesas.

1448v// 2. Ítem, se queixa la venerable abadessa y real monestir de Sant Pere de las Puellas, de la present ciutat, que en lo any 1697, en què fou assitiada, patí insuportables danys y menoscabos, tant en las casas que componian dit monastir com en las parets de la clausura, en lo hort a aquell contíguo y en differents casas que manaren dirruhir en sos contorns per la formació de la cortadura que en dit puesto fou feta de orde dels reals ministres de la magestat del senyor rey don Carlos segon (de felís recordació); del qual monastir foren per dit effecte demolidas ab fornillos onze casas de religiosas, lo forn, molí, graner, estància per les bugadas y altrás officinas, ab sos corredors y dormidor vell de dit monastir; lo qual dany y gastos que després suportà en fer tràurer la runa y terra importan passats de setanta mil escuts, com se justificarà. No menos, per la formació de dita cortadura se derruhiren en dits encontorn y barris de sant Pere differents casas, sobre las quals, ab diferents partits de censos, rebia dit monastir passadas de 100 lliuras, sous, quiscun any, la percepció de las quals li ha cessat per tot lo temps que després ensà ha discorregut fins vuy, per ço que per a facilitar la reedificació y concervar dits censos per lo sdevenidor és estat dit monastir precisat en afranquir les pencions de molts anys als senyors útils. Que axí mateix, de orde de dits ministres fou derruhida la casa de l'hortolà de dit monastir, contígua a son hort, del qual rebia quiscun any sent sexanta-sinch lliures de lloguer; y que havent-la dit mo//1449r//nastir reedificada a sos gastos, vuy no-n trau més que 80 lliuras,

sous, per lo molt que de dit hort se ha rellevat per los axamples del terraplè de la muralla. Y últimament, que tant en differentes alous que tenia fora las murallas de la present ciutat, los quals foren y són ocupats de la estrada encuberta que de orde de dits ministres se fabricà contra dels valls o fossos (los quals alous per dita rahó han quedat inútils) com també per ocasió de la ampliació dels dits valls, per la qual ha hagut dit monastir de fer allargar los ponts per los quals se condueix la aygua que va a dit monastir, als quals, després de allargats, tornaren a llansar a terra a fi de que quedàs lo vall desembarassat perquè pogués jugar la cavallaria. Per lo que diu haver patit de danys passats de dotze mil escuts, a més dels setanta mil que dalt té expressats, com tot en son cas se justificarà. Per ço, denunciant los dits agravis y danys, suplica a vostra real magestat sie de son real servey manar que, de las pecúnias que per greuges se assenyalaran, sien pagadas²⁶³⁴ a dit real monastir las sobre ditas quantitats y demés danys que ha²⁶³⁵ patit per rahó del sobredit, ab los interessos de aquells.

3. Ítem, se queixa Gabriel Berenguieri, pagès de Castellfollit, comtat de Montagut y bisbat de Gerona, representant a vostra magestat que de esta part da quaranta-sinch anys, poch més o menos, per ocasió de la fortalesa que per servey de vostra real magestat y de //1449v// orde dels ministres se féu en [la] vila de Castellfollit, se demoliren gran número de casas, aplicant la pedra y desferra per las murallas que allí se feren; y entre altres se demolí y aplicà una gran casa ab sa cabanya y²⁶³⁶ differentes officinas pròprias del quòndam son pare; y axí mateix, cosa de alguns onze o dotze anys ha, per la nova fortificació que de orde de la magestat del senyor rey don Carlos segon (que goza glòria) se féu en dita vila de Castellfollit, se prengué y ocupà la mitat de un camp de tinguda de set o vuy quarteras, poch més o menos, pròpria de dit Gabriel Berenguieri; las quals casas, cabanya, differentes officinas y dita pesa de terra en lo temps que se prengueren eran de communa estimació de 3.000 lliuras, sous, poch més o menos, a més del que en lo discurs del temps que se li prengué fins vuy ha restat privat lo suplicant dels lloguers e o ús y habitació de ditas casas y fruyts que haguera pogut cullir de dita pesa de terra; tot lo que importa la quantitat que en son cas se justificarà. E com hage fet differentes diligèncias ab los ministres y officials de vostra real magestat per lo recobro de dits danys y no hage pogut conseguir cosa, per ço, denunciant dit agravi, suplica a vostra real magestat mane desagaviar-lo pagantse-li lo valor de ditas cosas, junt ab los interessos y despesas, dels diners y effectes que per vostra real magestat seran destinats en las presents Corts Generals.

2634. padas, *corregit*.

2635. *A continuació, pag, ratllat.*

2636. *A continuació, demés officinas, ratllat.*

4. Ítem, se queixa Francisco Cortès, notari //1450r// públich y secretari de la il·lustre ciutat de Barcelona, de que, havent-se pres y ocupat de molts anys a esta part cosa de tres quartas de terra, poch més o menos, en la mitja lluna o fortí de terra derruït que és fora y contíguo al portal de la Drassana, dit de Santa Madrona, de la present ciutat, pròpria de dit Cortès, que és part y de pertinències de un camp e o pessa de terra que dit Cortès posseheix en dit lloch, y des de que se li prengué ha restat privat dels lloguers y fruyts que haguera pogut cullir en dita terra, sobre que lo governador o sargento major d'esta plaça han fet conrezar o llogar casi sempre la dita terra, utilant-se dels fruyts de ella tots los anys, tot lo que offereix justificar. Y havent fet differentes diligències ab los ministres y officials de vostra magestat per lo recobro de dita terra e o poder fer conresar aquella dit suplicant y utilant-se dels fruyts com a cosa pròpria y no hage pogut conseguir una ni altra cosa, per ço, denunciand dit agravi, suplica a vostra real magestat mane desa[gra]viar-lo restituhint la dita terra, attès que vuy en dia no serveix de fortificació alguna, y pagar-li los fruyts que de ella han tret y cullit o altrament haguera pogut cullir dit suplicant de aquella, junt ab interessos y despesas dels diners y effectes que vostra real magestat se dignarà destinar per pagar la esmena de semblants y altres agravis; que, a més de ésser de justícia, ho rebrà lo suplicant a singular gràcia y mercè de la rectitut y paternal amor de vostra real magestat.

1450v// 5. Ítem, se queixa Mariano Rufasta y Prats, notari públich real col·legiat de Barcelona, com a succehint al quòndam Mariano Rufasta, també notari públich real col·legiat de Barcelona, son pare, de que en lo any 1694, de orde del llochtinent y capità general del present Principat de Cathalunya, se li foren apresas dos pessas de terra scituadas en lo territori de la present ciutat, la una, és a saber, de més de tres mujadas al regadiu devant y cerca lo fortí del portal de Sant Daniel y la altra, de dos quartas, que és de pertinència de aquella pessa de terra de tres quartas junt a las murallas de dita ciutat y devant lo monastir de Valldonzella, que se emplearen y serviren per las fortificacions que·s feren en la present ciutat. Y com fins vuy no hage percebit cosa de fruyts o lloguers de aquellas y sien de valor y estimació, és a saber: la primera, detrets los drets dominicals, passadas de 800 lliuras, sous, y la segona de 200 lliuras, sous, salvos los drets dominicals; axí que entre valor y lloguers o fruyts de aquellas importa y pren suma de més de 1.495 lliuras, sous, *salvo jure*. Per ço, dit Mariano Rufasta suplica a vostra magestat sie servit manar desagriar-lo pagant a dit suplicant los sobre dits danys o quantitats, junt ab los interessos y gastos; que, a més de ésser conforme a rahó, ho rebrà a singular favor.

6. Ítem, se queixa Barthomeu Vallori, pagès de la parròchia de Sant Pere de las Puellas, que en lo mes de maig, 1697, y de anys antes, tenia y possehia una casa scituada en una pessa de terra sua pròpria anomenada lo tapiat de Sant Pere,

cerca las murallas de la //1451r// present ciutat de Barcelona, la qual casa havia ell mateix fabricat a sos gastos; y en lo mes de maig de dit any 1697 fou del tot demolida y enderrocada per orde de don Francisco de Velasco y Tobar, llochti- nent y capità general que aleshores era del present Principat, amb lo motiu de importar dita demolició per lo servey de la magestat de Carlos segon (que goza glòria) y en deffensa de la plaça de Barcelona, per ocasió del siti que en dit mes de maig se li amenaça per lo exèrcit y armas del rey christianíssim. Y essent com era la dita casa, a comuna y pública estimació, del valor de 3.000 lliuras, sous, antes més que menos, y havent-ne gastat tantas o més lo dit Vellori per a edifficar-la de peu, no rebé satisfació ni paga alguna de dit don Francisco de Velasco ni del Real Patrimoni per la esmena del dany li fou ocasionat per causa de dita demolició. Per ço, dit Barthomeu Vellori suplica a vostra magestat sie servit manar que de las pecúnias per greuges se assenyalaran li sie donada la deguda satisfació y esmena del dit dany ha patit per dita demolició, junt ab los interessos y gastos.

7. Ítem, se queixa lo rector y obrers de la parrochial iglésia de Sant Salvador de la vila de Castellfullit, bisbat de Gerona, deduhint y al·legant en greuge que, en la centúria proppassada, lo governador de la fortaleza de Castellfullit, com a official del senyor rey don Carlos segon, de feliz memòria, //1451v// féu espatllar o demolir la iglésia dita de Nostra Senyora del Rozer, scituada prop de la vila y fort de Castellfullit, a fi de valer-se de la pedra y *solis* de la iglésia (com se'n valgué) per a fabricar un fortí e o baluart contíguo a la fortaleza; la qual iglésia era molt ben edificada, construhida y adornada, de bona paret, portalada, naus y arcadas, tot de pedra picada, com en son cas se justificarà, era de valor y cost lo die de la demolició de 636 lliuras, sous, antes més que menos. Per ço, suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar que de las pecúnias que per greuges seran destinadas se'ls pague la dita quantitat.

8. Ítem, se queixa lo prior y Convent de Nostra Senyora del Carme de la anti- gua y regular Observansa de la ciutat de Vich, deduhint trobar-se lez y gravat per ço que, tenint antes de l'any 1656 construhit y edificat son monastir e iglésia a ell contíguo en los arravals de dita ciutat, al capdevall del carrer dit de Gurb, de fàbrica molt costosa y sumptuosa, en dit any 1656, de orde de la magestat del sereníssim senyor rey don Felip, ters de Aragó y quart de Castella, y dels official y cabos de son real exèrcit de Cathalunya que presidiavan dita ciutat de Vich, a effecte de fortifficar aquella y fer y construhir novas fortificacions y defensas, fonch enterament arrasat y demolit dit monastir e iglésia, restant sols lo terreno en què estava edificat y vehent-se precissats los religiosos mudar sa habitació en altre part y construhir de nou lo mo//1452r//nastir e iglésia que vuy tenen principiats, ocasionant a dits prior y convent ab dita demolició lo dany y perjudici de

més de cinquanta mil lliuras barcelonesas, en las quals era apreciable communa y públicament dit edifici y fàbrica de dits monastir e iglésia, sent que per sa magestat ni altrament se hage satisfet ni esmenat dit dany y perjudici. Per ço, suplican a vostra magestat sia de son real servey manar ésser-los satisfet y esmenat lo dit dany y interessos de aquell de las pecúnias que vostra magestat se dignarà assenyalar per esmena de greuges del donatiu voluntari y graciós que se espera fer a vostra magestat en la conclusió de las presents Corts.

9. Ítem, lo prior y Convent de Nostra Senyora del Carme de la antiga y regular Observança de la ciutat de Lleyda se queixa, deduhint trobar-se lez y agravat per ço que, tenint com tenia dit convent son monastir e iglésia construïts prop las murallas de dita ciutat de Lleyda, fabricat molt sumptuosament, de gran cost y valor, durant las guerres després de l'any 1640, de orde dels officials y cabos del real exèrcit del sereníssim senyor rey don Felip, ters de Aragó y quart en Castella, que està en glòria, fonch manat demolir y ab tot effecte arrasat y enderrocat dit monastir y iglésia per la fortificació y defensa de dita ciutat, aplicant la desferra en la construcció de las murallas y fortificacions no//1452v//vas que se feren en dita ciutat de orde de dits cabos y officials; ocasionant ab dita demolició lo dany y perjudici de més de cinquanta mil lliures barcelonesas, en las quals era apreciable communa y públicament dita fàbrica y edifici de monastir e iglésia que han tingut de fabricar de nou en dita ciutat, sens que per sa magestat ni altrament se hage satisfet y esmenat dit dany y perjudici, com de dret se devia. Per tant y altrament, suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar que·ls sie satisfet y esmenat lo dit dany y interessos de aquell del diner que vostra magestat se dignarà assenyalar per esmena de greuges del donatiu voluntari y graciós que se espera fer a vostra magestat en la conclusió de las presents Corts.

10. Ítem, lo prior y Convent de Nostra Senyora del Carme de la antiquíssima y regular Observansa de la ciutat de Gerona se queixa, deduhint trobar-se lez y agravat perque, en los anys 1653 y 1654, de orde del *tunc* excel·lentíssim lloctinent y capità general de la magestat del sereníssim senyor rey don Felip, ters de Aragó y quart en Castella, y demés cabos de son real exèrcit en lo present Principat, per a millorar las fortificacions y defenses de la dita ciutat de Gerona fonch manat enderrocar y ab tot effecte enterament derruhir y demolir lo edifici del monastir e iglésia de dit convent, que era fora y prop los murs de dita ciutat, ocasionant ab dita demo//1453r//lició lo dany y perjudici de més de noranta mil lliuras barcelonesas en què era apreciable, communa y públicament, la fàbrica y edifici del dit monastir e iglésia per la capacitat y sumptuositat de aquell, havent-se pres y aplicat la pedra y desferra de dit convent per la fàbrica dels fortins y altres obras de la fortificació de dita ciutat y estats compel·lits sos religiosos a habitar en casas de particulars de dita ciutat y principiar nova fàbrica de monastir

e iglésia dins dita ciutat, sens que per sa magestat ni altrament se hage satisfet lo valor y estimació del dit monastir e iglésia, com de dret se devia. Per ço, suplican a vostra magestat sie de son real servey manar que·ls sie satisfet y esmenat lo dit dany, junt ab los interessos de aquell, del diner que per greuges o agravis serà per vostra magestat assenyalat del donatiu voluntari graciós que se espera fer a vostra magestat en la conclusió de las presents Corts.

11. Ítem, se queixa Joseph Rosés, pagès, habitant dins lo territori de la present ciutat, deduhint trobar-se agraviat per ço que en lo any 1696, en lo qual se fabricà en la part de la muralla dels Tallers una estacada ab sa esplanada, prengueren los ministres de la magestat de Carlos segon (que glòria gose) tres quartas de terra que dit Rosés tenia y possehia devant dita muralla dels Tallers y baluart que en dit paratge se fabricà per la construcció //1453v// y fàbrica del dit baluart, estacada y esplanada, sens pagar y satisfacer a dit Rosés lo just valor de dita terra ni altrament fins vuy no haver-se-li pagat aquell, lo qual era de la quantitat de 350 lliuras, sous, moneda barcelonesa, per ésser la dita partida de terra de bona qualitat y bondat y ben femada ab goret de ferratge, ab tres llaurons, a punt de fer-hi blat en lo mateix any. Per ço, suplica sie del real agrado de vostra magestat manar se paguen al suplicant las ditas 350 lliuras, sous, per lo valor de ditas tres quartas de terra y lo valor dels fruyts que fins vuy altrament hauria utilat o pogut utilar de dita partida de terra y dels demés danys y gastos, dels diners que per esmena de agravis seran destinats.

12. Ítem, se queixa la venerable abadessa y monastir de Sancta Clara de la ciutat de Gerona dient que, tenint com tenia antes del citi que lo exèrcit de França posà en dita ciutat en lo any 1653 son monastir y convent molt ampla y capàs, ab sas casas contíguas per la habitació y residència dels religiosos las acistian per confessar y fer lo demés que se offeria en servey del dit monastir, lo qual se troba ascituat fora los murs de dita ciutat, prop y cerca del portal dit y anomenat de Santa Clara, per haver aparagut al governador y generals del real exèrcit que aleshores governaven dita ciutat ésser convenient y del real servey lo demolir y enderrocar dit monastir y convent per major defensa de la dita ciutat, fonch ab tot efecte demolit y llansat per terra, sens donar temps a las religiosas de aquell per a què poguessen aprofitar en alguna manera la pedra y demés desferra del dit monastir, ans bé en lo any subsegüent de 1654, de orde dels mateixos generals, fonch construhit y edificat lo baluart o mitja lluna //1454r// que vuy se troba en lo mateix puesto, anomenat baluart o mitja lluna de Santa Clara, de la pedra que havia resultat de la demolició de dit monastir y casas; y per respecte de dita demolició se veren precisadas las religiosas de entrar-se'n dins dita ciutat y recullir-se en una casa particular y dirruhida, la qual després compraren y comensaren a edificar lo poch convent que vuy tenen, sens haver-lo may pogut avansar

ni acabar per la gran pobresa a què las reduhí la dita demolició y enderroch, lo dany del qual importava setze mil lliuras, com axí diu constar de l'acte de estima y relació dels mestres de casas y fusters anomenats per part dels jurats y Concell de dita ciutat de Gerona, rebut en poder de Miquel Galí, notari públich de dita ciutat y secretari de la casa y Concell de aquella, als 12 de setembre, 1653, del qual dany sols diu haver-ne cobrat dita abadessa y monastir la quantitat de 1.200 lliures, sous. Per ço, suplica a vostra magestat sie de son real servey manar se li paguen las restants catorse mil y vuyt-centas lliuras, per lo dit dany del diner que per esmena de greuges serà destinat del donatiu voluntari que de pròxim se espera fer a vostra magestat.

13. Ítem, Rafel de Serdà y de Maduxer se queixa, deduhint que en las guerras dels anys 1650 y següents y en la ocasió que lo exèrcit del christianíssim rey de França acitià la ciutat de Gerona, los ministres de sa magestat cathòlica (que Déu garde) feren derribar la casa de la heretat dita la Torra de Serdà, scituada en lo pla de Gerona, parròquia de Sant Feliu; y després de ésser redificada //1454v// per los antecessors de Rafel de Serdà, fou altre vegada demolida de orde de don Domingo Pinyatelli y don Carlos Sucre, governador de Gerona en los anys 1654, en què fou altre vegada acitiada la dita ciutat de Gerona per lo exèrcit de Fransa; y havent aquella acomodada, [fou altre vegada derribada] de orde dels mateixos don Carlos Sucre, mestre de camp general, y don Oratio Cópula, governador de Gerona, en lo any 1694, en què altra vegada fou acitiada dita ciutat; y finalment, en lo any 1684, per ocasió de haver-se fabricat en dita ciutat un fortí o mitja lluna devant lo monastir de Nostra Senyora de la Mersè y devant la Torra del Llamp, fou ocupada y presa per la formació del fortí que féu devant dit monastir de Nostra Senyora de la Mersè y Torra del Llamp una pessa de terra de vuyt vassanas, pròpria de dit Rafel de Serdà y de Maduxer; y no obstant que ha fetas moltes y diffarents diligèncias per a aconseguir lo valor de ditas cosas y lo dany que li han donat, no ha pogut fins vuy aconseguir-ho. Per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar que dels diners y effectes que seran destinats per lo reparo de semblants agravis se paguen a dit suplicant los sobre dits danys y fruys de que per rahó de ells és estat privat, juntament ab los gastos.

14. Ítem, se queixa Francisco Rius, de la present ciutat, deduhint trobar-se lez y gravat per ço que, tenint com diu tenia en lo territori de la present ciutat una pessa de terra de dos mujadas prop lo //1455r// portal de l'Àngel, affrontant a sol ixent ab lo rastillo o camí que va al rastillo del portal de l'Àngel y ab las torras vulgarment ditas de Sant Saver; a mitg dia ab Tagell, apothecari de la present ciutat; a ponent ab los hereus de la viuda Riber; y a tremontana ab la viuda Auxirrot; de molt bona qualitat y valor, durant las guerras de l'any 1684, de orde de l'excel·lentíssim duch de Escalona, llochtinent y capità general del present Prin-

cipat per lo sereníssim senyor rey don Carlos segon (que està en glòria) de feliz recordació, en lo any 1694 foren aquellas presas y convertidas en la fortificació de la present ciutat y per la estrada encuberta de aquella que·s féu de orde de dit excel·lentíssim llochtinent y capità general, ocasionant ab dita demolició de dany mil y dos-centas lliuras en què foren ditas dos mujadas evaluadas y en què comuna y públicament eran apreciables, sens que per sa magestat ni altrament se hage satisfet y esmenat dit dany y perjudici, com de dret se devia. Per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a vostra magestat.

15. Ítem, se queixa lo síndich de la //1455v// vila de Castellciutat, deduhint que en los anys 1691 y 1692, trobant-se governador de las fronteras de la Seu de Urgell y Castellciutat lo sargento general de batalla don Carlos Adrián de Suera,²⁶³⁷ marquès de Pru, volent fortificar la vila de Castellciutat, dirruhí y espatllà algunas sinquanta casas de dita vila, que era de tres parts las dos de dita vila, y la iglesia, aprenent los materials de ditas casas a obs de dita fortificació, sens que per rahó de dita demolició se hage pagat als senyors y duenyos de ditas casas lo valor de aquellas, del que se seguí a dits particulars graves danys y incomoditats, per quant per a ser aquells pobres y miserables y no tenir altra cosa y alberch se hagueren de ausentar en differentes parts y abarracar-se, sentint grandíssimas incomoditats, ab tot lo que se'ls ha donat de dany passadas de quinze mil lliuras. Per ço, suplica a vostra magestat sie de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a vostra magestat.

16. Ítem, se queixa Emerenciana Esteva, viuda dexada de Vicens Esteva, quòndam Saller, ciutedà de Barcelona, que en la fortificació y ampliació que manà fer en la present ciutat en lo any //1456r// 1697 en los fossos de dita present ciutat se prengué y ocupà a dita Emerenciana Esteva dos mujadas de terra que estavan scituadas en lo territori de dita present ciutat y fora dels murs de aquella, prop lo fortí del portal de Sant Antoni, demolint-li per la mateixa fortificació unas casas que tenia construhidas en las mateixas pessas de terra, restant-li sols apte per conresar un pedàs de molt poca concideració de dita terra, de tal manera que logrant de tota ella y de la casa de lloguer quiscun any 100 lliuras, sous, vuy sols ne consegueix 6 lliuras, sous, sens que per sa magestat (que Déu guarde) ni altrament se hage satisfet y esmenat dit dany. Per ço, suplica a vostra magestat sia de

---

2637. *En lloc de Sucre.*

son real agrado manar se li pague y satisfâcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per smena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a vostra magestat.

17. Ítem, se queixa dona Maria de Rajadell, Montagut y Vallgornera que en lo temps de las guerras de l'any 1653 fins 1666 las tropas de la sacra, catòlica y real magestat de Felip quart, comendadas per un cabo de guerra, derri//1456v// baren y enderrocaren ab fornillos lo Castell del Coll, de la parròchia de Sant Andreu del Coll, terme de Olot, que era un dels bons de Cattelunya, lo qual castell era propri de²⁶³⁸ Anna Maria de Montagut y Vallgornera, viuda, e o de Geroni de Montagut y Vallgornera, son fill; ab lo qual enderroch se donà de dany a dits de Montaguts passadas de 3.000 lliuras, sous, de tal manera que si dit castell se hagués hagut de redificar de la manera que estava antes de enderrocar-se hauria costat més de ditas 3.000 lliuras, sous. E com dita Anna Maria de Montagut y Vallgornera, viuda, y Geroni de Montagut y Vallgornera, son fill, sian morts y a la universal heretat y béns de aquells haja succehit dita dona Maria de Rajadell, Montagut y Vallgornera, filla y germana *respective*, per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfâcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per smena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a vostra magestat.

18. Ítem, lo noble don Francisco de Sans y de Puig se queixa, representant com per los oficials y ministres del sereníssim senyor rey don Felip, ters de Aragó y quart de Castella //1457r// (de gloriosa memòria), en los anys 1622, 63 y 64, per la fortificació que·s féu en la vila de Puigserdà li prengueren y ocuparen una casa y heretat ab sa hera, porxos, pati y corral, que tenia y possehia cerca dita vila, per la qual fortificació restaren ditas casas y heretat y demás refferit dins la tanassa que·s féu y edificà devant lo portal de dita vila anomenat lo portal de Llivia, las quals casa, heretat, hera, porxos, pati y corral antes de fer-se la aprehenció y demolició eran de valor de 4.000 lliures, sous, poch més o menos; y axí mateix, que per la fortificació que·s féu en lo any 1697 al redador de las murallas de la present ciutat, de orde de don Francisco de Velasco, aleshores llochinent y capità general del sereníssim senyor rey don Carlos segon (que goza glòria), li prengueren los oficials de guerra la mitat de dos pessas de terra de tinguda entre las dos de una mujada y una quarta, scituada sota lo camí que va del Portal Nou al Àngels Vells, affrontant en part ab lo camí real que passava del Portal Nou al portal de Sant Daniel, las quals en dit any eran de valor de 875 lliuras, sous; y axí bé, la part o mitat presa de ditas pessas de terra importavan lo valor de 437 lliuras, deu sous, com axí se justiffi//1457v//carà; de las quals deu haver cobrat 32 lliures, 16 sous, 9 tant

2638. *A continuació, Ma, ratllat.*

solament. Per tant, suplica a vostra real magestat sie servit manar satisfer-li dits danys e o son just valor de las quantitats que per satisfació de greuges seran assenyaladas e o destinadas en la conclusió de las presents Corts.

19. Ítem, se queixa lo patró Magí Escardó, deduhint que en lo any 1693, trobant-se patró de una barca de port 3000 quintars, poch més o menos, arribà ab ella carregada de blat en lo port o badia de Rosas, ahont don Pedro de Rubí, governador que era en aquella plaça, qui li detingué y embargà dita barca y càrrech, fent-li descarregar lo dit blat ab motiu de convenir axí al real servey per necessitar dita plaça y²⁶³⁹ sa guarnició per lo abasto y sustento de ella de dit càrrech de blat, qui fonch després pagat de orde del excel·lentíssim senyor llochti- nent y capità general qui aleshores era en lo present Principat; y estant detingut y embargat dit patró ab dita sa barca, havent comparagut devant de dit port o badia de Rosas la armada naval y lo exèrcit de terra francès y axí havent siti- at per mar y terra dita plassa de Rosas, lo dit governador de dita plassa féu tràurer de dita barca los canons, pedrers y pertrechs de //1458r// ella y los féu entrar dins dita plassa per sa major deffensa; y havent a l'últim las armas francesas inva- dida dita plassa, fonch també apressada dita barca ab tots los dits sos pertrechs, pessas y pedrers, per la qual rahó ab sentència proferida a 15 de juny, 1696 per lo auditor general del real exèrcit del present Principat en la causa que en dita auditoria general se aportava per y entre dit patró, de una, y los reals ministres de sa magestat (que Déu guarde), de altre, notari Virgili, foren dits real ministres condempnats en donar y pagar a dit patró Magí Escardó per compte de sa mages- tat y de effectes de la real hisienda lo preu y valor de dita barca ab todas las xâr- cias y demás arreus de ella, sens que per sa magestat ni altrament se hage satisfet ni esmenat dit dany y perjudici. Y com de dita barca fossen los amos y partícips Anthon Alart, corder de viola, Amador Dalmau, adroguer, Miquel Negra, valer, Pere Goy, llogater de mulas, y doctor Francisco Gomar, cirurgiaà, per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfâcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per smena de sem//1458v//blants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a sa magestat.

20. Ítem, se queixa Joseph Malla, pagès, que Benet Malla, pagès, en lo any 1697 y molts anys antes tenia y possehia com a amo y senyor dos casas, la una xica y altra gran, scituadas todas en lo territori de la present ciutat y fora de las murallas de ella, la xica molt cerca de la creu dita de Jesús y la gran un poch més amunt; las quals dos casas poch antes del siti de dit any foren demolidas y espatlla- das de orde dels ministres reals ab motiu de convenir per la deffensa de la plaça.

2639. *A continuació, g, ratllat.*

Y com lo dany y perjudici donat en la ruïna y demolició de ditas dos casas en lo dit any 1697 importàs a comuna y pública estimació la quantitat de 871 lliuras, 4 sous, y sie justa la esmena de ellas; y lo dit Benet Malla sie mort y a aquest hage universalment succehit lo dit Joseph Malla, pagès, son fill; per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per smena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Cort de pròxim se spera fer a vostra magestat.

21. Ítem, se queixa lo síndich dels admi//1459r//nistradors dels hospital de Santa Catharina màrtir de la ciutat de Gerona, deduhint que en lo any 1653 se trobava construït y edificat un hospital per a curar malalts fora y prop los murs de dita ciutat de Gerona, lo qual hospital fonch manat dirruhir y realment y de fet fonch dirruhit de orde y mandato dels oficials del rey nostre senyor per temor del siti que se esperava posar per las tropas del rey christianíssim, de la qual demolició y ruhina quedaren gravats y lezos tots los pobres malalts que aleshores eran, després són estats y seran, havent tingut de fer hospital nou dins los murs de dita ciutat de Gerona, per lo que se troban gravats en la quantitat de 40.000 lliuras, sous, *salvo jure*. E com fins vuy no hagen pogut dits administradors alcan-sar la satisfació, no obstant las diligèncias que se han fetas, per ço, denunciant los dits agravis y danys, suplica a vostra real magestat sia de son real servey manar que de las pecúnias que per greuges se assenyalaran sien pagadas al síndich e o administradors del dit hospital de Santa Catharina màrtir la sobre dita quantitat y demés danys que han patit per rahó del sobre dit, ab los interesos de aquells.

22. Ítem, se queixa lo doctor en drets Lluís //1459v// Garriga y Maria The-reza Garriga y Llobateras, cònjuges, representant que de molts anys a esta part, per sos llegítims títols, són senyors y pecessors de una pessa de terra de regadiu scituada fora los murs de la present ciutat, en la partida dita «lo regaró devant la gruta de Sant Pere», vuy de tinguda sols de dos mujadas y antes de tinguda de tres mujadas, per ço que en los anys 1696, 1697 y 1698 se prengué de dita pessa de terra tot aquell terrenu que aparegué necessari per la fàbrica de la estrada encuberta y esplanada de la fortificació extarior de la present ciutat, per la qual se li ha ocupat la restant una mujada de terra, antes més que menos. Y com los dits suplicants se troban dampnificats no sols en lo valor de dita partida de terra se'ls ha presa y ocupada, de la qual sols han pogut cobrar 84 lliuras, sous, que·ls²⁶⁴⁰ pagà la ciutat de Barcelona per vuytanta-quatre destres de terra que en lo primer partit se'ls prengué, no obstant las moltes diligèncias que per dita cobranza diuhen haver fet, sinó també per causa que lo restant de dita pessa de terra és casi inútil y de valor molt inferior, hagut respecte al que antes de dita fàbrica tenia,

---

2640. A continuació, cobrà, ratllat.

a ocasió de estar subjecte ha moltes innundacions de ayguas que antes de dita obra²⁶⁴¹ discorrian al fosso y vuy per causa de ella se detenen en lo restant tros de terra,²⁶⁴² de forma que s'vénen a estanyar per molt temps per no haver-hi lloch per //1460r// ahont poder-se escórrar, causa de dita fortificació, lo que és causa que moltes vegades los fruyts quedan embalsats y mal·lograts; y per esta rahó diuhen dits suplicants no poder exhibir los lloguers proporcionats a l'estat primitiu y antes de dita fàbrica, tot lo que diuhen importar lo dany de més de 1.200 lliuras, sous. Per ço, suplican a vostra magestat sia de son real servey manar se li paguen a dits suplicants los sobre dits danys y deterioracions dels effectes o diners que seran destinats per remuneració de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a vostra magestat.

23. Ítem, se queixa la venerable abadessa y real monastir de Nostra Senyora de Valldonzella de la present ciutat, representant trobar-se agraviada per ço que en lo siti²⁶⁴³ que las armas cathòlicas de la magestat del senyor rey Felip quart, de immortal memòria, predecessor de vostra magestat, posaren en la present ciutat en lo any 1652, los generals que governavan ditas generals armas o exèrcit manaren dirruhir del tot la iglésia y real monastir de Valldonsella, que se trobava construït y edificat fora y prop los murs de la present ciutat y en lo pla dit de //1460v// Valldonzella, ab lo sumptuós y apreciable dels edificis, pues en ell sempre que se esdevenian venir en esta ciutat los sereníssims senyors reys se aposentavan en lo dit real monastir y en los quartos que per est efecte tenian destinats; de forma que fou precís a la venerable abadessa y religioses que aleshores se trobavan en aquell entrar-se'n en la present ciutat, ahont han estat y estan en una clausura molt reduhida, havent dit monastir rebut de dany per dita demolició passadas de²⁶⁴⁴ cent mília lliuras, com en son cas diu se justificarà. Per ço, humilment a vostra magestat suplican sia de son real agrado manar que de las pecúnias que per smena de semblants greuges o agravis seran destinadas del donatiu voluntari graciós que de pròxim se spera fer a vostra magestat en la conclusió de las presents Corts sie satisfet a ditas suplicants lo sobre dit dany o valor d'ell.

24. Ítem, se queixa Francisco Vicents, baster de la ciutat de Gerona, deduhint que Barthomeu Vicents, son pare, en lo [any] 1654 tenia y possehia dos casas situadas en lo arreal de la vila de Vilafranca de Conflent, la qual estava presidiada de las armas del sereníssim senyor rey don Felip, ters de Aragó y quart en, y per los cabos de guerra //1461r// que governavan lo presidi de dita vila, tement la invasió de l'exèrcit francès, comendat per lo príncep Conti, a efecte de posar en

2641. obria, *corregit*.

2642. ferro, *corregit*.

2643. *A continuació*, que en lo siti, *ratllat*.

2644. *A continuació*, 1000, *ratllat*.

major deffensa dita vila y fortifficar aquella manaren demolir las casas de dit arraval y entre altras las de dit Barthomeu Vicents, com en effecte foren arruïnadas, posant-hi foch y assolant-las, precehint primer estima y avaluació de ditas casas, la una de las quals fonch estimada en preu de sis-cents ducats de dotze reals de plata forta y la altra en tres-centas sinquantu lliuras, com apar del certifficat fet per don Joan Bernat de Barreda, tinent de mestre de camp general y commendant de dita vila, de la informació rebuda en la cort del veguer de Barcelona als 12 de abril, 1655, y altres documents que en son cas y lloch se presentaran. E com dit Barthomeu Vicents sia mort, sobrevivint-li dit Francisco Vicents, suplicant, fill y hereu únich y universal *ab intestato* de aquell, y no sols²⁶⁴⁵ hage donat la deguda satisfació del referit dany y axí bé reste lo suplicant dampnificat y agraviat, per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a vostra magestat.

1461v// 25. Ítem, se queixa lo doctor en drets Balthazar Prous, deduhint que Matheu Prous, quòndam notari públich y escrivà major de las Corts de la vegaria y batllia de Barcelona, mentres visqué y fins que morí fonch y obtingué lo offici de altre dels procuradors fiscals de la règia cort del present Principat, lo qual offici exercí per molts anys, restant-se-li a dèurer lo die que morí de salari vensut en la Real Thezoreria 1.802 lliuras, sous, moneda barcelonesa, sens que per sa magestat (que Déu guarde) ni altrament se hage satisfet dita quantitat, no obstant las moltas diligèncias que per la cobransa de ella se han fet. Y com dit Matheu Prous sia mort y a ell hage universalment succehit lo doctor en drets Balthazar Prous, son fill y hereu, per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a sa magestat.

26. Ítem, se queixa Fèlix Vidal, mercader de la present ciutat de Barcelona, deduhint que en los anys 1696 y 1697 y molt antes era amo, senyor y pecessor y per sos certs y llegítims //1462r// títols tenia y possehia una pessa de terra campa de tinguda quatre mujadas, poch més o menos, al regadiu, scituada en lo territori de la present ciutat, fora y prop las murallas de aquella, en la partida vulgarment anomenada «lo regaró de Sant Pere»; de la qual pessa de terra, de orde de don Francisco Velasco, aleshores virrey y capità general del present Principat y per medi dels officials de guerra y altres ministres del sereníssim senyor rey Carlos segons (de gloriosa recordació), li'n foren apresas y ocupadas tres

2645. *En lloc de se'ls.*

mujadas y aquellas estan embegudas dins la estacada y fortificacions que-s feren en dits anys 1696 y 1697; per rahó de la qual aprehenció se li haze fet a dit Fèlix Vidal notable agravi no sols per lo valor que ha perdut de ditas tres mujadas de terra, però encara per los lloguers y fruyts de aquellas que ha deixat de rèbrer y cobrar, y encara per los danys y detriments suportà en la restant mujada quedà en son poder, tots los quals danys manifestament excedeixen a la quantitat de 3.300 lliuras, sous, barselesas, com se farà constar; y no obstant haver fet vàrias diligèncias per la cobranza de dita quantitat per las rahons preditas, sols haze pogut conseguir fins vuy la quantitat de cent quaranta-dos lliuras, deu sous; y²⁶⁴⁶ axí bé desitja ser desagraviat ab la satisfació de la restant quantitat, a compliment de aquellas. Per ço, suplica a vostra magestat //1462v// sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

27. Ítem, se queixa don Joseph Móra y de Solanell, senyor del castell, terme y lloch de Corbera, deduhint que de orde del duch de Escalona, llochinent y capità general del present Principat, los officials y gent de guerra en lo any 1694 li demoliren las morallas y portals de ellas, una casa y gran torra del castell de dit lloch, havent-se-li axí causat danys molt conciderables, conforma ho farà constar; y desitjant la satisfació de dits danys, per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

28. Ítem, se queixa Diego de Vila, donzell, natural de la vila de Hostalrich y en la present ciutat de Barcelona domiciliat, fill y hereu de Francisco de Vila, deduhint trobar-se agraviat per quant en lo any 1657, de orde del governador de las armas del castell de Hostalrich, se demoliren tres casas que eran pròprias y tenia y possehia dit Francisco de Vila, son //1463r// pare, en lo arreal de dita vila de Hostalrich, la fusta de las quals casas demolidas serví per plataformas de la artillaria y estacadas de dit castell; en atenció del què y de²⁶⁴⁷ haver-se de lloguer de las dos casas 100 lliuras, sous, de cada una quiscun any y de la [altre] 50 lliuras, sous, lo any, de la qual demolició se li donà de dany almenys sinch mil escuts, com tot se justificarà; per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany o valor, junt ab los interessos, de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

2646. *A continuació, b, ratllat.*

2647. *A continuació, llog, ratllat.*

29. Ítem, se queixa Joseph Metge, doctor en drets, en Barcelona populat, deduhint y alegant que en lo temps del citi d'esta ciutat de l'any 1705 lo real exèrcit de sa magestat (Déu lo guarde) y gent de guerra de aquell dirruhiren una casa y sínia pròpria del suplicant, scituada fora las morallas de la present ciutat, prop y casi junt la torra de Sant Pau; y també que en una pessa de terra cultiva scituada al peu de la montanya de Montjuich se li féu y fabricà entre mitg de aquella un gran vall y cordó en què se posà la bateria major se veu hi hagué en dit citi; y de altre //1463v// part, també que en la casa o torra posseheix cituada alt en la dita montanya de Montjuich se li feren per dita mateixa gent del real exèrcit diferents demolicions, y en las terras cultivas junt a ella altres grans fossos y cordons, en què's fortificaren y posaren bateria de morters ab què també dende allí se tirava a la plassa. E com a causa del refferit se hagen causat molts danys a dit doctor Metge, com ho farà constar, per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

30. Ítem, se queixa lo Hospital General de Santa Creu de la present ciutat, dient y alegant que per diferents ordes que en diferents temps han donat los llochtinents y altres oficials de sa magestat (Déu lo guarde) y deutes que se han contractat per aquells en nom de sa magestat, com són lo haver los soldats del real exèrcit en lo any 1697 dirruhít gran part de una torra que dit Hospital té en lo pla de la present ciutat de Barcelona y haver-se'n aportat las pallas y fruyts de dit any y cullita; per haver manat lo //1464r// il·lustre marquès de Villena, llochtinent y capità general de sa magestat, allotjar en lo any 1694 en la casa y corral de comèdies de la present ciutat molts soldats del real exèrcit, los quals dirruhiren tots los banchs, cadiras, camarillas y demés aparaments de la dita casa de comèdies y molts dels aposientos de aquella; per haver axí mateix don Francisco Velasco, llochtinent de sa magestat, en lo any 1697, manat posar y acortelar los soldats malalts del real exèrcit en dita casa de comèdies, havent fet de aquella hospital per dits soldats ja temps que's trobava aquella redificada per los administradors de dit hospital, los quals soldats dirruhiren també y espatllaren los banchs, cadiras, camarillas, envans y altres molts cosas, havent donats danys molt conciderables; y en lo proppassat 1705, després de ser entradas las armas de sa magestat, en totas [las] quals ocasions se han donat conciderables danys al dit hospital. Y finalment, quedan agraviats dits administradors y hospital de no haver tingut satisfació de 200 doblas que en nom de sa magestat mutuaren a l'excel·lentíssim príncep de Armestad, llochtinent y capità general del senyor don Carlos segon, de feliz recordació, als deu de mars, 1699, las quals serviren per acabar de donar lo pagament general que havia manat librar al real exèrcit en lo febrer de dit //1464v// any, com

tot se justificarà en cas sie menester. E com los sobre referits danys y agravis sien condignes de tota satisfació, per tant y altrament, los administradors de dit Hospital General de Santa Creu de la present ciutat suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar se'ls pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se spera fer a vostra magestat.

31. Ítem, se queixa Joseph, apothecari de la vila de Granollés, del present bisbat de Barcelona, deduhint y al·legant que des de als 19 de juliol fins a 7 de desembre, 1694, de orde de l'excel·lentíssim senyor marquès de Villena, aleshores llochinent y capità general en lo present Principat del sereníssim senyor rey don Carlos segon (que goze de glòria) entregà de sa botiga de apothecari, que la tenia aleshores y vuy la té en dita vila de Granollés, diferents medecinas, las quals serviren per la curació dels soldats del real exèrcit que's trobaven en lo hospital de dita vila, com constarà de dos comptes, ço és, lo un de diferents medecinas ordenadas per lo doctor Mandri, tatxat en la quantitat de 34 lliuras, 13 sous, 4, y lo altre de diferents medecinas ordenadas per lo pare fra Pere Savaleta, de l'Orde de Sant Joan de Dios, tatxat en la quan//1465r//titat de 34 lliuras, 10 sous, per lo doctor Joan Fita y Ríos, prothomèdich de dit real exèrcit; y si bé ha fet vàrias diligèncias per la cobranza y satisfació de ditas quantitats, no hage pogut lograr la satisfació de aquellas, per tant, suplica a vostra magestat sie de son real agrado manar se li pague y satisfàcie ditas quantitats de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

32. Ítem, se queixa Jaume Circuns, botiguer de telas, ciutedà de Barcelona, dient y al·legant que tenia set casas ab sos portals obrints, scituadas en lo carrer per lo qual se va del portal del Àngel al Convent de Jesús, las quals eran de gran cost y valor en lo any 1697. Y en ocasió que los francesos posaren citi a la present ciutat, de orde de don Francisco Velasco, aleshores virrey y capità general del real exèrcit de sa magestat, foren dirruhidas y espatlladas per servey de sa magestat y per major concervació de la plasa de la present ciutat, ocasionant ab dita demolició lo dany y perjudici de molt més de²⁶⁴⁸ 4.000 lliures, sous, en las quals eran apreciables comuna y públicamnt ditas casas, sens que per sa magestat ni altrament se hage satisfet ni esmenat dit dany y perjudici, com de dret se devia. Per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que //1465v// seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

---

²⁶⁴⁸. A continuació, quatre-centas lliuras, ratllat.

33. Ítem, se queixa Joan Batista Miquel, sastre, ciutedà de Barcelona, dient que en lo any 1697 y antes era senyor y pcessor e o com a tal tenia y possehia en lo circuit de la present ciutat y devant lo fortí del Portal Nou, dos casas y un hort, de las quals se'n havia de lloguer cada any cent lliuras, moneda barcelonesa, com en son cas ho justificarà; las quals dos casas, de orde exprés del lloctinent y capità general de la magestat del sereníssim senyor don Carlos segon (que és en glòria), foren del tot demolidas y derruhidas en dit any 1697 per ocasió del siti que las armas francesas, poch después de ésser las referidas dos casas demolidas, posaren en la present ciutat, las quals eran del valor y estimació de més de 2.000 lliuras, sous, moneda barcelonesa; y después, havent lo suplicant tornat a rehedificar dias dos casas, en lo any proppassat de 1705, per ocasió de l'últim siti, són estadas altre vegada del tot demolidas. Y com no obstant de haver lo suplicant fet las degudas diligèncias per lo recobro dels danys ocasionats en la ruhina de las demunt ditas dos casas y hort, ab tot no ha pogut conseguir la esmena de aquells. Per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destina//1466r//das per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts²⁶⁴⁹ de pròxim se espera fer a vostra magestat.

34. Ítem, se queixa Maria Augirot, viuda de Joseph Augirot, quòndam ferrer, ciudadà de Barcelona, dient que per sos certs y verdaders títols, axí antes dels anys 1697, 1698, 1699 com fins vuy en dia, és estada y és senyora y pcessora de una pesa de terra de tinguda onze quartas, antes més que menos, scituada fora y molt cerca de las morallas de la present ciutat, en la partida vulgarment dita «devant del portal de l'Àngel», de la qual quiscun any ne collectava y cobrava conciderable arrendament o lloguer per ser aquella de boníssima qualitat. Y com de dita pesa de terra se n'hage disminuïda e inutilada una gran part y porció en dits anys 1697, 1698 y 1699 per causa de la fàbrica de las fortificacions exteriors de la estrada encuberta y esplanada, del que se ha seguit conciderables danys a la suplicant, no sols per la referida disminució, sinó també per no haver cobrat lo valor de dita part y porció de terra, [sinó també per no haver pogut cobrar los lloguers o arrendaments de aquella], hagut respecte a l'estat en què antes se trobava, los quals danys junts importan més de 800 lliuras, sous, moneda barcelonesa, com tot se farà constar; de que se sent agra//1466v//viada per no haver cobrat dita quantitat e o la justa estimació de dits danys, sobre las moltes diligèncias que ha aplicadas per dita cobransa. Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran

---

2649. presents, *corregit*.

assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Generals Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

35. Ítem, se queixa Pere Fausto Tagell, apothecari, deduhint que en la fortificació y ampliació del fosso que lo duch de Escalona, llochinent y capità general del real exèrcit del present Principat, que en lo any 1694 manà fer devant del fortí del portal de l'Àngel de la present ciutat per deffensa de esta capital, prengué y ocupà una pessa de terra campa de tinguda de una quarta, poch més o menos, francha en alou, que Pere Fausto Tagell, apothecari, ciutedà de Barcelona, tenia y possehia devant dit fortí, la qual acostumava arrendar a rahó de vuyt lliuras lo any, lo valor de la qual no ha pogut may conseguir fins vuy, no obstant las moltes diligèncias ha fet ab lo governador de esta plaça y altres ministres de sa real magestat. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que //1467r// per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

36. Ítem, se queixa Joseph Potau, hortolà, ciutedà de Barcelona, dient que en la fàbrica del baluart de Santa Clara, que's troba devant lo portal de Sant Daniel, ampliació del fosso y estrada encuberta que's feren, part en lo dezembre 1696 y principi de 1697, de orde de don Francisco de Velasco, aleshores llochinent y capità general del present Principat per la magestat del senyor rey don Carlos segon (que goza de glòria), se prengué y ocupà per dita fàbrica una pessa de terra de regadiu que's trobava en dit puesto y sobre lo canyet, pròpria de Mariano Rufasta y Prats, notari públich real col·legiat de Barcelona, de la qual pessa de terra obtenia lloguer Joseph Potau, hortolà, ciutedà de Barcelona; per la qual ocupació e o aprehenció de dita pessa de terra diu haver patit lo dit Joseph Potau lo dany no sols dels fruyts que aleshores se trobaven en dita pessa de terra (los quals li foren debastats), sinó també dels que hi havia de cullir en lo mateix any de²⁶⁵⁰ 1697, de la percepció dels quals restà impedit, los quals a comuna y pública estimació eran preciables a 170 lliuras, sous, francas per dit Potau, com en son cas se justificarà. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran destinadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

1467v// 37. Ítem, se queixa Jaume Texidor, cavaller, en la present ciutat de Barcelona populat, dient que axís molts anys antes de l'any 1697 com de lashoras ensà y vuy en dia és estat y és per sos certs y verdaders títols senyor y pocessor de totas aquellas casas grans ab sos barris a ellas annexos, ab tots sos drets y

---

2650. *A continuació, 1707, ratllat.*

pertinències, situadas fora los murs de la present ciutat, en lo carrer vulgarment anomenat de Jesús, y contíguas ab las tàpias del convent de franciscans, dit lo Convent de Jesús; en las quals casas, en lo any 1697 y pochos dias antes del siti que se subseguí, se abrigaren algunas partidas de tropas de la magestat de don Carlos segon, de feliz recordació (que glòria goza), per resguardar-se de las tropas enemigas del rey christianíssim que vingueren a citar esta capital, de forma que en lo temps que las tropas y soldats del real exèrcit de Carlos segon se mantingueren per llur resguart en ditas casas las arruynaren en cosa conciderable, havent derruhits envans y differentes parets de ellas, cremadas bigas y jàcenas tant de tauladas com de aposentos y quartos principals, portas y finestras, arrencadas reixas de ferro y mal-lograda tota la demás ferramenta; y poch després de haverlas desemparadas, des de las morallas foren llansadas a total ruyna e impossibilitadas de habitació. Y com lo suplicant, per causa de la referida demolició y ruyna de ditas casas hage quedat dampnificat y perjudicat en quantitat conciderable, que importa //1468r// més de 1200, la cobransa de la qual no ha conseguit ni pogut conseguir, sobre haver fet molts diligèncias, restant per ço agraviat y sens haver tingut la esmena de tant grave dany, per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaldadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vost²⁶⁵¹ra magestat.

38. Ítem, se queixa la abadessa y monastir de religiosas de Santa Clara de la vila de Castelló de Ampúrias, al·legant que en lo any 1655, trobant-se governador de aquell presidi don Joan de Salamanques per la magestat del senyor rey don Felip quart, manà demolar del tot la iglésia, casas y convent de ditas religiosas, que·s trobava fora y prop los murs de dita vila, lo que redundà en grave dany y detriment de dit monastir de religiosas, causant-li ab dita demolició més de cent mil lliuras de dany, del que restà la abadessa y religiosas de aleshores y consequentivament las de vuy que habitant dins dita vila ab gran agravi que patiren per dita demolició y ab excessius empenyos que han contret per fer part del convent que vuy habitan, com de ditas cosas apar segons las informacions extrajudicials e o relacions juradas. Per tant y altrament, suplican a vostra magestat sia de son real //1468v// agrado manar se'ls pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaldadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

39. Ítem, se queixa Miquel Àngel Colldesans, candaler de cera de la present ciutat, dient que en lo any 1697 y antes de dit any rebia, exigia y cobrava tres ànnuos cens, lo un de penció 50 lliuras, sous, lo altre de penció 18 lliuras, sous, y

---

2651. *A continuació, dita, ratllat.*

lo altre de penció 15 lliuras, sous, sobre tres casas scituadas en la present ciutat, en lo carrer qui va de la plasseta de Sant Pere al Portal Nou, possehidas per Joan Masferrer la una, la altra per Pau Vilallonga, hortolà, y la altra per Jaume Soler, també hortolà del Portal Nou; las quals casas de orde del compte de la Corsana y demés officials de guerra que governavan en la present ciutat en dit any 1697 foren demolidas fins al sòl de la terra per fer la cortadura devant lo Portal Nou, per ocasió del citi que posaren las armas francesas a esta ciutat; per rahó de la qual demolició se féu notori agravi a dit Colldesans per no haver pogut cobrar los dits *respective* censos, y per poder redificar ditas casas haver de gastar conciderables quantitats. Y havent fet vàrias diligèncias per la cobransa del valor de dits censos, no és estat posible //1469r// lo conseguir-lo. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

40. Ítem, se queixa Francisco Alba y Reverter, ciutedà honrrat de Barcelona, en la vila de Terradellas, bisbat de Gerona, populat, dient que tenia y possehia differentes casas y pessas de terra en la ciutat de Gerona, las quals de orde dels reals ministres de la magestat del senyor rey don Carlos segon (de feliz recordació), se li foren appresas per las fortificacions que's feren en dita ciutat; per dita rahó, diu haver quedat privat de la percepció dels fruyts y lloguers de ditas casas y pessas de terra, que importa conciderables quantitats, com ho offereix justificar. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

41. Ítem, se queixa lo prior y Convent del Pare Sant Domingo del de Predicadors de la //1469v// ciutat de Tarragona, [deduhint que, trobant-se dita ciutat de Tarragona] en lo any 1643 presidiada de guarnició espanyola y en la deguda obediència del sereníssim senyor rey don Felip quart (de gloriosa memòria), son rey y senyor natural, fou aquella acitiada per las armas del rey christianíssim de Fransa; y desitjant sa magestat cathòlica prevenir la defensa de aquella per conciderar-la tant important a son real servey, foren per son real orde y ab acistència de alguns officials de guerra de dita guarnició enderrocats y demolits lo Convent y Iglésia del pare Sant Domingo, de l'Orde de Predicadors de dita ciutat, que's trobavan construhits y edificats a la part del portal anomenat del Roser y a poca distància de aquell; y que eran dits edificis de gran capacitat y molt sumptuosos, fabricats de pedra y cals, molta part picada y entretallada, la qual serví en molta part per construhir y edificar fortins, baluards y altrs fortificacions que regonegueren ser necessàrias per la deffensa de dita plaça; la fàbrica de la qual iglésia

y convent costà passadas de cent mília lliuras. Y antes de demolir-se, que com dit és fou en dit any 1643, eran de valor y estimació de quaranta mil y sinch-centas lliuras, sens lo cost de las mans y recaptés que importà de fer-se ditas fàbrica. De manera que havent don Francisco Torralto de Aragón, com a governador que era de dita ciutat, en 26 de octubre de dit any 1643 ordenat que lo ingenier major de sa //1470r// magestat fes relació de dit valor y estimació, fou feta aquella per Joan Pau de Sexti, lo qual, com a ingenier predit y en vista de la estima que antecedentment era estada feta per experts y visors, digué y judicà ser de valor de ditas quaranta mil sinch-centas lliuras; y en esta mateixa conformitat, havent dit governador decretat al peu de dita relació, a 15 de octubre del mateix any 1643, que lo prior de dit convent acudís ab aquella a sa magestat, que manaria lo que fos servit per esmena del dit dany, fou sa magestat servit, annuint a la súplica que per dit efecte se li presentà, fer gràcia a dit prior y convent de sinch-mília lliuras sobre lo archabisbat de Tarragona, las quals, junt ab algunas altrás que per rahó de dit dany se li assenyalaren en los últims greuges representats, ha cobrat dit prior y convent. Per ço, suplican a vostra magestat sia de son real agrado (que constant com diuhen faran constar del dit dany) manar se done a dits suplicants íntegra satisfació de aquell de las pecúnias que per esmena de greuges seran assenyaladas en la conclusió de las presents Corts, que ho rebran a mersè.

42. Ítem, Francisco de Sala, donzell de la vila de Castellfullit, bisbat de Gero-na, com a succehint a Joan de Sala, també donzell quòndam, son pare, se queixa, deduhint que dit Joan de Sala, en lo any 1657 o altre més verdader temps, per los ministres del senyor rey don Felip, quart en Aragó y ters en Castella (de felís recordació) e o de mandato de aquells, se li espatllaren dos casas que tenia y possehia //1470v// en dita vila de Castellfullit, junt ab una sisterna, cabanya, hera de pedra picada, pallissa y un trull e o molí de fer oli, la ruhina y sòl de las quals serví per la edificació de la fortalesa se construhí en aquella; ab la ruhina de las quals casas y demás officinas donaren de dany al dit Joan de Sala passadas de dos mil y dos-centas lliuras, moneda barcelonesa, de tal manera que si ditas casas y officinas se haguessen hagut de redificar de la manera que estavan antes de espatllar-las, haurian costat més de ditas 2.200 lliuras, sous. Per ço, suplica a vostra magestat sia de son real agrado (que constant com diu farà constar del dit dany) manar se done a dit suplicant íntegra satisfació de aquell de las pecúnias que per esmena de greuges seran assenyaladas en la conclusió de las presents Corts, que ho rebrà a mersè.

43. Ítem, se queixa lo noble don Carlos de Fivaller y Torres, dient y al·legant que ab sentència de greuges, feta y publicada després de las Corts de 1564, fou condempnat lo procurador fiscal patrimonial en haver de donar y pagar a Francesch Miquel Pol, donzell, certa quantitat que importava més de dos mil lliures,

per rahó de la querela, greuge o demanda fou feta en ditas Corts per dit Pol; y ab altra sentència de greuges, feta y publicada després de las Corts de 1599, fou també condemnat lo procurador fiscal patrimonial en haver de donar y pagar a Miquel Pol, fill y hereu del sobre dit Francesch, la restant quantitat se li quedava devent //1471r// en virtut de la referida sentència feta per los provehidors de greuges de las Corts de l'any 1564; la qual sentència de l'any 1599 fou posada en exequució, continuant-se en ella dita resta, explicant concistir aquella en la quantitat de mil sis-centas quaranta-una lliura, quinze sous y set diners, *salvo jure*, de las quals donà crèdit a dit Miquel Pol lo molt il·lustre y fidelíssim concistori dels diputats en lo llibre dels compartiments dels acrehedors. Y no obstant que lo noble don Carlos de Fivaller y Torres (qui ha universalment succehit a dit Miquel Pol) haga fet vàrias diligèncias per la cobransa de la referida quantitat, desitjant ésser satisfet de aquella, no haga pogut conseguir-la. Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado (que constant com diu farà constar del dit dany) manar se done a dit suplicant íntegra satisfació de aquell de las pecúnias que per esmena de greuges seran assenyaladas en la conclusió de las presents Corts, que ho rebrà a mersè.

44. Ítem, se queixa Francisco Fornells, doctor en medicina, dient y al·legant que antes de l'any 1697, y en lo mateix any, tenia y possehia una pessa de terra ab aygua regant, de tinguda de tres a quatre quartas, dins de la qual se trobava fabricada una casa, las quals eran scituadas en lo territori de la present ciutat, junt e immediat al Portal Nou; la qual pessa de terra, de orde del llochinent y capità general que's trobava ser del present Principat, //1471v// fonch manada pèndrer y fonch enclosa y enbeguda dins la estrada encoberta y fortificació que's féu en la present ciutat en lo any 1696. Y axí mateix, durant lo citi de la mateixa ciutat de Barcelona en lo any 1697, per orde dels officials de guerra que aleshores governaven en esta capital fonch manada demolir dita casa. Y havent fet moltes diligèncias per la cobransa de la satisfació y paga del valor en dita pessa de terra apresada y casa demolida, no li és estat posible lo conseguir-la. Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado (que constant com diu farà constar del dit dany) manar se done a dit suplicant íntegra satisfació de aquell de las pecúnias que per esmena de greuges seran assenyaladas en la conclusió de las presents Corts, que ho rebrà a mersè.

45. Ítem, se queixa lo prior y Convent de Sant Domingo de la vila de Castelló de Empúrias, bisbat de Gerona, deduhint que en lo any 1654 o 1655, de orde del governador de la plaça de dita vila, per deffensa de aquella se demoliren y diruhiren la iglésia y Convent de Sant Domingo, important lo dany que se'ls ocasionà la quantitat de més de quaranta mil escuts. Y com de la dita quantitat dits prior y convent ne hagen sols cobrat una cosa molt mòdica, per tant y altrament,

suplica a vostra magestat sia de son real agrado, que constant com diu farà constar del dit dany, manar se done a dit suplicant íntegra satisfació de aquell de las //1472r// pecúnias que per esmena de greuges seran assenyaladas en la conclusió de las presents Corts, que ho rebrà a mersè.

46. Ítem, se queixan los administradors de la capella de la Sanch de Jesuchrist de la ciutat de Gerona, deduhint que en lo any 1653, per ocasió que lo exèrcit francès posà citi a la ciutat de Gerona, se deliberà per los generals de l'exèrcit de sa magestat (que Déu lo guarde) que se demolissen y derruhissen las casas y edifics que eran prop dels murs de dita ciutat, com en effecte entre altres se derruhí lo edifici de la capella de la Sanch de Jesuchrist, que era fora los murs de dita ciutat y cerca del Convent de Nostra Senyora del Carme, havent-se estimat dit edifici en la quantitat de 2.000 lliuras, sous. Y com de la dita quantitat sols dits administradors ne hagen cobrat una mòdica quantitat que importa 112 lliuras, deu sous, *salvo jure*, per tant y altrament suplica a vostra magestat sia de son real agrado (que constant com diuhen faran constar del dit dany) manar se done a dits suplicants íntegra satisfació de aquell de las pecúnias que per esmena de greuges seran assenyaladas en la conclusió de las presents Corts, que ho rebran a mersè.

47. Ítem, se queixa lo abat, monjos y Capítol del Monastir de Sant Esteve de la vila de Banyolas, de l'Orde de Sant Benet dels claus//1472v//trals, deduhint que en lo any de 1655, trobant-se dita vila baix lo domini del rey christianíssim y ab guarnició en ella, fou citiada per don Diego Cavallero, general de la cavallaria de l'exèrcit de nostre rey y senyor de Espanya, y després de haver fet bretxa fou rendida la plaça; y poch després, dit general manà als soldats de dit exèrcit dirruhissen part de la fortaleza de dita vila, és a saber, lo campanar de dita iglésia, que tenia més de trenta canas de açada o de planta, la capella de Nostre Senyora del Roser; la qual demolició feren ab minas, y las ruynas de ella feren càurer molta part de la iglésia. També demoliren una torra que servia de presó y estava junt ab la casa de la abadia. Semblantment, demoliren altra torra que era construhida al portal del pati de dit monastir; no menos, damoliren altra torra que estava ajustada ab la casa de la camerària, y finalment, demoliren altra torra molt forta que estava construhida junt a la casa del castell del lloch de Porqueras, que és propri de la Mensa abbacial; del que se manifesta en clar que los dits suplicants foren dampnicats y agraviats per los ministres y oficials de guerra de vostra magestat. Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se done a dits suplicants íntegra satisfació de aquell de las pecúnias que per esmena de greuges seran assenyaladas en la conclusió de las presents Corts, que ho rebran a mersè.

48. Ítem, se queixa Joseph Gregori, carrater, //1473r// ciutedà de Barcelona, deduhint que en lo mes de maig, 1697, tenia y possehia en los arrevals d'esta ciutat y devant la moralla dels molins de vent una casa anomenada «la bassa

d'en Coscó», que era de valor 800 lliuras, sous, poch més o menys; la qual, en dit temps, per ocasió del citi que las armas francesas posaren en la present ciutat, fonch manada demolir de orde del capità general y altres officials de guerra que aleshores governavan en esta capital per lo rey nostre senyor (que Déu guarde). Y havent fet moltes diligèncias per la cobransa de la satisfació y paga del valor de dita casa demolida, sols ne ha cobrat una quantitat molt mòdica. Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Generals Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

49. Ítem, se queixa Joan Pujet, parayre, ciutedà de Barcelona, dient que en lo any 1697 la present ciutat de Barcelona fou acitiada per las armas del rey christianíssim, y antes era amo, senyor y pcessor de una casa situada cerca la plasseta de Sant Pere y sobre lo Rech Condal de dita ciutat. Y com per //1473v// ocasió de haver de fer la cortadura que-s féu fabricar per los ministres y officials de guerra de la real magestat del sereníssim senyor rey Carlos segon (que goza de glòria) en lo enfront de dita casa per la deffensa de la plassa fessen derribar o derruhir dita casa, fent servir la fusta de ella per la fàbrica de dita cortadura, en què patí gran lezió y agravi lo dit suplicant, de manera que, havent tornat a fer redificar una part de ella, ab ditas obras ha consumit més de 700 lliuras, sous. Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts se espera fer a vostra magestat.

50. Ítem, se queixan los cònsols y Col·legi de Candalers de Sera de la present ciutat de Barcelona, representant que en lo any 1697 tenian y possehian en la present ciutat una casa y obrador de cera, ab totas sas officinas necessàrias per a premsar la cera, cituadas junt al Portal Nou y al costat de las casas del General de Cattelunya, las quals en dit any, de orde del mestre de camp general y del governador de las armas y demés officials de sa magestat de Carlos segon (que goze de glòria), foren manadas dirruhir per la formació de la cortadura se féu en dit any per defensa de la present ciutat. E //1474r// com fins vuy en dia no se hage pagat a dits cònsols y col·legi lo valor de ditas casas, officinas y demés, del que ne estan agraviats, per tant y²⁶⁵² altrament, suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

2652. A continuació, y, ratllat.

51. Ítem, se queixa lo doctor en drets Geroni Cellarès, en la present ciutat populat, alegant que en los anys 1696 y 1697 don Francisco de Velasco, trobant-se llochinent y capità general del present Principat de la magestat del sereníssim senyor don Carlos segon (que al Cel sia), manà fer y construhir la estrada encoberta que vuy se troba existir fora de la circumferència de las morallas y fosso de la present ciutat, prenent absolutament de uns y altres particulars las terras que havia de menester per a fer y construhir dita estrada encoberta; com en effecte, tenint y possehint dit doctor Cellarès una pessa de terra de regadiu, de tinguda de mitja mojada, scituada en la horta del Portal Nou y en lo districte que va de dit portal al de Sant Daniel, de la qual ne havia de //1474v// lloguer tots los anys 12 lliuras, sous, moneda barcelonesa, fou semblantment presa aquella per a construhir la estrada encoberta que corra del portal de Sant Daniel al dit Portal Nou, sens que dit Velasco ni altre persona pagàs ni hage pagat lo valor de dita pessa de terra, no obstant las moltes diligèncias se feren per dit doctor Cellarès per a què se li donassen los danys ocasionats per la aprehenció que se li féu de dita pessa de terra. Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaldadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

52. Ítem, se queixa Geltrudis Soler, viuda, dient que en los anys 1696 y 1697 tenia y possehia una pessa de terra ab aygua regant, de tinguda de nou quartas, poch més o menos, scituada en lo territori de la present ciutat, fora los murs de aquella, devant y en lo endret del monastir y convent de las monjas de Sant Pere de las Puellas de la mateixa ciutat. Y com en los dits anys lo llochinent y capità general del present Principat ordenàs ampliar la fortificació exterior de la present ciutat, construhint lo fortí de Sant Pere y //1475r// ampalissada ab sa estrada encoberta, y se prengué per construhir aquell de dita pessa de terra una mojada y mitja (a més de la que en lo any de 1694 se havia ja pres, de què ja fou satisfeta), que essent com era de aygua regant, a pública estimació y valor en dits anys de 1696 y 1697 era de 1.000 lliuras, sous, antes més que menos, además dels fruyts que se trobaven en ella en dits anys, com era de blat y hortalissa, que importavan més de 100 lliuras, sous, com tot diu se farà constar plenament; per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaldadas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

53. Ítem, se queixa Francesch Lleonart, parayre, ciutedà de Barcelona, dient que en lo any 1697 y molt antes tenia y possehia per sos certs y llegítims títols sis casas contíguas, scituadas en la present ciutat, en lo carrer dels Tints, que és lo que va

de la plasseta de Sant Pere al Portal Nou y fa trànsit a un carraró dit lo carrer d'en Cortines, que és lo que va de las bassas de Sant Pere a dit Portal Nou; en una de las quals habitava dit Lleonart, hi tenia parada de differents mobles y alajas de gran valor y dins //1475v// de ella, entre altres mercaderias, hi tenia més de mil cortans de oli, algunas saques de llana; y de las restants sinch casas ne exhibia y cobrava de lloguer quiscun any 150 lliuras, sous, antes més que menos; y si bé ditas casas no quedaren enclosas dins la cortadura que·s féu devant de dit Portal Nou, en lo dit any 1697, de orde dels oficials y dels generals de guerra que governaven en esta ciutat en dit any, emperò per estar junt a la cortadura ditas casas, la paret en la casa més cerca se demolí de orde de dits oficials de guerra de sa magestat (Déu lo guarde). Y perquè ab major comoditat los soldats de dita cortadura tinguessen los pertretxos de guerra, manaren dits oficials posar-los en ditas casas, fent que·s passassen de la una a l'altre. Y axí mateix, manaren dits oficials de guerra als oficials y soldats de dos tercios, lo un de espanyols y lo altre de alemanys, habitassen ditas casas per ser puesto de molta importància per donar tota la providència necessària a la cortadura, com en efecte las habitaren dits soldats; y a l'entrar en ellas durant dit siti, se n'aportaren no sols tota la partida de oli, llanas, mobles, portas y finestres, bigas, teulas, rajolas, ferros, quadros y demés que en ellas hi havia, aplicant, ço és, las portas, finestras y bigas per la continuació de la formació de dita cortadura, quedant solament las portas de ditas casas y dos o tres sostres; per rahó de las //1476r// quals aprehencions y demolicions se donà de dany a dit Lleonart en la quantitat de més de 5.000 lliuras, sous, com en son cas se farà constar. Y havent fet vàrias diligèncias per la satisfació y esmena de semblant dany y agravi, no és estat posible lo conseguir-lo. Per tant y altrament, suplica a vostra real magestat sia de son real agrado manar se pague y satisfàcie a dit suplicant dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari gracios que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

54. Ítem, se queixa lo prior y convent de Servitas, baix la invocació de Nostra Senyora del Bonsuccés, de la present ciutat, en los anys 1696 y 1697 tenian y possehian per sos certs y llegítims títols una pessa de terra, de tinguda de una mojada y una quarta, scituada en lo territori de la present ciutat, entre la montanya de Monjuich y la muralla de Sant Pau de la present ciutat; de la qual, per orde del lloch-tinent y capità general que en dits anys se trobava ser del present Principat, manà pèndrer-ne tres quartas, las quals estan embegudas dins la estacada y estrada encoberta que·s féu en dits paratges en dits anys per defensa de esta capital. Y havent fet vàrias diligèncias per la cobransa de la satisfació del valor de ditas tres quartas de terra apresas, sols ha pogut conseguir la quantitat de quinze lliuras, a bon compte del //1476v// valor de dita part de pessa de terra apresada; y desitjant conseguir la total satisfació del valor de ditas tres quartas de terra, per tant y altrament, suplica

a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pagie y satisfàcie dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts se espera fer a vostra magestat.

55. Ítem, se queixa Narcís Bru y Vilella, deduhint que la casa dita de Vilella del Pla se demolí en lo any 1653, per trobar-se scitiada la ciutat de Gerona de l'exèrcit de Fransa, la qual se demolí de orde dels generals de sa magestat per major resguart de aquella, per topar-se tant cerca de las murallas de dita ciutat.²⁶⁵³ Per tant y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se done y pague a dit suplicant lo dany que se li ocasionà per rahó de dita demolició de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts de pròxim se espera fer a vostra magestat.

56. Ítem, se queixa Ignès Cortada y Armenyach, antes Billó, viuda del quòndam Francisco Cortada, nottari causídich de la present ciutat, lo any 1697 per sos certs y llegítims títols tenia y possehia unas casas scituadas en lo carrer de Sant Pere més alt, ajuntadas ab lo convent de las monges de Sant Pere de las Puellas de la present ciutat; las quals, per orde del llochtinent y capità general que en dit any //1477r// se trobava ser del present Principat, manà demolir del tot aquellas per a edificar la cortadura que se edificà en la present ciutat, servint las portas, finestras, bigas y demés desferra de ditas casas per la fortificació de dita cortadura, lo que serví tot per defensa d'esta capital; las quals eran de valor de 3.000 lliuras, sous, antes més que menos, *salvo jure*, com offereix justificar. Y havent fet vàries diligèncias per la esmena dels danys que se li ocasionaren per dita demolició, may ho ha pogut alcansar. Per tant²⁶⁵⁴ y altrament, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se done a dita suplicant satisfació dels dits danys de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que en la conclusió de las presents Corts se espera fer a vostra magestat.

57. Ítem, se queixa Eulària de Solà y de Carreras, viuda, dient y al·legant que per sos certs y llegítims títols tenia y possehia en lo any 1697 y antes, en la horta del Portal [Nou] de la present ciutat y molt prop de dit portal, una pessa de terra aygua regant, de tinguda una quarta, antes més que menos, la qual tenia arrendada y llogada per preu de 8 lliuras, sous, annuals; la qual pessa de terra fou deruïda y ocupada ab la estacada y esplanada que-s féu de orde de la magestat de Carlos segon (que santa glòria gose) o de son llochtinent al redador de dit Portal [Nou] y demés circuit de la present ciutat de Barcelona, per //1477v// ocasió del citi que sobrevingué a dita ciutat en lo dit any 1697; la qual pessa de terra a comuna y pública estimació era de valor de 200 lliuras, sous. Per tant y altra-

2653. ciutat, *interlineat*.

2654. *A continuació, repetit*, per tant.

ment, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se done y pague a dita suplicant dit dany de las pecúnias que seran assenyaladas per esmena de semblants agravis del donatiu voluntari graciós que per las presents Corts se espera fer a vostra magestat.

58. Ítem, se queixa Joan Francesch Verneda, notari públich de Barcelona, dient que en la causa vertent de tercera instància en la Real Audiència del present Principat de Cattalunya per y entre Antich y Joan Francesch Verneda, pare y fill, de una, y Pere Pau Abadal, notari públich de la ciutat de Vich, de part altre, a relació de don Francisco Portell, aleshores doctor de dita Real Audiència, notari Salvador Golorons, fonch proferida real sentència a 6 de febrer, 1699, y en ella declarat entre altres cosas que Rafel Sarerols, segon de aquest nom, havia succehit a Joseph Sarerols, son germà, *ab intestato*, en virtut de la Constitució «Los impúbbers», títol «De pupil·lars y altres substi[tu]cions», reservada la llegítima a la mare; en vista de la qual real²⁶⁵⁵ declaració, que respecte de la successió y heretat de Joseph Serarols indubítadament contenia y conté nou cap, puix de dita successió ni en primera, segona ni tercera instància may se havia tractat ni disputat entre las parts, com axí apar dels mèrits del procés de dita causa, dit Joan Francesch Verneda, als 14 del mateix //1478r// mes de febrer de 1699, interposà suplicació en forma en quant al dit nou cap tant solament, per quant la referida sentència confirmatòria, encara que feta en tersera instància, segons bona jurisprudència, en quant al nou cap és primera y axí bé abte y capàs de admètrer suplicació, deduhint aquella en quant al propdit nou cap com a prejudicial y gravatòria,²⁶⁵⁶ haver-se de commutar en millor; y després de haver-se feta la *providenda* als 16 del mateix mes de febrer, prestada la caució fidejussòria y dins lo llegítim temps, segons disposan las Generals Constitucions, comesa la causa de suplicació a don Christòfol de Potau, doctor de la Real Audiència, en virtut de resolució feta als 20 de dit mes y any en la Tersera Sala, en què entrevingueren y votaren don Narcís de Anglasesell, don Francisco de Portell y lo doctor Joseph Moret, en dit temps doctors del Real Concell y de dita Tersera Sala, dita suplicació respecte de dit nou cap y tot lo a aquella subseguit fonch lineada ab la creu vulgarment dita de Santa Eulària, com tot lo sobre referit en son cas y lloch plenament se justificarà; y en conformitat de dita resolució, la dita causa de suplicació sens terminis, denunciació de procés ni assignació a sentència ha restat del tot terminada, dit Joan Francesch Verneda privat del²⁶⁵⁷ remey de la suplicació, tant recomenat segons disposició de tot dret, y condempnat sens poder ésser ohit y gravament leziat //1478v// en los gravàmens li resultan y se li infereixen ab dit

2655. A continuació, delcar, ratllat.

2656. agravatòria, *corregit*.

2657. de la, *corregit*.

nou cap. Y com ab dita resolució, lineació y decretació los sobre dits Anglasell, Portell y Moret, doctors de dita Real Audiència, hagen fet notori agravi y dany al suplicant, procehint contra las Generals Constitucions, capítols y actes de Cort y drets de la pàtria, y assenyaladament contra lo expressament dispostat en la Constitució 1, 5, 14 y altres del títol «De suplicacions de sentèncias», en què·s disposan los terminis que han de tenir las causas de suplicacions de sentèncias diffinitivas antes de poder-se terminar y que en ellas se haze de fer provisió de denunciació de procés; y contra lo Usatge «*Alium namque*», títol «De dret de fisch», y altres que disposan no poder-se en Cattelunya judicar sens cognició de causa, sinó *per directum*. Per ço, denunciant lo dit agravi i dany, suplica a vostra real magestat sie de son real servey manar que dita resolució y prossehiments en força de aquella subseguits sien revocats, cassats y anul·lats com a prejudicials y gravatoris a las Generals Constitucions, capítols y actes de Cort y esmenats los danys se li han inferit ab dits prossehiments per los referits doctors de la Tersera Sala. Que ho rebrà lo suplicant a singular gràcia y mercè de la rectitut y paternal amor de vostra real magestat.

59. Ítem, se queixan los domers y communitat de preveres de la iglésia parroquial de Sant Pere de las Puellas de la present ciutat, dient que en lo any 1696 y princi//1479r//pi de 1697 y de molt temps antes tenian y possehian, com a verdaders amos y senyors, dos pessas de terra al regadiu, fora y prop los murs de la present ciutat de Barcelona, una a la fibla dita de Santa Eulària, devant lo portal de Sant Daniel, y altre entre dit portal de Sant Daniel y Portal Nou, ço és, la primera de tinguda de sinch quartas y la altre de mitja quarta; las quals, en dit any 1697, foren ocupadas y presas, ço és, de la una dos quartas y mitja y la altre enterament, per las fortificacions de la present ciutat y ampliació de sos fossos, estacada y esplanada de esta, de orde del *tunc* llochinent general del sereníssim senyor rey don Carlos segon (que està en glòria), y actualment estan embegudas en ditas fortificacions, sens haver-se'n pogut utilar dits domers y communitat de cosa alguna. Y axí mateix, en lo dit any 1697, de orde del dit llochinent general y cabos del real exèrcit fonch demolida una casa scituada en lo carrer del Portal Nou a effecte de fer la cortadura per deffensa de dita ciutat, sobre las quals casas rebian dits domers y communitat 20 lliuras, sous, de ànnua pensió, de la qual han restat també privats y prejudicats per ocasió de la demolició de dita casa, sens que se'ls haze satisfet ni pagat lo valor de ditas terras ocupadas ni esmenat lo dany de la demolició de dita casa. Sentint-se per ço gravats dits domers y communitat del referit, denunciant dits agravis, suplica a vostra magestat sia de son real servey que de las pecúnias se assenyalaran //1479v// per greuges se'ls pague la quantitats que·s justificaran, junt ab los interessos, danys y despesas.

**Greuges fets y continuats en la present Cort després de la conclusió
de ella y dels que foren presentats a sa magestat lo dia
29 de mars de 1706, fets pendent la present Cort, dins
lo llegítim termini de 15 per dit effecte prefigit**

60. Lo present greuge fonch presentat a sa magestat lo die 29 de mars, 1706, ab súplica volant, y per esta rahó devia continuar-se antes del títol pròxim precedent.²⁶⁵⁸ Ítem, se queixa don Carlos de Alaman y de Bellpuig, dient que lo espectacular y noble don Emanuel de Llupià, portantveus que fou de general governador del present Principat, don Francisco de Rius y de Bruniquer, doctor que fou de la Real Audiència, y altres, sobre lo contracte de cessió, insolutumdació y tansportació que féu don Carlos Ros y de Ortafà a favor de dit espectacular don Emanuel de Llupià dels béns que foren de dona Gerònima de Alaman y Joan y de Malars, ab acte rebut en poder de Ramon Vilana Perlas, ciutedà honrrat y notari públich de Barcelona, als 9 de febrer de 1686, y de las declaracions que se subsequiren a dit contracte, per rahó del qual se pretén quedaren violadas differents disposicions de nostre dret municipal, y en particular la Constitució 1, títol «Que no sie lícit cessionar, etc.», Usatge «*Cum in contentione*», títol «De cosas litigiosas», y del Capítol 49, Corts 1599, y notablament lez y agraviat lo dit don Carlos de Alaman; per tant, denunciand lo dit agravi y dany, suplica a vostra magestat sia de son real servey manar esmenar //1480r// lo dit dany. Que ho rebrà lo suplicant a singular gràcia y mersè de la rectitut y paternal amor de vostra real magestat.

61. Ítem, se queixa Joseph Cayetano de Sabater, ciutedà honrrat de Barcelona, dient que és acrehedor de la Real Thezoreria en la quantitat de 1.343 lliuras, 3 sous, 8, *salvo jure*, per quant lo doctor Vicents de Sabater, quòndam del Real Concell en lo Civil del present Principat, pare del dit Cayetano, en lo any 1689 se restaren devent al dit son pare per rahó de differents viatges que de orde dels *tunc* excel·lentíssims llochtinents generals féu per lo present Principat per dependèncias del real servey y bona administració de justícia, no obstant de haver aplicat moltes diligèncias, restant axí agraviat. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit any del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

62. Ítem, se queixa Joan Simon Llopis, texidor de lli, ciutedà de Barcelona, dient que com a amo, senyor y pecessor tenia y possehia una pessa de terra campa, de tinguda de tres quartas, poch més o menos, scituada en lo pla de Valldonzella y junt lo portal y baluart de Sant Anthoni de la present ciutat, la

---

²⁶⁵⁸. Lo present greuge fonch presentat a sa magestat lo die 29 de mars, 1706, ab súplica volant, y per esta rahó devia continuar-se antes del títol pròxim precedent, *al marge esquerre*.

qual en lo any 1697, de orde del virrey y capità general del present Principat y per medi dels officials de guerra, li fonch apresada per la forti[fi]cació que-s féu al redador de la present ciutat, y se troba vuy embaguda dins la estacada y terraplè que-s féu devant de dit portal de Sant Anthoni, del que patí //1480v// grave dany. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

63. Ítem, se queixa Gaspar Benet y Toralla, pagès de la vila de Castellfollit, en lo any 1657 era senyor de dos casas: la una molt gran, ab sa hera enrrajolada, pallissa y cabanya y trull de fer oli, corrals y barri, de valor de més de 1.500 lliuras, sous; y la altra casa de valor de 200 lliuras, sous. Las quals casas [ab sas] dependèncias en dit any 1657 foren derruhidas y espatlladas per los ministres de vostra magestat, a fi y effecte de fortificar la fortalesa de dita vila de Castellfollit, y de las ruïnas de ditas casas y sas dependèncias, ço és, de la pedra y demés ferramenta, se n'edificaren las morallas y fortins de dita plaça de Castellfollit, sens que se li hage satisfet ni pagat lo valor de ditas casas ni esmenat lo dany de la demolició de ditas casas. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague las quantitats que-s justificaran per rahó del dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interesos y gastos.

64. Ítem, se queixa Joan Font, botiguer de telas, ciutedà de Barcelona, dient que en lo any 1698, de orde del excel·lentíssim senyor príncep d'Erme stad, lo doctor Epifanio Firmat y Coll, concervador del palàcio dels excel·lentíssims senyors llochtinents de vostra magestat, pregué de la botiga de dit Font differents robas y galons, las quals havian de servir, com en effecte han servit, per lo adorno de dit palàcio; las quals robas y mercaderias són de //1481r// valor de 1.425 lliuras, sous, com axí constarà del compte de ditas mercaderias. Y com per la cobransa de ditas 1.425 lliuras, sous, se hagen fet exactas diligèncias y sols hage pogut cobrar la quantitat de 626 lliuras, sous, y axí se li estigan devent a dit Font 799 lliuras, sous, en las quals desitja ésser satisfet, per tant, suplica a vostra magestat sie de son real agrado manar se li pague las restants 799 lliuras, sous, per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

65. Ítem, se queixa lo pare prior y convent del monastir de Sant Geroni de Hebron, dient que quant las armas del christianíssim acitiaren la ciutat de Barcelona, lo comissari general don Miquel de Otaso, que de orde de la magestat cathòlica Carlos segon (que està en glòria) estigué en lo dit convent de Sant Geroni ab las tropas reals, debastaren ditas tropas la major part dels boschs de dit monastir, ab dany de 6.000 lliuras, sous, segons opinió dels pràtics. Y axí mateix, en lo any de 1705, en los mesos de setembre y octubre, quant la magestat de Carlos terser (que Déu guarde) assitià dita ciutat de Barcelona, las tropas que per

dit citi desembarcaren tallaren y s'enportaren quatre-cents y trenta-un alba de parra y destruhiren y tallaren totas las tardenias que lo dit monastir tenia en una granja y heretat scituada en lo terme de Sant Martí. Y a més de assò, los ministres de sa magestat manaren tallar, tràurer y aportar-se'n dels boschs de dit monastir xexanta mil faxinas y un gran número de roures y alzinats, tot per lo servey de vostra magestat, que apreciat valdria ab lo de la granja 3.000 lliuras, sous; ab què en los dos sobre dits sitis ha patit lo //1481v// sobre dit monastir de las tropas de Espanya valor de 9.000 lliuras, sous, poch més o menos, sens que se li hage satisfet ni esmenat lo valor de dit dany. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

66. Ítem, se queixa Miquel Salamó, doctor en drets y ciutedà honrrat de Barcelona, dient que com ha hereu universal dels quòndam Jaume Salamó, major, escrivà de manament, y Jaume Salamó, menor, escrivà de registre, tots ciutedans honrrats de Barcelona, que en dit nom és acrehedor de la Real Thesoreria en la quantitat de 2.484 lliuras, 12 sous, 3, *salvo jure*, que en differents anys se restaren devent als dits quòndam avi y pare del dit Miquel Salamó per rahó de viatges y adeales los competian, sens haver conseguit la deguda satisfació, no obstant de haver-se aplicat moltes instàncias y diligèncias, restant axís gravat. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

67. Ítem, se queixa lo pare prior y Convent de Sant Domingo, Orde de Predicadors, de la ciutat de Vich, dient que, trobant-se dita ciutat de Vich en los anys 1656 y 1657 presidida y plaça de armas de guarnició espanyola y en la deguda obediència del sereníssim senyor rey don Felip, terser de Aragó y quart de Castella, de gloriosa memòria, son rey y senyor natural, fou aquella acitiada per las armas del rey christianíssim de Fransa; y desitjant sa magestat cathòlica prevenir la deffensa de aquella per conciderar-la tant important //1482r// a son real servey, foren per son real orde de sos governador y ministres enderrocats y demolits en dit any 1657 lo dit convent y iglésia del pare Sant Domingo, de l'Orde de Predicadors de dita ciutat, que's trobaven construhits y edificats en los arrevals de dita ciutat, al capdevall del carrer vulgarment anomenat de Sant Francesch, a la part de ponent. Y eran dits edificis de gran capacitat y molt sumptuosos, capasos y grans y de molt bona fàbrica y arquitectura, fabricat tot de pedra y cals y ab molta pedra picada y lebrada, y no menos la iglésia era de una fàbrica molt sumptuosa, gran y capàs y de molta pedra picada y lebrada y no menos adornada de molts retaulas en son altar major, capellas, tot de escultura y dorats y de molta perfecció. Y antes de demolir-se y enderrocarse, en dit any 1657, eran de valor y

estimació de sinquanta mil sinch-centas y sexanta lliuras de plata, *salvo jure*, sens lo cost de las mans y recaptés que importà de fer-se dita obra. De manera que fou precis al dit prior y convent retirar-se en altre puesto per fer sa habitació y en ell ha hagut de²⁶⁵⁹ fabricar tot de nou lo monastir y iglésia que vuy tenen principiats en dita ciutat, lo que los ha costat y costarà conciderables quantitats, com constarà, sens que hagen pogut habitar lo dit monastir antich ni valer-se de la iglésia de aquell, havent fet vàrias diligèncias per la esmena dels dits danys y may ho han pogut alcansar. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li paguen las ditas quantitats per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

68. Ítem, se queixa Jacinto Cavaller, mercader, //1482v// dient que als 25 de janer, 1675, los ministres de la magestat del sereníssim senyor rey don Carlos senon (que gosa de glòria) li feren assiento de 300 quintars de pólvora de monició, offerint-se entregar-li per la fàbrica de aquella lo molí de la pólvora, que estava aleshores fabricat fora los murs de la present ciutat, devant lo Portal Nou, ab pacte que quiscun mes hagués de entregar 40 quintars de pólvora o més si se'n podia fer en aquell, y que a la ocasió faria la entrega se li satisfaria lo valor de la pólvora que entregaria; lo qual assiento fonch axí acceptat per dit Cavaller, com aparexerà de l'acte rebut en poder de Jacinto Sescases, notari públich de Barcelona, dia y any sobre dit. Y com, havent fet la primera entrega de 41 quintar, 1 roba y 3 lliuras de pólvora a dits ministres y comptant quiscun quintar de pólvora a rahó de 21 lliuras, sous, moneda barcelonesa, aquells valgueran sinch mil sinquanta-sinch reals de plata dobla; dels quals als 3 de abril, 1677, de una part cobrà lo dit Cavaller dos mil reals de plata dobla, com constarà de la fe dels officis, y de altra cobrà del polvorer de dit molí una partida de sofra que era de valor de 140 reals de plata, que li entregà don Lluís de Victòria. Y axí mateix, diu que de orde del vehedor de la artilleria féu fer una cuyna en dit molí de la pólvora per poder fer foch lo polvorer, per la qual fàbrica gastà dit Cavaller 496 reals de plata dobla, que de moneda corrent en Barcelona importan vuytanta-sinch lliuras, sis sous y sis. Y havent fet vàrias diligèncias per la cobrança de la restant quantitat del valor de dits quaranta-un quintar, 1 roba y 13 lliuras de pólvora, que importan dos mil nou-cents quinze reals de plata dobla. Y axí mateix, dels 496 reals de plata doble que gastà per las referidas obras no hage pogut //1483r// conseguir aquella. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

2659. A continuació, retirar, ratllat.

69. Ítem, se queixa dona Maria de Rejadell y Vallgornera, com a succehint a Geroni de Vallgornera, dient que en las Corts celebradas per lo rey nostre senyor (que santa glòria gose) en lo any 1599, foren donats dos greuges per Gerònim de Vallgornera contra lo procurador fiscal del Real Patrimoni, ço és, un contra Miquel Gavaldà, alguasil real de l'escosado, per haver en dit nom escorcollat lo Castell de Vilanova de la Muga, pròpria habitació de dit Vallgornera, sens acitència de official ordinari algú ni orde de la Real Audiència ni del llochinent general que aleshores era, havent inventariat tots los béns de dit Vallgornera y venuts molts de aquells, y axí mateix segrestats tots los fruyts y parts de delme; y lo altre contra lo il·lustre batlle general del present Principat y sos successors per haver, de manaments y provisions de aquestos, fetas emparas reals sobre lo Castell de Vilanova de la Muga y en certs masos de la parròchia de la Baguda, sens causa, motiu ni rahó alguna *saltim* que llegítima sie; la qual causa fou comesa al noble don Joan de Icar y a Gerònim Miquel, jutges dels gravàmens de dita Cort. Y després, per la rahons motivadas ab súplica per dit Vallgornera presentada, als tant de setembre de dit any 1599 fou revocada la commissió feta a dits de Icart y Miquel y comesa al magnífich Gerònim de Sentjust y a Onofre de Argensola, axí mateix jutges de greuges o gravàmens de dita Cort, com apar de tot lo sobre referit del procés de dits dos greuges, que se exhibirà, y dels danys se li ocasionaren. //1483v// E com en dits greuges no·s proferís sentència en dit any 1599, y per consegüent quedàs la acció a dit Gerònim de Vallgornera per instar la declaració de dits greuges, per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague y refàcie los dits danys del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

70. Ítem, se queixa lo pare prior y Convent de Sant Domingo, Orde de Predicadors, de la ciutat de Lleyda, dient que antes de l'any 1640, en lo territori de la ciutat de Lleyda se trobava fundat dit convent molt gran y sumptuós, lo qual, per ocasió de las guerras de dit any, de orde de don Gregori Brito, alashoras per la sacra, cathòlica y real magestat del rey nostre senyor Felip quart (de gloriosa memòria), governador de la plaça y presidi de dita ciutat, fonch totalment enderrocant, asolat y dirruït, com encara vuy en dia ho és, y de la pedra y demás desferra de aquell se'n fabricà de orde de dit governador la muralla nova que vuy és de dita ciutat y lo ataque del castell (per ser dita ciutat de Lleyda y son circunveynat molt pobre de pedra), de modo que per rahó de dita ruhina estigueren los religiosos molt temps sens casa²⁶⁶⁰ ni habitació fins que·n compraren una en dita ciutat, en la qual per rahó de sa poca capacitat han ells expendit grossas quantitats per tenir un còmmoda habitació; las quals, juntas ab lo valor de la pedra y des-

---

2660. causa, *corregit*.

ferra de dit convent, se'ls féu de dany 80.000 lliuras, sous, antes més que menos, com se justificarà, sens que se'ls hage satisfet ni pagat lo valor de dits danys. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat de 80.000 lliuras, sous, del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

71. Ítem, se queixa don Carlos de Alamany y de Bellpuig, dient //1484r// que, estant vertent causa de suplicació sobre mèrits de pcessori summaríssim en la Real Audiència, a relació del quòndam magnífich Rafel Nabona, de una provisió de manutenció feta per lo quòndam magnífich doctor Joseph Aleny, als 20 de maig de 1683, aserca la universal heretat y béns de²⁶⁶¹ foren //1077r// de dona Gerònima de Alamany, Joan y Malars, entre parts de don Carlos Ros y de Ortafà, actor de una, y dona Maria Àngela de Alamany y don Joseph de Alamany y de Bellpuig, son fill, reos de part altre, notari Rufasta, vuy Cervera, lo dit don Carlos Ros *in solutum* donà, cedí, transferí y transportà a favor de l'espectable don Emanuel de Llupià, aleshores portantveus de general governador del present Principat, y dels qui ell voldria, perpètuament, tota la hazienda y béns que foren de dita dona Gerònima, ab tots los drets y accions que dit don Carlos Ros pretenia y havia pretès tenir y competir-li en dita hazienda y béns, com y també la instància de dita *litte*, tant de pcessori summaríssim com la de petitori o de propietat, com ab major individuació és de vèurer de l'acte de dita cessió, que fou rebut en poder de Ramon Vilana Perlas, ciutedà honrrat y notari públich de Barcelona, als 9 de febrer, 1686. Y havent-se regonegut per los dits nobles mare y fill de Alamany que dita cessió era feta contra expressas disposicions de nostre dret municipal, *et signanter* de la Constitució 1, títol «Que no sie lícit cessionar, etc.», de l'Usatge «*Cum in conventione*», del títol «De cosas litigiosas», y del Capítol 49 de las Corts de 1599, acudiren al concistori de deputats per a què, per medi de son síndich, exisen al reparo de ditas contrafaccions; y en effecte, després de tenir vot dels assessors, advocat fiscal y consulents aplicats de //1484v// quedar violadas ditas disposicions municipals ab lo referit contracte de cessió, los deputats, havent tingut notícia que al dit espectable governador li aparaxia ésser més útil que dita contrafacció se declaràs per lo medi judicial, acudiren a l'extrajudicial a vostra magestat, y en lo *interim* obraren per a què no-s pasàs avant en la causa de firma de dupte feta per dit espectable governador en dita Real Audiència; lo que no obstant, ab real provisió als 30 de abril, 1687, juntas las tres salas, *facto verbo*, fou declarat que ab lo dit contracte de cessió no se havia contrafet als sobre citats drets de la pàtria, y després se subseguí sentència provisional en dita causa de pcessori summaríssim, que fou feta a relació del noble don Francisco

2661. *En lloc de que.*

de Rius y Bruniquer als 3 de desembre de 1691; y en virtut de dites declaracions dits nobles de Alamany foren repel·lits, spoliats de la poció de part dels béns que foren de dita dona Gerònima, transferint-la al dit respectable don Emanuel; y actualment està pendent en causa de suplicació la liquidació dels fruïts percebuts de aquells, com tot apar de l'acte de dita cessió de las còpies de dites reals declaracions y de un paper que conté las rahons que manifestan indubítadament la violació que ab dit contracte de cessió se féu als referits drets de la pàtria. E com del referit y més clarament de dites escripturas consta haver-se contrafet ab lo dit contracte a las referidas disposicions municipals y com a tal ésser nul·lo y en notable perjudici y agravi, per ço, denunciant lo dit agravi, suplica a vostra real magestat sia de son real servey manar declarar lo dit agravi contra lo dit respectable don Emanuel de Llupià, don Francisco de Rius y Bruniquer y demés que //1485r// cohoperaren en aquell. Que ho rebrà lo suplicant a singular gràcia y mersè de la rectitut y paternal amor de vostra real magestat.

72. Ítem, se queixa don Anthon Bordons y de Gay, dient que com ha hereu que és del doctor Joseph Bordons, en los anys de 1643, 1644 y 1645 se trobava lo dit doctor Joseph Bordons ab differentes y molt conciderables partidas de blat en lo marquesat de Camaraza. En la ocasió que las armas reals del rey de Espanya Felip quart (que gose de glòria) entraren per la frontera de Cattalunya en las parts de la ciutat de Lleyda, tingué avisos de que guardàs los blats y demés manteniments de viurer tenia, assegurant-li per part de sa magestat tot bon tracte y que li serian satisfets y pagats al preu aleshores corrent. Y en atenció del predit, en la campanya de Lleyda avisà lo dit doctor Joseph Bordons a don Felip de Silva, general de l'exèrcit real de sa magestat, que·s trobava ab més de mil y sinch-centas quarteras de blat y altres grans y molta quantitat de vi que tenia previngut per la provisió del real exèrcit de Espanya en lo mes de setembre, 1644, y en effecte féu aportar a la ciutat de Balaguer 900 quarteras de blat y las entregà dit Bordons e o féu entregar a don Francisco Feire, mestre de camp de infantaria y governador de dita ciutat de Balaguer, havent antes precehit la venda de aquellas als officials de la proveaduria del dit real exèrcit, sens que fins vuy hage conseguit la satisfació y paga del preu de dit blat. Y altrament, per ocasió de haver-se demostrat lo dit Joseph Bordons molt effecte al real servey de sa magestat, los officials y soldats de l'exèrcit de França li saquejaren sa pròpia casa y, además de differentes partidas de blat que //1485v// tenia en ella, sabent que provehia al real exèrcit de Espanya, se n'aportaren de dita sa casa no sols lo dit blat, sinó també tots los mobles y alages de or y plata y diners, que importave més de sinch mil lliuras, com tot en son cas y lloch se justificarà plenament, sens haver tingut ni conseguit satisfació ni compensació dels predits danys, havent fet las diligèncias. Per tant, suplica dit don Anthon Bordons a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague

la quantitat que justificarà per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

73. Ítem, se queixa Francisco de Sambazart, dient que lo excel·lentíssim príncep d'Armestad, trobant-se virrey y capità general del present Principat de Catalunya, als 10 de mars, 1699, li firmà recibo de dos-centas dobles de dos escuts de or per tantas n'í dexà per acistir las tropas del real exèrcit de Cattelunya, proment-li donar satisfació del primer diner vindria de la Cort, com se justificarà de son recibo, sens que, ab moltes diligèncias que ha aplicat, hage pogut conseguir la deguda satisfació, restant agraviat. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

74. Ítem, se queixa don Joseph de Cànçer de Pratsenjulià, dient que com ha hereu universal de don Francisco de Cànçer, quòndam doctor del Real Concell en lo present Principat, és acrehedor de la Real Thesoreria en la quantitat de 420 lliuras, sous, *salvo jure*, que lo any 1688 se restaren divent al dit quòndam son //1486r// pare per rahó de differentes viatges que de orde dels *tunc* excel·lentíssims llochtinents generals féu per lo present Principat per dependèncias del real servey y bona administració de justícia, sens haver conseguit la deguda satisfació, no obstant de haver aplicat moltes instàncias y diligèncias, restant axís agraviat per rahó de la retardació de la paga. Per tant, suplica a vostra real magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

75. Ítem, se quexa don Emanuel Ferrer y de Ciges, com a fill y hereu universal de don Joseph de Farrer, quòndam doctor del Real Concell en lo present Principat, dient en dit nom que és acrehedor de la Real Thesoreria en la quantitat de 258 lliuras, sous, 10, *salvo jure*, per tants se restaren divent al dit quòndam son pare per rahó de differentes viatges que de orde dels *tunc* excel·lentíssim llochtinents generals féu per lo present Principat per dependèncias del real servey y bona administració de justícia, sens haver conseguit la deguda satisfació, no obstant de haver aplicat moltes instàncias y diligèncias, restant axís gravat per rahó de la retardació de dita paga. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

76. Ítem, se queixa Thereza Puig y Ferrer, muller de Joan Puig, botiguer de telas, com a hereva de Pere Pau Ferrer, mestre de casas, ciutadà de Barcelona, son pare, dient en dit nom que dit Pere Pau Ferrer, ab sos fadrins, apranents y ma//1486v//nobres de son offici de mestre de casas, treballà tot lo temps que duraren las obras que·s feren per la formació y disposició del palàcio real ahont de present habita vostra real magestat, fins a quedar aquell perficionat en la forma

que vuy se troba. Y després també treballà y disposà la capella o oratori del mateix pal·lacio, en lo quarto ahont se junta lo Real Concell Criminal, las obras del qual oratori foren fetas en lo any 1701. Per rahó de las quals obras se li restaren divent moltas quantitats y vuy a compliment de totas ellas se estan divent 2.463 lliuras, 1 sou, 3. Y no obstant que dit Pere Pau Ferrer quant vivia féu vèries diligèncias per aconseguir la satisfació de dit son crèdit y que després de la mort de aquell las ha continuadas dita Thereza Puig y Ferrer, ab tot, no és estat possible conseguir fins vuy dita satisfació y restar agraviada la dita Thereza Puig y Ferrer per la dita retardació de dita paga. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

77. Ítem, se queixan los majorals de la Confraria dels Valluters, dient que tenian y possehian en lo any 1697 y molt antes una casa gran situada en lo carrer dels Tints, junt al Portal Nou, la qual en lo citi que posaren las armas enemigas en esta capital en dit any 1697, per la cortadura se féu a l'endret del Portal Nou, per major deffensa de dita ciutat, per trobar-se en dita ocasió ab bretxa oberta, se prengué y demolí de orde dels generals que governavan dita ciutat, la qual era de valor de més de 1000 doblas, com se justificarà. Per tant, suplica a vostra magestat //1487r// sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

78. Ítem, se queixa dona Maria Vicenta de Vilana, Bertran y Massana, muller del noble don Anthon de Vilana, com a filla y hereva universal del quòndam Vincents Bertran, que lo dia de son òbit se trobava ésser del concell de sa magestat en la Real Audiència del present Principat, en dit nom diu ésser acrehedora de la Real Thezareria en la quantitat de 400 doblas, o en aquella major o menor que's justificarà, per tantas se restaren divent al dit quòndam son pare per las rahons que se deduhiren; havent-se fetas exactas diligèncias per cobrar aquellas, no se ha pogut conseguir, quedant per ço agraviada. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

79. Ítem, se queixa Pau Pasqual, pagès del carrer de Jesús, dient que té y posseheix una pessa de terra molt serca los mars de la present ciutat, devant lo portal de Jonqueras, de la qual pessa de terra se'n prengué per orde de vostra magestat molta partida per fer y fabricar lo baluart de dit portal de Jonqueras y estrada encuberta que's féu per deffensa de la present ciutat en lo mes de dezembre, 1696, y en lo principi de l'any 1697, de la qual aprehenció quedà notablament gravat. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague

lo dany que se li ocasionà ab dita aprehenció del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

187v// 80. Ítem, se queixa lo doctor Esteva Mata, prior de Santa Maria de Olm, dient que, essent virrey y capità general del present Principat lo excel·lentíssim duch de Medinasidònia y havent ocupat lo exèrcit de la magestat del senyor don Carlos segon (que gosa glòria) en lo any 1692, en lo lloch de Pont de Molins, de orde de dit virrey y capità general, se manà tallar y devastar tots los explets dels grans que se trobavan sembrats en lo terme y lloch de Sant Martí de Masarach y de dit priorat, ab la qual devastació se donà de dany a la iglésia y prior de aquella y als naturals y habitants del dit terme passadas de 2.000 lliuras, sous, barcelonesas, per ço que, a no haver-se feta semblant devastació, se haurian cullidas passadas de 800 corteras de blat, del que se ofereix donar informació. E com dita devastació sie estada feta contra totas lleys y assenyaladament contra los costums de la pàtria, per ço, sentint-se agraviat, suplica a vostra magestat sie de son real agrado manar se li pague dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

81. Ítem, se queixa Magí Mercader y Moragues, cavaller, com a hereu de Magí Mercader, quòndam ciutedà honrat de Barcelona, lo doctor Rafel Llampillas y Joseph Duran, mercader, dient que dexaren entre altres graciosament al senyor príncep d'Armestad (de gloriosa memòria), que·s trobava aleshores llochinent y capità general del present Principat, dos-centas dobles de or quiscú y per ellas 1.000 lliuras, sous, a efecte de subvenir a las tropas del real exèrcit de sa magestat (que Déu guarde); y prometé respectivament tornar dita quantitat als sobre dits del primer diner que vindria de la Cort. Y com hagen fet vàrias diligèncias per lo recobro de ditas *respective* quantitats, no se ha pogut conseguir, sí sols han //1488r// recobrat quiscú dels sobre dits 82 lliuras, 10 sous. Y com desitjan recobrar sas *respective* quantitats restants, per tant, suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar se'ls pague las ditas quantitats del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

82. Ítem, se queixa Ramon Fontana, doctor en medicina, y Maria Magdalena, cònjuges, dient que en lo any 1697 tenian y possehian una casa fora los murs de la present ciutat, en lo lloch dit «los àngells vells», que era de valor de 400 lliuras, sous; fonch demolida de orde de l'excel·lentíssim senyor llochinent y capità general que aleshores era del present Principat. Y axí mateix, en dit any se'ls ocupà una mojada de terra campa per la estrada encuberta que·s féu en la circumvallació de la present ciutat per sa defensa, que era de valor 250 lliuras, sous. Y com hagen fet las degudas diligèncias per recobrar los danys se'ls ocasionaren per rahó de ditas demolicions, sols han pogut conseguir 48 lliuras, 15 sous. Per tant, suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar se'ls pague la

restant quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

83. Ítem, se queixan lo egregi don Joan Anthon de Pax, de Orcau y de Pinós, *olim* de Boxadors, y la egrègia dona Theresa de Boxadors y de Pinós, viuda deixada de l'egregi don Joan de Boxadors y de Rocabertí, *olim* Pax, quòndam comte de Çavallà, baró de Vallmoll, etc., mare y fill, dient que en dit nom són senyors y pecessors del castell, vila y Baronia de Vallmoll, y en nom de tenutària y propietari *respectively* diuhen que en la dita //1488v// vila de Vallmoll, en lo any 1640 y temps antes, s'i trobava un gran castell molt ben fabricat y fort, tenint gran capacitat, de forma que en aquell hi havia tres quartos molt bons, en quiscun dels quals hi havia una gran torra, com una de las quals encara vuy existeix; y també hi havia uns estudis molt bons, un taller ben guarnit, un aposento o botiga ahont hi havia moltes gerras per a posar oli, dos forns y altres differents aposentos y officinas; essent dit castell fabricat de molt bona obra, tant per dins com per fora, y molt fort, essent rodat de moralla, de la qual vuy encara hi ha vestigis; estant semblantment dit castell en dit temps ben alajat de molts mobles, proporcionats a la capacitat de dit castell y estat y condició dels pecessors de aquell. Y semblantment, en lo dit temps 1640 y temps antes, en la dita vila de Vallmoll hi havia molts carrers aptes y capases, y en particular lo carrer anomenat «lo reval», que·s componia de 30 o 40 casas, y altre anomenat «lo revalet», que concistia ab 5 o 6 casas. Y axí mateix, en lo terme de dita vila s'i trobava un molí fariner, ab sa casa, molas y demés necessari. Y finalment, la dita Baronia de Vallmoll en dit temps se componia, com vuy se compon, de differents vilas y llochs, com són las vilas de Vallmoll y Bròfim y los llochs de Nulles, Casafort, Bellavista y Torrelles, trobant-se en lo dit temps en ditas vilas y llochs moltes y diferents casas y la dita baronia ben poblada y habitada. Y com en lo dit any 1640 o poch després lo dit castell, vila, molí y tota la dita baronia patís gran dany per ocasió de las milícias del real exèrcit del sereníssim senyor rey don Felip 4 (que està en lo cel), glorióssim antecessor de vostra //1489r// magestat, que ocupavan la dita Baronia de Vallmoll y sas sercanias y partida de ditas milícias se aposentaren en lo dit castell, vila y baronia, estant de guarnició en dit castell²⁶⁶² un tercio que lo anomenaven de Aragó y estant en aquell (que fou per lo espay de un any, poch més o menos) cremaren la major part de la fusta y portas de dit castell, y al voler-se retirar ditas milícias de aquell (a ocasió de que se recelaven que los enemichs volian ocupar aquells paratges per a què no se fortificassen en dit castell) dirruhiren la major part de las obras y tauladas de aquell y officinas, y dits dos forns, malbaratant totas las alages que·y havia; y per medi de las dos minas que feren per la total destruc-

---

2662. *A continuació, vila y baronia, ratllat.*

ció del dit, dirruhiren molta part de aquell y murallas y finalment dirruhiren las casas de dits dos carrers del reval y revalet, quedant sols en peu en lo reval la casa de l'hospital, havent-se dirruït també lo molí de dita vila de Vallmoll y moltas altrás casas de dita baronia, quedant esta en part inhabitada; y per rahó dels dits y altres estragos han suportat un grave y conciderable dany que importa més de 20.000 lliuras, sous, *salvo jure*. Per tant, suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar se'ls pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

84. Ítem, se queixa Francesch Bruguera, tavarner, ciutedà de Barcelona, dient que en lo any 1697 y molts anys antes tenia y possehia y vuy té y posseheix una pesa //1489v// de terra de tinguda de tres mojudas y tres quartas, poch més o menos, situada en lo territori de la present ciutat, devant la torra de Sant Pau y devant lo camí real que discorre del portal de Sant Anthoni al portal de la Dresana; de la qual pesa de terra, en dit any, de orde del virrey y capità general del present Principat que aleshores²⁶⁶³ era, se li'n prengué una mojada y mitja per la fortificació extarior y deffensa de la present ciutat; y de altre part, junt a dita pesa de terra se trobava una paret de pedra, la qual detenia las ayguas que baxaven de la montanya de Monjuich, y aquella se li fou reblerta, espatllada y enderrocada, lo que se li ocasionà notable dany, com és de valor de 927 lliuras, 10 sous, barcelonesas. Y com de la dita quantitat fins vuy no hage pogut conseguir satisfació alguna, menos en la quantitat de 69 lliuras, 11 sous, 3, del que se li quedà devent 857 lliuras, 18 sous, 9, *salvo jure*, per tant, suplica a vostra magestat sie de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

85. Ítem, se queixan don Ramon de Joza y de Agulló, monjo del monastir y convent de Sant Cugat del Vallès, y dona Thereza de Joza y Agulló, monja del convent de Santa Clara de la present ciutat, fills dels quòndam don Guillem Ramon de Joza y de Paguera y de dona Izabel de Joza y de Agulló, dient que, en lo capítol 172, foli 54, de la sentència copiada en la fi del llibre de greuges de l'any 1599 per los provehidors de greuges de dit any, fou adjudicada a favor //1490r// del dit noble don Guillem de Joza, com a hereu y successor de la dita quòndam dona Isabel de Joza, la restant quantitat que faltava a pagar-se a dita dona Isabel de aquellas 614 lliures, 9 sous, 10, que se li havian adjudicat en virtut de sentència proferida per los provehidors de greuges de las Corts de l'any 1537, de las quals 614 lliuras, 9 sous, 10, en virtut de dita sentència foren pagadas a dita dona Isabel, ab tres compartiments, la quantitat de 147 lliuras, 4 sous, 3; y en virtut de la sobre referida sentència feta en dit any 1599 foren pagadas a dit don Guillem de

---

2663. aleshore, *corregit*.

Josa, com a hereu y successor de dita dona Isabel de Josa, 70 lliures, 1 sou, 10. Axí que a dit don Guillem de Josa, en lo predit nom de hereu y successor, faltaren a pa[ga]r-se'ls 397 lliuras, 3 sous, 9, per lo compliment de ditas 614 lliuras, 9 sous, 10. Y axí mateix, en lo capítol 118, fòlio 38, de la sentència que's troba copiada en lo fi del llibre de greuges de dit any 1599, fou adjudicada a favor del mateix noble don Guillem de Josa, com a hereu y successor del reverent Joan de Cardona, elet de Barcelona, per medi de la quòndam dona Elena de Cardona y de Josa, la restant quantitat que se havia dexat de pagar al dit reverent de Cardona de aquelles 3.488 lliuras, 8 sous, 5, que se li havian adjudicat ab sentència proferida per los provehidors de greuges de l'any 1542, de las quals 3.488 lliuras, 8 sous, 5, en virtut de la referida sentència de dit any 1542, foren pagadas a dit don Joan de Cardona 668 lliuras, 12 sous, 2; y de altre part, a dit don Guillem de Josa, en lo predit nom de hereu de aquell, en virtut de la referida sentència feta en dit any 1599, se pagaren 422 lliuras, 19 sous, 5, axí que deffalcadas estas dos //1490v// quantitats de las sobre ditas 3.488 lliuras, 8 sous, 5, faltaren a pagar-se y se quedà devent a dit don Guillem de Josa, en lo predit nom, la quantitat de 2.396 lliuras, 16 sous, 10, a compliment de las sobre ditas 3.488 lliuras, 8 sous, 5, com tot se justificarà. Y com en las ditas quantitats sien acrehedors los dits don Ramon de Josa y de Agulló, monjo, y dita dona Theresa de Josa, com se farà constar, per tant, suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar se'ls pague las ditas quantitats del²⁶⁶⁴ que's quedà²⁶⁶⁵ devent del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

86. Ítem, se queixa Francisco Cortès, notari públich y secretari de la il·lustre ciutat de Barcelona, dient que en lo temps del citi d'esta ciutat de l'any 1705, y per ocasió de la expugnació que lo real exèrcit de vostra magestat féu a esta ciutat, se posaren las batarias al peu de la montanya de Monjuich y se féu bretxa al llens de la muralla des del portal de Sant Pau al baluart de Sant Anthoni y contra dit portal de Sant Pau, a ocasió del dit; las balas de las quals batarias que passaven per dita²⁶⁶⁶ bretxa dirruhiren y espatllaren las casas, tàpias y parets de l'hort que dit Cortès posseheix en las hortas de Sant Pau, que venian a dretura y estavan en lo endret de dita bretxa, com y també la major part de las baranas del safareig gran y part del patit y totes las parets y pastera de la sínia, jàcena y roda de la aygua enterament y en part las del llanternó, molta part del reguer de pedra, y axí mateix romput y espatllat //1491r// tots los parrals, puntals de teya y pilars de pedra eran en lo safareig gran per dit²⁶⁶⁷ parral, com y també romput y

2664. *A continuació, diner, ratllat.*

2665. *quedaren, corregit.*

2666. *A continuació, bateria, ratllat.*

2667. *A continuació, f, ratllat.*

espatllat molts y los millors arbres de figueres, pruneras y altres eran en dit hort. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

87. Ítem, se queixa Ambrós Sahun, dient que lo any 1697 tenia en los escortadors de la present ciutat 79 sacas de llana, de pes de 359 robas y 15 lliuras, mercadas ab lo senyal de A y S, de número 1 fins a 79, que resultaren dels moltos se havian mort en dit escorxador de l'assiento de 17.000 moltos havia fet en dit any ab la present ciutat. Las quals sacas de llana, per trobar-se la present ciutat en dit²⁶⁶⁸ any aciada per lo exèrcit del rey christianíssim, de orde del mestre de camp general se entregaren als oficials de vostra magestat a effecte de aplicar-las a la cortadura y altres paratges per la major deffensa de la present ciutat. Y com hage fet las degudas diligèncias per recobrar lo valor de dita llana, que importa 1.600 lliuras, sous, y no sie estat posible lo recobrar de dita quantitat sinó sols 120 lliuras, sous, ab un greuge presentat en las Corts que últimament se han tingut en la present ciutat; per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar //1491v// se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

88. Ítem, se queixa Joan Ferrusola, notari, com a succehint a Joseph Ferrusola, pagès de Castellfollit, son pare, dient que son pare, en lo any 1657, era senyor de una casa molt gran, feta a quatre vents, de pedra picada, junt ab la qual hi havia un pallissa [a] dos vents y una hera enrrajolada y bassas per a fer lo oli; la qual casa en dit²⁶⁶⁹ any fou derruhida per orde dels ministres de vostra magestat a fi y effecte de fabricar una mitja lluna²⁶⁷⁰ o fortí en lo sol ahont estava edificada dita casa per defensa de la plaça de Castellfollit, y de las ruínas de dita casa, ço és, de la pedra y demás ferramentas, se n'edificaren las morallas y fortins de dita plaça de Castellfollit; la qual casa, en dit any 1657 era per lo menos del valor de 1.500 lliuras, sous. Y com no se li hage satisfet lo dany que se'ls ha causà en la demolició de dita casa, havent fet²⁶⁷¹ las degudas diligèncias, sí sols han cobrat 60 lliuras, sous; per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

89. Ítem, se queixa Joan Ferrusola y Esteva Godó, de la vila de Olot, dient que en lo any 1694, per trobar-se lo hos//1492r//pital de dita vila tot ple de soldats malalts y ferits del real exèrcit del rei nostre senyor, antecessor de vostra mages-

2668. A continuació, au, ratllat.

2669. A continuació, a, ratllat.

2670. lluna, interlineat.

2671. fet, interlineat.

tat, de orde del general de l'exèrcit se'ls manà acistissen als dits soldats en los aliments necessaris, com és de medicinas, com constarà dels comptes firmats per los officis, que importan onze mil cent cinquanta-sinch reals y sis dinés; y si bé ha fet vàrias diligències per la cobrança y satisfació de ditas quantitats, no hage pogut lograr la satisfació de aquellas, sí sols la quantitat de 82 lliuras, 10 sous. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

90. Ítem, se queixa don Pere Anthon de Basteroc, dient que per rahó del citi que en lo any 1697 posaren en la present ciutat las armas del rey christianíssim, de orde de l'excel·lentíssim senyor llochinent y capità general que aleshores era del present Principat fou demolida una torra e o casa que tenia y possehia scituada serca las morallas de la present ciutat y prop lo molí de la pólvora, que era de valor de més de 4.000 lliuras, sous. Y axí mateix, en lo any 1699 dit de Basteró dexà a l'excel·lentíssim senyor llochinent que aleshores²⁶⁷² era 200 dobles de or de Espanya, a effecte de pagar al real exèrcit de la cathòlica y real magestat de Carlos //1492v// segon (que estiga en la glòria). Y com hage fet las degudas diligències per a recobrar ditas quantitats per rahó de dita demolició y préstemo graciós y no sie estat posible lo recobrar-las, per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

91. Ítem, se queixa don Bonaventura de Tristany, Bofill y Benach, dient que, trobant-se ser del Concell de la magestat de Carlos segon (que sia al cel) y exercint lo puesto de jutge de la règia cort y després altre dels oïdors d'esta Real Audiència del present Principat, de la Sala del noble regent la Real Cancellaria, de orde de diferents excel·lentíssims llochinentes generals d'est Principat ha fet diferents anades en moltes y diverses parts de dit Principat per negocis importants al real servey, bona administració de la justícia y utilitat del present Principat, havent anat las més vegades gastant de son patrimoni per no trobar-se en ditas ocasions en la Real Thesoreria diners;²⁶⁷³ per rahó de las quals anades se trobave divent a dit noble de Tristany la quantitat de 2.524 lliuras, 16 sous, 11, com constarà de una certificatòria de diferents reals despatigs per via de Cancellaria y del real despatig de data de 21 de agost, 1698. Y havent fet vàrias diligències per la cobrança de dita partida, sols hage pogut conseguir ab diferents pa//1493r// gas la quantitat de lliuras, sous,²⁶⁷⁴ a bon compte de aquellas; y desitjant tenir la íntegra satisfació de ditas 2.524 lliuras, 16 sous, 11, per tant, suplica a vostra

²⁶⁷². aleshores, *corregit*.

²⁶⁷³. diners, *interlineat*.

²⁶⁷⁴. *No consta cap quantitat*.

magestat sia de son real servey manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

92. Ítem, se queixa la Confraria dels Mercers Botiguers de Telas de la present ciutat, la Companyia de la Fàbrica de Santa Creu de dita ciutat, dels parayres, Joseph Picó, los hereus de Joan Enrrich Queffi, Gerònim Cervaró, mercaders, Pau Planes, flassader, y altres, dient que durant lo citi que en lo any 1697 sufrí la present ciutat de Barcelona, los cabos principals de guerra que en ella governavan las armas en nom de vostra magestat prengueren per sa deffensa diversos gèneros als alt anomenats, offerint pagar al preu corrent, y en particular differents sacas de llana, pessas de tela de tota sort, tortugas de plom, perdigons y altres, abonant-ho e o cuydant de las personas e individus que entregaren dits gèneros per orde de dits cabos don Narcís Feliu de la Peña, segons lo memorial y nota que conserva dit don Narcís Feliu de la Peña. Y com no obstant differents instàncias fetas per dits comuns y particulars y per dit de Feliu no se haze pogut cobrar sinó molt poca cosa del valor de dits gèneros entregats, restant-se vuy a dèurer quatre mil y dos-centas dobles o a aquella més certa quantitat que en son cas se verificarà ab la fe aucthèntica dels officis, y com los dits hagen patit y patescan notable dany y pre//1493v//judici de no haver-se'ls donat satisfació, de tal manera que per dita rahó han tingut de manllevar quantitats a censal, particularment dita Confraria dels Mercers Botiguers de Telas, per tant, los dits suplican a vostra magestat sia de son real agrado manar se'ls pague dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

93. Ítem, se queixa Miquel Torner, mercader de la ciutat de Mataró, dient que en lo any 1694, essent virrey y capità general del present Principat lo duch²⁶⁷⁵ de Escalona, se conferí dit Torner, ab companyia de Thomàs Antich Saladrich, de la ciutat de Tortosa, en la ciutat de Çaragosa quatre mil cafisos de blat, poch més o menos, que reduïdas a quarteras cathalanas importan 1000²⁶⁷⁶ quarteras; y després que hagué ajustat dita compra, desitjant conduir dita partida de blat en lo present Principat de Cattalunya y conduir-lo per lo riu Ebro fins a la ciutat de Tortosa y després a la present ciutat²⁶⁷⁷ de Mataró, aleshores vila, y a la de Arenys, y tenint aquell carregat en lo riu de Tortosa ab llondros cathalans y fetas ja las seguretats per Francisco Antich, cavaller, per Barcelona, Mataró y Arenys, per sinistres informacions lo noble don Christòfol de Potau, altre dels doctors de la Real Audiència, y altres oficials reals, de orde de dit llochinent y capità general se conferiren en la dita ciutat de Tortosa y allí feren aprehenció de tota la dita

2675. *A continuació, Escl, ratllat.*

2676. 10.000, *corregit.*

2677. *A continuació, ciutat, repetit.*

partida de blat que, com se ha dit, la major part era carregat ab dits llondros y lo demés en los magatzems de dita //1494r// ciutat, fent-lo aportar per los mateixos llondros en lo moll de la present ciutat la dita partida de blat, posant-lo en las atarasanas; tot lo que se exequutà ab motiu de que dita partida de blat la volia aportar en Fransa, essent molt al contrari, per quant ja tenia casi ajustada tota la dita partida de blat ab la excel·lentíssima ciutat de Barcelona, com en son cas y temps farà constar ab actes y testimonis; y al cap de alguns quatre mesos, després de haver disminuït la partida de dit blat per haver-se gastat y altrament per haver-ne venut molt a menos preu per pagar-se los excessius gastos que dit ministre y altres officials feren en dita ciutat de Tortosa y altres parts, constant clarament de la²⁶⁷⁸ veritat, lo dit llochinent y capità general donà orde se li restituís dita partida de blat, obligant-lo a vendre-lo a l'acentista de vostra magestat al preu que ell volgué, de forma que vingué a suportar de pèrdua y dany passadas de 1500 dobles, antes més que menos, hagut respecte al preu que l'haguera venut aleshores ab lo preu que li pagaren, y finalment, a las moltes quarteras que faltaren en dita partida, ja per lo que se ha dit de blat que's vengué per los gastos de dits ministres, com y també per lo que's malbaratà y podrí. Y no obstant que ha fetas diligèncias per recobrar los dits danys que se li ocasionaren, ab tot, fins vuy no ha pogut conseguir cosa. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat //1494v// per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

94. Ítem, se queixa Joan Güells, matalasser, ciutedà de Barcelona, com a succehint a Francesch Güells, ferrer de la matexa ciutat, dient que lo dit Francesch Güells, pare del dit Joan Güells, tot lo temps que mentres durà lo fer fortificacions a la present ciutat en lo any 1667 treballà de son offici de ferrer, ab sos apraments y fadrins, de orde dels officials y ministres que aleshores eran del rey nostre senyor (que santa glòria goze), de las quals obras se li restà devent la quantitat de vuytanta lliuras de plata doble, com plenament ho farà constar. Y no obstant que dit Francesch Güells quant vivia féu vèries diligèncias per a conseguir la satisfacció de dit son crèdit y que després de la mort de aquell las ha continuadas Joan Güell, ab tot, no és estat posible conseguir fins vuy dia la satisfacció de dita paga. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

95. Ítem, se queixan las administradoras de la causa pia instituhida y fundada per dona Agrahida Pons y Turell, quòndam monja de Junqueras, dient que en la fortificació que en los anys 1696 y 1697 y altres, que de orde de l'excel·lentíssim

---

2678. *A continuació, vri, ratllat.*

llochtinent y capità general de vostra magestat en lo present Principat se manà fer en la ciutat de Barcelona y son circuit se prengué y exclogué dins dita fortificació una pessa //1495r// de terra campa, de tinguda de set vassanas, poch més o menos, scituada en lo territori de Barcelona, cerca lo portal dels Tallers y entre est portal y lo de Sant Antoni, pròpria de dita causa pia; de la qual se havia de lloguer o cens quiscun any 17 lliuras, 10 sous, y era a comuna y pública estimació de valor de 700 lliuras, sous, poch més o menos, com se justificarà. Y com las administradoras de dita causa pia hagen fet moltas y vàrias diligèncias per lo recobro del valor de dita pessa de terra y no han pogut alcansar, per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se'ls pague la quantitat que justificaran per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

96. Ítem, se queixa Miquel Llauder, ciutedà honrrat de Barcelona, dient que en la fortificació que en lo any 1655 y altres després, de orde del llochtinent y capità general de vostra magestat, se manà fer en lo circuit de la ciutat de Girona, se prengué y englogué dins dita fortificació una pessa de terra de la horta, de tinguda de tres vassanas, poch més o menos, scituada fora los murs de dita ciutat y de la muralla que és devant lo convent de Sant Francisco de Paula, envers lo hort de dit convent per la part de mitgdia, pròpria de dit Miquel Llauder; de la qual se havia de lloguer 50 lliuras, sous, quiscun any y era de valor, a comuna y pública estimació, de 900 lliuras, sous, com se justificarà, sens haver may conseguit la deguda satisfació de dita pessa de terra, havent aplicat y fet moltas diligèncias, restant agraviat per no haver conseguit la deguda satisfació del valor de dita pessa de terra. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

97. Ítem, se queixa Joachim Salla, mercader, dient que lo excel·lentíssim príncep de Armestad, trobant-se virrey y capità general del present Principat de Catalunya, als 10 de mars, 1699, firmà recibo de 200 dobles de dos escuts de or a favor de dit Salla per acistir las tropas del real exèrcit de Catalunya, prometent-li donar satisfació del primer diner vindria de la Cort, com se justificarà de son recibo y altrament en son degut lloch, sens que ab moltas diligèncias que ha aplicat hage pogut conseguir la deguda satisfació, restant d'esta manera gravat per rahó de la retardació de dita paga. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

98. Ítem, se queixa don Pau de Dalmasas y de Ros, dient que lo excel·lentíssim príncep de Armestad, trobant-se virrey y capità general del present Principat de Catalunya, als 10 de mars, 1699, firmà recibo de 200 dobles de dos escuts de or

a favor de don Pau de Dalmasas per acistir las tropas del real exèrcit de Catalunya, prometent-li //1496r// donar satisfacció del primer diner vindria de la Cort, com se justificarà de son recibo, sens que ab moltas diligèncias que ha aplicat hage pogut conseguir la deguda satisfacció, restant d'esta manera gravat per rahó de la retardació de dita paga. Per tant, suplica a vostra magestat sie de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

99. Ítem, se queixa Diego Golorons, mercader, dient que lo excel·lentíssim príncep de Armestad, trobant-se virrey y capità general del present Principat de Catalunya, als 10 de mars, 1699, firmà recibo de dos-centas dobles de dos escuts de or a favor de dit Golorons per acistir a las tropas del real exèrcit de Catalunya, prometent-li donar satisfacció del primer diner vindria de la Cort, com se justificarà de son recibo, sens que ab moltas diligèncias que ha aplicat hage pogut conseguir la deguda satisfacció, restant d'esta manera gravat per rahó de la retardació de dita paga. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

100. Ítem, se queixa Honorat Ignasi Fontaner, dient que lo excel·lentíssim príncep de Armestad, trobant-se virrey y //1496v// capità general del present Principat de Catalunya, als 10 de mars, 1699, li firmà recibo de dos-centas dobles, prometent-li tornar aquellas, lo que no féu. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

101. Ítem, se queixa Armengol Carbonell, moler, ciutedà de Barcelona, dient que en la ocasió que las armas de vostra magestat posaren citi en la present ciutat se trobava tenir en la montanya de Montjuich, en lo lloch dit «de la font de la Satalia», set molas de molí, que eran de gran valor, per ser aquellas de tant bona qualitat, com se justificarà, las quals foren rompudas per los soldats de dit exèrcit. Y axí mateix, se trobava en lo citi últim que las armas francesas posaren en Montjuich y en la present plaça, en unas pessas de terra que té y posseheix en la plaça de Barcelona y en la marina, ço és, tenia sembradas set mojudas de blat, dos mojudas y mitja de favas y sinch quartas de ordi, lo que se li menoscabà per lo exèrcit contrari, de tal manera no li han donat lloch de poder gosar de un mínim fruyt dels que esperava cullir de ditas pessas de terra. Y finalment, una casa que té y posseheix cerca del portal de Sant Anthoni, per ocasió de tres bombas caygueren sobre de aquella se troba del tot dirruhida, en grave dany del suplicant per ser aquellas de comuna y pública estimació de 600 lliuras, sous, o altra major o menor quantitat que diran los testimonis, com tot en lo discurs de la present //1497r// causa se justificarà. Per tant, suplica a vostra magestat sia de son real

agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

102. Ítem, se queixa don Joan de Olmera y Raset, dient que, com a successor universal que és de don Joseph Olmera y Altarriba y de dona Anna de Olmera y Raset, mare y avi *respective*, se troba agraviat per los ministres de la magestat del senyor rey Felip, ters de Aragó y quart de Castella, de gloriosa memòria, per differents respectes, estimant dits agravis en la quantitat de 14.000 lliuras, sous, *salvo jure*, per causa de la demolició del castell de la vila y terme de Anglès y dos torras vulgarment ditas la una de Altarriba y la altra de Argensola, scituadas en lo territori de Barcelona, en la parròchia de Sant Andreu de Palomar. Y com sie molt just que lo suplicant sie satisfet en dita summa o en aquella major o menor quantitat que en lo discurs de la present causa se justificarà, per tant, suplica a vostra magestat sia de son real agrado manar se li pague la dita quantitat per dit dany del diner que sie destinat per esmena de agravis, junt ab los interessos y gastos.

Finis huius processus familiaris brachii militaris Cathalonie.

ÍNDEX ONOMÀSTIC

El nostre criteri és estrictament onomàstic. Els casos en què el nom té més caràcter temàtic han estat tractats com a tals. És el cas dels convents i monestirs, que es trobaran a l'índex general temàtic del darrer volum d'aquestes corts.

- ABADAL, Josep (adroguer): 284, 285, 297, 495, 496, 497, 532
- ABADAL, Pere Pau (notari de Vic): 1366
- ABARIA, Francesc d': 186, 208, 1121
- ABAT, Antoni (prior del convent de Sant Domènec): 891
- Abella de la Conca* (Pallars Jussà): 934
- Abrera* (Baix Llobregat): 911
- ADRIÀ IV: 971
- ADRIÀ VI: 734
- AFÁN DE RIBERA Y ENRÍQUEZ, Fernando (duc d'Alcalà, lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- AGAPIT II: 733
- Àger* (Noguera): 920
- Àger, vall d'* (Noguera): 920
- ÀGER I QUERALT, Francesc: XXXIX, 86, 135, 137, 139, 166, 173, 179, 188, 194, 202, 215, 221, 232, 234, 239, 246, 247, 252, 259, 266, 276, 288, 293, 303, 304, 309, 320, 325, 336, 346, 373, 380, 405, 413, 431, 440, 474, 475, 481, 1119
- Agramunt* (Urgell): 45, 80, 176, 225, 555, 607, 925, 1049, 1053, 1114, 1116
- Agramunt, vegueria d'*: 925
- Aguda de Torà, l'* (Segarra): 936
- AGUILAR I ALÓS, Josep d': 709, 772, 1121
- Aguilar de Bassella* (Alt Urgell): 926
- Aguilar de Segarra* (Bages): 928
- AGUILAR I OLUJA, Josep d': 6, 24, 32, 36, 43, 56, 85, 87, 101, 104, 114, 123, 151, 161, 168, 173, 191, 196, 261, 266, 276, 288, 293, 302, 372, 381, 407, 414, 432, 441, 511, 585, 604, 620, 649, 659, 676, 701, 708, 792, 806, 813, 816, 840, 848, 883, 889, 1015, 1105, 1120
- Agullana* (Alt Empordà): 930
- AGULLÓ, Isabel d' (muller de Guillem Ramon de Josa): 1379, 1380
- Aiguafreda* (Vallès Oriental): 922
- Aiguamúrcia* (Alt Camp): 915
- Aitona* (Segrià): 782, 931
- AIXANDRI, Jeroni (notari i síndic de Sant Feliu de Guíxols): 1053, 1116
- Aixàviga* (Alt Camp): 923
- Alacant*: 374
- Alamús, els* (Segrià): 933
- ALART, Anton (corder de viola): 1348
- Albà, l'* (Alt Camp): 914
- ALBA I REVERTER, Francisco (ciudadà honrat de Barcelona): 1358
- Albagés, l'* (Garrigues): 933
- ALBANELL, Jeroni: 1096, 1219
- Albanyà* (Alt Empordà): 930

- Albarca* (Priorat): 923
- Albarells* (Anoia): 938
- Albatàrrec* (Segrià): 932
- Alberola* (Noguera): 921
- ALBERTÍ, Anton d' (tauler de la Taula de Vic): 9, 23, 33, 42, 54, 80, 91, 181, 190, 240, 535, 547, 594, 606, 677, 706, 739, 890, 905, 947, 963, 995, 1001, 1105, 1124
- Albesa* (Noguera): 920
- Albi, l'* (Garrigues): 924
- ALBIÀ, Rafel (notari de Barcelona i secretari del braç eclesiàstic): XVI, 17, 21, 64, 65, 149, 187, 188, 211, 212, 244, 264, 335, 394, 412, 430, 462, 533, 552, 554, 693, 714, 846, 857, 858, 861, 862, 869, 870, 871, 978, 1050, 1066, 1091, 1104, 1107, 1114, 1117, 1118
- Albinyana* (Baix Penedès): 939
- Albió* (Conca de Barberà): 937
- Albiol, l'* (Baix Camp): 917
- Albons* (Baix Empordà): 919
- Alcalá de Henares*: 566, 613
- Alcanar* (Montsià): 917
- Alcanó* (Segrià): 932
- Alcarràs* (Segrià): 931
- Alcoletge* (Segrià): 932
- ALCON, Josep: 45
- Alcover* (Alt Camp): 46, 208, 226, 257, 315, 344, 466, 853, 916, 1078
- ALDABÓ, Salvador (fuster de Barcelona): 344
- Aldover* (Baix Ebre): 918
- ALEGRE, Ignasi Baltasar d': XV, 24, 33, 43, 56, 70, 80, 82, 109, 114, 123, 153, 167, 180, 196, 214, 234, 238, 247, 266, 288, 294, 304, 309, 319, 326, 338, 374, 395, 407, 413, 468, 480, 490, 501, 505, 512, 523, 535, 572, 588, 592, 604, 628, 640, 697, 700, 706, 717, 738, 750, 764, 775, 785, 791, 798, 811, 815, 829, 847, 855, 865, 872, 882, 904, 946, 984, 992, 994, 1001, 1006, 1015, 1028, 1031, 1037, 1044, 1049, 1068, 1084, 1114, 1119
- Aleixar, l'* (Baix Camp): 923
- Alella* (Maresme): 911
- ALEMANY, JOAN I DE MALARS, Jerònima d': 616, 617, 670, 671, 672, 673, 690, 1368, 1373
- ALEMANY I DE BELLPUIG, Carles d': XVI, 9, 21, 33, 54, 70, 75, 82, 90, 112, 118, 121, 134, 150, 160, 188, 194, 219, 232, 240, 259, 289, 294, 338, 347, 372, 380, 382, 406, 414, 459, 481, 491, 512, 525, 534, 561, 570, 584, 593, 605, 616, 617, 618, 619, 629, 645, 658, 670, 672, 673, 674, 675, 689, 690, 691, 694, 696, 699, 701, 709, 723, 726, 738, 752, 765, 785, 799, 807, 815, 830, 841, 848, 859, 871, 901, 904, 947, 957, 979, 984, 992, 996, 1002, 1006, 1011, 1016, 1021, 1037, 1049, 1056, 1068, 1084, 1114, 1119, 1368, 1373
- ALEMANY I DE BELLPUIG, Josep d': 616, 670, 671, 690, 1373
- ALEMANY DESCALLAR I PALMEROLA, Jaume Vicenç (regent de la Reial Tresoreria): XI-II, XVIII, XIX, 4, 51, 62, 63, 64, 65, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 127, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 299, 343, 369, 403, 427, 464, 485, 501, 565, 601, 645, 691, 771, 851, 886, 888, 982, 1046, 1073, 1076, 1113
- ALEMANY I FONTANELLA, Carles d': 618
- ALEMANY I FONTANELLA, Maria Àngela d': 616, 617, 618, 670, 671, 690
- ALEMANY I NAVEL, Carles d': 104
- ALEMANY I NAVEL, Josep: 7, 25, 30, 79, 84, 160, 169, 215, 221, 492, 535, 570, 586, 1119
- Alemanya*: 12, 14, 1203
- Alentorn* (Noguera): 926
- ALENTORN, Onofre d': 6, 23, 34, 44, 53, 68, 81, 90, 96, 113, 122, 151, 168, 240, 287, 337, 348, 372, 430, 448, 506, 525, 535, 539,

- 546, 559, 570, 584, 593, 605, 619, 629, 648, 675, 698, 717, 723, 774, 784, 798, 807, 813, 849, 854, 859, 872, 883, 905, 1120
- ALENTORN I PINÓS, Miquel d' (coronel del Regiment del General): XIX, 6, 115, 120, 263, 273, 323, 377, 845
- ALENY, Josep: 616, 672, 1373
- Alfara de Carles* (Baix Ebre): 917
- Alfarràs* (Segrià): 932
- Alfès* (Segrià): 931
- ALFONS II (comte de Barcelona): 634
- ALFONS IV (comte de Barcelona): 483, 589, 634, 1095, 1216, 1222, 1266
- Alforja* (Baix Camp): 916
- Alfou* (Vallès Oriental): 415
- Algèri* (Noguera): 920
- Alguaire* (Segrià): 931
- Alinyà* (Alt Urgell): 939
- Alió* (Alt Camp): 916
- Almatret* (Segrià): 931
- Almenar* (Segrià): 255, 258, 603, 931
- Almenara* (Urgell): 925
- Almoster* (Baix Camp): 916
- Alòs de Balaguer* (Noguera): 931
- ALOY, Francisco d': 8, 23, 27, 45, 71, 82, 88, 114, 125, 150, 159, 166, 174, 188, 233, 238, 252, 256, 257, 262, 267, 278, 310, 327, 330, 339, 346, 374, 380, 396, 415, 432, 442, 449, 459, 469, 505, 510, 525, 547, 572, 586, 593, 605, 629, 647, 659, 677, 844, 849, 855, 991, 996, 1123
- ALOY, Joan Baptista d': 6, 95, 98, 101, 103, 110, 111, 128, 129, 139, 140, 157, 158
- Alpicat* (Segrià): 932
- Alsamora* (Pallars Jussà): 935
- ALSAMORA, Joan Baptista (notari públic): 447, 572
- Altafulla* (Tarragonès): 916
- Alta-riba* (Segarra): 939
- Altarriba, Torred'* (Sant Andreu del Palomar): 1387
- Altea*: 48
- Altés* (Alt Urgell): 926
- Altet* (Urgell): 925
- Altron* (Pallars Sobirà): 230
- ÁLVAREZ DE TOLEDO, García (marquès de Vilafranca, lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- Alzina, l'* (Pallars Jussà): 935
- AMAR, Francesc d' (cavaller): 4, 22, 32, 42, 54, 69, 71, 85, 90, 103, 108, 113, 122, 136, 161, 196, 220, 232, 239, 259, 266, 303, 326, 348, 382, 412, 469, 481, 505, 511, 534, 547, 560, 571, 585, 594, 620, 799, 840, 848, 854, 890, 956, 1007, 1105
- AMAT, Francesc d': 43, 191, 525
- AMAT, Francisca (donzella, filla de Josep Amat): 145, 363
- AMAT, Josep (gerrer): 145
- AMAT, Miquel Joan (secretari del virrei): 1337
- AMAT I BOIXADORS, Josep: 91
- AMAT I PLANELLA, Josep: 7, 23, 34, 41, 57, 67, 81, 92, 110, 114, 125, 181, 233, 594, 628, 676, 696, 702, 708, 752, 765, 792, 800, 807, 813, 816, 841, 860, 864, 905, 964, 1007, 1011, 1037, 1044, 1060, 1084, 1105, 1119
- Amer* (Selva): 918
- Amèrica*: 12, 1265, 1266
- Ametlla de Merola, l'* (Berguedà): 120
- Ametlla de Montsec, l'* (Noguera): 925
- Ametlla del Vallès, l'* (Vallès Oriental): 177, 209
- AMETLLER, Josep (apotecari de Granollers): 1036, 1354
- AMIGANT, Josep: 9, 24
- AMIGANT, Pere d' (doctor de la Reial Audiència): 1334, 1335

- AMIGANT I D'OLZINA, Francesc d': XVI, 8, 25, 34, 41, 56, 69, 76, 91, 105, 112, 118, 120, 121, 122, 137, 174, 179, 195, 203, 213, 219, 240, 247, 252, 261, 268, 292, 294, 304, 327, 339, 347, 380, 396, 403, 414, 432, 442, 449, 459, 468, 491, 512, 534, 546, 549, 570, 584, 594, 606, 621, 629, 649, 675, 696, 718, 752, 765, 785, 792, 799, 811, 829, 855, 872, 883, 887, 901, 904, 946, 956, 962, 974, 984, 991, 996, 1001, 1011, 1016, 1032, 1049, 1056, 1068, 1104, 1114, 1120
- AMIGANT I OLZINA, Ignasi: 815
- Amorós* (Segarra): 938
- Ample, carrer* (Barcelona): 193, 612, 844
- Amposta* (Montsià): 917
- Amposta, castellania d'*: 26
- Andalusia*: 1200, 1201
- Andaní* (Segrià): 933
- Andorra*: 137, 931, 1073, 1113
- ANDREU, Esteve (merceder i síndic de Girona): 176, 1049, 1053, 1114, 1116
- Àngels Vells* (Barcelona): 1347
- ANGLASELL, Narcís d' (doctor de la Reial Audiència): 1366, 1367
- ANGLASELL I CORTADA, Francisco: 70, 72, 80, 83, 90, 100, 102, 103, 111, 124, 134, 159, 167, 172, 179, 188, 194, 215, 231, 240, 248, 252, 259, 265, 276, 288, 293, 302, 309, 320, 325, 336, 347, 371, 380, 406, 413
- Anglaterra*: 11, 12, 13, 14, 199, 229, 322, 323, 335, 342
- Anglès* (Selva): 918, 1387
- Anglesola* (Urgell): 118, 447, 467, 572, 939
- ANJOU, duc d': XIII, XIV, XX, XXIV, XL, 11, 12, 13, 14, 61, 62, 63, 198, 329, 356, 358, 391, 485, 520, 565, 688, 753, 811, 880, 885, 896, 902, 909, 969, 1130, 1131
- ANNA I D'ANGLATERRA: 11, 12, 13, 14, 229, 322, 335, 342, 1065
- ANNA D'ÀUSTRIA: 11, 1131, 1132, 1133
- Anoves, les* (Alt Urgell): 925
- Anserall* (Alt Urgell): 933
- ANTIC, Francesc (cavaller): 1383
- ANTIC SALADRIC, Tomàs: 1383
- ANTON, Manuel: 195
- ANTONI FLORIÀ LIECHTENSTEIN (príncep de Liechtenstein): XIII, XXXVIII, 3, 4, 48, 49, 126, 225, 228, 390, 392, 680, 688, 689, 770, 790, 844, 845, 863, 903, 1000, 1017, 1026, 1070, 1075, 1087, 1117, 1124, 1125, 1129, 1274
- Anyà* (Noguera): 926
- APRER, Anton: 1032, 1063, 1123
- APRER, Joan: 1123
- APRER, Josep d' (síndic del Capítol de l'església d'Urgell): 1047, 1049, 1073, 1113, 1114
- Aragó*: 1137
- Aragó, Corona d'*: 12, 131, 419, 756, 757, 818, 975, 976, 1127, 1218, 1224, 1256, 1257
- Aragó, Regne d'*: 198, 229, 290, 417, 453, 477, 631, 638, 679, 681, 731, 817, 876, 971, 1023, 1025, 1111, 1130, 1136, 1137, 1139, 1213, 1221, 1224, 1225, 1229, 1230, 1263, 1292
- ARAGÓ I CARDONA, Enric d' (duc de Segorbe i de Cardona, lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- ARAGONÈS, Josep (escrivà de Barcelona): XIV, 18, 19, 226, 282, 340, 613, 655, 1051, 1115
- Aramunt* (Pallars Jussà): 934
- Aranyó, l'* (Segarra): 938
- Aranyonet* (Ripollès): 922
- Arbeca* (Garrigues): 931
- ARBELL, Cristòfor (notari públic de Vic): 58
- Arboç, l'* (Baix Penedès): 176, 607, 914, 1049, 1053, 1114, 1116
- Arbocet, l'* (Baix Camp): 916
- Arbolí* (Baix Camp): 923
- Arbúcies* (Selva): 920

- Arcalís* (Pallars Sobirà): 934
Arcavell (Alt Urgell): 933
Arcs: 933
Ardenya (Tarragonès): 917
Ardèvol (Solsonès): 936
 ARENY, Pasqual: 5, 723
 ARENY I QUERALT, Francesc d' (baró de Claret): 6, 218
 ARENY I VILANOVA, Fèlix d': 7, 25, 34, 45, 92, 113, 124, 168, 190, 234, 248, 261, 267, 303, 547, 572, 630, 698, 799, 847, 901, 963
Arenys (Maresme): 108, 1383
 ARENYS, Andreu (porter de la Junta de Balancers): 986, 1051, 1103, 1107, 1115
Arenys d'Empordà (Alt Empordà): 928
Arenys de Mar (Maresme): 88, 920
Arenys de Munt (Maresme): 920, 1032
Argençola (Anoia): 938
Argençola (Bages): 927
 ARGENSOLA, Onofre d' (jutge de gravàmens): 1372
Argensola, Torre d' (Sant Andreu del Palomar): 1387
Argentera (Noguera): 933
Argentera, l' (Baix Camp): 916
Argenteria, carrer de l' (Barcelona): 192, 611, 845
Argentona (Maresme): 911
 ARGULLOL, Francesc (síndic de Prats de Rei): 176, 1049, 1053, 1114, 1116
 ARMENGOL, Antoni: 8, 27, 34, 44, 57, 71, 84, 89, 125, 174, 234, 248, 294, 311, 327, 339, 442, 482, 525, 535, 586, 649, 660, 676, 698, 709, 775, 792, 800, 841, 849, 873, 901, 947, 964, 980, 992, 1022, 1085, 1121
 ARMENGOL I DE CARTELLÀ, Guillem d': 1077, 1121
Armentera, l' (Alt Empordà): 929
Armojàs: 930
 ARNAUDIES, Jaume (mestre de cases): 637
Arnes (Terra Alta): 917
 ARQUEBISBE DE BARCELONA: 566
 ARRAISA, Pere d' (notari públic): 117, 980
Arsèguet (Alt Urgell): 75
Artés (Bages): 927
Artesa de Lleida (Segrià): 932
Artesa de Segre (Noguera): 938
 ARTIGAS, Francesc: 660, 661, 849, 850, 870
Asà: 930
 ASBERT, Joan Baptista (notari públic): 133
Ascó (Ribera d'Ebre): 208, 512, 526, 888, 917
 ASCON, Miquel Jeroni: 878, 883, 901, 956, 985, 995
 ASCON I OLIVER, Josep d': XXXIX, 55, 80, 85, 173, 196, 215, 240, 262, 326, 534, 546
Asnurri (Alt Urgell): 933
Aspa (Segrià): 932
 ASPRER, Anton: 5, 25, 33, 55, 93, 104, 110, 112, 123, 135, 168, 173, 194, 252, 505, 512, 535, 584, 594, 605, 630, 647, 677, 708, 800, 815, 830, 847, 889, 962, 991
 ASPRER, Francesc d': XVIII, 83, 110
 ASPRER, Joan: 110, 406, 432, 440, 459, 480
 ASPRER, Josep d' (síndic del Capítol de l'església d'Urgell): 137
Astacàs: 930
 ATIENSA, Francisco de (capità de cavalls): 1338
 AUGIROT, Josep (ferrer de Barcelona): 1355
 AUGIROT, Maria (vídua de Josep Augirot): 1345, 1355
Aulàs (Pallars Jussà): 603, 934
Àustria: 11
 AVELLÀ, Fèlix: 65
Avellanès, les (Noguera): 920
Avinyó (Bages): 927

- AVINYÓ, Jaume (porter de la Junta de Combinadors): 986, 1052, 1103, 1107, 1115
- AVINYÓ I MATEU, Pere d': 103, 106, 108, 112, 152, 173
- Avinyonet del Penedès* (Alt Penedès): 914
- AYMERICH I CRUÏLLES, Bernat d': 36, 101, 1120
- AZCON, Miquel Jeroni: XXXIX, 983
- BACH, Janer: 132
- BACHS: 731
- Badalona* (Barcelonès): 911
- Bagà* (Berguedà): 97, 106, 110, 341, 345
- Bagà, baronia de*: 928
- Balaguer* (Noguera): 96, 98, 110, 120, 177, 225, 297, 404, 556, 569, 572, 573, 607, 679, 709, 766, 772, 920, 1017, 1018, 1050, 1053, 1073, 1114, 1116, 1374
- BALAGUER, Francesc de: 102
- BALAGUER, Josep (síndic d'Agramunt): 176, 225, 1049, 1053, 1114, 1116
- Balaguer, vegueria de*: 920
- BALART: 146, 484, 958
- Baldomar* (Noguera): 931
- BALDRICH, Salvador (doctor de la Reial Audiència): 4
- Balenyà* (Osona): 921
- BALLESTER, Jacint (notari de la vila de Calaf): 26
- Balsareny* (Bages): 927
- Baluard de Jonqueres* (Barcelona): 1376
- Baluard de Sant Antoni* (Barcelona): 1368, 1380
- Baluard de Sant Pere* (Barcelona): 426
- Baluard de Santa Clara* (Barcelona): 1356
- Baluard de Santa Clara* (Girona): 1344
- Banat* (Alt Urgell): 933
- Banyeres del Penedès* (Baix Penedès): 914
- Banyoles* (Pla de l'Estany): 930, 1361
- Barbens* (Pla d'Urgell): 925
- Barberà de la Conca* (Conca de Barberà): 924
- Barberà del Vallès* (Vallès Occidental): 911
- Barberans* (Montsià): 918
- Barbos*: 734
- Barcelona* (Barcelonès): XIII, XIV, XXIV, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIV, 50, 51, 141, 176, 207, 208, 210, 211, 222, 225, 249, 291, 295, 334, 335, 339, 383, 404, 411, 427, 434, 438, 456, 483, 495, 500, 528, 579, 608, 609, 643, 669, 715, 767, 801, 802, 808, 820, 821, 892, 911, 950, 958, 960, 973, 978, 980, 985, 987, 1020, 1025, 1047, 1055, 1072, 1113, 1116, 1134, 1174, 1175, 1194, 1217, 1229, 1230, 1232, 1234, 1249, 1254, 1257, 1266, 1267, 1268, 1270, 1271, 1284, 1286, 1309, 1324, 1342, 1346, 1355, 1356, 1360, 1361, 1362, 1367, 1368, 1369, 1371, 1375, 1377, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387
- Barcelona, baronies de*: 911
- Barcelona, eclesiàstic de*: 911
- Barcelona, vegueria de*: 911
- Baridà* (Alt Urgell): 933
- BARNAL I VADELL, Josep de: 56
- Baronia de Rialb, la* (Noguera): 926
- BARRA, Francesc: 803
- Barravès, vall de* (Alta Ribagorça): 934
- BARREDA, Joan Bernat de (tinent de mestre de camp general): 1351
- BARRERA, Baltasar (ciutadà honrat de Barcelona): 76, 339
- Barroca, la* (Garrotxa): 930
- Barruera* (Alta Ribagorça): 878
- Bàscara* (Alt Empordà): 930
- BASEA, Esteve: 98, 211
- Baseia* (Alt Empordà): 928
- Bassa d'en Coscó, casa* (Barcelona): 1362
- Bassegoda* (Alt Empordà): 930
- Bassella* (Alt Urgell): 926
- Basses de Sant Pere* (Barcelona): 1364

- BASSOLS, Francesc de: 817, 882, 888, 1105, 1122
- BASSOLS I COLOMER, Ignasi Antoni de: 888
- BASTERÓ, Francisco: 6, 30, 45, 70, 83, 93, 110, 124, 173, 234, 237, 262, 268, 310, 395, 465, 511, 534, 561, 648, 697, 708, 717, 723, 729, 738, 765, 807, 813, 830, 848, 853, 883, 900, 1056, 1077, 1123
- BASTERÓ, Pere Anton de: 465, 1382
- BASTERÓ I LLEDÓ, Gaspar de: 465
- Basturs* (Pallars Jussà): 102
- Batea* (Terra Alta): 237, 917
- Batet de la Serra* (Garrotxa): 930
- BATLLE: 1058
- BATLLE, Joan (donzell): 40, 84, 89, 93, 105, 106, 108, 112, 136, 160, 180, 215, 240, 262, 268, 289, 303, 321, 338, 381, 396, 432, 449, 469, 511, 547, 571, 594, 605, 629, 649, 660, 677, 702, 708, 775, 849, 859, 873, 883, 890, 905, 956, 992, 1012, 1021, 1045, 1069
- BATLLE, Josep: 491
- Batlòria, la* (Vallès Oriental): 912
- BAUSIS, Joan: 777
- BAVIERA, duc de: 13
- BAYONA, Josep (porter de la Junta de Medis): 986, 1052, 1103, 1107, 1115
- BEALDÚ, Josep (notari públic): 153
- Beget* (Ripollès): 922
- Begudà* (Garrotxa): 930
- Begues* (Baix Llobregat): 911
- Begur* (Baix Empordà): 919
- Belianes* (Urgell): 924
- Bellavista* (Alt Camp): 1378
- Bellcaire d'Urgell* (Noguera): 932
- Bellera, baronia de* (Pallars): 934
- Bellfort* (Noguera): 926
- Bell-lloc* (Vallès Oriental): 913
- Bell-lloc d'Urgell* (Pla d'Urgell): 933
- Bellmunt d'Urgell* (Noguera): 932
- Bellmunt de Segarra* (Segarra): 938
- Bellmunt del Priorat* (Priorat): 923
- Bellpuig*: XIX, 256, 888
- Belltall* (Conca de Barberà): 924
- Bellvei* (Segarra): 938
- BELLVER, Josep (capità): 425
- Bellver d'Ossó* (Urgell): 925
- Bellver de la Cerdanya* (Baixa Cerdanya): 87, 768, 773, 933
- Bellver del Penedès* (Alt Penedès): 914
- Belloís* (Pla d'Urgell): 404, 931
- Benavent de Segrià* (Segrià): 933
- BENET TORALLA, Gaspar (pagès de Castellfollit de la Roca): 1369
- Benifallet* (Baix Ebre): 918
- Benissanet* (Ribera d'Ebre): 917
- Beniure* (Pallars Jussà): 935
- Benviure* (Baix Llobregat): 939
- BERARDO I MORERA, Antoni de: 274
- BERARDO I MORERA, Ramon de: 274
- BERARDO I SENTJUST, Francesc: XVI, XLI, 8, 26, 27, 111, 118, 119, 127, 134, 140, 155, 202, 228, 233, 238, 251, 272, 274, 277, 396, 520, 689, 696, 701, 785, 790, 848, 855, 864, 865, 901, 985, 1001, 1015, 1021, 1028, 1045, 1049, 1069, 1112, 1114, 1119
- BERART I CORTIADA, Gaspar: 7, 25, 33, 42, 54, 70, 76, 90, 105, 136, 137, 152, 159, 215, 234, 252, 260, 268, 288, 311, 345, 346, 371, 380, 414, 432, 481, 523, 560, 648, 676, 708, 752, 786, 808, 865, 882, 946, 963, 992, 995, 1032, 1077, 1119
- BERART I DE RAMON, Josep de: 1077
- BERART I DE RAMON, Ramon de: 1077
- BERENGARI, Gabriel (pagès de Castellfollit de la Roca): 1340
- BERENGUER, Anton de: XVI, 10, 24, 118, 474, 475, 1049, 1114

- BERENGUER I ARENY, Anton: 42, 54, 82, 89, 105, 134, 160, 169, 172, 232, 239, 247, 252, 260, 266, 293, 320, 337
- BERENGUER I ARENY, Domènec: 32, 76, 160, 169, 174, 216, 232, 239, 247, 252, 261, 288, 320
- BERENGUER I CISCART, Josep de: 404
- BERENGUER I GABRIEL, Anton: 174, 188, 202, 238, 258, 259, 310, 348, 560, 585, 629, 677, 1123
- BERENGUER I NOVELL, Anton: 4, 57, 70, 91, 112, 119, 125, 134, 166, 171, 179, 188, 195, 219, 234, 238, 248, 258, 262, 268, 288, 302, 309, 347, 397, 406, 414, 469, 480, 1118
- BERENGUER I ROCASPANA, Josep Gaietà: 404
- Berga* (Berguedà): 46, 51, 64, 66, 74, 78, 86, 95, 100, 102, 107, 109, 111, 118, 128, 138, 140, 156, 162, 165, 166, 178, 208, 218, 229, 245, 246, 256, 273, 300, 343, 370, 403, 464, 502, 601, 607, 645, 691, 768, 771, 851, 887, 928, 982, 997, 1046, 1053, 1113, 1116
- Berga, sotsvegueria de*: 928
- BERGADÀ, Anton Bonaventura: 602
- BERGADÀ, Ferran de (cavaller): 602
- BERNAL I BESTURS, Josep de: 104
- BERNAL I VADELL, Josep de: 8, 25, 33, 43, 84, 92, 110, 111, 122, 135, 152, 160, 168, 174, 203, 216, 220, 240, 261, 277, 289, 302, 395, 469, 605, 800, 1121
- Berrús* (Ribera d'Ebre): 918
- Bertí* (Vallès Oriental): 921
- BERTRAN, Lluís (síndic de Tortosa): 28, 155, 177, 1017, 1018, 1046, 1053, 1113, 1116
- BERTRAN, Vicenç: 1376
- BERTRAN I MASSANA, Maria Vicenta (esposa d'Anton de Vilana i filla i hereva de Vicenç Bertran): 1376
- BERWICK, James Fitz-James, duc de: 199
- Besalú* (Garrotxa): 148, 149, 153, 176, 256, 258, 408, 539, 543, 607, 928, 1047, 1048, 1053, 1113, 1116, 1292
- Besalú, vegueria de*: 928
- Besalú, vegueria estreta de*: 928
- Besora* (Solsonès): 937
- Besses, les* (Garrigues): 932
- Bestracà* (Ripollès): 930
- Biosca* (Segarra): 936
- BIOSCA I ANGLASILL, Anastasi (advocat del braç reial): 357, 365, 496, 632, 1050, 1111, 1114
- Bisbal d'Empordà, la* (Baix Empordà): 98, 100, 102, 115, 125, 129, 178, 209, 230, 250, 919
- Bisbal del Penedès, la* (Baix Penedès): 914
- Biscarri* (Pallars Jussà): 934
- Biure, quadra de* (Berguedà): 939
- Biure de Gaià* (Conca de Barberà): 924
- Blancafort* (Conca de Barberà): 102, 115, 924
- Blancafort* (Noguera): 678, 920
- BLANCH, Celdoni (ajudant de porter): 986, 1051, 1103, 1115
- BLANCH, Jacint (doctor en medicina i ciutadà honrat de Barcelona): 225, 226
- BLANCH, Pere Joan: 803
- Blanes* (Selva): 920
- BLANES, CENTELLES I CARRÒS, Francesc de (comte de Centelles i batlle general de Catalunya): XVIII, 64, 65, 66, 73, 74, 78, 79, 86, 87, 95, 100, 107, 109, 110, 118, 119, 127, 128, 138, 139, 156, 157, 164, 165, 177, 178, 207, 208, 217, 218, 229, 230, 245, 256, 273, 274, 283, 299, 300, 343, 344, 369, 370, 403, 404, 435, 464, 501, 502, 601, 645, 691, 694, 768, 771, 833, 851, 886, 887, 888, 899, 981, 982, 1022, 1046, 1073, 1076, 1113
- BLAY, Francesc de: 262, 266, 274, 287
- BLAY I GUARDIOLA, Josep de: 486

- BLAY I PEYRÍ, Pere: 768, 773, 775, 785, 848, 889
- Bleda, la* (Alt Penedès): 914
- BLOSIO, Ludovico: 566
- Boada* (Noguera): 926
- Boadella i les Escaules* (Alt Empordà): 929
- BOER, Anton (albaraner del General de Girona): 61
- BOFILL, Joan: 26
- BOFILL, Narcís de: 100, 108, 1123
- BOÏL I BRESKO, Joan Francesc: 698
- Boix* (Noguera): 920
- BOIX I RICOU, Joan Baptista (donzell): 109, 301
- Boixadors* (Anoia): 939
- BOIXADORS I CRASSI, Alexandre de: 9, 853, 1120
- BOIXADORS I DE PINÓS, Teresa: 1378
- BOIXADORS I DE ROCABERTÍ, Joan de (comte de Savallà): 45, 57, 70, 1378
- BOIXEDA, Joan de (donzell): 118, 158, 160, 168, 171, 189, 195, 203, 216, 238, 261, 267, 304, 338, 339, 348, 382, 396, 407, 414, 442, 450, 481, 571, 585, 649, 676, 697, 702, 717, 738, 751, 764, 786, 792, 800, 816, 849, 889, 901, 905, 957, 985, 992, 1001, 1068, 1105, 1122
- Bóixols* (Pallars Jussà): 934
- Boldú* (Urgell): 933
- Bolòs* (Ripollès): 922
- Bonastre* (Baix Penedès): 939
- BONAVENTURA I COPONS, Joan Gualbes de: 265
- BONET, Francisco (doctor de la Reial Audiència de Catalunya): 1337
- BONEU, Fèlix de: 125
- BONEU, Josep de: 426
- BONEU I RIERA, Marià de (donzell): XXXIX, 115, 119, 214, 220, 230, 261
- BOQUET, Berenguer: 1338
- BORBÓ, Carles: 1133
- BORBÓ, casa de: 204
- BORBÓ, Lluís de (delfí de França): 1133
- BORBÓ, Lluís Felip: 1133
- BORBÓ-CONTI, Armand de (príncep de Conti): 1350
- Bordils* (Gironès): 772
- BORDONS, Josep (doctor i pare d'Anton Bordons): 1374
- BORDONS I DE GAY, Anton (cavaller): 305, 308, 319, 326, 344, 1374
- Borges*: 931
- Borges del Camp, les* (Baix Camp): 916
- Borgonyà* (Pla de l'Estany): 919
- BÒRIA, Ignasi de: 24, 27, 42, 54, 68, 102, 123, 135, 152, 182, 203, 215, 239, 406, 708, 723, 738, 808, 1123
- BÒRIA, Josep de (fill de Gabriel de Bòria i Gualba): 1077
- BÒRIA, Miquel (síndic de Balaguer): 177, 225, 1050, 1053, 1077, 1114, 1116, 1123
- BÒRIA I GUALBA, Gabriel de: 9, 24, 34, 45, 55, 71, 102, 114, 134, 161, 168, 173, 181, 191, 195, 203, 215, 221, 260, 278, 512, 525, 535, 584, 676, 708, 718, 723, 739, 750, 808, 813, 816, 830, 848, 901, 904, 947, 957, 980, 984, 1007, 1022, 1028, 1031, 1037, 1045, 1077, 1123
- BÒRIA I SANAHUJA, Miquel de (donzell): 102
- Born* (Barcelona): 845
- BORRÀS, Gabriel: XXXI, 109, 114, 120, 196, 216, 234, 238, 260, 266, 277, 288, 293, 297, 325, 348, 373, 418, 435, 449, 470, 480, 505, 510, 513, 1119
- BORRÀS, Jeroni: 76
- Borrassà* (Alt Empordà): 929
- BORRELL, comte de Barcelona: 732
- BORRELL, Josep de: 887, 1120
- BORRELL, Rafael de: 276
- BORRELL I ARENY, Francesc de: 336

- BORRELL I TUDELA, Francesc de: 194, 197, 202, 209, 215, 219, 240, 262, 320, 349, 374, 449, 460, 468
- BOSCH, Francesc (notari): 1027, 1107
- BOSCH, Josep (sagristà i canonge de l'església de Vic i síndic del Capítol de la Seu episcopal vacant): 177, 207, 1047, 1052, 1054, 1064, 1087, 1108, 1113, 1116, 1333
- BOSCH, Miquel Joan (canonge de Vic i síndic del Capítol de l'església de Vic): 137, 1047, 1049, 1113, 1114
- BOSEDA, Joan de: 621
- BOSOM, Guillem (notari reial col·legiat): XVI, 149, 1051, 1115
- Bot* (Terra Alta): 917
- Botarell* (Tarragonès): 916
- BOURBON, Louis Alexandre de (comte de Toulouse): 13
- BOURNONVILLE, Alejandro de (lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- Bovera* (Garrigues): 931
- Bràfim* (Alt Camp): 916, 1378
- BRANSI, Aleix (argenter): 142, 143, 144
- Breda* (Selva): 913
- Briançó* (Segarra): 937
- Briefret*: 939
- BRITO, Gregori (governador de Lleida): 1372
- BROSSA I BOIXADORS, Francesc de (donzell): 46, 101
- BRU, Bernat de (donzell): 5, 23, 31, 41, 53, 68, 81, 105, 112, 121, 152, 161, 172, 179, 189, 220, 231, 248, 251, 255, 258, 266, 293, 327, 381, 396, 406, 449, 523
- BRU, Ignasi (síndic del Capítol de Barcelona): 29, 162, 207, 1047, 1113
- BRU, Jacint de (donzell): 6, 23, 41, 57, 68, 81, 83, 92, 105, 133, 167, 172, 195
- BRU I BANYULS, Josep de: 6, 24, 34, 48, 57, 71, 84, 139, 161, 168, 194, 216, 232, 260, 311, 336, 381, 405, 406, 440, 480, 512, 525, 533, 547, 586, 648, 697, 813, 816, 840, 848, 872, 889
- BRU I CANTA, Lluís: 7, 85, 88, 216, 262, 696, 701, 717, 792
- BRU I MÓRA, Anton de: 10, 26, 34, 44, 85, 139, 168, 240, 259, 648
- BRU I MÓRA, Francesc: 221
- BRU I MÓRA, Josep de: 6, 34, 45, 58, 71, 84, 91, 134, 139, 161, 168, 194, 213, 221, 252, 259, 338, 372, 585, 675, 698, 709, 813, 1124
- BRU I OLZINA, Josep de: 21, 33, 43, 56, 69, 85, 92, 104, 122, 152, 231, 247, 252, 265, 277, 288, 293, 309, 320, 336, 348, 412, 1105, 1121
- BRU I POCURULL, Anton de (donzell): 255
- BRU I VILELLA, Narcís: 1365
- Bruc, el* (Anoia): 914
- BRUGUERA: 357
- BRUGUERA, Francesc (taverner de Barcelona): 1379
- Bruguera, la* (Baix Empordà): 919
- BRUGUERA, Pau (síndic de Sabadell): 1053, 1116
- BRUGUERA, Rafael (advocat del braç eclesiàstic): 365, 496, 1050, 1114
- Brull, el* (Osona): 921
- Brunyola* (Selva): 918
- BUIL I CIERCO, Joan Francesc de: 535, 547, 571, 585, 594, 602, 606, 708, 739, 750, 775, 786, 800
- BULLFARINES, Joan Baptista (síndic de Lleida): 155, 177, 331, 1012, 1046, 1053, 1113, 1116
- BULLFARINES, Tomàs de (donzell): 91, 93, 98, 124, 136, 151
- Bullidor, el* (Pla d'Urgell): 925
- Burgà*: 917
- Burgos*: 1098, 1111
- BURGUÉS, Narcís de (donzell): 93, 465

- Busa* (Solsonès): 939
- Busquerós* (Alt Empordà): 929
- BUSQUETS, Francesc (notari públic): 486
- BUSQUETS, Tomàs (sastre, ciutadà de Barcelona): 87
- BUSQUETS, Vicenç (prevere i receptor interí del General de Lleida): 61
- BUSTERO, Francesc: 621
- Butsènit d'Urgell* (Noguera): 932
- BUXEDA, Joan de: 321, 606
- Cabanabona* (Noguera): 926
- Cabanes* (Alt Empordà): 115, 119, 930
- CABANES I MATALÍ, Joan (notari de Barcelona): XVI, 150, 188, 1051, 1107, 1115
- Cabanyes, les* (Alt Penedès): 915
- Cabassers, baronia de* (Priorat): 923
- Cabestany* (Segarra): 937
- Cabra del Camp* (Alt Camp): 924
- Cabrera* (Alt Camp): 923
- Cabrera* (Anoia): 467, 916
- Cabrera de Mar* (Maresme): 911
- Cabrianes* (Bages): 927
- Cadaqués* (Alt Empordà): 930
- Cadell, Baltasar de*: 22, 27, 33, 44, 54, 69, 75, 90, 104, 172, 181, 190, 194, 203, 220, 233, 238, 252, 267, 278, 288, 304, 311, 320, 326, 338, 348, 371, 381, 414, 432, 442, 449, 450, 469, 594, 604, 620, 630, 648, 700, 706, 738, 751, 774, 784, 791, 811
- Cadis*: 418, 1200, 1201, 1266
- CAHORS I DE CADELL, Josep de: 773
- Calabuig* (Alt Empordà): 508, 930
- Calaf* (Anoia): 26, 938, 1339
- Calafell* (Baix Penedès): 914
- Calbinjà* (Alt Urgell): 933
- Caldegas* (Cerdanya): 450, 503
- CALDERÓ, Miquel de: XIV, 352
- CALDERÓ I DESPLANS, Francesc de: 8, 27, 120, 262
- Calders* (Moianès): 914
- CALDERS, Felip Ramon de (baró de Segur): 1336, 1339
- CALDERS, Miquel de (baró de Segur): 1336, 1337, 1338, 1339
- CALDERS I FERRAN, Ramon de: 1339
- CALDERS I DE MARIMON, Teresa de: 1339
- CALDERS I DE VILAFRANCA, Ramon de: 26, 120
- Caldes d'Estrac* (Maresme): 401, 911
- Caldes de Malavella* (Selva): 918
- Caldes de Montbui* (Vallès Oriental): 102, 176, 583, 607, 910, 911, 941, 1048, 1053, 1113, 1116
- Calella* (Maresme): 64, 178, 203, 920
- CALIXT II: 733
- Callús* (Bages): 927
- Calonge* (Baix Empordà): 918
- Calonge de Segarra* (Anoia): 938
- Camallera*: 933
- Camarasa* (Noguera): 931
- CAMATS, Felip de: 40, 41, 54, 101, 123, 173, 178
- CAMATS, Jaume de: 178
- CAMATS I SURIGUERA, Francesc de: 458, 463, 853
- Cambrils* (Baix Camp): 916, 1053, 1116
- Cambrils* (Solsonès): 936
- CAMÓS, Narcís (religiós dominicà autor del llibre *Jardín de María*): 401
- CAMPI, Llorenç de: 115
- Campins* (Vallès Oriental): 911
- Campmajor* (Alt Urgell): 933
- Campmany* (Alt Empordà): 344
- CAMPANYI CAMPS, Jeroni de: XVIII, 156, 158
- Camporrellets* (Noguera): 933

- CAMPRODON, Josep: 425
- Camprodon* (Ripollès): 29, 118, 137, 158, 176, 331, 607, 922, 1045, 1047, 1053, 1112, 1113, 1116, 1292
- Camprodon, vegueria estreta de*: 922
- Camps* (Bages): 928
- CAMPS, Joan (gerrer): 66, 87, 101, 246, 983, 1052, 1108, 1115
- CAMPS I AMAT, Narcís: 9, 25, 76, 77, 81, 92, 97, 106, 649
- CAMPS LLEDÓ, Joan (canonge i síndic del Capítol de l'església de Solsona): 1048, 1113, 1333
- Canadal* (Alt Empordà): 930
- CANAL I CÒDOL, Francesc de: 162, 166
- CANAL I CÒDOL, Josep de: 162, 166
- CANAL I ROGER, Pere de: XVIII, 768, 773
- Canalda* (Solsonès): 936
- Canals* (Vallès Occidental): 912
- CANALS, Bonaventura (notari públic): 109
- Canapost* (Baix Empordà): 919
- CÀNCER, Francesc de: 1375
- CÀNCER I DE BELLVER, Antoni de: 602
- CÀNCER I DE BELLVER, Jaume de: 602
- CÀNCER I PRATSENJULÀ, Josep de: XVI, XXVIII, XXXI, XXXIII, 8, 21, 26, 30, 43, 56, 70, 73, 77, 84, 92, 106, 112, 118, 120, 124, 153, 161, 174, 181, 191, 234, 266, 288, 304, 327, 339, 348, 382, 397, 398, 435, 455, 469, 490, 505, 511, 513, 525, 557, 572, 594, 602, 610, 621, 625, 630, 647, 648, 697, 701, 708, 716, 718, 722, 729, 771, 774, 785, 792, 806, 812, 840, 842, 847, 866, 873, 889, 947, 957, 964, 996, 1006, 1022, 1038, 1050, 1056, 1063, 1069, 1073, 1084, 1090, 1109, 1114, 1121, 1375
- Canelles* (Alt Empordà): 930
- CANELLES, Josep de: 83, 92, 171, 287, 431, 505
- Canet de Mar* (Maresme): 920
- Canonja, la* (Tarragonès): 917
- Canós, el* (Segarra): 938
- Canovelles* (Vallès Oriental): 911
- Cànoves i Samalús* (Vallès Oriental): 911
- Cantallops* (Alt Empordà): 930
- Canvis, carrer dels* (Barcelona): 192, 611, 845
- Canyamars* (Maresme): 911
- Canyelles* (Alt Penedès): 4, 914
- CANYELLES, Josep de: 5, 27, 31, 135, 160, 180, 190, 202, 260, 319, 326, 337, 380, 405, 440, 470, 480
- Capafonts* (Baix Camp): 923
- Capçanes* (Priorat): 923
- CAPDEVILA, Simeó (notari públic): 256, 427
- Capellades* (Anoia): 137, 467, 913
- Capmany* (Alt Empordà): 929
- Capolat* (Berguedà): 937
- CAPSIR I SANS, Francesc: 117, 120
- CARAMANY I ALMAR, Josep de (òlim de Vilanova): 209
- CARAMANY I AVINYÓ, Ponç de (òlim de Vilanova): 209
- CARAMANY I MARGARIT, Josep de: 58, 71, 85, 93, 125, 152, 161, 166, 173, 195, 214, 221, 239, 248, 252, 260, 289, 304, 338, 374, 382, 433, 524, 586, 621, 649, 659, 675
- CARAMANY I MARGARIT, Ponç de: 58, 71, 85, 115, 125, 134, 153, 166, 173, 196, 214, 220, 233, 239, 248, 252, 260, 277, 288, 293, 311, 321, 325, 338, 347, 374, 459, 482, 491, 524, 534, 547, 560, 571, 586, 594, 606, 649, 675
- Carbasí* (Anoia): 938
- CARBONELL, Armengol (mestre moler de Barcelona): 1386
- CÀRCER I DE MARTÍ, Josep de: 466
- CÀRCER I DE SOTOMAJOR, Francesc de: 466
- Cardedeu* (Vallès Oriental): 177, 911
- Cardona* (Bages): 937

- CARDONA, Joan de: 1380
- CARDONA, Pere de (ciutadà de Barcelona): 35, 97
- Cardona, veïnat de* (Bages): 937
- CARDONA I DE JOSA, Elena de: 1380
- CARDONA I VIDAL, Francesc: 6, 24, 32, 35, 54, 82, 93, 97, 114, 125, 137, 166, 179, 202
- Cardosa, la* (Segarra): 793, 852, 938
- Caregue* (Pallars Sobirà): 934
- CARLEMANY: 732
- CARLES I (comte de Barcelona): 588, 634, 734, 754, 808, 970, 971, 1097, 1130, 1131, 1183, 1193, 1226, 1271
- CARLES II (comte de Barcelona): 11, 62, 222, 227, 263, 349, 352, 425, 445, 484, 565, 618, 637, 680, 691, 732, 1092, 1110, 1130, 1131, 1132, 1134, 1261, 1276, 1306, 1339, 1340, 1342, 1344, 1346, 1347, 1351, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1362, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1377, 1382
- CARLES III (comte de Barcelona): XIII, XXIV, 3, 60, 62, 66, 74, 79, 95, 100, 107, 110, 119, 128, 139, 156, 165, 178, 204, 208, 218, 222, 229, 245, 256, 274, 300, 344, 349, 353, 370, 403, 422, 425, 446, 464, 482, 484, 502, 561, 597, 601, 645, 771, 809, 844, 851, 887, 896, 982, 998, 1026, 1076, 1110, 1369
- CARLES EMMANUEL, duc de Savoia: 1132
- Carme* (Anoia): 913
- CARMONA I BORRÀS, Francesc de: 31, 35, 54, 68, 84, 91, 96, 105, 123, 135, 152, 159, 168, 171, 180, 605, 629, 647, 659, 675, 696, 701, 708, 839, 854, 859, 864, 872, 890, 900, 904, 957, 962
- CAROL, Josep (síndic de Lleida): 177, 1053, 1116
- CARRERAS, Anton de: 173, 216
- CARRERAS I DESPUIG, Anton de: 115, 119
- CARRERAS I GUITART, Joan de: 772
- CARRERAS I REGUER, Antoni de: 119
- CARRERAS I REGUER, Francesc de: 119
- CARRERAS I DE REGUER, Ramon de (tatxador de salaris pel braç militar): XV, 8, 23, 30, 41, 53, 70, 85, 105, 112, 115, 119, 121, 135, 167, 173, 179, 194, 195, 203, 219, 233, 239, 251, 259, 276, 292, 293, 302, 311, 321, 325, 347, 407, 414, 430, 480, 491, 504, 511, 524, 533, 547, 559, 572, 585, 605, 649, 658, 675, 697, 701, 706, 718, 751, 765, 786, 792, 813, 839, 848, 859, 864, 872, 890, 901, 947, 963, 980, 985, 992, 996, 1002, 1006, 1011, 1016, 1022, 1027, 1031, 1037, 1045, 1052, 1054, 1056, 1063, 1105, 1108, 1116, 1121
- CARRERAS I SIMÓN, Joan de: 772
- CARRERAS I TALAVERA, Josep de: 8, 21, 27, 32, 41, 53, 67, 80, 83, 91, 104, 113, 122, 135, 159, 167, 171, 179, 188, 195, 232, 239, 252, 262, 266, 276, 288, 294, 303, 308, 320, 336, 347, 382, 397, 413, 441, 448, 459, 491, 504, 512, 524, 546, 560, 570, 585, 593, 604, 628, 648, 658, 675, 698, 700, 706, 717, 723, 737, 750, 764, 774, 791, 800, 806, 812, 815, 829, 840, 844, 849, 854, 865, 872, 900, 956, 962, 974, 979, 985, 991, 1001, 1011, 1015, 1021, 1027, 1031, 1037, 1044, 1056, 1062, 1069, 1121
- CARTELLÀ I FARNÉS, Josep de (òlim de Farnés): 35, 171, 180, 191, 234, 266, 277, 304, 311, 349, 374
- CARTELLÀ SABASTIDA, Josep Galceran de: XV, XXI, XXXVI, XXXVII, 5, 20, 21, 32, 39, 43, 50, 54, 70, 74, 78, 84, 90, 94, 106, 122, 162, 163, 168, 181, 189, 192, 200, 238, 294, 311, 315, 318, 319, 336, 347, 397, 405, 412, 440, 468, 482, 491, 530, 534, 546, 572, 604, 620, 647, 659, 677, 698, 702, 709, 739, 750, 775, 786, 800, 807, 812, 815, 840, 849, 860, 872, 889, 900, 904, 947, 974, 980, 992, 1001, 1011, 1022, 1032, 1044, 1047, 1060, 1063, 1105, 1113, 1118

- CARTELLÀ SABASTIDA I FONTS, Francisco de: 74, 268, 373, 406, 431, 505, 512, 547, 594, 650, 677, 708, 792, 848, 855, 889, 1119
- Casafort* (Alt Camp): 1378
- CASAMITJANA, Francesc de: XVIII, 650, 692
- CASANOVA I COMES, Francesc de: 56, 1123
- CASANOVAS, Josep (canonge i síndic del Capítol de l'església de Lleida): 19, 324, 1047, 1073, 1113
- CASANOVAS I CALDERÓ, Josep de (donzell): 10, 32, 91, 96
- CASAS, Joan de las: 660, 661, 849, 850, 870
- Casas del Pont*: 934
- Casavells* (Baix Empordà): 919
- Caseres* (Terra Alta): 918
- Cases de Corbins* (Segrià): 932
- CASETAS, Dídac (síndic de Barcelona): 297, 1053, 1073, 1116
- Cassà de la Selva* (Gironès): 918
- CASSADOR, Joan de: 348, 349, 372, 380, 396, 412, 431, 448, 459, 469, 480, 490, 505, 511, 523, 546, 560, 585, 593, 604, 621, 630, 649
- CASSADOR, Manel de: 603
- CASSADOR, Miquel de: 480, 482, 490, 505, 511, 523, 546, 584, 593, 603, 604, 629, 659, 675, 697, 717, 722, 738, 751, 764, 785, 799, 808
- Casserres* (Berguedà): 928
- Castanyadell* (Osona): 921
- Castanya, la* (Osona): 922
- Castanyet* (Selva): 918
- Castarner de les Olles* (Pallars Jussà): 935
- Castell de Santa Maria* (Segarra): 939
- Castellà* (Alt Urgell): 935
- Castella, Regne de*: 355, 495, 496, 532, 665, 667, 1131, 1136, 1223, 1224, 1230
- Castella i Lleó, Regne de*: 1224
- CASTELLÀ SABASTIDA, Francesc de: 572, 829
- Castelladral* (Bages): 928
- Castellar* (Bages): 928
- Castellar, el* (Alt Empordà): 929
- CASTELLAR, Francesc (notari públic): 100
- Castellar de la Muntanya* (Garrotxa): 930
- Castellar de la Ribera* (Solsonès): 937
- Castellar del Vallès* (Vallès Occidental): 911
- Castellàs* (Alt Urgell): 646, 853
- Castellbell* (Bages): 927
- CASTELLBELL I ÀGER, Jeroni: 70, 71, 72, 81, 97, 106, 114, 202, 338, 406, 432, 570
- CASTELLBELL I ÀGER, Josep de: 70, 71, 72, 81, 86, 91, 97, 114, 202, 288, 304
- Castellbisbal* (Vallès Occidental): 911
- Castellbò, quart quarter de*: 934
- Castellbò, quarter de*: 933
- Castellbò, quint quarter de*: 934
- Castellbó, vescomtat de*: 97
- Castellcir* (Moianès): 914
- Castellciutat* (Alt Urgell): 1346
- Castelldans* (Garrigues): 932
- Castelldefels* (Baix Llobregat): 911
- Castellet* (Alt Penedès): 914
- Castellet, el* (Pallars Jussà): 935
- Castellfolli de Ribagorça*: 938
- Castellfolli de la Roca* (Garrotxa): 258, 930, 1340, 1342, 1359, 1369, 1381
- Castellfolli del Boix* (Bages): 928
- Castellgalí* (Bages): 927
- Castellllebre* (Alt Urgell): 926
- Castellnou d'Estorm* (Pallars Jussà): 934
- Castellnou d'Oluja* (Segarra): 935
- Castellnou de Bages* (Bages): 927
- Castellnou de Bassella* (Alt Urgell): 926
- Castellnou de Montfalcó* (Urgell): 925
- Castellnou de Seana* (Pla d'Urgell): 924
- Castelló* (Solsonès): 939

- Castelló d'Empúries* (Alt Empordà): 929, 1357, 1360
- Castelló d'Encús* (Pallars Jussà): 935
- Castelló de Farfanya* (Noguera): 237, 246, 262, 301, 503, 920
- Castellolí* (Anoia): 913
- CASTELLS, Anton de: 7, 31, 53, 71, 76, 83, 113, 123, 137, 150, 171, 181, 189, 195, 220, 234, 259, 265, 278
- CASTELLS I DE GERVÀS, Domènec de: 7, 31, 45, 53, 71, 75, 83, 92, 102, 109, 113, 121, 136, 150, 171, 181, 189, 195, 215, 220, 234, 238, 247, 251, 259, 265, 278, 301, 405, 431, 441, 459, 470, 490, 510, 523, 533, 561, 571, 585, 605, 620, 629, 660, 674
- Castellserà* (Urgell): 931
- Castelltallat* (Bages): 928
- Castellterçol* (Moianès): 927, 1053, 1116
- Castellvell* (Solsonès): 936
- CASTELLVELL, Jeroni de: 221
- CASTELLVELL, Josep: 372
- Castellvell del Camp* (Baix Camp): 916
- CASTELLVÍ, Francesc de: XL
- Castellví de Rosanes* (Baix Llobregat): 911
- Castellví de la Marca* (Alt Penedès): 914
- Castissent* (Pallars Jussà): 935
- Catalunya, Principat de*: 14, 62, 183, 184, 290, 408, 409, 411, 418, 419, 423, 433, 483, 489, 507, 528, 536, 564, 565, 596, 600, 613, 614, 631, 644, 665, 666, 679, 687, 695, 735, 971, 1023, 1025, 1033, 1036, 1139, 1142, 1174, 1179, 1182, 1213, 1214, 1221, 1224, 1225, 1263, 1265, 1272, 1275, 1276, 1338
- CATERINA MIQUELA, duquessa de Savoia: 1132
- Catllar, el* (Tarragonès): 916
- CATÚS, Marià (notari i causídic): 142, 143, 144
- CAVALLER, Jacint (mercader de Barcelona): 1371
- CAVALLER, Joan (receptor del General de Lleida): 61, 141, 153, 154
- Cavallera* (Ripollès): 922
- CAVALLERO, Diego (general de la cavalleria de l'exèrcit del rei d'Espanya): 1361
- CELLARÈS, Jeroni (doctor en drets de Barcelona): 466, 510, 512, 546, 1363
- Cellent*: 930
- Cellera de Ter, la* (Selva): 918
- Cellers* (Pallars Jussà): 934
- Cellers* (Segarra): 936
- CELLERS, Ramon: 36, 44, 57, 70, 84, 92, 103, 167, 173, 181, 203, 215, 230, 262, 265, 288, 303, 431, 441, 449, 469, 511, 525, 560, 571, 605, 628, 649, 660, 829, 946
- CELLÉS I ALBA, Joan: 167
- Centelles* (Osona): 921
- CERDÀ, Josep de: XVIII, 10, 26, 31, 90, 104, 112, 123, 134, 172, 188, 201, 214, 220, 231, 238, 248, 251, 259, 265, 277, 287, 292, 294, 325, 344
- CERDÀ, Pere Màrtir (síndic de Puigcerdà): 61, 177, 1052, 1053, 1054, 1087, 1108, 1116
- CERDÀ I DE MADUIXER, Rafel de: 26, 1345
- Cerdanya, comtat de*: 63, 108, 204, 507, 943, 1099, 1130, 1144, 1147, 1149, 1153, 1160, 1179, 1188, 1252, 1263, 1293, 1336
- Cerdanyola* (Vallès Occidental): 911, 1036
- Ceret* (Vallespir): 322, 1292
- Cervelló* (Baix Llobregat): 911
- Cervera* (Segarra): XIX, 77, 79, 96, 108, 157, 162, 176, 182, 197, 208, 218, 250, 257, 275, 370, 405, 466, 607, 616, 654, 670, 690, 902, 935, 983, 1002, 1047, 1053, 1077, 1113, 1116, 1291, 1373
- Cervera, vegueria de*: 935
- CERVERÓ, Bartomeu (notari públic de Barcelona): 21, 188, 1050, 1114

- CERVERÓ, Jeroni (mercader): 1383
Cervià de les Garrigues (Garrigues): 924
Ceuró (Solsonès): 936
 CHURCHILL, John (duc de Marlborough): 13
Cinca, riu: XXI, 599, 709, 1221
Cinclaus (Alt Empordà): 930
Cint, el (Berguedà): 937
Cirera, la (Conca de Barberà): 924
 CISCAR I SOLANES, Ramon de: 80
 CIURANA, Joan de: 22, 33, 67, 80, 181, 190, 215
 CIURANA, Miquel de: 5, 21, 32, 55, 68, 89, 92, 102, 104, 112, 151, 181, 190, 220, 289
 CIURANA, Salvador de: 5, 21, 32, 41, 55, 68, 83, 89, 102, 105, 112, 151
Ciudadilla (Urgell): 924
Ciutat, quarter de: 933
Civit (Segarra): 937
Clarà (Solsonès): 937
Clarà (Tarragonès): 915
 CLARÀ, Bonaventura (corder, porter): XV, 18, 19, 986, 1051, 1103, 1115
 CLARÀ, Josep (escrivà, notari reial): XIV, 18, 1027, 1051, 1107, 1115
Claramunt (Pallars Jussà): 935
Claravalls (Urgell): 925
 CLARESVALLS, Joan: 10, 24, 33, 55, 88, 169, 214, 261, 288, 406, 441, 482, 560, 585, 605, 630, 701, 717, 718, 812, 829, 855, 900, 984, 1011, 1021, 1068, 1077, 1121
 CLARESVALLS, Lluís: 7, 23, 44, 85, 88, 167, 215, 240, 241, 261, 311, 327, 594, 708, 724, 774, 812, 872, 1077, 1121
 CLARESVALLS I MIQUEL, Jeroni de: 1028, 1069, 1077, 1121
Claret, baronia de (Pallars Jussà): 934
Claret de Figuerola (Segarra): 936
Clariana (Anoia): 936
CLARIANA, Miquel de (comte de Monter): 7, 20, 53, 67, 301, 1084, 1119
 CLARIANA I GUALBES, Josep: 9, 26, 44, 85, 167, 301, 311, 442, 653, 1120
 CLARIS, Armenter: 426
 CLAVELL, Fèlix (sastre): 148
 CLAVER, Josep: 94, 102, 1120
 CLAVER, Ramon: 9, 22, 55, 70, 80, 81, 93, 94, 102, 104, 114, 161, 191, 310, 372, 1069, 1120
 CLAVERO, Diego (visitador reial): 1194
Claverol (Pallars Jussà): 934
 CLIMENT V: 733
 CLIMENT VII: 734
 CLIMENT VIII, papa: 1219
 CLIMENT DE SOLANELL, Julià: 171, 233
 CLOSA, Jaume: 1337
Clua d'Aguilar, la (Alt Urgell): 926
Clua de Meià, la (Noguera): 933
Coaner (Bages): 928
 CODINA I COSTA, Josep: 5, 404, 768, 979, 1002, 1016, 1022, 1123
 CODINA I FERRERAS, Raimon de: 5, 75, 1123
 CODINA I SERINYÀ, Francesc de: 413, 415, 503
 CÒDOL, Agustí de: 9, 25, 247, 260, 292, 337, 371, 449, 523
 CÒDOL I DE RAZET, Acaci: 162, 275
 CODOLAT, Ramon: 259
Codony, el (Tarragonès): 916
Codonyet (Berguedà): 938
Cogolls (Garrotxa): 918
Cogul, el (Garrigues): 932
Cogull, el (Conca de Barberà): 923
 COHORS I DE CADELL, Josep de: 768, 1123
Collbató (Baix Llobregat): 914
Colldejou (Baix Camp): 916
Colldebrat (Noguera): 925
 COLLEDANS, Miquel Àngel (candeler de cera de Barcelona): 1357, 1358

- Collfred* (Noguera): 926
- Collsabadell* (Vallès Oriental): 912
- Collsuspina* (Moianès): 921
- COLOM, Genadi (abat del monestir de Sant Pere de Camprodon): 29, 137, 155, 324, 531, 880, 1045, 1047, 1063, 1112, 1113
- COLOMA, Ildefons (arquebisbe de Barcelona): 566
- COLOMER, Joan de: 90, 98
- COLOMER I DE CRUÏLLES, Joan de: 90, 93, 98, 433, 504, 1122
- Colomers* (Baix Empordà): 919
- COMA I SORTS, Joan (prevere i rector de l'església de Sant Jaume de Barcelona): 650
- Comabella* (Segarra): 938
- Comiols* (Noguera): 561, 926
- COMPANY SALAMÓ, Anton (jutge de reclams): 867, 1033, 1034, 1055
- CONANGLA, Josep (escrivà): 1051, 1115
- Concabella* (Segarra): 926
- CONCHILLOS, Jaime de (bisbe de Lleida): 971
- CONDOR, Lluís: 948
- Conesa* (Conca de Barberà): 924
- Conill* (Anoia): 937
- Conill* (Urgell): 926
- Conorbau* (Alt Urgell): 933
- Constantí* (Tarragonès): 786, 852, 916
- Constantins* (Gironès): 918
- Copons* (Anoia): 935
- COPONS, Josep de: 302, 460, 773
- COPONS I ARMENGOL, Antoni de: 8, 23, 40, 88
- COPONS I CORDELLAS, Agustí de: 773
- COPONS I CORDELLAS, Francesc de: 773
- COPONS I CORDELLAS, Jaume de: 773
- COPONS I ESQUERRER, Josep: 260, 262, 301, 338, 372, 413, 432, 469, 491, 506, 525, 535, 547, 559, 571, 585, 595, 621, 630, 649, 675, 698, 701, 706, 718, 722, 751, 771, 792, 807, 813, 840, 855, 859, 865, 872, 901, 905, 956, 963, 996
- COPONS I ESQUERRER, Plàcid de (doctor de la Reial Audiència): XVIII, XXXIX, 4, 51, 64, 66, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 369, 403, 464, 502, 601, 645, 691, 851, 852, 886, 982, 1046, 1073, 1076, 1113
- COPONS I FALCÓ, Jaume: 9, 25, 32, 42, 55, 57, 69, 75, 82, 92, 105, 112, 120, 124, 134, 152, 161, 167, 172, 180, 190, 195, 216, 232, 239, 260, 265, 407, 414, 432, 450, 460, 468, 481, 491, 506, 512, 525, 533, 560, 570, 584, 593, 604, 620, 640, 647, 658, 677, 697, 701, 706, 717, 723, 738, 750, 775, 786, 791, 800, 808, 812, 816, 829, 839, 1012, 1016, 1037, 1038, 1044, 1056, 1062, 1068, 1084
- COPONS I FALCÓ, Joan: XV, 8, 21, 26, 32, 44, 71, 75, 81, 106, 109, 114, 124, 159, 174, 179, 190, 202, 213, 251, 261, 266, 278, 282, 283, 294, 303, 309, 320, 348, 407, 435, 442, 469, 482, 491, 512, 519, 525, 533, 547, 570, 585, 593, 604, 608, 612, 647, 659, 674, 694, 700, 708, 717, 723, 737, 751, 764, 768, 800, 833, 898, 981, 1022, 1048, 1113, 1120, 1333
- COPONS I GAY, Jacint de (noble): 301
- COPONS I GRIMAU, Dalmau de (canonge de la Catedral de Barcelona): 891, 960
- COPONS DEL LLOR, Carles: 106
- COPONS DEL LLOR, Joan: 233
- COPONS DEL LLOR, Ramon de: 10, 22, 32, 42, 54, 67, 88, 92, 125, 160, 168, 180, 382, 407, 450, 460, 524, 535, 572, 594, 605, 621, 649, 660, 676, 698, 723, 739, 751, 775, 786, 807, 816, 840, 979, 996, 1015, 1022, 1120
- CÓPULA, Horacio (governador de Girona): 1345
- CORBERA, Josep de (òlim Terré): 624
- Corbera d'Ebre* (Terra Alta): 917

- Corbera de Llobregat* (Baix Llobregat): 119, 911
- CORBERA I PALAU, Pau: 1066
- Corbins* (Segrià): 932
- Corçà* (Baix Empordà): 919
- CORDELLES, Felicià de: XVI, XXXIII, XXXVII, 4, 32, 35, 76, 79, 125, 127, 140, 155, 160, 168, 191, 200, 213, 219, 228, 240, 260, 265, 272, 287, 299, 303, 311, 326, 336, 342, 349, 371, 381, 383, 396, 398, 414, 432, 449, 467, 481, 492, 504, 510, 520, 535, 585, 593, 620, 630, 648, 677, 689, 775, 786, 790, 791, 800, 812, 864, 865, 866, 873, 901, 905, 947, 974, 979, 995, 1007, 1011, 1015, 1021, 1027, 1045, 1057, 1060, 1062, 1068, 1113, 1118
- CORDELLES, Francesc de (abat del monestir de Gerri): 29, 1045, 1112
- CORDELLES, Jaume de: 8, 79, 560
- CORDELLES, Miquel de: 8, 21, 31, 43, 55, 68, 79, 82, 103, 113, 135, 188, 196, 201, 216, 220, 239, 260, 288, 293, 310, 326, 337, 372, 382, 412, 431, 441, 449, 460, 468, 491, 504, 511, 525, 534, 543, 547, 570, 621, 630, 648, 659, 675, 701, 707, 718, 723, 752, 775, 785, 791, 800, 806, 812, 816, 841, 855, 859, 872, 890, 905, 947, 957, 962, 979, 991, 1002, 1011, 1016, 1022, 1025, 1028, 1029, 1031, 1037, 1038, 1044, 1057, 1060, 1062, 1068, 1104, 1119
- Cornellà de Llobregat* (Baix Llobregat): 911
- Cornellà del Terri* (Pla de l'Estany): 919
- Cornet* (Bages): 927
- Cornudella de Montsant* (Priorat): 923
- COROMINA I CELLERS, Francesc: 830
- COROMINA I CELLERS, Joan Francesc: 698
- Correà* (Berguedà): 937
- Corró d'Amunt* (Vallès Oriental): 911
- CORTADA, Francisco (notari causídic de Barcelona): 772, 786, 792, 853, 855, 859, 873, 883, 889, 901, 905, 947, 957, 963, 1007, 1022, 1068, 1365
- CORTADA, Ignasi (notari públic de Calella): 64
- CORTADA, Joan Baptista: 816
- CORTADA I ARMENYAC, Agnès (vídua de Francesc Cortada): 1365
- CORTADA I CELLERS, Francesc: 786, 840, 1123
- CORTADA I COROMINA, Joan Baptista: 698, 772, 1123
- CORTADA I JUNQUER, Joan Baptista: 698, 701, 772, 786, 792, 799, 829, 840, 855, 872, 890, 901, 905, 947, 957, 992, 1002, 1007, 1022, 1028, 1032, 1045, 1060, 1063, 1068, 1123
- CORTADA I PASTORS, Antoni de: XVIII, XXXIX, 698, 772
- CORTADA I SALLÉS, Domènec: 772
- CORTÈS, Francesc (notari de Barcelona i secretari del braç reial): XVI, 20, 64, 65, 149, 187, 211, 212, 244, 264, 335, 394, 412, 430, 462, 533, 552, 554, 693, 714, 846, 857, 858, 861, 862, 869, 870, 871, 978, 1050, 1066, 1104, 1107, 1114, 1117, 1118, 1138, 1143, 1144, 1341, 1380
- CORTÈS I DE ANDRADA, Antoni de: XVIII, XXXIX, 1078
- CORTIADA, Miquel de (regent de la Reial Audiència): 631, 632, 668, 826
- Cortines, carrer d'en* (Barcelona): 1364
- Cortingles* (Alt Urgell): 933
- CORTIT I LLÚRIA, Lluís de: 110
- Cortiuda* (Alt Urgell): 926
- Corts* (Pla de l'Estany): 919
- CORTS, Ignasi: 5, 165, 1122
- Corts d'Empúries, les* (Alt Empordà): 930
- Coscó* (Noguera): 925, 926
- COSTA, Francesc (síndic de Barcelona): 28, 47, 896, 1045, 1053, 1112, 1116
- COSTA, Jaume (porter de la Junta de Constitucioners): 803, 986, 1051, 1103, 1107, 1115
- COSTANS I FONTLLONGA: 809, 1057

- Costes, les* (Alt Empordà): 929
- Cotlliure* (Rosselló): 483
- Covet* (Pallars Jussà): 934
- Creixell* (Tarragonès): 915
- Creixenturri* (Ripollès): 922
- Creu de Jesús* (Barcelona): 1376
- CROSAS, Antoni: 466, 508
- CRUET, Joan Francesc: 992
- Cruïlles* (Baix Empordà): 607, 919, 1053, 1116
- CRUÏLLES, RAJADELL I COLOMER, Joan de: 252, 256, 259, 277, 287, 303, 310, 433, 465, 504, 605, 677, 707, 786, 800
- CRUÏLLES I RAJADELL, Anton de: XXXIX, 31, 36, 90, 465, 1120
- CRUÏLLES I DE RAJADELL, Lluís de: XXXIX, 27, 44, 55, 71, 90, 93, 104, 113, 125, 152, 173, 181, 202, 214, 260, 277, 337, 349, 432, 449, 465, 491, 512, 525, 594, 605, 659, 697, 847
- Cubelles* (Garraf): 176, 539, 543, 607, 914, 1048, 1053, 1113, 1116, 1333
- Cubells* (Noguera): 209, 931
- CUBELLS, Francesc: 792, 890, 902, 1021, 1069, 1124
- Cuiner* (Solsonès): 936
- Curull* (Osona): 921
- Curullada, la* (Segarra): 935
- CUSELLO: 971
- CUSSANA, Fèlix (notari públic de Barcelona): 21, 226, 1050, 1114
- DALMASES, Francesc: 1111
- DALMASES, Francesca (esposa de Jeroni Píria): 1111
- DALMASES, Maria: 1111
- DALMASES I ROS, Pau de: XV, XLI, 43, 676, 800, 848, 872, 1002, 1063, 1113, 1123
- DALMASES I ROS, Pau Ignasi de: 71, 80, 106, 561, 583, 709, 722, 736, 737, 786, 901, 904, 907, 910, 941, 942, 956, 963, 1023, 1048, 1069, 1111, 1254, 1385, 1386
- DALMAU, Amador (adroguer): 1348
- DALMAU, Fèlix (notari públic de Manresa): 35
- DALMAU, Josep (botiguer de teles): 374, 375
- DARMSTADT, Jordi de (príncep de Darmstadt): 13, 62, 427, 566, 1369, 1375, 1377, 1385, 1386
- Darnius* (Alt Empordà): 929
- Davallada de la presó, carrer* (Barcelona): 611, 845
- Delfià* (Alt Empordà): 929
- DESCATLLAR, Narcís (marquès de Besora): XXXVII, 7, 25, 30, 44, 54, 69, 84, 87, 90, 124, 126, 135, 174, 199, 207, 216, 219, 234, 240, 266, 277, 304, 309, 326, 337, 346, 367, 450, 460, 470, 498, 511, 525, 535, 541, 1118
- DESCATLLAR I DESBACH, Joan: 9, 84, 87, 491, 594, 629, 1119
- DESCATLLAR I ORTODÓ, Jacint: 5, 22, 32, 53, 69, 80, 85, 104, 111, 122, 151, 161, 162, 166, 169, 172, 188, 189, 194, 202, 239, 248, 260, 277, 289, 310, 337, 347, 397, 406, 431, 441, 511, 570, 697, 717, 751, 765, 785, 792, 811, 849, 900, 984, 1021, 1030, 1122
- DESCATLLAR I TORD, Francesc: 162, 166
- DESPALAU I AGUILAR, Alexandre: 169
- DESPRAT I SABASSONA, Gaspar: 406
- DESPRAT I SANTJULIÀ, Francesc: 159
- DESPRAT I SAVASSONA, Josep: 46, 54, 68, 82, 89, 104, 112, 123, 134, 150, 157, 168, 172, 179, 188, 195, 201, 213, 219, 231, 238, 247, 252, 259, 265, 276, 287, 292, 302, 309, 325, 336, 347, 371, 380, 395, 431, 441, 458, 468, 481, 492, 505, 510, 523, 534, 546, 560, 571, 584, 592, 604, 620, 628, 647, 658, 674, 696, 700, 718, 722, 737, 751, 765, 775, 791, 799, 806, 812, 815, 829, 871, 882, 890, 900, 904, 946, 963, 979, 985, 991

- DESPRAT I SAVASSONA, Magí: 58, 68, 82, 89, 104, 111, 123, 134, 150, 161, 510, 523, 888, 889
- DESPUJOLI MONTCORB, Francesc: XXXIX, 268, 289, 338, 397, 407, 512, 535, 594, 648, 701, 707, 1077, 1119
- DESVALLS I ESCURA, Manel: 4, 31, 35, 41, 55, 69, 84, 89, 102, 121, 125, 129, 134, 151, 153, 157, 161, 168, 179, 194, 213, 231, 239, 259, 276, 288, 308, 326, 347, 405, 431, 442, 469, 501, 504, 511, 560, 571, 585, 586, 587, 593
- DESVALLS I VERGÓS, Anton: XVII, 7, 23, 29, 31, 38, 120, 136, 153, 158, 160, 215, 234
- DESVALLS I VERGÓS, Manel: 153, 158
- DIVET, Francesc: 180
- DOLS, Mateu (notari públic): 71, 595
- Donzell d'Urgell, la* (Urgell): 925
- DORDA, Francesc (abat del monestir de Poblet): 137, 555, 988, 990, 1049, 1114
- Dosquers* (Garrotxa): 930
- Dosrius* (Maresme): 911
- DOU I SACALM, Jacint: XIII, 4, 51, 64, 66, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 369, 403, 464, 501, 601, 645, 691, 771, 851, 886, 982, 1046, 1059, 1073, 1076, 1113
- Duesaigües* (Baix Camp): 916
- DURAN, Francesc (notari públic): 35
- DURAN, Josep (mercader): 1377
- Durban* (Anoia): 939
- DUSAY, ARAGALL I BRU, Josep de: 8, 26, 34, 45, 57, 75, 83, 93, 105, 168, 174, 196, 221, 233, 239, 304, 327, 339, 468, 505, 604, 620, 629, 660, 696, 707, 718, 722, 739, 751, 775, 785, 800, 807, 813, 816, 848, 974, 1016, 1022, 1045, 1069, 1085, 1119
- DUSAY, Pere Guillem: 782
- Ebre, riu*: 1383
- Eixaders, els* (Urgell): 925
- Empordà*: XXI, XXXVI
- Empordà, castell d'* (Baix Empordà): 919
- Empúries* (Alt Empordà): 930
- Empúries, comtat d'*: 508, 1032
- Encies, les* (Garrotxa): 918
- Enfesta* (Solsonès): 938
- ÉNGUERA, Joan d' (bisbe de Lleida): 818, 819, 970, 971
- ERILL, Anton d': 559, 571, 584, 603, 621, 629, 649, 660, 676, 697, 701, 708, 719, 738, 751, 775, 785, 800, 816, 830, 840, 847, 859, 883, 901, 946, 979, 985, 996, 1007, 1012, 1016, 1022, 1032, 1063
- ERILL, Josep d': 7, 56, 71, 90, 104, 123, 135, 161, 168, 559, 571, 584, 620, 648, 658, 676, 696, 707, 719, 723, 739, 752, 765, 775, 799, 807, 841, 848, 883, 957, 996, 1007, 1012, 1022, 1038, 1119
- Erill la Vall* (Alta Ribagorça): 934
- Erinyà* (Pallars Jussà): 934
- Ermedàs* (Alt Empordà): 928
- Eroles* (Pallars Jussà): 934
- Esblada* (Alt Camp): 915
- Escala, l'* (Alt Empordà): 930
- Escaladei, monestir d'*: 290
- Escaló* (Pallars Sobirà): 115
- Escarabats, cel·la de la presó* (Barcelona): 507
- ESCARDÓ, Magí (patró): 1348
- Escarlà* (Pallars Jussà): 935
- Escàs* (Pallars Sobirà): 934
- Escaules, les* (Alt Empordà): 930
- ESCOFET, Francesc (notari i síndic de Figueres): 51, 64, 66, 74, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 165, 177, 208, 218, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 370, 403, 464, 502, 601, 645, 691, 771, 851, 887, 982, 1046, 1053, 1076, 1113, 1116
- ESCOLÀ, Ramon: 404
- ESCON I OLIVER, Josep: 9, 30, 525

- Escós* (Pallars Sobirà): 934
Espanya: 12, 15, 418, 644, 1131, 1225
Esparra, l' (Selva): 919
Esparriguera (Baix Llobregat): 914
Espasens (Pla de l'Estany): 928
Espelt, l' (Anoia): 913
 ESPERNAY, Domènec (notari públic): 162, 768
Espills (Pallars Jussà): 935
Espinavessa (Alt Empordà): 930
Espinelves (Osona): 921
 ESPINOSA, Diego (inquisidor general): 818, 826, 832, 1254
Esplugas Calba, l' (Garrigues): 924
Esplugas de Francolí, l' (Conca de Barberà): 923
Esplugas de Serra (Pallars Jussà): 935
Esplugafreda (Pallars Jussà): 934
Esplugues de Llobregat (Baix Llobregat): 911
Espolla (Alt Empordà): 426, 929
Esponellà (Pla de l'Estany): 930
 ESPRER, Josep d': 162, 207
 ESQUERRER, Agustí: XV, 7, 44, 56, 70, 92, 109, 120, 124, 136, 151, 160, 169, 173, 194, 203, 220, 240, 259, 266, 294, 303, 327, 330, 412, 490, 511, 524, 547, 559, 641, 750, 791, 807
 ESQUERRER I ROSET, Agustí: 840, 901, 946, 1048, 1113, 1333
Esquirol, l' (Osona): 921
Estac (Pallars Sobirà): 934
Estadella, mas de (Urgell): 925
Estany, l' (Moianès): 927
Estanyol (Alt Empordà): 929
Estaràs (Segarra): 937
Estelareny (Alt Urgell): 933
Esterrí d'Àneu (Pallars Sobirà): 96
 ESTEVE, Emerenciana (vídua de Vicenç Esteve): 1346
 ESTEVE, Vicenç (celler de Barcelona): 1346
 ESTEVE I ELIAS, [Pere Joan]: 780
Estor: 936
Estorm (Pallars Jussà): 934
 ESTRADA, Eudald (porter de la Junta de Greuges): 986, 1051, 1103, 1107, 1115
 ESTRADA, Jaume (notari públic): 250
Europa: 237, 1131, 1132
 EVA I BELLOCH, Antoni: 503
 EVA I BELLOCH, Josep: 503
 EVA I BELLOCH, Ramon: 503
 EVA I VILAGRASSA, Josep: 237, 246, 261, 278, 288, 294, 311, 327, 337, 346, 372, 380, 397, 405, 414, 431, 460, 469, 474, 475, 481, 503, 1119
Fabregat: 921
 FALCÓ, Josep: 33, 35
 FALCÓ I COSTA, Josep de (noble): 230
 FALGUERA, Jaume de: 4, 45, 120, 190, 201, 1121
 FALGUERA, Ramon de (advocat de la ciutat de Barcelona): 9, 26, 34, 45, 57, 120, 124, 133, 140, 152, 159, 168, 174, 180, 203, 232, 240, 261, 267, 289, 294, 303, 309, 325, 347, 372, 382, 396, 407, 414, 415, 417, 431, 448, 469, 546, 677, 709, 723, 738, 792, 800, 807, 841, 849, 865, 975, 992, 996, 1032
Fals (Bages): 927
Falset (Priorat): 923
 FAMADES, Josep (notari de Barcelona): 1051, 1115
Far, castell del (Vallès Oriental): 912
Far, el (Segarra): 936
Far d'Empordà, el (Alt Empordà): 929
Farena (Alt Camp): 923
 FARGAS, Francesc (síndic de Manresa): 176, 408, 583, 910, 941, 1048, 1053, 1113, 1116
 FARNÉS, Francesc de (òlim de Cartellà): 9, 32, 43, 56, 75

- FARNÉS, Josep de (òlim de Cartellà): 6, 25, 44, 56, 67, 75, 82, 93, 104, 121, 135, 220, 233
- FARNÉS I DE MARIMON, Josep: 221
- Fatarella, la* (Terra Alta): 917
- Febró, la* (Baix Camp): 923
- FEIRE, Francisco (mestre de camp d'infanteria i governador de Balaguer): 1374
- Feixes* (Anoia): 916
- FELIP, príncep d'Astúries, lloctinent de Carles I: 588
- FELIP I (comte de Barcelona): 634, 808, 943, 971, 1097, 1098, 1130, 1131, 1132, 1254, 1271, 1272
- FELIP II (comte de Barcelona): 566, 589, 971, 1092, 1099, 1100, 1131, 1132, 1154, 1159, 1196, 1197, 1266, 1333
- FELIP III (comte de Barcelona): 63, 225, 284, 339, 352, 495, 496, 532, 566, 634, 637, 826, 832, 971, 1040, 1099, 1131, 1132, 1254, 1284, 1334, 1342, 1343, 1347, 1350, 1357, 1358, 1359, 1370, 1378, 1387
- FELÍPEZ DE GUZMÁN, Diego (marquès de Leganés, lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- FELIU DE LA PENYA I FARELL, Narcís: XXI, XXXIX, XL, 47, 191, 1058, 1063, 1078, 1086, 1122, 1383
- Fellines* (Gironès): 919
- FERNÁNDEZ DE LA CUEVA, Francisco (duc d'Albuquerque, lloctinent i capità general de Catalunya): 566, 1338
- FERNÁNDEZ PACHECO-CABRERA DE BOBADILLA Y DE ZÚNIGA, Juan Manuel (duc d'Escalona, capità general de Catalunya): 1345, 1352, 1356, 1383
- FERNÁNDEZ VELASCO TOVAR, Francisco de (lloctinent i capità general de Catalunya): 61, 1342, 1347, 1351, 1353, 1354, 1356, 1363
- FERNÉS, Josep: 33
- Ferran* (Alt Penedès): 915
- Ferran* (Segarra): 935
- FERRAN, Josep: 947, 948
- FERRAN I (comte de Barcelona): 361, 477, 635, 1139
- FERRAN I (emperador del Sacre Imperi): 1132
- FERRAN II (comte de Barcelona): 634, 734, 818, 823, 971, 1095, 1096, 1098, 1130, 1194, 1205, 1214, 1219, 1224, 1225, 1253, 1323
- FERRAN I FIVELLER, Josep: 10
- FERRAN I SACIRERA, Felip: XV, XXI, XXXVI, XXXVII, XXXVIII, XLI, 6, 26, 30, 33, 38, 55, 60, 71, 84, 90, 94, 106, 110, 113, 121, 159, 166, 181, 189, 194, 214, 288, 293, 311, 336, 348, 382, 405, 431, 506, 525, 535, 570, 629, 648, 696, 702, 709, 710, 723, 729, 738, 741, 751, 761, 774, 806, 812, 840, 847, 855, 872, 882, 889, 957, 1047, 1113
- FERRANDO, Josep (notari públic): 72
- FERRÉ I GRANOLLACS, Josep: 696, 980, 1041, 1042
- FERRÉ I MARQUÈS, Josep: 196
- FERRER, Baltasar: 484
- FERRER, Gaietà de: 7, 22, 32, 41, 54, 69, 98, 105, 111, 122, 159, 167, 174, 181, 216, 289, 292, 302, 306, 309, 321, 327, 338, 373, 449, 545, 641, 708, 750, 786, 792, 800, 808, 1028, 1121
- FERRER, Ignasi de: 4, 21, 27, 33, 83, 98, 190, 203, 215, 288, 1068, 1121
- FERRER, Jeroni de: 275, 289, 302, 349, 372, 594, 605, 676, 697, 718, 751, 786, 807, 813, 830, 840, 883, 889, 905, 1016, 1044
- FERRER, Joan (notari, síndic de Verges): 1053, 1116
- FERRER, Josep: 484, 1375
- FERRER, Lluís: 970, 971
- FERRER, Pere Pau (mestre de cases): 1375, 1376

- FERRER, Teresa (muller de Joan Puig): 1375, 1376
- FERRER I FONTANET, Emmanuel: 547
- FERRER I GIRONELLA, Josep: XL, 1063, 1069, 1077
- FERRER I ROCA, Josep de: 4, 21, 34, 42, 320, 337, 372, 380, 395, 431, 441, 620, 630, 648, 675, 700, 707, 718, 723, 739, 751, 774, 799, 807, 812, 815, 830, 840, 847, 852, 854, 859, 865, 872, 883, 890, 900, 904, 947, 957, 963, 974, 984, 991, 1001, 1007, 1069, 1084
- FERRER I DE SITGES, Emanuel: XXVII, XXVIII, XXX, XXXIII, XXXIV, XXXVII, 4, 24, 42, 56, 69, 85, 96, 112, 124, 135, 151, 167, 190, 196, 214, 233, 247, 512, 524, 525, 535, 545, 592, 621, 622, 629, 650, 660, 675, 698, 701, 707, 717, 722, 738, 800, 813, 816, 839, 842, 847, 855, 860, 864, 866, 872, 889, 900, 904, 947, 992, 995, 1001, 1006, 1015, 1020, 1021, 1025, 1031, 1044, 1054, 1109, 1123, 1375
- FERRER I DE SITGES, Josep: 606
- Ferrerons* (Bages): 914
- FERRUSSOLA, Joan (notari): 1381
- FERRUSSOLA, Josep (pagès de Castellfollit de la Roca): 1381
- FEU, Pau de: 133, 140, 1121
- FEU I FALGUERA, Josep de: XVIII, 54, 133, 140, 166
- Fígols* (Alt Urgell): 933
- Figuera, la* (Noguera): 920
- Figueres* (Alt Empordà): 45, 51, 64, 66, 74, 78, 86, 95, 96, 100, 107, 109, 118, 125, 128, 156, 165, 177, 208, 218, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 370, 403, 425, 464, 502, 601, 607, 645, 691, 771, 851, 887, 929, 982, 1046, 1053, 1076, 1113, 1116, 1292
- Figueres, batllia de* (Alt Empordà): 929
- FIGUERÓ, Rafel (fill, impressor de Barcelona): 484, 485, 486, 561, 564, 565, 567, 834
- FIGUERÓ, Rafel (pare i fill, impressors de Barcelona): 482, 483, 484, 485, 565, 834, 835, 836, 837, 843, 958, 981
- FIGUERÓ, Rafel (pare, impressor de Barcelona): 482, 484, 485, 486, 561, 564, 565, 567, 834
- Figueró i Montmany, el* (Vallès Oriental): 913
- Figuerola* (Segarra): XIX, 752, 852, 936
- FIGUEROLA, Rafael de: 344
- FIGUEROLA I ARGULLOL, Josep de: 315, 344, 853
- Figuerola d'Orcau* (Pallars Jussà): 98
- Figuerola de Meià* (Noguera): 932
- Figuerola del Camp* (Alt Camp): 931
- Figueroleta* (Conca de Barberà): 937
- Figuerosa, la* (Urgell): 925
- FINESTRES, Magí Roc (batlle de Barcelona): 1093
- FIRMAT COLL, Epifanio (conservador del palau del lloctinent de Catalunya): 1369
- FISES, Pere de: 331, 345
- FITA RÍOS, Joan (protomèdic del reial exèrcit): 1354
- Fitor* (Baix Empordà): 919
- FIVALLER I TORRES, Carles de: XV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXXIV, XXXVII, XXXIX, 10, 25, 33, 39, 41, 50, 56, 70, 74, 82, 91, 94, 105, 190, 195, 213, 371, 407, 422, 505, 521, 535, 545, 571, 584, 621, 622, 647, 659, 677, 697, 708, 717, 723, 738, 751, 765, 775, 785, 792, 798, 801, 807, 812, 815, 829, 839, 842, 848, 859, 864, 871, 883, 890, 900, 904, 956, 975, 985, 991, 995, 1001, 1006, 1011, 1016, 1038, 1044, 1047, 1054, 1056, 1062, 1064, 1067, 1113, 1120, 1359, 1360
- FIVALLER I TORRES, Miquel de: XXXIX

- FIVALLER I TORROELLA, Miquel: 4, 25, 33, 43, 69, 74, 92, 105, 124, 135, 168, 173, 203, 215, 220, 247, 267, 278, 287, 310, 326, 330, 346, 378, 397
- Flandes*: 11
- Flix* (Ribera d'Ebre): 139, 618, 917, 969
- Florejacs* (Segarra): 926
- Flori* (Alta Cerdanya): 162
- FLORIT, Francesc (síndic de Barcelona): 225, 1053, 1073, 1116
- FLUVIÀ I AGUILAR, Francesc de: 300
- FLUVIÀ I MINGUELLA, Pere de: 300
- Fogars de Montclús* (Vallès Oriental): 912
- Fogars de la Selva* (Selva): 919
- Foix* (Alt Penedès): 914
- FOIX, Julià de: 103, 110
- FOIX I MONTALLÀ, Julià: 106, 196
- Foixà* (Baix Empordà): 120, 919
- FOIXÀ, Antoni de: 122, 134, 137, 467
- FOIXÀ I BOIXADORS, Bernat de: 10, 24, 31, 45, 84, 87, 114
- FOIQUER I TORRELL, Lluís: 812, 813, 816, 852
- Folgueroles* (Osona): 182, 602, 853, 921
- Fondarella* (Pla d'Urgell): 924
- Fonoll, el* (Conca de Barberà): 924
- Fonollar de Sant Boi, el* (Baix Llobregat): 939
- Fonolles* (Baix Empordà): 919
- Fonolles* (Segarra): 935
- Fonollosa* (Bages): 928
- FONT, Domènec (síndic de Caldes de Montbui): 176, 583, 910, 941, 1048, 1053, 1113, 1116
- FONT, Joan (botiguer de teles de Barcelona): 1369
- FONT, Josep: 141, 773
- FONT I CORTADA, Narcís de: 9, 26, 57, 84, 108, 203, 221, 233, 262, 311, 339, 585, 648, 677, 678, 707, 773, 852, 1123
- FONT I LLOBREGAT, Josep de: 26, 108
- FONTANA, Josep Francesc (notari de Barcelona): XIV, 18, 19, 282, 1051, 1115
- FONTANA, Maria Magdalena (muller de Ramon Fontana): 1377
- FONTANA, Ramon (doctor en medicina): 1377
- FONTANELLA, Joan Pere: 566
- FONTANER, Honorat Ignasi: 1386
- Fontanet* (Segarra): 936
- Fontanilles* (Baix Empordà): 919
- Fontaovella* (Priorat): 916
- Fontclara* (Baix Empordà): 919
- FONTDEVILA, Carles de: 256
- FONTDEVILA, Francesc de: 251, 256, 293, 374
- Fontllonga* (Noguera): 932
- Font-rubí* (Alt Penedès): 914
- Fontscaldetes* (Alt Camp): 924
- Foradada* (Noguera): 927
- FORASTER, Ambròs de: 111, 115, 119, 136, 151, 180, 189, 195, 202, 214, 231, 240, 262, 267, 289, 293, 310, 339, 441
- Força d'Estany, la* (Noguera): 926
- Forès* (Conca de Barberà): 924
- FORÈS, Bernat (notari públic): 225, 339
- FORNAGUERA, Aleix (secretari i escrivà major del General de Catalunya): 226, 253, 264, 425
- FORNELLS, Francisco (doctor en medicina): 1360
- Fornils* (Osona): 921
- FORT I CORTADA, Josep: 8
- Fortesa, la* (Anoia): 939
- Fortí de Sant Pere* (Barcelona): 1363
- Fortí del portal de l'Àngel* (Barcelona): 1356
- Fortí del portal de Sant Antoni* (Barcelona): 1346
- Fortí del portal de Sant Daniel* (Barcelona): 1341
- Fortí del portal Nou* (Barcelona): 1355
- Fortià* (Alt Empordà): 930
- Fortianell* (Alt Empordà): 930

- França*: 13, 15, 665, 695, 734, 1131, 1292, 1344, 1374, 1384
- Franciac* (Selva): 918
- FRANCOLÍ I MAGAROLA, Josep: 5, 25, 34, 42, 90, 96, 105, 136, 173, 180, 196, 337, 511, 546, 675, 840, 883, 1031, 1121
- Freginals* (Montsià): 917
- Freixenet* (Ripollès): 922
- Freixenet de Segarra* (Segarra): 938
- Fuirosos* (Vallès Oriental): 912
- Fuliola, la* (Urgell): 931
- FULLÀ I GASSOL, Francesc de: 1121
- Fulleda* (Garrigues): 932
- Fusteria, carrer de la* (Barcelona): 193, 612
- GACHAPAY, Joan Jeroni de (procurador del duc d'Anjou): 909
- Gaeta*: 1216
- Gaià* (Bages): 927
- Galera, la* (Montsià): 918
- GALÍ, Miquel (notari de Girona): 1345
- GALLART I PASTOR, Francesc de (conseller segon de Barcelona, president del braç reial): 20, 187, 211, 212, 244, 264, 335, 394, 412, 430, 462, 533, 552, 554, 693, 714, 846, 857, 858, 861, 862, 869, 870, 871, 978, 1053, 1065, 1104, 1116, 1117, 1118
- Gallecs* (Vallès Oriental): 912
- Gallifa* (Vallès Occidental): 912
- Gallinés*: 934
- Gandesa* (Terra Alta): 26, 120, 345, 917
- Garcia* (Ribera d'Ebre): 923
- GARCIA, Josep: 660, 661, 849, 850, 870
- Gargallà* (Berguedà): 938
- Garidells, els* (Alt Camp): 917
- GARRIGA, Francesc (notari públic de Girona): 26
- Garriga, la* (Alt Empordà): 931
- Garriga, la* (Vallès Oriental): 866, 912
- GARRIGA, Lluís (advocat del braç eclesiàstic): 357, 365, 496, 1050, 1114, 1349
- GARRIGA I LLOBATERAS, Maria Teresa: 1349
- Garrigàs* (Alt Empordà): 928
- Garriguella* (Alt Empordà): 929
- Garsola*: 933
- GASSIA I GUERAU, Josep (cavaller): 595, 603, 1120
- GASSÓ, Marià (síndic de Cubelles): 1053, 1116
- GAUFRED (abat del monestir de Sant Ruf d'Avinyó): 1218
- Gavà* (Baix Llobregat): 912
- GAVALDÀ, Miquel (alguatir reial): 1372
- GAVALDÀ I FERRER, Francesc: 777, 786, 812, 816, 852
- Gavarra* (Alt Urgell): 926
- GAVARRÓ, Vicens (notari públic de Barcelona): 35
- Gàver* (Segarra): 937
- GAVER I FLUVIÀ, Bernat de: 9, 25, 100, 103, 108, 202, 1123
- GAY, Anton de: 201, 203, 209
- GAY, Pau (síndic de Talarn): 1052, 1053, 1054, 1087, 1108, 1116
- GELABERT, Martí (impressor de Barcelona): 484
- GELCEN, Llätzer (noble): 246
- Gelida* (Alt Penedès): 915
- Geltrú, la* (Garraf): 607
- GEMMIR I LEONART, Francesc de (tauler del General de Mataró): 729, 853, 1123
- GENERES, Jeroni: 6, 23, 27, 33, 43, 55, 97, 115, 123, 135, 338, 348, 396, 432, 512, 525, 546, 560, 606, 649, 659, 675, 697, 709, 719, 739, 751, 786, 800, 807, 812, 815, 855, 1123
- GENERES, Josep: 7, 25, 43, 71, 93, 97, 114, 124, 234, 337, 346, 433, 525, 630, 648, 774, 829, 1123

- Gènova*: 665
- GERALT I DE CANAL, Jacint de: 265, 292, 303, 309, 325, 440, 450, 481, 505, 511, 535, 571, 585, 606, 620, 628, 650, 659, 674, 700, 718, 750, 764, 774, 785, 791, 799, 815, 830, 839
- Gerb* (Noguera): 920
- GERMANA DE FOIX (comtessa de Barcelona): 1194, 1198, 1226, 1253
- Gervi de la Sal* (Pallars Sobirà): 934
- GIBLE, Anton: 7, 23, 34, 69, 102, 114, 124, 181, 220, 239, 268, 293, 319, 339, 432, 768, 773, 839, 860, 1123
- GIBLE, Fèlix: 46, 102
- GIBLE, Joan: 293
- GIBLE, Josep: 6, 23, 44, 46, 69, 84, 102, 111, 114, 123, 152, 169, 181, 203, 216, 233, 239, 246, 248, 252, 268, 319, 339, 397, 432, 839, 855, 860, 872, 889, 901, 947, 957, 963, 997, 1123
- GIBLE I VILADOMAR, Francesc de: 246
- Gibraltar*: 13, 564
- GIL, Francesc (notari públic): 186
- Ginestar* (Ribera d'Ebre): 917
- GINESTAR, Josep (síndic de Girona): 177, 1049, 1053, 1114, 1116
- GIRALT, Jacint de: 193, 196, 202, 209, 216, 339, 524
- Girona* (Gironès): 26, 61, 62, 75, 76, 80, 81, 87, 89, 93, 100, 108, 125, 153, 176, 177, 256, 344, 409, 425, 583, 607, 678, 719, 730, 749, 773, 789, 838, 918, 941, 1005, 1039, 1048, 1049, 1053, 1100, 1113, 1114, 1183, 1198, 1253, 1334, 1343, 1344, 1345, 1349, 1350, 1358, 1361, 1365, 1385
- Girona* (Gironès), bisbat de: 1340
- Girona, vegueria de*: 918, 1198, 1231, 1232
- Girona, vegueria estreta i baillia forana*: 918
- Gironella, baronia de* (Berguedà): 928
- Gitarriu* (Garrotxa): 930
- Glorieta* (Conca de Barberà): 924
- Glorieta* (Pallars Sobirà): 934
- Goda, la* (Anoia): 936
- Godall* (Montsià): 918
- GODÓ, Esteve: 1381
- Golmés* (Pla d'Urgell): 924
- Golonor* (Segarra): 926
- GOLORONS, Diego (mercader): 1386
- GOLORONS, Salvador (notari): 1366
- GOMAR, Francesc (cirurgià): 1348
- GOMAR I VILAPLANA, Ignasi de: 250, 257
- Gombrèn* (Ripollès): 922
- GOMIS, Vicens (canonge i síndic del Capítol de l'església de Tortosa): 583, 910, 941, 1048, 1064, 1113
- GONYOLONS, Guillem (bisbe de Solsona): 29, 51, 64, 66, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 137, 138, 155, 156, 165, 177, 184, 208, 218, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 370, 403, 464, 502, 550, 566, 601, 645, 691, 771, 851, 880, 886, 982, 1045, 1046, 1076, 1112, 1113, 1117, 1118
- GORGONY DE SEGARRA I MALLADA, Ramon: 275
- GORGOT I FARNÉS, Ramon: 114, 115
- GORINA, Francesc: 339
- Gornal, la* (Alt Penedès): 914
- Gos, el* (Noguera): 926
- Gospí* (Segarra): 935
- Gra* (Segarra): 88, 926
- Grabuac* (Alt Penedès): 914
- GRAELL, Salvador: 564
- GRAELL, CASTELLÓ I ANGLASELL, Antoni: 773
- GRAELL, CASTELLÓ I ANGLASELL, Francesc: 773
- GRAELL, CASTELLÓ I ANGLASELL, Narcís: 773
- GRAELL, CASTELLÓ I BROSSA, Francesc de (tataxador de salaris pel braç militar): XVI, 9, 23, 42, 46, 57, 68, 84, 85, 91, 101, 105, 110, 113, 115, 122, 135, 160, 167, 173,

- 189, 213, 247, 251, 261, 268, 276, 287, 294, 304, 311, 320, 326, 337, 348, 371, 373, 382, 395, 407, 431, 459, 469, 481, 504, 511, 524, 535, 546, 549, 560, 572, 584, 594, 604, 621, 629, 642, 648, 675, 692, 698, 700, 707, 717, 722, 739, 750, 765, 774, 784, 792, 799, 807, 813, 815, 830, 839, 847, 860, 871, 882, 890, 900, 946, 956, 962, 974, 991, 1052, 1054, 1087, 1108, 1116
- GRAELL, CASTELLÓ I PARATGE, Josep de: 26, 33, 41, 56, 69, 90, 102, 105, 114, 123, 136, 152, 160, 169, 174, 179, 441, 449, 459, 468, 481, 504, 511, 524, 534, 546, 561, 572, 585, 594, 606, 621, 630, 660, 676, 773
- GRAELL I BROSSA, Ignasi de: 371, 692
- GRAELL I BROSSA, Nicolau de: 371, 692
- GRAELLS, Joan: 284, 495, 496, 497, 532
- Gramenet* (Pallars Jussà): 935
- Gramós* (Alt Urgell): 933
- Gramuntell* (Segarra): 937
- Granada, la* (Alt Penedès): 914
- Granadella, la* (Garrigues): 931, 932
- Granera* (Moianès): 88, 928
- Granja, la* (Tarragonès): 917
- Granja d'Escarp, la* (Segrià): 931
- Granollers* (Vallès Oriental): 58, 162, 176, 607, 912, 930, 1049, 1053, 1114, 1116, 1354
- Granollers de la Plana* (Osona): 921
- Granolls* (Segarra): 938
- Granyena de Segarra* (Segarra): 935
- Granyena de les Garrigues* (Garrigues): 931
- GRASES I GRALLA, Francesc (doctor de la Reial Audiència): XIII, 4
- Gratallops* (Priorat): 923
- GRAU, Joan Francesc (notari públic): 137
- GRAU DE RASET, Josep: 77, 97
- GREGORI, Josep (carreter de Barcelona): 1361
- GREGORI IX: 1224
- GREGORI XIV: 667
- Grevalosa* (Bages): 928
- GRIMAU I CORBERA, Francesc: 22, 45, 55, 75, 93, 125, 174, 182, 233, 293, 303, 311, 326, 348, 373, 396, 491, 511, 546, 594, 621, 629, 675, 707, 723, 751, 765, 775, 799, 957, 1007, 1037, 1104, 1120
- Gualba* (Vallès Oriental): 912
- GUALBES DE BONAVENTURA I COPONS, Joan: XXI, XXX, XXXVI, XXXVII, XXXIX, 4, 22, 33, 54, 58, 79, 83, 88, 91, 104, 107, 114, 123, 152, 160, 171, 179, 189, 200, 202, 207, 213, 233, 234, 237, 240, 247, 252, 260, 277, 282, 283, 289, 294, 315, 318, 336, 348, 367, 373, 407, 413, 435, 440, 450, 453, 480, 491, 498, 504, 511, 519, 525, 535, 541, 545, 560, 572, 593, 604, 611, 612, 620, 629, 648, 694, 696, 700, 707, 719, 722, 729, 741, 750, 761, 785, 791, 798, 812, 816, 829, 833, 842, 848, 854, 859, 865, 872, 883, 890, 891, 898, 947, 957, 960, 962, 974, 981, 984, 991, 996, 1002, 1006, 1011, 1015, 1016, 1021, 1022, 1027, 1031, 1038, 1044, 1063, 1064, 1065, 1068, 1070, 1075, 1078, 1084, 1105, 1118
- Gualta* (Baix Empordà): 919
- Gualter* (Noguera): 926
- GUALTERÓ, Anton de: 31, 36, 57, 71, 80, 91, 104, 172, 180, 189, 196, 203, 215, 220, 232, 252, 258, 259, 265, 278, 287, 293
- GUALTERÓ, Bonaventura de: 258
- GUANTER, Jaume de: 852
- GUANTER I DURAN, Francesc de: 852
- GUANTER I DURAN, Josep de: 852
- GUANTER I DURAN, Manel: 376, 382, 395, 404, 407, 450, 460, 469, 482, 505, 512, 525, 534, 547, 561, 775, 799, 847, 872, 883, 901, 957, 963, 992, 995
- GUARA, comte de: 426
- Guarda de la Cuchilla*: 158
- Guarda-si-venes* (Segarra): 938

- Guàrdia*: 934
- GUÀRDIA, Jaume (síndic de Castellterçol): 1053, 1116
- Guàrdia d'Urgell, la* (Urgell): 925
- Guàrdia de Ripoll, la* (Osona): 922
- Guàrdia del Bruc, la* (Alt Penedès): 914
- Guàrdia dels Prats, la* (Conca de Barberà): 924
- Guàrdia Lada, la* (Segarra): 938
- Guàrdia Pilosa, la* (Anoia): 939
- Guardiola de Segre* (Alt Urgell): 926
- GÜELL, Francesc de: 35
- GÜELL, Josep (notari públic de Barcelona): 36
- GÜELL, Mateu (notari i causídic): 1052, 1108, 1115
- GÜELLS, Francesc (ferrer de Barcelona): 1384
- GÜELLS, Joan (matalasser i ciutadà honrat de Barcelona): 1384
- Guialmons* (Conca de Barberà): 923
- GUILLOT I JARDÍ, Gaspar: XVI, 150
- Guimerà* (Urgell): 650, 925, 1291
- Guineus, cel·la de la presó* (Barcelona): 507
- Guissona* (Segarra): 603, 938
- GUIU I CISCAR, Francesc de: 80
- GUIU I ESCOLÀ, Francesc: XV, 4, 23, 32, 35, 43, 56, 68, 84, 94, 105, 121, 133, 166, 189, 195, 348, 474, 475, 482, 1047, 1113, 1120
- GÜNTER, Enriqué de: 183
- Gunyoles, les* (Alt Penedès): 914
- Gunyoles, les* (Tarragonès): 916
- Gurb* (Osona): 921
- Gurb, carrer de* (Vic): 1342
- GURREA ARACÓN Y BORJA, Carlos de (duc de Villahermosa, lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- GUZMÁN, Domènec de (sant): 817
- Herbasavina* (Pallars Jussà): 935
- Holanda*: 12, 14, 229, 1203
- Holanda, Estats Generals*: 11, 12, 13
- HOMDEDÉU, Lluís d' (diputat local interí de Tarragona): 61, 91, 93, 98, 111, 125, 136, 152, 159, 172, 180, 190, 202, 215, 221, 234, 239, 251, 261, 267, 277, 294, 303, 311, 320, 326, 339, 349, 373, 381, 397, 406, 414, 432, 449, 481, 512, 524
- Horta d'Avinyó* (Bages): 927
- Horta de Sant Joan* (Terra Alta): 917
- HORTET: 211
- Hortoneda* (Solsonès): 936
- Hortoneda de la Conca* (Pallars Jussà): 935
- Hortsavinyà* (Maresme): 920
- Hospitalet de Llobregat, l'* (Baix Llobregat): 912
- Hostafrancs* (Segarra): 926
- Hostalets de Cervera, els* (Segarra): 937, 939
- Hostalric* (Selva): 97, 301, 919, 1352
- HUGO, Mateu (verguer de la Reial Audiència): 74, 79, 95, 107, 110, 119, 128, 139, 157, 165, 178, 208, 218, 230, 245, 257, 274, 300, 370, 404, 465, 502, 601, 646, 691, 851, 1052, 1076, 1107, 1115
- HURTADO DE MENDOZA Y CÁRDENAS, Francisco (marquès d'Almazan i virrei de Catalunya): 566, 1336, 1337
- Ibèrica, península*: 596
- IGLÉSIAS, Josep (corredor de coll): 142
- Igualada* (Anoia): 404, 913
- Igualada, vegueria de*: 913
- Índies*: 116
- Iran* (Alta Ribagorça): 935
- Irles, les* (Baix Camp): 916
- ISABEL I, reina de Castella: 818, 823, 971, 1130, 1224
- Isalaxà*: 930
- Isanta* (Solsonès): 936
- Isona* (Pallars Jussà): 97, 466, 934
- Itàlia*: 47, 644, 665, 818, 1203
- Ivars d'Urgell* (Pla d'Urgell): 932
- Ivars de Noguera* (Noguera): 920

- Ivorra* (Segarra): 209, 936
- Ix* (Alta Cerdanya): 305
- Jafra* (Garraf): 915
- JALPÍ I GELABERT, Joan: 70, 94, 98, 113, 124, 196, 233, 247, 252, 267, 294, 326, 525
- JALPÍ I TRIES, Enric: 5, 32, 44, 56, 85, 88, 93, 111, 135, 189, 194, 202, 216, 261, 268
- JALPÍ I TRIES, Josep: 1032, 1038, 1044, 1056, 1077
- JAQUÉS, Rafel (batlle de Barcelona): 1093
- JARDÍ, Gaspar (notari): 1051, 1107, 1115
- JAUME I (comte de Barcelona): 613, 634, 763, 971
- JAUME II (comte de Barcelona): 1207
- JOAN (príncep de Portugal): 13
- JOAN I (comte de Barcelona): 634, 1323
- JOAN II (comte de Barcelona): 63, 634, 1094
- JOANA I, reina de Castella: 734, 1130, 1131
- Joanetes* (Garrotxa): 930
- Joncadella* (Bages): 927
- Jonquera, la* (Alt Empordà): 930
- Jorba* (Anoia): 938
- JORDÀ, Pere de: 186, 344
- JORDÀ I DE LA TORRE, Francesc: 209
- JORDANA, Fèlix de: 440, 447, 646, 853
- JORDANA I CERVÓS, Antoni de: 853
- JORDANA I CERVÓS, Francesc de: 853
- JORDANA I CERVÓS, Isidre de: 853
- JORDANA I CERVÓS, Josep de: 853
- JOSA I D'AGULLÓ, Ramon de (monjo del monestir de Sant Cugat del Vallès): 1379, 1380
- JOSA I D'AGULLÓ, Teresa de (monja del convent de Santa Clara de Barcelona): 1379, 1380
- JOSA I DE PEGUERA, Guillem Ramon de: 1379, 1380
- JOSEP I, emperador del Sacre Imperi: 11, 204, 237, 1132
- Joval* (Solsonès): 936
- JOVER, Llorenç (doctor de la Reial Audiència de Catalunya): 1337
- JULI II, papa: 1224
- JULIOL I MONTANER, Ignasi (albaraner de la bolla de la taula de Barcelona): 295, 296
- JUNCAROL, Josep (soldat): 425, 426
- Juncosa* (Garrigues): 932
- Juneda* (Garrigues): 931
- JÚNQUER, Antoni de: 773
- JÚNQUER I COLLFERRER, Francesc de: 1093
- JUNYENT I MARIMON, Francesc: 8, 80
- JUNYENT I VERGÓS, Francesc: 8, 42, 80, 90, 190
- JUST, Agustí (notari): 340, 1050, 1114
- LANA I CÀNCER, Josep Nuri de: 21, 30, 45, 46, 54, 68, 75, 81, 93, 106, 136, 151, 168, 173, 181, 190, 202, 220, 233, 262, 267, 278, 294, 304, 319, 327, 337, 381, 407, 413, 441, 470, 491, 505, 525, 534, 547, 560, 572, 584, 593, 604, 620, 647, 659, 675, 722, 738, 750, 764, 785, 816, 829, 840, 854, 864, 871, 889, 905, 957, 964, 974, 1002, 1007, 1016, 1031, 1060, 1063, 1123
- LANA I FONTANET, Erasme de: 8, 23, 27, 30, 45, 54, 67, 75, 81, 93, 106, 136, 151, 168, 173, 181, 190, 202, 216, 220, 233, 262, 267, 278, 294, 304, 319, 327, 337, 381, 407, 413, 441, 470, 491, 504, 511, 525, 534, 560, 572, 584, 593, 604, 620, 647, 659, 675, 678, 679, 722, 737, 750, 764, 772, 785, 816, 829, 840, 854, 864, 871, 889, 905, 957, 964, 974, 1002, 1007, 1016, 1031, 1060, 1063, 1123
- Landau* (Hessen, Alemanya): 11
- LANUÇA, Bonaventura de (canonge i síndic del Capítol de la Seu de Tarragona): 51, 64, 66, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 164, 177, 207, 218, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 370, 403, 464, 502, 601, 645, 691, 771, 851, 887, 982, 1073, 1076, 1113

- LAPEYRA, Joan de: XVIII, 94, 888
Lavaix (Alta Ribagorça): 934
Lavern (Alt Penedès): 915
Lavit (Alt Penedès): 915
 LEANDRE: 566
 LEOPOLD I, emperador del Sacre Imperi Romanogermànic: 11, 13, 204, 237, 485, 565, 1132
Linya (Solsonès): 937
Linyola (Pla d'Urgell): 925
Lisboa: 417, 1199, 1200
Llabià (Baix Empordà): 919
 LLACHS, Antoni: 374
Llacuna (Anoia): 915
Llacuneta, la (Baix Penedès): 915
Lladurs (Solsonès): 936
Llaers: 922
Llagostera (Gironès): 920
 LLAMPILLAS, Rafel: 1377
Llanars (Ripollès): 922
Llançà (Alt Empordà): 929
Llanera (Segarra): 936
 LLANSÀ, Antoni de: 495, 510, 523, 533, 545, 561, 585, 593, 602, 701, 706, 738, 751, 764, 774, 784, 791, 799, 900, 946, 962, 974, 979, 985, 991, 1060, 1069, 1084, 1104
 LLANSÀ, Bartomeu de: 414, 415, 432, 440, 442, 449, 458, 466, 469, 481, 490, 510, 697, 700, 707, 722, 738, 750, 806, 812, 815, 829, 1060, 1063, 1069, 1084, 1105, 1121
 LLANSÀ, Joan de: 602
 LLANSÀ I AROLES, Francesc: 97
 LLANSÀ I AROLES, Jaume de: 86, 97, 111, 123, 133, 150, 152, 160, 168, 172, 700, 707, 765, 784, 791, 974, 979, 1027, 1069, 1084, 1104, 1120
 LLANSÀ I AROLES, Josep de: 829, 840, 848
 LLANSÀ I DE ROCADA, Jaume de: 697, 799, 806, 1021
 LLANSÀ I DE ROCADA, Josep de: 97, 111, 123, 133, 152, 160, 168, 172, 189, 338, 346, 440, 449, 459, 466, 468, 481, 490, 505, 510, 534, 545, 700, 706, 722, 750, 765, 775, 854, 859, 864, 872, 889
 LLANSÀ I DE ROCADA, Rafel de: 466
Llardecans (Segrià): 932
 LLÀSSERA, Bonaventura de: 9, 96
 LLÀSSERA I DE NADAL, Marc Antoni de: 86, 96, 191, 195, 202, 213, 220, 239, 262, 292, 309, 320, 326, 346, 396, 414, 433, 441, 449, 460, 469, 512, 547, 561, 571, 621, 647, 675
Llastarri (Pallars Jussà): 935
 LLAUDER, Miquel (ciudadà honrat de Barcelona): 1385
 LLAVANERAS, Pau: 803
Llavorsí, mig quarter (Pallars Sobirà): 934
 LLEDÓ I SAYOL, Llorenç: 679, 772, 1123
Lleger (Baix Penedès): 915
Lleida (Segrià): XVI, XIX, 19, 35, 61, 62, 80, 96, 97, 98, 118, 119, 139, 141, 153, 174, 177, 192, 209, 234, 237, 246, 250, 257, 258, 275, 331, 371, 447, 465, 466, 474, 475, 503, 607, 611, 646, 709, 719, 763, 767, 826, 931, 970, 1012, 1046, 1047, 1049, 1050, 1053, 1073, 1111, 1113, 1114, 1116, 1137, 1207, 1223, 1224, 1229, 1291, 1343
Lleida, vegueria de: 931
Llena, la (Solsonès): 937
 LLENES I DE BOSSER, Anton de: 86, 92, 98, 113, 124, 151, 160, 180, 188, 196, 215, 219, 231, 238, 248, 252, 260, 266, 276, 288, 293, 303, 309, 321, 325, 336, 372, 380, 395, 413, 430, 440, 448, 459, 468, 481, 490, 505, 524, 533, 548, 559, 585, 593, 604, 619, 630

- LLENES I MALLA, Carles de (donzell): 572, 983
- LLEÓ X: 818, 823, 827, 970, 971, 972, 1004, 1223, 1224, 1225, 1226, 1228
- LLEONART, Francesc (paraire de Barcelona): 1363, 1364
- LLEOTART, Manel (síndic de Cardedeu): 177
- Llers* (Alt Empordà): 301, 930
- Llibreteria, carrer de la* (Barcelona): 20, 611, 845
- Lliçà de Vall* (Vallès Oriental): 912
- Llimiana* (Pallars Jussà): 934
- LLINARS I AZNAR, Josep (arquebisbe de Tarragona): 15, 187, 191, 211, 212, 244, 264, 270, 335, 394, 412, 430, 462, 532, 552, 554, 693, 714, 846, 857, 858, 861, 862, 869, 870, 871, 978, 1065, 1104, 1125, 1126
- Llinars del Vallès* (Vallès Oriental): 912
- Llindars* (Segarra): 937
- Llívia* (Baixa Cerdanya): 933, 1347
- LLOACES I PÉREZ, Ferran de (bisbe de Lleida): 782
- Llobera* (Solsonès): 936
- LLOBERAS, Francesc (síndic de Cambrils): 1053, 1116
- Lloberola* (Segarra): 936
- LLOBET, Andreu Pere de: 4, 22, 27, 32, 41, 53, 67, 82, 92, 276, 287, 292, 302, 309, 319, 347, 371, 380, 395
- LLOBET, Àngel de (donzell): 301
- LLOBET, Josep de: 4, 22, 27, 41, 53, 67, 82, 92, 104, 121, 160, 166, 172, 181, 188, 195, 201, 259, 265, 276, 287, 301, 319, 336, 371, 405, 424, 425, 441, 449, 458, 559, 1051, 1115
- Llombardia*: 11
- LLOPIS, Cristòfol: 98, 211, 1111
- LLOPIS, Domingo (prevere i diputat interí de Lleida): 62
- Llor, el* (Baix Llobregat): 939
- Llor, el* (Segarra): 88, 936
- Llorac* (Conca de Barberà): 924
- LLORACH I MOXÓ, Joan de: 115, 119, 213, 220, 226, 230, 267, 326, 348, 374, 382, 432, 450, 470, 594, 719
- LLORACH I DE PERELLÓS, Joan de: 115, 226, 230, 311
- Llorenç*: 923
- LLORENS, Pau: 803
- LLORENÇ, Rafael (prevere del lloc de Blancafort): 115
- LLORENÇ, Tomàs, doctor (canceller): XIII, 4
- Llorenç de Montgai* (Noguera): 932
- Llorenç del Penedès* (Baix Penedès): 915
- LLORER, Josep (notari i síndic de la Vall de Ribes): 1116
- LLORET, Anton de: 331, 346, 380, 397, 413, 432, 440, 449, 469, 492, 524, 547, 561, 571, 584, 592, 605, 620, 629, 647
- LLORET, Pere de: 482
- Lloret de Mar* (Selva): 80, 920
- LLOSELLAS, Jaume de: 298, 301, 1105, 1122
- LLOSSER, Josep (notari i síndic de la vila de Vall de Ribes): 1053
- Llotja, clavaguera de la* (Barcelona): 192, 611
- Lluçanès, sotsvegueria del*: 928
- Lluçars* (Noguera): 926
- LLUCIÀ, Josep (síndic de Vic): 176, 1047, 1053, 1113, 1116
- LLUÍS I, el piadós: 732
- LLUÍS DE FRANÇA, el Gran Delfí: 11
- LLUÍS XIII DE FRANÇA: 1133
- LLUÍS XIV DE FRANÇA: 11, 13, 1130, 1133
- LLUNES, Baltasar de: XXXIX, 30, 36, 41, 56, 91, 173, 260, 396, 404, 481, 490, 535, 572, 585, 605, 649, 701, 708, 718, 775, 776, 785, 792, 813, 816, 848, 873, 947, 1007, 1022, 1063, 1105, 1122

- LLUPIÀ, Emmanuel de (portantveus de general governador de Catalunya): 27, 108, 616, 617, 618, 619, 645, 670, 671, 672, 673, 690, 699, 1368, 1373, 1374
- LLUPIÀ I DE ROGER, Àngel de: 300, 1119
- LLUPIÀ I DE ROGER, Carles de: 9, 24, 31, 45, 55, 70, 85, 92, 115, 123, 129, 168, 191, 278, 304, 674, 696, 1119
- LLUPIÀ I DE ROGER, Francesc de: 300
- LLÚRIA I SAPORTELLA, Lluís Roger de: XV, 7, 27, 33, 39, 44, 51, 53, 64, 66, 74, 78, 86, 95, 96, 100, 107, 109, 110, 118, 128, 138, 156, 164, 177, 208, 218, 229, 245, 256, 274, 300, 343, 370, 403, 413, 449, 464, 502, 535, 593, 601, 640, 645, 650, 691, 705, 723, 771, 774, 785, 851, 872, 887, 890, 905, 982, 992, 996, 1001, 1046, 1076, 1105, 1113, 1118
- LOAZES, Ferran de (arquebisbe de València): 1226
- LOTARI I: 732
- Maçana, la* (Bages): 928
- Maçanet de Cabrenys* (Alt Empordà): 929
- Maçanet de la Selva* (Maresme): 920
- MACH, Josep de: 56, 87, 91, 113, 153, 167, 171, 181, 232, 289
- MACIÀ, Josep (escudeller): 101, 691, 887, 1052, 1108, 1116
- MACIÀ I BARTOMEU, Magí (síndic de Vilafranca del Penedès): 51, 64, 65, 66, 74, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 165, 177, 208, 218, 229, 256, 273, 370, 403, 502, 569, 573, 851, 887, 1076, 1113, 1116
- Madremanya* (Gironès): 603
- Madrid*: 417, 1224, 1284, 1334
- Madrona* (Solsonès): 937
- Mafet* (Urgell): 925
- MAGAROLA I AMIGANT, Francesc Ignasi de: 887
- MAGAROLA I FLUVIÀ, Francesc de: 5, 131, 132, 133, 137, 1120
- MAGAROLA I GRAU, Jeroni de: XV, XXXVII, 5, 22, 31, 42, 56, 70, 83, 88, 94, 181, 199, 348, 482, 572, 649, 677, 708, 718, 724, 739, 775, 785, 800, 807, 840, 848, 872, 883, 890, 905, 947, 957, 963, 984, 995, 1001, 1007, 1011, 1016, 1021, 1028, 1031, 1037, 1047, 1056, 1060, 1069, 1113, 1120
- MAGAROLA I LLUPIÀ, Vicenç de: 5, 22, 33, 43, 56, 68, 79, 84, 91, 159, 172, 180, 190, 196, 215, 252, 289, 293, 309, 321, 326, 347, 373, 381, 448, 470, 506, 524, 534, 548, 594, 606, 660, 676, 696, 701, 706, 718, 723, 751, 752, 765, 775, 786, 792, 800, 847, 854, 865, 887, 901, 904, 963, 979, 985, 992, 996, 1002, 1006, 1016, 1021, 1044, 1056, 1120
- Maials* (Segrià): 932
- Malacara* (Segarra): 939
- Màlaga*: 13
- MALAGARRIGA, Bernardí (notari): 1051, 1115
- Malagastre* (Noguera): 926
- MALARCH, Jeroni (algotzир reial ordinari): 1338
- Maldà* (Urgell): 924
- Maldanell* (Urgell): 924
- Malgrat* (Segarra): 938
- Malgrat de Mar* (Maresme): 920
- Malla* (Osona): 922
- MALLA, Benet (pagès difunt, pare de Josep): 1348, 1349
- MALLA, Josep (pagès, fill de Benet): 1348, 1349
- Mallol, el* (Garrotxa): 930
- Mallorca*: 116, 278, 634, 638, 682, 1182, 1213, 1263
- Mallorca, cel·la de la presó* (Barcelona): 507, 950, 987, 1154
- Malmercat* (Pallars Sobirà): 262, 301, 773, 934
- Malpàs* (Alta Ribagorça): 322, 1292
- MANESCAL, Onofre: 566

- Manlleu* (Osona): XVIII, XIX, XXXIX, 209, 698, 772, 921
- Manresa* (Bages): 35, 47, 88, 176, 408, 583, 607, 927, 1048, 1113, 1116
- Manresa, vegueria de*: 927
- MANRESA I CANYELLAS, Francesc de: 603
- MANRESA I MONTCORB, Francesc de: 4, 85
- MANRESA I SALA, Ramon de: 603
- Manresana, la* (Segarra): 75, 936
- MANRIQUE, Pedro (bisbe de Tortosa): 566
- MANXARELL, Jaume (pagès i síndic de Santpedor): 176, 1048, 1053, 1113, 1116, 1333
- MARANYOSA, Ignasi de (doctor de la Reial Audiència): XIX, 4
- MARANYOSA, Ramon de: XV, 10, 23, 34, 43, 56, 71, 80, 83, 91, 100, 105, 114, 122, 188, 213, 231, 247, 309, 325, 347, 371, 397, 405, 412, 430, 440, 465, 468, 474, 475, 481, 1048, 1114, 1118
- MARANYOSA I BORRÀS, Ramon de: 465
- MARANYOSA I DE GRANADA, Ignasi de: 301, 646
- MARANYOSA I GUIU, Joan de: 5, 23, 371, 474, 475
- MARANYOSA I GUIU, Nicolau de: 301
- Marçà* (Priorat): 923
- MARCÓ, Vicens de: 125, 139
- Marcovau* (Noguera): 926
- MARESCH, Joan Francesc de: 9, 34, 36, 41, 57, 71, 93, 97, 113, 173, 189, 232, 260, 294, 310, 327, 373, 396, 441, 448, 469, 506, 524, 571, 594, 621, 630, 648, 660, 675, 708, 723, 785, 791, 799, 807, 813, 816, 848, 854, 872, 1016, 1028, 1037, 1044, 1105, 1122
- Marfà* (Vallès Oriental): 914
- MARGALEF I D'AIGUAVIVA, Ignasi de: 448, 450, 458, 466, 470
- Marganell* (Bages): 928
- MARÍ GINOVÈS, Francesc (regent dels comptes del General): 80, 181, 191, 195, 210, 322, 335, 651, 652, 653, 654, 857, 868, 869, 870, 897, 898, 905, 910, 977, 978, 1052, 1058, 1115
- MARÍ GINOVÈS, Ignasi (germà de Francesc): 6, 24, 35, 80, 81, 215, 309, 373, 468, 525, 652, 677, 706, 722, 808, 873, 889, 1052, 1069, 1104, 1108, 1115, 1123
- MARIA (infanta, filla de Felip II, emperadriu del Sacre Imperi): 1131, 1132
- MARIA ANNA D'ÀUSTRIA: 1335
- MARIA DE CASTELLA, comtessa de Barcelona: 387, 483, 1271, 1272
- MARIA DE TOLÓ: 934
- MARIA TERESA D'ÀUSTRIA: 11, 1131, 1132, 1133
- MARIMON, Aleix de: 1337
- MARIMON, Joan de: 426
- MARÍS, Josep: 7, 26, 34, 44, 56, 70, 85, 125, 136, 173, 178, 181
- MARLÈS I MASSANA, Francesc: XXXIX, 9, 25, 27, 33, 85, 114, 157, 181, 216, 381, 606, 649, 701, 718, 792, 1120
- MARLÈS I MASSANA, Jacint: 196
- MARLÈS I MASSANA, Josep de (donzell): XXXIX, 27, 33, 44, 57, 71, 85, 93, 113, 124, 157, 159, 168, 190, 196, 221, 240, 260, 326, 373, 381, 413, 467, 504, 512, 524, 535, 559, 570, 593, 605, 621, 629, 648, 677, 717, 751, 807, 830, 840, 848, 873, 901, 904, 963, 1063, 1069, 1085, 1120
- MARLI, Josep (notari públic): 117
- Marmellar* (Baix Penedès): 915
- MARRO, Josep (notari públic): 117, 186
- MARRUGAT, Jeroni (notari): 1051, 1107, 1115
- MARTÍ I (comte de Barcelona): 483, 634, 1338
- MARTÍ, Antoni Joan: 4
- MARTÍ, Francesc: 62
- MARTÍ, Josep (mestre de cases, fill de Pau i Maria): 144, 145, 362, 363

- MARTÍ, Pau (mestre de cases): 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 362, 363, 364, 365, 393, 394, 408
- MARTÍ I ALDRAN, Domènec (notari públic): 162
- MARTÍ I AMAT, Francisca: 145, 146, 362, 363, 364
- MARTÍ I JULI, Maria: 144, 145, 146, 362, 363, 364
- MARTINES, Gregori: 427
- Martorell* (Baix Llobregat): 96, 778, 779, 780, 912
- Martorell* (Selva): 920
- Marzà* (Alt Empordà): 929
- Mas de Bondia* (Segarra): 925
- MAS I REGÀS, Miquel: XIX, 465
- Masarac* (Alt Empordà): 929
- Mascalvó* (Baix Camp): 916
- MASDEU, Joan Francesc: 9, 25, 121, 129, 533, 546, 585, 604, 675, 722, 739, 764, 774, 1085, 1105, 1122
- MASFERRER, Joan: 1358
- Masgirona*: 917
- Masia de Pere Serdà*: 917
- Masies de la Font*: 917
- Masllorenç* (Baix Penedès): 915
- Masnou* (Maresme): 913
- Masó, la* (Alt Camp): 917
- Masos de la Codina* (Osona): 503
- Maspujols* (Baix Camp): 923
- Masquefa* (Anoia): 915
- Masroig, el* (Priorat): 923
- Masrricart*: 917
- Massalcoreig* (Segrià): 931
- MASSIÀ I BARTOMEU, Magí (síndic de Vilafranca del Penedès): 245, 300, 343, 464, 601, 645, 691, 771, 982, 1046, 1053
- Massoteres* (Segarra): 936
- MATA, Esteve (prior de Santa Maria d'Olm): 1377
- MATA, PLANELLA I DESPALAU, Josep: 786
- MATA I COPONS, Josep: XV, XVII, 8, 22, 29, 33, 38, 41, 57, 68, 76, 85, 91, 109, 113, 136, 161, 167, 190, 512, 523, 535, 548, 560, 570, 584, 606, 620, 629, 647, 658, 675, 697, 701, 717, 722, 737, 785, 798, 802, 980, 991, 1001, 1006, 1015, 1049, 1064, 1067, 1068, 1075, 1084, 1105, 1114, 1120
- Matadepera* (Vallès Occidental): 912
- Matajudaica* (Baix Empordà): 919
- Matamargó* (Solsonès): 937
- Mataró* (Maresme): XXXIV, 94, 170, 175, 176, 182, 197, 198, 237, 401, 402, 460, 470, 607, 705, 729, 767, 853, 912, 1043, 1049, 1053, 1054, 1074, 1075, 1114, 1116, 1324, 1334, 1383
- MATEU SANS, Llorenç (visitador reial): 705, 867, 1194
- Maul*: 935
- MECA I BERARDO, Manel: 941, 983, 1006
- MECA I CASSADOR, Josep: 10, 30, 36, 57, 83, 93, 97, 1119
- Mediona* (Alt Penedès): 762, 852
- Meià* (Noguera): 773, 937
- MELIANTA I SULLÀ, Josep de: XXVI, 40, 43, 54, 68, 82, 91, 96, 111, 123, 136, 141, 152, 160, 171, 180, 191, 196, 220, 239, 266, 287, 293, 303, 310, 321, 339, 348, 374, 382, 396, 405, 414, 433, 470, 491, 504, 511, 522, 525, 534, 560, 570, 585, 594, 605, 621, 628, 648, 659, 675, 697, 701, 718, 723, 738, 752, 765, 799, 813, 840, 854, 883, 900, 956, 962, 980, 992, 1022, 1027, 1032, 1044, 1062, 1064, 1069, 1123
- Menàrguens* (Noguera): 931
- Mencui* (Pallars Sobirà): 934
- MENDOÇA, Pere de (abat del monestir de Santa Maria de Santes Creus): 989

- MENESES SILVA, Fernando de (comte de Cifuentes): XXXVIII, 126, 228, 520, 1087, 1117
- Mentui* (Pallars Sobirà): 934
- MERCADER, abat: 782
- MERCADER I MORAGUES, Magí (síndic de Barcelona): 176, 1047, 1053, 1113, 1116, 1377
- METGE I REALP, Vicenç Josep (síndic de Torroella de Montgrí): 176, 1047, 1053, 1113, 1116
- MIERES, Tomàs: 668
- Milà*: 11, 116, 278, 682, 1182
- Milà, el* (Alt Camp): 917
- Millà* (Noguera): 920
- MILLÀS, Dimes de: 603
- MILLÀS, Josep de: 603
- MINGUELLA, Francesc (notari públic de Barcelona): XVI, 149, 150, 1051, 1107, 1115
- MINGUELLA, Jacint: 464
- MINGUELLA, Josep (advocat): XIII, 4, 51, 64, 66, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 369, 403, 501, 601, 645, 691, 771, 851, 886, 982, 1046, 1059, 1073, 1076, 1113
- MINGUELLA, Onofre (torner de Barcelona): 226, 252, 253, 264
- MINGUELLA I ALENY, Anton de: 27, 32, 41, 53, 67, 89, 102, 104, 111, 121, 133, 160, 166, 171, 179, 195, 201, 214, 219, 231, 238, 247, 259, 265, 276, 287, 292, 304, 308, 319, 325, 338, 371, 380, 395, 405, 413, 430, 440, 458, 467, 480, 490, 504, 510, 523, 533, 545, 559, 570, 585, 592, 604, 619, 628, 647, 658, 674
- MINGUELLA I DE LLUNELL, Anton: 948
- MIQUEL, Ignasi de: XVII, 7, 22, 29, 31, 38, 42, 53, 67, 73, 75, 77, 81, 93, 114, 122, 133, 138, 141, 152, 159, 163, 167, 172, 174, 175, 176, 180, 189, 196, 198, 214, 219, 231, 239, 251, 261, 265, 277, 287, 294, 302, 310, 319, 347, 372, 382, 397, 407, 414, 433, 460, 469, 481, 492, 505, 507, 523, 534, 548, 559, 571, 585, 594, 599, 606, 621, 647, 660, 663, 674, 702, 707, 723, 738, 752, 764, 775, 777, 784, 788, 798, 811, 816, 830, 840, 847, 860, 865, 883, 890, 905, 947, 956, 974, 980, 991, 995, 1001, 1006, 1011, 1015, 1021, 1028, 1031, 1033, 1037, 1056, 1060, 1062, 1068, 1084, 1104, 1122
- MIQUEL, Joan Baptista (sastre de Barcelona): 1355
- MIQUEL I DESCATLLAR, Francesc de: 466
- MIR, Benet: 152, 153, 158, 172, 180, 189, 214, 220, 261, 265, 287, 292, 302, 305, 327, 338, 345, 347, 372, 380, 396, 405, 413, 431, 448, 450, 459, 468, 482, 502, 505, 512, 523, 545, 585, 593, 620, 629, 649, 659, 697, 701, 707, 718, 751, 785, 791, 807, 811, 830, 839, 847, 865, 872, 889, 985, 1002
- MIR, Francesc de (noble): 345
- MIR, Gaspar de: 6, 23, 30, 36, 43, 54, 85, 91, 98, 108, 112, 136, 150, 179, 201, 213, 221, 238, 261, 267, 277, 293, 325, 441, 459, 468, 480, 511
- MIR, Pau de: 450, 502
- MIR, Pere (escrivà): 1058, 1091, 1107, 1116
- MIR I COLOM, Pere de: 650
- Miralcamp* (Pla d'Urgell): 925
- Miralles* (Baix Llobregat): 915
- MIRALLES, Carles de: XIX, 256, 257
- Miralles de Copons* (Anoia): 939
- Miramar* (Alt Camp): 931
- Mirambell* (Alt Urgell): 926
- Mirambell* (Anoia): 937
- Miravé* (Solsonès): 937
- Miravet* (Ribera d'Ebre): 917
- MIRET, Francesc de: 77

- MIRÓ I GASSÓ, Josep (síndic de Cubelles): 176, 1048, 1053, 1113, 1116, 1333
- Moià (Moianès): 226, 230, 914, 915, 1053, 1116
- Moià, *sotsvegueria de*: 914
- Molaix: 930
- Molins de Rei (Baix Llobregat): 778, 779, 780, 911
- MOLIST, Jordi (prevere de Santa Maria del Mar): 803
- Mollerussa (Pla d'Urgell): 925
- Mollet de Perelada (Alt Empordà): 930
- Mollet del Vallès (Vallès Oriental): 912
- Molló (Ripollès): 922
- Molsosa, la (Solsonès): 938
- MONCORP DESBALPS, Francesc (òlim Despujol): 275
- Monells (Baix Empordà): 919
- MONER, Francesc: 152, 174, 188, 196, 201, 219, 231, 238, 251
- MONER I AMORÓS, Francesc de: 466
- MONER I CÀNCER, Francesc de: 320
- MONER I MIRET, Francesc: 97, 122, 161, 265, 276, 288, 293, 303, 309, 319, 325, 330, 337, 346, 373, 380, 396, 405, 412, 441, 466, 468
- Monestir de Nostra Senyora de Montserrat (Bages): 731
- Monestir de Sant Cugat del Vallès (Vallès Occidental): 732
- Monestir de Sant Miquel de Cuixà (Conflent): 732
- Monestir de Sant Pere de Rodes (Alt Empordà): 732
- Monestir de Santa Cecília de Castellbò (Alt Urgell): 732
- Monestir de Santa Maria d'Arles (Vallespir): 732
- Monestir de Santa Maria de Ripoll (Ripollès): 732
- Monestir de Santa Maria de Serrateix (Berguedà): 731
- MONET, Cristòfol (manyà): 1108, 1116
- MONFAR, Pere (síndic de Tàrrrega): 1048, 1113, 1116, 1333
- MONFAR, Romà: 426
- MONFAR I SORTS, Francesc: 144
- Monistrol (Bages): 178, 927
- Monistrol d'Anoia (Alt Penedès): 915
- Monistrol de Bages (Bages): 914
- Monistrol de Calders (Moianès): 101, 914
- Monistrol de Montserrat (Bages): 928
- MONJO I CORBERA, Fèlix de: 9, 25, 43, 56, 81, 105, 111, 266, 289, 292, 337, 373, 1123
- Monnars (Tarragonès): 916
- Monral (Alt Camp): 923
- MONRÓS, Pere (porter del braç reial): 986, 1051, 1103, 1115
- Montagut (Garrotxa): 930
- MONTAGUT I CAPSIR, Francesc de: 117, 121
- MONTAGUT I VALLGORNERA, Anna Maria de (vídua): 1347
- MONTAGUT I VALLGORNERA, Jeroni de (fill d'Anna Maria de Montagut i Vallgornera): 1347
- MONTAGUT I VILLAR, Josep de: 55, 58, 68, 76, 82, 89, 104, 111, 122, 152, 159, 167
- Montalbà (Urgell): 925
- MONTANER, Joan: 77
- MONTANER I PERELLÓS, Francesc de: 692
- MONTANER I RAMON, Pere de: 22, 108
- MONTANER I VALLS, Bonaventura de: 692
- MONTANY, Francesc: 560, 561, 773
- Montargull (Noguera): 926
- Montblanc (Conca de Barberà): 923, 1053, 1116
- Montblanc, *vegueria de*: 923
- Montblanquet (Urgell): 933

- Montbrí de la Conca* (Conca de Barberà): 1117
- Montbrí de la Marca* (Conca de Barberà): 924
- Montbrí del Camp* (Baix Camp): 262, 274, 768, 773, 916, 1053
- Montcada, carrer de* (Barcelona): 845
- Montcada i Reixac* (Vallès Occidental): 912, 1036
- Montclar* (Berguedà): 928
- Montclar* (Urgell): 926
- Montcortès de Segarra* (Segarra): 938
- MONTES, Melcior de (mestre de camp): 427
- Montesclado* (Pallars Sobirà): 934
- Montesquiú* (Pallars Jussà): 934
- Montfalcó d'Agramunt* (Urgell): 925
- Montfalcó Murallat* (Segarra): 936
- Montfar* (Segarra): 404, 938, 939
- MONTFAR, Pere (síndic de Tàrraga): 176
- Montferri* (Alt Camp): 915
- Montgai* (Noguera): 931
- MONTHEREU, Josep (notari públic): 86
- Montiró* (Alt Empordà): 929
- Montjuïc, muntanya de* (Barcelonès): 1364, 1379, 1380, 1386
- Montlleó* (Segarra): 937
- Montmajor* (Alt Empordà): 929
- Montmaneu* (Anoia): 935
- Montmell, el* (Baix Penedès): 915
- Montmeló* (Vallès Oriental): 912
- Montnegre* (Vallès Oriental): 912
- Montoliu de Lleida* (Segrià): 932
- Montoliu de Segarra* (Segarra): 937
- MONTOLIU I RIBES, Pere: XV, XXVI, 22, 27, 33, 44, 57, 68, 72, 75, 82, 89, 94, 103, 109, 112, 122, 136, 152, 161, 167, 172, 188, 202, 262, 265, 289, 293, 319, 326, 336, 380, 406, 414, 440, 458, 468, 480, 512, 522, 525, 545, 572, 584, 598, 1049, 1067, 1114, 1120
- Montornès de Segarra* (Segarra): 925
- Montornès del Vallès* (Vallès Oriental): 912
- Montpalau* (Segarra): 939
- Montpolt* (Solsonès): 936
- Mont-roig* (Noguera): 925
- Mont-roig del Camp* (Baix Camp): 71, 178, 198, 916
- Montseny* (Vallès Oriental): 912
- MONTSERRAT, Cosme de (donzell): 345
- MONTSERRAT, Guillem de: 221, 226, 234, 240, 252, 257
- MONTSERRAT, Jeroni de (donzell): 345
- MONTSERRAT, Joan de: 136, 152, 167, 171, 180, 190, 202, 214, 219, 231, 240, 247, 251, 260, 265, 276, 287, 292, 302, 308, 319, 325, 336, 346, 374, 380, 395, 406, 412, 424, 425, 427, 450, 460, 469, 948
- MONTSERRAT I BERART, Ramon de: 257
- MONTSERRAT I BROSSA, Josep de: 194, 197, 201, 208, 213, 221, 232, 247, 251, 261, 276, 287, 292, 304, 308, 325, 346, 374, 381, 412, 448, 459, 468, 503, 505, 548, 605, 659, 675, 706, 719, 723, 764, 791, 855, 1028, 1037, 1063, 1104, 1122
- MONTSERRAT I CLARESVALLS, Josep de: 649
- MONTSERRAT I EVA, Alexandre de: 237, 252, 257, 260, 267, 304, 311, 321, 325, 339, 346, 372, 381, 396, 406, 414, 433, 442, 460, 469, 474, 475, 481, 1119
- MONTSERRAT I OLLER, Oleguer de (donzell d'Alcover): 24, 30, 42, 46, 55, 194, 208, 216, 221, 240, 304, 647, 674, 724, 738, 764, 775, 799, 806, 813, 840, 872, 883, 900, 905, 956, 963, 979, 992, 996, 1001, 1007, 1011, 1021, 1028, 1104, 1121
- MONTSERRAT I SABATER, Miquel de (donzell de Cervera): 247, 250, 251, 257, 261, 267, 277, 288, 304, 308, 326, 372, 381, 449, 459, 469, 1122

- MONTSERRAT DE LA SELVA, Joan de: 125, 158, 159
- MONTSERRAT I DE TORRES, Àngel de: 503
- MONTSERRAT I DE TORRES, Francesc de: 503
- Montsó*: 329, 588, 589, 672, 754, 783, 835, 988, 1094, 1097, 1151, 1193, 1194, 1221, 1226, 1253, 1266, 1271
- Montsonís* (Noguera): 466, 927
- Montsoriu* (Selva): 921
- MÓRA, Anton: 24, 55
- MÓRA, Josep: 31, 67, 83
- Móra, la* (Solsonès): 936
- Móra, la* (Vallès Oriental): 913
- MORA I CASADEVALL, Francesc de: 4, 23, 33, 43, 55, 67, 76, 82, 90, 104, 124, 172, 180, 194, 215, 219, 239, 267, 276, 289, 319, 337, 348, 431, 524, 572, 605, 628, 659, 674, 676, 697, 700, 708
- MÓRA I CATÀ, Josep de: 275
- MÓRA I CIRERA, Josep: 101, 159, 167, 196, 203, 214, 219, 260, 275, 277, 372, 380, 407, 433, 441, 448, 467, 511, 524, 534, 545, 570, 593, 605, 619, 628, 648, 658, 674, 698, 700, 706, 717, 724, 738, 750, 764, 785, 791, 799, 812, 815, 829, 839, 855, 865, 872, 882, 889, 904, 946, 956, 963, 974, 979, 984, 991, 995, 1001, 1006, 1011, 1015, 1021, 1027, 1031, 1037, 1044, 1056, 1060, 1063, 1068, 1084, 1104, 1120
- MÓRA CONDAL: 926
- Móra d'Ebre* (Ribera d'Ebre): 81, 255, 258, 492, 526, 917
- MORA I NAVARRO, Jeroni (abat del monestir de Sant Pere de Galligans): 1049, 1114
- MÓRA I SOLANELL, Josep: 7, 24, 27, 43, 55, 67, 83, 92, 113, 119, 122, 134, 159, 168, 203, 216, 261, 266, 289, 310, 397, 442, 873, 1352
- MÓRA I XAMMAR, Anton: 7, 30, 42, 67, 84, 88, 92, 105, 113, 124, 134, 151, 161, 168, 173, 194, 201, 240, 260, 289, 348
- MORAGAS, Joan: 426
- MORAGULL, Joan Francesc de: 983
- MORAGULL, Josep de: 698, 701, 772, 983
- Morana, la* (Segarra): 926
- MORATA I MARANYOSA, Blai de: 603
- MORATA I MARANYOSA, Francesc de: 251, 255, 258, 293, 303, 326, 338, 347, 372, 380, 406, 414, 431, 442, 460, 481, 491, 534, 560, 571, 585, 593, 603, 620, 649, 660, 676, 697, 701, 708, 718, 751, 786, 792
- MORATA I MARANYOSA, Joan Baptista de: 603
- MORATA I DE TORD, Josep de: 160, 180, 203, 219, 220, 240, 309, 327, 414, 433, 450, 504
- MORATÓ, Ignasi de: 230, 231
- MORATÓ, Jaume de: 226, 230, 231, 239
- MORATÓ, Joan de: 230, 231
- Morell, el* (Tarragonès): 916
- MORENO, Francesc de (notari públic d'Agramunt): 45, 679, 709
- MORER I CÀNCER, Francesc: 153, 167, 203, 233, 268, 294, 310, 338, 348, 373, 382, 396, 405, 413, 433, 450, 465, 467, 481, 505, 512, 524, 535, 559, 606, 621, 649, 659, 675, 697, 701, 717, 723, 739, 765, 775, 786, 799, 808, 813, 840, 848, 854, 859, 872, 957, 984, 1031, 1069, 1122
- MORER I TORD, Francesc: 309
- Morera de Montsant, la* (Priorat): 923
- MORET, Josep (doctor de la Reial Audiència): 1366, 1367
- MORET I DE TORD, Josep de: 156, 190
- Moror* (Pallars Jussà): 935
- Morters* (Alt Urgell): 933
- Mosqueroles* (Vallès Oriental): 912
- Mota, la* (Pla de l'Estany): 919
- MOXÓ, Marlès i Peguera, Rafel de: 1077
- MOXÓ I BORRÀS, Josep de: 266, 268, 275, 276, 309, 373, 395, 413, 449
- MOXÓ I MARLÈS, Jeroni de: 463, 466

- MOXÓ I PEGUERA, Anton de: 1077
- MOXÓ I PEGUERA, Francesc de: XIX, 5, 8, 1002, 1077
- MOYÀ, Anton (porter de la Junta del Nou Redreç): 986, 1052, 1103, 1107, 1115
- Mujal, el* (Bages): 927
- Muller* (Segarra): 926
- MUNET, Cristòfol (manyà): 1052
- MUNTA, comte de: 303
- Muntanyola* (Osona): 922
- Muntar*: 922
- Mur* (Pallars Jussà): 466, 512, 934
- Mura* (Bages): 927
- Muralla de Sant Pau* (Barcelona): 1364
- MURAT, Josep de (donzell): 405
- Mussara, la* (Baix Camp): 923
- NABONA, Rafel: 370, 373, 430, 442, 449, 459, 470, 481, 490, 511, 616, 786, 1373
- NADAL, Jeroni (abat del monestir de Sant Salvador de Breda): 1047, 1113, 1333
- Nalec* (Urgell): 923
- Nàpols*: XL, 116, 278, 1182
- Navarra, regne de*: 731, 1224, 1230
- NAVARRENS, marquès de: 1111
- NAVARRO, Joan (doctor de la Reial Audiència): 672
- Navata* (Alt Empordà): 930
- Navès* (Solsonès): 937
- NAVES I MATHEU, Ramon de: 182, 901, 902, 983
- NEBRIJA, Elio Antonio de: 485, 565, 566
- NEGRA, Miquel (veler): 1348
- NICOLAU, Jaume (notari): 672
- Nimega*: 1187
- NIN, Francesc: 424, 426
- NINOT I NEGRELL, Magí: 8, 25, 32, 35, 41, 102, 111, 120, 160, 190, 202, 231, 267, 277, 293, 302, 311, 327, 346, 373, 381, 395, 432, 441
- NIR, Benet: 201
- NOAILLES, Adrien Maurice de (duc de Noailles): 709
- NOGUÉS, Josep de: 32, 36, 43, 54, 69, 91, 104, 120, 125, 136, 151, 171, 194, 201, 213, 221, 232, 238, 303
- NOGUÉS, Pere (notari públic): 358
- Nou de Gaià, la* (Tarragonès): 916
- NOVELL I NADAL, Joan: 9, 21, 27, 35, 42, 69, 73, 77, 91, 106, 122, 135, 168, 181, 267, 348, 382, 432, 571, 604, 706, 751, 774, 786, 799, 829, 839, 883, 890, 1038, 1069, 1085, 1104, 1122
- NOVELL I NADAL, Josep (diputat militar): 187, 888
- NUIX, Cristòfol (notari i síndic de Cervera): 176, 1047, 1053, 1113, 1116
- Nuix, mas* (Segarra): 937
- Nulles* (Alt Camp): 1378
- Ocanya*: 1095
- Odèn* (Solsonès): 936
- Òdena* (Anoia): 913
- Ogassa* (Ripollès): 922
- Ogern* (Alt Urgell): 937
- Oix* (Garrotxa): 930
- Olesa de Bonesvalls* (Alt Penedès): 915
- Olesa de Montserrat* (Baix Llobregat): 912
- Oliana* (Alt Urgell): 925
- OLIBA, Antoni: 566
- Oliola, baronia d'* (Noguera): 926
- Olius* (Solsonès): 936
- Oliua, l'* (Ripollès): 922
- Olivella* (Garraf): 915
- OLIVER, Bartomeu: 803
- OLIVER I DE BOTALLER, Francesc d' (abat de Poblet): 989

- OLIVER I DE BOTALLER, Jacint d': 33, 36, 44, 57, 71, 76, 84, 93, 98, 99, 113, 121, 126, 129, 130, 131, 135, 160, 169, 181, 189, 196, 211, 212, 219, 225, 252, 262, 268, 311, 320, 339, 382, 407, 433, 442, 492, 505, 560, 585, 648, 660, 698, 708, 718, 776, 785, 813, 816, 847, 864, 872, 890, 957, 1045, 1056, 1120
- OLIVER I DE BOTALLER, Josep: 8, 31, 76, 92, 134, 186, 221, 344, 346, 980, 1077, 1120
- OLIVER I CLARAMUNT, Josep: 559
- OLIVER I FIGUEROLA, Tomàs: 238, 240, 258, 266
- OLIVER I MIRALLES, Carles: 8, 344
- OLIVERAS I BATLLE, Josep d': 56, 87, 113, 123, 134, 152, 426, 502
- OLIVERAS I DE PRAT, Francesc: 502
- Olles del Po, les* (Baix Camp): 924
- OLMERA ALTARRIBA, Josep d': 1387
- OLMERA I BIANYA, Joan d': 853
- OLMERA RASET, Anna d': 1387
- OLMERA I RASET, Anton d': 5, 1122
- OLMERA I RASET, Joan d': 5, 22, 34, 42, 56, 67, 853, 1122, 1387
- Olot* (Garrotxa): 46, 157, 275, 922, 1292, 1347, 1381
- OLSINELLAS I FLUVIÀ, Narcís d' (donzell): 209
- Oluges, les* (Segarra): 935
- OLZINA, Bonaventura (escrivà): 1050, 1091, 1114
- OLZINA, XAMMAR I RIUSECH, Ignasi d': 8, 22, 32, 41, 53, 68, 85, 89, 103, 112, 121, 136, 151, 160, 167, 172, 178
- OLZINA I VILANOVA, Gabriel d': 76, 121, 1120
- Olinelles* (Vallès Oriental): 912
- Omellons, els* (Garrigues): 932
- Omells de na Gaia, els* (Urgell): 923
- Orcau, baronia d'* (Pallars Jussà): 934
- Ordes, les* (Alt Camp): 915
- Ordis* (Alt Empordà): 930
- Organyà, quarter d'*: 933
- ORIOI, Bonaventura d': 125, 139, 189, 203, 215, 266, 278, 304, 309
- ORIOI, Josep Antoni d': 125, 139
- ORIOI I MARCER, Baltasar: 24, 27, 71, 85, 88, 112, 160, 169, 214, 220, 233, 289, 294, 320, 336, 348, 382, 396, 406, 414, 415, 440, 450, 492, 511, 525, 585, 621, 659, 677, 697, 701, 707, 717, 739, 800, 807, 813, 840, 873, 890, 904, 956, 984, 1124
- ORIOI I TORD, Melcior: 8, 25, 34, 40, 53, 336, 345, 348, 396, 414, 469, 481, 505, 533, 546, 605, 752, 800, 1124
- Orís* (Osona): 922
- ORÍS I PUIGGENER, Carles d': 5, 22, 45, 55, 69, 76, 85, 90, 113, 123, 135, 172, 202, 214, 232, 259, 267, 278, 293, 303, 310, 348, 373, 381, 406, 412, 432, 441, 460, 469, 480, 491, 505, 524, 570, 602, 649, 660, 676, 698, 751, 799, 807, 829, 984, 1016, 1122
- ORÍS I PUIGGENER, Lluís d': 602
- Oristà* (Osona): 921
- ORISTANY I CLARESVALLS, Aleix: 43
- Oroners* (Noguera): 920
- OROSIO, Paulo: 736
- Orpí* (Anoia): 404, 914
- Orpinell* (Anoia): 913
- Orri* (Osona): 930
- Orri, batllia de n'* (Selva): 920
- Orriols* (Bages): 928
- Orrit*: 256
- Orrit* (Pallars Jussà): 935
- Òrrius* (Maresme): 913
- Ortigós* (Baix Penedès): 914
- Os de Balaguer* (Noguera): 920
- Oscà*: 613
- OSÓ I OSÓ, Joan d': 490, 492, 512, 533, 545, 559, 572, 584, 606, 629, 647, 738, 751, 765, 773, 775

- OSÓ I OSÓ, Joan Josep d': 773
Osormort (Osona): 921
 OSSÓ, Marià d': 526
 OSSÓ, Mateu d': 526
Ossó de Sió (Urgell): 926
 OTASSO, Miguel de (comissari general): 1369
Pacs del Penedès (Alt Penedès): 915
 PADELLÀS, Francesc de: 35, 120, 298, 905, 957, 1122
 PADRITGES, Joan (verguer del braç reial): 20, 225, 226, 253, 264, 748, 749
 PADRITGES, Marianna (vídua de Joan Padritges): 748, 749
 PADRÓ, Antoni de: 103
 PADRÓ, Joan: 6, 31, 55, 70, 84, 113, 373, 442
 PAGA, Fernando: 580
Palafolls (Maresme): 920
Palafrugell (Baix Empordà): 919
Palamós (Baix Empordà): 425, 426, 918
Palamós (Segarra): 938
 PALAU I D'AGUILAR, Alexandre: 4, 71, 80, 92, 135, 159, 181, 188, 196, 216, 233, 240, 261, 267, 320, 442, 481, 585, 649, 677, 702, 719, 775, 786, 813, 830, 841, 848, 852
Palau d'Anglesola, el (Pla d'Urgell): 255, 924
Palau de Noguera (Pallars Jussà): 934
Palau de Santa Eulàlia (Alt Empordà): 928
 PALAU I SOLER, Melcior de (donzell): 94, 237
 PALAU I DE TORALLA, Alexandre (procurador): 221, 752
Palauborrell (Alt Empordà): 929
Palau-sator (Baix Empordà): 919
Palau-saverdera (Alt Empordà): 929
Palau-solità i Plegamans (Vallès Occidental): 912
Palau-surroca (Alt Empordà): 466, 929
 PALLARÈS, Alonso de: 44, 46, 70, 81, 92, 105, 124, 134, 191, 195, 202, 214, 251, 262, 309, 349, 441, 482, 535, 547, 571, 586, 594, 621, 648, 717, 751, 815, 829, 847, 900, 1011, 1028, 1032, 1037, 1068, 1105, 1121
 PALLARÈS, Diego de: 34, 35, 53, 82, 96, 103, 123, 171, 180, 196, 215, 220, 232, 260, 268, 289, 309, 326, 338, 348, 432, 466, 470, 474, 491, 503
 PALLARÈS, Francesc (donzell): 404
 PALLARÈS, Ildefons de (donzell): 96
 PALLARÈS, Josep de: 44, 46, 70, 83, 92, 106, 113, 151, 159, 167, 172, 189, 195, 215, 220, 239, 404
 PALLARÈS, Marc Antoni de: 382, 414
 PALLARÈS, Martí de: 251, 256, 257, 261, 276, 293, 309, 320, 327, 346, 374, 406, 432, 440, 470, 481
 PALLARÈS, Melcior de: 251, 256, 257, 261, 293, 310, 327, 338, 346, 373, 432, 441, 470, 481
Pallargues, les (Segarra): 926
Pallars, sotsvegueria de: 933
Pallejà (Baix Llobregat): 913
Pallerols (Segarra): 937
Palma d'Ebre, la (Ribera d'Ebre): 932
Palma de Cervelló, la (Baix Llobregat): 911
Palol (Alt Empordà): 929
Palou (Solsonès): 936
Palou (Vallès Oriental): 912
Palou de Sanauja (Segarra): 938
Palou de Torà (Segarra): 939
Pals (Baix Empordà): 170, 171, 175, 176, 182, 183, 197, 198, 583, 607, 919, 941, 1048, 1053, 1113, 1116
Pampe (Solsonès): 936
Panils (Baix Empordà): 919
 PANYELLES, Benet (abat del monestir de Sant Feliu de Guíxols): 1047, 1113
Papiol, el (Baix Llobregat): 912
Papiol, el (Baix Penedès): 914

- Parets del Vallès* (Vallès Oriental): 93, 108, 912
- PARRELLA I ARCHS, Fortunat de (doctor de la Reial Audiència): XIX, 4, 646, 887
- PARRELLA I FERRER, Miquel de: 887
- PARRI, Jeroni (síndic de Pals): 171, 176, 183, 198, 583, 941, 1048, 1053, 1113, 1116
- PASQUAL, Josep (doctor de la Reial Audiència): 4
- PASQUAL, Pau (pagès del carrer de Jesús de Barcelona): 1376
- PASQUAL I QUINTANA, Miquel: 5, 22, 32, 53, 67, 96, 104, 122, 135, 239, 289, 337, 349, 397, 441, 525, 571, 649, 697, 718, 791, 812, 848, 984, 1021, 1063, 1069, 1105, 1121
- Passanant i Belltall* (Conca de Barberà): 924
- PASTORS, Carles de: 852
- PASTORS, Josep de: 852
- Pau* (Alt Empordà): 929
- PAU, Bernat de: 91
- Paüls* (Baix Ebre): 918
- Pavia* (Segarra): 937
- PAX, D'ORCAU I DE PINÓS, Joan Anton de: 5, 48, 75, 1378
- PAYSSA I SERRA, Francesc de (cavaller): 503
- PAYSSA I SERRA, Josep de (donzell): 503
- PEDRALS, Josep de: 338, 341, 345, 346, 371, 381
- Pedret* (Alt Empordà): 929
- Pedrinjà* (Baix Empordà): 930
- PEDRÓ, Joan de: 22, 123, 194, 203, 214, 259, 266, 277, 304, 309, 348, 395, 404
- PEGUERA, Ermengol de: 10, 22, 31, 42, 54, 67, 90, 110, 112, 125, 134, 173, 216, 288, 293, 303, 320, 339, 349, 433, 441, 466, 482, 546, 707, 718, 785, 980, 995, 1002, 1011, 1016, 1038, 1077
- PEGUERA, Grau de: 25, 71, 75, 904, 1069, 1118
- PEGUERA, Josep de: 88
- PEGUERA, Lluís de: 37, 117, 137, 138, 250, 783
- PEGUERA, VILANA I MILLÀS, Josep: XXI, XXVII, XXXVI, XXXVII, 5, 75, 82, 545, 619, 622, 629, 660, 676, 707, 710, 786, 1068, 1118
- PEGUERA I ALEGRE, Bonaventura: 8, 34, 57, 106, 268
- PEGUERA I ALEGRE, Josep Bonaventura: 88
- PEGUERA I AYMERICH, Antoni de: 8, 75
- PEGUERA I AYMERICH, Josep: 7, 23, 34, 79, 114, 124, 182, 220, 320, 397, 432, 1119
- PEGUERA I CORTIT, Josep de: 88
- PEGUERA I RIALP, Josep de: 466
- Pegueroles* (Solsonès): 937
- Peixateria* (Barcelona): 845
- Pelacalç* (Alt Empordà): 929
- Pelagalls* (Segarra): 926
- PELEGRÍ I SEGUÍ, Josep (verguer primer de la Generalitat): 362, 426, 656, 657, 832
- Penelles* (Noguera): 926
- PENYAFORT, Ramon de: 1224
- Pera, batllia de la* (Baix Empordà): 919
- Pera, la* (Baix Empordà): 96, 930
- PERA, Francesc: 98, 211
- PERA I CORTADA, Ignasi de: 301
- PERA I TORD, Antoni de: XXXIX, 9, 25, 27, 165, 301, 1119
- Peracalç* (Pallars Sobirà): 935
- Peracamps* (Solsonès): 938
- Perafort* (Tarragonès): 916
- Peralta* (Baix Empordà): 919
- Peralta* (Tarragonès): 917
- Peramea, batllia de* (Pallars Sobirà): 934
- Peramola* (Alt Urgell): 926
- Peratallada* (Baix Empordà): 919
- PERE I (comte de Barcelona): 634
- PERE II (comte de Barcelona): 12, 13, 249, 1221

- PERE III (comte de Barcelona): 249, 438, 634, 779
- Perelada* (Alt Empordà): 108, 230, 929
- PERELLÓ, Bru: 793, 852
- Perelló, el* (Baix Ebre): 918
- PERELLÓ, Francesc Magí de: 6, 23, 27, 43, 54, 67, 91, 105, 120, 123, 134, 723, 738, 751
- PERERA, Josep (notari públic): 241
- PERIS, Joan Baptista de: 980, 1009, 1077
- Perles* (Alt Urgell): 939
- Perpinyà* (Rosselló): 249, 322, 601, 645, 691, 771, 887, 948, 982, 1076, 1292
- PERPINYÀ, Josep de: 117, 129
- PERPINYÀ I BARDAXÍ, Joan de: 381
- PERPINYÀ I BARDAXÍ, Josep de: 117, 120, 123, 129, 173, 189, 196, 214, 232, 238, 261, 277, 302, 310, 320, 337, 347, 372, 395, 406, 413, 431, 448, 458, 467, 481, 491, 504
- PERPINYÀ I VINYAVELLA, Francesc de: 100, 102
- PERRAMON, Josep: 6
- Pessonada* (Pallars Jussà): 934
- PETERBOROUGH, comte de: 14, 199, 1064, 1065
- PEYRÍ, Joan de: 358, 371
- PEYRÍ, Josep de: 4, 768, 773, 775, 785, 848, 889
- PEYRÍ, Lleó de: 358, 370, 676, 775, 848, 890, 963, 1016
- PEYRÍ, Pere de: 358, 370, 371
- PI, Llorenç (fill de Pere): 402, 470, 1324
- PI, Montserrat: 401
- PI, Pau (notari públic): 363
- PI, Pere (natural de Mataró): 401, 402, 403, 460, 470, 705, 1324
- PICÓ, Josep (mercader): 1383
- PICONS I MIRALLES, Marià: 1012
- Pierola* (Anoia): 915
- PIGNATELLI I COLONNA, Hèctor de (duc de Monteleone, lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- Piles, les* (Conca de Barberà): 923
- Pinçac* (Garrotxa): 930
- Pincaró* (Alt Empordà): 930
- Pineda de Mar* (Maresme): 920
- Pinell de Brai, el* (Terra Alta): 918
- Pinell de Solsonès* (Solsonès): 936
- Pinós* (Solsonès): 936
- PINÓS, Joan de: 6
- Pinós de Biure* (Berguedà): 939
- PINÓS I DE ROCABERTÍ, Josep Galceran de: XV, XXI, XXXVI, XXXVII, 6, 24, 31, 39, 45, 48, 55, 64, 66, 74, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 161, 164, 174, 177, 196, 200, 202, 207, 218, 219, 229, 234, 245, 256, 273, 300, 304, 315, 318, 336, 343, 348, 367, 370, 371, 397, 403, 464, 498, 502, 530, 541, 546, 572, 585, 601, 606, 645, 648, 659, 691, 702, 705, 708, 771, 807, 811, 851, 887, 947, 982, 1028, 1046, 1063, 1076, 1113, 1118
- PINYANA, Agustí de: 333
- PINYANA, Antoni de: 71
- PINYANA, Fèlix de (abat del monestir de Sant Pere de Roda): 555, 583, 910, 941, 1048, 1113
- PINYANA I BARDAXÍ, Josep de: 135, 150
- PINYANA I GALVANY, Jeroni de (diputat local de Tortosa): 62
- PINYATELLI, Domingo: 1345
- PIPÍ I: 732
- Pira* (Conca de Barberà): 924
- PIRIA, Jeroni: 1111
- PIRIA DALMASES, Anton: 1110, 1111, 1112, 1276
- Pla d'en Llull* (Barcelona): 845
- Pla de Valldonzella* (Barcelona): 1350, 1368
- Pla del Penedès, el* (Alt Penedès): 915

- PLAN I SOLAS, Basili de: 22, 31, 44, 53, 70, 90
 PLANA, Francesc: 1078
 PLANA, Joan: 315, 345, 1078
Plana, la (Tarragonès): 916
 PLANA, Miquel (síndic de Sant Feliu de Pallers): 1053, 1116
 PLANAS, Joan (síndic de Montbrió): 1117
 PLANÀS, Ponç (difunt, pare de Ponç Planàs): 146, 147, 362, 364, 365, 393, 394
 PLANÀS, Ponç (negociant, fill de Ponç Planàs): 141, 146, 147, 362, 364, 365, 393, 408
 PLANDÒLIT, Josep de: 177, 201, 209, 233, 238, 247, 251, 260, 265, 288, 293, 302, 308, 319, 325, 430, 440, 450, 459, 467, 481, 490, 504, 510, 523, 534, 545
 PLANELLA I CRUÏLLES, Antoni de (abat del monestir de Besalú): 141, 148, 149, 153, 1048, 1113
 PLANELLA I DUSAY, Pere de: 10, 26, 30, 45, 57, 82, 88, 148, 151, 153, 405, 512
 PLANES, Joan (síndic de Montbrió del Camp): 1053
 PLANES, Pau (flassader): 1383
 PLANES, Sebastià (porter de la Junta de Taxadors de Salaris): 986, 1052, 1103, 1107, 1115
Planes d'Hostoles, les (Garrotxa): 918
 PLANISOLAS, Basili de: 8, 102, 124, 161, 262, 288, 338, 348, 396, 406, 413, 459, 469, 481, 504, 524, 559, 571, 606, 621, 659, 674, 698, 700, 707, 799, 855, 865, 872, 882, 890, 901, 904, 947, 956
 PLANISSOLAS, Agustí de (donzell): 102
 PLANISSOLAS, Joan Baptista de (donzell): 102
Poal, el (Pla d'Urgell): 120, 158, 925
Pobla de Cérvoles, la (Garrigues): 931, 932
Pobla de Claramunt, la (Anoia): 913
Pobla de Mafumet, la (Tarragonès): 917
Pobla de Massaluça, la (Terra Alta): 918
Pobla de Montornès, la (Tarragonès): 915
Pobla de Segur, la (Pallars Jussà): 76, 935
Pobleta de Bellveí, la (Pallars Jussà): 934
Poboleda (Priorat): 923
 POL, Francesc Miquel (donzell): 1359, 1360
 POL, Miquel (fill de Francesc): 1360
 POL I CIURANA, Salvador de: 853
 POL I ROSSELL, Dalmau de: 678, 852, 853, 1077, 1123
Polinyà (Vallès Occidental): 912
 POLO, Joan: 1224
Pomar (Segarra): 937
 POMARÈS, Grau: 340
 POMARET, Grau (pentiner, porter del braç militar): XIV, 18, 19, 226, 986, 1051, 1103, 1115
 POMÈS I MENSA, Josep (notari públic): 182, 1002
 PONS, Antoni: 852
 PONS, Carles de: 466, 1121
 PONS, Felip: 852
 PONS, Francesc: XIX, 752, 852
 PONS, Pau (escrivent i ajudant del notari de la Junta de Combinadors): 1051, 1107, 1115
 PONS I CARAMANY, Josep de: 191, 550, 749, 1050, 1114
 PONS LLORELL, Pere Màrtir (advocat del braç reial): 357, 365, 496, 632, 673, 1050, 1114
 PONS TURELL, Agraïda (monja difunta, fundadora de causa pia): 1384
 PONSICH I MONJO, Joan: 6, 23, 34, 45, 56, 97, 172, 191, 560, 1122
Pont d'Armentera, el (Alt Camp): 924
Pont de Molins (Alt Empordà): 1377
Pont de Montanyana, el (Alta Ribagorça): 110
Pont de Suert, el (Alta Ribagorça): 934
Pontaleu (Baix Empordà): 919

- Pontarró, el* (Tarragonès): 916
- PONTARRÓ, Ignasi: 40, 45, 57, 71, 93, 96, 104, 123, 134, 137, 151, 169, 174, 190, 201, 203, 233, 266, 303, 448, 491, 504, 619, 629, 659, 677, 722, 764, 854, 995, 1084, 1105, 1123
- PONTARRÓ, Josep de: 140, 215, 240, 277, 289, 294, 309, 372, 397, 407, 414, 441
- PONTARRÓ, Rafael de: 140
- Pontils* (Conca de Barberà): 924
- Pontons* (Alt Penedès): 87, 915
- Pontós* (Alt Empordà): 502, 929
- Ponts* (Noguera): 79, 503, 926
- Porqueres* (Pla de l'Estany): 930, 1361
- Porquerisses* (Anoia): 938
- Porrera* (Priorat): 923
- Portal de Junqueres* (Barcelona): 1376
- Portal de Mar* (Barcelona): 611, 725, 803, 804, 1379
- Portal de Sant Antoni* (Barcelona): 1369, 1379, 1385, 1386
- Portal de Sant Daniel* (Barcelona): 1347, 1356, 1363, 1367
- Portal de Sant Pau* (Barcelona): 1380
- Portal de Santa Madrona* (Barcelona): 1341
- Portal de l'Àngel* (Barcelona): 725, 803, 804, 1345, 1355
- Portal dels Tallers* (Barcelona): 1385
- Portal Nou* (Barcelona): 725, 803, 804, 1347, 1358, 1360, 1362, 1363, 1364, 1365, 1367, 1371, 1376
- Portell* (Segarra): 936
- PORTELL, Francisco de (doctor de la Reial Audiència): 1366, 1367
- Portella, baronia de la* (Berguedà): 928
- Portella, la* (Segrià): 931
- PORTOLÀ, Josep de: 7
- PORTOLÀ I BELLVER, Nicolau de: 56, 96, 103, 121
- PORTOLÀ I SUBIRÀ, Francesc: 4, 23, 35, 57, 69, 103, 110, 124, 136, 152
- PORTOLÀ I SUBIRÀ, Nicolau de: 7, 31, 67, 113, 136, 152, 174, 180, 189, 195, 213
- Portugal*: 12, 13, 14, 198, 229
- PORTUGAL I DE NORONHA, Fadrique de (bisbe de Sigüenza): 970
- PÒRTULES I BRESKO, Sebastià de: 76, 97
- POSAS, Josep: 339, 340
- POTAU, Cristòfol de (doctor de la Reial Audiència de Catalunya): 274, 1366, 1383
- POTAU, Josep (hortolà de Barcelona): 1356
- POTAU I FERRAN, Pere de: 274
- POTAU I OSSET, Pau de: 32, 35, 44, 55, 69, 76, 92, 106, 113, 124, 135
- POY, Pere (llogater de mules): 1348
- Pradell* (Noguera): 466, 927
- Pradell de la Teixeta* (Priorat): 916
- Prades* (Baix Camp): 923
- Prades* (Conca de Barberà): 923
- Prades, comtat de*: 969
- Prades de la Molsosa* (Solsonès): 938
- Prat, el* (Vallès Oriental): 912
- PRAT I CAMPS, Josep: 491, 492, 502, 505, 510
- PRAT I CORTIADA, Gaspar: 571
- PRAT I CUDINAS, Francesc de: 4, 22, 33, 42, 54, 68, 84, 96, 112, 122, 167, 215, 239, 252, 262, 278, 310, 325, 338, 372, 380, 395, 431, 442, 459, 468, 547, 584, 592, 604, 620, 629, 649, 677, 697, 701, 738, 774, 786, 792, 800, 816, 839, 859, 860, 873, 902, 905, 983, 1015, 1022, 1031, 1044, 1084, 1105, 1123
- PRAT I CUDINAS, Onofre de: 860, 983
- Prat de Comte* (Terra Alta): 918
- Prat del Rei* (Anoia): 176
- PRAT I SABASSONA, Magí de: 866, 867, 868

- PRAT I SENTJULIÀ, Francesc de: 7, 34, 41, 68, 82, 111, 124, 135, 157, 173, 189, 202, 213, 219, 248, 267, 448, 459, 468, 491, 504, 510, 524, 546, 549, 561, 571, 585, 593, 602, 605, 628, 642, 658, 676
- PRAT I SENTJULIÀ, Gaspar de: XV, 40, 54, 70, 83, 89, 105, 109, 111, 122, 134, 151, 157, 166, 172, 180, 188, 261, 262, 267, 276, 289, 292, 310, 326, 337, 348, 371, 381, 406, 413, 431, 448, 460, 469, 470, 481, 482, 491, 504, 505, 512, 524, 546, 559, 572, 593, 602, 605, 619, 630, 659, 675, 698, 707, 718, 722, 738, 751, 774, 784, 791, 798, 806, 812, 839, 848, 855, 860, 871, 890, 901, 957, 963, 985, 991, 994, 996, 1001, 1006, 1015, 1022, 1027, 1031, 1037, 1048, 1056, 1060, 1062, 1068, 1084, 1105, 1113, 1123, 1333
- PRAT I SENTJULIÀ, Joan: 24, 85, 157, 247, 460, 602, 603, 1104, 1122
- PRAT I SENTJULIÀ, Joan Gaspar: 848
- PRAT I SENTJULIÀ, Josep de: 603
- PRAT I SENTJULIÀ, Pere de: 341, 348, 370, 374, 380, 407, 413, 431, 441, 458, 491, 504, 512, 525, 535, 547, 560, 602
- Pratdip* (Baix Camp): 923
- Prats de Rei* (Anoia): 607, 767, 939, 1049, 1114, 1116
- Prats de Rei, sotsvegueria de*: 939
- Preixana* (Urgell): 925
- Preixens* (Noguera): 927
- Premià* (Maresme): 747, 748, 912
- Prenafeta* (Conca de Barberà): 931
- Prenyanosa, la* (Segarra): 935
- Preses, les* (Garrotxa): 930
- PRIOR I BORRELL, Domènec: 97
- PRIOR I DE FERRER, Domènec de: 44, 46, 70
- PROTASI, abat de Sant Miquel de Cuixà: 732
- Pruit* (Osona): 921
- Púbol* (Baix Empordà): 919
- Puelles, les* (Urgell): 925
- PUGET, Joan (paraire de Barcelona): 1362
- PUGET, Josep de: 505, 508
- Pui de l'Anell* (Pallars Jussà): 934
- PUIG, Dídac de (donzell): 503
- PUIG, Francesc (canonge i síndic del Capítol de l'església de Girona): 583, 910, 941, 1048, 1113
- PUIG, Jeroni: 177, 179, 201, 238, 404, 406, 413, 431, 442, 449, 460
- PUIG, Joan (botiguer de teles): 1375
- PUIG, Joan (notari públic): 331
- PUIG, Josep de (jutge de reclams i advocat de pobres): XIX, 4
- PUIG I ARENY, Fèlix de (baró de Sant Oïme): 7, 22, 31, 43, 54, 68, 79, 90, 113, 152, 503
- Puig Barutell, el* (Alt Empordà): 931
- PUIG I CARRERA, Josep de: 852
- PUIG I MONCLAR, Francesc: 852
- PUIG I MONCLAR, Jeroni de: 852
- PUIG I MONCLAR, Josep: 852
- PUIG DE QUART, Jeroni de: 215
- Puigcercós* (Pallars Jussà): 935
- Puigcerdà* (Baixa Cerdanya): XVIII, 61, 62, 80, 98, 153, 158, 162, 166, 177, 305, 345, 450, 607, 730, 768, 773, 933, 1052, 1054, 1087, 1116, 1292, 1336, 1347
- Puigcerdà, vegueria de*: 933
- Puigdàlber* (Alt Penedès): 914
- Puigdelfí* (Tarragonès): 917
- PUIGDESÀLIT, Francesc: XV, 40, 45, 56, 69, 100, 104, 114, 119, 122, 160, 191, 194, 201, 214, 347, 374, 413, 440, 448, 468, 480, 506, 510, 524, 533, 546, 549, 572, 593, 606, 619, 642, 650, 675, 698, 700, 706, 723, 750, 785, 799, 811, 839, 847, 854, 859, 864, 872, 883, 890, 946, 980, 984, 992, 995, 998, 1048, 1114, 1120
- Puiggròs* (Garrigues): 932
- Puigpardines* (Garrotxa): 930

- Puigpelat* (Alt Camp): 916
- Puigtinyós* (Alt Camp): 915
- Puigverd d'Agramunt* (Urgell): 925
- Puigverd de Lleida* (Segrià): 932
- Puigverd de Talarn* (Pallars Jussà): 935
- PUIGXURIGUER I CALVET, Pau (síndic de Granollers): 176, 1049, 1053, 1114, 1116
- PUJADES, Miquel de (doctor en dos drets): 153, 157
- Pujals dels Cavallers* (Pla de l'Estany): 919
- Pujals dels Pagesos* (Pla de l'Estany): 919
- Pujalt* (Anoia): 938
- Pujol*: 561
- PUJOL, Ignasi de: 125
- PUJOL, Josep (síndic de Besalú): 176, 408, 1047, 1053, 1113, 1116
- PUJOL, Pere (notari, síndic de Moià): 1053, 1116
- Pujol de Planès, el* (Berguedà): 937
- PUMANYONS, Pere (notari públic de Lleida): 35
- PUYOL, Ignasi de: 129
- Quadra Burguesa* (Baix Llobregat): 911
- Quadra de Senyor* (Segarra): 404
- Quart* (Gironès): 177, 404
- QUEFI, Joan Enric (mercader): 1383
- QUERALT, Dalmau de (comte de Santa Coloma, lloctinent i capità general de Catalunya): 82, 214, 261, 373, 432, 566, 606, 676, 873, 890, 1028
- QUERALT, ICART I REART, Andreu de (comte de Santa Coloma de Queralt): 5, 86, 88, 129, 1118
- QUERALT, Joan de: 304
- QUERALT I DE CANAL, Jacint de: 233, 397
- Queralt de Meca* (Segarra): 926
- QUERALT I REART, Ramon de: 70
- Querol* (Alt Camp): 915
- QUEROL, Josep (síndic de Lleida): 1049, 1050, 1114
- Querós* (Selva): 921
- QUINTANA I FÀBREGAS, Felip de: 186, 230, 239, 262, 268, 276, 288, 294, 302, 310, 319, 338, 349, 382, 396, 459, 469, 491, 505, 547, 571, 594, 606, 621, 630, 660, 675, 700, 706, 723, 738, 785, 791, 807, 813, 841, 848, 854, 859, 864, 873, 883, 904, 963, 985, 996, 1007, 1105, 1121
- Rabassa, la* (Segarra): 938, 939
- Rabós* (Alt Empordà): 930
- RABULLOSA, Jaume: 566
- Rajadell* (Bages): 927
- RAJADELL, MONTAGUT I VALLGORNERA, Maria de: 1347
- Ral, la* (Ripollès): 922
- RAMON, Josep de: 345
- RAMON BERENGUER IV (comte de Barcelona): 1218
- RAMON I MAGAROLA, Francesc de: 345
- RAMON I MAGAROLA, Josep de: 345
- RAMON I MAGAROLA, Miquel de: 345
- RAMON I MAGAROLA, Pere de: 345
- RAMON I ROVIRA, Anton de: 344
- RAMON I ROVIRA, Josep de: 344
- RAMONA, Francesc de: 43
- RAMONA I TORD, Miquel de: 8, 22, 33, 36, 44, 69, 97, 344
- RAMONEDA, Agustí: 891, 960
- RAMONI, Josep: 566
- Rasquera* (Ribera d'Ebre): 918
- REART, ICART I QUERALT, Joan de: 129
- REART, QUERALT I XAMMAR, Joan de: 5, 24, 30, 57, 82, 124, 135, 191, 194, 203, 215, 221, 234, 239, 268, 278, 311, 326, 338, 381, 397, 413, 431, 450, 460, 470, 491, 506, 511, 524, 534, 546, 594, 629, 677, 709, 722, 785, 792, 807, 816, 840, 849, 855, 947, 963, 992, 996, 1060, 1069, 1119
- Rec Comtal* (Barcelona): 1362
- REDOLAT, Jacint de (noble): 301

REDOLAT, Ramon: 214, 277, 289, 301

REGÀS I CAVALLERIA, Carles de: XIX, XXXIX, 203, 209

Regomir, carrer del (Barcelona): 193, 612, 844

Rellinars (Vallès Occidental): 927

Renau (Tarragonès): 917

REQUESENS, Baldiri de (notari públic de Figueres): 45, 125

Reus (Baix Camp): 916, 994, 1078

Rialb (Noguera): 508, 992

RIALP, Josep de: 440, 447, 467, 490, 504, 510, 523, 648, 660, 676, 697, 701, 707, 718, 738, 764, 784, 806, 811, 829, 839, 848, 854, 873, 882, 890, 900, 963, 979, 992, 1007, 1031, 1068, 1084, 1105, 1122

RIALP, Ramon de: 118, 189, 203, 220, 259, 277, 347, 381, 430, 440, 447, 467, 572, 983

Riba, la (Alt Camp): 923

Riba, la (Alt Penedès): 914

RIBA I COMALADA, Joan de: 25, 32, 35, 42, 54, 68, 83, 90, 97, 104, 114, 124, 172, 180, 182, 188, 195, 201, 214, 220, 240, 247, 251, 276, 292, 310, 337, 373, 396, 448, 468, 524, 534, 560, 605, 648, 660, 708, 785, 848, 882, 889, 901, 956, 962, 974, 979, 984, 991, 995, 1001, 1016, 1068, 1104, 1121

RIBA I COMALADA, Josep: 7

Riba-roja d'Ebre (Ribera d'Ebre): 918

RIBAS, Joan: 868

RIBAS, Pedro: 24

Ribelles (Noguera): 926

Riber (Segarra): 938

RIBER (vídua de Barcelona): 1345

RIBERA I CLARAMUNT, Carles de: 6, 24, 30, 42, 55, 69, 75, 91, 92, 112, 125, 151, 160, 166, 172, 180, 191, 195, 201, 219, 232, 240, 248, 251, 266, 277, 288, 293, 302, 309, 336, 347, 373, 397, 406, 413, 431, 441, 449, 460, 468, 481, 491, 504, 511,

524, 534, 547, 559, 571, 584, 592, 606, 628, 648, 659, 674, 706, 737, 750, 784, 800

RIBERA I CLARAMUNT, Josep Antoni de: 7, 20, 22, 30, 42, 48, 55, 68, 82, 125, 135, 172, 180, 195, 215, 218, 239, 248, 252, 266, 276, 293, 320, 336, 374, 381, 397, 407, 413, 442, 449, 459, 468, 481, 490, 501, 504, 512, 534, 543, 546, 559, 571, 585, 588, 589, 593, 606, 608, 620, 675, 677, 680, 708, 718, 738, 764, 771, 785, 792, 800, 806, 812, 815, 839, 901, 1007, 1016, 1073, 1085, 1119

RIBERA I SOLER, Francesc de: 218

RIBES, BOIXADORS I VALLGORNERA, Pere: XV, 5, 27, 33, 43, 67, 75, 83, 90, 94, 106, 112, 122, 347, 382, 492, 505, 512, 592, 620, 629, 648, 659, 707, 723, 750, 765, 798, 806, 815, 839, 854, 859, 882, 890, 904, 946, 962, 974, 979, 995, 1006, 1015, 1031, 1047, 1056, 1060, 1069, 1084, 1113, 1120

RIBES, Joan (notari): 651

RIBES, Pere Pau (notari): 94

RIBES I COMALADA, Joan de: 546, 855

RIBES I GRANOLLACHS, Pere: 10, 26, 42, 69, 71, 72, 75, 82, 90, 105, 202, 311, 337, 373, 382, 397, 414, 432, 525, 560, 1120

RIBES I MONTOLIU, Pere: 347, 374, 593

RIBES I VINYALS, Josep de (donzell): 101

RIBOT, CIURANA I MIQUELET, Francesc de: 112

RIBOT, Josep de: 34, 36, 41, 55, 67, 83, 91, 105, 112, 124, 160, 169

RIBOT, Pau de (donzell): 101

RIBOT, TEIXIDOR I VINYALS, Pau de (donzell): 45

RIBOT I TEIXIDOR, Salvador (donzell): 101

Riells i Viabrea (Selva): 920

Riera de Gaià, la (Tarragonès): 917

Rijswich, pau de: 356, 1187

Riner (Solsonès): 936

Ripoll (Ripollès): 376, 404, 732, 733, 922

Ripoll, eclesiàstic de: 922

- Ripoll, vegueria de*: 922
- Ripollet (Vallès Occidental)*: 913
- RIQUER, Baltasar de (donzell): 98
- RIQUER, Felip de (donzell de Lleida): 35
- RIU, Josep (síndic de Berga): 46, 51, 64, 66, 74, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 162, 165, 178, 208, 218, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 370, 403, 464, 502, 601, 645, 691, 771, 851, 887, 982, 1046, 1053, 1076, 1113, 1116
- Riudarenes (Selva)*: 603, 920
- Riudaura (Garrotxa)*: 930
- Riudecanyes (Baix Camp)*: 916
- Riudecols (Baix Camp)*: 916
- Riudellots de la Creu (Pla de l'Estany)*: 102, 919
- Riudellots de la Selva (Selva)*: 108
- Riudoms (Baix Camp)*: 358, 777, 852, 916
- Riudovelles (Urgell)*: 938
- Riumors (Alt Empordà)*: 929
- RIUS I DE BRUNIQUER, Francisco de (doctor de la Reial Audiència): 616, 618, 672, 673, 690, 1345, 1368, 1374
- RIVERA I CLARAMUNT, Carles: 82
- RIVERA I CLARAMUNT, Josep: 830
- Rivert (Pallars Jussà)*: 933
- ROBRES, comte de: 1036
- ROCA, Josep (síndic de Camprodon): 176, 331, 1047, 1053, 1113, 1116
- ROCA I FERRER, Josep: 979
- ROCA I JULIÀ I LLUNES, Manel de: 186
- Roca del Vallès, la (Vallès Oriental)*: 913
- ROCABERTÍ, PAU I BALLERA, Francesc de: 4, 27, 32, 41, 54, 68, 85, 91, 103, 108, 112, 123, 135, 171, 181, 190, 192, 233, 266, 277, 282, 283, 293, 326, 371, 381, 396, 435, 460, 468, 519, 524, 535, 546, 594, 604, 612, 630, 659, 675, 694, 707, 750, 765, 798, 806, 833, 839, 859, 872, 890, 898, 904, 956, 963, 979, 981, 1022, 1064, 1075, 1078, 1118
- ROCABRUNA, Antoni de: 75, 84, 99, 135, 160, 214, 219, 234, 248, 266, 276, 288, 338
- Rocafort de Queralt (Conca de Barberà)*: 924
- Rocafort de Vallbona (Urgell)*: 923
- ROCAJULIÀ I LLUNES, Manel: 26, 57, 67, 83, 88, 91, 114, 124, 134, 151, 172, 188, 201, 208, 221, 233, 246, 252, 259, 266, 276, 288, 304, 310, 326, 338, 346, 382, 395, 481, 491
- ROCAJULIÀ I LLUNES, Miquel Norbert (abat del monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes): 1121
- Rocallaura (Urgell)*: 923
- Rocamora d'Argençola (Anoia)*: 938
- Rocamora de Sant Magí (Conca de Barberà)*: 915
- Rocapruna (Ripollès)*: 922
- Roda de Berà (Tarragonès)*: 915
- Roda de Ter (Osona)*: XIX, 465, 922
- Rodés (Pallars Sobirà)*: 934
- RODOLAT, Jacint de: 295
- RODOLAT, Ramon: 174, 178, 196, 202, 239, 267, 294, 295, 320, 373, 380, 396, 407, 413, 432, 450, 460, 468, 481, 505, 511, 524, 535, 547, 560, 571, 585, 594, 630, 649, 659, 675, 697, 700, 707, 722, 786, 792, 799, 807, 812, 815, 847, 855, 859, 872, 882, 900, 905, 946, 957, 963, 974, 979, 992, 995, 1001, 1011
- Rodonyà (Alt Camp)*: 915
- RODORES, Francesc (notari): 768
- Rodors (Bages)*: 914
- RODRIGO, Ferran (prior del monestir d'Escaladei): 1113, 1048, 1050, 1114
- RODRÍGUEZ: 734
- RODRIGUES BRABO DE HOYOS, Emanuel: 1110, 1112, 1276
- ROIG, Felip: 339

- ROIG, Francesc (doctor de la Reial Audiència): 1337
- ROIG, Ignasi (notari): 678
- ROIG, Josep Antoni: 375, 425
- ROIG I DE MALLA, Josep: 426
- Rojals* (Conca de Barberà): 924
- ROJAS PANTOJA, Teresa: 1339
- Roma*: 296, 614, 684, 732, 971, 1137, 1196, 1219, 1287
- ROMÀ, Pau: 1108, 1116
- Romanyà de Besalú* (Alt Empordà): 930
- ROQUER, Joan (síndic de l'Arboç): 176, 1049, 1053, 1114, 1116
- Roqueta de Fiol, la* (Anoia): 914
- ROS, Jaume (notari públic de Vic): 46
- ROS, Josep de: 58, 71, 85, 115, 124, 134, 152, 166, 173, 194, 203, 213, 221, 233, 248, 251, 288, 293, 310, 321, 326, 346, 374, 396, 433, 449, 459, 467, 482, 491, 524, 534, 539, 546, 571, 586, 593, 604, 620, 629, 649, 659, 676
- ROS I DE BAS, Josep de (donzell): 178
- ROS I D'ORTAFÀ, Carles: 616, 670, 671, 672, 673, 690, 1368, 1373
- ROSA I DE LLERACH, Josep de: 239
- ROSELL I LLEÓ: 60
- Roses* (Alt Empordà): 425, 930, 1348
- ROSÉS, Josep (pagès): 1344
- Roses, port de*: 1348
- ROSSELL I LLEÓ: 244, 651, 898, 977
- Rosselló* (Segrià): 932
- Rosselló, comtat de*: 199, 204, 229, 507, 1293
- ROSSELLÓ, Pere (notari públic): 93
- Rosselló i Cerdanya, comtats de*: XXXI, XXXV, 387, 408, 409, 433, 536, 565, 596, 600, 631, 731, 763, 820, 824, 825, 1265, 1272
- ROTALDE, Joan Antoni de (notari públic): 295
- ROTLAN, Miquel (doctor de la Reial Audiència de Catalunya): 1337
- Rourell, el* (Alt Camp): 917
- ROVIRA, Antoni de: 852
- ROVIRA, BERART I DE ROBLES, Gaspar de: 301, 311, 326, 336, 346, 396, 406, 413, 431, 441, 448, 469, 490, 511, 524, 534, 546, 559, 570, 585, 593, 606, 620, 630, 647, 674, 701, 707, 718, 722, 738, 750, 764, 774, 791, 807, 812, 815, 840, 848, 852, 854, 859, 864, 873, 890, 900, 946, 957, 963, 974, 979, 984, 991, 995, 1001, 1011, 1015, 1021, 1027, 1031, 1037, 1044, 1060, 1068, 1084, 1104, 1121
- ROVIRA, Domènec de: 91, 100, 101, 773, 792, 806, 840, 872, 900, 947
- ROVIRA, Ramon: 105
- ROVIRA I EVA, Salvador de: 773
- ROVIRA I EVA, Sebastià de: 71, 80
- Rubí* (Vallès Occidental): 913
- RUBÍ, Josep Antoni de (marquès de Rubí i lloctinent de mestre racional del rei): XIX, 8, 50, 64, 65, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 127, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 283, 299, 343, 369, 403, 435, 464, 501, 520, 601, 612, 645, 691, 694, 768, 771, 833, 851, 886, 888, 899, 982, 1046, 1073, 1076, 1113
- RUBÍ, Pedro de (governador de Roses): 1348
- RUBIES, Josep (síndic de Balaguer): 569, 573, 607, 1017, 1018, 1053, 1073, 1116
- Rubinat* (Segarra): 937
- Rubió* (Anoia): 913
- Rubió d'Agramunt* (Noguera): 926
- RUF, sant: 1218
- RUFASTA, Mariano (notari de Barcelona, pare de Mariano Rufasta i Prats): 616
- RUFASTA I PRATS, Mariano (notari de Barcelona): 1341, 1356
- Rupit* (Osona): 921
- Sabadell* (Vallès Occidental): 133, 913, 1053, 1116

- SABASTIDA, Francesc: 6, 21, 33, 57, 67, 93, 105, 114, 169, 321, 327
- SABASTIDA, Josep: 162, 163
- SABATER, Antoni de: 70, 85, 93, 96, 106, 115, 151, 168, 189, 216, 234, 238, 248, 251, 261, 265, 289, 303, 311, 320, 326, 330, 337, 348, 374, 380, 405, 412, 431, 449, 460, 465, 470, 492, 506
- SABATER, Francesc de: 214, 337, 396, 406, 459, 503, 512, 606, 629
- SABATER, Joan Francesc de: 503
- SABATER, Josep Caietà de (ciudadà honrat de Barcelona): 1368
- SABATER, Josep de: 96, 195, 240
- SABATER, Ramon de: 267
- SABATER I AGULLANA, Martí de: 9, 25, 27, 54, 92, 113, 122, 190, 209, 214, 221, 267, 311, 432, 676, 709, 723, 816
- SABATER I CAMPDERRÒS, Antoni de: 44, 46, 179, 201, 277
- SABATER I CAMPDERRÒS, Carles: 534
- SABATER I CAMPDERRÒS, Josep de: 44, 46, 294, 304, 311, 546, 559, 586, 648, 676, 775, 1068, 1084, 1105, 1122
- SABATER I LLEDÓS, Miquel de: 983
- SABATER I MECA, Francesc: 370, 764
- SABATER I MECA, Magí de: 983
- SABATER I PRIOR, Francesc Antoni de (donzell): 465
- SABOIA, Eugeni de (príncep de): 11, 13
- Sadernes* (Garrotxa): 930
- Saderra* (Osona): 922
- SAFONT, Jaume de: 256, 258, 265, 289, 320
- SAGARRIGA, ARGENSOLA I BLANES, Ramon Antoni de (comte de Creixell): 64, 466, 1119
- SAGARRIGA I VERA, Francesc de: 5, 25, 64, 67, 83, 92, 114, 124, 158, 203, 215, 221, 234, 239, 277, 310, 338, 373, 381, 450, 466, 491, 629, 677, 708, 775, 849, 963, 996, 1060, 1119
- SAGRERA I MASSANA, Francesc: 5, 24, 34, 57, 67, 83, 90, 96, 104, 111, 167, 173, 194, 203, 215, 252, 265, 267, 289, 294, 302, 346, 372, 381, 413, 431, 448, 533, 545, 560, 571, 585, 595, 605, 619, 628, 649, 660, 674, 700, 718, 738, 750, 764, 774, 785, 792, 798, 806, 812, 816, 829, 847, 855, 882, 889, 900, 905, 947, 956, 962, 984, 991, 1001, 1011, 1015, 1028, 1037, 1044, 1056, 1060
- SAGRERA I MASSANA, Jacint: 6, 22, 27, 34, 43, 53, 68, 81, 93, 103, 113, 123, 136, 151, 160, 167, 173, 190, 195, 201, 214, 219, 232, 247, 251, 259, 276, 287, 292, 302, 337, 347, 372, 405, 412, 430, 440, 448, 458, 467, 480, 490, 504, 523, 533, 545, 560, 571, 586, 592, 605, 619, 628, 647, 649, 658, 674, 700, 706, 717, 722, 737, 750, 765, 774, 784, 791, 798, 807, 811, 815, 829, 839, 848, 859, 871, 889, 900, 904, 947, 956, 974, 979, 984, 991, 995, 1001, 1006, 1011, 1016, 1021, 1027, 1031, 1044, 1056, 1060, 1062, 1068, 1085, 1120
- SAGRERA I XIFRÈ, Jacint: XV, 10, 24, 34, 56, 80, 123, 190, 534, 561, 583, 700, 706, 722, 847, 901, 904, 907, 910, 941, 946, 956, 1021, 1048, 1068, 1113, 1120
- SAGUÉS, Josep (porter del braç reial): 20, 1103, 1115
- SAHUN, Ambrós: 1381
- SALA, ALEMANY I SANTGENÍS, Francesc de (donzell): 345
- SALA, Bernat de: 23
- SALA, Francesc: 66, 344
- SALA, Francesc (menor, verguer de la Reial Audiència): 65, 74, 79, 95, 107, 110, 119, 128, 139, 157, 165, 178, 208, 218, 230, 274, 300, 370, 404, 465, 601, 646, 772, 887, 983, 1052, 1076, 1107, 1115
- SALA, Francesc de (donzell de Castellfollit de la Roca): 257, 258, 1359

- SALA, Joan de (donzell i pare de Francesc): 1359
- SALA, Joaquim (mercader): 1385
- SALA, Josep (monjo i síndic del Capítol del monestir d'Amer): 1049, 1114
- SALA, Josep (notari reial): XIV, 18, 1051, 1115
- SALA, Josep de: 180, 182, 248, 267, 277, 289, 302, 310, 338, 348, 382, 397, 406, 414, 442, 449, 460, 594, 605, 620, 649, 676, 698, 702, 707, 717, 723, 738, 751, 765, 775, 784, 792, 807, 813, 830, 840, 855, 859, 865, 873, 890, 901, 905, 957, 963, 975, 980, 984, 992, 996, 1021, 1056, 1069
- SALA I BRANDIA, Antoni de: 380
- SALA I BRANDIA, Francesc de: 259, 309, 320, 325, 337, 347, 372, 396, 413, 431, 442, 448, 459, 468, 480, 490, 504, 511, 523, 533, 545, 559, 584, 593, 605, 619, 629, 648, 659, 674, 697, 700, 706, 718, 722, 737, 750, 764, 775, 785, 806, 812, 816, 829, 840, 848, 855, 860, 864, 871, 882, 890, 900, 946, 956, 963, 974, 979, 985, 992, 995, 1006, 1012, 1015, 1028, 1037, 1038, 1044, 1056, 1060, 1063, 1069, 1084, 1105, 1122
- SALA I BROSSA, Ramon: 258
- Sala de Comalats, la* (Conca de Barberà): 924
- SALA DE FOGAROLÉS, Josep: 195, 208, 214, 233, 252, 266, 294, 321, 326
- SALA I MAS, Francesc de: 572, 872, 883
- SALA I MAS, Josep de: 534, 547, 594, 602, 605, 621, 629, 649, 676, 698, 702, 708, 717, 853
- SALA DE MAS, Josep (donzell): 519
- SALA I PRATS, Francesc de: 792, 799, 839, 847, 853, 859, 890, 901, 905, 946, 957, 975, 980, 984, 992, 996, 1021, 1027, 1038, 1045, 1056, 1069
- SALA I PRATS, Josep de: 853
- SALA I SANTGENÍS, Francesc de: 5, 46
- SALA I SASALA, Fèlix de: 9, 23, 40, 45, 57, 68, 79, 85, 89, 104, 112, 124, 135, 161, 167, 171, 180, 189, 195, 202, 213, 219, 232, 248, 251, 258, 262, 265, 277, 289, 292, 302, 310, 319, 326, 337, 349, 371, 395, 405, 413, 432, 442, 448, 468, 480, 504, 510, 523, 534, 546, 697, 700, 706, 707, 717, 723, 737, 750, 764, 774, 776, 784, 791, 806, 816, 830, 841, 847, 860, 864, 871, 882, 890, 900, 905, 947, 956, 962, 974, 979, 985, 991
- SALA I SASALA, Francesc de: 32, 45, 79, 502, 1122
- SALA I SELLA, Benet de: 27
- Salada, la* (Solsonès): 937
- SALADRIGA, Joan (notari): XVI, 150, 1051, 1107, 1108, 1115
- Salamanca*: 613
- SALAMANQUES, Joan de (governador de Castelló d'Empúries): 1357
- SALAMÓ, Jaume (escrivà de manament de Barcelona): 1370
- SALAMÓ, Jaume, (menor, escrivà de registre de Barcelona): 1370
- SALAMÓ, Miquel (doctor en drets de Barcelona): 1370
- Salàs*: 256
- Salàs de Pallars* (Pallars Jussà): 933
- SALAVARDENYA, Pere (alguatir reial ordinari): 1338
- Saldet* (Alt Empordà): 929
- SALEAT I MORGADÉS, Francesc de: 1122
- SALELLAS, Magí (síndic de Cruïlles): 1053, 1116
- Salles* (Bages): 927
- SALES, sant Francesc de: 566
- Sales de Llierca* (Garrotxa): 930
- SALETA I FRICH, Joan de: 178, 202, 203, 213, 232, 336, 571
- SALETA I FRICH, Josep: 260, 267, 349

- SALETA I MORGADES, Francesc de: 36, 97, 466
- SALETA I MORGADES, Ignasi: 466
- SALETA I MORGADES, Josep: 466
- Sallent* (Bages): 927
- SALLERS, Ramon: 372
- SALLÉS I ALBÀ, Joan: 22, 31, 42, 68, 82, 90, 103, 111, 151, 161, 172, 1105, 1121
- SALLÉS I ALBA, Ramon: 34, 180
- Salo* (Bages): 937
- Salomó* (Tarragonès): 915
- SALONI, Josep (notari públic): 492, 526
- Salou* (Tarragonès): 483, 1186
- Salsa, la* (Alt Urgell): 937
- Salses* (Rosselló): 599, 1221
- SALVÀ, Llorenç (mallorquí, canonge de Lleidà): 1110, 1111
- SALVADOR, Jeroni (assessor del portantveus de governador general: 1016, 1039
- SALVADOR, Manel Antoni de: 23, 31, 42, 56, 69, 82, 92, 104, 122, 135, 159, 167, 172, 180, 215, 220, 232
- SALVADOR I SERRALTA, Manel Antoni de (donzell): 208
- SALVAT I CONANGLA, Ermenter (burgès de Perpinyà): 948
- SAMBEIART, Francisco de: 1375
- Samuntà, el* (Alt Camp): 924
- SAN JUAN I PLANELLA, Hug de: 397
- Sanaiüja* (Segarra): 101, 178, 463, 853, 938
- SANS I MIQUEL, Francesc: 4, 81, 88, 1123
- SANS I MIQUEL, Ignasi: 1077
- SANS I MIQUEL, Lluís de: XIX, 6, 274, 948
- SANS I PUIG, Francesc: 6, 23, 31, 54, 58, 68, 83, 88, 91, 96, 103, 111, 221, 1118, 1347
- Sant Andreu de Bancells* (Osona) 921
- Sant Andreu de Llavaneres* (Maresme): 912
- Sant Andreu de la Barca* (Baix Llobregat): 911
- Sant Andreu del Coll* (Garrotxa): 1347
- Sant Andreu del Palomar* (Barcelonès): 911, 1387
- Sant Aniol de Finestres* (Garrotxa): 930
- Sant Antolí* (Segarra): 937
- Sant Bartomeu* (Vallès Oriental): 911
- Sant Bartomeu del Grau* (Osona): 922
- Sant Boi de Llobregat* (Baix Llobregat): 911
- Sant Boi de Lluçanès* (Osona): 921
- Sant Cebrià de Vallalta* (Maresme): 920
- Sant Celoni* (Vallès Oriental): 911
- Sant Climenç* (Solsonès): 937
- Sant Climent de Llobregat* (Baix Llobregat): 911
- Sant Climent de Peralta* (Baix Empordà): 919
- Sant Cristòfol de Monteugues* (Vallès Oriental): 913
- Sant Cristòfol de la Vall* (Pallars Jussà): 934
- Sant Cugat del Racó* (Bages): 928
- Sant Cugat del Vallès* (Vallès Occidental): 911
- Sant Cugat Sesgarrigues* (Alt Penedès): 915
- Sant Dalmai* (Selva): 918
- Sant Domí* (Segarra): 938
- Sant Esteve d'en Bas* (Garrotxa): 860, 866, 888, 930
- Sant Esteve de Guialbes* (Pla de l'Estany): 919
- Sant Esteve de Llémena* (Garrotxa): 930
- Sant Esteve de Palautordera* (Vallès Oriental): 912
- Sant Esteve de Solull*: 157, 983
- Sant Esteve de la Sarga* (Pallars Jussà): 935
- Sant Esteve Sesrovires* (Baix Llobregat): 913
- Sant Feliu de Boada* (Baix Empordà): 919
- Sant Feliu de Codines* (Vallès Oriental): 76
- Sant Feliu de Guíxols* (Baix Empordà): XXXIV, 918, 1043, 1047, 1053, 1054, 1074, 1116
- Sant Feliu de Llobregat* (Baix Llobregat): 912
- Sant Feliu de Lluelles* (Berguedà): 937
- Sant Feliu de Pallerols* (Garrotxa): 80, 157, 370, 603, 918, 1053, 1116
- Sant Feliu de Torelló* (Osona): XIX, 119, 646

- Sant Feliu del Racó* (Vallès Occidental): 911
Sant Francesc, carrer de (Vic): 1370
Sant Fruitós de Bages (Bages): 927
Sant Gallart (Conca de Barberà): 937
Sant Genís dels Agudells (Barcelonès): 913
Sant Gervasi de Cassoles (Barcelonès): 912
Sant Grau d'Entreperes (Garrotxa): 930
Sant Guim de la Plana (Segarra): 936
Sant Hilari Sacalm (Selva): 921
Sant Hipòlit de Voltregà (Osona): 921
Sant Iscle (Vallès Occidental): 911
Sant Iscle d'Empordà (Baix Empordà): 919
Sant Iscle de Bages (Bages): 927
Sant Iscle de Colltort (Garrotxa): 918
Sant Iscle de Pineda (Garrotxa): 918
Sant Iscle de Vallalta (Maresme): 920
Sant Jaume, plaça de (Barcelona): 20
Sant Jaume de Frontanyà (Berguedà): 928
Sant Jaume de Montagut (Alt Camp): 916
Sant Jaume dels Domenys (Baix Penedès): 914
Sant Jaume Sesoliveres (Anoia): 915
SANT JOAN, LLOBREGAT I AMELL, Nicolau de:
 5, 31, 54, 69, 83, 89, 98, 161, 167, 172,
 181, 189, 195, 201, 213, 220, 232, 238,
 246, 247, 251, 265, 276, 287, 292, 303,
 308, 320, 346, 372, 380, 395, 406, 413,
 430, 440, 458, 467, 482, 504, 523, 542,
 546, 560, 572, 584, 594, 604, 620, 623,
 628, 647, 658, 676, 702, 706, 717, 722,
 737, 750, 764, 774, 786, 792, 806, 812,
 815, 829, 839, 847, 854, 882, 890, 900,
 904, 946, 956, 962, 974, 979, 995, 1001,
 1012, 1015, 1021, 1027, 1031, 1034, 1037,
 1044, 1061, 1063, 1068, 1105, 1120, 1122
Sant Joan de l'Erm (Alt Urgell): 789
Sant Joan de Palamós (Baix Empordà): 918
Sant Joan de Sanata (Vallès Oriental): 912
Sant Joan de Vilatorrada (Bages): 927
Sant Joan de Vinyafrescal (Pallars Jussà): 933
Sant Joan de les Abadesses (Ripollès): 634, 650,
 772, 922
Sant Joan dels Balbs (Garrotxa): 930
Sant Joan Despi (Baix Llobregat): 912
Sant Joan les Fonts (Garrotxa): 930
Sant Joan Sescloses (Alt Empordà): 929
Sant Jordi Desvalls (Gironès): 919
Sant Julià d'Alfou (Vallès Oriental): 495, 602,
 912
Sant Julià d'Altura (Vallès Occidental): 913
Sant Julià de Boada (Baix Empordà): 919
Sant Julià de Cabrera (Osona): 921
Sant Julià de Vilatorrada (Osona): 921
Sant Julià del Munt (Garrotxa): 930
Sant Julià Sassorba (Osona): 921
Sant Just Desvern (Baix Llobregat): 912
Sant Llorenç de Morunys, batllia de (Solsonès):
 937
Sant Llorenç de la Muga (Alt Empordà): 930
Sant Llorenç Savall (Vallès Occidental): 912
Sant Marçal (Alt Penedès): 914
Sant Martí de Centelles (Osona): 921
Sant Martí de Maldà (Urgell): 925
Sant Martí de Merlès (Berguedà): 928
Sant Martí de Provençals (Barcelonès): 912,
 1370
Sant Martí de Riudeperes (Osona): 921
Sant Martí de Torrelles (Baix Llobregat): 913
Sant Martí de Tous (Anoia): 914
Sant Martí de la Morana (Segarra): 926
Sant Martí del Clot (Garrotxa): 922
Sant Martí Sapresa (Selva): 918
Sant Martí Sarroca (Alt Penedès): 915
Sant Martí Sesgueioles (Anoia): 939
Sant Martí Vell (Gironès): 919
Sant Mateu de Bages (Bages): 927
Sant Medir (Vallès Occidental): 911

- Sant Miquel d'Èrdol* (Alt Penedès): 914
Sant Miquel d'Ordeig (Osona): 921
Sant Miquel de Cladells (Selva): 918
Sant Miquel de Fluvià (Alt Empordà): 930
Sant Mori (Alt Empordà): 919
Sant Pau d'Ordal (Alt Penedès): 915
Sant Pau de Segúries (Ripollès): 922
Sant Pau de la Calçada (Alt Empordà): 931
Sant Pere, barri de (Barcelona): 1339
Sant Pere, placeta de (Barcelona): 1358, 1362, 1364
Sant Pere d'Olzinelles (Bages): 927
Sant Pere de Ribes (Garraf): 915
Sant Pere de Riu (Maresme): 920
Sant Pere de Riudebitlles (Alt Penedès): 915
Sant Pere de Terrassa (Vallès Occidental): 913
Sant Pere de Torelló (Osona): 921
Sant Pere de Viladecavalls: vegeu *Calders* (Moianès): 914
Sant Pere de Vilamajor (Vallès Oriental): 913
Sant Pere dels Arquells (Segarra): 937
Sant Pere més Alt, carrer de (Barcelona): 1365
Sant Pere Molanta (Alt Penedès): 915
Sant Pere Pescador (Alt Empordà): 929
Sant Pere Sacosta (Garrotxa): 918
Sant Pere Sallavinera (Anoia): 939
Sant Pol de Mar (Maresme): 920
Sant Ponç de Corbera (Baix Llobregat): 911
Sant Puvim (Anoia): 938
Sant Quintí, Mediona (Alt Penedès): 913
Sant Quirze (Osona): 921
Sant Quirze de Besora (Osona): 921
Sant Quirze de Colera (Alt Empordà): 929
Sant Romà d'Abella (Pallars Jussà): 934
Sant Romà de Tavèrnoles (Pallars Jussà): 935
Sant Sadurní d'Anoia (Alt Penedès): 915
Sant Sadurní d'Osormort (Osona): 921
Sant Sadurní de l'Heura (Baix Empordà): 919
Sant Salvador: 922
Sant Salvador de Guardiola (Bages): 927
Sant Salvador de Toló (Pallars Jussà): 934
Sant Salvador de Torroella (Bages): 928
Sant Sebastià dels Gorgs (Alt Penedès): 914
Sant Serni (Pallars Jussà): 933
Sant Serni de Llanera (Segarra): 936
Sant Sever, terres de (Barcelona): 1345
Sant Tomàs de Fluvià (Alt Empordà): 929
Sant Tuïsmè: 921
Sant Vicenç de Calders (Baix Penedès): 916
Sant Vicenç de Camós (Pla de l'Estany): 919
Sant Vicenç de Castellet (Bages): 927
Sant Vicenç de Llavaneres (Maresme): 913
Sant Vicenç de Montalt (Maresme): 920
Sant Vicenç de Torelló (Osona): 921
Sant Vicenç dels Horts (Baix Llobregat): 911
Sant Vilamur, vescomtat de (Pallars): 934
Santa Agnès de Malanyanes (Vallès Oriental): 913
Santa Cecília de Montserrat (Bages): 928
Santa Cecília de Voltregà (Osona): 921
Santa Coloma de Cervelló (Baix Llobregat): 911
Santa Coloma de Farners (Selva): 492, 502, 918
Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès): 911
Santa Coloma de Queralt, comtat de (Conca de Barberà): 937
Santa Coloma Saserra (Vallès Oriental): 914
Santa Creu d'Olorda (Barcelonès): 778, 779, 780, 911
Sant Adrià de Besòs (Barcelonès): 911
Sant Adrià de Tendrui (Pallars Jussà): 934
Santa Engràcia (Pallars Jussà): 933
Santa Eugènia de Berga (Osona): 922
Santa Eulàlia de Palau (Alt Empordà): 928
Santa Eulàlia de Riuprimer (Osona): 922

- Santa Fe de Segarra* (Segarra): 936
- Santa Fe del Penedès* (Alt Penedès): 914
- Santa Linya* (Noguera): 931
- Santa Llogaia del Terri* (Pla de l'Estany): 930
- Santa Llúcia d'Arcavell* (Alt Urgell): 926
- Santa Llúcia de Puigmal* (Ripollès): 922
- Sant Amanç* (Selva): 918
- Santa Margarida d'Agullàdols* (Mediona): 852
- Santa Margarida de Montbui* (Anoia): 913
- Santa Margarida i els Monjos* (Alt Penedès): 915
- Santa Maria*: 925
- Santa Maria de Bellver* (Alt Penedès): 914
- Santa Maria de Camós* (Pla de l'Estany): 919
- Santa Maria de Corcó* (Osona): 921
- Santa Maria de Figuerola*: 519
- Santa Maria de Foix*: vegeu *Foix*: 914
- Santa Maria de Meià* (Noguera): 931
- Santa Maria de Palautordera* (Vallès Oriental): 912
- Santa Maria de Seva*: 397
- Santa Maria de la Cot* (Garrotxa): 930
- Santa Maria del Camí* (Anoia): 938
- Santa Oliva* (Baix Penedès): 939
- Santa Pau* (Garrotxa): 930
- Santa Pellaia, batllia de* (Baix Empordà): 918
- Santa Perpètua de Gaià* (Conca de Barberà): 924
- Santa Perpètua de Mogoda* (Vallès Occidental): 912
- Santa Seclina* (Selva): 918
- Santa Susanna* (Maresme): 920
- Santa Susanna de Vilamajor* (Vallès Oriental): 913
- SANTGENÍS, Joan de: 151
- SANTGENÍS I LLÀSERA, Francesc: 45, 678
- SANTGENÍS I RUFACH, Josep de: 41, 45, 69, 83, 90, 106, 112, 122, 161, 188, 201, 302, 309, 325, 413
- Santiga* (Vallès Occidental): 913
- SANTJOAN, Francesc Nicolau de: 100, 101
- SANTJOAN, LLOBREGAT I MANY, Francesc de (donzell): 246
- SANTJOAN I PLANELLA, Hug de: 5, 21, 32, 42, 53, 68, 85, 92, 101, 122, 134, 151, 174, 216, 221, 260, 407, 432, 441, 459, 547, 595, 650, 698, 707, 719, 764, 807, 848, 901, 947, 1122
- SANTJOAN I PLANELLA, Manel de: 101, 1122
- SANTOS DE SAN PEDRO, Miguel (bisbe de Solsona, lloctinent i capità general de Catalunya): 704
- Santpedor* (Bages): 176, 607, 927, 1048, 1053, 1113, 1116, 1319, 1333
- Sants* (Barcelonès): 913
- Sapeira* (Pallars Jussà): 935
- SAPEYRA, Joan de: 237
- Saragossa*: 1229, 1383
- Saraís* (Alta Ribagorça): 935
- SARDÀ, Josep: 24, 43
- SARDÀ I MADUXER, Rafel de: 24
- Sardenya*: 278
- Sardenya, Regne de*: 116, 631, 634, 638, 1111, 1263
- SAREROLS, Josep: 1366
- SAREROLS, Rafel: 1366
- Saroca de Bellera*: 621
- Sarraïma* (Bages): 927
- Sarral* (Conca de Barberà): 924
- SARRAVAL: 485, 565, 566
- Sarrià* (Barcelonès): 679, 913, 1108
- SARRIERA I DE ROCABERTÍ, Antoni de: 87
- SARRIERA-GURB, Joan de, (comte de Solterra): 7, 22, 34, 43, 56, 69, 87, 92, 106, 113, 134, 161, 181, 189, 194, 202, 215, 233, 240, 262, 295, 310, 320, 326, 338, 348, 450, 491, 511, 525, 535, 701, 708, 723, 739, 800, 816, 840, 873, 904, 946, 957, 996, 1002, 1007, 1022, 1028, 1105, 1118
- Sarroca de Bellera* (Pallars Jussà): 193, 603

- Sarroca de Lleida* (Segrià): 932
 SARROVIRA: 400
 SARROVIRA, Miquel: 1041
 Sàsser: 1111
Sau (Osona): 921
Savallà del Comtat (Conca de Barberà): 923, 924
Savassona (Osona): 275, 922
 SAYOL, Felicià de (lloctinent de prior de Catalunya): 177, 184, 196, 290, 371, 407, 531, 555, 1114
 SAYOL I BARBERÀ, Lluís: 68, 84, 103, 129, 134, 151, 167, 172, 214, 219, 231, 260, 266, 277, 310, 1118
 SAYOL I QUARTERONI, Francesc de: XV, XXI, XXXVII, 6, 21, 28, 32, 41, 53, 67, 81, 89, 103, 111, 121, 129, 133, 150, 155, 159, 166, 171, 179, 188, 194, 200, 201, 213, 219, 231, 238, 247, 251, 259, 265, 276, 287, 292, 302, 308, 319, 325, 336, 346, 380, 395, 405, 412, 430, 440, 448, 458, 467, 480, 490, 504, 510, 523, 533, 545, 559, 570, 584, 592, 604, 619, 628, 647, 658, 674, 696, 700, 706, 717, 722, 737, 750, 764, 774, 784, 791, 798, 806, 811, 815, 829, 839, 847, 854, 859, 864, 871, 882, 900, 904, 946, 956, 962, 974, 979, 984, 991, 995, 1001, 1006, 1011, 1015, 1020, 1021, 1027, 1028, 1031, 1037, 1044, 1045, 1048, 1052, 1054, 1056, 1060, 1062, 1068, 1084, 1087, 1104, 1108, 1109, 1112, 1118
 SAYOL I QUARTERONI, Lluís: 27, 31, 41, 53
 SAYOS, Gaspar (notari públic): 133
 SCHRATTENBACH (baró de): 14
Secuïta, la (Tarragonès): 916
Sedó (Segarra): 938
 SEGARRA, Aleix de: XIX, 440, 447, 474, 503
 SEGARRA I BIOSCA, Joan de: 266
 SEGARRA I BIOSCA, Josep de: 373, 432
 SEGARRA I BIOSCA, Miquel de: 268, 275, 294, 303, 310, 346, 474, 475, 1123
 SEGARRA I COLOM, Joan: 220, 226
 SEGARRA I FELIP, Josep de: 266, 268, 275
 SEGARRA I SULLÀ, Antoni de: 474, 475, 503
Segles de Tilli: 198
Segre: 938
 SEGRERA I XIFRÈ, Jacint: 27, 106, 347
Seguer (Conca de Barberà): 924
 SEGUER, Josep (porter del braç reial): 1051
 SEGUÉS, Josep (sastre, ciutadà de Barcelona): 65
 SEGUÍ, Francesc (notari públic): 94, 237
Segur (Anoia): 939, 1339
Segur, baronia de (Anoia): 1338
Segura (Conca de Barberà): 924
Sellent: 939
 SELLERS, Ramon: 159, 239, 900
 SELLERS I ALBÀ, Joan: 27, 102, 122, 1084
Selma (Alt Camp): 915
Selmella (Alt Camp): 924
Selva, la: 345
Selva de Mar, la (Alt Empordà): 929
Selva del Camp, la (Baix Camp): 158, 425, 916
Selvanera (Segarra): 938
Senan (Conca de Barberà): 932
 SENESPLEDA DE SOLANELL, Climent de: 115
 SENESPLEDA I TORD, Hug de: 46, 111
Sénia, la (Montsià): 917
Sensui (Pallars Jussà): 933
Sentfores (Osona): 922
 SENTGENÍS, Josep de: 179, 195, 213, 219, 232, 265, 276, 289, 319, 336, 347, 373, 381, 430, 441, 449
Sentís (Pallars Jussà): 933
 SENTÍS I FIGUEROLA, Miquel de: 241
Sentiu de Sió, la (Noguera): 926

- SENTJUST I PAGÈS, Joan de: XIX, XXXIX, 165
- SENTJUST I PLANELLA, Antoni: 26, 42, 46, 53, 68, 124, 165, 173, 189, 233, 267, 309, 372, 381, 468, 533, 677, 1119
- Sentmenat* (Vallès Occidental): 913
- SENTMENAT I TORRALLA, Joan de (marquès de Sentmenat): 68, 72, 74, 91, 151, 266, 308, 346, 412, 468, 1118
- SERDÀ, Francesc de: 69
- Seró* (Noguera): XIX, 120, 925
- Seròs* (Segrià): 931
- Serra* (Alt Empordà): 929
- SERRA, Joan de (notari públic): 256
- SERRA, Josep: 273
- SERRA, Pau: 163
- Serra de Daró* (Baix Empordà): 919
- Serradell* (Pallars Jussà): 934
- SESCASES, Jacint (notari de Barcelona): 1371
- Setcases* (Ripollès): 922
- Seu d'Urgell, la* (Alt Urgell): 156, 162, 207, 719, 933, 1223, 1224, 1346
- SEU I FALGUERA, Josep de: 4
- Seva* (Osona): 888, 921
- SEXTI, Joan Pau de (enginyer del rei): 1359
- Sicília*: 116, 278, 682, 1182, 1224
- Sidamon* (Pla d'Urgell): 925
- SIGES, Josep: 103, 104, 1123
- Sils* (Selva): 920
- SILVESTRE, Joan (notari públic): 153
- SIMÓ, Marc Antoni de: 259, 262, 292, 301, 303, 311, 326, 338, 382
- SIMON LLOPIS, Joan (teixidor de lli de Barcelona): 1368
- SINGLA, Gaspar: 1052, 1115
- SIRINEU, Simó: 1218
- SISCAR I SOLANES, Ramon: 76
- Sisquella, la* (Segarra): 937
- Sisteró* (Segarra): 926
- Sitges* (Garraf): 349, 374, 915
- Sitges, les* (Segarra): 926
- SITGES I DE VIDAL, Josep: 106, 122, 129
- Siurana* (Alt Empordà): 928
- SIURANA, Joan de: 134, 262
- SIURANA, Josep de: 196
- SIURANA, Miquel de: 27, 123, 169, 202, 261
- SIURANA, Salvador de: 27, 123, 136
- Siurana de Prades* (Priorat): 923
- SIXT IV: 971, 1223, 1224
- SOBIES, Miquel de: 90, 161
- SOBIRÀ I DE JULIÀ, Josep de: 103
- Sobremunt* (Osona): 921
- SOLÀ, Joan de (donzell): 101
- SOLÀ, SORTS I CASANOVAS, Francesc de: 888
- SOLÀ I CARRERAS, Antoni de: 10, 162, 345, 676, 701, 708, 709, 717, 772, 1069, 1121
- SOLÀ I DE CARRERAS, Eulària de (vídua): 1365
- SOLÀ I CASANOVAS, Francesc: 860
- SOLÀ I FIVALLER, Josep de: 888
- SOLÀ I GUARDIOLA, Francesc (advocat del braç militar): 240, 1114
- SOLÀ I DE GUARDIOLA, Josep de (advocat del braç militar): XIV, 6, 19, 21, 31, 41, 60, 68, 72, 83, 90, 99, 101, 103, 112, 121, 126, 130, 132, 135, 146, 147, 149, 150, 154, 160, 166, 172, 182, 188, 190, 194, 214, 219, 247, 250, 260, 266, 277, 287, 292, 302, 308, 311, 319, 325, 336, 347, 357, 365, 372, 375, 380, 395, 406, 413, 425, 426, 427, 430, 440, 448, 459, 480, 484, 490, 496, 501, 505, 510, 523, 533, 545, 550, 559, 564, 571, 584, 593, 605, 613, 617, 618, 620, 629, 632, 643, 647, 654, 657, 658, 669, 673, 674, 698, 700, 718, 722, 738, 748, 750, 758, 764, 768, 773, 774, 780, 783, 791, 799, 806, 809, 810, 811, 813, 814, 816, 829, 840, 847, 854, 859, 867, 873, 882, 889, 900, 946, 958, 963, 975, 979, 984, 988, 990, 992, 1001,

- 1006, 1022, 1027, 1032, 1037, 1042, 1044, 1050, 1056, 1058, 1060, 1063, 1111
- SOLÀ I DE GUARDIOLA, Melcior de: 82, 86, 91, 101, 105, 114, 122, 136, 153, 159, 168, 172, 181, 234, 325, 346, 372, 395, 523, 829, 963
- SOLÀ I JUNYENT, Ignasi de: 41
- SOLÀ I MONTANER, Antoni de: XIX, 23, 888
- SOLÀ DE SANT ESTEVE, Francesc: XXXIX, 7, 24, 55, 68, 82, 125, 133, 139, 152, 159, 169, 179, 190, 247, 252, 331, 338, 345, 346, 373, 382, 395, 404, 442, 448, 459, 468, 480, 490, 792, 806, 816, 829, 841, 847
- SOLÀ DE SANT ESTEVE, Josep: 404
- SOLÀ I SORTS, Francesc de: XXXIX, 396, 397, 905, 947, 957, 963, 1122
- SOLÀ I SORTS, Josep: 860, 888, 1122
- SOLANELL, Climent de: 983
- SOLANELL DE ALCALÀ DE HENARES FOIX, Francesc: 274
- SOLANELL I FOIX, Julià Climent de: 93, 97, 191, 194, 201, 240, 251, 261, 268, 274, 277, 289, 320
- SOLANES, Damià (síndic de Montblanc): 1053, 1116
- SOLANES, Francesc (advocat del braç militar): XIV, 19, 72, 116, 126, 130, 250, 253, 328, 357, 401, 426, 501, 632, 650, 651, 653, 655, 661, 669, 673, 731, 736, 749, 783, 810, 891, 894, 898, 948, 969, 986, 1012, 1042, 1050, 1057, 1091, 1111, 1114
- SOLER, Gertrudis (vídua): 1363
- SOLER, Jaume (hortolà de Barcelona): 1358
- SOLER, Joan (abat del monestir de Sant Pau del Camp i la Portella): 19, 29, 51, 64, 66, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 137, 138, 156, 164, 178, 207, 218, 229, 245, 256, 273, 343, 370, 403, 464, 502, 601, 645, 691, 771, 851, 887, 982, 1046, 1049, 1076, 1113, 1114
- SOLER I BELLOCH, Antoni: 774
- SOLER I JUNYENT, Ignasi de: 6, 23, 31, 56, 67, 76, 83, 93, 106, 174, 214, 251, 459, 468, 534, 659, 701, 706, 738, 751, 764, 774, 785, 791, 799, 806, 811, 815, 829, 839, 873, 900, 980, 991, 1069, 1123
- SOLER MONER, Domènec (notari públic de Vic): 36, 860
- Soleràs el* (Garrigues): 932
- Solivella* (Conca de Barberà): 115, 230, 924
- Solsona* (Solsonès): 29, 51, 95, 101, 109, 128, 165, 305, 344, 773, 821, 939, 982, 1010, 1045, 1046, 1048, 1100, 1113, 1117, 1118, 1325, 1326, 1333
- SOLSONA, Francesc: 782
- Son* (Pallars Sobirà): 120
- Sora* (Osona): 922
- Sorba* (Berguedà): 938
- Sords* (Pla de l'Estany): 919
- Sorra* (Pallars Sobirà): 934
- Sort* (Pallars Sobirà): 193, 209
- Sort, batllia de* (Pallars Sobirà): 934
- Soses* (Segrià): 932
- SUÁREZ DE FIGUEROA, Lorenzo (duc de Feria, lloctinent i capità general de Catalunya): 566
- SUBIES, Felicià de: 1078
- SUBIES, Felip de: 81, 86, 91, 151, 166
- SUBIES, Miquel de: 94, 151, 166, 215, 234, 259, 278, 295, 303, 311, 320, 325, 347, 382, 397, 406, 414, 430, 459, 524
- SUBIES, Teodor de: 1078
- SUBIRÀ, Josep: 31, 56, 136, 152, 174, 180, 189, 195, 213, 230, 260, 431, 441, 449
- Subirats* (Alt Penedès): 915
- SUCRE, Carlos Adrián de (marquès de Pru i sergent general de batalla): 1345, 1346
- Sudanell* (Segrià): 931
- SULLÀ, Marc Antoni (veguer de Barcelona): 1093
- SULLÀ I DE BERART, Francesc Antoni de: 345

- SULLÀ I GASSOL, Francesc de: 137, 345
Sunyer (Segrià): 932
 SUNYER, Joan de: 26, 120, 345, 1121
 SUNYER, Josep (advocat): 4, 51, 64, 65, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 369, 403, 464, 501, 601, 645, 691, 771, 851, 886, 982, 1046, 1073, 1076, 1113
 SUNYER, Marià de: 23, 27, 31, 42, 91, 105, 112, 134, 172, 189, 213, 345
 SUNYER I BELLOCH, Antoni: 8, 23, 33, 84, 121, 133, 139, 161, 167, 172, 179, 196, 240, 260, 289, 292, 311, 431, 440, 448, 459, 469, 511, 524, 546, 559, 593, 630, 677, 698, 707, 717, 738, 785, 791, 806, 812, 901, 1012, 1022, 1063, 1068, 1123
Súria (Bages): 927
Surroca (Ripollès): 922
Tagamanent (Vallès Oriental): 913
 TAGELL, Pere Faust (apotecari de Barcelona): 1345, 1356
Talamanca (Bages): 927
Talarn (Pallars Jussà): XIX, 96, 97, 197, 209, 256, 257, 404, 465, 503, 607, 887, 926, 934, 1052, 1053, 1054, 1087, 1116
Talavera (Segarra): 937
Tallada, la (Segarra): 937
Talladell, el (Urgell): 925
Tallers, carrer dels (Barcelona): 144
Tallers, muralla dels (Barcelona): 1344
Talteüll (Segarra): 936
Tamarit (Tarragonès): 916
 TAMARIT, Salvador de: 9, 22, 44, 55, 69, 79, 84, 113, 123, 136, 181, 220, 310, 345, 374
 TAMARIT I DE VILANOVA, Salvador de: 345
 TAMARIT I XAMMAR, Ramon de: 345
 TAMBORINO: 734
Taradell (Osona): 921
Tarragona (Tarragonès): 29, 40, 51, 61, 62, 72, 80, 88, 95, 98, 109, 110, 119, 120, 140, 141, 156, 174, 178, 207, 295, 598, 601, 613, 916, 971, 985, 1046, 1073, 1076, 1094, 1100, 1113, 1136, 1186, 1234, 1254, 1358
Tarragona, territori de: 917
Tarragona, vegueria de: 916
Tàrrega (Urgell): XXXIV, 119, 166, 176, 607, 767, 924, 1043, 1048, 1054, 1078, 1113, 1116, 1333
Tàrrega, vegueria de: 924
Tarrés (Garrigues): 932
 TARRÉS, Carles de: 7
Tarroja de Segarra (Segarra): 572, 935, 983
Tarròs, el (Urgell): 925
Tartareu (Noguera): 920
Tascals (Baix Camp): 916
Taviàll (Alta Ribagorça): 983
Tavèrnoles (Osona): 922
Tavertet (Osona): 922
Teià (Maresme): 913
 TEIXIDOR, Agustí de: 10, 45, 46, 157, 659, 799, 1124
 TEIXIDOR, Andreu de: 1124
 TEIXIDOR, Ignasi (escrivà reial): 601, 603, 645, 646, 650, 691, 692, 771, 773, 851, 853, 887, 888, 982, 983, 1076, 1078
 TEIXIDOR, Jaume de: 153, 157, 260, 412, 1124, 1356
 TEIXIDOR, Ramon de: 248
 TEIXIDOR, Salvador de: 34, 36, 42, 45, 69, 83, 101, 105, 114, 121, 136, 152, 161, 168, 188, 196, 201, 232, 238, 278, 289, 293, 302, 309, 319, 326, 338, 348, 381, 395, 430, 440, 449, 459, 468, 480, 490, 533, 545, 559, 584, 592, 604, 619, 647, 658, 675, 701, 707, 718, 723
 TEIXIDOR I SASTRE: 484, 958
Tendrui (Pallars Jussà): 935

- Tercui* (Pallars Jussà): 935
- Tèrmens* (Noguera): 931
- TÈRMENS, Ignasi: 564
- Terradelles* (Pla de l'Estany): 1358
- Terrades* (Alt Empordà): 930
- Terrassa* (Vallès Occidental): 331, 345, 913
- Terrassola* (Osona): 922
- Terrassola* (Solsonès): 937
- Terrassola del Penedès* (Alt Penedès): 915
- TERRÉ I CORBERA, Josep de: 625
- TERRÉ GRANOLLACHS, Josep: XV, XXI, XXXII, XXXVI, XXXVII, 9, 26, 57, 71, 75, 85, 100, 106, 115, 191, 200, 294, 321, 396, 414, 506, 512, 519, 525, 541, 547, 571, 585, 593, 623, 624, 649, 677, 709, 710, 719, 724, 739, 752, 765, 798, 808, 813, 901, 905, 946, 957, 963, 974, 984, 990, 992, 994, 996, 1001, 1007, 1011, 1021, 1028, 1031, 1048, 1056, 1063, 1069, 1114, 1118
- TERRÉ I DE LLUPIÀ, Jeroni de: 256
- TERRÉ I MARQUET, Josep de: XV, XXXI, XXXVII, XXXIX, 4, 20, 21, 30, 32, 38, 39, 44, 49, 50, 54, 69, 78, 83, 92, 103, 112, 122, 162, 167, 200, 208, 215, 237, 238, 252, 262, 267, 277, 282, 283, 303, 310, 315, 318, 326, 336, 371, 381, 387, 390, 395, 431, 435, 441, 448, 459, 468, 482, 490, 505, 511, 513, 519, 524, 534, 546, 584, 592, 604, 611, 612, 628, 659, 674, 694, 697, 701, 706, 718, 722, 737, 752, 764, 768, 771, 774, 784, 786, 798, 806, 813, 815, 833, 839, 849, 854, 859, 864, 871, 882, 889, 898, 904, 946, 956, 962, 974, 979, 981, 991, 995, 1001, 1006, 1011, 1015, 1020, 1021, 1022, 1025, 1027, 1031, 1037, 1044, 1060, 1062, 1063, 1073, 1078, 1084, 1104, 1118
- TERRÉ I PEGUERA, Josep de: 9, 25, 45, 75, 602, 1119
- TERRÉ I ROCA, Josep de: 660
- TERRÉ I TAMARIT, Emmanuel Fèlix de: 602
- TERRÉ I TAMARIT, Francesc de: 602
- TERRÉ I TAMARIT, Oleguer de: 602
- TERRIENI, Pere: 672
- TERSA, Miquel: 782
- TESSÉ, René de Froulay de (comte de Tessé): 198, 709
- THOAR, Pau de: 9, 33, 43, 82, 169
- THOMASA: 986, 1103
- Tiana* (Maresme): 913, 1036
- Timoneda* (Solsonès): 937
- Timor* (Segarra): 937
- Tints, carrer dels* (Barcelona): 1363, 1376
- Tiurana* (Noguera): 926
- Tivenys* (Baix Ebre): 918
- Tivissa* (Ribera d'Ebre): 923
- TODA GIL, Francesc: 4, 51, 64, 65, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 369, 403, 464, 501, 601, 645, 691, 771, 851, 886, 982, 1046, 1059, 1073, 1076, 1113
- Toledo*: 1224
- TOMÀS COSTA, Llorenç (canceller): 50, 62, 63, 64, 65, 73, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 127, 138, 156, 164, 177, 207, 217, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 369, 403, 464, 501, 565, 601, 645, 691, 771, 851, 886, 981, 982, 1022, 1046, 1073, 1076, 1113
- Tona* (Osona): 921
- TOPÍ, Francesc (notari públic): XVI, 149, 1051, 1107, 1115
- Torà* (Segarra): 117, 129, 936
- TORALLA, Pere: 948
- Torallola* (Pallars Jussà): 934
- TORD, Francesc: 238
- TORD, Josep de: XXXIX, 32

- TORD I CORTADA, Francesc: 785
- TORD I CORTADA, Jaume de: XIX, 257
- TORD I CORTADA, Josep de: 41, 56, 70, 105, 114, 120, 125, 135, 215, 233, 247, 257, 267, 303, 338, 382, 431, 448, 469, 524, 534, 547, 775, 799, 1119
- TORD I GRANOLLACHS, Francesc de: 10, 24, 30, 44, 57, 71, 85, 102, 113, 124, 168, 174, 189, 196, 221, 233, 278, 289, 294, 304, 309, 327, 338, 347, 373, 381, 406, 430, 441, 480, 535, 547, 620, 630, 649, 697, 700, 708, 718, 739, 752, 765, 775, 784, 800, 807, 815, 873, 883, 901, 984, 1006, 1085, 1105
- TORD I DE TORD, Francesc: 125, 135, 140, 152, 161, 162, 166, 173, 180, 213, 219, 232, 233, 240, 247, 261, 266, 275, 295, 303, 308, 327, 339, 349, 373, 382, 397, 414, 433, 560
- Tordera* (Maresme): 920
- Tordera* (Segarra): 935
- Torelló* (Osona): 921
- Torlanda* (Conca de Barberà): 924
- TORME I DE SALVADOR, Ramon de: 510, 512, 523, 526, 621, 723, 739, 751, 806, 888, 889, 904, 946, 956, 962, 980, 995, 1006, 1028, 1031, 1068, 1084, 1123
- Torms els* (Garrigues): 932
- Tornabous* (Urgell): 933
- Tornamira* (Osona): 921
- TORNER, Miquel (síndic de Mataró): 170, 176, 182, 198, 1049, 1053, 1114, 1116, 1383
- Torogó* (Pallars Jussà): 935
- Torralla*: 930
- TORRALTO DE ARAGÓN, Francisco (governador de Tarragona): 1359
- Torre d'Amargós* (Pallars Jussà): 935
- Torre de Cerdà* (Girona): 1345
- Torre de Claramunt, la* (Anoia): 913
- Torre de Fluvià, la* (Noguera): 932
- Torre de Rialb, la* (Noguera): 926
- Torre de Sant Pau* (Barcelona): 1379
- Torre de Tamayí*: 603
- Torre de Tamúrcia* (Pallars Jussà): 934
- Torre de l'Espanyol, la* (Ribera d'Ebre): 924
- Torre del Llamp* (Girona): 1345
- Torrebeses* (Segrià): 932
- Torreblanca* (Noguera): 926
- Tórrec* (Noguera): 926
- Torredembarra* (Tarragonès): 915
- Torredenegó* (Solsonès): 938
- Torrefarrera* (Segrià): 932
- Torrefeta* (Segarra): 938
- Torregrossa* (Pla d'Urgell): 931
- Torrelameu* (Noguera): 921
- TORRELL, Rafael de: 45, 53, 70, 83, 91, 104, 124, 174, 178, 195, 201, 215, 219, 289, 302, 397
- TORRELL I DE FREIXA, Rafael: 40, 71, 112, 174, 191, 233, 240, 267, 293, 309, 325, 336, 371, 406, 413
- Torrelles* (Alt Camp): 917, 1378
- Torrelles de Foix* (Alt Penedès): 914
- TORRELLES I DE PEGUERA, Francesc: XIX, 8, 94, 158
- TORRELLES I SENTMENAT, Pere de (president del braç militar): XIV, 4, 15, 21, 28, 30, 39, 41, 48, 53, 59, 67, 72, 74, 76, 77, 81, 89, 99, 103, 109, 111, 115, 117, 121, 129, 133, 140, 150, 156, 159, 166, 169, 171, 177, 179, 183, 186, 187, 188, 193, 194, 201, 210, 212, 213, 219, 226, 231, 237, 238, 244, 247, 251, 259, 264, 265, 270, 276, 283, 287, 292, 298, 302, 307, 308, 315, 319, 325, 331, 334, 335, 336, 341, 346, 358, 371, 376, 380, 384, 394, 395, 400, 405, 412, 421, 430, 435, 440, 448, 452, 458, 462, 463, 467, 472, 480, 490, 495, 504, 508, 510, 519, 523, 529, 532, 533, 541, 545, 552, 554, 559, 570, 584, 592, 598, 604, 610, 619, 623, 628, 640,

- 647, 658, 663, 674, 678, 693, 696, 700, 706, 711, 714, 717, 722, 729, 737, 741, 750, 762, 764, 768, 774, 777, 784, 788, 791, 798, 802, 806, 808, 811, 815, 817, 829, 833, 839, 842, 846, 847, 854, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 864, 865, 869, 870, 871, 878, 882, 884, 889, 897, 900, 904, 941, 946, 953, 956, 959, 962, 968, 974, 975, 978, 979, 980, 984, 991, 994, 995, 997, 1001, 1002, 1006, 1009, 1011, 1015, 1017, 1021, 1027, 1029, 1031, 1033, 1037, 1039, 1044, 1056, 1059, 1060, 1061, 1062, 1065, 1068, 1078, 1084, 1087, 1104, 1117, 1118
- TORRENS, Francesc: 426
- Torrent* (Baix Empordà): 919
- TORRENT, Francesc: 425
- TORRENT, Pere: 852
- Torrentí* (Baix Empordà): 919
- Torrents, els* (Solsonès): 936
- TORRENTS, Joan (abat del monestir de Santa Maria de Santes Creus): 988, 990
- TORRES, Carles de: 25, 34, 57, 120, 159, 209, 214, 266
- TORRES, Ponç de (donzell): 117, 120, 121, 161
- TORRES I CAPDEVILA, Jacint de: 606
- Torres de Segre* (Segrià): 931
- TORRES I D'ESPANYOL, Josep de: 621, 628, 648, 658, 692
- TORRES I DE FONTDEVILA, Jacint de: 193, 196, 231, 238, 251, 287, 603, 621, 628, 649, 659, 692
- TORRES I MONSERRAT, Onofre de: 602
- TORRES I OLUJA, Manel de: 9, 26, 96, 134, 214, 548, 602, 605, 1124
- Torre-serona* (Segrià): 933
- Torreta, cella de la presó* (Barcelona): 507
- Torroella de Fluvià* (Alt Empordà): 929
- Torroella de Montgrí* (Baix Empordà): 87, 176, 607, 772, 919, 1047, 1053, 1113, 1116
- Torroja del Priorat* (Priorat): 923
- Tors* (Alt Empordà): 929
- TORT, Josep de: 24, 191
- Tortosa* (Baix Ebre): 28, 62, 71, 96, 117, 120, 121, 125, 139, 177, 186, 208, 209, 258, 333, 344, 493, 530, 583, 595, 603, 607, 613, 767, 788, 826, 917, 971, 980, 1009, 1017, 1018, 1046, 1048, 1050, 1053, 1064, 1077, 1113, 1114, 1116, 1137, 1218, 1224, 1229, 1293, 1383, 1384
- TORTOSA, bisbe: 566
- Tortosa, eclesiàstic de*: 917
- Tortosa, vegueria de*: 917
- TOS, Francesc (escrivà): 1051, 1115
- Tosques, mas d'en* (Bages): 939
- Tossa de Mar* (Selva): 920
- Tossal, el* (Noguera): 926
- Tragó de Noguera* (Noguera): 920
- Tragó de Segre* (Alt Urgell): 926
- Travé, casa de*: 936
- Tregurà* (Ripollès): 922
- Tremp* (Pallars Jussà): 75, 80, 96, 109, 137, 258, 301, 345, 933
- Trentapasses* (Vallès Oriental): 913
- TRIES, Esteve (botiguer de teles): 60, 228, 243, 244, 333, 334
- TRINXERIA, Ignasi: 42, 46, 53, 68, 82, 124, 157, 168, 171, 189, 239, 266, 277, 303, 309, 326, 337, 347, 373, 381
- TRISTANY, BOFILL I BENAC, Bonaventura de: 6, 25, 31, 55, 82, 88, 125, 137, 161, 168, 174, 214, 239, 261, 277, 289, 294, 304, 309, 320, 347, 396, 407, 414, 432, 436, 442, 450, 452, 482, 491, 512, 524, 526, 535, 536, 547, 586, 593, 605, 621, 630, 648, 676, 680, 698, 708, 723, 739, 752, 765, 776, 807, 812, 816, 830, 841, 849, 860, 872, 883, 890, 905, 956, 985, 992, 996, 1012, 1016, 1032, 1056, 1060, 1063, 1085, 1120, 1335, 1382

- TRISTANY I CLARESVALLS, Aleix: 7, 24, 34, 55, 70, 88, 90, 106, 124, 167, 173, 190, 195, 216, 233, 239, 248, 252, 277, 289, 294, 304, 306, 320, 327, 338, 372, 376, 382, 397, 407, 414, 432, 460, 469, 481, 491, 493, 506, 512, 525, 535, 547, 560, 571, 584, 594, 621, 632, 641, 660, 675, 697, 708, 718, 739, 751, 765, 775, 786, 792, 806, 813, 816, 840, 848, 859, 890, 901, 904, 947, 957, 981, 984, 992, 996, 1007, 1011, 1015, 1017, 1022, 1031, 1039, 1060, 1069, 1085, 1120
- TRISTANY I CODINES, Pere de: 23
- TRISTANY I PADELLÀS, Pere de: 5, 194, 209
- TRULLENCH, Joan Egidi: 566
- Tudela de Segre* (Noguera): 925
- Tuí* (Portugal): 198
- ULFELDT, Leo Graf (comte d'Ulfeldt): 1124, 1125, 1129, 1275
- Ullà* (Baix Empordà): 919
- Ullastrell* (Vallès Occidental): 913
- Ullastret* (Baix Empordà): 919
- Ulldecona* (Montsià): 917
- Ulldemolins* (Priorat): 923
- Ultramort* (Baix Empordà): 919
- Ur* (Alta Cerdanya): 162, 275
- Urgell*: 405, 1137
- Urgell, capítol d'*: 933
- Vacarisses* (Vallès Occidental): 927
- VADELL, Josep de: 602
- VADELL, LLEÓ I BESTURS, Esteve: XXVI, 8, 24, 33, 42, 56, 67, 84, 92, 97, 114, 121, 136, 161, 169, 179, 214, 232, 238, 261, 265, 277, 287, 293, 309, 337, 347, 373, 395, 406, 414, 432, 441, 450, 467, 492, 505, 511, 522, 525, 534, 547, 559, 570, 585, 593, 602, 606, 620, 648, 659, 675, 698, 708, 718, 722, 737, 750, 774, 786, 799, 807, 813, 815, 829, 839, 847, 854, 859, 864, 871, 883, 889, 901, 904, 963, 974, 980, 985, 991, 995, 1001, 1007, 1011, 1016, 1021, 1027, 1031, 1037, 1044, 1056, 1060, 1062, 1064, 1121
- VADELL I BESTURS, Fèlix de: 8, 24, 33, 42, 57, 67, 84, 97, 104, 169, 214, 221, 232, 238, 287, 293, 297, 310, 347, 373, 376, 382, 396, 406, 414, 418, 432, 441, 450, 460, 466, 467, 492, 505, 511, 525, 534, 547, 559, 570, 585, 593, 602, 606, 620, 647, 659, 676, 700, 708, 718, 738, 752, 775, 786, 792, 799, 813, 816, 839, 847, 860, 872, 882, 890, 904, 957, 963, 974, 981, 984, 991, 995, 1007, 1011, 1016, 1017, 1021, 1027, 1031, 1037, 1039, 1045, 1060, 1062, 1090, 1109, 1121
- VADELL I BESTURS, Pere de: 946
- Vajol, la* (Alt Empordà): 929
- València*: 672, 681, 969, 1137, 1229
- VALÈNCIA, FRANQUESA I GAVÀS, Antoni: XXXII, 7, 23, 34, 42, 55, 80, 89, 105, 136, 268, 278, 304, 311, 327, 460, 482, 492, 512, 519, 546, 560, 571, 586, 594, 604, 620, 624, 625, 629, 660, 697, 702, 739, 807, 813, 1105, 1123
- VALÈNCIA, FRANQUESA I REGÀS, Tomàs de: 7, 24, 25, 34, 44, 54, 67, 80, 90, 112, 134, 173, 190, 202, 232, 238, 259, 310, 348, 374, 440, 449, 491, 709, 1068, 1123
- VALÈNCIA, FRANQUESA XIMENIS, Lluís de: 8, 42, 80, 81, 90, 115, 116, 132, 138, 141, 276, 287, 303, 309, 319, 325, 328, 329, 336, 343, 374, 376, 395, 400, 405, 408, 412, 467, 481, 534, 559, 584, 593, 605, 621, 629, 647, 659, 675, 701, 708, 714, 717, 722, 738, 765, 774, 775, 786
- València, Regne de*: 182, 183, 184, 185, 186, 187, 192, 198, 199, 211, 229, 290, 613, 631, 634, 638, 679, 705, 867, 971, 1023, 1025, 1036, 1136, 1137, 1139, 1213, 1224, 1225, 1229, 1263, 1292
- Vall d'Aran, la* (Vall d'Aran): 931
- Vall d'Ariet, la* (Noguera): 931
- Vall d'Aro* (Baix Empordà): 918

- Vall de Bianya, la* (Garrotxa): 922
Vall de Cardós (Pallars Sobirà): 934
Vall de Ribes (Ripollès): 922, 1053, 1116
Vall del Bac, la (Garrotxa): 922
Valladolid: 731
Vallbona d'Anoia (Anoia): 467, 915
Vallbona de les Monges (Urgell): 923
Vallcanera (Selva): 920
Vallcàrquera (Vallès Oriental): 913
Vallclara (Conca de Barberà): 932
Valldan: 926
Valldaneu (Osona): 921
Valldarques (Alt Urgell): 927, 933
Valldaura (Vallès Occidental): 913
Valldeneu (Pallars Sobirà): 934
Valldeperes (Bages): 928
Valldeperes (Conca de Barberà): 924
Valldora, la (Solsonès): 937
Vallespinosa (Conca de Barberà): 923
Vallferosa (Segarra): 936
Vallfogona de Ripollès (Ripollès): 922
Vallfogona de Riucorb (Conca de Barberà): 924
Vallformosa (Bages): 927
Vallgorguina (Vallès Oriental): 913
Vallgornera (Alt Empordà): 931
 VALLGORNERA I SANJUST, Francesc: 653
Vallhonestà (Bages): 927
Vallirana (Baix Llobregat): 911
Vall-llebrera (Noguera): 927
Vall-llobrega (Baix Empordà): 918
Vallmanya (Solsonès): 939
Vallmoll (Alt Camp): 916, 1378, 1379
 VALLORI, Bartomeu (pagès de Sant Pere de les Puelles): 1341, 1342
Vallromanes (Vallès Oriental): 912
Valls: 226
Valls (Alt Camp): 916
 VALLS I FREXER, Bru de: 108
 VALLS I PALLARÈS, Francesc Xavier de (donzell): 246
 VALLS I PALLARÈS, Joan de (donzell): 246
 VALLS I SERRADELL, Josep de (donzell): 246
Vallverd de Queralt (Conca de Barberà): 923
Vallvidrera (Barcelonès): 913
Valveralla (Alt Empordà): 929
 VAQUER I PALLÀS, Josep: 237, 240, 248, 262, 266, 293
Veciana (Anoia): 939
 VEDRUNA I FERRAN, Francesc: 83
 VEDRUNA I FERRAN, Marià: 46, 53, 67, 88, 89, 113, 151, 160, 166, 180, 189, 194, 213, 231, 238, 251, 259, 277, 287, 294, 308, 320, 325, 337, 347, 372, 380, 395, 405, 413, 431, 440, 448, 459, 467, 480, 490, 505, 510, 523, 533, 545, 560, 570, 584, 592, 604, 619, 628, 647, 658, 674, 700, 706, 717, 722, 737, 751, 764, 784, 791, 799, 808, 811, 815, 829, 847, 854, 859, 864, 871, 882, 889, 900, 904, 946, 956, 962, 974, 984, 991, 995, 1001, 1006, 1015, 1021, 1027, 1031, 1037, 1038, 1044, 1056, 1060, 1062, 1077
 VEDRUNA I MUR, Francesc de: 1077
 VEDRUNA I MUR, Josep de: 1077
 VEDRUNA I MUR, Marià: 6, 22, 32, 44, 53, 70, 84, 88, 90, 103, 112, 121, 133, 151, 161, 173, 180, 201, 213, 219, 239, 252, 287, 294, 302, 308, 325, 336, 372, 382, 396, 405, 414, 433, 440, 448, 459, 467, 480, 490, 493, 505, 510, 523, 533, 546, 559, 570, 584, 592, 595, 603, 605, 620, 738, 739, 764, 774, 784, 791, 806, 811, 815, 829, 840, 854, 859, 864, 872, 882, 889, 900, 974, 979, 985, 995, 1001, 1006, 1011, 1015, 1021, 1031, 1037, 1044, 1056, 1060, 1062, 1068, 1085, 1104, 1120
 VEGA, Manel de: 162

- VEGA, COPONS I FALCÓ, Francesc de: 482
- VEGA, COPONS I D'OLUJA, Francesc de: 26, 34, 44, 57, 70, 84, 93, 104, 114, 124, 136, 151, 157, 161, 169, 174, 181, 191, 196, 201, 216, 218, 221, 234, 262, 268, 289, 294, 311, 320, 327, 338, 348, 373, 382, 397, 407, 414, 433, 442, 448, 459, 467, 492, 505, 512, 524, 535, 547, 560, 570, 586, 593, 606, 621, 630, 647, 660, 676, 697, 700, 707, 723, 739, 751, 765, 775, 785, 799, 807, 812, 816, 830, 840, 855, 860, 865, 873, 883, 890, 905, 947, 956, 980, 985, 1001, 1007, 1012, 1022, 1028, 1032, 1037, 1044, 1056, 1061, 1068, 1085, 1105, 1122
- VEGA I OLUJA, Josep de: 157, 218, 1122
- Vendrell* (Baix Penedès): 916
- Venècia*: 1203
- Ventalles, les* (Montsià): 917
- Ventalló* (Alt Empordà): 929
- Ventoses, les* (Noguera): 927
- VERDIER, Domènec de: 9, 23, 34, 57, 70, 80, 84, 93, 113, 159, 470, 1007, 1121
- VERDIER, MERCER I D'AGUILÓ, Alexandre de: 9, 25, 80, 1121
- Verdú* (Urgell): 931
- Verges* (Baix Empordà): 425, 1053, 1116
- Verges, batllia de* (Baix Empordà): 919
- VERGÉS, Jeroni (notari públic): 305, 450
- Vergós* (Segarra): 936
- VERNEDA, Joan Francesc (notari de Barcelona i secretari del braç militar): XIV, XVI, 17, 50, 64, 65, 66, 74, 79, 81, 87, 89, 95, 98, 101, 103, 107, 108, 110, 111, 119, 121, 128, 129, 139, 140, 149, 150, 157, 158, 165, 166, 178, 179, 187, 208, 209, 210, 212, 218, 226, 230, 231, 244, 245, 246, 257, 258, 264, 274, 275, 300, 301, 334, 335, 344, 345, 370, 371, 394, 404, 405, 412, 415, 430, 462, 465, 467, 502, 503, 533, 552, 554, 601, 603, 645, 646, 679, 691, 692, 693, 714, 729, 772, 773, 846, 851, 853, 857, 858, 861, 862, 869, 870, 871, 887, 888, 978, 983, 1027, 1050, 1065, 1076, 1077, 1078, 1104, 1107, 1109, 1114, 1117, 1118, 1366
- Vernet* (Noguera): 926
- VERTHAMON, Francesc de: XXVII, XXXI, XXXIII, XXXVII, 41, 45, 54, 81, 105, 114, 136, 152, 195, 202, 231, 261, 265, 287, 299, 301, 303, 310, 320, 326, 337, 346, 372, 381, 396, 398, 407, 413, 431, 435, 436, 440, 449, 452, 480, 490, 506, 510, 513, 524, 526, 534, 536, 545, 594, 621, 622, 629, 659, 676, 697, 707, 716, 717, 739, 751, 764, 774, 784, 791, 799, 806, 811, 866, 889, 905, 946, 956, 963, 974, 979, 984, 992, 996, 1001, 1006, 1016, 1027, 1063, 1069, 1084, 1105, 1122
- VERTHAMON, Josep de: 301
- Vespella* (Osona): 921
- Vespella de Gaià* (Tarragonès): 916
- Vià, vall de* (Cerdanya): 101
- VIADER, Miquel (diputat local de Girona): 61
- Vic* (Osona): 36, 40, 46, 47, 58, 60, 79, 97, 101, 102, 110, 130, 137, 176, 177, 207, 258, 341, 371, 415, 463, 466, 602, 607, 692, 698, 749, 772, 773, 786, 852, 853, 860, 921, 983, 992, 993, 994, 1047, 1049, 1052, 1053, 1054, 1064, 1087, 1108, 1113, 1114, 1116, 1333, 1342, 1366, 1370
- Vic, eclesiàstic de*: 921
- Vic, vegueria de*: 921
- VICENS, Bartomeu (pare de Francesc): 1350, 1351
- VICENS, Francesc (baster de Girona): 1350, 1351
- VICTÒRIA, Lluís de: 1371
- VIDAL, Ermenegild (notari de Calaf): 1339
- VIDAL, Josep Ignasi (notari de Barcelona): 1091
- VIDAL, Pere: 333
- VIDAL I NIN, Bonaventura de: XV, 6, 22, 31, 44, 55, 70, 84, 88, 92, 103, 106, 112, 122,

- 167, 180, 189, 195, 259, 265, 287, 336, 348, 441, 511, 523, 525, 545, 561, 583, 594, 598, 1048, 1113
- VIDAL I SOLER: 149, 154
- VIDIELLA, Francesc (síndic de Tortosa): 177, 1050, 1053, 1114, 1116
- Vidrà (Osona): 922
- Vidrerres (Selva): 920
- Viena: XL, 11, 204, 733, 1132
- Vigo, port de (Galícia): 12
- VILA: 988
- VILA, DE COPONS I DE OLUJA, Francesc: 304
- VILA, Dídac de (donzell d'Hostalric domiciliat a Barcelona): 97
- VILA, Gabriel: 803
- VILA, Josep (veler, ciutadà de Barcelona): 18
- VILA, Ramon (notari públic): 26, 76, 77, 100
- VILA I CASAMITJANA, Carlos: 35, 76, 274, 1119
- VILA I MATA, Antoni: 274
- VILA I MATA, Benet: 274
- VILA I MATA, Carles: 274
- VILA I DE PEYRET, Diego de: 4, 27, 30, 43, 83, 219, 232, 238, 267, 308, 319, 337, 371, 431, 448, 459, 470, 480, 491, 511, 525, 533, 559, 604, 620, 629, 648, 659, 677, 706, 718, 739, 750, 765, 785, 792, 799, 806, 813, 816, 840, 854, 871, 890, 901, 904, 946, 956, 963, 975, 985, 991, 995, 1001, 1016, 1021, 1027, 1031, 1038, 1044, 1085, 1105, 1124
- VILA I RODÈS, Francesc: 1111
- Vilabella del Camp (Alt Camp): 916
- Vilabertran (Alt Empordà): 929
- Vilacetrú (Osona): 921
- Vilacolum (Alt Empordà): 929
- Viladasens (Gironès): 919
- Viladecans (Baix Llobregat): 911
- Viladecavalls (Vallès Occidental): 913
- Viladellops (Alt Penedès): 914
- Vilademat (Alt Empordà): 929
- Vilademuls (Pla de l'Estany): 928
- VILADOMAT I DE FOIX, Josep de: XXXIX, 140, 152, 181, 189, 202, 216, 239
- Viladordis (Bages): 927
- Viladrau (Osona): 921
- Vilafortuny (Baix Camp): 917
- Vilafranca de Conflent (Conflent): 322, 1292, 1350
- Vilafranca del Penedès (Alt Penedès): 51, 58, 64, 65, 74, 78, 86, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 156, 165, 178, 208, 218, 229, 245, 256, 273, 300, 343, 370, 403, 464, 502, 569, 572, 573, 601, 607, 645, 691, 771, 851, 914, 982, 1046, 1076, 1113, 1116
- Vilafranca del Penedès, vegueria de: 914
- Vilagelans (Osona): 922
- Vilagrassa (Urgell): 924
- Vilagrasseta (Segarra): 937
- Vilajoan (Alt Empordà): 928
- Vilajuïga (Alt Empordà): 929
- VILALBA, Galceran de: 10, 32, 233, 1122
- VILALBA, Ignasi de: 1122
- Vilalba dels Arcs (Terra Alta): 917
- Vilalba Sasserra (Vallès Oriental): 913
- Vilalleons (Osona): 922
- VILALLONGA, Pau (hortolà de Barcelona): 1358
- VILALLONGA ÇAPORTELLA, Magí de: XV, XXXIX, 24, 34, 39, 51, 57, 64, 66, 74, 78, 86, 87, 95, 100, 107, 109, 118, 128, 138, 156, 161, 164, 165, 174, 177, 196, 207, 209, 218, 229, 245, 256, 273, 300, 309, 343, 370, 403, 464, 502, 535, 601, 605, 645, 650, 691, 697, 702, 705, 771, 851, 887, 982, 1046, 1076, 1113, 1119
- Vilallonga de Ter (Ripollès): 922
- Vilallonga del Camp (Tarragonès): 315, 345, 916
- VILALLONGA I JALPÍ, Galceran: 8, 25, 31, 87, 92, 114, 190, 1119

- VILALLONGA I JALPÍ, Josep de: 209
- VILALLONGA I JALPÍ, Magí Antoni de: 209
- VILALLONGA I MARESMA, Antoni de: 772
- VILALLONGA I MARESMA, Josep de: 34, 649, 650, 702, 707, 718, 723, 739, 751, 765, 772, 774, 786, 792, 813, 816, 830, 839, 847, 854, 860, 865, 889, 901, 904, 946, 957, 963, 974, 980, 984, 991, 995, 1007, 1012, 1028, 1038, 1045, 1056, 1060, 1061, 1069, 1084
- Vilamacolum* (Alt Empordà): 930
- Vilamajor* (Anoia): 939
- Vilamajor d'Agramunt* (Noguera): 926
- VILAMALA, Josep (escrivà): XXXVII, 334, 401, 654, 736, 810, 1050, 1114
- VILAMALA I GRAU, Narcís de: 463, 466, 468, 480, 504, 510, 523, 533, 546, 559, 571, 586, 592, 620, 628, 647, 660, 676, 697, 701, 718, 723, 737, 860, 864, 871, 882, 979, 991, 995, 1006, 1011, 1016, 1028, 1044, 1068, 1104, 1123
- Vilamalla* (Alt Empordà): 928
- Vilamanyó*: 923
- Vilamirosa* (Osona): 921
- Vilamitjana* (Pallars Jussà): 934
- VILANA I JÚDICE, Antoni de: 9, 26, 98, 233, 432, 534
- VILANA PERLAS, Ramon de (secretari del rei): XIII, XIV, XVIII, XXXIX, XL, 4, 10, 16, 37, 51, 52, 62, 63, 64, 65, 66, 74, 79, 80, 81, 87, 89, 95, 98, 101, 103, 107, 108, 110, 111, 119, 121, 126, 128, 129, 139, 140, 157, 158, 165, 166, 178, 179, 208, 209, 218, 230, 231, 245, 246, 257, 258, 274, 275, 300, 301, 344, 345, 370, 371, 391, 404, 405, 446, 465, 467, 474, 485, 502, 503, 565, 590, 598, 601, 602, 603, 616, 645, 671, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 691, 772, 790, 793, 794, 795, 796, 797, 851, 852, 853, 858, 863, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 887, 888, 903, 949, 950, 951, 952, 953, 983, 997, 998, 1000, 1003, 1004, 1005, 1017, 1023, 1030, 1036, 1059, 1064, 1074, 1077, 1078, 1087, 1117, 1125, 1129, 1133, 1134, 1135, 1136, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1203, 1205, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1231, 1232, 1233, 1240, 1245, 1246, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1259, 1261, 1262, 1263, 1265, 1266, 1267, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1332, 1333, 1368, 1373
- VILANA I VILAMALA, Antoni: 5, 26, 32, 43, 57, 69, 82, 89, 93, 105, 113, 114, 123, 136, 159, 168, 189, 194, 216, 221, 234, 248, 261, 267, 288, 294, 304, 337, 374, 523, 1119, 1376
- VILANA I VILAMALA, Francesc: 5, 22, 33, 42, 69, 82, 89, 93, 105, 123, 136, 161, 168, 173, 190, 216, 221, 261, 267, 278, 288, 294, 304, 311, 320, 322, 327, 337, 349, 374, 381, 396, 406, 412, 431, 441, 469, 481, 490, 506, 511, 524, 534, 546, 560, 570, 584, 606, 630, 676, 707, 741, 786, 792, 806, 812, 838, 840, 848, 864, 897, 901, 1119
- Vilanant* (Alt Empordà): 929
- Vilandeny* (Solsonès): 937
- Vilanova* (Segarra): 937
- VILANOVA, Josep de: 22, 152, 189, 195, 232

- Vilanova d'Escornalbou* (Baix Camp): 358, 370, 768, 916
- Vilanova d'Espoia* (Anoia): 467, 913, 914
- Vilanova d'Isanta* (Solsonès): 936
- Vilanova de Banat* (Alt Urgell): 933
- Vilanova de Bellpuig* (Pla d'Urgell): 137, 924, 925
- Vilanova de Meià* (Noguera): 931
- Vilanova de Sant Cugat* (Vallès Occidental): 913
- Vilanova de Sau* (Osona): 921
- Vilanova de Segrià* (Segrià): 931
- Vilanova de l'Aguda* (Noguera): 939
- Vilanova de la Barca* (Segrià): 931
- Vilanova de la Muga* (Alt Empordà): 929
- Vilanova de les Avellanes* (Noguera): 920
- Vilanova del Camí* (Anoia): 913
- VILANOVA I GRAU, Narcís de: 604
- Vilanova i la Geltrú* (Garraf): 914
- VILANOVA I OLMERA, Miquel Pau de: 58, 85, 89, 167, 181, 216, 221, 232, 240, 252, 260, 268, 288, 302, 326, 338, 344, 346, 396, 431, 449, 458, 481, 491, 523, 535, 546, 561, 571
- Vilaplana* (Alt Camp): 923
- Vilaplana* (Baix Camp): 923
- VILAPLANA, Anton de (doctor del Reial Consell): 31, 36, 53, 93, 102, 219, 412
- VILAPLANA, Manel de: 84, 86, 102, 250, 257
- Vilar, el* (Bages): 927
- Vilardell* (Vallès Oriental): 912
- Vilardida* (Alt Camp): 915
- Vilarig* (Alt Empordà): 929
- VILAR I UMBERT, Joan Baptista de: 995
- VILAR I UMBERT, Joan Gaspar de: 40, 53, 69, 80, 82, 89, 105, 113, 122, 134, 159, 167, 172, 179, 189, 232, 239, 247, 261, 266, 277, 288, 302, 310, 319, 325, 337, 347, 373, 381, 395, 406, 414, 431, 440, 448, 458, 468, 480, 490, 504, 510, 584, 592, 605, 620, 629, 648, 660, 674, 697, 707, 718, 723, 738, 751, 764, 775, 784, 791, 799, 806, 812, 815, 830, 839, 854, 859, 865, 872, 883, 890, 900, 905, 947, 956, 963, 979, 991, 1006, 1021, 1028, 1037, 1056, 1060, 1063, 1068, 1084, 1105, 1121
- Vilarnadal* (Alt Empordà): 929
- Vila-robau* (Alt Empordà): 930
- Vila-rodona* (Alt Camp): 915
- VILARRASA, Joan (porter del braç eclesiàstic): 187, 986, 1051, 1103, 1115
- VILARRIACUTO, Berenguer de (doctor de la Reial Audiència): 672
- Vilartolí* (Alt Empordà): 929
- Vila-sacra* (Alt Empordà): 929
- Vila-seca* (Tarragonès): 916
- VILASECA, Diego (notari de Barcelona): 1339
- VILAS, Magí: 1078
- Vilassar* (Maresme): 913
- Vilatenim* (Alt Empordà): 209, 929
- Vilaur* (Alt Empordà): 919
- Vilaut* (Alt Empordà): 929
- Vilaverd* (Conca de Barberà): 924
- Vilella del Pla, casa* (Girona): 1365
- Vilelles, les* (Priorat): 923
- VILLALBA, Galceran: 23, 35, 43, 56, 69, 77, 79, 85, 92, 125, 135, 151, 174, 220, 247, 310, 337, 346, 381, 397, 405, 807, 813, 815, 840, 848, 854, 859, 872, 883, 901, 904, 947, 985, 1007, 1016, 1028, 1038, 1045, 1056
- VILLALBA I FIVALLER, Raimon de: 405
- VILLALBA I MECA, Ignasi de: 77, 79
- VILLAR I UMBERT, Joan de: 201
- Vilosell, el* (Garrigues): 931
- VILOSSA, Benet de: 114, 115, 214, 230
- Vilves* (Noguera): 926
- Vimbodí* (Conca de Barberà): 931
- Vinaixa* (Garrigues): 932
- Vinaròs*: 98, 126, 131, 211

- Vinebre* (Ribera d'Ebre): 492, 526, 773, 924
- VINYALS, RIBOT, Ciurana i Micalet, Francesc de: 32, 35, 42, 68, 83, 89, 104, 108, 123, 136, 151, 160, 169, 171, 181, 190, 202, 221, 232, 260, 267, 289
- Vinyoles* (Osona): 921
- Vinyols* (Baix Camp): 916
- Vinyols i els Arcs* (Baix Camp): 852
- Virgili* (Tarragonès): 917
- Virgínia*: 374
- Vistabella* (Tarragonès): 916
- Viver de Segarra* (Segarra): 936
- VIVES, FERRER, Vedruna i Alió, Joan: 83, 86, 112, 121, 133, 150, 161, 169, 179, 190, 195, 203, 213, 220, 232, 240, 260, 288, 302, 303, 308, 327, 337, 347, 372, 381, 395, 406, 414, 442, 469, 547, 560, 570, 592, 606, 620, 647, 676, 698, 772, 807, 812, 816, 841, 849, 860, 865, 871, 883, 889, 901, 905, 946, 956, 962, 979, 984, 992, 996, 1002, 1015, 1022, 1031, 1037, 1044, 1057, 1060, 1063, 1069, 1085, 1121
- VIVES I LLORENS, Joan: 994, 1007, 1077
- VIVET, Francesc: 40, 44, 55, 67, 92, 96, 103, 112, 173, 190, 196, 215
- Vola, la* (Osona): 921
- Vulpellac* (Baix Empordà): 919
- Xalamera, mas de*: 939
- XAMMAR I COPONS, Francesc: 294
- XAMMAR I COPONS, Ramon: 6, 30, 55, 69, 128, 220, 349, 460, 593, 629
- XAMMAR I COPONS, Vicens: 6, 25, 43, 54, 85, 93, 113, 123, 128, 135, 171, 181, 191, 202, 214, 220, 239, 262, 278, 288, 303, 320, 337, 346, 373, 381, 432, 460, 468, 480, 505, 606
- XAMMAR I CORBERA, Francesc: 55, 90, 106, 1105
- XAMMAR I MAGAROLA, Vicens: 248
- XAMMAR I MECA, Ramon: 7, 21, 32, 36, 43, 53, 70, 84, 89, 124, 128, 159, 167, 168, 196, 202, 213, 219, 231, 260, 276, 288, 302, 310, 325, 338, 347, 373, 381, 396, 406, 413, 430, 441, 458, 467, 480, 504, 523, 533, 545, 559, 570, 584, 619, 628, 650, 658, 676, 700, 706
- XAMMAR I MUR, Ramon: 697
- Xerta* (Baix Ebre): 241, 917
- XIMÉNEZ, Francisco (arquebisbe de Toledo): 1224
- YCAR, duc d': 1111
- ZAPATA, Antoni (inquisidor general): 826, 832, 1254
- ZINZENDORF, Sigismund Rudolph: 1075
- ZINZERLING, Francisco Alonso de (secretari del Despatx Universal): XXXVIII, 126, 225, 228, 863, 1087, 1117, 1124, 1275
- ZÚÑIGA I DE REQUESENS, Estefania de (senyora de les baronies de Molins de Rei i de Martorell): 778